

Holy Bible

Aionian Edition®

Littafi Mai Tsarki, Don Kowa
Hausa Contemporary Bible

Holy Bible Aionian Edition ®
Littafi Mai Tsarki, Don Kowa
Hausa Contemporary Bible

Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0 International, 2018-2025

Source text: eBible.org

Source version: 5/2/2025

Source copyright: Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0
Biblica, Inc., 2009, 2017, 2020

Original work available for free at www.biblica.com and open.bible

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/3/2025

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously
AionianBible.org

Published by Nainoia Inc, <https://Nainoia-Inc.signedon.net>
All profits are given to <https://CoolCup.org>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>

Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Preface

Hausa at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of *eternal punishment*. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Hausa at AionianBible.org/History

- 06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
- 04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
- 12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
- 06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
- 01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
- 06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
- 12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
- 01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
- 01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
- 07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
- 07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
- 02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
- 03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
- 09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
- 10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
- 11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
- 03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
- 10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
- 10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
- 02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
- 05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
- 08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
- 12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
- 03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
- 11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
- 12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
- 01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
- 01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
- 01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
- 02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
- 02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
- 12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
- 02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
- 05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
- 08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
- 08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
- 10/20/24 - Gospel Primer handout format.
- 11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
- 01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
- 03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
- 05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
- 05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.

Table of Contents

OLD TESTAMENT

Farawa	1
Fitowa	36
Firistoci	64
Kidaya	85
Maimaitawar Shari'a	113
Yoshuwa	138
Mahukunta	154
Rut	170
1 Sama'ila	173
2 Sama'ila	195
1 Sarakuna	214
2 Sarakuna	236
1 Tarihi	257
2 Tarihi	277
Ezra	301
Nehemiya	308
Esta	318
Ayuba	324
Zabura	341
Karin Magana	383
Mai Hadishi	398
Wa'kar Wa'ko'ki	404
Ishaya	407
Irmiya	442
Makoki	480
Ezekiyel	484
Daniyel	518
Hosiya	529
Yowel	534
Amos	536
Obadiya	540
Yunana	541
Mika	543
Nahum	546
Habakkuk	548
Zefaniya	550
Haggai	552
Zakariya	554
Malaki	560

NEW TESTAMENT

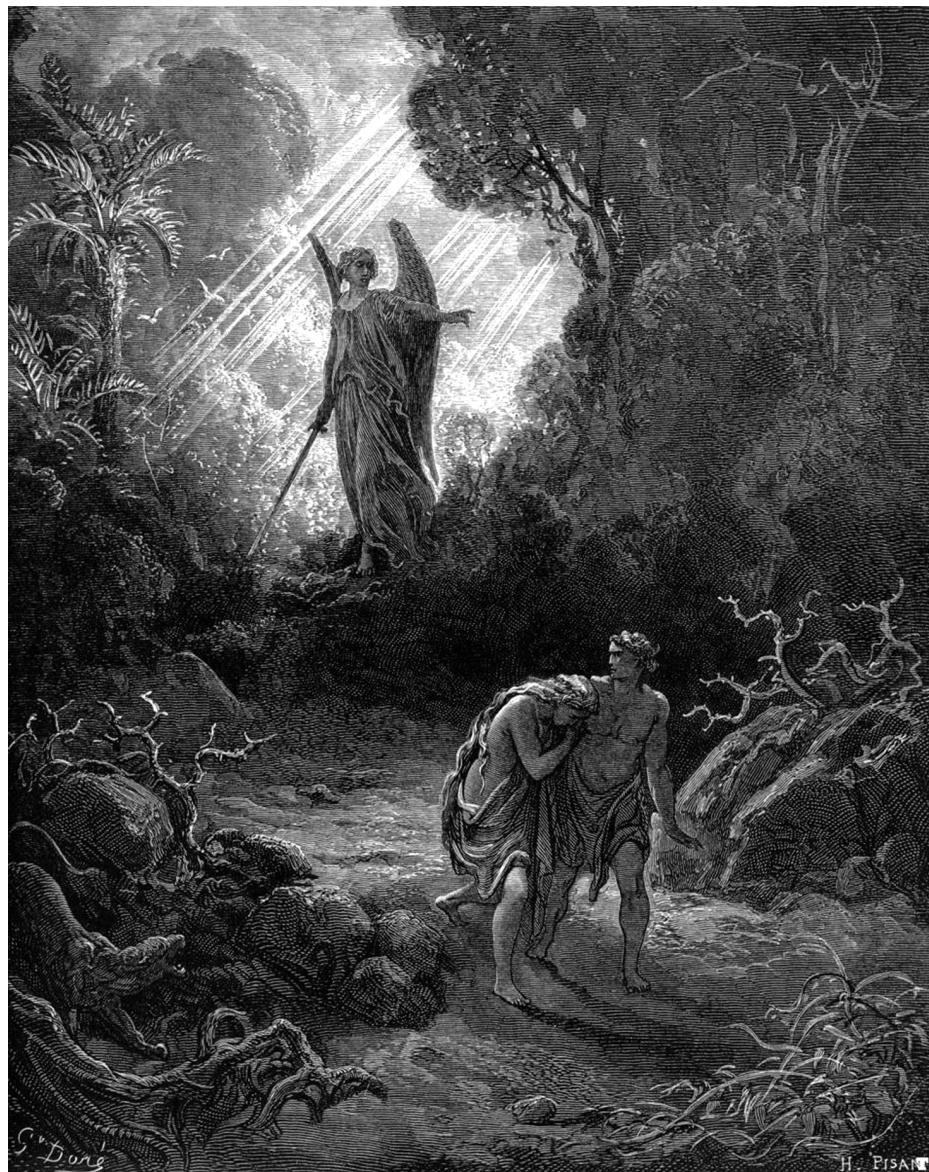
Mattiyu	565
Markus	588
Luka	602
Yohanna	626
Ayyukan Manzanni	644
Romawa	668
1 Korintiyawa	679
2 Korintiyawa	689
Galatiyawa	696
Afisawa	700
Filibbiyawa	704
Kolossiyawa	707
1 Tessalonikawa	710
2 Tessalonikawa	712
1 Timoti	714
2 Timoti	717
Titus	719
Filemon	721
Ibraniyawa	722
Yakub	730
1 Bitrus	733
2 Bitrus	736
1 Yohanna	738
2 Yohanna	741
3 Yohanna	742
Yahuda	743
Ru'uya ta Yohanna	744

APPENDIX

Reader's Guide
Glossary
Maps
Destiny
Illustrations, Doré

OLD TESTAMENT

Bayan da ya kori mutumin, sai ya sa kerubobi da takobi mai harshen wuta yana jujuyawa
baya da gaba a gabashin Lambun Eden don yă tsare hanya zuwa itacen rai.

Farawa 3:24

Farawa

1 A farko-farko, Allah ya halicci sama da kasa. **2** To, kasa dai ba ta da siffa, babu kuma kome a cikinta, duhu ne kawai ya rufe ko'ina, Ruhun Allah kuwa yana yawo a kan ruwan. **3** Sai Allah ya ce, "Bari haske yā kasance," sai kuwa ga haske. **4** Allah ya ga hasken yana da kyau, sai ya raba tsakanin hasken da duhu. **5** Allah ya kira hasken "yini," ya kuma kira duhun "dare." Yamma ta kasance, safiya kuma ta kasance, kwana ta fari ke nan. **6** Allah ya ce, "Bari sarari yā kasance tsakanin ruwaye domin yā raba ruwa da ruwa." **7** Saboda haka Allah ya yi sarari ya raba ruwan da yake karkashin sararin da ruwan da yake bisansa. Haka kuwa ya kasance. **8** Allah ya kira sararin "sama." Yamma ta kasance, safiya kuma ta kasance, kwana ta biyu ke nan. **9** Allah ya ce, "Bari ruwan da yake karkashin sama yā tattaru wuri daya, bari kuma busasshiyar kasa tā bayyana." Haka kuwa ya kasance. **10** Allah ya kira busasshiyar kasar "doron kasa," ruwan da ya taru kuma, ya kira "tekuna." Allah ya ga yana da kyau. **11** Sa'an nan Allah ya ce, "Bari kasa tā fid da tsire-tsire, da shuke-shuke, da itatuwa a bisa kasa masu ba da amfani da'yāya a cikinsu, bisa ga irinsu." Haka kuwa ya kasance. **12** Kasar ta fid da tsire-tsire, da shuke-shuke masu ba da'yāya bisa ga irinsu, ta fid kuma da itatuwa masu ba da'yāya da iri a cikinsu bisa ga irinsu. Allah ya ga yana da kyau. **13** Yamma ta kasance, safiya kuma ta kasance, kwana ta uku ke nan. **14** Allah kuma ya ce, "Bari haskoki su kasance a sararin sama domin su raba yini da dare, bari su zama alamu domin su nuna yanayi, da ranaku, da kuma shekaru, **15** bari kuma haskokin su kasance a sararin sama domin su ba da haske a duniya." Haka kuwa ya kasance. **16** Allah ya yi manyan haskoki biyu, babban hasken yā mallaki yini, karamin kuma yā mallaki dare. Ya kuma yi taurari. **17** Allah ya sa su a sararin sama domin su ba da haske a duniya, **18** su mallaki yini da kuma dare, su kuma raba haske da duhu. Allah kuwa ya ga yana da kyau. **19** Yamma ta kasance, safiya kuma ta kasance, kwana ta hudu ke nan. **20** Allah ya ce, "Bari ruwa yā cika da halittu masu rai, bari tsuntsaye kuma su tashi sama a bisa duniya a sararin sama." **21** Allah ya halicci manyan halittun teku, da kowane mai rai da abin da yake motsi a ruwa, bisa ga irinsu, da kuma kowane tsuntsu mai fiffike bisa ga irinsa. Allah kuwa ya ga yana da kyau. **22** Allah ya albarkace su ya ce, "Ku yi ta haihuwa ku kuma karu da yawa, ku cika kasance, kwana ta biyar ke nan. **24** Allah kuwa ya ce, "Bari kasa tā ba da halittu masu rai bisa ga irinsu; dabbobi da halittu masu rarafe, da kuma namun jeji, kowane bisa ga irinsa." Haka kuwa ya kasance.

25 Allah ya halicci namun jeji bisa ga irinsu, dabbobi bisa ga irinsu, da kuma dukan halittu masu rarafe a kasa bisa ga irinsu. Allah kuwa ya ga yana da kyau. **26** Sa'an nan Allah ya ce, "Bari mu yi mutum cikin siffarmu, cikin kamanninmu, bari kuma su yi mulki a bisa kifin teku, tsuntsayen sama, da kuma dabbobi, su yi mulki a bisa dukan duniya, da kuma a bisa dukan halittu, da masu rarafe a kasa." **27** Saboda haka Allah ya halicci mutum cikin siffarsa. Cikin kamannin Allah, Allah ya halicci mutum. Miji da mace ya halicce su. **28** Allah ya albarkace su, ya kuma ce musu, "Ku yi ta haihuwa ku karu da yawa, ku mamaye duniya, ku mallake ta. Ku yi mulki a bisa kifin teku, da tsuntsayen sararin sama, da kuma bisa kowace halitta mai rai wadda take rarafe a kasa." **29** Sa'an nan Allah ya ce, "Ga shi, na ba ku kowane tsiro mai ba da'yāya masu kwaya da suke a fādin duniya, da dukan itatuwa masu ba da'yāya, don su zama abinci a gare ku. **30** Na kuma ba da dukan dabbobin kasa, da dukan tsuntsayen sama, da dukan abin da yake rarafe a kasa, da dai iyakar abin da yake numfashi; haka kuma na ba da ganyaye su zama abinci." Haka kuwa ya kasance. **31** Allah ya ga dukan abin da ya yi, yana da kyau kwarai. Yamma ta kasance, safiya kuma ta kasance, kwana ta shida ke nan.

2 Ta haka aka gama yin sammai da duniya da dukan abubuwana da suke cikinsu. **2** Kafin kwana ta bakwai, Allah ya gama aikin da yake yi, saboda haka a kwana ta bakwai, ya huta daga dukan aikinsa. **3** Allah kuwa ya albarkaci kwana ta bakwai, ya kuma mai da ita mai tsarki, saboda a kanta ne ya huta daga dukan aikin halittar da ya yi. **4** Wannan shi ne asalin tarihin sammai da duniya sa'ad da aka halicce su. Sa'ad da Ubangiji Allah ya yi duniya da sammai, **5** babu tsiro a duniya kuma ganyaye ba su tsira a busasshiyar kasa ko ba, gama Ubangiji Allah bai aiko da ruwan sama a kan duniya ba tukuna, babu zama rayayyen taliki. **8** To, fa, Ubangiji Allah ya yi lambu a gabas, a Eden, a can kuwa ya sa mutumin da ya yi. **9** Ubangiji Allah ya kuma sa kowane irin itace tsira daga kasa, itace mai kyan gani, mai amfani kuma don abinci. A tsakiyar lambun kuwa akwai itacen rai da kuma itacen sanin abin da yake da kyau da abin da yake mugu. **10** Akwai wani kogi mai ba da ruwan tekuna, bari kuma tsuntsaye su yi yawa a bisa duniya." **23** Yamma ta kasance, safiya kuma ta kasance, kwana ta biyar ke nan. **24** Allah kuwa ya ce, "Bari kasa tā ba da halittu masu rai bisa ga irinsu; wannan kasa kuwa tana da kyau, akwai kuma kayan kanshi da duwatsun da ake kira onis a can ma.) **13**

Sunan kogi na biyu, Gihon. Shi ne ya malala kewaye kake?" **10** Ya ce, "Na ji ka a cikin lambu, na kuwa ji da kasar Kush. **14** Sunan kogi na uku Tigris. Wannan tsoro gama ina tsirara, saboda haka na buya." **11** Sai ne ya malala ya bi ta gefen gabashin Asshur. Kogi ya ce, "Wa ya fada maka cewa kana tsirara? Ko dai na hudu kuwa shi ne Yuferites. **15** Ubangiji Allah ka ci daga itacen da na umarce ka kada ka ci ne?" ya dauko mutumin ya sa shi cikin Lambun Eden **12** Mutumin ya ce, "Macen da ka sa a nan tare da domin yā nome shi, yā kuma lura da shi. **16** Ubangiji ni, ita ta ba ni wadansu'ya'ya daga itacen, na kuwa Allah ya umarci mutumin ya ce, "Kana da'yanci ci." **13** Sai Ubangiji Allah ya ce wa matar, "Me ke ka ci daga kowane itace a cikin lambun, **17** amma nan kika yi?" Matar ta ce, "Macijin ne ya rufe ni, na kada ka ci daga itacen sanin abin da yake mai kyau kuwa ci." **14** Saboda haka Ubangiji Allah ya ce wa da abin da yake mugu, gama a ranar da ka ci shi, macijin, "Saboda ka yi haka, "Na la'anta ka cikin lalle za ka mutu." **18** Ubangiji Allah ya ce, "Bai yi dukan dabbobi da kuma cikin dukan namun jeji! kyau mutumin yā kasance shi kadai ba. Zan yi masa Daga yanzu rubda ciki za ka yi tafiya turbaya kuma mataimakin da ya dace da shi." **19** To, Ubangiji za ka ci dukan kwanakin rayuwarka. **15** Zan kuma sa Allah ya yi dukan namun jeji da dukan tsuntsayen Kiyayya tsakaninka da macen, tsakanin zuriyarka sama daga kasa. Ya kawo su wurin mutumin don da zuriyarta. Zai ragargaje kanka, kai kuma za ka yā ga wanda suna zai kira su; kuma duk sunan da mutumin ya kira kowane mai rai, sunansa ke nan. "Zan tsananta na кударки ainun, da azaba kuma za **20** Saboda haka mutumin ya sa wa dukan dabbobi, ki haifi'ya'ya. Za ki riča yin marmarin mijinki zai da tsuntsayen sama da dukan namun jeji sunaye. kuwa yi mulki a kanki." **17** Ga Adamu kuwa ya ce, Amma ba a sami mataimakin da ya dace da Adamu "Saboda ka saurari matarka, ka kuma ci daga itacen ba. **21** Saboda haka Ubangiji Allah ya sa mutumin ya da na ce, 'Kada ka ci,' "Za a la'anta kasa saboda kai. yi barci mai nauyi; yayinda yake barci sai ya dauko Da wahala za ka ci daga cikinta dukan kwanakin daya daga cikin hakarkarin mutumin, ya kuma rufe rayuwarka. **18** Za tā ba ka kayayyuwa da sarkakkiya wurin da nama. **22** Sa'an nan Ubangiji Allah ya yi za ka kuwa ci ganyayen gona. **19** Da zuffan goshinka mace daga hakarkarin da ya dauko daga mutumin, za ka ci abincinka har ka koma ga kasa, da yake daga ya kuwa kawo ta wurin mutumin. **23** Sai mutumin cikinta aka yi ka. Gama kai turbaya ne, kuma ga ya ce, "Yanzu kam wannan kashi ne na kasusuwana turbaya za ka koma." **20** Mutumin ya sa wa matarsa nama kuma na namana. Za a ce da ita 'mace,' gama suna, Hawwa'u, gama za tā zama mahaifiyar masu an ciro ta daga namiji." **24** Wannan ne ya sa mutum rai duka. **21** Ubangiji Allah ya yi tufafin fata domin yakan bar mahaifinsa da mahaifiyarsa, yā manne wa Adamu da Hawwa'u, ya kuma yi musu sutura. **22** matarsa, su kuma zama jiki daya. **25** Mutumin da Ubangiji Allah ya kuma ce, "To, fa, mutum ya zama kamar daya daga cikinmu, ya san abin da yake mai kunya ba.

3 To, maciji dai ya fi kowane a cikin namun jejin da Ubangiji Allah ya yi wayo. Ya ce wa macen, "Tabbatacce ne Allah ya ce, 'Kada ku ci daga kowane itace a lambu'?" **2** Macen ta ce wa macijin, "Za mu iya ci daga'ya'yan itatuwa a lambun, **3** amma Allah ya ce, 'Kada ku ci daga'ya'yan itacen da yake tsakiyar lambu, kada kuma ku taba shi, in ba haka ba kuwa za ku mutu.'" **4** Maciji ya ce wa macen, "Tabbatacce ba za ku mutu ba. **5** Gama Allah ya san cewa sa'ad da kuka ci daga itacen idanunku za su bude, za ku kuma zama kamar Allah, ku san abin da yake mai kyau da abin da yake mugu." **6** Sa'ad da macen ta ga'ya'yan itacen suna da kyau don abinci, abin sha'awa ga ido, abin marmari kuma don samun hikima, sai ta tsinkta ci, ta kuma ba da wadansu wa mijinta wanda yake tare da ita, shi ma suka kuma gane tsirara suke; saboda haka suka dindimka ganyayen baure suka yi wa kansu sutura. **8** Da mutumin da matarsa suka ji motsin Ubangiji Allah yana takawa a lambun a sanyin yini, sai suka buya daga Ubangiji Allah a cikin itatuwan lambu. **9** daidai, ai, da ka sami karbuwa. Amma tun da ba ka Amma Ubangiji Allah ya kira mutumin ya ce, "Ina

yi abin da ba daidai ba, zunubi zai yi fakonka don yā **4** Adamu ya kwana da matarsa Hawwa'u, ta kuwa yi ciki ta haifi Kayinu. Sai ta ce, "Da taimakon Ubangiji na sami da namiji." **2** Daga baya ta haifi dan'uwansa, ta kuma ba shi suna Habil. Sa'ad da suka yi girma sai Habil ya zama makiyayin tumaki Kayinu kuwa ya zama manomi. **3** Ana nan sai Kayinu ya kawo wadansu amfanin gona a matsayin hadaya ga Ubangiji. **4** Amma Habil ya kawo mafi kyau daga'ya'yan fari na garkensa. Ubangiji ya yi farin ciki da sadakar da Habil ya kawo, **5** amma bai yi farin ciki da sadakar da Kayinu ya kawo ba. Saboda haka Kayinu ya ji fushi sosai, fuskarsa kuma ta bace. **6** Sai Ubangiji ya ce wa Kayinu, "Don me kake fushi? Don me fuskarka ta bace? **7** Da ka yi abin da yake

rinjaye ka kamar naman jeji. Yana so yä mallake ka, amma tilas ka rinjaye shi.” 8 To, Kayinu ya ce wa dan’uwansa Habil, “Mu tafi gona.” Yayinda suke a gona, sai Kayinu ya tasar wa Habil ya buge shi ya kashe. 9 Sai Ubangiji ya ce wa Kayinu, “Ina dan’uwanka Habil?” Sai Kayinu ya ce, “Ban sani ba, ni mai gadin dan’uwana ne?” 10 Ubangiji ya ce, “Me ke nan ka yi? Saurara! Ga jinin dan’uwanka yana mini kuka daga kasa. 11 Yanzu, kai la’anne ne, an kuma kore ka daga kasa wadda ta bude bakinta ta shanye jinin dan’uwanka daga hannunka. 12 In ka nome kasa, ba za tă kara ba ka hatsinta ba. Za ka kuma zama mai yawo barkatai a duniya.” 13 Kayinu ya ce wa Ubangiji, “Horon nan ya sha karfina. 14 Ga shi, yau kana kori na daga kasar, zan zama a boye daga fuskarka, zan kuma zama mai yawo barkatai, duk wanda ya same ni kuwa zai kashe ni.” 15 Amma Ubangiji ya ce masa, “Ba haka ba ne! Duk wanda ya kashe Kayinu, za a ninfa hukuncinsa har sau bakwai.” Sa’an nan Ubangiji ya sa wa Kayinu alama don duk wanda ya same shi kada yä kashe shi. 16 Saboda haka Kayinu ya yi tafiyarsa ya rabu da Ubangiji, ya je ya zauna kasar Nod a gabashin Eden. 17 Kayinu ya kwana da matarsa, ta kuwa yi ciki, ta haifi Enok. A lokacin Kayinu yana gina birni, sai ya sa wa birnin sunan dansa Enok. 18 Aka haifa wa Enok Irad, Irad kuma ya haifi Mehujayel, Mehujayel kuma ya haifi Metushayel, Metushayel kuma ya haifin Lamek. 19 Lamek ya auri mata biyu, ana ce da daya Ada, dayan kuma Zilla. 20 Ada ta haifi Yabal, shi ne mahai fiwadanda suke zama a tentuna, suna kuma kiwon dabbobi. 21 Sunan dan’uwansa Yubal, shi ne mahai fiin dukan makadan garaya da masu hura sarewa. 22 Zilla ma ta haifi da, Tubal-Kayinu, shi ne wanda ya kera kowane iri kayan aiki daga tagullu da kuma karfe.’Yar’uwar Tubal-Kayinu ita ce Na’ama. 23 Wata rana, Lamek ya ce wa matansa, Ada da Zilla, “Ku saurara, matan Lamek, ku ji maganata. Na kashe wani saboda ya yi mini rauni, na kashe wani saurayi saboda ya ji mini ciwo. 24 Idan za a rama wa Kayinu har sau bakwai, lalle za a rama wa Lamek sau saba’in da bakwai ke nan.” 25 Sai Adamu ya sâke kwana da matarsa, ta haifi da, aka kuma ba shi suna Set, gama ta ce, “Allah ya ba ni wani yaro a madadin Habil, tun da yake Kayinu ya kashe shi.” 26 Set ma ya haifi da, ya kuma kira shi Enosh. A lokaci ne, mutane suka fara kira ga sunan Ubangiji.

sa’an nan ya mutu. 6 Sa’ad da Set ya yi shekara 105, sai ya haifi Enosh. 7 Bayan ya haifi Enosh, Set ya yi shekara 807, ya kuma haifi wadansu’ya’ya maza da mata. 8 Gaba daya dai, Set ya yi shekaru 912, sa’an nan ya mutu. 9 Sa’ad da Enosh ya yi shekara 90, sai ya haifi Kenan. 10 Bayan ya haifi Kenan, Enosh ya yi shekara 815, ya kuma haifi wadansu’ya’ya maza da mata. 11 Gaba daya dai, Enosh ya yi shekaru 905, sa’an nan ya mutu. 12 Sa’ad da Kenan ya yi shekara 70, sai ya haifi Mahalalel. 13 Bayan ya haifi Mahalalel, Kenan ya yi shekara 840, ya kuma haifi wadansu’ya’ya maza da mata 14 Gaba daya dai, Kenan ya yi shekara 910, sa’an nan ya mutu. 15 Sa’ad da Mahalalel ya yi shekara 65, sai ya haifi Yared. 16 Bayan ya haifi Yared, Mahalalel ya yi shekara 830, ya kuma haifi wadansu’ya’ya maza da mata 17 Gaba daya dai, Mahalalel ya yi shekara 895, sa’an nan ya mutu. 18 Sa’ad da Yared ya yi shekara 162, sai ya haifi Enok. 19 Bayan ya haifi Enok, Yared ya yi shekara 800, ya kuma haifi wadansu’ya’ya maza da mata. 20 Gaba daya dai, Yared ya yi shekara 962, sa’an nan ya mutu. 21 Sa’ad da Enok ya yi shekara 65, sai ya haifi Metusela. 22 Bayan ya haifi Metusela, Enok ya kasance cikin zumuncu da Allah shekaru 300, ya kuma haifi wadansu’ya’ya maza da mata. 23 Gaba daya dai, Enok ya yi shekara 365. 24 Enok ya kasance cikin zumuncu da Allah, sa’an nan ba a kara ganinsa ba. Saboda Allah ya dauke shi. 25 Sa’ad da Metusela ya yi shekara 187, sai ya haifi Lamek. 26 Bayan ya haifi Lamek, Metusela ya yi shekara 782, ya kuma haifi wadansu’ya’ya maza da mata. 27 Gaba daya dai, Metusela ya yi shekara 969, sa’an nan ya mutu. 28 Sa’ad da Lamek ya yi shekara 182, sai ya haifi da. 29 Ya ba shi suna Nuhu ya kuma ce, “Zai yi mana ta’aziyya a cikin aikinmu da wahalar hannuwanmu a kasar da Ubangiji ya la’anta.” 30 Bayan an haifi Nuhu, Lamek ya yi shekara 595, yana kuma da’ya’ya maza da mata. 31 Gaba daya dai, Lamek ya yi shekara 777, sa’an nan ya mutu. 32 Bayan Nuhu ya yi shekara 500, sai ya haifi Shem, Ham da Yafet.

6 Sa’ad da mutane suka fara Karuwa a duniya, aka kuma hahhaifi musu’ya’ya mata, 2 sai’ya’yan Allah maza suka ga cewa’ya’yan mutane mata suna da bansha’awa, sai suka zabi wadanda suke so, suka aura. 3 Sa’an nan Ubangiji ya ce, “Ruhuna ba zai

5 Wannan shi ne rubutaccen tarihin zuriyar Adamu. Sa'ad da Allah ya halicci mutum, ya yi shi cikin kamannin Allah. **2** Ya halicce su namiji da ta mace, ya kuma albarkace su. Sa'ad da kuma aka halicce su, ya kira su "Mutum." **3** Sa'ad da Adamu ya yi shekaru 130, sai ya haifi da wanda ya yi kama da shi, ya kuma kira shi Set. **4** Bayan an haifi Set, Adamu ya yi shekaru 800, ya kuma haifi wadansu'ya'ya maza da mata. **5** Gaba daya dai, Adamu ya yi shekaru 930,

6 Sa'ad da mutane suka fara karuwa a duniya, aka kuma hahhaifi musu'ya'ya mata, 2 sai'ya'yan Allah maza suka ga cewa'ya'yan mutane mata suna da bansha'awa, sai suka zabi wadanda suke so, suka aura. 3 Sa'an nan Ubangiji ya ce, "Ruhuna ba zai zauna a cikin mutum har abada ba, saboda shi mai mutuwa ne, kwanakinsa za su zama shekaru dari da arba'in ne." 4 Nefilimawa suna nan a duniya a wadancan kwanaki, da kuma kwanakin da suka bi bayo, a sa'ad da'ya'yan Allah suka kwana da'ya'yan mutane mata, suka kuma hahhaifi musu'ya'ya. Ai, su ne jarumawan dā, mutanen da suka shahara. 5 Ubangiji kuwa ya lura cewa muguntar mutum ta yi yawa a duniya, kuma kowane abin da yake tunani a zuciyarsa mugu ne kawai a kowanne lokaci. 6

Ubangiji ya damu da ya yi mutum a duniya, abin shiga jirgi, kamar yadda Allah ya umarce Nuhu. **10**
ya zafe shi kwarai. **7** Saboda haka Ubangiji ya ce, Bayan kwana bakwai kuwa ambaliya ruwa ta sauko
“Zan kawar da mutum, da dabbobi, da halittu masu a bisa duniya. **11** A ranar sha bakwai ga wata na
rarrafe a kasa da kuma tsuntsayen sama wafanda biyu, na shekara ta dari shida na rayuwar Nuhu, a
na halitta, daga doron kasa, saboda na damu da ran nan sai dukan ma'bubbugai na manyan zurfafa
na yi su.” **8** Amma Nuhu ya sami tagomashi a suka fashe, tagogin sammai suka bude. **12** Ruwa
gaban Ubangiji. **9** Ga tarihin Nuhu. Nuhu mutum yana ta kwararowa bisa duniya, yini arba'in da dare
ne mai adalci, marar abin zargi a cikin mutanen arba'in. **13** A wannan rana Nuhu tare da matarsa
zamaninsa, ya kuma yi tafiya tare da Allah. **10** Nuhu da'ya'yansa maza, Shem, Ham da Yafet da matansu
yana da'ya'yaza uku, Shem, Ham da Yafet. **11** uku suka shiga jirgi. **14** Tare da su kuwa, akwai
Duniya dai ta lalace sosai a gaban Allah, ta kuma kowane naman jeji bisa ga irinsa, da dukan dabbobin
cika da tashin hankali. **12** Allah ya ga yadda duniya gida bisa ga irinsu, da kowace halitta mai rarrafe
ta lalace, gama dukan mutane a duniya sun lalatar a kasa bisa ga irinta, da kowane tsuntsun gida da
da rayuwarsu. **13** Saboda haka, Allah ya ce wa Nuhu, na jeji bisa ga irinsa, da dukan abu mai fiffike. **15**
“Zan kawo karshen dukan mutane, gama saboda su Biyu-biyu na dukan halittu masu numfashi suka zo
duniya ta cika da tashin hankali. Lalle zan hallaka wurin Nuhu, suka shiga jirgi. **16** Dabbobi da kowane
su da kuma duniya. **14** Saboda haka ka yi wa kanka abu mai rai da suka shiga ciki, namiji ne da ta mace,
jirgi da katakon Saifires, ka yi dakuna a cikinsa, ka yadda Allah ya umarci Nuhu. Sa'an nan Ubangiji ya
shafe shi da karo ciki da waje. **15** Ga yadda za ka gina kulle jirgin daga baya. **17** Kwana arba'in ambaliya
shi; jirgin zai kasance mai tsawon kafa 45, fadinsa ta yi ta saukowa a duniya, sa'ad da ruwa ya yi ta
kafa 75, tsayinsa kuma kafa 45. **16** Ka yi masa rufi, karuwa sai ya yi ta daga jirgin sama, ya kuwa tashi
ka kuma ba da fili inci 18 tsakanin rufin a kowane can bisa duniya. **18** Ruwa ya taso, ya karu kwarai
gefen jirgin. Ka sa kofa a gefen jirgin. Ka yi shi hawa a duniya, jirgin kuma ya yi ta yawo a bisa ruwa.
uku, ka yi kofa a gefe. **17** Ga shi zan aiko da ambaliya **19** Ruwa ya karu kwarai a duniya, ya kuma rufe
ruwa a duniya, in hallaka dukan mai rai da yake a dukan duwatsu masu tsawo a karkashin sammai. **20**
Karkashin sama, kowace halittar da take numfashi a Ruwan ya taso ya rufe duwatsu, surfin ruwa daga
cikinta. Dukan abin da yake a duniya zai hallaka. **18** duwatsun zuwa inda jirgin yake ya fi kafa ashirin.
Amma zan kafa alkawarina da kai, kai kuma za ka **21** Kowane abu mai rai da yake tafiya a duniya ya
shiga jirgin, kai da'ya'yanka maza da matarka da hallaka, tsuntsaye, dabbobin gida, namun jeji, da
matan'ya'yanka tare da kai. **19** Za ka shigar da biyu dukan masu rarrafe wafanda suke rarrafe a duniya,
na dukan halittu masu rai, namiji da ta mace a cikin da kuma dukan mutane. **22** Kome a busasshiyar
jirgin, domin su rayu tare da kai. **20** Biyu na kowane kasa da yake numfashi a hancinsa ya mutu. **23** Aka
irin tsuntsu, kowace irin dabba da kuma kowace irin kawar da kowane abu mai rai, mutane da dabbobi
halitta mai rarrafe a kasa, za su zo wurinka domin da halittu masu rarrafe a kasa, da tsuntsayen sama
a bar su da rai. **21** Za ka dauki kowane irin abinci a doron kasa, duka aka kawar da su daga duniya.
wanda za a ci, ka adana don yā zama abincinka da Nuhu kadai aka bari da wafanda suke tare da shi a
nasu.” **22** Nuhu ya yi kome kamar yadda Allah ya cikin jirgi. **24** Ruwa ya mamaye duniya har kwana
umarce shi.

7 Sa'an nan Ubangiji ya ce wa Nuhu. “Shiga jirgin, **8** Amma Allah ya tuna da Nuhu da dukan namun
kai da dukan iyalinka, gama na ga kai mai adalci jeji da dabbobin da suke tare da shi a cikin jirgi,
ne a wannan zamani. **2** Ka dauki bakwai na kowace ya kuma aika da wata iska ta hora dukan duniya,
iri tsabtaccen dabba tare da kai, namiji da ta mace, ruwan kuwa ya janye. **2** Aka tosche ma'bubbugan
da kuma biyu na kowace dabba marar tsabta, namiji zurfafa da kofofin ambaliyar sammai, ruwan sama
da ta mace, **3** da kuma bakwai na kowane iri tsuntsu, kuma ya daina saukowa daga sarari. **3** Ruwan ya
namiji da ta mace, domin a bar kowane irinsu da rai janye a hankali daga kasa. A karshen kwanaki dari
a dukan duniya. **4** Kwana bakwai daga yanzu zan da hamsin din, ruwan ya ragu. **4** A rana ta goma sha
aiko da ruwa a duniya yini arba'in da dare arba'in, bakwai ga watan bakwai, jirgin ya sauwa a duwatsun
zan kuma kawar da kowace halitta mai rai da na Ararat. **5** Ruwan ya ci gaba da janyewa har watan
yi daga doron kasa.” **5** Nuhu ya aikata duk abin da goma. A rana ta fari ga watan goma kuwa kwankolin
Ubangiji ya umarce shi. **6** Nuhu yana da shekaru 106 duwatsun suka bayyana. **6** Bayan kwana arba'in,
ne sa'ad da aka yi ambaliya ruwa a duniya. **7** Nuhu sai Nuhu ya bude tagar jirgin da ya yi, **7** ya saki
da matarsa da'ya'yansa da matansu, suka shiga jirgi hankaka. Hankaka ya yi ta kai da kawowa har sai
domin su tsira daga ruwa ambaliya. **8** Biyu-biyu da ruwa ya shanye a duniya. **8** Sai ya saki kurciya
daga dabbobi masu tsabta da marasa tsabta, da don yā ga in ruwan ya janye daga doron kasa. **9**
tsuntsaye da kuma dukan halittu masu rarrafe a Amma kurciyar ba tā sami inda za tā sa kafafunta
kasa, **9** namiji da ta mace, suka zo wurin Nuhu, suka ba gama akwai ruwa a dukan doron kasa, saboda

haka ta komo wurin Nuhu a jirgi. Ya mika hannunsa ya dauko kurciyar ya shigar da ita wurinsa a cikin jirgi. **10** Ya kara jira kwana bakwai, sai ya sâke aiken kurciyar daga jirgi. **11** Sa'ad da kurciya ta komo wurinsa da yamma, sai ga danyen ganyen zaitun da ta tsinko a bakinta! Sa'an nan Nuhu ya san cewa ruwa ya janye daga duniya. **12** Ya kara jira kwana bakwai, sai ya sâke aiken kurciyar, amma a wannan karó ba tâ komo wurinsa ba. **13** A rana ta fari ga wata na fari wanda Nuhu ya cika shekaru 601, ruwa ya shanye a kasa. Sai Nuhu ya bude murfin jirgin, ya ga cewa doron kasa ya bushe. **14** A ran ashirin da bakwai ga wata na biyu, kasa ta bushe kâkaf. **15** Sa'an nan Allah ya ce wa Nuhu, **16** "Fito daga jirgin, kai da matarka da'yâ'yanka maza da matansu. **17** Ka fitar da kowane iri halittu mai rai da take tare da kai waje, tsuntsaye, dabbobi, da dukan halittu masu rarrafâ a kasa, don su yi ta haihuwa, su yi yawa, su karu a duniya." **18** Sai Nuhu ya fito tare da matarsa da'yâ'yansa maza da matan'ya'yansa, **19** da kowace irin dabba, da kowane mai rarrafâ, da kowane irin tsuntsu, da kowane irin abu da yake tafiya a bisa duniya, suka fito daga jirgi daki-daki bisa ga irinsu. **20** Sai Nuhu ya gina bagaden hadaya ga Ubangiji, ya sîba wadansu dabbobi da tsuntsaye masu tsabta, ya yi hadaya ta konawa da su a kan bagaden. **21** Da Ubangiji ya ji kanshi mai dadî, sai ya ce a zuciyarsa, "Ba zan kara la'anta kasa saboda mutum ba, ko da yake dukan tunaniñ zuciyar mutum mugu ne tun yana karami. Ba kuwa zan kara hallaka dukan halittu masu rai, kamar yadda na yi ba. **22** "Muddin duniya tana nan, lokacin shuki da na girbi, lokacin sanyi da na zafi, lokacin damina da na rani, dare da rana ba za si daîna ba."

9 Sa'an nan Allah ya sa wa Nuhu da'ya'yansa maza albarka, yana ce musu, "Ku haifi'ya'ya, ku karu, ku kuma cika duniya. **2** Dukan namun jeji da dukan tsuntsayen sama da kowace halitta mai rarrafe a fasa, da dukan kifayen teku, za su ri'ka jin tsoronku, suna fargaba. An sa su a cikin hannuwanku. **3** Kome da yake da rai wanda yake tafiya, zai zama abincinku. Kamar yadda na ba ku kowane irin ganye, haka na ba ku kome da kome. **4** "Akwai abu daya da ba za ku ci ba, wato, nama wanda jininsha yake cikinsa tukuna. **5** Game da jinin ranka kuwa lalle zan bukaci lissafi. Zan bukaci lissafi daga kowane dabba. kuma daga kowane mutum, shi ma zan bukaci lissafi game da ran dan'uqwansa. **6** "Duk wanda ya Zub da jinin mutum, ta hannun mutum za a Zub da jininsha; gama a cikin siffar Allah ne, Allah ya yi mutum. **7** Amma ku, ku yi ta haihuwa, ku karu; ku yadu a duniya, ku yi yawa a bisanta." **8** Sai Allah ya ce wa Nuhu da'ya'yansa, **9** "Yanzu na kafa alkawarina da ku da zuriyarku a bayanku, **10** da kowace halitta mai rai wadda ta kasance tare da kai; wato, tsuntsaye da dabbobin gida da kuma dukan namun jeji, duk dai

yakar abin da ya fita daga jirgin; wato, kowane mai rai na duniya. **11** Na kafa alkawarina da ku, ba za a kara hallaka dukan rayuka da ambaliyar ruwa ba; ba za a kara yin ambaliyar don a hallaka duniya ba.” **12** Allah ya kuma ce, “Wannan ita ce alamar alkawarin da na yi tsakanina da ku, da kowace halitta tare da ku; alkawari na dukan zamanai masu zuwa. **13** Na sa bakan gizona cikin gizagizai, shi ne kuwa zai zama alamar alkawari tsakanina da duniya. **14** Duk sa’ad da na kawo gizagizai a bisa duniya, bakan gizo kuma ya bayyana a ciki gizagizan, **15** zan tuna da alkawari tsakanina da ku da kuma dukan halittu masu rai na kowane iri. Ruwa ba zai sâke yin ambaliyar da za tâ hallaka dukan masu rai ba. **16** Duk sa’ad da bakan gizo ya bayyana cikin gizagizan, zan gan shi in kuma runa da madawwamin alkawari tsakanin Allah da dukan halittu masu rai, na kowane iri a duniya.” **17** Saboda haka Allah ya ce wa Nuhu, “Wannan ita ce alamar alkawarin da na kafa tsakanina da dukan masu rai a duniya.” **18** ‘Ya’yan Nuhu maza, wafanda suka fito daga cikin jirgi, su ne, Shem, Ham da Yafet. (Ham shi ne mahaifin Kan’ana.) **19** Wadannan su ne ‘ya’yan Nuhu maza uku, daga gare su ne kuma duniya za tâ cika da mutane. **20** Nuhu, mutumin kâsa, shi ne farko da ya fara yin goran inabi. **21** Sa’ad da ya sha ruwan inabin ya kuwa bugu, sai ya kwanta tsirara cikin tentinsa. **22** Ham, mahaifin Kan’ana ya ga tsiraici mahaifinsa, ya kuma fada wa’yan’uwansa biyu a waje. **23** Amma Shem da Yafet suka daukki mayafi, suka shimpida a kafadarsu, sa’an nan suka shigga suna tafiya da bayar har zuwa inda mahaifinsu yake kwance, suka rufe tsiraicinsa. Suka kau da fuskokinsu domin kada su ga tsiraicin mahaifinsu. **24** Sa’ad da Nuhu ya farka daga bugiwersa ya kuma gane abin da karami dansa ya yi, **25** sai ya ce, “Kan’ana la’anne ne, zai zama bawa mafi kankanta ga’yan’uwansa.” **26** Ya kuma ce, “Albarka ta tabbata ga Ubangiji Allah na Shem! Bari Kan’ana yâ zama bawan Shem. **27** Allah yâ kara fâdin kasar Yafet; bari Yafet yâ zauna a tentunyan Shem, bari kuma Kan’ana yâ zama bawansa.” **28** Bayan ambaliyar, Nuhu ya yi shekara 350, sa’an nan ya mutu.

10 Wannan shi ne labarin Shem, Ham da Yafet,'ya'yan Nuhu maza, wadanda su ma sun naifi'ya'ya maza bayan ambaliyar. 2 'Ya'yan Yafet maza su ne, Gomer, Magog, Madai da Yaban, Tubal, Meshek, da kuma Tiras. 3 'Ya'yan Gomer maza su ne, Ashkenaz, Rifat, da Togarma. 4 'Ya'yan maza Yaban su ne, Elisha, Tarshish, Kittim da Rodanim. 5 (Daga wadannan mutane ne masu zama a bakin teku suka bazu zuwa cikin kasashensu da kuma cikin al'ummansu, kowanne da yarensa.) 6 'Ya'yan Ham maza su ne, Kush, Masar, Fut, da Kan'ana. 7 'Ya'yan Kush maza su ne, Seba, Hawila, Sabta, Ra'ama da Sabtka, 'Ya'yan Ra'ama maza kuwa su ne.

Sheba da Dedan. **8** Kush shi ne mahaifin Nimrod iya yi ba. **7** Zo, mu sauka, mu rikitar da harshensu wanda ya yi girma ya zama jarumin yaki a duniya. don kada su fahimci juna.” **8** Saboda haka Ubangiji **9** Shi babban maharbi ne a gaban Ubangiji. Shi ya watsar da su daga wurin zuwa ko’ina a doron ya sa akan ce, kamar Nimrod babban maharbi a kasa, suka kuwa daina gina birnin. **9** Shi ya sa aka gaban Ubangiji. **10** Cibiyoyin mulkinsa na farko su kira birnin Babel, domin a can ne Ubangiji ya rikitar ne Babilon, Erek, Akkad, da Kalne a cikin Shinar. da harshen dukan duniya. Daga can Ubangiji ya **11** Daga wannan kasa, sai ya tafi Assuriya, inda watsar da su ko’ina a doron kasa. **10** Wannan shi ne ya gina Ninebe, Rehobot Ir, Kala **12** da Resen, labarin Shem. Shekara biyu bayan ambaliya, sa’ad wadda take tsakanin Ninebe da Kala; wanda yake da Shem ya yi shekara 100, sai ya haifi Arfakshad. **11** babban birni. **13** Mizarayim shi ne mahaifin Ludiyawa, Bayan ya haifi Arfakshad, Shem ya yi shekara 500, Anamawa, Lehabiyawa, Naftuhiyawa, **14** Fetrusiyawa, ya haifi wadansu’ya’ya maza da mata. **12** Sa’ad da da Kasluhiyawa (inda Filistiyawa suka fito) da kuma Arfakshad ya yi shekara 35, sai ya haifi Shela. **13** Kaftorawa. **15** Kan’ana shi ne mahaifin, Sidon dan Bayan ya haifi Shela kuwa, Arfakshad ya yi shekara farinsa, da na Hittiyyawa, **16** Yebusiyawa, Amoriyawa, **403**, ya kuma haifi wadansu’ya’ya maza da mata. **14** Girkashiyawa, **17** Hiwiyawa, Arkiyawa, Siniyawa, Sa’ad da Shela ya yi shekaru 30, sai ya haifi Eber. **18** Arbadiyawa, Zemarawa, da Hamawa. Daga baya **15** Bayan ya haifi Eber, Shela ya yi shekara 403, ya zuriyar Kan’aniyawa suka yadu **19** har iyakar Kan’ana kuma haifi wadansu’ya’ya maza da mata. **16** Sa’ad da ta kai Sidon ta wajen Gerar har zuwa Gaza, sa’an nan Eber ya yi shekaru 34, sai ya haifi Feleg. **17** Bayan ya ta milla zuwa Sodom, Gomorra, Adma da Zeboyim, haifi Feleg, Eber ya yi shekara 430, ya kuma haifi har zuwa Lasha. **20** Wadannan su ne’ya’yan Ham wadansu’ya’ya maza da mata. **18** Sa’ad da Feleg ya yi maza bisa ga zuriyarsu da yarurrukansu, cikin shekaru 30, sai ya haifi Reyu. **19** Bayan ya haifi Reyu, kasashensu da kuma al’ummominis. **21** Aka kuma Feleg ya yi shekara 209, ya kuma haifi wadansu’ya’ya haifa wa Shem, wan Yafet, ya’ya maza. Shem shi maza da mata. **20** Sa’ad da Reyu ya yi shekaru 32, sai ne kakan’ya’yan Eber duka. **22** Ya’yan Shem maza ya haifi Serug. **21** Bayan ya haifi Serug, Reyu ya yi su ne, Elam, Asshur, Arfakshad, Lud da Aram. **23** shekara 207, ya kuma haifi wadansu’ya’ya maza da ‘Ya’yan Aram maza su ne, Uz, Hul, Geter da Mash. mata. **22** Sa’ad da Serug ya yi shekaru 30, sai ya haifi **24** Arfakshad ne mahaifin Shela. Shela kuma shi ne Nahor. **23** Bayan ya haifi Nahor, Serug ya yi shekara mahaifin Eber. **25** Aka haifa wa Eber’ya’ya maza **200**, ya kuma haifi wadansu’ya’ya maza da mata. **24** biyu. Aka ba wa daya suna Feleg, gama a zamaninsa **200**, ya kuma haifi wadansu’ya’ya maza da mata. **25** Aka ba wa dan’uwansa **200**, ya kuma haifi wadansu’ya’ya maza da mata. **26** Bayan Shelef, Hazarmawet, Yera, **27** Hadoram, Uzal, Dikla, Tera ya yi shekaru 70, sai ya haifi Abram, Nahor da **28** Obal, Abimayel, Sheba, **29** Ofir, Hawila da Yobab. Haran. **27** Wannan ita ce zuriyar Tera. Tera ya haifi Dukan wadannan’ya’yan Yoktan maza ne. **30** Yankin Abram, Nahor da Haran. Haran kuma ya haifi Lot. **28** da suka zauna ya miike daga Mesha zuwa wajen Sefar Yayinda mahaifinsa Tera yana da rai, Haran ya rasu a gabashin kasar tudu. **31** Wadannan su ne’ya’yan a Ur ta Kaldiyawa, a kasar haihuwarsa. **29** Abram da Shem maza bisa ga zuriyarsu da yarurrukansu, cikin Nahor suka yi aure. Sunan matar Abram, Saira ne, kasashensu da kuma al’ummominis. **32** Wadannan su sunan matar Nahor kuwa Milka; ita’yar Haran ce, ne zuriyar’ya’yan Nuhu maza bisa ga jerin zuriyarsu cikin al’ummominis. Daga wadannan ne al’ummomi suka bazu ko’ina a duniya bayan ambaliya.

11 To, a lokacin, yaren mutanen duniya daya ne, maganarsu kuma daya ce. **2** Yayinda mutane suke ta yin kaura zuwa gabas, sai suka sami fili a Shinar, suka zauna a can. **3** Suka ce wa juna, “Ku zo, mu yi tubula, mu gasa su sosai.” Suka yi amfanida tubula a maimakon duwatsu, kwalta kuma a maimakon laka. **4** Sa’an nan suka ce, “Ku zo, mu gina wa kanmu birni da hasumiyar da za ta’ kai har gina wa kanmu birni da hasumiyar da za ta’ kai har gina wa kanmu suna, don kada sammai, domin mu yi wa kanmu suna, don kada mu warwatsu ko’ina a doron kasa.” **5** Sai Ubangiji ya sauksa don yä ga birni da kuma hasumiyar da mutanen suke gini. **6** Ubangiji ya ce, “Ga su, su jama’a daya ce, su duka kuwa harshensu guda ne. Wannan kuwa masomi ne kawai na abin da za su iya yi, babu kuma abin da suka yi shirya yi da ba za su

kasar da zan nuna maka. **2** “Zan mai da kai al’umma mai girma, zan kuma albarkace ka; zan sa sunanka yä zama mai girma, ka kuma zama sanadin albarka. **3** Zan albarkaci duk wanda ya albarkace ka, in kuma la’anci duk wanda ya la’anta ka, dukan mutanen duniya za su sami albarka ta wurinka.” **4** Saboda haka Abram ya tashi yadda Ubangiji ya fada masa; Lot ma ya tafi tare da shi. Abram yana da shekaru 75, sa’ad da ya tashi daga Haran. **5** Abram ya dauki

matarsa Saira da Lot dan dan'uwansa, da dukan Ba ga dukan kasar tana gabanka ba? Bari mu rabu. mallakar da suka tattara, da kuma mutanen da suka In ka yi hagu sai ni in yi dama. In ka yi dama, sai ni samu a Haran, suka kama hanya zuwa kasar Kan'ana. **6** Abram ya ratsa kasar har zuwa wurin babban itace kwarin Urdun, sai ya ga kwarin yana da ciyawa mai na More a Shekem. A lokacin Kan'aniyawa suna a kyau kwarai sai ka ce lambun Ubangiji, kamar kasar kasar. **7** Ubangiji ya bayyana ga Abram ya ce, "Ga Masar, wajajen Zowar. (Wannan fa kafin Ubangiji yā zuriyarka ne zan ba da wannan kasa." Saboda haka hallaka Sodom da Gomorra.) **11** Saboda haka sai Lot Abram ya gina bagade a can ga Ubangiji, wanda ya ya zafer wa kansa dukan kwarin Urdun, ya tashi bayyana gare shi. **8** Daga can, ya ci gaba zuwa wajen ya nufi wajen gabas. Haka fa suka rabu da juna. **12** tuddai a gabashin Betel ya kafa tentinsa, Betel yana Abram ya zauna a kasar Kan'ana, yayinda Lot ya yamma, Ai, kuma a gabas. A can ya gina bagade ga zauna cikin biranen kwari, ya kafa tentunansa kusa Ubangiji ya kuma kira bisa sunan Ubangiji. **9** Sa'an da Sodom. **13** Mutanen Sodom kuwa mugaye ne, nan Abram ya tashi ya ci gaba da tafiya zuwa wajen sun aikata zunubi kwarai ga Ubangiji. **14** Bayan Lot Negeb. **10** To, a lokacin, an yi yunwa a kasar, sai Abram ya zauna a kasar Kan'ana, yayinda Lot ya rabu da Abram, sai Ubangiji ya ce wa Abram, Abram ya gangara zuwa Masar don yā zauna a can "Daga idanunka daga inda kake, ka dubi arewa da na dan lokaci, domin yunwa ta yi tsanani. **11** Yayinda kudu, gabas da yamma. **15** Dukan kasar da kake gani yana gab da shiga Masar, sai ya ce wa matarsa **17** Tafi, ka ratsa tsawo da fādin Kasar, gama zan ba zan ba ka, kai da zuriyarka har abada. **16** Zan sa ni, a kuma bar ni da rai." **14** Sa'ad da Abram ya isa zuriyarka tā yi yawa kamar kurar kasa, har in wani Masar, Masarawa suka ga cewa Saira kyakkyawwa yana iya kidaya kurar, to, za a iya kidaya zuriyarka. Za su kuwa kashe ni, su bar ki da rai. **13** Saboda haka **18** Saboda haka Abram ya cire tentunansa, **17** Tafi, ka ratsa tsawo da fādin Kasar, gama zan ba kai ce ke'yar'uwata ce, domin ta dalilinki a mutunta ka ita." **18** Saboda haka Abram ya cire tentunansa, ni, a kuma bar ni da rai." **14** Sa'ad da Abram ya isa ya zo ya zauna kusa da manyan itatuwan Mamre a Masar, Masarawa suka ga cewa Saira kyakkyawwa Hebron, inda ya gina bagade ga Ubangiji.

13 Saboda haka Abram ya haura daga Masar zuwa Negeb tare da matarsa, da dukan abin da yake da shi tare da Lot. **2** Abram ya azurta kwarai da dabbobi, da azurfa, da kuma zinariya. **3** Daga Negeb, ya ci gaba da tafiyarsa a wurare dabam-dabam har ya kai tsakanin Betel da Ai, a inda dā ya kafa tentinsa na fari **4** da kuma inda dā ya gina bagade. A can Abram ya kira bisa sunan Ubangiji. **5** Lot wanda yake tafiya tare da Abram, shi ma yana da garken shanu da tumaki da kuma tentuna. **6** Wannan ya sa har Kasar ba tā ishe su yayinda suke zama tare ba, saboda mallakarsu ta yi yawa har ba za su iya zama tare ba. **7** Rikici kuma ya tashi tsakanin masu kiwon dabbobin Abram da na Lot. Mazaunan kasar, a lokacin kuwa Kan'aniyawa da Feriziyawa ne. **8** Saboda haka Abram ya ce wa Lot, "Kada mu bar rikici yā shiga tsakaninmu, ko kuma tsakanin masu kiwon dabbobinka da nawa, gama mu'yan'uwa ne. **9**

A zamanin Amraful sarkin Shinar, shi da Ariyok sarkin Ellasar, Kedorlayomer sarkin Elam, da kuma Tidal sarkin Goyim **2** suka tafi don su yaki Bera sarkin Sodom, Birsha sarkin Gomorra, Shinab sarkin Adma, Shemeber sarkin Zeboiyim, da kuma sarkin Bela (wato, Zowar). **3** Dukan wadannan sarakuna na bayan nan suka hada kai a Kwarin Siddim (Teku Gishiri). **4** Shekara goma sha biyu suna bauta wa Kedorlayomer, amma a shekara ta sha uku sai suka yi tawaye. **5** A shekara ta goma sha hufu, Kedorlayomer da sarakunan da suka hada kai da shi suka tafi suka cinye Refahiyawa a Ashterot Karnayim, Zuziyawa a Ham, Emawa a Shabe Kiriyatayim, **6** da Horiyawa a kasar tudun Seyir har zuwa El Faran kusa da hamada. **7** Sa'an nan suka juuya suka tafi En Mishfat (wato, Kadesh), suka cinye dukan kasar Amalekawa, da kuma Amoriyawa wadanda suke zaune a Hazazon Tamar. **8** Sai sarkin Sodom, sarkin Gomorra, sarkin Adma, sarkin Zeboiyim da sarkin Bela (wato, Zowar), suka fita suka ja dāgā a Kwarin Siddim **9** gāba da Kedorlayomer sarkin Elam, Tidal sarkin Goyim, Amraful sarkin Shinar da Ariyok sarkin Ellasar; sarakuna hufu gāba da biyar. **10** Kwarin Siddim kuwa ya cika da ramummukan kwalta, sa'ad da sarakunan Sodom da Gomorra suka gudu kuwa, wadansu mutane suka fāda cikin ramummukan kwalta, sauran kuwa suka gudu zuwa tuddai. **11** Sarakunan nan hufu suka washe dukan kayayakin Sodom da Gomorra, da kuma dukan abincinsu, sa'an nan suka tafi. **12** Suka kuma kama Lot dan dan'uwani Abram, wanda yake zaune a Sodom, da kayayakinsa, suka yi tafiyarsu. **13** Sai wani wanda ya tsira, ya zo ya fāda wa Abram mutumin Ibraniyawa.

Abram kuwa yana zama kusa da manyan itatuwan ne, da kurciya da kuma dan tattabara.” **10** Abram Mamre, Mamre mutumin Amoriyawa ne dan’uwan ya kawo wadannan duka a gabon Allah, ya raba Eshkol da Aner, su kuwa abokan Abram ne. **14** Da kowannensu a tsakiya, ya ajiye su gab da juna, amma Abram ya ji cewa an kama danginsa, sai ya tara bai tsaga tsuntsayen a tsaka ba. **11** Sai tsuntsaye horarrun mutane 318, da aka haifa a gidansa, ya masu cin nama suka sauko a kan gawawakin, bi sawun sarakunan da suka tafi da Lot, har Dan. amma Abram ya kore su. **12** Yayinda rana tana **15** Da dad dare, Abram ya rarraba mutanensa don fāduwa, sai Abram ya yi barci mai surfi, sai wani su fāda wa sarakunan nan, ya dibge su, ya kore su duhu mai kauri mai kuma bantsoro ya rufe shi. har zuwa Hoba, arewa da Damaskus. **16** Ya washe **13** Sa’an nan Ubangiji ya ce wa Abram, “Ka sani su da kuma dukan kayayyakinsu, ya kuma dawo tabbatacce cewa shekaru dari hudu, zuriyarka za da Lot danginsa da mallakarsa, tare da mata da tā zama baki a kasar da ba tasu ba, za a mai da su sauran mutane. **17** Bayan Abram ya dawo daga cin bayi, a kuma wulakanta su. **14** Amma zan hukunta Kedorlayomer da sarakunan da suka hada kai da al’ummar da suka yi bauta kamar bayi, daga bayashi a yaķi, sai sarkin Sodom ya fito don yā tarye kuma za su fita da mallaka mai yawa. **15** Amma Abram a Kwarin Shabe (wato, Kwarin Sarki). **18** Sai kai za ka koma wurin kakanninka cikin salama a Melkizedek sarkin Salem ya kawo burodi da ruwan kuma binne ka da kyakkyawan tsufa. **16** A tsara ta inabi. Shi first ne na Allah Mafi Daukaka, **19** ya hudu zuriyarka za tā komo nan, saboda zunubin albarkaci Abram yana cewa, “Allah Mafi Daukaka Amoriyawa bai riga ya cika ba.” **17** Sa’ad da rana Mahaliccın sama da kasa yā albarkace Abram. **20** ta fādi, aka kuwa yi duhu, sai wata tukunya mai Kuma albarka ta tabbata ga Allah Mafi Daukaka hayaķi, mai harshen wuta mai ci, ta bayyana, ta wanda ya ba da mafiyanka a hannunka.” Sa’an nan kuma wuce tsakanin abubuwānan da aka tsaga. **18** Abram ya ba shi kashi daya bisa goma na kome. **21** A wannan rana, Ubangiji ya yi alkawari da Abram Sarkin Sodom ya ce wa Abram, “Ka ba ni mutanena ya ce, “Ga zuriyarka na ba da wannan kasa, daga da ka kwace daga hannun sarakunan nan kawai, ka kogin Masar zuwa babban kogi, Yuferites ke nan, riķe kayayyakin don kanka.” **22** Amma Abram ya ce, **19** Kasar Keniyawa, Kenizziyawa, Kadmoniyawa, **20** wa sarkin Sodom, “Na daga hannu ga Ubangiji Allah Hittiyawa, Ferizziyawa, Refahiyawa, **21** Amoriyawa, Mafi Daukaka, Mahaliccın sama da kasa, na riga na Kan’aniyawa, Gırgashiyawa da kuma Yebusiyawa.”

16 To, Saira, matar Abram, ba tā haifa masa’ya’ya ba. Amma tana da wata baiwa mutuniyar Masar mai suna Hagar, **2** saboda haka sai ta ce wa Abram, “Ubangiji ya hana mini haihuwar’ya’ya. Tafi ka kwana da baiwata; watakila in sami iyali ta wurinta.” Abram kuwa ya yarda da abin da Saira ta fada. **3** Saboda haka bayan Abram ya yi zama a Kan’ana shekaru goma, Saira matarsa ta dauki Hagar baiwarta ta ba wa mijintā tā zama matarsa. **4** Abram kuwa ya kwana da Hagar, ta kuma yi ciki. Sa’ad da Hagar ta gane tana da ciki, sai ta fara rena uwargijiyarta. **5** Sai Saira ta ce wa Abram, “Kai ne da alhakin wahalan nan da nake sha. Na sa baiwata a hannunka, yanzu da ta sani tana da ciki, sai ta fara rena ni. Bari Ubangiji yā shari’anta tsakanina da kai.” **6** Abram ya ce, “Baiwarki tana a hannunki? Ki yi da ita yadda kika ga ya fi kyau.” Sai Saira ta wulakanta Hagar; saboda haka ta gudu daga gare ta. **7** Mala’ikan Ubangiji ya sami Hagar kusa da ma búlbula a jeji, ita ce ma búlbular da take gefen hanya zuwa Shur. **8** Ya kuma ce mata, “Hagar, baiwar Saira, daga ina kika fito, kuma ina za ki?” Ta amsa ta ce, “Ina gudu ne daga wurin uwargijiyata Saira.” **9** Sai mala’ikan Ubangiji ya ce mata, “Koma wurin uwargijiyarki Saira, ki yi mata biyyaya.” **10** Mala’ikan ya kara da cewa, “Zan kara zuriyarki har su yi yawan da ba wanda zai iya lasafta su.”

15 Bayan wannan, maganar Ubangiji ta zo wa Abram cikin mafarki cewa, “Kada ka ji tsoro, Abram. Ni ne garkuwarka, kuma ladanka zai zama mai girma.” **2** Amma Abram ya ce, “Ya Ubangiji Mai Iko Duka, mene ne za ka ba ni, ganin cewa ba na haihuwa, wanda kuma zai gājī gādon gidana shi ne Eliyeler mutumin Damaskus?” **3** Abram ya kuma ce, “Ga shi ba ka ba ni da ba, don haka bawan da aka haifa a gidana ne zai zama magājina.” **4** Sa’an nan maganar Ubangiji ta zo gare shi cewa, “Wannan mutum ba zai zama magājinka ba, da da yake zuwa daga jikinka ne zai zama magājinka.” **5** Sai Ubangiji ya fito da kai shi waje ya ce, “Ka dubi sammai ka kuma kirga taurari, in har za ka iya kirga su.” Sa’an nan ya ce masa, “Haka zuriyarka za tā zama.” **6** Abram ya gaskata, Ubangiji kuma ya lasafta shi adalci ga Abram. **7** Ubangiji ya kuma ce wa Abram, “Ni ne Ubangiji wanda ya fitar da kai daga Ur na Kalidiyawa, domin in ba ka wannan kasa ka mallake ta.” **8** Amma Abram ya ce, “Ya Ubangiji Mai Iko Duka, yaya zan san cewa zan mallake ta?” **9** Saboda haka Allah ya ce masa, “Kawo mini karsana, akuya,

Ishmayel, gama Ubangiji ya ga wahalarki. **12** Zai zama mutum mai halin jakin jeji. Hannunsa zai yi gāba da kowa, hannun kowa kuma zai yi gāba da shi. **13** Sai ta ba wa Ubangiji wanda ya yi magana da ita, wannan suna. “Kai Allah ne wanda yake ganina,” gama ta ce, “Yanzu na ga wanda yake ganina.” **14** Shi ya sa ake kira riijiyar Beyer-Lahai-Royi tana nan har yanzu, tsakanin Kadesh da Bered. **15** Haka fa Hagar ta haifa wa Abram da, Abram kuwa ya ba da suna Ishmayel ga dan da ta haifa. **16** Abram yana da shekaru 86 sa’ad da Hagar ta haifa masa Ishmayel.

17 Sa’ad da Abram ya yi shekaru 99, sai Ubangiji ya bayyana a gare shi ya ce, ni “Ni ne Allah Madaukaki, ka yi tafiya a gabana ka kuma zama marar abin zargi. **2** Zan tabbatar da alkawarina tsakanina da kai, zan kuma kara zuriyarka ta yi yawa.” **3** Abram ya rusuna da fuskarsa har kasa, Allah kuma ya ce masa, **4** “Gare ni kam, wannan shi ne alkawarina da kai, za ka zama mahaifin al’ummai masu yawa. **5** Ba za a kara kiranka Abram ba; sunanka zai zama Ibrahim, gama na mai da kai uban al’ummai masu yawa. **6** Zan sa ka azurta sosai, zan yi al’ummai daga cikinka, sarakuna kuma za su fito daga cikinka, **7** zan kafa alkawarina kamar madawwamin alkawari tsakanina da kai da kuma zuriyarka bayanka har tsararraki masu zuwa, in zama Allahnka da kuma Allahn zuriyarka a bayanka. **8** Dukan Kasar Kan’ana inda kake bako a yanzu, zan ba da ita a matsayin madawwamiyar mallaka gare ka da kuma zuriyarka a bayanka, zan kuma zama Allahnsu.” **9** Sa’an nan Allah ya ce wa Ibrahim. “Kai fa, sai ka kiyaye alkawarina, kai da zuriyarka bayanka, har tsararraki masu zuwa. **10** Wannan shi ne alkawarina da kai da kuma zuriyarka a bayanka, alkawarin da za ka kiyaye ke nan. Kowane namiji a cikinku kuwa za a yi masa kaciya. **11** Za ku yi kaciya, za tā kuma zama alamar alkawari tsakanina da kai. **12** Daga yanzu duk namijin da aka haifa a cikinku za a yi masa kaciya a rana ta takwas har dukan zamananku, ko haiffaffen gida ne, ko sayayye da kudi daga kowane bako wanda ba na zuriyarku ba. **13** Ko haiffaffe a gidanka ko an sayo da kudi, dole a yi musu kaciya. Alkawarina cikin jikinku zai kasance madawwamin alkawari. **14** Kowane namijin da ba a yi masa kaciya a jiki ba, za a fid da shi daga cikin mutanensa; domin ya karya alkawarina.” **15** Allah ya kuma ce wa Ibrahim, “Game da Saira matarka kuwa, ba za ka kara kiranta Saira ba, sunanta zai zama Saratu. **16** Zan sa mata albarka, ban da haka ma, zan ba ka da ta wurinta, zan sa mata albarka, za tā kuwa zama mahaifyar al’ummai; sarakunan mutanen za su fito daga gare ta.” **17** Ibrahim ya rusuna da fuskarsa har kasa, ya yi dariya, ya ce wa kansa, “Za a haifi da wa mutum mai shekaru dari? Saratu za tā haifi da tana da shekaru tasa’in?” **18** Ibrahim ya

kuma ce wa Allah, “Me zai hana a dai bar Ishmayel kawai yā gāji alkawarin nan da ka yi mini.” **19** Sai Allah ya ce, “Duk da haka dai, matarka Saratu ta tā haifi maka da; za ka kuma kira shi Ishaku. A kansa zan tabbatar da madawwamin alkawarina, da suna. “Kai Allah ne wanda yake ganina,” gama ta ce, “Yanzu na ga wanda yake ganina.” **20** Game da Ishmayel kuwa, na ji ka. Tabbatacce zan albarkace shi, zan sa yā azurta, zai kuma karu kwarai. Zai zama mahaifin masu mulki goma sha biyu, zan kuma maishe shi babban al’umma! **21** Amma dai zan kafa alkawarina da Ishaku wanda Saratu za tā haifa maka war haka shekara mai zuwa.” **22** Da ya gama magana da Ibrahim, sai Allah ya tashi daga gare shi. **23** A wannan rana, Ibrahim ya dauki dansa Ishmayel da dukan wadanda aka haifa cikin gidansa, da wadanda aka sayo da kudinsa, ya kuwa yi wa kowane namiji a cikin gidansa kaciya kamar yadda Allah ya fada masa. **24** Ibrahim yana da shekara tasa’in da tara sa’ad da aka yi masa kaciya, **25** Ishmayel dansa kuma yana da shekara goma sha uku. **26** Aka yi wa Ibrahim da dansa Ishmayel kaciya a rana daya. **27** Aka yi wa kowane namiji a gidan Ibrahim kaciya, da wadanda aka haifa a gidansa, da wadanda aka sayo da kudi daga bako.

18 Ubangiji ya bayyana ga Ibrahim kusa da manyan itatuwan Mamre yayında yake zaune a mashiggin tentinsa da tsakar rana. **2** Da Ibrahim ya daga ido, sai ya ga mutum uku suna tsaye kusa da shi. Sa’ad da ya gan su, sai ya tashi nan da nan daga mashiggin tentinsa, ya tarye su, ya rusuna har kasa. **3** Ya ce, “Ranka yā dade, in na sami tagomashi daga gare ku kada ku wuce bawanku. **4** Bari a kawo ruwa ku wanke kafafunku, ku huta a karkashin wannan itace. **5** Bari in samo muku wani abu ku ci don ku wartsake, sa’an nan ku ci gaba da tafiyarku; da yake kun biyo wurin bawanku.” Suka ce, “To, sai ka yi abin da ka ce.” **6** Saboda haka Ibrahim ya ruga zuwa wurin Saratu a cikin tenti ya ce, “Yi sauri, ki shiryu mudu uku na gari mai laushi, ki cuda shi, ki yi burodi.” **7** Sa’an nan Ibrahim ya yi gudu zuwa garkensa, ya zabī dan marači ya ba wa bawansa, bawansa kuma ya yi sauri ya gyara shi. **8** Sa’an nan Ibrahim ya dauko dambu da madara da naman dan marakin da aka gyara, ya kawo a gabansu. Yayında suke ci, ya tsaya a gindin itace kusa da su. **9** Sai suka ce masa, “Ina Saratu matarka?” Ibrahim ya ce, “Tana can cikin tenti.” **10** Sa’an nan dayansu ya ce, “Lalle zan komo wurinka war haka shekara mai zuwa. Saratu matarka kuwa za tā haifi da.” Saratu kuwa tana a bayansu tana ji daga mashiggin tenti. **11** Ibrahim da Saratu dai sun riga sun tsufa sosai. Saratu kuma ta wuce shekarun haihuwa. **12** Saboda haka Saratu ta yi dariya da ta yi tunani a zuci tana cewa, “Bayan karfina ya kare, maigidana kuma ya tsufa, yanzu zan sami wannan jin dadi?” **13** Sai Ubangiji ya ce wa Ibrahim, “Me ya ba Saratu dariya har da ta

ce, ‘Har zan iya haifi da duk ta tsufata yanzu?’ **14** Mala’ikun nan biyu suka iso Sodom da yamma. Akwai abin zai gagari Ubangiji? Zan komo wurinka a kayyadadden lokacin nan shekara mai zuwa kuma Saratu za tā haifi da.” **15** Saratu ta ji tsoro, don rusuna da fuskarsa har kasa. **2** Ya ce, “Ranku yā haka sai ta yi karya ta ce, “Ban yi dariya ba.” Ya ce, dade, ina rokonku ku ratsa zuwa gidan bawanku. “A'a, kin yi dariya.” **16** Sai mutanen suka tashi suka Ku wanke kafafunku, ku kwana, sa'an nan ku kama nufi Sodom, Ibrahim kuwa ya yi musu rakiya, ya yi hanyarku da sassafe.” Suka ce, “A'a, za mu kwana a bankwana da su. **17** Sai Ubangiji ya ce, “Zan boye wa dandali.” **3** Amma ya nace musu ƙwarai, sai suka Ibrahim abin da nake shirin yi? **18** Lalle Ibrahim zai tafi tare da shi, suka kuma shiga gidansa. Ya shirya zama al’umma mai girma da kuma mai iko, kuma ta musu abinci, ya gasa burodi marasa yisti, suka ci. **4** wurinsa dukan al’umman duniya za su sami albarka. Kafin suka shiga barci, sai ga dukan mutane, kanana **19** Saboda na zabe shi don yā umarci’ya’yansa da da manya daga kowane bangare na birnin Sodom, iyalinsa a bayansa su kiyaye hanyoyin Ubangiji, ta suka kewaye gidan. **5** Suka kira Lot, suka ce, “Ina wurin yin abin da yake daidai da kuma yin adalci, mutanen da suka zo wurinka a daren nan? Fito mana domin Ubangiji ya aikata abin da ya yi wa Ibrahim da su waje domin mu kwana da su.” **6** Lot ya fita alkawari.” **20** Sa’an nan Ubangiji ya ce, “Kuka a kan daga cikin gida, ya rufe kofar a bayansa. Ya je wurin Sodom da Gomorra ta yi yawa, zunubinsu kuma ya mutanen **7** ya ce musu, “A'a, abokaina kada ku yi yi muni sosai, **21** zan gangara in ga ko abin da suka wannan mummunan abu. **8** Duba, ina da’ya’ya mata yi ya yi muni kamar yadda kukan ya zo gare ni, zan biyu wadanda ba su taba sanin namiji ba, bari in bincike.” **22** Sai mutanen suka juya suka nufi wajen kawo muku su ku yi kome da kuke so da su. Amma Sodom amma Ibrahim ya ci gaba da kasance a gabon kada ku taba wadannan mutane, gama su bakina Ubangiji. **23** Sai Ibrahim ya matso wurinsa ya ce, “Za ne kuma dole in tsare su.” **9** Sai mutanen birnin ka hallaka masu adalci tare da masu mugunta? **24** suka amsa, “Ba mu wuri! Wannan mutum ya zo nan Me zai faru in akwai mutum hamshin masu adalci a kamar bako, ga shi yanzu yana so yā zama alkali! Za cikin birnin? Ashe, za ka hallaka shi, ba za ka cece mu wulakanta ka fiye da su.” Suka ci gaba da matsa wurin saboda mutane hamsin nan masu adalcin wa Lot lamba, suka matsu kusa domin su fasa kofar. da suke a cikinsa ba? **25** Tabbatucca ce ba za ka taba **10** Amma mutanen da suke ciki suka mifka hannunsu, aikata irin wannan abu ba, ka kashe masu adalci tare suka ja Lot zuwa cikin gida, suka rufe kofar. **11** Sai da masu mugunta, ka dauka masu adalci da masu suka bugi mutanen da suke a bakin kofar gidan da mugunta daidai? Tabbatucca ce ba za ka taba aikata makanta, kanana da manya duka, har suka gajiyar irin wannan abu ba! Mai hukuncin dukan duniya ba da kansu, suna lalluba inda kofar take. **12** Mutanen zai aikata gaskiya ba?” **26** Ubangiji ce, “In na sami nan biyun suka ce wa Lot, “Kana da wani a nan, ko mutum hamshin masu adalci a cikin birnin Sodom, surukai, ko’ya’ya maza ko mata, ko kuwa wani dai a zan bar dukan birnin saboda su.” **27** Sai Ibrahim cikin birni wanda yake naka? Ka fitar da su daga ya kara cewa, “Yanzu da na yi karambanii har na yi nan, **13** gama za mu hallaka wannan wuri. Kukan magana da Ubangiji, ko da yake ni ba kome ba ne illa da aka yi ga Ubangiji game da mutanen birnin nan turbaya da toka, **28** in yawan masu adalci sun kāsa ya yi yawa sosai, ya sa har ya aiko mu domin mu hamshin da mutum biyar fa? Za ka hallaka dukan hallaka birnin.” **14** Saboda haka Lot ya tafi ya yi birnin saboda rashin mutum biyar din?” Ya ce, “In magana da surukansu wadanda suka yi alkawari na sami mutum arba’in da biyar a wurin, ba zan za su aure’ya’yansa mata. Ya ce, “Ku yi sauri ku hallaka shi ba.” **29** Ya sâke cewa, “In mutum arba’in fita daga wannan wuri, gama Ubangiji yana gab da kadai aka samu a can fa?” Ya ce, “Saboda mutum hallaka birnin.” Amma surukansu suka dauka wasa arba’in din, ba zan aikata ba.” **30** Sai ya ce, “Kada yake yi. **15** Gari na wayewa, sai mala’ikun nan suka Ubangiji ya yi fushi, amma bari in kara magana. A karfafa Lot suna cewa, “Yi sauri! Ka dauki matarka ce mutum talatin kadai aka samu a can fa?” Ya ce, da’ya’yanka biyu mata wadanda suke a nan, don “Ba zan aikata ba, in na sami mutum talatin a can.” kada a shafe ku sa’ad da ake hukunta birnin.” **16** Da **31** Ibrahim ya ce, “Yanzu fa da na yi karambanii har yana jan jiki, sai mutanen suka kama hannunsa da na yi magana da Ubangiji, in ashirin kadai aka samu hannuwan matarsa da na’ya’yansa biyu mata, suka a can fa?” Ya ce, “Saboda ashirin din, ba zan hallaka kai su bayan birni, gama Ubangiji ya nuna musu shi ba.” **32** Sa’an nan Ibrahim ya ce, “Kada Ubangiji jinkai. **17** Da suka fitar da su, sai daya daga cikin yā yi fushi, amma bari in kara magana sau daya tak. mala’ikun ya ce, “Ku gudu domin ranku; kada ku In aka sami mutum goma kadai a can fa?” Ubangiji duba bayan, kada kuma ku tsaya ko’ina cikin kwarin! ya ce, “Saboda goma nan, ba zan hallaka shi ba.” **33** Ku gudu zuwa cikin duwatsu, don kada a hallaka Sa’ad da Ubangiji ya gama magana da Ibrahim, ya ku!” **18** Amma Lot ya ce musu, “A'a, ranka yā dade, tafi, Ibrahim kuma ya koma gida.

ka yi hakuri! **19** Bawanku ya riga ya sami tagomashi daga gare ku, kun kuma nuna mini alheri mai yawa.

Ba zan iya in gudu zuwa duwatsu ba, wannan masifa dai bai riga ya kusace ta ba tukuna, saboda haka za tā same ni, zan kuma mutu. **20** Ga dan gari can ya ya ce, “Ya Ubangiji za ka hallaka al’umma marar fi kusa inda zan gudu in fake. Bari in gudu zuwa can, laifi? **5** Ba shi ne ya ce mini, ‘Ita’yar’uwata ba ce,’ in tsirar da raina.” **21** Sai ya ce masa, “Na yarda da ita ma ba tā ce, ‘Shi dan’uwana ba ne?’ Na yi haka abin da ka ce, ba zan hallakar da garin da ka ambata da kyakkyawan nufi da hannuwa masu tsabta.” **6** ba. **22** Gaggauta, ka gudu zuwa can, ba zan yi kome Sai Allah ya ce masa a cikin mafarki “I, na san ka ba sai ka isa can.” (Domin haka ne ake kira garin yi wannan da kyakkyawan nufi, saboda haka ne Zowar.) **23** A lokacin da Lot ya isa Zowar, rana ta na kiyaye ka daga yin mini zunubi. Shi ya sa ban hau. **24** Sai Ubangiji ya yi ta zuba kibiritu a bisa bar ka ka taba ta ba. **7** Yanzu ka komar da matar Sodom da Gomorra daga sama. **25** Haka ya hallakar mutumin, gama shi annabi ne, zai kuma yi maka da wadannan birane da kuma kwarinsu gaba daya, addu’a, za ka kuwa rayu. In ba ka komar da ita ba fa, hade da dukan wadanda suke zama a biranen, da ka sani tabbataccce kai da dukan abin da yake naka kuma dukan shuke-shuke da suke cikin kasar. **26** za ku mutu.” **8** Kashegari da sassafe, sai Abimelek Amma matar Lot ta waiwaya baya, ta kuma zama ya tara dukan fadawansa, ya fada musu duk abin da ginshikin gishiri. **27** Da sassafe kashegari, Ibrahim ya ya faru, suka ji tsoro kwarai da gaske. **9** Sa’an nan tashi ya koma wurin da dā ya tsaya a gabon Ubangiji. Abimelek ya kira Ibrahim ciki ya ce, “Me ke nan ka **28** Ya duba ta wajen Sodom da Gomorra, da wajen yi mana? Ta wace hanya ce na yi maka laifi har da dukan filayen kasar, sai ya ga hayači bačin kirin ka kawo irin wannan babban laifi a kaina da kuma yana tashi daga kasar kamar hayači daga matoya. masarautata? Ka yi mini abubowan da bai kamata a **29** Saboda haka sa’ad da Allah ya hallaka wadannan yi ba.” **10** Abimelek ya kuma ce wa Ibrahim, “Me ya biranen kwarin, ya tuna da Ibrahim, ya kuma fitar sa ka yi wannan?” **11** Ibrahim ya ce, “Na ce a raina, da Lot daga masifar da ta hallaka biranen da Lot ‘Tabbataccce babu tsoron Allah a wannan wuri, za ya zauna. **30** Lot da’ya’yansa biyu mata suka bar su kuwa kashe ni saboda matata.” **12** Ban da haka, Zowar suka kuma zauna a cikin duwatsu, gama ya ji tabbataccce ita’yar’uwata ce,’yar mahaifina, ko da tsoro yā zauna a Zowar. Shi da’ya’yansa biyu mata yake ba daga uwata ba, ta kuma zama matata. **13** suka zauna a ciki wani kogo. **31** Wata rana’yarsa Sa’ad da Allah ya sa na tashi daga gidan mahaifina babba ta ce wa kanuwarta, “Mahaifinmu ya tsufa, na ce mata, ‘Wannan shi ne yadda za ki nuna mini kuma babu wani mutum kusa a nan da zai yi mana kaunarki. Duk inda muka tafi, ki ce game da ni, ciki mu haifi’ya’ya; yadda al’ada take a ko’ina a “Shi dan’uwana ne.’” **14** Sai Abimelek ya kawo duniya. **32** Bari mu sa mahaifinmu yā sha ruwan awaki da shanu da bayi maza da mata, ya ba wa inabi, sa’an nan sai mu kwana da shi, don kada Ibrahim, ya kuma komar da Saratu matarsa gare shi. zuriyar mahaifinmu ta kare.” **33** A wannan dare, **15** Abimelek ya kuma ce, “Kasata tana gabanka, ka suka sa mahaifinsu ya sha ruwan inabi,’yar farin ta zauna a duk inda kake so.” **16** Ga Saratu kuwa ya shiga ta kwana da shi. Shi kuwa bai san sa’ad da ta ce, “Ina ba wa dan’uwanki shekel dubu na azurfa, kwanta ko sa’ad da ta tashi ba. **34** Kashegari, yar shaida ce ta tabbatarwa a idanun dukan wadanda farin ta ce wa kanuwart, “Jiya da dare na kwana da suke tare da ke, da kuma a gabon kowa cewa ba mahaifina. Bari mu sa yā sha ruwan inabi kuma ki da laifi.” **17** Sai Ibrahim ya yi addu’a ga Allah, yau da dare, ke ma ki shiga ki kwana da shi, domin Allah kuma ya warkar da Abimelek, da matarsa da kada zuriyar mahaifinmu ta kare.” **35** Sai suka sa bayinsa mata domin su haihu, **18** gama Ubangiji mahaifinsu ya sha ruwan inabi, a wannan dare ma, ya rufe kowace mahaifa a gidan Abimelek saboda kanuwar ta shiga ta kwana da shi. Bai kuwa san Saratu, matar Ibrahim.

sa’ad da ta kwanta ko sa’ad da ta tashi ba. **36** Ta **21** Ana nan sai Ubangiji ya nuna wa Saratu alheri haka’ya’yan Lot biyu mata duk suka yi ciki daga kamar yadda ya ce, Ubangiji kuma ya yi wa mahaifinsu. **37** ‘Yar farin ta haifi da, ta kuma ba shi Saratu abin da ya yi alkawari. **2** Saratu ta yi ciki, suna Mowab, shi ne mahaifin Mowabawa a yau. **38** ta kuma haifa wa Ibrahim da a tsufansa; a daidai ‘Yar karamar ma ta haifi da, ta kuwa ba shi suna lokacin da Allah ya yi masa alkawari. **3** Ibrahim ya sa Ben-Ammi, shi ne mahaifin Ammonawa a yau.

20 Daga Mamre, Ibrahim ya kama hanya ya nufi a wa jajen Negeb, ya zauna a tsakanin Kadesh da Shur. Ya zauna a Gerar na dan lokaci, **2** a can ne Ibrahim ya ce game da matarsa Saratu, “Ita’yar’uwata ce.” Sai Abimelek sarkin Gerar ya aiko a kawo masa Saratu. **3** Amma wata rana da dad dare Allah ya zo wa Abimelek a cikin mafarki ya ce masa, “Kai da matacce daya kuke, saboda tā yi renon yara? Duk da haka na haifar masa da matar da ka dauka. Ita matar aure ce.” **4** Abimelek

shi, a ranar da aka yaye shi kuwa, Ibrahim ya yi babban biki. **9** Amma Saratu ta ga cewa yaron da Hagar, mutuniyar Masar ta haifa wa Ibrahim yana wa danta Ishaku gori, **10** sai ta ce wa Ibrahim, "Ka kori baiwan nan tare da danta, saboda dan baiwan nan ba zai taba raba gādo da dana Ishaku ba." **11** Al'amariin ya bata wa Ibrahim rai sosai domin zancen ya shafi dansa. **12** Amma Allah ya ce wa Ibrahim, "Kada hankalinka yā tashi game da yaron nan da kuma baiwarka. Ka saurari duk abin da Saratu ta fada maka, saboda ta wurin Ishaku ne za a lissafta zuriyarka. **13** Zan ba dan baiwan nan al'umma shi ma, domin shi zuriyarka ne." **14** Kashegari da sassafe sai Ibrahim ya dauki abinci da salkar ruwa, ya ba wa Hagar. Ya dora su a kafadunta, sa'an nan ya sallame ta da yaron. Ta kama hanyarta ta kuma yi ta yawo a cikin jejin Beyersheba. **15** Sa'ad da ruwan da yake cikin salkan ya kare, sai ta ajiye yaron a Karfashin wani karamin itace. **16** Sai ta tafi, ta zauna dan nesa da yaron, misalin nisan harbin baka, gama ta yi tunani ta ce, "Ba zan iya kallon yaron yana mutuwa ba." Da ta zauna nesa da yaron, sai ta fara kuka. **17** Allah kuwa ya ji yaron yana kuka, sai mala'ikan Allah ya kira Hagar daga sama ya ce mata, "Mene ne damuarki, Hagar? Kada ki ji tsoro, Allah ya ji yaron yana kuka yayinda yake kwance a can. **18** Ki daga yaron ki riķe shi a hannu, gama zan mai da shi al'umma mai girma." **19** Sa'an nan Allah ya bude idanunta ta ga wata rijiyar ruwa. Don haka sai ta tafi ta cika salkan da ruwa, ta kuma ba wa yaron ruwa ya sha. **20** Allah ya kasance da yaron, yayinda yake girma. Ya yi zama a jeji, ya kuma zama maharbi. **21** Yayinda yake zama a Jejin Faran, sai mahaifiyarsa ta samo masa mata daga Masar. **22** A lokacin nan Abimelek da Fikol, komandan rundunoninsa suka zo suka ce wa Ibrahim, "Allah yana tare da kai a ko mene ne kake yi. **23** Yanzu ka rantse mini a nan a gabon Allah cewa, ba za ka yaudare ni ko'ya'yana ko kuma zuriyata ba. Ka nuna minni alheri, kai da kasar da kake zama bakunci kamar yadda na nuna maka." **24** Ibrahim ya ce, "Na rantse." **25** Sa'an nan Ibrahim ya kawo kuka ga Abimelek game da rijiyar ruwan da bayin Abimelek suka kwace. **26** Sai Abimelek ya ce, "Ban san wanda ya yi wannan ba. Ba ka fada mini ba, ban kuwa taba ji ba, sai yau." **27** Sai Ibrahim ya kawo tumaki da shanu ya ba wa Abimelek, sai su biyun suka yi yarjejeniya. **28** Ibrahim ya ware'yan raguna bakwai daga cikin garke, **29** sai Abimelek ya ce wa Ibrahim, "Mene ne ma'anar'yan raguna bakwai da ka kebe?" **30** Ibrahim ya amsa ya ce, "Ka karbi wadannan'yan tumaki bakwai daga hannuna a matsayin shaida cewa ni ne na haka wannan rijiya." **31** Saboda haka aka kira wurin Beyersheba, domin a nan ne su biyun suka yi rantsuwa. **32** Bayan da aka yi yarjejeniya a Beyersheba, sai Abimelek da Fikol, komandan rundunoninsa suka koma kasar

Filistiyawa. **33** Sai Ibrahim ya shuka itacen tsamiya a Beyersheba, a can kuma ya kira bisa sunan Ubangiji, Allah Madawwami. **34** Ibrahim kuwa ya zauna a kasar Filistiyawa na dogon lokaci.

22 Bayan abubuwanaan suka faru, sai Allah ya gwada Ibrahim. Ya ce masa, "Ibrahim!" Ibrahim ya amsa ya ce, "Ga ni." **2** Sai Allah ya ce, "Ka dauki danka, makadaicin danka Ishaku, wanda kake kauna, ka tafi yankin Moriya, ka miķa shi hadaya ta konawa a can a kan daya daga cikin duwatsun da zan nuna maka." **3** Kashegari da sassafe, Ibrahim ya tashi ya daura wa jakinsa sirdi. Ya dauki bayinsa biyu, da dansa Ishaku. Bayan ya faskare isashen itace saboda hadaya ta konawa sai ya kama hanya zuwa wurin da Allah ya fada masa. **4** A rana ta uku Ibrahim ya daga ido sai ya ga wurin daga nesa. **5** Ibrahim ya ce wa bayinsa, "Ku tsaya a nan da jakin, ni da yaron kuwa mu hauru can. Za mu yi sujada sa'an nan mu komo wurinku." **6** Ibrahim ya dauki itace saboda hadaya ta konawa ya dora wa dansa Ishaku, shi kuwa ya riķe wuka da wutar. Yayinda su biyun suke tafiya, **7** sai Ishaku ya yi tambaya, ya ce wa mahaifinsa Ibrahim, "Baba?" Ibrahim ya ce masa, "Na'am dana!" Ishaku ya ce, "Ga dai wuta, ga kuma itace, amma ina dan ragon hadaya ta konawa?" **8** Ibrahim ya amsa ya ce, "Dana, Allah kansa zai tanada dan ragon hadayar konawa." Sai su biyu suka ci gaba da tafiya. **9** Sa'ad da suka isa wurin da Allah ya fada masa, sai Ibrahim ya gina bagade a can, ya kuma shisshirya itacen a kai. Ya daura dansa Ishaku, ya kwantar da shi a kan itacen, a bisa bagaden. **10** Sa'an nan Ibrahim ya miķa hannunsa ya dauki wukar don yā yanka dansa. **11** Amma mala'ikan Ubangiji ya kira shi daga sama ya ce, "Ibrahim, Ibrahim!" Sai Ibrahim ya amsa ya ce, "Ga ni." **12** Mala'ikan ya ce, "Kada ka yi wa yaron nan rauni. Kada kuma ka ji masa ciwo. Yanzu na san cewa kana tsoron Allah, gama ba ka hana ni danka, makadaicin danka ba." **13** Ibrahim ya daga ido, ya duba, sai ya ga rago da kahoninsa a kafe a wani dan kurmi. Sai Ibrahim ya tafi ya kamo ragon ya miķa shi hadaya ta konawa a maimakon dansa. **14** Ibrahim kuwa ya ba wa wurin suna, Ubangiji Zai Tanada. Gama kamar yadda ake ce har yā zuwa yau, "A bisan dutsen Ubangiji, za a tanada." **15** Mala'ikan Ubangiji ya kira Ibrahim daga sama sau na biyu. **16** ya ce, "Na rantse da kaina, in ji Ubangiji, domin ka yi wannan, ba ka kuwa hana ni danka, makadaicin danka ba, **17** tabbatacce zan albarkace ka, zan kuma sa zuriyarka su yi yawa kamar taurari a sararin sama, kamar kuma yashi a bakin teku. Zuriyarka za su mallaki biranen abokan gābansu, **18** ta wurin zuriyarka kuma dukan al'umman duniya za su sami albarka, domin ka yi mini biyayya." **19** Sa'an nan Ibrahim ya koma wurin bayinsa, suka kuma kama hanya tare zuwa Beyersheba. Ibrahim kuwa ya yi

zamansa a Beyersheba. **20** Bayan wani dan lokaci, sai aka fada wa Ibrahim cewa, “Ga shi, Milka ita ma ta haifa wa Nahor dan’uwanka, ya’ya maza; **21** dan fari shi ne Uz, dan’uwansa kuma Buz, Kemuwel (shi ne mahaifin Aram), **22** Kesed, Hazo, Fildash; Yidlaf, da haifa wa Nahor dan’uwana Ibrahim wadannan’ya’ya maza takwas. **23** Ban da haka ma, kwarkwararsa, mai suna Reyuma, ta haifa masa’ya’ya maza, Teba, Gaham, Tahash da kuma Ma’aka.

23 Saratu ta yi shekara dari da ashirin da bakwai a duniya. **2** Ta rasu a Kiryat Arba (wato, Hebron) a kasar Kan’ana, Ibrahim kuwa ya tafi ya yi makokin Saratu, yana kuka saboda ita. **3** Sai Ibrahim ya tashi daga gefen matarsa da ta mutu, ya yi magana da Hittiyawa. Ya ce, **4** “Ni baiko ne, kuma baiko a cikinku. Ku sayar mini da wani wuri yă zama wurin binnewa a nan, domin in binne mataccena.” **5** Hittiyawa suka ce wa Ibrahim, **6** “Ranka yă dade, ka saurare mu. Kai babban yerima ne a cikinmu. Ka binne mataccenka a kabari mafi kyau na kaburburanmu. Babu waninmu da zai hana ka kabarinsa don binne mataccenka.” **7** Sai Ibrahim ya tashi ya rusuna a gabon mutanen kasar, wato, Hittiyawan. **8** Ya ce musu, “In kuna so in binne mataccena, sai ku ji ni, ku roki Efron dan Zohar a madadina **9** domin yă sayar mini da kogon Makfela, wanda yake nasa, wannan da yake a karshen filinsa. Ku ce masa yă sayar mini a cikakken farashi, yă zama mallakata domin makabarta tsakaninku.” **10** Efron mutumin Hitti yana zaune a cikin mutanensa, sai ya amsa wa Ibrahim a kunnuwan dukan Hittiyawa wadanda suka zo kofar birni. **11** Ya ce, “A’a, ranka yă dade, ka ji ni, na ba ka filin, na kuma ba ka kogon da yake cikinsa. Na ba ka shi a gabon mutanena. Ka binne mataccenka.” **12** Ibrahim ya sâke rusuna a gabon mutanen kasar **13** ya ce wa Efron a kunnuwansu, “Ka ji, in ka yarda. Zan biya farashin filin. Ka karba daga gare ni don in iya binne mataccena a can.” **14** Efron ya ce wa Ibrahim, **15** “Ka saurare ni, ranka yă dade; darajan filin ya kai shekel dari hudu na azurfa, amma mene ne wannan a tsakanina da kai? Ka binne mataccenka.” **16** Ibrahim ya yarda da sharufan Efron, sai ya auna masa farashin da ya fada a kunnuwan Hittiyawa, shekel dari hudu na azurfa, bisa ga ma’unin da’yan kasuwa suke amfani da shi a lokacin. **17** Ta haka filin Efron a Makfela kusa da Mamre, wato, filin da kogon a cikinsa, da kuma dukan itatuwan da suke cikin iyakoki filin, aka **18** ba wa Ibrahim a matsayin mallakarsa a gabon dukan Hittiyawa wadanda suka zo kofar birnin. **19** Bayan wannan Ibrahim ya binne matarsa Saratu a kogon a filin Makfela kusa da Mamre (wanda yake a Hebron) a kasar Kan’ana. **20** Da filin da kuma kogon da yake cikinsa, Hittiyawa suka tabbarat wa Ibrahim a matsayin makabarta.

24 Yanzu fa Ibrahim ya tsufa, yana da shekaru masu yawa, Ubangiji kuma ya albarkace shi a kowace hanya. **2** Sai Ibrahim ya ce wa babban bawan gidansa, wanda yake lura da duk abin da yake da shi, “Sa hannunka a karkashin cinyata. **3** Ina kuma Betuwel.” **23** Betuwel ya haifi Rebeka. Milka ta so ka rantse da sunan Ubangiji Allah na sama da kasa, cewa ba za ka samo wa dana mata daga’yan matan Kan’aniyawa, wadanda naake zama cikinsu ba. **4** Amma za ka tafi kasata da kuma cikin’yan’uwana, ka samo mata saboda dana Ishaku.” **5** Bawan ya ce masa, “Me zai faru in matar ba tă yarda tă zo tare da ni zuwa wannan kasa ba? In komar da danka a kasar da ka fito ne ke ne?” **6** Ibrahim ya ce, “Ka tabbata ba ka komar da dana can ba.” **7** Ubangiji Allah na sama, wanda ya fitar da ni daga gidan mahaifina, da kuma kasar asalina wanda kuma ya yi magana da ni, ya yi mini alkawari da rantsuwa cewa, “Ga zuriyarka zan ba da wannan kasa, zai aika mala’ikansa yă sha gabanka domin ka samo wa dana mata daga can. **8** In matar ba tă yarda tă zo tare da kai ba, za a kußutar da kai daga wannan rantsuwa. Sai dai kada ka kai dana a can.” **9** Saboda haka bawan ya sa hannunsa a karkashin cinyar maigidansa Ibrahim, ya kuma rantse masa game da wannan al’amari. **10** Sai bawan ya dibi rakuma goma na maigidansa ya tafi, dfauke da kowane irin abubuwa masu kyau daga wurin maigidansa. Ya fita don yă tafi Aram-Naharayim, ya kama hanyarsa zuwa garin Nahor. **11** Ya sa rakuman suka durkusa kusa da rijiya a bayan gari; wajen yamma ne, lokacin da mata sukan fita diban ruwa. **12** Sai ya yi addu’ya ce, “Ya Ubangiji Allah na maigidana Ibrahim, ka ba ni nasara yau, ka kuma nuna alheri ga maigidana Ibrahim. **13** Duba, ina tsaye a bakin rijiyyar ruwa, ya’ya matan mutanen gari kuma suna fitowa domin diban ruwa. **14** Bari yă zama sa’ad da na ce wa wata yarinya, ‘Ina rokonki ki saukar da tulunki domin in sha,’ in ta ce, ‘Ka sha, zan kuma ba wa rakumanka ma’; bari tă zama ita ce ka zaiba wa bawanka Ishaku. Ta haka zan san cewa ka nuna wa maigidana alheri.” **15** Kafin ya gama addu’ya, sai Rebeka ta fito da tulu a kafadarta. Ita’yar Betuwel dan Milka, matar Nahor, dan’uwani Ibrahim. **16** Yariyiar kuwa kyakkyawa ce, budurwa, ba namijin da ya taiba kwana da ita. Ta gangara zuwa rijiyyar, ta cika tulunta ta kuma hauro. **17** Bawan ya yi sauri ya same ta ya ce, “Ina rokonki bi ka ni dan ruwa daga tulunki.” **18** Ta ce, “Ka sha, ranka yă dade,” ta yi sauri ta saukar da tulun a hannuwanta, ta kuma ba shi, ya sha. **19** Bayan ta ba shi ya sha, sai ta ce, “Zan debo wa rakumanka ruwa su ma, har sai sun gama sha.” **20** Sai ta yi sauri ta juye ruwan da yake tulunta cikin kwami, ta koma zuwa rijiyyar da gudu don ta kara debo ruwa, ta kuma debo isashe saboda dukan rakumansa. **21** Mutumin bai ce uffam ba, ya dai kalle ta sosai don yă san ko Ubangiji ya ba shi nasara a tafiyarsa ko babu. **22** Sa’ad da

rakuman suka gama shan ruwa, mutumin ya fitar wa rakumanka ma,” bari tā zama wadda Ubangiji da zaben hinci na zinariya mai nauyin giram biyar ya zabar wa dan maigidana.’ 45 “Kafin in gama da woroworo biyu na zinariya masu nauyin shekel addu’ar, a zuciyata, sai ga Rebeka ta fito da tulunta a goma, ya ba ta. 23 Sa’an nan ya tambaye ta ya ce, kafadarta. Ta gangara zuwa riiyiar ta debo ruwa, na “Ke’yar wace ce? Ina rokonki ki fada mini, akwai kuma ce mata, ‘Ina rokonki ki ba ni dan ruwa daga wuri a gidan mahaifinki da za mu kwana?’ 24 Sai ta tulunki.’ 46 “Ta yi sauri ta saukar da tulun daga ce masa, “Ni’yar Betuwel ce dan da Milka ta haifa kafadarta ta ce, ‘Sha, zan kuma ba wa rakumanka su wa Nahor.’ 25 Ta kara da cewa, “Muna da isashen ma.’ Sai na sha, ta kuma shayar da rakumana su ma. ciyawa da abincin dabbobi, da kuma wuri domin 47 “Na tambaye ta, ‘Ke’yar wane ne?’ “Ta ce, “Yar ku kwana.” 26 Sa’an nan mutumin ya rusuna ya yi Betuwel dan Nahor, wanda Milka ta haifa masa.’ wa Ubangiji sujada, 27 yana cewa, “Yabo ya tabbata “Sai na sa mata zobe a hancinta, woroworo kuma a ga Ubangiji Allah na maigidana Ibrahim, wanda hannuwata, 48 na kuma sunkuya na yi wa Ubangiji bai daina nuna alheri da amincinsa ga maigidana sujada. Na yabi Ubangiji Allah na maigidana Ibrahim ba. Ni kam, Ubangiji ya bishe ni a tafiyata zuwa wanda ya bi da ni a hanyar da take daidai, don in gidan’yan’uwani maigidana.” 28 Yariyan ta gudu samo wa dan maigidana jikanyar dan’uwansa. 49 ta fada wa mutanen gidan mahaifiyarta game da Yanzu fa in za ku nuna wa maigidana alheri da abubuwan nan. 29 Rebeka fa tana da wani dan’uwa aminci, ku fada mini, in kuma ba haka ba, ku fada mai suna Laban, sai ya yi hanzari ya fita zuwa wurin mini, don in san hanyar da zan juya.” 50 Laban da mutumin a riiyiar. 30 Nan da nan da ya ga zaben Betuwel suka ce, “Wannan daga wurin Ubangiji ne, hancin da woroworo a hannuwan’yar’uwansa, ya ba abin da za mu ce I, ko a’ba. 51 Ga Rebeka, dauke kuma ji Rebeka ta fada abin da mutumin ya ce mata, ta ku tafi, bari tā zama matar dan maigidanka, yadda sai ya fita zuwa wurin mutumin, ya same shi yana Ubangiji ya umarta.” 52 Sa’ad da bawan Ibrahim ya tsaye wajen rakuma kusa da riiyiar. 31 Sai ya ce, ji abin da suka ce, sai ya rusuna har kasa a gabon “Zo, ya kai mai albarka na Ubangiji, don me kake Ubangiji. 53 Sa’an nan bawan ya fito da kayan ado tsaye a waje? Gama na shirya gida da wuri domin na zinariya da azurfa da kayayaki na tufafi ya ba wa rakuma.” 32 Don haka mutumin ya tafi gidan, aka Rebeka; ya kuma ba wa dan’uwanta da mahaifiyarta kuma saukar da kaya kan rakuman. Aka kawo wa kyautai masu tsada. 54 Sa’an nan shi da mutanen da rakuman ciyawa da abincin dabbobi, aka kuma kawo suke tare da shi suka ci, suka sha, suka kuma kwana ruwa dominisa da mutanensa su wanke kafafunsu. a can. Kashegari da safe da suka tashi sai ya ce, “A 33 Sa’an nan aka ajije abinci a gabansa, amma ya ce, sallame ni in koma wurin maigidana.” 55 Amma “Ba zan ci ba, sai na fadi abin da yake tafe da ni.” dan’uwanta da mahaifiyarta suka ce, “Bari yarinyar Sai Laban ya ce, “Fada mana.” 34 Saboda haka ya ta dan zauna tare da mu kwana goma ko fiye, sa’an ce, “Ni bawan Ibrahim ne. 35 Ubangiji ya albarkaci nan ka ta fi.” 56 Amma ya ce musu, “Kada ku tsai da maigidana sosai, ya kuma zama mai arziki. Ya ba ni, tun da Ubangiji ya ba ni nasara a tafiyata. Ku shi tumaki, shanu, azurfa, zinariya, bayi maza da sallame ni domin in tafi wurin maigidana.” 57 Sa’an mata, rakuma, da kuma jakuna. 36 Saratu matar nan suka ce, “Bari mu kira yarinyar mu tambaye ta maigidana ta haifa masa da a tsufanta, ya kuma game da zancen.” 58 Saboda haka suka kira Rebeka ba shi duk mallakarsa. 37 Maigidana ya sa na yi suka ce mata, “Za ki tafi tare da mutumin nan?” rantsuwa, ya kuma ce, ‘Kada ka dauko wa dana mata Sai ta ce, “Zan tafi.” 59 Saboda haka suka sallame daga’ya’ya matan Kan’aniyawa, wadanda nake zama Rebeka, yar’uwarsu, duk da uwarr goyonta da bawan a kasarsu, 38 amma ka tafi wajen gidan mahaifina da Ibrahim da mutanensa. 60 Suka kuma albarkaci kuma dangina, ka dauko wa dana mata’ 39 “Sai na Rebeka suka ce mata, “Yar’uwarmu, bari ki zama ce wa maigidana, ‘A ce matar ba tā yarda tā zo tare mahaffiyar dubu dubbai, bari zuriyarki su mallaki da ni ba fa?’ 40 “Maigidana ya ce, ‘Ubangiji wanda kofofin abokan gābansu.’ 61 Sa’an nan Rebeka da yake tare da ni zai aiki mala’ikansa tare da kai, yā bayinta mata suka shirya suka hau rakumansu suka kuma sa tafiyarka tā yi nasara, don ka samo wa dana koma tare da mutumin. Da haka bawan ya dauki mata daga dangina, daga kuma gidan mahaifina. Rebeka ya tafi. 62 Ishaku kuwa ya zo daga Beyer- 41 Ta haka za ka kubuta daga rantsuwata sa’ad da Lahai-Royi, gama yana zama a Negeb. 63 Wata rana ka tafi wurin dangina, ko ma sun ki su ba ka ita, da yamma ya fita zuwa fili domin yā yi tunani, sa’ad za ka kubuta daga rantsuwata.’ 42 “Sa’ad da na zo da ya daga ido, sai ya ga rakuma suna zuwa. 64 riiyi a yau, na ce, ‘Ya Ubangiji Allah na maigidana Rebeka ma ta daga ido sai ta ga Ishaku. Ta sauwa Ibrahim, ina rokonka ka ba ni nasara a tafiyar da daga rakuminta da sauri, 65 ta ce wa bawan, “Wane na yi. 43 Duba, ina tsaye kusa da wannan riiyi; ne mutumin can a fili, da yake zuwa yā tarье mu?” in wata yarinya ta fito domin tā diba ruwa, wadda Bawan ya ce, “Maigidana ne.” Saboda haka ta dauki in na ce mata, “Ina rokonki bari in dan sha ruwa mayafinta to rufe kanta. 66 Sai bawan ya fada wa daga tulunki,” 44 in ta ce, “Ka sha, zan kuma ba Ishaku duk abin da ya yi. 67 Ishaku ya kawo ta cikin

tentin mahaifyarsa Saratu, ya kuma auri Rebeka. Ta haka ta zama matarsa, ya kuwa kaunace ta; Ishaku kuma ya ta'azantu bayan rasuwars mahaifyarsa.

25 Ibrahim ya auro wata mace, mai suna Ketura.

2 Ta haifa masa Zimran, Yokshan, Medan, Midyan, Ishbak da Shuwa. 3 Yokshan shi ne mahaifin Sheba da Dedan. Zuriyar Dedan su ne mutanen Ashur, da mutanen Letush, da kuma mutanen Lewummin. 4 'Ya'yan Midyan maza su ne, Efa, Efer, Hanok, Abida, da kuma Elda'a. Dukan wadannan zuriyar Ketura ce. 5 Ibrahim ya bar wa Ishaku kome da ya mallaka. 6 Amma yayinda Ibrahim yake da rai, ya ba wa'ya'yan kwarkwaransa maza kyautai, ya kuma sallame su daga dansa Ishaku zuwa kasashen gabas. 7 Duka-duka, Ibrahim ya yi shekara dari da saba'in da biyar. 8 Sa'an nan Ibrahim ya ja numfashinsa na karshe, ya kuma mutu da kyakkyawar tsufa, tsoho da kuma shekaru masu yawa; aka kuma tara shi ga mutanensa. 9 'Ya'yansa maza kuwa Ishaku da Ishmayel suka binne shi cikin kogon Makfela, kusa da Mamre, a cikin filin Efron dan Zohar mutumin Hitti, 10 filin da Ibrahim ya saya daga Hittiyawa. A nan aka binne Ibrahim tare da matarsa Saratu. 11 Bayan rasuwars Ibrahim, Allah ya albarkaci dansa Ishaku wanda a lokacin yana zama kusa da Beyer-Lahai-Royi. 12 Wadannan su ne zuriyar Ishmayel dan Ibrahim, wanda Hagar mutuniyar Masar, baranyar Saratu, ta haifa wa Ibrahim. 13 Ga jerin sunayen'ya'yan Ishmayel maza bisa ga haihuwarsu, Nebayiwot dan farin Ishmayel, Kedar, Adbeyel, Mibsam, 14 Mishma, Duma, Massa, 15 Hadad, Tema, Yetur, Nafish da Kedema. 16 Wadannan su ne'ya'yan Ishmayel maza, wadanda kuma suke sunayen kabilu goma sha biyu masu mulki bisa ga wuraren zamansu da sansaninsu. 17 Duka-duka Ishmayel ya yi shekara dari da talatin da bakwai; sai ya ja numfashinsa na karshe, ya kuma mutu, aka kuma tara shi ga mutanensa. 18 Zuriyarsa sun zauna tsakanin Hawila ne da Shur, wanda yake kusa da gabashin iyakar Masar wajen Asshur. Sun yi zaman rikici da dukan sauran'yan'uwansi. 19 Wadannan su ne zuriyar Ishaku dan Ibrahim. Ibrahim ya haifi Ishaku, 20 Ishaku yana da shekara arba'in sa'ad da ya auri Rebeka'yar Betuwel, mutumin Aram, daga Faddan Aram, 'yar'uwar Laban mutumin Aram. 21 Ishaku ya yi addu'a ga Ubangiji a madadin matarsa, saboda ba ta haihuwa. Ubangiji ya amsa addu'arsa, matarsa Rebeka kuwa ta yi ciki. 22 Jariran suka kama kokawa da juna a cikinta, sai ta ce, "Me ya sa wannan yake faruwa da ni?" Saboda haka ta tafi don ta nemi nufin Ubangiji. 23 Ubangiji ya ce mata, "Al'ummai biyu suna a cikin mahaifarki mutum biyu da za ki haifa, za su rabu da juna, dayan zai fi dayan karfi, babban kuma zai bauta wa karamin." 24 Da lokaci ya yi da ta tā haihu, sai ga'yan biyu maza a mahaifarta.

25 Wanda ya fara fita ja ne, dukan jikinsa kuwa Isuwa. 26 Bayan wannan, dan'uwansa ya fito, da hannunsa yana rike da ciddigen Isuwa; don haka aka sa masa suna Yakub. Ishaku yana da shekara sittin, lokacin da Rebeka ta haife su. 27 Yaran suka yi girma, Isuwa kuwa ya zama riñakken maharbi, mutumin jeji, yayinda Yakub, shiru-shiru ne mai son zama a tentuna. 28 Ishaku, mai son ci naman jeji, ya kaunaci Isuwa, amma Rebeka ta kaunaci Yakub. 29 Wata rana sa'ad da Ya'kub yana dafa fate. Isuwa ya shigo daga jeji, da yunwa sosai. 30 Ya ce wa Yakub, "Ina rokonka, ka dan diba mini faten nan! Ina fama da yunwa!" (Shi ya sa aka kira shi Edom.) 31 Yakub ya amsa ya ce, "Ka fara sayar mini da matsayinka na dan fari tukuna." 32 Isuwa ya ce, "Duba, ina gab da mutuwa, me matsayina na dan fari zai yi mini?" 33 Amma Ya'kub ya ce, "Ka rantse mini tukuna." Don haka ya rantse masa, ya sayar da matsayinsa na dan fari ga Yakub. 34 Sa'an nan Yakub ya ba wa Isuwa burodi da dan miyan lansir. Ya ci, ya sha, sa'an nan ya tashi ya tafi. Ta haka Isuwa ya yi banza da matsayinsa na dan fari.

26 Aka yi yunwa a kasar; ban da yunwar da aka yi da fari a zamanin Ibrahim, sai Ishaku ya

tafi wurin Abimelek sarkin Filistiyawa a Gerar. 2 Ubangiji kuwa ya bayyana ga Ishaku ya ce, "Kada ka gangara zuwa Masar; ka yi zauna a kasar da zan fada maka. 3 Ka zauna a wannan kasa na dan lokaci, zan kuwa kasance tare da kai, zan kuma albarkace ka. Gama za ba da wadannan kasashe gare ka da kuma zuriyarka. Zan kuma cika rantsuwar da na yi wa mahaifinka Ibrahim. 4 Zan sa zuriyarka ta yi yawa kamar taurari a sararin sama zan kuwa ba su dukan wadannan kasashe, ta wurin'ya'yanka kuma za a albarkaci dukan al'umman dunya, 5 domin Ibrahim ya yi mini biyayya ya kuma kiyaye umarnaina, ka'idodina da kuma dokokina." 6 Sai Ishaku ya zauna a Gerar. 7 Sa'ad da mutanen wurin suka tambaye shi game da matarsa, sai ya ce, "Yar'uwata ce," gama yana tsoro yā ce, "Ita matata ce." Ya yi tunani, "Mutane wannan wuri za su kashe ni ta dalili Rebeka, domin kyakkyawa ce." 8 Sa'ad da Ishaku ya dade a can, sai Abimelek sarkin Filistiyawa ya duba daga taga ya ga Ishaku yana rungumar matarsa Rebeka. 9 Saboda haka Abimelek ya aika Ishaku ya je, sa'an nan ya ce, "Tabbatacce ita matarka ce! Me ya sa ka ce, 'Ita'yar'uwaita ce?'" Ishaku ya amsa masa ya ce, "Don na yi tsammani zan rasa raina saboda ita." 10 Sa'an nan Abimelek ya ce, "Me ke nan ka yi mana? Da a ce wani daga mazanmu ya kwana da matarka, ai, da ka jawo laifi a kanmu." 11 Saboda haka Abimelek ya yi umarni ga dukan mutane. "Duk wanda ya fitine wannan mutum ko matarsa, tabbatacce za a kashe shi." 12 Ishaku ya shuka hatsi a wannan kasa, a shekaran nan ya yi girbi ninki dari,

domin Ubangiji ya albarkace shi. **13** Mutumin ya dansa ya ce masa, "Dana." Isuwa kuwa ya amsa, ya arzuta, arzikinsa ya yi ta habaka har ya zama attajiri. ce "Ga ni." **2** Ishaku ya ce, "Yanzu na tsufa kuma **14** Ya kasance da garkunan tumaki da na shanu da ban san ranar mutuwata ba. **3** Saboda haka yanzu, bayi masu yawa, har Filistiyawa suka yi kyashinsa. ka dauki makamanka, kwari da bakanka, ka tafi jeji **15** Saboda haka dukan riiyoyin da bayin mahaifinsa ka farauto mini nama. **4** Ka shiryia mini irin abinci suka haka a kwanakin da mahaifinsa Ibrahim yake mai dadin da nake so, ka kawo mini in ci, domin in da rai, Filistiyawa sun toshe su, suka kuma ciccike su sa maka albarka kafin in mutu." **5** Ashe, Rebeka tana da kasa. **16** Sai Abimelek ya ce wa Ishaku, "Fita daga ji sa'ad da Ishaku ya yi wa dansa Isuwa magana. Da cikinmu; ka fi karfinmu." **17** Saboda haka Ishaku ya Isuwa ya tafi jeji don yā farauto nama yā kawo, **6** fita daga can, ya yi sansani a Kwarin Gerar, ya kuma sai Rebeka ta ce wa danta Yakub, "Ka ji nan, na ji zauna a can. **18** Ishaku ya sāke tona riiyoyi wadanda mahaifinka ya ce wa dan'uwnaka Isuwa, **7** 'Kawo dā aka haka a zamanin Ibrahim mahaifinsa, gama mini nama ka shiryia mini abinci mai dadin don in ci, Filistiyawa suka tattooshe bayan mutuwat Ibrahim, in sa maka albarka a gabon Ubangiji kafin in mutu.' ya kuma sa musu sunayen da mahaifinsa ya ba su. **8** Saboda haka dana, ka saurara da kyau ka kuma **19** Barorin Ishaku suka haka cikin kwarin suka kuwa yi abin da na fada maka. **9** Je garke ka kawo mini sami riiyiya mai ruwa mai kyau a can. **20** Amma awaki biyu kyawawa, domin in shiryia abinci mai makiyyayan Gerar suka yi fada da na Ishaku suka ce, dadin wa mahaifinka, kamar yadda dai yake so. **10** "Ruwan namu ne!" Saboda haka Ishaku ya ba wa Sa'an nan ka kai wa mahaifinka yā ci, domin yā riiyiar suna Esek, domin sun yi fada da shi. **21** Sai sa maka albarka kafin yā mutu." **11** Yakub ya ce suka haka wata riiyiya, amma suka yi fada a kanta ita wa mahaifiyarsa Rebeka, "Amma dan'uwnana Isuwa ma, saboda haka ya ce da ita Sitna. **22** Sai Ishaku ya mutum ne mai gashi a jiki, ni kuma jikina sumul matsa daga can ya sāke haka wata riiyiar, babu wani yake. **12** A ce baba ya tattaba ni fa? Zai zama kamar kuma da yi fada a kanta. Sai ya ba ta suna Rehobot, ina rufunsa ne, wannan fa zai jawo mini la'ana a yana cewa, "Yanzu Ubangiji ya ba mu wuri, za mu maimakon albarka." **13** Mahaifiyarsa ta ce masa, kuwa yi ta haihuwa a kasar." **23** Daga can ya haura "Dana, bari la'anar tā fādo a kaina. Kai dai yi abin da zuwa Beyersheba. **24** A wannan dare Ubangiji ya na fada, jeka ka kawo mini su." **14** Sai ya tafi ya kamo bayyana gare shi ya ce, "Ni ne Allah na mahaifinka su, ya kawo wa mahaifiyarsa, ta kuwa shiryia abinci Ibrahim. Kada ka ji tsoro, gama ina tare da kai, zan mai dadin, yadda mahaifinsa yake so. **15** Sa'an nan albarkace ka, zan kuma kara yawan zuriyarka saboda Rebeka ta dauki riguna mafi kyau na Isuwa babban bawana Ibrahim." **25** Sai Ishaku ya gina bagade a danta, wadanda take da su a gida ta sa wa karamin can, ya kuma kira bisa sunan Ubangiji. A can ya kafa danta Yakub. **16** Sai ta mamaanne gashin awakin nan tentinsa, a can kuma bayinsa suka haka wata riiyiya. biyu a hannuwansa da bayan wuyarsa wanda ba **26** Ana cikin haka, sai Abimelek ya zo wurinsa daga gashi. **17** Sa'an nan ta ba wa danta Yakub abinci mai Gerar, tare da Ahuzzat mai ba shi shawara da Fikol dadi da kuma burodin da ta yi. **18** Shi kuwa ya tafi shugaban mayakansia. **27** Ishaku ya tambaye su, "Me wurin mahaifinsa ya ce, "Babana." Shi kuma ya amsa ya kawo ku gare ni, da yake kun yi gāba da ni, kuka "I, dana, wane ne?" **19** Yakub ya ce wa mahaifinsa, kuma kore ni?" **28** Suka amsa, "Mun ga a zahiri cewa "Ni ne Isuwa dan farinka. Na yi yadda ka fada mini. Ubangiji yana tare da kai; saboda haka muka ce, Ina rokonka tashii ka zauna ka ci naman, domin ka 'Dole rantsuwa ta kasance tsakaninmu da kai.' Bari sa minni albarkarka." **20** Ishaku ya tambayi dansa, mu yi yarjejeniya da kai **29** cewa ba za ka cuce mu "Yaya aka yi ka samo shi da sauri haka, dana?" ba, kamar yadda ba mu fitine ka ba, amma muka yi Yakub ya amsa ya ce, "Ubangiji Allahnka ne ya ba ni maka kirki, muka kuma sallame ka cikin salama. nasara." **21** Sai Ishaku ya ce wa Yakub, "Zo kusa don Yanzu kuwa kai albarkatacce ne na Ubangiji." **30** Sai in ta'fa ka, dana, domin in sani ko tabbatacce kai Ishaku ya shiryia musu liyafa, suka ci suka kuma sha. ne dana Isuwa ko babu." **22** Yakub kuwa ya matsa **31** Kashegari da sassafe sai mutanan suka yi wa juna kusa da mahaifinsa Ishaku, wanda ya tattaba shi, rantsuwa. Sa'an nan Ishaku ya sallame su, suka kuwa sa'an nan ya ce, "Muryan nan dai, muryar Yakub ce, tafi cikin salama. **32** A wannan rana bayin Ishaku amma hannuwan, hannuwan Isuwa ne." **23** Bai game suka zo suka fada masa game da riiyiar da suka haka. shi ba, gama hannuwansa suna da gashi kamar na Suka ce, "Mun sami ruwa!" **33** Sai ya kira ta Shiba, dan'uwnana Isuwa, saboda haka ya albarkace shi. **24** don haka har wa yau ana kira garin Beyersheba. **34** Ya tambaya, "Tabbatacce kai ne dana Isuwa?" Ya Sa'ad da Yakub ya kai shekaru arba'in da haihuwa, amsa ya ce "Ni ne." **25** Sa'an nan ya ce, "Dana, kawo sai ya auri Yudit'yar Beyeri mutumin Hitti, da kuma mini naman da ka farauto in ci, domin in sa maka Basemat'yar Elon mutumin Hitti. **35** Su ne suka albarka." Yakub ya kawo masa ya kuwa ci; ya kuma zama sanadin ba'kin ciki ga Ishaku da Rebeka. kawo masa ruwan inabi ya kuma sha. **26** Sa'an nan mahaifinsa Ishaku ya ce masa, "Zo nan, dana ka sumbace ni." **27** Saboda haka ya je gunsu ya sumbace

27 Sa'ad da Ishaku ya tsufa idanunsa suka raunana har ba ya iya gani, sai ya kira Isuwa babban

shi. Sa'ad da Ishaku ya ji kanshin rigunansa, sai ya sa masa albarka ya ce, "Aha, kanshin dana yana kama da kanshin jejin da Ubangiji ya sa wa albarka ne. **28** Allah yā ba ka daga rabar sama da kuma yalwar kasa, yalwar hatsi da sabon ruwan inabi. **29** Bari al'ummai su bauta maka mutane kuma su rusuna maka. Ka zama shugaba a kan'yan'uwanka bari kuma'ya'yan mahaifiyarka su rusuna maka. Bari wafanda suka la'anta ka, su la'antu; wafanda kuma suka sa maka albarka, su sami albarka." **30** Bayan Ishaku ya gama sa masa albarka, Yakub yana fita daga mahaifinsa ke nan, sai ga dan'uwansa Isuwa ya dawo daga farauto. **31** Shi ma ya shiryu abinci mai dadci ya kawo wa mahaifinsa. Sa'an nan ya ce masa, "Babana, tashi ka zauna ka ci daga abin da na farauto, domin ka sa mini albarka." **32** Mahaifinsa Ishaku ya tambaye shi, "Wane ne kai?" Ya amsa, "Ni ne danka, dan farinka, Isuwa." **33** Ishaku ya yi makyarkyata kwarai ya ce, "To, wane ne wannan da ya farauto nama ya kawo mini kafin ka zo, har na ci na kuma sa masa albarka? Tabbataccce zai zama mai albarka!" **34** Sa'ad da Isuwa ya ji kalmomin mahaifinsa, sai ya fashe da kuka mai zafi kuma da karfi, ya ce wa mahaifinsa, "Ka albarkace ni, ni ma, baba!" **35** Amma ya ce, "Dan'uwanka ya zo da makirci ya karbi albarkarka." **36** Isuwa ya ce, "Ba saboda haka ne aka rada masa suna Yakub ba? Ya yi mini kwace sau biyu ke nan; ya kwace mini matsayina na dan fari, ga shi yan zu kuma ya karbi albarkata." Sa'an nan ya yi tambaya, "Ba sauran albarkar da ka rage mini?" **37** Ishaku ya amsa wa Isuwa, "Na mai da shi shugaba a kanka, na sa dukan dangoginsa su zama bayinsa, na kuma ba shi hatsi da sabon ruwan inabi. Saboda haka me kuma zan yi maka dāna?" **38** Isuwa ya ce wa mahaifinsa, "Iyakar albarkar da kake da ita ke nan, baba? Ka albarkace ni ni ma, baba!" Sai Isuwa ya daga murya ya yi kuka. **39** Mahaifinsa Ishaku ya amsa masa ya ce, "Ga shi, ni'imar kasar za tā nisanci mazaunink. Rabar samaniya can kwankoli za tā nisance ka. **40** Za ka rayu ta wurin takobi za ka kuwa bauta wa dan'uwanka. Amma sa'ad da ka balle, za ka kakkarye karkiyarsa daga wuyanka." **41** Isuwa ya riķe Yakub a zuciya saboda albarkar da mahaifinsa ya sa masa. Ya ce wa kansa, "Kwanakin mutuwar mahaifina sun yi kusa; sa'an nan zan kashe dan'uwana Yakub." **42** Sa'ad da aka fada wa Rebeka abin da babban danta Isuwa ya fada, sai ta kira danta Yakub ta ce masa, "Dan'uwanka Isuwa yana ta'azantar da kansa da tunanin kashe ka. **43** To, fa, dana, yi abin da na ce; gudu nan take zuwa wurin dan'uwana Laban a Haran. **44** Zauna tare da shi na dan lokaci sai dan'uwanka ya huce. **45** Sa'ad da dan'uwanka ya daina fushi da kai, ya kuma manta da abin da ka yi masa, zan aika don ka dawo daga can. Don me zan rasa ku biyu a rana guda?" **46** Sa'an nan Rebeka ta ce wa Ishaku, "Ni fa na gaji da matan

Hittiyawan nan. In Yakub ya auri mata daga cikin matan kasan nan, wato, daga matan Hittiyawa irin wadannan, rayuwata ba za tā dafa mini kome ba."

28 Saboda haka Ishaku ya kira Yakub, ya kuma albarkace shi, sa'an nan ya umarce shi ya ce, "Kada ka auri mace daga Kar'ana. **2** Tashi nan da nan ka tafi Faddan Aram, zuwa gidan mahaifin mahaifiyarka Betuwel. Ka dauko wa kanka mata a can daga cikin'ya'ya matan Laban dan'uwan mahaifiyarka. **3** Bari Allah Madaukaki yā albarkace ka, yā kuma sa ka yi ta haihuwa ka riba'banya har ka zama kungiyar jama'o'i. **4** Bari Allah yā ba ka da kuma zuriyarka albarkar da ya ba wa Ibrahim, don ka amshi kasar da kake ba'unci, kasar da Allah ya ba wa Ibrahim." **5** Sa'an nan Ishaku ya sallami Yakub, ya kuwa tafi Faddan Aram, zuwa wurin Laban dan Betuwel mutumin Aram. Laban ne dan'uwan Rebeka, wadda take mahaifiyar Yakub da Isuwa. **6** Yanzu Isuwa ya san cewa Ishaku ya albarkaci Yakub ya kuma aike shi zuwa Faddan Aram don yā auri mata daga can, ya kuma san cewa sa'ad da ya albarkace shi, ya umarce shi cewa, "Kada ka auro wata mace daga cikin Kan'aniyawa," **7** ya kuma san cewa Yakub ya yi biyayya da mahaifinsa da kuma mahaifiyarsa, ya kuwa tafi Faddan Aram. **8** Sai Isuwa ya gane cewa matan Kan'aniyawa ba su gamshi mahaifinsa Ishaku ba; **9** saboda haka sai ya tafi wurin Ishmayel ya auri Mahalat, yar'uwar Nebayiwot da kuma'yar Ishmayel dan Ibrahim, ban da matan da yake da su. **10** Yakub ya bar Beyersheba ya kama hanyar Haran. **11** Sa'ad da ya kai wani wuri, sai ya dakata domin yā kwana, gama rana ta riga ta fāfi. Ya dāuki dutse daga cikin duwatsun wurin, ya sa shi ya zama matashin kansa, sa'an nan ya kwanta don yā yi barci. **12** Ya yi mafarki inda ya ga wata matakalar hawa, tsaye a kasa, kanta ta kai sama, malā'ikun Allah kuwa suna hawa, suna sauwa a kanta. **13** A can bisanta Ubangiji ya tsaya, ya kuma ce, "Ni ne Ubangiji Allah na mahaifinka Ibrahim da kuma Allah na Ishaku. Zan ba ka, kai da kuma zuriyarka, kasar da kake kwance a kai. **14** Zuriyarka za tā zama kamar kurar kasa, za ka kuma bazu zuwa yamma da kuma gabas, zuwa arewa da kuma kudu. Dukan mutanen duniya za su sami albarka ta wurinka da kuma ta wurin'ya'yanka. **15** Ina tare da kai, zan lura da kai duk inda ka tafi, zan kuma dawo da kai zuwa wannan kasa. Ba zan rabu da kai ba sai na cika abin da na yi maka alkawari." **16** Sa'ad da Yakub ya farka daga barci, sai ya yi tunani ya ce, "Tabbataccce Ubangiji yana a wannan wuri, ban kuwa sani ba." **17** Ya ji tsoro, ya kuma ce, "Wane irin wuri ne mai banrazana haka! Lalle wannan gidan Allah ne, kuma nan ne kofar sama." **18** Kashegari da sassafe, sai Yakub ya dāuki dutsen da ya yi matashin kai da shi, ya kafa shi al'amudi, ya kuma zuba mai a kansa. **19** Ya kira wannan wuri Betel ko da yake dā ana kiran birnin Luz ne. **20** Sa'an

nan Yakub ya yi alkawari cewa, “In Allah zai kasance tare da ni yā kuma lura da ni a wannan tafiya, yā kuma ba ni abinci in ci da tufafi in sa, **21** har in dawo lafiya zuwa gidan mahaifina, to, Ubangiji zai zama Allahnā **22** kuma wannan dutsen da na kafa al'amudi, zai zama gidan Allah, kuma dukan abin da ka ba ni zan ba ka kashi daya bisa goma.”

29 Sa'an nan Yakub ya ci gaba da tafiyarsa har ya kai Kasar mutanen gabashi. **2** A can ya ga rijiya a jeji da garkuna uku na tumaki kwance kusa da ita, gama a wannan rijiya ce ake shayar da garkuna. Dutsen da ake rufe bakin rijiyar mai girma ne. **3** Sa'ad da dukan garkuna suka taru a can, sai makiyayan su gungurur da dutsen daga bakin rijiyar su shayar da tumaki. Sa'an nan su mai da dutsen a wurinsa a bakin rijiya. **4** Yakub ya tambayi makiyayan ya ce, “Yan'uwa, ina kuka fito?” Suka amsa, “Mu daga Haran ne.” **5** Sai ya ce musu, “Kun san Laban, jikan Nahor?” Suka amsa, “I, mun san shi.” **6** Sa'an nan Yakub ya tambaye su, “Yana nan lafiya?” Suka ce, “I, yana lafiya, ga ma'yarsa Rahila tafe da tumaki.” **7** Ya ce, “Duba har yanzu da sauran rana da yawa, lokaci bai kai na tara garkuna ba. Ku shayar da tumaki ku mai da su wurin kiwo.” **8** Suka amsa suka ce, “Ba za mu iya ba, sai dukan garkunan sun taru, aka kuma gungurur da dutsen daga bakin rijiyar. Sa'an nan za mu shayar da tumakin.” **9** Tun yana cikin magana da su, sai ga Rahila ta zo da tumakin mahaifinta, gama ita makiyayyi ce. **10** Sa'ad da Yakub ya ga Rahila'yar Laban, dan'uwan mahaifiyarsa, da tumakin Laban, sai ya tafi ya gungurur da dutsen daga bakin rijiyar, ya kuma shayar da tumakin kawunsa. **11** Sa'an nan Yakub ya sumbaci Rahila, ya kuma daga murya ya yi kuka. **12** Ya riga ya fada wa Rahila cewa shi dangin mahaifinta ne kuma dan Rebeka. Saboda haka ta ruga da gudu ta fada wa mahaifinta. **13** Nan da nan, da Laban ya sami labari game da Yakub, dan'yar'uwarsa, ya gaggauta yā sadu da shi. Sai ya rungume shi ya sumbace shi, ya kuma kawo shi gidansa, a can kuwa Yakub ya fada masa dukan wadannan abubuwa. **14** Sa'an nan Laban ya ce masa, “Kai nama da jinina ne.” Bayan Yakub ya zauna da shi na wata guda cif, **15** sai Laban ya ce masa, “Don kawai kai dangina ne na kusa, sai kawai ka yi mini aiki a banza? Fada mini abin da albashinka zai zama.” **16** Laban dai yana da'yā'ya mata biyu; sunan babbar Liyatū, sunan karamar kuwa Rahila. **17** Liyatū tana da raunnann idanu, amma Rahila dai tsarinta yana da kyau kuma kyakkyawa ce. **18** Yakub ya kaunaci Rahila, sai ya ce, “Zan yi maka aiki na shekaru bakwai domin Karamar'yarka Rahila.” **19** Laban ya ce, “Ya fi kyau in ba ka ita, da in ba wani mutum dabam. Zauna tare da ni.” **20** Saboda haka Yakub ya yi bauta shekaru bakwai domin a ba shi Rahila, amma shekarun suka zama kamar'yan

kwanaki ne kawai gare shi saboda kaunar da yake mata. **21** Sa'an nan Yakub ya ce wa Laban, “Ba ni matata. Lokacina ya cika, ina kuma so in kwana da ita.” **22** Saboda haka Laban ya tara dukan mutanen wurin, ya yi biki. **23** Amma da yamma ta yi, sai ya dauki'yarsa Liyatū ya ba da ita ga Yakub, sai Yakub ya kwana da ita. **24** Laban kuma ya ba da baranyarsa Zilfa wa'yarsa tā zama mai hidimarta. **25** Sa'ad da safiya ta yi, sai ga Liyatū! Saboda haka Yakub ya ce wa Laban, “Mene ne ke nan ka yi mini? Na yi maka bauta domin Rahila, ba haka na yi ba? Don me ka rude ni?” **26** Laban ya amsa, “Ba al'adarmu ba ce a nan a ba da'ya Karama aure kafin'yar fari. **27** Ka gama makon amaryanci na'yar nan; sa'an nan za mu ba ka karamar ita ma, don Karin wadansu shekaru bakwai na aiki.” **28** Haka kuwa Yakub ya yi. Ya gama mako guda da Liyatū, sa'an nan Laban ya ba shi'yarsa Rahila tā zama matarsa. **29** Laban ya ba da baranyarsa Bilha wa'yarsa Rahila ta zama mai hidimarta. **30** Yakub ya kwana da Rahila ita ma, ya kuwa kaunaci Rahila fiye da Liyatū. Ya kuma yi wa Laban aiki na Karin wadansu shekaru bakwai. **31** Sa'ad da Ubangiji ya ga ba a kaunar Liyatū, sai ya bude mahaifarta, amma Rahila ta zama bakarriya. **32** Sai Liyatū ta yi ciki ta haifi da. Ta sa masa suna Ruben, gama ta ce, “Domin Ubangiji ya ga wahalata. Tabbataccé mijina zai kaunace ni yanzu.” **33** Ta sākē yin ciki, sa'ad da kuma ta haifi da sai ta ce, “Gama Ubangiji ya ji cewa ba a kaunata, ya ba ni wannan shi ma.” Saboda haka ta ba shi suna Simeyon. **34** Har yanzu ta yi ciki, sa'ad da kuma ta haifi da sai ta ce, “Yanzu, a karshe mijina zai manne mini, gama na haifa masa'ya'ya maza uku.” Saboda haka ta ba shi suna Lawi. **35** Ta sākē yin ciki, sa'ad da ta haifi da sai ta ce, “A wannan lokaci zan yabi Ubangiji.” Saboda haka ta ba shi suna Yahuda. Sa'an nan ta daina haihuwa.

30 Sa'ad da Rahila ta ga cewa ba tā haifa wa Yakub'ya'ya ba, sai ta fara kishin'yar'uwarta. Saboda haka ta ce wa Yakub, “Ka ba ni'ya'ya, ko kuwa in mutu!” **2** Yakub ya fusata da ita ya ce, “Ina a matsayin Allah ne wanda ya hana ke samun'ya'ya?” **3** Sa'an nan ta ce, “Ga Bilha, mai baiwata, ka kwana da ita don tā haifa mini'ya'ya, ta gare ta kuwa ni ma in gina iyali.” **4** Saboda haka ta ba shi baranyarta Bilha tā zama matarsa. Yakub kuwa ya kwana da ita, **5** ta kuwa yi ciki, ta kuma haifi da. **6** Sa'an nan Rahila ta ce, “Allah ya baratar da ni; ya saurari rokona ya kuma ba ni da.” Saboda wannan ta ba shi suna Dan. **7** Baranyar Rahila ta sākē yin ciki ta kuma haifi wa Yakub da na biyu. **8** Sai Rahila ta ce, “Na yi kokawa sosai da'yar'uwata, na kuwa yi nasara.” Saboda haka ta kira shi Naftali. **9** Sa'ad da Liyatū ta ga cewa ta daina haihuwa, sai ta dauki mai hidimarta Zilfa ta ba da ita ga Yakub tā zama matarsa. **10** Baranyar Liyatū, Zilfa ta haifa wa Yakub da. **11** Sai Liyatū ta

ce, "Na yi sa'al!" Saboda haka ta ba shi suna Gad. **12** Zilfa baranyar Liyatū ta haifa wa Yakub dā na biyu. **13** Sai Liyatū ta ce, "Ni mai farin ciki ce! Mata za su ce da ni mai farin ciki." Saboda haka ta sa masa suna Asher. **14** A lokacin girbin alkama, sai Ruben ya je jeji ya debo manta-uwa ya kawo wa mahaifyarsa Liyatū. Sai Rahila ta ce wa Liyatū, "Ina rokonki ki dan sam mini manta-uwa danki." **15** Amma ta ce mata, "Bai ishe ki ba ne da kika kwace mijina? Yanzu kuma kina so ki kwace manta-uwa na yarona?" Sai Rahila ta ce "Shi ke nan, mijina zai iya kwana da ke yau saboda manta-uwa na danki." **16** Saboda haka sa'ad da Yakub ya dawo daga jeji a wannan yamma sai Liyatū ta fito ta tarye shi. Ta ce, "Dole ka kwana da ni, na yi hayarka da manta-uwa na dana." Saboda haka ya kwana da ita a wannan dare. **17** Allah ya saurari Liyatū, ta kuwa yi ciki ta kuma haifa wa Yakub dā na biyar. **18** Sai Liyatū ta ce, "Allah ya sāka mini saboda na ba da mai hidimata ga mijina." Saboda haka ta ba shi suna Issakar. **19** Liyatū ta sāke yin ciki ta kuma haifa wa Yakub dā na shida. **20** Sai Liyatū ta ce, "Allah ya ba ni kyauta mai daraja. A wannan lokaci mijina zai darajarta ni, domin na haifa masa'ya'ya maza shida." Saboda haka ta ba shi suna Zebulun. **21** Daga bayā ta haifi'ya ta kuwa ba ta suna Dina. **22** Sai Allah ya tuna da Rahila; ya saurare ta ya kuma bude mahaifarta. **23** Sai ta yi ciki ta kuma haifi da ta ce, "Allah ya dauke mini kunyata." **24** Ta ba shi suna Yusuf, ta kuma ce, "Bari Ubangiji yā kara mini wani dā." **25** Bayan Rahila ta haifi Yusuf, sai Yakub ya ce wa Laban, "Ka sallame ni don in koma kasata. **26** Ba ni matana da'ya'yana, wadanda na bauta maka dominstu, zan kuwa tafi. Ka dai san yadda na bauta maka." **27** Amma Laban ya ce masa, "In na sami tagomashi daga gare ka, ina rokonka ka zauna. Na gane ta wurin duba cewaUbangiji ya albarkace ni saboda kai." **28** Ya kara da cewa, "Fada albashinka, zan kuwa biya shi." **29** Yakub ya ce masa, "Ka dai san yadda na yi maka aiki da kuma yadda dabbobinka suka yi yawa a hannuna. **30** Kadaf da kake da shi kafin zuwata ya karu sosai, kuma Ubangiji ya albarkace ka a duk inda na tafi. Amma yanizu, yaushe zan yi wani abu domin gidana ni ma?" **31** Sai Laban ya yi tambaya, "Me zan ba ka?" Yakub ya amsa ya ce, "Kada ka ba ni wani abu. Amma in za ka yi mini abu guda daya, zan ci gaba da kiwon garkunanka, ina kuma lura da su. **32** Bari in ratsa cikin dukan garkunanka yau in fid da masu dabbare-dabbare da tumaki babare-babare, da kowane dan rago baķi, da dabbare-dabbare da babare-babare na awaki daga ciki, wadannan ne za su zama ladana. **33** Gaskiyata kuwa za tā zama mini shaida nan gaba, duk sa'ad da ka bincika a kan albashin da ka biya ni. Duk akuyar da take tawa da ba dabbare-dabbare ko babare-babare, ko dan ragon da ba baķi ba, zai kasance sata na yi." **34**

Sai Laban ya ce, "Na yarda. Bari yā zama yadda ka fada." **35** A wannan rana ya ware dukan bunsurai da suke dabbare-dabbare da masu zāne-zāne, da dukan awakin da suke dabbare-dabbare (duka da suke da fari-fari a jikinsu), da dukan bařačen tumaki, ya sa su a hannun'ya'yansa maza. **36** Sa'an nan ya sa nisan tafiya kwana uku tsakaninsa da Yakub, yayında Yakub ya ci gaba da lura da sauran garkunan Laban Yakub. **37** Yakub ya samo danyen reshen itatuwan aduruku, da na katambiri, da na durumi, ya bare ya bar fararen cikin katakon rassan. **38** Sa'an nan ya zuba bararre rassan cikin dukan kwamame na banruwa saboda su kasance a gaban garkunan sa'ad da suka zo shan ruwa. A sa'ad da garkunan suke barbara suka kuma zo shan ruwa, **39** sai su yi barbara a gaban rassan. Sai kuwa su haifi kanana masu zāne-dabbare-dabbare, ko babare-babare ko masu zāne-zāne. **40** Sai Yakub yā ware kananan garken dabam, amma sai yā sa sauran su fuskanci dabbobin da suke dabbare-dabbare da kuma bařače da suke na Laban. Ta haka ya ware garkuna dabam domin kansa bai kuwa hada su da dabbobin Laban ba. **41** A duk sa'ad da karfafa dabbobi mata suke barbara, Yakub yakan zuba rassan a kwamame a gaban dabbobin saboda su yi barbara kusa da rassan, **42** amma in dabbobin raunana ne, ba ya sa su a can. Saboda haka raunanan dabbobi suka zama na Laban, Karfafan kuma suka zama na Yakub. **43** Ta haka mutumin ya zama riňakke mai arziki, ya kasance mai manya-manyan garkuna, da bayi mata da maza, da rakuma da kuma jakuna.

31 Yakub ya ji cewa'ya'ya Laban mazan suna cewa,
"yakub ya kwashe dukan abin da mahaifinmu.

Rakub ya kwashe dukan abin da manafinmu yake da shi, ya kuma sami dukan wannan arziki daga abin da yake na mahaifinmu.” 2 Ya'kub kuma ya lura cewa halin Laban gare shi ya canja ba kamar yadda yake a dā ba. 3 Sai Ubangiji ya ce wa Ya'kub, “Koma kasar kakanninka da kuma danginka, zan kuwa kasance tare da kai.” 4 Saboda haka Ya'kub ya aika a ce wa Rahila da Liyatū su zo jeji inda garkunun suke. 5 Sai ya ce musu, “Na ga cewa halin mahaifinku gare ni ba kamar yadda dā yake ba, amma Allah na mahaifina yana tare da ni. 6 Kun san cewa na yi aiki wa mahaifinku da dukan karfina, 7 duk da haka mahaifinku ya cuce ni ta wurin sauya albashina sau goma. Amma dai, Allah bai yardar masa yā yi mini lahani ba. 8 In ya ce, ‘Dabbare-dabbare ne za su zama ladanka,’ sai dukan garkunan su haifi dabbare-dabbare, in kuma ya ce, ‘Masu zāne-zāne ne za su zama ladanka,’ sai dukan garkunan su haifi kananan masu zāne-zāne. 9 Ta haka Allah ya kwashe dabbobin mahaifinku ya ba ni. 10 “A lokacin daukar cikin garken, na taba yin mafarki inda na ga bunsuran da suke barbara da garken, masu dabbare-dabbare, ko babare-babare, ko masu zāne-zāne ne. 11 Sai mala'ikan Allah ya ce mini a mafarkin, ‘Ya'kub.’

Sai na amsa na ce, ‘Ga ni.’ **12** Ya ce, ‘Daga idanunka sai ya shiga tentin Rahila. **34** Rahila fa ta kwashe ka gani, dukan bunsuran da suke hawan garken, gumakan gidan ta sa su cikin sirdin rakumi, ta kuma masu dabbare-dabbare, ko babare-babare, ko masu zauna a kansu. Laban ya bincika cikin kowane abu zāne-zāne ne, gama na ga dukan abin da Laban a tentin amma bai sami kome ba. **35** Sai Rahila ta yake yin maka. **13** Ni ne Allah na Betel, inda ka ce wa mahaifinta, “Kada ka yi fushi, ranka yā dade zuba wa al’amudi mai, da kuma inda ka yi mini da ban tashi tsaye a gabanka ba; gama ina al’adar alkawari. Yanzu ka bar wannan kasa nan take, ka mata ne.” Saboda haka ya bincika amma bai sami koma kasarka ta ainihi.” **14** Sai Rahila da Liyatū gumakan gidan ba. **36** Ya’kub ya fusata, ya kuma yi suka amsa suka ce, “Muna da wani rabo a gādon wa Laban fada. Ya tambayi Laban, “Mene ne laifina? kayan mahaifinmu ne? **15** Ba kamar ba’ki ne yake Wanda zunubi na yi da kake farautata? **37** Yanzu daukarmu ba? Ba sayar da mu kadai ya yi ba, har da ka bincika dukan kayayyakina, me ka samu da ma ya yi amfani da abin da aka biya saboda mu. **16** yake na gidanka? Kowo shi nan a gaban danginka Tabbataccé dukan dukiyar da Allah ya kwashe daga da kuma dangina, bari su zama alkali tsakaninmu mahaifinmu ya zama namu da’ya’yanmu. Saboda biyu. **38** “Na kasance tare da kai shekaru ashirin. haka ka yi duk abin da Allah ya fada maka.” **17** Sa’an Tumakinka da awakinka ba su yi barin ciki ba, ban nan Ya’kub ya sa’ya’yansa da matansa a kan rakuma, kuwa ci raguna daga garkunanka ba. **39** Ban kawo **18** ya kuma kora dukan dabbobinsa, suka ja gabansa, dabbobinka da namun jeji suka yayyaga; na kuma tare da dukan abubuwana da ya samu a Faddan Aram, dauki hasarar ba? Ka nemi in biya dukan abin da aka don su tafi wurin mahaifinsa Ishaku a Kasar Kan’ana. sace da rana ko da dare. **40** Yanayin da na kasance **19** Sa’ad da Laban ya tafi don askin tumakinsa, sai ke nan, da rana na sha zafin rana da dare kuma Rahila ta sace gumakan gidan mahaifinta. **20** Yakub na sha sanyi, ga rashin barci. **41** Haka ya kasance kuwa ya rude Laban mutumin Aram da bai sanar da shekaru ashirin da na yi a gidanka. Na yi maka aiki shi zai gudu ba. **21** Saboda haka ya gudu da dukan shekaru goma sha hudu domin’ya’yanka mata biyu, abin da ya mallaka, ya ketare Kogi, ya nufi yankin na kuma yi shekaru shida domin garkunanka, ka tuddan Gileyad. **22** A rana ta uku, sai aka fada wa kuma canja albashina sau goma. **42** Da ba don Allah Laban cewa Ya’kub ya gudu. **23** Sai Laban ya dauki na mahaifina, Allah na Ibrahim da kuma Tsorón danginsa tare da shi, ya bi bayan Yakub har kwana Ishaku ya kasance tare da ni ba, tabbataccé da ka bakwai, ya kuma same shi a yankin tuddan Gileyad. sallame ni hanni wofi. Amma Allah ya ga wahalata **24** Sai Allah ya bayyana ga Laban mutumin Aram a da famar hannuwana, ya kuwa tsawata maka da dare mafarki da dare, ya ce masa, “Ka yi hankali kada jiya.” **43** Laban ya amsa wa Ya’kub, “Matan’ya’yana ka fada wa Ya’kub wani abu, ko mai kyau ko marar ne, ‘ya’yansu, ‘ya’yana ne, garkun kuma garkunana kyau.” **25** Ya’kub ya riga ya kafa tentinsa a yankin ne. Dukan abin da kake gani, nawa ne. Duk da haka tuddan Gileyad sa’ad da Laban ya same shi. Laban mezan yi a rana ta yau ga wadannan’ya’yana mata, da danginsa suka kafa sansani a can su ma. **26** Sai ko kuma ga’ya’yan da suka haifa? **44** Zo, bari mu Laban ya ce wa Ya’kub, “Me ke nan ka yi? Ka rude fulla yarjejeniya, da kai da ni, bari kuma ta kasance ni, ka kuma dauki’ya’yana mata kamar kamammun shaida a tsakaninmu.” **45** Saboda haka Ya’kub ya yaki. **27** Me ya sa ka gudu a boye ka kuma rude ni? dauki dutse ya kafa yā zama al’amudi. **46** Ya ce wa Me ya sa ba ka fada mini don in sallame ka da farin danginsa. “Ku tattara wadansu duwatsu.” Sai suka ciki da wa’ko fi hade da kidin ganguna da garayu ba? kwashe duwatsu suka tsiba, suka kuwa ci abinci a **28** Ba ka ma bari in sumbací jikokina da’ya’yana mata can kusa da tsibin. **47** Laban ya sa masa suna Yegar in yi musu bankwana ba. Ka yi wauta. **29** Ina da iko Sahaduta, Ya’kub kuwa ya kira shi Galeyed. **48** Laban in cuce ka; amma jiya da dare Allah mahaifinka ya ya ce, “Wannan tsibi, shi ne shaida tsakaninka da fada mini, ‘Ka yi hankali kada ka fada wa Ya’kub wani ni a yau.’ Shi ya sa aka kira shi Galeyed. **49** Aka abu ko mai kyau ko marar kyau.” **30** Yanzu ka gudu kuma kira shi Mizfa, domin ya ce, “Ubangiji yā sa domin kana marmari komawa gidan mahaifinka. ido tsakanin ni da kai sa’ad da muka rabu da juna. Amma don me ka sace mini gumakana?” **31** Ya’kub **50** Laban ya ce in ka wulafanta’ya’yana mata, ko ya amsa wa Laban, “Na ji tsoro ne, domin na yi ka auri wadansu mata ban da’ya’yana mata, ko da tsammani za ka kwace’ya’yana mata daga gare ni yake babu wani da yake tare da mu, ka tuna cewa Karfi da yaji. **32** Amma in ka sami wani wanda yake Allah shi ne shaida tsakaninka da ni.” **51** Laban da gumakanka, ba zai rayu ba. Kai da kanka ka duba ya kuma ce wa Ya’kub, “Ga wannan tsibi, ga kuma a gabon danginmu, ko akwai wani abin da yake naka wannan al’amudin da na kafa tsakaninka da ni. **52** a nan tare da ni; in ka gani, ka dauka.” Ya’kub dai Wannan tsibin shi ne shaida, wannan al’amudi kuma bai san cewa Rahila ta sace gumakan ba. **33** Saboda shaida ne, cewa ba zan tsallake wannan tsibi zuwa haka Laban ya shiga tentin Ya’kub, ya shiga tentin gefenka don in cuce ka ba, kai kuma ba za ka tsallake Liyatū da kuma tentuna matan nan biyu bayi, amma wannan tsibi da al’amudi zuwa gefena don ka cuce bai sami kome ba. Bayan ya fita daga tentin Liyatū, ni ba. **53** Bari Allah na Ibrahim da Allah na Nahor,

Allah na iyayensu, yă zama alkali tsakaninmu.” Saboda haka Yakub ya yi rantsuwa da sunan Tsoron mahaifinsa Ishaku. 54 Ya miķa hadaya a can a kasar tudu, ya kuma gayyaci danginsa zuwa wurin cin abinci. Bayan suka ci, sai suka kwana a can. 55 Da sassafe kashegari sai Laban ya sumbacı jikokinsa da’ya’yansa mata, ya sa musu albarka. Sa’an nan ya yi bankwana da su, ya koma gida.

Yaķub ya kuma umarci na biyu da na uku da kuma dukan wadansu da suka bi garkunan, “Sai ku fada irin abu guda ga Isuwa sa’ad da kuka sadu da shi. 20 Ku kuma tabbata kun ce, ‘Bawanka Yakub yana tafe a bayanmu.’” Gama Yaķub ya yi tunani cewa, “Zan kwantar da ran Isuwa da wadanann kyautai, kafin mu sadu fuska da fuska, watafila yă karbe shi.” 21 Saboda haka kyautai Yakub suka sha gabansa, amma

32 Yakub shi ma ya kama hanyarsa, sai mala'ikun Allah suka sadu da shi. **2** Sa'ad da Ya'kub ya gan su sai ya ce, "Wannan sansanin Allah ne!" Saboda haka ya kira wannan wuri Mahanayim. **3** Sai Ya'kub ya aiki manzanni su sha gabansa zuwa wurin dan'uwanisa Isuwa a Kasar Seyir, a kauyen Edom. **4** Ya umarce su, "Ga abin da za ku fada wa maigidana Isuwa, 'Bawanka Ya'kub ya ce, na yi zama tare da Laban na kuwa kasance a can sai yanzu. **5** Ina da shanu da jakuna, tumaki da awaki, bayi maza da mata. Yanzu ina aika da wannan sa'ko zuwa ga ranka yā dade, don in sami tagomashi a idanunka." **6** Sa'ad da manzannin suka komo wurin Ya'kub, suka ce, "Mun tafi wurin dan'uwanisa Isuwa, yanzu kuwa yana zuwa ya sadu da kai, da kuma mutum dari hudu tare da shi." **7** Da tsoro mai yawa da kuma damuwa, Ya'kub ya rarraba mutanen da suke tare da shi Kungiyoyi biyu, haka ma garkunan tumaki da awaki, da garkunan shanu da rakuma. **8** Ya yi tunani, "In Isuwa ya zo ya fāda wa Kungiyā daya, sai Kungiyā dayan da ta ragu ta tsira." **9** Sa'an nan Ya'kub ya yi addu'a, "Ya Allah na mahaifina Ibrahim, Allah na mahaifina Ishaku. Ya Ubangiji kai da ka ce mini, 'Koma kasarka zuwa wurin danginka, zan kuma sa ka yi albarka.' **10** Ban cancanci dukan alheri da amincin da ka nuna wa bawanka ba. Da sanda kadai nake sa'ad da na ketare wannan Urdun, amma ga shi yanzu na zama Kungiyoyi biyu. **11** Ka cece ni, ina rokorika daga hanin dan'uwanisa Isuwa, gama ina tsoro zai to yā fāda mini, yā karkshe mu duka, 'ya'ya da iyaye. **12** Amma ka riga ka fada, 'Tabbatacce zan sa ka yi albarka. Zan kuma sa zuriyarka su zama kamar yashin teku da ba a iya kirgawa.' **13** Ya kwana a can, daga cikin abin da yake tare da shi kuwa, ya za'bī kyauta domin dan'uwanisa Isuwa, **14** awaki dari biyu da bunsurai ashirin, tumaki dari biyu da raguna ashirin, **15** rakuma mata talatin tare da kananansu, shanu arba'in da bijimai goma, jakuna mata ashirin da kuma jakuna maza goma. **16** Ya sa su a karkashin kulawar bayinsa, kowane kashin garke ya kasance a ware. Ya ce wa bayinsa, "Ku sha gabana, ku kuma ba da rata tsakanin garke da garke." **17** Ya umarci wanda yake jagorar ya ce, "Sa'ad da dan'uwanisa Isuwa ya sadu da ku ya kuma yi tambaya, 'Ku na wane ne, ina za ku, kuma wane ne mai dukan dabbobin nan da suke gabanku?' **18** Sai ku ce, 'Na bawanka Ya'kub ne. Kyauta ce wa maigidana Isuwa, yana kuma tafe a bayanmu.'" **19**

Ku kuma tabbabbun ce, "Bawanka Yakub yana tafe a bayannmu." Gama Yakub ya yi tunanai cewa, "Zan kwantar da ran Isuwa da wadannan kyautai, kafin mu sadu fuska da fuska, watakilà yá karfe shi." **21**
Saboda haka kyautai Yakub suka sha gabansa, amma shi kansa ya kwana a sansani. **22** A wannan dare Yakub ya tashi ya dauki matansa biyu, da matan nan biyu masu hidima da'yá'yansa goma sha daya ya haye rafin Yabbok. **23** Bayan ya sa suka haye rafin, haka ma ya tura dukan mallakarsa zuwa hayen. **24**
Saboda haka sai aka bar Yakub shi kadai. Sai ga wani mutum ya zo ya yi kokawa da shi har wayewar gari. **25** Da mutumin ya ga cewa bai fi karfin Yakub ba, sai ya bugi kwarin kashin cinyar Yakub, sai garbar Kashin cinyarsa ya goce, a sa'ad da yake kokawa da mutumin. **26** Sa'an nan mutumin ya ce, "Bar ni in tafi, gama gari ya waye." Amma Yakub ya amsa ya ce, "Ba zan bar ka ka tafi ba, sai ka sa mini albarka." **27** Mutumin ya tambaye shi ya ce, "Mene ne sunanka?" Yakub ya amsa ya ce, "Yakub." **28** Sai mutumin ya ce, "Sunanka ba zai kara zama Yakub ba, amma Isra'il, gama ka yi kokawa da Allah da mutane, ka kuwa yi rinjaye." **29** Yakub ya ce, "Ina rokonka, fada mini sunanka." Amma mutumin ya amsa ya ce, "Me ya sa kake tambayata sunana?" Sa'an nan ya albarkace shi. **30** Saboda haka Yakub ya kira wurin Feniyl, yana cewa, "Domin na ga Allah fuska da fuska, duk da haka aka bar ni da rai." **31**
Rana ta yi sama a sa'ad da ya wuce Fenuwel yana kuma dingishi saboda Kashin cinyarsa. **32** Wannan ya sa har wa yau Isra'ilawa ba sa cin jijiyyar Kashin cinya wadda take a kwarin Kashin cinya, domin an taba kwarin Kashin cinyar Yakub kusa da jijiyyar.

33 Yakub ya daga ido ke nan, sai ga Isuwa yana zuwa tare da mutanensa dari hufu; saboda haka sai ya rarraba'ya yan wa Liyat, Rahila da kuma matan nan biyu masu hidima. **2** Ya sa matan nan biyu masu hidima da'y'a yansu a gaba, Liyat da'y'a yanta biye, sa'an nan Rahila da Yusuf a baya. **3** Shi kansa ya sha gabansu, ya rusuna har kasa sau bakwai, kafin ya kai kusa da inda dan'uwanisa Isuwa yake. **4** Amma Isuwa ya ruga a guje ya sadu da Yakub ya rungume shi; ya fada a wuyansa ya sumbac shi. Suka kuma yi kuka. **5** Sa'an nan Isuwa ya daga ido ya ga mata da'y'a ya. Ya yi tambaya, "Su wane ne wadannan tare da kai?" Yakub ya amsa, "Su ne'y'a yan da Allah cikin alheri ya ba bawanka." **6** Sai matan nan biyu masu hidima da'y'a yansu suka matso kusa suka durkusa. **7** Biye da su, Liyat da'y'a yanta suka zo suka rusuna. A karshe duka, sai Yusuf da Rahila suka zo, su ma suka rusuna. **8** Isuwa ya yi tambaya, "Me kake nufi da dukan abubuwan nan da na sadu da su ana korarsu?" Sai Yakub ya ce,

“Don in sami tagomashi a idanunka ne, ranka yă sana'a, ku kuma sami dukiya.” **11** Sai Shekem ya dade.” **9** Amma Isuwa ya ce, “Na riga na sami abin ce wa mahaifin Dina da kuma yan'uwanta. “Bari in da ya ishe ni, dan'uwana. Rike abin da kake da shi sami tagomashi a idanunku, zan kuwa ba ku duk don kanka.” **10** Sai Yakub ya ce, “A'a, ina rokonka, in abin da kuka tambaya. **12** Ku fada mini nawa ne na sami tagomashi a idanunka, sai ka karbi wannan dukiyar aure da kuma sadakin da zan kawo bisa ga kyautai daga gare ni. Gama ganin fuskarka kamar yadda kuke so, zan kuwa biya duk abin da kuka ce. ganin fuskarka Allah ne, yanzu da ka karbe ni da farin Ku dai bar ni in aure yarinyar ta zama matata.” **13** ciki. **11** Ina rokonka ka karbi kyautar da aka kawo Domin an bata'yar'uwansu Dina, sai'ya'yan Yakub maka, gama Allah ya yi mini alheri kuma ina da maza suka amsa a ha'ince yayinda suke wa Shekem kome da nake bukata.” Ganin yadda Yakub ya nace, da mahaifinsa Hamor magana. **14** Suka ce musu, sai Isuwa ya karba. **12** Sa'an nan Isuwa ya ce, “Bari “Ba za mu iya yin wannan abu ba, ba za mu iya ba mu tafi, zan yi maka rakiya.” **13** Amma Yakub ya ce da'yar'uwarmu ga mutumin da ba shi da kaciya ba. masa, “Ranka yă dade, ka san cewa'ya'yan kanana Wannan zai zama abin kunya ne a gare mu. **15** Za mu ne, dole in lura da tumaki da shanun da suke shayar yarda da wannan kadai ta wannan sharadî, cewa za da jariransu. In aka kore su da gaggawa a rana guda ku zama kamar mu ta wurin yin wa dukan'ya'yanku kadai, dukan dabbobin za su mutu. **14** Saboda haka maza kaciya. **16** Sa'an nan za mu ba da'ya'yanmu bari ranka yă dade yă sha gaban bawansa, ni kuma mata aure gare ku, mu kuma mu aure'ya'yanku mata in tafi a hankali bisa ga saurin abin da ake kora a wa kanmu. Za mu zauna a cikinku mu kuma zama gabana da kuma saurin'ya'yan, sai na iso wurinka mutane daya da ku. **17** Amma in ba za ku yarda a ranka yă dade, a Seyir.” **15** Sai Isuwa ya ce, “To, bari yi muku kaciya ba, za mu dauki'yar'uwansu mu in bar wadansu mutanena tare da kai.” Yakub ya tafi.” **18** Sharudansu sun gamshi Hamor da dansa, ce, “Amma me ya sa za ka yi haka? Bari dai in sami Shekem. **19** Saurayin wanda aka fi girmamawa a tagomashi a idanunka ranka yă dade.” **16** Saboda cikin dukan gidan mahaifinsa, bai bata lokaci a yin haka a wannan rana Isuwa ya kama hanyar komawa abin da suka ce ba, domin ya ji dadin'yar Yakub. **20** zuwa Seyir. **17** Yakub kuwa, ya tafi Sukkot, inda ya Saboda haka Hamor da dansa Shekem suka tafi kofar gina wuri domin kansa, ya kuma yi bukkoki domin birininsu don su yi magana da mutanen garinsu. dabbobinsa. Shi ya sa aka kira wurin Sukkot. **18** **21** Suka ce, “Wadannan mutane ba su da damuwa, Bayan Yakub ya zo daga Faddan Aram, ya iso lafiya a bari su zauna a cikin kasarmu, su kuma yi sana'a birnin Shekem a Kan'ana, ya kuma kafa sansani a a ciki; kasar tana da isashen fili domininsu. Za mu kofar birni. **19** Ya sayi fili daga'ya'yan Hamor maza, iya auro'ya'yansu mata, su kuma su auri namu. **22** mahafin Shekem inda ya kafa tentinsa, a bakin Amma mutanen za su yarda su zauna fare da mu azurfa dari. **20** A can ya kafa bagade ya kuma kira kamar mutane daya kawai bisa wannan sharadî, shi El Elohe Isra'ilâ.

34 To, Dina, 'yar da Liyatutu ta haifa wa Yakub, ta je ta ziyanca matan kasar. **2** Sa'ad da Shekem dan Hamor Bahiwiye mai mulkin wurin ya ganta, sai ya kama ta, ya kwana da ita, ya bata ta. **3** Zuciyarsa kuwa ta damu da son Dina'yar Yakub, ya kuwa kaunaci yarinyar, ya yi mata magana a hankali. **4** Sai Shekem ya ce wa mahaifinsa Hamor, “Ka auro mini wannan yarinya ta zama matata.” **5** Sa'ad da Yakub ya ji cewa an bata'yarsa Dina, sai ya yi shiru game da batun sai'ya'yansa maza sun dawo gida, gama'ya'yansa suna a jeji tare da dabbobinsa suna kiwo. **6** Sai Hamor mahaifin Shekem ya je don yă yi magana da Yakub. **7** Da'ya'yan Yakub maza suka dawo daga jeji sai suka ji labarin. Abin kuwa ya zafe su kwarai, don Shekem ya jawo abin kunya wa jama'ar Isra'ilâ ta wurin kwana da'yar Yakub, don bai kamata wannan abu yă faru ba. **8** Amma Hamor ya ce musu, “Dana Shekem ya sa zuciyarsa a kan'yarku. Ina rokonku ku ba shi ita yă aura. **9** Ku yi auratayya da mu; ku aurar mana da'ya'yanku mata, ku kuma ku auro'ya'yanmu mata wa kanku. **10** Za ku iya zauna a cikinmu, kasar tana nan a bude dominku. Ku yi zama a cikinta, ku yi

kansi suke. **23** Ashe, shanunsu, dukiyarsu da dukan sauran dabbobinsu, ba za su zama namu ba? Saboda haka mu yarda, za su kuwa zauna a cikinmu.” **24** Dukan mazan da suka fito kofar birnin suka yarda da Hamor da kuma dansa Shekem, aka kuwa yi wa kowane namiji a birniin kaciya. **25** Bayan kwana uku, yayinda dukansu suna cikin zafi mikin kaciya, sai biyu daga cikin'ya'yan Yakub maza, Simeyon da Lawi, 'yan'uwansu Dina, suka dauki takubansu suka fâda wa birniin ba labari, suka kashe kowane namiji. **26** Suka kashe Hamor da dansa Shekem da takobi, suka dauki Dina daga gidan Shekem suka tafi. **27** Sa'an nan'ya'yan Yakub maza suka bi kan gawawwakin, suka washe arzokin birni saboda an bata'yar'uwarsu. **28** Suka kwashe garkunansu na shanu da jakuna, da kuma kome na mutanen a birnin da kuma cikin gonaki. **29** Suka kwashe dukan dukiyarsu da dukan matansu da'ya'yansu, suka kwashe kome da yake cikin gidaje. **30** Sai Yakub ya ce wa Simeyon da Lawi, “Kun jawo mini wahala ta wurin sa in zama abin ki ga Kan'aniyawa da Ferizziyawa, mazaunnan wannan kasa. Mu kima ne, in kuwa suka hada kai gâba da ni, suka fâda mini, za su hallaka ni da gidana.” **31**

Amma'ya'yansa suka amsa, "To, ya dace ke nan da ya yi da'yar'uwarlu kamar karuwa?"

35 Sa'an nan Allah ya ce wa Ya'kub, "Haura zuwa Betel ka yi zama a can, ka kuma gina bagade a can wa Allah wanda ya bayyana gare ka sa'ad da kake gudu daga dan'uwanke Isuwa." **2** Saboda haka Ya'kub ya ce wa gidansa da kuma dukan wadanda suke tare da shi, "Ku zubar da bakin allolin da kuke da su, ku tsarkake kanku, ku kuma canja tufafinku. **3** Sa'an nan ku zo, mu haura zuwa Betel, inda zan gina bagade wa Allah wanda ya amsa mini a ranar wahlata, wanda kuma ya kasance tare da ni a dukan inda na tafi." **4** Saboda haka suka ba Ya'kub dukan bakin allolin da suke da su, da zobari da suke kunnuwansu, sai Ya'kub ya binne su a Kar'kashin itacen oak a Shekem. **5** Sa'an nan suka kama hanya, tsorun Allah kuwa ya kama dukan garuruwan da suke kewayensu har babu wanda ya iya bin su. **6** Ya'kub da dukan mutanen da suke tare da shi suka zo Luz (wato, Betel) a Kasar Kan'ana. **7** A can ya gina bagade, ya kuma kira wurin El Betel, gama a can ne Allah ya bayyana kansa gare shi sa'ad da yake gudu daga dan'uwanwa. **8** To, Debora, ungozomar Rebeka ta rasu aka kuma binne ta a Kar'kashin itacen oak, kasa da Betel. Saboda haka aka kira wurin Allon Bakut. **9** Bayan Ya'kub ya komo daga Faddan Aram, sai Allah ya bayyana gare shi, ya kuma albarkace shi. **10** Allah ya ce masa, "Sunanka Ya'kub ne, amma ba za a kara kira ka Ya'kub ba; sunanka zai zama Isra'il'a." Saboda haka ya ba shi suna Isra'il'a. **11** Sai Allah ya ce masa, "Ni ne Allah Madaukaki, ka yi ta haihuwa, ka kuma ribab'fanya. Al'umma da tarin al'ummai za su fito daga gare ka, sarakuna kuma za su fito daga jikinka. **12** Kasar da na ba wa Ibrahim da Ishaku, zan kuma ba ka, zan kuma ba da wannan kasa ga zuriyarka a bayanka." **13** Sa'an nan Allah ya tashi sama daga gare shi a wurin da ya yi magana da shi. **14** Ya'kub kuwa ya kafa al'amudin dutse a inda Allah ya yi magana da shi, ya zuba hadaya ta sha a kansa; ya kuma zuba mai a kansa. **15** Ya'kub ya kira inda Allah ya yi magana da shi, Betel. **16** Sa'an nan suka tashi daga Betel. Yayinda suna da dan nisa da Efrat, sai Rahila ta fara na'kuda ta kuwa sha wahala sosai. **17** Sa'ad da take cikin zafin haihuwa, sai macen da ta karbi haihuwar ta ce mata, "Kada ki ji tsoro, gama yanzu kin sami wani da." **18** Yayinda take jan numfashinta na karshe, sai ta ba wa danta suna ke nan, wanda yake can har wa yau. **21** Isra'il'a ya yi gaba, ya kafa tentinsa gaba da Migdal Eder. **22** Ya'kub ya kafa al'amudi bisa kabarinta, al'amudin kabarin Rahila ke nan, wanda yake can har wa yau.

goma sha biyu. **23** 'Ya'yan Liyat maza, Ruben shi ne dan fari na Ya'kub. Sauran su ne, Simeyon, Lawi, Yahuda, Issakar da Zebulun. **24** 'Ya'yan Rahila maza su ne, Yusuf da Benyamin. **25** 'Ya'yan Bilha maza, mai hidimar Rahila su ne, Dan da Naftali. **26** 'Ya'yan Zilfa maza, mai hidimar Liyat su ne, Gad da Asher. Wadannan su ne'ya'yan Yakub maza, wadanda aka haifa masa a Faddan Aram. **27** Yakub ya dawo gida wurin mahaifinsa Ishaku a Mamre, kusa da Kiriyat Arba (wato, Hebron), inda Ibrahim da Ishaku suka zauna. **28** Ishaku ya rayu shekaru dari da tamanin, **29** sa'an nan ya ja numfashinsa na karshe, ya kuwa mutu, aka kuma tara shi ga mutanensa da kyakkyawan tsufa da kuma cikakken shekaru.'Ya'yansa maza, Isuwa da Ya'kub suka binne shi.

36 Wadannan su ne zuriyar Isuwa (wato, Edom). **2** Isuwa ya dauko matansa daga cikin matan Kan'ana, ya dauko Ada'yar Elon mutumin Hitti, da Oholibama'yar Ana wadda take jikanyar Zibeyon Bahiwiye. **3** ya kuma auri Basemat'yar Ishmayel wadda take'yar'uwar Nebayiwot. **4** Ada ta haifi wa Isuwa, Elifaz. Basemat kuma ta haifa masa Reyuel. **5** Oholibama kuwa ta haifa masa Yewush, Yalam da Kora. Wadannan su ne'ya'yan Isuwa maza, wadanda aka haifa masa a Kan'ana. **6** Isuwa ya dauki matansa da'ya'yansa maza da mata da kuma dukan membobin gidansa, ya kuma dauki shanunsa da dukan sauran dabbobinsa, da dukan dukiyarsa da ya samu a kasar Kan'ana zuwa wata kasa nesa da dan'uwanwa Ya'kub. **7** Mallakarsu ta yi yawa kwarai da ba za su iya zauna tare ba; gama kasar da suke zaune a ciki ba za ta ishe su su biyu ba saboda dabbobinsu. **8** Saboda haka Isuwa (wato, Edom) ya zauna a kasar tuddai na Seyir. **9** Wannan shi ne zuriyar Isuwa, kakan mutanen Edom, a kasar tuddai na Seyir. **10** Wadannan su ne sunayen'ya'yan Isuwa maza, Elifaz, dan Ada matar Isuwa, da Reyuel dan Basemat matar Isuwa. **11** 'Ya'yan Elifaz maza su ne, Teman, Omar, Zefo, Gatam da Kenaz. **12** Elifaz dan Isuwa kuma yana da Kwarkwara mai suna Timna, wadda ta haifa masa Amalek. Wadannan su ne jikokin Ada matar Isuwa. **13** 'Ya'yan Reyuel maza su ne, Nahat, Zera, Shamma da Mizza. Wadannan su ne jikokin Basemat matar Isuwa. **14** 'Ya'yan Oholibama maza'yar Ana wadda take jikanyar Zibeyon, matar Isuwa, wadanda ta haifa wa Isuwa su ne, Yewush, Yalam da Kora. **15** Wadannan su ne manya a cikin zuriyar Isuwa, 'Ya'ya Elifaz maza dan farin Isuwa, Shugabannin su ne; Teman, Omar, Zefo, Kenaz, **16** Kora, Gatam da kuma Amalek. Wadannan ne manya da suka fito daga dangin Elifaz a Edom; su ne jikokin Ada. **17** 'Ya'yan Reyuel maza, Shugabannin su ne; Nahat, Zera, Shamma da Mizza. Wadannan su ne manya ya shiga ya kwana da Bilha Kwarkwarar mahaifinsa, da suka fito daga dangin Reyuel a Edom; su ne Isra'il'a kuwa ya ji labari. Ya'kub ya haifi'ya'ya maza jikokin Basemat matar Isuwa. **18** 'Ya'yan Oholibama

maza matar Isuwa, Shugabannin su ne; Yewush, ya fi kaunarsa fiye da kowanne daga cikinsu, sai Yalam da Kora. Wadannan su ne manya da suka fito suka ki jininsa, ba sa kuma maganar alheri da daga dangin Oholibama'yar Ana matar Isuwa. **19** shi. **5** Sai Yusuf ya yi mafarki, sa'ad da ya fada Wadannan su ne'yan Isuwa maza (wato, Edom), wa'yan'uwansa, suka kara kin jininsa. **6** Ya ce musu, wadannan ne manyansu. **20** Wadannan su ne'yan "Ku saurari warman mafarkin da na yi. **7** Muna Seyir Bahore maza, wadanda suke zaune a yankin, daurin dammunan hatsi a gona, sai nan da nan Lotan, Shobal, Zibeyon, Ana, **21** Dishon, Ezer da damina ya tashi ya tsaya, yayinda dammunanku Dishan. Wadannan su ne manyan Horiyawa,'yan suka taru kewaye da nawa suka rusuna masa." **8** Seyir, maza, a kasar Edom. **22** 'Ya'yan Lotan maza su Sai'yan'uwansa suka ce masa, "Kana nufin za ka yi ne, Hori da Homam. Timna'yar'uwar Lotan ce. **23** mulki a kanmu ke nan? Ko kuwa za ka zama sarki, a 'Ya'yan Shobal maza su ne, Alwan, Manahat, Ebali, bisa'mu?" Suka kara kin jininsa saboda mafarkinsa Shefo da Onam. **24** 'Ya'yan Zibeyon maza su ne, da kuma abin da ya fada. **9** Sai Yusuf ya sâke yin Aiya da Ana. Wannan shi ne Ana wanda ya sami wani mafarki, ya fada wa'yan'uwansa. Ya ce, "Ku mabulbulan ruwan zafi a hamada yayinda yake saurara, na sâke yin wani mafarki, a wannan lokaci, kiwon jakuna na mahaifinsa Zibeyon. **25** 'Ya'yan na ga rana da wata da taurari goma sha daya suna Ana su ne, Dishon da Oholibama'yar Ana. **26** 'Ya'yan rusuna mini." **10** Sa'ad da ya fada wa mahaifinsa da Dishon maza su ne, Hemdan, Eshban, Itran da Keran. kuma'yan'uwansa, sai mahaifinsa ya kwabe shi ya ce, **12** su ne manyan Horiyawa, bisa ga bangarorinsu, a To,'yan'uwansa suka tafi kiwon garkunan mahaifinsu kasar Seyir. **31** Wadannan su ne sarakunan da suka kusa da Sheken. **13** Sai Isra'il ya ce wa Yusuf, yi mulki a Edom kafin wani sarki mutumin Isra'il "Kamar yadda ka sani,'yan'uwanka suna kiwon yâ yi mulki, **32** Bela dan Beyor ya zama sarkin Edom. garkuna kusa da Shekem. Zo, in aike ka gare su." Sunan birninsa shi ne Dinhaba. **33** Sa'ad da Bela ya Ya ce, "To." **14** Saboda haka Isra'il ya ce wa Yusuf, rasu, Yobab dan Zera daga Bozra ya gâje shi. **34** Sa'ad "Jeka ka ga ko kome lafiya yake da'yan'uwanka da da Yobab ya rasu, Husham daga kasar Temaniyawa kuma garkunan, ka kawo mini labari." Sa'an nan ya ya gâje shi. **35** Sa'ad da Husham ya rasu, Hadad dan sallame shi daga Kwarin Hebron. Sa'ad da Yusuf ya Bedad, wanda ya ci Midyan da yaki a kasar Mowab, kai Shekem, **15** sai wani mutum ya same shi yana ya gâje shi. Sunan birninsa shi ne Awit. **36** Sa'ad da yawo a cikin jeji, sai mutumin ya tambaye shi ya Hadad ya rasu, Samla daga Masreka ya gâje shi. **37** ce, "Me kake nema?" **16** Yusuf ya amsa ya ce, "Ina Sa'ad da Samla ya rasu, Sha'ul daga Rehobot na ta neman'yan'uwana ne. Za ka iya fada mini inda suke kogii ya gâje shi. **38** Sa'ad da Sha'ul ya rasu, Ba'al- kiwon garkunansu?" **17** Mutumin ya amsa, "Sun Hanan dan Akbor ya gâje shi. **39** Sa'ad da Ba'al- yi gaba daga nan. Na ji su suna cewa, 'Bari mu je Hanan dan Akbor ya rasu, Hadad ya gâje shi. Sunan Dotan.' Saboda haka Yusuf ya bi bayan'yan'uwansa, birninsa shi ne Fau, kuma sunan matarsa Mehetabel ya kuwa same su kusa da Dotan. **18** Amma da suka ce'yar Matired, jikanyar Me-Zahab. **40** Wadannan su gan shi daga nesa, kafin yâ kai wurinsu, sai suka ne maryia da suka fito daga zuriyar Isuwa, bisa ga fulla su kashe shi. **19** Suka ce wa juna, "Ga mai danginsu, bisa kuma ga kabilansu da yankunansu. mafarkin nan can zuwa! **20** Ku zo mu kashe shi mu Sunayensu su ne, Timna, Alwa, Yetet. **41** Oholibama, kuma jefa shi a daya daga cikin rijiyoyin nan, mu Ela, Finon. **42** Kenaz, Teman, Mibzar. **43** Magdiyel ce mugun naman jeji ya cinye shi. Mu ga yadda da Iram. Wadannan su ne manyan Edom bisa ga mazauninsu cikin kasar da suka zauna. Wannan shi ne zuriyar Isuwa, kakan mutanen Edom.

37 Ya'kub ya zauna a kasar da mahaifinsa ya zauna, wato, kasar Kan'ana. **2** Wannan shi ne labarin zuriyar Ya'kub. Yusuf, saurayi ne mai shekara goma sha bakwai. Shi da'yan'uwansa, wato,'yan'yan Bilha maza da kuma'yan Zilfa maza, matan mahaifinsa suna kiwon garkuna tare. Sai Yusuf ya kawo wa mahaifinsu rahoto marar kyau game da'yan'uwansa. **3** Isra'il dai ya fi kaunarsa fiye da kowanne a cikin sauran'yan'sa maza, gama an haifa masa shi a cikin tsufansa. Sai ya yi masa riga mai gwanin kyau. **4** Sa'ad da'yan'uwansa suka ga cewa mahaifinsu jini. Mu dai jefa shi cikin wannan rijiya a nan cikin hamada, amma kada mu sa hannu a kansa." Ruben ya fada wannan ne don yâ cece shi daga gare su, yâ kuma mai da shi ga mahaifinsa. **23** Saboda haka sa'ad da Yusuf ya zo wurin'yan'uwansa, sai suka tube masa rigarsa, rigan nan mai gwanin kyau da ya sa, **24** suka kuma dauke shi suka jefa a cikin rijiya. To, rijiyar wofi ce, babu ruwa a ciki. **25** Da suka zauna don cin abinci, sai suka tâ da idanu, suka ga ayarin mutanen Ishmayel suna zuwa daga Gileyad. An yi wa rakumansu labtu da kayan yaji

da na kansi, suna kan hanyarsu za su Masar. **26** matar Yahuda, 'yar Shuwa ta rasu. Sa'ad da Yahuda Yahuda ya ce wa'yan'uwansa, "Me zai amfane mu in ya gama makoki, sai ya haura zuwa Timna, zuwa muka kashe dan'uwanmu muka boye jininsa? **27** wurin mutanen da suke askin tumakinsa, abokinsa Ku zo, mu sayar da shi wa mutanen Ishmayelawan Hira mutumin Adullam kuwa ya tafi tare da shi. **13** nan, kada mu sa hannuwanmu a kansa; ban da Sa'ad da aka fada wa Tamar cewa, "Surukinki yana haka ma, shi dan'uwanmu ne, jiki da jininsu." kan hanyarsa zuwa Timna don askin tumakinsa," Sai'yan'uwansa suka yarda. **28** Saboda haka sa'ad **14** sai ta tube rigunan gwaurancinta ta rufe kanta da Fataken Midiyawa suka iso, sai'yan'uwansa suka da lullubi don ta bad da kamanninta, sa'an nan ta ja Yusuf daga rijiyar, suka sayar da shi a bakin je ta zauna a kofar shigar Enayim, wadda take a shekel ashirin na azurfa wa mutanen Ishmayel, hanyar zuwa Timna. Gama ta lura cewa ko da yake wadanda suka dauke shi zuwa Masar. **29** Sa'ad da Ruben ya dawo wurin rijiyar, sai ya tarar cewa zama matarsa ba. **15** Sa'ad da Yahuda ya gan ta, ya Yusuf ba ya can, sai ya kyakkece tufafinsa. **30** Ya yi tsammani karuwa ce, gama ta lullube fuskarta. **16** koma wurin'yan'uwansa ya ce, "Yaron ba ya can! Ina Bai san cewa ita surukarsa ce ba, sai ya ratse zuwa zan bi yanzu?" **31** Sai suka dauki rigar Yusuf, suka wurinta a gefen hanya ya ce, "Zo mana, in kwana da yanka akuya suka tsoma rigar a cikin jinin. **32** Suka ke." Sai ta ce, "Me za ka ba ni in na kwana da kai?" dauki rigan nan mai gwanin kyau, suka kawo wa **17** Ya ce, "Zan aika miki da dan akuya daga garkena." mahaifinsu suka ce, "Mun sami wannan. Ka bincika Sai ta ce, "Za ka ba ni wani abu jingina, kafin ka shi ka gani ko rigar danka ne." **33** Ya gane shi, sai aika da shi?" **18** Ya ce, "Wace jingina zan ba ki?" Sai ya ce, "Rigar dana ne! Wadansu mugayen namun ta amsa, "Hatiminika da ka rataye a wuya da kuma jeji sun cinye shi. Tabbataccé an yayyaga Yusuf." sandan da yake a hannunka." Ya ba da su gare ta, ya **34** Sa'an nan Yakub ya kyakkece tufafinsa, ya sa kuma kwana da ita, sai ta yi ciki. **19** Bayan ta tafi, sai tufafin makoki, ya kuma yi makoki domin dansa ta tube lullubin, ta sâke sa tufafin gwaurancinta. **20** kwanaki masu yawa. **35** Dukan'ya'yansa maza da mata, suka zo don su ta'azantar da shi, amma ya ki Ana cikin haka, Midiyawa suka sayar da Yusuf a Masar hanyar a Enayim?" Sai suka ce, "Ba a taba kasance wa Fotifar, daya daga cikin shugabanni'yan gadin da karuwar haikali a nan ba." **22** Saboda haka sai fadar Fir'auna.

38 A wannan lokaci, Yahuda ya bar'yan'uwansa ya gangara don yâ zauna da mutumin Adullam, mai suna Hira. **2** A can Yahuda ya sadu da'yar wani Bakan'ane, mai suna Shuwa. Ya aure ta, ya kuma kwana da ita; **3** ta yi ciki, ta kuma haifi da, wanda aka kira Er. **4** Ta sâke yin ciki, ta haifi wani da, ta kira shi Onan. **5** Ta kuma haifi wani da har yanzu, aka kuwa ba shi suna Shela. A Kezib ne ta haife shi. **6** Sai Yahuda ya auro wa Er mata, dansa na fari, sunanta Tamar. **7** Amma Er, dan farin Yahuda mugu ne a fuskar Ubangiji, saboda haka Ubangiji ya kashe shi. **8** Sa'an nan Yahuda ya ce wa Onan, "Ka kwana da matar dan'uwanika ka cika wajibinka gare ta a matsayin dan'uwan miji, don ka samar wa dan'uwanika'ya'ya." **9** Amma Onan ya san cewa'ya'yan ba za su zama nasa ba; saboda haka a duk sa'ad da ya kwana da matar dan'uwanisa, sai yâ Zub da maniyyinsa a kasa don kada yâ samar wa dan'uwanisa'ya'ya. **10** Abin nan da ya yi mugunta ce a gabon Ubangiji, saboda haka Ubangiji ya kashe shi, shi ma. **11** Sai Yahuda ya ce wa surukarsa Tamar, "Ki yi zama kamar gwauruwa a gidan mahaifinki sai dana Shela ya yi girma." Gama ya yi tunani, "Shi ma zai mutu, kamar'yan'uwansa." Saboda haka Tamar ta je ta zauna a gidan mahaifinta. **12** Bayan an dade sai

39 To, aka kai Yusuf Masar, Fotifar wani mutumin dukan abin da ake yi a can. **23** Mai gadin ba ya sa Masar wanda yake daya daga cikin hafshoshin kansa game da kome da yake karkashin kulawar Fir'auna, shugaban masu tsaro, ya saye shi daga Yusuf, gama Ubangiji yana tare da Yusuf, ya kuma mutanen Ishmayel wadanda suka kai shi can. **2** ba shi nasara a cikin dukan abin da ya yi. Ubangiji kuwa yana tare da Yusuf, Yusuf kuwa yi nasara, ya zauna a gidan mutumin Masar maigidansa. **3** Sa'ad da maigidansa ya ga cewa Ubangiji yana tare da Yusuf, kuma cewa Ubangiji ya ba shi nasara a kome da ya yi, **4** sai Yusuf ya sami tagomashi a idanunsa, ya kuma zama mai hidimarsa. Fotifar ya sa shi yā zama shugaba a gidansa, ya kuma danka masa kome da yake da shi. **5** Daga lokacin da ya sa shi shugaban gidansa da kuma a kan dukan abin da yake da shi, sai Ubangiji ya albarkaci gidan mutumin Masar saboda Yusuf. Albarkar Ubangiji tana a kan kome da Fotifar yake da shi a gida da kuma a jeji. **6** Saboda haka sai ya bar kome a karkashin kulawar Yusuf, bai dame kansa a wani abu ba sai dai abincin da yake ci. To, fa, Yusuf kākkarfa ne, kyakkyawa kuma, **7** bayan an dan jima sai matar maigidansa ta fara sha'awar Yusuf, sai ta ce, "Zo ka kwana da ni!" **8** Amma ya ki. Ya ce mata, "Ga shi kome yana a karkashina, don haka ne ma maigidana bai dami kansa da wani abu a cikin gidan nan ba; kome da ya mallaka, ya danka ga kulawata. **9** Babu wani da ya fi ni a wannan gida. Maigidana bai hana ni kome ba sai ke, saboda ke matarsa ce. Yaya fa, zan yi irin wannan mugun abu, in yi zunubi wa Allah?" **10** Ko da yake ta yi ta yin wa Yusuf maganar kowace rana, amma ya ki yā kwana da ita, ko ma yā zauna da ita. **11** Wata rana, ya shiga cikin gida don yā yi ayyukansia, ba wani daga cikin bayin gidan da yake ciki. **12** Sai ta cafke shi a riga, ta ce, "Zo ka kwana da ni!" Amma ya bar rigarsa a hannunta, ya gudu ya fita daga gidan. **13** Sa'ad da ta ga ya bar rigarsa a hannunta ya gudu ya fita daga gidan, **14** sai ta kira bayin gidan te ce musu, "Duba, an kawo mana wannan mutumin Ibraniyawa don yā ci mutuncinmu! Ya zo nan don yā kwana da ni, amma na yi ihu. **15** Sa'ad da ya ji na yi ihu neman taimako, sai ya bar rigarsa kusa da ni, ya gudu ya fita daga gida." **16** Ta ajiye rigar kusa da ita sai da maigidansa ya dawo gida. **17** Sa'an nan ta fada masa wannan labari, "Mutumin Ibraniyawan, bawan da ka kawo mana, ya zo wurina don yā ci mutuncina. **18** Amma da zarar na yi ihu neman taimako, sai ya bar rigarsa kusa da ni, ya gudu ya fita daga gida." **19** Sa'ad da maigidansa ya ji labarin da matarsa ta fada masa cewa, "Ga yadda bawanka ya yi da ni," sai ya husata. **20** Maigidan Yusuf ya dauke shi ya sa a kurkuku, wurin da ake tsare'yan kurkukun sarki. Amma yayinda Yusuf yake can a cikin kurkuku, **21** Ubangiji ya kasance tare da shi; ya nuna masa alheri, ya kuma sa ya sami tagomashi a idanun mai gadin kurkukun. **22** Saboda haka mai gadin ya sa Yusuf ya zama shugaban dukan wadanda aka tsare a kurkukun, Yusuf ne kuma yake lura da dukan abin da ake yi a can. **23** Mai gadin ba ya sa

40 Bayan dan lokaci, sai mai riñon kwaf da mai tuyan sarkin Masar suka yi wa maigidansu, sarkin Masar laifi. **2** Fir'auna ya yi fushi da hafshoshin nan nasa guda biyu, shugaban masu shayarwa da shugaban masu tuyu, **3** ya kuma sa su a kurkuku a cikin gidan shugaban masu tsaro, a wannan kurkukun da aka sa Yusuf. **4** Sai shugaban masu tsaro ya danka su a hannun Yusuf, ya kuwa yi musu hidima. Bayan sun jima cikin kurkuku, **5** sai kowanne a cikin mutum biyun nan, mai riñon kwaf da mai tuyu na sarkin Masar, wadanda aka sa a kurkuku, suka yi mafarki a dare daya, kuma kowanne mafarki ya kasance da fassara irin tasa. **6** Sa'ad da Yusuf ya zo wurinsu kashegari, sai ya ga duk sun damu. **7** Saboda haka ya tambayi hafshoshin Fir'auna, wadanda suke a kurkuku tare da shi, a gidan maigidansa ya ce, "Me ya sa fuskokinku suke a face haka?" **8** Sai suka amsa, "Mu biyu, mun yi mafarki, amma babu wani da zai fassara mana su." Sa'an nan Yusuf ya ce musu, "Fassara ba daga Allah take zuwa ba? Ku fada mini mafarkanku."

9 Sai shugaban masu shayarwa ya fada wa Yusuf mafarkinsa. Ya ce masa, "A cikin mafarkina, na ga kuringa a gabana, **10** kuma a kuringar, akwai rassa uku. Nan da nan kuringar ta yi toho, ta huda, ta kuma yi nonna har suka nuna, suka zama inabi. **11** Kwaf Fir'auna kuwa yana a hannuna, na kuma diba inabin na matse su cikin kwaf Fir'auna, na kuma sa kwaf din a hannunsa." **12** Yusuf ya ce masa, "Ga abin da mafarkin yake nufi, 'Rassan nan uku, kwana uku ne. **13** Cikin kwana uku, Fir'auna zai fitar da kai, yā maido da kai a matsayinka, za ka kuwa sa kwaf Fir'auna cikin hannunsa, kamar yadda ka saba yi sa'ad da kake mai riñon kwaf nasa. **14** Amma fa, sa'ad da kome ya zama maka da kyau, ka tuna da ni, ka kuma yi mini alheri, ka ambace ni wa Fir'auna, ka fid da ni daga wannan kurkuku. **15** Gama da karfi ne aka dauke ni daga kasar Ibraniyawa, ko a nan ma ban yi wani abin da ya cancanci a sa ni cikin kurkuku ba."

16 Sa'ad da shugaban masu tuyu ya ga cewa Yusuf ya ba da fassara mai gamsarwa, sai ya ce, wa Yusuf, "Ni ma na yi mafarki. A kaina, akwai kwanduna uku na burodi. **17** A kwandon na bisa, akwai kayan iri-iri da aka toya, masu kyau domin Fir'auna, amma tsuntsaye suka ci su a kwandon da yake kaina." **18** Yusuf ya ce, "Ga abin da mafarkin yake nufi, 'Kwanduna uku, kwanaki uku ne. **19** Cikin kwana uku, Fir'auna zai fid da kai, yā rataye ka a kan itace. Tsuntsaye kuwa za su ci namnan jikinka.'" **20** To, a rana ta uku ne, ranar tunawa da haihuwar Fir'auna, ya kuwa yi biki wa dukan hafshoshinsa. Ya fid da

shugaban masu shayarwa da kuma shugaban masu tuya a gaban hafshoshinsa. **21** Ya mai da shugaban masu shayarwa a matsayinsa, saboda haka shugaban masu shayarwa ya sâke sa kwaf a hannun Fir'auna, **22** amma ya rataye shugaban masu tuya, kamar dai yadda Yusuf ya fada musu a fassarar mafarkan da suka yi. **23** Shugaban masu shayarwa fa, bai tuna da Yusuf ba; ya mance da shi.

41 Bayan shekaru biyu cif, Fir'auna ya yi mafarki.

A mafarkin, ya ga yana tsaye kusa da Nilu, **2** sai ga shanu bakwai masu kiba mulmul, suka fito daga kogin, suna kiwo a cikin kyauro. **3** Bayansu, sai ga wadansu shanu bakwai, munana, ramammu, suka fito daga Nilu, suka tsaya kusa da wadancan masu kiban, a bakin kogin. **4** Shanun nan da suke munana ramammu, suka cinye shanu bakwai nan masu kiba mulmul. Sai Fir'auna ya farka. **5** Ya sâke yin barci, sai ya yi mafarki na biyu; ya ga kawuna bakwai na dawa, kosassu masu kyau, suka yi girma a kara guda. **6** Bayansu, sai ga wadansu kawuna bakwai na dawa, suka fito sirara wadanda iskar gabas ta sa suka yankwane. **7** Siraran dawani suka hadiye kawuna bakwai nan kosassu masu kyau. Sai Fir'auna ya farka, ashe, mafarki ne. **8** Da safe sai hankalinса ya tashi, saboda haka sai ya aika a kawo dukan masu duba da masu hikima na Masar. Fir'auna ya fada musu mafarkansa, amma babu wanda ya iya ba shi fassararsu. **9** Sai shugaban masu shayarwa ya ce wa Fir'auna, "Yau an tuna mini da kâsawata. **10** Sai ya ci gaba ya ce, Fir'auna ya taba husata da bayinsa, ya kuma jefa ni da shugaban masu tuya a cikin kurkuk a gidan shugaban masu tsaro. **11** Kowanenmu ya yi mafarki a wani dare, kowane mafarki kuma ya kasance da ma'anarsa. **12** To, wani saurayi, mutumin lbraniyawa ya kasance a can tare da mu, bawan shugaban masu tsaro. Sai muka fada masa mafarkanmu, ya kuwa fassara mana su, yana ba wa kowane mutum fassarar mafarkinsa. **13** Abubuwani kuwa suka kasance daidai yadda ya fassara su gare mu; aka mai da ni a matsayina, daya mutumin kuwa aka rataye shi." **14** Sai Fir'auna ya aika a kawo Yusuf, aka kuwa kawo shi da sauri daga kurkuku. Sa'ad da ya yi aski, ya kuma canja tufafinsa, sai ya zo gaban Fir'auna. **15** Fir'auna ya ce wa Yusuf, "Na yi mafarki, kuma babu wanda ya iya fassara shi. Amma na ji an ce sa'ad da ka ji mafarki, kana iya fassara shi." **16** Yusuf ya amsa wa Fir'auna ya ce, "Ba ni ne da iyawar ba, Allah zai iya ba wa Fir'auna amsar da yake nema." **17** Sa'an nan Fir'auna ya ce wa Yusuf, "A cikin mafarkina, na ga ina tsaye a bakin Nilu, **18** sai ga shanu bakwai masu kiba mulmul, suka fito daga kogin, suna kiwo a cikin kyauro. **19** Bayansu kuma, sai ga wadansu shanu bakwai suka fito kanjamammu, munana, ramammu. Ban taba ganin irin munanan shanu haka a cikin dukan kasar Masar ba. **20** Ramammun shanun nan munana, suka cinye shanun nan bakwai masu kiba da suka fito da fari. **21** Amma ko bayan da suka cinye su, babu wanda zai iya fada cewa sun yi haka; suna nan dai munana kamar yadda suke a dâ. Sai na farka. **22** "Har yanzu kuma, a cikin mafarkina na ga kawuna bakwai na dawa kosassu masu kyau, suna girma a kara guda. **23** Bayansu, sai ga wadansu kawuna bakwai suka fito, yankwanne sirara wadanda iskar gabas ta yankwane. **24** Siraran kawunan dawan nan suka hadiye kawuna bakwai nan masu kyau. Na fada wannan wa masu duba, amma ba wanda ya iya fassara mini shi." **25** Sai Yusuf ya ce wa Fir'auna, "Mafarkan Fir'auna, daya ne. Allah ya bayyana wa Fir'auna abin da yake shirin yi. **26** Shanu masu kyau nan, shekaru bakwai ne, kawunan dawa bakwai Kosassun nan kuwa shekaru bakwai ne; mafarkan iri daya ne. **27** Shanun nan ramammu, munana, da suka zo daga baya, shekaru bakwai ne, haka ma kawuna dawan nan shanyayyu da iskar gabas ta yankwane. Shekaru ne bakwai na yunwa. **28** "Haka yake kamar yadda na fada wa Fir'auna cewa Allah ya nuna wa Fir'auna abin da yake shirin yi. **29** Shekaru bakwai na yalwar abinci suna zuwa a dukan kasar Masar, **30** amma shekaru bakwai na yunwa za su biyo bayansu. Tsananin yunwar za tâ sa a manta da dukan isashen abincin da aka samu a kasar Masar, yunwa kuwa za tâ rufe dukan kasar. **31** Ba za a tuna da isashen abincin da aka samu a kasar ba, domin yunwar da za tâ biyo baya za tâ zama da tsanani kwarai. **32** Dalilin da aka ba wa Fir'auna mafarkan nan kashi biyu kuwa shi ne cewa Allah ya riga ya kaddara al'amarin. Allah zai aikata shi, ba da dadewa ba. **33** "Yanzu fa, bari Fir'auna yâ nemi mutum mai basira da kuma hikima, yâ sa shi yâ shugabanci kasar Masar. **34** Bari Fir'auna yâ nadâ komishinoni a kan kasar don su karbi kashi daya bisa biyar na girbin Masar a lokacin shekaru bakwai na yalwar abinci. **35** Ya kamata su tara dukan abincin wadannan shekaru masu kyau da suke zuwa, su yi ajiyar hatsin a karkashin ikon Fir'auna, don a ajiye a birane don abinci. **36** Ya kamata a adana abincin nan don kasar, kâriya shekaru bakwai na yunwa, domin a yi amfani da shi a lokacin shekarun yunwan da za su zo wa Masar, saboda kada kasar ta lalace da yunwa." **37** Shirin ya yi wa Fir'auna da kuma dukan hafshoshinsa kyau. **38** Saboda haka Fir'auna ya tambayu su, "Za mu iya samun wani kamar wannan mutum, wannan wanda Ruhun Allah yake cikinsa?" **39** Sai Fir'auna ya ce wa Yusuf, "Da yake Allah ya ba ka sanin dukan wadannan, babu wani mai basira da kuma hikima kamar ka. **40** Za ka shugabanci fatada, kuma dukan mutanena za su zama a karkashinka. Da sarauta kadai zan fi ka girma." **41** Saboda haka Fir'auna ya ce wa Yusuf, "Ga shi na sa ka zama shugaban dukan kasar Masar." **42** Sa'an nan Fir'auna ya zare zuben sarauta daga yatsarsa, ya sa shi a

yatsan Yusuf. Ya sanya masa rigar lallausan lilin, Yusuf ya ga'yan'uwansa, sai ya gane su, amma ya yi ya kuma sa masa sarkar zinariya a wuyansa. **43** Ya kamar bako, ya kuma yi musu magana da tsawa. Ya sa shi ya hau keken yak'i matsayi mai binsa na tambaya, "Daga ina kuka fito?" Suka amsa, "Daga biyu, mutane kuwa suka yi shela a gabansa suna kasar Kan'ana, don mu saya abinci." **8** Ko da yake cewa, "A ba da hanya!" Ta haka ya sa shi shugaba a Yusuf ya gane'yan'uwansa, su ba su gane shi ba. **9** kan dukan kasar Masar. **44** Sa'an nan Fir'auna ya Sa'an nan ya tuna da mafarkansa game da su, ya ce wa Yusuf, "Ni ne Fir'auna, amma in ba tare da kuma ce musu, "Ku'yan leken asiri ne! Kun zo don umarninka ba, ba wanda zai daga hannu ko kafa a ku leki asirin kasar ku ga inda ba ta da tsaro." **10** cikin dukan Masar." **45** Fir'auna ya ba wa Yusuf suna Suka amsa suka ce, "A'a, ranka yă dade, bayinka sun Zafenat-Faneya, ya kuma ba shi Asenat'yar Fotifera zo don saya abinci ne. **11** Mu duka'ya'yan mutum firist na On, ta zama matarsa. Yusuf kuwa ya zaga daya maza ne. Bayinka mutane ne masu gaskiya, dukan kasar Masar. **46** Yusuf yana zuwa shekara ba'yan leken asiri ba ne." **12** Ya ce musu "Sam! Kun talatin sa'ad da ya shiga hidimar Fir'auna sarkin zo ne ku ga inda kasarmu babu tsaro." **13** Amma Masar. Yusuf kuwa ya fita daga gabon Fir'auna, ya suka amsa suka ce, "Bayinka dā su goma sha biyu zaga ko'ina a Masar. **47** A shekaru bakwai na yalwa, ne'yan'uwa, ya'yan mutum guda maza, wanda yake kasar ta ba da amfani mai yawa. **48** Yusuf ya tattara zama a kasar Kan'ana. Karaminmu yanzu yana tare dukan abincin da aka samu a wadannan shekaru da mahaifinmu, dayan kuma ya rasu." **14** Yusuf ya bakwai na yalwa a Masar, ya kuma yi ajiyarsu a ce musu, "Daidai ne yadda na fada muku. Ku'yan cikin birane. A kowane birni, ya sa abincin da aka leken asiri ne! **15** Ga kuwa yadda za a gwada ku nome a kewayensa. **49** Sai Yusuf ya tara hatsi da Muddin Fir'auna yana a raye, ba za ku bar wannan yawan gaske, kamar yashi a bakin teku, har sai da wuri ba sai karamin dan'uwanku ya zo nan. **16** Ku ya kăsa iya auna shi, gama ba a iya aunawa. **50** aiki daya daga cikinku yă kawo dan'uwanku; za a sa Kafin shekarun yunwa su zo, Asenat'yar Fotifera, sauranku a kurkuku, saboda a gwada maganarku firist na On, ta haifa wa Yusuf ya'ya maza biyu. **51** a ga ko gaskiya ce kuke fadi. In ba haka ba, to, da Yusuf ya ba wa dansa na fari suna Manasse ya ce, ran Fir'auna, ku'yan leken asiri ne!" **17** Ya kuwa "Gama Allah ya sa na mance dukan wahalata da sa su duka a kurkuku na kwana uku. **18** A rana ta dukan gidan mahaifina." **52** Ya ba wa dansa na biyu uku, Yusuf ya ce musu, "Ku yi wannan za ku kuwa suna Efraim ya ce, "Gama Allah ya wadata ni cikin rayu, gama ina tsoron Allah. **19** In ku mutane masu wahalata." **53** Shekaru bakwai na yalwa a Masar suka gaskiya ne, ku bar daya daga cikin'yan'uwanku yă zo ga karshe, **54** sai shekaru bakwai na yunwa suka zauna a kurkuku, yayinda sauranku su tafi, su kai soma shigowa, kamar yadda Yusuf ya fada. Aka yi hatsi don gidajenku da suke yunwa. **20** Amma dole yunwa ko'ina amma ban da kasar Masar. Don akwai ku kawo karamin dan'uwanku gare ni, saboda a abinci. **55** Sa'ad da dukan Masar ta fara jin yunwa, tabbarat da maganarku har ba za ku mutu ba." Suka sai mutane suka yi wa Fir'auna kuka don abinci. Sai kuwa yi haka. **21** Sai suka ce wa juna, "Tabbatacce Fir'auna ya ce wa dukan Masarawa, "Ku tafi wurin ana hukunta mu ne saboda dan'wanmu. Mun ga Yusuf, ku kuma yi abin da ya fada muku." **56** Sa'ad yadda ya yi wahala sa'ad da ya roke mu saboda da yunwa ta bazu a dukan kasar, sai Yusuf ya bude ransa, amma ba mu saurare shi ba, shi ya sa wannan gidajen ajiya, ya kuma sayar da hatsi ga Masarawa, wahala ta zo mana." **22** Ruben ya amsa, "Ban fada gamma yunwa ta yi tsanani a dukan Masar. **57** Dukan muku cewa kada ku dafuki alhakin yaron nan ba, sai kuka ki ji, to, yau ga alhakin jininsa muke biya." **23** Ba su san cewa Yusuf yana jin su ba, da yake yana amfani da mai fassara ne. **24** Sai ya juya daga gare su ya yi kuka, sa'an nan ya dawo ya yi musu magana kuma. Ya sa aka dauke Simeyon daga gare su, aka daure shi a idanunsu. **25** Yusuf ya yi umarni a cika buhunansu da hatsi, a kuma sa azurfan kowane mutum a cikin buhunsa, a kuma ba su kalaci don tafiyarsu. Bayan aka yi musu wannan, **26** suka jibga hatsinsu a kan jakuna, sai suka kama hanya. **27** A wurin da suka tsaya don su kwana, daya daga cikinsu ya bude buhunsa don yă ciyar da jakinsa, sai ya ga azurfansa a bakin buhunsa. **28** Sai ya ce wa'yan'uwansa, "An mayar mini da azurfata. Ga shi a cikin buhuna." Zuciyarsu ta karai, suka dubi juna suna rawan jiki, suka ce, "Mene ne wannan da Allah ya yi mana?" **29** Sa'ad da suka zo wurin mahaifinsu

42 Sa'ad da Yakub ya sami labari cewa akwai hatsi a Masar, sai ya ce wa'ya'yanisa maza, "Don me kuke duban juna kawai?" **2** Ya ci gaba, "Na ji cewa akwai hatsi a Masar. Ku gangara can ku sayo mana, domin mu rayu kada mu mutu." **3** Sai goma daga cikin'yan'uwani Yusuf suka gangara don su sayi hatsi daga Masar. **4** Amma Yakub bai aiki Benyamin, dan'uwani Yusuf tare da sauran ba, gama yana tsoro kada wani abu yă faru da shi. **5** Sai'ya'yan Yakub suka isa Masar tare da sauran mutanen don sayen abinci, gama yunwar ta kai yankin Kan'ana ma. **6** To, Yusuf ne gwamnar kasar wanda yake sayar da hatsi ga dukan mutanenta. Saboda haka sa'ad da'yan'uwani Yusuf suka isa, sai suka rusuna masa har kasa da fuskokinsu. **7** Nan da nan da

Yakub a kasar Kan'ana, suka fada masa dukan abin laifin a gabanka dukan kwanakina. **10** Ai, da ba mun da ya faru da su. Suka ce, **30** "Mutumin da yake jinkirta ba, da mun komo har sau biyu." **11** Sa'an shugaba a kasar ya yi mana matsananciyar magana, ya kuma dauke mu tamkar'yan leken asirin kasa. **31** Amma muka ce masa, 'Mu masu gaskiya ne; mu ba'yan leken asiri ba ne. **32** Dā mu'yan'uwa ne goma sha biyu,'ya'yan mahaifi guda maza. 'Dayanmu ya rasu, kuma karamin yanzu yana tare da mahaifinmu a Kan'ana.' **33** "Sai mutumin wanda yake shugaba a kan Kasar ya ce mana, 'Ga yadda zan san ko ku mutane masu gaskiya ne. Ku bar daya daga cikin'yan'uwanku a nan tare da ni, ku dauki abinci domin gidajenku masu yunwa, ku tafi. **34** Amma ku kawo mini karamin dan'uwanku domin in san cewa ku ba'yan leken asiri ba ne, amma mutane masu gaskiya. Sa'an nan zan mayar muku da dan'uwanku, ku kuma iya yin sana'a a kasar.'" **35** Yayinda suke juyewa hatsi daga buhunansu, sai ga kunshin azurfan kowane mutum a buhunsa! Sa'ad da su da mahaifinsu suka ga kunshe-kunshen kudi, suka firgita. **36** Yakub mahaifinsu, ya ce musu, "Kun sa ni rashin'ya'yana. Yusuf ya rasu, Simeyon kuma ba ya nan, yanzu kuma kuna so ku dauki Benyamin. Kome yana gāba da ni!" **37** Sai Ruben ya ce wa mahaifinsa, "Ka kashe dukan'ya'yana maza, in ban dawo da shi gare ka ba. Ka sa shi ga kulawata, zan kuwa dawo da shi." **38** Amma Yakub ya ce, "Dana ba zai gangara zuwa can tare da ku ba, dan'uwansa ya rasu, shi ne kadaid ya rage. In wani abu ya faru da shi a tafiyar da za ku yi, za ku sa furfurata ta gangara zuwa kabari cikin bakin ciki." (*Sheol h7585*)

43 A yanzu, yunwa ta yi tsanani a kasar. **2** Saboda haka sa'ad da suka cinye dukan hatsin da suka kawo daga Masar, mahaifinsu ya ce musu, "Ku koma, ku sayo mana karin abinci." **3** Amma Yahuda ya ce masa, "Mutumin ya gargafe mu sosai cewa, 'Ba za ku sâke ganin fuskata ba sai in dan'uwanku yana tare da ku.' **4** In za ka aika da dan'uwannu tare da mu, za mu gangara mu sayo maka abinci. **5** Amma in ba za ka aika da shi ba, ba za mu gangara ba, gama mutumin ya ce mana, 'Ba za ku sâke ganin fuskata ba sai ko in dan'uwanku yana tare da ku.'" **6** Isra'il ya yi tambaya, "Me ya sa kuka kawo wannan damuwa a kaina ta wurin fada wa mutumin cewa kuna da wani dan'uwa?" **7** Suka amsa, "Mutumin ya yi mana tambaya sosai game da kanmu da iyalinmu. Ya tambaye mu, 'Mahaifinku yana da rai har yanzu? Kuna da wani dan'uwa?' Mu dai mun amsa tambayoyinsa ne. Ta yaya za mu sani zai ce, 'Ku kawo dan'uwanku a nan?'" **8** Sa'an nan Yahuda ya ce wa Isra'il mahaifinsa, "Ka aika saurayin tare da ni za mu kuwa tafi nan da nan, saboda mu da'ya'yanmu mu rayu, kada mu mutu. **9** Ni kaina zan tabbatar da lafiyarsa; na dauki lamuninsa, a hannuna za ka neme shi. In ban dawo da shi gare ka, in sa shi nan a gabanka ba, zan dauki laifin a gabanka dukan kwanakina. **10** Ai, da ba mun nan mahaifinsu Isra'il ya ce musu, "In dole ne a yi haka, to, sai ku yi. Ku sa wadansu amfani mafi kyau na kasar a buhunanku, ku dauka zuwa wurin mutumin a matsayin kyauta, da dan man kanshi na shafawa, da kuma'yar zuma, da kayan yaji, da karo, da tsabar citta da kuma almon. **12** Ku dauki ninki biyu na yawan azurfa tare da ku, gama dole ku mayar da azurfan da aka sa a cikin bakunan buhunanku. Mai yiwuwa an yi haka a kuskure ne. **13** Ku dauki dan'uwanku kuma ku koma wurin mutumin nan da nan. **14** Bari Allah Madaukaki yâ nuna muku alheri a gaban mutumin saboda yâ bar dan'uwanku da Benyamin su dawo tare da ku. Ni kuwa, in na yi rashi, na yi rashi." **15** Saboda haka mutanen suka dauki kyautar, da kuma kudin da ya ninka na farko. Suka kuma dauki Benyamin, suka gaggauta suka gangara zuwa Masar suka kuma gabatar da kansu ga Yusuf. **16** Sa'ad da Yusuf ya ga Benyamin tare da su, sai ya ce wa mai hidimar gidansa, "Ka shigar da mutanen cikin gida, ka yanka dabba ka shiryia, gama mutanen za su ci abincin rana tare da ni." **17** Mutumin ya yi kamar yadda Yusuf ya fada masa, ya kuwa dauki mutanen zuwa gidan Yusuf. **18** Mutanen dai suka firgita sa'ad da aka dauke su zuwa gidansa. Suka yi tunani, "An kawo mu nan ne saboda azurfan da aka sa a cikin buhunanku da farko. Yana so yâ fâda mana, yâ kuma sha karfinmu, yâ kwace mu kamar bayi, yâ kuma kwashe jakunanmu." **19** Saboda haka suka je wurin mai yin wa Yusuf hidima, suka yi masa magana a bakin kofar gida. **20** Suka ce, "Ranka yâ dafe, mun zo nan karo na farko don mu saya abinci, **21** amma a inda muka tsaya don mu kwana, da muka bude buhunanku sai kowanenmu ya sami azurfansa daidai a bakin buhunsa. Saboda haka ga kudin a hannunmu, mun sâke komowa da su. **22** Mun kuma kawo karin azurfa tare da mu don mu saya abinci. Ba mu san wa ya sa azurfanmu a cikin buhunanku ba." **23** Sai mai hidimar ya ce, "Ba kome, kada ku ji tsoro. Allahnku, Allahn mahaifinku ne ya ba ku dukiyar a cikin buhunanku; ni dai, na karbi azurfanku." Sa'an nan ya fitar musu da Simeyon. **24** Mai yin hidimar ya dauki mutanen zuwa gidan Yusuf ya ba su ruwa su wanke kafafunsu, ya kuma tanada wa jakunansu abinci. **25** Suka shiryia kyautansu domin isowar Yusuf da rana, gama sun ji cewa zai ci abinci a nan. **26** Sa'ad da Yusuf ya zo gida, sai suka ba shi kyautai da suka kawo, suka rusuna a gabansa har kasa. **27** Ya tambaye su, yaya suke, sa'an nan ya ce, "Yaya tsotonan mahaifinku da kuka fada mini? Yana da rai har yanzu?" **28** Suka amsa, "Bawanka mahaifinsu yana da rai har yanzu da kuma Koshin lafiya." Suka kuma rusuna suka yi mubaya'a. **29** Da ya daga idanu, sai ya ga dan'uwansa Benyamin, dan mahaifiyarsa, sai

ya yi tambaya, "Wannan ne karamin dan'uwanku, za mu wanke kanmu daga wannan zargi? Allah ya wanda kuka fada mini a kai?" Ya kuma ce, "Allah tona laifin bayinka. Ga mu, za mu zama bayinka, da yā yi maka albarka, dana." 30 Saboda motsi mai surfi da zuciyarsa ta yi da ganin dan'uwansa, sai Amma Yusuf ya ce, "Allah yā sawwake in yi haka! Yusuf ya gaggauta ya fita, ya nemi wuri yā yi kuka. Mutumin da aka sami kwaf din a hannunsa ne kadai Ya shiga dakinsa ya yi kuka a can. 31 Bayan ya zai zama bawana. Sauranku, ku koma ga mahaifinku wanke fuskarsa, sai ya fito ya daure, ya umarta, "A kawo abinci." 32 Sai aka raba musu abinci, nasa shi kadai su kuma su kadai, domin Masarawa ba sa cin abinci tare da Ibraniyawa, gama wannan abin kyama ne ga Masarawa. 33 Aka zaunar da'yan'uwan Yusuf a gabansa bisa ga shekarunsa, daga dan fari zuwa auta.'Yan'uwan kuwa suka duddubi juna suna mamaki. 34 Daga teburin da yake a gabon Yusuf aka riķa dibar rabonsu ana kai musu, amma rabon Benyamin ya yi biyar din na kowannensu. Suka kuwa sha, suka yi murna tare da shi.

44 Yusuf kuwa ya ba wa mai yin masa hidima a gida, wadannan umarnai cewa, "Cika buhunan mutanen nan da abinci iyakar yadda zu sija dauka, ka kuma sa kudin kowanne a bakin buhunsa. 2 Sa'an nan ka sa kwaf nawa, wannan na azurfa a bakin buhun autan, tare da kudinsa na hatsi." Sai mai hidimar ya yi kamar yadda Yusuf ya umarta. 3 Da gari ya waye, sai aka sallami mutanen tare da jakunansu. 4 Ba su yi nisa da birnin ba sa'ad da Yusuf ya ce wa mai yin masa hidima, "Tashi, ka bi wadannan mutane nan da nan, in ka same su, ka ce musu, 'Me ya sa kuka sāka alheri da mugunta? 5 Ba da wannan kwaf ne maigidana yake sha daga ciki yana kuma yin amfani da shi don duba? Wannan mugun abu ne da kuka yi.'" 6 Sa'ad da ya same su, sai ya maimaita wadannan kalmomi gare su. 7 Amma suka ce masa, "Me ya sa ranka yā dade yake fadin irin wadannan abubuwa? Allah yā sawwake bayinka su yi irin wannan abu! 8 Mun ma dawo maka da kudin da muka samu a cikin bakunan buhunanmu daga kasar Kan'ana. Saboda haka me zai sa mu saci azurfa ko zinariya daga gidan maigidanka? 9 In aka sami wani daga cikin bayinka da shi, zai mutu; sai suran su zama bayin mai girma." 10 Sai ya ce, "To, shi ke nan, bari yā zama yadda kuka fada. Duk wanda aka same shi da kwaf na azurfan zai zama bawana, suran kuwa za su'yantu daga zargin." 11 Da sauri kowannensu ya sauksa da buhunsa kasa, ya bude. 12 Sa'an nan mai hidimar ya fara bincike, farawa daga babba, ya kare a karamin. Aka kuwa sami kwaf din a buhun Benyamin. 13 Ganin wannan sai suka kyakkece rigunansu. Sa'an nan suka jibga wa jakunansu kaya, suka koma birni. 14 Yusuf yana nan har yanzu a gida sa'ad da Yahuda da'yan'uwanwa suka shiga, suka fādī rub da ciki a kasa a gabansa. 15 Yusuf ya ce musu, "Mene ne wannan da kuka yi? Ba ku san cewa mutum kamar ni yana iya gane abubuwa ta wurin duba ba?" 16 Yahuda ya amsa ya ce, "Me za mu ce wa ranka yā dade? Yaya kuma

za mu wanke kanmu daga wannan zargi? Allah ya da wanda aka sami kwaf din a hannunsa." 17 Amma Yusuf ya ce, "Allah yā sawwake in yi haka! Mutumin da aka sami kwaf din a hannunsa ne kadai bawanka, ko da yake daidai kake da Fir'auna kansa. 18 Sai Yahuda ya haura zuwa wurinsa ya ce, "Ranka yā dade, roko nake, bari bawanka yā yi magana da ranka yā dade. Kada ka yi fushi da bawanka, da salama." 19 Ranka yā dade ya tambayi bayinka ya ce, 'Kuna da mahaifi ko dan'uwa?' 20 Muka kuwa amsa, 'Muna da mahaifi tsoho, akwai kuma da matashi, wanda aka haifa masa cikin tsufarsa. Dan'uwansa ya rasu, shi ne kuwa da kadai na mahaifiyarsa da ya rage, mahaifinsa kuwa yana kaunarsa.' 21 'Sai ka ce wa bayinka, 'Ku kawo mini shi don in gan shi da kaina.'

22 Muka kuwa ce wa ranka yā dade, 'Saurayin ba zai iya barin mahaifinsa ba, gama in ya bar shi, mahaifinsa zai mutu.' 23 Amma ka fada wa bayinka, 'Sai kun kawo Karamin dan'uwanku tare da ku, in ba haka ba, ba za ku sāke ganin fuskata ba.' 24 Sa'ad da muka koma wurin bawanka mahaifinmu, sai muka fada masa abin da ranka yā dade ya ce. 25 "Sai mahaifinmu ya ce, 'Ku koma ku sayo karin abinci.' 26 Amma muka ce, 'Ba za mu iya gangarawa ba, sai in Karamin dan'uwannu yana tare da mu. Ba za mu iya ganin fuskar mutumin ba, sai karamin dan'uwannu yana tare mu.' 27 "Bawanka mahaifinmu ya ce mana, 'Kun san cewa matata ta haifa mini'ya'ya biyu maza. 28 Dayansu ya tafi daga gare ni, na kuwa ce, 'Tabbatacce an yayyage shi kaca-kaca.' Ban kuwa gan shi ba tuntuni. 29 In kun dauki wannan daga wurina shi ma wani abu ya same shi, za ku kawo furfura kaina zuwa kabari cikin baķin ciki.' (**Sheol h7585**)

30 "Saboda haka yanzu, in saurayin ba ya nan tare da mu sa'ad da na koma ga bawanka mahaifina, in kuma mahaifina, wanda ransa yana daure kurkusa da ran saurayin, 31 ya ga cewa saurayin ba ya nan, zai mutu. Bayinka za su sa bawanka, mahaifinmu, yā mutu cikin baķin ciki, da tsufansa. (**Sheol h7585**) 32 Gama ni baranka na dauki lamunin saurayin a wurin mahaifinsa da cewa, 'In ban komo maka da shi ba, sai alhakinsa yā zauna a kaina a gabon mahaifina, dukan raina!' 33 "To, yanzu, ina rokonka bari bawanka yā zauna a nan a matsayin bawanka, ranka yā dade a maimakon saurayin, a kuma bar saurayin yā koma da'yan'uwanwa. 34 Yaya zan koma ga mahaifina, in saurayin ba ya tare da ni? A'a! Kada ka bari in ga baķin cikin da zai auko wa mahaifina."

45 Yusuf bai kara iya daurewa a gabon dukan masu yi masa hidima ba, sai ya yi kuka da karfi ya ce, "Kowa yā tashi daga gabana!" Saboda haka ba kowa a wurin sa'ad da Yusuf ya sanar da kansa ga'yan'uwanwa. 2 Sai ya yi kuka da karfi har Masarawa suka ji, har labarin ya kai gidan

Fir'auna. **3** Yusuf kuwa ya ce wa'yan'uwansa, "Ni ne Yusuf! Mahaifina yana nan da rai har yanzu?" **4** Sa'an nan Yusuf ya ce wa'yan'uwansa, "Ku zo kusa da ni." Da suka yi haka, sai ya ce, "Ni ne dan'uwanke Yusuf, wannan da kuka sayar zuwa Masar! **5** Yanzu dai, kada ku damu, kada kuma ku yi fushi da kanku saboda kun sayar da ni a nan, gama Allah ya aiko ni gabanku ne don in ceci rayuka. **6** Ga shi shekaru biyu ke nan ake yunwa a kasar, kuma da sauran shekara biyar masu zuwa da ba za a yi noma ko girbi ba. **7** Amma Allah ya aiko ni gabanku ne don in adana muku raguwa a duniya, in kuma ceci rayukanku ta wurin ceto mai girma. **8** "Saboda haka fa, ba ku ba ne kuka aiko ni nan, Allah ne. Ya mai da ni mahaifi ga Fir'auna, shugaban dukan gidansa da kuma mai mulkin dukan Masar. **9** Yanzu sai ku gaggauta zuwa wurin mahaifina ku fada masa, 'Abin da danka Yusuf ya ce; Allah ya mai da ni shugaban dukan Masar. Gangaro wurina; kada ka jinkirta. **10** Za ka yi zama a yankin Goshen, ka kasance kusa da ni. Kai, 'ya'yanka da kuma jikokinka, garkunanka da shanunka, da kuma dukan abin da kake da shi. **11** Zan tanada maka a nan, domin akwai saura shekaru biyar na yunwa masu zuwa. In ba haka ba, kai da gidanka da dukan mallakarka za ku zama gajiyayyu.' **12** 'Ku kanku kun gani, haka ma dan'uwan Benyamin, cewa tabbatacce ni ne nake magana da ku. **13** Fada wa mahaifina game da dukan girman da aka ba ni a Masar, da kuma game da kome da kuka gani. Ku kuma kawo mahaifina a nan da sauri.' **14** Sa'an nan ya rungume dan'uwan Benyamin ya yi kuka, sai Benyamin ya rungume shi yana kuka. **15** Ya sumbacı dukan'yan'uwansa, ya kuma yi kuka a kansu. Bayan haka sai'yan'uwansa suka yi masa magana. **16** Sa'ad da labarin ya kai fadan Fir'auna cewa'yan'uwani Yusuf sun zo, sai Fir'auna da dukan hafshoshin suka ji dadci. **17** Fir'auna ya ce wa Yusuf, "Fada wa'yan'uwanke, 'Yi warman; ku jibge dabbobinku ku koma zuwa kasar Kan'ana, **18** Ku kawo mahaifinku da iyalanku zuwa wurina. Zan ba ku mafi kyau na kasar Masar, za ku kuwa ci moriyar kasar.' **19** "An kuma umarce ka, kai fada musu, 'Ku yi wannan, ku dauki wagonu daga Masar domin'ya'yanku da matanku, ku dauki mahaifinku ku zo. **20** Kada ku damu da mallakarku, gama mafi kyau na Masar za su zama naku.'" **21** Sai'yan Isra'il maza suka yi haka. Yusuf ya ba su wagonu kamar yadda Fir'auna ya umarta, ya kuma ba su guzuri don tafiyarsu. **22** Ya ba da sababbin riguna ga kowannensu amma ga Benyamin ya ba shi shekel dari uku na azurfa da riguna kashi biyar. **23** Ga kuma abin da ya aika wa mahaifinsa, jakuna goma da aka jibge da abubuwa mafi kyau na Masar, da jakuna mata guda goma dauke da hatsi da burodi da wadansu tanade-tanade don tafiyarsu. **24** Sa'an nan

ya sallami'yan'uwansa, yayinda suke barin wurin haka suka haura, suka fita daga Masar, suka zo wurin mahaifinsu Yakub a kasar Kan'ana. **26** Suka fada masa, "Yusuf yana da rai! Gaskiya, shi ne mai mulkin dukan Masar." Gaban Yakub ya fadi, domin bai gaskata su ba. **27** Amma sa'ad da suka fada masa kome da Yusuf ya fada musu, da kuma sa'ad da ya ga wagonun da Yusuf ya aika don a dauke shi a kai da shi can, sai ya farfado, ya dawo cikin hankalinsa. **28** Sai Yakub ya ce, "Na yarda! Dana Yusuf yana da rai har yanzu. Zan tafi in gan shi kafin in mutu."

46 Saboda haka Isra'il ya kama hanya da dukan abin da yake nasa, sa'ad da ya kai Beyersheba, sai ya miha hadayu ga Allah na Ishaku, mahaifinsa. **2** Allah kuwa ya yi magana ga Isra'il a wahayi da dare ya ce, "Yakub! Yakub!" Yakub kuwa ya amsa ya ce, "Ga ni." **3** Sai Allah ya ce, "Ni ne Allah, Allah na mahaifinka. Kada ka ji tsoron zuwa Masar, gama zan mai da kai al'umma mai girma a can. **4** Zan gangara zuwa Masar tare da kai, tabbatacce zan sâke dawo da kai. Kuma hannun Yusuf zai rufe idanunka." **5** Sa'an nan Yakub ya bar Beyersheba, 'ya'yan Isra'il maza, suka dauki mahaifinsu Yakub da'ya'yansu da matansu a cikin wagonun da Fir'auna ya aika don a kawo shi. **6** Suka kuma dauki dabbobinsu da mallakarsu, da suka samu a Kan'ana, Yakub kuwa da dukan zuriyarsa suka tafi Masar. **7** Ya dauki'ya'yansa maza da jikokinsa da'ya'yansa mata da jikokinsa mata, dukan zuriyarsa zuwa Masar. **8** Wadannan su ne sunayen'ya'yan Isra'il maza (Yakub da zuriyarsa) wadanda suka tafi Masar, Ruben dan farin Yakub. **9** 'Ya'yan Ruben maza su ne, Hanok, Fallu, Hezron da Karmi. **10** 'Ya'yan Simeyon maza su ne, Yemuwel, Yamin, Ohad, Yakin, Zohar da Sha'ul dan mutuniyar Kan'ana. **11** 'Ya'yan Lawi maza su ne, Gershon, Kohat da Merari. **12** 'Ya'yan Yahuda maza su ne, Er, Onan, Shela, Ferez da Zera (amma Er da Onan sun mutu a kasar Kan'ana).' **13** 'Ya'yan Issakar maza su ne, Tola, Fuwa, Yoshub da Shimron. **14** 'Ya'yan Zebulun maza su ne, Sered, Elon da Yaleyel. **15** Wadannan su ne'ya'yan Liyat maza da ta haifa wa Yakub a Faddan Aram, ban da'yarsa Dina.' **16** 'Ya'yan Gad maza su ne, Zafon, Haggi, Shuni, Ezbon, Eri, Arodi da Areli. **17** 'Ya'yan Asher maza su ne, Imna, Ishba, Ishbi da Beriya.' **18** 'Ya'wan Dina.' **19** 'Ya'yan Beriya maza su ne, Heber da Malkiyel. **20** Wadannan su ne'ya'yan da Zilfa ta haifa wa Yakub, ita ce Laban ya ba wa'yrarsa Liyat.' **21** 'Ya'yan duka, su sha shida ne. **22** 'Ya'yan Yakub maza wadanda Rahila ta haifa su ne, Yusuf da Benyamin. **23** A Masar, Asenat'yar Fotifera, firist na On ta haifi Manasse da Efraim wa Yusuf. **24** 'Ya'yan Benyamin maza su ne, Bela, Beker, Ashbel, Gera, Na'aman, Ehi, Rosh, Muffim, Huffim da Ard. **25**

Wadannan su ne'yan Rahila maza wadanda ta da haihuwa?" 9 Yakub kuwa ya ce wa Fir'auna, haifa wa Yakub, dukansu mutum goma sha hudu "Shekarun hijirata, shekaru dari da talatin ne. ne. 23 Yaron Dan shi ne, Hushim. 24 'Yan Naftali Shekaruna kadan ne cike da wahala, ba za a kuwa maza su ne, Yazeyel, Guni, Yezer da Shillel. 25 daidaita su da shekarun hijirat kakannina ba." 10 Sai Wadannan su ne'yan mazan da Bilha ta haifa wa Yakub ya albarkaci Fir'auna, ya yi masa bankwana, Yakub, ita ce Laban ya ba wa'yarsa Rahila.'Yan su'aan nan ya fita. 11 Ta haka Yusuf ya zaunar da suka su bakwai ne. 26 Dukan wadanda suka tafi mahaifinsa da'yan'uwansa a Masar, ya ba su mallaka Masar tare da Yakub, wadanda suke zuriyarsa kai a sashe mafi kyau na kasar, a yankin nan na Rameses, tsaye ban da matan'yanza maza, su mutum sittin kamar yadda Fir'auna ya umarta. 12 Yusuf ya kuma da shida ne. 27 In aka hada da'yan nan maza tanada wa mahaifinsa da kuma'yan'uwansa da dukan guda biyu wadanda aka haifa wa Yusuf a Masar, gidan mahaifinsa, abinci bisa ga yawan'yanzus. membobin iyulin Yakub, wadanda suka tafi Masar, 13 A yanzu, a cikin kasar duka, ba abinci, gama duka su saba'in ne. 28 To, Yakub ya aiki Yahuda ya yunwa ta yi tsanani kwarai, har kasar Masar da yi gaba ya sadu da Yusuf, don ya nuna musu hanyar kasar Kan'ana suka shiga matsananciyar wahala! 14 da za su bi zuwa yankin Goshen. Da suka isa yankin Yusuf ya tattara dukan kudaden da suke a Masar Goshen, 29 sai Yusuf ya kintsa keken ya'kinsa ya da Kan'ana don biyan hatsin da suke saya, ya kuwa haura zuwa Goshen don ya taryi mahaifinsa, Isra'il. kawo su a fadan Fir'auna. 15 Sa'ad da kudin mutanen Nan da nan da isowar Yusuf a wurin mahaifinsa, sai Masar da Kan'ana suka kare, dukan Masar ta zo ya rungumi mahaifinsa, ya yi kuka na dogon lokaci. wurin Yusuf ta ce, "Ka ba mu abinci. Me zai sa mu 30 Isra'il ya ce wa Yusuf, "Yanzu ina a shiryie in mutu a idanunka? Kudinmu duk sun kare." 16 Yusuf mutu, da yake na gani da kaina cewa har yanzu kana ya ce, "To, ku kawo dabbobinku, zan sayar muku da da rai." 31 Sa'an nan Yusuf ya ce wa'yan'uwansa abinci a madadin dabbobinku, tun da kudinku ya da gidan mahaifinsa, "Zan haura in yi magana da kare." 17 Saboda haka suka kawo dabbobinsu wa Fir'auna, zan kuwa ce masa, "Yan'uwana da gidan Yusuf, ya kuma ba su abinci a madadin dawakai, mahaifina, wadanda suke zaune a kasar Kan'ana, tumaki da awaki, shanu da jakunansu. Ya kuwa ba su sun zo wurina. 32 Mutanen fa, makiyaya ne; suna abinci a madadin dabbobinsu, a wannan shekara. 18 kiwon dabbobi, sun kuma zo tare da garkunansu Sa'ad da wannan shekara ta kare, sai suka zo wurinsa da shanunsa da kuma kome da suka mallaka.' 33 a shekara ta biye suka ce, "Ba za mu boye maka Sa'ad da Fir'auna ya kira ku ciki, ya yi tambaya, ba rranka ya dade, kudinmu sun kare, dabbobinmu 'Mece ce sana'arku?" 34 Ku amsa, 'Bayinka suna kuma sun zama naka. Rranka ya dade, in ban da kiwon dabbobi ne, tun muna samari har zuwa yanzu, jikunamnu da gonakinmu, ba abin da ya rage mana. kamar yadda kakanninmu suka yi.' Ta haka za a bar 19 Kada ka bar mu mu mutu, ka yi wata dabara! ku ku zauna a yankin Goshen, gama Masarawa suna Kada ka bari mu rasa gonakinmu. Ka musaye mu da bayin Fir'auna. Ka ba mu iri don mu rayu, kada mu kamar mahaifinsa, suna kuma za a kome da suke da shi, sun zo daga kasar Kan'ana, suna kuwa a Goshen yanzu." 20 Ta haka Yusuf ya say wa Fir'auna kasar da kome da suke da shi, sun zo daga kasar Kan'ana, suna kuwa a Goshen yanzu." 21 Yusuf kuwa ya mai Masar duka, gama Masarawa duka sun sayar da gonakinmu, saboda yunwa ta tsananta musu. Kasar ta zama mallakar Fir'auna. 22 Amma bai sayi gonakin firistoci ba, gama suna karfa rabo daga Fir'auna ne, suna kuma da isashen abinci daga rabon da Fir'auna yake ba su. Dalilin ke nan da ba su sayar da gonakinmu ba. 23 Yusuf ya ce wa mutane, "Yanzu da na saye ku da kuma gonakinmu a yau wa Fir'auna, ga iri don ku shuka a gonaki. 24 Amma sa'ad da hatsi suka nuna, za ku ba da kashi daya bisa biyar ga Fir'auna. Sauran kashi hudu bisa biyar kuma ku ri'ke a matsayin iri don gonaki da kuma abinci wa kanku da gidajenku da kuma'yanzus." 25 Suka ce, "Ka ceci rayukanmu, in ya gamshe ka, rranka ya dade, za mu zama bayin Fir'auna." 26 Ta haka Yusuf ya kafa wannan ya zama doka game da kasa a Masar, har ya zuwa yau cewa kashi daya bisa biyar na amfani gona ya zama na

47 Yusuf ya tafi ya fada wa Fir'auna, "Mahaifina da'yan'uwana, tare da garkunansu da shanunsa da kome da suke da shi, sun zo daga kasar Kan'ana, suna kuwa a Goshen yanzu." 2 Sai ya zabi mutum biyar daga cikin'yan'uwansa, ya gabatar da su a gabon Fir'auna. 3 Fir'auna ya tambayi'yan'uwana, "Mece ce sana'arku?" Suka amsa wa Fir'auna suka ce, "Bayinka makiyaya ne, kamar yadda kakanninmu suke." 4 Suka kuma ce masa, "Mun zo, mu zauna a nan na dan lokaci, gama yunwa ta yi tsanani a Kan'ana, dabbobin bayinka kuma ba su da wurin kiwo. Saboda haka yanzu, muna rokonka, bari bayinka su zauna a Goshen." 5 Fir'auna ya ce wa Yusuf, "Mahaifinka da'yan'uwanka sun zo maka, 6 Kasar Masar kuma tana gabanka, ka zaunar da mahaifinka da'yan'uwanka a sashe mafi kyau na kasar, bari su zauna a Goshen. Idan kuma ka ga wadansu a cikinsu da suka fi dacewa, sai ka sa su lura mini da shanuna." 7 Sa'an nan Yusuf ya shigar da Yakub mahaifinsa, ya gabatar da shi a gabon Fir'auna. Bayan Yakub ya albarkaci Fir'auna, 8 sai Fir'auna ya tambaye shi, "Shekarunka nowa

Fir'auna. Gonakin firostoci ne kadai ba su zama na a kan Manasse, ko da yake Manasse ne dan farinsa. Fir'auna ba. **27** To, Isra'ilawa suka zauna a Masar **15** Sa'an nan ya albarkaci Yusuf ya ce, "Bari Allah a yankin Goshen. Suka mallaki filaye a can, suka gaban wanda kakannina Ibrahim da Ishaku suka yi rībabanya suka karo kwarai. **28** Yakub ya yi zama a tafiya, Allahn da ya zama makiyayina dukan raina Masar shekaru goma sha bakwai, yawan shekarunsa zuwa wannan rana, **16** Mala'ikan da ya cece ni daga duka sun zama dari da arba'in da bakwai. **29** Sa'ad dukan cuta bari yā albarkaci samarin nan. Bari a da lokaci ya gabato da Isra'ilila zai mutu, sai ya kira kira su da sunana da sunayen kakannina Ibrahim da dansa Yusuf, ya ce masa, "Ka yi mini wannan alheri, Ishaku bari kuma su karo kwarai a bisa duniya." **17** ka sa hannunka karkashin cinyar kafata, ka yi mini alkawari saboda ina rokonka kada ka bizne ni a Masar, **30** amma sa'ad da na huta da kakannina, ka dauke ni, ka fid da ni daga Masar, ka binne ni a inda aka binne su." Yusuf ya ce, "Zan yi yadda ka fada." **18** Yusuf ya ga mahaifinsa yana sa hannun **31** Yakub ya ce, "Ka rantse mini." Sai Yusuf ya rantse damansa a kan Efraim bai ji dadī ba; saboda haka masa, Isra'ilila kuwa ya yi godiya ga Allah yayinda ya jingina a kan sandansa.

48 Bayan wani lokaci aka fada wa Yusuf, "Mahaifinka yana ciwo." Sai ya dauki'ya'yansa maza biyu, Manasse da Efraim suka tafi tare da shi. **2** Sa'ad da aka fada wa Yakub, "Danka Yusuf ya zo gare ka," sai Isra'ilila ya ko'karta ya tashi ya zauna a kan gado. **3** Yakub ya ce wa Yusuf, "Allah Ma'daukaki ya bayyana gare ni a Luz a Kasar Kan'ana, a can ya albarkace ni **4** ya kuma ce mini, 'Zan sa ka yi ta haihuwa ka kuma rībabanya, za ka karo a yawa. Zan mai da kai al'ummar mutane, zan kuma ba ka wannan kasa tā zama madawwamiyar mallaka ga zuriyarka a bayanka.' **5** "To, yanzu, ya'ya mazanka biyu da aka haifa maka a Masar kafin in zo a nan za su zama nawa; Efraim da Manasse za su zama nawa, kamar yadda Ruben da Simeyon suke nawa. **6** Duk wadansu'ya'yan da aka haifa maka bayansu za su zama naka; a yankin da suka gāda za a lissafa a karkashin sunayen'yan'uwanus. **7** Yayinda nake dawowa daga Faddan Aram, cikin ba'kin cikina Rahila ta rasu a kasar Kan'ana yayinda muke kan hanya, 'yar rata daga Efrata. Saboda haka na binne ta a can kusa da hanya zuwa Efrata" (wato, Betlehem). **8** Sa'ad da Isra'ilila ya ga'ya'yan Yusuf maza, sai ya yi tambaya, "Su wane ne wadannan?" **9** Yusuf ya ce, wa mahaifinsa, "Su ne'ya'yan da Allah ya ba ni a nan." Sa'an nan Isra'ilila ya ce, "Kawo mini su saboda in albarkace su." **10** Yanzu fa idanun Isra'ilila sun fara rasa Karfi saboda tsufa, har ba ya iya gani sosai. Saboda haka Yusuf ya kawo'ya'yansa maza kusa da shi, sai mahaifinsa ya sumbace su ya rungume su. **11** Isra'ilila ya ce wa Yusuf, "Ban yi tsammani zan ga rasa Karfi saboda tsufa, har ba ya iya gani sosai. Saboda haka Yusuf ya kawo'ya'yansa maza kusa da shi. **12** Sa'an nan Yusuf ya dauke su zuwa hagun Isra'ilila, Manasse kuma a hagunsa zuwa hanun daman Isra'ilila, ya kuma kawo su kusa da shi. **14** Amma Isra'ilila ya mi'ka hannun damansa ya

a kan Manasse, ko da yake Manasse ne dan farinsa. **15** Sa'an nan ya albarkaci Yusuf ya ce, "Bari Allah a gaban wanda kakannina Ibrahim da Ishaku suka yi tafiya, Allahn da ya zama makiyayina dukan raina zuwa wannan rana, **16** Mala'ikan da ya cece ni daga dukan cuta bari yā albarkaci samarin nan. Bari a kira su da sunana da sunayen kakannina Ibrahim da Ishaku bari kuma su karo kwarai a bisa duniya." **17** Sa'ad da Yusuf ya ga mahaifinsa yana sa hannun damansa a kan Efraim bai ji dadī ba; saboda haka ya dauke hannun mahaifinsa ya cire shi daga kan Efraim zuwa kan Manasse. **18** Yusuf ya ce masa, "A'a, mahaifina, wannan shi ne dan farin; ka sa hannunka na dama a kansa." **19** Amma mahaifinsa ya ki ya ce, "Na sani, dana, na sani. Shi ma zai zama mutane, zai kuma zama mai girma. Duk da haka dan'uwansa zai zama mai girma fiye da shi, kuma zuriyarsa za tā zama fungiyar al'ummai." **20** Ya albarkace su a wannan rana ya ce, "A cikin sunanku Isra'ilila zai sa wannan albarka 'Bari Allah yā sa kuma kamar Efraim da Manasse.'" Saboda haka ya sa Efraim gabon Manasse. **21** Sa'an nan Isra'ilila ya ce wa Yusuf, "Ina gab da mutuwa, amma Allah zai kasance tare da ku **22** Kuma gare ka, a matsayi wanda yake kan'yan'uwanus, na ba da gonar da na karfe daga Amoriyawa da takobi da kuma bakana."

49 Sai Yakub ya kira'ya'yansa maza ya ce, "Ku tattaru don in fada muku abin da zai faru gare ku, a kwanaki masu zuwa. **2** "Ku tattaru, ku saurara, ya'yan Yakub maza; ku saurari mahaifinku, Isra'ilila. **3** "Ruben, kai ne dan farina, Karfina, alamar farko ta Karfina, mafi matsayi, kuma mafi iko. **4** Mai tumbatsa kamar ruwa, amma ba za ka kara zama mai daraja ba, gama ka hau gadon mahaifinka ka hau kujerata, ka kuma kazantar da shi. **5** "Simeyon da Lawi'yan'uwa ne, takubansu makamai ne na tā da hankali. **6** Ba zan shiga shawararsu ba, ba zan shiga taronsu ba, gama sun kashe maza cikin fushinsu cikin ganin dama suka kashe bijimai. **7** La'ananne ne fushinsu, mai tsanani ne kwarai, hasalarsu kuwa, muguwa ce kwarai! Zan warwatsa su cikin Yakub in kuma daidaita su cikin Isra'ilila. **8** "Yahuda, ya'yan'uwanus, za su yabe ka; hanunuwanza su kasance a wuyan abokan gābanka, ya'yan mahaifinka maza za su rusuna maka. **9** Kai dan zaki ne, ya Yahuda, ka dawo daga farauta, dana. Kamar zaki, yakan kwanta a mike, kamar zakanya, wa yake da Karfin halin tashe shi? **10** Kursiyi ba zai jakinsa a kuringa, aholakinsa a rassa mafi kyau; zai wanke tufafinsa cikin ruwan inabi rigunansa cikin inabi ja wur kamar jini. **12** Idanunsa za su duhunce sa shi a kan Efraim, ko da yake shi ne karamin, ta fiye da ruwan inabi, hakorarsa farare kamar madara. wurin hardewa hanunuwanus, ya sa hannun hagunsa **13** "Zebulun zai zauna a bakin teku, yā zama tasar

jiragen ruwa; iyakarsa za tă nausa zuwa Sidon. **14** Sa'ad da kwanakin makoki suka wuce, sai Yusuf ya "Issakar doki mai karfi, kwance tsakanin buhunan ce wa iyalin gidan Fir'auna, "In na sami tagomashi sirdi. **15** Sa'ad da ya ga yadda wurin hutunsa yana da a idanunku, ku yi magana da Fir'auna domina. Ku kyau da kuma dadin da kasarsa take, zan tankware fada masa, **5** 'Mahaifina ya sa na yi rantsuwa, ya kafadarsa ga nauyi yă miňa kai ga aikin dole. **16** kuma ce, "Ina gab da mutuwa, ka binne ni a kabarin "Dan zai tanada adalci wa mutanensa kamar daya da na haka wa kaina a kasar Kan'ana." Yanzu fa bari cikin kabilan Isra'il'a. **17** Dan zai zama maciji a in haura in binne mahaifina, sa'an nan in dawo." **6** gefen hanya, kububuwa a bakin hanya, da take Fir'auna ya ce, "Haura ka binne mahaifinka, kamar saran diidigen doki domin mahayinsa yă fădi da yadda ya sa ka rantse za ka yi." **7** Saboda haka baya. **18** "Ina zuba ido ga cetonka, ya Ubangiji. **19** Yusuf ya haura don yă binne mahaifinsa. Dukan "Masu fashi za su făda wa Gad, amma zai runtume hafoshin Fir'auna suka yi masa rakiya tare da su. **20** "Abincin Asher zai zama a wadace, zai yi manyan mutanen gidan Fir'auna, da kuma dukan tanadin abinci iri-iri da suka dace don sarki. **21** manyan mutanen Masar **8** da kuma dukan membobin "Naftali sakakkiyar barewa ce da take haihuwar gidan Yusuf, da'yan'uwansa da kuma wadanda suke kyawawan'ya'ya. **22** "Yusuf kuringa ce mai ba da na gidan mahaifinsa. Yara kafai da garkunansu da amfani. Kuringa mai ba da amfani kusa da rafi wadda kuma shanunsu ne aka bari a Goshen. **9** Kekunan rassanta na hawan bango. **23** Da faci rai mahara yaki da mahayan dawakai su ma suka haura tare da suka făda masa; suka harbe shi babu tausayi. **24** shi. Babbar Kungiya jama'a ce kwarai. **10** Sa'ad da Amma bakansa yana nan daram hannuwansa masu suka kai masussukar Atad, kusa da Urdun, sai suka karfi ba sa jijiguwa saboda hannun Madaukaki na yi kuka da Karfi da kuma mai zafi, a can Yusuf ya yi Yakub, saboda Makiyayi, Dutsen Isra'il'a, **25** saboda makoki kwana bakwai saboda mahaifinsa. **11** Sa'ad Allah na mahaifinka, wanda ya taimake ka, saboda da Kan'aniyawa wadanda suke zama a can suka ga Madaukaki, wanda yake albarkace ka da albarkar makokin a masussukan Atad, sai suka ce, "Masarawa sama da take bisa albarkun zurfafa da suke karkashin suna bikin makoki na musamman." Shi ya sa ake kasa albarkun mama da kuma mahaifa. **26** Albarkun kira wannan wurin da yake kusa da Urdun, Abel-mahaifi suna da girma fiye da albarkun dadaddun Mizrayim. **12** Haka fa'ya'yan Yakub maza suka yi duwatsu fiye da yalwar madawwaman tuddai. Bari yadda ya umarce su. **13** Suka dauke shi ziwa Kasar dukan wadannan su zauna a kan Yusuf, a goshin dan Kan'ana suka kuma binne shi a kogon da yake cikin sarki a cikin'yan'uwansa. **27** "Benyamin kyarkeci ne filin Makfela, kusa da Mamre, wanda Ibrahim ya mai kisa; da safe yakan cinye abin da ya farauto da saya tare da filin, ya zama makabarta daga Efron yamma yakan raba ganiima." **28** Dukan wadannan mutumin Hitti. **14** Bayan ya binne mahaifinsa, sai su ne kabilu goma sha biyu na Isra'il'a, kuma abin Yusuf ya koma Masar, tare da'yan'uwansa da kuma da mahaifinsu ya făda musu ke nan sa'ad da ya dukan wadanda suka tafi tare da shi don binne albarkace su, yana ba kowane albarkar da ta dace mahaifinsa. **15** Sa'ad da'yan'uwanan Yusuf suka ga da shi. **29** Sa'an nan ya ba su wadannan umarnai cewa mahaifinsu ya mutu, sai suka ce, "Mai yiwuwa ya ce, "Ina gab da a tara ni ga mutanena. Ku binne Yusuf yana rike da mu a zuciya, watakilä zai rama ni tare da kakannina a kogon da yake cikin filin dukan abubuwa marasa kyau da muka yi masa?" Efron mutumin Hitti, **30** kogon da yake cikin filin **16** Saboda haka suka aika wa Yusuf suna cewa, Makfela, kusa da Mamre a Kan'ana, wanda Ibrahim "Mahaifinka ya bar wadannan umarnai kafin yă ya saya tare da filin, yă zama makabarta daga Efron rasu. **17** Ga abin da za ku ce wa Yusuf, 'Na roke ka, mutumin Hitti. **31** A can aka binne Ibrahim da ka gafarta wa'yan'uwanka zunubai da laifofin da matarsa Saratu, a can aka binne Ishaku da matarsa suka aikata na abubuwa marasa kyau da suka yi Rebeka, a can kuma na binne Liyat. **32** Filin tare da kogon da yake ciki, an saya daga Hittiyawa." **33** Sa'ad **18** 'Yan'uwansa kuwa da Yakub ya gama ba da umarnan ga'ya'yansa maza, sai ya daga kafafunsa zuwa gado, ya ja numfashinsa suka zo suka fădi a gabansa suka ce, "Mu bayinka na karshe, aka kuwa tara shi ga mutanensa. ne." **19** Amma Yusuf ya ce musu, "Kada ku ji tsoro.

50 Yusuf kuwa ya făda a kan mahaifinsa, ya yi kuka a kansa, ya kuma sumbace shi. **2** Sa'an nan Yusuf ya umarci masu maganin da suke yin masa hidima, su shafe mahaifinsa Isra'il'a da maganin hana ruba. Saboda haka masu maganin suka shafe shi da maganin hana ruba. **3** Suka dauki kwana arba'in cif suna yin wannan, gama kwanakin da ake bukata ke nan don shafewa da maganin hana ruba. Masarawa kuwa suka yi makoki dominsta kwana saba'in. **4**

ce wa iyalin gidan Fir'auna, "In na sami tagomashi sirdi. **15** Sa'ad da ya ga yadda wurin hutunsa yana da a idanunku, ku yi magana da Fir'auna domina. Ku kyau da kuma dadin da kasarsa take, zan tankware fada masa, **5** 'Mahaifina ya sa na yi rantsuwa, ya kafadarsa ga nauyi yă miňa kai ga aikin dole. **16** kuma ce, "Ina gab da mutuwa, ka binne ni a kabarin "Dan zai tanada adalci wa mutanensa kamar daya da na haka wa kaina a kasar Kan'ana." Yanzu fa bari cikin kabilan Isra'il'a. **17** Dan zai zama maciji a in haura in binne mahaifina, sa'an nan in dawo." **6** gefen hanya, kububuwa a bakin hanya, da take Fir'auna ya ce, "Haura ka binne mahaifinka, kamar saran diidigen doki domin mahayinsa yă fădi da yadda ya sa ka rantse za ka yi." **7** Saboda haka baya. **18** "Ina zuba ido ga cetonka, ya Ubangiji. **19** Yusuf ya haura don yă binne mahaifinsa. Dukan "Masu fashi za su făda wa Gad, amma zai runtume hafoshin Fir'auna suka yi masa rakiya tare da su. **20** "Abincin Asher zai zama a wadace, zai yi manyan mutanen gidan Fir'auna, da kuma dukan tanadin abinci iri-iri da suka dace don sarki. **21** manyan mutanen Masar **8** da kuma dukan membobin "Naftali sakakkiyar barewa ce da take haihuwar gidan Yusuf, da'yan'uwansa da kuma wadanda suke kyawawan'ya'ya. **22** "Yusuf kuringa ce mai ba da na gidan mahaifinsa. Yara kafai da garkunansu da amfani. Kuringa mai ba da amfani kusa da rafi wadda kuma shanunsu ne aka bari a Goshen. **9** Kekunan rassanta na hawan bango. **23** Da faci rai mahara yaki da mahayan dawakai su ma suka haura tare da suka făda masa; suka harbe shi babu tausayi. **24** shi. Babbar Kungiya jama'a ce kwarai. **10** Sa'ad da Amma bakansa yana nan daram hannuwansa masu suka kai masussukar Atad, kusa da Urdun, sai suka karfi ba sa jijiguwa saboda hannun Madaukaki na yi kuka da Karfi da kuma mai zafi, a can Yusuf ya yi Yakub, saboda Makiyayi, Dutsen Isra'il'a, **25** saboda makoki kwana bakwai saboda mahaifinsa. **11** Sa'ad Allah na mahaifinka, wanda ya taimake ka, saboda da Kan'aniyawa wadanda suke zama a can suka ga Madaukaki, wanda yake albarkace ka da albarkar makokin a masussukan Atad, sai suka ce, "Masarawa sama da take bisa albarkun zurfafa da suke karkashin suna bikin makoki na musamman." Shi ya sa ake kasa albarkun mama da kuma mahaifa. **26** Albarkun kira wannan wurin da yake kusa da Urdun, Abel-mahaifi suna da girma fiye da albarkun dadaddun Mizrayim. **12** Haka fa'ya'yan Yakub maza suka yi duwatsu fiye da yalwar madawwaman tuddai. Bari yadda ya umarce su. **13** Suka dauke shi ziwa Kasar dukan wadannan su zauna a kan Yusuf, a goshin dan Kan'ana suka kuma binne shi a kogon da yake cikin sarki a cikin'yan'uwansa. **27** "Benyamin kyarkeci ne filin Makfela, kusa da Mamre, wanda Ibrahim ya mai kisa; da safe yakan cinye abin da ya farauto da saya tare da filin, ya zama makabarta daga Efron yamma yakan raba ganiima." **28** Dukan wadannan mutumin Hitti. **14** Bayan ya binne mahaifinsa, sai su ne kabilu goma sha biyu na Isra'il'a, kuma abin Yusuf ya koma Masar, tare da'yan'uwansa da kuma da mahaifinsu ya făda musu ke nan sa'ad da ya dukan wadanda suka tafi tare da shi don binne albarkace su, yana ba kowane albarkar da ta dace mahaifinsa. **15** Sa'ad da'yan'uwanan Yusuf suka ga da shi. **29** Sa'an nan ya ba su wadannan umarnai cewa mahaifinsu ya mutu, sai suka ce, "Mai yiwuwa ya ce, "Ina gab da a tara ni ga mutanena. Ku binne Yusuf yana rike da mu a zuciya, watakilä zai rama ni tare da kakannina a kogon da yake cikin filin dukan abubuwa marasa kyau da muka yi masa?" Efron mutumin Hitti, **30** kogon da yake cikin filin **16** Saboda haka suka aika wa Yusuf suna cewa, Makfela, kusa da Mamre a Kan'ana, wanda Ibrahim "Mahaifinka ya bar wadannan umarnai kafin yă ya saya tare da filin, yă zama makabarta daga Efron rasu. **17** Ga abin da za ku ce wa Yusuf, 'Na roke ka, mutumin Hitti. **31** A can aka binne Ibrahim da ka gafarta wa'yan'uwanka zunubai da laifofin da matarsa Saratu, a can aka binne Ishaku da matarsa suka aikata na abubuwa marasa kyau da suka yi Rebeka, a can kuma na binne Liyat. **32** Filin tare da kogon da yake ciki, an saya daga Hittiyawa." **33** Sa'ad **18** 'Yan'uwansa kuwa da Yakub ya gama ba da umarnan ga'ya'yansa maza, sai ya daga kafafunsa zuwa gado, ya ja numfashinsa suka zo suka fădi a gabansa suka ce, "Mu bayinka ne." **19** Amma Yusuf ya ce musu, "Kada ku ji tsoro.

Ni Allah ne? **20** Kun yi niyya ku yi mini lahani, amma Allah ya nufe wannan ya zama alheri don yă cika abin da yanzu yake faruwa, ceton rayuka masu yawa. **21** Saboda haka, kada ku ji tsoro. Zan tanada muku da kuma'ya'yanku." Ya sâke tabbatar musu, ya kuma yi musu magana ta alheri. **22** Yusuf ya zauna a Masar tare da dukan iyalin mahaifinsa. Ya rayu shekara dari da goma. **23** Ya kuma ga tsara ta uku ta'ya'yan Efraim. Haka ma'ya'yan Makir dan

Manasse, an haife su aka sa a gwiwoyin Yusuf. **24**
Sai Yusuf ya ce wa'yan'uwansa, "Ina gab da mutuwa.
Amma tabbatacce Allah zai taimake ku, yă fid da
ku daga wannan kasa zuwa kasar da ya alkawarta
da rantsuwa wa Ibrahim, Ishaku da kuma Yakub."
25 Yusuf kuwa ya sa'ya'yan Isra'il maza suka yi
rantsuwa, ya kuma ce, "Tabbatacce Allah zai taimake
ku, ku kuma dole ku dauki kasusuwana, ku haura
da su daga wannan wuri." **26** Yusuf kuwa ya rasu
yana da shekara dari da goma. Bayan an shafe shi da
maganin hana ruña, sai aka sa shi a akwatin gawa a
Masar.

Fitowa

1 Wadannan su ne sunayen'ya'yan Isra'il a maza, wadanda suka tafi Masar tare da Yakub; kowanne da iyalinsa. **2** Ruben, Simeyon, Lawi da Yahuda; **3** Issakar, Zebulun da Benyamin; **4** Dan da Naftali; Gad da Asher. **5** Zuriyar Yakub duka sun kai mutum saba'in. Yusuf ya riga ya kasance a Masar. **6** Yanzu Yusuf da dukan'yan'uwsa da kuma dukan tsaran nan da suka tafi Masar, sun mutu, **7** amma Isra'ilawa sun ribabbanya, suka kuma yi ta haihuwa sosai, suka yi yawan sosai, har kasar ta cika da su. **8** Sai wani sabon sarki wanda bai san Yusuf ba, ya hau sarautar Masar. **9** Ya ce wa mutanensa, "Duba Isra'ilawa sun yi yawa, sun fi karfinmu." **10** Ku zo, mu yi dabara a kansu, in ba haka ba za su karu fiye da haka, in kuwa yak'i ya tashi tsakaninmu da abokan gäba, za su iya hada kai da abokan gäba, su yake mu, su bar kasar." **11** Saboda haka sai suka nad'a shugabannin gandu a kansu don su wahalshe su, su kuma bauta musu, suka sa su suka gina biranen Fitom da Rameses su zama biranen ajiya, domin Fir'auna. **12** Amma duk da wannan karin wula'kancin da ake yi musu, su kuwa sai dada ribabbanya suke ta yi. Sai tsoron Isra'ilawa ya karu a zuciyar Masarawa, **13** ganin haka sai Masarawa suka kara musu wahala. **14** Suka bakanta wa Isra'ilawa rai da bauta mai wuya, ta wurin sa su yin tubali da yumbu, da kuma kowace irin bauta a gonaki. A cikin dukan ayyukansu, Masarawa ba su ji tausayinsu ba ko kad'an. **15** Sai Sarkin Masar ya gaya wa ungozomomin matan Ibraniyawa, wato, su Shofra da Fuwa ya ce, **16** "Sa'ad da kuke taimakon matan Ibraniyawa lokacin haihuwa, in jaririn namiji ne ku kashe shi, amma in ta mace ce, ku bar ta da rai." **17** Amma ungozomomin nan masu tsoron Allah ne, ba su kuwa aikata abin da sarkin Masar ya gaya musu ba; suka bar jarirai maza su rayu. **18** Sai sarkin Masar ya kira ungozomomin, ya tambaye su ya ce, "Don me kuka yi haka? Don me kuka bar jarirai maza su rayu?" **19** Ungeozoman suka amsa wa Fir'auna suka ce, "Ai, matan Ibraniyawa ba kamar matan Masarawa ba ne, gwarzaye ne, sukan haihu kafin ungozomomin su kai wurinsu." **20** Saboda haka Allah ya nuna alheri wa ungozomomin, Isra'ilawa kuwa suka yi yawa fiye da dä. **21** Saboda ungozomomin suna tsoron Allah, sai Allah ya ba su iyalan kansu. **22** Sai Fir'auna ya ba da umarni wa mutanensa ya ce, "Duk yaron da yake namijin da haka haifa, dole ku jefa shi cikin kogi, amma ku bar yara mata su rayu."

2 Ana nan, sai wani Balawe ya auri wata Balawiyah, **2** ta kuwa yi ciki, ta haifi da. Sa'ad da ta ga jaririn kyakkyawa ne, sai ta boye shi har watanni uku. **3** Amma da ba tå iya boye shi kuma ba, sai ta yi kwandon kyauro ta shafa masa kwalta. Bayan haka sai ta sa jaririn a cikin kwandon, ta je ta ajiye

kwandon tare da jaririn a cikin kyauro, a bakin kogin. **4** 'Yar'uwsa ta tsaya da dan rata tana lura da abin da zai faru da shi. **5** Sai 'yar Fir'auna ta gangara zuwa kogi domin tå yi wanka, bayinta kuwa suna tafiya a bakin kogi. Sai ta ga kwandon a ciyawa, ta aiki daga cikin masu hidimarta tå dauko mata. **6** Da ta bude kwandon, sai ta ga yaro yana kuka, ta kuwa ji tausayinsa. Ta ce, "Wannan daya daga cikin jariran Ibraniyawa ne." **7** Sai 'yar'uwsa ta tambayi'yar Fir'auna, ta ce, "In tafi in samo daya daga cikin matan Ibraniyawa tå yi miki renon yaron?" **8** Sai ta amsa ta ce, "I, tafi." Sai yarinyar ta tafi ta kawo mahaifiyar yaron. **9** Diyar Fir'auna ta ce mata, "Dauki jaririn, ki yi mini renonsa, zan kuwa biya ki." Saboda haka ta dauki yaron, ta yi renonsa. **10** Sa'ad da ya yi girma, sai ta kawo shi wajen'yar Fir'auna, ya kuwa zama danta, ta kuma ba shi suna Musa, tana cewa, "Na tsamo shi daga ruwa." **11** Wata rana, bayan Musa ya yi girma, sai ya haura, ya tafi inda mutanensa suke, ya kuma ga yadda suke shan wahala da aiki. Ya ga wani mutumin Masar yana dükan mutumin Ibraniyawa, daya daga cikin mutanensa. **12** Da ya leka nan da can bai kuwa ga kowa ba, sai ya kashe mutumin Masar, ya boye shi a yashi. **13** Kashegari ya fita, sai ya ga Ibraniyawa biyu suna fada. Ya tambayi mai laifin ya ce, "Don me kake bugun dan'uwsa, mutumin Ibraniyawa?" **14** Mutumin ya ce masa, "Wa ya mai da kai mai mulki da mai hukunci a kanmu? Kana so ne ka kashe ni kamar yadda ka kashe mutumin Masar nan?" Sai Musa ya tsorata, ya yi tunani ya ce, "To, fa, abin nan da na yi, ya zama sananne." **15** Da Fir'auna ya ji wannan, sai ya yi kókari yá kashe Musa, amma Musa ya gudu daga wajen Fir'auna, ya tafi kasar Midian inda ya zauna kusa da wata rijiya. **16** To, fa, akwai wani firist na Midian, yana da'yá mata bakwai, suka zo su shayar da dabbabin mahaifinsu. **17** Sai wadansu makiyaya suka zo suka kore su, amma Musa ya tashi ya taimake su ya shayar da dabbobinsu. **18** Da'yan matan suka komo wurin Reyuwel mahaifinsu, sai ya tambaye su ya ce, "Yaya kuka dawo da wuri yau?" **19** Suka amsa suka ce, "Wani mutumin Masar ne ya taimake mu daga hannun wadansu makiyaya. Har ma ya debo ruwa ya shayar da dabbabin." **20** Ya tambayi'yan matansa, "To ina yake? Don me kuka bar shi a can? A gayyace shi, yá zo, yá ci wani abu." **21** Musa ya yarda yá zauna da mutumin wanda ya ba da'yarsa Ziffora aure da Musa. **22** Ziffora ta haifi wa Musa da, ya kuma rada masa suna Gershom cewa, "Na zama bakö a ba'kuwar kasa." **23** Ana nan dai, a kwana a tashi, sai sarkin Masar ya mutu. Isra'ilawa suka yi kuka mai zafi saboda bautarsu mai wuya, sai kukar neman taimakonsu saboda bauta, ya kai wurin Allah. **24** Allah kuwa ya ji kukansu sai ya tuna da alkawarinisa da Ibrahim da Ishaku da Yakub. **25** Sai Allah ya dubi Isra'ilawa, ya kuma damu da su.

3 Ana nan wata rana Musa yana kiwon tumakin da mu. Bari mu yi tafiyar kwana uku zuwa cikin Yetro surukinsa, firist na Midiyen, sai ya bi da hamada domin mu yi hadaya wa Ubangiji Allahnmu.’ tumaki zuwa gefe mai nisa a cikin hamada, har ya zo Horeb, dutsen Allah. **2** A can mala’ikan Ubangiji ya bayyana a gare shi cikin harshen wuta, a karamin itace. Musa ya lura cewa ko da yake wuta na ci karamin itacen, amma bai kone ba. **3** Sai Musa ya ce, “Wannan abin mamaki ne, don me wannan itace bai kone ba? Bari in matso kusa in gani.” **4** Da Ubangiji ya ga Musa ya matso don yā duba, sai Allah ya yi kira daga cikin karamin itacen ya ce, “Musa! Musa!” **5** Allah ya ce, “Ga ni.” **5** Allah ya ce, “Kada ka zo kusa, tube takalmanka, gama inda kake tsaye, wuri ne mai tsarki.” **6** Sai Allah ya ce, “Ni ne Allah na kakanninka, Allah na Ibrahim, Allah na Ishaku da kuma Allah na Yakub.” Da jin wannan, sai Musa ya boye fuskarsa, domin ya ji tsoro yā dubi Allah. **7** Ubangiji ya ce, “Tabbatacce na ga azabar mutanena a Masar. Na ji su suna kuka saboda matsin da shugabannin gandunsu suke musu, na kuma damu da wahalarsu. **8** Saboda haka na sauko domin in cece su daga hannun Masarawa, in kuma fitar da su daga kasar Masar, in kai su kasa mai kyau mai fādi, kasa mai Zub da madara da zuma, inda Kan’aniyawa, Hittiyawa, Amoriyawa, Feriziyawa, Hiwiyawa da Yebusiyawa suke. **9** Yanzu kukan Isra’ilawa ya kai gare ni, na kuma ga yadda Masarawa suke wulakanta su **10** To, fa, sai ka tafi. Ina aikan ka wurin Fir’aura don ka fitar da mutanena Isra’ilawa daga Masar.” **11** Amma Musa ya ce wa Allah, “Wane ni in tafi wurin Fir’aura, in kuma fitar da Isra’ilawa daga Masar?” **12** Sai Allah ya ce, “Zan kasance da tare kai. Wannan kuwa ta tā zama alama a gare ka cewa Ni na aike ka. Bayan ka fitar da mutanen daga Masar, za ku yi sujada ga Allah a kan dutsen nan.” **13** Musa ya ce wa Allah, “A ce ma na tafi wurin Isra’ilawa na ce musu, ‘Allah na kakanninku ya aiko ni wurinku,’ in suka tambaye ni, ‘Mene ne sunansa?’ Me zan ce?” **14** Allah ya ce wa Musa, “NI NE wanda NINE. Abin da za ka fada wa Isra’ilawa ke nan cewa, ‘NI NE, ya aiko ni wurinku.’” **15** Allah ya kuma ce wa Musa, “Ka fada wa Isra’ilawa, ‘Ubangiji, Allah na kakanninka, Allah na Ibrahim, Allah na Ishaku da kuma Allah na Yakub, ya aiko ni wurinku.’ Wannan shi ne sunana har abada, sunan da za a tuna da ni daga tsara zuwa tsara ke nan. **16** “Tafi ka tattara dattawan Isra’ila, ka ce musu, ‘Ubangiji, Allah na kakanninku, Allah na Ibrahim, Ishaku da Yakub, ya bayyana a gare ni ya ce, Na lura da ku, na kuma ga abubuwani da ake yi muku a Masar. **17** Na kuma yi alkawari, zan fitar da ku daga azabarku a Masar zuwa kasar Kan’aniyawa, Hittiyawa, Amoriyawa, Feriziyawa, Hiwiyawa da Yebusiyawa, kasa mai Zub da madara da zuma.” **18** “Dattawan Isra’ila za su saurare ka. Sa’an nan da kai da dattawan Isra’ila, za ku tafi wurin sarkin Masar, ku ce masa, ‘Ubangiji, Allah na Ibraniyawa, ya sadu da mu. Bari mu yi tafiyar kwana uku zuwa cikin hamada domin mu yi hadaya wa Ubangiji Allahnmu.’ **19** Amma na san cewa sarkin Masar ba zai yarda ku tafi ba, sai hannu mai karfi ya tilasta shi. **20** Saboda haka zan miķa hannuna in bugi Masarawa da duk al’ajaban da zan aikata a cikinsu. Bayan haka zai bar ku, ku tafi. **21** “Zan kuma sa mutanen su sami tagomashi daga wurin Masarawa, saboda sa’ad da za ku fita, ba za ku fita hannu wofi ba. **22** Kowace mace ta tambayi maķwabciyarta, da kuma duk wata macen da take cikin gidanta, kayayyakin azurfa da na zinariya da kuma na riguna, wadanda za ku sa wa’ya’yanlu maza da mata. Ta haka nan za ku washe Masarawa.”

4 Musa ya amsa ya ce, “In ba su gaskata ni ba, suka kuma ce, ‘Ubangiji bai bayyana gare ka ba fa?’” **2** Sai Ubangiji ya ce, “Mene ne wannan a hannunka?” Musa ya amsa ya ce, “Sanda.” **3** Sai Ubangiji ya ce, “Jefahshi kasa.” Musa ya jefahshi kasa, sai sandan ya zama maciji, Musa kuwa ya gudu daga gare shi. **4** Sai Ubangiji ya ce masa, “Sa hannunka ka dauke shi ta wutsiya.” Sai Musa ya miķa hannu, ya kama macijin, macijin kuwa ya dawo sanda a hannunsa. **5** Ubangiji ya ce, “Wannan zai sa su ba da gaskiya cewa Ubangiji, Allah na kakanninsu, Allah na Ibrahim, Allah na Ishaku, da kuma Allah da Yakub, ya bayyana gare ka.” **6** Sa’an nan Ubangiji ya ce, “Sa hannunka cikin rigarka.” Sai Musa ya sa hannunsa cikin rigarsa, sa’ad da ya fitar da shi, sai hannun ya a kuturce fari fat, kamar kankara. **7** Sai Ubangiji ya ce, “Yanzu, mayar da hannunka a rigarka.” Sai Musa ya sa hannunsa cikin rigarsa, da ya fitar da shi, sai hannun ya koma kamar sauran jikinsa. **8** Sa’an nan Ubangiji ya ce, “In ba su gaskata ba, ko kuma ba su kula da mu’ujiza ta fari ba, wataķila su gaskata da ta biyun. **9** Amma in ba su gaskata mu’ujizan nan biyu ba, ko kuwa ba su saurare ka ba, sai ka dibo ruwa daga Nilu, ka zuba a busasshiyar kasa. Ruwan da ka debo daga kogin zai zama jini a kasar.” **10** Musa ya ce wa Ubangiji, “Ya Ubangiji, ni ban mai iya magana ba ne, ban taba iya ba, ko a yanzu ma, bayan ka yi magana da ni, gama ni mai nauyin baki ne, mai nauyin harshe kuma.” **11** Ubangiji ya ce masa, “Wa ya ba mutum bakinsa? Wa yake maishe shi kurma ko bebe? Wa yake ba shi gani ko yā makanta shi? Ashe ba Ni Ubangiji ba ne? **12** Yanzu tafi, zan taimake ka ka yi magana, zan kuma koya maka abin da za ka fada.” **13** Amma Musa ya ce, “Ya Ubangiji, ina rokonka, ka nemi wani ka aika.” **14** Sai Ubangiji ya yi fushi da Musa ya ce, “Dan’uwanka Haruna Balawe, ba ya nan ne? Na san ya iya magana. Ya riga ya kama hanya don yā sadu da kai, zai kuma yi farin ciki sa’ad da ya gan ka. **15** Za ka yi masa magana. Ka kuma sa masa maganata a baki; zan kuma taimake ku magana, in koya muku abin da za ku yi. **16** Zai yi magana da mutane a madadinka, zai

zama kamar bakinka, kai kuwa kamar Allah a gare
shi. 17 Amma ka dauki wannan sanda a hannunka
domin yā aikata mu'ujizan.” 18 Sai Musa ya koma
wurin Yetro surukinsa, ya ce masa, “Bari in koma
wadannan mutane su yi aiki mai tsanani sosai, don
wurin mutanena a Masar, in ga ko da mai rai a kada su sami zarafin kasa kunne ga maganganun
cikinsu.” Yetro ya ce, “Tafi, ka kuma sauva lafiya.” 19
karya.” 10 Sai shugabanni masu aikin gandu suka
Ubangiji ya riga ya gaya wa Musa a Midiyen, “Koma
Masar, domin dukan mutanen da suke neman su
kashe ka sun mutu.” 20 Sai Musa ya dauki matarsa
hanya zuwa Masar. Ya kuma dauki sandan Allah a
hannunsa. 21 Ubangiji ya ce wa Musa, “Bayan ka
koma Masar, ka tabbata ka aikata dukan mu'ujizan
da na sa cikin ikonka a gabon Fir'auna. Amma zan
taurare zuciyarsa domin kada yā bar mutanen su
tattara bunnun da za su yi amfani da su, maimakon
da na sa cikin ikonka a gabon Fir'auna. Amma zan
ku na kowace rana kamar yadda kuke yi sa'ad da
tafi. 22 Sa'an nan ka gaya wa Fir'auna, ‘Ga abin da
Ubangiji ya ce; Isra'ilawa shi ne dan farina, 23 na gaya
maka, “Ka bar dana yā tafi domin yā yi mini sujada.”
24 Ya zama kuwa sa'ad da Musa yake
masauki a kan hanya sai Ubangiji ya gamu da shi, ya
nema ya kashe shi. 25 Amma Ziffora ta dauki dutsen
kankara mai ci, ta yanke lobar danta ta taba kafafun
Musa da shi. Ta ce, “Tabbataccce kai angon jini ne a
gare ni.” 26 Sai Ubangiji ya kyale shi. (A lokacin ta
ce “angon jini,” tana nufin kaciya.) 27 Ubangiji ya ce
ya umarce shi yā aikata. 29 Musa da Haruna suka
tattara dukan dattawan Isra'ilawa, 30 sai Haruna ya
gaya musu dukan abin da Ubangiji ya ce wa Musa.
31 sai suka gaskata. Sa'ad da suka ji cewa Ubangiji ya damu
da su, ya kuma ga azabarsu, sai suka durkusa suka yi
sujada.

su su yi tubula daidai yawan tubalin da suka saba yi,
kada ku rage. Ragwaye ne, shi ya sa suke kuka cewa,
fita suka gaya wa mutanen Isra'ilila, “Ga abin da
Fir'auna ya ce, ‘Ba zan kara ba ku tattaka ba. 11 Ku
tafi ku nemo wa kanku tattaka duk inda za ku samu,
amma ba za a rage aikinku ba ko kadan.’” 12 Saboda
haka mutane suka warwatsu ko'ina a Masar domin
tattara bunnun da za su yi amfani da su, maimakon
tattaka. 13 Shugabanni gandu suka dinga matsa
musu suna cewa, “Ku cika aikin da aka bukace
ku na kowace rana kamar yadda kuke yi sa'ad da
kuke da tattaka.” 14 Manyan Isra'ilawa wadanda
shugabanni gandun Fir'auna suka nadā, suka sha
dūka, aka kuma yi musu tambayoyi ana cewa, “Don
me ba ku cika yawan tubula na jiya da na yau kamar
dan farinka.” 24 Ya zama kuwa sa'ad da Musa yake
yadda kuka saba ba?” 15 Sai manyan Isra'ilawa masu
bi da aikin gandu suka tafi wurin Fir'auna suka yi
roko suna cewa, “Don me kake yi wa bayinka haka?
16 Ba a ba wa bayinka tattaka, duk da haka ana ce
manu, “Ku yi tubula!” Ana wa bayinka dūka, amma
fa laifin na mutanenka ne.” 17 Fir'auna ya ce, “Ku
ce ragwaye nel Shi ya sa kuke cewa, ‘Bari mu tafi mu yi
wa Haruna, “Tafi cikin hamada ka sadu da Musa.”
hadaya wa Ubangiji.” 18 Ku face yanzu daga nan, ku
koma wurin aikinku. Ba za a ba ku tattaka ba, kuma
shi. 28 Sai Musa ya gaya wa Haruna dukan abin da
doles ku fid da tubula kamar yadda kuka saba.” 19
Ubangiji ya aike yā fada, da kuma dukan mu'ujizan
Manyan Isra'ilawa da suke bi da aikin gandu suka
da ya umarce shi yā aikata. 29 Musa da Haruna suka
gane cewa sun shiga uku, sa'ad da aka gaya musu,
tattara dukan dattawan Isra'ilawa, 30 sai Haruna ya
“Ba za ku rage yawan tubulan da aka bukace ku ku
gaya musu dukan abin da Ubangiji ya ce wa Musa.
yi na kowace rana ba.” 20 Da suka bar Fir'auna, sai
Ya kuma aikata mu'ujizan a gabon mutanen, 31 sai
suka sadu da Musa da Haruna suna jira su sadu da
su, 21 sai suka ce, “Bari Ubangiji yā duba, yā kuma
hukunta ku! Kun maishe mu abin kyama ga Fir'auna
da bayinsa, kuka kuma sa musu takobi a hannunsu
don su kashe mu.” 22 Musa ya koma wurin Ubangiji
ya ce, “Ya Ubangiji, don me ka kawo wahala a kan
mutanen nan? Abin da ya sa ka aiko ni ke nan? 23
Gama tun da na tafi wurin Fir'auna, na yi masa
magana da sunanka, sai ya fara gasa wa mutanen
nan azaba, ba ka kuma ceci mutanenka.”

5 Daga bisani sai Musa da Haruna suka tafi wurin

Fir'auna suka ce, “Ga abin da Ubangiji, Allah
na Isra'ilawa ya ce, ‘Bari mutanena su tafi domin su
yi mini biki a hamada.’” 2 Fir'auna ya ce, “Wane
ne Ubangiji da zan yi biyayya da shi, har in bar
Isra'ilawa su tafi? Ban san Ubangiji ba, kuma ba zan
bar Isra'ilawa su tafi ba.” 3 Sai suka ce, “Allah na
ibraniyawa ya sadu da mu. Yanzu bari mu dauki
tafiyar kwana uku cikin hamada domin mu miša
hadaya ga Ubangiji Allahnmu, don kada yā buga mu
da annoba ko takobi.” 4 Amma sarkin Masar ya ce
wa, “Musa da Haruna, don me kuke hana mutanen
yin aikinsu? Ku koma wurin aikinku!” 5 Sa'an nan
Fir'auna ya ce, “Ga shi mutane sun yi yawa a kasar
Masar, ku kuma yanzu kuna so ku hana su yin aiki.”
6 A wannan rana Fir'auna ya ba da wannan umarni
wa shugabanni masu gandu, 7 “Kada ku kara ba wa
mutanen ciyawar tattaka domin su yi tubula, bari su
tafi su tattara tattaka da kansu. 8 Ku kuma bukace

su su yi tubula daidai yawan tubalin da suka saba yi,
kada ku rage. Ragwaye ne, shi ya sa suke kuka cewa,
fita suka gaya wa mutanen Isra'ilila, “Ga abin da
Fir'auna ya ce, ‘Ba zan kara ba ku tattaka ba. 11 Ku
tafi ku nemo wa kanku tattaka duk inda za ku samu,
amma ba za a rage aikinku ba ko kadan.’” 12 Saboda
haka mutane suka warwatsu ko'ina a Masar domin
tattara bunnun da za su yi amfani da su, maimakon
tattaka. 13 Shugabanni gandu suka dinga matsa
musu suna cewa, “Ku cika aikin da aka bukace
ku na kowace rana kamar yadda kuke yi sa'ad da
kuke da tattaka.” 14 Manyan Isra'ilawa wadanda
shugabanni gandun Fir'auna suka nadā, suka sha
dūka, aka kuma yi musu tambayoyi ana cewa, “Don
me ba ku cika yawan tubula na jiya da na yau kamar
dan farinka.” 24 Ya zama kuwa sa'ad da Musa yake
yadda kuka saba ba?” 15 Sai manyan Isra'ilawa masu
bi da aikin gandu suka tafi wurin Fir'auna suka yi
roko suna cewa, “Don me kake yi wa bayinka haka?
16 Ba a ba wa bayinka tattaka, duk da haka ana ce
manu, “Ku yi tubula!” Ana wa bayinka dūka, amma
fa laifin na mutanenka ne.” 17 Fir'auna ya ce, “Ku
ce ragwaye nel Shi ya sa kuke cewa, ‘Bari mu tafi mu yi
wa Haruna, “Tafi cikin hamada ka sadu da Musa.”
hadaya wa Ubangiji.” 18 Ku face yanzu daga nan, ku
koma wurin aikinku. Ba za a ba ku tattaka ba, kuma
shi. 28 Sai Musa ya gaya wa Haruna dukan abin da
doles ku fid da tubula kamar yadda kuka saba.” 19
Ubangiji ya aike yā fada, da kuma dukan mu'ujizan
Manyan Isra'ilawa da suke bi da aikin gandu suka
da ya umarce shi yā aikata. 29 Musa da Haruna suka
gane cewa sun shiga uku, sa'ad da aka gaya musu,
tattara dukan dattawan Isra'ilawa, 30 sai Haruna ya
“Ba za ku rage yawan tubulan da aka bukace ku ku
gaya musu dukan abin da Ubangiji ya ce wa Musa.
yi na kowace rana ba.” 20 Da suka bar Fir'auna, sai
Ya kuma aikata mu'ujizan a gabon mutanen, 31 sai
suka sadu da Musa da Haruna suna jira su sadu da
su, 21 sai suka ce, “Bari Ubangiji yā duba, yā kuma
hukunta ku! Kun maishe mu abin kyama ga Fir'auna
da bayinsa, kuka kuma sa musu takobi a hannunsu
don su kashe mu.” 22 Musa ya koma wurin Ubangiji
ya ce, “Ya Ubangiji, don me ka kawo wahala a kan
mutanen nan? Abin da ya sa ka aiko ni ke nan? 23
Gama tun da na tafi wurin Fir'auna, na yi masa
magana da sunanka, sai ya fara gasa wa mutanen
nan azaba, ba ka kuma ceci mutanenka.”

6 Sa'an nan Ubangiji ya ce wa Musa, “Yanzu za
ka gan abin da zan yi da Fir'auna. Zan sa shi
doles yā bar su su tafi, har ma yā iza kyeyarsu don
su bar kasarsa!” 2 Allah ya kuma ce wa Musa, “Ni
ne Ubangiji. 3 Na bayyana ga Ibrahim, ga Ishaku
da kuma ga Yakub a matsayin Allah Madaukaki,
amma sunan nan nawa Ubangiji, ban bayyana kaina
a gare su ba. 4 Na kuma kafa alkawari da su don in
ba su kasar Kan'ana, inda suka yi zaman ba'uncu.
5 Ban da haka ma, na ji nishe-nishen Isra'ilawa,
wadanda Masarawa suka bautar, na kuma tuna da
alkawarinna. 6 “Saboda haka, ka ce wa Isra'ilawa,
‘Ni ne Ubangiji, zan kuma fitar da ku daga bauta

ta Masarawa. Zan'yantar da ku daga zama bayinsu, kuma zai zama annabinka. **2** Za ka fadi kome na da karfina zan fanshe ku, in kawo hukunci mai zafi umarce ka, dan'uwanka Haruna kuwa zai fada wa a kansu, don in cece ku. **7** Zan dauke ku tamkar Fir'una, yă bar Isra'ilawa su fita daga kasarsa. **3** mutanena, in kuma zama Allahnku. Sa'an nan za Amma zan taurare zuciyar Fir'una, kuma ko da na ku sani Ni ne Ubangiji Allahnku, wanda ya fitar da ninku mu'ujizai da kuma alamu a Masar, **4** ba zai ku daga wahalar Masarawa. **8** Zan kuwa kawo ku saurare ku ba. Don haka zan miika hannuna a kan a kasar da na rantse da hannun da na daga sama, Masar, in murkushe ta da bala'i iri-iri, bayan haka cewa zan ba wa Ibrahim, wa Ishaku, da kuma wa zan fitar da taron mutanen Isra'ilada daga kasar Masar Ya'kub. Zan ba da ita gare ku gădo. Ni ne Ubangiji." **9** **5** Masarawa kuwa Musa ya fada wa Isra'ilawa wannan magana, amma za su san cewa ni ne Ubangiji sa'ad da na miika ba su kasa kunne a gare shi ba, don bacin rai saboda hannuna a kan Masar, na kuma fitar da Isra'ilawa tsananin aikin bauta. **10** Sa'an nan Ubangiji ya ce wa daga gare ta." **6** Musa da Haruna suka aikata yadda Musa, **11** "Koma ka ce wa Fir'una sarkin Masar, ya Ubangiji ya umarce su. **7** Musa yana da shekara bar Isra'ilawa su fita daga kasarsa." **12** Amma Musa tamanin da haihuwa, Haruna kuma yana da shekara ya ce wa Ubangiji, "In Isra'ilawa ba su ji ni ba, yaya tamanin da uku, sa'ad da suka yi magana da Fir'una. Fir'una zai ji ni, da yake ina magana da kyar?" **13** **8** Ubangiji ya ce wa Musa da Haruna, **9** "Sa'ad da Ubangiji ya yi magana da Musa da Haruna game da Fir'una ya ce muku, 'Aikata wani al'ajabi,' sai ka ce Isra'ilawa da Fir'una sarkin Masar, ya umarce su wa Haruna, 'Dauki sandanka ka jefa shi a kasa, a su fitar da Isra'ilawa daga Masar. **14** Wadannan su gaban Fir'una,' zai kuwa zama maciji." **10** Sai Musa ne shugabannin iyalansu. 'Ya'yan Ruben maza dan da Haruna suka tafi wurin Fir'una, suka yi yadda farin Isra'ilu su ne, Hanok da Fallu, Hezron da Karmi. Ubangiji ya umarce su. Haruna ya jefa sandansa Wadannan su ne dangin Ruben. **15** 'Ya'yan Simeyon kasa, a gaban Fir'una da bayinsa, sai sandan ya maza su ne, Yemuwel, Yamin, Ohad, Yakin, Zohar zama maciji. **11** Fir'una kuwa ya kira masu hikima da Sha'ul dan mutuniyar Kan'ana. Wadannan su ne da masu sihiri, sai bokayen Masarawa ma suka yi dangin Simeyon. **16** Wadannan su ne sunayen'ya'yan irin abubuwnan da bokancinsu. **12** Kowanbensu Lawi maza bisa ga abin da aka rubuta, Gershon, ya jefa sandansa kasa, ya kuwa zama maciji. Amma Kohat da Merari. Lawi ya yi shekara 137. **17** 'Ya'yan sandan Haruna ya hadiye sandunansu. **13** Duk da Gershon maza, bisa ga dangi su ne, Libni da Shimeyi. haka zuciyar Fir'una ta taurare, bai kuwa saurare **18** 'Ya'yan Kohat maza, su ne, Amram, Izhar, Hebron su ba, kamar dai yadda Ubangiji ya riga ya fada. **14** da Uzziyel. Kohat ya yi shekara 133. **19** 'Ya'yan Sa'an nan Ubangiji ya ce wa Musa, "Zuciyar Fir'una Merari maza, su ne, Mali da Mushi. Wadannan su ne taurariya ce, ya ki yă bar mutanen su tafi. **15** Ka je dangin Lawi bisa ga abin da aka rubuta. **20** Amram wurin Fir'una da safe, yayinda za shi kogi. Ka jira a ya auri'yar' uwarr mahafinsa Yokebed, wadda ta bakin Nilu don ka sadu da shi, ka dauki sandan nan haifa masa Haruna da Musa. Amram ya yi shekara da ya canja zuwa maciji a hannunka. **16** Sa'an nan 137. **21** 'Ya'yan Izhar maza, su ne, Kora, Nefeg da ka ce masu, 'Ubangiji, Allah na Ibraniyawa, ya aiko Zikri. **22** 'Ya'yan Uzziyel maza, su ne, Mishayel, ni in fada mafa, Ka bar mutanena su tafi domin su Elzafan da Sitri. **23** Haruna ya auri Elisheba, ya yi mini sujada a hamada. Amma har yanzu ba ka yi Amminadab, 'yar' uwarr Nashon, sai ta haifa masa Nadab da Abihu, Eleyazar da Itamar. **24** 'Ya'yan Kora maza, su ne, Assir, Elkana da Abiyasaf. Wadannan su ne dangin Kora. **25** Eleyazar dan Haruna, ya auri daya daga cikin'yan matan Futiyl, sai ta haifa masa Finehas. Wadannan su ne shugabannin iyalan Lawi, dangi, dangi. **26** Wannan Haruna da Musa ne, wadanda Ubangiji ya yi musu magana ya ce, "Ku fitar da Isra'ilawa daga Masar bangare-bangare." **27** Su ne suka yi magana da Fir'una sarkin Masar game kuma dukan tafkunansu, za su zama jini." Jini zai da fitar da Isra'ilawa daga Masar, wannan Musa da kasance ko'ina a Masar, har ma a cikin abubuwnan 18 Kifi a ciki Nilu za su mutu, ruwan kuma zai yi doyi; Masarawa ba za su iya shan ruwansa ba." **19** Ubangiji ya ce wa Musa, "Ka ce wa Haruna, 'Ka dauki sandanka, ka miika hannunka kan ruwan Masar, kan kogunansu da rafuffukansu da kududdufansu da Haruna. **28** Ana nan, sa'ad da Ubangiji ya yi magana da Musa a Masar, **29** ya ce masa, "Ni ne Ubangiji. Sai ka fada wa Fir'una sarkin Masar kome da na fada maka." **30** Amma Musa ya ce wa Ubangiji, "Ni mai nauyin baki ne, ina magana da kyar, kaka Fir'una kuma dukan tafkunansu, za su zama jini." Jini zai yi waris sosai yadda Masarawa ba su iya shan ruwan ba. Jini ya bazu ko'ina a Masar. **22** Amma bokayen

7 Sai Ubangiji ya ce wa Musa, "Duba, na maishe ka kamar Allah ga Fir'auna, dan'uwanke Haruna

39

Fitowa

Haruna ba, kamar dai yadda Ubangiji ya riga ya fada. 20 Sai Ubangiji ya ce fada. 23 A maimakon yā saurara, sai ya juya ya koma fadarsa, bai ma damu da abin da aka yi ba. 24 Sai dukan Masarawa suka yi ta tonon gefen Nilu don su sami ruwan sha, domin ba su iya shan ruwan kogin ba. 25 Kwana bakwai suka wuce bayan da Ubangiji ya bugi kogin.

8 Sa'an nan Ubangiji ya ce wa Musa, "Ka je wurin Fir'auna, ka ce masa, 'Ga abin da Ubangiji yana cewa, ka bar mutanena su tafi domin su yi mini sujada. 2 In ka ki barinsu, zan hore ka da annoban kwadi a dukan kasarka. 3 Nilu zai cika da kwadi. Za su haura zuwa cikin fadanka da kan gadonka, cikin gidajen bayinka da kan mutanenka, cikin kwanonin toyetoyenka da na cin abincinka. 4 Kwafin nan za su yi ta tsalle a kanka, da kan mutanenka, da kuma kan dukan bayinka.'" 5 Sai Ubangiji ya ce wa Musa, "Ka ce wa Haruna, 'Ka mi'ka hannunka da sandanka bisa koguna da rafuffuka da kuma kududdufai, ka sa kwadi su fito su mamaye Kasar Masar.'" 6 Sai Haruna ya mi'ka hannunsa bisa ruwan Masar, kwadi kuwa suka fito, suka mamaye Kasar Masar. 7 Amma bokaye ma suka yi abubuwani nan ta wurin sihirinsu; suka sa kwadi suka fito suka mamaye Kasar Masar. 8 Fir'auna ya kira Musa da Haruna ya ce, "Yi addu'a ga Ubangiji yā dāuke kwadi daga gare ni da mutanena, zan kuwa bar mutanenu su tafi su yi hadaya ga Ubangiji." 9 Musa ya ce wa Fir'auna, "Na ba ka dama ka ba da lokacin da zan yi addu'a dominika da kuma bayinka da mutanenka, gidajenku kuwa za su rabu da kwadi, amma ban da wadanda suke cikin Nilu." 10 Fir'auna ya ce, "Gobe." Musa ya amsa, "Za a yi kamar yadda ka fada, domin ka sani babu wani kamar Ubangiji, Allahnmu. 11 Kwafin za su bar ka da gidajenka, bayinka da mutanenka; za su kasance a Nilu ne kafai." 12 Bayan Musa da Haruna sun bar Fir'auna, Sai Musa ya yi kuka ga Ubangiji saboda kwafin da ya kawo a bisa Fir'auna. 13 Sai Ubangiji ya yi abin da Musa ya nema. Kwafin suka mutu a gidaje, da filaye, da kuma gonaki. 14 Aka jibga su tsibi-tsibi, Kasar ta yi doyi saboda su. 15 Amma da Fir'auna ya ga an sami sauksi, sai ya taurare, ya ki yā saurari Musa da Haruna kamar dai yadda Ubangiji ya riga ya fada. 16 Sa'an nan Ubangiji ya ce wa Musa, "Ka ce wa Haruna, 'Mi'ka hannunka ka bugi kurar kasa,' dukan kurar kasa Masar kuwa za tā zama kwari masu cizo." 17 Suka yi haka, da Haruna ya mi'ka hannunsa da sandan, ya bugi kurar kasa, sai kwari masu cizo suka fito a kan mutane da dabbobi. Dukan kurar, ko'ina a kasar Masar ta zama cinnaku. 18 Sa'ad da bokayen Fir'auna suka yi kokari yin sihiri iri na rufe ido domin su fito da kwari, sai suka kasa. Kwari masu cizo kuwa suka rufe mutane da dabbobi. 19 Sai bokaye suka ce wa Fir'auna, ta Isra'ilawan da a ciki." Amma zuciyar "Wannan fa da hannun Allah a ciki." Amma zuciyar Fir'auna ta taurare, bai kuwa bar mutanen su tafi Fir'auna ta taurare, bai kuwa saurara ba, kamar dai

yadda Ubangiji ya riga ya fada. 20 Sai Ubangiji ya ce wa Musa, "Ka tashi da sassafe ka sadu da Fir'auna a lokacin da za shi kogi, ka ce masa, 'Ga abin da Ubangiji yana cewa, bari mutanena su tafi, don su yi mini sujada. 21 In ba ka bar mutanena suka tafi ba, zan turo da tarin kuda a kamka da bayinka, a kan mutanenka da cikin gidajenka. Gidajen Masarawa za su cika da kudaje, har ma da kasa inda za su taka. 22 "Amma zan kebe yankin Goshen, inda mutanena suke don kada kudaje su ta'ba wurin, domin ka sani cewa Ni, Ubangiji, ina cikin wannan kasa. 23 Zan sa iyaka tsakanin jama'ata da jama'arka. Gobe ne wannan mu'ujiza za tā auku." 24 Ubangiji kuwa ya yi haka. Tarin kuda suka zubo a fadar Fir'auna da cikin gidajen bayinsa, da ko'ina a Masar, Kasar kuwa ta lalace saboda kudaje. 25 Sai Fir'auna ya kira Musa da Haruna ya ce, "Ku tafi, ku mi'ka hadaya ga Allahnku, a nan a cikin kasar." 26 Amma Musa ya ce, "Wannan ba zai yiwu ba. Hadayun da mukan mi'ka wa Ubangiji, Allahnmu haram ne ga Masarawa. In kuwa muka mi'ka hadayun da suke haram a idanunsu, ba za su jajife mu ba? 27 Dole mu yi tafiyi kwana uku cikin hamada domin mi'ka hadayu ga Ubangiji Allahnmu, yadda ya umarce mu." 28 Fir'auna ya ce, "Zan bar ku ku tafi, don ku mi'ka hadayu ga Ubangiji Allahnku, a cikin hamada, amma ba za ku tafi da nisa ba. Yanzu ku yi mini addu'a." 29 Musa ya amsa, "Da zarar na bar ka, zan yi addu'a ga Ubangiji, gobe kuwa kudaje za su bar Fir'auna da fadawansa da kuma mutanensa. Sai dai a tabbata Fir'auna bai sāke yin rudi ta wurin kīn barin mutane su tafi su mi'ka hadayu ga Ubangiji ba." 30 Sa'an nan Musa ya rabu da Fir'auna, ya kuma yi addu'a ga Ubangiji, 31 Ubangiji kuwa ya yi abin da Musa ya roka. Kudaje suka rabu da Fir'auna da fadawansa da kuma mutanensa; ba kudan da ya rage. 32 Amma a wannan lokaci ma, Fir'auna ya taurare zuciyarsa, bai kuma bar mutanen suka tafi ba.

9 Sai Ubangiji ya ce wa Musa, "Ka je wurin Fir'auna ka ce masa, 'Ga abin da Ubangiji Allah na Ibraniyawa ya ce, "Ka bar mutanena su tafi, domin su yi mini sujada." 2 In ka ki ka bar su su tafi, kana ta rikonsu, 3 hannun Ubangiji zai kawo muguar annoba a kan dabbobinka a gona, a kan dawakanka, da jakuna da rakuma, da kuma a kan shanunka da tumaki da awaki. 4 Amma Ubangiji zai raba tsakanin dabbobin Isra'il da na Masar, saboda kada wata dabbar Isra'ilawa ta mutu.'" 5 Sai Ubangiji ya sa lokaci ya ce, "Gobe Ubangiji zai yi wannan a kasar." 6 Kashegari Ubangiji ya yi haka. Dukan dabbobin Masarawa suka mutu, amma babu dabba guda ta Isra'ilawan da ta mutu. 7 Fir'auna ya aiki mutane su bincika, sai suka tarar babu dabba guda da dabbobi. 8 Sa'an nan Ubangiji ya ce wa Musa da Haruna,

"Dibi tokar matoya cike da tafin hannuwanlu, Musa masu zafi su fiffito bisa mutane da dabbobi a dukan kasar." **10** Sai suka dibi tokar matoya, suka tsaya a gabon Fir'auna, Musa ya watsa ta a iska, sai marurai masu zafi suka fiffito bisa mutane da dabbobi. **11** Bokaye suka kasa tsayawa a gabon Musa saboda maruran da suke bisansu da a kan dukan Masarawa. **12** Amma Ubangiji ya taurare zuciyar Fir'auna, bai kuwa saurare Musa da Haruna ba kamar yadda Ubangiji ya riga ya ce wa Musa. **13** Sa'an nan Ubangiji ya ce wa Musa, "Tashi da sassafe, ka sadu, da Fir'auna, ka ce masa, 'Ga abin da Ubangiji, Allah na Ibraniyawa ya ce, Ka bar mutanena su tafi don su yi mini sujada, **14** ko kuwa a wannan lokaci zan aika da cikakkiyar annoba mai karfi a kanka da a kan fadawanka da mutanenka, domin ka san cewa ba kama da ni a dukan duniya. **15** Gama da ni kaina na mika hannuna na buge ka da jama'arka da annoba, ai, da an hallaka ku a duniya kakaf. **16** Amma na bar ka ka rayu domin in nuna maka ikona, domin kuma sunana ya zama abin darajantawa a dukan duniya. **17** Har yanzu kana gaba da mutanena, ba ka kuma bar su su tafi ba. **18** Saboda haka, gobe war haka, zan sa a yi kankara mai tsananin gaske, irin wadda Masar ba ta taba gani ba tun kahuwarta, har ya zuwa yanzu. **19** Yanzu, ka ba da umarni a dawo da shanunku da kuma kome da kuke da shi wanda yake a gona zuwa gida, gama kankarar za ta kashe kowane mutum ko dabba wadda take a gona wadda ba a kawo cikin gida ba, sa'ad da ta fado." **20** Wadansu daga cikin dattawan Fir'auna suka cika da tsoro saboda abin da Ubangiji ya fada, nan da nan suka shigo da dabbobinsu da bayinsu da sauri daga gona zuwa cikin gida. **21** Amma wadanda ba su kula da maganar Ubangiji ba, suka bar bayinsu da dabbobi a gona. **22** Sa'an nan Ubangiji ya ce wa Musa, "Mika hanniuruka sama don a yi kankara a bisa dukan Masar, a bisa mutane da dabbobi, da bisa dukan abubuwana da suke girma a gonakin Masar." **23** Da Musa ya mika sandansa sama, sai Ubangiji ya aiko da tsawa da kankara, da walakiya har kasa. Ta haka Ubangiji ya yi ruwan kankara a bisa kasar Masar; **24** kankara ta fado, walakiya kuma tana ta wulkawa. Wannan ce kankara mafi munin da aka taba yi, a dukan kasar Masar, tun taririn kahuwarta na zaman al'umma. **25** Ko'ina a Masar kankara ta bugi duk abin da yake a gonaki, mutane da dabbobi, ta bugi duk ganyaye da suke a gonaki, ta kuma ragargaza kowane itace. **26** Wuri guda kadai da ba a yi ruwan kankara ba, shi ne yankin Goshen, inda Isra'ilawa suke. **27** Sai Fir'auna ya aika a kira Musa da Haruna. Ya ce musu, "A wannan karo na yi zunubi. Ubangiji, shi ne da gaskiya, ni da mutane mu ke da kuskure. **28** Ku roki Ubangiji, ya tsai da tsawar da kankarar.

Ni kuwa na yi alkawari zan bar ku tafin, ba za ku kara tsayawa a nan ba." **29** Musa ya amsa, "To, da kyau, da zarar na fita daga birnin, zan yi addu'a ga Ubangiji, tsawar za ta tsaya, kankarar kuma za ta daina, don ku sani cewa duniya ta Ubangiji ce. **30** Amma na san cewa kai da fadawanka, har wa yau ba ku ji tsoron Ubangiji Allah ba tukuna." **31** (Rama da sha'ir suka lalace, gama sha'ir ya riga ya nuna, rama kuwa tana fid da kai. **32** Alkama da gero kam, ba a hallaka su ba, gama lokacin nunansi bai yi ba tukuna.) **33** Sai Musa ya tashi daga gabon Fir'auna, ya fita daga birni. Da ya miha hanniuruka ta wajen Ubangiji, sai tsawa da kankara suka tsaya, kwararowar ruwa kuma ta dauke. **34** Da Fir'auna ya ga cewa ruwa da kankara da tsawa sun daina, sai ya sâke yin zunubi. Shi da fadawansa, suka taurare zukatansu. **35** Ta haka zuciyar Fir'auna ta taurare, bai kuwa bar Isra'ilawa suka tafi ba, kamar yadda Ubangiji ya riga ya fada ta wurin Musa.

10 Sai Ubangiji ya ce wa Musa, "Je wurin Fir'auna, gama na riga na taurare zuciyarsa da kuma zukatan fadawansa domin in aikata wadannan mu'ujizai nawu a tsakiyarsu, **2** don kuma ku gaya wa'ya'yanku da jikokinku yadda na tsanana wa Masarawa, da kuma yadda na aikata mu'ujizai a cikinsu, don ku sani ni ne Ubangiji." **3** Sai Musa da Haruna suka tafi wurin Fir'auna suka ce masa, "Ga abin da Ubangiji, Allah na Ibraniyawa ya ce, 'Har yaushe za ka ki kaskantar da kanka a gabana? Ka bar mutanena su tafi domin su yi mini sujada. **4** In ka ki ka bari su tafi, gobe zan aiko da fara a Kasarka. **5** Za su rufe fuskar kasar, har da ba za a iya ganin kasa ba. Za su cinye dan saurun abin da ya rage muku daga barnar kankara, za su cinye dukan itatuwan da suke girma a gonakinku. **6** Za su cika gidajenka, da na fadawanka, da na dukan Masarawa, abin da iyayenka da kakkanninka ba su taba gani ba, tun daga ranar da suka sami kansu a duniya, har ya zuwa yau." Sa'an nan Musa ya juuya, ya rabu da Fir'auna. **7** Fadawan Fir'auna suka ce masa, "Har yaushe mutumin nan zai zama mana tarko? Ka bar mutanen su tafi domin su yi wa Ubangiji Allahnsu sujada. Har yanzu ba ka san cewa Masar ta lalace ba?" **8** Sa'an nan aka dawo da Musa da Haruna wurin Fir'auna. Sai ya ce, "Ku tafi, ku yi wa Ubangiji Allahnsu sujada. Amma wa da wa za su tafi?" **9** Musa ya amsa, "Za mu tafi tare da kananamu, da tsosaffinmu, da'ya'yanmu maza da mata, da kuma garkunamu na shanu da tumaki, gama dole ne mu yi bikin ga Ubangiji." **10** Fir'auna ya ce, "Ubangiji ya taimaka bisa ga niyyarku, amma matanku da kanananku ba za su tafi ba! A fili yake kuna da niyyar mugunta. **11** Sam! Wannan ba zai taba yiwu ba, sai ko maza kadai su tafi su yi wa Ubangiji sujada, gama abin da kuke so ke nan." Sa'an nan aka kori Musa da Haruna daga gabon Fir'auna. **12** Sai Ubangiji ya ce wa Musa, "Mika hanniuruka a

bisa Masar domin fāra su sauko bisa kasar, su ci duk gaban jama'ar.) 4 Saboda haka Musa ya ce, "Ga abin abin da yake girma a gonaki, duk abin da kankara ta da Ubangiji ya ce, 'Wajen tsakar dare, zan ratsa rage.' 13 Saboda haka Musa ya miķa sandansa bisa dukan Masar. 5 Kowane dan fari, namiji, a Masar Masar, Ubangiji kuwa ya sa iskar gabas ta hura a zai mutu, daga kan dan fari na Fir'auna wanda zai kan kasar dukan dare da kuma dukan yini. Da safe ci gadon sarauta, har zuwa kan dan fari na baiwa, kuwa iskar ta kawo fāra; 14 suka mamaye kasar wadda take niķa, da kuma dukan'yan farin shanu. 6 duka, suka sauks a ko'ina a kasar. Ba a taba ganin Za a yi kuka mai zafi ko'ina a Masar, irin wadda ba a annobar fāra haka ba, ba kuwa za a kara ganin fāra taba yi ba, ba kuwa za a kara yi ba. 7 Amma a cikin kamar haka ba. 15 Suka rufe kasar har ta zama baki. Isra'ilawa, ba karen da zai yi haushi wa mutum ko Suka cinye abin da kankara ta rage, kowane tsiron dabba.' Ta haka za ku sani Ubangiji zai bambanta da yake girma a gonaki, da dukan'ya'yan itatuwa. tsakanin Masar da Isra'ilawa. 8 Dukan fadawan nan Babu danyen abin da ya ragu a kan itatuwa ko tsire-naka za su zo wurina, suna fādi a gabana suna cewa, tsire a dukan kasar Masar. 16 Fir'auna ya kira Musa 'Ka fita, kai da dukan jama'arkal! Sa'an nan zan fita.' da Haruna da gaggawa ya ce, "Na yi wa Ubangiji Daga nan sai Musa ya fita daga gaban Fir'auna a Allahnku zunubi, na kuma yi muku. 17 Yanzu ku gafarta mini zunubina a wannan karo, ku kuma yi addu'a ga Ubangiji Allahnku yā dauke wannan muguar annoba daga gare ni." 18 Sai Musa ya bar Fir'auna ya kuma yi addu'a ga Ubangiji. 19 Sai Ubangiji ya canja iska zuwa iska mai karfi ta yamma wadda ta dibi fārār zuwa Jan Teku. Babu fārān da suka rage a wani wuri a Masar. 20 Amma Ubangiji ya taurare zuciyar Fir'auna, bai kuwa bar Isra'ilawa suka tafi ba. 21 Sa'an nan Ubangiji ya ce wa Musa, "Mīka hannunka sama domin a yi duhu a bisa Masar, duhun da za a iya tabawa." 22 Sai Musa ya miķa hannunsa sama, aka kuma yi duhu baki Kirin bisa dukan kasar Masar na kwana uku. 23 Ba wanda ya iya gani wani ko yā bar wurinsa na kwana uku. Amma dukan Isra'ilawa sun kasance da haske a inda suke zama. 24 Sai Fir'auna ya aika aka kira Musa, ya kuma ce, "Ku tafi, ku yi wa Ubangiji sujada. Matanku da yaranku ma za su iya tafiya tare da ku; sai dai ku bar garkunanku na shanu da tumaki." 25 Amma Musa ya ce, "Dole ka bari mu kasance da hadayu, da kuma hadayu na konawa wadanda za mu miķa wa Ubangiji Allahnmu. 26 Dole dabbobinmu ma su tafi tare da mu; ko kofato ma, ba za a bari a baya ba. A cikinsu ne za mu dibi abin da za mu yi wa Ubangiji Allahnmu sujada. Ba mu kuma san irin abin da za mu miķa wa Ubangiji ba, sai mun kai can." 27 Amma Ubangiji ya taurare zuciyar Fir'auna, har bai yā sake su ba. 28 Fir'auna ya ce wa Musa, "Fita, ka ba ni wuri! Ka mai da hankali, kada ka kara bayyana a gabana, gama ran da ka sāke ganin fuskata, a ran nan za ka mutu." 29 Musa ya amsa, "Madalla, kamar yadda ka fāda, ba zan kara bayyana a gabanka ba."

11 To, fa, sai Ubangiji ya ce wa Musa, "Zan kara kawo annoba guda a kan Fir'auna da kan Masar. Bayan haka, zai bar ku, ku fita daga nan. Sa'ad da ya yi haka kuwa, zai kore ku gaba daya. 2 Ka fada wa mutane cewa dukan maza da mata, su roki makwabtansu kayan azurfa da na zinariya." 3 (Ubangiji ya sa mutane suka sami tagomashi a idon Masarawa, Musa kuwa ya sami girma sosai a cikin Kasar Masar a gaban fadawan Fir'auna da kuma a

gaban jama'ar.) 4 Saboda haka Musa ya ce, "Ga abin abin da Ubangiji ya ce, 'Wajen tsakar dare, zan ratsa rage.' 13 Saboda haka Musa ya miķa sandansa bisa dukan Masar. 5 Kowane dan fari, namiji, a Masar Masar, Ubangiji kuwa ya sa iskar gabas ta hura a zai mutu, daga kan dan fari na Fir'auna wanda zai kan kasar dukan dare da kuma dukan yini. Da safe ci gadon sarauta, har zuwa kan dan fari na baiwa, kuwa iskar ta kawo fāra; 14 suka mamaye kasar wadda take niķa, da kuma dukan'yan farin shanu. 6 duka, suka sauks a ko'ina a kasar. Ba a taba ganin Za a yi kuka mai zafi ko'ina a Masar, irin wadda ba a annobar fāra haka ba, ba kuwa za a kara ganin fāra taba yi ba, ba kuwa za a kara yi ba. 7 Amma a cikin kamar haka ba. 15 Suka rufe kasar har ta zama baki. Isra'ilawa, ba karen da zai yi haushi wa mutum ko Suka cinye abin da kankara ta rage, kowane tsiron dabba.' Ta haka za ku sani Ubangiji zai bambanta tsakanin Masar da Isra'ilawa. 8 Dukan fadawan nan naka za su zo wurina, suna fādi a gabana suna cewa, 'Ka fita, kai da dukan jama'arkal! Sa'an nan zan fita.' Daga nan sai Musa ya fita daga gaban Fir'auna a husace. 9 Ubangiji ya ce wa Musa, "Fir'auna zai Ki kasa kunne gare ka, sai na kara aikata wadansu mu'ujizai cikin Masar." 10 Musa da Haruna suka aikata dukan wadannan mu'ujizai a gaban Fir'auna, amma Ubangiji ya taurare zuciyar Fir'auna, bai kuwa bar Isra'ilawa su fita daga kasarsa ba.

12 Ubangiji ya ce wa Musa da Haruna a Masar, 2 "Wannan wata za tā zama a gare ku wata na farko, wata na fari na shekararku. 3 Ka fada wa dukan jama'ar Isra'ilawa cewa a rana ta goma ga wannan wata, kowane mutum zai dauki dan rago domin iyalinsa, daya domin kowane gida. 4 In akwai wani gidan da ba za su iya cinye rago guda dungum ba, saboda iyalin kima ne, to, sai su hada kai da makwabtansu, su dauki rago guda gwargwadon yawansu, bisa, ga abin da mutum guda zai ci. 5 Dabbobin da za ku zaśa, dole su zama bana daya, namiji marar tabo, za ku kuma kamo su daga cikin tumaki ko awaki. 6 Za ku turke dabbar har rana ta goma sha hufu ga wata, wato, sa'ad da dukan taron jama'ar Isra'ilila za su yanka ragunansu da yamma. 7 Sa'an nan za su dauki jinin, su shafa a gefen da yake saman dogaran kofa na gidajen da suke cin naman dabbobin. 8 A wannan dare, za su gasa naman, su ci da ganyaye masu dici, da kuma burodi marar yisti. 9 Kada ku ci nama danye, ko kuma dafaffe, amma a gasa shi, da kan, da kafafun, da kuma kayan cikin. 10 Kada ku bar kome yā kai gobe, abin da ya kai gobe kuwa, sai ku kone shi. 11 Ga yadda za ku ci shi, ku yi damara, takalma kuwa a kafafunku, kuna rike da sandungan tafiya a hannunku. Ku ci shi da gaggawa; Bikin Ketarewa ne na Ubangiji. 12 "A wannan dare, zan ratsa Masar, in bugi kowane dan fari, na mutum da na dabba, zan kuma hukunta dukan gumakan Masar. Ni ne Ubangiji. 13 Jinin zai zama alama a gare ku, a gidajen da kuke; sa'ad da kuwa na ga jinin, zan ketare ku. Ba wata annoba mai hallakarwa da za tā taba ku yayinda na bugi Masar. 14 "Wannan rana za tā zama muku abin tunawa dukan zamananku masu zuwa, za ku kiyaye ta kamar biki ga Ubangiji, dawwammamiiyar farilla ce har abada. 15 Kwana bakwai za ku ci burodi marar yisti. A rana ta fari,

za ku fid da yisti daga gidajenku gama duk wanda ya ci abu mai yisti daga rana ta fari har zuwa rana ta bakwai, za a fid da shi daga Isra'ila. **16** A rana ta fari, za ku yi taro mai tsarki, haka kuma za ku sâke yi a rana ta bakwai. Kada ku yi aiki a wadannan ranaku, sai dai ku shirya abinci domin kowa, abin da za ku yi ke nan kawai. **17** "Ku yi Bikin Burodi Marar Yisti domin a wannan rana ce na fitar da ku bangare-bangare daga Masar. Ku kiyaye wannan rana ta zama muku dawwammamiyar farilla wa tsara masu zuwa. **18** A wata na fari, za ku ci burodi marar yisti daga yammancin ranar goma sha hudu har zuwa yammancin ranar ashirin da daya. **19** Kada a sami yisti a gidajenku har kwana bakwai. Kuma duk wanda ya ci wani abu mai yisti, za a fid da shi daga taron jama'ar Isra'ila, ko bako ne, ko haiffaffen har zuwa yammancin ranar ashirin da daya. **20** Kada ku ci wani abincin da aka yi da yisti. Ko'ina kuka zauna, dole ku ci burodi marar yisti." **21** Sa'an nan Musa ya kira dukan dattawan iyalanku, ku yanka ragon Bikin Ketarewa. **22** Ku duka kunshin itacen hizzob, ku tsoma cikin jinin yâ fita daga kofar gidansa sai da safe. **23** Sa'ad da Ubangiji yake ratsa kasar don yâ bugi Masarawa, zai ga jinin a bisa da kuma gefen madogaran kofa, zai ketare kofar, ba zai bar mai hallakawa yâ shiga dokokin a matsayin dawwammamiyar farilla, da ku da'yâ yanku har abada. **25** Sa'ad da kuka shiga kasar da Ubangiji zai ba ku yadda ya alkawarta, ku kiyaye wannan biki. **26** Sa'ad da kuma'ya'yanku suka tambaye ku, 'Mece ce manufar wannan biki?' **27** Sai mutane suka rusuna, suka yi sujada. **28** Isra'ilawa suka tafi suka yi yadda Ubangiji ya umarci Musa da Haruna. **29** Da tsakar dare, sai Ubangiji ya karkashe dukan'ya'yan fari a kasar Masar, tun daga dan farin Fir'auna, wato, magajinsa, har zuwa dan fari na dan sarfa da yake kurkukur, har da'yâ yan fari na dabbobi. **30** Fir'auna da dukan fadawansa da kuma dukan Masarawa, suka tashi a cikin daren da kuka mai zafi, aka kuma ji kukan a ko'ina a cikin kasar Masar, gama ba gidan da ba a yi mutuwa ba. **31** A cikin daren, Fir'auna ya aika a kira Musa da Haruna ya ce, "Ku tashi, ku da jama'arku, ku fita daga cikin jama'ata. Ku tafi, ku bauta wa Ubangiji yadda kuka ce. **32** Ku kwashi garkunanku na tumaki da na awaki, da na shanu, ku yi tafiyarku kamar yadda kuka ce, amma ku sa mini albarka." **33** Masarawa suka matsa wa Isra'ilawa su fita daga kasarsu da sauri. Gama mutanen Masar sun ce, "Ai, za mu mutu duka, in ba su tafi ba!" **34**

Sai mutanen suka dauki garin da sun kwaba ba yisti a ciki, tare da kwaryansu na aikin kwaban, suka nannade su a mayafansu, suka rataye a kafadunsu. **35** Isra'ilawa kuwa suka yi yadda Musa ya umarce su, suka roki Masarawa kayan adonsu na azurfa da zinariya, da kuma tufafi. **36** Ubangiji kuwa ya sa Isra'ilawa suka yi farin jini a wurin Masarawa, Masarawa kuma suka saki hanni wa mutanen, suka ba su duk abin da suka roka; ta haka Isra'ilawa suka washe Masarawa. **37** Isra'ilawa suka kama tafiya daga Rameses zuwa Sukkot. Akwai maza dubu dari shida da suke tafiya da kafa, ban da mata da yara. **38** Wadansu mutane da yawa da ba Isra'ilawa ba, suka haura tare da su, da garkunan shanu, da na tumaki da awaki. **39** Suka toyu burodi marar yisti da daga taron jama'ar Isra'ila, ko bako ne, ko haiffaffen garin da aka kwâba wanda suka kawo daga Masar. dan kasa. **40** Kadar a shekara 430. **41** A ranar da shekara 430 din nan suka cika, a ran nan ne dukan bangare-dauki kunshin itacen hizzob, ku tsoma cikin jinin bangare na mutanen Ubangiji suka bar Masar. **42** da yake a kwano, ku yayyafa wa dogaran kofa duka Gama Ubangiji ya yi tsaro a wannan dare, domin yâ biyu, da bisa kan kofar. Kada wani daga cikinku fitar da su daga Masar, a wannan dare, dole dukan yâ fita daga kofar gidansa sai da safe. **43** Sa'ad da Isra'ilawa su yi tsaro, don su girmama Ubangiji, Ubangiji yake ratsa kasar don yâ bugi Masarawa, cikin dukan tsararraki masu zuwa. **44** Duk bawan da zai ga jinin a bisa da kuma gefen madogaran kofa, wa Musa da Haruna, "Wadannan ne ka'idodin Bikin zai ketare kofar, ba zai bar mai hallakawa yâ shiga Ketarewa. "Ba bakon da zai ci shi. **45** Dokokin a matsayin dawwammamiyar farilla, da kuka sayo, yana iya ci, in dai an yi masa kaciya, amma wanda ba ya zama tare da ku na dindindin, ku da'yâ yanku har abada. **46** Dole a ci shi a cikin gida daya; kada a kai naman kiyaye wannan biki. **47** Dole tambaye ku, 'Mece ce manufar wannan biki?' **48** "Bakon Sai ku fada musu, 'Hadaya ce ta Bikin Ketarewa da kuma wanda aka dauki hayansa, ba zai ci ba. **49** Ketarewar Ubangiji, dole yâ yi wa dukan mazan da suke cikin gidansa kaciya; sa'an nan ne zai iya yin waje. Kada a karya wani daga kasusuwansa. **50** Dole taba gidajenmu ba." **51** Tâ zama dawwammamiyar farilla ta shafi dan kasa da kuma bakon da yake zama a tsakaninku." **52** Dukan Isra'ilawa suka yi na'am da shi, suka yi yadda Ubangiji ya umarci Musa da Haruna. **53** A wannan rana, Ubangiji ya fito da Isra'ilawa bangare-bangare daga Masar.

13 Ubangiji ya ce wa Musa, 2 "Kebe mini kowane dan fari. Dan fari wanda ya fara bude mahaifa a cikin Isra'ilawa nawa ne, ko na mutum ko na dabbab." **3** Sai Musa ya ce wa mutane, "Ku tuna da wannan rana, ranar da kuka fito daga Masar, daga kasar bauta, gama Ubangiji ya fito da ku da hanni mai iko. Kada ku ci wani abin da yake da yisti. **4** A wannan rana kuka fita, wato, a watan Abib. **5** Sa'ad da Ubangiji ya kawo ku cikin kasar Kan'aniyawa, Hittiyawa, Amoriyawa, Hiwiyawa da Yebusiyawa, kasar da ya rantse wa kakanninku cewa zai ba ku, kasar da take Zub da madara da

zuma, za ku kiyaye wannan biki a wannan wata. **6** ta yimke su.' **4** Zan kuma taurare zuciyar Fir'auna, Kwana bakwai za ku ci burodi marar yisti, a kan zai kuwa bi su. Na shirya wannan domin in nuna rana ta bakwai kuma za ku yi biki ga Ubangiji. **7** Ku dauakata a bisa Fir'auna da fungiyar sojansa. ci burodi marar yisti cikin kwana bakwai; kada a Bayan wannan, mutanen Masar za su sani ni ne sami wani abu mai yisti a cikinku, ko a sami yisti a Ubangiji." Sai Isra'ilawa suka yi haka. **5** Sa'ad da ko'ina a wurinku. **8** A ranan nan kowa zai fada wa aka fada wa Fir'auna cewa Isra'ilawa sun gudu, sai danka, 'Ina yin haka saboda abin da Ubangiji ya yi Fir'auna da bayinsa suka canja ra'ayinsu game da mini, sa'ad da na fita daga Masar.' **9** Wannan abin su, suka ce, "Me muka yi? Mun bar Isra'ilawa suka tunawa zai zama muku alama a hannunku, da kuma tafi, mun kuwa rasa hidimarsu!" **6** Sai shi da keken a goshinku cewa dokar Ubangiji tana a bakinku. ya'kinsa suka shirya, ya kuma dfauki sojojinsa tare Gama Ubangiji ya fitar da ku daga Masar da hannu da shi. **7** Ya dfauki kekunan ya'ki dari shida mafi mai iko. **10** Dole ku kiyaye wannan farilla kowace kyau duka, tare da duk sauran keken yakin Masar, shekara a lokacinta. **11** "Bayan Ubangiji ya kawo ku da shugabanni kuma a kan dukansu. **8** Ubangiji cikin kasar Kan'aniyawa, ya kuma ba da ita yadda ya ya taurare zuciyar Fir'auna sarkin Masar, domin alkawarta muku da rantsuwa, ku da kakanninku, **12** yá bi Isra'ilawa wafanda suke tafiya ba tsoro. **9** sai ku mi'ka kowane dan fari ga Ubangiji. Duk dan Masarawa, dukan dawakan Fir'auna da kekunan farin dabbobinku na Ubangiji ne. **13** Amma a fanshi yaki da mahaya da sojoji, suka bi Isra'ilawa suka cin kowane dan farin jakinku da dan rago. In kuwa ba musu yayinda suke a sansani kusa da teku kurkusa za ku fanshe shi ba, sai ku karye wuyansa. Sai ku da Fi Hahirot, wanda ya fuskanci Ba'al-Zafon. **10** Da fanshe kowane dan farin daga cikin'ya'yanku. **14** Fir'auna ya yi kusa, Isra'ilawa suka daga idanu sai "A kwanaki masu zuwa, in danka ya tambaye ka, suka hange Masarawa daga nesa suna tā da kura 'Mene ne manufar wannan?' Ka fada masa cewa, 'Da suna zuwa. Sai suka tsorata kwarai, suka kuwa yi hannu mai iko Ubangiji ya fito da mu daga Masar, kuka ga Ubangiji. **11** Suka ce wa Musa, "Don babu daga kasar bauta. **15** Sa'ad da Fir'auna ya taurare makabarta a Masar ne, ka kawo mu a hamada mu zuciyarsa, bai yarda ya sallame mu ba, sai Ubangiji mutu? Me ka yi mana ke nan da ka fitar da mu daga ya kashe dukan'ya yan farin kasar Masar, na mutum Masar? **12** Ba mu fada maka a Masar ba, cewa 'Ka bar da na dabba, gaba daya. Domin haka nake yin hadaya mu mu bauta wa Masarawa?' Ai, da ya fi mana mu ga Ubangiji da'ya yan fari, maza, da suka fara bude bauta wa Masarawa, da a ce mu mutu a hamada!" **13** mahaifa, amma nakan fanshi dukan'ya yan farina Musa ya amsa wa mutane ya ce, "Kada ku ji tsoro. maza." **16** Za tā kuma zama alama a hannunku da Ku tsaya dai ku ga ceton da Ubangiji zai kawo muku kuma shaida a goshinku cewa Ubangiji ya fito da yau. Masarawan da kuke gani yau, ba za ku kara mu daga Masar da hannunsa mai iko." **17** Sa'ad da ganinsu ba. **14** Ubangiji zai yi ya'ki dominiku, ku dai Fir'auna ya bar mutane su tafi, Allah bai bi da su tsaya kurum." **15** Sa'an nan Ubangiji ya ce wa Musa, a hanyar da ta bi ta iyakar Filistiyawa ba, ko da "Don me kake mini kuka? Ka fada wa Isra'ilawa su yake wannan hanya ce ta fi kusa. Gama Allah ya ce, ci gaba da tafiya. **16** Ka daga sandanka, ka mi'ka "In suka fuskanci yaki, watakila su canja ra'ayinsu shi bisa teku don ruwa yá rabu domin Isra'ilawa su koma Masar." **18** Saboda haka Allah ya kewaye su wuce cikin teku a kan busasshiyar kasa. **17** Zan da mutanen ta hamada zuwa Jan Teku. Isra'ilawa taurare zukatan Masarawa su shiga don su bi su. Ta kuwa suka fita daga Masar da shirin yaki. **19** Musa haka zan ci nasara bisa Fir'auna da rundunansa, da ya dfauki kasusuwani Yusuf tare da shi, gama Yusuf keken ya'kinsa, da mahayan dawakansa. **18** Masarawa ya sa Isra'ilawa su rantse masa. Ya ce, "Tabbatacce za su sani ni ne Ubangiji sa'ad da na sami nasara Allah zai taimake ku, sai ku dibi kasusuwana tare da bisa kan Fir'auna, da keken ya'kinsa, da mahayan ku daga wannan wuri." **20** Bayan sun bar Sukkot sai dawakansa." **19** Sai mala'ikan Allah wanda yake suka kafa sansani a Etam a bakin hamada. **21** Da tafiya a gaban sojojin Isra'ilila, ya janye, ya koma rana Ubangiji yakan ja gabansu a cikin al'amudin bayansu. Al'amudin girkije shi ma ya koma, ya tsaya girkije domin yá bishe su a kan hanyarsu, da dare a bayansu, **20** ya dawo tsakanin sojojin Masar da kuma a cikin al'amudin wuta domin yá ba su haske, na Isra'ilila. Duk dare, girkijen ya jawo duhu ga gefe daya, haske kuma ga daya gefen; saboda haka ba wanda ya kusaci wani duk dare. **21** Da Musa ya mi'ka hanmunsa a bisa teku, sai Ubangiji ya tura teku baya da iskar gabas mai karfi duk dare, ya maishe shi busasshiyar kasa. Ruwa ya rabu, **22** sai Isra'ilawa suka wuce cikin teku a kan busasshiyar kasa, ruwan ya zama musu katanga dama da hagu. **23** Masarawa suka bi su da dukan dawakan Fir'auna, da kekunan yaki, da mahayan, suka bi su cikin teku. **24** Da 'Aha, Isra'ilawa sun rikice cikin kasar, hamada kuwa jagora ba.

14 Sa'an nan Ubangiji ya ce wa Musa, **2** "Ka fada wa Isra'ilawa, su juya su kafa sansani a Fi Hahirot, a tsakanin Migdol da teku. Za su kafa sansanin kai tsaye kusa da teku, wanda ya fuskanci Ba'al-Zafon. **3** Fir'auna zai yi tsammani, a 'Aha, Isra'ilawa sun rikice cikin kasar, hamada kuwa

asubahin fāri, sai Ubangiji ya dubi kasa a kan sojojin su fādo a kansu. Da ikon hannunka za su tsaya cik Masarawa daga al'amudin wuta da kuma giringe, sai kamar dutse, har sai mutanen da ka kawo sun wuce, ya sa suka rude. **25** Ya sa Kafafun keken yakinsu suka ya Ubangiji. **17** Za ka kawo su, ka dasa su a kan fita don su kāsa tukī. Sai Masarawa suka ce, "Bari mu gudu daga Isra'ilawa gama Ubangiji yana yaki mazaunink, wuri mai tsarkin da hannuwanka suka dominisu gāba da Masar." **26** Sa'an nan Ubangiji ya kafa, ya Ubangiji. **18** "Ubangiji zai yi mulki har ce wa Musa, "Miķa hannunka bisa teku don ruwa yā koma kan Masarawa, da keken yakinsu, da kuma mahayansu." **27** Musa ya miķa hannunsa a bisa tekun, da wayewar gari kuwa teku ya koma wurinsa na dā. Masarawa suka yi koķari su gudu, sai Ubangiji ya tura su cikin teku. **28** Ruwan ya komo ya rufe Haruna ta dauki ganga a hannya, dukan mata keken yakin da mahayan, dukan sojojin Fir'auna kuwa suka bi ta, da ganguna suna rawa. **21** Miriyam da suka bi bayan Isra'ilawa cikin teku, ba ko daya da ta yi musu waķa. "Ku rera ga Ubangiji gama ya ci ya tsira. **29** Amma Isra'ilawa suka wuce cikin teku a ga gawurtacciyar nasara. Doki da mahayi, ya jefa cikin busasshiyar kasa, ruwa kuwa ya yi musu katanga teku." **22** Sai Musa ya jagoranci Isra'ilila daga jan dama da hagu. **30** A rana nan Ubangiji ya cece Isra'ilila daga hannya Masarawa, Isra'ilawa kuwa suka cikin hamada ba su sami ruwa ba. **23** Da suka zo ga gawawwakin Masarawa a baki teku. **31** Sa'ad Mara, ba su iya shan ruwan ba saboda yana da dici da Isra'ilawa suka ga iko mai girma da Ubangiji ya (shi ya sa ake kira wurin Mara). **24** Sai mutanen yi gāba da Masarawa, sai mutanen suka ji tsoron Ubangiji, suka amince da shi, da kuma bawansa Musa.

15 Sa'an nan Musa da Isra'ilawa suka rera wannan waka ga Ubangiji suka ce, "Zan rera waka ga Ubangiji gama an daukaka shi kwarai. Doki da mahayinsa ya jefa su cikin teku. **2** "Ubangiji ne karfina da mafakata, ya zama cetona. Shi Allahna ne, zan yabe shi. Allah na kakana, zan daukaka shi. **3** Ubangiji mai yaki ne Ubangiji ne sunansa. **4** Karusun Fir'auna da sojojinsa ya jefa cikin teku. Zababbin jarumawansa ya nutsch da su cikin Bahar Maliya. **5** Zurfafan ruwaye sun rufe su; suka nutse cikin zurfi kamar dutse. **6** Hannun damanka, ya Ubangiji, Mai kwarjini ne da iko, hannun damanka, ya Ubangiji, ya farfash magabci. **7** "A cikin girman kwarjinink ka kā da wafanda sun yi gāba da kai. Ka aiki fushinka mai zafi ya cinye su kamar tattaka. **8** Da hucin numfashin hancinka ruwaye suka tattaru. Ruwaye masu kwararowa, suka tsaya kamar bango; ruwaye na zurfafa suka daskare a tsakiyar teku. **9** Magabci ya yi fahariya, cewa 'Zan fafare su, in ci musu. Zan raba ganima; abin da na so ya samu. Zan ja takobina hannuna kuwa zai hallaka su.' **10** Amma ka hura numfashinka sai teku ya rufe su. Suka nutse kamar darma cikin manyan ruwaye. **11** Wane ne cikin alloli, ya yi kamar ka, ya Ubangiji? Wane ne kamar ka, mai daukaka cikin tsarki, mai banrazana cikin daukaka, mai aikata al'ajabai? **12** "Ka miķa hannunka na dama, kasa ta hadiye abokan gābanka. **13** A cikin kaunarka marar iyaka, za ka bishe mutanen da ka fansa. A cikin karfinka, za ka bishe su zuwa mazaunink mai tsarki. **14** Al'ummai za su ji, su yi rawar jiki tsoro zai kama mutanen Filistiya. **15** Sarakunan Edom za su tsorata, shugabannin Mowab za su yi rawar jiki, kuma mutanen Kan'ana za su narke. **16** Razana da tsoro za

su fādo a kansu. Da ikon hannunka za su tsaya cik ya Ubangiji. **17** Za ka kawo su, ka dasa su a kan dutsen nan naka inda, ya Ubangiji, ka shirya domin mazaunink, wuri mai tsarkin da hannuwanka suka dominisu gāba da Masar." **18** "Ubangiji zai yi mulki har abada abadin." **19** Sa'ad da dawakai, kekunan yakī da mahayan dawakan Fir'auna suka shiga cikin teku, Ubangiji ya mayar da ruwan teku a kansu, amma Isra'ilawa suka wuce a cikin teku a busasshiyar kasa. **20** Sa'an nan Miriyam annabiya, 'yar'uwar Haruna ta dauki ganga a hannya, dukan mata kuwa suka bi ta, da ganguna suna rawa. **21** Miriyam da suka bi bayan Isra'ilawa cikin teku, ba ko daya da ta yi musu waķa. "Ku rera ga Ubangiji gama ya ci gawurtacciyar nasara. Doki da mahayi, ya jefa cikin teku." **22** Sai Musa ya jagoranci Isra'ilila daga jan teku zuwa hamadar Shur. Kwana uku suka yi tafiya daga hannya Masarawa, Isra'ilawa kuwa suka cikin hamada ba su sami ruwa ba. **23** Da suka zo Mara, ba su iya shan ruwan ba saboda yana da dici (shi ya sa ake kira wurin Mara). **24** Sai mutanen suka yi gunaguni a kan Musa, suna cewa, "Me za mu sha?" **25** Sai Musa ya yi kuka ga Ubangiji, Ubangiji kuwa ya nuna masa wani itace. Sai ya jefa shi cikin ruwan, sai ruwan ya zama mai dadi. A can Ubangiji ya yi musu doka da farilla, a can kuma ya gwada su. **26** Ya ce, "In kun kasa kunne ga muryar Ubangiji Allahnku kuka yi abin da yake daidai a idanusa, in kun mai da hankali ga umarnansa, kuka kiyaye dukan farillansa, ba zan kawo muku wani ciwon da na kawo a kan Masarawa ba, gama ni ne Ubangiji da nake warkar da ku." **27** Sai suka zo Elim inda akwai mabulbulan ruwa goma sha biyu da itatuwan dabino saba'in, suka sauva a can, kusa da ruwa.

16 Dukan taron Isra'ilila suka tashi daga Elim suka zo hamadar Sin, wadda take tsakanin Elim da Sinai, a rana ta goma sha biyar ga wata biyu, bayan sun fito daga Masar. **2** A hamadan, dukan taro suka yi gunaguni a kan Musa da Haruna. **3** Isra'ilawa suka ce musu, "Da ma a hannun Ubangiji ne muka mutu a Masar, inda muka zauna kewaye da tukwanen nama, muna cin duk abincin da muke so, amma kun kawo mu cikin wannan hamada don ku kashe dukan wannan taro da yunwa." **4** Sai Ubangiji ya ce wa Musa, "Zan zubo muku burodi kamar ruwa daga sama. Mutanen za su fita kowace rana su tattara abin da zai ishe su na ranan. Ta haka zan gwada su in ga ko za su bi umarnaina. **5** A rana ta shida za su shirya abin da suka kwaso, wannan kuwa zai zama ninki biyu na abin da sukan tattara na sauran ranaku." **6** Saboda haka Musa da Haruna suka ce wa dukan Isra'ilila, "Da yamma za ku sani Ubangiji ne ya fitar da ku daga Masar. **7** Da safe za ku ga daukakar Ubangiji, saboda ya ji gunaguninku a kansa. Wane mu, da za ku yi gunaguni a kanmu?" **8** Musa ya da ya ba ku nama ku ci da yamma, da kuma duk

burodin da kuke so da safe, saboda ya ji gunagunin huta a rana ta bakwai. **31** Mutanen Isra'ila suka kira da kuka yi a kansa. Namu a wane? Ai, gunaguninku burodin Manna. Manna yana nan fari kamar farin ba a kannu ba, amma a kan Ubangiji ne." **9** Sai Musa ridi, dandanonsa kuma yana kama da masa da aka yi ya ce wa Haruna, "Ka fada wa dukan taron Isra'ila, da zuma. **32** Musa ya ce, "Wannan shi ne abin da 'Ku zo gabon Ubangiji, gama ya ji gunaguninku.'" Ubangiji ya umarta, 'Ku auna mudu guda na Manna, **10** Yayinda Haruna yake magana da dukan taron a adana ta dukan zamananku, domin kowane zamani Isra'ila, sai suka duba wajen hamada, sai ga daukakar yā ga irin abincin da na ba ku ku ci a hamada, Ubangiji tana bayyana a girgije. **11** Ubangiji ya ce yayinda na fitar da ku daga Masar." **33** Saboda haka wa Musa, **12** "Na ji gunagunin Isra'ilawa. Ka fada Musa ya ce wa Haruna, "Ka dauki tulu, ka sa mudu musu, 'A tsakanin faduwār rana da almuru, za ku ci guda na Manna a ciki. Sa'an nan ka sa shi a gabon nama, da safe kuma za ku koshi da burodi. Sa'an Ubangiji, don a adana don tsararraki masu zuwa."

nan za ku sani ni ne Ubangiji Allahnku." **13** Da **34** Sai Haruna ya ajiye Mannar a gabon Akwatin yamman wannan rana, sai makware suka rufe dukan Alkawari, don a adana ta kamar yadda Ubangiji ya sansani, da safe kuma sai ga raba ta kewaye sansani. **15** Sa'ad da Isra'ilawa suka ga wannan, sai suka umarci Musa. **35** Isra'ilawa suka yi shekaru arba'in ce wa junansu, "Mene ne wannan?" Gama ba su san suna cin Manna, har sai da suka shiga cikin kasar da ko mene ne ba. Musa ya ce musu, "Wannan shi ne take da mutane, suka ci Manna har zuwa kan iyakar tsaki, falle-falle kuma da laushī, fari, kamar hazo, a kasar Kan'ana. **36** (Omer guda, daidai ne da kashi kasa. **14** Lokacin da rabar ta watse, sai ga wani abu kamar daya bisa goma na Efa.)

17 Dukan taron Isra'ilawa suka kama tafiya daga Hamadar Sin, suka yi ta tafiya suna sauva a wurare dabam-dabam bisa ga umarnin Ubangiji. A karshe suka sauva a Refidim, suka zauna a can, amma ba ruwan da jama'a za su sha. **2** Saboda haka suka yi wa Musa maganganun banza suka ce, "Ba mu ruwa mu sha." Musa ya amisa ya ce, "Don me kuke mini maganganun banza? Don me kuke gwada Ubangiji?" **3** Amma mutanen suka yi fama da kishirwa a can, suka yi gunaguni a kan Musa. Suka ce, "Don me ka fitar da mu daga Masar, ka sa mu da'ya'yanmu da dabbobimmu, mu mutu da kishirwa?" **4** Sai Musa ya yi kuka ga Ubangiji ya ce, "Me zan yi da wannan jama'a? Suna shiri su jajife ni da duwatsu." **5** Ubangiji amsa wa Musa, "Ka dauki sandan da ka bugi ruwan Nilu da shi. Ka kira wadansu shugabannin Isra'ila, ku wuce a gaban jama'ar. **6** Zan tsaya a can a gabanka, kusa da dutsen Horeb. Ka bugi dutsen, ruwa kuwa zai fito daga gare shi domin mutane su sha." Sai Musa ya yi haka a idon dattawan Isra'ila. **7** Sai suka ba wa wurin suna, Massa da Meriba, saboda Isra'ilawa sun yi jayaya, suka kuma gwada Ubangiji cewa, "Ubangiji yana tsakaninmu ko babu?" **8** Amalekawa suka zo, suka yaki Isra'ilawa a Refidim. **9** Musa ya ce wa Yoshuwa, "Zabi wadansu mazanmu, ka je ka yaki Amalekawa. Gobe zan tsaya a bisa tudu, da sandan Allah a hannuwanwa." **10** Sai Yoshuwa ya yaki Amalekawa kamar yadda Musa ya umarta, Musa, Haruna da Hur kuwa suka tafi bisa tudu. **11** Muddin hannun Musa yana a miķe, sai Isra'ilawa su yi ta cin nasara, amma da zarar hannunsa ya sauva, sai Amalekawa su yi ta cin nasara. **12** Sa'ad da hannuwan Musa suka gaji, sai Haruna da Hur suka dauki dutse suka sa ya zauna a kai. Sa'an nan su kuma suka tsaya gefe da gefe, suna riķe da hannuwanwa har faduwār rana. **13** Sai Yoshuwa kuwa ya ci nasara a kan Amalekawa da takobi. **14** Sa'an nan Ubangiji ya ce wa Musa, "Ka

rubuta wannan a cikin littafi, yă zama abin tuni, gardamansu gare shi. **20** Ka koya musu dokokinsa ka kuma fada wa Yoshiwa zan hallaka Amalekawa da farillarsa, ka kuma nuna musu hanyar rayuwa ka'af daga duniya.” **15** Musa ya gina bagade, sai da ayyukan da za su yi. **21** Amma ka za'fi mutane ya kira shi Ubangiji shi ne Tutata. **16** Ya ce, “Gama masu iyawa daga dukan mutane, maza masu tsoron an daga hannuwa sama zuwa kursiyin Ubangiji, Allah, amintattu, masu kin rashawa, ka sanya su Ubangiji zai yaki Amalekawa daga tsara zuwa tsara.” **22** Shugabanni na dubbai, dari-dari, hamsin-hamsin da

18 Ana nan sai Yetro firist na Midiyen, kuma surukin Musa, ya ji duk abin da Allah ya yi wa Musa da mutanensa Isra'il, da kuma yadda Ubangiji ya fitar da Isra'il daga Masar. **2** Bayan da Musa ya tura matarsa Ziffora gida, sai surukinsa Yetro ya karbe ta **3** da'ya'yanta biyu maza. Ana kira daya Gershom, domin Musa ya ce, "Na zama ba'ko a bakuwar kasa"; **4** dayan kuma Eliyezer, domin ya ce, "Allah mahaifina ya taimake ni ya cece ni daga takobin Fir'auna." **5** Yetro surukin Musa tare da'ya'yan Musa da matarsa suka zo wurin Musa a hamada, inda suka kafa sansani kusa da dutsen Allah. **6** Yetro ya riga ya aika wa Musa cewa, "Ni surukinka Yetro, ina zuwa wurinka tare da matarka da'ya'yanka maza biyu." **7** Sai Musa ya tafi yā taryi surukinsa, ya sunkuya ya yi masa sumba. Suka gai da juna, sa'an nan suka shiga tenti. **8** Musa kuwa ya fada wa surukinsa duk abubuwani da Ubangiji ya yi wa Fir'auna da Masarawa domin Isra'il, da batun wahalolin da suka sha a hanya, da yadda Ubangiji ya cece su. **9** Yetro ya yi murna da jin duk abubuwa masu kyau da Ubangiji ya yi wa Isra'il, wajen cetonsu daga hannun Masarawa. **10** "Yabo ga Ubangiji wanda ya cece ku daga hannun Masarawa da na Fir'auna, wanda kuma ya cece mutanensa daga hannun Masarawa. **11** Yanzu na san cewa Ubangiji ya fi kowane allah, gama ya yi wannan ga masu girmankai da kuma wadafunda suka wula'kanta Isra'il." **12** Sa'an nan Yetro surukin Musa, ya kawo hadaya ta Konawa da wadansu hadayu wa Allah, Haruna ya zo tare da dukan dattawan Isra'il, suka ci abinci tare da surukin Musa a gabon Allah. **13** Kashegari, Musa ya zauha domin yā yi wa mutane shari'a, sai suka tsaya kewaye da shi daga safe har yamma. **14** Sa'ad da surukinsa ya lura da duk abin da Musa yake yi saboda mutane, sai ya ce, "Mene ne wannan da kake yi wa mutane? Don me kai kadai kake zama kana yin shari'a wa mutane, yayinda mutanen nan suke tsaya kewaye da kai daga safe har yamma?" **15** Musa ya amsa ya ce, "Saboda mutanen suna zuwa wurina, don su nemi nufin Allah. **16** Duk lokacin da suke da gardama, akan kawo su a wurina, ni kuma sai in raba tsakaninsu, in kuma koya musu dokokin Allah da farillansa." **17** Surukin Musa ya amsa ya ce, "Abin da kake yi ba daidai ba ne. **18** Kai da dukan mutanen da suke zuwa wurinka za ku gajiyar da kanku. Aikin ya fi karfinka; ba za ka iya yinsa kai kadai ba. **19** Ka kasa kunne gare ni yanzu, zan ba ka shawara, Allah kuma yā kasance tare da kai. Kai za ka zama wakilin mutane a gabon Allah, ka kuma kawo

gardamansu gare shi. **20** Ka koya musu dokokinsa da farillarsa, ka kuma nuna musu hanyar rayuwa da ayyukan da za su yi. **21** Amma ka zabi mutane masu iyawa daga dukan mutane, maza masu tsorong Allah, amintattu, masu kin rashawa, ka sanya su shugabanni na dubbai, dari-dari, hamsin-hamsin da goma-goma. **22** Bari wadannan mutane su sassanta mutane a kan kananan matsaloli, amma kowace babban matsala, ko bukata ta musamman, sai su kawo wurinka, kananan matsaloli kuma sai su yanke hukuncin da kansu. Ta haka ne za su taimaka wajen daukan nauyin jama'a, don su sa aikin yā zama maka da sauksi. **23** In ka yi haka, Allah ya umarta za ka iya jimre gajiyar, kuma dukan mutanen nan za su koma gida da murna." **24** Musa ya kasa kunne ga surukinsa, ya kuma aikata duk abin da ya fada. **25** Ya zabi mutane masu iyawa daga cikin dukan Isra'il, ya nada su shugabannin mutane, shugabanni a kan dubbai, dari-dari, hamsin-hamsin da goma-goma. **26** Suka yi hidimar alkälanci na mutane a dukan lokaci. Gardandamin da suke da wuya, suka kawo wurin Musa, amma kananan batuttuwa, suka shari'anta a tsakaninsu. **27** Sa'an nan Musa ya sallame surukinsa Yetro, ya kuwa koma kasarsa.

19 A rana ta farko a cikin watan uku bayan da Isra'ilawa suka bar Masar, a wannan rana, suka iso Hamadar Sinai. **2** Bayan da suka tashi daga Refidim, suka shiga Hamadar Sinai, sai Isra'ilawa suka yi sansani a gabon dutsen. **3** Sai Musa ya hau kan dutsen don yă sadu da Allah, Ubangiji kuwa ya kira shi daga dutsen ya ce, "Wannan shi ne abin da za ka fada wa gidan Yafkub, da kuma abin da za ka fada wa mutanen Isra'il'a. **4** 'Ku da kanku kun ga abin da na yi wa Masar, da yadda na duko ku a kan fikafikan gaggaifa na kawo ku wurina. **5** Yanzu, in kuka yi mini cikakken biyaya, kuka kuma kiyaye yarjejeniyata, to, za ku zama kebabbiyar taska a gare ni a cikin dukan al'ummai. Ko da yake duk duniya tawa ce, **6** za ku zama firistoci masu tsarki da kuma al'umma kebabbiya a gare ni.' Wadannan su ne kalmomin da za ka fada wa Isra'ilawa." **7** Sai Musa ya koma ya aika a kira dukan dattawan mutane, ya bayyana dukan kalmomin da Ubangiji ya umarta, ya fada. **8** Dukan mutane suka amsa gaba daya suka ce, "Za mu yi duk abin da Ubangiji ya fada." Sai Musa ya mayar wa Ubangiji amsar da mutane suka bayar. **9** Ubangiji kuwa ya ce wa Musa, "Ina zuwa wurinka a cikin bakin hadari, domin mutane su ji ni ina maganan da kai, domin su amince da kai koyaushe." Sa'an nan Musa ya fada wa Ubangiji abin da mutane suka ce. **10** Sai Ubangiji ya ce wa Musa, "Tafi wurin mutanen, ka tsarkake su yau da gobe, ka sa su wanke tufafinsu. **11** Su zama da shiri a rana ta uku, gama a ranar ce Ubangiji zai sauko a kan Dutsen Sinai a idon dukan mutane. **12** Sai ka yi wa jama'a iyaka kewaye da dutsen, ka kuma fada musu

cewa, ‘Ku mai da hankali, kada ku hau dutsen ko ku Gama kwana shida Ubangiji ya halicci sama da kasa, taba gefensa. Duk wanda ya taba dutsen, lalle za a da teku, da duk abin da yake cikinsu, amma ya huta kashe shi. **13** Za a jajjefe shi da duwatsu, ko a harbe a rana ta bakwai. Saboda haka Ubangiji ya albarkaci shi da kibiyoyi, ba hannun da zai taba shi. Mutum ko ranar Asabbaci, ya kuma mai da ita mai tsarki. **12** dabbar da ya taba, ba za a bar shi da rai ba.’ Lokacin Ka girmama mahaifinka da mahaifyarka, domin ka da aka ji muryar kaho ne kawai za su iya taru a yi tsawon rai a kasar da Ubangiji Allahnka yake ba gindin dutsen.” **14** Bayan da Musa ya gangara wurin ka. **13** Ba za ka yi kisankai ba. **14** Ba za ka yi zina mutane, ya tsarkake su, sai suka wanke tufafinsu. **15** Ba za ka yi sata ba. **16** Ba za ka ba da shaidar Sa'an nan ya ce wa mutane, “Ku shirya kanku domin karya a kan maqwabcinka ba. **17** Ba za ka yi kyashin rana ta uku. Ku kame kanku daga yin jima'i.” **16** gidan maqwabcinka ba. Ba za ka yi kyashin matar A safiyar rana ta uku, aka yi tsawa, da walkiyoyi, maqwabcinka ba, ko bawansa, ko baiwarsa, ko sansa, sai ga girkije mai duhu a bisa dutsen, aka tsananta ko jakinsa, ko duk abin da yake na maqwabcinka busar kaho, sai dukan jama'ar da suke cikin sansani ba.” **18** Da mutane suka ga tsawa da walkiya, suka ji suka yi rawar jiki. **17** Sa'an nan Musa ya jagoranci karar kaho, suka kuma ga dutsen yana hayaki, sai mutane daga sansani domin su sadu da Allah, sai suka yi rawar jiki don tsoro. Suka tsaya da nisa **19** suka tsaya a gefen dutsen. **18** Dutsen Sinai kuwa ya suka ce wa Musa, “Ka yi magana da mu da kanka, tunnuke duka da hayaki, gama Ubangiji ya sauko za mu kasa kunne. Amma kada Allah ya yi mana a bisan dutsen cikin wuta. Hayakin ya hau kamar magana, don kada mu mutu.” **20** Musa ya ce wa hayakin da yake fitowa daga matoya, duk dutsen ya mutane, “Kada ku ji tsoro, gama Allah ya zo don yă yi rawa da karfi, **19** sai karar kaho ya yi ta karuwa. gwada ku, don ku rika girmama shi, don kuma kada Sa'an nan Musa ya yi magana, murya Allah kuwa ta ku yi zunubi.” **21** Sa'ad da mutane suka tsattsaya da amsa masa. **20** Ubangiji ya sauko a kan kwankolin nesa, sai Musa ya matsa kusa da girkije mai duhu, Dutsen Sinai, ya kira Musa zuwa kwankolin dutsen. inda Allah yake. **22** Sa'an nan Ubangiji ya ce wa Musa kuwa ya haura **21** sai Ubangiji ya ce masa, Musa, “Ka fada wa Isra'ilawa wannan. Kun gani da “Ka sauva ka fada wa jama'a, kada su kuskura su kanku cewa na yi magana da ku daga sama. **23** Kada ketare layin iyakan nan, garin son zuwa don ganin ku yi wadansu alloli in ban da ni, kada ku yi wa Ubangiji, gama duk wadanda suka yi haka za su kanku allolin azurfa ko na zinariya. **24** “Ku yi mini mutu. **22** Ko firistocin da za su kusato Ubangiji sai bagaden kasa, ku kuma mifka mini hadaya ta konawa su tsarkake kansu, don kada in hallaka su.” **23** Musa da hadaya ta salama, za ku hadayar da tumakinku ya ce wa Ubangiji, “Mutanan ba za su hau Dutsen da awakinku da shanu. Duk inda na sa a girmama Sinai ba, gama kai da kanku ka gargade mu, ‘Ku sa sunana, zan zo wurinku, in sa muku albarka. **25** iyaka kewaye da dutsen ku kuma tsarkake shi.” **24** In kuka yi mini bagade dutse, kada ku gina shi da Ubangiji ya amsa, “Sauva ka kawo Haruna tare da sassaka'kun duwatsu, gama inda guduma ta taba kai. Amma kada firistoci da mutane su zarce iyakan duwatsun, sun haramtu ke nan. **26** Kada ku gina wa nan, a kan za su zo wurin Ubangiji, don kada in bagaden matakala, domin kada yayinda wani yana hallaka su.” **25** Saboda haka Musa ya sauva wurin hawa, mutane su ga tsiraicinsa.’ mutane ya kuma fada musu.

20 Sai Allah ya fadi wadannan kalmomi ya ce, **2** **21** “Wadannan su ne dokokin da za ka sa a gabansu. **2** “In ka sayi mutumin Ibraniyawa Ni ne Ubangiji Allahnka, wanda ya fitar da a matsayin bawa, zai bauta maka shekara shida. ku daga Masar, daga kasar bauta. **3** “Ba za ka yi wa Amma a shekara ta bakwai, za ka'yantar da shi, kanka wadansu alloli ba sai ni. **4** Ba za ka yi wa kanka yă tafi'yantacce, ba tare da ya biya kome ba. **3** In wadansu alloli a siffar wani abu a sama a bisa, ko a ya zo shi kadai, zai tafi'yantacce shi kadai; amma karkashin kasa, ko a karkashin ruwa ba. **5** Ba za ka in yana da mata a lokacin da ya zo, za tă tafi tare durkusa gare su, ko ka yi musu sujada ba. Gama ni, da shi. **4** In maigidansa ya yi masa aure, ta kuwa Ubangiji Allahnka mai kishi ne, nakan hukunta'ya'ya haifa masa'ya'ya maza ko mata, matan da'ya'yan, har tsara ta uku da ta hudu na wadanda suke kina, **6** za su zama na maigidan, sai mutumin kadai zai amma ina nuna kauna ga tsara dubbai na wadanda tafi'yantacce. **5** “Amma in bawan ya furta ya ce, suke kaunata, suke kuma kiyaye umarnaina. **7** Ba za ‘Ina kaunara maigidana, da matata, da'ya'yan, ba ka yi amfani da sunan Ubangiji Allahnka a banza ba, na so kuma in'yantu,’ **6** dole maigidansa yă kai shi gama Ubangiji zai hukunta duk wanda ya mai da gaban al'kalai. Zai kai shi kofa ko madogarar kofa, sunansa banza. **8** Ka tuna da ranar Asabbaci domin yă huda kunnensa da basilla, sa'an nan zai zama ka kiyaye ta da tsarki. **9** Kwana shida za ka yi dukan bawansa duk tsawon kwanakinsa a duniya. **7** “In aikinka, **10** amma rana ta bakwai Asabbaci ne ga mutum ya sayar da'yarsa a matsayin baiwa, ba za Ubangiji, Allahnka. A ranar ba za ka yi wani aiki ba, a'yantar da ita kamar bawa ba. **8** In ba tă gamshi ko kai, ko danka, ko'yarka, ko bawa, ko baiwa, ko maigida wanda ya zabe ta domin kansa ba, dole yă dabbarka, ko bakon da yake zama tare da kai. **11** bari a fanshe ta. Ba shi da dama yă sayar da ita ga

baki, tun da yake bai kyauta mata ba. **9** In ya zabe ta domin dansa, dole yă ba ta duk damar da'ya ta mace take da shi. **10** In ya auri wata mace, ba zai hana wa baiwar abinci da sutura ba, ba kuma zai ki kwana da ita ba. **11** In bai tanada mata waçannan abubuwa uku ba, sai tă tafi'yantacciya, babu biyan kome. **12** "Duk wanda ya bugi mutum har ya kashe shi, lalle a kashe shi. **13** Amma in ba da nufin yă kashe shi ba, sai dai in Allah ne ya nufa haka, to, sai mutumin yă tsere zuwa inda zan nuna muku. **14** Amma in mutumin ya yi dabara har ya kashe wani mutum da gangan, sai a dauke shi daga bagadena a kashe shi. **15** "Duk wanda ya bugi mahaifinsa ko mahaifiyarsa, dole a kashe shi. **16** "Duk wanda ya saci mutum ya sayar da shi, ko kuwa aka iske shi a hannunsa, lalle kashe shi za a yi. **17** "Duk wanda ya la'anta mahaifinsa ko mahaifiyarsa, dole a kashe shi. **18** "Idan mutane suka yi fada, dayan ya jefa dayan da dutse, ko ya naushe shi amma bai mutu ba, sai dai ya yi ta jiyya, **19** idan mutumin ya sâke tashi ya yi tafiya ko da yana dogarawa da sanda ne, wanda ya buge shi zai kubuta, sai dai zai biya diyyar lokacin da ya bata masa, yă kuma lura da shi, har yă warke sarai. **20** "In mutum ya düke bawansa ko baiwarsa da sanda, sai bawan ko baiwar ta mutu saboda dükan, dole a hukunta shi, **21** amma ba za a hukunta shi ba, in bawan ko baiwar ta tashi, bayan kwana daya ko biyu, tun da bawan ko baiwar mallakarsa ne. **22** "Idan mutum biyu suna fada, har suka yi wa mace mai ciki rauni, har ya sa ta yi bari, amma wani lahani bai same ta ba, za a ci wa wanda ya yi mata raunin tara bisa ga yadda mijinta ya yanka za a biya, in dai abin da ya yanka ya yi daidai da abin da alikalai suka tsara. **23** Amma in akwai rauni mai tsanani, sai a dauki rai a maimakon rai, **24** ido don ido, hakori don hakori, hantu don hantu, kafa don kafa, **25** kuna don kuna, rauni don rauni, kujewa don kujewa. **26** "In mutum ya bugi bawa ko baiwa a ido, har idon ya lalace, dole yă'yantar da shi ko ita, maimakon ido. **27** In kuma ya fangare hakorin bawa ko baiwa, dole yă'yantar da bawan ko baiwar, a maimakon hakorin. **28** "In bijimi ya kashe namiji ko ta mace, dole a jajjefe bijimin har yă mutu, ba za a kuma ci namansa ba. Amma mai bijimin ba shi da laifi. **29** In, har an san bijimin da wannan hali, an kuma yi wa mai shi gargadi, amma bai daura shi ba, har ya kashe namiji ko ta mace, za a jajjefe bijimin tare da mai shi, har su mutu. **30** Amma fa, in an bukace shi yă biya, zai biya don yă fanshi ransa ta wurin biyan abin da aka aza masa. **31** Wannan doka ta shafi batun bijimin da ya kashe da ko'ya. **32** In bijimin ya kashe bawa ko baiwa, mai shi zai biya shekel talatin na azurfa wa maigidan bawan, a kuma a jajjefe bijimin. **33** "In mutum ya bar rami a bude, ko ya ha'ka rami bai kuma rufe ba, sai saniya ko jaki ya fădi a ciki, **34** Mai ramin zai biya rashin da aka yi

wa mai shi, matacciyar saniyan ko jakin, zai zama na mai ramin. **35** "In bijimin mutum ya raunana bijimin wani, har ya mutu, sai mutanen biyu su sayar da mai ran, su raba kudin daidai, haka ma su yi da mai ran. **36** Amma fa, in tun can, an san bijimin yana da wannan halin fada, duk da haka mai shi bai daura shi ba, dole mai shi yă biya, dabba domin dabba, matacciyar dabbar kuwa tă zama nasa.

22 "In mutum ya saci saniya ko tunkiya ya yanka, ko ya sayar, zai biya shanu biyar, a maimakon saniyar da ya sata, ko kuma tumaki hudu, maimakon tunkiyar da ya sata. **2** "In aka iske barawo yana cikin kokarin shiga yă yi sata, aka buge shi har ya mutu, to, ba za a nemi alhakin jininsa daga wurin kowa ba; **3** amma in ya faru bayan wayewar gari, to, za a nemi alhakin jinin barawon a hannun wanda ya bugi barawon. "Barawon da aka kama da abin da ya sata, dole yă yi cikakkijar ramuwa, amma in ba shi da kome, dole a sayar da shi a biya abin da ya sata. **4** In an sami dabbar, ko saniya, ko jaki, ko tunkiya da ya sata da rai a hannunsa, dole barawon yă biya taran da za a ci shi, sau biyu na kowane daya. **5** "In mutum ya sa dabbobinsa su yi kiwo a fili ko a gonar inabi, ya kuma bar dabbobinsa suka yi barna a cikin gonar wani, sai a sa mai dabbar yă biya tara daga amfanin gonarsa mafi kyau duka. **6** "In gobara ta tashi, ta kuma bazu cikin kayayyuwa, har ta cinye tarin hatsi, ko hatsin da ke tsaye, ko dukan gonar, dole wanda ya sa wutuar, yă biya taran da aka yanka masa saboda barnan da wutuar ta yi. **7** "In mutum ya ba ma'kwabcinsa azurfa, ko kaya ajiya, aka kuma sace su daga gidan ma'kwabcin, in an kama barawon, sai barawon yă biya abin da ya sata har sau biyu. **8** Amma in ba a sami barawon ba, sai wanda aka yi ajiyar a gidansa, yă bayyana a gabon alikalai a bincika ko yana da hantu a kan kayan ma'kwabcinsa. **9** A kowane rikicin cin amana da zai shiga tsakanin mutum biyu, ko a kan bijimi, ko jaki, ko tunkiya, ko riga, kai, ko a kan kowane irin abin da ya bata, da ma abin da aka samu a hannun wani, in akwai jayayya, za a kawo mutumin a gabon alikalai. Wanda alkali ya ce shi ne mai laifi, sai yă biya dayan taran da za a yanka, har sau biyu. **10** "In mutum ya ba da jaki, ko saniya, ko tunkiya, ko kowace dabba wa ma'kwabcinsa ajiya, sai abin ya mutu, ko ya ji rauni, ko an dauke shi, in ba shaida, **11** rantsuwa ce za tă raba tsakaninsa a gabon Ubangiji cewa babu hannunsa a dukiyar ma'kwabcinsa. Mai dukiyar kuwa zai yarda da rantsuwar, ba za a bukaci wanda aka bai wa amanar yă biya ba. **12** Amma idan satan dabbar ce aka yi, dole wanda aka bai wa ajiyar yă biya mai dabbar taran da aka ci masa. **13** In naman jeji ne ya kashe ta, zai nuna gawar don shaida, ba za a kuwa sa makwabcin yă biya abin da naman jeji ya kashe ba. **14** "In mutum ya yi aron dabba daga wurin ma'kwabcinsa, sai dabbar ta ji

rauni ko ta mutu, yayinda mai shi ba ya nan, dole ku nome gonakinku ku girbe amfanin gonar, **11** wanda ya yi aron dabbar yă biya. **15** Amma idan amma a shekara ta bakwai za ku bar kasa tă huta. mai dabbar yana a wurin, wanda ya karfa aron, Sa'an nan matalautan da suke cikinku za su sami ba zai biya kome ba. In an yi hayar dabbar ce, to, abinci daga cikinta, namun jeji kuma za su ci abin kudin da aka biya na hayar zai zama a madadin da aka bari. Ku yi haka da gonakinku na inabi, da na rashin. **16** “Idan mutum ya rude budurwa, wadda ba itatuwan zaitun. **12** “Kwana shida za ku yi aikinku, wanda yake nemanta, ya kuma kwanta da ita, dole amma a rana ta bakwai, kada ku yi aiki, saboda yă biya kufin aurenta, za tă kuma zama matarsa. **17** saniyarku da jakinku su huta, haka kuma bawan In mahaifinta ya ki yă ba da ita ga mutumin, dole da aka haifa a gidanku, da kuma bakon da yake a mutumin yă biya dukiya daidai da abin da akan biya cikinku yă wartsake. **13** “Ku mai da hankali, ku yi domin budurwai. **18** “Kada ku bar maiya da rai. **19** biyayya da duk abin da na fada muku. Kada ku kira “Duk mutumin da ya yi jima’i da dabba dole a kashe sunaye wadansu alloli; kada a ji su a bakinku. **14** shi. **20** “Duk wanda ya yi hadaya ga wani allah ban da “Sau uku a shekara za ku yi mini biki. **15** “Ku yi Ubangiji, dole a hallaka shi. **21** “Kada a wulakanta, ko Bikin Burodi Marar Yisti, kwana bakwai za ku ci a zalunci bakö, domin dä ku bakö ne a kasar Masar. burodi marar yisti, kamar yadda na umarce ku. Ku **22** “Kada ku ci zalin gwauruwa, ko maraya. **23** In yi wannan a lokacin da aka ayana a watan Abib, kuka yi haka, idan kuma suka yi kuka gare ni, zan ji gama a watan ne kuka fito daga Masar. “Kada wani kukansu. **24** Zan husata, in kuma kashe ku da takobi; yă zo a gabana hannu wofi. **16** “Ku yi Bikin Girbi matanku kuma, su ma su zama gwauraye,’ya’yanku da nunan fari na amfanin shuke-shuken gonarku. kuwa su zama marayu. **25** “In kun ba wa jama’ata “Ku yi Bikin Tattarawa a karshen shekara, sa’ad da matalauta da suke tsakaninku bashin kudi, kada kuka tattara amfani daga gonarku. **17** “Sau uku a ku zama kamar masu ba da rance; kada ku sa yă shekara, maza duka za su bayyana a gaban Ubangiji biya da ruwa. **26** In kun däuki mayafi makwabcinku Mai iko Duka. **18** “Kada ku miķa mini hadayar jini a matsayin jingina, ku mayar masa kafin făduwar tare da wani abu mai yisti. “Ba za a bar kitsen rana, **27** domin mayafin ne abin da yake da shi na bikin hadayata yă kwana ba. **19** “Dole ne ku kawo rufe jikinsa. To, da me zai rufu yă yi barci? Sa’ad da mafi kyau daga nunan fari na gonakinku a gidan ya yi mini kuka, zan ji, gama ni mai tausayi ne. **28** Ubangiji Allahinku. “Kada ku dafa dan akuya a cikin “Kada ku yi maganar sabo ga Allah, ko ku la’anta madarar mahaifiyarsa. **20** “Ga shi, zan aika mala’ika mai mulkin mutanenu. **29** “Kada ku jinkirta fitar a gabanku, yă tsare ku a tafiyarku, yă kuma kawo ku da zakarku daga rumbunanku, ko harajin kayan da wurin da na shirya. **21** Ku saurare shi, ku kuma kasa kuka saya. “Dole ku ba ni’ya’yan farinku maza. **30** Ku kunne ga abin da yake fada. Kada ku yi masa tawaye; yi haka da shanunku da tumakinku. Bari su kasance ba zai gafarta tawayenku ba, gama shi wakilina ne. da iyayensu mata, har kwana bakwai, amma ku ba ni su a rana ta takwas. **31** “Za ku kasance mutanena **22** In kun kasa kunne sosai ga abin da yake fadi, kuka kuma yi abin da na fada, zan zama magabci ga masu tsarki. Saboda kada ku ci naman da namun jeji abokan găbanku, zan kuma yi hamayya da abokan suka kashe; ku jefa wa karnuka. hamayyanku. **23** Mala’ikana zai sha gabanku, yă kawo ku cikin kasar Amoriyawa, da Hittiyawa, da Feriziyawa, da Kan’aniyawa, da Hiwiyawa, da kuma Yebusiyawa, zan kuma kawar da su. **24** Kada ku durkusa wa allolinsu, ko ku yi musu sujada, ko kuma ku bi al’adunsu. Za ku hallaka dukan allolinsu, ku kuma farfasa kebaăbun duwatsunsu. **25** Ku bauta wa Ubangiji Allahinku, albarkansa kuwa za tă kasance a kan abincinku da ruwan shanku. Zan däuke cuta daga cikinku. **26** A kasarku, mace ba za tă yi bari ba, ba kuma za a sami marar haihuwa ba. Zan ba ku tsawon rai. **27** “Zan aiki razanata a gabanku, in kuma sa rudami a cikin kowace al’ummar da zu ku sadu da ita. Zan sa duk abokan găbanku su juye da baya, su gudu. **28** Zan aiki rina a gabanku, su kori Hiwiyawa, Kan’aniyawa da kuma Hittiyawa. **29** Amma ba a shekara guda zan kore muku su ba, don kada kasar tă zama kufai har namun jeji su fi karfinku. **30** Da kadafan da kadafan zan kore muku su, har yawawku yă kai yadda za ku mallaki kasar. **31** “Zan kafa iyakokinku daga Jan Teku zuwa Bahar Rum, daga gama dä ku bakö ne a Masar. **10** “Shekara shida za

23 “Kada ku baza rahoton karya. Kada kuma ku hada baki da mugayen mutane har da ku zama munafukai ta wurin ba da shaidar karya. **2** “Kada ku yi abin da ba daidai ba, don galibin mutane suna yin haka. Sa’ad da kuke ba da shaida a gaban shari’a, kada ku ba da shaidar karya a kuce wa gaskiya don ku faranta wa taron jama’ a rai. **3** Kada ku yi wa matalauci sonkai a gaban shari’a. **4** “In ka ga saniyar abokin găbanka, ko jakinsa ya face, ka yi kokari ka mai da shi wurinsa. **5** In ka ga jakin wani makiyinka ya făsi a karkashin kayan da ya däuka, kada ka bar shi can, ka yi kokari ka taimake shi. **6** “Kada ku kăsa yin adalci ga matalauci a wurin shari’a. **7** Ku yi nesa da käge. Kada ku kashe marar laifi tare da mai adalci, gama ba zan bar mugun yă tafi haka kawai ba. **8** “Kada ka karbi cin hanci, gama cin hanci yakan makanta wadanda suke gani, yakan kuma karkatar da maganar masu adalci. **9** “Kada ka zalunci bakö, ku kanku kun san halin bakunci, gama dä ku bakö ne a Masar. **10** “Shekara shida za

hamada kuma zuwa Kogi. Zan ba da mazaunan kasar a hannunku, za ku kuwa kore su daga gabanku. **32** Kada ku kulla yarjejeniya da su, ko da allolinsu. **33** Kada ku bari su zauna a cikin kasarku, in har kuka bar su, za su bata ku da zunubinsu na bautar allolinsu, har zai yā zama muku tarko.”

24 Ana nan sai Ubangiji ya ce wa Musa, “Ku hauro zuwa wurina, kai da Haruna, Nadab da Abihu, da kuma dattawa saba’in a cikin Isra’ila. Za ku yi sujada da dan nisa, **2** sai Musa kafai zai kusaci Ubangiji. Amma sauran kada su zo kusa, kada kuma jama’ a su hau tare da shi.” **3** Sa’ad da Musa ya tafi ya fada wa mutanen duk kalmomin Ubangiji da dokokinsa, sai suka amsa da murya daya suna cewa, “Duk abin da Ubangiji ya fada, za mu yi.” **4** Sai Musa ya rubuta duk abin da Ubangiji ya fada. Ya tashi kashegari da sassafe ya gina bagade kusa da dutsen, ya aza al’amudai goma sha biyu bisa ga kabilu goma sha biyu na Isra’ila. **5** Sai ya aiki samarin Isra’ilawa, suka miķa hadaya ta konawa, suka kuma miķa kananan bijimai don hadaya ta salama ga Ubangiji. **6** Musa ya dauki rabin jinin ya zuba a cikin kwanoni, rabin kuma ya yayyafa a kan bagaden. **7** Sa’an nan ya dauki Littafin Alkawari ya karanta wa mutane. Suka amsa suka ce, “Za mu yi duk abin da Ubangiji ya fada; za mu yi biyaya.” **8** Musa ya kuma dauki jinin, ya yayyafa a kan mutanen ya ce, “Wannan shi ne jinin alkawarin da Ubangiji ya yi da ku, bisa ga dukan wadannan kalmomi.” **9** Musa da Haruna, Nadab da Abihu, da dattawa saba’in, Allah na Isra’ila suka haura. **10** suka kuma ga Allah na Isra’ila. A karkashin kfafunsa akwai wani abu wanda aka yi da saffaya, mai haske kuma kamar sararin sama kansa. **11** Amma Allah bai yi wa shugabannin Isra’ila wani abu ba; suka ga Allah, suka ci suka kuma sha. **12** Ubangiji ya ce wa Musa, “Hauro wurina a kan dutse, ka tsaya a nan, zan ba ka allunan dutsen, da doka da umarnan da na rubuta don koyonsu.” **13** Sa’an nan Musa ya fita tare da Yosuwa mataimakinsa, ya kuwa hau kan dutsen Allah. **14** Ya ce wa dattawan, “Ku jira mu a nan, sai mun dawo wurinku. Haruna da Hur suna tare da ku, in wani yana da wata damuwa, sai yā je wurinsu.” **15** Da Musa ya hau dutsen, sai giringe ya rufe dutsen, **16** sai daukakar Ubangiji ta sauka a kan Dutsen Sinai, kwana shida giringe ya rufe dutsen, a rana ta bakwai, sai Ubangiji ya kira Musa daga cikin giringen. **17** Ga Isra’ilawa dai, daukakar Ubangiji ta yi kamar wuta mai ci a kan dutse. **18** Sa’an nan Musa ya shiga giringen ya hau kan dutsen. Ya zauna a kan dutsen yini arba’in da dare arba’in.

25 Ubangiji ya ce wa Musa, **2** “Ka fada wa Isra’ilawa su kawo mini hadaya. Za ka karbi hadaya daga hannun kowane mutum wanda zuciyarsa ta yarda

hannunsu, “zinariya, da azurfa, tagulla, **4** shudi, akuya, **5** fatun ragunan da aka wanke, fatun awaki masu kyau, itacen akashiya, **6** mai domin fitila, kayan yaji domin man kebewa da kuma turare mai kanshi, **7** da duwatsun Onis, da duwatsun da za a mammanne a efod da kyallen makalawa a kirji. **8** “Sa’an nan ka sa su yi mini wuri mai tsarki, domin in zauna a cikinsu. **9** Ka kera wannan tabanakul da duk kayan da suke ciki da waje, daidai yadda zan nuna maka. **10** “Ka sa a yi akwatin alkawarin da itacen kirya, tsawonsa kamu biyu da rabi, fadinsa kamu daya da rabi, tsayinsa kuma kamu daya da rabi. **11** Ka dalaye shi da zinariya zalla ciki da waje, za ka yi wa gefe-gefensa ado da gurun zinariya. **12** Ka kewaye akwatin da zaban zinariya hufu ka kuma hada su da kfafunsa hufu, zobai biyu a kowane gefe. **13** Sa’an nan ka yi sanduna da itacen kirya, ka dalaye su da zinariya. **14** Ka sa sandunan a cikin zaban, a gefen akwatin domin dāukansu. **15** Sanduna zu su kasance a cikin wadannan zaban akwatin alkawarin; ba za a cire su ba. **16** Sa’an nan ka sa Shaider da zan ba ka, a cikin akwatin. **17** “Ka yi murfin kafara da zinariya zalla, tsawonsa kamu biyu da rabi, fadinsa kuma kamu daya da rabi. **18** Ka kuma yi kerubobi biyu da zinariyar da aka kera, ka sa a gefen nan biyu na murfin. **19** Ka yi kerubobi biyu, daya a wannan gefe, daya kuma a dayan gefen; za ka manne su a kan murfin, su zama abu daya. **20** Kerubobin su kasance da kfikifikansu a bude, domin su inuwantar da murfin, za su fuskanci juna, suna duba murfin. **21** Ka sa murfin a bisa akwatin ka kuma sa allunan dokokin alkawarin da zan ba ka a ciki. **22** Can, a bisa murfin da yake tsakanin kerubobi biyu da suke bisa akwatin alkawari na Shaida, zan sadu da kai, in kuma ba ka dukan umarnai domin Isra’ilawa. **23** “Ka yi tebur da itacen kirya, tsawonsa kamu biyu, fadinsa kamu daya, tsayinsa kuma kamu daya da rabi. **24** Ka dalaye shi da zinariya zalla ka kuma yi masa ado kewaye da gurun zinariya. **25** Ka yi dajiyar mai fadin tafin hanmu, ka kuma yi wa dajiyar ado da gurun zinariya. **26** Ka yi zoban zinariya hufu domin teburin, ka daure su a kusurwoyi hufu, inda kfafu hufun suke. **27** Zoban za su kasance kusa da dajiyar don riķe sandunand da za a yi amfani don daukar teburin. **28** Ka yi sandunan da itacen kirya, ka dalaye su da zinariya, da sandunan ne za ku riķe daukan teburin. **29** Da zinariya zalla kuma za ka yi farantansa, da kwanoninsa na tuyu, da butocinsa, da kwanoninsa domin Zuban hadayu. **30** Ka sa burodin Kasancewa a kan wannan tebur, yā kasance a gabana kullum. **31** “Ka yi wurin ajiye fitilar da zinariya zalla, ka kuma yi gindinsa tare da gorar jikinsa da kerarriyar zinariya; kfafunsa da suka yi kamar furanni, tohonsa da furanninsa su yi yadda za su yā bayar. **32** Wurin ajiye fitilar yā kasance

da rassa shida, rassan nan za su miķe daga kowane kowane katako zai zama kamu goma, fādīnsa kuma gefe na wurin ajiye fitilan, uku a gefe guda, uku kamu daya da rabi, **17** ka kafa katakan suna duban kuma a daya gefen. **33** Kwafuna uku masu siffar juna. Ka yi da dukan katakan tabanakul haka. **18** Ka furanni almon, da toho, da kuma furannin za su shiryā katakai ashirin a gefen kudu na tabanakul, **19** kasance a rashe guda, uku a kan rashe na biye, haka ka kuma yi rammuka arba'in da azurfar da za a sa kuma a kan saura rassan shida da suka miķe daga wa katakan nan ashirin. Za a sa kawunan katakan wurin ajiye fitilan. **34** A bisa wurin ajiye fitilan kuwa da aka fiķe a cikin rammukan. **20** Game da dayan za a kasance da kwafuna hudu masu siffar furannin gefen, gefen arewa na tabanakul, za ka kafa katakai almon, da toho, da furanni. **35** Toho daya zai kasance ashirin, **21** da rammukan azurfa arba'in, biyu a karkashin rassa biyu na farkon da suka miķe daga karkashin kowane katako. **22** Ka kafa katakai shida wurin ajiye fitilan, toho na biyu a karkashin rassa don can karshen katakan, wato, a wajen yamma na biyu na biye, toho na uku a karkashin rassa na uku, karshen tabanakul, **23** ka kuma kafa katakai biyu a rassa shida ke nan duka. **36** Tohon da kuma rassan kusurwoyī can karshe. **24** Za a hada katakan nan a za su kasance daya da wurin ajiye fitilan da aka yi kusurwa daga kasa zuwa sama a daure su. Haka za a da kerarriyar zinariya. **37** "Sa'an nan ka yi fitilu yi da katakan kusurwa na biyu. **25** Ta haka za a sami bakwai, ka sa su a bisa wurin ajiye fitilan ta yadda katakai takwas da rammukansu na azurfa guda goma za su haskaka wajen da suka fuskanta. **38** Za a yi sha shida, kowane katako yana da rammuka biyu. lagwaninsa da manyan farantansa da kerarriyar **26** "Ka kuma yi sanduna da itacen kirya. Sanduna zinariya. **39** Da zinariya zalla na talenti daya za ka yi wurin ajiye fitilan da wadannan abubuwa duka. biyar domin katakai na gefe daya na tabanakul, **27** yi wurin ajiye fitilan da wadannan abubuwa duka. biyar domin katakai wangan gefe, biyar kuma domin **40** Sai ka lura ka yi su daidai bisa ga fasalin da aka na gefe wajen yamma, can karshen tabanakul. **28** nuna maka a kan dutse.

26 "Ka yi tabanakul da labule goma na lilin mai laushi a nadē shi biyu, a saķa labulen da ulu mai ruwan shudi, da ulu mai ruwan shunayya, da kuma ulu mai ruwan ja. Wadannan labule za a yi musu zānen siffofin kerubobi, aikin gwani. **2** Dukan labulen, girmansu zai zama kamu ashirin da takwas, fādīnsu kuwa kamu hudu. Labulen su zama daidai wa daida. **3** Ka hada labule biyar tare, ka yi haka kuma da suran biyar din. **4** Ka sa wa labulen rammuka da ulu mai ruwan shudin a gefen karshe na labule daya, a kuma yi haka a karshen gefe na daya kuma. **5** Ka yi wa labulen rammuka hamsin a dayan labule, ka kuma yi haka a karshe dayan labulen, rammukan su fuskanci juna. **6** Sa'an nan ka yi madauri hamsin na zinariya don amfanin daura labulen a hadē, domin tabanakul yā zama daya. **7** "Ka yi labule goma sha daya na gashin akuya da za ka rufe tabanakul. **8** Tsawon kowanne yā zama kamu talatin, fādīnsa kuma yā zama kamu hudu. Labulen za su zama daidai wa daida. **9** Ka hada labule biyar ka cinka. Haka kuma za ka yi da sauran shidan. Ka nadē shida dīn biyu, ka yi labulen kofar tentin da shi. **10** Ka yi rammuka hamsin a karshen gefen kashi daya na labulen, haka kuma a karshen kashi dayan. **11** Sai ka kuma yi madauri hamsin da tagulla, ka daura su a hadē da tentin su zama daya. **12** Ragowar rabin labulen da yake a bisa tenti kuma sai a bar shi yana lilo a bayan tabanakul. **13** Tsawon labulen tenti zai zama kamu daya a kowane gefe, abin da ya rage kuma sai a bar shi ya yi ta lilo a kowane gefe don yā rufe tabanakul. **14** Ka yi abin rufe tentin da fatun raguna da aka rina ja, a kansa kuma ka rufe shi da fatun shanun teku. **15** "Ka yi tabanakul da katakon itacen kiryar da aka kakkafa a tsaye. **16** Tsawon

kowane katako zai zama kamu goma, fādīnsa kuma gefe na wurin ajiye fitilan, uku a gefe guda, uku kamu daya da rabi, **17** ka kafa katakan suna duban kuma a daya gefen. **18** Ka furanni almon, da toho, da kuma furannin za su shiryā katakai ashirin a gefen kudu na tabanakul, **19** kasance a rashe guda, uku a kan rashe na biye, haka ka kuma yi rammuka arba'in da azurfar da za a sa kuma a kan saura rassan shida da suka miķe daga wa katakan nan ashirin. Za a sa kawunan katakan wurin ajiye fitilan. **20** Game da dayan za a kasance da kwafuna hudu masu siffar furannin gefen, gefen arewa na tabanakul, za ka kafa katakai almon, da toho, da furanni. **21** da rammukan azurfa arba'in, biyu a karkashin rassa biyu na farkon da suka miķe daga karkashin kowane katako. **22** Ka kafa katakai shida don can karshen katakan, wato, a wajen yamma na biyu na biye, toho na uku a karkashin rassa na uku, karshen tabanakul, **23** ka kuma kafa katakai biyu a rassa shida ke nan duka. **24** Tohon da kuma rassan kusurwoyī can karshe. **25** Za a hada katakan nan a za su kasance daya da wurin ajiye fitilan da aka yi kusurwa daga kasa zuwa sama a daure su. Haka za a da kerarriyar zinariya. **26** "Ka kuma yi sanduna da itacen kirya. Sanduna zinariya. **27** Da zinariya zalla na talenti daya za ka yi wurin ajiye fitilan da wadannan abubuwa duka. biyar domin katakai na gefe daya na tabanakul, **28** yi wurin ajiye fitilan da wadannan abubuwa duka. biyar domin katakai wangan gefe, biyar kuma domin **29** Na gefe wajen yamma, can karshen tabanakul. **30** Sandan da yake tsakiyar katakan, zai bi daga wannan gefe zuwa karshen wangan gefe. **31** Ka dalaye dukan katakan da zinariya, ka kuma yi zoban zinariya don su riķe sandunān. Ka kuma dalaye sandunān da zinariya. **32** "Ka yi tabanakul bisa ga fasalin da aka nuna maka a bisa dutsen. **33** Ka yi labule mai ruwan shudi, shunayya da jan zare da kuma lallausān lilin da aka tuķa, da zānen kerubobin da mai fasaha ya yi. **34** Ka rataye shi a bisa dogayen sanduna hudun nan da itacen kirya, wadānda aka dalaye da zinariya, wadānda suke tsaya a rammuka hudu na azurfa. **35** Ka rataye labule daga mādāuri, ka sa akwatin alkawari a bayan labulen. Labulen zai raba Wurin Mai Tsarki da Wurin Mafi Tsarki. **36** Ka sa murfin kafara a bisa akwatin alkawari a Wuri Mafi Tsarki. **37** Ka sa tebur a gaba labulen, a gefen arewa na tabanakul, ka kuma sa wurin ajiye fitilan daura da shi, a wajen kudu. **38** "Game da kofar shigar tenti kuwa, ka yi labule mai ruwan shudi, shunayya da jan zare na lallausān lilin da aka tuķa, aikin gwani. **39** Ka yi kugiyoyin zinariya domin wannan labule da katakai itacen kirya biyar, wadānda aka dalaye da zinariya. Ka kuma yi zubi na tagulla biyar dominšu.

27 "Ka gina bagade da itacen kirya, mai tsawo kamu uku, zai zama murabba'i, mai tsawo kamu biyar, fādī kuma kamu biyar. **2** Ka yi masa kāho a kowace kusurwan nan hudu, domin bagade da kahoni duk su zama daya, ka dalaye bagade da tagulla. **3** Ka yi duk kayan aikinsa da tagulla, tukwanensa na dīban toka, da manyan cokula, da kwanonin yayyafawa, da cokula masu yatsotsi don nama da kuma farantai domin wuta. **4** Ka yi raga na tagulla dominša, ka kuma yi zoben tagulla a kowace kusurwan nan hudu na bagaden. **5** Ka sa ragar a karkashin bagade domin tā kai tsakiyar bagade. **6**

Ka yi wa bagaden sanduna da itacen kirya, ka dalaye su zama firistoci masu yi mini hidima. **5** Ka sa su su da tagulla. **7** Za a zura sandunan a cikin zoban yi amfani da zinariya, da zare mai ruwan shufi da saboda su kasance a gefe biyu na bagade a lokacin da shunayya da ja, da kuma lallaasan lilin. **6** “Ka yi ake daukarsa. **8** Ka yi bagaden da katakai, sa’nan efod da zinariya, da shufi, da shunayya, da jan zare, ka robe cikinsa. Ka yi shi bisa ga fasalin da aka nuna da kuma lallaasan lilin, aikin gwani mai sana’a. **7** maka a bisa dutsen. **9** “Ka yi fili domin tabanakul. Za a yi fele biyu, gaba da baya, sa’nan a hada, a Tsawon gefen kudu zai zama kamu dari da labulen dinka a mahadinsu a kafada. **8** Za a yi mata abin da aka yi da zaren lili mai kyau, **10** da katakai ashirin damara da irin kayan da aka yi efod da shi, wato, da rammukan tagulla ashirin da kugiyoyin azurfa da da zinariya, da shufi, da shunayya, da mulufi, da kuma rammuka a kan katakai. **11** A wajen arewa shi lallaasan zaren lilin. **9** “Ka dauki duwatsu biyu ma, tsawon yā zama kafa dari. Ka kama labulen da masu daraja, ka rubuta sunayen’ya’yan Isra’ila a kai kugiyoyin da aka yi da azurfa wadanda aka manna **10** bisa ga haihuwarsu, sunaye shida a kan dutse a kan karfen da aka dalaye da azurfa. **12** “Fadin daya, saura shida kuma a kan daya dutsen. **11** A karshen filin a yamma zai zama kamu hamsin. A rubuta sunayen’ya’yan Isra’ila a kan duwatsu biyun, kuma sa labule tare da rammuka goma da kuma yadda mai yin aiki da dutse mai daraja yakan zāna katakai goma. **13** A wajen gabas can karshe, wajen hatimi. Sa’nan a sa kowane dutse a cikin tsaike fitowar rana, fādin filin zai zama kamu hamsin. **14** na zinariya **12** a daura su a kan kyallen kafada efod Tsayin labulen kofa na gefe daya zai zama kamu a matsayin duwatsun tuni ga’ya’yan Isra’ila. Haruna goma sha biyar, da katakai uku tare da rammukansu ne zai dauki sunayen a kafadarsa don tuni a gaban uku, **15** haka kuma tsayin labule na wangan gefen, Ubangiji. **13** Ka yi tsaike na zinariya **14** da tukakkun zai zama kamu goma sha biyar, da katakai uku tare sarkoki biyu kamar igiya, na zinariya zalla, ka kuma da rammukansu uku. **16** “Domin kofar tentin, a sakā labule mai tsayin kamu ashirin da lallaasan zaren “Ka shirya kyallen da za a manna a kirji don neman lilin mai ruwan shufi, da shunayya, da jan zare, mai nufin Allah. Sai a sakā shi da gwaninta kamar yadda aikin gwani, da katakai hudu tare da rammukansu aka sakā efod din. A sakā shi da zinariya, da shufi, hudu. **17** Duk katakan da suke kewaye da filin, za a da shunayya, da mulufi, da lallaasan zaren lilin. **16** yi musu madaurai na azurfa da kuma kugiyoyi, da Zai zama murabbā’i, tsawonsa kamu daya, fādinsa rammukan tagulla. **18** Tsayin filin zai zama kamu kuma kamu daya, a nade shi biyu. **17** Sa’nan ka yi dari, fādinsa kuma kamu hamsin, tsayin labulensa jeri hudu na duwatsu masu daraja a kansa. A jeri na na lallaasan zaren lilin zai zama kamu biyar, a kuma fari, a sa yakutu, da tofaz, da zumurrudu. **18** A jeri yi rammukansu da tagulla. **19** Dukan sauran kayan na biyu, a sa turkuwoyis, da saffaya, da emeral. **19** A da aka yi amfani da su a aikin wannan tabanakul, ko jeri na uku, a sa yakin, da idon mage da ametis. **20** da wanda irin aiki ne za a yi da su, har da dukan A jeri na hudu, a sa kirisolit, da onis, da yasfa. Ka dogayen turakunsa da na filin, za a yi su da tagulla sa su a tsaike na zinariya. **21** A bisa duwatsun nan ne. **20** “Ka umarci Isra’ila su kawo tsabtataccen goma sha biyu, sai a zāna sunayen’ya’yan Isra’ila mai, tatacce daga zaitun domin fitilu, saboda fitilun bisa ga kabilansu goma sha biyu. Za a zāna sunayen su yi ta ci a koyaushe. **21** A cikin Tentin Sujada, a kamar hatimi. **22** “Ka yi wa kyallen makalawa a waje da labulen da yake a gaban Akwatin Alkawari, kirjin tukakkun sarkokin zinariya zalla. **23** Ka yi Haruna da’ya’yansa za su sa fitilu su yi ta ci a gaban zobe biyu na zinariya saboda kyallen makalawa Ubangiji, daga yamma har safiya. Wannan za tā a kirjin, ka kuma daura su a kusurwoyin kyallen zama dawwammamiyar farilla a cikin Isra’ila har makalawa a kirji. **24** Ka daura sarkokin zinariyan tsararraki masu zuwa.

28 “Ka sa a kawo maka Haruna dan’uwanka, tare da’ya’yansa Nadab da Abihu, Eleyazar da Itamar daga cikin Isra’ila, domin su yi mini hidima a matsayin firistoci. **2** Ka yi tufafi masu tsarki domin dan’uwanka Haruna, domin a girmama, a kuma daukaka shi. **3** Ka fada wa dukan gwanayen da na ba su hikima a irin abubuwani nan, cewa su yi tufafi saboda Haruna, don a tsarkakewarsa, domin yā yi mini hidima a matsayin firist. **4** Wadannan su ne tufafin da za su dinka, kyallen makalawa a kirji, da efod, da taguwa, da doguwar riga, da rawani, da abin damara. Za su yi wa dan’uwanka, Haruna da’ya’yansa, wadannan tsarkaka tufafi, don

nufin Allah, domin yă zama abin tunawa a gaban taguwoyi, 9 ka kuma sa musu huluna a kansu. Sa'an Ubangiji. 30 Ka kuma sa Urim da Tummim a kyallen nan ka daura wa Haruna da'ya'yansa abin damara. makalawa a kirji, don su kasance a zuciyar Haruna, Su kuwa da zuriyarsu, aikin firist kuwa zai zama a duk sa'ad da zai shiga gaban Ubangiji. Haka kuwa nasu ta wurin dawwammamiiyar farilla. "Ta haka kulum Haruna zai riķa kai koke-koken Isra'ilawa a za ka kebe Haruna da'ya'yansa maza. 10 "Ka kuma gaban Ubangiji. 31 "Ka yi taguwar efod da shudi kawo bijimin a gaban Tentin Sujada, sai Haruna duka, 32 ka yanke wuya a tsakiyarta don sawa. A da'ya'yansa su dora hannuwansu a kansa. 11 Ka kuma nade wuyan rigar yă yi kauri domin kada yă yanka shi a gaban Ubangiji a kofar Tentin Sujada. 12 yage. 33 Za a yi wa bakin rigar ado da fasalin'ya'yan Ka dibi jinin bijimin ka zuba a kan kahoni na bagade rumman masu laumin shudi, da shunayya, da mulufi. da yatsanka, sauran jinin kuwa ka zuba a gindin A sa kararrawa ta zinariya a tsakankansu. 34 Za bagaden. 13 Sa'an nan ka dauki dukan kitsen da ya ka jera su bi da bi, wato, 'ya'yan rumman na biye rufe kayan ciki, da kitsen da yake manne da hanta, da kararrawar zinariya kewaye da bakin rigar. 35 da koda biyu da kuma kintsen da yake a kansu, ka Dole Haruna yă sa shi sa'ad da yake hidima. Za a ji kone su a kan bagade. 14 Amma ka kone naman karar kararrawar sa'ad da zai shiga Wuri Mai Tsarki bijimin, da fatarsa, da kayan cikin, a bayan sansani. a gaban Ubangiji, da sa'ad da ya fita, don kada yă Hadaya ce ta zunubi. 15 "Ka dauki daya daga cikin mutu. 36 "Ka yi allo na zinariya zalla, ka kuma yi ragunan, Haruna kuwa da'ya'yan maza za su dora rubutu a kansa kamar na hatimi, haka, Mai tsarki ga hannuwansu a kansa. 16 Ka yanka ragon, ka dibi Ubangiji. 37 Ka daura shi da igiyar ruwa bula domin jinin, ka yayyafa shi kewaye da gefen bagaden. 17 Ka a hada shi da rawani; zai kasance a gaban rawanin. yayyanka rago gunduwa-gunduwa, ka wanke kayan 38 Zai kasance a goshin Haruna, ta haka zai dauki cikin, da kafafun, da kan, ka hada su da gunduwoyin. kurakuran da ya yiwu Isra'ilawa sun yi cikin miķa 18 Sa'an nan ka kone ragon dungum a kan bagade. baye-bayensu masu tsarki. Zai kasance a goshin Hadaya ta konawa ce ga Ubangiji, mai dadin Kanshi, Haruna kullaumin, domin su zama abin karba ga wato, hadaya ce da aka kone da wuta ga Ubangiji. 19 Ubangiji. 39 "Ka saka doguwar riga da lallausan lilin "Ka dauki dayan ragon, sai Haruna da'ya'yansa maza ka kuma yi hula da lallausan zaren lilin, ka kuma su dora hannuwansu a kansa. 20 Ka yanka ragon, saka abin damara mai ado. 40 "Ka saka doguwar ka dibi jinin, ka shafa a bisa leben kunnene Haruna riga, abin damara da kuma huluna domin'ya'yan na dama, da bisa leben kunnwan'ya'yansa maza Haruna, don yă ba su girma da daukaka. 41 Bayan na dama, da kan manyan yatsotsin hannuwansu na ka sa wadannan riguna wa dan'uwanika Haruna dama, da kuma a kan manyan yatsotsin kafafunsu da'ya'yansa, ka shafe su da mai, ka kuma nada su. na dama. Sauran jinin kuwa, sai ka yayyafa shi Ka kebe su domin su yi mini hidima a matsayin kewaye da gefen bagaden. 21 Ka dibi jinin da firistoci. 42 "Ka yi'yan wandunan ciki na lilin don su yake a kan bagade, da man shafewa, ka yafa a kan rufe tsiraicinsu, tsayinsu zai kama daga kwankwaso Haruna da rigunansa, da kuma a kan'ya'yansa maza zuwa cinya. 43 Dole Haruna da'ya'yansa su sa su da rigunansu. Sa'an nan shi da'ya'yansa maza da sa'ad da za su shiga Tentin Sujada, ko sa'ad da suka rigunansu za su tsarkake. 22 "Ka debi kitse daga kusace bagade domin hidima a Wuri Mai Tsarki, don wannan rago, ka yanke wutsiyarsa mai kitse, ka kada su yi laifi, su kuma mutu. "Wannan ta zama kuma debi kitsen da ya rufe kayan ciki, da kitsen dawwammamiiyar farilla wa Haruna da zuriyarsa har abada.

29 "Ga abin da za ka yi don ka kebe su, don su yi mini hidima a matsayin firistoci. Ka dauki dan bijimi da raguna biyu marasa lahani. 2 Daga garin alkama mai laushi marar yisti kuwa, ka yi burodi, da wainan da aka kwaba da mai, da kosai wadanda an barbada mai a kai. 3 Ka sa wadannan a cikin kwando. Sa'an nan ka miķa su tare da dan bijimin da ragunan nan biyu. 4 Bayan haka sai ka kawo Haruna da'ya'yansa a kofar Tentin Sujada ka yi musu wanka. 5 Ka dauki rigar ka sa wa Haruna, ka sa masa doguwar rigar, da rigar efod, da efod kanta, da kyallen makalawa a kirji. Ka daura masa efod da damarar da aka yi mata ado. 6 Ka nada masa rawani a kai, ka kuma sa kambi mai tsarki a bisa rawanin. 7 Ka dauki man shafewa ka shafe shi, ta wurin zuba man a kansa. 8 Ka kawo'ya'yansa, ka sa musu

taguwoyi, 9 ka kuma sa musu huluna a kansu. Sa'an Ubangiji, ka daku dunkule daya, da waina da aka yi da mai, da kuma kosai. 24 Ka sa dukan wadannan a hannun Haruna da'ya'yansa maza, su kada su a gaban Ubangiji a matsayin hadaya ta kadawa. 25 Sa'an nan ka karbe su daga hannuwansu, ka kone su a kan bagade tare da hadaya ta konawa, domin Kanshi mai dadin ga Ubangiji, wato, hadaya ce da aka kone da wuta ga Ubangiji. 26 Bayan haka, ka dauki kirjin ragon domin nadin Haruna, ka kada shi a gaban Ubangiji kamar hadaya ta kadawa. Wannan kirji zai zama rabonka. 27 "Ka tsarkake kirji na hadaya ta kadawa, da cinya ta hadaya ta dagawa, wadanda za a kada a kuma daga na ragon nadin, wanda yake na Haruna da kuma na'ya'yansa maza. 28 Wannan zai zama rabon Haruna da'ya'yansa maza

daga Isra'ilawa. Gama wannan hadaya ta dagawa ce daga cikin hadayu na salama da Isra'ilawa za su miša wa Ubangiji. **29** “Keşəbbun tufafin nan na Haruna za su zama na zuriyarsa bayan mutuwarsa. Da tufafin nan ne za a zuba musu mai, a kebe su. **30** Dan da ya gäge shi a matsayin firist, shi ne zai sa su har kwana bakwai, lokacin da ya shiga Tentin Sujada, don yă yi aiki a Wuri Mai Tsarki. **31** “Ka dauki ragon nadif, ka dafa naman a tsattsarkan wuri. **32** A kofar Tentin Sujada, Haruna da'ya'yansa maza za su ci wannan rago da burodin da yake cikin kwandon. **33** Za su ci abubuwan nan da aka yi kafara da su a lokacin tsarkakewarsu da kebewarsu. Ba wanda zai ci, sai su kadai, gama abubuwan nan tsarkaka ne. **34** In naman ragon nadif ko wani burodin ya ragu har safiya, a kone shi, kada a ci gama tsarkake ne. **35** “Ka yi wa Haruna da'ya'yansa maza duk abin da na umarce ka, ka dauki kwana bakwai don nadinsu. **36** Ka miša bijimi daya kowace rana domin hadaya don zunubi ta yin kafara. Ka tsarkake bagade ta wuri yin kafara dominisa, ka shafe shi da mai don ka tsarkake shi. **37** Kwana bakwai za ka yi kafara saboda bagaden, ka kuma tsarkake shi. Sa'an nan bagaden zai zama mafi tsarki, kuma duk abin da ya taba bagaden zai tsarkaka. **38** “Ga abin da za ka miša a bisa bagaden kowace rana.’Yan raguna biyu masu shekara daya-daya. **39** Ka miša daya da safe, daya kuma da yamma. **40** Hade da dan rago na farkon, ka miša mudun gari mai laushi wanda an gauraye da kwalaba daya na tataccen mai zaitun, da kwalaba daya na ruwan inabi don hadaya ta sha. **41** Ka miša daya ragon da yamma, tare da hadaya ta gari da hadaya ta sha kamar aka yi ta safe, mai dadin Kanshi, wato, hadaya ce da aka kone da wuta ga Ubangiji. **42** “Wannan za tă zama hadaya ta konawar da za a dinga yi kowace rana, daga tsara zuwa tsara. Za a yi ta miša hadayar a kofar Tentin Sujada a gabon Ubangiji. A can zan sadu da kai, in yi magana da kai; **43** a can kuma zan sadu da Isra'ilawa, in kuma tsarkake wurin da dfaukakata. **44** “Ta haka zan tsarkake Tentin Sujada da bagaden, in kuma tsarkake Haruna da'ya'yansa maza su yi mini hidima a matsayin firistoci. **45** Sa'an nan zan zauna a cikin Isra'ilawa, in kuma zama Allahnsu. **46** Za su san cewa ni ne Ubangiji Allahnsu, wanda ya fitar da su daga Masar saboda in zauna a cikinsu. Ni ne Ubangiji Allahnsu.

da ake amfani da su don daukarsa. **5** Ka yi sandunan nan da itacen kirya, ka dalaye su da zinariya. **6** Ka sa bagaden a gabon labulen da yake gabon akwatin alkawari, a gaba murfin kafara wanda yake bisa akwatin alkawari, inda zan sadu da kai. **7** “Haruna zai kone turare a bisa bagaden kowace safiya, sa'ad da yake shirya fitilu. **8** Dole Haruna yă kone turare sa'ad da ya kuna fitilu da yamma, ta haka za a rika kona turare a gabon Ubangiji, daga tsara zuwa tsara. **9** Ba za a kona wani irin turare dabam a bisa wannan bagade ba, ba kuma za a miša hadaya ta konawa, ko ta hatsi, ko ta sha a bisansa ba. **10** Sau daya a shekara, Haruna zai yi kafara a bisa kahoniinsa. Dole a yi wannan kafara ta shekara-shekara da jinin kafara ta hadaya don zunubi daga tsara zuwa tsara. Gama bagaden mafi tsarki ne ga Ubangiji.” **11** Sa'an nan Ubangiji ya ce wa Musa, **12** “Sa'ad da za ku kidaya Isra'ilawa, dole kowanne yă biya domin yă fanshe kansa ga Ubangiji a lokacin da aka fidaya shi. Ta haka babu wata annoobar da za tă buge su sa'ad da kuke fidaya su. **13** Kowanen da ya ketare zuwa wurin wadanda aka riga aka kidaya, dole yă ba da rabin shekel, bisa ga ma'aunin shekel na tsattsarkan wuri, wanda nauyinsa garwa ashirin ne. Wannan rabin shekel hadaya ce ga Ubangiji. **14** Duk wadanda suka ketare, wadanda shekarunsu ya kai ashirin ko fiye, za su ba da hadaya ga Ubangiji. **15** Masu arziki ba za su bayar fiye da rabin shekel ba, talakawa kuma ba za su bayar kasa da haka ba, sa'ad da za ku yi hadaya ga Ubangiji don kafara rayukanku. **16** Ku karbi kudin kafara daga hannun Isra'ilawa, ku yi amfani da shi domin hidimar Tentin Sujada. Zai zama abin tunawa ga Isra'ilawa a gabon Ubangiji, don su yi kafarar rayukansu.” **17** Sa'an nan Ubangiji ya ce wa Musa, **18** “Ka yi daro na tagullu, ka yi masa kafafun da za a ajiye shi da tagullu don wanki. Ka ajiye shi tsakanin Tentin Sujada da bagade, ka zuba ruwa a ciki. **19** Haruna da'ya'yansa maza za su wanke hannuwanus da kafafunsu da ruwan da yake cikinsa. **20** Duk lokacin da suka shiga Tentin Sujada, za su yi wanka, don kada su mutu. Duk lokacin da suka yi kusa da bagade don hidima ta miša hadayar da aka yi wa Ubangiji da wuta, **21** za su wanke hannuwanus da kafafunsu, don kada su mutu. Wannan za tă zama dawwammamiyar farilla domin Haruna da zuriyarsa daga tsara zuwa tsara.” **22** Sa'an nan Ubangiji ya ce wa Musa, **23** “Ka dauki wadannan kayan yaji

30 “Ka yi bagade da itacen kirya don kona turare.
2 Zai zama murabba'i, tsawon zai zama kamu
daya, fadsi kuma kamu daya, amma tsayin yä zama
kamu biyu, kahoninsa kuma su zama daya da shi.
3 Ka dalaye bisansa da kuma dukan gefe-gefensa
da kuma kahoninsa da zinariya zalla, ka kuma yi
zubi na zinariya kewaye da shi. **4** Ka yi zobai biyu na
zinariya domin bagade a karkashin zubin, biyu a
gefe da gefe su fuskanci juna, don su rife sandungan

da ake amfani da su don dukaarsa. **5** Ka yi sandun nan da itacen kirya, ka dalaye su da zinariya. **6** Ka sa bagaden a gabon labulen da yake gabon akwatin alkawari, a gaba murfin kafara wanda yake bisa akwatin alkawari, inda zan sadu da kai. **7** "Haruna zai kone turare a bisa bagaden kowace safiya, sa'ad da yake shirya fitilu. **8** Dole Haruna yā kone turare sa'ad da ya kuna fitilu da yamma, ta haka za a rika kona turare a gabon Ubangiji, daga tsara zuwa tsara. **9** Ba za a kona wani irin turare dabam a bisa wannan bagade ba, ba kuma za a mīka hadaya ta konawa, ko ta hatsi, ko ta sha a bisansa ba. **10** Sau daya a shekara, Haruna zai yi kafara a bisa kahoninsa. Dole a yi wannan kafara ta shekara-shekara da jinin kafara ta hadaya don zunubi daga tsara zuwa tsara. Gama bagaden mafi tsarki ne ga Ubangiji." **11** Sa'an nan Ubangiji ya ce wa Musa, **12** "Sa'ad da za ku kidaya Isra'ilawa, dole kowanne yā biya domin yā fanshe kansa ga Ubangiji a lokacin da aka fidaya shi. Ta haka babu wata annobar da za tā buge su sa'ad da kuke fidaya su. **13** Kowanen da ya ketare zuwa wurin wadanda aka riga aka fidaya, dole yā ba da rabin shekel, bisa ga ma'aunin shekel na tsattsarkan wuri, wanda nauyinsa garwa ashirin ne. Wannan rabin shekel hadaya ce ga Ubangiji. **14** Duk wadanda suka ketare, wadanda shekarunsu ya kai ashirin ko fiye, za su ba da hadaya ga Ubangiji. **15** Masu arziki ba za su bayar fiye da rabin shekel ba, talakawa kuma ba za su bayar kasa da haka ba, sa'ad da za ku yi hadaya ga Ubangiji don kafara rayukanku. **16** Ku karfi kudin kafara daga hannun Isra'ilawa, ku yi amfani da shi domin hidimar Tentin Sujada. Zai zama abin tunawa ga Isra'ilawa a gabon Ubangiji, don su yi kafarar rayukansu." **17** Sa'an nan Ubangiji ya ce wa Musa, **18** "Ka yi daro na tagulla, ka yi masa kafafun da za a ajiye shi da tagulla don wanki. Ka ajiye shi tsakanin Tentin Sujada da bagade, ka zuba ruwa a ciki. **19** Haruna da'yā'yansa maza za su wanke hannuwansu da kafafunsu da ruwan da yake cikinsa. **20** Duk lokacin da suka shiga Tentin Sujada, za su yi wanka, don kada su mutu. Duk lokacin da suka yi kusa da bagade don hidima ta mīka hadayar da aka yi wa Ubangiji da wuta, **21** za su wanke hannuwansu da kafafunsu, don kada su mutu. Wannan za tā zama dawwammamiyar farilla domin Haruna da zuriyarsa daga tsara zuwa tsara." **22** Sa'an nan Ubangiji ya ce wa Musa, **23** "Ka dauki wadannan kayan yaji masu kyau, shekel 500 na ruwan mur, rabin turaren sinnamon mai dadin kansi shekel 250, shekel 250 na turaren wuta mai kansi, **24** shekel 500 na kashiya, duk bisa ga ma'aunin shekel na tsattsarkan wuri, da moda na man zaitun. **25** Da wadannan za ka yi man shafewa mai tsarki, yadda mai yin turare yake yi. Zai zama man shafewa mai tsarki. **26** Sa'an nan ka yi amfani da shi don shafa wa Tentin Sujada, da akwatin alkawari, **27** da tebur da kuma dukan

kayansa, da wurin ajiye fitila da dukan kayansa, da bagaden kona turare, 28 bagaden hadaya ta konawa ka tsarkake su don su zama mafi tsarki, kuma duk abin da ya taba su, zai zama mai tsarki. 30 “Ka shafe Haruna da’ya’yansa maza, ka kuma tsarkake su don su yi mini hidima a matsayin firstoci. 31 Ka fada wa Isra’ilawa, ‘Wannan mai, zai zama mai tsarki ne a gare ni don shafewa, daga tsara zuwa tsara. 32

Kada a zuba a jikunan mutane, kada kuma a yi wani mai irinsa. Wannan mai, mai tsarki ne, za ku kuma dauke shi a matsayi mai tsarki. 33 Duk wanda ya yi irin wannan mai, duk wanda kuma ya shafa shi a kan wani wanda yake ba first ba, za a ware shi daga mutanensa.” 34 Sa’an nan Ubangiji ya ce wa Musa, “Ka dauki kayan yaji mai kanshi, resin na gum, da onika, da galbanum, da kuma zallan lubban, duk nauyinsu yă zama daidai. 35 Ka yi turare mai kanshi yadda mai yin turare yake yi. A sa masa gishiri, yă zama tsabtatacce, tsarkakakte. 36 Ka diba kadfan daga ciki, ka niķa, ka ajiye a gabon akwatin alkawari a cikin Tentin Sujada, inda zan sadu da kai. Zai zama mafi tsarki a gare ku. 37 Kada ku yi wani turare irinsa wa kanku; ku dauke shi a matsayi mai tsarki ga Ubangiji. 38 Duk wanda ya yi irinsa don jin dadin kanshinsa, dole a ware shi daga mutanensa.”

31 Sai Ubangiji ya ce wa Musa, 2 “Duba, na zabi Bezalel dan Uri, dan Hur, na kabilan Yahuda, 3 na kuma cika shi da Ruhun Allah, fasaha, azanci, da kuma sani cikin kowace irin sana’a, 4 don yin zāne-zāne na aikin zinariya, azurfa da tagulla, 5 don yanka da shirya duwatsu, yin aikin katako, da kuma yin kowane irin aikin sana’ar hannu. 6 Ban da haka, na zabi Oholiyab dan Ahisamak, na kabilan Dan, don yă taimake shi. Na kuma ba da fasaha ga dukan masu aikin sana’ar hannu, don yin duk abin da na umarce ka. 7 Tentin Sujada, akwatin Alkawari tare da murfin kafara a bisansa, da dukan kayan aiki na tentin, 8 mutane, mutane ne masu taurinkai.” 10 Yanzu ka tebur da kayansa, wurin ajiye fitila na zinariya zalla, bar ni kurum fushina yă yi kuna a kansu, in hallaka da dukan kayansa, bagaden kona turare, 9 bagaden su. Sa’an nan in maishe ka al’umma mai girma. 11 hadaya ta konawa da dukan kayansa, daro tare da Amma Musa ya nemi tagomashin Ubangiji, Allahnsa mazauninsa, 10 da kuma sañakkun riguna, tsarkakan sa’ad da suke hidima a matsayin firstoci, 11 da man shafewa, da turare mai kanshi don Wuri Mai Tsarki. Za a yi su kamar yadda na umarce ka.” 12 Sa’an nan Ubangiji ya ce wa Musa, 13 “Ka fada wa Isra’ilawa, ‘Dole ku kiyaye Asabbataina. Wannan zai zama alama tsakanina da ku daga tsara zuwa tsara, saboda ku sani ni ne Ubangiji, wanda ya mai da ku masu tsarki. 14 “Ku kiyaye Asabbaci, domin yă zama mai tsarki a gare ku. Duk wanda ya kazantar da shi, za a kashe shi; duk wanda ya yi wani aiki a ranar, za a ware shi daga mutane. 15 Kwana shida, za a yi aiki, amma a rana ta bakwai, Asabbaci ne na hutu, mai tsarki ga Ubangiji. Duk wanda ya yi wani aiki a Asabbaci, za a kashe shi. 16 Isra’ilawa za su kiyaye Asabbaci, suna bikinsa daga tsara zuwa tsara a matsayin madawwamin alkawari. 17 Zai zama alama tsakanina da Isra’ilawa har abada, gama cikin kwana shida Ubangiji ya yi sama da kasa, a rana ta bakwai kuma ya daina aiki, ya kuma huta.” 18 Sa’ad da Ubangiji ya gama yin wa Musa magana a kan Dutsen Sinai, sai ya ba shi alluna biyu na Alkawari, allunan duwatsu rubutattu da yatsan Allah.

32 Sa’ad da mutane suka ga Musa ya dade bai sauksu daga dutse ba, sai suka taru kewaye da Haruna suka ce, “Zo, ka yi mana alloli wafanda za su yi mana jagora. Game da wannan Musa wanda ya fitar da mu daga Masar dai, ba mu san abin da ya faru da shi ba.” 2 Haruna ya amsa musu ya ce, “Ku tuttubé zoban zinariya wafanda suke kunnuwuan matanku, da na’ya’yanku maza da mata, ku kawo mini.” 3 Saboda haka dukan mutane suka tuttubé’yan kunnensu suka kawo wa Haruna. 4 Sai ya karbi abubuwani da suka ba shi, ya yi gunki na siffar dan maraki, ya sassaka shi da kayan aiki. Sa’ad da mutane suka gani, sai suka tā da murya suka ce, “Wadannan su ne allolinku, ya Isra’ila, wadanda suka fitar da ku daga Masar.” 5 Da Haruna ya ga haka, sai ya gina bagade a gabon dan maraki, ya yi shela ya ce, “Gobe akwai biki ga Ubangiji.” 6 Saboda haka

kashegari, mutane suka tashi da sassafe suka miķa hadaya ta konawa, da hadaya ta salama. Bayan haka suka zauna suka ci, suka sha, suka kuma tashi suka yi rawa. 7 Sai Ubangiji ya ce wa Musa, “Sauka, gama mutanenka, wafanda ka fitar da su daga Masar sun kazantu. 8 Sun yi saurin juyawa daga abin da na umarce su, sun kuma yi wa kansu gunki na siffar dan maraki. Sun yi sujada ga dan maraki, suka yi hadaya gare shi, suka kuma ce, wadannan su ne allolinku ya Isra’ila, wadanda suka fito da kai daga Masar.” 9 Ubangiji ya ce wa Musa, “Na ga wadannan ya ce, “Ya Ubangiji don me fushinka zai yi kuna a riguna don Haruna firlit da rigunayă’yansa maza, kan mutanenka, wafanda ka fisshe su daga Masar da ikon hannunka mai girma? 12 Don me za ka sa Masarawa su ce, ‘Ai, da mugun nufi ne ya fito da su don yă shafe su daga fuskar dunia?’ Ka juya daga fushinka mai zafi, ka ji tausayi, kada ka kawo masifa a kan mutanenka. 13 Ka tuna da bayinka Ibrahim, Ishaku da Isra’ila, wafanda ka rantse da kanka cewa, ‘Zan mai da zuriyarka kamar taurarin sama kuma zan ba wa zuriyarka wannan kasa wadda na yi musu alkawari, za tă kuma zama abin gădonsu har abada.” 14 Sai Ubangiji ya yi juyayi, bai kuwa kawo wa mutanensa bala’in da ya yi niyya ba. 15 Musa ya juya, ya sauksa daga kan dutsen da alluna biyu na Alkawari a hannuwansa. An yi rubutun a

kowane gefe, gaba da bay. **16** Allunan aikin Allah da rantsuwa wa Ibrahim, Ishaku da Yakub cewa, ne; rubutun kuma rubutun Allah ne, da ya zāna a kan ‘Zan ba zuriyarka.’ **2** Zan aika da mala’ika a gabanka alluna. **17** Sa’ad da Yoshuwa ya ji surutun mutane in kuma kori Kan’aniyawa, Amoriyawa, Hittiyyawa, suna ihu, sai ya ce wa Musa, “Kamar akwai karar Ferizziyawa, Hiwiyyawa da Yebusiyawa. **3** Ka haura ya’ki a sansani.” **18** Musa ya amsa ya ce, “Ba karar zuwa kasar da take Zub da madara da zuma. Amma nasara ba ce, ba karar wanda ya’ki ya ci ba ne; karar ba zan tafi tare da ku ba, saboda ku mutane ne masu wa’ka ce nake ji.” **19** Da Musa ya kusato sansanin, sai taurinkai domin mai yiwuwa in hallaka ku a hanya.” ya ga dan marakin da kuma mutane suna rawa. Sai **4** Da mutane suka ji wannan mugun magana, sai fushinsa ya yi kuna, ya kuwa jefar da allunan da suke suka farfashe a gindin **5** Gama Ubangiji ya riga ya ce wa Musa, “Ka fada dutsen. **20** Sai ya dauki dan marakin da suka yi, ya wa Isra’ilawa, ‘Ku mutane ne masu taurinkai. In kone a wuta; sa’an nan ya ni’ka shi ya zama gari, na yi tafiya da ku ko na dan lokaci, mai yiwuwa ya barbada garin a ruwa, ya sa Isra’ilawa suka sha. in hallaka ku. Yanzu sai ku tube kayan adonku, **21** Ya ce wa Haruna, “Mene ne wadannan mutane zan kuwa yanke shawara a kan abin da zan yi da suka yi maka da ka kai su ga wannan zunubi mai ku.” **6** Saboda haka Isra’ilawa suka tuttubé kayan girma?” **22** Haruna ya amsa ya ce, “Kada ka yi fushi adonsu a Dutsen Horeb. **7** Musa fa ya saba daukan da ni ranka yă dade, ka san yadda mutanen nan tenti yă kafa shi a bayan sansani da dan nisa, yana suke da saurin yin mugunta. **23** Sun ce mini, ‘Ka yi kiransa “Tentin Sujada.” Duk wanda yake neman mana alloli wadanda za su yi mana jagora, game da wani abu daga wurin Ubangiji sai yă tafi Tentin wannan Musa dai, wanda ya fito da mu daga Masar, Sujada a bayan sansani. **8** A sa’ad da kuma Musa ba mu san abin da ya faru da shi ba.’ **24** Sai na gaya ya fita zuwa Tentin, dukan mutanen sukan tashi su musu, ‘Duk wanda yana da kayan ado na zinariya, ya tsaya a kofofin tentinsu, suna kallon Musa, sai ya cire?’ Sa’an nan suka ba ni zinariya, sai na jefci cikin shiga tentin. **9** Yayinda Musa ya shiga cikin tentin, wuta, wannan dan maraki ya fito.” **25** Musa ya duba sai al’amudin girgije yă sauko, yă tsaya a kofar ya ga mutane sun kouce gaba daya domin Haruna ya yayinda Ubangiji yana magana da Musa. **10** Lokacin sa suka kouce, har suka zama abin dariya ga abokan da mutane suka ga al’amudin girgije a tsaye a kofar gâbansu. **26** Saboda haka sai ya tsaya a kofar sansani tentin, sai duk su mike tsaye su yi sujetada, kowa a ya ce, “Duk wanda yake na Ubangiji yă zo wurina.” kofar tentinsa. **11** Ubangiji yakan yi magana da Musa Sai dukan Lawiyawa suka taru wurinsa. **27** Sa’an nan fuska da fuska, kamar yadda mutum yake magana da ya ce musu, “Ga abin da Ubangiji, Allah na Isra’ila ya abokinsa. Sa’an nan Musa yă koma sansani, amma ce, ‘Kowane mutum yă rataya takobinsa, yă kai yă saurayin nan Yoshuwa dan Nun mai taimakonsa ba kawo daga wannan gefe zuwa wangan cikin sansani, ya barin tentin. **12** Musa ya ce wa Ubangiji, “Kana ta kowa yă kashe dan’uwansa, da abokinsa, da kuma fada mini cewa, ‘Ka jagoranci mutane nan,’ amma ba makwabcinsa.” **28** Lawiyawa suka yi yadda Musa ya ka fada mini wanda zai tafi tare da ni ba. Ga shi ka umarta, a ranar, mutane wajen dubu uku suka mutu. Kara ce mini, ‘Na san ka, na san sunanka, ka kuma **29** Sa’an nan Musa ya ce, “An kebe ku ga Ubangiji a sami tagomashi a wurina.” **13** In ka ji dadina, ka yau, gama kun yi gâba da’ya’yanu da’yan’uwanku, koya mini hanyarka don in san ka, in kuma ci gaba ya kuma albarkace ku a wannan rana.” **30** Kashegari da samun tagomashi daga gare ka. Ka tuna cewa Musa ya ce wa mutane, “Kun yi zunubi mai girma! Sun yi wa kansu allolin warnan al’umma mutanenka ne.” **14** Ubangiji ya Amma yanzu zan hau wurin Ubangiji; watakila zan amsa ya ce, “Zan tafi tare da kai, zan kuma rage iya yin kafara domin zunubinku.” **31** Don haka Musa maka nauyin kaya.” **15** Musa kuwa ya ce masa, “In ya koma wurin Ubangiji ya ce, “Kaito, mutanen nan ba za tâ tafi tare da mu ba, to, kada ka daga mu sun yi zunubi mai girma! Sun yi wa kansu allolin daga nan. **16** Yaya wani zai sani ko ka ji dadina zinariya. **32** Amma yanzu, ina rokonka ka gafarta da kuma mutanenka, in ba ka tafi tare da mu ba? zunubinsu, in ba haka ba, to, ka shafe ni daga littafin Mene ne kuma zai bambanta ni da mutanenka daga da ka rubuta.” **33** Ubangiji ya amsa wa Musa, “Duk sauran jama’ar da suke a dunuya?” **17** Sai Ubangiji wanda ya yi mini zunubi, shi zan shafe daga littafina. ya ce wa Musa, “Zan yi yadda ka fada, gama ka **34** Yanzu tafi, ka jagoranci mutanen zuwa inda na yi sami tagomashi a wurina, na san ka, na kuma san zance, mala’ikana kuma zai sha gabanku. Duk da sunanka.” **18** Musa kuwa ya ce, “To, ka nuna mini haka sa’ad da lokaci ya yi da zan yi horo, zan hore dfaulkarka.” **19** Sai Ubangiji ya ce, “Zan wuce a su domin zunubinsu.” **35** Ubangiji kuwa ya bugi gabanka, Ni Ubangiji zan yi sheler sunana a gabanka. mutanen da annoba, saboda abin da suka yi da dan Zan yi alheri ga duk wanda na so in yi masa alheri, marakin da Haruna ya yi. zan nuna jinkai ga duk wanda na so in yi masa jinkai. **20** Amma ya ce, ba za ka ga fuskata ba, don ba mutumin da zai gan ni yă rayu.” **21** Sa’an nan Ubangiji ya ce, “Ga wani wuri kusa da ni inda za daga Masar, ka haura zuwa kasar da na alkawarta

33 Sa’an nan Ubangiji ya ce wa Musa, “Ka bar wannan wuri, kai da mutanen da ka fito da su daga Masar, ka haura zuwa kasar da na alkawarta

ka tsaya bisa dutsen. 22 A sa'ad da dfaukakata tana farin na dabbobi, ko na garken shanu ko na tumaki. wucewa, zan sa ka a cikin tsaguar dutsen, in rufe 20 Ku fanshi dan farin jaki da na tunkiya, amma in ka da hannuna har sai na wuce. 23 Sa'an nan zan ba ku fanshe shi ba, ku karya wuyansa. Ku fanshi dfauk'a yan farinku maza. "Kada wani yā zo gabana hannu wofi. 21 "Kwana shida za ku yi aiki, amma a rana ta bakwai za ku huta; ko da lokacin noma ne, ko lokacin girbi, sai ku huta. 22 "Ku kiyyaye Bikin Makoni wato, bikin girbin nunan fari na alkama, da Bikin Gama Tattara amfanin gonaki, a karshen shekara. 23 Sau uku a shekara, dukan mazanku za su bayyana a gabana Ubangiji Mai Iko Duka, Allah na Isra'il. 24 Zan kore al'umma daga gabanku, in fadada kan iyakarku, babu wanda zai yi kyashin kasarku a lokutan nan uku na shekara da kuka haura don ku bayyana a gabana Ubangiji, Allahnku.

25 "Kada ku miķa mini jinin hadaya tare da wani abin da yana da yisti, kada kuma ku bar kowace hadaya ta Bikin Ketarewa ta kwana. 26 "Ku kawo nunan farin amfanin gonarku mafi kyau a gidan Ubangiji, Allahnku. "Kada ku dafa dan akuya a cikin madarar mahaifiyarsa." 27 Sa'an nan Ubangiji ya ce wa Musa, "Ka rubuta wadannan kalmomi, gama bisa ga kalmomin nan, na yi alkawari da kai da kuma Isra'il." 28 Musa ya kasance tare da Ubangiji kwana arba'in da dare arba'in, bai ci ba, bai sha ba. Ya kuma rubuta kalmomin alkawari a kan alluna, wato, dokoki goma. 29 Sa'ad da Musa ya sauко daga kan Dutsen Sinai tare da alluna biyu na Alkawari a hannuwansa, bai san cewa fuskarsa tana kyalli ba saboda zaman da ya yi a gabana Ubangiji. 30 Da Haruna da dukan Isra'il suka ga Musa, fuskarsa kuma tana kyalli, sai suka ji tsoron zuwa kusa da shi. 31 Amma Musa ya kira su, sai Haruna da dukan shugabannin jama'ar suka zo wurinsa, ya kuwa yi musu magana. 32 Daga baya sai dukan Isra'ilawa suka zo kusa da shi, ya kuma ba su dukan dokokin da Ubangiji ya ba shi a Dutsen Sinai. 33 Da Musa ya gama magana da su, sai ya lullube fuskarsa. 34 Amma duk sa'ad da ya je gabani Ubangiji don yā yi magana da shi, sai yā tube lullubin har sai ya fito. Kuma duk sa'ad da ya fito yā fada wa Isra'ilawa abin da aka umarce shi, 35 sai su ga fuskarsa tana kyalli. Sa'an nan Musa yā sāke lullube fuskarsa, har sai ya shiga don yā yi magana da Ubangiji.

34 Ubangiji ya ce wa Musa "Sassaka alluna biyu kamar na farko, ni kuwa in rubuta kalmomin da suke cikin alluna na farko da ka farfasa. 2 Ka shirya da safe, ka hauro kan Dutsen Sinai. Ka gabatar da kanka a gare ni a can kan dutse. 3 Ba wani da zai zo tare da kai, ko a gan shi ko'ina a kan dutsen, kada garkunan tumaki ko na shanu su yi kiwo kusa da dutsen." 4 Saboda haka Musa ya sassaka alluna biyu na dutse kamar na fari, sai ya hau Dutsen Sinai da sassafe, kamar yadda Ubangiji ya umarce shi, yana kuma dfauke da alluna biyu na dutse a hannuwansa. 5 Sa'an nan Ubangiji ya sauko a cikin girgije ya tsaya car tare da shi, ya kuma yi shelar sunansa. 6 Sai Ubangiji ya wuce a gabana Musa, ya yi shela ya ce, "Ni ne Ubangiji Allah mai tausayi, mai alheri, mai jinkirin fushi, cike da kauna da aminci, 7 nakan nuna kauna wa dubbai, nakan kuma gafarta mugunta, tawaye da zunubi. Amma ba na barin mai laifi, ba tare da na hore shi ba; nakan hukunta'ya'ya da jikoki har tsara ta uku da ta hudu saboda laifin iyaye." 8 Musa ya yi sauri ya rusuna har kasa, ya yi sujada. 9 Ya ce, "Ya Ubangiji, in na sami tagomashi a idanunka, bari Ubangiji yā tafi tare da mu. Ko da yake wannan mutane masu taurinkai ne, ka gafarta muguntanmu da zunabanmu, ka kuma sāke sa mu zama abin gādonka." 10 Sai Ubangiji ya ce, "Ga shi na yi alkawari da kai. A gabana dukan mutanenka zan yi abubuwān banmamakin da ba a taba yinsa a cikin wata al'umma a duniya ba. Mutanen da kuke zaune cikinsu za su ga aikin bantsoro, da Ni Ubangiji zan yi muku. 11 Ku yi biyayda umarnin da na ba ka yau. Zan kora muku Amoriyawa, Kan'aniyawa, Hittiyawa, Ferizziyawa, Hiwiyawa da Yebusiyawa. 12 Ku kula, kada ku yi yarjejeniya da wadanda suke zaune a kasar da za ku tafi, in ba haka ba, za su zama muku tarko. 13 Ku rurrushe bagadansu, ku farfashe keba'bun duwatsunsu, ku sassare ginshikan Asheransu. 14 Kada ku bauta wa wani allah, gama Ubangiji, wanda sunansa Kishi, Allah ne mai kishi. 15 "Ku kula, kada ku yi yarjejeniya da mazaunwan wannan kasa, don kada sa'ad da suke yi wa allolinsu sujada, suna miķa musu hadaya, su gayyace ku, ku ci hadayar da suka miķa wa allolinsu. 16 Kada ku auro wa'ya'yanku maza'yan matansu, wadanda suke yi wa alloli sujada, har su sa'ya'yanku su bi allolinsu. 17 "Kada ku yi alloli na zubi. 18 "Sai ku yi Bikin Burodi Marar Yisti. Ku kuma ci burodi marar yisti har kwana bakwai, kamar yadda na umarce ku. Ku yi wannan a Kayyadadden lokacinsa a watan Abib, gama a cikin watan ne kuka fita daga Masar. 19 "Dan fari na kowane mutum zai zama nawwa, har da dan

lallausan lilin, da gashin akuya; 7 fatun rago da aka rina ja, da fatun shanun teku; da itacen kirya 8 da man zaitun don fitila; da kayan yaji don man shafewa, da kuma turare mai kanshi; 9 duwatsun onis, da sauran duwatsu masu daraja wadanda za a mammanne a efod da kyallen makalawa a kirji. 10 “Duk wadanda suke da fasaha a cikinku, su zo yi dukan abin da Ubangiji ya umarta, 11 “wato, aikin tabanakul da tentinsa tare da murfinsa, madauransa, katakansa, sandunansa da tussansa; 12 akwatin alkawari da sandunansa, murfin kafara da labulen da ya rufe shi; 13 tebur da sandunansa, da dukan kayansa da kuma burobin kasancewa; 14 wurin ajiye fitila da yake don fitilu da kayayyakinsa, fitilu da mai don fitila; 15 bagaden turare da sandunansa, man shafewa da turare mai kanshi; da labulen kofar shiga tabanakul; 16 bagaden hadaya ta konawa da rigarsa ta tagulla da sandunansa da duk kayayyakinsa, daron tagulla da wurin ajiye shi. 17 Labulen filin tenti da sandunansa da tussansa, da kuma labulen kofar shiga fili; 18 turakun tenti don tabanakul da kuma don filin, da igiyoyinsu; 19 sakakkun riguna na sawa don hidima cikin wuri mai tsarki da tsarkakakkun riguna na Haruna firist, da riguna don’ya’ysa maza lokacin da suke aiki a matsayin firistoci.” 20 Sai dukan jama’ar Isra’ilawa suka janye daga fuskar Musa, 21 duk wadanda suke da niyya, wadanda kuma zukatansu suka motsa su, suka kawo kyautai wa Ubangiji, don aikin Tentin Sujada, don duk aikinsa, da don tsarkakakkun riguna. 22 Duk wadanda suke da niyya, maza da mata, gaba daya, suka kawo kayan ado na zinariya na kowane iri. Yan kunne, da kawane, da mundaye, da kayayyakin zinariya iri-iri. Dukansu suka mi’ka zinariyarsu a matsayin hadaya ga Ubangiji. 23 Kowane mutumin da yake da shudi, shunayya ko jan zare, ko lallausan lilin, ko gashin akuya, ko fatun rago da aka rina ja, ko fatun shanun teku, suka kawo. 24 Masu mi’ka kyautar azurfa, ko tagulla suka kawo su a matsayin kyautai ga Ubangiji, kuma kowane mutumin da yake da itacen kirya don kowane sashin aikin, ya kawo. 25 Kowace mace mai fasaha ta kada zare da hannuwanta, ta kuma kawo abin da ta kada na shudi, shunayya, ko jan zare, ko lallausan lilin. 26 Kuma dukan matan da suke da niyya, suke kuma da fasaha, suka kada gashin akuya. 27 Shugabannin suka kawo duwatsun Onis. Da duwatsu masu daraja don a jera a kan efod da kyallen makalawa a kirji. 28 Suka kawo kayan yaji da man zaitun don fitila da don man shafewa da kuma don turare mai kanshi. 29 Dukan mazan Isra’ilawa da matan da suke da niyya suka kawo wa Ubangiji kyautai na yardar rai, domin dukan aikin da Ubangiji ya umarce su ta bakin Musa. 30 Sa’an nan ya ce wa Isra’ilawa, “Duba Ubangiji ya za’bi Bezalel dan Uri, dan Hur, daga kabilar Yahuda, 31 ya kuma cika shi da Ruhun Allah, da fasaha, azanci da kuma sani cikin dukan sana’ar hannu, 32 don yā kirkiro zāne-zāne na gwaninta wadanda za yi da zinariya, da azurfa da kuma tagulla. 33 Haka kuma wajen sassakar duwatsu na jerawa, da sassakar itace, da kowane irin aiki na gwaninta. 34 Ya kuma ba Bezalel da Oholiyab dan Ahisamak, daga kabilar Dan, iyawa don koya wa wadansu. 35 Ya cika su da fasaha don yin kowane irin aikin sana’a, zāne-zāne, dīnke-dīnke shufi, shunayya da jan zare, da lallausan lilin, da kuma masu yin sa’ka, sun gwaninta kwarai cikin kowane irin aikin hannu da kuma zāne-zāne.

36 Saboda haka Bezalel, Oholiyab da kowane mutumin da Ubangiji ya ba shi basira da iyawa, na sanin yadda za a yi duk aikin shirya wuri mai tsarki, za su yi aiki yadda Ubangiji ya umarta.” 2 Sa’an nan Musa ya kira Bezalel da Oholiyab da kowane mutumin da Ubangiji ya ba shi iyawa da kuma wanda ya yi niyya yā yi aiki. 3 Suka karfa daga wurin Musa dukan kyautai da Isra’ilawa suka kawo don su yi aikin shirya wuri mai tsarki. Mutane suka ci gaba da kawo kyautai yardar rai kowace safiya. 4 Sai dukan masu fasaha wadanda suke aikin wuri mai tsarki suka dan dakata 5 suka ce wa Musa, “Mutane suna kawo fiye da abin da ake bukata domin aikin da Ubangiji ya umarta a yi.” 6 Sai Musa ya ba da umarni, suka aika ko’ina a cikin sansani cewa, “Kada namiji ko ta mace yā sāke kawo kyauta don wuri mai tsarki.” Ta haka mutane suka daina kawowa. 7 Saboda abin da suke da shi ya fi abin da ake bukata domin aikin. 8 Dukan maza masu fasaha a cikin sauran masu aikin suka yi tabanakul da labule goma na tu’akkkun lallausan lilin na shufi, da shunayya, da jan zare, aka yi wa labulen zānen kerubobi na gwaninta. 9 Tsawon kowane labule, kamu ashirin da takwas ne, fādīnsa kuma kamu hudu. Dukan labulen, girmansu daya ne. 10 Suka dīnfinke labule biyar a harhade, suka kuma yi haka da sauran labule biyar din. 11 Suka yi rami a gefe-gefen labulen da zaren ruwan bula, haka kuma suka yi da dayan gefen na biyu din. 12 Suka kakkafa rammuka hamsin a dāidai bakin labulen, haka kuma suka yi a kan labule na biyun. Haka aka dāddaura rammukan nan da junansu yā zama kamar abu guda. 13 Sa’an nan suka yi madaurai hamsin na zinariya, suka yi amfani da su don daurin kashi biyu na labulen saboda tabanakul yā zama daya. 14 Suka yi labule da gashi akuya goma sha daya don tenti a bisa tabanakul. 15 Dukan labule goma sha dayan girmansu daya ne, tsawonsa kamu talatin, fādīnsa kuma kamu hudu ne. 16 Suka harhada labule biyar wuri daya, suka kuma harhada shida wuri daya. 17 Sa’an nan suka yi rammuka hamsin a gefen labule na kashe na farko, haka kuma a gefen labule na karshen na kashi biyar. 18 Suka yi madaurin tagulla hamsin don su daura tenti yā zama daya. 19 Sai suka yi wa tentin murfi

da fatun rago da aka rina ja, a bisa wannan kuwa biyu, ya yi su a hade da murfin. **9** Kerubobin suka akwai murfin fatun shanun teku. **20** Suka yi katakan bude fikafikansu sama, suka inuwatar da murfin da tabanakul da itacen kirya. **21** Tsawon kowane katako kamu goma ne, kaurinsa kuma kamu daya da rabi, kuma kallon murfin. **10** Suka yi tebur da itacen **22** tare da katakai a fiķe daura da juna. Haka suka kumafikansu. Kerubobin suna fuskantar juna, suna kuma kafa daya da rabi. **11** Sa'an nan suka dalaye ashirin don gefen kudu na tabanakul **24** suka kuma shi da zinariya zalla, suka kuma yi zubi na zinariya yi rammukan azurfa arba'in don katakan su shiga kewaye da shi. **12** Suka kuma yi masa baki mai fādin karkashinsu, rammuka biyu domin kowane katako, tafi hannu, suka yi zubin zinariya a bisa bakin. **13** daya karkashin kowanne da aka fiķe. **25** A daya gefen, Suka yi zubin zobai hudu na zinariya don tebur din, gefen arewa na tabanakul, suka yi katakai ashirin sai suka daura su a kusurwoyi hudu inda kafafu **26** da rammuka arba'in na azurfa, biyu-biyu don hudun suke. **14** Sa'an nan aka sa zaban kurkusa kowane katako. **27** Suka yi katako shida don iyaka ta da bakin don rike sandunan da ake amfani da su karshe, wato, gefen yamma na tabanakul, **28** aka wurin daukan teburin. **15** An yi sandunan da ake kuma yi katakai biyu domin kusurwoyi tabanakul a daukan tebur da itacen kirya, aka kuma dalaye iyaka ta karshe. **29** A wadannan kusurwoyi biyu, su da zinariya. **16** Suka kuma yi duk kayayakin an ninka katakan sau biyu daga kasa har sama, teburin da zinariya zalla, farantansa, kwanonin tuyu, aka kuma sa su cikin zobe guda; dukansu biyu an kwanoninsa, da kuma butoci domin hadaya ta sha. yi su daidai. **30** Ta haka aka sami katakai takwas **17** Suka yi wurin ajiye fitila da zinariya zalla, suka da rammukan azurfa goma sha shida, biyu-biyu a yi gindinsa da kuma gorar jikinsa, da kerarriyar karkashin kowane katako. **31** Suka kuma yi sanduna zinariya. Kwaf wurin ajiye fitila da mahadansa, da na itace kirya, biyar domin katakan da suke a gefe furanninsa, a hade aka yi su da wurin ajiye fitilan. guda na tabanakul, **32** biyar domin wadanda suke **18** Akwai rassa guda shida da suka mike daga gefe dayan gefen da kuma biyar domin katakan da suke wurin ajiyar fitilar, uku a wannan gefe, uku kuma gefen yamma na iyaka ta karshen tabanakul. **33** Suka a wangan. **19** A reshe guda na wurin ajiye fitilan, sa sandan da yake a tsakiya yā wuce daga wannan akwai kwaf uku masu kama da tohon almon, akwai gefe zuwa wangan. **34** Sai suka dalaye katakan kuma uku a reshe na biye, haka kuma suke a dukan da zinariya, suka yi zaban zinariya don su rike rassa shida da suke daga wurin ajiye fitilan. **20** A sandunan. Suka kuma dalaye sandunan da zinariya. bisa wurin ajiye fitilan kuma akwai kwaf hudu da **35** Suka kuma yi labule da shudi, shunayya, jan zare, aka yi su kamar furannin almon da toho da kuma da kuma lallausan lilin, suka kuma yi wa labulen mahadai. **21** Toho daya yana a karkashin rassa biyu zānen kerubobi na gwaninta. **36** Suka yi dogayen wadanda suke daga wurin ajiye fitilan, toho na biyu sanduna hudu na itacen kirya dominisa, suka dalaye yana a karkashin rassa biyu na biye, toho na uku su da zinariya. Suka yi fugiya na zinariya dominisa, kuma yana a karkashin rassa biyu na uku, duka-suka yi rammuka hudu da azurfa. **37** Suka yi wa duka rassa shida ne. **22** An kera mahadai da rassa kofar tenti labulen shudi, shunayya, jan zare, da wurin ajiye fitila a hade. Da kerarriyar zinariya aka kuma lallausan lilin, aikin gwaninta; **38** suka kuma yi wurin ajiye fitilar da dukan komensa a hade. **23** yi dogayen sanduna biyar da fugiya dominisa. Suka Da zinariya zalla suka yi fitilu bakwai, da hantsuka dalaye saman dogayen sandunan da abin daurinsu da farantansa. **24** Daga talenti daya na zinariya zalla suka yi wurin ajiye fitila da dukan kayayakin. **25** Suka yi bagaden kona turare da itacen kirya. Shi bagaden, murabba'i ne, tsawonsa kamu daya, fādinsa kamu daya, tsayinsa kuma kamu biyu, fahoninsa kuwa a hade suke da shi. **26** Suka dalaye saman da dukan gefe-gefen da kuma kahonin da zinariya zalla, suka kuma yi zubin zinariya kewaye da shi. **27** Suka yi zobai biyu na zinariya a karkashin zubin, biyu-biyu daura da juna, don su rike sandunan da za a dauka shi. **28** Suka yi sandunan da itacen kirya, suka kuma dalaye su da zinariya. **29** Suka kuma yi tsattsarkan mai na shafewa da kuma zalla turare mai kansi, yadda mai yin turare yakan yi.

37 Bezalel ya yi akwatin alkawari da itacen kirya, tsawonsa kamu biyu da rabi, fādinsa kamu daya da rabi, tsayinsa kamu daya da rabi. **2** Ya dalaye shi da zinariya zalla, ciki da waje, ya kuma yi zubin zinariya kewaye da shi. **3** Ya yi masa zubi hudu na zoban zinariya, ya kuma daura su a kafafunsa hudu, zobai biyu a wannan gefe da kuma biyu a wangan. **4** Sa'an nan ya yi sanduna na itacen kirya, ya dalaye shi da zinariya. **5** Sai ya sa sandunan a cikin rammukan da suke gefen Akwatin don daukarsa. **6** Ya yi murfin jinkai da zinariya zalla, wato, tsawonsa kafa biyu, fādinsa kuma kafa daya da rabi. **7** Sa'an nan ya yi kerubobi biyu da keraren zinariya a karshen murfin jinkan. **8** Ya yi kerub a iyakar gefe daya, ya yi dayan kuma a wangan gefe; a iyakan nan

38 Suka gina bagaden kona hadaya da itacen kirya, tsawonsa kamu biyar, fādinsa kamu biyar, murabba'i ke nan, tsayinsa kuwa kamu uku. **2** Suka yi kahoni a kusurwansa hudu, kahonin da

bagade a hade suke, suka kuma dalaye bagaden da tagulla. **3** Da tagulla kuma ya yi duk kayayyakin bagaden, da kwanoni, da babban cokali, da daruna, da cokula masu yatsotsi, da farantan wuta. **4** Suka yi wa bagaden raga, tagulla kuma don yā sa shi sanduna a kusurwoyi hufu na ragar tagullar. **6** Suka yi sanduna da itacen kirya, suka kuma dalaye da tagulla daga madubai na mata masu yin aiki a kofar Tentin Sujada. **9** Suka kuma yi filin Tentin Sujada. Suka yi labulanta na gefen kudu da lallausan lilin, tsawonsu kamu dari, **10** da sanduna ashirin da rammukan sandunan tagulla ashirin, da kuma kugiyoyin azurfa da madaurai a kan sandunan. **11** Tsawon labule na wajen gefen arewa kamu dari ne, yana kuma da sanduna guda ashirin da rammuka ashirin na tagulla, da kugiyoyin azurfa da madaurai a kan sandunan. **12** Labule na gefen yamma kamu hamsin, da sanduna guda goma, da rammuka guda goma, da kugiyoyin azurfa da madaurai a kan sandunan. **13** A karshen gefen gabas, wajen fitowar rana, shi ma fādīnsa kamu hamsin ne. **14** Labule na gefe daya na kofar, kamu goma sha biyar ne, da sanduna guda uku da rammukansu, **15** akwai labule mai kamu goma sha biyar a dayan gefen kofar shiga zuwa filin Tentin Sujada, da sanduna uku da rammuka uku. **16** An yi dukan labulan da suke kewaye da filin Tentin Sujada da lallausan zaren lilin. **17** An yi rammukan sandunan da tagulla. An dalaye kugiyoyi da madauran da suke kan sandunan da azurfa; saboda haka dukan sandunan filin Tentin Sujada suna da madaurai na azurfa. **18** Aka yi wa labulen kofar filin Tentin Sujada ado na dinki da na shudi, da na shunayya, da na jan zare, da na lallausan lilin, aikin gwani. Tsawonsa kamu ashirin, kuma kamar yadda labulen filin Tentin Sujada suke, tsayinsa kamu biyar ne, **19** da sanduna guda hufu da rammuka guda hufu na tagulla. Kugiyoyinsu da madauransu na azurfa ne, aka kuma dalaye bisansu da azurfa. **20** Aka yi dukan kafaran kafa tabanakul da kuma na kewayen filin Tentin Sujada da tagulla ne. **21** Wadannan su ne kayayyakin da aka yi amfani da su domin aikin tabanakul, da tabanakul na Shaida, wadanda aka rubuta bisa ga umarnin Musa ta wurin Lawiyawa, a karkashin jagorancin Itamar dan Haruna, firist. **22** (Bezalel dan Uri, dan Hur, na kabilar Yahuda, ya yi dukan abin da Ubangiji ya umarci Musa; **23** tare da shi akwai Oholiyab dan Ahisamak, na kabilar Dan, shi gwani ne cikin zāne-zāne, da dinki na shudi, da na shunayya, da na jan zare, da na lallausan lilin.) **24** Jimillar zinariya daga hadaya ta kadawar da aka yi amfani da su domin aikin wuri mai tsarki ta kai

talenti 29 da shekel 730, bisa ga ma'aunin shekel na tsattsarkan wuri. **25** Azurfar da aka samu daga kidayar taron jama'a, talenti 100 ne, da shekel 1,775, bisa ga ma'aunin shekel na tsattsarkan wuri. **26** Duk mutumin da ya shiga kirge daga mai shekaru ashirin zuwa gaba, ya ba da rabin shekel. Mazan da suka sanduna a kusurwoyi hufu na ragar tagullar. **6** shiga kirge sun kai mutum 603,550. **27** An yi amfani Suka yi sanduna da itacen kirya, suka kuma dalaye da azurfa talenti 100 don yin rammuka na wuri mai su da tagulla. **7** Suka sa sandunan a cikin zoban tsarki, da kuma rammukan labule, rammuka 100 saboda su kasance a gefen bagaden don daukarsa, daga talenti 100, talenti daya don rami daya. **28** Suka yi rami cikinsa. **8** Suka yi daro da gammonsa da tagulla daga madubai na mata masu yin aiki a kofar Tentin Sujada. **9** Suka kuma yi filin Tentin Sujada. Suka yi labulanta na gefen kudu da lallausan lilin, tsawonsu kamu dari, **10** da sanduna ashirin da rammukan sandunan tagulla ashirin, da kuma kugiyoyin azurfa da madaurai a kan sandunan. **11** dukan kayayykinsa, **31** da rammukan sanduna don kewaye filin, da wadanda suke kofarsa, da dukan karafan kafa tenti don tabanakul, da kuma don kewaye filin.

39 Daga zare mai ruwan shudi, da shudayya da kuma jan zare suka yi tsarkaken rigunan domin hidima a wuri mai tsarki. Suka kuma yi tsarkaken riguna don Haruna, yadda Ubangiji ya umarci Musa. **2** Suka yi efod na zinariya, da shudi, da shunayya, da jan zare, da kuma lallausan lilin. **3** Suka bubbuga zinariya ta zama falle, suka yayyanka ta zare-zare don su yi saka da ita, tare da zane na shudi, da na shunayya, da na jan zare, da na lallausan lilin, aikin gwani mai fasaha. **4** Suka yi wa efod kafadu, sa'an nan suka hada su a gefenta biyu na sama, don a iya daurawa. **5** Gwanin mai saka ya saka abin damarar efod. Da irin kayan da aka saka efod ne aka saka abin damarar, wato, da zinariya, da shudi, da shunayya, da jan zare, da zaren lallausan lilin, yadda Ubangiji ya umarci Musa. **6** Suka shimpida duwatsun onis, suka jera su cikin tsaike na zinariya, suka kuma zāna sunayan'ya yan Isra'il a kan duwatsun kamar yadda akan yi hatimi. **7** Sa'an nan suka daura su a kyallen kafadun efod a matsayin duwatsun tuni wa'ya'yan Isra'il, yadda Ubangiji ya umarci Musa. **8** Suka yi kyallen makalawa a kirji, aikin gwani. Suka yi shi kamar efod, na zinariya, da na shudi, da na shunayya, da na jan zare, da kuma na lallausan lilin. **9** Kyallen makalawa a kirjin murabba'i ne, aka ninkshi biyu, tsawonsa da fādīnsa kamu daya-daya ne. **10** Sa'an nan suka sa jeri hufu na duwatsu masu daraja a bisansa. A jeri na farko akwai yakutu, da tofaz, da zumurrudu; **11** a jeri na biyu akwai turkuwoyis, da saffaya, da daimon; **12** a jeri na uku akwai yakinta, da idon mage, da ametis; **13** a jeri na hufu akwai beril, da onis, da yasfa. Aka sa su cikin tsaike na zinariya. **14** Aka zāna duwatsu goma sha biyu, daya don kowane sunan'ya yan Isra'il a goma sha biyu, kamar yadda akan yi hatimi. **15** Sai suka yi tuka'kun sarkoki na zinariya zalla a kan kyallen makalawa a

kirji. **16** Suka yi tsaiko biyu na zinariya da zoban zinariya biyu, suka kuma daura zoban a kusurwoyi na kyallen makalawa a kirji. **17** Suka daura sarkoki biyu na zinariya da kusurwoyi na kyallen makalawa a kirji. **18** Suka makala wadancan bakin sarkokin zinariya a tsaikon nan biyu, sa'an nan suka rataya su a kafadun efod daga gaba. **19** Suka yi zobai biyu na zinariya suka hada, suka sa su a gefe biyu na kyallen makalawa a kirji daga ciki kusa da efod. **20** Sa'an nan suka yi wadansu karin zobai biyu na zinariya, suka makale su daga kasa a gaban kafadu biyu na efod kusa da mahadin a bisa abin damarar efod. **21** Suka daura zoban kyallen makalawa a kirjin a zoban efod da shudiyar igiya don kyallen makalawa a kirji, ya kwanta lif a bisa kan abin damarar efod don kada yā kunce daga efod, sun yi yadda Ubangiji ya umarci Musa. **22** Suka kuma sakha taguwa ta efod da shudi duka, aikin gwani mai saka, **23** an yi wa taguwar wuyan wundi a tsakiya kamar sulke, aka daje wuyan don kada yā kece. **24** Suka yi fasalin'ya'yan rumman da shudi, da shunayya, da jan zare, da lallausan lilin kewaye da gefe-gefen taguwar. **25** Suka yi kararrawa da zinariya zalla, suka sa su a tsakanin fasalin'ya'yan rumman kewaye da gefe-gefen taguwa. **26** Aka jera kararrawan da'ya'yan rumman bi da bi. Haka aka jera su kewaye da gefe-gefen taguwar aiki, yadda Ubangiji ya umarci Musa. **27** Suka sakha doguwar riga da lallausan lilin don Haruna da'ya'yansa, aikin gwani mai saka, **28** suka yi rawanin da lallausan lilin, da hulan lilin da rigunan ciki na lallausan lilin. **29** Suka yi abin damara da lallausan lilin da shudi, shunayya da jan zare, aikin gwani mai dinki, yadda Ubangiji ya umarci Musa. **30** Suka yi allo tsattsarka da zinariya tsantsa, suka zāna rubutu irin na hatimi a kansa haka, Mai tsarki ga Ubangiji. **31** Sa'an nan suka daura shi da shudiyar igiya a gaban rawanin, yadda Ubangiji ya umarci Musa. **32** Ta haka aka gama dukan aikin tabanakul da Tentin Sujada. Isra'ilawa suka yi kome yadda Ubangiji ya umarci Musa. **33** Sa'an nan suka kawo wa Musa tabanakul, tentin da dukan kayayyakinsa, kugiyoyinsa, katakansa, da sandunansa, da dogayen sandunansa da rammukansa; **34** murfi na fatun rago wanda aka rina ja, da murfi na fatun shanun teku; da kuma labulen **35** akwatin Alkawari da sandunansa da murfin kafara; **36** tebur da dukan kayayyakinsa, da burodin Kasancewa; **37** wurin ajiye fitilu na zinariya zalla, da jerin fitilunsa da dukan kayayyakinsa, da man fitila, **38** bagade na zinariya, da man shafewa, da turare mai kansihi, da labulen kofar shiga tenti, **39** bagade na tagullu na raga, da sandunansa da kayan aikinsa; da daro da wurin ajiyarsa, **40** labulen filin, sandunansa da rammukansa, labulen kofar shiga filin; igiyoyi da karafan kafa filin; dukan kayan aikin tabanakul da Tentin Sujada; **41** da kuma sakakkun rigunan da ake sawa don hidima a wuri

mai tsarki, duk da tsarkakan riguna na Haruna first da rigunan'ya'yansa maza, sa'ad da suke hidima a matsayin firostoci. **42** Isra'ilawa suka yi dukan aikin nan yadda Ubangiji ya umarci Musa. **43** Musa ya duba aikin, sai ya ga cewa sun yi shi daidai yadda Ubangiji ya umarta. Sai Musa ya sa musu albarka.

40 Sa'an nan Ubangiji ya ce wa Musa, **2** "Ka kafa tabanakul, da Tentin Sujada, a kan rana ta fari ga watan fari. **3** Ka sa akwatin Alkawari a cikinsa, sa'an nan ka rufe shi da labule. **4** Ka shigar da teburin ka shirya kayayyakin a kansa. Sa'an nan ka shigar da wurin ajiye fitilan ka kuma sa fitilunsa. **5** Ka sa bagaden zinariya na kona turare a gaban akwatin Alkawari, ka kuma sa labule a kofar shiga tabanakul. **6** "Ka ajiye bagade na yin hadaya ta konawa a gaban kofar tabanakul, da Tentin Sujada; **7** ka ajiye daron tsakanin Tentin Sujada da bagaden, ka kuma zuba ruwa a cikinsa. **8** Ka yi fili kewaye da shi, ka kuma sa labule a kofar shiga filin. **9** "Ka dauki man shafewa ka shafe tabanakul da duka abin da yake cikinsa; ka kebe shi da dukan kayayyakinsa, zai zama tsarkake. **10** Sa'an nan ka shafe bagaden hadaya ta konawa da kayansa; ka kebe bagaden, zai zama mai tsarki. **11** Ka shafe daron da wurin ajiyarsa, ka kuma kebe su. **12** "Ka kawo Haruna da'ya'yansa a kofar Tentin Sujada ka wanke su da ruwa. **13** Sa'an nan ka sa wa Haruna tsarkakun riguna, ka shafe shi, ka kuma kebe shi don yā yi mini hidima a matsayin firostoci. **14** Ka kawo'ya'yansa maza ka sa musu taguwoyi. **15** Ka shafe su yadda ka shafe mahaifinsu, don su yi mini hidima a matsayin firostoci. Shafe musu man, zai sa su zama firostoci na sindindin, dukan zamanansu." **16** Musa ya aikata dukan kome yadda Ubangiji ya umarce shi. **17** Da haka aka kafa tabanakul, a rana ta fari ga wata na fari a shekara ta biyu. **18** Sa'ad da Musa ya kafa tabanakul, ya sa rammuka a wurinsu, ya sa katakan, ya kuma sa sandunans, ya kakkafa dogayen sandunans. **19** Sa'an nan ya shimpida tentin a bisa tabanakul, ya kuma sa murfi a bisa tentin, yadda Ubangiji ya umarce shi. **20** Ya dauki dokokin Alkawari ya sa a cikin akwatin, ya kuma zura sandunans a zoban akwatin, sa'an nan ya sa murfin kafara a bisansa. **21** Sai ya kawo akwatin a cikin tabanakul, ya kuma rataye labulen rufewa ya tsare akwatin Alkawarin, yadda Ubangiji ya umarce shi. **22** Musa ya sa teburin a Tentin Sujada, a gefen arewa na tabanakul waje da labulen. **23** Ya shirya burodin a kai a gaban Ubangiji, yadda Ubangiji ya umarce shi. **24** Ya sa wurin ajiye fitilan a Tentin Sujada daura da teburin a gefen kudu na tabanakul **25** ya kuma shirya fitilun a gaban Ubangiji, yadda Ubangiji ya umarce shi. **26** Musa ya sa bagaden zinariya a cikin Tentin Sujada a gaban labulen **27** ya kone turare mai kansihi a kai, yadda Ubangiji ya umarce shi. **28** Sa'an nan ya sa labule a kofar shiga na tabanakul. **29** Ya sa bagaden hadaya

ta konawa kusa da kofar tabanakul, Tentin Sujada, sa'an nan ya miķa hadaya ta konawa da hadaya ta gari a kansa, yadda Ubangiji ya umarce shi. **30** Ya sa daro tsakanin Tentin Sujada da bagade, ya kuma zuba ruwa a cikinsa don wanki, **31** a cikin kuwa Musa da Haruna da'ya'yansa maza sukan wanke hannunsa da kafafunsu. **32** Sukan yi wanka a duk sa'ad da suka shiga Tentin Sujada, ko in suka kusaci bagade, yadda Ubangiji ya umarci Musa. **33** Sa'an nan Musa ya yi fili kewaye da tabanakul da kuma bagaden, ya rataye labule a kofar shiga filin. Da haka Musa ya gama aikin. **34** Sa'an nan gircije ya rufe Tentin Sujada sai daukakar Ubangiji ta cika tabanakul. **35** Musa bai iya shiga Tentin Sujada ba domin gircije ya riga ya sauка a kansa, daukakar Ubangiji kuwa ta cika tabanakul. **36** Cikin tafiyar Isra'ilawa duka, sukan kama tafiyarsu ne a duk sa'ad da gircijen ya tashi daga kan tabanakul. **37** Idan gircijen bai tashi ba, ba za su tashi ba, sai a ranar da ya tashi. **38** Gama a cikin tafiyarsu duka, gircijen Ubangiji yana kan tabanakul da rana, da dare kuwa wuta yake cikinsa domin dukan Isra'ilawa su gani.

Firistoci

1 Ubangiji ya kira Musa ya yi masa magana daga cikin Tentin Sujada ya ce, **2** “Yi magana da Isra'ilawa ka ce musu, ‘Duk sa’ad da waninku ya kawo hadaya ga Ubangiji, ku kawo hadayarku ta dabba daga garkenku ta shanu ko kuwa daga tumakinku. **3** “In hadaya ta konawar daga shanu ne, sai yā miķa namiji marar lahani. Dole yā kawo shi a kofar Tentin Sujada don yā zama yardajje ga Ubangiji. **4** Zai dibiya hannunsa a kan hadaya ta konawar, za a kuwa karba a madadinса don a yi kafara dominса. **5** Zai yanka dan bijimin a gabан Ubangiji, Haruna kuwa da'ya'yansa maza firist, za su kawo jiniin su kuma yafa shi a kan bagaden a kowane gefe a mashiggin Tentin Sujada. **6** Zai fede hadaya ta konawar, yā yayyanka shi gunduwa-gunduwa. **7** Yā'yan Haruna maza wadanda suke firistoci za su hura wuta a bagade, su kuma shirya itace a kan wutar. **8** Sa'an nan'ya'yan Haruna maza wadanda suke firistoci za su shirya gunduwa-gunduwar hade da kan da kuma kitsen a kan itace mai cin wuta wanda yake a kan bagaden. **9** Zai wanke kayan cikin da kuma kafafun da ruwa, firist din kuwa zai kone dukan wadannan a kan bagade. Hadaya ce ta konawa, hadaya ce kuma wadda aka yi da wuta, mai dadin kanshi ga Ubangiji. **10** “In hadaya ta konawar daga garke ne, ko na tumaki, ko na awaki, zai miķa namiji ne marar lahani. **11** Zai yanka shi a gefen arewa na bagaden a gabан Ubangiji, yā'yan Haruna firistoci kuwa za su yayyafa jinin dabbar a bagaden a kowane gefe. **12** Zai yanka shi gunduwa-gunduwa, firist kuwa zai shirya su hade da kan, da kuma kitsen a kan itace mai cin wutar da yake a kan bagade. **13** Zai wanke kayan cikin da kuma kafafun da ruwa, firist din kuwa zai kone dukan wadannan a kan bagade. Hadaya ce ta konawa, hadaya ce kuma wadda aka yi da wuta, mai dadin kanshi ga Ubangiji.

2 “Sa’ad da wani ya kawo hadaya ta gari ga Ubangiji, hadayarsa za tā zama gari mai laushi ne. Zai zuba mai a kai, yā sa turare a kansa **2** yā kai wa'ya'yan Haruna maza wadanda suke firistoci. Firist zai diba gari mai laushin a tafin hannu da kuma man, tare da dukan turaren, yā kone wannan

a sashen tunawa a kan bagade, hadaya ce da aka yi da wuta, mai dadin kanshi ga Ubangiji. **3** Sauran hadaya ta garin zai zama na Haruna da'ya'yansa; sashe mafi tsarki ne na hadayar da aka yi ga Ubangiji ta wuta. **4** “In kuka kawo toyayyen hadayar gari da aka yi daga matoya, zai kunshi gari mai laushi, toyayye ba tare da yisti ba, gauraye kuma da mai, ko kuwa kosai da aka yi ba tare da yisti ba, aka kuma kwāba da mai. **5** In an toya hadaya ta garinku a kasko, sai a yi shi da gari mai laushi hade da mai, ba kuwa da yisti ba. **6** A gutsuttsura shi, a zuba mai a kansa, hadaya ce ta hatsi. **7** In hadayarku ta hatsin da aka dafa ne a tukunya, sai a yi shi da gari mai laushi da kuma mai. **8** A kawo hatsin da aka yi da wadannan abubuwa ga Ubangiji; a ba wa firist wanda zai dauka yā kai bagade. **9** Zai fid da sashen tunawa daga hadaya ta gari, yā kone shi a kan bagade kamar hadayar da ka yi da wuta, mai dadin kanshi ga Ubangiji. **10** Sauran hadaya ta garin za tā zama na Haruna da'ya'yansa; sashe mafi tsarki ne na hadayun da aka yi ga Ubangiji ta wuta. **11** “Kowace hadaya ta garin da kuka kawo ga Ubangiji, dole a yi shi ba tare da yisti ba, gama ba za ku kone wani yisti, ko zuma a cikin hadayar da aka yi ga Ubangiji ta wuta ba. **12** Za ku iya kawo su ga Ubangiji kamar hadaya ta'ya'yan fari, amma ba za a miķa su a bagade kamar turare mai kanshi ba. **13** A sa gishiri a dukan hadayunku na hatsi. Kada a rasa sa gishirin alkawari na Allahnku a hadayunku na hatsi, a sa gishiri a dukan hadayunku. **14** “In kuka kawo hadaya ta gari na'ya'yan fari ga Ubangiji, sai ku miķa barzajjen kawunyan sabon hatsin da aka gasa a wuta. **15** A sa mai da turare a kansa, hadaya ce ta hatsi. **16** Firist zai kone sashe na barzajjen hatsin da kuma mai, tare da turare don tunawa, gama hadaya ce da aka kone da wuta ga Ubangiji.

3 “In hadayar wani mutum, hadaya ta salama ce, ya kuma miķa'yar dabba daga garke, ko namiji ko ta mace ce, sai yā miķa dabbar da ba ta da lahani a gabан Ubangiji. **2** Yā kuma dibiya hannunsa bisa kan hadayarsa, yā yanka ta a mashiggin Tentin Sujada. Sa'an nan'ya'yan Haruna wadanda suke firistoci za su yayyafa jinin a kan bagade a kowane gefe. **3** Daga hadaya ta zumuncin da zai kawo, sai a miķa wadannan hadayu na konawa ga Ubangiji a wuta; wato, dukan kitsen da ya rufe kayan ciki ko kuwa da sun shafe su, **4** da kodoji biyu tare da kitsen da yake kansu kusa da kwībi, da kuma murfin hanta wadanda zai cire tare da kodoji. **5** Yā'yan Haruna za su kone shi a kan bagade a bisa hadaya ta konawa wadda take a kan itacen da yake cin wuta, kamar hadayar da ka yi da wuta, mai dadin kanshi ga Ubangiji. **6** “In ya miķa dabba ce daga garke a matsayin hadaya ta salama ga Ubangiji, zai miķa namiji ko ta mace marar lahani. **7** In ya miķa dan rago ne, zai kawo shi a gabан Ubangiji. **8** Zai

dibiya hannu a kan hadayarsa, yă yanka shi a gaban dukan jama'ar Isra'ilawa suka yi zunubi ba da gangan Tentin Sujada. Sa'an nan'ya'yan Haruna maza za ba, har suka aikata daya daga cikin abubuwana da su yayyafa jinin dabbar a kowane gefe na bagade. **9** Daga hadaya ta zumuncin zai kawo, sai a mika su san batun ba, duk da haka sun yi laifi. **14** Sa'ad da wadannan hadayu na konawa ga Ubangiji a wuta, suka gane da zunubin da suka aikata, dole taron su wato, kitsen, kibabbiya wutsiyar gaba daya da ya kawo dan bijimi a matsayin hadaya don zunubi, su yanka gab da kashin gadon baya, dukan kitsen da kawo shi a gaban Tentin Sujada. **15** Dattawan jama'a ya rufe kayan ciki, ko kuwa da suka shafe su, **10** za su dibiya hannuwanus a kan bijimin a gaban da kodoji biyu tare da kitsen da yake kansu kusa Ubangiji, sai a yanka bijimin a gaban Ubangiji. **16** da kwibi, da kuma murfin hanta wadanda zai cire Sa'an nan shafaffen firist zai dibi jinin bijimi zuwa tare da kodoji. **11** Firist zai kone su a kan bagade cikin Tentin Sujada. **17** Zai tsoma yatsarsa cikin jini kamar hadayar abinci, wato, hadaya ce da aka kone yă kuma yayyafa shi a gaban Ubangiji sau bakwai a da wuta ga Ubangiji. **12** "In yana mika akuya ce, zai gaban labule. **18** Zai zuba jinin a kahonin bagaden da kawo ta a gaban Ubangiji. **13** Zai dibiya hannunsa suke gaban Ubangiji a cikin Tentin Sujada. Zai zuba a kanta yă kuma yanka ta a gaban Tentin Sujada. **19** Sa'an nan'ya'yan Haruna maza za su yayyafa jininta sauran jinin a gindin bagaden hadaya ta konawa a kofar zuwa Tentin Sujada. **20** Zai cire dukan kitsen a kowane gefe na bagade. **14** Daga abin da zai mika daga gare shi yă kone a kan bagade, **21** yă kuma sai a mika wadannan hadayu na konawa ga Ubangiji yi da wannan bijimi kamar yadda ya yi da bijimi a wuta, wato, dukan kitsen da ya rufe kayan cikin, na hadaya don zunubi. Ta haka firist zai yi kafara ko kuwa da suka shafe su, **15** da Kodoji biyu tare da dominus, za a kuwa gafarta musu. **22** Sa'ad da shugaba ya kitsen da yake kansu kusa da kwibi, da kuma murfin dfauki bijimin waje da sansani yă kone shi kamar hanta wadanda zai cire tare da kodoji. **16** Firist zai yadda ya kone bijimi na fari. Wannan ita ce hadaya kone su a kan bagade kamar abinci, hadaya ce da don zunubi domin jama'a. **23** Sa'ad da aka sanar da shi game da aka yi da wuta, mai dadin kanshi. Dukan kitsen na yi zunubi ba da gangan ba, har ya aikata daya daga Ubangiji ne. **17** "Wannan dawwammamiiyar farilla cikin abubuwana da Ubangiji Allahnsa ya umarta, ce ga tsarrakki masu zuwa, a inda za ku zauna. Ba to, ya yi laifi. **24** Sa'ad da a kanta a gindin bagaden hadaya ta zunubi da ya yi, dole yă kawo bunsuru marar lahani a matsayin hadayarsa. **25** Zai dibiya hannunsa a kofar zuwa Tentin Sujada. **26** Zai cire dukan kitsen da yake kansu kusa da kwibi, da kuma murfin hanta, wadanda zai cire tare da kodoji. **18** Zai cire su daidai kamar yadda akan cire na bijimin hadaya ta salama. Sai firist din yă kone su a kan bagaden konawa hadaya. **19** Amma fatar dan bijimin, da namansa, da kansa, da kafafunsa, da kayan cikinsa, da hanjinsa, **20** wato, dukan sauran bijimi, dole yă dfauki su zuwa waje da sansani zuwa wani wuri mai tsabta inda ake Zub da toka, yă kone shi a itacen da yake cin wuta a tarin toka. **21** "In

4 Ubangiji ya ce wa Musa, **2** "Fada wa Isra'ilawa cewa, 'Sa'ad da wani ya yi zunubi ba da gangan ba, har ya karya daya daga cikin dokokin Ubangiji, **3** "In shafaffen firist ya yi zunubi, ya jawo wa jama'a laifi, dole yă kawo wa Ubangiji dan bijimi marar lahani a matsayin hadaya don zunubi saboda zunubin da ya yi. **4** Zai kawo bijimin a kofar Tentin Sujada a gaban Ubangiji. Zai dibiya hannunsa a kan bijimin, yă kuma yanka shi a gaban Ubangiji. **5** Sa'an nan shafaffen firist zai dibi jinin bijimin yă kai cikin Tentin Sujada. **6** Yă tsoma yatsarsa a cikin jinin, yă kuma yafa sau bakwai a gaban Ubangiji, a gaban labulen wuri mai tsarki. **7** Sa'an nan firist din zai zuba jinin a kahonin bagaden turare masu kanshi da suke a gaban Ubangiji a Tentin Sujada. Sauran jinin bijimin zai zuba a gindin bagaden hadaya ta konawa a kofar zuwa Tentin Sujada. **8** Zai cire dukan kitsen daga bijimin hadaya don zunubi, kitsen da ya rufe kayan cikin, ko kuwa da suka shafe su, **9** da Kodoji biyu tare da kitsen da yake kansu kusa da kwibi, da kuma murfin hanta, wadanda zai cire tare da kodoji. **10** Zai cire su daidai kamar yadda akan cire na bijimin hadaya ta salama. Sai firist din yă kone su a kan bagaden konawa hadaya. **11** Amma fatar dan bijimin, da namansa, da kansa, da kafafunsa, da kayan cikinsa, da hanjinsa, **12** wato, dukan sauran bijimi, dole yă dfauki su zuwa waje da sansani zuwa wani wuri mai tsabta inda ake Zub da toka, yă kone shi a itacen da yake cin wuta a tarin toka. **13** "In

bagaden hadayar konawa, yă kuma zuba sauran jinin a gindin bagade. **35** Zai kuma debe kitsenta duka kamar yadda a kan cibe na ragon hadaya ta salama. Firist zai kone shi a bisa bagaden a bisa hadaya ta konawa ga Ubangiji. Ta haka firist din zai yi kafara dominisa saboda zunubin da ya yi, za a kuwa gafarta masa.

5 “Mutum zai yi zunubi in bai yi magana ba sa’ad da ya ji ana shelar neman shaida game da wani abin da ya gani ko kuwa ya ji, alhakin zai zauna a wuyansa. **2** “Ko kuwa in mutum ya taba wani abin da yake mai kazanta, ko gawar naman jeji marar tsabta, ko na shanu marar tsabta, ko na halittu marasa tsabtan da suke motsi a kasa; ko da yake bai sani ba, ya kazantu ke nan, kuma ya yi laifi. **3** Ko kuwa in ya taba rashin tsabta na mutane, wani abin da zai sa shi rashin tsabta; ko da yake bai sani ba, sa’ad da ya gane, zai zama mai laifi. **4** Ko kuwa in mutum bai yi tunani ba, ya yi rantsuwar yin wani abu, ko mai kyau ko marar kyau; ko da yake bai sani ba, duk da haka sa’ad da ya gane zai zama mai laifi. **5** Sa’ad da wani yana da laifi a kowanne cikin wadannan hanyoyi, dole yă furt a hanyar da ya yi zunubin **6** kuma don zunubin da ya yi, dole yă kawo wa Ubangiji tunkiya ko akuya daga garke kamar hadaya don zunubi; firist kuwa zai yi kafara dominisa da kuma domin zunubinsa. **7** “In ba zai iya kawo tunkiyar ba, sai yă kawo kurciyoyi biyu ko tattabarai biyu ga Ubangiji a matsayin hakki don zunubinsa, daya domin hadaya don zunubi dayan kuma domin hadaya ta konawa. **8** Zai kawo su wa firist, wanda da fari zai miķa daya domin hadaya don zunubi. Zai murde kan daga wuyanta, ba tare da tsinke kan gaba daya ba, **9** zai kuma yayyafa jinin hadaya don zunubin a gefen bagade; a tsiyaye sauran jini kuma a gindin bagade. Hadaya ce ta zunubi. **10** Firist zai miķa dayan matsayin hadaya ta konawa bisa ga yadda aka tsara, yă kuma yi kafara dominisa saboda zunubin da ya yi, za a kuwa gafarta masa. **11** “In ba zai iya kawo kurciyoyi biyu ko tattabarai biyu ba, sai yă kawo humushin garwan gari mai laushi domin hadaya don zunubi. Ba lalle ba ne yă sa mai ko turare a kansa, saboda wannan hadaya ce ta zunubi. **12** Zai kawo wa firist, firist kuwa zai diba da hannu don yă kasance abin tunawa, sai yă kone a bisa bagaden kamar hadayar da ake kona da wuta ga Ubangiji. Hadaya ce ta zunubi. **13** Ta haka firist zai yi kafara dominisa saboda dukan wadannan zunuban da ya yi, za a kuwa gafarta masa. Sauran hadayar ta tă zama ta firist, kamar yadda yake bisa ga hadaya ta gari.” **14** Ubangiji ya ce wa Musa, **15** “Sa’ad da mutum ya ci amana, ya kuma yi zunubi ba da gangan ba dangane da wani cikin abubuwa masu tsarki na Ubangiji, zai kawo ga Ubangiji rago daga garke wanda ba shi da lahani saboda yin hadaya don laifinsa. Za a kimata kudinsa bisa ga ma’ounin shekel

na tsattsarkan wuri. Hadaya ce ta laifi. **16** Dole yă biya abin da ya kăsa yi dangane da abubuwa masu tsarki, yă kara kashi daya bisa biyar na darajar abin a kan wannan sa’an nan yă ba wa firist. Firist kuwa zai yi kafara dominisa da ragon hadaya don laifi. Za a kuwa gafarta masa. **17** “In mutum ya yi zunubi, ya aikata daga cikin abubuwan da Ubangiji ya umarta kada a yi, ko da yake bai sani ba, shi mai laifi ne. Za a kuwa nemi haki daga gare shi. **18** Zai kawo wa firist rago daga garke, marar lahani. Za a kimanta tamanin rago daidai da tamanin hadaya don laifi. Firist kuwa zai yi kafara don kuskuren da mutumin ya yi ba da saninsa ba, za a gafarta masa. **19** Hadaya ce ta laifi, ya yi laifi na abin da ya yi marar kyau ga Ubangiji.”

6 Ubangiji ya ce wa Musa, **2** “In wani ya yi zunubi bai kuma yi aminci ga Ubangiji ba, wato, ta wurin yin wa abokin zamansa karya game da ajiyar da abokin ya ba shi amana, ko a kan wani alkawarin da suka yi wa junu, ko kuwa a kan yă cuci abokin, **3** ko kuma idan ya sami abin da ya bace amma ya yi karya cewa bai samu ba. Ko ya yi rantsuwar karya a kan duk irin abubuwan da akan aikata na laifi, **4** sa’ad da mutum ya yi irin laifin nan, ya kuwa tabbata mai laifi ne, to, sai yă komar da abin da ya kwace, ko abin da ya samu ta hanyar zalunci, ko abin da aka ba shi ajiya, ko abin da ya tsinta. **5** Zai mai da abin da ya yi rantsuwar karya a kai. Zai mayar wa mai abin da abinsa a yadda yake, har yă kara kashi ashirin bisa dari na abin. A ranar da zai yi hadaya don laifinsa, a ranar ce zai mayar wa mai abin da abinsa. **6** A matsayin hakki kuwa, dole yă kawo wa firist, wato, ga Ubangiji, hadaya rago marar lahani kuma wanda aka kimanta tamaninsa daga garke don laifinsa. **7** Ta haka firist zai yi kafara dominisa a gabon Ubangiji, za a kuwa gafarta masa irin laifin da ya yi.” **8** Ubangiji ya ce wa Musa, **9** “Ka ba Haruna da’ya’yansa maza wannan umarni, ‘Wadannan su ne ka’idodi don hadaya ta konawa. Hadaya ta konawa za tă kasance a bagade dukan dare, sai da safe, kuma dole a bar wutar tă yi ta ci a bisa bagaden. **10** Sa’an nan firist zai sa rigunarsa ta lilin da kuma rigar lilin da ake sa a ciki, sa’an nan yă kwashé tokan hadaya ta konawa da wuta da ta ci a kan bagaden, yă sa kusa da bagaden. **11** Sa’an nan yă tube wadannan rigunan yă sa wadansu, sa’an nan yă dauki tokar yă kai waje da sansani zuwa inda yake da tsabta. **12** Dole a bar wutar da take bisa bagaden tă yi ta ci; kada tă mutu. Kowace safiya firist zai kara itacen wuta, yă shiryia hadaya ta konawa a bisa wutar yă kuma kone kitsen hadaya ta salama a kansa. **13** Dole a bar wutar tă ci gaba da ci a bisa bagade; kada tă mutu. **14** “Wadannan su ne ka’idodi domin hadaya ta gari.’Ya’yan Haruna za su kawo ta a gabon Ubangiji, a gabon bagaden. **15** Firist zai diba garin hadayar mai laushin wanda aka zuba masa

mai da kuma turare cike da tafin hannu. Zai kona take, saboda haka ka'ida hanyar yinsu iri daya ce. Su wannan a bisa bagaden, hadaya ce mai dadin kanshi din na firist da ya yi kafara da su ne. **8** Firist da ya ga Ubangiji don tunawa. **16** Haruna da'ya'yansa miķa hadaya ta konawa domin wani, zai iya ajiye maza za su ci sauran, amma za a ci shi ba tare da fatar wa kansa. **9** Kowace hadaya ta garin da aka yisti ba a tsattsarkan wuri; za su ci shi a harabar toy a tanda, ko aka dafa a tukunya ko a kan kaskon Tentin Sujada. **17** Ba za a toy a shi da yisti ba; na tuya, na firist da ya miķa ta ne, **10** kuma kowace ba su yā zama rabonsu daga cikin hadayun da ake hadaya ta gari wadda aka kwāba da mai, ko wadda konawa da wuta, abu ne mafi tsarki, kamar hadaya ba a kwāba ba, ita ma, ta dukān'ya'ya Haruna ne don zunubi da laifi. **18** Kowane da namiji cikin maza. **11** "Wadannan su ne ka'idodin hadaya don zuriyar Haruna zai iya cinsa. Wannan rabonsa ne na zumuncin da mutum zai iya miķa ga Ubangiji. **12** kullum na hadayar da aka yi ga Ubangiji da wuta. "In ya miķa hadayar a matsayin hadaya ta godiya Wannan madawwamiyar doka ce cikin zamananku ce, to, zai miķa ta tare da burodi mai kauri marar duka. Duk abin da ya taba hadayun zai tsarkaka." **13** Tare da hadayarsa don zumunci ta yisti, wanda aka kwāba da mai, da burodi marar **19** Ubangiji ya kuma ce wa Musa, **20** "Wannan ne kauri, wanda aka shafa wa mai, da kuma burodi mai hadayar da Haruna da'ya'yansa maza za su kawo ga hadaya, baiko ne ga Ubangiji. Wannan zai zama kwābabēe sosai, a miķa shi hadaya ta gari dunkule- dunkule don kanshi mai dadī ga Ubangiji. **22** Duk Za a ci wannan nama na hadaya don zumunci ta wanda aka nada daga'ya'yan Haruna yā zama firist godiya a ranar da aka miķa ta, kada yā bar wani a madadinsa, shi ne zai miķa wannan hadayar ga abu daga naman yā kwana. **16** "In hadayarsa cika Ubangiji. Zai kone hadayar kurmus. Wannan za wa'adin rantsuwa ce ko kuwa ta yardar rai ce, sai tā zama dawwammamiyar farilla ce har abada. **23** A ci hadayar a ranar da ya miķa ta, amma za a iya Kowace hadaya ta gari ta firist, za a kone ta kurmus, cin duk abin da ya rage kashegari. **17** Duk naman ba a ci ba." **24** Ubangiji ya ce wa Musa, **25** "Fada wa hadayar da ya rage har kwana uku, dole a kone shi. Haruna da'ya'yansa maza, 'Wadannan su ne ka'idodi **18** Idan aka ci naman hadayarsa ta salama a rana domin hadaya don zunubi. Za a yanka hadaya don ta uku, ba za a karbi wanda ya ba da hadayar har zunubi a gabon Ubangiji a inda ake yankan hadaya ya sami albarkar hadayar ba, naman zai zama abin ta konawa; dole tā kasance mai tsarki. **26** Firist da kyama, duk wanda ya ci kuwa ya yi laifi. **19** "Ba za a ya miķa ta zai ci, za a ci ta a tsattsarkan wuri, a ci naman da ya taba wani abu marar tsarki ba; dole harabar Tentin Sujada. **27** Duk abin da ya taba wani a kone shi. Game da sauran nama, kowa da yake mai sashe na naman, zai zama da tsarki, kuma in wani tsarki zai iya ci. **20** Amma in wani wanda ba shi da jini ya figa a riga, dole ka wanke shi a tsattsarkan tsarki ya ci naman hadaya ta salama ga Ubangiji, za wuri. **28** Dole a farfashe tukunyar larak da aka dafa a fid da mutumin daga cikin mutanensa. **21** Idan naman a ciki; amma in an dafa a tukunyar tagull, wani mutum ya taba abu marar tsarki, ko mutum sai a kankare tukunyar, a kuma dauraye da ruwa. ne, ko dabba ce, ko wani abu na bankyama, ya kuma **29** Kowane namiji a iyalin firistoci zai iya ci; gama ci naman hadaya ta salama ga Ubangiji, za a fid da abu ne mafi tsarki. **30** Amma duk wata hadaya don mutumin daga cikin mutanensa." **22** Ubangiji ya ce zunubi wadda aka kawo jininta cikin Tentin Sujada don a yi kafara a Wuri Mai Tsarki, ba za a ci ba. A kitsen shanu, ko na tumaki, ko kuwa na awaki. **24** Za maimako haka za a kone ta dungum.

7 "Wadannan su ne ka'idodi na hadaya don laifi, hadaya ce tsattsarka. **2** Za a yanka hadaya don laifi a inda ake yanka hadaya ta konawa, za a kuma yayyafa jinin a kowane gefe na bagade. **3** Za a miķa kitsen abin hadaya duka, da wutsiya mai kitse, da kitsen da yake rufe da kayan ciki, **4** da kodoji biyu da kitsen da yake a bisansu kusa da kwibī, da kuma rufin hanta, wanda za a cire tare da kodoji. **5** Firist zai kone su a kan bagade, hadaya ce da aka kone da wuta ga Ubangiji. Hadaya ce don laifi. **6** Kowane da namiji cikin iyalin firistoci zai iya ci. Sai a tsattsarkan wuri ne za a ci; gama abu mafi tsarki ne. **7** "Hadaya don laifi kamar hadaya don zunubi

a bisa bagade, amma kirjin zai zama na Haruna ya rufe hanta, da kodojin, da kuma kitsensu, ya kuma da'ya'yansa maza. **32** Za ku ba da cinya ta dama ta kone su a kan bagade. **17** Amma bijimin da fatarsa hadaya don zumuncinku ga first a matsayin baiko. **33** Dan Haruna da ya miķa jini da kitsen hadaya ta sansani, yadda Ubangiji ya umarce shi. **18** Sa'an salama, zai dauki cinyar tā zama rabonsa. **34** Daga nan ya miķa dan rago domin hadaya ta konawa, sai hadaya ta salama ta Isra'ilawa, na dauki kirjin da Haruna da'ya'yansa maza suka dibiya hannuwansu a aka kada da kuma cinyar da aka miķa, na ba da su ga Haruna first da kuma'ya'yansa maza a matsayin rabonsu na kullum daga Isra'ilawa." **35** Wannan shi ne sashen hadayar da aka ba wa Haruna da'ya'yansa maza, hadayar da aka yi ga Ubangiji da wuta, tun ranar da aka gabatar da su don su yi wa Ubangiji hidima a matsayin first. **36** A ranar da aka kebe su, Ubangiji ya umarta cewa Isra'ilawa su ba da wannan a gare su a matsayin rabonsu na kullum, a dukan tsararraki masu zuwa. **37** Wadannan su ne ka'idodi don hadaya ta konawa, hadaya ta gari, hadaya don zunubi, hadaya don laifi, hadaya ta nadī da kuma hadaya ta salama, **38** wadanda Ubangiji ya ba wa Musa a Dutsen Sinai, a Hamadar Sinai, a ranar da ya umarci Isra'ilawa su kawo hadayunsu ga Ubangiji.

8 Ubangiji ya ce wa Musa, **2** "Kawo Haruna da'ya'yansa maza, ka dauki rigunansu, man kebewa, bijimi domin hadaya don zunubi, yan raguna biyu da kuma kwandon da yake da burodi marar yisti, **3** ka kuma tara dukan jama'a a kofar Tentin Sujada." **4** Sai Musa ya yi yadda Ubangiji ya umarce shi, jama'a kuwa suka taru a kofar Tentin Sujada. **5** Sai Musa ya ce wa jama'ar, "Ga abin da Ubangiji ya umarta a yi." **6** Sa'an nan Musa ya kawo Haruna da'ya'yansa maza gaba, ya kuma wanke su da ruwa. **7** Ya sa wa Haruna taguwa, ya daura igiya kewaye da shi, ya sa masa riga, ya sa masa efod. Ya kuma daura masa efod wanda aka yi masa saķar gwaninta. **8** Ya sa masa kyallen makalawa a kirji, ya kuma sa Urim da Tummim a kyallen makalawa a kirjin. **9** Sai ya nafa masa rawani, daga gaban rawanin ya sa allon zinariya, wato, kambi tsattsarka, kamar yadda Ubangiji ya umarce shi. **10** Sa'an nan Musa ya dauki man kebewa ya kebe tabanakul da kuma kowane abin da yake cikinsa, ta haka ya tsarkake su. **11** Ya yayyafa mai a kan bagade sau bawkai, yana kebe bagade da dukan kayayyaki, da doro, da abin da yake tsaya a kai, don yā tsarkake su. **12** Ya zuba man kebewa a kan Haruna, ya kuma kebe shi don yā tsarkake shi. **13** Sa'an nan ya kawo'ya'yan Haruna maza, ya sa musu taguwoyi, ya daddaura igiyoyi kewaye da su, ya kuma sa musu huluna yadda Ubangiji ya umarce shi. **14** Sa'an nan ya miķa bijimi domin hadaya don zunubi, sai Haruna da'ya'yansa suka dibiya hannuwansu a bijimin. **15** Musa ya yanka bijimin ya dauki jinin, ya sa yatsarsa ya zuba a dukan kahonin bagade don yā tsarkake bagaden. Ya zuba sauran jinin a gindin bagade. Ta haka ya tsarkake shi don yā yi kafara dominisa. **16** Musa ya debo dukan kitsen da yake kewaye da kayan ciki, da kuma wanda

kwana bakwai, ku kuma yi abin da Ubangiji yake hanta, **20** suka shimpida wadannan a kan kirjin, bukata, don kada ku mutu; gama abin da aka umarce sa'an nan Haruna ya kone kitsen a kan bagade. **21** ni ke nan." **36** Saboda haka Haruna da'ya'yansa maza suka yi kome da Ubangiji ya umarta ta wurin Musa.

9 A rana ta takwas, Musa ya kira Haruna da'ya'yansa maza da kuma dattawan Isra'ilawa. **2** Ya ce wa Haruna, "Ka dauki dan maraki domin hadayarka don zunubi da kuma dan rago domin hadaya ta konawa, dukan biyu su kasance marar lahani, ka mika su a gabon Ubangiji. **3** Sa'an nan ka ce wa Isra'ilawa, 'Ku dauki bunsuru na yin hadaya don zunubi, da dan maraki bana daya, da dan rago bana daya marasa lahani, don hadaya ta konawa, **4** da bijimi da rago don hadayun salama, a yi hadaya da su ga Ubangiji, da hadaya ta gari da aka kwaña da mai, gama yau Ubangiji zai bayyana a gare ku.'" **5** Suka dauki abubuwān da Musa ya umarta zuwa gabon Tentin Sujada, sai dukan jama'a suka zo kusa suka tsaya a gabon Ubangiji. **6** Sa'an nan Musa ya ce, "Ga abin da Ubangiji ya umarce ku ku yi, domin daukakar Ubangiji za tā bayyana gare ku." **7** Musa ya ce wa Haruna, "Matsa kusa da bagaden, ka mika hadayarka don zunubi, da hadayarka ta konawa, ka yi kafara don kanka da kuma don jama'a. Ka kuma kawo hadayar jama'a, ka yi kafara dominus kamar yadda Ubangiji ya umarta." **8** Sai Haruna ya matsa kusa da bagaden, ya yanka dan maraki na yin hadaya don zunubi saboda kansa. **9** 'Ya'yan Haruna maza suka kawo masa jinin, ya kuma tsoma yatsarsa a cikin jinin ya zuba cikin kahonin bagade; sauran jinin kuwa ya zuba a gindin bagaden. **10** A kan bagaden, ya kone kitsen, kodojin, da abin da ya rufe hanta, daga hadaya don zunubi, yadda Ubangiji ya umarci Musa. **11** Naman da fatar kuwa ya kone waje da sansanin. **12** Sa'an nan ya yanka hadaya ta konawa. 'Ya'yan Haruna maza suka mika masa jinin, ya kuwa yayyafa shi a kowane gefe na bagaden. **13** Suka mika masa hadaya ta konawa gunduwa-gunduwa, hafe da kan, ya kuwa kone su a bisa bagaden. **14** Sai ya wanke kayan ciki da kafafun, ya kuwa kone su tare da hadaya ta konawa a kan bagade. **15** Sa'an nan Haruna ya kawo hadayar da take domin mutane. Ya dauki akuya ta hadaya don zunubin mutane, ya yanka shi, ya mika shi domin hadaya don zunubi kamar yadda ya yi da na farko. **16** Ya kawo hadaya ta konawa ya kuma mika ta yadda aka tsara. **17** Ya kuma kawo hadaya ta gari, ya dibä a tafi hannu ya kone a kan bagade tare da hadaya ta konawa ta safe. **18** Haruna ya yanka marakin da ragon a matsayin hadaya ta salama domin mutane. 'Ya'yansa maza suka mika masa jinin, ya kuwa yayyafa shi a kowane gefe na bagade. **19** Amma sashen kitsen marakin da na ragon, da wutsiya mai kitse, da kitsen da yake rufe da kayan ciki, da kodoji da kuma kitsen da ya rufe

hanta, **20** suka shimpida wadannan a kan kirjin, sa'an nan Haruna ya kone kitsen a kan bagade. **21** Sai Haruna ya kada kirjin da kuma cinyar dama a gabon Ubangiji a matsayin hadaya ta kadawa, kamar yadda Musa ya umarta. **22** Sa'an nan Haruna ya daga hannuwa wajen mutane ya sa musu albarka. Da yake ya miña hadaya don zunubi, hadaya ta konawa da kuma hadaya ta salama, sai ya sauva. **23** Sai Musa da Haruna suka shiga cikin Tentin Sujada. Da suka fita, sai suka sa wa mutane albarka; sai daukakar Ubangiji ta bayyana ga dukan mutane. **24** Sai wuta ta fito daga gabon Ubangiji ta cinye hadaya ta konawa da sassan kitsen a kan bagaden. Sa'ad da dukan mutane suka ga haka, sai suka yi ihu suna farin ciki, suka fāsi rubda ciki, suka yi sujada.

10 'Ya'yan Haruna maza, Nadab da Abihu suka dauki farantansu, suka sa wuta a ciki, suka zuba turare a kai; suka kuma miña haramacciyar wuta a gabon Ubangiji, ba irin wadda Ubangiji ya umarta ba. **2** Sai wuta ta fito daga Ubangiji ta cinye su, suka kuma mutu a gabon Ubangiji. **3** Sai Musa ya ce Haruna, "Ga abin da Ubangiji yake nufi sa'ad da ya ce, "A cikin wadanda suka kusace ni za a tabbata ni mai tsarki ne; a fuskar dukan mutane za a kuwa girmama ni." Haruna ya yi shiru. **4** Sai Musa ya kira Mishayel da Elzafan, 'ya'yan Uzziyel kawun Haruna, ya ce musu, "Ku zo nan; ku dauki'yan'uwanku waje da sansani, daga gabon wuri mai tsarki." **5** Sai suka zo suka dauke su, suna nan cikin taguwoyinsu, zuwa waje da sansani yadda Musa ya umarta. **6** Sa'an nan Musa ya ce wa Haruna da Eleyazar da Itamar 'ya'yansa maza, "Kada ku bar gashin kanku barkatai, kada kuma ku yage tufafinku, don kada ku mutu. Yin haka zai jawo fushin Ubangiji a kan dukan jama'a. Amma dangoginku, wato, dukan Isra'ilawa, suna iya kuka saboda wadanda Ubangiji ya hallaka da wuta. **7** Kada ku bar kofar Tentin Sujada ko kuwa ku mutu, domin man Shafan Ubangiji yana kanku." Saboda haka suka yi kamar yadda Musa ya fada. **8** Sa'an nan Ubangiji ya yi magana da Haruna ya ce, **9** "Kai da'ya'yanka maza, ba za ku sha ruwan inabi ko wani abu mai sa jiri ba a duk sa'ad da za ku shiga cikin Tentin Sujada, in ba haka ba za ku mutu. Wannan dawwammamiiyar farilla ce wa tsararraki masu zuwa. **10** Dole ku bambanta tsakanin mai tsarki da marar tsarki, tsakanin marar tsabta da mai tsabta, **11** za ku kuma koyar da Isra'ilawa dukan farillan da Ubangiji ya ba su ta wurin Musa." **12** Musa ya ce wa Haruna da Eleyazar da Itamar 'ya'yansa maza da suka ragu, "Ku dauki ragowar hadaya ta gari wadda aka yi hadaya ta konawa da ita ga Ubangiji ku ci ba tare da yisti ba, a gefen bagaden, gama tsattsarka ne. **13** Ku ci shi a tsattsarkan wuri, gama rabonka ne da na'ya'yanka daga cikin hadayun da akan kone da wuta ga Ubangiji; gama haka aka umarce ni. **14** Amma kai da'ya'yanka maza da mata za su iya ci

kirjin da aka kada, da kuma cinyar da aka miķa. bafin shirwa, 15 kowane irin hankaka, 16 mujiya Ku ci su a wuri mai tsabta; an ba da su gare ku mai kaho, jimina, shaho, da kowane irin shaho, 17 da kuma'ya'yanku a matsayin rabo daga hadaya karamin kururu, babba da jaka, zalbe, 18 kazar ruwa, ta salama ta Isra'ilawa. 15 Cinyar da aka miķa da kwasakwasa, da ungulu, 19 shamuwa, kowane irin kuma kirjin da aka kada, dole a kawo su tare da jinjimi, katutu da kuma jamage. 20 "Dukan kwarin bangarori kitsen hadayun da aka yi ta wuri wuta, da suke da fikafikai masu tafiya da kafafu hudu abin don a kada a gabon Ubangiji a matsayin hadaya ta kadawa. Wannan zai zama na kullayaumi gare ka da'ya'yanka, yadda Ubangiji ya umarta." 16 Sa'ad da Musa ya nemi sani game da akuyar hadaya don zunubi, ya kuwa gane cewa an kone shi, sai ya yi fushi da Eleyazar da kuma Itamar, ya'yan Haruna maza da suka ragu, ya kuma yi tambaya, 17 "Me ya sa ba ku ci hadaya don zunubi a cikin wuri mai tsarki ba? Mafi tsaki ne; an ba ku ne don a dauke laifin jama'a ta wurin yin kafara saboda su a gabon Ubangiji. 18 Da yake ba a kai jininsa cikin wuri mai tsarki ba, ya kamata ku ci akuyar a wuri mai tsarki, kofato ko ba ta tuķa, haram ce gare ku; duk wanda ya kamar yadda na umarta." 19 Sai Haruna ya amsa wa Musa, "Yau sun miķa hadayarsu don zunubi da kuma hadayarsu ta Konawa a gabon Ubangiji, ga kuma irin wadannan abubuwa da suka same ni, da a ce na ci hadaya don zunubi yau, da zai yi kyau ke nan a gabon Ubangiji?" 20 Da Musa ya ji haka, sai ya

15 kowane irin hankaka, 16 mujiya
Ku ci su a wuri mai tsabta; an ba da su gare ku mai kaho, jimina, shaho, da kowane irin shaho, 17 da kuma'ya'yanku a matsayin rabo daga hadaya karamin kururu, babba da jaka, zalbe, 18 kazar ruwa, ta salama ta Isra'ilawa. 15 Cinyar da aka miķa da kwasakwasa, da ungulu, 19 shamuwa, kowane irin kuma kirjin da aka kada, dole a kawo su tare da jinjimi, katutu da kuma jamage. 20 "Dukan kwarin bangarori kitsen hadayun da aka yi ta wuri wuta, da suke da fikafikai masu tafiya da kafafu hudu abin don a kada a gabon Ubangiji a matsayin hadaya ta kadawa. Wannan zai zama na ullayaumi gare ka da'ya'yanka, yadda Ubangiji ya umarta." 16 Sa'ad da Musa ya nemi sani game da akuyar hadaya don zunubi, ya kuwa gane cewa an kone shi, sai ya yi fushi da Eleyazar da kuma Itamar, ya'yan Haruna maza da suka ragu, ya kuma yi tambaya, 17 "Me ya sa ba ku ci hadaya don zunubi a cikin wuri mai tsarki ba? Mafi tsaki ne; an ba ku ne don a dauke laifin jama'a ta wurin yin kafara saboda su a gabon Ubangiji. 18 Da yake ba a kai jininsa cikin wuri mai tsarki ba, ya kamata ku ci akuyar a wuri mai tsarki, kofato ko ba ta tuķa, haram ce gare ku; duk wanda ya kamar yadda na umarta." 19 Sai Haruna ya amsa wa Musa, "Yau sun miķa hadayarsu don zunubi da kuma hadayarsu ta Konawa a gabon Ubangiji, ga kuma irin wadannan abubuwa da suka same ni, da a ce na ci hadaya don zunubi yau, da zai yi kyau ke nan a gabon Ubangiji?" 20 Da Musa ya ji haka, sai ya

kyama ne gare ku. 21 Sai dai akwai kwarin da suke da fikafikai masu tafiya da kafafu hudu da za ku ci; wadanda suke da cinyoyin da suke sa su iya tsalle. 22 Za ku iya cin kowane irin fāra, gyare, kwanso da danginsu. 23 Amma sauran kananan kwari duka masu fikafikai, suna kuma jan ciki, abin kyama ne a gare ku. 24 "Duk wanda ya taba mushen wadannan dabbobi, zai kazantu har fāduwar rana. 25 Duk wanda ya dauki daya daga cikin gawawwkinsu dole yā wanke rigunansa, zai kuma kazantu har zuwa yamma. 26 "Kowace dabbar da ba ta da rababen tsarki ba, ya kamata ku ci akuyar a wuri mai tsarki, kofato ko ba ta tuķa, haram ce gare ku; duk wanda ya kamar yadda na umarta." 19 Sai Haruna ya amsa wa Musa, "Yau sun miķa hadayarsu don zunubi da kuma hadayarsu ta Konawa a gabon Ubangiji, ga kuma irin wadannan abubuwa da suka same ni, da a ce na ci hadaya don zunubi yau, da zai yi kyau ke nan a gabon Ubangiji?" 20 Da Musa ya ji haka, sai ya

22 Za ku iya cin kowane irin fāra, gyare, kwanso da danginsu. 23 Amma sauran kananan kwari duka masu fikafikai, suna kuma jan ciki, abin kyama ne a gare ku. 24 "Duk wanda ya taba mushen wadannan dabbobi, zai kazantu har fāduwar rana. 25 Duk wanda ya taba gawarsu zai kazantu. 27 Duk abin da yake tafiya a kan dāginsa cikin dabbobin da suke da kafa hudu, haram ne a gare ku. Duk wanda ya taba mushensu kuma kazantu har zuwa yamma. 28 Duk wanda ya dāuki gawawwkinsu dole yā wanke rigunansa, zai kuma kazantu har yamma. Wadannan dabbobi za su zama marasa tsabta a gare ku. 29 "Wadannan kananan dabbobi da suke rarrafe a kasa, haram ne a gare ku, wato, murdiya, da bera, da gafiya da irinsa, 30 da tsaka, da hawainiya, da kadangare, da guza, da damo. 31 Dukan wadanda suke rarrafe, za su zama marasa tsarki gare ku. Duk wanda ya taba su'saad da suka mutu, zai zama kazantace har zuwa yamma. 32 Duk abin da mushensu ya fāda a kai, zai kazantu. Ko a kan itace ne, ko a bisa tufafi, ko a fata, ko a buhu, ko cikin kowane irin abu da ake amfani da shi, to, tilas a sa shi cikin ruwa, zai zama kazantace har zuwa yamma, sa'an nan zai tsarkaka. 33 In waninsu ya fādi a cikin tukunyar laka, kome da yake a tukunyar zai kazantu, kuma dole a fāshe tukunyar. 34 Duk abincin da aka yarda a ci, wanda ya taba ruwa daga irin tukunyan nan zai zama marar tsabta, kuma duk ruwan da za a sha daga irin tukunyan nan kazantace ne. 35 Kowane irin abu da mushensu ya fāda a kai ya kazantu ke nan; ko a kan murhu, ko a tukunyar dahuwa, dole a farfashé su. Su haramtattu ne kuma dole ku dauke su haramtattu. 36 Ma'būbbiga ko tafki na tarin ruwa zai ci gaba da zuuna mai tsabta, amma duk wanda ya taba daya daga cikin wadannan gawawwakin ya haramtu. 37 In gawa ta fādi a irin da za a shuka, irin zai ci gaba da zama mai tsabta. 38 Amma in an sa ruwa a irin sai kuma gawar ta fādi a kai, to, irin ya zama haram gare ku. 39 "In dabbar aka yarda a ci ta mutu, duk wanda ya taba gawarta zai kazantu har yamma. 40 Duk wanda ya ci wani sashe na gawar dole yā wanke rigunansa, kuma zai kazantu har yamma. Duk wanda ya dāuki gawar unguļu, bafin unguļu, 14 shirwa, da duk wani irin

11 Ubangiji ya ce wa Musa da Haruna, 2 "Ku ce wa Isra'ilawa, 'Cikin dabbobin da suke a doron kasa, wadannan ne za ku ci. 3 Za ku iya cin dabbobin da suke da rababen kofato, wadanda suke kuma tuķa. 4 "Akwai wadanda suke tuķa ko kuwa suna da rababen kofato kawai, duk da haka ba za ku ci su ba. Wadannan kuwa su ne, rakumi, ko da yake yana tuķa, amma ba shi da rababen kofato; saboda haka ci namansa haram ne gare ku. 5 Rema, ko da yake tana tuķa, duk da haka ba ta da rababen kofato; saboda haka namanta haram ne gare ku. 6 Zomo, ko da yake yana tuķa, duk da haka ba shi da rababen kofato; saboda haka namanta haram ne gare ku. 7 Alade, ko da yake yana da rababen kofato, amma ba ya tuķa, saboda haka namansa haram ne gare ku. 8 Ba za ku ci namansu ba, ko ku taba gawawwkinsu, gama haram ne gare ku. 9 "Cikin dukan halittu masu rai da suke a cikin ruwan tekuna da rafuffuka, za ku iya cin kowane da yake da fege da kamfori. 10 Amma kowace halittar da take cikin tekuna da koguna da ba ta da fege da kamfori, ko cikin dukan abubuwa masu rai a ruwa ko kuma sauran halittu a cikin ruwa za ku dauka su marasa tsaki ne gare ku. 11 Da yake abubuwan kyama ne a gare ku, ba za ku ci namansu ba, kuma dole ku yi kyamar gawawwkinsu. 12 Duk abin da yake a ruwa amma ba shi da fege ko kamfori, za ku yi kyamarsa. 13 "Wadannan su ne tsuntsayan da za ku yi kyamarsu, ba za ku ci su ba domin sun zama abin kyama. Tsuntsayan kuwa su ne, gaggafa, unguļu, bafin unguļu, 14 shirwa, da duk wani irin

dole yă wanke rigunansa, zai kuwa kazantu har kuma bai juya ya zama fari ba, firist din zai kadaice yamma. 41 “Duk dabba mai rarafe a kasa abin mai cutar na kwana bakwai. 5 A rana ta bakwai firist kyama ne; ba kuwa za a ci shi ba. 42 Ba za ku ci wani zai bincike shi, in kuwa ya ga cewa mikin bai canja halittar da take rarafe a kasa, ko tana jan ciki, ko ba, bai kuwa yadu a fatar jikin ba, zai kadaice shi na tana tafiya a kan kafafu hudu, ko a kan kafafu da wadansu karin kwana bakwai. 6 A rana ta bakwai din yawa ba; abin kyama ne. 43 Kada ku kazantar da firist zai sâke bincike shi, in kuwa mikin ya bushe kanku ta wurin wani daga wadannan halittu. Kada bai kuwa yadu a fatar jikin ba, firist din zai furta shi ku kazantar da kanku ta dalilinsu, ko a mai da ku mai tsarki; kurji ne kawai. Dole mutumin yă wanke haramattu ta wurinsu. 44 Ni ne Ubangiji Allahnku; rigunansa, zai kuma tsarkaka. 7 Amma in kurjin ya ku tsarkake kanku ku kuma zama da tsarki, domin yadu a fatar jikinsa bayan ya nuna kansa ga firist Ni mai tsarki ne. Kada ku kazantar da kanku ta don a furta shi tsarkake, dole yă sâke bayyana a wurin wani halittar da take rarafe a kasa. 45 Ni gaban firist. 8 Firist din zai bincike shi, in kurjin ya ne Ubangiji wanda ya fitar da ku daga Masar don yadu a fatar jikinsa, zai furta shi marar tsarki; cuta in zama Allahnku; saboda haka ku zama da tsarki, ce mai yaduwa. 9 “Sa’ad da wani yana da cutar fatar domin Ni mai tsarki ne. 46 “Wadannan ne ka’idodi jiki, dole a kawo shi ga firist. 10 Firist zai bincike game da dabbobi, tsuntsaye, da kowane abu mai shi, in kuwa farin kumburi a fatar jikin ya juyar da rai da yake motsi a cikin ruwa, da kowace halitta gashin fari in kuma akwai sabon miki a kumburi, 11 mai rarafe a kasa. 47 Dole ku bambanta tsakanin to, cutar fatar jikin ne mai karfi kuma firist zai furta haramtacce da halaltacce, tsakanin halittu masu ran shi marar tsarki. Ba zai kadaice shi ba, domin ya riga da za a iya ci da wadanda ba za a iya ci ba.” 12 “In cutar ta fashe ko’ina a

12 Ubangiji ya ce wa Musa, 2 “Fada wa Isra’ilawa, ‘Macen da ta yi ciki ta kuma haihu da namiji za tă kazantu kwana bakwai, kamar yadda takan kazantu a lokacin al’adarta. 3 A rana ta takwas, za a yi wa yaron kaciya. 4 Sa’an nan dole macen ta jira kwana talatin don a tsabtacce ta daga Zub da jini. Ba za tă taşa wani abu mai tsarki, ko ta je wuri mai tsarki ba sai kwanakin tsabtaccewarta sun cika. 5 In ta haifi’ya ta mace ce, makoni biyu macen za tă kazantu kamar yadda takan kasance a lokacin al’adarta. Sa’an nan dole tă jira kwana sittin don a tsabtacce ta daga Zub da jininta. 6 “Sa’ad da kwanakin tsabtaccewarta don da namiji ko’ya ta mace suka cika, sai ta kawo dan rago bana daya wa firist a bakin kofar Tentin Sujada don hadaya ta konawa da tattabara ko kurciya na hadaya don zunubi. 7 Firist zai mîka su a gaban Ubangiji don yă yi kafara dominta, sa’an nan tă tsabtacce daga Zub da jininta. “Wadannan su ne ka’idodi domin macen da ta haifi da namiji ko’ya ta mace. 8 In ba za tă iya kawo dan rago ba, sai ta kawo kurciyoyi biyu ko tattabarai biyu, daya domin hadaya ta konawa dayan kuma domin hadaya don zunubi. Ta haka firist zai yi kafara dominta, za tă kuwa zama tsabtacciya.”

13 Ubangiji ya ce wa Musa da Haruna, 2 “Sa’ad da wani yana da kumburi, ko bämbaroki, ko tabo a fatar jikinsa da zai iya zama cutar fatar jiki, dole a kawo shi ga Haruna firist, ko kuwa ga daya a cikin’ya’ysa maza wanda yake firist. 3 Firist zai bincika mikin da yake a fatar mai cutar, in gashin a mikin ya juya ya zama fari, mikin kuma ya zama kamar ya fi surfin fatar jiki, wannan cutar kurutura ce. Sa’ad da firist ya bincike shi, zai furta shi marar tsarki. 4 In tabon a fata jikinsa fari ne amma bai zama ya fi surfin fatar jikin ba, gashin a cikinsa

mai cutar na kwana bakwai. 5 A rana ta bakwai firist zai bincike shi, in kuwa ya ga cewa mikin bai canja ba, bai kuwa yadu a fatar jikin ba, zai kadaice shi na wadansu karin kwana bakwai. 6 A rana ta bakwai din yawa ba; abin kyama ne. 7 Amma in kurjin ya ku tsarkake kanku ku kuma zama da tsarki, domin yadu a fatar jikinsa bayan ya nuna kansa ga firist don a furta shi tsarkake, dole yă sâke bayyana a gaban firist. 8 Firist din zai bincike shi, in kurjin ya ne Ubangiji wanda ya fitar da ku daga Masar don yadu a fatar jikinsa, zai furta shi marar tsarki; cuta ce mai yaduwa. 9 “Sa’ad da wani yana da cutar fatar jikinsa ya juya fari, dole a kawo shi ga firist. 10 Firist zai bincike shi, in kuwa farin kumburi a fatar jikin ya juyar da gashin fari in kuma akwai sabon miki a kumburi, 11 mai rarafe a kasa. 12 “In cutar ta fashe ko’ina a fatar jiki, har iyakar ganin firist, ta rufe dukan fatar jikin mai fama da cutar, daga kai har zuwa kafa, 13 firist zai bincike shi, in cutar ta riga ta rufe dukan jikinsa, zai furta wannan mutum tsarkakakke ne. Da yake ya juya fari fat, tsarkakakke ne. 14 Amma sa’ad da sabon miki ya bayyana a jikinsa, zai furta shi marar tsarki. 15 Sa’ad da firist din ya ga sabon miki, zai furta shi marar tsarki. Sabon mikin marar tsarki, yana da cuta mai yaduwa. 16 A ce sabon mikin ya canja ya juya fari, dole yă je wurin firist. 17 Firist zai bincike shi, in kuma mikin ya juya ya zama fari, firist zai furta mai cutar tsarkakakke; to, zai zama tsarkakakke. 18 “Sa’ad da wani yana da kumburi a fatar jikinsa ya kuma warke, 19 kuma a inda kurjin yake, wani farin kumburi ko tabo ja-ja, fari-fari ya bayyana, dole yă gabatar da kansa ga firist. 20 Firist zai bincike shi, in kuma ya zama ya fi fatar jiki surfi kuma gashinsa ya juya ya zama fari, firist din zai furta shi marar tsarki. Cuta ce mai yaduwa da ta fasu a inda kurjin yake. 21 Amma in sa’ad da firist ya bincike shi, ya tarar babu farin gashi a ciki, kuma bai yi surfi fiye da fatar jikin ba, ya kuma bushe, sai firist din ya kadaice shi har kwana bakwai. 22 In yana yaduwa a cikin fatar jikin, firist zai furta shi marar tsarki; cuta mai yaduwa ce. 23 Amma in tabon bai canja ba, bai kuma yadu ba, tabo ne kawai daga kurji, kuma firist zai furta shi tsarkakakke. 24 “Sa’ad da wani yana da kuna a fatar jikinsa, wurin kuwa ya yi ja-ja, ko fari-fari, ko kuwa farin tabo ya bayyana a sabon miki na kuman, 25 firist zai bincike tabon, idan kuma gashin a cikinsa ya juya ya zama fari, kuma ya yi surfi fiye da fatar jikin, cuta ce mai yaduwa da ta fasu daga kunan. Firist zai furta shi marar tsarki; cuta ce mai yaduwa. 26 Amma in firist din ya bincike shi bai kuwa ga wani farin gashi a wurin ba, in kuma bai yi surfi fiye da fatar jikin ba, ya kuma bushe, to,

firist din zai kadaice shi na kwana bakwai. **27** A rana wani kayan fata, ko wanda aka yi da fata, **49** in kuma ta bakwai din firist zai bincike shi, in kuma cutar cutar a cikin rigar, ko fatar, ko kayan safan kore-tana yaduwa a cikin fatar jikin, firist din zai furta kore ne, ko ja-ja, to, cutar fatar jiki da ake samu a shi marar tsarki, cutar fatar jiki ce mai yaduwa. **28** riguna ce mai yaduwa, kuma dole a nuna wa firist. In kuma wurin bai canja ba, bai kuma yaduwa cikin **50** Firist din zai bincike cutar fatar jikin da take a fatar jikin ba amma ya bushe, kumburi ne daga rigar, yă kuma kadaice kayan da abin ya shafe shi kuna, firist din kuwa zai furta shi tsarkakake; tabo kwana bakwai. **51** A rana ta bakwai din zai bincike ne kawai daga kuna. **29** “In namiji ko ta mace tana shi, in cutar rigar ta yadu, ko a tariyar zaren, ko da miki a kai ko kuwa a gemu, **30** firist zai bincike a wadarin, ko a fatar, ko kuwa a duk abin da ake mikin, in ya yi surfi fiye da fatar jiki, gashin ya zama amfani da shi, to wannan muquwar cutar riga ce; rawaya, ya kuma zama siriri, firist zai furta wannan kayan marar tsarki ne. **52** Dole yă kone rigar, ko mutum marar tsarki; kaikayi ne, cuta mai yaduwa tariyar zaren, ko kayan da aka safa na ulu ko lilin, ce na kai ko na gemu. **31** Amma in, sa'ad da firist ya ko kuwa na kaya da aka yi da fatar, wanda cutar ta bincika wannan irin mikin, bai yi surfi fiye da fatar fâda wa, domin cutar rigar muquwar ce, dole a kone jiki ba kuma babu bakin gashi a cikinsa, firist din zai kayan. **53** “Amma in sa'ad da firist ya bincike shi, kadaice mutum mai fama da cutar, kwana bakwai. **32** A rana ta bakwai din firist zai bincika mikin in cutar rigar ba ta yadu a rigar, ko a tariyar zare, ko a **54** zai umarta cewa a wanke kayan da cutar ta shafa. **33** dole Sa'an nan zai kadaice shi na wadansu kwana bakwai. a yi masa aski, sai dai ba zai aske wurin cutar ba, **55** Bayan an wanke kayan da cutar ta shafa, firist zai kuma firist zai kadaice shi kwana bakwai. **34** A rana bincike shi, in kuwa cutar rigar ba tă canja yadda ta bakwai firist zai bincike kaikayin, idan bai bazu a take ba, ko da yake ba tă yadu ba, marar tsarki ce. **56** fatar jikin ba, bai kuma yi surfin fiye da fatar jikin In sa'ad da firist ya bincike shi, cutar rigar ta bushe ba, firist din zai furta shi tsarkakake. Dole kuma bayan da aka wanke kayan, sai yă yage sashen da yă wanke rigunansa, zai kuwa zama tsarkakakte. cutar ta shafa na rigar, ko fatar, ko tariyar zaren, ko **35** Amma in kaikayin ya yadu a cikin fatar jikin kuwa na kayan da aka safa. **57** Amma in ya sâke bayan aka furta shi tsarkakakte, **36** firist din zai bayyana a rigar, ko a tariyar zaren, ko a kayan da bincike shi, in kuma kaikayin ya yadu a fatar jikin, aka safa, ko a kayan da aka yi da fatar, to, yana firist din ba ya bukatar neman ganin rawayan gashi; yaduwa ke nan, kuma dole a kone duk abin da yake mutumin marar tsarki ne. **37** In fa a ganinsa bai da cutar rigar da wuta. **58** Rigar, ko tariyar zare, ko canja ba kuma bakin gashi ya fito a cikinsa, kaikayin kayan da aka safa, ko kuwa duk kayan da aka yi da ya warke ke nan. Mutumin tsarkakakte ne, firist fatar da aka wanke, aka kuma fid da cutar rigar, dole din kuwa zai furta shi tsarkakakte. **38** “Sa'ad da a sâke wanke shi, zai kuwa zama tsarkakakte.” **59** namiji ko ta mace tana da farare wurare a fatar Wadannan su ne ka'idodi game da cutar fatar jiki na jiki, **39** firist ya bincika su, in kuma wuraren tokatoka ne, to, kurji marar lahani ne ya faso a fatar rigar ulu, ko rigar lilin, tariyar zare, ko kayan da aka safa, ko kuwa duk wani abin da aka yi da fata, don jikin; wannan mutum tsarkakakte. **40** “Mutumin furtu su tsarkakakte, ko kuwa marar tsarki.

da ya rasa gashi kansa ya zama mai sanko ke nan, duk da haka mutumin tsattsarka ne. **41** In ya rasa gashin goshinsa yana kuma da sanko a goshinsa, shi tsarkakakte ne. **42** Amma in yana da miki ja-ja da ya yi fari a sankonsa ko a goshinsa, cuta mai yaduwa ce take fasuwa a kai ko a goshin. **43** Sai firist ya bincike shi, in kuma kumburarren miki a kansa ko goshinsa ja-ja da fari-fari kamar cutar fatar jiki mai yaduwa ne, **44** mutumin ya kamu da cutar kuma marar tsarki ne. Firist din zai furta mutumin marar tsarki saboda mikin da yake a kansa. **45** “Mutum mai wannan cuta mai yaduwa dole yă sa yagaggun riguna, yă kuma bar gashin kansa ba gyara, yă rufe sashe kasa na fuskarsa, sa'an nan yă riga cewa, ‘Marar tsarki! Marar tsarki!’ **46** Muddin yana da cutar zai ci gaba da kasance marar tsarki. Dole yă yi zama shi kadai; dole yă yi zama waje da sansani. **47** “In akwai cutar fatar jiki a riguna, duk wani rigar ulu ko na lilin, **48** duk wani kayan zare, ko saka na lilin, ko ulu, duk

14 Ubangiji ya ce wa Musa, **2** “Wadannan su ne ka'idodi domin mutumin da yake da cuta a lokacin tsabtaccewarsa, sa'ad da aka kawo shi ga firist. **3** Firist zai fita waje da sansani ya bincike shi. In mutumin ya warke daga cutar fatar jiki mai yaduwa, **4** firist zai umarta a kawo tsuntsaye biyu masu rai, masu tsabta da itacen al'ul, jan kyalle da kuma hizzob saboda mutumin da za a tsabtacce. **5** Sa'an nan firist zai umarta a kashe daya daga cikin tsuntsayer a bisa ruwa mai kyau a tukunyar laka. **6** Zai dauki tsuntsu mai rai ya tsoma shi tare da itacen al'ul, jan kyalle da kuma hizzob cikin jinin tsuntsun da aka yanka a bisa ruwa mai kyau. **7** Sau bakwai zai yayyafa wa mutumin da za a tsabtacce daga cutar mai yaduwa ya kuma furta shi tsarkakakte. Sa'an nan ya saki tsuntsu mai rai din ya tafi. **8** “Dole mutumin da aka tsabtacce ya wanke rigunansa, ya aske dukan gashinsa ya kuma yi wanka; sa'an nan zai tsabtacce. Bayan wannan zai iya zo cikin sansani,

amma dole yă tsaya waje da tentinsa kwana bakwai. cikin man da yake a tafinsa zai zuba a wuri da ya 9 A rana ta bakwai din dole yă aske dukan gashinsa; zuba jinin hadaya don laifi, a lebatun kunnen dama dole yă aske kansa, gemunsa, gashin girarsa da na wanda za a tsabtaccen, a babban yatsar hannun sauran gashinsa. Dole yă wanke rigunansa ya kuma damansa da kuma a babban yatsar kafa damansa. yi wanka, zai kuwa tsabtacce. 10 “A rana ta takwas 29 Sauran man da yake cikin tafinsa firist din zai dole yă kawo dan rago da’yar tunkiya bana daya, zuba a kan wannan da za a tsabtaccen don a yi kowane marar lahani, tare da rabin garwan gari kafara dominisa a gabon Ubangiji. 30 Sa’an nan zai mai laushi hade da mai domin hadaya ta gari, da mika kurciyoyi ko tattabarai, wadanda mutumin zai kuma moda daya na mai. 11 Firist da ya furta shi iya, 31 daya kamar hadaya don zunubi dayan kuma tsarkakakte zai miša da wanda za a tsabtaccen da kamar hadaya ta konawa, tare da hadaya ta gari. Ta kuma hadayunsa a gabon Ubangiji a kofar Tentin haka firist zai yi kafara a gabon Ubangiji a madadin Sujada. 12 “Sa’ad da firist zai dauki daya daga cikin wanda za a tsabtacce.” 32 Wadannan su ne ka’idodi ragunan ya kuma miša shi kamar hadaya don laifi, domin mutumin da yake da cutar fatar jiki wanda tare da modan mai; zai kada su a gabon Ubangiji kuma ba zai iya samun abubuwahadaya ta kulum kamar hadaya kadawa. 13 Zai yanka dan ragon a domin tsabtaccewarsa ba. 33 Ubangiji ya ce wa Musa tsattsarkan wuri inda ake yanka hadaya don zunubi da Haruna, 34 “Sa’ad da kuka shiga kasar Kan’ana, da hadaya ta konawa. Gama yadda hadaya ta zunubi wadda nake ba ku kamar gădonku, na kuma sa ta firist ne, haka hadaya domin laifi ma, hadaya ce yađuwa cutar fatar jiki a riga a cikin gida a wannan mafi tsarki. 14 Firist din zai diba jinin hadaya don kasa, 35 dole maigidan ya tafi ya fada wa firist ya laifin ya zuba a lebatun kunnen dama na wanda za a tsabtacce, a babbar yatsar hannunsa na dama a fatar jiki da take a rigar, saboda babu abin da yake na hagu, 16 ya tsoma yatsarsa ta dama cikin man da ce, ‘Na ga wani abu da ya yi kamar cutar fatar jikan a tsabtacce, a babbar yatsar kafarsa ta dama, a fidan da za a furta marar tsarki ne. Bayan haka firist yake a tafin hannunsa, kuma da yatsar zai yayyafa zai shiga ya dudduba fidan. 37 Zai bincike cutar man a gabon Ubangiji sau bakwai. 17 Firist zai sa fatar jiki da take a riga a bangaye, in kuma yana da sauran mai da yake cikin tafinsa a lebatun kunnen tabon kore-kore ko ja-ja da suka bayyana da suka yi dama na wanda za a tsabtacce, a babbar yatsarsa na zurfi fye da saman bangon, 38 firist din zai fita a dama da kuma a babbar yatsar kafarsa ta dama, a bakin kofar fidan ya rufe ta na kwana bakwai. 39 A bisa jinin hadaya don laifin. 18 Sauran man a tafin rana ta bakwai din firist zai dawo don yă dudduba hannunsa firist zai sa a kan wanda za a tsabtacce fidan. In cutar fatar jiki da take a riga ta yadu a ya kuma yi kafara dominisa a gabon Ubangiji. 19 bangayen, 40 zai umarta a ciccire duwatsun da suke “Sa’an nan firist din zai miša hadaya don zunubi ya da cutar a zubar a wuri marar tsarki waje da birnin. kuma yi kafara saboda wannan da za a tsabtacce 41 Dole yă sa a kankare duka shafen bangon cikin daga rashin tsarkinsa. Bayan haka, firist zai yanka fidan a kuma zuba kayan da aka kankare a wurin hadaya ta konawa 20 ya miša ta a bagade, tare da marar tsarki waje da birnin. 42 Sai su debi wadansu hadaya ta gari, ya kuma yi kafara dominisa, zai kuwa duwatsu su sa a wuraren da suka ciccire wadancan, tsabtacce. 21 “In kuwa mutumin matalauci ne ba su kuma diba sabon laka su yi shafen fidan. 43 “In zai iya samu wadannan ba, to, dole yă dauki dan cutar fatar jiki da take ta rigar ta sâke bayyana a rago guda kamar hadaya don laifi a kada don a yi fidan bayan an ciccire duwatsu aka kankare fidan kafara dominisa, tare da humushin garwa gari mai aka kuma yi shafe, 44 firist zai je ya bincika shi, in laushi hade da mai don hadaya ta gari, da moda na kuwa cutar ta bazu a fidan, to, muguwar cuta ce; mai, 22 da kurciyoyi biyu ko tattabarai biyu, wanda fidan marar tsarki ne. 45 Dole a rushe fidan, a fid zai iya samu, daya domin hadaya don zunubi dayan da duwatsun, katakai da kuma dukan shafen daga kuma domin hadaya ta konawa. 23 “A rana ta takwas birnin zuwa wuri marar tsarki. 46 “Duk wanda ya dole yă kawo su domin tsabtaccewarsa ga firist a shiga fidan yayinda aka rufe shi zai kazantu har kofar Tentin Sujada, a gabon Ubangiji. 24 Firist zai yamma. 47 Duk wanda ya kwana ko ya ci abinci a dauki dan rago na hadaya don laifi tare da moda fidan dole yă wanke rigunansa. 48 “Amma in firist na mai, ya kada su a gabon Ubangiji kamar hadaya ya zo ya bincika fidan kuma cutar fatar jiki da take ta kaďawa. 25 Zai yanka dan rago domin hadaya ta rigar ba tă bazu ba bayan an yi wa fidan shafe, don laifi ya kuma diba jinin ya sa a lebatun kunnen zai furta fidan tsarkakakte, domin cutar ta tafi. dama na wanda za a tsabtacce, a babban yatsar 49 Don a tsabtacce fidan, zai dauki tsuntsayen biyu hannun damansa da kuma a babban yatsar kafarsa da itacen al’ul, jan kyalle da hizzob. 50 Zai yanka na dama. 26 Firist zai zuba man a tafin hannunsa cikin tukunyar laka. 51 Sa’an nan zai dauki itacen daga tafinsa sau bakwai a gabon Ubangiji. 28 Daga al’ul, hizzob, jan kyalle da kuma tsuntsu mai ran ya

tsoma su cikin jinin tsuntsun da aka yanka da kuma cikin ruwa mai kyau, ya yayyafa wa gida sau bakwai. 52 Zai tsabtacce gidan da jinin tsuntsun, ruwa mai kyau, tsuntsu mai ran, itacen al'ul, hizzob da kuma jan kyalle. 53 Sa'an nan zai saki tsuntsu mai rai din a fili waje da birnin ya tafi. Ta haka zai yi kafara saboda gidan, gidan kuwa zai zama tsarkakakke." 54 Wadannan su ne ka'idodi saboda duk wani cuta mai yaduwa, don kai'kayi, 55 don cutar fatar jiki da take a riga ko a cikin gida, 56 da kuma don kumburi, bambaroki ko tabo, 57 don a tabbatar sa'ad da wani abu mai tsarki da marar tsarki. Wadannan su ne ka'idodi domin cutar fatar jiki mai yaduwa da cutar fatar jikin da take a riga.

15 Ubangiji ya ce wa Musa da Haruna, 2 "Yi wa Isra'ilawa magana, ku ce musu, 'Duk sa'ad da wani namiji yake diga daga azzakarinsa, wannan diga marar tsarki ne. 3 Ko digar ta ci gaba da fitowa daga azzakarinsa ko an tsere ta, za tā sa mutumin yā zama marar tsarki. Ga yadda digarsa za tā kawo kazantuwa, 4 "Duk gadon da mutumin mai digar ya kwanta a kai, zai zama marar tsarki, kuma duk abin da ya zauna a kai, zai zama marar tsarki. 5 Duk wanda ya taba gadonsa dole yā wanke rigunansa, yā kuma yi wanka, zai kuwa kazantu har yamma. 6 Duk wanda ya zauna a inda wannan mai diga ya zauna a kai, dole yā wanke rigunansa yā kuma yi wanka, zai kuwa kazantu har yamma. 7 "Duk wanda ya taba jikin mai diga, dole yā wanke rigunansa, yā kuma yi wanka, zai kuma kazantu har yamma. 8 "In mai dīga ya tofa miyau a kan wani wanda yake tsarkakakte, dole tsarkakken nan yā wanke rigunansa, yā kuma yi wanka, zai kuma kazantu har yamma. 9 "Kowane sirdi da mai digar ya zauna a kai zai kazantu, 10 kuma duk wanda ya taba wani abu cikin abubuwani da suke a karkashin sirdin zai kazantu har yamma; duk wanda ya dauki abubuwani nan dole yā wanke rigunansa, yā kuma yi wanka, zai kuwa kazantu har yamma. 11 "Duk wanda mai diga ya taba ba tare da ya wanke hannuwansa da ruwa ba, dole yā wanke rigunansa yā kuma yi wanka, zai kuma kazantu har yamma. 12 "Dole a farfashetukunya lakar da mutumin ya taba, kuma dole a dauraye duk wani abin da aka yi da katako wanda ya taba da ruwa. 13 "Sa'ad da aka tsabtacce mai digar, zai dauki kwana bakwai don tsabtaccewarsa; dole yā wanke rigunansa, yā kuma yi wanka mai tsabta, zai kuwa zama tsarkakakte. 14 A rana ta takwas dole yā dauki kurciyoyi biyu ko tattabarai biyu, yā zo gaban Ubangiji a kofar Tentin Sujada, yā ba da su ga firist. 15 Firist din zai mi'ka su, daya domin hadaya don zunubi, dayan kuma domin hadaya ta konawa. Ta haka zai yi kafara a gaban Ubangiji saboda mai digar. 16 "Sa'ad da namiji ya digar maniyyi, dole yā wanke jikinsa gaba daya da ruwa, zai kuma kazantu har yamma. 17 Dole a wanke duk riga ko fatar da yake

da maniyin a kansa da ruwa, zai kuma kazantu har yamma. 18 Sa'ad da namiji ya kwana da mace ya kuwa Zub da maniyyi, dole dukansu biyu su yi wanka, za su kuma kazantu har yamma. 19 "Sa'ad mace take al'adarta ta ka'ida, rashin tsabtarta ta al'adar zai dauki kwana bakwai, kuma duk wanda ya taba ta, zai kazantu har yamma. 20 "Duk abin da ta kwanta a kai a lokacin al'adarta zai kazantu, kuma duk abin da ta zauna a kai zai kazantu. 21 Duk wanda ya taba gadonta dole yā wanke rigunansa yā kuma yi wanka, zai kuma kazantu har yamma. 22 Duk wanda ya taba wani abin da ta zauna a kai, dole yā wanke rigunansa yā kuma yi wanka, zai kuma kazantu har yamma. 23 Ko gado ne, ko kuwa wani abin da ta zauna a kai, sa'ad da wani ya taba shi, zai kazantu har yamma. 24 "In namiji ya kwana da ita, al'adarta kuwa ta taba shi, zai kazantu na kwana bakwai; duk kuma gadon da ya kwanta a kai, zai kazantu. 25 "Idan mace tana digar jini na tsawon kwanaki, ban da kwanakin ganin al'adarta, ko kuwa idan al'adarta ya wuce yawan kwanakin da ya kamata, to, za tā kazantu daidai kamar na kwanakin al'adar da ta saba yi. Wato, muddin tana cikin diga, ta zama mai kazanta. 26 Duk gadon da ta kwanta yayinda ta ci gaba da diga zai zama marar tsarki, kamar yadda gadonta yake a lokacin al'adarta, kuma duk abin da ta zauna a kai zai zama marar tsarki, kamar yadda yake a lokacin al'adarta. 27 Duk wanda ta taba su zai zama marar tsarki; dole yā wanke rigunansa yā kuma yi wanka, zai kuma kazantu har yamma. 28 "Sa'ad da aka tsabtacce ta daga digarta, dole tā dauki kwana bakwai, bayan haka za tā zama mai tsarki. 29 A rana ta takwas, dole tā dauki kurciyoyi biyu ko tattabarai biyu ta kawo su ga firist a bakin kofar Tentin Sujada. 30 Firist zai mi'ka daya saboda hadaya don zunubi, dayan kuma don hadaya ta konawa. Ta haka zai yi kafara dominta a gaban Ubangiji saboda kazantar digarta. 31 "Ta haka za ka tsarkake Isra'ilawa daga rashin tsarkinsu, domin kada su mutu saboda rashin tsarkinsu ta wurin kazantar da wurin zamana wanda yake tsakiyarsu." 32 Wadannan su ne ka'idodi a kan wanda yake diga, da wanda yake zubar da maniyyi, 33 ka'idodi ne kuma ga mace wadda take al'ada, ga namiji ko macen da take diga, ga kuma namijin da ya kwana da mace marar tsarki.

16 Ubangiji ya yi magana da Musa bayan mutuwar'ya'yan Haruna biyu maza wadanda suka mutu sa'ad da suka kusaci Ubangiji. 2 Ubangiji ya ce wa Musa, "Fada wa dan'uwanika Haruna, kada yā ri'ka shiga Wuri Mafi Tsarki bayan labule koyaushe, wato, a gaban murfi wanda yake bisa akwatin alkawari, domin kada yā mutu, gama zan bayyana a cikin giringe a kan murfin. 3 "Ga yadda Haruna zai shiga wuri mai tsarki, zai zo da dan bijimi domin hadaya don zunubi da kuma rago domin

hadaya ta konawa. **4** Zai sa toguwar lilin mai tsarki, yă tubę rigunansa na lilin da ya sa, kafin yă shiga tare da dan ciki na lilin; zai yi damara da igiya Wuri Mafi Tsarki, zai kuma bar su a can. **24** Zai yi kewaye da shi, yă kuma sa hular lilin. Wađannan su ne riguna masu tsarki; saboda haka dole yă yi wanka kafin yă sa su. **5** Zai dauki bunsurai biyu daga jama'ar Isra'ilawa na hadaya don zunubi da dan rago don hadaya ta konawa. **6** "Haruna zai miňa bijimi hadaya don zunubinsa yă kuma yi kafara don kansa da gidansa. **7** Sa'an nan zai dauki bunsurai biyu yă miňa su a gaban Ubangiji a kofar Tentin Sujada. **8** Haruna zai jefa kuri'a don awaki biyun din, kuri'a daya domin Ubangiji, dayan kuma don azazel **9** Haruna zai kawo akuyar da kuri'a ta fadi a kai wa Ubangiji yă miňa ta na hadaya don zunubi. **10** Amma za a miňa akuyar da aka zaba ta wurin kuri'a matsayi ta azazel da rai a gaban Ubangiji don a yi amfani da ita don kafara ta wurin korinta zuwa cikin garwashin wuta daga bagade a gaban Ubangiji, yă kuma cika hannunsa biyu da turare mai Kanshin da aka niňa yă kai su bayan labule. **13** Zai sa turaren a wuta a gaban Ubangiji, hayakin turaren kuwa zai rufe murfin kafarar a bisa Akwatin Alkawari, don kada yă mutu. **14** Zai dibi jinin bijimin da yatsarsa yă yayyafa a gaban murfin kafarar; sa'an nan yă yayyafa jinin da yatsarsa sau bakwai a gaban murfin kafarar. **15** "Sa'an nan zai yanka akuya na hadaya don zunubi saboda mutane, yă kai jinin bayan labule, yă yi da shi yadda ya yi da jinin bijimin. Zai yayyafa shi a kan murfin kafarar da kuma a gabansa. **16** Ta haka zai yi kafara domin Wuri Mafi Tsarki saboda kazantar tawayen Isra'ilawa, da laifofinsu, da dukan zunubansu. Haka zai yi saboda Tentin Sujada wanda yake a cikinsu a tsakiyan kazantarsu. **17** Kada kowa yă kasance a Tentin Sujada daga lokacin da Haruna ya shiga don yă yi kafara a Wuri Mafi Tsarki har sai ya fita, bayan ya yi kafara domin kansa, gidansa da kuma dukan jama'ar Isra'il. **18** "Sa'an nan zai fita zuwa bagade da yake a gaban Ubangiji, yă yi kafara dominisa. Zai dibi jinin bijimi da na akuya yă zuba a kahonin bagade. **19** Zai yayyafa jinin a kan bagade da yatsarsa sau bakwai, yă tsabtacce shi yă kuma tsarkake shi daga kazantar Isra'ilawa. **20** "Sa'ad da Haruna ya gama yin kafara domin Wuri Mafi Tsarki, Tentin Sujada da kuma bagade, sai yă kawo akuya mai rai. **21** Haruna zai dibiya hannuwansa a kan akuya mai ran, yă furta a kansa dukan mugunta da tawayen Isra'ilawa, dukan zunubansu, yă kuma sa su a kan akuyan. Zai kori akuyan zuwa cikin jeji a hannun mutumin da aka ba shi aikin yin haka. **22** Akuyan zai dauka a kansa dukan zunubansu zuwa kadaifaccen wuri, a can mutumin zai sake shi a jeji. **23** "Sa'an nan Haruna zai shiga Tentin Sujada wanka a tsattsarkan wuri yă sa rigunarsa na kullum. Sa'an nan zai fita yă miňa hadaya ta konawa domin kansa da hadaya ta konawa domin mutane, don yă yi kafara domin kansa da kuma domuin mutane. **25** Zai kuma kone kitsen hadaya don zunubi a kan bagade. **26** "Dole mutumin da ya saki akuya na azazel yă wanke rigunansa yă kuma yi wanka; bayan haka zai iya shiga sansani. **27** Dole a dauki jini, fata, nama da kuma kashin bijimi da akuyan hadaya don zunubi, wadanda aka kawo jininsu cikin Wuri Mafi Tsarki don kafara, a kai waje da sansani a kone. **28** Dole mutumin da ya kone su yă wanke rigunansa yă kuma yi wanka, bayan haka zai iya shiga sansani. **29** "Wannan za tă zama dawwammamiyar farilla a gare ku. A rana ta goma ga wata na bakwai, dole jeji kamar azazel. **30** gama a wannan rana za a yi kafara dominiku, don a tsarkake ku. Sa'an nan a gaban Ubangiji, za a tsarkake ku daga dukan zunubanku. **31** Asabbaci ne don hutawa, kuma dole ku yi mūsun kanku; wannan dawwammamiyar farilla ce. **32** Firist da aka kebe aka kuma nadā don yă găji mahaifinsa a matsayin babban firist ne zai yi kafara. Zai sa rigunan lilin masu tsarki **33** yă yi kafara domin Wuri Mafi Tsarki, Tentin Sujada da bagade, da kuma saboda firistoci da kuma dukan jama'ar Isra'il. **34** "Wannan za tă zama dawwammamiyar farilla ce gare ku. Za a riňa yin kafara sau daya a shekara saboda dukan zunuban Isra'ilawa." Aka kuma yi haka, yadda Ubangiji ya umarci Musa.

17 Ubangiji ya ce wa Musa, **2** "Yi magana da Haruna da'yă'yansa maza da kuma dukan Isra'ilawa, ka ce musu, 'Ga abin da Ubangiji ya umarta. **3** Duk mutumin Isra'ilan da ya yanka sa, dan rago ko akuya a sansani ko waje da shi **4** a maimakon kawo shi a matsayin hadaya ga Ubangiji a gaban tabanakul na Ubangiji, za a dauki wannan mutum a matsayi mai laifin Zub da jini, ya Zub da jini, kuma dole a raba shi da mutanensa. **5** Wannan ya zama haka saboda Isra'ilawa su kawo wa Ubangiji hadayun da suke yi a filaye. Dole su kawo su ga firist, wato, ga Ubangiji, a kofar Tentin Sujada, su miňa su a matsayin hadayun salama. **6** Firist zai yayyafa jinin a bagaden Ubangiji, a kofar Tentin Sujada, yă kuma kone kitsen kamar kanshi mai dadî ga Ubangiji. **7** Kada kuma su kara yin hadayunsa ga gumaka masu siffar bunsurai wadanda suka bauta wa. Wannan za tă zama dawwammamiyar farilla a gare su wa tsararraki masu zuwa.' **8** "Fada musu, 'Duk wani mutumin Isra'il ko wani bañon da yake zama a cikinsu wanda ya miňa hadaya ta konawa ko sadaka **9** kuma bai kawo shi a kofar Tentin Sujada don yă miňa shi ga Ubangiji ba, dole a raba wannan

mutum da mutanensa. 10 “Duk mutumin Isra’ila ko bakon da yake zama a cikinsu wanda ya ci wani jini, za zan yi gāba da wannan mutum wanda ya ci jinin, za a kuma raba shi da mutanensa. 11 Gama ran halitta a cikin jinin, kuma na ba da shi gare ku don kafara a kan bagade, jini ne yake kafara saboda ran wa wani dabba ko tsuntsu wanda ake ci ciwo, dole yā tsiyaye jinin yā rufe shi da kasa, 14 domin ran kowace halitta yana cikin jini. Shi ya sa na ce wa Isra’ila ko bañon da yake zama a cikinku wanda ya ji wa wani dabba ko tsuntsu wanda ake ci ciwo, dole yā tsiyaye jinin yā rufe shi da kasa, 14 domin ran kowace halitta yana cikin jinin; duk wanda ya ci shi dole a fid da shi.” 15 “Kowa, ko haifaffe dan kasa ko bañon, da ya ci wani abin da aka sami a mace, ko naman jeji ya yayyage, dole yā wanke rigunansa, yā kuma yi wanka, zai kuma kazantu har yamma; sa’nan zai tsarkake. 16 Amma in bai wanke rigunansa ya kuma yi wanka ba, alhaki zai kasance a kansa.”

18 Ubangiji ya ce wa Musa, 2 “Yi wa Isra’ila

magana ka kuma fada musu cewa, ‘Ni ne Ubangiji Allahnku. 3 Kada ku yi yadda suke yi a Masar inda da kuke zama, kuma ba a ku yi kamar yadda suke yi a kasar Kan’ana inda nake kawo ku ba. Kada ku yi yadda suke yin abubuwa. 4 Dole ku kiyaye dokokina kuma ku lura ku bi farillaina. Ni ne Ubangiji Allahnku. 5 Ku kiyaye farillaina da dokokina, gama mutumin da ya aikata wadannan abubuwa zai rayu ta wurinsu. Ni ne Ubangiji. 6 “Kada wani ya kusaci wani dangi na kusa don yā yi jima’i. Ni ne Ubangiji. 7 “Kada ka kaskantar da mahaifinka ta wurin kwana da mahaifiyarka. Ita mahaifiyarka ce; kada ka yi jima’i da ita. 8 “Kada ka yi jima’i da matar mahaifinka, wannan zai kaskantar da mahaifinka. 9 “Kada ka yi jima’i da’yar’uwarka, ko’yar mahaifinka ko’yar mahaifiyarka, ko an haife ta a gida daya da kai ko kuwa a wani wuri dabam. 10 “Kada ka yi jima’i da’yar danka ko’yar’yarka, wannan zai kaskantar da kai. 11 “Kada ka yi jima’i da’yar matar mahaifinka wadda aka haifa wa mahaifinka; ita’yar’uwarka ce. 12 “Kada ka yi jima’i da’yar’uwarr mahaifinka, ita dangin mahaifinka ne na kusa. 13 “Kada ka yi jima’i da’yar’uwarr mahaifiyarka, domin ita dangin mahaifiyarka ce na kusa. 14 “Kada ka kaskantar da dān’uwān mahaifinka ta wurin kusaci matarsa don ka yi jima’i da ita, ita bābarka ce. 15 “Kada ka yi jima’i da matar danka. Ita matar danka ne; kada ka yi jima’i da ita. 16 “Kada ka yi jima’i da matar dān’uwanka; wannan zai kaskanta dān’uwanka. 17 “Kada ka yi jima’i da mace da kuma’yarta. Kada ka yi jima’i da’yar danta ko’yar’yarta; su danginta ne na kusa. Wannan mugun abu ne. 18 “Kada ka auri’yar’uwarr matarka ta zama kishiyar matarka ka kuma yi jima’i da ita yayinda matarka tana da rai.

19 “Kada ka kusaci mace don ka yi jima’i da ita a matar mañwabcinka ka kazantar da kanka tare da ita. 21 “Kada ku ba da wani daga cikin’ya’yan yana a cikin jinin, kuma na ba da shi gare ku don don a yi hadaya wa Molek, gama ba za ku kaskantar kafara a kan bagade, jini ne yake kafara saboda ran da sunan Allahnku ba. Ni ne Ubangiji. 22 “Kada ka mutum. 23 Kada ka yi jima’i da dabba ka kazantar da kanka. Mace ba za wa wani dabba ko tsuntsu wanda ake ci ciwo, dole yā tsiyaye jinin yā rufe shi da kasa, 14 domin ran kowace halitta yana cikin jini; duk wanda ya ci shi dole a fid da shi.” 24 “Kada ku kazantar da kanku da wani daga cikin wadannan, domin haka al’umman da zan kora a gabanku suka kazantu. 25 Har kasar ma ta kazantu, saboda haka na hukunta ta saboda zunubinta, kasar kuwa ta amayar da mazaunanta. 26 Amma dole ku kiyaye farillaina da kuma dokokina. Kada haifaffe dan kasa da bañon da suke zama a cikinku yā yi wani daga cikin wadannan abubuwa bankyama, 27 gama mutanen da suka zauna a wannan kasa kafin ku sun aikata dukan wadannan abubuwa, suka kuma kazantu. 28 Kuma in kuka kazantar da kasar, za tā amayar da ku kamar yadda ta amayar da al’umman da suka riga ku. 29 “Duk wanda ya yi wani daga cikin wadannan abubuwa bankyama, dole a fid da mutumin daga cikin mutanensa. 30 Ku kiyaye umarnaina kuma kada yi ku wata al’ada mai bankyamar da aka yi kafin ku zo kuma kada ku kazantar da kanku da su. Ni ne Ubangiji Allahnku.”

19 Ubangiji ya ce wa Musa, 2 “Yi wa taron jama’ar Isra’ila gaba daya magana, ka ce musu, ‘Ku

zama masu tsarki, domin Ni, Ubangiji Allahnku, mai tsarki ne. 3 “Dole kowannenku yā girmama mahaifiyarsa da mahaifinsa, dole kuma ku kiyaye Asabbacina. Ni ne Ubangiji Allahnku. 4 “Kada ku juyo ga gumaka, ko ku yi wa kanku allolin da aka yi zubi da Karfe. Ni ne Ubangiji Allahnku. 5 “Sa’ad da kuka mīka hadaya ta salama ga Ubangiji, ku mīka ta yadda ta tā karbu a madadinku. 6 Za a ci ta a ranar da kuka mīka ta, ko kuwa a kashegarin; duk abin da ya rage har kwana ta uku dole a kone shi. 7 In aka ci ta a rana ta uku, marar tsabta ce, ba kuma za a karbe ta ba. 8 Duk wanda ya ci ta zai zama da laifi domin ya kazantar da abin da yake da tsarki ga Ubangiji, dole a raba mutumin nan da mutanensa. 9 “Sa’ad da kuka yi girbin amfanin gonarku, kada ku girbe har zuwa gefen gonar, ko ku yi kalan girbinku. 10 Kada ku koma gonar inabinku kuna kala, ko ku tattara’ya’yan inabin da suka fāffādī. Ku bar su domin matalauta da kuma bañon. Ni ne Ubangiji Allahnku. 11 “Kada ku yi sata. “Kada ku yi karya. “Kada ku rude juna. 12 “Kada ku rantse bisa karya da sunana, ta haka har ku kaskantar da sunan Allahnku. Ni ne Ubangiji. 13 “Kada ku zalunci mañwabcinka, ko ku yi masa kwace. “Kada ku riķe albasin ma’akaci yā kwana. 14 “Kada ku zagi kurma, ko ku sa abin tuntube a

gaban makaho, amma ku ji tsoron Allahnku. Ni ne Ubangiji. 15 “Kada ku yi rashin adalci cikin shari'a; kada ku nuna sonkai ga matalauci, ko ku goyi bayan mai arziki, amma ku shari'anta ma'kwabci cikin gaskiya. 16 “Kada ku yi ta yawo kuna yada karya a cikin mutanenku. “Kada ku yi wani abin da zai sa ran ma'kwabcinku cikin hatsari. Ni ne Ubangiji. 17 “Kada ka yi kiyayyar dan'uwanka a zuciya. Ka tsawata wa ma'kwabcinka da gaske don kada ka sami rabo cikin laifinsa. 18 “Kada ka nemi yin ramuwa, ko ka rike wani cikin mutanenka a zuciya, amma ka kaunaci ma'kwabcinka kamar kanka. Ni ne Ubangiji. 19 “Ku kiyaye farillaina. “Kada ku sa dabbobin da ba iri daya ba su yi barbara. “Kada ku yi shuki iri biyu a gonarku. “Kada ku sa rigar da aka saka da yadi iri biyu. 20 “In wani ya kwana da mace wadda take baiwa, wadda aka yi wa wani alkawari amma bai fanshe ta ba, ko kuwa ba a'yantar da ita ba, dole a yi hukuncin da ya dace. Duk da haka ba za a kashe su ba, domin ba a'yantar da ita ba. 21 Dole mutumin da ya kwana da ita yă kawo rago a kofar Tentin Sujada domin hadaya don laifi ga Ubangiji. 22 Da ragon hadaya don laifin ne frist zai yi kafara saboda mutumin a gaban Ubangiji saboda zunubin da ya yi, za a kuwa gafarta zunubinsa. 23 “Sa'ad da kuka shiga kasar kuka kuma shuka kowane irin itace mai'ya'ya na ci, ku dauki'ya'yan itatuwan nan a matsayi an hana ku ci. Shekara uku za ku dauka a matsayi an hana ku, ba za ku ci su ba. 24 A shekara ta hudu, dukan'ya'yansu za su zama tsarkakaku, hadaya ta yabo ga Ubangiji. 25 Amma a shekara ta biyar, za ku iya cin'ya'yan itatuwan. Ta haka girbinku zai karu. Ni ne Ubangiji Allahnku. 26 “Kada ku ci wani abinci tare da jini a cikinsa. “Kada ku yi duba ko sihiri. 27 “Ba za ka aske gefe-gefe na gashin kanka ba, ko ku aske gemunku. 28 “Kada ku tsattsaga jikunanku saboda matattu, ba kuwa za ku yi wa kanku zāne-zāne a jiki ba. Ni ne Ubangiji. 29 “Kada ka kaskantar da'yarka ta wurin mai da ita karuwa, in ba haka ba kasar za tă juya ga karuwanci tă kuma cika da mugunta. 30 “Ku kiyaye Asabbacina, ku kuma girmama wuri mai tsarkina. Ni ne Ubangiji. 31 “Kada ku juya ga masu duba, ko ku nemi shawarar bokaye, gama za ku kazantu ta wurinsu. Ni ne Ubangiji Allahnku. 32 “Ku miķe tsaye a gaban tsofaffi, ku nuna bangirma ga wafanda suka tsufa, ku kuma girmama Allahnku. Ni ne Ubangiji. 33 “Sa'ad da baķo yana zama tare da ku a kasarku, kada ku wulakanta shi. 34 Dole ku dauki baķon da yake zama tare da ku kamar haifaffe dan'kasa. Ku kaunace shi kamar kanku, gama dā ku ma baķi ne a Masar. Ni ne Ubangiji Allahnku. 35 “Kada ku yi amfani da mudun karya sa'ad da kuke awon tsawo, nauyi, ko yawan abu. 36 Ku yi amfani da ma'auni na gaskiya da mudu na gaskiya, da kuma magwaji na gaskiya. Ni ne Ubangiji Allahnku, wanda ya fitar da ku daga Masar. 37 “Ku kiyaye dukan farillaina da kuma dukan dokokina, ku kuma bi su. Ni ne Ubangiji.”

20 Ubangiji ya ce wa Musa, 2 “Fada wa Isra'ilawa cewa, 'Duk wani mutumin Isra'ilila ko bakon da yake zama a cikin Isra'ilila da ya miķa wani daga cikin'ya'yansa wa Molek, dole sa kashe shi. Mutanen kasar za su jajje shi. 3 Zan yi găba da wannan mutum, zan kuma raba shi da mutanensu; gama ta wurin miķa'ya'yansa ga Molek, ya kazantar da wuri mai tsarkina, ya kuma kazantar da sunanu mai tsarki. 4 In mutanen kasar suka kau da idanunsu sa'ad da wannan mutum ya miķa'ya'yansa ga Molek, suka kăsa kashe shi, 5 zan yi găba da wannan mutum da iyalinsa, zan raba shi da kuma duk wafanda suka bi shi cikin karuwanci ga Molek daga mutanensu. 6 “Zan yi găba da mutumin da ya juyo ga masu duba da bokaye, don yă yi karuwanci ta wurin bin su, zan kuma raba shi daga mutanensu. 7 “Ku tsarkake kanku, ku kuma zama da tsarki, gama Ni ne Ubangiji Allahnku. 8 Ku kiyaye farillaina, ku kuma bi su. Ni ne Ubangiji, wanda ya mai da ku masu tsarki. 9 “In wani ya zagi mahaifinsa ko mahaifyarsa, dole a kashe shi. Domin ya zagi mahaifinsa ko mahaifyarsa, alhakin jininsa zai zauna a kansa. 10 “In mutum ya yi zina da matar wani, da matar ma'kwabcinsa, dole a kashe su biyu da suka yi zinan. 11 “In mutum ya kwana da matar mahaifinsa, ya kaskantar da mahaifinsa. Dole a kashe shi da macen, alhakin jininsu zai zauna a kansu. 12 “In mutum ya kwana da matar dansa, dole a kashe su biyun. Abin da suka yi haram ne; alhakin jininsu zai zauna a kansu. 13 “In mutum ya kwana da mutum kamar yadda ake kwana da mace, su biyun sun yi abin kyama. Dole a kashe su, alhakin jininsu zai zauna a kansu. 14 “In mutum ya auri'ya da mahaifyarta, mugun abu ne. Da shi da su, dole a kone su da wuta, saboda kada mugun abu yă kasance a cikinku. 15 “In mutum ya yi jima'i da dabba, dole a kashe shi, dole kuma ku kashe dabbar. 16 “In mace ta kusaci dabba don tă yi jima'i da ita, ku kashe macen da dabbar. Dole a kashe su; alhakin jininsu zai zauna a kansu. 17 “In mutum ya auri'yar'uwersa, ko'yar mahaifinsa, ko kuwa ta mahaifyarsa, suka kuma yi jima'i, abin kunya ne. Dole a raba su a idanur mutanensu. Ya kaskantar da'yar'uwersa kuma za a nemi hakki daga gare shi. 18 “In mutum ya kwana da mace a lokacin al'adarta, duka biyunsu za a kore su daga cikin jama'arsu, gama sun karya ka'idiđi a kan rashi tsarki. 19 “Kada ka yi jima'i da'yar'uwar mahaifyarka, ko ta mahaifinka, gama wannan zai kaskantar da dangi na kurkusa, dukanku za ku dauki laifin. 20 “In mutum ya kwana da băbarsa, ya kaskantar da kawunsa ke nan. Hakkin zai kasance a kansu, za su mutu babu'ya'ya. 21 “In mutum ya auri matar dan'uwansa, aikin rashin tsabta ne, ya kaskantar da dan'uwansa ke nan. Za su

mutu babu'ya'ya. 22 "Ku kiyaye dukan farillaina da karuwanci ba, sai dai yā auri budurwa daga cikin dokokina duka, don kada kasar da nake kai ku ta mutanensa, 15 don kada yā kazantar da'yāyansa a amayar da ku. 23 Kada ku yi zama bisa ga al'adun cikin mutanensa. Ni ne Ubangiji, wanda ya mai da al'umman da zan kora a gabanku. Domin sun aikata shi mai tsarki." 16 Ubangiji ya ce wa Musa, 17 "Fada dukan wadannan abubuwa, na yi kyamarsu. 24 wa Haruna cewa, 'Don tsararraki masu zuwa, kada Amma na fada muku, "Za ku mallaki kasarsu, zan ba ko daya daga cikin zuriyarka, da yake da lahaní yā ku ita gādo, kasa mai Zub da madara da zuma." Ni ne zo kusa domin yā miķa hadaya ta ci gare ni. 18 Duk Ubangiji Allahnku, wanda ya kebe ku daga al'ummai. mai lahaní, ko makaho, ko gurgu, ko mai naķasa, ko 25 "Saboda haka sai ku bambanta tsakanin dabbobi mai wani lahaní a jiki; 19 ko mai karyayyen kafa, masu tsarki da marasa tsarki, da kuma tsakanin ko mai karyayyen hannu, 20 ko mai kusumbi, ko tsuntsaye masu tsarki da marasa tsarki. Kada ku wada, ko wanda yake da lahaní a ido, ko mai cuta kazantar da kanku ta wurin wata dabba, ko tsuntsu, mai sa kaīkayi, ko mai kirci, ko wanda aka dafe, ba ko wani abin da yake rarrafate a kasa, wadanda na zai yi kusa domin yā miķa hadaya ba. 21 Ba zuriyar kebe a matsayi marasa tsarki a gare ku. 26 Ku zama Haruna firist, mai lahanin da zai zo kusa don yā tsarkakake gare ni, gama Ni Ubangiji, mai tsarki na Allahnsa, haka ma abinci mai tsarki; 23 duk da ne, na kuma kebe ku daga al'ummai don ku zama nawa. 27 "Namiji, ko ta macen da yake mai duba, ko maita a cikinku dole a kashe. Za ku jajjefe su da duwatsu; alhakin jininsu zai zauna a kansu."

21 Ubangiji ya ce wa Musa, "Yi magana da firistoci, 'ya'yan Haruna maza, ka ce musu, 'Kada firist yā kazantar da kansa saboda wani cikin mutanensa da suka mutu, 2 sai dai na danginsa na kusa, kamar mahaifiyarsa ko mahaifinsa, dansa ko'yarsa, dan'uwanisa, 3 ko'yar'uwsara da ba tā riga ta yi aure ba, wadda take dogara gare shi, da yake ba ta da mijii, saboda ita zai iya kazantar da kansa. 4 Kada yā kazantar da kansa saboda mutanen da suke da dangantakar da shi ta wurin aure, ta yin haka zai kazantar da kansa. 5 "Kada firistoci su aske kansu kwal ko su kwakkwafe gemunsu, ko su tsattsage jikunansu. 6 Dole su kasance masu tsarki ga Allahnsu, kada kuma su bata sunan Allahnsu. Domin sukan miķa hadayun da aka kawo wa Ubangiji da wuta, abincin Allahnsu, saboda haka sai su kasance da tsarki. 7 "Ba za su auri matan da karuwanci ya bata su, ko wadanda mazansu suka sake su ba, gama firistoci masu tsarki ne ga Allahnsu. 8 An dauke su da tsarki, domin suna miķa abincin Allahnku. An dauke su masu tsarki gama Ni Ubangiji, mai tsarki ne, Ni wanda ya mai da ku masu tsarki. 9 kuwa zai ci daga cikin tsarkakakkun abubuwan nan "In'yar firist ta bata kanta ta wurin zama karuwa, ba, sai ya yi wanka tukuna. 7 Sa'ad da rana ta fādī, ta kunyatar da mahaifinta ke nan; dole a kone ta da wuta. 10 "Babban firist, wanda yake daya cikin yan'uwsana wanda aka shafe da mai a kansa, wanda kuma aka nafa don yā sa rigunan firistoci, kada yā bar gashin kansa buzu-buzu, ko ya kyakketa rigunansa. 11 Ba zai shiga inda akwai gawa ba. Kada yā kazantar da kansa, ko ma ta mahaifinsa ce ko ta mahaifiyarsa ce. Ni ne Ubangiji. 13 "Dole macen da zai aura ta kasance budurwa. 14 Ba zai auri matan da mijinta ya mutu, ko macen da mijinta ya rabu da ita, ko macen da ta bata kanta ta wurin

karuwanci ba, sai dai yā auri budurwa daga cikin dokokina duka, don kada kasar da nake kai ku ta mutanensa. Ni ne Ubangiji, wanda ya mai da al'umman da zan kora a gabanku. Domin sun aikata shi mai tsarki." 16 Ubangiji ya ce wa Musa, 17 "Fada dukan wadannan abubuwa, na yi kyamarsu. 24 wa Haruna cewa, 'Don tsararraki masu zuwa, kada Amma na fada muku, "Za ku mallaki kasarsu, zan ba ko daya daga cikin zuriyarka, da yake da lahaní yā ku ita gādo, kasa mai Zub da madara da zuma." Ni ne zo kusa domin yā miķa hadaya ta ci gare ni. 18 Duk Ubangiji Allahnku, wanda ya kebe ku daga al'ummai. mai lahaní, ko makaho, ko gurgu, ko mai naķasa, ko 25 "Saboda haka sai ku bambanta tsakanin dabbobi mai wani lahaní a jiki; 19 ko mai karyayyen kafa, masu tsarki da marasa tsarki, da kuma tsakanin ko mai karyayyen hannu, 20 ko mai kusumbi, ko tsuntsaye masu tsarki da marasa tsarki. Kada ku wada, ko wanda yake da lahaní a ido, ko mai cuta kazantar da kanku ta wurin wata dabba, ko tsuntsu, mai sa kaīkayi, ko mai kirci, ko wanda aka dafe, ba ko wani abin da yake rarrafate a kasa, wadanda na zai yi kusa domin yā miķa hadaya ba. 21 Ba zuriyar Haruna firist, mai lahanin da zai zo kusa don yā tsarkakake gare ni, gama Ni Ubangiji, mai tsarkina. Ni ne Ubangiji wanda yake mai da su masu tsarki." 24 Sai Musa ya fada wannan wa Haruna da'yāyansa maza da kuma dukan Isra'ilawa.

22 Ubangiji ya ce wa Musa, 2 "Fada wa Haruna da'yāyansa maza, su lura da tsarkakakkun abubuwan da Isra'ilawa suka kebe gare ni da bangirma, saboda ba za su kazantar da sunana mai tsarki ba. Ni ne Ubangiji. 3 "Fada musu cewa, 'Don tsararraki masu zuwa, in wani zuriyarku ya kazantu, duk da haka ya kusaci tsarkakakkun hadayun da Isra'ilawa suka kebe ga Ubangiji, dole a raba wannan mutum daga gabana. Ni ne Ubangiji. 4 "In zuriyar Haruna yana da kuturu, ko mai diga, ba zai ci daga cikin tsarkakakkun abubuwa ba, sai lokacin da ya tsarkaka. Duk wanda ya taba wani abu marar tsarki na mamaci, ko wanda maniyyinsa yake diga, 5 da duk kuma wanda ya taba wani abu firistoci masu tsarki ne ga Allahnsu. 6 Duk mutumin da ya taba mutum mai kazanta, 6 duk mutumin da ya taba kowane irin abu haka, zai kazantu har yamma, ba tsarki ne, Ni wanda ya mai da su masu tsarki. 7 Sa'ad da rana ta fādī, ta kunyatar da mahaifinta ke nan; dole a kone zai zama tsarkakakke, bayan wannan kuwa zai iya cin tsarkakakkun hadayu, gama abincinsa ne. 8 Kada yā ci wani abin da ya mutu mushe, ko wanda namun jeji suka yayyaga, don kada yā kazantar da kansa. Ni ne Ubangiji. 9 "Firistoci za su kiyaye umarnaina don kada su yi laifi su mutu saboda sun rena su. Ni ne Ubangiji, wanda ya mai da su masu tsarki. 10 "Duk wanda ba daga cikin iyalin firistoci ba, ko da yake yana zama tare da su, ko kuwa an dauke shi yana yin musu aiki, ba zai ci daga cikin tsarkakakkun hadayun ba. 11 Amma in firist ya sayi bawa da kudi, ko kuwa in an haifi bawan a gidansa, wannan bawan zai iya cin tsattsarkan abincin. 12 In'yar firist ta auri wani da ba firist ba,

ba za tā ci wani tsarkakkun sadaka ba. **13** Amma idan'yar first ta zama gwauruwa ko sakakki, ba ta da'ya'ya, ta kuwa dawo don tā zauna a gidan mahaifinta kamar matashiya, za tā iya cin abincin. **14** "In wani ya ci tsarkakkun abinci cikin kuskure, dole yā maido wa ffirst hadayar, yā kuma kara kashi daya bisa biyar na tamanin abin. **15** First din ba zai Kaskantar da tsarkakkun hadayun da Isra'ilawa suka kawo ga Ubangiji **16** ta wurin barinsu su ci tsarkakkun hadayu, ta yin haka su jawo wa kansu laifin da zai bukaci biya ba. Ni ne Ubangiji, wanda ya mai da ku masu tsarki." **17** Ubangiji ya ce wa Musa, **18** "Yi wa Haruna da'ya'yansa maza da kuma dukan Isra'ilawa magana ka ce musu, 'In waninku, ko mutumin Isra'ilila, ko bakon da yake zama a Isra'ilila, ya kawo kyauta don hadaya ta konawa ga Ubangiji, ko don yā cika alkawari, ko kuwa a matsayin hadaya ta yardar rai, **19** dole ku miķa dabba namiji marar lahani, daga shanu, tumaki, ko awaki, domin yā zama yardajje a madadinku. **20** Kada ku kawo wani abu mai lahani, domin ba zai zama yardajje ba a madadinku. **21** Sa'ad da wani ya kawo hadaya ta salama daga garken shanu, ko na tumaki, ga Ubangiji don yā cika wani alkawari na musamman, ko hadaya ta yardar rai, dole yā zama marar lahani, ko tabo, don yā zama yardajje. **22** Kada ku miķa wa Ubangiji dabbobi makafi, ko nakasassu, ko masu gundumi, ko masu diga, ko masu susa, ko masu kirci. Kada ku sa wani daga cikin wadannan a bisa bagade a matsayin hadaya, gama hadaya ce da aka kone da wuta ga Ubangiji. **23** Za ku iya miķa hadaya ta yardar rai da maraķi, ko tunkiya mai nakasa, ko marar cikakken lafiya, amma ba za tā zama yardajje don cika alkawarin da aka yi ba. **24** Ba za ku miķa wa Ubangiji dabbar da lunsayınta yake da kujewa, ko dandakewa, ko yagewa, ko yankewa ba. **25** Ba za ku kuma karbi irin wadannan dabbobi daga hannu baki ku miķa su a matsayin abinci ga Allahnku ba. Ba za su zama yardajje a madadinku ba, domin sun nakasa, suna kuma da lahani." **26** Ubangiji ya ce wa Musa, **27** "Sa'ad da aka haifi dan maraķi, tunkiya, ko akuya, sai yā kasance da mahaifiyarsa kwana bakwai. Daga rana ta takwas zuwa gaba, zai zama yardajje hadaya, hadaya ce da aka kone da wuta ga Ubangiji, **28** Kada a yanka saniya, ko tunkiya da danta rana daya. **29** "Sa'ad da kuka miķa hadaya ta godiya ga Ubangiji, ku miķa ta a yadda za tā zama yardajje a madadinku. **30** Dole a ci hadayar a ranar; kada a bar saura sai da safe. Ni ne Ubangiji. **31** "Ku kiyaye dokokina, ku kuma bi su. Ni ne Ubangiji. **32** Kada ku Kaskantar da sunana mai tsarki. Dole Isra'ilawa su gane Ni mai tsarki ne. Ni ne Ubangiji, wanda ya kebe ku a matsayin tsarkaka **33** da kuma wanda ya fitar da ku daga Masar don in zama Allahnku. Ni ne Ubangiji."

23 Ubangiji ya ce wa Musa, **2** "Yi magana da Isra'ilawa, ka ce musu, 'Ga kayyadaddun bukukkuwa, kayyadaddun bukukkuwan Ubangiji, da za ku sanar wa mutane su riķa kiyayewa, su zama lokutan tarurruka masu tsarki. **3** "Akwai kwanan shida da za ku iya yin aiki, amma rana ta bakwai, Asabbaci ne na hutu, rana mai tsarki ga jama'a. Kada ku yi wani aiki a ko'ina kuke da zama, Asabbaci ne ga Ubangiji. **4** "Wadannan su ne bukukkuwan da Ubangiji ya kafa da tsarkakkun taron jama'a za su yi a kayyadaddun lokuta. **5** Bikin Ketarewar Ubangiji, zai fara da yamma a ranar goma sha hudu na wata na fari. **6** A rana ta goma sha biyar na wannan wata, za a fara Bikin Burodi Marar Yisti na Ubangiji. Za ku yi kwana bakwai kuna cin bureau marar yisti. **7** A rana ta fari, ku yi taro mai tsarki, ba kuwa za ku yi aiki na kulum ba. **8** Kwana bakwai za ku miķa hadaya ga Ubangiji da wuta. A rana ta bakwai din ku yi taro mai tsarki, ba za ku kuwa yi aiki na kulum ba." **9** Ubangiji ya ce wa Musa, **10** "Yi magana da Isra'ilawa, ka ce musu, 'Sa'ad da kuka shiga kasar da zan ba ku, kuka kuma girbe amfanin gonarta, sai ku kawo wa first damin hatsi na farko da kuka girbe. **11** Zai kada damin a gabon Ubangiji domin yā zama yardajje a madadinku; ffirst din zai kada shi a kashegarin Asabbaci. **12** A ranar da kuka kada damin, dole ku miķa hadaya ta konawa na dan rago bana daya, marar lahani ga Ubangiji, **13** tare da hadaya ta gari mai laushi, humushni biyu hade da mai, wato, hadaya ce da aka kone da wuta ga Ubangiji, mai dadin kanshi, da kuma abin sha kwalaba daya na ruwan inabi. **14** Ba za ku ci wani bureau, ko gasassher hatsi, ko sabon hatsi ba, sai ran nan da kuka kawo wannan hadaya ga Allahnku. Wannan za tā zama dawwammamiiyfarilla wa tsararraki masu zuwa, a duk inda kuke zama. **15** "Daga kashegarin Asabbaci, ranar da kuka kawo dami don hadaya ta kadawa, ku Kirga cikakku makoni bakwai. **16** Ku Kirga kwana hamsin har zuwa kashegarin Asabbaci na bakwai, sa'an nan ku miķa hadaya ta sabon hatsi ga Ubangiji. **17** Daga ko'ina kuke da zama, ku kawo dunkule biyu na humushin gari mai laushi da aka tuyu da yisti, a matsayin hadaya ta kadawa ta'ya'yan fari na itatuwa ga Ubangiji. **18** Tare da wannan, ku miķa yan raguna bakwai, kowanne bana daya-daya marar lahani, bijimi da kuma raguna biyu. Za su zama hadaya ta konawa ga Ubangiji, tare da hadayunsu na hatsi, da hadayunsu na sha, hadaya da aka yi da wuta, mai dadin kanshi ga Ubangiji. **19** Sa'an nan ku miķa bunsuru daya na hadaya don zunubi, da'yan raguna biyu, kowanne bana daya-daya, don hadaya ta salama. **20** First zai kada yan raguna biyun a gabon Ubangiji, a matsayin hadaya ta kadawa, tare da bureau sababbin'ya yan fari na itatuwan. Tsarkaken hadaya ce ga Ubangiji ga

kuwa za ku yi aiki na kllum ba. Wannan za tā zama dawwammamiyar farilla wa tsarraki masu zuwa, a ko'ina kuke da zama. **22** “Sa'ad da kuka yi girbin gonarku, kada ku girbe har karshen gefen gonar, ko ku yi kalar gibinku. Ku bar su wa matalauta da baki. Ni ne Ubangiji Allahnku.” **23** Ubangiji ya ce wa Musa, **24** “Fada wa Isra'ilawa cewa, ‘A ranar farko ga wata na bakwai, za tā zama ranar hutu, rana ce ta tuni da yin taro mai tsarki na sujada da za a fara busar kāho. **25** Kada ku yi aiki na kllum, amma ku miķa hadaya ta konawa ga Ubangiji.’” **26** Ubangiji ya ce wa Musa, **27** “Rana ta goma ta wata bakwai, za tā zama Ranar Kafara. Sai ku yi taro mai tsarki don ku yi mūsun kanku ku kuma miķa hadayar da aka yi da wuta ga Ubangiji. **28** Kada ku yi aiki a ranar, gama Ranar Kafara ce, sa'ad da za a yi kafara saboda ku a gabon Ubangiji Allahnku. **29** Duk wanda bai yi mūsun kansa a wannan rana ba, dole a raba shi daga mutanensa. **30** Zan hallaka duk wani da ya yi aiki a wannan rana daga mutanensa. **31** Sam ba za ku yi wani aiki ba. Wannan za tā zama dawwammamiyar farilla ce, wa tsarraki masu zuwa, a ko'ina kuke da zama. **32** Asabbaci ne na hutu dominiku, kuma dole ku yi mūsun kanku. Daga yamman rana ta tara ga wata, har zuwa yamma na biye, za ku kiyaye Asabbacinku.” **33** Ubangiji ya ce wa Musa, **34** “Fada wa Isra'ilawa cewa, ‘A ranar goma sha biyar ga wata na bakwai, za a fara Bikin Tabanakul na Ubangiji, zai kuma dauki kwana bakwai. **35** A ranar farko za tā zama ta taro mai tsarki, kada ku yi aiki na kllum. **36** Kwana bakwai za ku miķa hadayun da aka yi da wuta ga Ubangiji, a rana ta takwas, ku yi taro mai tsarki, ku kuma miķa hadayar da aka yi da wuta ga Ubangiji. Wannan ranar rufewar taro ce; kada ku yi aiki na kllum. **37** (“Wadannan su ne bukukkuwan da Ubangiji ya kafa, wadanda za ku yi a matsayin tsarkakakkun taro, don kawo hadayun da aka yi da wuta ga Ubangiji, hadayu na konawa da hadayu na hatsi, sadaka da kuma hadayu na sha, da ake bukata kowace rana. **38** Wadannan hadayu, kari ne a kan wadannan na Asabbatan Ubangiji, hade kuma da kyautanku, da kome da kuka yi alkawari, da kuma hadayu yardar ran da za ku ba wa Ubangiji.) **39** “Saboda haka, farawa daga ranar goma sha biyar ga watan bakwai, bayan kun tara hatsin gona, ku yi bikin Ubangiji kwana bakwai; rana ta fari, rana hutu ce, rana ta takwas kuma rana hutu ce. **40** A rana ta fari, za ku debi za'bəbən'ya'yan itatuwa daga itatuwa, da rassan dabino, rassa masu ganye, da kuma ganyayen itacen wardi na rafi, ku yi farin ciki a gabon Ubangiji Allahnku, kwana bakwai. **41** Za ku kiyaye bikin nan har kwana bakwai a kowace shekara ga Ubangiji. Wannan za tā zama dawwammamiyar farilla wa tsarraki masu zuwa, ku kiyaye ta a wata na bakwai. **42** Ku zauna a bukkoki kwana bakwai. Dukan'yan

kasa haifaffun Isra'ilawa, za su zauna a bukkoki **43** don zuriyarku tā san cewa na sa Isra'ilawa suka zauna a bukkoki sa'ad da na fitar da su daga Masar. Ni ne Ubangiji Allahnku.” **44** Saboda haka Musa ya sanar wa Isra'ilawa kayyadaddun bukukkuwan Ubangiji.

24 Ubangiji ya ce wa Musa, **2** “Ka umarci Isra'ilawa su kawo tsabtataccen mai na zaitun da aka matse, don kuna fitilun yadda harshen wutar ba zai taba mutuwa ba. **3** Za a ajiye su waje da labulen Wuri Mafi Tsarki a Tentin Sujada, Haruna zai riķa kula da fitilun a gabon Ubangiji, daga yamma zuwa safiya. Wannan za tā zama dawwammamiyar farilla wa tsarraki masu zuwa. **4** Dole a ci gaba da shirya fitilu a kan wurin ajiye fitila na zinariya, a gabon Ubangiji. **5** “Dauki gari mai laushi a gasa dunkulen burodi goma sha biyu, a yi amfani da humushi biyu na garwan gari dor kowace burodi. **6** A shirya su jeri biyu, guda shida a kowane jeri a kan teburin da aka yi da zinariya zalla, a gabon Ubangiji. **7** Za a zuba turare a kowane layin dunkulen burodin don yā kasance abin tunawa a bisa burodin. Turaren zai kone a madadin burodin don yā zama kamar hadayar da aka miķa da wuta ga Ubangiji. **8** Za a shirya wannan gurasa a gabon Ubangiji kowane Asabbaci, a madadin Isra'ilawa a matsayin madawwamin alkawari. **9** Wannan burodin zai zama na Haruna da'yāyansa maza, wadanda za su ci a tsattsarkan wuri, gama sashe ne mafi tsarki na rabonsu na kllum na hadayar da aka yi da wuta ga Ubangiji.” **10** To, dan wata mutuniyar Isra'ilila wanda mahaifinsa mutumin Masar ne, ya je cikin Isra'ilawa, sai fada ta tashi tsakaninsa da wani mutumin Isra'ilila a cikin sansani. **11** Dan mutuniyar Isra'ilila ya sabi Sunan Ubangiji, ya kuma la'ana shi, saboda haka aka kawo shi wa Musa. (Sunan mahaifyarsa Shelomit ne, 'yar Dibri na kabilan Dan.) **12** Suka sa shi a gidan tsaro sai lokacin da nufin Ubangiji ya nuna musu abin da za su yi da shi. **13** Sai Ubangiji ya ce wa Musa, **14** “Ka kai mai sabon nan waje da sansani. Duk wadanda suka ji maganar da mai sabon nan ya yi su dibiya hannuwansu a kansa, taron jama'a kuwa gaba daya su jajje shi da duwatsu. **15** Fada wa Isra'ilawa cewa, ‘Duk wanda ya zagi Allahnsa, alhakin zai rataya a wuyansa, **16** duk wanda ya sabi sunan Ubangiji, dole a kashe shi. Dole jama'a gaba daya su jajje shi da duwatsu. Ko bako, ko haiffaffen dañ kasa, sa'ad da ya sabi Sunan Ubangiji, dole a kashe shi. **17** “Duk wanda ya kashe mutum, dole a kashe shi. **18** Duk wanda ya kashe dabbar wani, dole yā biya, rai domin rai. **19** Duk wanda ya yi wa maķwabcinsa rauni, sai a yi masa abin da ya yi; **20** karaya don karaya, ido don ido, hakori don hakori. Kamar yadda ya yi wa wani rauni, shi ma a yi masa. **21** Duk wanda ya kashe dabba, dole yā biya, amma duk wanda ya kashe mutum, dole a kashe shi. **22** Za ku kasance da

doka iri daya wa bafo da kuma wa haifaffen dan kasa. Ni ne Ubangiji Allahnku.” **23** Sai Musa ya yi wa Isra’ilawa magana, suka kuwa kai mai sabon waje da sansani, suka jajjeji shi da duwatsu. Isra’ilawa suka yi yadda Ubangiji ya umarcii Musa.

25 Ubangiji ya yi magana da Musa a kan Dutsen Sinai ya ce, **2** “Yi wa Isra’ilawa magana, ka ce musu, ‘Sa’ad da kuka shiga kasar da zan ba ku, dole kasar kanta ta kiyaye Asabbaci ga Ubangiji. **3** Shekara shida, za ku yi shuki, shekara shida kuma za ku aske gonakin inabinku, ku kuma tattara hatsinsu. **4** Amma a shekara ta bakwai, kasar za tā sami hutun Asabbaci, Asabbaci ga Ubangiji. Kada ku yi shuki a gonakinku, ko kuwa ku aske gonakinku na inabi. **5** Kada ku girbe abin da ya yi girma ba tare da ku kuka shuka ba, ko ku girbe inabin da ba ku aske ba. Kasar za tā kasance da shekarar hutu. **6** Duk abin da gonar ta ba da amfari a shekara ta Asabbaci, zai zama abinci gare ku, wa kanku, bayinku maza da mata, da ma’aitkan da kuka dauka aiki, da kuma wadanda ba zama dindindin suke yi tare da ku ba, **7** haka ma zai zama abinci domin dabbobinku, da kuma namun jeji a kasarku. Duk abin da kasar ta bayar za a ci. **8** “Ku kirga asabbatai bakwai na shekara bakwai, sau bakwai. Gama asabbatai bakwai na shekara bakwai za su yi daidai da shekara arba’in da tara. **9** Sa’an nan a busa kaho a ko’ina, a rana ta goma ga wata na bakwai; a Ranar Kafara, a busa kaho a dukan kasarku. **10** Ku kebe shekara ta hamsin ku kuma yi shelar’yanci a dukan kasar ga mazaunanta. Za tā zama shekarar murna gare ku; kowannenku zai koma ga mallakar iyalinsa, kuma kowa ga danginsa. **11** Shekara ta hamsin za tā zama ta murna a gare ku; kada ku yi shuki, kada kuma ku yi girbi abin da ya yi girma da kansa, ko ku girbe inabin da ba ku lura da shi ba. **12** Gama shekara ce ta murna, za tā kuma zama mai tsarki a gare ku, ku dai ci abin da aka dauka kai tsaye daga gonaki. **13** “A wannan Shekara ta Murna, kowa zai koma ga mallakarsa. **14** “In ka sayar da gona wa wani daga mutanen kasarka, ko ka saya wata gona daga gare shi, kada ku cuci junna. **15** Sa’ad da mutum ya sayi fili daga abokin zamansa, kudin zai kasance bisa ga yawan shekara hamsin ta murna da suka wuce, da kuma bisa ga yawan shekarun noma da suka rage kafin wata shekara hamsin ta murna. **16** Idan shekarun suna da yawa, sai ku kara kudin filin, idan kuma shekarun ba su da yawa, sai ku rage kudin filin, gama aininih abin da ake sayar maka shi ne yawan hatsin. **17** Kada ku cuci junna, amma ku ji tsoron Allahnku. Ni ne Ubangiji Allahnku. **18** “Ku bi farillaina, ku kuma yi hankali ga kiyaye dokokina, za ku kuwa zauna lafiya a kasar. **19** Sa’an nan kasar za tā ba da amfaninta, za ku kuwa ci ku koshi, ku kuma zauna lafiya. **20** Mai yiwuwa ku ce, “Me za mu ci a shekara ta bakwai in ba mu yi shuki ko girbin hatsinmu ba?” **21** Zan

aika muku da irin albarka a shekara ta shida har da kasar za tā ba da amfari isasne na shekara uku. **22** Yayinda kuke shuki a shekara ta takwas, za ku kasance da raguwa hatsi na shekarar da ta wuce, za ku kuma ci gaba da ci daga gare shi har girbin shekara ta tara yā shigo. **23** “Kada a sayar da gona dindindin, gama kasar tawa ce, ku kuwa baki ne kawai, kuma’yan haya nawa. **24** Ko’ina a kasar da kuke da mallaka, dole ku tanadar da dama fansar kasar. **25** “In daya daga cikin mutanen kasarku ya talauta, ya kuma sayar da mallakarsa, sai danginsa na kusa yā je yā fanshi abin da mutumin kasarsa ya sayar. **26** In mutumin ba shi da wanda zai fansa masa ita, shi kansa kuwa ya wadace, ya kuma sami isashen halin fansarta, **27** sai yā lasafta yawan shekarun da aka yi tun da an sayar da filin. Kudin filin zai dangana ga yawan shekarun da suka rage kafin shekara hamsin ta murna da za tā zo; sa’an nan zai iya koma ga mallakarsa. **28** Amma in bai sami halin sāke biyansa ba, abin nan da ya sayar zai ci gaba da zama mallakar mai sayan, sai Shekara ta Murna. Za a maido masa da ita a Shekara ta Murna, sa’an nan zai iya koma ga mallakarsa. **29** “In mutum ya sayar da gida a birni mai katanga, yana da izini yā fanshe shi a karshen shekara guda, bayan ya sayar da shi. **30** In ba a fanshe shi a karshen shekara ba, gidan da yake a birni mai katanga, zai zama mallakar na dindindin na mai sayan da kuma zuriyarsa. Ba za a mai da shi a Shekara ta Murna ba. **31** Amma za a dauki gidaje a kauyuka marasa katanga kewaye da su daidai da gonaki. Za a iya fanshe su, a kuma mayar da su a Shekara ta Murna. **32** “Kullum, Lawiyawa suna da izini su fanshi gidajensu a biranen Lawiyawa wadanda suka mallaka. **33** Saboda haka ana iya fansa mallakar Lawiyawa, wato, gidan da aka sayar a duk birnin da yake nasu, za a kuma mayar a Shekara ta Murna, gama gidaje a biranen Lawiyawa, mallakar Isra’ilawa ne. **34** Amma kada a sayar da filayen kiwo na wadannan birane; mallakarsu ce, ta dindindin. **35** “In daya daga ciki mutanen kasarku ya talauta, ba ya kuma iya tallafa wa kansa a cikinku, sai ku taimake shi kamar yadda za ku yi da bako a cikinku. **36** Kada ku karbi riba ta kowace iri daga gare shi, amma ku ji tsoron Allahnku, saboda mutumin kasarku yā ci gaba da zama a cikinku. **37** Kada ku ba shi rancen kudi da ruwa, ko ku sayar masa abinci don samun riba. **38** Ni ne Ubangiji Allahnku, wanda ya fitar da ku daga Masar, don in ba ku kasar Kan’ana in kuma zama Allahnku. **39** “In daya daga cikin mutanen kasarku ya talauta a cikinku, ya kuma sayar da kansa gare ku, kada ku sa yā yi kamar bawa. **40** Amma a dauke shi a matsayin ma’akacin da aka dauka aiki, ko mazaunanta da ba na dindindin ba a cikinku, sai yā yi muku aiki sai Shekara ta Murna. **41** Sa’an nan a sake shi da’ya’yansa, yā kuma koma ga danginsa da mallakar kakanninsa. **42** Gama Isra’ilawa bayina

ne, wadanda na saya daga Masar, kada a sayar da in kuma sa ku ribabbganya ku kuma karu, zan kiyaye su a matsayin bayi. **43** Kada ku gwada musu azaba, alkawarina da ku. **10** Za ku ci gaba da cin girbin bara, amma ku ji tsoron Allahnku. **44** “Bayinku maza da har ku fitar da shi don ku sami wurin saboda sabo. mata, za su zo daga al’ummai da suke kewaye da **11** Zan kafa wurin zamana a cikinku, ba zan kuma ku, daga gare su za ku iya saya bayi. **45** Za ku iya yi kyamarku ba. **12** Zan yi tafiya a cikinki in kuma saya wadansu mutanen da ba sa zama dindindin zama Allahnku, za ku kuwa zama mutanena. **13** Ni a cikinku, da kuma membobin danginsu da aka ne Ubangiji Allahnku, wanda ya fitar da ku daga haifa a kasarku. **46** Za ku iya ba da su ga’ya’yanku Masar don kada ku kara zama bayi ga Masarawa; na a matsayin kayan gādo, za ku kuma iya mai da su karya sandunan wahalarku, na kuma bar ku ku yi bayi dukan rayuwarsu, amma kada ku yi mulki a tafiya a sake. **14** “Amma in za ku kasa kunne gare bisa’yan’uwanku Isra’ilawa da tsanani. **47** “In bako, ni, ku kuma aikata dukan wadannan umarnai, **15** in ko wani da yake zama ba na dindindin ba a cikinku, kuka kuma ki farillaina, kuka yi kyamar dokokina, ya wadace, daya daga cikin mutanen kasarku kuwa kuka kuma kāsa kiyaye umarnaina, har kuka karya ya talauta, ya kuma sayar da kansa ga bakon da yake alkawarina, **16** to, zan yi muku wannan. Zan kawo zama a cikinku, ko memba na dangin bakon, **48** yana muku abin bantsoro, cututtuka da zazzabiñ da zai da izini samun fansa, bayan ya sayar da kansa. Daya lalatar da idonku, yā kuma sa ranku a wahala. Za ku daga cikin danginsa zai iya fansarsa. **49** Kawu ko shuka iri a banza, domin abokan gābanku ne za su yaron dan’uwani mahaifin wannan mutum, ko kuwa ci. **17** Zan yi gāba da ku har abokan gābanku su ci wani dangi a cikin zuriyarsa, zai iya fanshe shi. Ko ku a yañi, su wadanda suke kinku za su yi mulki a kuma in ya azurta, zai iya fansar kansa. **50** Da shi da kanku, za ku gudu ba tare da wani yana korinku ba. mai sayansa, za su kirga lokaci daga shekarar da ya **18** “In bayan dukan wannan, ba ku saurare ni ba, sayar da kansa har zuwa Shekara ta Murna. Farashin zan hukunta ku saboda zunubanku har sau bakwai. sakinsa zai dangana a kudin da ake biyan ma’akacin **19** Zan karya ikonku wanda kuke fariya da shi, in da aka dauka aiki, na yawan shekarun ne. **51** In hana ruwan sama, kasa kuma tā zama kamar tagulla. shekarun sun ragu, dole yā biya don fansarsa da kudi **20** Karfinku zai kare a banza domin kasarku ba za tā mai yawa fiye da wanda aka saye shi. **52** In shekarun ba da hatsi ba, balle itatuwan kasar su ba da’ya’ya. sun rage kadan ne kafin Shekara ta Murna, sai yā **21** “In kuka ci gaba da tayar mini, kuka ki ku saurare yi lissafin wannan, yā kuma biya fansarsa daidai ni, zan ninka wahalolinku sau bakwai, yadda ya wa daida. **53** Sai a yi da shi kamar ma’akacin da dace da zunubanku. **22** Zan aika da mugayen namun aka dauka aiki, daga shekara zuwa shekara; dole ku jeji a kanku, za su kuwa kashe’ya’yanku, su hallaka tabbata mai shi bai mallake shi da tsanani ba. **54** shanunku, su rage yawanku, ku zama kadan. Wannan “Ko ma ba a fanshe shi a daya daga cikin wadannan zai sa a rasa mutane a kan hanyoyinku. **23** “In duk hanyoyi ba, sai a sake shi da’ya’yansa a Shekara ta da wadannan abubuwa, ba ku yarda da gyaran da Murna, **55** gama Isra’ilawa nawa ne a matsayin bayi. nake yi muku ba, kuka ci gaba da yin adawa da ni, Su bayina ne wadanda na saya daga Masar. Ni ne **24** zan yi adawa da ku, zan kuma aukar muku saboda Ubangiji Allahnku.

26 “Kada ku yi gumaka, ko ku kafa siffa, ko al’amudi wa kanku, kada kuma ku sa sassakk’kun duwatsu a kasarku don ku rusuna musu. Ni ne Ubangiji Allahnku. **2** “Ku kiyaye Asabbataina, ku kuma ba wa wuri mai tsarkina girma. Ni ne Ubangiji. **3** “In kuka kiyaye farillaina, kuka yi biyaya da umarnaina, **4** zan aika da ruwan sama a lokacinsa, kasa kuma za tā ba da hatsi, itatuwa kuma za su haihu’ya’yansu. **5** Masussukanku za su ci gaba har lokacin girbin inabi, girbin inabi kuma zai ci gaba har lokacin shuki, za ku kuma ci duk abincin da kuke so cikin salama a kasarku. **6** “Zan ba ku salama a kasar, za ku kuwa kwanta, kuma babu wani da zai tsorata ku. Zan kori mugayen namun jeji daga kasar, takobi kuma ba zai ratsa cikin kasarku ba. **7** Za ku kori abokan gābanku, za su kuwa fādi a kaifin takobi a gabanku. **8** Mutanenku biyar za su kori mutum dari, mutanenku dari kuma za su kori mutane dubu goma, abokan gābanku kuma za su fādi a kaifin takobi a gabanku. **9** “Zan dube ku da idon rahama,

in kuma sa ku ribabbganya ku kuma karu, zan kiyaye su a matsayin bayi. **10** Za ku ci gaba da cin girbin bara, amma ku ji tsoron Allahnku. **44** “Bayinku maza da har ku fitar da shi don ku sami wurin saboda sabo. mata, za su zo daga al’ummai da suke kewaye da **11** Zan kafa wurin zamana a cikinku, ba zan kuma ku, daga gare su za ku iya saya bayi. **45** Za ku iya yi kyamarku ba. **12** Zan yi tafiya a cikinki in kuma saya wadansu mutanen da ba sa zama dindindin zama Allahnku, za ku kuwa zama mutanena. **13** Ni a cikinku, da kuma membobin danginsu da aka ne Ubangiji Allahnku, wanda ya fitar da ku daga haifa a kasarku. **46** Za ku iya ba da su ga’ya’yanku Masar don kada ku kara zama bayi ga Masarawa; na a matsayin kayan gādo, za ku kuma iya mai da su karya sandunan wahalarku, na kuma bar ku ku yi bayi dukan rayuwarsu, amma kada ku yi mulki a tafiya a sake. **14** “Amma in za ku kasa kunne gare bisa’yan’uwanku Isra’ilawa da tsanani. **47** “In bako, ni, ku kuma aikata dukan wadannan umarnai, **15** in ko wani da yake zama ba na dindindin ba a cikinku, kuka kuma ki farillaina, kuka yi kyamar dokokina, ya wadace, daya daga cikin mutanen kasarku kuwa kuka kuma kāsa kiyaye umarnaina, har kuka karya ya talauta, ya kuma sayar da kansa ga bakon da yake alkawarina, **16** to, zan yi muku wannan. Zan kawo zama a cikinku, ko memba na dangin bakon, **48** yana muku abin bantsoro, cututtuka da zazzabiñ da zai da izini samun fansa, bayan ya sayar da kansa. Daya lalatar da idonku, yā kuma sa ranku a wahala. Za ku daga cikin danginsa zai iya fansarsa. **49** Kawu ko shuka iri a banza, domin abokan gābanku ne za su yaron dan’uwani mahaifin wannan mutum, ko kuwa ci. **17** Zan yi gāba da ku har abokan gābanku su ci wani dangi a cikin zuriyarsa, zai iya fanshe shi. Ko ku a yañi, su wadanda suke kinku za su yi mulki a kuma in ya azurta, zai iya fansar kansa. **50** Da shi da kanku, za ku gudu ba tare da wani yana korinku ba. mai sayansa, za su kirga lokaci daga shekarar da ya **18** “In bayan dukan wannan, ba ku saurare ni ba, sayar da kansa har zuwa Shekara ta Murna. Farashin zan hukunta ku saboda zunubanku har sau bakwai. sakinsa zai dangana a kudin da ake biyan ma’akacin **19** Zan karya ikonku wanda kuke fariya da shi, in da aka dauka aiki, na yawan shekarun ne. **51** In hana ruwan sama, kasa kuma tā zama kamar tagulla. shekarun sun ragu, dole yā biya don fansarsa da kudi **20** Karfinku zai kare a banza domin kasarku ba za tā mai yawa fiye da wanda aka saye shi. **52** In shekarun ba da hatsi ba, balle itatuwan kasar su ba da’ya’ya. sun rage kadan ne kafin Shekara ta Murna, sai yā **21** “In kuka ci gaba da tayar mini, kuka ki ku saurare yi lissafin wannan, yā kuma biya fansarsa daidai ni, zan ninka wahalolinku sau bakwai, yadda ya wa daida. **53** Sai a yi da shi kamar ma’akacin da dace da zunubanku. **22** Zan aika da mugayen namun aka dauka aiki, daga shekara zuwa shekara; dole ku jeji a kanku, za su kuwa kashe’ya’yanku, su hallaka tabbata mai shi bai mallake shi da tsanani ba. **54** shanunku, su rage yawanku, ku zama kadan. Wannan “Ko ma ba a fanshe shi a daya daga cikin wadannan zai sa a rasa mutane a kan hanyoyinku. **23** “In duk hanyoyi ba, sai a sake shi da’ya’yansa a Shekara ta da wadannan abubuwa, ba ku yarda da gyaran da Murna, **55** gama Isra’ilawa nawa ne a matsayin bayi. nake yi muku ba, kuka ci gaba da yin adawa da ni, Su bayina ne wadanda na saya daga Masar. Ni ne **24** zan yi adawa da ku, zan kuma aukar muku saboda Ubangiji Allahnku.

34 Sa'an nan kasar za tā ji dadin hutun shekarun abin da firist ya fada. **9** “In abin da ya yi alkawarin Asabbacinta, a dukan lokutan da take kango, ku yadajje ne a matsayin hadaya ga Ubangiji, wanan kuwa kuna a kasar abokan gābantu, sa'an nan kasar dabbar da aka bayar ga Ubangiji, za tā zama mai za tā huta ta ji dadin asabbatanta. **35** A dukan tsarki. **10** Kada yā yi musayarta ko yā yi musaya mai lokutan da take kango, kasar za tā sami hutun da ba kyau da marar kyau, ko marar kyau da mai kyau; tā samu a lokutan asabbatan da kuke zama a cikinta in lalle ne yā yi musayar dabbar da wata, to, duk ba. **36** “Ga wadanda za su ragu kuwa, zan cika wannan da kuma wanda zai yi musayar da ita za zukatansu da tsoro a Kasashen abokan gābantu har su zama masu tsarki. **11** In abin da ya yi alkawari motsin ganyen da iska ta hura zai sa su ruga da gudu. dabba ce marar tsarki, wadda ba yadajje ba ce, a Za su yi gudu kamar suna gudu daga takobi ne, za su matsayin hadaya ga Ubangiji, dole a kai dabbar wa kuma fādi, ko da yake babu wanda yake korinsu. **37** firist, **12** wanda zai yanke hukunci dacewarta, ko Za su yi karo da juna kamar wadanda suke tsere wa mai kyau ce, ko marar kyau. Duk darajar da firist ya takobi, ko da yake babu wanda yake korinsu. Ta haka kimanta, haka za tā zama. **13** In mai shi yana so yā ba za ku iya tsaya a gaban abokan gābantu ba. **38** Za fanshi dabbar, dole yā kara kashi daya bisa biyar na ku mutu a cikin al'ummai, kasar abokan gābantu za darajarta. **14** “In mutum ya miķa gidansa a matsayin tā cinye ku. **39** Sauranku da suka ragu za su lalace a wani abu mai tsarki ga Ubangiji, firist zai daidaita kasashen abokan gābantu saboda zunubansi; da dacewar ko mai kyau ne, ko marar kyau. Duk darajar kuma saboda zunuban kakanninsu. **40** “Amma in da firist ya kimanta, haka za tā zama. **15** In mutumin suka tuba daga zunubansi da zunuban kakanninsu, da ya kebe gidansa ya fanshe shi, dole yā kara kashi da cin amanar da suka yi mini, da kuma adawar da daya bisa biyar na darajar, gidan kuma zai zama suka yi da ni, **41** wadanda suka sa na yi adawa da su nasa. **16** “In wani ya kebe wa Ubangiji wani sashe har da na aika da su kasar abokan gābantu, sa'ad da daga cikin gonarsa ta gādo, sai yā kimanta kudin suka kaskantar da zukatansu marasa kaciya, suka gonar daidai da yawan irin da za a iya shuka a gonar. kuma biya hukuncin zunubansi, **42** zan tuna da Za a kimanta kudin a kan shekel hamsin na irin alkawarina da Yakub, da alkawarina da Ishaku, da sha'ir. **17** In ya kebe gonarsa a Shekara ta Murna, kuma alkawarina da Ibrahim, zan tuna da kasar. darajar da aka kimanta za tā zauna. **18** Amma in **43** Gama za su gudu su bar kasar, kasar kuwa ta ji ya kebe gonar bayan Shekara ta Murnan, firist zai dadin asabbatanta yayinda take kango muddin ba su kimanta darajar bisa ga yawan shekarun da suka ciki. Za su biya hukuncin zunubansi domin sun ki rage har zuwa Shekara ta Murna mai zuwa, sai a dokokina, suka kuma yi kyamar farillaina. **44** Duk rage darajar da aka kimanta a kanta. **19** In mutumin da haka, sa'ad da suke a kasar abokan gābantu, ba da ya kebe gonar, yana so yā fanshe ta, to, dole zan ki su, ko in yi kyamarsu, in hallaka su kašaf, yā kara kashi daya bisa biyar na darajarta, gonar har in karya alkawarina da su ba. Ni ne Ubangiji kuwa tā zama nasa. **20** In kuma bai fanshe gonar ba, Allahnsu. **45** Amma saboda su, zan tuna da alkawarin ko kuwa in ya sayar wa wani dabam, ba za a taba da na yi da kakanninsu, wadanda na fitar da su daga fanshe ta ba. **21** Sa'ad da aka saki gonar a Shekara ta Masar a idon al'ummai, don in zama Allahnsu. Ni ne Ubangiji.” **46** Wadannan su ne farillai, da dokoki, da kuma ka'idodin da Ubangiji ya kafa a Dutsen Sinai, **22** “In mutum ya kebe gonar da ya saya, wadda take tsakaninsa da Isra'ilawa ta wurin Musa.

27 Ubangiji ya ce wa Musa, **2** “Ka yi magana da Isra'ilawa, ka ce musu, ‘Duk sa'ad da mutum ya yi rantsuwa ta musamman zai kebe wani ga Ubangiji, ta wurin biyan kudaden fansa, **3** ga yadda ma'aunin biyan zai kasance, mutum mai shekara tsakanin ashirin da sittin, za a biya azurfa hamsin. **4** Mace kuma za a biya azurfa talatin. **5** Saurayi mai shekara tsakanin biyar da ashirin, za a biya azurfa ashirin, yarinya kuma azurfa goma. **6** Yaro mai shekara tsakanin wata daya da shekara biyar, za a biya azurfa biyar, yarinya kuma azurfa uku. **7** Namijin da ya fi shekara sittin, za a biya azurfa goma sha biyar, mace kuma azurfa goma. **8** In mai alkawarin matalauci ne da ba zai iya biyan kayyadadden abin da aka tsara ba, sai yā tafi wurin firist, shi firist kuma yā duba yadda mutumin da ya yi alkawarin zai iya biya. Sa'an nan mutumin zai biya

mafi tsarki ne ga Ubangiji. **29** “Babu wani da aka kebe don hallaka da za a fansa; dole a kashe shi. **30** “Ushirin kome daga gona, ko hatsi daga kasa, ko'ya'yan itatuwa daga itatuwa, na Ubangiji ne, mai tsarki ne ga Ubangiji. **31** In mutum ya fanshi wani zakansa, dole yă kara kashi daya bisa biyar na darajar. **32** Ushirin gaba daya na garken shanu, da na tumaki, kowane kashi daya bisa goma na dabbar da ta wuce ḫarkashin sandan mai kiwo, za tă zama mai tsarki ga Ubangiji. **33** Kada kuwa ya zaba mai kyau daga marar kyau, ko yă yi musaya. In ya yi musaya kuwa, dabbar da wadda ya musayar, za su zama masu tsarki, ba kuma za a fanshe su ba.” **34** Wadannan su ne dokokin da Ubangiji ya ba wa Musa a Dutsen Sinai saboda Isra'ilawa.

Kiday

1 Ubangiji ya yi magana da Musa a Tentin Sujada a cikin Hamadar Sinai, a rana ta fari na watan biyu a shekara ta biyu, bayan Isra'ilawa suka fito Masar ya ce, **2** "Ka yi Kidayan dukan al'umman Isra'ilawa bisa ga iyalansu da kabilarsu, ka rubuta kowa da sunansa bi da bi. **3** Da kai da Haruna za ku lissafta dukan mazan Isra'ilisa bisa ga sashensu, wadanda suka kai shekaru ashirin ko fiye, da za su iya shiga soja. **4** Mutum daya daga kowace kabilia wanda yake shugaban danginsa, zai taimake ku. **5** "Ga sunayen da za su taimake ku. "Daga kabilar Ruben, Elizur dan Shedyur; **6** daga kabilar Simeyon, Shelumiyl dan Zurishaddai; **7** daga kabilar Yahuda, Nashon dan Amminadab; **8** daga kabilar Issakar, Netelan dan Zuwar; **9** daga kabilar Zebulun, Eliyab dan Helon; **10** daga kabilar'yan Yusuf, daga Efraim, Elishama dan Ammihud; daga Manasse, Gamaliyel dan Fedazur; **11** daga kabilar Benyamin, Abidan dan Gideyoni; **12** daga kabilar Dan, Ahiyezer dan Ammishaddai; **13** daga kabilar Asher, Fagiyel dan Okran; **14** daga kabilar Gad, Eliyasaf dan Deyuwel; **15** daga kabilar Naftali, Ahira dan Enan." **16** Wadannan su ne mutanen da aka nada daga cikin jama'a, shugabannin asalin kabilu. Su ne kuma shugabannin dangogin Isra'ilisa. **17** Sai Musa da Haruna suka dauki sunayen mutanen nan da aka ba su, **18** suka kira dukan al'umma wuri daya a rana ta fari ga wata na biyu. Aka kuwa rubuta mutanen bisa ga asalin kabilansu da iyalansu. Aka kuma rubuta sunayen maza daya-daya da suka kai shekaru ashirin ko fiye, **19** yadda Ubangiji ya umarci Musa. Da haka ya kidaya su a Hamadar Sinai. **20** Daga zuriyar Ruben dan fari na Isra'ilisa. Aka rubuta sunayen dukan maza daya-daya da suka kai shekaru ashirin ko fiye da suka isa shiga soja, bisa ga iyalansu da kabilarsu da take a rubuce. **21** Jimillar maza daga mutanen Ruben 46,500 ne. **22** Daga zuriyar Simeyon. Aka rubuta sunayen dukan maza daya-daya da suka kai shekaru ashirin ko fiye da suka isa shiga soja, bisa ga iyalansu da kabilarsu da take a rubuce. **23** Jimillar maza daga mutanen Simeyon 59,300 ne. **24** Daga zuriyar Gad. Aka rubuta sunayen dukan maza daya-daya da suka kai shekaru ashirin ko fiye da suka isa shiga soja, bisa ga iyalansu da kabilarsu da take a rubuce. **25** Jimillar maza daga mutanen Gad 45,650 ne. **26** Daga zuriyar Yahuda. Aka rubuta sunayen dukan maza daya-daya da suka kai shekaru ashirin ko fiye da suka isa shiga soja, bisa ga iyalansu da kabilarsu da take a rubuce. **27** Jimillar maza daga mutanen Yahuda 74,600 ne. **28** Daga zuriyar Issakar. Aka rubuta sunayen dukan maza daya-daya da suka kai shekaru ashirin ko fiye da suka isa shiga soja, bisa ga iyalansu da kabilarsu da take a rubuce. **29** Jimillar maza daga mutanen Issakar 54,400 ne. **30** Daga zuriyar Zebulun. Aka

rubuta sunayen dukan maza daya-daya da suka kai shekaru ashirin ko fiye da suka isa shiga soja, bisa ga iyalansu da kabilarsu da take a rubuce. **31** Jimillar maza daga mutanen Zebulun 57,400 ne. **32** Daga'ya'yan Yusuf. Daga zuriyar Efraim. Aka rubuta sunayen dukan maza daya-daya da suka kai shekaru ashirin ko fiye da suka isa shiga soja, bisa ga iyalansu da kabilarsu da take a rubuce. **33** Jimillar maza daga mutanen Efraim 40,500 ne. **34** Daga zuriyar Manasse. Aka rubuta sunayen dukan maza daya-daya da suka kai shekaru ashirin ko fiye da suka isa shiga soja, bisa ga iyalansu da kabilarsu da take a rubuce. **35** Jimillar maza daga mutanen Manasse 32,200 ne. **36** Daga zuriyar Benyamin. Aka rubuta sunayen dukan maza daya-daya da suka kai shekaru ashirin ko fiye da suka isa shiga soja, bisa ga iyalansu da kabilarsu da take a rubuce. **37** Jimillar maza daga mutanen Benyamin 35,400 ne. **38** Daga zuriyar Dan. Aka rubuta sunayen dukan maza daya-daya da suka kai shekaru ashirin ko fiye da suka isa shiga soja, bisa ga iyalansu da kabilarsu da take a rubuce. **39** Jimillar maza daga mutanen Dan 62,700 ne. **40** Daga zuriyar Asher. Aka rubuta sunayen dukan maza daya-daya da suka kai shekaru ashirin ko fiye da suka isa shiga soja, bisa ga iyalansu da kabilarsu da take a rubuce. **41** Jimillar maza daga mutanen Asher 41,500 ne. **42** Daga zuriyar Naftali. Aka rubuta sunayen dukan maza daya-daya da suka kai shekaru ashirin ko fiye da suka isa shiga soja, bisa ga iyalansu da kabilarsu da take a rubuce. **43** Jimillar maza daga mutanen Naftali kuwa 53,400 ne. **44** Wadannan su ne mazan da Musa da Haruna, tare da shugabanni goma sha biyun nan na Isra'ilisa suka kidaya, kowa a madadin iyalinsa. **45** Dukan Isra'ilawan da suka kai shekaru ashirin ko fiye da suka isa shiga soja, an kidaya su bisa ga iyalansu. **46** Jimillar kuwa ita ce mutum 603,550. **47** Ba a dai kidaya zuriyar Lawi tare da saura kabilan ba. **48** Ubangiji ya riga ya gaya wa Musa cewa, **49** "Ka tabbatar ba ka kidaya mutanen Lawi ko kuma ka hade su tare a kidayan sauran Isra'ilawa ba. **50** A maimakon haka sai ka nada Lawiyawa su lura da tabanakul Shaidea, wato, kan dukan kayayyakinsa; za su duka tabanakul da yake na wuri mai tsarki. Za su duka tabanakul da dukan kayayyakinsa; za su lura da shi, su kasance kewaye da shi. **51** Duk sa'ad da za a gusar da tabanakul, Lawiyawa ne za su saukar da shi; kuma duk sa'ad da za a kafa shi, Lawiyawa ne za su yi haka. Duk wani dabam da ya je kusa da shi za a kashe shi. **52** Sauran Isra'ilawa za su zauna Kungiyakungiyi, kowane mutum a kungiyarsa daidai bisa ga ka'idarsa. **53** Amma Lawiyawa za su kafa sansaninsu kewaye da tabanakul na Shaidea. Don kada fushi ya fado a kan al'ummar Isra'ilawa. Hakkin Lawiyawa ne su kula da tabanakul na Shaidea." **54** Isra'ilawa suka yi duk wadannan kamar dai yadda Ubangiji ya umarci Musa.

2 Ubangiji ya ce wa Musa da Haruna, **2** “Duk sa’ad Isra’ilawa suka yi duk ko mene ne da Ubangiji ya da Isra’ilawa suka yi sansani, kowane mutum zai umarci Musa. Ta haka ne suka yi sansani a karkashin zai kasance a kewaye da Tentin Sujada.” **3** Kabilar Isra’ilawa suka yi duk ko mene ne da Ubangiji ya da Isra’ilawa suka yi sansani, kowane mutum zai umarci Musa. Ta haka ne suka yi sansani a karkashin ka’idarsu kowanne tare da kabilarsa da danginsa.

3 Wadannan su ne zuriyar Haruna da Musa a lokacin da Ubangiji ya yi magana da Musa a kan Dutsen Sinai. **2** Sunayen’ya’yan Haruna su ne, Nadab dan fari, da Abihu, da Eleyazar da Itamar. **3** Wadannan su ne sunayen’ya’yan Haruna, shaffaffun firistocin da aka nada domin su yi aiki firist. **4** Amma Nadab da Abihu suka fādi suka mutu a gaban Ubangiji a Hamadar Sinai a sa’ad da suka kona turare da haramtacciyar wuta a gabansa. Ba su kuwa da’ya’ya; saboda haka Eleyazar da Itamar kadai suka yi aiki firist a zamanin mahaifinsu Haruna. **5** Ubangiji ya ce wa Musa, **6** “Ka kawo mutanen Lawi, ka kuma gabatar da su ga Haruna firist, don su taya shi aiki. **7** Za su yi wa Haruna da dukan al’umma aikace-aikace a Tentin Sujada, ta wurin yin aikin tabanakul. **8** Za su lura da dukan kayayyakin Tentin Sujada, suna cika hakkin Isra’ilawa ta wurin yin aiki a tabanakul. **9** Ka ba da Lawiyawa ga Haruna da’ya’yansa; su ne za su zama Isra’ilawan da za a ba da su dungum gare shi. **10** Ka nada Haruna da’ya’yansa su yi aiki firistoci; duk wanda ya yi shishshigi a wuri mai tsarki kuwa dole a kashe shi.” **11** Ubangiji ya kuma ce wa Musa, **12** “Ga shi na dauki Lawiyawa daga cikin Isra’ilawa a maimakon dan fari na kowace mace a Isra’ila. Lawiyawa nawa ne, **13** gama duk’ya’yan fari nawa ne. Lokacin da karkashe duk’ya’yan fari a Masar, na kebe wa kaina kowane dan fari a Isra’ila, ko mutum, ko dabba. Za su zama nawa, Ni ne Ubangiji.” **14** Ubangiji ya yi magana da Musa a Hamadar Sinai ya ce, **15** “Ka fidaya Lawiyawa bisa ga iyalansu da kabilarsu. Ka fidaya kowane dan jinjiri mai wata daya ko fiye.” **16** Saboda haka Musa ya fidaya su duka, kamar yadda maganar Ubangiji ta umarta. **17** Ga sunayen’ya’yan Lawi, Gershon, Kohat da Merari. **18** Ga sunayen mutanen Gershon, Libni, da Shimeyi **19** Sunayen mutanen Kohat kuwa su ne, Amram, Izhar, Hebron da Uzziyel. **20** Dangin Merari su ne. Mali da Mushi. Ga kabilan Lawiyawa bisa ga iyalansu. **21** A wajen Gershonawa, kabilarsa su ne Libniyawa, da Shimeyyawa; wadannan su ne mutanen Gershom. **22** Jimillar dukan jarirai maza daga wata daya zuwa gaba da haihuwa su kai 7,500. **23** Kabilar Gershonawa za su yi sansani ta fuskar yamma, a bayan tabanakul. **24** Eliyasaf dan Layel shi ne shugaban iyalan Gershonawa. **25** A Tentin Sujada, Gershonawa su ne za su lura da mazauni da tabanakul da kuma tentin, abubuwani rufensa, labule a Kofar Tentin Sujada, **26** da labulen filin da yake kewaye da tabanakul da kuma bagade, da igiyoyi, da kuma kowane abin da ya danganci aikinsu. **27** Kabilar Kohat su ne, Amramawa da Izharawa da Hebronawa da Uzziyelawa; wadannan su ne kabilar Kohatawa. **28** Jimillar dukan jarirai

maza daga wata daya ko fiye, 8,600 ne. Kohatawa ne talatin zuwa hamsin da suka zo domin aiki a Tentin suke lura da wuri mai tsarki. **29** Kohatawa za su yi Sujada. **4** “Ga aikin Kohatawa a Tentin Sujada, sansani a kudu da tabanakul. **30** Shugaban kabilan kulawa da kayayyaki mafi tsarki. **5** Lokacin da za Kohatawa shi ne Elizafan dan Uzziyel. **31** Su ne da a tashi daga sansani, Haruna da'ya'yansa zu su hakkin kula da akwatin alkawari, tebur, wurin ajiye shiga ciki su kunce labulen kāriya, su rufe Akwatin fitila, bagade, kayayyakin wuri mai tsarki da ake Alkawari da shi. **6** Sa'an nan su rufe shi da fatun amfani da su a sujada, labule, da kuma kome da ya shanun teku, su shimpida zane mai ruwan shudi a danganci aikinsu. **32** Babban shugaban Lawiyawa shi bisansa, su sa masa sandunansa. **7** “A bisa teburin ne Eleyazar dan Haruna, first. An nada shi a kan Burodin Ajiyewa, za su shimpida zane mai ruwan wadanda suke kula da wuri mai tsarki. **33** Kabilar shufi, a kansa kuma su sa farantai, kwanoni da Merari su ne Maliyawa da Mushiyawa; wadannan su manyan kwanoni, da tuluna don hadayun sha; da ne kabilan Merari. **34** Jimillar dukan jarirai maza burodin da zai ci gaba da kasancewa a kansa. **8** A daga wata daya ko fiye, 6,200 ne. **35** Shugaban iyalan bisa wadannan za su shimpida jan zane, su rufe su da Merari shi ne Zuriyel dan Abihayil. Za su yi sansani fatun shanun teku, su kuma zura masa sandunansa. arewa da tabanakul. **36** Kabilar Merari ne aka sa su **9** “Za su dauki zane mai ruwan shudi su rufe wurin lura da katakan tabanakul, sandunanta, dogayen ajiye fitilan da yake don fitilu, tare da fitilunsa, sandunanta, tarukanta, dukan kayan aiki da kowane lagwaninsa da farantans, da dukan tulunansa don abin da ya danganci aikinsu, **37** da ginshi'kai kewaye man amfaninsu. **10** Sa'an nan su nade shi da kuma da filin tare da rammuka da turaku da igiyoyinsu. **38** dukan kayayyakinsa a cikin fatar shanun teku, su Musa da Haruna da'ya'yansu za su yi sansani gabas sa shi a kan sandan daukarsa. **11** “A kan bagaden da tabanakul, wajen fitowar rana; a gabon Tentin zinariya, za su shimpida zane mai ruwan shudi, su Sujada. Su ne da hakkin lura da wuri mai tsarki a kuma rufe shi da fatar shanun teku, sai a zura masa madadin Isra'ilawa. Duk wani wanda ba ya wannan sandunansa. **12** “Za su dauki dukan kayayyakin da aiki, ya kuma kusaci wuri mai tsarki, za a kashe ake amfani da su a wuri mai tsarki, su nannade su da shi. **39** Jimillar Lawiyawan da Musa da Haruna suka zane mai ruwan shudi, su rufe shi da fatar shanun kidaya bisa ga umarnin Ubangiji bisa ga danginsu, teku, sa'an nan a sa su a kan sandan daukarsa. **13** hade da kowane jariri daga wata daya ko fiye, “Za su kwashé tokar da take a bagaden tagulla, su 22,000 ne. **40** Sai Ubangiji ya ce wa Musa, “Kidaya shimpida zane mai ruwan shudi a bisansa. **14** Sa'an dukan'ya'yan fari na Isra'ilawa maza daga wata daya nan su sa a kansa dukan kayayyakin da aka yi amfani da kuma fiye ka kuma rubuta sunayensu. **41** Ka da su a bagaden, hade da farantai don wuta, cokula dauko mini Lawiyawa a maimakon dukan'ya'yan fari masu yatsu don nama, manyan cokula, da darunna na Isra'ilawa, haka ma na dabbobi na Lawiyawa, a yayyafawa. A kansa za su shimpida murfi na fatun maimakon'ya'yan fari na dabbobin Isra'ilawa. Ni shanun teku, su zura sandunan daukarsa. **15** “Bayan ne Ubangiji.” **42** Haka Musa ya kidaya'ya'yan fari Haruna da'ya'yansa suka gama rufe kayayyaki masu na Isra'ilawa, yadda Ubangiji ya umarce shi. **43** tsarki da dukan abubuwa masu tsarki, sa'ad da kuma Jimillar'ya'yan fari maza daga wata daya da kuma aka shiryia tashi daga sansani, sai Kohatawa su zo fiye, da aka rubuta bisa ga sunayensu, 22,273 ne. **44** gaba, su dauka. Amma kada su taba abubuwa masu Sai Ubangiji ya kuma yi magana da Musa ya ce, **45** tsarki, don kada su mutu. Kohatawa za su dauki “Ka dauki Lawiyawa a maimakon dukan'ya'yan fari abubuwaa da suke cikin Tentin Sujada. **16** “Eleyazar na Isra'il'a, dabbobin Lawiyawa kuma a maimakon dan Haruna first zai lura da man fitila da turare da dabbobinsu. Lawiyawa za su zama nawa. Ni ne hadaya ta gari na kullum da kuma kebabben mai. Ubangiji. **46** Don a fanshi'ya'yan fari 273 na Isra'ilawa Shi ne zai lura da dukan tabanakul da duk abin da da suka fi Lawiyawa yawa, **47** ka karbi shekel biyar yake cikinsa da kuma kayayyaki da abubuwaa masu domin kowannensu, bisa ga ma'aunin shekel na tsatttsarkan wuri, wanda yake da nauyin gera ashirin. “Ku tabbata cewa ba a kawar da zuriyar Kohatawa **48** Ka ba wa Haruna da'ya'yansa kudin fansar da ya daga Lawiyawa ba. **19** Saboda su rayu, kada su mutu haura kai na'ya'yan farin Isra'ilawa.” **49** Haka, Musa sa'ad da suka zo kusa da abubuwa mafi tsarki, a yi ya karbi kudin fansar wadanda suka haura yawan musu wannan, wato, Haruna da'ya'yansa zu shiga Lawiyawa. **50** Daga'ya'yan fari na Isra'ilawa, ya karbi wuri mai tsarki su ba wa kowane mutum aikinsa da azurfa masu nauyin shekel 1,365, bisa ga ma'aunin kuma abin da zai dauka. **20** Amma kada Kohatawa shekel na tsatttsarkan wuri. **51** Sa'an nan Musa ya su shiga don su dubi abubuwa masu tsarki, ko na ba da kudin fansar ga Haruna da'ya'yansa, yadda su shiga don su dubi abubuwa masu tsarki, ko na maganar Ubangiji ta umarce shi.

4 Ubangiji ya ce wa Musa da Haruna, **2** “Ku yi kidaya Kohatawa daga Lawiyawa, bisa ga kabilarsu da iyalansu. **3** Ku kidaya dukan maza daga shekara

kabilar Gershonawa yayinda suke aiki, suke kuma daukar kaya. **25** Za su dauki labulen tabanakul, Tentin Sujada, kayan da za a rufe shi, da kuma kayan da za a rufe shi daga waje na fatun rufuwa na shanun teku, labulen kofar Tentin Sujada, **26** labulen filin da yake kewaye da tabanakul da bagade, labulen kofa, igiyoyi da kuma dukan abubuwani da ake amfani da su wajen hidima. Geshonawa za su yi dukan abin da ya kamata a yi da wadannan abubuwa. **27** Dukan hidimominisu, ko na dauko, ko kuma na yin wani aiki, za a yi su ne bisa ga umarnin Haruna da'ya'yansa. Za ka ba su dukan kayan da za su dauka a matsayin hakkinsu. **28** Wannan shi ne hidimar da kabilar Gershonawa za su yi a Tentin Sujada. Ayyukansu za su kasance bisa ga umarnin Itamar dan Haruna firist. **29** "Ka Kidaya kabilar Merari bisa ga kabilarsu da iyalsansu. **30** Ka Kidaya maza daga masu shekara talatin zuwa hamsin wadanda sukan zo hidimar aiki a Tentin Sujada. **31** Ga aikinsu sa'ad da suke hidima a Tentin Sujada, za su dauki katakan tabanakul, sandunansa da dogayen sandunansa, da rammukansa, **32** har ma da dogayen sandunan kewayen filin da rammukansa, turakun tenti, igiyoyi, da dukan kayayyaki, da kuma dukan abubuwani da suke dangane da amfaninsu. Ka ba wa kowane mutum ayyuka na musamman da zai yi. **33** Wannan ce hidimar da mutanen Merari za su yi a aikin Tentin Sujada, a karkashin jagorancin Itamar dan Haruna, firist." **34** Musa, Haruna da kuma shugabannin jama'a, suka Kidaya Kohatawa ta kabilarsu da kuma iyalsansu. **35** Dukan maza daga shekara talatin zuwa hamsin wadanda sukan zo hidimar aiki a Tentin Sujada, **36** da aka Kidaya, kabilia-kabila, su 2,750 ne. **37** Jimillar dukan wadanda suke na kabilan Kohatawa, wadanda suka yi hidimar aiki a Tentin Sujada ke nan. Musa da Haruna sun Kidaya su bisa ga umarnin Ubangiji. **38** Aka Kidaya mazan Gershonawa ta kabilansu da kuma iyalsansu. **39** Dukan maza daga shekara talatin zuwa hamsin wadanda sukan zo hidimar aiki a Tentin Sujada, **40** da aka Kidaya kabilia-kabila da kuma iyali-iyali, su 2,630 ne. **41** Jimillar wadanda suke na kabilar Gershonawa ke nan, wadanda suka yi hidimar aiki a Tentin Sujada. Musa da Haruna sun Kidaya su bisa ga umarnin Ubangiji. **42** Aka Kidaya mazan Merari ta kabilarsu da kuma iyalsansu. **43** Dukan maza daga shekara talatin zuwa hamsin wadanda sukan zo hidimar aiki a Tentin Sujada, **44** da aka Kidaya kabilia-kabila, su 3,200 ne. **45** Jimillar wadanda suke na kabilar Merari ke nan. Musa da Haruna suka Kidaya su bisa ga umarnin Ubangiji. **46** Saboda haka, Musa, Haruna da shugabannin Isra'il, suka Kidaya dukan Lawiyawa kabilia-kabila da kuma iyali-iyali. **47** Dukan maza daga shekara talatin zuwa hamsin wadanda sukan zo hidimar aiki da kuma daukar Tentin Sujada **48** jimillarsu ta kai 8,580. **49** Bisa

ga umarnin Ubangiji ta wurin Musa, aka ba kowa aikinsa, aka kuma fada musu abin da za su dauka. Ta haka aka Kidaya su, yadda Ubangiji ya umarci Musa.

5 Ubangiji ya ce wa Musa, **2** "Ka umarci Isra'ilawa su kori duk wanda yake da ciwon fatan jiki, ko mai diga na kowane iri, ko wanda ya kazantari ta wurin taba gawa, daga cikin sansani. **3** Ka kori maza da mata ma; ka kai su bayan sansani domin kada su kazantar da sansani inda nake zama a cikinsu." **4** Isra'ilawa suka yi haka; suka kore su daga sansanin. Suka aikata yadda dai Ubangiji ya umarci Musa.

5 Ubangiji ya ce wa Musa, **6** "Gaya wa Isra'ilawa, 'Sa'ad da namiji ko mace ya yi wa dan'uwansa laifi ta kowace hanya, ta yin haka, ya yi rashin aminci ga Ubangiji, mutumin kuwa ya yi laifi ke nan **7** kuma dole ya furta zunubin da ya yi. Dole ya yi biya cikakkiyar diyya saboda laifinsa, ya kara kashi daya bisa biyar a kai, ya kuma bayar da shi duka ga wanda ya yi wa laifin. **8** Amma in mutumin da aka yi wa laifin ba shi da dan'uwa na kusa da za a biya diyya saboda laifin, sai diyyar tā zama ta Ubangiji, dole kuma a ba wa firist, hade da ragon da za a yi kafara da shi. **9** Dukan tsarkakakkun abubuwani da Isra'ilawa suka kawo wa firist za su zama nasa. **10** Kowace tsarkakakkiyar kyauta da mutum ya kawo nasa ne, sai dai abin da ya ba wa firist, zai zama na firist." **11** Sai Ubangiji ya ce wa Musa, **12** "Yi magana da Isra'ilawa, ka ce musu, 'In matar wani ta kauce, ta kuma yi rashin aminci gare shi **13** ta wurin kwana da wani dabam, wannan kuwa ya kasance a boye ga mijinta, rashin tsarkinta kuwa bai tonu ba (da yake babu shaida, ba a kuma kama ta tana yi ba), **14** in kuma kishi ya sha kan mijinta kuma tana da kazanta, ko kuwa idan yana kishi yana kuma zatonta ko ma ba ta da kazanta **15** mijin zai kai matansa a gabon firist, ya kuma kawo hadayar abubuwani da ake bukata; abubuwa kamar, garin sha'ir garwa daya, amma kada ya zuba mai a kan garin sha'ir, kada kuma ya sa turaren wuta a kansa, domin hadaya ce ta miij mai tuhumar matarsa da aka kawo domin gaskiya tā fito fili. **16** "Firist zai kawo ta, ya sa tā tsaya a gabon Ubangiji. **17** Sa'an nan zai debi ruwa mai tsarki a tulun laka, ya zuba kurar da ya debo daga dabeni tabanakul a cikin ruwan. **18** Bayan da firist ya sa matan ta tsaya a gabon Ubangiji, sai ya kunge gashin kanta, ya kuma sa hadaya ta gari don tunawa a hannuwanta, hadayar gari ce ta kishi, yayinda shi kansa zai ri'ke ruwa mai dici, mai jawo la'ana. **19** Sa'an nan firist zai sa tā yi rantsuwa, ya kuma ce mata, "In ba wani mutumin da ya kwana da ke kuma ba ki kauce kin kazantar da kanki yayinda kike auren mijinki ba, kada wannan ruwa mai dici, mai jawo la'ana, ya cuce ki. **20** Amma in kin kauce yayinda kike auren mijinki, kika kuma kazantar da kanki ta wurin kwana da wani dabam da ba mijinki ba," **21** (a nan firist zai sa macen a karkashin la'anar

rantsuwa cewa) “bari Ubangiji yā sa mutanenki su kurciyoyi biyu, ko kuma’yan tattabarai biyu a bakin la’ance ki, su kuma yi Allah wadai da ke, sa’ad da kofar Tentin Sujada. **11** Firist kuwa zai miķa daya Ubangiji ya sa cinyarki ta shanye, cikinki kuma ya kumbura. **22** Bari wannan ruwa mai jawo la’ana, yā don hadaya ta zunubi, dayan kuma don hadaya ta shiga jikinki saboda cikinki yā kumbura, cinyarki konawa, yā yi kafara dominса, gama ya yi zunubi ta kuma yā shanye.” “Sai macen tā ce, “Amin. Bari dalilin gawar. A wannan rana zai sāke kebe kansa. yā zama haka.” **23** “Firist zai rubuta wadannan 12 Dole yā kebe kansa ga Ubangiji, har kwanakin la’anoni a littafi, sa’an nan yā wanke su cikin ruwa kebewarsa, kuma dole yā kawo dan ragu bana daya mai daci. **24** Sai yā sa macen tā sha ruwa mai daci, a matsayin hadayar laifi. Kwanakin bayu ba sa cikin lissafi, domin ya Kazantu a lokacin kebewarsa. **13** mai jawo la’ana, wannan ruwa kuwa zai shiga cikinta “To, ga doka saboda Banazare sa’ad da kwanakin yā kawo mata wahala mai zafi. **25** Firist zai karbi kebewarsa suka gama. Za a kawo shi a bakin kofar hadaya ta gari don kishi daga hannuwanta, yā kada Tentin Sujada. **14** A can zai miķa hadayunsa ga shi a gaban Ubangiji sa’an nan yā kawo a bagade. Ubangiji. Hadayun kuwa su ne, dan ragu, bana daya **26** Sa’an nan firist zai diba hatsi na hadaya cike da marar lahani don hadaya ta konawa,’yar tunkiya, hannunsa don hadayar tunawa, yā kuma kone a bana daya marar lahani na hadaya don zunubi, bagade; bayan haka sai yā sa macen tā sha ruwan. **27** ragu marar lahani don hadaya ta salama, **15** tare da In ta Kazantar da kanta ta kuma ci amanar mijinta, hadayu na hatsi da hadayu na sha, da kuma kwando to, yayinda aka sa tā sha ruwa mai jawo la’ana, burodi marar yisti, kosai da aka yi da lallausen gari ruwan zai shiga cikinta, yā jawo mata wahala mai kwababbe da mai, da kuma wainan da aka barbada zafi; cikinta zai kumbura, cinyarta kuma yā shanye, da mai. **16** “Firist zai kawo su a gaban Ubangiji, yā tā kuwa zama la’annanya a cikin mutanenta. **28** mika hadaya don zunubi da hadaya ta konawa. **17** Amma fa, in macen ba tā kazantar da kanta ba, ba tā Zai miķa kwandon burodi marar yisti, yā kuma miķa kuma da kazanta, za a kubutar da ita daga laifin, za dān ragon hadaya ta salama tare da hadaya ta gari, tā kuma iya haihuwa. **29** “Wannan dai, ita ce dokar da hadaya ta sha ga Ubangiji. **18** “Sa’an nan a kofar kishi sa’ad da mace ta kouce, ta kuma kazantar da Tentin Sujada, dole Banazaren yā aske gashin da kanta yayinda take aure da mijinta, **30** ko kuma sa’ad ya alamta kebewarsa, yā kwashé gashin, yā zuba a da mijin yana kishi domin yana shakkar matarsa. cikin wutur da take karkashin hadaya ta salama. **19** Firist zai sa tā tsaya a gaban Ubangiji, yā kuma yi “Bayan Banazaren ya aske gashinsa da ya alamta amfani da wannan doka gaba daya a kanta. **31** Mijin kebewa, firist zai dfauki dafaffiyar kafadar ragu, da zai zama marar laifi daga kowane laifi, amma matar kosai da kuma waina daga cikin kwando wadanda za tā dfauki muguntarta, idan ta yi laifin.” duka biyu marar yisti ne, yā sa su a tafin hannun kebabben. **20** Firist zai kada su a gaban Ubangiji, hadaya ce ta kadawa; mai tsarki ne kuma, zai zama na firist, tare da kirjin da aka kada da kuma cinyar da aka kawo. Bayan haka, Banazaren zai iya shan ruwan inabi. **21** “Wannan ita ce dokar Banazare wanda ya yi alkawari ga Ubangiji bisa ga kebewarsa, tare da duk abin da zai iya bayarwa. Tilas yā cika alkawarin da ya yi bisa ga dokar zaman Banazare.” **22** Ubangiji ya ce wa Musa, **23** “Gaya wa Haruna da’ya’ysa, ‘Ga yadda zu ku albarkaci Isra’ilawa. Za ku ce musu, **24** ““Ubangiji yā albarkace ku, yā kuma kiyaye ku; **25** Ubangiji yā sa fuskarsa tha haskaka a kanku, yā kuma yi muku alheri; **26** Ubangiji yā dube ku da idon rahama, yā kuma bu ku salama.” **27** “Da haka za su sa sunana a kan Isra’ilawa, ni kuma zan albarkace su.”

6 Ubangiji ya ce wa Musa, **2** “Yi magana da Isra’ilawa, ka ce musu, ‘In mace, ko namiji yana so yā yi alkawari na musamman, alkawarin zaman kebabbe ga Ubangiji, a matsayin Banazare, **3** dole yā kebe kansa daga ruwan inabi, ko daga wadansu abubuwa sha masu sa maye, kada kuma yā sha ruwan tsamin da aka yi daga ruwan inabi, ko daga wadansu abubuwa sha masu sa maye. Ba zai sha ruwan’ya’yan inabi, ko yā c’ya’yan inabi danye ko busasshe ba. **4** Muddin yana Banazare, ba zai ci wani abin da ya fito daga’ya’yan inabi ba, ko kwayar inabi, ko gawonsa ma. **5** “A dukan lokacin da yake a kan alkawarin kebewarsa, reza ba zai taba kansa. Dole yā kasance da tsarki har karshen kebewarsa ga Ubangiji; tilas yā bar gashin kansa yā yi tsawo. **6** A dukan kwanakin kebewarsa ga Ubangiji, Banazarin ba zai yi kusa da gawa ba. **7** Ko da ma gawar ta mahaifinsa ce, ko ta mahaifiyarsa, ko ta dān mahaifiyarsa, ko kuma ta’yar’uwarsa ce, ba zai kazantar da kansa saboda su ba, domin alamar kebewarsa ga Allah tana kansa. **8** A dukan kwanakin kebewarsa, an tsarkake shi ga Ubangiji. **9** “In farat daya wani ya mutu kusa da shi, to, kebewarsa ta kazantu, dole yā aske kansa a ranar tsarkakewarsa, a rana ta bakwai. **10** Sa’an nan a rana ta takwas, tilas yā kawo wa firist’yan

7 Sa’ad da Musa ya gama kafa tabanakul, sai ya shafe shi da mai, ya tsarkake shi tare da dukan kayayyakinsa, ya kuma shafe bagaden da mai, ya tsarkake shi da dukan kayayyakinsa. **2** Sa’an nan shugabannin Isra’ila, wato, shugabannin iyalai wadanda suke shugabancin kabilan da aka fidaya, suka miķa hadayu. **3** Suka kawo kyautansu a gaban Ubangiji. Kyautayin kuwa su ne, kekunan yaki shida da aka rufe, da shanu goma sha biyu, saniya guda

daga kowane shugaba, da kuma keken yakı guda azurfa, nauyinsa shekel saba'in, dukan biyu, an auna daga shugabanni biyu. Suka mika wadannan a gabon su bisa ga ma'aunin shekel na tsattsarkan wuri, tabanakul. **4** Ubangiji ya ce wa Musa, **5** "Ka karbi kowannensu cike da lallausan gari, hade da mai abubuan nan daga gare su, domin a yi amfanı da su kamar hadaya ta gari; **26** ya kuma kawo kwanon a aikin Tentin Sujada. Ka ba da su ga Lawiyawa, a ba zinariya daya, mai nauyin shekel goma, cike da kowane mutum bisa ga aikinsa." **6** Haka fa Musa ya turaren hayaki; **27** da karamin bijimi guda daya, dauki kekunan yakı da shanun ya ba wa Lawiyawa. tunkiya daya, da rago, dukansu bana daya-daya **7** Ya ba wa Gershonawa, kekunan yakı biyu da shanu domin hadaya ta konawa; **28** ya kuma kawo bunsuru hudu bisa ga aikinsu, **8** ya kuma ya ba wa kabilar daya domin hadaya don zunubi; **29** da shanu biyu, Merari kekunan yakı hudu da shanu takwas bisa ga raguna biyar, bunsurai biyar da kuma'yan raguna aikinsu. Aka ba da su duka a Karfashin ikon Itamar biyar, dukansu bana daya-daya, a mika su hadaya ta dan Haruna, firist. **9** Amma Musa bai ba wa Kohatawu salama. Wannan ita ce hadayar Eliyab dan Helon. **30** kome ba, gama aikinsu shi ne lura da kayayyaki A ranan ta hudu, Elizur dan Shedyur, shugaban masu tsarki wadanda ake dauka a kafada. **10** Sa'ad mutanen Ruben, ya kawo hadayarsa. **31** Hadayar da aka shafe bagaden da mai, sai shugabannin suka da ya kawo ita ce, faranti guda daya na azurfa, kawo hadayunsu saboda kebewarsa, suka mika su nauyinsa shekel dari daya da talatin, da kuma daro a bagaden. **11** Gama Ubangiji ya riga ya gaya wa na yayyafawa na azurfa, nauyinsa shekel saba'in, Musa cewa, "Kowace rana, shugaba guda zai kawo dukan biyu, an auna su bisa ga ma'aunin shekel na hadayarsa saboda kebewar bagade." **12** Wanda ya tsattsarkan wuri, kowannensu cike da lallausan gari, kawo hadayarsa a rana ta farko shi ne Nashon hade da mai kamar hadaya ta gari; **32** ya kuma kawo dan Amminadab, shugaban mutanen Yahuda. **13** kwanon zinariya daya mai nauyin shekel goma, cike Hadayar da ya kawo ita ce, faranti guda daya na da turaren hayaki; **33** da karamin bijimi guda daya, azurfa, nauyinsa shekel dari daya da talatin, da tunkiya daya, da rago, dukansu bana daya-daya kuma daro na yayyafawa na azurfa, nauyinsa shekel domin hadaya ta konawa; **34** ya kuma kawo bunsuru saba'in, dukan biyu, an auna su bisa ga ma'aunin daya domin hadaya don zunubi; **35** da shanu biyu, shekel na tsattsarkan wuri ne, kowannensu cike raguna biyar, bunsurai biyar da kuma'yan raguna da lallausan gari, hade da mai kamar hadaya ta biyar, dukansu bana daya-daya, a mika su hadaya ta gari; **14** ya kawo kwanon zinariya daya, mai nauyin salama. Wannan ita ce hadayar Elizur dan Shedyur. shekel goma, cike da turaren hayaki; **15** da karamin **36** A rana ta biyar, Shelumiyyel dan Zurishaddai, bijimi guda daya, tunkiya daya, da rago, dukansu shugaban mutanen Simeyon, ya kawo hadayarsa. bana daya-daya domin hadaya ta konawa; **16** ya **37** Hadayar da ya kawo ita ce, faranti guda daya kuma kawo bunsuru daya domin hadaya don zunubi; na azurfa, nauyinsa shekel dari daya da talatin, da **17** da shanu biyu, raguna biyar, bunsurai biyar da kuma daro na yayyafawa na azurfa, nauyinsa shekel kuma'yan raguna biyar dukansu bana daya-daya, a saba'in, dukan biyu, an auna su bisa ga ma'aunin mika su hadaya ta salama. Wannan ita ce hadayar shekel na tsattsarkan wuri, kowannensu cike da Nashon dan Amminadab. **18** A rana ta biyu, Netanel lallausan gari, hade da mai kamar hadaya ta gari; **38** dan Zuwar, shugaban mutanen Issakar, ya kawo ya kuma kawo kwanon zinariya daya mai nauyin hadayarsa. **19** Hadayar da ya kawo ita ce, faranti shekel goma, cike da turaren hayaki; **39** da karamin guda daya na azurfa, nauyinsa shekel dari daya bijimi guda daya, turkiya daya, da rago, dukansu da talatin, da kuma daro na yayyafawa na azurfa, bana daya-daya domin hadaya ta konawa; **40** ya nauyinsa shekel saba'in, dukan biyu, an auna su bisa kuma kawo bunsuru daya domin hadaya don zunubi; ga ma'aunin shekel na tsattsarkan wuri, kowannensu **41** da shanu biyu, raguna biyar, bunsurai biyar da cike da lallausan gari, hade da mai kamar hadaya ta kuma'yan raguna biyar, dukansu bana daya-daya, a gari; **20** ya kuma kawo kwanon zinariya daya mai mika su hadaya ta salama. Wannan ita ce hadayar nauyin shekel, goma cike da turaren hayaki; **21** da Shelumiyyel dan Zurishaddai. **42** A rana ta shida, karamin bijimi guda daya, tunkiya daya da rago, Eliyasaf dan Deyuwel, shugaban mutanen Gad, ya dukansu bana daya-daya domin hadaya ta konawa; kawo hadayarsa. **43** Hadayar da ya kawo ita ce, faranti **22** ya kuma kawo bunsuru daya domin hadaya don guda daya na azurfa, nauyinsa shekel dari daya zunubi; **23** da shanu biyu, raguna biyar, bunsurai da talatin, da kuma daro na yayyafawa na azurfa, biyar da kuma'yan raguna biyar dukansu bana daya-nauyinsa shekel saba'in, dukan biyu, an auna su bisa daya, a mika su hadaya ta salama. Wannan ita ce ga ma'aunin shekel na tsattsarkan wuri, kowannensu hadayar Netanel dan Zuwar. **24** A rana ta uku, cike da lallausan gari, hade da mai kamar hadaya ta Eliyab dan Helon, shugaban mutanen Zebulun, ya gari; **44** ya kuma kawo kwanon zinariya daya mai kawo hadayarsa. **25** Hadayar da ya kawo ita ce, nauyinsa shekel goma, cike da turaren hayaki; **45** da faranti guda daya na azurfa, nauyinsa shekel dari karamin bijimi guda daya, tunkiya daya, da rago, daya da talatin, da kuma daro na yayyafawa na dukansu bana daya-daya domin hadaya ta konawa;

46 ya kuma kawo bunsuru daya domin hadaya don dari daya da talatin, da kuma daro na yayyafawa zunubi; **47** da shanu biyu, raguna biyar, bunsurai na azurfa, nauyinsa shekel saba'in, dukan biyu, an biyar da kuma'yan raguna biyar, dukansu bana daya- daya, a miña su hadaya ta salama. Wannan ita ce kowannensu cike da lallausan gari, hade da mai hadayar Eliyasaf dan Deyuwel. **48** A rana ta bakwai, kamar hadaya ta gari; **49** Hadayar da ya kawo ita ce, nauyin shekel goma, cike da turaren hayaki; **50** kwanon zinariya daya mai Elishama dan Ammihud, shugaban mutanen Efraim, nauyin shekel goma, cike da turaren hayaki; **51** da ya kawo hadayarsa. **49** Hadayar da ya kawo ita ce, faranti guda daya na azurfa, nauyinsa shekel dari daya da talatin, da kuma daro na yayyafawa na 70 ya kuma kawo bunsuru daya domin hadaya don azurfa, nauyinsa shekel saba'in, dukan biyu, an auna zunubi; **51** da shanu biyu, raguna biyar, bunsurai su bisa ga ma'aunin shekel na tsattsarkan wuri, biyar da kuma'yan raguna biyar, dukansu bana daya- kowannensu cike da lallausan gari, hade da mai daya, a miña su hadaya ta salama. Wannan ita ce kamar hadaya ta gari; **50** kwanon zinariya daya mai hadayar Ahiyezer dan Ammishaddai. **72** A rana nauyin shekel goma, cike da turaren hayaki; **51** da ta goma sha daya, Fagiyel dan Okran, shugaban karamin bijimi guda daya, tunkiya daya, da rago, mutanen Asher, ya kawo hadayarsa. **73** Hadayar dukansu bana daya-daya domin hadaya ta konawa; **52** ya kuma kawo bunsuru daya domin hadaya don 70 ya kuma kawo bunsuru daya domin hadaya don zunubi; **53** da shanu biyu, raguna biyar, bunsurai daya, a miña su hadaya ta salama. Wannan ita ce kamar hadaya ta gari; **54** A rana ta gari, hade da mai kamar hadaya ta gari; **55** Hadayar da ya kawo nauyinsa shekel dari daya da talatin, da kuma daro na yayyafawa na tsattsarkan wuri, kowannensu cike da lallausan ce hadayar Elishama dan Ammihud. **54** A rana ta gari, hade da mai kamar hadaya ta gari; **56** kwanon takwas, Gamaliyel dan Fedazur, shugaban mutanen zinariya daya mai nauyin shekel goma, cike da Manasse, ya kawo hadayarsa. **55** Hadayar da ya kawo turaren hayaki; **75** da karamin bijimi guda daya, ita ce, faranti guda daya na azurfa, nauyinsa shekel tunkiya daya, da rago, dukansu bana daya-daya dari daya da talatin, da kuma daro na yayyafawa domin hadaya ta konawa; **76** ya kuma kawo bunsuru na azurfa, nauyinsa shekel saba'in, dukan biyu, an daya domin hadaya don zunubi; **77** da shanu biyu, auna su bisa ga ma'aunin shekel na tsattsarkan wuri, raguna biyar, bunsurai biyar da kuma'yan raguna kowannensu cike da lallausan gari, hade da mai biyar, dukansu bana daya-daya, a miña su hadaya ta kamar hadaya ta gari; **56** kwanon zinariya daya mai salama. Wannan ita ce hadayar Fagiyel dan Okran. **78** nauyin shekel goma, cike da turaren hayaki; **57** da A rana ta goma sha biyu, Ahira dan Enan, shugaban karamin bijimi guda daya, tunkiya daya, da rago, mutanen Naftali, ya kawo hadayarsa. **79** Hadayar dukansu bana daya-daya domin hadaya ta konawa; **58** ya kuma kawo bunsuru daya domin hadaya don 70 ya kuma kawo bunsuru daya domin hadaya don zunubi; **59** da shanu biyu, raguna biyar, bunsurai nauyinsa shekel dari daya da talatin, da kuma daro biyar da kuma'yan raguna biyar, dukansu bana daya- daya, a miña su hadaya ta salama. Wannan ita ce na tsattsarkan wuri, kowannensu cike da lallausan hadayar Gamaliyel dan Fedazur. **60** A rana ta tara, gari, hade da mai kamar hadaya ta gari; **61** Hadayar da ya kawo ita ce, turaren hayaki; **81** da karamin bijimi guda daya, faranti guda daya na azurfa, nauyinsa shekel dari tunkiya daya, da rago, dukansu bana daya-daya daya da talatin, da kuma daro na yayyafawa na domin hadaya ta konawa; **82** ya kuma kawo bunsuru azurfa, nauyinsa shekel saba'in, dukan biyu, an auna daya domin hadaya don zunubi; **83** da shanu biyu, su bisa ga ma'aunin shekel na tsattsarkan wuri, raguna biyar, bunsurai biyar da kuma'yan raguna kowannensu cike da lallausan gari, hade da mai biyar, dukansu bana daya-daya, a miña su hadaya ta kamar hadaya ta gari; **62** kwanon zinariya daya mai salama. Wannan ita ce hadayar Ahira dan Enan. **84** nauyin shekel goma, cike da turaren hayaki; **63** da Wadannan su ne hadayun shugabannin Isra'ilawa karamin bijimi guda daya, tunkiya daya, da rago, saboda kefewar bagade sa'ad da aka shafe shi, an dukansu bana daya-daya domin hadaya ta konawa; **64** ya kuma kawo bunsuru daya domin hadaya don goma sha biyu na azurfa don yayyafawa, da kuma zunubi; **65** da shanu biyu, raguna biyar, bunsurai gwanonin zinariya goma sha biyu. **85** Kowane farant biyar da kuma'yan raguna biyar, dukansu bana daya- na azurfa yana da nauyin shekel dari da talatin, daya, a miña su hadaya ta salama. Wannan ita ce kuma kowane daro na azurfa don yayyafawa yana hadayar Abidan dan Gideyoni. **66** A rana ta goma, da nauyin shekel saba'in. Duka-duka dai, nauyin Ahiyezer dan Ammishaddai, shugaban mutanen kwanonin azurfa, shekel dubu biyu ne da dari hudu, Dan, ya kawo hadayarsa. **67** Hadayar da ya kawo bisa ga ma'aunin shekel na tsattsarkan wuri. **86** ita ce, faranti guda daya na azurfa, nauyinsa shekel Kwanonin zinariya goma sha biyu da aka cika da

turaren hayači kuwa, nauyinsu shekel goma ne a Isra'ila, nawa ne. Sa'ad da na kashe'ya'yan fari a kowanne, bisa ga ma'aunin shekel na tsattarkan Masar, na kebe'ya'yan fari na Isra'ilawa wa kaina. **18** wuri. Duka-duka dai, nauyin kwanonin zinariya, Na kuma dauki Lawiyawa a maimakon dukan'ya'yan shekel dari daya ne da ashirin. **87** Jimillar dabbobi fari maza a Isra'ila. **19** Cikin dukan Isra'ilawa, na don hadaya ta konawa, ta kai kanana bijimai goma ba da Lawiyawa kyauta ga Haruna da'ya'yansa, su sha biyu, raguna goma sha biyu da'yan raguna yi hidima a Tentin Sujada a madadin Isra'ilawa, su goma sha biyu, dukansu bana daya-daya, tare da kuma yi kafara dominisu saboda kada annoba ta hadayarsu ta hatsi. Aka yi amfani da bunsurai goma bugi Isra'ilawa sa'ad da suka je kusa da wuri mai sha biyu domin hadaya don zunubi. **88** Jimillar tsarki." **20** Musa, Haruna da kuma dukan taron dabbobi don hadaya ta salama, ta kai shanu ashirin Isra'ilawa, suka yi da Lawiyawa yadda Ubangiji ya hudu, raguna sittin, bunsurai sittin da kuma'yan raguna sittin, dukansu bana daya-daya. Wadannan su ne hadayu saboda kebewar bagade, bayan an shafe shi. **89** Sa'ad da Musa ya shiga Tentin Sujada don yă yi magana da Ubangiji, sai ya ji murya tana magana da shi daga tsakanin kerubobi biyu a bisa murfin akwatin Alkawari. A ta haka Ubangiji ya yi masa magana.

8 Ubangiji ya ce wa Musa, **2** "Yi magana da Haruna, ka ce masa, 'Sa'ad da za ka shisshiryia fitilun nan bakwai, ka shiryu su yadda za su fuskanci gaba domin haskensu yă haskaka ta gaba.'" **3** Haka kuwa Haruna ya yi; ya shisshiryia fitilun yadda za su fuskanci gaba a kan wurin ajiye fitilan, kamar dai yadda Ubangiji ya umarci Musa. **4** Ga yadda aka yi wurin ajiye fitilan. An kera shi da zinariya daga gindinsa har zuwa sama inda ya budu. Aka kera wurin ajiye fitilan yadda Ubangiji ya nuna wa Musa.

5 Ubangiji ya ce wa Musa, **6** "Kebe Lawiyawa daga sauran Isra'ilawa, ka tsarkake su. **7** Ga yadda za ka tsarkake su, ka yayyafa musu ruwan tsarkakewa; ka sa su aske jikunansu duka su kuma wanke tufafinsu, ta haka za su tsarkake kansu. **8** Ka sa su dauki dan bijimi tare da lallausan garin hadaya, kwaibače da mai; sa'an nan, kai kuma ka dauki dan bijimi na biyu na hadaya don zunubi. **9** Ka kawo Lawiyawa a gabon Tentin Sujada, ka kuma kira taron Isra'ilawa duka. **10** Za ka kawo Lawiyawa a gabon Ubangiji, Isra'ilawa kuma za su dibiya musu hannuwansu. **11** Haruna zai mika Lawiyawa a gabon Ubangiji a matsayin hadaya ta kadawa daga Isra'ilawa, saboda a shiryu su domin aikin Ubangiji. **12** "Bayan Lawiyawa sun dibiya hannuwansu a kan bijiman, sai ka yi amfani da daya a matsayin hadaya don zunubi ga Ubangiji, dayan kuma domin hadaya ta konawa, don yin kafara saboda Lawiyawa. **13** Ka kuma sa Lawiyawa su tsaya a gabon Haruna da'ya'yansa, sai ka mika su kamar hadaya ta kadawa ga Ubangiji. **14** Da haka za ka kebe Lawiyawa daga sauran Isra'ilawa, Lawiyawa za su zama nawa. **15** "Bayan ka tsarkake Lawiyawa, ka kuma mika su kamar hadaya ta kadawa, sai su zo su yi aikinsu a Tentin Sujada. **16** Gama dukansu an ba ni su daga cikin Isra'ilawa a maimakon dukan wadanda suka fara bude mahaifa, wato, dukan'ya'yan farin Isra'ilawa. Na karbi Lawiyawa su zama nawa. **17** **13** Amma in mutumin da yake da tsarki bai kuma Kowane dan farin haihuwa, ko mutum, ko dabba

a Isra'ila, nawa ne. Sa'ad da na kashe'ya'yan fari a kowanne, bisa ga ma'aunin shekel na tsattarkan Masar, na kebe'ya'yan fari na Isra'ilawa wa kaina. **18** wuri. Duka-duka dai, nauyin kwanonin zinariya, Na kuma dauki Lawiyawa a maimakon dukan'ya'yan shekel dari daya ne da ashirin. **87** Jimillar dabbobi fari maza a Isra'ila. **19** Cikin dukan Isra'ilawa, na don hadaya ta konawa, ta kai kanana bijimai goma ba da Lawiyawa kyauta ga Haruna da'ya'yansa, su sha biyu, raguna goma sha biyu da'yan raguna yi hidima a Tentin Sujada a madadin Isra'ilawa, su goma sha biyu, dukansu bana daya-daya, tare da kuma yi kafara dominisu saboda kada annoba ta hadayarsu ta hatsi. Aka yi amfani da bunsurai goma bugi Isra'ilawa sa'ad da suka je kusa da wuri mai sha biyu domin hadaya don zunubi. **88** Jimillar tsarki." **20** Musa, Haruna da kuma dukan taron dabbobi don hadaya ta salama, ta kai shanu ashirin Isra'ilawa, suka yi da Lawiyawa yadda Ubangiji ya hudu, raguna sittin, bunsurai sittin da kuma'yan raguna sittin, dukansu bana daya-daya. Wadannan su ne hadayu saboda kebewar bagade, bayan an shafe shi. **89** Sa'ad da Musa ya shiga Tentin Sujada don yă yi magana da Ubangiji, sai ya ji murya tana magana da shi daga tsakanin kerubobi biyu a bisa murfin akwatin Alkawari. A ta haka Ubangiji ya yi masa magana.

9 Ubangiji ya yi magana da Musa a Hamadar Sinai, a watan farko na shekara ta biyu bayan fitarsu

daga Kasar Masar. Ya ce, **2** "Ka sa Isra'ilawa su yi Bikin Ketarewa a kayyadadden lokaci. **3** A yi wannan bikin kayyadadden lokaci da yamma, a rana ta goma sha hudu ga wannan wata, a yi shi bisa ga dokokinsa da ka'idodinsa." **4** Saboda haka sai Musa ya gaya wa Isra'ilawa su yi Bikin Ketarewa, **5** suka kuwa yi haka a Hamadar Sinai da yamma, a rana ta sha hudu ga watan farko. Isra'ilawa suka yi dukan abubuwa yadda Ubangiji ya umarci Musa. **6** Amma wadansunsu ba su iya yin Bikin Ketarewa a ranar ba gama sun kazantu ta wurin taba gawa. Saboda haka suka zo wurin Musa da Haruna a wannan rana **7** suka ce wa Musa, "Mun kazantu saboda mun taba gawa, don me aka hana mu mu ba da hadaya ga Ubangiji tare da sauran Isra'ilawa a kayyadadden lokaci?" **8** Musa

ya amsa musu ya ce, "Ku dakata sai na sami umarni daga wurin Ubangiji game da ku." **9** Sai Ubangiji ya ce wa Musa, **10** "Gaya wa Isra'ilawa cewa, 'Sa'ad da waninku ko zuriyarku ya kazantu ta wurin taba gawa, ko kuwa ya yi tafiya mai nisa, duk da haka zai kiyaye Bikin Ketarewa ta Ubangiji. **11** Za su yi bikin da yamma, a rana ta sha hudu ga wata na biyu. Za

su ci naman tunkiya, tare da burodi marar yisti, da ganyaye masu daci. **12** Kada su bar kome daga cikinsa yă kai safe, ko a karye kashinsa. Sa'ad da suke Bikin Ketarewa, dole su kiyaye dukan ka'idodinsa. **13** Amma in mutumin da yake da tsarki bai kuma Kowane dan farin haihuwa, ko mutum, ko dabba yi tafiya ba, ya kuwa ki yă yi Bikin Ketarewar, dole

a ware wannan mutum daga mutanensa, domin Bikin Sabon Wata da dai kowane Bikinku, za ku hura bai miķa hadaya ga Ubangiji a kayyadadden lokaci wadannan kakaki lokacin da kuke miķa hadayunku ba. Wannan mutum zai dauki alhakin zunubinsa. na konawa, da hadayunku na salama, za su kuma 14 “Bakon da yake zaune a cikinku wanda yake zama muku abin tunawa a gaban Allahnku. Ni ne so yă yi Bikin Ketarewar Ubangiji, dole yă yi shi Ubangiji Allahnku.” 11 A rana ta ashirin ga wata bisa ga dokokinsa da ka’idodinsa. Dole ku kasance na biyu, a shekara ta biyu, sai gurgijen ya tashi da ka’ida daya ga bako da kuma dan kasa.” 15 A daga tabanakul na Shaida. 12 Sai Isra’ilawa suka ranar da aka kafa Tenti na Alkawari, sai gurgije ya tashi daki-daki daga Hamadar Sinai, suna tafiya rufe shi. Daga yamma har safe, gurgijen da yake daga wuri zuwa wuri, har sai da gurgijen ya tsaya bisa tabanakul ya yi kama da wuta. 16 Haka ya ci a Hamadar Faran. 13 Suka kama hanya, a wannan gaba da kasancewa; gurgijen ya rufe shi, da dare lokaci, bisa umarnin Ubangiji, ta wurin Musa. 14 kuma sai ya yi kamar wuta. 17 Duk sa’ad da aka ‘Bangarorin sansanin Yahuda suka fara tashi, bisa ga daga gurgijen daga Tentin, sai Isra’ilawa su kama ka’idar da aka yi, aka kuma umarta. Nashon dan hanya; duk inda gurgijen ya tsaya, a nan Isra’ilawa Amminadab ne shugaba. 15 Netanel dan Zuwar za su yi sansani. 18 Da umarnin Ubangiji, Isra’ilawa ne shugaban bangaren kabilar Issakar, 16 Eliyahu suke tashi. Da umarninsa kuma suke sauwa. Muddin dan Helon kuma shi ne shugaban bangaren kabilar gurgijen yana tsaye a bisa tabanakul, sukan yi ta Zebulun. 17 Sa’an nan aka sauwa da tabanakul kasa, zamansu a sansanoni. 19 Sa’ad da gurgijen ya ci gaba Gershonawa da mutanen Merari da suke dauke da da kasancewa a bisa tabanakul na dogon lokaci, shi suka kama hanya. 18 Sai bangarori sansanin Isra’ilawa sukan bi umarnin Ubangiji, ba kuwa za Ruben suka biyo, bisa ga ka’idar da aka yi, aka su tashi ba. 20 Wani lokaci gurgijen yakan yi’yan kuma umarta. Elizur dan Shedeyur ne shugaba. 19 kwanaki ne kawai a bisa tabanakul; da umarnin Shelumiyyel dan Zurishaddai ne shugaban bangaren Ubangiji sukan kafa sansani da umarninsa kuma kabilar Simeyon, 20 Eliyasaf dan Deyuwel kuma shi su tashi. 21 Wani lokaci gurgijen yakan zauna daga ne shugaban bangaren kabilar Gad. 21 Sai Kohatawa yamma har safiya ne kawai, sa’ad da kuma aka suka kama hanya, dauke da kayayyaki masu tsarki, daga shi da safe, sai su kama hanya. Ko da rana, domin kafin su kai wurin da za a kafa sansani, a riga ko da dare, duk sa’ad da aka daga gurgijen, sai su an kafa tabanakul. 22 Biye da wadannan kuma sai ma su tashi. 22 Ko gurgijen ya yi kwana biyu a bisa bangaren sansanin kabilar Efraim suka biyo bisa ga tabanakul, ko wata guda, ko shekara, Isra’ilawa za ka’ida da aka yi, aka kuma umarta. Elishama dan su zauna a sansani ba kuwa za su tashi ba; amma Ammihud ne shugaba. 23 Gamaliyel dan Fedazur sa’ad da aka daga shi, sai su kuma su tashi. 23 Da ne shugaban bangaren kabilar Manasse, 24 Abidan umarnin Ubangiji sukan kafa sansani, da umarninsa dan Gideyoni kuma shi ne shugaban bangaren kuma sukan tashi. Sukan bi umarnin Ubangiji, bisa kabilar Benjamin. 25 A Karshe, a matsayi masu ga umarninsa ta wurin Musa.

10 Ubangiji ya ce wa Musa, 2 “Ka kera kakaki guda biyu na azurfa, ka kuma yi amfani da su don kira taron jama’ a wuri daya, don kuma ka riķa sanar da su lokacin tashi daga sansani. 3 Sa’ad da aka busa su biyu, dukan jama’ a za su taru a gabanka a kofar Tentin Sujada. 4 In daya ne kadai aka busa, sai shugabannin kabilan Isra’ila, su taru a gabanka. 5 Sa’ad da aka ji karar busar kakaki, sai sansanin da yake a gabashi, su kama hanya. 6 A kara ta biyu, sansanin da yake a kudanci, su kama hanya. Busan kakaki zai zama alama ta kama hanya. 7 In don a tara jama’ a ne, sai a busa kakaki, amma ba da irin alama daya ba. 8 “Ya’yan Haruna, firistoci ne, za su busa kakaki. Wannan za tā zama dawwammamiyar farilla gare ku da kuma tsararraki masu zuwa. 9 Duk lokacin da za ku tafi yaķi a Kasarku, in akwai wadansu da suke matsa muku, za ku yi amfani da wadannan kakaki ta wurin hura su, alama ce, cewa za a je yakı. Sa’an nan Ubangiji Allahnku zai tuna da ku, yă cece ku daga makiyanku. 10 Haka ma in kuna cikin jin dadinku, musamman lokacin da kuke bukukwanku, kamar

Bikin Sabon Wata da dai kowane Bikinku, za ku hura na konawa, da hadayunku na salama, za su kuma na biyu, a shekara ta biyu, sai gurgijen ya tashi daga tabanakul na Shaida. 12 Sai Isra’ilawa suka ranar da aka kafa Tenti na Alkawari, sai gurgije ya tashi daki-daki daga Hamadar Sinai, suna tafiya rufe shi. Daga yamma har safe, gurgijen da yake daga wuri zuwa wuri, har sai da gurgijen ya tsaya bisa tabanakul ya yi kama da wuta. 16 Haka ya ci a Hamadar Faran. 13 Suka kama hanya, a wannan gaba da kasancewa; gurgijen ya rufe shi, da dare lokaci, bisa umarnin Ubangiji, ta wurin Musa. 14 ‘Bangarorin sansanin Yahuda suka fara tashi, bisa ga daga gurgijen daga Tentin, sai Isra’ilawa suka fara tashi, bisa umarnin Ubangiji, ta wurin Musa. 15 Netanel dan Zuwar za su yi sansani. 16 Eliyahu suke tashi. Da umarninsa kuma suke sauwa. Muddin dan Helon kuma shi ne shugaban bangaren kabilar Issakar, 17 Sa’an nan aka sauwa da tabanakul kasa, zamansu a sansanoni. 18 Sai bangarori sansanin Isra’ilawa sukan bi umarnin Ubangiji, ba kuwa za Ruben suka biyo, bisa ga ka’idar da aka yi, aka su tashi ba. 19 kwanaki ne kawai a bisa tabanakul; da umarnin Shelumiyyel dan Zurishaddai ne shugaban bangaren Ubangiji sukan kafa sansani da umarninsa kuma kabilar Simeyon, 20 Eliyasaf dan Deyuwel kuma shi su tashi. 21 Wani lokaci gurgijen yakan zauna daga ne shugaban bangaren kabilar Gad. 22 Biye da wadannan kuma sai ma su tashi. 22 Ko gurgijen ya yi kwana biyu a bisa bangaren sansanin kabilar Efraim suka biyo bisa ga tabanakul, ko wata guda, ko shekara, Isra’ilawa za ka’ida da aka yi, aka kuma umarta. Elishama dan su zauna a sansani ba kuwa za su tashi ba; amma Ammihud ne shugaba. 23 Gamaliyel dan Fedazur sa’ad da aka daga shi, sai su kuma su tashi. 23 Da ne shugaban bangaren kabilar Manasse, 24 Abidan umarnin Ubangiji sukan kafa sansani, da umarninsa dan Gideyoni kuma shi ne shugaban bangaren kuma sukan tashi. Sukan bi umarnin Ubangiji, bisa kabilar Benjamin. 25 A Karshe, a matsayi masu ga umarninsa ta wurin Musa.

gadin bayan dukan bangarori, sai bangaren sansanin Dan suka tashi bisa ga ka’idar da aka yi, aka kuma umarta. Ahiyezer dan Ammishaddai ne shugaba. 26 Fagiyel dan Okran ne shugaban bangaren kabilan Asher, 27 Ahira dan Enan kuma shi ne shugaban kabilar Naftali. 28 Warinan shi ne tsarin tafiyar bangarorin Isra’ilawa, sa’ad da sukan kama hanya. 29 Sai Musa ya ce wa Hobab dan Reyuwel Bamidiyyane surukinsa, “Yanzu fa, muna shirin tashi ne daga nan, domin mu tafi inda Ubangiji ya ce, ‘Zan ba ku.’ Ka zo tare da mu, za mu kuwa yi maka alheri, gama Ubangiji ya yi wa Isra’ilawa alkawari abubuwa masu kyau.” 30 Ya amsa, ya ce “A’a, ba zan tafi ba; zan koma kasata da kuma wurin mutanena.” 31 Amma Musa ya ce, “Ina rokonka kada ka rabu da mu. Ka san inda ya kamata mu kafa sansani a hamada, za ka kuma zama idanunmu. 32 In ka zo tare da mu, za mu raba duk abin alherin Ubangiji ya ba mu tare da kai.” 33 Saboda haka suka kama hanya daga dutsen Ubangiji, suka yi tafiyi kwana uku. Akwatin alkawarin Ubangiji ya ja gabansu a wadannan kwanaki uku, don yă samo musu masauki. 34 A duk lokacin da suka tashi daga sansani, gurgijen

Ubangiji ya inuwantar da su da rana. **35** Duk kuma sa'ad da akwatin ya kama hanya, sai Musa ya ce, "Ka tashi, ya Ubangiji! Ka sa makijyanka su warwatse; masu kinka kuma su gudu a gabanka." **36** Duk sa'ad da akwatin ya sauwa kuma, sai Musa ya ce, "Ka komo, ya Ubangiji, a wurin dubban da ba a iya kidayawa na iyalan Isra'il'a."

11 Da Ubangiji ya ji gunagunin da mutanen suke yi saboda wahalarsu, sai ya husata kwarai. Sai wuta daga Ubangiji ta yi ta ci a cikinsu har ta kone wadansu wurare na sansanin. **2** Da jama'ar suka yi wa Musa kuka, sai ya yi addu'a ga Ubangiji, wutur kuwa ta mutu. **3** Saboda haka aka kira wannan wuri Tabera, gama a wurin ne wuta daga Ubangiji ta kuna a cikinsu. **4** Wata rana, bafin da suke cikinsu, suka fara kwadayan wadansu abinci, har suka sa Isra'ilawa suka fara kuka, suna cewa, "Da mun sami nama mun ci mana! **5** Mun tuna da kifin da muka ci kyauta a Masar, haka ma kayan lambu irin su kukumba, guna, safra, albasa da kuma tafarniuwa. **6** Amma ga shi yanzu ba mu da wani abin marmari; in ba wannan Manna ba!" **7** Manna kuwa kamar tsabar ridi take, kamanninta kuma kamar karo ne. **8** Mutane sukan fita su tattara ta, su niika a dutsen niika, ko kuwa su daka a turmi. Su dafa, ko su yi waina da ita. Dand'anonta yakan yi kamar abin da aka yi da man zaitun. **9** Sa'ad da raba tana saukowa da dad dare a kan sansani, Manna ma takan sauko. **10** Musa ya ji mutanen suna ta gunaguni ko'ina a cikin iyalsu, kowane mutum a kofar tentinsa. Ubangiji kuwa ya husata kwarai, sai Musa ya damu. **11** Sai ya ce wa Ubangiji, "Me ya sa ka kawo wannan damuwar a kan bawanka? Me na yi da ya bata maka rai har ka dora dukan nauyin mutanen nan a kaina? **12** Ni ne na yi cikin dukan mutanen nan? Ni ne na haife su? To, me ya sa ka ce in dauke su a kirjina kamar yadda mai reno yake rungume jariri, zuwa kasa wadda ka yi alkawari da rantsuwa za ka ba wa kakanninsu? **13** Ina ne zan sami nama in wadannan mutane? Sun dinga yin mini kuka suna cewa 'Ka ba mu nama mu ci!' **14** Ba zan iya daukan dukan mutanen nan ni kadai ba, nauyin ya yi mini yawa. **15** In haka za ka yi da ni, ka kashe ni yanzu, in na sami tagomashi daga gare ka, kada ka bar ni in rayu in ga wannan bakin ciki." **16** Sai Ubangiji ya ce wa Musa, "Ka tattaro mini dattawa saba'in daga cikin mutanen Isra'il'a, wadanda aka sani su ne dattawa da kuma shugabanni a cikin jama'a. Ka sa su zo Tentin Sujada, su tsaya a can tare da kai. **17** Zan sauko in yi magana da kai a can, zan kuma dauki Ruhun da yake kanka in mai da shi wajensu. Za su taimake ka daukan nauyin mutane, don yä zama ba kai kadai ba ne mai daukan kaya. **18** "Ka gaya wa mutane, 'Ku tsarkake kanku don gobe, za ku ci nama. Ubangiji ya ji ku sa'ad da kuka yi kuka cewa, "Da mun sami nama mun ci mana! Ai, da ba

mu da damuwa, gama lokacin da muke zama cikin Masar ba mu da damuwa!" Yanzu Ubangiji zai ba ku nama, za ku kuma ci. **19** Ba za ku ci shi na kwana daya, ko biyu, ko biyar, ko goma, ko kuma kwana ashirin kadai ba, **20** amma za ku ci har na wata guda cur, sai ya Gundure ku a hanici har ku yi kyamarsa, domin kun ki Ubangiji wanda yake cikinku, kuka yi kuka a gabansa, kuna cewa, "Don me ma muka bar Kasar Masar?" **21** Amma Musa ya ce, "Ga ni a cikin mutane dubu dari shida tafe tare da ni, kana kuma cewa, 'Zan ba su nama su ci har wata guda cur!' **22** Za su ma sami isashe in har aka yanka musu garkuna tumaki da na shanu? Za su sami isashe in aka kama musu dukan kifin teku?" **23** Ubangiji ya ce wa Musa, "Akawai abin da ya fi Karfina ne? Bari ka gani ko abin da na ce zan yi, zai faru ko babu." **24** Saboda haka Musa ya fita ya gaya wa jama'a abin da Ubangiji ya fada. Ya tattaro dattawansu saba'in, ya sa suka tsaya kewaye da Tentin Sujada. **25** Sa'an nan Ubangiji ya sauko daga girkije, ya yi magana da shi, ya kuma dauke Ruhun da yake kan Musa ya dora shi a kan dattawa saba'in nan. Sa'ad da Ruhun ya zauna a kansu, sai suka yi annabci, amma daga wannan ba su kara yin haka kuma ba. **26** To, fa, akawai dattawa biyu da suka kasance a sansani, wato, Eldad da Medad. Su ma an lasafta su cikin dattawan, amma ba su fita zuwa Tentin Sujada ba. Duk da haka Ruhun ya sauka a kansu, suka kuma yi annabci a cikin sansanin. **27** Wani saurayi ya sheka a guje zuwa wajen Musa ya ce, "Eldad da Medad suna can suna annabci a sansani." **28** Sai Yoshiwa dan Nun, wanda yake mataimakin Musa tun yana saurayi, ya amsa ya ce, "Ranka yä dade, Musa, ka hana su!" **29** Amma Musa ya amsa ya ce, "Kana kishi domina ne? Da ma a ce dukan mutanen Ubangiji annabawa ne, da ma a kuma ce Ubangiji ya sa Ruhunsa a kansu mana!" **30** Sai Musa da dattawan Isra'il'a suka koma sansani. **31** Ana nan, sai Ubangiji ya kawo wata iska mai tsanani ta koro makware daga teku. Ta bar su birijk kewaye da sansani, tsayinsu daga kasa ya kai kamu biyu, misalin tafiyar nisan yini guda ta kowace fuska. **32** Dukan yini da dukan dare da kuma kashegar, mutane suka fito suka tattara makware. Ba wanda ya kasa tara kasa da garwa goma. Sai suka shanya abinsu kewaye da sansanin. **33** Amma da suna cikin cin naman, tun ba su ma hadiye ba, sai Ubangiji ya husata sosai a kan jama'ar, ya buge su da annoba mai zafi. **34** Saboda haka aka kira wannan wuri Kibrot Hatta'awa, gama a can ne aka binne mutanen nan makwadaita. **35** Daga Kibrot Hatta'awa, mutane suka yi tafiyar zuwa Hazerot, a can suka sauko.

12 Miriyam da Haruna suka fara zargin Musa saboda matarsa'yar Kasar Kush da ya aura. **2** Suka ce, "Ubangiji ya yi magana ta wurin Musa ne kadai? Ashe, bai yi magana ta wurinmu mu ma ba?" Ubangiji kuwa ya ji wannan. **3** (Musa kuwa mutum

ne mai tawali'u kwarai, mafi tawali'u fiye da kowane ga ko mutanen da suke zama a can karfafa ne, ko mutum a duniya.) **4** Nan da nan Ubangiji ya ce wa raunannu, ko su kima ne, ko kuma suna da yawa. Musa, da Haruna da kuma Miriyam, “Ku fita ku **19** Wace irin kasa ce suke zama a ciki, Mai kyau ce, tafin Tentin Sujada, dukanku uku.” Sai dukansu uku ko mummuna? Wadanne irin birane ne suke zama suka tafi. **5** Sai Ubangiji ya sauko a cikin ginshikin a ciki? Suna da katanga, ko babu? **20** Yaya kasar giringe; ya tsaya a bakin kofar Tenti, ya kira Haruna da Miriyam. Sa'ad da su biyu suka gusa gaba, **6** ko babu? Ku yi iya kokarinku ku debo daga cikin sai ya ce, “Ku ji abin da zan fada, “Duk lokacin da albarkar kasar ku kawo.” (Lokacin farkon nunan akwai annabin Ubangiji a cikinku, nakan bayyana inabi ne.) **21** Saboda haka suka haura, suka binciki kaina gare shi cikin wahayi, in yi magana da shi kasar daga Hamadan Zin har zuwa Rehob, wajen cikin mafarkai. **7** Amma ba haka nake magana da Lebo Hamat. **22** Suka kuma haura ta Negeb, suka Musa bawana ba; na sa shi yā lura da dukan jama'ata iso Hebron, inda Ahiman, da Sheshai, da Talmai, Isra'il'a. **8** Da shi nake magana fuska da fuska, a fili zuriyar Anak, suke zama. (An gina Hebron da shekara kuma, ba a kacici-kacici ba; yakan ga siffar Ubangiji. bakwai kafin a gina Zowan a Masar.) **23** Da suka iso To, me ya sa ba ku ji tsoro ku yi magana a kan Kwarin Eshkol, sai suka yanko reshe guda na nonon bawana Musa ba?” **9** Sai fushin Ubangiji ya yi kuna inabi tare da'yā'yansa cunkus. Mutum biyu suka a kansu, ya kuma rabu da su. **10** Da giringen ya tashi dfauka shi rataye a sanda a kafadsru, suka hada daga bisa Tentin, sai ga Miriyam tsaye, kuturwa, fari tare da rumman da kuma baure. **24** Sai aka kira fat. Haruna kuwa ya juya wajenta ya ga ta kutur; wurin Kwarin Eshkol saboda nonon inabin da suka **11** sai Haruna ya ce wa Musa, “Ranka yā dade, ina yi cunkus, wanda Isra'ilawa suka yanko a wurin. rokonka kada ka hukunta mu, gama zunubin da **25** A karshen kwana arba'in sai suka komo daga muka yi, mun yi ne cikin wauta. **12** Kada ka sa ta bincicensu. **26** Suka dawo wurin Musa, da Haruna, zama kamar haifaffen mataccen jariri daga cikin da dukan jama'ar Isra'ilawa, a Kadesh, a Hamadan mahaifiya wanda rabin jikin rubabbe ne.” **13** Saboda Faran. A can suka ba da rahoton ga dukan taron haka sai Musa ya yi kuka ga Ubangiji ya ce, “Ya da yake wurin, suka kuma nuna musu amfanin Allah, ina rokonka ka warkar da ita!” **14** Sai Ubangiji **27** Suka ce wa Musa, “Mun je kasar da ka ya ce wa Musa, “Da a ce mahaffinta ne ya tofa aike mu, kasar tana Zub da madara da zuma! Ga mata miyau a fuskarta, ashe, ba za tā ji kunya har kuma amfaninta. **28** Amma fa mazaunan can din kwana bakwai ba? A fitar da ita bayan sansani kwana karfafa ne, an kuma kewaye biranen da manya-bakwai; bayan haka za a iya dawo da ita.” **15** Haka manyan katanga. Mun kuma ga zuriyar Anak a aka fitar da Miriyam bayan sansani kwana bakwai, mutane kuwa ba su ci gaba da tafiya ba sai da aka **29** Amalekawa suna zama a Negeb; Hittiyawa, dawo da ita. **16** Bayan haka sai mutane suka bar Yebusiyawa da kuma Amoriyawa, suna zama ne a Hazerot suka sauva a Hamadan Faran. kasar tudu. Kan'aniyawa kuma suna zama kusa da teku da kuma a bakin Urdun.” **30** Sai Kaleb ya sa mutane suka yi shiru a gabon Musa, sai ya ce, “Ya kamata mu tafi mu mallaki kasar, gama lalle za mu iya cinta.” **31** Amma sauran mutanen da suka je tare da shi, suka ce, “Ba za mu iya kara da mutanen nan ba; sun fi mu karfi.” **32** Sai suka yada labari marar kyau ga Isra'ilawa game da kasar da suka binciko. Suka ce, “Kasar da muka ratsa cikinta domin mu leki asirinta, tana cinye wadanda suke zama a cikinta. Dukan mutanen da muka gani a wurin, katti ne. **33** Mun ga Nefilimawa a can (zuriyar Anak sun fito ne daga Nefilim). Sai muka ga kanmu kamar fāra ne kawai, haka kuwa muke a gare su.”

13 Ubangiji ya ce wa Musa, **2** “Ka aiki wadansu mutane zuwa kasar Kan'ana, wadda nake ba Isra'ilawa. Daga kowace kabilia, ka aiki daya daga cikin shugabanninta.” **3** Saboda haka bisa ga umarnin Ubangiji, Musa ya aike su daga Hamadan Faran. Dukansu kuwa shugabanni ne na Isra'ilawa. **4** Shugabannin kuwa su ne, Shammuwa dan Zakkur, daga kabilan Ruben; **5** Shafat dan Hori, daga kabilan Simeyon; **6** Kaleb dan Yefunne, daga kabilan Yahuda; **7** Igal dan Yusuf, daga kabilan Issakar; **8** Hosheya dan Nun, daga kabilan Efraim; **9** daga kabilan Benyamin, Falti dan Rafu; **10** Gaddiyel dan Sodi, daga kabilan Zebulon; **11** Gaddi dan Susi, daga kabilan Manasse (wata kabilan Yusuf); **12** Ammiyel dan Gemalli, daga kabilan Dan; **13** Setur dan Mika'ilu, daga kabilan Asher; **14** Nabi dan Bofsi, daga kabilan Naftali; **15** Geyuwel dan Maki, daga kabilan Gad. **16** Wadannan su ne sunayen mutanen da Musa ya aika su binciki kasar. (Sai Musa ya ba Hosheya dan Nun, suna Yoshiwu.) **17** Sa'ad da Musa ya aike su domin su binciki Kan'ana ya ce, “Ku haura, ku ratsa ta Negeb har zuwa kasar tudu. **18** Ku ga yadda kasar take, ku

ga ko mutanen da suke zama a can karfafa ne, ko mutum a duniya.) **19** Wace irin kasa ce suke zama a ciki, Mai kyau ce, tafin Tentin Sujada, dukanku uku. **20** Yaya kasar giringe; ya tsaya a bakin kofar Tenti, ya kira Haruna da Miriyam. Sa'ad da su biyu suka gusa gaba, **21** Saboda haka suka haura, suka binciki kaina gare shi cikin wahayi, in yi magana da shi kasar daga Hamadan Zin har zuwa Rehob, wajen cikin mafarkai. **22** Suka kuma haura ta Negeb, suka Musa bawana ba; na sa shi yā lura da dukan jama'ata iso Hebron, inda Ahiman, da Sheshai, da Talmai, Isra'il'a. **23** Da suka iso To, me ya sa ba ku ji tsoro ku yi magana a kan Kwarin Eshkol, sai suka yanko reshe guda na nonon bawana Musa ba?” **24** Sai fushin Ubangiji ya yi kuna inabi tare da'yā'yansa cunkus. Mutum biyu suka a kansu, ya kuma rabu da su. **25** A karshen kwana arba'in sai suka komo daga muka yi, mun yi ne cikin wauta. **26** Suka dawo wurin Musa, da Haruna, zama kamar haifaffen mataccen jariri daga cikin da dukan jama'ar Isra'ilawa, a Kadesh, a Hamadan mahaifiya wanda rabin jikin rubabbe ne.” **27** Suka ce wa Musa, “Mun je kasar da ka ya ce wa Musa, “Da a ce mahaffinta ne ya tofa aike mu, kasar tana Zub da madara da zuma! Ga mata miyau a fuskarta, ashe, ba za tā ji kunya har kuma amfaninta. **28** Amma fa mazaunan can din kwana bakwai ba? A fitar da ita bayan sansani kwana karfafa ne, an kuma kewaye biranen da manya-bakwai; bayan haka za a iya dawo da ita.” **29** Suka ce wa Musa, “Ba za mu iya kara da mutanen nan ba; sun fi mu karfi.” **30** Sai suka yada labari marar kyau ga Isra'ilawa game da kasar da suka binciko. Suka ce, “Kasar da muka ratsa cikinta domin mu leki asirinta, tana cinye wadanda suke zama a cikinta. Dukan mutanen da muka gani a wurin, katti ne. **31** Amma sauran mutanen da suka je tare da shi, suka ce, “Ba za mu iya kara da mutanen nan ba; sun fi mu karfi.” **32** Sai suka yada labari marar kyau ga Isra'ilawa game da kasar da suka binciko. Suka ce, “Kasar da muka ratsa cikinta domin mu leki asirinta, tana cinye wadanda suke zama a cikinta. Dukan mutanen da muka gani a wurin, katti ne. **33** Mun ga Nefilimawa a can (zuriyar Anak sun fito ne daga Nefilim). Sai muka ga kanmu kamar fāra ne kawai, haka kuwa muke a gare su.” **34** A daren nan, sai dukan jama'ar suka tā da murya, suka yi kuka da karfi. **2** Dukan Isra'ilawa suka yi gunaguni a kan Musa da Haruna, dukan taron kuwa suka ce musu, “Da ma mun mutu a Masar! Ko kuma a wannan hamada ma! **3** Don me Ubangiji yana kawo mu wannan kasa yā bar mu kawai mu mutu da takobi? A kuma kwashe matanmu da'yā'yanmu ganimma. Ashe, bai fi mana mu koma Masar ba?” **4** Sai suka ce wa junansu, “Mu nada wa kanmu shugaba, mu koma Masar.” **5** Sai Musa

da Haruna suka fādi rubda ciki a gaban jama'ar al'umma za tā yi gunaguni a kaina? Na ji koke-koken Isra'ilawa da suka taru a can. 6 Yoshiwa dan Nun da wadannan Isra'ilawa masu gunaguni. 28 Saboda Kaleb dan Yefunne wadanda suke tare da masu leko haka ka gaya musu cewa, 'Muddin ina raye, in ji asirin kasar, suka yayyage tufafinsu 7 suka ce wa Ubangiji, zan yi muku daidai da abin da na ji kuke dukan taron Isra'ilawa, "Kasar da muka ratsa, muka fādi, kowanne a cikinku mai shekara ashirin ko fiye, kuma leki asirinta, tana da kyau sosai. 8 In Ubangiji ya ji dadinmu, zai kai mu kasan nan, kasar da take wanda aka kirga shi cikin kidaya, wanda kuma ya Zub da madara da zuma, yā kuwa ba mu ita. 9 Sai dai yi gunaguni a kaina, da zai shiga wannan kasa. 30 kada ku tayar wa Ubangiji. Kada kuma ku ji tsoron mutane kasar, domin za mu gama da su. Kāriyarsu Ba ko daya daga cikinku da zai shiga kasar da na ta gama, amma Ubangiji yana nan tare da mu. Kada daga hannu na rantse, za tā zama gidanku, sai dai kumai tsoronsu." 10 Amma taron jama'a suka ce za Kaleb dan Yefunne da Yoshiwa dan Nun. 31 Amma su jajife su da duwatsu. Sai daukakar Ubangiji ta game da'yā'yanku da kuka ce za a kwashe ganima, bayyana a Tentin Sujada ga dukan Isra'ilawa. 11 zan kawo su cikin kasar, su ji dadin Kasar wadda Ubangiji ya ce wa Musa, "Har yaushe mutanen nan kuka ki. 32 Amma ku, jikunanku za su fādi a wannan za su rena ni? Har yaushe za su ki gaskata da ni, duk hamada. 33 'Ya'yanku za su zama makiyaya a nan, da yawan mu'ujizan da nake yi a cikinsu? 12 Zan shekaru arba'in suna shan wahala domin rashin buge su duka da annoba, in hallaka su, amma zan amincinku, har sai mutum na karshe a cikinku ya mai da kai al'umma mai girma, da kuma karfi fiye da kwanta a hamada. 34 Shekaru arba'in, shekara daya su. 13 Sai Musa ya ce wa Ubangiji, "Ai, Masarawa za a madadi kwana daya cikin kwanakin arba'in da suji game da wannan! Da ikonka ka fitar da mutanen kuka dauka kuka leki asirin kasa, za ku sha wahala nan daga cikinsu. 14 Za su kuwa gaya wa mutanen saboda zunubanku, ku kuma san abin da ake nufi wannan kasa. Sun riga sun ji cewa kai, ya Ubangiji, da sa ni in yi gāba da ku." 35 Ni, Ubangiji na fādi, kana tare da wadannan mutanen, kuma cewa kai, ya zan kuwa aikata wadannan abubuwa a kan dukan Ubangiji, an gan ka fuska da fuska, cewa giringenka muguwar jama'an nan da suka hada kai, suka tayar ya tsaya bisansu, cewa kana tafiya a gabansu cikin mini. Za su sadu da Karshensu a wannan hamada; ginshikin giringe da rana, da ginshikin wuta kuma a nan za su mutu." 36 Saboda haka mutanen da dare. 15 In ka kashe dukan mutanen nan gaba Musa ya aika, su leko asirin kasar, wadanda suka daya, al'ummai da suka ji wannan labari game da komo, suka sa taron jama'a su yi gunaguni a kansa wadannan mutanen da suka kawo rahoto mai banrazana a kan kasar, kai za su ce, 16 'Ubangiji ya kāsa kai wadannan saboda sun kawo rahoto mai banrazana a kan kasar, fiale mai laifi, babu horo. Yana horin'ya'ya saboda 37 wadannan mutanen da suka kawo rahoto mai shi ya sa ya kashe su a hamada.' 17 "Yanzu bari kuwa mutu a gaban Ubangiji. 38 Daga cikin mutanen Ubangiji yā nuna ikonsa, kamar dai yadda ka furta. da suka leko asirin kasar, Yoshiwa dan Nun, da 18 'Ubangiji mai jinkiri fushi ne, mai yawan kauna, Kaleb dan Yefunne ne, kada suka rayu. 39 Da Musa mai gafarta zunubi da tawaye. Duk da haka ba ya ya gaya wa dukan Isra'ilawa wannan labari, sai suka fyale mai laifi, babu horo. Yana horin'ya'ya saboda yi bañin ciki kwarai. 40 Kashegari da sassafe suka zunubin iyayensu har tsara ta uku, da ta hudu.' 19 haura ta wajen kasa mai tudu suka ce, "Mun yi Bisa ga kaunarka mai girma, ka gafarta zunubin zunubi, za mu tafi inda Ubangiji ya yi alkawari." 41 mutanen nan, kamar dai yadda ka gafarta musu Amma Musa ya ce, "Don me kuke rashin biyayya daga lokacin da suka bar Masar har zuwa yanzu." 20 da umarnin Ubangiji? Wannan ba zai yiwu ba! 42 Ubangiji ya amsa ya ce, "Na gafarta musu, yadda Kada ku haura, domin Ubangiji, ba ya tare da ku. ka roka. 21 Duk da haka, muddin ina raye, kuma Magabtanku za su ci nasara a kanku, 43 gama muddin daukakar Ubangiji ta cika dukan duniya, Amalekawa da Kan'aniyawa za su kara da ku a can. 22 ko daya daga cikinsu da suka ga daukakata da Domin kun juya daga Ubangiji, ba zai kasance da mu'ujizai da na yi a Masar, da kuma a cikin hamada, ku ba, za a kuma karkashe ku da takobi." 44 Duk da suka ki yin mini biyayya, suka kuma gwada ni da haka, suka yi tsammani ba zai zama haka ba, sai har sau goma, 23 ba ko dayansu da zai gan kasar da suka haura ta wajen kasa mai tudu, Musa da akwatin na yi alkawari da rantsuwa zan ba wa kakanninsu. alkawarin Ubangiji dai ba su gusa daga sansanin ba. Ba ko daya da ya rena ni, da zai taba ganinta. 24 45 Sai Amalekawa da Kan'aniyawa mazaunauan kasar Amma domin Kaleb bawana ya kasance da ruhu tudu, suka gangaro suka auka musu, suka bubbuge dabam, ya kuma bi ni da zuciya daya, zan kai shi su suka kokkore su har Horma.

15 Ubangiji ya ce wa Musa, 2 "Ka yi magana da Isra'ilawa, ka ce musu, 'Bayan kun shiga kasar da nake ba ku a matsayin gida, 3 kuka yi hadayar da akan yi da wuta ga Ubangiji, daga cikin shanu, ko tumaki, abin kansi mai dasi ga Ubangiji, ko hadaya

ta konawa, ko hadayu don alkawura na musamman, suka aikata, kuma sun kawo wa Ubangiji hadayar da
 ko hadayar yardar rai, ko kuma hadaya ta biki, **4** sai akan yi da wuta da kuma hadaya don zunubi saboda
 shi wanda ya kawo hadayar yā miķa wa Ubangiji laifinsu. **26** Za a gafarta wa dukan jama'ar Isra'ilawa,
 hadaya ta gari mai laushi mai kyau, kashi daya bisa da bakin da suke zama a cikinsu, gama duk laifin da
 goma na efa wanda aka kwāba da kwalaba daya na aka yi da rashin sani, yakan shafi dukan mutane.
 mai. **5** Da kowane dan rago don hadaya ta konawa, **27** "Amma in mutum daya ne kadai ya yi laifi ba
 a shirya kwalaba daya na ruwan inabi, a matsayin da gangan ba, dole yā kawo akuya domin hadaya
 hadaya ta sha. **6** "In da rago ne za a miķa, to, sai a don zunubi. **28** Firist zai yi kafara a gabon Ubangiji
 shirya hadaya ta gari mai laushi, garin yā zama kashi saboda mutumin nan da ya aikata laifi ba da gangan
 biyu bisa goma na efa. A kwāba shi da kashi daya ba, in kuwa an yi kafara saboda shi, za a gafarta
 bisa uku na garwan mai, **7** da kashi daya bisa uku na masa. **29** Ka'ida dai za tā zama daya ga duk wanda
 garwan ruwan inabi, a matsayin hadaya ta sha. A ya yi laifi ba da gangan ba, ko shi dan kasa ne, ko
 miķa ta abin kanshi mai dadī ga Ubangiji. **8** "Sa'ad kuma bakon da yake zama a cikinku. **30** "Amma
 da kuka shirya rago don hadaya ta konawa saboda alkawari na musamman, ko hadaya ta salama ga
 alkawari na musamman, ko hadaya ta salama ga Ubangiji, **9** sai ku kawo hadaya ta gari tare da bijimi,
 kashi daya bisa uku na gari mai laushi kwābābē da mutum daga mutanensa, **31** gama ya rena maganar
 Ubangiji, ya kuma karya umarninsa. Tabbatacc ze a rabin garwan mai. **10** A kuma kawo rabin garwan
 ruwan inabi na hadaya ta sha. Za tā zama hadayar kashe wannan mutum, alhakinsa laifinsa kuwa yana
 da aka yi da wuta mai dadīn kanshi ga Ubangiji. **11** Haka za a yi da kowane bijimi, ko rago, ko dan rago,
 ko bunsuru. **12** Haka za a yi da kowannensu bisa Asabbaci. **32** Yayında Isra'ilawa suke ciki hamada,
 ga abin da aka shirya. **13** "Duk wanda yake dan shi a gidan waķafi don ba su riga sun san abin da za
 kasa, ta haka ne dole zai aikata wadannan abubuwa a yi da shi ba tukuna. **33** Sai Ubangiji ya ce wa Musa,
 sa'ad da ya kawo hadaya da akan yi da wuta mai "Dole mutumin yā mutu. Dole dukan taron su jajjefe
 dadīn kanshi ga Ubangiji. **14** Idan bakon da yake shi a bayan sansani." **34** Saboda haka taron suka
 bakunci a cikinku, ko kowane ne da yake tare da dauke shi zuwa bayan sansani, suka kuma jajjefe
 ku a dukan zamananku, yana so yā ba da hadayar shi har ya mutu, yadda Ubangiji ya umarci Musa.
 da akan yi da wuta don a yi kanshi mai dadī ga **35** Ubangiji ya ce wa Musa, **36** "Ka yi magana da
 Ubangiji, dole yā yi kamar yadda kuke yi. **15** Ka'ida Isra'ilawa, ka ce musu, 'A dukan tsararraki masu
 daya ce ga jama'a da kuma bakin da suke zama a zuwa, za ku sa tuntaye a gefen rigunarku, su sa zare
 cikinku, wannan za tā zama dawwammamiyar farilla mai ruwan shudi a bisan kowane tuntu. **37** Tuntayen
 a dukan tsararraki masu zuwa. Da ku, da bakī, za su zama muku abin dubawa don ku riķa tunawa
 ku zama daya a gabon Ubangiji. **16** Doka daya da da dukan umarnan Ubangiji, don kada ku bi son
 ka'ida daya za a yi aiki da ita a kan ku da kuma zuciyarku, da šā' awar idanunku yadda kuka taba yi.
 bakin da suke zama a cikinku." **17** Ubangiji ya ce wa **38** "Ka yi magana da Isra'ilawa, ka ce musu, 'A
 Musa, **18** "Ka yi magana da Isra'ilawa, ka ce musu, 'A dukan tsararraki masu zuwa, za ku sa tuntaye a gefen rigunarku, su sa zare
 'Sa'ad da kuka shiga kasar da ina kai ku, **19** kuka ci abincin kasar, ku miķa wani sashe na amfarin
 kasar a matsayin hadaya ga Ubangiji. **20** Ku kawo
 waina daga nunan fari na barzajjen hatsinku, ku
 kuma miķa shi a matsayin hadaya daga masussuka.
21 A duk tsararraki masu zuwa, za ku miķa warman
 hadaya daga nunan fari na barzajjen hatsinku ga
 Ubangiji. **22** "To, in ku a matsayin jama'a, da gangan
 kuka ki kiyaye wadannan ka'idodi da Ubangiji ya
 ba wa Musa ba, **23** ko wani daga cikin umarnan da
 Ubangiji ya ba ku ta wurinsa, daga ranar da Ubangiji
 ya ba da su, har zuwa tsararraki masu zuwa, **24** in
 kuwa aka yi haka ba da gangan ba, kuma da rashin
 sani, sai duk jama'a su miķa dan bijimi don hadaya
 ta konawa mai dadīn kanshi ga Ubangiji, tare da
 kayyadadden hadaya ta gari, da hadaya ta sha, da
 kuma bunsuru na hadaya don zunubi. **25** Firist kuwa
 zai yi kafara domin dukan jama'ar Isra'ilawa, za
 a kuma gafarta musu, gama ba da gangan ba ne

16 Kora dan Izhar, wanda yake Balawe ne daga
 dangan Kohatawa, wata rana ya nemi Datun da
 Abiram'ya yan Eliyab, da On dan Felet duktansu daga
 kabilar Ruben, suka hada kai **2** suka tayar wa Musa.
 Sai suka nemi goyon bayan sanannun shugabannin
 Isra'ilawa da aka nadā a majalisa su guda 250, **3** tare
 kuwa suka zo wurin Musa da Haruna, suka ce musu,
 "Kun wuce gona da iri! Dukan jama'an nan masu
 tsarki ne, kowannensu, Ubangiji kuma yana tare
 da su. Me ya sa kuke daukan kanku fiye da taron
 jama'ar Ubangiji?" **4** Da Musa ya ji haka, sai ya fāsi
 rubda ciki ya yi addu'a **5** Sai ya ce wa Kora da dukan
 wadannan da suke tare shi, "Da safe, Ubangiji zai
 nuna wane ne yake nasa, da kuma wane ne yake
 da tsarki. Zai kuma sa mutumin yā zo kusa da shi.
 Mutumin da ya zaba kuwa zai sa yā zo kusa da shi. **6**
 Kai Kora da kungiyarka, gobe, za ku dauki farantai,

7 ku zuba wuta a ciki, ku kuma zuba musu turaren 29 In wadannan mutane sun mutu kamar yadda wuta a gabon Ubangiji. Sa'an nan wanda Ubangiji ya mutane suke mutuwa, in abin da yakan sami kowa zaba a tsakaninmu sh ne mai tsarki. Ku Lawiyawa ku ne kuka wuce gona da iri!" 8 Musa ya kuma ce wa Kora, "Yanzu ku saurara, ku Lawiyawal 9 Ashe, bai ishe ku ba, cewa Allah na Isra'ilala, ya kebe ku daga sauran jama'ar Isra'ilawa, ya kuma kawo ku kusa da shi don ku yi aiki a tabanakul na Ubangiji, ku kuma tsaya a gaba jama'a don ku yi musu aiki? 10 Ya kawo ku da kuma dukan'yan'uwanaku Lawiyawa kusa da shi, amma yanzu kuna kofari ku karbi aikin firist. 11 Kai da fungiyarka kun hada kai kuna yi wa Haruna gunaguni, amma wane ne Haruna? A zahiri tawaye ne kuke wa Ubangiji." 12 Sai Musa ya aika a kira Datan da Abiram, 'ya'yan Eliyab maza, amma suka ce, "Ba za mu zo ba! 13 Bai isa ba ne 250 da suke miķa hadaya da turare. 36 Ubangiji ya mu? Yanzu kuma so kake ka mai da kanka sarki a ce wa Musa, 37 "Ka gaya wa Eleyazar dan Haruna, bisanmu? 14 Ban da haka ma, ai, ba ka riga ka kai firist, yă kawar da farantan kona turare daga wurin mu 250 da suke miķa hadaya da turare. 36 Ubangiji ya kasar mai Zub da madara da zuma ba, ba ka ba da wutara fito a cikin zuriyar Haruna ba, yă zo don mu gădon filaye da gonakin annabi ba, yanzu kuma gama farantan tsarkakakku ne, 38 gama an yi amfani kana so ka rude mu. Mun ki, ba za mun zo ba!" 15 da farantan don miķa mini turare. Sai ka dauki Sai Musa ya husata Kwarai, ya ce wa Ubangiji, "Kada farantan mutanen da suka yi zunubin da ya jowo ka karbi hadayarsu. Ban kwace wani jakinsu ba, ban 250 da suke miķa hadaya da turare. 36 Ubangiji ya kuma miķa su a gabon Ubangiji. Kai da Haruna za ku umarce shi, ta wurin Musa. Wannan ya zama abin miķa farantanku, ku ma." 18 Sai kowane mutum tuni ga Isra'ilawa domin kada wani da ba firist ba, ya dauki farantinsa, ya sa wuta da kuma turare a bai kuwa fito a cikin zuriyar Haruna ba, yă zo don ciki, suka tsaya da Musa da Haruna a kofar Tentin yă kona turare a gabon Ubangiji, domin kada yă Sujada. 19 Sa'ad da Kora ya tara mabiyansa don zama kamar Kora da mabiyansa. 41 Kashegari dukan su yi hamayya da Musa da Haruna a kofar Tentin taron Isra'ilawa suka yi gunaguni a kan Musa da Sujada, sai daukakar Ubangiji ta bayyana ga dukan Haruna suka ce, "Kun kashe mutanen Ubangiji." 42 taron. 20 Ubangiji ya ce wa Musa da Haruna, 21 "Ku Bayan haka, sai dukan jama'a suka taru domin su ware kanku daga taron nan don in gama da su nan nuna rashin yardsansu da abin da suke zato Musa take." 22 Amma Musa da Haruna suka fădi rubda ciki da Haruna ne suka aikata. Da suka fuskanci Tentin suka tă da murya suka ce, "Ya Allah, Allahn ruhohin Sujada, nam take sai girgije ya rufe shi, daukaka dukan'yan adam, za ka husata da dukan taron ne, Ubangiji kuwa ta bayyana. 43 Sai Musa da Haruna bayan mutum daya ne ya yi zunubi?" 23 Sai Ubangiji suka je gabon Tentin Sujada, 44 Ubangiji kuma ya ce ya ce wa Musa, 24 "Fada wa taron cewa, 'Ku nisanci wa Musa, 45 "Ku nisanci wannan taro, gama yanzu tentin Kora, da na Datan, da na Abiram.'" 25 Musa nan zan hallaka su." Sai Musa da Haruna suka fădi ya tashi ya tafi wurin Daton da Abiram, dattawan rubda ciki. 46 Sai Musa ya ce wa Haruna, "Ka dauki Isra'ilawa kuwa suka bi shi. 26 Ya gargade taron farantinka ka sa turare a ciki, da wuta daga bagade, ya ce, "Ku kaurace wa tentin wadannan mugayen ka yi maza ka tafi wajen taron, ka yi kafara domininsu. mutane! Kada ku taba kome da yake nasu, domin Gama fushin Ubangiji ya riga ya sauks; an kuma fara kada a shafe ku saboda zunubansu." 27 Sai suka annoba." 47 Saboda haka Haruna ya yi kamar yadda tashi daga inda tentin Kora, da Datan, da Abiram Musa ya fada, ya ruga a guje zuwa tsakiyar taron. An suke. Daton da Abiram kuwa suka fita suna tsaye riga an fara annobar a cikin mutane, amma Haruna tare da matansu da'yansu da'yan kananansu a ya miķa turaren ya kuma yi kafara domininsu. 48 Ya kofar tentinsu. 28 Sai Musa ya ce musu, "Da haka tsaya tsakanin matattu da masu rai, annobar kuwa za ku san cewa Ubangiji ne ya aiko ni, in yi dukan ta tsaya. 49 Amma mutane 14,700 ne suka mutu a wadannan abubuwa, ba da nufin kaina na yi su ba. annobar, ban da wadanda suka mutu a sanadin Kora.

50 Sai Haruna ya komo wurin Musa a kofar Tentin Sujada, gama annobar ta kare.

17 Ubangiji ya ce wa Musa, **2** “Ka yi magana da Isra'ilawa, ka kuma karbi sanduna goma sha biyu daga wurinsu, sonda guda daga kowane shugaban gidan kakanninsu. Ka rubuta sunan kowa a sandansa. **3** A kan sandan Lawi kuwa ka rubuta sunan Haruna, gama dole a sami sonda daya saboda shugaban gidan kakanninsu. **4** Ka ajiye su a Tentin Sujada, a gaba akwatin Alkawari, inda zan sadu da kai. **5** Sandan mutumin da na zaba zai yi toho, da haka zan raba kaina da gunagunin da Isra'ilawa suke yi.” **6** Saboda haka Musa ya yi magana da Isra'ilawa, sai shugabanninsu suka ba shi sanduna goma sha biyu, sonda daya don shugaba, bisa ga gidajen kakanninsu, sandan Haruna kuma yana a cikinsu. **7** Sai Musa ya ajiye sandunan a gabon Ubangiji a cikin Tentin Sujada. **8** Kashegari da Musa ya shiga cikin Tentin Sujada sai ga sandan Haruna na gidan Lawiyawa ya yi toho, ya yi furanni, ya kuma yi'ya'yan almon. **9** Sai Musa ya fitar wa dukan Isra'ilawa dukan sandunan da suke daga gabon Ubangiji. Suka duba, kowa kuma ya dauki sandansa. **10** Ubangiji ya ce wa Musa, “Ka mayar da sandan Haruna a akwatin Alkawari, don a ajiye shi alama ga masu tawaye. Wannan zai kawo karshen gunaguninsu a kaina, domin kada su mutu.” **11** Musa kuwa ya aikata kamar dai yadda Ubangiji ya umarce shi. **12** Sai Isra'ilawa suka ce wa Musa, “To, ai in haka ne, mun kare ke nan! **13** Idan an ce duk wanda ya zo kusa da tabanakul na Ubangiji zai mutu, ai rayuwarmu kamar mun mutu ke nan.”

18 Ubangiji ya ce wa Haruna, “Kai da'ya'yanka, da kuma iyalin mahaifinka za ku dauki hakkin abin da ya shafi Tentin Sujada, kai da'ya'yanka kadai za ku dauki hakkin aikinku wanda ya shafi firistoci. **2** Ka kawo'yan'uwanka Lawiyawa daga kabilar kakanka tare da kai, don su taimake ka sa'ad da kai da'ya'yanka kuke hidima a gabon Tentin Sujada. **3** Za su kasance a karkashinka, su ne kuma za su yi dukan hidima ta Tenti, amma kada su je kusa da kayayyakin wuri mai tsarki, ko bagade, in ba haka ba, da kai da su, za ku mutu. **4** Za su hada hannu tare da kai su dauki nauyin lura da Tentin Sujada, dukan ayyuka a Tenti, ba kuma wanda zai zo kusa da inda kake. **5** “Kai ne za ka dauki nauyin lura da wuri mai tsarki da bagade, domin kada fushi yā sāke fāda a kan Isra'ilawa. **6** Ni da kaina na zabo'yan'uwanka Lawiyawa daga cikin Isra'ilawa a matsayin kyauta a gare ku, kefa'bū don Ubangiji, domin su yi hidima a Tentin Sujada. **7** Amma kai ne kadai da'ya'yanka za ku yi aiki a matsayin firistoci game da kowane abu a Tentin Sujada da kuma bayan labule. Ina ba ka aikin firist, yā zama naka. Duk wani kuma da ya zo kusa da wuri mai tsarki, dole a kashe shi.” **8** Sai Ubangiji

ya ce wa Haruna, “Na ba ka aikin lura da hadayun da za a miķa mini, dukan tsarkakan hadayun da Isra'ilawa suka ba ni, na ba ka su su zama rabonka da na'ya'yanka har abada. **9** Kai za ka riķe sashe mafi tsarki na hadayun da suka ragu daga wuta. Daga dukan kyautai mafi tsarki na hadayun da suka miķa mini, ko ta gari, ko don zunubi, ko kuma don laifi, wannan kashi naka ne da'ya'yanka. **10** Ku ci shi a matsayin abu mafi tsarki; kowane namiji zai ci. Dole ku dauke shi da tsarki. **11** “Har yanzu kuma duk abin da aka kebe daga kyautai na dukan hadayun kadawa na Isra'ilawa naka ne. Na ba da wannan gare ka da'ya'yanka maza da mata, a kowane lokaci. Kowa da yake da tsarki a gidanka zai iya ci. **12** “Na ba ka duk man zaitun mafi kyau, da ruwan inabi mafi kyau duka, da hatsi mafi kyau duka na nunan farinsu da suke bayarwa ga Ubangiji. **13** Dukan nunan fari na kasar da suke kawo wa Ubangiji, zai zama naka. Kowa da yake da tsarki a gidanka zai iya ci. **14** “Kome a Isra'ilila da aka kebe wa Ubangiji, zai zama naka. **15** Kowane haihuwar fari, ta mutum, ko ta dabba da suka miķa wa Ubangiji, naka ne. Amma ka fanshi kowace haihuwar fari ta mutum, ko ta dabbar da take haram. **16** Sa'ad da suke wata daya da haihuwa, dole a fanshe su a bakin shekel biyar-biyar, bisa ga ma'aunin shekel na tsattsarkan wuri da ake amfani da shi, wanda nauyinsa ya kai gera ashirin. **17** “Amma kada ka fanshe dan fari na saniya, tunkiya, ko akuya; gama suna da tsarki. Ka yayyafa jininsu a bisan bagade, ka kuma kone kitsensu kamar hadayar da ka yi da wuta, mai dadin kanshi ga Ubangiji. **18** Namansu zai zama naka, haka ma kirji na kadawa da cinyar dama za su zama naka. **19** Kome da aka kebe daga tsarkakakkdu hadayun da Isra'ilawa suka miķa wa Ubangiji, na ba ka, da kai da'ya'yanka maza da mata a matsayin zaunanne rabo. Wannan madawwamin alkawarin gishiri ne a gabon Ubangiji dominka da zuriyarka.” **20** Ubangiji ya ce wa Haruna, “Ba ka da gādo a kasarsu, ba kuwa za ka sami rabo daga cikinsu ba; ni ne rabonka da gādonka a cikin Isra'ilawa. **21** “Na ba wa Lawiyawa dukan zakka na Isra'ilawa a matsayin gādonsu, saboda aikin da suke yi yayinda suke hidima a Tentin Sujada. **22** Daga yanzu zuwa gaba, kada Isra'ilawa su yi kusa da Tentin Sujada, in ba haka ba kuwa su sha hukuncin zunubinsu, su kuma mutu. **23** Lawiyawa ne za su yi aikin Tentin Sujada, su kuma dauki nauyin kowane laifin da aka aikata a wurin. Wannan za tā zama dawwammamiyar farilla ce daga yanzu har tsararraki masu zuwa. Ba za su sami gādo a cikin Isra'ilawa ba. **24** A maimako haka, na ba wa Lawiyawa zakka da Isra'ilawa suka kawo domin hadaya ga Ubangiji, a matsayin gādonsu. Shi ya sa ne ce game da su, ‘Ba su da gādo a cikin Isra'ilawa.’” **25** Ubangiji ya ce wa Musa, **26** “Ka yi wa Lawiyawa magana, ka ce musu, ‘Sa'ad da kuka karbi zakka

daga Isra'ilawa da na ba ku gādo, dole ku miķa kashi ya shiga tentin, kuma duk wanda yake cikinsa, za daya bisa goma na wannan zakka a matsayin hadaya su zama da kazanta har kwana bakwai, **15** kuma ga Ubangiji. **27** Za a lissafta hadayarku kamar hatsin kowane abin da ake zuba kaya, wanda ba shi da da aka sussuka daga masussuka, ko ruwan inabi murfi a kansa, zai zama da kazanta. **16** "Wanda duk daga wurin matsewar inabi. **28** Ta haka zu ku miķa yake a fili, ya kuma taba gawa wanda aka kashe da hadaya ga Ubangiji daga cikin dukan zakkar da kuka takobi, ko wanda ya muttu mutuwarr Allah, ko kashin karba daga wurin Isra'ilawa. Daga wadannan zakka mutum, ko kabari, zai kazantu har bakwai. **17** "Ga kuwa dole ku ba Haruna firist rabon Ubangiji. **29** Dole ku miķa wa Ubangiji rabo mafi kyau da kuma sashi mafi tsarki na kowane abin da aka ba ku." **30** "Ka fada wa Lawiyawa cewa, 'Sa'ad da kuka miķa sashi mafi kyau, za a lissafta shi a matsayin abin da ya fito daga masussuka, ko wurin matsewar ruwan inabi ne. **31** Da kai da gidanka, za ku iya cin abin da ya rage a ko'ina, gama ladan aikinku ne a Tentin Sujada. **32** Ta wurin miķa masa sashi mafi kyau, ba za ku zama masu laifi a wannan batu ba; ta haka ba za ku kazantar da tsarkakakkun hadayu na Isra'ilawa ba, ba kuwa za ku mutu ba."

19 Ubangiji ya ce wa Musa da Haruna, **2** "Wannan ita ce ka'ida wadda Ubangiji ya umarta. Fada wa Isra'ilawa su kawo maka jan karsana marar lahani, ko marar aibi wadda ba a taba sa ta tā yi noma ba. **3** Ka ba wa Eleyazar firist; a kuma kai ta bayan sansani, a yanka a gaban Eleyazar. **4** Sa'an nan Eleyazar firist zai diba jininta a yatsarsa, yā yayyafa sau bakwai wajen gaban Tentin Sujada. **5** Sa'an nan a kone dukan karsanar, hadē da fatarta, naman, jinin da kayan cikin, yayında Eleyazar yake kallo. **6** Firist zai dauki itacen al'ul, da hizzob, da jan ulu, yā jefa su a kan karsanar da ake konewa. **7** Bayan haka, dole firist yā wanke rigunarsa, yā kuma yi wanka. Sa'an nan zai iya shiga cikin sansani, amma zai kasance da kazanta har yamma. **8** Dole mutumin da ya kone ta yā wanke rigunarsa, yā kuma yi wanka, shi ma zai kasance da kazanta har yamma. **9** "Mutumin da yake da tsarki, zai tara tokar karsanar, yā sa ta a wurin da yake da tsabta a bayan sansani. Jama'ar Isra'ilawa ne za su adana shi don amfani a ruwan tsabtaccewa; wannan domin tsarkakewa ne daga zunubi. **10** Dole mutumin da ya tara tokar karsanar yā wanke rigunarsa, zai kuwa kasance da kazanta har yamma. Wannan za tā zama dawwammamiiyar farilla ta har abada ga Isra'ilawa, da kuma bakiñ da suke zama a cikinsu. **11** "Duk wanda ya taba gawa, zai kasance da kazanta har kwana bakwai. **12** Dole yā tsarkake kansa da ruwa a rana ta uku, da kuma a rana ta bakwai; sa'an nan zai zama da tsarki. Amma in bai tsarkake kansa a rana ta uku da kuma a rana ta bakwai ba, ba zai kasance da tsarki ba. **13** Duk wanda ya taba gawar wani, bai kuma tsarkake kansa ba, ya kazantar da tabanakul na Ubangiji ke nan. Dole a ware wannan mutum daga cikin Isra'ilawa. Gama ba a yayyafa ruwan tsabtaccewa a kansa ba; ya kazantu, ya kasance da kazanta ke nan. **14** "Ga ka'idar da za a bi in mutum ya mutu a cikin tenti. Duk wanda

ya shiga tentin, kuma duk wanda yake cikinsa, za su zama da kazanta har kwana bakwai, **15** kuma ga Ubangiji. **27** Za a lissafta hadayarku kamar hatsin kowane abin da ake zuba kaya, wanda ba shi da da aka sussuka daga masussuka, ko ruwan inabi murfi a kansa, zai zama da kazanta. **16** "Wanda duk daga wurin matsewar inabi. **28** Ta haka zu ku miķa yake a fili, ya kuma taba gawa wanda aka kashe da hadaya ga Ubangiji daga cikin dukan zakkar da kuka takobi, ko wanda ya muttu mutuwarr Allah, ko kashin karba daga wurin Isra'ilawa. Daga wadannan zakka mutum, ko kabari, zai kazantu har bakwai. **17** "Ga kuwa dole ku ba Haruna firist rabon Ubangiji. **29** Dole ku miķa wa Ubangiji rabo mafi kyau da kuma sashi mafi tsarki na kowane abin da aka ba ku." **30** "Ka fada wa Lawiyawa cewa, 'Sa'ad da kuka miķa sashi mafi kyau, za a lissafta shi a matsayin abin da ya fito daga masussuka, ko wurin matsewar ruwan inabi ne. **31** Da kai da gidanka, za ku iya cin abin da ya rage a ko'ina, gama ladan aikinku ne a Tentin Sujada. **32** Ta wurin miķa masa sashi mafi kyau, ba za ku zama masu laifi a wannan batu ba; ta haka ba za ku kazantar da tsarkakakkun hadayu na Isra'ilawa ba, ba kuwa za ku mutu ba."

19 Ubangiji ya ce wa Musa da Haruna, **2** "Wannan ita ce ka'ida wadda Ubangiji ya umarta. Fada wa Isra'ilawa su kawo maka jan karsana marar lahani, ko marar aibi wadda ba a taba sa ta tā yi noma ba. **3** Ka ba wa Eleyazar firist; a kuma kai ta bayan sansani, a yanka a gaban Eleyazar. **4** Sa'an nan Eleyazar firist zai diba jininta a yatsarsa, yā yayyafa sau bakwai wajen gaban Tentin Sujada. **5** Sa'an nan a kone dukan karsanar, hadē da fatarta, naman, jinin da kayan cikin, yayında Eleyazar yake kallo. **6** Firist zai dauki itacen al'ul, da hizzob, da jan ulu, yā jefa su a kan karsanar da ake konewa. **7** Bayan haka, dole firist yā wanke rigunarsa, yā kuma yi wanka. Sa'an nan zai iya shiga cikin sansani, amma zai kasance da kazanta har yamma. **8** Dole mutumin da ya kone ta yā wanke rigunarsa, yā kuma yi wanka, shi ma zai kasance da kazanta har yamma. **9** "Mutumin da yake da tsarki, zai tara tokar karsanar, yā sa ta a wurin da yake da tsabta a bayan sansani. Jama'ar Isra'ilawa ne za su adana shi don amfani a ruwan tsabtaccewa; wannan domin tsarkakewa ne daga zunubi. **10** Dole mutumin da ya tara tokar karsanar yā wanke rigunarsa, zai kuwa kasance da kazanta har yamma. Wannan za tā zama dawwammamiiyar farilla ta har abada ga Isra'ilawa, da kuma bakiñ da suke zama a cikinsu. **11** "Duk wanda ya taba gawa, zai kasance da kazanta har kwana bakwai. **12** Dole yā tsarkake kansa da ruwa a rana ta uku, da kuma a rana ta bakwai; sa'an nan zai zama da tsarki. Amma in bai tsarkake kansa a rana ta uku da kuma a rana ta bakwai ba, ba zai kasance da tsarki ba. **13** Duk wanda ya taba gawar wani, bai kuma tsarkake kansa ba, ya kazantar da tabanakul na Ubangiji ke nan. Dole a ware wannan mutum daga cikin Isra'ilawa. Gama ba a yayyafa ruwan tsabtaccewa a kansa ba; ya kazantu, ya kasance da kazanta ke nan. **14** "Ga ka'idar da za a bi in mutum ya mutu a cikin tenti. Duk wanda

20 A watan fari, dukan jama'ar Isra'ilawa suka iso Hamadan Zin. Suka sauka a Kadesh. A nan ne Miriyam ta mutu, aka kuma bizne ta. **2** Sai aka rasa ruwa da jama'a za su sha, mutane suka taru, suka tayar wa Musa da Haruna. **3** Suka yi gunaguni wa Musa suka ce, "Da ma mun mutu sa'ad da'yan'wanmu suka mutu a gaban Ubangiji! **4** Don me ka kawo jama'ar Ubangiji a wannan hamada, don mu da dabbabinmu mu mutu a nan ke nan? **5** Don me ka fitar da mu daga Masar zuwa wannan banzan wuri, inda babu hatsi ko baure, inabi ko rumman. Kuma babu ruwan da za a sha?" **6** Sai Musa da Haruna suka tashi daga taron, suka tafi kofar Tentin Sujada, suka fādi rubda ciki, sai daukakar Ubangiji ta bayyana musu. **7** Ubangiji ya ce wa Musa, **8** "Ka dauki sandanka, kai da Haruna, dan'uwanka, ku tara jama'a, ku yi magana da dutsen a gabansu ya ba da ruwan da yake cikinsa. Za ka sa ruwa ya buññugo musu daga dutsen. Ta haka za ka ba taron jama'a da garkunansu ruwan sha." **9** Sai Musa ya je ya dauki sandan kamar yadda Ubangiji ya umarce shi. **10** Shi da Haruna, suka tara jama'a a gaban dutsen, Musa ya ce musu, "Ku saurara, ku'yan tawaye, dole mu kawo muku ruwa daga wannan dutse?" **11** Sai Musa ya daga hannu, ya bugi dutsen sau biyu da

sandansa. Ruwa kuwa ya yi ta kwararowa, jama'a da daga Dutsen Hor ta hanya zuwa Jan Teku, don su dabbobinsu suka sha. **12** Amma Ubangiji ya ce wa kauce wa Edom. Amma mutane suka rasa hakuri Musa da Haruna. "Tun da yake ba ku gaskata ni ba, a hanya; **5** suka yi wa Allah da Musa gunaguni, ba ku kuwa d kaumaka ni a idon Isra'ilawa ba, to, ba za suka ce, "Me ya sa kuka fitar da mu daga Masar, ku kai taron jama'an nan a kasar da na ba su ba." **13** kuka kawo mu mu mutu a wannan hamada? Babu Wadannan su ne ruwan Meriba, inda Isra'ilawa suka abinci! Babu ruwa! Mu dai mun gaji da wannan yi wa Ubangiji gunaguni, inda kuma ya nuna kansa abinci marar amfani!" **6** Sai Ubangiji ya aiko da mai tsarki a cikinsu. **14** Musa ya aiki manzanni daga macizai masu dafin a cikinsu, suka sassari mutane, Kadesh zuwa wurin sarkin Edom cewa, "Ga abin da Isra'ilawa masu yawa kuwa suka mutu. **7** Mutanen dan'uwanka Isra'il ya ce ka san duk irin wahalolin suka zo wurin Musa, suka ce, "Mun yi zunubi, da da ya same mu. **15** Kakanninmu sun gangaro zuwa muka yi wa Ubangiji da kai gunaguni. Ka yi addu'a Masar, muka zauna can shekaru da yawa. Massarawa don Ubangiji yă dauke mana macizan nan." Saboda suka wulakanta mu, da kuma kakanninmu, **16** amma haka Musa ya yi addu'a domin mutane. **8** Ubangiji da muka yi kuka a gaban Ubangiji, ya kuwa ji mu, sai ya ce wa Musa, "Ka kera siffar macijin ka rataye shi ya aiko mala'ika, ya fitar da mu daga Masar. "Yanzu a bisa doguwar sanda; kowa da macijin ya sare shi, ga mu a Kadesh, garin da yake kan iyakar yankinka. idan ya dubi macijin nan da ka rataye, zai rayu." **9** **17** Muna rokonka, ka yarda mana mu bi ta kasarka. Saboda haka Musa ya kera macijin tagullu, ya kuma Ba za mu bi ta wani fili, ko gonar inabi ba, ko mu sha rataye shi bisa doguwar sanda. Sa'an nan duk wanda ruwa daga wata rijiya ba. Za mu bi ta babban hanyar macijin ya sare shi, ya kuma dubi macijin tagullar, sarki, ba kuwa za mu kauce dama, ko hagu ba, har zai warke. **10** Isra'ilawa suka kama hanya, suka yi mu wuce yankinka." **18** Amma Edom ya amsa ya sansani a Obot. **11** Sai suka tashi daga Obot, suka yi ce, "Ba za ku bi ta nan ba; in kuka kuskura, za mu sansani a Iye Abarim a hamadar da take fuskantar fito, mu yake ku da takobi." **19** Sai Isra'ilawa suka Mowab, wajen fitowar rana. **12** Daga nan kuma amsa, suka ce, "Za mu bi ta babbar hanya, in mu, suka ci gaba, suka yi sansani a Kwarin Zered. **13** ko dabbobinmu suka sha ruwanku, za mu biya. Mu Suka tashi daga nan, suka sauksa kusa da Arnon dai muna so mu wuce ne kawai." **20** Sai mutanen wanda yake a hamadar da ta mike zuwa iyakar Edom suka sâke amsa suka ce, "Ba za ku bi nan ba Amoriyawa. Arnon shi ne iyakar Mowab, wanda yake dai." Sai Edom ya fito da runduna mai karfi da yawa tsakanin Mowab da Amoriyawa. **14** Shi ya sa Littafin gaske a kan Isra'il. **21** Da yake Edom suka ki su Yakoñin Ubangiji ya ce, "Waheb ta cikin yankin Sufa, bar su su ratsa yankinsu, sai Isra'il suka juya suka da kwaruruka na tuddan Arnon, **15** da gangaren janye daga gare su. **22** Dukan Jama'ar Isra'ilawa suka kwaruruka, wanda ya nausa zuwa garin Ar, ya kuma tashi daga Kadesh, suka zo Dutsen Hor. **23** A Dutsen dangana da kan iyakar Mowab." **16** Daga can, suka Hor, kusa da iyakar Edom, Ubangiji ya ce wa Musa gangara zuwa Beyer, wato, rijiyan da Ubangiji ya da Haruna, **24** "Haruna zai rasu. Ba zai shiga kasar ce wa Musa, "Ka tattara mutane duka, zan kuwa da na ba Isra'ilawa ba, domin ku biyu, kun ki ku bi ba su ruwa." **17** Sai Isra'ilawa suka rera wannan umarnina a ruwan Meriba. **25** Ka kawo Haruna da waka, "Ki buñbugo da ruwa, Ke rijiya! Rera wa ña dansa Eleyazar, ka kai su a bisan Dutsen Hor. **26** game da ita, **18** game da rijiyan da'y'an sarki suka Ka tube taguwar Haruna ka sa wa dansa Eleyazar, haka, rijiyan da manyan mutane masu sandungan gama Haruna zai rasu a can." **27** Musa ya yi yadda sarauta suka nuna da sandunansu." Sa'an nan suka Ubangiji ya umarta. Suka hau Dutsen Hor a idon tashi daga hamadar, suka tafi Mattana, **19** daga dukan jama'a. **28** Musa ya tube taguwar Haruna, ya kuma sa wa Eleyazar dan Haruna. Nan kuwa Haruna ya mutu a bisa dutsen. Sa'an nan Musa da Eleyazar suka sauksa daga dutsen, **29** sa'ad da dukan jama'a kuwa suka ji cewa Haruna ya mutu, sai dukan gidan Isra'il suka yi makoki dominisa har kwana talatin.

21 Sa'ad da sarkin Arad, mutumin Kan'ana, wanda yake zaune a Negeb, da ya ji cewa Isra'il ya yana zuwa ta hanyar Atarim, sai ya fito, yă yaki Isra'ilawa, yă kuma kama wadansunsu. **2** Sai Isra'il suka yi alkawari wa Ubangiji suka ce, "In ka ba da wadannan mutane a hannunmu, za mu hallaka dukan garuruwansu kaf." **3** Ubangiji kuwa ya saurari kukan Isra'il, ya kuma ba da Kan'aniyawa a gare su. Suka hallaka su da biranensu kaf; saboda haka aka sa wa wurin suna Horma. **4** Suka kama hanya

daga Dutsen Hor ta hanya zuwa Jan Teku, don su dabbobinsu suka sha. **12** Amma Ubangiji ya ce wa kauce wa Edom. Amma mutane suka rasa hakuri Musa da Haruna. "Tun da yake ba ku gaskata ni ba, a hanya; **5** suka yi wa Allah da Musa gunaguni, ba ku kuwa d kaumaka ni a idon Isra'ilawa ba, to, ba za suka ce, "Me ya sa kuka fitar da mu daga Masar, ku kai taron jama'an nan a kasar da na ba su ba." **13** kuka kawo mu mu mutu a wannan hamada? Babu Wadannan su ne ruwan Meriba, inda Isra'ilawa suka abinci! Babu ruwa! Mu dai mun gaji da wannan yi wa Ubangiji gunaguni, inda kuma ya nuna kansa abinci marar amfani!" **6** Sai Ubangiji ya aiko da mai tsarki a cikinsu. **14** Musa ya aiki manzanni daga macizai masu dafin a cikinsu, suka sassari mutane, Kadesh zuwa wurin sarkin Edom cewa, "Ga abin da Isra'ilawa masu yawa kuwa suka mutu. **7** Mutanen dan'uwanka Isra'il ya ce ka san duk irin wahalolin suka zo wurin Musa, suka ce, "Mun yi zunubi, da da ya same mu. **15** Kakanninmu sun gangaro zuwa muka yi wa Ubangiji da kai gunaguni. Ka yi addu'a Masar, muka zauna can shekaru da yawa. Massarawa don Ubangiji yă dauke mana macizan nan." Saboda suka wulakanta mu, da kuma kakanninmu, **16** amma haka Musa ya yi addu'a domin mutane. **8** Ubangiji da muka yi kuka a gaban Ubangiji, ya kuwa ji mu, sai ya ce wa Musa, "Ka kera siffar macijin ka rataye shi ya aiko mala'ika, ya fitar da mu daga Masar. "Yanzu a bisa doguwar sanda; kowa da macijin ya sare shi, ga mu a Kadesh, garin da yake kan iyakar yankinka. idan ya dubi macijin nan da ka rataye, zai rayu." **9** **17** Muna rokonka, ka yarda mana mu bi ta kasarka. Saboda haka Musa ya kera macijin tagullu, ya kuma Ba za mu bi ta wani fili, ko gonar inabi ba, ko mu sha rataye shi bisa doguwar sanda. Sa'an nan duk wanda ruwa daga wata rijiya ba. Za mu bi ta babbar hanya sarki, har zai warke. **10** Isra'ilawa suka kama hanya, suka yi mu wuce yankinka." **18** Amma Edom ya amsa ya sansani a Obot. **11** Sai suka tashi daga Obot, suka yi ce, "Ba za ku bi ta nan ba; in kuka kuskura, za mu sansani a Iye Abarim a hamadar da take fuskantar fito, mu yake ku da takobi." **19** Sai Isra'ilawa suka Mowab, wajen fitowar rana. **12** Daga nan kuma amsa, suka ce, "Za mu bi ta babbar hanya, in mu, suka ci gaba, suka yi sansani a Kwarin Zered. **13** ko dabbobinmu suka sha ruwanku, za mu biya. Mu Suka tashi daga nan, suka sauksa kusa da Arnon dai muna so mu wuce ne kawai." **20** Sai mutanen wanda yake a hamadar da ta mike zuwa iyakar Edom suka sâke amsa suka ce, "Ba za ku bi nan ba Amoriyawa. Arnon shi ne iyakar Mowab, wanda yake dai." Sai Edom ya fito da runduna mai karfi da yawa tsakanin Mowab da Amoriyawa. **14** Shi ya sa Littafin gaske a kan Isra'il. **21** Da yake Edom suka ki su Yakoñin Ubangiji ya ce, "Waheb ta cikin yankin Sufa, bar su su ratsa yankinsu, sai Isra'il suka juya suka da kwaruruka na tuddan Arnon, **15** da gangaren janye daga gare su. **22** Dukan Jama'ar Isra'ilawa suka kwaruruka, wanda ya nausa zuwa garin Ar, ya kuma tashi daga Kadesh, suka zo Dutsen Hor. **23** A Dutsen dangana da kan iyakar Mowab." **16** Daga can, suka Hor, kusa da iyakar Edom, Ubangiji ya ce wa Musa gangara zuwa Beyer, wato, rijiyan da Ubangiji ya da Haruna, **24** "Haruna zai rasu. Ba zai shiga kasar ce wa Musa, "Ka tattara mutane duka, zan kuwa da na ba Isra'ilawa ba, domin ku biyu, kun ki ku bi ba su ruwa." **17** Sai Isra'ilawa suka rera wannan umarnina a ruwan Meriba. **25** Ka kawo Haruna da waka, "Ki buñbugo da ruwa, Ke rijiya! Rera wa ña dansa Eleyazar, ka kai su a bisan Dutsen Hor. **26** game da ita, **18** game da rijiyan da'y'an sarki suka Ka tube taguwar Haruna ka sa wa dansa Eleyazar, haka, rijiyan da manyan mutane masu sandungan gama Haruna zai rasu a can." **27** Musa ya yi yadda sarauta suka nuna da sandunansu." Sa'an nan suka Ubangiji ya umarta. Suka hau Dutsen Hor a idon tashi daga hamadar, suka tafi Mattana, **19** daga dukan jama'a. **28** Musa ya tube taguwar Haruna, ya kuma sa wa Eleyazar dan Haruna. Nan kuwa Haruna ya mutu a bisa dutsen. Sa'an nan Musa da Eleyazar suka sauksa daga dutsen, **29** sa'ad da dukan jama'a kuwa suka ji cewa Haruna ya mutu, sai dukan gidan Isra'il suka yi makoki dominisa har kwana talatin.

a cikinsu, hade da babban birnin Heshbon da dukan mutane sun fito daga Masar sun mamaye kasar. Ka kauyukanta. **26** Sihon sarkin Amoriyawa ya yi mulkin zo yanzu ka la'anta mini su. Watakila ta haka zan yi Heshbon, bayan ya ci sarkin Mowab na dā da yaki, nasara a kansu, in kuma kore su.” **12** Amma Allah ya kuma kwace dukan kasarsa har zuwa arewancin ya ce wa Bala'am, “Kada ka tafi tare da su. Kada ka kogin Arnon. **27** Shi ya sa Amoriyawa suka rubuta la'anta mutanen nan, gama su masu albarka ne.” wannan wa'ka game da Heshbon suka ce, “Ku zo mu **13** Kashegari Bala'am ya tashi ya ce wa dattawan sâke gina Heshbon, birnin Sihon. **28** “Mayakansa Balak, “Ku koma kasarku, domin Ubangiji ya hana sun fito kamar harshen wuta suka kone birnin Ar ni in tafi tare da ku.” **14** Saboda haka dattawan na Mowab suna hallaka'yan kasar tuddan Arnon. Mowab suka koma wurin Balak suka ce, “Bala'am ya **29** Kaitonki, Mowab! Gunkinki Kemosh ya yashe ki yā zo tare da mu.” **15** Sai Balak ya aika wadansu mutanenki; aka kuma kama su, aka kai su bauta dattawa masu yawa, masu daraja kuma fiye da na wajen Sihon sarkin Amoriyawa. **30** “Amma mun dā. **16** Suka zo wurin Bala'am suka ce, “Ga abin da tumfuke su, mun hallaka garuruwan Heshbon har Balak dan Ziffor ya ce, Kada ka bar wani abu yā zuwa Dibon. Mun ragargaza su har zuwa Nofa wanda hana ka zuwa wurina, **17** gama zan ba ka lada mai ya miķe zuwa Medeba.” **31** Ta haka Isra'ilä suka yawa in kuma yi duk abin da ka ce. Ka zo ka la'anta zauna a kasar Amoriyawa. **32** Sai Musa ya aika'yan minni wadannan mutane.” **18** Amma Bala'am ya amsa leken asiri zuwa Yazer. Daga bayan, sai Isra'ilawa musu ya ce, “Ko da a ce Balak zai ba ni gidansa cike suka ci kauyukan da suke kewaye, suka kuma kori da azurfa da zinariya, ba zan yi wani abu ko kadan Amoriyawa da suke zaune a can. **33** Sai suka juya sabanin umarnin Ubangiji Allahna ba. **19** To, fa, sai suka haura kan hanya ta zuwa Bashan, inda Og yake ku kwana a nan kamar yadda wadancan suka yi, ni sarauta, ya kuwa fito tare da dukan sojojinsa suka kuma in roki Ubangiji, in ji, wace magana zai ce yi yaki da Isra'ilä a Edireyi. **34** Ubangiji ya ce wa **20** A wannan dare, Allah ya zo wurin Bala'am Musa, “Kada ka ji tsoronsa, gama na ba da shi a gare ya ce, “Da yake wadannan mutane sun zo su tafi ka, da dukan sojojinsa da kuma kasarsa. Ka yi da da kai, to, ka tafi tare da su, sai dai ka yi abin da shi yadda ka yi da Sihon sarkin Amoriyawa, wanda na ce ka yi ne kadai.” **21** Bala'am ya tashi da safe, ya yi mulki a Heshbon.” **35** Ta haka suka kashe shi, ya claura wa jakarsa sirdi, ya tafi tare da dattawan tare da'ya'yansa maza da kuma dukan sojojinsa, ba wanda ya ragu. Suka kuma mamaye kasarsa.

22 Sai Isra'ilawa suka kama hanya, suka tafi filayen Mowab, a wajen Urdun, a ketare Yeriko, suka yi sansani a can. **2** To, fa, Balak dan Ziffor ya ga duk abin da Isra'ilä suka yi da Amoriyawa. **3** Sai Mowab ya firgita kwarai saboda yawan mutanen. Tsoron Isra'ilawa ya kama su. **4** Sai Mowabawa suka ce wa dattawan Midiyawa, “Wannan taron zai lashe duk abin da ya kewaye mu kamar yadda saniya takan lashe ciyawa a fili.” Saboda haka Balak dan Ziffor, wanda yake sarkin Mowab a lokacin, **5** ya aika manzanni su zo da Bala'am dan Beyor, wanda yake a Fetor, kusa da Kogi, a kasar haihuwarsa. Balak ya ce, “Ga mutane sun fito daga Masar; sun mamaye kasar, suka kuma yi sansani kusa da ni. **6** Ka zo yanzu ka la'anta wadannan mutane, domin sun fi karfina. Watakila zan iya cin nasara a kansu, in kuma kore su daga kasar. Gama na sani duk wadanda ka sa musu albarka, sun zama masu albarka ke nan, wadanda kuma ka la'anta, sun la'antu ke nan.” **7** Sai dattawan Mowab da na Midiyawa suka tashi, suka dauki kudi don duba. Da suka zo wurin Bala'am sai suka fada masa abin da Balak ya ce. **8** Bala'am ya ce musu, “Ku kwana a nan, ni kuwa zan fada muku abin da Ubangiji ya fada mini.” Saboda haka dattawan sarkin Mowab suka zauna da shi. **9** Sai Allah ya zo wurin Bala'am ya ce, “Su wane ne wadannan tare da kai?” **10** Bala'am ya ce wa Allah, “Balak dan Ziffor, sarkin Mowab ne, ya aiko mini wannan sako cewa, **11** ‘Ga

mutane sun fito daga Masar sun mamaye kasar. Ka kauyukanta. **26** Sihon sarkin Amoriyawa ya yi mulkin zo yanzu ka la'anta mini su. Watakila ta haka zan yi Heshbon, bayan ya ci sarkin Mowab na dā da yaki, nasara a kansu, in kuma kore su.” **12** Amma Allah ya kuma kwace dukan kasarsa har zuwa arewancin ya ce wa Bala'am, “Kada ka tafi tare da su. Kada ka kogin Arnon. **27** Shi ya sa Amoriyawa suka rubuta la'anta mutanen nan, gama su masu albarka ne.” wannan wa'ka game da Heshbon suka ce, “Ku zo mu **13** Kashegari Bala'am ya tashi ya ce wa dattawan sâke gina Heshbon, birnin Sihon. **28** “Mayakansa Balak, “Ku koma kasarku, domin Ubangiji ya hana sun fito kamar harshen wuta suka kone birnin Ar ni in tafi tare da ku.” **14** Saboda haka dattawan na Mowab suna hallaka'yan kasar tuddan Arnon. Mowab suka koma wurin Balak suka ce, “Bala'am ya **29** Kaitonki, Mowab! Gunkinki Kemosh ya yashe ki yā zo tare da mu.” **15** Sai Balak ya aika wadansu mutanenki; aka kuma kama su, aka kai su bauta dattawa masu yawa, masu daraja kuma fiye da na wajen Sihon sarkin Amoriyawa. **30** “Amma mun dā. **16** Suka zo wurin Bala'am suka ce, “Ga abin da tumfuke su, mun hallaka garuruwan Heshbon har Balak dan Ziffor ya ce, Kada ka bar wani abu yā zuwa Dibon. Mun ragargaza su har zuwa Nofa wanda hana ka zuwa wurina, **17** gama zan ba ka lada mai ya miķe zuwa Medeba.” **31** Ta haka Isra'ilä suka yawa in kuma yi duk abin da ka ce. Ka zo ka la'anta zauna a kasar Amoriyawa. **32** Sai Musa ya aika'yan minni wadannan mutane.” **18** Amma Bala'am ya amsa leken asiri zuwa Yazer. Daga bayan, sai Isra'ilawa musu ya ce, “Ko da a ce Balak zai ba ni gidansa cike suka ci kauyukan da suke kewaye, suka kuma kori da azurfa da zinariya, ba zan yi wani abu ko kadan Amoriyawa da suke zaune a can. **33** Sai suka juya sabanin umarnin Ubangiji Allahna ba. **19** To, fa, sai suka haura kan hanya ta zuwa Bashan, inda Og yake ku kwana a nan kamar yadda wadancan suka yi, ni sarauta, ya kuwa fito tare da dukan sojojinsa suka kuma in roki Ubangiji, in ji, wace magana zai ce yi yaki da Isra'ilä a Edireyi. **34** Ubangiji ya ce wa **20** A wannan dare, Allah ya zo wurin Bala'am Musa, “Kada ka ji tsoronsa, gama na ba da shi a gare ya ce, “Da yake wadannan mutane sun zo su tafi ka, da dukan sojojinsa da kuma kasarsa. Ka yi da da kai, to, ka tafi tare da su, sai dai ka yi abin da shi yadda ka yi da Sihon sarkin Amoriyawa, wanda na ce ka yi ne kadai.” **21** Bala'am ya tashi da safe, ya yi mulki a Heshbon.” **35** Ta haka suka kashe shi, ya claura wa jakarsa sirdi, ya tafi tare da dattawan tare da'ya'yansa maza da kuma dukan sojojinsa, ba wanda ya ragu. Suka kuma mamaye kasarsa.

22 Sai Isra'ilawa suka kama hanya, suka tafi filayen Mowab, a wajen Urdun, a ketare Yeriko, suka yi sansani a can. **2** To, fa, Balak dan Ziffor ya ga duk abin da Isra'ilä suka yi da Amoriyawa. **3** Sai Mowab ya firgita kwarai saboda yawan mutanen. Tsoron Isra'ilawa ya kama su. **4** Sai Mowabawa suka ce wa dattawan Midiyawa, “Wannan taron zai lashe duk abin da ya kewaye mu kamar yadda saniya takan lashe ciyawa a fili.” Saboda haka Balak dan Ziffor, wanda yake sarkin Mowab a lokacin, **5** ya aika manzanni su zo da Bala'am dan Beyor, wanda yake a Fetor, kusa da Kogi, a kasar haihuwarsa. Balak ya ce, “Ga mutane sun fito daga Masar; sun mamaye kasar, suka kuma yi sansani kusa da ni. **6** Ka zo yanzu ka la'anta wadannan mutane, domin sun fi karfina. Watakila zan iya cin nasara a kansu, in kuma kore su daga kasar. Gama na sani duk wadanda ka sa musu albarka, sun zama masu albarka ke nan, wadanda kuma ka la'anta, sun la'antu ke nan.” **7** Sai dattawan Mowab da na Midiyawa suka tashi, suka dauki kudi don duba. Da suka zo wurin Bala'am sai suka fada masa abin da Balak ya ce. **8** Bala'am ya ce musu, “Ku kwana a nan, ni kuwa zan fada muku abin da Ubangiji ya fada mini.” Saboda haka dattawan sarkin Mowab suka zauna da shi. **9** Sai Allah ya zo wurin Bala'am ya ce, “Su wane ne wadannan tare da kai?” **10** Bala'am ya ce wa Allah, “Balak dan Ziffor, sarkin Mowab ne, ya aiko mini wannan sako cewa, **11** ‘Ga mala'ikan Ubangiji kuwa ya tsaya a hanya don yā hana shi. Bala'am kuwa yana kan jakarsa tare da bayinsa biyu. **23** Da jakar ta hangi mala'ikan Ubangiji tsaya a hanya da takobi a hannunsa, sai ta kauce daga hanya, ta shiga jeji. Bala'am kuwa ya buge ta don tā koma hanya. **24** Sai mala'ikan Ubangiji ya tsaya a wata matsattsiyar hanya tsakanin gonaki inabi biyu, da bango a kowane gefe. **25** Sa'ad da jakar ta ga mala'ikan Ubangiji, sai ta matse a jikin bango, ta goge kafar Bala'am da bangon. Saboda haka sai Bala'am ya sâke bugunta. **26** Sai mala'ikan Ubangiji ya sha gabansa, ya tsaya a funkuntaccen wuri inda ba wurin juyawa dama ko hagu. **27** Da jakar ta ga mala'ikan Ubangiji, sai ta kwanta a kasa, Bala'am kuwa ya husata, sai ya buge ta da sandansa. **28** Ubangiji ya bude bakin jakar, sai jakar ta ce wa Bala'am, “Me na yi maka da ka buge ni har sau uku?” **29** Bala'am ya ce wa jakar “Domin kin wula'kanta ni! Da a ce ina da takobi a hannuna da zan kashe ki nan take.” **30** Jakar ta ce wa Bala'am, “Ni ba jakarka ba ce wadda kake hawa kullum, har yā zuwa yau? Na taba yin maka haka?” Bala'am ya ce, “A'a.” **31** Sa'an nan Ubangiji ya bude idanun Bala'am, ya kuwa ga mala'ikan Ubangiji tsaya a hanya da takobi a zâre. Sai ya sunkuyar da kansa, ya fâdi rubda ciki. **32** Sa'an nan mala'ikan Ubangiji ya tambaye shi, “Don me ka buge jakarka har sau uku? Na fito ne don in hana ka, gama hanyarka ba daidai ba ce a gabana. **33** Jakar ta gan ni, ta kauce mini har sau uku. Da a ce

ba tā kauce ba, lalle da na kashe ka, in kuwa bar ta dauke shi zuwa filin Zofim a kwankolin Fisga, a can da rai.” **34** Bala’am ya ce wa mala’ikan Ubangiji, “Na ya gina bagadai bakwai, ya kuma miķa bijimi da rago yi zunubi. Ban san ka tsaya a hanya don ka hana ni a kan kowane bagade. **15** Bala’am ya ce wa Balak, ba. Yanzu in ba ka ji dadin tafiyata, sai in koma.” **35** “Tsaya nan kusa da hadayarka, ni kuwa in je in sadu Mala’ikan Ubangiji ya ce wa Bala’am, “Ka tafi tare da Ubangiji a can.” **16** Ubangiji ya sadu da Bala’am, da mutanen, amma abin da na fada maka ne kadai ya kuma ba shi sako ya ce, “Koma wurin Balak ka ba za ka fada.” Saboda haka Bala’am ya tafi tare da dattawan Balak. **36** Da Balak ya ji cewa Bala’am yana zuwa, sai ya fito, ya tarye shi a garin Mowabawa da suke a iyakar Arnon, a karshen yankinsa. **37** Balak ya ce wa Bala’am, “Ban aika maka sako cikin gagawa ba? Me ya sa ba ka zo ba? Ko ban isa in sāka maka ba ne?” **38** Bala’am ya amsa ya ce, “To, ai, ga shi, na zo yanzu. Ina da wani ikon yin wata magana ne? Dole in fada abin da Allah ya ce in fada ne kawai.” **39** Sa’an nan Bala’am ya tafi tare da Balak zuwa Kiriyat-Huzot, **40** a can ya yi hadaya da shanu da tumaki, ya kuwa aika wa Bala’am da dattawan da suke tare da shi. **41** Kashegari, Balak ya dauki Bala’am ya kai shi kan Bamot Ba’al, daga can ya iya ganin sassan sansanin Isra’ilawa.

23 Bala’am ya ce, “Ka gina mini bagadai bakwai a nan, ka shirya mini bijimai bakwai da raguna bakwai.” **2** Balak ya yi yadda Bala’am ya fada, sai su biyu suka miķa bijimi da rago a kan kowane bagade. **3** Sa’an nan Bala’am ya ce wa Balak, “Tsaya nan kusa da hadayarka, ni kuwa in koma wani wurin da yake a kadaice. Watakilà Ubangiji zai sadu da ni. Duk abin da ya bayyana mini, zan fada maka.” Sai ya haura kan wani wurin da yake a kadaice a tudun. **4** Allah kuwa ya sadu da Bala’am. Bala’am ya ce, “Na shirya bagadai bakwai, na kuma miķa bijimi guda da rago guda, a kan kowane bagade.” **5** Ubangiji ya ba wa Bala’am sako ya ce, “Ka koma wurin Balak, ka fada masa wannan sako.” **6** Saboda haka, sai Bala’am ya koma wurin Balak ya same shi tsaye a kusa da hadayarsa, tare da dukan dattawan Mowab. **7** Sai Bala’am ya furtu abin da Allah ya fada masa ya ce, “Balak ya kawo ni daga Aram, sarkin Mowab ya kawo ni daga gabashin duwatsu. Ya ce, ‘Zo, ka la’anta mini Yakub; zo, ka tsine Isra’ila.’” **8** Yaya zan iya la’anta wadanda Allah bai la’anta ba? Yaya zan tsine wadanda Ubangiji bai tsine ba? **9** Daga kan duwatsu na gan su, daga bisa kan tuddai na hange su. Na ga mutane da suke zaune su kadai ba sa dauki kansu daya da al’ummai ba. **10** Wa zai iya kidaya kurar Yakub ko yā kidaya kashi ddaya bisa hudū na Isra’ila? Bari in mutu, mutuwā adali, karshena kuma yā zama kamar nasu!” **11** Balak ya ce wa Bala’am, “Me ke nan ka yi mini? Na kawo ka, ka la’anta abokan gābana, sai ga shi albarka kake sa musu!” **12** Bala’am ya ce, “Ba dole in fada abin da Ubangiji ya sa a bakina ba?” **13** Sa’an nan Balak ya ce masa, “Zo, mu tafi wani wuri inda za ka gan su; a nan kana ganin sashe ne kawai, ba dukansu ba. Daga can kuwa, ka la’anta mini su.” **14** Saboda haka ya

dauke shi zuwa filin Zofim a kwankolin Fisga, a can da rai.” **15** Bala’am ya ce wa Balak, a kan kowane bagade. **16** Ubangiji ya sadu da Bala’am, da Ubangiji a can.” **17** Saboda haka ya tafi ya same Balak tsaye a kusa da hadayarsa, tare da dattawan Mowab. Balak ya tambaye Bala’am ya ce, “Mene ne Ubangiji ya ce?” **18** Sai Bala’am ya furtu sakon da aka ba shi ya ce, “Tashi, Balak, ka saurara; ka kasa kunne gare ni, dan Ziffor. **19** Allah ba mutum ba ne, da zai yi karya, shi ba dan mutum ba ne, da zai canja tunaninsa. Yana maganar abin da ba zai iya aikata ba ne? Yakan kuma yi alkawarin da ba zai iya cikawa ba? **20** Na karbi umarni in sa albarka; na kuwa sa albarka, ba zan iya janye ta ba. **21** “Bai ga mugunta a cikin Yakub ba, bai kuma ga wahala a Isra’ila ba. Ubangiji Allahnsu yana tare da su; sowar Sarki yana cikinsu. **22** Allah ya fitar da su daga Masar; suna da karfi iri na kutunkun bauna. **23** Ba wata maitar da za tā ci Yakub, ba sihiri da zai cuci Isra’ila. Yanzu za a ce game da Yakub da Isra’ila, ‘Duba abin da Allah ya yi!’ **24** Mutane sun tashi kamar kakkarfar zakanya; sun tā da kansu kamar zaki wanda ba ya hutawa sai ya cinye naman abin da ya kama ya kuma sha jinin abin da ya kama.” **25** Sai Balak ya ce wa Bala’am, “Kada ka la’anta su, kada kuma ka sa musu albarka!” **26** Bala’am amsa ya ce, “Ban fada maka zan yi kadai abin da Ubangiji ya ce ba?” **27** Sai Balak ya ce wa Bala’am, “Zo in kai ka wani wuri. Watakilà zai gamshi Allah, yā bari ka la’anta mini su daga can.” **28** Balak kuwa ya dauki Bala’am zuwa kwankolin Feyor, wanda yake fuskantar hamada. **29** Bala’am ya ce, “Ka gina mini bagadai bakwai a nan, ka kuma shirya mini bijimai bakwai da raguna bakwai.” **30** Balak ya yi yadda Bala’am ya ce, ya kuwa miķa bijimi da rago a kan kowane bagade.

24 To, da Bala’am ya ga cewa Ubangiji yana jin dadin sa wa Isra’ila albarka, bai koma wajen sihiri kamar dā ba, amma ya juya fuskarsa wajen hamada. **2** Da Bala’am ya duba sai ya ga Isra’ila sun yi sansani kabilia, kabilia, Ruhun Allah kuwa ya sauko masa, **3** sai ya yi annabcinsa ya ce, “Maganar Bala’am dan Beyor, sakon mutumin da idanunsa ke gani sarai, **4** maganar mutumin da ya saurari maganar Allah, maganar wanda yake ganin wahayi daga Madaukaki, mutumin da ya fādi rubda ciki, wanda kuma idanunsa suna a bude. **5** “Ina misalin kyan tentunanka, ya Yakub, wuraren zamanka, ya Isra’ila! **6** “Kamar kwaruruka suke a shimpide, kamar lambu kusa da rafi, kamar itatuwan aloyes da Ubangiji ya dasa, kamar itatuwa al’ul kusa da ruwaye. **7** Ruwa zai kwararo daga bokitinsu; irinsu za su sami ruwa a yalwace. “Sarkinsu zai fi sarkin Agag; mulkinsu zai daukaka. **8** “Allah ya fitar da su

daga Masar; suna da karfin kutunkun bauna. Sun kai cikin bautar Ba'al-Feyor." 6 Sa'an nan wani cinye abokan gāban, suka kakkarya kasusuwansu; mutumin Isra'il ya kawo wata Bamidiyana a iyalinsa da kibiyoyinsu suka sosoake su. 9 Kamar zaki sun a idon Musa da dukan taron jama'ar Isra'il, yayinda labé sun kwanta, kamar zakanya, wa zai yi karfin suke kuka a kofar Tentin Sujada. 7 Da Finehas hali yā tashe su? "Bari wadanda suka albarkace ka, dan Eleyazar, dan Haruna, firist, ya ga haka, sai su sami albarka wadanda kuma suka la'anta ka, su ya bar taron, ya daukui māshi 8 ya bi mutumin la'antu!" 10 Fushin Balak ya kuna a kan Bala'am. Isra'ilan nan cikin tenti, ya soke dukansu biyu, Ya tafa hannunsa, ya ce masa, "Na kira ka don ka māshin ya ratsa jikin mutumin Isra'ilan har zuwa la'anta abokan gābana, amma sai ga shi ka sa musu jikin macen. Sa'an nan aka tsai da annoban nan a albarka har sau uku. 11 Yanzu ka bar nan ka tafi kan Isra'ilawa. 9 Wadanda suka mutu a wannan gida! Na ce zan sāka maka da lada mai kyau, amma annoba, sun kai mutum 24,000. 10 Ubangiji ya ce Ubangiji ya hana ka samun ladan." 12 Bala'am ya ce wa Musa, 11 "Finehas dan Eleyazar, dan Haruna, wa Balak, "Ban fāda wa'yan aikan da ka aiko wurina firist, ya kawar da fushina daga Isra'ilawa; saboda ba cewa, 13 'Ko da a ce Balak zai ba ni gidansa ya yi kishi irin nawa a gabansu, don haka saboda cike da azurfa da zinariya, ba zan yi wani abu ko daukakata ban kawo karshensu ba. 12 Saboda haka kadān sabānin umarnin Ubangiji Allahna ba, kuma ka fāda masa cewa zan yi alkawarin salama da shi. 13 dole in fāda abin da Ubangiji ya ce ne kawai'? 14 Shi da zuriyarsa za su kasance da alkawari na zama Yanzu zan koma wajen mutanena, amma bari in firist har abada, saboda kishinsa domin daukakar gargade ka game da abin da mutanen nan za su Allahnsa, ya kuma yi kafara domin Isra'ilawa." 14 yi wa mutanenka cikin kwanaki masu zuwa." 15 Sunan mutumin Isra'ilan da aka kashe tare da macen Sa'an nan ya furta sakonsa. "Maganar Bala'am dan nan Bamidiyana kuwa Zimri ne, dan Salu, shugaban Beyor, sakon mutumin da idanunsa ke gani sarai, mutanen Simeyon. 15 Sunan macen nan Bamidiyana 16 maganar mutumin da ya saurari maganar Allah, da aka kashe kuwa Kozbi ne, yar Zur, wani basaraken wanda yake da sani daga Mafi Daukaka, wanda yake iyalin Midiyawa. 16 Ubangiji ya ce wa Musa, 17 "Ka ganin wahayi daga Madaukaki, wanda ya fādi rubda daukui Midiyawa a matsayin abokan gāba, ka kuma ciki, wanda kuma idanunsa suna a bude. 17 "Na gan kashe su, 18 gama sun dauke ku a matsayin abokan shi, amma ba yanzu ba; na hange shi, amma ba kusa gāba, sa'ad da suka rude ku a kan al'amuran Feyor ba. Tauraro zai fito daga Yakub; sandan mulki zai fito da'yar'uwarstu Kozbi'yar shugaban Midiyawa, macen daga Isra'il. Zai ragargaje goshin Mowab, kawunannan dukan'ya'yan Set. 18 Za a ci Edom da ya'ki; za a 26 Bayan annobar, sai Ubangiji ya yi magana da ci Seyir, abokiyar gābanta, amma Isra'il zai kara karfi. 19 Mai mulki zai fito daga Yakub yā hallaka wadanda suka ragu a birnin." 20 Sai Bala'am ya ga Amalek, ya kuma furta maganarsa. "Amalek yana cikin al' ummai na fari, amma zai zama na karshen da za a hallaka." 21 Sai ya ga Keniyawa, ya kuma furta maganarsa. "Wurin zamanku lafiya yake, an kuma sa shekarku a cikin duwatsu; 22 duk da haka, za a hallaka ku Keniyawa sa'ad da Asshur ya kame ku." 23 Sai ya furta maganarsa ya ce, "Wayyo, wa zai rayu sa'ad da Allah ya yi haka? 24 Jiragen ruwa za su zo daga Kittim; za su murkushe Asshur da Eber, amma su ma za a hallaka su." 25 Sa'an nan Bala'am ya tashi ya koma gidan, Balak kuma ya yi tafiyarsa.

25 Lokacin da Isra'il suke a sansani a Shittim, sai maza suka fara yin latala da matan Mowabawa, 2 wadanda suka gayyace su zuwa wajen hadayu na allolinsu. Mutane suka ci suka kuma yi wa wadannan alloli sujada. 3 Ta haka Isra'il suka sa kai a bautar gumaka Ba'al-Feyor. Ubangiji kuwa ya husata da su. 4 Ubangiji ya ce wa Musa, "Ka kama dukan shugabannin mutanen nan, ka kashe su, ka kuma bar su a tsakar rana a gabon Ubangiji, don Ubangiji yā huće daga fushin da nake yi da Isra'il." 5 Saboda haka Musa ya ce wa alkalan Isra'il, "Dole kowannenku yā kashe mutanen nan da suka hada

a idon Musa da dukan taron jama'ar Isra'il, yayinda labé sun kwanta, kamar zakanya, wa zai yi karfin suke kuka a kofar Tentin Sujada. 7 Da Finehas hali yā tashe su? "Bari wadanda suka albarkace ka, dan Eleyazar, dan Haruna, firist, ya ga haka, sai su sami albarka wadanda kuma suka la'anta ka, su ya bar taron, ya daukui māshi 8 ya bi mutumin la'antu!" 10 Fushin Balak ya kuna a kan Bala'am. Isra'ilan nan cikin tenti, ya soke dukansu biyu, Ya tafa hannunsa, ya ce masa, "Na kira ka don ka māshin ya ratsa jikin mutumin Isra'ilan har zuwa la'anta abokan gābana, amma sai ga shi ka sa musu jikin macen. Sa'an nan aka tsai da annoban nan a albarka har sau uku. 11 Yanzu ka bar nan ka tafi kan Isra'ilawa. 9 Wadanda suka mutu a wannan gida! Na ce zan sāka maka da lada mai kyau, amma annoba, sun kai mutum 24,000. 10 Ubangiji ya ce Ubangiji ya hana ka samun ladan." 12 Bala'am ya ce wa Musa, 11 "Finehas dan Eleyazar, dan Haruna, wa Balak, "Ban fāda wa'yan aikan da ka aiko wurina firist, ya kawar da fushina daga Isra'ilawa; saboda ba cewa, 13 'Ko da a ce Balak zai ba ni gidansa ya yi kishi irin nawa a gabansu, don haka saboda cike da azurfa da zinariya, ba zan yi wani abu ko daukakata ban kawo karshensu ba. 12 Saboda haka kadān sabānin umarnin Ubangiji Allahna ba, kuma ka fāda masa cewa zan yi alkawarin salama da shi. 13 dole in fāda abin da Ubangiji ya ce ne kawai'? 14 Shi da zuriyarsa za su kasance da alkawari na zama Yanzu zan koma wajen mutanena, amma bari in firist har abada, saboda kishinsa domin daukakar gargade ka game da abin da mutanen nan za su Allahnsa, ya kuma yi kafara domin Isra'ilawa." 14 yi wa mutanenka cikin kwanaki masu zuwa." 15 Sunan mutumin Isra'ilan da aka kashe tare da macen Sa'an nan ya furta sakonsa. "Maganar Bala'am dan nan Bamidiyana kuwa Zimri ne, dan Salu, shugaban Beyor, sakon mutumin da idanunsa ke gani sarai, mutanen Simeyon. 15 Sunan macen nan Bamidiyana 16 maganar mutumin da ya saurari maganar Allah, da aka kashe kuwa Kozbi ne, yar Zur, wani basaraken wanda yake da sani daga Mafi Daukaka, wanda yake iyalin Midiyawa. 16 Ubangiji ya ce wa Musa, 17 "Ka ganin wahayi daga Madaukaki, wanda ya fādi rubda daukui Midiyawa a matsayin abokan gāba, ka kuma ciki, wanda kuma idanunsa suna a bude. 17 "Na gan kashe su, 18 gama sun dauke ku a matsayin abokan shi, amma ba yanzu ba; na hange shi, amma ba kusa gāba, sa'ad da suka rude ku a kan al'amuran Feyor ba. Tauraro zai fito daga Yakub; sandan mulki zai fito da'yar'uwarstu Kozbi'yar shugaban Midiyawa, macen daga Isra'il. Zai ragargaje goshin Mowab, kawunannan dukan'ya'yan Set. 18 Za a ci Edom da ya'ki; za a 26 Bayan annobar, sai Ubangiji ya yi magana da ci Seyir, abokiyar gābanta, amma Isra'il zai kara karfi. 19 Mai mulki zai fito daga Yakub yā hallaka wadanda suka ragu a birnin." 20 Sai Bala'am ya ga Amalek, ya kuma furta maganarsa. "Amalek yana cikin al' ummai na fari, amma zai zama na karshen da za a hallaka." 21 Sai ya ga Keniyawa, ya kuma furta maganarsa. "Wurin zamanku lafiya yake, an kuma sa shekarku a cikin duwatsu; 22 duk da haka, za a hallaka ku Keniyawa sa'ad da Asshur ya kame ku." 23 Sai ya furta maganarsa ya ce, "Wayyo, wa zai rayu sa'ad da Allah ya yi haka? 24 Jiragen ruwa za su zo daga Kittim; za su murkushe Asshur da Eber, amma su ma za a hallaka su." 25 Sa'an nan Bala'am ya tashi ya koma gidan, Balak kuma ya yi tafiyarsa.

25 Lokacin da Isra'il suke a sansani a Shittim, sai maza suka fara yin latala da matan Mowabawa, 2 wadanda suka gayyace su zuwa wajen hadayu na allolinsu. Mutane suka ci suka kuma yi wa wadannan alloli sujada. 3 Ta haka Isra'il suka sa kai a bautar gumaka Ba'al-Feyor. Ubangiji kuwa ya husata da su. 4 Ubangiji ya ce wa Musa, "Ka kama dukan shugabannin mutanen nan, ka kashe su, ka kuma bar su a tsakar rana a gabon Ubangiji, don Ubangiji yā huće daga fushin da nake yi da Isra'il." 5 Saboda haka Musa ya ce wa alkalan Isra'il, "Dole kowannenku yā kashe mutanen nan da suka hada

"Ku kidaya dukan jama'ar Isra'il da daga mai shekaru ashirin zuwa gaba da za su iya aikin sojan Isra'il." 3 Musa da Eleyazar firist suka yi musu magana a filayen Mowab kusa da Urdun daga ketaren Yeriko, suka ce, 4 "Ku kidaya maza daga mai shekaru ashirin zuwa gaba yadda Ubangiji ya umarcı Musa." Wadannan su ne Isra'ilawan da suka fito daga Masar. 5 Zuriyar Ruben dan fari na Isra'il, daga Hanok; kabilar Hanokawa; daga Fallu; kabilar Falluyawa; 6 daga Hezron, kabilar Hezronawa; daga Karmi, kabilar Karmiyawa. 7 Wadannan su ne kabilan Ruben; jimillarsu ta kai 43,730. 8 Dan Fallu kuwa shi ne Eliyab, 9 'ya'yan Eliyab maza kuwa su ne, Nemuwel, Daton da Abiram. Daton da Abiram nan, su ne shugabannin mutanen da suka tayar wa Musa da Haruna, suna kuma cikin wadanda suka bi Kora sa'ad da ya tayar wa Ubangiji. 10 Kasa kuwa ta bude ta hafiye su tare da Kora, wanda fungiyarsa ta mutu sa'ad da wuta ta cinye mutum 250. Wannan kuwa ya zama alamar fadakarwa. 11 Amma fa, zuriyar Kora ba tā mutu ba. 12 Zuriyar Simeyon bisa ga kabiliansu, daga Nemuwel, kabilar Nemuwelawa; daga Yamin, kabilar Yaminawa; daga Yakin, kabilar Yakinawa; 13 daga Zera, kabilar Zerawa; daga Sha'ul, kabilar Sha'ul. 14 Wadannan su ne kabilan Simeyon;

jimillarsu ta kai 22,200. **15** Zuriyar Gad bisa ga mace da ake kira Sera.) **47** Wadannan su ne kabilan kabilansu, daga Zafon, kabilan Zafonawa; daga Haggi, Asher; jimillarsu ta kai 53,400. **48** Zuriyar Naftali kabilan Haggiwa; daga Shuni, kabilan Shunawa; bisa ga kabilansu, daga Yazeyel, kabilan Yazeyelawa; **16** daga Ozni, kabilan Ozniyawa daga Eri, kabilan daga Guni, kabilan Guniyawa; **49** daga Yezer, kabilan Eriyawa; **17** daga Arod, kabilan Arodiyawa; daga Areli, Yezerawa; daga Shillem, kabilan Shillemawa. **50** kabilan Areliyawa. **18** Wadannan su ne kabilan Gad, Wadannan su ne kabilan Naftali, jimillarsu ta kai jimillarsu ta kai 40,500. **19** Er da Onan, 'ya'yan Yahuda **45**,400. **51** Dukan jimillar mazan Isra'ilila ta kai ne, amma sun mutu a Kan'ana. **20** Zuriyar Yahuda **601**,730. **52** Ubangiji ya ce wa Musa, **53** "Ka rarraba bisa ga kabilansu, daga Shela, kabilan Shelayawa musu kasar a matsayin gādo, bisa ga yawan kabilia. daga Ferez, kabilan Ferezawa; daga Zera, kabilan **54** Ga kungiya mafi girma, ka ba ta rabo mafi girma; Zerawa; **21** Zuriyar Ferez kuwa, daga Hezron, kabilan ga karamar kungiya kuwa, ka ba ta karami rabo; Hezronawa; daga Hamul; kabilan Hamulawa. **22** kowane zai karba rabonsa ga yawan mutanen da Wadannan su ne kabilan Yahuda; jimillarsu ta kai aka rubuta. **55** Ka tabbatan rarraba Kasar ta **76**,500. **23** Zuriyar Issakar bisa ga kabilansu, daga wurin rabo. Abin da kowace kungiya ta gāda zai Tola, kabilan Tolatawa; daga Fuwa, kabilan Fuwayawa; zama bisa ga sunayen kabilar kakanninta. **56** Za a **24** daga Yashub, kabilan Yashubawa; daga Shimron, raba kowane gādo bisa ga rabo tsakanin manyan da kabilan Shimronawa. **25** Wadannan su ne kabilan kanana Kungiyoyi." **57** Wadannan su ne Lawiyawa Issakar; jimillarsu ta kai 64,300. **26** Zuriyar Zebulun da a kidaya bisa ga kabilansu, daga Gershon, kabilan bisa ga kabilansu, daga Sered, kabilan Seredawa; Gershonawa; daga Kohat, kabilan Kohatawa; daga daga Elon kabilan Elonawa; daga Yaleyel; kabilan Merari, kabilan Merari. **58** Wadannan kuma su Yaleyewa. **27** Wadannan su ne kabilan Zebulun, ne kabilan Lawiyawa, kabilan Libniyawa, kabilan jimillarsu ta kai 60,500. **28** Zuriyar Yusuf bisa ga Hebronawa, kabilan Maliyawa, kabilan Mushiyawa, kabilansu ta wurin Manasse da Efraim. **29** Zuriyar kabilan Korayawa (Kohat shi ne kakan Amram; **59** Manasse, daga Makir, kabilan Makiriyawa (Makir sunan matan Amram shi ne Yokebed, ita zuriyar shi ne mahaifin Gileyad); daga Gileyad, kabilan Lawi ce, wadda aka haifa wa Lawiyawa a Masar. Gileyadawa. **30** Wadannan su ne zuriya Gileyad, A wajen Amram kuwa ta haifi Haruna, Musa daga Iyezer, kabilan Iyezerawa; daga Helek, kabilan da kuma'yar uwarsu Miriyam. **60** Haruna shi ne Heleka; **31** daga Asriyel, kabilan Asriyelawa; mahaifin Nadab, Abihu, Eleyazar da kuma Itamar. **61** daga Shekem, kabilan Shekem; **32** daga Shemida, Amma Nadab da Abihu sun mutu sa'ad da suka miķa kabilan Shemadawa; daga Hefer, kabilan Heferawa. **33** hadaya da haramtacciyar wuta a gabon Ubangiji.) (Zelofehad dan Hefer, ba shi da'ya'ya maza; yan mata **62** Dukan 'ya'yan Lawiyawa maza daga wata daya ne kadai ya haifa, sunayensu kuwa su ne Mala, Nowa, zuwa gaba, jimillarsu ta kai 23,000. Ba a kidaya su Hogla, Milka da Tirza.) **34** Wadannan su ne kabilan **63** Wadannan su ne wadanda Musa ne kabilan Efraim bisa ga kabilansu, daga Shutela, da Eleyazar firist, suka kidaya sa'ad da suka kidaya kabilan Shutelawa; daga Beker, kabilan Bekerawa; Isra'ilawa a filaye Mowab kusa da Urdun a hayen daga Tahan, kabilan Tahanawa. **36** Wadannan su ne **64** Ba ko dayansu da yake cikin wadanda kabilan Shutelawa, daga Eran, kabilan Eranawa. **37** Musa da Haruna firist, suka kidaya sa'ad da suka Wadannan su ne kabilan Efraim; jimillarsu ta kai **65** Gama Ubangiji 32,500. Wadannan su ne kabilan Yusuf ta wurin **66** Ya riga ya gaya wa wadancan Isra'ilawa cewa lalle za kabilansu. **38** Zuriyar Benyamin bisa ga kabilansu, **67** Su mutu a hamada, kuma ba ko dayansu da ya rage, daga Bela, kabilan Belawa; daga Ashbel, kabilan sai Kaleb dan Yefunne da Yoshuwa dan Nun. Ashbelawa; daga Ahiram, kabilan Ahiramawa; **39** daga Shufam, kabilan Shufamawa; daga Hufam, kabilan Hufamawa. **40** Zuriyar Bela daga Ard da Na'am'an, daga Ard, kabilan Arda; daga Na'am'an, kabilan Na'amawa; **41** Wadannan su ne kabilan Benyamin, jimillarsu ta kai 45,600. **42** Wadannan su ne kabilan Dan bisa ga kabilansu, daga Shuhum, kabilan Shuhamawa. Wadannan su ne kabilan Dan. **43** Dukansu kabilan Shuhamawa ne, jimillarsu ta kai 64,400. **44** Zuriyar Asher bisa ga kabilansu, daga Imna, kabilan Imnawa daga Ishbi, kabilan Ishbiyawa; daga Beriya, kabilan Beriyawa; **45** daga zuriyar Beriya kuwa, daga Heber, kabilan Heberawa; daga Malkiyel, kabilan Malkiyelawa. **46** (Asher yana da'ya

27 "Ya'yan nan mata na Zelofehad, dan Hefer, dan Gileyad, dan Makir, dan Manasse, suna cikin kabilan Manasse dan Yusuf, suka tafi kofar shiga Tentin Sujada. Sunayensu kuwa su ne Mala, Nowa, Hogla, Milka da kuma Tirza. **2** Da suka tafi kofar shiga Tentin Sujada, sai suka tsaya a gabon Musa, Eleyazar firist, shugabannin da sauran taro, suka ce, **3** "Mahaifinmu ya mutu a hamada. Ba ya cikin mabiyan Kora wadanda suka taru suka tayar wa Ubangiji, amma ya mutu ne saboda zunubinsa, bai kuma bar'ya'ya maza ba. **4** Me ya sa sunan mahaifinmu zai bace a kabilarsa don kawai ba shi da? Ka ba mu gādo cikin'yan'uwan mahaifinmu."

5 Saboda haka Musa ya kawo maganarsu a gabon kuma za a miķa shi da yamma, tare irin hadaya ta Ubangiji. **6** Ubangiji kuwa ya ce wa masa, **7** lallausan gari, da hadaya ta sha da ka yi da safe. “Abin da’ya’yan nan mata na Zelofehad suke fası Wannan hadaya ce ta konawa mai dadin kanshi gaskiya ne. Dole ka ba su mallaka a matsayin gādo ga Ubangiji. **9** “A ranar Asabbaci, za a miķa’yan cikin’yan’uwan mahaifinsu, ka kuma mayar musu da raguna biyu, bana daya-daya marasa lahani, tare da gādon mahaifinsu. **8** “Ka fada wa Isra’ilawa cewa, ‘In hadaya ta sha, da hadaya ta lallausan gari kashi biyu wani ya mutu ba shi da da, a ba da gādonsa ga’yarsa. bisa goma na efa, kwābaabbe da mai. **10** Wannan ita **9** In ba shi da diya, sai a ba wa’yan’uwansa gādonsa. ce hadaya ta konawa ta kowace Asabbaci, ban da **10** In ba shi da’yan’uwa, a ba da gādonsa ga’yan’uwan hadaya ta konawa ta kullum, tare da ta hadaya ta mahaifinsa. **11** In mahaifinsa ba shi da’yan’uwa, a ba sha. **11** “A rana ta fari ga kowane wata, za a miķa da gādonsa ga danginsa na kusa, a kabilarsa don wa Ubangiji hadayun’yan bijimai biyu, rago daya, yā mallaka. Wannan ya zama ka’ida wa Isra’ilawa, da’yan tumaki bakwai, bana daya-daya, dukansu yadda Ubangiji ya umarci Musa.” **12** Sa’an nan kuma marasa lahani. **12** Da kowane bijimi, a kasance Ubangiji ya ce wa Musa, “Hau bisa wannan dutse da hadaya ta lallausan garin da aka kwāba da mai na a Abarim. Ka ga Kasar da na ba wa Isra’ilawa. **13** kashi uku bisa goma na efa; da dan rago kuwa, a Bayan ka gani, kai ma za ka bi kafafun mutanenka, kasance da hadaya ta lallausan garin da aka kwāba kamar yadda dān’uwanka Haruna ya yi, **14** gama da mai na kashi biyu bisa goma na efa; **13** da kowane sa’ad da jama’a suka yi tayarwa saboda rashin ruwa tunkiya kuma, a kasance da hadaya ta lallausan a Hamadan Zin, ku biyu, ba ku kiyaye umarnina garin da aka kwāba da mai, na kashi daya bisa goma don ku dāukaka ni matsayin mai tsarki, a gabansu na efa. Wannan hadaya ce da aka kone da wuta ba.” (Wādānnan su ne ruwaye na Meriba da Kadesh, ga Ubangiji. **14** Da kowane bijimi, za a kasance da a Hamadan Zin.) **15** Musa ya ce wa Ubangiji, **16** hadaya ta sha, na rabin kwalabar ruwan inabi; da “Bari Ubangiji, Allah na ruhohin’yan adam, yā nadā rago kuwa, a kasance da kashi daya bisa uku; da wani a kan wannan jama’a **17** yā shiga, yā kuma kowace tunkiya kuma, a kasance da kashi daya bisa fita a gabansu, wanda zai bishe su zuwa waje, yā hudu. Wannan ita ce hadaya ta konawa don tsawayar kuma dawo da su ciki, don kada mutanen Ubangiji kowane sabon wata na shekara. **15** Ban da hadaya ta su zama kamar tumakin da ba su da makiyayi.” **18** konawa ta kullum tare da hadaya ta sha, za a miķa Sai Ubangiji ya ce wa Musa, “Ka dāuki Yoshuwa dan bunsuru daya ga Ubangiji, hadaya ce don zunubi. **16** Nun, mutumin da ruhun shugabanci yake a cikinsa, “Za a yi Bikin Ketarewa ga Ubangiji a rana ta goma ka dibiya masa hannunka. **19** Ka sa yā tsaya a gaban sha hudu ga wata na fari. **17** A rana ta goma sha Eleyazar firist, da gaban dukan jama’a, sa’ān nan biyar ga wannan wata, za a yi biki; kwana bakwai za ka kebe shi a gabansu. **20** Ka danka masa ikonka a ci burodi marar yisti. **18** A rana ta farko, za ku yi don dukan jama’a Isra’ilawa su yi masa biyayya. **21** tsattsarkan taro, ba kuwa za a yi aikin da aka saba Zai tsaya a gaban Eleyazar firist, wanda zai nemi yi na kullum ba. **19** Za a miķa hadaya ta konawa masa shawara ta wurin Urim a gaban Ubangiji. Da da bijimai biyu, rago daya, da’yan raguna bakwai, umarninsa, da shi da dukan jama’ar Isra’ilawa za su bana daya-daya; dukansu kuma marasa lahani ga fita, da umarninsa kuma za su shiga.” **22** Musa ya yi Ubangiji. **20** Da kowane bijimi, a shirya kashi daya yadda Ubangiji ya umarce shi. Ya dāuki Yoshuwa, ya bisa uku na efan lallausan gari, kwābaabbe da mai; sa ya tsaya a gaban Eleyazar firist, da kuma gaban dukan jama’a. **23** Sai ya dibiya masa hannuwansa, ya da rago guda kuwa, a shirya kashi biyu bisa goma dukan jama’a. **24** Ta haka za a shirya abinci don hadayar da aka yi da hadaya ta konawa ta kowace safiya. **25** A rana kawake rana, har kwana bakwai don dadin kanshi ga Ubangiji; a shirya shi hade da hadaya ta konawa ta kullum, da kuma hadaya ta sha. **26** “A ranar nunan fari, sa’ad da za ku miķa wa Ubangiji hadayar sabon hatsi, a lokacin Bikin Makoni, za a yi tsattsarkan taro, ba kuwa za a yi aikin da aka saba yi ba. **27** A miķa hadaya ta konawa da’yan bijimai biyu, rago daya da’yan raguna bakwai, bana daya-daya don dadin kanshi ga Ubangiji. **28** Da kowane bijimi a

kasance da hadaya ta lallausan gari kashi uku bisa biyu, da'yan raguna goma sha hudu, bana daya-daya, goma na efa, kwababbe da mai; da rago kuwa, a dukansu marasa lahani. **18** Tare da bijiman, ragunan kasance da hadaya ta lallausan gari kashi biyu bisa da'yan ragunan a miķa hadayarsu da gari da hadaya goma na efa, kwababbe da mai; **29** da kowane'yan ta sha, bisa ga adadin da aka kayyade. **19** A hada da raguna bakwai, kashi daya bisa goma. **30** A hada bunsuru guda a matsayin hadaya, don zunubi, ban da bunsuru guda don yin muku kafara. **31** A miķa da hadaya ta konawa ta kullum, tare da hadayarta wadannan tare da hadayarsu ta sha, hade da hadaya ta gari da hadayunsa ta sha. **20** "A rana ta uku ta konawa ta kullum, da kuma hadayarta ta sha. A za a miķa bijimai goma sha daya, raguna biyu, da tabbata dabbobin nan marasa lahani ne.

29 "A rana ta farko ga wata na bakwai, a yi tsattsarkan taro, kada kuma a yi aikin da aka saba na kullum. Rana ce don busa kahoni. **2** Za a miķa hadaya ta konawa da bijimi guda, rago guda, yan raguna bakwai, bana daya-daya don dadin kanshi ga Ubangiji, duka su kasance marasa lahani. **3** Tare da bijimin za a kuma miķa hadaya ta gari na kashi daya bisa goma na efa na lallausan gari, kwababbe da mai; da rago guda, kashi biyu bisa goma na efa na lallausan gari, kwababbe da mai; **4** kowane'yan raguna bakwai, kashi daya bisa goma. **5** A hada da bunsuru guda a matsayin hadaya don zunubi, don yin muku kafara. **6** Wadannan kari ne ga hadayun konawa na wata-wata da nukkayaumi, tare da hadayun garinsu da hadayun sha yadda aka tsara. Hadayu ne da aka miķa wa Ubangiji ta wuta don dadin kanshi. **7** "A rana ta goma ga wanan watan bakwai, za a yi tsattsarkan taro. Ba za ku ci abinci ba, ba kuma za ku yi aiki ba. **8** Za a miķa hadaya ta konawa da bijimi guda, rago guda, da kuma'yan raguna bakwai, yan bana daya-daya, dukansu marasa lahani don dadin kanshi ga Ubangiji. **9** Tare da bijimin a miķa hadaya ta gari na kashi daya bisa goma na efa, na lallausan gari kwababbe, da mai; da rago guda, kashi biyu bisa goma na efa, na lallausan gari kwababbe, da mai; **10** kowane'yan raguna bakwai, kashi daya bisa goma. **11** A hada da bunsuru guda a matsayin hadaya don zunubi, don yin muku kafara da kuma hadaya ta konawa ta kullum; tare da hadaya ta garinta, da kuma hadayu na shansu. **12** "A rana ta goma sha biyar ga wata na bakwai, za a yi tsattsarkan taro, ba kuwa za a yi aikin da aka saba yi ba. Ku yi biki ga Ubangiji har kwana bakwai. **13** A miķa hadayar da aka yi da wuta, mai dadin kanshi ga Ubangiji, hadaya ta konawa ta bijimai guda sha uku, raguna biyu, da'yan raguna goma sha hudu, bana daya-daya, dukansu marasa lahani. **14** Da kowane bijimai goma sha uku nan, a miķa hadaya ta gari, kashi uku bisa goma na efa, kwababbe da mai; da ragunan biyu din, a miķa hadaya ta gari kashi biyu bisa goma na efa, kwababbe da mai; **15** tare kuma da kowane'yan raguna goma sha hudu, kashi daya bisa goma. **16** A hada da bunsuru guda, a matsayin hadaya don zunubi, ban da hadaya ta konawa na kullum tare da hadayarta, ta gari da kuma hadaya ta sha. **17** "A rana ta biyu, a miķa bijimai goma sha biyu, raguna

da'yan raguna, a miķa hadayun gari da hadayun sha, bisa ga adadin da aka kayyade. **22** A hada da bunsuru guda a matsayin hadaya don zunubi, ban da hadaya ta konawa ta kullum, tare da hadayarta ta gari da hadaya ta sha. **23** "A rana ta hudu a miķa bijimai goma, raguna biyu, da'yan raguna goma sha hudu, bana daya-daya, dukansu marasa lahani. **24** Tare da bijiman, ragunan da kuma'yan raguna, a miķa hadayunsa na gari da hadayu na sha bisa ga adadin da aka kayyade. **25** A hada da bunsuru guda, a matsayin hadaya don zunubi, ban da hadaya ta konawa ta kullum, tare da hadayarta ta gari da hadaya ta sha. **26** "A rana ta biyar a miķa bijimai tara, raguna biyu, da'yan raguna goma sha hudu, bana daya-daya, dukansu marasa lahani. **27** Tare da bijiman, ragunan da kuma'yan ragunan, a miķa hadayu na gari, da hadayu na sha bisa ga adadin da aka kayyade. **28** A hada da bunsuru guda a matsayin hadaya don zunubi, ban da hadaya ta konawa ta kullum, tare da hadayarta ta gari da hadaya ta sha. **29** "A rana ta shida a miķa bijimai takwas, raguna biyu, da'yan raguna goma sha hudu, bana daya-daya, dukansu marasa lahani. **30** Tare da bijiman, ragunan da kuma'yan raguna, a miķa hadayunsa ta gari da hadayu na sha bisa adadin da a kayyade. **31** A hada da bunsuru guda a matsayin hadaya don zunubi, ban da hadaya ta konawa ta kullum tare da hadayarta ta hatsi da hadaya ta sha. **32** "A rana ta bakwai a miķa bijimai bakwai, raguna biyu da'yan raguna goma sha hudu, bana daya-daya, dukansu marasa lahani. **33** Tare da bijiman, ragunan da kuma'yan raguna, a miķa hadayunsa na gari, da hadayun sha bisa ga adadin da a kayyade. **34** A hada da bunsuru guda a matsayin hadaya don zunubi, ban da hadaya ta konawa ta kullum tare da hadayarta ta hatsi da hadayarta ta sha. **35** "A rana ta takwas kuwa za a yi tsattsarkan taro, ban da aikin da aka saba. **36** A miķa hadayar da aka yi da wuta mai dadin kanshi ga Ubangiji, a yi hadaya ta konawa da bijimi guda, rago guda, da'yan raguna bakwai, bana daya-daya, dukansu marasa lahani. **37** Tare da bijimin, ragon da kuma'yan ragunan, a miķa hadayunsa na gari da hadayu na sha bisa ga adadin da aka kayyade. **38** A hada da bunsuru guda a matsayin hadaya don zunubi, ban da hadaya ta konawa ta kullum, tare da hadayarta ta hatsi da hadayarta ta sha. **39** "Ban da

abin da kuka yi alkawari, da kuma sadakokinku na yardar rai, a miķa wadannan ga Ubangiji a lokacin bukukkuwanku, hadayunku na konawa, hadayu na gari, hadayu na sha da hadayu na salama.” **40** Musa ya fada wa Isra’ilawa dukan abin da Ubangiji ya umarce shi.

30 Musa ya ce wa shugabannin kabilan Isra’ila,
“Ga abin da Ubangiji ya umarta. **2** Sa’ad da mutum ya yi wa Ubangiji alkawari, ko kuwa ya rantse zai yi warni abu, kada yā ki cika maganarsa, amma yā cika kome da ya fada. **3** “Sa’ad da yarinya, wadda har yanzu tana a gidan mahaifinta ta yi wa Ubangiji alkawari, ko ta rantse za tā yi wani abu, **4** mahaifinta kuwa ya ji alkawarin da ta yi, bai kuma ce mata kome ba, to, sai alkawarin da ta yi da wā’adinta su tabbata. **5** Amma in mahaifinta ya hana ta, sa’ad da ya ji game da shi, to, ba wani daga cikin alkawari ko rantsuwar da ta yi zai tabbata; Ubangiji kuwa zai gafarta mata domin mahaifinta ya hana ta. **6** “In ta yi aure, sai daga baya ta yi alkawari ko kuwa lebunanta sun furta alkawari da garaje, cewa za tā yi wani abu, **7** mijinta kuwa ya ji game da wannan, amma bai ce mata kome ba, to, alkawarin da ta yi da kuma rantsuwar da ta yi, su tabbata. **8** Amma in mijin ya hana ta sa’ad da ya ji, zai warware alkawari da kuma rantsuwar da ta yi da garaje, Ubangiji kuwa zai gafarce ta. **9** “Duk wani alkawari ko rantsuwar da gwauruwa, ko macen da aurenta ya mutu, ta yi, zai tabbata a kanta. **10** “In macen aure ta yi alkawari, ko ta rantse za tā yi wani abu, **11** mijinta kuwa ya ji game da wannan, amma bai ce mata kome ba, bai kuma hana ta ba, to, dukan alkawari da kuma rantsuwar da ta yi su tabbata a kanta. **12** Amma in mijin ya warware su sa’ad da ya ji, to, ba wani alkawari ko rantsuwar da ya fito daga lefunanta da zai tabbata. Mijinta ya warware su, Ubangiji kuma zai gafarce ta. **13** Mijinta yana iya tabbatar, ko yā rushe duk wani alkawari ko rantsuwar da ta dauka. **14** Amma in mijinta bai ce mata kome ba, to, ya tabbatar da dukan alkawarinta da kuma rantsuwartu ke nan. Ya tabbatar da su ta wurin yin shiru sa’ad da ya ji ta. **15** Amma in ya ji, sa’an nan daga baya ya hana ta, to, zai sha hukuncin laifinta.” **16** Wadannan su ne ka’idodin da Ubangiji ya ba wa Musa game da dangantakar miji da matarsa, da kuma tsakanin mahaifi da’yarsa wadda har yanzu tana a gidansa.

31 Ubangiji ya ce wa Musa, **2** “Ka dfaukar wa Isra’ilawa fansa, a kan Midiyawa. Bayan wannan za ka mutu, a kuwa tara ka ga mutanenka.” **3** Saboda haka Musa ya ce wa mutane, “Ku shirya wadansu daga cikin mazanku, su tafi su yi yakî da Midiyawa don su dfaukar wa Ubangiji fansa kansu.” **4** Ku aiki maza dubu daya daga kowace kabilar Isra’ila. **5** Saboda haka aka samo mayaka dubu goma sha biyu shiryayyu don yakî, maza dubu daya daga

kowace kabilar Isra’ila. **6** Musa ya aike su zuwa yaki, dubu daya daga kowace kabilâ, tare da Finehas dan Eleyazar, firist, wanda ya dfauki kayayyaki daga wuri mai tsarki da kahoni don kirân yaki. **7** Suka yi yaki da Midiyawa, suka kashe kowane mutum yadda Ubangiji ya umarci Musa. **8** A cikin wadanda aka kashe kuwa akwai Ewi, Rekem, Zur, Hur da Reba; sarakuna biyar na Mediyawa. Suka kuma kashe Bala’am dan Beyor da takobi. **9** Isra’ilawa suka kwashe mata da yaran Midiyawa, a matsayin bayi. Suka kwashe shanunsu da tumakinsu da kuma dukan dukiyarsu, a matsayin ganima. **10** Suka kone dukan garuruwan da Midiyawa suke zama, da dukan sansaninsu. **11** Suka kwashe dukan ganima hade da mutane da dabbobi, **12** suka kawo bayi da ganiman nan, wurin Musa da Eleyazar firist, da kuma jama’ar Isra’ilawa, a sansaninsu a filayen Mowab kusa da Urdun daga ketaren Yeriko. **13** Musa, da Eleyazar firist da dukan shugabannin jama’â, suka fito suka tarye su a bayan sansani. **14** Musa kuwa ya husata da shugabannin sojojin da suke shugabannin dubbai da shugabannin dari-darin da suka dawo daga yaki. **15** Ya tambaye su ya ce, “Kun bar dukan mata da rai? **16** Su ne wadanda suka bi shawarar Bala’am suka kuma zama sanadin sa Isra’ilawa suka juya wa Ubangiji baya, har ya kawo abin da ya faru da Feyor, har annoba ya kashe dukan mutanen Ubangiji. **17** Yanzu ku kashe dukan yara maza, ku kuma kashe kowace macen da ta yi lalata da namiji, **18** amma ku bar kowace yarinyar da ba tā taba yin lalata da namiji ba. **19** “Dukanku da kuka kashe mutum, ko kuka taba wani da aka kashe, dole ku kasance a bayan sansani har kwana bakwai. A rana ta uku da rana ta bakwai dole ku tsabtacce kanku da kuma bayinku. **20** Ku tsarkake kowace taguwa da kuma kome da aka yi da fata, da gashin akuya, ko kuwa itace.” **21** Sa’an nan Eleyazar firist, ya ce wa sojojin da suka je yaki, “Wannan ita ce ka’idar da Ubangiji ya ba wa Musa. **22** Zinariya, azurfa, tagulla, bañkin karfe, kuza, darma **23** da dukan abin da wuta ba ta iya ci, dole yā shiga wuta sa’an nan zai zama da tsabta. Amma dole a kuma tsarkake ta da ruwan tsarkakewa. Duk abin da wuta za tā iya ci, dole a shigar da ita a ruwan tsarkakewa. **24** A rana ta bakwai za ku wanke tufafinku, sa’an nan za ku tsarkaka, bayan haka ku shigo sansani.” **25** Ubangiji ya yi magana da Musa ya ce, **26** “Da kai da Eleyazar firist, da shugabannin jama’â, ku kidaya dukan mutane da dabbobin da aka ci da yaki. **27** Ku kasa ganimar kashi biyu, ku ba sojojin da suka tafi yaki kashi daya, kashi daya kuma ku ba wa jama’â. **28** Daga sojojin da suka je yakin kuwa, ka ware ganima wa Ubangiji, ka dfauki daya daga cikin mutum dari biyar, da shanu dari biyar, da jakuna dari biyar, da tumaki dari biyar. **29** Ka dfauki wannan sashe daga rabin rabonsu ka ba wa Eleyazar firist, a matsayin sashe na Ubangiji. **30**

Daga cikin rabin rabon Isra'ilawa, ka za fi daya daga kowane hamsin na mutane, shanu, jakuna, tumaki, awaki ko kuma sauran dabbobi. Ka ba wa Lawiyawan da suke lura da tabanakul na Ubangiji." **31** Saboda haka Musa da Eleyazar suka aikata yadda Ubangiji ya umarci Musa. **32** Yawan ganimir da sojoji suka kawo ita ce tumaki 675,000 **33** shanu 72,000 **34** da jakuna 61,000. **35** Akwai kuma mata 32,000 da ba su yi latala ba da namiji ba. **36** Kashin da aka ba sojoji wadanda suka tafi yak'i shi ne, tumaki 337,500, **37** 'Tabbatacce ba wani daga cikin mutanen da suka tumakin da aka ware wa Ubangiji kuwa 657 ne; **38** fito daga Masar, tun daga mai shekara ashirin zuwa shanu 36,000, shanun da aka ware wa Ubangiji kuwa 72 ne; **39** jakuna 30,500, jakunan da aka ware wa Ubangiji kuwa 61 ne; **40** mutane 16,000, mutanen da aka ware wa Ubangiji kuwa 32 ne. **41** Musa ya ba wa Eleyazar abin da aka ware wa Ubangiji, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa. **42** Kashin da aka ba wa Isra'ilawa, wanda Musa ya ware daga cikin jama'a kuwa tumaki 337,500 ne, **44** shanu 36,000, **45** jakuna 30,500 **46** da mutane 16,000. **47** Daga rabin kashi na Isra'ilawa, Musa ya dauki daya daga cikin na wadanda suka tafi yak'i, **43** kashin da aka ba wa shugabannin da suke lura da tabanakul na Ubangiji. **48** Sai shugabannin da suka shugabancin rundunar yak'in, shugabanni na dubu-dubu da shugabanni na dari-dari, suka zo wurin Musa **49** suka ce masa, "Barorinka sun kidaya mayakan da suke karkashinmu, babu ko dayan ya face. **50** Saboda haka mun kawo wa Ubangiji adon duka daga gare su. **52** Dukan zinariya da shugabannin dubu-dubu da shugabannin dari-dari, wadanda Musa da Eleyazar suka karba, suka kuma mifka hadaya ga Ubangiji, nauyinta ta kai shekel 16,750. **53** Kowane soja, ya kwashi ganiima wa kansa. **54** Musa da Eleyazar firist, suka karbi zinariya daga shugabannin dubu-dubu da shugabannin dari-dari, suka kawo cikin Tentin Sujada, don su zama abin tuni ga Isra'ilawa a gaban Ubangiji.

mutanen Ruben, "Wato, sai'yan'uwanu su yi ta yaki ku kuwa ku zauna nan? **7** Don me za ku karya zuciya Isra'ilawa daga hayewa zuwa kasar da Ubangiji ya ba su? **8** Haka iyayenku suka yi sa'dad da na aike su daga Kadesh Barneya don su dubo kasar. **9** Gama bayan suka haura Kwarin Eshkol suka hangi kasar, sai suka karya zuciyar Isra'ilawa daga shigar kasar da Ubangiji ya ba su. **10** A ranar kuwa Ubangiji ya husata har ya yi wannan rantsuwa cewa, **11** 'Tabbatacce ba wani daga cikin mutanen da suka tumakin da aka ware wa Ubangiji kuwa 657 ne; **12** fito daga Masar, tun daga mai shekara ashirin zuwa gaba, da zai ga kasar da na rantse zan ba Ibrahim, da Ishaku, da Yakub, domin ba su bi ni sosai ba, **13** Ubangiji ya husata da Isra'ilila har ba ko daya sai dai Caleb dan Yefunne Bakenizze da Yoshuwa dan Nun, don su ne kadai suka bi Ubangiji duciya daya.' **14** Ubangiji ya husata da Isra'ilila har ya sa suka yi ta yawo a hamada shekara arba'in, sai da dukan tsaran da suka aikata wannan mugunta na gabansa, suka mutu. **15** "Ga shi ku kuma, tarin masu zunubi, kuna tsaya a matsayin kakanninku, kun juye daga binsa, zai sâke barin dukan wannan hamsin na mutane da na dabbobi, yadda Ubangiji mutane a hamada, ku ne kuwa za ku zama sanadin ya umarce shi, ya ba wa Lawiyawan da suke lura hallakarsu." **16** Sai suka zo wurin Musa, suka ce, da katanga, don kâriya daga mazaunau fasar, amma mayakan da suke karkashinmu, babu ko dayan mu, za mu dauki makamai mu tafi tare da sauran Isra'ilawa, har mu kai su wuraren zamansu. **17** Ba za hadaya na kayan zinariya da kowannenmu ya samu, mu koma gidajemu ba sai kowane mutumin Isra'ilila mundaye, kawane,'yan kunne da duwatsun wuya, ya sami gâdonsa. **18** Ba za mu ci gâdo tare da su a don yin wa kanmu kafara a gaban Ubangiji." **19** Ba za mu ci gâdo tare da su a Matanmu da'ya'yanmu za su zauna a biranen da suke wurin Musa **20** Sai Musa ya adon duka daga gare su. **21** Dukan zinariya da shugabannin dubu-dubu da shugabannin dari-dari, wadanda Musa da Eleyazar firist, suka karbi zinariya daga shugabannin dubu-dubu da shugabannin dari-dari, suka kawo cikin Tentin Sujada, don su zama abin tuni ga Isra'ilawa a gaban Ubangiji.

ce musu, "In za ku yi haka, in za ku sha damara da makamai a gaban Ubangiji, ku tafi yak'i, **22** in kuma dukanku za ku yi damara, ku dauki makaman yak'i a hayin Urdun a gaban Ubangiji har lokacin da ya kori abokan gâbarsa daga gabansa, **23** to, sa'ad da aka ci kasar a gaban Ubangiji, kwa kubuta daga alhakinku ga Ubangiji da kuma Isra'ilila. Kasan nan kuwa za tâ zama mallakarku a gaban Ubangiji. **24** Amma in ba ku yi haka ba, kun yi zunubi ke nan ga Ubangiji; kuma ku san cewa zunubinku zai tone ku. **25** Ku gina birane domin matanku da'ya'yanku, ku gina katanga kuma domin dabbobinku, amma fa ku cika abin da kuka yi alkawari." **26** Mutanen Gad da mutanen Ruben, suka ce wa Musa, "Mu bayinka za mu yi yadda ranka yâ dade ya umarta. **27** 'Ya'yanmu da matanmu, garkunan shanunmu da na tumakinmu, za su kasance a nan biranen Gileyad. **28** Amma bayinka, kowane mutum a cikinmu zai haye a gaban Ubangiji, zuwa yak'i kamar yadda ranka yâ dade ya fâda." **29** Sai Musa ya yi wa Eleyazar firist, da Yoshuwa dan Nun, da shugabannin gidajen kakannin kabilan mutanen Isra'ilila kashedi a kansu,

32 Mutanen Ruben da mutanen Gad, da suke da garken shanu da kuma garke tumaki masu yawa, suka ga cewa kasashen Yazer da Gileyad wurare ne masu kyau don kiwon shanu da tumaki. **2** Saboda haka suka zo wurin Musa da Eleyazar da kuma shugabannin jama'a, suka ce, **3** 'Atarot, Dibon, Yazer, Nimra, Heshbon, Eleyale, Sebam, Nebo da Beyon, **4** kasar da Ubangiji ya ci da yak'i a gaban mutane Isra'ilila, suna da kyau don dabbobi, bayinku kuma suna da dabbobi." **5** Suka ce, "In mun sami tagomashi daga gare ka bari a ba da wannan kasa ga bayinka, tâ zama mallakanmu. Kada ka sa mu haye Urdun." **6** Musa ya ce wa mutanen Gad da

29 ya ce, "In kowane sojan mutanen Gad da na yi sansani a Dofka. **13** Suka tashi daga Dofka, suka yi mutanen Ruben, ya daukai makaman yakı, ya haye sansani a Alush. **14** Suka tashi daga Alush, suka yi Urdun tare da ku a gaban Ubangiji, to, sa'ad da a ci sansani a Refidim, inda babu ruwan da mutane za su kasar a gabanku, ku ba da kasar Gileyad tă zama sha. **15** Suka tashi daga Refidim, suka yi sansani a mallakarsu. **30** Amma in ba su haye tare da ku da Hamadan Sinai. **16** Suka tashi daga Hamadan Sinai, shirin yakı ba, to, sai ku ba su gădo a wancan haye suka yi sansani a Kibrot Hatta'awa. **17** Suka tashi kamar sauran kabilun a Kan'ana." **31** Mutanen Gad daga Kibrot Hatta'awa, suka yi sansani a Hazerot. **18** da mutanen Ruben suka amsa, suka ce, "Barorinka Suka tashi daga Hazerot, suka yi sansani a Ritma. **19** za su yi abin da Ubangiji ya fada. **32** Za mu haye a Suka tashi daga Ritma, suka yi sansani a Rimmon gaban Ubangiji zuwa Kan'ana, amma mallakarmu ta Ferez. **20** Suka tashi daga Rimmon Ferez, suka yi gădo, za tă kasance a wannan hayi na Urdun." **33** sansani a Libna. **21** Suka tashi daga Libna, suka yi Sai Musa ya ba wa mutanen Gad, mutanen Ruben, sansani a Rissa. **22** Suka tashi daga Rissa, suka yi da rabin mutanen Manasse dan Yusuf, masarautar sansani a Kehelata. **23** Suka tashi daga Kehelata, Sihon, sarkin Amoriyawa, da masarautar Og na suka yi sansani a Dutsen Shefer. **24** Suka tashi daga Bashan, dukan kasar, tare da biranenta da kuma Dutsen Shefer, suka yi sansani a Harada. **25** Suka yankunan da suke kewaye. **34** Mutanen Gad suka tashi daga Harada, suka yi sansani a Makhelot. **26** gina Dibon, Atarot, Arower, **35** Atrot Shofan, Yazer, Suka tashi daga Makhelot, suka yi sansani a Tahat. Yogbeha, **36** Bet-Nimra, da Bet-Haran a matsayin **27** Suka tashi daga Tahat, suka yi sansani a Tera. **28** birane masu katanga, suka kuma gina katanga don Suka tashi daga Tera, suka yi sansani a Mitka. **29** dabbobinsu. **37** Mutanen Ruben suka sâke gina Suka tashi daga Mitka, suka yi sansani a Hashmona. Heshbon, Eleyale, da Kiriyatayim, **38** haka kuma **30** Suka tashi daga Hashmona, suka yi sansani a suka gina Nebo da Ba'al-Meyon (an canja wadannan Moserot. **31** Suka tashi daga Moserot, suka yi sansani sunaye) suka kuma gina Sibma. Suka ba wa biranen a Bene Ya'akan. **32** Suka tashi daga Bene Ya'akan, da suka sâke ginawa sunaye. **39** Zuriyar Makir dan suka yi sansani a Hor Haggidgad. **33** Suka tashi daga Manasse suka tafi Gileyad, suka ci ta da yakı, suka Hor Haggidgad, suka yi sansani a Yotbata. **34** Suka kori mutanen Amoriyawa da suke can. **40** Saboda tashi daga Yotbata, suka yi sansani a Abrona. **35** haka Musa ya ba da Gileyad ga mutanen Makir, Suka tashi daga Abrona, suka yi sansani a Ezyon zuriyar Manasse, suka kuma zauna a can. **41** Yayir, Geber. **36** Suka tashi daga Ezyon Geber, suka yi wani dan Manasse, ya ci kauyukansu da yakı, ya sansani a Kadesh, cikin Hamadan Zin. **37** Suka tashi kuma ba su sunan Hawwot Yayir. **42** Noba kuma ya daga Kadesh, suka yi sansani a Dutsen Hor, a iyakar ci Kenat da kauyukanta da yakı, ya kuma ba ta suna Edom. **38** Bisa ga umarni Ubangiji, Haruna firist, Noba, bisa ga sunansa.

33 Ga wuraren da Isra'ilawa suka yi sansani sa'ad da suka fito runduna-runduna a Kar'kashin Musa da Haruna daga Masar. **2** Bisa ga umarnin Ubangiji, Musa ya rubuta wuraren tafiyet-afiyensu da sansaninsu. Ga yadda tafiyet-afiyen suka kasance. **3** Isra'ilawa sun tashi daga Rameses a rana ta goma sha biyar, ga watan fari, kashegarin Bikin Ketarewa. Suka fita gabagadi a gaban dukan Masarawa, **4** wadanda suke binne gawawwakin'ya'yan farinsu da Ubangiji ya karkashe; gama Ubangiji ya hukunta allolinsu. **5** Isra'ilawa suka tashi daga Rameses, suka yi sansani a Sukkot. **6** Suka tashi daga Sukkot, suka yi sansani a Etam, a gefen hamada. **7** Suka tashi daga Etam, suka koma baya zuwa Fi Hahirot, wajen gabashin Ba'al-Zafon, suka yi sansani kusa da Migdol. **8** Suka tashi daga Fi Hahirot, suka ratsa cikin teku zuwa hamada, bayan sun yi tafiyet kwana uku a cikin Hamadan Etam, sai suka yi sansani a Mara. **9** Suka tashi daga Mara, suka tafi Elim, inda akwai mafulbulan ruwa goma sha biyu, da itatuwan dabino guda saba'in, suka yi sansani a can. **10** Suka tashi daga Elim, suka yi sansani kusa da Jan Teku. **11** Suka tashi daga Jan Teku, suka yi sansani a Hamadan Sin. **12** Suka tashi daga Hamadan Sin, suka

ya hau Dutsen Hor, inda ya mutu a rana ta fari ga watan biyar, a shekara ta arba'in, bayan Isra'ilawa suka fito daga Masar. **39** Haruna yana da shekara dari da ashirin da uku, sa'ad da ya mutu a Dutsen Hor. **40** Sarki Arad Bakan'ane, wanda yake zaune a Negeb na Kan'ana, ya ji labari cewa Isra'ilawa suna zuwa. **41** Suka tashi daga Dutsen Hor, suka yi sansani a Zalmona. **42** Suka tashi daga Zalmona, suka yi sansani a Funon. **43** Suka tashi daga Funon, suka yi sansani a Obot. **44** Suka tashi daga Obot, suka yi sansani a lye Abarim, a iyakar Mowab. **45** Suka tashi daga Iyim, suka yi sansani a Dibon Gad. **46** Suka tashi daga Dibon Gad, suka yi sansani a Almon Dibilatayim. **47** Suka tashi daga Almon Dibilatayim, suka yi sansani a duwatsun Abarim, kusa da Nebo. **48** Suka tashi daga duwatsun Abarim, suka yi sansani a filayen Mowab kusa da Urdun, daura da Yeriko. **49** A can filayen Mowab, suka yi sansani kusa da Urdun daura da Bet-Yeshimot har zuwa Abel-Shittim. **50** A filayen Mowab kusa da Urdun daura da Yeriko ne Ubangiji ya ce wa Musa, **51** "Ka gaya wa Isra'ilawa cewa, 'Sa'ad da kuka haye Urdun zuwa Kan'ana, **52** ku kori dukan mazaunan Kasar a gabanku. Ku rurrushe sassakakkun duwatsu, da siffofinsu na zubi, ku kuma rurrushe dukan masujadansu na kan tudu.

53 Ku mallaki kasar, ku kuma zauna a ciki, gama na ba ku kasar, ku mallake ta. **54** Ku rarraba kasar ta wurin jefan kuri'a, bisa ga kabilanku. Kabilan da take babba, a ba ta babban gādo, karami kabilia kuwa, a ba ta karamin gādo. Duk abin da kuri'a ta ba su, shi zai zama nasu. Ku rarraba wannan bisa zuriyar kakanninku. **55** "Amma in ba ku kori mazaunan kasar ba, wadanda kuka bari su ci gaba da zama, za su zama muku hakki a idanunku, da kuma kayayyuwa a bayanku. Za su ba ku wahala a kasar da kuke zama. **56** Sa'an nan kuwa zan yi muku abin da na shirya yin musu."

34 Ubangiji ya ce wa Musa, **2** "Ka umarci Isra'ilawa, ka ce musu, 'Sa'ad da kuka shiga Kan'ana, kasar da aka ba ku gādo za tā kasance da wadannan iyakoki. **3** "Gefenku na kudu zai hada da wani sashin Hamadan Zin ta iyakar Edom. A gabas, iyakarku ta kudu za tā fara daga karshen Tekun Gishiri, **4** tā ketare Mashigin Kunama a kudu, tā ci gaba zuwa Zin, sa'an nan tā nufi kudu da Kadesh Barneya. **5** inda za tā juya tā hadu da Rafin Masar, tā kuma karasa a Bahar Rum. **6** "Iyakarku a yammanci, za tā kasance bakin Bahar Rum. Wannan ce za tā zama iyakarku a yamma. **7** "Iyakarku a arewanci kuwa za tā tashi daga Bahar Rum zuwa zuwa Lebo Hamat. Sa'an nan tā miķe zuwa Zedad, **9** tā ci gaba zuwa Zifron, sa'an nan tā karasa a Hazar-Enan. Wannan ce za tā zama iyakarku a arewa. **10** "Iyakarku a gabashi, za tā tashi daga Hazar-Enan zuwa Shefam. **11** Iyakar za tā gangara daga Shefam zuwa Ribla a gefen gabashin Ayin, sa'an nan tā ci gaba a gangaren gabashin Tekun Kinneret. **12** Sa'an nan tā gangara ta Urdun, tā karasa a Tekun Gishiri. **13** Sai Musa ya umarci Isra'ilawa ya "Wannan za tā zama kasarku, tare da iyakokinta a kowane gefe." **14** Saboda iyalan kabilan tara da rabi, **15** Wadannan kabilan biyu riga sun sami gādonsu. **16** Ubangiji ya umarta cewa a ba da ita ga kabilan tara da rabi, **17** Wadannan su ne sunayen mutanen da za su raba muku kasar gādo. Eleyazar firist, Ruben, kabilan Gad da rabin kabilan Manasse sun gabashin Yeriko wajen fitowar rana." **18** Ka kuma nada shugaba ce wa Musa, **19** "Ga sunayensu. "Kaleb dan Yefunne, rabon kasar. **20** Shemuyel dan Ammihud, **21** Elidad dan Kislon, daga kabilan Benyamin; **22** Bukki dan Yogli, shugaba daga kabilan Dan; **23** Hanniyel dan Efod, shugaba daga kabilan Yusuf; **24** Kemuwel dan Shiftan, shugaba daga kabilan Efraim dan Yusuf; **25** ya isa yā kashe mutum, ya kuma bugi wani da shi Elizafan dan Farnak, shugaba daga kabilan Zebulun;"

26 Faltiyel dan Azzan, shugaba daga kabilan Issakar; **27** Ahihud dan Shelomi, shugaba daga kabilan Asher; **28** Fedahel dan Ammihud, shugaba daga kabilan Naftali." **29** Wadannan su ne mutanen da Ubangiji ya umarta su raba gādo ga Isra'ilawa a kasar Kan'ana.

35 A filayen Mowab, wajen Urdun, daura da Yeriko, Ubangiji ya yi magana da Musa ya ce, **2** "Ka umarci Isra'ilawa su ba wa Lawiyawa garuruwan da za su zauna a ciki daga cikin gādon da Isra'ilawa za su mallaka. A kuma ba su wurin kiwo kewaye da garuruwan. **3** Sa'an nan za su kasance da garuruwan da za su zauna, su sami fili, da kuma za su yi kiwon garkensu na shanu da tumaki da kuma sauran dabbobinsu. **4** "Wuraren kiwo a kewayen garuruwan da za a ba wa Lawiyawa, girmansu zai zama mai fādin kamu dubu daya daga katangar garin. **5** A bayan garin, ka auna kamu dubu biyu a wajen gabas, kamu dubu biyu a wajen yamma, kamu dubu biyu wajen kudu, da kuma kamu dubu uku wajen arewa, a bar garin a tsakiya. Za su kasance da wannan a matsayin wurin kiwo na garuruwan. **6** "A cikin biranen da za a ba Lawiyawa, shida daga cikin garuruwan za su zama biranen mafaka, inda wanda ya kashe mutum zai gudu yā je. Ban da wannan, a ba su wadansu garuruwa arba'in da biyu. **7** Duka-duka dai a ba Lawiyawa garuruwa arba'in da Dutsen Hor, **8** za tā kuma tashi daga Dutsen Hor, takwas, tare da wuraren kiwonsu. **9** Garuruwan da zuwa Lebo Hamat. Sa'an nan tā miķe zuwa Zedad, **10** "A cikin biranen da za a ba Lawiyawa, shida daga cikin garuruwan za su zama biranen mafaka, inda wanda ya kashe mutum zai gudu yā je. Ban da wannan, a ba su wadansu garuruwa arba'in da biyu. **11** Ku ba wa Lawiyawa daga kasar da Isra'ilawa suza tā ci gaba zuwa Zifron, sa'an nan tā karasa a Hazar-Enan. Wannan ce za tā zama iyakarku a arewa. **12** Sa'an nan tā gangara ta Urdun, tā karasa a Tekun Gishiri. **13** Sai Musa ya umarci Isra'ilawa, ka ce musu, 'Sa'ad da kuka haye Urdun zuwa Kan'ana, **14** Saboda iyalan kabilan tara da rabi, **15** Wadannan garuruwa shida da aka bayar za su zama kabilan biyu riga sun sami gādonsu. **16** Ubangiji ya umarta cewa a ba da ita ga kabilan tara da rabi, **17** Wadannan su ne sunayen mutanen da za su raba muku kasar gādo. Eleyazar firist, Ruben, kabilan Gad da rabin kabilan Manasse sun gabashin Yeriko wajen fitowar rana." **18** Ka kuma nada shugaba ce wa Musa, **19** "In wani ya bugi wani da makami na karfe rabon kasar. **20** Shemuyel dan Ammihud, **21** Elidad dan Kislon, daga kabilan Benyamin; **22** Bukki dan Yogli, shugaba daga kabilan Dan; **23** Hanniyel dan Efod, shugaba daga kabilan Yusuf; **24** Kemuwel dan Shiftan, shugaba daga kabilan Efraim dan Yusuf; **25** ya isa yā kashe mutum, ya kuma bugi wani da shi Elizafan dan Farnak, shugaba daga kabilan Zebulun;"

26 Faltiyel dan Azzan, shugaba daga kabilan Issakar; **27** Ahihud dan Shelomi, shugaba daga kabilan Asher; **28** Fedahel dan Ammihud, shugaba daga kabilan Naftali." **29** Wadannan su ne mutanen da Ubangiji ya umarta su raba gādo ga Isra'ilawa a kasar Kan'ana.

kisanknan nan. **19** Sai mai bin hakin jinin yă kashe ta kewayo, za a hada gădonsu da na kabilan mutanen mai kisanknan, sa'ad da ya sadu da mai kisanknan, da suka aura, a kuma ba su mallakar gădon da aka sai yă kashe shi. **20** In saboda kiyayya, mutum ya debe daga kabilar kakanninmu.” **5** Ta wurin umarnin labé, ya soke wani, ko ya jefe shi da wani abu da Ubangiji, Musa ya ba Isra'ilawa wannan umarni, gangan har ya mutu, **21** ko kuwa saboda kiyayya “Abin da kabilar zuriyar Yusuf suke fadi, daidai ya naushe shi har ya mutu, sai a kashe wannan ne. **6** Ga abin da Ubangiji ya umarta saboda'ya'ya mutumin da ya yi haka; shi mai kisankai ne. Sai mai matan nan na Zelofehad. Za su iya auri duk wanda bin hakin jini yă kashe mai kisanknan in ya same suka ga dama, muddin sun yi aure a cikin kabilar shi. **22** “Amma in cikin tsautsayi ne ya soke shi, ba kakanninsa. **7** Ba gădon Isra'ilan da za a ba wa wata don kiyayya ba, ko kuma ya jefe shi, ba da gangan kabila daga wata kabila, gama kowane mutumin ba, **23** ko kuwa bai gan shi ba, ya jefa dutsen da zai Isra'ila zai riķe gădonsa na kabilar da ya găda daga kashe shi a kansa, ya kuwa mutu, to, da yake shi ba kakanninsa. **8** Kowace'ya wadda ta ci gădon kasa, a abokin găbansa ba ne, bai kuma yi nufi yă ji masa kowace kabilar Isra'ilawa, dole tă auri wani cikin ba, **24** dole taro su yi hukunci tsakanin mai laifin, kabilar kakanninta, saboda kowane mutumin Isra'ila da mai bin hakin jini bisa wadannan ka'idodi. **25** yă mallaki gădon kakanninsa. **9** Ba gădon da za a Dole taro su kăre wanda ake zargi da kisa, daga mai ba wa wata kabila daga wata kabila, gama kowace bin hakin jini. Su mai da shi birnin mafaka inda kabilar Isra'ilawa za tă riķe mallaka da ta găda.” **10** ya gudu ya tafi. Dole yă kasance a can sai mutuwar Saboda haka'ya yan Zelofehad mata suka yi yadda babban firist, wanda aka shafe da mai mai tsarki. **26** Ubangiji ya umarci Musa. **11** ‘Ya'yan Zelofehad “Amma in wanda ake zargin ya kuskura ya fita, ya mata, Mala, Tirza, Hogla, Milka da Nowa, suka kai iyakar birnin mafaka wadda ya gudu ya je, **27** auri'ya'yan'yan'uwa na gefen mahaifinsu. **12** Suka idan mai bin hakin jinin ya same shi a bayan gari, yi aure cikin kabilar zuriyar Manasse dan Yusuf, mai bin hakin jinin zai iya kashe mai kisankai dīn gădonsu kuwa ya kasance a cikin iyali da kuma ba tare da wani laifi ba. **28** Dole wanda ake zargin, kabilar mahaifinsu. **13** Wadannan su ne umarnai da yă kasance a birninisa na mafaka sai bayan mutuwa ka'idodin da Ubangiji ya ba wa Isra'ilawa ta wurin babban firist; sai bayan mutuwar babban firist ne Musa, a filayen Mowab kusa da Urdun, daura da kawai zai iya komo ga mallakarsa. **29** “Wadannan su Yeriko.

ne za su zama ka'idodin da za ku kasance da su, a dukan tsarraraki masu zuwa. **30** “Kowa da ya kashe wani, za a kashe shi a matsayin mai kisankai, bisa ga shaidar shaidu. Amma kada a kashe wani bisa ga shaidar mutum daya. **31** “Kada a karbi fansa don ran wanda ya yi kisankai, wanda ya cancinci mutuwa. Lalle ne a kashe shi. **32** “Kada a karbi fansa saboda wanda ya tsere zuwa birnin mafaka don yă koma yă zauna gidansa tun babban firist bai rasu ba. **33** “Kada ku kazantar da kasar da kuke zama a ciki. Zub da jini yakan kazantar da kasa, ba a kuma iya yin kafara saboda wannan kasa da aka Zub da jini, sai dai ta wurin jinin mutumin da ya Zub da jinin. **34** Kada ku kazantar da kasar da kuke zama, wadda ni kuma naake zama a ciki, gama Ni Ubangiji, ina zama a cikin Isra'ilawa.”

36 Sai shugabannin gidajen iyalan Gileyad dan Makir, dan Manasse, wadanda suka fito daga kabilar zuriyar Yusuf, suka zo, suka yi magana a gabon Musa da shugabanni, shugabannin iyalan Isra'ilawa. **2** Suka ce, “Sa'ad da Ubangiji ya umarce ranka yă dade, yă raba kasar gădo ga Isra'ilawa ta wurin kuri'a, ya umarce ka, ka ba wa'ya'ya matan nan na Zelofehad dan'wanmu gădonsa. **3** To, a ce sun auri mutane daga wadansu kabilan Isra'ilawa fa; ka ga, za a debe gădonsu daga gădon kakanninmu a kara wa gădon kabilan mutanen da suka aura ke nan. Ta haka za a debe sashe daga gădon da aka ba mu ke nan. **4** Sa'ad da Shekara ta Murnar Isra'ilawa

Maimaitawar Shari'a

1 Wadannan su ne kalmomin da Musa ya yi wa dukan Isra'ila, a hamada gabas da Urdun, wato, Araba, daura da Suf, tsakanin Faran da Tofel, Laban, Hazerot da Dizahab. **2** (Yakan dauki kwana goma sha daya daga Horeb zuwa Kadesh Barneya ta hanyar Dutsen Seyir.) **3** A shekara ta arba'in, a rana ta fari ga wata na goma sha daya, Musa ya yi shela ga Isra'ilawa game da dukan abin da Ubangiji ya umarta shi game da su. **4** Wannan ya faru bayan ya ci Sihon sarkin Amoriyawa wanda ya yi mulki a Heshbon da ya'ki. A Edireyi kuma ya ci Og sarkin Bashan wanda ya yi mulki a Ashtaratod ya'ki. **5** Gabas da iyakar Mowab, Musa ya fara bayyana wannan doka, yana cewa, **6** Ubangiji Allahnmu ya fada mana a Horeb cewa, "Dadewarku a wannan dutse ya isa haka. **7** Ku tashi, ku ci gaba zuwa kasar tudun Amoriyawa; ku tafi wurin dukan makwabta a cikin Araba, a cikin duwatsu, a gindin yammancin tuddai, a Negeb da kuma a ta kwaruruka, da kasar Kan'aniyawa da kuma zuwa Lebanon, har zuwa babbani kogi, wato, Yuferites. **8** Duba na riga na ba ku wannan kasa. Ku shiga ku mallaki kasar da Ubangiji ya rantse zai ba wa kakanninku, ga Ibrahim, Ishaku da kuma Ya'kub, da kuma ga zuriyarsu bayansu." **9** A wangan lokaci na fada muku cewa, "Ku kaya ne masu nauyi da ni kafai ba za iya dauka ba. **10** Ubangiji Allahnk ya kara yawanku har yau kuka zama da yawa kamar taurari a sarari. **11** Bari Ubangiji, Allahn kakanninku yā kara yawanku sau dubu, yā kuma albarkace ku yadda ya yi alkawari! **12** Amma yaya zan dauka dukan damuwoyinku da nawayarku da kuma fadace-fadacenku duka ni kadi? **13** Ku zafi wadansu masu hikima, masu ganewa, da kuma mutanen da ake girmama daga kowace kabilarku, zan kuma sa su a kanku." **14** Kuka amsa mini, kuka ce, "Abin da ka ce za ka yi, yana da kyau." **15** Saboda haka na dauko shugabanni kabilanku masu hikima, wadanda suka saba da ma'amala da jama'a, na sa su shugabanni a gabanku, wadansu suka zama shugabanni a kan dubu-dubu, wadansu a kan dari-dari, wadansu a kan hamsin-hamsin, wadansu kuma a kan goma-goma. Na sa su zama shugabanni a kabilanku. **16** Na kuma umarci alkalanku a wangan lokaci, na ce, "Ku yi adalci cikin shari'a tsakanin'yan'uwaniku, ko damuwar tana tsakanin'yan'uwa Isra'ilawa ne, ko kuwa tsakanin Isra'ilawa da ba'kin da suke zaune a cikinku. **17** Kada ku nuna sonkai a cikin hukuncinku, ku saurari kowane bangare, babba da karami, kada ku ji tsoron wani, gama hukunci na Allah ne. Ku kowo kowane batun da ya sha karfinku, zan kuwa saurare shi." **18** A wangan lokacin kuwa na fada muku dukan abin da ya kamata ku yi. **19** Sa'an nan, muka kama hanya daga Horeb muka ratsa wajen kasar tudun Amoriyawa ta dukan hamadarta

mai fādi, da kuma mai bantsoron da kuka gani, muka kuma kai Kadesh Barneya yadda Ubangiji, Allahnmu ya umarce mu. **20** Sai na ce muku, "Kun iso kasar tudun Amoriyawa, wadda Ubangiji, Allahnmu yake ba mu. **21** Duba, Ubangiji Allahnk ya ba ku kasar. Ku haura ku mallake ta yadda Ubangiji Allahn kakanninku ya fada muku. Kada ku ji tsoro, kada ku fid da zuciya." **22** Sai dukanku kuka zo wurina kuka ce, "Bari mu aiki mutane su yi gaba su leki mana asirin kasar, su kuma kawo mana labari game da hanyar da za mu bi, da kuma biranen da za mu shiga." **23** Ra'ayin nan naku ya yi mini kyau, saboda haka na zabe ku goma sha biyu, mutum guda daga kowace kabilka. **24** Suka tafi, suka haura zuwa kasar tudu, suka kai Kwarin Eshkol, suka leko asirin kasar. **25** Suka debi'ya'yan itatuwan kasar, suka sauko mana da su, suka kuma ba da labari cewa, "Kasar da Ubangiji Allahnmu yake ba mu, kyakkyawa ce." **26** Amma ba ku yi niyya ku haura ba, kuka yi tawaye gāba da umarnin Ubangiji Allahnk. **27** Kuka yi gunaguni a cikin tentunanku, kuna cewa, "Ubangiji ya ki mu; shi ya sa ya fitar da mu daga Masar don yā ba da mu ga hannuwan Amoriyawa su hallaka mu. **28** Ina za mu?" Yan'wanmu suka sa muka fid da zuciya. Suka ce, 'Mutanan sun fi mu karfi, sun kuma fi mu tsayı; biranen manya ne, da katanga har sama. Mun ma ga Anakawa a can.'" **29** Sai na ce muku, "Kada ku firgita; kada ku ji tsoronsu. **30** Ubangiji Allahnk yana a gabanku, zai yi yaki saboda ku, kamar yadda ya yi a kan idanunku a Masar, **31** da kuma a cikin hamada. A can ma kun ga yadda Ubangiji Allahnk ya rike ku ko'ina da kuka tafi, kamar yadda mahaiifi yakan rike dansa, sai da kuka kai wannan wuri." **32** Duk da haka, ba ku amince da Ubangiji Allahnk ba, **33** shi da ya sha gabanku a tafiyarku, cikin wuta da dad dare da kuma girgije da rana, don yā nemi wurate domin ku kafa sansani, don kuma yā nuna muku hanyar da za ku bi. **34** Da Ubangiji ya ji abin da kuka fada, sai ya husata, ya kuma yi rantsuwa ya ce, **35** "Babu wani a cikin wannan muguarwarsa da zai ga kasa mai kyau da na rantse zan ba wa kakanninku, **36** sai dai Caleb dan Yefurme. Zai gan ta, zan ba shi duk kasar da tafin kafarsa ta taka, shi da zuriyarsa, gama ya bi Ubangiji da zuciya daya." **37** Saboda ku Ubangiji ya husata da ni, ya kuma ce, "Kai ma, ba za ka shiga kasar ba. **38** Amma mataimakinika, Yoshuwa dan Nun, zai shiga. Ka karfafa shi gama shi ne zai jagoranci Isra'ilila su gāje ta. **39** Amma'ya'yanku kanana wadanda ba su san mugunta ko nagarta ba, wadanda kuke tsammani za a kwashe su ganima, su za su shiga kasar. Zan ba da ita gare su, za su kuwa mallake ta. **40** Amma ku kam, sai ku juya, ku koma cikin hamada ta hanyar Jan Teku." **41** Sai kuka amsa, kuka ce, "Mun yi zunubi ga Ubangiji. Za mu haura mu yi yaki yadda Ubangiji Allahnmu ya umarce

mu.” Saboda haka kowannenku ya yi damara da suka isa yaki sun mutu daga sansani, yadda Ubangiji kayan yakinsa, kuka yi tsamman i zai zama muku da ya rantse musu. **15** Hannun Ubangiji ya yi gāba da sauksi ku ci kasar tuddai da yaki. **42** Amma Ubangiji su sai da ya hallaka su kakaf daga sansani. **16** To, ya ce mini, “In fada muku, ‘Kada ku fada musu da sa’ad da na karshe cikin wadannan mayaka a cikin yaki, gama ba zai kasance tare da ku ba. Idan kuka mutanen ya rasu, **17** sai Ubangiji ya ce mini, **18** kuskura, abokan gābanku za su murkushe ku.’” **43** “Yau za ku wuce ta yankin Mowab a Ar. **19** Sa’ad da kuka iso kusa da Ammonawa, kada ku dame su, ko ku tsokane su da yaki, gama ba zan ba ku mallakar Amoriyawan da suke zama a wadannan tuddai, suka fito kamar tarin kudan zuma gāba da ku, suka kore kuta, suka fatattake ku daga Seyir har zuwa Horma. **44** Kuka dawo, kuka yi kuka a gabon Ubangiji, amma bai kula da ku ba, balle yā saurare ku. **45** Haka kuwa kuka zauna a Kadesh kwanaki masu yawa, kuka ci kuma yawa, suna kuma da tsayi kamar Anakawa. Ubangiji ya hallaka su daga gabon Ammonawa, wadanda suka zauna a kasar Seyir, sa’ad da ya hallaka Horiyawa a gabansu. Su kuma suka kore su, suka zauna a wurinsu. Har wa yau, zuriyar Isuwa ne suke zama a can. **20** (Wannan ita ma a dauka ta a matsayin kasar Refahiyawa wadanda dā sun zauna a can ne; amma Ammonawa suna ce da su Zamzummawa. **21** Mutane ne masu karfi da kuma yawa, suna kuma da tsayi kamar Anakawa. Ubangiji ya hallaka su daga gabon Ammonawa, wadanda suka zauna a kasar Seyir, sa’ad da ya hallaka Horiyawa a gabansu. Su kuma suka kore su, suka zauna a wurinsu. Har wa yau, zuriyar Isuwa ne suke zama a can. **23** Kusan abu daya ya faru, sa’ad da Kaftorawa daga kasar Kaftor suka hallaka Awwiyawa, wadanda dā suke zaune a yankin kāuyukan da suke kewaye da Gaza. Suka zauna a wurinsu.) **24** “Ku fito yanzu ku ketare Kwarin Arnon. Duba, na ba da Sihon mutumin Amoriyawa a hannunku, na kuma ba da sarkin Heshbon da kasarsa. Ku fara mallake ta, ku kuma yi yaki da shi. **25** A wannan rana zan fara sa tsoro da fargabanku a kan dukan al’ummai, a karkashin sama. Za su ji labarinku, za su yi rawan jiki, su kuma damu saboda ku.” **26** Daga hamadar Kedemot, na aiki’yan sako zuwa wurin Sihon sarkin Heshbon, a kan ina neman zaman lafiya, ina cewa, **27** “Bari mu wuce cikin kasarka. Za mu bi ta kan hanya ne kafai; ba za mu ratse dama ko hagu ba. **28** Ka sayar mana da abincin da za mu ci, da kuma ruwan da za mu sha a farashinsu na azurfa. Ka dai bar mu mu wuce ta kasarka kawai, **29** kamar yadda zuriyar Isuwa, wadanda suke zaune a Seyir, da Mowabawa, wadanda suke zaune a Ar, suka yardar mana, gama munso mu ketare Urdun zuwa kasa wadda Ubangiji, Allahnmu yake ba mu.” **30** Amma Sihon sarkin Heshbon ya fi yā bar mu mu wuce a ciki. Gama Ubangiji Allahnmu ya sa ruhunsa ya taurare don yā ba da shi a hannuwanku kamar yadda ya yi yanzu. **31** Ubangiji ya ce mini, “Duba, na fara ba da Sihon da kasarsa gare ku. Yanzu ku fara cinta, ku kuma mallake kasarsa.” **32** Sa’ad da Sihon da dukan sojojinsa suka fito don su sadu da mu, a yaki, a Yahaz, **33** sai Ubangiji Allahnmu ya ba da shi gare mu, muka kuwa buga shi tare da’ya’yansa maza da kuma dukan sojojinsa. **34** A wannan lokaci mun ci dukan biranensa, muka kuma hallaka su, maza, mata da kuma yara. Ba mu bar wani da rai ba. **35** Amma muka washe, muka kuma kwasa shanu da kuma ganima daga biranen wa kanmu. **36** Ubangiji

2 Sai muka juya muka kama hanya, muka nufi hamada, ta hanyar Jan Teku yadda Ubangiji ya umarce ni. Da dadewa muka yi ta yawo kewaye da kasar tudun Seyir. **2** Sai Ubangiji ya ce mini, **3** “Kun yi ta yawo kewaye da kasar tudun nan da dadewa; yanzu ku juya, ku nufi arewa. **4** Ka ba wa mutane wadannan umarnai, ka ce, ‘Kuna gab da wucewa cikin yankin’yan’uwanku, zuriyar Isuwa, wanda yake zama a Seyir. Za su ji tsoronku, amma ku yi hankali **5** kada ku tsokane su da yaki, gama ba zan ba ku wata kasa daga cikinsu ba, ba ma wadda za tā iya isa ku sa kafarku a kai. Na ba wa Isuwa kasar tudu ta Seyir, ta zama tasa. **6** Duk abincin za ku ci, da ruwan da za ku sha, za ku biya su.” **7** Ubangiji Allahnmu ya albarkace ku cikin dukan aikin hannuwanku. Ya kiyaye ku cikin tafiyarku a duk fādin hamada. Wadannan shekaru arba’in Ubangiji Allahnmu ya kasance tare da ku, ba kuwa kun rasa wani abu ba. **8** Saboda haka muka ci gaba, muka wuce’yan’uwanmu, zuriyar Isuwa, wanda yake zama a Seyir. Muka bar hanyar Araba, wadda ta haura daga Elat da Eziyon Geber, muka nufi wajen hamadar Mowab. **9** Sai Ubangiji ya ce mini, “Kada ku dami Mowabawa, ko ku tsokane su da yaki, gama ba zan ba ku wani sashe na kasarsu ba. Na ba da Ar ga zuriyar Lot, ta zama mallakarsu.” **10** (Emawa, mutane ne masu karfi da kuma yawa, suna kuma da tsayi kamar Anakawa, dā sun zauna a can. **11** Kamar Anakawa, su ma an dauka su Refahiyawa ne, amma Mowab suna kiransu Emawa. **12** Haka ma Horiyawa, a dā sun zauna a Seyir, amma zuriya Isuwa suka kore su. Suka hallaka Horiyawa da suke kafinsu, suka kuma zauna a wurinsu, kamar dai yadda Isra’ila ta yi a kasar da Ubangiji ya ba su a matsayin mallaka.) **13** Ubangiji kuwa ya ce, “Yanzu ku tashi ku ketare Kwarin Zered.” Sai muka ketare kwarin. **14** Dukan shekarun da muka yi a tafiyarmu daga Kadesh Barneya zuwa lokacin da muka ketare Kwarin Zered, sun kai shekaru talatin da takwas. A lokacin, wannan tsara gaba daya ta mutanen da

Allahnmu ya taimake mu muka ci Arower wadda take a gefen Kwarin Arnon, da garin da yake a cikin kwarin, har zuwa Gileyad. Babu garin da ya gaggare mu. **37** Amma bisa ga umarnin Ubangiji Allahnmu, ba ku yi kusa da wata kasar Ammonawa, ko kasar da take gefen kwarin kogin Yabbok, ko kuwa wadda take kewaye da birane cikin tuddai ba.

3 Biye da wannan muka juya muka haura ta hanyar wajen Bashan, inda Og, sarkin Bashan tare da dukan mayakansa suka fito don su sadu da mu a yaki, a Edireyi. **2** Ubangiji ya ce mini, "Kada ka ji tsoronsa, gama na riga na miika shi da dukan mayakansa da kuma kasarsa gare ka. Yi masa abin da ka yi wa Sihon sarkin Amoriyawa, wanda ya yi mulkin Heshbon." **3** Saboda haka Ubangiji Allahnmu ya ba da Og, sarkin Bashan da dukan mayakansa a hannuwanmu. Muka karkashe su, ba mu bar wani da rai ba. **4** A wannan lokaci muka kwashe dukan biranensa. Babu daya daga birane sittin da ba mu dauke daga gare su ba, dukan yankin Argob, masarautar Og a Bashan. **5** Dukan biranen nan masu katanga da suke da tsayi masu kofofi da kyamare, akwai kuma manya kauyukan da ba su da katanga. **6** Muka hallaka su ka'af, kamar yadda muka yi wa Sihon sarkin Heshbon, muka hallaka kowace birni, maza, mata da yara. **7** Amma dukan dabbobin da kuma ganimar daga biranensu muka kwaso wa kanmu. **8** A lokacin ne muka kwace wannan kasa daga hannun sarakunan nan biyu na Amoriyawa, wato, kasa wadda take a hayin Urdun, daga Kwarin Arnon zuwa Dutsen Hermon. **9** (Hermon ne Sidoniyyawa suke kira Siriyon, Amoriyawa kuwa suna kira shi Senir.) **10** Muka kama dukan biranen da suke kan tudu, da dukan Gileyad, da dukan Bashan, har zuwa Saleka da Edireyi, biranen masarautar Og a Bashan. **11** (Og sarkin Bashan, ne kadai ya ragu cikin Refahiyawa. An yi gadonsa da karfe, tsawon gadon ya fi kafa goma sha uku, fadinsa kuwa kafa shida ne. Yana nan a Rabba ta Ammonawa har yanzu.) **12** Cikin kasar da muka kwasa a lokacin, na ba wa mutanen Ruben da mutanen Gad yankin arewa na Arower ta Kwarin Arnon, hafe da rabin kasar tudu ta Gileyad, tare da biranenta. **13** Sai kuma na ba wa rabin kabilar Manasse sauran rabin kasar tudu ta Gileyad da kuma dukan Bashan, masarautar Og (Wato, dukan yankin kasar nan na Argob a Bashan da dā ake kira kasar Refahiyawa. **14** Yayir na zuriyar Manasse ya karbi dukan yankin kasar Argob a Bashan har zuwa iyakar Geshurawa da Ma'akatiyawa. Sai ya kira Kauyukan wurin da ga Makir. **16** Amma ga mutanen Ruben da mutanen Gad, na ba da yankin da ya tashi daga Gileyad, ya gangara zuwa Kwarin Arnon (tsakiyar kwarin kuwa shi ne iyaka) ya fita zuwa Kogin Yabbok, wanda yake shi ne iyakar Ammonawa. **17** Iyakarsa daga

yamma kuwa shi ne Urdun a Araba, daga Kinneret zuwa Tekun Araba (wato, Tekun Gishiri) a gangaren gindin Dutsen Fisga wajen gabas. **18** Na umarce ku a lokacin na ce, "Ubangiji Allahnku ya ba ku wannan kasa ku mallake ta. Dukan mayakanku za su haye da shirin yaki a gaban'yan'uwanlu, Isra'ilawa. **19** Amma matanku, yaranku da dabbobinku (na sani kuna da dabbobi masu yawa), su ne za ku bari a garuruwan da na ba ku, **20** sai Ubangiji ya ba da hutu ga sauran'yan'uwanlu, yadda ya yi da ku, su ma suka sami kasar da Ubangiji Allahnku yake ba su, a ketaren Urdun, sa'an nan kowannenku zai komo ga mallakar da na ba ku." **21** A lokacin nan na umarci Yoshuwa na ce, "Da idanunka ka ga dukan abin da Ubangiji Allahnku ya yi da wadannan sarakuna biyu. Haka Ubangiji zai yi da dukan masarautai a can, inda za ku. **22** Kada ku ji tsoronsu, gama Ubangiji Allahnku zai yi yaki dominuk." **23** A lokacin, na roki Ubangiji na ce, **24** "Ya Ubangiji Mai Iko Duka, ka fara nuna wa bawanka daukakarka da ikonka. Akwai wani allah a sama ko a duniya, wanda zai aikata wadannan manyan ayyukan kamar ka? **25** Ina rokonka, bari in ketare in ga kasa mai kyau din nan a ketaren Urdun, wannan kasar mai kyau ta tuddai, da kuma Lebanon." **26** Amma saboda ku, Ubangiji ya yi fushi da ni, bai kuwa saurare ni ba. Sai Ubangiji ya ce, "Ya isa haka, kada ka kara yin magana da ni game da wannan batu. **27** Haura zuwa kwankolin Fisga, ka dubi kasar da idanunka daga kowane gefe, yamma, da arewa, da kudu, da kuma gabas, gama ba za ka ketare wannan Urdun ba. **28** Amma ka umarci Yoshuwa, ka karfafa shi, ka kuma ba shi karfin gwiwa, gama shi ne zai jagoranci wannan mutane su haye, yā kuma ba su gādon kasar da za ka gani." **29** Sai muka zauna a kwari kusa da Bet-Feyor.

4 To, ku ji, ya Isra'il, ku kasa kunne ga ka'idodi da dokokin da nake shirin koya muku. Ku bi su domin ku yi tsawon rai, ku kuma shiga ku mallaki kasar da Ubangiji, Allahn kakanninku yake ba ku. **2** Kada ku kara, kada ku rage daga cikin abin da nake umarce ku. Amma ku kiyaye umarnan nan na Ubangiji Allahnku, da na ba ku. **3** Da idanunku, kun ga abin da Ubangiji ya yi a Ba'al-Feyor. Yadda Ubangiji Allahnku ya hallaka wadansu daga cikinku wadanda suka yi wa Ba'al-Feyor sujada, **4** Amma ku da kuka manne ga Ubangiji Allahnku, kuna da rai har wa yau. **5** Ga shi, na koya muku ka'idodi da dokoki, yadda Ubangiji Allahn ya umarce ni, don ku bi su a kasar da za ku shiga ku mallaki. **6** Ku kiyaye su, ku aikata su, gama yin haka zai tabbatar wa sauran al'ummai, kuna da hikima da ganewa. Sa'ad da al'ummai za su ji wadannan dokoki, za su ce, "Ba shakka, wannan babbar al'umma tana da hikima da ganewa." **7** Wace al'umma ce mai girma haka wadda allolinta take kusa da su yadda Ubangiji Allahnmu yake kusa da mu a duk sa'ad da muka yi addu'a gare

shi? 8 Wace al'umma ce mai girma haka wadda take Ba za ku dade a cikinta ba, amma za a kawar da ku da ka'idodi da dokoki masu adalci kamar wadannan kakaf. 27 Ubangiji zai watsar da ku a cikin mutane, kunshin dokokin da nake sa a gabanku a yau? 9 dan kadan ne kadai za su ragu a cikin al'umman Ku kula, ku kuma lura da kanku sosai, don kada da Ubangiji zai kai ku. 28 A can za ku bauta wa ku manta da abubuhan da idanunku suka gani, ko allolin da mutum ya yi, na itace da dutse da ba sa kuwa ku bari su fita daga zuciyarku muddin ranku. gani, ba sa ji, ba sa ci, ba kuma iya sansanawa. 29 Ku koyar da su ga'ya'yanku, da'ya'yan'ya'yanku. 10 Amma daga can in kuka nemi Ubangiji Allahnku, Ku tuna da ranar da kuka tsaya a gabon Ubangiji da dukan zuciyarku da kuma dukan ranku, za ku Allahnku a Horeb, sa'ad da ya ce mini, "Ka tara same shi. 30 Sa'ad da kuke cikin wahala saboda mutane a gabana, don su ji maganata, su koya yin wadannan abubuhan da suka same ku nan gaba, to, mini bangirma muddin ransu a kasar, su kuma iya sai ku juyo ga Ubangiji Allahnku, ku kuma yi masa koyar da su ga'ya'yansu." 11 Sai kuka matso kusa, biyayya. 31 Gama Ubangiji Allahnku, Allah ne mai kuka tsaya a gindin dutse yayinda yana cin wuta jinkai; ba zai yashe ku ko yă hallaka, ko kuma yă har zuwa sararin sama, ga kuma bakin gizagizai da manta da alkawarin da ya yi da kakanninku, wanda kuma bakin duhu. 12 Sai Ubangiji ya yi magana ya tabbatar da su da rantsuwa ba. 32 Ku bincika daga wutar. Kuka ji furcin kalmomin, amma ba ku dukan tarihi mana, tun daga lokacin da Allah ya ga siffar kome ba, sai dai murya kadai kuka ji. 13 Ya halicci mutane a cikin duniya har yă zuwa yanzu; furtu alkawarsa gare ku, Dokoki Goma, wadanda ku tantambaya daga wannan kusurwa ta samaniya ya umarce ku ku bi, ya kuma rubuta su a alluna biyu. zuwa waccan, ko wani babban abu irin wannan ya 14 Sa'an nan Ubangiji ya umarce ni a wannan lokaci, ta'ba faruwa, ko kuma an ta'ba jin labarin irinsa? 33 in koya muku ka'idodi da dokokin da za ku bi a kasar Akwai wadansu mutanen da suka ta'ba jin muryar da kuke hayewa Urdun don mallake. 15 Ba ku ga Allah yana magana daga wuta, kamar yadda kuka ji wata siffa a ranar da Ubangiji ya yi magana da ku a har suka rayu? 34 Akwai wani allahn da ya taba yin Horeb daga wuta ba. Saboda haka ku lura da kanku Kokari yă dauko wa kansa wata al'umma daga wata sosai, 16 don kada ku lalace, ku kuma yi wa kanku al'umma, ta wurin gwaje-gwaje, ta wurin alamu gunki, siffa ta wani kama, ko a kamannin namiji, masu banmamaki da al'ajabai, ta wurin yaki, ta ko kuwa ta mace, 17 ko a kamannin wata dabba a wurin hannu mai iko, da kuma hannu mai Karfi, duniya, ko na wani tsuntsun da yake tashi a sama, ko kuwa ta wurin ayyuka masu bangirma da na 18 ko kuwa a kamannin wata halittar da take rarrafte banmamaki, kamar dukan abubuhan da Ubangiji a kasa, ko na wani kifi a cikin ruwaye a karkashi. 19 Allahnku ya yi saboda ku a Masar, a kan idanunku? Sa'ad da kuka daga ido kuka kali sama, kuka ga rana 35 An nuna muku dukan wadannan abubuwa saboda da wata, da taurari, da dukan halittun sama, sai ku ku san cewa Ubangiji, shi ne Allah; ban da shi, kula fa, kada ku jarrabtu, ku ce za ku yi musu sujada, babu wani. 36 Daga sama ya sa kuka ji muryarsa, ko ku bauta musu; abubuhan nan Ubangiji Allahnku don yă hore ku. A duniya ya nuna muku wutarsa ne ya rarraba wa dukan al'umman da suke ko'ina mai girma, kuka kuma ji kalmominisa daga wuta. a karkashin sararin sama. 20 Amma ku, Ubangiji 37 Domin ya kaunaci kakanninku, ya kuma za'bi ya dauke ku, ya fid da ku daga matuya mai narken zuriyarsu a bayansu, ya fitar da ku daga Masar ta Karfe, wato, daga Masar, domin ku zama jama'arsa wurin kasancewarsa da kuma karfinsa mai girma, ta musamman kamar yadda kuke a yau. 21 Ubangiji 38 don yă fitar da ku a gabon al'ummai da suka fi ya yi fushi da ni saboda ku, ya kuma yi rantsuwa ku girma da kuma Karfi, ya kawo ku cikin kasarsu, cewa ba zan haye Urdun, in shiga kasan nan mai don yă ba ku ita ta zama gădonku, kamar yadda kyau da Ubangiji Allahnku yake ba ku gădo ba. 22 yake a yau. 39 Ku sani, ku kuma ri'ke a zuciya a Zan mutu a wannan kasa; ba zan haye Urdun ba, wannan rana, cewa Ubangiji shi ne Allah a sama da amma kuna gab da ketarewa, ku mallaki wannan kuma a kasa. Babu wani kuma. 40 Ku kiyaye ka'idodi kasa mai kyau. 23 Ku yi hankali kada ku manta da umarnai, wadanda nake ba ku a yau, domin alkawarin da Ubangiji Allahnku ya yi da ku; kada zaman lafiyarku da kuma na zuriyarku bayan ba ku, fa ku yi wa kanku gunki a kamannin wani abin domin kuma ku yi tsawon rai a kasa wadda Ubangiji da Ubangiji Allahnku ya hana. 24 Gama Ubangiji Allahnku yake ba ku har abada. 41 Sa'an nan Musa Allahnku wuta ne mai kuna, Allah ne mai kishi. 25 ya kebe birane uku gabas da Urdun, 42 wadanda duk Bayan kun haifi'ya'ya da jikoki, kuka kuma zauna na wanda ya yi kisankai, in ba da gangan ba ne ya kashe dogon lokaci a kasar, in har kuka lalace, kuka kuma mafwabcinsa, wanda babu kiyayya tsakaninsu a dă, yi wani irin gunki, kuna aikata mugunta a gabon zai iya gudu zuwa. Zai iya gudu zuwa cikin daya Ubangiji Allahnku, kuna kuma sa shi fushi. 26 Yau, daga wadannan birane, yă tsira da ransa. 43 Biranen na kira sama da duniya, su zama shaidata a kanku. kuwa su ne, Bezer a dutsen hamada, don mutanen Idan kuka yi rashin biyayya, lalle za ku hallaka nan Ruben; Ramot Gileyad, don mutanen Gad; da kuma da nan daga kasar da kuke ketare Urdun ku găda. Golan a Bashan, don mutanen Manasse. 44 Wannan

ita ce dokar da Musa ya sa a gaban Isra'ilawa. **45** Kada ka yi kyashin matar makwabcinka. Kada kuma Wadannan su ne farillai, ka'idodi da kuma dokokin ka yi sha'awar gidan maqwabcinka, ko gonarsa, ko da Musa ya ba su, sa'ad da suka fito daga Masar. **46** bayinsa maza da mata, ko saniyarka, ko jakinsa, Sa'ad da suke a kwari kusa da Bet-Feyor, gabas da Urdun, a kasar Sihon sarkin Amoriyawa, wanda ya yi mulki a Heshbon, da Musa da Isra'ilawa suka ci da ya'ki sa'ad da suka fito daga Masar. **47** Suka mallaki kasarsa da kuma kasar Og sarkin Bashan, sarakuna biyu na Amoriyawa, gabas da Urdun. **48** Wannan kasa ta tashi daga Arower a kewayen Kwarin Arnon zuwa Dutsen Siyon (wato, Hermon), **49** ya kuma hada da dukan Araba gabas da Urdun, har zuwa tekun Araba a gindin gangaren Fisga.

5 Musa ya tattara dukan Isra'ilila ya ce, Ku ji, ya Isra'ilila, ka'idodi da dokokin da na furta a kunnuwanku a yau. Ku koye su, ku kuma tabbata kun bi su. **2** Ubangiji Allahnmu ya yi alkawari da mu a Horeb. **3** Ba da kakannimmu ba ne Ubangiji ya yi wannan alkawari, amma da mu ne, da dukanmu wadanda muke da rai a yau. **4** Ubangiji ya yi magana fuska da fuska da ku daga wuta a kan dutse. **5** (A wannan lokaci na tsaya tsakanin Ubangiji da ku, don in furta muku maganar Ubangiji, domin kun ji tsoron wutar, ba ku kuwa hau dutsen ba.) Ya ce, **6** "Ni ne Ubangiji Allahnk, wanda ya fitar da ku daga Masar, daga kasar bauta. **7** "Ba za ka kasance da wadansu alloli a gabana ba. **8** Ba za ka yi wa kanka gunki, ko wata siffar abin da take a sama a bisa, ko siffar abin da yake a dunya a kasa, ko siffar abin da yake a cikin ruwa a karkashin kasa ba. **9** Ba za ka rusuna musu, ko ka yi musu sujada ba. Gama Ni, Ubangiji Allahnk, Allah ne mai kishi, nakan hukunta'ya'ya saboda zunuban iyaye har tsara ta uku da ta hudu na wadanda suka ki ni. **10** Amma nakan nuna kauna ga dubban tsararraki na wadanda suke kaunata, suke kuma kiyaye dokokina. **11** Ba za ka yi amfani da sunan Ubangiji Allahnk a banza ba, gama Ubangiji zai ba wa duk mai yin amfani da sunansa a banza laifi. **12** Ka kiyaye ranar Asabbaci ta wurin kiyaye ta da tsarki, yadda Ubangiji Allahnk ya umarce ka. **13** Kwanaki shida za ka yi aiki, ka kuma yi dukan aikinka, **14** amma rana ta bakwai, Asabbaci ne ga Ubangiji Allahnk. A kanta ba za ka yi wani aiki ba, ko kai, ko danka, ko'yarka, ko bawanka, ko baiwarka, ko saniyarka, ko jakinka, ko wani daga dabbobinka, ko bafko a kofofinka, don bayinka maza da mata su ma su huta, kamar ka. **15** Ka tuna fa, dā kai bawa ne a kasar Masar amma Ubangiji Allahnk ya fitar da kai daga can da iko da kuma karfi. Saboda haka Ubangiji Allahnk ya umarce ka ka kiyaye ranar Asabbaci. **16** Ka ba da girma ga mahaifinka da mahaifiyarka, yadda Ubangiji Allahnk ya umarce ka, don ka yi tsawon rai, ka kuma sami zaman lafiya a kasar da Ubangiji Allahnk yake ba ka. **17** Kada ka yi kisankai. **18** Kada ka yi zina. **19** Kada ka yi sata. **20** Kada ka ba da shaidar karya a kan maqwabcinka. **21** Kada ka ba da shaidar karya a kan maqwabcinka.

Kada ka yi kyashin matar makwabcinka. Kada kuma Wadannan su ne dokokin da Ubangiji ya furt da babbar murya ga taronku gaba daya, a can dutse ta tsakiyar wuta, giringe da kuma ba'kin duhu; bai kuma kara kome ba. Sa'an nan ya rubuta su a kan alluna biyu na dutse, ya kuma ba ni su. **23** Sa'ad da kuka ji muryar daga duhu, yayinda dutsen yana cin wuta, dukan manyan kabilanku da dattawanku suka zo wurina. **24** Kuka kuma ce, "Ubangiji Allahnmu ya nuna mana daukakarsa da zatinsa, mun kuma ji muryarsa a tsakiyar wutar. A yau mun ga cewa mutum zai iya rayu idan ma Allah ya yi magana da shi. **25** Amma yanzu, don me za mu mutu? Wannan wuta mai girma za tā cinye mu, za mu kuwa mutu in muka ci gaba da jin muryar Ubangiji Allahnmu. **26** Gama wanda dan adam ne ya taba jin muryar Allah mai rai yana magana daga wuta, kamar yadda muka ji, ya kuma tsira? **27** Kai, ka matsa kusa, ka saurara ga dukan abin da Ubangiji Allahnmu ya fada. Sa'an nan ka fada mana dukan abin da Ubangiji Allahnmu ya fada maka. Za mu saurara, mu kuma yi biyaya." **28** Ubangiji ya ji ku, sa'ad da kuka yi magana da ni, sai Ubangiji ya ce mini, "Na ji abin da wannan mutane suka fada maka. Abin da suka fada daidai ne. **29** Kash, da a ce zukatansu za su zama masu tsorona, su kuma kiyaye dukan dokokina kullum mana, saboda kome yā zama da lafiya gare su, da kuma'ya'yansu har abada! **30** "Je, ka fada musu su koma tentunansu. **31** Kai kuwa ka tsaya a nan tare da ni saboda in ba ka umarnai, ka'idodi da kuma dokoki duka, da za ka koya musu don su bi a kasar da naake ba su, su mallaka." **32** Sai ku yi hankali don ku yi abin da Ubangiji Allahnk ya umarce ku; kada ku juya dama ko hagu. **33** Ku yi tafiya cikin dukan hanyar da Ubangiji Allahnk ya umarce ku, saboda ku zauna, ku yi nasara, ku kuma yi tsawon rai a kasar da za ku mallaka.

6 Wadannan su ne umarnai, ka'idodi da kuma dokokin da Ubangiji Allahnk ya umarce ni in koya muku don ku kiyaye a kasar da kuke haye Urdun don mallaka, **2** saboda ku, 'ya'yanku, da kuma'ya'yansu bayansu za su ji tsoron Ubangiji Allahnk muddin kuna rayuwa ta wurin kiyaye dukan ka'idodinsa da umarnan da na ba ku, da kuma don ku yi tsawon rai. **3** Ku ji, ya Isra'ilila, ku kuma kula, ku kiyaye su don yā zama muku da lafiya, ku kuma karu sosai a kasa mai Zub da madara da zuma, kamar dai yadda Ubangiji, Allahn kakanninku ya yi muku alkawari. **4** Ku ji, ya Isra'ilila, Ubangiji Allahnmu, Ubangiji daya ne. **5** Ku kaunaci Ubangiji Allahnk da dukan zuciyarku, da dukan ranku, da kuma dukan karfinku. **6** Wadannan umarnai da nake ba ku a yau, za su kasance a zukatanku. **7** Ku

koya wa'ya'yanku su da himma. Yi musu magana da su, kada kuma ku nuna musu jinkai. **3** Kada game da su sa'ad da kuke zaune a gida, da sa'ad ku yi auratayya da su. Kada ku ba da'ya'yanku da kuke tafiya a hanya, sa'ad da kuke kwance, da mata wa'ya'yansu maza, ko ku dauko'ya'yansu mata sa'ad da kuka tashi. **8** Ku daura su su zama alamu a wa'ya'yanku maza. **4** Gama za su juye'ya'yanku maza hanniwanku, ku kuma caura su a goshinku. **9** Ku daga bina, su bauta wadansu alloli, fushin Ubangiji rubuta su a dogaran kofofin gidajenku, da kofofinku. kuma zai kuna a kanku da sauri, zai kuma hallaka ku. **10** Sa'ad da Ubangiji Allahnku ya kawo ku cikin kasar da ya rantse ga kakanninku, ga Ibrahim, Ishaku da Ya'kub, yā ba ku, kasa mai girma, mai manyan biranen da ba ku kuka gina ba, **11** gidaje cike da kowane irin abubuwa masu kyau, da ba ku kuka kowane irin abubuwa masu kyau, da ba ku kuka Allahnku. Ubangiji Allahnku ya zabe ku daga dukan tanadar ba, rijiyoyn da ba ku kuka haka ba, da mutane a fuskarduniya, don ku zama mutanensa, gonakin inabi da itatuwan zaitun da ba ku kuka kayañ gādonsa. **7** Ba don kun fi sauran al'ummai shuka ba, sa'ad da kuwa kuka ci, kuka kuma koshi, yawa ne ya sa Ubangiji ya kaunace ku, ya kuma **12** ku yi hankali cewa ba ku manta da Ubangiji zabe ku ba, gama ku ne mafi kan'kanta cikin dukan wanda ya fitar da ku daga Masar, da gidan bauta ba. al'ummai. **8** Amma ya zama haka domin Ubangiji ya **13** Ku ji tsoron Ubangiji Allahnku, ku bauta masa kaunace ku, ya kuma kiyaye rantsuwar da ya yi wa shi kadai, ku kuma yi alkawaranku da sunansa. **14** kakanninku da ya fitar da ku da hanni mai karfi, ya Kada ku bi wadansu alloli, allolin mutanen da suke kuma cece ku daga kasar bauta, daga ikon Fir'auna kewaye da ku; **15** gama Ubangiji Allahnku, wanda sarkin Masar. **9** Saboda haka, ku sani cewa Ubangiji yake cikinku, Allah ne mai kishi, fushinsa kuma Allahnku, shi ne Allah; shi Allah ne mai aminci, zai yi kuna gāba da ku, zai kuma hallaka ku daga yana kiyaye alkawarinса na kauna ga tsararraki fuskarduniya. **16** Kada ku gwada Ubangiji Allahnku dubu na wadanda suke kaunarsa suke kuma kiyaye kamar yadda kuka yi a Massa. **17** Ku tabbata kun umarnansa. **10** Amma wadanda suke kinsa, a fili kiyaye umarnan Ubangiji Allahnku, da farillansa yakan sāka musu da hallaka; ba zai yi jinkiri yin da kuma ka'idodinsa da ya ba ku. **18** Ku aikata abin ramuwa a kan makiyinsa ba, zai yi ramuwar a fili. **11** da yake daidai da kuma mai kyau a idon Ubangiji, Saboda haka, sai ku lura, ku bi umarnai, ka'idodi, don yā zama muka da lafiya, ku kuwa shiga ku da dokokin nan da nake ba ku a yau. **12** In kuka mallaki kasa mai kyau da Ubangiji ya yi alkawari da mai da hankali ga wadannan dokoki, kuka kuma yi rantsuwa ga kakanninku. **19** Zai kuwa korin dukan hankali ga bin su, to, Ubangiji Allahnku zai kiyaye abokan gabanku da suke gabanku, yadda Ubangiji ya alkawarinса na kauna gare ku, kamar yadda ya rantse fada. **20** Nan gaba, sa'ad da'ya'yanku suka tambaye wa kakanninku. **13** Zai kaunace ku, yā albarkace ku, "Mene ne ma'anar farillai, ka'idodi da kuma ku, yā kuma kara yawanku. Zai albarkaci'ya'yanku, dokokin da Ubangiji Allahnmu ya umarce ku?" **21** amfanin gonarku; hatsinku, sabon ruwan inabinku Sai ku gaya musu, "Dā mu bayin Fir'auna ne a da kuma mai, kanana shanunku, da yan tumaki na Masar, amma Ubangiji ya fitar da mu daga Masar da tumakinku, a kasar da ya rantse wa kakanninku hanni masu karfi. **22** A idanunmu Ubangiji ya aikata cewa zai ba ku. **14** Za a albarkace ku fiye da wadansu manyan alamu masu banmamaki, da al'ajabai gāba mutane; babu wani cikin maza ko matanku da zai da Masarawa, da Fir'auna, da kuma dukan gidansu. **23** Amma ya fitar da mu daga can domin yā kawo mu da ta tā kasance babu haihuwa. **15** Ubangiji zai cikin kasar da ya yi wa kakanninmu alkawari tare da kiyaye ku daga kowace cuta. Ba zai wahalshe ku rantsuwa zai ba mu. **24** Ubangiji ya umarce mu mu da mugayen cututtukan da kuka sani a Masar ba, yi biyayya da dukan wadannan ka'idodi, mu kuma amma zai aukar wa dukan makiyanku. **16** Dole ku ji tsoron Ubangiji Allahnmu, saboda kullum mu ci hallaka dukan mutanen da Ubangiji Allahnku ya gaba, a kuma bar mu da rai, kamar yadda yake a yau. bashe su gare ku. Kada ku ji tausayinsu, kada kuma **25** In kuma muka kula, muka kiyaye dukan dokokin ku bauta wa allolinsu, gama wannan zai zama tarko nan a gabon Ubangiji Allahnmu, kamar yadda ya gare ku. **17** Watafila ku ce wa kanku, "Wadanannal'ummai sun fi mu karfi. Yaya za mu kore su?" **18** Amma kada ku ji tsoronsu; ku tuna da kyau abin da Ubangiji Allahnku ya yi wa Fir'auna da kuma dukan Masar. **19** Kun ga da idanunku, manyan gwaje-gwaje, alamu masu banmamaki da al'ajabai, hanni mai karfi da kuma mai ikon da Ubangiji Allahnku ya fitar da ku. Ubangiji Allahnku zai yi haka ga dukan mutanen da yanzu kuke tsoro. **20** Ban da haka ma, Ubangiji Allahnku zai aika da rina a cikinsu,

7 Sa'ad da Ubangiji Allahnku ya kawo ku kasar da kuke shiga don ku mallaka, ya kuma kori al'ummai masu yawa a gabanku; wato, Hittiyawa, Girkashiyawa, Amoriyawa, Kan'aniyawa, Feriziyawa, Hiwiyawa da Yebusiyawa, al'ummai bakwai masu girma da karfi fiye da ku. **2** Sa'ad da kuma Ubangiji Allahnku ya ba da su gare ku, kuka kuma ci su da yaki, sai ku hallaka su kakaf. Kada ku yi yarjejeniya

har sai sun hallaka sauran mutanen da suka ragu, Ubangiji Allahnku, wanda ya fitar da ku daga Masar, wadanda suka buya daga gare ku. **21** Kada ku tsorata daga kasar bauta kuma. **15** Ya bishe ku cikin hamada saboda su, gama Ubangiji Allahnku, wanda yake a cikinku, Allah ne mai girma da kuma mai banrazana. **22** Da kafan da kafan Ubangiji Allahnku zai kore wadannan al'ummai a gabanku. Ba a bari ku hallaka su duka gaba daya ba, in ba haka namun jeji za su yadu kewaye da ku. **23** Amma Ubangiji Allahnku zai ba da su gare ku, yana jefa su cikin rikicewa mai girma, har sai an hallaka su. **24** Zai ba da sarakunsu a hannunku, za ku kuwa shafe sunayensu daga duniya. Babu wani da zai yi tsayayya da ku, za ku hallaka su. **25** Ku kone siffar allolinsu da wuta. Kada ku yi kyashin azurfa ko zinariyar da aka rufe allolin da ita, Kada ku kwashe su, don kada su zamar muku tarko, gama abin kyama ne ga Ubangiji Allahnku. **26** Kada ku kawo abin kyama cikin gidajenku, domin kada ku zama kamar su. Gaba daya ku yi kyamarsu, ku ki su, gama an ware su, sun zama domin a hallaka.

8 Ku hankali, ku bi kowane umarnin da nake ba ku a yau, saboda ku rayu, ku karu, ku kuma shiga, ku mallaki fasar da Ubangiji ya alkawarda rantsuwa ga kakanninku. **2** Ku tuna yadda Ubangiji Allahnku ya bishe ku a dukan hanya, a cikin hamada wadannan shekaru arba'in, don yi kaskantar da ku, yi kuma gwada ku don yi sani abin da yake a zuciyarku, ko za ku kiyaye umarnansa, ko babu. **3** Ya kaskantar da ku, ya bar ku da yunwa, sa'an nan ya ciyar da ku da Manna, wadda ku, ko kakanninku, ba su sani ba, ta haka ne ya sa kuka sani cewa, ba da abinci kadai mutum zai rayu ba, amma ta wurin kowace kalmar da ta fito daga bakin Ubangiji. **4** Tufafinku ba su yayyage ba, kafafunku kuma ba su kumbura ba a wadannan shekaru arba'in. **5** Sai ku sani fa a cikin zuciyarku cewa kamar yadda mutum kan horar da dansa, haka Ubangiji Allahnku ke horar da ku. **6** Ku kiyaye umarnan Ubangiji Allahnku, kuna tafiya cikin hanyoyinsa, kuna kuma girmama shi. **7** Gama Ubangiji Allahnku yana fitar da ku zuwa cikin kasa mai kyau, kasa mai rafuffuka da tafkunan ruwa, tare da mabulbulai masu gudu a kwari da tuddai; **8** kasa mai alkama da sha'ir, inabi da baure, rumman, man zaitun da zuma; **9** kasa inda abinci ba zai yi karanci ba, ba kuma za ku rasa kome ba; kasa ce inda karfe ne duwatsunta, ana kuma hakar tagullu a tuddanta. **10** Sa'ad da kuka ci, kuka koshi, sai ku yabi Ubangiji Allahnku saboda kasa mai kyau da ya ba ku. **11** Ku yi hankali cewa ba ku manta da Ubangiji Allahnku, har ku kasa kiyaye umarnansa, dokokinsa da ka'idodinsa da nake ba ku a wannan rana ba. **12** To, sa'ad da kuka ci, kuka koshi, sa'ad da kuka gina gidaje masu kyau, kuka zauna, **13** sa'ad da kuma garkunanku na shanu da na tumaki suka karu, azurfanku da zinariyarku kuma suka karu, sa'an nan dukan abin da kuke da shi ya habaka, **14** to, sai ku lura, kada ku dfaukaka kanku, har ku manta da

mai fadfi, mai bantsoro, wannan busasshiyar kasa wadda ba ta da ruwa, ga macizai masu dafi da kuma kunamai. Ya ba ku ruwa daga dutsen kankara. **16** Ya ba ku Manna don ku ci a cikin hamada, wani abin da kakanninku ba su taiba sani ba, don yi kaskantar ya kuma gwada ku, saboda yi muku alheri daga baya. **17** Watakiila ku ce wa kanku, "Ikona da karfin hannuwana ne suka ba ni da wannan arziki." **18** Amma ku tuna da Ubangiji Allahnku, gama shi ne wanda yake ba ku azanci na yin arziki, ta haka kuwa ya tabbatar da alkawarinса, wanda ya rantse wa kakanninku, kamar yadda yake a yau. **19** In kuka manta da Ubangiji Allahnku, kuka kuma bi wadansu alloli, kuka yi musu sujada, kuka kuma rusuna musu, to, a yau ina gargade ku cewa tabbatacce za a hallaka ku. **20** Kamar al'ummai da Ubangiji ya hallakar kafin ku, haka zai hallaka ku, domin ba ku yi biyaya da muryar Ubangiji Allahnku ba.

9 Ku ji, ya Isra'il'a. Kuna gab da haye Urdun, ku shiga, ku kuma kori al'ummai da suka fi ku yawa, suka kuma fi ku karfi, masu manyan biranen da suke da katangar da suka yi tsaye zuwa sama. **2** Mutane ne masu karfi, kuma dogaye, zuriyar Anakawa! Ai, kun ji akan ce, "Wa zai iya tsayayya da Anakawa?" **3** Amma ku zauna da sani a yau, cewa Ubangiji Allahnku, shi ne wanda ya ketare ya sha gabanku kamar wuta mai cinyewa. Zai hallaka su, zai rinjaye su a gabanku. Za ku kore su, ku kuma hallaka su nan da nan, yadda Ubangiji ya yi muku alkawari. **4** Bayan Ubangiji Allahnku ya kore su a gabanku, kada ku fada a zuciyarku, "Ubangiji ya kawo mu a nan, mu mallaki wannan kasa saboda adalcinmu ne." A'a, saboda muguntar wadannan al'umma ne ya sa Ubangiji ya kore su a gabanku. **5** Ba domin adalci ko mutuncinku ba ne ya sa za ku mallaki kasarsu; sai dai saboda muguntar al'umman nan ne ya sa Ubangiji Allahnku yana korinsu a gabanku don yi cika abin da ya rantse wa kakanninku, wato, Ibrahim, Ishaku da Ya'kub. **6** Ku gane wannan, cewa ba domin adalcinku ba ne ya sa Ubangiji Allahnku yana ba ku wannan kasa mai kyau, ku mallaki, gama ku mutane masu taurinkai ne. **7** Ku tuna da wannan, kada kuma ku manta yadda kuka tsokane Ubangiji Allahnku, har ya yi fushi a hamada. Daga ranar da kuka bar Masar har sai da kuka isa nan, kuna ta tawaye wa Ubangiji. **8** A Horeb, kun tayar wa Ubangiji har ya yi fushin da ya isa yi hallaka ku. **9** Sa'ad da na hau kan dutse don in karbi allunan dutse, allunan alkawarin da Ubangiji ya yi da ku, na zauna a kan dutse yini arba'in da dare arba'in; ban ci abinci ba, ban sha ruwa ba. **10** Ubangiji ya ba ni alluna biyu wanda shi kansa ya yi rubutu da yatsarsa. A kansu akwai dukan umarnan Ubangiji da an furta muku a kan dutse a tsakiyar wuta, a ranar taron jama'a. **11** A

karshen yini arba'in da dare arba'in din, Ubangiji ya ba ni alluna biyu na dutse, allunan alkawari. **12** A lokacin Ubangiji ya ce mini, "Ka sassaka alluna biyu na dutse kamar na farko, ka haura Sa'an nan Ubangiji ya fada mini, "Sauka daga nan wurina a kan dutse. Ka kuma yi akwatin katako. da sauri, domin mutanenka wadanda ka fitar da **2** Ni kuwa zan yi rubutu a kan allunan nan biyu, su daga Masar sun lalace. Sun juye da sauri daga kalmomin da suke a alluna na farko, wadanda ka abin da na umarce su, suka kuma yi zubin gunki wa farfashe. Za a ajije su a cikin akwatin." **3** Sai na yi kansu." **13** Sai Ubangiji ya ce mini, "Na ga mutanen akwatin da itacen kirya, na kuma sassaka alluna nan, su masu taurinkai ne sosai! **14** Bar ni kawai, in biyu na dutse kamar na farko, sai na haura dutse da hallaka su, in kuma shafe sunansu daga karkashin alluna biyun a hannuwana. **4** Ubangiji kuwa ya sâke sama. Zan kuwa yi maka wata al'umma mafi karfi da yin rubutu a wadannan alluna abin da ya rubuta a kuma masu yawa fiye da su." **15** Saboda haka na allunan farko, wato, Dokoki Goma da ya furta a kan juya, na sauko daga dutsen yayinda yake cin wuta. dutse a tsakiyar wuta, a ranar da mutane suka taru. Allunan biyu na alkawarin kuma suna a hannuwana. Sai Ubangiji ya ba ni su. **5** Sa'an nan na sauko daga **16** Sa'ad da na duba, sai na ga cewa kun yi zunubi wa dutsen, na kuma ajije allunan a cikin akwatin da na Ubangiji Allahnku; kun yi wa kanku gunkin da kuka yi, yadda Ubangiji ya umarce ni, kuma suna can a yi zubi a siffar dan mara'ki. Kun kuce da sauri daga yanzu. **6** (Isra'ilawa suka kama hanya daga rijiyyin hanyar da Ubangiji ya umarce ku. **17** Saboda haka na Beyerot Bene Ya'akan zuwa Mosera. A can Haruna dafuko alluna biyun na jefar da su daga hannuwana, ya rasu, aka kuma binne shi. Sai Eleyazar dansa ya na farfashe su a idanunku. **18** Sai nan da nan kuma gâje shi a matsayin firist. **7** Daga can suka tashi zuwa na fâsi rubda ciki a gabon Ubangiji, yini arba'in da Gudgoda, daga Gudgoda kuma suka tafi Yotbata, kasa dare arba'in; ban ci ba, ban sha ba, kamar yadda dâ mai rafuffukan ruwa. **8** A lokacin Ubangiji ya kebe na yi, duka saboda zunubin da kuka aikata a gabon kabilar Lawi don su ri'ka daukar akwatin alkawarin Ubangiji. Ta haka kuka tsokane shi don yâ yi fushi. Ubangiji, su tsaya a gabon Ubangiji, su ri'ka yin masa **19** Na ji tsoron fushi da hasalar Ubangiji, gama ya hidima, su kuma sa albarka a cikin sunansa, yadda yi fushin da ku da ya isa yâ hallaka ku. Amma na suke yi har wa yau. **9** Shi ya sa Lawiyawa ba su yi roko a lokacin, Ubangiji kuwa ya saurare ni. **20** da rabo, ko gâdo a cikin'yan'uwanus; Ubangiji ne Ubangiji ya yi fushi sosai da Haruna, har ya yi niyya gâdonsu yadda Ubangiji Allahnku ya fada musu.) yâ hallaka shi, amma a wannan lokaci, na yi addu'a **10** To, na kasance a kan dutse yini arba'in da dare saboda Haruna shi ma. **21** Sa'an nan na dâuki kayan arba'in kamar yadda dâ na yi da farko. Ubangiji kuwa zunubin da kuka yi, wato, gunkin dan bijimi, na ya saurare ni a wannan lokaci kuma. Ba nufinsa ba kone shi da wuta, na farfashe shi, na nîka shi libis, ne yâ hallaka ku. **11** Ubangiji ya ce mini, "Ka sauка, sai da ya zama kamar kura mai laushi, na zubar da ka jagoranci mutanen a hanyarsu, domin su shiga, kurar a cikin ruwan rafin da yake gangarowa daga su kuma mallaki kasar da na rantse wa kakanninsu, dutse. **22** Kun kuma sa Ubangiji ya yi fushi a Tabera, zan ba su." **12** Yanzu fa, ya Isra'ilâ, mene ne Ubangiji a Massa da kuma a Kibrot Hatta' awa. **23** Sa'ad da Allahnku yake so a gare ku, in ba ku ji tsoron Ubangiji ya aike ku daga Kadesh Barneya ya ce, "Ku Ubangiji Allahnku, ku yi tafiya cikin hanyoyinsa, haura ku mallaki kasar da na ba ku." Amma kuka yi ku kaunace shi, ku bauta wa Ubangiji Allahnku da tawaye ga umarnin Ubangiji Allahnku. Ba ku amince dukan zuciyrku da kuma dukan ranku, **13** ku kuma da shi, ko ku yi masa biyayya ba. **24** Kun yi ta tawaye kiayye umarnan Ubangiji da kuma ka'idodinsa da wa Ubangiji tun ran da na san ku. **25** Na kwanta nake ba ku a yau don amfaninku ba? **14** Sammai, rubda ciki a gabon Ubangiji wadannan yini arba'in har da sama sammai, da dunia, da kome da yake da dare arba'in domin Ubangiji ya ce zai hallaka ku. cikinta na Ubangiji Allahnku ne. **15** Duk da haka **26** Na yi addu'a ga Ubangiji na ce, "Ya Ubangiji Mai Ubangiji ya kaunaci kakanniinku, ya kuma za'bâ ku, Iko Duka, kada ka hallaka mutanenka, gâdon kanka, ku zuriyarsu, a bisa dukan al'ummai, yadda yake a da ka fansa ta wurin ikonka mai girma, ka kuma yau. **16** Saboda haka sai ku kame zukatanku, kada fitar da su daga Masar da hannu mai karfi. **27** Ka ku kara yin taurinkai. **17** Gama Ubangiji Allahnku tuna da bayinka Ibrahim, Ishaku da Yakub. Kada ne Allahn alloli da Ubangijin iyayengiji, Allah mai ka kula da taurinkan, mugunta da kuma zunubin girma, mai karfi da kuma mai banrazana, wanda ba wannan mutane. **28** In ba haka ba, kasar da ka fitar ya sonkai, ba ya cin hanci. **18** Yakan tsare marayu da mu, za tâ ce, 'Domin Ubangiji bai iya kai su cikin da gwauraye, yana kaunar bakon da yake zama a kasar da ya yi musu alkawari ba ne, kuma domin ya cikinku, yana ba su abinci da tufafi. **19** Sai ku kaunaci ki su, shi ya sa ya fitar da su ya kashe su a hamada.' baki, gama dâ ku ma baki ne a kasar Masar. **20** Ku ji **29** Amma su mutanenka ne, gâdonka da ka fitar ta tsoran Ubangiji Allahnku, ku kuma bauta masa. Ku wurin ikonka mai girma, da kuma hannunka mai manne masa, ku kuma yi rantsuworku da sunansa. karfi."

21 Shi ne abin yabonku; shi ne Allahnku, wanda ya aikata muku wadâncan manya abubuwa banmamaki

masu banrazanar da kuka gani da idanunku. **22** sa'ad da kuke tafiya, sa'ad da kuke kwance, da sa'ad da kuka tashi. **20** Ku rubuta su a kan madogaran kofofin gidajenku, da a kan kofofinku, **21** saboda kwanakinku da kwanakin'ya'yanku su yi tsawo a kasar da Ubangiji ya rantse zai ba wa kakanninku, muddin sama tana bisa duniya. **22** In kuka lura, kuka kuma kiyaye dukan umarnai da nake ba ku, ku kaunaci Ubangiji Allahnku, ku yi tafiya a hanyoyinsa, ku kuma ri'ke shi gam, **23** Ubangiji zai kori dukan wadannan al'ummai a gabanku, za ku kuma kore al'umman da suka fi ku yawa da karfi. **24** Duk inda tafin kafanku ya taka, zai zama naku; iyakarku zai kama daga hamadan Lebanon da kuma daga Kogin Yuferites zuwa Bahar Rum. **25** Babu mutumin da zai iya tsayaya da ku. Ubangiji Allahnku, zai sa razana da tsoronku a dukan kasar, a duk inda kuka tafi, kamar yadda ya alkawarta muku. **26** Ga shi, a yau, ina sa a gabanku albarka da kuma la'ana, **27** albarka in kun yi biyayya da umarnan Ubangiji Allahnku, da nake ba ku; **28** la'ana in ba ku yi biyayya da umarnan Ubangiji Allahnku, kuka kuma juya daga hanyar da na umarce ku, ta wurin bin wadansu alloli, wadanda ba ku sani ba. **29** Sa'ad da Ubangiji Allahnku ya kawo ku cikin kasar da za ku shiga ku ci gädonta, sai ku yi shelar albarkun nan a dutsen Gerizim, ku kuma yi na la'ana a dutsen Ebal. **30** Wadannan duwatsu biyu suna a hayin Urdun, yamma da hanya a kasar Kan'aniyawa mazaunan Araba, kusa da Gilgal wajajen manyan itatuwan More. **31** Kuna gab da ketare Urdun fa, ku shiga, ku kuma mallaki kasar da Ubangiji Allahnku yake ba ku. Sa'ad da kuka karbe ta, kuka kuma zauna a can, **32** ku tabbata kun yi biyayya da dukan ka'idodi, da kuma dokokin da nake sawa a gabanku a yau.

11 To, sai ku kaunaci Ubangiji Allahnku, kulum ku kuma kiyaye abubuwan da yake bukata, ku kiyaye ka'idodinsa, dokokinsa da kuma umarnansu. **2** Ku tuna a yau, cewa'ya'yanku ba su ne suka gani suka kuma dandana horon Ubangiji Allahnku ba; ba su suka gani girmansa, hannunsa mai karfi, hannunsa mai iko; **3** alamun da ya aikata da abubuwan da ya yi a cikin Masar, ga Fir'aura sarkin Masar da kuma ga dukan kasarsa ba; **4** ba su suka gani abin da ya yi wa mayakan Masar, da dawakansu da keken yakinsu, yadda ya sha kansu da ruwan Jan Teku yayinda suke bin ku, da yadda Ubangiji ya hallaka su kakaf ba. **5** Ba'ya'yanku ba ne suka gani abin da ya yi dominiku a hamada har sai da kuka kai wannan wuri ba, **6** ba su ba ne suka gani abin da ya yi ga Datan da Abiram, ya'yan Eliyab mutumin Ruben, sa'ad da kasa ta bude bakinta a tsakiyar dukan Isra'il ta hacifie su tare da gidajensu, tentunansu da kowane abu mai rai da yake nasu ba. **7** Amma idanunku ne suka ga dukan wadannan manyan abubuwan da Ubangiji ya yi. **8** Saboda haka sai ku kiyaye dukan umarnan da nake ba ku a yau, don ku sami karfin da za ku shiga, ku kuma karfi kasar da kuke haye Urdun ku mallaka, **9** domin kuma ku yi tsawon rai a kasar da Ubangiji ya rantse wa kakanninku zai ba su da zuriyarsu, kasa mai zub da madara da zuma. **10** Kasar da kuke shiga, ku karfa, ba kamar kasar Masar ba ce, inda kuka fito, inda kuka shuka iri, ku yi ta zuwa kuna banruwa kamar lambu. **11** Amma kasar da kuke haye Urdun ku mallaki, kasa ce ta duwatsu da kwaruruka wadda ruwan sama ne yake jike ta. **12** Kasa ce da Ubangiji Allahnku yake lura da ita; idanun Ubangiji Allahnku yana a kai daga farkon shekara har zuwa karshenta. **13** Saboda haka in kun yi biyayya ga umarnan da nake ba ku a yau cikin aminci, kuna kaunaci Ubangiji Allahnku, kuna kuma bauta masa da dukan zuciyarku da kuma dukan ranku, **14** sai in aika da ruwan sama a kasarku a lokacinsa, ruwan saman bazara da kuma na kaka, don ku tattara hatsinku, sabon inabinku da kuma manku. **15** Zan tanadar da ciyawa a filaye don shanunku, za ku ci, ku kuma koshi. **16** Ku yi hankali, kada a rufe ku har ku bauta wa alloli, ku kuma yi musu sujada, **17** don kada fushin Ubangiji ya' kuna a kanku, ya'rufe sammai, ku rasa ruwa, kasa kuma ta kasa ba da amfaninta, da haka za ku murmutu nan da nan a kyakkyawar kasar da Ubangiji yake ba ku. **18** Saboda haka, sai ku ri'ke wadannan kalmomina gam a zukatanku da ranku; ku daura su kamar alama a hannuwanku, da goshinku. **19** Ku koyer da su ga'ya'yanku, ku yi ta haddace su, sa'ad da kuke zaune a gida, da

kai, domin Ubangiji Allahnku zai albarkace ku. **8** kuka yi alkawari za ku bayar, ku tafi inda Ubangiji ya Kada ku yi kamar yadda muke yi a nan yau, yadda zaba. **27** Ku mi'ka hadayunku na konawa a bagaden kowa yake yin abin da ya ga dama. **9** Gama ba ku kai Ubangiji Allahnku, da naman da kuma jinin. Dole a wurin hutawa wanda Ubangiji Allahnku zai ba ku Zub da jinin hadayunku a gindin bagaden Ubangiji gādo ba tukuna. **10** Amma sa'ad da kuka haye Urdun, Allahnku, amma za ku iya cin naman. **28** Ku yi kuka zauna a kasar da Ubangiji Allahnku yake ba ku hankali, ku yi biyayya da dukan wadannan umarnan ita gādo, zai kuwa ba ku hutu daga dukan abokan da nake ba ku, da kuma'ya'yanku, don ku zauna gābanku da suke kewaye da ku, kuka sami zaman lafiya, **11** sai ku kai dukan abin da na umarce ku ku Zub da jinin hadayunku a gindin bagaden Ubangiji kai, wato, hadayu na konawa, da sadakokinku, da aikata abin da yake daidai da kuma yake mai kyau zakkarku, da hadayunku na dagawa, da hadayunku a gaban Ubangiji Allahnku, a gaban Ubangiji Allahnku. **29** Ubangiji Allahnku na alkawarin da kuka yi wa Ubangiji a wurin da zai kawar muku da al'umman nan da kuke niyyar Ubangiji Allahnku ya zaba yā sa sunansa. **12** A can shiga cikin kasarsu don ku kore su, bayan kuka kore a can za ku yi farin ciki a gaban Ubangiji Allahnku, su, kuka kuma zauna a kasarsu, **30** to, sai ku lura, kuma za ku yi farin ciki a gaban Ubangiji Allahnku, kada ku jarrabtu ku kwaikwaye su bayan da an riga ku da'ya'yanku maza da mata, da bayinku maza da an shafe su daga gabanku, kada ku tambayi kome mata, da kuma Lawiyawa daga biranenku, wadanda game da allolinsu, kuna cewa, "Yaya wadannan ba a ba su rabo ba, ba su kuma da gādo na kansu. **13** A can al'ummai suke bauta wa allolinsu? Mu ma za mu yi Ku kula fa kada ku mi'ka hadayun konawa a wani kamar yadda suka yi." **31** Ba za ku yi wa Ubangiji wurin da kuka ga dama. **14** Ku mi'ka su kawai a wurin Allahnku sujada a hanyar da suke yi ba, gama a cikin da Ubangiji zai zaba a cikin daya daga kabilanku, yin sujada wa allolinsu, sun yi dukan abubuwana a can za ku yi kowane abin da na umarce ku. **15** bankyaman da Ubangiji yake ki. Har ma sukan Amma kwa iya yanka nama ku ci a garuruwanku, Kone'ya'yansu maza da mata a wuta a matsayin a duk lokacin da ranku yake so, kamar yadda ake yi da gada ko barewa, bisa ga albarkar da Ubangiji hadayu. **32** Ku lura, ku aikata dukan abin da na Allahnku yake sa muku. Marar tsarki da mai tsarki, umarce ku; kada ku kara, kada ku rage daga cikin. duka za ku iya ci. **16** Amma kada ku ci jini, ku zubar da shi a kasa kamar ruwa. **17** Kada ku ci zakkar hatsi, da na sabon inabi, da kuma na mai a biranenku, ko kuwa na'ya'yan fari na garkunanku na shanu da na tumaki, ko kuwa duk wani abin da kuka yi alkawari za ku bayar, ko hadayunku na yardar rai, ko kyautai na musamman. **18** A maimakon haka, sai ku ci su a gaban Ubangiji Allahnku a wurin da Ubangiji Allahnku ya zaba, da ku da'ya'yanku maza da mata, da bayinku maza da mata, da kuma Lawiyawa daga biranenku, ku kuwa yi farin ciki a gaban Ubangiji Allahnku a kowane abin da kuka sa hannunku. **19** Ku yi hankali, kada ku manta da Lawiyawa, muddin kuna zaune a kasarku. **20** Sa'ad da Ubangiji Allahnku ya fadada iyakarku kamar yadda ya yi muku alkawari, kuka kuma ji marmarin nama, kuka kuma ce, "Muna so mu ci nama," to, za ku iya cin yadda kuke so. **21** In wurin da Ubangiji Allahnku ya zaba don yā sa Sunansa yana da nisa sosai daga inda kuke, za ku iya yankan dabbobi daga garkunanku na shanu da na tumakin da Ubangiji ya ba ku, kamar yadda na umarce ku, a cikin biranenku kuma za ku iya ci, yadda kuke so. **22** Ku ci su yadda akan ci barewa ko mariri. Marar tsarki da mai tsarki, za ku iya ci. **23** Amma ku tabbatba ba ku ci jinin ba, domin jini ne rai, ba kuwa za ku ci rai cikin naman ba. **24** Ba za ku ci jini ba, ku zubar da shi a kasa kamar ruwa. **25** Kada ku ci shi, don ku zauna lafiya, da ku da'ya'yanku bayanku, gama za ku rika aikata abin da yake daidai a gaban Ubangiji. **26** Amma ku dauki abubuwa masu tsarki, da kuma duk abin da

13 In wani annabi ko mai mafarkai, ya bayyana a cikinku, ya kuma yi muku shelar wata alama mai banmamaki ko al'ajabi, **2** in kuwa alamar, ko al'ajabin da annabin ya yi fadin ya faru, ya kuma ce, "Bari mu bi wadansu alloli (allolin da ba ku sani ba) mu kuma yi musu sujada," **3** kada ku saurari kalmomin wannan annabi ko mai mafarki. Ubangiji Allahnku yana gwada ku ne don yā sani ko kuna kaunarsa da dukan zuciyraku da kuma dukan ranku. **4** Ubangiji Allahnku ne za ku bi, shi ne kuma za ku girママ. Ku kiyaye umarnansa, ku kuma yi masa biyayya; ku bauta masa, ku kuma manne masa. **5** Dole a kashe wannan annabi ko mai mafarki, domin ya yi wa'zin tawaye ga Ubangiji Allahnku, wanda ya fitar da ku daga Masar, ya fanshe ku daga kasar bauta; gama annabin nan ya yi kokari yā juye daga hanyar da Ubangiji Allahnku ya umarce ku, ku bi. Dole ku fid da mugu daga cikinku. **6** In dan'uwnaka, ko cfanka, ko'yarka, ko matar da kake kauna, ko abokinka na kusa, a boye ya rude ka, yana cewa, "Mu je mu yi wa wadansu alloli sujada" (allolin da ko kai, ko kakanninka ba su sani ba, **7** allolin mutanen kewayenku, ko na kusa, ko na nisa, daga wannan karshen kasar zuwa wancan), **8** kada ka yarda da shi, kada ma ka saurare shi. Kada ka ji tausayinsa. Kada ka hakura da shi, ko ka tsare shi. **9** Dole ka kashe shi. Dole hannunka yā zama na farko a kisansa, sa'an nan hannuwan sauran dukan mutane. **10** Ku jajje shi da duwatsu har sai ya mutu, domin ya yi kokari yā juye ku daga Ubangiji Allahnku, wanda ya fitar da ku daga Masar, daga kasar bauta kuma. **11** Sa'an nan dukan Isra'il'a za su

ji su kuma tsorata, babu kuma wani a cikinku da zai kara yin irin wannan mugun abu. **12** In kuka ji an yi magana a kan wani daga cikin biranen da cewa mugaye sun taso a cikinku, suna rikitda mutane a birni, suna cewa, "Mu je mu yi wa wadansu alloli sujada" (allolin da ba ku sani ba), **14** to, sai ku bincike labarin sosai a hankali. In kuwa gaskiya ne, an kuma tabbatar wannan abin kyama ya faru a cikinku, **15** dole a karkashe dukan wadanda suke na shanu da na tumaki a gabon Ubangiji Allahnku, a **16** Ku tattara dukan ganimir birnin a tsakiyar gari, wurin da ya zaba a matsayin mazauni don Sunansa, ku kone birnin da kuma ganimir kurmus a matsayin don ku koyi girmama Ubangiji Allahnku kulum. **24** hadaya ta konawa ga Ubangiji Allahnku. Birnin zai kasance kufai har abada, kada a sāke gina shi. **17** Ba za a iske wani daga cikin abubuwan nan da alkawarta da rantsuwa ga kakanninku, **18** domin kun yi biyayya da Ubangiji Allahnku, kuna kiyaye dukan umarnan da nake ba ku a yau, kuna kuma aikata abin da yake daidai a idanunsa.

14 Ku'ya'yan Ubangiji Allahnku ne. Kada ku yi wa kanku zāne, ko ku yi wa kanku aski irin da akan bar sanko, saboda wanda ya mutu, **2** gama ku jama'a ce mai tsarki ga Ubangiji Allahnku. Daga dukan mutane a fuskar duniya, Ubangiji ya zabe ku, ku zama abin mallakarsa. **3** Kada ku ci wani haramtaccen abu. **4** Wadannan su ne dabbobin da za ku iya ci, saniya, tunkiya, akuya, **5** mariri, barewa, mariya, makwarna, mazo, gada da kuma tunkiyar dutse. **6** Za ku iya cin duk dabbar da take da rababben kofato, wadda kuma take sāke tona abin da suka riga suka hadiye. **7** Amma, cikin wadanda suke sāke tona abin da suka riga suka hadiye dīn, ko suke da rababben kofato, ba za ku ci rakumi, zomo ko rema ba. Ko da yake suna sāke tona abin da suka riga suka hadiye, suna kuma da rababben kofato, su dīn marar tsarki ne gare ku. **8** Alade ma marar tsarki ne; ko da yake yana da rababben kofato, shi ba ya sāke tona abin da ya riga ya hadiye. Ba za ku ci namansu ko ku taiba gawarsu ba. **9** Cikin dukan halittun da suke cikin ruwa, za ku iya cin duk wani da yake da kege da bambaroki. **10** Amma duk wani abin da ba shi da kege da bambaroki, ba za ku ci ba; gama marar tsarki ne gare ku. **11** Za ku iya cin kowane tsuntsu mai tsabta. **12** Amma wadannan ba za ku ci ba, gaggaifa, ungu, unguun kwakwa, **13** duki, buga zaibi, kowace irin shirwa, **14** kowane irin hankaka, **15** jimina, kururu, bubukuwa, kowane irin shaho, **16** da mujiya, da babbar mujiya, duskwi, **17** kwasakwasa, ungu, da babba da jaka, **18** zalbe, kowane irin jinjimi, katutu, da kuma jamage. **19** Dukan'yan kwari masu fikafikai masu rarafe, haram

ne a gare ku, kada ku ci su. **20** Amma duk wata halitta mai fikafikai mai tsabta ce, za ku iya ci. **21** Kada ku ci abin da kun samu ya riga ya mutu. Za ku iya ci wa baren da yake zama a cikin wani daga biranenku, zai kuwa iya cinsa, ko kuwa za ku iya sayar da shi wa bako. Amma ku jama'a ce mai tsarki ga Ubangiji Allahnku. Kada ku dafa dan akuya a cikin madara mamansa. **22** Ku tabbata kun kebe kashi daya bisa goma na amfanin gonakinku kowace shekara. **23** Ku ci zakkar hatsinku, da na sabon ruwan inabinku, da zama a wannan birni da takobi. Ku hallaka su ka'af, na manku, da kuma na'ya'yan fari na garkunanku ku karkashe mutanen birnin da kuma dabbobinsa. na shanu da na tumaki a gabon Ubangiji Allahnku, a **24** hadaya ta konawa ga Ubangiji Allahnku. Birnin zai kasance kufai har abada, kada a sāke gina shi. **17** Ba za a iske wani daga cikin abubuwan nan da alkawarta da rantsuwa ga kakanninku, **18** domin kun yi biyayya da Ubangiji Allahnku, kuna kiyaye dukan umarnan da nake ba ku a yau, kuna kuma aikata abin da yake daidai a idanunsa. Amma in wurin nan yana da nisa sosai, Ubangiji Allahnku kuma ya albarkace ku, ba za ku kuwa iya ri'ke zakkarku ba (Saboda wurin da Ubangiji ya zaba yā sa Sunansa ya yi nisa sosai), **25** to, sai ku sayar da juya daga fushinsa mai kuna, yā nuna jinkai, yā ji tausayinku, yā kuma kara yawanku, kamar yadda ya alkawarta da rantsuwa ga kakanninku, **26** Yi amfani da kudin ku sayar duk abin da kuke so, ko shanu, ko tumaki, ko ruwan inabi, ko dai wani abin shan da ya yi tsami, ko kuwa duk abin da kuke so. Sai ku da gidanku, ku ci a can, a gabon Ubangiji Allahnku, ku kuma yi farin ciki. **27** Kada dai ku manta da Lawiyawan da suke zama a biranenku, gama ba su da rabo, ko gādo na kansu. **28** A karshen kowace shekara uku, ku kawo dukan zakkarku na amfanin gona na wannan shekara, ku ajiye su a cikin birane, **29** saboda Lawiyawa (wadanda ba su da rabo ko gādo na kansu) da bako, da marayu, da kuma gwairayye, wadanda suke zama a biranenku, su zo su ci su koshi, ta haka Ubangiji Allahnku zai albarkace ku cikin dukan ayukan hannuwanku.

15 A karshen kowace shekara ta bakwai, dole ku yafe basusuhan da kuke bi. **2** Ga yadda za ku yafe basusuhan, kowane mai bin bashi, yā yafe bashin da yake bin dan'uwnasa mutumin Isra'il. Ba zai bukaci mutumin Isra'il wanda yake dan'uwa yā biya shi bashi ba, gama an yi shelar lokacin da Ubangiji ya ajiye na yafe bashi. **3** Za ku iya nemi bako yā biya ku bashin da kuke binsa, amma dole ku yafe duk wani bashin da kuke bin dan'uwa. **4** Amma bai kamata a sami matalauci a cikinku ba, gama Ubangiji Allahnku zai albarkace ku a kasar da yake ba ku, ku mallaka a matsayin gādo, **5** in dai kun yi cikakken biyayya ga Ubangiji Allahnku, kuka kuma lura, kuna kiyaye dukan wadannan umarnan da nake ba ku yau. **6** Gama Ubangiji Allahnku zai albarkace ku kamar yadda ya yi alkawari, za ku kuma ba al'ummai masu yawa bashi, amma ba za ku karba bashi daga wurin wani ba. Za ku yi mulkin al'ummai masu yawa, babu wata kuwa da za tā yi mulkinku. **7** In akwai matalauci a cikin'yan'uwnaku, a duk wani daga cikin biranen da Ubangiji Allahnku yake ba ku, kada ku taurara zuciya, ko ku ki saki hannu ga dan'uwnaku matalauci. **8** A maimakon

haka ku bayar hannu sake, ku kuma ba shi bashi fita daga Masar. **4** Kada a iske yisti a cikin mallakarku gwargwadon abin da yake bukata a sauake. **9** Ku yi a dukan kasarku har kwana bakwai. Kada ku bar hankali kada ku riķe wannan mugun tunani cewa, wani nama na hadayar da kuka yi a yammancin “Shekara ta bakwai, shekarar yafewar basusuwa, ranar farko, yā kwana har safe. **5** Kada ku miķa ta yi kusa,” har ku nuna mugun nufi ga dan’uwa hadayar Bikin Ketarewa a wani garin da Ubangiji mabukaci, ku ki ba shi wani abu. Zai yi kuka ga Allahnku yake ba ku, **6** sai dai a wurin da ya zaba Ubangiji a kanku, abin kuwa zai zama laifi a kanku. yā zama mazauni don Sunansa. A can za ku miķa **10** Ku bayar hannu sake gare shi, ku kuma yi haka hadayar Bikin Ketarewa da yamma, sa’ad da rana ba tare da gunaguni ba; saboda wannan fa Ubangiji tana fāduwa, a ranar tunawa da fitowarku daga Allahnku zai albarkace ku a cikin dukan aikinku, da Masar. **7** Ku gasa shi, ku kuma ci a wurin da Ubangiji kuma kome da kuka sa hannunku a kai. **11** Kullum Allahnku ya zaba. Sa’an nan da safe, ku dawo cikin za ku kasance da matalauta a kasar. Saboda haka tentunanku. **8** Kwana shida za ku ci burodi marar na umarce ku ku bayar hannu sake ga’yan’uwa da yisti, a rana ta bakwai kuma sai ku yi taro ga Ubangiji kuma matalauta, da masu bukata a kasarku. **12** In Allahnku, a cikin wannan rana ba za ku yi kowane dan’uwa mutumin Ibraniyawa, namiji ko ta mace, irin aiki ba. **9** Ku Kirga makoni bakwai, wato, ku ya sayar da kansa gare ka, ya kuma bauta maka fara Kirga mako bakwai din daga lokacin da kuka shekaru shida, a shekara ta bakwai dole ka’yantar sa lauje don ku yanke hatsinku da suke tsaye. **10** da shi. **13** Sa’ad da kuka sake shi, kada ku bar shi Sa’an nan ku yi shagalim Bikin Makoni ga Ubangiji yā tafi hannu wofii. **14** Ku ba shi kyautai hannu Allahnku, ta wurin ba da hadaya ta yardar rai daidai sake daga tumakinku, daga masussukarku, da kuma da albarkun da Ubangiji Allahnku ya yi muku. **11** daga wurin matsewar inabinku. Ku ba shi yadda Ku kuma yi farin ciki a gabon Ubangiji Allahnku a Ubangiji Allahnku ya albarkace ku. **15** Ku tuna, dā wurin da ya zaba a matsayin mazauni don Sunansa, ku bayi ne a Masar, Ubangiji Allahnku kuma ya da ku da’ya’yanku maza da mata, da bayinku maza fisshe ku. Shi ya sa naake ba ku wannan umarni a da mata, da Lawiyawan cikin biranenku, har ma da yau. **16** Amma in bawanka ya ce maka, “Ba na so baki, da marayu, da kuma gwaurayen da suke zama in bar ka,” saboda yana kaunarka da iyalinka, ya a cikinku. **12** Ku tuna fa, dā ku bayi ne a Masar, sai kuma fiye masa yā zuuna da kai, **17** sai ka dauki ku lura, ku bi wadannan ka’idodi. **13** Ku yi shagalim basilla ka huda kunnensa a bakin kofa, zai kuwa Bikin Tabanakul har kwana bakwai, bayan kuka zama bawanka dukan rayuwarsa. Ka yi haka ma wa gama tattara amfanin gona daga masussukarku da baiwarka. **18** Sa’ad da kuka’yantar da shi kada ku kuma daga wuraren matsin inabinku. **14** Ku yi farin damu, gama shekara shida ya yi muku bauta wadda ciki a Bikinku, da ku da’ya’yanku maza da mata, da ta ninka ta dan Kodago. Ubangiji Allahnku kuwa bayinku maza da mata, da Lawiyawa, da baki, da zai albarkace ku a kome da kuke yi. **19** Ku kebe wa marayu, da kuma gwaurayen da suke zama a cikin Ubangiji Allahnku kowane dan fari na garkenku biranenku. **15** Kwana bakwai za ku yi shagalim Bikin na shanu, da na tumaki. Kada ku sa dan fari na ga Ubangiji Allahnku a wurin da ya zaba. Gama shanunku aiki, kada kuma ku aske gashin dan fari Ubangiji Allahnku zai albarkace ku a cikin dukan na tumakinku. **20** Kowace shekara, kai da iyalinka za girbinku da kuma cikin dukan aikin hannuwanku, ku ci a gabon Ubangiji Allahnku, a wurin da ya farin cikinku kuwa zai cika. **16** Sau uku a shekara zaba. **21** In dabbar tana da lahani, gurguntaka ko dukan maza su bayyana a gabon Ubangiji Allahnku makantaka, ko kuwa tana da wani mugun lahani, a wurin da ya zaba; a Bikin Burodi Marar Yisti, da kada ku miķa ta ga Ubangiji Allahnku. **22** Sai ku ci a Bikin Makoni, da kuma a Bikin Tabanakul. Babu cikin biranenku. Mutum marar tsabta da mai tsabta wani da zai bayyana a gabon Ubangiji hannu wofi. zai iya ci kamar yadda ake yi da barewa ko mariri. **23** Amma kada fa ku ci jinin, ku zubar da shi a kasa **17** Dole kowanenku yā kawo kyauta daidai yadda Ubangiji Allahnku ya albarkace shi. **18** Ku nada alfałai da shugabanni don kowace kabilal, a kowane birnin da Ubangiji Allahnku yake ba ku, za su kuma shari’anta mutane ba nuna bambanci. **19** Kada ku bata shari’ā, ko ku nuna bambanci. Kada ku karbi ci hanci, gama ci hanci yakan makanta idanu mai hikima, yā murde maganar mai gaskiya. **20** Gaskiya ce kadai za ku bi don ku rayu, ku kuma mallaki kāsar da Ubangiji Allahnku yake ba ku. **21** Kada ku kafa wani ginshiķin itacen Ashera kusa da bagaden da kuka gina wa Ubangiji Allahnku, **22** kada kuma ku tayar da dutse mai tsarki, gama wadannan ne Ubangiji Allahnku yana ki.

16 Ku kiyaye watan Abib, ku kuma yi shagalim Bikin Ketarewar Ubangiji Allahnku, domin a watan Abib ne ya fitar da ku daga Masar da dad dare. **2** Ku miķa’yar dabba daga cikin garkenku na tumaki, ko na shanu a matsayin Bikin Ketarewa ga Ubangiji Allahnku a wurin da Ubangiji zai zaba a matsayin mazauni don Sunansa. **3** Kada ku ci shi da burodin da aka yi da yisti, kwana bakwai za ku ci burodi marar yisti, burodi ne na wahala, gama kun bar Masar da gaggawa, saboda haka dukan kwanakin rayuwarku za ku tuna da lokacin da kuka

17 Kada ku mika wa Ubangiji Allahnku, saniya ko tunkiyar da take da wani lahani, ko nañasa a cikinta, gama wannan zai zama abar kyama gare shi. **2** In an sami wani namiji ko ta mace mai zama a cikinku, a ddaya daga biranen da Ubangiji ya ba ku yana aikata abin da yake mugu a gabon Ubangiji Allahnku ta wurin karya alkawarinса, **3** wanda ya saba wa umarnina, har ya yi sujada ga wadansu alloli, yana rusuna musu, ko ga rana, ko ga wata, ko kuwa ga taurarin sama, **4** in kuwa aka fada muku wannan, to, dole a bincika sosai. In kuwa gaskiya ne, aka kuma tabbatar cewa wannan abin kyama ya faru a cikin Isra'il'a, **5** sai a dauki namijin, ko ta mace wanda ya aikata wannan mugun abu zuwa kofar birni, a jajife wannan mutum sai ya mutu. **6** Bisa ga shaidar mutum biyu ko uku, za a iya kashe mutum, amma ba za a iya kashe mutum bisa ga shaida mutum guda ba. **7** Hannuwan shaidun ne za su zama na farko a kisan wanda ake zargin, sa'an nan hanniwan dukan mutane. Dole ku fid da mugu daga cikinku. **8** In aka kawo karar da yake da wuya sosai ga al'kali a kotunanku, ko wadda aka Zub da jini ne, ko ta fada ce, ko kuwa ta wadda aka ci mutunci ce, ku kai su wurin da Ubangiji Allahnku zai zaba. **9** Ku je wurin firostoci, wadanda suke Lawiyawa, ga kuma al'kalin wanda yake mulki a lokacin. Ku bincika daga gare su, za su kuwa ba da hukunci. **10** Dole ku aikata hukuncin da suka yi a wurin da Ubangiji zai zaba. Ku lura fa, ku aikata kome da suka fada muku. **11** Ku yi bisa ga dokar da suka koyar muku da kuma hukuncin da suka yi muku. Kada ku juya daga abin da suka fada muku, ko zuwa dama, ko zuwa hagu. **12** Duk mutumin da ya yi rashin hankali wa al'kali, ko ga firost wanda yake aiki a nan wa Ubangiji Allahnku, dole a kashe shi. Dole ku fid da mugu daga Isra'il'a. **13** Dukan mutane kuwa za su ji, su kuma ji tsoro, ba kuwa za su kara yin rashin hankali kuma ba. **14** Sa'ad da kuka shiga Kasar da Ubangiji Allahnku yake ba ku, kuka mallake ta, kuka kuma zauna a cikinta, sai kuka ce, "Bari mu nad'a sarki a kanmu kamar sauran al'umman da suke kewaye da mu," **15** ku tabbata kun nad'a sarki a kanku wanda Ubangiji Allahnku ya zaba ne. Dole y'a zama daga cikin'yan'uwaniku. Kada ku sa bañko a kanku, wanda ba mutumin Isra'il'a dan'uwaniku ba. **16** Sarkin, ba zai nemi dawakai da yawa wa kansa ba, ko y'a sa mutane su koma Masar don su sami Karin dawakai ba, gama Ubangiji ya fada muku, "Ba za ku kara koma wancan hanya kuma ba." **17** Sarkin ba zai auru mata masu yawa ba, in ba haka ba zuciyarsa za ta karkata. Ba zai tara azurfa da zinariya da yawa ba. **18** Sa'ad da ya hau kursiyin mulkinsa, sai y'a rubuta wa kansa a littafin kofin wannan doka da aka dauka daga na firostoci, wadanda suke Lawiyawa. **19** Zai kasance tare da shi, zai kuma karanta shi dukan kwanakin ransa, saboda y'a koyi girmama Ubangiji Allahnsa, y'a kuma bi dukan kalmomin wannan doka da kuma wadannan ka'idodi a hankali **20** don kada y'a dauki kansa ya fi'yan'uwanisa, y'a kuma juya daga dokar zuwa dama, ko zuwa hagu. Sa'an nan shi da kuma zuriyarsa za su dade suna mulki a Isra'il'a.

18 Firostoci da suke Lawiyawa, tabbatacce dukan kabilar Lawi, ba za su sami rabo ko gado tare da Isra'il'a ba. Za su yi rayuwa a kan hadayun da a kawo wa Ubangiji da wuta ne, gama wannan ne gädonsu. **2** Ba za su sami gado a cikin'yan'uwanisa ba; Ubangiji ne gädonsu, kamar yadda ya yi musu alkawari. **3** To, ga rabon da jama'a za su ba firostoci daga hadayun da suka mika ta bijimi ne, ko ta tunkiya ce; sai su ba firostoci kafadar, kumatum, da kuma kayan cikin. **4** Za ku ba su nunan fari na hatsinku, da sabon ruwan inabinku, da manku, da kuma gashin na fari daga askin da kuka yi na tumakinku. **5** Gama Ubangiji Allahnku ya zabe su da zuriyarsu daga cikin dukan kabilanku don su tsaya su yi hidima a cikin sunan Ubangiji har abada. **6** Idan Balawye ya tashi daga wani garinku, wurin da yake da zama a Isra'il'a, ya tafi a wurin da Ubangiji ya zaba, zai iya dawo a duk lokacin da ya ga dama. **7** Zai iya yin hidima a cikin sunan Ubangiji Allahnksa kamar dukan sauran'yan'uwanisa Lawiyawa wadanda suke hidima a can, a gabon Ubangiji. **8** Zai sami rabo daidai da sauran, ko da yake ya karbi kudin mallaka na iyali da ya sayar. **9** Sa'ad da kuka shiga Kasar da Ubangiji Allahnku yake ba ku, kada ku kwaikwayi hanyoyin bankyama na al'ummai da suke can. **10** Kada a sami wani a cikinku da ya miña dafansa, ko'yarsa a wuta, ko a sami mai duba, ko mai maita, ko mai fassara gaibi, ko mai sihiri, **11** ko boka, ko mabiya, ko maye, ko mai sha'anı da matattu. **12** Duk wanda yake yin wadannan abubuwa, shi abin kyama ne ga Ubangiji, saboda wadannan abubuwa bankyama ne kuwa Ubangiji Allahnku ya kori wadancan al'ummai kafin ku. **13** Dole ku zama marasa zargi a gabon Ubangiji Allahnku. **14** Al'ummai da za ku kora sukan saurari wadannan masu maita, ko masu duba. Amma ku, Ubangiji Allahnku bai yarda muku ku yi haka ba. **15** Ubangiji Allahnku zai tayar muku da wani annabi kamar ni daga cikin'yan'uwaniku. Dole ku saurare shi. **16** Gama abin da kuka nema daga Ubangiji Allahnku ke nan a Horeb, a ranar taro, sa'ad da kuka ce, "Kada ka bari mu ji muryar Ubangiji Allahnmu, ko mu kara ganin wuta mai girma, in ba haka ba, za mu mutu." **17** Sai Ubangiji ya ce mini, "Abin da suka fada yana da kyau. **18** Zan tayar musu da wani annabi kamar ka daga cikin'yan'uwanisa; zan sa kalmomina a cikin bakinsa, zai kuma fada musu kome da na umarce shi. **19** Duk wanda bai saurari kalmomina da annabin nan yake magana da sunana ba, ni kaina zan nemi hakki a kan mutumin. **20** Amma duk annabin da ya dauka cewa yana magana da sunana a kan wani

abin da ban umarce shi ya fada ba, ko kuwa wani annabin da ya yi magana da sunan wadansu alloli, “Yaya za mu san cewa wannan sako ba Ubangiji ne ya fada ba?” 22 In abin da annabin ya furtu da sunan Ubangiji bai faru ba, ko bai zama gaskiya ba, sako ne da Ubangiji bai fada ba ke nan. Wannan annabi ya yi rashin hankali ne kawai. Kada ku ji tsoronsa.

19 Sa'ad da Ubangiji Allahnku ya hallakar da al'ummai wadanda yake ba ku kasarsu, sa'ad da kuka kore su, kuka kuma zauna a birane da gidajensu, 2 sai ku kebe wa kanku birane uku wadanda suke a tsakiyar kasar da Ubangiji Allahnku yake ba ku ku mallaka. 3 Ku gina hanyoyi zuwa cikinsu, ku kuma raba kasar da Ubangiji Allahnku yake ba ku gādo kashi uku, saboda duk wani da ya yi kisankai yā iya gudu zuwa can. 4 Ga doka game da mutumin da ya kashe wani, ya kuma gudu don yā cece ransa, wani wanda ya kashe makwabcinsa ba da gangan ba, ba kuwa da wata kiyayya a tsakaninsu a dā ba. 5 Misali, in mutum ya je je da maqwabcinsa domin yankar itace, sai ruwan gatarinsa ya kwābe daga kotar yayında yake saran itacen, ya sari maqwabcin har ya mutu. Mutumin nan zai iya gudu zuwa daya daga cikin wadannan birane don yā ceci ransa. 6 In ba haka ba mai neman daukan fansa jini, zai iya binsa cikin fushi, yā cim masa, saboda nisan hanyar, har ya kashe shi, ko da yake bai cancanci mutuwa ba, tun da yake ba kiyayya tsakaninsa da abokinса a dā. 7 Wannan ne ya sa na umarce ku ku kebe wa kanku birane uku. 8 In Ubangiji Allahnku ya fadada yankinku, kamar yadda ya alkawarta da rantsuwa wa kakanninku, ya kuma ba ku kasar gaba daya kamar yadda ya yi musu alkawari, 9 idan dai kun lura, kuka kiyaye umarnin da nake ba ku a yau, wato, ta wurin kaunur Ubangiji Allahnku, kuka kuma yi tafiyi kullum cikin hanyoyinsa, to, sai ku kebe karin birane uku. 10 Ku yi haka don kada a Zub da jinin marar laifi a kasar da Ubangiji Allahnku yake ba ku gādo, don kada ku kuma zama masu laifin Zub da jini. 11 Amma idan wani mutum yana kin maqwabcinsa, ya kuma yi kwanto yana fakonsa, ya yi masa rauni, har ya kashe shi, sa'an nan ya gudu zuwa daya daga cikin wadannan birane, 12 dattawan garinsa za su aika a kawo shi, a dawo da shi daga birnin, a miša shi ga mai neman fansar jini don yā kashe shi. 13 Kada ku ji tausayinsa. Dole ku fid da laifin Zub da jinin marar laifi daga Isra'il, don ku sami zaman lafiya. 14 Kada ka gusar da dutsen nuna shaidar iyakar maqwabcinka wanda kakanni suka sa, a gādon da ka samu a kasar da Ubangiji Allahnku yake ba ka mallaka. 15 Shaidar mutum guda ba tā isa a tabbatar cewa mutum yana da laifi game da laifin da ake tuhumarsa ba, ko kuwa a kan wani laifin da ake zaginsa da aikata ba. Dole a tabbatu da batun ta bakin shaidur biyu, ko uku. 16 In wani

dan sharri ya tashi ya yi wa wani sharri, don a sami rikici su tsaya a gabon Ubangiji, a gabon fristoci da alkala wadanda suke aiki a lokacin. 18 Dole alkalan su yi bincike sosai, in kuma aka tabbatar mai ba da shaida makaryaci ne, yana ba da shaidar zur a kan dan'uwanisa ne, 19 to, sai a yi da shi yadda ya yi niyya yā yi da dan'uwanisa. Dole ku fid da mugu daga cikinku. 20 Sauran mutane za su ji wannan su kuma ji tsoro, ba kuwa za a kara yin irin wannan mugun abu a cikinku ba. 21 Kada ku ji tausayi, rai yā zama a maimakon rai, ido a maimakon ido, hačori a maimakon hačori, hannu a maimakon hannu, kafa a maimakon kafa.

20 Sa'ad da kuka tafi yaki da abokan gābanku, kuka ga dawakai da kekunan yaki da kuma mayakan da suka fi ku yawa, kada ku ji tsoronsu, domin Ubangiji Allahnku, wanda ya fitar da ku daga Masar zai kasance tare da ku. 2 Sa'ad da kuke gab da kama yaki, sai firist yā zo gaba yā yi wa mayakan jawabi. 3 Zai ce, “Ku ji, ya Isra'il, yau kuna gab da kama da abokan gābanku. Kada ku karai, ko ku ji tsoro; kada ku firgita, ko ku yi rawar jiki a gabansu. 4 Gama Ubangiji Allahnku, yana tafe tare da ku, zai yaki abokan gābanku dominiku, yā ba ku nasara.” 5 Hafsoshi za su ce wa mayaka, “Ko akwai wanda ya gina sabon gida bai kuma bude shi ba? Bari yā tafi gida, kada yā mutu a yaki, wani dabam yā bude shi. 6 Ko akwai wani da ya shuka inabi, bai kuwa fara jin dadinsa ba? Bari yā tafi gida, kada yā mutu a yaki, wani dabam yā ji dadinsa. 7 Ko akwai wani da aka yi masa alkawarin mata, bai kuwa aure ta ko ba? Bari yā tafi gida, kada yā mutu a yaki, wani dabam yā aure ta.” 8 Sa'an nan hafsoshin za su kara da cewa, “Ko akwai wani da yake tsoro, ko ya karai? Bari yā tafi gida don kada'yan'uwanisa su karai su ma.” 9 Sa'ad da hafsoshin suka gama magana da mayakan, sai su nada komandodi a kansu. 10 Sa'ad da kuka haura don ku fāda wa birni, sai ku fara neman garin da salama. 11 In sun yarda da salamar, suka bude kofofin garinsu, to, sai dukan mutanen da suke cikinsa su yi muku aikin gandu, su kuma yi muku aiki. 12 In kuwa suka ki salamar, suka fāda muku da yaki, sai ku yi wa wannan birni kawanya. 13 Sa'ad da Ubangiji Allahnku ya ba da shi cikin hannunku, sai ku kashe dukan mazan da suke cikinsa da takobi. 14 Game da mata, yara, dabbobi da kuma sauran abubuwān da suke cikin birnin, za ku iya kwasa wadannan a matsayin ganima wa kanku. Za ku kuma yi amfani da ganimir da Ubangiji Allahnku ya ba ku daga abokan gābanku. 15 Haka za ku yi da dukan biranen da suke nesa da ku, wadanda kuma ba na al'ummai da suke kusa ba. 16 Amma fa, a cikin biranen al'ummai da Ubangiji Allahnku yake ba ku gādo, kada ku bar wani abu mai numfashi da rai. 17 Ku hallaka su kačaf, wato, Hittiyawa,

Amoriyawa, Kan'aniyawa, Ferizziyawa, Hiwiyawa da zai bar musu, kada yă sa dan matar da yake kauna da kuma Yebusiyawa, yadda Ubangiji Allahnku ya yă zama kamar shi ne dan fari, a maimakon dan umarce ku. **18** In ba haka ba, za su koya muku matar da ba ya kauna, wanda shi ne dan farin. **17** ku bi dukan abubuwān bankyaman da suke yi, ta yin sujada wa allolinsu, ta haka kuwa ku yi wa matar da ba ya kauna, wanda shi ne dan farin. **18** Ubangiji Allahnku zunubi. **19** Sa'ad da kuka yi wa dan fari, ta wurin ba shi rabo kashi biyu na dukan birni īawanya kuka dade, kuka yi ta yaki don ku ci abin da yake da shi, gama shi ne mafarin karfinsa, shi, kada ku sassare itatuwānā da gatari, domin za yana da hakkin dan fari. **18** In mutum yana da ku ci'ya'yansu. Kada ku sassare su. Gama itatuwan gagararren da mai tawaye, wanda ba ya biyayya ga da suke cikin gonaki, ba mutane ne da zu ku yi musu mahaifinsa da mahaifiyarsa, ba ya kuma jin su sa'ad kawanya? **20** Amma fa, za ku iya sassare itatuwan da suke horonsa, **19** mahaifinsa da mahaifiyarsa za kuka sani ba sa ba da'ya'ya, ku kuma yi amfani da su su kama shi su kawo shi ga dattawa a kofar garinsu. don ayuykan gina Kawanyar, sai an ci birnin da yaki. **20** Za su ce wa dattawan, "Wannan danmu gagararre ne, mai tawaye. Ba ya mana biyayya. Mai zari ne, kuma mashayi." **21** Sa'an nan dukan mazan garinsa za su jajje fe shi har yă mutu. Dole ku fid da mugu daga cikinku. Dukan Isra'ilā kuwa za su ji wannan su kuma ji tsoro. **22** In mutum ya yi laifin da ya isa kisa, aka kuwa rataye shi a itace, **23** kada ku bar jikinsa a kan itacen yă kwana. Ku tabbata kun binne shi a ranar, domin duk wanda aka rataye a kan itace la'ananne ne ga Allah. Kada ku kazantar da kasar da Ubangiji Allahnku yake ba ku găđo.

21 In aka sami an kashe mutum kwance a fili, a kasar da Ubangiji Allahnku yake ba ku ku mallaka, ba a kuma san wanda ya kashe shi ba, **2** sai dattawanku da alfałanku su je su gwada nisan wurin da gawar take zuwa garuruwan da suke maķwabtaka. **3** Sai dattawan garin da suke kurkusa da gawar su dauki karsanar da ba a taħa yin aiki da ita ba, ba a kuma taħba sa mata karkiya ba, **4** a gangara da ita kwarin da ba a taħba nome, ko shuki a ciki ba, inda kuma akwai rafi mai gudu, a can cikin kwarin za su karye wuyanta. **5** Fristoci, ya'yan Lawi maza, za su fito, gama Ubangiji Allahnku ya zabe su su yi masa hidima, su kuma furtu albarku a cikin sunan Ubangiji, za su kuma daidaita duk rigimarcin mutunci. **6** Sa'an nan dukan dattawan garin da yake kurkusa da gawar za su wanke hannuwansu a bisa karsanar da aka karye wuyar a kwarin, **7** za su kuma furtu, "Hannuwanmu ba su Zub da wannan jini ba, idanunmu kuma ba su ga an yi haka ba. **8** Karbi wannan kafara saboda mutanenka Isra'ilā, wanda ka fansar, ya Ubangiji, kada kuma ka claura wa mutanenka alhakin jinin mutumin nan marar laifi." Za a kuwa yi kafarar Zub da jinin da aka yi. **9** Ta haka za ku fid da laifin Zub da jinin marar laifi daga cikinku, da yake kun yi abin da yake daidai a gaban Ubangiji. **10** Sa'ad da kuka tafi yaki da abokan găbanku, sai Ubangiji Allahnku ya bashe su a hannuwanku kuka kuma kama su a matsayin bayi, **11** in ka ga wata kyakkyawar mace wadda ta dauki hankalinka a cikin bayin, za ka iya aure ta tă zama matarka. **12** Ka kawo ta gidanka ka sa tă aske kanta, tă yanka kumbanta **13** tă kuma tube tufafin da ta sa sa'ad da aka kama ta. Bayan ta zauna a gidanka ta kuma yi makokin mahaifinta da mahaifiyarta wata daya cif, sai ka shiga wurinta ka zama mijinta, za tă kuwa zama matarka. **14** In ba ka jin dadinta, ka bar tă tafi inda take so. Ba za ka sayar da ita ko ka yi da ita kamar baiwa ba, da yake ka kaskantar da ita. **15** In mutum yana da mata biyu, yana kuwa kaunār daya, ba ya kuma kaunār dayan, su biyun kuwa suka haifi masa'ya'ya maza, sai ya zamana cewa dan farin ya kasance na wadda ba ya kauna, **16** to, a ranar da zai yi fada wane ne a cikin'ya'yansu zai rife găđon

22 In kun ga saniya ko tunkiyar dan'uwanaku wadda ta 6ace, kada ku kyale ta, amma ku tabbata kun komar da ita gare shi. **2** In dan'uwan ba ya zama kusa da ku, ko kuwa ba ku san shi ba, sai ku kai ta gida ku ajiye ta sai ya zo nemanta. Sa'an nan ku ba shi ita. **3** Ku yi haka in kun sami jakin dan'uwanaku, ko rigarsa, ko kowane abin da ya 6ace. Kada ku kyale shi. **4** In kuka ga jakin dan'uwanaku, ko saniyarsa ya făđi a kan hanya, kada ku kyale shi. Ku taimaka, ku tă da shi. **5** Kada mace ta sa sutur maza, kada kuma namiji ya sa sutur mata, gama Ubangiji Allahnku yana kyamar duk mai yin haka. **6** In kuka ga gidan tsuntsu kusa da hanya, ko a kan itace, ko kuma a kasa, mahaifiyarsa tsuntsun kuwa tana kwance a kan'ya'yanta, ko kuwa a kan kwanta, kada ku kama mahaifiyarsa duk da'ya'yan. **7** Za ku iya kwashe'ya'yan, amma ku tabbata kun bar mahaifiyarsa tă tafi. Yin haka zai sa ku sami zaman laifiya da tsawon rai. **8** Sa'ad da kuka gina sabon gida, ku ja masa dakali kewaye da rufinku don kada ku jowo laifin Zub da jini a kan gidanku in wani ya făđi daga kan rufin. **9** Kada ku shuka iri biyu a gonar inabinku; in kuka yi haka, ba abin da kuka shuka ne kada zai kazantu ba, amma har da inabinku ma. **10** Kada ku hada bijimi da jaki su yi noma tare. **11** Kada ku sa rigar ulu da aka gauraye da lilin aka safa. **12** Ku yi tuntu a kusurwan huđu na rigar da kuke sa. **13** In mutum ya auri mace, bayan ya kwana da ita, sa'an nan ya ki ta **14** ya kuma zarge ta, ya ba ta mummunan suna, yana cewa, "Na auri wannan mata, amma sa'ad da na kusace ta, ban sami tabbaci cewa ita budurwa ba ce," **15** sai mahaifin yarinyar da mahaifiyarta su kawo shaida cewa ita budurwa ce wa dattawan gari a kofar garin. **16** Mahaifin

yarinyar zai ce wa dattawa, "Na ba da'yata aure ga wannan mutum, amma ya ki ta. **17** Yanzu ya zage ta cewa, 'Ban sam'i'yarku budurwa ba.' Amma ga shaidar budurcin'yata." Sa'an nan iyayenta za su shimpida zanen a gabon dattawan garin, **18** dattawan kuwa za su dauki mutumin su hukunta shi. **19** Za su ci masa tara shekel azurfa dari, su ba mahaifin yarinyar, domin wannan mutum ya ba wa budurwa mutuniyar Isra'il a mummunan suna. Za tā ci gaba da zama matarsa; ba kuwa zai sake ta ba muddin ransa. **20** Amma fa in zarge gaskiya ne, ba a kuwa sami shaidar budurcin yarinyar ba, **21** sai a kawo ta a kofar gidan mahaifinta, a can mazan gari za su jajife te da dutse har tā mutu. Ta yi abin kunya a Isra'il ta wurin lalaci a yayında take a gidan mahaifinta. Dole ku fid da mugu daga cikinku. **22** In aka kama wani yana kwance da matar wani, dole a kashe dukansu biyu, wato, mutumin da ya kwana da matar da kuma matar. Dole a fid da mugu daga Isra'il. **23** In mutum ya sadu da budurwa a gari wadda aka yi alkawarin aure, ya kuma kwana da cikinku. **24** sai ku dauki su biyu zuwa kofar wannan gari, ku jajife su da dutse har su mutum, za a kashe yarinyar domin tana a cikin gari ba ta kuwa yi ihu zai mutu. **25** Kada ku yi wa yarinyar kome, ba tā yi zunubin da ya cancanci mutuwa ba. Wannan batu ya yarinyar da ba a yi alkawarin aurenta ba, ya kuma shiga taron jama'ar Ubangiji ba. **26** Kada ku yi wa yarinyar come, ba tā yi zai mutu. **27** Tun da ya same ta a jeji ne, watakilā yarinyar ta yi kukan neman taimako, amma taba sake ta ba muddin ransa. **28** In mutum ya sadu da yarinyar da ba a yi alkawarin aurenta ba, ya kuma shiga taron jama'ar Ubangiji ba, za su shiga taron jama'ar Ubangiji ba, har zuwa tsara ta goma. **3** Ba mutumin Ammon, ko mutumin Mowab, ko kuwa wani zuriyarsu da zai shiga taron jama'ar Ubangiji, har tsara ta goma. **4** Gama ba su zo sun tarye ku da burodi da ruwa a hanyarku, sa'ad da kuka fito daga Masar ba, sai ma suka yi haya Bala'am dan Beyor daga Fetor a Aram-Naharayim yā furta la'ana a kanku. **5** Amma Ubangiji Allahnku bai saurari Bala'am ba, sai ya mai da la'anat koma albarka gare ku, domin Ubangiji Allahnku

yana kaunarku. **6** Kada ku yi yarjejeniyar abuta da su, muddin kuna da rai. **7** Kada ku yi kyamar ne. Kada ku yi kyamar mutumin Masar, domin kun yi zama bafkunta a kasarsa. **8** 'Ya'yan da aka haifa musu na tsara ta uku za su iya shiga taron jama'ar Ubangiji. **9** Sa'ad da kuka yi sansani don ku yi yakı da abokan gābanku, ku kiyaye kanku daga duk wani abu marar tsabta. **10** In daya daga cikin mazanku ya kazantu saboda zubar da maniyi, sai yā fita daga ransa. **11** Amma yayında sansani yā zauna waje da sansani. **12** Ku kebe yamma ke gabatowa sai yā wanke kansa, da fāduwar rana kuwa sai yā koma cikin sansani. **13** Sai ku dauki wani abin tona kasa, mahaifinta. Dole ku fid da mugu daga cikinku. **14** Gama Ubangiji Allahnku yana bayan gari. **15** In sa'ad da kuka yi bayan gari, sai ku tona rami, ku rufe bayan garinku. **16** Ku bar shi yā zauna bashe abokan gābanku gare ku. Dole sansaninku **17** Kada ku yi lalata da matar wani. Dole ku fi da mugu daga mīka shi ga ubangidansa. **18** Kada ku kawo kudin a cikin gida sadu da yarinyar da aka yi alkawari aure, ya kuma marar kyau a cikinku, har yā juya daga gare ku. **19** In bawa ya tsere zuwa wurinku don mafaka, kada ku marar kyau a cikinku. **20** Za ku iya nemi ruwa wanda mace ko namiji ya yi don biyan wani alkawari, domin Ubangiji Allahnku yana kyamar su duka. **21** Kada ku nemi dan'uwanlu yā biya bashin da kuka mūku albarka a kowane abin da kuka sa hannunku a yi mata fyade, aka kuma kama su, **22** sai yā biya kai, a kasar da kuke shiga ku ci gādonta. **23** In fa mahaifin yarinyar shekel hamsin na azurfa. Dole kuka yi alkawari ga Ubangiji Allahnku, to, kada ku yi yā auri yarinyar, gama ya yi lalata da ita. Ba zai jinkirin cikawa, gama tabbatacce Ubangiji Allahnku **24** Idan mutum ya auri mata, daga bayan ta bar gare ku, za ku kuma zama masu inabin maķwabcinku, za ku iya cin inabin da kuke so, amma kada ku sa wani a kwandonku. **25** In zai neme shi daga gare ku, lafin zunubi. **26** Amma in ba ku yi alkawari ba, ba kuma zai zama muku zunubi ba. **27** Duk abin da ya fita daga bakinku, sai ku lura ku cika shi, kamar yadda kuka yarda da kanku, kuka yi alkawarin ga Ubangiji Allahnku da bakinku. **28** In kun shiga gonar inabin maķwabcinku, za ku iya cin inabin da kuke so, amma kada ku sa wani a kwandonku. **29** In kun shiga gonar hatsin maķwabcinku, za ku iya murmure tsabar da hannuwanku, amma kada ku sa lauje ku yanka hatsinsa da yake tsaye.

23 Duk wanda aka dafe, ko yanke gabansa, ba zai shiga taron jama'ar Ubangiji ba. **2** Duk wanda aka haifa ta wurin cikin shege, har tsara ta goma, zuriyarsa ba za su shiga taron jama'ar Ubangiji ba, har zuwa tsara ta goma. **3** Ba mutumin Ammon, ko mutumin Mowab, ko kuwa wani zuriyarsu da zai shiga taron jama'ar Ubangiji, har tsara ta goma. **4** Gama ba su zo sun tarye ku da burodi da ruwa a hanyarku, sa'ad da kuka fito daga Masar ba, sai ma suka yi haya Bala'am dan Beyor daga Fetor a Aram-Naharayim yā furta la'ana a kanku. **5** Amma Ubangiji Allahnku bai saurari Bala'am ba, sai ya mai da la'anat koma albarka gare ku, domin Ubangiji Allahnku

24 Idan mutum ya auri mata, daga bayan ta bar gamishe shi ba domin ya gano wani abu marar kyau game da ita, ya ba ta takardar saki, ya kuma kore ta daga gidansa, **2** in bayan ta bar gidansa ta zama matar wani dabam, **3** sai mijinta na biyu ya ki ta, ya ba ta takardan saki, ya kore ta daga gidansa,

ko kuwa ya mutu, **4** to, kada mijinta na farko, wanda hukunci a kan batun, suka kubutar da marar laifi ya sake ta yā sāke aurenta, tun da yake ta kazantu. sa'an nan suka hukunta mai laifi, **2** in mai laifin Wannan zai zama abin kyama a gabon Ubangiji. Kada ku kawo zunubi a kasar da Ubangiji Allahnku masa bulala a gabansa da yawan bulalan da ya yake ba ku gādo. **5** In mutum bai dade da aure ba, dace da laifin, **3** amma kada yā yi masa bulala kada a sa yā ye yakī, ko yā yi wani aiki. Gama zai huta fiye da arba'in. In ya yi masa fiye da haka, za a shekara guda a gida, yā faranta wa matar da ya aura kaskantar da dan'uwanaku, zai kuma zama rainanne rai. **6** Kada ku karbi jinginar dutsen niķa tare da a idonku. **4** Kada ku yi wa saniya takunkumi sa'ad dan dutsen niķan, domin yin haka zai zama karbar da take tattaka hatsi. **5** In'yan'uwa suna zama tare, jinginar rai ne. **7** Idan aka kama wani yana satar in dayansu ya mutu babu da, kada gwauruwar tā dan'uwansa mutumin Isra'ila domin yā sa ya zama yi aure waje da iyalin. Dan'uwan mijinta zai dauke bawansa, ko yā sayar da shi, sai a kashe barawon ta, yā aure ta, yā kuma cika abin da yā kamaci nan. Haka za ku kawar da mugunta daga cikinku. dan'uwan miji yā yi. **6** Dan farin da ta haifa zai dauki **8** Game da cututtukan kururta, sai ku lura, ku yi sunan dan'uwan da ya rasu saboda kada sunansa yadda firostocin da suke Lawiyawa suka umarce ku. **9** Ku tuna ya so yā auri matar dan'uwansa, sai tā tafi wurin da abin da Ubangiji Allahnku ya yi wa Miriyam dattawa a kofar gari tā ce, "Dan'uwan mijina ya ki a hanya, bayan kun fito Masar. **10** Sa'ad da kuka yā wanzer da sunan dan'uwan da Isra'ila. Ya ki yā ba da rance na kowane iri ga makwabcinku, kada cika abin da ya kamaci dan'uwan miji yā yi gare ni." ku shiga gidansa don karbar wani abu a matsayin **8** Sai dattawan garinsu su kira shi, su kuma yi masa jingina. **11** Ku tsaya a waje ku bar mutumin da yake magana. In ya nace yana cewa, "Ba na so in aure ta," karban rancen yā kawo muku abin da zai bayar a **9** sai gwauruwan nan, matar dan'uwan tā haura matsayin jingina. **12** In matalauci ne, kada ku kwana wurinsa a gabon dattawa, tā tube takalminsa guda, da abin da zai bayar a matsayin jingina a wurinku. ta tofa masa miyau a fuska, tā ce, "Haka za a yi ga **13** Ku mayar da rigarsa a fāduwar rana saboda yā mutumin da zai ki kafa gidan dan'uwan." **10** Za sami abin rufuwa. Yin haka zai sa yā gode muku, a kira zuriyarsa a Isra'ila Iyalin da aka tufe masa za a kuma dauka wannan a matsayin aikin adalci takalmi. **11** In mutane biyu suna fada, sai matar da kuka yi a gabon Ubangiji Allahnku. **14** Kada ku mutum daya daga cikinsu ta zo don tā kubutar da zalunci dan'kodago matalauci da mabukaci, ko da mijinta daga abokin fadarsa, ta kuma miķa hannu ta shi dan'uwanaku ne mutumin Isra'ila, ko bakon da kama marainan wangan, **12** sai ku yanke hannunta. yake zama a cikin garuruwanku. **15** Ku biya kudin Kada ku ji tausayinta. **13** Kada ku kasance da ma'auni aikinsa kowace rana kafin fāduwar rana, domin shi iri biyu a jakarku, daya babba, daya karami. **14** matalauci ne, yana kuma sa rai a kan wannan hakkin Kada ku kasance da mudu iri biyu a jakarku, daya ne, don kada ya yi wa Ubangiji kuka a kanku, har babba, daya karami. **15** Dole ku kasance da ma'aunin yā zama laifi a gare ku. **16** Ba za a kashe iyaye a maimakon'ya'yansu ba, ba kuwa za a kashe'ya'a a maimakon iyayensu ba; kowa ya yi zunubi, shi za a kashe. **17** Ba za ku danne hakkin bakon da yake zama a cikinku ko na marayu ba, ba za ku dauki da kuma mudun da yake daidai, kuma na gaskiya, rigar matar da mijinta ya mutu a matsayin jingina saboda ku yi tsawon rai a kasar da Ubangiji Allahnku ba. **18** Ku tuna dā ku bayi ne a Masar, Ubangiji yake ba ku. **16** Gama Ubangiji Allahnku yana kyamar Allahnku kuwa ya fisshe daga can. Shi ya sa na gduk mai yi wadannan abubuwa, da kuma mai rashin umarce ku yi wannan. **19** Sa'ad da kuke girbi a gaskiya. **17** Ku tuna da abin da Amalekawa suka yi gonarku, sai kuka manta da dami, kada ku koma suka yi muku kwanto a hanya, suka fāda muku ta don ku dauka. Ku bar shi don bakō, maraya da kuma baya, suka karkashe wadanda suka gaji tiibis. Ba su gwauruwa, saboda Ubangiji Allahnku yā albarkace ko ji tsoror Allah ba. **19** Sa'ad da Ubangiji Allahnku ku a cikin dukan aikin hannuwanku. **20** Sa'ad da kuka kakkabe'ya'yan zaitun daga itatuwanku, kada yake ba ku gādo, kuka mallake ta, kuka kuma ku yi kalan abin da ya rage. Ku bar shi don bakō, maraya da kuma zauna a cikinta, **2** sai ku dauki'ya'yan fari na dukan gwauruwa. **21** Sa'ad da kuka yi girbin inabi a gonar inabinku, kada ku yi kalan abin amfanin gonar kasar da Ubangiji Allahnku yake ba da ya rage. Ku bar shi don bakō, maraya da kuma gādo, kuka shafe Amalekawa daga dunyi, don kada gwauruwa. **22** Ku tuna dā ku bayi ne Masar. Shi ya a kara tunawa da su. Kada fa ku manta!

25 Idan mūsu ya tashi tsakanin mutum biyu har abin ya kai su kotu, alķalai kuwa suka yanke

"Na sakankance yau ga Ubangiji Allahnka, cewa na zo kasar da Ubangiji ya rantse zai ba wa kakanninmu."

26 Sa'ad da kuka shiga kasar da Ubangiji Allahnku yake ba ku gādo, kuka mallake ta, kuka kuma zauna a cikinta, **2** sai ku dauki'ya'yan fari na dukan amfanin gonar kasar da Ubangiji Allahnku yake ba ku, ku zuba a kwando. Sa'an nan ku je wurin da Ubangiji Allahnku ya zaba yā zama mazauni don Sunansa, **3** ku fada wa firist da yake aiki a lokacin,

4 First din zai karbi kwandon daga hannuwanku yā zuwa cikin kasar da Ubangiji Allahnku yake ba ku, sa shi a kasa a gaban bagaden Ubangiji Allahnku. **5** Ku kakkafa wadansu manyan duwatsu, ku yi musu Sa'an nan za ku furta a gaban Ubangiji Allahnku shafe da farar kasa. **3** Ku rubuta dukan wadannan cewa, "Mahaifina mutumin Aram ne mai yawo, ya kalmomin doka a kansu, sa'ad da kuka haye kuka gangara zuwa Masar da mutane kadan, ya zauna shiga kasar da Ubangiji Allahnku yake ba ku, kasa a can, ya kuma zama babban al'umma, mai iko da mai Zub da madara da zuma, kamar dai yadda kuma mai yawa. **6** Amma Masarawa suka wulakanta Ubangiji Allah na kakanninku, ya yi muku alkawari. mu suka sa muka sha wahala, suna sa mu aikin dole. **4** Sa'ad da kuma kuka haye Urdun, ku kakkafa **7** Sai muka yi kuka ga Ubangiji Allahn kakanninmu, wadannan duwatsu a bisa Dutsen Ebal, kamar yadda Ubangiji kuwa ya ji kukammu, ya kuma azabar da na umarce a yau, ku yi musu shafe da farar kasa. muke sha, da wahalar da muke sha, da danniyar da **5** Ku gina bagade wa Ubangiji Allahnku, bagaden suke yin mana. **8** Sai Ubangiji ya fitar da mu daga dutse. Kada ku yi amfani da wani kayan aiki na karfe Masar da hannu mai karfi da kuma iko, da razana a kansu. **6** Ku gina bagaden Ubangiji Allahnku da mai girma da kuma alamu banmamaki da al'ajabai. duwatsun fili, ku kuma miķa hadaya ta konawa a **9** Ya kawo mu wannan wuri, ya kuma ba mu wannan kansa ga Ubangiji Allahnku. **7** Ku miķa hadayun kasa, kasa mai Zub da madara da kuma zuma; **10** salama a can, kuna ci, kuna farin ciki a gaban yanzu kuwa na kawo'ya'yan fari na gonar da kai, Ubangiji Allahnku. **8** Za ku kuma rubuta a fayyace ya Ubangiji ka ba ni." Sai ku sa kwandon a gaban dukan kalmomin wannan doka a kan wadannan Ubangiji Allahnku, sa'an nan ku rusuna a gabansa. duwatsun da kuka kakkafa." **9** Sai Musa da firstoci **11** Ku da Lawiyawa da baķin da suke a cikinku, za wadanda suke Lawiyawa suka ce wa dukan Isra'il, ku yi murna cikin dukan abubuwa masu kyau da "Ku yi shiru, ya Isra'il, ku saurara! Yanzu kun zama Ubangiji Allahnku ya ba ku tare da gidanku. **12** Sa'ad mutanen Ubangiji Allahnku. **10** Ku yi biyayya ga da kuka gama fitar da kashi daya bisa goma na dukan Ubangiji Allahnku, ku bi umarnansa da ka'idodin amfanin gona a shekara ta uku, shekarar zakka, da nake ba ku a yau." **11** A wannan rana Musa ya za ku ba da su ga Balawe, baķo, maraya da kuma umarce mutane, **12** Sa'ad da kuka haye Urdun, sai gwauruwa, don su ci a cikin garuruwanku su koshi. wadannan kabilai su tsaya a bisa Dutsen Gerizim su **13** Sa'an nan ku fada wa Ubangiji Allahnku, "Na cire sa wa jama'a albarka, wato, kabilar Simeyon, Lawi, tsattsarkan rabo daga gidana na kuma ba wa Balawe, Yahuda, Issakar, Yusuf da Benyamin. **13** Wadannan baķo, maraya da gwauruwa, bisa ga dukan abin da kabilai kuma za su tsaya a bisa Dutsen Ebal su furta ka umarta. Ban ja gefe daga umarnanka ko in manta la'ana, wato, kabilar Ruben, Gad, Asher, Zebulun, da wani a cikinsu ba. **14** Bari ci wani daga cikin Dan da Naftali. **14** Lawiyawa za su karanta wa tsattsarkan rabo yayinda nake makoki, ko in cire dukan mutanen Isra'il da babbar murya su ce, **15** wani rabo mai tsarki yayinda nake marar tsarki, ko "La'ananne ne mutumin da ya sassaka siffa, ko ya in miķa wani sashensa ga matattu ba. Na yi biyayya yi zubin gunki, abar kyama ce ga Ubangiji, aikin ga Ubangiji Allahna, na aikata kome da ka umarce ni. hanru mai sanā'a da aka kafa a boye." Sai dukan **15** Ka duba kasa daga sama, mazaunka mai tsarki, mutane su ce, "Amin!" **16** "La'ananne ne mutumin ka albarkace mutanenka Isra'il da kuma kasar da ka da ya kaskantar da mahaifinsa ko mahaifiyarsa." ba mu kamar yadda ka yi wa kakanninmu alkawari Sai dukan mutane su ce, "Amin!" **17** "La'ananne da rantisuwa, kasa mai Zub da madara da zuma." **16** ne mutumin da ya gusar da dutsen da aka kafa Yau Ubangiji Allahnku ya umarce ku ku bi wadannan don nuna shaidar iyaka." Sai dukan mutane su ce, ka'idodi da kuma dokoki, cikin natsuwa ku kiyaye su "Amin!" **18** "La'ananne ne mutumin da ya karkatar da dukan zuciyarku da kuma dukan ranku. **17** Kun da makaho daga hanya." Sai dukan mutane su furta a wannan rana cewa Ubangiji shi ne Allahnku, ce, "Amin!" **19** "La'ananne ne mutumin da ya yi cewa za ku kuma yi tafiya a hanyoyinsa, cewa za ku rashin adalci ga baķo, maraya ko gwauruwa." Sai kiyaye ka'idodinsa, umarnansa da kuma dokokinsa, dukan mutane su ce, "Amin!" **20** "La'ananne ne kuka kuma ce za ku yi masa biyayya. **18** Ubangiji mutumin da ya kwana da matar mahaifinsa, gama ya kuwa ya furta a wannan rana cewa ku mutanensa kaskantar da gadon mahaifinsa ke nan." Sai dukan ne, mallakarsa kamar yadda ya yi alkawari, da kuma mutane su ce, "Amin!" **21** "La'ananne ne mutumin cewa za ku kiyaye dukan umarnansa. **19** Ya furta da ya yi jima'i da dabba." Sai dukan mutane su ce, cewa zai sa ku zama masu yabo, masu suna, masu "Amin!" **22** "La'ananne ne mutumin da ya kwana daraja, fiye da dukan al'umman da ya yi. Za ku zama da'yar'uwsa, ya mahafinsa ko'yar mahaifiyarsa." jama'a tsattsarka ta Ubangiji Allahnku, kamar yadda Sai dukan mutane su ce, "Amin!" **23** "La'ananne ne mutumin da ya kwana da mahaifiyar matarsa." Sai dukan mutane su ce, "Amin!" **24** "La'ananne ne mutumin da ya kashe maķwabcinsa a boye." Sai dukan mutane su ce, "Amin!" **25** "La'ananne ne

27 Musa tare da dattawan Isra'il suka umarci mutane suka ce, "Ku kiyaye dukan umarnai da na ba ku a yau. **2** Sa'ad da kuka haye Urdun

mutumin da ya karbi cin hanci don yă kashe marar laifi." Sai dukan mutane su ce, "Amin!" 26 "La'ananne ne mutumin da bai yi na'am da kalmomin wannan doka ta wurin aikata su ba." Sai dukan mutane su ce, "Amin!"

28 In kun yi biyayya da maganar Ubangiji Allahnku, kuka kuma lura, kuka bi dukan umarnan da na ba ku a yau, Ubangiji Allahnku zai sa ku bisa dukan al'ummai a duniya. 2 Dukan wadannan albarku za su sauko muku, su zama naku, in kuka yi biyayya ga Ubangiji Allahnku. 3 Za ku zama masu albarka cikin birni, za ku kuma zama masu albarka har a kauye. 4 'Ya'yanku za su zama masu albarka, haka ma hatsin gonakinku da kuma'ya yan dabbobinku, wato, 'ya yan shanu da'yan tumakinku. 5 Za a albarkaci kwandonku da kwanon kwaaban kullunku. 6 Za ku zama masu albarka sa'ad da kuka shiga, za ku kuma zama masu albarka sa'ad da kuka fita. 7 A gabanku, Ubangiji zai sa ku fatattaki abokan gâban da za su taso suna gâba da ku. Ta hanya guda za su auka muku, amma ta hanyoyi bakwai za su gudu daga gabanku. 8 Ubangiji zai aika da albarka a rumbunanku da kuma a bisa kome da kuka sa hannunku a kai. Ubangiji Allahnku zai albarkace ku a kasar da yake ba ku. 9 Ubangiji zai kafa ku kamar mutanensa masu tsarki, kamar yadda ya yi alkawari da rantsuwa, in kun kiyaye umarnan Ubangiji Allahnku, kuka kuma yi tafiya a hanyoyinsa. 10 Sa'an nan dukan mutane a duniya za su ga cewa ana kiranku da suman Ubangiji, za su kuwa ji tsorонку. 11 Ubangiji zai azurta ku sosai, a'ya yan cikinku, a'ya yan dabbobinku da kuma a hatsin gonarku, a cikin kasar da ya rantse wa kakanninku zai ba ku. 12 Ubangiji zai bude sammai, wurin ajiyarsa mai yalwa, don yă aika da ruwan sama a gonarku a lokacinsa, yă kuma albarkaci dukan aikin hannuwanku. Za ku ba wa al'ummai masu yawa rance, amma ba za ku karba bashi daga wurin wani ba. 13 Ubangiji zai sa ku zama kai, ba wtutsiya ba. In kun mai da hankali ga umarnan Ubangiji Allahnku da nake ba ku a wannan rana, kuka kuma lura, kuka bi su, kullum za ku kasance a bisa, ba a kasa ba. 14 Kada ku kauce zuwa dama ko zuwa hagu daga umarnan da na ba ku a yau, har ku bi wadansu alloli kuna yin musu sujada. 15 Amma fa, in ba ku yi biyayya ga Ubangiji Allahnku ba, ba ku kuma lura kun bi dukan umarnansa da ka'ididin da nake ba ku a yau ba, dukan la'an nan za su zo a bisanku, su kuma same ku. 16 Za ku zama la'anannu a birni da kuma a kauye. 17 Za a la'anta kwandonku da kwanon kwaaban kullunku. 18 Za a la'anta 'ya yan cikinku, haka ma hatsin gonarku, da'ya yan shanunku da'yan tumakinku. 19 Za a la'anta ku sa'ad da kuka shiga da sa'ad da kuka fita. 20 Ubangiji zai aiko muku da la'ana, da rudewa, da damuwa cikin dukan abin da za ku yi, har ya hallaka ku, ku lalace da sauri saboda

mugayen ayyukanku, domin kuma kuka rabu da ni. 21 Ubangiji zai aiko muku da annoba wadda za ta manne muku, tă cinye ku cikin kasar da za ku shiga, ku mallake ta. 22 Ubangiji zai buga ku da cuta mai lalacewa, da zazzabi, da kuna, da zafin rana, da fări, da burtuntuna, da fumfuna, wadanda za su azabtar da ku sai kun hallaka. 23 Girgijen da yake bisanku zai zama tagulla, kasar da take karkashinku za tă zama karfe. 24 Ubangiji zai juye ruwan saman kasarku yă zama kura da gari; zai sauko daga gizagizai har sai kun hallaka. 25 Ubangiji zai sa a rinjaye ku a gaban abokan gâbanku. Ta hanya guda za ku auka musu, amma ta hanyoyi bakwai za ku gudu daga gabansu. Za ku zama abin ki ga dukan mulkokin duniya. 26 Gawawwakinku za su zama abincin dukan tsuntsayen sarari da namun duniya, ba kuwa wanda zai kore su. 27 Ubangiji zai buge ku da maruran Masar, da kazuwa, da kuma Kai'ayi wadanda ba za su warke ba 28 Ubangiji zai buge ku da hauka, makanta, da rikicewar hankali. 29 Da tsakar rana za ku rika lallubawa kamar makaho. Za ku zama marasa nasara a cikin kome da kuka yi; kowace rana za a zalunce ku, a kuma yi muku kwace, ba tare da wani ya cece ku ba. 30 Za ku yi tashin yarinya, amma wani ne zai dfauke ta yă kwana da ita. Za ku gina gida amma wani ne zai zauna a ciki. Za ku shuka inabi, amma ba za ku ma fara jin dadin'ya yanssa ba. 31 Za a yanka sanku a idanunku, amma ba za ko ci wani abu a cikinsa ba. Za a kwace jakinku kiri-kiri, amma ba za a mayar muku da shi ba. Za a ba da tumakinku ga abokan gâbanku, kuma ba kowa da zai cece su. 32 Za a ba da 'ya yan maza da mata ga wata al'umma, za ku kuma yi ta zuba idanunku kuna neman su kullahyaumi, amma a banza, domin ba ku da ikon yin kome. 33 Mutanen da ba ku sani ba za su ci kayan gonarku da amfanin wahalarku, za a yi ta cucinku, ana kuma danne ku kullum. 34 Abubuhan da za ku gani za su sa ku yi hauka. 35 Ubangiji zai buge gwiwoyinku da kafafunku da marurai masu zafi da ba za a iya warkar da su ba, za su yadu daga tafin kafafu zuwa bisa kanku. 36 Ubangiji zai kore ku, ku da sarkin da kuka nadfa a bisanku zuwa al'ummar da ku, ko kakanninku ba su sani ba. A can za ku yi wa wadansu alloli sujada, allolin itace da na dutse. 37 Za ku zama abin ki, abin dariya, da kuma abin habaici ga dukan al'ummai inda Ubangiji zai kore ku zuwa. 38 Za ku shuka iri da yawa a gona, amma za ku girbe kadan, domin făra za su cinye su. 39 Za ku shuka inabi ku kuma yi musu bankasa, amma ba za ku sha ruwan inabin ba, domin tsutsotsi za su cinye su. 40 Za ku kasance da itatuwan zaitun ko'ina a kasarku, amma ba za ku yi amfani da mansu ba, domin 'ya yan zaitun za su kakkabe. 41 Za ku haifi'ya yan maza da mata, amma za su zama naku ba, domin za a kai su bauta. 42 Tarin făra za su mamaye dukan itatuwaniku da kuma

hatsin gonarku. **43** Bañin da suke tare da ku, za su yi ku zama kafan, domin ba ku yi biyayya ga Ubangiji ta karuwa, ku kuwa za ku yi ta komawa baya-baya. Allahnku ba. **63** Kamar yadda ya gamshi Ubangiji ya **44** Za su ba ku bashi, amma ba za ku ba su bashi ba. sa kuka yi arziki kuka kuma karu, haka zai gamshe Za su zama kai, ku kuwa za ku zama wutsiya. **45** shi yá lalatar yá kuma hallaka ku. Za a tumfuke ku Dukan wadannan la'anoni za su sauko a kanku. Za daga kasar da kuke shiga ku mallaka. **64** Sa'an nan su bi ku, su same ku, sai an hallaka ku, domin ba ku Ubangiji zai watsar da ku cikin dukan al'ummai, yi biyayya ga Ubangiji Allahnku, kuka kuma kiyaye daga wannan bangon dunia zuwa wangan. A can za umarnai da ka'idodin da ya ba ku ba. **46** Za su zama ku bauta wadansu alloli, allolin itace da na dutse, alamu da al'ajabi gare ku da kuma zuriyarku har wadanda ko ku, ko kakanninku, ba ku sani ba. **65** A abada. **47** Gama ba ku bauta wa Ubangiji Allahnku cikin wadancan al'ummai ba za ku sami hutu ba, da farin ciki da kuma murna a lokacin wadata ba, **48** ba wurin hutu wa tafin kfanku. A can Ubangiji zai saboda haka a cikin yunwa da kishirwa, cikin tsiraici sa fargaba a zuciyarku, yá sa idanunku su lalace, da mugun talauci, za ku bauta wa abokan gában ranku zai yi suwu. **66** Za ku yi zama cikin damuwa da Ubangiji ya aiko muku. Zai sa karkiyar karfe a kullum, cike da tsoro, dare da rana, ba tabbacin abin wuyanku har sai ya hallaka ku kaf. **49** Ubangiji zai da zai faru da ranku. **67** Da safe za ku ce, "Da ma kawo al'umma daga nesa, daga iyakar dunia, ta yamma ne!" Da yamma kuma ku ce, "Da ma safiya sauko a kanku kamar gaggafa, al'ummar da ba ku cel!" Saboda tsoron da ya cika zukatanku da kuma san yarenta ba, **50** al'umma mai zafin hali wadda abubuwan da idanunku za su gani. **68** Ubangiji zai ba ta ba wa tsoffaffi girma, kuma ba ta tausayin komar da ku cikin jiragen ruwa zuwa Masar, tafiyar yara. **51** Za su cinye'ya'yan dabbobinku da hatsin da na ce kada ku kara yi. A can za ku ba da kanku gonarku sai an hallaka ku. Ba za su rage ko kwayar don sayarwa ga abokan gábanku a matsayin bayi hatsi, ko sabon ruwan inabi, ko mai ba, ba kuwa za a maza da mata, amma ba wanda zai saye ku.

29 Wadannan su ne sharufan alkawarin da Ubangiji ya umarci Musa yá yi da Isra'ilawa a Mowab, wato, ban da alkawarin da ya yi da su a Dutsen Horeb. **2** Sai Musa ya tara dukan Isra'il, ya ce musu, Idanunku sun ga dukan abin da Ubangiji ya yi a Masar ga Fir'auna, ga kuma dukan shugabanninsa da kuma ga dukan kasarsa. **3** Da idanunku kun ga wadannan gwaje-gwaje, wadannan alamu masu bamمامaki, da al'ajabai masu girma. **4** Duk da haka har wa yau Ubangiji bai ba ku hankalin ganewa, ko idanun da za su gani, ko kunnuwan da za su ji ba. **5** Shekaru arba'in da na jagorance ku cikin hamada, tufafinku ba su yage ba, haka kuwa takalman da suke a kfafunku. **6** Ba ku ci burodi ba, ba ku kuwa sha ruwan inabi, ko wani abu mai sa jiri ba. Ya yi haka don ku san cewa shi ne Ubangiji Allahnku. **7** Sa'ad da kuka kai wannan wuri, Sihon sarkin Heshbon, da Og sarkin Bashan, suka fito don su yi yakí da mu, amma muka ci su da yakí. **8** Muka kwace kasarsu, muka ba da ita gádo ga mutanen Ruben, mutanen Gad, da kuma rabin mutanen Manasse. **9** Saboda haka sai ku kiyaye, ku bi sharufan wannan alkawari, don ku yi nasara a cikin kome da kuke yi. **10** Yau, ga ku nan tsaye, dukanku a gabon Ubangiji Allahnku, shugabanninku da manyan mutanenku, dattawanku da hafsoshinku, da kuma dukan sauran mutanen Isra'il, **11** tare da'ya'yanku da matanku, da bañin da suke zama sansanoninku, har ma da wadanda suke muku faskare, da wadanda suke dibá muku ruwa. **12** Kuna tsaye a nan don ku yi alkawari da Ubangiji Allahnku, alkawarin da Ubangiji yake yi ta wurin rantsuwa da ku a wannan rana, **13** don yá mai da ku jama'arsa yau, shi kuwa yá zama Allahnku kamar yadda ya yi muku alkawari, da yadda kuma

ya rantse wa kakanninku, Ibrahim, Ishaku da kuma da'ya'yanku kuka como ga Ubangiji Allahnku, kuka Ya'kub. **14** Ina yin wannan alkawari da rantsuwar, ba kuma yi biyayya da dukan zuciyarku da kuma dukan da ku kadai da **15** kuke tsattsaye a nan tare da mu a ranku, bisa ga kome da na umarce ku a yau, **3** a sa'an yau a gabon Ubangiji Allahnmu ba, amma har da nan ne Ubangiji Allahnku zai yi muku jinkai, yā ji wadanda ba sa nan yau. **16** Ku kanku kun san yadda tausayinku, yā kuma sāke tattara ku daga dukan muka yi zama a Masar, da yadda muka yi ta ratsawa al'ummai inda ya warwatsa ku. **4** Ko da ma an kore ta tsakiyar al'ummai muka wuce. **17** A cikinsu, kun ku zuwa kasa mafi nisa a Kar'kashin sammai, daga ga siffofi masu bankyama da gumaka na itace da can Ubangiji Allahnku zai tattara ku, yā dawo da ku. dutse, na azurfa da zinariya. **18** Kada zuciyar wani **5** Zai dawo da ku zuwa kasar da take ta kakanninku, mutum, ko ta wata mata ko na wani iyali, ko wata za ku kuwa mallake ta. Zai sa ku yi arziki, ku kuma kabilo cikinku yau, ta bar bin Ubangiji Allahnku, tā yi yawa fiye da kakanninku. **6** Ubangiji Allahnku zai koma ga bauta wa gumakan wadannan al'ummai. **7** Ubangiji Allahnku zai yawa zukatanku kaciya da kuma zukatan zuriyarku, Kada a sami wani tushe mai ba da'ya'ya masu dafi, saboda ku kaunace shi da dukan zuciyarku da kuma masu dac'i a cikinku. **19** Idan kuma wani mutum ya dukan ranku, ku kuma rayu. **8** Za ku sāke yi wa Ubangiji biyayya, ku kuma bi ji kalmomi na wannan rantsuwa, ya kuma sa wa sa dukan wadannan la'anoni a kan abokan gābanku kansa albarka yana tunani cewa, "Ba abin da zai Ubangiji Allahnku zai mayar da ku masu arziki kuna a kan wannan mutum. Dukan la'anoni da aka kwarai a cikin dukan aiki hanni wanku, da kuma rubuta a wannan littafi za su fādō a kansa, Ubangiji cikin'ya'yanku, da'ya'yan shanunku, da kuma hatsin kuwa zai shafe sunansa daga Kar'kashin sama. **21** gonarku. Ubangiji zai sāke jin dadinku yā sa ku yi Ubangiji zai ware shi daga dukan kabilan Isra'il a don arziki, kamar dai yadda ya ji dadin kakanninku. **10** yā hukunta shi bisa ga dukan la'anoni alkawarin In dai kuka yi biyayya ga Ubangiji Allahnku, kuka da aka rubuta a wannan Littafin Doka. **22** Tsarraki kuma kiyaye umarnansa da ka'idodin da aka rubuta masu zuwa nan gaba, wato, 'ya'yan da za su gāje a wannan Littafin Doka, kuka juyo ga Ubangiji ku, da bakon da ya zo daga kasa mai nisa, za su ga Allahnku da dukan zuciyarku da kuma dukan ranku. annobar kasar, da cuce-cucen da Ubangiji ya buge ta **11** To, abin da nake umartanku a yau, ba mai wuya da su. **23** Kasar gaba dāya za tā zama gishiri mai ba ne gare ku, ba kuma abin da ya fi karfinku ba kuna marar amfanī da kuma kibiritu, babu shuki, ne. **12** Ba ya can sama, balle ku ce, "Wa zai hau babu abin da yake tsiorwa, babu itatuwan da suke sama yā kawo mana, yā kuma furtā mana, don mu girma a cikinta. Za tā zama kamar yadda aka hallaka yi biyayya?" **13** Ba kuwa yana gaba da teku ba, da Sodom da Gomorra, Adma da Zeboyim, wadanda za ku ce, "Wa zai haye tekun don yā kawo mana, Ubangiji ya hallaka cikin zafin fushinsa. **24** Dukan yā kuma furtā mana, don mu yi biyayya?" **14** A'a, al'ummai za su yi tambaya su ce, "Me ya sa Ubangiji kalmar tana nan dab da ku, tana cikin bakinku da ya yi haka da wannan kasa? Me ya jowo wannan cikin zuciyarku, don ku yi biyayya. **15** Ku duba, na fushi mai tsanani haka?" **25** Amsar kuwa za tā zama, sa a gabanku a yau, rai da wadata, mutuwa da kuma "Wannan ya zama haka domin wannan mutane, sun hallaka. **16** Gama na umarce ku a yau, ku kaunaci yi watsi da alkawarin Ubangiji Allah na kakanninsu, Ubangiji Allahnku, don ku yi tafiya a haryoyinsa, alkawarin da ya yi da su sa'ad da ya fitar da su ku kuma kiyaye umarnansa, ka'idodinsa da kuma daga Masar. **26** Sun juya, suka bauta wa wadansu dokokinsa, sa'an nan za ku rayu, ku kuma karu, alloli, suka rusuna musu, allolin da ba su sani ba, Ubangiji Allahnku kuwa zai albarkace ku a kasar da allolin da Ubangiji bai ba su ba. **27** Saboda haka kuke shiga don ci gādonta. **17** Amma in zukatanku fushin Ubangiji ya yi kuna a kan wannan kasa, har suka kangare, ba su kuwa yi biyayya ba, in kuma aka ya kawo dukan la'anoni da aka rubuta a wannan rinjaye ku don ku rusuna ga wadansu alloli ku yi littafi a kanta. **28** Cikin zafin fushi da babbar hasala musu bauta, **18** na furtā muku yau cewa tabbatacce Ubangiji ya tum'būku su daga kasarsu, ya watsar za a hallaka ku. Ba za ku zauna a kasar da kuke da su cikin wata kasa dabam, kamar yadda suke a hayewa Urdun don ku shiga ku ci gādonta ba. **19** A yau." **29** Ubangiji Allahnmu bai bayyana abubuwa wannan rana na kira bisa sama da kasa a matsayin na yanzu da na nan gaba ba, amma ya umarce mu shaidu a kanku, cewa na sa a gabanku rai da mutuwa, mu kiyaye kalmomin dokar da ya ba mu, mu da albarku da la'anoni. Yanzu sai ku za'bī rai, saboda kuma'ya'yanmu har abada.

30 Sa'ad da dukan albarku da la'anoni nan da na sa a gabanku suka zo muku, kuka kuma sa su a zuciya, a duk inda Ubangiji Allahnku ya watsar da ku a cikin al'ummai, **2** sa'ad da kuma ku

31 Sai Musa ya fita ya kuma fada wadannan muguntar da suka aikata, suka kuma bi gumaka. kalmomi ga dukan Isra'ila cewa, **2** "Yanzu **19** "To, sai ka rubuta wannan wa'ka domin kanka, shekaruna cfari da ashirin ne, ba na iya kaiwa da ka koya wa Isra'ilawa, ka kuma sa su rera ta, don komowa. Ubangiji ya ce mini, 'Ba za ka haye Urdun tā zama shaida a kansu. **20** Sa'ad da na kawo su ba.' **3** Ubangiji Allahnku kansa zai haye a gabanku. cikin kasa mai Zub da madara da zuma, Kasar da Zai hallaka wadannan al'ummai da suke gabanku, na yi alkawari da rantsuwa ga kakanninsu, sa'ad da za ku kuwa mallaki kasarsu. Yoshuwa shi ma zai kuma suka ci suka koshi, suka kuma yi kiba, za su haye a gabanku, yadda Ubangiji ya fada. **4** Ubangiji juya ga wadansu alloli su bauta musu, su ki ni, su zai yi da su, yadda ya yi da Sihon da Og, sarakunan kuma karya alkawarina. **21** Sa'ad da kuma masifu Amoriyawa, wadanda ya hallaka tare da kasarsu. masu yawa da wahaloli masu yawa suka auko musu, **5** Ubangiji zai bashe su gare ku, dole kuma ku yi wannan wa'ka za tā zama shaida a kansu, domin musu dukan abin da na umarce ku. **6** Ku karfafa, zuriyarsu ba za tā manta da ita ba. Na san abin da ku yi Karfin hali. Kada ku ji tsoro, ko ku firgita za su iya yi, kafin ma in kawo su cikin Kasar da saboda su, gama Ubangiji Allahnku yana tafe tare da na yi musu alkawari da rantsuwa." **22** Sai Musa ku, ba zai taba barinku ko yā yashe ku ba." **7** Sai ya rubuta wannan wa'ka a wannan rana, ya kuma Musa ya kira Yoshuwa, ya ce masa a gaban dukan koya wa Isra'ilawa. **23** Ubangiji ya ba wa Yoshuwa Isra'ila, "Ka karfafa, ka kuma yi Karfin hali, gama dan Nun wannan umarni, "Ka karfafa, ka kuma yi dole ka tafi tare da mutanen nan zuwa cikin Kasar da Ubangiji ya rantse cewa za ba wa kakanninku, da na yi musu alkawari da rantsuwa, ni kaina kuwa dole kuma ka raba ta gare su ta zama gādonsu. zan kasance tare da kai." **24** Bayan Musa ya gama **8** Ubangiji kansa yana tafe a gabanka, zai kuma rubuta kalmomin dokan nan a littafi daga farko kasance tare da kai, ba zai taba barinka ko yā yashe zuwa karshe, **25** sai ya ba wa Lawiyawa, wadanda ka ba. Kada ka ji tsoro; kada kuma ka karai." **9** suke daukar akwatin alkawarin Ubangiji wannan Sai Musa ya rubuta wannan doka ya kuma ba da umarni, **26** "Ku dauki wannan Littafin Doka ku sa ita ga firistoci, ya yan Lawi maza, wadanda sukan shi kusa da akwatin alkawarin Ubangiji Allahnku. A dauka akwatin alkawarin Ubangiji, da kuma dukan can zai kasance a matsayin shaida a kanku. **27** Gama dattawan Isra'ila. **10** Sa'an nan Musa ya umarce su na sani yadda kuke'yan tawaye da masu taurinkai. ya ce, "A karshen kowace shekara bakwai, a shekara In kuna yin tawaye ga Ubangiji tun ina da rai tare ta yafe basusuwa, a lokacin Bikin Tabanakul, **11** da ku, yaya tawayen da za ku yi masa bayan na sa'ad da dukan Isra'ila suka zo, don su bayyana a rasu! **28** Ku tattara dukan dattawan kabilanku, da gaban Ubangiji Allahnku, a wurin da zai zāba, za ku kuma dukan hafshoshinku a gabana, saboda in fada karanta wannan doka a gabansu, a kunnuwansu. **12** wadannan kalmomi a kunnuwansu, in kuma kira ga Ku tattara mutane, maza, mata da kuma yara, da sama da kasa su zama shaida a kansu. **29** Gama na ba'kin da suke zama a cikin garuruwanku, saboda san cewa bayan rasuwata, tabbatacce za ku lalace su saurara, su kuma koyi tsoron Ubangiji Allahnku, gaba daya, ku juye daga hanyar da na umarce ku. A su lura, su bi dukan kalmomin wannan doka. **13** kwanaki masu zuwa, masifa za tā auka muku saboda 'Ya'yansu, wadanda ba su san wannan doka ba, dole za ku aikata mugunta a gaban Ubangiji, ku tsokane su ji ta, su kuma koyi tsoron Ubangiji Allahnku shi har yā yi fushi ta wurin abin da hannuwanku muddin ranku a Kasar da kuke haye Urdun ku ci suka yi." **30** Sai Musa ya karanta kalmomin wakar gādonta." **14** Sai Ubangiji ya ce wa Musa, "Yanzu daga farko zuwa karshe a kunnuwan dukan taron ranar mutuwarka ta yi kusa. Ka kira Yoshuwa, ku jama'ar Isra'ila.

shigo Tentin Sujada, inda zan ba shi ragamar aiki." Saboda haka Musa da Yoshuwa suka zo, suka kuma shiga Tentin Sujada. **15** Ubangiji kuwa ya bayyana a Tentin Sujada a cikin ginshiñin girgije, sai girgijen ya tsaya a kofar Tentin Sujada. **16** Sai Ubangiji ya ce wa Musa, "Za ka huta tare da kakanninka, wadannan mutane kuwa ba da dadewa ba za su yi karuwanci ga ba'kin alloli na Kasar da za su shiga. Za su yashé ni su kuma karya alkawarin da na yi da su. **17** A wannan rana zan yi fushi da su, in kuma yashé su; zan boye fuskata daga gare su, za a kuwa hallaka su. Masifu masu yawa da wahaloli masu yawa za su auka musu, a wannan rana kuwa za su ce, 'Masifun nan sun same mu domin Allahnmu ba ya tare da mu' **18** Tabbatacce kuwa, zan boye musu fuskata saboda

32 Ku saurara, ya ku sammai, zan yi magana; bari duniya ta ji maganar bakina. **2** Bari koyarwata tā zubo kamar ruwan sama kalmomina kuma su sauksu kamar raba, kamar yayyafi a kan sabuwar ciyawa, kamar ruwan sama mai yawa a kan tsirai marasa karfi. **3** Zan yi shelar sunan Ubangiji. Ku yabi girman Allahnmu! **4** Shi Dutse ne, ayyukansa cikakkun ne, dukan hanyoyinsa kuwa masu adalci ne. Allah mai aminci, wanda ba ya yin rashì gaskiya, shi mai adalci ne, nagari ne kuma. **5** Sun aikata mugunta a gabansa; saboda abin kunyarsu, su ba'ya'yansa ba ne, amma wata muguar tsara ce, karkatacciya. **6** Haka za ku biya Ubangiji, Ya ku wawaye da kuma mutane marasa hikima? Shi ba Ubanku ba ne, Mahaliccinku, wanda ya yi ku, ya kuma siffanta ku? **7** Ku tuna da

kwanakin dā, ku tuna da tsararrakin da suka wuce mutum guda zai kore dubu, mutum biyu su sa dubu tun tuni, Ku tambayi iyayenku, za su fada muku, goma su gudu, sai ko Dutsensu ya sayar da su, sai ko dattawanku, za su kuma bayyana muku. **8** Sa'ad da Ubangiji ya bashe su. **31** Gama dutsensu ba kamar Mafi Daukaka ya ba da al'ummai gādonsu, sa'ad da Dutsenmu ba ne, abokan gābanmu sun san da haka. ya raba dukan'yan adam, ya kafa iyakoki wa mutane **32** Kuringarsu ta fito daga kuringar Sodom ne, daga bisa ga yawan'ya'yan Isra'il maza. **9** Gama rabon gonakin Gomorra kuma.'Ya'yan inabinsu dafi ne, Ubangiji shi ne mutanensa, Ya'kub shi ne rabon gādonsa. **10** A cikin hamada ya same shi, a jeji marar macizai ne, mugun dafin gamshāka ne. **34** "Ban jibge amfani, inda namomi suke kuka. Ya tsare shi, ya wannan a ma'ajjiya na kuma yimke shi a taskokina kuma lura da shi; ya bi da shi kamar kwayar idonsa, ba? **35** Sakayya nawa ne, zan kuwa dau fansa. A cikin **11** kamar gaggafar da take yawo a kan shekarta tana lokaci, kafarsu za tā yi santsi; ranar masifarsu ta yi rufe'ya'yanta, ta bude fikafikanta don tā kwashe kusa hallakarsu kuma tana gaggautawa a kansu." su tā dauke su a kafadunta. **12** Ubangiji kadai ya **36** Ubangiji zai shari'anta mutanensa yā kuma ji jagorance shi; babu wani bakon gunkin da yake tare tausayin bayinsa sa'ad da ya ga karfinsu ya kare da shi. **13** Ya sa shi ya hau kwan'kolin dutse ya ciyar babu kowa kuma da ya rage, bawa ko'yantacce. **37** da shi da amfanin gona. Ya shayar da shi da zuma Zai ce, "To, ina allolinsu, dutsen da suka yi mafaka daga dutse, da kuma mai daga dutsen kankara, **14** a ciki, **38** allolin da suka ci kitsen hadayunsu suka da kindirmo da madara daga shanu da tumaki da kuma sha ruwan inabin hadayunsu? Ku sa su tashi kibabbun tumaki da awaki, da zabab'bu ragunan su taimake ku mana! Bari su ba ku mafaka! **39** Bashan da kuma Kwayoyin alkama mafi kyau. Ka "Ku duba yan zu cewa ni ne Sh! Ba wani allah in sha ruwan inabi ja wur mai kumfa. **15** Yeshurun ban da ni. Nakan kashe in kuma rayar, nakan sa ya yi kiba, ya yi kauri; cike da abinci, ya zama da rauni in kuma warkar, ba wanda yake da iko yā cece nauyi, ya kuma zama sumul. Ya yashe Allahn da wani daga hannuna. **40** Na daga hannu sama na ya yi shi, ya ki Dutse Cetonsa. **16** Suka sa shi kishi kuma furta. Muddin ina raye har abada, **41** sa'ad saboda ba'kin allolinsu, suka husata shi da gumakan da na wasa takobi mai walshiya hannuna kuwa ya bankyamarsu. **17** Suka yi hadaya ga aljanu, wadanda cafke shi don yin hukunci, zan dau fansa a kan ba Allah ba, ga allolin da ba su sani ba, ga allolin da abokan gābana in sāka wa wadanda suke kina. **42** aka shigo da su daga baya, allolin da kakanninku Zan sa kibiyoyina su bugu da jini, yayinda takobina ba su ji tsoronsu ba. **18** Kuka rabu da Dutsen da ya yana cin nama, jinin kisassu da na kamammu, zama mahai fi gare ku; kuka manta da Allahn da ya kawunan shugabannin abokan gāba." **43** Ku yi farin haife ku. **19** Ubangiji ya ga wannan ya kuma ki su, ciki, ya ku al'ummai, tare da mutanensa, gama zai domin'ya'yansa maza da mata sun husata shi. **20** Ya rama dau fansar jinin bayinsa; zai dau fansa a kan ce, "Zan boye fuskata daga gare su, in ga karshensu; abokan gābansu yā kuma yi kfara domin kasarsa gama su muguwar tsara ce, 'ya'ya ne marasa aminci. da mutanensa. **44** Sai Musa ya zo da Yosuwa dan **21** Sun sa ni kishi ta wurin abin da ba allah ba, suka Nun suka fada dukan wadannan kalmomi wannan kuma husata ni da gumakansu na wofi. Zan sa su waka a kunnen mutane. **45** Sa'ad da Musa ya gama yi kishi ta wurin wadanda ba mutane ba; zan sa karanta wadannan kalmomi ga dukan Isra'il, **46** ya su yi fushi ta wurin al'ummar da ba ta da sani. **22** ce musu, "Ku rike dukan kalmomin da na furta muku Gama fushina ya kama wuta, tana ci har kurewar a yau, don ku umarce'ya'yaniku su lura, su yi biyaya zurfin lahiria. Za tā cinye duniya da gibintu, tā da dukan kalmomin wannan doka. **47** Ba kalmomi kuma sa wuta a tussan duwatsu. (**Sheol h7585**) **23** kurum ba ne dominku, amma har ranku ma. Ta "Zan tula masifu a kansu in kuma gama kibiyoyina a wurinsu za ku yi tsawon rai a kasar da kuke haye kansu. **24** Zan aika da yunwa mai tsanani a kansu, Urduun ku ci gādonta." **48** A wanman rana Ubangiji zazzabi mai zafi da muguwar annoba; zan aika da ya ce wa Musa, **49** "Ka hau Duwatsun Abarim zuwa hakoran namun jeji a kansu, da dafin mesa masu ja Dutsen Nebo a Mowab, tsallake daga Yeriko, ka da ciki. **25** Wadanda suke a waje, takobi zai kashe su, hangi Kan'ana, kasar da nake ba wa Isra'ilawa gādo. a cikin gidajensu kuma tsoro zai mamaye su.'Yan **50** A can kan dutsens da ka hau za ka mutu a kuma maza da'yan mata za su hallaka, haka ma jarirai da tara ka ga mutanenka, kamar yadda dan'uwanka maza masu furfura. **26** Na ce zan watsar da su in Haruna ya mutu a Dutsen Hor aka kuma tara shi ga sa a manta da su a tunanin'yan adam. **27** Amma mutanensa. **51** Wannan kuwa domin ku biyu kun fid ina tsoror tsokanar abokin gāba, don kada abokan tsarkina a cikin Isra'ilawa ba. **52** Saboda haka, za ka ba." **28** Al'ummai ne marasa azanci, babu ganewa ga kasar daga nesa kawai; ba za ka shiga kasar da a cikinsu. **29** A ce su masu hikima ne har su gane nake ba wa mutanen Isra'il ba." wannan su gane abin da karshensu zai zama! **30** Yaya

33 Wannan ita ce albarkar da Musa mutumin aka ajiye masa rabon shugabannin Allah ya furtu a kan Isra'ilawa, kafin yā rasu. mutane suka taru, ya aikata adalcin Ubangiji da 2 Ya ce, "Ubangiji ya zo daga Sinai ya haskaka a kuma hukuncinsa game da Isra'il." 22 Game da Dan bisansu daga Seyir; ya haskaka daga Dutsen Faran. ya ce, "Dan dan zaki ne, yana tsalle daga Bashan." Ya zo tare da dubban tsarkakansa daga kudu, daga 23 Game da Naftali ya ce, "Naftali kosasshe ne da gangara dutsensa. 3 Tabbatacce kai ne wanda yake tagomashin Ubangiji, ya kuma cika albarkarsa; zai kaunar mutane; dukan tsarkaka suna a hannunka. A gāji gefen kudu zuwa tafki." 24 Game da Asher ya ce, kafafunka, duk suka rusuna, daga wurinka kuma "Mafi albarka na'ya'yan, shi ne Asher; bari yā sami suka karbi umarni, 4 dokar Musa ta ba mu dokoki, tagomashi daga'yan'uwansa, bari kuma yā wanke mallakar taron Yakub. 5 Shi ne sarki a bisa Yeshurun kafafunsa a cikin mai. 25 Madogaran kofofinka sa'ad da shugabannin mutane suka taru, tare da za su zama karfe da tagulla, karfinka kuma zai kabilan Isra'il. 6 "Bari Ruben yā rayu, kada yā zama daidai da kwanakinka. 26 "Babu wani kamar mutu, kada mutanensa su zama kadan." 7 Ya kuma Allah na Yeshurun, wanda yake hawa a bisa sammai fada wannan game da Yahuda, "Ka ji, ya Ubangiji, don yā taimake ka a kan gizagizai kuma a cikin kukan Yahuda; ka kawo shi wurin mutanensa. Da darajarsa. 27 Allah madawwami shi ne mafakarka, a hannu wansa ya kāre kansa. Ka taimake shi a kan karkashina kuma madawwamin hannu wa ne. Zai makiyansa!" 8 Game da Lawi ya ce, "Tummim da kore abokin gābanka a gabanka, yana cewa, 'Ka Urim na mutumin da ka nuna masa tagomashi ne. hallaka shi!' 28 Haka Isra'il zai zauna lafiya shi Ka gwada shi a Massa; ka yi fada da shi a ruwan kada; zuriyar Yakub a tsare a kasar hatsi da sabon Meriba. 9 Ya yi zancen mahaifinsa da mahaifiyarsa ruwan inabi, inda sammai za su zuba rāba. 29 Kai ya ce, 'Ban kula da su ba.' Bai gane da'yan'uwansa ba, mai albarka ne, ya Isra'il! Wane ne yake kamar ka, ko yā yarda da'ya'yansa, amma ya kiyaye maganarka mutanen da Ubangiji ya ceta? Shi ne mafakarka da ya tsare alkawarin. 10 Ya koyar da farillanka ga Mai taimakonka da kuma takobinka mai daukaka. Yakub, dokarka kuma ga Isra'il. Ya miķa turare a Abokan gābanka za su zo neman jinkai a gabanka, gabanka da kuma hadaya ta konawa dungum a kan za ka kuwa tattake masujadansu."

bagadenka. 11 Ka albarkaci daukan dabarunsa, ya Ubangiji, ka kuma ji dadin aikin hannu wansa. Ka murkushe kwankwaso wadanda suka tayar masa; ka bugi abokan gābansu har sai ba su kāra tashi ba." 12 Game da Benyamin ya ce, "Bari kaunataccen Ubangiji yā zauna lafiya kusa da shi, gama yana tsare shi dukan yini, wanda kuma Ubangiji yake kauna yana zama a tsakanin kafafunsa." 13 Game da Yusuf ya ce, "Bari Ubangiji yā albarkaci kasarsa da rāba mai daraja daga sama a bisa da kuma surfin ruwan da suke kwance a karkashi; 14 da abubuwa masu kyau da rana take kawo, da kuma abubuwa mafi kyau da wata zai iya haifar; 15 da za'babsun kyautai na dadaddun duwatsu, da kyawawan amfani na madawwaman tuddai. 16 Tare da kyautai mafi kyau na duniya da cikarta, da tagomashi na wanda yake zama a karamin itace mai konewa. Bari duk wadannan su zauna a kan Yusuf, a goshin sarki a cikin'yan'uwansa. 17 Cikin daraja yana yi kamar dan fari na bijimi; Kahoninsa Kahonin bauna ne. Tare da su zai tukwiyi al'ummai, har ma da wadanda suke Karshen duniya. Haka dubu dubban Efraim suke; haka dubban Manasse suke." 18 Game da Zebulun ya ce, "Ka yi farin ciki, Zebulun, a fitowarka, kai kuma Issakar, a cikin tentunanka. 19 Za su kira mutane zuwa dutse, a can za su miķa hadayun adalci; za su yi biki a yalwan tekuna, a dukiyo in da aka boye a cikin yashi." 20 Game da Gad ya ce, "Mai albarka ne wanda ya faddada mazaunin Gad! Gad yana zama a can kamar zaki, yana yayyage a hannu da kai. 21 Ya za'bī kasa mafi kyau wa kansa;

34 Sai Musa ya hau Dutsen Nebo daga filayen Mowab, zuwa Kwankolin Fisga, wanda yake ketare Yeriko. A can Ubangiji ya nuna masa dukan kasar, daga Gileyad zuwa Dan, 2 da ta dukan Naftali, da yankin Efraim da na Manasse, dukan kasar Yahuda har zuwa Bahar Rum, 3 da Negeb da dukan yankin Kwarin Yeriko, Birnin Dabino, har zuwa Zowar. 4 Sa'an nan Ubangiji ya ce masa, "Wannan ce kasar da na yi alkawari da rantsuwa wa Ibrahim, Ishaku da Yakub, sa'ad da na ce, 'Zan ba da ita ga zuriyarku.' Na bar ka ka gani da idanunka, amma ba za ka haye zuwa cikinta ba." 5 Nan fa, a kasar Mowab Musa bawan Ubangiji ya mutu, yadda Ubangiji ya fada. 6 Aka binne shi a Mowab, a kwarin kusa da Bet-Feyor, amma har wa yau babu wanda ya san inda kabarinsha yake. 7 Musa yana da shekara dari da ashirin sa'ad da ya mutu, duk da haka idanunsa ba su dushe ba, karfinsu kuwa bai ragu ba. 8 Isra'ilawa suka yi makoki domin Musa a filayen Mowab kwana latatin, sai da lokacin kuka, da na makoki suka fare. 9 To, Yosuwa dan Nun ya cika da ruhun hikima, gama Musa ya dibiya hannu wansa a kansa. Saboda haka Isra'ilawa suka saurare shi, suka kuma aikata abin da Ubangiji ya umarci Musa. 10 Tun daga nan ba a sāke yin wani annabi a Isra'il kamar Musa ba, wanda Ubangiji ya san shi fuska da fuska, 11 wanda kuma ya yi dukan wadannan alamu banmamaki da al'ajaban da Ubangiji ya aike shi yā yi a Masar, da a kan Fir'auna, da a kan duwan shugabanninsa, da kuma a kan duwan kasarsa. 12 Gama babu wani wanda ya taba nuna iko mai karfi, ko yā aikata

ayyukan banrazana wafanda Musa ya yi a gaban
dukan Isra'ila.

Yoshuwa

1 Bayan mutuwarr Musa bawan Ubangiji, sai Ubangiji ya ce wa Yoshuwa dan Nun, mataimakin Musa, **2** “Bawana Musa ya mutu. Yanzu sai ka tashi tare da mutanen nian duka, ku yi shirin ketare kogin Urdun zuwa cikin Kasar da zan ba su Isra'ilawa. **3** Zan ba ku duk Kasar da za ku taka, kamar yadda na yi wa Musa alkawari. **4** Kasar da ta kama daga hamada zuwa Lebanon, zuwa babbani Kogin, wato, Kogin Yuferites, da dukan Kasar Hittiyawa zuwa Bahar Rum, wajen yamma. **5** Ba wanda zai yi tsayayya da kai dukan kwanakin ranka. Yadda na kasance tare da Musa, haka zan kasance tare da kai; ba zan taba rabuwa da kai ba; ba zan yashe ka ba. **6** “Ka yi Karfin hali ka kuma kasance da rashin tsoro, gama kai za ka bi da mutanen nan har su karbi Kasar da na yi wa kakanninsu alkawari zan ba su. **7** Ka yi Karfin hali ka kuma kasance da rashin tsoro, ka yi lura fa, ka yi biyayya da dokokin da bawana Musa ya ba ka; kada ka kauce ga bin dokokin ko hagu ko dama, domin ka yi nasara a duk, inda za ka je. **8** Kada ka bar Littafin Dokokin nan yā rabu da bakinka, sai dai ka yi ta tunani game da shi dare da rana, don ka lura, ka yi duk abin da aka rubuta a ciki, ta haka ne za ka yi nasara cikin duk abin da za ka yi. **9** Ba ni na umarce ka ba? Ka yi Karfin hali ka kuma kasance da rashin tsoro. Kada ka ji tsoro; kada ka karaya, gama Ubangiji Allahnka zai kasance tare da kai duk inda za ka je.” **10** Saboda haka sai Yoshuwa ya umarci shugabannin mutane, **11** “Ku ratsa cikin sansani, ku gaya wa mutane, ‘Ku shiryia guzurinku. Nan da kwana uku za ku ketare Urdun a nan, don ku je ka mallaki Kasar da Ubangiji Allahnku yake ba ku ta zama taku.’” **12** Amma Yoshuwa ya ce wa mutanen Ruben, mutanen Gad da kuma rabin mutanen kabilan Manasse, **13** “Ku tuna da umarnin da Musa bawan Ubangiji ya yi muku. ‘Ubangiji Allahnku ya ba ku hutawa, ya kuma ba ku wannan kasa.’” **14** Matanku, da yaranku, da kuma dabbobinku za su kasance a Kasar da Musa ya ba ku a gabashin Urdun, amma dole mayakanku, su yi shirin yaki su haye, su yi gaba tare da yan'uwanku, za ku taimaki'yan'uwanku **15** har sai lokacin da Ubangiji ya ba su hutawa, kamar yadda ya yi muku, kuma har sai su ma sun kwace Kasar da Ubangiji Allahnku ya yi alkawari zai ba su. Bayan haka ne za ku koma ku mallaki Kasarku, wadda Musa bawan Ubangiji ya ba ku a gabashin Urdun.” **16** Sai suka amisa wa Yoshuwa suka ce, “Duk abin da ka ce mu yi, za mu yi. Duk inda kuma ka aike mu, za mu je. **17** Kamar yadda muka yi wa Musa biyayya, haka za mu yi maka biyayya. Ubangiji Allahnka ya kasance tare da Musa. **18** Duk wanda ya yi wa maganarka tawaye, ya ki yā yi biyayya da maganarka, ko da umarnin da ka ba shi, za a kashe shi. Ka dai karfafa ka kuma yi karfi hali!”

2 Sai Yoshuwa dan Nun ya aika'yan leken asiri guda biyu a boye daga Shittim ya ce, “Ku je ku duba, ku ga yadda wurin yake, musamman Yeriko.” Sai suka je suka shiga gidan wata karuwa mai suna Rahab, suka sauva a can. **2** Aka gaya wa sarkin Yeriko cewa, “Ji fa, wadansu Isra'ilawa sun shigo nan da dare don su leki asirin Kasar.” **3** Saboda haka sai sarki ya aika wannan sako zuwa ga Rahab, “Ki fito da mutanen da suka zo suka sauva a gidanki, gama sun zo su leki asirin Kasar ne gaba daya.” **4** Amma matar ta boye mutanen nan biyu. Ta ce, “I, mutanen sun zo wurina, amma ban san daga ina suka zo ba, **5** da yamma kuwa, kafin a rufe kofar gari sai mutanen suka tafi. Ban san hanyar da suka bi ba, ku yi sauri ku bi su. Mai yiwuwa ku same su.” **6** (Amma ta kai su saman rufin daki ta boye su a karkashin karan rama da ta baza a rufin daki.) **7** Sai mutanen garin suka kama hanyar Urdun don su nemi'yan leken asirin, daga fitar su sai aka rufe kofar garin. **8** Kafin'yan leken asirin su kwanta, sai ta tafi wurinsu a bisa rufin dakin **9** ta ce musu, “Na sani Ubangiji ya riga ya ba ku kasan nan, tsoronku kuma ya kama mu har zukatan mazaunnan Kasar duka sun narke saboda ku. **10** Mun ji yadda Ubangiji ya busar da ruwan Jan Teku domin ku lokacin da kuka fito daga Kasar Masar, da kuma abin da kuka yi wa Sihon da Og, sarakunan nan biyu na Amoriyawa gabas da Urdun, wadanda kuka hallaka su sarai. **11** Da muka ji labarin, duk sai zuciyar kowa ta narke, kowa ya karaya saboda ku, gama Ubangiji Allahnku shi ne Allah na sama da kasa. **12** Yanzu ina rokonku ku rantse mini da Ubangiji cewa za ku yi wa iyalina alheri kamar yadda na yi muku alheri. Ku ba ni kwakkwarar shaida cewa **13** za ku ceci rayukan mahaifina da mahaifyata, da yan'uwanan maza da mata, da duk wadanda suke nasu, za ku cece mu daga mutuwa.” **14** Mutanen suka tabbatar mata suka ce, “Ranmu a bakin ranki! In ba ki fada wa kowa abin da ya kawo mu ba, za mu yi miki alheri da aminci lokacin da Ubangiji ya ba mu Kasar.” **15** Sai ta zura igiya ta taga suka bi, domin gidan da take yana hada de katangar birnin. **16** Ta ce musu, “Ku tafi cikin tuddan Kasar don kada mutanen sarki su same ku. Ku buya a can na kwana uku, har sai masu nemanku su komo, sa'an nan ku kama hanyarku.” **17** Mutanen suka ce mata, “Rantsuwar da kika sa muka yi, ba za tā yi amfani ba. **18** sai in kin daura jan kyalle a tagar da kika zura mu, kuma sai in kin kawo mahaifinku da mahaifyarki, da yan'uwanki, da dukan iyalinki cikin gidanki. **19** In wani ya fita kan hanya, alhakin jininsa yā kasance a kansa; ba ruwanmu. Amma in aka taba wani da yake cikin gidanki tare da ke, alhakin jininsa yana kanmu. **20** In kika tone mana asiri, za mu karya alkawarin da kika sa muka yi.” **21** Ta ce, “Na yarda! Bari yā zama yadda kuka ce.” Sai ta sallame su suka tafi. Ta kuwa

daura jan kyalle a tagar. **22** Sai suka tafi, suka shiga cikin tuddai, suka yi zamansu a can kwana uku har masu nemansu suka koma, gama masu nemansu suka yi ta nema ko'ina a hanyar, amma ba su sami kowa ba. **23** Sa'an nan mutanen nan biyu, yan leken asiri suka sauwa daga tuddai suka haye kogi zuwa wurin Yoshuwa dan Nun, suka gaya masa duk abin da ya faru da su. **24** Suka ce wa Yoshuwa, "Ba shakka Ubangiji ya ba mu kasan nan duka, tana hannunmu, mutane can duk sun narke da tsoro saboda mu."

daram a kan busasshiyar kasa a tsakiyar Urdun a lokacin da Isra'ilawa suka ketarewa, har sai da dukan mutane suka gama ketarewa.

4 Da al'umma gaba daya suka ketare Urdun, Ubangiji ya ce wa Yoshuwa, **2** "Ka zaɓi mutum goma sha biyu daga cikin mutane, daya daga kowace kabila, **3** ka ce musu kowa yā dauki dutse daya daga tsakiyar Urdun daidai inda firistoci suka tsaya, ku kai su, ku ajiye a inda za ku saukwa yau." **4** Sai

3 Kashegari Yoshuwa da dukan Isra'ilawa suka tashi
daga Shittim suka nufi Urdun inda suka sauk
kafin su haye. **4** A ta haka za ku san inda za ku
bi, gama ba ku taba bin hanyar ba. Sai dai ku dan ba
da rata wajen yadi dari tara tsakaninku da akwatin
alkawari, kada ku kusace shi." **5** Yoshuwa ya ce wa
mutane, "Ku tsarkake kanku, gama gobe Ubangiji zai
yi abubuhan al'ajabi a cikinku." **6** Yoshuwa ya ce wa
firistoci, "Ku dauki akwatin alkawari ku sha gaba."
Sai suka dauki akwatin alkawari suka wuce gaban
sauran jama'a. **7** Ubangiji kuwa ya ce wa Yoshuwa,
"Yau, zan fara daukaka ka a gabon Isra'ilawa duka
don su sani cewa ina tare da kai kamar yadda na
kasance tare da Musa. **8** Ka ce wa firistoci wadanda
suke dauke da akwatin alkawari, 'Sa'ad da kuka
kai bakin Urdun, ku shiga cikin ruwan ku tsaya.'" **9**
Yoshuwa ya ce wa Isra'ilawa, "Ku zo nan ku ji
maganar Ubangiji Allahnku. **10** Ta haka ne za ku san
cewa Allah mai rai yana tare da ku, kuma ba shakka a
gabanku za ku gani zai kore Kan'aniyawa, Hittiwaya,
Hihiwaya, Ferizziwaya, Girkashiyawa, Amoriyawa da
Yebusiyawa. **11** Ku duba, akwatin alkawarin Ubangiji
na dukan duniya zai yi gaba cikin Urdun kafin ku.
12 Yanzu sai ku zaifi mutum goma sha biyuu daga
kabilan Isra'ilila, daya daga kowace kabilan. **13** Kuma da
firistoci wadanda suke dauke da akwatin alkawarin
Ubangiji, Ubangiji dukan duniya, sun sa kafa cikin
ruwan kogin Urdun, ruwan da yake gudu a rafin
zai tsaya cik yā taru a wuri daya." **14** Saboda haka
sa'ad da mutanen suka tashi don su ketare Urdun,
firistocin da suke dauke da akwatin alkawarin suka
sha gaba. **15** Da kaka Urdun yakan cika makil da
ruwa. Duk da haka da zarar firistoci masu dauke
da akwatin alkawari suka tsoma kafafunsu a gefen
ruwa, **16** sai ruwan da yake gangarowa ya tsaya,
ya tattaru a wuri daya ya yi tudu daga nan har
zuwa wani garin da ake kira Adam kusa da Zaretan,
ruwan da yake gangarowa zuwa Tekun Araba (Tekun
Gishiri) kuma ya yanke gaba daya. Sai mutane suka
ketare kusa da Yeriko. **17** Firistocin kuwa da suke
dauke da akwatin alkawarin Ubangiji suka tsaya
Yoshuwa ya kira mutum goma sha biyuu da ya zaab
daga cikin Isra'ilawa, daya daga kowace kabila **5**
ya ce musu, "Ku je tsakiyar Urdun inda akwatin
alkawari na Ubangiji Allahnku yake. Kowannenku
ya dauki dutse daya a kafadarsa, bisa ga yawan
kabilan Isra'ilila, **6** ya zama muku alama. Nan gaba
in yaranku suka tambaye ku suka ce, 'Mece ce
ma'anar kasancewar duwatsun nan a nan?" **7** Sai ku
ce musu, ruwan Urdun ya yanke a gabon akwatin
alkawari na Ubangiji, a lokacin da akwatin alkawarin
ya ketare Urdun. Wadannan duwatsun za su zama
abin tuni ga Isra'ilawa har abada." **8** Isra'ilawa
kuwa suka yi yadda Yoshuwa ya umarce su. Suka
dauki duwatsun guda goma sha biyuu bisa ga yawan
kabilan Isra'ilila, yadda Ubangiji ya gaya wa Yoshuwa;
suka tafi da su masaukinsu, a can suka ajiye su. **9**
Yoshuwa ya dora duwatsun goma sha biyuu a tsakiyar
Urdun daidai inda firistoci wadanda suke dauke
da akwatin alkawarin Ubangiji suka tsaya. Suna
nan a can har wa yau. **10** Firistocin da suke dauke
da akwatin alkawari suka tsaya a tsakiyar Urdun,
har aka gama dukan abin da Ubangiji ya umarci
Yoshuwa ya yā gaya wa mutane, kamar yadda Musa ya
ce Yoshuwa ya yā yi. Mutanen suka wuce da sauri. **11**
Sai da dukan mutanen suka wuce sa'an nan akwatin
alkawari da firistoci suka sha gaba. **12** Mutanen
Ruben, Gad da rabin kabilan Manasse suka ketare da
shirin yakī, suka wuce gabon Isra'ilila kamar yadda
Musa ya ce su yi. **13** Wajen mutum dubu arba'in
shirye domin yakī, suka wuce a gabon Ubangiji
zuwa filayen Yeriko. **14** A ranan nan Ubangiji ya
daukaka Yoshuwa a gabon Isra'ilawa; suka kuma
ba shi girma dukan kwanakin ransa, kamar yadda
suka girmama Musa. **15** Sa'an nan Ubangiji ya ce wa
Yoshuwa, **16** "Ka umarci firistocin da suke dauke da
akwatin Shaida su fito daga cikin Urdun." **17** Sai
Yoshuwa ya umarci firistoci ya ce, "Ku fito daga
cikin Urdun." **18** Firistocin kuwa suka fito daga
kogin dauke da akwatin alkawarin Ubangiji. Nan
da nan da kafafunsu suka taba busasshiyar kasa,
sai ruwan Urdun ya gangaro ya cika kogin kamar
yadda yake a dā. **19** A rana ta goma ga wata na farko,
mutane suka haura daga Urdun suka sauva a Gilgal
a gabashin iyakar Yeriko. **20** Sai Yoshuwa ya kafa
duwatsun goma sha biyuu nan da suka dauko daga
Urdun. **21** Ya ce wa Isra'ilawa, "Nan gaba in yaranku
suka tambaye iyayensu suka ce, 'Mece ce ma'anar

wadannan duwatsun?" 22 Ku ce musu, 'Isra'ilawa safo kake da shi domin bawanka?" 15 Shugaban sun ketare kogin Urdun a kan busasshiyar kasa.' rundunar sojojin Ubangiji ya amsa ya ce, "Ka cire 23 Gama Ubangiji Allahnku ya sa ruwan Urdun ya takalmanka, gama wurin da kake tsaye, mai tsarki yanke a gabanku, har sai da kuka gama wucewa, ne." Sai Yoshuwa ya cire takalmansa.

kamar yadda ya yi a Jan Teku, a lokacin da ya busar da shi a gabanku har sai da muka gama wucewa. 24 Ya yi wannan ne domin dukan mutanen duniya su san cewa Ubangiji mai iko ne, domin kuma ku zama masu tsoron Ubangiji Allahnku."

5 To, da dukan sarakunan Amoriyawa na yammancin Urdun, da dukan sarakunan Kan'aniyawon da suke bakin teku suka ji yadda Ubangiji ya busar da kogin Urdun a gabon Isra'ilawa, har sai da dukansu suka ketare, zuciyarsu ta narke, suka karaya sosai har ma suka rasa samun karfin hali su fuskanci Isra'ilawa. 2 A lokacin nan Ubangiji ya ce wa Yoshuwa, "Ka yi wukake na duwatsu ka yi wa Isra'ilawa kaciya." 3 Sai Yoshuwa ya yi wukake na duwatsu, ya yi wa Isra'ilawa kaciya a Gibeyat-Ha'aralot. 4 Dalilin da ya sa ya yi haka shi ne, dukan wadanda suka fito daga Masar, dukan mazan da suka kai shekarun shiga soja, sun mutu a cikin jeji a hanya bayan sun bar Masar. 5 Dukan mutanen da suka fito daga Masar an yi musu kaciya, amma duk wadanda aka haifa a jeji a tafiya daga Masar, ba a yi musu ba. 6 Isra'ilawa sun yi tafiya a jeji shekarun arba'in, har sai da dukan mazan da suka kai shekarun shiga soja da suka bar Masar suka mutu, domin ba su yi wa Ubangiji biyayya ba. Gama Ubangiji ya rantse cewa ba zai bar su su ga kasar da ya yi wa iyayensu alkawari da rantsuwa cewa zai ba su ba, kasar da zuma da madara suke kwarara, kasar da take cike da albarka. 7 Sai ya sa yaranus ne suka taso a maimakonsu, su ne wadanda Yoshuwa ya yi wa kaciya. Sun kasance ba kaciya gama ba a yi musu ba a hanya. 8 Kuma bayan da aka yi wa al'ummar kaciya dukansu, sai suka dakata a nan, sai da suka warke. 9 Sai Ubangiji ya ce wa Yoshuwa, "Yau na kawar muku da zargin Masar." Saboda haka ake kirin sunan wurin Gilgal har wa yau. 10 Da yamman rana ta goma sha hudu ga wata, lokacin da suke a Gilgal a filin Yeriko, Isra'ilawa suka yi Bikin Ketarewa. 11 A kashegarin Bikin, a wannan rana, sai suka ci daga cikin amfanin kasar, burodi marar yisti da hatsin da aka gosa. 12 Kashegari bayan da suka ci amfanin kasar kuwa, Manna ta yanke, mutanen Isra'il kuma ba su kara samunta ba. A wannan shekara suka fara cin amfanin kasar Kan'ana. 13 To, da Yoshuwa ya yi kusa da Yeriko, ya ta da idanunsa ya duba, sai ya ga wani mutum tsaye a gabansa rike da takobi, sai Yoshuwa ya je wurinsa ya ce masa, "Kai namu ne ko na abokan gabanmu?" 14 Mutumin ya ce, "Babu ko daya, na dai zo ne a matsayin shugaban rundunar sojojin Ubangiji." Sai Yoshuwa ya kwanta da fuskarsa har kasa, ya girmama shi, ya ce masa, "Ranka ya dafe, wane

6 Kofofin Yeriko kuwa a kulle suke ciki da waje saboda Isra'ilawa, ba mai fita babu kuma mai shiga. 2 Sai Ubangiji ya ce wa Yoshuwa, "Duba, na ba ka nasara a kan Yeriko, duk da sarkinta da mayakanta. 3 Da kai da dukan sojoji, ku zaga birnin sau daya kullum. Ku yi haka har kwana shida. 4 Ka sa firistoci guda bakwai su rike kahoni raguna su kasance a gabon akwatin alkawari. A rana ta bakwai sai ku zaga birnin sau bakwai, firistocin suna busa kahoni. 5 Sa'ad da kuka ji sun dauki dogon lokaci suna busa kaho, sai mutane gaba daya su ta da murya su yi ihu da karfi; katangar birnin kuwa za ta rushe, sai sojoji su haura, ko wanne ya nufi inda ya fuskanta kai tsaye." 6 Yoshuwa dan Nun kuwa ya kira firistoci ya ce musu, "Ku dauki akwatin alkawari, ku sa firistoci guda bakwai su rike kahoni su kasance a gabansa." 7 Sai ya umarci jama'a ya ce, "Muje zuwa! Ku zaga birnin, masu tsaro da makamai su shiga gabon akwatin alkawarin Ubangiji." 8 Da Yoshuwa ya gama yin wa mutane magana, sai firistoci guda bakwai wadanda suke rike da kahoni guda bakwai a gabari Ubangiji suka sha gaba suna busa kahoninsu, akwatin alkawari kuwa yana biye da su. 9 Masu tsaro da makamai kuma suna gaban firistoci wadanda suke busa kahoni, masu tsaro daga baya kuma suna bin akwatin alkawari, ana ta busa kahoni. 10 Amma Yoshuwa ya umarci mutane ya ce, "Kada ku yi kururuwar yaki, kada ku ta da murya, kada ku ce kome, sai ranar da na ce ku yi ihu, a sa'an nan ne sai ku yi ihu!" 11 Sai ya sa aka dauki akwatin alkawarin Ubangiji aka kewaye birnin da shi sau daya, sa'an nan mutane suka dawo masaukinsu suka kwana a can. 12 Kashegari, Yoshuwa ya tashi da sassafe, firistoci kuma suka dauki akwatin alkawarin Ubangiji. 13 Firistoci guda bakwai wadanda suke rike da kahoni guda bakwai suka shiga gaba, suna takawa a gabon akwatin alkawarin Ubangiji suna kuma busa kahoni, masu tsaro da suke baya suna biye da akwatin alkawarin Ubangiji. 14 A rana ta biyu suka sake zaga birnin sau daya, suka kuma koma masaukinsu. Haka suka yi har kwana shida. 15 A rana ta bakwai, suka tashi da sassafe suka zaga birnin sau bakwai yadda suka saba. A wannan rana kadai ne suka zaga birnin sau bakwai. 16 A zagawa ta bakwai, da firistoci suka busa kahoni, sai Yoshuwa ya ba sojojin umarni ya ce, "Ku yi ihu, gama Ubangiji ya ba ku birrin!" 17 Birnin da dukan abin da yake cikinta za a mika su ga Ubangiji. Rahab karuhan nan kadai ce, da dukan wadanda suke tare da ita a gidanta za a bari da rai domin ta boye'yan leken

asirin kasa da muka aika. **18** Amma, ba za ku dauki wani abin da za a hallaka ba, idan kuka yi haka, za ku jawo masifa da hallaka a kan mutanen Isra'ila a inda kuka sauka. **19** Dukan azurfa da zinariya, da kwanonin tagullu da na karfe, kebabbu ne ga Ubangiji, dole a sa su cikin ma'ajin Ubangiji." **20** Da aka busa kahoni, sojoji suka yi ihu, da jin karar kahoni, mutane suka kuma yi ihu, sai katangar ta rushe; dukan mutanen kuwa suka shiga birnin kai tsaye, suka yi nasara a kanta. **21** Suka mi'ka wa Ubangiji birnin, suka hallaka kowane abu mai ran da yake cikin birnin da takobi, maza da mata, yara da tsoffafi, shanu, tumaki da jakuna. **22** Yosuwa ya ce wa mutanen nan biyu wadanda suka je leken asirin kasar, "Ku shiga gidan karuwan nan ku fitar da ita da duk wadanda suke nata bisa ga alkawarin da kuka yi mata." **23** Sai samarin wadanda suka je leken asirin suka shiga suka fitar da Rahab, mahaifinta da mahaifiyarta, da'yan'uwanta da duk abin da yake nata. Suka fitar da iyalinta gaba daya suka sa su a wani wuri, ba a cikin masaukin Isra'ilawa ba. **24** Sa'an nan suka kona birnin tare da dukan abin da yake ciki tatas, amma suka sa azurfa da zinariya da kayan tagullu da na karfe a cikin ma'aji na haikalil Ubangiji. **25** Amma Yosuwa ya bar Rahab karuwan nan bai kashe ta ba, ita da iyalinta da duk abin da yake nata, domin ita ta boye mutanen da Yosuwa ya aika Yeriko don su leko asirin kasar kuma ta zauna tare da Isra'ilawa har wa yau. **26** A lokacin nan Yosuwa ya yi wannan alkawari cewa, "Ubangiji zai tsine wa mutumin da zai yi Kokarin sâke gina birnin nan, Yeriko. "A bakin ran dan farinsa zai kafa harsashin birnin; a bakin ran dan autansa kuma zai sa kofofin birnin." **27** Ubangiji ya kasance tare da Yosuwa, aka kuma san da shi a duk fâdin kasar.

7 Amma Isra'ilawa ba su yi aminci game da kayan da aka hallaka ba; Akan dan Karmi, dan Zabdi, dan Zera, na kabilan Yahuda ya kwashi wadansu abubuwa, saboda haka fushin Ubangiji ya sauka a kan Isra'ilawa. **2** Sai Yosuwa ya aika mutane daga Yeriko zuwa Ai kusa da Bet-Awen gabas da Betel, ya ce musu, "Ku je ku leko ku ga yadda yankin yake." Sai mutanen suka je suka leko asirin kasar Ai. **3** Da suka dawo wurin Yosuwa suka ce, "Ba lalle dukan jama'a su je yakî da Ai ba, ka aika mutum dubu biyu ko dubu uku su je su ciwo kasar da yakî, ba sai ka dami mutane duka ba, gama mutanen wurin kadan ne." **4** Saboda haka sai kimanin mutum duba uku suka hauru; amma mutanen Ai suka fatattake su, **5** suka kashe Isra'ilawa wajen mutum talatin da shida, suka safari Isra'ilawa tun daga bakin kofar birnin har zuwa wurin da ake fasa duwatsu. Suka karkashe su a gangare. Wannan ya sa zuciyar Isra'ilawa ta narke suka zama kamar ruwa. **6** Sai Yosuwa ya yaga tufafinsa ya fâdi rubda ciki a gabani akwatin alkawarin Ubangiji, yana can har yamma. Dattawan Isra'ila ma suka yi haka, suka zuba tokâ a kawansu. **7** Yoshuwa kuma ya ce, "Ya Ubangiji Mai Iko Duka, me ya sa ka sa mutanen nan suka ketare Urdun don ka bari mu shiga hannun Amoriyawa su hallaka mu? Kila da mun hakura mun zauna a daya gefen Urdun da ya fi mana! **8** Ya Ubangiji me zan ce, yanzu da abokan gâban Isra'ilawa suka ci karfinsu? **9** Yanzu Kan'aniyawa da sauran jama'a za su ji, za su zo su kewaye mu su share sunanmu daga duniya. To, yanzu me za ka yi don girman sunanka?" **10** Ubangiji ya ce wa Yosuwa, "Ka tashi! Me kake yi kwance rubda ciki? **11** Isra'ilawa sun yi zunubi, sun karya sharadin da na yi musu. Sun dauki wadansu abubuwan da aka kebe; sun yi sata, sun yi karya, sun boye su cikin kayansu. **12** Shi ne ya sa Isra'ilawa suka kâsa yin tsayaya da abokan gâbansu; suka juya suka gudu domin za a hallaka su. Ba zan sâke kasancewa tare da ku ba sai in kun hallaka duk abin da aka kebe don hallaka. **13** "Tashi, ka je ka tsarkake mutane. Ka ce musu su tsarkake kansu, su yi shiri domin gobe; gama ga abin da Ubangiji, Allah na Isra'ila ya ce, a cikinku akwai abubuwan da aka kebe, ya Isra'ilawa. Ba za ku iya yin tsayaya da abokan gâbanku ba sai in kun rabu da abubuwan nan da aka haramta. **14** "Da safe ku zo kabilakabila. Kabilar da Ubangiji ya ware, za tâ zo gaba gida-gida; gidan da Ubangiji ya ware, za su zo gaba iyali-iyali. Iyalin kuma da Ubangiji ya ware, za su zo gaba mutum bayan mutum. **15** Mutumin da aka same shi da haramtattun abubuwan kuwa za a kone shi, duk da mallakarsa domin ya karya sharadin da Ubangiji ya yi muku, ya yi abin kunya a Isra'ila!" **16** Kashegari da sassafe Yosuwa ya sa Isra'ilawa suka fito kabilakabila, aka ware kabilar Yahuda. **17** Gidan Yahuda suka zo gaba, sai aka ware gidan Zera, aka suka fito iyali-iyali, sai aka ware Zabdi. **18** Yosuwa kuwa ya sa iyulin Zabdi suka fito mutum-mutum, sai kuwa aka ware Akan dan Karmi, dan Zimri, dan Zera na kabilan Yahuda. **19** Sai Yosuwa ya ce wa Akan, "Dana, sai ka ba Ubangiji, Allah na Isra'ila dâuakaka, ka yi masa yabo. Ka gaya mini abin da ka yi; kada ka boye mini." **20** Akan kuwa ya amsa ya ce, "Gaskiya ne! Na yi wa Ubangiji, Allah na Isra'ila zunubi. Ga abin da na yi. **21** A cikin ganimar, na ga doguwar riga mai kyau irin ta Babilon, da shekel dari biyu na azurfa, da kuma sandan zinariya mai nauyin shekel hamsin, sai raina ya so su, na kuwa kwashe su. Na tonna rami a cikin kasa a tentina; na boye." **22** Sai Yosuwa ya aiki'yan aika suka tafi da gudu zuwa tenti din, haka kuwa suka same su a boye a tentinsa, da azurfa a Karkashi. **23** Suka kwashe kayan daga tenti din suka kawo wa Yosuwa da sauran Isra'ilawa, suka baza su a gabani Ubangiji. **24** Sai Yosuwa da dukan Isra'ilawa suka dauki Akan dan Zera, da azurfar, doguwar rigar, sandan zinariya, ya'yansa maza da mata, shanunsa,

jakuna da tumaki, tentinsa da duk abin da yake da shi, suka kai su Kwarin Akor. **25** Yoshuwa ya ce, “Me maka wahala kai ma a yau.” Sai dukan Isra’ilawa suka jajje shi, bayan da suka gama jifarsa sai suka kone sauran. **26** Suka tara manyan duwatsu a kan Akan, tarin duwatsun na nan a can har wa yau. Sa’an nan Ubangiji ya huce daga fushiinsa mai zafi. Saboda haka ake kirin wurin Kwarin Akor.

8 Sai Ubangiji ya ce wa Yoshuwa, “Kada ka ji tsoro; kada ka karaya. Ka däukü dukan sojojin ku kai wa Ai hari, gama na ba ka nasara a kan sarkin Ai, mutanensa, birninsa da kuma kasarsa. **2** Za ku yi wa Ai yadda kuka yi wa Yeriko da sarkinta, sai dai za ku kwashes ganiima da dabbobinta su zama naku. Ku yi kwanto a bayan birnin.” **3** Yoshuwa da dukan sojojin suka fita su kai wa Ai hari. Sai ya zañi sojojinsa wadanda suka fi saura duka iya yakî guda dubu talatin, ya tura su da dad dare **4** ya ba su umarni ya ce, “Ku ji da kyau, za ku yi kwanto a bayan birnin, kada ku yi nisa da birnin. Kowannenku yâ kasance a fadake. **5** Ni da wadanda suke tare da ni za mu nufi birnin, a lokacin da mutanen suka taso mana yadda suka yi dâ, sai mu guje musu. **6** Za su bi mu har su yi nisa da birnin, gama za su ce, ‘Suna gudu kamar yadda suka yi dâ.’ Saboda haka lokacin da muka guje musu, **7** sai ku tashi daga inda kuka yi kwanto, ku ci birnin da yakî, Ubangiji Allahnku zai ba da shi a hannunku. **8** Lokacin da kuka kwace birnin, sai ku sa masa wuta. Ku yi abin da Ubangiji ya umarta. Ku tabbata kun yi abubuwân da na ce.” **9** Sai Yoshuwa ya sallame su, suka kuma tafi wurin da za su yi kwanto, suka kwanta suna fako tsakanin Betel da Ai, yamma da Ai, amma Yoshuwa ya kwana tare da mutanen. **10** Kashegari da sassafe Yoshuwa ya tattara mutanensa, sai shi da shugabannin Isra’ilawa suka sha gaba suka taka zuwa Ai. **11** Dukan sojojin da suke tare da shi suka nufi birnin, da suka kai kuwa sai suka kafa sansaninsu a rewancin Ai. Tsakaninsu da Ai akwai kwari. **12** Yoshuwa ya sa mutum dubu biyar suka yi kwanto tsakanin Betel da Ai, a yammancin birnin. **13** Mutanen suka kafa sansaninsu arewa da birnin, sansani na’yan kwanto kuwa yana yamma da birnin, amma Yoshuwa ya kwana a kwarin. **14** Sa’ad da sarkin Ai ya ga haka, shi da duk mutanen birni suka hanzarta da sassafe don su gamu da Isra’ilawa, su yi yakî da su a wani wurin da yake fuskantar Araba. Amma bai san cewa an yi masa kwanto a bayan birnin ba. **15** Yoshuwa da duk Isra’ilawa suka bari aka fafare su, sai suka gudu zuwa cikin jeji. **16** Aka kira duk mazan Ai su fafare su, suka kuwaafari Yoshuwa, aka yaudare su suka yi nisa da birnin. **17** Ba namijin da ya rage a Ai ko Betel da bai fita don yâafari Isra’ilawa ba. Suka bar birnin a bufe, suka tafi fafarar Isra’ilawa. **18** Sai Ubangiji ya ce wa Yoshuwa, “Ka rike mâshin da yake

hannunka ka nuna wajen Ai, gama zan ba da birnin a Ai. **19** Da yin haka kuwa sai mutanen da suka yi kwanto suka tashi nan da nan daga inda suke, suka nufi birnin a guje, suka shiga suka ci birnin da yakî, suka kuma cinna mata wuta da sauri. **20** Mutanen Ai suka juya suka ga hayakin birninsu yana tashi sama, amma ba yadda za su iya tsira ta ko’ina, gama Isra’ilawan da suke gudu zuwa cikin jeji suka juya suka fara fafarar wadanda suke fafararsu. **21** Lokacin da Yoshuwa da dukan Isra’ilawa suka ga wadanda suka yi kwanto sun ci birnin da yakî, hayaki kuwa ya cika birnin, sai suka juya suka kai wa mutanen Ai hari. **22** Mutanen da suka yi kwanto su ma suka fito daga birnin suka tasar musu, ya zama an kama su a tsakiya, ga Isra’ilawa daga kowane gefe. Isra’ilawa kuwa suka karkashe su duka ba su bar wani da rai ba, ba kuma wanda ya tsere. **23** Amma suka tafi da sarkin Ai da rai suka kawo shi wurin Yoshuwa. **24** Da Isra’ilawa suka gama kashe duk mutanen Ai a filaye da kuma a cikin jeji inda suka fafare su, kuma da aka karkashe kowane mutumin Ai da takobi sai dukan Isra’ilawa suka koma Ai suka karkashe duk wadanda suke cikinsa. **25** A ranan nan, dukan mutanen Ai da aka kashe, mutum dubu goma sha biyu ne maza da mata. **26** Gama Yoshuwa bai janye hannunsa da yake rike da mâshinsa ba har sai da ya hallaka dukan mazaunan Ai. **27** Amma Isra’ilawa suka kwashe ganima da dabbobin birnin nan yadda Ubangiji ya umarci Yoshuwa. **28** Yoshuwa kuwa ya kone Ai, ya mai da ita tarin kasa, ta zama kufai har wa yau. **29** Ya rataye sarkin Ai a kan itace, ya bar shi a can har yamma. Da rana ta fâdi, Yoshuwa ya umarta a dauke gawar sarkin a jefa a gabon kofar birnin. Suka kuma tara manyan duwatsu a kan gawar, tsibin na nan har wa yau. **30** Yoshuwa kuwa ya yi wa Ubangiji, Allah na Isra’ila bagade a Dutsen Ebal, **31** kamar yadda Musa bawan Ubangiji ya umarci Isra’ilawa. Ya gina bisa ga abin da yake a rubuce a cikin Littafin Dokoki na Musa, bagade na duwatsun da ba a sassaka su ba, wadanda ba wani karfen da ya taþa su. Suka miña wa Ubangiji hadayu na konawa da hadayu na salama a kai. **32** A can, a gabon Isra’ilawa, Yoshuwa ya rubuta dokokin Musa a kan duwatsun. **33** Sai Isra’ilawa duka, da baki, da haifaffun gida, da dattawansu, da shugabanninsu, da alkalansu, suka tsaya a gefegefen akwatin alkawarin Ubangiji, suna fuskantar wadanda suke dauke da shi, wato, firistoci wadanda su ne Lawiyawa. Rabin mutanen suka tsaya a gabon Dutsen Gerizim, rabinsu kuma suka tsaya a gabon Dutsen Ebal, kamar yadda Musa bawan Ubangiji ya riga ya umarta, cewa su sa wa mutanen Isra’ilawa albarka. **34** Bayan haka, Yoshuwa ya karanta duk abin da yake a cikin Dokoki, albarku da la’anoni, kamar yadda suke a rubuce a cikin Littafin Dokoki. **35** Babu wata kalmar da Musa ya umarta da Yoshuwa

bai karanta wa dukan taron Isra'ilawa ba, hade da mata, da yara, da bakin da suke zama tare da su.

9 To, sa'ad da dukan sarakunan yammancin Urdun suka ji wadannan abubuwa, sai wadanda suke kan tudu, da na cikin kwari a yammanci, da dukan wadanda suke gefen Bahar Rum har zuwa Lebanon (sarakunan Hittiyawa, Amoriyawa, Kan'aniyawa, Feriziyawa, Hihiyawa da Yebusiyawa) **2** suka hada kansu don su ya'ki Yoshuwa da Isra'ilila. **3** Amma da mutanen Gibeyon suka ji abin da Yoshuwa ya yi wa Yeriko da Ai, **4** sai suka shirya wata dabara ta rufu, suka shirya dan abincin don tafiya, suka dauki tsofaffin buhuna a kan jakunansu da tsofaffin salkuna na ruwan inabi, yagaggū da suka sha dirniki. **5** Suka sa tsofaffin takalman da suka sha gyara, suka sa tsofaffin tufafi. Dukan abincinsu na tafiya ya bushe ya yi fumfuna. **6** Sai suka je wurin Yoshuwa a sansani Gilgal suka ce masa da mutanen Isra'ilila, "Daga kasa mai nisa muka fito, yanzu fa, sai ku yi alkawari da mu." **7** Mutanen Isra'ilila kuwa suka ce wa Hihiyawa, "Watakilala kuna kusa da mu, ta yaya za mu yi alkawari da ku?" **8** Suka ce wa Yoshuwa, "Mu bayinku ne." Amma Yoshuwa ya tambaye su ya ce, "Ku wane ne, kuma daga ina kuka zo?" **9** Suka amsa suka ce, "Bayinka sun zo ne daga kasa mai nisa gama Ubangiji Allahnka ya yi suna sosai. Gama mun ji labarin abubuwana da ya yi. Dukan abubuwana da ya yi a Masar **10** da kuma duk abubuwana da ya yi wa sarakuna biyu na Amoriyawa gabas da Urdun, Sihon sarkin Heshbon, da Og sarkin Bashan wanda ya yi mulki a Ashtarot. **11** Dattawanmu da duk mazaunān kasar, suka ce mana, "Ku dauki abincin tafiyar da za ku rike; ku je ku same su ku ce musu, "Mu bayinku ne, ku yi alkawari da mu." **12** Abincin tafiyar nan namu yana da dumī lokacin da muka kintsa tashi daga gida a ranar da za mu kama hanya zuwa wurinku. Amma yanzu duba yadda ya bushe, ya yi fumfuna. **13** Wadannan salkuna kuma da muka cika ruwan inabi, sababbi ne amma duba yadda suka yayyage. Tufafinmu da takalmanmu duk sun yayyage don doguwar tafiya." **14** Mutanen Isra'ilila suka ciba daga cikin abincin tafiyar amma ba su nemi nufin Ubangiji ba. **15** Sa'an nan Yoshuwa ya yi alkawari zaman salama da su, cewa ba zai kashe su ba, sai shugabannin mutanen Isra'ilila kuwa suka tabbatar musu da haka ta wurin yin rantsuwa. **16** Kwana uku bayan sun yi alkawari da Gibeyonawa, sai Isra'ilawa suka ji cewa Gibeyonawa ma'kwabtansu ne, wadanda suke zaune kurkusa da su. **17** Saboda haka Isra'ilawa suka tashi a rana ta uku suke je biranen mutanen, wato, Gibeyon, Kefira, Beyerot da Kiriyat Yeyarim. **18** Amma Isra'ilawa ba su kai musu hari ba domin shugabanninsu sun rantse musu da sunan Ubangiji, Allah na Isra'ilila. Mutane Isra'ilila duka kuwa suka yi gunaguni a kan shugabanni. **19** Amma shugabanni suka amsa musu suka ce, "Mun

rantse musu da sunan Ubangiji, Allah na Isra'ilila, saboda haka ba za mu taba su ba yanzu. **20** Ga abin da za mu yi musu, za mu bar su da rai don kada fushin Allah ya sauva a kanmu gama mun riga mun rantse musu." **21** Suka kara da cewa, "Mu bar su da rai, amma bari su zama masu yankan itace da masu dibō mana ruwa." Haka shugabannin suka cika alkawarinsu. **22** Yoshuwa kuwa ya aika aka kira Gibeyonawa ya ce musu, "Don me kuka rude mu kuka ce, 'Mun zo ne daga wuri mai nisa,' bayan kuwa kuna nam kurkusa da mu? **23** Yanzu ku la'anunu ne. Ba za ku daina zama mana masu yankan itace da kuma masu debo ruwa domin haikalın Allahnmu ba." **24** Suka amsa wa Yoshuwa suka ce, "An gaya wa bayinka dalla-dalla yadda Ubangiji Allahnka ya umarci bawansa Musa ya ba ka kasar duka, ka kuma kashe duk masu zama a cikinta, muka ji tsoro cewa za ka kashe mu shi ya sa muka yi haka. **25** Yanzu, a hannunka muke, ka yi duk abin da ka ga ya yi maka kyau." **26** Yoshuwa kuwa ya cece su daga hannun Isra'ilawa, har ba su kashe su ba. **27** A ranar Yoshuwa ya sa Gibeyonawa suka zama masu yankan itace da debo ruwa wa jama'ar Isra'ilila da kuma domin haikalın Ubangiji a inda Ubangiji zai zaba. Abin da suke ke nan har wa yau.

10 Adoni-Zedek sarkin Urushalima ya ji cewa Yoshuwa ya ci Ai da ya'ki ya kuma hallaka ta sarai, ya yi wa Ai da sarkinta abin da ya yi wa Yeriko da sarkinta, mutanen Gibeyon kuwa sun yi yarjejeniya ta salama da Isra'ilawa, suna kuma zama kusa da su. **2** Shi da mutanensu suka ji tsoron wannan sosai, gama Gibeyon muhimmiyar birni ce, har ma kamar daya daga cikin biranen sarauta, ya ma fi Ai girma, mazanta duka kuwa mayaka ne na kwarai. **3** Saboda haka sai Adoni-Zedek sarkin Urushalima ya roki Hoham sarkin Hebron, Firam sarkin Yarmut, Yafiya sarkin Lakish da Debir sarki Eglon ya ce, **4** "Ku zo ku taimake ni in kai wa Gibeyon hari. Domin sun yi yarjejeniya ta salama da Yoshuwa da Isra'ilawa." **5** Sai sarakunan nan biyar na Amoriyawa, sarakunan Urushalima, Hebron, Yarmut, Lakish da Eglon suka hada sojojinsu. Suka je dukansu suka yi shirin kai wa Gibeyon hari. **6** Sai mutanen Gibeyon suka aika zuwa wurin Yoshuwa a sansani a Gilgal, "Kada ka juya wa bayinka baya, ka zo da sauri ka cece mu! Ka taimake mu domin sarakunan Amoriyawa duka daga kan tudu sun hada karfinsu tare za su tasar mana." **7** Saboda haka Yoshuwa ya tashi da rundunarsa duka, tare da dukan jarumawansa. **8** Ubangiji ya ce wa Yoshuwa, "Kada ka ji tsoronsu; na ba ka su a hannunka. Ba waninsu da zai iya tsayayya da kai." **9** Bayan sun yi tafiya dukan dare daga Gilgal, Yoshuwa ya auko musu ba labari. **10** Ubangiji ya sa suka rude a gabon Isra'ilawa, Isra'ilawa kuwa suka yi babbar nasara a kansu a Gibeyon. Isra'ilawa sukafafare su a kan

hanyar zuwa Bet-Horon suka karkashe su duka har sarkinta a hannun Yoshuwa. Yoshuwa ya karkashe zuwa Azeka da Makkeda. **11** Suna guje wa Isra'ilawa kowa ya hallaka birnin, bai bar wani da rai ba. Ya suna gangarawa a kan hanyar Bet-Horon har zuwa kuma yi wa sarkin yadda ya yi wa sarkin Yeriko. **31** Azeka, sai Ubangiji ya turo manyan duwatsu daga sararin sama suka karkashe su, wadanda manyan Libna zuwa Lakish; suka yi shiri suka kai mata hari. duwatsun suka kashe sun fi wadanda Isra'ilawa suka **32** Ubangiji ya ba da Lakish a hannun Isra'ilawa, a kashe da takobi. **12** A ranar da Ubangiji ya ba da rana ta biyu kuwa Yoshuwa ya ci nasara a kansu. Amoriyawa a hannun Isra'ilawa, Yoshuwa ya ce wa Ya karkashe duk mutanen birnin ya kuma hallaka Ubangiji a gabon Isra'ilawa, "Ke rana, ki tsaya cik birnin, kamar yadda ya yi a Libna. **33** Horam sarkin a Gibeyon Kai wata, ka je Kwarin Aiyalon." **13** Sai Gezer kuwa ya zo don ya taimaki Lakish, amma rana ta tsaya cik, wata kuma ya tsaya, har sai da Yoshuwa ya hada duk da shi da rundunarsa ya ci su al'ummar ta dauki fansa a kan abokan gābanta, da yaki, har bai bar waninsu da rai ba. **34** Yoshuwa kamar yadda aka rubuta a cikin littafin Yashar. Rana kuwa da dukan Isra'ilawa suka tashi daga Lakish ta tsaya a sararin sama, ba tā fādi ba har kusan zuwa Eglon; suka yi shiri suka kai mata hari. **35** A yini guda. **14** Ba a taba ganin abu haka ba ko dā ranan nan suka ci kasar da yaķi, suka buge ta, suka can, ranar da Ubangiji ya saurari mutum. Ba shakka karkashe kowa da takobi kamar dai yadda suka yi Ubangiji yana yakī domin Isra'ilawa. **15** Sai Yoshuwa a Lakish. **36** Sai Yoshuwa da dukan Isra'ilawa suka ya koma sansanin Gilgal tare da dukan Isra'ilawa. tashi daga Eglon zuwa Hebron suka kai hari a can. **16** Sarakunan guda biyar suka gudu, suka buya a **37** Suka ci birnin da yaķi, suka karkashe mazaunanta, cikin kogo a Makkeda. **17** Lokacin da aka gaya wa da sarkin, har da kāuyukan, ba wanda ya tsira kamar Yoshuwa cewa an sami sarakunan nan biyar a boye yadda ya yi wa Eglon. Ya hallakar da ita sarai duk a cikin kogo a Makkeda. **18** Sai ya ce, "Ku mirgina da kowane mutum da yake cikinta. **38** Yoshuwa da manyan duwatsu ku rufe bakin kogon, sai ku sa Isra'ilawa duka suka juya suka kai wa Debir hari, **39** wadannan mutane su yi tsaron kogon. **19** Amma suka hallaka birnin, da sarkinta da kāuyukanta, suka kada ku tsaya a can! Ku fafari abokan gābanku, ku karkashe dukan mazaunant wurin, ba su bar wani da kai musu hari ta baya, kada ku bari su kai biranensu, rai ba. Suka yi wa Debir da sarkinta yadda suka yi wa gama Ubangiji Allahnku ya ba da su a hannunku." **20** Libna da sarkinta da kuma Hebron. **40** Yoshuwa ya Saboda haka Yoshuwa da Isra'ilawa suka hallaka su cinye yankin duka da yaķi, hade da na kan tudu, da da yawa kwarai, amma'yan kadān din da suka rage Negeb, da kwarin yamma, da filayen cikin duwatsu suka tsere zuwa cikin biranensu masu kāriya. **21** tare da sarakunansu duka. Bai bar wani da rai ba, ya Dukan rundunar kuma suka dawo sansanin Makkeda kashe duk wani mai numfashi, yadda Ubangiji, Allah tare da Yoshuwa, ba abin da ya same su. Ba wanda na Isra'ilawa ya umarta. **41** Yoshuwa ya ci su da ya sāke tsokanar Isra'ilawa. **22** Yoshuwa ya ce, "Ku yaki daga Kadesh Barneya zuwa Gaza, da kuma daga bude bakin kogon ku kawo mini sarakunan nan dukan yankin Goshen zuwa Gibeyon. **42** Yoshuwa guda biyar." **23** Sai suka kawo sarakunan biyar daga kuwa ya cinye sarakunan nan duka da kasashensu cikin kogo; sarakunan Urushalima, Hebron, Yarmut, gaba daya gama Ubangiji, Allah na Isra'ilā ne ya yi Lakish da Eglon. **24** Sa'ad da aka kawo sarakunan yaki domin Isra'ilawa. **43** Yoshuwa kuwa ya dawo da nan wurin Yoshuwa, ya kira dukan Isra'ilawa ya ce dukan Isra'ilawa zuwa sansani a Gilgal.

wa shugabanniin rundunoni wadanda suke tare da shi, "Ku zo nan ku tako wuyan sarakunan nan." Sai suka zo suka taka wuyansu. **25** Yoshuwa ya ce musu, "Kada ku ji tsoro, ko kuwa ku razana, amma ku karfafa, ku yi karfin hali. Haka Ubangiji zai yi da duk abokan gāban da za ku yi yaki da su." **26** Sai Yoshuwa ya karkashe wadannan sarakuna guda biyar, ya kuma rataye kowanensu a bisa itace inda jikunansu suka kasance har yamma. **27** Da yamma Yoshuwa ya ba da umarni a sauko da su daga itatuwan a jefu sa cikin kogon da suka buya. Aka sa manyan duwatsu aka rufe bakin kogon, suna a can har wa yau. **28** A ranan nan Yoshuwa ya ci Makkeda da yaki. Ya karkashe mutanen tare da sarkinta. Bai bar wani da rai ba. Ya yi wa sarkin Makkeda yadda ya yi wa sarkin Yeriko. **29** Sai Yoshuwa da dukan Isra'ilawa suka tashi daga Makkeda zuwa Libna, suka kai mata hari. **30** Ubangiji kuma ya ba da kasar da

11 Sa'ad da Yabin sarkin Hazor ya ji wannan, sai ya aika sako zuwa wurin Yobab sarkin Madon, da sarkin Shimron, da Akshaf, **2** ya kuma aika zuwa ga sarakunan arewa wadanda suke kan tuddai da kuma wadanda suke cikin Araba a kudancin Kinneret da cikin filayen kwari, da cikin Nafot Dor a yamma; **3** ya kuma aika zuwa ga Kan'aniyawa a gabas da yamma; da kuma zuwa ga Amoriyawa, Hittiyawa da Feriziyawa, da Yebusiyawa da suke kan tuddai; da kuma Hiwiyawa masu zama a gindin dutsen Hermon a yankin Mizfa. **4** Suka fito da dukan rundunansu da keken yaki masu yawan gaske, babbar runduna, yawansu ya yi kamar yashin bakin teku. **5** Duk sarakunan nan suka hada mayakansu tare, suka kafa sansani a bakin Ruwayen Meron don su yi yaki da Isra'ilawa. **6** Ubangiji ya ce wa Yoshuwa, "Kada ka ji tsoronsu, domin war haka gobe zan ba da dukansu a hannun Isra'ilawa, za

su kuwa karkashe su. Za ku gurgunta dawakansu, take iyakar kwarin Arnon, daga tsakiyar kwarin har ku kuma kone keken yakinsu.” 7 Sai Yoshuwa da dukan mayakan suka auka musu a bakin Ruwayen Meron. 8 Ubangiji kuwa ya ba Isra’ilawa nasara a kan su, suka ci su da yaki, suka fafare su har gurgunta dawakansu, ya kuma kone keken yakinsu.

10 A lokacin nan Yoshuwa ya koma da baya ya ci Hazor da yaki, ya kuma kashe sarkinta da takobi. (Hazor ce babbar masarautan kasashen nan.) 11 Suka karkashe duk mazaun'an kasar da takobi, ba su bar wani mai numfashi ba, suka kuma kona Hazor. 12 Yoshuwa ya kwace masarautun nan duka ya kuma kashe sarakunansu da takobi, ya hallakar da su ka’af kamar yadda Musa bawan Ubangiji ya umarta. 13 Duk da haka Isra’ilawa ba su kone biranen da suke tuddai ba, sai Hazor kadai Yoshuwa ya kone. 14 Isra’ilawa suka kwashi ganima da dabbobi na wadannan birane, amma suka karkashe mutanen duka da takobi, ba su bar wani mai numfashi ba. 15 Yadda Ubangiji ya umarci bawansa Musa, haka Musa ya cinye kasar duka da yaki, dukan Negeb, duka yankin Goshen, filayen kwari na yamma, Araba da tuddai na Isra’ila da kwarinta. 16 Saboda haka Yoshuwa kama sarakunansu ya karkashe su. 17 Daga Dutsen Halak wanda ya miķe zuwa wajajen Seyir, zuwa Ba’al-Gad a Kwarin Lebanon kasa da Dutsen Hermon. Ya kama sarakunansu ya karkashe su. 18 Yoshuwa ya dade yana yaki da dukan wadannan sarakuna. 19 Sai Hiwiyawa kadai wadanda suke zama a Gibeyon, sauran ba ko birni daya da ta yi yarjejjeniya ta salama da Isra’ilawa, Isra’ilawa kuwa suka ci dukan suka yi yaki da Isra’ilawa don ya hallaka su gaba daya, ya gamar da su ba jinkai, yadda Ubangiji ya umarci Musa. 20 Garna Ubangiji ne ya taurare zukatansu ya je ya hallaka Anakawa daga kasar tudu. Daga Hebron, Debir da Anab. Daga dukan kasar tuddai na Yahuda, da kuma dukan kasar tudu ta Isra’ila, Yoshuwa ya hallaka su duka da garuruwansi. 22 Ba a bar wadansu Anakawa a harabar Isra’ila ba; sai dai a Gaza, Gat da Ashdod ne aka samu wadanda suka ragu da rai. 23 Yoshuwa kuwa ya kwace dukan kasar yadda Ubangiji ya umarci Musa, ya ba da ita ta zama kasar gādo ga Isra’ilawa, kabilia-kabilia. Ta haka kasar ta huta daga yaki.

12 Wadannan su ne sarakunan kasashen da Isra’ilawa suka ci da yaki, suka kuma mallaki kasarsu a gabashin Urdun, daga kwarin Arnon zuwa Dutsen Hermon hade da dukan gefen gabas na Araba. 2 Sihon sarkin Amoriyawa, wanda ya yi mulki a Heshbon. Ya yi mulki daga Arower wadda

zuwa, Kogin Yabbok, wanda yake iyakar Ammonawa. Wannan ya hada da rabin Gileyad. 3 Ya kuma yi mulki a kan gabashin Araba daga tekun Kinneret zuwa Tekun Araba (wato, Tekun Gishiri), zuwa Betzuwa Sidon Babba, zuwa Misrefot Mayim, har zuwa Yeshimot da kuma kudu zuwa gangaren dutsen Kwarin Mizfa a gabas, ba wanda suka bari da rai. 9 Fisga. 4 Haka ma suka ci sashen Og sarkin Bashan, Yoshuwa ya yi musu yadda Ubangiji ya umarta, ya gurgunta dawakansu, ya kuma kone keken yakinsu. 10 A lokacin nan Yoshuwa ya koma da baya ya ci Hazor da yaki, ya kuma kashe sarkinta da takobi. (Hazor ce babbar masarautan kasashen nan.) 11 rabin Gileyad, zuwa kan iyakar Heshbon ta sarki Sihon. 6 Sai Musa, bawan Ubangiji da Isra’ilawa suka bar wani mai numfashi ba, suka kuma kona Hazor. 12 Yoshuwa ya kwace masarautun nan duka ya kuma kashe sarakunansu da takobi, ya hallakar da su ka’af kamar yadda Musa bawan Ubangiji ya umarta. 13 Duk da haka Isra’ilawa ba su kone biranen da suke tuddai ba, sai Hazor kadai Yoshuwa ya kone. 14 Isra’ilawa suka kwashi ganima da dabbobi na wadannan birane, amma suka karkashe mutanen duka da takobi, ba su bar wani mai numfashi ba. 15 Yadda Ubangiji ya umarci bawansa Musa, haka Musa ya cinye kasar duka da yaki, dukan Negeb, duka yankin Goshen, filayen arewanci, Araba, gangaren Dutse, da jejin, da ya umarci Yoshuwa, shi kuwa ya yi duk abin da kuma Negeb, wato, kasashen Hittiyawa, Amoriyawa, Ubangiji ya umarci Musa. 16 Saboda haka Yoshuwa Kan’aniyawa, Ferizziyawa, Hiwiyawa, da Yebusiyawa. 17 Daga Dutsen Halak wanda ya miķe zuwa wajajen Seyir, zuwa Ba’al-Gad a Kwarin Lebanon kasa da Dutsen Hermon. Ya kama sarakunansu ya karkashe su. 18 Yoshuwa ya dade yana yaki da dukan wadannan sarakuna. 19 Sai Hiwiyawa kadai wadanda suke zama a Gibeyon, sarkin Taffuwa, daya sarkin Hefer, daya 18 sarkin Afek, daya sarkin Sharon, daya 19 sarkin Madon, daya sarkin Hazor, daya 20 sarkin Shimron Meron, daya sarkin Akshaf, daya 21 sarkin Ta’anak, daya sarkin Megiddo, daya 22 sarkin Kedesh, daya sarkin Yokneam a Karmel, daya 23 sarkin Dor (A Nafot Dor), daya sarkin Goyim a Gilgal, daya 24 sarki Tirza, daya. Duka-duka dai sarakuna talatin da daya ne.

13 Sa’ad da Yoshuwa ya tsufa, Ubangiji ya ce masa, “Ka tsufa kwarai, ga shi kuma akwai sauran kasa mai fāfi da ba ku riga kun mallaka ba. 2 “Ga kasar da ta rage, “dukan yankun'an Filistiyawa da na Geshurawa. 3 Daga Kogin Shihor a gabashin Masar zuwa sashen Ekron a arewa, dukan wannan kasa ana lissafta ta a cikin kasar Kan’aniyawa, ko da yake tana a sashen da sarakuna biyar na Filistiyawa na Gaza, Ashdod, Ashkeloniyawa, Gat da Ekron; na Awwiyawa. 4 Daga wajen kudu kuma, dukan kasar Kan’aniyawa ce. Iyakarta a arewa ta fara daga Ara ta Sidoniyawa har zuwa Afek, ta zarce har zuwa iyakar Amoriyawa; 5 da Kasar Gebaliyawa; da dukan Lebanon wajen gabas daga Ba’al-Gad a gindin Dutsen Hermon zuwa Lebo Hamat. 6 “Dukan mazauna kan yankun'an tuddai daga Lebanon zuwa Misrefot Mayim, wato,

dukan Sidoniyawa, ni da kaina zan kore su a gabon Isra'ilawa. Ka tabbata ka raba wa Isra'ilawa kasar ta zama gādonsu kamar yadda na umarce ka, 7 ka raba ta tā zama gādo wa kabilu tara da kuma rabin kabilar Manasse.” 8 Rabin kabilar Manasse, mutanen Ruben da mutanen Gad suka karbi rabonsu na gādo wanda Musa ya ba su a gabashin Urdun. Abin da Musa bawan Ubangiji ya ba su ke nan. 9 Wannan ya tashi daga Arower a gefen kwarin Arnon, da kuma daga garin da yake tsakiyar kwarin, ya kuma hada da kasar da take tudun Medeba har zuwa Dibon, 10 da dukan garuruwan Sihon sarkin Amoriyawa, wanda ya yi mulkin Heshbon, har zuwa iyakar Ammonawa.

11 Hade da Gileyad, inda mutanen Geshur da Ma'aka suke. Dukan Dutsen Hermon, da dukan Bashan har zuwa Saleka, 12 wato, dukan masarautar Og a Bashan, wanda ya yi mulkin Ashtarot da Edireyi, yana cikin wafanda suke na karshe da ba a kashe ba a cikin Refahiyawa. Musa ya ci su da yaki, ya kwace kasarsu. 13 Amma Isra'ilawa ba su kori mutanen Geshur da Ma'aka ba, saboda haka suka ci gaba da zama cikin Isra'ilawa har wa yau. 14 Kabilar Lawiyawa ne kadai Musa bai ba ta gādo ba, gama hadayun Konawa da ake mika wa Ubangiji, Allah na Isra'ilila ne gādonsu, kamar yadda ya yi musu alkawari. 15 Ga abin da Musa ya ba kabilar Ruben bisa ga iyalansu. 16 Abin da ya kama daga Arower a gefen kwarin Arnon, da kuma daga garin da yake tsakiyar kwarin, da dukan kasar tudu kusa da Medeba 17 zuwa Heshbon, da dukan garuruwan kan tudu, hade da Dibon, Bamot Ba'al, Bet-Ba'al-Meyon, 18 Yahza, Kedemot, Mefa'at, 19 Kiriyatayim, Sibma, Zeret Shahar kan tudu cikin kwari, 20 Bet-Feyor, gangaren Fisga da Bet-Yeshimot, 21 dukan garuruwan da suke kan tudu da dukan masarautar Sihon sarkin Amoriyawa, wanda ya yi mulki a Heshbon. Musa ya yi nasara da shi, da shugabannin Midiyawa, wato, Ewi, Rekem, Zur, Hur, da Reba, sarakunan Sihon, wafanda suka zauna a kasar. 22 Kari a kari wafanda aka kashe a yaki, Isra'ilawa suka kashe Bal'a'm dan Beyor da takobi don yana duba. 23 Gefen Urdun shi ne iyakar mutanen Ruben. Wadannan garuruwa da kauyukansu su ne gādon mutanen Ruben, bisa ga iyalansu. 24 Ga abin da Musa ya ba kabilar Gad, bisa ga iyalansu. 25 Yankin kasarsu ya kunshi Yazer, da dukan garuruwan Gileyad, da rabin kasar Ammonawa har zuwa Arower kusa da Rabba, 26 da kuma daga Heshbon zuwa Ramat Mizfa da Betonim, da kuma daga Mahanayim zuwa sashen Debir, 27 kuma a cikin kwari, Bet-Haram, Bet-Nimra, Sukkot da Zafon da kuma sauran masarautar Sihon sarkin Heshbon (gabashin Urdun, abin da ya kama har zuwa karshen Tekun Kinneret). 28 Wadannan garuruwan da kauyukansu duka, gādon mutanen Gad ne, bisa ga iyalansu. 29 Ga abin da Musa ya ba rabin kabilar Manasse, wato, wa rabin zuriyar

Manasse, bisa ga iyalansu. 30 Abin da ya mike daga Mahanayim hafe da dukan Bashan, da gefen masarautar Og sarkin Bashan, da dukan garuruwan Yayir guda sittin da suke a Bashan, 31 da rabin Gileyad, da Ashtarot, Edireyi (biranen sarki Og a Bashan). Wannan shi ne rabon da zuriyar Makir dan Manasse suka samu, domin rabin'ya'yan Makir maza, bisa ga iyalansu. 32 Wadannan su ne rabon gādon da Musa ya yi lokacin da suke cikin filayen Mowab a hayin gabashin Urdun kusa da Yeriko. 33 Amma Musa bai ba kabilar Lawiyawa gādo ba; Ubangiji, Allah na Isra'ilila, shi ne gādonsu kamar yadda ya yi musu alkawari.

14 Ga wuraren da Isra'ilawa suka sami gādo a kasar Kan'ana wafanda Eleyazar firist, Yoshuwa dan Nun da kuma shugabannin iyalai kabilal-kabilal na Isra'ilila suka raba musu. 2 Ta wurin yin kuri'a aka raba wa kabilan nan tara da rabi, yadda Ubangiji ya umarta ta wurin Musa. 3 Musa ya ba wa kabilan biyu da rabin nan gādonsu gabashin Urdun, amma bai ba wa Lawiyawa gādo a cikin sauran ba, 4 gama'ya'yan Yusuf sun zama kabilan biyu, Manasse da Efraim. Ba a ba Lawiyawa gādon ba sai dai garuruwan da aka ba su su zauna a ciki, da wurin kiwo mai kyau domin dabbobinsu. 5 Haka Isra'ilawa suka raba kasar, yadda Ubangiji ya umarci Musa. 6 Mutanen Yahuda kuma suka je wurin Yoshuwa a Gilgal, sai Caleb dan Yefunne Bakenizze ya ce wa Yoshuwa, “Ka san abin da Ubangiji ya gaya wa Musa, mutumin Allah a Kadesh Barneya game da kai da ni. 7 Ina da shekara arba'in lokacin da Musa bawan Ubangiji ya aike ni zuwa Kadesh Barneya in leki asirin kasar. Na kuwa kawo masa rahoto daidai yadda na ga kasar, 8 amma'yan'uwwana wafanda muka je tare su suka ba da rahoton da ya sa zukatan mutane suka narke don tsoro. Ni kam na bi Ubangiji Allah da dukan zuciyata. 9 Saboda haka a ranan nan Musa ya rantse mini cewa, ‘Kasar da ka taka za tā zama kasarka ta gādo kai da'y'anya har abada, domin ka bi Ubangiji Allahna da dukan zuciyarka.’ 10 “Ga shi, kamar yadda Ubangiji ya yi alkawari, ya bar ni da rai har na kara shekaru arba'in da biyar tun daga lokacin da ya gaya wa Musa wannan, a lokacin da Isra'ilawa suke yawo a cikin jeji. Ga ni nan yau shekaruna tamaniin da biyar! 11 Ina nan da karfina kamar yadda nake da karfi a lokacin da Musa ya aike ni; zan iya fita zuwa yaki da kwazo yanzu kamar yadda nake zuwa a dā. 12 Yanzu sai ka ba ni wannan kasar da take kan tudu wadda Ubangiji ya yi alkawari zai ba ni a ranan nan. Kai ma ka ji a lokacin, yadda Anakawa suke a can, biramensu manya ne kuma sun kewaye su sosai, amma na sani Ubangiji zai taimake ni, zan kore su kamar yadda ya fada.” 13 Sai Yoshuwa ya sa wa Caleb dan Yefunne albarka, ya ba shi Hebron. 14 Saboda haka Hebron ta zama kasar Caleb dan Yefunne Bakenizze tun daga lokacin nan, domin ya

bi Ubangiji, Allah na Isra'ila da dukan zuciyarsa. **15** (Dā a kan kira wannan Hebron, Kiriyat Arba. Wannan Arba kuwa shi ne wani katon mutum a cikin Anakawa.) Sa'an nan kasar ta huta daga yaki.

Kaleb kuwa ya ba ta mabulbulan ruwa na tuddai da na kwari. **20** Wannan shi ne gādon kabilar Yahuda bisa ga iyalansu. **21** Garuruwan kabilar Yahuda da suke kudu cikin Negeb zuwa iyakar Edom su ne. Kabzeyel, Eder, Jagur, **22** Kina, Dimona, Adada, **23** Kedesh, Hazor, Itnan, **24** Zif, Telem, Beyalot, **25** Hazor-Hadatta, Keriyot Hezron (wato, Hazor), **26** Amam, Shema, Molada, **27** Hazar Gadda, Heshmon, Bet-Felet, **28** Hazar Shuwal, Beyersheba, Biziyyotiya, **29** Ba'ala, Iyim, Ezem, **30** Eltolad, Kesil, Horma, **31** Ziklag, Madmann, Sansanna, **32** Lebayot, Shilhim, Ayin, Rimmon, Jimillarsu, garuruwa da kauyukansu duka ashirin da tara ne. **33** Biranen da suke a filayen kwari su ne, Eshtawol, Zora; Ashna, **34** Zanowa, En Gannim, Taffuwa, Enam, **35** Yarmut, Adullam, Soko, Azeka, **36** Sha'arayim, Aditayim, Gedera (Gederotayim ke nan). Garuruwa goma sha hudu ke nan da kauyukansu. **37** Zenan, Hadasha, Migdal Gad, **38** Dileyan, Mizfa, Yokteyel, **39** Lakish, Bozkat, Eglon, **40** Kabbon, Lahman, Kitlisch, **41** Gederot, Bet-Dagon, Na'ama, Makkeda, garuruwa goma sha shida ke nan da kauyukansu. **42** Libna, Eter, Ashan, **43** Yefta, Ashna, Nezib, **44** Keyila, Akzib, Maresha, garuruwa tara ke nan da kauyukansu. **45** Ekron da kauyukan da suke kewaye da ita; **46** yammancin Ekron da dukan garuruwa da kauyukan da suke kusa da Ashdod. **47** Ashdod da garuruwa da kuma kauyukan da suke kewaye da ita, Gaza da garuruwanta da kauyukanta har zuwa Rafin Masar da kuma Bahar Rum. **48** Birane na cikin kasar tuddai kuwa, su ne, Shamir, Yattir, Soko, **49** Danna, Kiriyat Sanna (wato, Debir), **50** Anab, Eshtemo, Anim, **51** Goshen, Holon, Gilo, garuruwa goma sha daya ke nan da kauyukansu. **52** Arab, Duma, Eshan, **53** Yanum, Bet-Taffuwa, Afeka, **54** Humta, Kiriyat Arba (wato, Hebron) da Ziyor, garuruwa tara ke nan da kauyukansu. **55** Mawon, Karmel, Zif, Yutta **56** Yezireyel, Yokdeyam, Zanowa, **57** Kayin, Gibeya, Timna, garuruwa goma ke nan da kauyukansu. **58** Halhul, Bet-Zur, Gedor, **59** Ma'arat, Bet-Anot, Eltekon, garuruwa shida ke nan da kauyukansu. **60** Kiriyat Ba'al (wato, Kiriyat Yeyarim) da Rabba, garuruwa biyu ke nan da kauyukansu. **61** Biranen da suke a jeji kuwa su ne, Bet-Araba, Middin, Sekaka, **62** Nibshan, Birnin gishiri da En Gedi, garuruwa shida ke nan da kauyukansu. **63** Kabilar Yahuda kuwa ba su iyu korar Yebusiyawa wadanda suke zama cikin Urushalima ba; har wa yau Yebusiyawa suna nan zaune tare da mutanen Yahuda.

16 Rabon da aka ba wa Yusuf ya fara tun daga Urdun kusa da Yeriko, gabas da ruwan Yeriko, sai ya miike zuwa jeji, ya haura har zuwa cikin kasar tudu na Betel. **2** Ya ci gaba daga Betel (wato, Luz), ya zarce zuwa sashen Arkitawa na Atarot, **3** ya saukwa zuwa yammancin bakin iyakar Yalfetiyawa har zuwa

yankin Bet-Horon wanda yake cikin kwari. Ya zarce da Asher, Manasse yana da wadannan wurare, Bet-kuma zuwa Gezer, ya gangara ya yi karshe a Bahar Sheyan, Ibileyam da kauyukanta, da mazaunan Dor Rum. **4** Wannan ne yankin da aka ba wa Manasse da kauyukanta, da mazaunan En Dor da kauyukanta, da Efraim zuriyar Yusuf gādonsu. **5** Yankin Efraim da mazaunan Ta'anak da kauyukanta, da mazaunan ke nan bisa ga iyalansu. Iyakar kasarsu ta gādo ta Megiddo da kauyukanta (Na uku cikin jerin shi ne kama daga Atarot Addar a gabas zuwa Bet-Horon, **6** Nafot). **12** Duk da haka mutanen Manasse ba su iya ta wuce zuwa Bahar Rum. Daga Mikmetat a arewa mallakar garuruwan nan ba, domin Kan'aniyawa kuwa iyakar ta karkata gabas zuwa Ta'anat Shilo, ta sun nace da zama a wannan yanki. **13** Da Isra'ilawa wuce zuwa Yanowa a gabas. **7** Sai ta gangara daga suka yi karfi, sai suka sa Kan'aniyawa suka zama Yanowa zuwa Atarot da Na'ara, ta bi ta Yeriko, ta masu yin musu aiki, amma ba su iya korarsu duka kuma fito ta Urdun. **8** Daga Taffuwa kuma iyakar ta ba. **14** Mutanen Yusuf kuwa suka ce wa Yoshiwa, bi yamma zuwa kwazazzaban Kana, ta karasa a Bahar "Me ya sa ka ba mu rabon gādo daya kawai? Ga Rum. Wannan shi ne gādon mutanen Efraim bisa ga shi muna da yawa kuma Ubangiji ya albarkace mu iyalansu. **9** Gādon ya kuma hada da dukan garuruwa sosai." **15** Yoshiwa ya ce musu, "In kuna da yawa da kauyuka wadanda aka kebe wa mutanen Efraim da sosai, in kuma Kasar kan tudu ta Efraim ba ta ishe daga cikin gādon mutanen Manasse. **10** Ba su kori ku ba, sai ku je cikin jeji, ku nema wa kanku kasa Kan'aniyawwan da suke zama a Gezer ba, don haka a kasar Feriziyawa da Refahiyawa." **16** Mutanen Kan'aniyawa suna zama tare da mutanen Efraim har Yusuf suka amsa suka ce, "Kasar kan tudu ba ta ishe wa yau; amma Kan'aniyawa suka zama masu yin aikin dole.

17 Wannan shi ne gādon da aka ba wa kabilan Manasse, a matsayin dan farin Yusuf. Manasse yana da dan farin mai suna Makir. Makir shi ne mahaifin mutanen Gileyad, aka ba shi Gileyad da Bashan gama Makiriyawa jarumai ne kwarai. **2** Aka kuma raba wa sauran mutanen kabilan Manasse rabon gādonsu bisa ga iyalansu, wato, Abiyezer, Helek, Asriyel, Shekem, Hefer da Shemida. Wadannan su ne'ya'yan Manasse, maza, dan Yusuf bisa ga iyalansu. **3** Zelofehad kuwa dan Hefer, dan Gileyad, dan Makir, dan Manasse ba shi da'ya'ya maza, sai dai mata. Ga sunayensu, Mala, Nowa, Hogla, Milka da Tirza. **4** Suka je wurin Eleyazar firist, da Yoshiwa dan Nun, da kuma shugabannin, suka ce musu, "Ubangiji ya umarci Musa cewa yā ba mu gādommu tare da'yan'uwanmu maza." Saboda haka Yoshiwa ya ba su gādo tare da'yan'uwan mahaifinsu maza bisa ga umarnin Ubangiji. **5** Dalilin ke nan Manasse ya sami kashi goma ban da kasar Gileyad da Bashan a gabashin Urdun, **6** domin'ya'ya mata na kabilan Manasse sun sami gādo tare da'ya'ya maza. Aka ba wa sauran mutanen kabilan Manasse kasar Gileyad. **7** Iyakar kasar Manasse ta tashi daga Asher zuwa Mikmetat a gabashin Shekem. Iyakar kuma ta miķe har zuwa kudu wadda ta kunshi mutanen da suke zaune a En Taffuwa. **8** (Manasse ne yake da kasar Taffuwa, amma garin Taffuwa kansa, a kan iyakar Manasse ta mutanen Efraim ce.) **9** Sa'an nan iyakar ta ci gaba ta yi kudu zuwa Rafin Kana. Akwai garuruwan da suke kudancin rafin, wadanda suke Efraim, ko da yake suna cikin yankin Manasse. Iyakar Manasse ta miķe zuwa arewa ta bi gefen rafin ta kuma karasa a Bahar Rum. **10** Kasar a wajen kudu ta Efraim ce, ta wajen arewa kuma ta Manasse ce. Bahar Rum ita ce iyakarsu. Asher yana wajen arewa, Issakar kuma a wajen gabas. **11** A yanki tsakanin Issakar

da Asher, Manasse yana da wadannan wurare, Bet-kuma zuwa Gezer, ya gangara ya yi karshe a Bahar Sheyan, Ibileyam da kauyukanta, da mazaunan Dor Rum. **4** Wannan ne yankin da aka ba wa Manasse da kauyukanta, da mazaunan En Dor da kauyukanta, da Efraim zuriyar Yusuf gādonsu. **5** Yankin Efraim da mazaunan Ta'anak da kauyukanta, da mazaunan ke nan bisa ga iyalansu. Iyakar kasarsu ta gādo ta Megiddo da kauyukanta (Na uku cikin jerin shi ne kama daga Atarot Addar a gabas zuwa Bet-Horon, **6** Nafot). **12** Duk da haka mutanen Manasse ba su iya ta wuce zuwa Bahar Rum. Daga Mikmetat a arewa mallakar garuruwan nan ba, domin Kan'aniyawa kuwa iyakar ta karkata gabas zuwa Ta'anat Shilo, ta sun nace da zama a wannan yanki. **13** Da Isra'ilawa wuce zuwa Yanowa a gabas. **7** Sai ta gangara daga suka yi karfi, sai suka sa Kan'aniyawa suka zama Yanowa zuwa Atarot da Na'ara, ta bi ta Yeriko, ta masu yin musu aiki, amma ba su iya korarsu duka kuma fito ta Urdun. **8** Daga Taffuwa kuma iyakar ta ba. **14** Mutanen Yusuf kuwa suka ce wa Yoshiwa, "Me ya sa ka ba mu rabon gādo daya kawai? Ga Rum. Wannan shi ne gādon mutanen Efraim bisa ga shi muna da yawa kuma Ubangiji ya albarkace mu iyalansu. **9** Gādon ya kuma hada da dukan garuruwa sosai." **15** Yoshiwa ya ce musu, "In kuna da yawa da kauyuka wadanda aka kebe wa mutanen Efraim da sosai, in kuma Kasar kan tudu ta Efraim ba ta ishe daga cikin gādon mutanen Manasse. **10** Ba su kori ku ba, sai ku je cikin jeji, ku nema wa kanku kasa Kan'aniyawwan da suke zama a Gezer ba, don haka a kasar Feriziyawa da Refahiyawa." **16** Mutanen Kan'aniyawa suna zama tare da mutanen Efraim har Yusuf suka amsa suka ce, "Kasar kan tudu ba ta ishe mu ba, ga kuma Kan'aniyawwan da suke zama a filin, da wadanda suke Bet-Sheyan da kauyukanta, da wadanda suke Kwarin Yezireyel, duk suna da keken yakin karfe." **17** Amma Yoshiwa ya ce wa mutanen Yusuf, wa Efraim da Manasse, "Kuna da yawa, kuna kuma da karfi sosai. Ba wuri daya kadai za ku samu gādo ba, **18** amma har da kasar kan tudu ma, ko da yake jeji ne, ku je ku gyara shi, duk yā zama naku. Ko da yake Kan'aniyawa suna da kekunun yaki na karfe, suna kuma da karfi, duk da haka za ku kore su."

18 Isra'ilawa duka suka taru a Shilo suka kafa tenti inda za su dinga taruwa. Yanzu kasar tana karkashin mulkinsu, **2** amma akwai sauran kabilu bakwai na Isra'ilila wadanda ba su samu rabon gādonsu ba tukuna. **3** Saboda haka Yoshiwa ya ce wa Isra'ilawa, "Har yaushe za ku yi jinkirin shiga, ku mallaki kasar da Ubangiji Allah na iyayenku ya ba ku? **4** Ku ba da mutum uku daga kowace kabilu, ni kuwa in aike su, su zagaya dukan kasar su rubuta bayani game da ita, bisa ga yadda za a raba ta gādo ga kowace kabilu, sa'an nan su dawo wurina. **5** Za ku raba kasar kashi bakwai. Mutanen Yahuda za su ci gaba da kasancewa a wurin da suke a kudu, sai kuma mutanen Yusuf a wurin da suke a arewa. **6** Bayan kun auna kasar, ku raba ta kashi bakwai, sai ku kawo mini taswiran kasar. Ni kuma in yi muku kuri'a a gabon Ubangiji Allahmu. **7** Lawiyawa ba su da rabo a cikinku, domin aikin firistocin da suke yi wa Ubangiji shi ne gādonsu. Gad, Ruben da rabin kabilan Manasse kuwa sun riga sun samu gādonsu a gabashin gefen Urdun, Musa bawan Ubangiji ya ba su." **8** Da mutanen za su kama hanya su je su zāna yadda kasar take, Yoshiwa ya umarce su cewa, "Ku je ku ga yadda kasar take. Sa'an nan ku dawo wurina, zan yi muku kuri'a a nan Shilo a gabon Ubangiji." **9** Mutanen kuwa suka tafi suka bi ta cikin kasar, suka bayyana yadda take a rubuce, gari-gari, kashi bakwai, suka koma wurin Yoshiwa a Shilo. **10**

Sai Yoshuwa ya yi musu kuri'a a gabon Ubangiji, a nan ne ya raba wa Isra'ilawa kasar bisa ga yadda aka raba su kabilia-kabila. **11** Kuri'ar kabilas Benyamin bisa ga iyalansu. Rabonsu ya kama daga kasar da take tsakanin kabilas Yahuda da ta Yusuf. **12** Daga gefen arewa, iyakarsu ta kama ne daga Urdun, ta wuce arewa a gangaren Yeriko, ta nufi yamma cikin kasar kan tudu, ta fito a jejin Bet-Awen. **13** Daga can ta ketare zuwa gangaren Luz a kudu (wato, Betel), ta wuce zuwa Atarot Adda a tudun arewa na kwarin Bet-Horon. **14** Daga tudun da yake fuskantar Bet-Horon a kudu, iyakar ta juya kudu ta gefen yamma ta bullo a Kiriyat Ba'al (wato, Kiriyat Yeyarim), birnin Yahuda. Wannan ita ce iyakar a wajen yamma. **15** A gefen kudu kuwa, iyakar ta fara daga kauyukan Kiriyat Yeyarim wajen yamma sai ta mike zuwa ma'bubbugar ruwan Neftowa. **16** Iyakar ta gangara zuwa gefen dutsen da yake fuskantar Kwarin Ben Hinnom, wanda yake arewa da Kwarin Refayim. Ta ci gaba ta gangara ta Kwarin Hinnom ta yi kudu kusa da birnin Yebusiyawa har zuwa En Rogel. **17** Sai ta nausa ta yi wajen arewa, zuwa En Shemesh, ta ci gaba zuwa Gelilot, wanda yake fuskantar hawan Adummim. Daga can ta gangara zuwa Dutsen Bohan, dan Ruben. **18** Sai ta wuce ta yi arewancin gangaren Bet-Araba, ta wuce har zuwa cikin Araba. **19** Sa'an garuruwa da kauyukansu su ne rabon da kabilas nan ta wuce zuwa arewancin gangaren Bet-Hogla ta Urdun a kudu. Wannan ita ce iyakar a wajen kudu. **20** Urdun shi ne iyaka a wajen gabas. Wadannan su ne iyakokin yankin kasar da iyalan kabilas Benyamin suka gada. **21** Wadannan su ne garuruwan da kabilas Benyamin suke da su na gado. Yeriko, Bet-Hogla, Kefira, Moza, **27** Rekem, Irfeyel, Tarala, **28** Zela, Hayelef, birnin Yebusiyawa (wato, Urushalima), Gibeya da Kiriyat, garuruwa goma sha hudu ke nan da kauyukansu. Wannan shi ne rabon gadoon kabilas Benyamin bisa ga iyalansu.

aka fitar da gadoon kabilas Simeyon, bisa ga iyalansu, domin rabon da kabilas Yahuda suka samu ya fi karfin abin da suke bukata. Saboda haka kabilas gadoon Simeyon yana cikin harabar Yahuda. **10** Kuri'a ta uku ta fada a kan Zebulon bisa ga iyalansu. Iyakar kasarsu ta gado ta kai har Sarid. **11** Ta nufi yamma zuwa Marala, ta taba Dabbashet, ta wuce zuwa rafin da yake kusa da Yokneyam. **12** Daga Sarid, ta juya gabas zuwa harabar Kislot Tabor, ta kuma wuce zuwa Daberat har zuwa Yafiya. **13** Sa'an nan ta ci gaba, ta yi gabas zuwa Gat-Hefer da Et Kazin; ta bulla a Rimmon, ta juya zuwa Neya. **14** A can ne iyakar ta kewaya zuwa Hannaton, sa'an nan ta karasa a Kwarin Ifta El. **15** Zebulon ta Kunshi garuruwa goma sha biyu da kauyukansu. Garuruwan sun hada da Kattat, Nahalal, Shimron, Idala da Betlehem. **16** Garuruwan nan da kauyukansu su ne gadoon da kabilas Zebulon ta samu, bisa ga iyalansu. **17** Kuri'a ta hudu ta fada a kan kabilas Issakar, bisa ga iyalansu. **18** Kasarsu gadosu ta hada da, Yezireyel, Kessulot, Shunem, kusa da birnin Ifta El. **19** Hafarayim, Anaharat, **20** Rabbat, Kishiyon, Ebez, **21** Remet, En Gannim, En Hadda da Bet-Fazet. **22** Iyakar ta taba Tabor Shahazuma da Bet-Shemesh ta Akshaf, **26** Allammelek, Amad da Mishal. A arewanci ne iyakokin yankin karsa da iyalan kabilas Benyamin kuma iyakar ta taba Karmel da Shihor Libnat. **27** suka gada. **21** Wadannan su ne garuruwan da kabilas Benyamin suke da su na gado. Yeriko, Bet-Hogla, kuma Kwarin Ifta El, ta wuce arewa zuwa Bet-Emek Emek Keziz, **22** Bet-Araba, Zemarayim, Betel, **23** da Neyiyel, ta wuce Kabul a hagu, **28** ta kai Abdon, Awwim, Fara, Ofra, **24** Kefar Ammoni, Ofni da Geba, garuruwa goma sha biyu ke nan da kauyukansu. **25** Akwai kuma Gibeyon, Rama, Beyerot, **26** Mizfa Kefira, Moza, **27** Rekem, Irfeyel, Tarala, **28** Zela, Hosa, sa'an nan ta bulla ta Bahar Rum cikin yankin Hayelef, birnin Yebusiyawa (wato, Urushalima), Akzib, **30** Umma, Afek da Rehob. Garuruwa ashirin Gibeya da Kiriyat, garuruwa goma sha hudu ke nan da kauyukansu. Wannan shi ne rabon gadoon kabilas Benyamin bisa ga iyalansu.

Kasarsu ta samu, bisa ga iyalansu. **24** Kuri'a ta biyar ta fada a kan kabilas Asher, bisa ga iyalansu. **25** Kasarsu gadosu ta hada da, Helkat, Hali, Beten, Akshaf, **26** Allammelek, Amad da Mishal. A arewanci ne iyakokin yankin karsa da iyalan kabilas Benyamin kuma iyakar ta taba Karmel da Shihor Libnat. **27** suka gada. **21** Wadannan su ne garuruwan da kabilas Benyamin suke da su na gado. Yeriko, Bet-Hogla, kuma Kwarin Ifta El, ta wuce arewa zuwa Bet-Emek Emek Keziz, **22** Bet-Araba, Zemarayim, Betel, **23** da Neyiyel, ta wuce Kabul a hagu, **28** ta kai Abdon, Awwim, Fara, Ofra, **24** Kefar Ammoni, Ofni da Geba, garuruwa goma sha biyu ke nan da kauyukansu. **25** Akwai kuma Gibeyon, Rama, Beyerot, **26** Mizfa Kefira, Moza, **27** Rekem, Irfeyel, Tarala, **28** Zela, Hosa, sa'an nan ta bulla ta Bahar Rum cikin yankin Hayelef, birnin Yebusiyawa (wato, Urushalima), Akzib, **30** Umma, Afek da Rehob. Garuruwa ashirin Gibeya da Kiriyat, garuruwa goma sha hudu ke nan da kauyukansu. Wannan shi ne rabon gadoon kabilas Benyamin bisa ga iyalansu.

29 Daga nan iyakar ta juya baya zuwa Rama, ta bi ta birnin nan mai katanga na Taya, ta juya ta nufi Kefira, Moza, **27** Rekem, Irfeyel, Tarala, **28** Zela, Hosa, sa'an nan ta bulla ta Bahar Rum cikin yankin Hayelef, birnin Yebusiyawa (wato, Urushalima), Akzib, **30** Umma, Afek da Rehob. Garuruwa ashirin Gibeya da Kiriyat, garuruwa goma sha hudu ke nan da kauyukansu. **31** Garuruwan nan da kauyukansu su ne gadoon da kabilas Asher ta samu bisa ga iyalansu. **32** Kuri'a ta shida ta fada a kan kabilas Naftali, bisa ga iyalansu. **33** Iyakarsu ta kama daga Helef, daga babban itacen Mamre nan da yake a Za'anannim, ta wuce Adami Nekeb da Yabneyel zuwa Lakkum, ta kuma karasa a Urdun. **34** Iyakar kuma ta juya yamma ta cikin Aznot-Tabo ta bulla a Hukkok. Ta taba Zebulon a kudu, Asher a yamma, da kuma Urdun a gabas. **35** Biranen da suke da katanga su ne Ziddim, Zer, Hammat, Rakkat, Kinneret, **36** Adama, Rama, Hazor, **37** Kedesh, Edireyi, En Hazor, **38** Yiron, Migdal El, Horem, Bet-Anat da Bet-Shemesh. Garuruwa goma sha tara ke nan da kauyukansu. **39** Wadannan garuruwa da kauyukansu su ne rabon da kabilas Naftali ta samu, bisa ga iyalansu. **40** Kuri'a ta bakwai ta fada a kan kabilas Dan, bisa ga iyalansu.

19 Kuri'a ta biyu ta fada a kan kabilas Simeyon, bisa ga iyalansu. Kasarsu ta gadoon tana cikin yankin Yahuda. **2** Wadannan su ne wuraren da suka gada. Beyersheba (ko Sheba), Molada, **3** Hazar Shuwal, Bilha, Ezem, **4** Eltolad, Betul, Horma, **5** Ziklag, Bet-Markabot, Hazar-Susa, **6** Bet-Lebayot da Sharuhem, garuruwa goma sha uku ke nan da kauyukansu. **7** Akwai kuma Ayin, Rimmon, Eter da Ashan, garuruwa hudu ke nan da kauyukansu, **8** da kuma dukan kauyukan da suke kewaye da garuruwan nan har zuwa Rama na Negeb (wato, Ba'alat-Beyer). Wannan shi ne gadoon kabilas Simeyon bisa ga iyalansu. **9** Daga cikin gadoon mutanen Yahuda ne

41 Kasarsu ta gādo ta hada da, Zora, Eshtawol, Ir garuruwan da za mu zauna a ciki, da wurin kiwo Shemesh, **42** Shalim, Aiyalon, Itla, **43** Elon, Timna, mai kyau don dabbobinmu.” **3** Saboda haka kamar Ekron, **44** Elteke, Gibbeton, Ba’alat, **45** Yehud, Bene-Berak, Gat-Rimmon, **46** Me Yarkon da Rakkon tare da sashen da yake fuskantar Yaffa. **47** (Amma ya zama wa mutanen kabilan Dan da wahala su mallaki kasar da aka ba su gādo, saboda haka sai suka nufi Leshem suka ci su da yaķi, suka karkashe mutanen wurin, suka mallake ta, suka zauna a ciki. Suka kuma sa wa Leshem, sunan kakansu, wato, Dan.) **48** Wadannan garuruwa da kauyukansu ne gādon kabilan Dan, bisa ga iyalansu. **49** Sa’ad da aka gama raba gādon kasar bisa ga kuri'a. Sai Isra’ilawa suka ba Yoshuwa dan Nun nasa rabo a cikinsu, **50** yadda Ubangiji ya umarta, suka ba shi garin da ya ce a ba shi, Timnat Serad a kasar tudu ta Efraim. Ya kuma gina garin ya zauna a can. **51** Wadannan su ne rabe-raben gādon da Eleyazar firist, Yoshuwa dan Nun, da kuma shugabannin kabilan iyalan Isra’ila suka rarraba ta hanyar jefa kuri'a a Shilo a gaban Ubangiji a kofar Tentin Sujada. Da haka suka yi suka gama rarraba kasar.

20 Sai Ubangiji ya ce wa Yoshuwa, **2** “Ka gaya wa Isra’ilawa su kebe wadansu birane su zama biranen mafaka kamar yadda na umarce ku ta wurin Musa, **3** domin idan wani ya kashe wani bisa kuskure ba da niyyar yin kisankai ba, mutumin zai iya gudu zuwa can yā fake don kada a kashe shi. **4** Lokacin da ya gudu zuwa daya daga cikin biranen nan, sai yā tsaya a kofar birnin yā gaya wa dattawan wannan birni damuwarsa. Sa’an nan su karbe shi su ba shi wurin zama a cikin birninsu. **5** In mai neman yā kashe shi don ramako ya bi shi zuwa can, ba za su miķa shi ba domin ba da niyya ya kashe wani ba, kuma ba fushi ne ya sa ya yi kisan ba. **6** Zai zauna a wannan birni har sai taron jama'a sun yi masa shari'a, kuma har sai lokacin da babban firist wanda yake aiki a lokacin ya mutu, sa'an nan zai iya koma garinsa na dā.” **7** Saboda haka suka kebe Kedesh a Galili a kasar kan tudu ta Naftali, Shekem a kasar kan tudu ta Efraim, da Kiriyat Arba (wato, Hebron) a kasar kan tudu ta Yahuda. **8** A hayin Urdun, gabas da Yeriko, suka kebe Bezer ta jeji a kan tudu a cikin yankin kabilan Ruben, Ramot cikin Gileyad a kabilan Gad, da Golan cikin Bashan a kabilan Manasse. **9** In wani mutumin Isra’ila ko kuma wani bakon da yake zama a cikinsu, ya yi kisankai cikin kuskure, zai iya gudu zuwa biranen da aka kebe, ba za a bari mai neman ramako yā kashe shi kafin jama'a su yi masa shari'a ba.

21 To, a lokacin, sai shugabannin iyalan Lawiyawa suka je wurin Eleyazar firist, Yoshuwa dan Nun da kuma shugabannin sauran iyalan kabilu na Isra’ila a **2** Shilo cikin Kan’ana, suka ce musu, “Ubangiji ya yi umarni ta wurin Musa cewa a ba mu

yadda Ubangiji ya umarta, sai Isra’ilawa suka ba wa Lawiyawa wadannan garuruwa da wuraren kiwo daga cikin gādonsu. **4** Kuri'a ta farko ta fāda a kan Kohatawa bisa ga iyalansu. Sai aka ba wa Lawiyawa wadanda suke'yan zuriyar Haruna, firist, garuruwa goma sha uku daga kabilan Yahuda, Simeyon da Benyamin. **5** Sauran Kohatawan kuma aka ba su garuruwa goma daga iyalan kabilan Efraim, Dan da kuma rabi kabilan Manasse. **6** Aka kuma ba wa zuriyar Gershon garuruwa goma sha uku daga iyalan kabilan Issakar, Asher, Naftali, da kuma rabin kabilan Manasse a Bashan. **7** Aka ba wa zuriyar Merari bisa ga iyalansu, garuruwa goma sha biyu daga kabilan Ruben, Gad da Zebulun. **8** Haka Isra’ilawa suka ba wa Lawiyawa wadannan garuruwa da wuraren kiwo masu kyau, yadda Ubangiji ya umarta ta wurin Musa. **9** Daga kabilan Yahuda da Simeyon ne aka ba su wadannan garuruwan da aka ambata, **10** (ga garuruwan da aka ba wa zuriyar Haruna wadanda suke daga iyalan Kohatawa na Lawiyawa, domin Kuri'a ta farko ta fāda a kansu), **11** an ba su, Kiriyat Arba (wato, Hebron), da wurin kiwon da yake kewaye da kasar kan tudu ta Yahuda. (Arba shi ne kakan Anak.) **12** Amma sai aka ba Caleb dan Yefunne filayen da kuma kauyukan da suke kewaye da birnin, su zama nasa. **13** Sai aka ba zuriyar Haruna firist, kasar Hebron (garin masu neman mafaka don sun yi kisa), da Libna, **14** da Yattir, da Eshtemowa, **15** da Holon, da Debir, **16** da Ayin, da Yutta, da kuma Bet-Shemesh, tare da wuraren kiwonsu, garuruwa tara ke nan daga kabilun nan biyu, Yahuda da Simeyon. **17** Daga kabilan Benyamin kuwa aka ba su, Gibeyon, Geba, **18** Anatot da Almon, tare da wuraren kiwonsu, garuruwa hudū ke nan. **19** Duka-duka garuruwan firistoci, zuriyar Haruna, su goma sha uku ne tare da wuraren kiwonsu. **20** Aka kuma ba wa sauran Kohatawa, iyalan Lawiyawa, garuruwa daga kabilan Efraim. **21** A kasar kan tudu ta Efraim, aka ba su, Shekem (garin masu neman mafaka don sun yi kisa) da Gezer, **22** Kibzayim da Bet-Horon, tare da wuraren kiwonsu, garuruwa hudū ke nan. **23** Haka kuma daga kabilan Dan, aka ba su, Elteke, Gibbeton, **24** Aiyalon da Gat-Rimmon, tare da wuraren kiwonsu, garuruwa hudū ke nan. **25** Daga rabin kabilan Manasse kuwa aka ba su, Ta'anak da Gat-Rimmon, tare da wuraren kiwonsu, garuruwa biyu ke nan. **26** Dukan garuruwan nan goma tare da wuraren kiwonsu ne aka ba sauran iyalan Kohatawa. **27** Aka ba wa zuriyar Gershon, wadanda suke Lawiyawa, rabo. Daga rabin kabilan Manasse, Golan a cikin Bashan (garin masu neman mafaka don sun yi kisa), da Be'eshtera, tare da wuraren kiwonsu, garuruwa biyu ke nan; **28** daga kabilan Issakar kuma aka ba su Kishiyon, Daberat, **29** Yarmut da En Gannim, tare da wuraren kiwonsu,

garuruwa hudu ke nan; **30** daga kabilar Asher kuwa yawa sosai, sai ku raba ganimar da kuka samu daga aka ba su, Mishal, Abdon, **31** Helkat da Rehob, tare abokan gābanku, da'yan'uwanku.” **9** Saboda haka da wuraren kiwonsu, garuruwa hudu ke nan; **32** sai mutanen Ruben, mutanen Gad da kuma rabin mutanen kabilar Manasse, suka bar Isra’ilawa a Shilo cikin Kan’ana don su koma Gileyad, kasarsu, wadda suka samu bisa ga umarnin Ubangiji ta wurin Musa. **10** Da suka kai Gelilot kusa da Urdun cikin kasar Kan’ana, sai mutanen Ruben, mutanen Gad da kuma rabin mutanen kabilar Manasse suka gina bagade a can, a Urdun. **11** Sa’ad da Isra’ilawa suka ji cewa sun gina bagade a iyakar Kan’ana, a Gelilot kusa da Urdun wajen gefensu na Isra’ilawa, **12** sai dukan daga kabilar Ruben kuma aka ba su, Bezer, Yahza, **37** Isra’ilawa suka taru a Shilo don su je su yake su. Kedemot da kuma Mefa’at, tare da wuraren kiwonsu, **13** Saboda haka sai Isra’ilawa suka aiki Finehas dan garuruwa hudu ke nan; **38** daga kabilar Gad kuwa Eleyazar, firist, zuwa kasar Gileyad, wurin mutanen Ruben, mutanen Gad da kuma rabin mutanen kabilar Manasse. **14** Suka aiki shugabanni guda goma su tafi tare da shi, daya daga kowace kabilar Isra’ila, ke nan. **40** Duka-duka garuruwan da aka ba iyalan kowannensu shugaba ne a iyalansa. **15** Sa’ad da suka mutanen Merari, wadanda su ne sauran Lawiyawa, je Gileyad, wurin mutanen Ruben, mutanen Gad da garuruwa goma sha biyu ne. **41** Jimillar birane da kuma rabin mutanen kabilar Manasse, sai suka ce wurarensu na kiwon da aka ba Lawiyawa daga cikin musu, **16** “Dukan jama’ar Ubangiji sun ce yaya za ku mallakar jama’ar Isra’ila guda arba’in da takwas ne. juya wa Allah na Isra’ila baya haka? Yaya za ku daina **42** Dukan garuruwan nan kowannensu yana kewaye bin Ubangiji ku gina wa kanku bagade, ku yi masa da wurin kiwo. **43** Ubangiji kuwa ya ba Isra’ilawa tawaye yanzu? **17** Zunubin da Feyor ya yi bai ishe dukan kasar da ya yi wa kakanninsu alkawari, suka mu ba ne? Ga shi, har yanzu ba mu gama tsarkakewa kuwa mallake ta, suka zauna a cikinta. **44** Ubangiji daga wannan zunubi ba, ko da yake annoba ta auko ya ba su hutawa a kowane gefe kamar yadda ya wa mutanen Ubangiji! **18** Yanzu za ku daina bin yi wa kakanninsu alkawari, ba ko daya daga cikin Ubangiji ne? “In kuka yi wa Ubangiji tawaye yau, abokan gābansu da ya iya cinsu da yaki. **45** Ubangiji gobe zai yi fushi da dukan mutanen Isra’ila. **19** kuwa ya cika kowane alkawarin alherin da ya yi wa Idan kasar mallakarku kazantacciya ce, sai ku haye mutanen Isra’ila. zuwa kasar Ubangiji, inda tabanakul yake, mu zauna **22** Yoshuwa ya kira mutanen Ruben, mutanen Gad, da rabin kabilar Manasse **2** ya ce musu, tare. Amma kada ku yi wa Ubangiji, ko kuma ku “Kun yi duk abin da Musa bawan Ubangiji ya yi mana tawaye ta wurin gina wa kanku bagade umarta, kun kuma yi mini biyaya cikin dukan wanda ba na Ubangiji Allahinmu ba. **20** Lokacin umarnan da na ba ku. **3** Dukan wadannan yawan da Akan dan Zera ya yi rashin aminci game da kyanan da aka kebe, fushinsa Ubangiji bai auko a kan kwanaki, har zuwa yau, ba ku yashe’yan’uwanku mutanen Isra’ila duka ba? Ai, ba shi kadai ya mutu Isra’ilawa ba, amma kuka kiyaye umarnin da Ubangiji don zunubinba ba.” **21** Sai mutanen Ruben, mutanen Allahinmu ya ba ku. **4** Yanzu da Ubangiji Allahinmu ya ba’yan’uwanku hutu kamar yadda ya yi alkawari, sai Gad da kuma rabin mutanen kabilar Manasse suka ku koma gidajenku a kasar da Musa bawan Ubangiji amsa wa shugabanni iyalan Isra’ila suka ce, **22** “Madaukaki, Allah, Ubangiji! Madaukaki, Allah, ya sani! In mun yi wannan cikin tawaye ko Ubangiji ya sani! In mun yi wannan cikin tawaye ko rashin biyaya ga Ubangiji ne, kada ku bar mu da rai yau. **23** Idan mun bar bin Ubangiji, muka gina wa kanmu bagade don mu mi’ka hadayun konawa, ko kuwa hadayun gari, ko kuwa hadayun salama, to, bari Ubangiji kansa ya sāka mana. **24** “A’al! Mun yi haka ne don tsoro, kada nan gaba’ya’yanuku su ce wa’ya’yanmu, ‘Me ya hada ku da Ubangiji, Allah na Isra’ila? **25** Ubangiji ya sa Urdun ya zama iyaka tsakaninmu da ku, ku mutanen Ruben da mutanen Gad! Ba ku da rabo cikin Ubangiji.” Ya’yanuku za su iya sa’ya’yanmu su daina tsorон Ubangiji. **26** “Shi ya sa muka ce, ‘Bari mu yi shiri mu gina bagade, amma ba na kona hadayu ko na sadaka ba.’ **27** Sai azurfa da zinariya, tagulla da karfe, da tufafi masu

22 Yoshuwa ya kira mutanen Ruben, mutanen Gad, da rabin kabilar Manasse **2** ya ce musu, “Kun yi duk abin da Musa bawan Ubangiji ya umarta, kun kuma yi mini biyaya cikin dukan umarnan da na ba ku. **3** Dukan wadannan yawan kwanaki, har zuwa yau, ba ku yashe’yan’uwanku Isra’ilawa ba, amma kuka kiyaye umarnin da Ubangiji Allahinmu ya ba ku. **4** Yanzu da Ubangiji Allahinmu ya ba’yan’uwanku hutu kamar yadda ya yi alkawari, sai ku koma gidajenku a kasar da Musa bawan Ubangiji ya ba ku a Urdun. **5** Amma ku yi hankali, ku kiyaye umarnai da kuma dokokin da Musa bawan Ubangiji ya ba ku. Ku kaunaci Ubangiji Allahinmu, ku yi tafiya kan hanyarsa, ku yi biyaya da umarnansa, ku riße shi sosai, ku bauta masa da dukan zuciyrku da kuma dukan ranku.” **6** Sai Yoshuwa ya sa musu albarka, ya sallame su, suka kuwa tafi gidajensu. **7** (Musa ya riga ya ba rabin kabilar Manasse gādo a Bashan; sauran rabin kabilar kuma Yoshuwa ya ba su gādo tare’yan’uwansu a yammacin hayin Urdun.) Sa’ad da Yoshuwa ya sallame su su tafi gida, ya sa musu albarka, **8** ya ce, “Ku koma gidajenku tare da dukiya mai yawa, babban garken dabbobi, azurfa da zinariya, tagulla da karfe, da tufafi masu

dai yă zama shaida tsakaninmu da ku, da kuma wadanda za su zo a baya, cewa za mu yi wa Ubangiji sujada a wurinsa mai tsarki, za mu miķa hadayunmu na konawa, hadayu na zumunta. Sa'an nan, nan gaba'ya'yanku ba zu su ce wa'ya'yanmu, 'Ba ku da rabo a cikin Ubangiji ba.' **28** "Muka kuma ce, 'In har suka ce mana, ko'ya'yanmu haka, sai mu amsa mu Allahnku. **29** "Allah ya sawwa ka mana ba zai kore muku mutanen kasashen nan ba, sai mu tayar wa Ubangiji mu bar binsa, har mu gina bagade don miķa hadayu na konawa, da na gari, da sadaka, ban da bagaden Ubangiji Allahnmu wanda yake tsaye a gaban tabanakul." **30** Da Finehas firist, da shugabannin mutanen, shugabannin iyalan Isra'il, suka ji abin da mutanen Ruben, mutanen kuma rabin mutanen kabilan Manasse, "Yau mun san Ubangiji yana tare da mu, domin ba ku yi wa Ubangiji rashin aminci cikin wannan abu ba. Yanzu kun kubutar da Isra'ilawa daga hannun Ubangiji." **32** Sai Finehas dan Eleyazar, firist, da shugabannin suka koma Kan'ana daga saduwa da mutanen Ruben da mutanen Gad a Gileyad, suka kai wa Isra'ilawa suka kuma yi wa Allah yabo. Ba su sāke yin maganar zuwa yaki don su rushe kasar da mutanen Ruben da mutanen Gad suke ciki ba. **34** Sai mutanen Ruben da mutanen Gad suka ba wa wannan bagaden sunan, Shaida Tsakaninmu, cewa Ubangiji Allah ne.

23 An dade bayan da Ubangiji ya ba Isra'ilawa hutu daga dukan abokan gāban da suke kewaye da su. Yoshuwa kuwa ya tsufa, shekarunsa sun yi yawa, **2** sai ya aika a kira Isra'ilawa duka, dattawansu, shugabanninsu, alkalsansu, da manyan ma'aikatansu, ya ce musu, "Na tsufa, shekaruna kuwa sun yi yawa, **3** ku kanku kun ga dukan abubuwani da Ubangiji Allahnku ya yi da idanunku wa dukan kasashen nan, Ubangiji Allahnku shi ne wanda ya yi yaki dominiku. **4** Ku tuna yadda na rarraba wa kabilanku kasashen nan su zama naku na gādo, dukan kasashen da suka rage, kasashen da na ci da yaki, tsakanin Urdun da Bahar Rum a yamma. **5** Ubangiji Allahnku kansa zai kore su a madadinku. Zai fafare su a gabanku, za ku kuwa mallaki kasarsu, yadda Ubangiji Allah ya yi muku alkawari. **6** "Ku yi karfin hali, ku yi hankali, ku yi biyayya da dukan abin da aka rubuta a cikin Littafin Dokoki na Musa, ba tare da kun juya hagu ko dama ba. **7** Kada ku hada kai da mutanen nan da suke zama cikinku; ba ruwanku da sunayen allolinsu, kada ku rantse da su. Kada kuwa ku bauta musu ko kuwa ku rusuna musu. **8** Sai dai ku riķe Ubangiji Allahnku da kyau, yadda kuka yi har zuwa yanzu. **9** "Ubangiji ya kori manyan kasashe masu karfi; har wa yau ba wanda ya iya cin ku da yaki. **10** Mutum daya a cikinku ya isa yă sa mutane dubu nasu su gudu, domin Ubangiji Allahnku yana yaki dominku, kamar yadda ya yi alkawari. **11** Saboda haka sai ku kula da kanku sosai, ku kaunaci Ubangiji Allahnku. **12** "Amma in kuka juya baya kuka zama abokai ga wadanda suka ragu suke zama a cikinku a wanda iyayenmu suka gina, ba don kona hadayu kasashen nan, har kuka yi auratayya da su, kuka da kuma yin sadaka ba, sai dai don yă zama shaida hada kai da su, **13** ku tabbata cewa Ubangiji Allahnku tsakaninmu da ku." **14** "Yanzu na wadda Ubangiji Allahnku ya ba ku. **15** "Yanzu na kusa barin fuskar dunian nan. Kun sani da dukan zuciyrku, da dukan ranku cewa, Ba ko daya daga Gad da kuma rabin mutanen kabilan Manasse cikin alkawuran da Ubangiji Allahnku ya yi, da bai ce, sai suka ji dadi. **31** Sai Finehas dan Eleyazar, cika ba. Kowane alkawari ya cika; ba ko daya da bai cika ba. **15** Kamar yadda Ubangiji Allahnku kuwa ya cika kowane alkawari mai kyau, haka ma ba zai san Ubangiji yana tare da mu, domin ba ku yi wa fasa kawo muku bala'in da ya fadi ba, sai ya hallaka Ubangiji kuda wannan kasa mai kyau da ya ba ku. **16** In kuka karya alkawarin Ubangiji Allahnku wanda **32** Sai Finehas dan Eleyazar, firist, da shugabannin ya umarce ku, in kuka je kuka bauta wa wadansu alloli, kuka rusuna musu, fushin Ubangiji zai sauksu a kanku, za ku kuwa hallaka da sauri daga kasan nan rahoto. **33** Isra'ilawa suka ji dadin rahoton da suka ji, mai kyau da ya ba ku."

24 Yoshuwa ya tattara dukan kabilan Isra'il a Shekem. Ya aika a kira dattawa, shugabanni, alkalai da manyan ma'aikatan Isra'il, suka kai kansu gaban Allah. **2** Yoshuwa ya ce wa dukan mutanen, "Ga abin da Ubangiji, Allah na Isra'il ya ce, 'Dā can, kakanninku, Tera mahaifin Ibrahim, da Nahor sun zauna a hayin Kogin Yuferites suka yi wa wadansu alloli sujada. **3** Amma na dauki mahaifinku Ibrahim, daga kasar da take can a hayin Kogin Yuferites, na kawo shi kasar Kan'ana, na kuma ba shi'ya'ya masu yawa. Na ba shi Ishaku, **4** ga Ishaku kuwa na ba shi Yakub da Isuwa. Na ba Isuwa kasar kan tudu ta Seyir, amma Yakub da'ya'yansa maza suka gangara zuwa Masar. **5** "Sai na aiki Musa da Haruna, na aukar wa Masarawa annobai, ta wurin abin da na yi ne na fitar da ku. **6** Lokacin da na fitar da iyayenku daga Masar, suka zo teku, sai Masarawa suka fafare su da kekunan yaki da dawakai har zuwa Jan Teku. **7** Amma suka yi kuka ga Ubangiji don taimako, ya kuwa sa duhu ya raba tsakaninsu da Masarawa; ya sa teku ya rufe Masarawa. Kun gani da idanunku abin da na yi wa Masarawa, sa'an nan kuka zauna a jeji na tsawon lokaci. **8** "Na kawo ku kasar Amoriyawa wadanda suke gabas da Urdun. Suka yi yaki da ku, amma na ba da su a hannunku, na hallaka su a gabanku, kuka kuma mallaki kasarsu. **9** Lokacin da Balak dan Ziffor, sarkin Mowab, ya yi shiri yă yaki Isra'il, ya aiki Bala'am dan Beyor

don yă la'anta ku. **10** Amma ban saurari Bala'am shaida in ba ku yi wa Allahnu gaskiya ba.” **28** Sai ba, saboda haka sai ya ma sa muku albarka, na Yoshuwa ya sallami mutane, kowa ya tafi kasar kubutar da ku daga hannunsa. **11** “Sai kuka ketare da aka ba shi găđo. **29** Bayan wadannan abubuwa, Urdun kuka isa Yeriko. Mutanen Yeriko suka yi Yoshuwa dan Nun, bawan Ubangiji, ya mutu yana da fada da ku, kamar yadda Amoriyawa, Feriziyawa, shekaru dari da goma. **30** Suka kuma binne shi a Kan'aniyawa, Hittiyyawa, Girkashiyawa, Hiwiyyawa, da kasarsa ta găđo, a Timnat Sera a kasar kan tudu ta Yebusiyawa suka yi, amma na ba da su a hannunsa. **31** Isra'ilawa kuwa Efraim, arewa da Dutsen Ga'ash. **32** Isra'ilawa kuwa sun bauta wa Ubangiji dukan kwanakin Yoshuwa, da kuma kwanakin dattawan da ya bari, da wadanda bakanku ne kuka yi haka ba. **33** Aka kuma binne kasuswan Yusuf da aka kawo daga Masar, a Shekem a wurin da Ya'kub ya saya da azurfa dari daga'ya'yan Hamor, babban Shekem. Wurin ya zama găđon zuriyar Yusuf. **34** Eleyazar dan Haruna, ji tsorun Ubangiji, ku bauta masa da dukan aminci. ya mutu aka binne shi a Gibeya, wurin da aka ba Ku zubar da allolin da kakanninku suka yi musu dansa Finehas a kasar kan tudu ta Efraim. sujada a hayin Kogin Yuferites da kuma a Masar, ku bauta wa Ubangiji. **15** Amma in kuka ga ba za ku iya bauta wa Ubangiji ba, sai ku zaiba yau wanda za ku bauta masa, ko allolin da kakanninku suka bauta musu a hayin Kogin Yuferites, ko kuma allolin Amoriyawa, wadanda kuke zama a cikin kasarsu. Amma da ni da gidana, Ubangiji ne za mu bauta wa.” **16** Sai mutanen suka amsa suka ce, “Allah ya kiyashe mu da rabuwa da Ubangiji Allahnu, har a ce mu bauta wa wadansu alloli! **17** Ubangiji Allahnu ne da kansa ya fitar da iyayenmu daga Masar, daga kasar bauta, ya yi manyan abubuwan al'ajabi, a idanunmu. Ya kiyaye mu cikin dukan hanyar da muka bi, da cikin kasashen da muka ratsa; **18** Ubangiji kuwa ya kore mana dukan Amoriyawa, wadanda suke zaune a kasar. Don haka mu ma za mu bauta wa Ubangiji, gama shi ne Allahnu.” **19** Yoshuwa ya ce wa mutanen, “Ba za ku iya bauta wa Ubangiji ba gama shi Allah mai tsarki ne; mai kishi kuma. Ba zai gafarta muku zunubin tawaye ba. **20** In kuka juya wa Ubangiji baya, kuka bauta wa wadansu alloli, zai juya yă kawo muku bala'i, yă hallaka ku, yă kawo karshenku.” **21** Amma mutanen suka ce wa Yoshuwa, “Mu dai! Za mu bauta wa Ubangiji.” **22** Yoshuwa kuwa ya ce musu, “Ku ne shaidun kanku cewa kun zaibi ku bauta wa Ubangiji.” Suka amsa suka ce, “I, mu ne shaidun kanmu.” **23** Yoshuwa ya ce musu, “Yanzu sai ku zubar da allolin da suke cikinku, ku miňa wa Ubangiji, Allah na Isra'ilila zuciyarku.” **24** Mutanen kuma suka ce, “Za mu bauta wa Ubangiji Allahnu, mu kuma yi masa biyaya.” **25** A wannan rana Yoshuwa ya yi alkawari saboda mutanen, kuma a can Shekem ya tsara musu ka'idodi da dokoki. **26** Yoshuwa kuwa ya rubuta abubuwan nan a cikin Littafin Dokoki na Allah. Sa'an nan ya dauki babban dutse ya ajiye a karkashin itacen oak kusa da tsattsarkan wuri na Ubangiji. **27** Ya ce wa duka mutanen, “Ku gani! Wannan dutse zai zama mana shaida, ya ji duk maganar da Ubangiji ya yi mana, zai zama muku

Mahukunta

1 Bayan da Yoshuwa ya rasu, Isra'ilawa suka tambayi Ubangiji suka ce, "Wane ne zai fara tafiya don yā yaki Kan'aniyawa dominmu?" **2** Sai Ubangiji ya ce, "Yahuda zai tafi. Na riga na ba da kasar a hannunsu." **3** Sa'an nan mutanen Yahuda suka ce wa mutanen Simeyon "Ku zo tare da mu a yankin da aka ba mu rabon mu don mu yaki Kan'aniyawa. Mu ma mu bi ku wurin naku." Saboda haka mutanen Simeyon suka tafi tare da su. **4** Sa'ad da Yahuda ya fāda musu, Ubangiji kuwa ya ba da Kan'aniyawa da Ferizziyawa a hannunsu, suka kuwa kashe mutum dubu goma a Bezek. **5** A can suka iske Adoni-Bezek, suka yake shi, suka fatattaki Kan'aniyawa da Ferizziyawa. **6** Sai Adoni-Bezek ya gudu, amma suka bi shi suka kama shi, suka yayyanka manyan yatsotsinsa na hannu da na kafa. **7** Sa'an nan Adoni-Bezek ya ce, "Sarakuna saba'in wafanda aka yayyanka manyan yatsotsinsu na hannu da na kafa, sun yi kalan abinci a karkashin teburina. Ga shi yanzu Allah ya rama abin da na yi musu." Suka zo da shi Urushalima, a can kuwa ya mutu. **8** Mutanen Yahuda suka yaki Urushalima ita ma suka ci ta. Suka karkashe mutanen birnin suka cinna mata wuta. **9** Bayan wannan, mutanen Yahuda suka gangara suka yaki Kan'aniyawand da suke zaune a kasar tudu, Negeb, da gindin tuddai a yammanci. **10** Suka ci gaba suka yaki Kan'aniyawand da suke zaune a Hebron (wadda dā ake kira Kiriyat Arba) suka kuma ci Sheshai, Ahiman da Talmai da yaki. **11** Daga nan kuma suka ci gaba suka yaki mutanen da suke zaune a Debir (da ake kira a dā Kiriyat Sefer). **12** Sai Kaleb ya ce, "Duk wanda ya fāda wa Kiriyat Sefer ya kuma ci ta da yaki, zan ba shi'yata Aksa yā aura." **13** Sai Otniyel dan Kenaz, kaneri Kaleb ya ci birnin, saboda haka Kaleb ya ba shi'yarsa Aksa ya aura. **14** Wata rana da ta zo wurin Otniyel, sai ta zuga shi yā roki mahaifinta fili. Sa'ad da ta sauko daga jakinta, sai Kaleb ya ce mata, "Me zan yi miki?" **15** Sai ta ce, "Ka yi mini alheri na musamman. Da yake ka ba ni kasa a Negeb, to, sai ka ba ni mafulbulan ruwa kuma." Sai Kaleb ya ba ta mafulbulan bisa da kuma na kasa. **16** Zuriyar surukin Musa, Keniyawa, suka haura daga Birnin dabino tare da mutanen Yahuda don su zauna cikin mutanen Hamadan Yahuda a cikin Negeb kusa da Arad. **17** Sa'an nan mutanen Yahuda suka tafi tare da 'yan'uwanus mutanen Simeyon suka fāda wa Kan'aniyawand da suke zaune cikin Zefat, suka kuwa hallaka birnin gaba daya. Saboda haka aka kira wurin Horma. **18** Mutanen Yahuda kuma suka ci Gaza, Ashkelon, da Ekron, kowace birni tare da yankinsa. **19** Ubangiji kuwa yana tare da mutane Yahuda. Suka mallaki kasar tudu, amma ba su iya suka kori mutanen daga filaye ba, domin

suna da keken yakin karfe. **20** Yadda Musa ya yi alkawari, sai aka ba Kaleb Hebron, wanda ya kori daga cikinta'ya'ya maza uku na Anak. **21** Ko da yake mutanen Benyamin sun kāsa su kori Yebusiyawa, wadanda suke zaune a Urushalima; har yā zuwa yau, Yebusiyawa suna zaune a can tare da mutanen Benyamin. **22** To, gidan Yusuf suka auka wa Betel, Ubangiji kuwa yana tare da su. **23** Sa'ad da suka aike mutane don su leki asirin Betel (da dā ake kira Luz), **24** yan leken asirin suka ga wani ya fito daga birnin sai suka ce masa, "Ka nuna mana yadda za mu shiga birnin, mu kuwa za mu yi maka alheri." **25** Saboda haka ya nuna musu, suka kuwa hallaka birnin, suka bar mutumin da dukan iyalinsa da rai. **26** Sa'an nan ya tafi kasar Hittiyawa, inda ya gina birni ya kuma kira shi Luz, haka ake kira birnin har wa yau. **27** Amma Manasse ba su kori mutane Bet-Sheyen ko Ta'anak ko Dor ko Ibileyam ko Megiddo tare da kauyukansu ba, gama Kan'aniyawa sun dāge su zauna a wannan kasa. **28** Sa'ad da Isra'ilila ta yi karfi, sai suka tilasta Kan'aniyawa yin aikin gandu amma ba su kore su gaba daya ba. **29** Haka Efraim ma bai kori Kan'aniyawa da suke zaune a Gezer ba, amma Kan'aniyawa suka ci gaba da zama tare da su. **30** Haka kuma Zebulun bai kori Kan'aniyawa da suke zaune a Kitron da Nahalol, wadanda suka rage a cikinsu ba; sai dai sun sa su aikin gandu. **31** Haka Asher ma bai kori wadanda suke zama a Akko ko Sidon ko Ahlab ko Akzib ko Helba ko Afik ko kuma Rehob ba, **32** kuma saboda wannan ne mutanen Asher suke zaune cikin mazaunan kasar Kan'aniyawa. **33** Haka kuma Naftali bai kori wadanda suke zaune a Bet-Shemesh ko Bet-Anat; amma mutanen Naftali su ma suna zama a ciki Kan'aniyawa mazaunan kasar, wadanda suke zaune a Bet-Shemesh da Bet-Anat kuwa suka zama masu yi musu aikin gandu. **34** Amoriyawa suka matsa wa mutanen Dan a kasar tudu, ba su yarda musu su gangaro zuwa filaye ba. **35** Su Amoriyawa kuma suka dāge su zauna a Dutsen-Heres, Aiyalon, da Sha'albim. Amma yayinda mutanen Yusuf suka kara karfi, sai suka su yin musu aikin gandu. **36** Iyakar Amoriyawa kuwa daga Mashigin Kunama zuwa Sela da kuma zuwa gaba.

2 Mala'ikan Ubangiji ya haura daga Gilgal zuwa Bokim ya ce, "Na hauro da ku daga Masar zuwa kasar da na rantse zan ba wa kakanninku. Na ce, 'Ba zan taba tā da yarjejjeniyata da ku ba, **2** ku kuma kada ku shiga wata yarjejjeniya da mazaunan kasan nan, sai dai za ku rurrushe bagadansu.' Duk da haka ba ku yi biyayya mini ba. Me ya sa kuka yi haka? **3** Saboda haka ina gaya muku cewa ba zan kore su a gabanku ba; za su zama muku kaya, gumakansu kuma za su zama muku tarko." **4** Da mala'ikan Ubangiji ya fāda wa dukan Isra'ilawa wadannan abubuwa, sai mutane suka yi kuka mai zafi, **5** sai suka sa wa wannan wuri suna, Bokim. A

nan suka miķa hadaya a gaban Ubangiji. **6** Bayan yaki a dā ba), **3** sarakuna biyar na Filistiyawa, dukan Yoshuwa ya sallami Isra'ilawa, sai suka tafi don su Kan'aniyawa, Sidoniyawa, da kuma Hiwiyawan da mallaki kasar, kowa da nasa gādon. **7** Mutane suka suke zaune a duwatsun Lebanon daga Dutsen Ba'al-bauta wa Ubangiji duk tsawon kwanakin Yoshuwa Hermon zuwa Lebo Hamat. **4** An bar su domin su da na dattawan da suka rayu bayansa wadanda gwada Isra'ilawa a ga ko za su yi biyayya da umarnin suka ga manyan abubuwana da Ubangiji ya yi wa Ubangiji, wanda ya ba wa kakanninsu ta wurin Isra'il'a. **8** Yoshuwa dan Nun, bawan Ubangiji, ya Musa. **5** Isra'ilawa suka zauna tare da Kan'aniyawa mutu yana da shekara dari da goma. **9** Aka binne da Hittiyyawa, Amoriyawa, Ferizziyawa, Hiwiyawa da shi a kasar gādonsa, a Timnat Heres a kasar tudu ta kuma Yebusiyawa. **6** Suka auri'ya'yansu mata, su ma Efraim, arewa da Dutsen Ga'ash. **10** Bayan tsaran suka bar'ya'yansu maza suka auri'ya'yansu mata, nan duka suka rasu, sai wata tsara ta taso wadda suka kuma yi wa gumakansu sujada. **7** Isra'ilawa ba tā san Ubangiji ko abin da ya yi wa Isra'il'a ba. suka aikata mugunta a gaban Ubangiji; suka manta **11** Sai Isra'ilawa suka yi mugaye abubuwa a gaban da Ubangiji Allahnsu suka kuma bauta wa Ba'al da Ubangiji suka kuma bauta Ba'al. **12** Suka yashe Ashera. **8** Fushin Ubangiji kuwa ya yi Kuna a kan Ubangiji Allah na kakanninsu, wanda ya fitar da su Isra'il'a har ya sayar da su ga Kushan-Rishatayim daga Masar. Suka bi suka kuma bauta alloli dabam-sarkin Aram-Naharayim, a wurinsa ne Isra'ilawa dabam na mutanen da suke kewaye da su. Suka suka zama bayi shekara takwas. **9** Amma da suka tsokani Ubangiji ya yi fushi **13** domin sun bar shi yi kuka ga Ubangiji, sai ya tad musu da mai ceto, suka bauta wa Ba'al da Ashtarot. **14** Cikin fushinsa a Otniyel dan Kenaz, kanen Caleb wanda ya cece su. kan Isra'il'a Ubangiji ya ba da su ga hannun wadanda **10** Ruhun Ubangiji ya sauko masa, domin yā zama suka kawo musu hari suka washe su. Ya sayar mahukuncin Isra'il'a yā kuma je yaki. Ubangiji ya da su ga abokan gābansu da suke kewaye da su, bayar da Kushan-Rishatayim sarkin Aram a hannun wadanda ba za su iya yin tsayayya da su ba. **15** Duk Otniyel, ya kuwa sha Karfinsa. **11** Saboda haka kasar sa'ad da Isra'il'a suka fita yaki, Ubangiji yakan yi ta zauna da lafiya shekara arba'in har sai da Otniyel gāba da su don a ci su a yaki, kamar dai yadda ya dan Kenaz ya rasu. **12** Isra'ilawa suka sāke aikata rantse musu. Suka kuwa shiga wahala kwarai. **16** mugayen ayyuka a gaban Ubangiji, saboda sun aikata Sa'an nan Ubangiji ya nadā mahukunka, wadanda wannan mugunta sai Ubangiji ya ba wa Eglon sarkin suka cece su daga hannun wadannan musu hari. Mowab karfi a kan Isra'il'a. **13** Da ya sami Ammonawa **17** Duk da haka ba su saurari mahukuntansu ba da Amalekawa suka hada hannu tare, sai Eglon ya amma sai suka shiga ha'inci da wadansu alloli suka tafi ya auka wa Isra'il'a, suka kwace Birnin Dabino. kuma bauta musu. Ba kamar kakanninsu ba, nan da **14** Isra'ilawa suka zama bayin Eglon sarkin Mowab nan suka kauce daga hanyar da kakanninsu suka shekara goma sha takwas. **15** Isra'ilawa suka sāke yin bi, hanyar biyayya ga umarnan Ubangiji. **18** Duk kuka ga Ubangiji, ya kuwa ba su mai ceto, Ehud, wani sa'ad da Ubangiji ya nadā musu mahukunci, yakan bahago, dan Gera daga kabilar Benyamin. Isra'ilawa kasance tare da mahukuncin, yā kuma cece su daga suka aike shi da haraji wurin Eglon sarkin Mowab. hannun abokan gāba, muddin mahukuncin yana **16** To, Ehud ya riga ya kera takobi mai kaifi biyu mai a raye; gama Ubangiji yakan ji tausayinsu yayinda tsawo wajen kamu daya da rabi, wanda ya yi damara suke gunaguni karkashin wadanda suka danne su da shi a cinyarsa ta dama karkashin rigarsa. **17** Ya suke kuma gasa musu azaba. **19** Amma sa'ad da kai wa Eglon sarkin Mowab harajin, wanda yake mahukuncin ya mutu, mutanen suka koma hanyar mai kiba ne. **18** Bayan Ehud ya ba da harajin, sai da ta fi a kakanninsu muni, sukan bi wadansu alloli ya sallame mutanen da suka clauko harajin. **19** A suna bauta musu. Suka ki barin mugun ayyukansu wajen gumaka kusa da Gilgal, shi kansa ya juya ya da taurin zuciyarsu. **20** Saboda haka sai Ubangiji ya koma ya ce, "Ranka yā dade, ina da sakō na asiri fusata da Isra'il'a ya ce, "Domin wannan al'umma fadawansa suka fita. **20** Sai Ehud ya matso yayinda ta tā da yarjejeniyar da na yi da kakanninsu ba shi kuwa yake zaune shi kadai a dakin sama mai al'ummar da Yoshuwa ya bari sa'ad da ya rasu ba. **22** sanyi a fadansa ya ce, "Ina da sakō daga wurin Allah Zan yi amfani da su in gwada Isra'il'a in ga ko za dominika." Sarki ya tashi daga kujerarsa, **21** Ehud su bi hanyar Ubangiji su kuma yi tafiya a cikinta ya kai hannun hagunsa, ya zaro takobi daga cinyar kamar yadda kakanninsu suka yi." **23** Ubangiji ya Kafar damansa ya soki sarki a ciki. **22** Har kotar ma bar wadannan al'ummai su kasance; bai kore su nar ta shige ciki, takobin kuma ya fito ta bayansa. Ehud take ta wurin ba da su a hannun Yoshuwa ba.

3 Wadannan su ne al'umman da Ubangiji ya bari don yā gwada duk wadannan Isra'ilawan da ba su san yaki a Kan'ana ba **2** (ya yi haka ne domin yā koya wa suruiyar Isra'ilawa wadanda ba su taba yin

dakin ciki.” 25 Suka yi ta jira har suka gaji. Da suka ce ranar da Ubangiji ya ba da Sisera a hannunka. ga dai bai bude kofar ba, sai suka dauki mabudî, Ba Ubangiji ya riga ya sha gabanku?” Saboda haka suka bude. Sai ga shugabansu a kasa matacce. 26 Barak ya gangara zuwa Dutsen Tabor, da mutum Yayinda suke fama jira, Ehud ya riga ya yi gaba. Ya dubu goma biye da shi. 15 Da matsowar Barak, bi ta wajen gumaka zuwa Seyira. 27 Da ya iso can, Ubangiji ya murkushe Sisera da dukan sarakunansa sai ya busa kaho a kasar tudu ta Efraim, Isra’ilawa da mayakansa da takobi, Sisera kuwa ya gudu da kuma suka gangaro tare da shi daga tuddai, shi kafa ya bar keken yakinsa. 16 Amma Barak ya bi kuwa yana jagorarsu. 28 Ya umarce su ya ce, “Ku keken yakin da mayakan har Haroshet Haggoyim. bi ni, gama Ubangiji ya ba Mowab abokin gâbantu da mayakansa da takobi, Sisera kuwa ya gudu da a hannunku.” Haka suka gangaro tare da shi suna tentin Yayel, matar Heber Bakene, domin suna da mallaki mashiggin Urdun da ta shiga zuwa Mowab, ba su yarda wani ya haye ba. 29 A lokacin sun kashe abokantaka da Yabin sarkin Hazor da kuma kabilar mutanen Mowab dubu goma, dukansu jarumawa Heber Bakene. 18 Yayel ta fito ta taryi Sisera ta ce da masu ji da karfi; ba ko daya da ya tsira. 30 A wannan rana aka mai da Mowab bayin Isra’ila, kasar kuwa ta sami zaman lafiya shekara takwas. 31 Bayan kuji tsoro.” Saboda haka ya shiga cikin tentinta, sai Ehud, sai Shamgar dan Anat, wanda ya karkashe rufe shi da bude salkar Filistiyawa dari shida da sandar korar shanun noma, madara, ta ba shi ya sha, sai ta kuma rufe shi. 20 Ya shi ma ya ceci Isra’ila.

4 Bayan rasuwar Ehud, Isra’ilawa suka sâke aikata mugayen ayyuka a gaban Ubangiji. 2 Saboda haka Ubangiji ya sayar da su ga Yabin sarkin Kan’ana wanda yake mulki a Hazor. Shugaban mayakansa shi ne Sisera, wanda yake zaune a Haroshet Haggoyim. 3 Domin Yabin sarkin Kan’ana yana da kekunan yakin karfe dari tara, ya ji wa Isra’ilawa kwarai har shekara ashirin, sai suka yi kuka ga Ubangiji, don taimako. 4 A lokacin Debora annabiya, matar Laffidot ce take bi da Isra’ila. 5 Takan yi zaman shari’ a karkashin Dabinon Debora tsakanin Rama da Betel, a kasar tudu ta Efraim, Isra’ilawa kuwa sukan zo wurinta don tâ yi musu shari’ a. 6 Sai ta aika a kira mata Barak dan Abinowam daga Kedesh a Naftali, ta ce masa, “Ubangiji, Allah na Isra’ila ya umarce ka, ‘Je ka, ka dauki mutane Naftali da ne Zebulun dubu goma tare da kai, ka yi jagoransu zuwa Dutse Tabor. 7 Zan jawo Sisera, shugaban mayakan Yabin, da keken yakinsa da mayakansa zuwa Kogin Kishon in ba da su a hannunku.” 8 Barak ya ce, “In kika tafi tare da ni, zan tafi; amma in ba ki zo tare da ni ba, ba zan tafi ba.” 9 Debora ta ce, “To, shi ke nan, zan tafi tare da kai. Amma saboda yadda ka dauki wannan batun, darajar ba za tâ zama taka ba, gama Ubangiji zai ba da Sisera a hannun mace.” Saboda haka Debora ta tafi tare da Barak zuwa Kedesh, 10 a can Barak ya kira Zebulun da Naftali. Mutum dubu goma suka kuma bi shi, Debora kuma tana tare da shi. 11 To, Heber Bakene ya riga ya bar Keniyawa, zuriyar Hobab, dan’uwan matar Musa, ya kafa tentinsa wajen babban itace a Za’annanim kusa da Kedesh. 12 Sa’ad da aka gaya wa Sisera cewa Barak dan Abinowam ya haura zuwa dutsen Tabor, 13 sai Sisera ya tattara keken yakinsa na karfe dari tara wuri daya da dukan mutanen da suke tare da shi daga Haroshet Haggoyim zuwa Kogin Kishon. 14 sirdin barguna, da ku da kuke tafiya a kan hanya, ku Sa’an nan Debora ta ce wa Barak, “Je ka! Wannan ita

Ba Ubangiji ya riga ya sha gabanku?” Saboda haka da mayakansa da takobi, Sisera kuwa ya gudu da kuma kabilar Heber Bakene. 18 Yayel ta fito ta taryi Sisera ta ce masa, “Ranka yâ dade, ka shigo, ka shigo ciki. Kada ni ruwa in sha, ina jin kishirwa.” Sai ta bude salkar madara, ta ba shi ya sha, sai ta kuma rufe shi. 20 Ya ce mata, “Ki tsaya a kofar tenti, in wani ya zo ya tambaye ki, ‘Akwai wani a nan?’ Ki ce masa ‘a’ a.’” 21 Amma Yayel, matar Heber, ta dauki turken tenti da guduma ta tafi wurinsa da sauri sa’ad da yake barci saboda gajiyi. Ta kafa masa turken a gindin kunnensa ta hada shi da kasa, har ya mutu. 22 Sai ga Barak mai bin sawun Sisera, Yayel kuwa ta fito don marabtarsa, ta ce, “Shigo, zan nuna maka mutumin da kake nema.” Saboda haka ya shiga ciki tare da ita, sai ga Sisera kwance da turken a gindin kunnensa, matacce. 23 A ranar Allah ya yi kaca-kaca da Yabin, sarkin Kan’ana a gaban Isra’ila. 24 Isra’ilawa kuwa suka kara karfi gâba da Yabin, sarkin Kan’aniyawa, har suka hallaka shi.

5 A wannan rana ce Debora da Barak dan Abinowam suka rera wannan wa’ka. 2 “Sa’ad da’ya’yan sarki a Isra’ila suka yi jagora, sa’ad da mutane suka niyya su ba da kansu, suna yabon Ubangiji! 3 “Ya sarakuna, ku ji! Ku saurara, ku masu mulki! Zan yi wa’ka ga Ubangiji, zan yi wa’ka; zan yi kade-kade ga Ubangiji, Allah na Isra’ila. 4 “Ya Ubangiji, sa’ad da ka bar Seyir, sa’ad da ka yi tafiya daga kasar Edom, kasa ta giringiza, sammái suka zubo, gizagizai sun zubo da ruwa. 5 Duwatsu suka giringizu a gaban Ubangiji, Wannan na Sinai, a gaban Ubangiji, Allah na Isra’ila. 6 “A zamanin Shamgar dan Anat, a zamanin Yayel, an yashe dukan hanyoyi; matafiye suka bi hanyoyin da suka yi kona-kona. 7 Rayuwär kauye a Isra’ila ta daina, ta daina sai da ni, Debora, na taso, na taso mahaiyi a Isra’ila. 8 Sa’ad da suka zâbi sababbin alloli, sai ga yaki a kofofin birnin, ba a kuwa ga garkuwa ko mashi a cikin mutum dubu arba’in a Isra’ila ba. 9 Zuciyata tana tare da’ya’yan sarakunansu Isra’ila, tare da masu niyyar ba da kansu da yardan rai cikin mutane. Yabo ya tabbata ga Ubangiji! 10 “Ku da kuke hawan fararen jakuna, kuna zama a sirkun barguna, da ku da kuke tafiya a kan hanya, ku kula 11 da muryoyin mawaka a wuraren ruwaye.

Suna fadi ayyukan adalcin Ubangiji, ayyukan adalcin mayakansa a Isra'il'a. "Sa'an nan mutanen Ubangiji suka gangara zuwa kofofin birni. **12** 'Ki farka, ki farka, Debora! Ki farka, ki farka, ki tā da waka! Ka farka, ya Barak! Ka ta sa kamammunka gaba, ya dan Abinowam.' **13** "Sa'an nan wadanda aka bari suka sauko zuwa wajen shugabanni; mutane na Ubangiji suka zo wurina tare da masu karfi. **14** Wadansu suka zo daga Efraim, wadanda ainihinsu daga Amalek ne; Benyamin yana tare da mutanen da suka bi ka. Daga Makir, shugabanni sojoi suka gangaro, daga Zebulun wadanda suke ri'fe da sandan komanda suka fito. **15** 'Ya'yan sarautar Issakar suna tare da Debora; I, Issakar yana tare da Barak, yana binsa a guje zuwa kwari. A yankunan Ruben aka kuma bincike zuciya sosai. **16** Don me kuka tsaya a wutar sansani don ku ji makiyaya suna kiran garkuna? A yankunan Ruben aka yi bincike zuciya sosai. **17** Gileyad ya tsaya gaban Urdun. Kai kuma Dan, don me ka ka yi ta zama a wajen jiragen ruwa? Asher ya ci gaba da kasance a bakin teku ya kasance a wuren zamansa. **18** Mutanen Zebulun sun kasai da rayukansu; haka ma Naftali a bakin dāgā. **19** "Sarakuna suka zo, suka yi yakī; sarakunan Kan'ana sun yi yakī a Ta'anak a gefen ruwan Megiddo, amma ba su dauki azurfa, ko ganima ba. **20** Daga sama taurari suka yi fada, daga bakin tekuna suka yi yakī da Sisera. **21** Kogin Kishon ya kwashé su, tsohon kogi, kogin Kishon. Ci gaba raina; ka karfafa! **22** Sa'an nan kofatan dawakai suka kwakula, suna sukuwa, haka dawakansa masu karfi suke tafiya. **23** Mala'ikan Ubangiji ya ce, 'Ka la'anci Meroz.' 'Ka la'anci mutanensa sosai, domin ba su kawo wa Ubangiji taimako ba, su kawo wa Ubangiji taimako a kan masu karfi ba.' **24** "Mafi albarka a ciki mata ta zama Yayel matar Heber Bakene, mafi albarka na mata masu zama a alfarma. **25** Ya nemí ruwa, ta kuwa ta ba shi madara; a kwaryar da ta dace da sarakuna ta kawo masa kindirmo. **26** Hannunta ya dauki turken tenti, da hanrinunta na dama ta dauko guduma. Ta bugi Sisera, ta ragargaza kansa, ta ragargaza ta huda kunnensa. **27** A kafafunta ya fādi, ya fādi; a can ya kwanta. A kafafunta ya fādi, ya fādi; a can ya fādi, matacce. **28** "Ta taga mahafiyar Sisera ta leka; a bayan madogarar kofa ta yi ta ihu, 'Me ya sa keken yakinsa ta dade ba tā dawo ba? Me ya sa dawakan keken yakinsa ba su dawo da wuri ba?' **29** Mafi hikima cikin'yan matanta suka amsa mata, tabbatacce, ta ci gaba ta ce wa kanta, **30** 'Ba nema suke su raba ganima ba, yarinya guda ko biju wa kowane mutum, riguna masu launi a matsayin ganima don Sisera, riguna masu ado, riguna masu ado sosai don wuyata, dukan wannan a matsayin ganima?' **31** "Ta haka bari dukan abokan gābanka su hallaka, ya Ubangiji! Amma bari wadanda suke kaunarka su zama kamar rana sa'ad da ta fito da

karfinta." Sa'an nan kasar ta sami zaman lafiya shekara arba'in.

6 Isra'ilawa suka sāke yin mugayen ayyuka a gaban Ubangiji, sai ya ba da su ga Midiyawa shekara bakwai. **2** Da Midiyawa suka matsa musu sosai, sai Isra'ilawa suka yi wa kansu mafakai a rammukan duwatsu, kogona da kuma mafaka. **3** Duk lokacin da Isra'ilawa suka yi shuka sai Midiyawa da Amalekawa da wadansu mutane daga gabashi sukan kai musu hari. **4** Sukan yi sansani a kasar sun lalatar da hatsi har zuwa Gaza kuma ba sa barin wani abu mai rai wa Isra'il'a, ko tumaki ko shanu ko jakuna. **5** Sukan zo da dabbobinsu da tentinsu kamar tarin fāri. Yana da wuya a fidaya yawan mutanen da kuma rakumansu; sukan mamaye kasar don su lalatar da ita. **6** Midiyawa suka talauce Isra'ilawa kwarai, har ya sa suka yi kuka ga Ubangiji don taimako. **7** Sa'ad da Isra'ilawa suka yi kuka ga Ubangiji saboda Midiyawa, **8** sai ya aika musu da annabi, wanda ya ce, "Ga abin da Ubangiji, Allah na Isra'il'a ya ce na fitar da ku daga Masar, daga kasar bauta. **9** Na kwace ku daga ikon Masarawa da kuma daga dukan hannuwan masu danniya. Na kore su a gabanku na kuma ba ku kasarsu. **10** Na ce muku, 'Ni ne Ubangiji Allahnku; kada ku bauta allolin Amoriyawa, wadanda kuke zama a kasarsu.' Amma ba ku saurare ni ba." **11** Sai mala'ikan Ubangiji ya zo ya zauna a karfashin itacen oak a Ofra na Yowash mutumin Abiyezer, inda dansa Gideyon yake sussukar alkama a wurin matsin inabi don yā boye daga Midiyawa. **12** Sa'ad da mala'ikan Ubangiji ya bayyana wa Gideyon, sai ya ce masa, "Ubangiji yana tare da kai, jarumi." **13** Gideyon ya ce, "Ranka yā dade, in Ubangiji yana tare da mu, me ya sa wadannan abubuwa suka faru da mu? Ina dukan abubuwan al'ajabinsa wadanda kakanninmu suka gaya mana game su sa'ad da suka ce, 'Ashe, ba Ubangiji ne ya fitar da mu daga Masar ba?' Amma yanzu Ubangiji ya rabu da mu ya kuma sa mu hannun Midiyawa." **14** Sai Ubangiji ya juya wajensa ya ce, "Ka je da karfin da kake da shi ka ceci Isra'il'a daga hannun Midiyawa. Ba Ni ne nake aikan ka ba?" **15** Gideyon ya ce, "Amma Ubangiji, yaya zan iya ceci Isra'il'a? Kabilata ce marar karfi duka a Manasse, kuma ni ne karamai a iyalina." **16** Ubangiji ya ce, "Zan kasance tare da kai, za ka kuwa fatattake dukan Midiyawa gaba daya." **17** Gideyon ya ce, "In lalle na sami tagomashi a gabanka, to, ka ba ni wata alamar da ta nuna lalle kai kake magana da ni. **18** Ina rokonka ka dakata har in komo in kawo maka hadayata in ajiye a gabanka." Sai Ubangiji ya ce, "Zan jira har ka dawo." **19** Sai Gideyon ya shiga ciki, ya gyara'yar akuya ya dafa, da garin efa ya yi burodi marar yisti. Da ya sa naman a kwando, romon kuma a tukunya, sai ya fito da su waje ya miika masa su a karfashin itacen oak. **20** Mala'ikan Allah ya ce masa, "Ka dauko naman da burodi marar

yisti ka sa su a kan wannan dutse, ka zuba romon a ya bace. **22** Sa'ad da Gideyon ya gane mala'ikan Ubangiji ne, sai ya ce, "Ya Ubangiji Mai Iko Duka! Na ga mala'ikan Ubangiji ido da ido." **23** Amma Ubangiji ya ce masa, "Salamat! Kada ka ji tsoro, ba za ka mutu ba." **24** Saboda haka Gideyon ya gina wa Ubangiji bagade a can, ya kuma kira shi, Ubangiji Salama ne. Har wa yau bagaden yana a Ofra ta mutanen Abiyezer. **25** A wannan dare Ubangiji ya ce masa, "Ka dauki bijimi na biyu daga garken mahaifinka, wannan mai shekara bakwai. Ka rushe bagaden mahaifinka na Ba'al ka sare ginshikin Ashera kusa da ita. **26** Sa'an nan ka gina bagade irin da ya dace wa Ubangiji Allahnka a kan wannan tudu. Ka yi amfani da itacen katakon ginshikin Ashera da ka sare, ka miķa bijiman nan biyu hadaya ta konawa." **27** Saboda haka Gideyon ya debi bayinsa bakwai ya yi yadda Ubangiji ya ce masa. Amma saboda yana tsoron iyalinsa da mutanen gari, ya yi haka da dare a maimako da rana. **28** Da safe sa'ad da mutanen garin suka tashi, sai suka tarar an rushe bagaden Ba'al, tare da ginshikin Ashera da yake kusa da shi, duk an sare, bijimi na biyu kuma aka miķa hadaya a kan sabon bagaden! **29** Sai suka tambayi junansu, "Wa ya yi wannan?" Sa'ad da suka bincika a hankali, sai aka fada musu, "Gideyon dan Yowash ne ya yi haka." **30** Mutanen garin suka ce wa Yowash, "Ka kawo mana danka. Dole yā mutu, domin ya rushe bagaden Ba'al, ya sare ginshikin Asheran da yake tsaye kusa da shi." **31** Amma Yowash ya ce wa taron da suka tayar masa, "Za ku yi hamayya domin Ba'al ne? Kuna Kokari ku cece shi ne? Duk wanda ya yi fada saboda shi za a kashe shi kafin safe. In lalle Ba'al allah ne, zai kāre kansa sa'ad da wani ya rushe bagadensa." **32** Saboda haka a ranar suka kira Gideyon, "Yerub-Ba'al," suna cewa, "Bari Ba'al ya yi hamayya da shi," domin ya rushe bagaden Ba'al. **33** To, dukan Midiyawa, Amalekawa da sauran mutanen gabashi suka hada karfi suka ketare Urdun suka kafa sansani a Kwarin Yezireyel. **34** Sa'an nan Ruhun Ubangiji ya sauwo wa Gideyon, ya kuma busa kaho, ya kira mutanen Abiyezer su bi shi. **35** Ya aika manzanni ko'ina a Manasse, yana kiransu su kintsa, haka ma Asher, Zebulun da Naftali, ta haka su ma suka haura su sadu da su. **36** Gideyon ya cewa Allah, "In za ka ceci Isra'ilta ta hannuna yadda ka yi alkawari, **37** to, zan shimpida ulu a masussuka, inda safe akwai raba a kan ulun kadai, kasa kuwa a bushe, to, zan san cewa za ka ceci Isra'ilta ta hannuna, yadda ka ce." **38** Abin da faru ke nan. Gideyon ya tashi da sassafe kashegari, ya matse ulun ya kakkabe rabar, ruwan ya cika kwarya. **39** Sa'an nan Gideyon ya ce

wa Allah, "Kada ka yi fushi da ni. Bari in kara yin kai." Gideyon kuwa ya yi haka. **21** Da kan sandan ulun yā bushe, kasar kuma ta rufu da raba." **40** A wannan dare Allah ya yi haka. Ulun ne kadai yake a bushe, amma dukan kasar ta jiķe da raba.

7 Kashegari da sassafe, Yerub-Ba'al (wato, Gideyon) da dukan mutanensa suka kafa sansani a mabulbulan Harod. Sansanin Midiyawa kuma yana arewa da su a kwari kusa da tudu na More. **2** Sai Ubangiji ya ce wa Gideyon, "Mutanen da kake da su sun yi mini yawa da zan ba da Midiyawa a hannunsu. Don kada Isra'ilta tā yi mini fahariya cewa karfinta ne ya cece su, **3** ka yi shela ga mutane yanzu cewa, "Duk wanda ya yi rawan jiki don tsoro, sai yā juya yā bar Dutsen Gileyad." Saboda haka mutum dubu ashirin da biyu suka koma, sai mutum dubu goma suka rage. **4** Amma Ubangiji ya ce wa Gideyon, "Har yanzu mutanen sun yi yawa. Ka kai cikin ruwa, in kuma tankade maka su a can. In na ce, 'Wannan zai tafi da kai,' to, zai tafi; amma in na ce, 'Wannan ba zai tafi da kai ba,' to, ba zai tafi ba." **5** Saboda haka Gideyon ya kai mutanen cikin ruwa. A can Ubangiji ya ce masa, "Ka ware wadanda suka tandi ruwa kamar kare daga wadanda suka durkusa suka sha ruwan." **6** Mutum dari uku sun tandi ruwa, dukan sauran kuwa suka durkusa suka sha ruwan. **7** Sai Ubangiji ya ce wa Gideyon, "Da mutum dari uku din nan da suka tandi ruwa, zan cece ka in kuma ba da Midiyawa a hannuwanku. Ka bar sauran mutane su tafi kowa zuwa wurinsa." **8** Saboda haka Gideyon ya mai da sauran Isra'ilawa zuwa tentinsu amma ya rike mutum dari uku wadanda suka karbi guzuri da kahonin sauran. To, sansanin Midiyawa yana kasa da su a kwarin. **9** A daren nan Ubangiji ya ce wa Gideyon, "Tashi ka tafi sansaninsu domin zan ba da su a hannuwanku. **10** In kana tsoron fāda musu, sai ka tafi da bawanka Fura **11** ka kuma saurari abin da suke fādi. Bayan haka za ka sami karfin hali ka auka musu." Saboda haka sai ya tafi tare da Fura bawansa zuwa sansanin. **12** Midiyawa, Amalekawa da dukan sauran mutane gabashi suka yi sansani a kwari, kamar fāra. Rakumansu kuma kamar yashi a bakin teku don sun wuce kirge. **13** Gideyon ya iso daidai wani yana fada wa wani aboki mafarkinsa, yana cewa, "Na yi mafarki, na ga dunkule burodin sha'ir ya fādo a tsakiyar sansanin Midiyawa. Ya bugi tentin da karfin da ya sa tenti ta kife a kasa." **14** Abokinsa ya ce, "Ai wannan ba wani abu ba ne fiye da takobin Gideyon dan Yowash, mutumin Isra'ilta. Allah ya ba da Midiyawa da dukan sansani a hannuwansa." **15** Da Gideyon ya ji mafarkin da fassararsa, sai ya yi wa Allah sujada. Ya koma sansanin Isra'ilta ya yi kira da karfi ya ce, "Ku tashi! Ubangiji ya ba da sansanin Midiyawa a hannuwanku." **16** Ya raba mutum dari uku din kashi uku, ya ba kowannensu kaho da tulu da acibalbal a ciki. **17** Ya ce musu,

“Ku dube ni, ku bi abin da na yi. Sa’ad da na kai
 sansanin, ku yi daidai abin da na yi. **18** Sa’ad da
 ni da dukan wadanda suke tare da ni muka busa
 kahoninmu, to, ko’ina a kewayen sansanin sai ku
 busa naku ku kuma yi ihu, ku ce, ‘Don Ubangiji
 da kuma domin Gideyon.’” **19** Gideyon da mutum
 dari da suke tare da shi suka kai sansanin da tsakar
 dare bayan an sauya matsara. Suka busa Kahoninsu,
 suka farfashé tulunansu da suke hannuwansu. **20**
 Kungiyoyi uku dín nan suka busa Kahonin, suka
 fasa tuluna. Suka däuki acibalbal a hannuwansu na
 hagu da Kahonin busawa a hannuwansu na dama,
 sai suka yi ihu, “Takobi don Ubangiji da kuma don
 Gideyon!” **21** Yayinda kowannensu ya tsaya a inda
 yake kewaye da sansanin, dukan Midiyawa suka fito
 da gudu, suna kuka yayında suke gudu. **22** Sa’ad da
 aka busa Kahonin nan dari uku sai Ubangiji ya sa
 Midiyawa suka yi ta saran juna. Mayačan suka gudu
 zuwa Bet-Shitta wajen Zerera har zuwa yankin Abel-
 Mehola kusa da Tabbat. **23** Aka kira dukan Isra’ilawa
 daga Naftali, Asher da dukan Manasse, suka kuwa
 fatattaki Midiyawa. **24** Gideyon ya aiki manzanni
 zuwa dukan kasar tudu ta Efraim cewa, “Ku gangaro
 ku yaki Midiyawa ku kwace ruwan Urdun gaba da su
 har zuwa Bet-Bara.” Saboda haka aka kira dukan
 mutanen Efraim suka kwace ruwan Urdun har zuwa
 Bet-Bara. **25** Suka kuma kama shugabannin biyu na
 Midiyawa, Oreb da Zeyib suka kashe Oreb a dutsen
 Oreb, Zeyib kuma a wurin matsin ruwa inabin Zeyib.
 Suka fatattaki Midiyawa suka kawo kawunanan Oreb
 da Zeba wurin Gideyon, wanda yake kusa da Urdun.

8 To, mutanen Efraim suka ce wa Gideyon, “Me
 ya sa ka yi mana haka? Me ya sa ba ka kira
 mu lokacin da ka tafi yaki da Midiyawa ba?” Suka
 zarge shi sosai. **2** Amma ya ce musu, “Me na yi da
 za a iya kwtanta da abin da kuka yi? Ashe, kalar
 inabin da Efraim ta yi bai fi dukan girbin inabin da
 Abiyezer suka yi ba? **3** Allah ya ba da Oreb da Zeyib,
 shugabannin Midiyawa a hannuwanku. Me na yi
 da ya fi naku? Da ya fadí haka sai hankalinsu ya
 kwanta.” **4** Gideyon da mutanensa dari uku, sun
 gaji, duk da haka suka yi ta fafarar, suka zo Urdun
 suka haye shi. **5** Ya ce wa mutanen Sukkot, “Ku ba
 wa mutanena burodi; sun gaji, har yanzu ina fafarar
 Zeba da Zalmunna, sarakunan Midiyawa.” **6** Amma
 shugabannin Sukkot suka ce, “Ka kama Zeba da
 Zalmunna ko ne? Don me za mu ba wa mayačanka
 burodi?” **7** Sai Gideyon ya ce, “Haka ko? To, sa’ad da
 Ubangiji ya ba da Zeba da Zalmunna a hannuna,
 zan tsattsaga jikinku da kayayuwani jeji.” **8** Daga
 nan ya wuce zuwa Fenuwel ya yi irin rokon nan,
 amma suka amsa yadda mutanen Sukkot suka yi. **9**
 Saboda haka sai ya ce wa mutanen Fenuwel, “Sa’ad
 da na dawo da nasara zan rushe wannan hasumiya.”
10 To, Zeba da Zalmunna suna a Karkor da mayaka
 wajen dubu goma sha biyar, abin da ya rage ke nan

na mayakan gabashi; mayaka masu takobi dubu dari
 ashirin ne suka mutu. **11** Gideyon ya haura ta
 hanyar makiyaya, gabas da Noba, da kuma Yogbeha,
 ya fäda wa mayakan ta yadda ba su zata ba. **12**
 Zeba da Zalmunna, sarakunan biyu na Midiyawa
 suka tsere, amma ya bi su ya kama, ya fatattaki
 dukan mayačansu. **13** Sa’an nan Gideyon dan Yowash
 ya komo daga yaki ta Hanyar Heres. **14** Ya kama
 wani saurayin Sukkot ya tambaye shi, saurayin
 kuwa ya rubuta masa dukan sunayen shugabanni
 saba’in da bakwai na Sukkot, da dattawan garin.
15 Sa’an nan Gideyon ya zo ya ce wa mutanen
 Sukkot, “To, ga Zeba da Zalmunna, wadanda kuka yi
 mini ba’ a kuna cewa, ‘Ka kama Zeba da Zalmunna
 ko ne? Me zai sa mu ba mutanenka da suka gaji
 burodi?’” **16** Ya kwashe dattawan garin ya koya
 wa mutanen Sukkot hankali ta wurin hukunta su
 da Kayayuwani hamada. **17** Ya rushe hasumiyaar
 Fenuwel ya kuma karkashe mutanen garin. **18**
 Sa’an nan ya ce wa Zeba da Zalmunna, “Wadanne
 irin mutane ne kuka karkashe a Tabor.” Suka ce,
 “Mutane kamar ka ne kowane kamar dan sarki.” **19**
 Gideyon ya ce, “Wadannan’yan’uwana ne, ‘ya’yan
 mahaiiyata. Muddin Ubangiji yana a raye, da a
 ce kun bar su da rai, da ba zan kashe ku ba.” **20**
 Da ya juya wajen Yeter, dan farinsa, sai ya ce, “Ka
 Bet-Bara. **21** Amma Yeter bai zäre takobinsa ba, domin
 shi yaro ne kawai kuma yana tsoro. **22** Zeba da
 Zalmunna suka ce masa, “Zo, ka yi da kanka. ‘Yadda
 mutum yake haka karfinsa.’” Ta haka Gideyon ya
 matso gaba ya kashe su, ya däuki kayan ado daga
 wuyar rakumansu. **23** Isra’ilawa suka ce wa Gideyon,
 “Ka yi mulkinmu, kai, danka da jikanka, domin ka
 cece mu daga hannun Midiyawa.” **24** Amma Gideyon
 ya ce musu, “Ni, ko dana, ba za mu yi mulkinku
 ba. Ubangiji ne zai yi mulkinku.” **25** Kuma ya ce,
 “Ina da roko guda daya, cewa kowanenku ya ba
 ni’yan kunne daga rabon ganima.” (Al’adar mutanen
 Ishmayel ce su sa’yan kunnan zinariya.) **26** Suka ce,
 “Za mu yi farin cikin ba ka su.” Saboda haka suka
 shimpida mayafi, kowanne ya sa dan kunne daya
 daga ganimir. **27** Nauyin’yan kunnan zinariyar ya
 kai shekel dari goma sha bakwai, ban da kayan ado,
 abin wuya da tufafin shunaya wadanda sarakuna
 Midiyawa suke sawa ko sarkokin da suke wuyar
 rakumansu. **28** Gideyon ya efod da zinariyar, wanda
 ya ajiye a Ofra, garinsa. Dukan Isra’ila suka shiga
 yin karuwanci ta wurin yin sujada a can, ya kuwa
 zama wa Gideyon da dukan iyalinsa tarko. **29** Da
 haka Isra’ilawa suka mallaki Midiyawa ba su kuma
 sâke tâ da kai ba. A zamanin Gideyon kasar ta sami
 zaman lafiya har shekara arba’in. **30** Yerub-Ba’al
 dan Yowash ya koma gida don yâ zauna. **31** Yana
 da’ya’ya saba’in maza da ya haifa, gama yana da
 mata da yawa. **32** Yana kuma da kwarkwara wadda
 take Shekem, ita ma ta haifa masa da wanda ya ba

shi suna Abimelek. **32** Gideyon dan Yowash ya rasu da kyakkyawan tsufa aka kuma binne shi a kabarin Yowash mahaifinsa a Ofra na mutanen Abiyezer. **33** Ba a dade da rasuwar Gideyon ba, sai Isra'ila ta sâke shiga karuwanci suna bauta wa Ba'al. Suka kafa Ba'al-Berit yâ zama musu allahnsu ba kuma **34** bangirma da kuma aminci wajen Yerub-Ba'al da tuna da Ubangiji Allahnsu, wanda ya cece su daga hanniwan abokan gâbansu a kowane gefe ba. **35** Suka kâsa nuna alheri ga gidan Yerub-Ba'al (wato, Gideyon) saboda abubuwa masu alherin da ya yi musu.

9 Abimelek dan Yerub-Ba'al ya tafi Shekem wurin'yan'uwan mahaifiyarsa, ya ce musu da kuma dukan dangin mahaifiyarsa, **2** "Ku tambayi'yan kasar Shekem, 'Wanne ya fi muku, a sa dukan'ya'yan Yerub-Ba'al saba'in maza su yi mulkinku, ko dai mutum guda kawai yâ yi mulkinku?" Ku tuna, ni jininku ne." **3** Sa'ad da'yari'wan suka mayar wa'yan kasar Shekem wannan, sai suka goyi bayan Abimelek, gama sun ce, "Shi dan'uwanmu ne." **4** Suka ba shi shekel saba'in na azurfa daga haikalın Ba'al-Berit, Abimelek kuwa ya yi amfani da shi ya yi hayar'yan tauri wadanda suka zama masu binsa. **5** Sai ya tafi gidan mahaifinsa a Ofra kuma a dutse guda ya kashe'yan'uwanwa, 'ya'yan Yerub-Ba'al. Amma Yotam, autan dan Yerub-Ba'al ya tsira ta wurin buya. **6** Sa'an nan duka'yan kasar Shekem da Bet Millio suka taru kusa da babban itacen wajen ginshiki a Shekem don a nada Abimelek sarki. **7** Sa'ad da aka gaya wa Yotam wannan, sai ya hau Dutsen Gerizim ya yi kira da karfi ya ce, "Ku saurare ni, 'yan kasar Shekem, don Allah yâ saurare ku. **8** Wata rana itatuwa suka fita don su nada wa kansu sarki. Suka ce wa itacen zaitun, 'Ka zama sarkinmu.' **9** "Amma itacen zaitun ya ce, 'In bar mai nawa, wanda da shi ake girmama alloli da mutane, don in zo in yi ta fama da itatuwa?' **10** "Biye da wannan, sai itatuwan suka ce wa itacen baure, 'Zo ka zama sarkinmu.' **11** "Amma itacen bauren ya ce, 'In bar kyawawan'ya'yan da zakinsu, in zo in yi ta fama da itatuwa?' **12** "Sa'an nan itatuwan suka ce wa kuringar inabi, 'Ki zo ki zama sarkinmu.' **13** "Amma kuringar ta ce, 'In bar ruwan inabina, wanda yake faranta zuciyar alloli da mutane, in zo in yi fama da itatuwa?' **14** "A karshe sai dukan itatuwa suka ce wa itacen kaya, 'Ka zo ka zama sarkinmu.' **15** "Itacen kaya ya ce wa itatuwan, 'In da gaske ne kuke so ku nada ni sarkinku, ku zo ku sha inuwana; in ba haka ba, bari wuta ta fito daga itacen kaya ta cinye itacen al'ul na Lebanon!' **16** "To, da a ce kun yi abin bangirma da aniya mai kyau sa'ad da kuka nada Abimelek sarki, da kun nuna wa Yerub-Ba'al da iyalinsa ladabi, da kuma kun yi masa abin da ya cancanci shi, **17** a yi tunani cewa mahaifina ya yi ya'ki saboda ku, ya yi kasai da ransa don yâ cece ku daga hannun Midiyawa **18** (amma ga shi yau kun tayar wa iyalin mahaifina, kuka kashe'ya'yansa dan baiwa, sarki a kan'yan kasar Shekem domin shi dan'uwanwa ne) **19** in har kun aikata wannan cikin da Bet Millio, bari wuta kuma daga wurinku'yan kasar Shekem da Bet Millio ta cinye Abimelek!" **21** Sa'an nan Yotam ya gudu, ya tsere zuwa Beyer ya zauna a can gama yana tsoron dan'uwanwa Abimelek. **22** Bayan Abimelek ya yi shekara uku yana mulki a Isra'ila, **23** sai Allah ya aiko da mugun ruhu tsakanin Abimelek da'yan kasar Shekem, wadanda suka ci amanar Abimelek. **24** Allah ya yi haka saboda kisan'ya'ya saba'in na Yerub-Ba'al, don a dâuki fansar jininsu a kan Abimelek dan'uwanwa da kuma'yan kasar Shekem, wadanda suka taimake shi kisan'yan'uwanwa. **25** Cikin hamayya da shi wadannan'yan kasar Shekem suka sa mutane a kan tuddai don su yi kwanton bauna a kan su yi fashi ga duk wanda ya wuce a can, wannan fa ya kai kunnen Abimelek. **26** To, Ga'al dan Ebed ya tafi tare da'yan'uwanwa zuwa Shekem, 'yan kasarta kuwa suka dogara da shi. **27** Bayan sun tafi gonaki suka tattara inabi suka matse su, sai suka yi biki a haikalın allahnsu. Yayinda suke ci da sha, sai suka la'anci Abimelek. **28** Sa'an nan Ga'al dan Ebed ya ce, "Wane ne Abimelek, kuma wane ne Shekem, da za mu bauta masa? Shi ba dan Yerub-Ba'al ba ne, kuma ba Zebul ne mataimakinsa ba? Ku bauta wa mutanen Hamor, mahaifin Shekem! Me ya sa za mu bauta wa Abimelek?" **29** Da a ce wadannan mutane suna a karkashina mana! Da zan hambarar da shi. In ce wa Abimelek, 'Ka tara dukan mayakanka!'" **30** Sa'ad da Zebul gwamnar birnin ya ji abin da Ga'al dan Ebed ya ce, sai ya fusata. **31** Asirce sai ya aiki manzanni wajen Abimelek, yana cewa, "Ga'al dan Ebed da'yan'uwanwa sun zo Shekem suna kuma zuga birnin sun tayar maka. **32** To, in dare ya yi, sai ka zo da mutanenka ku yi kwanto a filaye. **33** Kashegari da safe, sai ku tashi ku fâda wa birnin. Sa'ad da Ga'al da mutanensa suka fada maka, sai ka yi abin da ka iya yi da su." **34** Saboda haka Abimelek da dukan mutanenka suka tashi da dare suka buya kusa da Shekem a fungiyoyi hudu. **35** To, Ga'al dan Ebed ya riga ya fita waje yana tsaye a Kofar birni daidai Abimelek da mayakansa suka fito daga inda suka buya. **36** Sa'ad da Ga'al ya gan su, sai ya ce wa Zebul, "Duba, ga mutane suna gangarowa daga kan duwatsu!" Zebul ya ce, "Kana daukan inuwan duwatsu kana ce mutane." **37** Amma Ga'al ya sâke magana ya ce, "Duba, mutane suna gangarowa daga tsakiyar filaye, kuma wata kungiyi tana zuwa daga wajen itacen masu duba." **38** Sa'an

nan Zebul ya ce masa, "Ina bakin da ka yi din, kai da kuma sai Yayir daga Gileyad, wanda ya shugabanci ka ce, 'Wane ne Abimelek da za mu bauta masa.' Ba Isra'ilala shekara ashirin da biyu. **4** Yana'ya'ya talatin, mutanen ne ka yi musu ba'ba? Fita, ka yake su wadanda suke hawan jakuna talatin. Sun shugabanci mana!" **39** Saboda haka Ga'al ya fito da'yan kasar birane talatin a Gileyad, har wa yau ana ce da Shekem suka yakı Abimelek. **40** Abimelek ya kore biranen Hawwot Yayir. **5** Sa'ad da Yayir ya mutu, shi, mutane da yawa suka ji ciwo a yakin, har zuwa sai aka binne shi a Kamon. **6** Isra'ilawa suka säke kofar birnin. **41** Abimelek ya zauna a Aruma, Zebul kuwa ya kori Ga'al da'yan'uwanisa daga Shekem. **42** Kashegari mutanen Shekem suka tafi gonaki, aka kuwa gaya wa Abimelek. **43** Saboda haka ya dauki kuwa yakin da mutanensa, ya raba su kungiyi uku, sa'an nan ya yi kwanto a gonakin. Sa'ad da ya ga mutanen suna fitowa daga birni, sai ya yi wuf ya fāda musu. **44** Abimelek da kungiyoyin da suke tare da shi suka yi maza suka yi tsaya a kofar birnin. Sa'an nan kungiyoyi biyu suka ruga suka fāda wa wadanda suke a gonaki suka karkashe su. **45** Dukan yinin, Abimelek ya matsa yakı da birnin sai da ya cinye ta ya kuma kashe mutanenta. Sa'an nan ya hallaka kasance cikin wahala kwarai da gaske. **10** Sa'an birnin ya barbaza gishiri a kanta. **46** Da jin haka, nan Isra'ilawa suka yi kuka ga Ubangiji, suka ce, sai'yan kasa a hasumiyar Shekem suka shiga wurin "Mun yi maka zunubi, mun bar Allahnmu muka mafaka a hankalin El-Berit. **47** Da Abimelek ya ji shiga bautar Ba'al." **11** Ubangiji ya ce, "Sa'ad da dukan mutanen hasumiyar Shekem sun taru a can, Masarawa, Amoriyawa, Ammonawa, Filistiyawa, **12** **48** sai Abimelek da dukan mutanensa suka haura Sidoniyyawa, Amalekawa da kuma mutanen Mawon zuwa Dutsen Zalmon. Sai ya dauki gatari ya sassare suka wulakanta ku kuka kuwa yi mini kuka, ban cece wadansu rassa, wadanda ya sa a kafadunsa. Ya ku daga hannunsu ba? **13** Amma kuka bar ni kuka umarci mutanen da suke tare da shi ya ce, "Sauri, ku bauta wa wadansu alloli, saboda haka ni ma ba zan yi abin da kuka ga na yi!" **49** Saboda haka mutanen kara cece ku ba. **14** Ku tafi ku yi wa allolin da kuka suka sassare rassan itatuwa suka bi Abimelek. Suka zaba. Bari su cece ku sa'ad da kuke cikin wahala!" tattara su a jikin mafakar suka kuma cinna mata **15** Amma Isra'ilawa suka ce wa Ubangiji, "Mu dai wuta a kan mutanen da suke a ciki. Ta haka dukan mun yi zunubi. Ka yi da mu abin da ka ga dama, mutanen da suke cikin hasumiyar Shekem, wajen amma muna rokonka ka cece mu a yanzu." **16** Sa'an maza da mata dubu daya suka mutu. **50** Biye da nan suka Zubar da allolin nan daga cikinsu suka wannan Abimelek ya tafi Tebez, ya kewaye ta ya bauta wa Ubangiji. Ubangiji kuwa bai kara daure kuma cinye ta da yakin. **51** A cikin birnin, akwai da azabar da Isra'ilala suke sha ba. **17** Sa'ad da aka wata hasumiya mai karfi, inda dukan maza da mata, kira Ammonawa su yi damarar yakin, sai su kuma dukan mutanen birnin, suka buya. Suka kulle kansu, kafa sansani a Gileyad, Isra'ilawa kuwa suka tattaru suka kuma hau rufin hasumiyar. **52** Abimelek ya suka kafa sansani Mizfa. **18** Shugabannin mutanen Gileyad suka cewa junia, "Duk wanda zai fara fāda wa Ammonawa shi zai zama shugaban duk wadanda suke zama a Gileyad."

11 Yefta mutumin Gileyad, jarumi ne kwarai. Mahaifinsa ne Gileyad; mahaifiyar kuwa karuwa ce. **2** Matar Gileyad ta haifa masa'ya'ya maza, kuma sa'ad da suka yi girma, sai suka kore Yefta, suka ce "Ba ka da gādo a cikin iyalinmu, domin kai dan wata mace ce." **3** Saboda haka Yefta ya tsere daga'yan'uwanisa ya zauna a kasar Tob, inda wadansu'yan iska suka kewaye shi suka bi shi. **4** Ana nan, sa'ad da Ammonawa suka kai wa Isra'ilawa hari, **5** dattawan Gileyad suka je suka nemo Yefta daga kasar Tob. **6** Suka ce masa, "Ka zo ka zama mana shugaba, don mu yakin Ammonawa." **7** Yefta ya ce musu, "Ba kun ki ni kuka kuma kore ni daga gidan mahaifina ba? Me ya sa kuke zuwa wurina yanzu sa'ad da kuke cikin wahala?" **8** Mutanen Gileyad

10 Bayan zamanin Abimelek, sai Tola dan Fuwa dan Dodo daga Issakar ya tashi don yā ceci Isra'ilala. Yana zama a Shamir a kasar tudu ta Efraim. **2** Ya shugabanci Isra'ilala shekara ashirin da uku sa'an nan ya mutu, aka kuma binne shi a Shamir. **3** Bayansa

suka ce masa, "Duk da haka, muna juyo wajenka 28 Duk da haka sarkin Ammonawa bai kula da sakon yanzu, ka zo tare da mu mu yaki Ammonawa, za da Yefta ya aika ba. 29 Sa'an nan Ruhun Ubangiji ka kuma zama shugaban duk wanda yake zama a ya sauko wa Yefta. Sai ya haye Gileyad da Manasse, Gileyad." 9 Yefta ya ce, "A ce kun dawo da ni in yaki ya ratsa ta Mizfa zuwa Gileyad, daga can kuma Ammonawa, Ubangiji kuwa ya ba da su a hannuna, ya kai wa Ammonawa hari. 30 Yefta kuwa ya yi zan zama shugabanku?" 10 Dattawan Gileyad suka wa'adi da Ubangiji ya ce, "In ka ba da Ammonawa a ce, "Ubangiji ne shaidanmu; za mu yi duk abin da ka ce." 11 Saboda haka Yefta ya tafi tare da dattawan Gileyad, mutanen kuwa suka nad'a shi shugabansu da kuma sarkinsu. Ya kuwa maimaita dukan maganarsa a gaban Ubangiji a Mizfa. 12 Sa'an nan Yefta ya aiki wajen Ammonawa don yaki da su. Ubangiji kuwa ya jakadu zuwa wurin sarkin Ammonawa su tambaya, ba da su a hannuwansa. 33 Ya hallaka birane ashirin "Me ya hada ka da ni, da ka kawo wa kasata yaki?" tun daga Arower zuwa yankin Minnit, har zuwa 13 Sarkin Ammonawa ya ce wa jakadu, "Sa'ad da Abel-Keramim. Haka Isra'ilta cinye Ammonawa Isra'ilawa suka fito daga Masar, sun kwace mini kasa kaf. 34 Sa'ad da Yefta ya komo gida a Mizfa, wa ya tun daga Arnon zuwa Yabbok, har zuwa Urdun. fito yaki tarye shi, yarsa tilo, tana rawa kidin ganguna! Yanzu ka mayar mini ita cikin salama." 14 Yefta ya Ita ce kadai'yarsa. Ban da ita ba shi da da ko'ya. 35 sâke aikan jakadu wurin sarki, 15 yana cewa, "Ga Da ya gan ta, sai ya yayyage tufafinsa ya yi kuka abin da Yefta yake fadi, Isra'ilta ba tâ kwace kasar ya ce, "Kaito!" Yata! Kin karya mini gwiwa, kuma na Mowab ko ta Ammonawa ba. 16 Amma sa'ad da suka lalace, domin na yi wa'adi ga Ubangiji da ba zan iya bar Masar, Isra'ilta bi ta hamada zuwa Jan Teku in karya ba." 36 Ta ce, "Mahaifina, idan ka riga ka har suka zo Kadesh. 17 Sa'an nan Isra'ilta aiki yi wa Ubangiji magana, sai ka yi da ni yadda ka yi jakadu zuwa ga sarkin Edom cewa, 'Ka ba mu izini alkawari, da yake Ubangiji ya dau maka fansa a kan mu ratsa kasarka,' amma sarkin Edom bai saurara Ammonawa." 37 Sai ta kuma ce, "Sai dai, ka biya ba. Suka kuma aika wa sarkin Mowab, shi ma ya ki. Saboda haka Isra'ilta zauna a Kadesh. 18 "Daga can ta yawo da ni da kawayena a kan duwatsu mu yi suka ci gaba ta hamada, suka zaga kasashen Edom makoki, domin ba zan yi aure ba." 38 Ya ce mata, da Mowab, suka wuce ta gabashin kasar Mowab, "Ki tafi," Ya bar ta tâ tafi har wata biyu. Ita da'yan sa'an nan suka yi sansani a daya gefen Arnon. Ba su matan suka tafi a kan duwatsu suka yi ta makoki shiga yankin Mowab ba, gama Arnon ce iyakarta. domin ba za tâ taba aure ba. 39 Bayan watanni biyu 19 "Sa'an nan Isra'ilta aiki jakadu zuwa ga Sihon din sai ta komo wurin mahaifinta ya kuwa yi da ita sarkin Amoriyawa, wanda yake mulki a Heshbon, yadda ya yi wa'adi. Ita kuwa ba tâ taba san namiji ba. ta ce masa, 'Ka bar mu mu ratsa kasarka mu wuce zuwa wurinmu.' 20 Sihon dai, bai amince da Isra'ilta Wannan ya zama al'ada a Isra'ilta, 40 cewa kowace shekara'yan mata sukan fita kwana hudu don yin su ratsa kasarsa ba. Ya tattara dukan mutanensa bikin tunawa da'yar Yefta mutumin Gileyad.

12 Mutanen Efraim suka tattaro mayakanus, suka haye zuwa Zafon suka cewa Yefta, "Don me ka tafi ka yaki Ammonawa ba ka gayyace mu ba? Za mu kone gidanka a kanka." 2 Yefta ya ce, "Ni da mutanena mun yi ta jayayya sosai da Ammonawa, ko da yake na kira ku, amma ba ku cece ni daga hannuwansu ba. 3 Da na ga ba za ku taimake ni ba, sai na yi kasai da raina na kuwa haye don in yaki Ammonawa, Ubangiji kuwa ya ba ni nasara a kansu. To, don me kuka zo yau don ku yake ni?" 4 Sa'an nan Yefta ya tara mutanen Gileyad wuri guda ya kuma yaki Efraim. Mutanen Gileyad suka fatattake su domin mutanen Efraim sun ce, "Ku Mutanen Gileyad masu neman mafaka ne cikin Efraim da Manasse." 5 Mutanen Gileyad suka kwace mashigan Urdun masu zuwa Efraim, duk sa'ad da wani daga Efraim da ya tsira ya ce, "Bari in haye," sai mutane Gileyad su ce "Kai mutumin Efraim ne?" In ya ce, "A'a," 6 sai su ce, "To, ka ce, 'Shibboleth.'" In ya ce, "Sibboleth," saboda ba sa iya fadin kalmar daidai, sai su kama shi su kashe a mashigan Urdun. Aka kashe mutanen

Efraim dubu arba'in da biyu a ta haka. **7** Yefta ya duk abin da na riga na gaya mata. **14** Kada tă ci shugabanci Isra'il'a shekara shida. Sa'an nan Yefta kowane iri abin da ya fito daga inabi, ba kuwa za mutumin Gileyad ya mutu, aka kuwa binne shi wani gari a Gileyad. **8** Bayansa, Ibzan mutumin Betlehem, ya shugabanci Isra'il'a. **9** Yana'ya'ya maza talatin da'ya'ya mata talatin. Ya ba da auren'ya'yansa mata ga wadanda ba daga dangi ba, ga'ya'yansa maza kuwa ya kawo'yan mata talatin su zama matansu waje da danginsa. Ibzan ya shugabanci Isra'il'a shekara bakwai. **10** Sa'an nan Ibzan ya mutu, aka kuwa binne shi Betlehem. **11** Bayansa, Elon mutumin Zebulun, ya shugabanci Isra'il'a shekara goma. **12** Sa'an nan Elon ya mutu, aka kuwa binne shi a Aiyalon a kasar Zebulun. **13** Bayansa, Abdon dan Hillel, daga Firaton, ya shugabanci Isra'il'a. **14** Yana da'ya'ya maza arba'in da'yan ta'bunne talatin, wadanda suka hau jakuna saba'in. Ya shugabanci Isra'il'a shekara takwas. **15** Sa'an nan Abdon dan Hillel ya mutu, aka kuwa binne shi a Firaton a Efraim, a kasar tudu ta Amalekawa.

13 Isra'ilawa suka sâke yin mugayen ayyuka a gaban Ubangiji, saboda haka ya ba da su a hannu Filistiyawa shekara arba'in. **2** Akwai wani mutumin Zora, mai suna Manowa, daga kabilar Dan, matarsa kuwa bakararriya ce, ba ta haihuwa. **3** Mala'ikan Ubangiji ya bayyana gare ta ya ce, "Ga shi ke bakararriya ce ba kya haihuwa, amma za ki yi ciki ki kuma haifi da. **4** To, sai ki lura kada ki sha ruwan inabi ko wani abu mai sa maye, kada kuma ki ci wani abu marar tsarki, **5** gama za ki yi ciki, ki haifi da. Aska ba za tă ta'bunne kansa ba, domin yaron zai zama Banazare, kebabbe ga Allah tun daga haihuwa, shi ne kuwa zai soma ceton Isra'ilawa daga hannuwan Filistiyawa." **6** Sa'an nan matar ta tafí wajen mijinta ta fada masa cewa, "Wani mutumin Allah ya zo wurina. Ya yi kama da mala'ikan Allah, yana da bantsoro kwarai. Ban tambaye shi inda ya fito ba, kuma bai gaya mini sunansa ba. **7** Sai dai ya ce mini, 'Za ki yi ciki, ki kuma haifi da. To, fa, kada ki sha ruwan inabi ko abu mai sa maye kada kuma ki ci abin da yake marar tsarki, gama dan zai zama Banazare na Allah tun daga haihuwa har ranar mutuwarsa.'" **8** Sai Manowa ya yi addu'a ga Ubangiji ya ce, "Ya Ubangiji, ina rokonka, bari mutumin Allahn da ka aiko mana yă sâke zuwa Allah ya ji Manowa, sai mala'ikan Allah ya sâke zuwa wurin matar yayinda take gona; amma Manowa mijinta ba ya tare da ita. **10** Sai matar ta ruga don ta fada wa mijinta, ta ce, "Ga shi ya zo! Mutumin da ya bayyana mini ran nan!" **11** Manowa ya ce, "Kai ne wanda ka yi magana da matata?" Ya ce, "Ni ne." **12** Saboda haka Manowa ya tambaye shi ya ce, "Sa'ad da maganarka ta cika, me za tă zama dokar rayuwar yaron da kuma aikinsa?" **13** yana kuwa sonsa. **8** Daga baya, da ya koma don yă Mala'ikan Ubangiji ya ce, "Dole matarka ta kiyaye

duk abin da na riga na gaya mata. **14** Kada tă ci tă sha ruwan inabi, ko abu mai sa maye ko ta ci abu marar tsarki ba. Dole tă kiyaye duk abin da na umarce mata." **15** Manowa ya ce wa mala'ikan Ubangiji, "Muna rokonka ka jira mu yanka maka dan akuya." **16** Mala'ikan Ubangiji ya ce, "Ko kun sa na tsaya, ba zan ci abincinku ba. Amma in kun shiryu hadaya ta konawa, ku mi'ka wa Ubangiji." (Manowa bai gane cewa mala'ikan Ubangiji ne ba.) **17** Sa'an nam Manowa ya sâke tambayi mala'ikan Ubangiji ya ce, "Mene ne sunanka, don mu girmama ka sa'ad da maganarka ta tabbata." **18** Ya ce, "Me Zebulun. **19** Sa'an nam Manowa ya dauki dan akuya, tare da hadaya ta hatsi ya mi'ka wa Ubangiji a kan dutse. Ubangiji kuwa ya yi abin mamaki yayinda Manowa da matarsa suke kallo. **20** Yayinda harshen wuta ya yi sama daga bagaden, sai mala'ikan Ubangiji ya haura cikin harshen wutar. Da ganin wannan Manowa da matarsa suka fâdi da fuskokinsu har kasa. **21** Da mala'ikan Ubangiji bai kara bayyana kansa ga Manowa da matarsa ba, sai Manowa ya gane cewa mala'ikan Ubangiji ne. **22** Ya ce wa matar, "Ba shakka za mu mutu, gama mun ga Allah!" **23** Amma matar ta ce, "Da Ubangiji yana nufin kashe mu ne, da ba zai karbi hadaya ta konawa da hadaya ta hatsi daga hannunmu, ko yă nuna mana dukan wadannan abubuwa ko abin da ya gaya mana ba." **24** Matar kuwa ta haifi da, aka sa masa suna Samson. Ya yi girma Ubangiji kuma ya albarakace shi, **25** Ruhun Ubangiji kuwa ya fara iza shi yayinda yake a Mahane Dan, tsakanin Zora da Eshtawol.

14 Samson ya gangara zuwa Timna a can ya ga wata daga cikin'yan mata Filistiyawa. **2** Da ya komo, sai ya gaya wa mahaifinsa da mahaifiyarsa ya ce, "Na ga wata mace a Timna; ku auro mini dai ya ce mini, 'Za kuma haifi da. To, ita ta zama matata.'" **3** Mahaifinsa da mahaifiyarsa suka ce, "Babu wata karbabbiyar yarinya a cikin zuriyarku ko cikin dukan mutanenmu ne? Dole ne ka tafi wajen Filistiyawa marasa kaciya ka nemi aure?" Amma Samson ya ce wa mahaifinsa, "A auro minni ita dai. Ita ta dace da ni." **4** (Iyayensa ba su san cewa wannan daga wurin Ubangiji ne ba, wanda yake neman hanyar da za a kai wa Filistiyawa hari; gama a lokacin suna mulkin Isra'il'a.) **5** Sai Samson ya gangara zuwa Timna tare da mahaifinsa da kuma mahaifiyarsa. Da suka yi kusa da gonar inabin Timna, nan da nan sai ga dan zaki ya taso sauko masa da karfi, ya sa ya yaga zakin kashi biyu da hannu kamar yadda akan yayyage dan akuya. **6** Ruhun Ubangiji kuwa ya da dai bai gaya wa iyayensa abin da ya yi ba. **7** Sa'an nan ya gangara ya yi magana da yarinyar, aure ta, sai ya ratse don yă ga gawar zakin. Sai ga

taron kudan zuma da zuma a ciki, **9** wanda ya sa hantu ya debo yana tafiya yana sha. Sa'ad da ya iso wurin iyayensa, ya ba su zuman, su ma suka sha. Sai dai bai gaya musu cewa ya debo zuman daga gawar zaki ba. **10** To, mahaifinsa ya gangara don yā ga yarinyar. Samson kuwa ya shirya wata liyafa a can, yadda yake bisa ga al'adar angwaye. **11** Sa'ad karkashe su da yawa. Sa'an nan ya gangara ya zaunda ya bayyana, sai aka hada shi abokai talatin. **12** a kogo a dutsen Etam. **9** Filistiyawa suka haura suka Sai Samson ya ce, "Bari in yi muku kacici-kacici, yi sansani a Yahuda, suka bazu kusa da Lehi. **10** in kun ba ni amsa cikin kwana bakwai na wannan Mutanen Yahuda suka ce, "Me ya sa kuka zo mana biki, zan ba ku riguna lilin talatin da kuma tufafi da yaki?" Sai suka ce, "Mun zo ne mu kama Samson, talatin. **13** In kuma ba ku iya ba ni amsar ba, dole ku a matsayin fursunan yaki, mu yi masa kamar yadda ba ni rigunan lilin talatin da tufafi talatin." Suka ce, ya yi mana." **11** Sa'an nan mutane dubu uku daga "Ka gaya mana kacici-kacicin." **14** Sai ya ce, "Daga Yahuda suka gangara wajen Samson a kogo a dutsen mai ci, abinci ya fito; daga mai karfi, abu mai zaki Etam. Suka ce masa, "Ba ka san cewa Filistiyawa ne ya fito." Har kwana uku ba su iya ba da amsa ba. **15** A rana ta hudu suka ce wa matar Samson "Ki rarrashi mijinki yā bayyana mana kacici-kacicin, **12** Suka ce masa, "To, mun zo ne mu daure ka mu ko kuwa mu kone ki da gidan mahaifinki duka da kai wa Filistiyawa." Samson ya ce, "Ku rantse mini wuta. Kun kira mu domin ku yi mana fashii ne?" ba za ku kashe ni da kanku ba." **13** Suka ce, "Mun **16** Sa'an nan matar Samson ta kwanta masa a jiki yarda, za mu dai daure ka mu ba da kai gare su. Ba tana kuka tana cewa, "Kai makiyina ne, lalle ba ka za mu kashe ka ba." Saboda haka suka daure shi kaunata, ka yi wa mutanena kacici-kacici, amma ba da sababbin igiyoyi biyu, suka saukar da shi daga ka gaya mini amsar ba." Ya amsa ya ce, "Ban ma dutsen. **14** Yayinda ya zo gab da Lehi, sai Filistiyawa bayyana wa mahaifinsa ko mahaifiyata ba, to, don suka sheko a guje da ihu suka nufo shi. Ruhun me zan bayyana miki?" **17** Ta yi ta kuka har kwana Ubangiji kuwa ya sauko da iko a kansa. Igoyoyin da bakwai na bikin. Saboda haka a rana ta bakwai sai suke daure a hannuwansa kuwa suka zama kamar ya gaya mata, don ta dame shi. Ita kuwa ta bayyana abin da wuta ta babbaka, suka tsintsinke suka zuba kacici-kacicin wa mutanenta. **18** Kafin rana ta fādi daga hannuwansa. **15** Da ya samo mu'kamukin jaki, a rana ta bakwai mutane garin suka ce masa, "Me ya dauka, sai ya karkashe mutane dubu daya. **16** ya fi zuma zaki? Me ya fi zaki karfi?" Samson ya Sa'an nan Samson ya ce, "Da mu'kamukin jaki na ce musu, "Da ba don kun hada baki da matata ba, mai da su jakuna. Da mu'kamukin jaki na kashe da ba za ku san amsar kacici-kacici ba." **19** Sa'an mutum dubu." **17** Da ya gama magana, sai ya jefar nan Ruhun Ubangiji ya sauko masa da iko. Sai ya da mu'kamukin; aka ba wa wannan wuri suna Ramat fita ya gangara zuwa Ashkelon, ya kashe mutanensu Lehi. **18** Saboda Kishirwa ta kama shi kwarai, sai talatin, ya kwashe kayansu ya kuma ba da rigunarsu ya ce wa Ubangiji, "Ka ba bawanka wannan babbar ga wadanda suka bayyana kacici-kacicin. Cike da nasara. To, sai in mutu da kishirwa, har in shiga a fushi, ya haura zuwa gidan mahaifinsa. **20** Aka kuma hannun marasa kaciyan nan su kashe ni?" **19** Sa'an dauki matar Samson aka ba wa daya daga cikin wadanda suka yi masa hidima a bikin.

15 Daga baya, a lokacin girbin alkama, Samson ya dauki dan akuya ya tafi yā ziyarci matarsa. Sai ya ce, "Zan in shiga dakin matata." Amma mahaifinta ya hana shi shiga. **2** Ya ce wa, "Na tabbata ba ka sonta sam-sam, don haka na ba da ita ga abokinka. Ba kanuwarta ta fi kyau ba? Ka dauke ta a maimako." **3** Samson kuwa ya ce musu, "A wannan lokaci ina da iko in rama a kan Filistiyawa; tabbatacce zan ji musu." **4** Saboda haka ya tafi ya kama yanyawa dari uku ya daura wutsiyoyinsu wutsiya da wutsiya. Sa'an nan ya daure acibalbal a tsakanin ko wadanne wutsiya biyu, **5** sai ya sa wa acibalbal wuta, ya saki yanyawan suka shiga gonakin Filistiyawa. Suka kone dammunan hatsi da hatsin da yake tsaye, tare da gonakin inabi da na zaitun. **6** Filistiyawa suka yi lokaci, sai ya shiga kaunar wata mace, mai suna tambaya suka ce, "Wane ne ya yi wannan abu?"

Sai aka ce musu, "Ai, Samson ne surukin mutumin Timna, domin an ba wa abokinsa matarsa." Saboda haka Filistiyawa suka haura suka je suka kone ta da mahaifinta kurmus da wuta. **7** Samson ya ce musu, "Tun da kun aikata wannan, ba zan bari ba har sai na dau fansa a kanku." **8** Ya kuwa fāda musu ya kuma da karkashe su da yawa. Sa'an nan ya gangara ya zaunda a kogo a dutsen Etam. **9** Filistiyawa suka haura suka Sai Samson ya ce, "Bari in yi muku kacici-kacici, yi sansani a Yahuda, suka bazu kusa da Lehi. **10** in kun ba ni amsa cikin kwana bakwai na wannan Mutanen Yahuda suka ce, "Me ya sa kuka zo mana biki, zan ba ku riguna lilin talatin da kuma tufafi da yaki?" Sai suka ce, "Mun zo ne mu kama Samson, talatin. **13** In kuma ba ku iya ba ni amsar ba, dole ku a matsayin fursunan yaki, mu yi masa kamar yadda ba ni rigunan lilin talatin da tufafi talatin." Suka ce, ya yi mana." **11** Sa'an nan mutane dubu uku daga "Ka gaya mana kacici-kacicin." **14** Sai ya ce, "Daga Yahuda suka gangara wajen Samson a kogo a dutsen mai ci, abinci ya fito; daga mai karfi, abu mai zaki Etam. Suka ce masa, "Ba ka san cewa Filistiyawa ne ya fito." Har kwana uku ba su iya ba da amsa ba. **15** A rana ta hudu suka ce wa matar Samson "Ki rarrashi mijinki yā bayyana mana kacici-kacicin, **12** Suka ce masa, "To, mun zo ne mu daure ka mu ko kuwa mu kone ki da gidan mahaifinki duka da kai wa Filistiyawa." Samson ya ce, "Ku rantse mini wuta. Kun kira mu domin ku yi mana fashii ne?" ba za ku kashe ni da kanku ba." **13** Suka ce, "Mun **16** Sa'an nan matar Samson ta kwanta masa a jiki yarda, za mu dai daure ka mu ba da kai gare su. Ba tana kuka tana cewa, "Kai makiyina ne, lalle ba ka za mu kashe ka ba." Saboda haka suka daure shi kaunata, ka yi wa mutanena kacici-kacici, amma ba da sababbin igiyoyi biyu, suka saukar da shi daga ka gaya mini amsar ba." Ya amsa ya ce, "Ban ma dutsen. **14** Yayinda ya zo gab da Lehi, sai Filistiyawa bayyana wa mahaifinsa ko mahaifiyata ba, to, don suka sheko a guje da ihu suka nufo shi. Ruhun me zan bayyana miki?" **17** Ta yi ta kuka har kwana Ubangiji kuwa ya sauko da iko a kansa. Igoyoyin da bakwai na bikin. Saboda haka a rana ta bakwai sai suke daure a hannuwansa kuwa suka zama kamar ya gaya mata, don ta dame shi. Ita kuwa ta bayyana abin da wuta ta babbaka, suka tsintsinke suka zuba kacici-kacicin wa mutanenta. **18** Kafin rana ta fādi daga hannuwansa. **15** Da ya samo mu'kamukin jaki, a rana ta bakwai mutane garin suka ce masa, "Me ya dauka, sai ya karkashe mutane dubu daya. **16** ya fi zuma zaki? Me ya fi zaki karfi?" Samson ya Sa'an nan Samson ya ce, "Da mu'kamukin jaki na ce musu, "Da ba don kun hada baki da matata ba, mai da su jakuna. Da mu'kamukin jaki na kashe da ba za ku san amsar kacici-kacici ba." **19** Sa'an mutum dubu." **17** Da ya gama magana, sai ya jefar nan Ruhun Ubangiji ya sauko masa da iko. Sai ya da mu'kamukin; aka ba wa wannan wuri suna Ramat fita ya gangara zuwa Ashkelon, ya kashe mutanensu Lehi. **18** Saboda Kishirwa ta kama shi kwarai, sai talatin, ya kwashe kayansu ya kuma ba da rigunarsu ya ce wa Ubangiji, "Ka ba bawanka wannan babbar ga wadanda suka bayyana kacici-kacicin. Cike da nasara. To, sai in mutu da kishirwa, har in shiga a fushi, ya haura zuwa gidan mahaifinsa. **20** Aka kuma hannun marasa kaciyan nan su kashe ni?" **19** Sa'an dauki matar Samson aka ba wa daya daga cikin wadanda suka yi masa hidima a bikin.

16 Wata rana Samson ya tafi Gaza, inda ya ga wata karo. Ya shiga wurinta ya kwana. **2** Aka gaya wa mutanen Gaza, "Ai, Samson yana a nan!" Saboda haka suka zo suka kewaye wurin suka yi kwanto dukan dare a bakin kofar birni. A daren nan ba su motsa nan da can ba, suna cewa, "Gari yana wayewa za mu kashe shi." **3** Amma Samson ya yi kwanciyarsa har tsakiyar dare. Sa'an nan ya tashi ya kama kofofin birnin, tare da madogarai biyunsu, ya tumbuke, ya aza su a kafadarsa, ya kai su kan lokaci, sai ya shiga kaunar wata mace, mai suna

Delila a Kwarin Sorek. **5** Sai shugabannin Filistiyawa suka tafi wurinta suka ce, "Ki yi kókari ki ga ko za ki rarrashe shi yá nuna miki asirin karfinsa da yadda za mu iya shan karfinsa don mu daura shi mu yi nasara a kansa. Kowannenmu zai ba ki shekel dubu dari daya na azurfa." **6** Saboda haka Delila ta ce wa Samson, "Ka fada miki asirin karfinka da yadda za a daura ka a yi nasara a kanka." **7** Samson ya ce mata, "In wani ya daura ni da sababbin igiyoyin da ba su bushe ba, zan zama marar karfi kamar kowa." **8** Sa'an nan shugabannin Filistiyawa suka kawo mata sababbin igiyoyi guda bakwai da ba su bushe ba, sai ta daure shi da su. **9** Da mutane a boye a cikin daki tare da ita, sai ta yi ihu ta ce, "Samson ga Filistiyawa sun zo su kama ka!" Da jin haka sai ya tsintsinke igiyoyin kamar zaren da ya yi kusa da harshen wuta. Saboda haka asirin karfinsa bai tonu ba. **10** Sa'an nan Delila ta ce wa Samson, "Ka mai da ni wawiya; ka rude ni. Yanzu, ka gaya mini yadda za a daure ka." **11** Ya ce, "In wani ya daura ni sosai da sababbin igiyoyin da ba a taba amfani da su ba, zan zama marar karfi kamar kowa." **12** Saboda haka Delila ta daukui sababbin igiyoyi ta daura shi da su. Sa'an nan, tare da mutane a boye a dakin, ta yi ce, "Samson ga Filistiyawa sun zo su kama ka!" Amma sai ya tsintsinke su kamar zare. **13** Sa'an nan Delila ta ce, "Har yanzu, ka mai da shashasha, kana mai da ni wawiya kana kuma yin mini karya. Ka gaya miri yadda za a daure ka mana." Ya ce mata, "In kin yi kitson gashin kaina guda bakwai kika daura su da zare kika buga su da akwasha, zan rasa karfi in zama kamar kowa." Saboda haka yayinda yake barci, sai Delila ta yi kitson gashin kansa guda bakwai ta dinka su da zare, **14** ta kuma daura su da akwasha. Ta sáke yin ihu ta ce, "Samson ga Filistiyawa sun zo su kama ka." Ya tashi daga barcinsa ya tumbuke akwashan tare da zaren da aka daura gashin kansa da su. **15** Sa'an nan ta ce masa, "Yaya kake cewa kana sona alhali ba ka yarda da ni ba? Wannan shi ne sau na uku kana mai da ni wawiya kuma ba ka nuna mini asirin karfinka ba." **16** Da irin wannan fitina ta tsokane shi kwana da kwanaki har sai da ya gaji kamar zai mutu. **17** Saboda haka sai ya fada mata kome ya ce, "Ba a taba sa reza a kaina ba, domin ni Naziri ne kebabbe ga Allah tun haihuwa. In kuwa an aske kaina, karfina zai rabu da ni, sai in zama kamar kowa." **18** Da Delila ta gane ya gaya mata kome yanzu, sai ta aika sako zuwa ga shugabannin Filistiyawa ta ce, "Ku kara zuwa sau dayan nan, ai, ya gaya mini kome." Saboda haka shugabannin Filistiyawa suka dawo tare da azurfa a hannuwanstu. **19** Bayan ta sa shi ya yi barci a cinyarta, sai ta kira wani ya zo ya aske kitso guda bakwai nan a kansa, aka fara rinjayensa. Karfinsa kuwa ya rabu da shi. **20** Sa'an nan ta yi ihu ce, "Samson ga Filistiyawa sun zo su kama ka!"

Sai ya farka daga barci yana tsammani cewa, "Zan fita kamar dà in miye jikina." Amma bai san cewa Ubangiji ya rabu da shi ba. **21** Sa'an nan Filistiyawa suka fizge shi, suka kwakule idanunsa suka gangara da shi zuwa Gaza. Da suka daure shi da sarkokin tagulla, sai aka sa shi yana níka a kurkuku. **22** Amma gashi kansa ya fara tohuwa kuma bayan an aske shi. **23** To, sai Filistiyawa suka taru don su miaka hadaya ga Dagon allahnsu su kuma yi biki cewa, "Allahnmu ya bashe abokin gâbanmu Samson a hannuwanmu." **24** Sa'ad da mutane suka gan shi, sai suka yabi allahnsu, suna cewa, "Allahnmu ya bashe abokin gâbanmu a hannunmu, wanda ya lalace kasarmu ya kuma rabanya kisan mutanenmu." **25** Yayinda suke cikin farin ciki, sai suka yi ihu, suka ce, "Fito mana da Samson yá yi mana wasa." Saboda haka aka zo da Samson daga kurkuku, shi kuwa ya yi wasa a gabansu. Sa'ad da suka tsai da shi a tsakanin mai ginshikai, **26** sai Samson ya ce wa bawan da ya rike hanniunsa, "Ka kai ni inda zan taba ginshikan da suke daue da wannan haikali, don in jingina a kai." **27** To, haikalin ya cika da mutane maza da mata; dukan shugabannin Filistiyawa kuwa suna a can, a bisan rufin kuwa akwai mutum wajen dubu uku ihu ta ce, "Samson ga Filistiyawa sun zo su kama maza da mata suna kallon Samson yana wasa. **28** kal!" Amma sai ya tsintsinke su kamar zare. **13** Sa'an nan Delila ta ce, "Har yanzu, ka mai da shashasha, ka karfafa ni sau daya nan kadai, ka bar ni da bugu daya kawai in daukui fansa a kan Filistiyawa domin idanuna." **29** Sa'an nan Samson ya kai hannuwansta ga ginshikan wafanda haikalin yake a kai, ya jingina jikinsa, hannunsa dama yana a daya, hannun hagu kuma na dayan, **30** Samson ya ce, "Bari in mutu tare da Filistiyawa!" Sa'an nan da dukan karfinsa ya tura haikali ya fâda a kan shugabanni da dukan mutanen da suke ciki. Ta haka ya kashe mutane da yawa fiye da yayinda yake da rai. **31** Sa'an nan yán'uwansa da dukan dangin mahaifinsa suka gangaro don su dauke shi. Suka kawo shi suka binne tsakanin Zora da Eshtawol a kabarin Manowa mahaifinsa. Ya yi mulkin Isra'il shekara ashirin.

17 To, wani mutum mai suna Mika daga kasar tudu ta Efraim **2** ya ce wa mahaifyarsa, "Shekel dubu daya da dari daya na azurfa da aka daukui daga gare ki wanda kuma ji kin furta la ana a kai, azurfan yana wurina; ni ne na daukui." Sa'an nan mahaifyarsa ta ce, "Ubangiji yá albarkace ka dana!" **3** Sa'ad da ya mayar da azurfa dubu daya da dari daya na shekel wa mahaifyarsa, sai ta ce, "Na ba da azurfata ga Ubangiji don dana yá sassaka sura yá kuma yi zubin gunki. Zan mayar maka." **4** Saboda haka ya mayar da azurfa wa mahaifyarsa, ita kuwa ta daukui azurfa dari biyu na shekel ta ba wa makeri, wanda ya mai da su sura da kuma gunki. Aka kuwa sa su a gidan Mika. **5** To, wannan mutum Mika yana da dakin gumaka ya yi efod da wafansu gumaka ya

7 To, wani mutum mai suna Mika daga kasar tudu ta Efraim 2 ya ce wa mahaifiyarsa, "Shekel ou daya da dari dafa na azurfa da aka dauka ga gare ki wanda kuma ji kin furtu la'ana a kai, surfan yana wurina; ni ne na dauka." Sa'an nan haifiyarsa ta ce, "Ubangiji yā albarkace ka dana!" 3'a'dad ya mayar da azurfa dubu daya da dari a na shekel wa mahaifiyarsa, sai ta ce, "Na ba da urfata ga Ubangiji don dana yā sassaka sura yā ma yi zubin gunki. Zan mayar maka." 4 Saboda ta ya mayar da azurfan wa mahaifiyarsa, ita kuwa fauki azurfa dari biyu na shekel ta ba wa makeri, nda ya mai da su sura da kuma gunki. Aka kuwa su a gidan Mika. 5 To, wannan mutum Mika yana fakin gumaka, ya yi efod da wadansu gumaka, ya

kuma nada daya daga cikin'ya'yansa firist nasa. **6** Efraim suka zo gidan Mika. **14** Sa'an nan mutum A kwanakin Isra'il ba ta da sarki; kowa yana yin biyar din nan da suka leki asirin kasar Layish suka abin da ya ga dama. **7** Wani saurayi Balawe daga Betlehem a Yahuda, wanda yake zama cikin zuriyar Yahuda, **8** ya bar garin ya tafi neman inda zai zauna. A hanyarsa ya zo gidan Mika a kasar tudu ta Efraim. **9** Mika ya ce masa, "Daga ina kake?" Ya ce, "Ni Balawe ne daga Betlehem a Yahuda, ina kuwa neman wurin zauna ne." **10** Sa'an nan Mika ya ce masa, "Ka zauna tare da ni ka zama mini mahaifi da firist, **11** Saboda haka Balawen ya yarda ya zauna tare da shi, dan saurayin kuwa ya zama kamar daya daga cikin'ya'yansa. **12** Sa'an nan Mika ya nad'a Balawen, saurayin kuwa ya zama masa firist ya kuma zauna a gidansa. **13** Mika ya ce, "Yanzu na san cewa Ubangiji zai yi mini alheri, da yake Balawen nan ya zama firist nawa."

18 To, a kwanakin nan Isra'il ba ta da sarki. A kwanakin kuwa zuriyar Dan tana neman wurinsu na zama, gama ba su riga sun sami gādo tare da kabilan Isra'il ba. **2** Saboda haka mutanen Dan suka aika jarumawa guda biyar daga Zora da Eshtawol don su leki asirin kasar su kuma bincike ta. Wadannan mutanen sun wakilci dukar kabilar. Suka ce musu, "Ku je, ku bincike kasar." Mutanen suka shiga kasar tudu ta Efraim suka zo gidan Mika, inda suka kwana. **3** Sa'ad da suka yi kusa da gidan Mika, sai suka gane muray saurayin nan Balawe; saboda haka suka shiga wurin suka tambaye shi, "Wa ya kawo ka nan? Me kake yi a nan? Me ya sa kake a nan?" **4** Ya gaya musu abin da Mika ya fada masa ya ce, "Ya dauke ni aihi ya kuma sa in zama masa firist." **5** Sa'an nan suka ce masa, "Muna rokonka ka nemi mana nufin Allah don mu sani ko tafiyarmu tana da nasara." **6** Firist ya amsa ya ce, "Ku sauaka lafiya, gama tafiyarku tana da yordan Ubangiji." **7** Saboda haka mutum biyar din suka tashi suka iso Layish, inda suka ga mutanen suna zamansu a huec, kamar Sidoniyawa, ba sa zato ga tsaro. Kuma da yake kasarsu ba ta bukata kome, suna da wadata. Suna kuma nesa da Sidoniyawa, ba sa kuma hulda da kowa. **8** Da suka komo Zora da Eshtawol, yan'uwanus suka tambaye su, "Me kuka gano?" **9** Suka ce, "Ku zo mu yake su! Mun ga kasar tana da kyau sosai. Ba za ku yi wani abu ba? Kada ku yi wata-wata, ku je kun mallaki kasar. **10** Sa'ad da kun kai can, za ku iske mutanen suna zama a sake, kasar kuwa mai fadi ce wadda Allah ya sa a hanuwanku, kasar da ba ta rasa kome ba." **11** Sai mutane dari shida daga kabilar Dan suka yi damarar yak'i, suka tashi daga Zora da Eshtawol. **12** A kan hanyarsu suka kafa sansani kusa da Kiriyat Yeyarim a Yahuda. Shi ya sa a ana kira wurin nan yamma da Kiriyat Yeyarim Mahane Dan har wa yau. **13** Daga can suka tafi kasar tudu ta

Efraim suka zo gidan Mika. **14** Sa'an nan mutum ce wa'yan'uwanus, "Kun san cewa daya daga cikin gidajen nan yana da efod, wadansu allolin iyali, siffar da aka sassaka da kuma gunki na zubi? To, kun san abin da za ku yi." **15** Saboda haka suka juya a **16** Mutanen Dan dari shida da suka sha damarar yak'i suka tsaya a bakin kofa. **17** "Sai mutum biyar da suka leki asirin kasar suka shiga ciki suka dauke gunkin da aka sassaka, efod, sauran allolin gida da kuma gunki na zubi yayinda firist din tare da mutane dari shida da suka yi damarar yaki suna tsaye a bakin kofa. **18** Sa'ad da wadannan mutane suka shiga gidan Mika suka dauke gunkin da aka sassaka, efod, sauran allolin gida da kuma gunki na zubi, sai firist ya ce musu, "Me kuke yi?" **19** Suka ce, "Ka yi shiru! Kada ka ce wani abu. Zo tare da mu, ka zama mahaifinmu da kuma firist. Bai fi maka ka yi wa kabila da kuma zuriya a Isra'il aikin firist ba, da ka bauta wa iyali guda kawai?" **20** Sai firist ya yi farin ciki. Ya dauki efod, sauran allolin gida da siffar da aka sassaka ya tafi tare da mutanen. **21** Suka sa'ya'yansu Kanana a gaba, dabobbinsu da mallakansu a gabansu, suka juya suka tafi. **22** Sa'ad da suka yi dan nisa daga gidan Mika, sai aka kira mutanen da suke makwabtakar da Mika suka taru suka bi mutanen Dan suka cim musu. **23** Da suna ihu suna binsu, sai mutanen Dan suka waiga suka cewa Mika, "Mece ce damuワーク da ka kira mutanenka su zo su fada mana?" **24** Ya amsa ya ce, "Kun kwashe allolin da na yi, da kuma firist nawa, kuka tafi. Me kuma nake da shi? Yaya zu ku ce, 'Mece ce damuwata?'" **25** Mutanen Dan suka ce, "Kada ka kuskura ka ce kome, in ba haka ba mutanen nan zu sa harzu'a, da kai da iyalinka duka ku rasa rayukanku." **26** Saboda haka mutanen Dan suka kama hanyarsu, Mika kuwa da ya ga an fi karfinsa, sai ya juya ya koma gida. **27** Sa'an nan suka dauko abin da Mika ya yi, da firist nasa, suka tafi Layish, suka fāda wa mutanen da suke zaman lafiya, ransu kuma a kwance. Suka fāda musu suka kuma kone birninisu. **28** Ba wanda zai cece su domin suna nesa da Bet-Sidon kuma ba sa hulda da kowa. Birnin yana a kwari kusa da Bet-Rekob. Mutanen Dan suka sāke gina birnin suka zauna a can. **29** Suka sa wa birnin suna Dan, wato, sunan kakansu Dan, wanda aka haifa wa Isra'il, ko da yake a dā ana kira birnin Layish. **30** A can mutanen Dan suka kafa wa kansu gumaka, Yonatan dan Gershom, dan Musa, da'ya'yansu maza firistoci ne na kabilar Dan har lokacin da aka kwashe mutanen zuwa bauta. **31** Suka ci gaba da amfani da gumakan da Mika ya yi, a duk wannan lokacin gidan Allah yana a Shilo.

19 A kwanakin nan Isra'il ba su da sarki. To, wani Balawe wanda yake zama a wani lungu na kasar

tudu ta Efraim ya dauko wa kansa kwarkwara daga Betlehem cikin Yahuda. **2** Amma ba tā yi aminci ba. Ta bar shi ta komo gidan mahaifiyarta a Betlehem, a Yahuda. Bayan ta zauna a can wajen wata hudu, **3** sai mijinta ya je wajenta biko don yā rarashe ta komo. Ya tafi tare bawansa da kuma jakuna biyu. Sai ta shigar da shi gidan mahaifinta, sa'ad da mahaifinta ya gan shi, ya marabce shi da murna. **4** Surukinsa, mahaifin yarinyar, ya sha kansa, yā dakata; saboda haka ya dakata tare da shi har kwana uku, yana ci yana sha, yana kuma kwanciya a can. **5** A rana ta hudu suka tashi da sassafe ya kuma yi shiri yā tafi, amma mahaifinta yarinyar ya ce wa surukinsa, "Ka dan ci wani abu don ka sami karfi; sa'an nan ka tafi." **6** Saboda haka suka zauna su biyu suka ci suka sha tare. Bayan haka sai mahaifin yarinyar ya ce, "Don Allah ka kwana ka ji wa kanka dadi." **7** Sa'ad da mutumin ya tashi zai tafi, sai surukinsa ya roke shi, saboda haka ya kwana a wannan dare. **8** Da sassafen kashegari rana ta biyar, ya tashi zai tafi, sai mahaifin yarinyar ya ce, "Ka dan zauna ka shakata sai rana ta yi sanyi mana!" Saboda haka su biyu suka zauna suka ci abinci tare. **9** Sa'ad da mutumin da kwarkwaransa da bawansa, suka tashi don su tafi, surukinsa, mahaifin yarinyar ya ce, "Duba, rana ta kusan fāfuwa, yamma ta riga ta yi, ka kwana a nan. Ka sāke kwana ka ji wa ranka daci. Kashegari da sassafe za ka iya tashi ka kama hanyarka zuwa gida." **10** Amma bai so ya sāke kwana a can ba, mutumin ya tashi ya tafi ya bi ta Yebus (wato, Urushalima), tare da jakunansa biyu da aka yi musu shimpida da kuma kwarkwaransa. **11** Sa'ad da suka yi kusa da Yebus dare kuma ya riga ya yi, bawan ya ce wa maigidansa, "Mu dakata a birnin nan na Yebusiyawa mu kwana."

12 Maigidansa ya ce, "A'a. Ba za mu shiga birnin baki wadanda mutanensu ba Isra'ilawa ba. Za mu ci gaba zuwa Gibeya." **13** Ya kuma ce, "Zo, mu yi Kokari mu kai Gibeya ko Rama mu kwana a daya cikinsu." **14** Saboda haka suka ci gaba, rana tana fāfuwa sa'ad da suka yi kusa da Gibeya a Benyamin. **15** A can suka dakata don su kwana, suka tafi suka zauna a dandali birnin, amma wani ya shigar da su gidansa da daren. **16** A wannan yamma sai ga wani tsoho daga kasar tudu ta Efraim, wanda yake zama a Gibeya (mutane wurin kuwa mutanen Benyamin ne), ya shigo daga wurin aiki a gonaki. **17** Sa'ad da ya duba ya ga matafiyin a dandalin birnin, sai tsoton ya yi tambaya ya ce, "Ina za ku? Ina kuka fito?" **18** Balawen ya ce, "Muna fito daga Betlehem a Yahuda za mu wani lungu a kasar tudu ta Efraim inda nake da zama. Na tafi Betlehem a Yahuda, ga shi kuwa yanzu za ni gidan Ubangiji. Ba wanda ya shigar da ni gidansa. **19** Muna da kara da abinci don jakunansu, muna kuma da burodi da ruwan inabi dominmu da bayinka, ni, baiwarka da kuma saurayin nan tare da mu. Ba ma bukatar kome." **20**

Tsoton ya ce, "Na marabce ku a gidana. Bari ni ba ku duk abin da kuke bukata. Kada ku dai kwana a dandali." **21** Saboda haka sai kai shi zuwa gidansa ya ciyar da jakunansa. Bayan sun wanke kafafunsu, sai aka ba su abinci da abin sha. **22** Yayinda suke jin wa kansu dadi, sai wadansu'yan iska daga birnin suka kewaye gidan. Suna bubbuga kofar, suna kira tsoton da yake da gidan suna cewa, "Ka fito mana da mutumin nan a gidanka domin mu yi jima'i da shi." **23** Maigidan ya fita waje ya ce musu, "A'a, abokaina, kada ku yi abin kunyan nan. Da yake mutumin nan bakona ne, kada ku yi rashin kunyan nan. **24** Duba, ga'yata da ba tā taba sanin namiji ba da kuma kwarkwaransa. Zan fito muku da su a waje yanzu, za ku kuwa iya yin ko mene ne da kuke so da su. Amma wannan mutum, kada ku yi abin kunya."

25 Amma mutanen ba su saurare shi ba. Saboda haka mutumin ya ba da kwarkwaransa, suka yi mata fyade suka yi lalata da ita dukan dare, gari yana wayewa sai suka bar ta. **26** Da safe matar ta koma gidan da maigidanta yake, ta fādi a kofa ta kwanta a can har rana ta yi. **27** Sa'ad da maigidanta ya tashi da safe ya bude kofar gidan don yā fita ya ci gaba da tafiyarsa, sai ga kwarkwararsa, ta fādi a bakin kofar gidan da hannuwanta a madogarar kofar. **28** Ya ce mata, "Tashi; mu tafi." Amma ba amsa. Sai ya sa ta a kan jakinsa ya kama hanyar gida. **29** Da ya kai gida, sai ya dauki wukka ya yayyanka kwarkwaransa gunduwa-gunduwa, kashi goma sha biyu ya aika da su a ko'ina da Isra'ilila. **30** Duk wanda ya gani, sai ya ce, "Ba a taba gani ko yin irin wannan abu ba, tun lokacin da Isra'ilawa suka fito daga Masar. Ku yi tunani wannan! Ku kuma yi la'akari! Ku gaya mana abin da za mu yi!"

20 Sa'an nan dukan Isra'ilawa daga Dan zuwa Beyersheba kuma daga kasar Gileiad mutane kamar mutum guda suka fito suka taru a gabon Ubangiji a Mizfa. **2** Shugabanni dukan kabilan mutane na kabilan Isra'ilawa suka zazzauna a wurarensu a taron jama'ar Allah, mayaka dubu dari hudu masu dāmara da takuba. **3** (Mutane Benyamin suka ji cewa Isra'ilawa sun haura zuwa Mizfa.) Sa'an nan Isra'ilawa suka ce, "Gaya mana yadda wannan mugun abu ya faru." **4** Sai Balawen, mijin matar da aka kashe ya ce, "Ni da kwarkwarata mun zo Gibeya a Benyamin don mu kwana. **5** Da dad dare mutanen Gibeya suka bi ni suka kewaye gidan da niyya su kashe ni. Suka yi wa kwarkwarata fyade, har ta mutu. **6** Na dauki kwarkwarata na yayyanka gunduwa-gunduwa na aika da shi ga kowane yankin gādon Isra'ilila, domin sun aikata mugu abu da abin kunya a Isra'ilila. **7** To, dukunku Isra'ilawa, sai ku yi magana ku kuma yanke hukuncinku." **8** Dukan mutane suka tashi kamar mutum daya, suna cewa "Ba waninmu da zai tafi gida. Sam, babu ko dayanmu da zei koma gidansa. **9** Amma yanzu ce chiba da

za mu yi wa Gibeya. Za mu haura mu fāfa yadda kwanto kewaya da Gibeya. **30** Suka haura su kara da kuri'a ta nunar. **10** Za mu duko mutum goma a mutanen Benyamin a rana ta uku suka ja dāgā a kowane mutum dari daga dukan kabilan Isra'ila, da Gibeya kamar dā. **31** Mutanen Benyamin suka fito su dari a dubu, da kuma dubu a dubu goma, domin a same su aka kuma jawo su nesa da birnin. Suka fara tanada wa mayakan. Sa'an nan, sa'ad da mayakan karkashe Isra'ilawa kamar dā, har aka kashe wajen suka iso Geba a Benyamin, za su yi da su daidai mutum talatin a filaye da kuma a hanyoyi, wadda bisa ga muguntar da suka yi a Isra'ila." **11** Saboda take zuwa Betel da kuma wadda take zuwa Gibeya. haka dukan mutane Isra'ilawa suka taru suka kuma **32** Yayinda mutanen Benyamin suna cewa, "Muna hadu kamar mutum guda don su fāfa wa birnin da cin nasara a kansu kamar dā," Isra'ilawa kuwa suna yakī. **12** Kabilan Isra'ila suka aika jakadu a ko'ina a cewa, "Mu yi ta jan da baya mu janye su daga birni cikin kabilan Benyamin cewa, "Wace irin mugunta zuwa kan hanyoyi." **33** Dukan mutanen Isra'ila suka ce wannan da kuka aikata? **13** Yanzu fa sai ku fitar taso daga wurarensu suka ja dāgā a Ba'al-Tamar, da wadannan'yan iskan da suka aikata wannan abu Isra'ilawan da suka yi kwanto a yammancin Geba na Gibeya don mu kashe su mu kawar da mugunta kuwa suka fito. **34** Sa'an nan jarumai Isra'ila dubu daga Isra'ila!" Amma mutanen Benyamin ba su goma suka yi gaba suka kai wa Gibeya hari. Yaki saurari'yan'uwansu Isra'ilawa ba. **14** Daga biranensu kuwa ya yi zafi har mutane Benyamin ba su san suka tattaru a Gibeya don su yakī Isra'ilawa. **15** Nan masifa tana dab da su ba. **35** Ubangiji kuwa ya da nan mutanen Benyamin suka tattara mayaka fatattake mutanen Benyamin a gabon Isra'ila; a dubu ashirin da shida masu takuba daga biranensu, ranar kuwa Isra'ilawa sun kashe mutum 25,100 na ban da mayaka dari bakwai da aka zāba daga mutanen Benyamin, dukansu dauke da takuba. **36** mazauna a Gibeya. **16** Cikin dukan mayakan nan Sa'an nan Benyamin suka ga an ci su. To, mutanen akwai zābabbu mutane dari bakwai wadanda su Isra'ila sun yi ta ja da baya daga mutanen Benyamin bahagwai ne, kowanne yana iya harbin gashin guda domin suna dogara ga wadanda sa su yi kwanto na kai da majajawa ba kuskure. **17** Isra'ila kuwa, kusa da Gibeya ne. **37** Mutanen da suke kwanto ban da Benyamin, sun tara mayaka masu takobi suka yi wuf suka ruga cikin Gibeya, suka bazu suka dubu dari huđu, dukansu gwanayen yakī ne. **18** Sai kuma karkashe dukan wadanda suke a birnin. **38** Isra'ilawa suka haura zuwa Betel suka nemi nufin Mutanen Isra'ila sun riga sun shirya da'yan kwanton Allah, suka ce, "Wane ne a cikinmu zai fara fāfa wa cewa su murtuke hayaki daga birnin, **39** a sa'an nan mutanen Benyamin?" Ubangiji ya ce, "Yahuda ce za ne mutanen Isra'ila za su juya su fāfa wa mutane tā fara." **19** Kashegari sai Isra'ilawa suka tashi suka Benyamin da yakī. Mutanen Benyamin sun fara kafa sansani kusa da Gibeya. **20** Mutanen Isra'ila karkashe mutum talatin na Isra'ila, sai suka ce, suka fita yakī da mutane Benyamin suka kuma ja "Muna cin nasara a kansu kamar dā." **40** Amma dāgār yakī a Gibeya. **21** Mutanen Benyamin suka da alamar hayaki ya fara murtukewa daga birnin, fito daga Gibeya suka kashe mutum dubu ashirin da sai mutanen Benyamin suka juya suka ga hayaki biyu na Isra'ilawa a dāgār yakī a ranar. **22** Amma yana murtukewa ko'ina a cikin birnin zuwa sararin mutanen Isra'ila suka karfafa juna, suka sāke koma sama. **41** Sa'an nan mutanen Isra'ila suka juyo musu, inda suka ja dāgā a rana ta farko. **23** Isra'ilawa suka mutanen Benyamin kuwa suka tsorata domin sun haura suka yi kuka a gabon Ubangiji, har yamma, gane masifa ta zo musu. **42** Saboda haka suka tsere a suka nemi nufin Ubangiji. Suka ce, "Mu sāke koma gabon Isra'ila zuwa wajen hamada, amma ba su iya yakī da mutanen Benyamin, yan'wanmu?" Ubangiji tsere wa yakīn ba. Mutanen Isra'ila da suka fito daga ya ce, "Ku haura ku fāfa musu." **24** Sai Isra'ilawa cikin birnin suka karkashe su a can. **43** Suka kewaye suka matsa kusa da Benyamin a rana ta biyu. **25** mutanen Benyamin, suka kore su, suka fatattake su a A wannan lokaci, da mutanen Benyamin suka fito wajajen Gibeya a gabashi. **44** Mutum dubu goma sha daga Gibeya don su yake su, sai suka sāke kashe takwas na mutanen Benyamin suka mutu dukansu Isra'ilawa dubu goma sha takwas, dukansu dauke kuwa jarumai ne. **45** Da suka juya suka juya suka da takuba. **26** Sa'an nan Isra'ilawa, dukan mutane, tsere zuwa wajajen hamada zuwa dutsen Rimmon, suka haura zuwa Betel, a can suka zauna suna kuka Isra'ilawa suka kashe mutum dubu biyar a kan a gabon Ubangiji. Suka yi azumi a wannan rana har hanyoyi. Suka yi ta matsa wa mutanen Benyamin yamma suka mika hadayun Konawa da hadayun har zuwa Gidom suka kashe mutum dubu biyu kuma. salama ga Ubangiji. **27** Isra'ilawa suka nemi nufin **46** A ranar kuwa mutanen Benyamin dubu ashirin Ubangiji (A kwanakin nan akwatin alkawarin Allah da biyar ne aka kashe, dukansu jarumai. **47** Amma yana can, **28** Finehas dan Eleyazar, dan Haruna, kuwa mutane dari shida suka juya suka tsere wajajen yana hidima a gabansa.) Suka ce, "Mu sāke haura hamada zuwa dutsen Rimmon, inda suka zauna mu yi yakī da mutanen Benyamin'yan'wanmu, wata huđu. **48** Mutanen Isra'ila suka koma wurin ko a'a?" Ubangiji ya ce, "Ku je, gama gobe zan ba mutanen Benyamin suka kashe dukan wadanda suke da su a hannuwanku." **29** Sa'an nan Isra'ila ta yi

a birnin, tare da dabbobi da kome da suka samu. Dukan garuruwan da suka samu sun kone su kaf.

21 Mutanen Isra'ila sun riga sun yi rantsuwa a Mizfa cewa, "Ba dayanmu da zai ba da'yarsa aure ga mutumin Benyamin." **2** Sai mutanen suka tafi Betel, inda suka zauna a gabon Allah har yamma, suna tā da muryoyinsu suna kuka mai zafi. **3** Suka ce, ya Ubangiji, Allah na Isra'ila, "Me ya sa wannan abu ya faru da Isra'ila? Don me kabilta daya daga Isra'ila za tā bace a yau?" **4** Kashegari da sassafe mutane suka gina bagade suka miha hadaya ta konawa da hadaya ta salama. **5** Sa'an nan Isra'ilawa suka ce, "Wace kabilta ce cikin kabilan Isra'ila ba tā zo taro a gabon Ubangiji ba?" Gama an yi rantsuwa cewa duk wanda ya kāsa zuwa taro a gabon Ubangiji a Mizfa lalle a kashe shi. **6** To, Isra'ilawa suka yi juyayin'yan'uwansu, mutanen Benyamin. "Yau an hallaka kabilta daga cikin Isra'ila. **7** Yaya za mu ba wa wadanda suka rage mata, da yake mun riga mun yi rantsuwa a gabon Ubangiji, ba zu mu ba su daya daga'ya'yanmu su aura ba?" **8** Sa'an nan suka ce, "Wace kabilta ce cikin kabilan Isra'ila ba tā zo taro a gabon Ubangiji a Mizfa ba?" Sai su gane cewa babu wani daga Yabesh Gileyad da ya zo sansani don taron. **9** Gama da aka yi kidaya mutane, sai aka gane cewa babu wani daga mutanen Yabesh Gileyad da yake a can. **10** Saboda haka sai taron ya umarci jarumai dubu goma sha biyu su je Yabesh Gileyad su karkashe wadanda suke zaune a can, duk da mata da yara. **11** Suka ce musu, "Ga abin da za ku yi. Ku karkashe duk namiji da kowace macen da ta riga ta san namiji." **12** Suka samu a cikin mutanen da suke zaune a Yabesh Gileyad mata dari hudu da ba su taba kwana da namiji ba, suka kwashe su zuwa sansani a Shilo a Kan'ana. **13** Sa'an nan dukan taro suka aika wa mutanen Benyamin da suke a Dutsen Rimmon cewa yakī ya kare, yanzu sai salama. **14** Saboda haka mutanen Benyamin suka komo a lokacin aka kuma ba su matan Yabesh Gileyad nan da aka bari da rai. Amma matan ba su ishe su duka ba. **15** Mutanen kuwa suka yi juyayi saboda mutanen Benyamin, domin Ubangiji ya yi gibi a cikin kabilan Isra'ila. **16** Shugabannin taron suka ce, "Da matan Benyamin da aka hallaka, yaya za mu yi da mazan da suka ragu da ba su sami mata ba?" **17** Suka ce, "Dole mutanen Benyamin da suka ragu su sami gādo, domin kada wata kabilta a Isra'ila ta bace. **18** Ba za mu iya ba su'yan matanmu su zama matansu ba, da yake mu Isra'ilawa mun riga mun yi wannan rantsuwa cewa, 'La'ananne ne wanda ya ba da'yarsa aure ga mutum Benyamin.' **19** Sai suka tuna, akwai bikin Ubangiji da sukan yi shekara-shekara a Shilo ya yi kusa. Shilo yana arewancin Betel, kudu da Lebona, gabas da hanyar da take tsakanin Betel da Shekem." **20** Saboda haka suka cewa mutanen Benyamin, "Ku je ku ɓuya a gonakin

inabi **21** ku lura. Sa'ad da'yan matan Shilo suka fito waje don su yi rawa, ku fito a guje daga gonakin inabi, kowannenku yā kama wa kansa mata daga cikin'yan matan Shilo, ku tafi kasar Benyamin. **22** Sa'ad da iyayensu maza ko'yan'uwansu suka kawo mana kara, za mu ce musu, "Ku yi mana alheri ku bar su, domin ba mu samo musu mata ba lokacin yakī, ku kuma marasa laifi ne, tun da yake ba ku ba da'yāyan matanku gare su ba." **23** Haka mutanen Benyamin suka yi. Yayinda'yan matan suke rawa, kowane mutum ya kama daya ya yi gaba da ita ta zama matarsa. Sa'an nan suka komo kasar gādonsu suka sāke giggina garuruwan suka kuwa zauna a cikinsu. **24** A lokacin, Isra'ilawa sun bar wurin suka tafi gida zuwa ga kabilansu da zuriyoyinsu, kowane zuwa gādonsa. **25** A kwanakin Isra'ila ba ta da sarki; kowa ya yi abin da ya ga dama.

Rut

1 A kwanakin da mahukunta suke mulki an yi yunwa a kasar, sai wani mutum daga Betlehem a Yahuda tare da matarsa da'ya'yansu maza biyu, suka tafi su yi zama na dan lokaci a kasar Mowab.

2 Sunan mutumin, Elimelek ne, sunan matarsa Na'omi; sunayen'ya yan nan nasu biyu, su ne Malon

da Kiliyon. Su Efratawa ne daga Betlehem ta Yahuda.

Suka kuwa tafi Mowab suka zauna a can.

3 To, Elimelek mijin Na'omi ya rasu, aka bar ta da'ya'yanta

maza biyu.

4 Suka auri mata Mowabawa, sunan daya

Orfa dayan kuma Rut. Bayan sun zauna a can kamar

shekara goma, **5** sai Maloni da Kiliyon suka mutu

su ma, aka kuma bar Na'omi babu'ya'yanta maza

biyu da kuma mijinta.

6 Sa'ad da ta ji a Mowab

cowa Ubangiji ya zo don y'a taimaki mutanensa ta

wurin tanada musu da abinci, sai Na'omi tare da

surukanta suka shirya su koma gida daga can.

7 Tare da surukanta biyu suka bar inda suka zauna suka

kuma kama hanya da za tā komar da su zuwa kasar

Yahuda.

8 Sai Na'omi ta ce wa surukanta biyu, "Ku

koma, kowannenku, zuwa gidan mahaifiyarta. Bari

Ubangiji y'a nuna muku alheri yadda kuka nuna wa

matattun nan da kuma gare ni.

9 Bari Ubangiji y'a sa kowannenku ta sami hutu a gidan wani miji."

Sa'an nan ta sumbace su suka kuma yi kuka da

karfi **10** suka ce mata, "Za mu tafi tare da ke zuwa

ga mutanenki."

11 Amma Na'omi ta ce, "Ku koma

gida, y'a yana mata. Don me za ku tafi tare da ni?

Zan kara samun wadansu'ya'ya maza da za su zama

mazanku ne?

12 Ku koma gida'ya'yana mata; na

tsufa ainun da zan sāke samun wani miji. Ko ma na

yi tsammani har yanzu ina da bege, ko ma na sami

miji a wannan dare na kuma haifi'ya'ya maza,

13 za ku jira sai sun yi girma? Za ku ci gaba da kasance

babu aure saboda su? A'a, y'a yana mata. Ina da bafin

ciki kwarai fiye da ku, domin hannun Ubangiji ya

yi gāba da ni!"

14 A kan wannan suka sāke bärke

da kuka. Sa'an nan Orfa ta sumbaci surukarta ta

yi bankwana, amma Rut ta manne mata.

15 Sai Na'omi ta ce, "Duba, y'ar'uwanki ta koma zuwa ga

mutanenta da kuma allolinta. Ki koma tare da ita."

16 Rut Amma Rut ta amsa, "Kada ki roke ni in bar ki

ko in koma daga gare ki. Inda za ki, zan tafi, kuma

inda za ki zauna, zan zauna. Mutanenki, za su zama

mutanena kuma Allahnki, zai zama Allahnna.

17 Inda za ki mutu zan mutu, zan mutu a can kuma za a

binne ni. Bari Ubangiji ya hukunta ni da tsanani

sosai, in wani abu in ba mutuwa ce ta raba ke da

ni ba."

18 Sa'ad da Na'omi ta gane cewa Rut ta

kudura tā tafi tare da ita, sai ta daina nema tā koma.

19 Saboda haka matan biyu suka ci gaba da tafiya

sai da suka isa Betlehem. Da suka isa Betlehem,

sai dukan garin ya rude saboda su, matan kuwa

suka ce, "Na'omi ce wannan kuwa?"

20 Ta ce musu,

"Kada ku kira ni Na'omi. Ku kira ni Mara gama Madaukaki ya sa raina ya yi cfaci sosai. **21** In tafi cikakte, amma Ubangiji ya dawo da ni ba kome. Don me kuke kirana Na'omi? Ubangiji ya wahalshe ni, Madaukaki ya kawo mini masifa." **22** Na'omi fa ta koma daga Mowab tare da Rut mutuniyar Mowab, surukarta, suka kai Betlehem a lokacin da ake fara girbin sha'ir.

2 To, fa, Na'omi tana da dangi a gefen mijinta da iyalin Elimelek, mutum mai martabaa, mai suna Bowaz. **2** Sai Rut mutuniyar Mowab ta ce wa Na'omi, "Bari in tafi gonaki in yi kala raguwar hatsi a bayan duk wanda na sami tagomashi daga gare shi." Na'omi ta ce mata, "Ki je, yata." **3** Saboda haka ta tafi ta fara kala a gonaki a bayan masu girbi. Sai ya zamana, ta sami kanta tana aiki a gonar da take ta Bowaz, wanda yake daga dangin Elimelek. **4** Sai ga Bowaz ya iso daga Betlehem ya gai da masu girbi, "Ubangiji y'a kasance tare da ku!" Sai suka amsa, "Ubangiji y'a albarkace ka!" **5** Sai Bowaz ya tambayi shugaban masu girbinsa, "Wace yarinaya ce warnan?" **6** Shugaban ya amsa, "Ita ce mutuniyar Mowab da ta zo daga Mowab tare da Na'omi. **7** Ta ce, 'Ina roko a bar ni in bi bayan masu girbin in yi kala.' Haka ta shiga cikin gonar ta kuwa yi aiki tun da safe har zuwa yanzu, sai dan hutun da ta yi kadan." **8** Saboda haka Bowaz ya ce wa Rut, "Yata, ki saurare ni. Kada ki tafi ki yi kala a wani gona, kada kuma ki tafi daga nan. Ki tsaya nan tare da'yan matana bayi.

9 Ki lura da gonar da mutanena suke girbi, ki bi su tare da'yan matana. Na riga na fada wa mazan kada su taba ke. Kuma duk sa'ad da kika ji Kishirwa, ki tafi ki debo ruwa daga tulunan da mazan suka cika." **10** Jin haka, sai ta rusuna da fusakata har kasa ta ce, "Me

ya sa na sami irin wannan tagomashi a idanunka da har ka lura da ni, ni da nake ba'kuwa?" **11** Bowaz ya amsa, "An fadā mini duka game da abin kika yi

domin surukarki tun mutuwari mijinkin, yadda kika bar mahaifinki da mahaifiyarki da kuma kasarki

kika zo ki yi zama da mutanen da ba ki taba sani ba.

12 Bari Ubangiji y'a sāka maka saboda abin da ka yi. Bari Ubangiji, Allah na Isra'ilā y'a sāka maka a

yalwace, a karkashin fikafikan da ka sami mafaka."

13 Ta ce, "Bari in ci gaba da samun tagomashi a idanunka ranka y'a dade. Ka ta'azantar da ni ka kuma

yi wa baranyarka magana mai alheri ko da yake ban kai matsayi daya daga cikin bayinka'yan mata ba."

14 A lokacin ci abinci Bowaz ya ce mata, "Zo nan. Ki debo burodi ki tsoma cikin ruwan inabi." Da ta

zauna tare da masu girbin, sai ya ba ta gasasshe hatsi. Ta ci duk abin da take so har ta bar ragowa.

15 Da ta tashi don tā yi kala, sai Bowaz ya yi umarni wa samarinsa cewa, "Ko ta tara daga cikin dammuna, kada ku wula'kanta ta.

16 Ku kuma ri'ka zarar mata wadansu daga dammunan don ta dauka, kada ku kwabe ta."

17 Saboda haka Rut ta yi kala a gonar

har yamma. Sa'an nan ta sussuka hatsin sha'ir da ta kalata ta sami kamar efa. **18** Ta duka ta koma gari sai surukarta ta ga yawan abin da ta kalato. Rut kuma ta fitar da ragowar abin da ta ci bayan ta koshi ta ba ta. **19** Surukarta ta tambaye ta, "Ina kika yi kala a yau? Ina kika yi aiki? Albarka ta tabbata ga mutumin nan ta ya lura da ke!" Sai Rut ta fada wa surukarta game da wurin wanda ta yi ta aiki. Ta ce, "Sunan mutumin da na yi aiki da shi a yau Bowaz ne." **20** Sai Na'omi ta ce wa surukarta, "Ubangiji yă yi masa albarka! Bai daina nuna alheri ga masu rai da matattu ba." Ta kara da cewa, "Wannan mutum danginmu ne na kusa; shi daya daga cikin danginmu mai fansa." **21** Sa'an nan Rut mutuniyar Mowab ta ce, "Ya ma ce mini, 'Ki riķa bin ma'aikatana sai sun kare yin girbin dukan hatsina.'" **22** Na'omi ta ce wa Rut surukarta, "Zai fi miki kyau, yata ki riķa tafiyi da'yan matansa, domin a gonar wani dabam mai yiwuwa a yi miki lahani." **23** Saboda haka Rut ta tsaya kusa da bayi mata na Bowaz don tă yi kala sai da girbin sha'ir da na alkama suka kare. Ta kuwa zauna tare da surukarta.

3 Wata rana Na'omi surukart Rut ta ce mata, "Yata, bai kamata in nema miki gida, inda za a tanada miki da kyau? **2** Bowaz wanda kike aiki da bayinsa yan mata ba danginmu ne na kusa ba? Da daren yau zai sussuka sha'ir nasa a masussuka. **3** Ki yi wanka ki fesa turare, ki kuma sa tufafinki mafi kyau. Sa'an nan ki gangara zuwa masussuka, amma kada ki bari yă san cewa kina a can sai ya gama ci da sha. **4** Sa'ad da ya kwanta, ki lura da inda yake kwance. Sa'an nan ki tafí ki bude kafafunsa ki kwanta. Zai fada miki abin da za ki yi." **5** Rut ta amsa ta ce "Zan yi abin da kika fada." **6** Saboda haka ta gangara zuwa masussuka ta kuma yi dukan abin da surukarta ta ce ta yi. **7** Sa'ad da Bowaz ya gama ci da sha yana kuma cikin farin ciki, sai ya tafí ya kwanta a karshen tarin hatsi. Rut kuwa ta sulalle ta je ta bude kafafunsa ta kwanta. **8** Da tsakar dare sai wani abu ya firgitar da mutumin, ya kuwa juya sai ya tarar da mace kwance a kafafunsa. **9** Sai ya yi tambaya ya ce, "Ke wace ce?" Ta amsa ta ce, "Ni ce baranyarka Rut, ka rufe ni ta mayafinka da yake kai dangi, mai fansa ne na kusa." **10** Sai ya amsa ya ce, "Ubangiji yă albarkace ki'yata. Wannan alheri ya fi wannan da kika nuna da farko. Ba ki gudu kin bi saurayi, mai arziki ko matalauci ba. **11** Yanzu kuwa'yata kada ki ji tsoro. Zan yi miki dukan abin da kika roka. Dukan'yan'uwanan na gari sun san cewa ke mace ce mai halin kirki. **12** Ko da yake gaskiya ne ni dangi ne na kusa, amma akwai dangi mai fansa mafi kusa fiye da ni. **13** Ki kwana a nan, da safe kuwa in yana so yă fansa, to, da kyau, sai yă fansa. Amma in ba ya niyya, tabbatacce, na rantse da Ubangiji mai rai zan yi. Ki kwanta a nan sai da safe." **14** Saboda haka ta kwanta a kafafunsa sai da safe, amma ta

tashi kafin a gane wani, sai ya ce, "Kada ki bar wani yă san cewa mace ta zo masussuka." **15** Ya kuma na shi'r ya sa mata a kai. Sa'an nan ya koma gari. **16** Sa'ad da Rut ta koma wurin surukarta Na'omi ta tambaye ta "Yaya aka yi'yata?" Sai ta fada mata dukan abin da Bowaz ya yi mata **17** ta kuma kara da cewa, "Ya ba ni wadannan mudu shida na sha'ir, yana cewa, 'Kada ki koma wurin surukarki hannu wofi.'" **18** Sai Na'omi ta ce, "Ki jira, yata, sai kin ga abin da zai faru. Gama mutumin ba zai hutu ba sai an warware batun a yau."

4 Ana cikin haka Bowaz ya haura zuwa kofar gari ya tafi ya zauna a can. Sa'ad da dangi mai fansan da ya yi zance ya iso, Bowaz ya ce, "Zo nan abokina ka zauna." Saboda haka ya ratso ya zauna. **2** Bowaz kuwa ya kira dattawa guda goma na garin ya ce, "Ku zauna a nan," suka kuwa zauna. **3** Sa'an nan ya ce wa dangin nan mai fansa, "Na'omi, wadda ta dawo daga Mowab, tana so ta sayar da filin da yake na dan'wanmu Elimelek. **4** Na ga ya kamata in jowo hankalinka ga batun in kuma ba da shawara ka saye shi a gabon wadannan da suke zazzaune a nan da kuma a gabon dattawan jama'a. In kana so ka fanshe shi, to, sai ka yi. Amma in ba za ka yi ba, sai ka fada mini, don in sani. Gama babu wani mai izinin yin haka sai kai, ni ne kuwa na biye." Sai ya ce, "Zan fansa." **5** Sa'an nan Bowaz ya ce, "A ranar da ka sayo filin daga Na'omi da kuma daga Rut mutuniyar Mowab, ka sayi gwauruwarr marigayin nan, domin ka riķe sunan marigayin da kuma kayansa." **6** Da jin haka, sai dangin nan mai fansa ya ce, "To, ba zan iya fanshe shi ba don kada in yi wa nawa mallakar rauni. Za ka iya fanshe shi wa kanka. Ni dai ba zan iya ba." **7** (To, a kwanakin can a Isra'il'a, domin a tabbatar da fansa da kuma musayar da mallaka, mutum zai cire takalminsya ya ba wa dayan. Wannan ita ce hanyar tabbatar da al'amarin a hukumance a cikin Isra'il'a.) **8** Saboda haka dangin nan mai fansa ya ce wa Bowaz, "Saye shi wa kanka." Sai ya cire takalminsya. **9** Sa'an nan Bowaz ya yi shela wa dattawa da kuma dukan mutane, "A yau ku ne shaidu cewa na saya daga Na'omi dukan mallakarsa yă ci gaba, domin kada sunansa yă bace daga cikin iyali ko daga tarihin gari. A yau ku ne shaidu!" **11** Sai dattawan da kuma dukan wafanda suke a kofar suka ce, "Mu shaidu ne. Bari Ubangiji yă sa macen da take zuwa cikin gidanka ta zama kamar Rahila da Liyat, wafanda tare suka gina gidan Isra'il'a. Bari ka sami martaba a cikin Efrata ka kuma zama sananne cikin Betlehem. **12** Ta wurin'ya'yan da Ubangiji zai ba ka ta wurin wannan mace, bari iyalinka yă zama kamar na Ferez,

wanda Tamar ta haifa wa Yahuda.” **13** Sai Bowaz ya dauki Rut ta kuwa zama matarsa. Sa'an nan ya kwana da ita, Ubangiji kuma ya sa ta yi ciki, ta haifi da. **14** Mata suka ce wa Na'omi, “Yabo ya tabbata ga Ubangiji, wanda a wannan rana bai bar ki ba tare da dangi mai fansa ba. Allah yă sa yă zama sananne a dukan Isra'il! **15** Zai sabunta rayuwarki yă adana ki a tsufanki. Gama surukarki wadda take kaunarki wadda kuma take mafi kyau gare ki fiye da'ya'ya maza bakwai, ta haife shi.” **16** Sai Na'omi ta dauki yaron, ta kwantar da shi a cinyarta ta kuma kula da shi. **17** Matan da suke zama a wurin suka ce, “Na'omi ta sami yaro.” Suka kuwa ba shi suna Obed. Shi ne ya haifi Yesse, mahaifin Dawuda. **18** Ga asalin zuriyar Ferez. Ferez shi ne mahaifin Hezron, **19** Hezron ya haifi Ram, Ram ya haifi Amminadab, **20** Amminadab ya haifi Nashon, Nashon ya haifi Salmon, **21** Salmon ya haifi Bowaz, Bowaz ya haifi Obed, **22** Obed ya haifi Yesse, Yesse kuwa ya haifi Dawuda.

1 Sama'ilā

1 Akwai wani mutum daga Ramatayim, mutumin Zuf daga kasar tuddan Efraim, sunansa Elkana, dan Yeroham, shi jikan Elihu dan Tohu, tattaba kunnen Zuf, mutumin Efraim. **2** Yana da mata biyu, daya sunanta Hannatu, dayan kuwa ana kiranta Feninna. Ita Feninna tana da'ya'ya, amma Hannatu ba ta da'ya'ya. **3** Shekara-shekara wannan mutum yakan haura daga garinsa zuwa Shilo domin yin sujada da miķa hadaya ga Ubangiji Madaukaki. A can kuwa'ya'yan Eli maza biyu, Hofni da Finehas su ne firistoci na Ubangiji. **4** Duk sa'ad da rana ta kewayo don Elkana yā miķa hadaya, yakarı ba da kashin nama ga matarsa Feninna da dukan'ya'yanta maza da mata. **5** Amma Hannatu kuwa sai yā ba ta babban rabo gama yana kaunarta ko da yake Ubangiji ya kulle mahaifarta, sai kishiyarta ta dinga tsokanarta don tā ba ta haushi. **7** Wannan ya ci gaba shekara da shekaru. Duk lokacin da Hannatu ta haura zuwa haikalın Ubangiji, sai kishiyarta tā tsokane ta har tā yi ta kuka tā kuma ki cin abinci. **8** Elkana mijinta kuwa yakan ce mata, "Hannatu don me kike kuka? Me ya sa ba za ki ci abinci ba? Don me kika karaya? Ashe, ban fi'ya'ya goma a gare ki ba?" **9** Wata rana sa'ad da suka gama ci da sha a Shilo, Hannatu ta miķe tsaye. Eli firist kuwa yana zaune a kujera a bakin kofar haikalın Ubangiji. **10** A cikin bakin ciki, Hannatu ta yi kuka mai zafi ta yi addu'a ga Ubangiji. **11** Ta yi ceawa, "Ya Ubangiji Madaukaki. In har ka dubi bakin cikin baiwarka, ka tuna da ni, ba ka kuma manta da baiwarka ba, amma ka ba ta da, ni ma zan miķa shi ga Ubangiji dukan rayuwarsa, aska kuwa ba ta tā taba kansa ba." **12** Yayında take addu'a ga Ubangiji, Eli ya lura da bakinta. **13** Hannatu tana addu'a a zuci, ba a jin muryarta, sai lebunanta ne kawai suna motsi. Eli kuwa ya yi tsammani ta bugu ne. **14** Sai ya ce mata, "Har yaushe za ki ci gaba da maye? Ki daina shan ruwan inabi." **15** Hannatu ta ce, "Ba haka ba ne, ranka yā dade, ni mace ce da take cikin matsala kwarai da gaske. Ban sha ruwan inabi ba, ko wani abu mai sa maye, ina dai fada wa Ubangiji abin da yake damuna ne. **16** Kada ka yi zato baiwarka'yar iska ce. Ina addu'a a nan saboda yawan azaba da bakin cikin da nake ciki." **17** Eli ya ce, "In haka ne, to, ki sauķa lafiya, Allah na Isra'ila kuma yā ba ki abin da kika roka daga gare shi." **18** Ta ce, bari baiwarka tā sami tagomashi a idonka. Sai ta yi tafiyarta ta je ta ci wani abu, fuskarta kuwa ba tā kara kasance da bakin ciki ba. **19** Kashegari da sassafe suka tashi suka yi sujada a gabon Ubangiji, sai suka koma garinsu a Rama. Elkana kuwa ya kwana da matarsa Hannatu, Ubangiji kuma ya tuna da ita. **20** Ana nan sai Hannatu ta yi ciki, ta kuma haifi da. Ta ba shi suna Sama'ilā; tana cewa, "Domin

na roke shi daga wurin Ubangiji." **21** Da shekara ta kewayo, sai Elkana da iyalinsa suka sāķe tafi Shilo domin su yi hadaya ga Ubangiji, yā kuma cika alkawarin da ya yi. **22** Hannatu kuwa ba tā bi su ba. Ta gaya wa mijinta cewa, "Sai bayan na yaye yaron, zan kai shi in miķa shi a gabon Ubangiji, yā kuma kasance a wurin koyaushe." **23** Elkana mijinta ya ce mata, "Ki yi abin da kika ga ya fi miki kyau. Ki jira har sai bayan kin yaye shi. Ubangiji dai ya cika maganarsa." Saboda haka matar ta tsaya a gida, ta yi ta renon danta har ta yaye shi. **24** Bayan ta yaye shi, sai ta dauki yaron tare da bijimi bana uku, da mudun gari, da salkan ruwan inabi, ta kawo su a gidan Ubangiji a Shilo. **25** Bayan an yanka bijimin, sai suka kawo yaron wurin Eli. **26** Sai ta ce masa, "Ranka yā dade, ba ka gane ni ba? Ai, ni ce matar da ta tāba tsaway a gabanka, tana addu'a ga Ubangiji. **27** Wannan yaron ne na roka daga wurin Ubangiji, ya kuwa ba ni abin da na roka daga gare shi. **28** Saboda haka, na ba da shi ga Ubangiji muddin ransa, zai zama na Ubangiji." A can kuwa ya yi wa Ubangiji sujada.

2 Sai Hannatu ta yi addu'a ta ce, "Zuciyata tana farin ciki a cikin Ubangiji; a cikin Ubangiji an sa ina jin dadī kwarai. Na bude bakina na yi wa abokan gābana dariya. Kai! Ina murna domin ka cece ni!" **2** "Babu wani mai tsarki kamar Ubangiji babu wani, in ban da kai; babu wani dutse kamar Allahnmu. **3** "Ka daina maganganu na girman kai ka kuma daina fadin kalmomin daga kai; gama Ubangiji Allah ne masani daga gare shi kuma ana auna ayyuka. **4** "An kakkarya bakkuna masu yaki, amma su da ka raunana an ba su makaman karfi. **5** Wadanda a dā suna da abinci sosai; yanzu suna Kodago saboda abinci, masu fama da yunwa kuwa sun daina jin yunwa. Ita da take bakararriya, ta haifi'ya'ya bakwai amma ita da tana da'ya'ya da yawa, ta zama mai bakin ciki. **6** "Ubangiji ne ke kawo mutuwa, yā kuma rayar yana kai ga kabari, yā kuma tā da. (**Sheol h7585**) **7** Ubangiji ne yakan aika da talauci da kuma dukiya; yakan Kaskantar yā kuma daukaka. **8** Yakan tā da matalauci daga kura, yā kuma daga mai bukata daga tarin toka; yā zaunar da su tare da'ya'yan sarki; yā kuma sa su gāji mulki na daukaka. "Harsashin duniya na Ubangiji ne; a bisansu ne ya kafa duniya. **9** Zai kiyaye kafafun masu tsarki, amma mugaye za su lalace cikin duhu. "Ba bisa ga karfi mutum ba ne mutum ke nasara; **10** wadanda suke gāba da Ubangiji za su hallaka. Zai yi musu tsawa daga sama, Ubangiji zai hukunta dukan duniya. "Zai ba wa sarkinsa karfi, yā kuma daukaka shaffaffensa." **11** Sa'an nan, Elkana ya koma gida a Rama amma yaron ya yi hidima a gabon Ubangiji a karkashin Eli firist. **12** 'Yā'yan Eli firist, mutane ne masu mugunta. Ba su dauki Ubangiji a bakin kome ba. **13** Al'ada ce ga firistoci da mutane cewa in wani ya miķa hadaya, yayinda

nama yake kan wuta, bawan firist zai zo da babban cokali mai yatsu, **14** zai soka cokali mai yatsun a cokali mai yatsun ya cako daga tukunyar, ya zama mika hadaya a Shilo. **15** Tun ma kafin a kona kitse, bawan firist yakan zo yā ce wa mutumin da yake miķa hadaya, “Ka ba wa firist nama domin yā gasa, **16** In kuwa mutumin ya ce masa, “Bari kitse yā kōne tukuna, sa’ān nan ka diba duk abin da kake so.” Sai bawan yā ce masa, “A’ā, ka ba ni yanzu, in ka ki kuwa zan diba karfi da yaji.” **17** Wannan zunubin samarin ya yi muni kwarai a gaban Ubangiji, domin sun wulaķanta hadayar Ubangiji, kwarai da gaske. **18** Amma yaron nan Sama’ila, yana hidima a gaban Ubangiji yana sanye da efod na lilin. **19** Kowace shekara mahaifiyarsa takan dinka’yar taguwa ta kai masa sa’ad da ita da mijinta suka je mika hadaya ta shekara. **20** Eli yakan sa wa Elkana da matarsa albarka, yā ce, Ubangiji yā ba ka wadansu’ya’ya ta wurin matan nan, maimakon wanda ta roka daga Ubangiji, ta kuma ba da shi ga Ubangiji. Bayan haka sai su koma gida. **21** Hannatu kuwa ta sami alfarma daga Ubangiji. Ta yi ciki. Ana cikin haka Sama’ila kuwa sai girma yake ta yi a gaban Ubangiji. **22** To, Eli kuwa ya tsufa kwarai, yana kuma jin labari duk abin da’ya’yansa suke yi wa dukan Isra’ila, da yadda suke lalata da matan da suke hidima a bakin kofar Tentin Sujada. **23** Saboda haka ya ce musu, “Don me kuke yin wadannan abubuwa? Na sami labari daga wurin mutane a kan duk ayyukan muguntanku. **24** A’ā, ya’yana ba labari mai kyau nake ji cikin mutanen Ubangiji ba. **25** In mutum ya yi wa wani laifi Allah yakan kāre shi; amma in mutum ya yi wa Ubangiji zunubi wa zai kāre shi?” Duk da haka, ya’yansa ba su kula da gargasin mahaifinsu ba, domin nufin Ubangiji ne yā hallaka su. **26** Yaron nan Sama’ila ya dinga girma cikin kwarjini da cikin tagomashi a gaba Ubangiji da mutane. **27** Wani mutum ya zo wurin Eli ya ce masa, “Ga abin da Ubangiji ya ce, ‘Ashe ban bayana kaina sosai ga mahaifinka lokacin da yake a Masar a Kārkashin Fir’aura ba? **28** Na za’bi mahaifinka daga cikin dukan kabilar Isra’ila yā zama firist nawa don yā yi hidima a bagade, don yā kona turare mai kansi, don kuma yā sanya doguwara riga a gabana. Na kuma ba wa iyalin mahaifinka dukan hadaya ta konawa da Isra’ila suka miķa. **29** Don me kuke rena hadayata da sadakokina da na Kayyade domin mazaunina? Don me kake girmama’ya’yanka fiye da ni ta wurin cinye sashe mafi kyau na kowane hadayar da mutanena Isra’ila suka miķa?” **30** Saboda haka Ubangiji Allah na Isra’ila ya ce, ‘Na yi alkawari cewa gidanka da gidan mahaifinka za su yi mini hidima a gabana har abada.’ Amma, yanzu Allah ya ce, ba zai yiwu ba; wadanda suke girmama ni; Ni ma zan girmama su. Amma wadanda suke kaskantar zuwa sa’ad da zan rage karfinka da karfin iyulin gidan mahaifinka. Domin kada a sāke samun tsohon na firist. Haka aka yi ta yi wa Isra’ilawan da suka zo mutum a zuriyarka. **32** Za ka zama da bacin rai a mazaunina ko da yake za a yi wa Isra’ila alheri. A zuriyarka ba za a taba samun tsohon mutum ba. **33** miķa hadaya, “Kowannenku da ban kashe daga hidima a bagadene ba zai karbi dafaffen nama daga wurinkba, sai ba, za a bar shi don yā cika idanunka da hawaye da danye.” **34** “Abin da kuma ya faru su mutu a Kuruciyarsu. **35** Zan tayar wa kaina amintaccen firist wanda zai aikata abin da nake so yā yi, zan kuwa ba shi zuriya da’ya’yanka biyu Hofni da Finehas zai zama alama a gare ka; saboda mutuwarsu za tā zama a rana daya. **36** Sa’ān nan duk wanda ya rage a zuriyarka zai zo yā durkusa a gabansa yā roki kudi da abinci, zai kuma roka a yardar masa yā taimaki firistoci da aiki domin yā sami abin da zai ci.”

3 Yaron nan Sama’ila ya yi hidima a gaban Ubangiji a kārkashin Eli. A wadannan kwanaki kuwa jin magana daga wurin Ubangiji ba safai ba, babu kuma wahayi da yawa. **2** Wata rana da dare Eli da idanunsa sun kusa makancewa har ba ya iya gani sosai yana kwance a inda ya saba. **3** Fitilar Allah kuwa tana ci, ba tā mutu ba tukuna, Sama’ila kuma na kwance a haikali na Ubangiji inda akwai akwatin Allah. **4** Sai Ubangiji ya kira Sama’ila. Sama’ila ya amsa ya ce, “Ga ni.” **5** Sai ya ruga wajen Eli ya ce, “Ga ni, gama ka kira ni.” Eli ya ce, “Dana ban kira ba, je ka kwanta”. Saboda haka ya tafi ya kwanta. **6** Ubangiji ya sāke kiransa ya ce, “Sama’ila!” Sama’ila ya tashi kuma ya je wurin Eli ya ce, “Ga ni, gama ka kira ni.” Amma Eli ya ce, “Ban kira ka ba, dana koma ka kwanta.” **7** Sama’ila dai bai riga ya san Ubangiji ba tukuna. Ba a kuma taba bayyana maganar Ubangiji a gare shi ba tukuna ba. **8** Ubangiji ya kira Sama’ila sau na uku, Sama’ila kuma ya tashi ya tafi wurin Eli, “Ga ni, gama ka kira ni.” Sai Eli ya gane cewa Ubangiji ne ke kira yaron. **9** Saboda haka, Eli ya gaya wa Sama’ila cewa, “Je ka kwanta, in kuma ya kira ka, ka ce masa, ‘Ya Ubangiji ka yi magana gama bawanka yana saurara.’” Sama’ila ya koma ya kwanta a wurin kwanciyarsa. **10** Ubangiji kuma ya zo ya tsaya a wurin, yana kira ya ce, “Sama’ila, Sama’ila!” Kamar yadda ya kira a lokutan baya. Sai Sama’ila ya ce, “Yi magana gama bawanka yana saurara.” **11** Ubangiji ya ce wa Sama’ila, “Duba ina dab da yin wani abu a Isra’ila da zai sa kunne kowa da yake ji, yā ji tsoro. **12** A ranar zan cika dukan maganar da na yi game da Eli da iyalinsa, daga farko har Karshe. **13** Gama na gaya masa zan hukunta gidansa har abada saboda zunubin da yake sane da shi; ya’yansa sun wulaķanta da kansu, shi kuma bai tsawata musu ba. **14** Saboda haka na rantse a

kan gidan Eli, ‘Ba za a taba shafe laifin gidan Eli da hadaya ko baiko ba.’ **15** Sama’ila kuwa ya kwanta har safe, sa’an nan ya bude kofofin gidan Ubangiji. Ya ji tsoro yă gaya wa Eli wahayin, **16** amma Eli ya kira shi ya ce, “Sama’ila, dana.” Sama’ila ya ce, “Ga ni.” **17** Eli ya ce, mene ne ya ce maka? Kada ka boye mini. Allah ya yi da kai har ma fiye in ka boye mini kome da ya ce maka. **18** Don haka sai Sama’ila ya gaya masa kome bai boye masa kome ba. Sa’an nan Eli ya ce, “Shi ne Ubangiji bari yă yi abin da ya yi kyau a gare shi.” **19** Ubangiji kuwa yana tare da Sama’ila har girmansa bai kuma bar ko daya daga maganarsa ta kăsa cika ba. **20** Dukan Isra’ila daga Dan har Beyersheba suka shaida amincin Sama’ila annabi ne na Ubangiji. **21** Ubangiji kuwa ya dinga bayyana a Shilo, a nan ya bayyana kansa ga Sama’ila ta wurin maganarsa.

4 Duk sa’ad da Sama’ila ya yi magana dukan Isra’ila sukan saurare shi. Isra’ilawa suka fita yaki da Filistiyawa. Isra’ilawa suka kafa sansani a Ebenezer, Filistiyawa kuma a Afek. **2** Filistiyawa suka tunkuro mayakansu domin su sadu da Isra’ilawa, yaki kuwa ya yi tsanani har Isra’ilawa suka sha kashi a hannun Filistiyawa. Filistiyawa suka kashe Isra’ilawa kusan mutum dubu hudu a bakin dăgă. **3** Lokacin da mayakan suka komo sansani, dattawan Isra’ilawa suka yi tambaya suka ce, “Me ya sa Ubangiji ya sa muka sha dibga a hannun Filistiyawa? Bari mu kawo akwatin alkawarin Ubangiji daga Shilo. Domin yă tafi tare da mu yă ba mu nasara kan abokan găbamumu.” **4** Saboda haka mutanen suka aika wadansu maza zuwa Shilo, suka kuwa tafi suka kawo akwatin alkawarin Ubangiji Madfaukaki wanda yake zaune tsakanin Kerubobi. ‘Ya’yan Eli biyun nan Hofni da Finehas suna wurin tare da akwatin alkawarin Ubangiji. **5** Da aka shigo da akwatin alkawarin Ubangiji a cikin sansani, sai Isra’ilawa suka tă da babbar murya har kasa ta jijjiga. **6** Da jin wannan, Filistiyawa suka yi tambaya suka ce, “Me ke kawo wannan ihu mai karfi haka a sansanin Isra’ila?” Da suka gane cewa akwatin alkawarin Ubangiji ne ya shiga sansanin, **7** sai Filistiyawa suka ji tsoro, suka ce, “Wani allah ya shiga cikin sansanin. Mun shiga uku! Ba a taba yin wani abu haka ba. **8** Kaiton mu! Wa zai kubutar da mu daga hannun wadannan manyan alloli? Su ne allolin da suka buga Masarawa da irin annoba masu yawa a jeji. **9** Ku yi Karfin hali, ku yi mazantaka, ku Filistiyawa, domin kada ku zama bayin Ibraniyawa kamar yadda suke a gare ku. Ku yi mazantaka, ku yi yaki.” **10** Saboda haka Filistiyawa suka yi yaki, Isra’ilawa kuwa suka sha dibga, kowane mutum kuwa ya gudu zuwa tentinsa. Kisan kuwa ya yi muni kwarai. Isra’ilawa sun rasa mayaka dubu talatin. **11** Aka kwace akwatin alkawarin Ubangiji. Aka kuma kashe’ya’yan Eli biyu, Hofni da Finehas. **12** A wannan rana wani mutumin

Benyamin ya ruga da bakin dăgă ya shigo Shilo, taguwarsa a yage, kansa kuma a rufe da kasa. **13** Da ya iso sai ga Eli zaune a kujera kusa da hanya yana kallo, domin tsoron da yake da shi saboda akwatin alkawarin Allah. Da mutumin ya shigo a garin ya ba da labarin abin da ya faru sai dukan gari ya rude da ihu. **14** Eli ya ji ihun ya yi tambaya ya ce, mene ne dalilin wannan ihu? Mutumin ya rugo wurin Eli, **15** wanda yake da shekaru tasa’in da takwas da haihuwa, idanunsa kuma karfi ya kare, baya iya gani. **16** Mutumin ya gaya wa Eli cewa, “Shigowata ke nan daga bakin dăgă. Na kubuce daga can yau din nan.” Eli ya ce, “Me ya faru da’ya’yan?” **17** Mutumin da ya kawo labarin ya ce, “Isra’ilawa sun gudu a gabon Filistiyawa, mayakan kuma sun sha mummunar dibga.’Ya’yanka Hofni da Finehas su ma sun mutu. Aka kuma kwace akwatin alkawarin Allah.” **18** Da ya ambaci akwatin alkawarin Allah, sai Eli ya fădî da baya daga kujeransa kusa da kofa, wuyarsa ta karye, ya kuma mutu domin ya tsuwa kwarai. Ya yi shugabancin Isra’ila shekaru arba’in. **19** Matar Finehas, dansa tana da ciki a lokacin ta kuma kusa haihuwa. Sa’ad da ta ji labari cewa an kwace akwatin alkawarin Allah, ta kuma labarin surukinta da mijinta sun mutu, sai ta shiga nakuda, ta kuma haihu. Amma nakuda ta sha karfinta. **20** Da tana mutuwa, matan da suke lura da ita suka ce, “Kada ki karaya kin haifi da namiji.” Amma bată da amsa ko tă kula ba. **21** Ta ba wa yaron suna Ikabod, ma’ana “Daukaka ta rabu da Isra’ila”, domin an kwace akwatin alkawarin Allah, domin kuma mutuwar surukinta da na mijinta. **22** Ta ce, “Daukaka ta rabu da Isra’ila, gama an kwace akwatin alkawarin Allah.”

5 Bayan Filistiyawa sun kwace akwatin alkawarin Allah, sai suka dauke shi daga Ebenezer suka kai shi Ashdod. **2** Sa’an nan suka dauki akwatin alkawarin suka kai shi cikin haikalın gunkinsu Dagon, suka ajiye kusa da Dagon. **3** Kashegarı da safe da mutanen Ashdod suka farka sai ga Dagon ya fădî a gabon akwatin alkawarin Ubangiji. Sai suka dauki Dagon suka ajiye a wurin zamansa. **4** Amma kashegarı kuma da safe suka farka sai ga Dagon ya fădî a kasa a gabon akwatin alkawarin Ubangiji! Kansa ya fashe, hannuwansa kuma sun kakkarye sun zube a madogarar kofa; jikinsa ne kadai ya rage. **5** Saboda haka fristocin Dagon da wadanda suke sujada a haikalın Dagon ba sa taka bakin kofar Dagon a Ashdod har wa yau. **6** Hannun Ubangiji kuwa ya yi nauyi a bisa Ashdod da kewayenta. Ya kawo hallaka ga dukansu, ya kuma buga su da marurai. **7** Da mutanen Ashdod suka ga abin da yake faruwa, sai suka ce, “Lalle Akwatin Alkawarin Allah na Isra’ila ba zai kasance da mu ba, domin hannunsa yana alkawarin Ubangiji. Aka kuma kashe’ya’yan Eli biyu, Saboda haka suka kira duka shugabannin Filistiyawa

suka tambaye su, suka ce, "Me za mu da akwatin shanun tare da akwatin siffofin berayen zinariya alkawarin Allahn Isra'ila?" Sai suka amsa suka ce, da siffofin maruran. **12** Sai shanun suka miķe zuwa "A dauki akwatin alkawarin Allah na Isra'ila a kai shi Gat." Sai suka dauki akwatin alkawarin Allah na Isra'ila. **9** Amma bayan sun kai shi can, sai hannum Ubangiji ya yi gāba da birnin, aka jefa shi cikin wani mawuyacin hali. Ya buga mutanen birnin da marurai, babba da yaro. **10** Sai suka aika da akwatin alkawarin Allah zuwa Ekron. Yayinda hannum Ubangiji ya yi fariñ ciki ganinsa. **11** Saboda haka suka kira ga dukan shugabannin Filistiyawa suka ce, "Ku komar da akwatin alkawarin Allah na Isra'ila inda ya fito; in ba haka ba zai kashe mu da mutanenmu." **12** Wadanda ba su mutu ba kuwa, sun nauyi a kansa. **13** Wadanda ba su mutu ba kuwa, sun kamu da marurai. Kukan birnin kuwa ta hau har zuwa sama.

6 Lokacin da akwatin alkawarin Ubangiji ya kai wata bakwai a kasar Filistiyawa. **2** Filistiyawa suka kira firistoci da bokaye suka ce, "Me za mu yi da akwatin alkawarin Ubangiji? Ku gaya mana yadda za mu komar da shi inda ya fito." **3** Suka ce, in za ku komar da akwatin alkawarin Allah na Isra'ila kada ku komar da shi hannu wofit; amma ku tabbata kun aika da hadaya don laifi zuwa wurinsa. Sa'an nan za ku warke ku kuma san dalilin da ya sa bai cire hannunsa a kanku ba. **4** Filistiyawa suka ce, "Wace irin hadaya don laifi za mu aika masa?" Suka ce, "Marurai biyar na zinariya da beraye biyar na zinariya bisa ga yawan sarakunan Filistiyawa. Saboda annoba iri daya ce ta buga ku da shugabanninku. **5** Ku yi siffofin marurai da na beraye da suke hallaka gari, ku ba da girma ga Allah na Isra'ila. Watafīla zai dauke hukuncinsa daga gare ku da allolinku da kuma kasarku. **6** Me ya sa kun taurare kanku kamar yadda Masarawa da Fir'auna suka yi? Da ya ba su matsanancin wahala, ba su bar Isra'ilawa suka tafi hanyarsu ba? **7** "Yanzu fa ku shirya sabon keken shanu da shanu biyu masu ba wa'ya'yansu nono, wadanda ba a taba sa musu karkiya ba. Ku daure keken shanu wa shanun, amma ku tsare'yan marukansu a gida. **8** Ku dauki wani akwati ku sa siffofin zinariyan nan a ciki, wadanda za su zama kyautai na shafen laifi, ku ajiye kusa da Akwati na UBANGIJI. Bayan haka sai ku sa keken shanun da akwatin a hanya, ku bar shi ya tafi. **9** Amma ku zuba ido ku ga in ya haura zuwa yankinsa, zuwa Bet-Shemesh, to, Ubangiji ne ya kawo mana babban masifar a kanmu. Amma in bai bi ta nan ba, za mu san cewa ba shi ne ya buge mu ba, tsautsayi ne kawai." **10** Suka yi haka. Suka dauki shanun tatsa guda biyu suka daura musu keken shanu, suka tsare'yan marukansu a gida. **11** Suka aza akwatin alkawarin Ubangiji a bisa keken

Bet-Shemesh. Suka bi hanya daidai, ba su juya dama ko hagu ba. Shugabannin Filistiyawa suka bi har zuwa iyakar kasar Bet-Shemesh. **12** A lokacin kuwa mutanen Bet-Shemesh suna girbin alkamansu a kwari da suka daga ido suka hangi akwatin alkawarin Ubangiji, sai suka yi farin ciki ganinsa. **13** Keken shanun ya zo filin Yoshuwa a Bet-Shemesh ya akwatin alkawarin Allah yana shiga cikin Ekron, tsaya a gefen wani babban dutse. Mutanen suka faskare keken shanun suka miķa shanun hadaya ta konawa ga Ubangiji. **14** Lawiyawa suka saukar da akwatin alkawarin Ubangiji tare da babban akwati mai siffofin zinariya na beraye da marurai suka ajiye su a kan katon dutse. A wannan rana mutanen Bet-Shemesh suka miķa hadaya ta konawa da wadansu hadayu ga Ubangiji. **15** Shugabanni biyar na Filistiyawan nan suka ga duk abin da ya faru, suka koma zuwa Ekron a ranar. **16** Wadannan su ne siffofi marurai na zinariya wadanda Filistiyawa suka aika domin miķa hadaya don laifi ga Ubangiji, daya domin Ashdod, daya domin Gaza, daya domin Ashkelon, daya domin Gat, daya kuma domin Ekon. **17** Filistiyawa kuma suka aika da siffofin beraye biyar na zinariya. Yawan berayen sun yi daidai da yawan garuruwan sarakunan nan biyar na Filistiyawa. Garuruwan sun kunshi wadanda aka gina katangar birni kewaye da su, da kuma kauyukansu. Babban dutsen da suka ajiye akwatin alkawarin Ubangiji, ya zama shaida har wa yau a filin Yoshuwa a Bet-Shemesh. **18** Amma Allah ya kashe wadansu mutum saba'in na mutanen Bet-Shemesh domin sun leka cikin akwatin alkawarin Ubangiji. Mutane kuwa suka yi makoki domin Ubangiji ya hallaka mutane da yawa. **19** Mutanen Bet-Shemesh suka yi tambaya suka ce, wa zai iya tsaya a gabon Ubangiji Allah Mai Tsarki? Wurin wa akwatin alkawari zai je daga nan? **20** Mutanen Bet-Shemesh suka yi tambaya suka ce, wa zai iya tsaya a gabon Ubangiji Allah Mai Tsarki? Wurin wa akwatin alkawari zai je daga nan? **21** Sai suka aiki manzanni zuwa Kiriyat Yeyarim suka ce, "Filistiyawa sun komio da akwatin alkawarin Ubangiji, ku zo ku dauka ku kai wajenku."

7 Mutanen Kiriyat Yeyarim suka dauki akwatin alkawarin Ubangiji. Suka kai a gidan Abinadab da ke kan tudu, suka kebe Eleyazar dandas yā lura da akwatin alkawarin Ubangiji. **2** Akwatin Alkawarin ya dade a Kiriyat Yeyarim ya kai shekara ashirin cif. Sai dukan mutanen Isra'ila suka yi makoki suka nemi Ubangiji. **3** Saboda haka Sama'ila ya yi magana da dukan gidan Isra'ila ya ce, in har da zuciya daya kuke juyowa ga Ubangiji sai ku raba kanku da bafin alloli da gunkin nan Ashtarot, ku ba da kanku ga Ubangiji. Ku yi masa bauta shi kadai, zai kubutar da ku daga hannun Filistiyawa. **4** Sai Isra'ilawa suka rabu da gumakan Ba'al da Ashtarot suka bauta wa Ubangiji kadai. **5** Sama'ila ya ce, "Ku tattara dukan Isra'ila a Mizfa, ni kuwa zan yi addu'a ga Ubangiji dominku." **6** Sa'ad da suka taru a Mizfa,

suka kawo ruwa suka zuba a gaban Ubangiji. A kuwa ya ce wa mutanen da suke roko yā nāda musu wannan rana suka yi azumi suka tuba, suka ce, "Mun sarki dukan abin da Ubangiji ya fada. **11** Ya ce musu, yi wa Ubangiji zunubil!" Sama'ila kuwa ya zauna a "Ga abin da sarkin da zai yi mulkinku zai yi. Zai Mizfa ya yi mulkin Isra'ilawa. **7** Da Filistiyawa suka kwashe'ya'yanku yā sa su yi aiki da kekunan yaki da ji cewa Isra'ilawa sun taru a Mizfa, sai shugabanniinsu dawakansa, wadansu za su rika gudu a gaban keken suka zo don su yake Isra'ilawa suka ji yakinsa. **12** Zai sa wadansu su zama shugabanni labarin, sai suka tsorata saboda Filistiyawa. **8** Suka ce mutum dubu-dubu da kuma na hamsin-hamsin. wa Sama'ila, "Kada ka fasa kai kukanmu ga Ubangiji Wadansu za su yi masa noma da girbi. Wadansu za Allahnmu saboda mu, don yā cece mu daga hannun su kera masa makaman yaki da kayayyaki don keken Filistiyawa." **9** Sama'ila ya kama dan rago ya mīka yakinsa. **13** Zai sa'ya'yanku mata yin aikin turare da shi dungum hadaya ta konawa ga Ubangiji. Ya yi dafe-dafe da kuma toye-toye. **14** Zai karbi gonakinku roko ga Ubangiji a madadin Isra'ilawa, Ubangiji kuwa mafi kyau da gonakin inabinku da gonakin zaitunku ya amsa addu'arsa. **10** Lokacin da Sama'ila yana mīka yā ba wa ma'aikatansa. **15** Zai kuma karbi zakan hadaya ta konawa, Filistiyawa suka matso kusa don hatsinku da na inabinku yā ba shugabanni fadarsa su yi yaki da Isra'ilawa. A ranar Ubangiji ya sa babban da sauran masu hidimarsa. **16** Zai kwace bayinku tsawa ya ruder da Filistiyawa har suka gudu a gaban maza da mata, da shanunku, da jakunanku mafi Isra'ilawa. **11** Isra'ilawa suka fito a guje daga Mizfa kyau domin su yi masa aiki. **17** Zai karbi zakan suka safari Filistiyawa suka yi ta karkashe su a hanya dabbobinku, ku kanku za ku zama bayinsa. **18** Sa'ad har kwarin Bet-Kar. **12** Sa'an nan Sama'ila ya dauki da ranar ta zo, za ku yi kuka ku nemi a fishe ku daga dutse ya kafa tsakanin Mizfa da Shen, ya sa masa sarkin da kuka zāba, Ubangiji kuwa ba zai ji ku ba." suna, Ebenezer ma'ana, "Har zuwa wannan lokaci **19** Amma mutanen suka ki jin Sama'ila, sai suka ce, Ubangiji ya taimake mu." **13** Ta haka Isra'ilawa suka "A'a, mu dai, muna son sarki yā bi da mu." **20** Ta ci Filistiyawa. Daga ranan Filistiyawa ba su Kara haka za mu zama kamar sauran kasashe, mu kasance yin nasara a kan Isra'ilawa. Ubangiji ya yi gāba da sarkin da zai bi da mu, yā tafi tare da mu zuwa da Filistiyawa har karshen zamanin Sama'ila. **14** yake-yake. **21** Da Sama'ila ya ji duk maganganun da Filistiyawa suka mayar wa Isra'ilawa da garuruwan yankin kasarsu da yake kārkashin ikon Filistiyawa. **22** da suka kwato, wato, daga Ekron zuwa Gat, dukan mutanen suka fada, sai ya mayar wa Ubangiji. **23** Ubangiji kuwa ya ce, "Ka saurare su, ka nāda masu sarki." Sa'an nan Sama'ila ya ce wa mutanen Isra'ilawa "Kowa yā koma garinsa."

8 Da Sama'ila ya tsufa, sai ya nāda'ya'yansa maza su zama alkalan Isra'ilawa. **2** Sunan dānsa na fari Yowel, na biyu kuwa Abiya. Suka yi alkālanci a Beyersheba. **3** Amma'ya'yansa ba su bi hanyar mahaifinsu ba. **4** Suka bi ta kasar tudu ta Efraim, suka ratsa ta kasar Shalisha amma ba su same su ba. **5** Da suna kuma danne gaskiya. **4** Sai dukan shugabanni suka iso gunduman Zuf, sai Shawulu ya ce wa bawan Isra'ilawa suka taru suka zo wurin Sama'ila a Rama. **5** Suka ce masa, "Ka tsufa, ya'yanka kuma ba sa bin da yake tare da shi, "Zo mu koma kada mahaifina yā bar damuwa a kan jakuna, yā shiga damuwa game hanyarka, saboda haka sai ka nafa sarkin da zai bi da mu." **6** Amma bawan ya amsa ya ce, "Duba, a da mu kamar yadda sauran kasashe suke da su." **7** Ubangiji kuwa ya ce masa, "Ka saurari girmansa kwarai kuma duk abin da ya fada yakan da mu." **6** Amma bawan ya amsa ya ce, "Duba, a wannan gari akwai wani mutumin Allah, ana ganin 6 Amma Sama'ila bai ji dadī sa'ad da suka ce, "Ka girmansa kwarai kuma duk abin da ya fada yakan da mu." Sai ya yi addu'a ga zama gaskiya. Mu tafi can wurinsa watafīla zai Ubangiji. **7** Ubangiji kuwa ya ce masa, "Ka saurari gaya mana hanyar da za mu bi." **7** Shawulu ya ce dukan maganganun da mutanen suke gaya maka. Ai, wa bawan, "Idan muka isa can, me za mu ba wa ba kai ba ne suka ki, ni ne suka ki in zama sarkinsu. mutumin? Ga shi abinci guzurinmu duk ya kare, ba **8** Haka suka yi daga tun daga ranar da na fitar da su mu da wani abin da za mu kai wa mutumin Allah daga Masar har zuwa yau, suka ki ni, suka bauta wa nan. Me muke da shi?" **8** Bawan ya sāke ce masa, wadansu alloli, haka ma suke yi maka. **9** Yanzu ka "Duba ina da kwatar azurfar da zan ba wa mutumin saurare su amma ka yi musu kashedi sosai, ka sa su Allah don yā gaya mana wace hanya ce za mu bi." san abin da sarkin da zai bi da su zai yi." **10** Sama'ila **9** (A dā a Isra'ilawa, in wani yana so yā nemi nufin

Allah, mutumin yakan ce, "Zo mu tafi wajen mai duba." Gama wanda ake ce da shi annabi a yanzu, a dā ana kiransa mai duba ne.) **10** Shawulu ya ce wa bawansa, "Madalla, zo mu tafi." Sai suka kama hanya suka nufi birnin da mutumin Allah yake. **11** Sa'ad da suke haura tudun zuwa birnin, sai suka sadu da wadansu'yan mata sun fito za su diban ruwa. Sai suka tambaye su, suka ce, "Mai duba yana nan?" **12** Yan matan suka ce, "I, yana nan, ai, ga shi ma a gabanku, ku hanzarta. Shigowarsa ke nan a garin, domin yau mutane za su ba da sadaka a bagade a kan tudu. **13** Da zarar kun shiga garin, za ku same shi kafin yā tafi cin abinci a wurin yin sadakar, can kan tudu. Gama jama'a ba za su ci ba, sai ya kai can ya sa albarka a sadakar, sa'an nan wadanda aka gayyata su ci. Ku haura da sauri, za ku same." **14** Suka haura zuwa birnin, da shigarsu sai ga Sama'il ya nufo su a hanyarsa ta zuwa kan tudu. **15** Kafin zuwa Shawulu, Ubangiji ya riga ya bayyana wa Sama'il ya ce, **16** "Gobe war haka zan aiko maka da wani mutum daga Kasar Benyamin. Ka kebe shi shugaban mutanena Isra'il. Shi zai cece mutanena daga hannun Filistiyawa. Na ga azabar mutanena gama kukansu ya hauro wurina." **17** Da Sama'il ya hangi Shawulu, Ubangiji ya ce masa, "Ga mutumin da na yi maka magana, shi ne zai bi da mutanena." **18** Shawulu ya sami Sama'il a hanyar shiga gari, sai ya tambaye shi ya ce, "Ina rokonka ka nuna mini gidan mai duba?" **19** Sama'il ya ce, "Ni ne mai duban, ka yi gaba zuwa ka tudu, gama yau za ka ci tare da ni, da safe kuma in sallame ka, in gaya muku duk abin da yake a zuciayku." **20** Game da jakunan da suka face kwana uku kuwa, kada ka damu, an same su. Ga wane ne Isra'il ta sa dukun zuciya, in ba ga kai da kuma dukun iyalin mahaifinka ba?" **21** Shawulu ya ce, "Ashe, ni ba mutumin Benyamin ba ne daga karamar kabilat Isra'il? Dangina kuma ba shi ba ne mafi kakanni a cikin kabilat Benyamin ba? Yaya za ka fada mini irin wannan magana." **22** Sa'an nan Sama'il ya shiga da Shawulu da baransa ya zaunar da su a gabon wadanda aka gayyata, mutanen sun kai wajen mutum talatin. **23** Sama'il ya ce wa mai dahuwa, "Kawo naman da na ba ka, wannan da na ce ka ajiye dabam." **24** Sai mai dahuwan ya dauko cinya da abin da yake bisanta ya kawo ya ajiye a gabon Shawulu. Sama'il ya ce, "Ga abin da aka ajiye dominika. Ka ci, gama an kebe shi dominika saboda wannan hidima daga lokacin da na ce, 'Na gayyaci bañi.'" Shawulu kuwa ya ci tare da Sama'il a ranan nan. **25** Bayan suka gangaro daga tudu zuwa cikin gari, Sai Sama'il ya yi magana da Shawulu a dakin samansa. **26** Da asuba sai suka tashi, Sama'il ya kira Shawulu daga dakin sama ya ce, "Ka shirya, zan sallame ka." Da Shawulu ya shirya, sai Sama'il da Shawulu suka fita waje tare. **27** Suna dab da karshen gari, sai Sama'il

ya ce wa Shawulu, "Ka ce wa bawanka yā yi gaba, kai ka dan dakata a nan tukuna, domin in ba ka sako daga Allah."

10 Sai Sama'il ya dauki'yar kwalabar mai, ya zuba man din wa Shawulu a kansa, ya yi masa sumba yana cewa, "Ubangiji ya kebe ka shugaba bisa gādonsa. **2** Sa'ad da ka rabu da ni yau, za ka sadu da mutum biyu kusa da kabarin Rahila a Zelza, a yankin Benyamin. Za su ce maka, 'An sami jakunan da ka fita nema, yanzu haka mahaifinka ya bar damuwa kan jakunan ya koma damuwa a kanka, yana cewa, yaya zan gan dana?' **3** "Sa'an nan za ka ci gaba daga nan sai ka kai wajen babban itace na Tabor. Wadansu mutum uku za su sadu da kai a hanyarsu zuwa wurin yin wa Allah sujada a Betel. Daya yana dauke da'yan awaki uku, daya yana dauke da burodi uku, dayan kuma yana dauke da salkar ruwan inabi. **4** Za su gaishe ka, su ba ka burodi biyu, kai kuwa sai ka karba. **5** "Bayan wannan, za ka tafi Gebiya ta Allah, inda sansanin Filistiyawa yake. Kana shiga garin, za ka sadu da jerin gwanon annabawa suna gangarowa daga tudu, ana kada garaya, ana bugan ganguna, ana hura sarewa, ana kuma bugan molo, a gabansu, su kuma za su yi ta annabci. **6** Ruhun Ubangiji zai sauko a kanka da iko, za ka kuma yi annabci tare da su. Za a canja ka ka zama dabam. **7** Da zarar wadannan alamu sun cika, sai ka aikata duk abin da kana iya yi gama Allah yana tare da kai. **8** "Ka sha gabana zuwa Gilgal. Lalle zan gangara wurinka domin in mīka hadaya ta konawa da hadayu na salama. Sai ka jira ni kwana bakwai sai na zo wurinka na kuma gaya maka abin da za ka yi." **9** Da Shawulu ya juya zai bar Sama'il, sai Allah ya canja wa Shawulu zuciya, alamun nan kuwa suka cika a ranar. **10** Da suka iso Gibeya, jerin gwanon annabawa suka sadu da shi Ruhun Allah kuma ya sauko a kansa da iko, sai ya shiga yin annabci tare da su. **11** Sa'ad da dukan wadanda suka san shi a dā suka gan shi yana annabci tare da annabawa, sai suka tambayi junu, suka ce, "Me ya faru da dan Kish? Shawulu ma yana cikin annabawa ne?" **12** Wani mutumin da yake zama a can ya ce, "Wane ne kuma mahaifinsu?" Ta haka sai wannan ya zama karin magana cewa, "Shawulu ma yana cikin annabawa?" **13** Bayan da Shawulu ya gama annabci sai ya haura ya tafi tudu. **14** Sai dan'uwani mahaifin Shawulu ya tambaye shi da baransa ya ce, "Ina kuka je?" Shawulu ya ce, "Mun tafi neman jakuna, amma da ba mu same su ba sai muka tafi wurin Sama'il." **15** Dan'uwani mahaifin Shawulu ya ce, "Fada mini abin da Sama'il ya ce maka." **16** Shawulu ya ce, "Ya tabbatar mana cewa an riga an sami jakuna." Amma bai gaya wa dan'uwani mahaifinsa abin da Sama'il ya ce game da sarauta ba. **17** Sama'il ta tattara mutanen Isra'il a gabon Ubangiji a Mizfa **18** ya ce musu, "Ga abin da Ubangiji, Allah na Isra'il ya ce, 'Na fito da Isra'il

daga Masar, na kuma cece ku daga hannun Masarawa da dukan mulkokin da suka wahalshe ku.’ **19** Amma yanzu kun fi Allahnku wanda ya cece ku daga dukan masifu da wahaloli. Kuka ce, ‘Sam, a nafa mana sarki.’ Saboda haka yanzu sai ku zo gabon Ubangiji kabila-kabila da iyali-iyali.” **20** Sa’ad da Sama’ila ya kawo dukan Isra’ila gaba, kabila-kabila, sai aka zabi kabilar Benyamin ta wurin jefa kuri’ a. **21** Sai ya kawo kabilar Benyamin gaba, iyali-iyali, aka zabi iyalin Matri. A karshe aka zabi Shawulu dan Kish. Amma da aka neme shi sai ba a same shi ba. **22** Suka kara nemi bayani daga Ubangiji suka ce, “Mutumin ya zo nan kuwa?” Ubangiji ya ce, “I, ga shi can, ya buya cikin kayayyaki.” **23** Suka ruga suka kawo shi. Da ya tsaya cikin mutane, sai ya fi kowa tsayi. **24** Sama’ila ya ce wa dukan mutane, “Kun ga wanda Ubangiji ya zaba ko? Ba wani kamar sa a cikin dukan mutane.” Sai mutane suka tā da murya suka ce, “Ran sarki yā dade.” **25** Sama’ila kuwa ya bayyana wa mutane ka’idodin sarauta. Ya rubuta su cikin littafi ya ajiye a gabon Ubangiji. Sa’an nan ya sallame mutane, kowa ya koma gidansa. **26** Shawulu ma ya tafi gidansa a Gibeya tare da wadansu jarumawan da Allah ya taba zuciyarsu. **27** Amma wadansu’yan iska suka ce, “Yaya wannan mutum zai iya cetonmu?” Suka rena shi suka fi su kawo masa kyautai. Amma Shawulu bai ce uffam ba.

11 Nahash mutumin Ammon ya haura ya kewaye Yabesh Gileyad da yaki. Dukan mutanen Yabesh suka ce masa, “Ka kulla amana da mu, mu kuwa za mu bauta maka.” **2** Amma Nahash ya ce, “Zan kulla amana da ku kawai a kan sharadin cewa zan kwakulo idon dama na kowanenku, ta haka za a kunyata Isra’ila.” **3** Dattawan Yabesh suka ce masa, “Ka ba mu kwana bakwai don mu aika manzanni a dukan kasar Isra’ila idan ba mu sami wanda zai cece mu ba, za mu ba da kanmu gare ka.” **4** Da manzannin suka zo Gibeya garin Shawulu, suka gaya wa mutane wannan sharadin, suka yi kuka mai zafi. **5** A daidai wannan lokacin kuwa Shawulu yana dawowa daga gona tare da shanunsa na noma, sai ya ce, “Me ya faru, mutane suna kuka haka?” Sai suka fada masa abin da mutanen Yabesh suka fada musu. **6** Da Shawulu ya ji, sa Ruhun Allah ya sauko a kansa da iko, ya husata kwarai. **7** Ya daukui shanu biyu, ya yayyanka su gunduwa-gunduwa, ya aika da su ko’ina a kasar Isra’ila ta wurin manzanni cewa, “Duk wanda bai fita ya bi Shawulu da Sama’ila ba, haka za a yi da shanunsa.” Mutanen suka ji tsorun Ubangiji suka fita gaba daya kamar mutum guda. **8** Mutanen Isra’ila sun kai dubu dari uku. Mutanen Yahuda kuma dubu talatin, sa’ad da Shawulu ya tara su a Bezek. **9** Suka ce wa’yan aikan da suka zo, “Ku fada wa mutanen Yabesh Gileyad, ‘Gobe, kafin rana tā yi zafi, za ku sami ceto.’” Sa’ad da’yan aikan suka tafi, suka ba da sakon nan ga mutanen Yabesh, sai suka farin ciki.

10 Suka ce wa Ammonawa, “Gobe za mu miķa wuya gare ku, ku kuma yi duk abin da kuka ga dama.” **11** Gari yana wayewa, sai Shawulu ya raba mutane kashi uku, a sa’ a ta karshe na daren sai suka fāda wa sansanin Ammonawa, suka kuma karkashe su har lokacin da rana ta yi zafi. Wadanda suka kubuce kuwa suka warwatsu, har babu biyunsu da aka bari tare. **12** Sai mutane suka ce wa Sama’ila, “Su wa suka ce, ‘Shawulu zai yi mulkinmu?’ A kawo mana su mu kashe.” **13** Shawulu ya ce, “Ba wanda zai mutu yau, gama Ubangiji ya kubutar da Isra’ila a wannan rana.” **14** Sai Sama’ila ya ce wa mutane, “Ku zo mu tafi Gilgal, a can za a yi wankan sarauta.” **15** Don haka dukan mutane suka tafi Gilgal, suka tabbarat da Shawulu sarki a gabon Ubangiji. A can suka miķa hadaya ta salama a gabon Ubangiji, Shawulu kuwa da dukan Isra’ila suka yi babban liyafa.

12 Sama’ila ya ce wa Isra’ilawa duka, “Na saurari abubuwān da kuka fāda mini, na kuma nadā muku sarki. **2** Yanzu kuna da sarki a matsayin shugaba, ni kuwa na tsufa har da furfura, yarana maza kuma suna tare da ku. Na yi shugabancinku tun ina yaro. **3** Ga ni a gabanku. Idan na yi wani abin da ba daidai ba sai ku fada a gabon Ubangiji, da gabon sarkin da ya kebe. Ko na taba kwace saniya ko jakin wani? Ko na taba cuce wani, ko in danne hakkinsa? Ko na taba cin hanci daga hannun dayanku? Idan na taba yi daya daga cikin wadannan, sai ku fāda mini, zan kuwa mayar masa.” **4** Suka ce, “Ba ka cuci ko danne hakin kowa ba, ba ka kwace kome daga hannun kowa ba.” **5** Sama’ila ya ce musu, “Ubangiji yā zama shaida a kanku, shaffafensa kuma yā zama shaida a wannan rana cewa ba ku same ni da wani laifin kome ba.” Suka ce, “I, shi ne shaida.” **6** Sa’an nan Sama’ila ya ce wa mutane, Ubangiji ne ya nadā Musa da Haruna suka fitar da kakanninku daga Masar. **7** Yanzu ku tsaya nan zan yi fito-na-fitida ku da shaida a gabon Ubangiji kan dukan ayyuka masu alherin da Ubangiji ya aikata saboda ku da kakanninku. **8** Bayan da Yakub da’ya’yansa suka shiga Masar suka yi kukan neman taimako daga Ubangiji, Ubangiji kuwa ya aika musu da Musa da Haruna. Su ne suka kawo kakanni-kakanninku daga Masar suka zauna a nan. **9** Amma suka manta da Ubangiji Allahnsu, shi kuma ya bashe su a hannun Sisera shugaban rundunar Hazor da kuma hannun Filistiyawa da sarkin Mowab wanda suka yi yaki da su. **10** Suka yi kuka a gabon Ubangiji suka ce, “Mun yi zunubi mun bar Ubangiji, muka bauta wa Ba’al da Ashtarot. Amma ka cece mu yanzu daga hannun abokan gābanmu, mu kuwa za mu bauta maka.” **11** Sai Ubangiji ya aiki Yerub-Ba’al da Bedan da Yefta da Sama’ila, ya cece ku daga hannun abokan gābanku a kowane gefe domin ku sami cikakken zaman lafiya. matsowa yā yafe, sai kuka ce mini, “Sam, muna

so sarki yā shugabance mu." Ko da yake Ubangiji Isra'ilawa da yaki mai tsanani, suka sa su cikin wani Allahnu ne yake mulkinku. **13** Yanzu ga sarkinku hali mai wuya, sai Isra'ilawa suka buya a kogwanni, da kuka zaba wanda kuka nema, ga shi Ubangiji ya da ciyayi, da duwatsu, da ramummuka, da rijiyoyi, nada muku sarki. **14** In kuka ji tsoron Ubangiji, kuka **7** Wadansunsu ma suka haye Urdun zuwa kasar bauta masa, kuka yi masa biyayya, ba ku kuwa ki Gad da Gileyad. Shawulu ya zauna Gilgal, dukan bin umarninsa ba, in kuma ku da sarkin da yake kungiyoyi sojojin da suke tare da shi suka yi rawan mulkinku kun bi Ubangiji Allahnu, to, za ku zauna jiki don tsoro. **8** Ya jira har kwana bakwai bisa ga lafiya. **15** Amma in ba ku yi biyayya ga Ubangiji ba, lokacin da Sama'ila ya bayar. Amma Sama'ila bai in kuma kuka ki bin umarnansa, fushinsa zai zauna a zo Gilgal ba, mutanen Shawulu suka fara watsewa. kanku. **16** Yanzu ku tsaya tsit ku ga abin da Ubangiji **9** Sai ya ce, "Ku kawo mini hadaya ta konawa da ke dab da yi a gabanku. **17** Ba lokacin yankan alkama hadaya ta salama." Sai Shawulu ya miña hadaya ta ke nan ba? Zan roki Ubangiji yā aiko da tsawa da konawa. **10** Daidai yana gama miña hadaya ke nan ruwan sama, za ku kuwa gane wace irin mugunta sai Sama'ila ya iso. Shawulu kuma ya fito domin kuka yi a gaban Ubangiji sa'ad da kuka roka a ba ku **11** Sama'ila ya ce, "Me ke nan sarki. **18** Sai Sama'ila ya roki Ubangiji, a ranar kuwa ka yi?" Shawulu ya ce, "Sa'ad da na ga mutane Ubangiji ya aiko da tsawa da ruwan sama. Dukan suna watsewa, kai kuwa ba ka zo cikin lokaci ba, mutane suka ji tsoron Ubangiji da kuma Sama'ila. **19** ga Filistiyawa kuma suna taruwa a Mikmash, **12** sai Dukan mutane suka ce wa Sama'ila, "Ka yi addu'a ga na yi tunani cewa, 'Yanzu Filistiyawa za su gangaro Ubangiji Allahna saboda bayinka, domin kada mu su fāda mini a Gilgal, ga ni kuma ban riga na nemi mutu, gama mun kara wa kanmu zunubi da muka nufin Ubangiji ba.' Shi ya sa ya zama mini tilas in roka a yi mana sarki." **20** Sama'ila ya ce, "Kada ku ji miña hadaya ta konawa." **13** Sama'ila ya ce, "Ka yi tsoro." Kun yi wadannan mugunta duk da haka kada wauta da ba ka bi umarnin da Ubangiji Allahna ku bar bin Ubangiji, amma ku bauta wa Ubangiji ya ba ka ba. Da ka yi haka da Ubangiji ya tabbatar da dukan zuciyarku. **21** Kada ku bi alloli marasa maka da sarautar Isra'ila har abada. **14** Amma yanzu, amfani. Ba zu si iya yi muku kome nagari ba, ba masarutarka ba za tā dawwama ba, Ubangiji ya riga kuwa za su iya cece ku ba, gama ba su da amfani. ya sami wani wanda zuciyarsa ke kauna, ya nada **22** Saboda suna mai girma da Ubangiji yake da shi, shi shugaban mutanensa gama ba ka bi umarnin ba zai taba kin mutanensa ba. Gama Ubangiji ya Ubangiji ba." **15** Sama'ila ya tashi daga Gilgal ya ji dadi da ya yi ku mutanensa. **23** Ni kam ba zai tafi Gibeya a kasar Benyamin. Shawulu kuma ya taba yiwu in yi wa Ubangiji zunubi ta wurin kin yin kidaya mutanen da suke tare da shi, yawansu ya addu'a dominku ba. Zan koya muku hanyar da tana kai wajen mutum dari shida. **16** Shawulu da dansa da kuya da ta kuma cancanta. **24** Amma ku amince Yonatan da mutanen da suke tare da shi suka zauna za ku ji tsoron Ubangiji, ku bauta masa da aniya da a Geba ta Benyamin. Sa'an nan Filistiyawa suka dukan zuciyarku, kuna da manyan abubowan da yi sansani a Mikmash. **17** Rundunar mayaka uku ya yi muku. **25** Amma in kuka dukufa cikin aikin suka fito daga sansani Filistiyawa. Daya ta nufi mugunta da ku da sarkinku za a hallaka ku. Ofra, zuwa kasar Shuwal. **18** Runduna guda kuma ta nufi Bet-Horon, dayan kuwa ta nufi iyakar da take fuskantar Kwarin Ziboyim wajen jeji. **19** Ba a sami makeri daya a dukan kasar Isra'ila ba domin Filistiyawa sun ce, "In ba haka ba Ibraniyawa za su kera wa kansu takuba ko māsu." **20** Saboda haka dukan Isra'ila sukan gangara zuwa wajen Filistiyawa domin su gyara bakin garemaninsu, da fartanansu, da gaturansu, da kuma laujunansu. **21** Duk lokacin da za su gyara bakin garmansu da fartanyarsu sai sun biya tsabar azurfa biyu. Haka ma idan za su gyara gatari ko bakunan abin korar shanun noma sai sun biya tsabar azurfa daya. **22** A ranar da yaki ya tashi, ba a sami wanda yake da takobi ko māshi ba a cikin mutanen da suke tare da Shawulu da Yonatan. Sai dai Shawulu da dansa Yonatan kādai. **23** Ana nan sai sojojin Filistiyawa suka fita zuwa mashigin Mikmash.

13 Shawulu yana da shekara talatin sa'ad da ya zama sarki, ya kuma yi sarautar Isra'ila shekara arba'in da biyu. **2** Sai ya zabi sojoji dubu uku daga jama'ar Isra'ila. Ya kebe dubu biyu su kasance tare da shi a Mikmash da kuma a tuddan yankin Betel. Ya kuma bar dubu daya tare da dansa Yonatan a Gibeya a yankin zuriyar Benyamin. Sauran sojojin kuwa Shawulu ya sallame su su koma gidajensu. **3** Yonatan ya kai wa Filistiyawa hari a Geba, sai Filistiyawa suka sami labarin. Sai Shawulu ya sa aka busa kaho ko'ina a kasar ya ce, "Bari Ibraniyawa su ji!" **4** Haka kuwa dukan Isra'ila suka ji labari cewa, "Shawulu ya kai hari a kasar Filistiyawa, yanzu Isra'ila ta zama abin ki ga Filistiyawa." Aka kira mutane su hadu da Shawulu a Gilgal. **5** Sai Filistiyawa suka taru don su yi yaki da Isra'ilawa. Suka fito da kekunan-dawakan yaki dubu talatin, da masu hawan dawakai dubu shida, da sojoji masu yawa kamar yashi a bakin teku. Suka tafi Mikmash a gabashin Bet-Awen, suka kafa sansani a can. **6** Sa'ad da Filistiyawa suka fāda wa

14 Wata rana Yonatan dan Shawulu ya ce wa saurayin da yake dāukar masa makamai, "Zo mu tafi wajen sansanin Filistiyawa a wancan hayi."

Amma bai gaya wa mahaifinsa ba. **2** Shawulu kuwa tafi yaki. Suka tarar Filistiyawa sun rufe suna yaki na zaune a gindin itacen rumman a bayan garin da juna da takubansu. **21** Ibraniyawan da suke tare Gibeya a Migron. Tare da shi akwai mutum wajen dari shida. **3** A cikinsu akwai Ahiya sanye da efod. Shi yaron ikabod dan'uwani Ahitub ne, dan Finehas, dan Eli, firist na Ubangiji a Shilo. Ba wanda ya san cewa Yonatan ya tafi wani wuri. **4** A kowane gefe Efraim suka ji labari cewa Filistiyawa suna gudu, sai na mashigin da Yonatan ya so yā bi zuwa wurin suka fito suka fafare su. **23** Haka Ubangiji ya kubutar Filistiyawa, akwai hawa mai tsawo, ana kira daya da Isra'il a wannan rana. Yaキン kuwa ya ci gaba har Bozez, dayan kuma ana kira Senet. **5** Hawan da yake gaba da Bet-Awen. **24** A wannan rana, Isra'ilawa suka arewa yana fuskantar Mikmash, wanda yake kudu sha wahala kwarai domin Shawulu ya sa mutane kuma yana fuskantar Geba. **6** Yonatan ya ce wa suka yi rantsuwa cewa, "La'ananne ne mutumin da saurayin mai daukan makamai, "Zo mu haye zuwa ya ci abinci kafin fāduwar rana, kafin in dauki fansa mashigin mutane marasa kaciyan nan, watakila a kan abokan gābana." Don haka ba mutumin da ya Ubangiji zai yi aiki a madadinmu. Ba abin da zai iya dandana abinci. **25** Dukan rundunar ta shiga kurmi, hana Ubangiji yin aikin ceto ta wurin mutane masu sai ga zuma a kasa. **26** Da suka shiga ciki kurmin, yawa, ko ta wurin mutane kafan." **7** Mai daukan suka ga zuma tana Zubowa, duk da haka ba wanda makaman ya ce, "Ka yi duk abin da yake zuciyraka. ya sa yatsansa ya lasa saboda tsoron rantsuwar da Ci gaba, ina tare da kai gaba da baya." **8** Yonatan ya suka yi. **27** Yonatan bai san cewa mahaifinsa ya sa ce, "To, zo mu haye zuwa wajen mutanen, mu sa mutane suka yi rantsuwa ba. Sai ya sa gindin sandan su gan mu. **9** In suka ce mana, 'Ku tsaya nan har da yake hannunsa a sakar zuma, ya kai bakinsa. Nan mu zo wurinku,' za mu dakata inda muke, ba za da nan sai ya ji Karfin jiki ya zo masa. **28** Sai wani mu haura wajensu ba. **10** Amma in suka ce mana, soja ya gaya masa cewa, "Mahaifinka ya sa kowa ya 'Ku haura wurinmu,' to, sai mu haura, wannan zai yi rantsuwa cewa, 'La'ananne ne mutumin da ya zama mana alama cewa Ubangiji ya bashe su a ci abinci kafin fāduwar rana!' Shi ya sa duk sojojin hannunmu." **11** Sai suka nuna kansu a sansanin ba su da karfi." **29** Yonatan ya ce, "Mahaifina ya Filistiyawa. Sai Filistiyawa suka ce, "Ku duba ga jefa kasar cikin matsala. Duba yadda na ji Karfin jiki Ibraniyawa suna fitowa daga cikin ramummuka sa'ad da na dandana wannan'yar zuma mana. **30** Da inda suka buya." **12** Mutanen da suke sansanin yaya zai kasance ke nan da a ce an bar sojoji suka ci suka kira Yonatan da mai daukan makamansa da abincin da suka kwase daga abokan gābansu? Ai, babbar murya suka ce, "Ku hauro wajenmu, mu da gawawwakin Filistiyawan da aka kashe sun fi kuwa zu mu koya muku hankali." Sai Yonatan ya ce haka." **31** A ranan nan Isra'ilawa suka yi ta kashe wa mai daukan makamansa, "Biyo ni, gama Ubangiji Filistiyawa daga Mikmash har zuwa Aiyalon. Bayan ya bashe su a hannun Isra'il." **13** Sai Yonatan ya haka gajiya ta kama su sosai saboda yunwa. **32** Sai hau dutsen da rarrafe, mai daukan makamansa suka yi warwason ganima, suka kwashe tumaki, kuwa yana biye. Yonatan ya yi ta fyada Filistiyawa da shanu, da maruка, suka yayyanka su, suka ci da kasa, mai daukan makamansa kuma ya yi ta naman danye. **33** Sai wani mutum ya ce wa Shawulu, karkashe su. **14** A wannan karo na farko Yonatan da "Duba, ga mutane suna zunubi ga Ubangiji, suna cin mai daukan makamansa suka kashe mutum wajen nama da jini." Shawulu ya ce, "Kun ci amana. Ku ashirin a wani fili mai fādi rabin kadada. **15** Sai tsoro mirgino babban dutse zuwa wurina nan da nan." **34** ya kama dukan sojojin Filistiyawa, wadanda suke Sa'an nan ya ce, "Ku tafi ku fāda wa jama'a duka, cikin sansanin da wadanda suke fili, har da wadanda su kawo shanu da tumaki a nan, su yayyanka, su suke waje, da kuma wadanda suke kai hari, kasa ci a nan, don kada su yi wa Ubangiji zunubi da cin ta girgiza. Allah ne ya kawo wannan rikicewa. **16** nama danye." Haka nan kowa ya kawo saniyarsa a Masu gadin Shawulu a Gebiya da take a Benyamin daren, ya yanka a can. **35** Sa'an nan Shawulu ya gina suka duba sai ga rundunar Filistiyawa a warwatsewa wa Ubangiji bagade. Wannan ne bagade na farkon ko'ina. **17** Sai Shawulu ya ce wa mutanen da suke da yá gina. **36** Shawulu ya ce, "Mu bi gangara mu tare da shi, "Ku kidaya mayaka ku ga wane ne ba fafare Filistiyawa da dare mu washe su har gari yá ya nan." Da suka kirga sai suka tarar Yonatan da waye, mu kuma karkashe kowannensu, kada mu bar mai daukan makamansa ba sa nan. **18** Shawulu ya wani da rai." Suka ce, "Ka yi duk abin da ka ga ya ce wa Ahiya, "Kawo akwatin alkawarin Allah." (A fi maka kyau." Amma firist ya ce, "Bari mu nemi lokacin akwatin alkawarin yana tare da Isra'ilawa.) nufin Allah tukuna." **37** Saboda haka Shawulu ya **19** Yayinda Shawulu yake magana da firist kuwa, tambayi Allah ya ce, "Mu bi bayan Filistiyawa? Za ka harguwa ya yi ta karuwa a sansanin Filistiyawa. Sai bashe su a hannun Isra'il?" Amma Allah bai ba shi Shawulu ya ce wa firist, "Janye hannunka." **20** Sa'an amsa a ranar ba. **38** Saboda haka Shawulu ya ce, nan Shawulu da dukan mutanensa suka taru suka "Ku zo nan dukanku shugabannin rundunoni, mu

bincika mu san zunubin da ya kawo rashin amsan sami su dubu dari biyu da dubu goma daga Yahuda. nan yau. **39** Muddin Ubangiji wanda ya ceci Isra'ila **5** Shawulu ya tafi birnin Amalek ya yi kwanto a yana raye, ko da dana Yonatan ne ya yi zunubin, kwari. **6** Sai Shawulu ya ce wa Keniyawa, "Ku tashi dole yă mutu." Amma ba ko daya daga cikinsu da ya ku bar Amalekawa don kada in hallaka ku tare da su, ce uffam. **40** Sai Shawulu ya ce wa dukan Isra'ilawa, saboda kun yi wa dukan Isra'ilawa kirki, lokacin da "Ku tsaya a can, ni kuma da Yonatan dana mu suka fito daga Masar." Saboda haka Keniyawa suka tsaya a nan." Mutanen suka ce, "Ka yi abin da ya tashi suka bar Amalekawa. **7** Sa'an nan Shawulu ya fi maka kyau." **41** Sa'an nan Shawulu ya yi addu'a ci Amalekawa da yaki tun daga Hawila har zuwa ga Ubangiji, Allah na Isra'ila ya ce, "Me ya sa ba ka Shur, a gabashin iyakar Masar. **8** Ya kama Agag amsa mini addu'ata a yau ba? Idan wannan laifina sarkin Amalekawa da rai. Ya kuma hallaka dukan ne, ko kuwa na dana, Yonatan, ka nuna mana ta mutanensa da takobi. **9** Amma Shawulu da sojojinsa wurin Urim, amma idan laifin mutanen ne ka amsa suka bar Agag, da tumaki, da shanu, da'yan maruka ta wurin Tummin." Ba a sami mutane da laifi ba, masu kiba da kuma duk abin da yake mai kyau da rai. amma kuri'a ta făda a kan Yonatan da Shawulu. **42** Wadannan ba su so su hallaka su gaba daya ba, amma Shawulu ya ce, "Ku jefa Kuri'a tsakanina da dana duk abin da ba a so da kuma marar amfani suka Yonatan." Sai Kuri'ar ta făda a kan Yonatan. **43** Sai Shawulu ya ce wa Yonatan, "Gaya mini mene ne ka hallaka. **10** Sai Ubangiji ya yi magana da Sama'ila ya Shawulu ya ce, "Na damu da na nafa Shawulu sarki, domin ya yi." Yonatan ya ce masa, "Na dandana zuma kafan juya mini baya, bai kuma bi umarnina ba." Sama'ila daga gindin sandanta. Yanzu kuwa dole in mutu!" **44** ya damu kwarai, ya yi kuka ga Ubangiji dukan dare. Shawulu ya ce, "Bari hukunci mai tsanani na Allah **12** Kashegari da sassafe sai Sama'ila ya tashi ya tafi yă kasance a kaina, in ba ka mutu ba, Yonatan." **45** domin yă sadu da Shawulu, amma aka gaya masa Amma mutane suka ce wa Shawulu, "A ce Yonatan cewa Shawulu ya tafi Karmel. A can ya yi wa kansa yă mutu bayan shi ya kawo babban nasara a Isra'ila? abin tunawa don yă girmama kansa, daga can kuma Faufau, muddin Ubangiji yana raye, ko gashin kansa ya juya ya gangara zuwa Gilgal. **13** Da Sama'ila daya ba zai fădi a kasa ba, gama abin da ya yi ya kai wurinsa, sai Shawulu ya ce, "Ubangiji yă yau, Allah ne yana tare da shi." Ta haka mutane albarkace ka, na aikata umarnin Ubangiji." **14** Amma suka ceci Yonatan daga mutuwa. **46** Sai Shawulu ya Sama'ila ya ce, "Ashe, wadannan ba kukan tumaki daina bin Filistiyawa, suka koma kasarsu. **47** Bayan ke nan nake ji a kunnena ba? Wane kuka shanu ke Shawulu ya hau karagar mulkin Isra'ila, ya yi yaki nan nake ji?" **15** Shawulu ya amsa ya ce, "Sojoji da abokan găbansu ta kowane gefe. Mowabawa, ne suka kawo su daga Amalekawa. Sun bar tumaki Ammonawa, mutanen Edom, sarakunan Zoba, da da shanu masu kyau da rai don su yi wa Ubangiji kuma Filistiyawa. Duk wurin da ya juya, ya hore su. Allahnka hadaya, amma sauran mun hallaka duka." **48** Ya yi jaruntaka sosai, ya ci Amalekawa da yaki, ya **16** Sama'ila ya ce, "Dakata, bari in fada maka abin da kuma ceci Isra'ila daga hannuwan wadanda suka Ubangiji ya ce mini jiya da dare." Shawulu ya ce, kwace musu kaya. **49** 'Yayan Shawulu maza su ne, "Gaya mini." **17** Sama'ila ya ce, "Ko da yake kana Yonatan, Ishbi, da Malki-Shuwa. Sunan babban'yarsa ganin kanka kai ba wani abu ne ba, ashe, ba kai ita ce Merab, karamar kuma Mikal. **50** Sunan matarsa ne yanzu shugaban kabilan Isra'ila ba? Ubangiji ya kuwa Ahinowam, yar Ahimawaz. Sunan shugaban shafe ka ka zama sarkin Isra'ila. **18** Shi kuma ya fungiyar sojan Shawulu kuwa Abner ne dán Ner, aika, ya umarce ka cewa, 'Tafi ka hallaka Amalekawa shi Ner kuwa dan'uwani mahaifin Shawulu ne. **51** mugayen mutanen nan duka, ka yake su sai ka share Mahaifin Shawulu, Kish da kuma Ner mahaifin su kaf.' **19** Me ya sa ba ka bi umarnin Ubangiji ba? Abner'ya'yan Abiyel ne. **52** Dukan kwanakin Shawulu Me ya sa ka sa hanu a ganima, ka kuma yi mugun sun kasance na yake-yake da Filistiyawa ne. Duk abu a gabon Ubangiji?" **20** Shawulu ya ce, "Amma lokacin da Shawulu ya ga ka'k'karfan mutum ko jarumi, sai yă dfauke shi aikin sojansa.

15 Sama'ila ya ce wa Shawulu, "Ni ne wanda Ubangiji ya aika in shafe ka ka zama sarki bisa mutanensa Isra'ila. Saurara yan zu ka ji sako daga wurin Ubangiji. **2** Ga abin da Ubangiji Madaukaki ya ce, 'Zan hori Amalekawa saboda abin da suka yi wa Isra'ila sa'ad da suka ba su wahala yayinda suka fito daga Masar. **3** Yanzu ka tafi ka yaki Amalekawa, ka hallaka kome da yake nasu, kada ka bar su da rai, ka kashe maza, da mata, da yara, da jarirai, da dabbobi, da tumaki, da rakuma, da kuma jakuna.'" **4** Sai Shawulu ya tattara sojoi, ya kidaya su a Telayim, ya

sarkinsu. **21** Sojoji suka kawo tumaki da shanu mafi kyau daga cikin ganimir domin a mifka hadaya ga Ubangiji Allahnka a Gilgal." **22** Amma Sama'ila ya ce, "Ubangiji yana murna da sadaka da hadaya fiye da biyayya ga maganar Ubangiji? Yin biyayya ta fi hadaya a kula kuma ta fi kibabbun raguna. **23** Gama tawaye yana kama da zunubi na duba, girman kai kuma yana kama da bautar gumaka. Saboda ka ki maganar Ubangiji, shi ma ya ki ka da zaman sarki." **24** Sai Shawulu ya ce wa Sama'ila, "Na yi zunubi, na ki bin umarnin Ubangiji, na kuma ki bin maganarka.

Na ji tsoron mutane ne shi ya sa na bi maganarsu. daga waje, amma Ubangiji yakan dubi zuciya.” 8 Sai 25 Yanzu fa, ina rokonka ka yafe mini zunubina, ka Yesse ya kira Abinadab yā zo gaban Sama’ila. Amma koma tare da ni, domin in yi wa Ubangiji sujada.” 26 Amma Sama’ila ya ce, “Ba zan koma tare da kai Sama’ila ya ce, “Ko wannan ma Ubangiji bai zaɓe shi ba.” 9 Sai Yesse ya sa Shamma yā zo gaban Sama’ila, ba. Ka ki maganar Ubangiji, Ubangiji kuma ya ki amma Sama’ila ya ce, “Ubangiji bai zaɓi wannan ka da zama sarki a bisa Isra’ila.” 27 Da Sama’ila ya juya zai tafi, sai Shawulu ya kama bakin rigarsa, sai wuce gaban Sama’ila, amma Sama’ila ya ce masa, rigar ta yage. 28 Sama’ila ya ce masa, “Ubangiji ya yage masarautar Isra’ila daga gare ka yau, ya ba wa “Ubangiji bai zaɓi wadannan ba.” 11 Don haka ya wani daga cikin maƙwabtanka wanda ya fi ka. 29 tambayi Yesse ya ce, “Su ke nan’ya’yan maza da kake da su?” Yesse ya ce, “Har yanzu akwai dan Shi wanda yake ‘Daukar Isra’ila ba ya karya ko yā autan, amma yana kiwon tumaki.” Sama’ila ya ce, canja zuciyarsa, gama shi ba mutum ba ne da zai “Ka aika yā zo, ba za mu zauna ba sai ya iso.” 12 canja zuciyarsa.” 30 Shawulu ya ce, “Na yi zunubi. Amma ina rokonka ka ba ni girma a gaban dattawan Amma’ila ya ce, “Kawo mini Agag sarkin Amalekawa.” koma Rama. 14 To, fa, Ruhun Ubangiji ya riga ya Agag kuwa ya zo wurinsa daure da sarka, yana rabu da Shawulu, sai mugun ruhu daga Ubangiji ya tunani cewa, “Tabbataccce zancen mutuwa dai ya soma ba shi wahala. 15 Ma’aitakan Shawulu suka ce wuce.” 33 Amma Sama’ila ya ce, “Yadda takobinka masa, “Duba, ga mugun ruhu daga Allah yana ba ka ya sa mata suka rasa’ya’ya, haka mahaffiyarka za tā wahala. 16 Ranka yā dadé, muna so ka ba mu izini zama marar’ya’ya a cikin mata.” Sama’ila kuwa ya mu tafi, mu nemo wanda ya iya kidan molo, domin kashe Agag a Gilgal a gaban Ubangiji. 34 Sai Sama’ila duk sa’ad da mugun ruhun nan daga Allah ya tashi, ya tafi Rama, amma Shawulu ya haura zuwa gidansa sai yā kada molon don hankalinka yā kwanta.” 17 a Gibeya na Shawulu. 35 Daga wannan rana Sama’ila Saboda haka Shawulu ya ce wa ma’aitatansa, “Ku bai kara saduwa da sarki Shawulu ba, har rasuwar Sama’ila, amma ya yi bañin ciki sosai a kan Shawulu. Ubangiji kuwa ya damu da ya sa Shawulu ya zama Sarkin Isra’ila ba.

16 Ubangiji ya ce wa Sama’ila, “Har yaushe za ka yi ta makoki saboda Shawulu? Na riga na ki shi da zaman sarkin Isra’ila. Ka cika kahonka da mai, zan aike ka zuwa wurin Yesse na Betlehem. Na zaɓi daya daga cikin’ya’yans maza yā zama sarki.” 2 Amma Sama’ila ya ce, “Yaya zan yi haka? Ai, in Shawulu ya ji labari, zai kashe ni.” Ubangiji ya ce, “To, sai ka tafi tare da’yar karsana ka ce, ‘Na zo don in yi wa Ubangiji hadaya.’ 3 Ka gayyato Yesse a wurin hadayar, ni kuma zan gaya maka abin da za ka yi. Za ka shafe mini wanda na nuna maka.” 4 Sama’ila kuwa ya yi abin da Ubangiji ya umarce shi. Da ya isa Betlehem, sai dattawan garin suka tarye shi da rawar jiki, suka ce masa, “Mai duba, wannan ziyara lafiya dai ko?” 5 Sama’ila ya ce, “I, lafiya kalau. Na zo ne domin in yi wa Ubangiji hadaya. Ku tsarkake kanku sa’an nan ku zo mu tafi wurin yin hadaya tare.” Ya kuma sa Yesse da’ya’yans maza su tsarkake kansu, su je wurin hadayar. 6 Da isarsu, Sama’ila ya ga Eliyab sai ya yi tsammani shi ne, sai ya ce, “Lalle ga shafaffe na Ubangiji tsaye a gaban Ubangiji.” 7 Amma Ubangiji ya ce wa Sama’ila, “Kada ka dubi kyan tsarinса ko tsayinsa, domin ba shi nake so ba, gama yadda Ubangiji yake gani, ba haka mutum yake gani ba. Mutum yakan dubi kyan tsari ne kawai

daga waje, amma Ubangiji yakan dubi zuciya.” 8 Sai 25 Yanzu fa, ina rokonka ka yafe mini zunubina, ka Yesse ya kira Abinadab yā zo gaban Sama’ila. Amma koma tare da ni, domin in yi wa Ubangiji sujada.” 26 Amma Sama’ila ya ce, “Ba zan koma tare da kai Sama’ila ya ce, “Ko wannan ma Ubangiji bai zaɓe shi ba.” 9 Sai Yesse ya sa Shamma yā zo gaban Sama’ila, ba. Ka ki maganar Ubangiji, Ubangiji kuma ya ki amma Sama’ila ya ce, “Ubangiji bai zaɓi wannan ka da zama sarki a bisa Isra’ila.” 27 Da Sama’ila ya juya zai tafi, sai Shawulu ya kama bakin rigarsa, sai wuce gaban Sama’ila, amma Sama’ila ya ce masa, rigar ta yage. 28 Sama’ila ya ce masa, “Ubangiji ya yage masarautar Isra’ila daga gare ka yau, ya ba wa “Ubangiji bai zaɓi wadannan ba.” 11 Don haka ya wani daga cikin maƙwabtanka wanda ya fi ka. 29 tambayi Yesse ya ce, “Su ke nan’ya’yan maza da kake da su?” Yesse ya ce, “Har yanzu akwai dan Shi wanda yake ‘Daukar Isra’ila ba ya karya ko yā autan, amma yana kiwon tumaki.” Sama’ila ya ce, canja zuciyarsa, gama shi ba mutum ba ne da zai “Ka aika yā zo, ba za mu zauna ba sai ya iso.” 12 canja zuciyarsa.” 30 Shawulu ya ce, “Na yi zunubi. Amma ina rokonka ka ba ni girma a gaban dattawan Amma’ila ya ce, “Kawo mini Agag sarkin Amalekawa.” koma Rama. 14 To, fa, Ruhun Ubangiji ya riga ya Agag kuwa ya zo wurinsa daure da sarka, yana rabu da Shawulu, sai mugun ruhu daga Ubangiji ya tunani cewa, “Tabbataccce zancen mutuwa dai ya soma ba shi wahala. 15 Ma’aitakan Shawulu suka ce wuce.” 33 Amma Sama’ila ya ce, “Yadda takobinka masa, “Duba, ga mugun ruhu daga Allah ya tashi, ya tafi Rama, amma Shawulu ya haura zuwa gidansa sai yā kada molon don hankalinka yā kwanta.” 17 a Gibeya na Shawulu. 35 Daga wannan rana Sama’ila Saboda haka Shawulu ya ce wa ma’aitatansa, “Ku bai kara saduwa da sarki Shawulu ba, har rasuwar Sama’ila, amma ya yi bañin ciki sosai a kan Shawulu. Ubangiji kuwa ya damu da ya sa Shawulu ya zama Sarkin Isra’ila ba.

17 To, fa, Filistiyawa suka tattara mayakansu suka hadu a Soko cikin Yahuda domin yaki. Suka yi sansani a Efes-Dammim, tsakanin Soko da Azeka. 2 Shawulu da Isra’ilawa suka taru suka yi sansani a Kwarin Ela suka ja dāgā don su yi yaki da Filistiyawa. 3 Filistiyawa suka zauna a tudu guda, Isra’ilawa kuma suka zauna a daya tudun. Kwari yana a tsakaninsu. 4 Wani jarumin da ake kira Goliyat wanda ya fito daga Gat, ya fita daga sansanin Filistiyawa. Tswonsa ya fi kafa tara. 5 Ya sa hular kwanon da aka yi da

tagulla, da rigar karfe mai sulke, nauyin rigar ya tambayi mutanen da suke tsaye kusa da shi ya ce, kai shekel dubu biyar. **6** A kafafunsa kuwa ya sa “Me za a yi wa wanda ya kashe Bafilistin nan, ya Karafar tagulla, rataye a bayansa kuma māši ne kuma cire wannan kunya daga Isra’ila? Wane ne na tagulla. **7** Kotar kibiyarsa kuwa kamar sandar wannan bafilistin marar kaciya da yake kalubalantar sakar igiya take, karfen kibiyar kuma nauyinsa ya rundunar yakı na Allah mai rai?” **27** Sai suka sāke kai shekel dari shida. Mai riķe masa garkuwa yana gaya masa abin da suka fadā cewa, “Ga abin da zai tafe a gabansa. **8** Goliyat ya tsaya ya tā da murya wa faru da wanda ya kashe shi.” **28** Da wansa Eliyab, hafsshin Isra’ila ya ce, “Me ya sa kuka fito kuna ya ji yana magana da mutanen, sai ransa ya bace layi don yakı? Ni ba Bafilistin ba ne? Ku kuma ba kwarai saboda fushi, sai ya ce wa Dawuda, “Me ka zo bayin Shawulu ba ne? Ku zaři waninku yă zo nan. **9** yi a nan? Wa kuma ka bar wa’yan tumakin a jeji? Na In zai iya yin fadā har yă kashe ni, to, za mu zama san ka da taurinkai, da kuma mugun hali. Ka zo nan bayinku. Amma in na fi karfinsa na kashe shi, to, ne don ka yi kallon yakı kawai.” **29** Dawuda ya ce, sai ku zama bayinmu, ku kuma yi mana bauta.” **10** “To, yanzu me na yi? Ba zan ma yi magana ba?” **30** Sai Bafilistin ya ce, “A wannan rana, na kalubalanci Sai ya juya wajen wani kuma ya sāke kawo zancen, sojojin Isra’ila, ku ba ni mutum daya mu yi fadā.” **11** mutanen kuwa suka amsa masa kamar dā. **31** Aka ji Da jin maganganun Bafilistin, sai Shawulu da dukan abin da Dawuda ya ce, aka kuwa gaya wa Shawulu, Isra’ila suka damu suka kuma ji tsoro. **12** To, Dawuda Shawulu kuma ya aika a kawo shi. **32** Da Shawulu dai dan wani mutumin Efratawa ne mai suna Yesse, ya tambayi Dawuda, sai Dawuda ya ce masa, “Kada shi mutumin Betlehem ne a cikin Yahudiya. Yesse kowa yă damu saboda wannan Bafilistin. Bawanka yana da yara maza takwas, a zamanin Shawulu kuwa, zai je yă yi fadā da shi.” **33** Shawulu ya ce, “Ba za ka Yesse ya riga ya tsufa. **13** Manyan’ya’yansa maza iya yin fadā da wannan Bafilistin ba, ya dade yana uku, sun bi Shawulu wajen yakı. Dansa na fari shi yakı, ya yi yakı tun yana saurayi. Ga shi kuwa kai dan ne Eliyab, na biyu shi ne Abinadab, na uku kuwa yaro ne kawai.” **34** Amma Dawuda ya ce wa Shawulu, shi ne Shamma. **14** Dawuda shi ne dan autansu. “Bawanka yana kiwon tumakin mahaifinsa. Sa’ad Manyan’yan mazan nan uku suka bi Shawulu. **15** da zaki ko beyar ta zo ta kama tunkiya, ta tafi da Amma Dawuda yakan tafi sansanin Shawulu lokaci- ita. **35** Nakan bi ta a baya in buga ta in kuma kwato lokaci yă kuma koma Betlehem don yă yi kwon tunkiyar daga bakinta. In kuma ta taso mini, nakan tumakin mahaifinsa. **16** Kwana arba’in cif, Bafilistin cafke ta a gashinta in buga ta in kashe. **36** Bawanka nan ya yi ta fitowa kowane safe da kuma kowace ya kashe zaki da beyar, wannan Bafilistin marar yamma. **17** Yesse ya ce wa dansa Dawuda, “Ka dauki kaciya zai zama kamar daya daga cikinsu, domin ya wannan gasashen hatsi da wadannan curin burodi rena rundunar Allah mai rai. **37** Ubangiji wanda ya goma, ka kai wa’yan’uwanka a sansani da sauri. **18** cece ni daga kumbar zaki da kuma kumbar beyar, zai Ka hada da wadannan cuku guda goma, ka kai wa cece ni daga hannun wannan Bafilistin.” Shawulu ya komandan rundunarsu. Ka ga lafiyar’yan’uwanka, ce wa Dawuda, “Je ka, Ubangiji yă kasance tare da ka kawo mini labari daga wurinsu. **19** Suna tare kai.” **38** Sai Shawulu ya kawo kayan yakinsa ya sa da Shawulu da kuma dukan mutanen Isra’ila a wa Dawuda. Ya sa masa hular kwanon da aka yi da Kwarin Ela, suna can suna yakı da Filistiyawa.” tagulla a kansa, ya kuma sa masa rigar karfensa. **20** Kashegari da sassafe, Dawuda ya tashi ya bar **39** Dawuda ya daura māšin Shawulu a sulken, ya tumakinsa wa wani yă lura da su, sai ya dauki yi foķari yă zaga, sai ya ji ba zai iya ba saboda bai kayansa, ya kama hanya kamar yadda Yesse ya saba ba. Ya cewa Shawulu, “Ba zan iya tafiya da umarce shi. Ya isa sansanin daidai sa’ad da rundunar wadannan ba, domin ban saba ba.” Don haka ya tana fitowa zuwa bakin dāgā, suna kirarin yakı. **21** tube su. **40** Sai ya dauki sandansa, ya zaři duwatsu Isra’ila da Filistiyawa suka ja dāgā suna fuskantar guda biyar masu sulbi daga cikin rafi, ya sa su a’yar junansu. **22** Dawuda ya bar kayansa a wajen wani jakarsa ta makiyaya; ya kuma dauki majajawarsa, mai lura da kaya, sai ya ruga zuwa bakin dāgā yă ya tafi, yă fuskanci Bafilistin. **41** Ana ciki haka, sai gai da’yan’uwansa. **23** Da yana magana da su sai Bafilistin nan shi ma ya fita yana gusowa zuwa Goliyat, jarumin nan Bafilistin daga Gat ya fito daga wurin Dawuda. Mai riķe masa garkuwar yakı kuwa rundunar Filistiyawa, ya tā da murya kamar yadda yana tafe a gabansa. **42** Bafilistin ya dubi Dawuda ya saba. Dawuda kuwa ya ji shi. **24** Da Isra’ilawa suka daga sama har kasa, ya gan dai dan yaro ne kawai, ga mutumin, sai dukansu suka gudu saboda tsananin kyakkyawa kuma mai koshin lafiya, sai ya rena shi. tsoro. **25** Isra’ilawa suka yi ta cewa, “Kun ga yadda **43** Ya ce masa, “Kana tsammani ni kare ne da za wannan mutum yana ta fitowa? Yana fitowa ne don ka zo mini da sanda?” Sai ya la’anci Dawuda da yă kalubalanci Isra’ila. Sarki zai sāka wa mutumin sunayen allolin Filistiyawa. **44** Ya ce, “Zo nan, ni da ya kashe wannan da dukiya mai yawa. Zai kuma kuwa zan ba da naman jikinka ga tsuntsayen sama ba shi’yarsa yă aura, yă cire suna mahaifinsa daga da namun jeji su ci.” **45** Dawuda ya ce wa Bafilistin, biyan kudin harajci cikin Isra’ila.” **26** Dawuda ya “Kana zuwa ka yake ni da māši da takobi da kere,

amma ni ina zuwa in yake ka a cikin sunan Ubangiji Isra'ila don su sadu da Sarki Shawulu, suna wa'ko ki Madaukaki, Allah na rundunar Isra'ila, wanda ka da raye-raye masu farin ciki, da ganguna da sarewa. rena. **46** Yau nan, Ubangiji zai bashe ka a hannuna, 7 Suna rawa suna cewa, "Shawulu ya kashe dubbansa, zan kuwa kashe ka, in datse kanka. Yau, zan ba da Dawuda kuwa ya kashe dubun dubbai." **8** Shawulu gawawwakin rundunar Filistiyawa ga tsuntsayen kuwa ya ji fushii, wannan magana ba tā yi masa dadī sama da namun jeji, da haka duniya za tā sani lalle ba, ya yi tunani ya ce, "Suna yabon Dawuda cewa akwai Allah a cikin Isra'ila. **47** Duk wadanda suka ya kashe dubun dubbai amma ni dubbai kawai. Me taru a nan za su san cewa ba da māshi ko takobi ne ya rage masa yanzu, in ba mulki ba?" **9** Tun daga Ubangiji yake ceto ba, gama ya'kin nan na Ubangiji wannan lokaci zuwa gaba, Shawulu ya dinga kishin ne, shi kuwa zai bashe ku duka a hannuwamnu." **48** Dawuda. **10** Kashegari, mugun ruhu daga Allah ya Yayinda Bafilestin yana matsowa kusa domin yā fādā fādō wa Shawulu da tsanani. Yana annabci a gidansa, wa Dawuda, sai Dawuda ya ruga a guje zuwa bakin Dawuda kuwa yana bugan molo kamar yadda ya dāgā don yā same shi. **49** Ya sa hannu a jakarsa ya saba. Shawulu yana rike da māshi a hannunsa. **11** dauki dutse, ya sa cikin majajjawa ya wurga, dutsen Da karfi yana magana da kansa yana cewa, "Zan kuwa ya bugi Bafilestin a goshi, dutsen ya shiga kafe Dawuda da bango." Amma Dawuda ya baude cikin goshinsa, sai Bafilestin ya fādī rubda ciki. **50** masa sau biyu. **12** Shawulu ya ji tsorona Dawuda don Da majajjawa da dutse kawai Dawuda ya ci nasara a Ubangiji yana tare da shi, amma Ubangiji ya riga kan Bafilestin. Ya buge shi, ya kashe shi ba tare da ya bar Shawulu. **13** Saboda haka Shawulu bai yarda takobi a hannunsa ba. **51** Dawuda ya ruga ya tsaya Dawuda yā zauna tare da shi ba, amma ya maishe a bisan Bafilestin, ya zare takobin Bafilestin daga shi shugaban sojoji dubu. Dawuda kuwa ya rika bi da kubensa, ya datse masa kai da shi. Da Filistiyawa su yana kaiwa yana kuma da tare da su. **14** A kome suka ga jaruminsu ya mutu, sai suka juya suka gudu. da Dawuda ya yi yakan yī nasara gama Ubangiji yana **52** Mutanen Isra'ila da na Yahuda suka rugo gaba tare da shi. **15** Da Shawulu ya ga yadda yake cin da babbar murya, suka safari Filistiyawa har zuwa nasara, sai ya ji tsoronsa. **16** Amma dukan Isra'ila da mashiggin Gat da kuma kofofin Ekron. Gawawwakin Yahuda suka kaunaci Dawuda gama yana bin da su a Filistiyawa suka bazu a hanyar Sha'arayim zuwa Gat yake-yakensu. **17** Shawulu ya ce wa Dawuda, "Ga da kuma Ekron. **53** Da Isra'ilawa suka komo daga bin diyata Merabzan ba ka a aura, kai dai ka yi mini aiki Filistiyawa sai suka washe sansanin Filistiyawa. **54** da himma, ka kuma yi yake-yaken Ubangiji." Saboda Dawuda ya dauki kan Bafilestin zuwa Urushalima. Sai Shawulu ya ce wa kansa, "Ba zan daga hannuna a Dawuda ya ajiye kayan ya'kin Bafilestin a tentinsa. **55** kansa ba, Filistiyawa ne za su yī wannan." **18** Amma Yayinda Shawulu yake kallon Dawuda sa'ad da za shi Dawuda ya ce wa Shawulu, "Wane ni, wa ya san yā ya'ki Bafilestin, sai ya tambayi Abner, komandan iyayena ko kabilar iyayena a Isra'ila da zan zama rundunarsa ya ce, "Abner, dan wane ne wannan surukin sarki?" **19** Da lokaci ya kai da Merab'yar saurayi?" Abner ya ce ran sarki yā dade, "Ban sani Shawulu za tā yi aure da Dawuda, sai aka aurar da ba." **56** Sarki ya ce, "Ka tambaya mini ko yaron ita wa Adriyel na Mehola. **20** Mikal'yar Shawulu wane ne wannan saurayi." **57** Dawuda yana dawowa kuwa tana kaunar Dawuda sosai. Da aka gaya wa daga karkashe Filistiyawa ke nan, sai Abner ya kai Shawulu labarin, sai ya yi farin ciki, ya yi tunani shi gabon Shawulu, rike da kan Bafilestin. **58** Sai ya ce, **21** "Zan ba shi ita tā zama masa tarko, da Shawulu ya ce, "Kai dan wane ne, saurayi?" Dawuda haka Filistiyawa za su same shi." Shawulu ya ce wa ya ce, "Kai dan wane ne, saurayi?" Dawuda, "Yanzu kana da dama sau na biyu ka zama surukina." **22** Sai Shawulu ya umarci ma'aikatansa cewa, "Ku yi magana da Dawuda asirce ku ce, 'Duba, sarki yana farin ciki da kai, dukan ma'aikatansa kuma suna sonka, ka yarda ka zama surukinsa.'" **23** Suka sāke yi wa Dawuda wannan magana amma Dawuda ya ce, "Kuna tsammani abu mai sau'ki ne mutum yā zama surukin sarki? Ni talaka ne, kuma ba sananne ba." **24** Da ma'aikatan Shawulu suka gaya masa abin da Dawuda ya fada. **25** Sai Shawulu ya ce, "Ku gaya wa Dawuda, 'Sarki ba ya bukantan kudin auren'yarsa, sai dai lo'bār Filistiyawa domin ramako a kan abokan gābansu.'" Shawulu yana shiri ne domin Dawuda yā fādā a hannun Filistiyawa. **26** Da ma'aikatan suka gaya wa Dawuda wadannan abubuwa, sai ya yi murna don zai zama surukin sarki. Amma kafin lokacin yā cika, **27** Dawuda da kashe Bafilestin, mata suka fito daga dukan biranen

18 Bayan da Dawuda ya gama magana da Shawulu, sai Yonatan dan Shawulu ya ji zuciyarsa tana son Dawuda sosai. Yonatan kuwa yana kaunar Dawuda kamar ransa. **2** Tun daga wannan rana Shawulu ya zaunar da Dawuda tare da shi, bai bar shi ya koma gidan mahaifinsa ba. **3** Yonatan kuma ya yi yarjejeniya da Dawuda saboda yana kaunarsa kamar ransa. **4** Yonatan ya tube doguwar taguwarsa da ya sa, ya ba wa Dawuda, tare da sulkensa, har ma da māshi da kibiyarsa, da kuma bel nasa. **5** Duk abin da Shawulu ya aiki Dawuda yā yi yakan yi shi cikin aminci, har Shawulu ya ba shi babban makami a rundunarsa. Wannan ya faranta wa dukan mutane zuciya har ma da ma'aikatan Shawulu. **6** Yayinda mutane suke dawowa gida bayan da Dawuda ya kashe Bafilestin, mata suka fito daga dukan biranen

mutanensa suka fita suka kashe Filistiyawa dari gashin akuya. **17** Shawulu ya ce wa Mikal, “Don biyu, suka kawo lobar suka miķa wa sarki, domin me kika rufe ni har kika bar makiyina ya gudu ya yā zama surukin sarki. Sai Shawulu ya ba da'yarsa tsere?” Mikal ta ce masa, “Ya ce mini, ‘Idan ban Mikal aure ga Dawuda. **28** Da Shawulu ya gane bar shi ya tafi ba, zai kashe ni?’” **18** Da Dawuda ya Ubangiji yana tare da Dawuda, ‘yarsa Mikal kuma gudu ya tsere, sai ya tafi wurin Sama’ila a Rama tana kaunarsa, **29** sai Shawulu ya kara jin tsoron ya gaya masa dukan abin da Shawulu ya yi masa. Dawuda har ya zama makiyinsa a dukan sauran rayuwarsa. **30** Manyan sojojin Filistiyawa suka yi ta fita suna yakī da Isra’ilawa, amma kulum Dawuda yakan sami nasara fiye da sauran manyan sojojin Shawulu. Ta haka ya yi suna kwurai.

19 Shawulu ya gaya wa dansa Yonatan da ma’aitatansa su kashe Dawuda. Amma Yonatan yana son Dawuda sosai. **2** Sai ya gargade shi ya ce, “Mahaifina Shawulu yana neman hanyar da zai kashe ka. Ka kula da kanka gobe da safe, ka tafi wani wuri ka buya. **3** Zan je in tsaya da mahaifina a fili inda kake, zan yi masa magana game da kai. Zan kuma gaya maka abin da na ji.” **4** Yonatan ya yi magana mai kyau a kan Dawuda a wajen mahaifinsa ya ce, “Kada sarki yā yi wani mummunan abu wa bawansa Dawuda, gama bai yi maka wani abu marar kyau ba. Abin da ya yi ya amfane ka kwurai da gaske. **5** Ya yi kasai da ransa sa’ad da ya kashe Bafilistin nan. Ubangiji ya ba wa dukan Isra’ila babbilan nasara, ka gani, ka kuma yi farin ciki. Don me za ka ci mutuncin amintaccen mutum kamar Dawuda ta wurin kashe shi ba tare da wani dalilis ba?” **6** Shawulu ya saurur Yonatan sai ya rantse ya ce, “Muddin Ubangiji yana a raye, ba za a kashe Dawuda ba.” **7** Ta haka Yonatan ya kira Dawuda ya gaya masa dukan maganarsu. Ya kawo shi wurin Shawulu, Dawuda kuwa ya zuuna tare da Shawulu kamar dā. **8** Wani yakī ya sāke tashi, Dawuda kuwa ya fita ya yakī Filistiyawa, ya kai musu hari mai tsanani, sai da suka gudu a gabansa. **9** Amma mugun ruhu daga Ubangiji ya sauko wa Shawulu yayinda yana zuune a cikin gidansa da māshī a hannunsa. Yayinda Dawuda yake bugan molo, **10** Shawulu ya yi kokari yā kafe shi da bango da māshinsa, amma Dawuda ya goce sa’ad da Shawulu jefa māshin a bango. A daren nan Dawuda ya nemi hanya ya gudu. **11** Shawulu ya aiki mutane zuwa gidan Dawuda su yi gadin gidan, su kuma kashe Dawuda. Amma Mikal matar Dawuda ta gargade Dawuda, ta ce, “In ba ka gudu a daren nan ba, kashegari za a kashe ka.” **12** Haka kuwa Mikal ta sauko da Dawuda ta taga ya gudu, ya tsere. **13** Sai Mikal ta dāuki gunki ta kwantar da shi a gādo, ta sa masa gashin akuya a kansa, sai ta rufe da mayafi. **14** Da Shawulu ya aiki mutane su kama Dawuda. Mikal ta ce, “Ba shi da lafiya.” **15** Sai Shawulu ya sāke aiki mutanen su ga Dawuda, ya ce musu, “Ku kawo shi a gādonsa domin in kashe shi.” **16** Amma da mutanen suka shiga sai suka ga gunkin a gadon, a wajen kan kuwa akwai

me kika rufe ni har kika bar makiyina ya gudu ya tsere?” Mikal ta ce masa, “Ya ce mini, ‘Idan ban Dawuda ya gane bar shi ya tafi ba, zai kashe ni?’” **18** Da Dawuda ya Ubangiji yana tare da Shawulu ya yi masa. Da shi da Sama’ila suka tafi Nayiwot suka zauna a can. **19** Shawulu ya sami labari cewa, “Dawuda yana Nayiwot a Rama.” **20** Sai ya aiki mutane su je su kamo Dawuda, amma da suka ga kungiyar annabawa suna annabci tare da Sama’ila shugabansu a tsaye, sai Ruhun Allah ya sauko wa mutanen Shawulu, su ma suka fara yin annabci. **21** Shawulu ya sami labari game da wannan, sai ya sāke aiken wadansu da yawa. Su ma suka shiga yin annabci. Shawulu ya sāke aiken mutane sau na uku, su kuma suka shiga yin annabci. **22** A Karshe, shi da kansa ya tashi ya tafi Rama. Ya bi ta babban rijiyar ruwan Seku. A can ya yi tambaya ya ce, “Ina Sama’ila da Dawuda suke?” Suka ce, “Suna cikin Nayiwot a Rama.” **23** Saboda haka Shawulu ya tafi Nayiwot a Rama, amma Ruhun Allah ya sauko masa, shi ma ya yi tafiya yana annabci har sai da ya isa Nayiwot. **24** Ya tuttubé rigunarsa, ya kuma yi annabci a gabon Sama’ila. Ya kwanta tsirara dukan yini da dukan dare. Abin da ya sa ke nan mutane suke cewa, “Shawulu ma yana cikin annabawa ne?”

20 Sai Dawuda ya gudu daga Nayiwot a Rama ya je wurin Yonatan ya ce, “Me na yi? Wane laifi ne na yi? Ta wace hanya ce na yi wa mahaifinka laifi har da yake neman yā kashe ni?” **2** Yonatan ya ce, “Faufau, ba za ka mutu ba! Ka ji nan, mahaifina ba ya yin kome ba tare da ya shawarce da ni ba. Me ya sa ya boye mini wannan? Ba zai yiwu ba.” **3** Sai Dawuda ya rantse ya ce, “Mahaifinka ya san cewa, na sami tagomashi a gare ka, domin haka ba zai sanar maka da wannan ba, don kada yā bakanta maka rai. Na rantse da Ubangiji, da kai kuma, taki daya kadai ya rage tsakanina da mutuwa.” **4** Sai Yonatan ya ce, “Duk abin da kake so in yi maka zan yi.” **5** Dawuda ya ce, “Gobe fa shi ne Bikin Sabon Wata, ya kamata in ci tare da sarki amma bari in tafi fili in buya har jibi da yamma. **6** In mahaifinka bai gan ni ba, ka gaya masa cewa, ‘Dawuda ya nemi izinin domin yā hanzarta yā tafi garinsa a Betlehem saboda ana hadaya ta shekara-shekara don dukan zuriyarsa.’ **7** In ya yi na’am, to, bawanka ya tsira. Amma in ka ga ya damu, to, ka tabbata ya yi niyya yā kashe ni. **8** Kai kuma, ka nuna alheri ga bawanka, gama ka riga ka yi yarjejeniya da ni a gabon Ubangiji, in kuwa na yi laifi ne sai ka kashe ni da kanka. Don me za ka bashe ni ga mahaifinka?” **9** Yonatan ya ce, “Labudda! In na ji kishin-kishin, cewa mahaifina yana neman yā kashe ka ashe, ba zan gaya maka ba?” **10** Dawuda ya ce, “Wa zai gaya mini idan mahaifinka ya amsa maka da amsa marar dadī?” **11**

Yonatan ya ce, "Zo mu fita zuwa fili." Sai suka tafi mutu." 32 Yonatan ya ce wa mahaifinsa, "Me ya sa tare. 12 Sai Yonatan ya ce wa Dawuda, "Na yi rantse zai mutu? Me ya yi?" 33 Amma Shawulu ya jefe shi da Ubangiji, Allah na Isra'ila cewa war haka jibi, zan da māshi don yā kashe shi. A nan ne Yonatan ya san yi kōkari in ji daga mahaifina, idan ya yi magana lalle mahaifinsa ya yi niyya yā kashe Dawuda. 34 mai kyau game da kai, zan gaya maka. 13 Amma Yonatan ya tashi daga tebur cin abincin da fushi. A in mahaifina ya sa zuciya yā cuce ka, Ubangiji yā rana ta biyun kuwa bai ci abinci ba, gama yana bañin hukunta ni da hukunci mai tsanani in ban gaya ciki game da rashin kunyar mahaifinsa game da maka ba, in kuma sa ka ka tafi lafiya. Ubangiji yā Dawuda. 35 Da safe Yonatan ya tafi domin yā sadu da kasance tare da kai kamar yadda ya kasance da Dawuda a fili. Ya tafi tare da wani karamin yaro. 36 mahaifina. 14 Amma ka nuna mini alheri marar Ya ce wa yaron, "Yi ruga da gudu ka nemo kibiyoyin karewa iri ta Ubangiji dukan rayuwata don kada a kashe ni. 15 Kada kuma ka yanke alherinka ga iyalina gaba da shi. 37 Da yaron ya isa wurin da kibiyon ko da Ubangiji ya hallaka dukan makiyin Dawuda a Yonatan ya fādi, Yonatan ya kira shi ya ce, "Kibiy duniya." 16 Saboda haka Yonatan ya yi yarjejeniya na gabanka fa." 38 Sai ya tā da murya ya ce, "Maza, da gidan Dawuda cewa Ubangiji yā kawo dukan yi sauri kada ka tsaya." Yaron ya dauko kibiya ya makiyin Dawuda ga mutuwa. 17 Yonatan kuwa ya sa kawo wa maigidansa. 39 (Yaron kuwa bai san kome Dawuda ya sāke tabbatar masa rantsuwansa game game da wannan abu ba, sai Yonatan da Dawuda da abokantakarsa da shi, gama yana kaunar Dawuda kawai.) 40 Yonatan ya ba wa yaron makaman ya ce, kamar ransa. 18 Sai Yonatan ya gaya wa Dawuda "Ka dauka ka koma gari." 41 Da yaron ya tafi, sai cewa, "Gobe ne Bikin Sabon Wata, za a rasa ka, da Dawuda ya tashi daga inda ya buya kusa da tarin yake kujerarka za tā kasance ba kowa a kai. 19 Jibi duwatsu, ya rusuna har sau uku. Sa'an nan suka wajajen yamma, ka tafi wurin da ka buya lokacin da sumbacı juna, suka yi kuka, Dawuda kuwa ya yi kuka wannan matsala ta fara, ka tsaya kusa da dutsen sosai. 42 Yonatan ya ce wa Dawuda, "Sauka lafiya, Etsel. 20 Zan harbi kibiya uku ta wajen, sai ka ce dai ina harbin baka. 21 Sa'an nan zan aiki yaro in ce masa, 'Je ka nemo kibiyoyin.' In na ce masa, 'Duba, a cikin sunan Ubangiji cewa, 'Ubangiji ne shaidea kibiyoyin suna wannan gefen da kake, kawo su,' abada.'" Sai Dawuda ya tafi, Yonatan kuwa ya koma gari.

21 Dawuda ya tafi Nob a wurin Ahimelek firist. Da Ahimelek ya gan shi sai ya firgita ya ce, "Me ya sa kai kadai ne? Me ya sa ba wani tare da kai?" 2 Dawuda ya ce wa Ahimelek firist, "Na zo aikin sarki ne, ya kuwa ce kada in sanar wa kowa abin da ya sa in yi. Na fada wa mutanena inda za su same ni. 3 Yanzu, me kake da shi a hannu? Ka ba ni burodi guda biyar, ko wani abu da kake da shi a nan." 4 Amma firist ya ce wa Dawuda, "Ba ni da burodi iri na kowa da kowa, sai dai akwai burodin da aka tsarkake. Za ka iya dauka ku ci idan mutanenka ba su kwana da mata ba." 5 Dawuda ya ce, "Lalle ne a kebe muke daga mata. Mutanena sukan kebe kansu a koyaushe suka tashi'yar tafiya, balle fa a yau!" 6 Don haka firist ya ba shi kebabben burodi, tun da yake babu wani burodi a can sai dai burodin Kasancewa da aka cire daga gabán Ubangiji, aka sa burodi mai zafi a maimakon wanda aka cire a ranar. 7 A ranar kuwa, daya daga cikin bayin Shawulu yana can, a tsare a gabán Ubangiji, sunansa Doyeg, mutumin Edom, shugaban makiyayan Shawulu. 8 Dawuda ya ce wa Ahimelek, "Ba ka da māshi ko takobi a nan? Ban kawo māshina ko wani makami ba gama safon sarki ya zo mini da gaggawa." 9 Sai firist ya ce, "Takobin Goliyat Bafilesttin nan wanda ka kashe a Kwarin Ela yana nan. An nadé shi da kyallen aka ajiye a bayan Efod, in kana so, sai ka dauka. Ba wani takobi kuma sai wangan." Dawuda ya ce, "Ba ni

shi, ai, ba wani kamar sa.” **10** A ranar, Dawuda ya tayar mini, yā kuma yi fakona kamar yadda yake yi gudu daga wajen Shawulu ya tafi wuri Akish sarkin yau?” **14** Ahimelek ya ce wa sarki, “A cikin bayinka Gat. **11** Amma bayin Akish suka ce masa, “Wannan duka, wa ke da aminci iri na Dawuda, surukin sarki, ba shi ne Dawuda sarkin kasar ba? Ashe, ba shi ne shugaban jarumanka wanda ake girmamawa da aka yi ta yin wa'ko'ki a kansa, ana raye-raye, ana gaske a gidanku? **15** A wannan rana ce da na fara cewa, “Shawulu ya kashe dubbai, Dawuda kuwa ya rokon Allah saboda shi? Kada sarki yā zargi bawansa kashe dubun dubbai?” **12** Dawuda ya ri'ke wadannan ko wani daga iyalin mahaifinsa, gama bawanka bai kalmomi a zuciyarsa, ya kuma ji tsoron Akish sarkin san kome a kan dukan wadannan al'amura ba.” **16** Gat sosai. **13** Don haka sai ya yi kamar ya ta'bū a Amma sarki ya ce, “Lalle Ahimelek za ka mutu, gabansu. A duk lokacin da yake tare da su, sai yā da kai da dukan iyalin mahaifinka.” **17** Sai sarki yi kamar ya haukace. Ya yi ta zāne-zāne a Kofofi, ya umarci matsaran da suke tsaye kusa da shi ya ya bar miyau yana ta bin gemunsa. **14** Akish ya ce ce, “Ku kakkashe firistocin Ubangiji, gama su ma wa bayinsa, “Duba, wannan mutum yana hauka. sun goyi bayan Dawuda. Sun san yana gudu, duk Me ya sa kuka kawo shi a wurina? **15** Na rasa masu da haka ba su gaya mini ba.” Amma ma'aikatan hauka ne da za ku kawo mini wannan mutum yā yi sarki ba su yarda su sa hannu su kashe firistocin ta hauka a gabana? Dole ne wannan mutum yā shiga Ubangiji ba. **18** Sai sarki ya umarce Doyeg ya ce, “Ka juya ka kakkashe firistocin.” Doyeg mutumin Edom ya juya ya kakkashe firistocin. A ranar kuwa ya kashe mutum tamanin da biyar wadanda suke sanye da efod na lilin. **19** Ya kuma hallaka Nob birnin firistoci, ya kashe dukan mata, da maza, da yara, da jarirai, da shanu, da jakuna, da kuma tumaki. **20** Amma Abiyatar dan Ahimelek jikan Ahitub ya tsere, ya gudu zuwa wurin Dawuda. **21** Abiyatar gaya wa Dawuda cewa, “Shawulu ya hallaka firistocin Ubangiji.” **22** Dawuda ya ce wa Abiyatar, “Lalle a wancan ranar, sa'ad da na ga Doyeg mutumin Edom a can, na san tabbatacce zai gaya wa sarki. Ni ne sanadin mutuwār dukan iyalin mahaifinka. **23** Ka zauna tare da ni, kada ka ji tsoro mutumin da yake nemān ranka, yana nema raina ma. Ka zauna lafiya tare da ni.”

22 Dawuda ya bar Gat, ya tsere zuwa kogon Adullam. Da'yan'uwansa da kuma iyalan mahaifinsa suka ji labari, sai suka tafi can wurinsa. **2** Dukan mutanen da suke cikin wahala, da wadanda ake binsu bashi, da masu damuwoyi, suka tattaru a wurin Dawuda. Shi kuwa ya zama shugabansu. Yawansu ya kai dari hudū. **3** Daga can Dawuda ya tafi Mizfa a Mowab. Ya ce wa sarkin Mowab, “Za ka yarda mahaifina da mahaifiyyatu su zo su zauna a wurinka kafin in san abin da Allah zai yi da ni?” **4** Saboda haka ya bar su a wurin sarkin Mowab, suka zauna da shi duk tsawon lokacin da Dawuda yake ta buya a kogwannin duwatsu. **5** Amma annabin nan Gad ya ce wa Dawuda, “Kada ka zauna a nan, maza ka tashi ka shiga kasar Yahuda”. Sai Dawuda ya tashi ya tafi jejin Heret. **6** Sai Shawulu ya sami labari cewa an ga Dawuda da mutanensa. Shawulu kuwa yana zaune da māshinsa kusa a karkashin itacen tsamiyi a tudun Gibeya, tare da dukan ma'aikatansa kewaye da shi. **7** Ya ce musu, “Mutanen Benyamin, ku saurara; dan Yesse zai iya ba dukanku filaye da gonakin inabi ne? Zai ba dukanku shugabanci na dubbai ko shugabanci na dari-dari? **8** Abin da ya sa dukanku kuka gama baki a kaina? Ba wanda ya gaya mini lokacin da dāna ya yi yarjejjeniya da dan Yesse, ba wanda ya kulla da ni, ko ya gaya mini cewa dāna ya sa bawana yā tayar mini, yana fakona kamar yadda yake a yau.” **9** Amma Doyeg mutumin Edom da yake tsaye tare da fadawan Shawulu ya ce, “Na ga dan Yesse ya zo wurin Ahimelek dan Ahitub a Nob. **10** Ahimelek ya roki Ubangiji saboda shi, ya kuma ba shi guzuri da takobin Goliat Bafilesttin.” **11** Sai sarki ya aika aka kira masa Ahimelek firist dan Ahitub da dukan iyalin mahaifinsa. Dukansu suka zo wurin sarki. **12** Shawulu ya ce, “Ka saurara yanzu, dan Ahitub.” Ya amsa ya ce, “Ina saurara, ranka yā dade.” **13** Shawulu ya ce masa, “Don me ka gama baki da dan Yesse a kaina har ka ba shi burodi da takobin (Goliyat), ka kuma roki Allah don yā

23 Sa'ad da aka ce wa Dawuda, “Duba ga Filistiyawa suna yaki da mutanen Keyila, suna kwashe musu hatsi a masussukai.” **2** Sai Dawuda ya nemi nufin Ubangiji, ya ce, “In tafi in fādā wa Filistiyawa da yaki?” Ubangiji kuwa ya ce masa, “Jeka ka yi yaki da Filistiyawa, ka ceci Keyila.” **3** Amma mutanen Dawuda suka ce masa, “Ga shi, a nan ma a Yahuda muna jin tsoro, balle mu tafi Keyila mu yi yaki da sojojin Filistiyawa!” **4** Dawuda ya sāke nemi nufin Ubangiji, sai Ubangiji ya ce masa, “Tashi ka gangara zuwa Keyila, gama zan ba da Filistiyawa a hanmunka.” **5** Sa'an nan Dawuda da mutanensa suka tafi Keyila, suka yi yaki da Filistiyawa, suka kwashe musu shanunsu, suka jijji wa Filistiyawa kwarai, suka cece mutanen Keyila daga hanunnsu. **6** (Abiyatar dan Ahimelek ya zo da efod sa'ad da ya gudo zuwa wurin Dawuda a Keyila.) **7** Shawulu ya sami labari cewa Dawuda ya tafi Keyila, sai ya ce, “Allah ya bashe shi a hanunna, domin Dawuda ya kulle kansa ke nan da ya shiga birnin da yake da kofofin da ake kulle da karafa.” **8** Shawulu ya kira dukan sojojinsa don yaki, su gangaro zuwa Keyila su mamaye Dawuda da mutanensa. **9** Da Dawuda ya ji labari Shawulu yana shirya hanyar da zai kashe shi, sai ya ce wa Abiyatar

firist, "Kawo mini efod a nan." **10** Dawuda ya ce, "Ya Ubangiji, Allah na Isra'il, bawanka ya sami labari yadda bawanka ya sami labari? Ya Ubangiji, Allah na Isra'il, ka gaya wa bawanka." Ubangiji ya ce, "Zai zo." **12** Dawuda ya sâke cewa, "Mutanen Keyila za su bashe ni da mutanena ga Shawulu?" Ubangiji ya ce, "Za su yi." **13** Saboda haka Dawuda da mutanensa wajen mutum dari shida suka bar Keyila, suka yi ta tafiya daga wannan wuri zuwa wuncan. Sa'ad da aka gaya wa Shawulu cewa Dawuda ya tsere daga Keyila, sai ya fasa tafiya can. **14** Dawuda ya zauna a jeji cikin kogunun duwatsu da kuma tuddan jejin Zif. Kowace rana Shawulu ya yi ta neman Dawuda amma Allah bai bashe Dawuda a hannunsa ba. **15** A lokacin da Dawuda yana zaune a Horesh cikin jejin Zif, ya sami labari cewa Shawulu ya fito don yâ kashe shi. **16** Yonatan dan Shawulu kuwa ya tafi wurin Dawuda a Horesh, ya Karfafa shi yâ dogara ga Allah. **17** Ya ce, "Kada ka ji tsoro, mahaifina Shawulu ba zai taba sa hannu a kanka ba. Za ka zama sarki a Isra'il, ni kuma in zama na biyu gare ka. Kai, ko mahaifina Shawulu ma ya san da haka." **18** Su biyunsu kuwa suka daura yarjejeniya a gabon Ubangiji. Sai Yonatan ya koma gida amma Dawuda ya zauna Horesh. **19** Zifawa suka tafi wurin Shawulu a Gibeya suka ce masa, "Ashe, ba Dawuda ne yake buya a cikinmu a kogwannin duwatsu a Horesh a bisan tudun Hakila, kudu da Yesimon ba?" **20** Yanzu, ya sarki, ka gangaro, ka zo a duk lokacin da ka ga ya yi maka, ka zo mu kuma hakkinnu ne mu bashe shi a hannun sarki." **21** Shawulu ya ce, "Ubangiji ya yi muku albarka, gama kun damu da ni. **22** Ku tafi ku kara shiri. Ku san inda yakan tafi, wane ne kuma ya gan shi a can. An gaya mini cewa shi mai wayo ne sosai. **23** Ku binciko duk wurendan da yakan buya, sai ku dawo ku gaya minni tabbataccen labari. Sa'an nan zan tafi tare da ku in yana can. Zan nemii shi ko'ina cikin dukan kabilar Yahuda." **24** Sai suka tashi suka koma Zif, suka sha gabon Shawulu. Dawuda da mutanensa kuwa suna jejin Mawon cikin Araba, kudu da Yesimon. **25** Shawulu da mutanensa suka tafi neman Dawuda. Da Dawuda ya ji labari, sai ya gangara cikin duwatsu ya zauna a cikin jejin Mawon. Sa'ad da Shawulu ya ji haka, sai ya tafi jejin Mawon yana fafaran Dawuda. **26** Shawulu yana tafiya a gefe daya na dutsen, Dawuda da mutanensa kuma suna a wangan gefe, suna hanzari su bace wa Shawulu. Sa'ad da Shawulu da sojojinsa suka kusa cimma Dawuda da mutanensa don su kama su, **27** sai wani manzo ya zo wurin Shawulu yana cewa, "Ka koma da sauri, Filistiyawa sun kawo wa kasar hari." **28** Shawulu kuwa ya janye daga fafaran Dawuda, ya tafi yâ kara da Filistiyawa. Dalilin ke nan da ake

kiran wannan wuri Sela Hammalekot, wato, dutsen tserewa. **29** Dawuda kuwa ya haura daga can ya zauna a kogwannin duwatsun En Gedi.

24 Bayan da Shawulu ya komo dagafafaran Filistiyawa, sai aka gaya masa cewa, "Dawuda yana can a Jejin En Gedi." **2** Saboda haka Shawulu ya za'bî mutum dubu uku daga cikin dukan Isra'il, suka fita neman Dawuda da mutanensa kusa da Duwatsun Awakin Jeji. **3** Da Shawulu ya isa inda ake ajiye garken tumaki a bakin hanya inda akwai kogo, sai ya shiga ciki kogon don yâ yi bayan gari. Dawuda da mutanensa kuwa suna can zaune a kurewar kogon. **4** Mutanen Dawuda suka ce, wannan rana ce Ubangiji ya yi magana ya ce maka, "Zan ba da makiyinka a hannunka domin ka yi abin da ka ga dama da shi." Sai Dawuda ya tashi a hankali ya je ya yanke shafin rigar Shawulu. **5** Daga baya Dawuda ya damu domin ya yanke shafin rigar Shawulu. **6** Ya ce wa mutanensa, "Ubangiji yâ sawwake in yi abu haka ga shugabana da Ubangiji ya shafe, ko in daga hannuna in kashe shi, gama shi shafaffe ne na Ubangiji." **7** Da wannan magana Dawuda ya kwa'bî mutanensa, bai yarda su fâda wa Shawulu ba. Shawulu kuwa ya bar kogon ya yi tafi yarsa. **8** Daga baya Dawuda ya fita daga kogon sai ya kira Shawulu ya ce, "Ranka yâ dade, sarki!" Da Shawulu ya waiwaya, sai Dawuda ya rusuna da fuskarsa har kasa. **9** Ya ce wa Shawulu, "Me ya sa kake saurari mutanen da suke cewa, 'Dawuda ya dâge yâ cuce ka?' **10** Yau ka ga da idonka yadda Ubangiji ya bashe ka a hannuna a cikin kogon nan. Wadansu sun ce mini in kashe ka, amma na bar ka, na ce, 'Ba zan sa hannuna a kan shugabana ba, gama shi shafaffe ne na Ubangiji.' **11** Babana, duba, ga shafin rigarka a hannuna, na yanke shafin rigarka amma ban kashe ka ba. Yanzu ka gane ka kuma sani cewa ba ni da laifin aikata kome ko tayarwa, ban yi maka laifi ba, amma kana farautar raina. **12** Ubangiji zai shari'anta tsakanina da kai. Ubangiji zai sâka mini laifin da ka yi mini, amma ni kam ba zan taba ka ba. **13** Kamar yadda karin maganan nan na dâ ya ce, 'Daga cikin masu mugunta, mugunta ke fitowa,' hannuna dai ba zai taba ka ba. **14** "Wane ne sarkin Isra'il, ka fito kake bi? Wa kake kora? Kana bin mataccen kare ko kudin cizo? **15** Ubangiji yâ zama alkali, yâ yi shari'a tsakanina da kai, bari Ubangiji yâ duba, yâ tsaya mini, yâ nuna ba ni da laifi." **16** Da Dawuda ya gama wannan magana, sai Shawulu ya ce, "Muryarka ke nan dana Dawuda?" Sai ya fasa da kuka. **17** Ya ce, "Ka fi ni gaskiya, ka yi mini alheri, ni kuwa na yi maka mugunta. **18** Ga shi yan zu ka fâda mini alherin da ka yi mini. Ubangiji ya bashe ni a hannunka amma ba ka kashe ni ba. **19** In mutum ya sami makiyinsa, zai bar shi yâ tafi laifi ba tare da yin masa rauni ba? Ubangiji yâ sâka maka, gama ka nuna mini alheri a yau. **20** Na sani tabbataccen za ka zama sarki. Masarautar Isra'il za

tă kahu a hannunka. **21** Yanzu ka rantse mini da lokaci ba. Ta dauki burodi guda dari biyu, da salkar Ubangiji cewa ba za ka hallaka zuriyarta ko ka share ruwan inabi biyu da tumaki biyar da aka gyara, sunana daga iyalin mahaifina ba.” **22** Sai Dawuda da soyayyen hatsi mudu biyar, da waina guda dari ya rantse wa Shawulu. Sa'an nan Shawulu ya koma na'yan inabi, da masa dari biyu na kaudar baure gida, amma Dawuda da mutanensa suka haura zuwa ta labta wa jakuna. **19** Sai ta ce wa bawanta, “Yi gaba, zan bi ka”. Amma ba tă gaya wa Nabal, mijinta ba. **20** Da tana tafiya a kan jaki, ta kai gindin wani dutse ke nan, sai ga Dawuda da mutanensa suna gangarowa zuwa wajen da take. Sai ta tafi, ta sadu da su. **21** Bai dafé ba da Dawuda ya ce a ransa, “Ashe, a banza ne na yi ta lura da dukan abin da yake na mutumin nan a jeji, har ba abinsa da ya bace. Ga shi, ya rama mini alheri da mugunta. **22** Bari Allah yă yi duk abin da ya ga dama da ni in na bar ko daya daga mazan da suke da tare shi, gobe da safe.” **23** Da Abigiyel ta ga Dawuda, sai ta gaggauta ta sauva daga kan jaki, ta rusuna a gabon Dawuda da fuskarta har Kasa. **24** Ta fădi a kafafunsa ta ce, “Bari laifin yă zama nawa, ranga yă dafé. Ina rokonka ka bar baiwarka ta yi magana, ka ji abin da baiwarka za tă ce. **25** Kada ranga yă dafé, yă kula da Nabal, mugun mutumin nan. Shi dai kamar sunansa ne, sunansa Wawa ne, kuma wawanci yana cikinsa. Amma ni baiwarka, ban ga mutanen da ranga yă dade ya aika ba. **26** Da yake yanzu, ya mai girma, Ubangiji ya hana ka zubar da jini da kuma daukun wa kanka fansa, muddin Ubangiji yana raye, kai kuma kana a raye, bari makiyinka da dukan wadanda suke niyya su cuci shugabana su zama kamar Nabal. **27** Bari kuma ka karfi wannan kyautar da baiwarka ta kawo don samarin da suke binka. **28** Ina rokonka ka gafarta wa baiwarka laifinta gama tabbatacce Ubangiji zai ba shugabana dawwammamiyar sarauta, gama kana yin yakin Ubangiji ne. Kuma ba wani mugun abin da zai same ka muddin kana a raye. **29** Ko da yake wani mutum yana fafaranka domin yă kashe ka, Ubangiji Allahnka zai kiyaye ranga. Amma za a wurgar da rayukan makiyanka kamar yadda ake wurga dutsen majajawa. **30** Sa'ad da Ubangiji ya cika kowane alherinsa da ya yi wa shugabana alkawari, ya kuma kebe shi sarki a bisa Isra'il, **31** kada yă zama cewa zuciyarka ta ba ka laifi ko ka damu cewa kana da alhakin jini, kada ka yi ramuwa da kanka. Sa'ad da Ubangiji ya nuna maka alheri, ka tuna da ni, baiwarka.” **32** Dawuda ya ce wa Abigiyel, “Yabo ya tabbata ga Ubangiji, Allah na Isra'il, wanda ya aiko ki don ki same ni yau. **33** Bari Allah yă albarkace ki saboda hikima yanke hukuncinki da kuma hana ni zubar da jini da dauka wa kaina fansa da hannuna a wannan rana. **34** Ubangiji, ya hana ni in yi miki barna. Da ba don kin zo kin sadu da ni ba, na rantse da Ubangiji, Allah na Isra'il Mai Rai, babu ko daya daga cikin mazan gidan Nabal da zai rage gobe da safe.” **35** Sa'an nan Dawuda ya karfi abin da ta kawo masa daga hannunta, ya kuma ce mata, “Ki koma gida kada ki damu, na ji koke-kokenki, zan kuma

25 Sama'il ya rasu, sai dukan Isra'il suka taru suka yi makoki saboda shi. Suka binne shi a gidansa a Rama. Sai Dawuda ya gangara zuwa cikin Jejin Faran. **2** A Mawon, akwai wani mutum wanda yake da dukiya a Karmel, mutumin mai arziki ne kwarai. Yana da awaki dubu daya, da tumaki dubu uku wadanda yake wa aski a Karmel. **3** Ana ce da shi Nabal, sunan matarsa kuwa Abigiyel. Tana da hikima ga ta kuma kyakkyawa, amma mijinta mai rowa ne marar mutunci. Shi daga kabilan Caleb ne. **4** Lokacin da Dawuda yake a jeji, ya ji labari cewa Nabal yana askin tumaki. **5** Sai ya za'bî samari goma ya aike su wurin Nabal a Karmel su gaishe shi a madadinsa, **6** su ce masa, “Ranga yă dafé, ina maka fatan alheri, kai da gidanka da dukan abin da kake da shi! **7** “Na ji cewa, yanzu lokacin askin tumaki ne. Sa'ad da makiyayanka suke tare da mu, ba mu cuce su ba, kuma duk zamansu a Karmel ba abin da yake nasu da ya bata. **8** Ka tambayi bayinka za su kuwa gaya maka. Saboda haka ka yi wa mutanena kirki, gama yau ranar biki ce. Ina rokonka ka ba wa samarina, wato, bayinka, da ni danka Dawuda, duk abin da kake iya ba su.” **9** Da mutanen Dawuda suka isa wurin Nabal, suka ba wa Nabal wannan sako a sunan Dawuda, sai suka jira. **10** Nabal ya ce wa mutanen Dawuda, “Wane ne wannan Dawuda? Wane ne wannan dan Yesse? Yawancin bayi suna tayar wa iyayengijinsu a kwanakin nan. **11** Don me zan dauki burodina da ruwana, da kuma naman da na yanka saboda masu yin wa tumakina aski in ba mutanen da ban ma san inda suka fito ba?” **12** Mutanen Dawuda suka juya suka koma. Da suka iso sai suka fada wa Dawuda abin da Nabal ya ce. **13** Dawuda ya ce wa mutanensa, “Kowa yă rataya takobinsa.” Sai duk suka yi haka. Dawuda kuma ya rataya nasa. Mutum wajen dari hudu suka tafi tare da Dawuda, mutum dari biyu kuwa suka zauna suna gadin kayansu. **14** Daya daga cikin bayin Nabal ya gaya wa Abigiyel matar Nabal cewa, “Dawuda ya aiko da bayinsa daga jeji su gai da maigidu, amma maigidu ya zazzage su. **15** Wadannan mutane kuwa sun yi mana kirki kwarai, ba su ba mu wata wahala ba. Babu abu guda da ya bace mana dukan lokacin da muke tare da su. **16** Dare da rana sun zama mana katanga kewaya da mu, a duk tsawon lokacin da muke kiwon tumakinmu kusa da su. **17** Ki yi nazari a kai, ki ga ko za ki iya yin wani abu, domin masifa yana nan rataye a wuyan maigidanmu da dukan iyalin gidansa. Shi mugun mutum ne wanda ba wani da zai iya yin masa magana.” **18** Abigiyel ba tă bata

biya miki bukatarki.” **36** Da Abigiyel ta kai gida sai ta sami Nabal cikin gida yana ta fama biki iri na waye. **37** Da safe sa’ad da Nabal ya natsu, sai matarsa ta gaya masa dukan abin da ya faru. Sai zuciyarsa tsinke, ya zama kamar dutse. **38** Bayan kusan kwana goma, Ubangiji ya bugi Nabal, sai ya mutu. **39** Da Dawuda ya sami labarin mutuwarr Nabal, sai ya ce, “Yabo ya tabbata ga Ubangiji, wanda ya sāka mini a kan irin renin da Nabal ya yi mini. Ya hana bawansa yin mugunta, ga shi ya dora wa Nabal muguntar zama matarsa. **40** Bayin Dawuda suka tafi Karmel suka ce wa Abigiyel, “Dawuda ya aike mu gare ki, mu zo mu dauke ki ki zama matarsa.” **41** Sai ta rusuna da fuskarta har kasa ta ce, “Ni baranyarka ce, na shirya in bauta maka in kuma wanke kfafun bayin shugabana.” **42** Abigiyel ta tashi da sauri ta hau jaki, ta kuma sa’yan mata biyar da suke mata hidima su bi ta, suka tafi tare da’yan sakon Dawuda. Ta kuwa zama matarsa. **43** Dawuda a lokacin ya suka zama matansa. **44** Amma Shawulu ya aurar da Mikal,’yarsa, matar Dawuda, ga Falti dan Layish wanda yake daga Gallim.

26 Zifawa suka je wurin Shawulu a Gibeya suka ce, “Ashe, ba Dawuda ne ya buya a tudun Hakila da yake fuskantar Yeshimon ba?” **2** Sai Shawulu ya tashi ya gangara zuwa Jejin Zif, tare da zaɓabɓun mutane dubu uku na Isra’ila. Suka fita neman Dawuda a can. **3** Shawulu ya yi sansani a bakin hanyar zuwa tudun Hakila mai fuskantar Yeshimon. Amma Dawuda yana zaune a jeji. Sa’ad da ya ga Shawulu ya biyo shi har zuwa can, **4** sai ya aik’yan leken asiri su tabbata lalle Shawulu ya iso can. **5** Sai Dawuda ya kintsa ya tafi inda Shawulu ya yi sansani. Ya ga inda Shawulu da Abner dan Ner shugaban fungiyar soja suka kwanta. Shawulu yana kwance a cikin sansani tare da sojoji kewaye da shi. **6** Sai Dawuda ya ce wa Ahimelek mutumin Hitti da Abishai dan Zeruhiya dan’uwan Yowab, “Wa zai gangara tare da ni zuwa sansanin Shawulu?” Sai Abishai ya ce, “Zan tafi tare da kai.” **7** Saboda haka Dawuda da Abishai suka gangara zuwa wurin rundunar da dare, sai ga Shawulu kwance yana barci a cikin sansani da māshinsa a kafe a kasa kusa da kansa. Abner kuwa tare da sojoji suna kwance kewaye da shi. **8** Abishai ya ce wa Dawuda, “Yau Allah ya ba da ma’kiyinka a hannunka. Bari in kafe shi da kasa da māshina, zan soke shi da māshi sau daya tak, ba na bukata in soke shi sau biyu.” **9** Amma Dawuda ya ce wa Abishai, “Kada ka hallaka shi. Wa zai sa hannu a kan shafaffe na Ubangiji, har yā tsira? **10** Muddin Ubangiji yana a raye, Ubangiji da kansa zai buge shi, ko yā mutu a lokacinsa, ko kuma yā mutu a wurin yaki. **11** Amma

Allah yā sawwaƙa in sa hannu a shafaffen Ubangiji, ka dauki māshin da butar ruwan da take kusa da sarakuna. Yana ji wa ransa dasi, ya kuma bugu tilis, saboda haka ba tā ce masa kome ba sai da gari ya waye. **12** Saboda haka Dawuda ya dauki māshin da butar ruwan da take kusa da Shawulu suka tafi. Ba wanda ya gan su, ba wanda ya san abin da ya faru, ba kuwa wanda ya farka, dukansu suna barci gama Ubangiji ya sa barci mai nauyi goma, Ubangiji ya bugi Nabal, sai ya mutu. **13** Sa’an nan Dawuda ya haye zuwa Dawuda ya sami labarin mutuwarr Nabal, sai ya ce, “Abner ba da ya yi.” Sai Dawuda ya aika wa Abigiyel cewa tā za ka amsa mini ba?” Abner ya ce, “Wane ne yake zama matarsa. **14** Sai Dawuda ya kira sojojin Shawulu da kuma Abner dan Ner ya ce, “Abner ba da ya yi.” **15** Dawuda ya ce wa Abigiyel, “Wane irin mutum ne kai? Ba kai ne soja mafi iya yakı a Isra’ila ba? Don me ba ka yi gadin ranka yā dade, sarki da kyau ba? Dazu wani ya shiga tsakiyarku don yā kashe ranka yā dade, sarki. **16** Abin da ka yi bai yi kyau ba. Muddin Ubangiji yana a raye kai da mutanenka kun cancanci mutuwa, domin ba ku lura da maqidanku shafaffe na Ubangiji ba. **17** Shawulu ya gane muryar Dawuda, sai ya ce, “Muryarka ke nan dana Dawuda?” Dawuda ya ce, “I, muryata ce ya ranka yā dade, sarki.” **18** Ya kara da cewa, “Don me ranka yā dade, yake fafarata? Mene ne na yi? Wane abu ne aka same ni da laifi a kai? **19** To, bari ranka yā dade, sarkina yā kasa kunne yā ji abin da zan fada. Idan Ubangiji ne ya sa ka yi fushi da ni, bari yā karbi hadaya ta hatsi. Amma idan mutane ne suka sa ka, bari a la’anta su, Ubangiji ne shaidata. Gama sun kore ni don kada in sami rabo cikin gādon Ubangiji, suna cewa, ‘Ka je ka bauta wa wadansu alloli.’ **20** Kada ka yarda jinina yā zuba a kasa nesa da gabon Ubangiji. Sarkin Isra’ila ya fito yā nemi kudin cizo kamar mai farautar kazan duwatsu.” **21** Sai Shawulu ya ce, “Na yi zunubi ka dawo Dawuda dana. Ba zan yi maka kome ba, domin ka darajarta raina yau. Lalle na yi wawanci! Na yi babban kuskure.” **22** Dawuda ya ce, “Ga māshin sarki, ka aiko wani saurayi yā zo yā karba. **23** Ubangiji yakan sāka wa kowa bisa ga adalcinsa da amincinsa. Ubangiji ya bashe ka a hannuna yau, amma ba zan sa hannuna a kan shafaffe na Ubangiji ba. **24** Kamar yadda na ga darajar ranka yau. Haka ma bari Ubangiji yā ga darajar raina, yā cece ni daga dukan wahala.” **25** Sai Shawulu ya ce wa Dawuda, “Allah yā albarkace ka dana, Dawuda, za ka yi manyan abubuwa, tabbatacce kuma ka yi nasara.” Sai Dawuda ya yi tafiyarsa, Shawulu kuwa ya koma gida.

27 Dawuda ya yi tunani a ransa ya ce, “Wata rana Shawulu zai kashe ni, abu mafi kyau da zan yi shi ne in tsere zuwa ƙasar Filistiyawa. Da haka Shawulu zai fid da zuciya ga nemana a ƙasar Isra’ila, a can kuwa zan tsira daga hannunsa.” **2** Sai Dawuda

tare da mutanensa, mutum dari shida suka tashi ka sa a kashe ni?” **10** Shawulu ya rantse mata da suka haye zuwa wurin Akish dan Mawok, sarkin Gat. Ubangiji. Ya ce, “Muddin Ubangiji yana a raye, ba **3** Dawuda da mutanensa suka zauna a Gat tare da za a hukunta ki a kan wannan ba.” **11** Sai matar Akish. Kowa ya kasance tare da iyalinsa. Dawuda ta ce, “Wa kake so in hauro maka?” Sai ya ce, “Ki kuwa yana tare da matansa biyu. Ahinowam daga hauro mini da Sama’ila.” **12** Da matar ta ga Sama’ila Yezireyel da Abigiyel matar Nabal da ya mutu daga sai ta yi ihu da karfi ta ce wa Shawulu, “Me ya sa Karmel. **4** Da Shawulu ya sami labari cewa Dawuda ka rude ni? Kai ne Shawulu!” **13** Sai sarki ya ce ya gudu zuwa Gat, bai kara fita nemansa ba. **5** Sai mata, “Kada ki ji tsoro. Me kika gani?” Matar ta ce, Dawuda ya ce wa Akish, “In na sami tagomashi a “Na ga wani kurwa tana fitowa daga kasa.” **14** Ya gabanka ka ba ni wani wuri a cikin biranenka in ce, “Yaya kamanninsa yake?” Ta ce, “Wani tsoho zauna a can. Don me bawanka zai kasance tare sanye da taguwa ne yake haurawa.” Shawulu ya da kai a gidan sarauta?” **6** A ranar Akish ya ba gane cewa Sama’ila ne, sai ya rusuna da fuskarsa shi Ziklag wanda tun dā take ta sarkin Yahuda. **7** har kasa. **15** Sama’ila ya ce wa Shawulu, “Don me ka Dawuda ya zauna a yankin Filistiyawa shekara daya dame ni, ta wurin hauro da ni?” Shawulu ya ce, “Ina da wata hudu. **8** Dawuda da mutanensa suka haura cikin babban damuwa ce, Filistiyawa sun fāda mini, suka yaki Geshurawa, da Girziyawa, da Amalekawa. Allah kuma ya juya mini bayu. Bai amsa mini, ko (Wadannan su ne mazaunans Kasar a dā, tun daga ta mafarki, ko kuma ta annabawa ba, saboda haka Shur har zuwa Kasar Masar.) **9** Duk lokacin da ya na kira ka don ka gaya mini abin yi.” **16** Sama’ila yaki wani wuri, ba ya barin namiji ko mace da rai, ya ce, “Don me kake tambayata bayan Ubangiji ya amma sai ya kwashe tumaki, da shanu, da jakuna, rabu da kai? Ya zama makiyinka? **17** Ubangiji ya da rafkuma, da riguna, sa’an nan yā koma wurin cika abin da ya yi magana ta wurina. Ubangiji ya Akish. **10** Idan Akish ya ce, “Ina ka kai hari yau?” Sai fizge mulki daga hannunka, ya ba makwabcinka Dawuda yā ce, “Na kai hari a Negeb ta Yahuda, ko Dawuda. **18** Gama ba ka yi biyayya ga Ubangiji ba, ba Negeb ta Yerameyel, ko Negeb na Keniyawa.” **11** Bai bar a kawo namiji ko mace da rai a Gat ba, gama yana tunani, “Za su ba da sanarwa a kanmu su ce, Ubangiji zai ba da Isra’ila da kuma kai ga Filistiyawa, ‘Ga abin da Dawuda ya yi.’” Haka ya yi ta yi dukan gobe kuwa da kai da’ya’yanka za ku kasance tare da rayuwarsa a Kasar Filistiyawa. **12** Akish ya amince da Dawuda sosai, har ya ce wa kansa, “Ga shi ya mai Filistiyawa.” **19** Saboda haka Ubangiji ya yi maka haka yau. **20** Da jin maganar Sama’ila sai Shawulu da kansa abin ki ga mutanensa Isra’ilawa, zai zama ya fadi kasa warwas. Tsoro ya kama shi kwarai. bawana har abada.”

28 Filistiyawa suka tattara sojkinsu domin su yaki Isra’ila. Akish ya ce wa Dawuda, “Sai ka sani fa, kai da mutanenka zu ku tafi tare da ni da sojojina.” **2** Dawuda ya ce, “Kai da kanka za ka ga abin da bawanka zai yi.” Akish ya ce, “Da kyau, zan sa ka zama mai kāre ni.” **3** Sama’ila dai ya riga ya rasu, dukan Isra’ila suka yi makokinsa suka binne shi a garinisa a Rama. Shawulu kuma ya kori duk masu duba da masu maitanci daga Kasar. **4** Filistiyawa suka tattaru suka yi sansani a Shunem. Shawulu ya tattara dukan Isra’ila suka yi sansani a Gilbowa. **5** Da Shawulu ya ga sojokin Filistiyawa sai ya ji tsoro, ya firgita kwarai. **6** Ya nemi nufin Ubangiji amma bai sami amsa daga wurin Ubangiji ko ta wurin mafarki, ko ta wurin Urim, ko ta wurin annabawa ba. **7** Shawulu ya ce wa fadawansa, “Ku nemo mini wata mace mai duba domin in tafi wurinta in yi tambaya.” Suka ce, “Akwai guda a En Dor.” **8** Sai Shawulu ya sa wadansu tufafi ya bād da kama, shi da wadansu mutum biyu suka tafi wurin matar da dare, ya ce mata, “Ki yi mini duba ta hanyar sihiri, ki hawar mini duk wanda zan fada miki.” **9** Amma matar ta ce masa, “Tabbatacce ka dai san abin da Shawulu ya yi, ya karkashe masu duba da masu maitanci a Kasar. Me ya sa kake sa mini tarko, don

ba. Saboda haka Ubangiji ya yi maka haka yau. **19** Ubangiji zai ba da Isra’ila da kuma kai ga Filistiyawa. **20** Da jin maganar Sama’ila sai Shawulu ya fadi kasa warwas. Tsoro ya kama shi kwarai. Ba shi kuma da karfi domin bai ci kome ba dukan yini da kuma dukan dare. **21** Da matar ta zo wurin Shawulu, ta ga shi a firgice, sai ta ce masa, “Duba baranyarka ta yi maka biyayya ta yi kasai da ranta, ta yi abin da ka ce ta yi. **22** To, kai ma ka kasa kunne ga baranyarka, zan ba ka abinci ka ci don ka sami karfin tafiya.” **23** Sai ya ki. Ya ce, “Ba zan ci abinci ba.” Sai da bayinsa da matar suka roke shi, sa’an nan ya ji maganarsu, ya tashii daga kasa, ya zauna a bakin gado. **24** Matar kuwa tana da marakin da take kiwo a gida, sai ta dauke shi nan da nan ta yanka. Ta dauki garin fulawa ta kwāba, ta yi waina marar yisti. **25** Sai ta kawo wa Shawulu da bayinsa suka kuwa ci. A daren nan suka tashi suka tafi.

29 Filistiyawa suka tattara dukan rundunoninsu a Afek. Isra’ila kuwa suka yi sansani kusa da maibūlśular da take Yezireyel. **2** Sa’ad da sarakuna Filistiyawa suke wucewa da rundunarsu na mutum dari-dari da na dubu-dubu. Dawuda da mutanensa suna biye a baya tare da Akish. **3** Komandodin Filistiyawa suka ce, “Wadannan Ibraniyawa kuma fa?” Akish ya ce, “Wannan shi ne Dawuda hafsan Shawulu, sarkin Isra’ila. Yana nan tare da ni shekara guda ke nan. Ban kuwa taba samunsa da wani lahani ba tun daga ranar da ya bar Shawulu.” **4** Amma komandodin Filistiyawa suka yi fushi, suka ce, “Ka

sa mutumin nan yā koma zuwa wurin da ka ba shi kuma ba shi ruwa ya sha. **12** Suka ba shi saura yā zauna. Ba zai bi mu zuwa wurin yakī ba. Yana iya wainan'ya'yan faure da kuma wainan'ya'yan inabi, juya a kanmu lokacin yakīn. Zai iya yin amfani da ya ci ya sami karfi. Gama bai ci ba, bai sha ba, har wannan zarafi yā ciccire kawunananmu don yā faranta yini uku da dare uku. **13** Dawuda ya tambaye shi wa maigidansa rai? **5** Tuna fa, ba shi ne Dawuda ya ce, "Wane ne ubangidanka, kuma daga ina ka din da ake girmama da rawa da wakoki ana cewa, fito?" Ya ce, "Ni mutumin Masar ne, bawan wani "Shawulu ya kashe dubbai, Dawuda kuwa dubbun mutumin Amalek. Maigidana ya kyale ni sa'ad da dubbai ba?" **6** Saboda haka Akish ya kira Dawuda ya ce masa, "Muddin Ubangiji yana a raye, na amince na yi rashin lafiya kwanaki ukun da suka wuce. **14** Mun kai hari a Negeb ta Keretawa ta Yahuda, da kai tun daga ranar da ka zo wurina har yā zuwa yau, ban same ka da wani laifi ba, na kuma yi farin Amma masu mulki nawa ba su yarda da kai ba. **7** Sai ka juya ka koma ka isa lafiya ba tare da ɓata wa masu mulkin Filistiyawa rai ba." **8** Dawuda ya ce wa Akish, "Me na yi? Ka taiba samun bawanka da laifi tun daga ranar da na zo har zuwa yanzu? Ina dalilin da ba zan tafi tare da kai in yakī makīyin tun daga fāduwar rana har yammars kashegari. Ba ko kai marar laifi ne kamar mala'ikan Allah, duk da haka shugabannin sojojin Filistiyawa sun ce, 'Ba zai tsere a kan rakuma. **18** Dawuda ya kwato kome da tafi yakī tare da mu ba.' **10** Ka tashi da sassafe, kai Amalekawa suka kwashe tare da matarsa biyu. **19** da bayin shugabanku da suka zo tare da kai. Da gari ya waye sai ku kama hanya." **11** Gari na wayewa tun Babu abin da ya bace, Dawuda ya dawo da kowa, da sasafe Dawuda da mutanensa suka tashi suka kama hanyar komawa kasar Filistiyawa. Filistiyawa manya da kanana, yan maza da'yan mata duka, da kuwa suka haura zuwa Yezireyel.

30 A rana ta uku, Dawuda da mutanensa suka isa Ziklag, sai suka tarar Amalekawa sun riga sun kawo wa Negeb da Ziklag hari. Suka cinye Ziklag, suka kone ta, **2** suka kwashe mata, yara da tscaffi da dukan abubuwān da suke cikin garin. Ba su kashe kowa ba, amma suka kwashe su, suka tafi. **3** Da Dawuda da mutanensa suka isa Ziklag suka tarar an kone garin, an kuma kwashe matansu, da'yansu mata, da kuma'ya'yansu maza ganima, **4** sai Dawuda da mutanensa suka yi kuka, suka yi ta kuka har sai da karfinsu ya kare. **5** An kama matan Dawuda, wato, Ahinowam daga Yezireyel da Abigiyel matar Nabal mutumin Karmel wanda ya rasu. **6** Dawuda kuwa ya damu kwarai domin mutanensa suna niyyar su jajjefe shi da duwatsu, kowannensu ransa ya bace saboda'ya'yansu maza da mata, amma Dawuda ya sami karfafawa a cikin Ubangiji Allahnsa. **7** Sai Dawuda ya ce wa Abiyatar firist, dan Ahimelek, "Kawo mini efod." Sai Abiyatar ya kawo masa. **8** Dawuda kuwa ya nemi nufin Ubangiji ya ce, "In bi bayan'yan harin nan? Zan ci musu?" Ubangiji ya ce, "Bi su, gama za ka ci musu, ka kwato abin da suka kwashe." **9** Dawuda da mutanensa dari shida suka kama hanya, da suka kai Kwarin Besor, wafansunsu suka tsaya a can. **10** Dawuda ya ci gaba da mutane dari hudū, don mutane dari biyu sun gaji sosai har sun kāsa ketare rafin Besor. **11** Suka sami wani mutumin Masar a fili suka kawo shi wurin Dawuda. Suka ba shi abinci ya ci, suka

kuma ba shi ruwa ya sha. **12** Suka ba shi saura yā zauna. Ba zai bi mu zuwa wurin yakī ba. Yana iya wainan'ya'yan faure da kuma wainan'ya'yan inabi, juya a kanmu lokacin yakīn. Zai iya yin amfani da ya ci ya sami karfi. Gama bai ci ba, bai sha ba, har wannan zarafi yā ciccire kawunananmu don yā faranta yini uku da dare uku. **13** Dawuda ya tambaye shi wa maigidansa rai? **5** Tuna fa, ba shi ne Dawuda ya ce, "Wane ne ubangidanka, kuma daga ina ka din da ake girmama da rawa da wakoki ana cewa, fito?" Ya ce, "Ni mutumin Masar ne, bawan wani "Shawulu ya kashe dubbai, Dawuda kuwa dubbun mutumin Amalek. Maigidana ya kyale ni sa'ad da dubbai ba?" **6** Saboda haka Akish ya kira Dawuda ya ce masa, "Muddin Ubangiji yana a raye, na amince na yi rashin lafiya kwanaki ukun da suka wuce. **14** Mun kai hari a Negeb ta Keretawa ta Yahuda, da Negeb ta Caleb, muka kuma kone Ziklag." **15** Dawuda ya ce masa, "Za ka iya kai ni wurin maharan nan?" Ya ce, "Idan ka rantse mini da Allah, ba za ka kashe ni ba, ba kuwa za ka mai da ni wurin ubangidana ba, sai in kai ka inda maharan suke." **16** Ya bi da Dawuda har zuwa can, sai ga su a bajé ko'ina a kasa, suna ci, suna sha, suna annashuwa saboda yawan ganimir da suka kwashe daga kasar Filistiyawa da kasar Yahuda. **17** Dawuda ya yake su ranka yā dade, sarki ba?" **9** Akish ya ce, "A ganina tun daga fāduwar rana har yammars kashegari. Ba ko kai marar laifi ne kamar mala'ikan Allah, duk da haka shugabannin sojojin Filistiyawa sun ce, 'Ba zai tsere a kan rakuma. **18** Dawuda ya kwato kome da tafi yakī tare da mu ba.' **10** Ka tashi da sassafe, kai Amalekawa suka kwashe tare da matarsa biyu. **19** da bayin shugabanku da suka zo tare da kai. Da gari ya waye sai ku kama hanya." **11** Gari na wayewa tun Babu abin da ya bace, Dawuda ya dawo da kowa, manya da kanana, yan maza da'yan mata duka, da dukan abubuwān da Amalekawa suka kwashe. **20** Ya kuma kwato garkunān tumaki, da na awaki, da na shanu. Mutanensa suka koro shanun, suka yi gaba, suka ce, "Wannan shi ne ganimir Dawuda." **21** Da Dawuda ya zo wurin mutum dari biyu din nan wafanda suka tafke, suka kāsa binsa, wafanda aka bari a bakin Kwarin Besor, sai suka taryi Dawuda da mutanensa da suka tafi tare da shi. Sa'ad da Dawuda ya zo kusa da su, sai ya gaishe su. **22** Sai dukan mugaye da marasa kirki daga cikin mutanen da suka tafi tare da Dawuda suka ce, "Tun da yake ba su tafi tare da mu ba, ba za mu ba su kome daga cikin ganimir da muka kwato ba, sai dai kowane mutum yā dauki matarsa da'yansu yā tafi." **23** Dawuda ya ce, "A'a, yan'uwanā ba za ku yi haka da abin da Ubangiji ya ba mu ba. Ya tsare mu, ya kuma bashe sojojin da suka yi gāba da mu a hannuwanmu." **24** Wa zai goyi bayanku a kan wannan al'amari? Wanda ya tafi wurin yakī da wanda ya zauna wurin kaya, rabonsu zai zama daidai." **25** Dawuda ya sa wannan tā zama dawwammamiyar farilla ga Isra'il a tun daga wannan rana har yā zuwa yau. **26** Da Dawuda ya iso Ziklag, sai ya aika wa abokansa, dattawan Yahuda da rabo daga cikin ganimir ya ce, "Ga kyauta dominku, daga cikin ganimir makīyan Ubangiji." **27** Kyautar domin wafanda suke a Betel, da Ramot ta Negeb, da Yattir, **28** da Arower, da Sifmot, da Eshtemowa, **29** da Rakal, da garuruwan Yerameyelawa, da garuruwan Keniyawa, **30** da Horma, da Bor-Ashan, da Atak, **31** da Hebron, da dukan wuraren da Dawuda da mutanensa suka taiba zagawa.

31 Filistiyawa suka yi yakî da Isra'ilawa, sai Isra'ilawa suka gudu a gaban Filistiyawa, aka kuma karkashe da yawa a dutsen Gilbowa. **2** Filistiyawa suka abka wa Shawulu da'ya'yansa maza, suka kashe'ya'yan Shawulu. Yonatan da Abinadab da Malki-Shuwa. **3** Yakîn ya yi zafi kwarai kewaye da Shawulu, har maharba suka ji masa ciwo sosai bayan sun sha karfinsa. **4** Sai Shawulu ya ce wa mai dauka masa makami, "Ka zare takobinka ka soke ni, kada wadannan marasa kaciya su zo su ci mini mutunci, su kashe ni." Amma mai daukan makaman bai yarda ba don ya ji tsoro sosai. Sai Shawulu ya zâre takobinsa ya soki kansa. **5** Da mai daukar makamai ya ga Shawulu ya mutu, sai shi ma ya zâre takobinsa ya soki kansa ya mutu. **6** Shawulu da yaransa uku da mai daukar makamansa da dukan mutanensa suka mutu a rana daya. **7** Sa'ad da Isra'ilawa na bakin kwari da wadanda suke hayin Urdun suka ga sojojin Isra'ila suna gudu, Shawulu da yaransa uku kuma duk sun mutu, sai suka bar mallakansu suka sheka da gudu. Filistiyawa kuwa suka zo suka mamaye wuraren. **8** Kashegari, da Filistiyawa suka zo domin su washe kayan matattun, sai suka tarar Shawulu da'ya'yansa uku duk sun mutu, a dutsen Gilbowa. **9** Suka sare kansa suka tube makamansa, suka aika manzanni a dukan kasar Filistiyawa, su ba da labarin a haikalin allolinsu da cikin mutanensu. **10** Suka ajiye makaman Shawulu a cikin haikalin gumakan Ashtarot. Suka kafa gawarsa a kan katanga Bet-Shan. **11** Sa'ad da mutanen Yabesh Gileyad suka sami labarin abin da Filistiyawa suka yi wa Shawulu. **12** Sai dukan jarumawansu suka tashi cikin dare suka tafi Bet-Shan suka saukar da gawar Shawulu da na'ya'yansa daga kan katangan Bet-Shan suka tafi Yabesh inda suka kone su. **13** Sai suka kwashi kasusuwansu suka binne a gindin itace tsamiya a Yabesh, suka kuma yi azumi kwana bakwai.

2 Sama'ila

1 Bayan mutuwār Shawulu, Dawuda ya dawo daga karkashe Amalekawa. Sai ya zauna a Ziklag kwana biyu. **2** A rana ta uku sai ga wani mutum ya zo daga sansanin Shawulu da yaggaggen riga da kura a kansa. Da ya zo wurin Dawuda sai ya fādī a kasa don yā nuna bangirma. **3** Dawuda ya tambaye shi ya ce, "Daga ina ka fito?" Ya amsa ya ce, "Na tsere ne daga sansanin Isra'ila." **4** Dawuda ya ce, "Gaya mini, me ya faru?" Sai ya ce, "Mutane sun gudu daga yāki, aka kuma karkashe yawancin mutane. Shawulu da dānsa Yonatan ma sun mutu." **5** Sai Dawuda ya ce wa saurayin da ya kawo labarin, "Yaya ka san cewa Shawulu da dānsa Yonatan sun mutu?" **6** Saurayin ya ce, "Ina kan dutsen Gilbowa a lokacin sai na ga Shawulu jingine a māshinsa. Kekunan yāki da mahayansu sura matsowa kusa da shi. **7** Da ya juya ya gan ni sai ya kira ni, na kuwa ce masa, 'Ga ni?' **8** "Ya tambaye ni ya ce, 'Wane ne kai?' Na ce, 'Ni mutumin Amalek ne.' **9** "Sai ya ce mini, 'Matso kusa ka kashe ni! Ina cikin azabar mutuwa, sai dai har yanzu ina da rai.' **10** "Saboda haka na matso kusa da shi na kashe shi, domin na san cewa ba zai yi rai ba, da yake ya riga ya fādī. Sai na cire rawanin da yake kansa, na kuma cire warwaron hannunsa, na kuwa kawo maka su duka, ranka yā dade!" **11** Sai Dawuda da dukan mutanen da suke tare da shi suka yayyage rigunarsu. **12** Suka yi makoki, da kuka, da azumi har yamma saboda Shawulu da dānsa Yonatan, da saboda sojojin Ubangiji, da kuma gidan Isra'ila, gama an karkashe su a yāki. **13** Dawuda ya ce wa saurayin da ya kawo labarin, "Daga ina ka fito?" Ya ce, "Ni dan wani bako ne, mutumin Amalek." **14** Dawuda ya ce masa, "Yaya ba ka ji tsoro daga hannu ka hallaka shafaffe na Ubangiji ba?" **15** Sai Dawuda ya kira daya daga cikin mutanensa ya ce, "Je ka kashe shi!" Haka kuwa ya buge shi, ya kuwa mutu. **16** Gama Dawuda ya riga ya ce masa, "Alhakin jininka yana bisa kanka tun da yake da bakinka ka ce, 'Ni ne na kashe shafaffe na Ubangiji.'" **17** Dawuda ya rera wannan makoki saboda Shawulu da dānsa Yonatan. **18** Ya umarta a koya wa mutanen Yahuda wannan waķa mai suna Makokin Baka (tana a rubuce a Littafin Yashar), **19** "Ya Isra'ila, an kashe darajarki a kan tuddanki. Ga shi, jarumawa sun fādī! **20** "Kada a fadē shi a Gat, kada a yi shelarsa a titunan Ashkelon, don kada'yan matan Filistiyawa su yi murna don kada'yan matan marasa kaciya su yi farin ciki. **21** "Ya duwatsun Gilbowa, kada a sāķe yin ruwa ko raba a kanku, balle gonakin da suke ba da hatsin hadaya su kara bayarwa. Gama a can ne garkuwoyin manyan sojoi suka kwanta, suka kwanta a wulaķance. Garkuwar Shawulu kuwa, ba za a kara shafa mata mai ba. **22** "Daga jinin wadanda aka kashe, daga tsokar naman jarumi,

bakan Yonatan bai juye baya ba, takobin Shawulu bai komo ba tare da gamsuwa ba. **23** Shawulu da Yonatan, a raye kaunatattu ne da kuma bansha'awa, a mace kuma ba su rabu ba. Sun fi gaggafa sauri, sun fi zaki karfi. **24** "Ya ku'yan matan Isra'ila, ku yi kuka saboda Shawulu, wanda ya suturta ku da jajjayan kayan ado, wanda ya yi wa rigunarku ado da zinariya. **25** "Jarumawa sun fādī a yāki! Ga Yonatan matacce a tuddanku. **26** Na yi bakin ciki saboda kai, Yonatan dan'uwana; kaunatacce kake a gare ni. Kaunarka a gare ni abar al'ajabi ce, abar al'ajabi fiye da ta mace. **27** "Jarumawa sun fādī! Makaman yāki sun hallaka!"

2 Bayan'yan kwanaki, sai Dawuda ya nemi nufin Ubangiji ya ce, "In haura zuwa daya daga cikin biranen Yahuda?" Ubangiji ya ce, "Haura." Dawuda ya ce, "Wanne zan tafi?" Ubangiji ya ce, "Je Hebron." **2** Saboda haka sai Dawuda ya tafi can tare da matansa biyu, Ahinowam daga Yezireyel da Abigiyel zo Hebron, a can kuwa suka nada Dawuda sarkin Yahuda. Sa'ad da aka gaya wa Dawuda cewa mutanen Yabesh Gileyad ne suka binne Shawulu, **5** sai ya aiki manzanni zuwa Yabesh Gileyad a ce musu, "Ubangiji yāl albarkace ku saboda alherin da kuka nuna wa Shawulu ta wurin binne shi. **6** Bari Ubangiji yā nuna muku kaunarsa da amincinsa, ni kuma zan nuna muku irin wannan alherin saboda kun yi haka. **7** Yanzu fa, sai ku karfafa, ku yi jaruntaka, gama Shawulu sarkinku ya mutu, gidan Yahuda kuwa sun nuda ni sarki a kansu." **8** Ana cikin haka, Abner dan Ner, komandan sojojin Shawulu, ya dauki Ish-Boshet dan Shawulu ya kawo shi Mahanayim. **9** Ya nuda shi sarkin Gileyad, da na Ashuri, da na Yezireyel, da a kan Efraim, da Benyamin, da kuma na dukan Isra'ila. **10** Ish-Boshet dan Shawulu yana da shekaru arba'in sa'ad da ya zama sarkin Isra'ila, ya kuma yi sarauta shekara biyu. Amma fa, gidan Yahuda, suka bi Dawuda. **11** Tsawon lokacin da Dawuda ya yi mulki a Hebron a kan gidan Yahuda, shekara bakwai ne da wata shida. **12** Abner dan Ner, tare da mutanen Ish-Boshet dan Shawulu, suka bar Mahanayim suka tafi Gibeyon. **13** Yowab wanda ake ce mamarsa Zeruhiya tare da wadansu mutanen Dawuda suka fito suka hadū da su tafkin Gibeyon, Suka zauna, wadannan a wannan gefe, wadancan a wancan gefe. **14** Sa'an nan Abner ya ce wa Yowab, "Bari mu bar wadansu samari su tashi su yi fadā hannu da hannu a gabamu." Yowab ya ce, "To, su tashi." **15** Saboda haka samarin suka tashi aka fidaya su, mutum sha biyu wajen Benyamin da Ish-Boshet dan Shawulu, sha biyu kuma wajen Dawuda. **16** Sa'an nan kowannensu ya kama abokin gābansa a kā ya

soki da wu'ka a jiki, sai duka suka fādī a kasa. Saboda yaki tsakanin gidan Shawulu da gidan Dawuda, sai haka ne ake kiran wannan wuri Helkat Hazzurim a Gibeyon. **17** Fadan ya yi zafi a ranar kwarai, mutanen Abner ya yi ta karfafa matsayinsa a gidan Shawulu. **18** Rizfa,'yar Aiya. Sai Ish-Boshet ya ce wa Abner, "Don 'Ya'yan Zeruhiya, maza uku sun kasance a can. Su me kake kwana da kwarkwarar mahaifina?" **8** Abner ne, Yowab, Abishai da Asahel. To, Asahel mai gudu ya husata saboda abin da Ish-Boshet ya ce, sai ya ce, ne kamar barewa. **19** Ya safari Abner, bai juya dama "Kana tsammani ni mai cin amana ne? Kana zato ni ko hagu ba, yayinda yake safararsa. **20** Abner ya mai goyon bayan Yahuda ne? Tun farko na nuna waiga, sai ya ce, "Kai ne, Asahel?" Ya ce, "Ni ne." **21** aminci ga gidan babanka Shawulu, da'yan'uwansa, Sai Abner ya ce masa, "Yi dama ko hagu ka runtumi da abokans! Ban kuwa ba da kai a hannun Dawuda daya daga cikin samarin, ka kwace makamansa." **9** Allah Amma Asahel bai bar safararsa ba. **22** Abner ya yā yi wa Abner hukunci mai tsanani, in ban goyi sāke gargadé shi ya ce, "Ka bar safarat! Yaya zan bayan Dawuda ya sami abin da Ubangiji ya yi masa kashe ka? Yaya zan yin ido biyu da dan'uwanka alkawari da rantsuwa ba. **10** Zan kuma mayar wa Yowab?" **23** Amma Asahel ya ki yā bar safararsa; Dawuda sarautar gidan Shawulu, in kafa kursiyin saboda haka Abner ya soki Asahel da māshinsa a Dawuda a kan Isra'il, da kan Yahuda tun daga ciki; har māshin ya fita ta bayansa. Nan take ya fādī, Dan har zuwa Beyersheba." **11** Ish-Boshet bai kara ya mutu. Kowa da ya zo wurin da Asahel ya fādī, yin karambanin ce wa Abner kome ba, gama yana ya mutu, sai yā tsaya. **24** Amma Yowab da Abishai tsoronsa. **12** Sai Abner ya aiki manzanni a madadinsa suka safari Abner, kuma da rana tana fāduwa sai wurin Dawuda su ce masa, "Kasar ta wane ne? Ka suka iso tudun Amma, kusa da Giya, a hanyar zuwa yi yarjejeniya da ni, zan kuwa taimake ka, in juye jejin Gibeyon. **25** Sa'an nan mutanen Benyamin dukan Isra'il zuwa bangarenka." **13** Dawuda ya ce, suka hada kansu suka koyi bayan Abner. Suka zama "Da kyau, zan yi yarjejeniya da kai, amma fa ina kungiyi guda, suka tsaya daram a kan tudu. **26** Sai bukata abu guda daga gare ka, kada ka zo gabana in Abner ya kira Yowab ya ce, har abada ne māshi zai ba tare da matata Mikal,'yar Shawulu ba." **14** Sai yi ta hallakarwa? Ba ka sani cewa karshen zai zama Dawuda ya aiki manzanni zuwa wurin Ish-Boshet da daci ba. Sai yaushe za ka umarci mutanenka su dan Shawulu cewa, "Ka ba ni matata Mikal wadda daina safaran'yan'uwanstu? **27** Yowab ya ce, "Muddin na biya sadakinta da loba dari na Filistiyawa." **15** Allah yana a raye, da ba a ce ka yi magana ba, da Sai Ish-Boshet ya ba da umarni, aka kuwa clauke ta mutanen za su ci gaba da safaran'yan'uwanstu har daga gidan mijinta Faltyiel dan Layish. **16** Amma gari yā waye." **28** Sai Yowab ya busa kaho, dukan mijin ya raka ta, yana tafe yana kuka, ya bi ta har mutane kuwa suka tsaya; suka daina safaran Isra'il. Bahurim. Sai Abner ya ce masa, "Koma gida!" Sai ya Nan take fadan ya tsaya. **29** Abner da mutanensa koma. **17** Abner ya tattauna da dattawan Isra'il ya suka ratsa kwarin Urdun dukan dare. Sa'an nan ce, "An dade kuna nema ku nadā Dawuda sarkinku. suka haye kogin, suka kuwa ci gaba dukan safe har **18** To, yanzu sai ku yi haka! Gama Ubangiji ya yi wa suka zo Mahanayim. **30** Da Yowab ya dawo daga Dawuda alkawari ya ce, 'Ta wurin bawana Dawuda fafaran Abner, sai ya tattara dukan mutanensa. Ban zan ceci mutanena Isra'il daga hannun Filistiyawa, da Asahel, sai ya gane an rasa mutum goma sha tara da kuma hannun dukan abokan gābansu.'" **19** Abner na Dawuda. **31** Amma mutanen Dawuda sun kashe mutum dari uku da sittin daga kabilar Benyamin da suke tare da Abner. **32** Suka dauki gawar Asahel kuma ya yi magana da mutarie Benyamin da kansa. suka binne a kabarin mahaifinsa a Betlehem. Sa'an nan ya tafi Hebron yā gaya wa Dawuda ko mene ne Isra'il da kuma dukan gidan Benyamin suke so su yi. **20** Sa'ad da Abner wanda yake tare da mutane ashirin suka zo wurin Dawuda a Hebron, Dawuda ya shirya masa liyafa tare da mutanensa. **21** Sai Abner ya ce wa Dawuda, "Bari in tafi nan da nan in tattara dukan Isra'il wa ranka yā dade, sarki, saboda su yi alkawari da kai, ka kuma ka yi mulki bisa dukansu yadda ranka yake so." Saboda haka Dawuda ya sallami Abner, ya kuwa tafi lafiya. **22** Ba a jima ba sai mutanen Dawuda da Yowab suka dawo daga hari. Suka kawo ganima da yawa tare da su. Abner kuwa ya riga ya bar Dawuda a Hebron, domin Dawuda ya sallame shi, shi kuma ya tafi lafiya. **23** Sa'ad da Yowab da dukan sooji suka dawo, aka gaya masa cewa Abner dan Ner ya zo wurin sarki, sarki kuwa ya sallame shi, ya kuma tafi lafiya.

3 Aka dade ana yaki tsakanin gidan Shawulu da gidan Dawuda. Dawuda kuwa ya yi ta kara karfi, yayinda gidan Shawulu ya yi ta raguwa a karfi. **2** An haifa wa Dawuda'ya'ya maza a Hebron. Dansa na fari shi ne Ammon, dan Ahinowam mutuniyar Yezireyel; **3** na biju shi ne Kileyab, dan Abigiyel gwauruwar Nabal mutumin Karmel; na uku shi ne Absalom, dan Ma'aka'yar Talmai sarkin Geshur; **4** na hudu shi ne Adoniya, dan Haggit; na biyar shi ne Shefatiya, dan Abital; **5** na shida kuma shi ne Itireyam, dan Eglal matar Dawuda. An haifi wadannan wa Dawuda a Hebron. **6** Sa'ad da ake

24 Sai Yowab ya je wurin sarki ya ce, “Me ke nan ka bałkunci har wa yau. **4** (Yonatan dan Shawulu yana yi? Abner ya zo wurinka. Don me ka kyale shi yă da da mai suna Mefiboshet wanda yake gurru a duka tafi? Ga shi kuwa ya tafi! **25** Ka san Abner dan Ner kafafu. Yana da shekara biyar ne sa’ad da labarin ya zo ne yă rude ka, yă ga fitarka da shigarka, yă mutuwarr Shawulu da Yonatan ya zo daga Yezireyel. kuma binciki kome da kake yi.” **26** Yowab ya tashi Sai mai renonsa ta dauke shi ta gudu, amma yayinda daga gaban Dawuda ya tafi ya aika manzanni su bi take hanzari tă gudu, sai ya fādo, ya gurgunce.) **5** To, Abner. Suka same shi a rijiyyar Sira suka komo da shi, Dawuda kuwa bai sani ba. **27** To, da Abner ya suka tafi gidan Ish-Boshet, suka isa can da tsakar komo Hebron, Yowab ya ratse da shi zuwa hanyar rana yayinda yake hutun tsakar rana. **6** Suka shiga shigar gari kamar zai gana da shi a kadaice. Amma a sashe na cikin gida sai ka ce suna so su dibo alkama can ya soki Abner a ciki, ya kashe shi don yă rama mutuwarr dan’uwansa Asahel. **28** Daga baya, Dawuda ya ji labarin sai ya ce, “Ni da masarautata har abada yayinda yake kwance a gado a dakin barcinsa. Bayan ba mu da laifi a gaban Ubangiji game da jinin Abner sun soke shi sai suka kashe shi, suka kuma datse dan Ner. **29** Alhakin jininsa yă kasance a kan Yowab da kuma a kan dukan iyalin mahaifinsa! Kada gidan Yowab yă rasa mai dīga, ko kuturu, ko mai jingina ga sanda, ko wanda aka kashe da takobi, ko kuma wanda ba shi da abinci.” **30** (Yowab da dan’uwansa yau Ubangiji ya rama wa ranka yă dāde sarki, a kan Abishai suka kashe Abner don yă kashe dan’uwansu Shawulu da zuriyarsa.” **9** Dawuda ya ce wa Rekab Asahel a yañin Gibeyon.) **31** Sa’an nan Dawuda ya ce wa Yowab da dukan mutanen da suke tare da shi, “Ku yayyage rigunarku, ku sa tsummoki, ku kubutar da ni daga wahala, **10** sa’ad da wani mutum yi tafiya kuna kuka a gaban Abner.” Sarki Dawuda ya ce mini, ‘Shawulu ya mutu,’ yana tsammani ya kansa ya bi masu dauke da gawar daga baya. **32** kawo labari mai dadī ne, na kama shi na kashe a Suka binne Abner a Hebron, sarki kuwa ya daga Ziklag. Ladar da na ba shi ke nan saboda labarinsa! murya ya yi kuka a kabarin Abner. **33** Sarki ya **11** Balle fa, sa’ad da mugayen mutane suka kashe kuma yi wannan wakar makoki domin Abner ya ce, marar laifi a gidansa, a bisa gadonsa, ashe, ba zan “Daidai ne Abner yă mutu, kamar yadda marasa nemi jininsa daga hannunku in kawar da ku a dunia bin doka suke mutuwa? **34** Hannuwanka ba a daure ba!” **12** Saboda haka Dawuda ya umarci mutanensa, suke ba, kafafunka ba a tabaibaye suke ba. Ka mutu kamar wadanda suke mutuwa a hannun mugaye.” **35** Sai dukan mutane suka sāke fashe da kuka saboda shi. **36** **36** Dukan kabilar Isra’ila suka zo wurin Dawuda ci wani abu tun rana ba tă fādi ba; amma Dawuda ya rantse ya ce, “Bari Allah yă hukunta ni, in na dandana abinci ko wani abu kafin rana ta fādi!” **36** Dukan mutane suka lura suka kuma ji dadī kwarai, tabbataccé kome da sarki ya yi, ya gamshé su. **37** Saboda haka a ranar dukan mutane da dukan Isra’ila suka gane sarki ba shi da hannu a kisan Abner dan Ner. **38** Sa’an nan sarki ya ce wa mutanensa, “Ba ku gane cewa dan sarki kuma babban mutum ya mutu a kasar Isra’ila a yau ba? **39** A yau, ko da yake ni nadadden sarki ne, duk da haka na raunana, kuma wadannan’ya’yan Zeruhiya sun fi karfina. Ubangiji yă sāka wa mai aikata mugunta da muguntar da ya aikata!”

4 Sa’ad da Ish-Boshet ya ji labari cewa Abner ya mutu a Hebron, sai ya karaya, sai dukan hankalin Isra’ila ya tashi. **2** To, dan Shawulu yana da’ya’ya maza biyu da suke shugabannin’yan hari. Ana kirān daya Ba’ana, dayan kuma Rekab. Su’ya’yan Rimmon mutumin Benyamin ne daga Beyerot, an lissafta Beyerot a bangaren Benyamin, **3** domin mutanen Beyerot sun gudu zuwa Gittayim inda suke zaman

bałkunci har wa yau. **4** (Yonatan dan Shawulu yana yi? Abner ya zo wurinka. Don me ka kyale shi yă da da mai suna Mefiboshet wanda yake gurru a duka tafi? Ga shi kuwa ya tafi! **25** Ka san Abner dan Ner kafafu. Yana da shekara biyar ne sa’ad da labarin ya zo ne yă rude ka, yă ga fitarka da shigarka, yă mutuwarr Shawulu da Yonatan ya zo daga Yezireyel. kuma binciki kome da kake yi.” **26** Yowab ya tashi Sai mai renonsa ta dauke shi ta gudu, amma yayinda daga gaban Dawuda ya tafi ya aika manzanni su bi take hanzari tă gudu, sai ya fādo, ya gurgunce.) **5** To, Rekab da Ba’ana, ya’yan Rimmon mutumin Beyerot, suka tafi gidan Ish-Boshet, suka isa can da tsakar rana yayinda yake hutun tsakar rana. **6** Suka shiga shigashe na cikin gida sai ka ce suna so su dibo alkama ne, suka soke shi a ciki. Sa’an nan Rekab da Ba’ana dan’uwansa suka zame suka face. **7** Sun shiga gidan yayinda yake kwance a gado a dakin barcinsa. Bayan sun soke shi sai suka kashe shi, suka kuma datse kansa. Suka dauke shi, suka yi tafiya dukan dare suka bi ta Araba. **8** Suka kawo kan Ish-Boshet wa Dawuda a Hebron, suka ce wa sarki, “Ga kan Ish-Boshet dan Shawulu, makiyinka, wanda ya nemi yă kashe ka. A yau Ubangiji ya rama wa ranka yă dāde sarki, a kan Shawulu da zuriyarsa.” **9** Dawuda ya ce wa Rekab Asahel a yañin Gibeyon.) **31** Sa’an nan Dawuda ya da dan’uwansa Ba’ana, ya’yan Rimmon mutumin Beyerot, “Muddin Ubangiji yana a raye, wanda ya shi, “Ku yayyage rigunarku, ku sa tsummoki, ku kubutar da ni daga wahala, **10** sa’ad da wani mutum yi tafiya kuna kuka a gaban Abner.” Sarki Dawuda ya ce mini, ‘Shawulu ya mutu,’ yana tsammani ya kansa ya bi masu dauke da gawar daga baya. **32** kawo labari mai dadī ne, na kama shi na kashe a Suka binne Abner a Hebron, sarki kuwa ya daga Ziklag. Ladar da na ba shi ke nan saboda labarinsa! murya ya yi kuka a kabarin Abner. **33** Sarki ya **11** Balle fa, sa’ad da mugayen mutane suka kashe kuma yi wannan wakar makoki domin Abner ya ce, marar laifi a gidansa, a bisa gadonsa, ashe, ba zan “Daidai ne Abner yă mutu, kamar yadda marasa nemi jininsa daga hannunku in kawar da ku a dunia bin doka suke mutuwa? **34** Hannuwanka ba a daure ba!” **12** Saboda haka Dawuda ya umarci mutanensa, suke ba, kafafunka ba a tabaibaye suke ba. Ka mutu kamar wadanda suke mutuwa a hannun mugaye.” **35** Sai dukan mutane suka sāke fashe da kuka saboda shi. **36** **36** Dukan kabilar Isra’ila suka zo wurin Dawuda ci wani abu tun rana ba tă fādi ba; amma Dawuda ya rantse ya ce, “Bari Allah yă hukunta ni, in na dandana abinci ko wani abu kafin rana ta fādi!” **36** Dukan mutane suka lura suka kuma ji dadī kwarai, tabbataccé kome da sarki ya yi, ya gamshé su. **37** Saboda haka a ranar dukan mutane da dukan Isra’ila suka gane sarki ba shi da hannu a kisan Abner dan Ner. **38** Sa’an nan sarki ya ce wa mutanensa, “Ba ku gane cewa dan sarki kuma babban mutum ya mutu a kasar Isra’ila a yau ba? **39** A yau, ko da yake ni nadadden sarki ne, duk da haka na raunana, kuma wadannan’ya’yan Zeruhiya sun fi karfina. Ubangiji yă sāka wa mai aikata mugunta da muguntar da ya aikata!”

5 Dukan kabilar Isra’ila suka zo wurin Dawuda a Hebron suka ce, “Mu nama da jininku ne. **2** A dā da Shawulu yake sarauta a bisanmu, kai ne kake bi Isra’ila wa zuwa yake-yakensu. Ubangiji kuwa ya ce maka, ‘Za ka zama makiyyat mutanena Isra’ila, za ka kuma zama sarkinsu.’” **3** Sa’ad da dukan dattawan Isra’ila suka zo wurin Sarki Dawuda a Hebron, sarki ya yi yarjejeniya da su a gaban Ubangiji, suka kuwa nuda Dawuda sarki bisa Isra’ila. **4** Dawuda yana da shekara talatin daya sa’ad da ya zama sarki, ya kuma yi mulki shekara arba’in. **5** A Hebron ya yi mulki a bisa Yahuda shekara bakwai da wata shida, a Urushalima kuma ya yi mulki a bisa Isra’ila da Yahuda shekara talatin da uku. **6** Sarki da mutanensa suka tafi Urushalima don su kai wa Yebusiyawa da suke zaune a can hari, Yebusiyawa suka ce wa Dawuda, “Ba za ka shiga nan ba; ko makafi da guragu kadai ma za su kore ka.” Suka yi tsammani suna cewa, “Dawuda ba zai iya shiga can ba.” **7** Duk da haka, Dawuda ya kame kagarar Sihiyona, wadda ta zama Birnin Dawuda. **8** A ranar, Dawuda ya ce, “Duk wanda zai kame Yebusiyawa, dole yă yi amfani da

wuriyar ruwa don yā kai ga wadannan ‘guragu da akwatin alkawarin Allah yake ciki. Ahiyo kuwa makafi’ wadanda suke abokan gāban Dawuda.” Shi yana tafiya a gaban Abinadab. **5** Dawuda da dukan ya sa suka ce, ““Makafi da guragu’ ba za su shiga gidan Isra’ila suka yi biki sosai da dukan karfinsu a fadan sarki ba.” **9** Sai Dawuda ya zauna a kagarar, gaban Ubangiji, da wakokī, da molaye, da garayu, ya kuma kira ta Birnin Dawuda. Ya gina wuraren da ganguna, da kakau-kakau da kuma kuge. **6** Da da suke kewaye da ita, tun daga madogaran gini suka kai masussukar Nakon, sai Uzza ya miķa hanni zuwa ciki. **10** Ya yi ta Kara Karfi, gama Ubangiji Allah don yā rike akwatin alkawarin Allah, gama shanun Madaukaki yana tare da shi. **11** To, Hiram sarkin Taya sun yi tuntube. **7** Fushin Ubangiji kuwa ya kuna ya aiki manzanni wurin Dawuda tare da gumaguman a kan Uzza domin aikin rashin bangirma, saboda itacen al’ul, da kafintoci, da kuma maginan duwatsu, haka Allah ya buge shi ya kuma mutu a can kusa suka kuwa gina wa Dawuda fada. **12** Dawuda kuwa da akwatin alkawarin Allah. **8** Ran Dawuda ya bace ya gane Ubangiji ya nadā shi sarki bisa Isra’ila, ya gama fushin Ubangiji ya barke a kan Uzza. Shi ya sa kuma daukaka masarautarsa saboda mutanensa har wa yau ana kira wurin Ferez Uzza. **9** Dawuda ya Isra’ila. **13** Bayan ya bar Hebron, Dawuda ya kara ji tsorun Ubangiji a ranar, sai ya ce, “Yaya akwatin dauko wa kansa wadsansu kwarkwarai da mata a alkawarin Ubangiji zai iya zuwa wurina?” **10** Bai so Urushalima. Aka haifa masa’ya’ya maza da mata. **14** yā dauki akwatin alkawarin Ubangiji yā kasance tare Wadannan su ne sunayen’ya’yan da aka haifa masa da shi a Birnin Dawuda ba. A maimakon haka sai ya a can. Shammuwa, Shobab, Natan, Solomon, **15** kai shi gidan Obed-Edom mutumin Gat. **11** Akwatin Ibhar, Elishuwa, Nefeg, Yafiya, **16** Elishama, Eliyada Alkawarin Ubangiji ya kasance a gidan Obed-Edom da Elifelet. **17** Da Filistiyawa suka ji labari an shafe mutumin Gat har tsawon wata uku, Ubangiji kuwa Dawuda sarki a bisa Isra’ila, sai suka haura da Karfi ya albarkace shi da dukan iyalinsa. **12** To, sai aka sosai don su nema shi, amma Dawuda ya ji labarin fada wa Sarki Dawuda cewa, “Ubangiji ya sa wa sai ya gangara zuwa mafaka. **18** To, fa, Filistiyawa gidan Obed-Edom albarka da dukan abin da yake suka zo suka baje ko’ina a cikin Kwarin Refayim; da shi, saboda akwatin alkawarin Allah.” Saboda **19** saboda haka Dawuda ya nemi nufin Ubangiji ya haka sai Dawuda ya gangara ya hauro da akwatin ce, “In tafi in kai wa Filistiya hari? Za ka bashe su alkawarin Allah daga gidan Obed-Edom zuwa Birnin a hannuna?” Ubangiji ya amsa masa ya ce, “Je ka, Dawuda da farin ciki. **13** Sa’ad da wadanda suke gama tabbatacce zaan bashe Filistiyawa a hannunka.” **20** Saboda haka Dawuda ya tafi Ba’al-Ferazim, a can taki shida, sai yā yi hadayar bijimi da saniya mai ya ci su da yaki. Sai ya ce, “Kamar yadda ruwa yakan kiba. **14** Dawuda, sanye da efod lilin, ya yi ta rawa fasu, haka Ubangiji ya kakkarya abokan gabana a a gabani Ubangiji da dukan karfinsa, **15** yayında gabana.” Saboda haka aka kira wurin Ba’al-Ferazim. shi da dukan gidan Isra’ila suka hauro da akwatin **21** Filistiyawa suka bar gumakansu a can, Dawuda alkawarin Ubangiji da sowa da kuma busar kahoni. da mutanensa kuwa suka kwashe su. **22** Har yanzu **16** Sa’ad da akwatin alkawarin Ubangiji ya shiga Filistiyawa suka sāke haurawa suka bazu a Kwarin Birnin Dawuda, sai Mikal’yar Shawulu ta leka ta Refayim; **23** saboda haka Dawuda ya nemi nufin taga ta ga Dawuda sarki yana tsalle, yana rawa a Ubangiji, ya kuwa ce, “Kada ka haura kai tsaye, gabani Ubangiji, sai ta rena shi a zuciyarta. **17** Suka amma ka kewaya ta bayansu ka fāda musu a gabani kawo akwatin alkawarin Ubangiji, aka ajiye shi a itatuwan balsam. **24** Da zarar ka ji tafiya kamar na inda aka shirya masa a cikin tentin da Dawuda ya takawar sojoi tana a bisan itatuwan balsam, sai ka shirya dominisa. Dawuda kuma ya miķa hadaya ta yi maza, gama wannan alama ce cewa Ubangiji ya konawa da hadaya ta salama a gabani Ubangiji. **18** sha gabanka don yā karkashe sojojin Filistiyawa.” **25** Bayan ya gama yin hadaya ta konawa da hadaya Saboda haka Dawuda ya aikata yadda Ubangiji ya ta salama, sai ya albarkaci mutane a cikin sunan umarce shi, ya kuma karkashe Filistiyawa tun daga Ubangiji Madaukaki. **19** Sa’an nan ya rarraba abinci, Geba har zuwa Gezer.

6 Dawuda ya sāke tattara zababun mutanen Isra’ila, dubu talatin. **2** Shi, da dukan mutanensa suka tashi daga Ba’ala-Yahuda don su hauro da akwatin alkawarin Allah, wanda ake kira da Sunan Ubangiji Madaukaki, wanda yake zama a tsakanin keruboin da suke a kan akwatin alkawarin. **3** Suka dauko akwatin alkawarin Allah a sabuwar keken yaki, suka kawo shi daga gidan Abinadab, wanda yake bisa tudu. Uzza da Ahiyo, ya’yan Abinadab maza, suka bi da keken yakin da akwatin alkawarin Allah yake ciki suka bi da keken yakin **4**

Ubangiji. **22** Zan ma mai da kaina abin reni fiye da haka, za a kuma zama abin reni a gare ki. Amma wadannan bayi'yan matan da kika yi magana a kai, za su gan ni da martaba.” **23** Mikal'yar Shawulu kuwa ba tā haifi da ba har mutuwarta.

7 Bayan sarki ya kama zama a fadansa Ubangiji kuma ya hutashé shi daga dukan abokan gābansá da suke kewaye da shi, **2** sai ya ce wa annabi Natan, “Ga ni, ina zama a fadar katakon al’ul, amma akwatin alkawarin Allah yana zaune a tenti.” **3** Natan ya amsa wa sarki ya ce, “Duk abin da yake a zuciyrka, sai ka yi, gama Ubangiji yana tare da kai.” **4** A daren nan maganar Ubangiji ta zo wa Natan cewa, **5** “Je ka fada wa bawana Dawuda, ‘Ga abin da Ubangiji ya ce, kai ne za ka gina mini gida in zuuna? **6** Ban taba zama a gida ba tun daga ranar da na fito da Isra'ilawa daga Masar har yā zuwa yau. Ina dai kai da kawowa a tenti, a matsayin mazaurina. **7** A cikin kaiwa da kawowar da nake yi cikin dukan Isra'ilawa, na taba ce wa wani shugabanniinsa wanda na umarta su lura da mutanena Isra'ilá, “Don me ba ku gina mini mazauni da katakon al’ul ba?” **8** Yanzu, ka gaya wa bawana Dawuda ‘Ga abin da Ubangiji Madaukaki ya ce, na dauko ka daga makiyaya, daga kuma garken tumaki ka zama sarki bisañ mutane Isra'ilá. **9** Na kasance tare da kai duk inda ka tafi, na kuma kawar da dukan abokan gābanka a gabanka. Yanzu zan sa sunanka yā shahara kamar sunayen shahararrun mutanen duniya. **10** Zan kuma tanada wa mutanena Isra'ilá wuri, in kuma dasa su yadda za su kasance da gida kansu ba tare da an kara damunsu ba. Mugayen mutane ba za su kara wahalsu kamar dā ba, **11** yadda suka yi tun lokacin da na nadā shugabanni bisañ mutanena Isra'ilá, zan kuma hutashé ka daga hannun abokan gābanka. “Ubangiji ya furta maka cewa Ubangiji kansa zai kafa maka gida. **12** Sa'ad da kwanakinka suka kare, za ka huta tare da kakanninka, zan tā da zuriyarka, na cikinka, zan kuma sa mulkinsa ya kahu. **13** Shi zai gina gida domin Sunana, zan kuwa kafa gadon sarautarsa har abada. **14** Zan zama Ubansa, shi kuma yā zama dana. Idan ya yi laifi, zan yi amfani da mutane in hukunta shi. Mutane ne za su zama bulalata. **15** Amma ba za a taba dauke kaunata daga gare shi yadda na dauke ta daga wurin Shawulu ba, shi wannan wanda na kawar daga gabanka. **16** Gidanka da kuma masarautarka za su dawwama har abada a gabana; gadon sarautarka kuma zai kahu har abada.” **17** Natan ya gaya wa Dawuda dukan abin da Allah ya bayyana masa. **18** Sa'an nan Sarki Dawuda ya je ya zauna a gaban Ubangiji ya ce, “Wane ne ni, ya Ubangiji Mai Iko Duka, ko gidana, har da ka daga mu zuwa wannan matsayi? **19** Har ya zama kamar wannan bai isa ba a gabanka, ya Ubangiji Mai Iko Duka, ka kuma yi magana game da nan gaba na gidan bawanka. Haka ka saba yi da mutane, ya Ubangiji Mai Iko Duka?

20 “Me kuma Dawuda zai ce maka? Gama ka san bawanka, ya Ubangiji Mai Iko Duka. **21** Gama saboda maganarka da kuma bisa ga nufinka, ka aikata wannan babban abu, ka kuma sanar da bawanka. **22** “Kai mai girma ne, ya Ubangiji Mai Iko Duka! Babu wani kamar ka, babu kuma wani Allah sai kai; kamar yadda muka ji da kunnuwamnu. **23** Wane ne kuma yake kamar da mutanenka Isra'ilá, al’umma guda a dunia wadda Allah ya fita don yā kubutar wa kansa, ya kuma yi suna wa kansa, ya kuma aikata manyan abubuwa da kuma al’amuran bammamaki ta wurin korin al’ummai da allolinsu daga gaban mutanenka, wadanda ka kubutar daga Masar? **24** Ka kafa mutanenka Isra'ilá kamar naka na kanka har abada, kai kuma, ya Ubangiji, ka zama Allahnsu. **25** “Yanzu kuwa, ya Ubangiji Allah, ka cika alkawarin da ka yi game da bawanka da gidansa. Ka yi kamar yadda ka alkawarta, **26** domin sunanka yā kasance da girma har abada. Sa'an nan mutane za su ce, ‘Ubangiji Madaukaki, Allah ne a bisa Isra'ilá! Kuma gidan bawanka Dawuda zai kahu a gabanka. **27** “Ya Ubangiji Madaukaki, Allah na Isra'ilá, ka bayyana wa bawanka cewa, ‘Zan gina maka gida.’ Saboda haka bawanka ya sami karfin hali yā mīka maka wannan addu'a. **28** Ya Ubangiji Mai Iko Duka, kai Allah ne! Maganarka da aminci take, ka kuma yi wa bawanka wadannan abubuwa masu kyau. **29** In ya gamshe ka, bari ka albarkaci gidan bawanka don yā dawwama a gabanka har abada; gama kai, ya Ubangiji Mai Iko Duka, ka riga ka yi magana, kuma saboda kai ka sa albarka ga gidan bawanka, lalle zai kasance da albarka har abada.”

8 Ana nan, sai Dawuda ya ci Filistiyawa da yaki, ya kawo karshen mulkinsu a kasar, ya kuma kwace kasar Meteg Amma daga hannun Filistiyawa. **2** Haka kuma Dawuda ya ci Mowabawa. Ya sa suka kwanta a kasa, ya kuma auna su da igiya. Kowane awo biyu ya sa a kashe su, amma awo na uku sai yā sa a bar su da rai. Saboda haka Mowabawa suka zama bayin Dawuda, suka kuma kawo masa haraji. **3** Ban da haka, Dawuda ya yaki Hadadezer dan Rehob, sarkin Zoba. Wannan ya faru a lokacin da Hadadezer yake kan hanyarsa zuwa Kogin Yuferites don yā sāke mai da wurin a karkashin ikonsa. **4** Dawuda ya kame keken yakinsa guda dubu, mahayan keken yakinsa dubu bakwai, da sojojin kasa dubu ashirin. Ya yayyanke agaran dawakan duka amma ya bar dawakai kekunan yaki dari. **5** Sa'ad da Arameyawan Damaskus suka zo don su taimaki Hadadezer sarkin Zoba, sai Dawuda ya karkashe dubu ashirin da biyunsu. **6** Ya ajije kungiyoyi sojoi a masarautar Arameyawan Damaskus, Arameyawa kuwa suka zama bayinsa, suka biya shi haraji. Ubangiji ya ba Dawuda nasara a duk inda ya tafi. **7** Dawuda ya kwashe garkuwoyin zinariya na shugabanniin sojojin Hadadezer ya kawo Urushalima. **8** Daga Teba da

Berotai, garuruwan da suke karkashin Hadadezer, wa jikan maigidanka kome da yake na Shawulu da Sarki Dawuda ya kwashe tagulla masu yawan gaske. **9** iyalinsa **10** Kai da'ya'yanka maza da bayinka za ku Da Towu sarkin Hamat ya ji cewa Dawuda ya ci dukan rika yin masa noma, ku kuma kawo hatsin, don jikan rundunar Hadadezer, **10** sai ya aiki dansa Yoram maigidanka yā sami abinci. Mefiboshet kuma, jikan wurin Sarki Dawuda yā gaishe, yā kuma yi masa maigidanka, zai rişa ci a teburina.” (Ziba kuwa yana barka saboda nasarar da ya yi a kan Hadadezer, gama da'ya'yaka maza goma sha biyar da kuma bayi ashirin.) Hadadezer nan ya hana Towu sakewa. Yoram ya tafi dauke da kayan azurfa, da na zinariya, da na tagulla. **11** Sarki Dawuda kuwa ya kebe wadannan kayayyaki wa Ubangiji, yadda ya yi da zinariya, da kuma azurfa da zinariyan mutanen Edom, da na Mowabawa, da na Ammonawa, da na Filistiyawa, da na Amalekawa, da ganimir Hadadezer dan Rehob, sarkin Zoba. **13** shi kuwa gurgu ne a dukan kafafu.

Dawuda kuwa ya kara zama shahararre bayan ya dawo daga kai wa kasar Aram hari, daga nan sai ya je ya karkashe mutanen Edom dubu goma sha takwas a Kwarin Gishiri. **14** Ya ajiye rundunar sojogi ko'ina a Edom, dukan mutanen Edom kuwa suka zama bayin Dawuda. Ubangiji ya ba wa Dawuda nasara a duk inda ya tafi. **15** Dawuda ya yi mulkin dukan kasar Isra'il, yana yin wa dukan jama'arsa shari'ar gaskiya da adalci. **16** Yowab dan Zeruhiya ya zama shugaban sojogi; Yehoshafat dan Ahilud kuwa shi ne marubucin tarihi; **17** Zadok dan Ahitub da Ahimelek dan Abiyatar, su ne firistoci; Serahiya kuma sakatare; **18** Benahiya dan Yehohiyada ne shugaban Keretawa da Feletiyawa, wato, sojogi masu gadin Dawuda, sa'an nan'ya'yan Dawuda maza su ne mashawartan sarki.

9 Wata rana Dawuda ya yi tambaya ya ce, “Akwai wani har yanzu da ya rage a gidan Shawulu wanda zan nuna masa alheri saboda Yonatan?” **2** To, akwai wani bawa na gidan Shawulu mai suna Ziba. Sai aka kira shi yā bayyana a gabon Dawuda, sarki ya ce masa, “Kai ne Ziba?” Sai ya ce, “I, ni ne, ranka yā dade.” **3** Sa'an nan sarki ya yi tambaya ya ce, “Babu wani har yanzu da ya rage a gidan Shawulu don in nuna masa alherin Allah?” Ziba ya ce wa sarki, “Har yanzu akwai dan Yonatan da ya rage, sai dai shi gurgu ne a dukan kafafu.” **4** Sarki ya ce, “Ina yake?” Ziba ya ce, “Yana a gidan Makir dan Ammiyel a Lo Debar.” **5** Saboda haka Sarki Dawuda ya umarta aka kawo shi daga gidan Makir dan Ammiyel, daga Lo Debar. **6** Sa'ad da Mefiboshet dan Yonatan, dan Shawulu, ya zo wurin Dawuda, sai ya rusuna har Kasa ya yi gaisuwar bangirma. Dawuda ya ce, “Mefiboshet!” Shi kuwa ya amsa ya ce, “Ranka yā dade, ga ni, bawanka.” **7** Dawuda ya ce, “Kada ka ji tsoro, gama tabbatace zan nuna maka alheri saboda mahaifinka Yonatan. Zan mayar maka da dukan kasar da take ta kakanka Shawulu, kullum kuma za ka ci a teburina.” **8** Mefiboshet ya rusuna ya ce, “Ni ne wa har da za ka kula da ni? Ai! Ni bawanka ne da bai ma fi mataccen kare daraja ba.” **9** Sai sarki ya kira Ziba bawan Shawulu, ya ce masa, “Na ba

rika yin masa noma, abin da ranka yā dade sarki, ya umarce shi.” Saboda haka Mefiboshet ya rişa ci a teburin Dawuda kamar sauran'ya'yan sarki. **12** Mefiboshet yana da wani karamin da sunansa Mika, dukan iyalin gidan Ziba kuwa bayin Mefiboshet ne. **13** Mefiboshet ya zauna a Urushalima, gama kullum yana ci a teburin sarki, shi kuwa gurgu ne a dukan kafafu.

10 Ana nan sai sarkin Ammonawa ya rasu, dansa Hanun kuwa ya gäje shi a matsayin sarki. **2** Dawuda ya yi tunani a ransa ya ce, “Zan yi wa Hanun dan Nahash alheri kamar yadda mahaifinsa ya yi mini.” Saboda haka sai Dawuda ya aiki jakadu su yi masa ta'aziyar mutuwar mahaifinsa. Sa'ad da mutanen Dawuda suka isa kasar Ammonawa, **3** sai manyan mutanen Ammonawa suka ce wa Hanun shugabansu, “Kana tsammanni Dawuda yana girmama mahaifinka ne da ya aiko da jakadu su kawo maka ta'aziyaya? Ai, wayo ya yi don yā ga asirin birninmu, yā san karfinmu, yā kuma ci mu da yaki.” **4** Saboda haka Hanun ya kama mutanen Dawuda ya aske rabin gemun kowannensu, ya yayyage rigunarsu daidai duwawu, sa'an nan ya sallame su. **5** Sa'ad da aka gaya wa Dawuda game da wannan, sai ya aiki manzanni su taryi wadannan mutanen da aka ci mutuncinsu, gama an wulakanta su kwarai. Sai sarki ya ce musu, “Ku dakata a Yeriko har sai gemunku ya sāke girma, sa'an nan ku dawo.” **6** Da Ammonawa suka gane cewa Dawuda ya ji fushi da su sosai saboda abin da suka yi, sai suka yi hayar sojojin kasar Arameyawa dubu ashirin daga Bet Rehob da Aram-Zoba, suka kuma yi hayar sarkin Ma'aka tare da mutum dubu daya, suka kuma yi hayar maza dubu goma sha biyu daga Tob. **7** Da jin haka, Dawuda ya tura Yowab da dukan sojojin yaki. **8** Ammonawa suka fita suka ja dāgār yaki a kofar shiga birninsu, yayinda Aram-Zoba, da na Rehob, da mutane Tob, da kuma na Ma'aka, suka ja tasu dāgār a karkara. **9** Yowab ya ga cewa an ja masa dāgār yaki gaba da baya; saboda haka sai ya za'bī wadansu shahararrun sojogi cikin Isra'il, ya sa su gabza da Arameyawa. **10** Ya sa sauran mutanen a karkashin Abishai dan'uwansa, ya sa su gabza da Ammonawa. **11** Yowab ya ce, “In Arameyawa suka fi karfina, sai ku kawo mini gudummawa; amma in Ammonawa suka fi karfinku, sai mu kawo muku gudummawa. **12** Ku yi karfin hali, mu kuma yi yaki da karfin zuciya saboda mutanenmu da kuma birane Allahnmu. Ubangiji zai yi abin da yake da kyau a idanunsa.” **13** Sa'an nan Yowab da rundunar da take tare da shi suka

ci gaba don su gabza da Arameyawa, Arameyawa Muddin kana a raye, ba zan yi irin wannan abu kuwa suka gudu a gabansa. **14** Da Ammonawa suka ba!” **12** Sai Dawuda ya ce masa, “Ka kara dakata a ga Arameyawa suna gudu, sai su ma suka ruga nan kwana daya, gobe kuwa in sallame ka.” Saboda da gudu a gaban Abishai, suka shiga cikin birni. haka Uriya ya dakata a Urushalima a ranar, da kuma Sa'an nan Yowab ya komo Urushalima daga wurin ta biye. **13** Dawuda ya gayyace shi, ya kuwa ci ya yakin da ya yi da Ammonawa. **15** Bayan Arameyawa sha tare da shi, Dawuda ya sa ya bugu tilis. Amma suka ga Isra'ila ta ci su da yakı, sai suka sāke da yamma Uriya ya koma ya kwanta a tabarmarsa tattara kansu. **16** Hadadezer sarkin Zoba ya aika a cikin bayin maigidan sarki; bai je gida ba. **14** Da kawo Arameyawan da suke ketaren Kogin Yuferites. safe Dawuda ya rubuta wa Yowab wasiğa ya ba wa Suka iso Helam a karkashin shugabancin Shobak, Uriya. **15** A ciki wasikar ya rubuta, “Tura Uriya a shugaban dukan sojojin Hadadezer. **17** Da aka gaya gaba inda yakı ya fi zafi. Sa'an nan ka janye daga wa Dawuda wannan, sai ya tattara dukan Isra'ila, gare shi don a buge shi yă mutu.” **16** Saboda haka ya ketare Urdun, ya je Helam. Arameyawa suka yayinda Yowab ya kai yakı kusa da birnin, sai tura ja dágăr yakınsu, suka kara da Dawuda. **18** Amma Uriya a inda ya sani akwai jarumawan Ammon na Arameyawa suka gudu a gaban Isra'ila, Dawuda kuwa gaske. **17** Sa'ad da mutanen garin suka fito suka yakı ya kashe mahayan keken yakınsu dari bakwai, da Yowab, sai wadansu mutane daga sojojin Dawuda sojojin kasa dubu arba'in. Ya bugi Shobak, shugaban suka mutu; Uriya mutumin Hitti ma ya mutu. **18** kungiyar sojansu ya kuwa mutu a can. **19** Sa'ad da Yowab ya aika wa Dawuda cikakken labari batun dukan sarakuna wadanda suke abokan tarayya na yakin. **19** Ya umarci manzon ya ce, “Da ka gama yin Hadadezer suka ga Isra'ila sun ci su da yakı, sai suka yi sulhu da Isra'ilawa, suka kuma zama bayinsu. Wannan ya sa Arameyawa suka ji tsorон kara kai wa birnin don ku yi yakı? Ba ku san cewa za su yi harbi Ammonawa gudummawa.

11 Da bazara, a lokacin da sarakuna sukan fita zuwa yakı, sai Dawuda ya aiki Yowab tare da mutanen sarki, da dukan Isra'ila. Suka je suka hallaka Ammonawa, suka kuma yi wa Rabba kwanton bauna. Amma Dawuda ya yi zamansa a Urushalima. **2** Wata rana da yamma, Dawuda ya tashi daga gadonsa, ya zaga kewaye a rufin fadansa. Daga rufin ya ga wata mace tana wanka. Matar kyakkuya ce kwarai. **3** Sai Dawuda ya aiki wani yă bincika ko wace ce ita, sai mutumin ya dawo ya ce, “Wannan ba Batsheba ba ce,’yar Eliyam matar Uriya, mutumin Hitti?” **4** Sa'an nan Dawuda ya aiki manzanni su kawo masa ita. Ta zo wurinsa shi kuma ya kwana da ita (A lokacin kuwa ta gama tsarkake kanta ke nan daga jinin haila.) Sa'an nan ta tafi gida. **5** Matar ta yi ciki, ta kuwa aika wa Dawuda, tana cewa, “Ina da ciki.” **6** Saboda haka Dawuda ya aika sako wa Yowab ya ce, “Ka aiko mini da Uriya mutumin Hitti.” Yowab kuwa ya aika da shi wajen Dawuda. **7** Da Uriya ya zo wurinsa, sai Dawuda ya tambaye shi lafiyar Yowab da sojojin, da kuma yaya yakin yake tafiya. **8** Sa'an nan Dawuda ya ce wa Uriya, “Gangara gidanka ka wanke kafafunka.” Saboda haka Uriya ya bar fadar, sarki kuma ya aika masa da kyauta. **9** Amma Uriya ya kwanta a kofar fada tare da dukan bayin maigidansa, bai kuwa tafi gidansa ba. **10** Da aka gaya wa Dawuda, “Uriya bai tafi gida ba,” sai Dawuda ya tambaye shi ya ce, “Ba ka zo daga wuri mai nisa ba? Me ya sa ba ka je gida ba?” **11** Sai Uriya ya ce wa Dawuda, “Akwtatin Alkawari, da Isra'ila, da Yahuda suna zama cikin tentuna, kuma maigidana Yowab da mutanen ranka yă dade suna a sansani a fili. Yaya zan je gidana in ci in sha in kuma kwana da matata?

Muddin kana a raye, ba zan yi irin wannan abu nan kwana daya, gobe kuwa in sallame ka.” Saboda haka Uriya ya dakata a Urushalima a ranar, da kuma Sa'an nan Yowab ya komo Urushalima daga wurin ta biye. **13** Dawuda ya gayyace shi, ya kuwa ci ya yakin da ya yi da Ammonawa. **15** Bayan Arameyawa sha tare da shi, Dawuda ya sa ya bugu tilis. Amma suka ga Isra'ila ta ci su da yakı, sai suka sāke da yamma Uriya ya koma ya kwanta a tabarmarsa tattara kansu. **16** Hadadezer sarkin Zoba ya aika a cikin bayin maigidan sarki; bai je gida ba. **14** Da kawo Arameyawan da suke ketaren Kogin Yuferites. safe Dawuda ya rubuta wa Yowab wasiğa ya ba wa Suka iso Helam a karkashin shugabancin Shobak, Uriya. **15** A ciki wasikar ya rubuta, “Tura Uriya a shugaban dukan sojojin Hadadezer. **17** Da aka gaya gaba inda yakı ya fi zafi. Sa'an nan ka janye daga wa Dawuda wannan, sai ya tattara dukan Isra'ila, gare shi don a buge shi yă mutu.” **16** Saboda haka ya ketare Urdun, ya je Helam. Arameyawa suka yayinda Yowab ya kai yakı kusa da birnin, sai tura ja dágăr yakınsu, suka kara da Dawuda. **18** Amma Uriya a inda ya sani akwai jarumawan Ammon na Arameyawa suka gudu a gaban Isra'ila, Dawuda kuwa gaske. **17** Sa'ad da mutanen garin suka fito suka yakı ya kashe mahayan keken yakınsu dari bakwai, da Yowab, sai wadansu mutane daga sojojin Dawuda sojojin kasa dubu arba'in. Ya bugi Shobak, shugaban suka mutu; Uriya mutumin Hitti ma ya mutu. **18** Yowab ya aika wa Dawuda cikakken labari batun yakin. **19** Ya umarci manzon ya ce, “Da ka gama yin wa sarki wannan batun yakin, **20** watakila sarki yă husata, yă tambaye ka, ‘Me ya sa kuka je kusa da birnin don ku yi yakı? Ba ku san cewa za su yi harbi daga katanga ba?’ **21** Wane ne ya kashe Abimelek dan Yerub-Beshet? Ba mace ce ta jefa dutsen niňa a kansa daga katanga, ta haka ya mutu a Tebez ba? Me ya sa kuka je kurkusa da katangar?’ In ya tambaye ka wannan, sai ka ce masa, ‘Har bawanka Uriya mutumin Hitti ma ya mutu.’” **22** Manzon ya tashi ya tafi, da ya iso kuwa sai ya gaya wa Dawuda dukan abin da Yowab ya aike shi yă fada. **23** Manzon ya ce wa Dawuda, “Mutanen sun sha kanmu suka fito suka yake mu a fili, amma muka kore su har kofar birni. **24** Sa'an nan maharba suka yi ta harbi daga katanga har wadansu mutanen sarki suka mutu. Ban da haka ma, Uriya mutumin Hitti bawan sarki ya mutu.” **25** Dawuda ya ce wa manzon, “Ka gaya wa Yowab, ‘Kada ka bar wannan yă dame ka; yadda takobi ya lamushe wannan, haka zai lamushe wancan ma. Ku kara matsu wa garin lamba, ku hallaka shi.’ Ka fada haka don ka karfafa Yowab.” **26** Da matar Uriya ta ji cewa mijinta ya mutu, sai ta yi makoki saboda shi. **27** Bayan kwanakin makoki suka kare, Dawuda ya sa aka kawo ta gidansa, ta kuwa zama matarsa, ta kuma haifa masa da. Sai dai abin da Dawuda ya yi yi bai gamshi Ubangiji ba.

12 Ubangiji ya aiki Natan wurin Dawuda. Da ya tafi wajensa, sai ya ce, “An yi wadansu mutum biyu a wani gari, daya mai arziki, dayan kuma matalauci. **2** Mai arzikin yana da babban garken tumaki, da kuma shanu, **3** amma matalauci ba shi da kome sai'yar tunkiyar da ya sayo. Ya yi kiwonta, ta kuwa yi girma tare shi da yaransa. Takan ci tare da shi ta sha ruwa a kwaf nasa, har ma ta kwanta a kirjinsa. Ta ma zama kamar'ya a gare shi. **4** “To, sai ga wani bafo ya zo wurin mai arzikin nan, amma mai arzikin ya ki yă kama tunkiyarsa, ko saniyarsa

yā yanka don yā shirya wa baçon da ya zo abinci. A maimako, sai ya je ya kama'yar tunkiyan nan ta matalaucin ya yanka ya shirya wa mutumin da ya zo masa." 5 Dawuda ya husata kwarai da mutumin, ya ce wa Natan, "Muddin Ubangiji yana a raye, mutumin da ya yi wannan ya cancanci yā mutu! 6 Dole yā biya diyyar tunkiyan nan sau hudu, domin ya aikata haka ba tausayi." 7 Sai Natan ya ce wa Dawuda, "Kai ne mutumin! Ga abin da Ubangiji, Allah ya ce, 'Na nadā ka sarki bisa Isra'ilā, na kuma cece ka daga hannun Shawulu. 8 Na ba ka gidan maigidanka, da matan maigidanka duka. Na ba ka gidan Isra'ilā da Yahuda. Da a ce dukan wadannan sun kāsa maka, ai, da na kara maka. 9 Me ya sa ka rena maganar Ubangiji ta wurin yin mugunta haka a idonsa? Ka kashe Uriya mutumin Hitti da takobi, ka kuma dauki matarsa tā zama matarka. Ka kashe shi da takobin Ammonawa. 10 To, fa, takobi na zinariya, an kuma yi masa ado da duwatsu masu ba zai taşa rabu da gidanka ba, domin ka rena ni, ka kuma kwace matar Uriya mutumin Hitti ta zama ganima mai yawa daga garin. 11 "Ga abin da Ubangiji yana cewa, 'Daga cikin iyalinka zan kawo masifa a kanka. A idanunka zan dauki matanka in ba wa wani da yake kusa da kai, zai kuwa kwana da su da rana tsaka. 12 Ka aikata wannan a boye, amma zai aikata wannan da rana tsaka, a gaban dukan Isra'ilā.' 13 Sai Dawuda ya ce wa Natan, "Na yi wa Ubangiji zunubi." Natan ya ce, "Ubangiji ya yafe maka zunubin. Ba za ka mutu ba. 14 Amma saboda ka yi haka ka sa abokan gāba suka rena Ubangiji, yaron da aka haifa maka zai mutu." 15 Bayan Natan ya tafi gida, sai Ubangiji ya bugi yaron da matar Uriya ta haifa wa Dawuda, ya kuwa kamdu ciwo. 16 Dawuda ya roki Allah saboda yaron. Ya yi azumi, ya kuma shiga gidansa ya kwana kwance a kasa. 17 Dattawan iyalinsa suka tsaya kusa da shi don su daga shi daga kasa, amma ya ki, bai kuwa ci wani abu fare da su ba. 18 A rana ta bakwai sai yaron ya rasu. Barorin Dawuda suka ji tsoro su gaya masa cewa yaron ya mutu, gama sun yi tunani cewa, "Yayinda yaron yake da rai, mun yi magana da Dawuda baj i mu ba. Yaya za mu gaya masa yaron ya mutu? Ai, zai yi wa kansa barna." 19 Dawuda ya gane bayinsa suna wa juna radan wani abu, sai ya gane yaron ya mutu. Sai ya ce, "Yaron ya rasu ko?" Suka ce, "I, ya rasu." 20 Sa'an nan Dawuda ya tashi daga kasa. Bayan ya yi wanka, ya shafa mai, ya kuma canja rigunarsa, sa'an nan ya shiga gidan Ubangiji ya yi sujada. Sai ya tafi gidansa, ya nemai a ba shi abinci, aka ba shi, ya kuwa ci. 21 Barorinsa suka ce masa, "Me ya sa kake yin haka? Yayinda yaron yake da rai, ka yi azumi, ya kuma yi kuka, amma yanzu da yaron ya mutu, ka tashi, ya kuma ci abinci!" 22 Ya ce musu, "Yayinda yaron yake da rai, na yi azumi, na kuma yi kuka. Na yi tunani na ce, 'Wa ya sani? Ko Ubangiji zai yi mini alheri yā bar yaron yā rayu.' 23 Amma yanzu da ya mutu, me zai sa in yi azumi? Zan iya dawo da shi ne? Ni zan je wajensa, ba shi zai dawo wurina ba." 24 Sai Dawuda shi suna Solomon. Ubangiji ya kaunace shi; 25 kuma saboda Ubangiji ya kaunace shi, sai ya aika da sakō ta wurin annabi Natan yā ba shi suna Yedidiya. 26 Ana cikin haka, sai Yowab ya yi yaķi da Rabba na Ammonawa, ya kuma kwace babban birnin. 27 Sa'an nan Yowab ya aika manzanni wurin Dawuda yana cewa, "Na yaķi Rabba na kuma kwace hanyar samun ruwanta. 28 Yanzu fa ka tattara saura rundunoni ka fāda wa birnin ka ci shi. In ba haka ba zan karbe birnin, a kuma kira shi da sunana." 29 Saboda haka Dawuda ya tattara sauran rundunar sojojin suka tafi Rabba suka fāda masa suka kuma ci shi. 30 Ya dauke rawanin daga kan sarkinsu, nauyinsa ya kai talenti, na zinariya, an kuma yi masa ado da duwatsu masu ba daraja, aka aza shi a kan Dawuda. Ya kuma kwashe kuma kwace matar Uriya mutumin Hitti ta zama ganima mai yawa daga garin. 31 Ya fito da mutanen matarka." 32 "Ga abin da Ubangiji yana cewa, 'Daga da suke a can, ya sa su su yi aiki da zarto, da diga, cikin iyalinka zan kawo masifa a kanka. A idanunka da kuma gatari, ya kuma sa su bugan bulok. Haka zan dauki matanka in ba wa wani da yake kusa da ya yi wa dukan garuruwan Ammonawa. Sa'an nan kai, zai kuwa kwana da su da rana tsaka. 12 Ka aikata Dawuda da dukan sooji suka koma Urushalima.

13 Ana nan sai Amnon dan Dawuda ya fara son Tamar, kyakkyawar'yar'uwar Absalom dan Dawuda. 2 Amnon ya matsu kwarai har abin ya sa shi ciwo saboda kanuwarsa Tamar. Ya gane zai zama da wuya yā sadu da Tamar ita kadai, gama ba ta taba kwana da namiji ba. 3 To, Amnon yana da wani aboki mai suna Yonadab, dan Shimeya, dan'uwān Dawuda. Yonadab dai mai wayo ne kwarai. 4 Ya tambayi Amnon ya ce, "Don me kowace safiya fuskarka a face take? Kai ba yaron sarki ba ne? Fada mini, me ke faruwa?" Amnon ya ce masa, "Ina son Tamar kanuwār wan nawa Absalom ne." 5 Yonadab ya ce, "Je gado ka kwanta kamar ba ka da lafiya. Sa'ad da mahaifinka ya zo ganinka, sai ka ce masa, 'Ina so kanuwata Tamar tā kawo mini wani abu in ci. Bari tā shirya abinci a gabana don in ganta, in kuma ci daga hannunta.'" 6 Sai Amnon ya kwanta sai ka ce yana ciwo. Da sarki ya zo don ganinsa, sai Amnon ya ce, "Zan so kanuwata Tamar tā zo tā shirya mini abinci a gabana, don in ci daga hannunta." 7 Dawuda kuwa ya aika wa Tamar a fada, ya ce, "Ki je gidan Amnon dan'uwanki, ki yi masa abinci." 8 Saboda haka Tamar ta tafi gidan dan'uwanta Amnon, wanda yake kwance. Ta dauki fulawa, ta kwāba, ta yi burudi a gabansa ta toya shi. 9 Sa'an nan ta juye a kasko ta ba shi burodin, amma ya ki ci. Amnon ya ce, "A sa kowa yā fita daga nan." Saboda haka kowa ya fita ya bar shi. 10 Sa'an nan Amnon ya ce wa Tamar, "Kawo abinci a nan a cikin dakīn kwanciyata, don in ci daga hannunki." Tamar kuwa ta dauki burodin da ta toya, ta kawo wa dan'uwanta Amnon a ciki dakīn kwanciyarsa. 11 Amma da ta kai masa don vā ci, sai

13 Ana nan sai Amnon dan Dawuda ya fara son Tamar, kyakkyawar'yar'uwar Absalom, dan

Tamar, Kyankayawal ya uwai Absalom dan Dawuda. 2 Amnon ya matsu kwarai harabin ya sa shi ciwo saboda kanuwarsa Tamar. Ya gane zai zama da wuya yā sadu da Tamar ita kadai, gama ba ta taba kwana da namiji ba. 3 To, Amnon yana da wani aboki mai suna Yonadab, dan Shimeya, dan'uwani Dawuda. Yonadab dai mai wayo ne kwarai. 4 Ya tambayi Amnon ya ce, "Don me kowace safiya fuskarka a bace take? Kai ba yaron sarki ba ne? Fada mini, me ke faruwa?" Amnon ya ce masa, "Ina son Tamar kanuwaran nawa Absalom ne." 5 Yonadab ya ce, "Je gado ka kwanta kamar ba ka da lafiya. Sa'ad da mahaifinka ya zo ganinka, sai ka ce masa, 'Ina so kanuwata Tamar tā kawo mini wani abu in ci. Bari tā shirya abincin a gabana don in ganta, in kuma ci daga hannunta.'" 6 Sai Amnon ya kwanta sai ka ce yana ciwo. Da sarki ya zo don ganinsa, sai Amnon ya ce, "Zan so kanuwata Tamar tā zo tā shirya mini abinci a gabana, don in ci daga hannunta." 7 Dawuda kuwa ya aika wa Tamar a fada, ya ce, "Ki je gidan Amnon dan'uwanki, ki yi masa abinci." 8 Saboda haka Tamar ta tafi gidan dan'uwanta Amnon, wanda yake kwance. Ta dauki fulawa, ta kwaba, ta yi burodi a gabansa ta toyas shi. 9 Sa'an nan ta juye a kasko ta ba shi burodin, amma ya ki ci. Amnon ya ce, "A sa kowa yā fita daga nan." Saboda haka kowa ya fita ya bar shi. 10 Sa'an nan Amnon ya ce wa Tamar, "Kawo abincin a nan a cikin dakin kwanciyata, don in ci daga hannunki." Tamar kuwa ta dauki burodin da ta toyas, ta kawo wa dan'uwanta Amnon a ciki dakin kwanciyarsa. 11 Amma da ta kai masa don yā ci, sai

ya cafke ta ya ce, "Zo in kwana da ke, 'yar'uwata." ya kuma kwanta a kasa; dukan bayinsa suka
12 Ta ce, "Kada ka yi wannan dan'uwana! Kada ka tsaya da rigunansu yagaggū. **32** Amma Yonadab,
 tilasta ni. Bai kamata a yi irin wannan abu a Isra'ilā dan Shimeya dan'uwana Dawuda ya ce, "Kada ranka
 ba! Kada ka yi wannan mugun abu. **13** Ni fa, ina zan yā dade yā yi tunani cewa an kashe dukan'ya'yan
 sa kaina saboda kunya? Kai kuma za ka zama kamar sarki maza; Amnon ne kadai ya mutu. Wannan ce
 wani mugun wawa a Isra'ilā. Ina rokonka ka yi wa niyyar Absalom tun lokacin da Amnon ya yi wa
 sarki magana; ba zai hana ni aurenka ba." **14** Amma Tamar'yar'uwansa fyade. **33** Kada mai girma sarki yā
 Amnon ya ki yā saurare ta, da yake ya fi ta karfi, damu da jita-jitan nan cewa an kashe dukan'ya'yan
 sai ya yi mata fyade. **15** Bayan ya yi lalata da ita sai sarki maza. Amnon ne kadai ya mutu." **34** Ana cikin
 Amnon ya ki ta da mummumun kiyayya. Zahiri ya haka, sai Absalom ya gudu. To, mutumin da yake
 ki ta fiye da ya kaunace ta. Sai Amnon ya ce mata, tsaro a wannan lokaci ya daga kai sai ya ga mutane
 "Tashi, ki fita!" **16** Ta ce, "A'al Korina zai fi muni da abin da ka riga ka yi mini." Amma ya ki yā saurare
 daga gefen tudu. Sai mai tsaron ya je ya gaya wa ta. **17** Sai ya kira bawansa ya ce, "Fitar da matan nan
 sarki cewa, "Na ga mutane ta wajen Horonayim, daga nan, ka rufe kofa." **18** Saboda haka bawansa
 ya fitar da ita, ya kuma sa aka rufe kofa. Tana ga'ya'yan sarki maza sun zo; ya faru kamar dai
 sanye da doguwar riga mai kayan ado masu tsada, yadda bawanka ya fada." **36** Yana gama magana,
 gama wannan ne irin kayan da budurwai'ya'yan sai ga'ya'yan sarki maza suka shigo suna kuka da
 sarki mata suke sawa. **19** Sai Tamar ta zuba toka a karfi. Sarki ma da dukan bayinsa suka yi kuka mai
 kanta, ta kuma yayyage doguwar riga mai kayan zafi. **37** Absalom ya gudu ya tafi wurin Talmai dan
 adon da take sanye da shi. Ta sa hannunta a kai, Ammihud, sarkin Geshur. Amma Sarki Dawuda ya yi
 ta tafi tana kuka da karfi. **20** Absalom dan'uwanta ta makokin dansa kowace rana. **38** Bayan Absalom
 ya ce mata, "Amnon, dan'uwanki ya bata ki ko? ya gudu sai ya je wurin Geshur, ya zauna a can
 To, ki yi shiru'yar'uwata; ai, dan'uwanki ne. Kada shekara uku. **39** Sai zuciyar sarki Dawuda ya komo
 wannan abu yā dame ki." Tamar kuwa ta zauna a kan Absalom, gama an yi masa ta'aziyya game da
 gidan dan'uwanta Absalom, zaman kadaici. **21** Da mutuwarr Amnon.

Sarki Dawuda ya ji dukan abin da ya faru, sai ya husata kwarai. **22** Absalom kuwa bai yi wa Amnon
 wata magana ta alheri ko ta mugunta ba; ya ki jinin Amnon domin ya ci mutuncin kanuwarsa Tamar. **23**
 Bayan shekaru biyu, sa'ad da masu askin tumakin Absalom suna Ba'al-Hazor, kusa da iyakar Efraim, sai
 ya ggayaci dukan'ya'yan sarki maza a can. **24** Sai Absalom ya je wurin sarki ya ce, "Bawanka ya sa
 masu askin tumaki sun zo. Ko sarki da fadawansa za su zo tare da ni?" **25** Sarki ya ce, "A'a dana, bai
 kamata dukanmu mu tafi ba; don kada nauyi yā yi maka yawa." Absalom dai ya dāge, duk da haka
 sarki ya ki yā je, sai dai ya albarkace shi. **26** Sa'an nan Absalom ya ce, to, "In ba za ka ba, ina rokonka
 bari Amnon dan'uwana yā zo tare da mu." Sarki ya ce masa, "Don me zai tafi tare da kai?" **27** Amma
 Absalom ya nace don sarki yā yarda, saboda haka sarki ya bar Amnon da sauran'ya'yan sarki maza su
 tafi tare da shi. **28** Absalom ya umarci mutanensa ya ce, "Ku saurral! Sa'ad da Amnon ya bugu sosai
 da giya na kuma ce muku, 'Ku bugi Amnon,' sai ku kashe shi. Kada ku ji tsoro. Ashe, ba ni ne na ba ku
 wannan umarni ba? Ku yi Karfin hali, ku kuma yi jaruntaka." **29** Saboda haka mutanen Absalom suka
 yi wa Amnon abin da Absalom ya umarta. Sai dukan sauran'ya'yan sarki maza suka hau dawakansu suka
 gudu. **30** Yayinda suke kan hanyarsu, sai labari ya kai kunnen Dawuda cewa, "Absalom ya kashe
 dukan'ya'yan sarki maza; ko dayansu Absalom bai rage ba." **31** Sai sarki ya tashi, ya yage tufafinsa,

14 Yowab, dan Zeruhiya ya gane cewa zuriyar sarki ta koma ga Absalom. **2** Saboda haka
 Yowab ya aiki wani zuwa Tekowa, ya sa a zo da wata mace mai hikima. Ya ce mata, "Ki yi kamar kina
 makoki. Ki sa rigar makoki, kada kuwa ki shafa mai. Ki yi kamar macen da ta yi kwanaki da yawa, tana
 makokin matattu. **3** Sa'an nan ki je wurin sarki, ki ce masa haka." Sai Yowab ya fada mata duk abin da
 za tā fada. **4** Da macen da ta fito daga Tekowa ta je wajen sarki, sai ta rusuna har kasa don bangirma,
 sai ta ce, "Ka taimake ni, ya sarki!" **5** Sarki ya ce mata, "Mece ce matsalarki?" Sai ta ce, "Tabbatacce,
 ni gwauruwa ce; mijina ya mutu. **6** Baiwarka tana da'ya'ya maza biyu. Suka yi fada da juna a fili, kuma
 ba wanda yake can don yā raba su. Dayan ya bugi dayan, ya kashe shi. **7** To, ga duk iyali sun hau kan
 baiwarka, suna cewa, 'Ki ba mu dayan da ya kashe dan'uwansa mu kashe don ran dan'uwansa da ya
 kashe; sa'an nan za mu hallaka magājin shi ma.' Za su kashe garwashin wuta mai ci da nake da shi kadai,
 su bar mijina ba suna, ba jika, a dunia." **8** Sarki ya ce wa macen, "Koma gida, zan ba da umarni a
 madadink." **9** Amma macen da ta fito daga Tekowa ta ce, "Ranka yā dade, sarki! Bari alhakin shari'arka
 yā kasance a kaina da gidan mahaifina, kai sarki da
 gidan mulkinka, ba ku da laifi a ciki." **10** Sai sarki ya ce, "In wani ya yi miki magana, ki kawo shi wurina,
 ba zai kuwa kara damunki ba." **11** Sai ta ce, "To, bari
 sarki yā rantse da Ubangiji Allahnsa don yā hana mai
 ramako yin karin hallakawar da aka yi, domin kada

a hallaka dana.” Sai ya ce, “Muddin Ubangiji yana a raye, babu gashi guda na danki da zai fādi kasa.” **12** aika sau na biyu, amma ya ki yā zo. **30** Sai ya ce Sai matar ta ce, “Bari baiwarka ta kara yin magana sau dayan nan wa rranka yā dade.” Ya ce, “Ki fada.” **13** Matar ta ce, “To, don me ka yi wa mutanen Allah irin wannan abu? Sa’ad da sarki ya ce haka, ashe, ba ka hukunta kanka ke nan ba, tun da yake sarki bai yarda dansa yā komo gida ba? **14** Kamar ruwan da ya zuba a kasa, wanda ba a iya kwasa, haka dole mu mutu. Amma Allah ba ya dfaukan rai; a maimako, yakan kirkiro hanyoyi domin mutumin da aka kora kada yā kasance yasasshe daga gare shi. **15** “Yanzu ga shi na zo don in fada wannan wa rranka yā dade sarki, don mutane sun tsorata ni. Baiwarka ta yi tunani ta ce, ‘Zan yi magana wa sarki; watakila yā yi abin da baiwarsa ta roka. **16** Watakila sarki zai yarda yā ceci baiwarsa daga hannun mutumin nan da yake kokari yā hallaka ni da dana daga gādon da Allah ya ba mu.’ **17** Yanzu kuwa baiwarka tana cewa, ‘Bari magana rranka yā dade sarki yā ba ni hutu, gama rranka yā dade sarki yana kama da mala’ikan Allah cikin rarrabe nagarta da mugunta. Bari Ubangiji Allahmka yā kasance tare da kai.’ **18** Sai sarki ya ce wa matar, “Kada ki boye mini kome daga abin da zan tambaye ki.” Matar ta ce, “Bari rranka yā dade sarki yā yi tambaya.” **19** Sarki ya ce, “Anya, babu hannun Yowab a cikin dukan wannan?” Matar ta ce, “Muddin kana a raye, rranka yā dade sarki, ba wanda zai juya dama ko hagu daga wani abin da rranka yā dade sarki ya fada. I, bawanka Yowab ne ya umarce ni in yi wannan, shi ne kuma ya sa kalmomin nan a bakin baiwarka. **20** Bawanka Yowab ne ya yi haka don yā daidaita al’amura. Rranka yā dade yana da hikima iri ta mala’ikan Allah, ya san dukan kome da yake faruwa a Kasar.” **21** Sarki ya ce wa Yowab, “To, da kyau, zan yi haka. Je ka, ka dawo da saurayin nan Absalom.” **22** Yowab ya rusuna har kasa don bangirma, ya kuma yi wa sarki kyakkyawar fata. Yowab ya ce, “Yau, bawanka ya sani ya sami tagomashi a gare ka, rranka yā dade sarki, gama sarki ya ji rokon bawansa.” **23** Sa’an nan Yowab ya tafi Geshur ya dawo da Absalom Urushalima. **24** Amma sarki ya ce, “Yā tafi gidansa; kada yā zo yā gan ni.” Saboda haka Absalom ya tafi gidansa, bai kuwa je ganin sarki ba. **25** A cikin dukan Isra’ila babu wanda ake yabon kyansa kamar Absalom. Tun daga kansa har zuwa tafin kafansu babu tabo a jikinsa. **26** A duk sa’ad da ya aske gashin kansa (yakan aske kansa lokaci-lokaci sa’ad da ya yi masa nauyi) yakan auna shi, nauyin gashin kuwa yakan kai wajen shekel dari biyu a ma’aurin da ake awo. **27** Aka haifa wa Absalom’ya’ya uku maza da’ya mace guda. Sunanta Tamar, ta kuwa zama kyakkyawan mace kwarai. **28** Absalom ya zauna a Urushalima shekara biyu amma ba tare da ganin fuskar sarki ba. **29** Sai Absalom ya aika a kira masa Yowab don yā aike shi wurin sarki, amma Yowab ya ki zuwa. Saboda haka ya sāke wa bayinsa, “Duba, gonar Yowab tana gab da tawa, kuma yana da sha’ir a can. Ku je ku sa mata wuta.” **30** Sai bayin Absalom suka sa wa gonar wuta. **31** Sa’an nan Yowab ya tafi gidan Absalom ya ce masa, “Me ya sa bayinka suka sa wa gonata wuta?” **32** Absalom ya ce wa Yowab, “Kai, na aika, ‘Ka zo nan don in aike ka wurin sarki ka tambaya, ‘Me ya sa na dawo daga Geshur? Ai, ya fi mini a ce ina can har yanzu!’” Yanzu kuwa, ina so in ga sarki, kuma idan na yi wani laifi, to, yā kashe ni.” **33** Saboda haka Yowab ya tafi wurin sarki ya gaya masa wannan. Sai sarki ya aika aka zo da Absalom, ya kuma rusuna da fuskarsa har kasa a gaban sarki. Sarki kuwa ya sumbacı Absalom.

15 Ana nan sai Absalom ya samo wa kansa wata keken yaki da dawakai tare da mutum hamsin da zu sha gabansa. **2** Absalom yakan tashi da sassafe yā tsaya a gefen hanyar shigar kofar birni. Duk sa’ad da wani ya zo da kara don a kai gaban sarki yā yi shari'a, Absalom yakan kira shi yā ce, “Daga wane gari ka fito?” Sai mutumin yā amsa yā ce, “Bawanka ya fito a daya daga cikin kabilan Isra’ila.” **3** Sai Absalom yā ce masa, “Ga shi, kararka daidai ne, tana kuma da gaskiya, sai dai ba wakilin sarkin da zai ji ka.” **4** Absalom kuwa yakan kara da cewa, “Da a ce an nada ni alkali a kasar mana! Da duk mai kara, ko kuka wanda zai zo wurina, zan in tabbatar an yi masa adalci.” **5** Kuma duk sa’ad da wani ya zo wurin Absalom ya rusuna don yā gaishe shi, sai Absalom yā sa hannunsa yā ta da shi, yā kuma rungume shi. **6** Absalom ya yi ta yin haka ga dukan Isra’ilawan da suka zo wurin sarki don neman adalci, ta haka kuwa ya saci zukatan mutanen Isra’ila. **7** A karshen shekara hudu, Absalom ya ce wa sarki, “Bari in tafi Hebron in cika alkawarin da na yi wa Ubangiji. **8** Yayinda bawanka yake zama a Geshur, a Aram, na yi wannan alkawari, na ce, ‘In Ubangiji ya komo da ni Urushalima, zan yi wa Ubangiji sujada a Hebron.’” **9** Sarki ya ce, “Ka sauwa lafiya.” Sai ya tafi Hebron. **10** Sai Absalom ya aiki manzanni a asirce cikin dukan kabilan Isra’ila, ya ce musu su ce, “Da zarar kuka ji an busa kaho, sai ku ce, ‘Absalom sarki ne a Hebron.’” **11** Mutum dari biyu daga Urushalima suka raka Absalom. An gayyace su a matsayin baki, suka kuwa tafi cikin rashin sani, ba su san wani abu game da al’amarin ba. **12** Yayinda Absalom yake miķa hadaya, ya aika a kira Ahitofel mutumin Gilo, mai ba wa Dawuda shawara, yā zo daga Gilo garinsa. Ta haka makircin ya kara karfi, masu bin Absalom kuma suka yi ta karuwa. **13** Wani manzo ya zo wurin Dawuda ya ce masa, “Zukatan mutanen Isra’ila sun koma wajen Absalom.” **14** Sai Dawuda ya ce wa dukan fadawansa da suke tare da shi a Urushalima, “Ku zo! Mu gudu, in ba haka ba, babu wanda zai tsira daga hannun Absalom. Dole mu bar nan, nan da

nan, in ba haka ba zai tashi da sauri yā fāda mana, mutumin Arkitawa kuwa yana can don yā tarye shi, yā kuma hallaka garin da takobi.” **15** Sai fadawan taguwarsa a yage, ga kuma kura a kansa. **33** Sai sarki suka ce masa, “Barorinka suna a shiryē su yi duk abin da ranka yā dade, ya zāba.” **16** Sarki ya kama hanya, dukan gidansa kuwa suna biye da shi; gabansa, tare da dukan Keretawa da Feletiyawa; da dukan mutane dari shida na Gittiyawan da suka raka shi daga Gat, suka wuce gaban sarki. **19** Sarki ya ce wa Ittai mutumin Gat, “Don me za ka zo tare da mu? Ka koma ka zauna tare da Sarki Absalom. Kai bakö ne, dan gudun hijira daga garinka. **20** Jiya-jiya ka zo. Yau kuma in sa ka yi ta yawo tare da mu, ga shi ban ma san inda za ni ba? Koma, ka tafi da’yan’uwanka. Bari alheri da amincin Ubangiji su kasance tare da kai.” **21** Amma Ittai ya ce wa sarki, “Muddin Ubangiji yana a raye kuma muddin ranka yā dade yana a raye, duk inda ranka yā dade sarki zai kasance, ko a yi rai ko a mutu, a can bawanka zai kasance.” **22** Dawuda ya ce wa Ittai, “Wuce gaba, taka mu je.” Sai Ittai mutumin Gat ya shiga layi tare da dukan mutanensa da iyalan da suke tare da shi. **23** Dukan kauyuka suka yi ta kururuwa yayinda mutanen suke wucewa. Sarki shi ma ya haye ta Kwarin Kidron, mutane kuma suka ci gaba da tafiyā zuwa wajen hamada. **24** Zadok yana nan tare da su, kuma dukan Lawiyawan da suke tare da shi kuwa suna dāuke da akwatin alkawarin Allah. Suka sauke akwatin alkawarin Allah, Abiyatar ya miķa hadaya sai da mutane suka gama fita daga birnin. **25** Sa’an nan sarki ya ce wa Zadok, “Ka komar da akwatin alkawarin Allah cikin birnin. Idan na sami tagomashi a idon Ubangiji, zai dawo da ni, yā kuma sa in sāke gan shi a mazauninsa. **26** Amma in ya ce, ‘Ina baķin ciki da kai,’ to, ina a shiryē; bari yā yi abin da ya fi masa.” **27** Sarki ya kuma ce wa Zadok firist, “Ashe, kai ba mai duba ba ne? Ka koma cikin birnin lafiya, tare da danka Ahimawaz, da kuma Yonatan dan Abiyatar. Kai da Abiyatar ku tafi da’ya’yan’ku biyu. **28** Zan kuwa jira a mashigai a hamada, sai na ji daga gare ku.” **29** Saboda haka Zadok da Abiyatar suka dāuki akwatin alkawarin Allah suka komar da shi Urushalima, suka zauna a can. **30** Amma Dawuda ya ci gaba yana hawan Dutsen Zaitun, yana kuka yayinda yake tafiyā; kansa a rufe, kuma babu takalma a kafafunsa. Dukan mutanen da suke tare da shi suka rufe kawunansu suna ta kuka yayinda suke haurawa. **31** To, an gaya wa Dawuda cewa, “Ahitofel yana cikin wadanda suka hadasa maķarkashiya tare da Absalom.” Saboda haka Dawuda ya yi addu’ā ya ce, “Ya Ubangiji ka mai da shawarar Ahitofel ta zama shiririta.” **32** Da Dawuda ya isa kwankoli, inda mutane sun saba yi wa Allah sujada, Hushai,

mutumin Arkitawa kuwa yana can don yā tarye shi, yā kuma hallaka garin da takobi.” **15** Sai fadawan taguwarsa a yage, ga kuma kura a kansa. **33** Sai mini kaya. **34** Amma in ka koma birni, ka gaya wa Absalom, ‘Zan zama bawanka, ya sarki; dā ni bawan mahaifinka ne, amma yanzu zan zama bawanka,’ Ta haka sarki ya kama hanya da dukan mutane suna biye da shi, suka yi sansani a wani wuri mai dan nisa da Urushalima. **18** Dukan mutanensa suka wuce gabansa, tare da dukan Keretawa da Feletiyawa; da dukan mutane dari shida na Gittiyawan da suka raka shi daga Gat, suka wuce gaban sarki. **19** Sarki ya ce wa Ittai mutumin Gat, “Don me za ka zo tare da mu? Ka koma ka zauna tare da Sarki Absalom. Kai bakö ne, dan gudun hijira daga garinka. **20** Jiya-jiya ka zo. Yau kuma in sa ka yi ta yawo tare da mu, ga shi ban ma san inda za ni ba? Koma, ka tafi da’yan’uwanka. Bari alheri da amincin Ubangiji su kasance tare da kai.” **21** Amma Ittai ya ce wa sarki, “Muddin Ubangiji yana a raye kuma muddin ranka yā dade yana a raye, duk inda ranka yā dade sarki zai kasance, ko a yi rai ko a mutu, a can bawanka zai kasance.” **22** Dawuda ya ce wa Ittai, “Wuce gaba, taka mu je.” Sai Ittai mutumin Gat ya shiga layi tare da dukan mutanensa da iyalan da suke tare da shi. **23** Dukan kauyuka suka yi ta kururuwa yayinda mutanen suke wucewa. Sarki shi ma ya haye ta Kwarin Kidron, mutane kuma suka ci gaba da tafiyā zuwa wajen hamada. **24** Zadok yana nan tare da su, kuma dukan Lawiyawan da suke tare da shi kuwa suna dāuke da akwatin alkawarin Allah. Suka sauke akwatin alkawarin Allah, Abiyatar ya miķa hadaya sai da mutane suka gama fita daga birnin. **25** Sa’an nan sarki ya ce wa Zadok, “Ka komar da akwatin alkawarin Allah cikin birnin. Idan na sami tagomashi a idon Ubangiji, zai dawo da ni, yā kuma sa in sāke gan shi a mazauninsa. **26** Amma in ya ce, ‘Ina baķin ciki da kai,’ to, ina a shiryē; bari yā yi abin da ya fi masa.” **27** Sarki ya kuma ce wa Zadok firist, “Ashe, kai ba mai duba ba ne? Ka koma cikin birnin lafiya, tare da danka Ahimawaz, da kuma Yonatan dan Abiyatar. Kai da Abiyatar ku tafi da’ya’yan’ku biyu. **28** Zan kuwa jira a mashigai a hamada, sai na ji daga gare ku.” **29** Saboda haka Zadok da Abiyatar suka dāuki akwatin alkawarin Allah suka komar da shi Urushalima, suka zauna a can. **30** Amma Dawuda ya ci gaba yana hawan Dutsen Zaitun, yana kuka yayinda yake tafiyā; kansa a rufe, kuma babu takalma a kafafunsa. Dukan mutanen da suke tare da shi suka rufe kawunansu suna ta kuka yayinda suke haurawa. **31** To, an gaya wa Dawuda cewa, “Ahitofel yana cikin wadanda suka hadasa maķarkashiya tare da Absalom.” Saboda haka Dawuda ya yi addu’ā ya ce, “Ya Ubangiji ka mai da shawarar Ahitofel ta zama shiririta.” **32** Da Dawuda ya isa kwankoli, inda mutane sun saba yi wa Allah sujada, Hushai,

Dawuda ya ce masa, “In ka tafi tare da ni, za ka zama mini kaya. **34** Amma in ka koma birni, ka gaya wa Absalom, ‘Zan zama bawanka, ya sarki; dā ni bawan mahaifinka ne, amma yanzu zan zama bawanka,’ ta haka za ka watsar da shawarar Ahitofel. **35** Ba Zadok da Abiyatar firistocin nan suna nan tare da kai ba? Ka gaya musu duk abin da ka ji a fadan sarki. **36** ‘Yā’yansu biju maza, Ahimawaz dan Zadok, da kuma Yonatan dan Abiyatar, suna can tare da su. Ka aike su wurina da duk abin da kai ji.” **37** Saboda haka Hushai abokin Dawuda ya isa Urushalima yayında Absalom yake shigowa birnin.

16 Sa’ad da Dawuda ya yi dan nesa da kwankolin, sai ga Ziba mai hidimar Mefiboshet, yana jira yā tarye shi. Yana da jerin jakuna da sirdi suna dāuke da dunkülen burodi dari biju, da kosai busasshen inabi dari daya, da kosan’ya yan itace baure guda dari, da salka ruwan inabi. **2** Sarki ya ce wa Ziba, “Me ya sa ka kawo wadannan?” Ziba ya ce, “Jakuna domin jyalin gidan sarki su hau ne, burodi da’ya’yan itace domin mutane su ci, ruwan inabi kuma domin wadanda suka gaji a hamada.” **3** Sai sarki ya ce, “Ina jikar maigidanku?” Ziba ya ce, “Yana zaune a Urushalima gama yana tsammani cewa, ‘Yau gidan Isra’ila za su mayar mini da sarautar kakana.’” **4** Sai sarki ya ce wa Ziba, “Duk abin da yake na Mefiboshet, ya zama naka.” Ziba ya rusuna ya ce, “Bari in dinga samun tagomashi a gabanka ranka yā dade.” **5** Yayında Sarki Dawuda ya kusato Bahurim, sai ga wani mutumin dangin Shawulu ya fito daga can, sunansa Shimeyi dan Gera. Ya fito yana ta la’anta yayında yake fitowa. **6** Ya jajjefi Dawuda da dukan fadawan sarki da duwatsu, ko da yake sojoji da masu gadin sarki na musamman suna kewaye da sarki dama da hagu. **7** Yayında yake la’antar, Shimeyi ya ce, “Tafi daga nan, tafi daga nan, mai kisankai, mutumin banza kawai! **8** Ubangiji ya kama ka saboda alhakin jinin gidan Shawulu, wanda kake sarauta a maimakonsa. Ubangiji ya ba da masarautar ga danka Absalom. Hallaka ta zo maka domin kai mai kisankai ne!” **9** Sai Abishai dan Zeruhiya ya ce wa sarki, “Ranka yā dade, don me wannan mataccen kare yake la’antarka? Bari in je in datse kansa.” **10** Amma sarki ya ce, “Ba ruwana da ku, ku’ya’yan Zeruhiya. Idan yana la’ana ne domin Ubangiji ya ce masa, ‘La’anci Dawuda,’ wa zai ce, ‘Don me kake haka?’” **11** Sa’an nan Dawuda ya ce wa Abishai da dukan fadawansa, “Dana, na cikina, yana kokari yā kashe ni. Balle wannan mutumin Benyamin! Ku kyale shi, yā yi ta zargi, Ubangiji ne ya ce masa yā yi haka. **12** Mai yiwiwa Ubangiji yā ga azabata, yā sāka mini da alheri saboda la’anar da nake sha a yau.” **13** Saboda haka Dawuda da mutanensa suka ci gaba da tafiyarsu yayında Shimeyi yana tafifiya daura da shi a

gefen tudu, yana zagi, yana jifansa da duwatsu, yana haka ina ba ka shawara, bari a tara maka dukan tayar masa da kura. **14** Sarki da dukan mutanen Isra'ila, daga Dan zuwa Beyersheba da yawansu ya yi da suke tare da shi suka isa masaukinsu a gajiyi. kamar yashin bakin teku, kai kanka ka jagorance su A can fa ya huta. **15** Ana cikin haka, Absalom da zuwa fagen fama. **12** Sa'an nan za mu fāda masa duk dukan Isra'ila suka iso Urushalima, Ahitofel kuwa inda yake, za mu fāda masa kamar yadda rāfa takan yana tare da shi. **16** Sai Hushai mutumin Arkitawa, fādo a bisa kasa. Da shi da mutanensa babu ko daya abokin Dawuda ya je wurin Absalom ya ce masa, da za a bari da rai. **13** In ma ya janye zuwa cikin "Ran sarki yā dadel! Ran sarki yā dadel!" **17** Absalom birni, sai dukan Isra'ila su kawo igiyoyi wa wannan ya ce wa Hushai, "Kaunar da kake nuna wa abokinka birni, su ja shi zuwa kwari yā targaje, yadda ba za ke nan? Me ya sa ba ka tafi tare da abokinka ba?" **18** a bar wani dutse a kan wani ba." **14** Absalom da Hushai ya ce wa Absalom, "A'a, ai, wanda Ubangiji ya dukan mutanen Isra'ila suka ce, "Shawarar Hushai zaiba ta wurin wadannan mutane, da kuma ta wurin mutane Isra'ila, shi zan zama nasa, zan kuma dukan mutane Isra'ila, shi zan zama nasa, zan kuma kasance tare da shi. **19** Ban da haka ma, wane ne za bauta wa? Ashe, ba dan ne zan bauta wa ba? ya ce wa Zadok da Abiyatar, firistoci, "Ahitofel ya Kamar dai yadda na bauta wa mahaifinka, haka zan ba wa Absalom da dattawan Isra'ila shawara su yi bauta maka." **20** Absalom ya ce wa Ahitofel, "Ba mu kaza da kaza, amma na ba su shawara su yi haka, shawararka. Me za mu yi?" **21** Ahitofel ya ce wa su yi haka. **16** Yanzu sai ku aika wa Dawuda saiko Absalom, "Je ka kwana da kwarķaran mahaifinka nan da nan ku ce masa, 'Kada ka kwana a mashigai wadanda ya bari su lura da fada. Ta haka dukan cikin hamada; ka tabbata ka haye ba faci, in ba Isra'ila za su ji cewa ka mai da kanka abin wari a haka ba sarki da dukan mutanensa za su hallaka.'" hancin mahaifinka, dukan hannuwan wadanda suke **17** Yonatan da Ahimawaz suna zaune a En Rogel. tare da kai kuwa za su sami karfi." **22** Saboda haka Wata baranya ce za tā je ta fada musu, su kuma suka kafa wa Absalom tenti a bisa rufin daki, a can su tafi su gaya wa Sarki Dawuda don suna tsoro ya kwana da kwarķaran mahaifinsa a gaban dukan kada a ga suna shiga birni. **18** Amma wani saurayi Isra'ila. **23** To, a kwanakin nan shawarar da Ahitofel ya gan su, ya gaya wa Absalom. Sai dukansu biyu yakan bayar takan zama kamar wadda aka nemi a Bahurim. Yana da rijiya a cikin gida, sai suka daga Allah ne. Haka Dawuda da Absalom duk suke shiga cikinta. **19** Matarsa mutumin kuwa ta kawo daukan dukan shawarar Ahitofel. tabarma ta shimfida a bakin rijiyan, sai ta kawo hatsi ta baza a kanta. Ba kuwa wanda ya san abin da ta yi. **20** Da mutanen Absalom suka zo wurin matan a gidan, suka ce, "Ina Yonatan da Ahimawaz?" Matar ta ce, "Tuni, sun haye rafi." Sai mutanen suka yi ta nemansu amma ba su ga kowa, sai suka koma Urushalima. **21** Bayan mutanen suka tafi, sai su biyun suka fito daga rijiyan suka je suka gaya wa Sarki Dawuda. Suka ce masa, "Maza ka ketare kogī; Ahitofel ya ba wa Absalom shawara a yi maka kaza da kaza." **22** Saboda haka Dawuda da dukan mutanen da suke tare da shi suka tashi suka ketare Urdun. Kafin wayewar gari, babu wanda ya rage da bai haye ba. **23** Da Ahitofel ya ga ba a bi shawararsa ba, sai ya hau jakinsa ya koma gidansa a garinsu. Ya kintsa gidansa sa'an nan ya rataye kansa. Ta haka ya mutu, aka kuma binne shi a kabarin mahaifinsa. **24** Dawuda kuwa ya tafi Mahanayim. Absalom kuma ya ketare Urdun tare da dukan mutanen Isra'ila. **25** Absalom ya riga ya nadā Amasa a kan sojoji a maimakon Yowab. Amasa kuwa dan wani mutum mai suna Itra ne, mutumin Ishmayel wanda ya auri Abigiyel, 'yar Nahash, 'yar'uwar Zeruhiya mahaifiyar Yowab. **26** Isra'ilawa da Absalom suka kafa sansani a Kasar Gileyad. **27** Sa'ad da Dawuda ya zo Mahanayim, sai Shobi dan Nahash daga Rabba ta Ammonawa, da Makir dan Ammiyel daga Lo Debar, da Barzillai

17 Ahitofel ya ce wa Absalom, "Zan zabi mutum dubu goma sha biyu su fita a daren nan in fafari Dawuda. **2** Zan fāda masa sa'ad da yake cikin gajiyi da karayar zuciya. Zan firgita shi, mutanen da suke tare da shi kuwa za su gudu. Sarki ne kadaí zan kashe **3** in dawo da dukan mutanen a gare ka. Mutuwar wanda kake nema zai zama dawowar duka; dukan mutanen ba za su cutu ba." **4** Wannan shawara ta gamshi Absalom da dukan dattawan Isra'ila. **5** Amma Absalom ya ce, "A kira mini Hushai mutumin Arkitawan nan shi ma, mu ji abin da zai ce." **6** Da Hushai ya zo wurinsa, sai Absalom ya ce, "Ahitofel ya ba da wannan shawara. Mu yi abin da ya ce? In ba haka ba, sai ka ba mu ra'ayinka." **7** Hushai ya ce wa Absalom, "Shawarar da Ahitofel ya bayar a wannan lokaci kam, ba ta da kyau. **8** Ka san mahaifinka da mutanensa mayaka ne, suna cikin fushi kamar mugun beyar da aka kwace mata'ya'ya. Ban da haka ma, mahaifinka gogagge ne a yaki; ba zai kwana da rundunar ba. **9** Kai, ko yanzu ma, ya riga ya buya cikin kogo ko kuma a wani wuri. In har ya fara kai wa rundunarka hari duk wanda ya ji, zai ce, 'An yi kaca-kaca da rundunar da suka bi Absalom.' **10** Kai, ko jarumi mai zuciya kamar na zaki ma, zai narke don tsoro, gama dukan Isra'ila sun sani mahaifinka mayaki ne, sun kuma san cewa wadanda suke tare da shi jarumawa ne. **11** "Saboda

mutumin Gileyad daga Rogelim **28** suka kawo wa Dawuda da mutanensa tabarmai, da kwanoni, da kayayyakin da aka yi da yumbu. Suka kuma kawo alkama da sha'ir, da gari, da soyayyen hatsi, da wake, da waken barewa, **29** da zuma, da kindirmo, da tumaki, da cukun madarar shanu wa Dawuda da mutanensa su ci. Gama sun ce, "Mutanen suna jin yunwa, sun kuma gaji, ga kishirwa a hamada."

18 Dawuda ya tattara mutanen da suke tare da shi, ya nada musu komandodi na dubu-dubu, da na dari-dari. **2** Dawuda ya sa rundunoni kashi daya bisa uku a karkashin Yowab, kashi daya bisa uku a karkashin Abishai, dan'uwani Yowab dan Zeruhiya, kashi daya bisa uku a karkashin Ittai mutumin Gat. Sai sarki ya ce wa rundunonin, "Tabbatacce zan tafi tare da ku." **3** Amma mutanen suka ce, "Ba za ka fita ba; gama in ya kasance tilas mu gudu, ba za su kula da mu ba. Ko da rabinmu sun mutu, ba za su damu ba; amma kai kanka ka fi mutum dubu goma namu. Zai fi maka ka zauna a cikin gari, ka dinga aika mana da taimako." **4** Sarki ya ce, "Zan yi duk abin da ya fi mukku kyau." Saboda haka sarki ya tsaya kusa da bakin kofa yayinda dukan mutane suke fitowa a fungiyar dari-dari da ta dubu-dubu. **5** Sarki ya umarci Yowab, Abishai, da Ittai, ya ce musu, "Ku yi minni hankali da saurayin nan Absalom." Dukan mutane kuwa suka ji yadda sarki yake ba wa kowane komanda umarni. **6** Rundunonin suka tafi zuwa fili don su yi yakki da Isra'il. Aka kuwa yi yakki a kurmin Efraim. **7** A nan ne mutanen Isra'il suka sha kashi a hannun mutanen Dawuda. Wadanda suka yi rauni da kuma wadanda suka mutu a ranar sun yi yawa, mutum dubu ashirin. **8** Yakkin ya bazu a duk fadin kauyukan, abin da kurmin ya ci kawai a ranar ya fi yawan abin da aka kashe da takobi. **9** To, Absalom ya hadu da mutanen Dawuda. Yana hawan dokinsa, kuma yayinda dokin ya kusa kai cikin rassan babban itacen oak, sai kan Absalom ya sarkafe a kan itacen oak din. Dokin ya wuce da gudu, shi kuwa ya rataye a can yana lilo. **10** Sa'ad da wani daga cikin mutanen ya gan haka, sai ya gaya wa Yowab, "Na ga Absalom yana rataye a itacen oak." **11** Yowab ya ce wa mutumin da ya ba shi labarin, "Mene! Ka ga shi? Don me ba ka buge shi har kasa nan da nan ba? Ai, da na ba ka shekel goma na azurfa da abin damarar jarumi." **12** Amma mutumin ya ce wa Yowab, "Ko da za a auna mini azurfa dubu a hannuna, ba zan mi'ka hannuna in tasa dan sarki ba. A kunnwanmu fa sarki ya umarce ka, da Abishai, da Ittai cewa, 'Ku tsare saurayin nan Absalom a madadina.' **13** Da na yi haka da na sa kaina a halin kaka-ni-ka-yi, kuma babu abin da zai boyu ga sarki, kai kuwa za ka janye abinka daga gare ni." **14** Yowab ya ce, "Ba zan bata lokaci da kai ba." Saboda haka sai ya dauki māsu uku a hannunsa ya zura su a kahon zuciyar Absalom, tun Absalom yana da sauran

rai a makale a itacen oak. **15** Masu daukan kayan yakin Yowab goma kuwa sun kewaye Absalom, suka bubbuge shi suka kashe. **16** Sa'an nan Yowab ya busa kaho, sai sojoji suka bar fafaran Isra'il, gama Yowab ya tsai da su. **17** Suka dauki Absalom, suka jefa shi cikin wani babban rami a kurmin, suka kuwa tula tsibin duwatsu a kansa. Ana cikin haka, sai dukan Isra'ilawa suka tsere zuwa gidajensu. **18** A lokacin da Absalom yake da rai, Absalom ya gina wa kansa al'amudin tunawa, a Kwarin Sarki, gama ya yi tunani ya ce, "Ba ni da da namiji wanda zai sa a ri'ka tunawa da ni." Sai ya kira ginshi'kin da sunansa, ana kuwa kira shi Al'amudin Absalom har wa yau. **19** Ahimawaz dan Zadok ya ce, "Bari in ruga in kai wa sarki labari cewa Ubangiji ya cece shi daga hannun abokan gābansu." **20** Yowab ya ce, "Ba kai ba ne za ka kai wannan labari a yau ba. Kana iya kai labarin wani lokaci, amma yau kam ba zai yiwu ba, saboda dan sarki ya mutu." **21** Sai Yowab ya ce wa wani mutumin Kush, "Je ka fada wa sarki abin da ka gani." Mutumin Kush din kuwa ya rusuna wa Yowab, sai ya ruga a guje. **22** Ahimawaz dan Zadok ya sāke ce wa Yowab, "Ko mene ne zai faru, ina rokonka bari in bi bayan mutumin Kush nan." Amma Yowab ya ce, "Dana me ya sa kake so ka je? Ba ka da labarin da zai jowo maka lada." **23** Ya ce, "Ko mene ne zai faru, ina so in ruga da gudu." Sai Yowab ya ce, "Ruga!" Sai Ahimawaz ya sheka a guje ya bi ta hanyar fili ya riga mutumin Kush nan. **24** Yayinda Dawuda yake zaune tsakanin kofofin ciki da na waje, sai mai tsaro ya hau ruffin ginin da yake kan hanyar shiga ta wajen katanga. Da ya duba sai ya ga wani mutum shi kadai yana gudu. **25** Mai tsaro ya tā da murya ya fada wa sarki. Sarki ya ce, "In shi kadai ne, ya kawo labari mai kyau ke nan." Mutumin ya matso kusa-kusa. **26** Sai mai tsaron ya ga wani mutum yana zuwa a guje. Sai ya tā da murya ya kira mai tsaron kofa ya ce, "Duba, ga wani mutum kuma yana gudu shi kadai ne." Sarki ya ce, "Shi ma yana kawo labari mai dadi ne." **27** Sai mai tsaron ya ce, "A ganina gudu na farin, ya yi kama da gudun Ahimawaz, dan Zadok." Sarki ya ce, "Shi mutumin kirki ne, yana zuwa da sakō mai kyau." **28** Sai Ahimawaz ya tā da murya ya ce wa sarki, "Kome lafiya yake!" Sai ya rusuna har kasa a gabon sarki ya ce, "Yabo ya tabbat ga Ubangiji Allahnka! Ya ba da mutanen da suka tayar wa ranka yā dafe a hannunsa." **29** Sai sarki ya ce, "Saurayin nan Absalom yana nan da rai?" Ahimawaz ya ce, "Na ga wani babban ricikewar a daidai lokacin da Yowab yake gab da aikan bawan sarki da kuma ni, sai dai ban san ko mene ne ba." **30** Sai sarki ya ce, "Koma gefe ka jira a can." Sai ya ja gefe ya tsaya. **31** Sai ga mutumin Kush ya iso ya ce, "Ranka yā dafe sarki, ka ji labari mai kyau! Ubangiji ya cece ka yau daga dukan wadanda suka tayar maka." **32** Sarki ya ce wa mutumin Kush, "Saurayin nan Absalom, yana nan

lafiya?" Mutumin Kush ya ce, "Allah yă sa abokan găban ranka yă dade, da duk wadanda suka tayar maka da mugunta, su zama kamar saurayin nan." 33 Sai gabon sarki ya fadī. Ya haura zuwa dakin da yake kan katangar hanyar shiga ya yi kuka. Yayinda yake tafiya ya ce, "Ya dana Absalom! Dana, dana Absalom! Da ma a ce ni ne na mutu maimakonka. Ya Absalom, dana, dana!"

19 Aka fada wa Yowab cewa, "Sarki yana kuka, yana kuma makoki saboda Absalom." 2 Saboda haka sai nasarar da aka yi a ranar ta zama makoki ga dukan sojoji, gama a ranar, rundunoni sun ji an ce, "Sarki yana băkin ciki domin dansa." 3 Mutane fa suka shiga birni shiru, sai ka ce wadanda sukan sace jiki don kunya sa'ad da suka gudo daga yaki. 4 Sarki ya rufe fuskarsa ya yi kuka da karfi yana cewa, "Ya dana Absalom! Ya Absalom dana, dana!" 5 Sai Yowab ya shiga gidan sarki ya ce, "Yau ka kunyatar da dukan mutanenka, wadanda ba da dadewa ba sun ceci ranka, da rayukan'ya'yanka maza, da na'ya'yanka mata, da na matanka da kuma na kwarkwaranka. 6 Kana kaunar makiyinka, kana kin wadanda suke kaunarka. Ka bayyana a fili cewa komandodi da sojojinsu ba kome ba ne a gare ka. Na ga cewa da za ka yi farin ciki, da a ce Absalom yana da rai a yau, dukanmu kuma mun mutu. 7 Yanzu ka fita ka karfafa mutanenka. Na rantse da Ubangiji, in ba ka fita ba, babu mutum guda da za a bari tare da kai a daren nan. Wannan zai fi maka muni fiye da kowace irin masifar da ta auko maka tun kuruciyarka har zuwa yanzu." 8 Saboda haka sarki ya tashi, ya zauna a băkin hanyar shiga. Da aka fadā wa mutane cewa, "Sarki yana zaune a băkin hanyar shiga," sai duk suka zo gabansa. Ana cikin haka, Isra'ilawa dai sun riga sun tsere zuwa gidajensu. 9 Mutane ko'ina a kabilan Isra'il, suka yi ta gardama da juna, suna cewa, "Sarki ne ya cece mu daga hannun abokan găbamnu, shi ne kuma ya kubutar da mu daga hannun Filistiyawa. Amma ga shi ya tsere daga kasar saboda Absalom; 10 kuma shi Absalom, da muka nada yă yi mulkinmu, ya mutu a yaki. Saboda haka don me ba kwa ce wani abu game da dawo da sarki?" 11 Sai Sarki Dawuda ya aika da sako zuwa wurin Zadok da Abiyatar, firistoci, ya ce, "Ku tambayi dattawan Yahuda, 'Me ya sa ku ne za ku zama na karshe a yin tunanin komar da sarki zuwa fada, da yake abin da ake fadī ko'ina a Isra'il ya kai kunnen sarki a mazauninsa? 12 Ku'yan'uwanne ne, jikina, jinina kuma. To, don me za ku zama na karshe na yarda a dawo da sarki zuwa fada?" 13 Ku kuma ce wa Amasa, 'Ashe, kai ba jikina ba ne da jinina? Allah yă hukunta ni, da hukunci mai tsanani, idan daga yanzu ba ka zama komandan sojojina a maimakon Yowab ba.'" 14 Ta haka ya rinjayi zukatan dukan mutane Yahuda, kamar mutum daya. Suka aika da sako wurin sarki suka ce, "Ka dawo, kai da dukan

mutanenka." 15 Sa'an nan sarki ya dawo, ya kuma tafi har zuwa Urdun. To, mutanen Yahuda suka zo Gilgal don su fita su taryi sarki, su kuma kawo shi ketaren Urdun. 16 Shimeyi dan Gera, mutumin Benyamin daga Bahurim ya gaggaata, ya gangara tare da mutanen Yahuda don su taryi Sarki Dawuda. 17 Tare da shi akwai kabilar Benyamin mutum dubu, tare da Ziba, mai hidimar gidan Shawulu, da'yansha maza goma sha biyar, da bayi ashirin. Suka ruga zuwa Urdun, inda sarki yake. 18 Suka haye a mashiggin don su ketaro da iyalin sarki, su kuma yi duk abin da yake so. Sa'ad da Shimeyi dan Gera ya haye Urdun, sai ya fadī rubda ciki a gabon sarki 19 ya ce masa, "Ranka yă dade, ina rokonka kada ka rike laifina a zuciya. Kada ka tuna da laifin da na yi maka ranka yă dade, ranan nan da kake gudu daga Urushalima. Kada ka tuna da shi ko kadan. 20 Na sani ni bawanka na yi maka laifi. Shi ya sa na zama na farko daga dukan Gidan Yusuf, da mutanen Isra'il a wanda ya fito don yă tarye ka yau, ranka yă dade, sarki." 21 Sai Abishai dan Zeruhiya ya ce, "Bai kamata a kashe Shimeyi saboda wannan ba? Ya la'anci shaffafe na Ubangiji." 22 Dawuda ya ce, "Me ya hada ni da ku, ku'ya'yan Zeruhiya? Yau din nan kun zama makiyana! Ya kamata a kashe wani a Isra'il a yau? Ban san cewa yau ni sarki ne a bisa Isra'il ba?" 23 Saboda haka sarki ya ce wa Shimeyi, "Ba za ka mutu ba." Sarki kuwa ya yi alkawari har da rantsuwa. 24 Mefiboshet, jikan Shawulu, shi ma ya gangara don yă taryi sarki. Tun daga ranar da sarki ya gudu har ran da ya komo lafiya, Mefiboshet bai lura da kafafunsa, ko yă aske gemunsa, ko yă wanke tufafinsa ba. 25 Sa'ad da ya zo daga Urushalima don yă taryi sarki, sai sarki ya ce masa, "Me ya sa ba ka tafi tare da ni ba Mefiboshet?" 26 Sai ya ce, "Ranka yă dade sarki, da yake bawanka gurgu ne, na ce, 'A sa mini sirdi a kan jakina don in hau in tafi tare da sarki.' Amma Ziba bawana ya bashe ni. 27 Ya kuwa bata suna bawarka a gabon ranka yă dade, sarki. Ranka yă dade, sarki yana kama da mala'ikan Allah, ka yi abin da ka ga ya fi maka kyau. 28 Duk zuriyar kakana ba su cancanci kome ba sai mutuwa daga ranka yă dade, amma ka ba wa bawarka wuri cikin mutanen da suke ci a teburinka. Saboda haka, wanda'yanci nake da shi da zan yi wani karin rokö a wurin sarki?" 29 Sarki ya ce masa, "Me ya sa kake zancen nan? Ai, na riga na umarta, da kai, da Ziba ku raba filayen." 30 Mefiboshet ya ce wa sarki, "Bari yă dauki kome, yanzu da ranka yă dade, sarki ya dawo gida lafiya." 31 Barzillai mutumin Gileyad shi ma ya zo daga Rogelim don yă ketare Urdun tare da sarki, yă kuma sallame shi daga can. 32 To, Barzillai fa tsoho ne, mai shekara tamanin. Ya tanada wa sarki a lokaci da yake Mahanayim, gama shi attajiri ne. 33 Sarki ya ce wa Barzillai, "Ka ketaro tare da ni ka zauna tare da ni a Urushalima, zan kuwa tanada

maka.” 34 Amma Barzillai ya ce wa sarki, “Shekara nawa ya rage mini har da zan tafi Urushalima da sarki? 35 Yanzu ina da shekara tamanin. Zan iya bambanta abu mai dadi da marar dadi kuma ne? Bawanka zai iya jin dandano abin da yake ci, ko yake sha ne? Har yanzu zan iya jin muryoyin mawakan maza da mata? Don me bawanka zai zama kari kaya ga ranka yă dade? 36 Bawanka zai ketare Urdun tare da sarki, yă dan yi maka rakiya kadaf. Me ya sa ranka yă dade zai ba ni irin wannan lada. 37 Ka bar bawanka yă koma, don in mutu a garina, kusa da kabarin mahaifina da mahaifiyata. Amma ga bawanka Kimham. Bari yă ketare tare da ranka yă dade, sarki. Ka yi abin da ka ga dama da shi.” 38 Sarki ya ce, “Kimham zai ketare tare da ni, zan kuwa yi masa abin da ya gamshe ka. Kuma duk abin da kake bukata a wurina, zan yi maka.” 39 Saboda haka dukan mutane suka ketare Urdun, sa’nan kuma sarki ma ya ketare. Sarki ya yi wa Barzillai sumba ya albarkace shi, sa’nan Barzillai ya koma gidansa. 40 Sa’ad da sarki ya ketare zuwa Gilgal, Kimham ma ya ketare tare da shi. Dukan sojojin Yahuda da rabin sojojin Isra’ila suka ketare da sarki. 41 Nan take sai ga mutane Isra’ila suna zuwa wurin sarki, suna cewa, “Don me’yan’uwannmu, mutanen Yahuda, suka saci sarki, suka kawo shi da iyalinsa a ketaren Urdun, tare da dukan mutanensa?” 42 Dukan mutanen Yahuda suka ce wa mutanen Isra’ila, “Mun yi haka domin sarki dangimnu na kurkusa ne. Don me kuke fushi game da wannan? Mun ci wani abu daga cikin kayan sarki ne? Mun daukai wani abu wa kanmu ne?” 43 Sa’nan mutanen Isra’ila suka ce wa mutanen Yahuda, “Muna da rabo goma a wurin sarki; ban da haka ma, muna da hakki mafi yawa a wurin Dawuda fiye da ku. Don me kuke mana reni? Ba mu ne ma muka fara magana dawowa da sarki ba?” Amma mutanen Yahuda suka daukai maganar da zafi fiye da mutanen Isra’ila.

ba shi. 6 Dawuda ya ce wa Abishai, “Ina gani Sheba dan Bikri zai ba mu wuya fiye da Absalom. Ka daukai mutanen maigidanku ka fafare shi, don kada yă sami garuruwa masu katanga yă tsere mana.” 7 Saboda haka mutanen Yowab da Keretawa da Feletiyawa da dukan jarumawa suka fita a karkashin Abishai. Suka fita daga Urushalima don su safari Sheba dan Bikri. 8 Yayinda suke a babban dutse a Gibeyon, Amasa ya zo don yă tarye su. Yowab kuwa yana sanye da doguwar rigar soja, a damarar da ya sha kuwa akwai wu’ka a cikin kube. Da ya zo gaba sai wukar ta zäre daga cube ta fădî. 9 Yowab ya ce wa Amasa, “Yaya kake, dan’uwana?” Sai Yowab ya kama gemun Amasa da hannun dama don yă yi masa sumba. 10 Amasa kuwa bai lura da wukar da take hannun Yowab ba, Yowab kuwa ya soke shi da wukar a ciki, hanjinsa suka zube kasa. Ba tare da karin suka ba, Amasa ya mutu. Sa’nan Yowab da dan’uwansa Abishai suka safari Sheba dan Bikri. 11 Daya daga cikin mutanen Yowab ya tsaya kusa da Amasa ya ce, “Duk mai son Yowab, kuma duk mai son Dawuda, yă bi Yowab!” 12 Amasa kuwa yana kwance cikin tafkin jiminisa a kan hanya, sai mutumin ya ga dukan sojoji suka zo suka tsaya cik a can. Da ya gane cewa duk wanda ya haura zuwa wurin Amasa sai ya tsaya, sai ya ja gawar Amasa daga hanya ya kai can cikin wani fili ya rufe shi da zane. 13 Bayan an dauke Amasa daga hanya, sai dukan mutanen suka bi Yowab don fafaran Sheba dan Bikri. 14 Sheba ya bi ta dukan kabilan Isra’ila zuwa Abel da kuma ta dukan yankin Beriyawa, wafanda suka taru suka bi shi. 15 Sai dukan rundunonin da suke tare da Yowab suka zo suka yi wa Sheba kwanton bauna a Abel-Bet-Ma’aka. Suka tara kasa kewaye da jikin katangar birnin daidai da tsayinta. Sa’nan wadansu kuma suna kokarin rushe katangar. 16 Sai wata mata mai hikima ta yi kira daga ciki birnin ta ce, “Ku saurara! Ku saurara! Ku gaya wa Yowab yă zo nan ina so in yi

20

2 Sheba, dan Bikri, daga kabilar Benyamin, a wurin. Sai ya busa kaho, ya yi ihu ya ce, "Ba mu da rabo a wurin Dawuda, ba mu da sashe a wurin dan Yesse! Kowa yă nufi tentinsa, ya Isra'il'a!" **2** Saboda haka dukan mutane Isra'il'a suka bar Dawuda don su bi Sheba dan Bikri. Amma mutanen Yahuda suka kasance a wurin sarki tun daga Urdun har zuwa Urushalima. **3** Da Dawuda ya komo fadarsa a Urushalima, sai ya dauko kwarkwaran goma nan da ya bari su lura da fada, ya kebe su a wani gida inda za a yi tsaronsu. Ya tanada musu, amma bai kwana da su ba. Aka sa su a kebe har iyakar rayuwarsu, suka yi zama kamar gwauraye. **4** Sa'an nan sarki ya ce wa Amasa, "Ka tattaro mutanen Yahuda su zo wurina cikin kwana uku, kai kuwa ka kasance a can kai kanka." **5** Amma da Amasa ya tafi kiran mutanen Yahuda, ya dauki lokaci fiye da lokacin da sarki ya

pa shi. **6** Dawuda ya ce wa Abishai, "Ina gani Sheba san Bikri zai ba mu wuya fiye da Absalom. Ka dauki mutanen maigidanka kafafare shi, don kada yā sami garuruwa masu katanga yā tsere mana." **7** Saboda mutanen Yowab da Keretawa da Feletiyawa da dukan jarumawa suka fita a karkashin Abishai. Suka fita daga Urushalima don su safari Sheba dan Bikri. **8** Yayinda suke a babban dutse a Gibeyon, Amasa ya zo don yā tarye su. Yowab kuwa yana sanye da doguwar rigar soja, a damarar da ya sha kuwa akwai wuča a cikin kube. Da ya zo gaba sai wukar ta zāre daga cube ta fādi. **9** Yowab ya ce wa Amasa, "Yaya kake, dan'uwna?" Sai Yowab ya kama gemun Amasa da hannun dama don yā yi masa sumba. **10** Amasa kuwa bai lura da wukar da take hannun Yowab ba, Yowab kuwa ya soke shi da wukar a ciki, hanjinsha suka zube kasa. Ba tare da karin suka ba, Amasa ya mutu. Sa'an nan Yowab da dan'uwna Abishai suka safari Sheba dan Bikri. **11** Daya daga cikin mutanen Yowab ya tsaya kusa da Amasa ya ce, "Duk mai son Yowab, kuma duk mai son Dawuda, yā bi Yowab!" **12** Amasa kuwa yana kwance cikin tafkin jininsa a kan hanya, sai mutumin ya ga dukan sojoji suka zo suka tsaya cik a can. Da ya gane cewa duk wanda ya hauru zuwa wurin Amasa sai ya tsaya, sai ya ja gawar Amasa daga hanyar ya kai can cikin wani fili ya rufe shi da zane. **13** Bayan an dauke Amasa daga hanya, sai dukan mutane suka bi Yowab don safaran Sheba dan Bikri. **14** Sheba ya bi ta dukan kabilan Isra'il'a zuwa Abel da kuma ta dukan yankin Beriyawa, wadanda suka taru suka bi shi. **15** Sai dukan rundunonin da suke tare da Yowab suka zo suka yi wa Sheba kwanton bauna a Abel-Bet-Ma'aka. Suka tara kasa kewaye da jikin katangar birnin daidai da tsayinta. Sa'an nan wadansu kuma suna kočkarin rushe katangar. **16** Sai wata mata mai nikima ta yi kira daga ciki birnin ta ce, "Ku saurral! Ku saurral! Ku gaya wa Yowab yā zo nan ina so in yi magana da shi." **17** Ya tafi wurinta, sai ta ce, "Kai ne Yowab?" Ya ce, "Ni ne". Ta ce, "Kai ji abin da zan ce makan." Ya ce, "Ina jinki." **18** Ta ci gaba ta ce, "A dā can, akan ce, 'Sami amsarka a Abel,' shi ke nan an gama. **19** Mu ne masu salama da kuma amintattu na Isra'il'a. Kana kočkar ka hallaka birnin da yake zuwa a Isra'il'a. Don me kake so ka hallakar da gādon Ubangiji?" **20** Yowab ya ce, "Allah yā sawwake! Allah yā sawwake in hallaka, ko in lalace gādon Ubangiji. **21** Ba haka ba ne batun. Wani mai suna Sheba dan Bikri ne, daga kasar tudun Efraim, ya tayar wa sarki, yana gāba da Dawuda. Ki ba mu wannan mutum, zan kuwa janye daga birnin." Matar ta ce wa Yowab, "Za a jefa maka kansa daga katanga." **22** Sa'an matar ta tafi wurin dukan mutane da shawararta mai nikima, sai suka datse kan Sheba dan Bikri suka jefa wa Yowab. Saboda haka sai ya busa kaho, mutanensa kuwa suka watse daga birniin, kowa ya koma gidansa.

Yowab kuma ya koma wurin sarki a Urushalima. Gibeyonawan suka kashe, suka kuma rataye. **14** Suka **23** Yowab ne yake shugabancin dukan rundunoni; binne kasusuhan Shawulu da na dansa Yonatan a Benahiya dan Yehohiyada ne yake shugabancin Keretawa da Feletiyawa; **24** Adoniram kuwa shi ne shugaban aikin gandu; Yehoshafat dan Ahilud shi ne marubucin tarihi; **25** Shewa kuwa magatakarda; Zadok da Abiyatar su ne firistoci; **26** Ira mutumin Yayir kuwa shi ne firist na Dawuda.

21 Lokacin da Dawuda yake mulki, an yi yunwa shekara uku a jere; saboda haka Dawuda ya nemi nufin Ubangiji. Ubangiji ya ce, “Saboda Shawulu ne da alhakin jinin gidansa; domin ya kashe Gibeyonawa.” **2** Sai sarki ya tattara Gibeyonawa ya yi musu magana. (To, Gibeyonawa ba sashen Isra'ilawa ba ne, amma mutanen Amoriyawa ne da suka ragu, wadanda Isra'ilawa ta rantse za tā bari da rai, amma Shawulu cikin kishinsa don Isra'ilawa da Yahula ya yi fokari yā hallaka su duka.) **3** Dawuda ya ce wa Gibeyonawa, “Me zan yi muku? Yaya zan yi kafara domin ku sa wa masu gādon Ubangiji albarka?” **4** Gibeyonawa suka ce, “Ba mu da'yanci mu niemi zinariya ko azurfa daga wurin Shawulu ko gidansa, ba mu kuwa da wani'yanci mu sa a kashe wani a Isra'ilawa.” Dawuda ya ce, “To, me kuke so in yi muku?” **5** Suka ce wa sarki, “Mutumin da ya hallaka mu ya kuma yi mana makirci don kada mu kasance tare da Isra'ilawa ko'ina a cikin kauyukansu, **6** a ba mu zuriyarsa maza bakwai, mu kashe su, mu kuma rataye jikunansu a gaban Ubangiji a Gibeya na Shawulu wannan zabābēn Ubangiji.” Sai sarki ya ce, “Zan ba ku su.” **7** Sarki ya ware Mefiboshet dan Yonatan jikan Shawulu, saboda rantsuwar da take tsakanin Dawuda na Yonatan, dan Shawulu a gaban Ubangiji. **8** Amma sarki ya dauki Armoni da Mefiboshet, ya'ya biyu maza wadanda Rizfa'yar Aiya ta haifa wa Shawulu, tare da'ya'ya maza biyar na Merab'yar Shawulu, wadanda ta haifa wa Adriyel dan Barzillai, mutumin Mehola. **9** Ya ba da su ga Gibeyonawa, wadanda suka kashe su, suka kuma rataye jikunansu a gaban Ubangiji. Dukan bakwai dīn an kashe su gaba daya; an kashe su a farkon kwanankin girbi, daidai lokacin fara girbin sha'ir. **10** Rizfa'yar Aiya ta dauki tsumma ta yi wa kanta shimpida a kan dutse. Tun daga farkon girbi har ruwa damina ya sauko a kan gawawwakin, ba tā yarda tsuntsayen sama su taba su da rana ko mugayen namun jeji da dare ba. **11** Da aka gaya wa Dawuda abin da Rizfa'yar Aiya kwarkwaran Shawulu ta yi, **12** sai ya je ya kwashe kasusuhan Shawulu da na dansa Yonatan daga mutanen Yabesh Gileyad (Gama mutanen sun saci gawawwakin Shawulu da Yonatan daga inda Filistiyawa suka kakkafa su a kan itace a filin Bet-Shan, bayan da Filistiyawa suka kashe su a Gilbowa.) **13** Dawuda ya kawo kasusuhan Shawulu da na dansa Yonatan daga can, a kuma aka tattara dukan kasusuhan wadanda

Gibeyonawan suka kashe, suka kuma rataye. **14** Suka kabarin Kish, mahaifin Shawulu, a Zela a Benyamin. Suka kuma yi kome da sarki ya umarta. Bayan wannan Allah ya ji addu'arsu a madadin kasar. **15** Har yanzu yači ya sāke barke tsakanin Filistiyawa da Isra'ilawa. Sai Dawuda ya gangara tare da mutanensa don su yači Filistiyawa, gajjiya ta kama shi. **16** Ishbi-Benob kuwa, wani daga zuriyar Rafa, wanda nauyin kan māshinsa na tagullu ya yi shekel dari uku, wanda yake kuma da sabon māšhi, ya ce zai kashe Dawuda. **17** Amma Abishai dan Zeruhiya ya kawo wa Dawuda gudummawa; ya bugi Bafilestin, ya kashe shi. Sa'an nan mutanen Dawuda suka rantse masa suka ce, “Ba za ka kara fita tare da mu wurin yači ba, don kada fitilar Isra'ilawa tā mutu.” **18** Ana nan, sai aka sāke yin wani yačin da Filistiyawa, a Gob. A lokacin Sibbekai mutumin Husha ya kashe Saf, wani daga zuriyar Rafa. **19** Sai aka sāke yin wani yačin da Filistiyawa a Gob, Elhanan dan Ya'are-Oregim mutumin Betlehem ya kashe Goliat mutumin Gat, wanda girmar sandan māshinsa ta yi kama da tabarya. **20** Har wa yau a wani yačin da aka yi a Gat, akwai wani katon mutum mai yatsotsi shida a kowane hannu, da kuma yatsotsi shida a kowane kafa, yatsotsi ashirin da hudu ke nan. Shi ma daga zuriya Rafa ne. **21** Da ya yi wa Isra'ilawa reni, sai Yonatan dan Shimeya, dan'uwa Dawuda, ya kashe shi. **22** Wadannan hudu zuriyar Rafa ne a Gat, suka kuwa mutu ta hannu Dawuda da mutanensa.

22 Dawuda ya rera wannan wača ga Ubangiji, sa'ad da Ubangiji ya cece shi daga hannun dukan abokan gābansu, da kuma daga hannun Shawulu. **2** Ya ce, “Ubangiji shi ne dutse, kagarata da kuma mai cetona; **3** Allahna shi ne dutse. A gare shi nake samun kāriya shi ne garkuwata da kuma kahon cetona. Shi ne mafakata, mabuyata, da mai cetona. Daga mutane masu fitina, ka cece ni. **4** “Na kira ga Ubangiji, wanda ya cancanci yabo, na kuwa tsira daga abokan gābana. **5** Rakumar ruwan mutuwa sun kewaye ni; rakumar ruwan hallaka suna cin karfina. **6** Igiyoyin mutuwa sun nannade ni; tarkuna kuma suka auka mini. (**Sheol h7585**) **7** “A cikin wahalata na yi kira ga Ubangiji; na yi kira ga Allahna. Daga cikin haikalinsa ya saurare muryata; kukata ta zo kunnensa. **8** Kasa ta yi rawa ta kuma girgiza, harsashan sararin sama sun jijigū; suka yi makyarkyata saboda yana fushi. **9** Hayaki ya taso daga kafaffen hancinsa; harshen wuta mai cinyewa daga bakinsa, garwashi mai kuna daga bakinsa. **10** Ya bude sararin sama, ya sauko kasa, girgije mai duhu suna karkashin kafafunsa. **11** Ya hau kerubobi, ya tashi sama; ya yi firiya a fikafikan iska. **12** Ya mai da duhu abin rufuwarsa gizagizai masu kauri cike da ruwa suka kewaye shi. **13** Daga cikin hasken gabansa garwashi wuta mai ci ya yi walkiya. **14** Ubangiji

ya yi tsawa daga sararin sama; aka ji muryar Mafi Daukaka. **15** Ya harbe kibiyoyi, ya wartsar da abokan gāba, da walkiya kuma ya sa suka gudu. **16** Aka bayyana kwarin teku, tushen duniya suka tonu. A tsawatawar Ubangiji, da numfashinsa mai karfi daga hancinsa. **17** “Daga sama ya miko hannu ya dauke ni, ya tsamo ni daga zurfafa ruwaye. **18** Ya kubutar da ni daga hannun abokin gāba mai iko, daga makiyina da suka fi karfina. **19** Suka auka mini cikin ranar masifata, amma Ubangiji ya kiyaye ni. **20** Ya fito da ni, ya kai ni wuri mafi fādi; ya kubutar da ni gama yana jin dadina. **21** “Ubangiji ya sāka mini bisa ga adalcina; bisa ga tsabtar hannuwanaya sāka mini. **22** Gama na kiyaye hanyoyin Ubangiji; ban yi wani mugun abu da zai juyar da ni daga Allahna ba. **23** Dukan dokokinsa suna a gabana; ban ki ko daya daga umarnansa ba. **24** Ba ni da laifi a gabansa na kiyaye kaina daga yin zunubi. **25** Ubangiji ya sāka mini bisa ga adalcina bisa ga tsarkina a gabansa. **26** “Ga masu aminci, kakan nuna kanka mai aminci, ga marasa laifi, kakan nuna kanka marar laifi, **27** ga masu tsarki, kakan nuna musu tsarki. Amma ga masu karkataccen hali, kakan nuna kanka mai wayo. **28** Kakan ceci mai tawali'u, amma idanunka suna a kan masu girman kai don ka kaskantar da su. **29** Ya Ubangiji kai ne fitilata; Ubangiji ya mai da duhuna haske. **30** Da taimakonka zan iya auka wa rundunar sojoi; tare da Allahna zan iya hawan katanga. **31** “Ga Allah dai, hanyarsa cikakkiya ce; maganar Ubangiji babu kuskure. Shi garkuwa ce ga wadanda suka nemi mafaka a gare shi. **32** Gama wane ne Allah, in ba Ubangiji ba? Wane ne dutse kuma in ba Allahnmu ba? **33** Allah ne ya ba ni karfi, ya kuma mai da hanyata cikakkiya. **34** Ya sa kafafuna kamar kafafun barewa; ya sa na iya tsayawa a kan duwatsu. **35** Ya hori hannuwanaya don yakī, hannuwanaya za su iya tankware bakan tagulla. **36** Ka ba ni garkuwar nasararka; ka sauko don ka sa in sami girma. **37** Ka fadada hanya a karkashina domin kada idon kafana yā juya. **38** “Nafafari abokan gābana, na murkushe su; ban kuwa juya ba sai da na hallaka su. **39** Na hallaka su kakaf, ba kuwa za su kara tashi ba, sun fādi a karkashin sawuna. **40** Ka ba ni karfi don yakī; ka sa makiyina suka rusuna a kafafuna. **41** Ka sa abokan gābana suka juya a guje, na kuwa hallaka makiyina. **42** Suka nemi taimako, amma babu wanda zai cece su, suka yi kira ga Ubangiji, amma ba a amsa musu ba. **43** Na murkushe su, suka yi laushi kamar kura; na daka na kuma tattake su kamar cabi a kan tituna. **44** “Ka kubutar da ni daga harin mutanena; ka kiyaye ni kamar shugaban al'ummai. Mutanen da ban sansu ba za su kasance a karkashina, **45** baki kuma su na zuwa don su yi mini fadanci; da zarar sun ji ni, sukan yi mini biyayya. **46** Zukatansu ta karaya; suka fito da rawan jiki daga kagararsu. **47** “Ubangiji yana a raye! Yabo ta tabbata

ga Dutsena! Daukaka ga Allah, Dutse, Mai Cetona! **48** Shi ne Allahn da yake rama mini, wanda ya sa al'ummai a karkashina, **49** wanda ya kubutar da ni daga makiyina. Ka daukaka ni bisa makiyina; ka kiyaye ni daga hannun mugayen mutane. **50** Saboda haka, zan yabe ka, ya Ubangiji cikin dukan al'ummai; Zan rera wakokin yabo ga sunanka. **51** “Ya ba wa sarkinsa kyakkyawan nasara; ya nuna madawwamiyar kauna ga shaffensa, ga Dawuda da zuriyarsa har abada.”

23 Wadannan su ne kalmomin Dawuda na karshe. “Abubuwana da Dawuda dan Yesse ya yi magana a kai, abubuwana da mutumin da Mafi Daukaka ya girmama. Mutumin da Allah na Yakub ya zaiba yā zama sarki, wanda kuma yake mawaki wakokin Isra'il. **2** “Ruhun Ubangiji ya yi magana ta wurina; maganarsa tana a harshena. **3** Allah na Isra'il ya yi magana, Dutsen Isra'il ya ce mini, ‘Sa'ad da wani ya yi mulkin mutane da adalci, sa'ad da ya yi mulki da tsorun Allah, **4** yana kama da hasken safiya a safiya marar girgije, kamar haske bayan ruwan sama da yakan sa ciyawa ta tsiro daga kasa.’ **5** “Ashe, gidana bai daidaita da Allah ba? Ashe, Allah bai yi madawwamiyar yarjejeniya da ni shiryayye da daurarre a kowane sashi ba? Ba zai kawo ga cikar cetona yā kuma biya duk bukatuna ba? **6** Amma za a jefar da masu mugunta duka kamar kayayyuwan da ba a tattara da hannu. **7** Duk wanda ya taba kaya yakan yi amfani da wani karfe ne ko sandar māshi; akan kone su inda suke a zube.” **8** Wadannan su ne sunayen jarumawan Dawuda. Yosheb-Basshebet, mutumin Takemon daya daga cikin shugabanni Uku; ya daga māshinsa ya kashe mutum dari takwas a lokaci guda. **9** Na biye da shi a matsayi cikin jarumawa ukun nan, shi ne Eleyazar dan Dodo, mutumin Aho. Eleyazar ya kasance tare da Dawuda sa'ad da suka fuskanci Filistiyawa wadanda suka taru a Fas Dammim don yakī. Mutanen Isra'il suka gudu, **10** amma ya yi tsayi daka, ya bugi Filistiyawa sai da hannunsa ya gaji har ya like wa māshinsa. Ubangiji kuwa ya sa aka yi babban nasara a ranar. Sauran sojoi suka komo wurin Eleyazar, don kawai su washe ganima. **11** Na biye da Agiyi a matsayi, shi ne Shamma dan Agi, mutumin Harar. Sa'ad da Filistiyawa suka taru a wani wurin da take gona cike da waken barewa, sai rundunar Isra'il suka gudu daga Filistiyawa. **12** Amma Shamma ya yi tsayi daka a tsakiyar gonar. Ya kāre ta, ya kuma bugi Filistiyawa, Ubangiji kuwa ya sa aka yi babban nasara. **13** A lokacin girbi, uku daga cikin shugabanni talatin suka gangaro zuwa wurin Dawuda a kogon Adullam. A lokacin kuwa sojojin Filistiyawa sun kafa sansani a Kwarin Refayim. **14** Dawuda kuwa yana a mafaka. Wata Kungiyar sojojin Filistiyawa kuma suna Betlehem. **15** Dawuda ya ji kishirwa, sai ya ce, “Kash, da a ce wani yā samo mini ruwa daga riijyar

da take kusa da bakin kofar Betlehem mana!” **16** Sai **3** Amma Yowab ya ce wa sarki, “Ubangiji Allahnka jarumawa ukun nan suka yi kukan kura, suka sheka ya sa mayakan su karu sau dari fiye da yadda suke, a guje suka ratsa cikin sansanin Filistiyawa, suka har ranka yā dade, sarki yā gani da idonsa. Me ya debo ruwa daga rijiyar da take kusa da bakin kofar sa ranka yā dade, sarki yake so yā yi abu haka?” **4** Betlehem, suka kawo wa Dawuda. Amma Dawuda ya Duk da haka, maganar sarki ya rinjayi Yowab da ki yā sha; a maimako sai ya zuba shi a gaban Ubangiji. komandodin soja, sai suka tashi daga gaban sarki, **17** Sai ya ce, “Ubangiji yā sawwake, in yi sha! Ba jinin suka tafi su kirga mayakan Isra’ila.” **5** Bayan suka mutanen da suka tafi a bakin ransu ba ne?” Dawuda ketare Urdun, sai suka yi sansani kusa da Arower, kuwa bai sha ruwan ba. Irin abubuwana da jarumawa kudu da garin da yake cikin kwari, sa’ān nan suka ukun nan suka yi ke nan. **18** Abishai, dan’uwan ratsa ta wajen Gad, suka ci gaba zuwa Yazer. **6** Suka Yowab, dan Zeruhiya shi shugaban Ukun nan. Ya tafi Gileyad ta yankin Tatim Hodshi, sa’ān nan suka dauki māshinsa ya kashe mutane dari uku, ta haka tafi Dan Ya’an, suka kuma yi wajen kewaye Sidon. **7** ya zama sananne kamar Ukun nan. **19** Ashe, ba a Sa’ān nan suka yi ta wajen kagarar Taya da dukan girmama shi fiye da Ukun ba? Ya zama komandansu, garuruwan Hiwiyawa da Kan’aniyawa. A karshe, ko da yake ba a hada shi a cikinsu ba. **20** Benahiya, suka ci gaba zuwa Beyersheba a Negeb na Yahuda. dan Yehohiyada mutumin Kabzeyel shi ma jarumi ne **8** Bayan suka ratsa dukan Kasashen, a karshe suka sosai, ya yi nasarori masu yawa. Ya bugi kwararrun koma Urushalima, bayan wata tara da kwana ashirin. jarumawan Mowab guda biyu. Ya kuma shiga rami **9** Yowab ya ba wa sarki jimillar yawan mayakan. A wata ranar da ake kanfara, ya kashe zaki. **21** Ya Isra’ila akwai mutum dubu dari takwas da za su iya kuma buge wani jibgaggen mutumin Masar. Duk da rife takobi. A Yahuda kuwa mutum dubu dari biyar. māshin da mutumin Masar yana rike a hannunsa, **10** Bayan Dawuda ya kidaya mayakan, lamirinsa ya Benahiya ya kai masa hari da kulki. Ya kwace māshin kāshe shi, sai ya ce wa Ubangiji, “Ya Ubangiji na daga hannunsa, ya kuma kashe shi da māshin. **22** yi laifi Kwarai a kan abin da na yi. Ina rokonka Irin nasarorin da Benahiya dan Yehohiyada ya yi ka gafarta wa bawanka. Na yi wauta kwarai.” **11** ke nan; shi ma jarumi ne sosai kamar jarumawan Kafin Dawuda yā tashi da safe kashegari, maganar nan uku. **23** Aka fi ba shi girma fiye da talatin din Ubangiji ta riga ta zo wa annabin nan Gad, mai nan, amma ba ya cikin ukun. Dawuda ya sa shi yā duban nan na Dawuda. Ubangiji ya ce, **12** “Je ka fada zama daya daga cikin masu tsaron lafiyarsa. **24** wa Dawuda, ‘Ga abin da Ubangiji ya ce, ina ba ka za’bi Cikin talatin din kuwa akwai, Asahel, dan’uwan uku. Ka za’bi daya daga cikinsu don in aikata maka Yowab, Elhanan, dan Dodo mutumin Betlehem, **25** shi.” **13** Sai Gad ya zo wurin Dawuda ya ce masa, Shamma, mutumin Harod, Elika, mutumin Harod, “Kana so a yi yunwa shekara uku a kasarka? Ko **26** Helez, mutumin Falti, Ira, dan Ikkesha mutumin kana so ka yi ta gudu a gaban abokan gābanka har Tekowa, **27** Abiyezer, mutumin Anatot, da Mebunnai, wata uku? Ko kuwa ka fi so a yi annoba kwana uku a mutumin Husha, **28** Zalmon, mutumin Aho, da kasarka? Yanzu, sai ka yi tunani, ka yanke shawarar Mahara, mutumin Netofa, **29** Heleb, dan Ba’ana game da amsar da zan mayar wa wanda ya aiko ni.” daga Netofa, Ittai, dan Ribai mutumin Gibeya a **14** Dawuda ya ce wa Gad, “Na shiga uku. Gara mu Benyamin, **30** Benahiya, mutumin Firaton, da Hiddai, fāda a hannuan Ubangiji gama alherinsa da girma daga rafuffukan Ga’ash, **31** Abi-Albon, mutumin yake. Amma fa kada ka bar ni in fāda a hannun Arba, da Azmawet, mutumin Bahurim, **32** Eliyaba, mutane.” **15** Saboda haka Ubangiji ya aika da annoba mutumin Sha’albo, Ya’yan Yashen, Yonatan, **33** dan a kan Isra’ila tun daga safe har zuwa lokacin da aka Shamma mutumin Harar, da Ahiyam, dan Sharar kayyade, mutum dubu saba’in kuwa daga Dan zuwa mutumin Harod. **34** Elifelet, dan Ahasbai mutumin Beyersheba suka mutu. **16** Da mala’ikan Ubangiji ya Ma’aka, Eliyam, dan Ahitofel mutumin Gilo, **35** mi’ka hannunsa wajen Urushalima, don yā hallaka ta, Hezro, mutumin Karmel, Fa’arai, mutumin Arbi, **36** sai Ubangiji ya tsai da masifar, ya ce wa mala’ikan da Igal, dan Natan mutumin Zoba, dan Hagiri, **37** Zelek, yake wahal da mutane, “Ya isa, ka janye hannunka.” mutumin Ammon Naharai, mutumin Beyerot mai A lokacin kuwa Mala’ikan Ubangiji yana tsaye a daukan wa Yowab, dan Zeruhiya makamai, **38** Ira, masussukar Arauna, mutumin Yebus. **17** Da Dawuda mutumin Itra. Gareb, mutumin Itra, **39** da kuma ya ga mala’ikan da ya bubbugi mutane, sai ya ce wa Ubangiji, “Ni ne na yi zunubi, na kuma yi abin da ba daidai ba. Wadannan tumaki ne kawai. Me suka yi? Bari hukuncinka yā sauko a kaina da iyalina.” **18** A ranar, Gad ya koma wurin Dawuda ya ce, “Ka tashi, ka tafi ka gina wa Ubangiji bagade a masussukar Arauna, mutumin Yebus.” **19** Saboda haka Dawuda ya haura, yadda Ubangiji ya umarta ta wurin Gad. Beyersheba, ku kidaya mayaka don in san yawansu.” **20** Da Arauna ya hangi Dawuda da mutanensa suna

24 Fushin Ubangiji ya sāke kuna a kan Isra’ila, sai ya zuga Dawuda, yana cewa, “Je ka kidaya Isra’ila da Yahuda.” **2** Saboda haka sarki ya ce wa Yowab da komandodin da suke tare da shi, “Tafi cikin dukan kabilan Isra’ila, daga Dan har zuwa Beyersheba, ku kidaya mayaka don in san yawansu.”

zuwa wajensa, sai ya fita a guje, ya je ya rusuna a gaban sarki. **21** Arauna ya ce, “Me ya sa ranka yă dade, sarki ya zo wajen bawansa?” Dawuda ya ce, “Don in saya masussukarka, saboda in gina wa Ubangiji bagade don a tsayar da annoban da suke a bisa mutane.” **22** Arauna ya ce wa Dawuda, “Bari ranka yă dade, sarki yă dauki duk abin da ya ga dama yă miķa shi. Ga shanu, don hadaya ta konawa, ga kuma kayan masussuka da itacen shanu, don itace.” **23** Dukan wannan, ranka yă dade, Arauna ya ba wa sarki. Arauna ya kuma ce, “Bari Ubangiji Allahnka yă karba.” **24** Amma sarki ya ce wa Arauna, “A'a, dole in biya ka saboda wadannan. Ba yadda zan miķa wa Ubangiji Allahna hadayun konawa da bai ci mini kome ba.” Sai Dawuda ya saya, ya kuma biya masussukar, da shanun a bakin shekel hamsin na azurfa. **25** Dawuda ya gina wa Ubangiji bagade a wurin, ya kuma miķa masa hadaya ta konawa, da hadaya ta salama. Sa'an nan Ubangiji ya amsa addu'o'in a madadin Kasar, aka kuma kawar wa Isra'ila annoban.

1 Sarakuna

1 Sa'ad da Sarki Dawuda ya tsufa ya kuma kara shekaru, ba ya iya jin dumi ko an rufe shi da abin rufuwa. **2** Saboda haka bayinsa suka ce masa, “Bari mu nemi wata budurwa wadda za tā yi wa ranka yā dade, sarki hidima, tā kuma kula da shi. Za tā dinga kwanta kusa da ranka yā dade, yā ji dumi.” **3** Suka nemi kyakkyawar yarinya cikin fādin Isra'il, sai suka sami Abishag, mutuniyar Shunam, suka kawo ta wa sarki. **4** Yarinyar kuwa kyakkyawa ce kwarai; ta kuwa lura da sarki, ta kuma yi masa hidima, amma sarki bai yi jima'i da ita ba. **5** Adoniya, wanda mahaifiyarsa ce Haggit, ya fito ya ce, “Zan zama sarki.” Saboda haka ya nemi kekunan yakī, ya kuma shiryah dawakai, tare da mutane hamsin da za su sha gabansa. **6** (A duk rayuwarsa mahaifinsa bai taba tsawata masa yā ce, “Me ya sa kake yin haka ba?” Shi kuwa mai kyan gani ne kwarai, shi ne aka haifa bayan Absalom.) **7** Adoniya ya hada ba'ki da Yowab dan Zeruhiya da kuma Abiyatar firist, suka kuma ba shi goyon baya. **8** Amma Zadok firist, Benahiya dan Yehohiyada, annabi Natan, Shimeyi, Reyi da kuma matsara na musamman na Dawuda ba su bi Adoniya ba. **9** Wata rana Adoniya ya tafi Dutsen Zohelet kusa da En Rogel, inda ya yi hadayar tumaki, da shanun noma, da shanun da ake kiwo a gida. Ya kuma gayyaci'yan'uwansa, wato, sauran'ya'yan Sarki Dawuda, tare da dukan dattawan sarki da suka fito daga Yahuda, **10** amma bai gayyaci annabi Natan, ko Benahiya, ko wani daga matsara na musamman, ko kuwa dan'uwansa Solomon ba. **11** Sai Natan ya ce wa Batsheba, mahaifiyar Solomon, “Ki san cewa Adoniya, dan Haggit, ya zama sarki ba tare da sanin ranka yā dade, sarkinmu Dawuda ba? **12** Yanzu bari in ba ki shawara yadda za ki cece ranki da kuma ran danki Solomon. **13** Ki shiga wurin Sarki Dawuda ki ce masa, ‘Ranka yā dade sarki, ba ka rantse mini ni baiwarka cewa, ‘Tabbataccé Solomon danka ne zai zama sarki bayana, yā kuma zauna a kujerar sarautar ba?’ To, me ya sa Adoniya ya zama sarki?’ **14** Yayinda kike can kina magana da sarki, zan shiga in kuma tabbatar da abin da kika fada.” **15** Saboda haka Batsheba ta je don tā ga sarki. A yan zu dai sarki ya tsufa, yana nan kuma a cikin dakinsa, inda Abishag mutuniya Shunam take masa hidima. **16** Batsheba ta rusuna ta kuma durkusa a gabán sarki. Sai sarki ya tambaye ta ya ce, “Me kike so?” **17** Ta ce masa, “Ranka yā dade, kai kanka ka rantse mini ni baiwarka da sunan Ubangiji Allahnka cewa, ‘Solomon danka zai zama sarki bayana, zai kuma zauna a kujerar sarautar.’ **18** Amma yan zu Adoniya ya zama sarki, kai kuwa ranka yā dade sarki, ba ka san wani abu game da shi ba. **19** Ya miña hadayun shanu, da shanun da ake kiwo a gida, da tumaki masu yawa, ya kuma gayyaci dukan'ya'yan sarki maza, da

Abiyatar firist, da Yowab shugaban maya'ka, amma bai gayyaci Solomon bawanka ba. **20** Ranka yā dade sarki, idanun dukan Isra'il suna a kanka, domin sun wa zai zauna a kujerar ranka yā dade sarkina, a bayanka. **21** In ba haka, bayan an binne ranka yā dade sarki, tare da kakanninsa, za a wulakance ni da Solomon dana, kamar masu laifi.” **22** Yayinda take cikin magana tare da sarki, sai annabi Natan ya iso. **23** Sai aka fada wa sarki, “Ga annabi Natan.” Da Natan ya je gabán sarki, sai ya rusuna da fuskarsa har kasa. **24** Natan ya ce, “Ranka yā dade, sarki, ko ka furta cewa Adoniya ne zai zama sarki a bayanka, yā kuma zauna a kujerar sarautarka? **25** Yau ya gangara, ya kuma mīka hadayun shanu, da shanun da ake kiwo a gida, da tumaki masu yawa. Ya gayyaci dukan'ya'yan sarki maza, da shugaban maya'ka, da kuma Abiyatar firist. A yan zu haka suna ci, suna sha, tare da shi, suna cewa, ‘Ran Sarki Adoniya yā dade!’ **26** Amma bai gayyace ni bawanka, da Zadok firist, da Benahiya dan Yehohiyada, da kuma bawanka Solomon ba. **27** Ranka yā dade, sarki, ko ka tabbatar da haka, amma ba ka ko fada wa fadawanka, cewa ga wanda zai gāje Ranka yā dade, sarki ba?” **28** Sai Dawuda ya ce, “Kira Batsheba tā shiga.” Sai ta zo gabán sarki ta kuma tsaya a gabansa. **29** Sai sarki ya yi rantsuwa, “Muddin Ubangiji yana a raye, wanda ya cece ni daga kowace damuwa, **30** tabbataccé a yauzan aikata abin da na yi miki rantsuwa da sunan Ubangiji, Allah na Isra'il; Solomon danki zai zama sarki bayana, kuma shi zai zauna a kan kujerar sarautata a maimakona.” **31** Sai Batsheba ta rusuna da fuskartsa har kasa, ta kuma durkusa a gabán sarki ta ce, “Bari ran Sarkina Dawuda yā dade, har abada!” **32** Sarki Dawuda ya ce, “Ku kira mini Zadok firist, annabi Natan, da Benahiya dan Yehohiyada.” Da suka zo gabán sarki, **33** sai ya ce musu, “Ku dauki bayin sarki tare da ku, ku kuma sa dana Solomon a kan dokina, ku gangara da shi zuwa Gihon. **34** A can ku sa Zadok firist, da annabi Natan su shafe shi sarki a bisa Isra'il. Ku busa kaho, ku kuma yi ihu, kuna cewa, ‘Ran Sarki Solomon yā dade!’ **35** Sa'an nan ku haura tare da shi, zai kuwa zo yā zauna a kujera sarautata, yā yi mulki a maimakona. Na nadaf shi mai mulki a bisa Isra'il da Yahuda.” **36** Benahiya dan Yehohiyada ya amsa wa sarki, ya ce, “Amin! Bari Ubangiji Allah na ranka yā dade sarkina, yā tabbatar da haka. **37** Kamar yadda Ubangiji ya kasance da ranka yā dade, sarki, haka ma bari yā kasance da Solomon, yā kuma mai da kujerar sarautarsa tā fi kujerar sarautar ranka yā dade, Sarki Dawuda, girmal!” **38** Sai Zadok firist, annabi Natan, Benahiya dan Yehohiyada, Keretawa, da Feletiyawa suka gangara, suka sa Solomon a kan dokin Sarki Dawuda, suka raka shi zuwa Gihon. **39** Zadok firist ya dauki kahon mai daga tenti mai tsarki, ya shafe Solomon. Sa'an nan suka busa kaho,

sai dukan mutane suka yi ihu, suna cewa "Ran Sarki Solomon yā dade!" **40** Dukan mutane kuwa suka haura suka bi shi, suna busan sarewa, suna farin ciki sosai, har kasa ta giringiza saboda sowa. **41** Adoniya tare da dukan bakin da suke tare da shi kuwa suka ji wannan sa'ad da suke gama bikinsu. Da jin busan kaho, sai Yowab ya yi tambaya, ya ce, "Me ya jawo surutu haka a birni?" **42** Tun yana cikin magana, sai Yonatan dan Abiyatar ya iso. Adoniya ya ce, "Shigo! Ai, mutumin kirki irinka, lalle ka kawo labari mai dadi ne." **43** Yonatan ya ce wa Adoniya, "A ina! Ranka yā dade, Sarkinmu Dawuda ya nada Solomon sarki. **44** Sarki ya aika shi tare da Zadok firist, annabi Natan, Benahiya dan Yehohiyada, Keretawa, da Feletiyawa, suka sa shi a kan dokin sarki, **45** Zadok firist kuwa da annabi Natan sun shafe shi sarki a Gihon. Daga can suka haura suna kirari, birni kuwa ta barke da sowa. Surutun da kake ji ke nan. **46** Ban da haka ma, Solomon ne sarki yanzu. **47** Yanzu haka, fadawa sun zo suna wa ranga yā dafe, Sarki Dawuda, sam barka, suna cewa, "Bari Allahnka yā sa sunan Solomon yā zama sananne fiye da naka, bari kuma sarautarsa tā fi taka girmal!" Sarki kuwa ya rusuna, ya yi sujada a kan gadonsa **48** ya ce, "Yabo ga Ubangiji, Allah na Isra'il'a, wanda ya bar idanuna suka ga magāji a kan kujerar sarautata a yau." **49** A ya je yā kama kahon bagade ya riķe. **50** Amma Adoniya, don tsoron Solomon, ya amsa ya ce, "In ya nuna kansa mai biyayya, ba gashin kansa da zai fādi kasa; amma in aka same mugunta a cikinsa, zai mutu." **51** Sa'ad da aka fada wa Solomon cewa, "Adoniya yana tsoron Sarki Solomon, kuma ya manne wa kahonin bagade. Yana cewa, "Bari Sarki Solomon yā rantse mini a yau cewa ba zai kashe bawansa da takobi ba." **52** Solomon ya amsa ya ce, "In ya nuna kansa mai biyayya, ba gashin kansa da zai fādi kasa; amma in aka same mugunta a cikinsa, zai mutu." **53** Sai Sarki Solomon ya aiki mutane, suka kuma sauksu da shi daga bagade. Adoniya kuwa ya zo, ya rusuna wa Sarki Solomon, sai Solomon ya ce, "Tafi gidanka."

2 Da lokacin mutuwarr Dawuda ya yi kusa, sai ya gargade Solomon dansas, ya ce, **2** "Ina gab da bin hanyar da kowa a duniya zai bi. Saboda haka ka yi karfin hali, ka nuna kanka namiji, **3** ka kiyaye abin da Ubangiji Allahnka yake bukata. Yi tafiya a hanyoyinsa, ka kiyaye ka'idodi, da umarnai, da dokoki, da kuma farillansa, kamar yadda suke a rubuce a Dokar Musa, don ka yi nasara a cikin kome da za ka yi, da kuma inda za ka tafi. **4** Ubangiji kuwa zai kiyaye alkawarinisa gare ni da ya ce, "In zuriyarka suka lura da yadda suke rayuwa, in kuma suka yi tafiya da aminci a gabana da dukan zuciyarsu, da kuma dukan ransu, ba za ka kāsa samun mutum a kujerar sarautar Isra'il'a ba." **5** "Yanzu fa, kai kanka ka san abin da Yowab dan Zeruhija ya yi mini. Abin da ya yi wa shugabanni biyun nan na mayakan Isra'il'a, wato, Abner dan Ner, da Amasa dan Yeter. Ya

kashe su, ya kuma Zub da jininsu a lokacin salama sai ka ce a fage yaki, da wannan jini ya yi damara a gindinsa, ya kuma sa takalma a kafafuns. **6** Ka yi da shi gwargwadon hikimarka, amma kada ka bari yā gangara kabari da furfura cikin salama. (**Sheol h7585**) **7** "Amma ka yi alheri ga'ya yan Barzillai mutumin Gileyad, ka sa su kasance a cikin wadanda suke ci a teburinka. Sun goyi bayana sa'ad da nake gudu daga dan'uwanca Absalom. **8** "Ka tuna, akwai kuma Shimey dan Gera, mutumin Benyamin daga Bahurim, wanda ya yi ta yin mini muguar la'ana a ranar da na tafi Mahanayim. Sa'ad da ya gangara ya same ni a Urdun, na rantse masa da sunan Ubangiji na ce, 'Ba zan kashe ka da takobi ba.' **9** Amma yanzu, kada ka dauke shi marar laifi. Kai mutum ne mai hikima; za ka san abin da za ka yi da shi. Ka kawo furfuransa zuwa kabari da jini." (**Sheol h7585**)

10 Sa'an nan Dawuda ya huta tare da kakanninsa. Sai aka binne shi a Birnin Dawuda. **11** Ya yi sarauta shekaru arba'in a bisa Isra'il'a. Wato, shekaru bakwai a Hebron da kuma talatin da uku a Urushalima. **12** Solomon kuwa ya zauna a kan kujerar sarautar mahaifinsa Dawuda, mulkinsa kuwa ya kahu sosai. **13** To, sai Adoniya, dan Haggit ya tafi wurin Batsheba ga mahaifyar Solomon. Ita kuwa ta tambaye shi ta ce, **14** "Lafiyā?" Ya amsa ya ce, "I, lafiya." **15** Sa'an nan ya kara da cewa, "Ina da dān wani abin da zan fada miki." Ta ce, "Fada." **16** Sai ya ce, "Kamar yadda kika sani, mulkin nan nawa ne. Dukan Isra'il'a suna daukana a matsayin sarki. Amma abubuwa suka carjia, sai mulkin ya koma ga dān'uwanca; gama ya zo masa daga Ubangiji ne. **17** Yanzu ina da roko guda da zan yi gare ki. Kada ki hana mini." Ta ce, "Sai ka fada." **18** Sai ya ci gaba, "In kin yarda, ki yi magana da Sarki Solomon, gama ba zai ki jinki ba, ki ce yā ba ni yarinyan nan, Abishag, mutuniyar Shunam, tā zama matata." **19** Batsheba ta ce, "Da kyau, zan yi magana da sarki dominika." **20** Sai Batsheba ta tafi wurin Sarki Solomon don tā yi masa magana a kan Adoniya. Sarki ya mike tsaye don yā sadu da ita, ya rusuna mata, ya kuma zauna a kujerar sarautarsa. Ya sa aka kawo wa mahaifyar sarki kujerar sarauta, ta kuwa zauna a gefen damansa. **21** Te ce, "Ina da dan rokon da zan nema ka yi mini. Ina fata ba za ka hana ni ba." Sai sarki ya amsa ya ce, "Mahaifyata, sai ki fada in ji, ba zan hana miki ba." **22** Saboda haka sai ta ce, "Ka sa a ba wa dan'uwanca Adoniya, Abishag mutuniyar Shunam tā zama matarsa." **23** Sarki Solomon ya amsa wa mahaifyarsa ya ce, "Me ya sa kika rokar wa Adoniya Abishag mutuniyar Shunam kawai? Ki ma sa a ba shi mulkin mana. Ai, shi yayana ne. I, ki roka dominisa, da domin Abiyatar firist, da kuma domin Yowab dan Zeruhija mana!" **24** Sai Sarki Solomon ya rantse da sunan Ubangiji ya ce, "Bari Allah yā yi mini hukunci mai tsanani, idan ban sa Adoniya ya biya wannan roko da ransa

ba! **24** Yanzu kuwa, muddin Ubangiji yana a raye, zama, ya hau, ya tafi Gat wurin Akish domin neman shi wanda ya kafa ni sosai a kan kujerar sarautar bayinsa. Shimeyi kuwa ya dawo da su gida daga Gat. mahaifina Dawuda, ya kuma kafa mini mulki kamar yadda ya yi alkawari; za a kashe Adoniya yau!” **25** Saboda haka Sarki Solomon ya umarci Benahiya dan Yehohiyada yā kashe Adoniya; ya kuwa kashe shi. **26** Ga Abiyatar firist kuwa sarki ya ce, “Tafi gonarka a Anatot. Ka cancanci ka mutu, amma ba zan kashe ka yanzu ba, domin ka dfauki akwatin alkawarin Ubangiji Mai Iko Duka a gabon mahaifina Dawuda, ka kuma sha wahala tare mahaifina.” **27** Saboda haka Solomon ya cire Abiyatar daga aikin firist na Ubangiji, ya cika maganar da Ubangiji ya yi a Shilo game da gidan Eli. **28** Sa’ad da labarin ya kai wurin Yowab, wanda ya hada kai da Adoniya, ko da yake bai hada kai da Absalom ba, sai ya gudu zuwa tentin Ubangiji, ya kama Kahonin bagade ya rike. **29** Aka fada wa Sarki Solomon cewa Yowab ya gudu zuwa tentin Ubangiji, yana kuma kusa da bagade. Sai Solomon ya umarci Benahiya dan Yehohiyada ya ce, “Je ka kashe shi!” **30** Sai Benahiya ya shiga tentin Ubangiji ya ce wa Yowab, “Sarki ya ce, ‘Ka fital!’” Amma Yowab ya amsa ya ce, “A’, a nan zan mutu.” Sai Benahiya ya ce wa sarki, “Ga yadda Yowab ya amsa mini.” **31** Sai sarki ya umarci Benahiya ya ce, “Yi kamar yadda ya fada. Ka kashe shi, ka kuma binne shi, ka wanke ni da gidan mahaifina daga laifin jini marasa laifin da Yowab ya zubar. **32** Ubangiji zai sāka masa saboda jinin da ya zubar, domin ba da sanin mahaifina Dawuda ne ya fāda wa mutum biyin nan da takobi ba. Dukansu biyu, Abner dan Ner, shugaban mayakan Isra’ila, da Amasa dan Yeter, shugaban mayakan Yahuda, mutane ne mafi kyau da kuma mafi adalci fiye da shi. **33** Bari alhakin jininsu yā koma a kan Yowab da kuma zuriyarsa har abada. Amma bari salamar Ubangiji tā kasance a kan Dawuda da zuriyarsa, da gidansa, da kuma mulkinsa, har abada.” **34** Sai Benahiya dan Yehohiyada ya haura ya bugi Yowab, ya kashe shi, ya kuwa binne shi a gidansa a kauye. **35** Sai sarki ya sa Benahiya dan Yehohiyada ya zama shugaba a bisa mayaka a matsayin Yowab, ya kuma sa Zadok firist a wurin Abiyatar. **36** Sa’an nan sarki ya aika aka kawo Shimeyi, ya kuma ce masa, “Ka gina wa kanka gida a nan a Urushalima, ka zauna a ciki, kada ka kuskura ka tafi wani wuri. **37** Gama ran da ka fita, ka haye Kwarin Kidron, ka tabbata za ka mutu, alhakin jininka kuwa zai koma kanka.” **38** Shimeyi ya amsa wa sarki ya ce, “Abin da ka fāda yana da kyau. Bawanka zai yi kamar yadda ranka yā dade sarki, ya fāda.” Shimeyi kuwa ya yi zama a Urushalima na dogon lokaci. **39** Amma bayan shekaru uku, biyu daga cikin bayin Shimeyi suka gudu zuwa wurin Akish dan Ma’aka, sarkin Gat. Aka fāda wa Shimeyi cewa, “Bayinka suna a Gat.” **40** Da jin haka, sai ya tashi ya shimfida wa jakinsa abin **41** Da aka fāda wa Solomon cewa Shimeyi ya bar Urushalima zuwa Gat, har ya dawo. **42** Sai sarki ya aika a kawo Shimeyi, ya ce masa, “Ban sa ka rantse da sunan Ubangiji, na kuma ja maka kunne cewa, ‘A ranar da ka kuskura ka bar nan ka tafi wani wuri, ka tabbata za ka mutu ba?’ A lokacin ka ce mini, ‘Abin da ka fāda yana da kyau. Zan kuwa kiyaye.’ **43** To, me ya sa ba ka kiyaye rantsuwar da ka yi ga Ubangiji, ka kuma yi biyayya da umarnin da na ba ka ba?” **44** Sarki ya ce wa Shimeyi, “Ka sani a zuciyarka dukan muguntar da ka yi wa mahaifina Dawuda. Yanzu Ubangiji zai sāka maka saboda muguntarka. **45** Amma za a yi wa Sarki Solomon albarka, sarautar Dawuda kuma za tā kasance a tsare a gabon Ubangiji har abada.” **46** Sai sarki ya umarci Benahiya dan Yehohiyada, yā fita, yā bugi Shimeyi, yā kashe shi. Ya kuwa kashe shi. Mulki kuwa ya kahu sosai a hannun Solomon.

3 Solomon ya hada kai da Fir’una sarkin Masar, ya kuwa aur’yarsa. Ya kawo ta cikin Birnin Dawuda kafin yā gama ginin fadarsa, da haikaln Ubangiji, da kuma katanga kewaye da Urushalima. **2** A lokacin dai mutane suna miķa hadaya a wurare a bisa tuddai, domin ba a riga an gina haikali saboda Sunan Ubangiji ba. **3** Solomon ya kaunaci Ubangiji ta wurin yin tafiya bisa ga farillan mahaifinsa Dawuda, sai dai ya miķa hadayu, ya kuma kone turare a wuraren nan na bisa tuddai. **4** Sai sarki Solomon ya tafi Gibeyon don yā miķa hadayu, gama a can ne wuri mafi muhimmanci na sujada. Solomon kuwa ya miķa hadayun konawa guda dubu a kan wannan bagade. **5** A Gibeyon, Ubangiji ya bayyana ga Solomon da dare a mafarki, Allah ya ce, “Ka roki abin da kake so in ba ka.” **6** Solomon ya amsa ya ce, “Ka nuna alheri mai girma ga bawanka, mahaifina Dawuda domin ya yi aminci gare ka da adalci, ya kuma kasance da zuciyar mai gaskiya. Ka ci gaba da wannan alheri mai girma gare shi, ka ba shi da don yā zauna a kujerar sarautarsa a wannan rana. **7** “Yanzu, ya Ubangiji Allahna, ka sa bawanka a wurin mahaifina Dawuda. Amma ni dan yaro ne kawai, ban kuma san yadda zan yi ayyukana ba. **8** Bawanka yana nan a cikin mutanen da ka zaiba, mutane masu girma, wadanda suka wuce kirge, ko a lissafta. **9** Saboda haka ka ba bawanka zuciyar ganewa, don yā shugabanci mutanenka, yā kuma iya rarrabe tsakanin abin da yake daidai da abin da ba daidai ba. Gama wa zai iya shugabance wannan mutanenka masu girma haka?” **10** Sai Ubangiji ya ji dadī cewa Solomon ya roka wannan. **11** Saboda haka Allah ya ce masa, “Da yake ka nemi wannan ne, ba ka kuwa nemi tsawon rai ko arziki wa kanka ba, ba ka kuma nemi mutuwarr abokan gābanka ba, amma ka nemi ganewa a aikata gaskiya, **12** zan yi abin da ka roka. Zan ba ka zuciyar

mai hikima da ta ganewa, har yā zama ba a taba dan Abda, shi ne mai lura da aikin gandu. **7** Solomon samun wani kamar ka ba, ba kuwa za a taba samunsa yana da gwamnoni yankuna goma sha biyu a bisa ba. **13** Ban da haka ma, zan ba ka abin da ba ka dukan Isra'ila, wadanda suke tanaji abinci domin nema ba; arziki da girma, don a rayuwarka ba za sarki da kuma gidan sarauta. Kowanne yakan tanada ka kasance da wani kamar ka ba a cikin sarakuna. abinci na wata daya a shekara. **8** Ga sunayensu, **14** In kuma ka yi tafiya a hanyoyina, ka kuma yi Ben-Hur, shi ne a kasar tudun Efraim; **9** Ben-Deker, biyayya da farillaina da umarnaina kamar yadda shi ne a Makaz, Sha'almib, Bet-Shemesh da Elon Dawuda mahaifinka ya yi, zan ba ka tsawon rai." Bet-Hanan; **10** Ben-Hesed, shi ne a Arubbot (Soko **15** Sai Solomon ya farka, ya gane Ashe mafarki ne. da dukan kasar Hefer); **11** Ben-Abinadab, shi ne a Ya koma Urushalima, ya tsaya a gabon akwatin Nafot Dor (ya auri Tafat'yar Solomon); **12** Ba'ana dan alkawarin Ubangiji ya miķa hadayun konawa da Ahilud, shi ne a Ta'anak da Megiddo, da kuma dukan hadayun salama. Sa'an nan ya shirya wa fadawansa Bet-Sheyan biye da Zaretan Kasa da Yezireyel, daga biki. **16** To, ana nan sai wadansu karuwai biyu suka Bet-Sheyan zuwa Abel-Mehola a Ketaren Yokmeyam; zo wurin sarki, suka tsaya a gabansa. **17** Sai daya ta **13** Ben-Geber, shi ne a Ramot Gileyad (Mazaunant ce, "Ranka yā dade, wannan mata da ni muna zama Yayir dan Manasse a Gileyad suna a Karkashinsa, a gida daya. Na haifi jariri yayinda take can tare da haka ma yankin Argob a Bashan tare da manyan ni. **18** Kwana uku bayan haihuwar jaririna, wannan biranen sittin masu katanga da suke da kyamare na mata ma ta haifi jariri. Mu dai kadai ne; babu wani a tagulla); **14** Ahinadab dan Iddo, shi ne a Mahanayim; gidan sai mu biyu. **19** "Da dare dan wannan matan **15** Ahimawaz, shi ne a Naftali (ya auri Basemat'yar ya mutu domin ta kwanta a kansa. **20** Saboda haka Solomon); **16** Ba'ana dan Hushai, shi ne a Asher ta tashi da tsakar dare ta dauki dana daga gefena da Bayelot; **17** Yehoshafat dan Faruwa, shi ne a yayinda baiwarka take barci. Sai ta sa shi kusa da Issakar; **18** Shimeyti dan Ela, shi ne a Benyamin; kirjinta, ta kuma sa mataccen danta kusa da Kirjina. **19** Geber dan Uri, shi ne a Gileyad (kasar Sihon **21** Kashegari, da na farka don in shayar da dana, sai sarkin Amoriyawa da kuma Og sarkin Bashan). Shi na tarar ya mutu! Amma sa'ad da na dube shi da ne kadai gwamna a bisa yankin. **20** Mutanen Yahuda kyau da safe, sai na ga ashe ba dan da na haifa ba da na Isra'ila sun yi yawa sai ka ce yashi a bakin ne." **22** Amma daya matar ta ce, "A'al Mai rai din ne tekun. Suka ci, suka sha, suka kuma yi farin ciki. **21** dana; mataccen naki ne." Amma ta farin ta nace, Solomon kuwa ya yi mulki a bisa dukan masarautai "A'a! Mataccen ne naki; mai ran ne nawa." A haka daga Kogi zuwa kasar Filistiyawa, har zuwa iyakar suka yi ta gardama a gabon sarki. **23** Sarki ya ce, Masar. Wadannan kasashe sun yi ta kawo haraji, "Wannan ta ce, 'Dana ne a raye, naki ne mataccen,' suka kuma zama bayin Solomon dukan kwanakin yayinda dayan tana cewa, 'A'al Danki ne mataccen, ransa. **22** Tanajin Solomon na kowace rana su ne, nawa ne a raye.'" **24** Sai sarki ya ce, "Kawo mini garwa latatin na garin abinci, **23** shanun da aka yi takobi." Sai aka kawo takobi wa sarki. **25** Ya ba da kiwo a gida guda goma, shanu ashirin da suka koshi umarni ya ce, "Yanki yaron nan mai rai, gida biyu, daga kiwo, tumaki da awaki dari; ban da fishimal, kowacce da dauki rabi." **26** Ainihih mamar dan da bareyi, batsiyoyi, da kaji masu kiba. **24** Gama ya yake a raye ta cika da tausayi saboda danta, sai ta ce yi mulki a bisa dukan masarautai yamma da Kogi, wa sarki, "Ina rokonka, ranka yā dade, kada ka kashe daga Tifsa zuwa Gaza, aka kuwa sami zaman lafiya a yaron! Ka ba ta kawai!" Amma dayan matar ta ce, kowane gefe. **25** A kwanakin da Solomon yake raye, "Kada a ba kowa daga cikinmu dan da rai, a ci gaba Yahuwa da Isra'ila, daga Dan zuwa Betersheba, sun a raba shi!" **27** Sai sarki ya zartar da hukuncinsa ya zauna lafiya, kowane mutum ya zauna a karkashin ce, "A ba da jariri mai ran ga mata ta fari. Kada a itacen inabi da na baurensa. **26** Solomon yana da kashe shi; ita ce ainihih mahafiyarsa." **28** Sa'ad da rumfunan dawakai masu jan kekunan yaki, dubu dukan Isra'ila suka ji hukuncin da sarki ya zartar, hudu, da kuma dawakai dubu goma sha biyu **27** suka girmama sarki sosai, domin sun gane cewa Shugabannin yankuna, kowanne a watansa yakan Allah ya ba shi hikimar yin shari'ar adalci. yi tanajin abinci domin Sarki Solomon da kuma duk wanda ya zo teburin sarki. Sun tabbatbar ba a rasa kome ba. **28** Kowa a cikinsu, bisa ga lokacin da aka ba shi, yakan kai hatsin sha'ir da ciyawa domin dawakan-kekunun yaki, da sauran dawakai a inda aka ajiye su. **29** Allah ya ba Solomon hikima da hangen nesa mai girma, da kuma fadin fahimta marar iyaka, kamar yashi a bakin teku. **30** Hikimar Solomon ta fi hikimar mutanen Gabas, ta kuma fi dukan hikimar Masar girma. **31** Ya fi kowane mutum hikima, har da Etan dangin Ezra ma. Yana

4 Sai Sarki Solomon ya yi mulki a bisa dukan Isra'ila.

2 Wadannan su ne manyan shugabanninsa. Azariya dan Zadok shi ne first; **3** Elihoref da Ahiya, ya'yan Shisha maza, su ne marubuta. Yehoshafat dan Ahilud, shi ne mai lura da takardu. **4** Benahiya dan Yehohiyada, shi ne shugaban mayaka. Zadok da Abiyatar, su ne firstoci. **5** Azariya dan Natan, shi ne mai lura da shugabannin yanki. Zabud dan Natan, shi ne first da kuma mai wa sarki shawara. **6** Ahishar, shi ne sarkin fada. Adoniram

da hikima fiye da Heman, Kalkol da Darda,'ya'yan saboda su yi wata daya a Lebanon, watanni biyu Mahol maza. Sunansa ya bazu ko'ina a kasashen kuma a gida. Adoniram ne ya lura da aikin gandun. da suke kewaye. **32** Ya yi karin magana dubu uku. **15** Solomon ya kasance da'yan dauko guda dubu Wakokinsa kuwa sun kai dubu daya da biyar. **33** saba'in da masu yankan duwatsu guda dubu tamanin Ya yi magana a kan rayuwar itatuwa, daga al'ul na a cikin tuddai, **16** ya kuma kasance da shugabanni Lebanon zuwa hizzob da yake girma a bangaye. Ya dubu uku da dari uku wadanda suke lura da aikin, su kuma yi koyarwa game da dabbobi, da tsuntsaye, ne kuma suke bi da ma'aikatan. **17** Bisa ga umarni da abubuwa masu rarafe, da kuma kifi. **34** Mutane sarki sai suka cire manyan duwatsu masu kyau suka yi ta zuwa daga kasashe dabam-dabam don su don a tanada tushen duwatsun da aka gyara domin ji hikimar Solomon. Sarakuna daga ko'ina a dumiya, haikal daga wurin hakar duwatsun. **18** Gwanayen sun ji labarin hikimarsa, suka kuma aika da mutane Solomon da na Hiram da kuma mutanen Gebal, su don su ji shi. suka yanka, suka kuma shirya katako da dutse don ginin haikal.

5 Sa'ad da Hiram sarkin Taya ya ji an shafe Solomon

sarki yā gāji mahaifinsa Dawuda, sai ya aika da jakadunsa zuwa wurin Solomon, gama shi da Dawuda abokai ne sosai dukan kwanakinsa. **2** Solomon ya mayar da wannan sako ga Hiram ya ce, **3** "Ka san cewa saboda yake-yaken da abokan gāba suka yi da mahaifina a kowane gefe, ya sa bai iya gina haikal domin Sunan Ubangiji Allahnsa ba, sai da Ubangiji ya sa abokan gābansia a Karkashin kafafunsa. **4** Amma yanzu Ubangiji Allahnsa ya ba ni hutu a kowane gefe, babu kuma gāba ko masifa. **5** Ina niyya in gina haikal domin Sunan Ubangiji Allahnsa, yadda Ubangiji ya fada wa mahaifina Dawuda, sa'dad ya ce, "Danka wanda zai gājé ka, shi zai gina haikal domin Sunana." **6** "Don haka, ka ba da umarni a yanka mini itatuwan al'ul na kasar Lebanon. Ma'aikatana za su hada hannu da ma'aikatanka, ni kuwa zan biya ka albashin ma'aikatanka kamar yadda ka fada. Gama ka san cewa babu wani a cikinmu da ya iya yanka itacen katako kamar Sidoniyyawa." **7** Da Hiram ya ji sakon Solomon, sai ya ji dadī kwarai, ya kuma ce, "Yabo ga Ubangiji a yau, gama ya ba wa Dawuda dā mai hikima yā yi mulki a bisa wannan al'umma mai girma." **8** Sai Hiram ya aike wa Solomon da kalmomin nan, "Na sami sakon da ka aika mini, zan kuma yi duk abin da kake so ta wurin tanada katakan al'ul da na fir. **9** Ma'aikatana za su gangara da su daga Lebanon zuwa bakin teku. Zan sa a daddaura su su bi ruwan teku daga Lebanon zuwa bakin Bahar Rum da za ka nuna mini. A can zan kunce maka su, sa'an nan ka kwashes. Kai kuma za ka biya bukata ta wurin tanadin abinci wa gidana." **10** A haka Hiram ya ci gaba da aika wa Solomon al'ul da kuma fir da yake bukata. **11** Solomon kuma ya ba wa Hiram mudu gari dubu ashirin na alkama a matsayin abinci domin gidansa, ya kara da garwa dubu ashirin na tataccen man zaitun. Solomon ya ci gaba da yin haka ga Hiram, shekara-shekara. **12** Ubangiji ya ba wa Solomon hikima, kamar yadda ya yi masa alkawari. Dangantakar zaman lafiya ta kasance tsakanin Hiram da Solomon, su biyun suka yi yarjejeniya. **13** Sarki Solomon ya débi ma'aikata daga dukan Isra'il, su dubu talatin. **14** Ya ri'ka aika su dubu goma-goma zuwa Lebanon kowane wata,

6 A shekara ta dari hudu da tamani bayan fitowar

Isra'ilawa daga Masar, a shekara ta hudu ta mulkin Solomon a bisa Isra'il, a watan Zif, wata na biyu, Solomon ya fara gina haikal domin Ubangiji. **2** Haikal da Sarki Solomon ya gina wa Ubangiji, tsawonsa kamu sittin, fādinsa kamu ashirin, tsayinsa kuma kamu talatin ne. **3** Shirayin da yake a gaban ainihin zauren haikal, ya kara fadin haikal da kamu ashirin, ya kuma nauza daga gaban haikal kamu goma. **4** Ya yi tagogin da suka fi fādī daga ciki fiye da waje a haikal. **5** A jikin bangayen babbani zaure da kuma cikin wuri mai tsarki, ya gina dakuna kewaye da ginin, inda akwai dakuna a gefe. **6** Fādin dakunan kasa, kamu biyar ne, fādin dakunan tsakiya, kamu shida ne, fādin dakunan hawa na uku kuwa, kamu bakwai ne. Ya yi bangaye kewaye a waje da haikal don kada a sa wani abu a bangayen haikal. **7** A yin ginin haikal, duwatsun da aka fafe ne kadai daga wurin fafe duwatsun aka yi amfani da su, ba a ji karar guduma ko gizago, ko wani abin da aka yi da karfe a wurin ginin haikal yayinda ake gina shi ba. **8** Kofar zuwa dakunan kasa tana gefen kudu na haikal; akwai matakai da suka bi zuwa hawa na tsakiya, daga can kuma matakai sun wuce zuwa hawa na uku. **9** A haka ya gina haikal, ya kuma gama shi, ya jin'ke shi da manyan katakai da kuma katakan al'ul. **10** Ya kuma gina dakunan gefe duka a gefen haikal. Tsayin kowanne, kamu biyar ne, aka hada su da haikal da manyan katakan al'ul. **11** Sai maganar Ubangiji ta zo wa Solomon ta ce, **12** "Game da wannan haikal da kake ginawa, in ka bi ka'idodina, ka cika farillaina, ka kiyaye dukan umarnaina, ka kuma yi biyayya da su, zan cika alkawarin da na yi wa mahaifinka Dawuda ta wurinka. **13** Zan kuma zauna a cikin Isra'ilawa, ba kuwa zan taba rabuwa da su ba." **14** Saboda haka Solomon ya gina haikal, ya kuma gama shi. **15** Ya rufe bangon ciki da katakan itacen al'ul tun daga kasa har zuwa sama, ya kuma rufe dabēn da katakan itacen fir. **16** Ya gina Wuri Mafi Tsarki na can ciki, ya gina shi a can kuryar haikal. Tsayinsa kamu ashirin ne, an manne masa katakan itacen al'ul tun daga kasa har zuwa sama. **17** Tsawon

babban zaure a gaban wannan daki, kamu arba'in rufin da al'ul bisa ginshikan da suke bisa ginshikan ne. **18** An yi wa katakan itacen al'ul na cikin haikal in arba'in da biyar, goma sha biya a kowane jeri. **4**
 zāne mai fasalin gora da na budaddun furanni. An rufe bangon ciki duka da itacen al'ul, har ba a ganin kowace taga tana daura da'yar'uwarta, har jeri uku. duwatsun ginin. **19** Ya shirya wuri mai tsarki na ciki can cikin haikal in don yā sa akwatin alkawarin **5** Dukan kofofin da madogaransu murabba'i ne, taga kuma tana daura da'yar'uwarta har jeri uku. **6**
 Ubangiji a can. **20** Tsawon wuri mai tsarki na ciki kamu ashirin, fādin kamu ashirin, tsayin kuma kamu ashirin. Ya dalaye cikin da zinariya zalla, ya kuma akwai shirayi, kuma a gaban wannan shirayi akwai dalaye bagade al'ul din. **21** Solomon ya rufe cikin ginshikan da kuma rufin da yake a shimpide. **7** Ya haikal in da zinariya zalla, ya kuma gifta sarkokin kuma gina shirayi ta sarauta, da ya kira Zauren zinariya a gaban wuri mai tsarki na ciki, wanda Adalci, inda zai riķa yin shari'a, ya kuma rufe dukan aka dalaye da zinariya. **22** Haka ya dalaye dukan dabensa da itacen al'ul daga kasa har sama. **8** A cikin da zinariya. Ya kuma dalaye bagade na cikin fadar da zai zauna kuwa, wadda aka gina a can baya, wuri mai tsarki da zinariya. **23** A wuri mai tsarki ya yi ta da irin fasali guda. Solomon ya kuma yi na can ciki, ya yi kerubobi biyu na itacen zaitun, wata fada kamar wannan zaure domin'yar Fir'auna, kowanne mai tsayi kamu goma. **24** Fiffike daya na kerub na fari tsawonka kamu biyar ne, dayan fiffike rufin, an yi su da duwatsun da aka yanka, aka kuma zuwa karshen fiffike. **25** Kerub na biyun shi ma gyara da zarto a fuskokinsu na ciki da waje. **10** kamu goma ne, gama kerubobi biyun sun yi kama da Aka kafa tushen da manyan duwatsu masu kyau, juna a girma da kuma siffa. **26** Tsayin kowane kerub tsayin wadansunsu ya kai kamu goma, wadansu kamu goma ne. **27** Ya ajiye kerubobin a daki na can kuma kamu takwas. **11** A can bisa akwai duwatsu cikin haikal in, da fikafiksus a bude. Fiffiken kerub masu tsada da aka yayyanka bisa ga ma'auni, da daya ya taba bango guda, yayinda fiffiken dayan kuma ginshikan al'ul. **12** An kewaye babban filin da ya taba dayan bangon, kuma fikafiksus sun taba katanga da jerin uku-uku na duwatsun da aka gyara, junia a tsakiyar dakin. **28** Ya dalaye kerubobin da da kuma jeri guda na gyararren al'ul, kamar yadda zinariya. **29** A bangaye kewaye da haikal in, a dákuna aka yi na filin cikin haikal in Ubangiji da shirayinsa. ciki da waje, ya zāzzāna kerubobi, itatuwan dabino, **13** Sarki Solomon ya aika zuwa Taya aka kuma kawo da furanni budaddu. **30** Ya kuma rufe kasan dákuna Huram, **14** wanda mahaifiyarsa gwauruwa ce daga ciki da wajen haikal in da zinariya. **31** Don kofar shiga kabilar Naftali, wanda kuma mahaifinsa mutumim wuri mai tsarki na ciki kuwa, ya yi kofofin katakon Taya ne, shi Huram, gwani ne a aikin tagulla. Huram zaitun da madogarai masu gefe biyar. **32** A kan gwani ne sosai kuma ya saba da yin kowane irin kofofin katakan zaitun kuwa ya zāzzāna kerubobi, aikin tagulla. Sai ya zo wurin Sarki Solomon ya itatuwan dabino, da furanni budaddu, ya kuma dalaye kuma yi dukan aikin da aka sa shi. **15** Ya yi ginshikan kerubobin, da kuma itatuwan dabino da zinariya. tagulla, kowanne tsayinsa kamu goma sha takwas, ya **33** Haka ma ya yi madogarai masu gefe hudu na kuma yi guru mai kamu goma sha biyu, kewaye da katakon zaitun don kofar shiga zuwa babban zaure. shi. **16** Ya yi dajiyoyi biyu na zubin tagulla don yā sa **34** Ya yi kofofi biyu na itacen fir, kowarne yana a bisa ginshikan; kowase dajiyi tsayintu kamu biyar da shafi biyu da suke juyewa a madaurai. **35** Ya ne. **17** Aka yi yanar tukakfunk sarkoki aka daura zāzzāna kerubobi, itatuwan dabino, da kuma furanni dajiyoyin a bisa ginshikan guda bakwai don kowace budaddu a kansu, ya kuma dalaye su da zinariyar dajiyi. **18** Ya yi rumman jeri biyu kewaye da kowace da aka buga daidai a kan sassaka. **36** Ya kuma gina yanar don yā yi adon dajiyoyin a bisa ginshikan. filin ciki da sassaka'kkun duwatsu, jeri uku, da jeri Haka kuma ya yi wa daya dajiyar. **19** Dajiyoyin da daya na katakan itacen al'ul. **37** An kafa tushen suke a bisa ginshikan a shirayi suna da fasalin furen haikal in Ubangiji a shekara ta hudu, a watan Zif. bi-rana, tsayinsu kamu hudu-hudu ne. **20** A inda **38** A shekara ta goma sha daya, a watan Bul, wata kan ginshikan ya budu kamar kwano, sama da zāne- na takwas ke nan, aka gama haikal in daidai yadda zānen sarkar, an yi zāne-zānen rumman wajen aka tsara shi bisa ga fasalinsa. Solomon ya dauki biyu, lay-layi kewaye da kawunun ginshikan nan. shekara bakwai yana ginin haikal in.

7 Ya dauki Solomon shekara goma sha uku kafin yā gama gina fadarsa. **2** Ya gina fadarsa mai suna Kurmin Lebanon, tsawonka kamu dari, fādinsa kamu hamsin, tsayinsa kamu kamu talatin, a bisa jeri hudu na ginshikan itacen al'ul, aka shimpida katakan itacen al'ul a bisa ginshikan. **3** Aka yi

da'irarsa kuma kamu talatin ne. **24** A kewayan bakin masu fasalin kwano guda biyu a kan ginshikai; **42** ya katon kwanon akwai layi biyu na siffofin goran yi rumman guda dari hudu na sashi yanar biyun karfen tagulla, akwai gora shida cikin kowane kafa. (jeri biyu na rumman don kowace yanar, yana adon An yi zubinsu hade da kwanon nan da kira Teku. **25** dajiyoyi masu fasalin kwano a kan ginshikai); **43** Kwanon ya tsaya a kan siffofin bijimai goma sha ya yi dakalai goma da kwanoninsu goma; **44** ya yi biyu, uku suna fuskantar arewa, uku suna fuskantar kwanon da ya kira Teku, da bijimai goma sha biyu a yamma, uku suna fuskantar kudu, sa'an nan uku kwanonin yayyafawa. Dukan wadannan abubuwana zauna a kansu, gindin siffofin bijimai goma sha da Huram ya yi wa Sarki Solomon saboda haikal in biyun nan suna wajen tsakiya. **26** Kaurin kwanon ya karkashinsa; **45** ya yi tukwane, manyan cokula da kira kira Teku, da bijimai goma sha biyu a Ubangiji, an dalaye su da tagulla. **46** Sarki ya sa kai tafin hanni, kuma da'iransa ya yi kamar da'iran aka yi zubi a abin yin tubalin laka a filin Urdun, kwaf, kamar bi-ranar da ta bude. Wannan kwanon da tsakanin Sukkot da Zaretan. **47** Solomon ya bar aka kira Teku yakan ci garwa dubu biyu. **27** Ya kuma dukan wadannan abubuwa ba tare da an auna su ba, yi dakalai guda goma na tagulla da ake iya matsar domin sun yi yawa sosai; ba a san nauyin tagullar da su; kowane tsawonsa kamu hudu ne, fadinsa ba. **48** Solomon ya kuma yi dukan kayayyakin da kamu hudu, tsayinsa kuma kamu uku. **28** Ga yadda suke cikin haikal in Ubangiji. Ya yi bagaden zinariya; aka yi dakalan, dakalan suna da bangarori hade teburin zinariya, inda ake ajiye burodon Kasancewa; da mahadai. **29** A bisa sassan tsakanin mahadan, **49** ya yi alkukai na zinariya zalla (Biyar a dama, akwai siffofin zakoki, bijimai da kuma kerubobi, biyar kuma a hagu, a gaban wuri mai tsarki na can suna a kan mahadan su ma. A sama da kuma kasan cikin); ya yi zāne-zānen furannin zinariya da fitilu siffofin zakokin da na bijiman kuwa akwai hotunan furanni. **30** Kowane dakali yana da kafa hudu na furannin a kowane gefensu. **31** A dakalin daga ciki, zauren haikali. **50** ya yi kwanonin zinariya zalla, tagulla kamar na keken ya ki, da sandunan tagulla farantain wuta; ya yi wurin ajiye fitila na zinariya don sa kwanon nan da aka kira Teku. A kusurwoyin domin kofofi na dakin can ciki-ciki, da na kofofin akwai abubuwana zubi don rike kwanon. An zāna Wuri Mafi Tsarki, da kuma domin kofofin babban furannin a kowane gefensu. **32** Sa'ad da aka gama aikin da Sarki akwai bakin da yake da'ira, mai surfi kamun guda. Solomon sa a yi domin haikal in Ubangiji, sai ya Bakin da'irar ne, yana da zāne-zānensa da ya kai kawo kayayyakin da mahaifinsa Dawuda ya kebe, kamu daya da rabi. Kusa da bakin akwai zāne-zāne. azurfa da zinariya da kayayyaki, ya sa su a ma'ajin Sassan dakalin murabba'i ne, ba da'ira ba ne. **33** haikal in Ubangiji.

Kafafu hufun suna a karkashin bangarorin, aka kuma hada gindin kafafun keken da dakalin. Tsayin kowace kafa kamu daya da rabi ne. **34** An yi kafafun kamar kafafun keken ya ki ne; gindin, da'irar, gyaffan da kuma cibiyar duk an yi su da karfe ne. **35** Kowane dakali yana da hannuwa hudu, daya a kowane gefe, da yake nausawa daga dakalin. **36** A bisa dakalin akwai da'irar da ta yi kamar gammo mai surfi kamar rabin kamu. Abubuwana da suke rikewa da kuma sassan, an hada su da bisa dakalin. **37** Ya zāna siffofin kerubobi, zakoki da itatuwan dabino a saman abubuwana rikewa da kuma a kan bangarorin, a kowane abin da ya ga akwai dan fili, ya zāna furanni. **38** Haka ya yi dakalai goma. Duk an yi zubinsu iri daya ne, girmansu da fasalinsu kuma iri daya. **39** Sa'an nan ya yi kwanon goma na tagulla, kowane yana cin garwa arba'in, kuma kamu hudu daga wannan zuwa wancan, kowane dakali yana da duro daya. **40** Ya sa dakalai biyar a gefen kudu na haikali, biyar kuma a arewa. Ya sa kwanon a gefen kudu, a gefen kudu maso gabas na haikal in. **41** Ya kuma yi kwanoni da manyan cokula da kuma kwanonin yayyafawa. Ta haka Huram ya gama dukan aikin da ya yi wa Sarki Solomon a haikal in Ubangiji. **42** Ya yi ginshikai biyun; dajiyoyi biyu masu fasalin kwano a kan ginshikan; ya yi yanar kashi biyu wa dajiyoyi

8 Sai Sarki Solomon ya tattara dattawan Urushalima a gabansa, da dukan shugabannin kabilu, da shugabannin iyalan Isra'ilawa, domin su kawo akwatin alkawarin Ubangiji daga Sihiyona, Birnin Dawuda. **2** Dukan mutanen Isra'il suka tattaru a gabana Sarki Solomon a lokacin biki, a watan Etanim, wato, wata na bakwai. **3** Sa'ad da dukan dattawan Isra'il suka iso, sai firistoci suka dauki akwatin alkawarin, **4** suka haura da akwatin alkawarin Ubangiji da kuma Tentin Sujada, da dukan kayayyaki masu tsarkin da suke cikinsa. Firistoci da Lawiyawa suka dauko su, **5** sai Sarki Solomon da dukan taron Isra'il da suka tattaru kewaye da shi a gaban akwatin alkawari, suka yi ta miña hadayar tumaki da bijimai masu yawa da ba a iya lissaftawa, ko kirgawa. **6** Sa'an nan firistoci suka kawo akwatin alkawarin Ubangiji inda aka shirya masa, can ciki cikin haikali, a Wuri Mafi Tsarki, aka kuma sa shi a karkashin fikafikan kerubobin. **7** Kerubobin sun bude fikafikansu a bisa wurin da akwatin alkawarin yake, suka inuwartar da akwatin alkawarin da sandunan daukansu. **8** Wadannan sandunan sun yi tsawo har ana iya ganin bakinsu daga Wuri Mai Tsarki a gaban wuri mai tsarki na can ciki, amma ba a iya ganinsu daga waje na Wuri Mai Tsarki ba. Suna nan kuwa a can har wa yau. **9** Ba kome a cikin akwatin alkawarin, sai dai

alluna na dutse guda biyu wadanda Musa ya ajiye a yake yi a gabanka a wannan rana. **29** Bari idanunka ciki tun a Horeb, inda Ubangiji ya yi alkawari da su bude, su fuskanci wannan haikal dare da rana, Isra'ilawa bayan sun fito Masar. **10** Sa'ad da firistoci wannan wurin da ka ce, 'Sunana zai kasance a can,' suka janye daga Wuri Mai Tsarki, sai girkije ya saboda ka ji addu'ar bawanka in yana fuskantur cika haikal in Ubangiji. **11** Firistocin kuwa ba su iya wannan wuri. **30** Ka ji rokon bawanka da kuma na yin hidimarsu ba saboda girkijen, gama dafukakar mutanenka Isra'il a sa'ad da suka yi addu'a, suka Ubangiji ta cika haikalinsa. **12** Sai Solomon ya ce, fuskanci wannan wuri. Ka ji daga sama, mazauninka, "Ubangiji ya ce zai zauna a gizagizai masu duhu; kuma sa'ad da ka ji, ka gafarta. **31** "Sa'ad da mutum **13** ga shi na gina haikal mai daraja dominika, inda ya yi abin da ba daidai ba ga maqwabcinsa, an kuma za ka zauna har abada." **14** Yayinda dukan taron bukace shi yā yi rantsuwa, sai ya zo ya rantse a Isra'il suke tsattsaye a can, sai sarki ya juya ya gaban bagade a cikin haikal nan, **32** sai ka ji daga albarkace su. **15** Sa'an nan ya ce, "Ku yabi Ubangiji, sama, ka kuma yi wani abu. Ka shari'anta tsakanin Allah na Isra'il, wanda da hannunsa ya cika abin bayinka, ka hukunta mai laifi, ka mai da laifinsa a da ya yi alkawari da bakinsa ga mahaifina Dawuda. kansa, mai gaskiya kuma ka nuna shi marar laifi Gama ya ce, **16** 'Tun ran da na fitar da mutanena ne bisa ga gaskiyarsa. **33** "Sa'ad da abokan gāba Isra'il daga Masar, ban zabi wani birni a cikin suka ci mutanenka Isra'il a yaki saboda sun yi wata kabilar Isra'il a gina haikal domin Sunana yā maka zunubi, sa'ad da kuma suka dawo gare ka don kasance a can ba, amma na zabi Dawuda yā yi mulkin su furta sunanka, suna addu'a suna roko gare ka mutanena Isra'il.' **17** 'Mahaifina Dawuda ya yi a wannan haikal, **34** ka ji daga sama, ka gafarta niyya a cikin zuciyarsa yā gina haikal saboda Sunan zunubin mutanenka, ka kuma dawo da su kasar Ubangiji, Allah na Isra'il. **18** Amma Ubangiji ya ce da ka ba wa kakanninsu. **35** "Sa'ad da sammai sun wa mahaifina Dawuda, 'Saboda yana a zuciyarka ka kulle, babu kuma ruwan sama domin mutane sun yi gina haikal domin Sunana, ka yi daidai da ka yi maka zunubi, sa'ad da suka yi addu'a suna fuskantur niyyar wannan a zuciyarka. **19** Duk da haka, ba kai wanan wuri, suka kuma furta sunanka, suka juye ba ne za ka gina haikal, amma dafka, wanda yake daga zunubinsu domin ka hore su, **36** ka ji daga namanka da jininka, shi ne wanda zai gina haikal sama, ka kuma gafarta zunubin bayinka, mutanenka domin Sunana.' **20** "Ubangiji ya kiyaye alkawarin da Isra'il. Ka koya musu hanyar da ta dace ta rayuwa, ya yi. Na gaje Dawuda mahaifina, yanzu kuma ga shi ka kuma aika da ruwan sama a kasar da ka ba wa na zauna a kujerar sarautar Isra'il, kamar dai yadda mutanenka gādo. **37** "Sa'ad da yunwa ko annoba ta Ubangiji ya yi alkawari, na kuma gina haikal domin fādo a kasar, ko burtuntuna, ko fumfuna, ko fāri, ko Sunan Ubangiji, Allah na Isra'il. **21** Na tanada wuri tsutsa, ko kuwa abokan gāba sun yi musu kwanto, saboda akwatin alkawari, akwatin da ya kunshi a wani daga cikin biranensu, duk wata cuta, ko alkawarin da Ubangiji ya yi da kakanninmu sa'ad da ciwon da ya zo, **38** in suka yi addu'a ko roko ta ya fitar da su daga Masar." **22** Sai Solomon ya tsaya wurin wani daga cikin mutanenka Isra'il, kowa ya a gaban bagaden Ubangiji, a gaban dukan taron san wahalar zuciyarsa, ya kuma bude hanuwansa Isra'il, ya daga hanuwansa sama, **23** ya ce, "Ya yana fuskantur wannan haikal, **39** sai ka ji daga Ubangiji, Allah na Isra'il, babu Allah kamar ka a sama, mazauninka. Ka gafarta, ka kuma yi wani sama can bisa, ko a kasa can karkashi, kai da kake abu. Ka yi da kowane mutum bisa ga dukan abin kiyaye alkawarinika na kauna ga bayirka wadanda da ya yi, tun da yake ka san zuciyarsa (gama kai suke cin gaba a hanyarka da dukan zuciyarsu). **24** Ka kadai ka san zukatan dukan mutane), **40** saboda su ji kiyaye alkawarinika da ka yi wa bawanka Dawuda tsoronka a kowane lokacin da suke zaune a kasar mahaifina. Da bakinka ka yi alkawari, da hannunka da ka ba wa kakanninmu. **41** "Game da baiko kuwa kuma ka cika shi, yadda yake a yau. **25** Yanzu, ya wanda shi ba na mutanenka Isra'il ba, amma ya Ubangiji, Allah na Isra'il, bari ka cika wa bawanka zo daga kasa mai nisa saboda sunanka, **42** gama Dawuda mahaifina alkawaran da ka yi masa sa'ad da mutane za su ji game da girman sunanka, da karfin ka ce, 'Ba za ka taba rasa wani da zai zauna a gabana Hannunka, da kuma hannunka mai iko, sa'ad da ya a kan kujerar sarautar Isra'il ba, in kawai'ya'yanka zo, ya yi addu'a yana fuskantur wannan haikal, **43** maza sun yi hankali cikin dukan abubuwani da suke ka ji daga sama, mazauninka, ka kuma yi dukan abin yi, don su yi tafiya a gabana kamar yadda ka yi.' **26** da bakon ya tambaye ka, saboda dukan mutanen Yanzu fa, ya Allah na Isra'il, bari maganarka da duniya su san sunanka, su kuma ji tsoronka, kamar ka yi wa bawanka Dawuda mahaifina tā cika. **27** yadda mutanenka Isra'il suke yi, bari kuma su san "Amma anya, Allah, za ka zauna a duniya? Sammai, cewa wannan gidan da na gina, ya amsa Sunanka. har ma da saman sammai ba za tā iya rike ka ba, **44** "Sa'ad da mutanenka suka tafi yaki da abokan balle wannan haikal in da gina! **28** Duk da haka ka gābansu, a duk inda ka aike su, sa'ad da kuma suka ji addu'ar bawanka da kuma rokonsa don jinkai, ya yi addu'a ga Ubangiji suna fuskantur birmin da ka Ubangiji Allahna. Ka ji kuka da addu'ar da bawanka zaba, da kuma haikal in da na gina domin Sunanka,

45 ka ji addu'arsu da rokonsu daga sama, ka kuma Ubangiji. 64 A wannan rana sarki ya tsarkake sashe biya musu bukatanstu. 46 "Sa'ad da suka yi maka na tsakiyar fili a gabon haikalin Ubangiji, a can kuma zunubi, gama babu wanda ba ya zunubi, ka kuwa yi ya miika hadaya ta konawa, hadaya ta gari, da kitsen fushi da su, ka kuma ba da su ga abokin gāba, wanda hadaya ta salama, gama bagaden tagullu a gabon ya kwashesu kamammu zuwa kasarsa, nesa ko kusa; Ubangiji ya yi kankanta sosai da za a miika hadayun 47 in suka canja zuciyarsu a kasar da aka riße su konawa, hadayun hatsi, da kuma kitsen hadayun kamammu, suka tuba, suka kuma roké ka a kasar salama. 65 Ta haka Solomon da dukan Isra'ilu, wato, wadanda suka ci su da yaki, suka ce, 'Mun yi zunubi, babbani taro, suka yi bikin a lokacin. Mutane suka mun yi abin da ba daidai ba, mun yi mugunta'; 48 zo, tun daga Lebo Hamat har zuwa Rafin Masar. in sun juye gare ka da dukan zuciyarsu, da dukan Suka yi biki a gabon Ubangiji Allahnmu, kwana ransu a kasar abokan gābansu wadanda suka kwashesu bakwai. Suka kuma kara kwana bakwai, kwanaki kamammu, suka yi addu'a gare ka, suka fuskanci goma sha hudū gaba daya. 66 A rana ta biye sai ya wajen kasar da ka ba wa kakanninsu, waje birnin sallame mutane. Suka sa wa sarki albarka, sa'an da ka zaba, da kuma haikalin da na gina domin nan suka watse zuwa gida, da farin ciki, da murna a Sunanka; 49 sai ka ji daga sama, mazauninka, ka ji addu'a da rokonsu, ka kuma biya musu bukatanstu. zukatanstu saboda kyawawan abubuwana da Ubangiji 50 Ka gafarta wa mutanenka, wadanda suka yi maka ya yi domin bawansa Dawuda, da kuma mutanensa zunubi; ka gafarta dukan laifofin da suka yi maka, ka Isra'ilu.

51 Gama su mutanenka ne, abin gādonka, wadanda ka fitar daga Masar, daga tanderu mai narken karfe. 52 "Bari idanunka su bude ga rokon bawanka, ga rokon mutanenka Isra'ilu, bari kuma ka saurare su sa'ad da suka yi kuka gare ka. 53 Gama ka ware su daga dukan al'umman duniya su zama abin gādonka, kamar yadda aka furtu ta wurin bawanka Musa sa'ad da kai, ya Ubangiji Mai Iko Duka ka fitar da kakanninmu daga Masar." 54 Da Solomon ya gama dukan wadannan addu'o'i da roke-roke ga Ubangiji, sai ya tashi daga gabon bagaden Ubangiji, inda ya durkusa da hannuwansa a bude waje sama. 55 Ya tashi ya kuma albarkaci dukan taron Isra'ilu da babbar murya, yana cewa, 56 "Yabo ya tabbata ga Ubangiji, wanda ya ba wa mutanensa hutu kamar dai yadda ya yi alkawari. Babu magana guda da ta kāsa cika cikin dukan alkawarsa masu kyau da ya yi ta wurin bawansa Musa. 57 Bari Ubangiji Allah yā kasance tare da mu kamar yadda ya kasance da kakanninmu; kada yā taba rabu da mu, ko yā yashe mu. 58 Bari yā juye zukatanmu gare shi, don mu yi tafiya a cikin dukan hanyoyinsa, mu kuma kiyaye umarnansa, ka'idodinsa, da kuma farillan da ya ba wa kakanninmu. 59 Bari kuma wadannan kalmomina, wadanda na yi addu'a a gabon Ubangiji, su yi kusa da Ubangiji Allahnmu, dare da rana, don yā biya bukatan bawansa da na mutanensa Isra'ilu, bisa ga bukatan kowa, 60 saboda dukan mutanen duniya su san cewa Ubangiji, shi ne Allah, babu kuma wani. 61 Amma dole ku miika zukatanku ga Ubangiji Allahnmu, don ku rayu, ta wurin bin ka'idodinsa, ku kuma yi biyayya da umarnansa, kamar yadda kuke yi a wannan lokaci." 62 Sai sarki da dukan Isra'ilu, suka miika hadayu a gabon Ubangiji. 63 Solomon ya miika hadaya ta salama ga Ubangiji, shanu dubu ashirin da biyu, tumaki da awaki dubu dari da dubu ashirin. Ta haka sarki da dukan Isra'ilawa suka kebe haikalın Ubangiji. 64 A wannan rana sarki ya tsarkake sashe biya musu bukatanstu. 46 "Sa'ad da suka yi maka na tsakiyar fili a gabon haikalin Ubangiji, a can kuma zunubi, gama babu wanda ba ya zunubi, ka kuwa yi ya miika hadaya ta konawa, hadaya ta gari, da kitsen fushi da su, ka kuma ba da su ga abokin gāba, wanda hadaya ta salama, gama bagaden tagullu a gabon ya kwashesu kamammu zuwa kasarsa, nesa ko kusa; Ubangiji ya yi kankanta sosai da za a miika hadayun 47 in suka canja zuciyarsu a kasar da aka riße su konawa, hadayun hatsi, da kuma kitsen hadayun kamammu, suka tuba, suka kuma roké ka a kasar salama. 65 Ta haka Solomon da dukan Isra'ilu, wato, wadanda suka ci su da yaki, suka ce, 'Mun yi zunubi, babbani taro, suka yi bikin a lokacin. Mutane suka mun yi abin da ba daidai ba, mun yi mugunta'; 48 zo, tun daga Lebo Hamat har zuwa Rafin Masar. in sun juye gare ka da dukan zuciyarsu, da dukan Suka yi biki a gabon Ubangiji Allahnmu, kwana ransu a kasar abokan gābansu wadanda suka kwashesu bakwai. Suka kuma kara kwana bakwai, kwanaki kamammu, suka yi addu'a gare ka, suka fuskanci goma sha hudū gaba daya. 66 A rana ta biye sai ya wajen kasar da ka ba wa kakanninsu, waje birnin sallame mutane. Suka sa wa sarki albarka, sa'an da ka zaba, da kuma haikalin da na gina domin nan suka watse zuwa gida, da farin ciki, da murna a Sunanka; 49 sai ka ji daga sama, mazauninka, ka ji addu'a da rokonsu, ka kuma biya musu bukatanstu. zukatanstu saboda kyawawan abubuwana da Ubangiji 50 Ka gafarta wa mutanenka, wadanda suka yi maka ya yi domin bawansa Dawuda, da kuma mutanensa zunubi; ka gafarta dukan laifofin da suka yi maka, ka Isra'ilu.

9 Sa'ad da Solomon ya gama ginin haikalin Ubangiji da kuma fadan sarki, ya kuma yi dukan abin da yake so yā yi, 2 sai Ubangiji ya bayyana gare shi sau na biyu, kamar yadda ya bayyana masa a Gibeyon. 3 Ubangiji ya ce masa, "Na ji addu'arka da kuma rokon da ka yi a gabana; na tsarkake wannan haikali wanda ka gina, ta wurinsa Sunana zai kasance a can har abada. Idanuna da zuciyata kulum za su kasance a can. 4 "Kai kuwa, in kā yi tafiya a gabana da mutunci a zuci da kuma gaskiya, kamar yadda Dawuda mahaifinka ya yi, ka yi dukan abin da na umarta, ka kuma yi biyayya da ka'idodina da kuma dokokina, 5 zan kafa kujerar sarautarka a bisa Isra'ilu har abada, kamar yadda na alkawarta wa Dawuda mahaifinka sa'ad da na ce, 'Ba za ka taba rasa wani a kan kujerar sarautar Isra'ilu ba.' 6 "Amma in kai, ko'yā'anya maza, suka juye daga gare ni, ba ku kuma kiyaye umarnai da ka'idodin da na ba ku ba, kuka yi gaba, kuka bauta wa wadansu alloli, kuka kuma yi musu sujada, 7 sai in yanke mutanen Isra'ilu da daga kasar da na ba su, in kuma ki wannan haikalin da na tsarkake domin Sunana. Isra'ilu kuwa za tā zama abin gori da abin dariya a cikin dukan mutane. 8 Wannan haikali zai zama tarin juji. Duk wanda ya wuce ta hanyan nan kuwa zai ji tausayi, yā kuma yi tsaki yana cewa, 'Me ya sa Ubangiji ya yi haka ga wannan kasa da kuma wannan haikali?' 9 Mutane za su amsa su ce, 'Saboda sun yashe Ubangiji Allahnus, wanda ya fitar da su daga Masar, suka rungumi wadansu alloli, suna yin musu sujada, suna bauta musu ne, ya sa Ubangiji ya kawo dukan masifan nan a kansu.'" 10 A Karshen shekaru ashirin da Solomon ya dauka yana gina haikalin Ubangiji da fadan sarki, 11 sai Sarki Solomon ya ba wa Hiram sarkin Taya garuruwa ashirin a yankin Galili, gama Hiram ya tanada masa da dukan katakai al'ul da na fir, da kuma zinariyar da ya bukaci domin aiki. 12 Amma sa'ad da Hiram ya zo daga Taya don yā ga garuruwan da Solomon ya ba shi, sai bai ji dadi

13 Sai ya ce, "Wanda irin garuruwa ke nan ka ba ni, dan'uwna?" Saboda haka ya kira su Kasar Kabul, sunan da suke da shi har wa yau. 14 Hiram kuwa ya aika wa sarki talenti 120 na zinariya. 15 Ga lissafin ma'aikatan gandun da Sarki Solomon ya dauka don ginin haikalil Ubangiji, da fadarsa, da madogaran gini, da katangar Urushalima, da kuma Hazor Megiddo da Gezer. 16 (Fir'auna sarkin Masar ya kai wa Gezer hari, ya kuma ci ta da yak'i. Ya sa mata wuta, ya kashe Kan'aniyawanta mazaunan wurin, ya kuma ba da ita a matsayin kyautar aure ga'yarsa, matar Solomon. 17 Solomon kuwa ya sâke gina Gezer.) Ya gina Bet-Horon ta Kwari, 18 da Ba'alat, da Tadmor a hamada, na cikin kasarsa. 19 Haka kuma ya gina dukan biranen ajiyarsa, da garuruwa domin kekunan yakinsa, da garuruwa domin dawakansa. Ya gina duk abin da ya so yâginawa a Urushalima, da Lebanon, da kuma ko'ina a dukan yankin da ya yi mulki. 20 Dukan Amoriyawa, da Hittiyawa, da Ferizziyawa, da Hiwiyawa da Yebusiyawan da suka ragu a kasar (wadanda ba Isra'ilawa ba ne), 21 wato, wadanda suka ragu a kasar, wadanda Isra'ilawa ba su iya hallakawa ba, su ne Solomon ya dauka su zama bayinsa don aikin gandu, kamar yadda yake har wa yau. 22 Amma Solomon bai mai da Isra'ilawa bayi ba; su ne mayakanisa, shugabanni gwamnatinsa, dogarawansa, shugabanni sojojinsa, da shugabanniisa na kekunan yaki da mahayan kekunan yakinsa. 23 Su ne kuma manyan shugabanni masu lura da ayyukan Solomon, su ne shugabanni 550 masu lura da mutanen da suke aiki. 24 Bayan'yar Solomon ya gina mata, sai ya gina madogaran gini. 25 Sau uku a shekara Solomon kan mi'ka hadayun Konawa da hadayun salama a kan bagaden da ya gina wa Ubangiji, yana kone turare a gabon Ubangiji hadé da su, ta haka ya cika abin da ake bukata na haikali. 26 Sarki Solomon ya kuma gina jiragen ruwa a Ezyon Geber, wadda take kusa da Elot a Edom, a bakin Jan Teku. 27 Hiram kuwa ya aiki mutanensa, masu tufan jirgin ruwa wadanda suka san tekun, don su yi hidima a jerin jiragen ruwa tare da mutanen Solomon. 28 Suka tafi Ofir suka kuma dawo da talenti 420 na zinariya, wanda suka ba wa Sarki Solomon.

irin abincin da yake kan teburinsa, da irin zaman fadawansa, da irin rigunan masu hidimarsa, da irin masu shayarwarsa, da kuma hadayun konawar da yake yi a haikalil Ubangiji, sai ta yi mamaki kwarai. 6 Ta ce wa sarki, "Labarin da na ji a kasata game da abin da ka yi da kuma hikimarka gaskiya ne. 7 Amma ban gaskata wadannan abubuwu ba sai da na zo na gani da idanuna. Tabbatacce, ba a ma fada mini ko rabi ba. Gama cikin hikima da arziki, ka wuce labarin da na ji nesa ba kusa ba. 8 Abin farin ciki ne ga mutanenka! Abin farin ciki ne ga fadawanka, wadanda suke cin gaba da tsawayawa a gabanka suna kuma jin hikimarka! 9 Yabo ga Ubangiji Allahnka, wanda ya ji dadinka, ya kuma sa ka a kujerar sarautar Isra'il. Ubangiji ya nada ka sarki saboda madawwamiyar kaunar wa Isra'il, don ka yi shari'a da adalci." 10 Ta kuma ba sarki talenti 120 na zinariya, da kayan yaji masu yawa, da kuma duwatsu masu daraja. Ba a taba kawo kayan yaji da yawa haka kamar yadda sarauniyar Sheba ta ba wa Sarki Solomon ba. 11 (Jiragen ruwan Hiram suka kawo zinariya daga Ofir. Daga can kuma suka kawo kaya masu yawa na katakon almuq, da kuma duwatsu masu daraja. 12 Sarki ya yi amfani da almuq don yâyi kayan ado wa haikalil Ubangiji da kuma don fidan sarki, don kuma yâyi molaye, da garayu saboda mawa'ka. Ba a taba yin jigilar katakon almuq ko a gani irin yawan katakai haka ba har wa yau.) 13 Sarki Solomon ya ba wa sarauniyar Sheba dukan abin da take so, da kuma duk abin da ta nema, ban da abin da ya ba ta daga yalwar fidan sarki. Sa'an Fir'auna ta haura daga Birnin Dawuda zuwa fadan da nan ta koma tare da tawagarta zuwa kasarta. 14 Nauyin zinariya da Solomon yake samun kowace shekara, talenti 666 ne. 15 Ban da haraji daga'yan Arabya, da gwamnonin kasar. 16 Sarki Solomon ya yi manyan garkuwoyi dari biyu na zinariya. An yi kowane garkuwa da zinariya minas uku. Ya sa kowace garkuwa da zinariya bekas dari shida. 17 Ya kuma yi kananan garkuwoyi dari uku na zinariya. An yi kowane garkuwa da zinariya minas uku. Ya sa su a cikin Fadar Kurmin Lebanon. 18 Sa'an nan sarki ya yi kujerar sarauta mai nauyin giram na hauren giwa, aka kuma dalaye ta da zinariya zalla. 19 Kujera sarautar ta kasance da matakai shida, kuma bayanta tana da bisa mai kamannin gammo. A kowane gefen

10 Sa'ad da sarauniyar Sheba ta ji game da sunan da Solomon ya yi, da kuma dangantakarsa da Ubangiji, sai ta zo tă gwada shi da tambayoyi masu wuya. **2** Ta iso Urushalima da tawaga mai yawa, tare da rakuma masu ciauke da kayan yaji, da zinariya masu yawa, da duwatsu masu daraja. Ta zo wurin Solomon ta kuwa yi magana da shi game da dukan abin da take da shi a ranta. **3** Solomon ya amsa dukan tambayoyinta, ba abin da ya yi wa sarki wuyan bayyanawa mata. **4** Da sarauniya Sheba ta ga dukan hikimar Solomon da fadan da ya gina. **5** Da

jiragen yakan dawo dauke da zinariya, da azurfa, Amma ba zan yage dukan masarautar daga gare shi da hauen giwa, da birai marasa wutsiya, da kuma ba, zan ba shi kabilia daya saboda Dawuda bawana, gogon biri. **23** Sarki Solomon ya yi suna a wadata da kuma saboda Urushalima, wadda na zaba.” **14** Sai fiye da dukan sarakunan duniya. **24** Dukan duniya ta Ubangiji ya tayar wa Solomon wani abokin gāba, mai nemi su zo wurin Solomon don su ji hikimar da Allah suna Hadad, mutumin Edom daga gidan sarahtar ya sa a zuciyarsa. **25** Kowace shekara, kowa da ya zo Edom. **15** A shekarun baya Dawuda ya ci Edom da wurinsa yakan kawo kyautai, kayayyakin azurfa da yaki. Yowab, shugaban sojojinsa ya tafi can domin na zinariya, riguna, makamai, da kayan yaji, dawakai yā binne Isra’ilawa wadanda suka mutu a yaki. Sa’ad da alfadarai. **26** Solomon ya tara kekunan yaki da da suke a can, sojojin Isra’ila suka kashe kowane dawakai; ya kasance da kekunan yaki dubu goma sha da namiji a Edom. **16** Yowab da dukan Isra’ilawa huđu, da dawakai dubu goma sha biyu wadanda ya suka zauna a can, wata shida, sai da suka hallaka ajiye a biranen kekunan yaki, ya kuma ajiye tare da dukan mutane a Edom. **17** Amma Hadad yana dan shi a Urushalima. **27** Sarki ya mai da azurfa barkatai yaro a lokaci, wanda ya gudu zuwa Masar tare da a cikin Urushalima kamar duwatsu, al’ul kuma da shugabannin mutanen Edom wadanda suka yi wa yawa kamar itatuwan fir na jumai a gindin tuddai. **28** An yi jigilar dawakan Solomon daga Masar da tafī Faran. Sa’an nan suka dauki mutane daga Faran kuma daga Kuye, yan kasuhan fadan sarki sun sayo suka tafī Masar, zuwa wurin Fir’aura wanda ya su daga Kuye. **29** Suka yi jigilar kekunan yaki daga ba wa Hadad gida da kasa, ya kuma tanada masa Masar a bakin shekel dari shida na azurfa, doki daya kuma a kan dari da hamsin. Sun kuma yi jigilar suna sayarwa ga dukan sarakunan Hittiyawa da na ba’ishiyar matarsa, Sarauniya Tafenés, aure. **20** ‘Yar’uwār Tafenés ta haifi masa da wanda ya kira Genubat, wanda Tafenés ta yi renonsa a fadan sarki. A can, Genubat ya yi zama da’ya’yan Fir’aura. **21** Yayinda yake a Masar, Hadad ya ji Dawuda ya huta tare da kakanninsa, ya kuma ji cewa Yowab shugaban mayaka ya mutu. Sai Hadad ya ce wa Fir’aura, “Bari in tafī, don in koma kasata.” **22** Fir’aura ya tambaye shi, ya ce, “Me ka rasa a nan da kake so ka koma garinka?” Ya ce, “Ba kome, amma ka dai bar ni in tafī!” **23** Allah kuwa ya tayar wa Solomon wani abokin gāba, mai suna Rezon, dan Eliyada, wanda ya gudu daga maigidansa, Hadadezer sarkin Zoba. **24** Rezon ya tattara mutane kewaye da shi, ya zama kuma shugaban’yan tawaye sa’ad da Dawuda ya hallaka mayakan Zoba; yan tawayen suka tafī Damaskus, inda suka zauna, suka kuma yi mulki. **25** Rezon ya zama babban abokin gāban Isra’ila cikin dukan kwanakin mulkin Solomon. Ya kara rikici a kan rikicin Hadad. Rezon ya ki mulkin Isra’ila da dukan ransa. Saboda haka Rezon ya yi mulki a Aram ya kuma ki jinin Isra’ila. **26** Haka ma Yerobowam, dan Nebat, shi ma ya yi wa sarki tawaye. Shi daya ne daga shugabannin Solomon, shi mutumin Efraim ne daga Zereda, mahaifiyarsa kuwa gwauruwa ce, mai suna Zeruwa. **27** Ga yadda ya tayar wa sarki Solomon. Sarki Solomon ya gina madogaran gini, ya ciccika wurare a katangar birnin Dawuda mahaifinsa da kasa. **28** To, Yerobowam mutum ne mai fasaha. Sa’ad da Solomon ya ga yadda matashin yake aiki da himma, sai ya sa shi yā lura da dukan aikin gandu na gidan Yusuf. **29** Da Yerobowam ya fita Urushalima, sai annabi Ahiya, mutumin Shilo ya tarar da shi a hanya. Lokacin kuwa Ahiya yana saye da sabuwar riga, ba kowa a filin sai su biyu kadai. **30** Sai Ahiya ya kama sabuwar rigar da yake saye da ita ya yage ta gida goma sha a zamaninka ba. Zan yage ta daga hannun danka. **13**

11 Sarki Solomon ya kaunaci bakin mata. Ban da’yar Fir’aura, ya auri Mowabawa, Ammonawa, mutanen Edom, Sidoniyawa da Hittiyawa. **2** Sun fito daga al’ummai da Ubangiji ya ce wa Isra’ilawa, “Kada ku yi aurayya da su, domin tabbatacce za su juye zukatanku zuwa ga wadansu alloli.” Duk da haka Solomon ya manne musu, ya nace, yana kaunarsa. **3** Ya auri mata dari bakwai, haifaffun gidan sarauta, da kuma kwarkwarai dari uku. Matan nan nasa suka karkatar da shi. **4** Yayinda Solomon yake tsufa, matansa suka juye zuciyarsa ga bin wadansu alloli, zuciyarsa kuwa ba tā bi Ubangiji Allahnsa cfungum kamar yadda zuciyar Dawuda mahaifinsa ta kasance ba. **5** Ya bi Ashtarot, alliyar Sidoniyawa, da Molek, allahn da aka hana na Ammonawa. **6** Saboda haka Solomon ya yi abin da yake mugu a gaban Ubangiji. Bai bi Ubangiji gaba daya kamar yadda Dawuda mahaifinsa ya yi ba. **7** A kan tudu, gabas da Urushalima, Solomon ya gina masujada a can domin Kemosh, allahn da aka hana na Mowab, da Molek, allahn da aka hana na Ammonawa. **8** Ya yi haka domin dukan bakin matansa, wadanda suka kone turare suka kuma miša hadayu ga allolinsu. **9** Ubangiji ya yi fushi da Solomon domin zuciyarsa ya juye daga Ubangiji, Allah na Isra’ila, wanda ya bayyana masa sau biyu. **10** Ko da yake ya hana Solomon bin wadansu alloli, Solomon bai kiyaye umarnin Ubangiji ba. **11** Saboda haka Ubangiji ya ce wa Solomon, “Da yake halinka ke nan, ba ka kuma kiyaye alkawarina, da ka’idodina da na umarce ka ba, tabbatacce zan yage masarautar daga gare ka, in ba da ita ga daya daga cikin bayinka. **12** Amma saboda Dawuda mahaifinka, ba zan yi haka a zamaninka ba. Zan yage ta daga hannun danka. **13**

biyu. **31** Sa'an nan ya ce wa Yerobowam, "Dauki gida ku ba ni don in amsa wa wadannan Isra'ila ya ce ke nan, 'Duba, zan yage masarauta daga hannun Solomon in ba ka kabilu goma. **32** Amma saboda bawana Dawuda da kuma birnin Urushalima, wadda na zaɓa daga dukan kabilan Isra'ila, zai sami kiyaye farillaina da dokokina kamar yadda Dawuda, mahaifin Solomon ya yi ba. **34** "Amma ba zan dauki dukan masarautar daga hannun Solomon ba; na nada shi sarki, dukan kwanaki ransa saboda Dawuda bawana, wanda na zaɓa, wanda kuma ya kiyaye umarnai da farillaina. **35** Zan dauke masarautar daga hanniwan dansa ne, in ba ka kabilu goma. **36** Zan ba da daya ga dansa don kullum Dawuda bawana yā kasance da fitila a gabana a Urushalima, birnin tafiya a hanyoyina, ka kuma yi abin da yake daidai a zuciyraka take so; za ka zama sarki a bisa Isra'ila. **38** In ka aikata dukan abin da na umarce ka, ka yi tafiya a hanyoyina, ka kuma yi abin da yake daidai a idanuna ta wurin kiyaye farillaina da umarnaina, **40** Solomon ya yi kokari yā kashe Yerobowam, amma Yerobowam ya tsere zuwa Masar, zuwa wurin sarki Shishak, ya zauna a can sai bayan mutuwar Solomon. **41** Game da sauran ayyukan mulkin Solomon, da dukan abubuwani da ya yi, da hikimar da ya nuna, an rubuta su a littafin tarihin Solomon. **42** Solomon ya yi mulki a Urushalima, a bisa dukan Isra'ila, shekaru arba'in. **43** Sa'an nan ya huta tare da kakanninsa, aka kuma binne shi a birnin Dawuda mahaifinsa. Sai Rehobowam dansa ya gāje shi a matsayin sarki.

12 Rehobowam ya tafi Shekem, gama dukan Isra'ila sun je can don su naɗa shi sarki. **2** Sa'ad da Yerobowam dan Nebat ya ji labari (gama har yanzu yana a Masar, inda ya gudu daga Sarki Solomon), sai ya dawo daga Masar. **3** Saboda haka mutane suka aika Yerobowam yā zo, sai shi da dukan taron Isra'ila suka tafi wurin Rehobowam, suka ce masa, **4** "Mahaifinka ya sa mana kaya mai nauyin gaske, amma yanzu ka sassauta wannan aiki mai zafi, da kuma kaya masu nauyin da ya sa a kanmu, mu kuwa za mu bauta maka." **5** Rehobowam ya amsa, "Ku tafi, bayan kwana uku, ku dawo." Sai mutane suka watse. **6** Sai Sarki Rehobowam ya nemi shawarar dattawa wadanda suka yi wa mahaifinsa Solomon, hidima a kwanakinsa. Ya ce, "Wace shawara ce za Suka amsa, "In a yau za ka zama bawan wadannan Isra'ila ya ce ke nan, 'Duba, zan yage masarauta daga mutane, ka kuma yi musu hidima, ka ba su amsa mai kyau, kullum za su kasance bayinka." **8** Amma Rehobowam ya ki shawarar da dattawan suka ba shi, sai ya nemi shawarar matasa wadanda suka yi kabila guda. **33** Zan yi wannan domin sun yashe ni, suka kuma yi wa Ashtarot, alliyar Sidoniyyawa, da Kemosh, allahn Mowabawa, da kuma Molek, allahn Ammonawa sujada, ba su yi tafiya a hanyoyina ba, ba su kuwa yi abin da yake daidai a idanuna ba, ba su kiyaye farillaina da dokokina kamar yadda Dawuda, mahaifin Solomon ya yi ba. **34** "Amma ba zan dauki dukan masarautar daga hannun Solomon ba; na nada shi sarki, dukan kwanaki ransa saboda Dawuda bawana, wanda na zaɓa, wanda kuma ya kiyaye umarnai da farillaina. **35** Zan dauke masarautar daga hanniwan dansa ne, in ba ka kabilu goma. **36** Zan ba da daya ga dansa don kullum Dawuda bawana yā kasance da fitila a gabana a Urushalima, birnin tafiya a hanyoyina, ka kuma yi abin da yake daidai a zuciyraka take so; za ka zama sarki a bisa Isra'ila. **38** In ka aikata dukan abin da na umarce ka, ka yi tafiya a hanyoyina, ka kuma yi abin da yake daidai a idanuna ta wurin kiyaye farillaina da umarnaina, **40** Saboda haka sarki bai saurare mutane ba, gama kamar yadda Dawuda bawana ya yi, zan kasance wannan abin da ya faru daga wurin Ubangiji ne, don tare da kai. Zan gina maka masarauta mai dawwama a cika maganar Ubangiji da ya yi wa Yerobowam dan kamar wadda na gina wa Dawuda, zan kuma ba Nebat ta wurin Ahiya, mutumin Shilo. **16** Da dukan da Isra'ila gare ka. **39** Zan kaskantar da zuriya Isra'ila suka ga sarki ya ki yā saurare su, sai suka Dawuda saboda wannan, amma ba har abada ba." **40** Solomon ya yi kokari yā kashe Yerobowam, amma Yerobowam ya tsere zuwa Masar, zuwa wurin sarki Shishak, ya zauna a can sai bayan mutuwar Solomon. **41** Game da sauran ayyukan mulkin Solomon, da dukan abubuwani da ya yi, da hikimar da ya nuna, an rubuta su a littafin tarihin Solomon. **42** Solomon ya yi mulki a Urushalima, a bisa dukan Isra'ila, shekaru arba'in. **43** Sa'an nan ya huta tare da kakanninsa, aka kuma binne shi a birnin Dawuda mahaifinsa. Sai Rehobowam dansa ya gāje shi a matsayin sarki.

12 Rehobowam ya tafi Shekem, gama dukan Isra'ila sun je can don su naɗa shi sarki. **2** Sa'ad da Yerobowam dan Nebat ya ji labari (gama har yanzu yana a Masar, inda ya gudu daga Sarki Solomon), sai ya dawo daga Masar. **3** Saboda haka mutane suka aika Yerobowam yā zo, sai shi da dukan taron Isra'ila suka tafi wurin Rehobowam, suka ce masa, **4** "Mahaifinka ya sa mana kaya mai nauyin gaske, amma yanzu ka sassauta wannan aiki mai zafi, da kuma kaya masu nauyin da ya sa a kanmu, mu kuwa za mu bauta maka." **5** Rehobowam ya amsa, "Ku tafi, bayan kwana uku, ku dawo." Sai mutane suka watse. **6** Sai Sarki Rehobowam ya nemi shawarar dattawa wadanda suka yi wa mahaifinsa Solomon, hidima a kwanakinsa. Ya ce, "Wace shawara ce za Suka amsa, "In a yau za ka zama bawan wadannan Isra'ila ya ce ke nan, 'Duba, zan yage masarauta daga mutane, ka kuma yi musu hidima, ka ba su amsa mai kyau, kullum za su kasance bayinka." **8** Amma Rehobowam ya ki shawarar da dattawan suka ba shi, sai ya nemi shawarar matasa wadanda suka yi kabila guda. **33** Zan yi wannan domin sun yashe ni, suka kuma yi wa Ashtarot, alliyar Sidoniyyawa, da Kemosh, allahn Mowabawa, da kuma Molek, allahn Ammonawa sujada, ba su yi tafiya a hanyoyina ba, ba su kuwa yi abin da yake daidai a idanuna ba, ba su kiyaye farillaina da dokokina kamar yadda Dawuda, mahaifin Solomon ya yi ba. **34** "Amma ba zan dauki dukan masarautar daga hannun Solomon ba; na nada shi sarki, dukan kwanaki ransa saboda Dawuda bawana, wanda na zaɓa, wanda kuma ya kiyaye umarnai da farillaina. **35** Zan dauke masarautar daga hanniwan dansa ne, in ba ka kabilu goma. **36** Zan ba da daya ga dansa don kullum Dawuda bawana yā kasance da fitila a gabana a Urushalima, birnin tafiya a hanyoyina, ka kuma yi abin da yake daidai a zuciyraka take so; za ka zama sarki a bisa Isra'ila. **38** In ka aikata dukan abin da na umarce ka, ka yi tafiya a hanyoyina, ka kuma yi abin da yake daidai a idanuna ta wurin kiyaye farillaina da umarnaina, **40** Saboda haka sarki bai saurare mutane ba, gama kamar yadda Dawuda bawana ya yi, zan kasance wannan abin da ya faru daga wurin Ubangiji ne, don tare da kai. Zan gina maka masarauta mai dawwama a cika maganar Ubangiji da ya yi wa Yerobowam dan kamar wadda na gina wa Dawuda, zan kuma ba Nebat ta wurin Ahiya, mutumin Shilo. **16** Da dukan da Isra'ila gare ka. **39** Zan kaskantar da zuriya Isra'ila suka ga sarki ya ki yā saurare su, sai suka Dawuda saboda wannan, amma ba har abada ba." **40** Solomon ya yi kokari yā kashe Yerobowam, amma Yerobowam ya tsere zuwa Masar, zuwa wurin sarki Shishak, ya zauna a can sai bayan mutuwar Solomon. **41** Game da sauran ayyukan mulkin Solomon, da dukan abubuwani da ya yi, da hikimar da ya nuna, an rubuta su a littafin tarihin Solomon. **42** Solomon ya yi mulki a Urushalima, a bisa dukan Isra'ila, shekaru arba'in. **43** Sa'an nan ya huta tare da kakanninsa, aka kuma binne shi a birnin Dawuda mahaifinsa. Sai Rehobowam dansa ya gāje shi a matsayin sarki.

12 Rehobowam ya tafi Shekem, gama dukan Isra'ila sun je can don su naɗa shi sarki. **2** Sa'ad da Yerobowam dan Nebat ya ji labari (gama har yanzu yana a Masar, inda ya gudu daga Sarki Solomon), sai ya dawo daga Masar. **3** Saboda haka mutane suka aika Yerobowam yā zo, sai shi da dukan taron Isra'ila suka tafi wurin Rehobowam, suka ce masa, **4** "Mahaifinka ya sa mana kaya mai nauyin gaske, amma yanzu ka sassauta wannan aiki mai zafi, da kuma kaya masu nauyin da ya sa a kanmu, mu kuwa za mu bauta maka." **5** Rehobowam ya amsa, "Ku tafi, bayan kwana uku, ku dawo." Sai mutane suka watse. **6** Sai Sarki Rehobowam ya nemi shawarar dattawa wadanda suka yi wa mahaifinsa Solomon, hidima a kwanakinsa. Ya ce, "Wace shawara ce za Suka amsa, "In a yau za ka zama bawan wadannan Isra'ila ya ce ke nan, 'Duba, zan yage masarauta daga mutane, ka kuma yi musu hidima, ka ba su amsa mai kyau, kullum za su kasance bayinka." **8** Amma Rehobowam ya ki shawarar da dattawan suka ba shi, sai ya nemi shawarar matasa wadanda suka yi kabila guda. **33** Zan yi wannan domin sun yashe ni, suka kuma yi wa Ashtarot, alliyar Sidoniyyawa, da Kemosh, allahn Mowabawa, da kuma Molek, allahn Ammonawa sujada, ba su yi tafiya a hanyoyina ba, ba su kuwa yi abin da yake daidai a idanuna ba, ba su kiyaye farillaina da dokokina kamar yadda Dawuda, mahaifin Solomon ya yi ba. **34** "Amma ba zan dauki dukan masarautar daga hannun Solomon ba; na nada shi sarki, dukan kwanaki ransa saboda Dawuda bawana, wanda na zaɓa, wanda kuma ya kiyaye umarnai da farillaina. **35** Zan dauke masarautar daga hanniwan dansa ne, in ba ka kabilu goma. **36** Zan ba da daya ga dansa don kullum Dawuda bawana yā kasance da fitila a gabana a Urushalima, birnin tafiya a hanyoyina, ka kuma yi abin da yake daidai a zuciyraka take so; za ka zama sarki a bisa Isra'ila. **38** In ka aikata dukan abin da na umarce ka, ka yi tafiya a hanyoyina, ka kuma yi abin da yake daidai a idanuna ta wurin kiyaye farillaina da umarnaina, **40** Saboda haka sarki bai saurare mutane ba, gama kamar yadda Dawuda bawana ya yi, zan kasance wannan abin da ya faru daga wurin Ubangiji ne, don tare da kai. Zan gina maka masarauta mai dawwama a cika maganar Ubangiji da ya yi wa Yerobowam dan kamar wadda na gina wa Dawuda, zan kuma ba Nebat ta wurin Ahiya, mutumin Shilo. **16** Da dukan da Isra'ila gare ka. **39** Zan kaskantar da zuriya Isra'ila suka ga sarki ya ki yā saurare su, sai suka Dawuda saboda wannan, amma ba har abada ba." **40** Solomon ya yi kokari yā kashe Yerobowam, amma Yerobowam ya tsere zuwa Masar, zuwa wurin sarki Shishak, ya zauna a can sai bayan mutuwar Solomon. **41** Game da sauran ayyukan mulkin Solomon, da dukan abubuwani da ya yi, da hikimar da ya nuna, an rubuta su a littafin tarihin Solomon. **42** Solomon ya yi mulki a Urushalima, a bisa dukan Isra'ila, shekaru arba'in. **43** Sa'an nan ya huta tare da kakanninsa, aka kuma binne shi a birnin Dawuda mahaifinsa. Sai Rehobowam dansa ya gāje shi a matsayin sarki.

yi yaki da'yan'uwanku, Isra'ilawa. Ku koma gida, **7** Sai sarki ya ce wa mutumin Allah, "Zo gida tare kowannenku, gama wannan aikina ne."⁷ Saboda da ni, ka sami wani abu ka ci, zan kuwa yi maka haka suka yi biyayya da maganar Ubangiji, suka kyauta." **8** Amma mutumin Allah ya amsa wa sarki, sâke watse zuwa gida, yadda Ubangiji ya umarta. **25** "Ko da za ka ba rabin mallakarka, ba zan tafi tare Sai Yerobowam ya kara gina Shekem a kasar tudu da kai ba, ba kuwa zan ci abinci, ko in sha ruwa ta Efraim, ya zauna a can. Daga can ya tafi ya gina a can ba. **9** Gama an umarce ni ta wurin kalmar Fenuwel. **26** Yerobowam ya yi tunani a ransa ya Ubangiji, aka ce, 'Kada ka ci abinci, ko ka sha ruwa, ce, "Mai yiwuwa mulkin yâ koma gidan Dawuda. **27** In wadannan mutane sun ri'ka haurawa don su yâ dauki wata hanya, bai kuwa koma ta hanyar da mi'ka hadayu a haikal in Ubangiji a Urushalima. Za ya zo Betel ba. **11** To, fa, akwai wani tsohon annabi su sâke nuna biyayya ga mai girma, Rehobowam, yana zama a Betel, wanda'yâ'yansa suka zo suka sarkin Yahuda. Za su kashe ni su kuma koma ga fada masa dukan abin da mutumin Allah ya yi a can, Sarki Rehobowam." **28** Bayan ya nemi shawara, sai a ranar. Suka kuma fada wa mahaifinsu abin da ya sarki ya yi siffokin'yan maruka biyu na zinariya. Ya fada wa sarki. **12** Mahaifinsu ya tambaye su ya ce, ce wa mutane, "Kun dadé kuna haurawa zuwa can "Wace hanya ce ya bi?" Sai'yâ'yansa suka nuna masa Urushalima. Ga allolinku, ya Isra'ilila, wadanda suka hanyar da mutumin Allah daga Yahuda ya bi. **13** fitar da ku daga kasar Masar." **29** Sai ya kafa daya a Sai ya ce wa'yâ'yansa, "Ku yi wa jakina shimpida." Betel, daya kuma a Dan. **30** Wannan ya zama zunubi, Da suka yi wa jakin shimpida, sai ya hau. **14** Ya bi gama mutane suna tafiya yin wa wannan da yake bayan mutumin Allah. Ya same shi yana zama a a Betel sujada, su kuma je har Dan don su yi wa Karâkashin itace oak, sai ya tambaye shi ya ce, "Kai dayan sujada. **31** Yerobowam ya gina masujadai da ne mutumin Allah wanda ya zo daga Yahuda?" Ya suke kan tuddai, ya kuma nadâ firistoci barkatai amsa, "Ni ne." **15** Saboda haka annabin ya ce masa, daga cikin mutanen da ba na zuriyar Lawi ba. **32** "Zo gida tare da ni ka ci abinci." **16** Mutumin Allah Ya kafa biki a rana ta goma sha biyar ta watan ya ce, "Ba zan koma tare da kai ba, ko in ci abinci, takwas, kamar bikin da ake yi a Yahuda, ya kuma ko in sha ruwa tare da kai a can ba. **17** An fada mini mi'ka hadayu a bisa bagade. Ya yi haka a Betel, yana ta wurin maganar Ubangiji, 'Kada ka ci abinci, ko ka mika wa siffokin'yan marukan da ya yi hadayu. A Betel sha ruwa a can, ko ka koma ta hanyar da ka zo.'" **18** kuma ya nadâ firistoci a wuraren tudun da ya yi. **33** Sai annabin ya amsa, "Ni ma annabi ne, kamar ka. A rana ta goma sha biyar ta watan takwas, watan da Kuma mala'ika ya ce mini ta wurin kalmar Ubangiji, ya zaba, ya mi'ka hadayu a bisa bagaden da ya gina a 'Dawo da shi zuwa gidanki saboda yâ ci abinci, yâ Betel. Saboda haka ya kafa biki don Isra'ilawa, ya kuma sha ruwa." (Amma yana masa karya ne.) **19** kuma haura zuwa bagade don yâ mi'ka hadayu.

13 Bisa ga umarnin Ubangiji, sai wani mutumin Allah ya zo daga Yahuda zuwa Betel, yayinda Yerobowam yake tsaye kusa da bagade don yâ mi'ka hadaya. **2** Sai mutumin Allah ya tâ da muruya a kan bagade bisa ga umarnin Ubangiji ya ce, "Ya bagade, bagade! Ubangiji ya ce, 'Za a haifi dâ mai suna Yosiya wa gidan Dawuda. A kanka zai mi'ka firistoci na masujadai kan tuddai masu mi'ka hadayu a nan, za a kuma kone kasusuwani mutane a kanka.'" **3** A wannan rana mutumin Allah ya ba da alama, "Ga alamar da Ubangiji ya furta. Wannan bagade zai tsage yâ rabu kashi biyu, tokar da yake a kansa za tâ zuba a kasa." **4** Sa'ad da Yerobowam ya ji abin da mutumin Allah ya tâ da muruya ya fada game da bagaden Betel, sai ya mi'ka hannunsa daga bagaden ya ce, "Ku kama shi!" Amma sai hannun da ya mi'ka ya yankwane, har bai iya janye shi ba. **5** Haka ma, bagaden ya rabu, tokarsa kuma ya zuba, bisa ga alamar da mutumin Allah ya bayar, ta wurin kalmar Ubangiji. **6** Sai sarki ya ce wa mutumin Allah, "Ka roki Ubangiji Allahnka, ka kuma yi addu'a domina don hannuna ya warke." Saboda haka mutumin Allah ya yi roko ga Ubangiji, hannun sarki kuwa ya warke, ya kuma zama kamar yadda yake a dâ.

Sai mutumin Allah ya koma tare da shi ya kuma ci ya sha a gidansa. **20** Yayinda suke zaune a teburi, sai maganar Ubangiji ta zo wa tsohon annabin da ya dawo da mutumin Allah. **21** Sai tsohon annabin ya tâ da murya wa mutumin Allah wanda ya zo daga Yahuda, "Ga abin da Ubangiji ya ce, 'Ka kazantar da maganar Ubangiji, ba ka kuma kiyaye umarnin Ubangiji Allahnka ba. **22** Ka dawo ka ci abinci, ka kuma sha ruwa a wurin da na fada maka kada ka ci, ko ka sha. Saboda haka ba za a binne jikinka a kabarin kakanninka ba.'" **23** Sa'ad da mutumin Allah ya gama ci da sha, sai arnabin da ya dawo da shi ya yi wa jakin mutumin Allah shimpida. **24** Yayinda yake kan hanyarsa, sai wani zaki ya sadu da shi ya kashe shi, aka kuma jefar da jikinsa a kan hanya, jakin da zakin suka tsaya kusa da gawar. **25** Wadansu mutane masu wucewa suka ga an yar da gawar a can, zaki yana tsaye kusa da gawar, sai suka tafi suka ba da labarin a birni inda tsohon annabin nan yake zama. **26** Sa'ad da annabin da ya dawo da mutumin Allah ya ji, sai ya ce, "Mutumin Allah ne, wanda ya kazantar da maganar Ubangiji. Ubangiji ya bashe shi ga zaki, wanda ya yayyage shi ya kuma kashe shi, kamar yadda maganar Ubangiji ta gargade shi." **27** Sai annabin ya ce wa'yâ'yansa, "Ku yi wa jakina

shimfida." Sai suka yi. **28** Sai ya fita ya sami an jefar wadanda suka mutu na Yerobowam a cikin birni, da gawar a hanya, jakin da zakin suna tsaye kusa kuma tsuntsayen sararin sama za su cinye wadanda da shi. Zakin bai ci gawar ko yă yayyage jakin ba. **29** Saboda haka annabin ya dauki gawar mutumin Allah, ya shimfida shi a kan jaki, ya koma da shi yaron zai mutu. **13** Dukan Isra'ilä kuwa za su yi cikin birninsa don yă yi makokinsa yă kuma binne shi. **30** Sai ya kwantar da gawar a kabarinsa, suka yi makoki a kansa, ya kuma ce, "Ayya, abokina!" **31** Bayan an binne shi, sai ya ce wa'ya'yansa, "Sa'ad da na mutu, ku binne ni a kabarin da aka binne mutumin Allah; ku kwantar da kasusuwana kusa da kasusuwansa. **32** Gama annabcin da ya yi ta maganar Ubangiji găba da bagaden da yake cikin Betel da kuma wuraren sujada a tuddan da suke a biranen Samariya, ba shakka zai cika." **33** Har ma bayan wannan, Yerobowam bai canja daga mugayen hanyoyinsa ba, amma ya kara nada firostoci domin masujadai da suke kan tuddai daga kowane irin mutane. Duk wanda ya so yă zama firost sai yă nada shi don aiki a masujadai da suke kan tuddai. **34** Wannan ne zunubin gidan Yerobowam da ya kai ga făduwarsa da kuma hallakarsa daga fuskar duniya.

14 A lokacin Abiya, dan Yerobowam ya kamu da ciwo, **2** sai Yerobowam ya ce wa matarsa, "Ki tafi, ki bad da kama, don kada a gane ke a matsayin matar Yerobowam. Ki je Shilo. Annabi Ahiya yana a can, wannan wanda ya ce mini zan zama sarki a bisa wannan mutane. **3** Ki dauki dunkulen burodi goma tare da ke, da waina, da tulun zuma, ki tafi wurinsa. Zai fada miki abin da zai faru da yaron." **4** Saboda haka matar Yerobowam ta yi abin da ya fada, ta kuma tafi gidan Ahiya a Shilo. Yanzu dai Ahiya ba ya gani; idanunsa sun tafi saboda tsufa. **5** Amma Ubangiji ya ce wa Ahiya, "Matar Yerobowam tana zuwa tă tambaye ka game da danta, gama yana ciwo, za ka kuwa ba ta amsa kaza da kaza. Sa'ad da ta iso za tă yi kamar wata ce dabam." **6** Saboda haka sa'ad da Ahiya ya ji motsin sawunta a kofa, sai ya ce, "Ki shigo, matar Yerobowam. Me ya sa kike yi kamar wata ce dabam? An aiko ni wurinki da labari marar dadi. **7** Je ki fada wa Yerobowam cewa ga abin da Ubangiji, Allah na Isra'ilä ya ce, 'Na tă da kai daga cikin mutane, na mai da kai shugaba a bisa mutanena Isra'ilä. **8** Na yage mulki daga gidan Dawuda na ba da shi gare ka, amma ba ka zama kamar bawana Dawuda wanda ya kiyaye umarnaina ya kuma bi ni da dukan zuciyarsa, yana yin abin da yake daidai kadai a idanuna ba. **9** Ka aikata mugunta fiye da dukan wadanda suka rayu kafin kai. Ka yi wa kanka wadansu alloli, gumakan da aka yi da karfe; ka tsokane ni na yi fushi, ka kuma juye mini bayo. **10** "Saboda wannan, zan kawo masifa a gidan Yerobowam. Zan yanke kowane da na karshe a Isra'ilä, bawa ko'yantacce. Zan kone gidan Yerobowam kamar yadda mutum yakan kone juji, sai duk ya kone kurmus. **11** Karnuka za su ci

wadanda suka mutu na Yerobowam a cikin birni, kuma tsuntsayen sararin sama za su cinye wadanda suka mutu a jeji. Ni Ubangiji na fada! **12** "Ke kuma, ki koma gida. Sa'ad da kika taka kafa a birninki, yaron zai mutu. **13** Dukan Isra'ilä kuwa za su yi makoki dominisa. Shi ne kadai na Yerobowam wanda za a binne, domin shi ne kadai a gidan Yerobowam wanda Ubangiji, Allah na Isra'ilä ya sami wani dan abu mai kyau a kansa. **14** "Ubangiji zai tă da wani sarki wa kansa a bisa Isra'ilä wanda zai hallaka iyulin Yerobowam. Ko yanzu ma, wannan zai fara faruwa. **15** Ubangiji kuma zai bugi Isra'ilä, har tă zama kamar kyauro mai giringiza a bakin rafi. Zai tumbuke Isra'ilä daga wannan kasa mai kyau da ya ba wa kakanninsu, yă watsar da su gaba da Kogin Yuferites domin sun tsokane Ubangiji har ya yi fushi, ta wurin yin ginshiikan Ashera. **16** Zai kuma ba da Isra'ilä saboda zunuban da Yerobowam ya yi, da ya kuma sa Isra'ilä suka yi." **17** Sai matar Yerobowam ta tashi ta tafi, ta kuwa tafi Tirza. Nan da nan da ta taka madogagar kofar gidan, sai yaron ya mutu. **18** Suka binne shi, dukan Isra'ilä kuwa suka yi makoki dominisa, yadda Ubangiji ya fada ta wurin bawansa annabi Ahiya. **19** Sauran ayyukan sarautar Yerobowam, da yake-yakensa, da yadda ya yi mulki, ba a rubuce suke a littafin tarihi na sarakunan Isra'ilä ba? **20** Ya yi mulki shekaru ashirin da biyu, sai ya huta tare da kakanninsu. Sai Nadab dansa ya găje shi a matsayin sarki. **21** Rehobowam dan Solomon ya zama sarki a Yahuda. Yana da shekara arba'in da daya sa'ad da ya zama sarki, ya kuma yi mulki shekaru goma sha bakwai a Urushalima, birnin da Ubangiji ya zaiba daga cikin dukan kabilan Isra'ilä don yă sa Sunansa. Sunan mahaifiyarsa Na'ama, ita mutuniyar Ammon ce. **22** Yahuda ya aikata mugunta a gaban Ubangiji. Ta wurin zunuban da suka yi, sun tă da fushin kishinsa fiye da yadda kakanninsu suka yi. **23** Sun kuma kafa wa kansu masujadai da suke kan tuddai, da a kai kefăbbun duwatsu, suka kuma gina ginshiikan Ashera a kowane tudu, da kuma a karkashin kowane duhuwar itace. **24** Har ma akwai maza karuwai na masujada. Mutane suka sa kansu ga yin kowane abin kyama na al'umman da Ubangiji ya kora kafin Isra'ilawa. **25** A shekara ta biyar ta Sarki Rehobowam, Shishak sarkin Masar ya kai wa Urushalima yaķi. **26** Ya kwashe dukiyar haikalın Ubangiji da kuma dukiyar fadan sarki. Ya dauki kome, har da dukan garkuwoyi na zinariya da Solomon ya yi. **27** Saboda haka sarki Rehobowam ya yi garkuwoyin tagulla ya mayar da su. Ya kuma neda wadannan shugabannin matsara ya sa su aiki a kofar zuwa fadan sarki. **28** Duk sa'ad da sarki ya tafi wurin haikalın Ubangiji, matsara sukan riķe garkuwoyinsu, daga bay a kuma sai su mai da su dakin tsaro. **29** Game da sauran ayyukan mulkin Rehobowam kuwa, da kuma dukan abin da ya yi,

duk a rubuce suke a cikin littafin tarihin sarakunan Yahuda. **30** Aka ci gaba da yake-yake tsakanin Rehobowam da Yerobowam. **31** Sai Rehobowam ya huta da kakanninsa, aka kuma binne shi tare da su a Birnin Dawuda. Sunan mahaifiyarsa Na'ama, ita kuwa mutuniyar Ammon ce. Sai Abiyam dansa ya gäge shi a matsayin sarki.

15 A shekara ta goma sha takwas ta mulkin Yerobowam dan Nebat, Abiyam ya zama sarkin Yahuda, **2** ya kuma yi mulki a Urushalima shekara uku. Sunan mahaifiyarsa Ma'aka ne, 'yar Abisalom. **3** Shi ma ya aikata dukan irin zunubai da tsohonsa ya yi. Zuciyarsa ba tā bi Ubangiji Allahnsa, kamar yadda zuciyar Dawuda kakansa ta yi ba. **4** Duk da haka, saboda Dawuda Ubangiji Allahnsa ya ba shi fitila a Urushalima ta wurin ta da wani da ya gäge shi, ta wurinsa kuma Urushalima ta yi Karfi. **5** Gama Dawuda ya yi abin da yake daidai a gabon Ubangiji, bai kuma fasa kiyaye wani daga umarnan Ubangiji ba dukan kwanakinsa, sai dai a batun Uriya mutumin Hitti. **6** Aka yi yakī tsakanin Rehobowam da Yerobowam a duk kwanakin Abiya. **7** Game da sauran ayyukan mulkin Abiyam kuwa, duk a rubuce suke a cikin littafin tarihin sarakunan Yahuda. Aka yi yakī tsakanin Abiyam da Yerobowam. **8** Sai Abiyam ya huta tare da kakanninsa, aka kuma binne shi a Birnin Dawuda. Asa kuwa ya gäge shi a matsayin sarki. **9** A shekara ta ashirin ta Yerobowam sarkin Isra'il, Asa ya zama sarkin Yahuda, **10** ya yi mulki a Urushalima shekara arba'in da daya. Sunan mahaifiyi mahaifiyarsa, Ma'aka ne 'yar Abisalom. **11** Asa ya yi abin da yake daidai a gabon Ubangiji, kamar yadda kakansa Dawuda ya yi. **12** Ya kori dukan maza karuwai na masujadai daga kasar, ya kuma yi waje da dukan gumakan da mahaifinsa ya yi. **13** Ya tube mahaifiyi mahaifiyarsa Ma'aka daga matsayinta na mahaifiyar sarauniya, gama ta gina kazantaccen ginshi'kin Ashera. Asa ya yankee ginshi'kin, ya kuma kone shi a Kwarin Kidron. **14** Ko da yake bai cire masujadai da suke kan tuddai ba, zuciyar Asa ta kasance da aminci dungum ga Ubangiji dukan kwanakinsa. **15** Ya kawo azurfa da zinariya da kayayakin da shi da mahaifinsa suka kebe a haikal in Ubangiji. **16** Aka yi yakī tsakanin Asa da Ba'asha sarkin Isra'il dukan kwanakin mulkinsu. **17** Ba'asha sarkin Isra'il ya haura, ya yi yakī da Yahuda, ya kuma gina Rama don yi hana wani daga fita ko shiga yankin Asa, sarkin Yahuda. **18** Sai Asa ya dauki dukan azurfa da kuma zinariyar da suka rage a ma'ajin haikal in Ubangiji da kuma nasa fadan, ya ba da su ga wani shugabansa, ya kuma aika da su zuwa ga Ben-Hadad dan Tabrimmon, dan Heziyon, sarkin Aram, wanda yake mulki a Damaskus. **19** Ya ce, "Bari yarjejeniya ta kasance tsakanina da kai, kamar yadda ta kasance tsakanin mahaifina da mahaifinka. Duba, ina aika maka kyautai na azurfa

da na zinariya. Yanzu fa sai ka janye yarjejeniyarka Ba'asha sarkin Isra'il, don yi janye daga gare ni." **20** Ben-Hadad ya yarda da maganar Sarki Asa, ya kuma aika shugabannin sojojin mayakansa ya yi yakī da garuruwan Isra'il. Ya kame Iyon, Dan, Abel-Bet-Ma'aka da dukan Kinneret, hade da Naftali. **21** Da Ba'asha ya ji haka, sai ya daina ginin Rama, ya janye zuwa Tirza. **22** Sai Sarki Asa ya ba da umarni ga dukan Yahuda, kuma babu wanda aka ware, kowa yi taimaka a kwashe duwatsu da katakan da Ba'asha yake amfani da su daga Rama. Da duwatsu da katakan ne Sarki Asa ya gina Geba a Benyamin da kuma Mizfa. **23** Game da sauran ayyukan mulkin Asa, dukan nasarorinsa, dukan abin da ya yi, da kuma biranen da ya gina, duk a rubuce suke a cikin littafin tarihin sarakunan Yahuda. A tsufansa, sai kafafunsa suka kamu da cuta. **24** Sai Asa ya huta tare da kakanninsa, aka kuma binne shi tare da su a birnin kakansa Dawuda. Sai Yehoshafat dansa ya gäge shi a matsayin sarki. **25** Nadab dan Yerobowam ya zama sarkin Isra'il a shekara ta biyu ta Asa sarkin Yahuda, ya kuma yi mulki a bisa Isra'il a shekara biyu. **26** Ya yi mugunta a gabon Ubangiji, yana tafiya a hanyoyin mahaifinsa da kuma cikin zunubinsa, wanda ya sa Isra'il suka yi. **27** Ba'asha dan Ahiya na gidan Issakar ya yi makarkashiya gāba da shi, ya buge shi a Gibbeton, a wani garin Filistiyawa, yayında Nadab da dukan Isra'il suke wa garin kwanto. **28** Ba'asha ya kashe Nadab a shekara ta uku ta Asa sarkin Yahuda, ya kuma gäge shi a matsayin sarki. **29** Nan da nan da ya fara mulki, sai ya kashe dukan iyalin Yerobowam. Bai bar wa Yerobowam wani da rai ba, amma ya hallaka su duka, bisa ga maganar Ubangiji da ya ba wa bawansa Ahiya, mutumin Shilo. **30** Wannan abu ya faru saboda zunuban da Yerobowam ya yi, ya kuma sa Isra'il ya yi, kuma saboda ya tsokane Ubangiji, Allah na Isra'il, ya yi fushi. **31** Game da sauran ayyukan mulkin Nadab da kuma dukan abin da ya yi, duk a rubuce suke a cikin littafin tarihin sarakunan Isra'il. **32** Aka yi yakī tsakanin Asa da Ba'asha sarkin Isra'il dukan kwanakin mulkinsu. **33** A shekara ta uku ta Asa sarkin Yahuda, Ba'asha dan Ahiya ya zama sarkin dukan Isra'il a Tirza, ya kuma yi sarauta shekara ashirin da hudu. **34** Ya aikata mugunta a gabon Ubangiji, yana tafiya a hanyoyin Yerobowam da kuma cikin zunubinsa, wanda ya sa Isra'il suka yi.

16 Sai maganar Ubangiji ta zo wa Yehu dan Hanani game da Ba'asha, **2** "Na daga ka daga kura na mai da kai shugaban mutanena Isra'il, amma ka yi tafiya a hanyoyin Yerobowam, ka kuma sa mutanena Isra'il suka yi zunubi, ka tsokane ni na yi fushi ta wurin zunubansu. **3** Saboda haka ina gab da cinye Ba'asha da gidansa, zan kuma mai da gidanka kamar na Yerobowam dan Nebat. **4** Karnuka za su cinye wadanda suke na Ba'asha da suka mutu a birni,

tsuntsaye kuma za su cinye wadanda suka mutu a Yahuda, Omri ya zama sarkin Isra'ila, ya kuma yi jeji." **5** Game da sauran ayyukan mulkin Ba'asha, mulki shekara goma sha biyu, shekaru shida a Tirza. abin da ya yi, da kuma nasarorinsa, an rubuta su **24** Ya saya tudun Samariya daga Shemer, a bakin cikin littafin tarihin sarakunan Isra'ila. **6** Ba'asha ya talentin biyu na azurfa, ya kuma gina birni a kan huta tare da kakanninsa, aka kuma binne shi a Tirza. tudun, ya kira shi Samariya, bayan Shemer, sunan Sai Ela dansa ya gäge shi a matsayin sarki. **7** Ban da mai tudun a dā. **25** Amma Omri ya yi mugunta a haka, maganar Ubangiji ta zo ta wurin annabi Yehu gaban Ubangiji, ya kuma yi zunubi fiye da dukan dan Hanani wa Ba'asha da gidansa, saboda dukan muguntar da ya aikata a gabon Ubangiji, ya tsokane shi ya yi fushi ta wurin abubuwan da ya yi, da kuma zama kamar gidan Yerobowam, da kuma domin ya hallaka gidan Yerobowam. **8** A shekara ta ashirin da shida ta Asa sarkin Yahuda, Ela dan Ba'asha ya zama sarkin Isra'ila, ya kuma yi mulki a Tirza shekaru biyu. **9** Zimri, daya daga cikin shugabanni, tarihin sarakunan Isra'ila. **26** Ya yi tafiya a wadanda suka kasance kafin shi. **27** Game da da shida ta Asa sarkin Yahuda, Ela dan Ba'asha tsokane Ubangiji, Allah na Isra'ila ya yi fushi ya zama kamar gidan Yerobowam, da kuma domin ya hallaka gidan Yerobowam. **10** A shekara ta ashirin da shida ta Asa sarkin Yahuda, Ela dan Ba'asha ya zama sarkin Isra'ila, ya kuma yi mulki a Tirza. **11** Nan da nan sai ya fara mulki ya kuwa zauna a kujerar sarauta, ya kashe dukan iyalin Ba'asha. Bai bar namiji guda daya ba, ko dangi, ko aboki. **12** Ta haka Zimri ya hallaka dukan iyalin Ba'asha, bisa ga maganar da Ubangiji ya yi game da Ba'asha ta wurin annabi Yehu. **13** Wannan ya faru saboda dukan zunuban Ba'asha da wadanda dansa Ela ya yi, da ya sa Isra'ila suka yi, har suka tsokane Ubangiji, Allah na Isra'ila, ya yi fushi tsokane Ubangiji, Allah na Isra'ila, ya kuma yi mulki a Tirza. **14** Game da sauran ayyukan mulkin Ela, da dukan abin da ya yi, **15** A shekara ta ashirin da bakwai na Asa sarkin Yahuda, Zimri ya yi mulki a Tirza kwana wani garin Filistiyawa. **16** Sa'ad da Isra'ilawa a cikin sansani suka ji cewa Zimri ya yi ma'kashiyi a kan sarki, ya kuma kashe shi, sai suka yi shela, suka nadu Omri, shugaban mayaka ya zama sarki a bisa Isra'ila, a wannan rana a cikin sansani. **17** Sai Omri da dukan Isra'ilawa suka janye daga Gibbeton, suka yi wa Tirza kwanto. **18** Da Zimri ya ga cewa an kame birnin, sai ya je ya shiga hasumiya fadan sarki ya sa wa fadan wuta wutar kuwa ta kone shi ya mutu. **19** Wannan ya faru saboda zunuban da ya yi, ya yi mugunta a gabon Ubangiji ya kuma yi tafiya a hanyoyin Yerobowam da kuma cikin zunubin da Yerobowam ya yi da ya sa Isra'ila suka yi. **20** Game da sauran ayyukan mulkin Zimri, da taweyen da ya yi, duk a rubuce suke a cikin littafin tarihin sarakunan Isra'ila. **21** Sai mutanen Isra'ila suka rabu kashi biyu; rabi guda sun goyi bayan Tibni dan Ginat ya zama sarki, dayan rabin kuma sun goyi bayan Omri. **22** Amma mabiyen Omri suka nuna sun fi na Tibni dan Ginat karfi. Sai Tibni ya mutu, Omri kuwa ya zama sarki. **23** A shekara ta talatin da daya na Asa sarkin **24** Ya saya tudun Samariya daga Shemer, a bakin cikin littafin tarihin sarakunan Isra'ila. **25** Amma Omri ya yi mugunta a gabon Ubangiji, ya kuma yi zunubi fiye da dukan wadanda suka kasance kafin shi. **26** Ya yi tafiya a dukan hanyoyin Yerobowam dan Nebat da kuma cikin zunubinsa wanda ya sa Isra'ila suka yi, har suka tsokane Ubangiji, Allah na Isra'ila ya yi fushi tsokane Ubangiji, Allah na Isra'ila, ya kuma yi mulki a kan Isra'ila, shekara ashirin da biyu. **30** Ahab dan Omri ya yi mugunta sosai a gabon Ubangiji fiye da wani daga cikin wadanda suka riga shi. **31** Bai zama masa wani abu mai wuya ba, ya yi zunuban Yerobowam dan Nebat, har ma ya auri Yezabel'yar Etba'al sarkin Sidoniyyawa, ya kuma fara bauta wa **32** Ya kafa bagade domin Omri ya zama sarkin Isra'ila, ya kuma yi mulki a Samariya a kan Isra'ila, shekara ashirin da biyu. **33** Ahab **17** To, Iliya mutumin Tishbe, daga Tishbe a Gileyad, ya ce wa Ahab, "Muddin Ubangiji, Allah na Isra'ila wanda nake bauta wa yana a raye, ba za a yi raba ko ruwan sama a'yan shekaru masu zuwa ba, sai ko na fada haka." **2** Sai maganar Ubangiji ta zo wa Iliya, ta ce, **3** "Ka bar nan, ka nufi wajajen gabas, ka buya a Rafin Kerit, gabas da Urdun. **4** Za ka sha daga rafin, zan kuma umarci hankaki su ciyar da kai a can." **5** Saboda haka sai Iliya ya yi abin da Ubangiji ya fada masa. Ya tafi Rafin Kerit, gabas da Urdun, ya zauna a can. **6** Hankaki suka riwa kawo masa abinci da nama, safe da yamma, ya kuma sha daga rafin. **7** Ana nan sai rafin ya bushe saboda ba a yi ruwan sama a kasar ba. **8** Sai maganar Ubangiji ta zo wa Iliya cewa, **9** "Je ka, nan take, zuwa Zarefat na Sidon, ka zauna a can. Na umarci wata gwauruwa a can tā ciyar da kai." **10** Saboda haka sai ya tafi Zarefat. Sa'ad da ya isa kofar gari, sai ga wata gwauruwa tana tattara'yan itace. Sai ya kira ta, ya ce, "Ki kawo mini dān ruwa a tulu don in sha." **11** Da ta kama hanya za tā tafi tā kawo, sai

ya sāke kiranta ya ce, "Ina rokonki, ki kuma kawo sai Iliya ya sadu da shi. Obadiya ya gane shi, ya mini dan abinci." **12** Sai ta ce masa, "Na rantse da rusuna har kasa, ya ce, "Kai ne, shugabana, Iliya?" **8** Ubangiji Allahnka, ba ni da wani abinci, sai dai dan Iliya ya amsa, ya ce, "I, je ka fada wa maigidanka gari hannu guda a tulu, da kuma dan mai a kwalaba. cewa, 'Iliya yana a nan.'" **9** Obadiya ya yi tambaya, Ina tattara'yan itacen nan ne don in kai gida in yi "Me na yi da ba daidai ba, da kake miķa bawanka abinci wa kaina da dana, don mu ci, mu mutu." **13** ga Ahab don yā kashe? **10** Na rantse da Ubangiji Iliya ya ce mata, "Kada ki ji tsoro. Ki tafi gida, ki yi Allahnka, babu al'umma ko masarauta da mai girma yadda kika ce. Amma da farko ki yi mini'yar wainar sarki bai aika a nemo ka ba. In suka ce ba ka can, sai burodi daga abin da kike da shi ki kawo mini, sa'an yā sa mulkin ko al'ummar su rantse, cewa ai, ba su nan ki yi wani abu wa kanki da kuma dinki. **14** Gama same ka ba. **11** Amma yanzu kana fada mini in tafi abin da Ubangiji, Allah na Isra'il ya ce, 'Tulun garin wurin mai girma in ce, 'Iliya yana a nan.' **12** Ban san ba zai kare ba, kwalabar man kuma ba zai bushe inda Ruhun Ubangiji zai kai ka sa'ad da na bar ka ba sa ranar da Ubangiji ya bayar da ruwan sama a ba. In na tafi na fada wa Ahab bai kuma same ka a kasar.'" **15** Sai ta tafi, ta yi yadda Iliya ya fada mata. Saboda haka aka kasance da abinci kowace rana yi wa Ubangiji sujada tun ina saurayi. **13** Ranka yā wa Iliya da kuma don macen da iyalinta. **16** Gama dade, ashe, ba a fadā maka abin da na yi lokacin da tulun garin bai kare ba, kwalabar man kuma bai Yezabel ta karkashe annabawan Ubangiji ba? Yadda bushe ba, kamar yadda Ubangiji ya fada wa Iliya. na boye annabawa dari, na sa su hamsin-hamsin a **17** Ana nan sai dan matan, wato, gwauruhan nan kogwanni biyu, na yi ta ba su abinci da ruwa. **14** ya fara ciwo. Ciwon ya kara muni, daga karshe sai Yanzu fa, kana ce in tafi wurin mai girma sarki, in ya daina numfashi. **18** Sai ta ce wa Iliya, "Mutumin ce, 'Iliya yana a nan.' Ai, zai kashe ni!" **15** Iliya ya Allah, yaya haka? Ka zo ne domin ka nuna wa Allah ce, "Na rantse da Ubangiji Madaukaki, wanda nake zunubaina, ka kuma jawo mutuwar dana?" **19** Iliya bauta wa, tabbatace zan gabatar da kaina ga Ahab a ya ce, "Ki miķa mini dinki." Sai ya dauke shi daga yau. **16** Saboda haka sai Obadiya ya tafi wurin Ahab hannuwanta, ya kai shi dakin sama inda yake zama, ya fada masa, Ahab kuwa ya tafi wurin Iliya. **17** Sa'ad ya kwantar da shi a gadonsa. **20** Sa'an nan ya yi da Ahab ya ga Iliya, sai ya ce masa, "Kai ne wannan, kuka ga Ubangiji ya ce, "Ya Ubangiji Allahna, don kai mai tā-da-na-zaune-tsaye a Isra'il?" **18** Iliya ya me ka kawo wannan masifa a kan gwauruhan nan? amsa, ya ce, "Ban tā-da-na-zaune-tsaye a Isra'il ba. Kai ka ce in zauna tare da ita, ga shi yanzu danta Amma kai da iyalin mahaifinka, ku kuka tā-da-na-ya mutu." **21** Sai ya kwanta, ya mīke kansa a kan zaune-tsaye. Ka kyale umarnai Ubangiji, ka bi Ba'al, yaron sau uku, ya kuma yi kuka ga Ubangiji ya ce, **19** Yanzu ka tara mutane daga dukan Isra'il su sadu "Ya Ubangiji Allahna, ka mai da ran yaron nan!" da ni a kan Dutsen Karmel. Ka kuma kawo annabawa **22** Ubangiji kuwa ya ji kukan Iliya, sai ran yaron ya dari hudu da hamsin na Ba'al, da kuma annabawa dawo masa, ya kuma rayu. **23** Iliya ya dauki yaron ya dari hudu na Ashera, wafanda suke ci a teburin sauko da shi daga dakin sama zuwa cikin gida. Ya ba Yezebel." **20** Sai Ahab ya aika a duk fadin Isra'il, ya da shi ga mahaifiyarsa, ya ce, "Duba, dinki yana da kuma tattara annabawan a kan Dutsen Karmel. **21** rai!" **24** Sai matar ta ce wa Iliya, "Yanzu na san cewa Iliya ya je gaban mutane ya ce, "Har yaushe za ku yi kai mutumin Allah ne, Ubangiji kuma yana magana ta yano tsakanin ra'ayoyi biyu? In Ubangiji ne Allah, ku bi shi; amma in Ba'al Allah ne, ku bi shi." Mutane dai ba su ce uffam ba. **22** Sai Iliya ya ce musu, "Ni ne kada annabin Ubangiji da ya rage, amma Ba'al yana da annabawa dari hudu da hamsin. **23** Ku samo mana bijimai biyu. Bari su zaiba daya wa kansu, bari kuma su yanka shi kucu-kucu su sa a itace, sai dai, kada su sa wuta a kansa. Ni kuwa zan shirya daya bijimin in sa a kan itace, ni ma, ba zan sa wuta a kansa ba. **24** Sa'an ku kira bisa sunan allahnku, ni kuwa zan kira bisa sunan Ubangiji. Duk allahn da ya amsa ta wurin wuta, shi ne Allah." Sai dukan jama'a suka ce, "Abin nan da fada yana da kyau." **25** Iliya ya ce wa annabawan Ba'al, "Ku ku fara za'bī bijimi daya, ku shirya, da yake kuna da yawa. Ku kira a bisa sunan allahnku, amma kada ku kuna wuta." **26** Sai suka dauki bijimin da aka ba su suka shirya shi. Sa'an nan suka kira bisa sunan Ba'al daga safe har tsakar rana. Suna ihu, "Ya Ba'al, ka amsa mana!" Amma kuma yā bi gefe daya. **7** Yayinda Obadiya yana tafiya,

18 Bayan dogon lokaci, a cikin shekara ta uku, maganar Ubangiji ta zo wa Iliya, ta ce, "Tafi, ka gabatar da kanka ga Ahab, zan kuwa aika da ruwan sama a kasar." **2** Saboda haka Iliya ya tafi ya gabatar da kansa ga Ahab. Yanzu dai yunwa ta tsananta a Samariya, **3** Ahab kuma ya aika a kawo Obadiya, sarkin fadansa (Obadiya dai cikakken mai gaskata da Ubangiji ne. **4** Yayinda Yezabel tana kisan annabawan Ubangiji, Obadiya ya dauki annabawa dari ya boye a kogwanni biyu, hamsin a kowanne, ya kuma tanada musu abinci da kuma ruwa.) **5** Ahab ya ce wa Obadiya, "Ka ratsa kasar zuwa dukan mabulbulai da fadamu. Mai yiwuwa ka sami ciyawa mu ba dawakai da alfadarai don su rayu, don kada mu kasar dabbobinmu." **6** Saboda haka suka raba kasar da za su ratsa, Ahab zai tafi gefe daya, Obadiya kuma yā bi gefe daya. **7** Yayinda Obadiya yana tafiya,

babu wata amsa, babu wani da ya amsa. Suka yi ta rawa kewaye da bagaden da suka yi. **27** Da tsakar rana, Iliya ya fara yin musu ba'a. Ya ce, "Ku yi ihu da karfi, tabbatacce shi allah ne! Mai yiwuwa yana cikin surfin tunani, ko dai aiki ya yi masa yawa, ko ya yi tafiya. Mai yiwuwa yana barci ne, dole a tashe shi." **28** Sai suka yi ta ihu da karfi suna tsattsaga kansu da takuba da māsū, yadda al'adarsu take, sai da jininsu ya yi ta zuba. **29** Tsakar rana ta wuce, suka ci gaba da kokari, suna annabci har lokacin mi'ka hadayar yamma ya yi. Amma babu wani da ya tan'ka, babu wani da ya amsa, babu wanda ya kula. **30** Sa'an nan Iliya ya ce wa dukan mutane, "Ku zo nan wurina." Suka zo wurinsa, ya kuma shirya bagaden Ubangiji, da ya riga ya zama kufai. **31** Iliya ya dauki duwatsu goma sha biyu, daya don kowace kabilia zuriyar Yakub, wanda maganar Ubangiji ta zo masa, cewa, "Sunanka zai zama Isra'il." **32** Da wadannan duwatsun ya gina bagade cikin sunan Ubangiji, ya kuma haka wuriya kewaye da shi, isashe da zai ci garwa biyu na irin kwayar gyada. **33** Ya shirya itace, ya yayyanka bijimin kuku-kuku, ya shimpida shi a itacen. Sa'an nan ya ce musu, "Ku cika manyan tuluna da ruwa, ku zuba a kan hadayar da kuma a kan itacen." Suka zuba. **34** Ya ce, "Ku sâke yin haka," sai suka sâke yin haka. Ya umarta, "Ku yi haka sau na uku," suka kuma yi haka sau na uku. **35** Ruwan ya gangara kewaye da bagaden har ma ya cika wuriyar. **36** A lokacin hadaya, sai annabi Iliya ya zo gaba ya yi addu'a, ya ce, "Ya Ubangiji Allah na Ibrahim, na Isra'il da kuma na Yakub, bari a sani a yau cewa kai Allah ne a cikin Isra'il, a kuma san cewa ni bawanka ne, na kuma yi dukan wadannan abubuwa bisa umarninka. **37** Ka amsa mini, ya Ubangiji, ka amsa mini, saboda wadannan mutane su san cewa kai, ya Ubangiji, kai ne Allah, su kuma san cewa kana sâke juye zukatansu zuwa gare ka." **38** Sai wutar Ubangiji ya fâdo, ya cinye hadayar, itacen, duwatsun da kuma kasar, ya lashe ruwan da yake cikin wuriyar. **39** Sa'ad da mutane suka ga wannan, sai suka rusuna, suka sunkuyar da kai suka ce, "Ubangiji, shi ne Allah! Ubangiji, shi ne Allah!" **40** Sa'an nan Iliya ya umarce su, ya ce, "Ku kama annabawan Ba'al, kada ku bar waninsu yâ tsere!" Suka kama su, Iliya kuwa ya sa aka gangara da su zuwa Kwarin Kishon, aka yayyanka su a can. **41** Sai Iliya ya ce wa Ahab, "Ka haura gida, ka ci, ka sha, gama ina jin motsin ruwan sama mai yawa." **42** Sai Ahab ya ruga don yâ ci, yâ sha, amma Iliya ya hau kan kwankolin Karmel, ya rusuna kasa, ya sa fuska a tsakanin gwiwarsa. **43** Ya ce wa bawansa, "Tafi ka dubi wajen teku." Sai bawan ya haura ya duba. Ya ce, "Ba kome a can." Sau bakwai Iliya ya ce, "Koma." **44** Sau na bakwai, bawan ya ce, "Wani girgije karami kamar hannun mutum yana tasowa daga teku." Sai Iliya ya ce, "Je ka fada wa Ahab, 'Shirya keken

yakinka, ka gangara kafin ruwan sama yâ tare ka.'" **45** Ana cikin haka, sarari ya kara duhunta da girgije, iska ta taso, sai ruwan sama kamar da bakin kwarya ya sauko, Ahab kuwa ya hau zuwa Yezireyel. **46** Ikon Ubangiji ya sauko a kan Iliya, ya sha damara, ya ruga a guje a gaban Ahab har zuwa Yezireyel.

19 Ahab fa ya fada wa Yezebel kome da Iliya ya yi, da yadda ya karkashe dukan annabawan da takobi. **2** Saboda haka Yezebel ta aika da dan aika wa Iliya yâ fâda masa, "Bari alloli su hukunta ni da tsanan, in war haka gobe ban mai da ranka kamar na daya daga cikin annabawan Ba'al ba." **3** Iliya ya ji tsoro, ya gudu don yâ ceci ransa. Sa'd ad da ya kai Beyersheba a Yahuda, sai ya bar bwanswa a can. **4** Shi kuma ya yi tafiya yini guda zuwa cikin hamada. Ya zo wurin wani itacen tsintsya, ya zauna a Karkashinsa, ya roka yâ mutu. Ya ce, "Ya ishe ni haka, Ubangiji, ka dauki raina; ban fi kakannina ba." **5** Sa'an nan ya kwanta a karkashin itacen ya yi barci. Farat daya sai wani mala'ika ya taba shi, ya ce, "Tashi ka ci abinci." **6** Ya duba kewaye, sai ga wainer burodi kusa da kansa a bisa garwashin wuta mai zafi, da kuma tulun ruwa. Ya ci, ya sha, sa'an nan ya sâke kwanta. **7** Mala'ikan Ubangiji ya sâke dawowa sau na biyu ya taba shi, ya ce, "Tashi ka ci abinci, gama tafiyar za tâ yi maka yawa." **8** Saboda haka ya tashi ya ci, ya kuma sha. Ta wurin karfin da ya samu saboda wannan abinci, ya yi tafiya yini arba'in da dare arba'in, sai da ya kai Horeb, dutsen Allah. **9** A can ya shiga kogo ya kwana. Sai maganar Ubangiji ta zo masa, ta ce, "Me kake yi a nan, Iliya?" **10** Ya amsa, ya ce, "Ina kishi dominka Ubangiji, Allah Madaukaki. Isra'ilawa sun ki alkawarin, suka rurrushe bagadanka, suka kuma kashe annabawanka da takobi. Ni ne kafai na rage, yanzu, ni ma suna kokari su kashe ni." **11** Sai Ubangiji ya ce, "Fita ka tsaya a kan dutse a gabon Ubangiji, gama Ubangiji yana shirin wucewa." Sai ga babbar iska mai karfi ta tsage duwatsu, ta kuma ragargaza duwatsu a gabon Ubangiji, amma Ubangiji ba ya cikin iskar. Bayan iskar sai aka yi girgizar kasa, amma Ubangiji ba ya cikin girgizar kasa. **12** Bayan girgizar kasa, sai ga wuta, amma Ubangiji ba ya cikin wuta. Bayan wutur kuma sai ga wata'yar murya. **13** Sa'ad da Iliya ya ji ta, ya ja mayafinsa ya rufe fuskarsa, ya fita ya tsaya a bakin kogon. Sai ya ji murya ta ce masa, "Me kake yi a nan, Iliya?" **14** Ya amsa, ya ce, "Ina kishi dominka Ubangiji, Allah Madaukaki. Isra'ilawa sun ki alkawarin, suka rurrushe bagadanka, suka kuma kashe annabawanka da takobi. Ni ne kafai na rage, yanzu, ni ma suna kokari su kashe ni." **15** Sai Ubangiji ya ce masa, "Ka koma ta hanyar da ka zo, ka tafi Hamadan Damaskus. Sa'ad da ka kai can, ka shafe Hazayel yâ zama sarki bisa Aram. **16** Ka kuma shafe Yehu dan Nimshi yâ zama sarkin Isra'il, ka shafe Elisha dan Shafat daga Abel-Mehola

yā gāje ka a matsayin annabi. **17** Yehu zai kashe Isra'ila ya sanar masa cewa, "Ga abin da Ubangiji duk wani wanda ya tsere wa takobin Hazayel, Elisha ya ce, 'Ka ga wannan dumbun mayaka? Zan ba da kuwa zai kashe duk wani wanda ya tsere wa takobin su cikin hannunka a yau, sa'an nan za ka san cewa Yehu. **18** Duk da haka zan bar mutane dubu bakwai ni ne Ubangiji.'" **14** Ahab ya ce, "Amma wa zai yi na Isra'ila wadanda ba su rusuna da gwiwansu wa haka?" Annabin ya amsa, "Ga abin da Ubangiji ya Ba'al ba, ba su kuma sumbace shi da bakinsu ba." **19** ce, "Sojoji matasa na shugabannin yankuna za su Sai Iliya ya tafi daga can ya sami Elisha dan Shafat, yi haka." Ya tambaya, "Wa kuma zai fara yakin?" yana noma da shanu goma sha biyu masu garman Annabin ya amsa, "Kai za ka fara." **15** Saboda haka noma, shi kansa yana jan na goma sha biyun. Iliya Ahab ya kira sojoji matasa na shugabannin yankuna, ya tafi wurinsa ya jefa mayafinsa a kan Elisha. **20** mutum 232. Sa'an nan ya tattara sauran Isra'ilawa su Sai Elisha ya bar shanun, ya ruga ya bi Iliya. Ya ce, 7,000 gaba daya. **16** Suka fita da tsakar rana yayinda "Bari in sumbace mahaifina da mahaifyata, in yi Ben-Hadad tare da sarakuna 32 masu goyon bayansa musu bankwana, sa'an nan in zo in bi ka." Iliya ya suke cikin tentunansu suna sha, suna buguwa. **17** ce, "Koma! Me na yi maka?" **21** Sai Elisha ya bar shi, Sojojin nan matasa na shugabannin yankuna suka ya koma, ya dauki shanunsa ya yayyanka. Ya kone kayan garman noman don yā dafa naman, ya kuma ba wa mutane naman, suka kuwa ci. Sa'an nan ya tashi, ya bi Iliya, ya kuma zama mai hidimarsa.

20 Ben-Hadad sarkin Aram kuwa ya tattara mayakansa gaba daya. Sarakuna talatin da biyu suka tafi tare da shi hafe da dawakansu da kekunan yakinsu. Ya haura ya yi wa Samariya kwanto, ya kuma yake ta. **2** Ya aika da'yān aika zuwa cikin birnin wurin Ahab sarkin Isra'ila yana cewa, "Ga abin da Ben-Hadad ya ce, **3** 'Azurfarka da zinariyarka nawa ne. Mafi kyau cikin matanka da'yā'yanaka nawa ne.'" **4** Sarkin Isra'ila ya amsa, ya ce, "Kamar dai yadda ka fada, ranka yā dade, sarki. Ni da dukan abin da nake da shi, naka ne." **5** Sai'yan aikan suka sāke dawo suka ce, "Ga abin da Ben-Hadad ya ce, 'Na aika ka ba da azurfarka da zinariyarka, matanka da kuma'ya'yanaka. **6** Amma war haka gobe zan aika shugabannina su bincika fadanka da kuma gidajen shugabanninka. Za su kwashe dukan abubuwun da kake ganin darajarsu su tafi.'" **7** Sarkin Isra'ila ya tattara dukan dattawan kasar, ya ce musu, "Ku duba fa, wannan mutum yana neman tsokana! Sa'ad da ya aika in ba shi matana da'yā'yanaka, azurfana da zinariyana, ban hana masa ba." **8** Dattawa da dukan mutane suka amsa, suka ce, "Kada ka saurare shi ko ka yarda da abin da yake bukata." **9** Saboda haka ya ba wa'yan aikan Ben-Hadad amsa, ya ce, "Ku fada wa ranka yā dade, sarki, 'Bawanka zai yi dukan abin da ka bukaci da farko, amma wannan na karshe ba zan iya yin ba.'" Suka tafi suka kai amsar wa Ben-Hadad. **10** Sai Ben-Hadad ya aika da wani sakō wa Ahab, ya ce, "Bari alloli su yi da ni yadda suke so, su kuma yi haka da tsanani, in isashen kura ta rage a Samariya da za a iya ba wa mutanena a tafin hannu." **11** Sarki Isra'ila ya amsa, ya ce, "Ku fada masa, 'Wanda ya sa kayan yakinsa bai kamata yā yi fariya ba sai ya tube su.'" **12** Ben-Hadad ya ji wannan sakō yayinda shi da sarakunan suke sha da cikin tentunansu, sai ya umarce mutanensa, ya ce, "Ku shirya don yaki." Saboda haka suka shirya don su yaki birnin. **13** Ana cikin haka sai wani annabi ya zo wurin Ahab sarkin

yankuna suka taka suka fita daga birnin da mayaka a bayansu. **20** Kowannensu kuwa ya buge abokin gābansu. Ganin wannan, sai Arameyawa suka gudu, Isra'ilawa suna bi. Amma Ben-Hadad na Aram ya tsere a kan dokinsa tare da wadansu mahayan dawakansu. **21** Sarki Isra'ila ya bi, ya kuma sha karfin dawakan da keken yakin, ya kashe Arameyawa da yawa. **22** Daga baya, annabin ya zo wurin sarkin Isra'ila ya ce, "Ka karfafa matsayinka ka kuma ga abin da za a yi, gama a bazara mai zuwa sarkin Aram zai sāke kawo yaki." **23** Ana cikin haka, shugabannin sarkin Aram suka ba shi shawara, "Allolinsu, allolin tuddai ne. Shi ya sa suka fi mu karfi. Amma in mun yake su a fili, tabbatacce za mu fi su karfi. **24** Ka yi wannan. Ka cire dukan sarakuna daga matsayinsu ka sa wadansu shugabanni a maimakonsu. **25** Dole kuma ka tā da wadansu mayaka kamar wadanda ka rasa, doki don doki, keken yaki kuma don keken yaki, saboda mu iya yake Isra'ila a fili. Ta haka tabbatacce za mu fi karfinsu." Sai ya yarda da su, ya kuma yi haka. **26** Bazara na biye Ben-Hadad ya tattara Arameyawa, ya haura zuwa Afek don yā yaki Isra'ila. **27** Sa'ad da aka tattara Isra'ilawa, aka kuma ba su guzuri, sai suka taka suka fita don su sadu da Arameyawa. Isra'ilawa suka kafa sansani daura da su kamar kananan garkuna biyu na awaki, yayinda Arameyawa suka rufe dukan jejin. **28** Sai mutumin Allah ya zo ya ce wa sarkin Isra'ila, "Ga abin da Ubangiji ya ce, 'Domin Arameyawa suna tsammani Ubangiji allahn tuddai ne, ba allahn kwari ba, zan ba da wannan dumbun mayaka a hannuwanka, za ka kuwa sani ni ne Ubangiji.'" **29** Kwana bakwai suka yi sansani daura da junna, a rana ta bakwai sai yaki ya hadu. Isra'ilawa suka kashe sojojin kafa na Arameyawa dubu dari a rana daya. **30** Sauransu suka tsere zuwa birnin Afek, inda katangar ya fāda a kan mutum dubu ashirin da bakwai. Sai Ben-Hadad

ya gudu zuwa birni ya buya a ciki cikin daki. **31** Amma Nabol ya amsa wa Ahab ya ce, “Ubangiji yā Fadawansa suka je suka ce masa, “Mun ji an ce sawwake in ba ka gādon kakannina.” **4** Ahab ya cika sarakunan Isra’ila masu jinkai ne, bari mu sa tufafin da fushi saboda Nabol, mutumin Yezireyel ya ce, makoki, mu daura igiyoyi a wuyanmu, sa’an nan “Ba zan ba ka gādon kakannina ba.” Ya kwanta a mu tafi wurin sarkin Isra’ila, watakila zai bar ka da gadonsa yana Zub da hawaye, ya kuma fi cin abinci. rai.” **32** Saye da tufafin makoki kewaye a gindinsu, **5** Matarsa Yezabel ta shiga ciki ta tambaye shi, ta da kuma igiyoyi kewaye da kawunansu, suka tafi ce, “Me ya sa ka kumbura? Me ya sa ba za ka ci wurin sarkin Isra’ila, suka ce, “Bawanka Ben-Hadad abinci ba?” **6** Sai ya amsa mata, ya ce, “Domin na ce ya ce, ‘Ina rokonka bari in rayu.’” Sarki ya amsa, wa Nabol mutumin Yezireyel, ‘Ka sayar mini gonar “Har yanzu yana da rai? Shi dan’uwana ne.” **33** Da inabinka; ko kuwa in ka gwammace, zan ba ka wata ma abin da fadawan suke so su ji ke nan, sai suka gonar inabi a maimakonta.’ Amma ya ce, ‘Ba zan yi sauri, suka karbi maganar a bakinsa, suka ce, “I, ba ka gonar inabina ba.”’ **7** Yezabel matarsa ta ce, dan’uwanka, Ben-hadad!” Sarki ya ce, “Ku je ku “Yaya kake yi kamar ba kai ne sarki Isra’ila ba? Tashi kawo shi.” Da Ben-Hadad ya fita, sai Ahab ya sa aka ka ci abinci! Ka yi farin ciki. Zan ba ka gonar inabin kawo shi cikin keken ya’kinsa. **34** Ben-Hadad ya ce, Nabol mutumin Yezireyel.” **8** Sai ta rubuta wasiku a “Zan mayar da biranen mahaifinka da na kwace sunan Ahab, ta buga hatiminsa a kansu, sa’an nan ta daga mahaifinka. Za ka iya sa wurin kasuwarka a aika su ga dattawa da manyan gari wadanda suke cikin Damaskus, kamar yadda mahaifinka ya yi a zama a birnin da Nabol yake. **9** Cikin wadannan Samariya.” Ahab ya ce, “Bisa wannan yarjejjeniya wasiku ta rubuta, “Ku yi shelar ranar azumi, ku zan sake ka.” Saboda haka ya yi yarjejjeniya da zaunar da Nabol a wuri mai martaba a cikin mutane. shi, sai ya bar shi ya tafi. **35** Ta wurin maganar **10** Amma ku zaunar da wadansu’yan iska biyu daura Ubangiji, daya daga cikin’ya’ya maza na annabawa da shi, ku sa su ba da shaida cewa ya zagi Allah ya ce wa abokinsa, “Ka buge ni da makaminka,” da sarki. Sa’an nan ku dfauke shi ku jajjefe shi da amma mutumin ya ki. **36** Sai annabin ya ce, “Domin dutse sai ya mutu.” **11** Sai dattawa da manyan gari, ba ka yi biyayya da Ubangiji ba, da zarar ka bar ni wadanda suke zama a birnin da Nabol yake, suka zaki zai kashe ka.” Daga baya mutumin ya tafi, zaki yi kamar yadda Yezabel ta umarta a cikin wasikun ya same shi, ya kuma kashe shi. **37** Annabin ya sami da ta rubuta. **12** Suka yi shelar azumi, suka kuma wani mutum ya ce, “Ka buge ni, ina rokonka.” Sai mutumin ya buge shi, ya ji masa ciwo. **38** Sa’an nan **13** Sa’an nan’yan iska biyu suka zo, suka zauna daura annabin ya tafi ya tsaya a bakin hanya yana jiran da shi, suka kawo zarge a kan Nabol a gabon mutane, sarki. Ya bad da kamanni da kyalle a kansa. Kyallen suna cewa, “Nabol ya zagi Allah da sarki.” Saboda ya sauwa zuwa bisa idanunsa. **39** Yayinda sarkin yake haka aka dfauke shi waje da birnin, aka jajjefe shi wucewa, sai annabin ya yi kira da karfi gare shi ya da dutse har ya mutu. **14** Sa’an nan suka aika wa ce “Ni bawanka na tafi ya’ki, sai ga wani ya kawo Yezabel. “An jajjefe Nabol, ya kuma mutu.” **15** Nan mini wani mutum, ya ce, ‘Ka riike wannan mutum, da nan sa’ad da Yezabel ta ji cewa an jajjefe Nabol kada ka bar shi yā kubuta ko da kafa, idan ka bari ya da dutse ya kuma mutu, sai ta ce wa Ahab, “Tashi kubuta, a bakin ranka, ko kuwa ka biya talanti daya ka mallaki gonar inabin Nabol mutumin Yezireyel na azurfa.’ **40** Yayinda bawanka yana fama, yana kai da kawowa, sai mutumin ya bace.” Sai sarkin Isra’ila ya ce, “Hukuncinka ke nan, ka furta shi da gangara don yā mallaki gonar inabin Nabol. **16** Da Ahab ya ji cewa Nabol ya mutu, sai ya tashi ya Isra’ila ya ce, “Ganuwa da kawo kuma mutum, sai ta ce wa Ahab, “Tashi kubuta, a bakin ranka, ko kuwa ka biya talanti daya ka mallaki gonar inabin Nabol mutumin Yezireyel na azurfa.” **41** Sai annabin ya cire kyallen da sauri daga kansas, da ya rufe idanunsa, sarkin Isra’ila kuwa ya Ta ce, “Gangara don ka sadu da Ahab sarkin Isra’ila, gane shi a matsayi daya daga cikin annabawa. **42** wanda yake mulki a Samariya. Yanzu yana a gonar Sai ya ce wa sarki, “Ga abin da Ubangiji ya ce, ‘Ka inabin Nabol, inda ya tafi yā mallake ta. **17** Sai saki mutumin da na kudura yā mutu. Saboda haka masa, Ga abin da Ubangiji ya ce, ‘Ba ka kashe mutum ranka zai zama a maimakon ransa, mutanenka a ka kuma kwace kayansa ba?’ Sa’an nan ka ce masa maimakon mutanensa.” **43** Cike da fushi, sarkin Isra’ila ya tafi fadarsa a Samariya.

21 Ana nan bayan haka sai wadannan abubuwa suka faru. Nabol mutumin Yezireyel yana da gonar inabi a Yezireyel, a yankin Samariya, kusa da gidan Sarki Ahab. **2** Sai Ahab ya ce wa Nabol, “Ka ba ni gonar inabinka in yi amfani da ita don kayan lambu, da yake tana kusa da fadana. Zan ba ka wata gonar inabin da ta fi wannan, ko kuma in ka gwammace, sai in biya ka duk abin da ya dace da ita.”

har na yi fushi, ka kuma sa Isra'ila ya yi zunubi.' **23** Dan aikan da ya je yă kawo Mikahiya, ya ce masa, "Game da Yezabel kuwa Ubangiji ya ce, 'Karnuka za 'Duba, sauran annabawa suna maganar nasara wa su cinye Yezabel a katangar Yezireyel.' **24** "Karnuka sarki, sai ka ce mutum guda. Bari maganarka tă za su cinye wadanda suke na Ahab wadanda suka mutu a cikin birni, tsuntsayen sararin sama kuma za su cinye wadanda suka mutu a jeji." **25** (Babu wani mutum kamar Ahab, wanda ya ba da kansa ga aikata mugunta a gabon Ubangiji. Yezabel matarsa ce ta zuga shi. **26** Ya yi abar kyama kwarai ta wurin bin gumaka, kamar Amoriyawan da Ubangiji ya kora a gabon Isra'ila.) **27** Sa'ad da Ahab ya ji wadannan kalmomi, sai ya yage rigarsa, ya sa rigunan makoki, ya kuma yi azumi. Ya kwanta a kayan makoki, ya kuma yi tafiya cikin sauinkai. **28** Sai maganar Ubangiji ta zo wa Iliya mutumin Tishbe, ta ce, **29** "Ka lura da yadda Ahab ya kaskantar da kansa a gabana kuwa? Domin ya kaskantar da kansa, ba zan kawa wannan masifa a kwanakinsa ba, amma zan kawa ta a kan gidansa a kwanakin dansa."

22 Aka yi shekaru uku ba a yi yakি tsakanin Aram da Isra'ila ba. **2** Amma a shekara ta uku, Yehoshafat sarkin Yahuda ya gangara don yă ga sarki Isra'ila. **3** Sarkin Isra'ila ya ce wa shugabanninsa, "Ba ku san cewa Ramot Gileyad namu ne ba, duk da haka ba mu yi kome ba don mu sâke karbanta daga sarkin Aram?" **4** Saboda haka ya tambaye Yehoshafat, ya ce, "Za ka tafi tare da ni don in yi yakি da Ramot Gileyad?" Yehoshafat ya amsa wa sarkin Isra'ila, ya ce, "Ni ma kamar ka ne, mutanena kuwa kamar mutanenka, dawakaina kamar dawakana." **5** Amma Yehoshafat ya ce wa sarkin Isra'ila, "Da farko mu nemi nufin Ubangiji." **6** Saboda haka sarkin Isra'ila ya tattara annabawa, kamar dari huđu, ya tambaye su, "In kai yakি a kan Ramot Gileyad, ko kada in kai?" Suka amsa, "Ka tafi, gama Ubangiji zai ba ka ita a hannunka." **7** Amma Yehoshafat ya yi tambaya, ya ce, "Babu wani annabin Ubangiji a nan da za mu tambaya?" **8** Sarkin Isra'ila ya amsa wa Yehoshafat, ya ce, "Akwai mutum guda har yanzu wanda ta wurinsa zu mu iya nemi nufin Ubangiji, amma na ki jininsa domin bai taba yin annabci wani abu mai kyau game da ni ba, sai dai mummuna kullum. Shi ne Mikahiya dan Imla." Yehoshafat ya ce, "Kada sarki ya ce haka." **9** Saboda haka sarkin Isra'ila ya kira daya daga cikin shugabanninsa ya ce, "Kawo Mikahiya dan Imla nan take." **10** Saye da rigunansu na sarauta, sarkin Isra'ila da Yehoshafat sarkin Yahuda suna zama a kujerun sarautarsu a masussuka ta mashigin kofar Samariya, tare da dukan annabawa suna ta annabci a gabansu. **11** Zedekiya dan Kena'ana kuwa ya yi kahonin karfe ya kuma furta, "Ga abin da Ubangiji ya ce, 'Da wadannan za ka tunkuyi Arameyawa har su hallaka.'" **12** Dukan sauran annabawan suka yi annabci iri abu daya. Suka ce, "Ka yakি Ramot Gileyad, ka kuma yi nasara, gama Ubangiji zai ba da ita cikin hannun sarki." **13**

Dan aikan da ya je yă kawo Mikahiya, ya ce masa, "Duba, sauran annabawa suna maganar alheri." **14** Amma Mikahiya ya ce, "Na rantse da Ubangiji mai kada mu kai?" Ya amsa ya ce, "Yañe ta, za ka kuwa yi nasara, gama Ubangiji zai ba da ita cikin hannun sarki." **15** Da suka kai, sai sarki ya tambaye shi, ya ce, "Mikahiya, mu kai yakি a kan Ramot Gileyad, ko dai gaskiya a cikin sunan Ubangiji?" **17** Sa'an nan Mikahiya ya amsa, "Na ga dukan Isra'ila a warwatse a kan tuddai kamar tumakin da ba su da makiyayi, kuma Ubangiji ya ce, 'Wadannan mutane ba su da maigida. Bari kowa yă tafi gida cikin salama.'" **18** Sai sarkin Isra'ila ya ce wa Yehoshafat, "Ban fada maka cewa bai taba yin annabci wani abu mai kyau game da ni, sai mummuna kawai ba?" **19** Mikahiya ya ci gaba, "Saboda haka ka ji maganar Ubangiji. I, na ga Ubangiji zaune a kursiyinsa tare da dukan rundunar sama tsaye kewaye da shi a dama da hagunsa. **20** Kuma Ubangiji ya ce, "Wa zai rudi Ahab zuwa yakি da Ramot Gileyad, yă kuma kai shi mutuwarsa a can?" "Wani ya ce wannan, wani ya ce wangan. **21** A karshe, wani ruhu ya zo gaba, ya tsaya a gabon Ubangiji ya ce, 'Zan rude shi.' **22** "Ubangiji ya yi tambaya 'Ta wace hanya?' Ya ce, "'Zan tafi in zama ruhun karya a bakunan dukan annabawansa.' 'Ubangiji ya ce, 'Za ka yi nasara a rudinsa. Ka tafi, ka yi haka.' **23** "Saboda haka yanzu Ubangiji ya sa ruhun karya a bakunan dukan annabawanka. Ubangiji ya zartar maka da masifa." **24** Sai Zedekiya dan Kena'ana ya hau ya mari Mikahiya a fuska. Ya yi tambaya, "A wace hanya ce ruhu daga Ubangiji ya bar ni ya yi maka magana?" **25** Mikahiya ya amsa, "Za ka gane a ranar da ja ke ja buya a ciki cikin daki." **26** Sa'an nan sarkin Isra'ila ya umarta, "Ku kama Mikahiya, ku kai shi wurin Amon, shugaban birnin, da wurin Yowash dan sarki. **27** Ku ce ga abin da sarki ya ce, "Ku sa wannan mutum a kurkuku, kuma kada ku ba shi wani abu sai dai burodi da ruwa, sai na dawo lafiya." **28** Mikahiya ya furta, "Idan har ka dawo lafiya, to, Ubangiji bai yi magana ta wurina ba." Ya kuma kara da cewa, "Ku lura da maganata, dukanku mutane!" **29** Sai sarkin Isra'ila da Yehoshafat sarkin Yahuda suka haura zuwa Ramot Gileyad. **30** Sarkin Isra'ila ya ce wa Yehoshafat, "Zan bad da kama in shiga wurin yakি, amma ka sa kayan sarautarka." Saboda haka sarkin Isra'ila ya bad da kama, ya shiga cikin yakি. **31** Sarkin Aram kuwa ya umarci shugabanni kekunan yakinsa talatin da biyu, ya ce, "Kada ku yake kowa, karami ko babba, sai dai sarkin Isra'ila." **32** Sa'ad da shugabannin kekunan yakin suka ga Yehoshafat, suka yi tsammani, suka ce,

"Tabbatacce wannan shi ne sarkin Isra'ila." Saboda Isra'ila suka yi zunubi. **53** Ya bauta, ya kuma yi wa haka suka juye don su yake shi, amma sa'ad da Ba'al sujada, ya tsokane Ubangiji, Allah na Isra'ila ya Yehoshafat ya yi ihu, **33** sai shugabannin kekunan yi fushi, kamar yadda mahaifinsa ya yi. yakin suka ga ashe ba sarkin Isra'ila ba ne, sai suka daina binsa. **34** Amma wani ya ja bakansa kawai ya bugi Ahab sarkin Isra'ila a tsakanin sassan kayan yakinsa. Sai sarki ya ce wa mahayin keken yakinsa, "Juye, ka fitar da ni daga yakin. An ji mini rauni." **35** Dukan yini aka yi ta yakin, aka kuma ri'ke sarki a keken yakinsa yana fuskanci Arameyawa. Jini daga mikinsa ya yi ta zuba a kasan keken yakin, a wannan yamma kuwa ya mutu. **36** Da rana tana fāduwa, sai kuka ta bazu cikin mayaka, "Kowane mutum ya tafi garinsu; kowa ya tafi kasarsa!" **37** Sai sarki ya mutu, aka kuwa kawo shi Samariya, aka binne shi a can. **38** Suka wanke keken yakin a tafki, a Samariya (inda karuwai suke wanka), sai karnuka suka lashe jininsa, kamar yadda maganar Ubangiji ta furta. **39** Game da sauran ayyukan mulkin Ahab, hafe da dukan abin da ya yi, da fadan da ya gina ya kuma shimpida da hauren giwa, da biranen da ya gina, duk a rubuce suke a cikin littafin tarihin sarakunan Isra'ila. **40** Ahab ya huta da kakanninsa. Ahaziya dansa ya gāje shi a matsayin sarki. **41** Yehoshafat dan Asa ya zama sarkin Yahuda a shekara ta hudu ta Ahab sarkin Isra'ila. **42** Yehoshafat yana da shekara talatin da biyar sa'ad da ya zama sarki, ya kuma yi mulki a Urushalima shekara ashirin da biyar. Sunan mahaifiyarsa, Azuba'yar Shilhi. **43** A cikin kome ya yi tafiya a hanyoyin mahaifinsa Asa, bai kuma kauce daga gare su ba; ya yi abin da yake daidai a gabon Ubangiji. Amma bai rurruushe masujadai da suke kan tuddai ba, mutane kuwa suka ci gaba da mi'ka hadayu suna kuma kone turare a can. **44** Yehoshafat kuma ya zauna lafiya da sarkin Isra'ila. **45** Game da sauran ayyukan mulkin Yehoshafat da abubuwana da ya yi, da kuma yake-yakensa, duk a rubuce suke a cikin littafin tarihin sarakunan Yahuda. **46** Ya kawar da karuwai maza na masujadai da suke kan tuddai wadanda suka rage tun mulkin mahaifinsa Asa. **47** Babu sarki a lokacin Edom, saboda haka sai mataimaki ya yi mulki. **48** To, Yehoshafat ya gina jerin jiragen ruwan kasuwanci don su je Ofir saboda zinariya, amma ba su yi tafiya ba, gama sun farfashe a Eziyon Geber. **49** A lokacin Ahaziya dan Ahab ya ce wa Yehoshafat, "Bari mutanena su tafi tare da mutanenka," amma Yehoshafat ya ki. **50** Yehoshafat kuwa ya huta tare da kakanninsa, aka kuma binne shi tare da su a birnin Dawuda kakansa. Sai Yehoram dansa ya gāje shi. **51** Ahaziya dan Ahab ya zama sarkin Isra'ila a Samariya a shekara ta goma sha bakwai ta Yehoshafat sarkin Yahuda, ya kuma yi mulki a bisa Isra'ila shekaru biyu. **52** Ya aikata mugunta a gabon Ubangiji, domin ya yi tafiya a hanyoyin mahaifinsa da na mahaifiyarsa, da kuma a hanyoyin Yerobowam dan Nebat, wanda ya sa

2 Sarakuna

1 Bayan mutuwar Ahab, Mowab ta yi wa Isra'ila tawaye. **2** Ahaziya fa ya fādō daga tagar dakin samansa a Samariya ya ji rauni. Saboda haka ya aiki masinjoji, yana cewa, "Ku je ku tuntubi Ba'al-Zebub, allahn Ekron, ku ga ko zaan warke daga wannan rauni." **3** Amma mala'ikan Ubangiji ya ce wa Iliya mutumin Tishbe, "Ka haura ka taryi masinjojin sarkin Samariya, ka tambaye su, 'Don babu Allah ne a Isra'ila da za ku tafi ku tuntubi Ba'al-Zebub allahn Ekron?" **4** Saboda haka, ga abin da Ubangiji ya ce, 'Ba za ka tashi daga inda kake kwance ba, ba shakka za ka mutu!' Iliya ya yi kamar yadda Ubangiji ya umarce shi, sai ya tafi. **5** Da masinjojin suka koma wurin sarki, sai sarki ya ce da su, "Don me kuka komo?" **6** Sai suka amsa, "Wani mutum ya sadu da mu ya ce mana, 'Ku koma wurin sarkin da ya aike ku, ku ce masa, 'Ga abin da Ubangiji ya ce, don babu Allah ne a Isra'ila da ka aika a tuntubi Ba'al-Zebub allahn Ekron? Saboda haka ba za ka tashi daga gadon da kake kwance ba. Ba shakka za ka mutu!'" **7** Sai Sarkin ya tambaye su ya ce, "Wanda irin mutum ne ya yi muku wannan magana?" **8** Sai suka ce, "Mutumin ya sa riga mai gashi, ya kuma yi damara da fata." Sarkin ya ce, "Ai, Iliya mutumin Tishbe nan ne." **9** Sai sarki ya aiki kaftin da sojojin hamsin wurin Iliya. Kaftin ya haura wajen Iliya, wanda yake zaune a kan tudu, ya ce masa, "Mutumin Allah, sarki ya ce, 'Ka sauko, ka zo!'" **10** Iliya ya ce masa, "In ni mutumin Allah ne, bari wuta tā sauko daga sama tā cinye ka da sojojinka hamsin!" Sai wuta ta sauko daga sama ta cinye kaftin tare da sojojinsa hamsin. **11** Da jin haka sai sarki ya sāke aiken wani kaftin hamsin. **12** Sai Iliya ya amsa, "Mutumin Allah, ina rokonka ka dubi darajar raina da na wadannan sojoji hamsin, bayinka! **14** Duba, wuta ta sauko daga sama ta cinye su kaftin nan haura ya durkusa a gabon Iliya, ya roke shi ya ce, "Mutumin Allah, ina rokonka ka dubi darajar raina da na wadannan sojoji hamsin, bayinka!" **15** Sai mala'ikan Ubangiji ya ce wa Iliya, "Sauka, ka tafi tare da shi; kada ka ji tsoro." Saboda haka Iliya ya tashi ya sauko, ka tashi daga gadon da kake kwance ba, ba shakka za ka mutu!" **17** Ya kuwa mutu yadda Ubangiji ya

fada ta bakin Iliya. Da yake Ahaziya ba shi da da, sai Yoram ya gāje shi, ya zama sarki a shekara ta biyu ta mulkin Yehoram, dan Yehoshafat, sarkin Yahuda. **18** Game da dukan sauran abubuwan da suka faru a zamani Ahaziya, da abin da ya yi, ba a rubuce suke a littattafan tarhiin sarakuna Isra'ila ba?

2 Da lokaci ya yi da Ubangiji zai dauki Iliya zuwa sama cikin guguwa, Iliya da Elisha kuwa suna kan hanyarsu daga Gilgal. **2** Sai Iliya ya ce wa Elisha, "Ka dakata a nan; Ubangiji ya aike ni Betel." Amma Elisha ya amsa ya ce, "Muddin Ubangiji yana a raye, kai kuma kana a raye, ba zaan rabu da kai ba." Saboda haka suka gangara zuwa Betel. **3** Sai Kungiyar annabawa a Betel suka fito zuwa wajen Elisha suka ce masa, "Ka san cewa Ubangiji zai dauki maigidanka daga wurinka yau?" Sai ya ce, "I, na sani, amma kada ku yi magana game da wannan." **4** Sai Iliya ya ce masa, "Ka dakata a nan Elisha; Ubangiji ya aike ni Yeriko." Sai ya ce masa, "Muddin Ubangiji yana a raye, kai ma kana a raye, ba zaan rabu da kai ba." Saboda haka sai suka tafi Yeriko. **5** Kungiyar annabawa a Yeriko suka haura zuwa wajen Elisha suka ce, "Ko ka san Ubangiji zai dauki maigidanka daga gare ka yau?" Sai ya ce, "I, na sani, amma ku bar zancen nan tukuna." **6** Sai Iliya ya ce masa, "Ka dakata a nan, Ubangiji ya aike ni Urdun." Sai Elisha ya ce masa, "Muddin Ubangiji yana a raye, kai kuma kana raye, ba zaan rabu da kai ba." Saboda haka suka ci gaba da tafiya tare. **7** Mutum hamsin na Kungiyar annabawa suka je suka tsaya da nisa, suna fuskantar inda Iliya da Elisha suka tsaya a Urdun. **8** Sai Iliya ya tube rigarsa, ya nannade ya bugi ruwan Urdun da shi. Sai ruwan ya dāre gida biyu, suka haye a Elisha, "Fadi mini, abin da kake so in yi maka kafin a dāuke ni daga gare ka!" Elisha ya amsa ya ce, "Bari ce, 'Ka sauko, nan take ka zo!'" **10** Iliya ya ce, "Ka nemi abu mai wuya, amma in ka ga lokacin da aka dāuke ni daga gare ka, zai zama naka, in ba haka ba, ba za ka samu ba ke nan." **11** Yayında suke tafiya suna magana, sai kwatsam, keken yaキン wuta da dawakan wuta suka ratse tsakaninsu, sai Iliya ya tafi sama a cikin guguwa. **12** Da Elisha ya ga haka sai ya yi ihu yana cewa, "Babana! Babana! Kekunan yakın da mahayan dawakan Isra'ila!" Elisha kuwa bai sāke ganinsa ba. Sai ya kama tufafinsa ya yayyage. **13** Sai ya dāuki rigar da ta fādō daga Iliya ya koma ya tsaya a gabar Kogin Urdun. **14** Sa'an nan Elisha ya dāuki rigar da ta fādō daga Iliya ya bugi ruwan da shi. Ya ce, "Yanzu ina Ubangiji Allah na Iliya?" Da ya bugi ruwan sai ruwan ya dāre gida biyu, sai ya haye. **15** Kungiyar annabawa daga Yeriko, wadanda suke kallo, suka ce, "Ruhun Iliya yana a kan Elisha." Sai suka je su tarye shi, suka rusuna har kasa a gabansa. **16** Suka ce, "Duba, mu bayinka muna da masu ji da karfi hamsin. Bari su je su nemi maigidanka.

Watakilà, Ruhun Ubangiji ya dauke shi ya ajiye bisa Ubangiji ta wurinsa?" Wani hafsan sarkin Isra'ila wani dutse, ko wani kwari." Elisha ya ce, "A'a, kada ya amsa ya ce, "Ai, akwai Elisha dan Shafat, wanda ku aike su." **17** Amma suka matsa masa har ya ji dā ya yi wa Iliy hidima." **12** Yehoshafat ya ce, ba ya iya hana su. Saboda haka ya ce, "Ku aike su." "Maganar Ubangiji tana tare da shi." Saboda haka Sai suka aiki mutane hamisin, suka yi ta nema har sarkin Isra'ila da Yehoshafat da kuma sarkin Edom kwana uku amma ba su same Iliy ba. **18** Da suka suka tafi wurin Elisha. **13** Elisha ya ce wa sarkin dawo wurin Elisha, wanda yake a Yeriko, sai ya ce Isra'ila, "Ina ruwana da kai? Tafi wurin annabawan musu, "Ban ce muku kada ku tafi ba?" **19** Mutane mahaifinka da annabawa mahaifiyarka." Sai sarkin garin suka ce wa Elisha, "Ranka yă dade, duba, garin Isra'ila ya ce, "A'a, ai Ubangiji ne ya kira mu, mu yana da kyan gani, amma ruwan ba shi da kyau, sarakunan nan uku don yă bashe mu ga Mowab." kasar kuma ba ta ba da amfani." **20** Sai ya ce, "Ku **14** Sai Elisha ya ce, "Muddin Ubangiji Madaukaki kawo mini sabuwar kwarya, ku kuma sa gishirin a yana a raye, wanda nake bauta, da ba don ina ganin ciki." Sai suka kawo masa. **21** Sai ya tafi maibulbular girman Yehoshafat Sarkin Yahuda ba, da ko kallonka ruwan yana watsa gishirin a ciki, yana cewa, "Ga ba zaan yi ba. **15** Amma yanzu, a kawo mini makadin abin da Ubangiji ya ce, 'Na warkar da ruwan nan. garaya." Yayinda makadin garayan yake kida, ikon Ba zai kara jowo mutuwa, ko yă hana kasar ba da Ubangiji ya sauko a kan Elisha **16** ya kuma ce, "Ga amfani ba.'" **22** Ruwan ya tsabtacce har yă zuwa abin da Ubangiji ya ce, zan cika kwarin nan da yau, bisa ga fadin Elisha. **23** Daga nan sai Elisha ya tafkunan ruwa. **17** Gama ga abin da Ubangiji ya ce, tafi Betel. Yayinda yake tafiya a hanya, sai wadansu ko da yake babu iska, ko ruwan sama, duk da haka matasa suka fito daga cikin gari, suka yi masa dariya kwarin nan zai cika da ruwa, har ku da dabbobinku suna cewa, "Ka haura, ya kai mai kai marar gashil! da kuma sauran dabbobi ku sha. **18** Wannan abu mai Ka haura, kai mai kai marar gashil!" **24** Sai ya juya ya dube su, ya la'anta su da sunan Ubangiji. Sai beyar guda biyu suka fito daga jeji suka hallaka matasa arba'in da biyu daga cikinsu. **25** Sai ya ci gaba zuwa Dutsen Karmel, daga can kuma ya koma Samariya. Za ku kuma yi amfani da duwatsu ku lalatar da kowace gona mai kyau." **20** Kashegari, daidai lokacin hadaya, sai ga ruwa yana gangarowa daga gefen Edom! Kasar kuwa ta cika da ruwa. **21** To, dukan Mowabawa suka ji cewa sarakuna suna tafe don su yake su; saboda haka aka kira kowane namiji, babba da yaro, wanda ya isa daukan makami, aka jera su a bakin iyaka. **22** Da suka tashi da sassafe, rana tana haska ruwa. Sai ruwan ya yi ja kamar jini a idanun Mowabawan da suke a ketare. **23** Sai suka ce, "Jini ne! Ba shakka sarakunan nan sun yake juna, suka karkashe juna. Ya Mowabawa, mu tafi mu kwashi ganimal" **24** Amma da Mowabawa suka isa sansanin Isra'ila, sai Isra'ilawa suka taso suka auka musu har sai da suka gudu. Isra'ilawa kuwa suka kai musu hari, suka karkashe Mowabawa. **25** Suka ragargaza garuruwa, kowane mutum kuwa ya jefa dutse a kowane gona mai kyau har sai da aka rufe gonakin gaba daya. Suka tattoshe duk maibulbulan ruwa, suka kuma sare duk itace mai kyau. Kir Hareset ne kadai aka bari tare da duwatsunsa yadda suke, amma mutanen da suke da majajjawa suka yi wa birnin zobe, suka kai masa hari shi ma. **26** Da sarkin Mowab ya ga yaki ya rinjaye shi, sai ya dauki mutane masu takobi dari bakwai, ya ratsa zuwa wajen sarkin Edom, amma ba su yi nasara ba. **27** Sa'an nan ya dauki dansa na fari, wanda zai gäge shi, ya yi hadaya da shi a bisa katangan birnin. Isra'ilawa suka firgita kwarai; sai suka janye suka koma kasarsu.

3 Yoram, dan Ahab ya zama sarki Isra'ila, a Samariya, a shekara ta goma sha takwas ta mulkin Yehoshafat, sarkin Yahuda, ya kuma yi mulki shekara goma sha biyu. **2** Yoram ya aikata muguntu a gabon Ubangiji, amma ba kamar yadda mahaifinsa da mahaifiyarsa suka yi ba. Ya kawar da dutsen tsarkin Ba'al wanda mahaifinsa ya yi. **3** Duk da haka ya manne wa zunuban Yerobowam dan Nebat, wanda ya sa Isra'ila ta aikata, bai rabu da su ba. **4** Mesha, sarkin Mowab yana kiwon tumaki, ya kuma zama tilas yă biya haraji ga sarkin Isra'ila. Saboda haka yakán ba da'yán tumaki dubu dari, da kuma gashin raguna dubu dari. **5** Amma bayan mutuwár Ahab, sai sarkin Mowab ya yi wa sarkin Isra'ila tawaye. **6** To, a lokacin, Sarki Yoram ya tashi daga Samariya, ya tattara sojoji daga dukan Isra'ila. **7** Ya kuma aika da wannan sako ga Yehoshafat sarkin Yahuda cewa, "Sarkin Mowab ya yi mini tawaye. Za ka tafi tare da ni mu yaki Mowab?" Sai sarkin Yahuda ya ce, "I, ina shiryé mu tafi. Ai, sojojina sojojinka ne, dawakaina kuma dawakanka ne." **8** Ya kara da cewa, "Wace hanya za mu bi?" Sai Yoram ya amsa ya ce, "Ta hanyar jejin Edom." **9** Saboda haka sarkin Isra'ila ya fita tare da sarkin Yahuda, da kuma sarkin Edom. Da suka yi kwana bakwai suna ta zagawa, sai sojoji da dabbobi suka rasa ruwan sha. **10** Sai sarkin Isra'ila ya ce, "Mene! Ubangiji ya kira mu sarakunan nan uku don kawai yă ba da mu ga Mowab ne?" **11** Amma Yehoshafat ya yi tambaya ya ce, "Babu wani annabin Ubangiji a nan da za mu nemí nufin

4 Matar wani daga kungiyar annabawa ta yi wa Elisha kuka ta ce, "Mijina, bawanka, ya mutu, ka

kuma san yadda ya girmama Ubangiji. Amma ga kai ki wurinsa, ai, yau ba Sabon Wata ba ne ko ranar shi yanzu mai binsa bashi ya zo yă kwashe'ya'yana Asabbaci?" Sai ta ce, "Ba kome." 24 Sai ta sa wa jakar maza biyu su zama bayinsa." 2 Elisha ya amsa mata sirdi ta ce wa bawanta, "Yi ta kora mini jakar, kada ya ce, "Me kike so in yi miki? Ki fada mini, me kike ka sassauta, sai na fada maka." 25 Ta haka ta kama da shi a gidanki?" Sai ta ce, "Baiwarka ba ta da hanya ta tafi wurin mutumin Allah a Dutsen Karmel. kome a can, sai dan tulun man zaitun." 3 Elisha Da ya hange ta daga nesa, sai mutumin Allah ya ce ya ce, "Ki je wurin dukan maqwabtanki, ki nemi wa bawansa Gehazi, "Duba! Ga mutuniyar Shunam tulunan da babu kome a ciki. Kada ki nemo kadan nan can! 26 Ka yi gudu ka tarye ta ka tambaye ta, kawai. 4 Sa'an nan ki shiga ciki, ki kulle kofar da 'Lafiyarki? Mijinki yana nan lafiya? Yaronki yana ke da'y'a'yanki kuke ciki. Ku duddura man a dukan nan lafiya?" Ta amsa ta ce, "Kome lafiya yake." 27 tulunan, sa'ad da kowanne ya cika, sai ki ajiye a Da ta isa wurin mutumin Allah a dutsen, sai ta kama gefe." 5 Ta tashi ta shiga tare da'y'a'yanta maza, kafafunsa. Sai Gehazi ya zo don yă ture ta, amma suka kulle kofa.'Ya'yanta suka kawo mata tuluna, ita mutumin Allah ya ce, "Ka bar ta! Tana cikin bakin kuma tana durawa. 6 Da dukan tulunan suka cika, ciki kwarai, amma Ubangiji ya boye mini, bai kuma sai ta ce wa danta, "Kawo mini wani tulu." Amma ya fada mini me ya sa ba." 28 Sai ta tambaya shi ta ce, amsa ya ce, "Ai, ba saura." Sa'an nan man ya daina "Na roke ka da ne, ranka yă dade? Ba na ce maka, zuba. 7 Sai ta tafi ta fada wa mutumin Allah. Shi 'Kada ka sa in fara bege ba?'" 29 Elisha ya ce wa kuwa ya ce mata, "Tafi, ki sayar da man, ki biya Gehazi, "Ka yi damara, ka dauki sandana ka ruga a bashinki. Ki biya bukatanki da na'ya'yanki da sauran guje. Idan ka sadu da wani, kada ka gaishe shi, idan da ya rage." 8 Wata rana Elisha ya tafi Shunem. kuma wani ya gaishe ka, kada ka amsa. Ka shimfida Akwai wata mai arziki a can wadda ta gayyace shi sandana a fuskar yaron." 30 Amma mahaifiyar yaron cin abinci. Sai ya zama duk lokacin da yake wucewa, ta ce, "Muddin Ubangiji yana raye, kai kuma kana yakan tsaya a can don cin abinci. 9 Ta ce wa mijinta, a raye, ba zan bar ka ba." Saboda haka ya tashi ya "Na san cewa wannan mutum da kullum yake zuwa bi ta. 31 Gehazi ya yi gaba, ya shimfida sandan a nan mai tsarki ne na Allah. 10 Bari mu yi dan daki fuskar yaron, amma babu motsi, babu alamar rai. a rufin gida mu kuma sa masa gado da tebur da Saboda haka Gehazi ya koma ya taryi Elisha, ya fada kujera da kuma fitila. Saboda a duk lokacin da ya zo masa, "Yaron bai tashi ba." 32 Da Elisha ya isa gidan, wurimmu, sai yă sauwa a can." 11 Wata rana da Elisha sai ga gawar yaron kwance a kan gadonsa. 33 Sai ya zo, sai ya haura dakinsha ya kwanta. 12 Ya ce wa ya shiga, ya rufe kofa, daga shi sai yaron, ya kuma bawansa Gehazi, "Kira mutuniyar Shunam nan." Sai yi addu'a ga Ubangiji. 34 Sa'an nan ya hau gadon ya kira ta, ta zo ta tsaya a gabansa. 13 Elisha ya ce yă kwanta a bisa yaron, ya mike a kansa, baki da masa, "Ka ce mata, 'Kin yi duk wannan dawainiya baki, ido da ido, hannu da hannu. Yayinda ya mike saboda mu. Yanzu, me kike so a yi miki? Kina so mu kansa a kan yaron, sai jikin yaron ya dawu dumi. 35 yi magana a madadinkin wa sarki ko babban hafsan Elisha ya tashi, ya yi ta kai komo a cikin dakin. Sa'an mayaka?" Sai ta ce, "A'a, ina da dukan abin da nake nan ya sâke koma kan gadon yă mike a kan yaron, bukata a cikin jama'ata." 14 Sai Elisha ya tambayi sai yaron ya yi atishawa sau bakwai, ya kuma bude Gehazi ya ce, "Me za mu yi mata?" Sai ya amsa ya ce, idanunsa. 36 Elisha ya kira Gehazi ya ce, "Kirawo "Ba ta da, ga shi kuma mijinta ya tsufa." 15 Sai mutuniyar Shunam." Ya kuwa kira ta. Sa'ad da ta Elisha ya ce, "Ka kira ta." Sai ya kira ta, ta zo ta tsaya zo, sai Elisha ya ce mata, "Dauki dânkî." 37 Sai ta a bakin kofa. 16 Elisha ya ce mata, "War haka badî, shiga, ta fâdi a kafafunsa ta rusuna har kasa. Sa'an za ki riike da na kanki." Sai ta ce masa, "A'a, ranka yă nan ta dauki danta ta fita. 38 Sai Elisha ya koma dade, mutumin Allah, kada ka rudi baiwarka!" 17 Gilgal, a can kuwa ana yunwa a yankin. Yayinda Amma matan ta yi ciki, a shekara ta biye kuwa a fungiyar annabawa suke tattaunawa da shi, sai ya daidai lokacin, sai ta haifi da kamar yadda Elisha ya ce wa Gehazi bawansa, "Ka sa babban tukunya a fada mata. 18 Yaron ya yi girma, wata rana sai ya tafi wuta, ka yi wa mutanen nan fate." 39 Daya daga wurin mahaifinsa, wanda yake tare da masu girbi. 19 cikin mutanen ya shiga gona don neman ganyaye, Ba zato sai ya ce wa mahaifinsa, "Wayyo! Kaina yana ya kuwa sami kabewar jeji. Ya tsinko'ya'yanta cike mini ciwo! Kaina yana mini ciwo!" Sai mahaifinsa ya da shafin rigarsa. Da ya dawo, sai ya yayyanka su ya ce wa bawansa, "Kai shi wurin mahaifiyarsa." 20 zuba a cikin tukunyar faten, ko da yake ba wanda ya Bayan bawan ya daga shi ya kai wurin mahaifiyarsa, san ko mene ne. 40 Sai aka zuba wa mutanen faten, sai yaron ya zauna a cinyarta har tsakar rana, sa'an amma da suka fara ci, sai suka yi ihu suna cewa, "Ya nan ya mutu. 21 Sai ta haura ta shimfida shi a gadon mutumin Allah, akwai dafi a cikin tukunyan nan!" mutumin Allah, ta rufe kofar, ta fita. 22 Ta kira Suka kuwa kâsa ci. 41 Elisha ya ce, "Samo mini dan mijinta ta ce, "Ina rokonka ka aika mini da daya gari." Aka kawo masa ya kuma sa a cikin tukunyan daga cikin bayi da kuma jaka, don in yi sauri in je ya ce, "Raba wa mutanen su ci." Ya kasance kuwa wurin mutumin Allah in dawo." 23 Sai ya ce, "Me zai babu wani abin damuwa a tukunyar. 42 Sai ga wani

mutum ya zo daga Ba'al-Shalisha, ya kawo wa Elisha koma wurin mutumin Allah. Na'aman ya tsaya a dunkulen burodi guda ashirin na sha'ir da aka gasa gaban mutumin Allah ya ce, "Yanzu na san cewa daga nunan fari na hatsi, tare da kawunna sababbin babu wani Allah a duk duniya sai a Isra'il. Ina hatsi. Sai Elisha ya ce, "Ka ba mutanen su ci." **43** Sai bawansa ya ce, "Yaya zan raba wa mutane dari rokonka ka karbi kyauta daga hannun bawanka." **16** Amma Elisha ya amsa ya ce, "Ka raba wa wannan?" Amma Elisha ya amsa ya ce, "Ka raba wa mutane su ci, gama haka Ubangiji ya ce, 'Za su ci nake bauta masa yana a raye, ba zan karbi kome har su bar saura.'" **44** Sa'an nan ya ajiye a gabansu, ba." Ko da yake Na'aman ya yi ta rokonsa, amma ya suka kuwa ci har suka bar saura, bisa ga maganar Annabin ya amsa ya ce, "Muddin Ubangiji wanda Ubangiji.

5 Na'aman babban hafsan hafshin rundunar sarkin Aram ne, kuma kasaitaccen mutum ne mai martaba a idon maigidansa, domin ta wurinsa Ubangiji ya ba Aram nasara. Na'aman jarumi ne kwarai, amma yana da kuturta. **2** To, daga cikin hare haren da mutanen Aram suke kaiwa, sai suka kama wata yarinya daga kasar Isra'il, aka sa ta zama mai yi wa matar Na'aman aiki. **3** Sai ta ce wa uwargijiyarta, "Da dai shugabana zai ga annabin da yake Samariya, da annabin zai warkar da shi daga kuturtarsa." **4** Sai Na'aman ya je wurin maigidansa ya fada masa abin da yarinyan nan daga Isra'il ta fada. **5** Sarkin Aram ya ce, "Ko ta kafa, ka tafi, zan aika da wasi'ka ga sarkin Isra'il." Sai Na'aman ya tashi, dauke da talenti goma na azurfa, shekel dubu shida na zinariya, da tufafi kashi goma. **6** Wasikar da ya kai wa sarkin Isra'il ta ce, "Da wannan wasi'ka ina aika Na'aman gare ka don ka warkar da kuturtarsa." **7** Da sarkin Isra'il ya karanta wasi'kar, sai ya yayyage tufafinsa, ya ce, "Ni Allah ne? Zan iya dauke rai ko in mai da shi? Me ya sa wannan mutum ya turo mini wannan mutum in warkar da kuturtarsa? Dubi fa yadda yake nemana da fada!" **8** Da Elisha mutumin Allah ya ji cewa sarkin Isra'il ya yayyage tufafinsa, sai ya aika masa da wannan sako, "Don me za ka yayyage tufafinka? Ka sa mutumin yā zo wurina, zai kuwa san cewa akwai annabi a Isra'il." **9** Saboda haka Na'aman ya tafi da dawakansa da keken yakinsa, ya tsaya a kofar gidan Elisha. **10** Sai Elisha ya aika'yan sako su ce masa, "Je, ka nutse sau bakwai a Urdun, fatar jikinka za tā koma daidai, ka kuma tsarkaka." **11** Amma Na'aman ya tashi daga can da fushi yana cewa, "Na yi tsammani zai fito ne wurina yā tsaya, yā yi kira bisa ga sunan Ubangiji Allahnsa, yā kada hannunsa inda kuturtar take, yā warkar da ni. **12** Ashe, Amana da Farfa, kogunan da suke Damaskus, ba su fi dukan ruwan da suke Isra'il ba? Me zai sa ba zan nutse cikinsu in tsarkaka ba?"

Sai ya juya ya yi tafiyarsa da fushi. **13** Sai bayin Na'aman suka je kusa da shi suka ce, "Baba, da a ce annabin ya ce ka yi wani abu mai wuya, da ba za ka yi ba? Balle fa cewa kawai ya yi, 'Ka yi wanka ka kuma tsarkaka!'" **14** Saboda haka Na'aman ya je ya nutse sau bakwai a Urdun, yadda mutumin Allah ya ce masa, sai fatarsa ta koma kamar ta dan yaro. **15** Sai Na'aman da dukan masu hidimarsa suka

koma wurin mutumin Allah. Na'aman ya tsaya a gaban mutumin Allah ya ce, "Annabin ya amsa ya ce, "Muddin Ubangiji wanda bawanka kome ba." Ko da yake Na'aman ya yi ta rokonsa, amma ya ki. **17** Sai Na'aman ya ce, "In ba za ka karba ba, ina rokonka, bari a ba wa bawanka kasa gwargwadon abin da jakuna biyu za su iya dauka, gama bawanka ba zai sāke yin hadaya ta konawa, ko wata hadaya ga wani allah ba, sai ga Ubangiji. **18** Amma ina fata Ubangiji zai gafarta wa bawanka saboda abu guda. Bari yā gafarta mini sa'ad da na raka sarkina zuwa haikalim Rimmon domin yā yi sujada, bari Ubangiji yā yi wa bawanka gafara saboda wannan." **19** Sai Elisha ya ce, "Ka sauva lafiya." Bayan Na'aman ya yi dan nisa, **20** sai Gehazi, bawan Elisha mutumin Allah, ya yi tunani a ransa ya ce, "Maigidana ya yi wa Na'aman mutumin Aram nan karamci da bai karbi duk abin da ya kawo ba. Muddin Ubangiji yana a raye, zan bi shi a guje in karbi wani abu daga gare shi." **21** Saboda haka Gehazi ya bi Na'aman a guje. Da Na'aman ya hango shi yana zuwa a guje, sai ya sauva daga keken yakinsa ya tarye shi ya ce, "Lafiya?" **22** Gehazi ya amsa ya ce, "Lafiya kalau. Maigidana ne ya aiko ni cewa, 'Samari biyu daga kungiyar annabawa sun ziyarce ni daga kasa mai duwatsu na yankin Efraim. Ina rokonka ba su talenti na azurfa da tufafi kashi biyu.'" **23** Na'aman ya ce, "Ba damuwa, karbi talenti biyu." Ya roki Gehazi yā karba, sa'ānan ya kunsu masa talentin biyu na azurfa ya sa masa a kan jakankuna biyu, ya hada da tufafi kashi biyu, ya ba bayinsa biyu suka dauka, ya ce su sha gaban Gehazi. **24** Da Gehazi ya isa wani tudu, sai ya karbi kayan daga wurin bayin ya shiga da su a boye a cikin gida. Sa'an nan ya sallami mutanen suka tafi. **25** Sa'an nan ya shiga ya tsaya a gaban maigidansa Elisha. Sai Elisha ya tambaye shi ya ce, "Ina ka je, Gehazi?" Sai Gehazi ya amsa ya ce, "Bawanka bai je ko'ina ba." **26** Amma Elisha ya ce masa, "Ashe, ba ina tare da kai a ruhu ba sa'ad da mutumin ya sauva daga keken yakinsa ya tarye ka. Kana ganii wannan lokaci ne da za a karbi kudi, da riguna, da gonar inabi, da tumaki, da bijimai, da bayi maza da mata?" **27** Kuturtar Na'aman zai manne maka da zuriyarka har abada." Sai Gehazi ya fita daga gaban Elisha a kuturce, fari fat kamar dusar kanfara.

6 Sai kungiyar annabawa suka ce wa Elisha, "Duba, wurin da muke taruwa ya kāsa mana. **2** Bari mu je Urdun, inda kowannenmu zai saro itace; mu gina inda za mu zauna." Sai ya ce musu, "Ku je." **3** Sai dayansu ya ce, "Ba za ka zo tare da bayinka ba?" Sai Elisha ya ce "Zan zo." **4** Ya kuma tafi tare da su. Suka tafi Urdun suka fara saran itatuwa. **5** Yayinda dayansu yake cikin saran itace, sai kan

gatarin ya fādī a ruwa, sai ya ce, "Kash, ranka yā da yaki. **25** Aka yi babban yunwa a cikin birnin, dade, kayan aro ne fa!" **6** Sai mutumin Allah ya ce, Saboda dadewar wannan kewayewar da aka yi wa "Daidai ina ya fādā?" Da ya nuna masa wurin, sai birnin, sai yunwa ta barke a birnin, har ana sayar da Elisha ya yanka dan sanda ya jefa a wurin, ya sa kan kan jaki a kan shekel tamanin, kashin kurciya kuma gatarin ya taso sama. **7** Sai ya ce masa, "Ka dauko." a kan shekel biyar. **26** Yayında sarkin Isra'il a yake Sai mutumin ya miķa hannu ya dauka. **8** To, fa, wucewa kusa da katanga, sai wata mace ta yi masa sarkin Aram yana yāki da Isra'il a. Bayan ya tattauna kuka ta ce, "Ka taimake ni, ranka yā dade, sarki!" **27** da hafshoshinsa, sai ya ce, "Zan kafa sansanina a Sai sarki ya amsa ya ce, "In Ubangiji bai taimake wurin kaza da kaza." **9** Sai mutumin Allah ya aika ki ba, me zan iya yi? Ina da hatsi ko ruwan inabin wa sarkin Isra'il a cewa, "Ka yi hankali da wuce wuri da zan ba ki ne?" **28** Sa'an nan ya tambaye ta ya kaza, domin Arameyawa za su gangara can." **10** ce, "Me ya faru?" Sai ta amsa ta ce, "Wannan mace Saboda haka sarkin Isra'il a lura da inda mutumin ta ce mini, 'Kawo danki mu ci yau, gobe kuwa mu Allah ya ambata. Sau da sau Elisha yakan yi wa ci dana.' **29** Saboda haka muka dafa dana muka ci. sarki kashedi, don haka ya riķa taka yi tsantsan a Kashegari na ce mata, 'Kawo danki mu ci,' amma wuraren nan. **11** Wannan ya husata sarkin Aram. ta boye shi." **30** Da sarki ya ji maganar macen sai Ya kira hafshoshinsa ya tambaye su ya ce, "Ku fādā ya yage rigunansa. Sa'ad da sarki yake wucewa a mini, wane ne a cikinmu yake gefen sarkin Isra'il a?" **12** Sai daya daga cikin hafshoshinsa ya ce, "Babu da rigar makoki a ciki. **31** Ya ce, "Bari Allah yā yi waninmu, ranka yā dade; Elisha, annabin da yake a mini hukunci mai tsanani har ma fiye da haka, idan Isra'il a ne, yake fādā wa sarkin Isra'il a dukan zancen ban cire kan Elisha dan Shafat yau ba!" **32** To, Elisha da ka yi a dākinka." **13** Sai sarki ya ba da umarni yana zaune a cikin gidansa, dattawa kuwa suna ya ce, "Ku je ku tabbatar da inda yake don in aika zaune tare da shi. Sai sarki ya aiki dan aika yā ci mutane a kamo shi." Sai ya sami rahoto cewa, "Yana gaba, amma kafin dan aikan yā isa, Elisha ya ce wa a Dotan." **14** Sai ya aika da dawakai da kekunan yaki dattawan, "Kun gani ko? Wannan mai kisa ya aiko a da babban rukunin soja zuwa can. Suka bi dare, cire mini kai! To, idan dan aikan ya iso, sai ku rufe suka kewaye birnin. **15** Sa'ad da bawan mutumin kofar da karfi, ku bar shi a waje. Ba da jimawa ba, Allah ya farka ya kuma fita kashegari da sassafe, maigidansa zai bi bayansa?" **33** Yana magana da su sai ga mayaka tare da dawakai da kekunan yāki sun ke nan, sai ga dan aikan ya gangaro wajensa. Sarki kewaye birni. Sai bawan ya ce, "Ranka yā dade! Me kuma ya ce, "Wannan bala'in daga wurin Ubangiji za mu yi?" **16** Sai annabin ya ce, "Kada ka ji tsoro, ya fito. Don me zan sa zuciya ga Ubangiji kuma?" wadanda suke tare da mu sun fi wadanda suke tare da su." **17** Sa'an nan Elisha ya yi addu'a ya ce, "Ya Ubangiji, ka bude idanunsa yā gani!" Sai Ubangiji ya bude idanun bawan, ya duba, ya ga tuddai cike da dawakai da keken yākin wuta kewaye da Elisha. **18** Yayında abokan gāba suka gangaro wajensa, sai Elisha ya yi addu'a ga Ubangiji ya ce, "Ka sa mutanen nan su zama makafi." Sai Ubangiji ya buge su da makanta kamar yadda Elisha ya roka. **19** Elisha ya ce musu, "Wannan ba ita ce hanyar ba, ba kuma gari ke nan ba, ku bi ni, zan kuwa kai ku wurin mutumin da kuke nemai!" Sai ya kai su Samariya. **20** Bayan suka shiga birnin, sai Elisha ya ce, "Ubangiji, ka bude idanun mutanen nan don su gani." Sa'an nan Ubangiji ya bude idanunsu suka ga kansu a tsakiyar Samariya. **21** Da sarkin Isra'il a ya gan su, sai ya tambayi Elisha ya ce, "In kashe su ne, mahafina? In kashe su?" **22** Elisha ya ce, "Kada ka kashe su. Za ka kashe mutanen ka kame da takobi ko bakanka? Ka ba su abinci da ruwa su ci, su sha, sa'an nan su koma wurin maigidansu." **23** Saboda haka aka shirya musu babban liyafa, bayan sun ci, suka kuma sha, sai ya tura su zuwa wurin maigidansu. Ta haka'yan harin Aram suka daina kai hari a yankin Isra'il a. **24** Bayan wani lokaci, Ben-Hadad sarkin Aram ya tattara dukan rundunarsa, ya je ya kewaye Samariya

7 Sai Elisha ya ce, "Ku ji maganar Ubangiji. Ga abin da Ubangiji ya ce, gobe war haka, za a sayar da mudun gari mai laushi a farashin shekel guda, mudu biju na sha'ir kuma a shekel ddaya a kofar birnin Samariya." **2** Sai wani hafsa mataimakin sarki ya ce wa mutumin Allah, "Kai, ko da Ubangiji zai bude tagogin sama, wannan abu ba zai yiwu ba!" Sai Elisha ya ce, "Za ka gani da idanunka, zai faru, amma ba za ka ci ba!" **3** To, akwai wadansu kutare hufu a kofar gari. Suka ce wa junansu, "Don me za mu zauna a nan sai mun mutu? **4** In muka ce, 'Za mu shiga cikin birni' yunwa tana can, za mu kuwa mutu. Idan kuwa muka zauna a nan, za mu mutu. Saboda haka, bari mu ketare zuwa sansanin Arameyawa mu miķa kai. Idan suka bar mu da rai, to; idan kuwa suka kashe mu, shi ke nan." **5** Da yamma sai suka tashi suka tafi sansanin Arameyawa. Yayında suka shiga tsakiyar sansanin Arameyawa kuwa, sai suka tarar ba kowa a can, **6** gama Ubangiji ya sa rundunar Arameyawa suka ji motsin kekunan yāki, da motsin dawakai, da na babban rundunar sojoi, saboda haka suka ce wa junia; "Duba, sarkin Isra'il a ya dauka hayar sarakuna Hittiyawa da sarakunan Masarawa don su yake mu!" **7** Saboda haka suka tashi, suka gudu da yamma, suka bar tentunansu, da dawakansu, da jakunansu. Suka bar sansanin yadda yake, suka gudu

don su ceci rayukansu. **8** Da kutaren nan suka kai da iyalinta suka tafi kasar Filistiyawa suka zauna bakin sansanin, sai suka shiga wani tenti, suka ci, shekara bakwai. **3** A karshen shekara bakwai din suka sha, suka kwashi azurfa, da zinariya, da riguna, sai ta dawo daga kasar Filistiyawa, ta kuma tafi suka tafi, suka boye su. Sa'an nan suka koma, suka wajen sarki ta roka a mayar mata da gidanta da shiga wani tenti, sai suka kwashi kaya daga ciki, filinta. **4** Sarki kuwa yana magana da Gehazi bawan suka kuma boye su. **9** Sa'an nan suka ce wa junia, mutumin Allah, ya ce masa, "Ba ni labarin dukan "Ba mu yi abin kirki ba. Wannan rana ce ta albishiri abubuwani banmamakin da Elisha ya yi." **5** A sa'ad amma muka yi shiru; in kuwa mun bari har gari ya da Gehazi yana cikin ba shi labarin yadda Elisha waye, to, fa, wata masifa za tā fādo mana. Bari mu ya tā da matacce ke nan, sai ga macen da aka tā tafi nan take mu fada a fadan sarki." **10** Saboda haka suka je suka kira masu tsaron kofar birni, suka ce yā mayar mata da gidanta da filinta. Gehazi ya ce, musu, "Mun je sansanin Arameyawa, ga shi kuwa "Ranka yā dade, ai, ga macen, ga kuma dan da Elisha ba mu iske kowa a can ba, babu ko motsin wani, ya tā da daga matattu." **6** Sarki ya tambayi macen sai dai dawakai da jakuna a daure, tentunan kuwa game da al'amarin, ita kuwa ta fada masa. Sa'an nan suna nan yadda suke." **11** Sai matsaran kofar suka ya sa wani hafsa yā dubi damuwarta ya kuma ce sanar da labarin a cikin fada. **12** Sai sarki ya tashi da masa, "Ka mayar mata kome da yake nata, hade daren nan ya ce wa hafshoshinsa, "Na san abin da da dukan kudin da aka samo daga filin, daga ranar Arameyawan suke shiril Sun san game da yunwar da da ta bar kasar har yā zuwa yanzu." **7** Sai Elisha muke ciki a nan, domin haka sun bar sansaninsu ya tafi Damaskus, Ben-Hadad mutumin Aram kuwa suka shiga jeji suka buya, suna nufin sa'ad da muka yana ciwo. Sa'ad da aka fada wa sarki, "Mutumin fita daga birni, sai su kama mu da rai, sa'an nan su Allah ya hauro tun daga can zuwa nan," **8** sai ya shiga birnin." **13** Daya daga cikin fadawan sarki ya ce wa Hazayel, "Dauki wannan tare da kai ka tafi ce, "A sa wadansu mutane su dauki dawakai biyar da suka ragu cikin birni, idan ba su tsira ba, za su zama kamar sauran Isra'ilawan da suka riga suka mutu kamar na kowane irin kaya masu kyau na Damaskus za'bī kekunan yaki biyu tare da dawakansu, sarki tare da shi a rakuma arba'in. Ya shiga ya tsaya a kuwa ya aike su su bi bayan sojojin Arameyawa. gaban Elisha ya ce, "Danka Ben-Hadad na Aram Ya umarci masu tukinsu ya ce, "Ku je ku bincika ya aike ni in tambaye ka, 'Zan warke daga ciwon abin da ya faru." **15** Suka bi sawunsu har Urdun, nan?" **9** Sai Hazayel ya tafi taryen Elisha, ya dauka ne. Bari mu aika, mu gani." **14** Saboda haka suka kyauta na kowane irin kaya masu kyau na Damaskus za'bī kekunan yaki biyu tare da dawakansu, sarki tare da shi a rakuma arba'in. Ya shiga ya tsaya a kuwa ya aike su su bi bayan sojojin Arameyawa. gaban Elisha ya ce, "Danka Ben-Hadad na Aram Ya umarci masu tukinsu ya ce, "Ku je ku bincika ya aike ni in tambaye ka, 'Zan warke daga ciwon abin da ya faru." **15** Suka bi sawunsu har Urdun, nan?" **10** Elisha ya amsa ya ce, "Je ka ce masa, suka ga tufafi da makamai barjat ko'ina a hanya 'Ba shakka za ka warke'; amma Ubangiji ya nuna wadanda Arameyawa suka zubar yayinda suke gudu. mini cewa ba shakka zai mutu." **11** Sai ya zuba wa Sai'yan aika suka dawo suka ba wa sarki labari. **16** Hazayel ido har sai da Hazayel ya ji kunya. Sa'an Sa'an nan jama'a suka fita suka kwashi ganima a nan mutumin Allah ya fara kuka. **12** Hazayel ya ce sansanin Arameyawa. Aka kuwa sayar da gari mai masa, "Me ya sa ranka yā dade yake kuka?" Elisha ya laushi a farashin shekel guda, mudu biyu na sha'ir amsa, "Domin na san illar da za ka yi wa Isra'ilawa. kuma a shekel guda, yadda Ubangiji ya fadi. **17** Sai Za ka kona biranensu masu katanga, ka karkashe ya kasance cewa Sarki ya sa dogari wanda ya raka majiya karfinsu da takobi, ka fyaffyade kananan shi wajen Elisha ya tsare kofar birnin. Sai mutane yaransu da kasa, ka tsattsage matansu masu ciki." suka tattake shi a kofar har ya mutu, kamar yadda **13** Hazayel ya ce, "Yaya bawanka, wanda yake kare annabi Elisha ya fada sa'ad da sarki ya tafi wurinsa. kawai, zai iya aikata wannan irin abu?" Elisha ya **18** Haka kuwa ya kasance kamar yadda mutumin ce, "Ubangiji ya nuna mini cewa za ka zama sarkin Allah ya ce wa sarki, "Gobe war haka, za a sayar da Aram." **14** Sai Hazayel ya rabu da Elisha ya koma mudun gari shekel guda, mudun sha'ir biyu ma a shekel guda, a kofar Samariya." **19** Hafsan ya riga ya ce wa mutumin Allah, "Kai, ko da Ubangiji zai bude tagogin sama, wannan abu ba zai yiwu ba!" Mutumin Allah kuwa ya fada masa, "Za ka gani da idanunka sai dai ba za ka ci ba!" **20** Haka kuwa ya kasance, gama mutane sun tattake shi a hanyar shiga, har ya mutu.

8 To, Elisha ya riga ya ce wa matan da ya tā da danta daga matattu, "Ki kwashes iyalinki ku tafi duk inda za ku tafi na dan lokaci, domin Ubangiji ya sa a yi yunwa na shekara bakwai a kasar." **2** Sai macen ta yi kamar yadda mutumin Allah ya fada. Ita

ya auri'yar Ahab. Ya yi mugunta a gaban Ubangiji. karnuka za su cinye ta a fili a Yezireyel, ba kuwa 19 Duk da haka, saboda bawansa Dawuda, Ubangiji wanda zai binne ta." Sa'an nan ya bude kofa ya ruga bai ragargaza Yahuda ba. Ya riga ya yi alkawari zai a guje. 21 Da Yehu ya koma wurin sauran hafshoshin bar wa Dawuda magāji har abada. 20 A kwanakin sai daya daga cikinsu ya tambaye shi, "Lafiya? Me ya Yoram, Edom ta yi wa Yahuda tawaye, ta nada wa kawa wannan mahaukaci a wurinka?" Sai Yehu ya kanta sarki. 21 Saboda haka Yehoram ya tafi Zayir da ce, "Ka san mahaukacin nan da irin maganganunsa." dukan kekunan yakinsa. Sojojin Edom suka kewaye 12 Suka ce masa, "Ba gaskiya ba ne, ka dai fada shi a can, amma da dare sai Yoram ya farke ya gudu, mana." Yehu ya ce, "Ga abin da ya ce mini, 'Ga abin sojojinsa kuma suka watse zuwa gidajensu. 22 Har da Ubangiji ya ce, na nada ka sarki a bisa Isra'il'a." 13 yā zuwa yau, Edom tana yi wa Yahuda tawaye. A Sai suka yi sauri suka dauki rigunansu suka shimpida lokaci daya ne Libna ma ta yi tawaye. 23 Game da a kasa, suka busa kakaki, suka yi ihu, suka ce, "Yehu wadansu abubuwān da suka faru a zamanin Yoram, ne sarki." 14 Saboda haka, Yehu dan Yehoshafat, ba suna a rubuce a cikin littafin tarihin sarakunan dan Nimshi, ya kulla wa Yoram makārkashiya (To, Yahuda ba? 24 Yoram ya huta tare da kakanninsa, Yoram da dukan Isra'il'a suna kāre Ramot Gileyad aka kuma binne shi a birnin Dawuda. Sai Ahaziya daga Hazayel sarkin Aram, 15 amma Sarki Yoram dansa ya gāje shi a matsayin sarki. 25 A shekara ta ya koma Yezireyel don yā farfado daga raunukan goma sha biyu ta Yoram dan Ahab, sarkin Isra'il'a, da Arameyawa suka ji masa a wata gabzawar da ya Ahaziya dan Yehoram, sarkin Yahuda ya fara mulki. yi da Hazayel sarkin Aram.) Yehu ya ce, "In haka 26 Ahaziya yana da shekara ashirin da biyu sa'ad kuke ji, kada ku bar wani yā sullube daga birnin da ya zama sarki, ya kuma yi mulki a Urushalima yā kai labarin Yezireyel." 16 Sai ya tashi ya dauki shekara daya. Sunan mahaiifyarsa Ataliya, jikanyar keken yakinsa ya tafi Yezireyel gama Yoram yana Omri, sarkin Isra'il'a. 27 Ya bi gurbin gidan Ahab, hutawa a can. Ga kuma Ahaziya sarkin Yahuda ya je ya yi mugunta a gaban Ubangiji yadda gida Ahab don yā gan shi. 17 Mai tsaro kuwa yana tsaye a kan ta yi, gama yana da dangantaka ta aure da gidan hasumiya a Yezireyel, sai ya hangi rundunar Yehu Ahab. 28 Ahaziya ya tafi tare da Yoram dan Ahab sa'ad da yake zuwa. Ya ce, "Na ga wata runduna." don su ya'ki Hazayel sarkin Aram a Ramot Gileyad. Sai Yoram ya umarta, "Nemi mahayin doki a aike Arameyawa suka yi wa Yoram rauni; 29 saboda haka shi yā tarye su, yā kuma tambaye su, 'Lafiya?'" 18 Sarki Yoram ya koma zuwa Yezireyel don yā yi jinyar Sai mahayin dokin ya hau, ya ruga, ya taryi Yehu, ya raunin da Arameyawa suka ji masa a Rama a yakinsa ce, "Ga abin da sarki ya ce, 'Lafiya?'" Sai Yehu ya da Hazayel sarkin Aram. Sai Ahaziya dan Yehoram, ce masa, "Ina ruwanka da zancen lafiya? Ka shiga sarkin Yahuda ya gangara zuwa Yezireyel yā dubi layi." Sai mai tsaron ya ce wa sarki, "Dan sakon Yoram dan Ahab domin an yi masa rauni.

9 Sai Elisha ya kira wani daga cikin fungiyar annabawa, ya ce masa, "Ka sha damara, ka dauki wannan kwalabar mai ka je Ramot Gileyad. 2 Da ka isa can, ka nemi Yehu dan Yehoshafat, dan Nimshi. Ka je wurinsa, ka ja shi gefe daga abokansa, ka shiga da shi daki na ciki. 3 Sa'an nan ka dauki kwalabar man ka zuba a kansa, ka ce, 'Ga abin da Ubangiji ya fada, na nada ka sarkin Isra'il'a.' Sa'an nan ka bude kofa ka ruga a guje; kada ka bata lokaci!" 4 Sai saurayin nan, annabi, ya tafi Ramot Gileyad. 5 Da ya isa can, sai ya tarar da hafshoshin soji zaune a wuri guda. Sai ya ce, "Ina da safo dominika komanda." Sai Yehu ya ce, "Wanne a cikinmu?" Sai ce, "Dominika, komanda." 6 Sai Yehu ya tashi ya shiga cikin gida. Sa'an nan annabin ya zuba wa Yehu mai a kā, ya ce, "Ga abin da Ubangiji, Allah na Isra'il'a ya ce, 'Na nada ka sarki a bisa jama'ar Ubangiji, wato, Isra'il'a. 7 Za aka hallaka gidan Ahab maigidanka, zan kuma dauki fansar jinin bayina annabawa da kuma jinin dukan bayin Ubangiji da Yezabel ta Zub da. 8 Dukan gidan Ahab zai hallaka. Zan kashe dukan'ya'yan Ahab maza a Isra'il'a, bayi ko'yantattu. 9 Zan mai da gidan Ahab kamar gidan Yerobowam dan Nebat da kuma kamar gidan Ba'asha dan Ahiya. 10 Game da Yezabel kuwa,

a guje. 11 Da Yehu ya koma wurin sauran hafshoshin bar wa Dawuda magāji har abada. 20 A kwanakin sai daya daga cikinsu ya tambaye shi, "Lafiya? Me ya Yoram, Edom ta yi wa Yahuda tawaye, ta nada wa kawa wannan mahaukaci a wurinka?" Sai Yehu ya kanta sarki. 21 Saboda haka Yehoram ya tafi Zayir da ce, "Ka san mahaukacin nan da irin maganganunsa." dukan kekunan yakinsa. Sojojin Edom suka kewaye 12 Suka ce masa, "Ba gaskiya ba ne, ka dai fada shi a can, amma da dare sai Yoram ya farke ya gudu, mana." Yehu ya ce, "Ga abin da ya ce mini, 'Ga abin sojojinsa kuma suka watse zuwa gidajensu. 22 Har da Ubangiji ya ce, na nada ka sarki a bisa Isra'il'a." 13 yā zuwa yau, Edom tana yi wa Yahuda tawaye. A Sai suka yi sauri suka dauki rigunansu suka shimpida lokaci daya ne Libna ma ta yi tawaye. 23 Game da a kasa, suka busa kakaki, suka yi ihu, suka ce, "Yehu wadansu abubuwān da suka faru a zamanin Yoram, ne sarki." 14 Saboda haka, Yehu dan Yehoshafat, ba suna a rubuce a cikin littafin tarihin sarakunan dan Nimshi, ya kulla wa Yoram makārkashiya (To, Yahuda ba? 24 Yoram ya huta tare da kakanninsa, Yoram da dukan Isra'il'a suna kāre Ramot Gileyad aka kuma binne shi a birnin Dawuda. Sai Ahaziya daga Hazayel sarkin Aram, 15 amma Sarki Yoram dansa ya gāje shi a matsayin sarki. 25 A shekara ta ya koma Yezireyel don yā farfado daga raunukan goma sha biyu ta Yoram dan Ahab, sarkin Isra'il'a, da Arameyawa suka ji masa a wata gabzawar da ya Ahaziya dan Yehoram, sarkin Yahuda ya fara mulki. yi da Hazayel sarkin Aram.) Yehu ya ce, "In haka 26 Ahaziya yana da shekara ashirin da biyu sa'ad kuke ji, kada ku bar wani yā sullube daga birnin da ya zama sarki, ya kuma yi mulki a Urushalima yā kai labarin Yezireyel." 16 Sai ya tashi ya dauki shekara daya. Sunan mahaiifyarsa Ataliya, jikanyar keken yakinsa ya tafi Yezireyel gama Yoram yana Omri, sarkin Isra'il'a. 27 Ya bi gurbin gidan Ahab, hutawa a can. Ga kuma Ahaziya sarkin Yahuda ya je ya yi mugunta a gaban Ubangiji yadda gida Ahab don yā gan shi. 17 Mai tsaro kuwa yana tsaye a kan ta yi, gama yana da dangantaka ta aure da gidan hasumiya a Yezireyel, sai ya hangi rundunar Yehu Ahab. 28 Ahaziya ya tafi tare da Yoram dan Ahab sa'ad da yake zuwa. Ya ce, "Na ga wata runduna." don su ya'ki Hazayel sarkin Aram a Ramot Gileyad. Sai Yoram ya umarta, "Nemi mahayin doki a aike Arameyawa suka yi wa Yoram rauni; 29 saboda haka shi yā tarye su, yā kuma tambaye su, 'Lafiya?'" 18 Sarki Yoram ya koma zuwa Yezireyel don yā yi jinyar Sai mahayin dokin ya hau, ya ruga, ya taryi Yehu, ya raunin da Arameyawa suka ji masa a Rama a yakinsa ce, "Ga abin da sarki ya ce, 'Lafiya?'" Sai Yehu ya da Hazayel sarkin Aram. Sai Ahaziya dan Yehoram, ce masa, "Ina ruwanka da zancen lafiya? Ka shiga sarkin Yahuda ya gangara zuwa Yezireyel yā dubi layi." Sai mai tsaron ya ce wa sarki, "Dan sakon ya kai wurinsu, amma ba ya dawowa." 19 Saboda haka sarki ya sāke aika mahayin doki na biyu. Sa'ad da ya isa wurinsu sai ya ce, "Ga abin da sarki ya ce, 'Lafiya?'" Yehu ya ce, "Ina ruwanka da zancen lafiya? Ka shiga layi." 20 Mai tsaro ya sāke cewa, "Ya kai wurinsu, amma shi ma ba ya dawowa. Ina ganin sukuwar kamar irin ta Yehu, jikan Nimshi, gama yakan yi sukuwa kamar mahaukaci." 21 Yoram ya umarta, "Hada mini keken yakii!" Da aka hada, sai Yoram sarkin Isra'il'a, da Ahaziya sarkin Yahuda, suka hau suka tafi, kowa a keken yakinsa, don su taryi Yehu. Suka sadu da shi a filin da yake na Nabot mutumini Yezireyel. 22 Sa'ad da Yoram ya ga Yehu sai ya tambaye shi, "Lafiya kuwa ka zo, Yehu?" Yehu ya ce, "Ina kuwa lafiya, da yake dukan bautar gumaka da bokancin mahaiifyarka Yezabel sun bazu ko'ina?" 23 Yoram ya juya, ya gudu, yana ce wa Ahaziya, "Cin amana, Ahaziya!" 24 Sai Yehu ya ja bakansa ya harbi Yoram a tsakanin kafadunsu. Kibiyar ta same shi a zuciyarsa sai ya fādī a cikin keken yakinsa. 25 Yehu ya ce wa Bidkar, hafsan keken yakinsa, "Ka dauke shi ka jefar a filin da yake na Nabot mutumini Yezireyel. Ka tuna yadda ni da kai muke a kekunan yaki a bayan Ahab mahaiifinsa sa'ad da Ubangiji ya yi wannan annabci game da shi, 26 'Jiya na ga

jinin Nabol da jinin'ya'yansa, in ji Ubangiji, kuma ba lura da su. **7** Sa'ad da wasikar ta iso, sai mutanen shakka zan dauki fansa a wannan fili, in ji Ubangiji.' nan suka dauki dukan'ya'yan sarkin nan saba'in, Saboda haka, ka dauke shi ka jefar da shi a bisa suka kashe su, suka sa kawunansu cikin kwanduna, wannan fegi, bisa ga fadin Ubangiji. Saboda haka, ka suka aika wa Yehu a Yezireyel. **8** Da dan sakon ya dauke shi ka jefar a filin, in ji Ubangiji." **27** Sa'ad iso, sai aka ce wa Yehu, "Sun kawo kawunansu'yan da Ahaziya sarkin Yahuda ya ga abin da ya faru, sarki." Sai Yehu ya ce, "Ku ajiye su kashi biyu a kofar sai ya haura hanyar Bet Haggan a guje. Yehu ya bi gari har safiya." **9** Da gari ya waye, sai Yehu ya fita shi yana ihu, "A kashe shi, shi ma!" Suka ji masa ya tsaya a gabon dukan jama'a ya ce, "Ba ku da laifi. rauni a keken yakinsa a hanya zuwa Gur, kusa da Ni ne na kulla wa maigidana makarkashiya, na kuma Ibileyam amma ya tsere zuwa Megiddo ya mutu a kashe shi, amma wa ya karkashe dukan wadannan? can. **28** Barorinsa suka dauke shi cikin keken yakni zuwa Urushalima suka binne shi a kabarinisa tare da kakanninsa a birnin Dawuda. **29** (A shekara ta goma sha daya ta Yoram dan Ahab, Ahaziya ya zama sarkin Yahuda.) **30** Sa'an nan Yehu ya je Yezireyel. **31** Yayinda Yehu ya shiga kofa, sai ta ce, "Lafiya, kai gyara gashin kanta, ta zauna tana kallo daga taga. **32** Sai ya daga ido ya daging Ahaziya sarkin Yahuda, sai ya tambaye su, ya dubi tagan ya ce, "Wa yake gefena? Wane ne?" Sai ce, "Ku, su wane ne?" Suka ce, "Mu daging Ahaziya bābānni biyu ko uku suka leko suka dube shi. **33** ne, mun kuma zo ne mu gai da iyalan sarki da kuma Yehu ya ce musu, "Ku jefa ta kasa!" Sai suka jefar da mahaifiyar sarauniya." **14** Sai ya umarta ya ce, "A ita, jininta ya fantsama a jikin bango da kuma a jikin kama su da rai!" Aka kuwa kama su aka yayyanka dawakai yayinda suke tattaka ta. **34** Yehu ya shiga kusa da rijiyar Bet-Eked, su arba'in da biyu. Ba a ya ci, ya kuma sha. Ya ce, "Ku san yadda za ku yi bar wani da rai ba. **15** Bayan ya bar wurin, sai ya da la'ananniyan nan, ku binne ta, gama'yar sarki gamu da Yehonadab dan Rekab wanda yake kan ce." **35** Amma sa'ad da suka je don su binne ta, ba su hanyarsa don yā sadu da shi. Sai Yehu ya gaishe shi, sami kome ba sai kokon kanta, kafafunta da kuma ya ce, "Ka amince da ni yadda na amince da kai?" hannuwantta. **36** Suka komo suka fada wa Yehu, Yehonadab ya ce, "I." Yehu ya ce, "To, in haka ne ka wanda ya ce, "Wannan ita ce maganar da Ubangiji ba ni hannunka." Sai ya miña masa, Yehu kuwa ya ja ya fada ta bakin bawansa Iliya mutumin Tishbe. A shi cikin keken yakni. **16** Yehu ya ce, "Zo tare da ni fili, a Yezireyel, karmuka za su cinye naman Yezebel. **37** Gwar Yezebel zai zama kamar juji a kasa, a fili, a Yezireyel, har ba wanda zai iya cewa, 'Wannan Yezabel ce.'"

10 To, akwai'ya'ya maza saba'in na gidan Ahab a Samariya. Saboda haka Yehu ya rubuta wasiku, ya aika su Samariya, zuwa ga shugabannin Yezireyel, da kuma ga masu lura da'ya'yan Ahab. Ya ce, **2** "Da zarar wasikan nan ta sadu da ku, da yake'ya'yan maigidanku suna tare da ku, kuna kuma da kekunun yaki da dawakai, da birni mai katanga da makamai, **3** sai ku zabi mafi cancanta a cikin'ya'yan maigidanku ku sa shi a kan kursiyin mahaifinsa. Sa'an nan ku yi yaki don gidan maigidanku." **4** Amma suka razana suka ce, "Idan sarakuna biyu ba su iya yin tsayayya da shi ba, wane mu?" **5** Saboda haka sarkin fada, da gwamman birnin, da dattawa, da kuma masu lura da'ya'yan suka aika da sako ga Yehu, cewa, "Mu bayinku ne, za mu kuma yi duk abin da ka ce. Ba za mu nada kowa sarki ba; sai ka yi abin da ka ga ya fi kyau." **6** Sai Yehu ya sâke rubuta musu wasika ta biyu, ya ce, "In a gefena kuke, to, sai ku yi biyayya da ni, ku fille kawunansu'yan maigidanku, ku kawo mini a Yezireyel war haka gobe." To, 'ya'yan sarki, su saba'in, suna tare da manyan birni wadanda suke

hadaya da kuma hadaya ta konawa. To, Yehu ya riga ya ba wa mutane takwas wannan kashedi a waje cewa, "In waninku ya bar daya daga cikin mutanen nan da nake danka a hamunku ya tsere, to, a bakin ransa." **25** Nan da nan sa'ad da Yehu ya gama yin hadayar, sai ya umarci masu gadin da hafioso, "Ku shiga ku karkashe su; kada ku bar wani yā tsere." Saboda haka suka karkashe su da takobi. Masu gadin da hafioshin suka wuwurgu gawawwkinsu waje, suka kuma shiga ciki cikin haikalın Ba'al din, **26** suka fitar da dutsen tsafi daga haikalın Ba'al, suka kuma kone shi. **27** Suka farfasa dutsen tsafin Ba'al, suka kuma rushe haikalın, mutane suka mai da wurin salga har yā zuwa yau. **28** Ta haka Yehu ya hallaka butar Ba'al a Isra'il'a. **29** Duk da haka, bai rabu da zunuban Yerobowam dan Nebat, wanda ya sa Isra'il'a ta aikata ba, wato, yin sujada ga siffofin maruka na zinariya a Betel da kuma Dan. **30** Ubangiji ya ce wa Yehu, "Tun da yake ka aikata abin da yake mai kyau a idanuna, ka kuma yi wa gidan Ahab dukan abin da yake a zuciyata, ina yin maka alkawari cewa zuriyarka za su yi mulkin Isra'il'a har tsara ta hudu." **31** Duk da haka, Yehu bai mai da hankali ya kiyaye dokokin Ubangiji, Allah na Isra'il'a da dukan zuciyarsa ba. Bai rabu da zunubin Yerobowam, wanda ya sa Isra'il'a ta aikata ba. **32** A kwanakin sai Ubangiji ya fara rage girman Isra'il'a, Hazayel ya yi nasara a bisa Isra'il'a ko'ina a yankinsu **33** gabas da Urdun, cikin dukan kasar Gileyad (yankin Gad, da na Ruben, da na Manasse), daga Arower wajen Kwarin Arnon ya ratsa Gileyad zuwa Bashan. **34** Game da sauran ayyukan mulkin Yehu, da dukan abin da ya yi, a rubuce suke a cikin littafin tarihin sarakunan Isra'il'a. **35** Yehu ya huta tare da kakanninsa, aka binne shi a Samariya. Yehovahaz kuma ya ci sarauta bayansa. **36** Yehu ya yi sarautar Isra'il'a a Samariya shekara ashirin da takwas.

wadannan kungiyoyi uku za su yi gadin fadan, **7** ku kuma da kuke a sauran kungiyoyi biyu da kun saba hutu a Asabbaci, duk za ku yi gadin haikali don sarki. **8** Ku tsaya kewaye da sarki, kowane mutum da makaminsa a hanru. Duk wanda ya kusace ku, ku kashe shi. Ku manne wa sarki duk inda ya tafi." **9** Komandodin sojoji suka yi yadda Yehohiyada firist ya umarta. Kowa ya dauki mutanensa, wadanda za su kama aiki Asabbaci da wadanda za su kama hutun Asabbaci, suka zo wurin Yehohiyada firist. **10** Sai ya ba komandodin māsu da garkuwoyi da dā suke na Dawuda, wadanda suke a cikin haikalın Ubangiji. **11** Matsaran kuma kowa da makaminsa a hanru, suka tsaya kewaye da sarki, kusa da bagade da kuma haikali, daga gefen kudu zuwa gefen arewa na haikalın. **12** Sai Yehohiyada ya fito da dan sarki ya sa masa rawani a kā; ya ba shi shafin alkawari, ya kuma furta shi sarki. Suka shafe shi da mai, mutane kuma suka yi ta tafi suka ihu, suna cewa, "Ran sarki yā dafe." **13** Sa'd da Ataliya ta ji surutun matsara da na mutane, sai ta tafi wurin mutanen a haikalın Ubangiji. **14** Da ta duba sai ga sarki, tsaye kusa da ginshiķi, bisa ga al'ada. Hafioso da masu busa suna tsaye kusa da sarki, dukan mutanen kasar kuma suna farin ciki suna busa Kahoni. Sai Ataliya ta keta tufafinta ta tā da murya tana cewa, "Kai! Wannan cin amana ne! Ai, wannan cin amana ne!" **15** Yehohiyada ya umarci komandodin sojoji wadanda suke lura da mayaka, ya ce, "Ku fitar da ita daga cikinku, ku kuma kashe duk wanda ya bi ta." Gama firist din ya ce, "Kada a kashe ta a cikin haikalın Ubangiji." **16** Saboda haka suka kama ta yayinda ta kai inda dawakai sukan shiga filin fada, a can kuwa aka kashe ta. **17** Sa'an nan Yehohiyada ya yi alkawari tsakanin Ubangiji da sarki da kuma mutane cewa za su zama mutanen Ubangiji. Ya kuma yi alkawari tsakanin sarki da mutane. **18** Sai

11 Da Ataliya mahaifiyar Ahaziya ta ga danta
ya mutu, sai ta shiga hallaka dukan iyalin
gidan sarauta. **2** Amma Yehosheba, yar Sarki
Yoram, yar'uwar Ahaziya, ta dfaiki Yowash dan
Ahaziya daga cikin'ya yan sarkin da ake shiri a
kashe, ta boye. Ta boye shi daga Ataliya a wurin mai
lura da shi a dakin kwana; don kada a kashe shi. **3**
Ya kasance a boye, shi da mai lura da shi, a haikalil
Ubangiji shekara shida yayinda Ataliya take mulkin
kasar. **4** A shekara ta bakwai sai Yehohiyada ya aika
a kira komandodin sojoi dari-dari, da Keretawa, da
matsara, ya sa aka kawo masa su a haikalil Ubangiji.
Ya kulla yarjejeniya da rantsuwa da su a haikalil
Ubangiji, sa'an nan ya nuna musu dan sarki. **5** Ya
umarce su cewa, "Ga abin da za ku yi sa'ad da kuka
zo aiki a Asabbaci, ku raba kanku kashi uku. Kashi
daya za su yi gadin gidan sarki, **6** kashi daya za
su yi gadin Kofar Sur, kashi daya kuma za su yi
gadin kofar da take bayan'yan gadin fada. Dukan

12 A shekara ta bakwai ta Yehu, Yowash ya zama sarki, ya kuma yi mulki a Urushalima na tsawon shekaru arba'in. Sunan mahaifiyarsa Zibya ce; daga Beyersheba. **2** Yowash ya aikata abin da yake daidai a idon Ubangiji domin Yehohiyada first ya koya masa. **3** Amma fa ba a kawar da masujadan

kan tuddai ba; mutane suka ci gaba da mika hadayu wa firistoci, "Ku tattara dukan kudin da aka kawo a matsayin hadayu masu tsarki na haikalin Ubangiji, kudin da aka tattara a kidaya, kudin da aka tattara daga wa'adin da mutum ya yi, da kuma kudin da aka kawo na yardan rai a haikali." 5 Bari kowane firist yā karbi kudi daga masu ajiya, sa'an nan a yi amfani da su a gyara duk wani abin da ya lalace a haikali." 6 Amma har zuwa shekara ta ashirin da uku ta mulkin Yowash, firistocin ba su yi gyara haikalin ba. 7 Saboda haka Sarki Yowash ya kira Yehohiyada firist da sauran firistoci ya tambaye su ya ce, "Me ya sa ba kwa gyaran abubuwana da suka lalace a haikali? Kada ku sāke karban kudi daga masu ajiya, amma a mīka su domin gyaran haikali." 8 Firistoci suka yarda cewa ba za su sāke karban kudi daga mutane ba, kuma ba za su yi gyaran haikalin da kansu ba. 9 Yehohiyada firist ya dauki akwatin ya huda rami a murfinsa. Ya ajiye shi kusa da bagade a hannun dama na haikalin Ubangiji. Firistocin da suke tsaron kofar suka zuba dukan kudin da aka kawo a haikalin Ubangiji a cikin akwatin. 10 Duk sa'ad da suka ga kudin sun karu a akwatin, sai marubucin fada da babban firist, su kirga kudin da aka kawo a haikalin Ubangiji su sa a jakankuna. 11 Sa'ad da suka ga kudin ya yi yawa, sai su ba wa wadanda aka zaba su lura da aikin haikalin. Da shi suka biya wadanda suka yi aiki a haikalin Ubangiji, su kafintoci, da magina, 12 masu gini, da masu fasa duwatsu. Suka sayi katakai da sassakakkun duwatsu domin gyaran haikalin Ubangiji, suka kuma biya duk wadansu kudin gyaran haikalin. 13 Ba a yi amfani da kudin da aka kawo a haikali don yin manyan kwanonin azurfa, lagwani, abin yayyafa ruwa, kakaki ko wani abu na zinariya, ko na azurfa domin haikalin Ubangiji ba; 14 an ba ma'aikatan da suka gyara haikalin ne. 15 Ba su bukaci wani bayani daga wadanda aka ba wa kudin don su biya ma'aikatan ba, domin sun yi aikinsu da aminci. 16 Ba a kawo kudi daga hadayun laifi da na hadayun zunubi a haikalin Ubangiji ba, wadannan da firistoci ne. 17 A wannan lokaci, Hazayel sarkin Aram ya haura, ya kai wa Gat hari, ya kuma ci ta da yakī. Sa'an nan ya juya don yā yakī Urushalima. 18 Amma Yowash sarkin Yahuda ya kwashe tsarkakan kayan da kakanninsa, Yehoshafat, Yehoram da Ahaziya, sarakunan Yahuda suka kebe, da kyautai da shi kansa ya kebe, da kuma dukan azurfan da aka samu a dafunan ajiya haikalin Ubangiji da na fada, ya aika da su wa Hazayel sarkin Aram, shi kuma ya janye daga Urushalima. 19 Game da sauran ayyukan mulkin Yowash da duk abin da ya yi, duk a rubuce suke a cikin littafin tarihin sarakunan Yahuda. 20 Hafshinsa suka yi masa makarkashiya suka kashe shi a Bet Millo, a kan hanyar da ta gangara zuwa

Silla. 21 Hafshinsa suka kashe shi kuwa su ne da kuma kona turare a kan tuddai. 4 Yowash ya ce Ya mutu, aka kuma binne shi tare da kakanninsa a Birnin Dawuda. Sai Amaziya dansa ya gāje shi a matsayin sarki.

13 A shekara ta ashirin da uku ta Yowash dan Ahaziya, sarkin Yahuda, Yehoyahaz dan Yehu, ya zama sarkin Isra'il a Samariya, ya kuwa yi mulki shekaru goma sha bakwai. 2 Ya aikata mugunta a gabon Ubangiji ta wurin bin zunuban Yerobowam dan Nebat, wanda ya sa Isra'il a ta aikata, bai kuwa guje musu ba. 3 Saboda haka fushin Ubangiji ya kuna a kan Isra'il a, kuma da dadewa ya sa su a karkashin ikon Hazayel sarkin Aram da Ben-Hadad dansa. 4 Sai Yehoyahaz ya nemi tagomashin Ubangiji, Ubangiji kuwa ya saurare shi, domin ya gan irin matsin da sarkin Aram yake yi wa Isra'il a. 5 Sai Ubangiji ya tā da mai ceto wa Isra'il a, suka kuma kubuta daga ikon Aram. Ta haka Isra'ilawa suka yi zama a gidajensu yadda suka yi a dā. 6 Sai dai ba su bar yin zunuban gidan Yerobowam ba, wanda ya sa Isra'il a ta aikata; suka ci gaba da yinsu. Haka ma, ginshikin Ashera ta kasance a tsaye a cikin Samariya. 7 Ba abin da ya rage na rundunar Yehoyahaz sai mahayan dawakai hamsin, kekunan yakī goma da kuma sojoi kasa dubu goma. Gama sarkin Aram ya hallaka sauran, ya kuma yi kaca-kaca da su kamar kura a masussuka. 8 Game da sauran ayyukan mulkin Yehoyahaz, dukan abubuwana da ya yi, da kuma nasarorinsa, duk a rubuce suke a cikin littafin tarihin sarakunan Isra'il a. 9 Yehoyahaz ya huta da kakanninsa, aka binne shi a Samariya, Yehowash dansa kuma ya gāje shi. 10 A shekaru talatin da bakwai ta Yowash sarkin Yahuda, Yehowash dan Yehoyahaz ya zama sarkin Isra'il a Samariya, ya kuma yi mulki shekaru goma sha shida. 11 Ya aikata mugunta a gabon Ubangiji, bai juya ga barin zunuban Yerobowam dan Nebat ba, wanda ya sa Isra'il a ta aikata, ya ci gaba da yinsu. 12 Game da sauran ayyukan mulkin Yowash, da dukan abubuwana da ya yi, da kuma nasarorinsa, hade da yakīn da ya yi da Amaziya sarkin Yahuda, duk a rubuce suke a cikin littafin tarihin sarakunan Isra'il a. 13 Yowash ya huta da kakanninsa, Yerobowam kuwa ya gāje shi. Aka binne Yehowash a Samariya tare da sarakunan Isra'il a. 14 To, Elisha ya kamū da ciwon da ya kashe shi. Yowash sarkin Isra'il a ya gangara don yā gan shi, ya kuma yi kuka dominisa. Ya yi kuka yana cewa, "Babana! Babana, keken yakīn Isra'il a da mahayan dawakanta!" 15 Elisha ya ce wa Yehowash, "Ka samo baka da kibiyoyi," ya kuwa yi haka. 16 Sai ya ce wa Yehowash sarkin Isra'il a, "Ka dauki baka a hannunka." Da ya dauka, sai Elisha ya sa hannunsa a hannuwan sarki. 17 Ya ce masa, "Ka bude taga wajen gabas," sai ya bude. Sai Elisha ya ce, "Ka harbal!" Sai ya harba. Elisha ya ce, "Kibiyar nasara ta Ubangiji, kibiyar nasara a kan Aram! Za ka hallaka

Arameyawa sarai a Afek.” **18** Sa'an nan ya ce, “Ka kuma ta Yahuda?” **11** Amma Amaziya bai saurara ba, dauki kibiyoyi,” sai sarkin ya dauko. Sai Elisha ya saboda haka Yehowash sarkin Isra’ila ya kai masa ce, “Ka caki kasa.” Sai ya caka sau uku sa’nan ya hari. Shi da Amaziya sarkin Yahuda suka fuskanci daina. **19** Sai mutumin Allah ya yi fushi da shi ya ce, juna a Bet-Shemesh. **12** Isra’ila suka fatattaki Yahuda, “Da a ce ka caki kasar sau biyar ko shida; da za ka yi kowa kuwa ya tsere zuwa gidansa. **13** Yehowash nasara a kan Aram ka kuma hallaka ta sarai. Amma sarkin Isra’ila ya kama Amaziya sarkin Yahuda, dan yanzu za ka yi nasara a kanta sau uku ne kawai.” **14** Yowash, dan Ahaziya, a Bet-Shemesh. Sa’nan **20** Elisha ya mutu, aka kuma binne shi. To, mahara Yehowash ya tafi Urushalima ya rushe katangar Mowabawa sun saba kawo hari a kasar Isra’ila a Urushalima daga Kofar Efraim har zuwa Kofar kowace bazara. **21** Wata rana yayinda wadansu Kusurwa, ratarta ta kai wajen kafa dari shida. **14** Ya Isra’ilawa suke binne wani mutum, farat daya sai ga mahara; saboda haka suka jefar da gawar mutumin a kabarin Elisha. Da gawar ta taba kasusuwani Elisha, sai mutumin ya farka, ya tashi ya tsaya da kafafunsa. **15** Game da sauran ayyukan mulkin Yehowash, abin **22** Hazayel sarkin Aram ya musguna wa Isra’ila a duk da ya yi da kuma nasarorinsa, hadé da yakinsa da tsawon mulkin Yehoyahaz. **23** Amma Ubangiji ya Amaziya sarkin Yahuda, duk a rubuce suke a cikin nuna musu alheri, ya ji tausayinsu, ya kuma damu littafin tarihin sarakunan Isra’ila. **16** Ya huta da da su saboda alkawarinsa da Ibrahim, Ishaku da kakanninsa aka kuma binne shi a Samariya tare da Yakub. Har yā zuwa yau bai yarda yā hallaka su ko sarakunan Isra’ila. Yerobowam dansa, ya kuma gāje yā shafe su daga gabansa ba. **24** Hazayel sarkin Aram shi. **17** Amaziya dan Yowash sarkin Yahuda ya yi ya mutu, sai Ben-Hadad dansa ya gāje shi. **25** Sa'an shekaru goma sha biyar bayan mutuwar Yehowash nan Yowash ya sāke kwato garuruwan da Ben-Hadad dan Yehoyahaz sarkin Isra’ila. **18** Game da sauran ya ci da yaki a hannun mahaifinsa Yehoyahaz. Sau ayyukan mulkin Amaziya, duk a rubuce suke a cikin uku Yehowash ya yi nasara a kansa, ta haka kuwa ya littafin tarihin sarakunan Yahuda. **19** Suka fulla kwace garuruwan Isra’ilawa.

14 A shekara ta biyu ta mulkin Yehowash dan Yehoyahaz sarkin Isra’ila, Amaziya dan Yowash sarkin Yahuda ya fara mulki. **2** Ya zama sarki yana da shekara ashirin da biyar, ya kuma yi mulki a Urushalima shekara ashirin da tara. Sunan mahaifiyarsa Yehoyaddin, mutuniyar Urushalima. **3** Ya aikata abin da yake daidai a gabani Ubangiji, sai dai ba kamar kakansa Dawuda ba. A kome dai ya bi gurban mahaifinsa Yowash. **4** Ba a dai kawar da masujadan kan tudu ba; mutane suka ci gaba da yin hadaya da kone turare a can. **5** Bayan masarauta ta kahu a hannunsa, sai ya kashe fadawan da suka kashe mahaifinsa sarki. **6** Duk da haka bai kashe’ya’yan masu kisan ba, bisa ga abin da yake a rubuce a Dokar Musa inda Ubangiji ya umarta, “Ba za a kashe iyaye saboda laifin’ya’ya ba, ko kuma’ya’ya saboda laifin iyayensu ba, kowa zai mutu don zunubansa.” **7** Shi ne kuma wanda ya ci mutanen Edom dubu goma a yaki, a Kwarin Gishiri, ya kuma ci Sela da yaki, ya ba ta suna Yokteyel, sunan da ake kiranta har wa yau. **8** Sai Amaziya ya aika’yan aika wurin Yehowash dan Yehoyahaz, dan Yehu, sarkin Isra’ila, yana tsokanarsa cewa, “Zo, mu sadu fuska da fuska.” **9** Amma Yehowash sarkin Isra’ila ya mai da martani wa Amaziya sarkin Yahuda ya ce, “Wata’yar kaya a kurmin Lebanon ta aika da sako wurin itacen al’ul a Lebanon cewa, ‘Ka ba dana’yarka aure.’ Amma wani naman jeji ya zo ya tattake kayar. **10** Tabbataccé ka ci Edom da yaki, yanzu kuwa kana daga kai. To, ka gode da darajar da ka samu, amma ka zauna a gida! Don me kake neman fada kana neman fāduwarka da

kuma ta Yahuda?” **11** Amma Amaziya bai saurara ba, dauki kibiyoyi,” sai sarkin ya dauko. Sai Elisha ya saboda haka Yehowash sarkin Isra’ila ya kai masa ce, “Ka caki kasa.” Sai ya caka sau uku sa’nan ya hari. Shi da Amaziya sarkin Yahuda suka fuskanci daina. **19** Sai mutumin Allah ya yi fushi da shi ya ce, juna a Bet-Shemesh. **12** Isra’ila suka fatattaki Yahuda, “Da a ce ka caki kasar sau biyar ko shida; da za ka yi kowa kuwa ya tsere zuwa gidansa. **13** Yehowash nasara a kan Aram ka kuma hallaka ta sarai. Amma sarkin Isra’ila ya kama Amaziya sarkin Yahuda, dan Yowash, dan Ahaziya, a Bet-Shemesh. Sa’nan **20** Elisha ya mutu, aka kuma binne shi. To, mahara Yehowash ya tafi Urushalima ya rushe katangar Mowabawa sun saba kawo hari a kasar Isra’ila a Urushalima daga Kofar Efraim har zuwa Kofar kowace bazara. **21** Wata rana yayinda wadansu Kusurwa, ratarta ta kai wajen kafa dari shida. **14** Ya kwashi daukan zinariya da azurfa da duk kayan da aka samu a haikalın Ubangiji da kuma ma’jin fadan. Ya kuma kwashi bayi sa’nan ya koma Samariya. **15** Game da sauran ayyukan mulkin Yehowash, abin **22** Hazayel sarkin Aram ya musguna wa Isra’ila a duk da ya yi da kuma nasarorinsa, hadé da yakinsa da tsawon mulkin Yehoyahaz. **23** Amma Ubangiji ya Amaziya sarkin Yahuda, duk a rubuce suke a cikin nuna musu alheri, ya ji tausayinsu, ya kuma damu littafin tarihin sarakunan Isra’ila. **16** Ya huta da kakanninsa aka kuma binne shi a Samariya tare da sarakunan Isra’ila. Yerobowam dansa, ya kuma gāje shi. **17** Amaziya dan Yowash sarkin Yahuda ya yi shekaru goma sha biyar bayan mutuwar Yehowash dan Yehoyahaz sarkin Isra’ila. **18** Game da sauran ayyukan mulkin Amaziya, duk a rubuce suke a cikin littafin tarihin sarakunan Yahuda. **19** Suka fulla masa makarkashiya a Urushalima, ya gudu zuwa Lakish, amma suka aika har Lakish aka kashe shi a can. **20** Aka dauko shi a kan doki aka kawo shi Urushalima, aka kuwa binne shi tare da kakanninsa, a Birnin Dawuda. **21** Sa’an nan dukan mutanen Yahuda suka dauki Azariya, wanda yake dan shekaru goma sha shida da haihiwa, suka nadā shi sarki a madadin mahaifinsa Amaziya. **22** Shi ne ya sāke gina Elat, ya kuma maido da ita a hannun Yahuda bayan Amaziya ya huta da kakanninsa. **23** A shekara ta goma sha biyar ta mulkin Amaziya dan Yowash sarkin Yahuda, Yerobowam dan Yehowash sarkin Isra’ila ya zama sarki a Samariya, ya kuma yi mulki na shekaru arba’in da daya. **24** Ya aikata mugunta a gabani Ubangiji bai kuwa kouce wa duk zunuban Yerobowam dan Nebat, wanda ya sa Isra’ila ta aikata ba. **25** Shi ne ya maido da iyakokin Isra’ila daga Lebo Hamat zuwa Tekun Araba, bisa ga maganar Ubangiji, Allah na Isra’ila, da ya yi ta bakin bawansa Yunana dan Amittai, annabi daga Gat-Hefer. **26** Ubangiji ya ga irin muguiwar wahalar da ta shafi kowa a Isra’ila, ko bawa ko’yantacce, babu mai taimakonsu. **27** Da yake kuma Ubangiji bai ce zai shafe sunan Isra’ila daga fuskarduniya ba, sai ya cece su ta hannun Yerobowam dan Yowash. **28** Game da sauran ayyukan mulkin Yerobowam, da dukan abin da ya yi, da yafee-yaken da ya yi, hadé da sāke kwato wa Isra’ila Damaskus da Hamat wadanda suke a hannun Yahuda, duk a rubuce suke a cikin littafin tarihin sarakunan Isra’ila. **29** Yerobowam ya huta da kakanninsa, sarakunan Isra’ila. Zakariya dansa kuwa ya gāje shi.

15 A shekara ta ashirin da bakwai ta mulkin ayyukan mulkin Menahem, duk a rubuce suke a Yerobowam sarkin Isra'ila, Azariya dan cikin littafin tarihin sarakunan Isra'ila. **22** Menahem Amaziya, sarkin Yahuda ya fara mulki. **2** Yana da ya huta tare da kakanninsa. Fekahiya dansa kuma shekara goma sha shida sa'ad da ya zama sarki, ya ya gâje shi. **23** A shekara ta hamsin ta mulkin kuma yi mulki a Urushalima shekara hamsin da Azariya sarkin Yahuda, Fekahiya dan Menahem ya biyu. Sunan mahaifiyarsa Yekoliya daga Urushalima. **3** Ya aikata abin da yake daidai a gabon Ubangiji, shekara biyu. **24** Fekahiya ya aikata mugunta a yadda mahaifinsa Amaziya ya yi. **4** Amma bai kawar gabon Ubangiji, bai rabu da zunuban Yerobowam da masujadan kan tudu ba; mutane kuwa suka yi ta dan Nebat wanda ya sa Isra'ila ya aikata ba. **25** Daya yin hadaya da kona turare a can. **5** Ubangiji ya sa daga cikin manyan fadawansa, Feka dan Remaliya, wa sarki ciwon kuturta har mutuwarsa, ya kuma ya kulla masa makarkashiya. Dauke da mutanen zauna a kebe. Yotam dan sarki, shi ne ya gudanar Gileyad hamsin, ya kashe Fekahiya tare da Argob da sha'anin fada, ya kuma shugabanci mutanen da kuma Ariye a fadan sarki a Samariya. Ta haka kasar. **6** Game da sauran ayyukan mulkin Azariya, Feka ya kashe Fekahiya ya kuma gâje shi. **26** Game duk a rubuce suke a cikin littafin tarihin sarakunan da sauran ayyukan mulkin Fekahiya, duk a rubuce Yahuda. **7** Azariya ya huta tare da kakanninsa, aka suke a cikin littafin tarihin sarakunan Isra'ila. **27** kuma binne shi kusa da su a Birnin Dawuda. Yotam A shekara ta hamsin da biyu ta mulkin Azariya dansa, kuma ya gâje shi. **8** A shekara ta talatin da sarkin Yahuda, Feka dan Remaliya ya zama sarkin takwas ta mulkin Azariya sarkin Yahuda, Zakariya Isra'ila a Samariya, ya yi mulki shekara ashirin. **28** dan Yerobowam ya zama sarkin Isra'ila a Samariya, Ya aikata mugunta a gabon Ubangiji. Bai kauce wa ya kuma yi mulki wata shida. **9** Ya aikata mugunta zunuban Yerobowam dan Nebat, wanda ya sa Isra'ila a gabon Ubangiji yadda mahaifinsa ya yi. Bai bar ta yi ba. **29** A zamanin Feka sarkin Isra'ila, Tiglat-aikata zunuban Yerobowam dan Nebat, wanda ya sa Fileser sarkin Assuriya ya zo ya kama Iyon, Abel-Isra'ila suka yi ba. **10** Sai Shallum dan Yabesh ya Bet-M'a'ka, Yanowa da Kedesh da kuma Hazor. Ya kulla wa Zakariya makarkashiya. Ya tasam masa kame Gileyad da Galili, hafe da dukan kasar Naftali, a gabon jama'a, ya kashe shi, ya kuma gâje shi. ya kuma kwashi mutanen zuwa Assuriya. **30** Sa'an **11** Game da sauran ayyukan mulkin Zakariya, duk nan Hosheya dan Ela ya kulla wa Feka dan Remaliya a rubuce suke a cikin littafin tarihin sarakunan makarkashiya. Ya fâda masa ya kuma kashe shi, sa'an Isra'ila. **12** Ta haka maganar Ubangiji da ya yi wa nan ya gâje shi a matsayin sarki a shekara ta shirin Yehu ta cika, wadda ya ce, "Zuriyarka za tâ zauna a ta mulkin Yotam dan Uzziya. **31** Game da sauran kursiyin Isra'ila har tsara ta hudu." **13** Shallum dan ayyukan mulkin Feka da duk abin da ya yi, duk a Yabesh ya zama sarki a shekara ta talatin da tara ta rubuce suke a cikin littafin tarihin sarakunan Isra'ila. mulkin Uzziya sarkin Yahuda, ya kuma yi mulki na **32** A shekara ta biyu ta mulkin Feka dan Remaliya wata daya a Samariya. **14** Sa'an nan Menahem dan sarkin Isra'ila, Yotam dan Uzziya sarkin Yahuda ya Gadi ya gangara daga Tirza ya haura zuwa Samariya. fara mulki. **33** Ya zama sarki yana da shekara ashirin Ya tasam wa Shallum dan Yabesh a Samariya, ya da biyar, ya kuma yi mulki a Urushalima shekara kashe shi, ya kuma gâje shi. **15** Game da sauran goma sha shida. Sunan mahaifiyarsa Yerusha, yar ayyukan mulkin Shallum, duk a rubuce suke a cikin Zadok. **34** Ya aikata abin da yake daidai a gabon littafin tarihin sarakunan Isra'ila. **16** A lokacin nan Ubangiji yadda mahaifinsa Uzziya ya yi. **35** Duk da sai Menahem ya taso daga Tirza, ya kai wa Tifsa hari da kowa wanda yake a birnin da kewayenta, don sun suka ci gaba da yin hadaya da kona turare a can. ki su bude kofofinsu. Ya kori Tifsa daga aiki, ya kuma Yotam ya sâke gina Kofar Bisa ta haikalim Ubangiji. tsattsaga cikin dukan mata masu juna biyu. **17** A shekara ta talatin da takwas ta mulkin Azariya sarkin da ya yi, duk a rubuce suke a cikin littafin tarihin Yahuda, Menahem dan Gadi ya zama sarkin Isra'ila, sarakunan Yahuda. **37** (A kwanakin nan Ubangiji ya ya yi mulki a Samariya shekara goma. **18** Ya aikata fara aikan Rezin sarkin Aram da Feka dan Remaliya, mugunta a gabon Ubangiji. A duk tsawon mulkinsa, su yi gâba da Yahuda.) **38** Yotam ya huta tare da bai rabu da zunuban da Yerobowam dan Nebat ya sa kakanninsa, aka kuma binne shi tare da su a Birnin Isra'ila suka aikata ba. **19** Sai Ful sarkin Assuriya Dawuda, birnin mahaifinsa. Ahaz dansa kuma ya ya kai wa kasar hari, Menahem kuwa ya ba shi gâje shi.

16 A shekara ta goma sha bakwai ta mulkin Feka dan Remaliya, Ahaz dan Yotam sarkin Yahuda ya fara mulki. **2** Ahaz ya zama sarki yana da shekara ashirin, ya kuma yi mulki shekara goma sha shida a Urushalima ba kamar Dawuda mahaifinsa ba. Ahaz bai yi abin da yake daidai a gabon Ubangiji Allahnsa

ba. **3** Ya yi tafiya a hanyoyin sarakunan Isra'ila har ya mi'ka dansa hadaya a wuta, yana bin hanyoyin bankyama na al'ummai da Ubangiji ya kora a gabon Isra'ilawa. **4** Ya mi'ka hadaya, ya kuma kona turare a masujadan tudu, da kan tuddai, da kuma a karkashin kowane babban itace. **5** Sai Rezin sarkin Aram, da Feka dan Remaliya sarkin Isra'ila suka haura don su kai wa Urushalima hari, suka kuma kewaye Ahaz, amma ba su iya shan karfinsa ba. **6** A wannan lokaci, Rezin sarkin Aram ya sâke kwato Elat wa Aram ta wurin korar Yahuda. Sa'an nan mutanen Edom suka mamaye Elat suna kuwa zaune a can har yau. **7** Ahaz ya aika a fada wa Tiglat-Fileser sarkin Assuriya cewa, "Ni abokin tarayyarka ne kuma mai dogara da kai. Ka haura ka cece ni daga hannun sarkin Aram da hannun sarkin Isra'ila wadanda suke kawo mini hari." **8** Ahaz ya dauki azurfa da zinariyar da suke a haikalin Ubangiji da suke kuma a ma'ajin fada ya aika wa sarkin Assuriya kyauta. **9** Sai sarkin Assuriya ya ji rokonsa. Ya tashi ya fâda wa Damaskus da hari ya kuma kame ta. Ya kwashi mazaunanta zuwa Kir, ya kuma kashe Rezin. **10** Sa'an nan sarki Ahaz ya tafi Damaskus don yâ sadu da Tiglat-Fileser sarkin Assuriya. Da ya kai can sai ya ga wani bagade a Damaskus, sai ya aika wa Uriya firist, da siffar bagaden, da fasalinsa, da cikakken bayanin bagaden. **11** Saboda haka Uriya firist ya gina bagaden bisa ga tsarin da Sarki Ahaz ya aika masa daga Damaskus, ya kuma gama shi kafin Sarki Ahaz yâ dawo. **12** Da sarki ya dawo daga Damaskus ya ga bagaden, sai ya tafi kusa da shi ya kuma mi'ka hadaya a bisansa. **13** Ya mi'ka hadayarsa ta konawa da ta hatsi, ya zuba hadayarsa ta sha, ya kuma yayyafa jinin hadayunsa ta zumuncu a bisa bagaden. **14** Sai ya cire bagaden tagullu wanda aka kefeé ga Ubangiji, ya sa shi a gabon haikalin wato, tsakanin kofar shiga haikalin Ubangiji da sabon bagaden. Ya ajiye shi a gefen arewa na sabon bagaden. **15** Sarkin Ahaz ya umarci Uriya cewa, "A kan babban sabon bagade, ka mi'ka hadayar konawa ta safe, da hadayar hatsi ta yamma, da hadayar sarki ta konawa da hadayarsa ta hatsi, da hadaya ta dukan jama'ar kasar, tare da hadayan hatsinsu da kuma ta sha. Ka yayyafa jinin hadayun konawa a kan bagade. Amma zan yi amfani da bagaden tagullu don neman bishewa." **16** Uriya firist kuwa ya yi duk abin da Sarki Ahaz ya umarta. **17** Sarkin Ahaz ya kawar da katakon ya kuma dauke tasoshin daga mazauninsu da ake iya matsarwa. Ya dauke katon kwano mai suna Teku daga kan bijiman tagullar da ya tallafe su ya ajiye a kan mazaunin dutse. **18** Ya kawar da rumfa Asabbacin da aka gina a haikalin, ya kuma kawar da mashigin sarki na waje da haikalin Ubangiji, duk dai don yâ gamshi sarkin Assuriya. **19** Game da sauran ayuykan mulkin Ahaz, abubuwani da ya yi, duk a rubuce suke a cikin littafin tarihin sarakunan Yahuda. **20** Ahaz ya huta tare

da kakanninsa, aka kuma binne shi da su a Birnin Dawuda. Hezekiya dansa kuma ya gâje shi.

17 A shekara ta goma sha biyu ta mulkin Ahaz sarkin Yahuda, Hosheya dan Ela ya zama sarkin Isra'ila a Samariya, ya kuma yi mulki na shekara tara. **2** Ya aikata mugunta a gabon Ubangiji, amma ba kamar na sarakunan Isra'ilan da suka riga shi ba. **3** Shalmaneser sarkin Assuriya ya kawo wa Hosheya wanda dâ abokin tarayyarsa ne, hari har Hosheya ya biya shi haraji. **4** Amma sarkin Assuriya ya gane cewa Hosheya mai cin amana ne, gama ya aika da walikai wurin So sarkin Masar, ya kuma daina aika wa sarkin Assuriya haraji yadda ya saba yi kowace shekara. Saboda haka Shalmaneser ya kama shi ya sa a kurkuku. **5** Sarkin Assuriya ya kai wa kasar Hosheya gaba daya farmaki, ya kewaye Samariya na tsawon shekara uku. **6** A shekara ta tara ta sarautar Hosheya, sarkin Assuriya ya ci Samariya da yaki ya kuma kwashe Isra'ilawa zuwa Assuriya. Ya tsugunar da su a Hala, da a Gozan a bakin Kogin Habor da kuma a garuruwan Medes. **7** Duk wannan ya faru ne saboda Isra'ilawa sun yi wa Ubangiji Allahnsu zunubi, shi wanda ya fitar da su daga Masar daga karkashin ikon Fir'auna sarkin Masar. Sun yi wa wadansu alloli sujada **8** suka kuma bi gurbin al'umman da Ubangiji ya kora a gabansu, da kuma ayyukan da sarakuna Isra'ila suka gabatar. **9** Isra'ilawa a boye sun aikata abubuwani da ba daidai ba ga Ubangiji Allahnsu. Tun daga hasumiyoji har zuwa birane masu katanga, sun gina wa kansu wuraren sujada na tudu a dukan garuruwansu. **10** Suka kafa kebabbsun duwatsu da kuma ginshikan Ashera a kowane tudu mai tsayi da kuma a karkashin kowane babban itace. **11** Suka kona turare a kan kowane tudu, kamar dai yadda al'umman da Ubangiji ya kora daga gabansu suka yi. Suka yi muguntan da ya sa Ubangiji ya yi fushi. **12** Suka bauta wa gumaka, ko da yake Ubangiji ya ce, "Ba za ku yi wannan ba." **13** Ubangiji ya yi wa Isra'ila da Yahuda kashedi ta bakin dukan annabawansa da kuma masu duba, cewa, "Ku juyo daga mugayen ayyukanku. Ku yi biyaya da umarnai da farillaina, bisa ga dukan Dokar da na dokaci kakanninku su bi, wadanda na kuma bayar ta wurin bayina, annabawa." **14** Amma ba su saurare ni ba don sun kangare kamar kakanninsu, wadanda ba su amince da Ubangiji Allahnsu ba. **15** Suka yi watsi da farillansa da yarjejeniyar da ya kulla da kakanninsu, da kuma kashedin da ya yi musu. Suka bi gumaka marasa amfani, wannan ya sa su ma kansu suka zama marasa amfani. Suka kwaikwayi sauran Kasashen da suke kewaye da su, ko da yake Ubangiji ya umarce su cewa, "Kada ku yi rayuwa irin tasu," suka kuwa yi abin da Ubangiji ya hana su. **16** Suka wofinta dukan umarnan Ubangiji Allahnsu, suka yi wa kansu gumakan zubi na siffar'yan maru'ka biyu, da kuma

ginshikan Ashera. Suka rusuna wa rundunan taurari, farillansa, dokoki da umarnan da Ubangiji ya ba wa suka kuma yi wa Ba'al sujada. **17** Suka mi'ka'ya'yansu zuriyar Ya'kub, wadda ya ba wa suna Isra'il'a. **35** Da maza da mata hadaya ta wuta. Suka yi duba, suka yi sihiri suka kuma ba da kansu ga mugunta a gabani Ubangiji; suka sa ya yi fushi. **18** Saboda haka Ubangiji ya yi fushi kwarai da Isra'il'a, ya kuma kawar da su daga gabansa. Kabilar Yahuda kadai aka bari, **19** ko Yahuda ma ba su kiyaye umarnan Ubangiji Allahnsu ba. Sun bi gurbin da Isra'il'a ta kawo. **20** Saboda haka Ubangiji ya wofinta mutanen Isra'il'a; ya azabtar da su, ya kuma ba da su a hannun masu kwasar ganima, sai da ya shafe su ka'af daga gabansa. **21** Sa'ad da ya ware Isra'il'a daga gidan Dawuda, sai suka nada Yerobowam dan Nebat sarki a kansu. Yerobowam ya rinjayi Isra'il'a daga kin Ubangiji, ya sa suka aikata babban zunubi. **22** Isra'il'a suka nace cikin dukan zunuban Yerobowam, ba su kuwa rabu da su ba **23** har Ubangiji ya kawar da su daga gabansa, kamar yadda ya gargade su ta bakin bayinsa annabawa. Saboda haka aka kwashi mutanen Isra'il'a daga kasarsu zuwa bauta a Assuriya, har wa yau kuwa suna can. **24** Sarkin Assuriya ya kawo mutane daga Babilon, Kuta, Afa, Hamat da Sefarfayim ya zaunar da su a garuruwan Samariya don su maya gurbin Isra'ilawa. Suka mallaki Samariya suka kuma zauna a garuruwansu. **25** Sa'ad da suka fara zama a can, ba su bauta wa Ubangiji ba; saboda haka ya aika da zakoki a tsakaninsu suka karkashe wadansu mutane. **26** Sai aka fada wa sarkin Assuriya cewa, "Mutane da ka kwashe ka zaunar a garuruwan Samariya fa ba su san abin da allahn kasar yake bukata ba. Saboda haka allahn kasar ya tura zakoki a cikinsu, wadanda suke karkashe su, domin mutanen ba su san abin da yake bukata ba." **27** Sai sarkin Assuriya ya ba da umarni cewa, "A sami wani daga cikin firistocin da aka kwaso zuwa bauta daga Samariya, yā koma yā zauna a can, yā koya wa mutanen abin da allahn kasar yake bukata." **28** Saboda haka daya daga cikin firistocin da aka kawo bauta daga Samariya ya dawo ya zauna a Betel, ya koya musu yadda za su yi sujada ga Ubangiji. **29** Duk da haka, jama'ar kowace kasa, suka kera tasu alloli a garuruwa masu yawa inda suke zaune, suka sa su a masujadan da mutanen Samariya suka gina a kan tuddai. **30** Mutane daga Babilon suka kera Sukkot Benot, mutane daga Kut suka kera Nergal, mutane daga Hamat suka kera Ashima; **31** Awwiyawa suka kera Nibhaz da Tartak, Sefarfawaya kuwa suka kone'ya'yansu a wuta a matsayi hadaya ga Adrammelek da Anammelek allolin Sefarfayim. **32** Sun yi wa Ubangiji sujada, amma kuma suka zaibi mutanensu su yi musu hidima a matsayin firistoci a masujadan da suke kan tuddai. **33** Sun yi wa Ubangiji sujada, amma kuma sun bauta wa allolinsu bisa ga al'adun kasashen da suka fito. **34** Har yā zuwa yau, sun nace da ayyukansu na dā. Ba sa yin wa Ubangiji sujada, ba sa kuma bin dokoki da

Ubangiji ya kulla alkawari da Isra'ilawa, ya dokace su cewa, "Kada ku yi wa wadansu alloli sujada ko ku durkusa a gabansu ku bauta musu, ko ku mi'ka musu hadaya. **36** Amma Ubangiji wanda ya fito da ku daga Masar da iko mai girma da hannu mai karfi, shi ne za ku yi masa sujada. Gare shi za ku durkusa kuma mi'ka masa hadayu. **37** Dole kulum ku mai da hankali ga kiyaye ka'idodi da farillan, dokoki da umarnan da ya rubuta muku. Kada ku yi wa wadansu alloli sujada. **38** Kada ku manta da alkawarin da na kulla da ku, kada ku yi sujada ga wadansu alloli. **39** Maimakon haka, ku yi wa Ubangiji Allahnsu sujada; shi ne zai cece ku daga hannun abokan gābantu." **40** Amma ba su saurara ba, suka nace da ayyukansu na dā. **41** Ko ma yayinda mutanen nan suke yi wa Ubangiji sujada, ba su daina bauta wa gumakansu ba. Har yā zuwa yau, 'ya'yansu da jikokinsu sun ci gaba da bin gurbin kakanninsu.

18 A shekara ta uku ta mulkin Hosheya dan Ela sarkin Isra'il'a, Hezekiya dan Ahaz sarkin Yahuda ya fara mulki. **2** Yana da shekara ashirin da biyar da ya zama sarki, ya kuma yi mulki shekara ashirin da tara a Urushalima. Sunan mahaifiyarsa Abiya'yar Zakariya. **3** Ya aikata abin da yake daidai a gabani Ubangiji yadda kakansa Dawuda ya yi. **4** Ya kawar da masujadan kan tudu, ya farfasa kebabun duwatsu, ya sassare ginshikan Ashera. Ya fashe macijin tagullan da Musa ya yi, gama har zuwa lokacin nan Isra'ilawa suna kona turare gare shi. (An ba shi suna Nehushtan.) **5** Hezekiya ya dogara ga Ubangiji, Allah na Isra'il'a. Ba a yi wani kamar sa ba cikin dukan sarakunan Yahuda; ko kafin shi, ko kuma bayansa. **6** Ya manne wa Ubangiji, bai fasa binsa ba; ya yi biyayya da dokokin da Ubangiji ya ba wa Musa. **7** Ubangiji kuma ya kasance tare da shi, ya yi nasara a duk abin da ya sa hannu. Ya yi tawaye ga sarkin Assuriya, ya ki yā bauta masa. **8** Daga hasumiya zuwa birni mai katanga, ya ci Filistiyawa da yaki, har zuwa Gaza da kewaye. **9** A shekara ta hudu ta Hezekiya, wato, shekara ta bakwai ke nan ta mulkin Hosheya dan Ela sarkin Isra'il'a; Shalmaneser Sarkin Assuriya ya tasam ma Samariya da yaki; ya kewaye ta. **10** A karshen shekara ta uku, Assuriyawa suka ci Samariya da yaki. An ci Samariya da yaki a shekara ta shida ta mulki Hezekiya, wanda ya zo daidai da shekara ta tara ta mulkin Hosheya sarkin Isra'il'a. **11** Sarkin Assuriya ya kwashe Isra'il'a zuwa Assuriya ya zaunar da su a Hala, da Gozan a kogin Habor da kuma garuruwan Medes. **12** Wannan ya faru ne domin ba su yi biyayya ga Ubangiji Allahnsu ba, amma suka karya alkawarinsu; da dukan abin da Musa bawan Ubangiji ya umarta. Ba su saurari umarnin ba, balle su kiyaye su. **13** A shekara ta goma sha hudu ta mulkin sarkin Hezekiya, sai

sarki Sennakerib sarkin Assuriya ya kai farmaki wa biranen Yahuda masu katanga ya kuma kama janye daga gare ni, zan kuma biya ka duk abin da ake bukata daga gare ni.” Sarkin Assuriya ya karbi talenti dari uku na azurfa, da talenti talatin na zinariya daga hannun Hezekiya sarkin Yahuda. 15 Ya zama kuwa cewa, Hezekiya ya bayar da dukan azurfan da suke a haikalin Ubangiji da kuma a ma’ajin fadan sarki. 16 A wannan lokaci ne Hezekiya 18 Suka kira sarki, sai Eliyakim dan Hilkiya sarkin sarkin Assuriya ya ce musu, “Ku ce wa Hezekiya, yi shiru ba su amsa masa ba, domin sarki ya umarta “Ga abin da babban sarkin Assuriya ya ce, da wa cewa, “Kada ku amsa masa.” 37 Sai Eliyakim dan kake takama? 20 Ka ce kana da dabara da karfin Hilkiya, sarkin fada, da Shebna magatakarda, da soji, amma bagu kawai kake yi. Da wa ka dogara har da za ka yi mini tawaye? 21 Na sani kana dogara tufafinsu a kece, suka fada masa abin da shugaban da Masar, wadda take kamar karar masara, wadda sojojin ya fada.

in ka jingina a kai, za tā karye tā soki hannunka.

Haka Fir’una sarkin Masar yake ga dukan wanda ya dogara da shi. 22 Sai ya ci gaba da cewa, in kuma ka ce mini “Muna dogara ga Ubangiji Allahnmune,” ba masujadansa da bagadansa ne Hezekiya ya ciccire, yana ce wa Urushalima da Yahuda, “Dole ku yi sujada a gabon wannan bagade a Urushalima”? 23 “Yanzu, ka zo ku shirya da shugabana, sarkin Assuriya. Zan ba ka dawakai dubu biyu, in za ka sami mahayansu! 24 Yaya za ka yi tsayaya da mafi kankantan hafsan shugabana, ko da kana dogara da Masar don kekunan yaki da mahaya dawakai? 25 Ban da haka ma, kana gani cewa na zo in hallaka wannan wuri ne ba tare da na ji daga Ubangiji ba? Ubangiji da kansa ne ya ce da ni in kawo wa wannan kasa hari in hallaka ta.” 26 Sai Eliyakim dan Hilkiya, da Shebna, da Yowa suka ce wa jagoran dakarun, “Muna rofonka ka yi wa bayinku magana da harshen Arameyik da yake muna ji. Kada ka yi mana magana da Yahudanci domin kada mutanen da suke bisa katanga su ji!” 27 Amma shugaban sojojin ya ce, “Ai, ba gare ku da sarkinku kadai ne shugabana ya aike ni ba. Amma har ga mutanen da suke zaune a kan katangar birnin, wadanda za su ci kashinsu, su sha fitsarinsu!” 28 Sai shugaban sojojin ya yi kira da Yahudanci ya ce, “Ku ji muryar babban sarki, sarkin Assuriya! 29 Ga abin da sarki ya fada;

kada ku bar Hezekiya yā rufe ku. Ba zai iya cetonku rinjaye ku cewa ku dogara ga Allah, sa’ad da ya ce ga sarkin Assuriya a Lakish cewa, “Na yi laifi, ka da ku, ‘Ba shakka Ubangiji zai cece mu; yana ce da janye daga gare ni, zan kuma nan ba zai fada a hannun sarkin Assuriya ake bukata daga gare ni.’” 30 Kada ku yarden Hezekiya yā su. 31 “Kada ku saurari Hezekiya. Ga abin da sarkin Assuriya ya ce, ku shirya zaman lafiya da ni, ku fito zuwa wurina. Kowane dayanku kuwa zai ci’yan inabinsa da’yan baurensa, yā kuma sha ruwa daga randarsa, 32 har lokacin da zan zo in kwashe ku, ya ba sarkin Assuriya. 33 Akwai allahn wata al’ummar da ya taba ceton da kungiyar sojoi masu yawa zuwa Urushalima kasarsa daga hannun sarkin Assuriya? 34 Ina allolin domin su ya’ki Sarki Hezekiya. Da suka haura sai Hamat da na Arfad? Ina allolin Sefarfayim, da na suka tsaya a wurin lambatun da yake kawo ruwa dattawansa, da wakilinsa daga birnin Lakish tare 35 Wanne a cikin dukan allolin kasashen nan ya iya ceton kasarsa da gare ni? Shugaban sojojin ya kuma ci gaba da cewa, ta yaya Ubangiji zai ceci Urushalima daga hannuna?” 36 Amma mutane suka sarkin Assuriya ya ce musu, “Ku ce wa Hezekiya, yi shiru ba su amsa masa ba, domin sarki ya umarta cewa, “Kada ku amsa masa.” 37 Sai Eliyakim dan kake takama? 20 Ka ce kana da dabara da karfin Hilkiya, sarkin fada, da Shebna magatakarda, da soji, amma bagu kawai kake yi. Da wa ka dogara har Yowa dan Asaf, marubuci, suka je wurin Hezekiya da tufafinsu a kece, suka fada masa abin da shugaban da Masar, wadda take kamar karar masara, wadda sojojin ya fada.

19 Da sarki Hezekiya ya ji haka, sai ya kyakketa tufafinsa, ya sa tufafin makoki, ya shiga haikalin Ubangiji. 2 Ya aiki Eliyakim sarkin fada, Shebna marubuci da shugabannin firistoci, dukansu sanye da tufafin makoki, zuwa wurin annabi Ishaya dan Amoz. 3 Suka ce masa, “Hezekiya ya ce, yau ranar wahala ce, da ta cin mutuncı, da ta shan kunuya, ga shi, ya’ya suna gab da a haife su, amma ba Karfin da za a yi yunkuri a haife su. 4 Mai yiwiwa Ubangiji Allahmka ya ji dukan maganganun sarkin yaki, wanda maigidansa, sarkin Assuriya, ya aiko don yā rena Allah mai rai. Bari Ubangiji Allahmka yā tsawata masa saboda maganar da ya ji. Saboda haka ka yi addu'a domin raguwar da har yanzu suke a raye.” 5 Da fadawan sarki Hezekiya suka isa wurin Ishaya, 6 Ishaya ya ce musu, “Ku fada wa maigidanku, in ji Ubangiji, ‘Kada abin da ka ji yā firgitka, wato, wadannan kalmomin da karen nan na sarkin Assuriya ya yi sabo da su. 7 Saurara! Zan sa masa wani ruhun da zai sa yā ji wata jitajitar da za tā sa yā koma kasarsa. A can zan sa a kashe shi da takobi a kasarsa.’” 8 Da sarkin ya’kin ya ji cewa sarkin Assuriya ya bar Lakish, sai ya janye, ya kuma iske sarkin yana yaki da Libna. 9 To, Sennakerib ya sami labari cewa Tirhaka, mutumiin Kush sarkin Masar, yana zuwa masa da yaki. Saboda haka ya sāke aika manzanni zuwa wurin Hezekiya

cewa, 10 “Ku fada wa Hezekiya sarkin Yahuda, kada ka bar allahn da kake dogara gare shi yā rude ka cewa, ‘Urushalima ba za tā fāfi a hannun sarkin Assuriya ba.’ 11 Ba shakka ka riga ka ji abin da sarkin Assuriya ya yi da dukan kasashe, yana hallaka su gaba daya. Kai kuwa kana ji za a cece ka? 12 Allolin al’umman da kakannina suka hallaka, sun cece su ne, allolin Gozan, da na Haran, da na Rezef, da kuma na mutane Eden da suke a Tel Assar? 13 Ina sarkin Hamat, da sarkin Arfad, da sarkin birnin Sefarayim, ko na Hena da kuma na Ifffa?” 14 Hezekiya ya karbi wasikar daga manzannin ya karanta. Sa’an nan ya tashi ya tafi haikalib Ubangiji ya shimpida wasikar a gabani Ubangiji. 15 Hezekiya kuwa ya yi addu’ga Ubangiji ya ce, “Ya Ubangiji, Allah na Isra’ila, wanda yake zaune tsakanin kerubobi, kai kadai ne Allah bisa dukan mulkokin duniya. Kai ka yi sama da duniya. 16 Ka kasa kunne, ya Ubangiji, ka ji; ka bude idanunka ya Ubangiji ka gani; ka saurari kalmomin da Sennakerib ya aiko don yā yi wa Allah mai rai ba’a. 17 “Da gaske ne, ya Ubangiji, cewa sarakunan Assuriya sun hallakar da wadannan al’ummai da kasashensu. 18 Sun jefar da allolinsu cikin wuta, suka hallaka su, gama ba alloli ba ne, katakai ne da kuma duwatsu, ayyukan hannuwan mutane. 19 To, ya Ubangiji Allahnmu, ka cece mu daga hannunsa, don dukan mulkokin duniya su san cewa kai kadai, ya Ubangiji ne Allah.” 20 Sai Ishaya dan Amoz ya aika da sako zuwa wurin Hezekiya cewa, “Ga abin da Ubangiji, Allah na Isra’ila ya ce, na ji addu’arka game da Sennakerib sarkin Assuriya. 21 Ga abin da Ubangiji yana cewa game da shi, “Budurwar Sihiyona ta rena ka tana kuma yin maka ba’a. Diyar Urushalima ta kada kanta yayinda kake gudu. 22 Wane ne ka zaga, ka kuma yi masa sabo? Wa kake gāba da shi har ka daga muryarka, har ka tā da idanunka da fahariya? Kana gāba da Mai Tsarki na Isra’ila! 23 Ta wurin manzanninka ka tara wa Ubangiji zagi. Ka kuma ce, “Da yawa kekunan yakina na haye kan kwankolin duwatsu, wurin mafi tsawo na Lebanon. Na sassare itacen al’ul nasa mafi tsawo mafi daraja na itacen fir nasa. Na ratsa har can tsakiyan kurmi, mafi kyau na kurminsa. 24 Na tonarijiyoyi a kasashen waje na kuma sha ruwa a can. Da tafin kafafuna na busar da dukan rafuffukan Masar.” 25 “Ba ka taiba ji ba? Tun da dadewa na kaddara haka. Tuntuni kuwa na shirya shi; yanzu kuma na sa ya faru, cewa ka mai da birane masu katanga tarin duwatsu. 26 Karfin mutanensu ya tsiyaye, suka razana aka kuma kunyaata su. Suna kama da tsirai a gona, kamar sabon toho kamar ciyawa mai tohuwa bisa rufin daki wanda ya bushe saboda zafi, kafin yā yi girma. 27 “Amma na san wurin zamanka da fitarka da shigarka da yadda kake fushi da ni. 28 Domin kana fushi da ni reninka ya iso kunnuwata, zan sa kugiyata a hancinka da linzamina a bakinka, zan kuma sa ka koma a ta hanyar da ka zo.’ 29

“Wannan zai zama alama a gare ka, ya Hezekiya, bafi kuma amfanin gonar da ya tsira da kansa. Amma a shekara ta uku, za ku yi shuki, ku kuma girbe, ku dasa gonakin inabi, ku kuma ci’ya’ysa. 30 Sau daya kuma ragowar masarautar Yahuda ta tā yi saiwoyi a kasa ta kuma ba da’ya’ya a bisa. 31 Gama daga Urushalima za a sami ragowa, daga Dutsen Sihiyona kuma za a sami wadanda suka tsira. Himmar Ubangiji Madfaukaki za tā cika wannan. 32 “Saboda haka ga abin da Ubangiji ya ce game da sarkin Assuriya, “Ba zai shiga birnin nan ba ko yā harba kibiya a nan. Ba zai kusace ta da garkuwa ko yā yi mata zuben yaki ba. 33 Ta hanyar da ya zo ne zai koma; ba zai shiga birnin nan ba, in ji Ubangiji. 34 Zan kāre birnin nan in cece ta, saboda kaina da kuma bawana Dawuda.” 35 A daren nan mala’ikan Ubangiji ya fita ya kashe dakaru dubu dari da tamanin da biyu a sansanin Assuriawa. Da mutane suka farka da safe, sai ga gawawwaki ko’ina. 36 Saboda haka Sennakerib sarkin Assuriya ya tā da kasar Ararat. Sai Esar-Haddon dansa ya gāje shi.

20 A kwanakin nan sai Hezekiya ya kamu da rashin lafiya har ya kusa mutuwa. Sai annabi Ishaya dan Amoz ya zo wurinsa ya ce, “Ga abin da Ubangiji ya ce, ka kintsa gidanki domin za ka mutu, ba za ka warke ba.” 2 Hezekiya ya juya fuskarsa wajen bango ya yi addu’ga Ubangiji ya ce, 3 “Ya Ubangiji, ka tuna yadda na yi tafiya a gabanka da aminci da zuciya daya, na kuma aikata abin da yake daidai a gabanka.” Sai Hezekiya ya yi kuka mai zafi. 4 Kafin Ishaya yā bar tsakiyar filin gida, sai maganar Ubangiji ta zo masa cewa, 5 “Ka koma ka ce wa Hezekiya, shugaban mutanena, ‘Ga abin da Ubangiji Allah na mahaifinka Dawuda ya ce, na ji addu’arka na kuma ga hawayenka; zan warkar da kai. A rana ta uku daga yau za ka haura zuwa haikalib Ubangiji. 6 Zan kāre maka shekara goma sha biyar. Zan kuma cece ka daga hannun sarkin Assuriya. Zan kāre birnin nan saboda kaina da kuma bawana Dawuda.’” 7 Sai Ishaya ya ce, “A kwāba baure.” Sai aka yi haka, aka shafa wa marurun, ya kuma warke. 8 Hezekiya ya tambayi Ishaya, “Wace alama ce za tā nuna cewa Ubangiji zai warkar da ni, kuma cewa in tafi haikalib Ubangiji kwana uku daga yanzu?” 9 Sai Ishaya ya ce, “Ga alamar Ubangiji zuwa gare ka da za tā nuna cewa Ubangiji zai cika alkawarinsa. Kana so inuwa tā yi gaba da taki goma, ko tā koma baya da taki goma?” 10 “Ai, abu mai sau ki ne inuwa tā yi gaba da taki goma.” In ji Hezekiya, “Gwamma dai tā koma baya da taki goma.” 11 Sai

annabi Ishaya ya roki Ubangiji, Ubangiji kuwa ya sa su aikata dukan abin da na umarce su, su kuma inuwa ta koma bayu da taki goma bisa ga magwajin kiyaye dukan dokokin da na ba wa bawana Musa yā rana wanda Sarki Ahaz ya gina. **12** A wannan lokaci, umarce su.” **9** Amma mutanen ba su kasa kunne Merodak-Baladan dan Baladan sarkin Babilon ya ba. Manasse ya bad da su, har suka yi muguntar da aika wa Hezekiya wasiku tare da kyauta, domin ya ta fi ta al’umman da Ubangiji ya hallaka a gaban sami labarin rashin lafiyar Hezekiya. **13** Hezekiya ya Isra’ilawa. **10** Ubangiji ya yi magana ta bakin bayinsa karbi jakadun, ya nuna musu dukan abin da yake a annabawa, **11** “Manasse, sarkin Yahuda ya aikata dakunan ajiyarsa, azurfa, zinariya, kayan kanshi da wadannan kazantattun zunubai. Ya aikata mugunta mai, wurin ajije makamansa da kuma dukan abin da fiye da ta Amoriyawan da suka riga shi, ya kuma aka samu a dakin ajiyarsa. Babu wani abu a fadansa sa Yahuda ta baude ta wurin yin zunubi saboda ko a dukan mulkinsa da Hezekiya bai nuna musu ba. gumakansa. **12** Saboda haka ga abin da Ubangiji, **14** Sai annabi Ishaya ya tafi wurin Sarki Hezekiya ya Allah na Isra’ila ya ce, zan jawo wa Urushalima da tambaye shi ya ce, “Me mutanen nan suka ce, kuma kuma Yahuda masifar da duk kunnen da ya ji, sai ya daga ina suka fito?” Sai Hezekiya ya ce, “Daga kasa kusa suma. **13** Zan auna Urushalima da ma’ounin da mai nisa. Daga Babilon.” **15** Annabin ya yi tambaya, na yi amfani da shi a kan Samariya, zan kuma yi “Me suka gani a fadanka?” Hezekiya ya ce, “Ba abin amfani da magwajin da na yi amfani da shi a kan da yake a ma’ajina da ban nuna musu ba.” **16** Sai gidan Ahab. Zan shafe Urushalima yadda mutum Ishaya ya ce wa Hezekiya, “Ka ji kalmar Ubangiji. **17** yake wanke kwano yā kife. **14** Zan rabu da ragowar Lokaci yana zuwa da za a kwashe kome a fadanka da gädona, in kuma miķa su ga makiyansu. Abokan kuma dukan abubuwān da kakanninka suka tara har gābansu za su washe suka kuma kwashi gamima daga yā zuwa yau, a kai su Babilon. Ba abin da za a rage, gare su, **15** domin sun aikata mugunta a idanuna, in ji Ubangiji. **18** Za a kuma kwashe wafansu daga suka kuma tsokane ni tun daga ranar da kakanninsu cikin zuriyarka, na jiki da jininka wadanda za a haifa suka fito daga Masar, har yā zuwa yau.” **16** Ban maka, su zama bābānni a fadan sarkin Babilon.” **19** Hezekiya ya ce, “Maganan Ubangiji da ka fada har ya cika Urushalima daga wannan bangare zuwa ta yi kyau.” Gama ya yi tunani cewa, “Ai, ba ni da wuncan, ban da zunubin da ya sa Yahuda ta aikata, ta damuwa, tun da yake za a yi zaman lafiya da salama haka suka yi mugunta a gaban Ubangiji. **17** Game da a kwanakina.” **20** Game da sauran ayyukan mulkin sauran ayyukan mulkin Manasse, da duk abin da ya Hezekiya, dukan nasarorinsa da yadda ya yi tafki da yi, har da zunubin da ya aikata, duk a rubuce suke a kuma bututun ruwa inda ya kawo ruwa cikin birni, cikin littafin tarihin sarakunan Yahuda. **18** Manasse duk a rubuce suke a cikin littafin tarihin sarakunan Yahuda. **21** Hezekiya ya huta tare da kakanninsa, ya huta tare da kakanninsa, aka kuma binne shi a lambun fadansa, lambun Uzza. Sai Amon dansa ya Manasse dansa kuma ya gāje shi.

21 Manasse yana da shekara goma sha biyu sa’ad da ya zama sarki, ya yi mulki shekara hamsin da biyar a Urushalima. Sunan mahaifiyarsa Hefziba. **2** Ya aikata mugunta a gaban Ubangiji, ya bi munanan al’adun al’umman da Ubangiji ya kora a gaban Isra’ilawa. **3** Ya sāke gina masujadan da mahaifinsa Hezekiya ya rurrushe. Ya kuma gina wa Ba’al bagadai. Ya kafa ginshiķin Ashera kamar yadda Ahab sarkin Isra’ila ya yi. Ya durkusa wa dukan rundunan taurari ya yi musu sujada. **4** Ya gina bagadai a haikalın Ubangiji, wurin da Ubangiji ya ce, “A Urushalima ne zan sa Sunana.” **5** Cikin filaye biyu na haikalın Ubangiji kuwa, ya gina bagadai na dukan rundunan taurari. **6** Ya miķa dansa hadaya ta konawa, ya yi sihiri da tsubu, ya tuntubī masu duba da masu ruhoji. Ya aikata mugunta kwarai a gaban Ubangiji, ya sa Ubangiji ya yi fushi. **7** Ya dauki siffar ginshiķin Asherar da ya yi, ya sa a haikalın da Ubangiji ya ce wa Dawuda da dansa Solomon, “A cikin wannan haikalı, da kuma cikin Urushalima inda na zaba daga kabilan Isra’ila, zan sa Sunana har abada. **8** Ba zañ kara sa Isra’ilawa su fita daga kasar da na ba kakanninsu ba, idan dai za su kula

saka’ad da ya zama sarki, ya yi mulki shekara biyu a Urushalima. Sunan mahaifiyarsa Meshullemet’yar Haruz; ita mutuniyar Yotba ce. **20** Ya aikata mugunta a gaban Ubangiji, yadda Manasse mahaifinsa ya yi. **21** Ya bi duk gurban mahaifinsa a kome, ya yi sujada ga gumakan da mahaifinsa ya yi wa, ya kuma durkusa musu. **22** Ya rabu da Ubangiji Allah na kakanninsa, bai kuwa yi tafiya a hanyar Ubangiji ba. **23** Fadawan Amon suka kulla maķarkashiya suka kashe shi a cikin fadarsa. **24** Sai mutanen kasar suka kashe duk wadanda suka kulla wa Sarki Amon maķarkashiya, sa’an nan suka nadā dansa sarki a maimakonsa. **25** Game da sauran ayyukan mulkin Amon, da abubuwān da ya aikata, duk a rubuce suke a cikin littafin tarihin sarakunan Yahuda. **26** Aka binne shi a kabarinsa a lambun Uzza. Yosiya dansa kuma ya gāje shi.

22 Yosiya yana da shekara takwas sa’ad da ya zama sarki, ya kuma yi mulki shekara talatin da daya a Urushalima. Sunan mahaifiyarsa Yedida’yar Adahiya; mutuniyar Bozkat. **2** Ya aikata abin da yake daidai a gaban Ubangiji ya kuma bi dukun gurban kakansa Dawuda, bai baude hagu ko dama ba. **3**

A shekara ta goma sha takwas ta mulkinsa, Sarki Yosiya ya aiki Shafan dan Azaliya, dan Meshullam, magatakarda, zuwa haikalin Ubangiji. Ya ce, **4** “Ka haura zuwa wurin Hilkiya babban firist ka sa ya shirya kudin da aka kawo a haikalin Ubangiji, wanda masu tsaron kofa suka tara daga mutane. **5** Ka sa su dan'ka su a hannun wadanda aka za'ba don biyan ma'aikatan da suka yi gyara a haikalin Ubangiji, **6** wato, kafintoci, da magina, da masu tsara gini. Ka kuma sa su sayi katakai da sassa'ak'kun duwatsu don a gyara haikalin. **7** Amma ba sa bukata su ba da bayanin kudin da aka dan'ka musu domin suna aikinsu da aminci.” **8** Hilkiya babban firist ya ce wa Shafan magatakarda, “Na sami Littafin Doka a haikalin Ubangiji.” Sai ya ba wa Shafan, shi kuma ya karanta. **9** Sa'an nan Shafan ya koma wurin sarki ya ce masa, “Hafshoshinka sun kwashe kudin da suke a haikalin Ubangiji, suka ba wa masu aiki da masu lura da haikalin.” **10** Sa'an nan Shafan magatakarda ya ce wa sarki, “Hilkiya firist ya ba ni wani littafi.” Sai Shafan ya karanta shi a gabon sarki. **11** Da sarki ya ji kalmomin Littafin Doka, sai ya kece tufafinsa. **12** Ya ba da wadannan umarnai ga Hilkiya firist, da Ahikam dan Shafan, da Akbor dan Mikahiya, da Shafan magatakarda, da kuma Asahiya mai hidimar sarki, ya ce, **13** “Ku je, ku nemi nufin Ubangiji saboda ni da saboda jama'a da kuma saboda dukan Yahuda game da abin da wannan littafi da aka samo ya kunsa. Fushin Ubangiji mai girma ne a kanmu domin kakanninmu ba su kiyaye kalmomin littafin nan ba; ba su aikata bisa ga abin da yake a rubuce game da mu ba.” **14** Sai Hilkiya firist, da Ahikam, Akbor, da Shafan, da kuma Asahiya suka je don su yi magana da annabiya Hulda, matan Shallum dan Tikba, dan Harhas, mai ajiyar tufafi. Tana zama a Urushalima, a Yanki na Biyu. **15** Sai ta ce musu, “Ga abin da Ubangiji, Allah na Isra'il'a ya ce, ku fada wa mutumin da ya aike ku wurina, **16** ‘Ga abin da Ubangiji ya ce, zan kawo masifa wa wannan wuri da kuma wa kan mutanen wurin, bisa ga dukan abubuwani da suke a rubuce a cikin littafin da sarkin Yahuda ya karanta. **17** Domin sun yashe ni suka kona turare wa wadansu alloli, suka tozarta ni da dukan gumakan da hannuwansu suka sassaka, fushina zai yi kuna a kan wannan wuri, ba kuwa zai huice ba.’ **18** Ku fada wa sarkin Yahuda, wanda ya aike ku nemi nufin Ubangiji, ‘Ga abin da Ubangiji, Allah na Isra'il'a yana cewa game da kalmomin da ka ji. **19** Domin zuciyarka mai tuba ce, ka kuma kaskantar da kanka a gabon Ubangiji sa'ad da ka ji abin da na fada game da wannan wuri da mutanen wurin, cewa za su zama la'antattu da kuma kango, domin kuma ka kece tufafinka, ka kuma yi kuka a gabana, na ji ka, in ji Ubangiji. **20** Saboda haka zan hada ka da kakanninka, za a kuma binne ka cikin salama. Idanunka kuma ba za su ga dukan wannan masifan da zan jawo wa wurin nan ba.”” Sai suka kai wa sarki abin da ta fada.

23 Sai sarki ya kira dukan dattawan Yahuda da Urushalima. **2** Sai ya haura zuwa cikin haikalin Ubangiji tare da mutanen Yahuda, da na Urushalima, da firistoci, da annabawa, dukan mutane, manya da kanana. Ya karanta musu duk kalmomin Littafin Alkawari, wanda aka samu a haikalin Ubangiji. **3** Sarki ya tsaya dab da ginshiki ya kuma sabunta alkawarin gabon Ubangiji, ya ce zai bi Ubangiji, ya kiyaye dokokinsa, da ka'idodinsa, da farillansa, da dukan zuciyarsa da dukan ransa, ta haka ya tabbatar da kalmomin alkawarin da yake a rubuce a cikin littafin nan. Sa'an nan dukan mutane ma suka yi alkawari yin haka. **4** Sai Yosiya ya umarci Hilkiya babban firist, tare da firistocin da suke taimakonsa, da masu tsaron kofa su kawar da dukan abubuwani da aka yi domin Ba'al, da domin Ashera, da kuma domin dukan rundunlar taurari, daga haikalin Ubangiji. Ya kone su a bayan Urushalima a filayen Kwarin Kidron, ya kwashe tokan zuwa Betel. **5** Ya kawar da firistocin gumakan da sarakunan Yahuda suka nada don su kona turare a masujadan kan tuddai na garuruwan Yahuda, da kuma wadanda suke kewaye da Urushalima, masu kona turare wa Ba'al, rana da wata, ga rukunin taurari, da kuma ga dukan rundunlar taurari. **6** Ya dauke ginshikin Ashera daga haikalin Ubangiji zuwa Kwarin Kidron can bayan Urushalima, ya kone shi a can. Ya ni'ka shi sai da ya zama toka, sai ya watsar da kurar a filin kabarin talakawa. **7** Ya kuma rurrushe mazaunnan karuwayi mazan haikal wadanda suke a haikalin Ubangiji, da kuma inda mata suke yi wa Ashera saka. **8** Yosiya ya kawo dukan firistoci daga garuruwan Yahuda, ya kuma lalatar da masujadan kan tuddai daga Geba har zuwa Beyersheba, inda firistoci suke kona turare. Ya rurrushe matsafai a kofofi shigan gari na mashigi zuwa Kofar Yoshuwa, gwamnan birnin, wanda yake a hagu da kofar birnin. **9** Ko da yake firistocin masujadan kan tuddai ba su yi hidima a bagaden Ubangiji a Urushalima ba, sun ci burodi marar yisti tare da sauran firistoci. **10** Ya lalatar da Tofet, wanda yake a Kwarin Ben Hinnom, don kada kowa ya iya yin amfanai da wurin don ya mika hadayar dansa, ko'yarsa a wuta ga Molek. **11** Ya kawar da dawakanan da sarakunan Yahuda suka kebe wa gumakan nan na rana daga mashigin haikalin Ubangiji. Wadannan dawakan suna kusa da dakin Natan Melek, daya daga cikin dattawan sarki. Yosiya ya kuma kone kekunun ya'ki a yin sujada ga gumakan nan rana. **12** Ya rushe bagadan da sarakunan Yahuda suka kafa a kan dakin sama kusa da dakin sama na Ahaz, da kuma bagadai biyu da Manasse ya gina a filaye biyu na haikalin Ubangiji. Ya kawar da su daga can, ya farfashe su, ya zubar da tarkacen a Kwarin Kidron. **13** Sarkin kuma ya lalatar da masujadan

kan tuddan da suke gabas da Urushalima, kudu da sarakunan Yahuda. **29** Yayinda Yosiya yake sarki, Tudun Hallaka, wadanda Solomon sarkin Isra'ila ya Fir'auna Neko, sarkin Masar ya haura zuwa Kogin gina don Ashtarot, kazantacciyar alliyar Sidoniyawa, Yuferites don yā taimaki sarkin Assuriya da yaki. da Kemosh kazantaccen allah na Mowab, da kuma Sarki Yosiya kuwa ya yi kokari ya hana shi wucewa, Molek allahn bankyama na mutanen Ammon. **14** sa'ad da Fir'auna Neko ya gan shi, sai ya kashe Yosiya ya farfashe kebabbuñ duwatsu, ya rurrushe shi a filin yaki a Megiddo. **30** Bayin Yosiya suka ginshiñ Asheransu, ya baza kasusuwan mutane a can. **15** Har ma da bagaden Betel, masujadan kan tudun da Yerobowam dan Nebat ya yi, wanda ya sa Isra'ila suka yi zunubi. Wannan bagade da masujadan kan tudun ma ya kawar, ya kone masujadan kan tudun, ya niña su, ya kuma kone ginshiñ Ashera. **16** Da Yosiya ya dubi kewaye da shi, ya ga kaburburan da suke can a gefen tudu, sai ya sa aka kwaso kasusuwan da suke cikinsu aka Kone a kan bagade don yā lalatar da shi bisa ga maganan Ubangiji ta bakin mutumin Hamat don kada yā yi mulki a Urushalima, sa'an nan Allah, wanda ya yi annabcin wadannan abubuwa. **17** ya sa wa Yahuda harajin talenti dari na azurfa, da Sarkin ya yi tambaya, ya ce, "Wane kabari ke nan talenti daya na zinariya. **34** Fir'auna Neko ya nada nake gani?" Mutanen birnin suka ce, "Ai, kabarin Eliyakim dan Yosiya sarki a maimakon mahaifinsa, annabin Allah ne wanda ya fito daga Yahuda, shi ne ya kuma canja masa suna zuwa Yehohiyakim. Ya ya yi annabcin wadannan abubuwan da ka aikata dāuki Yehoyahaz ya kai Masar, a can ya mutu. **35** gāba da bagaden Betel." **18** Sai ya ce, "Ku rabu da shi, Yehohiyakim ya riña biyan Fir'auna Neko azurfa da kada wani yā dami kasusuwansa." Saboda haka suka zinariyar da ya umarta. Don yā yi haka sai ya riña bar kasusuwansa, da na annabin da ya fito Samariya. karbar azurfa da zinariya daga mutanen kasar, kowa **19** Kamar yadda ya yi a Betel, Yosiya ya kawar da dukan dākuñ gumaka a kan tuddan da sarakunan Isra'ila suka gina a garuruwan Samariya, wadanda suka tozarta Ubangiji. **20** Yosiya ya yayyanka dukan firistoci na wadannan masujadan kan tuddai, ya kuma kone kasusuwan mutane a kansu. Sa'an nan ya koma Urushalima. **21** Sarkin ya ba da umarnin nan ga dukan mutane, cewa, "Ku yi Bikin Ketarewa ga Ubangiji Allahnku, yadda aka rubuta a Littafin Alkawari." **22** Ba a taba yin irin Bikin Ketarewa haka ba, tun zamanin da masu shari'a suke aiki a matsayin sarakuna, ko a kwanakin sarakunan Isra'ila, ko na Yahuda. **23** Amma a shekara ta goma sha takwas ta mulkin sarki Yosiya, aka yi Bikin Ketarewan nan ga Ubangiji a Urushalima. **24** Bari da haka, Yosiya ya kawar da masu duba, da masu maita, da allolin gidaje, da gumaka, da duk wani abin bankyaman da ya gani a Yahuda da Urushalima. Ya yi wannan domin yā cika wa'adodin shari'a yadda suke a littafin da Hilkya firist ya samu a haikalın Ubangiji. **25** Babu wani sarki kafin Yosiya, ko kuma a bayansa, wanda ya juya ga Ubangiji da dukan zuciyarsa, da dukan ransa, da dukan karfinsa bisa ga shari'ar Musa, kamar yadda ya yi. **26** Duk da haka, Ubangiji bai huce daga zafin fushinsa wanda ya kuna game da Yahuda saboda abin da Manasse ya aikata don yā tozarta shi ba. **27** Saboda haka Ubangiji ya ce, "Zan shafe Yahuda ma kamar yadda na shafe Isra'ila, daga gabana, zan ki Urushalima birnin da na zaba, da wannan haikalı wanda na ce, 'A can Sunana zai kasance.'" **28** Game da sauran ayyukan mulkin Yosiya, da duk abin da ya yi, duk a rubuce suke a cikin littafin tarihin sarakunan Yahuda. **29** Yayinda Yosiya yake sarki, Fir'auna Neko, sarkin Masar ya haura zuwa Kogin gina don Ashtarot, kazantacciyar alliyar Sidoniyawa, Yuferites don yā taimaki sarkin Assuriya da yaki. da Kemosh kazantaccen allah na Mowab, da kuma Sarki Yosiya kuwa ya yi kokari ya hana shi wucewa, Molek allahn bankyama na mutanen Ammon. **14** sa'ad da Fir'auna Neko ya gan shi, sai ya kashe shi a filin yaki a Megiddo. **30** Bayin Yosiya suka dāuki Yehoyahaz dan Yosiya suka nada shi sarki a madadin mahaifinsa. **31** Yehoyahaz yana da shekara ashirin da uku sa'ad da ya zama sarki. Ya yi mulki na wata uku a Urushalima. Sunan mahaifiyarsa Hamutal'yar Irmiya; mutuniyar Libna. **32** Ya aikata mugunta a gaban Ubangiji, yadda kakanninsa suka yi. **33** Fir'auna Neko ya sa shi a sarka a Ribla a kasar Hamat don kada yā yi mulki a Urushalima, sa'an nan Hamat don kada yā yi mulki a Urushalima, sa'an nan Eliyakim dan Yosiya sarki a maimakon mahaifinsa, ya kuma canja masa suna zuwa Yehohiyakim. Ya ya yi annabcin wadannan abubuwan da ka aikata dāuki Yehoyahaz ya kai Masar, a can ya mutu. **35** mulki shekara goma sha daya a Urushalima. Sunan mahaifiyarsa Zebuda'yar Fedahiya, mutuniyar Ruma. **36** Yehohiyakim yana da shekara ashirin da biyar sa'ad da ya zama sarki, ya kuma yi **37** Ya kuma aika mugunta a gaban Ubangiji yadda kakanninsa suka yi.

24 A zamani Yehohiyakim, Nebukadnezzar sarkin Babilon ya kawo wa kasar farmaki, Yehohiyakim dai ya zama abokin tarayyarsa na tsawon shekara uku. Daga bayu kuma sai ya canja ra'ayi ya yi wa Nebukadnezzar tawaye. **2** Ubangiji ya aiki maharan Babiloniyyawa, da na Arameyawa, da na Mowabawa, da na Ammonawa. Ya aike su su hallaka Yahuda bisa ga maganan Ubangiji wadda ya furtu ta bakin bayinsa annabawa. **3** Ba shakka wadannan abubuwa sun faru da Yahuda bisa ga umarnin Ubangiji domin yā kawar da su daga gabansa saboda zunuban Manasse da dukan abin da ya yi, **4** hade da Zub da jinin marasa laifi. Gama ya kazantar da Urushalima da jinin marasa laifi. Ubangiji kuwa bai yi niyyar yafewa ba. **5** Game da sauran ayyukan mulkin Yehohiyakim da abubuwan da ya aikata, duk a rubuce suke a cikin littafin tarihin sarakunan Yahuda. **6** Yehohiyakim ya huta da kakanninsa. Yehohiyacın dansa ya gāje shi. **7** Sarkin Masar bai sāke fita daga kasarsa don yaki ba domin sarkin Babilon ya mamaye yankin, daga Rafin Masar har zuwa Kogin Yuferites. **8** Yehohiyacın yana da shekara goma sha takwas da ya zama sarki, ya kuma yi mulki wata uku a Urushalima. Sunan mahaifiyarsa Nehushta'yar Elnatan, mutuniyar Urushalima. **9** Ya aikata mugunta

a gaban Ubangiji yadda mahaifinsa ya yi. **10** A na watan biyar, wadda ta zama shekara ta goma wannan lokaci, hafsshin Nebukadnezzar sarkin sha tara ta mulkin Sarki Nebukadnezzar na Babilon, Babilon suka kawo wa Urushalima yakı, suka kuma kewaye ta. **11** Nebukadnezzar na Babilon da kansa kuwa ya zo birnin yayinda hafsshinsa suka kewaye ta. **12** Yehohiyacın sarkin Yahuda, da mahaifiyarsa, da masu yi masa hidima, da hakimansa, da kuma fadawansa duk suka miña kansu ga Nebukadnezzar. A shekara ta takwas ta mulkin sarkin Babilon, sarkin Babilon ya mai da Yehohiyacın dan kurkuku. **13** Yadda Ubangiji ya fada, Nebukadnezzar ya kwashe dukan dukiyar haikalin Ubangiji, da ta fadan sarki, ya kuma kwashe dukan kayan zinariyar da Solomon sarkin Isra'ila ya kera domin haikalin Ubangiji. **14** Ya kwashi dukan mutanen Urushalima zuwa bauta, ya kwashi dukan fadawa, da mayaka, da masu sana'a, da makera, yawansu ya kai dubu goma. Ba wanda ya ragu, sai matalautan kasar. **15** Nebukadnezzar ya dauki Yehohiyacın ya kai bauta a Babilon. Ya kuma kwashe mahaifiyar sarki, da matansa, da fadawansa, da manyan mutanen kasar daga Urushalima ya kai Babilon. **16** Sarkin Babilon kuma ya kwashe dukan mayaka dubu bakwai, karfafu, shiryayyu ya kwashe har da kwanoni na kwashe garwashin don yaki, da masu sana'a, da makera dubu daya, wuta da sauran kwanoni, dukansu kuwa keran ya kai Babilon. **17** Sarkin Babilon ya sa Mattaniya, zinariya ko azurfa tsatsa ne. **18** Tagullar ginshikai dan'uwan mahaifin Yehohiyacın, ya zama sarki a biyun nan, da ta katon kwanon da ake ce da shi Teku, madadinsa, ya canja masa suna zuwa Zedekiya. **19** Ya aikata muguntu a gaban Ubangiji yadda Yehohiyakim ya yi. **20** Saboda fushin Ubangiji ne dukan wadannan abubuwa suka faru da Urushalima, da kuma Yahuda, a karshe kuma ya kawar da su daga fuskarsa. To, sai Zedekiya ya yi wa sarkin Babilon tawaye.

25 A rana ta goma ga wata na goma, a shekara ta tara ta mulkin Zedekiya ne Nebukadnezzar sarkin Babilon tare da dukan rundunan yakinsa, ya tasam wa Urushalima. Ya yi sansani a bayan birnin, ya kewaye ta da shirin yakı. **2** Haka birnin ta kasance a kewaye har shekara ta goma sha daya ta mulkin Zedekiya. **3** A rana ta tara ta watan hudu, lokacin da yunwa ta yi tsanani a birnin, babu kuma abinci domin mutane su ci. **4** Sai aka huda katanga sa'an nan dukan sojoi suka tsere da dare a kofa tsakanin katanga biyu da suke kusa da lambun sarki, ko da yake Babiloniyawa sun kewaye birnin. Suka tsere suka nufi Araba. **5** Amma sojojin Babiloniyawa suka bi sarki, suka cin masa a filayen Yeriko. Dukan sojojinsa kuwa suka rabu da shi suka watse. **6** Aka kama shi, aka kai shi gaban sarkin Babilon a Ribla, inda aka yanke masa hukunci. **7** Suka kashe'ya'yan Zedekiya a gabansa, sa'an nan aka kwaküle idanunsa. Suka daure shi da sarkar tagulla, suka kai shi Babilon. **8** A rana ta bakwai

na watan biyar, wadda ta zama shekara ta goma Nebuzaradan, babban hafsan matsaran sarki, kuma bafadan sarkin Babilon, ya zo Urushalima **9** Ya cinna wa haikalin Ubangiji wuta, da fadan sarki, da kuma dukan gidajen Urushalima. Ya kuma kone duk wani gini mai muhimmanci. **10** Dukan mayakan Babilon a karkashin umarnin babban hafsan matsaran sarki, suka rushe katangar Urushalima. **11** Nebuzaradan babban hafsan matsaran, ya kwashi wadanda suka rage a cikin birnin, tare da sauran jama'a, a wadanda suka miña kansu ga sarkin Babilon, ya kai su bauta. **12** Amma hafsan ya bar wadansu daga cikin mafiya talauci na kasar don su yi aiki a lambunan inabi da kuma gonaki. **13** Babiloniyawan kuma suka sassare ginshikan tagulla, da wuraren zama da za a iya matsar da su, da katon kwano mai suna Teku na tagulla da yake a haikalin Ubangiji, suka kwashe dukan kayan da aka yi da tagulla don hidima a haikalin Ubangiji. **15** Babban hafsan matsaran sarkin dukan amalanke masu rike ruwa wadanda Zedekiya yana da shekara ashirin da daya da ya Sarki Solomon ya yi domin haikalin Ubangiji, sun fi zama sarki, ya kuma yi mulki shekara goma sha gaba a auna su. **17** Tsawon kowane ginshikai, kafa daya a Urushalima. Sunan mahaifiyarsa Hamutal'yar ashirin da bakwai ne. Hulunan tagullan da suke Irmiya; mutuniyar Libna. **19** Ya aikata muguntu a kwälkwalin kowane ginshikai kuma yana da tsawon gaban Ubangiji yadda Yehohiyakim ya yi. **20** Saboda kafa hudu da rabi. Kuma aka yi masa ado da saka suka rage a birnin, ya dauki hafsa mai kula da dakaru, da kuma mashawartan sarki guda biyar. Ya kuma tafi da magatakarda wanda yake babban jami'in soja mai daukan dukan jama'an kasar, tare da mutanensa guda sittin wadanda aka samu a birnin. **20** Nebuzaradan, babban hafsan, ya kwashe su duka ya kawo su wurin sarkin Babilon a Ribla. **21** A can Ribla, a kasar Hamat, sarkin Babilon ya sa aka kashe su. Haka Yahuda ta tafi bauta daga Kasarta. **22** Nebukadnezzar sarkin Babilon ya zabi Gedaliya dan Ahikam, dan Shafan yá zama shugaban sauran mutanen da suka rage a Yahuda. **23** Sa'ad da dukan hafsshin soja tare da mutanensu suka ji cewa sarkin Babilon ya nadu Gedaliya a matsayin gwamna, sai suka zo wurin Gedaliya a Mizfa. Mutanen da suka zo su ne, Ishmayel dan Netaniya, Yohanan dan Kareya, Serahiya dan Tanhumet mutumini Netofa, Ya'azaniya dan mutumin Ma'aka, tare da mutanensu. **24** Gedaliya ya tabbatar musu da rantsuwa cewa, "Kada ku ji tsoron jama'ar Babiloniyawa, muddin

kun zauna lafiya, kun kuma bauta wa sarkin Babilon, kome zai yi muku kyau.” **25** Amma a wata na bakwai, sai Ishmayel, dan Netaniya, dan Elishama, wanda yake daga gidan sarauta, ya zo tare da mutane goma, suka kashe Gedaliya duk da mutanen Yahuda, da na Babilon da suke tare da shi na Mizfa. **26** Ganin haka sai dukan mutane, babba da karami, tare da shugabannin sooji, suka tashi suka gudu zuwa kasar Masar, gama suna tsoron mutanen Babilon. **27** A shekara ta talatin da bakwai ta bautar Yehohiyacin sarkin Yahuda, a shekaran da Ewil-Merodak ya ci sarautan Babilon, sai ya saki Yehohiyacin daga jaru, ya sake shi a rana ashirin da bakwai ga watan goma sha biyu. **28** Ya yi wa Yehohiyacin maganar alheri, ya kuma daukaka shi sama da sauran sarakunan da suke tare da shi a Babilon. **29** Don haka Yehohiyacin ya tube kayan fursuna. Kowace rana kuwa yakan ci abinci a teburin sarki har iyakar ransa. **30** Sarki kuma ya yanka masa kudin da za a dinga ba shi, kowace rana muddin ransa.

1 Tarihi

1 Adamu, Set, Enosh, **2** Kenan, Mahalalel, Yared,
3 Enok, Metusela, Lamek, Nuhu. **4** 'Ya'yan Nuhu maza su ne, Shem, Ham da Yafet. **5** 'Ya'yan Yafet maza su ne, Gomer, Magog, Madai, Yaban, Tubal, Meshek da Tiras. **6** 'Ya'yan Gomer maza su ne, Ashkenaz, Rifat da Togarma. **7** 'Ya'yan Yaban maza su ne, Elisha, Tarshish, Kittim da Rodanim. **8** 'Ya'yan Ham maza su ne, Kush, Masar Fut da Kar'ana. **9** 'Ya'yan Kush maza su ne, Seba, Hawila, Sabta, Ra'ama da Sabteka.'Ya'yan Ra'ama maza su ne, Sheba da Dedan **10** Kush shi ne mahaifin Nimrod, wanda ya yi girmna ya zama babbani jarumi a duniya. **11** Masar shi ne mahaifin Ludiyyawa, Anamawa, Lehabiyawa, Neftuhawa, **12** Fatrusawa, Kasluhiyawa (daga wadanda Filistiyawa suka fito) da Kaftorawa. **13** Kar'ana shi ne mahaifin Sidon dan farinsa, da Hittiyawa, **14** Yebusiyawa, Amoriyawa, Girkashiyawa **15** Hiwiyyawa, Arkiyawa, Siniyawa, **16** Arbadiyawa, Zemarawa da Hamawa. **17** 'Ya'yan Shem maza su ne, Elam, Asshur, Arfakshad, Lud da Aram.'Ya'yan Aram maza su ne, Uz, Hul, Geter da Meshek. **18** Arfakshad shi ne mahaifin Shela, Shela kuwa shi ne mahaifin Eber. **19** Aka haifa wa Eber'ya'ya maza biyu. Aka kira daya Feleg domin a lokacinsa ne aka raba duniya; sunan dan'uwanasa kuwa shi ne Yoktan. **20** Yoktan shi ne mahaifin Almodad, Shelef, Hazarmawet, Yera **21** Hadoram, Uzal, Dikla, **22** Ebal, Abimayel, Sheba, **23** Ofir, Hawila da Yobab. Dukan wadannan'ya'yan Yoktan maza ne. **24** Shem, Arfakshad, Shela, **25** Eber, Feleg, Reyu. **26** Serug, Nahor, Tera **27** da Abram (wato, Ibrahim). **28** 'Ya'yan Ibrahim maza su ne, Ishaku da Ishmayel. **29** Wadannan su ne zuriyarsu. Nebayiwot dan farin Ishmayel, Kedar, Adbeyel, Mibsam, **30** Mishma, Duma, Massa, Hadad, Tema **31** Yetur, Nafish da Kedema. Wadannan su ne'ya'yan Ishmayel maza. **32** 'Ya'yan Ketura maza, kwarkwaran Ibrahim su ne, Zimran, Yokshan, Medan, Midiyani, Ishbak da Shuwa.'Ya'yan Yokshan maza su ne, Sheba da Dedan. **33** 'Ya'yan Midiyani maza su ne, Efa, Efer, Hanok, Abida da Elda'a. Dukan wadannan su ne zuriyar Ketura. **34** Ibrahim shi ne mahaifin Ishaku.'Ya'yan Ishaku maza su ne, Isuwa da Isra'il. **35** 'Ya'yan Isuwa maza, su ne, Elifaz, Reyuwel, Yewush, Yalam da Kora **36** 'Ya'yan Elifaz maza su ne, Teman, Omar, Zefi, Gatam, Kenaz, da Timna wanda aka haifa wa Amalek. **37** 'Ya'yan maza Reyuwel su ne, Nahat, Zera, Shamma da Mizza. **38** 'Ya'yan Seyir maza su ne, Lotan, Shobal, Zibeyon, Ana, Dishon, Ezer da Dishan. **39** 'Ya'yan Lotan maza su ne, Hori da Homam. Timna ita ce'yar'uwar Lotan. **40** 'Ya'yan Shobal maza su ne, Alwan, Manahat, Ebal, Shefo da Onam.'Ya'yan Zibeyon maza su ne, Aiya da Ana. **41** Dan Ana shi ne, Dishon.'Ya'yan Dishon maza su ne, Hemdan, Eshban, Itran da Keran. **42** 'Ya'yan Ezer maza su ne,

Bilhan, Za'aban da Ya'akan.'Ya'yan Dishon maza su ne, Uz da Aran. **43** Wadannan su ne sarakunan da suka yi sarauta a Edom kafin wani sarkin mutumin Isra'il ya yi sarauta. Bela dan Beyor, wanda aka kira birninsa Dinhaba. **44** Sa'ad da Bela ya mutu sai Yobab dan Zera daga Bozra ya gâje shi a matsayin sarki. **45** Da Yobab ya mutu, Husham daga kasar Temaniyawa ya gâje shi a matsayin sarki. **46** Sa'ad da Husham ya mutu, Hadad dan Bedad, wanda ya ci Midyan da yaki a cikin kasar Mowab, ya gâje shi a matsayin sarki. Aka kira birninsa Awit. **47** Da Hadad ya mutu, Samla daga Masreka ya gâje shi a matsayin sarki. **48** Sa'ad da Samla ya mutu, Sha'ul daga Rehobot na kogi ya gâje shi a matsayin sarki. **49** Sa'ad da Sha'ul ya mutu, Ba'al-Hanan dan Akbor ya gâje shi a matsayin sarki. **50** Sa'ad da Ba'al-Hanan ya mutu, Hadad ya gâje shi a matsayin sarki. Aka kira birninsa Fau, sunan matarsa kuwa Mehetabel'yar Matired,'yar Me-Zahab. **51** Hadad shi ma ya mutu. Manyan Edom su ne, Timna, Alwa, Yetet **52** Oholibama, Ela, Finon **53** Kenaz, Teman, Mibzar, **54** Magdiyel da Iram. Wadannan su ne manyan Edom.

2 Wadannan su ne'ya'yan Isra'il maza. Ruben, Simeyon, Lawi, Yahuda, Issakar, Zebulun, **2** Dan, Yusuf, Benyamin, Naftali, Gad da Asher. **3** 'Ya'yan Yahuda maza su ne, Er, Onan da Shela. Wadannan mutum uku Bat-shuwa mutuniyar Kan'ana ce ta haifa masa. Er, dan farin Yahuda mugu ne a gaban Ubangiji, saboda haka Ubangiji ya kashe shi. **4** Tamar, surukar Yahuda, ta haifa masa Ferez da Zera. Yahuda ya haifi'ya'ya maza biyar ne. **5** 'Ya'yan Ferez maza su ne, Hezron da Hamul. **6** 'Ya'yan Zera maza su ne, Zimri, Etan, Heman, Kalkol da Darda, su biyar ne. **7** 'Ya'yan Karmi maza su ne, Akar wanda ya kawo masifa wa Isra'il ta wurin yin abin da aka haramata. **8** Dan Etan shi ne, Azariya. **9** 'Ya'ya maza da aka haifa wa Hezron su ne, Yerameyel, Ram da Caleb, **10** Ram shi ne mahaifin Amminadab, Amminadab kuwa shi ne mahaifin Nashon, shugaban mutanen Yahuda. **11** Nashon shi ne mahaifin Salma, Salma shi ne mahaifin Bowaz, **12** Bowaz shi ne mahaifin Obed kuma Obed shi ne mahaifin Yesse. **13** Yesse shi ne mahaifin Eliyab dan farinsa, dansa na biyu shi ne Abinadab, na ukun Shimeya, **14** na hudun Netanel, na biyar Raddai, **15** na shidan Ozem na bakwai kuma Dawuda. **16** 'Yan'uwanusa mata su ne Zeruhiya da Abigiyel.'Ya'yan Zeruhiya maza guda uku su ne Abishai, Yowab da Asahel. **17** Abigiyel ita ce mahaifiyar Amasa, wanda mahaifinsa shi ne Yeter mutumin Ishmayel. **18** Caleb dan Hezron ya haifi yara ta wurin matarsa Azuba (da kuma ta wurin Yeriyot). Wadannan su ne'ya'yan Azuba maza. Yesher, Shobab da Ardon. **19** Da Azuba ta mutu, Caleb ya auri Efrat, wadda ta haifa masa Hur. **20** Hur shi ne mahaifin Uri, Uri kuma shi ne mahaifin Eshban, Itran da Keran. **21** Daga baya, Hezron ya kwana da'yar Bezalel.

Makir mahaifin Gileyad (ya aure ta sa'ad da take da shekara sittin), ta haifa masa Segub. **22** Segub shi ne mahaifin Yayir, wanda ya yi mulkin garuruwa uku a Gileyad. **23** (Amma Geshur da Aram suka kwace Hawwot Yayir da kuma Kenat tare da kauyukan kewayenta, garuruwa sittin.) Dukan wadannan su ne zuriyar Makir mahaifin Gileyad. **24** Bayan Hezron ya mutu a Kaleb Efrata, sai Abiya matar Hezron ta haifa masa Asshur mahaifin Tekowa. **25** 'Ya'yan Yerameyel

maza, dan farin Hezron su ne, Ram shi ne dan fari, sai Buna, Oren, Ozem da Ahiya. **26** Yerameyel yana da wata mata, wadda sunanta Atara; ita ce mahaifiyar Onam. **27** 'Ya'yan Ram maza dan farin Yerameyel su ne, Ma'az, Yamin da Eker. **28** 'Ya'yan Onam maza su ne, Shammai da Yada.'Ya'yan Shammai maza su ne, Nadab da Abishur. **29** Sunan matar Abishur ita ce Abihayil, wadda ta haifa masa Aban da Molid. **30** 'Ya'yan Nadab maza su ne, Seled da Affayim. Seled ya mutu babu yara. **31** Dan Affayim shi ne, Ishi, wanda shi ne mahaifin Sheshan. Sheshan shi ne mahaifin Alai. **32** 'Ya'yan Yada maza, dan'uwan Shammai su ne, Yeter da Yonatan. Yeter ya mutu babu yara. **33** 'Ya'yan Yonatan maza su ne, Felet da Zaza. Wadannan su ne zuriyar Yerameyel. **34** Sheshan ba shi da'ya'maza, sai'ya'mata kawai. Yana da bawa mutumin Masar mai suna Yarha. **35** Sheshan ya ba da'yarsa aure ga bawansa Yarha, ta kuwa haifa masa Attai. **36** Attai shi ne mahaifin Natan, Natan shi ne mahaifin Zabad, **37** Zabad shi ne mahaifin Eflal, Eflal shi ne mahaifin Obed, **38** Obed shi ne mahaifin Yehu, Yehu shi ne mahaifin Azariya, **39** Azariya shi ne mahaifin Helez, Helez shi ne mahaifin Eleyasa, **40** Eleyasa shi ne mahaifin Sismai, Sismai shi ne mahaifin Shallum **41** Shallum shi ne mahaifin Yekamiya, Yekamiya kuma shi ne mahaifin Elishama. **42** 'Ya'yan Kaleb maza, dan'uwan Yerameyel su ne, Mesha dan farinsa, wanda shi ne mahaifin Zif, da dansa Maresha, wanda shi ne mahaifin Hebron. **43** 'Ya'yan Hebron maza su ne, Kora, Taffuwa, Rekem da Shema. **44** Shema shi ne mahaifin Raham, Raham kuma shi ne mahaifin Yorkeyam. Rekem shi ne mahaifin Shammai. **45** Dan Shammai shi ne Mawon, Mawon kuma shi ne mahaifin Bet-Zur. **46** Efa kwarkwaran Kaleb ita ce mahaifiyar Haran, Moza da Gazez. Haran shi ne mahaifin Gazez. **47** 'Ya'yan Yadai maza su ne, Regem, Yotam, Geshan, Felet, Efa da Sha'af. **48** Ma'aka kwarkwaran Kaleb ita ce mahaifiyar Sheber da Tirhana. **49** Ta kuma haifi Sha'af mahaifin Madmannaa da kuma Shewa, mahaifin Makbena da Gibeya.'Yar Kaleb ita ce Aksa. **50** Wadannan su ne zuriyar Kaleb.'Ya'yan Hur maza, dan farin Efrata su ne, Shobal mahaifin Kiriyat Yeyarim, **51** Salma mahaifin Betlehem, da kuma Haref mahaifin Bet-Gader. **52** Zuriyar Shobal mahaifin Kiriyat Yeyarim su ne, Harowe, rabin Manahatiyawa, **53** kuma gidan Kiriyat

Yeyarim su ne, Itrayawa, Futiyawa, Shumatiyawa da Mishratiyawa. Daga wadannan ne Zoratiyawa da Eshtawoliyawa suka fito. **54** Zuriyar Salma su ne, Betlehem, Netofawa, Atrot Bet Yowab, rabin Manahatiyawa, Zoriyawa, **55** kuma gidan marubuta wadanda suke zama a Yabez su ne, Tiratiyawa, Shimeyatiyawa da Sukatiyawa. Wadannan su ne Keniyawa wadanda suka zo daga Hammat, mahaifin gidan Rekab.

3 Wadannan su ne 'ya'yan Dawuda maza da aka haifa masa a Hebron. Dan farinsa shi ne Amnon dan Ahinowam mutuniyar Yezireyel; na biyun, Daniyel dan Abigiyel mutuniyar Karmel; **2** na ukun, Absalom dan Ma'aka'yar Talmai sarkin Geshur; na hudun, Adoniya dan Haggit; **3** na biyar, Shefatiya dan Abital; da kuma na shida, Itireyam ta wurin matarsa Eglia. **4** Wadannan su ne aka haifa wa Dawuda a Hebron, inda ya yi mulki shekaru bakwai da wata shida. Dawuda ya yi mulki a Urushalima shekaru talatin da uku, **5** kuma wadannan su ne yaran da aka haifa masa a can. Shimeya, Shobab, Natan da Solomon. Wadannan hudu ne Bat-shuwa'yar Ammiyel ta haifa. **6** Akwai kuma Ibhar, Elishama, Elifelet, **7** Noga, Nefeg, Yafiya, **8** Elishama, Eliyada da Elifelet, su tara ne duka. **9** Dukan wadannan'ya'yan Dawuda ne maza, ban da'ya'yansa maza ta wurin kwarkwaransa. Tamar ita ce'yar'uwarsu. **10** Zuriyar Solomon su ne Rehobowam, da Abiya, da Asa, da Yehoshafat, **11** da Yoram, da Ahaziya, da Yowash, **12** da Amaziya, da Azariya, da Yotam, **13** da Ahaz, da Hezekiya da Manasse, **14** da Amon, da Yosiya. **15** 'Ya'yan Yosiya maza su ne, Yohan dan fari, Yehohiyakim da na biyu, Zedekiya da na uku Shallum da na hudu. **16** Magadan Yehohiyakim su ne, Yekoniya dansa, da Zedekiya. **17** Zuriyar Yekoniya kamamme su ne, Sheyaltiyel, **18** Malkiram, Fedahiya, Shenazzar, Yekamiya, Hoshama da Nedabiya. **19** 'Ya'yan Fedahiya su ne, Zerubbabel da Shimeyi.'Ya'yan Zerubbabel maza su ne, Meshullam da Hananiya. Shelomit ce'yar'uwarsu. **20** Akwai kuma wadansu biyar, Hashuba, Ohel, Berekiya, Hasadiya da Yushab-Hesed. **21** Zuriyar Hananiya su ne, Felatiya da Yeshahiya, Refahiya, Arnan, Obadiya da Shekaniya. **22** Zuriyar Shekaniya su ne, Shemahiya da'ya'yansa maza. Hattush, Igal, Bariya, Neyariya da Shafat, su shida ne duka. **23** 'Ya'yan Neyariya maza su ne, Eliyohenai, Hezekiya da Azrikam, su uku ne duka. **24** 'Ya'yan Eliyohenai su ne, Hodawiya, Eliyashib, Felahiya, Akkub, Yohan, Delahiya da Anani, su bakwai ne duka.

4 Zuriyoyin Yahuda su ne, Ferez, Hezron, Karmi, Hur da Shobal. **2** Reyahiya dan Shobal shi ne mahaifin Yahat, Yahat shi ne mahaifin Ahumai da Lahad. Wadannan su ne gidajen Zoratiyawa. **3** Wadannan su ne'ya'yan Etam. Yezireyel, Ishma da

Idbash.'Yar'uwarsu ita ce Hazzelelfoni. 4 Fenuwel Sun zauna a Beyersheba, Molada, Hazar Shuwal, 29
 shi ne mahaifin Gedor, kuma Ezer shi ne mahaifin Bilha, Ezem, Tolad 30 Betuwel, Horma, Ziklag, 31
 Husha. Wadannan su ne zuriyar Hur, dan farin Bet-Markabot, Hazar-Susim, Bet-Biri da Sha'arayim.
 Efrata da mahaifin Betlehem. 5 Asshur mahaifin Wadannan su ne garuruwansu har lokacin mulkin
 Tekowa yana da mata biyu, Hela da Na'ara. 6 Na'ara Dawuda. 32 Kauyukan da suke kewayensu su ne
 ta haifi Ahuzzam, Hefer, Temeni da Hawahashktari. Etam, Ayin, Rimmon, Token da Ashan, garuruwa
 Wadannan su ne zuriyar Na'ara. 7 'Ya'yan Hela biyar; 33 da kuma dukan kauyuka kewaye da
 maza su ne, Zeret, Zohar, Etnan, 8 da Koz. Koz ne wadannan garuruwa har zuwa Ba'al. Wadannan ne
 mahaifin Anub da Hazzobeba, shi ne kuma kakan wuraren zamansu. Suka kuma ajiye tarihin zuriya.
 iyalin da suka fito daga zuriyar Aharhel dan Harum. 34 Zuriyar Simeyon ta kunshi Meshobab, da Yamlek,
 9 Yabez ya fi'yan'uwanwa martaba. Mahaifiyarsa ta da Yosha dan Amaziya. 35 Akwai Yowel, da Yehu dan
 sa masa suna Yabez, tana cewa, "Na haife shi da Yoshibiya. Yoshibiya dan Seraya ne. Serahiya kuma
 azaba." 10 Yabez ya yi kuka ga Allah na Isra'il da Benahiya. 36 Akwai Eliyohenai da Ya'akoba, da
 ya ce, "Ka yi mini albarka ka fadada yankina! Bari Yeshohahiya, da Asahiya, da Adiyel, da Yesimiyl,
 hannunka yā kasance tare da ni, yā kuma kiyaye ni da Benahiya. 37 Akwai Ziza dan Shifi. Shifi dan
 daga abin da zai cuce ni, don kada in shiga wahala." Allon ne. Allon dan Yedahiya ne. Yedahiya dan
 Sai Allah ya ji rokonsa. 11 Kelub, dan'uwan Shuha, Shimri ne. Shimri kuma dan Shemahiya ne. 38
 shi ne mahaifin Mehir, wanda shi ne mahaifin Mutanen da aka jera sunayensu a bisa, shugabannin
 Eshton. 12 Eshton shi ne mahaifin Bet-Rafa, Faseya gidajensu ne. Iyalansu sun karu sosai, 39 suka tafi
 da Tehinna wanda ya haifi Ir Nahash. Wadannan bayan garin Gedor wajajen gabashin kwari suna
 su ne mutanen Reka. 13 'Ya'yan Kenaz maza su neman makiyaya domin garkunansu. 40 Suka sami
 ne, Otniyel da Serahiya.'Ya'yan Otniyel maza su ne, makiyaya mai ciyawa mai kyau, kasar kuma tana da
 Hatat da Meyonotai. 14 Meyonotai shi ne mahaifin fādī, da salama, kuma zaman lafiya. A dā wadansu
 Ofra. Serahiya shi ne mahaifin Yowab, mahaifin Ge- mutanen Ham sun zauna a can. 41 Mutanen da
 Harashim. An kira shi haka domin mutanensa masu aka jera sunayensu sun zo ne a zamanin Hezekiya
 sana'ar hannu ne. 15 'Ya'yan Caleb dan Yefunne sarkin Yahuda. Suka yakī mutanen Ham a wuraren
 maza su ne, Iru, Ela da Na'am. Dan Ela shi ne, zamansu, haka kuma suka yi da Meyunawa da suke
 Kenaz. 16 'Ya'yan Yahallele su ne, Zif, Zifa, Tiriyu da can, suka hallaka su kākāf, yadda yake har yā zuwa
 Asarel. 17 'Ya'yan Ezra maza su ne, Yeter, Mered, yau. Sa'an nan suka zauna a wurin, gama akwai
 Efer da Yalon. Daya daga cikin matan Mered ta makiyaya domin garkunansu. 42 Mutum dārī biyar
 haifi Miriyam, Shammāi da Ishba wanda ya haifi na wadannan mutane Simeyon, wadanda Felatiya,
 Eshtemowa. 18 (Matarsa mutuniyar Yahuda kuwa ta Neyariya, Refahiya da Uzziyel, 'ya'yan Ishi maza suka
 haifi Yared mahaifin Gedor, Heber mahaifin Soko, jagorance, sun mamaye kasar tudu ta Seyir. 43 Suka
 da kuma Yekutiyel mahaifin Zanowa.) Wadannan su karkashe raguwar Amalekawan da suka tsere, suka
 ne 'ya yan Bitiya'yar Fir'auna, wadda Mered ya aura. kuma zauna a can har yā zuwa yau.

19 'Ya'yan matar Hodiya, 'yar'uwār Naham su ne, 5 'Ya'yan Ruben maza dan farin Isra'il (shi ne
 suka haifi Keyila Bagarme, da Eshtemowa mutumin dan fari, amma sa'ad da ya kazantar da gadon
 Ma'aka'. 20 'Ya'yan Shimon maza su ne, Amnon, auren mahaifinsa, sai aka ba wa'yancin dan farinsa
 Rinna, Ben-Hanan da Tilon. Zuriyar Ishi su ne, Zohet wa'yāyan Yusuf maza dan Isra'il; don kada a lissafta
 da Ben-Zohet. 21 'Ya'yan Shela dan Yahuda maza shi a tarihin zuriya bisa ga matsayin haihuwarsa, 2
 su ne, Er mahaifin Leka, La'ada mahaifin Maresha da kuma gidajen masu aikin lilin a Bet-Ashbeyā, ko da yake Yahuda shi ne mafi karfi cikin 'yan'uwanwa
 22 da Yokim, mutanen Kozeba, da Yowash da Saraf kuma mai mulki ya fito daga gare shi, 'yancin zaman
 wanda ya yi mulkin Mowab da kuma Yashubi Lehēm (Wadannan rubutattun tarhi ne na tun dā.) 23 Su ne
 (dan fari na Yusuf ne), 3 'ya'yan Ruben dan farin na wadannan mutane Simeyon, wadanda Felatiya.
 maginan tukwane wadanda suka zauna a Netayim 4 Zuriyar Yowel su ne, Shemahiya, Gog, Shimeyi, 5
 da Gedera; sun zauna a can suka kuma yi wa sarki Mika, Reyahiya, Ba'al, 6 da Beyera, wanda Tiglat-
 aiki. 24 Zuriyar Simeyon su ne, Nemuwel, Yamin, Fileser sarkin Assuriya ya dāuka zuwa zaman bauta.
 Yarib, Zera da Shawulu; 25 Shawulu ya haifi Shallum, Beyera shi ne shugaban mutanen Ruben. 7 Danginsu
 Shallum ya haifi Mibsam. Mibsam ya haifi Mishma. 26 Zuriyar Mishma su ne, Hammuwel dansa, bisa ga iyalansu da aka jera bisa ga tarihin zuriyarsu
 ya haifi Zakkur, shi Zakkur kuma ya haifi Shimeyi. 27 Shimeyi yana da 'ya'ya maza goma sha shida da 'ya'ya su ne, Yehiyel shi ne sarki, akwai Zakariya, 8 da Bela
 mata shida, amma 'yan'uwanwa ba su da 'ya'ya da dan Azaz. Azaz dan Shema daga dangin Yowel.
 saboda haka gidansu gaba daya ba tā zama bakin hamadan da ya nausa zuwa Kogin Yuferites,
 mai mutane da yawa kamar mutanen Yahuda ba. 28 domin dabbobinsu sun karu a Gileyad. 10 A zamanin
 Shawulu zuriyar Ruben sun yi yaki da Hagirawa,

suka ci su da yaki, suka zauna a wuraren zaman mahaifin Yohanan, **10** Yohanan mahaifin Azariya Hagirawan ko'ina a dukan yankin gabashin Gileyad. (shi ne ya yi hidima a matsayin firist a haikalin da **11** Mutanen Gad sun zauna kusa da mutanen Ruben Solomon ya gina a Urushalima), **11** Azariya mahaifin a Bashan, har zuwa Saleka. **12** Yowel shi ne babba, Amariya, Amariya mahaifin Ahitub, **12** Ahitub sai Shafan na biyu, sa'an nan Yanai da Shafat, su ne mahaifin Zadok, Zadok mahaifin Shallum, **13** Shallum tushen Bashan. **13** Danginsu, bisa ga iyalai su ne, mahaifin Hilkiya, Hilkiya mahaifin Azariya, **14** Mika'ilu, Meshullam, Sheba, Yorai, Yakan, Ziya da Azariya mahaifin Serahiya, Serahiya kuwa mahaifin Eber, su bakwai ne duka. **14** Wadannan su ne'yan Yehozadak. **15** Yehozadak ne aka dfauka sa'ad da Abihayil dan Huri, dan Yarowa, dan Gileyad, dan Ubangiji ya tura Yahuda da Urushalima zuwa zaman Mika'ilu, dan Yeshishai, dan Yado, dan Buz. **15** bauta ta hannun Nebukadnezzar. **16** 'Ya'yan Lawi Ahi dan Abiyel, dan Guni, shi ne kan iyalinsu. **16** maza su ne, Gershon, Kohat da Merari. **17** Wadannan Mutanen Gad sun zauna a Bashan da kauyukan da su ne sunayen'yan Gershon. Libni da Shimeyi. **18** suke kurkusa da shi, da kuma a dukan makiyayan 'Ya'yan Kohat maza su ne, Amram, Izhar, Hebron Sharon har zuwa iyaka inda suka kai. **17** Dukan da Uzziyel. **19** 'Ya'yan Merari maza su ne, Mali da wadannan sun shiga tarihin zuriya a lokacin mulkin Mushi. Wadannan suke gidajen Lawiyawan da aka Yotam sarkin Yahuda da Yerobowam sarkin Isra'il. jera bisa ga kakanninsu. **20** Na Gershon su ne, Libni, **18** Mutanen Ruben, mutanen Gad da rabin kabilar Yahat, Zimma, **21** Yowa, Iddo, Zera da Yeyaterai. **22** Manasse sun kasance da mutane 44,760 shiryayyu Zuriyar Kohat su ne, Amminadab, Kora, Assir, **23** don aikin soja, jarumawan da za su iya ri'fe garkuwa Elkana, Ebiasaf, Assir, **24** Tahat, Uriyel, Uzziya da da takobi, wadanda suke iya yin amfani da baka, Shawulu. **25** Zuriyar Elkana su ne, Amasai, Ahimot, wadanda kuma aka horar don yaki. **19** Suka yi **26** Elkana, Zofai, Nahat, **27** Eliyab Yeroham, Elkana yaki da Hagirawa, Yetur, Nafish da Nodab. **20** Aka da Sama'il. **28** 'Ya'yan Sama'il maza su ne, Yowel taimake su a yakin, Allah kuma ya ba da Hagirawa dan fari da Abiya da na biyu. **29** Zuriyar Merari su da dukan abokansu gare su, domin sun yi kuka gare ne, Mali, Libni, Shimeyi, Uzza, **30** Shimeya, Haggiya shi a lokacin yakin. Ya amsa addu'o'insu, domin sun da Asahiya. **31** Wadannan su ne mutanen da Dawuda dogara gare shi. **21** Suka kwace dabbobin Hagirawa, ya sa su lura da wa'ka a cikin gidan Ubangiji bayan rakuma dubu hamisin, tumaki dubu dari biyu da da aka kawo akwatin alkawari yahuta a can. **32** hamsin da kuma jakuna dubu biyu. Suka kuma kame Suka yi hidima da waka a gabon tabanakul, Tentin mutane dubu dari daya, **22** wadansu suka mutu, Sujada, sai da Solomon ya gina haikalin Ubangiji a domin yakin na Allah ne. Suka zauna a kasar har Urushalima. Suka yi ayyukansu bisa ga ka'idodin lokacin da aka kai su zaman bauta. **23** Mutanen da aka shimpida musu. **33** Ga mutanen da suka yi rabin kabilar Manasse sun yi yawa; suka zauna a hidimar, tare da'yanus maza. Daga mutanen Kohat kasar daga Bashan har zuwa Ba'al-Hermon, wato, akwai, Heman, mawaki dan Yowel, dan Sama'il, **34** zuwa Senir (Dutsen Hermon). **24** Wadannan su ne dan Elkana, dan Yeroham, dan Eliyel, dan Towa, **35** kawunan iyalansu. Efer, Ishi, Eliyel, Azriyel, Irmiya, dan Zuf, dan Elkana, dan Mahat, dan Amasai, **36** Hodawiya da Yadiyel. Su jarumawa ne, sanannu, su dan Elkana, dan Yowel, dan Azariya, dan Zefaniya ne kuma kawunan iyalansu. **25** Amma ba su yi aminci **37** dan Tahat, dan Assir, dan Ebiasaf, dan Kora, da Allahn kakanninsu ba, suka kuma yi karuwanci **38** dan Izhar, dan Kohat, dan Lawi, dan Isra'il; ga wadansu allolin mutanen kasar, wadanda Allah ya **39** da kuma Asaf'yan'uwan Heman, wadanda suka hallaka a gabansu. **26** Saboda haka Allah na Isra'il yi hidima a hannun damansa. Asaf dan Berekiya, ya zuga ruhun Ful sarkin Assuriya (wato, Tiglat- dan Shimeya, **40** dan Mika'ilu, dan Ba'asehiya, dan Fileser sarkin Assuriya), wanda ya kwashe mutanen Malkiya, **41** dan Etni, dan Zera, dan Adahiya **42** dan Ruben, mutanen Gad da rabin kabilar Manasse zuwa zaman bauta. Ya kwashe su zuwa Hala, Habor, Hara da kuma kogin Gozan, inda suke har wa yau.

6 'Ya'yan Lawi maza su ne, Gershon, Kohat da Merari. **2** 'Ya'yan Kohat maza su ne, Amram, Izhar, Hebron da Uzziyel. **3** Yaran Amram su ne, Haruna, Musa da Miriyam. 'Ya'yan Haruna maza su ne, Nadab, Abihu, Eleyazar da Itamar. **4** Eleyazar shi ne mahaifin Finehas, Finehas mahaifin Abishuwa, **5** Abishuwa mahaifin Bukki, Bukki mahaifin Uzzi, **6** Uzzi mahaifin Zerahiya, Zerahiya mahaifin Merahiyot, **7** Merahiyot mahaifin Amariya, Amariya mahaifin Ahitub, **8** Ahitub mahaifin Zadok, Zadok mahaifin Ahimawaz, **9** Ahimawaz mahaifin Azariya, Azariya da zuriyarsa su ne wadanda suke miha hadaya a kan bagaden hadaya ta konawa da kuma a kan bagaden turare hafe da dukan abin da ake yi a Wuri Mafi Tsarki, suna yin kafara domin Isra'il, bisa ga dukan abin da Musa bawan Allah ya umarta. **50** Wadannan su ne zuriyar Haruna, Eleyazar, Finehas, Abishuwa,

51 Bukki, Uzzi, Zerahiya, **52** Merahiyot, Amariya, a cikin tarihinsu, sun kai 22,600. **3** Dan Uzzi shi Ahitub, **53** Zadok da Ahimawaz. **54** Wadannan su ne, Izrahiya.'Ya'yan Izrahiya maza su ne, Mika'ilu, ne wuraren zamansu da aka ba su rabo su zama Obadiya, Yowel da Isshiya. Dukansu biyar manya yankunansu (aka ba wa zuriyar Haruna wadanda ne. **4** Bisa ga tarihin iyalinsu, sun kai mutane suke daga gidan Kohat, domin rabo na fari nasu ne): 36,000 shiryayyu don ya'ki, gama suna da mata **55** Aka ba su Hebron a Yahuda tare da wuraren kiwon da'ya'ya da yawa. **5** Dangin da suke maza masu da suke kewayenta. **56** Amma filaye da kauyukan da ya'ki sun kasance na dukan gidajen Issakar ne, suke kewayen birnin aka ba wa Kaleb dan Yefunne. kamar yadda aka rubuta a cikin tarihi, su 87,000 **57** Saboda haka aka ba wa zuriyar Haruna Hebron ne duka. **6** 'Ya'ya uku maza na Benyamin su ne, (birnin mafaka), da Libna, Yattir Eshtemowa, **58** Bela, Beker da Yediyayel. **7** 'Ya'yan Bela maza su ne, Hilen, Debir, **59** Ashan, Yutta da Bet-Shemesh, tare Ezbon, Uzzi, Uzziyel, Yerimot da Iri, su ne kawunan da wuraren kiwonsu. **60** Daga kabilar Benyamin iyalai, kuma su biyar ne duka. Rubutaccen tarihin kuma aka ba su Gibeyon, Geba, Alemet da Anatot, zuriyarsu ya nuna suna mazan da sun isa ya'ki tare da wuraren kiwonsu. Wadannan garuruwa 22,034. **8** 'Ya'yan Beker maza su ne, Zemira, Yowash, wadanda aka raba a tsakanin mutanen gidan Kohat, Eliyezer, Eliyohenai, Omri, Yeremot, Abiya, Anatot goma sha uku ne duka. **61** Aka ba sauran zuriyar da Alemet. Dukan wadannan'ya'yan Beker maza ne. Kohat rabon garuruwa goma daga gidajen rabin **9** Rubutaccen tarihin zuriyarsu ya nuna suna da kabilar Manasse. **62** Aka ba zuriyar Gershom, gida- kawunan iyalai da mazan da suka isa ya'ki 20,200. **10** gida, rabon garuruwa goma sha uku daga kabilan Dan Yediyayel shi ne, Bilhan.'Ya'yan Bilhan maza Issakar, Asher da Naftali, da kuma daga sashen rabi su ne, Yewush, Benyamin, Ehud, Kena'ana, Zetan, kabilar Manasse da yake a Bashan. **63** Aka ba zuriyar Tarshish da Ahishahar. **11** Dukan wadannan'ya'yan Merari, gida-gida, rabon garuruwa goma sha biyu Yediyayel maza kawunan iyalai ne. Akwai mazan daga kabilan Ruben, Gad da Zebulun. **64** Saboda haka da suka isa ya'ki waje 17,200. **12** Shuffiyawa da Isra'ilawa suka ba Lawiyawa wadannan garuruwa Huffiyawa zuriyar Ir ne, kuma Hushiyawa zuriyar da wuraren kiwonsu. **65** Daga kabilan Yahuda, Aher ne. **13** 'Ya'yan Naftali maza su ne, Yaziyyel, Simeyon da Benyamin suka ba su rabon sunayen Guni, Yezer da Shallum, su zuriyar Bilha ne. **14** garuruwan da aka ambata. **66** Aka ba wa wadansu Zuriyar Manasse su ne, Asriyel zuriyarsa ne ta na mutanen gidan Kohat yankin garuruwansu daga wurin kwarkwararsa mutuniyar Aram. Ta haifa wa kabilar Efraim. **67** A kasar tudun Efraim aka ba su Makir mahaifin Gileyad. **15** Makir ya auri mata daga Shekem (birnin mafaka), da Gezer, **68** Yokmeyam, cikin Huffiyawa da Shuffiyawa.'Yar'uwsa ita ce Bet-Horon, **69** Aiyalon da Gat-Rimmon, tare da Ma'aka. Wani daga zuriyar, sunansa Zelofehad, shi wuraren kiwonsu. **70** Daga rabin kabilar Manasse yana da'ya'yan mata ne kawai. **16** Ma'aka matar kuwa, Isra'ilawa suka ba da Aner da Bileyam, tare Makir ta haifi da ta kuma ba shi suna Feresh. Sunan da wuraren kiwonsu, ga sauran gidajen mutanen dan'uwansa Sherez, 'ya'yan Feresh maza kuwa su Kohat. **71** Mutanen Gershom suka sami wadannan. ne Ulam da Rakem. **17** Dan Ulam shi ne, Bedan. Daga gidan rabin kabilar Manasse, sun sami Golani da Duka wadannan zuriyar Gileyad ne. Gileyad dan Bashan da kuma Ashtarot, tare da wuraren kiwonsu; Makir ne, Makir kuma dan Manasse. **18** 'Yar'uwsa **72** daga kabilar Issakar suka sami Kedesh, Daberat, **73** Makir mai suna Hammoleket ta haifi Ishod, Abiyezer Ramot da Aniem, tare da wuraren kiwonsu; **74** daga da Mala. **19** 'Ya'yan Shermida maza su ne, Ahiyan, kabilar Asher suka sami Mashal, Abdon, **75** Hukok Shekem, Liki da Aniyam. **20** Zuriyar Efraim su ne, da Rehob, tare da wuraren kiwonsu; **76** daga kabilar Shutela, Bered, Tahat, Eleyada, Tahat **21** Zabad Naftali kuwa suka sami Kedesh a Galili, Hammon da da Shutela. Wani dan kasa haiffen mutanen Gat Kiriyatayim, tare da wuraren kiwonsu. **77** Mutanen ya kashe Ezer da Elad, sa'ad da suka gangara don Merari (sauran Lawiyawan) suka sami wadannan. su fwace dabbobinsu. **22** Mahaifinsu Efraim ya yi Daga kabilar Zebulun suka sami Yokneyam, Karta, makoki dominisu kwanaki masu yawa sai danginsa Rimmon da Tabor, tare da wuraren kiwonsu; **78** suka zo don su yi masa ta'azzya. **23** Sa'an nan ya daga kabilar Ruben a hayin Urdun a gabashi Yeriko sâke kwana da matarsa, sai ta yi ciki ta haifi da. suka sami Bezer a hamada, Yahza, **79** Kedemot da Ya ba shi suna Beriya, saboda masifar da ta auko Mefat', tare da wuraren kiwonsu; **80** daga kabilar a cikin iyalinsa. **24** 'Yarsa ita ce Sheyera, wadda Gad kuwa suka sami Ramot a Gileyad, Mahanayim, ta gina Bet-Horon na kwari da na tudu da kuma **81** Heshbon da Yazer, tare da wuraren kiwonsu. Uzzen-Sheyera. Zuriyarsa ita ce, **25** Refa, Reshef, Tela, Tahan, **26** Ladan, Ammihud, Elishama, **27** Nun da kuma Yoshuwa. **28** Kasarsu da wuraren zamansu sun hadfa da Betel da kauyukan kewayenta, Na'aran wajen gabas, Gezer da kauyukanta wajen yamma, da kuma Shekem da kauyukan da suka

7 'Ya'yan Issakar maza su ne, Tola, Fuwa, Yashub da Shimron, su huflu ne duka. **2** 'Ya'yan Tola maza su ne, Uzzi, Refahiya, Yeriyyel, Ibsam da Sama'il, su ne kuma kawunan iyalansu. A zamanin mulkin Dawuda, an rubuta zuriyar Tola a matsayin mayaka

nausa har zuwa Aiya da kauyukanta. **29** A iyakokin Nadab, **31** Gedor, Ahiyo, Zeker **32** da Miklot, wanda Manasse akwai Bet-Sheyan, Ta'anak, Megiddo da ya zama mahaifin Shimeya. Su ma sun zauna kusa da Dor, tare da kauyukansu. Zuriyar Yusuf dan Isra'il danginsu a Urushalima. **33** Ner shi ne mahaifin Kish, ta zauna a wadannan garuruwa. **30** 'Ya'yan Asher Kish mahaifin Shawulu, kuma Shawulu ne mahaifin maza su ne, Imna, Ishba, Ishwi da Beriya.'Yar'uwsa Yonatan, Malki-Shuwa, Abinadab da Esh-Ba'al. **34** ita ce Sera. **31** 'Ya'yan Beriya maza su ne, Heber Dan Yonatan shi ne, Merib-Ba'al wanda ya zama da Malkiyel, wanda yake mahaifin Birzayit. **32** mahaifin Mika. **35** 'Ya'yan Mika maza su ne, Fiton, Heber shi ne mahaifin Yaflet, Shomer da Hotam da Melek, Tereya da Ahaz. **36** Ahaz shi ne mahaifin kuma'yar'uwsu Shuwa. **33** 'Ya'yan Yaflet maza su Yehowadda, Yehowadda shi ne mahaifin Alemet, ne, Fasak, Bimhal da Ashwat. Wadannan su ne'ya'yan Azmawet da Zimri, Zimri kuwa shi ne mahaifin Moza. Yaflet maza. **34** 'Ya'yan Shemer maza su ne, Ahi, **37** Moza shi ne mahaifin Bineya; Rafa, Eleyasa da Roga, Yehubba da Aram. **35** 'Ya'yan dan'uwsa kuma Azel. **38** Azel yana da'ya'ya maza shida, kuma Helem su ne, Zofa, Imna, Shelesh da Amal. **36** 'Ya'yan ga sunayensu. Azrikam, Bokeru, Ishmayel, Sheyariya, Zofa maza su ne, Suwa, Harnefer, Shuwal, Beri, Imra, Obadiya da Hanan. Dukan wadannan'ya'yan Azel **37** Bezer, Hod, Shamma, Shilsha, Itran da Bera. **38** maza ne. **39** 'Ya'yan dan'uwsa Eshek su ne, Ulam 'Ya'yan Yeter maza su ne, Yefunne, Fisfa da Ara. **39** dan farinsa, Yewush dansa na biyu da Elifelet na uku. 'Ya'yan Ulla maza su ne, Ara, Hanniyel da Riziya. **40** **40** 'Ya'yan Ulam maza jarumawa ne sosai wadanda Dukan wadannan zuriyar Asher ne, kawunan iyalai, suke iya ri'ke baka. Suna da'ya'ya maza masu yawa zababbin mutane, jarumawa sosai da kuma fitattun shugabanni. Yawan mutanen da suke a shirye don da jikoki, 150 gaba daya. Dukan wadannan zuriyar Benyamin ne.

8 Benyamin shi ne mahaifin, Bela dansa na fari,

Ashbel dansa na biyu, Ahara na uku, **2** Noha na hudu da Rafa na biyar. **3** 'Ya'yan Bela maza su ne, Addar, Gera, Abihud **4** Abishuwa, Na'am, Ahowa, **5** Gera, Shefufan da Huram. **6** Wadannan su ne zuriyar Ehud, wadanda suke kawunan iyalai wadanda suke zama a Geba wadanda aka kuma kwasa zuwa Manahat. **7** Na'am, da Ahiya, da Gera. Gera ne shugabansu lokacin da aka kai su bauta, shi ne ya haifi Uzza da Ahilud. **8** An haifa'ya'ya maza wa Shaharayim a Mowab bayan ya saki matansa Hushim da Ba'ara. **9** Ya haifi Yobab, Zibiya, Hodesh, Malkam,

10 Yewuz, Sakiya da Mirma ta wurin Hodesh matarsa. Wadannan su ne'ya'yansa, kawunan iyalai. **11** Ya haifi Abitub da Efa'al ta wurin Hushim. **12** 'Ya'yan Efa'al maza su ne, Eber, Misham, Shemed (wanda ya gina Ono da Lod tare da kauyukan kewayensu), **13** da Beriya da Shema, wadanda suke kawunan iyalai wadanda suke zama a Aiyalon wadanda kuma suka kori mazaunant Gat. **14** Ahiyo, Shashak, Yeremot **15** Zebadiya, Arad, Eder, **16** Mika'ilu, Isfa da Yoha su ne'ya'yan Beriya maza. **17** Zebadiya, Meshullam, Hizki, Heber, **18** Ishmerai, Izliya da Yobab su ne'ya'yan Efa'al maza. **19** Yakim, Zikri, Zabdi, **20** Eliyenai, Zilletai, Eliyel, **21** Adahiya, Berahiya da Shimra su ne'ya'yan Shimeyi maza. **22** Ishfan, Eber, Eliyel, **23** Abdon, Zikri, Hanan, **24** Hananiya, Elam, Antotiya, **25** Ifdehiya da Fenuwel su ne'ya'yan Shashak maza. **26** Shamsherai, Shehriya, Ataliya, **27** Ya'areshiya, Iliya da Zikri su ne'ya'yan Yeroham maza. **28** Dukan wadannan su ne kawunan iyalai, manya kamar yadda aka lissafta a cikin zuriyarsu, suka zauna a Urushalima. **29** Yehiyel na Gibeyon ya Netofawa. **30** dansa

a littafin sarakunan Isra'il. Aka kwasa mutanen Yahuda zuwa zaman bauta a Babilon domin rashin aminci. **2** To, na farkon da aka sâke zaunar da su a mallakarsu a garuruwansu, su ne wadansu Isra'ilawa, firistoci, Lawiyawa da kuma masu hidimar haikali. **3** Wadanda suke daga Yahuda, daga Benyamin, da kuma daga Efraim da Manasse wadanda suka zauna a Urushalima su ne, **4** Uttai dan Ammihud, dan Omri, dan Imri, dan Bani, zuriyar Ferez dan Yahuda. **5** Na mutanen Shilo kuwa su ne, Asahiya dan fari da'ya'yansa maza. **6** Na mutanen Zera su ne, Yewuyel. Mutane daga Yahuda sun kai 690. **7** Na Benyamin su ne, Sallu dan Meshullam, dan Hodawiya, dan Hassenuwa; **8** Ibnehiya dan Yeroham; Ela dan Uzzi, dan Mikri; da Meshullam dan Shefatiya, dan Reyuwel, dan Ibniya. **9** Mutane daga Benyamin, kamar yadda aka lissafta zuriyarsu, sun kai 956. Dukan wadannan mutane kawunan iyalansu ne. **10** Na firistoci su ne, Yedahiya; Yehoyarib; Yakin; **11** Azariya dan Hilkiya, dan Meshullam, dan Zadok, dan Merahiyot, dan Ahitub, shugaban da yake lura da gidan Allah; **12** Adahiya dan Yeroham, dan Fashhur, dan Malkiya; da Ma'asai dan Adiyel, dan Yazera, dan Meshullam, dan Meshillemit, dan Immer. **13** Firistocin da suke kawunan iyalai, sun kai 1,760. Dukansu kwararru ne, masu hakkin hidima a cikin gidan Allah. **14** Na Lawiyawa su ne, Shemahiya dan Hasshub, dan Azrikam, dan Hashabiya, mutumin Shashak maza. **15** Bakbakkar, Heresh, Galal da Mattaniya dan Mika, dan Zikri, dan Asaf; **16** Obadiya dan Shemahiya, dan Galal, dan Yedutun; da Berekiya dan Asa, dan Elkana, wanda ya zauna a kauyukan Netofawa. **17** Matsaran kofofi su ne, Shallum, zauna a Gibeyon. Sunan matarsa Ma'aka, **18** Akkub, Talmon, Ahiman da'yan'uwsu. Shallum na fari kuwa shi ne Abdon, sai Zur, Kish, Ba'al, Ner, ne babbansu **19** da aka ajiye a Kofar Sarki a gabas,

har zuwa wannan lokaci. Wadannan su ne matsaran kofofi na sansanin Lawiyawa. **19** Shallum dan Kore, dan Ebiasaf, dan Kora, da'yan'uwsa matsaran kofofi daga iyalin (mutanen Kohat) su suke da hakin tsaron madogaran kofar Tenti kamar dai yadda kakanninsu suka kasance da hakin tsaron mashigin mazaunin Ubangiji. **20** A dā Finehas dan Eleyazar ne yake lura da matsaran, kuma Ubangiji ya kasance tare da shi. **21** Zakariya dan Meshhelemya shi ne mai tsaro a mashigin Tentin Sujada. **22** Dukaduka, wadanda aka zaba don su zama matsaran madogaran kofa sun kai 212. Aka rubuta su zuriyazuriya a kauyukansu. Dawuda da Sama'ilā mai duba ne suka sa matsaran a wurarensu na aminci. **23** Su da zuriyarsu, su suke lura da tsaron kofofin gidan Ubangiji, gidan da ake kira Tenti. **24** Matsaran suna a kusurwoyi hudu, gabas, yamma, arewa da kudu. **25** 'Yan'uwsu a kauyukansu sukan zo lokaci, lokaci su yi ayyukansu kwana bakwai, bakwai. **26** Amma manyan matsara hudu, wadanda suke Lawiyawa, an danka musu hakkin lura da dákuna da kuma wuraren ajiya a gidan Allah. **27** Sukan kwana a kewayen gidan Allah, domin dole su tsare shi; kuma su suke lura da mabudi don budewa a kowace safiya. **28** Wadansunsu su ne suke lura da kayayyakin da ake amfani da su a hidimar haikali; sukan kirga su sa'ad da ake shigar da su da sa'ad da ake fitar da su. **29** An sa wadansu su lura da kayayyakin da kuma dukan wadansu kayan wuri mai tsarki, da kuma gari da ruwan inabi, da mai, turare da kuma kayan yaji. **30** Amma wadansu firistoci ne suke harhada kayan yajin. **31** Wani Balawe mai suna Mattitiya, dan farin Shallum mutumin Kora ne aka danka masa hakin toya burobin miékawa. **32** Wadansu'yan'uwsu Kohatawa ne suke lura da shiryawa burobin da ake kaiwa a tebur a kowane Asabbaci. **33** Wadanda suke mawaka, kawanun iyalan Lawiyawa, sukan zauna a dukanan haikali kuma ba sa yin wadansu ayyuka domin su suke da hakin aiki dare da rana. **34** Dukan wadannan su ne kawanun iyalan Lawiyawa, manya kamar yadda aka lissafta su a zuriyarsu, kuma suna zama a Urushalima. **35** Yehiyel mahaifin Gibeyon ya zauna a Gibeyon. Matarsa ita ce Ma'aka **36** dansa na fari kuwa shi ne Abdon, sai Zur, Kish, Ba'al, Ner, Nadab, **37** Gedor, Ahiyo, Zakariya da Miklot. **38** Miklot shi ne mahaifin Shimeyam. Su ma sun zauna kusa da danginsu a Urushalima. **39** Ner shi mahaifin Kish, Kish mahaifin Shawulu, kuma Shawulu shi ne mahaifin Yonatan, Malki-Shuwa, Abinadab da Esh-Ba'al. **40** Dan Yonatan shi ne, Merib-Ba'al wanda shi ne mahaifin Mika. **41** Ya'yan Mika maza su ne, Fiton, Melek, Tareya da Ahaz. **42** Ahaz shi ne mahaifin Yada, Yada shi ne mahaifin Alemet, Azmawet da Zimri, Zimri kuwa shi ne mahaifin Moza. **43** Moza shi ne mahaifin Bineya; Refahiya, Eleyasa da kuma Azel. **44** Azel yana da'ya'ya maza shida, kuma ga

sunayensu. Azrikam, Bokeru, Ishmayel, Sheyariya, Obadiya da Hanan. Wadannan su ne'ya'yan Azel maza.

10 To, fa, Filistiyawa suka yi yaki da Isra'ilawa; Isra'ilawa kuwa suka gudu a gabansu, da yawa kuma suka mutu a kari Dutsen Gilbowa. **2** Filistiyawa suka matsa sosai suna bin Shawulu da'ya'yansa maza, suka kuma kashe'ya'yansa maza Yonatan, Abinadab da Malki-Shuwa. **3** Ya'kin ya ti tsanani kewaye da Shawulu, kuma sa'ad da maharba suka rutsa shi, sai suka ji masa rauni. **4** Sai Shawulu ya ce wa mai riķe masa kayan yaki, "Zare takobinka ka soke ni, in ba haka ba wadannan marasa kaciyu za su zo su yi mini ba'a." Amma mai dāukar masa kayan yaki ya ji tsoro bai kuwa yi haka ba; saboda haka Shawulu ya zāre takobinsa ya fādi a kansa. **5** Da mai dāukar masa kayan yaki ya ga Shawulu ya mutu, sai shi ma ya fādi a kan takobinsa ya mutu. **6** Ta haka Shawulu da'ya'yansa maza uku suka mutu, dukan gidansa kuwa suka mutu tare. **7** Sa'ad da dukan Isra'ilawa a cikin kwari suka ga cewa mayakansu suna gudu, kuma cewa Shawulu da'ya'yansa maza sun mutu, sai suka bar garuruwansu suka gudu. Filistiyawa kuwa suka zo suka zauna a cikinsu. **8** Kashegari, da Filistiyawa suka zo don su tuttubē wadanda suka mutu, sai suka sami Shawulu da'ya'yansa maza sun mutu a Dutsen Gilbowa. **9** Suka tuttubē shi suka yanke kansa suka dauka duk da kayan yakinsa, suka kuma aika'yan aika ko'ina a kasar Filistiyawa, a yi shela labarin a cikin gumakansu da kuma mutanensu. **10** Suka sa kayan yakinsa a haikalın allahnus suka kuma rataye kansa a haikalın Dagon. **11** Sa'ad da mazaunān Yabesh Gileyad suka ji dukan abin da Filistiyawa suka yi wa Shawulu, **12** sai dukan jarumawa suka tafi suka dāuki jikunan Shawulu da na'ya'yansa maza suka kawo Yabesh. Sa'an nan suka binne kasusuwān a karkashin babban itace oak a Yabesh, suka kuma yi azumi kwana bakwai. **13** Shawulu ya mutu domin rashin aminci ga Ubangiji; bai kiyaye maganar Ubangiji ba, ya ma nemi shawarar mace mai duba, **14** bai kuwa nemi nufin Ubangiji ba. Saboda haka Ubangiji ya kashe shi, ya miķa mulkin ga Dawuda dan Yesse.

11 Dukan Isra'ilā fa suka taru wurin Dawuda a Hebron suka ce, "Mu jiki da jininkia ne. **2** A dā, ko a lokacin da Shawulu yake sarki, ai, kai ne kake shugabantar Isra'ilā a yake-yake. Kuma Ubangiji Allahnka ya ce maka, 'Za ka zama makiyayin mutanena Isra'ilā, za ka kuma zama mai mulkinsu.'" **3** Sa'ad da dukan dattawan Isra'ilā suka zo wurin Sarki Dawuda a Hebron, suka yi yarjejjeniya da shi a gaban Ubangiji, suka kuwa shafe Dawuda ya zama sarki a bisa Isra'ilā, yadda Ubangiji ya yi alkawari ta wurin Sama'ilā. **4** Dawuda tare da dukan Isra'ilawa suka taka zuwa Urushalima (wato, Yebus).

Yebusiyawan da suke zama a wurin **5** suka ce wa yake shi da kulki. Ya kwace māshin daga hannun Dawuda, "Ba za ka shiga nan ba." Duk da haka, mutumin Masar ya kuma kashe shi da māshin nan Dawuda ya ci kagarar Sihiyona, Birnin Dawuda. **6** nasa. **24** Irin abubuwana da Benahiya dan Yehohiyada Dawuda ya ce, "Duk wanda ya jagoanci yaki a kan ya yi ke nan; shi ma sananne ne kamar wadannan Yebusiyawa zai zama babban shugaban mayaka." jarumawa uku. **25** Aka dauka shi da bangirma Yowab dan Zeruhiya ya fara haurawa, ta haka ya fiye da Talatin nan, amma ba a hada shi cikin zama shugaba. **7** Dawuda zauna a kagarar, ta haka UKUN ba. Dawuda kuwa ya sa shi yālura da masu aka kira ta Birnin Dawuda. **8** Sai ya gina birni tsaron lafiyarsa. **26** Jarumawan nan su ne, Asahel kewaye da shi, daga madogaran gini zuwa katangar dan'wan Yowab, Elhanan dan Dodo daga Betlehem, da take kewaye, yayinda Yowab ya maito da sauran birnin. **9** Dawuda kuwa ya kāra kārifi, domin Ubangiji **27** Shammot mutumin Haror, Helez mutumin Felon, Madaukaki yana tare da shi. **10** Wadannan su ne **28** Ira dan Ikkesh daga Tekowa, Abiyezer daga Anatot, manyan jarumawan Dawuda, su ne, tare da dukan Isra'ila, suka ba wa mulkinsa goyon baya mai kārifi **29** Sibbekai mutumin Husha, Ilai mutumin Aho, da ya kai bisa dukan kāsar, yadda Ubangiji ya yi alkawari. **11** Ga jerin sunayen jarumawan Dawuda. **30** Maharai mutumin Netofa, Heled dan Ba'ana Yashobeyam wani dan Hakmoni, shi ne babban shugaba; ya daga māshinsa a kan mutum dari uku, mutumin Netofa, **31** Ittai dan Ribai daga Gibeya a wadanda ya kashe a karawa guda kawai. **12** Biye da Benyamin, Benahiya mutumin Firaton, **32** Hurai daga shi, shi ne Eleyazar dan Dodo mutumin Aho, daya kogunan Ga'ash, Abiel mutumin Arba, **33** Azmawet daga cikin jarumawa uku. **13** Yana tare da Dawuda mutumin Harum, Eliyaba mutumin Sha'albo, **34** Mekarat, Ahiya mutumin Felon, **35** Hezro mutumin a Fas Dammim sa'ad da Filistiyawa suka taru can don yaki. A wani wuri inda akwai gona cike da Karmel, Na'ari dan Ebzai, **36** Yowel dan'wan Natan, sha'ir, sojoji suka gudu daga Filistiyawa. **14** Sai shi da Mibhar dan Hagiri, **37** Zelek mutumin Ammon cikin manyan mutanen nan talatin suka gangara Naharai Baroti, mai daukar kayan yakin Yowab dan Dawuda suka shiga gonar sha'ir din, suka tsaya ciki don su tsare ta. Suka ragargaza Filistiyawa, Ubangiji Zaheruhiya, **40** Ira mutumin Itra, Gareb mutumin Itra, kuma ya kawo babban nasara. **15** Wata rana uku cikin manyan mutanen Ruben, kuma talatin suna tare da shi, **41** Uriya mutumin Hitti Zabad dan Alai, **42** Adina don yaki. A wani wuri inda akwai gona cike da dan Shiza mutumin Ruben, wanda shi ne babba na mutanen Ruben, kuma talatin suna tare da shi, **43** Hanan dan Ma'aka, Yoshafat mutumin Mit, **44** Uzziya Filistiyawa suke sansani a Kwarin Refayim. mutumin Ashtarot, Shama da Yehiyel'ya'yan Hotam **16** A lokacin Dawuda yana cikin mafaka, sojojin Filistiyawa kuma suna a Betlehem. **17** Dawuda ya ji marmarin ruwan sha sai ya ce, "Kash, a ce wani zai sami mini ruwan sha daga rijiya kusa da kofar Betlehem mana!" **18** Sai UKUN suka kutsa kai cikin sansanin Filistiyawa, suka ja ruwa daga rijiyar da take kusa da kofar Betlehem suka dauko shi suka kawo wa Dawuda. Amma ya ki yāsha; a maimako, sai ya zubar da shi a gabon Ubangiji. **19** Ya ce, "Allah yā sawwake in yi haka, ya kamata in sha jinīn wadannan mutanen da suka yi kasai da rayukansu?" Domin sun yi kasai da rayukansu don su dawo da shi, Dawuda bai sha shi ba. Irin abubuwana da jarumawan ukun nan suka yi ke nan. **20** Abishai dan'wan Yowab shi ma babba ne cikin UKUN nan. Ya daga māshinsa a kan mutum dari uku, wadanda ya kashe, ya kuma zama sananne kamar UKUN. **21** Aka ninku girmama shi bisa UKUN, sai ya zama shugaba, ko da yake ba a hada shi a cikinsu ba. **22** Benahiya dan Yehohiyada shi ma wani barden yaki ne daga Kabzeyel, wanda ya yi manyan abubuwa. Ya bugi gwanayen Mowab biyu. Ya kuma gangara zuwa cikin rami a ranar da aka yi dusar kankara ya kashe zaki. **23** Ya kuma kashe wani mutumin Masar mai tsayı kafa bakwai da rabi. Ko da yake mutumin Masar yana da māshi kamar sandan masaka a hannunsa, Benahiya ya **24** Irin abubuwana da Benahiya dan Yehohiyada **25** Aka dauka shi da bangirma **26** Jarumawan nan su ne, Asahel **27** Shammot mutumin Haror, Helez mutumin Felon, **28** Ira dan Ikkesh daga Tekowa, Abiyezer daga Anatot, **29** Sibbekai mutumin Husha, Ilai mutumin Aho, **30** Mahari mutumin Netofa, Heled dan Ba'ana **31** Ittai dan Ribai daga Gibeya a Benyamin, Benahiya mutumin Firaton, **32** Hurai daga **33** Azmawet **34** Mekarat, Ahiya mutumin Felon, **35** Hezro mutumin **36** Yowel dan'wan Natan, **37** Zelek mutumin Ammon **38** Karmel, Na'ari dan Ebzai, **39** Yowell dan'wan Natan, **40** Ira mutumin Itra, Gareb mutumin Itra, **41** Uriya mutumin Hitti Zabad dan Alai, **42** Adina **43** Hanan dan Ma'aka, Yoshafat mutumin Mit, **44** Uzziya **45** Yediayel dan Shimri, **46** Eliyel mutumin **47** Eliyel, Obed da Ya'asiyel mutumin Mezob.

12 Wadannan su ne mutanen da suka zo wurin Dawuda a Ziklag, yayinda aka kore shi daga gabon Shawulu dan Kish (suna cikin jarumawan da suka taimake shi a yaki; **2** suna da baka suna kuma iya harba kibiya, ko majajawa da hannun dama ko na hagu; su'yan'wan Shawulu ne daga kabilar Benyamin): **3** Ahyezer babbansu da Yowash'ya'yan Shema'a maza daga Gibeya; Yeziyel da Felet'ya'yan Azmawet; Beraka, Yehu daga Anatot, **4** da Ishmahiya daga Gibeyon, wani jarumi a cikin Talatin nan, wanda shi ne shugaban Talatin; Irmiya, Yahaziyel, Yohanani, Yozabad daga Gedera, **5** Eluzai, Yerimot, Beyaliya, Shemariya da Shefatiya daga Haruf; **6** Elkana, Isshiya, Azarel, Yoyezer da Yashobeyam daga Kora; **7** da Toyela da Zebadiya'ya'yan Yeroham maza daga Gedor. **8** Sai wadansu mutanen Gad suka koma suna goyon bayan Dawuda suka kuma hada kai da shi a kagararsa a hamada. Su kwararrun mayaka ne, a shiryé don yaki, kuma suna iya ri'fe garkuwa da māshi. Fuskokinsu kamar fuskoki zakoki, kuma suna da sauri kamar barevi a kan diwatsu. **9** Ezer shi

12 Wadannan su ne mutanen da suka zo wurin
Dzibl, Zibl, mi le, le, le, le, le, le.

— Dawuda a Ziklag, yayinda aka kore shi daga gaban Shawulu dan Kish (suna cikin jarumawan da suka taimake shi a yaki; 2 suna da baka suna kuma iya harba kibiya, ko majajjawa da hannun dama ko na hagu; su'yan'uwan Shawulu ne daga kabilar Benyamin); 3 Ahiyeler babbansu da Yowash'ya'yan Shema'a maza daga Gibeya; Yeziyel da Felet'ya'yan Azmawet; Beraka, Yehu daga Anatot, 4 da Ishmahiya daga Gibeyon, wani jarumi a cikin Talatin nan, wanda shi ne shugaban Talatin; Irmiya, Yahaziyel, Yohanan, Yozabad daga Gedera, 5 Eluzai, Yerimot, Bealyiya, Shemariya da Shefatiya daga Haruf; 6 Elkana, Isshiya, Azarel, Yoyezer da Yashobeyam daga Kora; 7 da Yoyela da Zebadiya'ya'yan Yeroham maza daga Gedor. 8 Sai wadansu mutanen Gad suka koma suna goyon bayan Dawuda suka kuma hada kai da shi a kagararsa a hamada. Su kwararrun mayaka ne, a shirye don yaki, kuma suna iya riike garkuwa da mashi. Fuskokinsu kamar fuskoki zakoki, kuma suna da sauri kamar bareyi a kan duwatsu. 9 Ezer shi

ne babba, Obadiya shi ne mai binsa a shugabanci, tare da danginsu a karkashin shugabancinsu; **33** Eliyab na uku, **10** Mismanna na hudu, Irmiya na mutanen Zebulun, kwararru sojoji shiryayyu don biyar, **11** Attai na shida, Eliyel na bakwai, **12** Yohanan na takwas, Elzabad na tara, **13** Irmiya na goma da kuma Makbannai na goma sha daya. **14** Wadannan mutanen Gad shugabanni mayaka ne; karami a cikinsu zai iya kara da mutum dari, kuma babba a cikin zai iya kara da dubu. **15** Su ne suka haye Urdun a wata na farko sa'ad da kogin ya yi ambaliya, suka kuma kori duk mai rai a kwarin, na wajen gabas da na wajen yamma. **16** Sauran mutanen Benyamin da wafansu mutanen Yahuda su ma suka zo wurin Dawuda a kagararsa. **17** Sai Dawuda ya fita don yă tarye su, ya kuma ce musu, “In kun zo wurina da salama, don ku taimake ni, to, ina a shirye in bar ku ku hada kai tare da ni. Amma in kun zo don ku bashe ni ga abokan gâbana sa'ad da hannuwana ba su da laifi a rikici, bari Allah na kakannimmu yă duba yă kuma shari'anta ku.” **18** Sai Ruhu ya sauksu a kan Amasai, shugaban Talatin nan, sai ya ce, “Mu naka ne, ya Dawuda! Muna tare da kai, ya dan Yesse! Nasara, nasara gare ka, nasara kuma ga wafanda suke taimakonka. Gama Allahnka zai taimake ka.” Saboda haka Dawuda ya karbe su ya kuma mai da su shugabanni fungiyoyin maharansa. **19** Wafansu mutanen Manasse suka hada kai da Dawuda sa'ad da ya tafi tare da Filistiyawa don yă yaki Shawulu (Shi da mutanensa ba su taimaki Filistiyawa ba domin bayan shawarwari, shugabanninsu suka salame shi. Sun ce, “Za mu biya da kawunanmu in ya koma ga maigidansha Shawulu.”) **20** Da Dawuda ya tafi Ziklag, wadannan mutanen Manasse ne suka hada kai da shi. Adna, Yozabad, Yediyyat, Mika'ilu, Yozabad, Elisha da Zilletai, shugabanni fungiyoyi na dubu a cikin Manasse. **21** Suka taimaki Dawuda a kan fungiyoyin hari, gama dukansu jarumawa ne sosai, kuma su shugabanni ne a cikin mayakansa. **22** Kowace rana mutane suka ri'ka zuwa don su taimaki Dawuda, sai da ya kasance da runduna mai girma, kamar mayakan Allah. **23** Ga yawan mutanen shiryayyu don yaki wafanda suka zo wurin Dawuda a Hebron don su mai da mulkin Shawulu gare shi, yadda Ubangiji ya fadâ. **24** Mutanen Yahuda, masu ri'ke garkuwa da mashi, su 6,800 shiryayyu don yaki; **25** mutanen Simeyon, jarumawa shiryayyu don yaki, su 7,100; **26** mutanen Lawi, su 4,600, **27** hade da Yehohiyada, shugaban iyalin Haruna tare da mutane 3,700, **28** da Zadok, matashi jarumi sosai, tare da shugabanni su 22 daga iyalinsa; **29** mutanen Benyamin, yan'uwan Shawulu, su 3,000, yawanci wafanda suke biyayya ga gidan Shawulu sai lokacin; **30** mutanen Efraim, jarumawa, sanannu cikin gidajensu, su 20 800; **31** mutanen rabin kabilar Manasse, sanannu da sunaye suka zo suka mai da Dawuda sarki, su 18,000; **32** mutanen Issakar, masu fahimtar lokuta suka kuma san abin da ya kamata Isra'ilaya yi, manya 200,

yaki da kowane irin makami, suka zo don su taimaki Dawuda da zuciya daya, su 50,000; **34** mutanen Naftali su 1,000 shugabanni, tare da mutane 37,000 masu ri'ke garkuwa da masu; **35** mutanen Dan, shiryayyu don yaki, su 28,600; **36** mutanen Asher, kwararrun sojoji shiryayyu don yaki, su 40,000; **37** kuma daga gabashin Urdun, mutanen Ruben, Gad da kuma rabin kabilar Manasse, masu kayan yaki iri-iri, su 120,000. **38** Dukan wadannan mayaka ne wadanda suka ba da kansu da yardar rai su yi hidima. Suka zo Hebron da cikakken niyya don su nadâ Dawuda sarki a bisa dukan Isra'ilâ. Duka sauran Isra'ilawa su ma suka goyi baya a nadâ Dawuda sarki. **39** Mutanen suka yi kwana uku a can tare da Dawuda, suna ci suna sha, gama iyalsu sun yi musu tanadi. **40** Haka ma, ma'kwabtansu daga nesa har Issakar, Zebulun da Naftali suka zo suka kawo abinci a kan jakuna, rakuma, alfadarai da shanu. Akwai tanadin mai yawa na gari, kaudar baure, nonnan busassun'ya'yan inabi, ruwan inabi, mai, shanu da tumaki. Duk an yi haka don a nuna farin ciki kwarai a cikin dukan kasar Isra'ilâ.

13 Sai Dawuda ya tattauna da kowane daya daga cikin shugabanninsa, shugabanni sojoji na dubu-dubu da na dâri-dâri. **2** Sa'an nan ya ce wa dukan taron Isra'ilâ, “In ya yi muku kyau kuma in nufin Ubangiji Allahnmu ne, bari mu aika da sa'ko nesa da kuma ko'ina zuwa ga sauran'yan'wanmu a duk iyakokin Isra'ilâ, da kuma zuwa ga firostoci da Lawiyawa wafanda suke tare da su a garuruwansu da makiyayansu, su zo wurinmu. **3** Bari mu dâuko akwatin alkawarin Allahnmu mu kawo wurinmu, gama ba mu neme shi a lokacin mulkin Shawulu ba.” **4** Dukan taron jama'a suka yarda su yi haka, domin ya yi dâidai ga dukan mutane. **5** Saboda haka Dawuda ya tattara dukan Isra'ilawa, daga Kogin Shihor a Masar zuwa Lebo Hamat, don su kawo akwatin alkawarin Allah daga Kiriyat Yeyarim. **6** Dawuda da dukan Isra'ilawa tare da shi suka tafi Ba'alâ na Yahuda (Kiriyat Yeyarim) don su haura daga can su kawo akwatin alkawarin Allah Ubangiji, wanda yake zama tsakanin kerubobi, akwatin alkawarin da ake kira da Sunan. **7** Suka dâuki akwatin alkawarin Allah daga gidan Abinadab a kan sabon keken shanu, Uzza da Ahîyo ne suke lura da shi. **8** Dawuda da dukan Isra'ilawa suka yi shagalî da dukan karfinsu a gabân Allah, tare da wa'ko'ki da garayu, molaye, ganguna, kuge da kahoni. **9** Sa'ad da suka kai masussukar Kidon, Uzza ya mi'ka hannunsa don yă gyara akwatin alkawarin, gama shanun sun yi tuntube. **10** Sai fushin Ubangiji ya Kuna a kan Uzza, ya kuma buge shi domin ya sa hannunsa a kan akwatin alkawarin. Sai ya mutu a can a gabân Allah. **11** Ran Dawuda ya bace domin Ubangiji ya husata a kan Uzza, kuma

har wa yau ana ce da wannan wuri Ferez Uzza. Ubangiji su kuma yi hidima a gabansa har abada.” **12** Dawuda ya ji tsoron Allah a wannan rana ya **3** Dawuda ya tattara dukan Isra’ila a Urushalima kuma yi tambaya, “Yaya zan taba kawo akwatin alkawarin Allah gare ni?” **13** Don haka bai dauki akwatin alkawarin ya kasance tare da shi a Birnin Dawuda ba. A maimakon haka, ya kai shi gidan Obed-Edom mutumin Gat. **14** Akwatin Alkawarin Allah ya zauna tare da iyulin Obed-Edom a gidansa wata uku, Ubangiji kuwa ya albarkaci gidan Obed-Edom da kome da yake da shi.

14 To, fa, Hiram sarkin Taya ya aika da’yan aika zuwa wurin Dawuda, tare da gumaguman al’ul, maginan duwatsu da kafintoci, don su gina wa Dawuda fada. **2** Dawuda kuwa ya san cewa Ubangiji ya kafa shi a matsayin sarki a bisa Isra’ila kuma cewa an daukaka mulkinsa saboda mutanensa Isra’ila. **3** A Urushalima, Dawuda ya kara auren wadansu mata, ya kuma zama mahaifin karin’ya’yan maza da mata. **4** Ga sunayen yaran da aka haifa masa a can. Shammuwa, Shobab, Natan, Solomon, **5** Ibhar, Elishuwa, Elfelet, **6** Noga, Nefeg, Yafiya, **7** Elishama, Beyeliyada da Elifelet. **8** Sa’ad da Filistiyawa suka ji an nadia Dawuda sarki a bisa dukan Isra’ila, sai suka haura da cikakken mayaka don su neme shi, amma Dawuda ya ji game da wannan ya kuwa fita don yā kara da su. **9** To, fa, Filistiyawa suka zo suka kai wa Kwarin Refayim hari; **10** sai Dawuda ya roki Allah ya ce, “In tafi in ya’ki Filistiyawa? Za ka ba da su gare ni?” Ubangiji ya amsa masa ya ce, “Ka tafi, zan ba da su gare ka.” **11** Saboda haka Dawuda da mutanensa suka haura zuwa Ba’al-Ferazim, a can kuwa suka ci Filistiyawa da yaki. Sai ya ce, “Kamar yadda ruwa kan raraki kasa, haka Allah ya raraki abokan gābana ta wurin hannuna.” Saboda haka aka kira wurin Ba’al-Ferazim. **12** Filistiyawa suka yashe allolinsu, Dawuda kuma ya ba da umarnai a kone su a wuta. **13** Filistiyawa suka sāke kai hari wa kwarin; **14** sai Dawuda ya sāke roki Allah, Allah kuwa ya amsa masa, “Kada ka tafi kai tsaye, amma ka yi zobe kewaye da su, ka kuma fāda musu a gabon itatuwan tsamiya. **15** Da zarar ka ji motsin takawa a sama itatuwan tsamiya, ka fita don ya’ki, domin wannan zai nuna cewa Allah ya fita a gabanka don yā bugi mayakan Filistiyawa.” **16** Saboda haka Dawuda ya yi kamar yadda Allah ya umarce shi, suka kuma bugi mayakan Filistiyawa, tun daga Gibeyon har zuwa Gezer. **17** Sai sunan Dawuda ya bazu ko’ina a kasar, Ubangiji kuwa ya sa dukan al’ummai suka ji tsoronsa.

15 Bayan Dawuda ya yi gine-gine wa kansa a Birnin Dawuda, sai ya shirya wuri domin akwatin alkawarin Allah, ya kuma kafa tenti dominса. **2** Sa’an nan Dawuda ya ce, “Babu wani sai ko Lawiyawa kadai za su dauka akwatin alkawarin Allah, gamma Ubangiji ya zabe su su dauka akwatin alkawarin

don su haura da akwatin alkawarin Ubangiji zuwa wurin da aka shirya dominса. **4** Ya tattara zuriyar Haruna a wuri daya da kuma Lawiyawa. **5** Daga zuriyar Kohat, Uriyel shugaba da dangi 120; **6** daga zuriyar Merari Asahiya shugaba da dangi 220; **7** daga zuriyar Gershom, Yowel shugaba da dangi 130; **8** daga zuriyar Elizafan, Shemahiya shugaba da dangi 200; **9** daga zuriyar Hebron, Eliyel shugaba da dangi 80; **10** daga zuriyar Uzziyel, Amminadab shugaba da dangi 112. **11** Sa’an nan Dawuda ya kira Zadok da Abiyatar, firistoci, tare da Uriyel, Asahiya, Yowel, Shemahiya, Eliyel da Amminadab, Lawiyawa. **12** Ya ce musu, “Ku ne kawunna iyalan Lawiyawa; ku da’yan’uwanku Lawiyawa, sai ku tsarkake kanku ku hauro da akwatin alkawarin Ubangiji, Allah na Isra’ila, zuwa wurin da na shirya dominса. **13** Domin ku, Lawiyawa ba ku haura da shi da farko ba ne ya sa Ubangiji Allahnmu ya husata a kanmu. Ba mu tambaye shi game da yadda za mu yi shi a hanyar da aka Kayyade ba.” **14** Saboda haka firistoci da Lawiyawa suka tsarkake kansu don su hauro da akwatin alkawarin Ubangiji, Allah na Isra’ila. **15** Sai Lawiyawa suka dauki akwatin alkawarin Allah da sanduna a kafafunsu, kamar yadda Musa ya umarta bisa ga maganar Ubangiji. **16** Dawuda ya fada wa shugabannin Lawiyawa su sa’yan’uwansu su zama mawača don su rera waکoki masu farin ciki, da kayayyakin bushe-bushe, da kade-kadé, molaye, garayu da ganguna. **17** Saboda haka Lawiyawa suka zabi Heman dan Yowel, da Asaf dan Berekiya daga cikin’yan’uwansu. Daga iyulin Merari kuma aka zabi Etan dan Kushahiya. **18** Tare da su kuma’yan’uwansa da suke biye bisa ga matsayi. Wato, Zakariya, Ya’aziyel, Shemiramot, Yehiyel, Unni, Eliyab, Ben, Ma’asehiya, Mattitiya, Elifelehu, Miknehiya, Obed-Edom da Yehiyel, matsaran kofofi. **19** Mawaکan nan Herman, Asaf da Etan, ne za su buga kugen tagulla. **20** Zakariya, Aziyel, Shemiramot, Yehiyel, Unni, Eliyab, Ma’asehiya da Benahiya, ne za su kada molaye masu murya sama-sama, bisa ga alamot. **21** Mattitiya, Elifelehu, Miknehiya, Obed-Edom, Yehiyel da Azaziya, ne za su ja garayu masu murya kasa-kasa bisa ga sheminit. **22** Kenaniya, shugaban Lawiyawa, shi ne mai bi da waکoki. Wannan hakkinsa ne, gama shi gwani ne a wannan fanni. **23** Berekiya da Elkana, ne za su zama masu lura da kofofi domin akwatin alkawarin. **24** Shebaniya, Yoshafat, Netanel, Amasai, Zakariya, Benahiya da Eliyezer firistoci, su ne za su busa fahoni a gabon akwatin alkawarin Allah. Obed-Edom da Yehiya su ma za su zama masu lura da kofofi domin akwatin alkawarin. **25** Sai Dawuda da dattawan Isra’ila da shugabannin Kungiyoyi dubu suka haura don su kawo akwatin alkawarin Ubangiji daga gidan Obed-Edom, da farin ciki. **26** Domin

Allah ya taimaki Lawiyawan da suke daukar akwatin alkawarin Ubangiji, aka miķa hadayar bijimai bakwai da raguna bakwai. **27** To, fa, Dawuda yana saye da kyakkyawar rigar lilin, kamar yadda dukan Lawiyawa wadanda suke daukar akwatin alkawarin suka sa, da kuma yadda mawâka, da Kenaniya, wanda yake bi da waķar mawaķan ya sa. Dawuda kuma ya sa efod lilin. **28** Sai dukan Isra'ila suka kawo akwatin alkawarin Ubangiji da sowa, da karar kahonin raguna da busan kahoni, da na ganguna, suna kuma kada molaye da garayu. **29** Yayinda akwatin alkawarin Ubangiji yake shiga Birnin Dawuda, Mikal'yar Shawulu ta leka daga taga. Sa'ad da ta ga Sarki Dawuda yana rawa yana shagali, sai ta rena masa wayo a zuciyyat.

16 Suka fa kawo akwatin alkawarin Allah, suka sa a cikin tentin da Dawuda ya kafa dominisa, suka kuma miķa hadayun konawa da hadayu na salama a gaban Allah. **2** Bayan Dawuda ya gama miķa hadayu na konawa da hadayu na salama, sai ya albarkaci mutane a cikin sunan Ubangiji. **3** Sa'an nan ya ba da dunkulen burodi da wainar dabino da kuma kaudar zabibi ga kowane mutumin Isra'ila namiji da ta mace. **4** Ya sa Lawiyawa su yi hidima a gaban akwatin alkawarin Ubangiji, su daukaka, su gode, su kuma yabi Ubangiji, Allah na Isra'ila. **5** Asaf shi ne babba, sai Zakariya na biye, sa'an nan Ya'aziyel, Shemiramot, Yehiyel, Mattitiya, Eliyab, Benahiya, Obed-Edom da Yehiyel. Su ne za su kada molaye, da garayu, Asaf kuwa zai buga ganguna, **6** Benahiya da Yahaziyl firostoci za su busa kahoni kullum a gaban akwatin alkawarin Allah. **7** A wannan rana, da farko, Dawuda ya sa Asaf da'yan'uwansa su rera wannan zabura ta yabo ga Ubangiji. **8** Ku yi godiya ga Ubangiji, ku yi shelar sunansa; ku sanar a cikin al'ummai abin da ya yi. **9** Ku rera gare shi, ku rera yabo gare shi; ku fada dukan ayyukan banmamakinsa. **10** Ku daukaka a cikin sunansa mai tsarki bari zukatan wadanda suke neman Ubangiji su yi farin ciki. **11** Ku dogara ga Ubangiji da kuma karfinsa; ku nemi fuskarsa kullum. **12** Ku tuna ayyukan banmamakin da ya aikata, mu'ujizansa da kuma hukuntai da ya yanke, **13** Ya ku zuriyar Isra'ila bayinsa, Ya ku'ya yan Yakub maza, zabâbunsa. **14** Shi ne Ubangiji Allahnmu; hukuntansa suna a cikin dukan duniya. **15** Yakan tuna da alkawarinsa har abada, maganar da ya umarta, har tsarraski dubu, **16** alkawarin da ya yi wa Ibrahim rantsuwar da ya yi ga Ishaku. **17** Ya tabbatar da shi ga Yakub kamar ka'ida, ga Isra'ila kamar madawwamin alkawari. **18** "Gare ka zan ba da kasar Kan'ana kamar rabon da za ka gâda." **19** Sa'ad da suke kima, kima sosai, da kuma baki a cikinta, **20** suka yi ta yawo daga al'umma zuwa al'umma, daga wannan mulki zuwa wancan. **21** Bai bar wani ya zalunce su ba; saboda su ya tsawata wa sarakuna. **22** "Kada ku taba shaffuna; kada ku yi wa annabawana lahani." **23** Ku rera ga Ubangiji,

ku duniya duka; ku yi shelar cetonsa kowace rana. **24** Ku furta daukakarsa a cikin al'ummai, ayyukansu masu al'ajabai a cikin mutane. **25** Gama Ubangiji mai girma ne ya kuma cancanci yabo; dole a ji tsoronsa fiye da dukan alloli. **26** Gama dukan allolin al'ummai gumaka ne, amma Ubangiji ya yi sammai. **27** Daraja da daukaka suna a gabansa; karfi da farin ciki suna a wulin zamansa. **28** Ku yabi Ubangiji, ku iyalan al'ummai, ku yabi daukaka da karfin Ubangiji, **29** ku ba wa Ubangiji daukakar da ta dace da sunansa. Ku kawo hadaya ku kuma zo gabansa; ku yi wa Ubangiji sujada cikin darajar tsarkinsa. **30** Ku yi rawar jiki a gabansa, ya ku duniya duka! Duniya ta kahu sosai; ba za tâ jijigu ba. **31** Bari sammai su yi farin ciki, bari duniya tâ yi murna; bari su ce a cikin al'ummai, "Ubangiji yana mulki!" **32** Bari teku da kome da yake cikinsa su yi ruri; bari gonaki da kome a cikinsu su yi farin ciki! **33** Sa'an nan itatuwan jeji za su rera, za su rera don farin ciki a gaban Ubangiji, gama ya zo don yâ hukunta duniya. **34** Ku yi godiya ga Ubangiji, gama shi nagari ne; kaunarsa madawwamiya ce. **35** Ku yi kuka, ku ce, "Cece mu, ya Allah Mai Cetonmu; tara mu ka kuma cece mu daga al'ummai, don mu yi godiya ga sunanka mai tsarki, don mu daukaka a cikin yabonka." **36** Yabi Ubangiji, Allah na Isra'ila, daga madawwami zuwa madawwami. Sai dukan mutane suka ce, "Amin." Suka kuma "Yabi Ubangiji." **37** Dawuda ya bar Asaf da'yan'uwansa a gaban akwatin alkawarin Ubangiji don su yi hidima a can kullum, bisa ga tsari na kowace rana. **38** Ya kuma bar Obed-Edom da'yan'uwansa sittin da takwas don su yi hidima tare. Obed-Edom dan Yedutun da Hosa kuma, su ne matsaran kofofi. **39** Dawuda ya bar Zadok firost da'yan'uwansa firostoci a gaban tabanakul na Ubangiji a tudun da yake a Gibeyon **40** don su miķa hadayun konawa ga Ubangiji a kan bagaden hadaya ta konawa kullum, da safe da kuma yamma, bisa ga kome da yake a rubutacce a cikin Dokar Ubangiji, da ya ba wa Isra'ila. **41** Tare da su akwai Heman da Yedutun da sauran wadannan zaba'bun da aka rubuta sunansu don yin godiya ga Ubangiji, "gama kaunarsa madawwamiya ce har abada." **42** Heman da Yedutun su ne da hakkin busa kahoni da kada kuge da sauran kayan bushe-bushe da na kade-kade, wadanda ake amfani da su lokacin da ake rera wakoķi masu tsarki! Ya'yan Yedutun maza, su aka ba wa aikin tsaron kofa. **43** Sa'an nan dukan mutanen suka tashi, kowa ya koma gidansa, Dawuda ya koma gida yâ sa wa iyalinsa albarka.

17 Bayan Dawuda ya zauna a fadansa, sai ya ce wa annabi Natan, "Ga ni, ina zama a fadar da aka yi da al'ul, yayinda akwatin alkawarin Ubangiji yana a karkashin tenti." **2** Natan ya amsa wa Dawuda ya ce, "Duk abin da kake tunani a zuciyya, ka yi, gama Allah yana tare da kai." **3** A daren nan maganar

Allah ta zo wa Natan cewa, **4** “Ka tafi ka fada Ubangiji, bari alkawarin da ka yi game da bawanka wa bawana Dawuda, ‘Ga abin da Ubangiji ya ce da gidansa yā kahu har abada. Yi kamar yadda ka ba kai ba ne za ka gida mini gidan da zan zauna yi alkawari, **24** saboda zai kahu kuma sunanka zai a ciki. **5** Ban taba zama a gida daga ranar da na zama mai girma har abada. Sa’an nan mutane za fito da Isra’ila daga Masar ba har wa yau. Na yi su ce, ‘Ubangiji Madaukaki, Allah a bisa Isra’ila, ta yawo daga gefen da aka kafa tenti zuwa wani, Allahn Isra’ila nel’ Kuma gidan bawanika Dawuda daga wannan wuri zuwa wangan. **6** Duk inda na tafi tare da Isra’ilawa, na taba ce wa wani daga cikin shugabanninsu wadanda na umarta su yi kiwon mutanena, “Don me ba ku gida mini gidan al’ul ba?” **7** Yanzu, ka fada wa bawana Dawuda, ‘Ga abin da Ubangiji Madaukaki ya ce, na dauke ka daga makiyaya da kuma daga bin garke, don ka zama mai mulki a bisa mutanena Isra’ila. **8** Na kasance tare da kai ko’ina ka tafi, na kuma yanke dukan abokan gābanka a gabanka. Yanzu zan sa sunanka kamar sunayen mutane mafi girma na duniya. **9** Zan kuma tanada wuri domiin mutanena Isra’ila, zan kuma kafa su saboda za su kasance da gidan kansu ba kuwa za a kara damunsu ba. Mugayen mutane ba za su kara zaluntar su ba, yadda suka yi da farko **10** da kuma suka yi tun lokacin da na sa shugabanni a bisa mutanen Isra’ila. Zan rinyaye dukan abokan gābanka. “Na furtu maka cewa Ubangiji zai gina maka gida, **11** sa’ad da kwanakinka suka kare ka kuma tafi don ka kasance da kakanninka, zan tā da daya cikin’ya’yanka maza, daga zuriyarka yā gāje ka, zan kuma kafa mulkinka. **12** Shi ne zai gina gida domina, zan kuma kafa sarautarsa har abada. **13** Zan zama Ubansa, zai kuma zama dana. Ba zan taba dauke kaunata daga gare shi, kamar yadda na dauke ta daga wanda ya riga ka ba. **14** Zan sa shi a bisa gidana da mulkina har abada; kujerar sarautarsa za tā kahu har abada.” **15** Natan ya fada wa Dawuda dukan kalmomin wahayin nan. **16** Sai Sarki Dawuda ya shiga ya zauna a gabon Ubangiji ya ce, “Wane ne ni, ya Ubangiji Allah, kuma wane ne iyalina, da ka kawo ni har zuwa nan? **17** Kuma sai ka ce wannan bai isa ba a idonka, ya Allah, ka yi magana game da nan gaba na gidan bawanka. Ka dube ni sai ka ce ni ne mafi daukaka cikin mutane, ya Ubangiji Allah. **18** “Me kuma Dawuda zai ce maka saboda girmamawar da ka yi wa bawanka? Gama ka san bawanka, **19** Ya Ubangiji. Gama saboda bawanka da kuma bisa ga nufink, ka yi wannan babban abu, ka kuma sanar da dukan manyan alkawura. **20** “Babu wani kamar ka, ya Ubangiji, babu kuma Allah sai kai, kamar yadda muka ji da kunnwanmu. **21** Wane ne kuma yake kamar mutanenka Isra’ila, al’umma guda a duniya wadda Allahnta ya fita don yā fanshi mutane wa kansa, ya kuma yi suna wa kansa, ya kuma aikata manyan abubuwa masu banmamaki masu banrazana ta wurin korin al’ummai daga gabon mutanenka, wadanda ka fansa daga Masar? **22** Mai da mutanenka Isra’ila na kanka har abada, kuma kai, ya Ubangiji, ka zama Allahnsu. **23** “Yanzu kuwa, zai kahu a gabanka. **25** “Kai, Allahna, ka bayyana ga bawanka cewa za ka gina gida dominisa. Ta haka bawanka ya sami karfin gwiwa ya yi addu’ a gare ka. **26** Ya Ubangiji, kai ne Allah! Ka yi alkawari abubuwa masu kyau wa bawanka. **27** Yanzu ka ji dadī don ka albarkace gidan bawanka, don yā ci gaba har abada a gabanka; gama kai, ya Ubangiji, ka albarkace shi, ya kuma sami albarka ke nan har abada.”

18 Ana nan sai Dawuda ya ci Filistiyawa ya kuma rinyaye su, ya kwace Gat da kauyukan kewayenta daga mulkin Filistiyawa. **2** Dawuda ya kuma ci Mowabawa, suka zama bayinsa suka kuma biya haraji. **3** Ban da haka, Dawuda ya yaki Hadadezer sarkin Zoba, har can Hamat, sa’ad da ya je don yā kafa mulkinsa a wajen Kogin Yuferites. **4** Dawuda ya kame keken yaśinsa dubu daya, da mahayan kekunan yaki dubu bakwai da sojojin kafa guda dubu ashirin. Ya yayyanke dukan agaran dawakansa, amma ya bar dawakai da suka isa jan kekunan yaki dari. **5** Da Arameyawan Damaskus suka zo su taimaki Hadadezer sarkin Zoba, sai Dawuda ya bugi dubu ashirin da biyunsu. **6** Ya sa fungiyoyin sojoi a masarautar Arameyawan Damaskus. Arameyawan kuwa suka zama bayinsa, suka kuma kawo haraji. Ubangiji ya ba Dawuda nasara a ko’ina da ya tafi. **7** Dawuda ya kwashe garkuwoyin zinariyan da shugabannin sojoiin Hadadezer suke rike, ya kawo su Urushalima. **8** Daga Teba da Kun, garuruwan da suke karkashin Hadadezer, Dawuda ya kwashe tagullu da yawa sosai, wanda Solomon ya yi amfani don yā yi Tekun tagullu, ginshikai da kuma kayayyakin tagullu dabam-dabam. **9** Sa’ad da Towu sarkin Hamat ya ji cewa Dawuda ya ci mayakan Hadadezer sarkin Zoba gaba daya, **10** sai ya aiki dansa Hadoram zuwa wurin Sarki Dawuda yā gaishe shi yā kuma yi masa barka da nasara a yaki a kan Hadadezer, wanda yake yaki da Towu. Hadoram ya kawo kowane irin kayayyakin zinariya da na azurfa da na tagullu. **11** Sarki Dawuda ya miňa wadannan kayayyakin ga Ubangiji, kamar yadda ya yi da azurfa da kuma zinariyan da ya kwaso daga dukan wadannan al’ummai. Edom da Mowab, Ammonawa da Filistiyawa, da kuma Amalek. **12** Abishai dan Zeruhiya ya bugi mutanen Edom dubu goma sha takwas a Kwarin Gishiri. **13** Ya sa fungiyoyin sojoi a Edom, dukan mutanen Edom kuwa suka zama bayin Dawuda. Ubangiji ya ba Dawuda nasara a ko’ina da ya tafi. **14** Dawuda ya yi mulki a bisa dukan Isra’ila, yana yin abin da yake daidai da kuma gaskiya saboda dukan mutanensa. **15** Yowab dan Zeruhiya shi ne shugaban

mayaka; Yehoshafat dan Ahilud shi ne marubuci; 16 Zadok dan Ahitub da Abimelek dan Abiyatar su ne firistoci; Shafsha shi ne magatakarda; 17 Benahiya dan Yehohiyada shi ne shugaban Keretawa da Feletiyawa;’ya yan Dawuda maza su ne manyan ma’akata a gefen sarki.

19 Ana nan, sai Nahash sarkin Ammonawa ya mutu, sai dansa ya gāje shi a matsayin sarki. 2 Dawuda ya yi tunani, “Zan nuna jinkai ga Hanun dan Nahash, domiri mahaifinsa ya nuna alheri gare ni.” Saboda haka Dawuda ya aika da tawaga don yā yi wa Hanun ta’aziyya game da mahaifinsa. Sa’ad da mutanen Dawuda suka iso wurin Hanun a Kasar Ammonawa don su ta’azantar da shi, 3 sai manyan Ammonawa suka ce wa Hanun, “Kana tsammani Dawuda yana girmama mahaifinka ne da ya aika mutanen nan wurinka su ta’azantar da kai? Ba mutanensa sun zo ne su bincika su kuma leki kasar su tumbuke ta ba?” 4 Saboda haka Hanun ya kama mutanen Dawuda, ya yi musu aski, ya yayyanka rigunansu a daidai diwawunsu, sa’an nan ya sallame su. 5 Da wani ya zo ya fada wa Dawuda game da mutanen, sai ya aiki’yan aika su sadu da su, gama an kasikantar da su ainun. Sarki ya ce, “Ku zauna a Yeriko har sai gemunku sun yi girma, sa’an nan ku dawo.” 6 Sa’ad da Ammonawa suka gane cewa sun zama abin wurin a kafan hancin Dawuda, Hanun da Ammonawa suka aika da talenti dubu na azurfa don su yi haya da kekunan yaki da mahayan kekunan yaki daga Aram-Naharayim, Aram Ma’aka da Zoba. 7 Suka yi hayar kekunan yaki da mahayan kekunan yaki dubu latalin da biyu, da kuma sarkin Ma’aka tare da mayakansa, wadanda suka zo suka kafa sansani kusa da Medeba, yayinda Ammonawa suka tattaru daga garuruwansu suka fita yaki. 8 Da jin haka, Dawuda ya aiki Yowab tare da dukan mayaka masu yaki. 9 Ammonawa suka fito suka ja dāgā a kofar birninsu, yayinda sarakunan da suka zo, su kansu suka ware suna a fili. 10 Yowab ya ga cewa akwai dāgā a gabansa da bayansa; sai ya zabi wadansu mayaka mafi kyau a Isra’ila ya sa su a kan Arameyawa. 11 Ya sa sauran mutanen a karkashin kulawar Abishai dan’uwansa, aka sa a kan Ammonawa. 12 Yowab ya ce, “In Arameyawa suka fi ni karfi, sai ka kawo mini dauke da ni; amma in Ammonawa sun fi ka karfi, sai in kawo maka dauke. 13 Ka yi karfin hali bari mu yi yaki da jaruntaka saboda mutanenmu da biranen Allahnmu. Ubangiji zai yi abin da ya ga ya yi masa kyau.” 14 Sai Yowab da fungiyoyin mayakan da suke tare da shi suka matso don su yi yaki da Arameyawa, Arameyawan kuwa suka gudu a gabansa. 15 Sa’ad da Ammonawa suka ga Arameyawa suna gudu, sai su ma suka guda a gaban dan’uwansa Abishai suka shiga cikin birni. Sai Yowab ya koma Urushalima. 16 Bayan Arameyawa suka ga cewa Isra’ila sun ci

su da yaki, sai suka aiki’yan aika suka sa aka kawo Arameyawan da suke hayen Kogi wadanda Shobak shugaban mayakan Hadadezer yake shugabanta. 17 Sa’ad da aka fada wa Dawuda wannan, sai tattara dukan Isra’ila ya haye Urdun; ya tafi wurinsu ya kuwa ja dāgā daura da su. Dawuda ya ja dāgārsa don yā sadu da Arameyawa a yaki, su kuwa suka yi yaki da shi. 18 Amma Arameyawa suka gudu a gabon Isra’ila, mutanen Dawuda kuwa suka kashe masu hawan keken yakinsu dubu bakwai da sojojin kasa dubu arba’in. Ya kuma kashe Shobak shugaban mayakansu. 19 Da abokan tarayyar Hadadezer suka ga Isra’ila sun ci su da yaki, sai suka nemi salama da Dawuda suka kuma zama bayinsa. Saboda haka Arameyawa ba su kara yarda su taimaki Ammonawa ba.

20 Da bazara, a lokacin da sarakuna kan tafi yaki, Yowab ya jagorance mayaka. Ya lalatar da kasar Ammonawa ya kuma tafi Rabba ya yi mata kwanto, amma Dawuda ya zauna a Urushalima. Yowab ya yaki Rabba, ya kuma bar ta kango. 2 Dawuda ya dauki rawani daga kan sarkinsu, nauyinsa ya kai talenti na zinariya, aka kuma yi masa ado da duwatsu masu daraja, sai Dawuda kuwa ya sa a kansa. Ya kuma kwashi ganima mai yawa daga birnin 3 ya kuma fitar da mutanen da suke can, ya sa su aiki da zartuna da makamai masu kaifi da kuma gatura. Dawuda ya yi haka da dukan garuruwan Ammonawa. Sa’an nan Dawuda da mayakansa gaba daya suka koma Urushalima. 4 Ana nan, sai yaki ya barke a Gezer tsakanin Isra’ila da Filistiyawa. Sai Sibbekai mutumin Husha ya kashe Siffai, daya daga cikin zuriyar Refahiyawa, ta haka kuma aka ci Filistiyawa da yaki. 5 Yaki kuma ya sāke tashi tsakanin Isra’ilawa da Filistiyawa, Elhanan dan Yayir ya kashe Lahmi dan’uwan Goliyat mutumin Gat, wanda yake rike da māshi mai sandan masaka. 6 Aka sāke yin wani yakin kuma, wanda ya faru a Gat, akwai wani katon mutum mai yatsotsi shida a kowane hannu da kuma yatsotsi shida a kowace kafa, yatsotsi ashirin da hudu ke nan. Shi ma daga zuriyar Rafa ce. 7 Sa’ad da ya yi wa Isra’ila ba’a, sai Yonatan dan Shimeya, dan’uwan Dawuda ya kashe shi. 8 Wadannan su ne zuriyar Rafa a Gat, Dawuda da mutanensa sun kashe su.

21 Sai Shaidan ya tashi gāba da Isra’ila, ya zuga Dawuda ya kiday Isra’ila. 2 Saboda haka Dawuda ya ce wa Yowab da shugabannin mayaka, “Ku tafi ku kiday Isra’ilawa daga Beyersheba zuwa Dan. Ku kawo mini labarin saboda in san su nawa ne.” 3 Amma Yowab ya amsa ya ce, “Ubangiji ya ribabbanza mayakansa fiye da sau dari. Ranka yā dade sarki, dukansu ba bayin shugabana ba ne? Me ya sa ranka yā dade yake so yā yi haka? Me zai sa ka kawo laifi a kan Isra’ila?” 4 Amma sarki ya nace a

kan maganar da ya yi wa Yowab. Sai Yowab ya tashi Ubangiji, don annobar da take kan mutane tā daina. ya tafi cikin dukan Isra'ila, ya kewaye sa'an nan ya Ka sayar mini ita a cikakken kufinta." 23 Ornan ya dawo Urushalima. 5 Yowab ya ba labarin yawan ce wa Dawuda, "Ka karba! Bari ranka yā dafe, sarki mayakan wa Dawuda. A cikin Isra'ila akwai mutum yā yi duk abin da ya ga ya yi masa kyau. Duba, zan miliyon da dubu dari daya wafanda za su iya riķe ba da shanu domin hadaya ta konawa, da itacen takobi, hade da dubu dari hudu da saba'in a Yahuda. sussuka, da kuma alkama domin hadaya ta gari. 6 Amma Yowab bai hada da mutanen Lawi da na Zan ba da dukan wannan." 24 Amma Sarki Dawuda Benyamin a kidayar ba, domin bai ji dadin umarnin ya amsa wa Ornan ya ce, "A'a, na nace zan biya sarki ba. 7 Wannan umarnin mugu ne a gabon Allah; cikakken kufinta. Ba zan karbi abinka kawai don saboda haka ya hukunta Isra'ila. 8 Sai Dawuda ya ce Ubangiji ba, ko in miķa hadaya ta konawar da ba wa Allah, "Na yi zunubi kwarai ta wurin yin wannan. tā ci mini wani abu ba." 25 Saboda haka Dawuda Yanzu, na roke ka, ka dauke laifin bawanka. Na yi ya biya Ornan shekel dari shida na zinariya saboda wauta sosas." 9 Sai Ubangiji ya ce wa Gad, mai duba wurin. 26 Dawuda ya gina bagade wa Ubangiji a na Dawuda, 10 "Tafi ka fada wa Dawuda, 'Ga abin can ya kuma miķa hadayu na konawa da hadayu da Ubangiji ya ce ina ba ka abubuwa uku. Ka zabi na salama, Ubangiji kuwa ya amsa masa ta wurin daya daga cikinsu don in aikata a kanka.'" 11 Saboda wuta daga sama a kan bagaden hadaya ta konawa. haka Gad ya tafi wurin Dawuda ya ce masa, "Ga abin 27 Sa'an nan Ubangiji ya yi magana ga mala'ikan, da Ubangiji ya ce, 'Ka yi zabi, 12 shekara uku na ya kuma mayar da takobinsa a kuba. 28 A lokacin, yunwa, wata uku na shan dibga a gaban abokan sa'ad da Dawuda ya ga cewa Ubangiji ya amsa masa gābanka, sa'ad da za su bi suna kakkashas ke, ko kuwa a masussukar Ornan mutumin Yebus, sai ya miķa kwana uku na takobin Ubangiji, ranakun annoba a hadayu a can. 29 Tabanakul na Ubangiji da Musa ya cikin kasar, mala'ikan Ubangiji zai hallaka kowane yi a hamada, da kuma bagaden hadaya ta konawa a sashe na Isra'ila.' Yanzu sai ka yanke shawara yadda lokacin suna a tudun Gibeyon. 30 Amma Dawuda bai zan amsa wa wanda ya aiko ni." 13 Dawuda ya ce iya zuwa gabansa don yā yi tambaya ga Allah ba, wa Gad, "Na shiga uku. Bari in fāda a hannuwan gama yana jin tsorон takobin mala'ikan Ubangiji. Ubangiji, gama jinfansya yana da girma sosai; amma kada ka bari in fāda a hannuwan mutane." 14 Sai Ubangiji ya aiko da annoba a kan Isra'ila, mutane duba saba'in na Isra'ila suka mutu. 15 Allah kuwa ya aiki mala'ikan yā hallaka Urushalima. Amma yayinda mala'ikan yana gab da yin haka, sai Ubangiji ya gani ya kuma yi nadama saboda masifar, sai ya ce wa mala'ikan wanda yake hallaka mutane, "Ya isal Janye hannunka." Mala'ikan Ubangiji kuwa yana tsaye a masussukar Ornan mutumin Yebus. 16 Sai Dawuda ya daga ido ya ga mala'ikan Ubangiji tsaye tsakanin sama da duniya, da takobi a zāre a hannunsa ya miķa a kan Urushalima. Sai Dawuda da dattawa, saye da rigunan makoki suka fādi rubda jiki. 17 Dawuda ya ce wa Allah, "Ba ni ba ne na umarta a kidaya mayakan? Ni ne wanda ya yi zunubin da kuma abin da ba daidai ba. Wadannan dai tumaki ne. Me suka yi? Ya Ubangiji Allahna, bari hannunka ya fādi a kaina da kuma iyalina, amma kada ka bar wannan annoba ya kasance a kan mutanenka." 18 Sa'an nan mala'ikan Ubangiji ya umarci Gad yā fada wa Dawuda yā haura yā gina bagade wa Ubangiji a masussukar Ornan mutumin Yebus. 19 Saboda haka Dawuda ya haura cikin biyayya ga maganar da Allah ya yi da sunan Ubangiji. 20 Yayinda Ornan yake sussukar alkama, sai ya juya ya ga mala'ika; yā yansi maza guda hudu da suke tare da shi suka 6uya. 21 Sai Dawuda ya kusato, sa'ad da Ornan ya duba sai ya gan shi, ya bar masussukar ya rusuna a gabon Dawuda da fuskarsa har kasa. 22 Dawuda ya ce wa Ornan, "Ka ba ni masussukarka saboda in gina bagade wa

22 Sai Dawuda ya ce, "Gidan Ubangiji Allah zai kasance a nan, haka kuma bagaden hadaya ta konawa don Isra'ila." 2 Dawuda kuwa ya umarta a tattara bakin da suke zama a Isra'ila, daga cikinsu ya sa masu farfasa duwatsu don su shiryu duwatsun da aka sassaka saboda ginin gidan Allah. 3 Ya tanada karfe mai yawa don kusoshi saboda Kyamaren hanyoyin shiga da kuma saboda mahadai, da karin tagulla fiye da kirge. 4 Ya kuma tanada gumaguman al'ul masu yawa fiye da kirge, gama Sidoniyawa da mutanen Taya sun kawo su wa Dawuda da yawa. 5 Dawuda ya ce, "Dana Solomon matashi ne kuma bai gogu ba, kuma gidan da za a gina wa Ubangiji zai zama mai kayatarwa kwarai, sananne da kuma mai daraja a idon dukan al'ummai. Saboda haka zan yi shirye-shirye saboda shi." Sai Dawuda ya yi diumbun shirye-shirye kafin mutuwarsa. 6 Sa'an nan ya kira dansa Solomon ya umarce shi yā gina gida domin Ubangiji, Allah na Isra'ila. 7 Dawuda ya ce wa Solomon, "Dana, na yi niyya a zuciyata in gina gida saboda Sunan Ubangiji Allahna. 8 Amma wannan maganar Ubangiji ta zo mini, 'Ka Zub da jini mai yawa ka kuma yi yake-yake masu yawa. Ba za ka gina gida domin Sunana ba, domin ka Zub da jini da yawa a duniya a idona. 9 Amma za ka haifi da wanda zai zama mutumin salama da kuma hutu, zan kuma ba shi hutu daga dukan abokan gābansya a kowane gefe. Za a kira shi Solomon, zai kuma kawo wa Isra'ila salama da natsuwa a zamanin mulkinsa. 10 Shi ne wanda zai gina gida saboda Sunana. Zai zama dana, ni kuma zan zama mahaifinsa. Zan kafa kujerar

sarautarsa a bisa Isra'ila har abada.' **11** "Yanzu, su ne, Amram, Izhar, Hebron da Uzziyel, su hudu dana, Ubangiji ya kasance tare da kai, bari kuma ka ne duka. **13** 'Ya'yan Amram maza su ne, Haruna yi nasara ka kuma gina gidan Ubangiji Allahnka, da Musa. Haruna shi ne aka kebe, shi da zuriyarsa kamar yadda ya ce za ka yi. **12** Bari Ubangiji ya ba har abada, don su tsarkake kayayyakin mafi tsarki, ka basira da fahimi sa'ad da ya sa ka shugaba a bisa su miša hadayu a gaban Ubangiji, su yi hidima a Isra'ila, saboda ka kiyaye dokar Ubangiji Allahnka. gabansa su kuma furtu albarku a cikin sunansa har **13** Ta haka za ka yi nasara in ka mai da hankali ga kiyaye ka'idodi da dokokin da Ubangiji ya ba wa Musa saboda Isra'ila. Ka yi karfin hali ka kuma kafafa. Kada ka ji tsoro ko ka fid da zuciya. **14** "Na sha wahala da yawa don in yi tanadi talentin dubu dari na zinariya, talenti miliyon na azurfa, dumbun tagullu da karfe da suka wuce kirge da katako da dutse saboda haikal in Ubangiji. Za ka iya kara su. **15** Kana da ma'aikata masu yawa, masu fafarshe duwatsu, masu gini da masu aikin katako, da kuma gwanaye a kowane irin aikin **16** zinariya da azurfa, tagullu da karfe, masu sana'a wadanda suka kasance tare da kai." **17** Sai Dawuda ya umarta dukan shugabannin Isra'ila su taimake dansa Solomon. **18** Yanzu fa sai ku sa zuciarku da ranku ga neman Ubangiji Allahnku. Ku fara ginin wuri mai tsarki na Ubangiji Allah, don ku kawo akwatin alkawarin Ubangiji da kayayyaki masu tsarki na Allah a cikin haikal in da za a gina saboda Sunan Ubangiji."

23 Sa'ad da Dawuda ya tsufa yana kuma da cikakken shekaru, ya sa dansa Solomon sarki bisa Isra'ila. **2** Ya kuma tattara dukan shugabannin Isra'ila a wuri daya, haka kuma ya yi da firistoci da Lawiyawa. **3** Aka kidaya Lawiyawan da suke'yan shekaru talatin da haihuwa ko fife, suka kai wajen mutum dubu talatin da takwas. **4** Dawuda ya ce, "Cikin wadannan, dubu ashirin da hudu za su lura da aikin haikal in Ubangiji, dubu shida su zama manyan na ma'aikata da alkali. **5** Dubu hudu su zama matsaran kofofi, dubu hudu kuma su yabi Ubangiji da kayayyakin bushe-bushe da na kade-kade wadanda na tanada saboda wannan manufa." **6** Dawuda ya rarraba Lawiyawa kungiya-kungiya bisa ga'ya'yan Lawi maza. Gershon, Kohat da Merari. **7** Na Gershonawa, Ladan da Shimeyi. **8** 'Ya'yan Ladan maza su ne, Yehiyel na farko, Zetam da Yowel, su uku ne duka. **9** 'Ya'yan Shimeyi maza su ne, Shelomot, Haziyel da Haran, su uku ne duka. Wadannan su ne kawunan iyalan Ladan. **10** 'Ya'yan Shimeyi maza kuwa su ne, Yahat, Zina, Yewush da Beriya. Wadannan su ne'ya'yan Shimeyi maza, su hudu ne duka. **11** Yahat shi ne na fari, Ziza kuma na biyu, amma Yewush da Beriya ba su haifi'ya'ya maza da yawa ba; saboda haka aka kidaya su kamar iyali daya a wurin rabon aiki. **12** 'Ya'yan Kohat maza

da Musa. Haruna shi ne aka kebe, shi da zuriyarsa har abada, don su tsarkake kayayyakin mafi tsarki, su miša hadayu a gaban Ubangiji, su yi hidima a gabansu kuma furtu albarku a cikin sunansa har abada. **14** An kidaya aka kuma hada'ya'yan Musa maza mutumin Allah a sashen kabilar Lawi. **15** 'Ya'yan Musa maza su ne, Gershon da Eliyezer. **16** Zuriyar Gershon su ne, Shebuwel ne dan fari. **17** Zuriyar Eliyezer su ne, Rehabiya ne dan fari. Eliyezer ba shi da wadansu'ya'ya maza, amma'ya'yan Rehabiya maza sun yi yawa. **18** 'Ya'yan Izhar maza su ne, Shelomit ne dan fari. **19** 'Ya'yan Hebron maza su ne, Yeriya na fari, Amariya na biyu, Yahaziyel na uku da Yekameyam na hudu. **20** 'Ya'yan Uzziyel maza su ne, Mika na fari da Isshiya na biyu. **21** 'Ya'yan Merari maza su ne, Mali da Mushi. 'Ya'yan Mali maza su ne, Eleyazar da Kish. **22** Eleyazar ya mutu ba'ya'yan maza, yana da'ya'ya mata ne kawai. 'Yan'uwanus, 'ya'yan Kish maza, suka aure su. **23** 'Ya'yan Mushi maza su ne, Mali, Eder da Yeremot, ba? Bai kuma ba ku hutu a kowane gefe ba? Gama ya ba da mazaunan kasar gare ni, kasar kuma ta Ubangiji ce da mutanensa. **19** Yanzu fa sai ku sa zuciarku da ranku ga neman Ubangiji Allahnku. Ku fara ginin wuri mai tsarki na Ubangiji Allah, don ku kawo akwatin alkawarin Ubangiji da kayayyaki masu tsarki na Allah a cikin haikal in da za a gina saboda Sunan Ubangiji.

ya mutu ba'ya'yan maza, yana da'ya'ya mata ne kawai. 'Yan'uwanus, 'ya'yan Kish maza, suka aure su. **24** Wadannan ne zuriyar Lawi bisa ga iyalansu, kawunan iyalai kamar yadda aka rubuta su a karkashin sunayensu aka kuma kirga kowa, wato, masu aikin da suke'yan shekara ashirin da haihuwa ko fife wadanda suka yi hidima a cikin haikal in Ubangiji. **25** Gama Dawuda ya ce, "Tun da Ubangiji, Allah na Isra'ila, ya ba da hutu ga mutanensa, ya kuma zo ya zauna a Urushalima har abada, **26** Lawiyawa ba sa kara bukata su däuki tabanakul ko kuwa wadansu kayayyakin da ake amfani da su a hidima." **27** Bisa ga umarnin karshe na Dawuda, za a kidaya Lawiyawa daga'yan shekara ashirin ko fife. **28** Aikin Lawiyawa shi ne su taimaki zuriyar Haruna a hidimar haikal in Ubangiji; su lura da filaye da kuma dakanun da suke gefe, su tsarkake dukan kayayyaki masu tsarki, su kuma yi wadansu ayyuka a gidan Allah. **29** Su ne za su lura da burordin da aka ajije a tebur, lallausan gari don hadaya ta gari, waina marar yisti, toyawa da kwaśawa, da kuma dukan awon yawa da kuma girman abubuwa. **30** Su ne kuma za su tsaya kowace safiya su yi godiya, su kuma yabi Ubangiji. Za su kuma yi haka da yamma **31** da kuma a duk sa'ad da aka miša hadayun konawa ga Ubangiji a Asabatai da buukukwan Sabon Wata da kuma a kayyadaddun buukukwuwa, za su yi hidima a gaban Ubangiji kullum bisa ga yawan da aka tsara da kuma a hanyar da aka tsara musu. **32** A hakwa kuwa Lawiyawa suka yi ayyukansu don Tentin Sujada, don Wuri Mai Tsarki da kuma a karkashin 'yan'uwanus zuriyar Haruna, saboda hidimar haikal in Ubangiji.

24 Wadannan su ne sassan'ya'yan Haruna maza. 'Ya'yan Haruna maza su ne Nadab, Abihu, Eleyazar da Itamar. **2** Amma Nadab da Abihu sun mutu kafin mahaifinsu, ba su kuma haifi'ya'ya maza

ba; saboda haka Eleyazar da Itamar suka yi hidimar fристоци. 3 Tare da taimakon Zadok zuriyar Eleyazar da Ahimelek wani zuriyar Itamar. Dawuda ya karkasa su zuwa bangarori don aikinsu bisa ga hidima. 4 da garayu, molaye da ganguna. Ga jerin mutanen Akwai dumbun shugabanni a cikin zuriyar Eleyazar fiye da zuriyar Itamar, aka kuma karkasa su haka, Zakkur, Yusuf, Netaniya da Asarela.'Ya'yan Asaf kawuna goma sha shida daga zuriyar Eleyazar da sun kasance a karkashin kulawar Asaf, wanda ya kuma kawuna iyalai takwas daga zuriyar Itamar. 5 Aka karkasa su babu sonkai ta wurin jifa Kuri'a, Yedutun kuwa, daga'ya'yansa maza. Gedaliya, Zeri, gama akwai manyan ma'aikatan wuri mai tsarki da Yeshahiya, Shimeyi, Hashabiya da Mattitiya, su shida manyan ma'aikatan Allah a cikin zuriyar Eleyazar ne duka, a karkashin kulawar mahaifinsu Yedutun, da Itamar. 6 Shemahiya dan Netanel, wani Balawe wanda ya yi annabci, yana amfani da garaya a yin ne marubuci, ya rubuta sunayensu a gaban sarki godiya da yabon Ubangiji. 4 Game da Heman kuwa, da kuma a gaban manyan ma'aikata. Zadok fрист, daga'ya'yansa maza. Bukkiya, Mattaniya, Uzziyel, Ahimelek dan Abiyatar da kuma kawunan iyalan Shebuwel, Yerimot; Hananiya, Hanani, Eliyata, fристоци da na Lawiyawa, iyalu guda daga Eleyazar, Giddalti, Romamti-Ezer, Yoshbekasha, Malloti, Hotir guda kuma daga Itamar. 7 Kuri'a ta farko ta fada a da Mahaziyot. 5 Dukan wadannan'ya'yan Heman kan Yehoyarib, na biyu a kan Yedahiya, 8 na uku a ne mai duba na sarki. An ba shi su ta wurin kan Harim, na hudu a kan Seyorim, 9 na biyar a kan alkawarin Allah don yă daukaka shi. Allah ya ba Malkiya, na shida a kan Miyamin, 10 na bakwai a Heman'ya'ya maza goma sha hudu da'ya'ya mata kan Hakkoz, na takwas a kan Abiya, 11 na tara a kan uku. 6 Dukan wadannan mutane suna a karkashin Yeshuwa, na goma a kan Shekaniya, 12 na goma kulawar mahaifinsu don kade-kadé da bushe-bushe sha daya a kan Eliyashib, na goma sha biyu a kan a cikin haikalin Ubangiji, da ganguna, molaye da Yakim, 13 na goma sha uku a kan Huffa, na goma garayu, don hidima a gidan Allah. Asaf, Yedutun sha hudu a kan Yeshebeyab, 14 na goma sha biyar a da Heman suna karkashin kulawar sarki. 7 Da su kan Bilga, na goma sha shida a kan Immer, 15 na da danginsu, dukansu su 288 ne kuma horarru da goma sha shida a kan Hezir, na goma sha takwas a kwararru ne a kade-kade da bushe-bushe domin kan Haffizzez, 16 na goma sha tara a kan Fetahahiya, Ubangiji. 8 Baba ko yaro, malami ko dalibi, duk na ashirin a kan Ezekiyl, 17 na ashirin da daya wa suka jefa Kuri'a saboda ayyukan da za su yi. 9 Yakin, na ashirin da biyu a kan Gamul, 18 na ashirin Kuri'a ta fari, wadda take don Asaf, ta fădo a kan da uku wa Delahiya da kuma na ashirin da hudu a Yusuf,'ya'yansa maza da danginsa, 12 ta biyu a kan Ma'aziya. 19 Ga tsarin aikinsu na hidima sa'ad kan Gedaliya, danginsa da'ya'ysa maza, 12 10 da suka shiga haikalin Ubangiji, bisa ga ka'idar da ta uku a kan Zakkur,'ya'yansa da danginsa, 12 11 kakansu Haruna ya kafa, yadda Ubangiji, Allah na ta hudu a kan Izri,'ya'yansa maza da danginsa, Isra'il ya umarce shi. 20 Game da sauran zuriyar 12 12 ta biyar a kan Netaniya,'ya'yansa maza da Lawi kuwa, Daga'ya'yan Amram maza. Shubayel; danginsa, 12 13 ta shida a kan Bukkiya,'ya'yansa daga'ya'yan Shubayel maza. Yedehiya. 21 Game da maza da danginsa, 12 14 ta bakwai a kan Rehabiya kuwa, daga'ya'yansa maza. Isshiya shi ne na Yesarela,'ya'yansa maza da danginsa, 12 15 ta fari. 22 Daga mutanien Izhar, Shelomot; daga'ya'yan takwas a kan Yeshahiya,'ya'yansa maza da danginsa, Shelomot maza, Yahat. 23 'Ya'yan Hebron maza su 12 16 ta tara a kan Mattaniya,'ya'yansa maza da ne, Yeriya na fari, Amariya na biyu, Yahaziyel na danginsa, 12 17 ta goma a kan Shimeyi,'ya'yansa uku da Yekameyam na hudu. 24 Dan Uzziyel shi ne, maza da danginsa, 12 18 ta goma sha daya a kan Mika; daga'ya'yan Mika maza, Shamir. 25 Dan'uwan Azarel,'ya'yansa maza da danginsa, 12 19 ta goma sha Mika shi ne, Isshiya; daga'ya'yan Isshiya maza, biyu a kan Hashabiya,'ya'yansa maza da danginsa, Zakariya. 26 'Ya'yan Merari su ne, Mali da Mushi. 12 20 ta goma sha uku a kan Shubayel,'ya'yansa Dan Ya'aziya shi ne, Beno. 27 'Ya'yan Merari su ne, maza da danginsa, 12 21 ta goma sha hudu a kan daga Ya'aziya, Beno, Shoham, Zakkur da Iibri. 28 Daga Mattitiya,'ya'yansa maza da danginsa, 12 22 ta goma Malu, Eleyazar, wanda ba shi da'ya'ya maza. 29 Daga sha biya a kan Yerimot,'ya'yansa maza da danginsa, Kish, dan Kish shi ne, Yerameyel. 30 Kuma'ya'yan 12 23 ta goma sha shida a kan Hananiya, na goma Mushi maza su ne, Mali, Eder da Yerimot. Wadannan sha biya a kan Yerimot,'ya'yansa maza da danginsa, su ne Lawiyawa bisa ga iyalsu. 31 Suka kuma jifa 12 24 ta goma sha bakwai a kan Yoshbekasha, na kuri'a, kamar dai yadda'yan uwansu zuriyar Haruna goma sha biya a kan Yerimot,'ya'yansa maza da suka yi, a gaban Sarki Dawuda da gabon Zadok, danginsa, 12 25 ta goma sha takwas a kan Hanani, Ahimelek, da kuma a gaban kawunan iyalan fристоци na goma sha biya a kan Yerimot,'ya'yansa maza da da na Lawiyawa. Aka yi da iyalan wa daidai da iyalan danginsa 12 26 ta goma sha tara a kan Malloti, na Kane.

danginsa, 12 27 ta ashirin a kan Eliyata, na goma sha biya a kan Yerimot, 'ya'yansa maza da danginsa, 12 28 ta ashirin da daya a kan Hotir, na goma sha biya a kan Yerimot, 'ya'yansa maza da danginsa, 12 29 ta ashirin da biyu a kan Giddalti, na goma sha biya a kan Yerimot, 'ya'yansa maza da danginsa, 12 30 ta ashirin da uku a kan Mahaziyot, na goma sha biya a kan Yerimot, 'ya'yansa maza da danginsa, 12 31 ta ashirin da hudu a kan Romamti-Ezer, na goma sha biya a kan Yerimot, 'ya'yansa maza da danginsa 12.

26 Bangarorin Matsaran Kofofi su ne, Daga Korayawa, Meshelemiya dan Kore, daya daga cikin 'ya'yan Asaf maza. 2 Meshelemiya yana da 'ya'ya maza. Zakariya dan fari, Yediyayel na biyu, Zebadiya na uku, Yatniyel na hudu, 3 Elam na biyar, Yehohanann na shida da Eliyehoyenai na bakwai. 4 Obed-Edom shi ma yana da 'ya'ya maza. Shemahiya dan fari, Yehozabad na biyu, Yowa na uku, Sakar na hudu Netanel na biyar, 5 Ammiyel na shida, Issakar na bakwai da Feyuleta na takwas. (Gama Allah ya albarkace Obed-Edom.) 6 Dan Obed-Edom, wato, Shemahiya shi ma yana da 'ya'ya maza, wadanda suke shugabanni a cikin iyalin mahaifinsu, gama su jarumawa ne kwarai. 7 'Ya'yan Shemahiya maza su ne, Otni, Rafayel, Obed da Elzabad; danginsa Elihu da Shemahiya su ma jarumawa ne. 8 Daukan wadannan zuriyar Obed-Edom ne; su da 'ya'yansu maza da danginsu, jarumawa ne masu karfin yin aiki. Zuriyar Obed-Edom, mutum 62 ne duka. 9 Meshelemiya yana da 'ya'ya maza da kuma 'yan'uwa, wadanda jarumawa ne, su 18 ne duka. 10 Hosa dangin Merari yana da 'ya'ya maza. Shimri na fari (ko da yake ba shi ne dan fari ba, mahaifinsu ya sa shi na fari), 11 Hilkiya ne na biyu, Tabaliya ne na uku sai kuma Zakariya na hudu. 'Ya'ya da dangin Hosa su 13 ne duka. 12 Wadannan bangarori na matsaran kofofi, ta wurin manyansu, suna da ayyukan yin hidima a haikal in Ubangiji, kamar yadda danginsu suke da shi. 13 Aka jefa kuri'u don kowace kofa bisa ga iyalansu, karami da babba. 14 Kuri'a don Kofar Gabas ta fado a kan Shelemeiya. Sai aka jefa kuri'u don dansa Zakariya, mai ba da shawara mai ma'ana, sai kuri'a ta kofar arewa ta fado a kansa. 15 Kuri'a don Kofar Kudu ta fado a kan Obed-Edom, kuri'a don dakin ajiya kuwa ta fado a kan 'ya'yansa maza. 16 Kuri'u don Kofar Yamma da kuma Kofar Shalleket a hanyar bisa suka fado a kan Shuffim da Hosa. Aikin tsaro bisa ga mai tsaro. 17 Akwai Lawiyawa shida da suke tsaron kofar gabas, hudu a kofar kudu, hudu kuma a kofar arewa, biyu-biyu suke tsaron fakunan ajiya. 18 Game da filin waje ta yamma kuwa, akwai masu tsaro hudu a hanya da kuma biyu a filin kansa. 19 Wadannan su ne bangarori na matsaran kofofi wadanda suke zuriyar Kora da Merari. 20 'Yan'uwan Lawiyawa kuwa su ne suke lura da ma'ajin gidan Allah da Yowab; dansa Zebadiya shi ne magajinsa. Akwai kuma baitulmali don kayayyakin da aka kebe. 21

Ladan dan Gershon ne, kuma kaka ga iyalai masu yawa, har ma da iyalin dansa Yehiyeli, 22 'ya'yan Yehiyeli maza su ne, Zetam da dan'uwanza Yowel. Su ne suke kula da ma'ajin haikal in Ubangiji. 23 Daga zuriyar Amram, Izhar, mutanen Hebron da kuma Uzziyel, su ma aka ba su aiki. 24 Shebuwel dan Gershom, daga zuriyar Musa, shi ne babban jami'i mai lura da baitulmali. 25 Danginsa na wajen Eliyezer su ne, Rehabiya, Yeshahiyah, Yoram, Zikri da Shelomit. 26 Shelomit da danginsa su ne suke lura da dukan baitulmali don kayayyakin da Sarki Dawuda ya kebe, ta wajen kawunan iyalai wadanda suke shugabanni dubu-dubu da shugabanni dari-dari, da kuma wajen sauran shugabanni mayaka. 27 Sun kebe wadansu ganimir da aka kwaso a yaki don gyaran haikal in Ubangiji. 28 Shelomit da 'yan'uwanza suka lura da dukan abubowan da annabi Sama'il a da Shawulu dan Kish, da Abner dan Ner, da Yowab dan Zeruhiya suka kebe. 29 Daga mutanen Izhar, Kenaniya da 'ya'yansa maza su aka sa a ayyukan da ba na haikali ba, su suka zama manya da kuma alkalai a bisa Isra'il. 30 Daga zuriyar Hebron, Hashabiya da danginsa, su jarumawa dubu daya da dari bakwai ne, su suke lura da Isra'il yamma da Urdun don dukan aikin Ubangiji da kuma hidimar sarki. 31 Game da zuriyar Hebron kuwa, Yeriya ne babba bisa ga tarihin zuriyar iyalansu. A shekara ta arba'in ta sarautar Dawuda, sai aka yi binciken tarifi, aka tarar jarumawa cikin zuriyar Hebron suna zama a Yazer cikin Gileyad ne. 32 Yeriya yana da 'yan'uwa guda dubu biyu da dari bakwai, jarumawa da kuma kawunan iyalai, sai Sarki Dawuda ya sa su lura da mutanen Ruben, Gad da rabin kabilan Manasse game da kome da ya shafi Allah da kuma al'amuran sarki.

27 Wannan shi ne jerin Isra'ilawa, kawunan iyalai, shugabanni dubu-dubu da shugabanni dari-dari, da manyan ma'aikatansu, wadanda suka yi wa sarki hidima a dukan abin da ya shafi bangarorin mayakan da suke aiki wata-wata a dukan shekara. Kowane sashe yana da mutane 24,000. 2 Wanda yake lura da sashe na fari, na wata na farko, shi ne Yashobeyam dan Zabdiyel. Akwai mutane 24,000 a sashensa. 3 Shi zuriyar Ferez ne kuma babba na dukan shugabanni mayaka don wata na farko. 4 Wanda yake lura da sashen don wata na biyu shi ne Dodai mutumin Ahowa; Miklot ne shugaban sashensa. Akwai mutane 24,000 a sashensa. 5 Shugaban mayaka na uku, don wata na uku, shi ne Benahiya dan Yehohiyada firist. Shi ne babba kuma akwai mutane 24,000 a sashensa. 6 Wannan shi ne Benahiya wanda yake daya daga cikin jarumawa Talatin nan kuma shi ne yake babba a cikin Talatin din. Dansa Ammizabad ne yake lura da sashensa. 7 Na hudu, don wata na hudu, shi ne Asahel dan'uwan kuwa su ne suke lura da ma'ajin gidan Allah da Yowab; dansa Zebadiya shi ne magajinsa. Akwai mutane 24,000 a sashensa. 8 Na biyar don wata na

biyar, shi ne Shamhut mutumin Izhar shugaban mayaka. Akwai mutane 24,000 a sashensa. **9** Na shida, don wata na shida, shi ne Ira dan Ikkesh mutumin Tekowa. Akwai mutane 24,000 a sashensa. **10** Na Bakwai, don wata na bakwai, shi ne Helez mutumin Felon, mutumin Efraim. Akwai mutane 24,000 a sashensa. **11** Na takwas, don wata na takwas, shi ne Sibbekai mutumin Husha, mutumin Zera. Akwai mutane 24,000 a sashensa. **12** Na tara, don wata na tara, shi ne Abiyezer mutumin Anatot, mutumin Benyamin. Akwai mutane 24,000 a sashensa. **13** Na goma, don wata na goma, shi ne Maharai mutumin Netofa, mutumin Zera. Akwai mutane 24,000 a sashensa. **14** Na goma sha daya, don wata goma sha daya, shi ne Benahiya mutumin Firaton, mutumin Efraim. Akwai mutane 24,000 a sashensa. **15** Na goma sha biyu don wata goma sha biyu, shi ne Heldai mutumin Netofa, daga iyalin Otniyel. Akwai mutane 24,000 a sashensa. **16** Shugabanni da suke bisa kabilan Isra'ila, bisa mutanen Ruben su ne, Eliyezer dan Zikri; bisa mutanen Simeyon shi ne, Shefatiya dan Ma'aka **17** bisa mutanen Lawi shi ne, Hashabiya dan Kemuwel; bisa mutanen Haruna shi ne, Zadok; **18** bisa mutanen Yahuda shi ne, Elihu, dan'uwan Dawuda; bisa mutanen Issakar shi ne, Omri dan Mika'ilu; **19** bisa mutanen Zebulun shi ne, Ishmahiya dan Obadiya; bisa mutanen Naftali shi ne, Yerimot dan Azriyel; **20** bisa mutanen Efraim shi ne, Hosheya dan Azaziya; bisa rabin kabilan Manasse shi ne, Yowel dan Fedahiya; **21** bisa dayan rabi kabilan Manasse a Gileyad shi ne, Iddo dan Zakariya; bisa mutanen Benyamin shi ne, Ya'asiyel dan Abner; **22** bisa mutanen Dan shi ne, Azarel dan Yeroham. Wadannan su ne shugabanni a bisa kabilan Isra'ila. **23** Dawuda bai kirga mutanen da suke yan shekara ashirin ko kasa ba, domin Ubangiji ya yi alkawari zai sa Isra'ila su yi yawa kamar taurari a sararin sama. **24** Yowab dan Zeruhiya ya fara kirgan mutanen amma bai gama ba. Hasala ta sauko a kan Isra'ila saboda wannan kirge, ba a kuma shigar da adadin a littafin tarihin Sarki Dawuda ba. **25** Azmawet dan Adiyel shi ne mai lura da dukan ajiyar fada. Yonatan dan Uzziyya shi ne mai lura da dukan ajiya a yankuna, cikin garuruwa, kauyuka da kuma hasumiyoyin tsaro. **26** Ezri dan Kelub shi ne mai lura da ma'aikatan gona wadanda suke nome kasar. **27** Shimey mutumin Ramat shi ne mai lura da gonakin inabi. Zabdi mutumin Shifam shi ne mai lura da amfanin gonakin inabi don matsin ruwan inabi. **28** Ba'al-Hanan mutumin Geder shi ne mai lura da itatuwan zaitun da na al'ul a gindin tuddan yamma. Yowash shi ne mai lura da tanadin man zaitun. **29** Shitrai mutumin Sharon shi ne mai lura da garkuna masu kiwo a Sharon. Shafat dan Adlai shi ne mai lura da garkuna a kwari. **30** Obil mutumin Ishmayel shi ne mai lura da rakuma. Yedehiya mutumin Meronot shi ne mai lura da jakuna. **31** Yaziz mutumin Hagiri shi ne masu lura da mallakar Sarki Dawuda. **32** Yonatan, kawun Dawuda, shi ne mashawarci, mutum mai hangen nesa kuma marubuci. Yehiyel dan Hakmoni ne ya lura da'ya'yan sarki maza. **33** Ahitofel shi ne mashawarcin sarki. Hushai mutumin Arkitawa shi ne abokin sarki na kud da kud. **34** Yehohiyada dan Benahiya da Abiyatar ne suka gāji Ahitofel. Yowab shi ne shugaban mayakan masarauta.

28 Dawuda ya sa aka kira dukan shugabanni Isra'ila su taru a Urushalima, shugabanni kabilu, manyan hafshoshin bangarorin hidimar sarki, manyan hafshoshin dubu-dubu da manyan hafshoshin dari-dari, da kuma shugabanni masu lura da dukan mallaka da dabbobin da suke na sarki da kuma'ya'yansa maza, tare da fadawa, jarumawa da kuma dukan mayaka masu kwarjini. **2** Sarki Dawuda ya miķe tsaye ya ce, "Ku saurare ni, yan'uwana da kuma mutanena. Na yi niyya in gina gida a matsayin wurin hutu domin akwatin alkawarin Ubangiji, domin zatin Allahnmu, na kuma yi shiri don in gina shi. **3** Amma Allah ya ce mini, 'Ba za ka gina gida domin Sunana ba, saboda kai mayaki ne ka kuma Zub da jini.' **4** "Duk da haka Ubangiji, Allah na Isra'ila, ya zabe ni daga dukan iyalina don in zama sarki bisa Isra'ila har abada. Ya zabi Yahuda a matsayin shugaba, kuma daga gidan Yahuda ya zabi iyalina, daga'ya'yan mahaifina maza kuwa ya gamsu ya mai da ni sarki bisa dukan Isra'ila. **5** Cikin dukan'ya'yan maza, Ubangiji kuwa ya ba ni su da yawa, ya zabi dana Solomon ya'zauna a kujerar mulkin Ubangiji a bisa Isra'ila. **6** Ya ce mini, 'Solomon danka shi ne wanda zai gina gidana da filayen da suke kewaye da shi, gama na zabe shi ya zama dana, ni kuma zan zama mahaifinsa. **7** Zan kafa mulkinsa har abada in bai kauce ga kiyaye umarnaina da dokokina ba, yadda ake yi a wannan lokaci.' **8** "Saboda haka yanzu ina umartanku a gabon dukan Isra'ila da na taron jama'ar Ubangiji, da kuma a kunnuwan Allahnmu. Ku yi hankali ku kiyaye dukan umarnan Ubangiji Allahnmu don ku mallaki wannan kyakkyawar kasa ku kuma bar wa zuriyarku gādo har abada. **9** "Kai kuma dana Solomon, ka san Allah na mahaifinka, ka kuma yi masa hidima da dukan zuciya da kuma yardar rai, gama Ubangiji yana binciken zuciya, yana kuma gane dukan aniyar tunani. In ka neme shi, za ka same shi; amma in ka yashe shi, zai ki ka har abada. **10** Ka lura fa, gama Ubangiji ya zabe ka don ka gina haikali a matsayin wuri mai tsarki. Ka yi karfin hali ka kuma yi aiki." **11** Sa'an nan Dawuda ya ba dansa Solomon tsari domin shirayin haikalin, gine-ginensa, dakunan ajiyarsa, bangarorin bisansa, dakunan cikinsa da kuma wurin kafara. **12** Ya ba shi tsarin dukan abin da Ruhu ya sa a zuciyarsa saboda filayen haikalin Ubangiji da dakunan kewaye,

da ma'ajin haikalin Allah da kuma baitulmali na dukan aikin da gwanaye za su yi. Yanzu fa wa yake kayayyakin da aka kebe. **13** Ya ba shi tsari game da niyya ya miika kansa a yau don Ubangiji?" **6** Sai bangarori na firstoci da Lawiyawa, da game dukan shugabannin iyalai, shugabannin kabilan Isra'il, aikin hidima a cikin haikalin Ubangiji, da kuma manyan hafshoshin mayaka dubu-dubu da manyan game da dukan kayayyakin da za a yi amfani da su a hafshoshin mayaka dari-dari, da shugabannin lura hidima. **14** Ya kimanta yawan zinariya don dukan ayyukan sarki suka yi bayarwa da yardar rai. **7** kayayyakin zinariyar da za a yi amfani a kowane Suka bayar talenti dubu biyar na zinariya, talenti irin hidima, da yawan azurfa don dukan kayayyakin dubu goma na azurfa, talenti dubu goma sha takwas azurfan da za a yi amfani a kowace irin hidima. **15** na tagullu da talenti dubu dari na karfe don aiki Da yawan zinariya don wurin ajiye fitilan fitilu da a haikalin Allah. **8** Duk wadanda suke da duwatsu fitilunsa, da yawan zinariyan da za a yi amfani don masu daraja suka ba da su ga Yehiyel mutumin kowace fitila da wurin ajiye fitilanta; da kuma yawan Gershon ma'ajin haikalin Ubangiji. **9** Mutane suka yi azurfa don kowane wurin ajiye fitila da fitilunsa bisa farin ciki ganin yadda shugabanninsu suke bayarwa ga yadda za a yi amfani da kowane wurin ajiye fitila; da yardar rai, gama sun bayar hannu sake da kuma **16** yawan zinariya don kowane tebur saboda burodi dukan zuciya ga Ubangiji. Dawuda sarki shi ma ya mai tsaki; da kuma yawan azurfa saboda teburin yi farin ciki kwarai. **10** Dawuda ya yabi Ubangiji a azurfa; **17** yawan zinariya zalla, don cokula masu gaban dukan taron, yana cewa, "Yabo gare ka, ya yatsu, kwanonin yayyafawa ruwa da kuma tuluna; Ubangiji, Allah na mahaifinmu Isra'il, har abada yawan zinariya don kowane kwanon zinariya; yawan azurfa don kowane kwanon azurfa; **18** da kuma kuma nasara naka ne, ya Ubangiji, gama kome a yawan tacecciyar zinariya don bagaden turare. Ya sama da kasa naka ne. Mulki kuma naka ne, ya kuma ba shi tsari don keken yak, wato, kerubobin Ubangiji; an kuma daukaka ka a matsayin kai a bisa zinariyar da suka miike fikifikansu suka inuwantar duka. **12** Wadata da girma daga gare ka suke; kai da akwatin alkawarin Ubangiji. **19** Dawuda ya ce, ne mai mulkin dukan abubuwa. A hannuwanne "Dukan wannan, ina da shi a rubuce daga hannun kumbarfi da iko suke don ka daukaka da kuma ba da Ubangiji zuwa gare ni, ya kuma ba ni ganewa cikin dukan tsarin fasalin, filla-filla." **20** Dawuda ya kuma maka, muna kuma yabon daukakar sunanka. **14** ce wa Solomon dansa, "Ka yi karfin hali, ka kuma "Amma wane ni, kuma wace ce jama'ata da za mu yi aikin. Kada ka ji tsoro ko ka fid da zuciya, gama iya ba ka a yalwace kamar haka? Kome daga gare Ubangiji Allah, Allahna, yana tare da kai. Ba zai bari ka suka fito, kuma mun ba ka abin da kawai ya ka ji kunya ko ya yashé ka ba, sai an gama dukan fito daga hannunka ne. **15** Mu bare ne kuma bakì aikin saboda hidimar haikalin Ubangiji. **21** Sassan a gabanka, kamar yadda dukan kakanninmu suke. ffirstoci da na Lawiyawa suna a shirye domin dukan Kwanakinmu a duniya suna kamar inuwa ne, ba sa aiki a haikalin Allah, kuma kowane gwani mai niyya zuciya. **16** Ya Ubangiji Allahmu, game da dukan a kowace sana'a, zai taimake ka a cikin dukan aikin. wannan yalwar da ka tanada saboda ginin haikali Shugabanni da dukan mutane za su yi biyaya da saboda Sunanka Mai Tsarki, sun fito daga hannunka kowane umarninka."

29 Sa'an nan Sarki Dawuda ya ce wa dukan taron, "Dana Solomon, wanda Allah ya zaba, matashi ne, kuma bai gogu ba. Aikin yana da yawa, domin wannan kasaitaccen ginin ba na mutum ba ne, na Ubangiji Allah ne. **2** Na riga na tara dukan kayayyakin da na tanada saboda haikalin Allahna, zinariya saboda dukan ayyukan zinariya, azurfa saboda ayyukan azurfa, tagullu saboda ayyukan tagullu, karfe saboda ayyukan karfe da kuma katako saboda ayyukan katako, da onis don ado, turkuwoyis, duwatsu masu launi dabam-dabam, da kuma dukan duwatsu masu kyau da mabul, dukan wadannan suna nan jingim. **3** Ban da haka ma, cikin sa zuciyata ga haikalin Allahna, yanzu na ba da ma'ajina na zinariya da azurfa saboda haikalin Allahna, fiye da kome na tanada saboda wannan haikali, **4** talenti dubu uku na zinariya (zinariyar Ofir) da tacecciyar azurfa dubu bakwai; don adon bangon gine-ginen, **5** don aikin zinariya da kuma aikin azurfa, don kuma

dukan aikin da gwanaye za su yi. Yanzu fa wa yake shugabannin kabilan Isra'il, manyan hafshoshin mayaka dubu-dubu da manyan hafshoshin mayaka dari-dari, da shugabannin lura ayyukan sarki suka yi bayarwa da yardar rai. **7** Suka bayar talenti dubu biyar na zinariya, talenti dubu goma na azurfa, talenti dubu goma sha takwas na tagullu da talenti dubu dari na karfe don aiki a haikalin Allah. **8** Duk wadanda suke da duwatsu fitilunsa, da yawan zinariyan da za a yi amfani don masu daraja suka ba da su ga Yehiyel mutumin kowace fitila da wurin ajiye fitilanta; da kuma yawan Gershon ma'ajin haikalin Ubangiji. **9** Mutane suka yi farin ciki ganin yadda shugabanninsu suke bayarwa ga yadda za a yi amfani da kowane wurin ajiye fitila; da yardar rai, gama sun bayar hannu sake da kuma **16** yawan zinariya don kowane kwanon zinariya; yawan azurfa don kowane kwanon azurfa; **18** da kuma kuma nasara naka ne, ya Ubangiji, gama kome a yawan tacecciyar zinariya don bagaden turare. Ya sama da kasa naka ne. Mulki kuma naka ne, ya kuma ba shi tsari don keken yak, wato, kerubobin Ubangiji; an kuma daukaka ka a matsayin kai a bisa zinariyar da suka miike fikifikansu suka inuwantar duka. **12** Wadata da girma daga gare ka suke; kai da akwatin alkawarin Ubangiji. **19** Dawuda ya ce, ne mai mulkin dukan abubuwa. A hannuwanne "Dukan wannan, ina da shi a rubuce daga hannun kumbarfi da iko suke don ka daukaka da kuma ba da Ubangiji zuwa gare ni, ya kuma ba ni ganewa cikin dukan tsarin fasalin, filla-filla." **20** Dawuda ya kuma maka, muna kuma yabon daukakar sunanka. **14** ce wa Solomon dansa, "Ka yi karfin hali, ka kuma "Amma wane ni, kuma wace ce jama'ata da za mu yi aikin. Kada ka ji tsoro ko ka fid da zuciya, gama iya ba ka a yalwace kamar haka? Kome daga gare Ubangiji Allah, Allahna, yana tare da kai. Ba zai bari ka suka fito, kuma mun ba ka abin da kawai ya ka ji kunya ko ya yashé ka ba, sai an gama dukan fito daga hannunka ne. **15** Mu bare ne kuma bakì a gabanka, kamar yadda dukan kakanninmu suke. Kwanakinmu a duniya suna kamar inuwa ne, ba sa zuciya. **16** Ya Ubangiji Allahmu, game da dukan wannan yalwar da ka tanada saboda ginin haikali saboda Sunanka Mai Tsarki, sun fito daga hannunka ne, kuma dukan naka ne. **17** Na sani, Allahna, cewa kakan gwada zuciya, kakan kuma gamsu da mutunci. Dukan wadannan abubuwa na bayar da yardar rai da kuma kyakkyawar niyya. Yanzu kuma da farin ciki na ga yadda mutanenka wadanda suke a nan da yardar rai suka ba ka. **18** Ya Ubangiji Allah na kakanninmu Ibrahim, Ishaku da Isra'il, ka sa wannan sha'a wa a cikin zukatan mutanenka har abada, ka kuma bar zukatansu su yi maka biyaya. **19** Ka kuma ba dana Solomon cikakkayar zuciya don yà kiyaye umarnanka, farillanka da ka'idodinka yà kuma yi kome don yà gina kasaitaccen gini wanda na riga na yi tanadi dominsta." **20** Sa'an nan Dawuda ya ce wa dukan taron, "Ku yabi Ubangiji Allahku." Saboda haka suka yabi Ubangiji Allah na kakanninmu; suka rusuna suka kuma fàdì rubda ciki a gaban Ubangiji da kuma sarki. **21** Kashegari suka miika hadayu ga Ubangiji suka kuma miika hadayu bijimai dubu, raguna dubu da kuma'yan raguna dubu na konawa gare shi, tare da hadayunsu na sha da sauran hadayu

a yalwace saboda dukan Isra'ila. **22** Suka ci suka sha da farin ciki mai girma a gaban Ubangiji a wannan rana. Sa'an nan suka yarda da Solomon dan Dawuda a matsayin sarki sau na biyu, suka shafe shi a gaban Ubangiji don yă zama mai mulki, Zadok kuwa ya zama firist. **23** Saboda haka Solomon ya zauna a kujerar sarautar Ubangiji a matsayin sarki a maimakon mahaifinsa Dawuda. Ya yi nasara, dukan Isra'ila kuwa suka yi masa biyayya. **24** Dukan shugabanni da jarumawa, har ma da dukan'ya'yan Sarki Dawuda maza, suka yi alkawari za su yi wa Sarki Solomon biyayya. **25** Ubangiji ya daukaka Solomon sosai a idon dukan Isra'ila, ya kuma ba shi darajar sarauta yadda babu sarki a Isra'ilan da ya ta  samu. **26** Dawuda dan Yesse ya zama sarki a bisa dukan Isra'ila. **27** Ya yi mulki a bisa Isra'ila shekaru arba'in, shekaru bakwai a Hebron da kuma shekaru talatin da uku a Urushalima. **28** Ya mutu a kyakkyawar tsufa, bayan ya more dogon rai, wadata da girma. Dansa Solomon ya g je shi a matsayin sarki. **29** Game da ayyukan mulkin Sarki Dawuda, daga farko har karshe, an rubuta su a cikin tarihin Sama'ila mai duba, tarihin annabi Natan da kuma tarihin Gad mai duba, **30** tare da yadda mulkinsa da ikonsa da yanayin da suka kewaye shi da Isra'ila da kuma dukan masarautai na dukan sauran kasashe.

2 Tarihi

Suka kuma riķa fitar da su kasashen waje zuwa dukan sarakunan Hittiyawa da na Arameyawa.

1 Solomon dan Dawuda ya kafa kansa sosai a bisa masarautarsa, gama Ubangiji Allahnsa yana tare da shi ya kuma sa ya zama mai girma sosai. **2** Ya debi mutane dubu saba'in su zama'yan dauko, Sai Solomon ya yi magana ga dukan Isra'il, ga mutane dubu tamanin su zama masu fasa dutse a shugabannin mayaka dubu-dubu da shugabannin tuddai, da kuma mutane dubu uku da dari shida mayaka dari-dari, ga alkalai da kuma ga dukan su zama masu lura da su. **3** Solomon ya aika shugabanni a Isra'il, kawunan iyalai, **3** Solomon wannan sakō ga Hiram sarkin Taya. "Ka aika mini tare da dukan taron suka tafi masujadan kan tudu gumaguman al'ul kamar yadda ka yi wa mahaifina a Gibeyon, gama Tentin Sujadar Allah yana can, Dawuda sa'ad da ka aika masa al'ul don yā gina fada wanda Musa bawan Ubangiji ya yi a hamada. **4** yā zauna a ciki. **4** Yanzu ina shirin ginin haikali Dawuda ya riga ya haura da akwatin alkawarin Allah domin Sunan Ubangiji Allahna, in kuma kebe shi daga Kiriyat Yeyarim zuwa inda ya shirya dominisa, gare shi don kona turare mai kanshi a gabansa, domin yā kafa masa tenti a Urushalima. **5** Amma don kuma ajiyar burodi mai tsarki kullum, da kuma bagaden tagullar da Bezalel dan Uri, dan Hur, ya don miķa hadayun konawa kowace safiya, kowace yi a Gibeyon a gaba tabanakul na Ubangiji; saboda yamma, da a Asabbatai da Sababbin Wata, da kuma haka Solomon da taron suka neme nufin Ubangiji a kayyadaddun bukukkuwan Ubangiji Allahnmu. can. **6** Solomon ya haura zuwa bagaden tagulla a Wannan dawwammamiyar farilla ce don Isra'il. **5** gaban Ubangiji a cikin Tentin Sujada, ya kuma miķa "Haikalin da zan gina zai zama mai girma, domin hadayu na konawa dubbai a kansa. **7** A wannan dare Allahnmu ya fi dukan sauran alloli girma. **6** Amma Allah ya bayyana ga Solomon, ya ce masa, "Roki wa zai iya gina haikali dominisa, shi wanda sammai, duk abin da kake so in ba ka." **8** Solomon ya amsa har ma da sama sammai, ba za su iya riķe shi ba? To, wa Allah, "Ka nuna alheri mai girma ga Dawuda wane ne ni da zan gina haikali dominisa, in ba dai mahai fina ka kuma nada ni sarki a matsayinsa. **9** wurin kona hadayu a gabansa ba? **7** "Saboda haka To, yanzu, ya Ubangiji Allah, ka cika alkawarin da sai ka aiko mini da mutum wanda ya gwanince a aiki ka yi ga mahaifina Dawuda yā tabbata, gama ka da azurfa, tagulla, baķin karfe, da kuma shunayya, nada ni sarki a bisa mutanen da suka wuce kirge da garura, da shuddan zare, da wanda kuma ya kamar kurar kasa. **10** Ka ba ni hikima da sani, don gwanince da aikin sassaka, domin yā yi aiki tare in iya jagorance wannan mutane, gama wa zai iya da gwanayen mutane da nake da su a Yahuda da shugabance wannan jama'arka mai girma?" **11** Allah Urushalima, wadanda mahaifina Dawuda ya tanada. ya ce wa Solomon, "Da yake wannan ne sha'awar **8** "Ka kuma aika mini al'ul, fir da gumaguman algum zuciyrka, ba ka kuwa nemi wadata, arziki ko girma daga Lebanon, gama na san cewa mutanenka sun ba, ba ka kuma nemi mutuwarr abokan gābanka ba, gwanince a yakan katakai a can. Mutanena kuwa za da yake kuma ba ka nemi tsawon rai ba, amma ka su yi aiki tare da naka **9** don su tanada mini katakai nemi hikima da sani don ka shugabanci jama'ata da yawa, domin haikalin da zan gina dole yā zama wadda na nada ka sarki, **12** saboda haka za a ba ka mai girma da kuma kasaitacce. **10** Zan ba wa bayinka hikima da sani. Zan kuma ba ka wadata, arziki da masu yankan katakai wadanda suka yanka katako, girma, wadanda babu wani sarki kafin kai da ya garwa niķakken alkama dubu ashirin, garwan sha'ir taba kasance da su kuma babu wani a bayanka da dubu ashirin da randunan ruwan inabi dubu ashirin zai kasance da su." **13** Sa'an nan Solomon ya tafi da kuma randunan man zaitun dubu ashirin." **11** Urushalima daga masujadar kan tudu a Gibeyon, da Hiram sarkin Taya ya amsa ta wurin rubuta wasiķa kuma daga gaban Tentin Sujada. Ya kuma yi mulki zuwa ga Solomon. "Domin Ubangiji yana kaunar a bisa Isra'il. **14** Solomon ya tara kekunan yaki da dawakai, ya kasance da kekunan yaki dubu da mutanensa, ya nada ka sarkinsu." **12** Hiram ya kara da cewa, "Yabo ga Ubangiji, Allah na Isra'il, wanda dari huđu da kuma dawakai dubu goma sha biyu, ya yi sama da kasa! Ya ba Sarki Dawuda da mai wadanda ya ajiye a biranen kekunan yaki, da kuma hikima, cike da wayo da kuma sani, wanda zai gina tare da shi a Urushalima. **15** Sarki ya sa azurfa da haikali domin Ubangiji da kuma fada wa kansa. **13** zinariya suka zama barkatai a Urushalima kamar duwatsu, al'ul kuma kamar itatuwan fir a gindin "Zan aika maka Huram-Abi, wani gwani wanda ya iya aiki, kuma mai hikima, **14** wanda mahaifiyarsa ta tsaunika. **16** Aka shigo da dawakan Solomon daga fito daga Dan, mahaifinsa kuma daga Taya. An horar Masar da kuma daga Kuye'yan kasuwan fada suka da shi a aikin zinariya, azurfa, tagulla, baķin karfe, saye su daga Kuye. **17** Suka shigo da kekunan yaki dutse, itace, da kuma shudi, shunayya, garura, da daga Masar a kan shekel dari shida-shida na azurfa, lilin mai kyau. Ya gogu a kowane irin zāne-zāne, zai doki kuma a kan shekel dari da hamsin-hamsin. kuma iya yin kowane zānen da aka ba shi. Zai yi aiki tare da masu sana'arka, da kuma tare da wadanda

ranka yă dade, Dawuda mahaifinka ya tanada. **15** "Yanzu fa, bari ranka yă dade, yă aiko wa bayinsa alkama da sha'ir da kuma man zaitun da ruwan inabin da ka alkawarta, **16** za mu kuwa yanka dukan gumagumai daga Lebanon da kake bukata za mu kuwa yi fitonsu ta teku, su gangara zuwa Yaffa. Za ka iya kwashe su daga can ka haura zuwa Urushalima." **17** Solomon ya kidaya dukan bañin da suke cikin Isra'il'a, bayan kidayan da mahaifinsa Dawuda ya yi; aka kuma tarar sun kai 153,600. **18** Ya sa 70,000 a cikinsu su zama'yan dauko, 80,000 kuma su zama masu fasan dutse a tuddai, sa'an nan 3,600 su zama shugabanni masu lura da aiki.

sarkokin. **17** Ya kafa ginshikan a gaban haikal, daya a kudu, daya kuma a arewa. Ya kira wanda yake kudun, Yakin, na arewan kuwa ya kira Bowaz.

4 Ya yi bagaden tagullla mai tsawo kamu ashirin, fâdfinsa kamu ashirin, tsayinsa kuma kamu goma.

2 Ya yi katon kwano mai suna Teku na Zubin Karfe, mai siffar da'ira, awonsa kamu goma ne daga da'ira zuwa da'ira tsayinsa kuma kamu biyar. Ya daukui magwajji mai tsawo kamu talatin ya auna shi kewaye.

3 Kasa da da'ira kuwa, akwai siffofin bijimai kewaye da ita, goma ga kowane kamu guda. An yi Zubin bijiman a jeri biyu a gefe guda na kwatarniya. **4**

3 Sai Solomon ya fara ginin haikalın Ubangiji a Urushalima, a kan Dutsen Moriya, inda Ubangiji ya taşa bayyana ga mahaifinsa Dawuda, inda kuma Dawuda ya riga ya shirya a daidai masussukar Ornan mutumin Yebus. **2** Ya fara ginin a rana biyu ga wata na biyu a shekara ta hudu ta mulkinsa. **3** Tushen da Solomon ya kafa don ginin haikalın Allah tsawonsa kamun sittin, fādīnsa kamun ashirin ne (bisa ga tsohon ma'auni). **4** Shirayin da yake gaban haikalın kuma kamun ashirin ne da ya nausa ya ketare, fādīn ginin kuma tsayinsa kamu ashirin ne. Ya shafe cikin da zinariya zalla. **5** Ya shafe babban zauren da fir, ya kuma rufe shi da zinariya mai kyau; ya yi masa ado da zāne-zānen itatuwan dabino da kuma jerin zāne-zāne. **6** Ya yi wa haikalın ado da duwatsu masu daraja. Zinariyar da ya yi amfani da su kuwa zinariya Farwayim ne. **7** Ya shafe ginshiikan saman daki, madogaran kofofi, bangaye da kuma kofofin haikalın da zinariya, ya sassaka kerubobi a bangayen. **8** Ya gina Wuri Mafi Tsarki, tsawonsa daidai da fādīn haikalın. Tsawonsa kamu ashirin, fādīnsa kuwa kamu ashirin. Ya shafe cikin da talenti dari shida na zinariya zalla. **9** Nauyin kusoshin ya kai shekel hamsin na zinariya. Ya kuma shafe benaye da zinariya zalla. **10** Cikin Wuri Mafi Tsarki ya yi kerubobi biyu, ya kuma shafe su da zinariya. **11** Tsawon fikafikan kerubobin duka kamu ashirin ne, fiffike daya, kamu biyar, ya tabo bangon dakin, daya fiffiken kuma wanda shi ma kamu biyar ne, ya tabo fiffiken kerub daya din. **12** Haka ma fiffiken kerub na biyu din tsawonsa kamu biyar ne, ya tabo bangon haikalın, daya fiffiken shi ma tsawonsa kamu biyar ne, ya tabo fiffiken kerub na farko. **13** Tsawon fikafikan kerubobin ya kai kamu ashirin. Su kerubobin a tsaye suke, suna fuskantar babbani zauren. **14** Sai ya yi labule mai ruwan shudi, da shunayya, da garura, da lilin mai kyau, ya kuma kunshi hotunan kerubobin da aka saka a cikinsa. **15** A gaban haikalın ya yi ginshiikan biyu, wadanda tsawonsu ya kai kamu talatin da biyar, ya yi wa ginshiikan dajiyi, tsayin kowace dajiyi kamu biyar ne. **16** Ya saka sarkoki, ya kuma sa su a bisa ginshiikan. Ya kuma yi rumman dari ya rataya wa

4 Ya yi bagaden tagulla mai tsawo kamu ashirin, fadinsa kamu ashirin, tsayinsa kuma kamu goma.
2 Ya yi katon kwano mai suna Teku na zubin karfe, mai siffar da'ira, awonsa kamu goma ne daga da'ira zuwa da'ira tsayinsa kuma kamu biyar. Ya dauki magwaji mai tsawo kamu talatin ya auna shi kewaye.
3 Kasa da da'ira kuwa, akwai siffotin bijimai kewaye da ita, goma ga kowane kamu guda. An yi zubin bijiman a jeri biyu a gefe guda na kwatarniya. **4** Tekun ya tsaya a kan bijimai goma sha biyu, uku na fuskantar arewa, uku na fuskantar yamma, uku na fuskantar kudu, uku kuma na fuskantar gabas. Tekun ya zauna a kansu, kuma karfafun bayansu suna wajen tsakiya. **5** Kaurin ya kai tafin hannu, kuma da'iranisa ya yi kama da'irar kwaf, kama furen da ya tohu. Ya riike randuna dubu uku. **6** Sa'an nan ya yi daruna goma don wanki ya sa biyar a gefen kudu, biyar kuma a gefen arewa. A cikinsu kayan da za a yi amfani don dauraye hadayun konawa, amma firistoci suna amfani da katon kwano mai suna Teku don wanki. **7** Ya yi wurin ajiye fitila goma na zinariya bisa ga tsari dominisu ya kuma sa su a haikal, biyar a gefen kudu, biyar kuma a gefen arewa. **8** Ya yi tebur goma ya kuma sa su cikin haikal, biyar a gefen kudu, biyar kuma a gefen arewa. Ya kuma yi kwanonin yayyafawa guda dari. **9** Ya yi fili na firistoci da kuma babban fili da kofofi domin filin, ya shafe kofofin da tagulla. **10** Ya sa katon kwano mai suna Teku a gefen kudu, a kusurwa kudu maso gabas. **11** Ya kuma yi tukwane da manyan cokula da kwanonin yayyafawa. Ta haka Huram ya gama taikin da ya yi wa Sarki Solomon a cikin haikal Allah. **12** Ginsonshikai biyu; kwanoni biyu masu siffar kwartaniya a bisa ginshikai; jeri biyu na tukakken adon kwanonin yayyafawa masu siffar kwartaniya a bisa ginshikai; **13** rumman dari hudu don jeri biyu na tukakke (layi biyu na rumman don kowane tukakke, mai adon kwano mai siffar kwartaniya a bisa ginshikai); **14** dakalai da darunansu; **15** ya yi kwanon da ya kira Teku, da bijimai goma sha biyu a karkashinsa; **16** tukwane, manyan cokula, cokula masu yatsu dor nama da dukan kayayyakin da suka shafi wannan. Dukan kayayyakin da Huram-Abi ya yi domin Sarki Solomon saboda haikal Ubangiji an yi su da gogaggen tagulla ne. **17** Sarki ya sa aka yi Zubinsu a katakon yin tubali a filin Urdun tsakanin Sukkot da Zereda. **18** Dukan wadannan abubuwa da Solomon ya yi suna da tsada kwarai har suka kai nauyin tagullar da ya fi misali. **19** Solomon ya kuma yi dukan kayayyakin da suke a cikin haikal Allah. Bagaden zinariya; teburin da ake ajiye burodin Kasancewaa; **20** wurin ajiye fitila na zinariya zalla tare da fitilunsu, don konawa a gabon wuri mai tsarki na

ciki kamar yadda aka tsara; **21** aikin zānen furannin zinariya da fitilu da abin diban wuta (an yi su da zinariya zalla); **22** arautaki; kwanonin yayyafawa, kwanoni da hantsuka; da kuma kofofin zinariya na haikal, kofofi na ciki zuwa Wuri Mafi Tsarki da kuma kofofin babban zaure.

5 Sa'ad da dukan aikin da Solomon ya yi domin haikal Ubangiji ya gama, sai ya kawo abuwuan da mahaifinsa Dawuda ya kebe a ciki, azurfa da zinariya da kuma dukan kayayyaki, ya kuwa sa su a cikin ma'ajin haikal Allah. **2** Sa'an nan Solomon ya tattara zuwa Urushalima dattawan Isra'il, dukan kawunun kabilu da manyan iyalan Isra'ilawa, don su haura da akwatin alkawarin Ubangiji daga Sihiyona, Birnin Dawuda. **3** Dukan mutanen Isra'il ka kuwa suka tattaru gaba daya suka zo wurin sarki a lokacin biki a wata na bakwai. **4** Sa'ad da dukan dattawan Isra'il suka iso, Lawiyawa suka dauki akwatin alkawarin, **5** suka haura da akwatin alkawarin da kuma Tentin Sujada da dukan kayayyaki masu tsarkin da yake cikinta. Firstoci, wadanda suke Lawiyawa, suka dauke su; **6** Sarki Solomon kuwa da taron Isra'il gaba daya da suka taru kewaye da shi suna a gabon akwatin alkawarin, suna miķa tumaki da shanu masu yawa da suka wuce kirge ko lissafi. **7** Sa'an nan firstoci suka kawo akwatin alkawarin Ubangiji zuwa wurinsa a ciki cikin wuri mai tsarki na haikal, Wuri Mafi Tsarki, suka sa shi karkashin fikafikan kerubobin. **8** Kerubobin suka bude fikafikansu a bisa wurin akwatin alkawari suka kuma rufe akwatin alkawarin da sandunan daukonsa. **9** Wadannan sanduna sun yi tsawo kwarai har karshensu sun nausa daga akwatin alkawarin, ana iya ganinsu daga gabon ciki wuri mai tsarki na can ciki amma ba daga waje Wuri Mai Tsarki ba; kuma suna nan a can har wa yau. **10** Babu wani abu a cikin akwatin alkawarin sai alluna biyu da Musa ya sa a cikinsa a Horeb, inda Ubangiji ya yi alkawari da Isra'ilawa bayan sun fito Masar. **11** Sa'an nan firstoci suka janye daga Wuri Mai Tsarki. Dukan firstocin da suke can sun tsarkake kansu, ko daga wace bangarori suka fito. **12** Dukan Lawiyawa wadanda suke mawaka, Asaf, Heman, Yedutun da'ya'yansu maza da dangoginsu, suka tsaya a gefen gabas na bagaden, saye da lilin mai kyau suna kuma kada ganguna, garayu da molaye. Tare da su akwai firstoci 120 masu busan kahoni. **13** Masu busan kahonin da mawaka suka hadu da baki daya sai ka ce murya guda ce, don su yabi su kuma yi godiya ga Ubangiji. Hafe da busan kahoni, ganguna da sauran kayayyaki, suka tā da muryoyinsu cikin yabo ga Ubangiji suka rera, "Yana da kyau; kaunarsa dawwammamiya ce har abada." Sai haikal Ubangiji ya cika da girkije, **14** Firstoci ba su iya yin hidimarsu ba saboda girkijen, gama daukakar Ubangiji ta cika haikal Allah.

6 Sa'an nan Solomon ya ce, "Ubangiji ya fada cewa zai zauna cikin duhun girkije; **2** na gina kasaitaccen haikal dominika, wuri domin ka zauna har abada." **3** Yayinda dukan taron Isra'il suke tsaya a can, sai sarki ya juya ya albarkace su. **4** Sa'an nan ya ce, "Yabo ya tabbata ga Ubangiji, Allah na Isra'il, wanda da hannuwansa ya cika abin da ya yi alkawari da bakinsa ga mahaifina Dawuda. Gama ya ce, **5** 'Tun ranar na da fitar da mutanena daga Masar, ban zaři wani birni a wata kabilar Isra'il don a gina haikal domin Sunana ya kasance a can ba, ba kuwa zaři wani yā zama shugaba a bisa jama'ata Isra'il ba. **6** Amma yanzu na zaři Urushalima domin Sunana yā kasance a can, na kuma zaři Dawuda yā yi mulkin mutanena Isra'il.' **7** 'Mahaifina Dawuda ya yi niyya a zuciyarsa yā gina haikal domin Sunan Ubangiji, Allah na Isra'il. **8** Amma Ubangiji ya ce wa mahaifina Dawuda, 'Domin yana a zuciyarka ka gina haikal domin Sunana, ka yi daidai da ka kasance da wannan a zuciyarka. **9** Duk da haka, ba kai ba ne za ka gina haikal, amma danka wanda yake namanka da jininka, shi ne wanda zai gina haikal domin Sunana.' **10** "Ubangiji ya kiyaye alkawarin da ya yi. Na gaje Dawuda mahaifina yanzu kuwa na zauna a kan kujerar sarautar Isra'il, kamar dai yadda Ubangiji ya alkawarta, na kuma gina haikal domin Sunan Ubangiji, Allah na Isra'il. **11** A can ajiye akwatin alkawari, inda alkawarin Ubangiji da ya yi da mutanen Isra'il yake." **12** Sa'an nan Solomon ya tsaya a gabon bagaden Ubangiji a gabon dukan taron Isra'il ya daga hannuwansa sama. **13** Dā ma ya riga ya gina dakalin tagullu, mai tsawo kamu biyar, fāsi kamu biyar da kuma tsayı kamu uku, ya kuma sa shi a tsakiyar filin waje. Ya tsaya a kan dakalin ya kuma durkusa a gabon dukan taron Isra'il ya bude hannuwansa sama. **14** Ya ce, "Ya Ubangiji, Allah na Isra'il, babu Allah kamar ka a sama da kuma kasa, kai da kake kiyaye alkawarinka na fauna tare da bayinku wadanda suke ciñ gaba da zuciy daya a hanyarka. **15** Ka kiyaye alkawarinka ga bawanka Dawuda mahaifina alkawuran da ka yi masa sa'ad da ka ce, 'Ba za ka kāsa kasance da mutumin da zai zauna a gabana a kan kujerar sarautar Isra'il ba, in kawai'ya'yanka maza za su kula cikin dukan abin da suke yi su yi tafiya a gabana bisa ga dokata, kamar yadda ka yi.' **17** Yanzu kuwa, ya Ubangiji, Allah na Isra'il, bari maganarka da ka yi alkawarta wa bawanka Dawuda yā cika. **18** "Amma tabbatacce Allah zai zauna a duniya tare da mutane? Sammai, har ma da saman sammai, ba za su iya riñe ka ba. Balle wannan haikal da na gina! **19** Duk da haka ka mai da hankali ga addu'ar bawanka da kuma roko don jinkai, ya Ubangiji,

Allahna. Ka ji kuka da addu'ar da bawanka yake birnin da ka zaba da haikalin nan da na gina domin yi a gabanka. **20** Bari idanunka su budu ta wajen Sunanka, **35** sai ka ji addu'arsu da kuma rokonsu wannan haikali dare da rana, wannan wurin da ka daga sama, ka kuma biya musu bukatarsu. **36** "Sa'ad ce za ka sa Sunanka a can. Bari ka ji addu'ar da da suka yi maka zunubi, gama babu wani wanda bawanka ke yi ta wajen wannan wuri. **21** Ka ji roke-roken bawanka da na mutanenka Isra'il sa'ad da ba ya zunubi, ka kuwa yi fushi da su ka mika su suka yi addu'a suna duban wajen wannan wuri. Ka kasa mai nisa ko kuwa kusa; **37** Kuma in suka canja ji daga sama, mazauninka; kuma sa'ad da ka ji, ka zuciya a cikin kasar da suke zaman bauta, suka tuba gafarta. **22** "Sa'ad da mutum ya yi wa maqwabcinsa suka roke ka a kasar zaman bautarsu suka kuma laifi aka kuma bukaci ya yi rantsuwa, ya kuma zo ya ce, 'Mun yi zunubi, mu yi abin da ba daidai ba, mu rantse a gaban bagadenka a cikin wannan haikali, kuwa yi mugunta'; **38** in kuma sun juye gare ka da **23** sai ka ji daga sama ka kuma yi wani abu. Ka dukan zuciyarsu da ransu a kasar zaman bautarsu shari'anta tsakanin bayinka, kana sâka wa mai laifi inda aka kai su, suka kuma dubi wajen kasar da ta wurin kawo a kansa hakkin abin da ya yi. Ka ka ba wa kakanninsu, wajen birnin da ka zaba da nuna cewa marar laifi ba shi da laifi, ta haka a fiffita kuma wajen haikalin da na gina domin Sunanka; **39** rashin laifinsa. **24** "Sa'ad da an ci mutanenka Isra'il to, daga sama, mazauninka, sai ka ji addu'arsu da a yaki ta wurin abokin gâba domin sun yi maka kuma roke-rokensu, ka kuwa biya musu bukatunsu. zunubi kuma sa'ad da suka juya suka furtu sunanka, **25** sai ka ji daga sama ka kuma gafarta zunubin mutanenka Isra'il ka kuma dawo Ka gafarta wa mutanenka, wadanda suka yi maka suna addu'a suka kuma yin roke-roke a gabanka zunubi. **40** "Yanzu, Allahna, bari idanunka su budu a wannan haikali, **26** sai ka ji daga sama ka kuma gafarta zunubin mutanenka Isra'il ka kuma dawo kunnuwanka kuma su saurara ga addu'o'in da ake mika a wannan wuri. **41** "Yanzu ka tashi, ya Ubangiji da su zuwa kasar da ka ba su da kuma kakanninsu. Allah, ka zo wurin hutunka, **42** Ya Ubangiji Allah, **26** "Sa'ad da sammai suka rufu ba kuwa ruwan sama kada ka kyale shaffaffenka.

7 Sa'ad da Solomon ya gama yin addu'a, sai wuta ya sauko daga sama ya cinye hadaya ta konawa da kuma sadakokin, daukakar Ubangiji kuwa ta cika haikalin. **2** Firistoci ba su iya shiga haikalin Ubangiji ba domin daukakar Ubangiji ta cika shi. **3** Sa'ad da dukan Isra'ilawa suka ga wutar na saukowa, daukakar Ubangiji kuma tana a bisa haikalin, sai suka durkusa a dakali da fuskokinsu a kasa, suka yi sujada suka kuma yi godiya ga Ubangiji suna cewa, "Ubangiji mai alheri ne, kaunarsa dawwammamiya ce har abada." **4** Sai sarki da dukan mutanen suka mika hadayu a gaban Ubangiji. **5** Sarki Solomon kuwa ya mika hadayar bijimai dubu ashirin da biyu da kuma tumaki da awaki dubu dari da dubu ashirin. Ta haka sarki da dukan mutane suka kebe haikalin Allah. **6** Firistoci suka dauki matsayinsu, haka kuma Lawiyawa suka tsaya a matsayinsu rike da kayansu na bushe-bushe da na kafe-kade na Ubangiji, wadanda Sarki Dawuda ya yi domin yabon Ubangiji. An yi amfani da su sa'ad da ake godiya, ana kuma cewa, "Kaunarsa dawwammamiya ce har abada." Kurkusa da Lawiyawa, firistoci suka busa kahoniinsu, dukan Isra'il ka kuwa suna a tsaye. **7** Solomon ya tsarkake sashen tsakiya na filin da yake gaban haikalin Ubangiji, a can ya miâ hadayun konawa da kitsen hadayun salama domin bagaden tagullar da ya yi ba zai iya daukan hadayun konawa, hadayun hatsi da kuma bangarori na kitsen ba. **8** Ta haka Solomon ya kiyaye bikin a wannan lokaci har kwana bakwai, dukan Isra'il ka kuwa tare da shi, babban taro, mutane daga Lebo Hamat har zuwa Rafin Masar. **9** A rana ta takwas sai suka yi taro, gama sun yi bikin kebewar bagade na kwana bakwai

da kuma biki na karin kwana bakwai. **10** A rana yakinsa da dawakansa, duk abin da ya so yā gina a ta ashirin da uku na watan bakwai sai ya sallami Urushalima, a Lebanon da kuma dukan yankin da ya mutane su tafi gidajensu da farin ciki da kuma yi mulki, ya gina shi. **7** Dukan mutanen da suka rage murna a zuciya saboda abubuwa masu kyau da daga Hittiyawa, Amoriyawa, Ferizziyawa, Hiwiyawa Ubangiji ya yi domin Dawuda da Solomon da kuma da Yebusiyawa (wadannan mutane ba Isra'ilawa ba domin mutanensa Isra'il). **11** Sa'ad da Solomon ya ne), **8** wato, zuriyarsu da suka ragu a kasar, wadda gama haikalin Ubangiji da kuma fadan sarki ya kuma Isra'ilawa ba su hallaka ba, wadannan ne Solomon ya yi nasara a yin dukan abin da yake a zuciyarsa da mai da su bayinsa na aikin dole, kamar yadda yake zai yi a haikalin Ubangiji da kuma a fadarsa, **12** sai har wa yau. **9** Amma Solomon bai mai da Isra'ilawa Ubangiji ya bayyana gare shi a daren ya ce, "Na ji bayi don aikinsa ba; su ne mayakansa, shugabannin addu'arka na kuma za'bī wannan wuri don kaina, a hafshoshinsa, da shugabannin keken yakinsa da kuma matsayin haikali don hadayu. **13** "Sa'ad da na kulle mahayan keken yakinsa. **10** Su ne kuma manyan sammai don kada a yi ruwan sama ko na umarci fāri ma'aikatan Sarki Solomon, manyan mutane dari su cinye amfanin kasar ko kuwa na aika da annoba biyu da hamsin masu lura da mutane. **11** Solomon ya a cikin mutanena, **14** in mutanena, wadanda ake kira da sunana, sun kas̄kantar da kansu, suka kuma yi addu'a, suka nemi fuskata, suka kuma juye daga mugayen hanyoyinsu, zan ji daga sama in kuma gafarta zunubinsu in kuwa warkar da kasarsu. **15** **12** A kan bagaden Ubangiji da ya gina a gabon shirayi, Yanzu, idanuna za su budu, kunnuwata kuma za su Solomon ya mīka hadayun konawa ga Ubangiji, **13** saurara ga addu'o'in da aka mīka a wannan wuri. **16** bisa ga bukace-bukace na kullum don hadayun da Na za'bī na kuma tsarkake wannan haikali saboda Musa ya umarta don Asabbatai, Sabon Wata da kuma Sunana yā kasance a can har abada. Idanuna da bukukwu uku na shekara, Bikin Burodi Marar kuma zuciyata kulum za su kasance a can. **17** "Game Yisti, Bikin Makoni da Bikin Tabanakul. **14** Bisa da kai kuwa, in ka yi tafiya a gabana kamar yadda ga farillar mahaifinsa Dawuda, ya nadā bangarori Dawuda mahaifinka ya yi, ka kuma yi dukan abin da na fristoci don ayyukansu da Lawiyawa don su na umarta, ka kiyaye ka'idodina da dokokina, **18** jagoranci yabo su kuma taimaki firistoci bisa ga zan kafa kujerar sarautarka, yadda na alkawarta wa bukace-bukacen kowace rana. Ya kuma nadā matsara Dawuda mahaifinka sa'ad da na ce, 'Ba za ka taba kofofi bangarori, bangarori don kofofi dabam-dabam rasa wani mutumin da zai yi mulki a bisa Isra'il ba.' domin abin da Dawuda mutumin Allah ya umarta **19** "Amma in ka juya daga gare ni ka yashe ka'idodi ke nan. **15** Ba a kuwa yi rashin biyayya ba game da umarnan da na ba ka, ka yi gabon kanka don ka bauta wa wadansu alloli ka kuma yi musu sujada, **16** An yi dukan 20 zan tumfuke Isra'ilawa daga kasata, wadda na ba domin abin da sarki ya umarta game da fristoci ko su, zan kuma ki wannan haikalin da na tsarkake domin Sunana. Zan mai da shi abin karin magana fitar da su daga Masar, suka rungumi wadansu alloli, suna musu sujada, suna bauta musu, shi ya sa ya kawo dukan wanman masifa a kansu."

8 A karshen shekaru ashirin, a lokacin da Solomon ya gina haikalin Ubangiji da nasa fadan, **2** Solomon ya sāke gina kauyukan da Hiram ya ba shi, ya kuma zaunar da Isra'ilawa a cikinsu. **3** Sa'an nan Solomon ya tafi Hamat-Zoba ya ci ta da ya'ki. **4** Ya kuma gina Tadmor a hamada da kuma dukan biranen ajiyar da ya gina a Hamat. **5** Ya sāke gina Bet-Horon na Bisa da kuma Bet-Horon na Kasa a matsayin birane masu katanga, da bangaye da kofofi da kuma kyamare, **6** haka kuma Ba'alat da dukan biranen ajiyarsa, da kuma dukan birane domin keken

ya'bayyana mata. **3** Sa'ad da sarauniyar Sheba ta ji shaharr Solomon, sai ta zo Urushalima tā gwada shi da tambayoyi masu wuya. Ta iso tare da ayari mai girma, da rakuma dauke da kayan yaji, zinariya mai yawa, da kuma duwatsu masu daraja, ta zo wurin Solomon ta kuma yi magana da shi game da dukan abin da yake zuciyarta. **2** Solomon ya amsa dukan tambayointa; babu wani abin da ya yi masa wuya masa jiragen ruwan da masu tukinsu wadanda suka san teku sosai. Ma'aikatan Hiram suka tafi da na Solomon zuwa Ofir suka dawo da talentin zinariya dari hudu da hamsin wa Sarki Solomon.

9 Sa'ad da sarauniyar Sheba ta ji shaharr Solomon, sai ta zo Urushalima tā gwada shi da tambayoyi masu wuya. Ta iso tare da ayari mai girma, da rakuma dauke da kayan yaji, zinariya mai yawa, da kuma duwatsu masu daraja, ta zo wurin Solomon ta kuma yi magana da shi game da dukan abincin da yake teburinsa, ta ga zaman fadawansa, bayi masu yin masa hidima cikin rigunansu, ta ga masu ri'ke kwaf cikin rigunansu da kuma hadayun konawar da ya yi a haikalin Ubangiji, sai mamaki biranen ajiyarsa, da kuma dukan birane domin keken ya kama ta. **5** Ta ce wa sarki, "Labarin da na ji a

Kasata game da nasarorinka da hikimarka, gaskiya nemi su sadu da Solomon don su ji hikimar da Allah ne. **6** Amma ban gaskata abin da suka fada ba sai ya sa a zuciyarsa. **24** Shekara, shekara, duk wanda ya da na zo na kuma gani da idanuna. Tabbatacce, ko zo wurinsa yakan kawo kyauta, kayayyakin azurfa rabin girman hikimarka ba a fada mini ba, ka wuce da na zinariya, da riguna, makamai da kayan yaji, da labarin da na ji nesa ba kusa ba. **7** Abin farin ciki dawakai da kuma alfadarai. **25** Solomon ya kasance ne ga mutanenka! Abin farin ciki ne ga fadawanka, da wuraren ajiye dawakai dubu hudu don dawakai da wadanda suke cin gaba da tsayawa a gabanka suna kuma jin hikimarka! **8** Yabo ya tabbata ga Ubangiji Allahnka, wanda ya ji dadfi a cikinka ya sa ka a kan kujerar sarautarsa a matsayin sarki don ka yi mulkin domin Ubangiji Allahnka. Saboda kaunar Allahnka wa Isra'ila da kuma sha'awarsa na rike su har abada, ya nadia ka sarki a bisansu, don ka yi adalci da kuma gaskiya.” **9** Sa'an nan ta ba sarki talenti 120 na zinariya, kyan yaji masu yawa, da kuma duwatsu masu daraja. Ba a taba kasance da irin kyan yaji mai yawa kamar wadanda sarauniyar Sheba ta ba wa sarki Solomon ba. **10** (Mutanen Hiram da mutanen Solomon suka kawo zinariya daga Ofir, suka kuma kawo gungumen algum da duwatsu masu daraja. **11** Sarki ya yi amfani da gungumen algum don matakalan haikalin Ubangiji da kuma na fadan sarki, ya kuma yi garayu da molaye don mawaka. Ba a taba gani irinsu a Yahuda ba.) **12** Sarki Solomon ya ba sarauniyar Sheba duk abin da take so da kuma ta nema; ya ba ta fiye da abin da ta kawo masa. Sa'an nan ta tashi ta koma kasarta tare da masu rufe mata baya. **13** Nauyin zinariyar da Solomon yake karba shekara-shekara talenti 666 ne, **14** ban da harajin da fatakai da'yan kasuwa suke biya. Haka kuma dukan sarakunan Arabiya da gwamnonin kasar suka kawo zinariya da azurfa wa Solomon. **15** Sarki Solomon ya yi manyan garkuwoyi dari biyu da zinariya; an yi kowane garkuwa da bekas dari shida na zinariya. **16** Ya kuma yi kanana garkuwoyi zinariya dari uku, da bekas dari uku na zinariya a kowanne. Sarki ya sa su a cikin Fadan da ake kira Kurmin Lebanon. **17** Sai sarki ya yi wata kujerar sarauta mai girma da aka shafe ta da hauren giwa, aka kuma dalaye ta da zinariya zalla. **18** Kujerar tana da matakala shida, da wurin sa kafa na zinariya hade da ita. A kowanen gefen wurin zama, akwai wurin ajiye hannu, da zaki tsaye kusa da kowannensu. **19** Zakoki goma sha biyu sun tsaya a kan matakala shida, daya a Karshen matakala guda. Ba a taba yin irin wannan abu don wata masarauta ba. **20** Dukan kwaf na Sarki Solomon zinariya ne, kuma dukan kayayyakin gida a Fadan da ake kira Kurmin Lebanon zinariya ne zalla. Ba a yi wani abu da azurfa ba, domin ba a dauki azurfa a zamanin Solomon a bakin kome ba. **21** Sarki yana da jerin jiragen ruwa na kasuwanci wadanda mutanen Hiram ne suke kula da su. Sau daya kowace shekara uku sukan dawo dauke da zinariya, azurfa, hauren giwa, gogo da kuma birai. **22** Sarki Solomon ya fi arziki da hikima in aka kwtantara da dukan sauran sarakunan duniya. **23** Dukan sarakunan duniya sun nemi su sadu da Solomon don su ji hikimar da Allah ya sa a zuciyarsa. **24** Shekara, shekara, duk wanda ya da na zo na kuma gani da idanuna. Tabbatacce, ko zo wurinsa yakan kawo kyauta, kayayyakin azurfa rabin girman hikimarka ba a fada mini ba, ka wuce da na zinariya, da riguna, makamai da kayan yaji, da labarin da na ji nesa ba kusa ba. **7** Abin farin ciki dawakai da kuma alfadarai. **25** Solomon ya kasance ne ga mutanenka! Abin farin ciki ne ga fadawanka, da wuraren ajiye dawakai dubu hudu don dawakai da kekunen yaki, yana da dawakai dubu goma sha biyu wadanda ya ajiye a biranen kekunen yaki da kuma tare da shi a Urushalima. **26** Ya yi mulki bisa dukan sarakuna daga Kogi Yuferites zuwa Kasar Filistiyawa, har zuwa iyakar Masar. **27** Sarki ya sa azurfa ta zama barkatai a Urushalima kamar duwatsu, al'ul kuma da yawa kamar itatuwan fir a gindin tsauunka. **28** An sayo dawakan Solomon daga Masar da kuma daga dukan sauran kasashe. **29** Game da sauran ayyukan mulkin Solomon, daga farko har zuwa karshe, an rubuta su a cikin tarihin annabi Natan, cikin annabcin Ahiya mutumin Shilo da kuma cikin wahayin Iddo mai gani game da Yerobowam dan Nebat. **30** Solomon ya yi mulki a Urushalima a bisa dukan Isra'ila shekaru arba'in. **31** Sa'an nan ya huta tare da kakanninsa, aka kuma binne shi cikin birnin Dawuda mahaifinsa. Rehobowam dansa kuwa ya gaje shi a matsayin sarki.

10 Rehobowam ya tafi Shekem, gama dukan Isra'ilawa sun je can don su nadia shi sarki. **2** Da Yerobowam dan Nebat ya ji wannan (a lokacin yana a Masar, inda ya gudu daga Sarki Solomon ya tafi), sai ya dawo daga Masar. **3** Saboda haka suka aika a zo da Yerobowam, sai shi da dukan Isra'ila suka je wurin Rehobowam suka ce masa. **4** “Mahaifinka ya sa mana kaya masu nauyi a kanmu, amma yanzu ka sauafka mana aiki mai zafin nan da kuma kaya masu nauyin da ya sa a kanmu, mu kuwa za mu bauta maka.” **5** Rehobowam ya amsa, “Ku dawo gare ni cikin kwana uku.” Saboda haka mutanen suka watse. **6** Sai Sarki Rehobowam ya nemi shawarar dattawan da suka yi wa mahaifinsa Solomon hidima a lokacin da yake da rai, ya tambaye sua ce, “Wace shawara za ku ba ni don in amsa wa wadannan mutane?” **7** Suka amsa suka ce, “In za ka ji tausayi wadannan mutane ka kuma gamshe su, ka kuma ba su amsar da ta dace, kullum za su zama bayinka.” **8** Amma Rehobowam ya ki shawarar da dattawa suka ba shi ya kuma nemi shawarar matasan da suka yi girma tare, suke kuma yin masa hidima. **9** Ya tambaye su ya ce, “Mece ce shawararku? Yaya zan amsa wa wadannan mutanen da suke ce mini, ‘Ka sauafka nauyin da mahaifinka ya sa a kanmu?’” **10** Matasan da suka yi girma tare shi suka amsa, “Fada wa mutanen da suke ce maka, ‘Mahaifinka ya sa kaya masu nauyi a kanmu, amma ka sauafka nauyinmu.’ Ka fada musu, ‘Karamin yatsana ya fi kugun mahaifina kauri. **11** Mahaifina ya sa muku kaya masu nauyi; zan ma sa mafi nauyi. Mahaifina ya bulale ku da bulala; zan bulale ku da kunamai.” **12**

Bayan kwana uku sai Yerobowam da dukan mutane wadanda suka sa zuciya a kan neman Ubangiji, Allah suka dawo wurin Rehobowam, yadda sarki ya ce, na Isra'ila, suka bi Lawiyawa zuwa Urushalima don "Ku dawo gare ni cikin kwana uku." **13** Sarki ya amsa su miķa hadayu ga Ubangiji Allah na kakanninsu. **17** musu da kakkausar murya. Ya ki shawarar dattawan, Suka karfafa mulkin Yahuda suka kuma goyi bayan **14** ya kuma bi shawarar matasan ya ce, "Mahaifina Rehobowam dan Solomon shekaru uku, suna tafiya ya sa muku kaya masu nauyi; zan ma sa mafi nauyi. a hanyoyin Dawuda da Solomon a wannan lokaci. Mahaifina ya bulale ku da bulala; zan bulale ku da **18** Rehobowam ya auri Mahalat,'yar Yerimot dan kunamai." **15** Saboda haka sarki bai saurari mutane Dawuda wadda Abihayil'yar Eliyab dan Yesse ta haifa. ba, gama wannan juyin al'amura daga Allah ne, don **19** Ta haifa masa'ya'ya maza. Yewush, Shemariya da a cika maganar Ubangiji da ya yi ga Yerobowam dan Zaham. **20** Sa'an nan ya auri Ma'aka'yar Absalom, Nebat ta wurin Ahiya mutumin Shilo. **16** Sa'ad da wadda ta haifa masa Abiya, Attai, Ziza da kuma Isra'ila suka ga sarki ya ki yā saurare su, sai suka Shelomit. **21** Rehobowam ya kaunaci Ma'aka'yar amsa wa sarki, suka ce, "Wanda rabo muke da shi a Absalom fiye da sauran matansa da kwarkwaransa. wurin Dawuda, wanda sashe muke da shi daga dan Duka-duka dai ya auri mata goma sha takwas da Yesse? Kowa yā koma tentinsa, ya Isra'ila! Ka lura da kwarkwarai sittin, yana da'ya'ya maza ashirin da gidanki, ya Dawuda!" Saboda haka dukan Isra'ilawa takwas da'ya'ya mata sittin. **22** Rehobowam ya suka tafi gida. **17** Amma game da Isra'ilawan da suke nada Abiya dan Ma'aka yā zama babba yerima a zama a garuruwan Yahuda kuwa, Rehobowam ya ci cikin'yan'uwansa, don dai yā nada shi sarki. **23** Ya gaba da yin mulki a bisansu. **18** Sarki Rehobowam yi hikima, ya watsar da wafansu'ya'yansa a dukan ya aiki Hadoram wanda yake lura da aikin dole, yankunan Yahuda da Benyamin, da kuma a dukan amma Isra'ilawa suka jajje shi da duwatsu har ya birane masu katanga. Ya ba su tanadi mai yawa ya mutu. Sarki Rehobowam kuwa ya gaggauta ya shiga kuma aurar musu mata masu yawa.

keken yakinsa ya gudu zuwa Urushalima. **19** Ta haka Isra'ila ya kasance cikin tawaye a kan gidan Dawuda har yā zuwa wannan rana.

11 Sa'ad da Rehobowam ya iso Urushalima, ya tattara mayaka dubu dari takwas daga gidan Yahuda da Benyamin, don su yi yaki da Isra'ila su sāke mai da mulki wa Rehobowam. **2** Amma wannan maganar Ubangiji ta zo ga Shemahiya mutumin Allah. **3** "Fada wa Rehobowam dan Solomon sarkin Yahuda da kuma dukan Isra'ilawan da suke a Yahuda da Benyamin, **4** 'Ga abin da Ubangiji ya ce kada ku haura don ku yi yaki da'yan'uwanku. Ku tafi gida kowannenku, gama wannan yi na ne.'" Saboda haka suka yi biyayya ga maganar Ubangiji suka kuma koma daga takawa don yaki da Yerobowam. **5** Rehobowam ya zauña a Urushalima ya kuma gina garuruwa don kāriya a cikin Yahuda. **6** Betlehem, Etam, Tekowa, **7** Bet-Zur, Soko, Adullam, **8** Gat, **9** Adorayim, Lekish, Azeka, **10** Zora, Aiyalon da Hebron. Wadannan su ne garuruwan katanga a cikin Yahuda da Benyamin. **11** Ya karfafa kāriyarsu ya kuma sa shugabannin mayaka a cikinsu, tare da tanadin abinci, man zaitun da kuma ruwan inabi. **12** Ya sa garkuwoyi da māsu a cikin dukan biranen, ya kuma sa suka zama da karfi. Saboda haka Yahuda da Benyamin suka zama nasa. **13** Fristoci da Lawiyawa daga dukan yankuna ko'ina a Isra'ila suka hada kai da shi. **14** Lawiyawa suka ma bar fi su a matsayin fристоcin Ubangiji. **15** Yerobowam ya kuma domin gumakan nan na akuya da marakin da ya nada firistocinsa domin masujadan kan tudu da **16** Wadanda suke daga kowane kabilar Isra'ila

12 Bayan mulkin Rehobowam ya kahu kamar sarki ya kuma yi karfi, shi da dukan Isra'ila suka yi biris da dokar Ubangiji. **2** Domin sun yi rashin biyayya ga Ubangiji, saboda haka Shishak sarkin Masar ya yaki Urushalima a shekara ta biyar ta Sarki Rehobowam. **3** Da kekunan yaki dubu daya da dari biyu da kuma mahayan dawakai dubu hade da mayakan Libiyawa, Sukkatawa da kuma Kushawa wadanda suka wuce kidaya suka zo tare da shi daga Masar, **4** ya ci biranen katanga na Yahuda har zuwa Urushalima. **5** Sai annabi Shemahiya ya zo wurin Rehobowam da kuma wajen shugabannin Yahuda wadanda suka taru a Urushalima don tsoron Shishak, ya kuma fada musu, "Ga abin da Ubangiji ya ce, 'Kun yi biris da ni; saboda haka, yanzu na bashe ku ga Shishak.'" **6** Shugabannin Isra'ila da sarki suka kaskantar da kansu suka ce, "Ubangiji mai adalci ne." **7** Sa'ad da Ubangiji ya ga sun kaskantar da kansu, sai Maresha, Zif, **8** Adorayim, Lekish, Azeka, **9** Zora, **10** Rior, **11** Aiyalon da Hebron. Wadannan su ne garuruwan su ba, amma zan cece su, ba zan kwararo fushina ta hannun Shishak a kan Urushalima ba. **8** Duk da haka za su zama bayinsa, don su san bambanci tsakanin yin mini bauta da kuma yin wa sarakunan sauran kasashe bauta." **9** Da Shishak sarkin Masar ya yaki Urushalima, sai ya kwashi ma'ajin haikal in Ubangiji da kuma ma'ajin fadan sarki. Ya kwashe kome da kome, har da garkuwoyin zinariyar da makiyayansu da mallakarsu, suka zo Yahuda da Urushalima domin Yerobowam da'ya'yansa maza sun a hannun shugabannin matsara na mashiggin gidan garkuwoyi, daga bayan kuma su mai da su a dakin

tsaro. **12** Gama Rehobowam ya kaskantar da kansa, shi ne shugabanmu. Firstocinsa tare da kahoni za fushin Ubangiji ya bar shi, ba a kuwa hallaka shi su busa kirarin yaki a kanku. Mutanen Isra'ila, kada kakaf ba. Tabbatacce an yi'yan abubuwa masu kyau ku yi yaki da Ubangiji Allah na kakanninku, gama a Yahuda. **13** Sarki Rehobowam ya kafa kansa daram ba za ku yi nasara ba." **13** To, fa, Yerobowam ya a Urushalima, ya kuma ci gaba a matsayin sarki. aiki mayaka su zagaya daga baya, domin yayinda Yana da shekara arba'in da daya sa'ad da ya zama yake a gabon Yahuda, sai'yan kwanto su kasance sarki, ya kuma yi mulki shekara goma sha bakwai a bayansu. **14** Yahuda ya juya sai ya ga cewa ana a Urushalima, birnin da Ubangiji ya zaba daga yake su gaba da baya. Sai suka yi kuka ga Ubangiji. dukan kabilan Isra'ila wanda zai sa Sunansa. Sunan Firistoci suka busa kahoni **15** mutanen Yahuda kuwa mahaifiyarsa Na'ama ce, ita mutuniyar Ammon ce. suka ta'da kirarin yaki. Da ji kirarin yaki, Allah ya **14** Ya aikata mugunta domin bai sa zuciyarsa ga neman Ubangiji ba. **15** Game da ayyukan mulkin Rehobowam, daga farko zuwa karshe, ba a rubuce suke a tarikhin Shemahiya annabi da Iddo mai gani wanda yake zancen zuriyoyi ba? Aka kasance da yake-yake tsakanin Rehobowam da Yerobowam. **16** Rehobowam ya huta da kakanninsa aka kuma binne shi a Birnin Dawuda. Abiya dansa kuma ya ga'e shi a matsayin sarki.

13 A shekara ta sha takwas ta sarautar Yerobowam, Abiya ya zama sarkin Yahuda, **2** ya kuma yi mulki a Urushalima shekaru uku. Sunan mahaifiyarsa Mikahiya ce, 'yar Uriel na Gibeya. Aka kasance da yake-yake tsakanin Abiya da Yerobowam. **3** Abiya ya tafi yaki tare da mayaka dubu dari hudu jarumawa, Yerobowam kuwa ya ja dāgār yaki a kan Abiya da mayaka dubu dari takwas jarumawa. **4** Abiya ya tsaya a Dutsen Zemarayim, a Kasar tudu ta Efraim ya ce, "Yerobowam da dukan Isra'ila, ku saurare ni! **5** Ba ku san cewa Ubangiji, Allah na Isra'ila ya ba da sarautar Isra'ila ga Dawuda da zuriyarsa har abada ta wurin alkawarin gishiri ba? **6** Duk da haka Yerobowam dan Nebat, ma'aikacin Solomon dan Dawuda, ya tayar wa maigidansa, **7** sai ya tara wa kansa'yan iska da mugayen mutane suka yi ga'ba da Rehobowam dan Solomon. Rehobowam lokacin kuwa ba shi da wayo, don haka bai iya tsai da su ba. **8** "Yanzu kuna shirin yin tsayaya da mulkin Ubangiji, wanda yake a hanuwani zuriyar Dawuda. Tabbatacce ku kasaitacciya mayaka ne kuma kuna tare da ku marukan zinariyar da Yerobowam ya yi domin su zama allolinku. **9** Ba ku ne kuka kori firistocin Ubangiji, 'ya'yan Haruna maza, da Lawiyawa kuka kuma zabi firistocinku kamar yadda sauran al'ummai suke yi ba? Duk wanda ya zo ya mika dan bijimi da raguna bakwai don ya tsarkake kansa, ya zama firist na gumaka ke nan, ba na Allah ba. **10** "Gare mu kuwa, Ubangiji shi ne Allah, kuma ba mu yashe shi ba. Firistocin da suke bauta wa Ubangiji 'ya'yan Haruna maza ne, Lawiyawa ne kuwa suke taimakonsu. **11** Kowace safiya da kowace yamma sukan mi'ka hadayun konawa da turare mai kanshi ga Ubangiji. Sukan shirya burodi a tsarkaken tebur mai tsabta, sukan kuma kuna fitilu a alkukai kowace yamma. Muna kiyaye ka'idodin Ubangiji Allahnmu. Amma ku kun yashe shi. **12** Allah yana tare da mu;

shi ne shugabanmu. Firstocinsa tare da kahoni za fushin Ubangiji Allah na kakanninku, gama a Yahuda. **16** Isra'ilawa suka gudu a gabon Yahuda, Allah kuwa ya bashe su a hannuwansi. **17** Abiya da mutanensa suka kashe su sosai, har mutum dubu dari biyar suka mutu a cikin jarumawan Isra'ila. **18** Aka cinye mutanen Isra'ila a wannan lokaci, mutanen Yahuda kuwa suka yi nasara domin sun dogara ga Ubangiji Allah na kakanninsu. **19** Abiya ya kori Yerobowam ya kuma kwace garuruwan Betel, Yeshana da Efron, tare da kauyukan da suke kewaye daga gare shi. **20** Yerobowam bai sakiye yin karfi a zamanin Abiya ba. Ubangiji ya buge shi ya kuma mutu. **21** Amma Abiya ya kara karfi. Ya auri mata goma sha hudu, ya kuma kasance da'y'a maza ashirin da biyu da kuma'y'a mata goma sha shida. **22** Sauran ayyukan sauratar Abiya, abin da ya yi da abin da ya fada, a rubuce suke a cikin rubuce-rubucen annabi Iddo.

14 Abiya kuwa ya huta tare da kakanninsa, aka kuma binne shi a Birnin Dawuda. Asa dansa ya ga'e shi a matsayin sarki, a zamaninsa kuma kasar ta zauna lafiya na shekara goma. **2** Asa ya yi abin da yake da kyau da kuma daidai a gabon Ubangiji Allahnsa. **3** Ya kawar da ba'kin bagade da masujadai bisa tudu, ya farfashe kebab'bu duwatsu, ya kuma sassare ginshikan Ashera. **4** Ya umarci Yahuda su nemi Ubangiji Allah na kakanninsu, su kuma yi biyayya da dokoki da kuma umarnansa. **5** Ya kawar da masujadan kan tudu da bagadan turare a kowane gari a Yahuda, masarautar kuwa ta zauna lafiya a karkashinsa. **6** Ya gina biranen katanga na Yahuda, da yake kasar tana zaman lafiya. Babu wanda yake yaki da shi a wadannan shekaru, gama Ubangiji ya ba shi hutu. **7** Ya ce wa Yahuda, "Bari mu gina wadannan garuruwa mu sa katanga kewaye da su, da hasumiyoyi, kofofi da kyamare. Kasar har yanzu tamu ce domin mun nemi Ubangiji Allahnmu, mun neme shi ya kuwa ba mu hutu a kowane gefe." Saboda haka suka gina suka kuma yi nasara. **8** Asa ya kasance da mayaka dubu dari uku daga Yahuda, kintatsate da manyan garkuwoyi da māsu, da kuma mayaka dubu dari biyu da dubu tamanin daga Benyamin, ri'ke da kananan garkuwoyi da kuma baka. Dukan wadannan jarumawa ne kwarai. **9** Zera mutumin Kush ya taka ya fita don ya yake su da babban runduna da kuma kekunan yaki dari

uku, ya kuma zo har Maresha. **10** Asa ya fita don
yā kara da shi, suka ja dāgā yaki a Kwarin Zefata
kusa da Maresha. **11** Sai Asa ya kira ga Ubangiji
Allahnса ya ce, “Ubangiji, babu wani kamar ka da
zai taimaki marar karfi a kan mai karfi. Ka taimake
mu, ya Ubangiji Allahnmu, gama mun dogara a
gare ka, kuma a cikin sunanka muka fito don mu
yaki wannan babbar runduna. Ya Ubangiji, kai ne
Allahnmu; kada ka bar mutum yā yi nasara a kanka.”
12 Ubangiji fa ya bugi mutanen Kush a gabon Asa da
Yahuda. Mutanen Kush suka gudu, **13** Asa kuwa da
mayakansa suka bi su har Gerar. Mutanen Kush suka
mutu a ranan nan har ba a iya kidaya, aka buge su a
gabon Ubangiji da rundunansa. Mutanen Yahuda
suka kwashi ganima sosai. **14** Suka hallaka dukan
kauyukan kewaye da Gerar, gama tsoron Ubangiji ya
kama su. Suka kwashi ganima na dukan kauyukan
nan, da yake akwai ganima sosai a can. **15** Suka
kuma yaki sansanin makiyaya suka kwashe tumaki
da awaki da rakuma. Suka koma Urushalima.

15 Sai Ruhun Allah ya sauko a kan Azariya dan
Oded. **2** Ya fita ya je ya sadu da Asa ya kuma
fada masa, “Ka saurare ni, Asa da kuma dukan
Yahuda da Benyamin. Ubangiji yana tare da ku
sa'ad da kuke tare da shi. In kuka neme shi, za ku
same shi, amma in kuka yashe shi, zai yashe ku. **3**
Tun da dadewa Isra'il'a ba su da Allah na gaskiya,
babu firist da zai koyar, kuma babu doka. **4** Amma
cikin wahalarsu suka juya ga Ubangiji, Allah na
Isra'il'a, suka kuma neme shi, suka kuwa same shi.
5 A wadsancan kwanaki akwai hatsari a yin tafiyetafiye,
gama dukan mazaunan kasashe suna cikin
babbar damuwa. **6** Wata kasa takan murkushe wata,
wani birni kuma yakan murkushe wani, domin Allah
ya wahalshe su da kowace irin damuwa. **7** Amma
game da ku, ku karfafa kada ku fid da zuciya, gama
za a ba ku ladan aikinku.” **8** Sa'ad da Asa ya ji
wadannan kalmomin da annabcin Azariya dan Oded
annabi ya fada, sai ya sami karfi hali. Ya kawar da
gumaka masu bankyama daga dukan kasar Yahuda
da Benyamin da kuma daga garuruwan da ya ci da
yaki a kasar tudu ta Efraim. Ya gyaggyara bagaden
Ubangiji da yake a gabon shirayin haikalin Ubangiji.
9 Sa'an nan ya tattara dukan Yahuda da Benyamin
da kuma mutane daga Efraim, Manasse da Simeyon
wadanda suke zaune a cikinsu, gama jama'a mai
girma ta zo wurinsa daga Isra'il'a sa'ad da suka ga
cewa Ubangiji Allahnса yana tare da shi. **10** Suka
taru a Urushalima a wata na uku na shekara ta
goma sha biyar ta mulkin Asa. **11** A lokacin suka
miča hadaya bijimai dari bakwai da tumaki da kuma
awaki dubu bakwai ga Ubangiji daga ganimir da
suka dawo da ita. **12** Suka yi alkawari don su nemi
Ubangiji Allah na kakanninsu, da dukan zuciyarsu
da kuma dukan ransu. **13** Aka kashe dukan wadanda
da kuma dukan ransu. **14** Suka yi rantsuwa

ko babba, namiji ko ta mace. **14** Suka yi rantsuwa
ga Ubangiji da babbar murya, da ihu da garayu da
kahoni. **15** Dukan Yahuda suka yi farin ciki game
da rantsuwar domin sun yi rantsuwar gabagadi.
Suka nemi Allah da gaske, suka kuma same shi.
Saboda haka Ubangiji ya ba su hutu a kowane gefe.
16 Sarki Asa ya tube mahaifiyar mahaifiyarsa daga
matsayinta na mahaifiyar sarauniya, domin ta gina
ginshičin bankyama na Ashera. Asa ya rurushe
shi, ya farfasa shi ya kuma kone shi a Kwarin
Kidron. **17** Ko da yake bai kawar da masujadan kan
tudu daga Isra'il'a ba, zuciyar Asa ta cika da bin
Ubangiji dukan kwanakinsa. **18** Ya kawo azurfa da
zinariya da kayayyaki a haikalın Allah wadanda shi
da mahaifinsa suka kebe. **19** Ba a kara yin yaki ba sai
a shekara ta talatin da biyar ta mulkin Asa.

16 A shekara ta talatin da shida ta mulkin Asa,
Ba'asha sarkin Isra'il'a ya haura don yā yaki
Yahuda da Rama mai katanga, don kuma yā hana
wani daga fita ko shiga yankin Asa sarkin Yahuda.
2 Sai Asa ya daukui azurfa da zinariya daga ma'ajin
haikalin Ubangiji da kuma na fidansa ya aika wa Ben-
Hadad sarkin Aram, wanda yake mulki a Damaskus.
3 Ya ce, “Bari yarjejeniya ta kasance tsakanin na da
kai kamar yadda ya kasance tsakanin mahaifina da
mahaifinka. Dubi ina aika maka azurfa da zinariya.
Yanzu ka yanke yarjejeniya da Ba'asha sarkin Isra'il'a
domin yā janye daga gare ni.” **4** Ben-Hadad ya yarda
da Sarki Asa ya kuma aika da manyan hafshoshin
mayakansa a kan garuruwan Isra'il'a. Suka ci Iyon,
Dan, Abel-Mayim da kuma dukan biranen ajiya na
Naftali. **5** Da Ba'asha ya ji wannan, ya daina ginin
Rama ya yashe aikinsa. **6** Sa'an nan Sarki Asa ya
kawo dukan mutanen Yahuda, suka kuma kwashe
duwatsu da katako daga Rama wadanda Ba'asha yake
amfani da su. Da su ne Asa ya gina Geba da Mizfa. **7**
A lokacin Hanani mai duba ya zo wurin Asa sarkin
Yahuda ya ce masa, “Don ka dogara ga sarkin Aram,
ba kuwa ga Ubangiji Allahnка ba ne mayakan sarkin
Aram sun kubuce daga hannunka. **8** Ai, Kushawa da
Libiyawa rundunar sojoi ne masu yawan gaske, suna
kuma da kekunan yaki da mahayan dawakai masu
yawa kwarai. Amma duk da haka, saboda ka dogara
ga Ubangiji, ya kuwa ba da su cikin hannunka. **9**
Gama gabon Ubangiji yana ko'ina a duniya don yā
karfafa wadanda zukatansu suke binsa cikin aminci.
Ka yi wauta, daga yanzu nan gaba za ka yi ta yaki.”
10 Sai Asa ya yi fushi sosai da mai duban saboda
wannan; ya yi fushi kwarai har ya sa aka jefa shi a
kurkuku. A lokaci guda kuma Asa ya fara gwada wa
mutane azaba. **11** Ayyukan mulkin Asa, daga farko
zuwa karshe, suna a rubuce a littafin sarakunan
Yahuda da Isra'il'a. **12** A shekara ta talatin da tara
ta mulkinsa, Asa ya kamu da wata cuta a kafarsa.
Ko da yake cutar ta yi tsanani, duk d haka ma a
cikin ciwonsa bai nemi taimako daga Ubangiji ba, sai

dai daga likitoci. **13** Sa'an nan a shekara ta arba'in da daya ta mulkinsa, Asa ya mutu ya kuma huta tare da kakanninsa. **14** Suka binne shi a kabarin da ya fafe wa kansa a Birnin Dawuda. Suka sa shi a makara wadda aka rufe da kayan yaji da kuma turare dabam-dabam da aka niša, suka kuma kuna babbar wuta don girmama shi.

17 Yehoshafat dansa ya gäge shi a matsayin sarki ya kuma kahu sosai gäba da Isra'ila. **2** Ya kafa mayaka a dukan biranen katangar Yahuda, ya kuma sa runduna a Yahuda da kuma a garuruwan Efraim da mahaifinsa Asa ya ci da yaki. **3** Ubangiji kuwa yana tare da Yehoshafat domin a shekarunsa na farko-farko ya yi tafiya a hanyoyin da kakansa Dawuda ya bi. Bai nemi shawarar Ba'al ba **4** amma ya nemi Allah na kakansa ya kuma bi umarnansa a maimakon ayyukan da Isra'ila ke yi. **5** Ubangiji ya kafa mulkin a karkashin ikonsa; dukan Yahuda kuwa suka kawo kyautai wa Yehoshafat, ta haka ya yi arziki sosai da kuma girma. **6** Zuciyarsa ta dukufa ga hanyoyin Ubangiji, bugu da kari, ya kawar masujadan kan tudu da ginshikan Ashera daga Yahuda. **7** A shekara ta uku ta mulkinsa, ya aiki ma'aikatansa Ben-Hayil, Obadiya, Zakariya, Netanel da Mikahiya su yi koyarwa a garuruwan Yahuda. **8** Tare da su akwai wadansu Lawiyawa, Shemahiya, Netaniya, Zebadiya, Asahel, Shemiramot, Yehonatan, Adoniya, Tobiya da Tob Adoniya, da kuma firistoci Elishama da Yehoram. **9** Suka yi koyarwa a dukan Yahuda, suna dauke da Littafin Dokar Ubangiji tare da su; suka tafi ko'ina a dukan garuruwan Yahuda suka kojar da mutane. **10** Tsoron Ubangiji ya kama dukan masarautun kasashen da suke kewaye da Yahuda, har ba su yi yaki da Yehoshafat ba. **11** Wadansu Filistiyawa suka kawo wa Yehoshafat kyautai da azurfa a matsayin haraji, Larabawa kuwa suka kawo masa garkuna, raguna dubu bakwai da dari bakwai da kuma awaki dubu bakwai da dari bakwai. **12** Yehoshafat ya yi ta karuwa a karfi; ya gina katanga da biranen ajiya a Yahuda. **13** da kuma tanade-tanade masu yawa a garuruwan Yahuda. Ya kuma ajiye gogaggwu mayaka a Urushalima. **14** Daukar da aka yi musu bisa ga iyalai yana kamar haka. Daga Yahuda, shugaban fungiya 1,000. Adna ne shugaba, tare da jarumawa 300,000; **15** biye da shi, Yehohanen shi ne shugaba, yana da sojoji 280,000; **16** biye da shi, Amasiya dan Zikri, wanda ya ba da kansa da yardar rai don hidimar Ubangiji, yana da sojoji 200,000. **17** Daga Benyamin, Eliyada, jarumi soja, yana da sojoji 200,000 rike da baka da garkuwoyi; **18** biye da shi, Yehozabad, yana da sojoji 18,000 shiryayyu don yaki. **19** Wadannan su ne suka yi wa sarki hidima, ban da wadanda aka sa a biranen katanga ko'ina a Yahuda.

18 Yanzu fa Yehoshafat ya wadace kwarai yana kuma da girma, ya kuma hada kansa da Ahab ta wurin aure. **2** Bayan'yan shekaru sai ya gangara don yä ziyarci Ahab a Samariya. Ahab kuwa ya yanka tumaki da shanu masu yawa dominisa da kuma mutanen da suke tare da shi, ya kuma lallashe shi yä yakî Ramot Gileyad. **3** Ahab sarkin Isra'ila ya tambayi Yehoshafat sarkin Yahuda ya ce, "Za ka tafi tare da ni mu yakî Ramot Gileyad?" Yehoshafat ya amsa ya ce, "Ni kamar kai ne, kuma mutanena kamar naka ne; za mu tafi tare da kai a yañin." **4** Amma Yehoshafat ya kuma ce wa sarkin Isra'ila, "Da fari mu nemi bishewar Ubangiji." **5** Saboda haka sarkin Isra'ila ya tattara annabawa duka, mutane dari hudu, ya kuma tambaye su, "Mu tafi yakî a kan Ramot Gileyad ko kada mu tafi?" Suka amsa "Tafi, gama Allah zai ba da shi cikin hannun sarki." **6** Amma Yehoshafat ya yi tambaya ya ce, "Babu wani annabin Ubangiji a nan da za mu tambaya?" **7** Sarki Isra'ila ya amsa wa Yehoshafat, "Akwai guda har yan zu mai suna Mikahiya dan Imla, za mu iya nemi nufin Ubangiji daga gare shi, sai dai ba na sonsa domin bai taba yin annabci wani abu mai kyau game da ni ba, sai kullum masifa." Yehoshafat ya amsa ya ce, "Kada sarki yä fada haka." **8** Saboda haka sarkin Isra'ila ya kira daya daga cikin ma'aikatansa ya ce, "A kawo Mikahiya dan Imla nan da nan." **9** Saye da rigunan sarakuna, sarki Isra'ila da Yehoshafat sarkin Yahuda suna zaune a kan kujerunsu na mulki a masussuka ta kofar shigar Samariya, tare da dukan annabawa suna ta annabci a gabansu. **10** To, fa, Zedekiya dan Kena'ana ya yi kahonin karfe, ya kuma furtu, "Ga abin da Ubangiji ya ce, 'Da wadannan za ka sassoki Arameyawa sai sun hallaka.'" **11** Dukan sauran annabawan suka yi irin annabcin nan. Suka ce, "A haura zuwa Ramot Gileyad a yi nasara, gama Ubangiji zai ba da shi cikin hannun sarki." **12** Dan sakon da ya tafi don yä kawo Mikahiya kuwa ya ce masa, "Duba, kowarin a cikin annabawa ya yi fadin nasara wa sarki. Don haka kai ma ka yi maganar da za tâ gamshi sarki kamar yadda suka yi." **13** Amma Mikahiya ya ce, "Na rantse da ran Ubangiji, zan fada masa kawai abin da Allahna ya fada." **14** Da suka iso, sarki ya tambaye shi, "Mika, mu tafi mu yakî Ramot Gileyad, ko kada mu tafi?" Ya amsa, "Kai masa yakî za ka kuwa yi nasara, gama za a ba da su a hanunka." **15** Sarki ya ce masa, "Sau nawa zan sa ka rantse don ka fada gaskiya a cikin sunan Ubangiji?" **16** Sa'an nan Mikahiya ya amsa, "Na ga dukan Isra'ila sun warwatsu a kan tuddai kamar tumakin da ba su da makiyaya, kuma Ubangiji ya ce, 'Wadannan mutane ba su da maigida. Bari kowanne yä tafi gida cikin salama.'" **17** Sarkin Isra'ila ya ce wa Yehoshafat, "Ban fada maka cewa bai taba yin annabci wani abu mai kyau game da ni, in ba masifa ba?" **18** Mikahiya ya ci gaba, "Saboda

haka sai ka ji maganar Ubangiji. Na ga Ubangiji yana zama a kan kursiynsa tare da dukan rundunar sama tsaye a damansa da hagunsa. **19** Ubangiji kuwa ya ce, ‘Wa zai rude Ahab sarki Isra’ila zuwa yaki da a gaban Ubangiji ya ce, ‘Zan rude shi.’ “Ubangiji ya yi tambaya, ‘Ta wace hanya?’ **21** “Ya ce, ‘Zan tafi in ‘Ubangiji ya ce, ‘Za ka yi nasara a rufinsa. Ka tafi, tare da ku sa’ad da kuke yanke shari’a. **22** “To yanzu, Ubangiji ya sa ruhun rudu a bakunan wadannan annabawanka. Ubangiji ya amsa ya ce, ‘Za ka gane a ranar da ka je ka buya a can cikin daki.’ **25** Sa’an nan sarkin Isra’ila ya umarta, “Dauki Mikahiya ku aika da shi zuwa ga Amon mai mulkin birni da kuma ga Yowash batun da ya zo gabanku daga’yanuwanku wadanda dan sarki, **26** ku ce ga abin da sarki ya ce, ‘Ku jefa wannan mutum a kurkuku kada kuma ku ba shi wadansu batuttawan da suka shafi doka, umarnai, wani abu sai dai burodi da ruwa har sai na dawo ka’idodi ko farillai, dole ku ja musu kunne kada su yi lafiya.’ **27** Mikahiya ya furtu ya ce, “Idan har ka dawo lafiya, to, Ubangiji bai yi magana ta wurina dawo lafiya.” **28** Saboda haka sarkin Isra’ila da Yehoshafat sarkin Yahuda suka haura zuwa Ramot Gileyad. **29** Sarkin Isra’ila ya ce wa Yehoshafat, “Zan bad da kama in shiga yakinsa, amma ka sa kayanika na sarauta.” Saboda haka sarkin Isra’ila ya bad da kama ya shiga cikin yakinsa. **30** To, fa, sarkin Aram ya umarce shugabannin keken yakinsa ya ce, “Kada ku yaki kowa, karami ko babba, sai dai sarkin Isra’ila.” **31** Sa’ad da shugabannin kekunan yaki suka ga Yehoshafat, sai suka yi tsammani, “Wannan ne sarkin Isra’ila.” Saboda haka suka juya don su yake shi, amma Yehoshafat ya yi ilu, Ubangiji kuma ya taimake shi. Allah ya janye su daga gare shi, **32** gama sa’ad da shugabannin keken yaki suka ga cewa ba shi ne sarkin Isra’ila ba, sai suka daina binsa. **33** Amma wani ya harba kibiyahaka kawai, sai kibiyah ta sami sarki Ahab na Isra’ila a kafada tsakanin rigar yakinsa na karfe da karfen kirjinsa. Sai sarki ya ce wa mai tufan keken yaki, “Juya ka fitar da ni daga wurin yakinsa. An ji mimi rauni.” **34** Duk yini yaki ya yi ta cin gaba, sarkin Isra’ila kuwa ya jingina kansa a cikin keken yakinsa yana duban Arameyawa har yamma. Sa’an nan a faduwar rana sai ya mutu.

19 Sa’ad da Yehoshafat sarkin Yahuda ya dawo zuwa fadansa a Urushalima lafiya, **2** Yehu mai duba, dan Hanani, ya fita don yā tarye shi, ya kuma ce wa sarki, “Ya yi kyau ke nan da ka taimaki mugu ka kuma kaunaci wadanda suke kin Ubangiji? Da yake ka yi haka fushin Ubangiji yana a kanka

da haka an sami wani abin kirki a wurinka, gama ka kawar da ginshiñan Ashera a kasar, ka kuma tsaye a damansa da hagunsa. **19** Ubangiji kuwa ya sa zuciyarka a kan neman Allah.” **4** Yehoshafat cikin mutane daga Beyersheba zuwa kasar tudun “Wani ya ba da wata shawara, wani kuma wata Efraim ya kuma juyar da su ga Ubangiji Allah na dabam. **20** A karshe, wani ruhu ya zo gaba, ya tsaya a gaban Ubangiji ya ce, ‘Zan rude shi.’ “Ubangiji ya “Ku lura da abin da kuke yi, gama shari’ar da kuke zama ruhun karya a bakunan dukan annabawansa.’ yi ba ta mutum ba ce, amma ta Ubangiji ce, yana “Ubangiji ya ce, ‘Za ka yi nasara a rufinsa. Ka tafi, tare da ku sa’ad da kuke yanke shari’a. **7** Yanzu ka ji tsoron Ubangiji. Ku yi hankali a kan abin da rudu a bakunan wadannan annabawanka. Ubangiji kuke yi, gama Ubangiji Allahnu ba ya sonkai ko ya kayyade masifa dominika.” **23** Sai Zedekiya dan Kena’ana ya haura ya mari Mikahiya a fuska. Ya Yehoshafat ya nada wadansu Lawiyawa, firistoci ce, “Ta wace hanya ce ruhun Ubangiji ya fita daga gare ni ya zo ya yi magana da kai?” **24** Mikahiya an bi dokar Ubangiji, su kuma sasanta tsakanin ya amsa ya ce, “Za ka gane a ranar da ka je ka mutane. A Urushalima za su zauna. **9** Ya ba su banya a can cikin daki.” **25** Sa’an nan sarkin Isra’ila wadannan umarnai, “Ku yi aikinku da aminci da kawanun iyalan Isra’ilawa don su tabbarat da gare ni ya zo ya yi magana da kai?” **26** Mikahiya tsorun Ubangiji da dukan zuciyarku. **10** Cikin kowane ga Amon mai mulkin birni da kuma ga Yowash batun da ya zo gabanku daga’yanuwanku wadanda dan sarki, **27** Mikahiya ya furtu ya ce, “Idan har ka wa Ubangiji zunubi; in ba haka ba fushinsa zai sauko dawo lafiya, to, Ubangiji bai yi magana ta wurina a kanku da’yanuwanku. Ku yi wannan, ta haka ba za ba.” Ya kuma kara da cewa, “Dukanku mutane, ku ku kuwa yi zunubi ba. **11** “Amariya, babban firist, shi lura da maganata!” **28** Saboda haka sarkin Isra’ila da Yehoshafat sarkin Yahuda suka haura zuwa Ramot Gileyad. **29** Sarkin Isra’ila ya ce wa Yehoshafat, “Zan bad da kama in shiga yakinsa, amma ka sa kayanika na sarauta.” Saboda haka sarkin Isra’ila ya bad da kama ya shiga cikin yakinsa. **30** To, fa, sarkin Aram ya umarce shugabannin keken yakinsa ya ce, “Kada ku yaki kowa, karami ko babba, sai dai sarkin Isra’ila.” **31** Sa’ad da shugabannin kekunan yaki suka ga Yehoshafat, sai suka yi tsammani, “Wannan ne sarkin Isra’ila.” Saboda haka suka juya don su yake shi, amma Yehoshafat ya yi ilu, Ubangiji kuma ya taimake shi. Allah ya janye su daga gare shi, **32** gama sa’ad da shugabannin keken yaki suka ga cewa ba shi ne sarkin Isra’ila ba, sai suka daina binsa. **33** Amma wani ya harba kibiyahaka kawai, sai kibiyah ta sami sarki Ahab na Isra’ila a kafada tsakanin rigar yakinsa na karfe da karfen kirjinsa. Sai sarki ya ce wa mai tufan keken yaki, “Juya ka fitar da ni daga wurin yakinsa. An ji mimi rauni.” **34** Duk yini yaki ya yi ta cin gaba, sarkin Isra’ila kuwa ya jingina kansa a cikin keken yakinsa yana duban Arameyawa har yamma. Sa’an nan a faduwar rana sai ya mutu.

20 Bayan wannan, Mowabawa da Ammonawa tare da wadansu Meyunawa suka zo su yaki Yehoshafat. **2** Sai wadansu mutane suka zo suka fada wa Yehoshafat, “Ga babban runduna tana zuwa a kanka daga Edom, daga ketaren Teku, daga Aram. Ta ma kai Hazazon Tamar” (wato, En Gedi). **3** A fircice, Yehoshafat ya yanke shawara yā nemi nufin Ubangiji, ya kuma yi shelar azumi a dukan Yahuda. **4** Mutanen Yahuda suka taru gaba daya don su nemi taimako daga wurin Ubangiji, tabbatacce suka fito daga kowane garin Yahuda don su neme shi. **5** Sa’an nan Yehoshafat ya miike tsaye a taron Yahuda da Urushalima a haikaln Ubangiji a sabon filin **6** ya ce, “Ya Ubangiji Allah na kakanninmu, ba kai ne Allah wanda yake sama ba? Kana mulki a bisa dukan mulkokin kasashe. Iko da girma suna a hannunka, kuma ba wanda zai iya tsayaya da kai. **7** Ya Allahnu, ba kai ba ne ka kore mazaunannan kasa a gaban mutanenka Isra’ila ka kuma ba da ita har abada ga zuriyar Ibrahim abokinka? **8** Sun yi zama a cikinta suka kuma yi gina wuri mai tsarki a cikinta domin Sunanka cewa, **9** ‘In masifa ta zo mana, ko takobin hukunci, ko annoba ko yunwa,

za mu tsaya a gabanka a gaban wanan haikalin Yehoshafat da jama'arsa suka je kwasar ganima, sai da yake dauke da Sunanka, mu kuma yi kuka gare suka sami shanu masu yawan gaske, da kayayaki, da ka cikin azaba, za ka kuwa ji mu, ka cece mu.' **10** tufafi, da abubuwa masu daraja, wadanda suka yi ta "Yanzu kuma ga mutanen Ammon, da na Mowab, kwasa har suka gaji. Kwana ulku suka yi suna kwasar da na Dutsen Seyir, wadanda ka hana Isra'ilawa su ganimar saboda yawanta. **26** A rana ta hudu sai kai musu yak'i sa'ad da suka fito daga kasar Masar, suka taru a Kwarin Beraka, inda suka yabi Ubangiji. su ne mutanen da Isra'il suka kyale, ba su hallaka Wannan ne ya sa ake kiransa Kwarin Beraka har wa su ba. **11** Yau ga yadda suke so su biya mu. Su suke yau. **27** Sa'an nan Yehoshafat ya jagoranci dukan so su kore mu daga kasar da ka ba mu gādo. **12** Ya mutanen Yahuda da Urushalima suka dawo da farin Allahimu, ba za ka hukunta su ba? Gama ba mu ciki zuwa Urushalima, gama Ubangiji ya ba su dalilin da karfin fuskantar wannan babbar rundunar da farin ciki a kan abokan gābansu. **28** Suka shiga take so ta yake mu. Ba mu san abin da za mu yi Urushalima suka shiga haikalin Ubangiji da kidin ba, mu dai mun zuba maka ido." **13** Dukan mazan molatey da sarewa da kuma garayu. **29** Tsoron Allah Yahuda, tare da matansu da yaransu da kananansu, ya kama dukan mulkokin kasashe sa'ad da suka suka tsaya a gaban Ubangiji. **14** Sa'an nan Ruhun ji yadda Ubangiji ya yi yak'i a kan abokan gāban Ubangiji ya sauko a kan Yahaziyyel dan Zakariya, Isra'il. **30** Mulkin Yehoshafat kuwa ya zauna lafiya, dan Benahiyya, dan Yehiyel, dan Mattaniya, wani gama Allahnsa ya ba shi hutu a kowane gefe. **31** Ta Balawe kuma zuriyar Asaf, yayinda yake tsaye a haka Yehoshafat ya yi mulki a bisa Yahuda. Yana cikin taron. **15** Ya ce, "Saurara, Sarki Yehoshafat da da shekara talatin da biyar sa'ad da ya zama sarkin dukan wadanda suke zama a Yahuda da Urushalima! Yahuda, ya kuma yi mulki a Urushalima shekara Ga abin da Ubangiji ya ce muku, 'Kada ku ji tsoro ko ashirin da biyar. Sunan mahaifiyarsa Azuba ce,' yar ku fid da zuciya saboda wannan babbar runduna. Shilhi. **32** Ya yi tafiya a hanyoyin mahaifinsa Asa bai Gama ya'kin ba naku ba ne, amma na Allah. **16** Gobe kuwa kouce daga gare su ba; ya yi abin da yake daidai ku fito ku gangara ku yake su. Za su yi ta haurawa a gaban Ubangiji. **33** Duk da haka ba a kawar da ta Mashiggin Ziz, ku kuwa za ku same su a Karshen masujadai kan tudu ba, domin har yanzu mutanen kwari a Hamadan Yeruwel. **17** Ba lalle ba ne ku yi ba su tsayar da zukatansu ga Allahn kakanninsu wannan yak'i. Ku dai, ku ja dāgā, ku tsaya kurum ba. **34** Sauran ayyukan mulkin Yehoshafat, daga ku ga nasarar da Ubangiji zai ba ku, ya Yahuda da farko zuwa karshe, an rubuta su a tarihin Yehu dan Urushalima. Kada ku ji tsoro; kada ku karai. Ku fito Hanani, wadanda aka rubuta a littafin sarakunan don ku fuskance su gobe, Ubangiji kuwa zai kasance Isra'il. **35** Daga baya, Yehoshafat sarkin Yahuda ya tare ku.'" **18** Yehoshafat ya rusuna da fuskarsa har kasa, dukan mutanen Yahuda da Urushalima suka fādi rubda ciki suka yi sujada a gaban Ubangiji. **19** ruwan kasuwanci. Bayan aka gina wadannan a Sa'an nan wadansu Lawiyawa daga Kohatawa da Eziyon Geber, **37** Eliyezer dan Dodabahu na Maresha Korayawa suka tashi tsaye suka yabe Ubangiji, Allah ya yi annabci a kan Yehoshafat cewa, "Domin ka na Isra'il, da babbar murya sosai. **20** Da sassafe hada kai da Ahaziya sarkin Isra'il, wanda yake da suka tashi suka nufi Hamadan Tekowa. Yayinda suka iya sa su je kasuwanci ba.

21 Yehoshafat ya huta tare da kakanninsa, aka kuma binne shi tare da su a Birnin Dawuda. Sai Yehoram dansa ya gāje shi a matsayin sarki. **2** 'Yan'uwan Yehoram, ya'yan Yehoshafat maza su ne, Azariya, Yehiyel, Zakariya, Azariyahu, Mika'ilu da Shefatiya. Dukan wadannan su ne'ya'yan Yehoshafat sarkin Isra'il maza. **3** Mahaifinsu ya ba su kyautai masu yawa na azurfa da zinariya da kayayaki masu daraja, tare da birane masu katanga a Yahuda, amma ya ba da mulki ga Yehoram domin shi ne dan farinsa. **4** Sa'ad da Yehoram ya kafa kansa sosai a bisa mulkin mahaifinsa, sai ya kashe dukan'yan'uwsana da takobi tare da wadansu sarakunan Isra'il. **5** Yehoram yana da shekara talatin da biyu sa'ad da ya zama sarki, ya kuma yi mulki a Urushalima shekara takwas. **6** Ya yi tafiya a hanyoyin sarakunan Isra'il, kamar yadda gidan Ahab ta yi, gama ya auri'yar Ahab. Ya aikata mugayen ayyuka a idon Ubangiji. **7** Duk

da haka, domin alkawarin da Ubangiji ya yi wa mahaifinsa, sai gidan Ahab ta zama masu ba shi Dawuda, Ubangiji bai so yā hallaka gidan Dawuda shawara, shawarar da ta kai shi ga lalacewa. **5** Ya ba. Ubangiji ya riga ya yi alkawari zai ci gaba da kuma bi shawararsu sa'ad da ya tafi tare da Yoram riķe fitila domin Dawuda da zuriyarsa har abada. dan Ahab sarkin Isra'ila don yā yaki Hazayel sarkin **8** A zamanin Yehoram, Edom ya tayar wa Yahuda Aram a Ramot Gileyad. Sai Arameyawa suka yi wa ya kuma nadha sarkinsa. **9** Saboda haka Yehoram Yoram rauni; **6** saboda haka ya dawo Yezireyel ya tafi can tare da shugabannin sojojinsa da kuma don yā yi jinyar raunin da suka yi masa a Rama dukan keken yakinsa. Mutanen Edom suka kewaye cikin yakinsa da Hazayel sarkin Aram. Sa'an nan shi da shugabannin keken yakinsa, amma ya tashi Azariya dan Yehoram sarkin Yahuda ya gangara ya fatattaki su da dare. **10** Har yā zuwa yau Edom na zuwa Yezireyel don yā ga Yoram dan Ahab domin ya tawaye a kan Yahuda. Libna ya yi tawaye a lokaci ji rauni. **7** Ta wurin ziyyarar Yoram, Allah ya kawo guda, domin Yehoram ya yashe Ubangiji Allah na fāduwar Ahaziya. Sa'ad da Ahaziya ya iso, ya tafi kakanninsa. **11** Ya gina masujadan kan tudu a tuddan tare da Yoram domin yā sadu da Yehu dan Nimshi, Yahuda, ya kuma sa mutanen Urushalima suka yi wanda Ubangiji ya shafe don yā hallaka gidan Ahab. karuwanci, ya sa Yahuda suka kauce. **12** Yehoram ya **8** Yayinda Yehu yake hukunta wa gidan Ahab, sai sami wasika daga Iliya annabi, wadda ta ce, "Ga abin ya sami fadawan Yahuda da kuma'ya'yan dangin da Ubangiji Allah na kakanka Dawuda ya ce, 'Ba ka Ahaziya maza, wadanda suke yi wa Ahaziya hidima, yi tafiya a hanyoyin mahaifinka Yehoshafat ko Asa sai ya kashe su. **9** Ya kuma sa aka nemi Ahaziya. Aka sarkin Yahuda ba. **13** Amma ka yi tafiya a hanyoyin kamo shi sa'ad da ya buya a Samariya, suka kawo shi sarakunan Isra'ila, ka sa Yahuda ya kauce, ka kuma wurin Yehu, suka kashe shi, suka binne shi, gama sa mutanen Urushalima suka yi karuwanci, kamar sun ce, "Shi jikan Yehoshafat ne, wanda ya nemi yadda gidan Ahab ta yi. Ka kuma kashe'yan'uwanka, Ubangiji da dukan zuciyarsa." Ta haka babu wani a membobi gidan mahaifinka, mutanen da suka fi ka gidan Ahaziya da yake da karfin cin gaba da mulkin. kirki. **14** Saboda haka a yanzu Ubangiji yana shirin ya **10** Sa'ad da Ataliya mahaifiyar Ahaziya ta ga cewa bugi mutanenka,'ya'yanka maza, matanka da kuma danta ya mutu, sai ta tashi ta hallaka dukan'yan kome da yake naka, da bugu mai karfi. **15** Kai kuma gidan sarautar Yahuda. **11** Amma Yehosheba,'yar za ka kamu da ciwon hanji wanda zai yi ta cinka Sarki Yehoram, ta dauki Yowash dan Ahaziya ta sacce kowace rana sai har hanjin ka sun fito." **16** Ubangiji shi daga cikin'ya'yan gidan sarauta wadanda ake ya sa Filistiyawa da Larabawa wadanda suke zama shiri a kashe, ta sa shi tare da mai renonsa a dakin kusa da Kushawa su yi gāba da Yehoram **17** Suka kwana. Haka fa, Yehosheba'yar sarki Yoram, matar yaki Yahuda, suka kai masa hari, suka kwashé dukan Yehohiyada firist, ta yi, gama ita'yar'uwar Ahaziya abubuwa masu kyau da suka samu a fadan sarki, ce, ta boye Yowash don kada Ataliya tā kashe shi. **18** Bayan dukan **12** Ya kasance a boye tare da su a haikal Allah aka bari, sai dai Ahaziya autansa. **19** Cikin lokaci, a karshen shekara shekara shi, ta sa shi tare da mai renonsa a dakin warkarwa ta ciki. **20** Yehoram yana da shekara talatin da biyu sa'ad da ya zama sarki, ya kuma yi mulki a Urushalima shekara takwas. Ya mutu, ba ma wanda ya kula, aka kuma binne shi a Birniin Dawuda, amma ba a makabartan sarakuna ba.

22 Mutanen Urushalima suka mai da Ahaziya, autan Yehoram, sarki a madadinsa, da yake'yan hari, wadanda suka zo tare da Larabawa cikin sansani, sun kashe dukan manyan'ya'yansa. Saboda haka Ahaziya dan Yeroham sarkin Yahuda ya fara mulki. **2** Ahaziya yana da shekara ashirin da biyu sa'ad da ya zama sarki, ya kuma yi mulki a Urushalima shekara guda. Sunan mahaifiyarsa Ataliya ce, jikanyar Omri. **3** Shi ma ya yi tafiya a hanyoyin gidan Ahab, gama mahaifiyarsa ta karfafa shi yā yi abin da ba shi da kyau. **4** Ya aikata mugayen ayyuka a gabon Ubangiji, kowane mutum da makamansa a hannunsa. Duk yadda gidan Ahab ta yi, gama bayan mutuwar wanda ya shiga haikal sai a kashe shi. Ku tsaya

kusa da sarki a duk inda ya tafi.” **8** Lawiyawa da dominisa, yana kuma da’ya’ya maza da’ya’ya mata. **4** dukan mutanen Yahuda suka yi yadda Yehohiyada Wani lokaci daga baya Yowash ya yanke shawara firist ya umarta. Kowanne ya dauki mutanensa, yā gyara haikalın Ubangiji. **5** Ya tara firstoci da wadanda suke aiki a Asabbaci da wadanda suka Lawiyawa wuri daya ya ce musu, “Ku je garuruwan gama aiki, gama Yehohiyada firist bai bar wadansu Yahuda ku karba kudin da ya kamata a biya shekara-bangarori ba. **9** Sa’an nan ya ba shugabanni māsū shekara daga dukan Isra’ila, don gyaran haikalın da garkuwoyi manya da kanana na sarki Dawuda, Allahnku. Ku yi haka yanzu.” Amma Lawiyawa ba wadanda suke cikin haikalın Allah. **10** Ya kuma sa su yi haka nan da nan ba. **6** Saboda haka sarki dukan mutane, kowanne da makaminsa a hannunsa, ya kira Yehohiyada babban firist ya ce masa, “Me kewaye da sarki, kusa da bagade da kuma haikali, ya sa ba ka bukaci Lawiyawa su kawo harajin da daga gefen kudu zuwa gefen arewa na haikali. **11** Musa bawan Ubangiji ya ce a biya daga Yahuda da Yehohiyada da’ya’yansa maza suka fitar da dan sarki Urushalima da kuma taron Isra’ila domin Tentin suka sa rawani a kansa; suka miča masa alkawarin, Sujada Shaida ba?” **7** Yanzu’ya’ya muguar macen suka kuma yi shelarsa a matsayin sarki. Suka shafe nan Ataliya maza sun fasa zuwa cikin haikalın Allah, shi suka kuma tā da murya suna cewa, “Ran sarki suka kuma yi amfani da kayayyaki masu tsarki ma yā dafe!” **12** Sa’ad da Ataliya ta ji surutun mutane wa Ba’al. **8** Bisa ga umarni sarki, aka yi akwati aka suna gudu suna yabon sarki, sai ta tafi wurinsu sa a waje, a mashiggin haikalın Ubangiji. **9** Aka yi a haikalın Ubangiji. **13** Ta duba, a can kuwa ga umarni a Yahuda da Urushalima cewa ya kamata sarki, tsaye kusa da ginshikinsa a mashigi. Manyan suka kawo wa Ubangiji harajin da Musa bawan Allah sojoji da masu bushe-bushe suna kusa da sarki, ya bukaci daga Isra’ila a hamada. **10** Dukan hafssoshi dukan mutanen Kasar kuwa suna farin ciki suna da dukan mutane suka kawo nasu kudin da aka sa busa fahoni, mawaka kuma da kayan kidi suna bi musu da farin ciki, suna zuba su cikin akwatin sai da yabo. Sai Ataliya ta yage rigunanta ta yi ihu da ya cika. **11** Duk sa’ad da Lawiyawa suka fito da tana cewa, “Cin amanar kasa! Cin amanar kasa!” **14** akwatin zuwa ga hafssoshin sarki, suka kuma ga cewa Yehohiyada firist ya fito da shugabanni wadanda akwatin yana da kudi mai yawa, sai magatakardan suke shugabancin rundunar sojoji, ya ce musu, “Ku fada da hafsan babban firist su zo su juuya kudin fitar da ita tsakanin sojoji ku kuma kashe duk wanda daga akwatin su mai da shi wurinsa. Sun riča yin ya bi ta da takobi.” Gama firist ya ce, “Kada ku kashe haka kullum suka tara kudi mai yawa. **12** Sarki da ta a haikalın Ubangiji.” **15** Saboda haka suka kama Yehohiyada suka ba da shi ga mutanen da suka yi ta yayinda take kaiwa mashiggin Kofar Doki a filin aikin da ake bukata don haikalın Ubangiji. Suka fada, a can suka kashe ta. **16** Sa’an nan Yehohiyada dauki masu gini da kafintoci don su gyara haikalın ya yi alkawari cewa shi da mutane da kuma sarki za Ubangiji, da kuma ma’ikatan Karafa da tagulla su zama mutanen Ubangiji. **17** Dukan mutane suka don su gyara haikalın. **13** Mutanen da suke lura tafi haikalın Ba’al suka rurrushe shi. Suka farfashe da aikin natsattsu ne, kuma gyare-gyaren suka ci bagadan da gumakan, suka kuma kashe Mattan firist gaba a karkashinsu. Suka sāke gina haikalın Allah na Ba’al a gaban bagadan. **18** Sa’an nan Yehohiyada bisa ga ainihin fasalinsa suka kara masa karfi. **14** ya sa aikin lura da haikalın Ubangiji a hannuwan Da suka gama, suka kawo sauran kudin wa sarki firistoci, wadanda suke Lawiyawan da Dawuda ya ba da Yehohiyada, da su ne kuwa aka yi kayayyaki su aikin haikali don su miča hadayun konawa na domin hidima da kuma domin hadayun konawa, Ubangiji kamar yadda yake a rubuce a Dokar Musa, haka kuma kwanoni da sauran kayayyakin zinariya da farin ciki da kuma rerawa, kamar yadda Dawuda da azurfa. Muddin Yehohiyada yana raye, aka riča ya umarta. **19** Ya kuma sa matsaran kofofi a kofofin kawo hadayun konawa a haikalın Ubangiji. **15** Yanzu haikalın Ubangiji don kada wani da ba shi da tsarki Yehohiyada ya tsufa kuma cike da shekaru, ya kuwa yā shiga. **20** Ya dauki shugabanni dari-dari, manyan mutu yana da shekara dari da talatin. **16** Aka binne gari, shugabannin mutane da dukan mutanen Kasar shi tare da sarakuna a cikin Birnin Dawuda, saboda tare da shi ya saukar da sarki daga haikalın Ubangiji. kirkin da ya yi a Isra’ila wa Allah da haikalinsa. **17** Suka shiga fada t Kofar Bisa suka kuma zaunar da Bayan mutuwár Yehohiyada, hafssoshin Yahuda suka sarki a kujerar sarauta, **21** sai dukan mutanen Kasar zo suka yi mubaya’wa sarki, ya kuma surare su. **18** suka yi farin ciki. Birnin kuwa ya samu zaman lafiya Suka yashe haikalın Ubangiji Allah na kakanninsu, domin an kashe Ataliya da takobi.

24 Yowash yana da shekara goma sha bakwai sa’ad da ya zama sarki, ya kuma yi sarauta a Urushalima shekara arba’in. Sunan mahaifiyarsa Zibiya ce; ita daga Beyersheba. **2** Yowash ya yi abin da yake daidai a gaban Ubangiji duka shekarun Yehohiyada firist. **3** Yehohiyada ya zači mata biyu

dominsa, yana kuma da’ya’ya maza da’ya’ya mata. **4** Wani lokaci daga baya Yowash ya yanke shawara firist ya umarta. Kowanne ya dauki mutanensa, yā gyara haikalın Ubangiji. **5** Ya tara ffirstoci da wadanda suke aiki a Asabbaci da wadanda suka Lawiyawa wuri daya ya ce musu, “Ku je garuruwan gama aiki, gama Yehohiyada firist bai bar wadansu Yahuda ku karba kudin da ya kamata a biya shekara-bangarori ba. **6** Saboda haka sarki dukan mutane, kowanne da makaminsa a hannunsa, ya kira Yehohiyada babban firist ya ce masa, “Me kewaye da sarki, kusa da bagade da kuma haikali, ya sa ba ka bukaci Lawiyawa su kawo harajin da daga gefen kudu zuwa gefen arewa na haikali. **7** Musa bawan Ubangiji ya ce a biya daga Yahuda da Yehohiyada da’ya’yansa maza suka fitar da dan sarki Urushalima da kuma taron Isra’ila domin Tentin suka sa rawani a kansa; suka miča masa alkawarin, Sujada Shaida ba?” **8** Yanzu’ya’ya muguar macen suka kuma yi shelarsa a matsayin sarki. Suka shafe nan Ataliya maza sun fasa zuwa cikin haikalın Allah, shi suka kuma yi amfani da kayayyaki masu tsarki ma yā dafe!” **9** Sa’ad da Ataliya ta ji surutun mutane wa Ba’al. **10** Bisa ga umarni sarki, aka yi akwati aka suna gudu suna yabon sarki, sai ta tafi wurinsu sa a waje, a mashiggin haikalın Ubangiji. **11** Aka yi a haikalın Ubangiji. **12** Ta duba, a can kuwa ga umarni a Yahuda da Urushalima cewa ya kamata sarki, tsaye kusa da ginshikinsa a mashigi. Manyan suka kawo wa Ubangiji harajin da Musa bawan Allah sojoji da masu bushe-bushe suna kusa da sarki, ya bukaci daga Isra’ila a hamada. **13** Dukan hafssoshi dukan mutanen Kasar kuwa suna farin ciki suna da dukan mutane suka kawo nasu kudin da aka sa busa fahoni, mawaka kuma da kayan kidi suna bi musu da farin ciki, suna zuba su cikin akwatin sai da yabo. Sai Ataliya ta yage rigunanta ta yi ihu da ya cika. **14** Duk sa’ad da Lawiyawa suka fito da tana cewa, “Cin amanar kasa! Cin amanar kasa!” **15** akwatin zuwa ga hafssoshin sarki, suka kuma ga cewa Yehohiyada firist ya fito da shugabanni wadanda akwatin yana da kudi mai yawa, sai magatakardan suke shugabancin rundunar sojoji, ya ce musu, “Ku fada da hafsan babban firist su zo su juuya kudin fitar da ita tsakanin sojoji ku kuma kashe duk wanda daga akwatin su mai da shi wurinsa. Sun riča yin ya bi ta da takobi.” Gama firist ya ce, “Kada ku kashe haka kullum suka tara kudi mai yawa. **16** Sarki da ta a haikalın Ubangiji.” **17** Saboda haka suka kama Yehohiyada suka ba da shi ga mutanen da suka yi ta yayinda take kaiwa mashiggin Kofar Doki a filin aikin da ake bukata don haikalın Ubangiji. Suka fada, a can suka kashe ta. **18** Sa’an nan Yehohiyada dauki masu gini da kafintoci don su gyara haikalın ya yi alkawari cewa shi da mutane da kuma sarki za Ubangiji, da kuma ma’ikatan Karafa da tagulla su zama mutanen Ubangiji. **19** Dukan mutane suka don su gyara haikalın. **20** Mutanen da suke lura tafi haikalın Ba’al suka rurrushe shi. Suka farfashe da aikin natsattsu ne, kuma gyare-gyaren suka ci bagadan da gumakan, suka kuma kashe Mattan firist gaba a karkashinsu. Suka sāke gina haikalın Allah na Ba’al a gaban bagadan. **21** Sa’an nan Yehohiyada bisa ga ainihin fasalinsa suka kara masa karfi. **22** ya sa aikin lura da haikalın Ubangiji a hannuwan Da suka gama, suka kawo sauran kudin wa sarki firistoci, wadanda suke Lawiyawan da Dawuda ya ba da Yehohiyada, da su ne kuwa aka yi kayayyaki su aikin haikali don su miča hadayun konawa na domin hidima da kuma domin hadayun konawa, Ubangiji kamar yadda yake a rubuce a Dokar Musa, haka kuma kwanoni da sauran kayayyakin zinariya da farin ciki da kuma rerawa, kamar yadda Dawuda da azurfa. Muddin Yehohiyada yana raye, aka riča ya umarta. **23** Ya kuma sa matsaran kofofi a kofofin kawo hadayun konawa a haikalın Ubangiji. **24** Yanzu haikalın Ubangiji don kada wani da ba shi da tsarki Yehohiyada ya tsufa kuma cike da shekaru, ya kuwa yā shiga. **25** Ya dauki shugabanni dari-dari, manyan mutu yana da shekara dari da talatin. **26** Aka binne gari, shugabannin mutane da dukan mutanen Kasar shi tare da sarakuna a cikin Birnin Dawuda, saboda tare da shi ya saukar da sarki daga haikalın Ubangiji. kirkin da ya yi a Isra’ila wa Allah da haikalinsa. **27** Suka shiga fada t Kofar Bisa suka kuma zaunar da Bayan mutuwár Yehohiyada, hafssoshin Yahuda suka sarki a kujerar sarauta, **28** sai dukan mutanen Kasar zo suka yi mubaya’wa sarki, ya kuma surare su. **29** Suka yashe haikalın Ubangiji Allah na kakanninsu, domin an kashe Ataliya da takobi.

mutane ya ce, "Ga abin da Allah ya ce, 'Me ya sa fada da kwazo a cikin yaki, Allah zai tumbuke shi ba ku yi biyaya da umarnan Ubangiji ba? Ba za ku a gabon abokan gaba, gama Allah yana da iko ya yi nasara ba. Domin kun yashe Ubangiji, shi ma ya taimaka ko ya tumbuke.' **9** Amaziya ya tambayi yashe ku." **21** Amma suka yi masa makarkashiya, mutumin Allah ya ce, "Amma game da talenti darin kuma ta wurin umarnin sarki suka jajjefe shi da da na biya saboda wadannan rundunonin Isra'ila duwatsu har ya mutu a filin haikalin Ubangiji. **22** fa?" Mutumin Allah ya amsa, "Ubangiji zai ba ka fiye Sarki Yowash bai tuna da alherin da Yehohiyada da wannan." **10** Saboda haka Amaziya ya sallame mahaifin Zakariya ya nuna masa ba, sai ya kashe rundunonin da suka zo daga Efraim, ya kuma mayar dansa, wanda ya ce yayinda yake mutuwa, "Bari da su gida. Suka husata da Yahuda suka koma gida Ubangiji ya dubi wannan ya kuma saka maka." **23** Da da fushi sosai. **11** Sa'an nan Amaziya ya yi karfin hali shekara ta kewaye, mayakan Aram suka yi gaba da ya jagoranci mayakanza zuwa Kwarin Gishiri, inda Yowash suka kai hari wa Yahuda da Urushalima suka ya kashe mutanen Seyir dubu goma. **12** Mayakan kuma kashe dukan shugabannin mutane, suka aika Yahuda suka kuma kama mutane dubu goma da rai, da dukan ganima zuwa ga sarkinsu a Damaskus. **24** suka dauke su zuwa kwankolin dutsen, suka yi ta Ko da yake mayakan Arameyawa sun zo da mutane tunkuda su kasa suka yi kaca-kaca. **13** Ana cikin kadan kawai, Ubangiji ya sa suka ci nasara a kan haka, sai rundunar da Amaziya ya mai da su gida, sojojin Yahuda mafi yawa, don mutanen Yahuda sun wadanda ba a bari suka tafi ya'kin ba, suka kai wa rabu da Ubangiji Allah na kakanninsu, aka kuma garuruwan Yahuda daga Samariya zuwa Bet-Horon hukunta Yowash. **25** Sa'ad da Arameyawa suka janye, suka bar Yowash da mummunan rauni. Hafshoshinsa suka hada baki a kansa saboda kisan dan Yehohiyada firist da ya yi, suka kashe shi a kan gadonsa. Ta haka ya mutu aka kuma binne shi makabartan hari. Suka kashe mutane dubu uku suka kwashe sarakuna. **26** Wadanda suka hada bakin kuwa su ne suka hada baki a kansa saboda kisan dan Yehohiyada ganima mai yawan gaske. **14** Da Amaziya ya dawo suka hada baki a kansa saboda kisan dan Yehohiyada daga kisan mutanen Edom, sai ya dawo da allolin firist da ya yi, suka kashe shi a kan gadonsa. Ta haka ya mutu aka kuma binne shi makabartan mutanen Seyir. Ya kafa su a matsayin allolin, ya haka ya mutu aka kuma binne shi makabartan rusuna musu, ya kuma miha musu hadayun konawa. sarakuna. **27** Labarin'ya'yansa maza, annabce-annabce masu **15** Fushin Ubangiji ya yi kuna a kan Amaziya, sai ya yawa game da shi, da tarihin gyaran haikalin Allah aiki wani annabi wurinsa wanda ya ce, "Me ya sa ka Yehozabad dan Shimrit wata mutuniyar Mowab. nemi shawarar allolin mutanen nan, wadanda ba zu cece mutanensu daga hannunka ba?" **16** Tun suna a rubuce a rubuce-rubuce a littafin sarakuna. muka nada ka mai ba sarki shawara? Rufe mana Amaziya dansa kuwa ya gaje shi a matsayin sarki. baki! Me zai hana a kashe ka?" Sai annabin ya yi shiru, amma ya ce, "Na dai sani Allah ya riga ya shirya zai hallaka ka, saboda ka aikata wannan, ba ka kuma saurari shawarata ba." **17** Bayan Amaziya sarkin Yahuda ya nemi shawara mashawartansa, sai ya kalubalanci Yowash dan Yehovahaz, dan Yehu, sarkin Isra'ila, "Zo mu gamu fuska da fuska." **18** Amma Yowash sarkin Isra'ila ya amsa wa Amaziya sarkin Yahuda ya ce, "Wata kaya ce a Lebanon, ta aika da safko wa itacen al'ul na Lebanon cewa, 'Ka ba dana'yarka aure.' Sai wani naman jeji na Lebanon ya zo ya tattake kayar. **19** Ka ce wa kanka cewa ka ci Edom da ya'ki, yanzu kuwa kana fariya da daga kai. Amma tsaya dai a gida! Me ya sa kake neman fada kana neman faduwarka da ta Yahuda?" **20** Amma Amaziya bai saurara ba gama Allah ya yi haka domin ya miha su ga Yehowash, domin sun nemi shawarar allolin Edom. **21** Saboda haka Yowash sarkin Isra'ila ya kai ya'ki. Shi da Amaziya sarkin Yahuda suka fuskanci juna a Bet-Shemesh a Yahuda. **22** Isra'ila ta fatattaki Yahuda, sai kowane mutum ya gudu zuwa gidansa. **23** Yehowash sarkin Isra'ila ya kama Amaziya sarkin Yahuda, dan Yowash, dan Ahaziya a Bet-Shemesh. Sa'an nan Yehowash ya kawo shi Urushalima ya farfasa katangar Urushalima daga Kofar Efraim har zuwa Kofar Kusurwa, wani sashe mai tsawon Kafa dari shida. **24** Ya kwashe dukan

25 Amaziya yana da shekara ashirin da biyar sa'ad da ya zama sarki, ya kuma yi mulki a Urushalima shekara ashirin da tara. Sunan mahaifiyarsa Yehoyaddin ce; ita daga Urushalima ne. **2** Ya yi abin da yake daidai a gabon Ubangiji, amma ba da dukan zuciyarsa ba. **3** Bayan sarauta ta kahu a karkashinsa, sai ya kashe hafshoshin da suka kashe mahaifinsa sarki. **4** Duk da haka bai kashe'ya'yansu maza ba amma ya yi bisa ga abin da yake a rubuce a cikin Doka, a cikin Littafin Musa, inda Ubangiji ya umarta, "Ba za a kashe iyaye saboda'ya'yansu ba; ba kuwa za a kashe'ya'ya saboda iyayensu ba; kowa zai mutu saboda zunubansa ne." **5** Amaziya ya tattara mutanen Yahuda ya kuma ba su aiki bisa ga iyalansu, ya ba da aiki ga shugabannin dubudubu da shugabannin dari-dari, a dukan Yahuda da Benyamin. Ya kuma tattara wadanda suke'yan shekara ashirin da haihuwa ko fiye ya sami mutane dubu dari uku da suke a shiry'e don aikin soja, da suka isa rife mashi da garkuwa. **6** Ya kuma dauko sojan haya jarumawa dubu dari daya daga Isra'ila a kan talenti dari na azurfa. **7** Amma mutumin Allah ya zo wurinsa ya ce, "Ya sarki, wadannan runduna daga Isra'ila ba za su tafi tare da kai ba, gama Ubangiji ba ya tare da Isra'ila, ba ya nan da wani cikin mutanen Efraim. **8** Ko da ma ya tafi ya yi

zinariya da azurfa da dukan kayayyakin da aka suka sarrafa don amfani a hasumiyoyi da kuma samu a haikalin Allah wadanda suke a karkashin a kusurwar kāriya don harbin kibiyoyi da jefan kulawar Obed-Edom, da kaya masu daraja na gidan manyan duwatsu. Sunansa ya bazu ko'ina, gama ya sarki, da wadanda aka kamo cikin yaki, ya kawo sami taimako sosai har ya zama mai iko. **16** Amma Samariya. **25** Amaziya dan Yowash sarkin Yahuda bayan Uzziya ya zama mai iko, sai daga kai ya kai ya rayu shekara goma sha biyar bayan mutuwar shi ga fāduwa. Bai yi aminci ga Ubangiji Allahnsa Yehowash dan Yehoyahaz sarkin Isra'il. **26** Game da sauran ayyukan mulkin Amaziya, daga farko zuwa karshe, an rubuta su a littafin sarakunan Yahuda da Isra'il. **27** Sa'ad da Amaziya ya bar bin Ubangiji, aka shirya masa mařkashiya a Urushalima, sai ya gudu zuwa Lakish, amma suka aiki mutane suka bi shi zuwa Lakish, a can suka kashe shi. **28** Aka dawo da shi a kan doki, aka binne shi tare da kakanninsa a Birnin Yahuda.

26 Sai dukan mutanen Yahuda suka dfauki Uzziya wanda yake da shekara goma sha shida da haihuwa, suka nadia shi sarki a madadin mahaifinsa Amaziya. **2** Shi ne wanda ya sāke gina Elot ya kuma mai da shi ga Yahuda bayan Amaziya ya huta tare da kakanninsa. **3** Uzziya yana da shekara goma sha shida sa'ad da ya zama sarki, ya kuma yi mulki a Urushalima shekara hamsin da biyu. Sunan mahaifiyarsa Yekoliya ce; ita daga Urushalima ce. **4** Ya yi abin da yake daidai a gabon Ubangiji, kamar dai yadda mahaifinsa Amaziya ya yi. **5** Ya nemi Allah a kwanakin Zakariya, wanda ya koyar da shi a tsoron Allah. Muddin ya nemi Ubangiji, Allah ya ba shi nasara. **6** Ya yi yaki da Filistiyawa ya kuma rushe katangar Gat, Yabone da kuma Ashdod. Sa'an nan ya sāke gina garuruwa kusa da Ashdod da sauron wurare a cikin Filistiyawa. **7** Allah ya taimake shi a kan Filistiyawa da kuma a kan Larabawa wadanda suke zama a Gur-Ba'al da kuma a kan Meyunawa. **8** Ammonawa suka kawo haraji wa Uzziya, sunan da ya yi kuwa ya bazu har iyakar Masar, domin ya zama mai iko sosai. **9** Uzziya ya gina hasumiyoyi a Urushalima a Kofar Kusurwa, a Kofar Kwari da kuma a kusurwar katanga, ya kuma yi musu katanga. **10** Ya gina hasumiyoyi a hamada ya kuma haka rijiyoyi masu yawa, gama yana da dabbobi masu yawa a gindin duwatsu da kuma a kwari. Yana da mutane masu yin masa aiki a gonakinsa da gonakin inabinsa a tuddai da kuma a kasashe masu dausayi, gama yana son noma. **11** Uzziya ya kasance da gogaggun mayaka, a shirye su fito bangarori-bangarori bisa ga yawansu yadda Yehiyel magatakarda, da Ma'ašeziya jarumi, suka karkasa su bisa ga umarnin Hananiya, daya daga cikin fadawa. **12** Yawan shugabannin iyali a bisa jarumawa sun kai 2,600. **13** A karkashin shugabancinsu akwai mayaka 307,500 horarru don yaki, mayaka masu karfi don su taimaki sarki a kan abokan gābansa. **14** Uzziya ya tanada garkuwoyi, māsu, hulunan kwano, kayan sulke, baka da majajjawa don mayakan gaba daya. **15** A Urushalima ya yi na'urori da gwanaye

manyan duwatsu. Sunansa ya bazu ko'ina, gama ya sarki, da wadanda suke a littafin sarakunan Yahuda da Isra'il. **16** Game da ba, ya kuma shiga haikalin Ubangiji don yā kone turare a bagaden turare. **17** Azariya firist tare da wadansu firistoci tamanin na Ubangiji masu karfin hali suka bi shi ciki. **18** Suka kalubalance shi suka ce, “Ba daidai ba ne, Uzziya, ka kone turare ga Ubangiji. Wannan aikin firistoci zuriyar Haruna ne, wadanda aka tsarkake don kone turare. Ka bar wuri mai tsarki, gama ka kasance marar aminci; kuma Ubangiji Allah ba zai girmama ka ba.” **19** Uzziya wanda yake da farantin wuta a hannunsa a shirye don kone turare, ya husata. Yayinda yake fushi da firistocin a gabansu a gabon bagaden turare a haikalin Ubangiji, sai kuturta ta faso a goshinsa. **20** Sa'ad da Azariya babbilan firist da dukan sauran firistoci suka dube shi, sai suka ga cewa yana da kuturta a goshinsa, saboda haka suka gaggauta tunkuda shi waje nan da nan. Tabbatacce, shi kansa ma ya yi marmari yā bar wurin domin Ubangiji ya buge shi. **21** Sarki Uzziya ya kasance da kuturta har ranar mutuwarsa. Ya zauna a gidan da aka ware, da kuturci, aka kuma ware shi daga haikalin Ubangiji. Yotam dansa ya lura da fadan ya kuma yi mulkin mutanen kasar. **22** Sauran ayyukan mulkin Uzziya daga farko zuwa karshe, suna a rubuce ta hannun annabi Ishaya dan Amoz. **23** Uzziya ya huta da kakanninsa aka kuma binne shi kusa da su a fili don binnewar da take ta sarakuna, domin mutane sun ce, “Yana da kuturta.” Sai Yotam dansa ya gāje shi a matsayin sarki.

27 Yotam yana da shekara ashirin da biyar sa'ad da ya zama sarki, ya kuma yi mulki a Urushalima shekara goma sha shida. Sunan mahaifiyarsa Yerusha, yar Zadok. **2** Ya yi abin da yake daidai a gabon Ubangiji, kamar yadda mahaifinsa Uzziya ya yi, sai dai bai kutsa cikin haikalin Ubangiji kamar mahaifinsa ba. Mutane kuwa, suka ci gaba da aikata ayyukan lalaci. **3** Yotam ya sāke ginin Kofar Bisa na haikalin Ubangiji, ya kuma yi aiki sosai a katanga a tudun Ofel. **4** Ya gina garuruwa a tuddan Yahuda, ya gigginga katanga da gine-gine masu tsawo a wuraren da suke a kurmi. **5** Yotam ya yi yaki da sarkin Ammonawa ya kuma ci su. A wannan shekara Ammonawa suka biya shi haraji talenti dari na azurfa, garwan alkama dubu goma da kuma garwa dubu goma na sha'ir. Ammonawa suka kawo masa wannan kuma a shekara ta biyu da ta uku. **6** Yotam ya Karu a iko saboda ya daidaita al'amuransa a gabon Ubangiji Allahnsa. **7** Sauran ayyuka a mulkin Yotam, hade da dukan yafe-yakensa da wadansu abubuwani da ya yi, suna a rubuce a littafin sarakunan Isra'il da na Yahuda. **8** Yana da shekara ashirin da biyar sa'ad

da ya zama sarki, ya kuma yi mulki a Urushalima shekara goma sha shida. **9** Yotam ya huta tare da kakanninsa, aka kuma binne shi a Birnin Dawuda. Sai Ahaz dansa ya gäge shi a matsayin sarki.

28 Ahaz yana da shekara ashirin sa'ad da ya zama sarki, ya kuma yi mulki a Urushalima shekara goma sha shida. Ba kamar Dawuda kakansa ba, bai yi abin da yake daidai a gabon Ubangiji ba. **2** Ya yi tafiya a hanyoyin sarakunan Isra'il ya kuma yi Zubin gumaka domin a bauta wa Ba'al. **3** Ya kone hadayu a Kwarin Ben Hinnom, ya kuma miika'ya'yansa maza a cikin wuta, yana bin hanyoyi bankyama na al'umman da Ubangiji ya kora a gabon Isra'ilawa. **4** Ya miika hadayu, ya kuma kone turare a masujadan kan tudu, a bisa tuddai da kuma karkashin kowane itace mai inuwa. **5** Saboda haka Ubangiji Allahnsa ya miika shi ga sarkin Aram. Arameyawa suka ci shi a yaki, suka kuma kwashe mutanensa da yawa a matsayin'yan kurkuku, suka kawo Damaskus. Ya kuma ba da shi ga sarkin Isra'il, wanda ya jijji masa a yaki. **6** A rana daya Feka dan Remaliya ya kashe sojoji dubu dari da dubu ashirin a Yahuda, domin Yahuda sun yashe Ubangiji Allah na kakanninsu. **7** Zikri, wani jarumin Efraim, ya kashe Ma'asehiya dan sarki, Azrikam hafsa mai lura da fada, da kuma Elkana, mataimakin sarki. **8** Isra'ilawa suka kame kamammu daga'yan'uwansu mata, 'ya'ya maza da kuma'ya'ya mata dubu dari biyu. Suka kuma kwashe ganima mai yawan gaske, wadanda suka kwasa zuwa Samariya. **9** Amma wani annabin Ubangiji mai suna Oded yana a can, sai ya fito don yä sadu da mayaka sa'ad da suke komowa zuwa Samariya. Ya ce musu, "Domin Ubangiji Allah na kakanninku yana fushi da Yahuda, ya ba da su cikin hannurku. Sai kuka kashe su cikin fushin da ya kai sama. **10** Yanzu kuma kuna niyya ku mai da maza da matan Yahuda da Urushalima bayinku. Amma ku din ba ku da laifin zunubi ga Ubangiji Allahnku ne? **11** To, ku saurare nil Ku mai da'yan'uwanku da kuka kama a matsayin'yan kurkuku, gama fushin Ubangiji yana a kanku." **12** Sai wadansu shugabanni a Efraim, Azriya dan Yehohanan, Berekiya dan Meshillemot, Hezekiya dan Shallum da Amasa dan Hadlai, suka tasar wa wadanda suke isowa daga yaki. **13** Suka ce, "Dole ku kawo wadannan'yan kurkukun a nan, ko kuwa za ku yi laifi a gabon Ubangiji. Kuna niyya ku kara ga zunubinmu da kuma laifinmu? Gama laifinmu ya riga ya yi yawa, kuma fushinsa mai tsanani yana a kan Isra'il." **14** Saboda haka sojoji suka ba da'yan kurkukun da ganima a gabon hafshishi da dukan taron. **15** Sai mutanen da aka kira sunansu suka tashi, suka dauki kamammun, da ganimir, suka sa wa dukan wadanda suke tsirara sutura. Suka sa musu sutura, suka ba su takalma, suka ba su abinci da abin sha, suka shafa musu mai. Suka hawar da dukan

raunana a kan jakuna, suka kai su wurin'yan'uwansu a Yeriko, wato, Birnin Itatuwan Dabino, sa'an nan suka koma Samariya. **16** A lokacin nan Sarki Ahaz ya aika wurin sarkin Assuriya neman taimako. **17** Mutanen Edom sun säke zuwa suka yaki Yahuda suka kuma kwashe'yan kurkuku, **18** yayinda Filistiyawa suka kai hari wa garuruwa a gindin tuddai da kuma a Negeb na Yahuda. Suka kame su suka kuma zauna a Bet-Shemesh, Aiyalon da Gederot, haka ma Soko, Timma da Gimzo tare da kauyuka kewayensu. **19** Ubangiji ya kasikantar da Yahuda saboda Ahaz sarkin Isra'il, gama ya hadasa mugunta a Yahuda kuma ya kasance marar aminci ga Ubangiji. **20** Tiglat-Fileser sarkin Assuriya ya zo wurinsa, sai ya wahalar da sarki Ahaz maimakon taimakonsa. **21** Ahaz ya dauki wadansu abubuwa daga haikalibn Ubangiji da kuma daga fadan sarki da kuma daga sarakuna, ya ba da su ga sarkin Assuriya, amma wannan bai taimake shi ba. **22** Cikin lokacin wahalarsa Sarki Ahaz ya kara zama marar aminci ga Ubangiji. **23** Ya miika hadayu ga allolin Damaskus, wadanda suka ci shi a yaki; gama ya yi tunani, "Da yake allolin sarakunan Aram sun taimake su, zan miika hadayu domin su taimake ni." Amma suka zama sanadin faduwarsa da kuma faduwars dukan Isra'il. **24** Ahaz ya tattara kayayyaki daga haikalibn Allah ya kwashe su. Ya kulle kofofin haikalibn Ubangiji ya kakkafa bagadai a kowace kusurwa a titin Urushalima. **25** A kowane gari a Yahuda, ya gina masujadan kan tudu don kone hadayu ga wadansu alloli, ya kuma tsokane Ubangiji Allah na kakanninsa ya yi fushi. **26** Sauran ayyukan mulkinsa da dukan hanyoyinsa, daga farko zuwa karshe, suna a rubuce a littafin sarakunan Yahuda da Isra'il. **27** Ahaz ya huta tare da kakanninsa, aka kuma binne shi a birnin Urushalima, amma ba a sa shi a makabartan sarakunan Isra'ilba. Sai Hezekiya dansa ya gäge shi a matsayin sarki.

29 Hezekiya yana da shekara ashirin da biyar sa'ad da ya zama sarki, ya kuma yi mulki a Urushalima shekara ashirin da tara. Sunan mahaifiyarsa Abiya, 'yar Zakariya. **2** Ya yi abin da yake daidai a gabon Ubangiji, kamar dai yadda kakansa Dawuda ya yi. **3** A wata na farkon a farkon shekar mulkinsa, ya bude kofofin haikalibn Ubangiji ya gyara su. **4** Ya kawo firistoci da Lawiyawa, ya tattara su a filin da yake a gefen gabas **5** ya kuma ce musu, "Ku saurare ni, Lawiyawa! Ku tsarkake kanku yanzu, ku kuma tsarkake haikalibn Ubangiji Allah na kakanninku. Ku fid da kazanta daga wuri mai tsarki. **6** Kakanninku ba su yi aminci ba; suka aikata abin da yake mugu a gabon Ubangiji Allahnmu, suka kuma yashe shi. Suka juya fuskokinsu daga mazaunin Ubangiji suka kuma juya masa baya. **7** Suka kulle kofofin shirayi, suka kuma kashe fitilu. Ba su kone turare ko su miika hadayun konawa a wuri mai tsarki ga Allah na Isra'ilba. **8** Saboda haka, fushin

Ubangiji ya fādo a kan Yahuda da Urushalima; ya da hadaya don zunubi domin dukan Isra'ila. **25**
mai da su abin tsoro da abin banrazana da kuma abin Sarki Hezekiya ya ajiye Lawiyawa a cikin haikalın
ba'a, kamar yadda kuke gani da idanunku. **9** Abin da Ubangiji tare da ganguna, garayu da molaye, yadda
ya sa ke nan kakanninmu suka fāfi ta takobi, kuma Dawuda da Gad mai duba na sarki da kuma annabi
shi ya sa aka kai'ya'yanmu maza da'ya'yanmu mata Natan suka tsara. Ubangiji ne ya umarta wannan
da matanmu bauta. **10** Yanzu ina niyya in yi alkawari ta wurin annabawansa. **26** Saboda haka Lawiyawa
da Ubangiji, Allah na Isra'ila, domin fushinsa yā suka tsaya a shirye tare da kayan kidin Dawuda,
kauce daga gare mu. **11** 'Ya'yana maza, kada ku yi firistoci kuma tare da Kahoninsu. **27** Hezekiya ya ba
sakaci yanzu, gama Ubangiji ya zabe ku don ku tsaya da umarni a miķa hadaya ta konawa a kan bagade.
a gabansa ku kuma yi masa hidima, don ku yi hidima Yayinda aka fara miķawa, ana rerawa ga Ubangiji,
a gabansa ku kuma kone turare." **12** Sai wadannan tare da bushe-bushe da kide-kidien kayan waķa na
Lawiyawa suka shiga aiki, daga Kohatawa Mahat dan Dawuda sarkin Isra'ila. **28** Dukan taron suka durkusa
Amasai da Yowel dan Azariya. Daga Kabilar Merari, suka yi sujada, yayinda mawaka suke rerawa, ana
Kish dan Abdi da Azariya dan Yahallelel. Daga kuma busa Kahoni, dukan wannan ya ci gaba sai
Gershonawa, Yowa dan Zimma da Eden dan Yowa. **29** Sa'ad da
13 Daga zuriyar Elizafan, Shimri da Yehiyel. Daga aka gama miķawa, sai sarki da mutanen da suke
zuriyar Asaf, Zakariya da Mattaniya. **14** Daga iyalin tare da shi suka durkusa suka yi sujada. **30** Sarki
Heman, Yehiyel da Shimeyi. Daga zuriyar Yedutun, Hezekiya da fadawansa suka umarci Lawiyawa su
Shemahiyi da Uzziyel. **15** Da suka tattara'yan'uwanus yabi Ubangiji da kalmomin Dawuda da na Asaf mai
suka kuma tsarkake kansu, sai suka shiga ciki suka duba. Saboda haka suka rera yabai da murna, suka
tsarkake haikalın Ubangiji, kamar yadda sarki ya sunkuyar da kawunansu suka yi sujada. **31** Sa'an nan
umarta, suna bin maganar Ubangiji. **16** Firistoci Hezekiya ya ce, "Yanzu kun kebe kanku ga Ubangiji.
suka shiga cikin wuri mai tsarki na Ubangiji suka Ku zo ku kuma kawo hadayu da hadayun godiya
tsarkake shi. Suka fitar da dukan abin da yake marar zuwa ga haikalın Ubangiji." Saboda haka taron suka
tsabta da suka samu a haikalın Ubangiji zuwa filin kawo hadayu da hadayun godiya, da kuma dukan
haikalın Ubangiji. Lawiyawa suka dauke su suka wadanda suke da niyya suka kawo hadayun konawa.
kai su Kwarin Kidron. **17** Suka fara tsarkakewar a **32** Yawan hadayun konawan da taron suka kawo,
rana ta farko na farkon wata, a rana ta takwas na bijimai saba'in ne, raguna dari da kuma bunsurai
watan kuwa suka kai shirayin Ubangiji. Karin kwana dari biyu, dukansu kuwa domin hadayun konawa ga
takwas kuma suka tsarkake haikalın Ubangiji kansa, Ubangiji ne. **33** Dabbabin da aka tsarkake a matsayi
suka gama a rana ta goma sha shida na farkon wata. hadayu sun kai bijimai dari shida da tumaki da kuma
18 Sa'an nan suka tafi wurin Sarki Hezekiya suka fada awaki dubu uku. **34** Firistoci fa, suka kāsa sosai don
masa, "Mun tsarkake haikalın Ubangiji gaba daya, fidan dukan dabbabin da za a miķa don hadayun
bagaden kone hadaya tare da dukan kayayakinsa, konawa; saboda haka'yan'uwanus Lawiyawa suka
da tebur don shirya tsarkaken burodi, tare da dukan taimake su har aka gama aiki kafin sauran firistoci
kayayakinsa. **19** Mun shirya muka kuma tsarkake su sami damar tsarkake kansu. Gama Lawiyawa
dukan kayayakin da Sarki Ahaz ya cire cikin rashin sun fi firistoci himma wajen tsarkakewar kansu. **35**
aminicinsa yayinda yake sarki. Yanzu suna a gaban Aka kasance da hadayun konawa a yalwace, tare
bagaden Ubangiji." **20** Da sassafe kashegari Sarki da kitseen hadayun salama da hadayun sha da suke
Hezekiya ya tattara manyan birni wuri daya, suka tafe da hadayun konawa. Saboda haka aka sāke kafa
haura zuwa haikalın Ubangiji. **21** Suka kawo bijimai hidimar haikalın Ubangiji. **36** Hezekiya da dukan
bakwai, raguna bakwai, bunsurai bakwai da kuma mutane suka yi farin ciki game da abin da Allah ya
awaki mata bakwai a matsayin hadaya don zunubi yi wa mutanensa, domin ya faru farat daya.

30 Sai Hezekiya ya aika wa dukan Isra'ila da
Yahuda, ya kuma rubuta wasiku zuwa Efraim da
Manasse, yana gayyatursu zo haikalın Ubangiji a
Urushalima, su kuma yi Bikin Ketarewa ga Ubangiji,
Allah na Isra'ila. **2** Sarki da fadawansa da dukan
taron a Urushalima suka yanke shawara su yi Bikin
Ketarewa a wata na biyu. **3** Ba su iya yinsa a
daidai lokacinsa ba domin babu isashen firistocin
da suka tsarkake kansu, mutane kuma ba su taru
a Urushalima ba. **4** Shirin ya yi kyau ga sarki da
kuma dukan taron. **5** Suka yanke shawara su yi
shelar a ko'ina a Isra'ila, daga Beyersheba zuwa Dan,
suna kirān mutane su zo Urushalima, suka kuma

yi Bikin Ketarewa ga Ubangiji Allah na Isra'ila. Ba
 a yi bikin da mutane masu yawa bisa ga abin da
 aka rubuta ba. **6** Bisa ga umarnin sarki, sai'yan aika
 suka tafi ko'ina a Isra'ila da Yahuda da wasiku daga
 sarki da kuma daga fadawansa, wasi'kar tana cewa,
 "Mutenan Isra'ila, ku dawo ga Ubangiji Allah na
 Ibrahim, Ishaku da Isra'ila, domin yā dawo gare ku,
 ku da kuka tafi, ku da kuka kubuce daga hannun
 sarakuna Assuriya. **7** Kada ku zama kamar iyayenku
 da'yan'uwanlu, wadanda suka yi rashin aminci ga
 Ubangiji Allah na kakanninsu, har ya mai da su
 abin tsoro, yadda kuke gani. **8** Kada ku yi taurinkai,
 yadda iyayenku suka yi; ku mīka kai ga Ubangiji. Ku
 zo wuri mai tsarki, wanda ya tsarkake har abada.
 Ku bauta wa Ubangiji Allahnku, domin fushi mai
 zafi yā juye daga gare ku. **9** In kuka dawo wurin
 Ubangiji, sa'an nan wadanda suka kama'yan'uwanlu
 da'ya'yanku zu su nuna musu tausayi, su kuma dawo
 wannan kasa, gama Ubangiji Allahnku mai alheri
 ne mai jinkai kuma. Ba zai kau da fuskarsa daga
 gare ku ba, in kuka dawo gare shi." **10** Yan aika
 suka tafi gari-gari a cikin Efraim da Manasse, har
 zuwa Zebulun, amma mutane suka yi musu dariyar
 reni, suka kuma yi musu ba'a. **11** Duk da haka,
 wadansu mutanen Asher, Manasse da Zebulun suka
 kaskantar da kansu suka tafi Urushalima. **12** Haka
 ma a Yahuda, hannun Allah yana a kan mutane
 don yā ba su zuciya dafa su yi abin da sarki da
 fadawansa suka umarta, suna bin maganar Ubangiji.
13 Taron mutane mai girma ya hadū a Urushalima
 don Bikin Burodi Marar Yisti a wata na biyu. **14**
 Suka kawar da bagadai a Urushalima suka fid da
 bagadan turare suka zubar da su a Kwarin Kidron.
15 Suka yanka dan ragon Bikin Ketarewa a rana
 ta goma sha hudu na wata na biyu. Firstoci da
 Lawiyawa suka ji kunya suka tsarkake kansu, suka
 kawo hadayun konawa a haikaln Ubangiji. **16** Sa'an
 nan suka dauki matsayinsu na kullum yadda yake a
 Dokar Musa mutumin Allah. Firstoci suka yayyafa
 jinin da Lawiyawa suka ba su. **17** Da yake da yawa
 cikin taron ba su tsarkake kansu ba, dole Lawiyawa
 su yanka'yan ragunan Bikin Ketarewa domin dukan
 wadanda ba su da tsarki, ba su kuma iya tsarkake
 ragunansu ga Ubangiji ba. **18** Ko da yake yawancin
 mutanen da suka zo daga Efraim, Manasse, Issakar
 da Zebulun ba su tsarkake kansu ba, duk da haka
 suka ci Bikin Ketarewa, ba tare da bin abin da yake a
 rubuce ba. Amma Hezekiya ya yi addu'a domin-su
 cewa, "Bari Ubangiji, wanda yake nagari, yā gafarta
 wa kowa. **19** wanda ya sa zuciyyarsa ga neman Allah,
 Ubangiji Allah na kakanninsa, ko da shi marar tsarki
 ne bisa ga dokokin wuri mai tsarki." **20** Ubangiji
 kuwa ya ji Hezekiya ya kuma warkar da mutane. **21**
 Isra'ilawan da suka kasance a Urushalima suka yi
 Bikin Burodi Marar Yisti kwana bakwai da farin ciki
 mai girma, yayinda Lawiyawa da firstoci suke rera

ga Ubangiji kowace rana, hade da kayan kidin yabon
 a Ubangiji. **22** Hezekiya ya yi magana mai karfafawa
 aka dukan Lawiyawa wadanda suka nuna ganewar
 fasaha a hidimar Ubangiji. Kwana bakwai suka ci
 rabonusu da aka tsara, suka mīka hadayun salama,
 suka kuma yabi Ubangiji Allah na kakanninsu. **23**
 Dukan mutanen suka yarda su kara kwana bakwai
 kuma, sai suka ci gaba da bikin cikin farin ciki har
 wadansu kwana bakwai kuma. **24** Hezekiya sarkin
 Yahuda ya tanada bijimai dubu daya da tumaki da
 kuma awaki dubu bakwai wa taron, fadawa kuma
 suka tanada musu bijimai dubu da kuma tumaki
 da awaki dubu goma. Firstoci masu yawa suka
 tsarkake kansu. **25** Taron gaba daya na Yahuda suka
 yi farin ciki, tare da firstoci da kuma Lawiyawa
 da dukan wadanda suka taru daga Isra'ila, har ma
 da baki wadanda suka zo daga Isra'ila da wadanda
 suke zama a Yahuda. **26** Aka yi farin ciki mai girma
 a Urushalima, gama tun zamanin Solomon dan
 Dawuda sarkin Isra'ila, ba a ta'bā yin wani abu kamar
 haka a Urushalima ba. **27** Firstoci da Lawiyawa suka
 tsaya suka albarkace mutane, Allah kuma ya ji su,
 gama addu'arsu ya kai sama, mazauninsa mai tsarki.
31 Sa'ad da aka gama dukan wannan, sai
 Isra'ilawan da suke can suka fita zuwa
 garuruwan Yahuda, suka rurrushe kebabun
 duwatsu suka kuma farfashe ginshikan Ashera. Suka
 rurrushe masujadan kan tudu da bagadai, ko'ina
 a Yahuda da Benyamin da kuma cikin Efraim da
 Manasse. Bayan sun rurrushe dukansu, sai Isra'ilawa
 suka koma garuruwansu, kowanne zuwa mahallinsa.
2 Hezekiya kuma ya raba firstoci da Lawiyawa kashi-
 kashi, kowanne da hidimarsa, firstoci da Lawiyawa,
 don hadayun konawa da na salama, su yi hidima,
 su yi godiya, su kuma rera yabai a kofofin mazaunin
 Ubangiji. **3** Sarki ya ba da taimako daga mallakarsa
 domin hadayun konawa, safe da yamma da kuma
 don hadayun konawa a Asabbatai, Sabon Wata da
 kuma kayyadunn bukukwu kamar yadda yake a
 rubuce a cikin Dokar Ubangiji. **4** Ya umarci mutanen
 da suke zama a Urushalima su ba da rabon da yake
 na firstoci da Lawiyawa, don su kwallafa ransu ga
 Dokar Ubangiji. **5** Nan da nan aka baza umarnin, sai
 Isra'ilawa suka bayar'ya'yan farin hatsinsu, sabon
 ruwan inabi, mai da kuma zuma da dukan abin da
 gona ta bayar, hanru sake. Suka kawo zakan kowan
 abu da yawa. **6** Mutenan Isra'ila da Yahuda wadanda
 suke zama a garuruwan Yahuda, su ma suka kawo
 zakan shanu da na tumaki da kuma zakan abubuwa
 masu tsarki da aka kebe ga Ubangiji Allahnsu, suka
 jibge su tsibi-tsibi. **7** Sun fara yin haka a wata na
 uku, suka kuma gama a wata na bakwai. **8** Sa'ad da
 Hezekiya da fadawansa suka zo suka ga tsibin, sai
 suka yabi Ubangiji, suka kuma albarkace mutanensa
 Isra'ila. **9** Hezekiya ya tambayi firstoci da Lawiyawa
 game da tsibin; **10** sai Azariya babban first, daga

iyalin Zadok ya amsa, "Tun daga lokacin da mutane su zo su sami ruwa barkatai?" **5** Sai suka yi aiki suka fara kawo taimakonsu ga haikalin Ubangiji, tuküru suna gyaran dukan sassan katangar da suka muna da isashe don abinci da kuma da yawa da za fädi, suna kuma gina hasumiya a kai. Ya gina wata mu rage, domin Ubangiji ya albarkaci mutanensa, katanga a waje da wannan, ya kuma kara karfin saboda haka abin da ya ragu a rumbu yana da yawa." madogaran gini na Birnin Dawuda. Ya yi makamai **11** Hezekiya ya ba da umarni a shirya dakunan ajiya masu yawa da kuma garkuwoyi. **6** Ya nadaf manyan a haikalin Ubangiji, aka kuwa yi haka. **12** Sa'an nan hafshoshi a kan mutane, ya tattara su a gabansa a cikin aminci suka kawo taimako, zakka da kebabbin fili a kofar birni, ya kuma karfafa su da wadannan kyautai. Konaniya, wani Balawe, shi ne ke lura da kalmomi. **7** "Ku karfafa, ku yi karfin hali. Kada ku wadannan abubuwa, kuma dan'uwansa Shimeyi ji tsoro ko ku yi fargaba saboda sarkin Assuriya, shi ne na biye da shi. **13** Yehiyel, Azaziya, Nahat, da mayakan nan masu yawa da suke tare da shi, Asahel, Yerimot, Yozabad, Eliyel, Ismakiya, Mahat da gama shi wanda yake tare da mu, ya fi wanda yake Benahiya su ne shugabanni, mataimakan Konaniya tare da su. **8** Mayaña na jiki ne kawai suke tare da Shimeyi dan'uwansa, wadanda sarki Hezekiya da shi, amma Ubangiji Allahnmu ne yake tare da da Azariya babban shugaban haikalin Allah suka mu, zai kuwa taimake mu yă kuma yi yakinmu." nada. **14** Kore dan Imna Balawe, mai tsaron Kofar Mutane kuwa suka amince da maganar Hezekiya, Gabas, shi ne yake lura da baikon yardan ran da Sarkin Yahuda. **9** Daga baya, sa'ad da Sennakerib aka yi wa Allah, don ya karkasa bayarwar da aka sarkin Assuriya da dukan mayakanas suke kwanto kebe domin Ubangiji da hadayu mafi tsarki. **15** wa Lakish, sai ya aiki hafshinsa da wannan sakö Eden, Miniyamin, Yeshuwa, Shemahiya, Amariya wa Hezekiya sarkin Yahuda da kuma wa dukan da Shekaniya sun taimake shi da aminci a cikin mutanen Yahuda wadanda suke can cewa, **10** "Ga garuruwan firistoci, suna ba da rabo wa'yan'uwansu abin da Sennakerib sarkin Assuriya ya ce ga me firistoci bisa ga sassansu, tsoffafi da yara. **16** Bugu kake dogara, har da ka däge cikin Urushalima da da kari, suka ba da rabo ga maza'yan shekaru uku ko aka yi mata kwanto? **11** Ai, Hezekiya, rufinku yake fiye wadanda sunayensu suna a tarihin zuriya, dukan yi, don yă sa ku mutu da yunwa da fishirwa sa'ad wadanda ba za su iya shiga haikalin Ubangiji su yi da yake ce muku, 'Ubangiji Allahnmu zai cece mu ayyukansu na kullum ba, bisa ga nawayarsu da kuma daga hannun sarkin Assuriya.' **12** Hezekiya kansa bai sassansu. **17** Suka kuma ba da rabo ga firistocin da rushe wadannan masujadan kan tudu da bagadai, aka rubuta ta iyansu cikin tarihin zuriya, haka yana ce wa Yahuda da Urushalima, 'Dole ku yi sujada kuma ga Lawiyawa masu shekara ashirin ko fiye, a gabon bagade guda ku kuma kone hadayu a kansa bisa ga nawayarsu da kuma sassansu. **18** Suka hada ba? **13** "Ba ku san abin da ni da kuma kakannina da dukan kanana'ya'yansu, mata, da kuma'ya'ya suka yi wa dukan mutanen sauran kasashe ba? maza da'ya'ya mata, al'umma gaba daya da aka jera Allolin Kasashen nan sun taba iya ceton kasarsu a wadannan tarihin zuriya. Gama sun yi aminci daga hannuna ne? **14** Wanne a cikin dukan allolin cikin tsarkake kansu. **19** Akwai mutane a garuruwa wäðannan kasashe da kakannina suka hallaka ya da yawa wadanda aka sa don su rarraba wa'ya'yan taba iya ceton mutanensa daga gare ni? To, yaya Haruna, firist, maza, wadanda suke zaune a gonaki Allahnmu zai iya cetonku daga hannuna? **15** Yanzu na kasar garuruwansu su ba kowane namijin da aka fa, kada ku bar Hezekiya yă rüde ku yă kuma bad da rubuta na Lawiyawa, rabonsa. **20** Abin da Hezekiya ku haka. Kada ku gaskata shi, gama babu allahn wata ya yi ke nan ko'ina a Yahuda, yana yin abin da kasa ko masarautar da ya taba iya ceton mutanensa yake da kyau, daidai da kuma mai aminci a gabon daga hannuna ko kuwa hannun kakannina. Balle har Ubangiji Allahnsa. **21** Cikin kome da ya yi cikin Allahnmu yă cece ku daga hannuna!" **16** Hafshoshin hidimar haikalin Allah, cikin bijayya kuma ga doka Sennakerib suka ci gaba da maganar banza wa da umarnai, ya nemi Allahnsa, ya kuma yi aiki Ubangiji Allah da kuma a kan bawansa Hezekiya. **17** gabagadi. Ta haka kuwa ya yi nasara.

32 Bayan dukan abin da Hezekiya ya yi cikin aminci, sai Sennakerib sarkin Assuriya ya zo ya yaki Yahuda. Ya yi kwanto wa biranen katanga, yana zato zai ci su da yaki wa kansa. **2** Sa'ad da Hezekiya ya ga Sennakerib ya zo yana kuma niyya yă yaki Urushalima, **3** sai ya yi shawara da fadawansa da hafshoshin mayakanas cewa su datse ruwa daga mabulbulan ruwan da yake waje da birnin, suka kuwa taimake shi. **4** Sai babban taro suka hadu suka datse dukan mabulbulai da rafuffukan da suke gudu cikin kasar. Suka ce "Me zai sa sarakunan Assuriya

Allah na Isra'il'a, yana fadin wannan a kansa, "Kamar yadda sauran allolin mutanen sauran kasashe ba su iya kubutar da mutanen daga hannuna ba, haka Allah Hezekiya ba zai kubutar da mutanensa daga hannuna ba." **18** Sa'an nan suka yi magana da karfi cikin Yuhudanci wa mutanen Urushalima wadanda suke kan katanga, don su firgita su, su kuma sa su ji tsoro don su iya cin birnin. **19** Suka yi magana game da Allah na Urushalima yadda suka yi game da allolin sauran mutanen dunia, aikin hannuwan mutane. **20** Sarki Hezekiya da annabi Ishaya dan

Amoz suka yi kuka cikin addu'a ga sama game da rundunonin taurari, ya kuma yi musu sujada. **4**
 wannan. **21** Sai Ubangiji ya aiki mala'ika, wanda Ya gina bagadai cikin haikalın Ubangiji, wadanda
 ya karkashe dukan jarumawa da shugabanni da Ubangiji ya ce, "Sunana zai kasance cikin Urushalima
 kuma hafshosi a sansanin sarkin Assuriyawa. Saboda har abada." **5** Cikin filayen haikalın Ubangiji, ya
 haka sai sarkin Assuriya ya janye zuwa kasarsa da gina bagadai ga dukan rundunonin taurari. **6** Ya
 kunya. Da ya shiga haikalın Allahnsa, sai wadansu miķa'ya'yansa maza hadaya a wuta cikin Kwarin
 a cikin'ya'yansa maza suka yanka shi da takobi. Ben Hinnom, ya yi bokanci, ya yi duba, ya kuma
22 Ta haka Ubangiji ya ceci Hezekiya da mutanen yi maitanci, ya nemi shawarar mabiya da masu
 Urushalima daga hannun Sennakerib sarkin Assuriya ruhohi. Ya yi abin da yake mugu kwarai a gabon
 da kuma daga hannun dukan sauran. Ya magance Ubangiji, yana tsokanarsa yă yi fushi. **7** Ya dauki
 su a kowane gefe. **23** Yawancı mutane suka kawo siffar da aka sassaka wadda ya yi, ya sa ta a cikin
 hadayun konawa zuwa Urushalima wa Ubangiji haikalın Allah, wanda Allah ya ce wa Dawuda da
 da kuma kyautai masu daraja wa Hezekiya sarkin kuma dansa Solomon, "Cikin wannan haikalı
 Yahuda. Daga lokacin zuwa gaba dukan kasashe kuma cikin Urushalima, wanda na zaba daga cikin
 suka girmama shi. **24** A kwanakin nan Hezekiya kabilan Isra'ila, zan sa Sunana har abada. **8** Ba
 ya yi ciwo, ya yi kusan mutuwa. Sai ya yi addu'a zan kara bari kafafun Isra'ilawa su bar kasar da
 ga Ubangiji, wanda ya amsa masa ya kuma ba shi na ba wa kakanninku ba, in dai suka yi hankali ga
 alama. **25** Amma zuciyar Hezekiya ta yi girman kai, yin kome da na umarce su game da duka dokoki,
 bai kuwa yi amfani da alherin da aka nuna masa ba, ka'idodi da kuma farillai da na bayar ta wurin
 saboda haka fushin Ubangiji ya sauko a kansa da Musa." **9** Amma Manasse ya sa Yahuda da mutanen
 kuma a kan Yahuda da Urushalima. **26** Sai Hezekiya Urushalima suka kauce, har suka aikata mugunta
 ya tuba daga girma kan zuciyarsa, haka ma mutanen fiye da al'umman da Ubangiji ya hallaka a gabon
 Urushalima; saboda haka fushin Ubangiji bai zo a Isra'ilawa. **10** Ubangiji ya yi magana da Manasse da
 kansu a kwanakin Hezekiya ba. **27** Hezekiya mai mutanensa, amma ba su kula ba. **11** Saboda haka
 arziki da girma ne kwarai, ya kuma yi baitulmali Ubangiji ya kawo manyan hafshoshin mayakan sarkin
 domin azurfa da zinariyarsa da kuma domin duwatsu Assuriya a kansu, wadanda suka dauki Manasse a
 masu daraja, kayan yaji, garkuwoyi da kuma domin matsayi dan kurkuku, suka sa fugiya a hancinsa,
 dukan kayayyaki masu daraja nasa. **28** Ya kuma yi suka daure shi da sarkoñin tagullu suka kuma kai
 gine-gine domin ajiyar hatsi, sabon ruwa inabi da shi Babilon. **12** Cikin wahalarsa ya nemi tagomashin
 mai; ya kuma yi wuraren ajiyar kowane irin shanu Ubangiji Allahnsa ya kuma kaskantar da kansa sosai
 dabam-dabam, da kuma turke domin tumaki. **29** Ya a gabon Allah na kakanninsa. **13** Da ya yi addu'a gare
 gina kauyuka ya kuma samo shanu da garkuna masu shi, sai Ubangiji ya tabu da tubansa, ya kuma saurari
 yawa, gama Allah ya ba shi arziki mai yawa sosai. rokonsa; saboda haka ya dawo da shi Urushalima
30 Hezekiya ne ya datse ruwan bisa na mafublular da kuma zuwa mulkinsa. Sa'an nan Manasse ya san
 Gilon, ya sa ruwan ya gangara zuwa gefe yamma na cewa Ubangiji shi ne Allah. **14** Daga baya ya sâke
 Birnin Dawuda. Ya yi nasara a kome da ya yi. **31** gina katangar waje na Birnin Dawuda, yamma da
 Amma da masu mulkin Babilon suka aika da jakadu mafublular Gilon a cikin kwari, har zuwa mashigin
 su tambaye shi game alamar da ta faru a kasar, Allah Kofar Kifi, ya kuma kewaye tudun Ofel; ya yi ta da
 ya rabu da shi don yă gwada shi don yă kuma san tsayi sosai. Ya sa hafshoshin mayaka cikin dukan
 kome da yake cikin zuciyarsa. **32** Sauran ayyukan biranen katanga a Yahuda. **15** Ya fid da bakin alloli,
 mulkin Hezekiya da kuma kyawawa ayyukansa, suna ya kuma fid da siffofi daga haikalın Ubangiji, haka
 a rubuce a cikin wahayin annabi Ishaya dan Amoz, ma dukan bagadan da ya gina a kan tudun haikalı da
 a cikin littafin sarakunan Yahuda da Isra'ila. **33** Kuma cikin Urushalima, ya zubar da su a bayan birni.
 Hezekiya ya huta tare da kakanninsa, aka kuma binne shi a kan tudu inda makabartan zuriyar
 Dawuda suke. Dukan Yahuda da kuma mutanen **16** Sa'an nan ya gyara bagaden Ubangiji ya kuma
 Urushalima suka girmama shi sa'ad da ya mutu. Sai miķa hadayu a masujadai kan tudu, amma
 Manasse dansa ya gâje shi a matsayin sarki. **17** Mutane dai suka ci
 gaba da miķa hadayu a masujadai kan tudu, amma
 wa Ubangiji Allahnsu kadai. **18** Sauran ayyukan
 mulkin Manasse, hafe da addu'arsa ga Allahnsa
 da kuma kalmomin da mai duba ya yi masa cikin
 sunan Ubangiji, Allah na Isra'ila, suna a rubuce cikin
 tarihin sarakunan Isra'ila. **19** Addu'arsa da yadda
 Allah ya tabu ta wurin tubansa, da kuma dukan
 zunubansa da rashin biyayyarsa, da wuraren da ya
 gina masujadai kan tudu ya kuma kafa ginshikan

33 Manasse yana da shekara ashirin sa'ad da ya
 zama sarki, ya kuma yi mulki a Urushalima
 shekara hamsin da biyar. **2** Ya yi abin da yake mugu
 a gabon Ubangiji, yana bin ayyukan bankyama na
 al'umman da Ubangiji ya kora a gabon Isra'ilawa. **3**
 Ya sâke gina masujadai kan tudu da mahaifinsa
 Hezekiya ya rurrushe; ya tâ da bagadan Ba'al, ya
 kuma gina ginshikan Ashera. Ya rusuna wa dukan

Ashera da gumaka kafin ya kaskantar da kansa, duka suna a rubuce cikin tarihin mai duba. **20** Manasse sarakunan Yahuda suka bari yā fādi ya zama kango. ya huta tare da kakanninsa, aka kuma binne shi a **21** Amon yana da shekara ashirin da biyu sa'ad da ya **22** Ya yi abin da yake mugu a gaban Ubangiji kamar yadda mahaifinsa Manasse ya yi. Amon ya bauta ya kuma mika hadayu ga dukan gumakan da Manasse **23** Amma ba kamar mahaifinsa Manasse ba, bai kaskantar da kansa a gaban Ubangiji ba; Amon ya kara laifinsa. **24** Fadawan Amon sukan yi masa makarkashiya, suka kashe shi a fidansia. **25** Sa'an nan mutanen kasar suka kashe dukan wadanda suka yi wa Sarki Amon makarkashiya, suka noda Yosiya dansa sarki a maimakonsa.

34 Yosiya yana da shekara goma sha takwas sa'ad da ya zama sarki, ya kuma yi mulki a Urushalima shekara talatin da daya. **2** Ya yi abin da yake daidai a gaban Ubangiji ya kuma yi tafiya a hanyoyin kakansa Dawuda, ba tare da juye dama ko hagu ba. **3** A shekara ta takwas ta mulkinsa, yayindaya yake matashi, sai ya fara neman Allah na kakansa Dawuda. A shekara ta goma sha biyunsa ya fara tsabtacce Yahuda da Urushalima daga masujadan kan tudu, ginshikan Ashera, sassakakkun gumaka da kuma siffotin da aka yi zubi. **4** A karkashin umarninsa aka rurrushe bagadan Ba'al, ya kuma tumbuke bagadan kona turare wadanda suke a bisansu, ya farfashe ginshikan Ashera da kuma sassakakkun siffofi. Ya ragargaza wadannan kucukucu, ya barbada su a kan kaburburan wadanda suka mika musu hadayu. **5** Ya kone kasusuhan firistocin gumaka a kan bagaden da a dā suke mika hadayunsu, ta haka ya tsabtacce Yahuda da Urushalima. **6** Ya yi haka cikin garuruwan Manasse, Efraim da Simeyon, har zuwa Naftali, da kuma cikin kangwayen kewayensu, **7** ya farfashe bagadai da ginshikan Ashera; ya ni'ka gumaka suka zama gari, ya kuma yayyanka dukan bagadan turare kucu-kucu ko'ina a Isra'il. Sa'an nan ya koma Urushalima. **8** A shekara ta goma sha takwas ta mulkin Yosiya, ya tsarkake kasar da haikalin, ya aiki Shafan dan Azaliya da Ma'asehiya mai mulkin birni, tare da Yowa dan Yowahaz, marubuci, su gyara haikalin Ubangiji Allah. **9** Suka tafi wurin Hilkiya babban firist suka ba shi kudin da aka kawo cikin haikalin Allah, wanda Lawiyawa masu tsaron kofofi sun tattara daga mutanen Manasse, Efraim da dukan raguwar Isra'il da kuma daga dukan mutanen Yahuda da Benyamin da kuma mazaunam Urushalima. **10** Sa'an nan suka danfa su ga mutanen da aka nadaf su lura da aiki a kan haikalin Ubangiji. Wadannan mutane ne suke biyan ma'aikatan da suka gyara suka kuma mai da haikalin. **11** Suka kuma ba da kudi ga kafintoci da magina don su sayi sassakakkun

duwatsu, da katakai don yin tsaike da tankar ginin da su ne Yahat da Obadiya, Lawiyawa zuriyar Merari **12** Mutanen fa suka yi aiki da aminci. Shugabanninsu, fadansa. Sai Amon dansa ya gāje shi a matsayin sarki. su ne Zakariya da Meshullam, zuriyar Kohat. Dukan zama sarki, ya yi mulki a Urushalima shekara biyu. Lawiyawa wadanda suke gwanaye a kyan kidi, **13** sun lura da ma'aikata, suka kuma lura da dukan masu aiki daga aiki zuwa aiki. Wadansu Lawiyawan kuma masu tsaron su ne marubuta, magatakarda da kuma masu tsaron **14** Yayinda suke fitar da kudin da aka kai cikin haikalin Ubangiji, sai Hilkiya firist ya sami Littafin Dokar Ubangiji da aka bayar ta wurin Musa. **15** Hilkiya ya ce wa Shafan magatakarda, "Na sami Littafin Doka a cikin haikalin Ubangiji." Sai ya ba wa Shafan. **16** Sa'an nan Shafan ya dauki littafin zuwa wurin sarki, ya fada masa, "Manyan ma'aikatanka suna yin kome da aka sa su. **17** Mun dauke kudin da an ajiye a haikalin Ubangiji muka ba wa masu aiki da wadanda suke lura da su." **18** Sa'an nan Shafan magatakarda ya sanar da sarki ya ce, "Hilkiya firist ya ba ni wani littafi." Sai Shafan ya karanta daga cikinsa a gaban sarki. **19** Da sarki ya ji kalmomin Doka, sai ya yage rigunansa. **20** Ya ba da wadannan umarnai ga Hilkiya, Ahikam dan Shafan, Abdon dan Mika, Shafan magatakarda da kuma Asahiya mai hidimar sarki. **21** Ya ce, "Ku tafi ku nemi nufin Ubangiji saboda ni da kuma saboda raguwa a Isra'il da Yahuda game da abin da aka rubuta a wannan littafin da aka samu. Fushin Ubangiji mai girmane da aka zuba a kanmu domin kakannimbu ba su kiyye maganar Ubangiji ba; ba su aikata bisa ga dukan abin da yake a rubuce a wannan littafi ba." **22** Hilkiya tare da wadanda sarki ya aika, suka tafi suka yi magana da annabiya Hulda, wadda take matar Shallum dan Tokhat dan Hasra, mai tsaron wurin ajiyar riguna. Tana zama a Urushalima, a Yanki na Biyu. **23** Sai ta ce musu, "Ga abin da Ubangiji, Allah na Isra'il ya ce fada wa mutumin da ya aike ku gare ni, **24** 'Ga abin da Ubangiji ya ce zai kawo masifa a wannan wuri da mutanensa, dukan la'anar da aka rubuta a cikin littafin da aka karanta a gaban sarkin Yahuda. **25** Domin sun yashe ni suka kuma kone turare wa wadansu alloli, suka tsokane ni in yi fushin ta wurin dukan abin da hannuwansu suka yi, fushina zai zuba a kan wannan wuri, ba kuma za a kwantar da shi ba." **26** Ku fada wa sarkin Yahuda, wanda ya aike ku nemi nufin Ubangiji, 'Ga abin da Ubangiji, Allah na Isra'il yake cewa game da kalmomin da ka ji. **27** Domin zuciyarka mai tuba ce, ka kuma kaskantar da kanka a gaban Allah sa'ad da ka ji abin da ya yi magana a kan wannan wuri da mutanensa, domin kuma ka Kaskantar da kanka a gabana, ka yage rigunaka ka kuma yi kuka a gabana, na ji ka, in ji Ubangiji. **28** Yanzu zan tara ka da kakanninka, za a kuma binne ka cikin salama. Idanunka ba za su ga dukan masifar da zan kawo a kan wannan

wuri da kuma a kan wadanda suke zama a nan ba.”” 29 Sai sarki kai amsar wa sarki. 30 Ya haura zuwa haikalini Ubangiji tare da mutanen Yahuda, mutanen Urushalima, firostoci da Lawiyawa, dukan mutane daga karami zuwa babba. Ya karanta dukan kalmomin Littafin Alkawari wanda aka samu a cikin haikalini Ubangiji a kunnuwansi. 31 Sai sarkin ya mika tsaye a inda yake, ya sabunta alkawari a gabon Ubangiji, don yā bi Ubangiji yā kiyaye umarnansa, ka’idodinsa da kuma farillansa da dukan zuciyarsa da kuma dukan ransa, ya kuma yi biyayya da kalmomin alkawarin da aka rubuta a cikin wannan littafi. 32 Sa’an nan ya sa kowa a Urushalima da Benyamin ya yi alkawari ga wannan; mutanen Urushalima suka aikata wannan bisa ga alkawarin Allah, Allah na kakanninsu. 33 Yosiya ya fitar da dukan gumakan bankyama daga dukan yankunan Isra’ila, ya kuma sa dukan wadanda suke a Isra’ila su bauta wa Ubangiji Allahnsu. Muddin ransa, ba su fasa bin Ubangiji Allah na kakanninsu ba.

35 Yosiya ya yi Bikin Ketarewa ga Ubangiji a Urushalima, aka kuma yanka dan ragon Bikin Ketarewa a ranar goma sha hudu ga wata na farko. 2 Ya za’bi firistoci su yi aikinsu, sai ya karfafa su su yi aikin da kyau a hidimar haikalini Ubangiji. 3 Ya ce wa Lawiyawa wadanda suke koyar da dukan Isra’ila da kuma wadanda aka tsarkake wa Ubangiji. “Ku sa akwatin alkawari mai tsarki a cikin haikalini da Solomon dan Dawuda sarkin Isra’ila ya gina. Ba za a ri’ka dfaukansa a kafada ba. Yanzu ku bauta wa Ubangiji Allahnsu da kuma mutanensa Isra’ila. 4 Ku shirya kanku iyali-iyali a sassanku, bisa ga umarnan da Dawuda sarkin Isra’ila da kuma dansa Solomon suka rubuta. 5 “Ku tsaya a tsattarksan wuri, bisa ga kungiyoyin gidajen kakannin’yan’uwanku, wadanda su ba firistoci ba ne. Kowanne ya sami kashi daga cikin gidan Lawiyawa. 6 Ku yanka ragunan Bikin Ketarewa, ku tsarkake kanku, ku kuma shirya raguna domin’yan’uwanku, kuna yin abin da Ubangiji ya umarta ta wurin Musa.” 7 Yosiya ya tanada wa dukan mutanen da ba firistoci ba ne wadanda suke a wurin, tumaki da awaki dubu talatin don a yanka saboda hadayun Bikin Ketarewa, ya kuma ba su shanu dubu uku. Dukan dabbobin kuwa daga garken sarki ne. 8 Fadawansa su ma suka ba da taimako da yardar rai ga mutane da kuma firistoci da Lawiyawa. Hilkiya, Zakariya da Yehiyel masu aiki a haikalini Allah, suka ba firistoci hadayun Bikin Ketarewa dubu biyu da dari shida da kuma shanu dari uku. 9 Haka kuma Konaniya tare da Shemahiya da Netanel, dan’uwansa, da Hashabiya, Yehiyel da Yozabad, shugabannin Lawiyawa, suka tanadar da hadayun Bikin Ketarewa dubu biyar da kuma bijimai dari biyar domin Lawiyawa. 10 Sa’ad da aka shirya kome don Bikin Ketarewar, sai Firistoci tare da Lawiyawa

suka tsaya wurin tsayawarsu bisa ga umarnin sarki. 11 Aka yanka ragunan Bikin Ketarewa, firistoci kuma suka yayyafa jinin da aka ba su, yayinda Lawiyawa suna fidan dabbobi. 12 Suka kebe hadayun konawa don su ba da su ga fungiyoyin iyalan mutane don su mika ga Ubangiji, yadda yake a rubuce a Littafin Musa. Suka yi haka da shanun. 13 Suka gasa dabbobin Bikin Ketarewa a bisa wuta yadda aka tsara, suka dafa hadayu masu tsarki a tukwane, da manyan tukwane, da kuma kwanoni, suka raba su nan da nan ga dukan mutane. 14 Bayan wannan, suka shirya wa kansu da kuma wa firistoci, saboda firistoci, zuriyar Haruna, suna mika hadayun konawa da sashen kitse daga safe har dare. Saboda haka Lawiyawa suka shirya wa kansu da kuma wa firistocin daga zuriyar Haruna. 15 Mawa’ka zuriyar Asaf, suna a wuraren da Dawuda, Asaf, Heman da Yedutun mai duba na sarki suka tsara. Bai zama lalle matsaran kofofi a kowace kofa su bar wuraren aikinsu ba, domin’yan’uwansu Lawiyawa sun yi shiri dominus. 16 Ta haka fa aka yi dukan hidimar Ubangiji a wannan rana, domin su kiyaye Bikin Ketarewa, domin kuma su mika hadayu na konawa a bisa bagaden Ubangiji, yadda sarki Yosiya ya umarta. 17 Isra’ila wan da suka kasance a can suka yi Bikin Ketarewa a wannan rana, suka kuma kiyaye Bikin Burodi Marar Yisti kwana bakwai. 18 Ba a taba yin Bikin Ketarewa haka ba tun zamanin annabi Sama’ila; kuma babu sarkin Isra’ilan da ya taba yin irin Bikin Ketarewa kamar yadda Yosiya ya yi, tare da firistoci, Lawiyawa da kuma dukan Yahuda da Isra’ila, wadanda suke can tare da mutanen Urushalima. 19 An yi wannan Bikin Ketarewa a shekara ta goma sha takwas ta mulkin Yosiya. 20 Bayan wannan duka, sa’ad da Yosiya ya shirya haikali, Neko sarkin Masar ya haura don yā yi yaki a Karkemish a Yuferites, sai Yosiya ya fita don yā fafata da shi a yaki. 21 Amma Neko ya aiki’yan sagko ga Yosiya, yana cewa, “Me ya gama ni da kai, ya Sarkin Yahuda? Ban zo in yi yaki da kai ba. Na zo ne in yi yaki da gidan da yake gāba da ni! Ka kyale ni! Allah ne ya riga ya fada mini in hanzarta. Kada ka yi gāba da Allah, wanda yake tare da ni, don kada yā hallaka ka.” 22 Yosiya fa, bai juya daga gare shi ba, amma ya bad da kama don yā yi yakin. Bai saurari abin da Neko ya fada bisa ga umarnin Allah ba, amma ya tafi ya yake shi a filin Megiddo. 23 Maharba suka harbi Yosiya, sai ya ce wa hafsoshinsa, “Ku dauke ni ku fita da ni daga nan; gama an yi mini mummunun rauni.” 24 Saboda haka suka dauke shi a keken yakin, suka fitar da shi, suka sa shi a wata keken yakin da yake da shi, suka kawo shi Urushalima, inda ya mutu. Aka binne shi a makabartar kakanninsa, sai dukan Yahuda da Urushalima suka yi makoki dominus. 25 Annabin Irmiya ya tsara wako’kin makoki domin Yosiya, wanda har wa yau mawa’ka maza da mata

suke rera game da Yosiya. Suka sa wadannan su Amma suka yi wa'yan sakon Allah ba'a, suka rena zama al'ada a Isra'il, suna kuma a rubuce cikin maganarsa, suka yi wa annabawansa dariyar reni, Littafin Makoki. **26** Sauran ayyukan mulkin Yosiya har sai da fushin Ubangiji ya tasar a kan mutanensa da kuma kyawawan abubuwana da ya yi, bisa ga abin babu makawa. **17** Ya bashe su ga sarkin Babiloniwaya da aka rubuta a Dokar Ubangiji, **27** dukan ayyukan, wanda ya karkashe samarinisu da takobi a wuri daga farko har zuwa karshe, suna a rubuce cikin mai tsarki, bai yi juyayin saurayi, ko budurwa, ko littafin sarakunan Isra'il da na Yahuda.

36 Sai mutanen kasar suka dauki Yehoyahaz dan Yosiya suka nada shi sarki a Urushalima yā gāji mahaifinsa. **2** Yehoyahaz yana da shekara ashirin da uku sa'ad da ya zama sarki, ya kuma yi mulki a Urushalima wata uku. **3** Sarkin Masar ya tumbuke shi a Urushalima, ya tilasta Yahuda su biya haraji talenti dari na azurfa da kuma talentin zinariya. **4** Sarkin Masar ya nasa Eliyakim, dan'uwan Yehoyahaz, sarki a bisa Yahuda da kuma Urushalima, ya kuma canja sunan Eliyakim zuwa Yehohiyakim. Amma Neko ya dauki Yehoyahaz dan'uwan Eliyakim ya kai Masar. **5** Yehohiyakim yana da shekara ashirin da biyar sa'ad da ya zama sarki, ya kuma yi mulki a Urushalima shekara goma sha daya. Ya yi abin da yake mugu a gaban Ubangiji Allahnsa. **6** Nebukadnezzar sarkin Babilon ya hauro ya kara da shi. Ya kama shi, ya daure da sarkokin tagullu, ya kuma kai shi Babilon. **7** Nebukadnezzar sarkin Babilon ya kuma kwaso kayayyaki daga haikalini Ubangiji ya sa su a haikalinsa a can. **8** Sauran ayyukan mulkin Yehohiyakim, ayyukan bankyamar da ya aikata da dukan abubuwana da aka same shi da su, suna a rubuce cikin littafin sarakunan Isra'il da na Yahuda. Sai Yehohiyacincin dansa ya gāje shi a matsayin sarki. **9** Yehohiyacincin yana da shekara goma sha takwas sa'ad da ya zama sarki, ya kuma yi mulki a Urushalima wata uku da kwana goma. Ya yi abin da yake mugu a gaban Ubangiji. **10** Da bazara, Sarki Nebukadnezzar ya aika a kawo Yehohiyacincin, aka kuma kawo shi Babilon, tare da kayayyaki masu daraja daga haikalini Ubangiji, sai Sarki Nebukadnezzar ya nasa kawunsa Zedekiya, sarki a bisa Yahuda da Urushalima. **11** Zedekiya yana da shekara ashirin da daya sa'ad da ya zama sarki, ya kuma yi mulki a Urushalima shekara goma sha daya. **12** Ya yi abin da yake mugu a gaban Ubangiji Allahnsa kuma bai kaskantar da kansa a gaban Irmiya annabi, wanda ya yi magana kalmar Ubangiji ba. **13** Ya tayar wa Sarki Nebukadnezzar, wanda ya sa ya yi rantsuwa da sunan Allah. Ya zama mai kunnen kashi da kuma taurin zuciya, bai kuwa juye ga Ubangiji, Allah na Isra'il ba. **14** Bugu da Kari, dukan shugabannin firostoci da mutane suka kara zama marasa aminci, suna bin dukan abubuwana bankyama na al'ummai, suka kazantar da haikalini Ubangiji, wanda ya tsarkake a Urushalima. **15** Sai Ubangiji Allah na kakanninsu, ya yi ta aika da magana gare su ta wurin'yan sakonsa sau da sau, domin ya ji tausayi mutanensa da mazaunisa. **16**

Amma suka yi wa'yan sakon Allah ba'a, suka rena har sai da fushin Ubangiji ya tasar a kan mutanensa babu makawa. **17** Ya bashe su ga sarkin Babiloniwaya wanda ya karkashe samarinisu da takobi a wuri mai tsarki, bai yi juyayin saurayi, ko budurwa, ko tsoho, ko gajiyayye ba. Allah ya bashe su duka ga Nebukadnezzar. **18** Nebukadnezzar ya kwashe dukan kayayyaki daga haikalini Allah, babba da karami, da ma'ajin haikalini Ubangiji da kuma ma'ajin sarki da na fadawansa zuwa Babilon. **19** Suka cinna wa haikalini Allah wuta, suka rurruushe katangar Urushalima; suka kone dukan fada, suka kuma lalace kome mai amfani da yake can. **20** Wadanda ba a kashe ba kuwa Nebukadnezzar ya kwashe su, ya kai Babilon, suka zama bayinsa da na'ya'yansa maza har zuwa kahuwar mulkin Farisa. **21** Kasar ta more hutun Asabbacinta; a dukan lokacin zamanta kango ta huta, har sai da shekaru saba'in nan suka cika bisa ga maganar Ubangiji da Irmiya ya fasid. **22** Don a cika maganar da Ubangiji ya yi ta wurin Irmiya, a shekara farko ta Sairus sarkin Farisa, sai Ubangiji ya motsa zuciyar Sairus na Farisa don yā yi shel a dukan masarautsara, ya kuma sa shi a rubuce cewa, **23** "Ga abin da Sairus sarkin Farisa ya ce, "Ubangiji Allah na sama, ya ba ni dukan mulkokin duniya, ya kuma nasa ni in gina masa haikali a Urushalima a Yahuda. Duk wani na mutanensa a cinku, bari yā haura yā tafi, bari kuma Ubangiji Allahnsa yā kasance tare da shi."

Ezra

1 A shekara ta farko ta mulkin sarkin Farisa, wato, sarki Sairus, domin a cika maganar Ubangiji da aka yi ta bakin Irmiya, sai Ubangiji ya taşa zuciyar Sairus sarkin Farisa ya yi shela a duk fādūn kasarsa, ya kuma rubuta cewa, **2** “Ga abin da Sairus sarkin Farisa yake shela,” “Ubangiji Allah na sama ya ba ni iko in yi mulkin duniya duka, ya kuma zabe ni in gina masa haikali a Urushalima cikin Yahuda. **3** Duk wanda yake nasa a cikinku bari Allahnsa yā kasance tare da shi, bari yā tafi Urushalima cikin Yahuda yā gina haikalın Ubangiji, Allah na Isra’ila, Allah wanda yake a Urushalima. **4** Duk inda akwai mutumin Yahuda da ya rage, sai mutanen da suke zama kusa da shi, su taimake shi da azurfa, da zinariya, da kaya, da kuma dabbobi, tare da kyautai na yardar rai saboda Gidan Allah wanda yake a Urushalima.” **5** Sai shugabannin zuriyar Yahuda da na Benyamin, da firistoci da Lawiyawa, duk wanda Allah ya taşa zuciarsa, suka shirya don su je su gina haikalın Ubangiji a Urushalima. **6** Dukan maqwabtansu kuwa suka taimake su da gudummawa na kayan azurfa da na zinariya, da kaya, da dabbobi, da kuma kyautai masu daraja bisa bayarwar yardar rai da suka yi. **7** Sai sarki Sairus ya fitar da kayan da suke na haikalın Ubangiji wadanda Nebukadnezzar ya kwashe daga Urushalima ya sa a haikalın allahnsa. **8** Sairus sarkin Farisa ya sa Mitredat ma’ají ya kirga su a gabán Sheshbazzar dan sarkin Yahuda. **9** Ga lissafin kayan. Manyan kwanonin zinariya guda 30 Manyan kwanonin azurfa guda 1,000 Wuřāke guda 29. **10** Wadansu kwanonin zinariya guda 30 Wadansu kwanonin azurfa guda 410 da wadansu kayayyaki guda 1,000. **11** Dukan kayayyakin zinariya da na azurfa sun kai 5,400. Sheshbazzar ya kawo kayayyakin nan duka tare da shi lokacin da kamammun suka hauro daga Babilon zuwa Urushalima.

2 Ga lissafin wadanda suka dawo daga bauta a Babilon, wadanda Nebukadnezzar sarkin Babilon ya kwasa zuwa bauta a kasar Babilon (sun dawo Urushalima da Yahuda, kowa ya koma garinsu). **2** Sun komo tare da Zerubbabel, da Yeshuwa, da Nehemiya, da Serahiya, da Re’elaya, da Mordekai, da Bilshan, da Misfar, da Bigwai, da Rehum, da Ba’ana). Ga jerin mazan mutanen Isra’ila. **3** Zuriyar Farosh mutum 2,172. **4** ta Shefatiya 372. **5** ta Ara 775. **6** ta Fahat-Mowab (ta wurin Yeshuwa da Yowab) 2,812. **7** ta Elam 1,254. **8** ta Zattu 945. **9** ta Zakkai 760. **10** ta Bani 642. **11** ta Bebai 623. **12** ta Azgad 1,222. **13** ta Adonikam 666. **14** ta Bigwai 2,056. **15** ta Adin 454. **16** ta Ater (ta wurin Hezekiya) 98. **17** ta Bezai 323. **18** ta Yora 112. **19** ta Hashum 223. **20** ta Gibbar 95. **21** Mutanen Betlehem 123. **22** na Netofa 56. **23** na Anatot 128. **24** na

Azmawet 42. **25** na Kiriyat Yeyarim, da Kefira Beyerot 743. **26** na Rama da Geba 621. **27** na Mikmash 122. **28** na Betel da Ai 223. **29** na Nebo 52. **30** na Magbish 156. **31** na dayan Elam din 1,254. **32** na Harim 320. **33** na Lod, da Hadid da Ono 725. **34** na Yeriko 345. **35** na Sena’s 3,630. **36** Firistoci. Zuriyar Yedahiya (ta wurin iyalin Yeshuwa) 973. **37** ta Immer 1,052. **38** ta Fashhur 1,247. **39** ta Harim 1,017. **40** Lawiyawa, Lawiyawa na zuriyar Yeshuwa da Kadmiel (ta wurin Hodawiya) mutum 74. **41** Mawača. Zuriyar Asaf mutum 128. **42** Masu tsaron haikali. Zuriyar Shallum, Ater, Talmon, Akkub, Hatita, da Shobai mutum 139. **43** Ma’aitakan haikali. Zuriyar Ziha, Hasufa, Tabbawot, **44** Keros, Siyaha, Fadon, **45** Lebana, Hagaba, Akkub, **46** Hagab, Shamli, Hanan, **47** Giddel, Gahar, Reyahiya, **48** Rezin, Nekoda, Gazzam, **49** Uzza, Faseya, Besai, **50** Asna, Meyunawa, Nefussiyawa, **51** Bakbuk, Hakufa, Harhur, **52** Bazlut, Mehida, Harsha, **53** Barkos, Sisera, Tema, **54** Neziya da Hatifa. **55** Zuriyar bayin Solomon. Zuriyar Sotai, Hassoferet, Feruda, **56** Ya’ala, Darkon, Giddel, **57** Shefatiya, Hattil, Fokeret-Hazzebayim, da Ami. **58** Dukan zuriyar ma’aitakan haikali, da kuma bayin Solomon 392. **59** Wadannan mutanen ne suka zo daga garuruwan Tel-Mela, Tel-Harsha, Kerub, Addan da Immer, amma ba su iya nuna ainihin tushensu daga Isra’ila ba. **60** Yan zuriyar Delahiya, Tobiya, da Nekoda 652. **61** Daga cikin firistoci kuma, zuriyar Hobahiya, Hakkoz da Barzillai (wanda ya auri diyar Barzillai mutumin Gileyad da ake kuma kira da wannan suna). **62** Wadannan sun nemi sunayen iyalsansu a cikin littafin da ake rubuta sunayen amma ba su ga sunayensu ba, saboda haka sai aka hana su zama firistoci domin an dauka su marasa tsabta ne. **63** Gwamma ya umarce su cewa kada su ci wani abinci mai tsarki sai firist ya yi shawara ta wurin Urim da Tummin tukuna. **64** Yawan jama’ar duka ya kai mutum 42,360. **65** ban da bayinsu maza da mata 7,337; suna kuma da mawaka maza da mata 200. **66** Suna da dawakai guda 736, alfadara 245, **67** rakuma 435, da jakuna 6,720. **68** Sa’ad da suka isa haikalın Ubangiji a Urushalima, sai wadansu shugabannin iyaiyal suka yi bayarwar yardar rai ta gudummawarsu domin sāke gina gidan Allah a wurin da yake. **69** Bisa ga karfinsu suka bayar da darik 61,000 na zinariya, da maina 5,000 na azurfa, da rigunan firistoci guda 100. **70** Firistoci, da Lawiyawa, da mawaka, da masu tsaron kofofi, da masu aiki a haikali, tare da wadansu mutane, da dukan sauran Isra’ila suka zauna a garuruwansu.

3 Da tsyawawar watan bakwai, sai Isra’ila suka koma garuruwansu suka taru da nufi daya a Urushalima. **2** Sai Yeshuwa dan Yozadak da sauran firistoci, da Zerubbabel dan Sheyaltiel da abokan aikinsa, suka fara gina bagaden Allah na Isra’ila don miša hadaya ta konawa bisa ga abin da yake

a rubuce a Dokar Musa mutumin Allah. **3** Duk da tsoron da suke ji na mutanen da suke kewaye da sun gina bagaden a wurinsa, suka kuma mi&ka hadaya ta konawa a kan bagaden ga Ubangiji safe yi biki Bikin Tabanakul, suka mi&ka hadayu kowace rana gwargwadon yawan hadayun da ake bukata. **5** Bayan wannan, suka mi&ka hadayu na konawa yadda aka saba. Suka mi&ka hadayu na Sabon Wata, da hadayu na bukukkuwan Ubangiji, da kuma hadayun da aka bayar da yardar rai ga Ubangiji. **6** mulkin Dariyus sarkin Farisa. **6** A farkon mulkin A ranar farko ta watan bakwai, sai suka fara mi&ka Zerzes, sai abokan g&aba suka kawo karar mutanen hadaya ta konawa ga Ubangiji, ko da yake ba a Yahuda da na Urushalima. **7** A zamanin Artazerzes riga an aza harsashin ginin haikalin Ubangiji ba. **7** Sai suka ba wa magina da kfintoci kudi, suka Tabeyel, da sauran abokansu suka rubuta wasi&kar ba wa mutanen Sidon da na Taya abinci, da abin zuwa ga Artazerzes. Aka rubuta wasi&kar da harufan sha, da mai, don su kawo itatuwan al’ul a Yaffa Arameyik, aka kuma fassara ta a yaren Arameyik. daga Lebanon ta teku, yadda Sairus sarkin Farisa **8** Rehum shugaban rundunar soja, da Shimshai ya ba da umarni. **8** A wata na biyu na shekara ta marubuci, suka rubuta wasi&kar a kan Urushalima biyu, bayan sun komo gidan Allah a Urushalima, sai zuwa ga sarki Artazerzes, suka ce. **9** Rehum shugaban Zerubbabel dan Sheyaltiyel, Yoshuwa dan Yozadak sojoji, da Shimshai marubuci, da sauran abokansu, da sauran yan’uwansa (Firistoci da Lawiyawa da wato, alkalai, da masu ri&ke da mukamai daga Farisa, duk wadanda suka como Urushalima daga bauta) Uruk da Babilon, mutanen Elam da na Shusha, **10** suka fara aiki, aka za&bi Lawiyawa daga masu da sauran mutane wadanda mai girma Osnaffar ya shekaru ashirin da haihuwa zuwa wadanda suka kwaso, ya zaunar da su cikin birnin Samariya da wuce haka don su dubi aikin ginin gidan Ubangiji. sauran wurare na Kewayen Kogin Yuferites. **11** (Ga **9** Yeshuwa da’ya’ysa maza, da’yan’uwansa, da abin da suka rubuta.) Zuwa ga sarki Artazerzes. Daga Kadmiyel da’ya’yan Yahuda (yan zuriyar Hodawiya), bayinka, mutanen Kewayen Kogin Yuferites. **12** Ya da’ya’yan Henadad, da’ya’ysu da’yan’uwansu, kamata sarki ya san cewa Yahudawan da suka hauro dukansu Lawiyawa ne, suka hada kai cikin duban wurinmu daga wurinka, sun je Urushalima suna masu aikin gidan Allah. **10** Da masu ginin suka s&ake gina wannan mugun birni mai tawaye. Suna aza harsashin ginin haikalin Ubangiji, sai firistoci s&ake gyara katangar, suna kuma gyara harsashin suka sa kayansu na firistoci suka ri&ke kahonin busa, katangar. **13** Ya kamata fa, sarki ya san cewa in aka Lawiyawa (ya’yan Asaf) kuwa suka ri&ke kuge, suka s&ake gina wannan birni duk da katangar birnin, yi shiri domin su rera yabo ga Ubangiji kamar yadda Dawuda Sarkin Isra’ila ya ba da umarni. **11** kudin shiga, da na fitar da kaya ba, wannan zai sa Suka rera wa&kar yabo da godiya ga Ubangiji, suna aljhun masarauta y&bush. **14** Tun da yake muna cewa, “Shi nagari ne; kaunarsa kuwa ga Isra’ila har abada ce.” Dukan jama’ a kuwa suka yabi Ubangiji da ba, Saboda haka muke sanar da sarki, **15** domin murya mai karfi, domin an aza harsashin ginin gidan Ubangiji. **12** Amma tsofaffin firistoci, da Lawiyawa, ga cewa wannan birni mai tawaye ne. Tun daga da shugabannin iyalai da yawa, wadanda d&a suka zamani d&a wannan birnin yana ba sarakuna da ga yadda haikali na farko yake, suka fashe da kuka mai karfi sa’ad da suka ga an aza harsashin ginin wannan haikali, yayinda wadansu kuma suka yi ihu da farin ciki. **13** Ba wanda zai iya rabe tsakanin ihun farin ciki da na kuka, domin mutanen sun t&a da murya sosai har aka ji su daga nesa.

4 Sa’ad da abokan g&aba Yahuda da na Benyamin suka ji cewa wadanda suka dawo daga bauta suna gina haikalin Ubangiji, Allah na Isra’ila **2** sai suka zo wurin Zerubbabel da kuma wurin shugabannin iyalai, suka ce, “Bari mu taimake ku ginin domin mu ma muna addu’ a ga Allahnku yadda kuke yi, muna mi&ka masa hadaya tun lokacin Esar-Haddon sarkin Assuriya wanda ya kawo mu nan.” **3** Amma

Zerubbabel, Yeshuwa, da sauran shugabannin iyalai na Isra’ila suka amsa suka ce, “Ba za ku sa hannu cikin gina wa Allahnmu haikali ba, mu kadai za mu gina wa Ubangiji, Allah na Isra’ila gini kamar yadda Sarki Sairus, sarkin Farisa, ya umarce mu.” **4** Sai mutanen da suke zama a wurin suka fara yin kokari su sa mutanen Yahuda su karaya, suka sa su ji tsoron ci gaba da ginin. **5** Suka yi hayar mashawarta don su ga cewa sun bata ko&karinsu dukan kwanakin mulkin Sairus sarkin Farisa har zuwa kwanakin hadayun da aka bayar da yardar rai ga Ubangiji. **6** mulkin Dariyus sarkin Farisa. **6** A farkon mulkin A ranar farko ta watan bakwai, sai abokan g&aba suka kawo karar mutanen hadaya ta konawa ga Ubangiji, ko da yake ba a Yahuda da na Urushalima. **7** A zamanin Artazerzes riga an aza harsashin ginin haikalin Ubangiji ba. **7** Sai suka ba wa magina da kfintoci kudi, suka Tabeyel, da sauran abokansu suka rubuta wasi&kar ba wa mutanen Sidon da na Taya abinci, da abin zuwa ga Artazerzes. Aka rubuta wasi&kar da harufan sha, da mai, don su kawo itatuwan al’ul a Yaffa Arameyik, aka kuma fassara ta a yaren Arameyik. daga Lebanon ta teku, yadda Sairus sarkin Farisa **8** Rehum shugaban rundunar soja, da Shimshai ya ba da umarni. **8** A wata na biyu na shekara ta marubuci, suka rubuta wasi&kar a kan Urushalima biyu, bayan sun komo gidan Allah a Urushalima, sai zuwa ga sarki Artazerzes, suka ce. **9** Rehum shugaban Zerubbabel dan Sheyaltiyel, Yoshuwa dan Yozadak sojoji, da Shimshai marubuci, da sauran abokansu, da sauran yan’uwansa (Firistoci da Lawiyawa da wato, alkalai, da masu ri&ke da mukamai daga Farisa, duk wadanda suka como Urushalima daga bauta) Uruk da Babilon, mutanen Elam da na Shusha, **10** suka fara aiki, aka za&bi Lawiyawa daga masu da sauran mutane wadanda mai girma Osnaffar ya shekaru ashirin da haihuwa zuwa wadanda suka kwaso, ya zaunar da su cikin birnin Samariya da wuce haka don su dubi aikin ginin gidan Ubangiji. sauran wurare na Kewayen Kogin Yuferites. **11** (Ga **9** Yeshuwa da’ya’ysa maza, da’yan’uwansa, da abin da suka rubuta.) Zuwa ga sarki Artazerzes. Daga Kadmiyel da’ya’yan Yahuda (yan zuriyar Hodawiya), bayinka, mutanen Kewayen Kogin Yuferites. **12** Ya da’ya’yan Henadad, da’ya’ysu da’yan’uwansu, kamata sarki ya san cewa Yahudawan da suka hauro dukansu Lawiyawa ne, suka hada kai cikin duban wurinmu daga wurinka, sun je Urushalima suna masu aikin gidan Allah. **10** Da masu ginin suka s&ake gina wannan mugun birni mai tawaye. Suna aza harsashin ginin haikalin Ubangiji, sai firistoci s&ake gyara katangar, suna kuma gyara harsashin suka sa kayansu na firistoci suka ri&ke kahonin busa, katangar. **13** Ya kamata fa, sarki ya san cewa in aka Lawiyawa (ya’yan Asaf) kuwa suka ri&ke kuge, suka s&ake gina wannan birni duk da katangar birnin, yi shiri domin su rera yabo ga Ubangiji kamar yadda Dawuda Sarkin Isra’ila ya ba da umarni. **11** kudin shiga, da na fitar da kaya ba, wannan zai sa Suka rera wa&kar yabo da godiya ga Ubangiji, suna aljhun masarauta y&bush. **14** Tun da yake muna cewa, “Shi nagari ne; kaunarsa kuwa ga Isra’ila har abada ce.” Dukan jama’ a kuwa suka yabi Ubangiji da ba, Saboda haka muke sanar da sarki, **15** domin murya mai karfi, domin an aza harsashin ginin gidan Ubangiji. **12** Amma tsofaffin firistoci, da Lawiyawa, ga cewa wannan birni mai tawaye ne. Tun daga da shugabannin iyalai da yawa, wadanda d&a suka zamani d&a wannan birnin yana ba sarakuna da ga yadda haikali na farko yake, suka fashe da kuka mai karfi sa’ad da suka ga an aza harsashin ginin wannan haikali, yayinda wadansu kuma suka yi ihu da farin ciki. **13** Ba wanda zai iya rabe tsakanin ihun farin ciki da na kuka, domin mutanen sun t&a da murya sosai har aka ji su daga nesa.

17 Sarkin ya aika da wannan amsa. Zuwa ga Rehum shugaban sojoji, Shimshai marubuci da kuma sauran abokansu wadanda suke zama a Samariya da kuma sauran wurare a Kewayen Kogin Yuferites. Gaisuwa. **18** An karanta, an kuma fassara mini wasi&kar da kuma aika. **19** Na ba da umarni aka kuma yi bincike, aka tarar cewa wannan birni ya dafe yana yi wa sarakuna tawaye, an yi tashin hankali a birnin. **20** Urushalima ta yi sarakuna masu iko sosai wadanda suka yi mulkin Kewayen Kogin Yuferites gaba daya,

an kuma biya masu haraji, da kudin shiga da na fita cewa mutanen su daina wannan aiki sai lokacin da na ba da umarni. **21** Saboda haka sai ku ba da umarni yanzu da muhimmanci. Don me za a bari wannan abu yā zama abin damuwa ga sarauta? **22** Da gama karanta wasikar sarki Artazerzes wa Rehum da Shimshai marubuci, da abokansu, sai suka yi sauri suka je wurin Yahudawa a Urushalima, suka hana su aikin karfi da yaji. **24** Saboda haka aikin a gidan Allah a Urushalima ya tsaya cik sai a shekara ta biyu ta mulkin Dariyus sarkin Farisa.

5 Sai annabi Haggai, da annabi Zakariya zuriyar

Iddo, suka yi wa Yahudawa a Yahuda da Urushalima annabci a cikin sunan Allah na Isra'ila wanda yake da mulki a kansu. **2** Sa'an nan Zerubbabel dan Sheyaltiel da Yeshuwa dan Yozadak suka yi shiri suka kama aikin sāke gina gidan Allah a Urushalima. Annabawan Allah kuwa suna tare da su, suna taimakonsu. **3** A wannan lokaci, Tattenai gwamnan Kewayen Kogin Yuferites, da Shetar-Bozenai da abokansu suka je wurinsu suka tambaye su cewa, "Wa ya ba ku iko ku sāke gina wannan haikal har ku gyara katangar?" **4** Suka kuma tambaye su "Ina sunayen wadanda suke wannan gini?" **5** Amma Allah yana tsaron dattawan Yahudawa, saboda haka ba a hana su aikin ba har sai rahoto ya kai wurin Dariyus aka kuma sami amsarsa a rubuce tukuna. **6** Ga wasikar da Tattenai, gwamnan Kewayen Kogin Yuferites, da Shetar-Bozenai da abokansu masu rike da mukamai a Kewayen Kogin Yuferites suka aika wa Sarki Dariyus. **7** Ga rahoton da suka aika masa. Zuwa ga Sarki Dariyus. Gaisuwa da fatan alheri. **8** Ya kamata sarki yā sani cewa mun je yankin Yahuda, zuwa gidan Allah mai girma. Muka ga mutanen suna ginin haikal da manyan duwatsu, suna sa katakai a bangon. Ana aikin da kwazo, aikin kuma yana cin gaba sosai, suna kuma lura da shi. **9** Mun tambayi dattawan muka ce musu, "Wa ya ba ku iko ku sāke gina wannan haikal, ku kuma sāke gyara katangarsa?" **10** Muka kuma tambaye su sunayensu don mu rubuta mu sanar da kai wadanda suke shugabanninsu. **11** Wannan ita ce amsar da suka ba mu. "Mu bayin Allah na sama da kasa ne, muna sāke gina haikal da aka gina tun shekaru da yawa da suka wuce, da wani babban sarkin Isra'ila ya gina ya kuma gama. **12** Amma domin kakannimmu sun bata wa Allah na sama rai, sai ya bari suka fāda cikin hannun Nebukadnezzar mutumin Kaldiya, sarkin Babilon, wanda ya rushe wannan haikal, ya kuma kwashe mutane zuwa Babilon. **13** "Duk da haka, a shekara ta farko ta mulkin Sairus sarkin Babilon, Sarki Sairus ya ba da umarni cewa a sāke gina wannan gidan Allah. **14** Ya kuma kwashe kwanonin zinariya da azurfa na gidan Allah daga haikal, a sāke gina wannan gidan Allah a Urushalima. Tun daga wangan lokaci har zuwa yau ana kan gina shi amma ba a gama ba." **17** Yanzu in sarki yana so, bari a duba cikin littattafan tarhi na sarakuna na Babilon a gani ko lalle sarki Sairus ya ba da umarni a sāke gina gidan Allah a Urushalima. Bari sarki yā aiko mana da abin da ya gani game da wannan abu.

haikal a Urushalima. Sa'an nan sarki Sairus ya ba wa wani mutum mai suna Sheshbazzar umarni wanda ya sa ya zama gwamna, **15** ya ce masa, 'Ka kwashe kayan nan ka je ka zuba su a cikin haikal Allah a Urushalima. Ka kuma sāke gina gidan Allah a wurin da yake a dā.' **16** "Saboda haka Sheshbazzar ya so yaaza harsashin gina gidan Allah a Urushalima. Tun daga wangan lokaci har zuwa yau ana kan gina shi amma ba a gama ba." **17** Yanzu in sarki yana so, bari a duba cikin littattafan tarhi na sarakuna na Babilon a gani ko lalle sarki Sairus ya ba da umarni a sāke gina gidan Allah a Urushalima. Bari sarki yā aiko mana da abin da ya gani game da wannan abu.

6

Sarki Dariyus kuwa ya ba da umarni a bincika a duba cikin littattafan tarhiin da suke a ajiye a wurin ajiyarsu a Babilon. **2** Sai aka sami takarda a Ekbatana a yankin Mediya, ga kuma abin da yake rubuce a ciki. Abin tunawa. **3** A shekara ta farko ta mulkin sarki Sairus, sarki ya ba da umarni game da haikal Allah a Urushalima, ya ce, Bari a sāke gina haikal yā zama wurin miķa hadayu, a kuma aza harsashin ginin haikal. Tsayinsa zai zama kafa tasa'in, fādīnsa kuma kamu tasa'in. **4** Za a jera manyan duwatsu jeri uku, da jeri daya na katako. Daga asusun sarki kuma za a biya kudin aikin. **5** Kwanonin zinariya da na azurfan gidan Allah wadanda Nebukadnezzar ya kwashe daga haikal a Urushalima ya kawo Babilon, a mayar da su wurinsu a haikal a Urushalima; a sa su cikin gidan Allah. **6** Saboda haka Tattenai, gwamnan Kewayen Kogin Yuferites, da Shetar-Bozenai, da ku masu mukamai na yankin, ku bar wurin. **7** Kada ku hana wannan aiki na haikal Allah. Bari gwamnan Yahudawa, da dattawan Yahudawa su sāke gina wannan gidan Allah a wurin da yake a dā. **8** Na kuma ba da umarni game da abin da za ku yi wa dattawan Yahudawa cikin aikin ginin wannan gidan Allah. Daga asusun sarki a kudin da yake shigo wa Kewayen Kogin Yuferites za a biya mutanen nan duka, domin kada aikin yā tsaya. **9** A tanada musu duk abin da suke bukata. A ba su'yan bijimai, da raguna, da'yan tumaki domin miķa hadaya ta konawa ga Allah na sama, haka kuma dole a tanada wa firistoci alkama, da gishiri, da ruwan inabi, da mai, kullum ba fasawa yadda firistoci suke yi a Urushalima. **10** domin su miķa hadayu masu dadī ga Allah na Sama, su kuma yi addu'a domin lafiyar sarki da'ya'yansa. **11** Na kuma yi umarni cewa duk wanda ya karya wannan doka sai a fitar da itace daga cikin gidansa, a fiķe kan itacen, a tsire mutumin, sa'an nan a mai da gidansa juji. **12** Bari Allah yā sa sunansa yā kasance, yā hambarar da duka wani sarki ko mutanen da za su sa hannu don a sāke wannan doka, ko kuma don su rushe haikal nan a Urushalima. Ni Dariyus na ba da wannan umarni, bari a yi biyayya babu wasa. **13** Saboda umarnin da sarki Dariyus ya aika,

sai Tattenai, gwamnan Kewayen Kogin Yuferites kuma umarnan Ubangiji. **11** Ga wasikar da sarki da Shetar-Bozenai da abokansu suka yi biyayya da Artazerzes ya ba Ezra wanda yake first da kuma umarnin babu wasa. **14** Dattawan Yahuda kuwa malami, mutumin da yake cike da sani game da suka ci gaba da ginin suna yin nasara ta wurin dokoki da kuma umarnan Ubangiji wa Isra'ila. **12** wa'azin Haggai annabi da Zakariya dan Iddo. Suka Artazerzes, sarkin sarakuna. Zuwa ga Ezra first, kuma gama ginin haikalın bisa ga umarnin Allah malamin Dokar Allah na sama. Gaisuwa. **13** Yanzu ina na Isra'ila da kuma umarnin Sairus da Artazerzes, ba da umarni cewa duk wani mutumin Isra'ilan da sarakunan Farisa. **15** An gama ginin haikalın a rana yake cikin mulkina, hade da firstoci, da Lawiyawa, ta uku na watan Adar a shekara ta shida ta mulkin da suke so su tafi tare da kai zuwa Urushalima za Sarki Dariyus. **16** Sai mutanen Isra'ila, ffirstoci, su iya tafiya. **14** Sarki ne da mashawartansa guda Lawiyawa da kuma sauran wadanda suka dawo daga bakwai suka aike ka don ka je ka ga halin da Yahuda bauta suka yi bikin kebe gidan Allah, cike da farin da Urushalima suke ciki game da dokokin Allahnka, ciki. **17** Suka miña bijimai guda dari, da raguna wadanda suke a hannunka. **15** Za ka kuma tafi da dari biju, da'yan raguna dari hufu. Suka kuma zinariya da azurfa wadanda sarki da mashawartansa miña hadayu don zunubi saboda dukan Isra'ila, suka ba da kyautar yardar rai ga Allah na Isra'ila, suka kuma miña bunsurai guda goma sha biyu don wanda haikalinsa ke a Urushalima, **16** hade da duk hadaya ta zunubi, kowane bunsuru daya don kowace zinariya da azurfan da za ka iya samu a Babilon, kabilia ta Isra'ila. **18** Suka kuma nafa ffirstoci a da kuma duk bayarwar yardar rai daga mutane gundumominsu da kuma Lawiyawa a fungiyoyinsu da ffirstoci, domin haikalın Allahnsu da yake a don hidimar Allah a Urushalima, bisa ga abin da Urushalima. **17** Ka tabbata ka yi amfani da kudin aka rubuta a Littafin Musa. **19** A rana ta goma nan don ka sayi bijimai, da raguna, da'yan raguna, sha hufu ga watan farko, sai wadanda suka dawo da hadayu na gari, da na sha, ka kuma miña su a kan daga bauta suka yi Bikin Ketarewa. **20** Ffirstoci da bagade na haikalın Allahnka a Urushalima. **18** Sa'an Lawiyawa suka tsarkake kansu, suka zama da tsabta. nan kai da'yan'uwanka Yahudawa ku yi abin da kuka Lawiyawa suka yanka ragon Bikin Ketarewa domin ga ya fi kyau da sauran zinariya da azurfa din bisa dukan wadanda suka dawo daga bauta, da kuma ga nufin Allah. **19** Ka kai wa Allah na Urushalima domin'yan'uwsu ffirstoci, da kuma domin kansu. duk kayan da aka ba ka amanarsu don yin sujada **21** Sai Isra'ila wa wadanda suka dawo daga bauta suka a haikalın Allahnka. **20** Duk kuma wani abin da ci tare da duk wadanda suka kebe kansu daga halin ake bukata domin haikalın Allahnka, daga dikun an kazanta na Al'ummah mafwabtansu, don su nemi ajiya sarki za ka fitar da kudin. **21** Yanzu fa ni, Sarki Ubangiji, Allah na Isra'ila. **22** Suka yi kwana bakwai Artazerzes, ina ba da umarni ga kowane ma'aji na suna Bikin Burodi Marar Yisti, suna cike da farin Kewayen Kogin Yuferites su tanada duk abin da Ezra ciki, gama Ubangiji ya cika su da farin ciki don ya sa ffirst, wanda kuma yake malamin Dokar Allah na sarkin Assuriya ya canja tunaninsa, ya taimake su sama zai bukaci, **22** har zuwa talenti dari na azurfa, cikin aikin gidan Allah, Allah na Isra'ila.

7 Bayan wadannan abubuwa, a zamanin Artazerzes sarkin Farisa, sai Ezra dan Serahiya, dan Azariya, dan Hilkiya, **2** dan Shallum, dan Zadok, dan Ahitub, **3** dan Amariya, dan Azariya, dan Merahiyot, **4** dan Zerahiya, dan Uzzi, dan Bukki, **5** dan Abishuwa, dan Finehas, dan Eleyazar, dan Haruna babban ffirst. **6** Shi Ezra din ya zo daga Babilon. Shi malami ne ya kuma san Dokar Musa sosai wadda Ubangiji, Allah na Isra'ila ya bayar. Sarki ya ba shi duk abin da ya roka, gama Ubangiji Allahnsa yana tare da shi. **7** Wadansu Isra'ila, hade da ffirstoci, da Lawiyawa, da mawaķa, da masu tsaron kofofi, da masu aiki a haikalı su ma suka zo Urushalima a shekara ta bakwai a zamanin mulkin sarki Artazerzes. **8** Ezra ya iso Urushalima a wata na biyar na shekara ta bakwai na kama mulkin sarkin. **9** Ya fara tafiyarsa daga Babilon a rana ta farko ga watan farko, ya kuma iso Urushalima a rana ta farko ga watan biyar, gama alherin Allahnsa yana tare da shi. **10** Gama Ezra ya miña kansa ga bincike da kuma kiyaye Dokar Ubangiji, da kuma koya wa Isra'ila dokoki da

inabi, da garwa dari na man zaitun, da kuma gishiri ba iyaka. **23** A yi duk abin da Allah na sama ya ce don haikalın Allah na sama, sai a yi shi da himma. Me zai sa a jowo wa sarki da'ya'yansa fushin Allah? **24** Ku kuma san cewa, ba ku da ikon sa ffirstoci, da Lawiyawa, da mawaķa, da masu tsaron kofofin haikalı, da masu aiki a gidan Allah, ko wadansu masu aiki a haikalı su biya haraji, ko kudin shiga. **25** Kai kuma Ezra, bisa ga hikimar da Allah ya ba ka, sai ka zabi mahukunta da alkalai wadanda za su zama masu yanke hukunci ga dukan mutanen Kewayen Kogin Yuferites, duk wadanda suka san dokokin Allahnka, ka kuma koya wa duk wadanda ba su san dokokin ba. **26** Ba shakka duk wanda bai yi biyayya da dokokin Allahnka ba, da kuma dokokin sarki ba dole a yanke masa hukuncin kisa, ko hukuncin kora, ko hukuncin raba shi da mallakarsa, ko kuma hukuncin kulle shi a kurkuku. **27** Yabo ya tabbata ga Ubangiji Allah na kakanninmu, ya taba zuciyar sarki don yā kawo daukaka ga haikalın Allah a Urushalima ta wannan hanya. **28** Wanda kuma ya sa na sami

tagomashi a gaban sarki da mashawartansa, da kuma duk manyan masu mukami nasa. Gama Ubangiji Allahna yana tare da ni, sai na sami karfin hali na tattara shugabannin mutane daga Isra'ila, don mu tafi tare.

8 Wadannan su ne shugabannin iyalai, da kuma wadanda suka dawo tare da ni daga Babilon a zamanin mulkin Sarki Artazerzes. **2** Daga zuriyar Finehas, Gershom ne shugaba; daga zuriyar Itamar, Daniyel ne shugaba; daga zuriyar Dawuda, Hattush **3** dan zuriyar Shekaniya ne shugaba, daga zuriyar Farosh, Zakariya ne shugaba, tare da shi akwai mutum 150; **4** daga Fahat-Mowab, Eliyehoyenai dan Zerahiya ne shugaba, tare da shi akwai mutum 200; **5** daga zuriyar Zattu, Shekaniya dan Yahaziyl ne shugaba, tare da shi akwai mutum 300; **6** daga zuriyar Adin, Ebed dan Yonatan ne shugaba, tare da shi akwai mutum 50; **7** daga zuriyar Elam, Yeslahiya dan Ataliya ne shugaba, tare da shi akwai mutum 70; **8** daga zuriyar Shefatiya, Zebadiya dan Mika'ilu ne shugaba, tare da shi akwai mutum 80; **9** daga iyalin Yowab, Obadiya dan Yehiyel ne shugaba, tare da shi akwai mutum 218; **10** daga Bani, Shelomit dan Yosifiya ne shugaba, tare da shi akwai mutum 160; **11** daga Bebai, Zakariya dan Bebai ne shugaba, tare da shi akwai mutum 28; **12** daga iyalin Azgad, Yohan dan Hakkatan ne shugaba, tare da shi akwai mutum 110; **13** zuriya ta Adonikam ne suka zo daga karshe, sunayensu kuwa su ne Elifelet, Yehiyel da Shemahiya, tare da su akwai mutum 60; **14** daga zuriyar Bigwai, Uttai da Zakkur ne shugabanni, tare da su akwai mutum 70. **15** Na kuma tattara su a bakin rafin wanda yake gangarawa zuwa Ahawa, muka kafa sansani a can kwana uku. Da na bincika cikin mutane da firostoci, sai na tarar babu Lawiyawa. **16** Saboda haka sai na aika a kira Eliyeler, da Ariyel, da Shemahiya, da Elnatan, da Yarib, da Natan, da Zakariya, da Meshullam wadanda su ne shugabanni. Na kuma sa a kira Yohiyarib da Elnatan wadanda masana ne. **17** Na sa su je wurin Iddo wanda yake shugaba a Kasifiya. Aka gaya musu abin da za su gaya wa Iddo da'yan'uwanza masu aiki a haikal a Kasifiya don su aiko mana wadanda za su yi mana hidima a haikal Allahnu. **18** Da yake Allah yana tare da mu, sai suka aiko mana da Sherebiya, wanda ya iya aiki, shi daga zuriyar Mali dan Lawi ne, dan Isra'ila. Sai ya zo tare da'yan'sa da kuma'yan'uwanza. Dukansu dai mutum 18 ne. **19** Suka kuma aika da Hashabiya tare da Yeslahiya daga zuriyar Merari, da'yan'uwanza da kuma'ya'yansu, su kuma mutum 20 ne. **20** Sun kuma kawo masu aiki a haikal mutum 220, kungiyar da Dawuda da abokan aikinsa suka kebe don su taimaki Lawiyawa aiki. Duk aka rubuta wadannan da sunayensu. **21** A can, a bakin rafin Ahawa, na sa mu yi azumi, domin mu kasiktar da kanmu a gaban

Allah, mu kuma roke shi ya kiyaye mana hanya, da mu da'ya'yanmu da kayanmu duka. **22** Na ji kunya in roki sarki ya hada mu da sojoi da masu dawakai don su yi mana rakiya su kare mu daga magabta a kan hanya, gama mun ce wa sarki, "Alherin Allah yana tare da duk wanda yake dogara gare shi, amma kuma fushinsa yana kan duk wanda ya juya masa baya." **23** Saboda haka sai muka yi azumi, muka kai rokonmu a wurin Allah, ya kuwa amsa mana. **24** Sai na kebe manyan firostoci guda goma sha biyu tare da Sherebiya, Hashabiya da kuma'yan'uwanza guda goma. **25** Na auna musu zinariya da azurfa, da kwanoni wadanda sarki da mashawartansa, da sauran abokan aikinsa, da Isra'ilawan da suke can suka bayar domin haikal Allahnu. **26** Na auna musu talenti 650 na azurfa, talenti dari na kwanonin azurfa, talenti 100 na zinariya, **27** kwanonin zinariya guda 20 da darajarsu ya kai darik 1,000, da kwanoni biyu na gogaggen tagulla, wanda yake darajarsa daidai da zinariya. **28** Na ce masa, "Ku da kayan nan tsarkaka ne ga Ubangiji. Azurfa da zinariya din, bayarwa ce ta yardar rai ga Ubangiji, Allah na kakanninku. **29** Ku lura da su da kyau har sai kun isa Urushalima. Ku auna su a shirayin haikal Allahji a Urushalima, a gaban manyan firostoci, da Lawiyawa, da shugabannin iyalai na Isra'ila." **30** Sa'an nan sai firostoci, da Lawiyawa suka karbi azurfa da zinariya da kuma tsarkakan kwanonin da aka auna don a kai haikal Allahnu a Urushalima. **31** A rana ta goma sha biyu ga watan farko, muka tashi daga bakin rafin Ahawa don mu tafi Urushalima. Alherin Allahnu yana tare da mu, ya kuma kare mu daga magabta da yan fashi. **32** Muka iso Urushalima, inda muka huta kwana uku. **33** A rana ta hudu muka tafi haikal Allah, muka auna azurfa, da zinariya, da tsarkakan kwanonin, muka ba Meremot dan Uriya firost, da Eleyazar dan Finehas yana tare da shi, da kuma Lawiyawan nan, wato, Yozabad dan Yeshuwa, da Nowadiya dan Birniyu. **34** Aka yi lissafi aka auna kome aka tarar yana nan daidai, aka kuma rubuta yawan nauyin a lokacin. **35** Sa'an nan sai wadanda suka dawo daga bauta suka miha hadaya ta konawa ga Allah na Isra'ila. Wato, bijimai guda goma sha biyu don Isra'ilawa duka, raguna tasa'in da shida, yan raguna saba'in da bakwai, bunsurai kuma guda goma sha biyu. Aka miha su hadaya don zunubi. Wannan duka hadaya ta konawa ce ga Ubangiji. **36** Suka kuma kai sakon sarki zuwa ga wakilansa, da kuma gwamnoni na Kewayen Kogin Yuferites wadanda suka taimaki mutane da kuma gidan Allah.

9 Bayan an yi wadannan abubuwa duka, sai shugabanni suka zo wurina suka ce, "Mutenan Isra'ila, har da firostoci da Lawiyawa ba su kebe kansu daga makwabtansu ba, ba su kuma kebe kansu daga irin rayuwar kazantar mutenan kasar

ba, wato, rayuwari irinta Kan'aniyawa, da Hittiyawa, da Feriziyawa, da Yebusiyawa, da Ammonawa, da Mowabawa, da Masarawa da Amoriyawa. 2 Sun auro wa kansi da'ya'yansu'yan mata mutanen nan, ta haka aka kwaba zuriyar da aka tsarkake da ta mutanen nan da suke tare da su. Shugabanni da manyan ma'aikata su ne a gaba-gaba a ikata wannan abin kunya." 3 Sa'ad da na ji wannan, sai na yaga rigata da alkyabbata, na tsittsige gashin kaina da na gemuna, na zauna, na rasa abin da yake mini dadì. 4 Sai duk wafanda suke tsoron maganar Allah na Isra'ilila suka kewaye ni don su ji wannan rashin imani wanda wafanda suka dawo bauta suka yi. Na kuwa zauna a can a rikice, har lokacin mi'ka hadaya na yamma. 5 Sa'an nan a lokacin mi'ka hadaya na yamma, na tashi da bacin raina, da yagaggun kayana, na durkusa na mi'ka hannuwana sama ga Ubangiji Allahna 6 na kuma yi addu'a, na ce, "Ya Allah, ina cike da kunya, ba zan iya daga fuskata gare ka ba, ya Allahna, domin zunubanmu sun fi mu tsayi, tudunsu har ya kai sama. 7 Tun daga zamanin kakanninmu har zuwa yanzu, zunubanmu suna da yawa. Domin zunubanmu, mu da sarakunanmu, da firistocinmu aka kama mu, aka wula'kanta mu, muka zama bayi a hannun sarakuna wadansu kasashe. 8 "Amma a yanzu a wannan dan lokaci Ubangiji Allahnmu ya yi mana jinkai, ya bar mana saura, ya kuma ba mu wuri a wurinsa mai tsarki, ya kuma ba mu ganin haske, ya dan rage mana nauyin bauta. 9 Ko da yake mu bayi ne, Allahnmu bai yashe mu cikin daurin talala da muke ciki ba, ya sa sarakunan Farisa suka yi mana kirki. Ya ba mu sabuwar dama don mu sâke gina haikal Allahnmu, mu kuma gyara katangar, ya kuma ba mu kâriya a Yahuda da Urushalima. 10 "Amma yanzu, ya Allahnmu, me za mu ce game da wannan? Gama mun ki bin 11 dokokin da ka bayar ta wurin annabawa lokacin da ka ce, 'Kasar da za ku mallaka, kasa ce marar tsarki, mutanenta sun bata ta da kazamin hali, kazamin halinsu ya bata ko'ina. 12 Saboda haka kada ku aurar musu da'yan matanku, kada kuma ku auro wa'ya'yanku maza'yan matansu. Kada ku yi wata yarjejeniya ta abokantaka da su. Idan kun yi biyaya za ku yi karfi, ku kuma ci albarkar kasar, har ku bar wa'ya'yanku gâdo na har abada.' 13 "Abubuwani sun faru da mu sakamakon mugayen ayyukanmu ne, amma duk da haka ya Allahnmu, ba ka ba mu horo bisa ga yawan zunubanmu ba, ka kuma bar mana saura. 14 Za mu sâke kin yin biyaya da umarninka mu yi auratayya da mutanen nan da suke aikata wadannan abubuwani bankyama? Ba za ka yi fushi da mu, ka kone mu da fushinka har babu dan saura ba? 15 Ya masu zunubi, gama ba wanda zai iya tsayawa a gabanka."

10 Yâyinda Ezra yake addu'a, yake kuma furt laifi, yana kuka, yana a durkushe da kansa kasa a gaban gidan Allah, sai babban taron jama'ar Isra'ilila, maza, mata da yara, suka taru a wurinsa. Su ma suka yi kuka mai zafi. 2 Sai Shekaniya dan Yehiyel, daga zuriyar Elam ya ce wa Ezra, "Mun yi wa Allah rashin aminci ta wurin yin auratayya da makwabtanmu, amma duk da haka bai yashe mutanen Isra'ilila ba. 3 Yanzu bari mu yi alkawari da Allahnmu, mu kori matan da yaransu bisa ga abin da ranka yâ dade da sauran shugabannin da kuke girmama umarnin Allah kuka shawarce mu, bari mu yi haka bisa ga doka. 4 Sai ka tashi, gama wannan hakkinka ne, za mu ba ka goyon baya. Saboda haka ka yi karfin hali ka aikata shi." 5 Sai Ezra ya tashi ya sa firistoci da suke shugabanni, da Lawiyawa, da dukan mutanen Isra'ilila su rantse, cewa za su yi abin da aka ce. Sai suka yi rantsuwar. 6 Sa'an nan Ezra ya tashi daga gidan Allah ya tafi gidan Yehohan dan Eliyashib, a can ma bai ci wani abu ba, bai sha ruwa ba domin ya ci gaba da yin bakin cikin rashin aminci na wafanda suka dawo daga bauta. 7 Aka yi shela a duk fâdin Yahuda da Urushalima cewa dukan wafanda suka dawo daga bauta su tattaru a Urushalima. 8 Duk wanda bai zo a cikin kwana uku ba, za a washe shi, a kuma ware shi daga jama'ar da suka dawo daga bauta. Haka shugabanni da dattawa suka zartar. 9 A cikin kwana uku duk mutanen Yahuda da na Benyamin suka taru a Urushalima. A ranar ashirin ga watan tara, dukan mutanen suka zauna a dandali a gabon gidan Allah cike da bacin rai saboda abin da ya faru da kuma ruwan da aka yi. 10 Sai Ezra firist ya mike tsaye ya yi musu magana ya ce, "Kun yi rashin aminci; kun aure mata bakî, ta haka kuka kara kan zunubin Isra'ilila. 11 Yanzu sai ku furtu zunubanku ga Ubangiji, Allah kakanniniku, ku kuma yi nufinsa. Ku raba kanku da mutanen da suke kewaye da ku, ku kuma rabu da bakin mata." 12 Mutanen kuwa suka tâ da murya da karfi suka ce, "Gaskiya ka fâda, dole mu yi yadda ka ce. 13 Amma akwai mutane da yawa, kuma lokacin damina ne; saboda haka ba za mu iya tsayawa a waje ba. Ban da haka ma, aikin nan ba na kwana daya ko biyu ba ne, domin ba karamin laifi muka yi ba. 14 Bari shugabannimmu su yi wani abu a madadin mutane duka, sa'an nan sai duk wanda ya san ya auri bakuwar mace a garuruwanmu, sai yâ zo nan a lokacin da aka shirya tare da dattawa da alkalan kowane gari, har sai Allah ya huce fushinsa mai zafi da yake kanmu." 15 Yonatan dan Asahel, da Yazehiya dan Tikba su ne kadai ba su yarda da wannan shirin ba, sai Meshullam da Shabbetai Balawe kuma suka goyi bayansu. 16 Sai wafanda suka dawo daga bauta suka yi yadda aka zartar. Ezra firist ya zabî mutane wafanda su ne shugabannin iyalai, daya daga kowane sashe, aka rubuta sunan kowanensu.

A ranar daya ga watan goma kuwa suka zauna don su yi binciken wadannan abubuwa. **17** A rana ta farko ga watan farko, suka gama da bincike duk wadanda suka auri ba'kin mata. **18** A cikin zuriyar firistoci, ga wadanda suka auri mata ba'ki. Daga zuriyar Yesuwa dan Yozadak da'yan'uwanisa, akwai Ma'asehiya, da Eliyezer, da Yarib, da Gedaliya. **19** (Su ne suka mi'ka hannuwansu suka nuna sun yarda su kori matansu ba'ki, kowannensu kuma ya ba da rago daga cikin garkensa don a mi'ka hadaya don zunubi.) **20** Daga zuriyar Immer, akwai Hanani da Zebadiya. **21** Daga zuriyar Harim, akwai Ma'asehiya, Iliya, Shemahiya, Yehiyel da Uzziya. **22** Daga zuriyar Fashhur, akwai Eliyohenai, Ma'asehiya, Ishmayel, Netanel, Yozabad da Eleyasa. **23** Cikin Lawiyawa, akwai Yozabad, Shimeyi, Kelaya (wato, Kelita), Fetahahiya, Yahuda, Eliyezer. **24** Daga mawa'ka, akwai Eliyashib. Daga masu tsaron kofofin haikali, akwai Shallum, Telem da Uri. **25** Ga sunayen sauran mutanen Isra'ilan da suke da wannan laifi. Daga zuriyar Farosh, akwai Ramiya, da Izziya, Malkiya, Miyamin, Eleyazar, Malkiya da Benahiya. **26** Daga zuriyar Elam, akwai Mattaniya, Zakariya, Yehiyel, Abdi, Yeremot, da Iliya. **27** Daga iyalin Zattu, akwai Eliyohenai, Eliyashib, Mattaniya Yeremot da Zabad da Aziza. **28** Daga zuriyar Bebai, akwai Yehohanan, Hananiya, Zabbai, da Atlai. **29** Daga zuriyar Bani, akwai Meshullam, Malluk, Adahiya, Yashub, Sheyal, da Ramot. **30** Daga zuriyar Fahat-Mowab, akwai Adna, Kelal, Benahiya, Ma'asehiya, Mattaniya, Bezalel, Binnuyi, da Manasse. **31** Daga zuriyar Harim, akwai Eliyezer, Isshiya, Malkiya, Shemahiya, Simeyon, **32** Benyamin, Malluk da Shemariya. **33** Daga zuriyar Hashum, akwai Mattenai, da Mattatta, Zabad, Elifelet, Irmai, Manasse, da Shimeyi. **34** Daga zuriyar Bani, akwai Ma'adai, Amram, Yuwel, **35** Benahiya, Bedeya, Keluhi, **36** Baniya, Meremot, Eliyashib, **37** Mattaniya, Mattenai da Ya'asu. **38** Daga zuriyar Binnuyi, akwai Shimeyi, **39** Shelemya, Natan, Adahiya, **40** Maknadebai, Shashai, Sharai, **41** Azarel, Shelemya, da Shemariya, **42** Shallum da Amariya da Yusuf. **43** Daga zuriyar Nebo, akwai Yehiyel, Mattitiya, Zabad, Zebina, Yaddai, Yowel da Benahiya. **44** Dukan wadannan sun auri ba'kin mata, wadansunsu suna da'ya'ya.

Nehemiya

1 Kalmomin Nehemiya dan Hakaliya. A cikin watan Kisleb a shekara ta ashirin, yayinda nake a fadar Shusha. **2** Hanani, daya daga cikin'yan'uwanan, ya zo daga Yahuda tare da wadansu mutane. Na kuwa tambaye shi game da raguwari Yahudawan da suka tsira daga kwasan zuwa zaman bauta, da kuma game da Urushalima. **3** Suka ce mini, "Wafanda suka tsira daga kwasan zuwa zaman bauta da kuma suka komo cikin yankin suna cikin babban damuwa da wulakanci. An rushe katangar Urushalima aka kuma kone kofofin da wuta." **4** Da na ji wadannan abubuwa, sai na zauna na yi kuka. Na yi kwanaki ina makoki da azumi, na kuma yi addu'a a gabon Allah na sama. **5** Na ce, "Ya Ubangiji Allah na sama, Allah mai girma da mai banrazana, wanda yake kiyaye alkawarinsa na kauna da wafanda suke kaunarsa, suke kuma yin biyayya da umarnansa, **6** ka sa kunne ka kuma bude idanunka ka ji addu'ar da bawanka yake yi a gabanka dare da rana saboda bayinka, mutanen Isra'il. Na furta zunuban da mu Isra'ilawa, har da ni da kuma gidan mahaifina muka yi maka. **7** Mun yi mugunta gare ka. Ba mu yi biyayya da umarnai, ka'idodi da kuma dokokin da ka ba wa bawanka Musa ba. **8** "Ka tuna da umarnan da ka ba wa bawanka Musa, kana cewa, 'In kun yi rashin aminci, zan warwatsar da ku a cikin al'ummai, **9** amma in kuka dawo gare ni kuka kuma yi biyayya da umarnaina, to, ko mutanenku da aka kwasa zuwa zaman bauta suna can wuri mafi nisa, zan tattara su daga can in kawo su wurin da na zaba yā zama wurin zama don Sunana.' **10** "Su bayinka ne da kuma mutanenka da ka fansa ta wurin karfinka mai girma da kuma hannunka mai iko. **11** Ya Ubangiji, ka kasa kunne ga addu'ar wannan bawanka da kuma ga addu'ar bayinka wafanda suke farin cikin girmama sunanka. Ka ba wa bawanka nasara a yau ta wurinsa yā sami tagomashi a gabon wannan mutum." Ni ne mai ri'kon kwaf sarki.

2 A watan Nisan a shekara ta ashirin ta mulkin Sarki Artazerzes, sa'ad aka kawo masa ruwan inabi, sai na karba na ba shi. Ban taba bata fuskata a gabansa ba, sai wannan karo. **2** Saboda haka sarki ya tambaye ni ya ce, "Me ya sa fuskarka ta baci, ga shi, ba ciwo kake ba? Ba abin da ya kawo wannan, in ba dai kana bakin ciki ba." Sai na ji tsoro kwarai, **3** na amsa na ce wa sarki, "Ran sarki yā dade! Me zai hana fuskata ta baci, sa'ad da birnin da aka binne kakannina tana zaman kango, aka kuma rushe kofofinsa da wuta?" **4** Sai sarki ya ce mini, "Me kake so?" Sai na yi addu'a ga Allah na sama, **5** na kuwa ba wa sarki amsa, na ce, "In ya gamshi sarki, in kuma bawanka ya sami tagomashi a idonka, bari ka aike ni in tafi Kasar Yahuda, birnin da aka

binne kakannina, domin in sāke gina shi." **6** Sai sarki, a lokacin sarauniya da tana zama kusa da shi, ya tambaye ni, ya ce, "Kwana nawa tafiyar za tā dake ka, kuma yaushe za ka dawo?" Ya gamshi sarki ya aike ni; saboda haka na shiryia lokaci. **7** Na kuma ce masa, "In ya gamshi sarki, zai yi kyau in sami wasiku zuwa ga gwammonin Kewayen Kogin Yuferites, domin su tanada kāriya har sai na isa Yahuda? **8** A kuma ba ni wasika zuwa ga Asaf, sarkin daji, yā ba ni katako don yin kofofin kagara na kusa da fadar haikali da kuma don katangar birni, da na wurin da zan zauna?" Sarki kuwa ya ba ni abin da na roka, gama Allah yana tare da ni. **9** Saboda haka na tafi wurin gwammonin Kewayen Kogin Yuferites, na ba su wasikun sarki. Sarki kuma ya aika da hafsoshin mayaka da kuma mahayan dawakai tare da ni. **10** Da Sanballat mutumin Horon da Tobiya wakilin Kasar Ammon suka ji cewa wani ya zo domin yā karfafa zaman lafiyar mutanen Isra'il, sai suka damu kwarai. **11** Sai na je Urushalima, bayan na zauna a can na kwanaki uku, **12** sai na fita da dare tare da mutane kalila. Ban fada wa wani abin da Allahna ya sa a zuciyata in yi don Urushalima ba. Ba wadansu dabbobi kuma tare da ni, sai dai dabbar da na hau. **13** Da dare na fita ta Kofar Kwari wajen Rijiyar Dila da Kofar Juji, ina dudduba katangar Urushalima wafanda aka rushe da kuma kofofinta wafanda aka kone da wuta. **14** Sa'an nan na ci gaba zuwa wajen Kofar Ma'būbbuga da kuma Taftkin Sarki, amma babu isashen wuri saboda abin da na hau yā bi; **15** saboda haka na haura ta kwarin da dad dare, ina dudduba katangar. A karshe, na juya na sāke shiga ta Kofar Kwari. **16** Shugabanni ba su san inda na tafi, ko abin da nake yi ba, domin ban riga na fada wa Yahudawa, ko firstoci, ko manyan gari, ko shugabanni, ko sauran wafanda za su yi aiki, kome ba. **17** Sai na ce musu, "Kun ga matsalar da muke ciki, yadda Urushalima ta zama kango, an kuma kone kofofinta da wuta. Ku zo mu sāke gina katangar Urushalima, ba za mu kara shan kunya ba." **18** Na kuma fada musu game da yadda alherin Allahna yake tare da ni da kuma abin da sarki ya fada mini. Suka amsa, suka ce, "Mu tashi, mu kama gini." Sai suka fara wannan aiki mai kyau. **19** Amma sa'ad da Sanballat mutumin Horon da Tobiya wakilin Kasar Ammon da kuma Geshem mutumin Arab suka ji game da wannan, sai suka yi mana ba'a suka kuma yi mana dariya. Suka ce, "Me kuke tsammani kuke yi? Kuna so ku yi wa sarki tawaye ne?" **20** Na amsa musu na ce, "Allah na sama zai ba mu nasara. Mu bayinsa za mu tashi mu fara gini, amma game da ku kam, ba ku da rabo cikin Urushalima, ba ku da wani hakki ko wani abin tunawa."

3 Eliyashib babban first da'yan'uwanisa firstoci suka tashi suka sāke gina Kofar Tumaki. Suka tsarkake ta, suka sa kofofinta a wurarensu, suka yi

ginin har Hasumiyar Dari, wadda suka tsarkake, da kuma Hasumiyar Hananel. **2** Mutanen Yeriko kuwa suka kama ginin daga mahafin, Zakkur dan Imri kuma ya fara ginin biye da su. **3** Ya'yan Hassenaya ne suka gina Kofar Kifi. Suka kafa ginshikan, suka kuma sa kofofinta, da sakatunta, da kuma sandunan karfenta a wurensu. **4** Kusa da su kuma, Meremot dan Uriya, dan Hakkoz ne ya yi gyare-gyaren. Biye da shi kuma sai Meshullam dan Berekiya, dan Meshezabel ya yi gyare-gyare. Kusa da shi Zadok dan Ba'ana shi ma ya yi gyare-gyare. **5** Mutanen Tekowa ne suka yi gyare-gyare biye da shi, amma manyan garinsu suka ki su sa hannu cikin aikin da shugabanniinsu suka bayar. **6** Yohiyada dan Faseya, da Meshullam dan Besodehiya ne suka gyara Kofar Yeshana. Suka kafa katakanta, suka sa kyamarenta, da sandunan karfe na kulle kofofinta. **7** Biye da su, mutanen Gibeyon da Mizfa Melatiya na Gibeyon da Yadon Meronot waclanda suke karkashin ikon gwamnan Kewayen Kogin Yuferites ne suka yi gyare-gyaren. **8** Uzziyel dan Harhahiya, daya daga cikin masu keran zinariya ne ya yi gyare-gyaren sashe na biye; sai Hananiya, daya daga cikin masu yin turare, ya yi gyare-gyaren biye da wannan. Suka gyara Urushalima har zuwa Katanga Mai Fadi. **9** Refahiya dan Hur, mai mulkin rabin yankin Urushalima, ya yi gyare-gyaren sashe na biye. **10** Kusa da Refahiya, Yedahiya dan Harumaf ya yi gyare-gyaren daga gabon gidansa, sai Hattush dan Hashabnehiya ya yi gyare-gyaren biye da shi. **11** Malkiya dan Harim, da Hasshub dan Fahat-Mowab ya yi gyare-gyaren wani sashe da kuma Hasumiyar Wurin Gashi. **12** Shallum dan Hallohesh, mai mulkin dayan rabin yankin Urushalima ya yi gyare-gyaren sashe na biye tare da taimakon'ya'yansa mata. **13** Hanun da mazaunaan Zanowa ne suka gyara Kofar Kwari. Suka säke gina ta suka sa kofofinta, da sakatunta, da sandunan karfenta a wurensu. Suka kuma gyara yadi dari biyar na katangar har zuwa Kofar Juji. **14** Malkiya dan Rekab mai mulkin yankin Bet-Hakkerem ne ya yi gyare-gyaren Kofar Juji. Ya säke gina ta ya kuma sa sakatunta, da sanduna karfenta a wurensu. **15** Shallum dan Kol-Hoze mai mulkin Mizfa ne ya yi gyare-gyaren Kofar Mabubbuga. Ya säke gina ta, ya yi mata jinka yana sa kofofinta, da sakatunta, da kuma sandunan karfenta a wurensu. Ya kuma gyara katangar tafkin Silowam, ta Lambun Sarki, har zuwa matakalan da suka gangara daga Birnin Dawuda. **16** Gaba da shi, Nehemiya dan Azbuk, mai mulkin rabin yankin Bet-Zur ne ya yi gyare-gyaren har zuwa kusa da kaburburan Dawuda, har zuwa haka'ken tafki da kuma Gidan Jarumawa. **17** Biye da shi, Lawiyawa a karkashin Rehum dan Bani ne suka yi gyare-gyaren. Kusa da su, Hashabiya mai mulkin rabin yankin Keyila ne ya yi gyare-gyaren don yankinsa. **18** Biye da shi, 'yan'uwansu Lawiyawa

ne a karkashin Binnuyi dan Henadad, mai mulkin sayan rabin yankin Keyila suka yi gyare-gyaren. **19** Biye da su, Ezer dan Yeshuwa, mai mulkin Mizfa, ya yi gyara wani sashe, daga inda yake fuskantar nawan gidan makamai har zuwa kusurwa. **20** Biye da shi, Baruk dan Zakkai da kwazo ya gyara wani sashe, daga kusurwa zuwa mashigin gidan Eliyashib saabban firist. **21** Biye da shi, Meremot dan Uriya, san Hakkoz, ya yi gyaran wani sashe, daga mashigin gidan Eliyashib zuwa karshensa. **22** Firistoci daga teweyen yankin ne suka yi gyare-gyaren biye da shi. **23** Can gaba da su, Benyamin da Hasshub ne suka yi gyare-gyaren a gaban gidansu, biye da su kuwa, Azariya dan Ma'asehiya, dan Ananiya ne ya yi gyare-gyaren kusa da gidansa. **24** Biye da shi, Binnuyi san Henadad ya yi gyaran wani sashe, daga gidan Azariya zuwa kusurwa, **25** sai Falal dan Uzai ya yi nikki daura da kusurwa da kuma doguwar hasumiya daga fadar da take bisa kusa da shirayin masu tsaro. Biye da shi, Fedahiyah dan Farosh **26** da masu hidimar haikal da suke zama a tudun Ofel ne suka yi gyare-gyaren har zuwa wani wuri daura da Kofar Ruwa wajen gabas da kuma doguwar hasumiya. **27** Biye da su, mutanen Tekowa suka yi gyaran wani sashe, daga babbar doguwar hasumiya zuwa katangar Ofel. **28** Daga Kofar Doki, firistoci ne suka yi gyare-gyaren, kowanne a gaban gidansa. **29** Biye da su, Zadok san Immer ya yi gyare-gyaren daura da gidansa. Biye da shi, Shemahiyah dan Shekaniyah, mai tsaron Kofar Gabas ya yi gyare-gyare. **30** Biye da shi, Hananiyah dan Shelemiya, da Hanun, da na shida na Zalaf, suka gyara wani sashe. Biye da su, Meshullam san Berekiyah ya yi gyare-gyaren daura da wurin zamansa. **31** Biye da shi, Malkiya, daya daga cikin masu kera zinariyah ya yi gyare-gyaren har zuwa gidan masu hidimar haikal da kuma'yan kasuwa, daura da Kofar Bincike, har zuwa dakin da yake bisa kusurwar. **32** Makera zinariyah da'yan kasuwa suka gyara wani sashi tsakanin dakin da yake bisa kusurwa da Kofar Tumaki.

4 Da Sanballat ya ji cewa muna sâke ginin katangar, sai ya husata, ya haukace kwarai. Ya yi wa Yahudawa dariya, **2** a gaban abokansa da kuma sojojin Samariyah ya ce, "Me wadancan Yahudawan man marasa karfi suke yi? Za su maido da katangarsun ne? Za su mika hadayun ne? Za su gama a rana daya? Za su iya samun duwatsun gini daga tsibin matattun duwatsun?" **3** Tobiya wakilin mutanen Ammon wanda wake a gefensa ya ce, "Abin nan da suke gini, ko dila ma ya hau, zai rushe shi!" **4** Ka ji mu, ya Allahnmu, gama an rena mu. Bari zegin da suke yi mana yâ koma kansu. Ka sa a kwashe su a kai su bauta a wata kasu. **5** Kada ka rufe laifinsu, kada kuwa ka gafarta musu, gama sun ci mutuncinmu, mu da muke gini. **6** Sai muka sâke ginin katangar sai da duka ta kai rabin sayinta, gama mutane sun yi aiki da dukan karfinsu.

7 Amma da Sanballat, da Tobiya, da Larabawa, da rayu.” 3 Wadansu kuwa suka ce, “Saboda yunwa Ammonawa, da kuma mutanen Ashdod suka ji cewa mun jinginar da gonakinmu, da gonakin inabinmu, gyare-gyaren katangar Urushalima yana cin gaba, da gidajenmu don mu sami hatsi.” 4 Har illa yau ana kuma tattoshe wuraren da suka tsattsaga, sai wadansu suka ce, “Mun ci bashin kudi don mu biya suka husata kwarai. 8 Dukansu suka kulla su zo, su haraji a kan gonakinmu, da gonakin inabinmu. 5 yi yaki da Urushalima, su tā da hankali a cikinta. 9 Ga shi kuwa, mu da su dangin juna ne, ‘ya’yanmu Amma muka yi addu’ ga Allahnmu muka kuma sa da nasu kuma daya ne, duk da haka an tilasta mu masu tsaro da rana da kuma dare don mu magance mu sa’ya’yanmu mata da maza su zama bayi. Har wannan barazana. 10 Ana cikin haka, mutane a ma an riga an bautar wadansu daga cikin’ya’yanmu Yahuda suka ce, “Karfin ma’ikata yana käsawa, mata, amma ba mu da iko mu ce kome, domin akwai kuma sauran tarkace da yawa da ba za mu iya gonakinmu da gonakin inabinmu suna a hannun sâke gina katangar ba.” 11 Abokan gâbanmu sun ce, wadansu mutane.” 6 Sa’ad da na ji kukansu da “Ba za su sani ba, ba kuwa za su gan mu ba, sai dai wadannan koke-koke, na husata kwarai. 7 Na yi kawai su gan mu a cikinsu, za mu karkashe su, mu tunaninsu a zuciyata sa’an nan na zargi manyan tsai da aikin.” 12 Sau da yawa Yahudawan da suke da gari da shugabanni. Na ce musu, “Kuna musguna zama kusa da abokan gâbanmu sun yi ta zuwa suna wa’yan’uwanku ta wurin ba su rance da ruwa!” yin mana magana, suna cewa “Ko’ina muka juya, za Saboda haka na kira babban taro gaba daya don su fâda mana.” 13 Saboda haka na sa jama’ a su ja a magance wannan. 8 Na ce, “Da dukan iyakar damara bisa ga iyalinsu a bayan katanga, a wuraren Kokarinmu, mun fanshi’yan’wanmu Yahudawan da ba a gina ba. Suna rike da takuba, da mäsu, da da aka sayar wa Al’ummai. Amma ga shi kuna bakkuna. 14 Bayan na dudduba abubuwa, sai na sayar da’yan’uwanku ga Al’ummai, don kawai a sâke miye tsaye na ce wa manyan gari da shugabanni da sayar mana da su!” 9 Saboda haka na ci gaba na kuma sauran jama’ a, “Kada ku ji tsoronsu. Ku tuna ce, “Abin da kuke yi a yanzu ba daidai ba ne. Bai da Ubangiji, wanda yake mai girma da banrazana, ku kamata ku yi tafiya cikin tsoron Allahnmu don mu yi yaki don’yan’uwanku, da’ya’yanku maza da mata, guji ba’ar Al’ummai abokan gâbanmu ba? 10 Ni da matanku da kuma gidajenku.” 15 Da abokan ma da’yan’uwana da kuma mutanena muna ba wa gâbanmu suka ji muna sane da shirinsu, Allah mutane bashin kudi da kuma hatsi. Sai mu daina kuma ya wargaje shirin nan, sai duk muka dawo ga sha’anin ba da rance da ruwa! 11 Yau sai ku mayar katangar, kowa ya kama aikinsa. 16 Daga wannan musu da gonkinsu, da gonakin inabinsu, da na rana zuwa gaba, rabin mutane suka yi aiki, yayinda zaitunsu, da gidajensu, da kashi daya bisa dari na sauran rabin suka kintsa da mäsu, da garkuwa, kudi, da na hatsi, da na ruwan inabi, da na mai, da bakkuna da makamai. Shugabanni suka goyi wadanda kuka karfa a wurinsu.” 12 Suka ce, “Za mu bayan dukan mutanen Yahuda 17 wadanda suke mayar musu, kuma ba za mu bukaci wani abu daga ginin katanga. Wadanda suke dfaukan kaya suka yi gare su ba. Za mu yi yadda ka fada.” Sai na tattara aikinsu da hanni daya, suna kuma rike da makami a firistoci na kuma sa manyan gari da shugabanni su daya hannun, 18 kuma kowane mai gini ya daura yi rantsuwa don su yi abin da suka yi alkawari. 13 takobinsa a gefe yayinda yake aiki. Amma mutum Na kuma kakkabe hannuna, na ce, “Duk wanda ya mai busa kaho ya kasance tare da ni. 19 Sai na ce karya wannan alkawari, haka Allah zai kakkabe shi wa manyan gari, da shugabanni, da sauran jama’ a, daga gidansu da aikinsa. Allah zai kakkabe shi, yâ “Aikin nan babba ne kuma mai yawa, ga shi muna wofintar da shi!” Da jin wannan, sai dukan taron a rarrabe nesa da juna a katangar. 20 Duk inda suka ce, “Amin,” suka kuma yabi Ubangiji. Mutane kuka ji an busa kaho, sai ku taru a wurin. Allahnmu kuwa suka yi kamar yadda suka yi alkawari. 14 zai yi yaki domirimu!” 21 Saboda haka muka ci Ban da haka ma, daga shekara ta ashirin ta Sarki gaba da aiki, rabin mutane suna rike da mäsu, daga Artazerzes, sa’ad da aka nada ni in zama gwammansu wayewar gari har zuwa fitowar taurari. 22 A wannan a kasar Yahuda, har zuwa shekara ta latalin da lokaci na kuma ce wa mutane, “A sa kowane mutum biyu na mulkinsa, shekara shi biyu ke nan, ko ni, da mataimkinsa su zauna a Urushalima da dare, ko’yan’uwana, ba wanda ya ci abincin da akan ba wa domin a yi tsaro da dare, da safe kuma a kama gwamma. 15 Amma gwamnonin farko, wadanda suka aiki.” 23 Saboda haka ni, da’yan’uwana, da bayina, riga ni, sun daura wa mutane kaya mai nauyi suka da matsarsan da suke tare da ni, ba wanda ya tube karbi shekel arbâ’ in na surfza daga gare su hade da tufafinsa; kowa ya rataye makaminsa, ko ya je shan abinci da kuma ruwan inabi. Har bayin masu mulki ma sun nawaya wa mutane. Amma ni ban yi haka ba, saboda ina tsoron Allah. 16 A maimakon haka, na miâ kaina ga aiki a kan wannan katanga. Na tattara dukan mutanena a can don aikin; ba mu samar wa kanmu wata gona ba. 17 Bugu da kari,

5 To, sai maza da matansu suka tā da fara gunaguni mai tsanani a kan’yan’uwansu Yahudawa. 2 Wadansu suka ce, “Mu da’ya’yanmu maza da mata muna da yawa, muna bukatar hatsi domin mu ci mu

Yahudawa da shugabanni dari da hamsin suna ci daga teburina, haka ma wadanda suka zo wurinmu daga kasashen da suke kewaye. **18** Kowace rana akan shirya mini saniya daya, zaba'bun tumaki shida da wacansu kaji, kuma kowace kwana goma akan tanadar da ruwan inabi na kowane iri a yalwace. Duk da haka, ban taba nemi a ba ni abincin da akan ba wa gwamna ba, domin wahala ta yi wa jama'a yawa. **19** Ka tuna da ni, ka yi mini alheri, ya Allah, saboda dukan abubuwana da na yi saboda wadannan mutane.

6 Sa'ad da magana ta zo kunnen Sanballat, da Tobiya, da Geshem mutumin Arab da kuma sauran abokan gābanmu cewa na sāke gina katangar har babu sauran tsaguwa da ta ragu, ko da yake har zuwa lokacin ban sa kofofi a kyamare ba **2** Sanballat da Geshem suka aika mini wannan sakō cewa, "Ka zo, mu sadu a wani kauye a filin Ono."

Amma makirci ne suke yi don su cuce ni; **3** saboda haka sai na aika musu da wannan amsa, na ce, "Ina cikin babban aiki, ba zan kuwa iya gangarawa ba. Don me zan bar aikin yā tsaya don in gangara zuwa wurinku?" **4** Suka yi ta aiko mini da wannan sakō **5** Sai sau na biya, Sanballat ya aiki mataimakinsa gare ni da irin sakō guda, kuma a hanrinusa akwai wasikar da ba a yimkē ba **6** wadda aka rubuta cewa, "An ba da labari cikin al'ummai, kuma Geshem ya ce gaskiya ne, cewa kai da Yahudawa kun shirya tawaye, saboda haka kuke sāke ginin katangar. Bar da haka ma, bisa ga wadannan rahotanni kana shirin zaman sarkinsu **7** har ma ka nadā annabawa su yi wannan shelha game da kai a Urushalima, su ce, 'Akwai sarki a Yahuda!' To, wannan rahoto zai koma wurin sarki; saboda haka ka zo, mu tattaua wannan batu." **8** Sai na aika masa wannan amsa, na ce, "Babu wani abu haka da yake faruwa; ka dai kaga wannan daga tunaninka ne." **9** Suka dai yi kofari su tsoratar da mu, suna cewa, "Hannuwansu za su rasa karfin yin aiki, ba kuwa za su kare aikin ba." Amma na yi addu'a na ce, "Yanzu, ya Allah, ka Karfafa hannuwana." **10** Wata rana na tafi gidan Shemahiya mutane suna zuwa su kashe ka, tabbatace za su zo da dare su kashe ka." **11** Amma na ce, "Ya kamata mutum kamar ni yā gudu? Ko kuwa ya kamata wani kamar ni yā shiga cikin haikali don yā ceci ransa? Ba zan tafi ba!" **12** Na gane cewa Allah bai aike shi ba, ya yi annabci a kaina domin Tobiya da Sanballat sun yi hayarsa ne. **13** An yi hayarsa don yā sa in ji tsoro in yi zunubi ta yin haka, sa'an nan za su ba ni mugun suna, su wofinta ni. **14** Ya Allahnna, ka tuna da Tobiya da Sanballat, saboda abin da suka yi; ka kuma

tuna da annabiya Nowadiya da sauran annabawa wadanda suke kofari su tsorata ni. **15** Cikin kwana hamsin da biyu aka gama gina katangar, a ranar ashirin da biyar ga watan Elul. **16** Sa'ad da dukan abokan gābanmu suka ji haka, dukan al'umman da suke kewaye da mu suka ji tsoro, suka rasa karfin halinsu, domin sun gane cewa wannan aiki an yi shi da taimakon Allahinmu ne. **17** A wadannan kwanaki, manyan garin Yahuda suka yi ta aika wasiku masu yawa zuwa ga Tobiya, shi kuma ya yi ta aika musu da amsoshi. **18** Gama mutane da yawa a cikin Yahuda sun rantse wa Tobiya za su goyi bayansa, domin ya auri'yar Shekaniya, dan Ara. Dansa kuma, wato, Yehohanan, ya auri'yar Meshullam, dan Berekiya. **19** Ban da haka ma, mutanen sun yi ta ba ni labarin ayyuka masu kyau da Tobiya ya yi, sa'an nan kuma suna fada masa duk abin da na fada. Tobiya kuwa ya aika wasiku don yā tsorata ni.

7 Bayan an sāke gina katangar na kuma sa kofofi a wurarensu, sai aka nadā masu tsaro, da mawa'ka, da Lawiyawa. **2** Na sa dān'uwanā Hanani tare da Hananiya shugaban fada aikin rikon Urushalima, domin shi Hananiya mutum mai mutunci ne, mai tsoron Allah fiye da yawancin mutane. **3** Na ce musu, "Kada a bude kofofin Urushalima da sassafe sai rana ta fito sosai. Yayinda matsaran kofofi suna aiki, a kulle kofofin a sa musu sakata kafin matsaran su tashi, wajen fāduwar rana. Ku kuma nadā mazaunā Urushalima a matsayin masu tsaro, wadansunsu a wurur aiki, wadansun kuma kusa da gidajensu." **4** Birnin Urushalima kuwa tana da fādi da girma, amma mutanen da suke zama a cikinta kadan ne, ba a kuma gina gidaje da yawa ba tukuna. **5** Sai Allahna ya sa a zuciyata in tara manyan gari, shugabanni da talakawa don a rubuta su bisa ga iyalansu. Na sami littafin asali na wadanda suka fara dawowa. Ga abin da na tarar an rubuta a ciki. **6** Wadannan su ne mutanen yankin da suka dawo daga zaman bautar da Nebukadnezzar sarkin Babilon ya kame (sun dawo Urushalima da Yahuda, kowanine zuwa Nehemiya, da Azariya, da Ra'amiya, da Nahamani, dan Delahiya, dan Mehetabel, wanda aka hana fita a cikin haikali, mu kuma kulle kofofin haikali, gama garinsa. **7** Sun dawo tare da Zerubbabel, da Yeshuwa, da Mordekai, da Bilshan, da Misfar, da Bigwai, da Nehumiya, da Azariya, da Ra'amiya, da Nahamani, dan Delahiya, dan Mehetabel, wanda aka hana fita a cikin haikali, mu kuma kulle kofofin haikali, gama garinsa. **8** Zuriyar Farosh mutum 2,172 **9** ta Shefatyi 372 **10** ta Ara 652 **11** ta Fahat-Mowab (ta wurin Yeshuwa da Yowab) 2,818 **12** ta Elam 1,254 **13** ta Zattu 845 **14** ta Zakkai 760 **15** ta Binnuyi 648 **16** ta Bebai 628 **17** ta Azgad 2,322 **18** ta Adonikam 667 **19** ta Bigwai 2,067 **20** ta Adin 655 **21** ta Ater (ta wurin Hezekiya) 98 **22** ta Hashum 328 **23** ta Bezai 324 **24** ta Harif 112 **25** ta Gibeyon 95. **26** Mutanen Betlehem da na Netofa 188 **27** na Anatot 128 **28** na Bet-Azmawet 42 **29** na Kiriyat Yeyarim, Kefira da na Beyerot 743 **30** na Rama da na Geba 621 **31** na Mikmash 122 **32** na Betel da na Ai 123 **33** na dayan Nebo 52 **34** na dayan Nehemiya

Elam 1,254 **35** na Harim 2 320 **36** na Yeriko 345 **37** wanda Ubangiji ya umarta domin Isra'ila. **2** Saboda na Lod, da na Hadid, da na Ono 721 **38** na Sena'a haka a rana ta farko ga watan bakwai, Ezra firist, 3,930. **39** Ga zuriyar Firistoci. Zuriyar Yedahiya (ta ya kawo Doka a gabon taro, wanda ya kunshi maza wurin iyalin Yesuwa) 973 **40** ta Immer 1,052 **41** da mata da dukan wadanda za su iya fahimta. **3** ta Fashhur 1,247 **42** ta Harim 1,017. **43** Ga zuriyar Ya karanta Dokar da karfi daga safe har tsakar Lawiyawa. Zuriyar Yesuwa da Kadmiyel (ta wurin rana yayinda yake a kan dandali da yake fuskantar Hodeba) 74. **44** Mawaka. Zuriyar Asaf mutum 148. **45** dandali a gabon Kofar Ruwa, gabon maza, mata da Ga zuriyar Matsaran Kofofi. Zuriyar Shallum, Ater, kuma sauran mutanen da za su iya fahimta. Dukan Talmon, Akkub, Hatita da Shobai 138. **46** Ma'aikatan mutane kuwa suka saurara a hankali ga karatun haikali. Zuriyar Ziha, Hasufa, Tabbawot, **47** da ta Littafin Dokar. **4** Ezra malamin Doka ya tsaya a kan Keros, da ta Siya, da ta Fadon, **48** da ta Lebana, dakalin itacen da aka yi saboda wannan hidima. Kusa da ta Hagaba, da ta Shalmai, **49** da ta Hanan, da da shi a damansa, Mattitiya, Shema, Anahiya, Uriya, ta Giddel, da ta Gahar, **50** da ta Reyahiya, da ta Hilkiya da Ma'ašeziya suka tsaya; a hagunsa kuma Rezin, da ta Nekoda, **51** da ta Gazzam, da ta Uzza, Fedahiya, Mishayel, Malkiya, Hashum, Hashbaddana, da ta Faseya, **52** da ta Besai, da ta Meyunawa, da Zakariya da Meshullam suka tsaya. **5** Sai Ezra ya ta Nefussiyawa, **53** da ta Bakbuk, da ta Hakufa, bude littafin. Dukan mutane kuwa suka gan shi da ta Harhur, **54** da ta Bazlit, da ta Mehida, da ta domin yana tsaye a bisa fiye da inda mutane suke Harsha, **55** da ta Barkos, da ta Sisera, da ta Tema, tsaye; yayinda ya bude littafin kuwa, dukan mutane **56** da ta Neziya, da kuma ta Hatifa. **57** Ga zuriyar suka miye tsaye. **6** Ezra ya yabi Ubangiji, Allah mai bayin Solomon. Zuriyar Sotai, da ta Soferet, da ta girma; dukan mutane kuwa suka tā da hanuwansu Ferida, **58** da ta Ya'ala, da ta Darkon, da ta Giddel, **59** suka amsa, "Amin! Amin!" Sa'an nan suka sunkuya Shefatiya, Hattil, Fokeret-Hazzebayim, da Amon. **60** suka yi wa Ubangiji sujada da fuskokinsu har kasa. Zuriyar ma'aikatan haikali da ta bayin Solomon su **7** Lawiyawa, wato, su Yesuwa, Bani, Sherebiya, 392. **61** Wadansu sun hauro daga garuruwan Tel-Yamin, Akkub, Shabbetai, Hodiya, Ma'ašeziya, Kelita, Mela, Tel-Harsha, Kerub, Addon da Immer, amma Azariya, Yozabad, Hanan da Felahiya, suka koyar da ba su iya nuna cewa iyalsu sun zuriyar Isra'ila ce **62** zuriyar Delahiya, Tobiya, da Nekoda 642. **63** can. **8** Suka karanta daga Littafin Dokar Allah, suna Na wajen firistoci kuwa su ne, Zuriyar Hobahiya, sa kowa ya gane, suna kuma ba da fassarar domin da ta Hakkoz, da ta Barzillai (wani mutumin da ya **64** Wadannan ne aka nemi malamin Doka, da Lawiyawa wadanda suke koyar sunayensu a cikin tarihin asalin iyalai, amma ba a da mutane, suka ce musu duka, "Wannan rana mai same su a ciki ba, saboda haka aka hana su shiga tsarki ce ga Ubangiji Allahnku. Kada ku yi makoki cikin firistoci, sun zama kamar marasa tsarki. **65** Sai ko kuka." Gama dukan mutane suna ta kuka yayinda gwamma ya umarce su kada su ci warni abinci mafi suke sauraran kalmomin Dokar. **10** Nehemiya ya ce, tsarki, sai akwai firist da zai nemi nufin Ubangiji ta **66** Yawan jama'ar duka ya "Ku koma gidajenku ku ci abinci mai kyau, ku sha wurin Urim da Tummim. **67** ban da bayinsu maza da mata kai mutum 42,360, **68** Kada ku yi bakin ciki, gama farin cikin Ubangiji shi Akwai dawakai 736, alfadarai 245 **69** rakuma 435, da ne karfinku." **11** Lawiyawa suka rarrashi mutane kuma jakuna 6,720. **70** Wadansu shugabanni iyalai duka suna cewa, "Ku natsu, gama wannan rana ce suka ba da kyautai domin taimakon aiki. Gwamma ya **71** Wadansu shugabanni iyalai sha, suka aika wa wanda ba shi da abinci, gama sun ba da darik 1,000 na zinariya, kwanoni 50, da riguna 530 don firistoci. **72** Jimillar da sauran mutane **12** Sa'an nan ba da darik 20,000 na zinariya da mina 2,200 na azurfa don aiki. **73** Firistoci, da Lawiyawa, da matsaran dukan mutane suka koma gidajensu suka ci, suka firistoci da Lawiyawa, suka taru kewaye da Ezra 2,000 na azurfa, da riguna sittin da bakwai don malamin Doka don su mai da hankali ga kalmomin firistoci. **74** Firistoci, da Lawiyawa, da matsaran Dokar. **13** A rana ta biyu ga wata, shugabanni iyalai, tare suka bayar ta kai darik 20,000 na zinariya, minas da firistoci da Lawiyawa, suka taru kewaye da Ezra 2,000 na azurfa, da riguna sittin da bakwai don malamin Doka don su mai da hankali ga kalmomin firistoci. **75** Firistoci, da Lawiyawa, da matsaran Dokar. **14** Suka tarar a rubuce a cikin Doka wadda kofofi, da mawaka, da ma'aikatan haikali tare da Ubangiji ya umarta ta wurin Musa, cewa Isra'ilawa wadansu mutane da kuma sauran mutanen Isra'ila, su zauna a bukkoki a lokaci bikin watan bakwai **15** suka zauna a garuruwansu. Da wata na bakwai ya zo, kuma cewa ya kamata su yi shelar wannan magana, Isra'ilawa kuwa sun riga sun zauna a garuruwansu, su kuma yada ta a duk garuruwansu da kuma cikin Urushalima cewa, "Ku fita zuwa cikin kasar tudu **8** sai dukan mutane suka taru kamar mutum guda a dandali a gabon Kofar Ruwa. Suka fada wa suka zauna a garuruwansu. Da wata na bakwai ya zo, kuma cewa ya kamata su yi shelar wannan magana, Ezra malamin Doka ya fitar da Littafin Dokar Musa,

masu ganye, don yin bukkoki”, kamar yadda yake da za su bi. **13** “Ka sauko a kan Dutsen Sinai; ka a rubuce. **16** Sai mutanen suka fita suka dawo da yi musu magana daga sama. Ka ba su ka’idodi da rassa suka kuma yi wa kansu bukkoki a bisa rufin dokokin da suke masu adalci da kuma daidai, ka dakunansu, a cikin filaye, a shirayin gidan Allah, ba su farillai da umarnai da suke da kyau. **14** Ka da ciki dandalin da yake kusa da Kofar Ruwa, da sanar da su Asabbacinka mai tsarki, ka kuma ba kuma a dandalin da yake a Kofar Efraim. **17** Dukan su umarnai, da farillai, da kuma dokoki ta wurin jama’ar da suka komo daga zaman bauta suka yi bawanka Musa. **15** Cikin yunwansu ka ba su burodi bukkoki suka kuma zauna a cikinsu. Daga kwanakin daga sama, cikin Kishirwansu kuma ka fitar musu Yoshuwa dan Nun har yā zuwa yau, Isra’ilawa ba su ruwa daga dutse. Ka fada musu su shiga su mallaki taba yin bikinsa haka ba. Mutane suka cika da farin kasar da ka rantse ta wurin daga hannu cewa za ciki sosai. **18** Kowace rana, daga rana farko zuwa ka ba su. **16** “Amma su kakanninmu, suka yi fariy karshe, Ezra ya karanta daga Littafin Dokar Allah. Suka yi bikin kwana bakwai, a rana ta takwas kuma da taurinkai, ba su kuwa yi biyayya ga umarnanka suka yi muhimmin taro bisa ga ka’ida.

9 A rana ta ashirin da hudū ga watan nan, Isra’ilawa suka taru, suna yin azumi, suna sa rigunan makoki, suna kuma zuba toka a kansu. **2** Wadanda suke zuriyar Isra’ilawa suka ware kansu daga dukan baki. Suka tsaya, suka kuma furta zunubansu da muguntar kakanninsu. **3** Sa’ad da suke nan a tsaye, aka dauki awa uku ana karanta Littafin Dokar Ubangiji Allahnsu. Aka kuma dauki awa uku ana wadanda suka kira da babbar murya ga Ubangiji sujada ga Ubangiji Allahnsu. **4** A kan dakalin kuwa akwai Lawiyawa, wato, Yeshuwa, Bani, Kadmiel, Shebaniya, Bunni, Sherebiya, Bani da Kenani tsaye, da Ruhunka mai kyau don yā koyar da su. Ba ka janye Manna naka daga bakunansu ba, ka kuma ba su ruwa don kishirwansu. **21** Shekaru arba’in ka riķe da a cikin hamada; ba su rasa kome ba, rigunansu su a yage ba, kafafunsu kuwa ba su kumbura ba.

“Albarka ta tabbata ga sunanka mai daukaka, bari kuma a daukaka shi bisa dukan albarka da yabo. **6** Kai kadai ne Ubangiji. Kai ka yi sammai, har ma da sama sammai, da dukan rundunlar taurari, da duniya da kuma dukan abin da yake cikinta, da tekuna da dukan abubuwān da suke cikinsu. Ka ba da rai ga kome, kuma rundunonin sama suna maka sujada. **7** “Kai ne Ubangiji Allah, wanda ya zaři Abram, ya fitar da shi daga Ur na Kaldiyawa, ya kuma ba shi suna Ibrahim. **8** Kai ka sami zuciyarsa da aminci a gare ka, ka kuma yi alkawari da shi cewa za ka ba zuriyarsa Kasar Kan’aniyawa, da ta Hittiyawa, da ta Amoriyawa, da ta Feriziyawa, da ta Yebusiyawa, da kuma ta Girkashiyawa. Ka kiyaye alkawarinka domin kai mai adalci ne. **9** “Ka ga wahalar kakanninmu a Masar; ka kuwa ji jukansu a Jan Teku. **10** Ka aika da alamu masu banmamaki da al’ajabai a kan Fir’aura, a kan dukan shugabanninsa da kuma a kan dukan mutanen kasarsa, gama ka ga irin danniyar da suka yi wa mutanenka. Ka samo wa kanka suna, wadda ta dawwama har yā zuwa yau. **11** Ka raba teku a gabán kakanninmu, saboda su wuce cikinsa a busasshiyar kasa, amma ka hallaka masu binsu cikin zurfafa, nutse kamar dutse a cikin ruwa. **12** Da rana ka bishe kakanninmu da giringije, da dare kuwa ka bishe su da ginshikin wuta don ka ba su haske a hanyar

da suke masu adalci da kuma daidai, ka dokokin da suke masu adalci da kuma daidai, ka sanar da su Asabbacinka mai tsarki, ka kuma ba kuma a dandalin da yake a Kofar Efraim. **17** Dukan su umarnai, da farillai, da kuma dokoki ta wurin jama’ar da suka komo daga zaman bauta suka yi bawanka Musa. **15** Cikin yunwansu ka ba su burodi daga sama, cikin Kishirwansu kuma ka fitar musu ruwa daga dutse. Ka fada musu su shiga su mallaki kasar da ka rantse ta wurin daga hannu cewa za ka ba su. **16** “Amma su kakanninmu, suka yi fariy da taurinkai, ba su kuwa yi biyayya ga umarnanka ba. **17** Suka ki su saurare ka, suka kāsa tuna da mu’ujizan da ka aikata a cikinsu. Suka yi taurinkai, cikin tawayensu kuma suka nada shugaba don su koma bautarsu. Amma kai Allah ne mai gafartawa, mai alheri da jinkai, mai jinkirin fushi, mai yalwar kauna. Saboda haka ba ka yashe su ba, **18** ko ma sa’ad da suka yi wa kansu siffar dan maraķi, suka ce, ‘Wannan shi ne allahnku, wanda ya fitar da ku daga Masar,’ ko sa’ad da suka yi sabo mai bantsoro. **19** “Saboda jinkanka mai girma, ba ka yashe su a hamada ba. Da rana, ginshikin giringije bai daina bishe su a hanyarsu ba, da dare kuma ginshikin wuta bai daina haskakawa a hanyar da za su bi ba. **20** Ka ba da Ruhunka mai kyau don yā koyar da su. Ba ka janye Manna naka daga bakunansu ba, ka kuma ba su ruwa don kishirwansu. **21** Shekaru arba’in ka riķe da a cikin hamada; ba su rasa kome ba, rigunansu su a yage ba, kafafunsu kuwa ba su kumbura ba.

“**22** “Ka ba su mulkoki da al’ummai, kana ba su har ma da kasashen da suke jeji. Suka ci Kasar Sihon na sarkin Heshbon da kasar Og inda sarkin Bashan yake mulki. **23** Ka sa’ya’yansu maza suka yi yawa kamar taurarin sararin sama, ka kuma kawo su cikin kasar da ka fada wa kakanninsu su shiga su mallake. **24** ‘Ya’yansu maza suka shiga suka kuma mallaki kasar. A gabansu ka rinjai Kan’aniyawan da suke zama a cikin kasar; ka ba da Kan’aniyawa a gare su, tare da sarakunansu da kuma mutanen kasar, su yi da su yadda suke so. **25** Suka kame birane masu katanga masu karfi, da kasa masu ba da amfanī; suka mallaki gidaje cike da kowane irin abu mai kyau, da rijiyoyin da aka riga aka haka, da gonakin inabi, da gonakin itatuwan zaitun da kuma itatuwan ba da’ya’ya a yalwace a ciki. Suka ci suka koshi, suka kuma yi kiba; suka ji dadi cikin alherinka mai girma. **26** “Amma suka yi rashin biyayya suka kuma yi tawaye gare ka; suka sa dokarka a bayansu. Suka kashe annabawanka wadanda suka gargade su don su mai da su gare ka; suka aikata sabo mai bantsoro. **27** Saboda haka ka mika su ga abokan gābansu wadanda suka yi musu danniya. Amma sa’ad da ake danniyarsu sai suka yi kuka gare ka. Daga sama ka ji su, cikin jinkanka mai girma kuwa ka ba su mai ceto, wanda ya fisshe su daga hannun abokan gābansu. **28** “Amma nan

da nan, da suka sami hutu, sai suka sāke aikata Zakkur, da Sherebiya, da Shebaniya, **13** da Hodiya, abin da yake mugu a idonka. Sai ka yashe su ga da Bani da kuma Beninu. **14** Shugabannin mutane su hannun abokan gābansu don su yi mulki a kansu. ne, Farosh, da Fahat-Mowab, da Elam, da Zattu, da Sa'ad da suka yi kuka kuma gare ka, ka ji daga sama, Bani, **15** da Bunni, da Azgad, da Bebai, **16** da Adoniya, cikin jinkanka kuma ka fisshe su sau da sau. **29** da Bigwai, da Adin, **17** da Ater, da Hezekiya, da Azzur, "Ka gargade su su dawo ga dokarka, amma suka yi **18** da Hodiya, da Hashum, da Bezai, **19** da Harif, da fariya, suka bijire wa umarnanka. Suka yi zunubi Anatot, da Nebai, **20** da Magfiyash, da Meshullam, da game da farillanka wadanda ta wurinsu ne mutum Hezir, **21** da Meshezabel, da Zadok, da Yadduwa **22** zai rayu in ya yi biyayya da su. Cikin taurinkai da Felatiya, da Hanan, da Anahiya, **23** da Hosheya, da suka juye bayansu daga gare ka, suka zama masu Hananiya, da Hasshub, **24** da Hallohes, da Filha, da taurinkai, suka kuma ki su saurara. **30** Shekaru Shobek, **25** da Rehum, da Hashabna, da Ma'asehiya **26** masu yawa ka yi hakuri da su. Ta wurin Ruhunka da Ahiya, da Hanan, da Anan, **27** da Malluk, da Harim ka gargade su ta wurin annabawa. Duk da haka da kuma Ba'ana. **28** "Sauran mutane, wato, firistoci, ba su kasa kunne ba, saboda haka ka miķa su ga Lawiyawa, matsaran kofofi, mawaka, ma'aikatan maķwabtansu. **31** Amma cikin tausayinka mai girma haikali da dukan wadanda suka ware kansu daga ba ka kawo su ga karshe ko ka yashe su ba, gama maķwabta saboda Dokar Allah, tare da matansu da kai Allah ne mai alheri da kuma mai jinkai. **32** "To dukan'ya'yansu maza da mata wadanda za su iya yan zu, ya Allahnmu, mai girma, mai iko, da kuma fahimta, **29** dukan wadannan yan zu suka sadu da mai banrazana, wanda yake kiyaye alkawarinsa na manyan gari'yan'uwan-su, suka rantse, cewa la'ana kauna, kada ka bar dukan wannan wahala ta zama ta same su idan ba su kiyaye Dokar Allah da aka kamar marar muhimmanci a idanunka, wahalar da bayar ta wurin Musa bawan Allah su kuma mai da ta zo a kanmu, a kan sarakunanmu da shugabanni, a hankali ga yin biyayya da dukan umarnai, ka'idodi kan firistocinmu da annabawa, a kan kakanninmu da farillan Ubangiji shugabannmu ba. **30** "Mun yi kuma dukan mutanenka, daga kwanakin sarakunan alkawari ba za mu ba da'ya'yanmu mata aure ga Assuriya har yā zuwa yau. **33** Cikin dukan abubuwani mutanen da suke kewaye da mu ba, ba kuwa za mu da suka faru da mu, ka kasance mai adalci; ka yi auri'ya'yansu mata wa'ya'yanmu maza ba. **31** "Sa'ad aminci, yayinda mu kuwa muka aikata mugu. **34** da maķwabta suka kawo kayayyaki ko hatsi don su Sarakunanmu, da shugabanninmu, da firistocinmu sayar a ranar Asabbaci, ba za mu saya daga gare su da kuma kakanninmu ba su bi dokarka ba, ba su ma a ranar Asabbaci ko a rana mai tsarki ba. Kowace mai da hankali ga umarnanka ko gargadin da ka yi shekar Asabbaci ba za mu nome kasa ba kuma za musu ba. **35** Ko ma yayinda suke a masarautarsu, mu yafe kowane irin bashi. **32** "Mun dauka hakkin suna jin dadin girmar kyautatawarka gare su, cikin bin umarnai na ba da kashi daya bisa uku na shekel kasar mai girma, da kuma mai fādin da ka ba su, ba kowace shekara don hidimar gidan Allahnmu. **33** Za su bauta maka ko su juye daga mugayen hanyoyinsu mu tanada burodin da ake ajije a kan tebur; za mu ba. **36** "Amma duba, mu bayi ne a yau, bayi a kasar ba da hadayun hatsi da hadayun konawa na kulum; da ka ba kakanninmu don su ci amfaninta da kuma za mu ba da hadayun Asabbatai, da na bukukkuwan wadansu abubuwa masu kyau da take bayarwa. **37** Sabon Wata da na bukukkuwan da aka kayyade; za Saboda zunurbanmu, yalwar girbin da muke samu mu ba da hadayun masu tsarki; za mu ba da hadayun yana tafiya wurin sarakunan da ka sa a kanmu. Suna zunubi don a yi kafara domin Isra'il; mu kuma ba mulki bisa jikunanimu, da bisa garkenmu yadda suka da abubuwani da ake bukata dukan domin ayyukan ga dama. Muna cikin baķin ciki. **38** "Saboda wannan gidan Allahnmu. **34** "Mu, firistoci, da Lawiyawa da duka, muna yin zaunannen alkawari, muna sa shi a kuma mutane, mun jefa kuri'a don a san lokacin da rubuce, shugabanninmu kuwa da Lawiyawanmu, da kowane iyaliimtu zai kawo sadkar itace don konewa a gidan Allahnmu a kayyadaddun lokuta a bagaden Ubangiji Allahnmu, kamar yadda yake a rubuce a cikin Doka. **35** "Mun kuma dauka hakkin kawo nunan fari na hatsimmu da kuma na kowane itace mai ba da'ya'ya a gidan Ubangiji kowace shekara. **36** "Kamar yadda yake a rubuce a cikin Doka, za mu kawo dan fari na'ya'yanmu maza da na garken shanunmu, da na tumakimmu, da kuma na awakinmu a gidan Allahnmu, don firistocin da suke aikin a can. **37** "Ban da haka ma, za mu kawo wa dakukan ajiyar gidan Allahnmu, abincimu na farko daga kasa, na hadayun hatsimmu, na'ya'yan dukan itatuwanmu da kuma na sabon ruwan inabinmu da mai namu

10 Wafanda suka buga hatimin su ne, Nehemiya dan Hakaliya, wanda yake gwamma. Zedekiya **2** da Serahiya, da Azariya, da Irmiya, **3** da Fashhur, da Amariya, da Malkiya, **4** da Hattush, da Shebaniya, da Malluk, **5** da Harim, da Meremot, da Obadiya, **6** da Daniyel, da Ginneton, da Baruk, **7** da Meshullam, da Abiya, da Miyamin, **8** da Ma'aziya, da Bilgai, da kuma Shemahiya. Wafannan su ne Firistocin. **9** Lawiyawan kuwa su ne, Yeshuwa dan Azaniya, da Binnuyi dan Henadad, da Kadmiyel, **10** 'yan'uwan-su kuwa su ne, Shebaniya, da Hodiya, da Kelita, da Felahiya, da Hanan, **11** da Mika, da Rehob, da Hashabiya, **12** da

wa firistoci. Za mu kuma kawo zakkar hatsinmu wa Lawiyawa, gama Lawiyawa ne ke karban Zakka cikin dukan garuruwan da muke noma. **38** Firist wanda yake daga zuriyar Haruna zai raka Lawiyawa sa'ad da suke karban zakka, Lawiyawan kuma za su kawo kashi daya bisa goma na zakka zuwa gidan Allahmu, su kawo a dakunan ajiya na baitulmali. **39** Mutanen Isra'ilahade da Lawiyawa, za su kawo sadakokinsu na hatsi, sabon ruwan inabi da mai a dakunan ajiya inda ake ajiyar kayayyakin wuri mai tsarki da kuma inda firistoci, matsaran kofofi da kuma mawa'ka suke zama. "Ba za mu kyale gidan Allahmu ba."

11 To, fa, shugabannin mutane suka zauna a Urushalima, sauran mutanen kuma suka jefa kuri'a don su kawo mutum daya daga kowane mutum goma don su zauna a Urushalima, birni mai tsarki, yayinda sauran tara suka zauna a garuruwansu. **2** Sai mutane suka yaba wa dukan mutanen da suka ba da kansu da yardar rai su zauna a Urushalima. **3** Wadannan su ne shugabannin yankuna wadanda suka zauna a Urushalima (ko da yake wadansu Isra'ilawa, da firistoci, da Lawiyawa, da ma'aikatan haikal, da zuriyar bayin Solomon, suka yi zama a cikin garuruwan Yahuda, kowanne a mallakarsa cikin garuruwa dabam-dabam, **4** yayinda sauran mutane daga Yahuda da Benyamin suka zauna a Urushalima). Daga zuriyar Yahuda akwai, Atahiya dan Uzziya, dan Zakariya, dan Amariya, dan Shefatiya, dan Mahalalel, wani zuriyar Ferez; **5** da Ma'asehiya dan Baruk, dan Kol-Hoze, dan Hazahiya, dan Adahiya, dan Yohiyarib, dan Zakariya, zuriyar Shela. **6** Zuriyar Ferez wadanda suka zauna a Urushalima sun kai dari hudu da sittin da takwas, dukansu kuwa muhimman mutane ne. **7** Daga zuriyar Benyamin akwai, Sallu dan Meshullam, dan Yowed, dan Fedahiya, dan Kolahiya, dan Ma'asehiya, dan Itiyel, dan Yeslahiya, **8** da mabiyansa, Gabbai da Sallai, mutum 928. **9** Yowel dan Zikri ne babban shugabansu, Yahuda kuma dan Hassenuwa, ya shugabanci Yanki na Biyu na birni. **10** Daga firistoci akwai, Yedahiya dan Yohiyarib, da Yakin, **11** da Serahiya dan Hilkiya, dan Meshullam, dan Zadok, dan Merahiyot, dan Ahitub, mai lura da abubuwa a cikin gidan Allah, **12** tare da'yan'uwansu wadanda suke aiki domin haikal, su 822 ne. Akwai kuma Adahiya dan Yeroham, dan Felaliya, dan Amzi, dan Zakariya, dan Fashhur, dan Malkiya, **13** da'yan'uwansu wadanda suke shugabannin iyalai, su 242. Sai kuma Amashsai dan Azarel, dan Ahzai, dan Meshillemot, dan Immer, **14** da'yan'uwansu, su 128 ne muhimman mutane. Babban shugabansu shi ne Zabdiyel dan Haggedolim. **15** Daga Lawiyawa kuwa akwai, Shemahiya dan Hasshub, dan Azrikam, dan Hashabiya, dan Bunni, **16** da Shabbetai, da kuma Yozabad, biyu cikin shugabanni Lawiyawa wadanda suke da nawayar aiki waje da gidan Allah. **17** Sai

kuma Mattaniya dan Mika, dan Zabdi, dan Asaf, shugaban da yake bi da hidimar godiya da kuma addu'a. Sai Bakbukiya, na biyu a cikin'yan'uwansa; da Abda dan Shammuwa, dan Galal, dan Yedutun. **18** Lawiyawan da suke cikin birni mai tsarki sun kai 284. **19** Matsaran kofofi kuwa su ne, Akkub, da Talmor, da'yan'uwansu wadanda suke tsaron kofofi, su 172 ne. **20** Sauran Isra'ilawa tare da firistoci, da Lawiyawa sun kasance a dukan garuruwan Yahuda, kowanne a mallakar kakansa. **21** Ma'aikatan haikal sun zauna a kan tudun Ofel. Ziha, da Gishfa ne suke lura da su. **22** Babban shugaban Lawiyawa a Urushalima shi ne Uzzi dan Bani, dan Hashabiya, dan Mattaniya, dan Mika. Uzzi yana daya daga zuriyar Asaf, wadanda suke mawa'kan da suke da nawayar hidima a gidan Allah. **23** Mawa'ka sun bi umarnan sarki, a kan abin da za su yi kowace rana. **24** Fetahahiya dan Meshezabel, daya daga zuriyar Zera dan Yahuda ne, wakilin sarki cikin dukan al'amuran da suka shafi mutane. **25** Game da kauyukan da filayensu, wadansu mutanen Yahuda suka zauna a Kiriyat Arba da kauyukanta, da Dibon da kauyukanta, da Yekabzeyel da kauyukanta. **26** Akwai su kuma a Yeshuwa, da Molada, da Bet-Felet, **27** da Hazar Shuwal, da Beyersheba da kauyukanta. **28** Akwai su a Ziklag, da Mekona da kauyukanta. **29** Suna nan kuma a En Rimmon, da Zora, da Yarmut, **30** da Zanowa, da Adullam da kauyukansu, da Lakish da gonakinta, da kuma Azeka da kauyukanta. Saboda haka sun yi zama tun daga Beyersheba har zuwa Kwarin Hinnom. **31** Zuriyar mutanen Benyamin daga Geba sun zauna a Miknash, da Aiya, da Betel da kauyukanta, **32** da Anatot, da Nob, da Ananiya, **33** da Hazor, da Rama, da Gittayim, **34** da Hadid, da Zeboim, da Neballat, **35** da Lod, da Ono, da kuma a Kwarin Masu sana'a. **36** Wadansu gundumomin Lawiyawan Yahuda sun zauna a Benyamin.

12 Wadannan su ne firistoci da Lawiyawa wadanda suka komo tare da Zerubbabel dan Sheyaltiel da kuma Yeshuwa. Serahiya, Irmiya, Ezra, **2** Amariya, Malluk, Hattush **3** Shekaniya, Rehum, Meremot, **4** Iddo, Ginneton, Abiya, **5** Miyamin, Mowadiya, Bilga, **6** Shemahiya, Yohiyarib, Yedahiya, **7** Sallu, Amok, Hilkiya da Yedahiya. Wadannan su ne shugabannin firistoci da'yan'uwansu a kwanakin Yeshuwa. **8** Lawiyawan su ne Yeshuwa, Binnuyi, Kadmiyel, Sherebiya, Yahuda, da kuma Mattaniya, wanda tare da'yan'uwansu yake lura da wa'kojin godiya. **9** Bakbukiya da Unni, 'yan'uwansu sun tsaya daura da su a hidimomi. **10** Yeshuwa ne mahaifin Yohiyakim, Yohiyakim shi ne mahaifin Eliyashib, Eliyashib shi ne mahaifin Yohiyada, **11** Yohiyada shi ne mahaifin Yonatan, Yonatan kuma mahaifin Yadduwa. **12** A kwanakin Yohiyakim, wadannan su ne shugabannin iyalan firistoci, na iyalin Serahiya, Merahiya; na iyalin Irmiya, Hananiya; **13** na iyalin Ezra, Meshullam;

na iyalin Amariya, Yehohanan; **14** na iyalin Malluk, rabin mutanen, muka wuce Hasumiya Tanderu Yonatan; na iyalin Shebaniya, Yusuf; **15** na iyalin zuwa Katanga Mai Fadi, **39** bisa Kofar Efraim, Kofar Harim, Adna; na iyalin Merahiyot, Helkai; **16** na Yeshana, Kofar Kifi, Hasumiyar Hananel da kuma iyalin Iddo, Zakariya; na iyalin Ginneton, Meshullam; **17** na iyalin Abiya, Zikri; na iyalin Miniyamin da na Yeshana, Kofar Kifi, Hasumiyar Hananel da kuma iyalin Iddo, Zakariya; na iyalin Ginneton, Meshullam; **18** na iyalin Bilga, Shammuwa; na Matsara suka tsaya. **40** Kungiyoyin mawa'aka biyu Mowadiya, Filtai; **19** na iyalin Yohiyarib, Allah, haka ma ni, tare da rabin shugabanni, **41** da Mattenai; na iyalin Yedahiya, Uzzi; **20** na iyalin kuma firistoci, Eliyakim, Ma'asehiya, Miniyamin, Sallu, Kallai; na iyalin Amok, Eber; **21** na iyalin Mikahiya, Eliyohenai, Zakariya da Hananiya tare Hilkiya, Hashabiya; na iyalin Yedahiya, Netanel. **22** da kahoninsu, **42** haka ma Ma'asehiya, Shemahiya, Shugabannin iyalin Lawiyawa a kwanakin Eliyashib, Eleyazar, Uzzi, Yehohanan, Malkiya, Elam da Ezer. Yohiyada, Yohan dan Yadduwa, da kuma na firistoci, Mawa'akan suka rera wa'ko'ki a karkashin kulawar an rubuta su a zamanin mulkin Dariyus mutumin Yezrahiya. **43** A rana ta uku kuma suka mi'ka manyan Farisa. **23** Shugabannin iyali cikin zuriyar Lawi har hadayu, suna farin ciki domin Allah ya ba su farin zuwa lokacin Yohan dan Eliyashib, an rubuta su a cikin littafin tarhi. **24** Shugabannin Lawiyawa kuwa su ne Hashabiya, Sherebiya, Yeshuwa dan Kadmiel, da'yan'uwanu, wadanda suka tsaya daura da su don su yi yabo da kuma godiya, sashe daya zakka. Daga gonakin garuruwan da suke kewaye za kan ba da amsa ga daya sashen, kamar yadda su kawo sassan da Dokar ta umarta zuwa dafukan Dawuda mutumin Allah ya umarta. **25** Mattaniya, ajiya domin firistoci da Lawiyawa, gama Yahuda Bakbukiya, Obadiya, Meshullam, Talmon da Akkub ya ji dadin aikin firistoci da Lawiyawa. **45** Sun yi su ne matsaran kofofi wadanda suka yi tsaron hidimar Allahnsu da kuma hidimar tsarkakewa, dafukan ajiya a kofofi. **26** Sun yi hidima a kwanakin kamar yadda mawa'aka da matsaran kofofi suka yi, Yohiyakim dan Yeshuwa, dan Yozadak, kuma a bisa ga umarnin Dawuda da dansa Solomon. **46** Gama kwanakin Nehemiya gwamna da kuma na Ezra tun dā, a kwanakin Dawuda da Asaf, akwai masu bi firist da kuma marubuci. **27** A kebewar katangar da mawa'aka da kuma na wa'ko'kin yabo da na godiya Urushalima, an nemi Lawiyawa daga inda suke zama ga Allah. **47** Saboda haka a kwanakin Zerubbabel da aka kawo su Urushalima don su yi bikin mi'kawa da Nehemiya, dukan Isra'il suka ba da sashe na kowace farin ciki da wa'ko'kin godiya da kuma kidin kuge, rana domin mawa'aka da matsaran kofofi. Suka kuma garaya da molo. **28** Aka kuma tattara mawa'aka su ma kebe sashe don sauran Lawiyawa, Lawiyawan kuma daga yankin kewayen Urushalima, daga kauyukan suka kebe sashe don zuriyar Haruna.

Netofawa, **29** daga Bet-Gilgal, da kuma daga wuraren Geba da Azmawet, gama mawakan sun gina wa kansu kauyuka kewaye da Urushalima. **30** Sa'ad da firistoci da Lawiyawa suka tsarkake kansu da tsarki, sai suka tsarkake mutane, kofofi da kuma katanga. **31** Sai na sa shugabannin Yahuda suka haura zuwa bisan katangar. Na kuma sa manyan kungiyoyi biyu na mawa'aka su mi'ka godiya. Daya ya haura zuwa bisan katangar zuwa dama, wajen Kofar Juji. **32** Hoshahiya da rabin shugabannin Yahuda kuwa suka bi su, **33** tare da Azariya, Ezra, Meshullam, **34** Yahuda, Benyamin, Shemahiya, Irmiya, **35** da wadansu firistoci kuma da kahoni, da kuma Zakariya dan Yonatan, dan Shemahiya, dan Mattaniya, dan Mikahiya, dan Zakkur, dan Asaf, **36** da'yan'uwanu, Shemahiya, Azarel, Milalai, Gilalai, Ma'ai, Netanel, Yahuda da Hanani, tare da kayan kidi da Dawuda mutumin Allah ya umarta. Ezra malamin Doka ya jagoranci jerin gwanon. **37** A Kofar Ma'bubuga suka ci gaba kai tsaye suka haura matakalan Birnin Dawuda a kan hawa zuwa katangar suka wuce a bisa gidan Dawuda zuwa Kofar Ruwa wajen gabas. **38** Kungiyar mawa'aka ta biyu suka yi jerin gwano a daya gefen. Na bi su a bisan katangar, tare da

13 A wannan rana aka karanta Littafin Musa da karfi a kunnuwun mutane aka kuma sami an rubuta cewa kada a karbi mutumin Ammon ko mutumin Mowab cikin taron Allah, **2** domin ba sutaryi Isra'il da abinci da ruwa ba amma suka yi hayar Bala'am don yā kira la'ana a kansu. (Amma Allahnmu, ya mai da la'anar ta zama albarka.) **3** Sa'ad da mutane suka ji wannan doka, sai suka ware daga Isra'il da duk wadanda suke na bakon zuriya. **4** Kafin wannan, an sa Eliyashib firist yā lura da dafuna ajiyar gidan Allahnmu. Yana da dangantaka na kurkusa da Tobiya, **5** ya kuma tanada masa babban dakin da dā ake ajiyar hadayun hatsi da turare da kayayaki haikali, da kuma zakan hatsi, sabon ruwan inabi da kuma mai da aka umarta don Lawiyawa, mawa'aka da kuma matsaran kofofi, da kuma sadakoki domin firistoci. **6** Amma yayinda dukan wannan yake faruwa, ba ni a Urushalima, gama a shekara ta talatin da biyu na Artazerzes sarkin Babilon na dawo wurin sarki. A wani lokaci daga bayu na nemi izininsa **7** sai na koma zuwa Urushalima. A nan na ji game da mugun abin da Eliyashib ya aikata da ya tanada wa Tobiya daki a filayen gidan Allah. **8** Na bace rai kwarai na kuma

zubar da dukan kayan gidan Tobiya daga dakin. **9** Na kuma kira la'ana a kansu. Na bugi wadansu mutane umarta a tsarkake dakunan, sa'an nan na mayar da na kuma ja gashin kansu. Na sa suka yi rantsuwa da kayan gidan Allah a cikin dakunan, tare da hadayun sunan Allah na ce, "Kada ku ba da'ya'yanku mata hatsi da kuma turare. **10** Na kuma ji cewa sassan aure ga'ya'yansu maza, ba kuwa za ku auri'ya'yansu da ake ba wa Lawiyawa ba a ba su ba, cewa kuma mata wa'ya'yanku maza ko wa kanku ba. **26** Ba don dukan Lawiyawa da mawa'kan da suke da hakkin aure-aure irin wadannan ne Solomon sarkin Isra'il hidima sun koma gonakinsu. **11** Sai na tsawata wa ya yi zunubi ba? A cikin yawancin al'ummai babu shugabanni na kuma tambaye su na ce, "Me ya sa sarki kamar sa. Allahnsa ya kaunace shi, Allah kuma aka kyale gidan Allah?" Sa'an nan na kira su gaba ya mai da shi sarki a kan dukan Isra'il, amma duk daya na sa su a wuraren aikinsu. **12** Dukan Yahuda da haka baren mata suka rinjaye shi ga zunubi. **27** suka kawo zakan hatsi, sabon ruwan inabi da mai Yanzu za mu ji cewa ku ma kuna yin duk wannan cikin dakunan ajiya. **13** Na sa Shelemiya fрист, Zadok mugunta kuna zama marasa aminci ga Allahnmu ta marubuci, da wani Balawe mai suna Fedahiya su lura wurin auren baren mata?" **28** Daya daga cikin'ya'yan da dakunan ajiya na kuma sa Hanan dan Zakkur, Yohiyada maza, dan Eliyashib babban fрист, surukin dan Mattaniya ya zama mataimakinsu, domin an Sanballat mutumin Horon ne. Na kuwa kore shi dauka wadannan mutane amintattu ne. Aka ba su daga wurina. **29** Ka tuna da su, ya Allahna, domin hakkin raban kayayyaki wa'yan'uwansu. **14** Ka tuna sun kazantar da aikin fрист da kuma alkawarin aikin da ni saboda wannan, ya Allahna, kuma kada ka first da na Lawiyawa. **30** Saboda haka na tsarkake shafe abin da na yi da aminci domin gidan Allahna firstoci da Lawiyawa daga kowane ba'kon abu, na da kuma hidimarsa. **15** A wadannan kwanaki, na ga kuma ba su aikinsu, kowa ga aikinsa. **31** Na kuma yi mutane a Yahuda suna matse ruwan inabi a ranar tanadi don sadakokin itace a kayyadaddun lokuta, Asabbaci suna kuma kawo hatsi suna labta su a kan da kuma don nunan fari. Ka tuna da ni da alheri, ya jakuna, tare da ruwan inabi, 'ya'yan inabi, baure Allahna.

da kaya iri-iri. Suna kuma kawowa dukan wannan cikin Urushalima a ranar Asabbaci. Saboda haka na gargade su a kan sayar da abinci a wannan rana. **16** Mutane daga Taya wadanda suke zama a Urushalima suna shigar da kifi da kaya iri-iri na'yan kasuwa suna kuma sayar da su a Urushalima a ranar Asabbaci wa mutanen Yahuda. **17** Sai na tsawata wa manyan Yahuda na ce musu, "Wanda irin mugun abu ke nan kuke yi, kuna kazantar da ranar Asabbaci? **18** Kakanninku ba su yi irin wadannan abubuwa ba, har Allahnmu ya kawo dukan masifun nan a kanmu da kuma a kan wannan birni? Yanzu kuna tsokanar fushi mai yawa a kan Isra'il ta wurin kazantar da Asabbaci." **19** Sa'ad da inuwar yamma ya fādo a kofofin Urushalima kafin Asabbaci, na umarta a rufe kofofi kuma kada a bude sai Asabbaci ya wuce. Na kafa wadansu mutanena a kofofin don kada a shigo da wani kaya a ranar Asabbaci. **20** Sau daya ko biyu, 'yan kasuwa da masu sayar da kowane irin kaya suka kwana waje da Urushalima. **21** Amma na ja kunnensu na ce, "Me ya sa kuke kwana kusa da katanga? In kuka kara yin haka, zan kama ku." Daga wannan lokaci har zuwa gaba ba su kara zuwa a ranar Asabbaci ba. **22** Sai na umarci Lawiyawa su tsarkake kansu su kuma tafi su yi tsaron kofofi don a kiyaye ranar Asabbaci da tsarki. Ka tuna da ni saboda wannan shi ma, ya Allahna, ka nuna mini jinkai bisa ga madawwamiyar kaunarka. **23** Ban da haka, a wadannan kwanakin na ga mutanen Yahuda wadanda suka auri mata daga Ashdod, Ammon da Mowab. **24** Rabin'ya'yansu suna yaren Ashdod ko kuwa wani yare na wadansu mutane, ba su kuwa san yadda za su yi Yahudanci ba. **25** Na tsawata musu na

Esta

1 Ga abin da ya faru a zamanin Zerzes. Zerzes ya yi mulki bisan larduna 127 daga Indiya zuwa Kush. **2** A lokacin nan, Sarki Zerzes ya yi mulki daga gadon sarauta, cikin mazaunin masarautar Shusha. **3** A shekara ta uku ta mulkinsa, ya yi wa dukan hakimansa da ma'aikatansa liyafa. Shugabannin mayakan Farisa, da Mediya, da yerimai; da kuma hakimai na lardunan suka kasance. **4** Kwanaki 180 cif, ya nuna yawan dukiyar masarautarsa, da daukakarta da kuma darajar girmansa. **5** Sa'ad da wadannan kwanaki suka wuce, sai sarki ya yi liyafa a cikin lambun da aka shinge na fadar sarki wadda ta dauki kwana bakwai wa dukan mutane daga karami har zuwa babba, wadanda suke zama a masarautar Shusha. **6** Lambun yana da fararen labulen da aka rataye da shunayya na lallausan lilin, da aka daura da igiyoyin fararen lilin, da yadin jan garura, hade da zoban azurfa a kan ginshi'kin farin kasa. A nan, akwai kujeru na zinariya da na azurfa a kan dabe mai ado da aka yi da duwatsu masu daraja, da farin kasa, da fararen duwatsun wuya, da wadansu duwatsu masu tsada. **7** Aka rarraba ruwan inabi cikin kwaf na zinariya, kowanen kuwa dabam yake da dayan. Ruwan inabin kuwa yana da yawa, bisa ga wadatar sarki. **8** Bisa ga umarnin sarki, aka bar kowanen bafo yi sha yadda ya ga dama, gama sarki ya umarci dukan bayin da suke rarraba ruwan inabin su ba wa kowa abin da yake so. **9** Sarauniya Bashti ita ma ta yi liyafa saboda mata a fadar Sarki Zerzes. **10** A rana ta bakwai, sa'ad da Sarki Zerzes, ya yi tiliis da ruwan inabi, sai ya umarci bābānni bakwai wadanda suke yin masa hidima, wato, Mehumian, Bizta, Harbona, Bigta, Abagta, Zetar da Karkas, **11** su kawo Sarauniya Bashti a gabansa, sanye da rawanin sarautarta, don ta nuna kyanta wa mutane da kuma hakimai, gama ita kyakkyawa ce kwarai. **12** Amma da masu hidima suka ba da umarnin sarki, sai Sarauniya Bashti ta ki zuwa. Wannan ya bata wa sarki rai, ya kuma yi fushi kwarai. **13** Da yake, al'ada ce sarki yi nemi shawara daga sanannu a batun doka da adalci, sai ya yi magana da masu hikima wadanda suke fahimtar lokuta. **14** suke kuma mafi kusa da sarki. Wadannan masu hikima kuwa su ne, Karshena, Shetar, Admata, Tarshish, Meres, Marsena da kuma Memukan. Su hakimai bakwai ne na Farisa da Mediya wadanda suke da dama ta musamman ta kaiwa ga sarki, suke kuma da matsayi mafi girma a masarautar. **15** Ya ce, "Bisa ga doka, me za a yi wa Sarauniya Bashti? Gama ta ki yin biyaya da umarnin sarki Zerzes da bābānni suka kai mata?" **16** Sai Memukan ya amsa a gaban sarki da hakimai ya ce, "Sarauniya Bashti ta yi laifi, ba ga sarki kada'i ba, amma ga dukan hakimai ma, da kuma mutanen dukan lardunan sarki Zerzes. **17** Domin halin Sarauniya zai zama sananne ga dukan

mata, ta haka kuwa za su kaskantar da mazansu su kuma ce, 'Sarki Zerzes ya umarta a kawo Sarauniya Bashti a gabansa, amma ta ki zuwa.' **18** Wannan rana matan hakiman Farisa da na Mediya wadanda suka ji game da halin sarauniya, za su yi haka wa dukan hakiman sarki. Zai zama babu karshen rashin bangirma da kuma reni. **19** "Saboda haka, in ya gamshi sarki, bari yā ba da hatimi na sarauta, bari kuma a rubuta shi cikin dokokin Farisa da Mediya, wanda ba za a iya sokewa ba, cewa Bashti ba za tā kara zuwa gaban sarkin Zerzes ba. Bari kuma sarki yā ba da matsayinta na sarauta ga wata, wadda ta fi ta. **20** Ta haka, sa'ad da aka yi shelar dokar sarki ko'ina a fādin masarautarsa, dukan mata za su ba wa mazansu girma, daga karami har zuwa babba." **21** Sarki da hakimansa suka gamsu da wannan shawara. Saboda haka sarki ya yi kamar yadda Memukan ya fada. **22** Ya aika da sakö zuwa ga dukan bangarorin masarautar, zuwa ga kowane lardi a irin nasa rubutu, zuwa kuma ga kowane mutane a nasu harshe, ana shelar a kowane yare na mutane, cewa kowane mutum yā zama mai mulki bisa gidansa.

2 Daga bayan sa'ad da fushin Sarki Zerzes ya huce, sai ya tuna da Bashti da abin da ta yi, da kuma dokar da ya bayar game da ita. **2** Sai masu hidimar sarki na musamman, suka kawo shawara cewa, "Bari a nemi, kyawawan budurwai saboda sarki. **3** Bari sarki yā nadā komishinoni a kowane yanki na masarautarsa, domin su kawo dukan wadannan kyawawan'yan mata cikin harabar mazaunin masarautar a Shusha. Bari a sa su a hannun Hegai, bābānni sarki, wanda yake lura da mata, bari kuma a yi musu kulawa ta musamman. **4** Sa'an nan bari yarinyar da ta gamshi sarki, tā zama sarauniya a maimakon Bashti." Wannan shawara ta gamshi sarki, ya kuwa yi na'am da ita. **5** To, a cikin mazaunin masarauta a Shusha, akwai wani mutumin Yahuda, daga Kabilar Benyamin mai suna Mordekai, dan Yayir, dan Shimeyi, dan Kish, **6** wanda Nebukadnezzar sarkin Babilon ya dauka tare'yan zaman bauta cikin wadanda ya dauko daga Urushalima, tare da Yekoniya, sarkin Yahuda. **7** Mordekai yana da wata'yar kawunsa mai suna Hadassa, wanda ya yi reno, ba ta da mahaifi ko mahaifiya. Ita ce yarinyar da aka santa da suna Esta. Kyakkyawa ce kwarai. Mordekai dai ya dauke ta tamkar'yarsa sa'ad da mahaifinta da mahaifiyarta suka mutu. **8** Da aka yi shelar umarni da dokar sarki, sai aka kawo'yan mata masu yawa a mazaunin masarauta a Shusha, aka kuma sa su karkashin kulawar Hegai. Aka kawo Esta ma zuwa fadar sarki, aka danka ta wa Hegai, wanda yake lura da mata. **9** Yarinyar ta gamshe shi, ta kuma sami tagomashinsa. Nan da nan ya tanada mata, ya ba ta man shafawa da abinci na musamman. Ya ba ta bayi mata bakwai da aka za'bā daga fadar sarki. Ya kuma kai ta tare da bayinta zuwa wuri mafi kyau na gidan matan

kulle. **10** Esta ba tā bayyana asalin al'ummarta da na umarni a yi masa haka. Amma Mordekai bai durkusa iyalinta ba, domin Mordekai ya hana yin haka. **11** ya ba shi girma ba. **3** Sa'an nan masu hidimar da Kowace rana Mordekai yana kai da komowa kusa da suke a kofar sarki suka tambaye Mordekai, "Me ya sa harabar filin gidan matan kulle, domin ya san yadda ba ka yin biyayya da umarnin sarki?" **4** Kowace rana Esta take, da kuma abin da yake faruwa da ita. **12** suna masa magana, amma ya ki yā yi. Saboda haka, Kafin a kai kowace yarinya wurin Sarki Zerzes, sai suka fada wa Haman game da wannan don su ga ta gama watanni goma sha biyu cif ana yin mata ko za a jure da halin Mordekai, gama ya fada musu kwalliyyar da aka tsara, akan dauki watanni shida ana cewa shi mutumin Yahuda ne. **5** Sa'ad da Haman shafa mata man mur, a dauki watanni shida kuma ya ga cewa Mordekai ba ya durkusa ko yā girmama ana shafa mata man kanshi da kayan shafe-shafe. **13** shi, sai ya fusata. **6** Da yake an fada masa asalin A kuma koya mata yadda za tā tafi wurin sarki. Aka Mordekai, sai ya ga a kashe Mordekai kafai ba zai ba ta duk abin da take so ta rike daga gidan matan biya masa bukata ba. A maimakon haka, Haman ya kulle zuwa fadar sarki. **14** Da yamma za tā tafi can, nemi hanya a hallaka dukan mutanen Mordekai, da safe kuma ta dawo wani bangaren gidan matan wato, Yahudawa, a ko'ina a dukan masarautar Zerzes. kullen da yake a Karkashin kulawar Sha'ashgaz, **7** A shekara ta goma sha biyu ta Sarki Zerzes, a wata bābā na sarki, wanda yake lura da Kwarkwarai. Ba na farko, watan Nisan, sai suka jefa fur (wato, kuri'a) ta dawowa wurin sarki sai in ta gamshe shi, sai ya a gaban Haman don a zabi rana da watan da zai kuma kira ta da suna. **15** Sa'ad da lokaci ya yi da Esta dace da kulle-kullen. Sai kuri'a ta fādā a kan wata na (yarinyar da Mordekai ya dauka tamkar'yarsa, 'yar goma sha biyu, wato, watan Adar. **8** Sai Haman ya ce kawunsa Abihayil) za tā shiga wurin sarki, ba tā wa Sarki Zerzes, "Akwiwadansu mutanen da suke nemi a ba ta kome ba in ban da abin da Hegai, a warwatse, sun kuma bazu a cikin mutane cikin bābān sarki mai lura da gidan matan kulle, ya ba da dukan lardunan masarautarka, wadanda al'adunsu shawara. Esta kuwa ta sami tagomashin kowa da ya sun yi dabam da na dukan sauran mutane. Mutanen ganta. **16** Aka kai Esta wurin Sarki Zerzes a mazaunin nan ba sa biyayya da dokokin sarki; ba zai yi wa sarauta a wata na goma, watan Tebet, a shekara sarki kyau a jure su ba. **9** In ya gamshi sarki, bari a ta bakwai ta mulkinsa. **17** To, sarki ya so Esta fiye yi doka, don a hallaka su, zan kuma sa talenti dubu da duk sauran matan, ta kuma sami tagomashinsa goma na azurfa a cikin ma'ajin fada saboda mutanen da kuma yardarsa fiye da duk sauran budurwai. da suka aikata wannan sha'ani." **10** Saboda haka Saboda haka ya sa rawanin sarauta a kanta, ya kuma sarki ya zare zaben hatimi daga yatsarsa, ya ba wa mai da ita sarauniya a maimakon Bashti. **18** Sarki Haman dan Hammedata, mutumin Agag, abokin kuwa ya yi kasaitacciyyar liyafa, liyafar Esta, wa gāban Yahudawa. **11** Sarki ya ce wa Haman, "Ka dukan hakimansa da shugabannin masarautarsa. rike kudin, ka kuma yi da mutanen yadda ka ga Ya yi shelar hutu ko'ina a larduna, ya kuma raba dama." **12** Sa'an nan aka kira magatakardun sarki a kyautai a yalwace irin na sarauta. **19** Sa'ad da aka rana ta goma sha uku na wata na fari. Suka rubuta tara budurwai karo na biyu, Mordekai kuwa yana dukan umarnin Haman a irin rubutun kowane zama a bakin kofar sarki. **20** Amma Esta ta boye lardi, kuma cikin harshen kowane mutane, zuwa ga asalin iyalinta da na al'ummarta yadda Mordekai ya shugabannin mahukuntai na sarki, da gwamnonin ce ta yi, gama ta ci gaba da bin umarnan Mordekai larduna dabam-dabam, da kuma hakiman mutane yadda take yi sa'ad da yake renonta. **21** Sa'ad da dabam-dabam. Aka rubuta wadannan a sunan Sarki Mordekai yake zaune a bakin kofar sarki, sai Bigtana Zerzes da kansa, aka kuma hatimce da zobensa. **13** da Teresh, biyu daga cikin hafssoshin sarki masu Aka aika'yan-kada-tā-kwana da sakoni zuwa dukan gadin kofar shiga, suka yi fushi, suka kuma kulla larduna sarki da umarni a hallaka, a karkashe, a su kashe sarki Zerzes. **22** Mordekai kuwa ya sami kuma kawar da dukan Yahudawa, manya da kanana, labarin makircin, ya kuma fada wa Sarauniya Esta, mata da yara, a kuma washe kayayyakinsu. **14** Za wadda ta fada wa sarki, ta kuma nuna masa cewa a ba da kofin rubutun a matsayin doka a kowane Mordekai ne ya ji. **23** Sa'ad da aka bincika labarin lardi, a kuma sanar da mutanen kowace al'umma, aka kuma iske gaskiya ne, sai aka rataye hafssoshin domin si zauna da shiri don wannan rana. **15** Bisa nan biyu a wurin rataye mai laifi. Aka rubuta dukan ga umarnin sarki, sai'yan-kada-tā-kwana, suka tafi wannan a cikin littafin tarihi a gaban sarki. da sauri. Aka ba da umarni a mazaunin masarauta da yake a Shusha. Sai Sarki da Haman suka zauna don su sha, amma birnin Shusha ya rude.

3 Bayan wadannan al'amura, sai Sarki Zerzes ya girmama Haman dan Hammedata, mutumin Agag, ya daukaka shi, ya kuma ba shi matsayi mafi girma fiye da na dukan sauran hakiman. **2** Dukan masu hidimar da suke a kofar sarki suka rika durkusa suna ba wa Haman girma, gama sarki ya ba da

4 Sa'ad da Mordekai ya sami labari game da dukan abin da aka yi, sai ya yayyage rigunansa, ya sanya tsummokin makoki, ya zuba toka a kā, ya kuma shiga ciki birni yana kuka mai zafi da karfi. **2** Amma ya kai bakin kofar sarki ne kawai, gama ba a yarda wani

sanye da tsummokin makoki yă shiga cikin birni ba. masarautata ce, za a ba ki.” 4 Esta ta ce, “In ya 3 Aka yi makoki sosai da azumi, da kuka mai zafi a gamshi sarki, bari sarki, tare da Haman su zo wurin cikin Yahudawa a kowane lardin da aka kai doka da liyafar da na shirywa sarki yau.” 5 Sai sarki ya kuma umarnin sarki. Mutane da yawa suka kwanta ce, “Maza a kawo Haman don mu yi abin da Esta ta a cikin tsummokin makoki da kuma toka. 4 Sa’ad da roka.” Saboda haka, sarki da Haman suka tafi liyafar bayi da bābānnin Esta suka zo suka fada mata game da Esta ta shirywa. 6 Yayında suke shan ruwan inabi, da Mordekai, sai ta damu kwarai. Ta aika masa da sarki ya sâke ce wa Esta, “Yanzu, mece ce bukatarki? riguna domin yă sa a maimakon tsummokin makoki, Za a biya miki shi. Kuma mene ne rokonki? Kai, ko amma ya ki. 5 Sai Esta ta kira Hatak, daya daga cikin rabin masarautata ce, za a ba ki.” 7 Esta ta amsa bābānnin sarkin da aka ba shi aikin lura da ita, ta ta ce, “Bukatata da kuma rokona shi ne, 8 in na umarce shi yă yi tambaya me ke damun Mordekai sami tagomashi a wurin sarki, in kuma sarki ya da kuma me ya jowo haka. 6 Saboda haka Hatak yarda yă biya mini bukatata, yă kuma ji rokona, ya tafi wurin Mordekai a dandalin birni, a gaban bari sarki da Haman su zo gobe wurin liyafar da zan kofar sarki. 7 Mordekai ya fada masa duk abin da shirywa musu. Sa’an nan zan amsa tambayar sarki.” 9 ya faru da shi, hafe da yawan kudin da Haman ya Haman ya fita a ranan da murna, ya kuma ji dadî. yi alkawari zai zuba a ma’ajin fada don a hallaka Amma sa’ad da ya ga Mordekai a bakin kofar sarki, Yahudawa. 8 Ya kuma ba shi kofi na rubutacce ya kuma lura cewa bai tashi, ko yă nuna bangirma a doka na kakkabe su, wanda aka wallafa a Shusha don gabansa ba, sai ya cika da fushi. 10 Duk da haka, yă nuna wa Esta, yă bayyana mata. Mordekai ya fada Haman ya cije, ya tafi gida. Sai ya kira abokansa da wa Hatak yă iza ta tă tafi gaban sarki domin tă yi kuma matarsa, Zeresh, 11 ya yi ta takama game da roko don jinkai, tă kuma roke shi saboda mutanenta. cfumbun wadatarsa, da yawan’ya’ysa maza, da 9 Hatak ya koma ya ba wa Esta rahoton abin da dukan yadda sarki ya girmama shi, ya kuma daga Mordekai ya fada. 10 Sa’an nan Esta ta umarce Hatak shi bisa sauran hakimai da shugabanni. 12 Haman yă ce wa Mordekai, 11 “Dukan hafsshin sarki da ya kara da cewa, “Ba duka ke nan ba, kai, ni ne kadai mutanen lardunan sarki sun san cewa duk wanda ya mutumin da Sarauyi Esta ta gayyata yă tafi tare tafi wurin sarki a shirayi na ciki, mace ko namiji, ba da sarki zuwa liyafar da ta shirywa. Ta sâke gayyace ni tare da an kira shi ba, doka daya ce take kan mutum, tare da sarki gobe. 13 Amma dukan wannan bai biya wato, kisa. Abu guda kawai da ya sha bamban shi mini bukata ba, muddin ina ganin wannan mutumin ne sai wanda sarki ya miika wa sandan sarauta na Yahudan nan Mordekai, yana zama a bakin kofar zinariya don yă rayu. Kwana talatin ke nan ba a kira sarki.” 14 Matarsa Zeresh, da dukan abokansa suka ni in tafi wurin sarki ba.” 12 Sa’ad da aka kai wa ce masa, “Ka sa a gina wurin rataye mai laifi, mai Mordekai rahoton maganan Esta, 13 sai ya mayar da tsawo, kafa saba’in da biyar, da safe kuwa ka ce wa wannan amsa wa Esta cewa, “Kada ki yi tsammani sarki a rataye Mordekai a kansa. Sa’an nan ka tafi cewa don kina a cikin gidan sarki, ke kadai cikin cin abincin dare tare da sarki da murna.” Wannan dukan Yahudawa za ki tsira. 14 Gama in kin yi shiru shawarar ta faranta wa Haman rai, ya kuma sa aka a wannan lokaci, taimako da ceto zai zo daga wani gina wurin rataye mai laifi.

wuri saboda Yahudawa, amma ke da gidanki za ku hallaka. Wa ya san ko saboda irin wannan lokaci ne kika sami wannan mukami?” 15 Sai Esta ta aika da wannan amisa ga Mordekai cewa, 16 “Ka tafi, ka tattara dukan Yahudawan da suke Shusha, ku yi azumi saboda ni. Kada ku ci ko ku sha, dare da rana har kwana uku. Ni kuwa da bayina za mu yi azumi yadda kuke yi. Idan aka yi haka, zan tafi wurin sarki, ko da yake wannan karya doka ce. Idan na hallaka, to, na hallaka.” 17 Saboda haka, Mordekai ya tafi, ya aikata dukan umarnan Esta.

6 A daren nan, sarki bai iya barci ba, saboda haka ya ba da umarni a kawo, a kuma karanta masa littafin tarili na shekara-shekara, da rubutacce labarin mulkinsa. 2 Aka tarar, a rubuce a ciki, cewa Mordekai ya tone kulle-kullen Bigtana da Teresh, biyu daga hafsshin sarki, wadanda suka tsaron mashiggin kofa, wadanda suka kulla su kashe Sarki Zerzes. 3 Sarki ya ce, “Wace girma da daraja ce aka ba wa Mordekai saboda wannan?” Masu hidimarsa suka ce, “Ba a yi masa wani abu ba.” 4 Sarki ya ce, “Wa yake a haraba?” Daidai lokacin kuwa Haman

5 A rana ta uku, Esta ta sanya rigunanta na sarauta, ya shigo harabar waje na fada don yă yi magana ta tafi ta tsaya a harabar fada, a gaban zaure da sarki a kan a rataye Mordekai a wurin rataye sarki. Sarki yana zaune a kan gadon sarautarsa a mai laifin da ya shirywa. 5 Masu yi wa sarki hidima, zauren, yana fuskantar kofar shiga. 2 Sa’ad da ya suka amsa, “Haman yana tsaye a haraba.” Sarki ga Sarauyi Esta tsaye a harabar, sai ya ji dadin ya umarta, “A kawo shi ciki.” 6 Sa’an nan Haman ganinta, ya miika mata sandan sarauta na zinariya ya shigo, sai sarki ya ce masa, “Me ya kamata a yi da take hannunsa. Sai Esta ta matsa kusa ta taba kan sandan. 3 Sai sarki ya ce mata, “Me kike so, Haman dai ya yi tunani a ransa ya ce, “Wane ne Sarauyi Esta? Mene ne rokonki? Kai, ko rabin sarki zai girmama in ba ni ba?” 7 Sai ya amsa wa

sarki cewa, "Saboda mutumin da sarki yake jin dadī yā girmama, 8 bari a kawo rigar sarautar da sarki ya taba sawa, da kuma dokin da sarki ya taşa hawa, wanda aka sa kambin sarauta a kai. 9 Sa'an nan, bari a ba da rigar da kuma dokin wa daya daga cikin manyan sarakuna mafi kirki na sarki. Bari shi kuma yā sa wannan riga wa mutumin da sarki yake jin dadī yā girmama, a kuma bi da shi a bisan doki ko'ina a titunan birni, ana shela a gabansa ana cewa, 'Wannan shi ne abin da ake yin wa mutumin da sarki yake jin dadī yā girmama!' 10 Sarki ya umarci Haman ya ce, 'Tafi yanzu ka karbi rigar da dokin, ka kuma yi yadda ka shawarta wa Mordekai, mutumin Yahudan nan, wanda yake zama a bakin kofar sarki. Kada ka kāsa yin kome daga cikin abin da ka fada.' 11 Saboda haka, Haman ya karbo rigar da dokin. Ya sa wa Mordekai rigar, ya kuma bi da shi a kan doki ko'ina a titunan birnin, yana shela a gabansa yana cewa, 'Wannan shi ne abin da ake yi wa mutumin da sarki yake jin dadī yā girmama!' 12 Daga bay, Mordekai ya dawo zuwa kofar sarki. Amma Haman ya ruga gida, kansa a rufe, saboda bakin ciki. 13 Ya je ya fada wa matarsa Zeresh, da dukan abokansa, me ya same shi. Masu ba shi shawara, da matarsa Zeresh, suka ce masa, 'Idan Mordekai, wanda ka fara fāduwa a gabansa, daga zuriyar Yahudawa yake, to, ba za ka yi nasara a kansa ba, tabbataccé za ka fādī a gabansa!' 14 Suna cikin magana da shi ke nan, sai ga bābānnin sarki, suka iso suka kuma hanzarta da Haman zuwa liyafar da Esta ta shirya.

7 Saboda haka sarki da Haman suka tafi cin abinci wurin sarauniya Esta. 2 Yayında suke shan ruwan inabi a rana ta biyun nan, sai sarki ya sāke tambaya, "Sarauniya Esta, me kike so? Za a ba ki. Mene ne rokonki? Ko da rabin masarautata ne, za a ba ki." 3 Sai Sarauniya Esta ta amsa ta ce, "In na sami tagomashi a wurinka, ya sarki, in kuma mai girma ya yarda, a bar ni da raina, wannan shi ne rokona. Ka kuma sa kada a kashe mutanena, wannan ita ce bukata. 4 Gama an sayar da ni da mutanena don a hallaka, a karkashe mu, a kuma ki mu. Da a ce an sayar da mu kamar bayi maza da mata ne, da na yi shiru, domin wannan zai zama abin da bai taka kara ya karye ba, har da za a dami sarki a kai." 5 Sarki Zerzes ya tambayi Sarauniya Esta ya ce, "Wane ne shi? Ina mutumin da ya yi karfin halin yin wannan karamban?" 6 Esta ta ce, "Mākiȳi da abokin gāban, shi ne wannan mugun Haman." Sai Haman ya tsorota a gaban sarki da sarauniya. 7 Sarki ya tashi cikin fushi, ya bar ruwan inabinsa, ya fita zuwa cikin lambun fada. Amma da Haman ya gane cewa sarki ya riga ya yanke shawara a kan kaddarsa, ya dakata domin yā roki sarauniya Esta saboda ransa. 8 Sarki yana dawowa daga lambun fada zuwa babban zauren liyafan ke nan, sai ga Haman ya fādī a kan shimpidar da Esta take zaune. Sarki ya tā da murya

da karfi ya ce, "Har ma zai ci mutuncin sarauniya yayında take tare da ni a cikin gida?" Sarki bai ma rufe baki ba, sai bayin sarki suka rufe fuskar Haman. 9 Sai Harbona, daya daga cikin bābānni masu yi wa sarki hidima ya ce, "Akwai wurin rataye mai laifi da tsayinsa ya kai kafa saba'in da biyar yana nan tsaye kusa da gidan Haman. Ya gyara shi ne domin a rataye Mordekai, wanda ya yi cece sarki wanda ya tone makircin masu niyya su hallaka sarki." Sai sarki ya ce, "Ku rataye shi a kansa!" 10 Saboda haka suka rataye Haman a kan wurin rataye mai laifin da shi Haman ya shirya saboda Mordekai. Sa'an nan sarki ya huice.

8 A wannan rana, Sarki Zerzes ya ba wa Esta mallakar Haman, abokin gāban Yahudawa. Mordekai kuma ya zo gaban sarki, gama Esta ta fada yadda ta hada dangi da shi. 2 Sarki ya cire zobensa na hatimi, wanda ya karbo daga Haman ya ba Mordekai. Esta kuma ta nadā shi a kan mallakar Haman. 3 Esta ta sāke rokon sarki, ta fādī a kafafunsa tana kuka. Ta roke shi yā kawo karshen mugun shirin nan na Haman, mutumin Agag; wanda ya shirya a kan Yahudawa. 4 Sai sarki ya mīka wa Esta sandan sarauta na zinariya, ta kuwa tashi ta tsaya a gabansa. 5 Ta ce, "In sarki ya yarda, in kuma na sami tagomashi daga gare shi, idan kuma ya gamshe shi yā yi abin da yake daidai, idan yana jin dadina, bari a rubuta umarni a soke hukuncin sakonin da Haman dan Hammedata, mutumin Agag, ya shirya ya kuma rubuta domin a hallaka Yahudawa a dukan lardunan sarki. 6 Gama yaya zan jure da ganin masifa ta fada a kan mutanena? Yaya zan jure in ga an hallaka iyalina?" 7 Sarki Zerzes ya amsa wa Esta da Mordekai mutumin Yahuda, "Domin Haman ya kai wa Yahudawa hari, na ba da mallakarsa ga Esta, an kuma rataye shi a wurin rataye mai laifi. 8 Yanzu ku rubuta wata doka, a sunan sarki, a madadin Yahudawa, yadda kuka ga ya fi kyau ku kuma hatimce ta da zaben hatimin sarki, gama babu takardar da aka rubuta da sunan sarki, aka kuma hatimce da zobensa da za a iya sokewa." 9 Nan da nan aka kira magatakardun fada, a ranar ashirin da uku ga watan uku, wato, watan Siban. Suka rubuta dukan umarnan Mordekai ga Yahudawa, da kuma ga shugabanni, da gwamnoni, da hakiman larduna 127 tun daga Indiya har zuwa Kush. Aka rubuta wadannan umarnan a rubutun kowane lardi, da kuma cikin harshen kowane mutane. Aka kuma rubuta ga Yahudawa a rubutunsu da harshensu. 10 Mordekai ya yi rubutu da sunan Sarki Zerzes, ya hatimce sakonin da zaben hatimin sarki, ya kuma aika da su ta hannun masu'yan aika a kan dawakai, wadanda sukan hau dawakai masu gudu sosai, da aka yi kiwonsu musamman saboda sarki. 11 Dokar sarki ta ba wa Yahudawa a kowace birni izini su taru, su kuma kāre kansu, domin su hallaka, su

kashe, su kuma hallaka kowace fungiyar mayača, na a biya miki.” 13 Esta ta ce, “In sarki ya yarda, yā ba kowace kasa, ko lardi, da watakila za su kai musu, da wa Yahudawa da suke Shusha izini su aikata dokan matansu, da yaransu hari; su kuma washe mallakar nan gobe kuma, bari kuma a rataye’ya’ya maza goma abokan gābansu. 12 Ranar da aka shirya domin na Haman a kan gumagumai.” 14 Sai sarki ya ba Yahudawa su yi wannan a dukan lardunan Sarki da umarni a yi haka din. Aka ba da doka a Shusha, Zerzes, ita ce ranar goma sha uku ga watan goma aka kuma rataye’ya’ya maza goma na Haman. 15 sha biyu, wato, watan Adar. 13 Za a ba da kofi na rubutacciyar dokar a matsayin ka’ida a kowane lardi, a kuma sanar wa mutanen kowace kasa, domin Yahudawan da suke Shusha suka taru a ran goma sha hudu na watan Adar suka kuma karkashe mutum dari uku a Shusha, amma ba su taba dukiyarsu ba. 16 Ana cikin haka, sai saura Yahudawa wadanda fansa a kan mačiyansu. 14 Yan aikan, a kan dawakan fada, suka fita a guje, umarnin sarki yana iza su. Aka kuma ba da dokar a mazaunin masarauta wadda take Shusha. 15 Mordekai kuwa ya fita a gaban sarki da rigunan sarauta, masu ruwan shudi, da fari, da babban kambi na zinariya, da alkyabba ta lilin mai ruwan shunayaya. Aka yi sowa don murna a birnin Shusha. 16 Ga Yahudawa kuwa, lokaci ne na murna da farin ciki, da jin dadī da bangirma. 17 A kowane lardi da kowace birni, ko’ina da dokar sarki ta kai, aka yi farin ciki a cikin Yahudawa, cike da suka zama Yahudawa, don tsoron Yahudawa ya kama su.

9 A rana ta goma sha uku na watan goma sha biyu, wato, watan Adar ne za a aiwatar da dokar da sarki ya umarta. A wannan rana, abokan gāban Yahudawa suka sa zuciya za su sha karfinsu, amma yanzu Zerzes ya canja, Yahudawa kuma suka yi galiba a bisa wadanda suka ki jininsu. 2 Yahudawa suka tattaru a cikin biranensu a dukan lardunan Sarki Zerzes don su kai wa wadanda suka nemi a hallaka su hari. Babu wanda ya tasar musu domin mutanen dukan sauran al’ummai sun jin tsoronsu. 3 Dukan sarakuna larduna, da hakimai, da gwamnoni da kuma ma’ikatan sarki suka taimaki Yahudawa, domin tsoron Mordekai ya kama su. 4 Mordekai babban mutum ne a fada, sunansa ya kai ko’ina a lardunan, ikonsa ya yi ta kasaita gaba-gaba. 5 Yahudawa suka karkashe dukan abokan gābansu da takobi, suka karkashe wadanda suka ki jininsu, suka kuma hallaka su yadda suka ga dama. 6 A mazaunin masarautar a Shusha, Yahudawa suka karkashe, suka kuma hallaka mutum dari biyar. 7 Suka kuma kashe Farshandata, da Dalfon, da Asfata, 8 da Forata, da Adaliya, da Aridata, 9 da Farmashta, da Arisai, da Aridai da kuma Baizata, 10 ‘ya’ya maza goma na Haman dan Hammedata, abokin gāban Yahudawa. Amma ba su taba dukiyarsu ba. 11 A wannan rana, aka ba wa sarki rahoton yawan mutanen da aka kashe a mazaunin masarauta, a Shusha. 12 Sarki ya ce wa Sarauniya Esta, “Yahudawa sun karkashe, suka kuma hallaka mutum dari biyar, da kuma ‘ya’ya maza goma na Haman a mazaunin masarauta a Shusha. Me suka yi a sauran lardunan sarki? Yanzu kuma mene ne rokonki? Za a ba ki. Mece ce bukatarki? Za a biya miki.” 13 Esta ta ce, “In sarki ya yarda, yā ba kowace kasa, ko lardi, da watakila za su kai musu, da wa Yahudawa da suke Shusha izini su aikata dokan matansu, da yaransu hari; su kuma washe mallakar nan gobe kuma, bari kuma a rataye’ya’ya maza goma abokan gābansu. 12 Ranar da aka shirya domin na Haman a kan gumagumai.” 14 Sai sarki ya ba Yahudawa su yi wannan a dukan lardunan Sarki da umarni a yi haka din. Aka ba da doka a Shusha, Zerzes, ita ce ranar goma sha uku ga watan goma aka kuma rataye’ya’ya maza goma na Haman. 15 sha biyu, wato, watan Adar. 13 Za a ba da kofi na rubutacciyar dokar a matsayin ka’ida a kowane lardi, a kuma sanar wa mutanen kowace kasa, domin Yahudawan da suke Shusha suka taru a ran goma sha hudu kuwa suka huta, suka kuma mai da ita ranar biki da kuma ta farin ciki. 18 Amma Yahudawan da suke a Shusha suka taru a rana ta goma sha uku da suka zama a karkara, suke kiyaye rana ta goma sha hudu ta watan Adar a matsayin ranar farin ciki da ta biki, ranar ba da kyautai ga junna. 19 Shi ya sa Yahudawan kauyuka, wadanda bukukkuwa. Yawan mutane da wadansu Kasashe suka zama Yahudawa, don tsoron Yahudawa ya kama su.

fasa yin bikin wadannan kwanakin Furim, ko su bar jikokinsu su manta da kiyaye wadannan ranaku biyu. **29** Saboda haka Sarauniya Esta,’yar Abihayil, tare da Mordekai mutumin Yahuda, suka rubuta da cikakken iko, suka tabbatar da wannan wasiku ta biyu game da Furim. **30** Mordekai kuwa ya aika da wasiku zuwa ga dukan Yahudawa cikin larduna 127 na masarautar Zerzes. Sakon fatan alheri da na tabbac, **31** don a kafa wadannan ranakun Furim a kebabben lokacinsu, kamar yadda Mordekai mutumin Yahuda da Sarauniya Esta suka dokace su. Yadda kuma suka kafa wa kansu da zuriyarsu, game da lokutansu na azumi da makoki. **32** Dokar Esta ta tabbatar da wadannan umarnai game da Furim, aka kuma rubuta ta cikin tarhi.

10 Sarki Zerzes ya sa a biya haraji a ko’ina a cikin daular, har zuwa kasashe masu nesa na bakin teku. **2** Dukan ayyukan Sarki Zerzes masu iko da masu girma tare da cikakken rahoton girmama Mordekai wanda sarki ya yi masa, ba a rubuce suke a cikin littafin tarihin sarakunan Mediya da na Farisa ba? **3** Mordekai mutumin Yahuda, shii ne na biyu a matsayi bayan Sarki Zerzes, mai farin ciki kuma a cikin Yahudawa, aka kuma dauke shi da martaba cikin’yan’uwansa Yahudawa. Gama ya yi aiki don kyautatawar mutanensa, ya kuma yi magana don a kyautatawar rayuwar dukan Yahudawa.

Ayuba

1 A kasar Uz akwai wani mutum mai suna Ayuba. Mutum ne marar laifi kuma mai adalci; yana tsoron Allah, ba ruwansa da mugunta. **2** Yana da'ya'ya maza bakwai da'yan mata uku, **3** yana da tumaki dubu bakwai, rakuma dubu uku, shanu dari biyar, da jakuna dari biyar, yana kuma da masu yi masa aiki da yawa. A kasar Gabas ba wani kamar sa. **4** 'Ya'yansa maza sukan yi biki a gidajensu, wannan yă yi yă ba wuncan, sai su kira'yan'uwan-su mata ukun su ci, su sha tare. **5** Bayan lokacin bikin ya wuce, sai Ayuba yă aika su zo don yă tsarkake su. Tun da sassafe zai mīka hadaya ta Konawa domin kowannensu, don yana tunani cewa, "Mai yiwuwa'ya'yanan sun yi wa Allah zunubi, ko sun la'anta shi a cikin zuciyarsu." Haka Ayuba ya saba yi. **6** Wata rana mala'iku suka kawo kansu gabon Ubangiji, Shaidan shi ma ya zo tare da su. **7** Ubangiji ya ce wa Shaidan, "Daga ina ka fito?" Shaidan ya amsa wa Ubangiji ya ce, "Daga yawo a duniya ina kai da kawona a cikinta." **8** Sai Ubangiji ya ce wa Shaidan, "Ko ka ga bawana Ayuba? A cikin duniya babu wani kamar sa; shi marar laifi ne, adali kuma, mutum ne mai tsoron Allah, ba ruwansa da mugunta." **9** Sai Shaidan ya amsa ya ce, "Haka kawai Ayuba yake tsoron Allah? **10** Ba ka käre shi da iyalinsa gaba daya da duk mallakarsa ba? Ka Albarkaci ayyukan hannunsa yadda dabbobinsa duk sun cika ko'ina. **11** Ka dan mīka hannunka ka raba shi da duk abin da yake da shi, ba shakka zai la'anta ka kana ji, kana gani." **12** Ubangiji ya ce wa Shaidan, "To, shi ke nan, duk abin da yake da shi yana hannunka, amma kada ka taba shi, shi kansa." Sai Shaidan ya bar Ubangiji. **13** Wata rana lokacin da'ya'yan Ayuba suke cikin biki a gidan babbancansa, **14** sai dan aika ya zo wurin Ayuba ya ce masa, "Shanu suna huda, jakuna kuma suna kiwo nan kusa, **15** sai Sabenawa suka auka musu suka kwashen su suka tafi, suka karkashe masu yi maka aiki duka, ni kadai na tsira na zo in gaya maka!" **16** Yana cikin magana sai ga wani dan aika ya zo ya ce, "Wutur Allah ta sauko daga sama ta kona dukan tumaki da masu lura da su, wato, bayinka, ni kadai na tsira na zo in gaya maka!" **17** Yana cikin magana sai ga wani dan aika ya zo ya ce, "Kungiyoyin mahara uku na Kaldiyawa sun auka wa rakumanka sun kwashen su duka, suka kuma karkashe masu yi maka aiki, ni kadai ne na tsira na zo in gaya maka!" **18** Yana cikin magana, sai ga wani dan aika ya zo ya ce, "'Ya'yanka maza da mata suna biki, suna ci suna sha a gidan babbancansa, **19** sai wata iska mai karfi daga hamada ta auka ta rushe gidan, gidan kuwa ya fādi a kan'ya'yanka ya kashe su, ni kadai na tsira na zo in gaya maka!" **20** Da jin haka sai Ayuba ya tashi ya yayyaga tufafin jikinsa, ya aske kansa. Ya fādi a

Kasa ya yi sujada 21 ya ce, "Tsirara na fito daga cikin mahaifiyata, tsirara kuma zan koma. Ubangiji ya bayar, Ubangiji kuma ya karfa; yabo ya tabbata ga Ubangiji." 22 Cikin wannan duka Ayuba bai yi wa Allah zunubi ta wurin ba shi laifi ba.

2 Wata rana kuma mala'iku suka sâke kawo kansu gaban Ubangiji, sai Shaidan shi ma ya zo tare da su yâ nuna kansa a gabansa. **2** Sai Ubangiji ya ce wa Shaidan, "Daga ina ka fito?" Shaidan ya amsa wa Ubangiji ya ce, "Daga yawo a duniya ina kai da kawowa a cikinta." **3** Sai Ubangiji ya ce wa Shaidan, "Ko ka ga bawana Ayuba? A cikin duniya babu wani kamar sa; shi marar laifi ne, adali kuma, mutum ne mai tsorun Allah ba ruwansa da mugunta. Kuma har yanzu bai fasa zama mai aminci ba duk da wahalar da ka sa na bari ka ba shi ba tare da wani dalili ba." **4** Shaidan ya amsa ya ce, "Fata don fata! Mutum zai iya rabuwa da duk abin da yake da shi domin ransa. **5** Ka dan taâfa lafiyar jikinsa ka gani ba shakka zai la'anta ka kana ji kana gani." **6** Ubangiji ya ce wa Shaidan, "To, shi ke nan, duk abin da yake da shi yana hannunka, amma kada ka taâfa shi, shi kansa." **7** Sai Shaidan ya bar Ubangiji, ya je ya sa wa Ayuba kuraje masu zafi a jikinsa daga tafin kafafunsa har zuwa kansa. **8** Sai Ayuba ya dauki kaskon tukunya yana ta sosa kurajen da shi, yayinda yake zaune cikin toka. **9** Matarsa ta ce masa, "Har yanzu kana nan da amincinka? Ka la'anta Allah ka mutu!" **10** Ya amsa ya ce, "Kina magana kamar wawiya. Alheri kadai za mu dinga samu daga Allah ban da wahala?" A cikin wannan duka Ayuba bai yi zunubi ba cikin maganarsa. **11** Lokacin da abokan Ayuba su uku wato, Elifaz mutumin Teman, Bildad mutumin Shuwa, da Zofar mutumin Na'ama suka ji wahalar da ta auka wa Ayuba, sai suka shirya suka bar gidajensu suka je don su ta'azantar da shi. **12** Sa'ad da suka gan shi daga nesa, da kyar suka gane shi; sai suka fara kuka da karfi, suka yayyaga tufafinsu suka zuba toka a kawunansu, **13** sai suka zauna da shi a kasa har kwana bakwai. Ba wanda ya ce masa kome, don sun ga tsananiin wahalar da yake ciki.

3 Bayan wannan Ayuba ya bude baki ya la'anta ranar da aka haife shi. **2** Ayuba ya ce, **3** "A hallaka ranar da aka haife ni, da kuma daren da aka ce, 'An haifi jariri namiji!' **4** Bari ranan nan ta zama duhu; kada Allah yă kula da ita; kada rana tă yi haske a wannan rana. **5** Bari duhu da inuwa mai duhu ta sâke rufe ta; gizagizai kuma su rufe ta; duhu kuma ya rufe haskenta. **6** Bari duhu mai yawa yă rufe daren nan; kada a hada ta cikin kwanakin shekara, ko kuma cikin kwanakin watanni. **7** Bari daren yă zama marar amfanî; kada a ji wata sowa ta farin ciki. **8** Bari wafanda suke la'anta ranaku su la'anta wannan rana su wadanda suke umartar dodon ruwa.

9 Bari taurarinta na safe su zama duhu; bari ranar tā yi ta jiran ganin haske amma kada tā gani, **10** gama ba tā hana uwata daukar cikina, don ta hana ni shan wahalan nan ba. **11** “Me ya sa ban mutu ba da za a haife ni, ko kuma in mutu sa’ad da ana haihwutwa ba? **12** Me ya sa aka haife ni, aka tanada nono na sha na rayu? **13** Da yanzu ina kwance cikin salama; da ina barcina cikin salama **14** tare da sarakuna da mashawarta a cikin kasa, wadanda suka gina wa kansu wuraren da yanzu duk sun rushe, **15** da shugabanni wadanda suke da zinariya, wadanda suka cika gidajensu da azurfa. **16** Ko kuma don me ba a boye ni a cikin kasa kamar jaririn da aka haifa ba rai ba, kamar jaririn da bai taba ganin hasken rana ba. **17** A wurin mugaye za su daina yin muguntu, gajiyayyu kuma za su huta. **18** Wadanda aka daure za su sami jin dadin; an sake su ba za su sāke jin ana tsawata masu ba. **19** Manyan da kanana suna a can, bawa kuma ya sami’yanci daga wurin maigidansu. **20** “Don me ake ba da haske ga wadanda suke cikin kunci, rai kuma ga masu dacincin rai **21** ga wadanda suke neman mutuwa amma ba su samu ba, wadanda suke nemanta kamar wani abu mai daraja a boye, **22** wadanda suke farin ciki sa’ad da suka kai kabari? **23** Don me aka ba mutum rai, mutumin da bai san wani abu game da kansa ba, mutumin da Allah ya kange shi. **24** Bakin ciki ya ishe ni maimakon abinci; ina ta yin nishi ba fasawa; **25** Abin da nake tsoro ya faru da ni; abin da ba na so ya same ni. **26** Ba ni da salama, ba natsuwa; ba nj da hutu, sai wahala kawai.”

yā fi Allah adalci, ko kuma mutum yā fi wanda ya halicce shi tsarka? **18** In Allah bai yarda da bayinsa ba, in ya sami mala’ikunsa da laifi, **19** to, su wane ne mutane masu zama a gidan da aka yi da laka, wadanda da kura aka yi harsashensu, wadanda za a iya mur’kushe su kamar asu! **20** Tsakanin safe da yamma mai yiwuwa ne ragargaza su; farat daya, su mutu har abada. **21** Ba a tuge igiyar tentinsu, don su mutu ba tare da hikima ba?”

5 “Ka yi kira in kana so, amma wa zai amsa maka? Wurin wadanne tsarkaka za ka juya? **2** Fushi yana kashe wawa, kyashi kuma yana kashe marar azanci. **3** Ni ma na ga wawa yana cin gaba, amma nan da nan gidansa ya zama la’ananne. **4** ‘Ya’yansa suna cikin hatsari, ba wanda zai tsaya musu a gaban alkali, **5** mayunwata sun kwashe girbinsa, har abubuwana suke cikin kaya, masu jin kishirwa kuma suna zuba ido ga dukiyarsa. **6** Gama ba daga cikin kasa wahala take fitowa ba, ko kuma bala’i daga kasa. **7** Duk da haka an haifi mutum don wahala ne, kamar yadda ba shakka tartsatsin wuta yake tashi. **8** “Amma da a ce ni ne, da zan roki Allah; zan gaya masa damuwata. **9** Yana yin abubuwana al’ajabi wadanda ba a ganewa, mu’ujizai wadanda ba a kirgawa. **10** Yana zuba ruwan sama a kasa; yana zuba ruwa a gonaki. **11** Yana daukaka masu saukinkai, yana kāre wadanda suke makoki. **12** Yana dagula shirye-shiryen masu wayo don kada su yi nasara cikin abubuwana suke shirin yi. **13** Yana kama masu wayo cikin wayonsu,

4 Sali Elifaz mutumin Teman ya amsa, **2** "In wani ya yana kawar da sunje sunjensu ta za ja yi nazar yi maka magana, za ka ji haushi? Amma wa zai iya ba. **14** Da rana sukan yi karo da duhu; da rana ma suna lallube kamar a duhun dare suke. **15** Yana yin shiru? **3** Ka tuna yadda ka yi wa mutane da yawa ceton matalauta daga takobin da za tā kashe su da magana, yadda ka karfafa hannuwa marasa karfi. **4** shi; yana cetonsu daga hannun wadanda suka fi Maganarka ta karfafa wadanda suka yi tuntube; ka su karfi. **16** Saboda haka matalauta suna da bege, karfafa gwiwoyin da suka rasa karfinsu. **5** Amma rashin gaskiya kuma ta yi shiru. **17** "Mai albarka yan zu wahala ta zo maka, sai ka karaya; wahala ta sa ne wanda Allah yake yi masa gyara in mutumin ka rikice. **6** Ashe bai kamata ka dogara ga Allahinka ya yi kuskure; saboda haka kada ka guje wa horon ba, amincinka kuma yā zama begenka? **7** "Ka duba Madaukaki. **18** Ko da yake yana sa ciwo, shi ne kuma ka gani yan zu. Wane marar laifi ne ya taba hallaka? yake warkar da ciwon; ciwon da ya ji maka, shi da Ko an taba hallaka masu adalci? **8** Na kula cewa kansa zai warkar da shi. **19** Zai cece ka daga bala'o'i wadanda suke huda gonar mugunta, da wadanda guda shida; har bakwai ma ba abin da zai same ka. suke shuka mugunta, su ne suke girbe mugunta. **9** A **20** Lokacin yunwa yana tsare ka daga mutuwa, a sa'a daya Allah yake hallaka su, cikin fushinsa yakan cikin ya'ki kuma yana kāre ka daga sarar takobi. hallaka su. **10** Zakoki suna ruri suna gurnani; duk da **21** Zai kāre ka daga bata suna, kuma ba ka bukata haka an karya hakoran manyan zakoki. **11** Zakoki ka ji tsoro in hallaka ta zo. **22** Za ka yi wa hallaka suna mutuwa domin ba dabbar da za su kashe su da yunwa dariya; kuma ba ka bukata ka ji tsoron ci, 'ya'yan zakanya kuma sun watse. **12** "Asirce aka manyan namun jeji. **23** Gama za ka zauna lafiya da gaya mini maganan nan, da kyar kunnuwana suka duwatsu a gonaki, kuma manyan namun jeji za su yi iya ji. **13** Cikin mafarki da tsakar dare, lokacin kowa zaman salama da kai. **24** Za ka zauna lafiya a cikin yana zurfin barci, na sami sakon nan. **14** Tsoro da tenti naka, za ka kirga kayanka za ka samu kome na fargaba suka kama ni har duk kasusuwani jikina nan. **25** Za ka san cewa 'ya'yanka za su zama da yawa, suka yi ta rawa. **15** Wani iska ya taba mini fuska, zuriyarka kuma kamar ciyawa a kasa. **26** Za ka yi sai tsigar jikina ta tashi. **16** Ya tsaya cik, amma kyakkyawan tsufa kafin ka mutu, kamar yadda ake ban iya sani ko mene ne ba. Wani abu ya tsaya a tara dammuna a lokacin girbi. **27** "Mun yi nazarin gabana, na kuma ji muruya. **17** 'Ko zai yiwu mutum

wannan, kuma gaskiya ne. Saboda haka ka ji, ka yi, ko kuma kamar yadda wanda aka yi hayarsa yakan jira a biya shi kudin aikin da ya yi. 3 Saboda

6 Sa'an nan Ayuba ya amsa, 2 "Da kawai za a iya auna wahalata a kuma sa bacin raina a ma'auni!

3 Ba shakka da sun fi yashin teku nauyi, shi ya sa nake magana haka. 4 Kibiyoyin Madaukaki suna a kaina, ruhuna yana shan dafinsa; fushin Allah ya sauva a kaina. 5 Jaki yakan yi kuka sa'ad da ya sami ciyawar ci, ko saniya takan yi kuka in ta sami abincinta? 6 Akan cin abinci marar dandano ba tare da an sa gishiri ba, ko akwai wani kanshin dadfi a cikin farin ruwan kwai? 7 Na ki in taba shi; irin wannan abinci zai sa ni rashin lafiya. 8 "Kash, da ma Allah zai ba ni abiri da nake fatar samu, da ma Allah zai biya mini bukatata, 9 wato, Allah ya'kashe ni, ya'mika hannunsa ya yanke raina! 10 Da sai in ji dadfi duk zafin da nake sha ban hana maganar Mai Tsarkin nan cika ba. 11 "Wane Karfi naake da shi, har da zan ci gaba da sa zuciya? Wane sa zuciya ne zai sa in yi hakuri? 12 Da Karfin dutse aki yi ni ne? Ko jikina tagullu ne? 13 Ina da wani ikon da zan iya taimakon kai na ne, yanzu da aka kore nasara daga gare ni? 14 "Duk wanda ya ki ya yi alheri ga aboki ya rabu ta tsoron Madaukaki. 15 Amma'yan'uwanwa sun nuna ba zan iya dogara gare su ba, kamar rafin da yakan bushe da rani, 16 kamar rafin da yakan cika a lokacin kankara, ya kuma kumbura kamar kankarar da ta narke, 17 amma da rani sai ya'bushe, lokacin zafi ba a samun ruwa yana gudu a wurin. 18 Ayari sukan bar hanyarsu; sukan yi ta neman wurin da za su sami ruwa, su kasa samu har su mutu. 19 Ayarin Tema sun nemi ruwa, matafiya'yan kasuwa Sheba sun nema cike da begen samu. 20 Ransu ya bace, domin sun sa zuciya sosai; sa'ad da suka kai wurin kuwa ba su sami abin da suka sa zuciyar samu ba. 21 Yanzu kuma kun nuna mini ba ku iya taimako; kun ga abin bantsoro kuka tsorata. 22 Ko na taba cewa, 'Ku ba da wani abu a madadina, ko na roke ku, ku ba da wani abu domina daga cikin dukiyaku, 23 ko kuma kun taba kubutar da ni daga hannun makiyina, ko kun taba kwato ni daga hannun marasa kirki'? 24 "Ku koya mini, zan yi shiru; ku nuna mini inda ban yi daidai ba. 25 Fadar gaskiya tana da zafi! Amma ina amfanin gardamar da kuke yi? 26 Ko kuna so ku gyara abin da na faci ne, ku mai da magana wanda yake cikin wahala ta zama ta wofi? 27 Kukan yi kuri'a a kan marayu ku kuma sayar da abokinku. 28 "Amma yanzu ku dube ni da kyau, zan yi muku karya ne? 29 Ku bi a hankali, kada ku dora mini laifi; ku sâke dubawa, gama ba ni da laifi. 30 Ko akwai wata mugunta a bakina? Bakina ba zai iya rarrabewa tsakanin gaskiya da karya ba?

7 "Mutum bai sha wahalar aiki ba a duniya?

Rayuwarsa ba kamar ta wanda aka yi hayarsa ba ne? 2 Kamar yadda bawa yakan jira yamma ta

yakan jira a biya shi kudin aikin da ya yi. 3 Saboda haka rabona shi ne watanni na zama banza, kowane dare kuwa sai bacin rai nake samu. 4 Lokacin da na kwanta ina tunani, 'Har sai yaushe zan tashi?' Gari ya ki wayewa, ina ta jujujuwawa har safe. 5 Jikina duk tsutsotsi da kuraje sun rufe shi, fatar jikina ta rube tana fitar da ruwan miki. 6 "Kwanakina suna wucewa da sauri, fiye da yadda koshiyar masafa take wucewa da sauri, za su kawo ga karshe ba bege. 7 Ka tuna, ya Allah, raina numfashi ne kawai; idanuna ba za su taba sâke ganin farin ciki ba. 8 Idanun da suke ganina yanzu ba za su sâke ganina ba; za ku neme ni amma ba za ku same ni ba. 9 Kamar yadda girkije yakan bace ya tafi, haka mutum yake shige zuwa kabari ba kuwa zai dawo ba. (Sheol h7585) 10 Ba zai taba zuwa gidansa ba; ba za a sâke san da shi ba. 11 "Saboda haka ba zan yi shiru ba; zan yi magana cikin bacin raina, zan nuna bacin raina cikin ruhu, cikin kuncin raina. 12 Ni teku ne, ko kuwa dodon ruwa, don me kake tsaro na? 13 Lokacin da nake zato zan sami salama in na kwanta a gadona don in huta, 14 duk da haka kana ba ni tsoro da mafarke-mafarke, kana tsorata ni da wahayi. 15 Na gwammace a shake ni in mutu maimakon in kasance cikin wannan jiki. 16 Ba na so in zauna da rai; ba zan rayu ba har abada. Ku rabu da ni; rayuwata ba ta da amfani. 17 "Mene ne mutum har da ka kula da shi haka, har ka mai da hankali a kansa, 18 har kake duba shi kowace safiya, kake kuma gwada shi koyaushe? 19 Ba za ka dan daina kallo na ba ko ka rabu da ni na dan lokaci? 20 In na yi zunubi, me na yi maka, kai mai lura da mutane? Don me ka sa ni a gaba? Na zame maka kaya mai nauyi ne? 21 Me ya sa ba za ka gafarta mini laifofina ba? Gama na kusa kwantawa cikin kasa; za ka neme ni, amma ba za ka same ni ba."

8 Sai Bildad mutumin Shuwa ya amsa, 2 "Har yaushe za ka gama fada wadannan abubuwa? Maganganunka ba su da amfani. 3 Allah ba mai shari'ar gaskiya ba ne? Ko Madaukaki yakan yi abin da ba daidai ba? 4 Lokacin da'ya'yansa suka yi masa zunubi, yakan bar su su sha wahalar da zunubi yake kawowa. 5 Amma in za ka dubi Allah ka roki Madaukaki, 6 in kai mai tsarki ne, kuma mai adalci, ko yanzu ma zai taimake ka, ya'mayar maka iyalinka da farin cikinka. 7 Ko da yake za ka fara da kadaf, duk da haka za ka gama da samu mai yawa. 8 "Tambayi na gaba da kai ka ji abin da iyayenka suka koya 9 gama jiya kadai aka haife mu ba mu san kome ba, kuma kwanakinmu a duniya masu wucewa ne. 10 Ba za su bishe ka su kuma gaya maka abin da za ka yi ba? Ba za su yi magana daga cikin hikimar da suke da ita ba? 11 Ko kyauro zai iya yi girma a wurin da ba ruwa? Ko za ta taba iya yin girma ba tare da ruwa ba? 12 Yayinda take girma ba a yanka ta, takan mutu da sauri fiye da ciyawa. 13 Abin da

yake faruwa ke nan da duk wanda yake mantawa marasa laifi. **24** Lokacin da kasa ta fada a hannun da Allah; wadanda ba su da Allah, ba su da bege. mugaye, yakan rufe idanun masu shari'a. In ba shi **14** Abin da yake dogara a kai ba shi da karfi; abin ba wa zai yi wannan? **25** "Kwanakina sun fi mai da yake dogara a kai yanar gizo ce. **15** Ya jingina gudu wucewa da sauri; suna firiya babu wani abin ga yanar gizo, amma ba ta tare shi, sun kama ta, jin dadì a cikinsu. **26** Suna wucewa kamar jirgin amma ba za tā taimake su tsawayu ba. **16** Yana kama ruwan da aka yi da kyauro, kamar jahurma da ta kai da shukar da aka ba ta ruwa sosai lokacin da akwai wa namanta cafka. **27** 'In na ce zan manta da abin da rana sosai, tana yaduwa da kyau; **17** shukar tana bin yake damu na, zan yi murmurshi in daina nuna bacin yaduwa, jijiyoyinta suna nannade duwatsu, suna rai,' **28** duk da haka ina tsoron duk wahalata, domin neman wurin da za su kama sosai a cikin duwatsu. **18** Amma lokacin da aka tuge shukar daga wurin na san ba za ka dauke ni marar laifi ba. **29** Tun da da take, wurin ba zai san da ita kuma ba, wurin zai an riga an dauke ni mai laifi, duk kokarina a banza ce, 'Ban taba ganin ki ba.' **19** Ba shakka shukar ta yake. **30** Ko da na wanke jikina duka da sabulu, na mutu ke nan, kuma wadansu za su tsiro a wurin. **20** za ka jefa ni cikin kazamin wuri, yadda ko rigunan "Ba shakka, Allah ba ya kin marar laifi, ko kuma jikina ma za su ki ni. **32** "Shi ba mutum ba ne kamar yā karfafa masu aikata mugunta. **21** Sai dai yā cika ni wanda zan iya amsa masa, har da za mu yi fada bakinka da dariya, yā sa ka yi sowa ta murna. **22** da juna a wurin shari'a. **33** In da akwai wanda zai Makiyanka za su sha kunya, za a kawar da tentin iya shiga tsakaninmu, ya dora hannunsa a kanmu mugaye."

9 Sai Ayuba ya amsa, **2** "Lalle, na san wannan gaskiya ne. Amma ta yaya mutum zai iya zama mai adalci a gabani Allah? **3** Ko da mutum yana so yā yi gardama da shi, ba zai taba amsa masa ba ko da sau daya cikin dubu. **4** Hikimarsa tana da surfi, ikonsa yana da yawa. Wane ne ya taba yin fada da shi har ya yi nasara? **5** Yana matsar da manyan duwatsu kafin su sani kuma yana juya su cikin fushinsa. **6** Yana giringiza kasa, yana giringiza harsashenta. **7** Yana magana da rana sai ta ki yin haske; yana hana taurari yin haske. **8** Shi kadai ya shimpida sammai ya kuma yi tafiya a kan rakuman ruwan teku. **9** Shi ne ya halicci Mafarauci da Kare da Zomo, da Kaza, da 'Ya'yanta da tarin taurari a sama, da taurarin kudu. **10** Yana yin abubuwani bammamaki wadanda ba a iya ganewa, mu'ujizai wadanda ba a iya kirgawa. **11** Ba na iya ganinsa lokacin da ya wuce ni; ba na sani ya wuce lokacin da ya wuce. **12** Wane ne ya isa yā hana shi in ya kwace abu? Wa zai ce masa, 'Me kake yi?' **13** Allah ba ya danne fushinsa; ko dodannin ruwan da ake kira ayarin Rahab ya tattake su. **14** "Ta yaya zan iya yin fada da shi? Ina zan iya samun kalmomin da zan yi gardama da shi? **15** Ko da yake ba ni da laifi, ba zan iya amsa masa ba; sai dai rokon jinkai zan iya yi ga mahukuncina. **16** In kuma maganar karfi ne, shi babban mai karfi ne! In kuma maganar shari'a ne, wa zai kai kararsa? **20** Ko da ni marar karfi ne, bakina ya isa yā sa in zama mai laifi; in ba ni da laifi, zai sa in yi laifi. **21** "Ko da yake ba ni da laifi, ban damu da kaina ba; na rena raina. **22** Ba bambanci; shi ya sa na ce, 'Yana hallaka marasa laifi da kuma mugaye.' **23** Lokacin da bala'i ya kawo ga mutuwa, yakan yi dariyar ba'kin cikin

10 "Na gaji da rayuwa; saboda haka bari in fadi zuciyata gabagadi yadda raina yake jin ba dadì. **2** Zan ce wa Allah, kada ka hukunta ni, amma ka gaya mini laifin da na yi maka. **3** Kana jin dadin ba ni wahala, don me ka yeshe ni, abin da ka halitta da hannunka, yayinda kake murmurshi game da shiryeharsheyen mugaye? **4** Idanunka irin na mutum ne? Kana gani yadda mutum yake gani ne? **5** Kwanakinka kamar na mutane ne, ko shekarunka kamar na mutane ne **6** da za ka neme ni da laifi ka hukunta ni? **7** Ko da yake ka san ba ni da laifi, kuma ba wanda zai iya cetona daga hannunka. **8** "Da hannuwan ka kera ni, kai ka halicce ni. Yanzu kuma kai za ka juya ka hallaka ni? **9** Ka tuna cewa ka mulmula ni kamar yumbu. Yanzu za ka mai da ni in zama kura kuma? **10** Ba kai ka zuba ni kamar madara ba, na daskare kamar cuku. **11** Ka rufe ni da tsoka da fata, ka harhada ni da kasusawa da jijiyoyi? **12** Ka ba ni rai ka kuma yi mini alheri, kuma cikin tanadinka ka kula da ruhuna. **13** "Amma wannan shi ne abin da ba zan iya daga fuskata ba, gama kunya ta ishe ni duk bacin rai ya ishe ni. **16** In na daga kaina, za ka neme ni kamar zaki ka sâke nuna al'ajabin ikonka a kaina. **17** Kana sâke kawo sababbin wadanda za su ba da shaida a kaina kana kara haushinka a kaina; kana kara kawo mini hari. **18** "Me ya sa ka fito ni daga cikin uwata? Da ma na mutu kafin a haife ni. **19** Da ma ba a halicce ni ba, da na mutu tun daga cikin cikin uwata na wuce zuwa kabari! **20** 'Yan kwanakina ba su kusa karewa ba ne? Ka rabu da ni

don in dan samu sukuni na dan lokaci 21 kafin in duniya, za tā kuma koya maka, ko kuma ka bar kifin koma inda na fito, kasa mai duhu da inuwa sosai, 22 teku su sanar da kai. 9 Wane ne cikin wadannan bai zuwa kasa mai duhun gaske, da inuwa da hargitsi, san cewa hannun Ubangiji ne ya yi wannan ba? 10 inda haske yake kamar duhu."

11 Sa'an nan Zofar mutumin Na'ama ya amsa, 2 "Duk surutun nan ba za a amsa maka ba? Ko mai surutun nan marar laifi ne? 3 Ko maganganun nan naka marasa amfani za su sa mutane su yi maka shiru? Ba wanda zai kwaße ka lokacin da kake fadar maganar da ba daidai ba? 4 Ka ce wa Allah, 'Abin da na gaskata ba laifi ba ne kuma ni mai tsabta ne a gabanka.' 5 Da ma Allah zai yi magana, yā bude baki yā fadi wani abin da ka yi da ba daidai ba 6 yā kuma bude maka asirin hikima, gama hikima ta gaskiya tana da gefe biyu. Ka san wannan, Allah ya riga ya manta da wadansu zunubanka. 7 "Ko za ka iya gane al'amuran Allah? Ko za ka iya gane girman asirin Madaukaki? 8 Sun fi nisan sama tudu, me za ka iya yi? Sun fi zurfin kabari zurfi, me za ka sani? (**Sheol h7585**) 9 Tsayinsu ya fi tsawon duniya da kuma fāfin teku. 10 "In ya zo ya kulle ka a kurkuku ya ce kai mai laifi ne, wa zai hana shi? 11 Ba shakka yana iya gane mutanen da suke marasa gaskiya; kuma in ya ga abin da yake mugu, ba ya kula ne? 12 Amma dākīkin mutum ba ya taba zama mai hikima kamar dai a ce ba a tāfa haihuwar dān aholaki horarre. 13 "Duk da haka in ka miķa masa zuciyarka, ka kuma miķa hannuwanka gare shi, 14 in ka kawar da zunubin da yake hannunka, ba ka bar zunubi ya kasance tare da kai ba 15 shi ne za ka iya daga fuskarka ba tare da jin kunya ba; za ka tsaya da karfi kuma ba za ka ji tsoro ba. 16 Ba shakka za ka manta da wahalolinka, za ka tuna da su kamar yadda ruwa yake wucewa. 17 Rayuwarka za tā fi hasken rana haske, duhu kuma zai zama kamar safiya. 18 Za ka zauna lafiya, domin akwai bege; za ka duba kewaye da kai ka huta cikin kwanciyar rai. 19 Za ka kwanta, ba wanda zai sa ka ji tsoro, da yawa za su zo neman taimako a wurinka. 20 Amma idanun mugayebi ba za su iya gani ba, kuma ba za su iya tserewa ba; begensu zai zama na mutuwa."

12 Sai Ayuba ya amsa, 2 "Ba shakka ku ne mutanen nan, hikima za tā mutu tare da ku! 3 Amma ni ma ina da hankali kamar ku; ba ku fi ni ba. Wane ne bai san duk wadannan abubuwan ba? 4 "Na zama abin dariya ga abokaina, ko da yake na yi kira ga Allah ya kuwa amsa mini, duk da haka suka yi mini riya ko da yake ni mai adalci ne kuma marar laifi! 5 Mutanen da ba su da damuwa suna jin dadin ganin wadanda suke dab da fāduwa. 6 Amma wurin zaman'yan fashi yana nan ba mai damunsu, wadanda kuma suke saba wa Allah suna zamansu lafiya, har ma da masu dāukar allahnsu a hannuwansi. 7 "Amma ka tambayi dabbobi, za su kuma koya maka, ko kuma tsuntsayen sararin sama kuma za su gaya maka. 8 Ko ka yi magana da

duniya, za tā kuma koya maka, ko kuma ka bar kifin Ran kowace halitta yana a hannunsa, haka kuma numfashin dukan'yan adam. 11 Ko kunne ba ya gwada kalmomi kamar yadda harshe yake dandana abinci? 12 Ko ba a wurin tsosaffi ake samun hikima ba? Ba tsawon rai yana kawo ganewa ba? 13 "Allah ne mai iko da kuma hikima, shawara da ganewa NASA ne. 14 Abin da ya rushe ba a iya ginawa ba; in ya kulle mutum ba a iya bude shi a sake shi ba. 15 Idan ya hana ruwan sama, za a yi fāri; in kuma ya saki ruwa za a yi ambaliya. 16 Shi ne mai karfi da kuma mai nasara; mai rudi da wanda aka ruda, duk NASA ne. 17 Yakan sa mashawarta su zama marasa hikima yā kuma sa wawaye su zama masu shari'a. 18 Yana cire sarkar da sarakuna suka daura yā kuma daura musu wata tsumma a kwankwaso. 19 Yakan faskantar da firistoci yā kuma tumbuke masu ikon da aka kafa tun da dadewa. 20 Yana sa amintattun mashawarta su yi shiru yakan kawar da hikimar dattawa. 21 Yakan sa masu iko su ji kunya yā kuma Kwace karfin masu karfi. 22 Yana bude abubuwan da suke cikin duhu yā kuma kawo haske a wuraren da ba haske; 23 yana sa al'ummai su zama manya, sai kuma yā hallaka su; yana sa al'ummai su kasaita, yā kuma watsar da su. 24 Yana hana shugabannin duniya ganewa; Ya bar su su yi ta makuwa, su rude, su bata. 25 Suna lallube cikin duhu ba haske; yā sa su yi ta tangadi kamar bugaggū.

13 "Idanuna sun ga wadannan duka, kunnuwana sun ji sun kuma gane. 2 Abin da kuka sani, ni ma na sani; ba ku fi ni ba. 3 Amma ina so in yi magana da Madaukaki, in kai kukana wurin Allah kai tsaye. 4 Ku kuma kun ishe ni da karairiyi; ku likitocin wofi ne, dukanku! 5 In da za ku yi shiru gaba daya! Zai zama muku hikima. 6 Ku ji gardamata yanzu; ku ji rokon da zai fito daga bakina. 7 Za ku iya yin muguwar magana a madadin Allah? Ko za ku yi karya a madadinsa? 8 Ko za ku nuna masa sonkai? Ko za ku yi gardama a madadinsa? 9 In ya bincike ku zai tarar ba ku da laifi? Ko za ku iya rude shi yadda za ku rudi mutane? 10 Ba shakka zai kwaße ku in kun nuna sonkai a boye. 11 Ko ikonsa ba ya ba ku tsoro? Tsoronsa ba zai auka muku ba? 12 Duk surutanku kamar toka suke; kāriyarku na yimbu ne. 13 "Ku yi shiru zan yi magana; sa'an nan abin da zai same ni yā same ni. 14 Don me na sa kaina cikin hatsari na yi kasada da raina? 15 Ko da zai kashe ni ne, begena a cikinsa zai kasance; ba shakka zan kāre kaina a gabansa 16 lalle wannan zai kawo mini kubuta gama ba wani marar tsoronsa Allah da zai iya zuwa wurinsa! 17 Ku saurara da kyau ku ji abin da zan fada; bari kunnuwanku su ji abin da zan ce. 18 Yanzu da na shirya Karata, na san za a ce ba ni da laifi. 19 Ko wani zai ce ga laifin da na yi? In an same

ni da laifi, zan yi shiru in mutu. 20 “Kai dai biya mini wadannan bukatu biyu kawai ya Allah, ba zan kuwa boye daga gare ka ba; 21 Ka janye hannunka nesa da ni, ka daina ba ni tsoro da bantsoronka. 22 Sa'an nan ka kira ni, zan kuwa amsa, ko kuma ka bar ni in yi magana sai ka amsa mini. 23 Abubuwa nawa na yi wadanda ba daidai ba, kuma zunubi ne? Ka nuna mini laifina da zunubina. 24 Don me ka boye mini fuskarka; ka kuma sa na zama kamar makiyinka? 25 Ko za a wahalar da ganye wanda iska take hurawa? Ko za ka bi busasshiyar ciyawa? 26 Gama ka rubuta abubuwa marasa dadì game da ni; ka sa na yi gädon zunuban kuruciyata. 27 Ka daure kafafuna da sarka; kana kallon duk inda na taka ta wurin sa shaida a tafin kafafuna. 28 “Haka mutum yake lalacewa kamar ruþabben abu, kamar rigar da asu ya cinye.

14 “Mutum haihuwar mace kwanakinsa kadan ne, kuma cike da wahala. 2 Yana tasowa kamar fure yana kuma shudewa; kamar inuwa, ba ya daðewa. 3 Za ka zura ido a kan irin wannan ne? Za ka kawo shi gaba don ka yi masa shari'a? 4 Wane ne zai iya kawo abin da yake da tsarki daga cikin abu marar tsarki? Babu! 5 An lissafta kwanakin mutum; ka riga ka dibar masa watanni, ka yi masa iyaka, ba zai iya wuce iyakar ba. 6 Saboda haka ka kawar da kanka daga gare shi, ka rabu da shi har sai ya cika lokacinsa kamar mutumin da aka dauki hayarsa. 7 “Akalla itace yana da bege. In an sare shi, zai sâke tsira, zai tohu da kyau. 8 Ko da jiiyoyin itacen sun tsufa a cikin kasa kuma kututturensa ya mutu a cikin kasa. 9 Daga ya ji kanshin ruwa zai tohu yá yi tsiro kamar shuka. 10 Amma mutum yana mutuwa a bizne shi; daga ya ja numfashinsa na karshe, shi ke nan. 11 Kamar yadda ruwa yake bushewa a teku ko a gaþar rafi sai wurin yá bushe, 12 haka mutum zai kwanta ba zai tashi ba; har sai duniya ta shude mutane ba za su farka ba, ba za su tashi daga barcinsu ba. 13 “Da ma za ka boye ni a cikin kabari ka boye ni har sai fushinka ya wuce! In da za ka kebe mini lokaci sa'an nan ka tuna da ni! (*Sheol h7585*) 14 In mutum ya mutu, ko zai sâke rayuwa? In haka ne zan daure kwanakin da nake shan wahala har su wuce. 15 Za ka kira zan kuwa amsa maka; za ka yi marmarin abin da hannunka ya halitta. 16 Ba shakka a lokacin ne za ka lura da matakaina amma ba za ka kula da zunubaina ba. 17 Za a daure laifofina a cikin jaka; za ka rufe zunubaina. 18 “Amma kamar yadda manyan duwatsu suke fâduwa su farfashé su kuma gusa daga wurarensu, 19 yadda ruwa yakan zaizaye duwatsu ruwa mai karfi kuma yá kwashe turbayar kasa, haka kake barin mutum ba bege. 20 Ka sha karfinsa gaba daya, sai ya bace, ka sauya yanayinsa ka kuma kore shi. 21 Ko an martaba'ya'yansa maza, ba zai sani ba; Ko an wulakanta su, ba zai gani ba. 22 Zafin jikinsa kadai yake ji yana kuka wa kansa ne kadai.”

15 Sai Elifaz mutumin Teman ya amsa, 2 “Mutum mai hikima zai amsa da surutai marasa kan gado ko yá cika cikinsa da iskar gabas? 3 Ko zai yi gardama da maganganun wofi maganganu marasa amfani? 4 Amma ka ma rena Allah ka hana a yi addu'a gare shi. 5 Zunubanka ne suke gaya maka abin da za ka ce; kana magana kamar mai wayo. 6 Bakinka zai kai ka yá baro, ba nawa ba; maganar bakinka za tâ juva a kanka. 7 “Kai ne mutum na farko da aka fara haihuwa? Ko kai ne aka fara halitta kafin tuddai? 8 Kana sauraron shawarar Allah? Ko kana gani kai kadai ne mai hikima? 9 Me ka sani da ba mu sani ba? Wane fahimi kake da shi da ba mu da shi? 10 Masu furfura da tsofaffi suna gefenmu mutanen da sun girme babanka. 11 Ta'aziyyar Allah ba tâ ishe ka ba. Maganarsa mai laushi ba tâ ishe ka ba? 12 Don me ka bar zuciyarka ta kwashe ka, kuma don me idanunka suke haske, 13 har kake fushi da Allah kake kuma fadar wadannan maganganu daga bakinka? 14 “Mene ne mutum, har da zai zama da tsarki, ko kuma mace ta haife shi, har yá iya zama mai adalcí? 15 In Allah bai nuna amincewa ga tsarkakansa ba, in har sammai ba su da tsarki a idonsa, 16 mutum fa, wanda yake da mugunta da lalacewa, wanda yake shan mugunta kamar ruwa! 17 “Ka saurare ni, zan kuma yi maka bayani; bari in gaya maka abin da na gani, 18 abin da masu hikima suka ce, ba tare da sun boye wani abu da suka samu daga wurin iyayensu ba 19 (wadanda su ne masu kasar kafin baþi su shigo kasar). 20 Dukan kwanakin ransa mugu yana shan wahala, wahala kadai zai yi ta sha. 21 Kara mai bantsoro za tâ cika kunnuwansa'yan fashi za su kai masa hari. 22 Yana jin tsorun duhu domin za a kashe shi da takobi. 23 Yana ta yawo, abinci don ungulaye; ya san ranar duhu tana kusa. 24 Bacin rai da bakin ciki sun cika shi, kamar sarkin da yake shirin yakî, 25 domin ya nuna wa Allah yatsa ya rena Allah Madfaukaki, 26 ya tasar masa da fada da garkuwa mai kauri da kuma karfi. 27 “Ko da yake fuskarsa ta cika da kumatu kuma yana da tsoka ko'ina, 28 zai yi gädon garuruwan da suka lalace, da kuma gidajen da ba wanda yake zama a ciki, gidajen da sun zama tarkace. 29 Ba zai sâke zama mai arziki ba, dukiyarsa ba za tâ dawwama ba, abin da ya mallaka kuma ba zai bazu a ðasar ba. 30 Ba zai tsere wa duhu ba; wuta za tâ kona rassansa, kuma numfashi daga bakin Allah zai hallaka shi. 31 Kada yá rudi kansa ta wurin dogara ga abin da ba shi da amfani domin ba zai samu wani abu da daga ciki. 32 Kafin lokacinsa yá cika, za a gama biyansa duka, kuma rassansa ba za su ba da amfani ba. 33 Zai zama kamar itacen inabi wanda'ya'yansa suka kakkabe kafin su nuna, kamar itacen zaitun zai zubar da furensa. 34 Gama marasa tsorun Allah za su zama marasa ba da'ya'ya, wuta kuma za tâ kona tenti na masu son cin hanci. 35

Suna yin cikin rikici su kuma haifi mugunta; cikinsu yana cike da rudami."

16 Sai Ayuba ya amsa, **2** "Na ji abubuwa da yawa kamar wadannan; dukanku ba ku iya ta'aziyya ba! **3** Dogayen surutanku ba sa kare ne? Me yake sa kuke ta yin wađanın surutai har kuke cin gaba da yin gardama? **4** Ni ma zan iya yin maganganu kamar yadda kuke yi in da kuna cikin halin da nake; zan iya fadafuk abubuwana da kuke fadī, in kada muku kaina. **5** Amma bakina zai karfafa ku; ta'aziyyar da za tā fito daga bakina za tā kawar muku da bacin zuciyarku. **6** "Duk da haka in na yi magana, ba na samun sauķi; in ma na yi shiru zafin ba ya tafiya. **7** Ba shakka ya Allah ka gajiyar da ni; ka bata gidana gaba daya. **8** Ka daure ni, ya kuma zama shaida; yadda na rame sai kasusuwa, wannan ya sa ake gani kamar don ni mai zunubi ne shi ya sa. **9** Allah ya kai mini hari ya yi kaca-kaca da ni cikin fushinsa yana cizon hakoransa don fushin da yake yi da ni; ya zura mini ido. **10** Mutanen suka bude baki suka yi mini riyar reni; suka yi mini ba'a suka hadū suka tayar mini. **11** Allah ya bashe ni ga mugayen mutane, ya jefa ni hannun mugaye. **12** Dā ina zamana lafiya kome yana tafiya daidai; amma ya ragargaza ni; ya shaķe ni a wuya; ya murkushe ni na zama abin barata gare shi; **13** maharbansa sun kewaye ni. Ba tausayi, ya soke ni a Kodata har jini ya zuba a kasa. **14** Ya ji mini rauni a kai a kai ya auko mini kamar mai yaki. **15** "Ina makoki saye da tsummoki na boye fuskata a cikin kura. **16** Fuskata ta yi ja don kuka idanuna sun kukumbura; **17** duk da haka hannuwana ba su aikata barna ba kuma addu'ata mai tsabta ce. **18** "Ya duniya, kada ki boye jinina; bari yā yi kuka a madadina! **19** Ko yanzu haka shaidata tana sama; wanda zai tsaya mini yana sama. **20** Shi mai yin roko a madadina abokina ne yayinda nake kuka ga Allah; **21** a madadin mutum ya yi roko ga Allah kamar yadda mutum yakan yi roko domin abokinsa. **22** "Shekaru kadan suka rage in kama hanyar da ba a komawa.

17 Na karaya, kwanakina sun kusa karewa, kabari yana jirana. **2** Ba shakka masu yi mini ba'a suna kewaye da ni; idanuna suna ganin tsokanar da suke yi mini. **3** "Ya Allah, ka ba ni abin da ka yi mini alkawari. Wane ne zai kāre ni? **4** Ka rufe zuciyarsu yadda ba zu su iya ganeawa ba, saboda haka ba za ka bari su yi nasara ba. **5** In mutum ya juya wa abokansa haya don a ba shi wata lada'ya'yansa za su makance. **6** "Allah ya sa na zama abin da kowa yake magana a kai wanda kowa yake tofa wa miyau a fuska. **7** Idanuna ba sa gani sosai don baķin ciki; jikina ya zama kamar inuwa kawai. **8** Mutanen da suke masu adalci wannan abu ya ba su tsoro; marasa laifi sun tayar wa marasa tsoron Allah. **9** Duk da haka, masu adalci za su ci gaba da tafiya a

kan hanyarsu, wadanda hannuwansu suke da tsabta kuma za su kara karfi. **10** "Amma ku zo dukanku, ku sāke gwadawa! Ba zan sami mutum daya mai hikima ba a cikinku. **11** Kwanakina sun wuce, shiryeshiryena sun bacī haka kuma abubuwana da zuciyata take so. **12** Mutanen nan sun juya rana ta zama dare. A tsakiyar duhu suka ce, 'Haske yana kusa.' **13** In kabari ne begen da nake da shi kadai, in na shimpida gadona a cikin duhu, (**Sheol h7585**) **14** In na ce wa kabari, 'Kai ne mahaifina,' tsutsa kuma ke ce, 'Mahaifiyata' ko 'yar'uwata,' **15** To, ina begena yake? Wane ne zai iya ganin wani bege domina? **16** Ko begena zai tafi tare da ni zuwa kabari ne? Ko tare za a bizne mu cikin kura?" (**Sheol h7585**)

18 Sai Bildad mutumin Shuwa ya amsa, **2** "Yaushe za ka gama maganganun nan? Ka dawo da hankalinka sa'an nan za mu iya yin magana. **3** Don me muke kamar shanu a wurinka, ka dauke mu mutanen wofi? **4** Kai da ka yayyage kanka don haushi, za a yashe duniya saboda kai ne? Ko kuma duwatsu za su matsu daga wurinsu? **5** "An kashe fitilar mugu; harshen wutarsa ya daina ci. **6** Wutar cikin tentinsa ta zama duhu; fitilar da take kusa da shi ta mutu. **7** Karfin takawarsa ya ragu; dabararsa ta ja fāduwarsa. **8** Kafafunsa sun kai shi cikin raga, yana ta yawo a cikin ragar. **9** Tarko ya kama diffigensa; tarko ya rike shi kam. **10** An boye masa igiya da za tā zarge shi a kasa; an sa masa tarko a kan hanyar da zai bi. **11** Tsoro duk ya kewaye shi ta kowane gefe yana bin shi duk inda ya je. **12** Masifa tana jiransa; bala'i yana shiryē yā fāda masa a lokacin da zai fādi. **13** Ya cinye wani sashe na gabar jikinsa; dan fari na mutuwa ya cinye kafafunsa. **14** An yage shi daga zaman lafiyar da yake yi a cikin tentinsa aka sa shi tsoro sosai. **15** Wuta ta cinye tentinsa; farar wuta ta rufe wurin da yake zama. **16** Jijiyoyinsa sun bushe a kasa rassansa sun mutu a sama. **17** An manta da shi a duniya; ba wanda yake kāra tunawa da shi. **18** An tura shi daga cikin haske zuwa cikin duhu, an kore shi daga duniya. **19** Ba shi da'ya'ya ko zuriya cikin mutanensa, ba sauran wanda yake a raye a wurin da ya taba zama. **20** Mutanen Yamma suna mamakin abin da ya faru da shi; tsoro ya kama mutanen gabas. **21** Ba shakka haka wurin zaman mugun mutum yake, haka wurin zaman wanda bai san Allah ba yake."

19 Sai Ayuba ya amsa, **2** "Har yaushe za ku yi ta ba ni azaba ku kuma murkushe ni da maganganunku? **3** Yanzu sau goma ke nan kuna wulakanta ni, kuna kai mini hari na rashin kunya. **4** In gaskiya ne na yi laifi, kuskurenaya rage nawa. **5** In kuwa za ku dāukaka kanku a kaina kuna dāuka wahalar da nake sha domin na yi laifi ne, **6** sai ku san cewa Allah ya yi mini ba daidai ba ya kewaye ni da ragarsa. **7** "Ko da yake na yi kuka cewa, 'An yi

mini ba daidai ba!" Ba a amsa mini ba; ko da yake zai zama da tsami a cikin cikinsa; zai zama kamar na nemi taimako, ba a yi adalci ba. **8** Ya tare mini dafin maciji a cikinsa. **15** Zai haras da dukiyar da ya hanya yadda ba zan iya wucewa ba; ya rufe hanyata hadife; Allah zai sa cikinsa yā haras da su. **16** Zai sha da duhu. **9** Ya cire darajar da nake da ita, ya kuma dafin maciji; sarar maciji mai dafi za tā tashe shi. **17** cire rawani daga kaina. **10** Ya yi kaca-kaca da ni Ba zai ji dadin koguna da rafuffuka masu kwarara da har sai da na kare; ya tuge begen da nake da shi zuma da madara ba. **18** Dole yā ba da abin da ya kamar itace. **11** Yana jin haushina ya lissafta ni cikin yi gumi kafin yā samu, ba zai ci ba; ba zai ji dadin makiyansa. **12** Rundunarsa ta zo da karfi; suka kafa ribar da ya samu daga kasuwancinsa ba. **19** Gama ya sansani kewaye da ni, suka zagaye tentina. **13** "Ya ci zalin talakawa ya bar su cikin wahala; ya kfwe raba ni da'yan'uwanma maza; abokaina sun zama baki gidajen da ba shi ya gina ba. **20** "Ba shakka ba zai gare ni. **14** Dangina sun tafi; abokaina na kurkusa sun manta da ni. **15** Wadanda sukan ziyarce ni, da masu yi mini aiki mata sun dauke ni bakö. **16** Na kira bawana, amma bai amsa ba, ko da yake na roke Duk abokaina sun yashe ni; wadanda nake kauna zai da bakina. **17** Numfashina yana bata wa matata rai;"yan'uwanma sun ki ni. **18** Har'yan yara suna rena in sun gan ni sai su fara yi mini riyar reni. **19** Duk abokaina sun yashe ni; wadanda nake kauna yadda Allah yake yi? Ba ku gaji da yagar fatata ba? **20** Ni ba kome ba ne sai **21** "Ku tausaya zati fata da kashi, da Kyar na tsira. **22** Don me kukefafarata kamar mini, abokaina, ku ji tausayina, gama hannun Allah ya sauko a kaina. **23** "Kash, da ma a ce ana rubuta maganganuna, da an rubuta su a littafi, **24** a rubuta su da karfe a kan dutse don su dawwama har abada! **25** Na san wanda zai fanshe ni yana nan da rai, kuma a karshe zai tsaya a kan duniya. **26** Kuma bayan an hallaka fatata, duk da haka a cikin jiki zan ga Allah. **27** Zan gan shi da kaina da idanuna, Ni, ba wani ba ne. Zuciyata ta cika da wannan tunani! **28** "In ku ka ce, 'Za ku ci gaba da matsa mini, tun da shi ne tushen damuwa, **29** sai ku ma ku ji tsorон takobin; gama fushi yakan kawo hukunci ta wurin takobi, sa'an nan za ku san cewa akwai shari'."

20 Sai Zofar mutumin Na'ama ya amsa, **2** "Tunanin da ya dame ni ya sa dole in amsa domin abin ya dame ni sosai. **3** Na ji wani zargin da ka yi mini na reni, kuma yadda na gane, shi ya sa zan ba da amsa. **4** "Ba shakka ka san yadda abin yake tuntuni, tun da aka sa mutum cikin duniya, **5** mugun mutum bai taba dadewa ba, farin cikin mutum na dan gajeren lokaci ne. **6** Ko da ya kasaita ya kai sararin sama, kansa kuma yana taba gizagizai. **7** Zai hallaka har abada, kamar bayan gidansa; wadanda suka gan shi za su ce, 'Ina yake?' **8** Kamar mafarki haka zai bace, ba za a kara ganinsa ba zai bace kamar wahayi da dare. **9** Idon da ya gan shi ba zai Kara ganinsa ba; wurin zamansa ba zai sāke ganinsa ba. **10** Dole'yā'ysa su mayar wa matalauta abin da ya kamata; dole hannuwansa su mayar da dukiyarsa. **11** Jin karfi da ya cika kasusuwansa zai kwantar da shi a cikin kura. **12** "Ko da yake mugunta tana da dadi a bakinsa kuma yana boye ta a harshensa, **13** ko da yake ba zai iya rabuwa da ita ba, yana kuma ajiye ta a bakinsa, **14** duk da haka abincin da ya ci

zai zama da tsami a cikin cikinsa; zai zama kamar hadife; Allah zai sa cikinsa yā haras da su. **16** Zai sha da duhu. **9** Ya cire darajar da nake da ita, ya kuma dafin maciji; sarar maciji mai dafi za tā tashe shi. **17** Ba zai ji dadin koguna da rafuffuka masu kwarara da zuma da madara ba. **18** Dole yā ba da abin da ya yi gumi kafin yā samu, ba zai ci ba; ba zai ji dadin makiyansa. **19** Gama ya ci zalin talakawa ya bar su cikin wahala; ya kfwe raba ni da'yan'uwanma maza; abokaina sun zama baki gidajen da ba shi ya gina ba. **20** "Ba shakka ba zai samu abin da yake kokarin samu ba, dukiyarsa ba za tā cece shi ba. **21** Ba abin da ya ragu da zai dauka; arzikinsa ba zai dawwama ba. **22** Yana cikin samun kira bawana, amma bai amsa ba, ko da yake na roke Duk abokaina sun yashe ni; wadanda nake kauna zai da bakina. **23** Lokacin da ya cika cikinsa, Allah zai zuba fushinsa a kansa, zai daddaka shi. **24** Ko da yake yana guje wa makamin karfe, kibiya mai bakin tagulla za tā huda shi. **25** Zai zāre ta daga bayansa, sun zama ba sa kaunata. **26** Ni ba kome ba ne sai tsini zai fita daga hantarsa; tsoro zai cika shi; **27** duhu kawai yake jiran dukiyarsa. Wutar da ba a fifita mini, abokaina, ku ji tausayina, gama hannun Allah ya sauko a kaina. **28** Ambaliyar ruwa za tā tafi da **29** an rubuta su a littafi, **24** a rubuta su da karfe a kan yadda Allah yake yi? Ba ku gaji da yagar fatata ba? **23** "Kash, da ma a ce ana rubuta maganganuna, da **25** Abin da Allah zai sa yā faru da mugu ke nan, gādon da Allah ya ba shi ke nan."

21 Sai Ayuba ya amsa, **2** "Ku saurare ni da kyau; bari wannan yā zama ta'aziyar da za ku ba ni. **3** Ku ba ni zarafi in yi magana, bayan na gama sai ku yi ba'arku. **4** "A wurin mutum ne na kawo kukana? Don me ba zan kāsa hakuri ba? **5** Ku dube ni, ku kuma yi mamaki; ku rufe bakina da hannunku. **6** Lokacin da na yi tunanin wannan, sai in ji tsoro; jikina yā fara rawa. **7** Don me mugaye suke rayuwa har su tsufa, suna kuma karuwa da iko? **8** Suna ganin'ya'yansu suna girma, suna ganin jikokinsu suna tasowa a kan idanunsu. **9** Gidajensu suna zama cikin lafiya ba ruwansu da fargaba. Kuma Allah ba ya ba su horo. **10** Shanunsu ba sa fasa haihuwa; suna haihuwa ba sa yin bari. **11** Suna aika'ya'yansu kamar garke; 'ya'yansu suna guje-guje da tsalle-tsalle. **12** Suna rera da kayan kidā na ganga da garaya; suna jin dadin busar sarewa. **13** Suna yin rayuwarstu cikin arziki kuma su mutu cikin salama. (**Sheol h7585**) **14** Duk da haka suna ce wa Allah, 'Ka rabu da mu.' Ba ma so mu san hanyoyinka. **15** Wane ne Madfaukaki har da za mu bauta masa? Wace riba za mu samu ta wurin yin addu'a gare shi? **16** Amma arzikinsu ba a hannunsu yake ba saboda haka ba ruwana da shawarar mugaye. **17** "Duk da haka, sau nawa fitilar mugu take mutuwa? Sau nawa bala'i yake auka masa, ko Allah ya taba hukunta mugu cikin fushi? **18** Sau nawa suke zama kamar tattaka a iska, ko kuma kamar kura da iskar hadari take kwashewa? **19** An ce 'Allah yana tara wa'ya'yan mutum horon da zai ba mutumin.' Bari yā ba mutumin horo don yā san

ya yi haka! 20 Bari idanunsa su ga yadda zai hallaka; 21 “Ka miķa kanka ga Allah ka samu salamarsa; ta bari yă sha daga fushin Madaukaki. 22 Ko zai damu haka ne arziki zai zo maka. 22 Ka bi umarnin da zai da iyulin da ya bari a baya sa’ad da kwanakinsa suka kare? 22 “Wani zai iya koya wa Allah ilimi tun da yana shari’anta har da wadanda suke manya masu iko? 23 Wani mutum zai mutu cikin jin dadī da kwanciyar hankali, 24 jikinsa bulbul, kasusuwansa da alamar karfi. 25 Wani kuma zai mutu cikin dacin rai, bai taħa jin dadin wani abu mai kyau ba. 26 Dukansu kuwa za a bizne su a kasa, kuma tsutsotsi za su cinye su. 27 “Na san duk abin da kuke tunani, gidan babban mutumin nan, tenti wurin da mugaye suke zama?” 29 Ba ku taba tambayar wadanda suke tafiya ba? Ba ku kula da labaransu, 30 cewa an kāre mugu daga ranar bala’i, an kāre shi daga ranar fushi? 31 Wane ne yake gaya masa abin da ya yi? 32 Za a bizne shi a kabari, a kuma yi tsaron kabarinsa. 33 Akan mai da kasa a kan gawarsa a hankali; dukan jama’ a suna binsa, da yawa kuma suna gabansa. 34 “Saboda haka ta yaya za ku iya yi mini ta’aziyya da surutan banzan nan naku? Babu wani abu cikin amsarku sai karyal!”

27 “Na san duk abin da kuke tunani, gidan babban mutumin nan, tenti wurin da mugaye suke zama?” 29 Ba ku taba tambayar wadanda suke tafiya ba? Ba ku kula da labaransu, 30 cewa an kāre mugu daga ranar bala’i, an kāre shi daga ranar fushi? 31 Wane ne yake gaya masa abin da ya yi? 32 Za a bizne shi a kabari, a kuma yi tsaron kabarinsa. 33 Akan mai da kasa a kan gawarsa a hankali; dukan jama’ a suna binsa, da yawa kuma suna gabansa. 34 “Saboda haka ta yaya za ku iya yi mini ta’aziyya da surutan banzan nan naku? Babu wani abu cikin amsarku sai karyal!”

28 Abin da ka zaba za ka yi za ka yi nasara a ciki, haske kuma zai haskaka hanyarka. 29 Sa’ad da aka kaskantar da mutane ka kuma ce, ‘A daga su!’ Sa’an nan zai ceci masu tawali’u. 30 Zai ceci wanda ma yake mai laifi, wanda zai tsirar da shi ta wurin tsabtar hannuwanka.”

23 Sa’an nan Ayuba ya amsa, 2 “Ko a yau, ina kuka mai zafi; hannunsa yana da nauyi duk da nishin da nake yi. 3 Da a ce na san inda zan same shi; da a ce zan iya zuwa wurim da yake zama! 4 Zan kai damuwata wurinsa in yi gardama da shi. 5 Zan nemi in san abin da zai ce mini, in kuma auna abin da zai ce mini. 6 Zai yi gardama da ni da ikonsa mai girma? Babu, ba zai zarge ni da laifi ba. 7 Mai adalci ne zai kawo kara a wurinsa, kuma zan samu kubuta daga wurin mai shari’an nan har abada. 8 “Amma in na je gabas, ba ya wurin; in na je yamma, ba zan same shi ba. 9 Sa’ad da yake aiki a arewa, ba ni ganinsa; sa’ad da ya juya zuwa kudu, ba na ganinsa. 10 Amma ya san hanyar da nake bi; sa’ad da ya gwada ni zan fito kamar zinariya. 11 Kafafuna suna bin kafafunsa kurkusa; na bi hanyarsa ba tare da na juya ba. 12 Ban fasa bin dokokin da ya bayar ba; na riķe maganarsa da muhimmanci fiye da abincin yau da gobe. 13 “Amma ya tsaya shi kafai, kuma wa ya isa yă ja da shi? Yana yin abin da yake so. 14 Yana yi mini abin da ya shirya yă yi mini, kuma yana da sauran irinsu a ajiye. 15 Shi ya sa na tsorata a gabansa; sa’ad da na yi tunanin wannan duka, nakan ji tsoronsa. 16 Allah ya sa zuciyata ta yi sanyi; Madaukaki ya tsorata ni. 17 Duk da haka duhun bai in yi shiru ba, duhun da ya rufe mini fuska.

24 “Domin me Madaukaki ba zai sa ranar shari’ a ba? Don me wadanda suka san shi suke faman samun irin ranakun nan? 2 Mugaye suna satar fili ta wurin matsar da duwatsun da aka yi iyaka da su; suna satar dabbobi su kuma yi kiwon su. 3 Suna kwace wa maray jakunansu suna kuma kwace wa gwauruwa sa don suna binta bashi. 4 Suna ture matalauta daga hanya suna kuma sa dole matalautan kasar su boye. 5 Kamar jakunan jeji a hamada, matalauta suna aikin neman abinci gonaki marasa amfani suna tanada abinci wa’ya’yansu. 6 Suna girbi

a gonakin da ba nasu ba, suna yin kala a gonar inabi ta mugaye. **7** Don ba su da tufafi, sukan kwana tsirara; ba su da wani abin da zai rufe su cikin sanyi. **8** Sun jike sharkaf da ruwan da yake kwararowa daga duwatsu, sun rungume duwatsu don rashin wurin fakewa. **9** Ana kwace jinjiri mai shan mama; ana kwace dan yaron matalauci don biyan bashi. **10** Don ba su da tufafi suna yawo tsirara; suna dakon dammunan hatsi amma duk da haka suna cikin shan yunwa. **11** Suna matse zaitun a cikin kunyoyi suna kuma matse ruwan inabi daga'yan inabi, duk da haka suna fama da kishi. **12** Ana jin nishin masu mutuwa daga birni, kuma rayukan wadanda aka ji musu rauni suna kuka suna kira don taimako. Amma bai ba wani laifi ba. **13** "Akwai wadanda suke yi wa haske tawaye, wadanda ba su san hanyoyinsa ba ko kuma ba su taba bin hanyoyinsa ba. **14** Sa'ad da hasken yini ya tafi, mai kisankai yakan tashi; yă je yă kashe matalauta da masu bukata; a cikin dare yake shigowa kamar barawo. **15** Idanun mazinaci suna jiran yamma ta yi sosai; yana tunani cewa, 'Ba wanda zai gan ni,' sai kuma yă boye fuskarsa. **16** Cikin duhu mutane suna fasa gidaje, amma da rana sukan kulle kansu; ba sa so wani abu yă hada su da haske. **17** Gama dukansu, duhu mai yawa shi ne safiyarsu; suna abokantaka da razanar duhu. **18** "Duk da haka kamar abu marar nauyi suke a kan ruwa; gefen kasar da suke, an la'anta ta, yadda ba wanda yake zuwa gonar inabinsu. **19** Kamar yadda zafi da fări suke shanye kankarar da ta narke, haka kabari zai kwace wadanda suka yi zunubi. (**Sheol h7585**) **20** Wadanda suka haife su za su manta da su, tsutsotsi za su cinye su; ba za a sâke tunawa da mugaye ba amma an sare su kamar itace. **21** Suna cutar macen da ba ta da da, suna nuna wa gwauruwa rashin alheri. **22** Amma Allah cikin ikonsa yakan kawar da masu karfi, ko da yake sun yi karfi, ba su da tabbacin rayuwa. **23** Mai yiwuwa zai bar su su zuna cikin kwanciyar hankali, amma idanunsa suna kansu. **24** Sukan samu cin nasara na dan lokaci, amma kuma za su bace; za su făci a tattara su kamar surau; za a datse su kamar kan hatsi. **25** "In wannan ba haka ba ne, wane ne zai shaida karya nake yi har yă ki yarda da maganata?"

25 Sai Bildad mutumiin Shuwa ya amisa, **2** "Mulki na Allah ne, dole a ji tsoronsa; yana tafiyar da kome yadda ya kamata a cikin sama. **3** Za a iya kirga rundunarsa? A kan wane ne ba ya haska haskensa? **4** Ta yaya mutum zai iya zama mai adalci a gaban Allah? Ta yaya mutumin da mace ta haifa zai zama mai tsarki? **5** In har wata da taurari ba su da tsarki a idanunsa, **6** mutum fa? Ai, wannan tsutsa ne, dan kwaro kawai. Me mutum ya dada a gaban Allah!"

26 Sai Ayuba ya amisa, **2** "Yadda ka taimaki marar karfi! Yadda ka ceci marar karfi! **3** Ka ba marar

hikima shawara! Ka nuna kana da ilimi sosai. **4** Wane ne ya taimake ka ka yi wadannan maganganu? Kuma ruhun wane ne ya yi magana ta bakinka? **5** "Matattu suna cikin azaba, wadanda suke karkashin ruwaye da dukan mazauna cikin ruwaye. **6** Mutuwa tsirara take a gaban Allah; haka kuma hallaka take a bude. (**Sheol h7585**) **7** Ya shimpida arewancin sararin sama a sarari; ya rataye duniya ba a jikin wani abu ba. **8** Ya nade ruwaye a cikin gizagizansa, duk da haka girgijen bai yage saboda nauyi ba. **9** Ya rufe fuskarsa wata, ya shimpida gizagizai a kan shi, **10** ya zâna iyakar fuskarsa ruwa a kan iyakar da take tsakanin duhu da haske. **11** Madogaran sama sun girkiza, saboda tsawatawarsa. **12** Da ikonsa ya kwantar da tekui; da hikimarsa ya hallaka dodon ruwan nan Rahab. **13** Da numfashinsa ya sa sararin sama ya yi kyau da hannunsa ya soke macijin nan mai gudu. **14** Wadannan kadan ke nan daga cikin ayyukansa masu yawa. Kadan kawai muke ji game da shi! Wane ne kuwa yake iya gane tsawar ikonsa?"

27 Ayuba kuwa ya ci gaba da magana, **2** "Na rantse da Allah mai rai, wanda ya danne mini gaskiyata, Madaukaki, wanda ya sa nake cikin dacin rai. **3** Muddin ina da rai a cikina kuma numfashin Allah yana cikin hancina, **4** bakina ba zai fadi mugun abu ba, harshena kuma ba zai yi karya ba. **5** Ba zan taba yarda cewa kuna da gaskiya ba; har in mutu, ba zan daina kâre mutuncina ba. **6** Zan ci gaba da adalcina, ba zan fasa ba; lamirina ba zai taba yashe ni ba, dukan kwanakin raina. **7** "Bari maixiana su zama kamar mugaye, masu gâba da ni kuma su zama kamar marasa adalci. **8** Gama wane bege marar tsoron Allah yake da shi, lokacin da aka datse shi, lokacin da Allah ya dauke ransa? **9** Ko Allah yana sauraron kukansa lokacin da funci ya auko masa? **10** Ko zai sami farin ciki daga Madaukaki? Ko zai yi kira ga Allah a kowane lokaci? **11** "Zan koya muku game da ikon Allah; ba zan boye hanyoyin Madaukaki ba. **12** Duk kun ga wannan ku da kanku saboda haka me ya sa kuke maganganun nan marasa ma'an'a? **13** "Ga abin da mugaye za su samu gâdon da azzalumi zai samu daga Madaukaki. **14** Kome yawan'ya'yansa, takobi za tâ gama da su; zuriyarsa ba za su taba samun isashen abinci ba. **15** Wadanda suka tsira annoba za tâ kashe su, kuma gwaurayensu ba za su yi kukan mutuwarsu ba. **16** Ko da yake ya tara azurfa kamar kasa, tufafi kuma kamar tarin kasa, **17** abin da ya tara masu adalci za su sa marasa laifi za su raba azurfarsa. **18** Gidan da ya gina kamar gidan gizo-gizo, kamar bukkar mai tsaro. **19** Attajiri za kwanta, amma daga wannan shi ke nan; lokacin da zai bude idanunsa, kome ya tafi. **20** Tsoro zai kwashe shi kamar ambaliyar ruwa; Da dare iska za tâ tafi da shi. **21** Iskar gabas za tâ tafi da shi; shi ke nan ya kare; za tâ share shi daga wurinsa. **22** Za tâ murde shi ba tausayi, lokacin da yake guje wa ikon iskar.

23 Zai tafa hannu yă yi tsaki yă kawar da shi daga kewaye da ni, **6** lokacin da ake zuba madara a inda nake takawa, duwatsu kuma suna fulbulu mini man zaitun. **7** “Sa’ad da na je kofar birni na zauna a bainin jama’a, **8** matasan da suka gan ni sukan ja gefe tsopaffi kuma suka tashi tsaye; **9** sarakuna suka yi shiru suka rufe bakunansu da hannuwansu; **10** Muryar manya ta yi tsit harshensu ya manne a rufin bakunansu. **11** Duk wanda ya ji ni ya yaba mini wadanda suka gan ni kuma sun amince da ni, **12** domin na ceci matalauta wadanda suka nemi taimako, da marasa mahaifi wadanda ba su da wanda zai taimake su. **13** Mutumin da yake bakin mutuwa ya sa mini albarka. Na faranta wa gwauruwa zuciya. **14** Na yafa adalci ya zama suturata; gaskiya ita ce rigata da rawanina. **15** Ni ne idon makafi kuma kafa ga guragu. **16** Ni mahaifi ne ga masu bukata; na tsaya wa bafo. **17** Na karya karfin mugaye na kwato wadanda suke riķe da hakoransu. **18** “Na yi tunani cewa, ‘Zan mutu a cikin gidana, kwanakina da yawa kamar turbayar Kasa. **19** Jijiyoyina za su kai cikin ruwa, kuma rabza za tā kwanta a rassana dukan dare. **20** Daukakata za tā kasance tare da ni garau, bakana koyaushe sabo ne a hannuna.” **21** “Mutane suna mai da hankali su saurare ni, suna yin shiru don su ji shawarata. **22** Bayan da na yi magana, ba su kara ce kome ba. Maganata ta shige su. **23** Sukan jira ni kamar yadda ake jiran ruwan sama. Sukan sha daga cikin maganganuna kamar mai shan ruwan bazara. **24** Sa’ad da na yi musu murmushi da fyar sukan yarda; hasken fuskata yana da daraja a gare su. **25** Na zabar masu inda za su bi na kuma zauna kamar sarkinsu; na zauna kamar sarki a cikin rundunansu; ina nan kamar mai yi wa masu makoki ta’aziyya.

28 Akwai ramin azurfa akwai kuma wurin da ake tace zinariya. **2** Daga cikin kasa ake ciro karfe, ana kuma narkar da tagulla daga cikin dutse. **3** Mutum ya kawo karshen duhu; yakan bincike zuzzurfar iyaka, yana neman duwatsu a wuri mafi duhu. **4** Nesa da inda mutane suke zama, yakan huda rami yă yi abin lilo, a wurin da mutane ba sa bi. **5** Cikin kasa inda ake samun abinci, a karkashinta kuwa zafi ne kamar wuta; **6** akwai duwatsu masu daraja a cikin duwatsunta, akwai kuma zinariya a cikin kurarta. **7** Tsuntsu mai farauta bai san hanyarta ba, ba shahon da ya taba garin ta. **8** Manyan namun jeji ba su taba binta ba, ba zakin da ya taba binta. **9** Hannun mutum ya iya sarrafa Kankarar duwatsu, yă kuma tumbuke tushen duwatsu. **10** Yana tonarami a cikin duwatsu idanunsa suna ganin dukan dukiyar da ke cikin duwatsun. **11** Yana nema daga ina ruwan rafi yake bulbulowa yana kuma binciko abubowan da suke a boye yă kawo su cikin haske. **12** Amma a ina ne za a iya samun hikima? Ina fahimta take zama? **13** Mutum bai gane muhimancinta ba, ba a samunta a kasar masu rai. **14** Zurfi ya ce, “Ba ta wurina”; teku ya ce, “Ba ta wurina.” **15** Ba irin zinariyar da za tă iya sayenta, ko kuma a iya auna nauyinta da azurfa. **16** Ba za a iya sayenta da zinariyar Ofir, ko sauran duwatsu masu daraja ba. **17** Zinariya da madubi ba za su iya gwada kansu da ita ba, ba kuwa za a iya musayarta da abubowan da aka yi da zinariya ba. **18** Kada ma a ce murjani da duwatsu masu walkiya; farashin hikima ya fi na lu’ulu’au. **19** Ba za a iya daidaita darajarta da duwatsun Tofaz na Kush ba, zallar zinariya ma ba tă isa ta saye ta ba. **20** “To, daga ina ke nan hikima ta fito? Ina fahimta take zama? **21** An boye ta daga idanun kowane abu mai rai, har tsuntsayen sararin sama ma an boye masu ita. **22** Hallaka da mutuwa suna cewa, ‘Jita-jitarta kadai muke ji.’ **23** Allah ya gane hanyar zuwa wurinta. Shi ne kadai ya san inda take zama, **24** Gama yana ganin iyakar duniya kuma yana ganin duk abin da yake karkashin sama. **25** Lokacin da ya yi iska ya sa ta hura, ya kuma auna ruwaye. **26** Lokacin da ya yi wa ruwan sama doka da kuma hanya domin walkiya, **27** sai ya dubi hikima ya auna ta; ya tabbatar da ita, ya gwada ta. **28** Ya kuma ce wa mutum, ‘Tsoron Ubangiji shi ne hikima, kuma guje wa mugunta shi ne fahimi.’”

29 Ayuba ya ci gaba da jawabinsa, **2** “Da ma ina nan lokacin da ya wuce baya can, kwanakin da Allah yake lura da ni, **3** lokacin da fitilarsa take haske a kaina na yi tafiya cikin duhu tare da haskensa. **4** Kwanakin da nake tasowa, lokacin da abokantakar Allah ta sa wa gidana albarka, **5** lokacin da Madaukaki yana tare da ni, kuma’ya’yanasuna

kowane gefe; suka auko mini da dukan karfinsu. **15** kadai, ban kuwa ba wa marayu abinci sa'ad da suke Tsoro ya rufe ni; an kawar mini mutuncina kamar jin yunwa, **18** amma tun suna tasowa na lura da su, da iska, dukiyata ta watse kamar girqije. **16** "Yanzu kamar yadda mahaifi zai lura da da, kuma tun da aka raina yana karewa; kwanakin wahala sun kama ni. **17** Dare ya huda kasusuwana; ina ta shan azaba ba yana mutuwa don rashin sutura, ko wani mai bukata hutawa. **18** A cikin girman ikonsa Allah ya zama da ba shi da riga, **20** kuma zuciyarsa ba tā gode mini kamar riga a jikina; ya shake ni kamar wuyan rigata. **19** Ya jefa ni cikin laka, na zama ba kome ba sai kura ba don na yi masa sutura da gashin tumakina, **21** in da na ga wani da iska, **20** "Na yi kuka gare ka ya Allah, amma ba na daga hannuna don in cuci maraya, domin na san da toka. **22** Ka daga ni sama ka dora ni in na fada za a ji ni a wurin masu shari'a, **22** bari ka amsa mini ba. Na tashi tsaye, amma sai ka dube hannuna yā guntule daga kafadata, bari yā tsinke ni kawai. **21** Ka dube ni ba tausayı; Ka kai mini hari daga inda aka hada shi. **23** Gama ina jin tsoron da karfin hannunka. **22** Ka daga ni sama ka dora ni hallaka daga Allah, kuma domin tsoron daukakarsa a kan iska; ka jujuuya ni cikin hadari. **23** Na san za ba zan iya yin wadannan abubuwa ba. **24** "In na ka sauko da ni ga mutuwa zuwa wurin da kowane dogara ga zinariya ko kuma na ce wa zallan zinariya, mai rai zai je. **24** "Ba shakka ba mai dora hanna a 'Gare ki nake dogara,' **25** in na yi fahariya don yawan kan mutumin da yake cikin wahala. Lokacin da ya yi dukiyyata, arzikin da hannuwana suka samu. **26** In kukan neman taimako a cikin wahalrsa. **25** Ashe na dubi rana cikin haskenta, ko kuma wata yana ban yi kuka domin wadanda suke cikin damuwa tafiyarsa, **27** zuciyata ta jarrabtu gare su a boye, ba? Ko zuciyata ba tā yi bakin ciki domin matalauta hanna kuma ya sumbace su. **28** Wadannan ma ba? **26** Duk da haka sa'ad da nake begen abu mai za su zama zunubin da za a shari'anta ke nan don kyau, mugun abu ne ya zo; Sa'ad da nake neman zai zama na yi wa Allah na sama rashin aminci. haske, sai duhu ya zo. **27** Zuciyata ba tā daina kuna **29** "In na yi murna domin mugun abu ya faru da ba; ina fuskantar kwanakin wahala. **28** Na yi baki makiyyina; ko kuma domin wahala ta same shi, **30** kirin, amma ba rana ce ta kona ni ba. Na tsaya a ban bar bakina yā yi zunubi ta wurin la'anta shi ba, cikin mutane, na kuma yi kuka don taimako. **29** Na **31** in mutanen gidana ba su taba cewa, 'Wane ne bai zama dan'uwan diloli, na zama abokan mujiyoyi. **30** koshi da naman Ayuba ba?' **32** Ba bakon da ya taba Fatar jikina ta yi baki tana barewa; jikina yana kuna kwana a titi, gama koyaushe kofata tana bude domin da zazzabi. **31** Garayata ta zama ta makoki, sarewata suke yi, ta wurin boye laifina a cikin zuciyata, **34** kuma ta zama ta kuka. domin ina tsoron taron mutane kuma ina tsoron wulakancin da dangina za su yi mini, sai na yi shiru kuma ban fita waje ba. **35** ("Kash, da ina da wanda zai ji ni! Na sa hantu ga abin da na fada don kāre kaina, bari Madaukaki yā amsa mini; bari mai tuhumata da laifi yā yi karata a rubuce. **36** Ba shakka sai in dora a kafadata, zan aza a kaina kamar rawani. **37** Zan ba shi lissafin duk abin da na taba yi; zan zo gabansa kamar dan sarki.) **38** "In kasata tana kuka da ni kuryoyinta duk sun cika da hawaye, **39** in na kwashe amfaninta ban biya ba ko kuma na kashe masu ita, **40** bari kaya ta fito a maimakon alkama ciyawa kuma a maimakon sha'ir." Maganar Ayuba ta kare.

31 "Na yi alkawari da idanuna kada su dubi budurwa da muguar sha'awa. **2** Gama mene ne rabon mutum daga Allah a sama, gādonsa daga Madaukaki a sama? **3** Ba masifa ba ne domin mugaye, hallaka kuma ga wadanda suka yi ba daidai ba? **4** Bai ga hanyoyina ba ne bai kirga kowace takawata ba? **5** "In da na yi tafiya cikin rashin gaskiya ko kuma kafata ta yi sauri zuwa yin karya, **6** Bari Allah yā auna a kan ma'auni na gaskiya zai kuma san cewa ni marar laifi ne. **7** In takawata ta kauce daga hanya, in zuciyata ta bi abin da idanuna ke so, ko kuma in hannuwana suna da laifi; **8** bari wadansu su ci abin da na shuka, kuma bari a tuge amfanin gonata. **9** "In sha'awar mace ya shiga mini zuciyat, ko kuma na labé a kofar ma'kwabcina, **10** sai matata ta ni'ka hatsin wani kuma wadansu maza su kwana da ita. **11** Gama wannan zai zama abin kunya, zunubin da za a yi shari'a a kai. **12** Wuta ce take kuna har ta hallakar; za tā cinye saiwar abin da na shuka kurmus. **13** "In da na danne wa bayina maza da mata hakkinsu, sa'ad da suke da damuwa da ni, **14** me zan yi lokacin da Allah ya tuhume ni? Me zan ce lokacin da ya tambaye ni? **15** Shi wanda ya yi ni a cikin uwata ba shi ne ya yi su ba? Ba shi ne ya yi mu a cikin uwayerenmu ba? **16** "In na hana wa matalauta abin da suke so, ko kuma in sa idanun gwauruwa su yi nauyi don kuka, **17** in na ajiye burodina don kaina

32 Sai mutanen nan uku suka daina amsa wa Ayuba, domin a ganinsa shi mai adalcı ne. **2** Amma Elihu dan Barakel mutumin Buz na iyulin Ram, ya ji haushi da Ayuba don yā nuna shi ne mai gaskiya ba Allah ba. **3** Ya kuma ji haushin abokan nan guda uku, don sun kāsa amsa wa Ayuba ko da yake sun nuna Ayuba ne yake da laifi. **4** Elihu ya jira sai a wannan lokaci ne ya yi magana da Ayuba, don shi ne yaro a cikinsu duka. **5** Amma sa'ad da Elihu ya ga mutanen nan uku ba su da abin cewa, sai ya fusata. **6** Sai Elihu dan Barakel mutumin Buz ya ce, "Ni karami ne a shekaru, ku kuma kun girme ni; shi ya sa na ji tsoro na kāsa gaya muku

abin da na sani. 7 Na dauka ya kamata 'shekaru ta wurin kwanciya da ciwo da rashin jin dadī cikin su yi magana; ya kamata yawan shekaru su koyar kasusuwansa, 20 yadda zai ji kyamar abinci, har yā da hikima.' 8 Amma ruhun da yake cikin mutum, ki son abinci mafi dadī. 21 Naman jikinsa ya lalace numfashin Madaukaki shi ne yake ba shi ganewa. ba wani abu mai kyau a ciki kuma kasusuwansa da 9 Ba tsofaffi ne kadai suke da hikima ba, ba masu suke a rufe da tsoka yanzu duk sun fito. 22 Ransa yawan shekaru ne suke gane abin da yake daidai ba. yana matsawa kusa da rami, ransa kuma kusa da'yan 10 "Saboda haka na ke ce muku, ku saurare ni; ni ma aikan mutuwa. 23 Duk da haka, in akwai mala'ika a zan gaya muku abin da na sani. 11 Na jira sa'ad da gefensa kamar matsakanci, daya daga cikin dubu, da kuke magana, na ji muhawwararku lokacin da kuke zai gaya wa mutum abin da yake daidai gare shi, 24 neman abin da za ku fada, 12 na saurare ku da kyau. yā yi masa alheri yā ce, 'Kada ka bari yā fāda cikin Amma ba waninku da ya nuna Ayuba yana da laifi; rami, na samu fansa dominса.' 25 Sa'an nan fatar ba ko dayanku da ya amsa muhawwararsa. 13 Kada jikinsa za tā zama sabuwa kamar ta jariri; za tā zama ku ce, 'Mun sami hikima; Allah ne kadai yake da kamar lokacin da yake matashi. 26 Ya yi addu'a ga ikon yin nasara da shi ba mutum ba.' 14 Amma ba Allah ya kuwa samu alheri a wurinsa, yana ganin da ni Ayuba ya yi gardama ba kuma ba zan amsa fuskar Allah yana kuma yin sowa don murna; Allah masa da irin amsarku ba. 15 "Mamaki ya kama su ya mayar da shi ya zama mai adalci. 27 Sa'an nan kuma ba su da abin cewa; kalmomi sun kāsa musu. sai ya zo wurin, wurin mutane ya ce, 'Na yi zunubi, 16 Dole ne in jira yanzu da suka yi shiru, yanzu da na kauce wa abin da yake daidai, amma ban samu suke tsaye a wurin ba su da amsa. 17 Ni ma zan fādi abin da ya kamata in samu ba. 28 Ya fanshi raina nawa; ni ma zan fādi abin da na sani. 18 Gama ina daga fādawa cikin rami, kuma zan rayu in ji dadin cike da magana, kuma ruhun da yake cikina yana hasken.' 29 "Allah ya yi wa mutum duk wadannan, iza ni; 19 a ciki ina kamar ruwan inabi wanda aka sau biyu, har ma sau uku. 30 Ya juyo da ransa daga rufe a cikin kwalaba, kamar sabuwar salkar ruwan fādawa cikin rami, don hasken rai ya haskaka a inabi mai shirin fashewa. 20 Dole in yi magana in kansa. 31 "Ka sa hankali da kyau, Ayuba, ka saurare sami lafiya; dole in bude baki in ba da amsa. 21 Ba ni; ka yi shiru zan yi magana. 32 In kana da abin zan nuna wa wani sonkai ba, ko kuma in yi wa wani da za ka ce, ka amsa mini; yi magana, domin ina dadin baki ba; 22 gama da a ce na iya dadin baki, da so in'yantar da kai. 33 Amma in ba haka ba, sai ka wanda ya yi ni ya dauke ni daga nan tuntuni. saurare ni; yi shiru, zan kuma koya maka hikima."

33 "Amma yanzu, Ayuba, ka saurari abin da zan ce; ka sa hankali ga kowane abin da zan fada. 2 Zan yi magana; kalmomina suna dab da fitowa daga Abin da zan fāda gaskiya ne daga cikin zuciyata; bakina zai fādi gaskiyar abin da na sani. 4 da yake daidai, bari mu koyi abin da yake mai kyau Ruhun Allah ne ya yi ni; numfashin Madaukaki ya tare. 5 "Ayuba ya ce, 'Ba ni da laifi, amma Allah ya ba ni rai. 5 Ka amsa mini in za ka iya; ka yi shirin hana mini hakkina. 6 Ko da yake ina da gaskiya, fuskanta ta. 6 Ni kamar ka na ke a gabon Allah; ni an dauke ni makaryaci; ko da yake ba ni da laifi, ma daga kasa aka yi ni. 7 Kada ka ji tsorona, ba abin kibiyoyinsa sun ji mini ciwo wanda ba ya warkewa.' da zai fi Karfinka. 8 "Amma ka fada na ji, na ji daidai 7 Wane mutum ne kamar Ayuba, wanda yake shan abin da ka fada, 9 'ni mai tsarki ne marar zunubi; ba'a kamar ruwa? 8 Yana abokantaka da masu aikata ina da tsabta kuma ba ni da laifi. 10 Duk da haka mugunta; yana cudanya da mugaye. 9 Gama ya ce, Allah ya same ni da laifi; ya dauke ni makiyinsa, 11 'Ba ribar da mutum zai samu lokacin da yake kofari ya daure kafafuna da sarfa; yana tsaron duk inda na yā faranta wa Allah zuciya.' 10 "Saboda haka ku bi.' 12 "Amma na gaya maka, a nan ba ka yi daidai saurare ni, ku masu ganewa. Ko kadan Allah ba ya ba, gama Allah ya fi mutum girma. 13 Don me ka mugunta, Madaukaki ba ya kuskure. 11 Yana biyan yi masa gunaguni cewa ba ya amsa tambayoyin mutum bisa ga abin da ya yi; yana kawo masa abin mutum? 14 Gama Allah yana magana, yanzu ga da ayyukansu suka jawo. 12 Ba zai yiwu Allah yā yi ba wannan hanya, yanzu kuma ga wata hanya ko da daidai ba, Madaukaki ba zai yi shari'a marar gaskiya yake ba lalle mutum yā lura ba. 15 A cikin mafarki, ba. 13 Wane ne ya ba shi iko yā lura da duniya? Wane cikin wahayi da dare, sa'ad da barci mai surfi ya ne ya ba shi iko kan dukan duniya? 14 In nufinsa fādo a kan mutane lokacin da suke cikin barci kan ne ya kuma janye ruhunsa da numfashinsa, 15 'yan gadajensu, 16 mai yiwuwa yā yi musu magana a adam duka za su hallaka tare, mutum kuma zai koma cikin kunnuwansu yā razana su da gargadinsa, 17 kasa. 16 "In kana da ganewa sai ka saurari wannan; don a juyar da su daga abin da yake yi da ba daidai ka saurari abin da zan ce. 17 Makiyin gaskiya zai iya ba a kuma hana su daga girman kai, 18 don a kare yin mulki? Za ka iya ba mai gaskiya, Madaukaki laifi? su daga fāduwa cikin rami, a kāre su daga hallaka 18 Ba shi ne ya ce wa sarakuna, 'Ba ku da amfan ba,' ta wurin takobi. 19 "Ko kuma mutum yā sha horo ya ce wa manya 'Ku mugaye ne,' 19 wanda ba ya

nuna sonkai ga'ya yan sarki kuma ba ya goyon bayan masu arziki a kan matalauta, gama dukansu shi ya yi su da hannuwansa. **20** Suna mutuwa nan take, a cikin tsakiyar dare; an giringiza mutanen amma sun wuce; an taba manya amma ba da hannun mutum ba. **21** "Idanunsa suna kan al'amuran mutane; yana ganin tafiyarsu duka. **22** Babu wuri mai duhu, babu inuwa mai duhu, inda masu aikata mugunta za su boye. **23** Allah ba ya bukata yă ci gaba da bincike mutane, har da za su zo gabansa don yă shari'anta su. **24** Ba tare da tambaya ba yana ragargaza masu iko, yă kuma sa wadansu a wurinsu. **25** Gama yana sane da abubuwana da suke yi, yana hambarar da su da dare a kuma ragargaza su. **26** Yana ba su horo, don muguntarsu, inda kowa zai gan su, **27** domin sun juya daga binsa, kuma ba su kula da hanyoyinsa ba. **28** Sun sa kukan matalauta ya kai wurinsa yadda ya kai ga jin kukan masu bukata. **29** Amma in ya yi shiru, wa zai ba shi laifi? In ya boye fuskarsa, wa zai gan shi? Duk da haka shi yake da iko kan mutum da al'umma duka, **30** yana hana wanda bai san Allah ba yă yi mulki, ya hana shi sa wa mutane tarko. **31** "A ce mutum ya ce wa Allah, 'Na yi laifi, amma ba zan sâke saba wa wani ba. **32** Ka koya mini abin da ba zan iya gani ba; in na yi ba daidai ba, ba zan sâke yi ba.' **33** Ya kamata Allah yă yi maka bisa ga abin da ka ce ne, sa'ad da ka ki ka tuba? Dole kai ka zâba, ba ni ba; yanzu ka gaya mini abin da ka sani. **34** "Mutane masu ganewa za su ce, masu hikima wadanda suka ji ni zu su ce mini, **35** 'Ayuba ya yi magana cikin rashin sani; maganganunsa na marar hikima ne.' **36** Kash, da za a gwada Ayuba har karshe, domin yana ba da amsa kamar mugun mutum. **37** Ya kara tawaye a kan zunubansa; ya tafa hannuwansa na reni a cikinmu ya kuma kara yawan maganganunsa ga Allah."

35 Sai Elihu ya ce, **2** "Ko kana tsammani wannan gaskiya ne? Kana cewa, 'Ni mai adalci ne a gabon Allah.' **3** Duk da haka kana tambayarsa cewa, 'Wace riba nake da ita, kuma mene ne zan samu ta wurin kin yin zunubi?' **4** "Zan so in ba ka amsa kai tare da abokanka. **5** Ku daga kai ku dubi sama ku gani; ku dubi gizagizai a samanku. **6** In kun yi zunubi ta yaya wannan zai shafi Allah? In zunubanku sun yi yawa, me wannan zai yi masa? **7** In kuna da adalci, me kuka ba shi, ko kuma me ya karba daga hannunku? **8** Muguntarku takan shafi mutum kamar ku ne kadai, adalcinku kuma yakan shafi'yan adam ne kadai. **9** "Mutane suna kuka don yawan zalunci; suna roko don taimako daga hannu mai karfi. **10** Amma ba wanda ya ce, 'Ina Allah wanda ya halicce ni, mai ba da wâfoki cikin dare, **11** wanda ya fi koya mana fiye da dabbabin duniya ya kuma sa muka fi tsuntsayen cikin iska hikima.' **12** Ba ya amsawa lokacin da mutane suka yi kira don taimako domin girman kan mugaye. **13** Lalle Allah ba ya sauraron rokonu na wofi; Madaukaki ba ya kula da rokonsu.

14 Ta yaya zai saurara sosai ko zai saurara lokacin da kake cewa ba ka ganinsa, cewa ka kawo kara a wurinsa kuma dole ka jira shi. **15** Kuma ka ce, ba ya ba da horo cikin fushinsa ko kadan ba ya kula da mugunta. **16** Saboda haka Ayuba ya bude baki yana magana barkatai; yana ta yawan magana ba tare da sani ba."

36 Elihu ya ci gaba, **2** "Ka dan kara hakuri da ni kadan, zan kuma nuna maka cewa akwai sauran abubuwana da zan fada a madadin Allah. **3** Daga nesa na sami sanina; zan nuna cewa Mahaliccina shi mai gaskiya ne. **4** Abin da zan gaya maka ba karya ba ne; mai cikakken sani yana tare da kai. **5** "Allah mai iko ne, amma ba ya rena mutane; shi mai girma ne cikin manufarsa. **6** Ba ya barin mugaye da rai sai dai yana ba wadanda ake tsanantawa hakkinsu. **7** Ba ya fasa duban masu adalci; yana sa su tare da sarakuna yana dâuaka su har abada. **8** Amma in mutane suna daure da sarköki, funci kuma ya daure su, **9** yana gaya musu abin da suka yi, cewa sun yi zunubi da girman kai. **10** Yana sa su saurari gyara yă kuma umarce su su tuba daga muguntarsu. **11** In sun yi biyaya suka bauta masa, za su yi rayuwa dukan kwanakinsu cikin wadata shekarunsa kuma cikin kwanciyar zuciya. **12** Amma in ba su saurara ba, za su hallaka da takobi kuma za su mutu ba ilimi. **13** "Wadanda ba su da Allah a zuciyarsu ne suke rike fushi; ko sa'ad da ya ba su horo, ba su neman taimakonsa. **14** Suna mutuwa tun suna matasa, cikin kazamar rayuwar karuwanci. **15** Amma yana kubutar da masu wahala; yana magana da su cikin wahalarsu. **16** "Yana so yă rinjaye ka daga hakoran kunci, zuwa wuri mai sauksi inda ba matsi zuwa teburinka cike da abincin da kake so. **17** Amma yanzu an cika ka da hukuncin da ya kamata a yi wa mugaye; shari'a da kuma gaskiya sun kama ka. **18** Ka yi hankali kada wani yă rude ka da arziki; kada ka bar toshiya ta sa ka juya. **19** Dukiyarka ko dukan yawan kokarinka sun isa su rike ka su hana ka shan kunci? **20** Kada ka yi marmari dare yă yi, don a fitar da mutane daga gidajensu. **21** Ka kula kada ka juya ga mugunta, abin da ka fi so fiye da wahala. **22** "An dâuaka Allah cikin ikonsa. Wane ne malami kamar sa? **23** Wane ne ya nuna masa hanyar da zai bi, ko kuma wane ne ya ce masa, 'Ba ka yi daidai ba?' **24** Ka tuna ka dâuaka aikinsa, wadanda mutane suka yaba a cikin waka. **25** Dukan'yan adam sun gani; mutane sun hanga daga nesa. **26** Allah mai girma ne, ya wuce ganewarmu! Yawan shekarunsa ba su bincikuwa. **27** "Yana sa ruwa yă zama tururi yă zubo daga sama. **28** Gizagizai suna zubo da rabarsu kuma ruwan sama yana zubowa'yan adam a wadace. **29** Wane ne zai iya gane yadda ya shimpida gizagizai yadda yake tsawa daga wurin zamansa? **30** Dubi yadda ya baza walkiyarsa kewaye da shi, tana haskaka surfin tekun. **31** Haka yake mulkin al'ummai yana kuma

tanada abinci a wadace. 32 Yana cika hannuwansa da walkiya kuma yana ba ta umarni tā fāsi a inda ya yi nufi. 33 Tswarsa tana nuna cewa babbar iska da ruwa suna zuwa; ko shanu sun san da zuwansa.

37 “Wannan ya sa gabana ya fādi, zuciyata ta yi tsalle. 2 Ka saurari! Ka saurari rurin muryarsa, tsawar da take fita daga bakinsa. 3 Ya saki walkiyarsa, a karkashin dukan sammai ya kuma aika ta ko'ina a cikin duniya. 4 Bayan wannan sai karar rurinsa ta biyo; Ya tsawata da muryarsa mai girma. Sa'ad da ya sāke yin tsawa ba ya rage wani abu. 5 Muryar Allah tana tsawatawa a hanyoyi masu ban al'ajabi; yana yin manyan abubuwa wadanda sun wuce ganewarmu. 6 Yakan ce wa dusar kankara, ‘Fādo a kan duniya,’ ya kuma ce wa ruwa, ‘Zubo da karfi.’ 7 Domin dukan mutanen da ya halitta za su san aikinsa, ya hana kowane mutum yin wahalar aiki. 8 Dabbobi sun boye; sun zauna cikin kogunansu. 9 Guguwa tana fitowa daga inda take, sanyi kuma daga iska mai sanyi. 10 Da numfashinsa Allah yana samar da kankara sai manyan ruwaye su zama kankara. 11 Yana cika gizagizai da lema; yana baza walkiyarsa ta cikinsu. 12 Bisa ga bishewarsa suke juyawa a kan fuskar duniya, suna yin dukan abin da ya umarce su su yi. 13 Yana aiko da ruwa domin horon mutane, ko kuma don yā jifka duniya yā kuma nuna kaunarsa. 14 “Ka saurari wannan Ayuba; ka tsaya ka dubi abubuwani al'ajabi na Allah. 15 Ko ka san yadda Allah yake iko da gizagizai ya kuma sa walkiyarsa ta haskaka? 16 Ko ka san yadda gizagizai suke tsayawa cik a sararin sama, wadannan abubuwa al'ajabi na mai cikakken sani. 17 Kai mai sa kaya don ka ji dumi lokacin da iska mai sanyi take hurawa, 18 ko za ka iya shimpida sararin sama tare da shi da karfi kamar madubi? 19 “Gaya mana abin da ya kamata mu ce masa; ba za mu iya kawo kara ba domin duhunmu. 20 Ko za a gaya masa cewa ina so in yi magana? Ko wani zai nemi a hadiye shi? 21 Yanzu ba wanda zai iya kallon rana, yadda take da haske a sararin sama bayan iska ta share ta. 22 Yana fitowa daga arewa da haske na zinariya, Allah yana zuwa da daukaka mai ban al'ajabi. 23 Madaukaki ya fi karfin ganewarmu, shi babban mai iko ne, mai gaskiya da babban adalci, ba ya cutar mutum. 24 Saboda haka, mutane suke girmama shi, ko bai kula da wadanda suke gani su masu hikima ba ne?”

38 Sa'an nan Ubangiji ya amsa wa Ayuba. Ya ce, 2 “Wane ne wannan da yake bata mini shawarata da surutan wofi? 3 Ka sha damara kamar namiji; zan yi maka tambaya, za ka kuwa amsa mini. 4 “Kana ina lokacin da na aza harsashen duniya? Gaya mini, in ka sani. 5 Wane ne ya zāna girmanta? Ba shakka ka sani! Wane ne ya ja layin aunawa a kanta? 6 A kan me aka kafa tushenta, ko kuma wa ya sa dutsen kan kusurwarta, 7 yayinda taurarin safe suke wa'ka tare

dukan mala'iku kuma suka yi sowa don farin ciki. 8 ya burtsatso daga cikin ciki. 9 Lokacin da na yi wa gizagizai riga na kuma nade su a cikin duhu sosai, 10 sa'ad da na yi masa iyaka na sa masa kofofi da wurin kullewa. 11 Sa'ad da na ce ga iyakar inda za ka kai, ga inda rakuman ruwanka za su tsaya? 12 “Ko ka taba ba safiya umarni ko kuma ka sa asuba ta fito, 13 don ta kama gefen duniya ta kakka'be mugaye daga cikinta? 14 Kasa ta sāke siffa kamar laka da aka yi wa hatimi; ta fito a fili kamar riga. 15 An hana mugaye haskensu, hannun da suka daga an karya shi. 16 “Ko ka taba tafiyi zuwa ma'būlbulan teku, ko kuma ka taba zuwa cikin surfin lungun teku? 17 Ko an taba nuna maka kofar mutuwa? Ko ka taba ganin kofar inuwar duhun mutuwa? 18 Ko ka gane fādin duniya? Gaya mini, in ka san wannan duka. 19 “Ina ne hanyar zuwa gidan haske? Kuma a ina duhu yake zama? 20 Ko za ka iya kai su wurarensu? Ka san hanyar zuwa wurin da suke zama? 21 Ba shakka ka sani, gama an riga an haife ka a lokacin! Ka yi shekaru da yawa kana rayuwa. 22 “Ka taba shiga rumbunan dusar kankara ko ka taba ganin rumbunan kankara 23 wadanda nake ajija domin lokacin wahala, domin kwanakin yaki da fada? 24 Ina ne hanyar zuwa wurin da ake samun walkiya, ko kuma inda daga nan ne ake watsa iskar gabas zuwa ko'ina cikin duniya? 25 Wane ne ya yanka hanyar wucewar ruwa, da kuma hanyar walkiyar tsawa 26 don ba da ruwa a kasar da ba kowa a wurin jeji inda ba mai zama ciki 27 don a kosar da wurin da ya bushe a sa ciyawa ta tsiro a can? 28 Ruwan sama yana da mahaifi? Wa ya zama mahaifin ra'ba? 29 Daga cikin wane ne aka haifi kankara? Wane ne ya haifi jaura daga sammai 30 lokacin da ruwa ya zama da karfi kamar dutse, lokacin da saman ruwa ya daskare? 31 “Za ka iya daure kyakkyawar kaza da'y'anta? Ko za ka iya kunce igiyoyin mafarauci da kare da zomo? 32 Za ka iya tattara taurari bisa ga lokacinsu ko kuma bi da beyar da'y'anta zuwa waje? 33 Ka san dokokin sammai? Ko za ka iya fadar dangantakar Allah da duniya? 34 “Za ka iya tsawata wa gizagizai ka kuma rufe kanka da ambaliyar ruwa? 35 Kai ne kake aika walkiya da tsawa zuwa inda suke zuwa? Ko suna zuwa wurinka su ce, ‘Ga mu nan mun zo?’ 36 Wane ne yake cika zuciyu da hikima ko kuma yake ba zuciyu ganewa? 37 Wane ne yake da hikimar iya kirga gizagizai? Wane ne zai iya karkato bakun tulunan sammai 38 sa'ad da kura ta yi yawa ta daskare a wuri daya? 39 “Za ka iya farauto wa zakanya nama, ka kuma kawar wa zakoki yunwarsu. 40 Lokacin da suka kwanta cikin kogunansu, ko kuma lokacin da suke a wurin buyansu? 41 Wane ne yake ba hankaka abinci lokacin da'y'ansa suke kuka ga Allah, kuma suna yawo don rashin abinci?

39 “Ka san lokacin da awakin kan dutse suke da amsa, sau biyu, amma ba zan kara cewa kome haihuwa? Ko ka tafa lura da yadda batsiya ba.” **6** Sa'an nan Ubangiji ya yi wa Ayuba magana ta take haihuwa? **2** Kana kirga watanni nawa suke yi cikin guguwa, **7** “Ka tashi tsaya ka tsaya da karfi kafin su haihu? Ka san lokacin da suke haihuwa? **3** kamar namiji; zan yi maka tambaya kuma za ka Suna kwanciya su haifi'ya'yansu; nakudarsu ta kare amsa mini. **8** “Ko za ka ki yarda da shari'ata? Za bayan sun haihu. **4** ‘Ya'yansu suna girma kuma suna ka ba ni laifi don ka nuna kai marar laifi ne? **9** Ko girma cikin karfi a jeji; sukan tafi ba su dawowa. **5** hanunnka irin na Allah ne, kuma ko muryarka za ta “Wane ne yake sakin jakin dawa ya bar shi? Wane ne iya tsawa kamar ta Allah? **10** Sai ka yi wa kanka ado yake kunce igiyoyinsu? **6** Na sa jeji ya zama gidansa da daukaka da girma, ka yafa daraja da mu'kami. **11** kasar gishiri kuma ta zama wurin zamansa. **7** Yana Ka saki fushinka, ka dubi dukwan wani mai girman kai dariyar hargitsin da yake faruwa a cikin gari; ba ya ka wulakanta shi. **12** Ka dubi duk wani mai girman jin tsawar mai tuka shi. **8** Yana kiwo a kan tuddai kai ka kaskantar da shi, ka tattake mugaye a inda ka don abincinsa yana neman kowane danyen abu tsaya. **13** Ka bizne su duka tare ka rufe fuskokinsu mai ruwan ciyawa. **9** “Ko bauna zai yarda ya zauna a cikin kabari. **14** Sa'an nan ni kaina zan shaida a wurin sa wa dabbobi abinci? Zai tsaya a dakin maka cewa hanunnka damanka zai iya cetonka. **15** dabbobinka da dare? **10** Ko za ka iya daure shi da “Dubi dorina, wadda na halicce ku tare kuma ciyawa igiya a kwarin kunya? Zai yi maka budar gonarka? take ci kamar sa. **16** Ga shi Karfinta yana a Kugunta **11** Ko za ka dogara da shi don yawan Karfinsa? Za ikonta yana cikin tsokar cikinta. **17** Wutsiyarta tana ka bar masa nauyin aikinka? **12** Ko za ka amince da karfi kamar itacen al'ul; jijiyoyin cinyoyinta suna da shi ya kawo maka hatsinka gida ya tattara shi hade a wuri daya. **18** Kasusuwanta bututun tagulla a masussuka? **13** “Fikafikan Jimina suna bugawa ta farko cikin ayyukan Allah, Mahaliccinta kadai cike da farin ciki amma ba za su gwada kansu da fikafikan da na shamuwa ba. **14** Tana sa kwai nata yake iya tunkarar ta da takobi. **20** Tuddai su suke a kasa kuma ta bar su su yi dumi a cikin kasa, **15** tanada mata abinci a inda duk namun jeji suke wasa. ba ta damu ko za a taka su a fasa su, ko wadansu **21** Tana kwanciya a Karashin inuwar itacen lotus manyan dabbobi za su tattake su. **16** Tana tsananta ta buya cikin kyauro da fadama. **22** Inuwa ta rufe wa'ya'nta kamar ba nata ba ba ta damu da wahalar ta da kaddaji, itatuwan wardi na rafi, sun kewaye da ta sha ba. **17** Gama Allah bai ba ta hikima ba ko kuma iya fahimta. **18** Duk da haka sa'ad da ta bude ta. **23** Sa'ad da kogi ya cika yana hauka, ba ta damu fikafikanta ta shara da gudu tana yi wa doki da mai Urdun yake wucewa. **24** Ko akwai wanda zai iya hawansa dariya. **19** “Ko kai ne kake ba doki Karfinsa kama ta ba ta kallo, ko kuma a kama ta da tarko a kai kake rufe wuyansa da geza mai yawa? **20** Ko kai kake sa shi ya yi tsalle kamar fara, ba ya jin tsoro dai a ji tsoronsa. **21** Yana takawa da karfi yana jin dadin Karfinsa yana shiga filin yaki gabagadi. **22** Yana yi wa tsoro dariya ba ya jin tsoron kome; ba ya guje wa takobi. **23** Kwari a baka yana lilo a gabansa kibiya da māshi suna wuce kansa. **24** Yana kartar kasa da karfi; ba ya iya tsayawa tsab sa'ad da ya ji busar kaho. **25** Da jin karar kaho sai ya ce, ‘Yauwa!’ Ya ji Kanshin yaki daga nesa, da ihun shugabannin yaki. **26** “Ko ta wurin hikimarka ce shirwa take firiya take kuma baza fikafikanta zuwa kudu? **27** Ko da umarninka ne shaho yake firiya ya kuma yi shekarsa a can sama? **28** Yana zama a kan dutse ya zauna a wurin da dare; cikin duwatsu ne wurin zamansa. **29** Daga can yake neman abincinsa; idanunsa suna gani daga nesa. **30** ‘Ya'yansu suna shan jini, inda akwai wadanda aka kashe nan za a same shi.”

40 Ubangiji ya ce wa Ayuba, **2** “Mai neman sa wa wani laifi zai iya ja da Madaukaki? Bari mai tuhumar Allah ya amsa masa.” **3** Sai Ayuba ya amsa wa Ubangiji, **4** “Ai, ni ba a bakin kome nake ba ne, ta yaya zan iya amsa maka? Na rufe bakina da hannuna. **5** Na yi magana sau daya amma ba ni

daamsa, sau biyu, amma ba zan kara cewa kome haihuwa? Ko ka tashi tsaya ka tsaya da karfi kafin su haihu? Ka san lokacin da suke haihuwa? **3** kamar namiji; zan yi maka tambaya kuma za ka Suna kwanciya su haifi'ya'yansu; nakudarsu ta kare amsa mini. **8** “Ko za ka ki yarda da shari'ata? Za bayan sun haihu. **4** ‘Ya'yansu suna girma kuma suna ka ba ni laifi don ka nuna kai marar laifi ne? **9** Ko girma cikin karfi a jeji; sukan tafi ba su dawowa. **5** hanunnka irin na Allah ne, kuma ko muryarka za ta “Wane ne yake sakin jakin dawa ya bar shi? Wane ne iya tsawa kamar ta Allah? **10** Sai ka yi wa kanka ado yake kunce igiyoyinsu? **6** Na sa jeji ya zama gidansa da daukaka da girma, ka yafa daraja da mu'kami. **11** kasar gishiri kuma ta zama wurin zamansa. **7** Yana Ka saki fushinka, ka dubi dukwan wani mai girman kai dariyar hargitsin da yake faruwa a cikin gari; ba ya ka wulakanta shi. **12** Ka dubi duk wani mai girman jin tsawar mai tuka shi. **8** Yana kiwo a kan tuddai kai ka kaskantar da shi, ka tattake mugaye a inda ka don abincinsa yana neman kowane danyen abu tsaya. **13** Ka bizne su duka tare ka rufe fuskokinsu mai ruwan ciyawa. **9** “Ko bauna zai yarda ya zauna a cikin kabari. **14** Sa'an nan ni kaina zan shaida a wurin sa wa dabbobi abinci? Zai tsaya a dakin maka cewa hanunnka damanka zai iya cetonka. **15** dabbobinka da dare? **10** Ko za ka iya daure shi da “Dubi dorina, wadda na halicce ku tare kuma ciyawa igiya a kwarin kunya? Zai yi maka budar gonarka? take ci kamar sa. **16** Ga shi Karfinta yana a Kugunta **11** Ko za ka dogara da shi don yawan Karfinsa? Za ikonta yana cikin tsokar cikinta. **17** Wutsiyarta tana ka bar masa nauyin aikinka? **12** Ko za ka amince da karfi kamar itacen al'ul; jijiyoyin cinyoyinta suna da shi ya kawo maka hatsinka gida ya tattara shi hade a wuri daya. **18** Kasusuwanta bututun tagulla a masussuka? **13** “Fikafikan Jimina suna bugawa ta farko cikin ayyukan Allah, Mahaliccinta kadai cike da farin ciki amma ba za su gwada kansu da fikafikan da na shamuwa ba. **14** Tana sa kwai nata yake iya tunkarar ta da takobi. **20** Tuddai su suke a kasa kuma ta bar su su yi dumi a cikin kasa, **15** tanada mata abinci a inda duk namun jeji suke wasa. ba ta damu ko za a taka su a fasa su, ko wadansu **21** Tana kwanciya a Karashin inuwar itacen lotus manyan dabbobi za su tattake su. **16** Tana tsananta ta buya cikin kyauro da fadama. **22** Inuwa ta rufe wa'ya'nta kamar ba nata ba ba ta damu da wahalar ta da kaddaji, itatuwan wardi na rafi, sun kewaye da ta sha ba. **17** Gama Allah bai ba ta hikima ba ko kuma iya fahimta. **18** Duk da haka sa'ad da ta bude ta. **23** Sa'ad da kogi ya cika yana hauka, ba ta damu fikafikanta ta shara da gudu tana yi wa doki da mai Urdun yake wucewa. **24** Ko akwai wanda zai iya hawansa dariya. **19** “Ko kai ne kake ba doki Karfinsa kama ta ba ta kallo, ko kuma a kama ta da tarko a kai kake rufe wuyansa da geza mai yawa? **20** Ko kai kake sa shi ya yi tsalle kamar fara, ba ya jin tsoro dai a ji tsoronsa. **21** Yana takawa da karfi yana jin dadin Karfinsa yana shiga filin yaki gabagadi. **22** Yana yi wa tsoro dariya ba ya jin tsoron kome; ba ya guje wa takobi. **23** Kwari a baka yana lilo a gabansa kibiya da māshi suna wuce kansa. **24** Yana kartar kasa da karfi; ba ya iya tsayawa tsab sa'ad da ya ji busar kaho. **25** Da jin karar kaho sai ya ce, ‘Yauwa!’ Ya ji Kanshin yaki daga nesa, da ihun shugabannin yaki. **26** “Ko ta wurin hikimarka ce shirwa take firiya take kuma baza fikafikanta zuwa kudu? **27** Ko da umarninka ne shaho yake firiya ya kuma yi shekarsa a can sama? **28** Yana zama a kan dutse ya zauna a wurin da dare; cikin duwatsu ne wurin zamansa. **29** Daga can yake neman abincinsa; idanunsa suna gani daga nesa. **30** ‘Ya'yansu suna shan jini, inda akwai wadanda aka kashe nan za a same shi.”

kyar iska take iya wucewa tsakani. **17** An hada su da tare da shi a cikin gidansa. Suka ta'azantar da shi juna sun mannu da juna kuma ba za a iya raba su suka karfafa shi game da duk wahalar da Ubangiji ba. **18** Numfashinta yana fitar da wuta; idanunta ya auka masa, kowannensu kuma ya ba shi azurfa da kamar hasken zuwan safe. **19** Wuta tana fitowa daga zobe na zinariya. **12** Ubangiji ya albarkaci karshen bakinta; tartsatsin wuta suna fitowa, **20** Hayaki yana Ayuba fiye da farkonsa. Yana da tumaki guda dubu fitowa daga hancinta kamar daga tukunya mai tafasa goma sha hudu, rakuma guda dubu shida; shanun a kan wutar itace. **21** Numfashinta yana sa garwashi noma guda dubu da jakuna guda dubu. **13** Ya kuma yă kama wuta, harshen wuta yana fita daga bakinta. haifi'ya'ya maza bakwai, mata uku. **14** 'Yar farko **22** Akwai karfi a cikin wuyanta; razana tana wucewa ya kira ta Yemima, ta biyun Keziya ta ukun Keren-a gabanta. **23** Namanta yana da kauri a manne da Haffuk. **15** Duk a cikin kasar ba a samu kyawawan juna; naman yana da tauri ba ya matsawa. **24** Kirjinta mata kamar'ya'yan Ayuba ba, kuma babansu ya ba yana da karfi kamar dutse, da karfi kamar dutsen su găđo tare ta'yan'uwansu maza. **16** Bayan wannan niňa. **25** Sa'ad da ta tashi, manya suna tsorata; suna Ayuba ya rayu shekara dari da arba'in; ya ga'ya'yansa ja da baya. **26** Takobi ba ta iya yankanta, kibiya ko da'ya'yansu har tsara ta hudu. **17** Sa'an nan Ayuba măšhi ba sa iya huda ta. **27** Karfe kamar kara ne ya rasu da kyakkyawan tsufa.

a wurinta tagulla kuma kamar rubăbbén katako ne a wurinta. **28** Măsu ba su sa ta tă gudu; jifar majajawa kamar na ciyawa ne gare ta. **29** Kulki a gare ta kamar ciyawa ne, tana dariyar wucewar măšhi. **30** Cikinta yana rufe a bawo masu karfi, tana kabtar kasa in tana tafiya. **31** Tana sa surfin kogj yă tafasa kamar tukunya, ta kuma sa teku yă zama kamar tukunyar man shafawa. **32** A bayanta ya bar haske kamar surfin ruwan da yana kumfa. **33** Ba wani abu kamar ta a duniya, halitta marar tsoro. **34** Tana rena duk masu girman kai. Ita take mulki kan duk masu girman kai."

42 Sa'an nan Ayuba ya amsa wa Ubangiji, **2** "Na san cewa za ka iya yin dukan abubuwa; ba wanda zai iya bata shirinka. **3** Ka yi tambaya, 'Wane ne wannan da ya ki karbar shawarata shi marar ilimi?' Ba shakka na yi magana game da abubuwan da ban gane ba, abubuwan ban al'ajabi da sun fi karfin ganewata. **4** 'Ka ce, 'Saurara yanzu, zan kuma yi magana zan tambaye ka, kuma za ka amsa mini.' **5** Kunnuwana sun ji game da kai amma yanzu na gan ka. **6** Saboda haka na rena kaina na kuma tuba cikin kura da toka." **7** Bayan Ubangiji ya gaya wa Ayuba wadannan abubuwa, ya ce wa Elifaz mutumin Teman, "Ina fushi da kai da abokanka guda biyu domin ba ku fadî abin da yake daidai game da ni ba, kamar yadda bawana Ayuba ya yi. **8** Saboda haka yanzu sai ku clauki bijimai guda bakwai, da raguna bakwai, ku je wurin bawana Ayuba ku miňa hadaya ta konawa domin kanku. Bawana Ayuba zai yi muku addu'a zan kuwa karbi addu'arsa in bi da ku nisa da wawancinku. Ba ku fadî abin da yake daidai game da ni ba yadda bawana Ayuba ya yi ba." **9** Saboda haka Elifaz mutumin Teman, Bildad mutumin Shuwa da Zofar mutumin Na'ama, suka yi abin da Ubangiji ya gaya masu; Ubangiji kuma ya karbi addu'ar Ayuba. **10** Bayan Ayuba ya yi wa abokansa addu'a, Ubangiji ya sa shi ya sâke zama mai arziki ya ninika abin da yake da shi a dâ sau biyu. **11** Dukan'yan'uwansu maza da mata da duk wadanda suka san shi a dâ suka zo suka ci abinci

Zabura

1 Mai farin ciki ne mutumin da ba ya aiki da shawarar mugaye ko yā yi abin da masu zunubi suke yi ko yā zauna tare da masu yin ba'a. **2** Amma yana jin dadin bin dokar Ubangiji, kuma yana ta nazarinta dare da rana. **3** Yana kama da itacen da aka shuka kusa da mabulbulan ruwa, wanda yake ba da amfani a daidai lokaci wanda kuma ganyensa ba sa bushewa. Duk abin da yake yi, yakan yi nasara. **4** Ba haka yake da mugaye ba! Su kamar yayi ne da iska take kwashewa. **5** Saboda haka mugaye ba za su iya tsayawa a shari'a ba, balle a sami masu zunubi a taron adalai. **6** Gama Ubangiji yana lura da yadda adalai suke yin abubuwa, amma ayyukan mugaye za su kai su ga hallaka.

2 Me ya sa kasashe suke hada baki mutane kuma suke kulla shawarwarin banza? **2** Sarakunan duniya sun dauki matsayi masu mulki sun taru gaba daya suna gāba da Ubangiji da kuma Shaffaffensa. **3** Suna cewa, "Bari mu tsitsinke sarkokinsu, mu kuma'yantar da kamammu daga kangin bautar Allah." **4** Mai zama a kursiyi a sama yana dari; Ubangiji yana musu ba'a. **5** Sa'an nan ya tsawata musu cikin fushinsa ya kuma razanar da su cikin hasalarasa, yana cewa, **6** "Na kafa Sarkina a kan kursiyi a kan Sihiyona, dutsena mai tsarki." **7** Sarki ya yi shelar umarnin Ubangiji. Ubangiji ya ce mini, "Kai Dana ne; yau na zama Mahafinka. **8** Ka tambaye ni zan kuwa sa al'ummai su zama gādonka, iyakokin duniya su zama mallakarka. **9** Za ka yi mulkinsu da sandan karfe; za ka farfashe su kucu-kucu kamar tukunyar laka." **10** Saboda haka, ku sarakuna, ku yi wayo; ku shiga hankalinku, ku masu mulkin duniya. **11** Ku bauta wa Ubangiji da tsoro ku kuma yi farin ciki kuna rawar jiki. **12** Ku sumbacı Dan, don kada yā yi fushi ku hallaka a abubuwan da kuke yi, gama fushinsa zai iya kuna farat daya. Masu farin ciki ne dukan wadanda suke neman mafaka daga gare shi.

3 Zabura ta Dawuda. Sa'ad da ya gudu daga dansa Absalom. Ya Ubangiji, abokan gābana nawe ne! Su nawe suke gāba da ni! **2** Da yawa suna magana a kaina suna cewa, "Allah ba zai cece shi ba." (Sela) **3** Amma kai ne garkuwa kewaye da ni, ya Ubangiji; ka ba ni daukaka ka kuma daga kaina. **4** Ga Ubangiji na yi kuka mai karfi, ya kuwa amsa mini daga tudunsa mai tsarki. (Sela) **5** Na kwanta na yi barci; na kuma farka, gama Ubangiji yana kiyaye ni. **6** Ba zan ji tsoro ko dubu goma suka ja dāgā gāba da ni a kowane gefe ba. **7** Ka tashi Ya Ubangiji! Ka cece ni, ya Allahna! Ka bugi dukan abokan gābana a mukamufi; ka kakkarya haforan mugaye. **8** Daga wurin Ubangiji ne ceto kan zo. Bari albarkanka yā kasance a kan mutanenka. (Sela)

4 Don mai bi da kade-kade. Da kayan kidi masu tsirkiya. Ta Dawuda. Ka amsa mini sa'ad da na kira gare ka, Ya Allahna mai adalci. Ka ba ni sauksi daga wahalata; ka ji tausayina ka kuma ji addu'ata. **2** Har yaushe, ya ku mutane za ku mai da daukakata abin kunya? Har yaushe za ku kaunaci rufu ku nemi allolin karya? (Sela) **3** Ku san cewa Ubangiji ya kebe masu tsoron Allah wa kansa; Ubangiji zai ji sa'ad da na yi kira gare shi. **4** Cikin fushinku kada ku yi zunubi; sa'ad da kuke kan gadajenku, ku bincike zukatanku ku kuma yi shiru. (Sela) **5** Ku miša hadayun da suka dace ku kuma dogara ga Ubangiji. **6** Yawanci suna cewa, "Wa zai yi mana alheri?" Bari hasken fuskarka yā haskaka a kanmu, ya Ubangiji. **7** Ka cika zuciyata da farin ciki sa'ad da hatsinsu da sabon ruwan inabinsu ya yi yawa. **8** Zan kwanta in kuma yi barci lafiya, gama kai kadai, ya Ubangiji, kake sa mazaunina yā kasance lafiya lau.

5 Don mai bi da kade-kade. Don Busa. Ta Dawuda. Ka sauraur kalmomina, ya Ubangiji, ka ji ajiyar zuciyata. **2** Ka sauraur kukata na neman taimako, Sarkina da Allahna, gama gare ka nake addu'a. **3** Da safe, ya Ubangiji, ka ji muryata; da safe na gabatar da bukutuna a gabanka in kuma jira da sa zuciya. **4** Kai ba Allahn da yake jin dadin mugu ba ne; gama kana gāba da dukan masu aikata mugurita. **5** Masu fariya ba za su iya tsaya a gabanka ba. Kana kin duk masu aikata abin da ba daidai ba. **6** Kakan hallaka masu yin karya. Masu kisankai da mutane masu rufu Ubangiji yana kyama. **7** Amma ni, ta wurin jinkanka mai girma, zan shiga gidanka; da bangirma zan durkusa ga haikalinka. **8** Ka bi da ni, ya Ubangiji, cikin adalcinka saboda abokan gābana, ka fayyace hanyarka a gabana. **9** Babu ko kalma guda daga bakinsu da za a dogara da ita; marmarinsu kawai shi ne su hallakar da wadansu. Mafoqwaronsu budadden kabari ne; da harshensu suna fadin karya. **10** Ka furta su masu laifi, ya Allah! Bari makircinsu yā zama fāduwarsu. Ka kore su saboda yawan zunubansu, saboda sun tayar maka. **11** Amma bari dukan wadanda suke neman mafaka gare ka su yi murna; bari kullum su yi ta rerawa saboda farin ciki. Ka bude kāriyarka a bisansu, domin wadanda suke kaunar sunanka su yi farin ciki a cikinka. **12** Gama tabbatacce, ya Ubangiji, kakan albarkaci adalai; kakan kewaye su da tagomashinka kamar garkuwa.

6 Don mai bi da kade-kade. Da kayan kidi masu tsirkiya. Bisa ga sheminit. Ta Dawuda. Ya Ubangiji, kada ka tsawata mini cikin fushinku ko ka hore ni cikin hasalarka. **2** Ka yi mini jinkai, Ubangiji, gama na sumu; Ya Ubangiji, ka warkar da ni, gama kasusuwana suna zafin ciwo. **3** Raina yana cikin wahala. Har yaushe, ya Ubangiji, har yaushe? **4** Ka juyo, ya Ubangiji, ka cece ni; ka cece ni saboda

madawwamiyar kaunarka. **5** Babu wanda yakan tuna da kai sa'ad da ya mutu. Wa ke yabonka daga kabari? **(Sheol h7585)** **6** Na gaji tikis daga nishi. Dukan dare na jiye gadona da kuka na jiye kujerata da hawaye. **7** Idanuna sun rasa karfi da bakin ciki; sun rasa karfi saboda dukan abokan gābana. **8** Ku tafi daga gare ni, dukanku masu aikata mugunta, gama Ubangiji ya ji kukata. **9** Ubangiji ya ji kukata saboda jinkansia; Ubangiji ya karbi addu'ata. **10** Dukan abokan gābana za su sha kunya su kuma karaya; za su juya da kunya nan da nan.

7 Wani shiggayyon ta Dawuda, wanda Ya Rera wa Ubangiji game da Kush mutumin Benyamin. Ya Ubangiji Allahna, na zo neman mafaka a wurinka; ka cece ni ka kubutar da ni daga dukan wafanda suke bi na, **2** in ba haka ba za su yayyage ni kamar zaki su barke ni kucu-kucu ba tare da wani da zai cece ni ba. **3** Ya Ubangiji Allahna, in na yi kuskure aka kuwa sami laifi a hannuwana, **4** in na yi mugunta ga wanda yake zaman lafiya da ni ko kuwa ba da wani dalilin cuci abokin gābana, **5** to, bari abokin gābana yā bi yā kuma cim mini; bari yā tattake raina a kasa ya sa in kwana a kura. (Sela) **6** Ka tashi, ya Ubangiji, cikin fushinka; ka tashi gāba da fushin abokan gābana. Ka farka, Allahna, ka umarta adalci. **7** Bari taron mutane su taru kewaye da kai. Ka yi mulki a bisansu daga bisa; **8** bari Ubangiji mai shari'ar mutane. Ka shari'anta ni Ya Ubangiji, bisa ga adalcina, bisa ga mutuncina, ya Mafi Daukaka. **9** Ya Allah mai adalci, wanda yake binciken tunani da zukata, ka kawo Karshen rikicin mugaye ka kuma sa adulai su zuuna lafiya. **10** Garkuwata shi ne Allah Mafi Daukaka, wanda yake ceton masu tsabtar zuciya. **11** Allah al'kali ne mai adalci, Allahna da yakan bayanya fushinsa kowace rana. **12** In mutum bai tuba ba, Allah zai wasa takobinsa; zai tankware yā kuma daura bakansa. **13** Ya shirya makamansa masu dafi; ya shirya kibiyoyinsa masu wuta. **14** Wanda yake da cikin mugunta ya kuma dauki cikin damuwa yakan haifi karya. **15** Wanda ya ha'ka rami yakan fāda cikin ramin da ya ha'ka. **16** Damuwar da ya ja yakan sāke nannade a kansa; fitinarsa takan sauwa a kansa. **17** Zan gode wa Ubangiji saboda adalcinsa zan kuma rera yabo ga sunan Ubangiji Mafi Daukaka.

8 Don mai bi da kade-kade. Bisa ga gitit. Zabura ta Dawuda. Ya Ubangiji, shugabanmu, sunanka da girma take a cikin dukan duniyal! Ka kafa dāukakarka bisa sammai. **2** Daga lebunyan yara da jarirai ka kafa yabo domin su sa abokan gābanka da masu daukan fansa su yi shiru. **3** Sa'ad da na dubi sammai, aikin yatsotsinka, wata da taurari wadanda ka ajiye a wurarensu, **4** wane ne mutum da kake tunawa da shi, dan mutum da kake lura da shi? **5** Ka yi shi kasa kadan da Allah ka yi masa rawani da dāukaka da girma. **6** Ka mai da shi mai mulki bisa ayyukan

hannuwanka; ka sa kome a karkashin kafafunsa, **7** dukan shanu da tumaki, da kuma namun jeji, **8** tsuntsayen sararin sama da kifin teku, da dukan abin da yake yayo a karkashin ruwan teku. **9** Ya Ubangiji, shugabanmu, sunanka da girma take a cikin dukan duniya!

9 Don mai bi da kade-kade. Ga muryar "Mutuwar Da." Zabura ta Dawuda. Zan yabe ka, ya Ubangiji, da dukan zuciyata; zan fada dukan abubawan barbamakirka. **2** Zan yi murna in kuma yi farin ciki a cikinka; zan rera yabo ga sunanka, ya Mafi Daukaka. **3** Abokan gābana sun ja da bay; suka yi tutuube suka hallaka a gabanka. **4** Gama ka tabbata da gaskiyata da kuma abin da nake yi; ka zauna a kujerarka, kana yin shari'a da adalci. **5** Ka tsawata wa kasashe ka kuma hallakar da mugaye; ka shafe sunansu har abada abadin. **6** Lalaci marar karewa ya cimma abokan gābanmu, ka tuttumbuke biranensu; yadda ma ba aka kara tunaninsu. **7** Ubangiji yana mulki har abada; ya kafa kujerarsa don shari'a. **8** Zai hukunta duniya da adalci; zai yi mulkin mutane cikin gaskiya. **9** Ubangiji shi ne mafakan wadanda ake danniya, mafaka a lokutan wahala. **10** Wadanda suka san sunanka za su dogara da kai, gama kai, Ubangiji, ba ka ta'ba yashe wadanda suke nemanka ba. **11** Rera yabai ga Ubangiji, wanda yake zaune a kursiyi a Sihiyona; yi shela a cikin al'ummai abin da ya aikata. **12** Gama shi da yakan dauki fansa a kan mai kisa yakan tuna; ba ya kyale kukan masu wahala. **13** Ya Ubangiji, dubi yadda abokan gābana suna tsananta mini! Ka yi jinkai ka kuma daga ni daga kofofin mutuwa, **14** don in furta yabanka cikin kofofin'Yar Sihiyona a can kuwa in yi farin ciki cikin cetonka. **15** Al'umma sun fāda cikin ramin da suka haka wa wadansu; aka kama kafafunsa a ragar da suka boye. **16** An san Ubangiji ta wurin gaskiyarsa; an kama mugaye da aikin hannuwansu. Haggayiyon. (Sela) **17** Mugaye za su koma kabari, dukan al'umman da suka manta da Allah. **(Sheol h7585)** **18** Amma har abada ba za a manta da mai bukata ba, ba kuwa sa zuciyar mai wahala zai ta'ba hallaka. **19** Ka tashi, ya Ubangiji, kada ka bar wani yā yi nasara; bari a hukunta al'ummai a gabanka. **20** Ka buge su da rawar jiki, ya Ubangiji; bari al'ummai su sani su mutane ne kurum. (Sela)

10 Don me, ya Ubangiji, kake tsaya can da nesa? Me ya sa kake boye kanka a lokutan wahala? **2** Cikin fariyarsa mugun mutum yakan cuci marasa karfi, wafanda yake kama cikin makircin da ya shirya. **3** Yakan yi takama da kulle-kullen zuciyarsa; yana albarkaci mai hadama yana kuma kin Ubangiji. **4** Cikin daga kai mutum ba ya neman Allah; cikin tunaninsa ba ya ba da wata dama saboda Allah. **5** Hanyoyinsa kullum sukan yi nasara; yana da girman kai kuma dokokinka suna nesa da shi; yakan yi wa

dukan abokan gābansa duban reni. **6** Yakan ce wa kansa, “Ba abin da zai giringiza ni; kulum zan yi murna ba zan taña shiga wahala ba.” **7** Bakinsa ya cika da zage-zage da karairayi da kuma barazana; wahala da mugunta suna a karkashin harshensa. **8** Yakan yi kwanto kusa da kauyuka; daga kwanton yakan kashe marar laifi. Yana kallon wadanda za su shiga hannunsa a boye. **9** Yakan yi kwanto a boye kamar zaki. Yakan yi kwanto don yā kama marasa karfi; yakan kama marasa karfi yā ja su cikin ragarsa. **10** Yakan ragargaza wadanda suka shiga hannu, su fādi; sukan fādi a karkashin karfinsa. **11** Yakan ce wa kansa, “Ai, Allah ya manta; ya rufe fuskarsa ba ya gani.” **12** Ka tashi, Ubangiji! Ka hukunta miyagu, ya Allah. Kada ka manta da marasa karfi. **13** Don me mugun mutum zai ki Allah? Don me yakan ce wa kansa, “Allah ba zai nemi hakki daga gare ni ba?” **14** Amma kai, ya Allah, kana gani wahala da bakin ciki; kana lura da yadda suke dafukansu a hannu. Marar taimako kan danka kansa gare ka; kai ne mai taimakon marayu **15** Ka karye hannun mugaye da kuma mugun mutum; ka nemi hakki daga gare shi saboda muguntar da ba za a gane ba. **16** Ubangiji Sarkin har abada abadin ne; al’ummai za su hallaka daga kasarsa. **17** Kakan ji, ya Ubangiji sha’awar mai shan wahala; kakan karfafu su, ka kuma saurari kukansu, **18** kana kāre marayu da wadanda aka danne, domin mutum, wanda yake na duniya kada kara haddasa wata razana.

11 Don mai bi da kafe-kade. Don busa. Ta Dawuda. A wurin Ubangiji ne nake samun mafaka. Yaya za ku ce mini, “Ka yi firiya kamar tsuntsu zuwa duwatsu. **2** Gama duba, mugaye sun tankware bakkunsu; sun kuma dana kibiyoyinsu don su harbi mutanen kirki a zuciya daga cikin duhu. **3** Sa’ad da aka tumbuke tushe, me adali zai iya yi?” **4** Ubangiji yana cikin haikalinsa mai tsarki; Ubangiji yana a kursiyinsa a sama. Yana kallon’ya’yan mutane; idanunsa suna bincike su. **5** Ubangiji yana bincike adalai, amma ransa yana ki mugaye da masu son rikici. **6** A kan mugaye zai zuba garwashin wuta mai zafi da kuma kibiritu; iska mai zafi zai zama rabonsu. **7** Gama Ubangiji mai adalci ne, yana kaunar gaskiya masu adalci za su ga fuskarsa.

12 Don mai bi da kafe-kade. Da kayan kidi. Bisa ga sheminit. Zabura ta Dawuda. Ka taimaka, Ubangiji, gama masu tsoron Allah ba sa nan kuma; masu aminci sun bace daga cikin mutane. **2** Kowa yana yi wa makwabcinsa karya; zakin bakinsu maganar karya ce suna cike da rudu a zukatansu. **3** Bari Ubangiji yā yanke dukan zakin bakinsu da kuma kowane harshe mai fariya, **4** masu cewa, “Da harsunanmu za mu yi nasara; lebunanmu za su kāre mu, wane ne maigidanmu?” **5** “Saboda danniyar marasa karfi da kuma nishin masu bukata, zan tashi

yanzu,” in ji Ubangiji. “Zan kāre su daga masu yin musu sharri.” **6** Kalmomin Ubangiji kuwa ba su da kuskure, kamar azurfan da aka tace cikin matoyan yumbu, aka tsabtacce sau bakwai. **7** Ya Ubangiji, za ka kiyaye mu lafiya ka tsare mu daga irin mutanen nan har abada. **8** Mugaye suna yawo a sake sa’ad da ake girmama abin da ba shi da kyau a cikin mutane.

13 Don mai bi da kafe-kade. Zabura ta Dawuda. Har yaushe, ya Ubangiji? Za ka manta da ni har abada ne? Har yaushe za ka boye fuskarsa daga gare ni? **2** Har yaushe zan yi kokawa da tunanina kuma kowace rana in kasance da damuwa a zuciyyata? Har yaushe abokin gābana zai yi nasara a kaina? **3** Ka dube ni ka amsa mini, ya Ubangiji Allahma. Ka ba da haske ga fuskata, ko in yi barci cikin mutuwa; **4** abokin gābana zai ce, “Na sha karfinsa,” kuma abokan gābana za su yi murna sa’ad da na fādi. **5** Amma na dogara a kan kaunarka marar karewa; zuciyyata tana farin ciki a cikin cetonka. **6** Zan rera ga Ubangiji gama ya yi mini alheri.

14 Don mai bi da kafe-kade. Ta Dawuda. Wawaye sukan ce a ransu, “Ba Allah.” Sun lalace, ayyukansu kuwa mugaye ne; babu wani da yake yi abu mai kyau. **2** Ubangiji ya duba daga sama a kan’yan adam don yā ga ko akwai wani da ya gane, wani wanda yake neman Allah. **3** Duka sun kouce, duka gaba daya sun zama lalatattu; babu daya wanda yake yin abu mai kyau, ba ko daya. **4** Masu aikata mugunta za su taña koyo. Suna cin mutane yadda mutane ke cin gurasu kuma wadanda ba sa kira bisa Ubangiji? **5** Ga su, tsoro ya sha kansu, gama Allah yana cikin fungiyar adalai. **6** Ku masu mugunta kuna sa kokarin matalauta yā zama banza, amma Ubangiji ne mafakansu. **7** Kash, da ceton Isra’ila zai fito daga Sihiyona mana! Sa’ad da Ubangiji zai madio da sa’ar mutanensa, bari Ya’kub yā yi farin ciki Isra’ila kuma yā yi murna!

15 Zabura ta Dawuda. Ubangiji, wa zai zauna a cikin wuri mai tsarkinka? Wa zai zauna a kan tudunka mai tsarki? **2** Sai wanda ba shi da laifi kuma yana yin abin da yake daidai, wanda yake fadin gaskiya daga zuciyyarsa **3** ba ya kuwa bata sunan wani da harshensa, wanda ba ya yi wa makwabcinsa mugunta ba ya kuwa baza jita-jita a kan dan’uwansa, **4** wanda yake kin mugun mutum amma yakan girmama masu tsoron Ubangiji, yakan cika alkawarinsa ko da ma ya zafe shi, **5** wanda yake ba da rance ba tare da ruwa ba kuma ba ya karban cin hanci don yā kā da marar laifi. Shi wanda yake yin wadannan abubuwa ba zai taña jijiguwa ba.

16 Miktam ne na Dawuda. Ka kiyaye ni, ya Allah, gama a cikinka nake samun mafaka. **2** Na ce wa Ubangiji, “Kai ne shugabana; in ba tare da kai ba, ba ni da wani abu mai kyau.” **3** Game da tsarkakan

da suke cikin kasar kuwa, su ne masu daukakar da dukan farin cikina ya dangana. **4** Bakin ciki zai karu musu hadayarsu ta jini ba ko in ambaci sunayensu da bakina. **5** Ubangiji, ka ba ni rabona da kwaf din na; ka kiyaye rabona, **6** Iyakoki sun fādo mini a wurare masu dadī; tabbatacce ina da gādō mai bansha'awa. **7** Zan yabi Ubangiji, wanda yake ba ni shawara; ko da dare ma zuciyata kan koya mini. **8** Kullum nakan sa Ubangiji a gabana. Gama yana a hannun damana, ba zan jijigu ba. **9** Saboda haka zuciyata tana murna harshena kuma yana farin ciki; jikina kuma zai zauna lafiya, **10** domin ba za ka yashe ni a kabari ba, ba kuwa za ka bar Mai Tsarkinka yā ruba ba. (**Sheol h7585**) **11** Ka sanar da ni hanyar rai; za ka cika ni da farin ciki a gabanka, da madawwamin jin dadī a hannun damarka.

17 Addu'a ce ta Dawuda. Ka ji, ya Ubangiji, rokona na adalci; ka saurari kukata. Ka kasa kunne ga addu'ata, ba ta fitowa daga lebuna masu karya. **2** Bari fiffitawata tā zo daga gare ka; bari idanunka su ga abin da yake daidai. **3** Ko ka duba zuciyata, ka kuma bincike ni da dare, ko ka gwada ni, ba za ka sami kome ba; na yanke shawara cewa bakina ba zai yi zunubi ba. **4** Game da ayyukan mutane kuwa, ta wurin maganar lebunanka na kiyaye kaina daga hanyoyin tashin hankali. **5** Sawuna sun kama hanyoyinka kafafu kuwa ba za su yi santsi ba. **6** Na kira gare ka, ya Allah, gama za ka amsa mini; ka kasa kunne ka kuma ji addu'ata. **7** Ka nuna mini girmar kaunarka mai banmamaki, kai da kake ceton wadanda suke neman mafaka daga abokan gābansu da hannunka na dama. **8** Ka kiyaye ni yadda ake kiyaye ido; ka boye ni cikin inuwar fikafinkaka **9** daga mugaye wadanda suke kai mini hari, daga abokan gāba masu mutuwa wadanda suka kewaye ni. **10** Sun rufe zukatansu marar tausyi, da bakunansu suna magana da fariya. **11** Sun sa mini ido, yanzu sun kewaye ni, a shiryē suke, su jefa ni a kasa. **12** Suna kama da zaki mai yunwan abinci, kamar babban zaki mai fako a mabuya. **13** Ka tashi, ya Ubangiji, ka yi arangama da su, ka durkusar da su; ka cece ni daga mugaye ta wurin takobinka. **14** Ya Ubangiji, da hannunka ka cece ni daga irin mutanen nan, daga mutanen duniyan nan wadanda ladarsu yana a wannan rayuwa ne. Kakan cika yunwan wadanda kake so;'ya'yansu suna da isashe suna kuma ajiyar wadata wa'ya'yansu. **15** Amma ni, cikin adalci zan ga fuskarka; sa'ad da na farka, zan gamsu da ganin kamanninka.

18 Don mai bi da kade-kade. Ta Dawuda bawan Ubangiji. Ya rera ta ga Ubangiji kalmomin wannan wa'ka sa'ad da Ubangiji ya cece shi daga hannun dukan abokan gābansu da kuma daga hannun Shawulu, ya ce, Ina kaunarka, ya Ubangiji,

karfina. **2** Ubangiji shi ne dutsena, kagarata da kuma mai cetona; Allahna shi ne dutsena, a gare shi cetona, mafakata. **3** Na kira ga Ubangiji, wanda ya cancanci yabo, na kuwa kubuta daga abokan gābana. **4** Igiyoyin mutuwa sun shake ni; rigyawan hallaka sun sha kaina. **5** Igiyoyin mutuwa sun nannade kewaye da ni; tarkon mutuwa ya yi mini arangama. (**Sheol h7585**) **6** Cikin wahalata na yi kira ga Ubangiji; Na yi kuka ga Allahna don taimako. A Haikalinsa ya ji muryata, Kukana na neman taimako ya kai kunnensa. **7** Kasa ta yi rawa ta kuma ḡirgiza, tussan duwatsu sun ḡirgiza; sun yi rawa domin ya yi fushi. **8** Hayaki ya tashi daga kafan hancinsa; wuta mai ci daga bakinsa, garwashi wuta mai ci daga bakinsa. **9** Ya bude sammai ya sauko; baka'ken gizagizai suna a karkashin kafafunsa. **10** Ya hau kerubobi ya kuma yi firiya; ya yi shawagi a fikafikan iska. **11** Ya mai da duhu abin rufuwarsa, rumfa kewaye da shi, baka'ken gizagizan ruwan sama na sarari, **12** daga cikin hasken kasancewarsa gizagizai suka yi gaba, da kank̄k̄ra da kuma walkiya. **13** Ubangiji ya yi tsawa daga sama; muryar Mafi Daukaka ya yi kāra. **14** Ya harba kibiyoyinsa ya kuma watsar da abokan gāba, walkiya mai girma ya fafare su. **15** Kwarin teku sun bayyana tussan duniya sun bayyana a fili sa'ad da ka tsawata, ya Ubangiji, sa'ad da ka numfasa daga hancinka. **16** Ya mi'ka hannunsa daga sama ya kama ni; ya ja ni daga zurfin ruwaye. **17** Ya cece ni daga abokin gābana mai karfi, daga abokan gābana, wadanda suka fi karfina. **18** Sun yi arangama da ni a ranar masifa, amma Ubangiji ya zama mai taimakona. **19** Ya fitar da ni zuwa wuri mai sarari; ya kubutar da ni, gama yana jin dadina. **20** Ubangiji ya yi haka da ni bisa ga adalcina; bisa ga tsabtar hannuwana ya ba ni lada. **21** Gama na kiyaye hanyoyin Ubangiji; ban yi mugunta ta wurin juyewa daga Allahna ba. **22** Dukan dokokinsa suna a gābana; ban juye daga kā'idinsa ba. **23** Na kasance marar laifi a gabansa na kuma kiyaye kaina daga zunubi. **24** Ubangiji ya ba ni lada bisa ga adalcina, bisa ga tsabtar hannuwana a gabansa. **25** Ga mai aminci ka nuna kanka mai aminci, ga marar laifi ka nuna kanka marar laifi, **26** ga mai tsabta ka nuna kanka mai tsabta, amma ga karkatacce, ka nuna kanka mai wayo. **27** Kakan cece mai sau'inkai amma kakan kaskantar da masu girman kai. **28** Kai Ya Ubangiji, ka sa fitilata ta yi ta ci; Allahna ya mai da duhu ya zama haske. **29** Da taimakonka zan iya fāda wa runduna; tare da Allahna zan iya rinjayi katanga. **30** Game da Allah kuwa, hanyarsa cikakkiye ce; maganar Ubangiji marar kuskure ne. Shi garkuwa ne ga dukan wadanda suke neman mafaka a gare shi. **31** Gama wane ne Allah in ba Ubangiji ba? Wane ne kuwa Dutse in ba Allahnmu ba? **32** Allah ne ya karfafa ni da karfi ya kuma sa hanyarta ta zama

cikakkiya. **33** Ya sa kafafuna kamar kafafun barewa; ya sa na iya tsaya a kan kwankoli. **34** Ya horar da hannuwanu don yak; hannuwanu za su iya tankware bakan tagullu. **35** Ka ba ni garkuwar nasara, kuma hannunka na dama yana riķe ni; ya sunkuya don ka mai da ni mai girma. **36** Ka fadada hanyar da yake a karkashina, don kada diđđigena yā juya. **37** Na bi abokan gābana na kuma cim musu; ban juya ba sai da na hallaka su. **38** Na ragargaza su har ba za su iya tashi ba; sun fāđi a karkashin kafafuna. **39** Ka karfafa ni da karfi saboda yak; ka abokan gābana suka rusuna mini. **40** Ka sa abokan gābana suka juya suka gudu, na kuma hallaka abokan gābana. **41** Sun nemi taimako, amma ba su sami wanda zai cece su ba, ga Ubangiji, amma bai amsa ba. **42** Na murkushe su kamar kura mai laushi da iska ke kwashewa; na zubar da su kamar laka a tituna. **43** Ka cece ni daga harin mutane; ka mai da ni kan al'ummai. Mutanen da ban sani ba sun zama bayina, **44** da zarar sun ji ni, sukan yi mini biyayya; baki suna rusuna a gabana. **45** Duk sukan karai; suna zuwa da rawan jiki daga mafakansu. **46** Ubangiji mai rai ne! Yabo ya tabbata ga Dutsenal! Girma ya tabbata ga Allah Mai cetona! **47** Shi ne Allah mai sāka mini, wanda yake sa al'ummai a karkashina, **48** wanda yakan cece ni daga abokan gābana. Ana girmama ka bisa abokan gābana; daga masu tā-da-na-zayne-tsaye ka kubutar da ni. **49** Saboda haka zan yabe ka a cikin al'ummai, ya Ubangiji; zan rera yabai ga sunanka. **50** Yakan ba sarkinsa nasarori; yakan nuna alheri marar karewa ga shaffensa, ga Dawuda da zuriyarsa har abada.

19 Don mai bi da kade-kade. Zabura ta Dawuda.

Sammai suna shelar daukakar Allah; sararin sama suna furta aikin hannuwansa. **2** Kowace rana tana yin jawabi; kowane dare yana nuna sani. **3** Ba magana, ba kalmar da aka hurtu, ba wani amon da aka ji daga gare su. **4** Duk da haka muryarsu tana kaiwa ga dukan duniya, kalmominzu zuwa iyakokin duniya. A sammai Allah ya kafa tenti domin rana, **5** wanda yake kamar ango mai fitowa daga rumfarsa, kamar gwani dan wasan da yake farin ciki yā yi tsere. **6** Takan taso daga karshen sammai ta kewaye zuwa wangan; babu abin da yake buya wa zafinta. **7** Dokar Ubangiji cikakkiya ce, takan wartsakar da rai. Farillan Ubangiji abin dogara ne, suna mai da hikima da sauķi. **8** Ka'idotin Ubangiji daidai ne, suna ba da farin ciki ga zuciya. Umarnan Ubangiji haske ne suna ba da haske ga idanu. **9** Tsoron Ubangiji yakan kawo tsabtar zuciya, zai kasance har abada. Farillan Ubangiji tabbatattu ne, kuma gaba dafa masu adalci ne. **10** Sun fi zinariya daraja, fiye da zalla zinariya nesa; sun fi zuma zaki fiye da zuma daga kaki. **11** Ta wurinsu ana gargade bawanka; a kiyaye su akwai lada mai girma. **12** Wane ne zai iya rabe kurakuransa? Ya gafarta boyayyun laifofinsa. **13** Ka kiyaye bawanka daga zunubin ganganci; kada

ka bari su yi mulki a kaina. Ta haka zan zama marar laifti; marar laifi na babban tawaye. **14** Bari kalmomin bakina da tunanin zuciyata su zama abin gamsuwa a gabanka, Ya Ubangiji, Dutsena da Mai fansata.

20 Don mai bi da kade-kade. Zabura ta Dawuda. Ubangiji ya amsa maka sa'ad da ka yi kira cikin wahala; bari sunan Allah na Yakub yā kiyaye ka. **2** Bari yā aiko maka da taimako daga wuri mai tsarki yā kuma ba ka gudummawa daga Sihiyona. **3** Bari yā tuna da dukan sadakokinka yā kuma karbi hadayunka na konawa. (Sela) **4** Bari yā biya maka bukatan rranka yā kuma sa dukan shirye-shiryenka su yi nasara. **5** Za mu yi sowa ta farin ciki sa'ad da ka yi nasara mu kuma daga tutotinmu a cikin sunan Allahnmu. Bari Ubangiji yā biya maka dukan bukatunka. **6** Yanzu na san cewa, Ubangiji yakan cece shaffensa. Yakan amsa masa daga samansa mai tsarki da ikon ceto na hannun damansa. **7** Wadansu sun dogara a kekunun yak; wadansu kuma a dawakai, amma mu, mun dogara a cikin sunan Ubangiji Allahnmu. **8** Za a durkusar da su, su kuma fāđi, amma mu za mu tashi mu tsaya daram. **9** Ya Ubangiji, ka ba da nasara ga sarki! Ka amsa mana sa'ad da muka yi kira!

21 Don mai bi da kade-kade. Zabura ta Dawuda. Ya

Ubangiji, sarki yana farin ciki cikin karfinka. Yana farin cikinsa kwarai cikin nasarorin da ka ba shi! **2** Ka biya masa bukatar zuciyarsa ba ka kuwa hana masa rokon da ya yi da lebunansa ba. (Sela) **3** Ka marabce shi da yalwar albarka ka kuma sa masa rawanin zallan zinariya a kansa. **4** Ya nemi ka ba shi rai, ka kuwa ba shi, tsawo kwanaki, har abada abadin **5** Ta wurin nasarorin da ka ba shi, daukakarsa mai girma ce; ka mayar masa daukaka da kuma suna. **6** Tabbatacce ka ba shi madawwamiyar albarka ka kuma sa shi murna da farin cikin kasancewarka. **7** Gama sarki ya dogara gare ka Ubangiji ta wurin kauna marar karewa ta Mafi Daukaka ba zai jijigu ba. **8** Hannunka zai kakkama dukan abokan gābanka; hannunka na dama zai kakkama masu kinka. **9** A lokacin bayyanarka za ka sa su zama kamar wutara matoya. Cikin fushinsa Ubangiji zai hadiye su, kuma wutarsa za tā cinye su. **10** Za ka hallaka'ya'yansu daga duniya, zuriyarsu kuma daga'yan adam. **11** Ko da yake suna shirya maka mugunta suna kuma kirkiro mugayen dabaru, ba za su yi nasara ba; **12** gama za ka sa su juye bayansu sa'ad da ka auna su da bakan da ka ja. **13** Ka sami daukaka, ya Ubangiji cikin karfinka; za mu rera mu kuma yabi ikonka.

22 Don mai bi da kade-kade. Da salon "Matar Zomon Safiya." Zabura ta Dawuda. Ya Allahna, ya Allahna, don me ka yashe ni? Me ya sa ka yi nisa da cetona, ka yi nesa daga kalmomin nishina? **2** Ya Allahna, na yi kuka da rana, amma ba ka amsa ba,

da dare kuma ban yi shiru ba. **3** Duk da haka kana a makiyaya mai danyar ciyawa, yakan bi da ni kusa da kursiyi a matsayin Mai Tsarkin nan; kai ne yabon ruwaye marar hayaniya, **3** yakan maida da raina. Isra'ilä. **4** A gare ka ne kakanninmu suka sa bege; sun dogara ka kuwa cece su. **5** Sun yi kuka gare ka suka kuma sami ceto; a gare ka suka dogara kuma ba su sha kunya ba. **6** Amma ni dai tsutsa ne ba mutum ba, wanda mutane suke yi wa ba'a suka kuma rena shi. **7** Duk wanda ya gan ni yakan yi mini ba'a; suna yin mini ashär, suna kada kansu suna cewa, **8** "Ya dogara ga Ubangiji; bari Ubangiji yä cece shi. Bari yä cece shi, da yake yana jin dadinsa." **9** Duk da haka ka fitar da ni daga ciki; ka sa na dogara gare ka, ko ma a kirjin mahaifyiyata. **10** Daga haihuwa an jefa ni a kanka; daga cikin mahaifyiyata kai ne Allahna. **11** Kada ka yi nesa da ni, gama wahala na kusa kuma babu wani da zai taimaka. **12** Bijimai masu yawa sun kewaye ni; bijimai masu karfi na Bashan sun sa ni a tsaka. **13** Zakoki masu ruri suna yayyage abin da suka kama sun bude bakunansu a kaina. **14** An zubar da ni kamar ruwa, kuma dukan kasusuwana sun fiffito daga mahadai. Zuciyata ta zama kaki; ta narke a cikina. **15** Karfina ya bushe kamar kasko, harshena kuma ya manne wa dasashina na sama; ka kwantar da ni a kurar mutuwa. **16** Karnuka sun kewaye ni; kungiyar mugaye sun sa ni a tsaka, sun soki hannuwanu da kafafuna. **17** Zan iya kirga kasusuwana; mutane suna farin ciki a kaina. **18** Sun raba rigunana a tsakaninsu suka kuma jefa kuri'a a kan rigunana. **19** Amma kai, ya Ubangiji, kada ka yi nisa; Ya Karfina zo da sauri don ka taimake ni. **20** Ka ceci raina daga takobi, raina mai daraja daga ikon karnuka. **21** Ka cece ni daga bakin zakoki; ka cece ni daga kahonin bauna. **22** Zan furta sunanka ga'yan'uwanu; cikin taron masu sujada zan yabe ka. **23** Ku da kuke tsoron Ubangiji, ku yabe shi! Dukanku zuriyar Yakub, ku girmama shil! Ku girmama shi, dukanku zuriyar Isra'ilä! **24** Gama bai rena ko yä kyale wahalar masu shan wuya ba; bai boye fuskarsa daga gare shi ba amma ya saurari kukansa na neman taimako. **25** Daga gare ka yabona yake zuwa cikin babban taro; a gaban wadanda suke tsoronka zan cika alkawarinia. **26** Matalauta za su ci su koshi; su da suke neman Ubangiji za su yabe shi, bari zukatanku su rayu har abada! **27** Dukan iyakokin duniya za su tuna su kuma juya ga Ubangiji, kuma dukan iyalan al'ummai za su rusuna a gabansa, **28** gama mulki na Ubangiji ne kuma yana mulki a bisa al'ummai. **29** Dukan attajiran duniya za su yi biki su kuma yi sujada; dukan wadanda suka gangara zuwa kura za su durkusa a gabansa, wadanda ba za su iya bar kansu da rai ba. **30** Zuriya masu zuwa za su yi masa hidima; za a fada wa zuriya na nan gaba game da Ubangiji. **31** Za su yi shelar adalcinsa ga mutanen da ba a riga an haifa ba, gama ya aikata shi.

23 Zabura ta Dawuda. Ubangiji ne yake kiwona, ba zan rasa kome ba, **2** Yakan sa in kwanta a makiyaya mai danyar ciyawa, yakan bi da ni kusa da kursiyi a matsayin Mai Tsarkin nan; kai ne yabon ruwaye marar hayaniya, **3** yakan maida da raina. Yakan bi da ni a hanyoyin adalci saboda sunansa. **4** Ko da na yi tafiya ta kwari na inuwar mutuwa, suka kuma sami ceto; a gare ka suka dogara kuma ba ba zan ji tsoron mugu ba, gama kana tare da ni; su sha kunya ba. **5** Ka shirya mini tebur a gaban abokan gäbana. Ka shafe kaina da mai; kwaf nawa ya cika har yana zuba. **6** Tabbatacce alheri da kauna za su bi dukan kwanakin raina, zan kuwa zauna a gidan Ubangiji har abada.

24 Zabura ta Dawuda. Duniya ta Ubangiji ce da kome da yake cikinta, duniya, da dukan waända suke zama a cikinta; **2** gama ya gina ta a kan tekuna ya kafa ta a kan ruwaye. **3** Wa zai iya hawan tudun Ubangiji? Wa zai iya tsaya a wurinsa mai tsarki? **4** Sai wanda yake da hannu mai tsabta da kuma tsabtar zuciya, wanda ba ya ba da ransa ga bautar gunki ko ya rantse bisa abin da yake karya. **5** Zai sami albarka daga Ubangiji da fiffitawa daga Allah Mai cetonsa. **6** Irin tsaran wadanda suke nemansa ke nan, wadanda suke neman fuskarka, ya Allah na Yakub. (Sela) **7** Ku daga kawunanku, ya ku kofofi; ku dagu, ku dadaddun kofofi, don Sarkin daukaka yä shiga. **8** Wane ne wannan Sarkin daukaka? Ubangiji ne mai karfi mai iko, Ubangiji mai girma a yaki. **9** Ku daga kawunanku, ya ku kofofi; ku dagu, ku dadaddun kofofi, don Sarkin daukaka yä shiga. **10** Wane ne shi, wannan Sarkin daukaka? Ubangiji Maðaukaki, shi ne Sarkin daukaka. (Sela)

25 Ta Dawuda. A gare ka Ya Ubangiji, na mika raina. **2** A gare ka na dogara, ya Allahna. Kada ka bari in sha kunya, ko ka bar abokan gäbana su yi nasara a kaina. **3** Ba wanda yake sa bege a gare ka da zai taba shan kunya, amma za su sha kunya su da suke tayarwa babu dalili. **4** Ka nuna mini hanyoyinka, ya Ubangiji, ka koya mini hanyoyinka; **5** ka bi da ni cikin gaskiyarka ka kuma koya mini, gama kai ne Allah Mai cetona, kuma begena yana a kanka dukan yini. **6** Ka tuna, ya Ubangiji da jinkai da kuma kaunarka mai girma, gama suna nan tun dä. **7** Kada ka tuna da zunuban Kuruciyata da kuma hanyoyin tawayena; bisa ga kaunarka ka tuna da ni, gama kai nagari ne, ya Ubangiji. **8** Ubangiji nagari da mai adalci ne; saboda haka yakan koyar da masu zunubi a hanyoyinsa. **9** Yakan bi da masu tawali'u cikin abin da yake daidai ya kuma koyar da su hanyoyinsa. **10** Dukan hanyoyin Ubangiji kaunatattu ne da kuma aminci ga wadanda suke kiyaye abin da alkawari ya bukaci. **11** Saboda sunanka, ya Ubangiji, ka gafarta laifina, ko da yake mai girma ne. **12** To wane ne mai tsoron Ubangiji? Zai koyar da shi a hanyar da ya zaba masa. **13** Zai ci kwanakinsa a wadace, kuma zuriyarsa za su gäji kasar. **14** Ubangiji yakan amince da wadanda suke tsoronsa; yakan sa

su san alkawarinса. **15** Idanuna kulum suna a kan Ubangiji, gama shi ne kadai zai kubutar da kafafuna daga tarko. **16** Ka juye wurina ka kuma yi mini jinkai, gama na kadaice ina kuma wahala. **17** Damuwoyin zuciyata sun ninkai; ka'yantar da ni daga wahalata. **18** Ka dubi wahalata da kuma azabata ka dәәuke mini dukan zunubaina. **19** Dubi yadda abokan gәбana sun karu da kuma yadda suka kara kina! **20** Ka tsare raina ka kuma kubutar da ni; kada ka bari in sha kunya, gama na nemi mafaka daga gare ka. **21** Bari mutunci da adalci su tsare ni, domin begena yana a kanka. **22** Ka fanshi Isra'ilä, ya Allah, daga dukan wahalarsu!

26 Ta Dawuda. Ka nuna rashin laifina, ya Ubangiji, gama na yi rayuwa marar zargi; Na dogara ga Ubangiji ba tare da kaucewa ba. **2** Ka jarrraba ni, ya Ubangiji, ka kuma gwada ni, ka bincike zuciyata da tunanina; **3** gama һаunarka kulum tana a gabana, kuma ina cin gaba da tafiya a cikin gaskiyarka. **4** Ba na zama tare da masu rudu, ko in yi tarayya da masu riya; **5** na ki jinin taron masu aikata mugunta na ki in zauna tare da mugaye. **6** Na wanke hannuwanu cikin rashin laifi, ina yawo a bagadenka Ya Ubangiji, **7** ina shelar yabonka da karfi ina fadin dukan ayyukanka masu banmamaki. **8** Ina һаunar gidan da kake zama, ya Ubangiji, wurin da daukakarka ke zaune. **9** Kada ka dәәuke raina tare da masu zunubi raina tare da masu son yin kisankai **10** wadanda akwai mugayen dabaru a hannuwanu, wadanda hannuwanu na dama suna cike da cin hanci. **11** Amma na yi rayuwa marar zargi; ka cece ni ka kuma yi mini jinkai. **12** Kafafuna suna tsaye daram; cikin taro mai girma zan yabi Ubangiji.

27 Ta Dawuda. Ubangiji ne haskena da cetona, wa zan ji tsoro? Ubangiji ne mafakar raina, wane ne zan ji tsoro? **2** Sa'ad da mugaye suka tasar mini don su cinye ni, sa'ad da abokan gәбana da makiyina suka kawo mini hari, sun yi tuntube suka fәci. **3** Ko da yake mayaka sun kewaye ni, zuciyata ba za tәji tsoro ba; ko da yake ya barke a kaina, duk da haka zan karfafa. **4** Abu guda na roki Ubangiji, wannan shi ne na nema, cewa in zauna a gidan Ubangiji dukan kwanakin raina, in dubi kyan Ubangiji in kuma neme shi a cikin haikalinsa. **5** Gama a lokacin wahala, zai kiyaye ni lafiya a wurin zamansa; zai boye ni cikin inuwar tabanakul NASA ya kuma sa ni can a bisa dutse. **6** Sa'an nan kaina zai daukaka a bisa abokan gәбana wadanda suka kewaye ni; a tabanakul NASA zan mika hadaya da sowa ta farin ciki; zan rera in kuma yi kidi ga Ubangiji. **7** Ka ji muryata sa'ad da na yi kira, ya Ubangiji; ka yi mini jinkai ka kuma amsa mini. **8** Zuciyata kan fada game da kai, "Nemi fuskarsal!" Fuskarka, Ubangiji, zan nema. **9** Kada ka boye fuskarka daga gare ni, kada ka kore bawanka daga gare ka cikin fushi; kai ne ka

kasance mai taimakona. Kada ka ki ni ko ka yashe ni, Ya Allah Mai cetona. **10** Ko da mahaifinda mahaftiyata sun yashe ni, Ubangiji zai karbe ni. **11** Ka koya mini hanyarka, ya Ubangiji; ka bi da ni a mikaffiyat hanyar hanya saboda masu danne ni. **12** Kada ka ba da ni da sha'awar makiyina, gama masu shaidar karya sun taso a kaina, suna numfasa tashin hankali. **13** Har yanzu ina da Karfin gwiwa a wannan cewa zan ga alherin Ubangiji; a kasar masu rai. **14** Ka dogara ga Ubangiji, ka yi Karfin hali ka yi karfin zuciyata ka kuma dogara ga Ubangiji.

28 Ta Dawuda. A gare ka nake kira, ya Ubangiji Dutsena; kada ka yi mini kunnen kashi. Gama in ka yi shiru, zan zama kamar wadanda suka gangara rami. **2** Ka ji kukata ta neman jinkai yayinda nake kira ka don neman taimako, yayinda nake daga hannuwanu wajen Wurinka Mafi Tsarki. **3** Kada ka ja ni tare da mugaye, tare da masu yin mugunta, masu magana kamar ta alheri ce da makwabtansu amma suna rike da su a zukatansu. **4** Ka sїka musu da ayyukansu da kuma don mugun aikinsu; ka sїka musu saboda abin da hannuwanu suka yi ka kuma mayar musu abin da ya dace da su. **5** Da yake ba su kula da ayyukan Ubangiji da abin da hannuwanu suka yi ba, zai rushe su ba kuwa zai kara gina su ba. **6** Yabo ya tabbata ga Ubangiji, gama ya ji kukata na neman jinkai. **7** Ubangiji shi ne karfina da garkuwata; zuciyata ta amince da shi, kuma na sami taimako. Zuciyata ta yi tsalle don farin ciki zan kuwa yi godiya gare shi cikin waka. **8** Ubangiji shi ne karfin mutanensa, kagarar ceto domin shafaffensa. **9** Ka cece mutanenka ka kuma albarkace гонка; ka zama mai kiwonsu ka kuma rike su har abada.

29 Zabura ta Dawuda. Ku ba da girma ga Ubangiji, ya ku manya, ku ba da girma ga Ubangiji saboda daukaka da kuma karfinsa. **2** Ku ba da girma ga Ubangiji, daukakar da ta dace da sunansa; ku bauta wa Ubangiji cikin daukakar tsarkinsa. **3** Muryar Ubangiji tana a bisa ruwaye; Allah Madaukaki ya yi tsawa, Ubangiji ya yi tsawa a bisa manyan ruwaye. **4** Muryar Ubangiji mai iko ce; muryar Ubangiji da girma take. **5** Muryar Ubangiji ta kakkarya itatuwan al'lul na Lebanon. Ubangiji ya kakkarya itatuwan al'lul na Lebanon kucu-kucu. **6** Ya sa dutsen Lebanon ya yi ta tsalle kamar dan maraKi, Siriyon kuma kamar dan jakin jeji. **7** Muryar Ubangiji ta buga da walqatar walqiya. **8** Muryar Ubangiji ta girkiza hamada Ubangiji ya girkiza Hamadan Kadesh. **9** Muryar Ubangiji ta murda itatuwan oak ya kakkabe itatuwan kurmi. Kuma a cikin haikalinsa kowa ya ce, "Daukaka!" **10** Ubangiji na zaune yana sarauta a bisa rigyawa; Ubangiji yana sarauta kamar Sarki har abada. **11** Ubangiji kan ba da karfi ga mutanensa; Ubangiji kan albarkace mutanensa da salama.

- 30** Zabura ce. Wata waķa. Don kebewar haikali. Ta Dawuda. Zan girmama ka Ya Ubangiji, gama ka tsamo ni daga zurfafa ba ka bar abokan gābana sun yi farin ciki a kaina ba. **2** Ya Ubangiji Allahna, na yi kira gare ka don taimako ka kuwa warkar da ni. **3** Ya Ubangiji, ka dawo da ni daga kabari; ka kiyaye ni daga gangarawa zuwa cikin rami. (**Sheol h7585**) **4** Ku rera ga Ubangiji, ku tsarkakansa; ku yabi sunansa mai tsarki. **5** Gama fushinsa na dan lokaci ne amma alherinsa har matuķa ne; mai yiwuwa a yi kuka da dare amma farin ciki kan zo da safe. **6** Sa'ad da nake lafiya, na ce, "Ba zan jijigu ba." **7** Ya Ubangiji, sa'ad da ka yi mini alheri, ka sa katangar dutsena ya tsaya daram; amma sa'ad da ka boye fuskarka, sai in cika da tsoro. **8** A gare ka, ya Ubangiji, na yi kira; a gare ka Ubangiji na yi kukan neman jinkai. **9** "Wace riba ce a hallakata, a kuma gangarawa ta zuwa cikin rami? Kura za tā yabe ka ne? Za tā iya yin shelar amincinka? **10** Ka ji, ya Ubangiji, ka kuwa yi mini jinkai; Ya Ubangiji, ka zama taimakona." **11** Ka mai da kukata ta zama rawa; ka tube rigar makokina ka sa mini na farin ciki, **12** don zuciyata za tā iya rera gare ka ba kuwa za tā yi shiru ba. Ya Ubangiji Allahna, zan yi maka godiya har abada.
- 31** Don mai bi da kade-kade. Zabura ta Dawuda. A gare ka, ya Ubangiji, na nemi mafaka; kada ka bari in taba shan kunya; ka cece ni cikin rahamarka. **2** Ka juye kunnenka gare ni, ka zo da sauri ka cece ni; ka zama dutsen mafakata, mafaka mai karfi na cetona. **3** Da yake kai ne dutsena da kuma kagarata, saboda sunanka ka bi da ni ka kuma jagorance ni. **4** Ka'yantar da ni daga tarkon da aka sa mini, gama kai ne mafakata. **5** Cikin hannuwanka na mika ruhuna; ka cece ni, ya Ubangiji Allah na gaskiya. **6** Na ki wadanda suke manne wa gumakan banza; na dogara ga Ubangiji. **7** Zan yi murna in kuma yi farin ciki a cikin kaunarka, gama ka ga azabata ka kuma san wahalar raina. **8** Ba ka ba da ni ga abokin gāba ba amma ka sa kafafuna a wuri mai sarari. **9** Kā yi mini jinkai, ya Ubangiji, gama ina cikin damuwa; idanuna sun gaji da bakin ciki, raina da jikina sun tafke tilis. **10** Bakin ciki ya rufe raina shekaruna sun cika da nishi; karfina ya karai saboda azaba, kasusuwana kuma sun gaji tikis. **11** Saboda dukan abokan gābana, Na zama tamkar abin reni na maķwabtana; na zama abin tsoro ga abokaina, wadanda suka gan ni a titi sukan gudu daga gare ni. **12** An manta da ni sai ka ce na mutu; na zama kamar fasasshen kasko. **13** Gama nakan ji rade-raden mutane masu yawa; akwai tsoro a kowane gefe; suna kulla maķkashiya a kaina suna shirya su dauke raina. **14** Amma na dogara gare ka, ya Ubangiji; na ce, "Kai ne Allahna." **15** Lokutana suna a hannuwanka; ka cece ni daga abokan gābana da kuma daga wadanda suke fafara ta. **16** Bari fuskarka ta haskaka a kan bawanka; ka cece ni da kaunarka marar karewa. **17** Kada ka bari in sha kunya, ya Ubangiji, gama na yi kuka gare ka; amma bari mugaye su sha kunya su kuma kwanta shiru a cikin kabari. (**Sheol h7585**) **18** Bari a rufe lebunan karairayinsu, gama da fariya da reni suna magana da girman kai a kan adalai. **19** Alherinka da girma yake, wanda ka ajiye domin wadanda suke tsoronka, wanda ka mayar a gabon mutane a kan wadanda suke neman mafaka daga gare ka. **20** Cikin inuwar kasancewarka ka boye su daga makircin mutane; a wurin zamanka ka kiyaye su lafiya daga harsuna masu zagi. **21** Yabo ya tabbata ga Ubangiji, gama ya nuna kaunarsa mai banmamaki gare ni sa'ad da aka yi mini kwanto kewaye da birni. **22** Cikin tsorona na ce, "An yanke ni daga gabankal!" Duk da haka ka ji kukata na neman jinkai sa'ad da na kira gare ka don taimako. **23** Ku kaunaci Ubangiji, dukanku tsarkakansa! Ubangiji yakan adana amintattu, amma masu girman kai yakan sāka musu cikakke. **24** Ku yi karfin hali ku kuma karfafa, dukanku masu sa bege a kan Ubangiji.
- 32** Ta Dawuda. Maskil ne. Mai farin ciki ne shi wanda aka gafarta masa laifofinsa, wanda aka shafe zunubansa. **2** Mai farin ciki ne mutumin da Ubangiji ba ya lissafin zunubinsa a kansa wanda kuma babu rufu a ruhunsa. **3** Sa'ad da na yi shiru, kasusuwana sun yi ta mutuwa cikin nishina dukan yini. **4** Gama dare da rana hannunka yana da nauyi a kaina; an shanye karfina kaf sai ka ce a zafin bazara. (**Sela**) **5** Sa'an nan na furtu zunubina a gare ka ban cuon. **6** Saboda haka bari duk mai tsorun Allah yā yi addu'a gare ka yayinda kake samuwa; tabbatacce sa'ad da manyan ruwaje suka taso, ba za su kai wurinsa ba. **7** Kai ne wurin buyata; za ka tsare ni daga wahala ka kewaye ni da wakokin ceto. (**Sela**) **8** Zan umarce ka in kuma koyar da kai a hanyar da za ka bi; Zan ba ka shawara in kuma lura da kai. **9** Kada ka zama kamar doki ko doki, wanda ba su da azanci wanda dole sai an bi da su da linzami da ragama in ba haka ba, ba za su zo wurinka ba. **10** Azaban mugu da yawa suke, amma kaunar Ubangiji marar karewa kan kewaye mutumin da ya dogara gare shi. **11** Ku yi farin ciki a cikin Ubangiji ku kuma yi murna, ku adalai; ku rera, dukanku wadanda zuciyarku take daidai!
- 33** Ku rera da farin ciki ga Ubangiji ku adalai; daidai ne masu gaskiya su yabe shi. **2** Ku yabi Ubangiji da garaya; ku yi kidi gare shi da molo mai tsirkiya goma. **3** Ku rera masa sabuwar waķa; ku yi kidi da gwaninta, ku kuma yi sowa don farin ciki. **4** Gama maganar Ubangiji daidai ne da kuma gaskiya; yana da aminci cikin kome da yake yi. **5** Ubangiji yana kaunar adalci duniya ta cika da kaunarsa marar karewa. **6** Ta wurin maganar Ubangiji aka yi summai, rundunar taurarinsu kuwa da numfashin

bakinsa. **7** Ya tattara ruwan teku cikin tuluna; ya Ubangiji kuwa yakan ji su; yakan cece su daga dukan sa surfafa cikin gidajen ajiya. **8** Bari dukan duniya wahalarsu. **18** Ubangiji yana kusa da wadanda suka ta ji tsoron Ubangiji; bari dukan mutanen duniya karai ya kuma cece wadanda aka ragargaza a ruhu. su girmama shi. **9** Gama ya yi magana, abu ya **19** Adali zai iya kasance da wahala da yawa, amma kuwa kasance; ya umarta, ya kuwa tsaya daram. Ubangiji yakan cece shi daga dukansu; **20** yakan **10** Ubangiji yakan soke shirye-shiryen al'ummai; tsare dukan kasusuwansa, ba ko dayansu da zai yakan wofintar da manufofin mutane. **11** Amma karye. **21** Mugunta zai kashe mugu; za a hukunta shirye-shiryen Ubangiji kan tsaya daram har abada, abokan gāban adalai. **22** Ubangiji yakan cece bayinsa; manufofin zuciyarsa kuwa har dukan zamanai. **12** ba wanda yake neman mafaka a wurinsa da za a Mai farin ciki ce al'ummar da Allah ne Ubangijinta, hukunta.

mutanen da ya zaba don gādonsa. **13** Daga sama Ubangiji ya duba ya kuwa ga dukan'yan adam; **14** daga mazauninsa yana lura da dukan wadanda suke zama a duniya, **15** shi da ya yi zukatan duka, wanda yake kula da kome da suke yi. **16** Babu sarkin da ake ceto ta wurin yawan mayakansa; ba jarumin da kan kubuta ta wurin yawan Karfinsa. **17** Dogara a kan doki don ceto banza ne; duk da yawan Karfinsa ba ya ceto. **18** Amma idanun Ubangiji suna a kan wanda yake tsoronsa, a kan wadanda suke sa zuciya cikin kaunarsa marar karewa, **19** don yā cece su daga mutuwa ya bar su da rai a lokacin yunwa. **20** Muna jiran Ubangiji da bege; shi ne taimakonmu da garkwarmu. **21** A cikinsa zukatanmu na farin ciki, gama mun dogara cikin sunansa mai tsarki. **22** Bari kaunarka marar karewa ta zauna a kanmu, ya Ubangiji, ko ma da muke sa begenmu a gare ka.

34 Ta Dawuda. Sa'ad da ya yi kamar ya haukace a gabon Abimelek, Wanda ya kore shi, ya kuwa tafi. Zan gode wa Ubangiji kullayaumi; yabonsa kullum za su kasance a lebunana. **2** Raina zai yi fariya a cikin Ubangiji; bari wadanda suke wahala su ji su kuma yi farin ciki. **3** Ku daukaka Ubangiji tare da ni; bari mu daukaka sunansa tare. **4** Na nemi Ubangiji, ya kuwa amsa mini; ya cece ni daga dukan tsoro. **5** Wadanda suke dubansa sukan haskaka; fuskokinsu ba sa rufuwa da kunya. **6** Wannan matalauci ya yi kira, Ubangiji kuwa ya ji shi; ya cece shi daga dukan wahalarsa. **7** Mala'ikan Ubangiji ya kafa sansani kewaye da wadanda suke tsoronsa, ya kuwa cece su. **8** Ku gwada ku gani cewa Ubangiji yana da kyau; mai albarka ne mutumiin da yake neman mafaka a gare shi. **9** Ku ji tsoron Ubangiji, ku tsarkakansa, gama masu tsoronsa ba sa rasa kome. **10** Zakoki za su iya rasa karfi su kuma ji yunwa, amma wadanda suke neman Ubangiji ba sa rasa abu mai kyau. **11** Ku zo, 'ya' yana, ku saurare ni; zan koya muku tsoron Ubangiji. **12** Duk waninku da yake kaunak rayuwa yana kuma so yā ga kwanaki masu kyau, **13** ka kiyaye harshenka daga mugunta da kuma lebunanku daga fadar karairayi. **14** Juyo daga mugunta ku yi alheri; nemi salama ku kuma yi kofarin samunta. **15** Idanun Ubangiji suna a kan masu adalci kuma kunnuwansa suna sauraran kukansu; **16** fuskar Ubangiji yana gāba da wadanda suke aikata mugunta, don yā sa a manta da su a duniya. **17** Adalai kan yi kuka, a

35 Ta Dawuda. Yi hamayya, ya Ubangiji, da wadanda suke hamayya da ni; yi fada da wadanda suke fada da ni. **2** Ka dauki garkuwa da kuma makami; ka tashi ka taimake ni. **3** Ka daga māshi da kuma abin da ake jefa a kan wadanda suke fafarata. Ka ce wa raina, "Ni ne cetonka." **4** Bari wadanda suke neman raina su sha kunya a kuma kunyatar da su; bari wadanda suke shirya lalacewata su juya da baya su rude. **5** Bari su zama kamar yayi a gabon iska, mala'ikan Ubangiji kuma yana korarsu; **6** bari hanyarsu tā yi duhu ta kuma yi santsi, mala'ikan Ubangiji kuma yana fafararsu. **7** Da yake sun boye tarko domina ba dalili kuma babu dalili suka hača mini rami, **8** bari lalaci yā kama su ba zato, bari tarkon da suka boye yā kama su, bari su fāda cikin ramin, yā kai ga lalacinsu. **9** Sa'an nan raina zai cika da farin ciki a cikin Ubangiji in yi kuma murna a cikin cetonsa. **10** Dukan raina zai ce, "Wane ne kamar ka, ya Ubangiji? Ka kubutar da matalauta daga wadanda suke fi Karfinsu, matalauta da masu bukata daga wadanda suke musu fashi." **11** Shaidu marasa imani sun fito; suna mini tambaya a kan abubowan da ban san kome a kai ba. **12** Suna sāka alherin da na yi musu da mugunta suka bar raina da nadama. **13** Duk da haka sa'ad da suke ciwo, na sanya rigar makoki na kaskantar da kaina da azumi. Sa'ad da aka mayar mini da addu'o'i babu amsa, **14** nakan yi ta yawo ina makoki sai ka ce yadda naake yi wa abokina ko dan'uwana. Nakan sunkuyar da kaina cikin bakin ciki sai ka ce ina kuka domin mahaifiyyat. **15** Amma sa'ad da na yi tuntube, sukan taru suna murna; masu kai hari sun taru a kaina sa'ad da ban sani ba. Suna bata mini suna ba tsagaitawa. **16** Kamar marasa sani Allah suna mini riyar ba'a; Suna hararata da kiyayya. **17** Ya Ubangiji, har yaushe za ka ci gaba da zuba ido kawai? Ka kubutar da raina daga farmakinsu, raina mai daraja daga wadannan zakoki. **18** Zan yi godiya cikin taro mai girma; cikin dumbun mutane zan yabe ka. **19** Kada ka bar makaryatan nan, su yi farin ciki a kaina; kada ka bar wadanda suke kina ba dalili, su ji dadin bakin cikina. **20** Ba sa maganar salama sukan kirkiro zage-zagen karya a kan wadanda suka zama shiru a kasar. **21** Sukan wage mini bakinsu suna cewa, "Allah yā kār! Da idanunmu mun gani." **22** Ya Ubangiji,

ni, ya Ubangiji. **23** Ka farka, ka kuma tashi ka kāre za su shude; ko ka neme su, ba za a same su ba. **11** ni! Ka yi mini fada, ya Allahna da shugabana. **24** Ka Amma masu tawali'u za su gāji kasar su kuma zauna nuna ni marar laifi ne ciki adalcinka, Ya Ubangiji da cikakkiyar salama. **12** Mugaye sukan shirya wa Allahna; kada ka bari su yi farin ciki a kaina. **25** Kada adalai makarkashiya su ciji baki a kansu; **13** amma ka bari su ce wa kansu, "Allah yā kara, dā ma abin da Ubangiji yakan yi dariyar mugaye, gama ya sani mun so ke nan!" Ko su ce, "Mun hadiye shi." **26** Bari ranarsu tana zuwa. **14** Mugaye sukan zare takobi su dukan wadanda suke farin ciki a kaina a wahalata su ja baka don su kashe matalauta da masu bukata, don sha kunya su kuma rude; bari dukan wadanda suke su kashe wadanda hanyoyinsu daidai suke. **15** Amma daukar kansu sun fi ni su sha kunya da wulakanci. takubansu za su soki zukatansu, kuma bakkunansu **27** Bari wadanda suke murna saboda nasarata su yi za su kakkarye. **16** Kan̄kanen abin da mai adalci sowa don farin ciki da murna; bari kulum su riña yake da shi ya fi arzikan mugaye yawa; **17** gama za cewa, "A daukaka Ubangiji, wanda yake farin ciki da a kakkarya ikon mugaye, amma Ubangiji zai rike zaman lafiyar bawansa." **28** Harshena zai yi zancen mai adalci. **18** Kwanakin marasa zarge suna sane ga adalcinka da kuma yabonka dukan yini.

36 Don mai bi da kade-kade. Ta Dawuda bawan Ubangiji. Akwai magana a cikin zuciyata game da zunubin mugu. Babu tsoron Allah a idanunsa. **2** Gama a idanunsa yana ganin kansa wani abu ne wanda ya sha karfi a gane ko ya kī zunubinsa. **3** Kalmomin bakinsa mugaye ne da kuma rufu; ya daina zama mai hikima da yin alheri. **4** Ko a kan gadonsa ma yana shirya mugunta; yakan sa kansa ga aikata zunubi kuma ba ya kin abin da ba shi da kyau. **5** Kaunarka, ya Ubangiji, kan kai sammai, amincinka har sararin sammai. **6** Adalcinka yana kama da manyan duwatsu, hukuncinka kamar zurfi mai girma. Ya Ubangiji, kana lura da mutum da dabba. **7** Ina misalin kaunarka marar karewa! Mutane manya da kanana kan sami mafaka cikin inuwar fikafikanka. **8** Suna biki a yalwar gidanki; kakan ba su sha daga rafin farin cikinka. **9** Gama a gare ka akwai mabulbular rai cikin haskenka mukan ga haske. **10** Ka ci gaba da kaunarka ga wadanda suka san ka, adalcinka ga masu gaskiyar zuciya. **11** Kada ka bari kafar mai girman kai yā fāda mini, ko hannun mugu ya kore ni. **12** Dubi yadda masu aikata zunubi suka fādī, a zube, ba za su kuwa iya tashii ba!

37 Ta Dawuda. Kada ka tsorata saboda mugayen mutane ko ka yi kishin wadanda suka aikata mugunta; **2** gama kamar ciyawa za su bushe, kamar danyun ganyaye za su mutu. **3** Ka dogara ga Ubangiji ka kuma aikata alheri; yi zama cikin kasar ka kuma more makiyaya mai lafiya. **4** Ka ji dadinko a cikin Ubangiji zai kuwa biya bukutun zuciyarka. **5** Ka sa kanka a hanyar Ubangiji; ka kuma dogara gare shi zai kuwa yi wannan. **6** Zai sa adalcinka yā haskaka kamar hasken safiya, gaskiyarka kuma kamar rana a tsaka. **7** Ka natsu a gabon Ubangiji ka kuma jira da hakuri gare shi; kada ka tsorata sa'ad da mutane ke nasara a hanyoyinsu, sa'ad da suke aikata mugayen yi hasala; kada ka tsorata, wannan yakan kai ga zuciya domin mutum mai salama. **36** Amma za a shirye-shiryensu. **8** Kada ka yi fushi kada kuma ka amma yakan mutu nan da nan kuma ba ya kara kasancewa; ko an neme shi, ba za a same shi ba. **37** Ka dubi marasa zargi, ka lura da adali; akwai sa mugunta ne kawai. **9** Gama za a datse mugayen taimake su yā kuma cece su; yakan kubutar da su za su gāji kasar. **10** A dan kankanen lokaci, mugaye

za su shude; ko ka neme su, ba za a same su ba. **11** Amma masu tawali'u za su gāji kasar su kuma zauna nuna ni marar laifi ne ciki adalcinka, Ya Ubangiji da cikakkiyar salama. **12** Mugaye sukan shirya wa Allahna; kada ka bari su yi farin ciki a kaina. **13** amma ka bari su ce wa kansu, "Allah yā kara, dā ma abin da Ubangiji yakan yi dariyar mugaye, gama ya sani mun so ke nan!" Ko su ce, "Mun hadiye shi." **14** Mugaye sukan zare takobi su dukan wadanda suke farin ciki a kaina a wahalata su ja baka don su kashe matalauta da masu bukata, don sha kunya su kuma rude; bari dukan wadanda suke su kashe wadanda hanyoyinsu daidai suke. **15** Amma daukar kansu sun fi ni su sha kunya da wulakanci. takubansu za su soki zukatansu, kuma bakkunansu **16** Kan̄kanen abin da mai adalci yake da shi ya fi arzikan mugaye yawa; **17** gama za a kakkarya ikon mugaye, amma Ubangiji zai rike mai adalci. **18** Kwanakin marasa zarge suna sane ga Ubangiji, kuma gādonsu zai dawwama har abada. **19** A lokutan masifu ba za su yan̄kwane ba; a kwanakin yunwa za su sami a yalwace. **20** Amma mugaye za su hallaka, Abokan gāban Ubangiji za su zama kamar kyan gonaki, za su bace, za su bace kamar hayači. **21** Mugaye kan yi rance ba sa kuma biya, amma masu adalci suna bayar hannu sake; **22** wadanda Ubangiji ya sa wa albarka za su gāji kasar, amma wadanda ya la'anta, za a kore su. **23** In Ubangiji ya ji dadin hanyar da mutum yake bi, zai sa sawu su kahu; **24** ko ya yi tuntuše, ba zai fādī ba, gama Ubangiji yakan rike shi da hannunsa. **25** Dā ni yaro ne amma yanzu na tsufa, duk da haka ban taba ganin an yashe masu adalci ba ko a cē'ya'yansu suna rokon burodi. **26** Kulum suna bayar hannu sake suna kuma ba da bashi ba da wahala ba, za a yi wa'ya'yansu albarka. **27** Ku juyo daga mugunta ku yi alheri; sa'an nan za ku zauna a kasar har abada. **28** Gama Ubangiji yana kaunar masu aikata daidai kuma ba zai yashe amintattunsa ba. Za a hallaka masu aikata mugunta gaba daya, 'ya'yan mugaye za su hallaka. **29** Masu adalci za su gāji kasar su kuma zauna a cikinta har abada. **30** Bakin mutum mai adalci yakan yi magana da hikima, harshensa kuwa yakan yi maganar abin da yake daidai. **31** Dokar Allahnsa tana a cikin zuciyarsa; kafafunsa ba sa santsi. **32** Mugaye suna fako suna jira masu adalci, suna kokari neman ransu; **33** amma Ubangiji ba zai bar su a ikonsu ba ko ya bari a hukunta su sa'ad da aka kawo su shari'a ba. **34** Ku sa zuciyga ga Ubangiji ku kuma kiyaye hanyarsa. Zai daukaka ku ku ci gādon kasar, sa'ad da aka kawar da mugaye, za ka gani. **35** Na ga wani mugu, azzalumi, yana yaduwa kamar danyen itace a asalin kasarsa, **36** amma yakan mutu nan da nan kuma ba ya kara kasancewa; ko an neme shi, ba za a same shi ba. **37** Ka dubi marasa zargi, ka lura da adali; akwai sa mugaye. **38** Ceton adalai kan zo daga Ubangiji; taimake su yā kuma cece su; yakan kubutar da su za su gāji kasar. **40** Ubangiji yakan

daga mugaye yă kuma cece su, domin sukan nemi mafaka daga gare shi.

38 Zabura ta Dawuda. Roko ne. Ya Ubangiji, kada ka tsawata mini cikin fushinka ko ka hore ni cikin hasalarka. **2** Gama kibiyoyinka sun soke ni, hannunka kuma ya fădo a kaina. **3** Saboda hasalarka babu lafiya a jikina; kasusuwana ba lafiya saboda zunubina. **4** Laifofina sun mamaye ni kamar nauyin da ya sha karfin dauka. **5** Miyakuna sun rube suna kuma wari saboda wawancina na zunubi. **6** An tankware ni aka kuma kaskantar da ni; dukan yini ina ta kuka. **7** Bayana yana fama da zazzabi; babu lafiya a jikina. **8** Na gaji sharkaf an kuma ragargaza ni; ina nishi da wahala a cikin zuciyata. **9** Dukan bukata tana a shimpide a gabanka, ya Ubangiji; ajiyar zuciyata ba ta boyuwa daga gare ka. **10** Zuciyata na bugu, karfina kuma ya kare, har ma haske ya rabu da idanuna. **11** Abokaina da maqwabtana sun guje ni saboda miyakuna; maqwabtana ba sa zuwa kusa. **12** Wadanda suke a neman raina sun sa tarkonsu, wadanda suke so su cuce ni suna zance lalatar da ni; yini sukutum suna kulla mini maqarkashiya. **13** Ni kamar kurma ne, wanda ba ya ji, kamar bebe, wanda ba ya iya bude bakinsa. **14** Na zama kamar mutumin da ba ya ji, ya wanda bakinsa ba ya iya ba da amsa. **15** Na dogara gare ka, ya Ubangiji; za ka amsa, ya Ubangiji Allahna. **16** Gama na ce, “Kada ka bar su su yi farin ciki a kaina ko su yi kirari a kaina sa’ad da kafata ta yi santsi.” **17** Gama ina gab da făduwa, kuma cikin azaba nake kulum. **18** Na furta laifina; na damu da zunubina. **19** Da yawa ne masu găba da ni da karfi; wadanda suke kina ba dalili sun yi yawa. **20** Wadanda suke sâka alherina da mugunta, suna cin zarafina sa’ad da nake bin abin da yake daidai. **21** Ya Ubangiji, kada ka yashe ni; kada ka yi nesa da ni, ya Allahna. **22** Zo da sauri ka taimake ni, Ya Ubangiji Mai Cetona.

39 Don mai bi da kafe-kafe. Don Yedutun. Zabura ta Dawuda. Na ce, “Zan lura da hanyoyina zan kuma kiyaye harshena daga zunubi; zan sa linzami a bakina muddin mugaye suna a gabana.” **2** Na yi shiru, ban ce kome ba, Ko a kan abin da yake da kyau! Amma duk da haka wahalata sai karuwa take yi; **3** zuciyata ta kara zafi a cikina. Kuma sa’ad da nake tunani, wuta ta yi ta kuna; sai na yi magana da harshena na ce, **4** “Nuna mini, ya Ubangiji, karshen rayuwata da kuma yawan kwanakina; bari in san yadda rayuwata tana wucewa da sauri. **5** Ka sa kwanakina suka zama tafin hannu ne kawai; yawan shekaruna kamar ba kome ba ne a gabanka. Duk ran mutum sha’kar iska ne kurum, har ma wadanda suke tsammani suke da kăriya. (Sel) **6** “Mutum dai shirim ne kawai yayinda yake kai da komowa. Yana ta yawo, amma a banza ne kawai; yakan tara dukiya,

ba tare da sanin wa zai more ta ba. **7** “Amma yanzu, ya Ubangiji, me zan nema? Begena yana a gare ka. **8** Ka cece ni daga dukan laifofina; kada ka sa in zama abin dariya ga wawaye. **9** Na yi shiru; ba zan bude bakina ba, gama kai ne wanda ka aikata wannan. **10** Ka dauke bulalarka daga gare ni; na ji jiki ta wurin bugun da hannunka ya yi mini. **11** Kakan tsawata ka kuma hore mutane saboda zunubinsu; kakan cinye wadatstu kamar yadda asu ke yi, kowane mutum dai sha’kar iska ne. (Sel) **12** “Ka ji addu’ata, ya Ubangiji, ka saurari kukata ta neman taimako; kada ka kurmance ga kukata. Gama ina zama tare da kai kamar băko, băko, kamar yadda dukan kakannina sun kasance. **13** Ka kau da fuskarka daga gare ni, saboda in sâke yin farin ciki kafin in tafi in kuma rabu da nan.”

40 Don mai bi da kafe-kafe. Ta Dawuda. Zabura ce. Na jira da hakuri ga Ubangiji; ya juya wurina ya kuma ji kukata. **2** Ya daga ni daga ramı marar fădi, daga laka da tabo; ya sa kafafuna a kan dutse ya kuma ba ni tsayayyen wuri don in tsaya. **3** Ya sa sabuwar waķa a bakina, waķar yabo kula da masu girman kai, wadanda suka juuya ga allolin karya. **5** Da yawa ne, ya Ubangiji Allahna, abubuwān banmamakin da ka aikata. Abubuwān da ka shiryā mana. Ba wanda zai iya fada maka su; a ce zan yi magana in fade su, za su wuce gaban misali a furtā. **6** Hadaya da sadaka ba ka sha’awa, amma kunnuwana ka huda; hadayun konawa da hadayun zunubi ba ka bukata. **7** Sa’an nan na ce, “Ga ni, na zo, kamar yadda yake a rubuce game da ni cikin littafi. **8** Ina sha’awar aikata nufinka, ya Allahna; dokar tana cikin zuciyata.” **9** Na yi shelar adalcinka cikin babban taro; ba na rufe lebunana, kamar yadda ka sani, ya Ubangiji. **10** Ba na boye adalcinka cikin zuciyata; ina maganar amincinka da cetonka. Ban boye kaunarka da gaskiyarka a gaban taron jama’arka mai girma ba. **11** Kada ka hana mini jinkanka, ya Ubangiji; bari kaunarka da gaskiyarka kulum su kăre ni. **12** Gama damuwoyin da suka wuce misali sun kewaye ni; zunubaina sun mamaye ni, kuma ba na iya gani. Sun fi gashin kaina yawa, har ma na fid da zuciyata. **13** Ka ji dadin cetona, ya Ubangiji; Ya Ubangiji, ka zo da sauri ka taimake ni. **14** Bari masu neman raina su sha kunya su kuma rikice; bari dukan wadanda suke neman lalacewata su koma baya da kunya. **15** Bari masu ce mini, “Allah yă kar!” Su sha mamaki saboda kunyar da za su sha. **16** Amma bari dukan masu nemanka su yi farin ciki su kuma yi murna a cikinka; bari wadanda suke kaunar cetonka kulum su ce, “Ubangiji mai girma ne!” **17** Ni dai matalauci ne da mai bukata; bari

Ubangiji yă tuna da ni. Kai ne taimakona da mai ceton; Ya Allahna, kada ka jinkirta.

41 Don mai bi da kafe-kade. Zabura ta Dawuda.

Mai albarka ne wanda yake jin tausayin marasa karfi; Ubangiji yakan kußutar da shi a lokutan wahala. 2 Ubangiji zai kare shi yă kuma kiyaye ransa; zai albarkace shi a cikin kasar ba kuwa zai miķa shi ga hannun makiyansa ba. 3 Ubangiji zai ba shi karfi a gadon rashin lafiyarsa ya mayar masa da lafiya daga ciwon da ya kwantar da shi. 4 Na ce, "Ya Ubangiji, ka yi mini jinkai; ka warkar da ni, gama na yi maka zunubi." 5 Abokan găbana suna muguwar magana a kaina cewa, "Yaushe zai mutu sunansa yă face ne?" 6 Duk sa'ad da warini ya zo garina, yakan yi maganar karya, yayinda zuciyarsa tana tattare da cin zarafi; sa'an nan yă fita yă yi ta bazawa ko'ina. 7 Dukan abokan găbana suna rada tare a kaina; suna fata mugun abu ya same ni, suna cewa, 8 "Mugun ciwo ya kama shi; ba zai taba tashi daga inda yake kwanciya ba." 9 Har abokina na kurkusa, wanda na amince da shi, wanda muke cin abinci tare, ya juya yana găba da ni. 10 Amma kai, ya Ubangiji, ka yi mini jinkai, ka tā da ni, don in sâka musu. 11 Na sani kana jin dadina, gama abokin găbana ba zai ci nasara a kaina ba. 12 Cikin mutuncina ka riķe ni ka sa ni a gabanka har abada. 13 Yabo ya tabbata ga Ubangiji, Allah na Isra'ila, har abada abadin.

42 Don mai bi da kafe-kade. Maskil ne na'Ya'yan

Kora maza. Kamar yadda barewa take marmarin ruwan rafuffuka, haka raina yake marmarinka, ya Allah. 2 Raina yana kishin Allah, Allah mai rai. Yaushe zan tafi in sadu da Allah ne? 3 Hawayena ne sun zama abincina dare da rana, yayinda mutane suke ce da ni dukan yini, "Ina Allahna din?" 4 Wadannan abubuwa ne nakan tuna sa'ad da nake fadin abin da yake a raina, yadda dā nakan tafi tare da taron jama'a, ina bishe su a jere zuwa gidan Allah, da sowa ta farin ciki da kuma godiya a cikin taron biki. 5 Me ya sa kake baķin ciki, ya raina? Me ya sa ka damu a cikina? Ka dogara ga Allah, gama zai sâke yabe shi, Mai Cetona da kuma Allahna. 6 Raina yana baķin ciki a cikina; saboda haka zan tuna da kai daga kasar Urdun, a kwan kolon Hermon, daga Dutsen Mizar. 7 Zurfi kan kira zurfi cikin rurin matsirgar ruwanka; dukan rakuma da igiyoyi sun sha kaina. 8 Da rana Ubangiji yakan nuna kaunarsa, da dare wakarsa tana tare da ni, addu'a ga Allah na raina. 9 Na ce wa Allah Dutsena, "Me ya sa ka manta da ni? Me zai sa in yi ta yawo ina makoki, a danne a hannun abokin găba?" 10 Kasusuwana suna jin jiki da wahala yayinda makiyana suna mini ba'a, suna ce mini dukan yini, "Ina Allahna din?" 11 Me ya sa kake baķin ciki, ya raina? Me ya sa ka damu a cikina? Ka dogara ga Allah, gama zai sâke yabe shi, Mai Cetona da kuma Allahna.

43 Ka nuna ni marar laifi ne, ya Allah, ka kuma nemi hakkina a kan al'ummai marasa sanin Allah. Ka kubutar da ni daga masu rufu da mugayen mutane. 2 Kai ne Allah mafakata. Me ya sa ka ki ni? Me zai sa in yi ta yawo ina makoki, a danne a hannun abokin găba? 3 Ka aiko da haskenka da gaskiyarka, bari su bishe ni bari su kawo ni ga dutsenka mai tsarki, zuwa wurin da kake zama. 4 Sa'an nan zan tafi bagaden Allah, ga Allah, farin cikina da murnata. Zan yabe ka da garaya, Ya Allah, Allahna. 5 Me ya sa kake baķin ciki, ya raina? Me ya sa ka damu a cikina? Ka dogara ga Allah, gama zai sâke yabe shi, Mai Cetona da Allahna.

44 Don mai bi da kafe-kade. Ta'ya'yan Kora maza.

Maskil ne. Mun ji da kunnuwanmu, ya Allah; kakanninmu sun fada mana abin da ka aikata a kwanakinsu, tun dā can. 2 Da hannunka ka kori al'ummai ka kuma dasa kakanninmu; ka ragargaza mutanen ka kuma sa kakanninmu suka habaka. 3 Ba da takobinsu ba ne suka ci kasar, ba kuwa karfin hannunsu ne ya ba su nasara ba; hannun damanka ne, karfin hannunka, da kuma hasken fuskarka, gama ka ɣaunace su. 4 Kai ne Sarkina da kuma Allahna, wanda ya ba da nasarori wa Yakub. 5 Ta wurinka mun tura abokan găbanmu baya; ta wurin sunanka muka tattake makiyannmu. 6 Ba na dogara ga bakana, takobina ba ya kawo nasara; 7 amma kana ba mu nasara a kan abokan găbanmu, ka sa abokan găbanmu suka sha kunya. 8 A cikin Allah muke fariyarmu dukan yini, kuma za mu yabi sunanka har abada. (Sela) 9 Amma yanzu ka ki mu ka kuma kaskantar da mu; ba ka kara fita tare da mayakanmu. 10 Ka sa muka gudu a gabon abokin găba, kuma abokan găbanmu suka washe mu. 11 Ka ba da mu a cinye kamar tumaki ka kuma watsar da mu a cikin al'ummai. 12 Ka sayar da mutanenka a kudin da bai taka kara ya karye ba babu wata riba daga sayar da su da ka yi. 13 Ka mai da mu abin dariya ga makwabtanmu, abin dariya da reni ga wadanda suke kewaye da mu. 14 Ka sa muka zama abin ba'a a cikin al'ummai; mutanen suna kafa mana kai. 15 Dukan yini ina cikin wulaƙanci, fuskata kuma ta rufu da kunya 16 saboda ba'ar wadanda suke zagi suke kuma kina, saboda abokan găbana, wadanda suka sha alwashai sai sun yi ramuwa. 17 Dukan wannan ya faru da mu, ko da yake ba mu manta da kai ba ko mu kasance masu karya ga alkawarinka. 18 Zukatanmu ba su juya baya; kafafunmu ba su kauce daga hanyarka ba. 19 Amma ka ragargaza mu ka kuma maishe mu abin farautar karnukan jeji ka kuma rufe mu cikin duhu baki Kirin. 20 Da a ce mun manta da sunan Allahna ko mun miķa hannuwanmu ga baķin alloli, 21 da Allah bai gane ba, da yake ya san asiran zuciya? 22 Duk da haka saboda kai mun fuskanci mutuwa dukan yini; aka dauke mu kamar tumakin da za a yanka. 23 Ka farka,

ya Ubangiji! Don me kake barci? Ta da kanka! Kada ka fi mu har abada. **24** Me ya sa ka boye fuskarka ka manta da azabanmu da kuma danniyar da ake mana? **25** An kai mu kasa zuwa kura; jikunammu sun manne da kasa. **26** Ka tashi ka taimake mu; ka cece mu saboda kaunarka marar karewa.

45 Don mai bi da kafe-kade. Da salon "Lili." Na'ya'yan Kora maza. Maskil Wa'kar Aure. Zuciyata ta cika da kyakkyawan kan magana yayinda nake rera ayoyina wa sarki; harshena ne alfalamin kwararren marubuci. **2** Kai ne mafi kyau cikin mutane an kuma shafe lebunanka da alheri, da yake Allah ya albarkace ka har abada. **3** Ka daura takobinka a gefenka, ya jarumi; ka rufe kanka da daukaka da kuma daraja. **4** Cikin darajarka ka hau zuwa nasara a madadin gaskiya, tawali'u da adalci; bari hannunka na dama yā nuna ayyukan banmamaki. **5** Bari kibiyoyinka masu tsini su huda zukatan abokan gāban sarki; bari al'ummai su fādī karkashin kafafunka. **6** Kursiyinka, ya Allah, zai kasance har abada abadin; sandar adalci zai zama sandar mulkinka. **7** Kana kaunar abin da yake daidai kana kuma kin mugunta; saboda haka Allah, Allahnka, ya sa ka a bisa abokanka ta wurin shafe ka da man farin ciki. **8** Dukan rigunanka suna kanshin tururen mur da na aloyes, da na kashiya; daga kowace fadan da aka yi masa ado da hauren giwa kafe-kaden tsirkiya kan sa ka murna. **9** Ya'yan sarki mata suna cikin matan da ake girmama; a hannun damarka kuwa ga amarya, sarauniya saye da ofir zinariya. **10** Ki saurara, ya ke diya, ki lura ku kuma kasa kunne, Ki manta da mutanenki da gidan mahaifinki. **11** Sarki ya cika da sha'awar kyanki; ki girmama shi, gama shi ne maigidanki. **12** Diyar Taya za tā zo da kyauta, mawadata za su nemi tagomashinki. **13** Gimbiya tana fada, kyakkyawa ce ainun; an safa rigarta da zaren zinariya. **14** Cikin riguna masu ado aka kai ta wurin sarki; abokanta budurwai suna biye da ita aka kuwa kawo su gare ka. **15** Aka bi da su cikin farin ciki da murna; suka shiga fadan sarki. **16** 'Ya'yanka maza za su maye matsayin kakanninka; za ka sa su yi mulki a duk fādīn kasar. **17** Zan sa a tuna da kai a dukan zamanai; saboda haka al'ummai za su yabe ka har abada abadin.

46 Don mai bi da kafe-kade. Ta'Ya'yan Kora maza. Bisa ga alamot Wāka ce. Allah ne mafakarmu da karfinmu, kullum yana a shiryē yā taimaka a lokacin wahala. **2** Saboda haka ba za mu ji tsoro ba, ko da kasa ta giringa duwatsu kuma suka fādī cikin surfin teku, **3** ko da ruwansa suna ruri suna kumfa duwatsu kuma suna giringa da tumbatsansu. (Sela) **4** Akwai kogi mai rafuffukan da suke sa birnin Allah murna, tsattsarkan wuri inda Mafi Daukaka ke zama. **5** Allah yana cikinta, ba za tā fādī ba; Allah zai taimake ta da safe. **6** Al'ummai

suna hayaniya, mulkoki sun fādī; ya daga muryarsa, duniya ta narke. **7** Ubangiji Madaukaki yana tare da mu; Allah na Ya'kub ne kagararmu. (Sela) **8** Zo ku ga ayyukan Ubangiji, kangon da ya kawo a kan duniya. **9** Ya sa yakoki suka yi tsit ko'ina a duniya. Ya kakkarya bakkuna ya kuma ragargaza māsū, ya kone garkuwoyi da wuta. **10** "Ku natsu ku kuma san cewa ni ne Allah; za a daukaka ni a cikin al'ummai, za a daukaka ni cikin duniya." **11** Ubangiji Madaukaki yana tare da mu; Allah na Ya'kub ne kagararmu. (Sela)

47 Don mai bi da kafe-kade. Ta'Ya'yan Kora maza. Zabura ce. Ku tafa hannuwanku, dukanku al'ummai; ku yi sowa ga Allah da muryoyin farin ciki. **2** Ubangiji Mafi Daukaka mai banmamaki ne, Sarki ne mai girma a bisa dukan duniya! **3** Ya rinjaiy al'ummai a Karkashinmu, mutane kuma a karkashin kafafunmu. **4** Ya zabar mana gādonmu, abar takamar Ya'kub, wanda yake kauna. (Sela) **5** Allah ya haura a cikin sowa ta farin ciki, Ubangiji ya haura a cikin karar kahoni. **6** Ku rera yabai ga Allah, ku rera yabai; ku rera yabai ga Sarkimmu, ku rera yabai. **7** Gama Allah shi ne Sarkin dukan duniya; ku rera zabura ta yabo gare shi. **8** Allah yana mulki a bisa al'ummai; Allah yana zama a kan kursiyinsa mai tsarki. **9** Maryan mutanen al'ummai sun taru a matsayin mutanen Allah na Ibrahim, gama sarkunan duniya na Allah ne; ana daukaka shi kwarai.

48 Wāka ce. Zabura ta'ya'yan Kora maza. Ubangiji mai girma ne, kuma mafificin yabo, a birnin Allahnmu, dutsensa mai tsarki. **2** Kyakkyawa ce cikin tsayınta, abin farin cikin dukan duniya. Kamar kwankoli mafi tsayı na Zafon ne Dutsen Sihiyona, birnin Babban Sarki. **3** Allah yana cikin fadodinta; ya nuna kansa mafaka ce gare ta. **4** Sa'ad da sarakuna suka hada rundunoni, sa'ad da suka yi gaba tare, **5** sun gan ta suka kuwa yi mamaki; suka gudu don tsoro. **6** Rawar jiki ya kama su a can, zafi kamar na mace mai naküda. **7** Ka hallaka su kamar jiragen ruwan Tarshish da iskar gabas ta targaje. **8** Yadda muka ji, haka muka gani a cikin birnin Ubangiji Madaukaki, a cikin birnin Allahnmu. Allah ya sa ta zauna lafiya har abada. (Sela) **9** Cikin haikalinka, ya Allah, mun yi tunani a kan kaunarka marar karewa. **10** Kamar sunanka, ya Allah, yabonka ya kai iyakokin duniya; hannunka na dama ya cika da adalci. **11** Dutsen Sihiyona ya yi farin ciki, kauyukan Yahuda suna murna saboda hukuntanka. **12** Yi tafiya cikin Sihiyona, ku kewaye ta, ku kirga hasumiyointa, **13** ku lura da katangarta da kyau, ku dubi fadodinta, don ku fade su ga tsara mai zuwa. **14** Gama wannan Allah shi ne Allahnmu har abada abadin; zai zama jagorarmu har zuwa karshe.

49 Don mai bi da kade-kade. Na'ya'yan Kora maza. Zabura ce. Ku ji wannan, dukanku mutane; ku a kan dubban tuddai. **11** Na san kowane tsuntsun da saurara, dukanku wadanda suke zama a wannan yake a duwatsu kuma halittun filaye nawa ne. **12** Da duniya, **2** babba da yaro mai arziki da talaka. **3** a ce ina jin yunwa ai, ba sai na fada muku ba, gama Bakina zai yi maganar hikima; magana daga zuciyata duniyar nawa ne, da kome da yake cikinta. **13** Ina cin za tā ba da ganewa. **4** Zan juye kunnena ga karin naman bijimai ne ko ina shan jinin awaki ne? **14** "Ku magana; da garaya zan karfafa kacici-kacicina. **5** miķa hadayar godiya ga Allah, ku cika alkawuranku Don me zan ji tsoro sa'ad da mugayen kwanaki suka zo, sa'ad da mugaye masu rudu suka kewaye ni, **6** ga Mafi Daukaka, **15** ku kira gare ni a ranar wahala; zan cece ku, za ku kuwa girmama ni." **16** Amma ga wadanda suka dogara ga arzikinsu suna kuma fariya mugaye, Allah ya ce, "Wace dama ce kuke da ita na a kan yawan arzikinsu? **7** Ba wani da zai iya ceton haddace dokokina ko na yin maganar alkawarina a ran wani ko yā ba wa Allah kudin fansa saboda shi, lebunanku? **17** Kun ki umarnina kuka kuma zubar da **8** kudin fansa domin rai yana da tsada, babu abin da kalmomina a bayanku **18** Sa'ad da kuka ga barawo, za a biya da ya taba isa, **9** da zai sa yā ci gaba da kukan hada kai da shi; kukan hada kai da mazinata. rayuwa har abada yā hana shi shigan kabari yā ruba. **19** Kuna amfani da bakunanku don mugunta kuna **10** Gama kowa na iya ganin masu hikima na mutuwa; kuma gyara harshenku don rudu. **20** Kuna ci gaba wawaye da marasa azanci su ma kan hallaka su bar wa wadansu arzikinsu. **11** Kaburburansu za su ci gaba da zama gidajensu har abada, Can za su abubuwa na kuwa yi shiru; kun dauka gaba daya kasance har zamanai marasa karewa, ko da yake sun ni kamar ku ne. Amma zan tsawata muku in kuma ba wa filaye sunayen kansu. **12** Amma mutum, kome zarge ku a fuskarku. **22** "Ku lura da wannan, ku da arzikinsa, ba ya dawwama; shi kamar dabbobi ne da kuka manta da Allah, ko kuwa in yayyage ku kucukucu, ba kuma wanda zai cece ku. **23** Shi wanda ya suka tabbatar da fadinsu. (Sela) **14** Kamar tumaki miķa hadayun godiya yakan girmama ni, ya kuma an kaddara su ga kabari; za su kuwa zama abincin shiryia hanya saboda in nuna masa ceton Allah."

51 Don mai bi da kade-kade. Zabura ta Dawuda. Sa'ad da annabi Natan ya zo wurinsa bayan Dawuda ya yi zina da Batsheba. Ka yi mini jinkai, ya Allah, bisa ga kaunarka marar karewa; bisa ga tausayinka mai girma ka shafe laifofina. **2** Ka wanke dukan kurakuraina ka tsarkake ni daga zunubina. **3** Gama ina sane da laifofina zunubaina kuma kullum suna a gabana. **4** Kai kadai na yi wa zunubi na yi abin da yake mugu a idonka, ta haka an tabbatar kai mai gaskiya sa'ad da ka yi magana aka kuma nuna kai mai adalci ne sa'ad da ka hukunta. **5** Tabbatacce ni mai zunubi ne tun haihuwa mai zunubi daga lokacin da mahaiiyata ta yi cikina. **6** Tabbatacce kana son gaskiya a sassan ciki; ka koya mini hikima a wuri can ciki. **7** Ka tsarkake ni da hizzob, zan kuwa zama tsab; ka wanke ni, zan kuma fi dusan kankara fari. **8** Bari in ji farin ciki da murna; bari kasusuwan da ka ragargaza su yi farin ciki. **9** Ka boye fuskarka daga zunubaina ka kuma shafe dukan kurakuraina. **10** Ka halitta zuciyta mai tsabta a cikina, ya Allah, ka kuma sabunta tsayayen ruhu a cikina. **11** Kada ka fid da ni daga gabanka ko ka dauke Ruhunka Mai Tsarki daga gare ni. **12** Ka mayar mini farin cikin cetonka ka kuma ba ni ruhun biyayya, yā rike ni. **13** Ta haka zan koyar wa masu laifi hanyoyinka, masu zunubi kuma za su komo gare ka. **14** Ka cece ni daga laifin jini, ya Allah, Allahn da ya cece ni, harshena kuwa zai rera adalcinka. **15** Ya Ubangiji, ka bude lebunana, bakina kuwa zai furta yabonka. **16** Ba ka farin ciki a hadaya, ai da na kawo; ba ka jin dadin bijimi daga turkenku ko awaki daga garkunanku, **10** hadayun Allah su ne karyayyen

50 Zabura ta Asaf. Mađaukaki, Allah, Ubangiji, ya yi magana ya kuma kira duniya daga fitowar rana zuwa inda take fāfuwa. **2** Daga Sihiyona, cikakkija a kyau, Allah na haskakawa. **3** Allahnmu yana zuwa ba kuwa zai yi shiru ba; wuta mai cinyewa a gabansa, babban hadari kuma ya kewaye shi. **4** Ya kira sammai da suke bisa, da duniya, don yā shari'anta mutanensa. **5** "Ku tattara mini shafaffuna, wadanda suka yi alkawari da ni ta wurin hadaya." **6** Sammai kuwa sun yi shelar adalcinsa gama Allah kansa alkali ne. (Sela) **7** "Ku ji, ya mutanena, zan kuwa yi magana, Ya Isra'il, zan kuwa ba da shaida a kanku. Ni ne Allah, Allahnku. **8** Ba na tsawata muku saboda hadayunku ko kuwa hadayunku na konawa, wadanda kuka taba kawo a gabana. **9** Ba na bukutan bijimi daga turkenku ko awaki daga garkunanku, **10**

ruhu; karyayyi da kuma zuciya mai tuba, Ya Allah, taimakona, Ubangiji shi ne wanda yake riķe ni. 5 ba za ka ki ba. 18 Cikin jin dadinka ka sa Sihiyona Bari mugunta ta shake masu magana marar kyau a ta yi nasara; ka gina katangar Urushalima. 19 Ta haka za a kasance da hadayu masu adalci, hadayun konawa dungum don su faranta ka; sa'an nan za a mika bijimai a bagadenka.

52 Don mai bi da kafe-kade. Wani maskil ta Dawuda. Sa'ad da Doyeg mutumin Edom ya tafi wurin Shawulu ya ce masa, "Dawuda ya tafi gidan Ahimelek." Me ya sa kake fariya game da mugunta, kai babbani mutum? Me ya sa kake fariya dukan yini, kai da kake abin kunya a idanun Allah? 2 Harshenka kan shirya hallaka; yana nan kamar reza mai ci, kana ta rudu. 3 Kana kaunar mugunta fiye da alheri, karya a maimakon fadin gaskiya. (Sela) 4 Kana kaunar kowace kalmar cutarwa, Ya kai harshe mai rudu! 5 Tabbatacce Allah zai kai ka ga madawwamiyar hallaka. Zai fizge ka yā yayyage ka daga tentinka; zai tumbiuke ka daga kasar masu rai. (Sela) 6 Masu adalci za su ga su ji tsoro; za su yi masa dariya, suna cewa, 7 "Yanzu, ga mutumin da bai mai da Allah mafakarsa ba amma ya dogara a yawan arzikinsa ya kuma yi karfi ta wurin hallaka wadansu!" 8 Amma ni kamar itace zaitun ne ina habaka a gidan Allah; na dogara ga kauna marar karewa ta Allah har abada abadin. 9 Zan yabe ka har abada game da abin da ka yi; a cikin sunanka zan dogara, gama sunanka yana da kyau. Zan yabe ka a gaban tsarkakanka.

53 Don mai bi da kafe-kade. Bisa ga mahalat. Wani maskil na Dawuda. Wawa ne kawai yakan ce a zuciyarsa, "Ba Allah." Sun lalace, kuma hanyoyinsu ba su da kyau; babu wani mai aikata abu mai kyau. 2 Allah yana duba daga sama a kan'ya'yan mutane yā ga ko akwai wani wanda ya gane, wani wanda yake neman Allah. 3 Kowa ya kouce, gaba daya sun lalace; babu guda da yake aikata abu mai kyau, babu ko daya. 4 Masu aikata mugunta ba sa taba koyo? Suna cin mutanena kamar yadda ake cin burodi, ba sa kuma kira ga Allah. 5 Ga shi fa, sun firgita don tsoro, ko da yake babu dalilin tsoro, gama Allah zai watsar da Kasusuwani masukinsa, za su sha kunya, gama Allah ya ki su. 6 Kash, da ceton Isra'il a zai fito daga Sihiyona mana! Sa'ad da Allah ya sāke arzuta mutanensa, bari Yaķub yā yi farin ciki Isra'il a kuma yā yi murna!

54 Don mai bi da kafe-kade. Da kayan kidi masu tsirkiya. Wani maskil ta Dawuda. Sa'ad da Zifawa suka tafi wurin Shawulu suka ce, "Ba Dawuda ba ne yake buya a cikinmu?" Ka cece ni, ya Allah ta wurin sunanka; ka nuna ni marar laifi ne ta wurin karfinka. 2 Ka ji addu'ata, ya Allah; ka saurari maganar bakina. 3 Baķi suna kawo mini hari; mutane marasa imani suna neman raina, mutanen da ba sa tsoron Allah. (Sela) 4 Tabbatacce Allah ne mai

kaina; cikin amincinka ka hallaka su. 6 Zan miķa hadaya ta yardar rai gare ka; zan yabe sunanka, ya Ubangiji, gama yana da kyau. 7 Gama ya cece ni daga dukan wahalolina, idanuna kuma sun ga an yi nasara a kan makhiyan.

55 Don mai bi da kafe-kade. Da kayan kidi masu tsirkiya. Wani maskil ta Dawuda. Ka ji addu'ata, ya Allah, kada ka kyale rokona; 2 ka ji ni ka kuma amsa mini. Tunanina yana damuna na kuma gaji tilis 3 hankalina ya tashi saboda yawan surutan musu kina, saboda danniyar mugaye. Gama sukan jawo mini wahala, suna jin haushina suna kina. 4 Zuciyata tana wahala a cikina; tsorace-tsoracen mutuwa sun sha kaina. 5 Tsoro da rawan jiki sun kama ni; razana ta sha kaina. 6 Na ce, "Kash, da a ce ina da fikafikan kurciya mana! Ai, da na yi firiya na tafi na huta, 7 da na tafi can da nisa na zauna a hamada; (Sela) 8 da na hanzarta na tafi wurin mafakata, nesa da muguar iska da hadiri." 9 Ka rikitar da mugaye, ya Ubangiji, ka birkitar da maganarsu, gama na ga rikici da fada a cikin birni. 10 Dare da rana suna yawo a kan katanga; mugun hali da zargi suna a cikinta. 11 Rundunar hallaka suna aiki a cikin birni; barazana da karairayi ba sa taba barin titunanta. 12 Da a ce abokin gāba ne ke zagina, da na jure da shi; da a ce makiyi yana tā da kansa a kaina, da na boye daga gare shi. 13 Amma kai ne, mutum kamar ni, abokina, abokina na kurkusa, 14 wanda na taba jin dadin zumunci da shi sosai yayinda muke tafiya tare a taron jama'a a gidan Allah. 15 Bari mutuwa ta dauki abokan gābana ba labari; bari su gangara da rai zuwa cikin kabari, gama mugunta tana samun masauki a cikinsu. (Sheol h7585) 16 Amma na kira ga Allah, Ubangiji kuwa ya cece ni. 17 Safe, rana da yamma ina kuka da nishi, yakan kuwa ji muryata. 18 Yakan fisshe ni lafiya daga yaķin da ake yi da ni, ko da yake da yawa suna gāba da ni. 19 Allah, yana mulki har abada, zai ji su yā kuma azabtar da su, (Sela) mutanen da ba sa taba canja hanyoyinsu kuma ba sa tsoron Allah. 20 Abokina ya kai wa abokansa hari; ya tā da alkawarinса. 21 Maganarsa tana da laushi kamar man zaitun, duk da haka yaķi yana a cikin zuciyarsa; kalmominsa sun fi mai sulbi, duk da haka takuba ne zārarru. 22 Ku kawo damuwoyinku ga Ubangiji zai kuwa riķe ku; ba zai taba barin mai adalci yā fādī ba. 23 Amma kai, ya Allah, za ka kawar da mugaye zuwa cikin ramin lalacewa; masu kisa da mutane masu rudu ba za su kai rabin kwanakin rayuwarstu ba. Amma ni dai, na dogara gare ka.

56 Don mai bi da kafe-kade. Da murya "Kurciya a Itatuwan Oak Mai Nisa." Ta Dawuda. Wani miktam. Sa'ad da Filistiyawa suka kama shi a birnin Gat. Ka yi mini jinkai, ya Allah, gama mutane sun

tasar mini da zafi; dukan yini suna matsa harinsu. **2** ne makaryata. **4** Dafinsu ya yi kamar dafin maciji, Masu bata sunana suna bina dukan yini; da yawa kamar na gamshekan da ya toshe kunnuwansa, **5** da suna kai mini hari cikin fariyarsu. **3** Sa'ad da ba ya jin muryar gardi, kome dabaran gwanin mai nake tsoro, zan dogara gare ka. **4** Ga Allah wanda wakar zai zama. **6** Ka kakkarya hakoran a bakunansu, maganarsa nake yabo ga Allah na dogara; ba zan ya Allah; ka yayyage fikokin zakoki, ya Ubangiji! ji tsoro ba. Me mutum mai mutuwa zai yi mini? **5** **7** Bari su face kamar ruwa mai wucewa; sa'ad da Dukan yini sun yi ta juya maganata; kullum suna suka ja bakansu, bari kibiyoyinsu su murtsuke. **8** kulle-kulle su cuce ni. **6** Sun hada baki, sun boye, Kamar katantanwun da suke narkewa yayinda suke suna kallon takawata suna a shirye su dauki raina. **9** Ta haka abokan gābana za su tafiya, kamar jinjirin da aka haifa matacce, kada **7** Sam, kada ka bari su kubuce; cikin fushinka, ya su ga hasken rana. **9** Kafin tukwanenka su ji zafin Allah, ka saukar da al'ummai. **8** Ka lissafta makokina; ka jera hawayena a littafinka, ba a rubuce suke a cikin littafinka ba? **9** Ta haka abokan gābana za su juya da baya sa'ad da na nemi taimako. Ta haka zan ce, “Tabbatacce har yanzu ana sāka wa adalai; san cewa Allah yana tare da ni. **10** Ga Allah, wanda nake yabon maganarsa, ga Ubangiji, wanda nake yabon maganarsa, **11** ga Allah na dogara; ba zan ji tsoro ba. Me mutum zai iya yi mini? **12** Ina karkashin alkawari gare ka, ya Allah; zan mi'ka hadayuna na godiya gare ka. **13** Gama ka cece ni daga mutuwa da kuma kafafun daga tuntube, don in yi tafiya a gaban Allah cikin hasken rai.

57 Don mai bi da kafe-kade. Da muryar “Kada Ka Hallaka.” Ta Dawuda. Wani miktam. Sa'ad da ya gudu daga Shawulu zuwa cikin kogo. Ka yi mini jinkai, ya Allah, ka yi mini jinkai, gama a gare ka raina yake samun mafaka. Zan sami mafaka a inuwar fikafikanka sai masifar ta wuce. **2** Na yi kuka ga Allah Mafi Daukaka, ga Allah, wanda yake cika manufarsa gare ni. **3** Ya aika daga sama ya kuwa cece ni, yana tsawata wa wadanda suke fafarata da zafi; (Sela) Allah yakan aika da kaunarsa da amincinsa. **4** Ina tsakiyar zakoki; ina kwance a cikin namun jeji masu cin mutane, mutanen da hakoransu masu ne da kuma kibiyoyi, wadanda harshensu suna da kaifi kamar takobi. **5** Bari a dāukaka ka, ya Allah, bisa sammai; bari dāukakarka ta kasance a dukan duniya. **6** Sun shimpida raga don su kama kafafuna, damuwa ta sha Karfina. Sun haka rami a hanyata, amma su kansu suka fāfa a cikinta. (Sela) **7** Zuciyata tana nan daram, ya Allah, zuciyata tana nan daram; zan rera in kuma yi kafe-kade. **8** Ka farka, raina! Ku farka, garaya da molo! Zan sa safe yā farka. **9** Zan yabe ka, ya Ubangiji, a cikin al'ummai; zan rera game da kai a cikin mutane. **10** Gama kaunarka mai girma ce, tana kaiwa sammai; amincinka na kaiwa sarari. **11** Bari a dāukaka ka, ya Allah, bisa sammai; bari dāukakarka ta kasance a dukan duniya.

58 Don mai bi da kafe-kade. Da muryar “Kada Ka Hallaka.” Ta Dawuda. Wani miktam. Ku masu mulki tabbatacce kuna magana daidai? Kuna yin shari'a daidai a cikin mutane? **2** Sam, a zuciyarku kuna kirkirō rashin adalci, da hannuwanku kuma kuna tā da hargitsi a duniya. **3** Kai, tun haihuwa mugaye sukan kauce; daga cikin ciki, su lalatattu

59 Don mai bi da kafe-kade. Da muryar “Kada Ka Hallaka.” Ta Dawuda. Wani miktam. Sa'ad da Shawulu ya aiki mutane su yi tsaron gidan Dawuda don yā kashe shi. Ka cece ni daga abokan gābana, ya Allah; ka tsare ni daga wadanda suka tayar mini. **2** Ka kubutdar da ni daga masu aikata mugunta ka kuma cece ni daga masu kisa. **3** Duba yadda suka kwanta suna jirana! Mugaye suna kulle-kullen gāba da ni ba saboda wani dalili ko na yi wa wani zunubi ba, ya Ubangiji. **4** Ban yi wani laifi ba, duk da haka suna a shirye su fāfa mini. Tashi ka taimake ni; dubi halin da nake ciki! **5** Ya Ubangiji Allah Macaukaki, Allah na Isra'il, ka tashi ka hukunta dukan al'ummai; kada ka nuna jinkai ga mugaye maciya amana. (Sela) **6** Sukan dawo da yamma, suna wage hakora kamar karnuka, suna yawo a birni. **7** Dubi abin da suke tofawa daga bakunansu, suna tofar da takuba daga lebunansu, suna cewa, “Wa zai ji mu?” **8** Amma kai, ya Ubangiji, kakan yi musu dariya; kana yi wa dukan wadannan al'ummai ba'a. **9** Ya Karfina, na dogara gare ka; kai, ya Allah, kai ne kararata, **10** Allah mai kaunata. Allah zai sha gabana zai kuma sa in yi dariya a kan wadanda suke magana marar kyau a kaina. **11** Amma kada ka kashe su, ya Ubangiji garkuwarmu, in ba haka mutanena za su manta. Cikin ikonka ka sa su yi ta yawo barkatai, ka kuma kawar da su. **12** Saboda zunuban bakunansu, saboda maganganun lebunansu, bari a kama su cikin fariyarsu. Saboda zage-zage da karairayin da suke yi, **13** ka cinye su da hasala, ka cinye su sarai. Sa'an nan za a sani a iyakar duniya cewa Allah yana mulki a bisa Ya'kub. (Sela) **14** Sukan dawo da yamma, suna wage hakora kamar karnuka, suna yawo a birni. **15** Suna ta yawo neman abinci su kuwa yi haushi in ba su koshi ba. **16** Amma zan rera game da Karfinka, da safe zan rera game da kaunarka; gama kai ne mafakata, kagarata a lokacin wahala. **17** Ya Karfina, na rera yabo gare ka; kai, ya Allah, kai ne kararata, Allah mai kaunata.

60 Don mai bi da kade-kade. Da muryar “Lilin Allah ne, shi ne dutsena mai karfi, mafakata. **8** Ku Alkawari.” Wani miktam ta Dawuda. Don dogara a gare shi a duk lokuta, ya mutane; ku fadi koyarwa. Sa’ad da ya yakı Aram-Naharayim da Aram-Zoba, da kuma sa’ad da Yowab ya dawo ya bugi mutanen Edom dubu goma sha biyu a Kwarin Gishiri. Ka ki mu, ya Allah, ka kuma fashe käriyamu; ka yi fushi da mu, yanzu ka mai da mu! **2** Ka girgiza kasar ka kuma tsaga ta; ka daure karayarta, gama tana rawa. **3** Ka nuna wa mutanenka lokutan wahala; ka ba mu ruwan inabin da ya sa muka bugu. **4** Amma ga wadanda suke tsorонka, ka daga tuta don a bude gāba da baka. (Sela) **5** Ka cece mu ka kuma taimake mu da hannunka na dama, domin wadanda kake kauna su kubuta. **6** Allah ya yi magana daga wurinsa mai tsarki, “Da nasara zan rarraba Shekem in kuma auna Kwarin Sukkot. **7** Gileyad nawa ne, Manasse kuma nawa ne; Efraim shi ne hular kwanona, Yahuda kuma sandar mulkina. **8** Mowab shi ne kwanon wankina, a kan Edom zan jefa takalmina; a bisa Filistiya zan yi kirarin nasara.” **9** Wa zai kawo ni birnin katanga? Wa zai bishe ni zuwa Edom? **10** Ba kai ba ne, ya Allah, kai da ka ki mu ba ka kuwa fita tare da mayakanmu? **11** Ka ba mu gudummawa a kan abokin gāba, gama taimakon mutum banza ne. **12** Tare da Allah za mu yi nasara, zai kuma tattake abokan gābanmu.

61 Don mai bi da kafe-kafe. Da kayan kidi masu tsirkiya. Ta Dawuda. Ka ji kukata, ya Allah; ka saurari addu’ata. **2** Daga iyakar duniya na yi kira gare ka, na yi kira yayinda zuciyata ta karai; ka bishe ni zuwa dutsen da ya fi ni tsayi. **3** Gama kai ne mafakata, hasumiya mai karfi gāba da makiyi. **4** Ina marmari in zauna a tentinka har abada in sami mafaka a cikin inuwar fikafikanka. (Sela) **5** Gama ka ji alkawarina, ya Allah; ka ba ni gādo na wadanda suke tsorонka. **6** Ka kara kwanakin ran sarki, shekarunsa su kasance a zamanai masu yawa. **7** Bari yā yi mulki a gabon Allah har abada; ka sa kaunarka da amincinka su tsare shi. **8** Sa’an nan zan riķa rera yabo ga sunanka in kuma cika alkawarina kowace rana.

62 Don mai bi da kafe-kafe. Don Yedutun. Zaburar Dawuda. Raina na samun hutu a wurin Allah ne kafai; cetona na zuwa daga gare shi. **2** Shi kafai ne dutsena da cetona; shi ne kagarata, ba zan jijigu ba. **3** Har yaushe za ku tasar wa mutum guda? Dukanku ne za ku kā da shi wannan jinganannen bango, wannan rusasshen katanga? **4** Sun kintsa sosai su tumbuke shi daga matsayinsa mai martaba; suna jin dadi yin karairayi. Sukan sa wa mutum albarka da bakinsu, amma a zuciyarsu la’antawa suke yi. (Sela) **5** Ka nemi hutu, ya raina, a wurin Allah kafai; dogarata kan zo daga gare shi ne. **6** Shi ne kafai dutsena da cetona; shi ne kagarata, ba zan jijigu ba. **7** Cetona da girmata sun dangana ga

Allah ne, shi ne dutsena mai karfi, mafakata. **8** Ku albarkaci bakin zukatanku a gare shi, gama Allah ne mafakarmu. (Sela) **9** Talakawa dai kamar shakar iska suke, Attajirai dai kamar shirim suke; in aka auna a ma’ouni, su ba wani abu ba ne; dukansu dai kamar shakar iska ne kawai. **10** Kada ku dogara a kan kwace ko yin fariya a kayan sata; ko arzikinku ya Karu, kada ku sa zuciyarku a kansu. **11** Abu guda Allah ya ce, abubuwa biyu na ji, “Cewa kai, ya Allah, kake mai karfi, **12** kuma cewa kai, ya Ubangiji, mai kauna ne. Tabbatacce za ka sāka wa kowane mutum bisa ga abin da ya yi.”

63 Zabura ta Dawuda. Sa’ad da yake a hamadar Yahuda. Ya Allah, kai ne Allahna, da nacewa na neme ka; raina yana kishinka, jikina yana marmarinka, cikin busashiyar kasar da ta zozaye inda babu ruwa. **2** Na gan ka a wuri mai tsarki na kuma dubi ikonka da dfaukarka. **3** Domin kaunarka ta fi rai kyau, lebunana za su dfaukaka ka. **4** Zan yabe ka muddin raina, kuma a cikin sunanka zai daga hannuwana. **5** Raina zai koshi kamar da abinci mafi kyau; da lebunan rerawa bakina zai yabe ka. **6** A gadona na tuna da kai; ina tunaninka dukan dare. **7** Domin kai ne mai taimakona, ina rera a cikin inuwar fikafikanka. **8** Raina ya manne maka; hannunka na dama yana rike da ni. **9** Su da suke neman raina za su hallaka; za su gangara zuwa zurfafan dunya. **10** Za a bayar da su ga takobi su kuma zama abincin karnukan jeji. **11** Amma sarki zai yi farin ciki ga Allah; dukan wadanda suke rantse da sunan Allah za su yabe shi, amma za a rufe bakunan makaryata.

64 Don mai bi da kafe-kafe. Zabura ta Dawuda. Ka ji ni, ya Allah, yayında nake fadin abin da yake damuna; ka tsare raina daga barazanan abokin gāba. **2** Ka boye ni daga kulle-kullen mugaye, daga daure dauren wannan taro masu aikata mugunta. **3** Sukan wāsa harsunansu kamar takuba su harba kalmominsu kamar kibiyoyi masu kisa. **4** Sukan yin kwanto su harbi marar laifi; sukan yi harbi nan da nan, ba tsoro. **5** Sukan karfafa juna a mugayen kulle-kullensu, sukan yi magana yadda za su boye tarkunansu; su ce, “Wa zai gan su?” **6** Sukan yi kulle-kullen rashin adalci su ce, “Mun gama kulla cikakkiyar makarkashiya tsab!” Zuciyar mutum da tunaninsa, suna da wuyar gannewa. **7** Amma Allah zai harbe su da kibiyoyi; nan da nan za a buge su su fāsi. **8** Zai juya harshensu a kansu yā kuma kawo su ga hallaka; duk wadanda suka gan su za su kada kai, suna musu ba’ a. **9** Dukan mutane za su ji tsoro; za su yi shelar ayyukan Allah su kuma yi tunanin abin da ya aikata. **10** Bari masu adalci su yi farin ciki a cikin Ubangiji su kuma nemi mafaka a gare shi; bari dukan masu gaskiya a zuciya su yabe shi!

65 Don mai bi da kafe-kade. Zabura ta Dawuda. **17** Na yi kuka gare shi da bakina; yabonsa yana a Wata waka. Yabo ya dace da kai, ya Allah, a harshena. **18** Da a ce na ji dadfin zunubi a zuciyata, Sihiyona; a gare ka za mu cika alkawuramu. **2** Ya kai wanda yake jin addu'a a gare ka dukan mutane za su zo. **3** Sa'ad da zunubai suka sha karfinmu, ka gafarta laifofinmu. **4** Masu albarka ne wadanda ka zaba ka kawo kusa don su zauna filayenka! Mun cika da abubuwa masu kyau na gidanka, na haikalinka mai tsarki. **5** Ka amsa mana da ayyuka masu banmamaki na adalci, Ya Allah Mai Cetonmu, begen dukan iyakar duniya da kuma na tekuna masu nesa, **6** wanda ya yi duwatsu ta wurin ikonka, bayan ka kintsa kanka da karfi, **7** wanda ya kwantar da rurin tekuna, rurin rakumansu, da kuma tumbatsar al'ummai. **8** Wadanda suke zama can da nesa sukan ji tsoron manyan ayyukanka; inda safe ke haskaka yamma kuma ta shude kakan sa a yi wa'koñin farin ciki. **9** Kana kula da kasa kana kuma yi mata banruwa; kana azurta ta a yalwace. Rafuffukan Allah sun cika da ruwa don su ba mutane hatsi, don haka ne ka kaddara. **10** Ka kwarara ta da ruwa ka kuma bajekunyointa; ka sa ta yi laushi da yayyafi ka kuma albarkaci tsire-tsirenta. **11** Saboda alherinka, ya Allah, an sami kaka mai albarka, amalankenka kuwa sun cika har suna zuba. **12** Makiyayan hamada sun cika har suna zuba; tuddai sun rufu da murna. **13** Wurin dausayin kiwo sun rufu da garkuna kwari kuma sun cika da hatsi; suna sowa don farin ciki.

66 Don mai bi da kafe-kade. Zabura ta Dawuda. Wa'ka. Zabura. Ku yi sowa ta farin ciki ga Allah, dukan duniya! **2** Ku rera daukaka ga sunansa; ku sa yabonsa yä zama da daukaka! **3** Ku ce we Allah, "Ayyukanka da banmamaki suke! Ikonka da girma yake har abokan gäbanka suna durkusa a gabanka. **4** Dukan duniya sun rusuna a gabanka suna rera yabo gare ka, suna rera yabo ga sunanka." (Sela) **5** Ku zo ku ga abin da Allah ya yi, ayyukansa masu banmamaki a madadin mutum! **6** Ya juya teku zuwa busasshiyar kasa, sun wuce cikin ruwaye da kafa, ku zo, mu yi farin ciki a cikinsa. **7** Yana mulki har abada ta wurin ikonsa, idanunsa suna duban al'ummai, kada'yan tawaye su tayar masa. (Sela) **8** Ku yabi Allahnku, ya mutane, bari a ji karar yabonsa; **9** ya adana rayukanmu ya kuma kiyaye kafafunmu daga santsi. **10** Gama kai, ya Allah, ka gwada mu; ka tace mu kamar azurfa. **11** Ka kawo mu cikin kurkuku ka kuma jibga kaya masu nauyi a bayanmu. **12** Ka bar mutane suka hau a kawunanmu; mun bi ta wuta da ruwa, amma ka kawo mu zuwa wurin yalwa. **13** Zan zo haikalinka da hadayun konawa zan kuwa cika alkawurana gare ka, **14** alkawuran da lebunana suka yi alkawari bakina kuma ya fada sa'ad da nake cikin wahala. **15** Zan mika kitsen dabbobi gare ka da kuma baye-baye na raguna; zan mika bijimai da awaki. (Sela) **16** Ku zo ku saurara, dukanku wadanda suke tsoron Allah; bari in fada muku abin da ya yi mini.

da Ubangiji ba zai saurara ba; **19** amma tabbatacce Allah ya saurara ya kuma ji muryata a cikin addu'a. **20** Yabo ga Allah, wanda bai ki addu'ata ba ko yä janye kaunarsa daga gare ni!

67 Don mai bi da kafe-kade. Tare da kayan kidi masu tsirkiya. Zabura. Wa'ka. Bari Allah yä yi mana alheri yä kuma albarkace mu yä kuma sa fuskarsa ta haskaka a karimu, (Sela) **2** don a san hanyoyinka a duniya, cetonka kuma a cikin dukan al'ummai. **3** Bari mutane su yabe ka, ya Allah; bari dukan mutane su yabe ka. **4** Bari al'ummai su yi murna su kuma rera don farin ciki, gama kana mulkin mutanenka da adalci kana kuma bi da al'umman duniya. (Sela) **5** Bari mutane su yabe ka, ya Allah; bari dukan mutane su yabe. **6** Sa'an nan kasa za tå ba da girbinta Allah kuma, Allahnmu, zai albarkace mu. **7** Allah yä sa mana albarka, dukan iyakar duniya kuma su ji tsoronsa.

68 Don mai bi da kafe-kade. Ta Dawuda. Zabura. Wa'ka. Bari Allah yä tashi, bari a watsar da abokan gäbansa; bari ma'kiyansa su gudu a gabansa. **2** Kamar yadda iska take hurayayaki, bari yä hurayayaki; kamar yadda kaki kan narke a gabon wuta, bari mugaye su hallaka a gabon Allah. **3** Amma bari adalai su yi murna su kuma yi farin ciki a gabon Allah; bari su yi murna da farin ciki. **4** Rera wa Allah, rera yabo ga sunansa, ku daukaka wanda yake hawa a kan gizagizai; sunansa Ubangiji ne, ku kuma yi farin ciki a gabansa. **5** Uba ga marayu, mai käre gwauraye, shi ne Allah a mazauninsa mai tsarki. **6** Allah ya shirya masu kadaici a cikin iyalai, ya jagorance'yan kurkuku da wakofi; amma'yan tawaye suna zama a kasa mai zafin rana. **7** Sa'ad da ka fito a gabon mutanenka, ya Allah, sa'ad da ka takat a cikin kasar da take wofi, (Sela) **8** duniya ta girdgiza, sammai suka zuba ruwan sama, a gabon Allah, wanda ya bayyana a Sinai, a gabon Allah, Allah na Isra'il. **9** Ka ba da yayyafi a yalwace, ya Allah; ka rayar da gädonka da ya gäji. **10** Mutanenka suka zauna a cikinsa, kuma daga yalwarka, ya Allah, ka tanada wa matataluta. **11** Ubangiji ya yi umarni, mutane masu yawa ne suka yi shelarsa, **12** "Sarakuna da mayaka suka gudu a gaggaue; cikin sansani mutane sun raba ganima. **13** Har yayinda kuke barci a cikin garken tumaki, an dalaye fikafikan kurciya da azurfa, fikafikanta da zinariya mai kyalli." **14** Sa'ad da Madaukaki ya watsar da sarakuna a cikin kasa, sai ya zama kamar kankara ta sauka a kan Zalmon. **15** Duwatsun Bashan, duwatsu masu alfarma ne; duwatsun Bashan masu wuyar hawa ne. **16** Don me kuke duba da kishi, ya duwatsu masu wuyan hawa, a kan dutsen da Allah ya za'ba yä yi mulki, inda Ubangiji kansa zai zauna har abada? **17** Karusan Allah ninkin dubbai

goma ne da kuma dubu dubbai; Ubangiji ya zo rufe fuskata. **8** Ni bako ne a cikin'yan'uwana, bare daga Sinai ya shiga cikin haikalinsa. **18** Sa'ad da kuma ga'ya yan mahaifiyata maza; **9** gama himma ka hau bisa, ka bi da kamammu cikin tawagarka; ka karbi kyautai daga mutane, har ma daga'yan tawaye, don kai, ya Ubangiji Allah, za ka zauna a can. **19** Yabo ya tabbata ga Ubangiji, ga Allah Mai Cetommu, wanda kulum yake daukan nauyinmu. (Sela) **20** Allahnmu shi ne Allah wanda yake ceto; daga Ubangiji Mai Iko Duka kubuta yake zuwa daga mutuwa. **21** Tabbatucc Allah zai murkushe kawunan abokan gābansa, rawanin gashi na wafanda suke ci gaba cikin zunubansa. **22** Ubangiji ya ce, "Zan kawo su daga Bashan; zan kawo su daga surfafan teku, **23** don ku wanke kfafunku a cikin jinin makiyanku, yayında harsunan karnukanku su sami rabonsu." **24** Jerin gwanonka ya zo a bayyane, ya Allah, jerin gwanon Allahna da Sarkina zuwa cikin wuri mai tsarki. **25** A gaba akwai mawaka, a bayansu akwai makadā; tare da su akwai'yan mata suna bugan ganguna. **26** Ku yabi Allah cikin taro mai girma; yabi Ubangiji cikin taron Isra'ilā. **27** Ga karamar kabilar Benyamin, suna jagorance su, ga babbar kungiyi shugabannin Yahuda, ga kuma shugabannin Zebulun da na Naftali. **28** Ka bayyana ikonka, ya Allah; ka nuna kārfinka, ya Allah, kamar yadda ka yi a dā. **29** Saboda haikalinka a Urushalima sarakuna za su kawo maka kyautai. **30** Ka tsawata wa naman jejin nan a cikin kyauro, garken bijimai a cikin'yan marukan al'ummai. Ka kāskantar, bari yā kawo sandunan azurfa. Ka watsar da al'ummai wafanda suke jin dadin yaki. **31** Jakadu za su zo daga Masar; Kush za tā mīka kanta ga Allah. **32** Ku rera wa Allah, (Sela) **33** gare shi wanda yake hawan dadadden tsami sa'ad da nake jin kishi. **22** Bari teburin da aka shirya a gabansu yā zama musu tarko; bari yā zama sakamakon laifi da kuma tarko. **23** Bari idanunsu yā dushe don kada su gani, bayansu kuma yā tankware tsami sa'ad da nake jin kishi. **22** Bari teburin da aka amma ban sami ko daya ba, na nemi masu ta'aziyya, amma ban sami ko daya ba. **21** Sun sa abin dici cikin abincina suka kuma ba ni ruwan inabi mai tsami sa'ad da nake jin kishi. **22** Bari teburin da aka karaif a bar ni ba mataimaki; Na nemi a ji tausayina, karaif a bar ni ba mataimaki; Na nemi a ji tausayina, **27** **34** Ku yi shelar ikon Allah, wanda dāukakarsa take a bisa Isra'ilā, wanda ikonsa yake a cikin sarari. **35** Kai mai banmamaki ne, ya Allah, cikin wurinka mai tsarki; Allah na Isra'ilā yakan ba da iko da kuma kārfi ga mutanensa. Yabo ya tabbata ga Allah!

69 Don mai bi da kade-kade. Da muryar "Lilin." Ta Dawuda. Ka cece ni, ya Allah, gama ruwa ya kai wuyata **2** Na nutse cikin laka mai surfi, inda babu wurin tsayawa. Na shiga cikin ruwaye masu surfi; rigyawa ya sha kaina. **3** Na gajji da kira ina neman taimako; makogwarona ya bushe idanuna sun dushe, suna neman Allahna. **4** Wafanda suke kina ba dalili sun fi gashin kaina yawa; da yawa ne abokan gābana babu dalili, su da suke nema su hallaka ni. An tilasta mini in mayar da abin da ban sata ba. **5** Ka san wautata, ya Allah; laifina ba a boyé yake daga gare ka ba. **6** Bari wafanda suke sa zuciya gare ka kada su sha kunya saboda ni, Ya Ubangiji, Ubangiji Madaukaki; bari wafanda suke neman ka kada su sha kunya saboda ni, Ya Allah na Isra'ilā. **7** Gama na jimre da ba'a saboda kai, kunya kuma ta

rufe fuskata. **8** Ni bako ne a cikin'yan'uwana, bare da nake yi wa gidanka yana funata, kuma zagi na masu zaginka yana fāduwa a kaina. **10** Sa'ad da na yi kuka na kuma yi azumi dole in jimre da ba'a; **11** sa'ad da na sanya rigunan makoki, mutane suna maishe ni abin dariya. **12** Masu zama a kofa suna mini ba'a, na zama wa'ka a bakin bugaggū da giya. **13** Amma na yi addu'a gare ka, ya Ubangiji, a lokacin da ka ga dama; a cikin kaunarka mai girma, ya Allah, ka amsa mini da tabbacin ceto. **14** Ka fid da ni daga laka, kada ka bari in nutse; ka cece ni daga wafanda suke Kina, daga rurin ruwaye. **15** Kada ka bar rigyawa yā sha kaina ko surfafa su hadiye ni ko rami yā rufe bakinsa a kaina. **16** Ka amsa mini, ya Ubangiji cikin alherin kaunarka; cikin jinkanka mai girma ka juyo gare ni. **17** Kada ka boye fuskarka daga bawanka; ka amsa mini da sauri, gama ina cikin wahala. **18** Ka zo kusa makadā; tare da su akwai'yan mata suna bugan ganguna. **19** Ka san yadda ake mini ba'a, ake kunya tar da ni da kuma yadda nake shan kunya; dukan abokan gābana suna a gabanka. **20** Ba'a ta sa zuciyata ta karaif a bar ni ba mataimaki; Na nemi a ji tausayina, amma ban sami ko daya ba, na nemi masu ta'aziyya, amma ban sami ko daya ba. **21** Sun sa abin dici cikin abincina suka kuma ba ni ruwan inabi mai tsami sa'ad da nake jin kishi. **22** Bari teburin da aka karaif a bar ni ba mataimaki; Na nemi a ji tausayina, **27** **22** Bari teburin da aka karaif a bar ni ba mataimaki; Na nemi a ji tausayina, **23** **23** Bari idanunsu yā dushe don kada su gani, bayansu kuma yā tankware tsami sa'ad da nake jin kishi. **22** Bari teburin da aka karaif a bar ni ba mataimaki; Na nemi a ji tausayina, **24** **24** Ka kwarara fushinka a kansu; bari fushinka mai zafi yā ci musu. **25** Bari wurinsu yā zama kufai; kada ka bar wani yā zauna a tentunansu. **26** Gama sun tsananta wa wafanda ka hukunta suna kuma tadīn wahalar wafanda ka ji musu rauni. **27** **25** Bari idanunsu yā dushe don kada su gani, bayansu kuma yā tankware tsami sa'ad da nake jin kishi. **22** Bari teburin da aka karaif a bar ni ba mataimaki; Na nemi a ji tausayina, **26** **26** Gama sun tsananta wa wafanda ka hukunta suna kuma tadīn wahalar wafanda ka ji musu rauni. **27** **27** **27** Ka neme su da laifi a kan laifi; kada ka bar su su sami rabo a cikin cetonka. **28** Bari a shafe su sarai daga littafin rai kada a kuma lissafta su tare da adulai. **29** Ina cikin zafi da kuma azaba; bari cetonka, ya Allah, yā tsare ni. **30** Zan yabe sunan Allah cikin wa'ka in kuma dāukaka shi tare wurin yin godiya. **31** Wannan zai gamshi Ubangiji fiye da saniya, fiye da bijimi da kahoniisa da kuma kofatansa. **32** Matalauta za su gani su kuma yi murna, ku da kuke neman Allah, bari zukatanku su rayu! **33** Ubangiji yakan ji masu bukata ba ya kuwa kyale kamammun mutanensa. **34** Bari sama da kāsa su yabe shi, tekuna da dukan abin da yake motsi a cikinsu, **35** gama Allah zai cece Sihiyona yā sāke gina biranen Yahuda. Sa'an nan mutane za su zauna a can su mallake ta, **36** yā yan bayinsa za su gāje ta, wafanda kuma suna kaunarsunansa za su zauna a can.

70 Don mai bi da kade-kade. Ta Dawuda. Roko. Ka hanzarta, ya Allah, ka cece ni; Ya Ubangiji, zo da sauri ka taimake ni. **2** Bari masu neman raina su sha kunya su kuma rikice; bari dukan masu sha'awar

gani lalacewata su juye baya da kunya. 3 Bari masu ce mini, "Allah yā kara!" Su juye baya saboda kunyaansu. 4 Amma bari dukan masu nemanka su yi farin ciki su kuma yi murna a cikinka; bari wadanda suke kaunar cetonka kulum su ce, "Bari Allah yā sami dāukaka!" 5 Duk da haka ni matalauci ne da kuma mai bukata; ka zo da sauri gare ni, ya Allah. Kai ne mai taimakona da mai cетона; Ya Ubangiji, kada ka yi jinkiri.

71 A gare ka, ya Ubangiji, na nemi mafaka; kada ka taба sa in sha kunya. 2 Ka kubutar da ni ka cece ni cikin adalcinka; ka juya kunnenka gare ni ka kuma cece ni. 3 Ka zama dutsenia da kagarata, inda kulum zan je. Ka ba da umarni a cece ni, gama kai ne dutsen buyana da katangata. 4 Ka cece ni, ya Allahna, daga hannum mugaye, da kuma daga ikon mugaye da masu mugunta. 5 Gama kai ne abin sa zuciyata, ya Ubangiji Mai Iko Duka, Karfin zuciyata tun ina yaro. 6 Daga haihuwa na dogara gare ka; kai ka kawo ni daga cikin mahaifiyata. Kullayaumi zan yabe ka. 7 Na zama kamar abin sa zuciya ga yawanci, amma kai ne katangata mai karfi. 8 Bakina ya cika da yabonka, ina furtu darajarka dukan yini. 9 Kada ka yar da ni sa'ad da na tsufa; kada ka yashe ni sa'ad da karfina ya kare. 10 Gama abokan gābāna suna magana a kaina; wadanda suke jira su kashe ni suna hada baki tare. 11 Suna cewa, "Allah ya yashe shi; mu fafare shi mu kama shi, gama ba wanda zai kubutar da shi." 12 Kada ka yi nisa da ni, ya Allah; zo da sauri, ya Allahna, ka taimake ni. 13 Bari masu zagina su hallaka da kunya; bari wadanda suke so su cutar da ni su sha ba'a da kuma kunya. 14 Amma game da ni, kullayaumi zan kasance da sa zuciya; zan yabe ka sau da sau. 15 Bakina zai ba da labarin adalcinka, zai yi maganar cetonka dukan yini, ko da yake ban san yawansa ba. 16 Zan zo in furtu in kuma yi shelar ayyukanka masu girma, ya Ubangiji Mai Iko Duka; zan yi shelar adalcinka, naka kadai. 17 Tun ina yaro, ya Allah, ka koya mini har wa yau ina furtu ayyukanka masu banmamaki. 18 Ko sa'ad da na tsufa da furfura, kada ka yashe ni, ya Allah, sai na furtu ikonka ga tsara mai zuwa, karfinka ga dukan wadanda suke zuwa. 19 Adalcinka ya kai sararin sama, ya Allah, kai da ka yi manyan abubuwa. Wane ne kamar ka, ya Allah? 20 Ko da yake ka sa na ga wahaloli, masu yawa da kuma masu dici, za ka sāke mayar mini da rai; daga surfafan duniya za ka sāke tā da ni. 21 Za ka kara girmana ka sāke tā'azantar da ni. 22 Zan yabe ka da garaya saboda amincinka, ya Allah; zan rera yabo gare ka da molo, Ya Mai Tsarki na Isra'ila. 23 Lebunana za su yi sowa don farin ciki sa'ad da na rera yabo gare ka, ni, wanda ka fansa. 24 Harshena zai ba da labarin ayyukanka masu adalci dukan yini, gama wadanda suka so su cutar da ni sun sha kunya suka kuma rikice.

72 Ta Solomon. Ka tanada sarki da shari'arka ta gaskiya, ya Allah, dan sarki da adalcinka. 2 Zai shari'anta mutanenka da adalci, marasa Karfinka da shari'ar gaskiya. 3 Duwatsu za su kawo wadata ga mutane, tuddai kuma su ba da amfani na adalci. 4 Zai kāre marasa karfi a cikin mutane yā kuma cece'yāyan masu bukata; zai murkushe masu danniya. 5 Zai jimre muddin rana tana nan, muddin akwai wata, har dukan zamana. 6 Zai zama kamar ruwan sama mai fāduwa a filin ciyayin da aka yanka, kamar yayyafi mai ba wa duniya ruwa. 7 A kwanakinsa adalai za su habaka wadata za tā yalwata har sai babu sauran wata. 8 Zai yi mulki daga teku zuwa teku kuma daga Kogi zuwa iyakar duniya. 9 Kabilun hamada za su rusuna a gabansa abokan gābānsa kuwa za su lashe kura. 10 Sarakunan Tarshish da na bakin kogi masu nisa za su ba da gandu gare shi; sarakunan Sheba da Seba za su ba shi kyautai. 11 Dukan sarakuna za su rusuna masa kuma dukan al'ummai za su bauta masa. 12 Gama zai ceci masu bukatan da suka yi kuka, marasa Karfin da ba su da mai taimako. 13 Zai ji tausayin gajiyayu da masu bukata yā ceci masu bukata daga mutuwa. 14 Zai kubutar da su daga danniya da rikici, gama jininsu yake a gabansa. 15 Bari yā yi doguwar rayuwa! Bari a ba shi zinariya daga Sheba. Bari mutane su riķa yin addu'a dominisa su kuma albarkace shi dukan yini. 16 Bari hatsi yā yalwata a duk fādin kāsar; bari yā cika bisan tuddai. Bari'yāyan itatuwansa su habaka kamar Lebanon; bari yā bazu kamar ciyai a gona. 17 Bari sunansa yā dawwama har abada; bari yā ci gaba muddin rana tana nan. Dukan al'ummai za su sami albarka ta wurinsa, za su kuma ce da shi mai albarka. 18 Yabo ya tabbata ga Ubangiji Allah, Allah na Isra'ila, wanda shi kadai ya aikata abubuwa masu banmamaki. 19 Yabo ya tabbata ga sunansa mai dāukaka har abada; bari dukan duniya ta cika da dāukakarsa. 20 Wannan ya kammalla addu'o'in Dawuda dan Yesse.

73 Zabura ta Asaf. Tabbatuccé Allah mai alheri ne ga Isra'ila, ga wadanda suke masu tsabta a zuciya. 2 Amma game da ni, kafafuna suna gab da yin santsi; tafin kafana ya yi kusan zamewa. 3 Gama na yi kishin masu girman kai sa'ad da na ga cin gabon da masu mugunta suke yi. 4 Ba sa yin wata fama; jikunansu lafiya suke da kuma karfi. 5 Ba sa shan wata wahalar da sauran mutane ke sha; ba su da damuwa irin na'yan adam. 6 Saboda girman kai ya zama musu abin wuya; tā da hankali ya zama musu riga. 7 Daga mugayen zukatansu laifi kan fito mugaye kulle-kullen da suke cikin zukatansu ba su da iyaka. 8 Suna ba'a, suna fādin mugayen abubuwa; cikin girman kan suna barazana yin danniya. 9 Bakunansu na cewa sama na su ne, kuma harsunansu sun mallaki duniya. 10 Saboda haka mutanensu sun juya gare su suna kuma shan

ruwa a yalwace. **11** Suna cewa, "Yaya Allah zai sani? Mafi Daukaka yana da sani ne?" **12** Ga yadda mugaye suke, kulum ba su da damuwa, arzikinsu yana ta karuwa. **13** Tabbatacce a banza na bar zuciyata da tsabta; a banza na wanke hanniwa don nuna rashin laifi. **14** Dukan yini na sha annoba; an hukunta ni kowace safiya. **15** Da na ce, "Zan fada haka," da na bashe'ya'yanka. **16** Sa'ad da na yi kokari in gane wannan, sai ya zama danniya a gare ni **17** sai da na shiga wuri mai tsarki na Allah; sa'an nan na gane abin da karshensu zai zama. **18** Tabbatacce ka sa su a kasa mai santsi; ka jefar da su ga hallaka. **19** Duba yadda suka hallaka farat daya, razana ta share su gaba daya! **20** Kamar yadda mafarki yake sa'ad da mutum ya farka, haka yake sa'ad da ka farka, ya Ubangiji, za ka rena su kamar almarai. **21** Sa'ad da zuciyata ta bac'i hankalina kuma ya tashi, **22** na zama marar azanci da jahili; na zama kamar dabba a gabanka. **23** Duk da haka kulum ina tare da kai; ka riike ni a hannun damana. **24** Ka bishe ni da shawararka, bayan haka kuma za ka kai ni cikin daukaka. **25** Wa nake da shi a sama in ba kai ba? Ba na kuma sha'awar kome a duniya in ban da kai. **26** Jikina da zuciyata za su iya raunana, amma Allah ne karfin zuciyata da kuma rabona har abada. **27** Wadanda suke nesa da kai za su hallaka; kakan hallaka dukan wadanda suke maka rashin aminci. **28** Amma game da ni, yana da kyau in kasance kusa da Allah. Na mai da Ubangiji Mai Iko Duka mafakata; zan yi shelar dukan ayyukanka.

74 Maskil na Asaf. Me ya sa ka ki mu har abada, ya Allah? Me ya sa fushinka yake a kan tumakin kiwonka? **2** Ka tuna da mutanen da ka saya tun da dadewa, kabilar gādonka, wadda ka fansa, Dutsen Sihiyona, inda ka zauna. **3** Ka juye sawunka wajen wadannan madawwamin kufai, dukan wannan hallakar da abokin gāba ya yi wa wuri mai tsarki. **4** Ma'kiyanka sun yi ruri a inda ka sadu da mu; suka kakkafa tutotinsu a matsayin alamu. **5** Sun yi kamar mutane masu wāshin gatura don yanka itatuwa a kurmi. **6** Sun ragargaje dukan sassakar katako da gatura da kuma gudumarsu. **7** Suka kone wurinka mai tsarki kurmus; suka kazantar da mazaunin Sunanka. **8** Suna cewa a zukatansu, "Za mu murkushe su sarai!" Suka kone ko'ina aka yi wa Allah sujada a kasar. **9** Ba a ba mu wata alama mai banmamaki ba; ba sauran annabawan da suka ragu, kuma babu waninmu da ya sani har yaushe wannan zai ci gaba. **10** Har yaushe abokan gāba za su yi mana ba'a, ya Allah? Ma'kiya za su ci gaba da bata sunanka har abada ne? **11** Me ya sa ka janye hannunka, hannunka na dama? Ka fid da shi daga rigarka ka hallaka su! **12** Amma kai, ya Allah, kai ne sarki tun da dadewa; ka kawo ceto a kan duniya. **13** Kai ne ka raba teku ta wurin ikonka; ka farfashe kawunan dodo a cikin ruwaye. **14** Kai ne

ka murkushe kawunan dodon ruwa ka kuma ba da shi yā zama abinci ga halittun hamada. **15** Kai ne ka bubbude mabulbulai da rafuffuka; ka busar da koguna masu ruwa. **16** Yini naka ne, dare kuma naka ne; ka kafa rana da wata. **17** Kai ne ka kafa dukan iyakokin duniya; ka yi rani da damina. **18** Ka tuna da yadda abokin gāba ya yi maka ba'a, ya Ubangiji, yadda wawaye suka bata sunanka. **19** Kada ka ba da ran kurciyarka ga namun jeji; kada ka manta har abada da rayukan mutanenka masu shan azaba. **20** Ka kula da alkawarinka, domin akwai tashin hankali a kowane lungu mai duhu na kasar. **21** Kada ka bar wadanda ake danniya su sha kunya; bari matalauta da mabukata su yabe sunanka. **22** Ka tashi, ya Allah, ka kāre muradinka; ka tuna yadda wawaye suka yi maka ba'a dukan yini. **23** Kada ka kyale surutan ban haushi na ma'kiyanka, ihun abokan gābanka, wadanda suke ci gaba da yi.

75 Don mai bi da kafe-kade. Mai muryar "Kada A Hallaka." Zabura ta Asaf. Waka ce. Muna maka godiya, ya Allah, muna maka godiya, gama Sunanka yana kusa; mutane na fadin ayyukanka masu banmamaki. **2** Ka ce, "Na zabi kayyadadden lokaci; ni ne wanda yake shari'ar gaskiya. **3** Sa'ad da duniya da dukan mutanenta suka girgiza, ni ne wanda na riike girshiškan dararam. (Sela) **4** Ga masu girman kai na ce, 'Kada ku fāra takama,' ga mugaye kuma, 'Kada ku daga Kahoninku. **5** Kada ku daga Kahoninku gāba da sama; kada ku yi magana da mikäfken wuya." **6** Ba wani daga gabas ko yamma ko hamada da zai daukaka mutum. **7** Amma Allah ne mai yin shari'a, yakán saukar da wannan, yā kuma tayar da wani. **8** A hannun Ubangiji akwai kwaf cike da ruwan inabi mai kumfa gauraye da kayan yaji; yakán zuba shi, dukan mugayen duniya kuwa su sha shi tas. **9** Game da ni dai, zan furta wannan har abada; zan rera yabo ga Allah na Yakub, **10** wanda ya ce, "Zan yanke Kahonin dukan mugaye, amma za a daga Kahonin adalai sama."

76 Don mai bi da kafe-kade. Tare da kayan kidi masu tsirkiya. Zabura ta Asaf. Waka ce. A cikin Yahuda an san Allah; sunansa da girma yake a cikin Isra'il. **2** Tentinsa yana a Salem mazauninsa yana a Sihiyona. **3** A can ya kakkarya kibiyoyin wuta, garkuwoyi da takuban, makaman ya'ki. (Sela) **4** Darajarka tana da haske, fiye da darajar tuddai wadanda suke cike da namun jeji masu yawa. **5** Jarumawa sun zube kamar ganima sun yi barcinsu na karshe; ba ko jarumi guda da zai iya daga hanuwansa. **6** A tsawatawarka, ya Allah na Yakub, doki da keken ya'ki suka kwanta ba motsi. **7** Kai kadai ne za a ji tsoro. Wane ne zai iya tsayawa sa'ad da ka yi fushi? **8** Daga sama ka yi shelar hukunci, kasa kuwa ta ji tsoro ta kuwa yi tsit, **9** sa'ad da kai, ya Allah, ka tashi don ka yi shari'a, don ka

cece dukan masu shan wahala a kasar. (Sela) **10** da'ya'yan da ba a riga an haifa ba, su kuma su fada Tabbatacce fushinka a kan mutane kan jowo maka wa'ya'yansu. **7** Ta haka za su dogara ga Allah ba yabo, wadanda suka tsira daga fushinka zu zama kamar rawaninka. **11** Ku yi alkawari wa Ubangiji Allahnku ku kuma cika su; bari dukan kasashen makwabta su kawo kyautai ga Wannan da za a ji tsoro. **12** Ya kakkarya karfin masu mulki; sarakunan duniya suna tsoronsa.

77 Don mai bi da kade-kade. Don Yedutun. Na Asaf. Zabura ce. Na yi kuka ga Allah don taimako; na yi kuka ga Allah don yā ji ni. **2** Sa'ad da nake cikin damuwa, na nemi Ubangiji; da dare na miķa hannuwa ba gajiyा raina kuma ya ki yā ta'azantu. **3** Na tuna da kai, ya Allah, na kuma yi nishi; na yi nishi, karfina kuwa duk ya raunana. (Sela) **4** ka hana idanuna rufewa; na damu kwarai har ba na iya magana. **5** Na yi tunani kwankin da suka wuce, shekarun da suka wuce da dačewa; **6** na tuna da wakokina da dare. Zuciyata ta yi nishi, karfina kuwa ya nemi yā sani. **7** "Ubangiji zai ki ne har abada? Ba zai taba nuna alherinsa kuma ba? **8** Kaunarsa marar karewa ta bace ke nan har abada? Alkawarinsa ya kāsa ke nan a dukan lokaci? **9** Allah ya manta yā yi jinkai? Cikin fushinsa ya janye tausayinsa ne?" (Sela) **10** Sai na yi tunani, "Zan yi roko saboda wannan, shekarun da Mafi Daukaka ya miķa hannunsa na dama." **11** Zan tuna da ayuykan Ubangiji; I, zan tuna mu'ujizanka na tun dā. **12** Zan yi tunani a kan dukan ayyukanka in lura da dukan manyan abubuwan da ka aikata. **13** Hanyoyinka, ya Allah, masu tsarki ne. Wanda allah ne yake da girma kamar Allahnu? **14** Kai ne Allahn da yakan aikata mu'ujizai; ka nuna ikonka a cikin mutane. **15** Da hannunka mai karfi ka fanshi mutanenka, zuriyar Yakub da Yusuf. (Sela) **16** Ruwaye sun gan ka, ya Allah, ruwaye sun gan ka suka firgita; surfafan gaske sun girgiza. **17** Gizagizai sun sauko da ruwa, sararin sama suka buga tsawa; kibiyoyinka suka yi ta kai como da walkiya. **18** Aka ji tsawanka a cikin guguwa, walkiyarka ta haskaka duniya; duniya ta yi rawar jiki ta girgiza. **19** Hanyarka ta bi ta cikin teku, hanyarka ta bi cikin manyan ruwaye, duk da haka ba a ga sawunka ba. **20** Ka bi da mutanenka kamar garke ta hannun Musa da Haruna.

78 Maskil na Asaf. Ya mutanena, ku ji koyarwata; ku saurari kalmomin bakina. **2** Zan bude bakina da misalai, zan fadi boyayyun abubuwa, abubuwan dā, **3** abin da muka ji muka kuma sani, abubuwan da kakanninmu suka fadā mana. **4** Ba za mu boye su wa'ya'yanmu ba; za mu fada wa tsara mai zuwa ayyukan da suka zama yabo na Ubangiji, ikonsa, da abubuwan banmamakin da ya aikata. **5** Ya kafa ka'idodi wa Yakub ya kuma kafa doka a cikin Isra'il, wadda ya umarce kakanni-kakanninmu su koya wa'ya'yansu, **6** don tsara na biye su san su, har

da'ya'yan da ba a riga an haifa ba, su kuma su fada kuwa za su manta da ayyukansa ba amma za su kiyaye umarnansa. **8** Ba za su zama kamar kakanni kakanninsu ba, masu taurinkai da kuma tsara masu tayarwa, wadanda zukatansu ba su yi biyayya ga Allah ba, wadanda zukatansu ba su yi aminci ga Allah ba. **9** Mutanen Efraim, ko da yake suna da bakkuna, suka juya da baya a ranar yakī; **10** ba su kiyaye alkawarin Allah ba suka kuma ki su yi rayuwa ta wurin dokarsa. **11** Suka manta da abin da ya aikata, abubuwan banmamakin da ya nuna musu. **12** Ya yi mu'ujizai a idanun kakanninsu a kasar Masar, a yankin Zowan. **13** Ya raba teku ya kuma bi da su ciki; ya sa ruwa ya tsaya daram kamar bango. **14** Ya bishe su da girgije da rana da kuma haske daga wuta dukan dare. **15** Ya tsage duwatsu a cikin hamada ya kuma ba su ruwaye a yalwace kamar tekuna; **16** ya fid da rafuffuka daga dutsen da ya tsaga ya sa ruwa ya gudu kamar koguna. **17** Amma suka ci gaba da yin masa zunubi, suna tayarwa a cikin hamada a kan Mafi Daukaka. **18** Da gangan suka gwada Allah ta wurin neman abincin da suke kwadayi. **19** Suka yi magana a kan Allah, suna cewa, "Allah zai iya shimpida tebur a cikin hamada? **20** Sa'ad da ya bugi dutse, ruwa ya bulbulu, rafuffuka suka yi gudu a yalwace. Amma zai iya ba mu abincin? Zai iya tanada wa mutanensa nama?" **21** Sa'ad da Ubangiji ya ji su, ya yi fushi kwarai; wutarsa ta barke a kan Ya'kub, hasalrsa kuwa ta tashi a kan Isra'il, **22** gama ba su gaskata ga Allah ba ko su dogara ga cetonsa. **23** Duk da haka ya ba da umarni ga sarari a bisa ya kuma bude kofofin sammai; **24** ya sauko da Manna wa mutanensa don su ci, ya ba su hatsin sama. **25** Mutane suka ci burodin mala iku; ya aika musu dukan abincin da za su iya ci. **26** Ya saki iskar gabas daga sammai ya kuma saki iskar yamma ta wurin ikonsa. **27** Ya sauko da nama a kansu kamar kura, tsuntsaye masu firiya kamar yashi a bakin teku. **28** Ya sa suka sauka a cikin sansaninsu, ko'ina kewaye da tentunansu. **29** Suka ci har suka sami fiye da abin da ya ishe su, gama ya ba su abin da suka yi kwadayi. **30** Amma kafin su juyo daga abincin da suka yi kwadayi, kai tun ma yana a bakunansu, **31** fushin Allah ya kuna a kansu; ya karkashe wadanda suka fi kiba a cikinsu, yana yankan matasan Isra'il. **32** Duk da haka, suka ci gaba da yin zunubi; duk da abubuwan banmamkinsa, ba su gaskata ba. **33** Saboda haka ya sa kwanakinsu suka fare a banza shekarunsu kuma cikin masifa. **34** A duk sa'ad da Allah ya kashe su, sai su neme shi; sukan juyo a natse gare shi. **35** Sun tuna cewa Allah ne Dutsensu, cewa Allah Mafi Daukaka ne Mai fansarsu. **36** Amma sai su yi ta yin masa zaķin baki, suna masa karya da harsunansu; **37** zukatansu ba sa biyayya gare shi, ba su da aminci ga alkawarinsa. **38** Duk da

haka ya kasance mai jinkai; ya gafarta laifofinsu bai kuwa hallaka su ba. Sau da sau ya janye fushinsa bai kuwa sa fushinsa yā kuna ba. **39** Ya tuna cewa su naman jiki ne kawai, iska mai wucewa da ba ta dawowa. **40** Sau da yawa sun tayar masa a cikin hamada suka kuma bata masa rai a jeji! **41** Sau da sau suka riķa gwada Allah; suka tsokane Mai Tsarki na Isra'ila. **42** Ba su tuna da ikonsa, a ranar da ya fanshe su daga mai danniya, **43** ranar da ya nuna mu'ujizansa a Masar abubuwani banmamakinsa a yankin Zowan ba. **44** Ya mai da kogunansu suka zama jini; ba su iya sha daga rafuffuka ba. **45** Ya aika da tarin kudajen da suka cinye su, da kwadfin da suka wahalshe su. **46** Ya ba da hatsinsu ga fāra, amfanin gonakinsu ga dango. **47** Ya lalace inabinsu da kankara itatuwan al'ul nasu kuma da jaura. **48** Ya mīka shanunsu ga kankara, tumakinsu ga aradun tsawa. **49** Ya saki musu fushinsa mai zafi, hasalrsa, zafin rai da kuma bacin ransa, Kungiyar mala'iku masu hallakarwa. **50** Ya shirya hanya wa fushinsa; bai tsare ransu daga mutuwa ba amma ya mīka su ga annoba. **51** Ya bugi kowane dan fari na Masar, mafari karfin mazantakansu a tentunan Ham. **52** Amma ya fitar da mutanensa kamar garke; ya bi da su kamar tumaki ta cikin hamada. **53** Ya bi da su lafiya ƙalau, don kada su ji tsoro; amma teku ya cinye abokan gābandsu. **54** Ta haka ya kawo su iyakar kasa mai tsarki, zuwa ƙasar tudun da hannunsa na dama ya kame. **55** Ya kori al'ummai a gabansu ya rarraba kasashensu gare su a matsayin gādo; ya zaunar da kabilan Isra'ila a gidajensu. **56** Amma suka gwada Allah suka tayar wa Mafi Daukaka; ba su kiyaye ka'idodinsa ba. **57** Kamar kakanninsu suka zama marasa biyaya da marasa aminci, marar tabbas kamar tankwararren baka. **58** Suka ba shi haushi da masujadansu na kan tudu; suka tayar da kishinsa da gumakansu. **59** Sa'd ad Allah ya ji su, ya yi fushi ƙwarai; ya ki Isra'ila gaba daya. **60** Ya yashe tabanakul na Shilo, tentin da ya kafa a cikin mutane. **61** Ya aika da akwatin alkawarin Karfinsa zuwa bauta, darajarsa zuwa cikin hannuwan abokin gāba. **62** Ya ba da mutanensa ga takobi; ya yi fushi ƙwarai da gādonsa. **63** Wuta ta cinye matasansu maza, yan matansu kuma ba su da wakokin aure; **64** aka karkashe firistocinsu, gwaurayensu kuwa ba su iya makoki ba. **65** Sa'an nan Ubangiji ya farka sai ka ce daga barcinsa, kamar yadda mutum kan farka daga buguwar ruwan inabi. **66** Ya kori abokan gābandsu; ya sa suka sha madawwamiyar kunya. **67** Sa'an nan ya ki tentunan Yusuf, bai za'bī kabilar Efraim ba; **68** amma ya za'bī kabilar Yahuda, Dutsen Sihiyon, wanda ya Kaunaci. **69** Ya gina wurinsa mai tsarki kamar bisa, kamar duniyar da ya kafa har abada. **70** Ya za'bī Dawuda bawansa ya kuma dauke shi daga dakin tumaki; **71** daga kiwon tumaki ya kawo shi don yā kuma zama makiyayin mutanensa Ya'kub, na Isra'ila gādonsa. **72** Dawuda kuwa ya zama makiyayinsu da mutuncin zuciya; da hanniwa masu gwaninta ya bi da su.

79 Zabura ta Asaf. Ya Allah, al'ummai sun mamaye gādonka; sun ƙazantar da haikalinka mai tsarki, sun bar Urushaliima kufai. **2** Sun ba da gawawwakin bayinka kamar abinci ga tsuntsayen sararin sama, nama jikin tsarkakanka ga namun jejin duniya. **3** Sun zubar da jini kamar ruwa ko'ina a Urushaliima, kuma babu wani da zai binne matattu. **4** Mun zama abin reni ga maqwabta, abin ba'a da reni ga wadanda suke kewaye da mu. **5** Har yaushe, ya Ubangiji za ka yi ta fushi? Har abada ne? Har yaushe kishinka zai yi ta kuna kamar wuta? **6** Ka zuba fushinka a kan al'umman da ba su yarda da kai ba, a kan mulkokin da ba sa kira bisa sunanka; **7** gama sun cinye Yakub suka lalatar da ƙasar zamansa. **8** Kada ka riķe zunubai kakanni a kanmu; bari jinkanka yā zo da sauri yā sadu da mu, gama mun fid da zuciya sarai. **9** Ka taimake mu, ya Allah Mai Cetomu, saboda daukakar sunanka; ka cece mu ka kuma gafarta mana zunubanmu saboda sunanka. **10** Don me al'ummai za su ce, "Ina Allahnsu yake?" A idanunmu, ka sanar wa al'ummai cewa kana daukan fansar jinin bayinka da aka zubar. **11** Bari nishe-nishen'yan kurkuku su zo gabanka; ta wurin karfin hannunka ka kiyaye wadanda aka yanke wa hukuncin mutuwa. **12** Ka sāka a cinyoyin maqwabtanmu sau bakwai zagezagen da suka yi ta yi maka, ya Ubangiji. **13** Sa'an nan mu mutanenka, tumakin makiyayarka, za mu yabe ka har abada; daga tsara zuwa tsara za mu yi ta ba da labarin yabonka.

80 Don mai bi da kafe-kafe. Mai muryar "Lilin Alkawari." Na Asaf. Zabura ce. Ka ji mu, ya Makiyayin Isra'ila, kai da ka bishe Yusuf kamar garke. Kai da kake zaune a kursiyi tsakanin kerubobi, ka haskaka **2** a gabani Efraim, Benyamin da Manasse. Ka tā da karfinka; ka zo ka cece mu. **3** Ka mai da mu, ya Allah; ka sa fuskarka ta haskaka a kanmu, za mu kuwa cetu. **4** Ya Ubangiji Allah Madaukaki, har yaushe fushinka zai yi ta kuna a kan addu'o'in mutanenka? **5** Ka ciyar da su da burodin hawaye; ka sa suka sha hawaye ta cikakken kwaf. **6** Ka mai da mu abin fada ga maqwabtanmu, kuma abokan gābanmu suna mana ba'a. **7** Ka mai da mu, ya Allah Madaukaki; ka sa fuskarka ta haskaka a kanmu za mu kuwa cetu. **8** Ka fitar da inabi daga Masar; ka kori al'ummai ka kuma dasa shi. **9** Ka gyara wuri saboda shi, ya kuwa yi saiwa ya cike kasa. **10** Akarufe duwatsu da inuwersa, manya-manyan itatuwan al'ul da rassansa. **11** Ya miķe rassansa zuwa Teku tohonsa har zuwa Kogi. **12** Me ya sa ka rurrushe bangayensa don duk masu wucewa su tsinke'ya'yan inabinsa? **13** Aladu daga kurmi suna barnatar da shi halittun gonaki kuma suna cinsa. **14**

Ka komo wurinmu, ya Allah Madaukaki! Ka duba daga sama ka gani! Ka lura da wannan inabi, 15 saiwar da hannun damarka ya dasa, dan da ka renar wa kanka. 16 An yanke inabinka, an kone shi da wutu; a tsawatawarka mutanenka sun hallaka. 17 Bari hannunka yă zauna a kan mutumin da yake hannun damarka, dan mutum da ka renar wa kanka. 18 Ta haka ba za mu juye mu bar ka ba; ka rayar da mu, za mu kuwa kira bisa sunanka. 19 Ka mai da mu, ya Ubangiji Allah Madaukaki; ka sa fuskarka ta haskaka a kanmu, za mu kuwa cetu.

81 Don mai bi da kade-kade. Bisa ga gittit. Ta Asaf. Ku rera don farin ciki ga Allah karfimmu; ku yi sowa ga Allah na Yakub! 2 Ku fara kade-kade, ku buga ganga, ku kada garaya da molo masu dadi. 3 Ku busa kahon rago a Sabon Wata, da kuma sa'ad da wata ya kai tsakiya, a ranar Bikinmu; 4 wannan ka'ida ce domin Isra'il, farilla ta Allah na Yakub. 5 Ya kafa shi a matsayin ka'ida domin Yusuf sa'ad da ya fito daga Masar. Muka ji yaren da ba mu fahimta ba. 6 Ya ce, "Na kau da nauyi daga kafadunku; an'yantar da hanuwansu daga kwando. 7 Cikin damuwartu kun yi kira na kuwa kubutar da ku, na amisa muku daga giringen tsawa; na gwada ku a ruwan Meriba. (Sela) 8 "Ku ji, ya mutanena, zan kuwa gargađe ku, in ba za ku saurare ni ba, ya Isra'il! 9 Kada ku kasance da bakon allah a cikinku; ba za ku rusuna ga bakon allah ba. 10 Ni ne Ubangiji Allahmku wanda ya fitar da ku daga Masar. Ku bude bakinku zan kuwa cika shi. 11 "Amma mutanena ba su saurare ni ba; Isra'il ba miňa kansa gare ni ba. 12 Saboda haka na ba da su ga zukatansu da suka taurare don su bi dabararsu. 13 "A ce mutanena za su saurare ni, a ce Isra'il zai bi hanyoyina, 14 da nan da nan sai in rinjaiy abokan gābansu in kuma juye hannuna a kan makiyansu! 15 Wadanda suke kin Ubangiji za su fādi a gabansa da rawar jiki, hukuncinsu kuma zai dawwama har abada. 16 Amma za a ciyar da ku da alkama mafi kyau; da zuma daga dutsen da zai kosar da ku."

82 Zabura ta Asaf. Allah yana shugabanta cikin babban taro; yakan zartar da hukunci a cikin "alloli". 2 "Har yaushe za ku kāre marasa adalci ku kuma goyi bayan mugaye? (Sela) 3 Ku tsare mutuncin marasa karfi da maryu; ku kāre hakkin matalauta da wadanda ake danniya. 4 Ku ceci marasa karfi da masu bukata; ku kubutar da su daga hannun mugaye. 5 "Ba su san kome ba, ba su fahimci kome ba. Suna yawo cikin duhu; an giringiza dukan tussan duniya. 6 "Na ce, 'Ku "alloli" ne; dukanku'ya'yan Mafi 'Daukaka' ne. 7 Amma za ku mutu kamar mutum kurum; za ku fādi kamar duk wani mai mulki." 8 Ka tashi, ya Allah, ka shari'anta duniya, gama dukan al'ummai gādonka ne.

83 Wařa ce. Zabura ta Asaf. Ya Allah, kada ka yi shiru; kada ka tsaya cik, ya Allah, kada ka daina motsi. 2 Dubi yadda abokan gābanka suke fariya, dubi yadda makiyanka suke daga kansu. 3 Da wayo suna kulle-kulle a kan mutanenka; suna shirya makarkashiya a kan wadanda kake so. 4 Suna cewa, "Ku zo, bari mu hallaka su dungum a matsayin al'umma, don kada a kara tuna da sunan Isra'il." 5 Da zuciya daya suka yi kulle-kulle tare; suka hada kai gāba da kai, 6 tentunan Edom da na mutanen Ishmayel, na Mowab da kuma na Hagirawa, 7 Gebal, Ammon da Amalek, Filistiya, tare da mutanen Taya. 8 Har Assuriya ma ta hada kai da su don ta ba da karfi ga zuriyar Lot. (Sela) 9 Ka yi musu abin da ka yi wa Midiyān, yadda ka yi wa Sisera da Yabin a kogin Kishon, 10 wadanda suka hallaka a En Dor suka zama kamar juji a kasa. 11 Ka mai da manyansu kamar Orebi da Zeyib, dukan sarakunansu kamar Zeiba da Zalmunna, 12 wadanda suka ce, "Bari mu mallaki wuraren kiwon Allah." 13 Ka mai da su kamar dan tsiron da kan karye, iska ta yi ta turawa, ya Allahna, kamar yayin da iska take hurawa, 14 kamar yadda wuta ke cin kurmi ko harshen wutar da take ci a kan duwatsu, 15 haka za ka kore su da iska mai karfi ka kuma firgita su da guguwarka. 16 Ka rushe fuskokinsu da kunya don mutane su nemi sunanka, ya Ubangiji. 17 Bari su kasance cikin kunya da taķaici; bari su hallaka cikin wulaķanci. 18 Bari su san cewa kai, wanda sunansa ne Ubangiji, cewa kai kadai ne Mafi 'Daukaka a bisa dukan duniya.

84 Don mai bi da kade-kade. Bisa ga gittit. Na'Ya'yan Kora maza. Zabura ce. Ina misalin kyan wurin zamanka, Ya Ubangiji Madaukaki! 2 Raina yana marmari, har yana suma, don filayen gidan Ubangiji; zuciyata da namana na tā da murya domin Allah mai rai. 3 Har tsada ma ta sami gida, tsatsewa kuma ta yi wa kanta sheka, inda za tā kyanskyashe'ya'yanta, wuri kusa da bagadenka, Ya Ubangiji Madaukaki, Sarkina da kuma Allahna. 4 Masu albarka ne wadanda suke zama a gidanka; kullum suna ta yabonka. (Sela) 5 Masu albarka ne wadanda karfin su yana daga gare ka, wadanda suka kafa zukatansu a yin tafiya zuwa wuri mai tsarki ne. 6 Yayinda suke wuce ta Kwarin Baka, sukan mai da shi wurin mabulbulai; ruwan sama na farko kuma kan rufe shi da tafkuna. 7 Suna ta kara karfi, har sai kowanne ya bayyana a gabon Allah a Sihiyona. 8 Ka ji addu'ata, ya Ubangiji Allah Madaukaki; ka saurare ni, ya Allah na Yakub. (Sela) 9 Ka dubi garkuwarmu, ya Allah; ka duba da alheri a kan shaffaffenka. 10 Rana guda a filayen gidan sun fi dubu a wani wuri dabam; zan gwammaci in zama mai tsaron kofa a gidan Allahna da in zauna a tentunan mugaye. 11 Gama Ubangiji Allah rana ne da kuma garkuwa; Ubangiji yakan yi alheri da kuma daraja; ba ya hana kowane abu mai kyau wa wadanda suke aikata

abin da yake daidai. **12** Ya Ubangiji Madaukaki, mai albarka ne mutumin da ya dogara gare ka.

85 Don mai bi da kafe-kafe. Na'ya'yan Kora maza. Zabura ce. Ka nuna wa kasarka alheri, ya Ubangiji; ka mai da nasarorin Yakub. **2** Ka gafarta laifin mutanenka ka kuma shafe dukan zunubansu. (Sela) **3** Ka kau da dukan fushinka ka kuma juye daga hasalar fushinka. **4** Ka sâke mai da mu, ya Allah Mai Cetonmu, ka kau da rashin jin dadinka daga gare mu. **5** Za ka ci gaba da fushi da mu har abada ne? Za ka ja fushinka cikin dukan tsararraki? **6** Ba za ka sâke raya mu ba, don mutanenka su yi farin ciki a cikinka? **7** Ka nuna mana kaunarka marar karewa, ya Ubangiji, ka kuma ba mu cetonka. **8** Zan saurari abin da Allah Ubangiji zai fada; ya yi alkawarin salama ga mutanensa, tsarkakansa, amma kada su koma ga wauta. **9** Tabbatacco cetonsa yana kusa da wadanda suke tsoronsa, don daukakarsa ta zauna a cikin kasarmu. **10** Kauna da aminci za su sadu; adalci da salama za su yi wa junna sumba. **11** Aminci zai bulbulu daga kasa, adalci kuma yâ duba daga sama. **12** Ubangiji tabbatacco zai bayar da abin da yake da kyau, kasarmu kuwa za tâ ba da amfaninta. **13** Adalci na tafiya a gabansa yana shirya hanya domin kafafunsa.

86 Addu'ar Dawuda. Ka ji, ya Ubangiji, ka kuma amsa mini, gama ni matalauci ne mai bukata kuma. **2** Ka tsare raina, gama na ba da kaina gare ka. Kai ne Allahnâ; ka ceci bawanka wanda ya dogara gare ka. **3** Ka yi mini jinkai, ya Ubangiji, gama na yi kira gare ka dukan yini. **4** Ka bawanka farin ciki gama gare ka, ya Ubangiji, na miâ raina. **5** Kai mai gafartawa da kuma mai alheri ne, ya Ubangiji, cike da kauna ga dukan wadanda suke kira gare ka. **6** Ka ji addu'ata, ya Ubangiji; ka saurari kukata na neman jinkai. **7** A lokacin wahala zan yi kira gare ka, gama za ka amsa mini. **8** A cikin alloli babu kamar ka, ya Ubangiji; babu ayyukan da za a kwatanta da naka. **9** Dukan al'umman da ka yi za su zo su yi sujada a gabanka, ya Ubangiji; za su kawo daukaka ga sunanka. **10** Gama kai mai girma ne kana kuma aikata ayyuka masu banmamaki; kai kadaî ne Allah. **11** Ka koya mini hanyarka, ya Ubangiji, zan kuwa yi tafiya cikin gaskiyarka; ka ba ni zuciya wadda ba tâ rabu ba, don in ji tsoron sunanka. **12** Zan yabe ka, ya Ubangiji Allahnâ, da dukan zuciyata; zan daukaka sunanka har abada. **13** Gama kaunarka da girma take gare ni; kai ka cece ni daga zurfafa, daga mazaunin matattu. (Sheol h7585) **14** Masu girman kai suna kai mini hari, ya Allah; kungiyar marasa imani suna neman raina, mutanen da ba su kula da kai ba. **15** Amma kai, ya Ubangiji, kai Allah mai tausayi ne da kuma mai alheri, mai jinkirin fushi, mai yawan kauna da aminci. **16** Ka juyo gare ni ka yi mini jinkai; ka ba wa bawanka karfi; ka ceci ni gama na bauta

maka yadda mahaifiyat ta yi. **17** Ka ba ni alamar alherinka, don abokan gâbana su gani su kuma sha kunya, gama kai, ya Ubangiji, ka taimake ni ka kuma ta'azantar da ni.

87 Na'ya'yan Kora maza. Zabura ce. Waâka ce. Ya kafa harsashinsa a kan dutse mai tsarki. **2** Ubangiji yana kaunar kofofin Sihiyona fiye da dukan wuraren zaman Yakub. **3** Ana fadin abubuwa masu faukaka game da ke Ya birnin Allah, (Sela) **4** "Zan lissafta Rahab a cikin wadanda suka san ni, Filistiya ita ma, da Taya, tare da Kush, zan kuma ce, 'An haifi wannan a Sihiyona.'" **5** Tabbatacco, game da Sihiyona za a ce, "Wannan da wancan an haifa a cikinta, Mafi Daukaka kansa zai kafa ta." **6** Ubangiji zai rubuta a littafin sunayen mutanensa, "An haifi wannan a Sihiyona." (Sela) **7** Yayinda suke kafe-kafe za su rera, "Dukan mafulbulaina suna cikinki."

88 Waâka ce, Zabura ta'ya'yan Kora maza. Don mai bi da kafe-kafe. Bisa ga mahalat leyannotmaskil na Heman dangin Ezra. Ya Ubangiji, Allah wanda ya cece ni, dare da rana ina kuka a gabanka. **2** Bari addu'ata ta zo a gabanka; ka kasa kunne ga kukata. **3** Gama raina yana cike da wahala rayuwata tana gab da kabari. (Sheol h7585) **4** An lissafta ni cikin wadanda suka gangara zuwa cikin ramii; ni kamar mutumin da ba shi da karfi ne. **5** An ware ni tare da matattu, kamar wadanda aka kashe da suke kwance a kabari, wadanda ba ka kara tunawa, wadanda aka yanke daga taimakonka. **6** Ka sa ni a ramin da yake can kasa cikin zurfafa mafi duhu. **7** Hasalarka tana da nauyi a kaina; ka turmushe ni da dukan rakumanka. (Sela) **8** Ka dauke abokaina na kurkusa daga gare ni ka sa na zama abin kyama a gare su. An kange ni, ba yadda zan kubuta **9** idanuna ba sa gani sosai saboda bakin ciki. Ina kira gare ka, ya Ubangiji, kowace rana; na tâ da hannuwana zuwa gare ka. **10** Kakan nuna wa matattu ayyukanka na banmamaki ne? Wadanda suka mutu sukan tashi su yabe ka ne? (Sela) **11** Ana furtâ kaunâr a cikin kabari ne, ana zancen amincinka a cikin Hallaka ne? **12** An san ayyukanka masu banmamaki a wurin duhu ne, ko ayyukan adalcinka a lahirâ? **13** Amma ina kuka gare ka neman taimako, ya Ubangiji; da safe addu'ata kan zo gabanka. **14** Don me, ya Ubangiji, ka ki ni ka kuma boye fuskarka daga gare ni? **15** Tun ina karami na sha wahala na kuma yi kusa in mutu; na sha wahalar razanarka kuma na kuma fid da zuciya. **16** Hasalarka ta sha kaina; razanarka ta hallaka ni. **17** Dukan yini sun kewaye ni kamar rigywâ; sun mamaye ni dungum. **18** Ka dauke abokaina da kaunattutu daga gare ni; duhu ne abokina na kurkusa.

89 Maskil na Etan dangin Ezra. Zan rera game da kauna mai girma ta Ubangiji har abada; da bakina zan sanar da amincinka a dukan zamanai.

2 Zan furtar cewa kaunarka tana nan daram har abada, cewa ka kafa amincinka a sama kanta. **3** Ka ce, “Na yi alkawari da zaba'bena, na rantse wa Dawuda bawana, **4** cewa ‘Zan kafa zuriyarsa za tā ci abada in kuma sa kursiyinka yā tsaya daram dukan zamanai.’” (Sela) **5** Sammai na yabon abubuwani banmamakinka, ya Ubangiji, amincinka shi ma, a cikin taron tsarkakanka. **6** Gama wane ne a sarari za a iya kwatanta da Ubangiji? Wane ne yake kamar Ubangiji a cikin talikan samaniya? **7** Cikin taron tsarkaka Allah ne aka fi tsoro; shi ne mafi bantsoro fiye da dukan wadanda suka kewaye shi. **8** Ya Ubangiji Allah Madaukaki, wane ne kamar ka? Kai mai iko ne, ya Ubangiji, kuma amincinka ya kewaye ka. **9** Kana mulkin teku mai tumbatsa; sa’ad da rakuma sun tashi, kakan kwantar da su. **10** Ka ba. **11** Ka rufe shi da mayafin kunya. (Sela) **12** Ka halicce arewa da kudu; Tabor da Hermon suna rera don farin ciki ga sunanka. **13** Hannunka mai iko ne; hannunka yana da karfi, hannunka na dama ya sami daukaka. **14** Adalci da gaskiya su ne tushen kursiyinka; kauna da aminci suna tafiya a gabanka. **15** Masu albarka ne wadanda suka koyi yin maka kirari wadanda suke tafiya cikin hasken da yake gabanka, Ubangiji. **16** Suna farin ciki a cikin sunanka dukan yini; suna samun daukaka cikin adalcinka. **17** Gama kai ne daukakarsu da karfinsu, kuma ta wurin alherinka ka Yabo ya tabbata ga Ubangiji har abada!

18 Tabbatacce, garkuwarnu ta Ubangiji ce, ta sarkinmu ce, da kuma ta Mai Tsarki na Isra’ila ce. **19** Ka taba yin magana cikin wahayi, ga mutanenka masu aminci ka ce, “Na ba wa jarumi karfi; na daukaka saurayi daga cikin mutane. **20** Na sami Dawuda bawana; da mai na mai tsarki na shafe shi. **21** Hannuna zai kasance tare da shi; tabbatacce hannuna zai karfsha shi. **22** Babu abokin gāban da zai sa yā biya haraji; babu mugun mutumin da zai danne shi. **23** Zan murkushe makiyansa a gabansa in kashe dukan abokan gābansu. **24** Amintacciya kaunata za tā kasance tare da shi, kuma ta wurin sunana za a daukaka kahonsa. **25** Zan sa hannunsa a bisa teku, hannunsa na dama a bisa koguna. **26** Zai yi kira gare ni yā ce, ‘Kai ne Mahaifina, Allahna, Dutse mai cetona.’ **27** Zan kuma nāda shi dan farina, mafi daukaka cikin sarakunan duniya. **28** Zan ci gaba da kaunarsa har abada, alkawarina da shi ba zai taba fasa ba. **29** Zan kafa zuriyarsa har abada, kursiyinsa muddin sammai suna nan. **30** “In’ya’ansya maza suka yashe dokata ba su kuwa bi ka’idodina ba, **31** in suka take ka’idodina suka kuma kāsa kiyaye umarnaina, **32** zan hukunta zunubinsu da sanda, laifinsu da bulala; **33** amma ba zan dauke kaunata daga gare shi ba, ba kuwa zan taba rasa cika amincina ba. **34** Ba zan take alkawarina ba ko in canja abin da lefunana suka ambata. **35** Sau yi karya wa Dawuda ba, **36** cewa zuriyarsa za tā ci gaba har abada kuma kursiyinsa zai dawwama a gabana kamar rana; **37** zai kahu har abada kamar wata, amintacciya shaida a cikin sarari.” (Sela) **38** Amma ka ki, ka yi kyama ka kuma yi fushi sosai da shaffaffenka. **39** Ka soke alkawarin da ka yi da bawanka ka kuma kazantar da rawaninsa a kura. **40** Ka rurushe dukan katangansa ka sa kagariansa suka zama kufai. **41** Dukan wadanda suka wuce sun washe shi; ya zama abin dariya wajen makwabtansa. **42** Ka daukaka hannun dama na makiyansa; ka sa dukan abokan gābansu suna farin ciki. **43** Ka juye bakin takobinsa ba ka kuma taimake shi a cikin yakī **44** Ka kawo Karshen darajarsa ka kuma jefar da kursiyinsa kasa. **45** Ka rage kwanakin kuruciyarsa; **46** Har yaushe, Sammai naka ne, haka kuma duniya; ka kafa duniya **47** Ka ya Ubangiji za ka boye? Za ka boye har abada ne? Har yaushe fushinka zai yi ta ci kamar wuta? **48** Ka tuna, Ubangiji, yadda yadda raina mai wucewa ne. Gama ka halicce dukan mutane ba amfanil! **49** Ya Ubangiji, ina rayu da ba zai ga mutuwa ba, ko yā cece kansa daga ikon kabari? (Sela) (**Sheol h7585**) **50** Ka tunu, Ubangiji, yadda **51** zage-zagen dukan al’ummai, **52** zage-zagen da abokan gābansu suka yi mini, ya Ubangiji, da suka **53** yi wa kowane matak in da shaffaffenka ya dauka. **54** Yabo ya tabbata ga Ubangiji har abada!

90 Addu’ar Musa Mutumin Allah. Ubangiji kai ne mazauninmu cikin dukan zamanai. **2** Kafin a haifi duwatsu ko a fid da kasa da duniya, daga madawwami zuwa madawwami kai Allah ne. **3** Ka komar da mutane zuwa kura, kana cewa, “Ku koma kura, ya ku’ya’yan mutane.” **4** Gama shekaru dubu a gabanka kamar kwana daya ne da ya wuce, ko sa’ a guda na dare. **5** Ka share mutane cikin barcin mutuwa; suna kama da sabuwa ciyawar safiya, **6** ko da yake da safe takan yi sabuwar huda da yamma sai ta bushe ta kuma yankwane. **7** An cinye mu ta wurin fushinka mun kuma razana ta wurin hasalarka. **8** Ka ajiye laifinmu a gabanka, asirin zunubanmu a hasken kasancewarka. **9** Dukan kwanakinmu sun wuce karfashin fushinka; mun gama shekarunmu da nishi. **10** Tsawon kwanakinmu shekaru saba’ in ne, ko tamanin, in muna da karfi; duk da haka tsawonu wahaloli ne kawai da bacin rai, gama da sauri suke wucewa, ta mu kuma ta kare. **11** Wa ya san karfin fushinka? Gama hasalarka tana da girma kamar tsoron da ya dace da kai. **12** Ka koya mana yawan kwanakinmu daidai, don mu sami zuciyan hikima. **13** Ka ji mu, ya Ubangiji! Har yaushe zai ci gaba? Ka ji tausayin bayinka. **14** Ka kosar da mu da safe da kaunarka marar karewa, don mu rera

don yabo, mu kuma yi murna dukan kwanakinmu. **15** Faranta mana zuciya kamar yawan kwanakin da muka sha azaba, kamar yawan shekarun da muka ga wahala. **16** Bari a nuna ayyukanka ga bayinka, darajarka ga'ya'yansu. **17** Bari alherin shugabanmu Allah yā kasance a kanmu; ka albarkaci mana aikin hannuwanmu, I, ka albarkaci aikin hannuwanmu.

91 Shi wanda yake zama a wurin Mafi Daukaka zai huta a cikin inuwar Madaukaki. **2** Zan ce game da Ubangiji, "Shi ne mafakata da kagarata, Allahna, wanda nake dogara." **3** Tabbatacce zai cece ka daga tarkon mai farauta da kuma daga cututtuka masu kisa. **4** Zai rufe ka da fikafikansa, a kar'kashin fikafikansa kuwa za ka sami mafaka; amincinka zai zama maka garkuwa da katanga. **5** Ba za ka ji tsoron razanar dare, ko kibiyoyi da suke firiya da rana ba, **6** ko bala'in da yake aukowa cikin duhu, ko annobar da take hallakarwa da tsakar rana. **7** Dubu za su iya fāduwa a gefenka, dubu goma a hannun damanka, amma ba abin da zai zo kusa da kai. **8** Za ka dai gan da idanunka yadda ake hukunta mugaye. **9** In ka mai da Mafi Daukaka wurin zamanka, har ma Ubangiji wanda yake mafakata, **10** to, babu wani mugun abin da zai same ka, ba masifar da za tā zo kusa da tentinka. **11** Gama zai umarci mala'ikunsa game da kai don su tsare ka a dukan hanyoyinka; **12** za su tallafe ka da hannuwansu, don kada ka buga kafarka a kan dutse. **13** Za ka taka zaki da gamsheka; za ka tattake babban zaki da maciji. **14** Ubangiji ya ce, "Domin ya kaunace ni, zan kubutar da shi; zan kiyaye shi, gama ya yarda da sunana. **15** Zai kira bisa sunana, zan kuma amsa masa; zan kasance tare da shi a lokacin wahala, zan kubutar da shi in kuma girmama shi. **16** Da tsawon rai zan kosar da shi in kuma nuna masa cetona."

92 Zabura ce. Waka ce. Domin ranar Asabbaci. Yana da kyau a yabi Ubangiji a kuma yi kidi ga sunanka, ya Mafi Daukaka, **2** don a yi shelar kaunarka da safe amincinka kuma da dare, **3** da kidin molo mai tsirkiya goma da kuma karar garaya. **4** Gama ka sa na yi murna ta wurin ayyukanka, ya Ubangiji; na rera don farin ciki saboda ayyukan hannuwanka. **5** Ina misalin ayyukanka, ya Ubangiji, tunaninka da surfi suke kwarai! **6** Mutum marar azanci ba zai sani ba, wawa ba zai gane ba, **7** cewa ko da yake mugaye suna girma kamar ciyawa kuma dukan masu aikata mugunta suna habaka, za a hallaka su har abada. **8** Amma kai, ya Ubangiji, za a daukaka har abada. **9** Gama tabbatacce abokan gābanka, ya Ubangiji, tabbatacce abokan gābanka za su hallaka; za a watsar da dukan masu aikata mugunta. **10** Ka daukaka kahona kamar na bauna; an zubo mai masu kyau a kaina. **11** Idanuna sun ga fāduwar makiyana; kunnuwana sun ji kukan mugayen makiyana. **12** Adalai za su habaka kamar

itacen dabino, za su yi girma kama al'ul na Lebanon; **13** da aka daddasa a gidan Ubangiji, za su habaka a filayen gidan Allahnmu. **14** Za su ci gaba da ba da'ya'ya a tsufansu, za su kasance danye kuma kore shar, **15** suna shela cewa, "Ubangiji adali ne; shi ne Dutsena, kuma babu mugunta a cikinsa."

93 Ubangiji yana mulki, yana sanye da daukaka; Ubangiji yana sanye da daukaka yana kuma sanye da karfi. An kafa duniya daram; ba za a iya matsar da ita ba. **2** Ari kafa kursiyin tun da dadewa; kana nan tun fil azal. **3** Tekuna sun taso, ya Ubangiji, tekuna sun ta da muryarsu; tekuna sun tā da ta rakumansu masu tumbatsa. **4** Mafi karfi fiye da tsawan manyan ruwaye, mafi karfi fiye da ikon rakuman ruwan teku, Ubangiji mai zama a bisa mai girma ne. **5** Ka'idodinka suna nan daram; tsarki ya yi wa gidanka ado har kwanaki marar karewa, ya Ubangiji.

94 Ya Ubangiji, Allahna da yake ramuwa, Ya Allah wanda yake ramuwa, ka haskaka. **2** Ka tashi, ya Alkalin duniya; ka sāka wa masu girman kai abin da ya dace da su. **3** Har yaushe mugaye, ya Ubangiji har yaushe mugaye za su yi ta murna? **4** Suna ta yin maganganun fariya; dukan masu aikata mugunta sun cika da fariya. **5** Suna murkushe mutanenka, ya Ubangiji; suna danne gādonka. **6** Suna kashe gwauraye da kuma bañi; suna kisan marayu. **7** Suna ce, "Ubangiji ba ya gani; Allah na Yakub bai kula ba." **8** Ku mai da hankali, ku marasa azanci a cikin mutane; ku wawaye, yaushe za ku zama masu hikima? **9** Shi da ya sa kunne ba don a ji ba ne? Shi da ya yi ido ba don yā gani ba ne? **10** Shi da yake yi wa al'ummai horo ba ya hukunci ne? Shi da yake koya wa mutum ba shi da sani ne? **11** Ubangiji ya san tunanin mutum; ya san cewa tunaninsu banza ne. **12** Mai albarka ne mutumin da ka yi masa horo, ya Ubangiji, mutumin da ka koyar daga dokarka; **13** kana ba shi sauksi a lokacin wahala, sai har an haka rami wa mugaye. **14** Gama Ubangiji ba zai ki mutanensa ba; ba zai taña yashe gādonsa ba. **15** Za a sāke kafa hukunci a kan adalci, kuma dukan masu adalci a zuciya za su bi shi. **16** Wane ne zai yi gāba da mugaye domina? Wane ne zai dauki matsayi ya yi gāba da masu aikata mugunta domina? **17** Da ba don Ubangiji ya yi mini taimako ba, da tuni na zauna shiru a wurin mutuwa. **18** Sa'd da na ce, "Kafata na santsi," kaunarka, ya Ubangiji, ta rike ni. **19** Sa'd da alhini ya yi yawa a cikina, ta'aziiyarka ta kawo farin ciki wa raina. **20** Zai yiwu kursiyin da ya cika da lalaci yā hada kai da kai, wanda yake kawo azaba ta wurin abin da ya zartar? **21** Sun yi fungiya tare a kan mai adalci suka yanke wa marar laifi hukuncin mutuwa. **22** Amma Ubangiji ya zama kagarata, Allahna kuma dutsen da nake samun mafaka. **23** Zai sāka musu saboda zunubansu

yā kuma hallaka su saboda muguntarsu; Ubangiji Allahnu zai hallaka su.

95 Ku zo, bari mu rera don farin ciki ga Ubangiji; bari mu yi sowa da karfi ga Dutsen cetonmu.

2 Bari mu zo gabansa da godiya mu rera gare shi da kidi da waṭa. 3 Gama Ubangiji Allah māi girma ne, babban Sarki a bisa dukan alloli. 4 A hannunsa ne surfafan duniya suke, kwankolin dutse kuma nasa ne. 5 Teku nasa ne, gama shi ne ya yi shi, da hannuwansa kuma ya yi busasshiyar kasa. 6 Ku zo, bari mu rusuna mu yi sujada, bari mu durkusa a gaban Ubangiji Mahaliccinnu; 7 gama shi ne Allahnu mu mutanan makiyansa ne, garke kuwa a karkashin kulawarsa. Yau, in kuka ji muryarsa, 8 “Kada ku taurare zukatanku kamar yadda kuka yi a Meriba, kamar yadda kuka yi a wancan rana a Massa a hamada, 9 inda kakanninku suka gwada suka kuma jarraba ni, ko da yake sun ga abin da na yi. 10 Shekara arba'in na yi fushi da wancan tsara; na ce, ‘Su mutane ne wadanda zukatansu suka kauce, kuma ba su san hanyoyina ba.’ 11 Saboda haka na yi rantsuwa cikin fushina, ‘Ba za su taṭa shiga hutuna ba.’”

96 Ku rera sabuwar waṭa ga Ubangiji; ku rera ga Ubangiji, ku duniya duka. 2 Ku rera ga Ubangiji, ku yabe sunansa; ku yi sheler cetonsa kowace rana. 3 Ku furta daukakarsa a cikin al'ummai, manyan ayyukansa a cikin dukan mutane. 4 Gama da girma Ubangiji yake, ya kuma cancanci yabo; tilas a ji tsoronsa fiye da dukan alloli. 5 Gama dukan allolin al'ummai gumaka ne, amma Ubangiji ne ya yi sammai. 6 Daraja da daukaka suna a gabansa; karfi da daukaka suna a cikin tsarkakar wurinsa. 7 Ku ba wa Ubangiji, ya iyalan al'ummai ku ba wa Ubangiji daukaka da kuma karfi. 8 Ku ba wa Ubangiji daukakar da ta dace da sunansa; ku kawo sadaka ku kuma zo cikin filayen gidansa. 9 Ku bauta wa Ubangiji da darajar tsarkinsa; ku yi rawar jiki a gabansa, dukan duniya. 10 Ku fada cikin al'ummai, “Ubangiji yana mulki.” Duniya ta kahu daram, ba za a iya matsar da ita ba; zai yi wa mutane hukunci da gaskiya. 11 Bari sammai su yi farin ciki, bari duniya tā yi murna; bari teku tā yi ruri, da kuma dukan abin da yake cikinsa; 12 bari gonaki su yi tsalle da murna, da kuma kome da yake cikinsu. Ta haka dukan itatuwan kurni zu sa rera don farin ciki; 13 za su rera a gaban Ubangiji, gama yana zuwa, yana zuwa don yā hukunta duniya. Zai hukunta duniya cikin adalci mutane kuma cikin amincinsa.

97 Ubangiji yana mulki, bari duniya tā yi murna; bari tsibirai masu nesa su yi farin ciki. 2 Gizagizai da baṭin duhu sun kewaye shi; adalci da gaskiya su ne tushen kursiyinsa. 3 Wuta tana tafiya a gabansa tana kuma cinye makiyansa a kowane gefe. 4 Walkiyarsa ta haskaka duniya; duniya ta gani ta

kuma yi rawar jiki. 5 Duwatsu sun narke kamar kakin zuma a gaban Ubangiji, a gaban Ubangijin dukan duniya. 6 Sammai sun yi shelar adalcinsa, dukan mutane kuma suka ga daukakarsa. 7 Dukan wadanda suke bauta wa siffofi sun sha kunya, wadanda suke fariya da gumaka, ku yi masa sujada, dukanku alloli! 8 Sihiyona ta ji ta kuma yi farin ciki kuma dukan kauyukan Yahuda suna murna saboda hukunce-hukuncenka, ya Ubangiji. 9 Gama kai, ya Ubangiji, kai ne Mafi Daukaka a bisa dukan duniya; ana darjanta ka fiye da dukan alloli. 10 Bari masu kaunar Ubangiji su ki mugunta, gama yana tsaron rayukan amintattunsa yana kuma kubutar da su daga hannun mugaye. 11 An haskaka haske a kan masu adalci da kuma farin ciki a kan masu gaskiya a zuciya. 12 Ku yi farin ciki a cikin Ubangiji, ku da kuke masu adalci, ku kuma yabi sunansa mai tsarki.

98 Zabura ce. Ku rera sabuwar waṭa ga Ubangiji, gama ya yi abubuwa masu bammamaki; hannunsa na dama da hannunsa mai tsarki sun yi masa aikin ceto. 2 Ubangiji ya sanar da cetonsa ya kuma bayana adalcinsa ga al'ummai. 3 Ya tuna da kaunarsa da kuma amincinsa ga gidan Isra'il; dukan iyakar duniya sun ga ceton Allahnu. 4 Ku yi sowa don farin ciki ga Ubangiji, dukan duniya, ku barke da waṭa ta murna tare da kidi; 5 ku yi kidi ga Ubangiji da garaya, da garaya da karar rerawa, 6 tare da bushe-bushe da karar kahon rago, ku yi sowa don farin ciki a gaban Ubangiji, Sarki. 7 Bari teku su yi ruri, da kuma kome da yake cikinsa, duniya da kuma kome da yake cikinta. 8 Bari koguna su tafa hannuwansu, bari duwatsu su rera tare don farin ciki; 9 bari su rera a gaban Ubangiji, gama yana zuwa domin yā hukunta duniya. Zai hukunta duniya da adalci mutane kuma cikin gaskiya.

99 Ubangiji yana mulki, bari al'ummai su yi rawan jiki; yana zaune a kursiyi tsakanin kerubobi, bari duniya ta girgiza. 2 Ubangiji mai girma yana a Sihiyona; an daukaka shi a bisa dukan al'ummai. 3 Bari mu yabi girmanka da sunanka mai banrazana, shi mai tsarki ne. 4 Sarki mai iko ne, yana kaunar adalci ka kafa gaskiya; a cikin Yakub ka yi abin da yake mai adalci da kuma daidai. 5 Ku daukaka Ubangiji Allahnu ku kuma yi masa sujada a wurin sa kafafunsa; shi mai tsarki ne. 6 Musa da Haruna suna cikin firistocinsa, Samā'ilā yana cikin wadanda suka kira bisa sunansa; sun kira ga Ubangiji ya kuwa amsa musu. 7 Ya yi magana da su daga ginshifin girgije; ya kiyaye farillansa da ka'idodin da ya ba su. 8 Ya Ubangiji Allahnu, ka amsa musu; ka kasance wa Isra'ilā Allah mai gafartawa, ko da yake ka hukunta ayyukansu marasa kyau. 9 Ku daukaka Ubangiji Allahnu ku kuma yi sujada a dutsensa mai tsarki, gama Ubangiji Allahnu mai tsarki ne.

100 Zabura ce. Don yin godiya. Ku yi sowa don dukan sarakunan duniya za su girmama daukakarka. farin ciki ga Ubangiji, dukan duniya. 2 Yi wa 16 Gama Ubangiji zai sāke gina Sihiyona ya kuma Ubangiji sujada da murna; ku zo gabansa da wakokin bayyana a daukakarsa. 17 Zai amsa addu'ar marasa farin ciki. 3 Ku san cewa Ubangiji shi ne Allah. karfi; ba zai kyale rokonsu ba. 18 Bari a rubuta Shi ne ya yi mu, mu kuwa nasa ne; mu mutanensa wannan don tsara mai zuwa, cewa mutanen da ba a ne, turnakin makiyayarsa. 4 Ku shiga kofofinsa da riga an halitta ba za su yabi Ubangiji, 19 "Ubangiji godiya filayen gidansa kuma da yabo; ku gode masa ya duba kasa daga wurinsa mai tsarki a bisa, daga ku kuma yabi sunansa. 5 Gama Ubangiji yana da sama ya hangi duniya, 20 don yā ji nishe-nishen'yan kyau kuma kaunarsa madawwamiya ce har abada; kurkuku yā kuma saki wadanda aka yanke musu amincinsa na cin gaba a dukan zamanai. hukuncin mutuwa." 21 Saboda haka za a furtu sunan

101 Ta Dawuda. Zabura ce. Zan rera wa kauna adalcinka; gare ka, ya Ubangiji, zan rera yabo. 2 Zan yi hankali ga yin rayuwa marar zargi, yaushe za ka zo gare ni? Zan bi da sha'anin gidana da zuciya marar abin zargi 3 Ba zan kafa a gaban idanuna 1 wani abu marar kyau ba. Na ki jinin ayyukan mutane marasa aminci; ba za su manne mini ba. 4 Mutane masu mugun zuciya za su nesa da ni; ba abin da zai hada ni da mugunta. 5 Duk wanda ya yi batanci wa makwabcinsa a boye shi za a kashe; duk mai reinin wayo da mai girman kai, ba zan jure masa ba. 6 Idanuna za su kasance a kan amintattu a cikin kasar, don su zauna tare da ni; tafiyarsa ba ta da zargi zai yi mini hidima. 7 Babu mai rudun da zai zauna a gidana; babu mai karyan da zai tsaya a gabana. 8 Kowace safiya zan rufe bakunan dukan mugaye a kasar; zan yanke kowane mai aikata mugunta daga birnin Ubangiji.

102 Addu'ar mutum mai shan wahala. Sa'ad da ya rasa karfi ya kuma yi makoki a gaban Ubangiji. Ka ji addu'ata, ya Ubangiji; bari kukata ta neman taimako ta zo gare ka. 2 Kada ka boye fuskarka daga gare ni sa'ad da nake cikin damuwa. Ka juye kunnenka gare ni; sa'ad da na yi kira, ka amsa mini da sauri. 3 Gama kwanakina sun bace kamar hayaki; kasusuwana suna kuna kamar jan wuta. 4 Zuciyata ta kamu da ciwo ta kuma bushe kamar ciyawa; na manta in ci abinci. 5 Saboda nishina mai karfi na rame na bar kasusuwa kawai. 6 Ni kamar mujiyar jeji ne, kamar mujiya a kufai. 7 Na kwanta a fadake; na zama kamar tsuntun da yake shi kada a kan rufin dāki. 8 Dukan yini abokan gābana suna tsokanata; wadanda suke mini ba'a suna amfani da sunana yā zama abin la'ana. 9 Gama ina cin toka a matsayin abincina ina kuma gauraye abin sha nawa da hawaye 10 saboda fushinka mai girma, gama ka daga ni sama ka yar a gefe. 11 Kwanakina suna kamar inuwar yamma; na bushe kamar ciyawa. 12 Amma kai, ya Ubangiji, kana zaune a kursiyinka har abada; sunan da ka yi zai dawwama a dukan zamanai. 13 Za ka tashi ka kuma ji tausayin Sihiyona, gama lokaci ne na nuna alheri gare ta; kayyadadden lokacin ya zo. 14 Gama duwatsunta suna da daraja ga bayinka; kurarta kawai kan sa suji tausayi. 15 Al'ummai za su ji tsoron sunan Ubangiji,

dukan sarakunan duniya za su girmama daukakarka. 16 Gama Ubangiji zai sāke gina Sihiyona ya kuma bayyana a daukakarsa. 17 Zai amsa addu'ar marasa karfi; ba zai kyale rokonsu ba. 18 Bari a rubuta wannan don tsara mai zuwa, cewa mutanen da ba a riga an halitta ba za su yabi Ubangiji, 19 "Ubangiji ya duba kasa daga wurinsa mai tsarki a bisa, daga sama ya hangi duniya, 20 don yā ji nishe-nishen'yan kurkuku yā kuma saki wadanda aka yanke musu hukuncin mutuwa." 21 Saboda haka za a furtu sunan Ubangiji a Sihiyona yabonsa kuma a Urushalima 22 sa'ad da mutane da mulkoki suka tattaru don su yi wa Ubangiji sujada. 23 Cikin rayuwata, ya karye karfina; ya gjartar da kwanakina. 24 Sai na ce, "Kada ka dauke ni a tsakiyar kwanakina, ya Allah; shekarunka suna bi cikin dukan zamanai. 25 A farkon fari ka kafa tushen duniya, sammai kuma aikin hannuwanka ne. 26 Za su hallaka, amma za ka ci gaba; duk za su tsufe kamar riga. Kamar riga za ka canja su za a kuwa zubar da su. 27 Amma kana nan yadda kake, kuma shekarunka ba za su taba karewa ba. 28 'Ya'yan bayinka za su zauna a gabanka; zuriyarsu za su kahu a gabanka."

103 Ta Dawuda. Yabi Ubangiji, ya raina; dukan abin da yake cikin cikina, yabi sunansa mai tsarki. 2 Yabi Ubangiji, ya raina, kada kuma ka manta dukan alheransa, 3 wanda yake gafarta dukan zunubai yake kuma warkar da dukan cuttuttuka, 4 wanda ya fanshi ranka daga rami ya nada maka rawani da kauna da kuma tausayi, 5 Wanda ya kosar da kai da abubuwa masu kyau domin a sabunta kuruciyarka kamar na gaggafa. 6 Ubangiji yana aikata adalci da kuma gaskiya ga duk wadanda aka danne. 7 Ya sanar da hanyoyinsa wa Musa, ayyukansa ga mutanen Isra'il'a. 8 Ubangiji mai tausayi ne da kuma alheri, mai jinkirin fushi, cike da kauna. 9 Ba zai yi ta zargi ba ba kuwa zai yi ta jin fushi har abada ba; 10 ba ya yin da mu gwargawdon zunubanmu ko yā sāka mana bisa ga laifofinmu. 11 Gama kamar yadda sammai suke can bisa duniya, haka girmar kaunarsa yake wa masu tsoronsa; 12 kamar yadda gabas yake daga yamma, haka ya cire laifofinmu daga gare mu. 13 Kamar yadda mahaiyi yake jin tausayin'yā'yansa, haka Ubangiji yake jin tausayin wadanda suke tsoronsa; 14 gama ya san yadda aka yi mu, ya tuna cewa mu kura ne. 15 Game da mutum dai, kwanakinsa suna kamar ciyawa da suke habaka kamar fure a gona; 16 iska kan hura a kansa sai ya bace ba a kuwa sāke tuna da inda dā yake. 17 Amma daga madawwami zuwa madawwami kaunar Ubangiji tana tare da wadanda suke tsoronsa, adalcinsa kuma tare da'yā'yansu, 18 tare da wadanda suke kiyaye alkawarinса suna kuma tuna su yi biyayya da farillansa. 19 Ubangiji ya kafa kursiyinsa a sama, masarautarsa kuwa na mulki a bisa duka. 20 Yabi Ubangiji, ku mala'ikunsa,

ku jarumawa masu yi masa aiki, wadanda suke yin biyayya da maganarsa. 21 Yabi Ubangiji, dukanku rundunarsa ta sama, ku bayinsa wadanda kuke aikata nufinsa. 22 Yabi Ubangiji, dukanku ayyukansa ko'ina a mulkinsa. Yabi Ubangiji, ya raina.

104 Yabi Ubangiji, ya raina. Ya Ubangiji Allahna, kana da girma kwarai; kana saye da daraja da daukaka. 2 Ubangiji ya nade kansa da haske kamar riga ya shimpida sammai kamar tenti 3 ya kafa ginshikan dakin samansa a kan ruwaye. Ya madio da gizagizai suka zama keken yakinsa yana hawa a kan fikafikan iska. 4 Ya mai da iska suka zama'yan sakonsa harsunut wuta kuma bayinsa. 5 Ya kafa duniya a kan tussanta; ba za a iya matsar da ita ba. 6 Ka rufe ta da surfi kamar da riga ruwaye sun tsaya a bisa duwatsu. 7 Amma a tsawatawarka ruwaye suka gudu da jin karar tsawanka suka ruga da gudu; 8 suka gudu a bisa duwatsu, suka gangara zuwa cikin kwaruruka, zuwa wurin da ka shirya musu. 9 Ka kafa iyakar da ba a iya tsallakawa; ba za su kara rufe duniya ba. 10 Ya sa mabulbulai suka zuba ruwa cikin kwaruruka; yana gudu tsakanin duwatsu. 11 Suna ba da ruwa ga dukan namun jeji; jakunan jeji suna kashe kishirwansu. 12 Tsuntsaye sarari suna shekunansu kusa da ruwan; suna rera cikin rassa. 13 Yana wa duwatsu banruwa daga dakinsa na sama; kasa tana koshiya da amfanin aikinsa. 14 Yana sa ciyawa tā yi girma saboda shanu, tsire-tsire domin mutum ya nome, suna fid da abinci daga kasa, 15 ruwan inabi yakan sa zuciyar mutum tā yi murna, mai kuwa yakan sa fuska tā yi haske, abinci kuma da yake rife zuciyarsa. 16 Ana yi wa itatuwan Ubangiji banruwa sosai, al'ul na Lebanon da ya shuka. 17 A can tsuntsaye suke shekunnansu; shamuwa tana da gidanta a itatuwan fir. 18 Manyan duwatsu na awakin jeji ne; tsagaggun duwatsun mafaka ne ga rema. 19 Wata ne ke kididdigar lokuta, rana kuma ta san sa'ad da za tā fādī. 20 Ka yi duhu, sai ya zama dare, sai dukan namun jeji a kurmi suka fito a make. 21 Zakoki sun yi ruri sa'ad da suke farauta suna kuma neman abincinsu daga Allah. 22 Rana ta fito, sai suka koma shiru; suka koma suka kwanta a kogwanninsu. 23 Mutum yakan tafi aikinsa, zuwa wurin aikinsa har yamma. 24 Ina misalin yawan aikinka, ya Ubangiji! Cikin hikima ka yi su duka; duniya ta cika da halittunka. 25 Akwai teku, babba da kuma fādī, cike da halittun da suka wuce kirga, abubuwa masu rai babba da karami. 26 A can jiragen ruwa suna kai komo, kuma dodon ruwan da ka yi, yā yi wasa a can. 27 Wadannan duka suna dogara gare ka don ka ba su abincinsu a daidai lokaci. 28 Sa'ad da ba su da shi, sai su tattara shi; sa'ad da ka bude hannunka, sukan koshi da abubuwa masu kyau. 29 Sa'ad da ka boye fuskarka, sai su razana; sa'ad da ka dauke numfashinsu, sai su mutu su kuma koma ga kura. 30 Sa'ad da ka aika da Ruhunka, sai su halittu,

su kuma sabunta fuskar duniya. 31 Bari daukar Ubangiji ta dawwama har abada; bari Ubangiji yā yi farin ciki cikin aikinsa, 32 shi wanda ya dubi duniya, sai ta razana, wanda ya taba duwatsu, sai suka yi hayaki. 33 Zan rera ga Ubangiji dukan raina; zan rera yabo ga Allahna muddin ina raye. 34 Bari tunanina yā gamshe shi, yayinda nake farin ciki a cikin Ubangiji. 35 Amma bari masu zunubi su bace daga duniya mugaye kuma kada a kara ganinsu. Yabi Ubangiji, ya raina. Yabi Ubangiji.

105 Ku yi godiya ga Ubangiji, ku kira bisa sunansa; ku sanar a cikin al'ummai abin da yi. 2 Ku rera gare shi, ku rera yabo gare shi; ku fada dukan abubuwan mamakin da ya aikata. 3 Ku daukaka a cikin sunansa mai tsarki; bari zukatan wadanda suke neman Ubangiji su yi farin ciki. 4 Ku sa rai ga Ubangiji da kuma karfinsa; ku nemi fuskarsa kullum. 5 Ku tuna da abubuwan mamakin da ya yi, mu'ujizansa, da kuma hukunce-hukuncen da ya zartar, 6 Ya ku zuriyar Ibrahim bawansa, Ya ku'yāyan Yakub, za'babbensa. 7 Shi ne Ubangiji Allahnmu; kuma hukunce-hukuncensa suna a cikin dukan duniya. 8 Yana tuna da alkawarinsha har abada, maganar da ya umarta, har tsararraki dubu, 9 alkawarin da ya yi da Ibrahim, rantsuwar da ya yi wa Ishaku. 10 Ya tabbatar da shi ga Yakub a matsayin ka'ida, Isra'il a matsayin madawwamin alkawari, 11 "Gare ka zan ba da kasar Kan'ana a matsayin rabo za ka yi gādō." 12 Sa'ad da suke kima kawai, kima sosai, da kuma baki a cikinta, 13 suka yi ta yawo daga al'umma zuwa al'umma, daga masarauta zuwa wata. 14 Bai bar kowa yā danne su ba; saboda su, ya tsawata wa sarakuna, 15 "Kada ku taba shaffenna; kada ku yi wa annabawa lahani." 16 Ya sauko da yunwa a kan kasa ya kuma lalace dukan tanadinsu na abinci; 17 ya kuma aiki mutum a gabansu, Yusuf, da aka sayar a matsayin bawa. 18 Suka raunana kafafunsa da sarka aka sa wuyansa cikin karafa, 19 sai abin da ya rigafadī ya cika sai da maganar Ubangiji ta tabbatar da shi mai gaskiya. 20 Sarki ya aika aka kuma sake shi, mai mulkin mutane ya'yantar da shi. 21 Ya mai da shi shugaban gidansa, mai mulki a bisa dukan abin da ya mallaka, 22 don yā umarci sarakunansa yadda ya ga dama yā kuma koya wa dattawa hikima. 23 Sa'an nan Isra'il ya shiga Masar; Yakub ya yi zama kamar ba'ko a kasar Ham. 24 Ubangiji ya mai da mutanensa suka yi ta haihuwa; ya sa suka yi yawa suka fi karfin makiyansu, 25 wadanda ya juya zukatansu su ki mutanensa don su hadfa baki a kan bayinsa. 26 Ya aiki Musa bawansa, da Haruna, wanda ya zaba. 27 Suka yi mu'ujizansa a cikinsu, abubuwan mamakinsa a cikin kasar Ham. 28 Ya aiko da duhu ya kuma sa kasar tā yi duhu, ba domin sun yi tawaye a kan maganarsa ba? 29 Ya mai da ruwaye suka zama jini, ya sa kifayensu suka mutu. 30 Kasarsu ta yi ta fid da kwadi, wadanda

suka haura cikin dakkun kwana na masu mulkinsu. **19** A Horeb suka yi dan maraki suka yi wa gunkin **31** Ya yi magana, sai tarin kudaje suka fito, cinnaku zubi daga karfe sujada. **20** Suka sauke Daukakarsu kuma ko'ina a kasar. **32** Ya mai da ruwan samansu saboda siffar bijimi, wanda yake cin ciyawa. **21** Suka ya zama kankara, da walkiya ko'ina a kasarsu; **33** ya manta da Allahn da ya cece su, wanda ya aikata lalace inabinsu da itatuwan baurensu ya ragargaza manyan abubuwa a Masar, **22** mu'ujizai a kasar Ham itatuwan kasarsu. **34** Ya yi magana, sai fāri dango ayyukan banrazana a Jan Teku. **23** Don haka ya ce suka fito, fāran da ba su kidayuwa; **35** suka cinye zai hallaka su, amma Musa, zababbenza, ya yi godo kowane abu mai ruwan kore a cikin kasarsu, suka a gabansa don yā kau da hasalarsa daga hallaka cinye amfanin gonarsu. **36** Sa'an nan ya karkashe su. **24** Sai suka rena kasa mai ni'ima; ba su gaskata dukan'yan fari a cikin kasarsu, nunan fari na dukan alkawarinsa ba. **25** Suka yi gunaguni a tentunansu ba mazantakarsu. **37** Ya fitar da Isra'il'a, dfauke da azurfa su kuwa yi biyayya da Ubangiji ba. **26** Saboda haka da zinariya, kuma daga cikin kabilansu babu wani ya rantse musu ya kuma daga hannu cewa zai sa su da ya kāsa. **38** Masar ta yi murna sa'ad da suka tafi, mutu a cikin hamada, **27** ya sa zuriyarsu su mutu a saboda tsoron Isra'il'a ya fādo musu. **39** Ya shimpida cikin al'ummai ya kuma watsar da su cikin dukan girgije kamar mayafi, da kuma wuta don ta ba su kasashe. **28** Suka hada kai da Ba'al-Feyor suka kuma haske da dare. **40** Suka roka, ya kuwa ba su makware ci hadayun da aka mi'ka wa allolin da ba su da rai; **29** ya kuma kosar da su da abinci daga sama. **41** Ya bude dutse, sai ruwa ya fulbulu, kamar kogi ya gudu zuwa cikin hamada. **42** Ya tuna da alkawarinsa mai tsarki da ya ba wa bawansa Ibrahim. **43** Ya fitar da mutanensa da farin ciki, zababbenza da sowa adalci har zamanai marar matukha masu zuwa. **32** A ta farin ciki; **44** ya ba su kasashen al'ummai, suka ruwan Meriba suka ba Ubangiji fushi, sai wahala ta kuma sami gādon abin da wadansu sun sha wahala zo wa Musa saboda su; **33** saboda sun yi tayarwa a a kai, **45** don su kiyaye farillansa su kuma kiyaye kan Ruhun Allah, har mugayen kalmomi suka fito dokokinsa. Yabo ga Ubangiji.

106 Yabi Ubangiji. Yi godiya ga Ubangiji, gama nagari ne shi; kaunarsa madawwamiya ce har abada. **2** Wane ne zai furta manyan ayyukan Ubangiji ko yā furta cikakken yabonsa? **3** Masu albarka ne wadanda suke yin adalci, wadanda kullum suke yin abin da yake daidai. **4** Ka tuna da ni, ya Ubangiji, sa'ad da ka nuna alheri ga mutanenka, ka zo ka taimake ni sa'ad da ka cece su, **5** don in ji dadin nasasar zababunka, don in sami rabo cikin farin cikin al'ummarka in kuma shiga gādonka cikin yin yabo. **6** Mun yi zunubi, kamar yadda kakanninmu suka yi; mun yi ba daidai ba muka kuma aikata mugunta. **7** Sa'ad da kakanninmu suke a Masar, ba su damu da mu'ujizanka ba; ba su tuna yawan alheranki ba, suka kuma yi tayarwa a teku, Jan Teku. **8** Duk da haka ya cece su saboda sunansa, don yā sanar da ikonsa mai girma. **9** Ya tsawata wa Jan Teku, ya kuwa bushe; ya bi da su ta cikin surfafai sai ka ce a hamada. **10** Ya cece su daga hannun makiyi; daga hannun abokin gāba ya fanshe su. **11** Ruwaye suka rufe abokan gābansu; babu ko daya da ya tsira. **12** Sa'an nan suka gaskata alkawarinsa suka kuma rera yabonsa. **13** Amma nan da nan suka manta abin da ya yi ba su kuwa jira shawararsa ba. **14** A cikin hamada suka bar sha'awarsu ta mamaye su a kasar da babu kome suka gwada Allah. **15** Sai ya ba su abin da suka roka, amma ya aika musu da muguar cuta. **16** A sansani suka ji kishin Musa da kuma Haruna, wanda Ubangiji ya kefe. **17** Kasa ta bude ta hadiye Daton ta binne iyalin Abiram. **18** Wuta ta kuno a cikin mabiyansu; harshen wuta ya cinye mugayeye.

107 Ku yi godiya ga Ubangiji, gama nagari ne shi; kaunarsa madawwamiya ce har abada. **2** Bari fansassu na Ubangiji su fada wannan, su da aka fansa daga hannun makiyi, **3** su da ya tattara daga kasashe, daga gabas da yamma, daga arewa da kudu. **4** Wadansu sun yi ta yawo a jejin hamada, Yabo ga Ubangiji.

ba su sami hanya zuwa birnin da za su zauna kai mayunwata su yi zama, ya kuma samo birnin da ba. **5** Sun ji yunwa da kishirwa, suka kuma fid da za su zauna. **37** Suka yi shuka a gonaki suka dasa zuciya. **6** Sa'an nan suka yi kuka ga Ubangiji cikin inabi suka kuma girbe amfani gona; **38** ya albarkace wahalarsu, ya kuma cece su daga damuwarsu. **7** su, yawansu kuma ya karu, bai kuwa bar garkunansu Ya bishe su ta miñakkiyar hanya zuwa birni da za suzauna. **8** Bari su yi godiya ga Ubangiji saboda kuma kaskantar da su ta wurin danniya, bala'i da kaunarsa marar karewa da kuma ayyukansa masu banmamaki saboda mutane, **9** gama yana shayar da masu kishirwa yana kuma kosar da mayunwata da abubuwa masu kyau. **10** Wadansu sun zauna a cikin kuma bakin ciki; **40** shi da yake kawo reni a kan manyan mutane ya sa suka yi ta yawo a cikin jejin da ba hanya. **41** Amma ya fid da mabukata daga wahalarsu ya kuma kara iyalsu da tumakinsu. **42** duhu da kuma surfin bacin rai, yan kurkuku suna wahala cikin sarkokin karfe, **11** gama sun yi tayarwa a kan maganar Allah suka ki shawarar Mafi Daukaka. **43** Duk mai hikima, bari yä ji wadannan abubuwa yä kuma lura da kauna mai girma ta Ubangiji.

yi tuntube, kuma ba mai taimako. **13** Sa'an nan suka yi kuka ga Ubangiji cikin wahalarsu, ya kuwa cece su daga damuwarsu. **14** Ya fitar da su daga duhu da surfin faci rai ya tsintsinke sarkokinsu. **15** Bari su yi godiya ga Ubangiji saboda kaunarsa marar karewa da kuma ayyukansa masu banmamaki saboda mutane, **16** gama ya farfashe kofofin tagullu ya kuma ragargaza kyamaren karfe. **17** Wadansu suka zama wawaye ta wurin hanyoyinsu na tayarwa suka kuwa sha wahala saboda laifofinsu. **18** Ba su so su ga abinci ba suka kuwa kai bakin mutuwa. **19** Sa'an nan suka yi kuka ga Ubangiji cikin wahalarsu, ya kuwa cece su daga damuwarsu. **20** Ya ba da umarninsa ya kuma warkar da su ya kubutar da su daga kabari. **21** Bari su yi godiya ga Ubangiji saboda kaunarsa marar karewa da kuma ayyukansa masu banmamaki saboda mutane. **22** Bari su miña hadaya ta godiya su kuma ba da labarin ayyukansa da wakokin farin ciki. **23** Wadansu suka yi tafiya a teku cikin jiragen ruwa; su'yan kasuwa ne a manyan ruwaye. **24** Sun ga ayyukan Ubangiji, ayyukansa masu banmamaki a cikin surfin teku. **25** Gama ya yi magana ya kuma sa iska mai karfi ta tashi ya daga rakuman ruwa sama. **26** Suka hau zuwa sammai suka kuma tsinduma cikin zurfaf; a cikin azabarsu sai karfin halinsu ya karai. **27** Suka yi tangadi suna tuntube kamar bugaggū; suka kuma kai ga karshen dabararsu. **28** Sai suka yi kuka ga Ubangiji cikin wahalarsu, ya kuwa fitar da su daga damuwarsu. **29** Ya kwantar da hadiri suka yi tsit; rakuman ruwan teku suka yi shiru. **30** Suka yi murna sa'ad da wuri ya kwanta, ya kuma bishe su zuwa inda suka so su kai. **31** Bari su yi godiya ga Ubangiji saboda kaunarsa marar karewa da kuma ayyukansa masu banmamaki saboda mutane. **32** Bari su daukaka shi cikin taron mutane su kuma yabe shi cikin taron dattawa. **33** Ya mai da koguna suka zama hamada, mafulbulai masu gudu suka zama kasa mai kishirwa, **34** kasa wurinsa na shugabanci. **9** Bari'ya'yansa su zama mai amfani kuma suka zama gishiri marar amfani, marayu matarsa kuma gwauruwa. **10** Bari'ya'yansa saboda muguntar wadanda suka zauna a can. **35** Ya mai da hamada ya zama tafkunan ruwa busashiyar daga gidajensu da suke kufai. **11** Bari mai binsa kasa kuma zuwa mafulbulai masu gudu; **36** a can ya

tsayayyiya ce, ya Allah; zan rera in kuma yi kidi da dukan raina. **2** Ku farka, garaya da molo! Zan farkar da rana. **3** Zan yabe ka, ya Ubangiji, a cikin al'ummai; zan rera game da kai cikin mutane. **4** Gama kaunarka da girma take, bisa fiye da sammai; amincinka ya kai sarari. **5** A daukaka ka, ya Allah, a bisa sammai, bari kuma daukakarka ta kasance a bisa dukan duniya. **6** Ka cece mu ka kuma taimake mu da hannunka na dama, domin wadanda kake kauna su kubuta. **7** Allah ya yi magana daga wurinsa mai tsarki, "Ciki nasara zan raba Shekem in kuma auna Kwarin Sukkot. **8** Gileyad nawa ne, Manasse nawa ne; Efraim shi hulan kwanona, Yahuda ne sandana na sarauta. **9** Mowab shi ne kwanon wankina, a kan Edom zan jefa takalmina; a bisa Filistiya zan yi kirari cikin nasara." **10** Wa zai kawo ni birni mai katanga? Wa zai jagorance ni zuwa Edom? **11** Ba kai ba ne, ya Allah, kai da ka ki mu ba ka kuwa fita tare da mayakanmu? **12** Ka ba mu taimako a kan abokin gäba, gama taimakon mutum banza ne. **13** Tare da Allah za mu yi nasara, zai kuma tattaka abokan gäbanmu.

109 Don mai bi da kafe-kafe. Ta Dawlida, Zabura ce. Ya Allah, wanda naake yabo, kada ka yi shiru, **2** gama mugaye da masu rudu sun bude bakunansu a kaina; sun yi magana a kaina da harsunan karya. **3** Da kalmomin kiyaya sun kewaye ni; sun tasar mini ba dalili. **4** A maimakon kauna sun säka mini da zargi, amma ni mutum ne mai addu'a. **5** Sun säka mini alheri da muguntar, kauna kuma da kiyaya. **6** Ka nadä mugun mutum yä yi hamayya da shi; bari mai zargi yä tsaya a hannun damansa. **7** Sa'ad da aka yi masa shari'a, bari a same shi da laifi, bari kuma addu'o'insa su hukunta shi. **8** Bari kwanakinsa su zama kadän; bari wani yä dauki wurinsa na shugabanci. **9** Bari'ya'yansa su zama marayu matarsa kuma gwauruwa. **10** Bari'ya'yansa su zama masu yawo suna bara; bari a yi ta koransu daga gidajensu da suke kufai. **11** Bari mai binsa bashi yä kwace dukan abin da yake da shi; bari

baki su washe amfanin aikinsa. **12** Bari kada kowa su suna tunaninsu. **3** Ayyukansa masu däukaka da yä yi masa alheri ko yä ji tausayin marayunsa. **13** kuma daraja ne, adalcinsa kuma zai dawwama har Bari duk zuriyarsa su mutu, a shafe sunayensu daga abada. **4** Ya sa a tuna da abubuwa masu banmamaki tsara mai zuwa. **14** Bari a tuna da laifin kakanninsa nasa; Ubangiji mai alheri ne mai tausayi kuma. a gaban Ubangiji; bari kada a taba shafe zunubin **5** Yana ba da abinci ga wadanda suke tsoronsa; mahaifiyarsa. **15** Bari zunubansu su kasance a gaban yakan tuna da alkawarinsa har abada. **6** Ya nuna wa Ubangiji kulum, don yä sa a manta da su daga mutanensa ikon ayyukansa, yana ba su kasashen duniya. **16** Gama bai taba yin tunanin yin alheri ba, amma ya tsananta wa matalauta da mabukata da wadansu al'ummai. **7** Ayyukan hannuwansa masu kuma masu fid da zuciya har suka mutu. **17** Yana jin aminci ne da kuma gaskiya; dukan farillansa abin dadin la'antarwa, bari yä dawo a kansa; ba ya son sa dogara ne. **8** Tsayayyu ne har abada abadin, ana albarka, bari kada kowa yä sa masa albarka. **18** Ya yinsu cikin aminci da kuma gaskiya. **9** Yana ba sa la'antarwa kamar rigarsa; ta shiga cikin jikinsa da ceto ga mutanensa; ya kafa alkawarinsa har abada, tsarki da banrazana ne sunansa. **10** Tsoron kamar ruwa, cikin kasusuwansa kamar mai. **19** Bari Ubangiji ne mafarin hikima; dukan wadanda suke tā zama kamar mayafin da aka daura kewaye da shi, bin farillansa suna da ganewa mai kyau. Gare shi ne kamar damara da aka daura kewaye da shi har abada. madawwamin yabo.

20 Bari wannan yä zama sakayyar Ubangiji ga masu zargina, ga wadanda suke mugayen maganganu a kaina. **21** Amma kai, ya Ubangiji Mai Iko Duka, ka yi da ni da kyau saboda sunanka; ta alherin kaunarka, ka cece ni. **22** Gama ni matalauci ne mai bukata kuma, zuciyata kuwa ta yi rauni a cikina. **23** Na bace kamar inuwar yamma; ana kakkabe ni kamar fära. **24** Gwiwoyina suna mutuwa saboda azumi; jikina ya rame ba kuma karfi. **25** Na zama abin dariya ga masu zargina; sa'ad da suka gan ni, suka kada kawunansu. **26** Ka taimake ni, ya Ubangiji Allahna; ka cece ni bisa ga kaunarka. **27** Bari su san cewa hannunka ne, cewa kai ne, ya Ubangiji, ka yi shi. **28** Za su iya la'anta, amma kai za ka sa albarka; sa'ad da suka tasar za su sha kunya, amma bawanka zai yi farin ciki. **29** Masu zargina za su sha kunya za a rufe su da kunya kamar mayafi. **30** Da bakina zan däukaka Ubangiji sosai; cikin babban taro zan yabe shi. **31** Gama yana tsaya a hannun damar mai bukata, don yä cece ransa daga wadanda suke hukunta shi.

110 Ta Dawuda. Zabura ce. Ubangiji ya ce wa Ubangijina, "Zauna a hannun damana, sai na sa abokan gäbanka su zama matashin sawunka." **2** Ubangiji zai fadada ikon sandan mulkinka daga Sihiyona za ka yi mulki a tsakiyar abokan gäbanka. **3** Rundunarka za su so yin yakî a ranarka ta yakî. Saye cikin däukaka mai tsarki, daga cikin ciki na safiya za ka karbi rašar kuruciyarka. **4** Ubangiji ya rantse ba zai kuma canja zuciyarsa ba, "Kai firist ne har abada, bisa ga tsarin Melkizedek." **5** Ubangiji yana a hannun damanka; zai murkushe sarakuna a ranar fushinsa. **6** Zai hukunta al'ummai, yana tarawa gawawwaki yana kuma murkushe masu mulkin dukan duniya. **7** Zai sha daga rafin da yake kusa da hanya; saboda haka zai daga kansa sama.

111 Yabi Ubangiji. Zan däukaka Ubangiji da dukan zuciyata a cikin majalisar masu aikata gaskiya da kuma a cikin taro. **2** Ayyukan Ubangiji da girma suke; dukan wadanda suke farin ciki da

112 Yabi Ubangiji. Mai albarka ne mutumin da yake tsoron Ubangiji, wanda yakan sami farin ciki mai girma a umarnansa. **2** 'Ya'yansa za su zama manya a kasar; tsaran masu aikata gaskiya za su sami albarka. **3** Wadata da arziki suna a cikin gidansa, adalcinsa zai dawwama har abada. **4** Ko a cikin duhu haske kan haskaka wa mai aikata gaskiya, mai alheri mai tausayi da kuma mai adalci. **5** Abu mai kyau zai zo masa shi da yake kyauta yake kuma ba da bashi hanni sake, shi da yake yin al'amuransa cikin gaskiya. **6** Tabbatacce ba zai taba jijigü ba; za a tuna da mai adalci har abada. **7** Ba zai ji tsoron labari marar dadi ba; zuciyarsa tsayayyiya ce, tana dogara ga Ubangiji. **8** Zuciyarsa tana da kâriya, ba zai ji tsoro ba; a karshe zai zama mai nasara a kan makiyansa. **9** Ya rarraba kyautansa ga matalauta, adalcinsa zai dawwama har abada; za a daga kahonsa sama da bangirma. **10** Mugun mutum zai gani yä kuma yi fushi, zai ciza hakora yä kuma lalace; sha'awace-sha'awacen mugaye za su zo ga karshe.

113 Yabi Ubangiji. Ku yabe shi, ya ku bayin Ubangiji, ku yabi sunan Ubangiji. **2** Bari a yabi sunan Ubangiji, yanzu da har abada kuma. **3** Daga fitowar rana zuwa inda take fäduwa, a yabi sunan Ubangiji. **4** Ana däukaka Ubangiji a bisa dukan al'ummai, däukakarsa a bisa sammai **5** Wane ne yake kamar Ubangiji Allahnu, Wannan mai zama a kursiyi can bisa, **6** wanda yake sunkuya yä dubi sammai da duniya? **7** Yakan tā da matalauta daga kura yakan daga mabukata daga tarin toka; **8** ya zaunar da su tare da sarakuna, tare da sarakunan mutanensu. **9** Yakan zaunar da matar da ba haihuwa a gidanta ta zama kamar mahaifiyar'ya'ya mai farin ciki. Yabi Ubangiji.

114 Sa'ad da Isra'il ya fito daga Masar, gidan Yakub daga mutane masu bakon harshe, **2** Yahuda ya zama wuri mai tsarki na Allah, Isra'il a mallakarsa. **3** Teku ya kalla ya kuma gudu, Urdun ya juye da baya; **4** duwatsu suka yi tsalle kamar raguna,

tuddai kamar tumaki. 5 Me ya sa, ya teku, kika mutanensa. 15 Abu mai daraja a gabon Ubangiji gudu, Ya Urdun, ka juya baya, 6 ku duwatsu, kuka yi shi ne mutuwar tsarkakansa. 16 Ya Ubangiji, da tsalle kamar raguna, ku tuddai, kamar tumaki? 7 Ki yi rawar jiki, ya duniya, a gabon Ubangiji, a gabon Allah na Yakub, 8 wanda ya juye dutse ya zama tafki, dutse mai karfi zuwa mafulbulan ruwa.

115 Ba gare mu ba, ya Ubangiji, ba gare mu ba amma ga sunanka yā sami daukaka, saboda

kaunarka da amincinka. 2 Me ya sa al'ummai suke cewa, "Ina Allahnsu?" 3 Allahnmu yana a sama; yana yin duk abin da ya ga dama. 4 Amma gumakansu azurfa da zinariya ne, da hannuwan mutane suka yi.

5 Suna da bakuna, amma ba sa magana, idanu, amma ba sa gani; 6 suna da kunnuwa, amma ba sa ji, hanci, amma ba sa jin Kanshi 7 suna da hannuwa, amma ba sa iya taba kome, kfafu, amma ba sa iya tafiya; ba sa iya ce wani abu da makogwaronsu. 8 Masu yinsu za su zama kamar su, haka kuma zai kasance da duk wanda ya dogara da su. 9 Ya gidan Isra'il, tsoron Ubangiji su ce, "Kaunarsa madawwamiya ce har abada." 3 Bari gidan Haruna yā ce, "Kaunarsa madawwamiya ce har abada." 4 Bari wadanda suke garkuwarsu. 10 Ya gidan Haruna, ku dogara ga Ubangiji, shi ne mai taimakonsu da garkuwarsu. 11 Ku da kuke tsoronsa, ku dogara ga Ubangiji, shi ne mai taimakonsu da garkuwarsu. 12 Ubangiji yakan yi nasara a kan abokan gābana. 8 Ya fi kyau in nemi tuna da mu zai kuma albarkace mu. Zai albarkace 9 Ya fi kyau in nemi mafaka a wurin Ubangiji da in dogara ga mutum. gidan Isra'il, zai albarkace gidan Haruna, 13 zai 9 Ya fi kyau in nemi mafaka a wurin Ubangiji da albarkace wadanda suke tsoron Ubangiji, manya da 7 Ubangiji yana tare da ni; shi ne mai taimakona. Zan kanna duka. 14 Bari Ubangiji yā sa ku karu, da 10 Dukan al'ummai sun kawaye ni, amma a cikin sunan Ubangiji na hallaka ku da'ya'yanku. 15 Bari Ubangiji yā albarkace ku, su. 11 Sun kawaye ni a kowane gefe, amma a cikin shi Mahalicci sama da kasa. 16 Saman sammai na Ubangiji ne, amma ya ba da duniya ga mutum. 17 Ba matattu ba ne masu yabon Ubangiji, wadanda suke gangara zuwa wurin da ake shiru; 18 mu ne masu daukaka Ubangiji, yanzu da har abada kuma. Yabi Ubangiji.

116 Ina kaunar Ubangiji, gama ya ji muryata; ya ji kukata ta neman jinkai. 2 Domin ya juye

kunnensa gare ni, zan kira gare shi muddin ina da rai. 3 Igiyoyin mutuwa sun shake ni, wahalar kabari sun zo a kaina; na cika da wahala da ɓacin rai. (Sheol h7585) 4 Sai na kira ga sunan Ubangiji na ce, "Ya Ubangiji, ka cece ni!" 5 Ubangiji mai alheri ne da kuma mai adalci; Allahnmu yana cike da tausayi. 6 Ubangiji yana tsare masu tawali'u; sa'ad da nake cikin tsananin bukata, ya cece ni. 7 Ka kwantar da hankali, ya raina, gama Ubangiji mai alheri ne a gare ka. 8 Gama kai, ya Ubangiji, ka ceci raina daga mutuwa, idanuna daga hawaye, kfafuna daga tuntube, 9 don in iya tafiya a gabon Ubangiji a kasar masu rai. 10 Na gaskata, saboda haka na ce, "An azabtar da ni kwai." 11 Kuma cikin rikicewana na ce, "Dukan mutane makaryata ne." 12 Yaya zan sāka wa Ubangiji saboda dukan alherinsa gare ni? 13 Zan daga kwaf na ceto in kuma kira ga sunan Ubangiji. 14 Zan cika alkawurana ga Ubangiji a gabon dukan

mutanensa. 15 Abu mai daraja a gabon Ubangiji gaske ni bawanka ne; ni bawanka ne, dan baiwarka;

16 Ya Ubangiji, da ka'yantar da ni daga sarkoki. 17 Zan yi hadayar godiya gare ka in kuma kira bisa sunan Ubangiji.

18 Zan cika alkawurana ga Ubangiji a gabon dukan

mutanensa, 19 a filayen gidan Ubangiji, a tsakiyarki,

ya Urushalima. Yabi Ubangiji.

117 Yabi Ubangiji, dukanku al'umma; ku daukaka shi, dukanku mutane. 2 Gama kaunarsa da girma take gare mu, amincin Ubangiji kuma madawwami ne har abada. Yabi Ubangiji.

118 Ku gode wa Ubangiji, gama nagari ne shi; kaunarsa madawwamiya ce har abada. 2

Bari Isra'il yā ce, "Kaunarsa madawwamiya ce har abada." 3 Bari gidan Haruna yā ce, "Kaunarsa madawwamiya ce har abada." 4 Bari wadanda suke

tsoron Ubangiji su ce, "Kaunarsa madawwamiya ce har abada." 5 Cikin azabata na yi kuka ga Ubangiji, garkuwarsu. 10 Ya gidan Haruna, ku dogara ga

Ubangiji, shi ne mai taimakonsu da garkuwarsu. 11 tare da ni; ba zan ji tsoro ba. Me mutum zai yi mini?

Ku da kuke tsoronsa, ku dogara ga Ubangiji, shi ne 7 Ubangiji yana tare da ni; shi ne mai taimakona. Zan

mai taimakonsu da garkuwarsu. 12 Ubangiji yakan yi nasara a kan abokan gābana. 8 Ya fi kyau in nemi

tuna da mu zai kuma albarkace mu. Zai albarkace 9 Ya fi kyau in nemi mafaka a wurin Ubangiji da in dogara ga mutum.

gidan Isra'il, zai albarkace gidan Haruna, 13 zai 9 Ya fi kyau in nemi mafaka a wurin Ubangiji da

albarkace wadanda suke tsoron Ubangiji, manya da 7 Ubangiji yana tare da ni; shi ne mai taimakona. Zan

kanana duka. 14 Bari Ubangiji yā sa ku karu, da 10 Dukan al'ummai sun kawaye ni, amma a cikin sunan Ubangiji na hallaka

ku da'ya'yanku. 15 Bari Ubangiji yā albarkace ku, su. 11 Sun kawaye ni a kowane gefe, amma a cikin

shi Mahalicci sama da kasa. 16 Saman sammai na 9 Ya fi kyau in nemi mafaka a wurin Ubangiji da

Ubangiji ne, amma ya ba da duniya ga mutum. 17 Ba matattu ba ne masu yabon Ubangiji, wadanda suke

gangara zuwa wurin da ake shiru; 18 mu ne masu 10 Dukan al'ummai sun kawaye ni, amma a cikin sunan Ubangiji na hallaka su. 13 An ture ni bayna kusa fāduwa,

amma Ubangiji ya taimake ni. 14 Ubangiji ne karfina da wakata; ya zama mai cetona. 15 Sowa ta farin ciki

da nasara sun fito a cikin tentunan adalai, "Hannun 10 Dukan al'ummai sun kawaye ni, amma a cikin sunan Ubangiji na hallaka su. 13 An ture ni bayna kusa fāduwa,

dama na Ubangiji ya aikata manyan abubuwa!" 16 An daga hannun dama na Ubangiji sama; hannun dama

na Ubangiji ya aikata manyan abubuwa!" 17 Ba zan mutu ba amma zan rayu, zan kuwa yi shelar abin da

Ubangiji ya yi. 18 Ubangiji ya hore ni sosai, amma bai ba da ni ga mutuwa ba. 19 Bude mini kofofin

adalci; zan shiga in kuma yi godiya ga Ubangiji. 20 Wannan ne kofar Ubangiji inda adalai za su shiga.

21 Zan yi maka godiya, domin ka amsa mini; ka zama mai cetona. 22 Zabura Dutsen da magina suka ki ya

zama mai amfan; 23 Ubangiji ne ya yi haka, kuma abu mai daraja ne a idanunmu. 24 Wannan ita ce ranar da Ubangiji ya yi; bari mu yi farin ciki mu kuma yi murna a cikinta. 25 Ya Ubangiji, ka cece

mu; Ya Ubangiji, ka ba mu nasara. 26 Mai albarka

ne shi mai zuwa cikin sunan Ubangiji. Daga gidan

Ubangiji muna sa muku albarka. 27 Ubangiji shi ne

Allah ya kuma sa haskensa ya haskaka a kanmu. Da

kwanoni a hannunmu, muka shiga jerin gwanon

biki ku kai su kahoni na bagade. 28 Kai ne Allahn,

zan kuwa yi maka godiya; kai ne Allahna, zan kuwa daukaka ka. **29** Ku gode wa Ubangiji, gama nagari ne shi; kaunarsa madawwamiya ce har abada.

119 Albarka ta tabbata ga wadanda rayuwarsu ba ta da abin zargi, wadanda suke tafiya bisa ga dokar Ubangiji. **2** Albarka ta tabbata ga wadanda suke kiyaye ka'idodinsa suke kuma nemansa da dukan zuciyarsu. **3** Ba sa yin wani abin da ba daidai ba; suna tafiya a hanyoyinsa. **4** Ka shimpida farillan da dole a yi biyayya da su. **5** Kash, da a ce hanyoyina tsayayyu ne a yin biyayya da ka'idodinka mana! **6** Da ba zan sha kunya ba sa'ad da na lura da dukan umarnanka. **7** Zan yabe ka da zuciya ta gaskiya yayinda nake koyon dokokinka masu adalci. **8** Zan yi biyayya da ka'idodinka; kada ka yashe ni dungum. **9** Yaya matashi zai kiyaye hanyarsa da tsabata? Sai ta yin rayuwa bisa ga maganarka. **10** Na neme ka da dukan zuciyata; kada ka bar ni in kauce daga umarnanka. **11** Na boye maganarka a cikin zuciyata don kada in yi maka zunubi. **12** Yabo ya tabbata gare ka, ya Ubangiji; ka koya mini ka'idodinka. **13** Da lebunana na ba da labarin dukan dokokin da suka fito bakinka. **14** Na yi farin ciki da bin farillanka yadda mutum yakan yi farin ciki da arziki mai yawa. **15** Na yi tunani a kan farillanka na kuma lura da hanyoyinka. **16** Na yi murna a cikin ka'idodinka; ba zan kyale maganarka ba. **17** Ka yi alheri ga bawanka, zan kuwa rayu; zan yi biyayya da maganarka. **18** Ka bude idanuna don in iya gani abubuhan bamamaki a cikin dokarka. **19** Ni bako ne a duniya; kada ka boye mini umarnanka. **20** Zuciyata ta kosa saboda marmari don dokokinka koyaushe. **21** Ka tsawata wa masu fariya, wadanda suke la'anta wadanda kuma suka kauce daga umarnanka. **22** Ka cire mini ba'a da reni, gama ina kiyaye farillanka. **23** Ko da yake masu mulki sun zauna tare suna bata mini suna, bawanka zai yi tunani a kan ka'idodinka. **24** Farillanka ne abin farin cikina; su ne mashawartana. **25** An kwantar da ni kasa cikin kura; ka kiyaye raina bisa ga maganarka. **26** Na ba da labari hanyoyina ka kuma amsa mini; ka koya mini ka'idodinka. **27** Bari in gane koyerwar farillanka; sa'an nan zan yi tunani a kan abubuhan bamamakinka. **28** Raina ya gajj da bakin ciki; ka karfafa ni bisa ga maganarka. **29** Ka kiyaye ni daga hanyoyin rudu; ka yi mini alheri ta wurin dokokinka. **30** Na za'bi hanyar gaskiya; na sa zuciyata a kan dokokinka. **31** Na ri'ke farillanka kankan, ya Ubangiji; kada ka sa in sha kunya. **32** Ina gudu a kan hanyar umarnanka, gama ka'yantar da zuciyata. **33** Ka koya mini Ya Ubangiji, don in bi ka'idodinka; sa'an nan zan kiyaye su har karshe. **34** Ka ba ni ganewa, zan kuwa kiyaye dokarka in kuma yi biyayya da ita da dukan zuciyata. **35** Ka bi da ni a hanyar umarnanka, gama a can zan sami farin ciki. **36** Ka juye zuciyata wajen farillanka ba wajen riba ta sonkai ba. **37** Ka juye idanuna daga

abubuwa marasa amfani; ka kiyaye raina bisa ga maganarka. **38** Ka cika alkawarinka ga bawanka, saboda a ji tsoronka. **39** Ka kawar da shan kunyar da nake tsoro, gama dokokinka nagari ne. **40** Ina marmarin farillanka kwarai! Ka kiyaye raina cikin adalcinka. **41** Bari kaunarka marar karewa ta zo gare ni, ya Ubangiji, cetonka bisa ga alkawarinka; **42** sa'an nan zan amsa wa masu cin mutuncina, gama na dogara ga maganarka. **43** Kada ka kwace maganarka daga bakina, gama na sa zuciyata a dokokinka. **44** Kullayaumi zan yi biyayya da dokokinka, har abada abadin. **45** Zan yi ta yawo a sake gama na nemi farillanka. **46** Zan yi maganar farillanka a gabon sarakuna ba kuwa za a kunyata ni ba, **47** gama ina farin ciki da umarnanka saboda ina kaunarsu. **48** Na daga hannuwana ga umarnanka, wadanda nake kauna, ina kuma tunani a kan ka'idodinka. **49** Tuna da maganarka ga bawanka, gama ka ba ni bege. **50** Ta'aziyata cikin wahalata ita ce alkawarinka yana kiyaye raina. **51** Masu fariya suna yi mini ba'a ba tare da an hana su ba, amma ban rabu da dokar ba. **52** Na tuna da dokokinka na tun dā, ya Ubangiji, na kuwa sami ta'aziyya a cikinsu. **53** Fushi ya kama ni saboda mugaye, wadanda suka keta dokokinka. **54** Ka'idodinka su ne kan wakata a duk inda na sauka. **55** Da dare na tuna da sunanka, ya Ubangiji, zan kuwa kiyaye dokarka. **56** Wannan shi ne na saba yi, ina yin biyayya da farillanka. **57** Kai ne rabona, ya Ubangiji; na yi alkawarin in kiyaye maganarka. **58** Na nemi fuskarka da dukan zuciyata; ka yi mini alheri bisa ga alkawarinka. **59** Na lura da hanyoyina na kuma mayar da matakaina ga farillanka. **60** Zan gagauta ba zan bata lokaci ba in yi biyayya da umarnanka. **61** Ko da yake mugaye sun daura ni da igiyoyi, ba zan manta da dokokinka ba. **62** Da tsakar dare nakan tashi in gode maka saboda dokokinka masu adalci. **63** Ni aboki ne ga duk mai tsorronka, ga duk wanda yake bin farillanka. **64** Duniya ta cika da kaunarka, ya Ubangiji; ka koya mini ka'idodinka. **65** Ka yi wa bawanka alheri bisa ga maganarka, ya Ubangiji. **66** Ka koya mini sani da kuma hukunci mai kyau, gama na gaskata a umarnanka. **67** Kafin in sha wahala na kauce, amma yanzu ina biyayya da maganarka. **68** Kai nagari ne, kuma abin da kake yi yana da kyau; ka koya mini ka'idodinka. **69** Ko da yake masu fariya sun shafe ni da karairayi, na kiyaye farillanka da dukan zuciyata. **70** Zukatansu sun yi tauri da kuma marasa tausayi amma ina farin ciki a dokarka. **71** Ya yi kyau da na sha wahala don in koyi ka'idodinka. **72** Doka daga bakinka ya fi mini daraja fiye da azurfa da zinariya guda dubu. **73** Hannuwanka ne suka yi suka kuma siffanta ni; ka ba ni ganewa don in koyi umarnanka. **74** Bari wadanda suke tsorronka su yi farin ciki sa'ad da suke gan ni, gama na sa zuciyata a maganarka. **75** Ya Ubangiji na sani, cewa dokokinka masu adalci ne, kuma cikin

aminci ka hore ni. 76 Bari kaunarka marar karewa tā abada; su ne farin cikin zuciyata. 112 Zuciyata ta yi mini ta'aziyya, bisa ga alkawarinka ga bawanka. shirya a kan kiyaye ka'idodinka har karshe. 113 77 Bari tausayinka yā zo mini don in rayu, gama Na ki mutane masu baki biyu, amma ina kauna dokarka ce farin cikina. 78 Bari masu girman kai su dokarka. 114 Kai ne mafakata da garkuwata; na sa sha kunya saboda abubuwa marasa kyau da suke yi zuciyata a maganarka. 115 Ku rabu da ni, ku masu mini ba dalili; amma zan yi tunani a kan farillanka. aikata mugunta, don in kiyaye umarnan Allahna! 79 Bari wadanda suke tsoronka su juya gare ni, 116 Ka raya ni bisa ga alkawarinka, zan kuwa rayu; wadanda suka gane da farillanka. 80 Bari zuciyata ta kada ka bari a gwale sa zuciyata. 117 Ka riķe ni za a kasance marar abin zargi wajen ka'idodinka, don kuma cece ni; kullayaumi zan dauka ka'idodinka kada in sha kunya. 81 Raina ya tafke da marmari da muhimmanci. 118 Ka ki dukan wadanda suka don cetonka, amma na sa zuciyata a maganarka. kauce daga ka'idodinka, gama yaudararsu banza ne. 82 Idanuna sun gaji, suna jiran alkawarinka; Na ce, 119 Dukan mugayen duniya ka zubar kamar datti; "Yaushe za ka ta'azantar da ni?" 83 Ko da yake ni saboda haka nake kaunar farillanka. 120 Naman kamar salkar ruwan inabi ne a cikin hayaķi, ban jikina na rawan jiki don tsoronka; na cika da tsoron manta da ka'idodinka ba. 84 Har yaushe bawanka dokokinka. 121 Na aikata abin da yake mai adalci zai yi ta jira? Yaushe za ka hukunta masu tsananta da kuma daidai; kada ka ni a hannun masu danne mini? 85 Masu girman kai sun haķa mini rami, sun ni. 122 Ka tabbatar da lafiyar bawanka; kada ka ketare dokarka. 86 Dukan umarnanka abin dogara bar masu girman kai su danne ni. 123 Idanuna sun ne; ka taimake ni, gama mutane suna tsananta mini gaji, da jiran cetonka, da jiran alkawarinka mai ba dalili. 87 Sun kusa gama da ni a duniya, amma adalci. 124 Ka yi da bawanka bisa ga kaunarka ka ban bar bin farillanka ba. 88 Ka kiyaye raina bisa ga kuma koya mini ka'idodinka. 125 Ni bawanka ne, kaunarka, zan kuwa yi biyayya da farillan bakinka. ka ba ni fahimi don in gane farillanka. 126 Lokaci 89 Maganarka, ya Ubangiji madawwamiya ce; tana ya yi da za ka yi wani abu, ya Ubangiji; ana karya nan daram a cikin sammai. 90 Amincinka yana cin dokarka. 127 Saboda ina kaunar umarnanka fiye gaba cikin dukan zamanai; ka kafa duniya ta kuma da zinariya, kai, fiye da zinariya zalla, 128 saboda dawwama. 91 Dokokinka sun dawwama har yā zuwa kuma ina lura da dukan farillanka da kyau, na ki yau, gama dukan abubuwa suna maka hidima. 92 Da kowace hanyar da ba daidai ba. 129 Farillanka masu ba don dokarka ce farin cikina ba, da na hallaka a banmamaki ne; saboda haka nake yin biyayya da cikin azabana. 93 Ba zan taba manta da farillanka su. 130 Fassarar maganganunka sukan ba da haske; ba, gama ta wurinsu ne ka kiyaye raina. 94 Ka cece sukan ba da ganewa ga marar ilimi. 131 Ina hakkin ni, gama ni naka ne; na yi kokarin neman farillanka. da bakina a bude, ina marmarin umarnanka. 132 Ka 95 Mugaye suna jira su hallaka ni, amma zan yi ta juye wurina ka kuma yi mini jinkai, yadda kulum tunani a kan farillanka. 96 Ga duk cikakke na ga ka yi wa wadanda suke kaunar sunanka. 133 Ka bi kāsawa; amma umarnanka ba su da iyaka. 97 Kash, da sawuna bisa ga maganarka; kada ka bar zunubi ga yadda nake kaunar dokarkal! Ina tunani a kanta yā mallake ni. 134 Ka fanshe ni daga mutane masu dukan yini. 98 Umarnanka suna sa in zama mai danniya, don in yi biyayya da farillanka. 135 Ka sa hikima fiye da abokan gābana, gama kulum suna fuskarka ta haskaka a kan bawanka ka kuma koya tare da ni. 99 Ina da ganewa sosai fiye da dukan mini ka'idodinka. 136 Hawaye suna malalowa daga malamaina, gama ina tunani a kan farillanka. 100 idanuna kamar rafi, gama ba a biyayya da dokarka. Ina da ganewa fiye da dattawa, gama ina biyayya 137 Mai adalci ne kai, ya Ubangiji, dokokinka kuma da farillanka. 101 Na kiyaye Kafafuna daga kowace daidai ne. 138 Farillan da ka shimpida masu adalci muguar hanya domin in yi biyayya da maganarka. ne; su kuma abin dogara ne kwarai. 139 Kishina ya 102 Ban rabu da dokokinka ba, gama kai da kanka ne cinye ni dungum, gama abokan gābana sun yi biris ka koya mini. 103 Dandanon maganarka akwai zaki, da maganganunka. 140 An gwada alkawurank sarai, sun ma fi zuma zaki a bakina! 104 Na sami ganewa bawanka kuwa yana kaunarsu. 141 Ko da yake ni daga farillanka; saboda haka ina kin kowace hanyar ba kome ba ne an kuwa rena ni, ba na manta da da ba daidai ba. 105 Maganarka fitila ce ga kafafuna farillanka. 142 Adalcinka dawwammame ne dokar haske kuma a kan hanyata. 106 Na yi rantsuwa na kuma gaskiya ce. 143 Wahala da damuwa suna a kuma tabbatar da shi, cewa ban bi dokokinka masu kaina, amma umarnanka su ne farin cikina. 144 adalci. 107 Na sha wahala sosai; ka kiyaye raina, ya Farillanka daidai ne har abada; ka ba ni ganewa Ubangiji, bisa ga maganarka. 108 Ka karbi yabon don in rayu. 145 Na yi kira da dukan zuciyata; bakina da nake yi da yardar rai, ya Ubangiji, ka kuwa ka amsa mini, ya Ubangiji, zan kuwa yi biyayya koya mini dokokinka. 109 Ko da yake kulum ina riķe da ka'idodinka. 146 Na yi kira gare ka; ke cece da raina a hannuwana, ba zan manta da dokarka ba. ni zan kuwa kiyaye farillanka. 147 Na tashi kafin 110 Mugaye sun kafa mini tarko, amma ban kauce fitowar rana na kuma yi kukan neman taimako; na daga farillanka ba. 111 Farillanka su ne gādona har sa zuciyata a maganarka. 148 Ban rufe idanuna ba

dukan dare, don in yi tunani a kan alkawurank. **149** Ka ji muryata bisa ga kaunark; ka kiyaye raina, ya Ubangiji, bisa ga dokokinka. **150** Wadanda suke kirkiro mugayen dabaru suna nan kusa, amma suna nesa da dokarka. **151** Duk da haka kana kusa, ya Ubangiji, kuma dukan umarnanka gaskiya ne. **152** Tun tuni na koyi daga farillanka cewa ka kafa su su kasance har abada. **153** Ka dubi wahalata ka cece ni, gama ban manta da dokarka ba. **154** Ka käre manufata ka kuma fanshe ni, ka cece rai na kamar yadda ka alkawarta! **155** Ceto yana nesa da mugaye, gama ba sa neman ka'idotink. **156** Tausayinka da girma yake, ya Ubangiji; ka kiyaye raina bisa ga dokokinka. **157** Ma'kiya masu yawa ne suke tsananta mini, amma ban rabu da farillanka ba. **158** Na dubi marasa aminci da kyama, gama ba sa yin biyayya da maganarka. **159** Dubi yadda nake kaunar farillanka; ka kiyaye raina, ya Ubangiji, bisa ga kaunarka. **160** Dukan maganganunka gaskiya ne; dukan dokokinka masu adalci madawwami ne. **161** Masu mulki suna tsananta mini ba dalili, amma zuciyata na rawan jiki game da maganarka. **162** Ina farin ciki da alkawarinka kamar yadda wani kan sami ganima mai girma. **163** Na ki ina kuma kyamar karya amma ina kaunar dokarka. **164** Sau bakwai a rana ina yabonka saboda dokokinka masu adalci. **165** Wadanda suke kaunar dokarka suna da babban salama, kuma babu abin da zai sa su yi tuntube. **166** Ina jiran cetonka, ya Ubangiji, ina kuma bin umarnanka. **167** Ina biyayya da farillanka, gama ina kaunarsu kwarai. **168** Ina biyayya da farillanka da kuma koyerwarka, gama dukan hanyoyina sanannu ne gare ka. **169** Bari kukata ta zo gare ka, ya Ubangiji; ka ba ni ganewa bisa ga maganarka. **170** Bari rokona yā zo gabank; ka cece ni bisa ga alkawarinka. **171** Bari lebunana su cika da yabonka, gama ka koya mini ka'idotink. **172** Bari harshena yā rera game da maganarka, gama dukan umarnanka masu adalci ne. **173** Bari harinunka yā kasance a shiryē don yā taimake ni, gama na zabi farillanka. **174** Ina marmarin cetonka, ya Ubangiji, dokarka kuwa ita ce farin cikina. **175** Bari in rayu don in yabe ka, bari kuma dokokinka su raya ni. **176** Na kauce kamar batacciya tunkiya. Ka nemi bawanka, gama ban manta da umarnanka ba.

120 Wakar haurawa. Na yi kira ga Ubangiji cikin damuwata, ya kuwa amsa mini. **2** Ka cece ni, ya Ubangiji, daga lebuna masu karya da kuma daga harsuna masu yaudara. **3** Me zai yi maka, me kuma ya fi, ya kai harshe mai yaudara? **4** Zai hukunta ku da kibiyoyi masu tsini na jarumi, tare da garwashin wuta na itacen tsintsiya. **5** Kaitona da nake zama a Meshek, da nake zama a ciki tentunan Kedar! **6** Da dadewa na zauna a cikin wadanda suke kin salama. **7** Ni mutum ne mai salama; amma sa'ad da na yi magana, su sai su yi ta yak!

121 Wakar haurawa. Na tā da idanuna zuwa wajen tuddai, ta ina ne taimakona zai zo? **2** Taimakona zai zo daga wurin Ubangiji, wanda ya kafa sama da kasa. **3** Ba zai bari kafarka tā yi santsi ba, shi da yake tsaronka ba zai yi gyangyadi Ubangiji, kuma dukan umarnanka gaskiya ne. **4** tabbatacce, shi da yake tsaron Isra'il'a ba ya gyangyadi ko barci. **5** Ubangiji yana tsaronka, Ubangiji ne inuwa a hannun damanka; **6** rana ba za tā buge ka cikin yini ba balle wata da dare. **7** Ubangiji zai kiyaye ka daga dukan masifa, zai tsare ranka; **8** Ubangiji zai kiyaye shigarka da fitarka yanzu da har abada kuma.

122 Wakar haurawa. Ta Dawuda. Na yi farin ciki tare da wadanda suka ce da ni, "Bari mu tafi gidan Ubangiji." **2** Kafafunmu suna tsaye a kofofink, ya Urushalima. **3** An gina Urushalima kamar birnin da aka yi a harhafe wuri guda. **4** A can ne kabilu suke haurawa, kabilan Ubangiji, don su yabi sunan Ubangiji bisa ga farillan da aka ba wa Isra'il'a. **5** A can kursiyoyin shari'a yake tsaye, kursiyoyin gidan Dawuda. **6** Ku yi addu'a don salamar Urushalima, "Bari wadanda suke kaunarki su zauna lafiya. **7** Bari salama ta kasance a katangarki zaman lafiya kuma a fadodink." **8** Saboda'yan'uwana da kuma abokaina, zan ce, "Salama tā kasance tare da ke." **9** Saboda gidan Ubangiji Allahmu, zan nemi wadatarki.

123 Wakar haurawa. Na tā da idanuna gare ka, gare ka da kursiyinka yake cikin sama. **2** Kamar yadda idanun bayi suna duban hannun maigidansu, kamar yadda idanun baiwa suna duban hannun uwargijiyarta, haka idanunmu suna duban Ubangiji Allahmu, sai ya nuna mana jinkansa. **3** Ka yi mana jinkai, ya Ubangiji, ka yi mana jinkai, gama mun jimre da reni mai yawa. **4** Mun jimre da wulakanci daga masu girman kai, reni mai yawa daga masu fariya.

124 Wakar haurawa. Ta Dawuda. Da ba don Ubangiji ya kasance a gefenmu ba, bari Isra'il'a yā ce, **2** da ba don Ubangiji ya kasance a gefenmu ba sa'ad da aka auka mana, **3** sa'ad da fushinsu ya kuna a kanmu, ai, da sun hadife mu da rai; **4** da rigyawa ta kwashé mu, da ambaliya ta rufe mu. **5** Da ruwa mai hauka ya share mu kaf. **6** Yabo ya tabbata ga Ubangiji, wanda bai bari aka yayyage mu da hakoransu ba. **7** Mun tsira kamar tsuntsu daga tarkon mai farauta; an tsinke tarko, muka kuwa tsira. **8** Taimakonmu yana a sunan Ubangiji, Wanda ya yi sama da kasa.

125 Wakar haurawa. Wadanda suke dogara ga Ubangiji suna kama da Dutsen Sihiyona, wanda ba ya jijiguwa amma dawwammame ne har abada. **2** Kamar duwatsun da sun kewaye Urushalima, haka Ubangiji ya kewaye mutanensiya yanzu da har abada kuma. **3** Sandar mulkin mugaye

ba zai ci gaba da kasance a kan kasar da take rabon tarawa yā cika hannuwansa. 8 Kada masu wuce su adalai ba, domin kada masu adalci su yi amfani da ce, "Albarkar Ubangiji ta kasance a kanku; muna sa hannuwansi su aikata mugunta. 4 Ka yi alheri, ya muku albarka a cikin sunan Ubangiji."

Ubangiji, ga wadanda suke nagartattu, ga wadanda suke masu aikata gaskiya a zuciyarsu. 5 Amma wadanda suka juye ga karkatattun hanyoyi Ubangiji zai kore su tare da masu aikata mugunta. Salama tā kasance tare da Isra'ila.

126 Wakar haurawa. Sa'ad da Ubangiji ya dawo da kamammu zuwa Sihiyona, mun kasance kamar mutanen da suka yi mafarki. 2 Bakunanmu sun cika da dariya, harsunanmu da wakokin farin ciki. Sai ana fadi a cikin al'ummai, "Ubangiji ya aikata manyan abubuwa domininsu." 3 Ubangiji ya aikata manyan abubuwa dominmu, mun kuwa cika da farin ciki. 4 Ka maido da wadatarmu, ya Ubangiji kamar rafuffuka a Negeb. 5 Wadanda suka yi shuka da hawaye za su yi girbi da wakokin farin ciki. 6 Shi da ya fita yana kuka, rife da iri don shuki, zai dawo da wakokin farin ciki, dauke da dammuna.

127 Wakar haurawa. Ta Solomon. In ba Ubangiji ne ya gina gida ba, masu gininta suna wahala a banza ne. In ba Ubangiji ne yake tsaron birni ba, masu tsaro suna yin tsaro a banza. 2 Banza ne ka farka da wuri ka koma da latti, kana fama don abincin da za ka ci, gama yakan ba da barci ga wadanda yake kauna. 3 'Ya'ya maza gādo ne daga Ubangiji, yara lada ne daga gare shi. 4 Kamar kibiyoyi a hannun jarumi haka'ya'ya mazan da aka haifa wa mutum a kuruciya. 5 Mai albarka ne mutumin da korinsa sun cika da su. Ba za a kunyata su ba sa'ad da suke karawa da abokan gābansu a dakin shari'a.

128 Wakar haurawa. Masu albarka ne dukan masu tsoron Ubangiji, wadanda suke tafiya a hanyoyinsa. 2 Za ka ci amfanin aikinka; albarku da wadata za su zama naka. 3 Matarka ta tā zama kamar kuringar inabi mai'ya'ya a cikin gidanka; 'ya'yanka maza za su zama kamar tohon zaitun kewaye da teburinka. 4 Ta haka mai albarka yake wanda yake tsoron Ubangiji. 5 Bari Ubangiji ya albarkace ka daga Sihiyona dukan kwanakin ranka; bari ka ga wadatar Urushalima, 6 bari kuma ka rayu ka ga'ya'ya'ya'yanka. Salama tā kasance tare da Isra'ila.

129 Wakar haurawa. Sun yi mini danniya kwarai tun ina karami, bari Isra'ila yā ce, 2 sun yi mini danniya kwarai tun ina karami, amma ba su yi nasara a kaina ba. 3 Manoma sun nome bayana suka yi kunyoyinsu da tsayi. 4 Amma Ubangiji mai adalci ne; ya'yantar da ni daga igiyoyin mugaye. 5 Bari dukan wadanda suke kin Sihiyona a juye da su baya da kunya. 6 Bari su zama kamar ciyawa a kan rufi, 7 da ita mai girbi ba ya iya cika hannuwansi, balle wanda yake

tarawa yā cika hannuwansi. 8 Kada masu wuce su kuka gare ka, ya Ubangiji; 2 Ya Ubangiji, ka ji miuryata. Bari kunnuwanku su saurara ga kukata ta neman jinkai. 3 In kai, ya Ubangiji, za ka lissafta zunubai, Ya Ubangiji, wa zai tsaya? 4 Amma tare da kai akwai gafartawa, saboda haka ake tsorona. 5 Zan jira Ubangiji, raina zai jira, kuma a cikin maganarsa na zuciyata. 6 Raina na jiran Ubangiji fiye da yadda mai tsaro yakan jira safiya, fiye da yadda mai tsaro yakan jira safiya. 7 Ya Isra'ila, sa zuciyi ga Ubangiji, gama tare da Ubangiji akwai kauna marar karewa kuma tare da shi akwai cikakkiyar fansa. 8 Shi kansa zai fanshi Isra'ila daga dukan zunubansu.

131 Wakar haurawa. Ta Dawuda. Zuciyata ba mai girman kai ba ce, ya Ubangiji, idanuna ba sa fariya; ban dami kaina da manyan al'amura ba ko abubowan da suka sha karfina. 2 Amma na hakura na kuma kwantar da raina; kamar yaron da aka yaye tare da mahaifiyarsa, kamar yaron da aka yaye haka raina yake a cikina. 3 Ya Isra'ila, sa zuciyarka ga Ubangiji yanzu da har abada kuma.

132 Wakar haurawa. Ya Ubangiji, ka tuna da Dawuda da kuma dukan irin wuyan da ya jimre. 2 Ya yi rantsuwa ga Ubangiji ya kuma yi alkawari ga Madaukaki na Ya'kub cewa, 3 "Ba zan shiga gidana ko in kwanta a gado ba, 4 ba zan ba wa idanuna barci ba, ba gyangyadi wa idanuna, 5 sai na sami wuri wa Ubangiji, mazauni domin Madaukaki na Ya'kub." 6 Mun ji haka a Efrata, muka yi karo da shi a filayen Ya'ar, 7 "Bari mu tafi wurin zamansa; bari mu yi sujada a wurin sa kafafunsa, 8 ka tashi, ya Ubangiji, ka kuma zo wurin hutunka, kai da awkitin alkawarin karfinka. 9 Bari a suturta firistocinka da adalci; bari tsarkakanka su rera don farin ciki." 10 Saboda Dawuda bawanka, kada ka ki shafaffenka. 11 Ubangiji ya rantse wa Dawuda tabbataccen rantsuwa cewa ba zai janye ba cewa, "Daya daga cikin zuriyarka zan sa a kan kursiyinka, 12 in'ya'yanka maza za su kiyaye alkawari da farillan da na koya musu, to'ya'yansu maza za su zauna a kan kursiyinka har abada abadin." 13 Gama Ubangiji ya zabi Sihiyona, ya so ta zama mazauninsa, 14

"Wannan shi ne wurin hutuna har abada abadin; a nan zan zauna ina mulki gama ina son ta, 15 zan albarkace ta da tanade-tanade masu yawa; matalautanta za su koshi da abinci. 16 Zan suturta firistocinta da ceto, tsarkakanta kuma kullum za su rera don farin ciki. 17 "A nan zan sa kaho ya yi girma wa Dawuda in kuma kafa fitila saboda shafaffena. 18 Zan suturta abokan gābansu da kunya, amma rawanin da yake a kansa zai yi ta wal'kiya."

133 Wa'kar haurawa. Ta Dawuda. Abu mai kyau ne, mai dadi kuma sa'ad da'yan'uwa suna zaman lafiya! **2** Yana kamar mai mai darajar da aka zuba a kai, yana gangarawa a gemu, yana gangarawa a gemun Haruna, har zuwa wuyan rigunansa. **3** Yana kamar ra'bar Hermon da take zubowa a kan Dutsen Sihiyona. Gama a can Ubangiji ya tabbatar da albarkarsa, har ma rai na har abada.

134 Wa'kar haurawa. Yabi Ubangiji, dukanku bayin Ubangiji wadanda kuke hidima da dare a gidan Ubangiji. **2** Ku tā da hannuwanlu a cikin wurinsa mai tsarki ku kuma yabi Ubangiji. **3** Bari Ubangiji, Mahaliccin sama da kasa, ya albarkace ku daga Sihiyona.

135 Yabi Ubangiji. Yabi sunan Ubangiji; yabe shi, ku bayin Ubangiji, **2** ku wadanda kuke hidima a gidan Ubangiji, cikin filayen gidan Allahnmu. **3** Yabi Ubangiji, gama Ubangiji nagari ne; rera yabo ga sunansa, gama wannan yana da kyau. **4** Gama Ubangiji ya zabi Ya'kub ya zama nasa, Isra'il ya zama mallakarsa mai daraja. **5** Na san cewa Ubangiji yana da girma, cewa shugabanmu ya fi dukan alloli girma. **6** Ubangiji yana yin abin da ya ga dama, a sammai da kuma a duniya, cikin tekuna da kuma cikin dukan surfafansu. **7** Yakan sa gizagizai su taso daga iyakokin duniya; yakan aika da walkiya tare da ruwan sama ya fito da iska daga dākun'an ajiyarsa. **8** Ya kashe'ya'yan fari na Masar; 'ya'yan fari na mutane da na dabbobi. **9** Ya aiko da alamu da abubuwan banmamaki a tsirkiyarku, ya Masar, a kan Fir'auna da kuma dukan bayinsa. **10** Ya bugi al'ummai masu yawa ya kuma karkashe manyan sarakuna, **11** Sihon sarkin Amoriyawa, Og sarkin Bashan da kuma dukan sarakunan Kan'ana, **12** ya kuma ba da kasarsa kamar abin gādo, abin gādo ga mutanensa Isra'il. **13** Sunanka, ya Ubangiji, dawwammame ne har abada, sanin da aka yi maka, ya Ubangiji, yana nan cikin dukan zamanai. **14** Gama Ubangiji zai nuna cewa mutanensa ba su da laifi ya kuma ji tausayin bayinsa. **15** Gumakan al'ummai azurfa ne da zinariya, da hannuwan mutane suka yi. **16** Suna da bakuna, amma ba sa magana, idanu, amma ba sa gani; **17** suna da kunnuwa, amma ba sa ji, ba kuwa numfashi a bakunansu. **18** Wadanda suka yi su za su zama kamar su, haka kuma zai zama da dukan wadanda suke dogara gare su. **19** Ya gidan Isra'il, yabi Ubangiji; Ya gidan Haruna, yabi Ubangiji; **20** Ya gidan Lawi, yabi Ubangiji; ku da kuke tsoronsa, yabi Ubangiji. **21** Yabo ya tabbatar ga Ubangiji daga Sihiyona, gare shi wanda yake zama a Urushalima. Yabi Ubangiji.

136 Ku yi godiya ga Ubangiji, gama nagari ne shi. **2** Ku yi godiya ga Allahn alloli. **3** Ku yi godiya ga Ubangijn iyayengiji. **4** Gare shi wanda

shi kadai yake aikata abubuwan banmamaki, **5** Wanda ta wurin ganewarsa ya yi sammai, **6** Wanda ya shimpida dunia a kan ruwaye, **7** Wanda ya yi manyan haskoki, **8** Rana don tā yi mulkin yini, **9** Wata da taurari kuma don su yi mulkin dare; **10** Gare shi wanda ya kashe'ya'yan fari Masar **11** Ya kuma fitar da Isra'il a daga cikinsu **12** Da hannu mai karfi da hannu mai iko; **13** Gare shi wanda ya raba Jan Teku biyu **14** Ya kawo Isra'il ta tsakiyarsa, **15** Amma ya share Fir'auna da maya'ksa cikin Jan Teku; **16** Gare shi wanda ya bi da mutanensa cikin hamada, **17** Wanda ya buge manyan sarakuna, **18** Ya karkashe manyan sarakuna, **19** Sihon sarkin Amoriyawa **20** Da kuma Og sarkin Bashan, **21** Ya kuma ba da kasarsu gādo, **22** Gādo ga bawansa Isra'il; **23** Shi wanda ya tuna da mu cikin kāskancinmu **24** Ya kuma'yantar da mu daga abokan gābanmu, **25** Wanda kuma ke ba da abinci ga kowace halitta. **26** Ku yi godiya ga Allah na sama.

137 A bakin kogunan Babilon muka zauna muka yi kuka sa'ad da muka tuna da Sihiyona. **2** A can a kan rassan itatuwa muka rataye garayunmu, **3** gama a can masu kamunmu suka sa mu yi wa'ko'ki, masu ba mu azaba suka nema wa'ko'kin farin ciki; suka ce, "Ku rera mana daya daga cikin wa'ko'kin Sihiyonal!" **4** Yaya za mu rera wa'ko'kin Ubangiji a bakuwar kasa? **5** In na manta da ke, ya Urushalima, bari hannuna na dama manta da iyawarsa. **6** Bari harshena yā manne wa rufin bakina in ban tuna da ke ba, in ban so Urushalima farin cikin mafi girma ba. **7** Ka tuna, ya Ubangiji, abin da mutanen Edom suka yi a ranar da Urushalima ta fādi. Suka yi ihu suka ce, "A ragargaza ta, A ragargaza ta har tushental!" **8** Ya Diyar Babilon, an kaddara ke zuwa hallaka, mai farin ciki ne wanda ya sāka miki saboda abin da kika yi mana, **9** shi da ya kwace jariranki ya fyada su a kan duwatsu.

138 Ta Dawuda. Zan yabe ka, ya Ubangiji, da dukan zuciyata; a gaban "alloli" zan rera yabo. **2** Zan rusuna ta wajen haikalinka mai tsarki zan kuma yabi sunanka saboda kaunarka da amincinka, saboda ka daukaka a bisa kome sunanka da kuma maganarka. **3** Sa'ad da na kira, ka amsa mini; ka sa na zama mai karfin hali ka kuma karfafa ni. **4** Bari dukan sarakunan duniya su yabe ka, ya Ubangiji, sa'ad da suka ji maganganun bakinka. **5** Bari su rera game da hanyoyin Ubangiji, gama daukakar Ubangiji da girma take. **6** Ko da yake Ubangiji yana bisa, yakan dubi kāsassu, amma tun da nesa ya san masu girman kai. **7** Ko da na yi tafiya a tsakiyar wahala, kana kiyaye raina; ka mīka hannunka a kan fushin makiyana, da hannunka na dama ka cece ni. **8** Ubangiji zai cika manufarsa a kaina; kaunarka, ya Ubangiji, madawwamiya ce har abada, kada ka kyale ayyukan hannuwanka.

139 Don mai bi da kade-kade. Ta Dawuda. Zabura ya Ubangiji; kada ka bar shirinsu su yi nasara, in ce. Ya Ubangiji, ka bincike ni ka kuwa san ba haka ba za su yi fariya. (Sela) **9** Bari kawunan ni. **2** Ka san sa'ad da na zauna da sa'ad da na waſanda suka kewaye ni su rufu da masifun da tashi; ka san tunanina daga nesa. **3** Ka san fitata da lebunansu suka jowo. **10** Bari garwashin wuta yā kuma kwanciyata; ka saba da dukan hanyoyina. **4** zubo a kansu; bari a jefar da su cikin wuta, cikin rami Kafin in yi magana da harshena ka santa gaba daya, mai surfi, kada su sāke tashi. **11** Kada masu bata suna ya Ubangiji. **5** Ka kewaye ni, gaba da bay;a; ka sa hannunka a kaina. **6** Irin wannan sanin game da ni ya fi karfin magana, ya fi karfi in gane. **7** Ina zan tafi daga Ruhunka? Ina zan gudu in tafi daga gabanka? **8** In na haura zuwa sammai, kana a can; in na yi gado a zurfafa, kana a can. (*Sheol h7585*) **9** In na tashi a fikafikan safiya, in na sauка a gefe mai nisa na teku, **10** can ma hannunka zai bishe ni, hannunka na dama zai riſe ni gam. **11** In na ce, “Tabbatacce duhu zai boye ni haske kuma zai zama dare kewaye da ni,” **12** duhu ma ba zai zama duhu gare ka ba; dare zai haskaka kamar rana, gama duhu ya yi kamar haske gare ka. **13** Gama ka halicci ciki-cikina; ka gina ni gaba daya a cikin mahaifar mahaifiyata. **14** Ina yabonka domin yadda ka yi ni abin tsoro ne da kuma abin mamaki; ayukanka suna da bannamaki, na san da haka sosai. **15** Kasusuwana ba a boye suke a gare ka ba sa'ad da aka yi ni asirce. Sa'ad da safa ni gaba daya a zurfafan duniya. **16** Idanunka sun ga jikina marar fasali; dukan kwanakin da aka tsara mini a rubuce suke a littafinka kafin dayansu yā kasance. **17** Tunaninka suna da daraja gare ni, ya Allah! Yawansu ba su da iyaka! **18** A ce zan iya Kirgansu, za su fi yashin teku yawa. Sa'ad da na farka, ina nan tare da kai har yanizu. **19** Da kawai za ka kashe mugaye, ya Allah! Ku rabu da ni, ku masu kisankai! **20** Suna magana game da kai da mugun nufi; makiyanka suna daukan sunanka a banza. **21** Ba ina fin masu kinka ba, ya Ubangiji, ina kuma kyamar wadanda suke tayar maka ba? **22** Ba ni da wani abu da nake musu sai kiyaye kawai; na dauke su abokan gābana. **23** Ka bincike ni, ya Allah ka kuma sari zuciyata; ka gwada ni ka kuma san damuwata. **24** Duba ko akwai wani laifi a cikina, ka bishe ni a madawwamiyar hanya.

140 Don mai bi da kade-kade. Zabura ta Dawuda.

Ka cece ni, ya Ubangiji, daga mugaye; ka tsare ni daga mutane masu rikici, **2** masu shirya makarkashiya a zukatansu suna kuma kawo yaki kullum. **3** Suna sa harsunansu su yi kaifi kamar na maciji; dafin gamsheka yana a lebunansu. (Sela) **4** Ka kiyaye ni, ya Ubangiji, daga hannuwan mugaye; ka tsare ni daga mutane masu rikici wadanda suke shirin kwashe ni a kafafu. **5** Masu girmān kai sun sa mini tarko; sun shimpida igiyoyin ragarsu sun kuma shirya mini tarko a hanyata. (Sela) **6** Ya Ubangiji, na ce maka, “Kai ne Allahna.” Ka ji kukata ta neman jinkai, ya Ubangiji. **7** Ya Ubangiji Mai Iko Duka, mai fansana mai karfi, wanda yake garkuwoyin kaina a ranar yaki. **8** Kada ka biya wa mugaye bukuntunsu,

ya Ubangiji; kada ka bar shirinsu su yi nasara, in ce. Ya Ubangiji, ka bincike ni ka kuwa san ba haka ba za su yi fariya. (Sela) **9** Bari kawunan ni. **2** Ka san sa'ad da na zauna da sa'ad da na waſanda suka kewaye ni su rufu da masifun da tashi; ka san tunanina daga nesa. **3** Ka san fitata da lebunansu suka jowo. **10** Bari garwashin wuta yā kuma kwanciyata; ka saba da dukan hanyoyina. **4** zubo a kansu; bari a jefar da su cikin wuta, cikin rami Kafin in yi magana da harshena ka santa gaba daya, mai surfi, kada su sāke tashi. **11** Kada masu bata suna ya Ubangiji. **5** Ka kewaye ni, gaba da bay;a; ka sa hannunka a kaina. **6** Irin wannan sanin game da ni ya fi karfin magana, ya fi karfi in gane. **7** Ina zan tafi daga Ruhunka? Ina zan gudu in tafi daga gabanka? **8** In na haura zuwa sammai, kana a can; in na yi gado a zurfafa, kana a can. (*Sheol h7585*) **9** In na tashi a fikafikan safiya, in na sauка a gefe mai nisa na teku, **10** can ma hannunka zai bishe ni, hannunka na dama zai riſe ni gam. **11** In na ce, “Tabbatacce duhu zai boye ni haske kuma zai zama dare kewaye da ni,” **12** duhu ma ba zai zama duhu gare ka ba; dare zai haskaka kamar rana, gama duhu ya yi kamar haske gare ka. **13** Gama ka halicci ciki-cikina; ka gina ni gaba daya a cikin mahaifar mahaifiyata. **14** Ina yabonka domin yadda ka yi ni abin tsoro ne da kuma abin mamaki; ayukanka suna da bannamaki, na san da haka sosai. **15** Kasusuwana ba a boye suke a gare ka ba sa'ad da aka yi ni asirce. Sa'ad da safa ni gaba daya a zurfafan duniya. **16** Idanunka sun ga jikina marar fasali; dukan kwanakin da aka tsara mini a rubuce suke a littafinka kafin dayansu yā kasance. **17** Tunaninka suna da daraja gare ni, ya Allah! Yawansu ba su da iyaka! **18** A ce zan iya Kirgansu, za su fi yashin teku yawa. Sa'ad da na farka, ina nan tare da kai har yanizu. **19** Da kawai za ka kashe mugaye, ya Allah! Ku rabu da ni, ku masu kisankai! **20** Suna magana game da kai da mugun nufi; makiyanka suna daukan sunanka a banza. **21** Ba ina fin masu kinka ba, ya Ubangiji, ina kuma kyamar wadanda suke tayar maka ba? **22** Ba ni da wani abu da nake musu sai kiyaye kawai; na dauke su abokan gābana. **23** Ka bincike ni, ya Allah ka kuma sari zuciyata; ka gwada ni ka kuma san damuwata. **24** Duba ko akwai wani laifi a cikina, ka bishe ni a madawwamiyar hanya.

141 Zabura ta Dawuda. Na yi kira gare ka, ya Ubangiji; ka zo da sauri. Ka ji muryata sa'ad da na yi kira. **2** Bari a sa addu'ata a gabanka kamar turaren konawa; bari dagawa hannuwana ta zama kamar hadayar yamma. **3** Ka sa mai tsaro a bakina, ya Ubangiji; ka yi tsaron kofar lebunana. **4** Kada ka bar zuciyata ta juya ga yin abin da yake mugu, ta sa kai ga aikata mugayen ayyuka tare da mutane masu aikata mugunta; kada ka bari in ci abincinsu. **5** Bari mutum mai adalci yā buge ni, alheri ne; bar shi yā tsawata mini, mai ne a kaina. Kaina ba zai ki shi ba, duk da haka addu'ata kullum tana gāba da mugayen ayyuka. **6** Za a jefar da masu mulkinsu kasa daga kwankolin dutse, mugaye kuwa za su san cewa maganata daidai ne. **7** Za su ce, “Kamar yadda mutum kan yi huda yā tsage kasa, haka aka watsar da kasusuwanmu a bakin kabari.” (*Sheol h7585*) **8** Amma na kafa idanuna a kanka, ya Ubangiji Mai Iko Duka; a cikinka ina neman mafaka, kada ka miſa ni ga mutuwa. **9** Ka kiyaye ni daga tarkon da aka sa mini, daga tarkon da mugaye suka sa. **10** Bari mugaye su fāda a cikin ragarsu, amma bari ni in zo in wuce lafiya.

142 Maskil ne ta Dawuda. Sa'ad da yake cikin kogo. Addu'a ce. Na yi kuka mai karfi ga Ubangiji; na tā da muryata ga Ubangiji neman jinkai. **2** Na kawo gunagunina a gabansa; a gabansa na fada wahalata. **3** Sa'ad da karfina ya kāre a cikina, kai ne wanda ya san hanyata. A hanyar da nake tafiya mutane sun kafa mini tarko. **4** Duba ta damata ka gani; babu wanda ya kula da ni. Ba ni da mafaka; babu wanda ya kula da raina. **5** Na yi kuka gare ka, ya Ubangiji; Na ce, “Kai ne mafakata, rabona a kasar masu rai.” **6** Ka saurari kukata, gama ina cikin matsananciyar bukata; ka cece ni daga wadanda suke farafara, gama sun fi ni karfi sosai. **7** Ka'yantar da ni daga kurkuku, don in yabi sunanka. Ta haka masu adalci za su taru kewaye da ni saboda alherinka gare ni.

143 Zabura ta Dawuda. Ya Ubangiji, ka ji addu'ata, ka saurari kukata don neman jinkai; cikin amincinka da adalcinka ka amsa mini. **2** Kada ka gabatar da bawanka a gaban shari'a, gama babu

wani mai rai da yake adali a gabanka. 3 Abokin gāba da wannan zai zama haka; masu albarka ne mutanen yanafafarata, ya murkushe ni har kasa; ya sa ina da Allah ne Ubangiji.

zama a cikin duhu kamar wadanda suka mutu tun tuni. 4 Ta haka karfina ya kare a cikina zuciyata ta damu kwarai. 5 Na tuna da kwanakin bayu na yi tunani a kan dukan ayyukanka na kuma lura da abin da hannuwanka suka yi. 6 Na bude hannuwana gare ka; raina yana jin kishinku kamar busasshiyar kasa. (Sela) 7 Ka amsa mini da sauri, ya Ubangiji; karfina ya kare. Kada ka boye fuskarka daga gare ni in ba haka ba zan zama kamar wadanda suka gangara zuwa rami. 8 Bari safiya ta kawo mini maganar kaunarka marar karewa, gama na sa zuciyata a gare ka. Ka nuna mini hanyar da zan bi, gama a gare ka na miķa raina. 9 Ka cece ni daga abokan gābana, ya Ubangiji, gama na boye kaina a gare ka. 10 Ka koya mini in yi nufinka, gama kai ne Allahna; bari nagarin Ruhunka yă bi da ni a kasar da ba gargada. 11 Saboda sunanka, ya Ubangiji, ka kiyaye raina; a cikin adalcinka, ka fid da ni daga wahala. 12 A cikin kaunarka marar karewa, ka rufe bakunan abokan gābana; ka hallaka dukan makiyana, gama ni bawanka ne.

144 Ta Dawuda. Yabo ya tabbata ga Ubangiji dutsena, wanda ya horar da hannuwana don yakı, yatsotsina don fada. 2 Shi ne Allah mai kaunata da kuma kagarata, katangata da mai cetona, garkuwata, wanda nake neman mafaka daga gare shi, wanda ya sa mutane a karkashina. 3 Ya Ubangiji, wane ne mutum da ka kula da shi, dan mutum da har za ka yi tunarinsa? 4 Mutum yana kama da numfashi; kwanakinsa suna wucewa kamar inuwa. 5 Ka tsage sammanka, ya Ubangiji, ka saukou; ka taba duwatsu, domin su yi hayaki. 6 Ka aiko da walšiyya ka watsar da abokan gābā; ka karfa kibiyoyinka ka sa su gudu. 7 Ka miķa hannunka daga bisa; ka cece ni ka kuma kubutar da ni daga manyan ruwaye, daga hannuwan baki 8 wadanda bakunansu sun cika da karya, wadanda hannuwansu na dama masu rudu ne. 9 Zan rera sabuwar waķa gare ka, ya Allah; a kan molo mai tsirkiya goma zan yi maka kisi, 10 ga Wannan wanda yake ba wa sarakuna nasara, wanda ya cece bawansa Dawuda. Daga takobin kisa. 11 Ka cece ni ka kuma kubutar da ni daga hannuwan baki wadanda bakunansu sun cika da karya, wadanda hannuwansu na dama masu rudu ne. 12 Ta haka'ya'yanmu maza a kuruciyarsu za su zama kamar tsire-tsiren da aka kula da su, 'ya'yanmu mata kuma za su zama kamar ginshikai da sassaka don adon fada. 13 Rumbunanmu za su cika da kowane irin tanadi. Tumakinmu za su karu ninki dubu, ninki dubu goma-goma a filayenmu; 14 shanunmu za su ja kaya masu nauyi. Ba za a sami tashin hankali a katangarmu ba, ba zuwan zaman bauta, ba jin kukan damuwa a titunanmu. 15 Masu albarka ne mutanen da wannan zai zama haka; masu albarka ne mutanen da Allah ne Ubangiji.

145 Zabura ce ta yabo. Ta Dawuda. Zan dāukaka ka, ya Allahna, Sarki; zan yabi sunanka har abada abadin. 2 Kowace rana zan yabe ka in kuma dāukaka sunanka har abada abadin. 3 Ubangiji da girma yake ya kuma cancanci yabo girmansa ya fi karfin ganewar mutum. 4 Tsara guda za tă yi maganar ayyukanka ga wata tsara; za su yi magana game da manyan ayyukanka. 5 Za su yi zancen dāukakarka mai daraja, zan kuma yi tunani a kan ayyukanka masu banmamaki. 6 Za su yi magana game ikon ayyukanka masu bantsoro, zan kuma yi sheler manyan ayyukarka. 7 Za su yi bikin yalwar alherinka suka kuma rera adalcinka da farin ciki. 8 Ubangiji mai alheri da kuma tausayi, mai jinkirin fushi cike kuma da kauna. 9 Ubangiji nagari ne ga duka; yana tausayin dukan abubuwan da ya yi. 10 Dukan abubuwan da ka yi za su yabe ka, ya Ubangiji; tsarkakanka za su dāukaka ka. 11 Za su yi maganar dāukakar mulkinka za su kuma yi zancen ikonka, 12 saboda dukan mutane su san manyan ayyukanka da dāukakar darajar mulkinka.

13 Mulkinka madawwamin mulki ne, sarautarka kuma ta tă dawwama cikin dukan zamanai. Ubangiji mai aminci ne ga dukan alkawuransa mai kauna kuma ga dukan abubuwan da ya yi. 14 Ubangiji yana riķe da dukan wadanda suka fadi yana kuma daga dukan wadanda aka rusunar da su kasa. 15 Idanun kowa yana dogara gare ka, kana kuma ba su abincinsu a lokacin da ya dace. 16 Ka bude hannunka ka kuma kosar da sha'awar kowane abu mai rai. 17 Ubangiji mai adalci ne cikin dukan hanyoyinsa yana kuma nuna kauna ga dukan abubuwan da ya yi. 18 Ubangiji yana kusa da kowa da ya kira gare shi, ga duk wanda ya kira gare shi cikin gaskiya. 19 Yakan cika sha'awar wadanda suke tsoronsa; yakan ji kukansu yă kuma cece su. 20 Ubangiji yakan lura da dukan wadanda suke kaunarsa, amma dukan mugaye zai hallaka su. 21 Bakina zai yi magana cikin yabon Ubangiji. Bari kowace halitta ta yabi sunansa mai tsarki har abada abadin.

146 Yabi Ubangiji. Yabi Ubangiji, ya raina. 2 Zan yabi Ubangiji dukan kwanakina; zan rera yabo ga Allahna muddin raina. 3 Kada ka sa zuciyarka ga sarakuna, ga mutane masu mutuwa, wadanda ba sa iya ceto. 4 Sa'ad da numfashinsu ya rabu da su sai su koma kasa; a wannan rana shiryeshiryensu sun zama banza. 5 Mai albarka ne wanda Allah na Yakub ne taimakonsa, wanda sa zuciyarsa yana a kan Ubangiji Allahnsa. 6 Mahaliccin sama da kasa, teku, da kome da yake cikinsu, Ubangiji, wanda yake mai aminci har abada. 7 Yakan biya bukutun mutanen da aka danne ya kuma ba da abinci ga mayunwata. Ubangiji yakan'yantar da'yan kurkuku,

8 Ubangiji yakan ba wa makafi ido, Ubangiji yakan da dukan masu mulkin duniya, **12** samari da'yan daga wadanda aka rusunar da su kasa, Ubangiji yana mata, tsofaffi da yara. **13** Bari su yabi sunan Ubangiji, kaunar masu adalci. **9** Ubangiji yana tsaron baki yana gama sunansa ne kadai mafi daukaka; darajarsa ta fi kuma lura da marayu da kuma gwauruwa, amma karfin duniya da sammai. **14** Ya tayar wa mutanensa yakan lalatar da hanyoyin mugaye. **10** Ubangiji yana kaho, yabon dukan tsarkakansa, na Isra'ilä, mutanen mulki har abada, Allahnki, ya Sihiyona, daga zamani da suke kurkusa da zuciyarsa. Yabi Ubangiji. zuwa zamani. Yabi Ubangiji.

147 Yabi Ubangiji. Yana da kyau a rera yabai ga Allahnmu, abu mai dadi ne daidai ne kuma a yabe shi! **2** Ubangiji ya gina Urushalima; ya tattara kamammu na Isra'ilan da aka kai bauta. **3** Ya warkar da masu raunanar zuciya ya daddaura miyakunsu. **4** Ya lissafta yawan taurari ya kuma kira kownannensu da suna. **5** Shugabannu mai girma ne mai iko duka; ganewarsa ba shi da iyaka. **6** Ubangiji yana kula da masu sauinkai yakan yar da mugaye a kasa. **7** Rera wa Ubangiji wakar godiya; ku kada garaya ga Allahnmu. **8** Ya rufe sararin sama da gizagizai; yana tanada wa duniya ruwan sama yana kuma sa ciyawa tâ yi girma a kan tuddai. **9** Yakan tanada wa shanu abinci da kuma saboda'ya'yan hankaki sa'ad da suka yi kira. **10** Jin dadinsa ba ya a karfin dok, balle farin cikinsa yâ kasance a kafafun mutum;

11 Ubangiji yakan yi farin ciki a wadanda suke tsoronsa, wadanda suke sa zuciya a kaunarsa marar karewa. **12** Ki daukaka Ubangiji, ya Urushalima; ki yabi Allahnki, ya Sihiyona. **13** Gama yana karfafa kyamaren kofofinki yana kuma albarkace mutanenki a cikinki. **14** Yana ba da salama ga iyakokinki yana kuma kosar da ke da alkama mafi kyau. **15** Yana ba da umarninsa ga duniya; maganarsa tana tafiya da sauri. **16** Yana shimpida kankara kamar ulu yâ kuma watsar da hazo kamar toka. **17** Yana zuba kankara kamar kananans duwatsu. Wa zai iya jure wa sanyin da ya aiko? **18** Yakan aiki maganarsa ta kuwa narkar da su; yakan tâ da iskarsa, ruwaye kuwa su gudu. **19** Ya bayyana maganarsa ga Yakub, dokokinsa da ka'idodinsa ga Isra'ilä. **20** Bai yi wannan ga wata al'umma ba; ba su san dokokinsa ba. Yabi Ubangiji.

148 Yabi Ubangiji. Yabi Ubangiji daga sammai, yabe shi a bisa sammai. **2** Yabe shi, dukanku mala'ikunsa, yabe shi, dukanku rundunarsa na sama. **3** Yabe shi, rana da wata, yabe shi, dukanku taurari masu haskakawa. **4** Yabe shi, ku bisa sammai da kuma ku ruwan bisa sarari. **5** Bari su yabi sunan Ubangiji, gama ya umarta aka kuwa halicce su. **6** Ya sa su a wurarensu har abada abadin; ya ba da umarnin da ba zai taba shude ba. **7** Yabi Ubangiji daga duniya, ku manyan halittun teku da kuma dukan zurfafan teku, **8** walikiya da kankara, dusar kankara da gizagizai, hadirin iskar da suke biyayya da umarnansa, **9** ku duwatsu da dukan tuddai, itatuwa masu'ya'ya da dukan al'ul, **10** namun jeji da dukan dabbobin gida, kanana halittu da tsurtsaye masu firiya, **11** sarakunan duniya da dukan al'ummai, ku sarakuna

da dukan masu mulkin duniya, **12** samari da'yan mata, tsofaffi da yara. **13** Bari su yabi sunan Ubangiji, gama sunansa ne kadai mafi daukaka; darajarsa ta fi karfin duniya da sammai. **14** Ya tayar wa mutanensa kaho, yabon dukan tsarkakansa, na Isra'ilä, mutanen mulki har abada, Allahnki, ya Sihiyona, daga zamani da suke kurkusa da zuciyarsa. Yabi Ubangiji.

149 Yabi Ubangiji. Ku rera sabuwar waka ga Ubangiji, yabonsa a cikin taron tsarkaka. **2** Bari Isra'ilä su yi farin ciki da Mahaliccinsu; bari mutanen Sihiyona su yi murnia da Sarkinsu. **3** Bari su yabi sunansa tare da rawa suna kuma yin kidi gare shi da ganga da garaya. **4** Gama Ubangiji yana jin dadin mutanensa; yakan darjanta masu sauinkai da ceto. **5** Bari tsarkaka su yi farin ciki a wannan bangirma su kuma rera don farin ciki a kan gadajensu. **6** Bari yabon Allah yâ kasance a bakunansu takobi mai kaifi kuma a hannuwansu, **7** don su dâu fansa a kan al'ummai da kuma hukunci a kan mutane, **8** don su daura sarakuna da sarkoki, manyan garinsu da sarkokin karfe, **9** don su yi hukuncin da aka rubuta a kansu. Wannan ne daukakar dukan tsarkakansa. Yabi Ubangiji.

150 Yabi Ubangiji. Yabi Allah a cikin wurinsa mai tsarki; yabe shi a cikin sammai na ikonsa. **2** Yabe shi saboda ayyukansa masu iko; yabe shi saboda mafificin girmansa. **3** Yabe shi da karar kakaki, yabe shi da garaya da molo, **4** yabe shi da ganga kuna taka rawa, yabe shi da kayan kidi na tsirkiya kuna kuma busa, **5** yabe shi da kuge mai kara, yabe shi da kuge masu kara sosai. **6** Bari kowane abu mai numfashi yâ yabi Ubangiji. Yabi Ubangiji.

Karin Magana

1 Karin maganar Solomon dan Dawuda, sarkin Isra'ila. **2** Ga karin magana da za su taimake ka don samun hikima da horo; don ganewa kalmomi masu surfi; **3** don neman rayuwa ta horo da kuma ta hankali, kana yin abin da yake daidai, mai adalci da kuma wanda ya dace; **4** don sa marar azanci yā yi hankali, yā sa matasa su sani, su kuma iya rarrabewa, **5** bari masu hikima su saurara, su kuma kara ga saninsu, bari masu tunani kuma su sami jagora, **6** don su fahimci karin magana da kuma misalai, kalmomi da kuma kacici-kacici masu hikima. **7** Tsoron Ubangiji shi ne masomin ilimi, amma wawaye sun rena hikima da horo. **8** Dana, ka saurari umarnin mahaifinka kada kuma ka kyale koyarwar mahaftiyar. **9** Za su zama kayan ado don su inganta ka da kuma sarkar wuya don su yi wa wuyanka ado. **10** Dana, in masu zunubi sun jarabce ka, kada ka yarda. **11** In suka ce, "Zo mu tafi; mu yi kwanton bauna, mu nemi wani mu kashe, mu fāda wa marasa laifi; **12** mu hadiye su da rai gaba daya kamar kabari, kamar wadanda suke gangarawa zuwa rami; (*Sheol h7585*) **13** za mu sami dukiya masu daraja iri-iri, mu kuma cika gidajenmu da ganima; **14** ka hada kai da mu, za mu kuwa raba abin da muka sato" **15** dana, kada ka tafi tare da su, kada ka takा kafarka a hanyarsu; **16** gama kafafunsu kan yi sauri ga yin zunubi, suna saurin yin kisankai. **17** Ba shi da amfani a kafa tarko a idanun dukan tsuntsaye! **18** Wadannan irin mutane kansu suke kafa wa tarko; ba sa kama kome, sai rayukansu! **19** Dukan wadanda suke neman ribar da ba a samu a hanya mai kyau; karshen wannan yakan dauke rayukansu. **20** Hikima tana kira da karfi a kan titi, tana daga muryarta a dandalin taron jama'a; **21** tana kira da karfi a kan tituna masu surutu, tana yin jawabinta a hanyoyin shiga gari. **22** "Har yaushe ku da kuke marasa azanci za ku ci gaba a hanyoyinku marasa azanci? Har yaushe ku masu ba'a za ku yi ta murna cikin ba'arku wawaye kuma ku ki ilimi? **23** Da a ce kun saurari tsawatata, da na fāda muku dukan abin da yake zuciyata in kuma sanar da ku tunanina. **24** Amma da yake kun ki ni sa'ad da na yi kira ba kuma wanda ya saurara sa'ad da na mīka hannuna, **25** da yake kun ki dukan shawarata ba ku kuma yarda da tsawatata ba, **26** Zan yi muku dariya sa'ad da masifa ta same ku, zan yi muku ba'a sa'ad da bala'i ya same ku, **27** sa'ad da bala'i ya sha kanku kamar hadiru, sa'ad da masifa ta share ku kamar guguwa, sa'ad damuwa da wahala suka mamaye ku. **28** "Sa'an nan za su kira gare ni amma ba zan amsa ba; za su neme ni amma ba za su same ni ba. **29** Da yake sun ki sani ba su kuwa zabi tsoron Ubangiji ba, **30** da yake ba su karbi shawarata ba suka kuwa yi kunnen kashi ga tsawatata, **31** za su sami sakayyar abubuwān da suka yi su kuma koshi

da sakayyar makircinsu. **32** Gama rashin hankalin marasa azanci zai kashe su, rashin kulawar wawaye kuma zai hallaka su; **33** amma duk wanda ya saurare ni, zai zauna lafiya yā kuma kasance da rai kwance, ba tare da tsoron lahani ba."

2 Dana, in ka yarda da kalmomina ka kuma ajiye umarnaina a cikinka, **2** kana kasa kunne ga abin da yake na hikima, kana kuma yin kokari ka fahimce shi, **3** in kuma ka kira ga tsinkaya ka kuma kira da karfi don ganewa, **4** in ka neme shi yadda ake neman azurfa ka kuma neme shi kamar yadda ake neman boyayyiyan dukiya, **5** to, za ka gane tsoron Ubangiji ka kuma sami sanin Allah. **6** Gama Ubangiji yana ba da hikima, daga bakinsa kuma, sani da ganewa sukan fito. **7** Yana riķe da nasara a ma'aji don masu yin gaskiya, shi ne mafaka ga wadanda tafiyarsu ba ta da laifi, **8** gama yana tsare abin da masu adalci suke bukata yana kuma tsare hanyar amintattunsa. **9** Sa'an nan za ku fahimci abin da yake daidai da abin da yake na adalci da abin da yake gaskiya, da kowace hanya mai kyau. **10** Gama hikima za tā shiga cikin zuciyarka, sani kuma zai faranta maka rai. **11** Tsinkaya za tā tsare ka, ganewa kuma za tā yi maka jagora. **12** Hikima za tā cece ka daga hanyoyin mugayen mutane, daga kalmomin mutane masu batanci, **13** wadanda suke barin mīka'kun hanyoyi don su yi tafiya a hanyoyi masu duhu, **14** wadanda suke jin dadin yin abin da ba shi da kyau suna kuma farin ciki a mugayen batanci, **15** wadanda hanyoyinsu karkatattu ne wadanda kuma suke cuku-cuku a hanyoyinsu. **16** Zai kiyaye ku kuma daga mazinaciya, daga mace mai lalata, mai kokarin kama ka da dadin bakinta, **17** wadda ta bar mijin kuruciyarta ta kuma kyale alkawarin da ta yi a gabān Allah. **18** Gama gidanta yana kai ga mutuwa hanyarta kuma ga ruhohin matattu. **19** Duk wanda ya ziyarce ta ba ya kara komowa ba zai kara komowa ga hanyar rai. **20** Don haka dole ku yi tafiya a hanyoyin mutanen kirki ku kuma yi ta bi hanyoyin adalai. **21** Gama masu aikata gaskiya za su zauna a cikin kasar, marasa laifi kuma za su kasance a cikinta; **22** amma za a fid da mugaye daga kasar, za a tumbuke marasa aminci kuma daga gare ta.

3 Dana, kada ka manta da koyarwata, amma ka kiyaye umarnaina a cikin zuciyarka, **2** gama za su kara maka tsawon rai da shekaru masu yawa su kuma kawo maka wadata. **3** Kada ka bar kauna da aminci su rabu da kai; ka daura su kewaye da wuyanka, ka rubuta su a allon zuciyarka. **4** Sa'an nan za ka sami tagomashi da kuma suna mai kyau a gabān Allah da kuma a gabān mutane. **5** Ka dogara ga Ubangiji da dukan zuciyarka kada kuma ka dangana ga ganewarka; **6** cikin dukan hanyoyinka ka amince da shi, zai kuwa sa hanyoyinka su mīke. **7** Kada ka zama mai hikima a ganinka; ka ji tsoron Ubangiji ka

kuma guji mugunta. **8** Wannan zai ba wa jikinka kuwa tsare ka; ka kaunace ta, za tā kuwa lura da lafiya yā kuma adana kasusuwanka. **9** Ka girmama kai. **7** Hikima ce mafi girma duka; saboda haka ka Ubangiji da dukan dukiyarka, ta wurin mika masa nemi hikima. Ko da za tā ci duk abin da kake da shi, nunan fari na dukan amfanin gonarka; **10** ta haka ka dai nemi fahimi. **8** Ka kaunace ta, za tā daukaka rumbunanka za su cika har su zuba, randunanka ka; ka rungume ta, za tā kuwa girmama ka. **9** Za tā kuma su cika har baki da sabon ruwan inabi. **11** zama kayan ado da za su inganta kanka tā kuma Dana, kada ka rena horon Ubangiji kada kuma ka zamar maka rawanin daukaka.” **10** Ka saurara, dana, ki tsawatawarsa, **12** domin Ubangiji yakan hori ka yarda da abin da na fada, shekarun rayuwarka wadanda yake kauna, kamar yadda mahaifi yake kuwa za su zama masu yawa. **11** Na bishe ka a yin wa da da yake fariya da shi. **13** Mai albarka hanyar hikima na kuma jagorance ka a mišak'kun ne mutumin da ya sami hikima, mutumin da ya hanyoyi. **12** Sa'ad da kake tafiya, ba abin da zai sa ka sami fahimi, **14** gama ta fi azurfa riba tana kuma da tuntube; sa'ad da kake gudu, ba za ka fādī ba. **13** amfani fiye da zinariya. **15** Ta fi lu'u'lu' daraja; ba a Ka riķe umarni, kada ka bari yā kubuce; ka tsare kwatanta abin da ka fi sha'awa da ita. **16** Tsawon shi sosai, gama ranka ne. **14** Kada ka sa kafa a kan rai yana a cikin hannunta na dama; a hannunta na hanyar mugaye kada ka bi gurbin mugaye. **15** Ka guji hagu kuwa akwai arziki da bangirma. **17** Hanyoyinta mugunta, kada ka yi tafiya a kanta; juya daga gare hanyoyi ne masu dadī, dukan hanyoyinta kuma ta ka yi tafiyarka. **16** Mugaye ba sa iya barci, sai sun salama ne. **18** Ita itacen rai ne ga wadanda suka aikata mugunta; ba su barci sai sun cuci wani. **17** rungume ta; wadanda suke riķe da ta za su zama Mugunta da ta'adi kamar ci da sha suke a gare su. **18** masu albarka. **19** Ta wurin hikima Ubangiji ya kafa Hanyar adali kamar fitowar rana ce, sai kara haske harsashin duniya, ta wurin fahimi ya shirya sammai take yi, har ta kai tsaka. **19** Amma hanyar mugaye inda suke; **20** ta wurin sani aka rarraba zurfafa, kamar zurfin duhu ne; ba sa sanin abin da ya sa gizagizai kuma suka zubo raba. **21** Dana, ka riķe suke tuntube. **20** Dana, ka kula da abin da nake fada, sahihiyar shari'a da kuma basira, kada ka bar su ka saurara sosai ga kalmomina. **21** Kada ka bari su su rabu da kai; **22** za su zama rai a gare ka, abin rabu da kai, ka kiyaye su a cikin zuciyarka; **22** gama adon da zai gyara wuyanka. **23** Sa'an nan za ka bi rai ne ga wadanda suke nemansu da kuma lafiya hanyarka lafiya, kafarka kuwa ba zai yi tuntube ba; ga dukan jikin mutum. **23** Fiye da kome duka, ka **24** sa'ad da ka kwanta, ba za ka ji tsoro ba; sa'ad tsare zuciyarka, gama mašul'bulan ruwan rijiyar rai da ka kwanta, barci zai yi maka dadī. **25** Kada ka ji ne. **24** Ka kau da muguar magana daga bakinka; ka tsoron masifar da za tā faru farat daya ko lalacin da yi nesa da magana marar kyau daga lebunanka. **25** yakan auka wa mugaye, **26** gama Ubangiji zai zama Bari idanunka su dubi gaba sosai, ka kafa idanunka karfin halinka zai kuwa kiyaye kafarka daga fādawa kai tsaye a gabanka. **26** Ka san inda kafafunka suke a tarko. **27** Kada ka ki yin alheri ga duk wanda ya takawa ka bi hanyoyin da suke daram kawai. **27** dace, sa'ad da kana iya yin haka. **28** Kada ka ce wa Kada ka kauce dama ko hagu; ka kiyaye kafarka daga makwabcinka “Ka yā dakata sai gobe,” idan kana iya taimakonsa yanzu. **29** Kada ka shirya kome da zai cuci makwabcinka, wanda yake zama da aminci kusa da kai. **30** Kada ka zargi mutum ba dalili, sa'ad da bai yi laifi ba. **31** Kada ka ji kishin mai tā-da-na-zaune-tsaye ko ka yi sha'awar aikata ayyukansu. **32** Gama Ubangiji yana kyama mai aikata mugunta amma yakan rungumi adalin da ya amince da shi. **33** La'anar Ubangiji tana a gidan mugaye, amma yakan albarkaci gidan adali. **34** Yakan yi wa masu girman kai ba'a amma yakan yi wa mai sauķinkai alheri. **35** Masu hikima sukan sami kyakkyawan suna, amma wawaye sukan kara wa kansu shan kunya.

4 Ku saurara'ya'yana ga koyarwar mahaifinku; ku mai da hankali, ku sami fahimi. **2** Ina ba ku sahihiyar koyarwa, saboda haka kada ku kyale koyarwata. **3** Sa'ad da nake yaro a gidan mahaifina, yaro kadai kuma na mahaifiyata, **4** ya koya mini ya ce, “Ka riķe kalmomina da dukan zuciyarka; ka kiyaye umarnaina za ka kuwa rayu. **5** Ka nemi hikima, ka nemi fahimi; kada ka manta da kalmomina ko ka kauce daga gare su. **6** Kada ka kyale hikima, za tā

5 Dana, ka mai da hankali ga hikimata ka saurara da kyau ga kalmomin basirata, **2** don ka ci gaba da yin kome daidai lebunanka za su adana sani. **3** Gama lebunan mazinaciya na dīgan zuma, maganarta tana da sulbi fiye da mai; **4** amma a karshe tana da daci kamar tafashiya, mai ci kamar takobi mai kaifi biyu. **5** Kafafunta na kaiwa ga mutuwa; sawunta na jagora kai tsaye zuwa kabari. (*Sheol h7585*) **6** Ba ta wani tunanin rayuwa; hanyoyinta karkatacce ne, amma ba tā sani ba. **7** Yanzu fa,'ya'yana, ku saurare ni; kada ku juye daga abin da nake fada. **8** Ku yi nesa da hanyarta, kana ku je kusa da kofar gidanta, **9** don kada ku ba da karfi mafi kyau ga wadansu da kuma shekarunku ga wani marar imani, **10** don kada baki su yi biki a kan dukiyarku wahalarku ta azurta gidan wani mutum dabam. **11** A karshen rayuwarku za ku yi ta nishi, sa'ad da namanku da jikinku suka zagwanye. **12** Za ku ce, “Me ya sa na ki horo! Me ya sa zuciyata ta ki gyara! **13** Ban yi biyayya da malamaina ba ko in saurari masu koyer da ni. **14** Na zo gab da hallaka gaba daya a tsakiyar dukan taron.”

15 Ku sha ruwa daga tankinku, ruwa mai gudu daga rijiyarku. **16** In mafulbulanku suka cika suna malala har waje, rafuffukan ruwanku a dandalin jama'a? **17** Bari su zama naka kadai, don kada ka raba da ba'ki. **18** Bari mafulbulanku ya zama mai albarka, bari kuma ka yi farin ciki da matar kuruciyarka. **19** Kaunatacciyar mariri, barewa mai kyan gani, bari mamanta su ishe ka kullum, bari kaunarta ta dauke hankalinka kullum. **20** Dana, me ya sa za ka bari mazinaciya ta dauke maka hankali? Don me za ka rungume matar wani? **21** Gama hanyar mutum a bayyane take a gaban Ubangiji, yana kuma lura da dukan hanyoyinsa. **22** Ayyukan mugunta na mugun mutum tarko ne gare shi; igiyoyin zunubinsa za su daure shi kankan. **23** Zai mutu saboda rashin da'a yawan wawancinsa zai sa yā kauce.

6 Dana, in ka shirya tsaya wa ma'kwabcinka don yā karbi bashi, in ka sa hannunka don daukar lamunin wani, **2** in maganarka ta taba kama ka, ko kalmomin bakinka sun zama maka tarko, **3** to, sai ka yi haka, dana don ka'yantar da kanka; da yake ka shiga hanmuwan ma'kwabcinka, ka tafi ka kaskantardar kanka; ka roki ma'kwabcinka! **4** Ka hana kanka barci, ko gyangyadi i idanunka ma. **5** Ka'yantar da kanka, kamar barewa daga hannun mai farauta, kamar tsuntsu daga tarkon mai kafa tarko. **6** Ku tafi wurin kyashi, ku ragwaye; ku lura da hanyoyinsa ku zama masu hikima! **7** Ba shi da jagora ba shugaba ko mai mulki, **8** duk da haka yakan yi tanade-tanadensa da rani ya kuma tattara abincinsa a lokacin girbi. **9** Har yaushe za ku kwanta a can, ku ragwaye? Yaushe za ku farka daga barcinku? **10** Dan barci, dan gyangyadi, dan nadin hannuwa don a huta, **11** talauci kuwa zai zo kamar'yan hari rashi kuma kamar dan fashi. **12** Sakare da mutumin banza wanda yana yawo da magana banza a baki, **13** wanda yake kyiifce da ido, yana yi alama da kafafunsa yana kuma nuni da yatsotsinsa, **14** wanda yake kulla mugunta da rudu a cikin zuciyarsa, kullum yana tā-da-na-zaune-tsaye **15** Saboda haka masifa za tā-fāda farat daya; za a hallaka shi nan da nan, ba makawa. **16** Akwai abubuwa shida da Ubangiji ya fi, abubuwa bakwai da suke abin kyama gare shi, **17** duban reni, harshe mai karya, hannuwa masu Zub da jinin marar laifi, **18** zuciyar da take kulla mugayen dabaru, kafafun da suke sauri zuwa aikata mugunta, **19** mai shaider karya wanda yake zuba karairayi, da kuma mutumin da yake tā-da-na-zaune-tsaye a cikin'yan'uwa. **20** Dana, ka kiyaye umarnan mahaifinka kada kuma ka kyale koyarwar mahaifiyarka. **21** Ka daura su a zuciyarka har abada; ka daura su kewaye da wuyanka. **22** Sa'ad da kake tafiya, za su bishe ka; sa'ad da kake barci, za su lura da kai; sa'ad da ka farka, za su yi maka magana. **23** Gama wadannan umarnai fitila ne, wannan koyarwa haske ne, kuma gyare-gyaren horo hanyar rayuwa

ce, **24** suna kiyaye ka daga mace marar da'a daga sulbin harshen mace marar aminci. **25** Kada ka yi sha'awarta a cikin zuciyarka kada ka bar ta tā dauki hankalinka da idanunta. **26** Gama karuwa takan mai da kai kamar burodin kyauta, mazinaciya kuma takan farauci ranka. **27** Mutum zai iya ciba wuta ya zuba a cinyarsa ba tare da rigunansa sun kone ba? **28** Mutum zai iya yin tafi a garwashi wuta mai zafi ba tare da kafafunsa sun kone ba? **29** Haka yake da wanda ya kwana da matar wani; babu wanda ya taba ta da zai tafi babu hukunci. **30** Mutane ba sa kyale barawo in ya yi sata don yā kosar da yunwarsa sa'ad da yake jin yunwa. **31** Duk da haka in aka kama shi, dole yā biya sau bakwai ko da yake abin zai ci dukan arzikan gidansa. **32** Amma mutumin da ya yi zina bishi da hankali; duk wanda ya yi haka yana hallaka kansa ne. **33** Dūka da kunya ne za su zama rabonsa, kuma kunyarsa za tā dawwama. **34** Gama kishi kan tā da hasalar miji, kuma ba zai ji tausayi ba sa'ad da yake ramawa. **35** Ba zai karbi duk wata biya ba; zai ki cin hanci, kome yawansu.

7 Dana, ka kiyaye kalmomina ka kuma ajiye umarnaina a cikinka. **2** Ka kiyaye umarnaina za ka kuwa rayu; ka tsare koyarwata kamar kwayar idonka. **3** Ka daure su a yatsotsinka; ka rubuta su a allon zuciyarka. **4** Ka fada wa hikima, "Ke'yar'uwa ce," ka kuma kira fahimi danginka; **5** za su kiyaye ka daga mazinaciya, daga mace marar aminci da kalmominta masu daukan hankali. **6** A tagar gidana na leka ta labule mai rammuka. **7** Sai na gani a cikin marasa azanci, na lura a cikin samari, wani matashi wanda ba shi da hankali. **8** Yana gangarawa a titi kusa da kusurwarta, yana tafiya a gefen wajen gidanta **9** da magariba, yayinda rana tana fāduwa, yayinda duhun dare yana farawa. **10** Sai ga mace ta fito don ta sadu da shi, saye da riga kamar karuwa shirye kuma don ta yaudare shi. **11** (Ba ta jin tsoro, ko kuma kunya, Kafafunta ba sa zama a gida; **12** wani lokaci a titi, wani lokaci a dandali, tana yawo a kowace kusurwa.) **13** Sai ta kama shi ta rungume shi da duban soyayya a fuskarta ta ce, **14** "Ina da hadaya ta salama a gida; yau zan cika alkawarina. **15** Saboda haka na fito don in sadu da kai; na neme ka na kuma same ka! **16** Na lullube gadona da lili masu launi dabam-dabam daga Masar. **17** Na yayya turare a gadona da mur, aloyes da kuma kirfa. **18** Zo, mu sha zurfin kauna har safe; bari mu ji wa ranmu dadi da kauna! **19** Mijina ba ya gida; ya yi tafiya mai nisa. **20** Ya dāuki jakarsa cike da kudi ba zai kuwa dawo gida ba sai tsakiyar wata." **21** Da kalmomin rarrashi ta sa ya kauce; ta dāuki hankalinsa da sulbin maganarta. **22** Nan take, ya bi ta kamar saniyar da za a kai mayanka, kamar wawa zuwa wurin da za a ba shi horo **23** sai da kibiya ta soki hantarsa, kamar tsuntsun da ya ruga cikin tarko, ba tare da sani zai zama sanadin ransa ba. **24** Yanzu fa,'ya'yana, ku

saurare ni; ku kasa kunne ga abin da nake fada. **25** Kada ku bar zuciyarku ta juya zuwa hanyoyinta ko ku kause zuwa hanyoyinta. **26** Ta zama sanadin fāduwar yawanci; kisan da ta yi ba ta kidayuwa. **27** Gidanta babbar hanya ce zuwa kabari mai yin jagora zuwa dakunan lahirah. (**Sheol h7585**)

8 Hikima ba ta yin kira ne? Fahimi ba ya tā da muryarsa ne? **2** A kwankoli a kan hanya, inda hanyoyi suka hadu, ta dauki matsayinta; **3** kusa da kofofin shiga cikin birni, a mashigai, ta tā da murya, **4** “Gare ku, ya mutane, nake kira; na tā da muryata ga dukan’yan adam. **5** Ku da kuke marasa azanci, ku yi hankali; ku da kuke wawaye, ku nemi fahimi. **6** Ku saurara, gama ina da abubuwa masu darajan da zan fada; na bude lebunana don in fada abin da yake daidai. **7** Bakina yana magana abin da yake gaskiya, gama lebunana sun ki mugunta. **8** Dukan kalmomin bakina suna da adalci; babu waninsu da ya karkace ko kuwa karya ne. **9** Ga mai tunani dukansu daidai ne; ba su da laifi ga wadanda suke da sani. **10** Ku zaibi umarnina a maimakon azurfa, sani a maimakon zinariya zalla, **11** gama hikima ta fi lu’ulu’ai daraja, kuma ba abin da kake sha’awa da za a kwtanta da ita. **12** “Ni, hikima, ina zama tare da hankali; ina da sani da iya rarrabewa. **13** Jin tsoron Ubangiji shi ne kin mugunta; ina kin girman kai da fariya, halin mugunta da kuma muguwar magana. **14** Shawara da yin tunani mai kyau nawa ne; ina da fahimi da kuma iko. **15** Ta wurina sarakuna suke mulki masu mulki kuma suke yin dokokin da suke da adalci; **16** ta wurina sarakuna suke mulki, da kuma dukan manyan mutanen da suke mulkin duniya. **17** Ina kaunara wadanda suke kaunata, kuma wadanda suke nemana sukan same ni. **18** Tare da ni akwai wadata da girmamawa, dukiya da wadata masu dawwama. **19** ‘Ya’yan itacena sun fi zinariya zalla; amfanin a gonar da nake bayar ya fi azurfa mafi kyau. **20** Ina tafiya a hanyar adalci, a kan hanyoyin gaskiya, **21** ina ba da wadata ga wadanda suke kaunata ina sa wuraren ajiyarsu cika. **22** “Ubangiji ya kawo ni a matsayi na farko na ayyukansa, kafin ayyukansa na tuntuni; **23** an nada ni tun fil azal, daga farko, kafin duniya ta kasance. **24** Sa’ad da babu tekuna, aka haife ni, sa’ad da babu mabulbulai masu ruwa; **25** kafin a kafa duwatsu a wurarensu, kafin tuddai ma, an haife ni, **26** kafin ya yi duniya ko gonaki ko wata kurar duniya. **27** Ina nan sa’ad da ya kafa sammai a wurarensu, sa’ad da ya shata sararin sama a kan fuskar zurfafa, **28** sa’ad da ya kafa gizagizai a bisa ya kuma kafa mabulbulan zurfafa daram, **29** sa’ad da ya ba wa teku iyakarsa domin kada ruwaye su zarce umarninsa, da kuma sa’ad da ya shata tussan duniya. **30** A lokacin ni ne mai tsara abubuwa a gefensa. Na cika da murna kowace rana, kullum ina farin ciki a gabansa, **31** ina farin ciki da dukan duniyarsa ina murna da’yan adam. **32** “Yanzu fa,’ya’yana, ku

saurare ni; masu albarka ne wadanda suke kiyaye hanyoyina. **33** Ku saurari umarnina ku kuma zama masu hikima; kada ku kyale ta. **34** Mai albarka ne wanda ya saurare ni; yana tsaro kullum a kofofin, yana jira a kofar shigata. **35** Gama duk wanda ya same ni ya sami rai zai kuma sami tagomashi daga Ubangiji. **36** Amma duk wanda ya kāsa samuna ya cuci kansa; dukan wadanda suke kina suna kaunara mutuwa ke nan.”

9 Hikima ta gina gidanta; ta yi ginshikansa bakwai. **2** Ta shirya abincinta gauraye da ruwan inabinta; ta kuma shirya teburinta. **3** Ta aiki bayinta mata, tana kuma kira daga wurare masu tsayi na birnin. **4** “Bari dukan wadanda suke marasa azanci su zo nan cikil!” Tana fada wa marasa hankali. **5** “Ku zo, ku ci abincina da ruwan inabin da na gauraye. **6** Ku bar hanyoyinku marasa hankali za ku kuwa rayu; yi tafiya a hanyar fahimi. **7** “Duk wanda ya yi wa mai ba’ a gyara yana gayyatar zagi duk wanda ya tsawata wa mugu yakam gamu da cin mutunci. **8** Kada ka tsawata wa masu ba’ a gama za su ki ka; ka tsawata wa mai hikima zai kuwa kaunace ka. **9** Ka koya wa mai hikima zai kuwa kara hikima; ka koya wa mai adalci zai kuwa kara koyonsa. **10** “Tsoron Ubangiji shi ne mafarin hikima, sanin Mai Tsarki kuwa fahimi ne. **11** Gama ta wurina kwanakinka za su yi yawa, za a kuwa kara wa ranka shekaru. **12** In kana da hikima, hikimarka za tā ba ka lada; in kai mai ba’ a ne, kai kadai za ka sha wahala.” **13** Wawancin mace a bayyane yake; ba ta da da’ a kuma ba ta da sani. **14** Takan zauna a kofar gidanta, a wurin zama a wurin mafi tsayi na birni, **15** tana kira ga masu wucewa, wadanda suke tafiya kai tsaye a hanyarsu. **16** “Bari dukan wadanda suke marasa azanci su zo cikin nan!” Tana ce wa marasa hankali. **17** “Ruwan da aka sata ya fi dadfi; abincin da aka ci a boye ya fi dadfi!” **18** Amma ba su san cewa matattu suna a can ba, cewa bañinta suna a can cikin zurfin kabari ba. (**Sheol h7585**)

10 Karin maganar Solomon. Da mai hikima yakan kawo wa mahaifinsa farin ciki, amma wawan da kan sa wa mahaifyarsa bakin ciki. **2** Dukiya da aka samu a hanyar da ba tā dace ba, ba ta da albarka, amma adalci kan ceci mutum daga mutuwa. **3** Ubangiji ba ya barin mai adalci da yunwa amma yakan lalace burin mugu. **4** Ragwanci kan sa mutum yā zama matalauci, amma aiki tuñkuru kan ba da dukiya. **5** Shi da ya tattara hatsi da rani da ne mai hikima, amma shi da yakan yi barci a lokacin girbi da ne wanda ya zama abin kunya. **6** Albarka kan zauna a kan mai adalci kamar rawani, amma rikici kan sha bakin mugu. **7** Tunawa da mai adalci albarka ne amma sunan mugu zai rubē. **8** Mai hikima a zuciyi yakan yarda da umarni amma surutun wawa kan kai ga lalaci. **9** Mai mutunci yana tafiya lafiya,

amma shi da yake tafiya a karkatattun hanyoyi za sa zuciya daga ikonsa ba ya amfana kome. **8** Akan a kama shi. **10** Shi da ya kyifta ido da mugunta kubutar da mai adalci daga wahala, sai ta dawo wa kan jawo bafin ciki surutun wawa kuma kan zo da lalaci. **11** Bakin adali maßulbulan rai ne, amma kalmar mugun takan boye makircinsa. **12** Kiyayya kan haddasa wahala, amma kauna kan rufe dukan laifofi. **13** Ana samun hikima a lebunan masu fahimi, amma bulala domin bayan marasa azanci ne. **14** Mai hikima kan yi ajiyar sani, amma bakin wawa kan gayyaci lalaci. **15** Dukiyar masu arziki yakan zama mafakar birninsu, amma talauci shi ne lalacin mataaluci. **16** Hakkin adalai kan kawo musu rai, amma albashin mugaye kan kawo musu hukunci. **17** Duk wanda ya mai da hankali ga horo kan nuna hanyar rai, amma duk wanda ya kyale gyara kan sa wadansu su kauce. **18** Duk wanda ya boye kiyayyarsa yana da karya a lebunansa, duk kuma wanda yake baza Karairayi wawa ne. **19** Sa'ad da magana ta yi yawa, ba a rasa zunubi a ciki, amma shi da ya kame harshensa mai hikima ne. **20** Harshen adali azurfa ce zalla, amma zuciyar mugu ba ta da wani amfani. **21** Lebunan adalai kan amfane yawanci, amma wawa kan kawo wadata, ba ya kuma kara wahala a kai. **22** Albarkar Ubangiji yakan ji dadfi halin mugunta, amma mutum kyamar mutane masu muguar zuciya amma yana mai fahimi kan ji dadin hikima. **24** Abin da mugu ke tsoro shi ne zai same shi; abin da adali ke bukata yakan sami biyan bukata. **25** Sa'ad da hadiri ya taso, yakan watsar da mugaye, amma adalai za su tsaya yake ga hakora hayaki kuma ga idunu, haka malalaci yake ga wanda ya aike shi. **27** Tsonor Ubangiji kan kara tsawon rai, amma akan gajartar da shekarun mugaye. **28** Abin da adali yake sa rai yakan kai ga farin ciki, amma sa zuciyar mugu ba ya haifar da kome. **29** Hanyar Ubangiji mafaka ce ga adalai amma lalaci ne ga wadanda suke aikata mugunta. **30** Ba za a taba tumbuке masu adalci ba, amma mugaye ba za su ci gaba da kasance a kasar ba. **31** Bakin adalai kan fitar da hikima, amma za a dakatar da mugun harshe. **32** Lebunan adalai sun san abin da ya dace, amma bakunan mugaye sun san abin da yake mugu ne kawai.

11 Ubangiji yana kyamar ma'aunan zamba, amma ma'aunin da suke daidai ne abin farin cikinsa. **2** Sa'ad da girman kai ya zo, sai shan kunya ta zo, amma hikima kan zo tare da kaskantar da kai. **3** Mutuncin masu aikata gaskiya takan bi da su, amma marasa aminci sukan hallaka ta wurin cin amanar da suke yi. **4** Dukiyar ba ta da amfani a ranar fushi, amma adalci kan yi ceto daga mutuwa. **5** Adalcin marasa laifi kan mike hanyarsu, amma akan kaskantar da mugaye ta wurin muguntarsu. **6** Adalcin masu aikata gaskiya kan cece su, amma rashin aminci tarko ne ga mugayen sha'awace-sha'awace. **7** Sa'ad da mugu ya mutu, sa zuciyarsa kan hallaka; dukan abin da ya

sa zuciya daga ikonsa ba ya amfana kome. **8** Akan mugu a maimako. **9** Da bakinsa marar sanin Allah kan hallaka maßwabci, amma ta wurin sani mai adalci kan kubuta. **10** Sa'ad da adali ya yi nasara, birnin kan yi farin ciki; sa'ad da mugu ya hallaka, akwai sowa ta farin ciki. **11** Ta wurin albarkar mai aikata gaskiya birni kan kasaita, amma ta wurin bakin mugu akan hallaka birnin. **12** Mutum da ba shi da azanci kan ki maßwabci, amma mutum mai fahimi kan kame harshensa. **13** Gulma yakan Lalace yarda, amma mutum mai aminci kan kiyaye asiri. **14** Saboda rashin jagora al'umma takan fadi, amma masu ba da shawara da yawa kan tabbatar da nasara. **15** Duk wanda ya dauki lamunin wani tabbatacce zai sha wahala, amma duk wanda ya ki ya sa hannu a dfaukar lamuni ba ruwansa. **16** Mace mai hankali na samu bangirma, amma azzalumai za su sami dukiya. **17** Mutumin kirki kan ribance kansa, amma mugu kan kawo wa kansa wahala. **18** Mugun mutum kan sami albashin karya amma shi da ya shuka adalci zai girbe lada tabbatacce. **19** Mutum mai adalci da gaske kan mutu saboda rashin azanci. **20** Ubangiji yakan sami rai, amma shi da ya dukufa ga aikata kan kawo wadata, ba ya kuma kara wahala a kai. **23** mugunta kan tarar da mutuwarsa. **20** Ubangiji yana Wawa yakan ji dadfi halin mugunta, amma mutum yake jin dadfin wadanda hanyoyinsu ba su da laifi. **21** tsoro shi ne zai same shi; abin da adali ke bukata Ka tabbata da wannan. Mugaye ba za su tafi babu yakan sami biyan bukata. **25** Sa'ad da hadiri ya taso, hukunci ba, amma wadanda suke masu adalci za su yakan watsar da mugaye, amma adalai za su tsaya tafi babu hukunci. **22** Kamar zinariya a hancin alade daram har abada. **26** Kamar yadda ruwan tsami haka kyan mace wadda ba ta da hankali. **23** Sha'awar yake ga hakora hayaki kuma ga idunu, haka malalaci adalai kan fare kawai a aikata alheri, amma sa zuciyar mugaye kan karasa kawai a fushi. **24** Wani yakan watsar da mugaye, amma adalai za su tsaya tafi babu hukunci. **22** Kamar zinariya a hancin alade mutum kan bayar hannu sake, duk da haka yakan mugaye. **28** Abin da adali yake sa rai yakan kai ga sami fiye; wani yakan riße abin da ba nasa ba, amma farin ciki, amma sa zuciyar mugu ba ya haifar da kome. **29** Hanyar Ubangiji mafaka ce ga adalai amma sai ya karasa cikin talauci. **25** Mutum mai kyauta zai lalaci ne ga wadanda suke aikata mugunta. **30** Ba za shi. **26** Mutane kan la'anci mai boye hatsi yana jira a taba tumbuке masu adalci ba, amma mugaye ba za ya yi tsada, amma albarka kan zauna a kan wanda su ci gaba da kasance a kasar ba. **31** Bakin adalai yake niyya ya sayar. **27** Duk mai niema alheri kan kan fitar da hikima, amma za a dakatar da mugun sami alheri, amma mugu kan zo wa wanda yake nemanisa. **28** Duk wanda ya dogara ga arzikinsa zai harshe. **32** Lebunan adalai sun san abin da ya dace, amma adalci zai yi nasara kamar koren ganye. **29** amma bakunan mugaye sun san abin da yake mugu ne kawai. **30** 'Ya'yan itacen adali itacen rai ne, kuma duk mai samun rayuka mai hikima ne. **31** In masu adalci sun sami abin da ya dace da su a dunia, yaya zai zama ga marasa sanin Allah da kuma masu zunubi!

12 Duk mai kaunar horo yana kaunar sani, amma duk mai kin gyara wawa ne. **2** Mutumin kirki kan sami tagomashi daga Ubangiji, amma Ubangiji yakan hukunta mai son yin wayo. **3** Ba yadda mutum zai kahu ta wurin aikata mugunta, amma ba za a tumbuке adali ba. **4** Mace mai halin kirki rawanin mijinta ne, amma mace marar kunya tana kama da ciwo a kasusuwansa. **5** Shirye-shiryen masu

adalci daidai ne, amma shawarar mugaye rudu ne. Adalci yakan lura da mutum mai mutunci, amma
6 Kalmomin mugu sukan kwanta suna jira su yi mugunta takan sha kan mai zunubi. **7** Wani mutum kisankai, amma jawabin masu aikata gaskiya kan yakan dauki kansa mai arziki ne, alhalii ba shi da kubutar da su. **7** Akan tumfuke mugaye ba a kara kome, wani ya dauki kansa shi matalauci ne, alhalii ganinsu, amma gidan masu adalci kan tsaya daram. shi mawadaci ne kwarai. **8** Arzikan mutum zai
8 Akan yabi mutum bisa ga hikimarsa, amma mutane iya kubutar da ransa, amma matalauci ba ya jin marasa azanci akan rena su. **9** Gara ka zama kai ba barazana. **9** Hasken masu adalci kan haskaka kwarai, amma fitilar mugaye mutuwa take. **10** Girmankai kome ba ne amma kana da bawa da ka mai da kanka kai wani ne alhalii kuwa ba ka da abinci. **10** Mai adalci kan jawo fada ne kawai, amma hikima tana samuwa kan kula da bukatun dabbobinsa, amma halaye mafi a wadanda suke jin shawara. **11** Kudin da aka same kyau na mugaye su ne keta. **11** Duk wanda ya nome su a rashin gaskiya yakan bace da sauri, amma duk gonarsa zai sami abinci a yalwace, amma shi da wanda ya tara kudi kadan-kadan za su yi ta karuwa. yake naushin iska marar azanci ne. **12** Mugaye suna **12** Sa zuciyar da aka daga zuwa gaba kan sa zuciya tā sha'awar ganimar mugayen mutane, amma saiwar yi ciwo, amma marmarin da aka kosar yana kamar masu adalci kan habaka. **13** Mugun mutum kan itacen rai. **13** Duk wanda ya rena umarni zai fandana fāda a tarkon maganarsa ta zunubi, amma adali kan kodarsa, amma duk wanda ya yi biyayya da umarni kubuta daga wahala. **14** Daga abubuwana da suke zai sami lada. **14** Koyarwar mai hikima mabulbulan fitowa daga lebunansa mutum kan cika da abubuwa rai ne, mai juyar da mutum daga tarkon mutuwa. masu kyau tabbatacce yadda aikin hannuwsa suke **15** Fahimta mai kyau kan sami tagomashi, amma ba shi lada. **15** Hanyar wawa daidai take a gare shi, hanyar marar aminci tana da wuya. **16** Kowane mai amma mai hikima kan saurari shawara. **16** Wawa azanci yakan nuna sani, amma wawa yakan yi tallen kan nuna fushinsa nan take, amma mai la'akari kan wawancinsa. **17** Mugun dan sako kan shiga wahala, kyale zargi. **17** Mashaidin gaskiya kan ba da shaidar amma jakadan da mai aminci yakan kawo warkarwa. gaskiya, amma mashaidin karya yana baza karairayi **18** Duk wanda ya kyale horo yakan kai ga talauci ne. **18** Maganganun rashin tunani sukan soki mutum da kuma kunya, amma duk wanda ya karfi gyara kamar takobi, amma harshen mai hikima kan kawo yakan sami girma. **19** Marmarin da aka cika yana warkarwa. **19** Lebunans gaskiya kan dawwama har da dadi ga rai, amma wawa yana kyamar juyewa abada, amma harshen karya yakan dawwama na dan daga mugunta. **20** Shi da yake tafiyi tare da masu lokaci ne kawai. **20** Akwai rudu a zukatan wadanda hikima yakan karu da hikima, amma abokin wawaye suke fulla mugunta, amma wadanda suke aikata zai yi fama da lahani. **21** Rashin sa'a kan fafare mai alheri za su yi farin ciki. **21** Ba wani lahanin da zai zunubi, amma wadata ce ladār adali. **22** Mutumin sami masu adalci, amma mugaye suna da nasu cike kirki kan bar gādo wa'ya'ya'yansa, amma arzikan da wahala. **22** Ubangiji yana kyamar lebunans masu mai zunubi ajiye ne da aka yi wa mai adalci. **23** Karya, amma yana jin dadin mutanen da suke masu Gonar matalauci za tā iya ba da abinci a yalwace, gaskiya. **23** Mai la'akari kan kiyaye saninsa wa kansa, amma rashin adalci kan share shi tas. **24** Duk wanda amma zuciyar wawa kan yi ta tallar wawanci. **24** ba ya horon dansa ba kaunarsa yake yi ba, amma Hannuwan masu aiki tufuru za su yi mulki, amma duk mai kaunarsa yakan kula ya hore shi. **25** Masu ragwanci kan karasa a aikin bauta. **25** Zuciyar mai adalci sukan ci isashen abinci, amma cikin mugaye damuwa takan nakasar da mutum, amma maganar alheri kan faranta masa rai. **26** Adali yakan yi hankali a abokantaka, amma hanyar mugaye kan kai su ga kaucewa. **27** Rago ba ya gashin abin da ya kama daga farauta, amma mai aiki tufuru yakan dauki mallakarsa da muhimmanci. **28** A hanyar adalci akwai rai; a wannan hanya akwai rashin mutuwa.

13 Da mai hikima yakan mai da hankali ga umarnin mahaifinsa, amma mai ba'a ba ya sauraran kwabi. **2** Daga abin da ya fito lebunans mutum ne mutum kan ji dadin abubuwa masu kyau, amma marar aminci yakan kosa ya tā-da-na-zaunte-tsaye. **3** Duk mai lura da lebunans yakan lura da ransa, amma duk mai magana da haushi zai kai ga lalaci. **4** Rago ya kosa ya sami wani abu ainun amma ba ya samun kome, amma sha'awar mai aiki tufuru yakan koshi sosai. **5** Adali yana kin abin da yake karya, amma mugu kan jawo kunya da kaskanci. **6**

14 Mace mai hikima kan gina gidanta, amma da hannunta wawiya takan rushe shi kasa. **2** Wanda tafiyarsa ta aikata gaskiya ce kan ji tsoron Ubangiji, amma wanda hanyoyinsa ba a kan gaskiya ba ne yakan rena shi. **3** Maganar wawa kan kawo sanda a bayansa, amma lebunans masu hikima kan tsare su. **4** Inda ba shanu, wurin sa wa dabbobi abinci zai kasance ba kome, amma daga karfin saniya ce yalwar girbi kan fito. **5** Mashaidi na gaskiya ba ya rudu, amma mashaidin karya kan baza karairayi. **6** Mai ba'a kan nemi hikima amma ba ya samun kome, amma sani kan zo a sawwake ga mai basira. **7** Ka guji wawa, gama ba za ka sami sani a lebunans ba. **8** Hikima masu la'akari shi ne su yi tunani a kan hanyoyinsu, amma wautar wawaye rudu ne. **9** Wawaye kan yi ba'a a gyaran zunubi, amma fatan alheri yana samuwa a cikin masu aikata gaskiya. **10**

Kowace zuciya ta san bacin ranta, kuma babu wani dabam da zai yi rabon jin dadinsa. **11** Za a rushe masa, amma duk wanda ya yarda da gyara kan nuna gidan mugu, amma tentin mai aikata gaskiya zai habaka. **12** Akwai hanyar da ta yi kamar tana daidai ga mutum, amma a karshe takan kai ga mutuwa. **13** **7** Lebunan masu hikima sukan baza sani; ba haka Ko cikin dariya zuciya takan yi ciwo, kuma farin ciki kan iya karasa a bakin ciki. **14** Marasa bangaskiya za su sami sakamako cikakke saboda hanyoyinsu, kuma mutumin kirki zai sami lada saboda nasa. **15** Marar azanci kan gaskata kome, amma mai la'akari kan yi tunani game da matakinsa. **16** Mai hikima kan ji tsoron Ubangiji ya kuma guji mugunta, amma wawa yana da girman kai yakan yi kome da garaje. **17** Mutum mai saurin fushi yakan yi ayyukan wauta, akan kuma ki mai son nuna wayo. **18** Marar azanci kan gäji wauta, amma mai la'akari kan sami rawanin sani. **19** Masu mugunta za su rusuna a gaban masu kirki, mugaye kuma za su yi haka a kofofin adalai. **20** Ma'kwabta sukan gudu daga matalauta, amma masu arziki suna da abokai da yawa. **21** Duk wanda ya rena ma'kwabci ya yi zunubi, amma mai albarka ne wanda yake alheri ga mabukata. **22** Ba wadanda suke kulla mugunta sukan kauce ba? Amma wadanda suke kulla abin da yake mai kyau sukan sami kauna yana amni. **23** Duk aiki tukuru yakan kawo riba, amma zama kana surutu kan kai ga talauci kawai. **24** Dukiyar masu hikima ita ce rawaninsu, amma wautar wawaye kan haifar da wauta ne kawai. **25** Mashaidin gaskiya kan ceci rayuka, amma mashaidin karya mai rudu ne. **26** Duk mai tsoron Ubangiji yana da zaunannen mafaka, kuma ga'ya'yansa zai zama mafaka. **27** Tsoron Ubangiji shi ne ma'bulfular rai yakan juye mutum daga tarkon mutuwa. **28** Yawan mutane shi ne daukakar sarki, amma in ba tare da mabiya ba sarki ba kome ba ne. **29** Mutum mai hakuri yana da fahimi mai yawa, amma mai saurin fushi yakan nuna wautarsa a fili. **30** Zuciya mai salama kan ba jiki rai, amma kishi kan sa kasusuwa su yi ciwo. **31** Duk wanda ya jalunci matalauci ya zagi Mahaliccinsu ke nan, amma duk wanda ya yi alheri ga mabukata yana girmama Allah ne. **32** Sa'ad bala'i ya auku, mugaye kan fädi, amma ko a mutuwa masu adalci suna da mafaka. **33** Hikima tana a zuciyar mai azanci, kuma ko a cikin wawaye takan sa a santa. **34** Adalci yakan daukaka al'umma, amma zunubi kan kawo kunya ga kowane mutane. **35** Sarki yakan yi murna a kan bawa mai hikima, amma bawa marar kunya kan jowo fushinsa.

Wawa yakan ki kulawa da horon da mahaifinsa yake azanci. **6** Gidan adali yana da dukiya mai yawa, amma albashin mugaye kan kawo musu wahala. **7** Lebunan masu hikima sukan baza sani; ba haka zukatan wawaye suke ba. **8** Ubangiji yana kyamar hadayar mugaye, amma addu'ar masu aikata gaskiya kan sa ya ji dadí. **9** Ubangiji yana kin hanyar mugaye amma yana kaunar wadanda suke neman adalci. **10** Horo mai tsanani yana jiran duk wanda ya bar hanya; wanda ya ki gyara zai mutu. **11** Mutuwa da Hallaka suna nan a fili a gaban Ubangiji, balle fa zukatan mutane! (**Sheol h7585**) **12** Mai yin ba'a 13 Zuciya mai farin ciki kan sa fuska tă yi haske, amma ciwon zuciya kan ragargaza rai. **14** Zuciya mai la'akari kan nemi sani, amma bakin wawa wauta ce ke ciyar da shi. **15** Dukan kwanakin mutumin da ake danniya fama yake yi, amma zuciya mai farin ciki yana yin biki kullum. **16** Gara a kasance da kafan da tsoron Ubangiji da a kasance da arziki mai yawa game da wahala. **17** Gara a ci abincin kayan ganye inda akwai kauna da a ci kiwotaccen saniya inda kiyayya take. **18** Mutum mai zafin rai kan kawo da aminci. **19** An tare hanyar rago da kayayyuwa, amma 20 hanyar mai aikata gaskiya budaddiyar hanya ce. **21** Da mai hikima kan kawo farin ciki wa mahaifinsa, amma wawa yakan rena mahaifiyarsa. **22** Wauta kan sa mutum marar azanci ya yi farin ciki, amma mai basira kan kiyaye abin da yake yi daidai. **23** Mutum yakan yi farin ciki a ba da Shirye-shirye sukan lalace saboda rashin neman shawara, amma tare da mashawarta masu yawa za su yi nasara. **24** Hanyar rai na yin jagora a lokacin da ya dace! **25** Ubangiji yana ya haura wa masu hikima don ta kiyaye shi daga gangarawa zuwa kabari. (**Sheol h7585**) **26** Ubangiji yana yakan rushe gidan mai girman kai amma yakan kiyaye iyakokin gwauruwa daidai. **27** Mutum yakan fitar da mugunta, amma wadanda suke da tunani masu tsabta yakan ji dadinsu. **28** Zuciyan mai hadama kan kawo wahala ga iyalinsa, amma wanda yake kin cin hanci zai rayu. **29** Ubangiji yana nesa da mugaye amma yakan ji addu'ar adalai. **30** Fuska mai fara'a takan kawo farin ciki ga zuciya, kuma labari mai dadí na kawo lafiya ga kasusuwa. **31** Duk wanda ya mai da hankali se'ad da ake tsawata masa ba zai kasance dabam a cikin masu hikima ba. **32** Duk wadanda suka ki horon sun rena kansu ke nan, amma duk wadanda sun yarda da gyara sukan kara basira. **33** Tsoron Ubangiji yakan koya wa mutum hikima, kuma sau'inkai kan zo kafin girmamawa.

15 Amsa da tattausar harshe kan kwantar da fushi, amma magana da kakkausen harshe kan kuta fushi. **2** Harshen mai hikima kan yi zance mai kyau a kan sani, amma bakin wawa kan fitar da wauta. **3** Idanun Ubangiji suna a ko'ina, suna lura da masu aikata mugunta da masu aikata alheri. **4** Harshen da ya kawo warkarwa shi ne itacen rai, amma harshe mai karya kan ragargaza zuciya. **5**

16 Ga mutum ne shirye-shiryen zuciya suke, ya kyifce da idonsa yana kulla makarkashiya ce; duk amma daga Ubangiji ne amshin harshe kan wanda ya murguda lebunansa yana niyya aikata zo. **2** Dukan hanyoyin mutum sukan yi kamar mugunta ke nan. **31** Furfura rawani ne mai daraja; marar laifi ne gare shi, amma Ubangiji yakan auna akan same ta ta wurin yin rayuwa ta adalci. **32** Gara manufofi. **3** Ka miika wa Ubangiji dukan abin da ka zama mai hakuri da ka zama jarumi, ya fi kyau ka kake yi, shirye-shiryenka kuwa za su yi nasara. **4** iya mallakar kanka fiye da mallakar birane. **33** Akan Ubangiji yana yin kome domin amfaniinsa, har ma jefa kuri'a a kan cinya, amma kowace shawara mai da mugaye domin ranar masifa. **5** Ubangiji yana kyau daga Ubangiji ne.

kyamar dukan zuciya mai girman kai. Ka tabbata da wannan. Ba za su kubuta daga hukunci ba. **6** Ta wurin kauna da aminci akan yi kafarar zunubi; ta wurin tsoron Ubangiji mutum kan guji mugunta. **7** Sa'ad da hanyoyin mutum sun gamshi Ubangiji, yakan sa abokan gâban mutumin ma su zauna lafiya da shi. **8** Gara ka sami kadan ta hanyar adalci da sami riba mai yawa ta hanyar rashin gaskiya. **9** 'Yan Adam sukan yi shirye-shiryensu a zukatansu, amma Ubangiji ne yake da ikon cika matakansa. **10** Lebunan sarki kan yi magana kamar ta wurin ikon Allah, kuma bai kamata bakinsa ya yi kuskure a yanke shari'a ba. **11** Ma'aunai da magwajin gaskiya daga Ubangiji ne; dukan ma'aunai da suke cikin jika yinsa ne. **12** Sarakuna suna kyamar abin da ba shi da kyau, gama an kafa kujerar sarauta ta wurin adalci ne. **13** Sarakuna sukan ji dadi lebuna masu yin gaskiya; sukan darjanta mutumin da yake fadin gaskiya. **14** Fushin sarki dan sakon mutuwa ne, amma mai hikima yakan faranta masa rai. **15** Sa'ad da fuskar sarki ta haska, yana nufin rai ke ne; tagomashinsa yana kamar girqijen ruwa a bazara. **16** Ya ma fi kyau ka sami hikima fiye da zinariya, ka zabi fahimi a maimakon azurfa! **17** Budaddiyar hanyar masu aikata gaskiya kan guje wa mugunta; duk wanda yake lura da hanyarsa yakan lura da ransa. **18** Girmankai yakan zo kafin hallaka, girman kai yakan zo kafin fâduwa. **19** Gara ka zama daya daga cikin matalauta masu sau'inkai, da ka raba ganima da masu girman kai. **20** Duk wanda ya mai da hankali ga umarni yakan yi nasara, kuma mai albarka ne wanda yake dogara ga Ubangiji. **21** Akan ce da masu hikima a zuciya hazikai, kuma kalmomi masu daci kan inganta umarni. **22** Fahimi shi ne ma'bûlbular rai ga wadanda suke da shi, amma wauta kan kawo hukunci ga wawaye. **23** Zuciyar mai hikima kan bi da bakinsa, kuma lebunansa kan inganta umarni. **24** Kalmomi masu daci suna kama da kakin zuma, mai zaki ga rai da kuma warkarwa ga kasusuwa. **25** Akwai hanyar da ta yi kamar daidai ga mutum, amma a karshe takan kai ga mutuwa. **26** Marmarin cin abinci yakan yi wa dan Kodago aiki; yunwarsa kan sa ya ci gaba. **27** Mutumin banza yakan kulla mugunta, kuma jawabinsa yana kama da wuta mai kuna. **28** Fitinannen mutum yakan zuga tashin hankali, mai gulma kuma yakan raba abokai na kusa. **29** Mutum mai tâ-da-na-zaune-tsaye yakan rudi makwabcinsa ya kai shi a hanyar da ba ta da kyau. **30** Duk wanda

17 Gara ka ci busasshen burodi da kwanciyar rai kuma shiru da ka je cin abinci a gidan da ke cike da biki amma da bacin rai. **2** Bawa mai hikima zai yi mulki a kan da mai rashin kunya, kuma zai raba gâdo kamar daya daga cikin'yan'uwanwa. **3** Ana gwajin azurfa da kuma zinariya da wuta, amma Ubangiji ne mai gwajin zuciya. **4** Mugun mutum kan mai da hankali ga mugayen lebuna; makaryaci yakan kasa kunne ga harshen karairayi. **5** Duk wanda yake wa matalauta ba'a yana zegin Mahaliccinsu ne; duk wanda ya yi murna akan masifar da ta sami wani za a hukunta shi. **6** Jikoki rawanin tsoaffi ne, kuma iyaye su ne abin takamar'ya yansu. **7** Lebunari basira ba su dace da wawa ba, ya ma fi muni a ce mai mulki yana da lebunan karyal. **8** Cin hanci kamar sihiri yake ga wanda yake ba da shi; ko'ina ya juye, yakan yi nasara. **9** Duk wanda ya rufe laifi yana inganta kauna ne, amma duk wanda ya yi ta maimaita batu yakan raba abokai na kusa. **10** Tsawata kan sa mutum ya koyi basira fiye da abin da wawa zai koya ko da an düke shi sau dari. **11** Mugayen mutane sukan kuta tawaye da Allah; za a aika manzo mutuwa a kansu. **12** Gara a hadu da beyar da aka kwace wa'ya'ya fiye da a sadu da wawa cikin wautarsa. **13** In mutum ya sâka alheri da mugunta, mugunta ba za tâ taâba barin gidansa ba. **14** Farawar fâda tana kamar barkewa madatsar ruwa ne, saboda haka ka bar batun kafin fâda ta barke. **15** Baratar da mai laifi a kuma hukunta mai adalci, Ubangiji ya ki su biyu. **16** Mene ne amfanin kudi a hanunn wawa, da yake ba shi da sha'awar samun hikima? **17** Aboki yakan yi kauna a koyaushe, dan'uwa kuma, ai, don dâukar nawayar junna ne aka haife shi. **18** Mutumin da ba shi da azanci yakan dâuki lamunin wani ya kuma dâuki nauyin biyan basusuwân makwabci. **19** Duk mai son fâda yana son zunubi, duk wanda ya gina kofar shiga mai tsawo yana gayyatar hallaka. **20** Mutum mai muguwar zuciya ba ya cin gaba; duk wanda yake da harshen rudu kan shiga wahala. **21** Kasance da wawa kamar da yakan kawo bakin ciki babu farin ciki ga mahaifin wawa. **22** Zuciyar mai farin ciki magani ne mai kyau, amma bakin rai kan busar da kasusuwa. **23** Mugun mutum yakan karfa cin hanci a asirce don yâlalace yin adalci. **24** Mutum mai basira kan kafa idonsa a kan hikima, amma idanun wawa suna a kan karshen dunia. **25** Da yake wawa yakan kawo bakin ciki ga mahaifinsa da bacin rai ga wanda ya haife shi. **26**

Ba shi da kyau a hukunta marar laifi, ko a bulale shugaba saboda mutuncinsu. **27** Mutum mai sani basira kuma natsattse ne. **28** Ko wawa in bai bude bakinsa ba, za a zaci shi mai hikima ne, da kuma mai basira inda ya kame bakinsa.

18 Mutumin da ba ya abokantaka yakan nema ya cika burinsa ne kadai; yakan ki yarda da kowace maganar da take daidai. **2** Wawa ba ya sha'awa ya sami fahimta amma abin da yake so ya yi kadai, shi ne ya ba da ra'ayinsa. **3** Sa'ad da mugunci ya zo, reni ma kan zo, haka kuma sa'ad da kunya ta zo, shan kunya kan biyo. **4** Kalmomin bakin mutum suna da surfi kamar ruwaye, amma mafulbulan hikima rafi ne mai gudu. **5** Ba shi da kyau ka yi wa mugu alheri ko ka hana wa marar laifi adalci. **6** Lebunan wawa kan jowo masa fada, bakinsa kuma kan gayyaci duka. **7** Bakin wawa lalatar da kansa yake yi lebunansa kuma tarko ne ga ransa. **8** Kalmomin mai gulmu kamar abinci mai dasi suke; sukan gangara zuwa can cikin gabobin mutum. **9** Wanda yake ragwanci a aikinsa dan'uwa ne ga wanda yakan lalatar da abubuwa. **10** Sunan Ubangiji hasumiya ce mai karfi; masu adalci kan gudu zuwa wurinta don su zauna lafiya. **11** Dukiyar masu arziki ita ce birninsu mai katanga; suna gani cewa ba za a iya huda katangar ba. **12** Kafin faduwarsa zuciyar mutum takan yi girman kai, amma sauinkai kan zo kafin girmamawa. **13** Duk wanda yakan ba da amsa kafin ya saurara, wannan wauta ce da kuma abin kunya. **14** Sa rai da mutum ke yi kan taimake shi sa'ad da yake ciwo, amma in ya karai, to, tasa ta kare. **15** Zuciya mai la'akari kan nemi sani; kunnuwan mai hikima kan bincika don yá koya. **16** Kyauta kan bude hanya wa mai bayarwa yakan kuma kai shi a gabon babban mutum. **17** Wanda ya fara mai da jawabi yakan zama kamar shi ne mai gaskiya, sai wani ya fito ya yi masa tambaya tukuna. **18** Jefu kuri'a kan daidaita tsakanin masu fada ta kuma ajiye masu fadan a rabe. **19** Dan'awan da aka yi wa laifi ya fi birni mai katanga wuyan shiryawa, kuma fadace-fadace suna kama da kofofin karfe na fada. **20** Daga abin da baki ya furtu ne cikin mutum kan cika; girbi daga lebunansa kuma yakan koshi. **21** Harshe yana da ikon rai da mutuwa, kuma wadanda suke kaunarsa za su ci amfaninsa. **22** Duk wanda ya sami mace ya sami abu mai kyau ya kuma sami tagomashi daga Ubangiji. **23** Matalauci kan yi roko da taushi, amma mawadaci kan amsa da kakkausar murya. **24** Mutum mai abokai masu yawa kan lalace, amma akwai abokin da yakan manne kurkusa fiye da dan'uwa.

19 Gara matalauci wanda yake marar laifi da wawa wanda lebunansa masu karya ne. **2** Ba shi da kyau ka kasance da niyya babu sani, ko ka

kasance mai garaje ka bace hanya. **3** Wautar mutum kan lalatar da ransa, duk da haka zuciyarsa kan ba wa Ubangiji laifi. **4** Wadata kan kawo abokai da yawa, amma abokin matalauci kan bar shi. **5** Mai ba da shaidar karya ba zai tafi babu hukunci ba, kuma duk wanda ya baza Karairayi ba zai kubuta ba. **6** Kowa na kofari ya sami farin jini wurin mai mulki, kuma kowa na so a ce shi abokin mutumin nan mai yawan kyauta ne. **7** Yan'wan matalauci sukan guje shi, balle abokansa, su ma za su guje shi. Ko da yake matalaucin yana binsu yana roko, ba zai sam su ba. **8** Duk wanda ya sami hikima yana kaunar ransa; duka wanda yake jin dadfi fahimi kan ci gaba. **9** Mai shaidar karya ba zai tafi babu hukunci ba, kuma duk mai baza Karairayi zai hallaka. **10** Bai dace da wawa ya yi rayuwa cikin jin dadfi ba, haka ya fi muni bawa ya yi mulki a kan sarki! **11** Hikimar mutum kan ba shi hakuri; daukakarsa ce ya kyale laifi. **12** Fushin sarki yana kama da rurin zaki, amma tagomashinsa yana kama da raba a kan ciyawa. **13** Wawan yaro laracín mahaifinsa ne, mace mai yawan fada tana kama da diddigar ruwa. **14** Ana gádon dawakai da wadata daga iyaye ne, amma mace mai basira daga Ubangiji ne. **15** Ragwanci kan jowo surfin barci, mutum mai sanyin jiki kuma yana tare da yunwa. **16** Duk wanda ya bi umarnai kan tsare ransa, amma duk wanda ya ki binsu zai mutu. **17** Duk wanda yake kirki ga matalauta yana ba wa Ubangiji bashi ne, zai kuwa sami lada game da abin da ya yi. **18** Ka hori danka, gama yin haka akwai sa zuciyia; kada ka goyi baya laracewarsa. **19** Dole mai zafin rai yá biya tara; in ka fisshe shi sau daya, to, sai ka sáke yin haka. **20** Ka kasa kunne ga shawara ka kuma yarda da umarni, a karshe kuwa za ka yi hikima. **21** Da yawa ne shirye-shiryen zuciyar mutum, amma manufar Ubangiji ce takan cika. **22** Abin da mutum yake sha'awa shi ne kauna marar karewa; gara ka zama matalauci da ka zama makaryaci. **23** Tsoron Ubangiji yakan kai ga rai. Sa'an nan mutum ya sami biyan bukata, ba abin da zai cuce shi. **24** Rago kan sa hannunsa a kwano ba ya ma iya daga shi ya kai bakinsa! **25** Ka bulale mai ba'a, marasa azanci kuwa za su yi la'akari; ka tswatwa wa mai basira, zai kuwa kara sani. **26** Duk wanda ya yi wa mahaifinsa fashi ya kuma kori mahaifyarsa da ne da kan kawo kunya da wulañanci. **27** In ka daina jin umarni, dana, za ka kuwa kauce daga kalmomin sani. **28** Mai shaidar da yake malalaci yana wa shari'a ba'a ne, bakin mugaye kuma na hadiye mugunta. **29** An shirya tara saboda masu ba'a ne, duka kuma saboda bayan wawaye.

20 Ruwan inabi mai yin ba'a ne, barasa kuma mai rikici ne; duk wanda suka sa ya kauce marar hikima ne. **2** Fushin sarki yana kama da rurin zaki; duk wanda ya sa shi fushi zai rasa ransa. **3** Bangirma ne ga mutum ya guji fada, amma kowane wawa yana saurin yin fada. **4** Rago ba ya noma a lokacin

noma; saboda haka a lokacin girbi ba ya bukata gaggawa zai kai ga talauci. **6** Dukiyar da aka samu samun kome. **5** Manuofin zuciyar mutum zurfafan ta wurin harshe mai yin karya tarin tururi ne da ruwaye ne, amma mutum mai basira yakan jowo su. **7** Rikicin mugaye zai yi gāba da **6** Kowane mutum gani yake shi mai kauna marar su, gama sun ki su yi abin da yake daidai. **8** Hanyar karewa ne, amma ina? Da kyar ka sami amintacce mai laifi karkatacciya ce, amma halin marar laifi mutum guda. **7** Mai adalci kan yi rayuwa marar abin sukan aikata gaskiya. **9** Gara a zauna a kusurwar zargi; masu albarka ne'ya'yan da za su biyo bayansa. **10** Mugun mutum yakan zaku ya aikata mugunta; shari'a, yakan ga dukan mugunta da idanunsa. **9** Wa makwabcinsa ba ya samun jinkai daga gare shi. **11** zai iya cewa, "Na kiyaye zuciyata da tsarki; ni mai Sa'ad da aka hukunta mai ba'a marasa azanci suka tsabta ne marar zunubi kuma"? **10** Ma'auni marar yi wayo; sa'ad da aka yi wa mai hikima umarni gaskiya da magwajin da ba daidai ba, Ubangiji ya ki yakan sami sani. **12** Mai Adalci kan lura da gidan su duka. **11** Akan san kananan yara ta ayyukansu, mugu kan kuma zama sanadin lacatin mugu. **13** In ana iya sani ko rayuwarsu amintattu ne, mai nagarta. mutum ya toshe kunnuwansa ga kukan matalauci, **12** Kunnuwan da suke ji da kuma idanun da suke shi ma zai yi kukan neman taimako ba kuwa zai gani, Ubangiji ne ya yi su duka. **13** Kada ka so barci sami amsa ba. **14** Kyautar da aka yi a asirce takan in ba haka ba za ka talace; ka zauna a fadake za kwantar da fushi, kuma cin hancin da aka rufe a ka kuwa kasance da sauran abinci. **14** "Kai, ya yi cikin riga kan tā da fushi mai tsanani. **15** Sa'ad da tsada, ya yi tsada!" In ji mai saya; sa'ad da ya tafi aka yi adalci, yakan kawo farin ciki ga mai adalci yana takama a kan ya iya ciniki. **15** Zinariya akwai amma fargaba ga masu aikata mugunta. **16** Mutumin ta, lu'lulu'u kuma ga shi a yalwace, amma lebunan da ya kauce daga hanyar fahimi kan zo ga hutu a da suke magana da sani suna da wuyan samu kamar kungiyar matattu. **17** Duk mai son jin dadi zai zama duwatsu masu daraja. **16** A karbi rigunan wanda ya mataulauci; duk mai son ruwan inabi da mai ba zai dauki lamunin bafo; a rike shi jingina in ya yi shi taba zama mai arziki ba. **18** Mugu kan zama abin don mace marar aminci. **17** Abincin da aka samu ta fansa don adali, marar aminci kuma don mai aikata hanyar zamba yakan zama da dadi, amma mutum gaskiya. **19** Gara a zauna a hamada da a zauna da zai karasa da baki cike da yashi. **18** Ka yi shirye- mace mai fitina da kuma mugun hali. **20** A gidan shirye ta wurin neman shawara; in kana yaki, ka mai hikima akwai wuraren ajiya na abinci da mai sami bishewa. **19** Mai gulma yakan lalace yarda; masu kyau, amma wawa kan cinye duk abin da saboda haka ka guji mutum mai yawan surutu. **20** In yake da shi. **21** Duk wanda ya nemi adalci da kauna mutum ya zargi mahaifinsa ko mahaifiyarsa, fitilarsa kan sami rai, wadata da girmamawa. **22** Mutum za tā mutu a tsakiyar duhu. **21** Gādon da aka samu mai hikima kan fāda wa birnin jarumawa ya kuma da sauri a farkon farawa ba zai zama mai albarka a rushe katangar da suka dogara a kai. **23** Duk wanda karshe ba. **22** Kada ka ce, "Zan rama wannan abin yake lura da bakinsa da kuma harshensa kan kiyaye da aka yi minil" Ka dogara ga Ubangiji, zai kuwa kansa daga masifa. **24** Mai girmankai da kuma mai fisshe ka. **23** Ubangiji ya ki ma'aunin da ba daidai fariya, "Mai ba'a" ne sunansa; yana yin abubuwa ba, da kuma magwajin da ba su gamshe shi ba. **24** da girmankai ainun. **25** Marmarin rago zai zama Ubangiji ne yake bi da matakaran mutum, Ta yaya mutuwarsa, domin hannuwansa sun ki su yi aiki. **26** wani zai fahimci hanyarsa? **25** Tarko ne ga mutum Dukan yini yana marmari ya sami kari, amma mai ya kebe wani abu da ba tunani daga baya kuma adalci yakan bayar hannu sake. **27** Hadayar mugaye ya yi la'akari da alkawarinsa. **26** Sarki mai hikima abin kyama ne, balle ma in aka kawo da mugun yakan gane mugunta; ya hukunta su ba tausayi. **27** nufil! **28** Mai ba da shaidar karya zai hallaka, kuma Fitilar Ubangiji kan bincika zuciyar mutum takan duk wanda ya saurare shi zai hallaka har abada. **29** bincika lamirinsa. **28** Kauna da aminci kan kiyaye Mugun mutum kan yi tsayin daka, amma mai aikata sarki lafiya; ta wurin kauna sarautarsa za tā zauna gaskiya kan yi tunani a kan abin da yake yi. **30** Babu a kafe. **29** Daukarak matasa maza ita ce karfinsu, hikima, babu tunani, babu shirin da zai yi nasara a furfura ita ce darajar tsaffa. **30** Naushi da rauni kan kan Ubangiji. **31** Akan shirya doki domin ranar yaki, share mugunta, dūka kuma kan tsabtacce lamiri. amma nasara tana ga Ubangiji ne.

21 A hannun Ubangiji zuciyar sarki kamar ruwan rafi ne wanda yake bi da shi duk inda ya so. **2** **22** An fi son suna mai kyau fiye da wadata mai yawa; tagomashi kuma ya fi azurfa ko zinariya. Mutum zai yi tunani hanyoyinsa daidai suke, amma **2** Mawadaci da mataulauci suna da abu guda. Ubangiji Ubangiji yakan auna zuciya. **3** Yin abin da yake ne Mahaliccinsu duka. **3** Mai basira kan ga damuwa daidai da kuma nagari Ubangiji ya fi yarda da shi tana zuwa yā nemi mafaka, amma marar azanci kan fiye da hadaya. **4** Girmankai da fariya, su ne fitilar yi ta tafiya yā kuma sha wahala. **4** Saukinkai da mugaye, wannan kuwa zunubi ne! **5** Shirye-shiryen tsoron Ubangiji sukan kawo wadata da girmamawa mai aiki tukuru kan kai ga riba in kuwa ka cika da kuma rai. **5** A hanyoyin mugu akwai kaya da

tarko, amma duk wanda ya kiyaye ransa kan kuce zuciyarsa ba ta tare da kai. **8** Za ka yi amai dan musu. **6** Ka hori yaro a hanyar da ya kamata yā bi, abin da ka ci dukan dadin bakinka kuwa zai tafi kuma sa'ad da ya tsufa ba zai bar ta ba. **7** Mawadaci a banza. **9** Kada ka yi magana da wawa, gama zai yakan yi mulki a kan matalauci, mai cin bashi kuwa yi wa maganar hikimarka bā'a. **10** Kada ka kawar bawan mai ba da bashi ne. **8** Duk wanda ya shuka da shaidar iyaka ta dā ko ka diba gonar marayu, mugunta yakan girbe wahala, za a kuma hallaka **11** gama mai Kāriyarsu yana da karfi; zai kuwa yi sandar fushinsa. **9** Mai bayarwa hannu sake shi magana dominisu. **12** Ka mai da hankali ga umarni kansa zai sami albarka, gama yakan raba abincinsa da matalauta. **10** Ka hori mai ba'a, hatsaniya kuwa ka kuma kasa kunne ga kalmomin sani. **13** Kada ka za tā yi waje; fitina da zargi kuma za su kare. **11** Duk bar yaro ba horo; in ka yi masa horo da sanda, ba zai mutu ba. **14** Ka hukunta shi da sanda ka ceci ransa daga mutuwa. (**Sheol h7585**) **15** 'Dana, in zuciyarka mai hikima ce, to, zuciyata za tā yi murna; **16** cikin cikina zai yi farin ciki in lebunanka suna maganar aminci. **13** Rago kan ce, "Akwai zaki a waje!" Ko kuma abin da yake daidai. **17** Kada ka bar zuciyarka tā yi "Za a kashe ni a tituna!" **14** Bakin mazinacya rami kyashin masu zunubi, amma kullum tsoron Ubangiji ne mai surfi; duk wanda yake a karkashin fushin za ka yi kishi. **18** Tabbatacco akwai sa zuciyata ta nan Ubangiji zai fāda a ciki. **15** Wauta tana da yawa a gaba dominika, kuma sa zuciyarka ba za tā zama a zuciyar yara, amma sandar horo zai kore ta nesa banza ba. **19** Ka saurara, dana, ka zama mai hikima, da su. **16** Duk wanda yake danne matalauta don yā ka kafa zuciyarka a hanyar da take daidai. **20** Kada azurta kuma duk wanda yake kyauta ga mawadata, ka hada kai da wadanda suke shan ruwan inabi da dukansu kan talauta. **17** Ka kasa kunne ka kuma yawa ko masu hadama kansu da abinci, **21** gama saurara ga maganganu masu hikima; ka yi amfani bugaggdu ruwan inabi da masu yawan ci sukan da abin da nake koyarwa, **18** gama yana da dadi zama matalauta, gama jiri yakan yi musu sutura da sa'ad da ka kiyaye su a zuciyarka ka kuma kasance tsummokki. **22** Ka kasa kunne ga mahaifinka, wanda da su a shirye a lebunanka. **19** Domin dogarawarka ya ba ka rai, kada kuwa ka rena mahaifiyarka sa'ad ta kasance ga Ubangiji, ina koya maka yau, har kai da ta tsufa. **23** Ka saye gaskiya kada kuwa ka sayar ma. **20** Ban rubuta maka maganganu talatin ba, da ita; ka nemi hikima, horo da fahimi. **24** Mahafin maganganun shawara da sani, **21** ina koya maka adali yana da farin ciki sosai; duk wanda yake da da gaskiya da kalmomin da za ka dogara a kai, saboda mai hikima yakan ji dadinsa. **25** Bari mahaifinka da ka iya ba da amsa daidai ga duk wanda ya aike ka? mahaifiyarka su yi murna; bari wadda ta haife ka tā **22** Kada ka zalunci matalauta a kan suna matalauta yi farin ciki! **26** Dana, ka ba ni zuciyarka bari kuma kada kuma ka kwari wanda ba shi da mai taimako idanunka su kiyaye hanyoyina, **27** gama karuwa a gaban shari'a, **23** gama Ubangiji zai yi magana rami ne mai surfi mace marar aminci matsattsisiyar dominisu zai kuwa washe wadanda suka washe su. **24** rijiya ce. **28** Kamar'yan fashi, takan kwanta tana jira Kada ka yi abokantaka da mai zafin rai, kada ka hada tana kuma ninka rashin aminci a cikin maza. **29** Wa kai da wanda ba shi da wuya ya yi fushi, **25** in ba yake wayyo? Wa yake bakin ciki? Wa yake neman haka ba za ka koyi hanyoyinsa ka kuma sa kanka a fada? Wa yake gunaguni? Wa yake da raunuka ba tarko. **26** Kada ka zama mai daukar lamuni ko ka ba dalili? Wa yake da jan idanu? **30** Wadanda suke dade da jingina saboda bashi; **27** gama in ka kāsa biya za a suna shan ruwan inabi, wadanda suke neman kokon kwace gadon da kake kwanciya a kai ma. **28** Kada ka damammen ruwan inabi. **31** Kada ka kyifce ido a matsar da shaidar kan iyakar da kakanninka suka ruwan inabi sa'ad da ya yi ja, sa'ad da yana da kyan kafa. **29** Kana ganin mutumin da yake da gwaninta a gani a cikin kwarya, sa'ad da yana gangarawal suna a makogwaro! **32** A karshe yana sara kamar maciji da kuma dafi kamar gamsheka. **33** Idanunka zu su rika gane-gane, zuciyarka kuma za su rika tunani abubuwa masu rikitara. **34** Za ka zama kamar wanda yake barci a tsakiyar tekuna, kwance a sama itacen jirgin ruwa. **35** Za ka ce "Sun buge ni, amma ban ji ciwo ba! Sun daddoke ni, amma ba na jin zafinsa! Yaushe zan farka don in kara shan wani?"

23 Sa'ad da ka zauna domin cin abinci da mai mulki, ka lura sosai da abin da yake gabanka, **2** ka kuma sa wufa a makogwaronka in kai mai ci da yawa ne. **3** Kada ka yi marmarin abincinsa mai dadī gama wannan abinci rudu ne. **4** Kada ka gajiyar da kanka don ka yi arziki; ka kasance da hikimar dainawa. **5** Da kyiftawar ido a kan wadata ta bace, gama tabbatacco sukan yi fikafikai sukan tashi sama kamar gaggafa. **6** Kada ka ci abincin mai rowa, kada ka yi marmarin abincinsa mai dadī; **7** gama shi wani irin mutum ne wanda kullum yana tunani game da tsadar abincin. Zai ce maka, "Ci ka sha," amma

24 Kada ka yi kyashin mugaye, kada ka yi sha'awar fungiyarsu; **2** gama lebunansu suna maganar tā-da-na-zaune-tsaye ne. **3** Ta wurin hikima ce ake gina gida, kuma ta wurin fahimi ake kafa ta; **4** ta wurin sani dakunanta sukan cika da kyawawan kayayaki masu daraja. **5** Mutum mai hikima yana

da iko sosai, kuma mutum mai sani yakan karu da karfi; **6** don yin yaki kana bukatar bishewa, kuma don ka yi nasara kana bukatar mashawarta masu suka tara. **2** Daukakar Allah ce a boye batun; a yawa. **7** Hikima ta yi wa wawa nisa kwarai a cikin bayyana batun kuwa daukakar sarakuna ne. **3** Kamar taro a kofar gari ba shi da ta cewa. **8** Duk mai kulla yadda sammai suna can bisa duniya kuma tana da mugunta za a dauka shi mai kuta hargitsi ne. **9** zurfi, haka zukatan sarakuna suka wuce a bincika. **4** Makircin wawa zunubi ne, mutane kuma sukan yi Ka tace azurfa sai kayan su fito don maikerin azurfa; kyamar mai ba'a. **10** In ba ka da karfi a lokacin **5** ka cire mugaye daga gaban sarki, kursiyinsa kuwa wahala, ka tabbatar kai marar karfi ne sosai! **11** Ka zai kahu ta wurin adalci. **6** Kada ka daukaka kanka kubutar da wadanda ake ja zuwa inda za a kashe su; a gaban sarki, kada kuma ka nemi wa kanka wuri ka rike wadanda suke tangadi zuwa wajen yanka. **12** a cikin manyan mutane; **7** gara ya ce maka, "Ka In kuka ce, "Ai, ba mu san wani abu a kai wannan hauro nan," da a kaskantar da kai a gaban wani mai ba," shi da yake awon ba shi da zuciyar ganewa ne? makami. Abin da ka gani da idanunka **8** kada ka Shi da yake tsare ranka bai sani ba ne? Ba zai saka yi garaje kai kara a majalisa, gama me za ka yi a wa kowane mutum bisa ga abin da ya aikata ba? **13** Karshe in ma'kwabcinka ya ba ka kunya? **9** In kai da Ka sha zuma, dana, ka sha zuma gama tana da kyau; ma'kwabcinka kuka yi gardama, kada ka tona asirin zuma daga kaki yana da zaki a harshenka. **14** Ka wani, **10** in ba haka ba duk wanda ya ji zai kunyata kuma san cewa hikima tana da zaki ga rai; in ka ka ba za ka kuma taba rabuwa da wannan mummuna same ta, akwai sa zuciya ta nan gaba dominika, kuma suna ba. **11** Kalmar da aka fada daidai tana kamar sa zuciyarka ba za ta zama a banza ba. **15** Kada ka zubin zinariyar da aka yi a mazubin azurfa. **12** kwanta kana fako kamar dan iska don kwace gidan Kamar'yan kunnen zinariya ko kuwa kayan ado na adali, kada ka kwace masa wurin zama; **16** gama ko zinariya zalla haka yake da tsawatavar mai hikima da adali ya fadi sau bakwai, yakan tashi kuma, amma ga kunne mai saurarawa. **13** Kamar sanyin kankara bala'i kan kwantar da mugaye. **17** Kada ka yi dariya a lokacin girbi haka dan sako mai aminci wanda aka sa'ad da abokin gaba ya fadi; sa'ad da ya yi tutube, aika; ya wartsakar da ran wadanda suka aike shi. **14** kada ka yi farin ciki, **18** in ba haka ba in Ubangiji ya Kamar gizagizai da kuma iska marar ruwan sama gani ba zai amince ba ya kuma juye fushinsa daga haka mutumin da yake fariya a kan kyautan da ba gare shi. **19** Kada ka ji tsoro saboda masu mugunta ya bayarwa. **15** Ta wurin hakuri akan rinjaye mai ko ka yi kyashin mugaye, **20** gama mugu ba shi da mulki, magana mai hankali kan karye kashi. **16** In ka zuciya ta nan gaba, kuma fitilar mugaye za ta mutu. sami zuma, ka sha isashe kawai, in ya yi yawa, za ka **21** Ka ji tsoror Ubangiji da kuma sarki, dana, kuma yi amai. **17** Kada ka cika ziyyarar gidan makwabcinka kada ka hada kai da masu tayarwa, **22** gama za a yawan ganinka zai sa ya fi ka. **18** Kamar sanda ko tura wadannan biyu zuwa hallaka nan da nan, kuma takobi ko kibya mai tsini haka yake da mutumin da wa ya sani irin bala'in da za su iya kawowa? **23** yake ba da shaidar Karya a kan ma'kwabcinsa. **19** Wadannan ma maganganan masu hikima ne, Nunan Kamar hakori mai ciwo ko yin tafiya da gurguwar sonkai a shari'a ba shi da kyau. **24** Duk wanda ya ce kafa haka yake ga mai dogara da marasa aminci a wa mai laifi, "Ba ka da laifi", mutane za su la'ance lokacin wahala. **20** Kamar wanda ya tube riga a ranar shi al'umma kuma za ta ce ba a san shi ba. **25** Amma da ake sanyi, ko kuwa kamar zuba ruwan tsami a zai zama da lafiya ga duk wadanda suka hukunta kawwa, haka yake da mai rera wa'foki ga mai bakin masu laifi, kuma babban albarka zai zo a kansu. **26** ciki. **21** In abokin gabanku yana jin yunwa, ka ba shi Amsa da take ta gaskiya tana kamar sumba a lebuna. abinci ya ci; in yana jin kishi, ka ba shi ruwa ya sha. **27** Ka gama aikinka ka kuma shiryu gonakinka; bayan **22** Ta yin haka, za ka tara garwashin wuta mai ci haka, ka gina gidanku. **28** Kada ka ba da shaida a kan a kansa, Ubangiji kuma zai saka maka. **23** Kamar makwabcinka ba tare da isashen dalili ba, ko ka yi yadda iskar arewa kan kawo ruwan sama, haka jita-amfan da lebunanku ka yi rudu. **29** Kada ka ce, "Zan jita kan kawo fushi. **24** Gara a zauna a kusurwar yi masa kamar yadda ya yi mini; zan rama abin da rufin daki da a zauna a gida daya da mace mai fitina. wannan mutum ya yi mini." **30** Na wuce cikin gonar **25** Kamar ruwan sanyi ga ran da ya gaji haka yake da rago, na wuce cikin gonar inabin mutumin da ba shi jin labari mai dadi daga kasa mai nisa. **26** Kamar rafi da azanci; **31** kayayyuwa sun yi girma ko'ina, ciyayi mai laka ko rijiyar da ta gurbace haka yake da mai sun rufe kasar, katangar duwatsu duk ta rushe. **32** adalci wanda ya mi'ka wuya ga mugaye. **27** Ba shi Na yi tunani a zuciyata na kuwa koyi darasi daga da kyau ka sha zuma da yawa, haka ma ba shi da abin da na gani. **33** Dan barci, dan gyangyadi, dan kyau ka nemi girma wa kanka. **28** Kamar birni da nadin hanniwa don a hutu, **34** sai talauci ya shigo katangarsa sun rushe haka yake da mutumin da ba maka kamar'yan fashi rashu kuma ya zo maka kamar ya iya danne fushinsa.

mai hari.

26 Kamar kankara a rani ko ruwan sama a lokacin girbi, haka girmamawa bai dace da wawa ba. **2**

Kamar gwara mai yawo ko alallaka mai firiya, haka yake da la'anar da ba ta dace ta kama ka ba take. **3** Bulala don doki, linzami don jaki, sanda kuma don bayan wawaye! **4** Kada ka amsa wa wawa bisa ga wautarsa, in ba haka ba kai kanka za ka zama kamar sa. **5** Ka amsa wa wawa bisa ga wautarsa, in ba haka ba zai ga kansa mai hikima ne. **6** Kamar datsewar kafafun wani ko shan dafi haka yake da a aika da sako ta hannun wawa. **7** Kamar kafafun gurgun da suka yi la'was haka karin magana yake a bakin wawa. **8** Kamar daura dutse a majajawa haka yake da girmama wawa. **9** Kamar sukar kaya a hannun wanda ya bugu haka karin magana yake a bakin wawa. **10** Kamar maharbi wanda yake jin wa kowa rauni haka yake da duk wanda ya yi hayan wawa ko wani mai wucewa. **11** Kamar yadda kare kan koma ga amansa, haka wawa kan maimaita wautarsa. **12** sani. **13** A karbe rigunan wanda ya dauki lamunin Gwamma ri'ka'kken wawa da mutum mai ganin kansa mai hikima ne. **14** Rago yakan ce, "Akwai zaki a aminci. **15** Rago kan sa hannunsa a kwano ba ya ma iya daga shi ya kai bakinsa. **16** Rago yana gani yana da hikima fiye da mutane bakwai Kamar yadda kofa kan juya a kyaurensa, haka rago yake jujuuya a gadonsa. **17** Rago kan sa hannunsa a tsai da iska ne ko yin kokarin cafke mai a tafin la'ana. **18** Mace mai fitina kamar diddigar ruwa take ba kafkautawa; **19** hana ta yana kamar yin kokari tsai da iska ne ko yin kokarin cafke mai a tafin hennunka. **20** Kamar yadda karfe kan wasa karfe da suke ba da amsa da dalilai a kan ra'ayinsu. **21** Kamar wani da ya kama kare a kunnwu haka yake da mai wucewa da ya tsoma baki a fadan da ba ruwansa. **22** Kamar yadda mahaukaci yake harbin cukwimai ko kibiyoyi masu dafi **23** haka yake da mutumin da ya rude makwabci sa'an nan ya ce, "Wasa ne kawai nake yi!" **24** In ba itace wuta takan mutu; haka kuma in ba mai gulma ba za a yi fada ba. **25** Kamar yadda gawayi yake ga murhu, itace kuma ga wuta, haka mutum mai neman fada yake ga fada. **26** Kalmomin mai gulma suna kama da burodi mai dadfi; sukan gangara can cikin cikin mutum. **27** Kamar kaskon da aka dalaye da azurfar da ba a tace ba haka lebunga masu mugun zuciya. **28** Mai yin kiyayya yakan boye kansa da maganar bakinsa, amma a cikin zuciyarsa yana cike da munafunci **29** kuma ya bayyana aka kuma tattara ciyawa daga Ko da jawabinsa ya dauki hankali, kada ka gaskata shi, gama abubuwa kyama guda bakwai sun cika zuciyrarsa. **30** Watakil'a ya boye kiyayyarsa da karya, duk da haka za a tone muguntarsa a cikin taro. **31** In daga aboki, amma abokin gaba ko da ya sumbace kada ka sake da shi! **32** Duk wanda ya koshi da zuma, ba ya marmarinса kuma amma wanda yake yunwa ko abin da yake da faci ma zai ji shi da zaki. **33** Kamar tsuntsun da ya bace daga shekarsa haka yake da mutumin da ya bar gidansa. **34** Man shafawa mai kansi da kuma turare kan faranta zuciya, gaisuwar amini kuma takan fito daga shawarar kirki. **35** Kada ka manta da abokinka da kuma abokin mahaifinka, kuma kada ka tafi gidan dan'uwnka sa'ad da masifa ta same ka, gara ka je wurin makwabci na kusa da ka je wurin dan'uwan da yake da nisa. **36** Ka zama mai hikima, dana, ka kuma faranta mini zuciya; zan iya amsa kowace irin sukar da wani zai yi mini. **37** Mai basira kan hango hatsari ya kuma kouce, marar azanci zai yi ta kutsa kai ciki, daga bayya ya yi da na sani. **38** A karbe rigunan wanda ya dauki lamunin Gwamma ri'ka'kken wawa da mutum mai ganin kansa bako; a rike shi jingina in ya yi shi don mace marar mai hikima ne. **39** In mutum ya albarkaci makwabcinsa da la'ana. **40** Mace mai fitina kamar diddigar ruwa take ba kafkautawa; **41** hana ta yana kamar yin kokari tsai da iska ne ko yin kokarin cafke mai a tafin hennunka. **42** Kamar yadda karfe kan wasa karfe da suke ba da amsa da dalilai a kan ra'ayinsu. **43** Kamar wani da ya kama kare a kunnwu haka yake da mai wucewa da ya tsoma baki a fadan da ba ruwansa. **44** Kamar yadda mahaukaci yake harbin cukwimai ko kibiyoyi masu dafi **45** haka yake da mutum da ya rude makwabci sa'an nan ya ce, "Wasa ne kawai nake yi!" **46** In ba itace wuta takan mutu; haka kuma in ba mai gulma ba za a yi fada ba. **47** Kamar yadda gawayi yake ga murhu, itace kuma ga wuta, haka mutum mai neman fada yake ga fada. **48** Kalmomin mai gulma suna kama da burodi mai dadfi; sukan gangara can cikin cikin mutum. **49** Kamar kaskon da aka dalaye da azurfar da ba a tace ba haka lebunga masu mugun zuciya. **50** Mai yin kiyayya yakan boye kansa da maganar bakinsa, amma a cikin zuciyarsa yana cike da munafunci **51** kuma ya bayyana aka kuma tattara ciyawa daga Ko da jawabinsa ya dauki hankali, kada ka gaskata shi, gama abubuwa kyama guda bakwai sun cika zuciyrarsa. **52** Watakil'a ya boye kiyayyarsa da karya, Za ka iya sayi gonaki masu kyau da kudfin awaki. **53** Sa'ad da aka yanki ingirci sabon toho har abada, ba a kuma kasance da rawani daga tsara zuwa tsara. **54** Sa'ad da aka yanki ingirci sabon toho tuddai, **55** gashin raguna za su tanada maka tufafi, Za ka kasance da madadar awaki mai yawa don ka ciyar da kanka da kuma iyalinka ka kuma inganta mutum ya haka rami, shi zai fadi a ciki; in mutum bayinka mata.

ya mirgino dutse, dutsen zai mirgine a kansa. **28**
Harshe mai fadin karya yana kin wadanda yake bata
musu rai, dadin baki kuma yakan aikata barna.

27 Kada ka yi fariya a kan gobe gama ba san abin
da ranar za tā kawo ba. **2** Ka bar wani ya yabe
ka, ba kai kanka ba; wani dabam, ba lebunanka ba. **3**
Dutse yana da nauyi yashi kuma wahala ce, amma
tsokanar wawa ta fi su duka nauyi. **4** Fushi mugun
abu ne mai hallakarwa, amma wa zai iya tsaya a
gaban kishi? **5** Gara tsawatawar da ake yi a fili da
kaunar da ake yi a foye. **6** Za a iya amince da rauni
mulki da yawa, amma mai fahimi da sani kan mai da
zaman lafiya. **3** Mai mulkin da ya danne talakawa
yana kama da ruwan saman da ya lalatar da hatsi. **4**
Duk wadanda ba sa bin doka yabon mugaye suke
yi, amma wadanda suke yin biyayya da doka suna
gāba da mugaye ke nan. **5** Mugaye ba su san gaskiya
ba, amma wadanda suke neman Ubangiji sun santa
sosai. **6** Gara matalauci wanda yake tafiya babu

28 Mugu yakan gudu ko babu wanda yake korarsa,
amma adalai suna da karfin hali kamar zaki. 2
Sa'ad da kasa ta yi tayarwa, takan kasance da masu
mulki da yawa, amma mai fahimi da sani kan mai da
zaman lafiya. 3 Mai mulkin da ya danne talakawa
yana kama da ruwan saman da ya lalatar da hatsi. 4
Duk wadanda ba sa bin doka yabon mugaye suke
yi, amma wadanda suke yin biyayya da doka suna
gâba da mugaye ke nan. 5 Mugaye ba su san gaskiya
ba, amma wadanda suke neman Ubangiji sun santa
sosai. 6 Gara matalauci wanda yake tafiya babu

abin zargi da mai arziki wanda hanyoyinsa mugaye ma'amala da karuwai kan lalatar da dukiyarsa. **4** Ta ne. **7** Duk wanda ya kiyaye doka da ne mai la'akari, wurin yin adalci sarki kan sa' kasa tā yi karko amma amma wanda yake abokantaka da masu zari yakan duk mai hadama don cin hanci kan rushe kasar. **5** jawo wa mahaifinsa kunya. **8** Duk wanda ya tara Duk wanda yake wa ma'kwabcinsa dadin baki yana dukiyarsa ta wurin ba da bashi da ruwan da ya sa wa kafafunsa tarko ne. **6** Mugun mutum tarko ne wuce misali yana tara wa wani ne wanda zai yi wa ta wurin zunubinsa, amma mai adalci zai iya rera talakawa alheri. **9** In wani ya yi kunnua kashi ga ya kuma yi murna. **7** Masu adalci sun damu game doka ko addu'rsa ma abar kyama ce. **10** Duk wanda da adalci don talakawa, amma mugaye ba su da ya jagorance masu aikata gaskiya a hanyar mugunta wannan damuwa. **8** Masu ba'a kan kuta fada a birni, zai fāda cikin tarkonsa amma marasa abin zargi za amma masu hikima sukan kwantar da fushi. **9** In su sami gādo mai kyau. **11** Mai arziki zai yi zato mai hikima ya je wurin shari'a da wawa, wawa kan shi mai hikima ne a ganinsa, amma matalauci mai yi ta fushi yana ta dariya, ba kuwa za a sami salama basira ya fi shi sanin abin da yake daidai. **12** Sa'ad ba. **10** Masu kisankai sukan ki mutum mai mutunci da adalai suka yi nasara, kowa yakan yi biki; amma su kuma nema su kashe mai aikata gaskiya. **11** Wawa sa'ad da mugu ya samu shugabanci, mutane sukan yakan nuna fushinsa a fili, amma mai hikima kan yi ta buya. **13** Duk wanda ya boye zunubansa ba ya kanne fushinsa. **12** In mai mulki yana sauraran taba cin nasara, amma duk wanda ya furta ya kuma karairayi, dukan ma'aikatansa za su zama mugaye. ki su yakan sami jinkai. **14** Mai albarka ne mutumin **13** Matalauci da azzalumi suna da wannan abu daya. da kullum yake jin tsoron Allah, amma duk wanda Ubangiji ne yake ba dukansu gani. **14** In sarki yana ya taurare zuciyarsa yakan shiga wahala. **15** Kamar hukunta talakawa da adalci kursiyinsa kullum zai rurin zaki ko sandar beyar haka mugun mutum mai kasance lafiya. **15** Sandar gyara kan ba da hikima, mulki a kan mutane marasa karfi yake. **16** Mugu mai amma yaron da aka bari ba horo kan jowo kunya ga mulki ba shi da azanci, amma duk wanda yake kin mahaifiyarsa. **16** Sa'ad da mugaye suke cin nasara, kazamar riba yakan yi tsawon rai. **17** Mutumin da haka zunubi zai yi ta karuwa, amma masu adalci laifin kisa ya yi ta damunsa zai zama mai gudu don za su ga fāduwar wadannan mutane. **17** Ka hori tsoro har mutuwa; kada wani ya taimake shi. **18** Duk danka, zai kuwa ba ka salama; zai ba ka farin cikin wanda ya yi tafiya marar abin zargi zai zauna lafiya, da kake so. **18** Inda ba wahayi, mutane kan kangare; amma duk wanda hanyoyinsa mugaye ne zai fādi amma masu albarka ne wadanda suke kiyaye doka. nan da nan. **19** Duk wanda ya nome gonarsa zai sami **19** Ba a yi wa bawa gyara ta wurin magana kawai; ko amfani a yalwace, amma duk wanda yake zaman da ya fahimta ma, ba zai kula ba. **20** Ka ga mutum banza zai zama matalauci a koyaushe. **20** Mutum mai yin magana da garaje? To, gara a sa zuciya ga mai aminci zai cika da albarka, amma duk mai son wawa da a sa zuciya gare shi. **21** In mutum ya yi wa yin arziki dare daya zai sha hukunci. **21** Nuna sonkai bawansa shagwasba tun yana yaro, zai jowo ba'kin ba shi da kyau, duk da haka mutum zai aikata abin ciki a karshe. **22** Mutum mai cika fushi yakan tā da da ba daidai ba saboda'yar karamar rashawa. **22** Mai fāda, mai zafin rai kuma kan yi zunubai masu yawa. rowa yana alla-allaya yi arziki bai san cewa talauci **23** Fariyar mutum kan jowo masa kaskanci amma ne ke jiransa ba. **23** Duk wanda ya tsawata wa wani mai sauinkai kan sami girmamawa. **24** Duk wanda mutum zai sami yabo a karshe fiye da wanda yake yake abokin barawo abokin gāban kansa ne; yana mai dadin baki. **24** Duk wanda ya yi wa mahaifin ko jin sa yana ta rantsuwa, amma bai isa ya ce kome mahaifiyarsa sata ya kuma ce, "Ai, ba laifi ba ne" ba. **25** Jin tsoron mutum tarko ne, amma duk wanda abokin mai hallakarwa ne shi. **25** Mai hadama yakan ya dogara ga Ubangiji zai zauna lafiya. **26** Mutane jowo tā-da-na-zaune-tsaye, amma duk wanda ya sukan nemi samun farin jini daga wurin sarki, amma dogara ga Ubangiji zai yi nasara. **26** Duk mai dogara daga wurin Ubangiji ne mutum kan sami adalci. ga kansa wawa ne, amma duk wanda yake tafiya da **27** Masu adalci suna kyamar masu rashin gaskiya; hikima zai zauna lafiya. **27** Duk wanda yake bayarwa ga matalauta ba zai rasa kome ba, amma duk wanda bai kula da su ba yana samu la'ana masu yawa. **28** Sa'ad da mugu ya samu shugabanci, mutane sukan yi ta buya; amma sa'ad da mugu ya hallaka, adali kan ci gaba cikin arziki da lafiya.

29 Mutumin da ya ci gaba da taurinkai bayan an kwabe shi ba da dadewa ba zai hallaka ba makawa. **2** Sa'ad da masu adalci suke cin nasara, mutane kan yi farin ciki sa'ad da mugaye suke mulki, mutane kan yi nishi. **3** Duk mai kaunor hikima kan kawo wa mahaifinsa farin ciki, amma wanda yake

Maganganun Agur dan Yake, magana ce horarriya. Wannan mutum ya furta wa Itiyel da kuma ga Ukal, **2** "Ni ne mafi jahilci a cikin mutane; ba ni da fahimi irin na mutum. **3** Ban koyi hikima ba, ba ni kuma da sani game da Mai Tsarkin nan, **4** Wane ne ya taba haura zuwa sama ya dawo? Wane ne ya tattara iska a tafin hannuwansa? Wane ne ya nannade ruwaye a cikin rigarsa? Wane ne ya kafa dukan iyakokin dunia? Mene ne sunansa, da kuma sunan dansa? Fāda mini in ka sani! **5** "Kowace maganar Allah ba ta da kuskure; shi ne

garkuwa ga wadanda suke neman mafaka daga gare shi. **6** Kada ka kara ga maganarsa, in ba haka ba zai tsawata maka ya kuma nuna kai makaryaci ne. **7** “Abu biyu ina rokonka, ya Ubangiji; kada ka hana ni kafin in mutu. **8** Ka kawar da karya da kuma karairayi nesa da ni; kada ka ba ni talauci ko arziki, amma ka ba ni abincina na yini kadai. **9** In ba haka ba, zan wadace in ki ka har in ce, ‘Wane ne Ubangiji?’ Ko kuwa in zama matalauci in yi sata ta haka in kunyata sunan Allahna. **10** “Kada ka baza karairayi game da bawa ga maigidansa, in ba haka ba, zai la’ance ka, za ka kuwa sha wahala a kan haka. **11** “Akwai wadanda sukan zagi mahaifinsu ba sa kuma sa wa mahaifiyarsu albarka; **12** wadanda sukan dauka su tsarkaka ne a ganinsu alhali kuwa kazamai ne su; **13** wadanda kullum idanunsu masu kallon reni ne, wadanda kallon da suke yi na daurin gira ne; **14** wadanda hakoransu takuba ne wadanda kuma mukamuksu tarin wukafe ne don su cinye matalauta daga duniya da kuma mabukata daga cikin mutane. **15** “Matsattsaku tana da’ya’ya mata biyu. Suna kuka suna cewa, ‘Ba ni! Ba ni!’ Akwai abubuwa uku da ba sa taba koshi, guda hudu ba sa taba cewa, ‘Ya isa!’. **16** Kabari, mahaifar da ba ta haihuwa, kasa, wadda ba ta taba koshi da ruwa, da kuma wuta, wadda ba ta taba cewa ‘Ya isa’ (**Sheol h7585**) **17** “Idon da yake yi wa mahaifi ba’a, wanda yake wa mahaifiya dariyar rashin biyayya, hankakin kwari za su kwakule masa ido, unglai za su cinye su. **18** “Akwai abubuwa uku da suke ba ni mamaki, abubuwa hudu da ba na iya fahimtarzu, **19** yadda gaggafa take firiya a sararin sama, yadda maciji yake tafiya a kan dutse, yadda jirgin ruwa yake tafiya a teku, da kuma sha’ani tsakanin namiji da’ya mace. **20** “Ga yadda mazinaciya take yi. Takan ci ta share bakinta ta ce, ‘Ban yi wani abu marar kyau ba.’ **21** “Akwai abubuwa uku da duniya kan yi rawan jiki, abubuwa hudu da ba ta iya jurewa, **22** bawan da ya zama sarki, wawan da ya koshi da abinci, **23** macen da ba a kauna wadda ta sami miji, da kuma baiwar da ta dauki matsayin uwargijiyarta. **24** “Akwai abubuwa hudu a duniya da suke kanana, duk da haka suna da hikima kwarai. **25** Kyashi halittu ne da ba su da karfi sosai, duk da haka suna ajiyar abincinsu da rani; **26** remaye halittu ne da ba su da karfi sosai, duk da haka sukan yi gidajensu a duwatsu; **27** fara ba su da sarki, duk da haka suna tafiya tare bisa ga girma; **28** ana iya kama kadangare da hanmu, duk da haka akan same shi a fadodin sarakuna. **29** “Akwai abubuwa uku da suke jan jiki da kuma takama a tafiyarsu abubuwa hudu wadanda suke kwarjini da takama a tafiyarsu, **30** zaki mai karfi a cikin namun jeji, wanda ba ya ratse wa kowa; **31** zakara mai takama, da bunsuru, da kuma sarki mai sojoji kewaye da shi. **32** “In ka yi wauta ka kuma daukaka kanka, ko kuwa wani yana kulla maka mugunta, ka dafa hannunka

a bisa bakinka! **33** Gama kamar yadda kadaddeñ madara takan kawo mai, murda hanci kuma takan sa a yi habo, haka tsokanar fushi takan kawo fada.”

31 Maganganun Sarki Lemuwel, magana ce horarriya mahaifiyarsa ta koya masa, **2** “Ka saurara, ya dñal! Ka saurara, dan cikinal! Ka saurara, ya dan amshin addu’atal! **3** Kada ka ba da karfinka a kan mata, karfinka ga wadanda suka hallaka sarakuna. **4** “Ba na sarakuna ba ne, ya Lemuwel, ba na sarakuna ba ne su sha ruwan inabi, ba na masu mulki ba ne su yi marmarin barasa, **5** don kada su sha su manta da abin da doka ta umarta, su hana wa wadanda aka danne hakkinsu. **6** A ba da barasa ga wadanda suke cikin halin kaka naka yi, ruwan inabi ga wadanda suke cikin wahala; **7** bari su sha su manta da talaucinsu kada kuma su kara tunawa da bacin ransu. **8** “Yi magana domin bebaye, domin hakkin dukan wadanda suke nañasassu. **9** Yi magana a kuma yi shari’ar adalci; a tsare hakkin talakawa da masu bukata.” **10** Wa yake iya samun mace mai halin kirki? Darajarta ta fi ta lu’ulu’ai. **11** Mijinta yana da cikakken amincewa da ita kuma ba ya rasa wani abu mai daraja. **12** Takan yi masa alheri ba mugunta ba, dukan kwanakin ranta. **13** Takan zabi ulu da lilin ta yi ta saka da hannuwantu da farin ciki. **14** Ita kamar jirgin’yan kasuwa ne tana kawo abincinta daga nesa. **15** Takan farka tun da sauran duhu; ta tanada wa iyalinta abinci ta kuma shirywa’yan matan gidanta ayyukan da za su yi. **16** Takan lura da gona sosai ta kuma saye ta; daga abin da take samu na kudin shiga take shuka gonar inabi. **17** Takan himmantu tñ yi aikinta tuküru; hannuwantu suna da karfi domin ayyukanta. **18** Takan tabbata akwai riba a kasuwancinta, kuma fitilarta ba ya mutuwa da dare. **19** Da hannunta take riñe abin kafsi ta kuma kama abin saka da yatsotsinta. **20** Takan marabci talakawa takan kuma taimaki masu bukata. **21** Sa’ad da kankara ta fädi, ba ta jin tsoro saboda gidanta; gama dukansu suna da tufati masu kauri. **22** Takan yi wa gadonta kayan shimpida; tufafinta kuma na lilin ne mai laushi na shunayya. **23** Ana girmama mijinta a kofar shiga birni inda yakan zauna a cikin dattawan gari. **24** Takan yi riguna na lilin ta sayar; takan kuma sayar wa’yan kasuwa da damara. **25** Karfi da mutunci su ne suturarta; za tñ iya yin dariyar kwanaki masu zuwa. **26** Tana magana da hikima, kuma umarnai mai aminci yana a harshenta. **27** Tana lura da sha’anin gidanta kuma ba ta cin abincin kyuya. **28** ‘Ya’yanta sukan tashi su ce da ita mai albarka; haka mijinta ma, yakan kuma yabe ta yana cewa, **29** “Mata da yawa suna yin abubuwan yabo, amma ke kin fi su duka.” **30** Kayan tsari yana rudu, kyau kuma kan shude; amma mace mai tsoron Ubangiji abar yabo ce. **31** Ka ba ta ladar da ya dace tñ samo wa kanta, bari kuma ayyukanta su kawo mata yabo a kofar shiga birni.

Mai Hadishi

1 Kalmomin Malami, dan Dawuda, Sarki a Urushalima. **2** “Ba amfani! Ba amfani!” In ji Malami. “Gaba daya ba amfani! Kome ba shi da amfani!” **3** Wace riba ce mutum yake samu daga wahalar da yake fama a duniya? **4** Zamanai sukan zo zamanai su wuce, amma duniya tana nan har abada. **5** Rana takan fito rana ta kuma fadī, ta kuma gaggauta zuwa inda takan fito. **6** Iska takan hura zuwa kudu ta kuma juya zuwa arewa; tā yi ta kewayewa, tā yi ta koma inda take fitowa. **7** Dukan rafuffuka sukan gangara zuwa teku, duk da haka teku ba ya cika. Daga inda rafuffukan suke fitowa, a can suke komawa kuma. **8** Dukan abubuwu suna kawo gajiyi, gabani magana. Ido ba ya gaji da gani, haka ma kunne yā koshi da ji. **9** Abin da ya taba kasancewa, zai sāke kasance, abin da aka yi za a sāke yi kuma; babu wani abu sabo a duniya. **10** Akwai wani abin da za a ce, “Duba! Ga wani abu sabo?” Abin yana nan, tun dā can, ya kasance kafin lokacimu. **11** Ba a tunawa da mutanen dā, haka su ma da ba a haifa ba tukuna wadanda za su biyo bayansu ba za a tuna da su ba. **12** Ni, Malami, sarki ne bisa Isra’ila a Urushalima. **13** Na dauri aniyata in gwada don in bincika ta wurin hikima dukan abin da ake yi a duniya. Kaya mai nauyi ne Allah ya dora a kan mutane! **14** Na ga dukan abubuwu da ake yi a duniya, dukansu ba su da amfani, naushin iska ne kawai. **15** Abin da yake tankwarre ba zai mikū ba; ba za a kuma iya kidaya abin da ba shi ba. **16** Na yi tunani a raina na ce, “Duba, na yi girma, na kuma karu da hikima fiye da duk wanda ya taba mulki a bisa Urushalima kafin ni; na dandana hikima mai yawa da kuma ilimi.” **17** Sa’an nan na daura aniyata ga fahimtar hikima, in kuma san bambanci tsakanin hauka da wauta, amma na koyi cewa wannan ma, naushin iska ne kawai. **18** Gama yawan hikima yakan kawo yawan bakin ciki; yawan sani, yawan bacin rai.

2 Na ce wa kaina, “Zo, zan gwada ka da jin dadī don in ga abin da yake da kyau.” Amma wannan ma ya zama ba amfani. **2** Sai na ce, “Dariya hauka ce. Kuma me jin dadī yake kawowa?” **3** Na yi kofari in sa raina yā yi farin ciki da ruwan inabi, in kuma rungumi wauta, hankalina kuma yana yin mini jagora da hikima. Na so in ga abin da yake da daraja ga mutane a duniya a’yan kwanakinsu. **4** Na yi ayyuka masu girma. Na gina gidaje wa kaina na kuma shuka gonakin inabi. **5** Na yi lambuna da wuraren shakatawa, na shuka itatuwa masu’ya’ya iri-iri a cikinsu. **6** Na yi tankuna don in yi banruwan kurmin itatuwa. **7** Na sayi bayi mata da maza, ina kuma da wadansu bayin da aka haifa a gidana. Ina da garkunan shanu da na tumaki da na awaki fiye da duk wanda ya taba zama a Urushalima kafin

ni. **8** Na tara wa kaina azurfa da zinariya, ina da ma’ajin sarakuna da yankuna. Na samo wa kaina mawaka mata da maza, da dukan irin matan da kowane namiji zai so. **9** Na kasaita fiye da kowane mutumin da ya riga ni zama a Urushalima. Cikin dukan wannan, hikimata ba tā rabu da ni ba. **10** Ban hana kaina duk wani abin da idona ya yi sha’awarsa ba; ban hana zuciyata wani jin dadī ba. Zuciyata ta yi murna da dukan aikina, wannan kuwa shi ne ladan dukan famata. **11** Duk da haka sa’ad da na duba dukan aikin hannuwana, da abin da na yi fama don in samu, sai kome ya zama ba shi da amfani, naushin iska ne kawai; babu wata riba a duniya. **12** Sai na juya ga tunanina don in lura da hikima, da kuma hauka da wauta. Me ya rage wa magajin sarki yā yi fiye da abin da aka riga aka yi? **13** Na ga cewa hikima ta fi wauta, kamar yadda haske ya fi duhu. **14** Mai hikima ya san inda ya nufa, wawa kuwa yana tafiya a cikin duhu; amma sai na gane cewa kaddara daya ce take samunsu. **15** Sai na yi tunani a zuciyata, “Kaddarar wawa za tā same ni ni ma. Wace riba ce hikimata za tā jawo mini?” Na ce a zuciyata, “Wannan ma ba shi da amfani.” **16** Gama ba za a kara tunawa da mai hikima ko wawa ba; nan gaba za a manta da su. Yadda wawa zai mutu, haka ma mai hikima! **17** Don haka na ki jinin rayuwa, gama aikin da ake yi a duniya yana bata mini rai. Dukan abin da yake cikinta kuwa ba shi da amfani, naushin iska ne kawai. **18** Na ki jinin dukan abubuwu da na yi wahala ina yi a duniya, gama dole in bar su wa na bayana. **19** Wa ya sani ko zai zama mai hikima ko kuma wawa? Duk da haka zai mallaki dukan aikin da na yi da kōkarina da kuma dabarata a duniya. Wannan ma ba shi da amfani. **20** Saboda haka zuciyata ta fara karaya a kan dukan farman aikina a duniya. **21** Gama mutum zai yi aikinsa da dukan hikimarsa, da saninsa, da gwanintarsa, sa’an nan dole yā bar dukan abin da ya mallaka ga wani wanda bai yi wahalar kome a ciki ba. Wannan ma ba shi da amfani, hasara ce mai yawa. **22** Me mutum zai samu daga aikin da ya yi duka, da irin dawainiyar da ya sha a kan yin aikin a duniya? **23** Dukan kwanakinsa aikinsa damuwa ce da bacin zuciya; ko da dare ma hankalinsa ba a kwance yake ba. Wannan ma ba shi da amfani. **24** Ba abin da mutum zai yi da ya fi yā ci, yā sha, yā ji wa ransa dadī daga aikinsa. Na lura cewa wannan ma, ya fito daga hannun Allah ne, **25** gama in ba tare da shi ba, wa zai iya ci yā sha yā kuma ji dadī? **26** Ga wanda ya gamshe shi, Allah yakan ba da hikima da sani da farin ciki, amma ga mai zunubi yakan ba shi aikin tarawa da ajiyar dukiya domin yā mīka wa wanda ya gamshi Allah. Wannan ma ba shi da amfani, naushin iska ne kawai.

3 Akwai lokaci domin kowane abu, da kuma lokaci domin kowane aiki a duniya. **2** Lokac in

haihuwa da lokacin mutuwa, lokacin shuki da lokacin 5 Wawa yakan kame hannuwsa yā kuma lalatar da tumfukewa. 3 Lokacin kisa da lokacin warkarwa, kansa. 6 Gara tafin hanni guda cike da kwanciyar lokacin rushewa da lokacin ginawa. 4 Lokacin kuka rai da tafin hanni biyu cike da tashin hankali da lokacin dariya, lokacin makoki da lokacin rawa. harbin iska kawai. 7 Na kuma ga wani abu marar 5 Lokacin warwatsa duwatsu da lokacin tara su, amfani a duniya. 8 Akwai wani mutum shi kadai; bai lokacin runguma da lokacin dainawa. 6 Lokacin shi da da ko dan'uwa. Ba shi da hutu daga wahalarsa, nema, da lokacin fid da zuciya, lokacin ajiyewa duk da haka bai koshi da dukiyarsa ba. Ya tambayi da lokacin zubarwa. 7 Lokacin yagewa da lokacin kansa, "Ma wane ne nake wannan wahala, kuma me dinkewa, lokacin yin shiru da lokacin magana. 8 ya sa nake hana kaina jin dadif?" Wannan ma ba shi Lokacin kauna da lokacin kiyayya, lokacin yaki da da amfani, harkar bakin cikin ne kawai! 9 Biyu sun lokacin salama. 9 Wace riba ce ma'aikaci yake da ita fi daya, gama suna samun riba mai kyau na aikinsu. saboda wahalarsa? 10 Na ga nawayar da Allah ya 10 In daya ya fādī, abokinsa zai taimake shi yā tashi. dora a kan mutane. 11 Ya yi kowane abu da kyau a Amma abin tausayi ne ga mutumin da ya fādī ba lokacinsa. Ya kuma sa matuča a zukatan mutane, shi kuma da wanda zai taimake shi yā tashi! 11 In duk da haka sun kāsa gane abin da Allah ya yi daga mutum biyu sun kwanta tare, za su ji dumin juna. farko zuwa karshe. 12 Na san ba abin da ya fi wa Amma yaya mutum daya zai ji dumi yana shi kadai? mutane kyau fiye da su ji dadif su kuma yi alheri 12 Ana iya shan karfin mutum daya, mutum biyu yayinda suke da rai. 13 Cewa kowa yā ci, yā sha, yā tsinkawa. 13 Gara saurayi wanda yake matalauci Allah ce. 14 Na san cewa duk abin da Allah ya yi zai amma yake da hikima da sarkin da ya tsufa mai dawwama har abada; ba abin da za a kara ko a rage. 14 Yana yiwu Allah ya yi haka domin mutane su girmama shi. 15 saurayi yā fito daga kurkuku yā hau gadon sarauta, Duk abin da yana nan ya taba kasancewa, kuma abin ko kuma dai an haife shi cikin talauci a kasarsa. 15 da zai kasance, ya taba kasancewa; Allah kuma zai Na ga cewa dukan wadanda suka rayu suka kuma nemi bayanin abubuwan da suka wuce. 16 Sai na yi tafiya a duniya sun bi saurayin, magājin sarkin. ga wani abu kuma a duniya, a wurin shari'a, akwai 16 Babu karshe ga dukan mutanen da suka riga su. mugunta a can, a wurin adalci, akwai mugunta Amma wadanda suka zo daga baya, ba su gamsu da a can. 17 Sai na yi tunani a zuciyata, "Allah zai magājin ba. Wannan ma ba shi da amfani, naushin shari'anta masu adalci da masu mugunta, gama iska ne kawai." za a kasance da lokaci domin kowane aiki, lokaci

domin kowane abu." 18 Na sāke yin tunani, "Game da mutane kam, Allah kan gwada su don su san cewa ba su fi dabba ba. 19 Kaddarar mutum daya take da ta dabba; kaddara daya ce take jiransu biyu. Yadda dayan yake mutuwa, haka ma dayan. Dukansu numfashinsu iri daya ne; mutum bai fi dabba ba. Kowane abu ba shi da amfani. 20 Duka wuri daya za su tafi; gama duka daga turbaya suka fito, kuma ga turbaya duka za su koma. 21 Wa ya tabbatar cewa ruhun mutum yakan tashi sama sa'an nan da dabba yā sauка kasa?" 22 Saboda haka na ga babu abin da ya fi kyau wa mutum fiye da yā more wahalar aikinsa, domin wannan ne rabonsa. Gama wa zai kowo shi yā ga abin da zai faru a bayansa?

4 Na sāke dubawa sai na ga zaluncin da ake yi a duniya. Na ga hawayen wadanda ake zalunta kuma ba su da mai taimako; masu iko suna goyon bayan masu zalunci, ga shi ba su da mai taimako. 2 Sai na furta cewa matattu, wadanda suka riga suka mutu, sun fi wadanda suke a raye farin ciki, wadanda har yanzu suke da rai. 3 Amma wanda ya fi su duka shi ne wanda bai riga ya kasance ba, wanda bai ga muguntar da ake yi a duniya ba. 4 Sai na gane cewa, duk wata fama da duk wata nasara sun samo asali daga kishin da mutum yake yi na maŵabcinsa ne. Wannan ma ba shi da amfani, naushin iska ne kawai.

5 Wawa yakan kame hannuwsa yā kuma lalatar da tumfukewa. 3 Lokacin kisa da lokacin warkarwa, kansa. 6 Gara tafin hanni guda cike da kwanciyar lokacin rushewa da lokacin ginawa. 4 Lokacin kuka rai da tafin hanni biyu cike da tashin hankali da lokacin dariya, lokacin makoki da lokacin rawa. harbin iska kawai. 7 Na kuma ga wani abu marar 8 Amma abin tausayi ne ga mutumin da ya fādī ba lokacinsa. Ya kuma sa matuča a zukatan mutane, shi kuma da wanda zai taimake shi yā tashi! 11 In duk da haka sun kāsa gane abin da Allah ya yi daga mutum biyu sun kwanta tare, za su ji dumin juna. farko zuwa karshe. 12 Na san ba abin da ya fi wa Amma yaya mutum daya zai ji dumi yana shi kadai? mutane kyau fiye da su ji dadif su kuma yi alheri 13 Ana iya shan karfin mutum daya, mutum biyu yayinda suke da rai. 14 Yana yiwu Allah ya yi haka domin mutane su girmama shi. 15 saurayi yā fito daga kurkuku yā hau gadon sarauta, Duk abin da yana nan ya taba kasancewa, kuma abin ko kuma dai an haife shi cikin talauci a kasarsa. 15 da zai kasance, ya taba kasancewa; Allah kuma zai Na ga cewa dukan wadanda suka rayu suka kuma nemi bayanin abubuwan da suka wuce. 16 Sai na yi tafiya a duniya sun bi saurayin, magājin sarkin. ga wani abu kuma a duniya, a wurin shari'a, akwai 16 Babu karshe ga dukan mutanen da suka riga su. mugunta a can, a wurin adalci, akwai mugunta Amma wadanda suka zo daga baya, ba su gamsu da a can. 17 Sai na yi tunani a zuciyata, "Allah zai magājin ba. Wannan ma ba shi da amfani, naushin shari'anta masu adalci da masu mugunta, gama iska ne kawai." za a kasance da lokaci domin kowane aiki, lokaci

domin kowane abu." 18 Na sāke yin tunani, "Game da mutane kam, Allah kan gwada su don su san cewa ba su fi dabba ba. 19 Kaddarar mutum daya take da ta dabba; kaddara daya ce take jiransu biyu. Yadda dayan yake mutuwa, haka ma dayan. Dukansu numfashinsu iri daya ne; mutum bai fi dabba ba. Kowane abu ba shi da amfani. 20 Duka wuri daya za su tafi; gama duka daga turbaya suka fito, kuma ga turbaya duka za su koma. 21 Wa ya tabbatar cewa ruhun mutum yakan tashi sama sa'an nan da dabba yā sauка kasa?" 22 Saboda haka na ga babu abin da ya fi kyau wa mutum fiye da yā more wahalar aikinsa, domin wannan ne rabonsa. Gama wa zai kowo shi yā ga abin da zai faru a bayansa?

5 Ka lura da matakanka sa'ad da ka tafi gidan Allah. Ka je kusa don ka saurara a maimakon mika hadaya kamar wawaye, wadanda ba su san sun yi laifi ba. 2 Kada ka yi subul da bakinka, kada zuciyarka tā yi garajen furta wani abu a gabon Allah. Allah yana sama kai kuma kana duniya, saboda haka, kada kalmominika su zama da yawa. 3 Kamar yadda son cika buri yakan zo sa'ad da kana da yawan damuwa, haka jawabin wawa yake sa'ad da yake yawan magana. 4 Sa'ad da ka yi alkawari ga Allah, kada ka bata lokaci wajen cika shi. Ba ya jin dadin wawaye; ka cika alkawarinka. 5 Gara kada ka yi alkawari, da ka yi amma ba ka cika ba. 6 Kada ka bar bakinka ya kai ga yin zunubi. Kada kuma ka kai kara wurin dan sakon haikali cewa, "Alkawarin da na yi kuskure ne." Me ya sa Allah yake fushi a kan abin da ka fada har yā lalatar da aikin hannuwanka? 7 Yawan buri da yawan magana ba su da amfani. Saboda haka, ka ji tsoron Allah. 8 In ka ga ana zaluntar matalauta a wani yanki, ba a yin adalci, ana kuma tauye hakki, kada ka yi mamakin wadannan abubuwa; domin akwai wani jami'in da yake bisa da wani, a bisansu biyu kuwa akwai wani. 9 Kowa yakan amfana da bunkasar amfanin kasa, sarki kansa yana samun riba daga gonaki. 10 Duk mai kaunar kudi ba ya samun isashe; duk ma kaunar dukiya ba ya koshi da abin da yake samu. Wannan ma ba shi da

amfani. **11** Kamar yadda kaya suke hařaka, haka ma masu amfani da su. Kuma wane amfani ne suke ga mai shi in ba ciyar da idanunsa a kansu ba? **12** Barcin ma'aikaci dadī gare shi, ko yā ci kadan ko da yawa, amma yalwar mai arziki ba ta barinsa yā iya yin barci. **13** Na ga wani mugun abu a duniya, arzikan da aka ajiye don yā cuce mai shi, **14** ko kuwa dukiyar da ta bace ta wata hasara, har ya zama sa'ad da ya haifi da, babu abin da ya bar masa. **15** Tsirara mutum yakan fito daga cikin mahaifiyarsa, kuma kamar yadda ya fito, haka zai koma. Ba ya daukan kome daga wahalarsa da zai rike a hannunsa. **16** Wannan ma mugun abu ne, Yadda mutum ya zo, haka zai koma, to, wace riba ce ya ci, da yake ya yi wahalar iska ce kawai? **17** Duk rayuwarsa ya ci abinci a cikin duhu, da bacin rai mai tsanani, da azaba, da fushi. **18** Sa'an nan na gane cewa abu mai kyau ne, daidai ne kuma mutum yā ci, yā sha, yā kuma ji dadin aikin da ya yi a'yan kwanakin da Allah ya ba shi, gama wannan shi aka kaddara wa mutum daga faman wahalarsa a duniya a cikin'yan kwanakin da Allah ya ba shi a duniya, gama wannan shi ne rabonsa. **19** Ban da haka ma, sa'ad da Allah ya ba wa mutum dukiya da wadata, ya kuma ba shi zarafi yā ji dadinsu, ya kuma amince da rabonsa, sai yā ji dadin aikinsa, wannan kyauta ce ta Allah. **20** Da kyar yake tunani a kan kwanakin rayuwarsa, domin Allah ya yarje masa, yā zauna da farin ciki.

6 Na ga wani mugun abu a duniya, ya kuma nawaita wa mutane kwarai. **2** Allah yakan ba mutum dukiya, da wadata da kuma girma, don kada yā rasa abin da ransa yake so, amma Allah bai ba shi zarafin more su ba, a maimakon haka ma sai baško ne yā more su. Wannan ba shi da amfani, mugun abu ne kwarai. **3** Mutum zai iya kasance da'yā'yā dari, yā kuma yi shekaru masu yawa; duk da haka kome dadewarsa, in bai more wadatarsa ba, bai kuma sami kyakkyawar binnewa ba, na ce, gara wanda aka haife shi gawa. **4** Haihuwa ba tā amfane wanda aka haifa gawa ba, gama ya zo daga duhu ya koma duhu inda aka manta da shi. **5** Ko da yake bai ga hasken rana ba, bai kuma san kome ba, duk da haka ya dai huta, fiye da mutumin da bai more wa ransa ba, **6** ko da ya yi shekara dubu biyu amma bai more wadatarsa ba. Ba wuri daya dukansu biyu za su tafi ba? **7** Dukan kokarin da mutum yake yi, yana yi ne domin bakinsa, duk da haka bai taba gamsar da abin da yake marmari. **8** Da me mai hikima ya fi wawa? Wace riba ce matalauci yakan samu don yā iya zama da mutane? **9** Gara abin da ido ya gani da kwadayin da bai sami biyan bukata ba. Wannan ma ba shi da amfani, naushin iska ne kawai. **10** Duk abin da ya kasance, to, yana da suna, kuma duk abin da mutum yake, an riga an sani. Ba mutumin da zai iya karawa da wanda ya fi shi karfi. **11** Yadda yawan magana take haka karancin amfaninta, yaya wannan

zai amfane wani? **12** Gama wa ya san abin da ya fi dacewa ga mutum a'yan kwanakinsa marasa amfani da sukan wuce kamar inuwa? Wa kuma zai iya fada masa abin da zai faru a duniya bayan ya rasu?

7 Suna mai kyau ya fi turare mai kansi, kuma ranar mutuwa ta fi ranar haihuwa. **2** Gara a tafi gidan makoki da a je gidan biki, gama mutuwa ce kaddarar kowane mutum; ya kamata masu rai su lura da haka. **3** Bakin ciki ya fi dariya, gama bakin ciki yakan kawo gyara. **4** Zuciyar masu hikima tana a gidan makoki, amma zuciya wawaye tana a gidan shagali. **5** Gara ka saurari tsawataraw mai hikima da ka saurari wakar wawaye. **6** Kamar karar kayar da take karce gindin tukunya, haka dariyar wawaye take. Wannan ma ba shi da amfani. **7** Zalunci yakan mai da mutum mai hikima wawa, cin hanci kuma yakan lalace hali. **8** Karshen abu ya fi farkonsa, hakuri kuma ya fi girman kai. **9** Kada ranka yā yi saurin tashi, gama fushi yana zama a cinyar wawaye. **10** Kada ka ce, "Me ya sa kwanakin dā sun fi wadannan?" Gama ba daidai ba ne a yi irin wadannan tambayoyi. **11** Hikima, kamar gādo, abu mai kyau ne tana kuma da amfani ga wadanda suka ga rana. **12** Hikima mafaka ce takan kāre mutum kamar yadda kudi suke yi. Kiyayewar da hikima takari yi wa mai ita ita ce amfanin ilimi. **13** Ku lura da abin da Allah ya yi. Wa zai iya miķe abin da ya tankware? **14** Sa'ad da al'amura suke tafiya daidai, ka yi farin ciki, amma sa'ad da suka lalace, ka tuna, Allah ne ya yi wancan shi ne kuma ya yi wannan. Saboda haka, mutum ba zai san wani abu game da nan gabansa ba. **15** A cikin rayuwan nan ta rashin amfani nawa, na lura da wadannan abubuwa biyu, mai adalci yana hallakawa cikin adalcinsa, mai mugunta kuma yana tsawon rai cikin muguntarsa. **16** Kada ka cika yi adalci, fiye da kima, kada kuma ka cika yin hikima, don me za ka hallaka kanka! **17** Kada ka cika yi mugunta, kada kuma ka cika yin wauta, don me za ka mutu kafin lokacinka? **18** Yana da kyau ka kama daya ba tare da ka saki wancan ba. Mai tsoron Allah zai guji wuce gona da iri. **19** Hikima takari sa mutum guda mai hikima yā yi karfi fiye da masu mulki goma a cikin birni. **20** Babu mai adalci a duniya wanda yake yin abin da yake daidai da bai taba yin zunubi ba. **21** Kada ka mai da hankali ga dukan abin da mutane suke fadī, in ba haka ba wata rana za ka ji bayinka suna zaginka. **22** Gama kai kanka ka sani cewa sau da yawa ka zagi wadansu. **23** Dukan wadannan na gwada su ta wurin hikima na kuma ce, "Na kudurta in zama mai hikima," amma abin ya fi karfina. **24** Ko da me hikima take, Abin ya yi mana surfi kwarai, yana da wuyar ganewa, wa zai iya gane shi? **25** Saboda haka na mai da hankalina ga fahimi, don in bincika in nemi hikima da yadda aka tsara abubuwa, in kuma fahimci wawancin mugunta

da haukar wauta. **26** Sai na iske wani abin da ya duniya, ko da a ce idanunsa ba sa barci dare da rana, fi mutuwa daci mace wadda take tarko ne, wadda **17** sam, ba zai taba fahimci abin da Allah yake yi ba. zuciyarta tarko ne wadda kuma hannuwanta sarka Iyakar kokarin da ka yi duk ba za ka iya ganewa ba. ne. Mutumin da ya gamshi Allah zai tsere mata, Masu hikima suna iya cewa sun sani, amma kuwa ba amma za ta kama mai zunubi. **27** Malami ya ce, su sani ba.

“Duba, abin da na gane ke nan. “Na tara abu guda da wani, don in gane tsarin abubuwa, **28** yayinda nake cikin nema amma ban samu ba, sai na sami adali guda cikin dubu, amma ba mace mai adalci guda a cikinsu duka. **29** Wannan ne kadai abin da na gane. Allah ya yi mutum tsab amma sai muka rikitar da kanmu.”

8 Wa yake kama da mai hikima? Wa ya san bayanin abubuwa? Hikima takan haskaka fuskar mutum, ta kuma kawo sakin fuska. **2** Ka yi biyayya da umarnin sarki, na ce, saboda alkawarin da ka yi a gabon Allah. **3** Kada ka yi hanzarin tashi daga gabon sarki. Kada ka kare abin da ba daidai ba, gama zai iya yin duk abin da ya ga dama. **4** Da yake maganar sarki ita ce mafificiya, wa zai iya ce masa, “Me kake yi?” **5** Duk wanda ya yi biyayya da umarninsa ba zai sami lahani ba, zuciya mai hikima kuma zai san lokacin da ya dace da kuma hanyoyin da suka fi. **6** Gama akwai lokaci da hanyoyin da suka dace da yin kowane abu, ko da yake wahalar mutum ta yi masa yawa. **7** Da yake ba wanda ya san nan gaba, wa zai iya fada masa abin da zai faru? **8** Ba wanda yake da iko a kan iska har da zai riike ta, saboda haka babu mai iko kan ranar mutuwarsa. Kamar yadda ba a sallamar mutum a lokacin yakki, haka ma mugunta ba za ta saki masu aikata ta ba. **9** Na ga dukan wadannan, yayinda na lura da kowane abin da ake yi a duniya. Akwai lokacin da mutum yakan nauyaya **10** Sa'an nan kuma, na ga an binne masu mugunta, wadanda suke shiga da fita daga tsattsarkan wuri suke kuma samun yabo a birnin da suka yi wannan. Wannan ma ba shi da amfani. **11** In ba a hanzarta aka yanke hukuncii a kan laifi ba, zukatan mutane sukan cika da sulle-kullen aikata abubuwan da ba daidai ba. **12** Ko da yake mugu ya aikata laifi dari ya kuma yi tsawon rai, na san cewa zai fi wa masu tsoron Allah kyau, wadanda suke girmama Allah. **13** Duk da haka, domin masu mugunta ba su ji tsoron Allah ba, abubuwa ba za su yi musu kyau ba, ransu kamar inuwa yake ba zai yi tsawo ba. **14** Akwai kuma wani abu marar amfani da yake faruwa a duniya, masu adalci sukan sha hukuncii da ya dace da masu mugunta, masu mugunta kuma sukan karbi sakayyar da ya cancanci masu adalci su samu. Na ce, wannan ma, ba shi da amfani. **15** Saboda haka abin da na ce, shi ne mutum yaa ji dadii, domin iyakar jin dadinsa a wannan rai, shi ne yaa ci, yaa sha, yaa ji wa kansa dadii. Akalla yana iya shi a wannan duniya. **16** Da na mai da hankalina don in sami hikima in kuma lura da wahalar mutum a

duniya, ko da a ce idanunsa ba sa barci dare da rana, fi mutuwa daci mace wadda take tarko ne, wadda **17** sam, ba zai taba fahimci abin da Allah yake yi ba. Iyakar kokarin da ka yi duk ba za ka iya ganewa ba. Masu hikima suna iya cewa sun sani, amma kuwa ba amma za ta kama mai zunubi. **27** Malami ya ce, su sani ba.

9 Sai na yi tunani a kan wannan na kuma gane cewa masu adalci da masu hikima da kuma abubuwan da suke yi suna a hannun Allah ne, amma b wanda ya san ko kauna ko kiyayya ce take jiransa.

2 Dukansu makomarsu daya ce, masu adalci da masu mugunta, masu kirki da marasa kirki, masu tsabta da marasa tsabta, masu mika hadaya da wadanda ba sa yi. Kamar yadda yake ga mutumin kirki, haka

yake ga mai zunubi. Kamar yadda yake ga masu yin rantsuwa, haka ma da masu tsoron yi. **3** Wannan ita ce muguntar da take faruwa a cikin dukan abubuwa a duniya. Kaddara daya ce take a kan kowa. Amma

zukatan mutane cike suke da mugunta, akwai kuma hauka a zukatansu yayinda suke a raye, bayan haka kuma sai su mutu. **4** Duk wanda yake da rai a

wannan duniya ta rayayyu, yana sa zuciya, gara rayayyen kare da mataccen zak! **5** Gama rayayyu sun san za su mutu, amma matattu ba su san kome ba; ba su da wata lada nan gaba an manta da su ke nan gaba daya. **6** Kaunarsu, kiyayyarsu, da kuma

kishinsu tuni sun bace; ba za su taiba zama sashen wani abin da yake faruwa a duniya ba. **7** Yi tafiyarka, kai abincinka da farin ciki, ka sha ruwan inabinka mai iko kan ranar mutuwarsa. Kamar yadda ba a da farin zuciya, gama abin da ka yi duka daidai ne a wurin Allah. **8** Kullum ka kasance cikin farin

riguna, ka kuma shafe kanka da mai kulum, **9** Ka wadannan, yayinda na lura da kowane abin da ake yi a duniya. Gama wannan ne rabonka a rayuwa da kuma na faman aikinka a duniya. **10** Duk abin da hanunka yake yi, ka yi shi da dukan karfinka, gama

more rayuwa da matarka, wadda kake kauna, dukan kwanakin nan marasa amfani da Allah ya ba ka

ne a wurin Allah. **11** Na kuma ga wani abu a duniya. Ba kulum maguji ne yake nasara a tsere ba, ba kulum jarumi ne yake yin nasara ba, ba

kulum mai hikima ne da abinci ba ba kulum mai basira ne yake da wadata ba ba kulum gwani ne yake samun tagomashi ba; amma sa'a, da tsautsayi,

sukan sami kowannensu. **12** Ban da haka ma, ba wanda ya san sa'ad da lokacin mutuwarsa zai yi. Kamar yadda akan kama kifi a muquwar raga, ko

a kama tsuntsu a tarko, haka mugun lokaci yakan auko wa mutane, ba tsammani. **13** Na kuma ga wani misali game da hikima a duniya wanda ya burge ni sosai. **14** An yi wani dan karamin birni mai mutane

kadan a ciki. Sai wani babban sarki ya kawo masa yaki, ya kafa masa babban sansani. **15** A cikin birnin nan kuwa akwai wani mutum matalauci amma mai hikima, ya kuma ceci birnin ta wurin hikimarsa. Amma ba wanda ya tuna da matalaucin nan. **16** Sai

na ce, “Hikima ta fi karfe karfi.” Amma aka rena

hikimar matalaucin, ba a ma jin maganarsa. **17** 4 Duk mai la'akari da iska, ba zai yi shuka ba, mai Radar mai hikima da aka saurara cikin natsuwa ta la'akari da gizagizai kuma, ba zai yi girbi ba. **5** fi ihun mai mulkin wawaye. **18** Hikima ta fi kayan yak'i, amma mai zunubi daya yakan rushe alheri mai yawa.

10 Kamar yadda matattun kudaje sukan bata kanshin turare, haka'yar wauta takan bata hikima da daraja. **2** Zuciyar mai hikima takan karkata ga yin abin da yake daidai, amma zuciyar wawa takan karkata ga yin mugun abu. **3** Ko yayinda yake tafiya a kan hanya wawa yakan nuna cewa ba shi da hankali, yakan nuna wa kowa wawancinsa. **4** In hankalin mai mulki ya tashi game da kai, kada ka bar inda kake, gama kwantar da hankali yakan sa a yafe manyan laifofi. **5** Akwai muguntar da na gani a duniya, irin kuskuren da yake fitowa daga masu mulki. **6** Akan sa wawaye a manyan matsayi, yayinda masu arziki suna karkashi. **7** Na taşa garin bayi a kan dawakai, yayinda'ya'yan sarki suna takawa a kasa kamar bayi. **8** Duk wanda ya ha'ka rami shi ne zai fāda a ciki; duk wanda ya rushe katanga, shi maciji zai sara. **9** Duk mai farfasa duwatsu shi za su yi wa rauni; duk mai faskaren itace yana cikin hatsarinsu. **10** In gatari ya dakushe ba a kuma wasa shi ba, dole a yi amfani da karfi da yawa, amma kwarewa yana kawo nasara. **11** In maciji ya sari mutum kafin a ba shi makarin gardi, ina amfanin maganin? **12** Kalmomi daga bakin mai hikima alheri ne, amma maganganun wawa za su hallaka shi. **13** Farkon maganarsa wauta ce, karshtenta kuma takan zama muguar hauka, **14** wawa kuma yakan yi ta surutu. Ba wanda ya san abin da zai zo wa zai iya fada masa abin da zai faru bayan rasuwarsa? **15** Aikin wawa yakan gajiyar da shi, har bai san hanya zuwa gari ba. **16** Kaitonki, ya ke kasa wadda sarkinki bawa ne wadda kuma hakimanta ke ta shagali tun da safe. **17** Mai albarka ce, ya ke kasa wadda sarkinki haifaffen gidan sarauta ne, wadda hakimanta suke samun abincinsu a daidai lokacin don samun karfi ba don buguwa ba. **18** In mutum rago ne, sai tsaike yă lotsa, in hannuwansa ba masa yin kome, daki yakan yi yoyo. **19** Akan shirya abinci don jin dadī, ruwan inabi kuwa don faranta zuciya, amma kudi ne amsar kome. **20** Kada ka zagi sarki ko da a cikin tunaninka ne, ko ka zagi mai arziki ko da a dakin kwananka ne, gama tsuntsun sararin sama zai iya dauki maganarka, tsuntsu mai fikafikai zai sanar da abin da ka ce.

11 Ka jefa burodinka a bisa ruwaye, gama bayan kwanaki masu yawa, za ka sâke samunsa. **2** Ka raba abin hannunka ga mutum bakwai, I, har ma takwas, gama ba ka san bala'in da zai auko wa kasar ba. **3** In gizagizai sun cika da ruwa, sukan Zub da ruwan sama bisa duniya. Itace ya fādi, ko wajen kudu ne, ko wajen arewa, inda ya fādi a nan zai kwanta.

Kamar yadda ba ka san hanyar iska ba, ko yadda aka siffanta jiki a cikin mahaifiya, haka ba za ka fahimci aikin Allah Mahaliccinc dukan abubuwa ba. **6** Ka shuka irinka da safe, da yamma kuma kada ka janye hannunka, gama ba ka san wanda zai yi albarka ba, ko wannan ko wangan, ko kuma duka bijunsu su yi albarka. **7** Haske da yana da kyau, abu mai kyau ne kuma idanu su dubi rana. **8** Kome tsawon rayuwatar mutum, bari yă more su duka. Amma bari kuma yă tuna da kwanakin duhu, gama su ma za su yi yawa. Duk abin da zai faru ba shi da amfani. **9** Ka yi murna, kai matashi, a kuruciyarka, bari zuciyarka kuma tă yi farin ciki a kwanakin kuruciyarka. Ka bi shawarar zuciyarka da kuma duk abin da idanunka suka gani, amma ka sani fa, cikin dukan al'amuran nan Allah zai shari'anta ka. **10** Saboda haka, ka fid da tsoro daga zuciyarka ka kakkabe duk wani abin da ya dami rayuwarka, gama kuruciyar da karfi ba su da amfani.

12 Ka tuna da Mahaliccinka a kwanakin kuruciyarka, kafin lokacin wahala ta zo shekaru kuma su karato sa'ad da za ka ce, "Ba na jin dadinsu," **2** kafin rana da haske wata da taurari su daina haske, gizagizai kuma su tattaru bayan da suka sheka ruwa; **3** sa'ad da masu tsaron gida suke rawar jiki, majiya karfi kuma suka rasa karfi, sa'ad da masu niša suka daina don ba su da yawa, idanun da suke duba ta taga suka duhunta; **4** sa'ad da aka rufe kofofin shiga tituna karar niša kuma ya tsagaita; sa'ad da kukan tsuntsaye ta farkar da mutane, ba a kuwa jin wakokinsu, **5** sa'ad da mutane suke jin tsoron tudu da kuma hatsarori a tituna; sa'ad da itacen almon ya toho, fāra kuma ya yi ta jan jikinsa da kyar, sha'awace-sha'awace sun kafe. Daga nan mutum ya tafi madawwamiyar gidansa ya bar masu makoki suna ta yi. **6** Ka tuna da shi, kafin igiyar azurfa ta katse, ko tasar zinariya ta fashe; kafin tulu yă ragargaje a mabulbulu, ko guga ta tsinke a rijiyi, **7** turbaya ta koma kasar da ta fito, rai kuma yă koma ga Allah wanda ya ba da shi. **8** "Ba amfani! Ba amfani!" In ji Malami, "Gaba daya ba amfani!" **9** Ba kawai Malami ya kasance mai hikima ba, amma kuma ya koyar da mutane. Ya yi tunani ya kuma yi binciken da ya tsara karin magana masu yawa. **10** Malami ya yi bincike don yă sami kalmomin da suka dace, kuma abin da ya rubuta daidai ne da kuma gaskiya. **11** Kalmomin masu hikima kamar tsinken tsokanar dabba ne, tarin maganganunsu kuma kamar kusoshi ne da aka kafa daram, da aka ba wa Makiyayi guda. **12** Ka yi hankali dana, game da duk wani kari a kan wadannan. Wallafa littattafai ba shi da iyaka, kuma yawan karatu yakan gajiyar da jiki. **13** Yanzu an ji kome; ga karshen magana. Ka ji tsoron Allah ka kuma kiyaye umarnansa, gama wannan shi ne dukan hukkan mutum. **14** Gama Allah

zai shari'anta kowane irin aiki, har da wadanda aka
yi a boye, ko nagari ne, ko mugu.

Waƙar Waƙoki

1 Waƙar Waƙokin Solomon. **2** Bari yă sumbace ni da sumbar bakinsa, gama kaunarka ta fi ruwan inabi zaƙi. **3** Kanshin turarenka mai dadi ne; sunanka kuwa kamar turaren da aka tsiyaye ne. Shi ya sa mata suke kaunarka! **4** Ka dauke ni mu gudu, mu yi sauri! Bari sarki yă kai ni gidansa. Kawaye Muna farin ciki muna kuma murna tare da kai, za mu yabi Kaunarka fiye da ruwan inabi. Kaunatacciyaya Daidai ne su girmama ka! **5** Ni baka ce, duk da haka kyakkyawa. Ya ku'yan matan Urushalima, ni baka ce kamar tentunon Kedar, kamar labulen tentin Solomon. **6** Kada ku harare ni domiin ni baka ce, gama rana ta dafa ni na yi baka. 'Ya'yan mahaifiyata maza sun yi fushi da ni suka sa ni aiki a gonakin inabi; na kyale gonar inabi na kaina. **7** Fada mini, kai da nake kauna, ina kake kiwon garkenka kuma ina kake kai tumakinka su huta da tsakar rana. Me ya sa zan kasance kamar macen da aka lullube kusa da garkunkan abokanka? **8** Ke mafiya kyau a cikin mata, in ba ki sani ba, to, ki dai bi labin da tumaki suke bi ki yi kiwon'yan awakinkiki kusa da tentunon makiyaya. **9** Ina kwatanta ke kaunatacciyata, da godiya mai jan keken yakın kayan Fir'auna. **10** 'Yan kunne sun kara wa kumatunki kyau, wuyanki yana da jerin kayan wuya masu daraja. **11** Za mu yi'yan kunnenki na zinariya, da adon azurfa. **12** Yayinda sarki yake a teburinsa, turarena ya bazu da kanshi. **13** Kaunataccena yana kamar kanshin mur a gare ni, kwance a tsakanin Kirjina. **14** Kaunataccena kamar tarin furanni jeji ne gare ni daga gonakin inabin En Gedi. **15** Ke kyakkyawa ce, kaunatacciyata! Kai, ke kyakkyawa ce! Idanunki kamar na kurciya ne. **16** Kai kyakkyawa ne, kaunataccena! Kai, kana daukan hankali! Gadonmu koriyar ciyawa ce. **17** Al'ul su ne ginshiƙan gidanmu; fir su ne katakan rufin gidanmu.

2 Ni furen bi-rana ne na Sharon, furen bi-rana na kwari. **2** Kamar furen bi-rana a cikin kayayyuwa haka kaunatacciyata take a cikin'yan mata. **3** Kamar itacen gawasa a cikin itatuwan jeji haka kaunataccena yake a cikin samari. Ina farin ciki in zauna a inuwarsa 'ya'yan itacensa suna da dadin dandanon da nake so. **4** Ya kai ni babban zauren da ake liyafa, kauna ita ce tutarsa a gare ni. **5** Ka karfafa ni da zabibi ka wartsake ni da gawasa, gama ina suma don kauna. **6** Hannunsa na hagu yana a karkashin kaina, hannunsa na dama kuma ya rungume ni. **7** 'Yan matan Urushalima, ku yi mini alkawari da bareyi da kishimai na jeji. Ba za ku tā da ko ku farka kauna ba sai haka ya zama lalle. **8** Saurara! Kaunataccena! Duba! Ga shi ya iso, yana tsalle a duwatsu, yana rawa a bisa tuddai. **9** Kaunataccena yana kama da barewa ko sagarin

kishimi Duba! Ga shi can tsaye a bayan katangarmu, yana leke ta tagogi, yana kallo ta cikin asabari.

10 Kaunataccena ya yi magana ya ce mini, "Tashi, kaunatacciyata, kyakkyawata, ki zo tare da ni. **11** Duba! Damina ta wuce; ruwan sama ya dauke ya kuma kare. **12** Furanni sun hudo a duniya; lokaci yin waƙa ya zo, ana jin kukan kurciyoyi ko'ina a kasarmu. **13** Itacen baure ya fid da'ya'yansa da sauri; tohon inabi suna ba da kanshinsu. Tashi, zo, kaunatacciyata; kyakkyawata, zo tare da ni." **14** Kurciyata a kogon dutse, a wuraren buya a gefen dutse, nuna mini fuskarki, bari in ji muryarki; gama muryarki da dadi take, fuskarki kuma kyakkyawa ce. **15** Kama mana beraye, kananan berayen da suke lalatar da gonakin inabi, gonakin inabinmu da suke cikin yin fure. **16** Kaunataccena nawa ne ni kuma tasa ce; yana kiwon garkensa a cikin furannin birana. **17** Sai gari ya waye inuwa kuma ta watse, ka juye, kaunataccena, ka zama kamar barewa ko kamar sagarin kishimi a kan tuddai masu ciyawa.

3 Dare farai a kan gadona na nemi wanda zuciyata take kauna; na neme shi amma ban same shi ba. **2** Zan tashi yanzu in zagaya gari, in ratsa titunansa da dandalinsa; zan nemi wanda zuciyata take kauna. Saboda haka na neme shi, amma ban same shi ba. **3** Masu tsaro suka gamu da ni yayinda suke kai kawo a cikin birni, sai na ce, "Kun ga mini wanda zuciyata take kauna?" **4** Rabuwata da su ke nan sai na sami wanda zuciyata take kauna. Na riƙe shi, ban yarda yă tafi ba sai da na kawo shi gidan mahaifiyata, zuwa dakin wadda ta yi cikina. **5** 'Yan matan Urushalima, ku yi mini alkawari da bareyi da kishimai na jeji. Ba za ku tā da ko ku farka kauna ba sai haka ya zama lalle. **6** Wane ne wannan mai zuwa daga hamada kamar tunnuƙewar hayaki, cike da kanshin turaren mur da lubban da aka yi da kayan yajin'yan kasuwa? **7** Duba! Abin daukar Solomon ne, jarumawa sittin suke rakiya, zababbiun sojojin Isra'il, **8** dukansu suna saye da takobi dukansu kwararru ne a yaƙi, kowanne da takobinsa a rataye a gefensia, a shirye don abubuwani bantsoro na dare. **9** Sarki Solomon ya yi wa kansa abin dauka; ya yi shi da katako daga Lebanon. **10** An yi sandunansa da azurfa, aka yi kasarsa da zinariya. An lullube wurin zaman da zanen shunayya 'yan matan Urushalima sun yi mata irin yayan da ake yi na kauna. **11** Fito, ku'yan matan Sihiyona, ku ga Sarki Solomon yana saye da rawani, rawanin da mahaifiyarsa ta nada masa, a ranar aurenса, a ranar da zuciyarsa ta yi farin ciki.

4 Ke kyakkyawa ce, kaunatacciyatal! Kai, ke kyakkyawa ce! Idanunki sun yi kamar na kurciya a cikin lullubiñki. Gashinki ya yi kamar garken awaki da suke gangarawa daga Dutsen Gileyad. **2** Haforanki sun yi kamar garken tumakin da ba a dade da yin musu sausaya ba, da suke haurawa daga inda aka yi

musu wanka. Kowanne yana tare da dan'uwansa; suka gamu da ni yayinda suke kai kawo a cikin babu waninsu da yake shi kadai. **3** Lebunanki birni. Suka yi mini dūka, suka yi mini rau; suka kamar zaren jan garura bakinki yana da kyau. kwace gyalena wadannan masu gadin katanga! **8** Kumatunki sun yi kamar rumman da aka tsaga biyu 'Yan matan Urushalima, ina rokonku, in kun sami a cikin lullubinki. **4** Wuyanki ya yi kamar hasumiyar kaunataccena me za ku ce masa? Ku ce masa na Dawuda, da aka gina da daraja; a kansa an rataye suma saboda kauna. **9** Mafiya kyau a cikin mata garkuwoyi dubu, dukansu garkuwoyin jarumawa me ya sa kaunataccenki ya fi sauran? Don me ne. **5** Nonanki biyu sun yi kamar bareyi biyu, kamar kike rokonmu mu fada masa yadda kike ji? **10** tagwayen barewa da suke kiwo a cikin furen bi- Kaunataccena kyakkyawa ne ka'karfa kuma, da rana. **6** Sai gari ya waye inuwa kuma ta watse, zan kyar a sami irinsa daya a cikin dubu goma. **11** je dutsen mur da kuma tudun turare. **7** Duk, ke Kansa zinariya ce zalla; gashinsa dogaye ne ba'ki kyakkyawa ce, kaunatacciyat; babu wani lahani a wuluk kamar hankaka. **12** Idamunsa sun yi kamar na cikinki. **8** Ki tare da ni daga Lebanon, amaryata, zo kurciyoyin da suke kusa da ruwan rafi, da aka wanke tare da ni daga Lebanon. Ki gangara daga kwankolin da madara aka kuma kafa kamar kayan ado masu Amana, daga kwankolin Senir, kwankolin Hermon, daraja. **13** Kumatunsa kamar lambun kayan yaji suna daga ramin zaki da kuma dutsen da damisoshi suke ba da turare. Lebunansa sun yi kamar furen bi-rana zama. **9** Kin saci zuciyata, 'yar'uwata, amaryata; kin suna diga da mur. **14** Hannuwansa kamar sandunan saci zuciyata da hararar idanunki, da dutse mai zinariyar da aka sa musu duwatsu masu daraja. daraja guda na abin wuyanki. **10** Kaunarki abar Jikinsa ya yi kamar gogaggen hauren giwan da aka farin ciki ne, 'yar'uwata, amaryata! Kaunarki ta fi yi masa ado da duwatsun saffaya. **15** Kafafunsa ruwan inabi gamsuwa, kanshin turarenki kuma ya sun yi kamar ginshikan dutsen alabastar da aka fi duk wani kayan yaji! **11** Lebunanki suna Zub da kafa su a cikin rammukar zinariya. Kamanninsa ya zaki kamar kakin zuma, amaryata; madara da zuma yi kamar Lebanon, mafi kyau kamar itacen al'ul suna a karkashin harshenki. Kanshin rigunanki nasa. **16** Bakinsa zaki ne kansa; komensa yana da ya yi kamar na Lebanon. **12** Ke lambu ne da aka kyau. Haka kaunataccena, abokina, yake'yan matan kulle, 'yar'uwata, amaryata; ke mabulbula ce da aka Urushalima.

5 Na zo lambuna, 'yar'uwata, amaryata; na tattara mur nawa da kayan yajina. Na sha zumana da kuma kakinsa na sha ruwan inabina da kuma madarana. Kawaye Ku ci, ku kuma sha, ya ku kawaye; ku sha ku koshi, ya kaunatattu. **2** Na yi barci amma zuciyata tana a farke. Ku saurara! Kaunataccena yana kwankwasa kofa. "Bude mini, 'yar'uwata, kaunatacciyata, kurciyata, marar laifina. Kaina ya jike da ra'ba, gashina ya yi danshin diddfigar dare." **3** Na tube rigata, sai in sâke sa ta kuma? Na wanke kafafuna, sai in sâke bata su? **4** Kaunataccena ya turo hannunsa ta cikin ramin kofar; zuciyata ta fara juyayi a kansa. **5** Na tashi don in bude wa yatsotsina suna diga da mur, a hanniwan kofar. **6** Na bude wa kaunataccena kofa, amma kaunataccena ba ya nan, ya riga ya tafi. Zuciyata ta damu da tafiyarsa. Na neme shi amma ban same shi ba. Na yi ta kiransa amma bai amsa ba. **7** Masu gadi

6 Ina kaunataccenki ya tafi, yake mafiya kyau cikin mata? Wace hanya ce kaunataccenki ya bi, don mu taimake ki nemansa. **2** Kaunataccena ya gangara zuwa lambunsa, zuwa inda fangulan kayan yaji suke, don yâ yi kiwo a cikin lambun don kuma ya tattara furen bi-rana. **3** Ni na kaunataccena ce, kaunataccena kuma nawa ne; yana kiwo a cikin furen bi-rana. **4** Ke kyakkyawa ce, kaunatacciyata, kamar Tirza, kyakkyawa kuma kamar Urushalima, mai daraja kamar mayaka da tutoti. **5** Ki kau da idanu daga gare ni; gama suna rinjayata. Gashinki yana kama da garken awakin da suke gangarawa daga Gileyad. **6** Hakoranki suna kama da garken tumakin da suke haurawa daga inda aka yi musu wanka. Kowanne yana tare da dan'uwansa; babu waninsu da yake shi kadai. **7** Kumatunki sun yi kamar rumman da aka tsaga biyu a cikin lullubinki. **8** Sarauniyoyi sittin za su iya kasance a can, da kwarkwarai taminan da kuma budurwai da suka wuce kirge; **9** amma kurciyata, cikakkiyata, dabam take, tilo kuwa ga mahaifyarta, 'yar lele ga wadda ta haife ta.' Yan mata sun gan ta suka ce da ita mai albarka; sarauniyoyi da kwarkwarai sun yabe ta. **10** Wace ce wannan da ta bayyana sai ka ce kaunataccena, sai hannuna ya jike sharkaf da mur, ketowar alfijir? Kyakkyawa kamar wata, mai haske yatsotsina suna diga da mur, a hanniwan kofar. **6** kamar rana, mai daraja kamar taurari a jere? **11** Na gangara zuwa cikin itatuwan almon don in ga ba ko inabi sun yi'ya'ya ko rumman suna fid da furanni. **12** Kafin in san wani abu, sha'awarta ta sa ni a cikin

keken ya'kin sarkin mutanena. **13** Ki dawo, ki dawo, dukiyar gidansa don kauna, za a yi masa dariya ne ya Bashulammiya; ki dawo, ki dawo, don mu dube kawai. **8** Muna da kanuwa, nonanta ba su riga sun ki! Kaunatacce Don me kuke duban Bashulammiya sai ka ce rawar Mahanayim?

7 Kafafunki a cikin takalma kyakkyawa ne, Ya diyar sarki! Tsarin kafafunki sun yi kamar kayan ado masu daraja, aikin hannun gwanin sassaka. **2** Cibinki kamar kwaf ne da bai taba rasa gaurayayyen ruwan inabi ba. Kwankwasonki ya yi kamar damin alkama wanda furen bi-rana ya kewaye. **3** Nonanki sun yi kamar bareyi biyu, tagwayen barewa. **4** Wuyanki ya yi kamar hasumiyar hauren giwa. Idanunki sun yi kamar tafkin Heshbon kusa da kofar Bat Rabbim. Hancinki ya yi kamar hasumiyar Lebanon wadda take duban Damaskus. **5** Kanki ya yi miki rawani kamar Dutsen Karmel. Gashinksi ya yi kamar shunayya; yakan dauke hankalin sarki. **6** Kai! Ke kyakkyawa ce kuma kina sa ni jin dadì, Ya kaunatacciya, da farin cikin da kike kawo! **7** Tsayinki ya yi kamar itacen dabino, kuma nonanki sun yi kamar ya'yan itace. **8** Na ce, "Zan hau itacen dabino; zan kama ya yansu." Bari nonanki su zama kamar nonna kuringa, kanshin numfashinksi ya yi kamar gawasa, **9** kuma bakinki ya yi kamar ruwan inabi mafi kyau. Kaunatacciya Bari ruwan inabi yà wuce kai tsaye zuwa ga kaunataccena, yana gudu a hankali a lebunga da kuma hakora. **10** Ni ta kaunataccena ce, kuma sha'awarsa domina ne. **11** Ka zo, kaunataccena, bari mu je bayan gari, bari mu kwana a kauye. **12** Bari mu tafi gonar inabi da sassafe don mu ga ko kuringtar ta yi'ya'ya, ko furanninsu sun bude, ko rumman sun yi fure, a can zan nuna maka kaunata. **13** Manta-uwa sun ba da kanshinsu, a bakin kofa kuwa akwai kowane abinci mai dadì, sabo da tsoho, da na ajiye dominka, kaunataccena.

8 Da a ce kai dan'uwa ne gare ni, wanda nonon mahaifiyata sun shayar! Da in na same ka a waje, na sumbace ka, babu wanda zai rena ni. **2** Da sai in bi da kai in kawo ka gidan mahaifiyata, ita da ta koyer da ni. Da na ba ka ruwan inabi gaurayayye da kayan yaji ka sha, zakin rumman nawu. **3** Hannunsa na hagu yana a karkashin kaina, hannunsa na dama kuma ya rungume ni. **4** Yan matan Urushalima, ku yi mini alkawari. Ba za ku ta da ko ku farka kauna ba sai haka ya zama lalle. **5** Wace ce wannan da take haurawa daga hamada fana dogara a kan kaunataccenta? Kaunatacciya A karkashin itacen gawasa na farkar da ke, a wurin da aka haife ki, wurin da mahaifiyarki ta haife ki. **6** Ka sa ni kamar hatimi a zuciyarka, kamar hatimi a hannunka; gama kauna tana da karfi kamar mutuwa, kishinta yana kamar muguntar kabari, yana kuna kamar wuta mai ci, kamar gagarumar wuta. (**Sheol h7585**) **7** Ruwa da yawa ba zai iya kashe kauna ba, koguna ba za su iya kwashe ta ba. In wani zai bayar da dukan

Ishaya

1 Wahayi game da Yahuda da Urushalima wanda Ishaya dan Amoz ya gani a zamanin da Uzziya, Yotam, Ahaz da Hezekiya, suka yi mulkin Yahuda. **2** Ku kasa kunne, ya sammai! Ki saurara, ya duniyal! Gama Ubangiji ya yi magana, “Na yi renon’ya’ya, na kuma raya su, amma sun tayar mini. **3** Saniya ta san maigidanta, jaki ya san wurin sa wa dabbobi abinci maigidansa, amma Isra’ila ba su sani, mutanena ba su gane ba.” **4** Kash, ya ke al’umma mai zunubi, mutane cike da laifi, tarin masu aikata mugunta, ’ya’yan da aka miika wa lalaci! Sun yashe Ubangiji; sun rena Mai Tsarkin nan na Isra’ila suka juya masa baya. **5** Me ya sa za a kara yin muku duka? Me ya sa kuka nace ga yin tayarwa? An yi wa dukan kanku rauni, zuciyarku duk tana ciwo. **6** Daga tafin kafarku zuwa saman kanku ba lafiya, sai miyaku da kujewa da manyan gyambuna, ba a tsabtacce su ba ko a daure ko shafa musu magani. **7** Kasarku ta zama kufai, an kone biranenku da wuta; baki suna kwace gonakinku a idanunku, ta zama kango kamar sa’ad da baki suka rushe ta. **8** An bar diyar Sihiyona kamar rumfar mai kumu a goran inabi, kamar bukka a goran kabewa, kamar birin da aka kewaye da yakı. **9** Da ba a ce Ubangiji Madaukaki ya bar mana raguwar masu rai ba, da mun zama kamar Sodom, da mun zama kamar Gomorra. **10** Ku saurari maganar Ubangiji, ku masu mulkin Sodom; ku kasa kunne ga dokar Allahmu, ku mutanen Gomorral. **11** Ubangiji ya ce, “Yawan hadayunku, mene ne suke a gare ni?” Ina da isashen hadayun Konawa, na raguna da na kitseen dabbobi masu kiba; ba na jin dadin jinin bijimai da na tumaki da kuma na awaki. **12** Sa’ad da kuka zo don ku bayyana a gabana, wa ya nemi wannan daga gare ku, da kuke kai da kawowa a filayen gidana? **13** Ku daina kawo hadayu marasa amfani! Turarenku abin kyama ne gare ni. Ina kin bukukkuwanku na Sabon Wata, da na ranakun Asabbaci, da taronku na addini, ba zan iya jure wa mugun taronku ba. **14** Bukukkuwanku na Sabon Wata da na tsarkakan ranaku na ki su. Sun zama mini kaya; na gajji da daukansu. **15** Sa’ad da kuka daga hannuwanku wajen yin addu’u, zan boye fuskata daga gare ku; ko da kun miika addu’o’i masu yawa, ba zan kasa kunne ba. Hannuwanku sun cika da jini! **16** Ku yi wanka ku kuma tsabtacce kanku. Ku kawar da mugayen ayyukanku daga gabana; Ku daina aikata mugunta. **17** Ku koyi yin nagarta; ku nemi adalci. Ku karfafa wadanda aka zalunta. Ku ba wa marayu hakkinsu, ku taimaki gwauruwa. **18** Ubangiji ya ce, “Yanzu fa ku zo, bari mu dubi batun nan tare, Ko da zunubanku sun yi ja kamar garura, za su zama fari kamar kankara; ko da sun yi ja kamar mulufi, za su zama kamar ulu. **19** In kuna da niyya kuna kuma yi mini biyayya, za ku ci abubuwa masu kyau

daga kasar; **20** amma in kuka yi tsayaya kuka kuma yi tayarwa, za a kashe ku da takobi.” Ni Ubangiji na fada. **21** Dubi yadda amintacciya birni ta zama karuwa! Dā ta cika da yin gaskiya; dā masu adalci a can suke zama, amma yanzu sai masu kisankai kada! **22** Azurfarki ta zama jebu, an gauraye ruwan inabiniki mafi kyau da ruwa. **23** Masu mulkinki’yan tawaye ne, abokan barayi; dukansu suna kaunor cin hanci suna bin kyautai. Ba sa taba tsare marayu a dakin shari’u; ba sa taimakon gwauruwa. **24** Saboda haka Ubangiji, Ubangiji Madaukaki, Mai Iko nan na Isra’ila, ya furta, “Kai, zan sami hutu daga makiyana in kuma yi ramuwa a kan abokan gābana. **25** Zan juye hannuna a kanki; zan wanke ke sarai in fitar da dukan kazantarki. **26** Zan maido da alkalanki kamar yadda suke a dā can, mashawartanki kamar yadda suke da fari. Bayan haka za a ce da ke Birnin Masu Adalci, Amintacciya Birni.” **27** Za a fanshi Sihiyona da adalci, masu tubanta kuma da aikin gaskiya. **28** Amma za a karye’yan tawaye da masu zunubi, wadanda suka rabu da Ubangiji kuma za su hallaka. **29** “Zu ku ji kunya saboda masujadan Karkashin itatuwan oak da kuka yi farin ciki; za a kunyata ku saboda lambun da kuka zaiba. **30** Za ku zama kamar itacen oak mai busasshen ganyaye, kamar lambu marar ruwa. **31** Mutum mai karfi zai zama kamar rama, aikinsa kuma kamar tartsatsin wuta; duka za su kone tare, ba kuwa wanda zai kashe wutár.”

2 Ga abin da Ishaya dan Amoz ya gani game da Yahuda da Urushalima. **2** A kwanaki masu zuwa za a kafa dutsen haikalibn Ubangiji a matsayin babba cikin duwatsu; za a daga shi bisa tuddai, kuma dukun al’ummai za su bumbunto zuwa gare shi. **3** Mutane da yawa za su zo su ce, “Ku zo, bari mu haura zuwa dutsen Ubangiji, zuwa gidan Allah na Yakub. Zai koya mana hanyoyinsa, domin mu yi tafiya cikin hanyoyinsa.” Dokar za tā fito daga Sihiyona, maganar Ubangiji daga Urushalima. **4** Zai shari’anta tsakanin al’ummai zai kuma sulhunta fadar mutane masu yawa. Za su mai da takubansu su zama garemani māsunsu su zama wukāken askin itatuwa. Al’umma ba za tā kara dauki takobi a kan al’umma ba, ba kuwa za su kara yin horarwar yakı. **5** Ki zo, ya gidan Yakub, bari mu yi tafiya a hasken Ubangiji. **6** Ka rabu da mutanenka, gidan Yakub. Sun cika da ayyukan sihiri da aka kawo daga Gabas; suna yin duba kamar Filistiyawa suna tafa hamnuwa tare da marasa sanin Allah. **7** Kasarsu ta cika da azurfa da zinariya; dukiyyaru kuma ba iyaka. Kasarsu ta cika da dawakai; kekunan yakinsu kuma ba iyaka. **8** Kasarsu ta cika da gumaka; sukan rusuna ga aikin hannuwansu, ga abin da yatsotsinsu suka yi. **9** Saboda an jawo mutum kasa aka kuma faskantar da dan adam, kada ku gafarta musu. **10** Ku tafi cikin duwatsu, ku buya cikin kasa daga razanar Ubangiji

da kuma darajar daukakarsa! **11** Za a kaskantar da jagoarinku suna bad da ku; suna karkatar da ku mai girman kai za a kuma lalatar da fariyar masu daga hanya. **13** Ubangiji ya dauki mazauninsa daga kai; Ubangiji kadai za a daukaka a wannan a cikin dakin shari'a; ya tashi don yā shari'anta rana. **12** Ubangiji Madaukaki yana da rana ajiye mutane. **14** Ubangiji yana shari'a da dattawa da domin dukan masu girman kai da masu fariya domin kuma shugabannin mutanensa, "Ku ne kuka lalace dukan wadanda aka daukaka (zai kuwa kaskantar gonar inabina; ganimar talakawa suna a gidajenku. da su), **13** domin dukan al'ul na Lebanon, masu **15** Ina dalilin da kuke marmatsa mutanena kuna tsayi da masu fariya, da kuma dukan itatuwan oak gurgurje fuskokin talakawa?" Ni Ubangiji Madaukaki na Bashan, **14** domin dukan dogayen duwatsu da na fada. **16** Ubangiji ya ce, "Matan Sihiyona suna da kuma tuddai masu tsayi, **15** domin kowace doguwar girman kai, suna tafiya da wuya a mike, da idanu hasumiya da kowace katanga mai karfi, **16** domin masu yaudara, suna takawa daya-daya a hankali, kowane jirgin ruwan kasuwanci da kuma jirgi mafi da mundaye a kafafunsu, suna cas-cas. **17** Saboda girma mafi kyau. **17** Za a jawo mai girman kai haka Ubangiji zai kawo gyambuna a kawunun matan kasa a kuma kaskantar da mai daga kai; Ubangiji Sihiyona; Ubangiji zai sa a aske kawunansu, a bar su kadai za a daukaka a wannan rana, **18** za a kuma kwal." **18** A wannan rana Ubangiji zai kwace abin da kawar da gumaka kakaf. **19** Mutane za su gudu suke tašama da shi, mundayensu, dankwalin kansu zuwa kogwannin duwatsu da kuma ramummuka da abin wuyansu, **19** yan kunnensu, kwandagansu a kasa daga razanar Ubangiji da kuma darajar da lullubinsu, **20** kitsonsu, sarkar da suke sa wa daukakarsa, sa'ad da ya tashi don yā gulgiza duniya. damatsansu da damararsu, kwalabai turare da layu, **20** A wannan rana mutane za su Zubar wa jaba da **21** da kawanen da suka sa a yatsotsinsu da hancinsu, jamage gumakansu na azurfa da gumakansu na **22** tufafi masu kyau, da manyan rigunansu, da zinariya da suka yi don su bauta musu. **21** Za su gudu mayafansu, da jakar kudinsu **23** da madubi, da kuma zuwa kogwannin duwatsu da kuma zuwa tsagaggun tufafin lilin da adikai, da gyale. **24** A maimakon duwatsu daga razanar Ubangiji da kuma darajar kanshi, wari ne za a ji; a maimakon abin damara, daukakarsa, sa'ad da ya tashi don yā gulgiza duniya. igiya ce za a samu; a maimakon kyakkyawan gashi, **22** Ku daina dogara ga mutum, wanda numfashi ne sanko za su kasance da shi a kai; a maimakon tufafi kawai yake da shi a hancinsa. Wace daraja gare shi? masu kyau, za su sa tsummoki; a maimakon kyau, za

3 Yanzu ka duba fa, Ubangiji, Ubangiji Madaukaki,
yana shirin yă dauke kowane tanadi da taimako
daga Urushalima da Yahuda dukan tanade-tanaden
abinci da kuma dukan tanade-tanaden ruwa, 2

jarumi, da soja, alkali da annabi masu duba dattijo, **3** shugaban sojojin hamsin da mutum mai makami, mai ba da shawara, gwanin sarrafa abubuwa da mai gwanintan dabo. **4** "Zan sa'yan yara su zama shugabanninsu;" yan yara kurum za su yi mulkinsu." **5** Mutane za su zalunci juna mutum da mutum, makwabci da maqwabci. Yara za su rena tsfaffi, kaskantacce zai rena mai daraja. **6** Mutum zai kama daya daga cikin'yan'uwsa a gidan mahaifinsa ya ce, "Kana da abin sawa, ka zama shugabanmu; wannan kango kuma yă zama a karkashinka!" **7** Amma a ranan nan zai tā da murya ya ce, "Ba ni ba dai. Ba ni da abinci ko abin sawa a gidana; kada ka mai da ni shugaban mutane." **8** Urushalima tana tangadi, Yahuda yana fāduwa; maganganunsu da ayyukansu suna gāba da Ubangiji, suna rena daukakar kasancewarsa. **9** Fuskokinsu shaidu ne a kansu; suna nuna zunubinsu a fili kamar yadda Sodom ya yi; ba sa ma boye shi. Kaitonsu! Sun iawo wa kansu masifa. **10** Ku fada wa masu adalci

cewa kome zai zama musu da kyau, gama za su ji dadin aikin da hannuwansu suka yi. **11** Kaiton masu mugunta! Masifa tana a kansu! Za a rama abin da hannuwansu suka yi. **12** Matasa suna zalunta mutanena, mata suna mulki a bisansu. Ya mutanena,

su zama munana. 25 Mazanku za su mutu ta wurin takobi, jarumawanku za su mutu a yaki. 26 Kofofin Sihiyona za su yi makoki su kuma yi kuka; za tā zama wofi, za tā zauna a kasa.

4 A wannan rana mata guda bakwai za su cafka namiji guda su ce, "Ma ciyar da kanmu mu kuma yi wa kanmu sutura; ka dai bari mu ce ke kai ne mijimmu. Ka dauke mana kunyar da zu mu sha." **2** A wannan rana Reshen Ubangiji zai zama kyakkyawa da kuma dawkaka, kuma amfanin kasar zai zama abin fariya da dawkakar wadanda suka rayu a Isra'il'a. **3** Wadanda suka rage a Sihiyona, wadanda suka rage a Urushalima, za a ce da su masu tsarki, wato, dukan wadanda aka rubuta a cikin masu rai a Urushalima. **4** Ubangiji zai wanke duk wani kazantar matan Sihiyona; ya tsabtacce jinin da aka zubar daga Urushalima ta wurin ruhun hukunci da yake kuna kamar wuta. **5** Sa'an nan Ubangiji zai sa girgijen hayaki da rana da harshen wuta da dare a bisa dukan Dutsen Sihiyona da kuma bisa wadanda suka tattaru a can; a bisa duka kuwa dawkakar za ta zama rumfa. **6** Za ta zama rumfa da inuwar da za ta tare zafin rana, da kuma mafaka da wurin buya daga hadari da ruwan sama.

5 Zan rera waka wa kaunataccena waka game da gonar inabinsa. Kaunataccena yana da gonar inabi a gefen tudu mai dausayi. 2 Ya haka kasa ya kuma tsintsince duwatsun ya shuka mata inabi mafi

kyau. Ya gina hasumiyar tsaro a cikinta ya kuma suke mai da daci zaki zaki kuma daci. **21** Kaiton shirya wurin matsin ruwan inabi. Sa'an nan ya sa wadanda suke tsammani suna da hikima da kuma rai ga samun girbi mai kyau na inabin, amma sai ga shi inabin ya ba da munanan'ya'ya. **3** “Yanzu fa ku mazauna cikin Urushalima da mutanen Yahuda, **22** Kaiton wadanda suke jarumawa a kuma ya rage da za a yi wa gonar inabina fiye da wayo a idonsu. **23** wadanda suke kyale masu laifi don sun ba da shan ruwan inabi da gwanaye a hadin abubuwana, **24** Saboda haka kamar yadda harshen wuta yakan cin hanci, amma su hana a yi gaskiya wa marasa laifi. **25** Saboda haka fushin Ubangiji ya yi kuma kyale maganar Mai Tsarkin nan na Isra'il. **26** Ya muku abin da zan yi da gonar inabina. Zan cire za su ruba iska kuma ta hura furanninsu kamar katangan da ta kewaye ta, za tā kuwa lalace; zan rushe bangonta, za a kuwa tattake ta. **6** Zan mai da ita kango, ba zan aske ta ba, ba kuwa zan nome ta ba, sarfakkiya da kayayyuwa kuwa za su yi girma a can Zan umarci gizagizai kada su yi ruwan sama a kanta.” **7** Gonar inabin Ubangiji Madaukaki ita ce gidan Isra'il, mutanen Yahuda kuma su ne lambun farin cikinsa. Yana kuma nema ganin gaskiya, amma sai ga Zub da jini; yana neman adalci, amma sai ga shi kukan azaba yake ji. **8** Kaitonku ku wadanda kuke kara wa kanku gidaje kuke kuma hada gonaki da gonaki har babu sauran filin da ya rage ku kuma zauna ku kadai a kasar. **9** Ubangiji Madaukaki ya furta a kumnuwana, “Tabbatacce manyan gidajen za su zama kango, za a bar kyawawan gidajen nan ba kowa. **10** Kadada goma na gonar inabi zai ba da garwan ruwan inabi daya kadaif, mudu guda na iri kuma zai ba da efa na hatsi guda kurum.” **11** Kaiton wadanda suke tashi da sassafe don su nufi wurin shaye-shaye, wadanda suke raba dare har sai sun bugu da ruwan inabi. **12** Suna kada garaya, ruwan inabi, amma ba su kula da ayyukan Ubangiji ba, ba sa biyaya ga aikin hannuwansa. **13** Saboda haka mutanena za su yi zaman bauta domin rashin fahimi; manyan mutanensu za su mutu da yunwa talakawansu kuma su mutu da fishirwa. **14** Saboda haka kabari ya fadada marmarinsa ya kuma bude bakinsa babu iyaka; cikinsa manyan mutanensu da talakawansu za su gangara tare da dukan masu hayaniyarsu da masu murnansu. (*Sheol h7585*) **15** Ta haka za a kaskantar da mutum kuma za a kaskantar da yan adam, za a kaskanta da masu girman kai. **16** Amma Ubangiji Madaukaki zai sami daukaka ta wurin aikata gaskiya, kuma Allah mai tsarki zai nuna kansa ta wurin adalcinsa. **17** Sa'an nan tumaki za su yi kiwo kamar yadda suke yi a wurin kiwonsu; raguna za su yi kiwo cikin abubuwa masu kyau da suka lalace. **18** Kaiton wadanda suke jan zunubi da igiyar rufu, da kuma mugunta da igiyoyin keken ya'kin, **19** wadanda suke cewa, “Bari Allah ya gaggauta, bari yā hanzarta aikinsa don mu gani. Bari yā iso, bari shirin Mai Tsarkin nan na Isra'il ya zo, don mu sani.” **20** Kaiton wadanda suke ce da mugunta nagarta nagarta kuma mugunta, wadanda suke mai da duhu haske haske kuma duhu, wadanda suke mai da daci zaki zaki kuma daci. **21** Kaiton shirya wurin matsin ruwan inabi. Sa'an nan ya sa wadanda suke tsammani suna da hikima da kuma rai ga samun girbi mai kyau na inabin, amma sai ga shi inabin ya ba da munanan'ya'ya. **3** “Yanzu fa ku mazauna cikin Urushalima da mutanen Yahuda, **22** Kaiton wadanda suke jarumawa a kuma ya rage da za a yi wa gonar inabina fiye da wayo a idonsu. **23** wadanda suke kyale masu laifi don sun ba da shan ruwan inabi da gwanaye a hadin abubuwana, **24** Saboda haka kamar yadda harshen wuta yakan cin hanci, amma su hana a yi gaskiya wa marasa laifi. **25** Saboda haka fushin Ubangiji ya yi kuma kyale maganar Mai Tsarkin nan na Isra'il. **26** Ya muku abin da zan yi da gonar inabina. Zan cire za su ruba iska kuma ta hura furanninsu kamar kura; gama sun ki dokar Ubangiji Madaukaki suka kuma kyale maganar Mai Tsarkin nan na Isra'il. **27** Saboda haka fushin Ubangiji ya yi kuna a kan mutanensa; ya daga hannunsa ya kuma buge su. Duwatsu sun jijigu, gawawwaki kuwa suka zama kamar juji a tituna. Saboda wannan duka, fushinsa bai huce ba, bai kuwa janye hannunsa ba. **28** Ya daga tuta don al'ummai masu nisa, ya yi feduwa wa wadanda suke a iyakar duniya. Ga shi sun iso, da sauri da kuma gaggawa! **29** Babu ko dayansu da ya gaji ko ya yi tuntube, babu ko daya da ya yi gyangyadi ko barci; babu abin damarar da ya kunce a gindi, ba igiyar takalmin da ta tsinke. **30** Kibiyoyinsu masu tsini ne, an daura dukan bakkunansu; kofatan dawakansu sun yi kamar dutsen fankara, kafafun su dauke shi ba mai kwace shi. **31** A wannan rana za su yi ta ruri a kansa kamar rurin teku. Kuma in wani zama duhu ta wurin gizagizai.

6 A shekarar da Sarki Uzziya ya mutu, na ga Ubangiji zaune a kan kujerar sarauta a sama cike da daukaka, zatinsa ya cika haikali. **2** A bisansa akwai serafofi, kowanne yana da fikafikai shida. Fikafikai biyu sun rufe fuskokinsu, da biyu suka rufe kafafunsu, biyu kuma da su suke tashi. **3** Suna kiran juna, “Mai Tsarki, Mai Tsarki, Mai Tsarki! Ubangiji Madaukaki ne; duniya ta cika da daukakarsa.” **4** Da jin karar muryoyinsu madogarai da madogaran kofa suka giringa, haikali kuma ya cika da hayaki. **5** Sai na tā da murya na ce, “Kaitona! Na shiga uku! Gama ni mutum ne mai lebuna marar tsarki, kuma ina raye a cikin mutane masu lebuna marasa tsarki, idanuna kuma sun ga Sarki, Ubangiji Madaukaki.” **6** Sai daya daga cikin serafofin ya yi firiya zuwa wurina tare da garwashin mai wuta a hannunsa, wanda ya dibā da arautaki daga bagade. **7** Da shi ne ya taba bakina ya ce, “Duba, wannan ya taba lebunanka, yanzu fa an kawar da laifofinka, an kuma gafarta maka zunubanka.” **8** Sa'an nan na ji muryar Ubangiji tana cewa, “Wa zan aika? Wa zai tafi mana?” Sai na ce, “Ga ni! Ka aike ni!” **9** Ya ce, “Je ka ka fada wa wannan mutane, “Kome yawan kasa kunne da za ku yi, ba zu ku fahimta ba; Kome yawan dubar da za ku yi, ba

za ku san abin da yake faruwa ba.’ **10** Ka sa zuciyar kuma amsa, “Sai an lalatar da biranen ba kowa a ciki, sai an mai da gidaje kangwaye kasa kuma ta zama kango ba amfani, **12** sai lokacin da Ubangiji ya kori kowa aka kuma yashe kasar gaba daya. **13** Ko da yake kashi daya bisa goma zai ragu a kasar, za tā sāke zama kango. Amma kamar yadda katambiri da itacen oak sukan bar kututturai sa’ad da aka yankee su, haka iri mai tsarkin nan zai zama kututture a kasar mai tsarki.”

7 Sa’ad da Ahaz dan Yotam, dan Uzziya, yake sarkin Yahuda, Sarki Rezin na Aram da Feka dan Remaliya sarkin Isra’ila suka haura don su yaki Urushalima, amma ba su iya cinta da yaki ba. **2** Sai fa aka fada wa gidan Dawuda cewa, “Aram ya hada kansa da Efraim”; saboda haka zuciyar Ahaz da ta mutanensa suka firgita, sai ka ce itatuwa a kurmin da iska ta gulgiza. **3** Sai Ubangiji ya ce wa Ishaya, “Fita, kai da danka Sheyar-Yashub, don ku sadu da Ahaz a karshen wuriyar da take kawo ruwa daga Tafkin Tudu, a hanyar Filin Mai Wanki. **4** Ka fada masa, ‘Ka yi hankali, ka natsu kada kuma ka ji tsoro ko ka damu, kada ka ji tsoron fushin sarki Rezin da na Aram da na dan Remaliya, ba wani abu mai hatsari ba ne, bai fi hayakín’yan kírare biyu da suke cin wuta ba. **5** Aram, Efraim da dan Remaliya sun kulla makarkashiya, suna cewa, **6** “Bari mu kai wa Yahuda hari; bari mu yayyage su mu rarraba su a tsakaninmu, mu nadā Tabeyel sarki a kansu.” **7** Duk da haka ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka ya ce, “Ba zai faru ba, ba zai auku ba, **8** gama kan Aram shi ne Damaskus, kan Damaskus kuma kawai shi ne Rezin. Cikin shekaru sittin da biyar za a wargaje Efraim har ba za tā iya rayuwa ta zama al’umma ba. **9** Kan Efraim shi ne Samariya, kan Samariya kuma kawai shi ne dan Remaliya. In ba ku tsaya da karfi cikin bangaskiyarku ba, ba za ku dawwama ba.” **10** Ubangiji ya kuma yi magana wa Ahaz ya ce, **11** “Ka roki Ubangiji Allahnka yā ba ka alama, ko daga surfaf masu surfi ko kuwa daga can cikin sama.” (*Sheol h7585*) **12** Amma Ahaz ya ce, “Ba zan nema ba; ba zan gwada Ubangiji ba.” **13** Sa’an nan Ishaya ya ce, “To, ku saurara, ya ku gidan Dawuda! Abin kirki kuke yi ne da kuka kure hakurin jama’ā? Ko hakurin Allah ne kuma kuke so ku kure? **14** Saboda haka Ubangiji kansa zai ba ku alama. Ga shi budurwa za tā yi ciki, za tā haifi da, za tā kuwa kira shi Immanuvel. **15** In ya yi girma har ya isa yankee shawara don kansa, madara da zuma ne abincinsa. **16** Amma kafin yaron yā isa yankee shawara yā ki abin da yake mummuna, yā za’bi abin da yake nagari,

kasashen sarakunan nan biyu da kuke tsoro za su mutanen nan ta dushe; kunnuwansu su kurunce, zama kango. **17** Ubangiji zai aukar maka da kwanakin idanunsu kuma su makance. In ba haka ba za su iya gani da idanunsu, su ji da kunnuwansu, su fahimta da zuciyarsu, su kuma juyo a kuma warkar da su.” **11** Sa’an nan na ce, “Har yaushe, ya Ubangiji?” Ya Assuriya.” **18** A wannan rana Ubangiji zai yi feduwa yā kira kudaje daga rafuffuka masu nisa na Masar da kuma kudan zuma daga kasar Assuriya. **19** Za su zo su mamaye kwazzazzabai da kogwanni cikin duwatsu, a kan dukan kayayyuwa da dukan rammukan ruwa. **20** A wannan rana Ubangiji zai yi amfani da rezan da aka yi haya daga ketaren Kogi, sarkin Assuriya ke nan, yā aske kanku da gashin kafafunku, zai kuma aske gemunku. **21** A ranar, mutum zai bar karsana daya da awaki biyu da rai. **22** Kuma saboda yalwa madarar da suke bayarwa, zai kasance da madarar da zai sha. Dukan wadanda suka rage a kasar za su sha madara da zuma. **23** A wannan rana, a kowane wuri inda akwai kuringa dubu da kufinsu ya kai shekel dubu na azurfa, kayayyuwa da sarkakkiya ne kawai za su kasance a can. **24** Mutane za su je can da baka da kibiyoyi, gama kayayyuwa da sarkakkiya ne za su rufe kasar. **25** Game da dukan tuddai da dā ake nome da garemani kuwa, ba za ku kara je wurin ba saboda tsoron kayayyuwa da sarkakkiya; za su zama wuraren da ake kai shanu a sake su su yi ta yawo da kansu, tumaki kuma su yi ta gudu.

8 Ubangiji ya ce mini, “Ka dauki nadadden littafi mai girma ka yi rubutu a kai da alkalamī kurum, Maher-Shalal-Hash-Baz. **2** Zan kuma kira Uriya firist da Zakariya dan Yeberekiya su zama mini amintattun shaidū.” **3** Sa’an nan na tafi na yi jima’i da annabiya, ta kuwa yi ciki ta haifi da. Ubangiji kuma ya ce mini, “Rada masa suna, Maher-Shalal-Hash-Baz. **4** Kafin yaron yā san yadda zai ce ‘Babana’ ko ‘Mamana,’ sarkin Assuriya zai kwashe arzikan Damaskus da gamimar Samariya.” **5** Ubangiji ya sāke yi mini magana ya ce, **6** “Domin wannan jama’ā ta ki natsattsən ruwan rafin Shilowa suka yi ta farin ciki a kan Rezin dan Remaliya, **7** saboda haka Ubangiji yana shirin yā kawo musu rigyawar ruwan Kogi, wato, sarkin Assuriya da dukan sojojinsa. Zai cika dukan gabobinsa, yā kuma malala har zuwa bakin kogi. **8** Yā yi ta malala har zuwa cikin Yahuda, yā shafe ta, yana ratsa ta ciki har yā kai kafada. Fikifikansa da ya bude za su rufe fādīn kasarka, Ya Immanuvel!” **9** Ku yi kururuwar yakī, ku kasashe, ku kuma ji tsoro! Ku saurara, dukanku manisantan kasashe. Ku shirya don yakī, ku kuma ji tsoro! **10** Ku kirkiro dabarunku, amma ba za su yi nasara ba; ku kulla shirye-shiryenku, amma ba za su yi amfani ba, gama Allah yana tare da mu. **11** Ubangiji ya yi mini magana da hannunsa mai karfi a kaina, yana yi mini gargađi kada in bi hanyar wadannan mutane. Ya ce, **12** “Kada ka kira wani abu makirci game da kome da wadannan mutane suke kira makirci; kada

ji tsoron abin da suke tsoro, kada kuma ka firgita Ubangiji ya aika da sakon gāba da Yakub; zai auka game da shi. **13** Ubangiji Madaukaki shi ne za ka wa Isra'ilā. **9** Dukan mutane za su san shi, Efraim dauka a matsayi mai tsarki, shi ne wanda za ka ji da mazaunau Samariya, wadanda suke magana da tsoro, shi ne za ka yi rawar jiki a gabansa, **14** zai fariya suna kuma daga kai, **10** "Tubalai sun zube a kuwa kasance a wuri mai tsarki; amma ga dukan kasa, amma za mu sāke gina su da dutse; an sassare gidajen Isra'ilā zai zama dutsen da zai sa mutane su itatuwan baure, amma za mu maya su da al'ul." yi tuntube dutse kuma da zai sa su fādī. Ga dukan **11** Amma Ubangiji ya Karfafa makiyān Rezin gāba mutanen Urushalima kuma zai zama tarko da raga. **12** Arameyawā da su ya kuma ingiza abokan gāba. **13** Amma **15** Yawancinsu za su yi tuntube; za su fādī a kuwa daga gabas da Filistiyawa daga yamma sun cinye ragargaza su, za a sa musu tarko a kuma kama su." Isra'ilā da budaddfen baki. Duk da haka, fushinsa bai **16** Daura shaidar nan ta gargadi ka kuma yimkē huće ba, hannunsa har yanzu yana a mīkē. **13** Amma umarnin Allah a cikin almajiraina. **17** Zan saurari mutanen ba su juyo wurin wanda ya buge su ba, Ubangiji, wanda ya boye fuskarsa daga gidan Yakub. balle su nemi Ubangiji Madaukaki. **14** Saboda haka Zan dogara gare shi. **18** Ga ni, da yaran da Ubangiji Ubangiji zai yanke Isra'ilā kai da wutsiya, da reshen ya ba ni. Mu alamu ne da shaidu a cikin Isra'ilā daga dabino da iwa a rana guda; **15** dattawa da manyan Ubangiji Madaukaki, wanda yake zama a Dutsen mutane su ne kai, annabawa wadanda suke koyar da Sihiyona. **19** Sa'ad da mutane suka ce muku ku nemi shawarar'yan bori da masu sihiri, wadanda suke jagorar'yan bori da masu sihiri, wadanda suke jagora aka sa suka kauce. **17** Saboda haka Ubangiji kamata mutane su nemi shawara daga Allahnsu ba? **18** **20** Nemi umarnin Allah da kuma shaidar **16** Wadanda suke jagorar'yan bori da masu sihiri, wadanda suke jagora aka sa suka kauce. **17** Saboda haka Ubangiji **21** Cikin matsuwa da huće ba, hannunsa har yanzu yana a mīkē. **18** **22** Sa'an nan za su zura wa kasa idanu, abin da za su gani kawai shi marayu da gwauraye ba, gama kowa marar sanin masu rai? **20** Nemi umarnin Allah da kuma shaidar **23** Tabbatacce mugunta tana kuna kamar wuta; tana **24** Kaiton wadanda suke kafa dokokin rashin **25** Kasar za tā ci wuta mutane kuma za su zama abin **26** A dama za su ci, amma su ci gaba da jin yunwa; a **27** gaskiya, wadanda suke ba da ka'idodin danniya, **28** **29** don su hana matalauta hakkinsu su kuma ki **30** yin shari'ar gaskiya a kan wadanda suke zaluntar **31** mutanena, suna kwace wa gwauraye dukiyarsu suna **32** kuma yi wa marayu kwace. **33** Me za ku yi a ranan **34** nan ta hukunci, sa'ad da masifa ta zo daga nesa? **35** Ga wa za ku tafi don neman taimako? Ina za ku bar **36** dukiyyaku? **37** Babu abin da zai rage sai cizon hakora **38** a cikin kamammu ko mutuwa cikin wadanda aka **39** kashe. Duk da haka, fushinsa bai huće ba, hannunsa **40** har yanzu yana a mīkē. **5** "Kaiton Assuriya, sandar **41** fushina, a hannun da kulkin fushina yake! **6** Na aike **42** shi gāba da al'umma marar sanin Allah, na tura **43** kashe. Duk da haka, fushinsa bai huće ba, hannunsa **44** shi gāba da mutanen da suka ba ni fushi, don yā **45** kwashe ganima yā kuma yi wason ganima, yā tattake **46** su kamar laka a tituna. **7** Amma ba abin da ya yi **47** niyya ke nan ba, ba abin da yake da shi a zuciya ba; **48** daga yanzu har zuwa karshen zamani. Ubangiji **49** manufarsa shi ne yā hallaka, yā kuma kawo karshen **50** Madaukaki ne ya yi niyyar aikata wannan duka. **8** al'ummai da yawa. **8** Ya ce, 'Dukan shugabannin

9 Duk da haka, babu sauran bañin ciki ga wadanda suke shan azaba. Dā ya kaskantar da kasar kabilan Zebulun da kasar Naftali, amma nan gaba zai girmama Galili na Al'ummai, ta hanyar teku wadda take ta Urdun. **2** Mutanen da suke tafiyi cikin duhu sun ga babban haske; a kan wadanda suke zama a kasar inuwār mutuwa haske ya haskaka. **3** Ka fadada al'umma ka kuma kara farin cikinsu; suna farin ciki a gabanka yadda mutane sukan yi murna a lokacin girbi, kamar yadda mutane sukan yi farin ciki sa'ad da suke raba ganima. **4** Gama kamar yadda yake a kwanakin da aka ci Midiyān da yaki, kuka ji tsoro nauyin da ya nawaita musu, sandar da yake a kafadunsu, sandar masu zaluncinsu. **5** Kowane takalmin jarumin da aka yi amfani da shi a yaki da kuma kowane rigar da ka nadē cikin jini zai kasance an kone shi zai kuma zama abin hura wuta. **6** Gama a gare mu an haifa mana yaro, a gare mu an ba da da, gwammati za tā kasance a kafadarsa. Za a ce da shi Mashawarci Mai Banmamaki, Allah Madaukaki Uban Madawwami, Sarkin Salama. **7** Game da girmar gwammatinsa da salama babu iyaka. Zai gāji sarki Dawuda, yā yi mulki a matsayinsa, zai kafa mulkinsa a kan adalci da gaskiya, tun daga yanzu har zuwa karshen zamani. Ubangiji Madaukaki ne ya yi niyyar aikata wannan duka. **8**

ya'kina ba sarakuna ba ne?" 9 'Kalno bai kasance adana tanade-tanade a Mikmash. 29 Suka ketare ta kamar Karkemish ba? Hamat bai zama kamar Arfad hanya, suka kuma ce, "Za mu kwana a Geba." Rama Samariya kuma kamar Damaskus ba? 10 Yadda ta firgita; Gibeya ta Shawulu ta gudu. 30 Ki yi ihu, ya hannuna ya kwace mulkokin gumaka, mulkokin Diyar Gallim! Ki saurara, ya Layisha! Kayya, Anatot da siffofinsu suka fi na Urushalima da Samariya, abin tausayi! 31 Madmena tana gudu; mutanen Gebim sun buya. 32 A wannan rana za su dakata a yi da Samariya da gumakanta ba?" 12 Sa'ad da Nob; za su jijjiga karfinsu a dutsen Diyar Sihiyona, a Ubangiji ya gama dukan aikinsa gāba da Dutsen Sihiyona da Urushalima, zai ce, "Zan hukunta sarkin zai ragargaza rassa da iko mai girma. Za a sassare Assuriya saboda fariya na gangancin zuciyarsa da itatuwa masu ganyaye, za a yanke dogayen itatuwa kuma kallon reni na idanunsa. 13 Gama ya ce, "Ta har kasa. 34 Zai sassare itatuwan jeji da gatari har wurin karfin hannuna ne na aikata wannan, da kasa; Lebanon zai fādī a gabon Mai Iko.

kuma ta wurin hikimata, gama ina da fahimi. Na kau da iyakokin kasashe, na washe dukiyarsu; a matsayina na mai iko, na mamaye sarakunansu. 14 Kamar yadda mutum yakan mīka hannu cikin shekar tsuntsu haka hannuna ya je ya washe dukiyar al'ummai; kamar yadda mutane sukan tattara kwai, haka na tattara dukan kasashe; ba tsuntsun da ya kakkabe kfifiki, ko yā bude baki don yā yi kuka." 15 Gatari ya taba fin wanda yake amfani da shi girma, ko zarto yā yi wa wanda yake amfani da shi takama? Sanda za tā girkiza mutumin da yake rike da ita, ko kuwa kulki yā jijjiga mutumin da yake rike da katako! 16 Saboda haka Ubangiji Madaukaki, zai aukar da cuta mai kisa a kan kosassu jarumawa; a karkashin sansaninsa zai kuna wuta kamar harshen wuta. 17 Hasken Isra'ilā zai zo kamar wuta, Mai Tsarkinsu zai zama kamar wuta; a rana guda zai kone yā kuma cinye kayayyuwa da sarkakkiyarsa. 18 Darajar jejinsa da gonakinsha masu dausayi za a hallaka su dungum, kamar yadda ciwo yakan kashe mutum. 19 Sauran itatuwan jejinsa kuma za su ragu ko dan karamin yaro ma zai iya kidaya su. 20 A wannan rana raguwar Isra'ilā, wadanda suka ragu na gidan Ya'kub, ba za su kara dogara ga wanda ya kusa hallaka su ba amma za su dogara ga Ubangiji, Mai Tsarkin nan on Isra'ilā. 21 Raguwa za tā komo, raguwar Ya'kub za su komo ga Madaukaki Allah. 22 Ko da yake mutanenka, ya Isra'ilā, sun zama kamar yashin bakin teku, raguwa ce kurum za tā komo. A kaddara hallaka, mai marmayewa da mai adalci. 23 Ubangiji Madaukaki, zai sa hallakar da aka kaddara a kan dukan kasa ta faru. 24 Saboda haka, ga abin da Ubangiji Madaukaki ya ce, "Ya mutanena masu zama a Sihiyona, kada ku ji tsoron Assuriyawa, wadanda suka düke ku da sanda suka kuma daga kulki a kanku, kamar yadda Masar ta yi. 25 Ba da dadewa ba fushina a kanku zai zo ga karshe hasalata kuma za tā koma ga hallakarsu." 26 Ubangiji Madaukaki zai bulale su da tsumagiya, kamar sa'ad da ya bugi Midyan a dutsen Oreb; zai kuma daga sandarsa a bisa ruwaye, yadda ya yi a Masar. 27 A wannan rana zai dauke nauyi daga kafadarku, nauyinsu daga wuyanku; za a karye karkiya domin kun yi kiba kwarai. 28 Sun shiga Ayiyat; sun bi ta Migron; sun

11 Toho zai fito daga kututturen Yesse; daga saiwersa Reshe zai ba da'yāya. 2 Ruhun Ubangiji zai kasance a kansa, Ruhun hikima da na fahimta, Ruhun shawara da na iko, Ruhun sani da na tsoron Ubangiji, 3 zai kuwa ji dadin tsoron Ubangiji. Ba zai yi hukunci ta wurin abin da ya gani da idanunsa ba, ba zai kuwa yanke shawara ta wurin abin da ya ji da kunnuwansa ba; 4 amma da adalci zai yi wa masu bukata shari'a, da gaskiya zai yanke shawarwari saboda matalautan duniya. Kamar sanda zai bugi duniya da maganar bakinsa; da numfashin lebunansa zai yanke mugaye. 5 Adalci ne zai zama abin damararsa aminci kuma igiyar da zai dfaura kewaye da gindinsa. 6 Kyarkeci zai zauna tare da dan rago damisa za tā kwanta tare da akuya, dan maraki da zaki da dan saniya za su yi kiwo tare; dan yaro ne zai lura da su. 7 Saniya da beyar za su yi kiwo tare, kananansu za su kwanta tare, zaki kuma zai ci ciyawa kamar saniya. 8 Jariri zai yi wasa kurtusa da ramin gamsheka, dan yaro kuma zai sa hannunsa a ramin maciji mai mugun dafi. 9 Ba za su yi lahani ko su hallaka wani a dutsena mai tsarki ba, gama dunia za tā cika da sanin Ubangiji kamar yadda ruwaye suka rufe teku. 10 A wannan rana Saiwar Yesse zai mīke kamar tutu don mutanenta; al'ummai za su tattaru wurinsa, wurin hutunsa kuma zai zama mai daraja. 11 A wannan rana Ubangiji zai mīka hannunsa sau na biyu don yā maido da raguwar da ta rage na mutanensa daga Assuriya, daga Masar ta Kasa, daga Masar ta Bisa, daga Kush, daga Elam, daga Babiloniya, daga Hamat da kuma daga tsibiran teku. 12 Zai tā da tuta saboda al'ummai yā kuma tattara masu zaman bauta na Isra'ilā; zai tattara mutanen Yahuda da suke a warwatse kusurwoyi hudu na duniya. 13 Kishin Efraim zai bace, za a kuma kau da abokan gāban Yahuda; Efraim ba zai yi kishin Yahuda ba, haka ma Yahuda ba zai yi gāba da Efraim ba. 14 Tare za su fādā wa Filistiyawa da yaki daga yamma; tare za su washe mutane wajen gabas. Za su dibiya hannuwa a kan Edom da Mowab, Ammonawa kuma za su yi musu biyaya. 15 Ubangiji zai busar da bakin tekun Masar; da iska mai zafi zai share hannunsa a bisa Kogin Yuferites Zai rarraba shi yā zama Kanana rafuffuka bakwai saboda mutane su

iya hayewa da kafa. **16** Za a yi babbar hanya saboda kama za a soke shi yā mutu; dukan wadanda aka raguwa mutanensa da ta rage daga Assuriya, kamar kama za su mutu ta takobi. **16** Za a fyada'ya'yansu yadda ta kasance wa Isra'ilā sa'ad da suka fito daga a kasa su yi kucu-kucu a idanunsu; za a washe Masar. gidajensu, a kuma kwana da matansu. **17** Duba, zan zuga mutanen Medes su yi gāba da su, su da ba su kula da azurfa ba kuma ba sa damuwa da zinariya. **18** Bakkunansu za su kashe samari; ba zu ji tausayin jarirai ba ba za su kuwa nuna jinkai ga'yan yara ba.

12 A wannan rana za ku ce, "Zan yabe ka, ya Ubangiji. Ko da yake a dā ka yi fushi da ni, amma yanzu ka daina fushi da ni ka kuwa ta'azantar da ni. **2** Tabbatacce Allah shi ne mai cetona; zan dogara gare shi ba kuwa zan ji tsoro ba. Ubangiji, Ubangiji, ne karfina da wakata; ya zama mai cetona." **3** Da farin ciki zan debo ruwa daga rijiyoyin ceto. **4** A wannan rana za ku ce, "Yi godiya ga Ubangiji, ku kira bisa sunansa; a sanar da wannan abin da ya aikata a cikin al'ummai, a kuma yi shela cewa sunansa mai girma ne. **5** Ku rera ga Ubangiji, gama ya aikata manyan abubuwa; bari a sanar da wannan ga dukan duniya. **6** Ku tā da murya ku kuma rera don farin ciki, ya ku mutanen Sihiyona, gama Mai Tsarki na Isra'ilā da girma yake a cikinki."

19 Babilon, kayan daraja na mulkoki, abin fariyar Babiloniyyawa, Allah zai kabantar da ita kamar yadda ya yi da Sodom da Gomorra. **20** Ba za kāra kasance da mazauna kuma ba ko a yi zama a cikinta dukan zamana'i; Ba wani mutumin Arab da zai kafa tentinsa a can, ba makiyayin da zai taşa kiwon garkensa a can. **21** Amma halittun hamada za su kwanta a can, diloli za su cika gidajenta; a can mujiyoyi za su zauna, a can kuma awakin jeji za su yi ta tsalle. **22** Kuraye za su yi ta kuka a kagarorinta, diloli kuma a cikin fadodinta masu alfarma. Lokacinta ya yi kusa, kwanakinta kuma ba za su yi tsawo ba.

13 Abubuwan da Allah ya yi magana a kai game da Babilon da Ishaya dan Amoz ya gani. **2** A tā da tutu a kan tudun da yake mai fili, ka tā da murya gare su; ka daga hannu ka ba su alama don su shiga kofofi masu alfarma. **3** Na umarci tsarkakana; na umarci jarumawan yakīna su gamsar da fushina, wadanda suke farin ciki a nasarata. **4** Ka saurara, akwai surutu a kan duwatsu, sai ka ce na babbān taron jama'a! Ka saurara, akwai hayaniya a cikin mulkoki, sai ka ce al'ummai ne suna ta tattaruwa! Ubangiji Madaukaki yana shiryā mayaka don yači. **5** Suna zuwa daga kasashe masu nesa, daga iyakokin duniya, Ubangiji da kuma fushinsa, zai hallaka dukan kasar. **6** Ku yi ihu, gama ranar Ubangiji ta yi kusa za tā zo kamar hallaka daga Madaukaki. **7** Saboda wannan, hannun kowane mutum zai yi rauni, karfin halin kowane mutum zai kāsa. **8** Tsoro zai kama su, zafi da azaba za su ci karfinsu; za su yi ta murdewa kamar mace mai nakuda. Za su dubi juna a tsorace, fuskokinsu a bace. **9** Duba, ranar Ubangiji tana zuwa, muguar rana, mai hasala da zafin fushi, don ta mai da kasar kango ta kuma hallakar da masu zunubi da suke cikinta. **10** Taurarin sama da kungiyoyinsu ba za su ba da haskensu ba. Rana za tā yi duhu wata kuma ba zai ba da haskensa ba. **11** Zan hukunta duniya saboda muguntarta, mugaye saboda zunubansu. Zan kawo karshe ga girman kan masu ta'kama in kuma kaskantar da daga kan marasa tausayi. **12** Zan sa mutum yā fi zinariya zalla wuyar samuwa, fiye da zinariyar Ofir wuyan gani. **13** Saboda haka zan sa sammai su yi rawar jiki; duniya kuma za tā giringa daga inda take a fushin Ubangiji Madaukaki, a ranar fushinsa mai kuna. **14** Kamar barewar da ake farautarta kamar tumaki marasa makiyayi, haka nan kowane mutum zai koma ga mutanensa, kowane mutum zai gudu zuwa kasarsa. **15** Duk wanda aka kama za a soke shi yā mutu; dukan wadanda aka raguwa mutanensa da ta rage daga Assuriya, kamar kama za su mutu ta takobi. **16** Za a fyada'ya'yansu yadda ta kasance wa Isra'ilā sa'ad da suka fito daga a kasa su yi kucu-kucu a idanunsu; za a washe gidajensu, a kuma kwana da matansu. **17** Duba, zan zuga mutanen Medes su yi gāba da su, su da ba su kula da azurfa ba kuma ba sa damuwa da zinariya. **18** Bakkunansu za su kashe samari; ba zu ji tausayin jarirai ba ba za su kuwa nuna jinkai ga'yan yara ba.

19 Babilon, kayan daraja na mulkoki, abin fariyar Babiloniyyawa, Allah zai kabantar da ita kamar yadda ya yi da Sodom da Gomorra. **20** Ba za kāra kasance da mazauna kuma ba ko a yi zama a cikinta dukan zamana'i; Ba wani mutumin Arab da zai kafa tentinsa a can, ba makiyayin da zai taşa kiwon garkensa a can. **21** Amma halittun hamada za su kwanta a can, diloli za su cika gidajenta; a can mujiyoyi za su zauna, a can kuma awakin jeji za su yi ta tsalle. **22** Kuraye za su yi ta kuka a kagarorinta, diloli kuma a cikin fadodinta masu alfarma. Lokacinta ya yi kusa, kwanakinta kuma ba za su yi tsawo ba.

14 Ubangiji zai yi wa Yakub jinkai; zai sāke zabi Isra'ilā yā kuma zaunar da su a kasarsu. Bakī ma za su zu zu zauna tare da su su hada kai da gidan Yakub. **2** Al'ummai za su dauke su su kuma kawo wurin da yake nasu. Gidan Isra'ilā kuwa za tā mallaki al'ummai a matsayin bayi maza da mata a kāsar Ubangiji. Za su mai da wadanda suka kama su su zama kamammu su kuma yi mulki a kan wadanda suka taşa danne su. **3** A ranar da Ubangiji ya hutashes ku daga wahala da azaba da muguar bauta, **4** za ku yi wa sarkin Babilon wannan ba'a. Mai danniya ya zo ga karshe! Dubi yadda fushinsa ya kare! **5** Ubangiji ya karye sandar mugaye, sandan mulkin masu mulki, **6** wanda cikin fushi ya kashe mutane da bugu marar karewa, kuma cikin fushi ya mamaye al'ummai da fushi ba ka'kkautawa. **7** Dukan kasashe suna hutawa suna kuma cikin salama; sun barke da waka. **8** Har itatuwan fir ma da kuma al'ul na Lebanon suna murna a kanka suna cewa, "Yanzu da aka kaskantar da kai, babu wani mai yankan katakon da ya zo yā yanka mu." **9** Kabari a karkashi duk ya shiryā don yā sadu da kai a zuwanka; yana tā da ruhohin da suka rasu don su gaishe ka, dukan wadanda sun taşa zama shugabanni a duniya; ya sa suka tashi daga kujerun sarauta, dukan wadanda suke sarakuna a kan al'ummai. (**Sheol h7585**) **10** Duk za su amsa, za su ce maka, "Ashe kai ma raunana ne, kamar mu; ka zama kamar mu." **11** An yi kasa da dukan alfarmarka zuwa kabari, tare da surutan garayunka; tsutsotsi sun basu a karkashinka tsutsotsi kuma suka rufe ka. (**Sheol h7585**) **12** Yaya aka yi ka fādo daga sama Ya tauraron safiya, dan hasken asuba! An fyada ka da kasa, kai da ka taşa kaskantar da al'ummai! **13** Ka yi tunani a ranka ka ce, "Zan hau Allah; zan zauna a kursiyi a kan dutsen taro, a

can kurewar saman dutse mai tsarki. **14** Zan haura can bisa gizagizai; zan mai da kaina kamar Mafi Daukaka.” **15** Amma ga shi an gangara da kai zuwa kabari, zuwa surfafan rami. (*Sheol h7585*) **16** Wadanda suka gan ka sun zura maka ido, suna tunani abin da zai same ka. “Wannan mutumin ne ya girkiza duniya ya kuma sa mulkoki suka razana, **17** mutumin da ya mai da duniya ta zama hamada, wanda ya tumfuke biranenta bai kuma bar kamammunsa suka tafi ba?” **18** Dukan sarakunan duniya suna kwance a mace, kowa a kabarinsa. **19** Amma an jefar da kabarinka kamar reshen da aka ki; an rufe ka da wadanda aka kashe, tare da wadanda aka soke da takobi, wadanda suka gangara zuwa duwatsun rami. Kamar gawar da aka tattake da kafa, **20** ba za a hada ka tare da su a jana’iza ba, gama ka hallaka kasarka ka kuma kashe mutanenka. Ba za a kara ambaci zuriyarka masu aikata mugunta ba. **21** A shirya wuri don a yayyanka’ya’yansa maza saboda zunuban kakanninsu; kada a reno su su gāji kasar su cika duniya da biranensu. **22** “Zan yi gāba da su,” in ji Ubangiji Madaukaki. “Zan kau da sunan Babilon da wadanda suka rage da rai a cikinta,’ya’yanta da zuriyarta,” in ji Ubangiji. **23** “Zan mai da ita wuri domin mujiyoyi da kuma fadama; zan share ta da tsintsイヤ hallaka,” Ni Ubangiji Madaukaki na fada. **24** Ubangiji Madaukaki ya rantse, “Tabbatacce, kamar yadda na riga na shirya, haka zai kasance, kuma kamar yadda na nufa, haka zai zama. **25** Zan ragargazar da Assuriya a cikin kasata; a kan duwatsuna zan tattake shi. Za a dauke nauyin da ya sa wa mutanena, a kuma dauke nauyinsa daga kafadunsu.” **26** Wannan shi ne shirin da na yi domin dukan duniya; wannan shi ne hannun da aka miķa a bisa dukan al’ummai ke nan. **27** Gama Ubangiji Madaukaki ya kudura ya yi wannan, wa kuwa zai hana shi? Ya riga ya miķa hannunsa, wa zai komar da shi? **28** Wannan abin da Allah ya yi magana ya zo ne a shekarar da Sarki Ahaz ya mutu. **29** Kada ku yi farin ciki, dukanku Filistiyawa, cewa sandar da ta buge ku ta karye; daga saiwar wannan maciji wani mugun maciji mai dafi zai taso,’ya’yansa za su zama wani maciji masu dafi mai tashi sama. **30** Mafi talauci na matalauta zai sami wurin kiwo, mabukun kuma za su kwana lafiya. Amma zan hallakar da saiworka da matsananciyar yunwa; za tā kashe naka da suka rage da rai. **31** Ki yi ihu, ya ke kofa! Yi kururuwa, ya ke birni! Ku razana, dukanku Filistiyawa! Kunshin hayaķi yana tasowa daga arewa, kuma babu matsorata a cikin sojojinsa. **32** Wace amsa ce za a bayar wa jakadun wannan al’umma? “Ubangiji ya kafa Sihiyona, kuma a cikinta mutanensa masu shan azaba za su sami mafaka.”

15 Abin da Allah ya yi magana a kan Mowab shi ne, An lalatar da Ar a Mowab, an hallaka ta da dare! An lalatar da Kir a Mowab, an hallaka ta

da dare! **2** Dibon ya haura zuwa haikalinta, zuwa masujadan kan tudu don tā yi kuka; Mowab ta yi ihu a kan Nebo da Medeba. An aske kowane kai an kuma yanke kowane gemu. **3** A tituna sun sa tsummoki a jikunansu; a kan rufin dakuna da kuma dandalin taruwa dukansu sai makoki suke yi, sun kwanta suna kuka. **4** Heshbon da Eleyale sun yi kuka da karfi, aka ji muryoyinsu ko’ina har zuwa Yahaz. Saboda haka mayaķan Mowab suka yi kuka da karfi, har zuciyarsu ta karai. **5** Zuciyata ta yi kuka a kan Mowab; mutanenta sun gudu har zuwa Zowar, har zuwa Eglat Shelihiya. Sun haura zuwa Luhit, suna tafe suna kuka; a kan hanyar zuwa Horonayim suna makoki saboda hallakawarsu. **6** Ruwayen Nimrim sun Kafe ciyayin kuma sun bushe; tsire-tsire duk sun bace babu sauran danyen abu. **7** Saboda haka dukiyar da suka tara suka kuma ajiye sun dauka suka ketare Rafin Arabim da su. **8** Kugin kukansu ya kai ko’ina a iyakar Mowab; kururuwarsu ta kai har zuwa Eglayim, makokinsu ya kai har zuwa Beyer-Elim. **9** Ruwayen Dimon sun cika da jini, amma zan yi Kari ji Ubangiji Madaukaki. “Zan kau da sunan Babilon a kan Dimon, zan kawo zaki a kan masu gudu na Mowab da kuma a kan wadanda suka ragu a kasar.

16 Ku aiko da raguna a matsayin haraji ga mai mulkin kasar, daga Sela a hamada, zuwa dutsen Diyar Sihiyona. **2** Kamar tsuntsaye masu firiya da aka kora daga sheķa, haka matan Mowab suke a kogunan Arnon. **3** “Ku ba mu shawara, ku yanke shawara. Ku mai da inuwarku kamar dare, a tsakar rana. Ku boye masu gudun hijira, kada ku bashe masu neman mafaka. **4** Ku bar Mowabawa masu gudun hijira su zauna tare da ku; ku zama mafakarsu daga mai neman hallaka su.” Mai danniya zai zo ga karshe hallaka kuma za tā daina; masu lalatar da kasa za su kare **5** Da kauna za a kafa kursiyi; da aminci mutum zai zauna a kansa, wani daga gidan Dawuda, wani wanda ta shari’antawa yakan nuna gaskiya ya hanzarta yin adalci. **6** Mun ji fariyar Mowab, mun ji yawan fariyarta da girmankanta, fariyarta da reninta, amma takamarsu ta banza ce. **7** Saboda haka Mowabawa za su yi kuka mai zafi, za su yi kuka mai zafi tare saboda Mowab. Ku yi makoki ku kuma yi baķin ciki saboda Kosai da kuka rika ci a Kir Hareset. **8** Gonakin Heshbon sun bushe, inabin Sibma ma haka. Masu mulkin al’ummai sun tattake inabi mafi kyau, wadanda suka taba yaduwa zuwa Yazer suka bazu ta wajen hamada. Tohonsu sun budu suka kai har teku. **9** Saboda haka na yi kuka, yadda Yazer take kuka, saboda inabin Sibma. Ya Heshbon, ya Eleyale, na cika ku da hawaye! Sowa ta murna a kanku saboda’ya’yan itatuwanku da suka nuna da kuma girbinku sun bace. **10** An dauke farin ciki da murna daga gonakin itatuwa masu’ya’ya; babu wanda yake rerawa ko yake sowa a cikin gonakin inabi; babu wanda yake matsin ruwan inabi a wuraren matsu, gama na kawo karshen yin

sowa. **11** Zuciyata tana makoki saboda Mowab kamar garaya, na yi bakin ciki saboda Kir Hareset. **12** Sa'ad Wannan ne rabon wadanda suka washe mu, rabon wadanda suka yi mana kwace.

Mowab ta bayyana a masujadar bisa tudu, tana gajiyar da kanta ne kawai; sa'ad da ta tafi wurin tsafinta don tā yi addu'a, babu wani amfani. **13** Wannan ita ce maganar da Ubangiji ya riga ya yi game da Mowab. **14** Amma yanzu Ubangiji ya ce, "Cikin shekara uku, kamar yadda bawan da aka bautar da shi bisa ga yarjejeniya zai lissafta, haka za a mai da daraja da kuma dukan yawan mutanen Mowab abin reni, daga dūmbun mutanenta, yan kadan ne kadai za su ragu, za su kuma zama marasa karfi."

17 Abin da Allah ya fada game da Damaskus.

"Duba, Damaskus ba za tā kara zama birni ba amma za tā zama tsibin juji. **2** Za a watse a bar biranen Arower a bar wa tumaki da shanu, wadanda za su kwanta, ba tare da wani wanda zai tsorata su ba. **3** Birni mai katanga za tā bace daga Efraim, ikon sarauta kuma daga Damaskus; raguwar Aram za tā zama kamar darajar Isra'ilā," in ji Ubangiji Madaukaki. **4** "A wannan rana daukkakar Ya'kub za tā kare; kitseen jikinsa zai lalace. **5** Zai zama kamar sa'ad da mai girbi ya tara hatsin da yake tsaye ya kuma girbe hatsin da hannunsa kamar sa'ad da mutum ya yi kala kawunna hatsi a Kwarin Refayim. **6** Duk da haka wadansu kala za su ragu, sai ka ce sa'ad da an karkade itace zaitun, aka bar'ya'yan zaitun biyu ko uku a can kwankolin rassan, ko kuma aka bar hudu ko biyar a rassa na gefe na itace mai'ya'ya," in ji Ubangiji, Allah na Isra'ilā. **7** A wannan rana mutane za su nemi Mahaliccinsu su kuma juye idanunsu ga Mai Tsarkin nan na Isra'ilā. **8** Ba za su dubi bagade ba, wadanda suke aikin hannuwansi, ba za su kuma kula da ginshi'kan Ashera ba da kuma bagadan turaren da yatsotsinsu suka yi. **9** A wannan rana biranensu masu karfi, wadanda suka bari saboda Isra'ilawa, za su zama kamar wuraren da aka kyale suka zama kufai a jeji. Za su kuma zama kango. **10** Kun manta da Allah Mai Cetonku; ba ku tuna da Dutse, kagararku ba. Saboda haka, ko da yake kun fita ku shuka tsire-tsire mafi kyau kuka kuma shuka inabin da aka sayo daga waje, **11** ko da yake a ranar kun shuka su, kuka sa su yi girma, da safe kuma sa'ad da kuka shuka su, kuka sa suka yi toho suka yi fure, duk da haka girbin ba zai zama kome ba a ranar cuta da zafin da ba ta da magani. **12** Kash, ga hayaniyar al'ummai masu yawa suna hayaniya kamar rurin teku! Kash, ga fushin mutane suna ruri kamar rugugi kamar manyan ruwaye! **13** Ko da yake mutane suna ruri kamar sukuwar rakuman ruwa, sa'ad da ya tsawata musu za su gudu can da nisa, aka kore su kamar yayinda iska ya hura a kan tuddai, kamar tattake kuma a cikin guguwa. **14** Da yamma, sai razana ba tsammani! Kafin safiya, duk sun bace!

18 Kaiton kasar da ake jin karar fikafikai a bakin kogunan Kush, **2** wadda ta aiko da jakadu ta teku cikin jiragen ruwan da aka yi da kyauro a bisa ruwa. Ku tafi, ku yan safo masu sauri, zuwa ga dogayen mutane masu sulbiñ jiki, zuwa ga mutanen da ake jin tsoro a ko'ina, al'umma mai karfin iko tana jawabin da ba a saba ji ba, mai kasar da koguna suka raba. **3** Ku dukan mutanen dunyi, ku da kuke zama a dunyi, sa'ad da aka daga tutar a kan dwatuwsa, za ku gan shi, sa'ad da kuma aka busa kaho, za ku ji shi.

4 Ga abin da Ubangiji ya fada mini, "Zan yi shirin in kuma duba a hankali daga mazaunina, kamar kuna mai zafi a hasken rana, kamar giringen raba a lokacin girbi." **5** Gama kafin girbi, sa'ad da furanni suka karkade furanni kuma suka zama'ya'yan inabin da suka nuna, zai faffalle rassan kuringar inabi da wufa, ya yanke ya kuma kwashe rassan da suka bazu. **6** Duk za a bar su wa tsuntsayen dutse su ci da kuma namun jeji; tsuntsaye kuma za su ci rani a kansu, namun jeji kuma za su yi damina a kansu. **7** A wannan lokaci za a kawo kyautai wa Ubangiji Madaukaki daga dogayen mutane masu sulbiñ jiki, daga mutanen da ake jin tsoro a ko'ina, al'umma mai karfin iko na jawabin da ba a saba ji ba, mai kasar da koguna suka raba. Za a kawo kyautai zuwa Dutsen Sihiyona, wurin da Sunan Ubangiji Madaukaki yake.

19 Abin da Allah ya fada game da Masar, Duba,

Ubangiji yana a kan giringe a sukwane yana kuwa zuwa Masar. Gumakan Masar sun firgita a gabansa, zukatan Masarawa sun karai. **2** "Zan tā da hargitsi tsakanin mutumin Masar da mutumin Masar, dan'uwa zai yi gāba da dan'uwa ma'kwabci ya yi gāba da ma'kwabci, birni ya yi gāba da birni, mulki ya yi gāba da mulki. **3** Masarawa za su karai, zan kuma sa shiryē-shiryensu su zama banza; za su nemi shawarar gumaka da kuma ruhohin matattu, za su nemi shawarar mabiya da na masu duba. **4** Zan ba da Masarawa ga ikon azzalumi shugaba, mugun sarki kuma zai yi mulki a kansu," in ji mai girma, Ubangiji Madaukaki. **5** Ruwayen kogi za su kafe, bakin kogi zai shanye yā kuma bushe. **6** Wuriyoyi za su yi wari; rafuffukan Masar za su yi ta raguwa har su kafe. Iwa da jema za su bushe, **7** haka ma tsire-tsire kusa da Nilu, a bakin kogi. Kowane abin da aka shuka a gefen Nilu zai bushe, iska ta kwashe su kaf. **8** Masu kamun kifi za su yi nishi su kuma yi makoki, dukan wadanda suke jefan fugiyoyi a Nilu; wadanda suke jefan abin kamun kifi a ruwa abin kamun kifin za su zama marasa amfani. **9** Wadanda suke aiki da kadin auduga za su karai, masu yin lilin mai kyau za su fid da zuciya. **10** Masu aikin tufafi ransu zai face, kuma dukan masu samun albashi za su damu. **11** Shugabannin Zowan ba kome ba

ne, wawaye ke kawai; mashawarta masu hikima na Fir'auna suna ba da shawarwari marasa amfani. Yaya za ka ce wa Fir'auna, "Ni daya ne cikin masu hikima, almajirin sarakuna na dā can"? **12** Ina masu hikima suke yanzu? Bari su nuna maka su kuma sanar da abin da Ubangiji Madaukaki ya shiryia a kan Masar. **13** Shugabannin Zowan sun zama wawaye, an rude shugabannin Memfis dutsen kan kusurwa na mutanenta su sa Masar ta kauce. **14** Ubangiji ya sa zuba musu ruhun jiri; suka sa Masar ta yi tangadi cikin kome da take yi, kamar yadda mutumin da ya bugu yake tangadi cikin amansa. **15** Babu abin da Masar za tā yi, kai ko wutsiya, reshen dabino ko iwa. **16** A wannan rana Masarawa za su zama kamar mata. Za su yi rawar jiki lokacin da Ubangiji Madaukaki ya daga hannu a kansu. **17** Kasar Yahuda kuma za kawo fargaba ga Masarawa; kowanne da Yahuda ya ambace zai firgita, saboda abin da Ubangiji Madaukaki yake shiri a kansu. **18** A wannan rana birane biyar a Masar za su yi yaren Kan'ana su kuma mīka kai cikin yarjejeniya ga Ubangiji Madaukaki. Za a ce da dayansu Birnin Hallaka. **19** A wannan rana za a kasance da bagade ga Ubangiji a tsakiyar Masar, da kuma ginshi'kin dutse Ubangiji a iyakarta. **20** Zai zama alama da kuma shaida ga Ubangiji Madaukaki a kasar Masar. Sa'ad da suka yi kuka ga Ubangiji saboda masu zaluntarsu, zai aiko musu mai ceto da mai kāriya, zai kuma cece su. **21** Saboda haka Ubangiji zai sanar da kansa ga Masarawa, kuma a wannan rana za su yarda da Ubangiji. Za su yi masa sujada da hadayu da hadayun hatsi; za su yi alkawura ga Ubangiji su kuma kiyaye su. **22** Ubangiji zai bugi Masar da annoba; zai buge su ya kuma warkar da su. Za su juyo wurin Ubangiji, zai amsa rokonsu ya kuma warkar da su. **23** A wannan rana za a kasance da babban hanya daga Masar zuwa Assuriya. Assuriawa za su tafi Masar, Masarawa kuma za su tafi Assuriya. Masarawa da Assuriyawa za su yi sujada tare. **24** A wannan rana Isra'ilā za tā zama na uku, tare da Masar da Assuriya, abin albarka ga duniya. **25** Ubangiji Madaukaki zai albarkace su, yana cewa, "Albarka ta tabbata ga Masar, mutanena, Assuriya aikin hanunnna, da kuma Isra'ilā gādona."

20 A shekarar da babban shugaban yakin da Sargon sarkin Assuriya ya aika, ya zo Ashdod ya kuma fāda mata ya kuma ci ta da yaki, **2** a wannan lokaci Ubangiji ya yi magana ta wurin Ishaya dan Amoz. Ya ce masa, "Tube tsummokin da kake saye da su, da kuma takalman da ka sa a kafafu." Ya kuwa yi haka, yana yawo tsirara kuma ba takalma a kafa. **3** Sa'an nan Ubangiji ya ce, "Kamar dai yadda bawana Ishaya ya yi ta yawo tsirara kuma ba takalma a kafa shekara uku, a matsayin alama da shaida a kan Masar da Kush, **4** haka sarkin Assuriya zai kwashé kamammun Masarawa da Kushawa tsirara kuma ba takalma a kafa, yaro da babba, asirinsu

a tsiraice, don a kunyata Masar. **5** Wadanda suka dogara ga Kush suka yi takama da Masar za su ji tsoro su kuma sha kunya. **6** A wannan rana mutanen da suke zama a bakin teku za su ce, 'Dubi abin da ya faru da wadanda muka dogara a kai, wadanda muka gudu muka je don neman taimako da ceto daga sarkin Assuriya! Yaya za mu tsira?"

21 Abin da Allah ya fada game da Hamada da take kusa da Teku. Kamar guguwa mai share cikin kasar kudu, mai hari ya zo daga hamada, daga kasar mai banrazana. **2** An nuna mini mugun wahayi, mai bashewa ya bashe, mai washewa ya washe. Elam, ki yi yakil! Mediya, ki yi kwantol! Zan kawo karshen dukan nishe-nishen da ta jowo. **3** Game da wannan jikina yana ciwo, zafi ya kama ni, kamar na mace mai nañkuda; na razana game da abin da na ji, na yi mamakin abin da na gani. **4** Gabana tana ta fāduwa, tsoro ya sa ina rawan jiki; hasken da nake marmari ya zo da razana gare ni. **5** Sun shirya teburori, sun shimpida dardumai, sun ci, sun sha! Tashi, ku hafioso, sa mai a garkuwoyi! **6** Ga abin da mai girma ya ce mini, "Tafi, ka sa mai tsaro ka kuma sa ya ba da rahoton abin da ya gani. **7** Sa'ad da ya ga kekunan yaki tare da fungiyoyin dawakai, mahaya a kan jakuna, ko mahaya a kan rakuma, to, fa ya zauna a fadake, ya kintsa sosai." **8** Mai tsaron kuma ya yi ihu, "Kowace rana, ranka yā dade, nakan tsaya a hasumiyar tsaro; kowane dare nakan tsaya a wurin aikina. **9** Duba, ga wani mutum tafe a keken yakin tare da fungiyar dawakai. Ya kuma mayar da amsa, 'Babilon ta fāñi, ta fāñi! Dukan sifofin allolinta kwance a ragargaje a kasa!" **10** Ya mutanena, an ragargaje ku a masussuka, na fada muku abin da na ji daga Ubangiji Madaukaki, daga Allah na Isra'ilā. **11** Abin da Allah ya fada game da Duma, Wani ya kira ni daga Seyir, "Mai tsaro, me ya rage a daren? Mai tsaro, me ya rage a daren?" **12** Mai tsaro ya amsa, "Safiya ta gabato, haka kuma dare. In za ka yi tambaya, to, yi tambaya; sai ka sāke zuwa, ka tambaya." **13** Abin da Allah ya fada game da Arabiya. Ku ayarin Dedanawa, ku da kuka sauva a jejin Arabiya, **14** ku kawo ruwa don kishirwa; ku da kuke zama a Tema, ku kawo abinci don masu gedun hijira. **15** Sun gudu daga takobi, daga takobin da aka janye, daga bakan da aka tankware da kuma daga zafin yaki. **16** Ga abin da mai girma ya ce mini, "Cikin shekara daya, kamar yadda bawan da aka bautar da shi bisa ga yarjejeniya zai lissafta, dukan sojojin Kedar za su zo ga karshe. **17** Wadanda suka yi rai na maharba, jarumawan Kedar, za su zama kadan." Ubangiji, Allah na Isra'ilā, ya fada.

22 Abin da Allah ya fada game da Kwarin Wahayi. Mene ne ya dame ku a yanzu, da dukanku kuka hau kan rufin gidaje. **2** Ya kai gari cike da hayaniya, Ya ke birnin tashin hankali da alkarya mai

murna? Mutanenki ba su mutu ta wurin takobi ba, ba kuwa za su mutu a yaki ba. **3** Dukan shugabanninki sun gudu gaba daya; an kama su ba tare da an yi amfani da baka ba. Dukanku da aka kama an kwashé ku daurarru gaba daya, kun gudu tun abokin gába yana da nisa. **4** Saboda haka na ce, “Kyale ni kurum; bari in yi kuka mai zafi. Kada ka yi kokarin ta’azantar da ni a kan hallakar mutanena.” **5** Ubangiji, Ubangiji Madaukaki, yana da ranar giggicewa da tattakewa da banrazana a cikin Kwarin Wahayi, ranar ragargazawar katanga da ta yin kuka ga duwatsu. **6** Elam ya dauki kwari da baka, tare da mahayan kekunan yakinta da dawakai; Kir ta bude garkuwoyi. **7** Kwarurukanku mafi kyau sun cika da kekunan yakí, an kuma tsai da mahayan dawakai a kofofin birni. **8** An rurruushe käriyar Yahuda, a ranan nan kuwa kun yi la’akari da makamai a cikin Fadan Kurmi; **9** kuka ga cewa Birnin Dawuda tana da wuraren käriya masu yawa da suka tsattsage; kuka tattara ruwa a Tafkin Kasa. **10** Kuka kirga gine-gine a Urushalima kuka kuma rurruushe gidaje don ku karfafá katanga. **11** Kuka gina matarar ruwa tsakanin katanga biyu saboda ruwan Tsohon Tafki, amma ba ku yi la’akari da Wannan da ya yi su ba, ko ku kula da Wannan da ya shirya shi tuntuni. **12** Ubangiji, Ubangiji Madaukaki ya kira ku a wannan rana don ku yi kuka ku yi ihu, don ku aske gashinku ku kuma sa tsummoki. **13** Amma duba, sai ga shi kuna farin ciki kuna kuma murna, kuna yankan shanu kuna kashe tumaki, kuna cin nama kuna kuma shan ruwan inabi! Kuna cewa, “Bari mu ci mu kuma sha, gama gobe za mu mutu!” **14** Ubangiji Madaukaki ya bayyana wannan a kunnena cewa, “Har ranar mutuwarka ba za a yi kafarar wannan zunubi ba,” in ji mai girma Ubangiji Madaukaki. **15** Ga abin da Ubangiji, Ubangiji Madaukaki, ya fada, “Je, ka fada wa wannan mai hidima, Shebna, sarkin fada. **16** Mene ne kake yi a nan kuma wa ya ba ka izini ka haka kabari wa kanka a nan, kana fafe kabarinika a bisa kana sassaka wurin hutunka a dutse? **17** “Ka yi hankali, Ubangiji yana shirin ya kama ka da karfi ya kuma dauke ka, ya kai mai karfi. **18** Zai dunkule ka kamar kwallo ya jefä ka a cikin kasa mai girma. A can za ka mutu a can kuma kekunan ya’inkia masu daraja za su kasance, abin kunya kake ga gidan maigidank! **19** Zan tumbuke ka daga makaminka, za a kuma kore ka daga matsayinka. **20** “A wannan rana za kira bawana, Eliyakim dan Hilkiya. **21** Zan rufe shi da rigarka in kuma yi masa damara in mika masa ikonka. Zai zama mahaifi ga wadanda suke zama a Urushalima da kuma gidan Yahuda. **22** Zan sa mabudin gidan Dawuda a kafadarsa; abin da ya bude ba mai rufewa, kuma abin da ya rufe ba mai budewa. **23** Zan kafa shi kamar turke a tsayayyen wuri; zai zama mazaunin daraja domin gidan mahaifinsa. **24** Dukan daukakar iyalinsa za tā rataya a kansa

daga’ya’ysa da zuriyarsa har zuwa dukan kananan kayan aikinsa, wato, daga kwanoni har zuwa tuluna. **25** “A ranan nan, in ji Ubangiji Madaukaki, turken da aka kafa a tsayayyen wuri zai sumbule; za a sare shi ya fádi, za a kuma datse nauyin da yake rataya a kansa.” Ni Ubangiji na fada.

23 Abin da Allah ya fada game da Taya. Ku yi kuka mai zafi, ya jiragen ruwan Tarshish! Gama an hallaka Taya aka kuma bar su babu gida ko tasha. Daga kasar Saifurus magana ta zo musu. **2** Ku yi shiru, ku mutanen tsibiri da ku’yan kasuwan Sidon wadanda masu ciniki a teku suka azurta. **3** A manyan ruwate hatsin Shihor suka iso; girbin Nilu ne kudin shiga na Taya ta kuma zama kasuwar al’ummai. **4** Ki ji kunya, ya ke Sidon, da ke kuma, kagarar teku, gama teku ya yi magana ya ce, “Ban taba nakuda ba balle in haifi’ya’ya; ban taba goyon’ya’ya maza ba balle in reno’ya’ya mata.” **5** Sa’ad da magana ta kai Masar, za su razana da jin labari daga Taya. **6** Ku haye zuwa Tarshish; ku yi kuka mai zafi, ku mutanen tsibiri. **7** Wannan ce birnin murnanku, birnin nan na tun dā wadda kafafunta suka kai ta zama a kásashe masu nesa? **8** Wane ne ya kulla wannan a kan Taya ita da take ba da rawanin sarauta, wadda’yan kasuwanta sarakuna ne, wadda masu cinikinta sanannu ne a duniya? **9** Ubangiji Madaukaki ya kulla shi, don yá kawo karshen girman kan dukan darijarta ya kuma kaskantar da dukan wadanda suke sanannu a duniya. **10** Ki nome kasarki har zuwa wajen Nilu, Ya Diyar Tarshish, gama ba ki da tashan jirgin ruwa kuma. **11** Ubangiji ya mika hannunsa a bisa teku ya kuma sa mulkokinsa suka yi rawar jiki. Ya ba da umarni game da Funisiya cewa a hallaka kagararta. **12** Ya ce, “Ba za ki kara yin murna ba, Ya ke Budurwa Diyar Sidon, yanzu da kike ragargaji! “Tashi, ki ketare zuwa Saifurus; a can din ma ba za ki huta ba.” **13** Dubi kasar Babiloniyawa, wannan mutanen da yanzu ba su da wani amfani! Assuriyawa sun mai da ita wurin zaman halittun hamada; sun gina hasumiyyoin kwanto, suka ragargaza kagararta kaf suka mai da ita kango. **14** Ku yi kuka mai zafi, ku jiragen ruwan Tarshish; an rurruushe kagararku! **15** A wannan lokaci za a manta da Taya har shekaru saba’in, tsawon rayuwar sarki. Amma a karshen wadannan shekaru saba’in, zai zama wa Taya kamar yadda yake a wafar karuwa cewa, **16** “Dauki garaya, ki ratsa birni, Ya ke karuwar da aka manta da ita; kada garaya da kyau, ki rera wa’kóki masu yawa, saboda a tuna da ke.” **17** A karshen shekaru saba’in, Ubangiji zai magance Taya. Za tā koma ga aikinta na karuwanci za tā kuma yi kasuwancinta da dukan mulkokin duniya. **18** Duk da haka za a kebe ribarta da kudin shigarta wa Ubangiji; ba za a yi ajiyarsu ko a boye su. Ribarta za tā tafi ga wadanda suke yi wa Ubangiji sujada, don su sami yalwataccen abinci da tufafi masu kyau.

24 Duba, Ubangiji zai wofinta duniya ya kuma yi kaca-kaca da ita; zai bata fuskarta ya watsar da mazaunanta, **2** zai zama abu daya ga firist kamar yadda yake ga mutane, ga maigida kamar yadda yake ga bawa, ga uwargijiya kamar yadda yake ga baiwa, ga mai sayarwa kamar yadda yake ga mai saya, ga mai karban rance kamar yadda yake ga mai ba da rance, ga mai karban bashi kamar yadda yake ga mai ba da bashi. **3** Za a wofinta duniya kakaf a kuma washe ta sarai. Ubangiji ne ya fada haka. **4** Duniya ta bushe ta kuma yanqwane, duniya tana shan azaba ta kuma raunana, masu daraja na duniya suna shan azaba. **5** Duniya ta kazantu ta wurin mutanenta sun ki yin biyayya da dokoki, sun keta farillai suka kuma karya madawwamin alkawari. **6** Saboda haka la'ana za ta auko wa duniya; dole mutanenta su dauki hakkin laifinsu. Saboda haka aka kone mazaunant duniya, kuma kadfan ne kurum suka rage. **7** Sabon ruwan inabi ya bushe kuringar inabi kuma sun yanqwane; dukan masu farin ciki suna nishi. **8** Kade-kaden garayu sun yi shiru, surutun masu murna ya daina, garayan farin ciki ya yi shiru. **9** Babu sauran shan ruwan inabi suna rera waka; barasa ya zama da daci ga masu shanta. **10** Birnin da aka birkice ta zama kango; an kulle kofar shiga kowane gida. **11** A tituna suna kukan neman ruwan inabi; dukan farin ciki ya dawo bañin ciki, an hana dukan kade-kade a duniya. **12** An bar birni kango, aka yi kaca-kaca da kofofinta. **13** Haka zai zama a duniya da kuma a cikin al'ummai, kamar sa'ad da akan karkafe itacen zaitun, ko kuma kamar sa'ad da ake barin kala bayan an girbe inabi. **14** Sun daga muryoyinsu, sun yi sowa ta farin ciki; daga yamma sun furta darajar Ubangiji. **15** Saboda haka a gabas sun daukaka Ubangiji, a daukaka sunan Ubangiji, Allah na Isra'il, a cikin tsibiran teku. **16** Daga iyakokin duniya mun ji wafofi, "Daukaka ga Mai Adalcin nan." Amma na ce, "Na lalace, na lalace! Kaitona! Munafukai sun ci amana! Da munafunci munafukai sun ci amana!" **17** Razana da rami da tarko suna jiranku, Ya mutanen duniya. **18** Duk wanda ya yi kokarin tserewa daga karar razana zai fada cikin ramii; wanda kuma ya tsere daga rami za a kama shi a tarko. An bude kofofin ambaliyar ruwan sama, harsashen ginin duniya suna rawa. **19** An tsage duniya, duniya ta farfashe ta wage, an giringa duniya kwarai. **20** Duniya tana tangadi kamar mashayi, tana lilo kamar rumfa a cikin iska; laifin tayarwarta ya yi nauyi sosai har ta fadi ba kuwa za ta kara tashi ba. **21** A wannan rana Ubangiji zai hukunta ikokin da suke cikin sama da kuma sarakunan da suke a duniya. **22** Za a tattara su tare kamar daurarru a kurkuku; za a rufe su a kurkuku a kuma hukunta su bayan kwanaki masu yawa. **23** Sa'an nan wata zai rufe, rana ta ji kunya; gama Ubangiji Madaukaki zai yi mulki a kan

Dutsen Sihiyona da kuma a cikin Urushalima, da kuma a gaban dattawanta, da daukaka.

25 Ya Ubangiji, kai ne Allahna; zan daukaka ka in kuma yabi sunanka, gama cikin cikakken aminci ka yi abubwa masu banmamaki, abubuwani da aka shirya tun da. **2** Ka mai da birnin tsibin tarkace, ka lalatar da gari mai katanga, birnin bañi mai karfi, ta face; ba za a kara gina ta ba. **3** Saboda haka mutane masu karfi za su girmama ka; biranen mugayen al'ummai za su ji tsoronka. **4** Kai ka zama mafakar matalauta, mafaka don mabukata cikin damuwa, wurin buya daga hadari, inuwa kuma daga zafin rana. Gama numfashin mugaye yana kamar da hadari mai bugun bango **5** kurna kamar zafin hamada. Ka kwantar da hayaniyar bañi; kamar yadda inuwar giringe kan rage zafin rana, haka ake kwantar da wañkar mugaye. **6** A kan wannan dutse Ubangiji Madaukaki zai shirya bikin abinci mai kyau don dukan mutane, liyafar ajiyayyen ruwan inabi da nama mafi kyau da ruwan inabi mafi kyau. **7** A wannan dutse zai kawar da bañin cikin da ya lullube dukan mutane, kyallen da ya rufe dukan al'ummai; **8** zai hadiye mutuwa har abada. Ubangiji Mai Iko Duka zai share hawaye daga dukan fuskoki; zai kawar da kunyar mutanensa daga dukan duniya. Ubangiji ne ya fada. **9** A wannan rana za su ce, "Tabbatace wannan shi ne Allah; mun dogara a gare shi, ya kuma cece mu. Wannan shi ne Ubangiji, mun dogara a gare shi; bari mu yi murna mu kuma yi farin ciki a cikin cetonsa." **10** Hannun Ubangiji zai zauna a kan wannan dutse; amma za a tattake Mowab a Karkashinsa kamar yadda ake tattaka kara a cikin taki. **11** Za su bude hannuwansa a cikinsa, yadda mai iyo kan bude hannuwansa don yä yi iyo. Allah ya kaskantar da girmankansu duk da wayon hannuwansi. **12** Zai rurrushe manyan katangar kagaru ya kuma kaskantar da su; zai rushe su har kasa, su zama kura.

26 A wannan rana za a rera wannan wañka a kasar Yahuda. Muna da birni mai karfi; Allah yake ceton katanga da kuma kagarunta. **2** A bude kofofi saboda al'umma mai adalci ta shiga, al'ummar da mai aminci. **3** Za ka kiyaye shi da cikakken salama shi wanda ya kafa zuciyarsa gare ka, domin ya dogara a gare ka. **4** Ku dogara ga Ubangiji, gama shi Ubangiji, ne madawwamin Dutse. **5** Yakan kaskantar da wadanda suke zama a bisa ya kawar da birni mai alfarma kasa; ya rusa ta har kasa ya jefar da ita cikin kura. **6** Kafafu sukan tattake ta, kafafu wadanda aka zalunta, wato, sawun matalauta. **7** Hanyar masu adalci sumul take; Ya Mai Aikata Gaskiya, ka sa hanyar masu adalci ta yi sumul. **8** I, Ubangiji, cikin tafiya a hanyar dokokinka, muna sa zuciyar gare ka; sunanka da tunani a kanka su ne marmarin zukatanmu. **9** Raina yana marmarinika

da dare; da safe kuma raina yana son ganinka. tsawa kuma ka kore shi, kamar a ranar da iskar Sa'ad da hukunce-hukuncenka suka sauko duniya, gabas ta hora. **9** A ta haka fa, za a yi kafarar laifin mutanen duniya kan koyi adalci. **10** Ko da yake akan Yakub, wannan kuma zai zama cikakken amfanin nuna wa mugaye alheri, ba sa koyi adalci; har ma a kau da zunubinsa. Sa'ad da ya niña duwatsun bagade kasar masu aikata gaskiya sukan ci gaba da aikata suka zama kamar allin da aka farfashe kuku-kuku, mugunta ba sa ganin girmar darajar Ubangiji. **11** har ba sauran ginshikan Ashera ko bagadan kona Ya Ubangiji an daga hannunka sama, amma ba sa turare da za a bari a tsaye. **10** Birni mai katanga ganinsa. Bari su ga himmarka don mutanenka su ya zama kufai, yasasshen mazauni, an yashe shi kuma sha kunya; bari wutara da aka ajiye don abokan kamar hamada; a can'yan maruka suke kiwo, a can gābanka ta cinye su. **12** Ubangiji ka kafa salama suke kwance; sun kakkabe rassanta kaf. **11** Sa'ad dominmu; duk abin da muka iya yi kai ne ka yi da rassanta suka bushe, sai su kakkarye su mata mana. **13** Ya Ubangiji, Allahnmu, wadansu iyayengiji kuma su zo su yi itacen wuta da su. Gama mutane ban da kai sun yi mulki a kanmu, amma sunanka ne marar azanci; saboda haka Mahaliccinsu bai ji kafai muka girmama. **14** Yanzu duk sun mutu, ba za tausayinsu ba, Mahaliccinsu bai nuna musu jinkai su kara rayuwa ba; wadannan ruhohin da suka rasu ba za su tashi ba. Ka hukunta su ka kuma kawo su ga Yuferites mai gudu zuwa Rafin Masar, ku kuma, ya hallaka; ka sa ba za a kara tunawa da su ba. **15** Ka Isra'ilawa, za a tattara ku daya-daya. **13** Kuma a fadada al'umma, ya Ubangiji; ka fadada al'umma. Ka wannan rana zai busa kaho mai kāra sosai. Wadanda samo wa kanka dāukaka; ka fadada dukan iyakokin suke mutuwa a Assuriya da kuma wadanda aka kasar. **16** Ubangiji, sun zo gare ka a cikin damuwarsu; sa'ad da ka hore su, da kyar suna iya yin addu'a. **17** Ubangiji sujada a dutse mai tsarki a Urushalima. Kamar mace mai ciki da take gab da haihuwa takan yi ta murdawa tana kuka saboda zafi, haka muka kasance a gabanka, ya Ubangiji. **18** Muna da ciki, mun yi ta murdewa saboda zafi, amma mun haifi iska. Ba mu kawo keto ga duniya ba; ba mu haifi mutanen duniya ba. **19** Amma matattunka za su rayu; jikunansu za su tashi. Ku da kuke zama a kura, ku farka ku kuma yi sowa don farin ciki. Rabarka kamar rabar safiya ce; duniya za tā haifi matattunta. **20** Ku tafi, mutanena, ku shiga dākunanku ku kuma kulle kofofi; ku boye kanku na dan lokaci sai ya hucre fushinsa. **21** Duba, Ubangiji yana fitowa daga mazauninsa don yā hukunta mutanen duniya saboda zunubansi. Duniya za tā bayyana Zub da jinin da aka yi a kanta; ba za tā kara boye wadanda aka kashe a cikinta ba.

27 A wannan rana, Ubangiji zai yi hukunci da takobi, takobinsa mai tsanani, mai karfi da kuma mai muguwar barna, zai hukunta dodon ruwa macijin nan da ya kanannade, dodon ruwa macijin nan mai murdewa; zai kashe dodon nan na teku. **2** A wannan rana, "Ku rera game da gonar inabi mai ba da'ya'ya ku ce **3** Ni, Ubangiji na lura da ita; na yi ta yin mata banruwa. Na yi tsaronta dare da rana don kada wani yā yi mata barna. **4** Ban yi fushi ba. Da a ce kayayyuwa da sarkakkiya ne suke kalubalanta na mana! Zan fita in yi yakni da su; da na sa musu wuta duka. **5** Ko kuma bari su zo wurina don mafaka; bari su yi sulhu da ni, I, bari su yi sulhu da ni." **6** A kwanaki masu zuwa Yakub zai yi saiwa, Isra'ilila zai yi toho ya kuma yi fure ya cika dukan duniya da'ya'ya. **7** Ubangiji ya buge shi kamar yadda ya bugi wadanda suka buge shi? An kashe shi kamar yadda aka kashe wadanda suka kashe shi? **8** Ta wurin ya ki da zaman bauta ka hukunta shi, da tsananin

28 Kaito ga wannan rawani, girman kai na mashayan Efraim, ga fure mai yankwanewa, darajar kyansa, da aka sa a kan kwari mai ba da amfani, ga birnin nan, wadda take girman kan wadanda aka kaskantar da ruwan inabinsu! **2** Duba, Ubangiji yana da wanda yake da iko da kuma karfi. Kamar dutsen kankara da kuma iska mai barna, kamar kwararowar ruwa da rigyawa mai kirmewa, zai jefi shi har kasa da karfi. **3** Za a tattaka wannan rawani, girman kai na mashayan Efraim da kafa. **4** Wannan fure mai yankwanewa, darajarar kyansa, da aka sa a kan kwari mai ba da amfani, zai zama kamar'ya'yan baure, nunan fari, da zarar wani ya gani ya kuma tsinka, zai hadiye shi. **5** A wannan rana Ubangiji Madaukaki zai zama rawani mai daraja kyakkyawan rawani wa mutanensa da suka ragu. **6** Zai zama ruhun adalci gare shi wanda yake zaune a kujerar shari'a, wurin samun karfi ga wadanda suka kori abokan gāban da suka fāda musu da yakni a kofofi. **7** Da wadannan kuma masu tangadi saboda sun sha ruwan inabi suke jiri don sun sha barasa Firistoci da annabawa suna tangadi saboda sun sha barasa sun kuma yi tatur da ruwan inabi; suna jiri saboda sun sha barasa, suna tangadi sa'ad da suke ganin wahayi, suna tuntube sa'ad da suke ba da shawara. **8** Duk amai ya rufe teburori kuma babu wani wurin da ba a bata ba. **9** "Wane ne yake so ya koyer? Ga wa yake bayyana sakonsa? Ga yaran da aka yaye, ga wadanda ba a dade da yayewa ba ne?" **10** Gama haka yake. Yi ka kuma yi, yi ka kuma yi, mulki a kan mulki, mulki a kan mulki; nan kadan, can kadan." **11** To da kyau, da lebunan baki da ku harsungan da ba sani ba Allah zai yi magana da wannan mutane, **12** wadanda zai ce, "Wannan shi ne wurin hutu, bari wadanda suka gaji su huta"; da

kuma, "Wannan shi ne wurin wartsakewa" amma sun ki su saurara. **13** Saboda haka fa, maganar makoki, za tā zama mini kamar bagaden jini. **3** Zan Ubangiji gare su za tā zama, Yi ka kuma yi, yi ka kafa sansani kewaye da ke duka; zan kewaye ki da kuma yi, mulki akan mulki, mulki a kan mulki; nan hasumiyoyi in tasar miki da ayyukan kwantona na kadān, can kadān, domin su tafi su kuma fādi da yaki. **4** Za a kaskantar da ke, za ki ki yin magana baya, su ji rauni a kuma kama su da tarko, a kai su daga kasa; maganarki za tā yi kasa-kasa daga kura. zaman bauta. **14** Saboda haka ku saurari maganar Ubangiji, ku masu ba'ku da kuke mulkin wannan Muryarki za tā zama kamar fatalwa daga kasa; daga mutane a Urushalima. **15** Kuna fariya cewa, "Mun yi alkawari da mutuwa, mun kuma yi yarjejjeniya gābanki masu yawa za su zama kamar kura mai laushi, sojojinsu masu firgitarwa za su yi ta tashi da kabari. Sa'ad da zafi ya ratsa, ba zai taña mu ba, kamar yayin da iska ta hura. Farat daya, cikin da gama mun mai da karya mafakarmu rufu kuma wurin buyanmu." (*Sheol h7585*) **16** Saboda haka ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka ya ce, "Duba, na kafa dutse a Sihiyona, dutsen da aka gwada, dutsen sojojin dukan al'umman da suka yi yaki da Ariyel, kusurwa mai daraja don tabbataccen tushe; wanda da suka fāda mata da kagararta suka kuma yi mata ya dogara gare shi ba zai taña shan kunya ba. **17** Zan kwanto, za su zama kamar yadda yake da mafarki, mai da gaskiya igiyar gwaji adalci kuma dan katakon wahayi da dare, **8** kamar sa'ad da mai yunwa yana gwajin ginin; kankara za tā share mafakarku, karya, mafarki cewa yana cin abinci, amma sai ya farka, da ruwa kuma za su mamaye maßuyanku. **18** Za a soke alkawarinku da mutuwa; yarjejjeniyarku da mafarki cewa yana shan ruwa, amma sai ya farka kabari ba zai zaunu ba. Sa'ad da zafi mai barna ya yana suma, da kishinsa. Haka zai zama da sojoji na ratsa, zai hallaka ku. (*Sheol h7585*) **19** A duk sa'ad da dukan al'ummai da suka yi yaki da Dutsen Sihiyona. ya zo; ko da safiya, ko dare ko kuma da rana, zai **9** Ku firgita ku kuma yi mamaki, ku makance kanku yi ta ratsawa yana kwasanku." Za ku zama kamar **20** wanda ruwan inabi ba, ku yi tangadi, amma ba da daga barasa ya yi kokari yā kwanta a gajeren gado, yā kuma rufa ba. **10** Ubangiji ya kawo muku barci mai nauyi, da dan siririn bargo. **21** Ubangiji zai tashi kamar **22** Yanzu ku daina ba'ku, in ba haka ba sarkokinku **23** Ku saurara ku kuma ji muryata; ku iya karanta, kuka kuma ce masa, "Karanta wannan, za su kara nauyi; Ubangiji, Ubangiji Madaukaki, ya **24** Sa'ad da "Karanta wannan, muna rokonka," zai amsa ya ce, manomi ya yi noma don shuki, yakan ci gaba da "Ban iya karatu ba." **13** Ubangiji ya ce, "Wadannan noma ne? Yakan ci gaba da sara yana yin kunyoyi **25** Sa'ad da ya shiryu wuri da kyau, ba mutane sun zo kusa da ni da bakinsu suka kuma a kasa ne?" **26** Allahnса firgita wadannan mutane sau daya da abubuwan ya umarce shi ya kuma koya masa hanyar da take kanumfari ya kuma yayyafa dadffoya nesa daga gare ni. Sujadar da suke mini cike take da ba? Ba yakan shuka alkama a kunyoyinsa sha'ir a dokokin da mutane suka koyar. **14** Saboda haka zan kunyoyinsa, tambo kuma a filinsa ba? **27** Ba a bugan kanumfari da katon sanda masu hikima za tā lalace, azancin masu azanci ko a yi ta jujuye kafar keke a kan dadffoya; akan **28** Dole a niķa hatsi dor a yi burodi; **29** Dukan ya zama yumbū! Abin da aka yi zai ce wa wanda ya wannan hikimar takan zo daga Ubangiji Madaukaki yi shi, "Ba shi ne ya yi ni ba"? Tukunya za tā iya ce ne, shi da yake mashawarci mai banmamaki, mafifici kuma cikin hikima.

29 Kaitonki, Ariyel, Ariyel birnin da Dawuda ya zauna! Kara shekara ga shekara a kuma bar shagulgulanki su yi ta kewayewa. **2** Duk da haka

gani. **19** Masu tawali'u za su sāke yin farin ciki a kaf har cikin gutsattsarinsa ba za a sami ko dan cikin Ubangiji; mabukata za su yi farin ciki cikin katanga don diba garwashin wuta ko a diba ruwa Mai Tsarkin nan na Isra'il'a. **20** Masu zalunci za su daga tanki ba." **15** Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka, kare, masu ba'a za su bace, kuma dukan wadanda suke da ido don mugunta za su hallaka, **21** wadanda Mai Tsarkin nan na Isra'il'a ya fada, "Cikin tuba da ta magana kawai sukan mai da mutum mai laifi, hutu ne kadai cetonku yake, cikin shiru da dogara gare ni ne za ku sami karfinku, amma ba za ku sami wadanda suke kafa tarko wa mai ba da kāriya a ko daya a cikinsu ba. **16** Kun ce, 'A'a, za mu gudu dakin shari'a da shaidar karya kuma su hana marar a kan dawakai.' Saboda haka za ku gudu! Kun ce, laifi samun shari'ar adalci. **22** Saboda haka ga abin 'Za mu hau dawakai masu sauri mu gudu.' Saboda da Ubangiji wanda ya fanshi Ibrahim, ya ce wa gidan haka masu farfarku za su fi ku gudu! **17** Dubu za su Ya'kub, "Ba za a kara kunyata Ya'kub ba; fuskokinsu gudu don barazanar mutum guda; da jin barazanar kuma ba za su kara yan'kwanewa ba. **23** Sa'ad da mutane biyar dukanku za ku yi ta gudu sai an bar suka ga'ya'yansu a tsakiyarsu, aikin hannuwansu, za ku kamar sandar tuta a kan dutse, kamar tuta a kan su kiyaye sunana da tsarki; za su san tsarkin Mai tudu." **18** Duk da haka Ubangiji yana marmari ya Tsarkin nan na Ya'kub, za su kuma ji tsoron Allah na yi muku alheri; ya tashi don yā nuna muku jinkai. Isra'il'a. **24** Su da suke marasa azanci a ruhu za su Gama Ubangiji Allah ne mai aikata gaskiya. Masu sami fahimtar; wadanda suke gunaguni za su yarda albarka ne dukanku wadanda suke dogara gare da koywarwa."

30 "Kaiton'ya'ya masu tayarwa," in ji Ubangiji, "ga wadanda suke kulle-kullen da ba nawa ba, suna yin yarjejeniya, amma ba ta Ruhuna ba, suna jibga zunubi a kan zunubi; **2** wadanda suka gangara zuwa Masar ba tare da sun nemi shawarata; wadanda suke neman taimakon kāriyar Fir'auna, don neman inuwar mafakar Masar. **3** Amma kāriyar Fir'auna za tā zama muku abin kunya, inuwar Masar za tā jowo muku kunya. **4** Ko da yake suna da shugabanni a Zowan kuma jakadunsu sun iso Hanes, **5** kowa zai sha kunya saboda mutanen da ba su da amfani gare su, wadanda ba sa taimako ko amfani, sai dai jowo kunya da da-na-sani." **6** Allah ya fada game da dabbobin Negeb cewa, Ta cikin kasa mai wahala da mai hatsari inda zakoki da zakanya, inda macizai masu dafi da macizai masu tashi sama suke, jakadu na daukan arzikinsu a kan jakuna, dukiyarsu a kan rakuma, zuwa kasan nan marar riba, **7** zuwa Masar, wadda taimakonta marar amfani ne. Saboda haka na yi mata la'kabi Rahab Marar Yin Kome. **8** Tafi yanzu, ka rubuta musu a kan allo, ka rubuta shi a kan littafi, cewa kwanaki suna zuwa zai zama madawamin shaida. **9** Wadannan mutane masu tawaye,'ya'ya masu rufū,'ya'yan da ba sa niyya su saurara ga umarnan Ubangiji. **10** Sukan ce wa masu gani, "Kada ku kara ganin wahayi!" Ga annabawa kuwa sukan ce, "Kada ku kara ba mu wahayin abin da yake daidai! Fada mana abubuwana da muke so mu ji ne kawai, ku yi annabcin abin da zai rufe mu. **11** Ku bar wannan hanya, ku tashi daga wannan hanya, ku kuma daina kalubalandarmu da Mai Tsarkin nan na Isra'il'a!" **12** Saboda haka, ga abin da Mai Tsarkin nan na Isra'il'a yake cewa, "Saboda haka kun fi wannan sakó, kuka dogara ga aikin kama-karya kuka kuma dogara ga yin rufū, **13** wannan zunubi zai zama muku kamar bango mai tsayi, tsagagge da yake kuma fāfuwa, da zai rushe nan da nan, ba tsammani. **14** Zai rushe kuku-kuku kamar tukunyar yumbu, ya ragargaje

kaf har cikin gutsattsarinsa ba za a sami ko dan katanga don diba garwashin wuta ko a diba ruwa Mai Tsarkin nan na Isra'il'a ya fada, "Cikin tuba da hutu ne kadai cetonku yake, cikin shiru da dogara gare ni ne za ku sami karfinku, amma ba za ku sami Mai Tsarkin nan na Isra'il'a ya fada, "Cikin tuba da gareni ne za ku sami karfinku, amma ba za ku sami ko daya a cikinsu ba. **16** Kun ce, 'A'a, za mu gudu a kan dawakai.' Saboda haka za ku gudu! Kun ce, 'Za mu hau dawakai masu sauri mu gudu.' Saboda haka masu farfarku za su fi ku gudu! **17** Dubu za su gudu don barazanar mutum guda; da jin barazanar mutane biyar dukanku za ku yi ta gudu sai an bar ku kamar sandar tuta a kan dutse, kamar tuta a kan tudu." **18** Duk da haka Ubangiji yana marmari ya yi muku alheri; ya tashi don yā nuna muku jinkai. Gama Ubangiji Allah ne mai aikata gaskiya. Masu albarka ne dukanku wadanda suke dogara gare shi! **19** Ya mutanen Sihiyona, wadanda suke zama a Urushalima, ba za ku kara kuka ba. Zai zama mai alheri sa'ad da kuka yi kukan neman taimako! Da zarar ya ji, zai amsa muku. **20** Ko da yake Ubangiji yakán ba da abincin azaba da ruwan wahala, ba za a kara boye malamanu ba; da idanunku za ku gan su. **21** Ko kun juye dama ko hagu, kunnuwanku za su ji murya a bayanku tana cewa, "Ga hanya; ku yi tafiya a kai." **22** Sa'an nan za ku kazantar da gumakanku da kuka dalaye da zinariya; za ku zubar da su kamar rigar al'adar mace ku kuma ce musu, "Ku bace mana da gani!" **23** Zai kuma aiko muku da ruwan sama don shuki a kasa, kuma abincin da zai fito daga gona zai zama mai albarka da kuma mai yawa. A wannan rana shanu za su yi kiwo a wadatacciyar makiyaya. **24** Shanunku da jakunanku da suke hudar gonakinku za su ci harawa mafi kyau, wanda an sheke shi da babbani cokali mai yatsu da kuma babbani cokali. **25** A ranar babbani kisa, sa'ad da hasumiyoyi za su fādi, rafuffukan ruwa za su malalo a kan kowane dutse da kowane tudu mai tsawo. **26** Wata zai yi haske kamar rana, kuma hasken rana zai ma yi su bakwai na haskenta, kamar hasken cikakku ranaku bakwai, sa'ad da Ubangiji zai daura raunukan mutanensa ya kuma warkar da raunukan da ya yi musu. **27** Duba, Sunan Ubangiji yana zuwa daga nesa, tare da fushi mai kuna da kuma ba'kin hayaki; lebunansa sun cika da fushi, harshensa kuma wuta ce mai cinyewa. **28** Numfashinsa kamar rakuman ruwa masu gudu yana tashi har zuwa wuya. Yakan tankade al'ummai cikin lariyar hallaka; yakan sa a mukamu'kan mutane linzamin da zai jagorance su su kauce. **29** Za ku kuma rera kamar a daren da kuke shagalini biki mai tsarki; zukatanku za su yi farin ciki kamar sa'ad da mutane sukan haura da busa zuwa dutsen Ubangiji, zuwa Dutse na Isra'il'a. **30** Ubangiji zai sa mutane su ji muryarsa mai daraja ya kuma sa su ga hanunsa na saukowa tare da fushi mai kuna da kuma wuta mai cinyewa, gizagizai za su barke, za a yi hadarin tsawa

da kan'kara. 31 Muryar Ubangiji za tā firgita Assuriya da sandar mulkinsa zai kashe su. 32 Kowane bugun zai yi musu da bulalrsa na hukunci zama kidi ga ganguna da garaya, yayinda yake shirya wurin konawa; an shirya shi saboda sarki. An ha'ka ramin wutarsa da surfi da kuma fādī, da isashen wuta da itacen wuta; numfashin Ubangiji, yana kamar kibiritu mai kūna, da aka sa masa wuta.

31 Kaiton wadanda suka gangara zuwa Masar don neman taimako, wadanda suke dogara ga dawakai, wadanda suke dogara ga yawan kekunan yakinsu da kuma a girmān karfin mahayan dawakansu, amma ba sa dogara ga Mai Tsarkin nan na Isra'ila, ko ya nemī taimako daga Ubangiji. 2 Shi ma yana da hikima kuma zai iya kawo masifa; ba ya janye kalmominisa. Zai yi gāba da gidan mugu, gāba da wadanda suke taimakon masu aikata mugunta. 3 Amma Masarawa mutane ne ba Allah ba; dawakansu nama da jini ne ba ruhu ba. Sa'ad da Ubangiji ya mīka hannunsa, shi da yake taimako zai yi tutubé shi da aka taimaka zai fādī; dukansu biyu za su hallaka tare. 4 Ga abin da Ubangiji ya fada mini, "Kamar yadda zaki kan yi ruri babban zaki a kan abin da ya yi farauta, kuma ko da yake dukan kungiyar makiyaya sun taru wuri daya a kansa, ba zai jijigu ta wurin ihunsu ba ko ya damu da kiraye-kirayensu, ta haka Ubangiji Madfaukaki zai sauko don yā yi yaki a kan Dutsen Sihiyona da kuma a kan kwan'kolinsa. 5 Kamar tsuntsaye masu shawagi a sama haka Ubangiji Madfaukaki zai kiyaye Urushalima; zai kāre ta ya kuma fanshe ta, zai 'ketare' ta ya kuma kubutar da ita." 6 Ku dawo gare shi ku da kuka yi masa babban tayarwa, ya Isra'ilawa. 7 Gama a wannan rana kowannenku zai ki gumakan azurfa da zinariya da hannuwanku masu zunubi suka yi. 8 "Za a karkashe Assuriwaya da takobin da ba na yin mutum ba; takobi, da ba na yin mutum ba, zai cinye. Za su gudu daga takobi za a kuma sa samarinsu aikin dole. 9 Kagararsu za tā fādī saboda razana; da ganin matsayin yakīn, shugabannin yakinsu za su firgita," in ji Ubangiji, wanda wutarsa tana a Sihiyona, wanda matoyarsa tana a Urushalima.

32 Duba, sarki zai yi mulki cikin adalci masu mulki kuma su yi mulki da adalci. 2 Kowane mutum zai zama kamar wurin fakewa daga iska mafaka kuma daga hadari, kamar rafuffukan ruwa a hamada da kuma inuwar babban dutse a kekassashiyar kasa. 3 Sa'an nan idanun wadanda suka gani ba za su kara rufewa ba, kumuwan wadanda suka ji kuma za su saurara. 4 Zuciya marasa hakuri za su sani su kuma fahimta, harshen masu ana'ana kuma zai sāke su yi magana sosai. 5 Ba za a kara ce da wawa mai girma ba ko kuwa a daukaka mazambaci. 6 Gama wawa maganar wauta yakan yi, zuciyarsa ta cika

da mugunta, yana aikata abubuwān rashin sanin Allah yana baza kurakurai game da Ubangiji; yana barin mayunwata da yunwa ya kuma hana masu kishirwa ruwan sha. 7 Matakan mazambaci mugaye ne, yana kulla mugayen shirye-shirye don yā hallaka talakawa da karairayi, ko sa'ad da rokon mai bukata gaskiya ne. 8 Amma mutumin kirki kan yi shirye-shirye masu kirki, kuma yakan tsaya a kan ayyukan kirki. 9 Ku matan da kuke zaman jin dadī, ku tashi ku saurare ni; ku'yan matan da kuke tsammani kuna da kāriya, ku ji abin da zan fada! 10 Cikin dan lokaci kasa da shekara guda ku da kuke tsammani kuna da kāriya za ku yi rawar jiki; girbin'ya'yan inabi zai kāsa, girbin'ya'yan itatuwa kuma ba zai zo ba. 11 Ku yi rawar jiki, ku mata masu jin dadī, ku sha wahala, ku'yan matan da kuke tsammani kuna da kāriya! Ku tube rigunanku, ku daura tsummoki a kwankwasongku. 12 Ku bugi kirjinku don gonaki masu kyau don'ya'yan inabi 13 da kuma don kasar mutanena, da kasar da kayayyuwa da sarkākiya ne suka yi girma, I, ku yi kuka saboda dukan gidajen da dā ake biki da kuma domin wannan birnin da dā ake murna a ciki. 14 Za a kyale kagrar, a gudu a bar birnin da dā ake hayaniya; mafaka da hasumiyar tsaro za su zama kango har abada, jin dadin jakuna, makiyaya don garkuna, 15 sai an zubo Ruhu a kanmu daga sama, hamada kuma ta zama kasar mai ta'ki, gona mai ta'ki kuma ta zama kamar kurmi. 16 Aikin gaskiya zai zauna a hamada adalci kuma zai zauna a kasa mai ta'ki. 17 Aikin adalci zai zama salama; tasirin adalci zai zama natuwa da tabbacī har abada. 18 Mutanena za su zauna lafiya a wuraren salama, a gidaje masu kāriya, a wuraren hutun da babu fitina. 19 Ko da yake kan'kara za tā fādī a jeji, a kuma rurrushe birni gaba daya, 20 zai zama muku da albarka, ku da kuke shuki iri kusa da kowane rafi, kuna kuma barin lafiyayiyar makiyaya domin shanu da jakunanku.

33 Kaitonka, ya kai mai hallakarwa, kai da ba a hallakar da kai ba! Kaitonka, ya maciya amana, kai da ba a ci amanarka ba! Sa'ad da ka daina hallakarwa, za a hallaka ka; sa'ad da ka daina cin amana, za a ci amanarka. 2 Ya Ubangiji, ka yi mana jinkai; muna marmarinka. Ka zama karfinmu kowace safiya, cetonmu a lokacin damuwa. 3 Da tsawar muryarka, mutane za su gudu; sa'ad da ka tashi, al'ummai za su watse. 4 Ganimarku, ya al'ummai kanana fārī sun girbe; kamar tarin fārin da mutane sun fādā wa. 5 Ubangiji da girma yake, gama yana zaune a bisa; zai cika Sihiyona cikin gaskiya da adalci. 6 Zai zama tabbataccen harsashi na koyaushe, ma'ajin ceto da hikima da sani a yalwace; tsoron Ubangiji shi ne mabudin wannan dukiya. 7 Duba, jarumawansu suna kuka da karfi a tituna; jakadun salama suna kuka mai zafi. 8 An gudu an bar manyan hanyoyi, babu matafiye a kan hanyoyi. Aka keta

yarjejeniya, an rena shaidunsa ba a kuwa ganin kuma nannade sararin sama kamar littafi; dukan girman kowa. **9** Kasa tana kuka an kuma gudu an rundunar sama za su fāffādi kamar ganyayen da bar ta, Lebanon ta sha kunya ta kuma yankwane; suka yankwane daga kuringa, kamar'ya'yan bauren Sharon ta zama kamar Araba, Bashan da Karmel da suka bushe daga itacen baure. **5** Takobina ya sun kakkabe ganyayensu. **10** "Yanzu zan tashi," in sha zararsa a cikin sammai; duba, ya sauko cikin ji Ubangiji. "Yanzu ne za a daukaka ni; yanzu za hukunci a kan Edom, mutanen da zan hallaka tas. **6** a daga ni sama. **11** Kun yi cikin yayi, kuka haifi Takobin Ubangiji ya jiku da jini, ya rufu da kitse, kara; numfashinku wuta ne da zai cinye ku. **12** Za jinin raguna da na awaki, kitse daga kodar raguna. a kone mutane kamar da kuna farar kasa; kamar Gama Ubangiji ya yi hadayar Bozra da kuma babban kayayyuwan da aka sare aka kuma sa musu wuta." kisa a Edom. **7** Babban bijimin jeji zai fādi tare **13** Ku da kuke da nesa, ku ji abin da na yi; ku da da su, marukan bijimi da manyan bijimai. Kasarsu kuke kusa, ku san ikona! **14** Masu zunubi a Sihiyona za tā cika da jini, kura kuma zai cika da kitse. **8** sun firgita; rawar jiki ya kama marasa sanin Allah Gama Ubangiji yana da ranar daukar fansa, shekarar suna cewa, "Wane ne a cikinmu zai iya zama da ramuwa, don biya wa Sihiyona bukata. **9** Za a mai da wuta mai ci? Wane ne a cikinmu zai iya zama da rafuffukan Edom rami, kurarta za tā zama kibiritun madawwamiyar konewa?" **15** Shi da yake tafiya farar wuta; kasarta za tā zama rami mai kuna! **10** cikin adalci yana kuma magana abin da yake daidai, Ba za a kashe ta ba dare da rana; hayakinta za tā wanda yake kin riba daga cuta yana kuma kiyaye yi ta tashi har abada. Daga tsara zuwa tsara za hannunsa daga karban cin hanci, wanda yake hana tā zama kango; babu wani da zai kara wucewa ta kunnuwansa daga kulla kisa ya kuma rufe idanunsa wurin. **11** Mujiyar hamada da mujiya mai kuwa za a kan tunanin aikata mugunta, **16** shi ne mutumin su mallake ta; babban mujiya da hankaka za su yi da zai zauna a bisa, wanda mafakarsa za tā zama sheka a can. Allah zai mike a kan Edom magwajin kagarar dutse. Za a tanada abincinsa, kuma ruwa bala'i da ma'unin kango. **12** Sarakunanta ba za su ba zai kāsa masa ba. **17** Idanunku za su ga sarki a kasance da wani abin da ake kira masarauta ba, cikin kyansa ku kuma hangi kasar da take shimpide dukan sarakunanta za su bace. **13** Kayayuwa za su can da nisa. **18** Cikin tunaninku za ku yi tunani mamaye fadodinta kayayyuwa da sarkakkiya za su firgitar da ta faru tun dā kuna cewa, "Ina hafsan cika kagaranta. Za tā zama mazaunin diloli da gida nan? Ina wannan wanda yake karbar haraji? Ina don mujiyoyi. **14** Halittun hamada za su sadu da hafsan da yake lura da hasumiyoyi?" **19** Ba za ku kara kuraye, awakin jeji za su yi ta kiran juna; a can ganin wadannan mutane masu girman kai kuma halittun dare su ma za su huta su kuma nemi wurin ba, wadannan mutane masu magana da harshen hutu wa kansu. **15** Mujiya za tā yi sheka a can ta zuba da ba ku fahimta ba. **20** Ku duba Sihiyona, birnin kwai; za tā kyankyashe su, ta kuma kula da'y'a'yanta shagulgulanmu; idanunku za su ga Urushalima, mazauni mai lafiya, tentin da ba za a taba gusar kowa da abokinsa. **16** Duba a cikin littafin Ubangiji ba; wanda ba a taba tumbuke turakunsa ba, ko a ka kuma karanta. Babu wani a cikin wadannan da tsinke igiyoyinta. **21** A can Ubangiji zai zama Mai Iko ya bace, babu ko daya da ba ta da abokiya. Gama Duka namu. Zai zama kamar inda manyan koguna bakinsa ne ya ba da umarni, Ruhunsa kuma zai tara da rafuffuka suke. Matuken jirgin ruwa ba za su kai su wuri daya. **17** Ya ba su rabonsu; hannunsa ya rarraba musu ta wurin awo. Za su mallake ta har abada su kuma zauna a can daga tsara zuwa tsara.

34 Ku zo kusa, ku al'ummai, ku kuwa saurara ku kasa kunne, ku mutane! Bari duniya ta ji, da kuma dukan abin da yake cikinta, duniya, da dukan abin da yake fitowa daga gare ta! **2** Ubangiji yana fushi da dukan al'ummai; hasalrsa tana a kan mayakansu. Zai hallaka su tas, zai ba da su a karkshe. **3** Za a jefar da wadanda aka kashe gawawwakinsu za su yi wari; duwatsu za su jiku da jininsu. **4** Za a tumbuke dukan taurarin sammai za a

35 Hamada da kekasasshiyar kasa za su yi murna; jeji zai yi farin ciki ya kuma hudo. Kamar fure, **2** zai budu ya hudo; zai yi farin ciki mai girma ya kuma yi sowa don farin ciki. Za a maido wa Lebanon da darajarta, darajar Karmel da Sharon; za su ga daukakar Ubangiji, darajar Allahnmu. **3** Ku karfa hanmuwa marasa karfi, ku karfa gwiwoyn da suka gaji; **4** ku fada wa wadanda suka karai a zukata, "Ku yi karfin hali, kada ku ji tsoro; Allahnku zai zo, zai zo domin ya dau fansa; da ramuwar Allah zai zo don yā cece ku." **5** Sa'an nan idamun makafi za su bude kunnuwan kurame kuma su ji. **6** Sa'an nan guragu za su yi tsalle kamar barewa, bebaye kuma su yi sowa don farin ciki. Ruwa zai kwararo daga jeji rafuffuka kuma a cikin hamada. **7** Yashi mai kuna zai zama tafki, kekasasshiyar kasa kuma za tā cika da

mabulbulan rafuffuka. A mazaunin diloli, inda suka sarkin Assuriya! **14** Ga abin da sarki ya ce kada ku taba zama, ciyawa da iwa da kyauro za su yi girma. bar Hezekiya ya rude ku. Ba zai cece ku ba! **15** Kada **8** Kuma babbar hanya za tā kasance a can; za a ce ku bar Hezekiya ya rarashe ku ku dogara ga Ubangiji ta ita Hanyar Mai Tsarki. Marasa tsarki ba za su yi sa'ad da ya ce, 'Tabbatacce Ubangiji zai cece mu; ba tafiya a kanta ba; za tā zama domin wadanda suka yi za a ba da wannan birni a hannun sarkin Assuriya tafiya a wannan Hanya ce; mugaye da wawaye ba za ba.' **16** "Kada ku saurari Hezekiya. Ga abin da sarkin su yi ta yawo a kanta ba. **9** Zaki ba zai kasance a can Assuriya ya fada. Ku nemi salama da ni ku kuma fito ba, balle wani naman jeji mai fada ya haura kanta; zuwa wurina. Ta haka kowa zai ci daga kuringarsa ba za a same su a can ba. Amma fansassu ne kadaid za su yi tafiya a can, **10** kuma fansassu na Ubangiji za su komo. Za su shiga Sihiyona da rerawa; matukar farin ciki zai mamaye su. Murna da farin ciki za su sha kansu, bakin ciki kuma da nishi za su gudu.

36 A shekara ta goma sha hudu ta mulkin Sarki Hezekiya, Sennakerib sarkin Assuriya ya kai wa dukan birane masu kagaran Yahuda yakı ya kuma kame su. **2** Sai sarkin Assuriya ya aiki sarkin yakinsa tare da mayaka masu yawa daga Lakish zuwa wurin Sarki Hezekiya a Urushalima. Sa'ad da sarkin yakı ya tsaya a wuriyar Tafkin Tudu, a hanya zuwa Filin Mai Wanki, **3** Eliyakim dan Hilkiya sarkin fada, Shebna magatakarda, da Yowa dan Asaf marubuci suka fita zuwa wurinsa. **4** Sai sarkin yakın ya ce musu, "Ku fada wa Hezekiya." "Ga abin da babban sarki, sarkin Assuriya, ya fada. A kan me kake dangana wannan Karfin halinka? **5** Ka ce kana da dabara da kuma Karfin mayaka, amma kana magana banza ce kawai. Ga wa ka dogara, da kake tayar mini? **6** Yanzu duba, kana dogara ga Masar, wannan dan tsinken kyauron dogarawa, wanda zai soki hannun mutum yā kuma ji masa rauni in ya dangana a kansa! Haka Fir'auna sarkin Masar yake ga duk wanda ya dogara da shi. **7** Kuma in ka ce mini, "Mun dogara ga Ubangiji Allahnmu ne" ba shi ba ne Hezekiya ya rurushe masujadan kan tudunsa da bagadansa, yana ce wa Yahuda da Urushalima, "Dole ku yi sujada wa gabon wannan bagade"? **8** "Yanzu fa, bari in yi ciniki da maigidana, sarki Assuriya. Zan ba ka dawakai dubu biyu, in za ka sa mahaya a kansu! **9** Yaya za ka ki hafsan mafi kankanci na hafshoshin maigidana, ko da yake kana dogara ga Masar don kekunan yaki da mahayan dawakai? **10** Ban da haka kuma, na zo ne in fada in kuma hallaka wannan kasa ba tare da Ubangiji ba? Ubangiji kansa ya fada mini in tasar wa wannan kasa in kuma hallaka ta." **11** Sai Eliyakim, Shebna da Yowa suka ce wa sarkin yakın, "Ka yi hakuri ka yi wa bayinka magana da Arameyanci, da yake muna jinsa. Kada ka yi mana magana da Yahudanci a kunnen mutanen da suke kan katanga." **12** Amma sarkin yakın ya amsa ya ce, "Kuna tsammani ga maigidanku da ku ne kawai maigidana ya aiko ni in yi wadannan maganganu, ba ga mutanen da suke zama a kan katanga ba, wadanda kamar ku, za su ci kashinsu kuma sha fitsarinsu?" **13** Sa'an nan sarkin yakın ya tsaya ya kuma yi kira

sarki Assuriya ya fada. Ku nemi salama da ni ku kuma fito zuwa wurina. Ta haka kowa zai ci daga kuringarsa da kuma itacen baurensa ya kuma sha ruwa daga tankinsa, **17** sai na zo na kuma kwashe ku zuwa kasa kamar taku, kasar hatsi da kuma sabon ruwan inabi, kasar abinci da gonakin inabi. **18** "Kada ku bar Hezekiya ya rude ku sa'ad da ya ce, 'Ubangiji zai cece mu.' Allahn wata al'umma ya taba ceci kasarsa daga hannun sarkin Assuriya? **19** Ina allolin Hamat da na Arfad? Ina allolin Sefarfayim? Sun fanshi Samariya daga hannuna? **20** Wanne cikin dukan allolin kasashen nan ya iya ceton kasarsa daga garen? Yaya kuwa Ubangiji zai iya ceci Urushalima daga hannuna?" **21** Amma mutanen suka yi shiru ba su kuwa ce kome ba, gama sarki ya yi umarni cewa, "Kada ku amsa masa." **22** Sai Eliyakim dan Hilkiya sarkin fada, Shebna magatakarda, da kuma Yowa dan Asaf marubuci suka tafi wurin Hezekiya, da rigunansu a kyakkece, suka kuwa fada masa abin da sarkin yakın ya yi ta farfada.

37 Sa'ad da Sarki Hezekiya ya ji haka, sai ya kyakkece rigunansu ya kuma sanya tsummoki ya tafi ya shiga haikal in Ubangiji. **2** Ya aiki Eliyakim sarkin fada, Shebna magatakarda da kuma manyan fristoci, duka sanye da tsummoki, wurin Ishaya dan Amoz. **3** Suka fada masa cewa, "Ga abin da Hezekiya ya ce wannan rana ce ta bafin ciki da tsawatawa da shan kunya, sai ka ce sa'ad da'y'a kan zo matakin haihuwa sa'an nan a rasa Karfin haihuwarsu. **4** Mai yiwuwa Ubangiji Allahnkai zai ji maganganun sarkin yakın da maigidansa, sarkin Assuriya, ya aika don yā zagi Allah mai rai, ya kuma tsawatawa masa saboda maganganun da Ubangiji Allahnkai ya ji. Saboda haka ka yi addu'a saboda raguwar da suke da rai." **5** Sa'ad da shugabannin Sarki Hezekiya suka zo wurin Ishaya, **6** sai Ishaya ya ce musu, "Ku fada wa maigidanku cewa, 'Ga abin da Ubangiji ya fada. Kada ka ji tsorun abin da ka ji, maganganun nan da bayin sarkin Assuriya suka yi mini safo. **7** Ka saurara! Zan sa ruhuna a cikinsa saboda sa'ad da ya ji wani labari, zai koma zuwa kasarsa, a can kuwa zan sa a kashe shi da takobi." **8** Sa'ad da sarkin yakın ya ji cewa sarkin Assuriya ya bar Lakish, sai ya janye ya kuma sami sarki yana yakı da Libna. **9** To, fa, Sennakerib ya sami labari cewa Tirhaka, mutumin Kush sarkin Masar, yana fitowa don yā yi yakı da shi. Sa'ad da ya ji haka, sai ya aiki jakadu zuwa wurin Hezekiya da wannan magana. **10** "Ku fada wa Hezekiya sarkin Yahuda cewa kada ka bar allahn da ka dogara a kai ya rude ka sa'ad da ya ce, 'Ba za a ba da Urushalima

ga sarkin Assuriya ba.’ 11 Tabbatacce ka ji abin da sarakunan Assuriya suka aikata ga dukan kasashe, Kai kuwa za ka tsira ne? 12 Allolin al’umman da kakannina suka hallaka sun cece su ne, allolin Gozan, Haran, Rezef da kuma na mutanen Eden wadanda suke zama a Tel Assar? 13 Ina sarkin Hamat yake, sarkin Arfad fa, sarkin Sefarfayim, ko na Hena ko na Iffa?” 14 Hezekiya ya karbi wasi’kar daga jakadun ya karanta ta. Sa’an nan ya haura zuwa haikalib Ubangiji ya shimpida ta a gabani Ubangiji. 15 Sai Hezekiya ya yi addu’ a ga Ubangiji ya ce, 16 “Ya Ubangiji Allah Madaukaki, Allah na Isra’ila, zaune a tsakanin kerubobi, kai kadai ne Allah a kan dukan masarautan duniya. 17 Ka kasa kunne, ya Ubangiji, ka kuma ji; ka bude idanunka, ya Ubangiji, ka kuma gani; ka saurara ga dukan maganganun da Sennakerib ya aika don yā zagi Allah mai rai. 18 “Gaskiya ce, ya Ubangiji, cewa sarakunan Assuriyawa sun mai da dukan wadannan mutane da kasashensu kango. 19 Sun jefar da gumakansu cikin wuta suka kuma hallaka su, gama su ba alloli ba ne itace ne kawai da dutse, da hannuwan mutane suka sarrafa. 20 Yanzu, ya Ubangiji Allahnmu, ka cece mu daga hannunsa, saboda masarautai a duniya su san cewa kai kadai ne, ya Ubangiji, Allah.” 21 Sa’an nan Ishaya dan Amoz ya aika da sako wa Hezekiya cewa, “Ga abin da Ubangiji, Allah na Isra’ila, ya fada. Saboda ka yi addu’ a gare ni game da Sennakerib sarkin Assuriya, 22 ga abin da maganar Ubangiji ya fada a kansa, “Budurwa Diyar Sihiyona ta rena tana kuma maka ba’ a. Diyar Urushalima tana kada kai yayinda kake gudu. 23 Wane ne ka zargi ka kuma yi wa sabo? A kan wa ka tā da muryarka ka kuma daga idanu cikin fariya? A kan Mai Tsarkin nan na Isra’ila! 24 Ta wurin jakadunka ka jibge zage-zage a kan Ubangiji. Ka kuma ce, ‘Da kekunan yakina masu yawa na hau kwankolin duwatsu, kwankolin mafi tsayi na Lebanon. Na sassare al’ul mafi tsayi fir mafi kyau. Na kai can wuri mafi nisa na kurminsa. 25 Na haka rijiyoyi ba’kuwar kasa na kuma sha ruwa a can. Da tafin kafafuna na busar da dukan rafuffukan Masar.’ 26 “Ba ka ji ba cewa tun dā can na shiruya ya zama haka? A kwanakin dā na kafa shi; yanzu na sa ya faru, cewa ka mai da birane masu mafaka zuwa tsibin buraguzai. 27 Mutanensu, suka rasa karfi, sun firgita suka kuma sha kunya. Suka zama kamar tsire-tsire a gona, kamar tsire-tsirensu ta suka tohu, kamar ciyawar da ya tsiro a kan rufi, wadda zafi ya yi wa kuna kafin tā yi girma. 28 “Amma na san inda kake zama da sa’ad da kakan fita ka kuma koma da yadda ka harzuķa gāba da ni. 29 Saboda ka harzuķa gāba da ni kuma saboda girmankanka ya kai kunnuwana, zan sa kugiyia a hancinka linzamina a bakinka, zan kuma sa ka koma ta hanyar da ka zo. 30 “Wannan zai zama alama gare ka, ya Hezekiya, “Wannan shekara za ka ci abin da

ya yi girma da kansa, shekara ta biyu kuma abin da kuma ci’ya’ yansi. 31 Sauran da suka rage na gidan Yahuda kuwa za su yi saiwa a karkashi su kuma ba da’ya’ya a bisa. 32 Gama daga Urushalima raguwa za tā fito, kuma daga Dutsen Sihiyona fungiyar wadanda suka tsira. Himmar Ubangiji Madaukaki zai cika wannan. 33 “Saboda haka ga abin da Ubangiji yana cewa game da sarkin Assuriya, “Ba zai shiga wannan birni ba ya harbe kibya a nan. Ba zai zo gabansa da garkuwa ba ko ya gina mahaurai kewaye a kansa ba. 34 Ta hanyar da ya zo da ita zai koma; ba zai shiga wannan birni ba,” in ji Ubangiji. 35 “Zan kāre wannan birni in kuma cece shi, saboda girmana da kuma saboda sunan Dawuda bawana!” 36 Sai mala’ikan Ubangiji ya fita ya kuma karkashe mutane dubu dari da dubu tamanin da dubu biyar a sansanin Assuriya. Sa’ad da mutane suka farka kashegari, sai ga gawawwaki duk a kwance! 37 Saboda haka Sennakerib sarkin Assuriya ya janye. Ya koma zuwa Ninebe ya zauna a can. 38 Wata rana, yayinda yake yin sujada a haikalib allahnisa Nisrok, ya’ yansa maza Adrammelek da Sharezer suka kashe shi da takobi, suka kuma gudu zuwa Ḳasar Ararat. Esar-Haddon dansa kuwa ya gāje shi a matsayin sarki.

38 A kwanakin nan sai Hezekiya ya kamu da ciwo ya kuma kusa ya mutu. Annabi Ishaya dan Amoz ya tafi wurinsa ya kuma ce, “Ga abin da Ubangiji ya ce ka shirya gidanki, domin za ka mutu; ba za ka warke ba.” 2 Hezekiya ya juye fuskarsa wajen bango ya kuma yi addu’ a ga Ubangiji, 3 “Ka tuna, ya Ubangiji, yadda na yi tafiya a gabanka da aminci da dukan zuciya na kuma yi abin da yake nagari a idanunka.” Sai Hezekiya ya yi kuka mai zafi. 4 Sai maganar Ubangiji ta zo wa Ishaya cewa, 5 “Ka tafi ka fada wa Hezekiya, ‘Ga abin da Ubangiji Allah na kakanka Dawuda, ya ce na ji addu’ arka na kuma ga hawayenka; zan kara maka shekaru goma sha biyar ga rayuwarka. 6 Zan kuwa cece ka da wannan birni daga hannun sarkin Assuriya. Zan kiyaye wannan birni. 7 “Ga alamar Ubangiji gare ka cewa Ubangiji zai aikata kamar yadda ya yi alkawari. 8 Zan sa inuwar da rana ta yi a kan matakalar Ahaz ta koma baya da taki goma.” Saboda haka inuwar ta koma da baya daga fuskar rana har taki goma. 9 Rubutun Hezekiya sarkin Yahuda bayan ciwonsa da kuma warkarwarsa. 10 Na ce, “Cikin tsakiyar rayuwata dole in bi ta kofofin mutuwa a kuma raba ni da sauran shekaruna?” (**Sheol h7585**) 11 Na ce, “Ba zan kara ganin Ubangiji ba, Ubangiji a kasa ta masu rai; ba zan kara ga wani mutum, ko in kasance tare da wadanda suke zama a wannan duniya ba. 12 Kamar tentin makiyayi an rushe gidana aka kuma kwace ta daga gare ni. Kamar mai saka, na nannafe rayuwata, ya kuma yanke ni daga

sendar saka; dare da rana ka kawo ni ga karshe. **13** Ta'aziyya, ku ta'azantu mutanena, in ji Na yi jira da hakuri har safiya, amma kamar zaki ya kakkarya kasusuwana duka; dare da rana ka kawo ni ga karshe. **14** Na yi kuka kamar mashirare ko zalbe, na yi kuka kamar kurciya mai makoki. Idanuna suka rasa karfi yayinda na duba sammai. Na damu; Ya Ubangiji, ka taimake nil!” **15** Amma me zan ce? Ya riga ya yi mini magana, shi kansa ne kuma ya aikata. Zan yi tafiya da tawali'u dukan kwanakina saboda wahalar raina. **16** Ubangiji, ta wadannan abubuwa ne mutane suke rayuwa; ruhuna kuma yana samun rai a cikinsu shi ma. Ka maido mini da lafiya ka kuma sa na rayu. **17** Tabbatacco wannan kuwa saboda ribata ne cewa in sha irin wahalan nan. Cikin kaunarka ka kiyaye ni daga ramin hallaka; ka sa dukan zunubaina a bayanka. **18** Gama kabari ba zai yabe ka ba, matattu ba za su rera yabonka ba; wadanda suka gangara zuwa rami ba za su sa zuciya ga amincinka ba. (*Sheol h7585*) **19** Masu rai, masu rai, su suke yabonka, kamar yadda nake yi a yau; iyaye za su fada wa'ya'yansu game da amincinka. **20** Ubangiji zai cece ni, za mu kuma rera da kayan kidi masu tsirkiya dukan kwanakinmu a cikin haikalini da kuma kyauta, domin ya ji rashin lafiyarsa da kuma warkarwarsa. **21** Ishaya ya riga ya ce, “Ku shiryu curin Hezekiya ya amsa ya ce, “Daga kasa mai nisa. Sun zo ne daga Babilon.” **4** Annabi ya yi tambaya ya ce, “Mene ne suka gani a fadanka?” Hezekiya ya ce, “Sun ga kome da kome a fadana. Babu abin da ban nuna musu a cikin ma'ajina ba.” **5** Sai Ishaya ya ce wa Hezekiya, “Ka ji maganar Ubangiji Madaukaki. **6** Tabbatacco lokaci yana zuwa sa'ad da kome da yake cikin fadanka, da kuma dukan abin da kakanninka suka ajiye har yă zuwa yau, za a kwashe zuwa Babilon babu abin da za a bari, in ji Ubangiji. **7** Wadansu cikin zuriyarka, nama da jininka wadanda za a haifa maka, za a kwashe su a tafi, za su zama bâbânni a fadan sarkin Babilon.” **8** Hezekiya ya ce, “Maganar Ubangiji da ka yi tana da kyau.” Gama ya yi tunani a ransa cewa, “Salama da kâriya za su kasance a zamanina.”

40 Ta'aziyya, ku ta'azantu mutanena, in ji Allahnu. **2** Yi magana mai kwantar da rai ga Urushalima, ku kuma furtu mata cewa aiki mai zafinta ya isa, cewa an fanshi zunubinta, cewa ta karbi daga hannun Ubangiji ninki biyu saboda dukan zunubanta. **3** Muryar wani tana kira cewa, “A cikin hamada ku shiryu hanya saboda Ubangiji; ku mike manyan hanyoyi domin Allahnmu a cikin jeji. **4** Za a cike kowane kwari, a baje kowane dutse da kowane tudu; za a mayar da karkatattun wurare su zama sumul, munanan wurare kuma su zama da kyau. **5** Za a kuma bayyana daukakar Ubangiji, dukan mutane kuwa za su gan ta. Gama Ubangiji da kansa ne ya yi magana.” **6** Muryar tana cewa, “Ka yi shela.” Na kuwa ce, “Me zan yi shelar?” “Dukan mutane kamar ciyawa suke, kuma dukan daukakarsu kamar furannin jeji ne. **7** Ciwaya takan yankwane, furanni kuma su yi yaushi, domin Ubangiji ya hura iska a kansu. Tabbatacco mutane ciyawa ne. **8** Hakika ciyawa takan yankwane, furanni kuma su yi yaushi, amma maganar Allahnmu tana nan daram har abada.” **9** Kai da ka kawo labari mai dadi wa Sihiyona, ka haura a bisa dutse. Kai da ka kawo labari mai dadi wa Urushalima, ka tâ da muryarka ka yi ihu, ka daga ta, kada ka ji tsoro; fada wa garuruwan zai kuwa warke.” **22** Hezekiya ya riga ya yi tambaya Yahuda, “Ga Allahnku!” **10** Duba, Ubangiji Mai Iko Duka yana zuwa da iko, hannunsa kuma yana yin mulki dominsa. Duba, ladarsa tana tare da shi, sakamakonsa kuma na rakiyarsa. **11** Yakan lura da garkensa kamar makiyayi. Yakan tattara tumaki wuri daya yă riike su kurkusa da kirjinsa; a hankali kuma yakan bi da masu ba da mama. **12** Wane ne ya auna ruwaye a tafin hannunsa, ko kuwa ya gwada tsawon sammai da fâdin tafin hannunsa? Wane ne ya riike kurar kasa a kwando, ko kuwa ya auna nauyin duwatsu a magwaji, tuddai kuma a ma'auni? **13** Wane ne ya fahimci zuciyarUbangiji, ko kuwa ya koya masa a matsayin mashawarcinsa? **14** Wane ne Ubangiji ya nemi shawarsa don yă ganar da shi, wane ne kuma ya koya masa hanyar da ta dace? Wane ne ya koya masa sani ko ya nuna masa hanyar fahimta? **15** Tabbatacco al'ummai suna kama da digon ruwa a cikin bokiti an dauke su a matsayin kura a kan magwaji; yakan auna tsibirai sai ka ce kura mai laushi. **16** Itatuwan Lebanon ba su isa a yi wutara bagade da su ba, balle dabbobinsa su isa yin hadayun Konawa. **17** A gabansa dukan al'ummai ba kome ba ne; ya dauke su ba a bakin kome ba kuma banza ne kurum. **18** To, ga wane ne za ka kwatanta Allah? Wace siffa za ka kwatanta shi da ita? **19** Gunki dai, makeri kan yi Zubinsa, makerin zinariya kuma yă kera shi da zinariya yă kuma sarrafa masa sarkokin azurfa. **20** Mutumin da talauci ya sha kansa da ba zai iya miâ irin hadayar nan ba kan zaâbi itacen da ba zai rube ba. Yakan nemi gwanin sassaka don yă sassaka masa gunkin da ba zai fâdi ba. **21** Ba

ku sani ba? Ba ku taba ji ba? Ba a fada muku daga gama ni ne Allahnka. Zan karfafa ka in kuma taimake farko ba? Ba ku fahimta ba tun kafawar duniya? **22** ka; zan rike ka da hannun damana mai adalci. **11** Yana zaune a kursiyi a bisa iyakar duniya, kuma “Duk wanda ya yi fushi da kai tabbatacce zai sha mutanenta suna kama da fāra. Ya miķa sammai kunya da kaskanci; wadanda suka yi hamayya da kamar rumfa, ya kuma shifida su kamar tentin da kai zu zama kamar ba kome ba su kuma hallaka. za a zauna a ciki. **23** Yakan mai da sarakuna ba kome **12** Ko ka nemi abokan gābanka, ba za ka same su ba yā mai da masu mulkin wannan duniya wofi. **24** ba. Wadanda suke yakī da kai za su zama kamar ba Ba da jimawa ba bayan an shuka su, ba da jimawa kome ba. **13** Gama ni ne Ubangiji Allahnka, wanda ba bayan an dasa su, ba da jimawa ba bayan sun yi ya riķe ka da hannun damana ya kuma ce maka, saiwa a kasa, sai yā hura musu iska su yanķwane, Kada ka ji tsoro; zan taimake ka. **14** Kada ka ji tsoro, guguwa kuma ta kwashe su kamar yayi. **25** “Ga ya Yaķub marar karfi, ya kāramin Isra’ila, gama ni wa za ku kwtanta ni? Ko kuwa wa yake daidai da kaina zan taimake ka,” in ji Ubangiji, Mai Fansarka, ni?” In ji Mai Tsarkin nan. **26** Ku daga idanunku ku Mai Tsarkin nan na Isra’ila. **15** “Duba, zan sa ka cikin duba sammai. Wane ne ya halicce dukan wadannan? Wane ne ya fitar da rundunar taurari daya-daya, yawa. Za ka yi sussukar duwatsu ka ragargaza su, yana kiransu, kowanne da sunansa. Saboda ikonsa ka kuma farfashe tuddai su zama kamar yayi. **16** mai girma da kuma karfinsa mai girma, babu ko Za ka tankade su, iska kuma ta kwashe su, guguwa dayansu da ya bace. **27** Ya Yaķub, ya Isra’ila, me kuma za tā warwatsa su. Amma za ka yi farin ciki a ya sa kake ce kana kuma gunaguni cewa, “Hanyata cikin Ubangiji ka kuma daukaka a cikin Mai Tsarkin tana a boye daga Ubangiji; Allah bai kula da abin nan na Isra’ila. **17** “Matalauta da mabukata suna da yake damuna ba”? **28** Ba ku sani ba? Ba ku ji neman ruwa, amma babu kome; harsunansu sun ba? Ubangiji madawwamin Allah ne, Mahaliccin bushe saboda kishi. Amma Ni Ubangiji zan amsa iyakokin duniya. Ba zai taba gaji ko yā kasala ba, musu; Ni, Allah na Isra’ila, ba zan yashe su ba. kuma fahimtarsa ya wuce gaban ganewar mutum. **18** Zan sa koguna su malalo a kekasassun tuddai, **29** Yakan ba da karfi ga wadanda suka gaji yā kuma mabulbulan ruwa kuma a kwaruruka. Zan mai da kara karfi ga marasa karfi. **30** Ko matasa ma kan gaji hamada tafkunan ruwa, busashiyar kasa kuma ta su kuma kasala, samari kuma kan yi tuntube su fādi; **31** amma wadanda suka dogara ga Ubangiji za su sabunta karfinsu. Za su yi firiyi da fikafikai kamar gaggafa; za su kuma yi gudu ba kuwa za su gaji ba, a kekasashiyar kasa, tare da fir da kuma saifires, **20** za su yi tafiya ba kuwa za su kasala ba. don mutane su gani su kuma sani, su lura su kuma fahimci, cewa hannun Ubangiji ne ya aikata haka, cewa Mai Tsarkin nan na Isra’ila ya sa abin ya faru. **21** “Ka gabatar da damuwarka,” in ji Ubangiji. “Ka kawo gardandaminka,” in ji Sarki na Yaķub. **22** “Ka shigar da gumakanka don su fada mana abin da zai faru. Fada mana abubuwan da suka riga suka faru, domin mu lura da su mu kuma san abin da zai faru a karshe. Ko kuwa ku furtu mana abubuwan da za su faru, **23** fada mana abin da nan gaba ta funsa, don mu san cewa ku alloli ne. Ku yi wani abu, mai kyau ko mummuna, don mu ji tsoro da fargaba. **24** Amma ku ba kome ba ne kuma ayyukanku banza da wofi ne; duk wanda ya zābe ku abin kyama ne. **25** “Na zuga wani daga arewa, ya kuwa zo, wani daga inda rana ke fitowa wanda yake kira bisa sunana. Yana takawa a kan masu mulki kamar da tabary, sai ka ce maginin tukwane yana taka laka. **26** Wa ya fadi wannan tun daga farko, don mu sani, ko kafin ya faru, don mu ce, ‘Ya fadi daidai?’ Ba wanda ya fada wannan, ba wanda ya riga fadē shi, ba wanda ya ji wata magana daga gare ku. **27** Ni ne na farkon da ya ce wa Sihiyona, ‘Duba, ga su nan!’ Na ba wa Urushalima sakon labari mai dadī. **28** Na duba amma ba kowa ba wani a cikinsu da zai ba da shawara, ba wani da zai ba da amsa sa’ad da na tambaye su. **29**

41 “Ku yi shiru a gabana, ku tsibirai! Bari al’ummai su sabunta karfinsu! Bari su zo gaba su yi magana; bari mu sadu a wurin shari'a. **2** “Wa ya zuga wannan daga gabas, yana kiransa cikin adalci ga yin hidima? Ya miķa masa al’ummai ya kuma yi nasara da sarakuna a gabansa. Ya mai da su kura da takobinsa, zuwa inda iska ke hurawa ta wurin bugun da ya yi musu. **3** Ya fafare su ya kuma yi tafiyarsa lafiya kalau, a hanyar da kafafunsa ba su taba bi ba. **4** Wane ne ya taba yin haka ya kuma sa ya faru, yana kira ga tsararraki daga farko? Ni, Ubangiji ina can tun farkonsu ni kuma ina can har karshe, Ni ne shi.” **5** Tsibirai sun gan shi suka kuma ji tsoro; iyakokin duniya sun yi rawar jiki. Suka kusato suka kuma zo gaba; **6** kowa na taimakon wani yana ce wa dan’uwansa, “Ka karfafa!” **7** Masassaka yakan karfafa makerin zinariya, kuma shi mai gyara da guduma ya yi sumul yakan karfafa mai harhadawa. Ya ce game da hadin, “Ya yi kyau.” Yakan buga kusoshi su rike gunkin don kada yā fādi. **8** “Amma kai, ya Isra’ila, bawana, Yaķub, wanda na zāba, zuriyar Ibrahim abokina, **9** na dauke ka daga iyakar duniya, daga kusurwoyi masu nesa na kira ka. Na ce, ‘Kai bawana ne’; na zābe ka ban kuwa ki ka ba. **10** Saboda haka kada ka ji tsoro, gama ina tare da kai; kada ka karai,

Duba, dukansu masu karya ne! Ayyukansu ba su da riba; siffinsu iska ne kawai da rudami.

42 “Ga bawana, wanda na daulkaka, zabaßben nan nawa wanda nake jin dadi; Zan sa Ruhuna a cikinsa zai kuwa kawo adalci ga al’ummai. **2** Ba zai yi ihu ko ya tā da murya, ko ya daga muryarsa a tituna ba. **3** Iwan da ta tankware ba zai karye ba, ba zai kashe lagwani mai hayaki ba. Cikin aminci zai kawo adalci; **4** ba zai kāsa ko ya karai ba sai ya kafa adalci a dunyi. Cikin dokarsa tsibirai za su sa zuciya.” **5** Ga abin da Allah Ubangiji ya ce, shi da ya halicci sammai ya kuma mike su, wanda ya shimpida dunyi da dukan abin da ya fito cikinta, wanda ya ba wa mutamenta numfashi, da rai ga wadanda suke tafiya a kanta. **6** “Ni Ubangiji, na kira ka cikin adalci; zan rike hannunka. Zan kiyaye ka in kuma sa ka zama alkawari ga mutane haske kuma ga Al’ummai, **7** don ka bude idanun makafi ka’yantar da kamammu daga kurkuku kuma kunce daurarrun kurkuku masu zama cikin duhu. **8** “Ni ne Ubangiji; sunana ke nan! Ba zan ba da daulkakata ga wani ba ko yabona ga gumaka. **9** Duba, abubuwana da sun tabbata, sababbin abubuwa kuwa nake furtawa; kafin ma su soma faruwa na sanar da su gare ku.” **10** Ku rera sabuwar wařa ga Ubangiji, ku yi yabonsa daga iyakar dunyi, ku da kuka gangara zuwa teku, da kome da yake cikinsa, ku tsibirai, da wadanda suke zama a cikinsu. **11** Bari hamada da garuruwanta su tā da muryoyinsu; bari wuraren zaman da Kedar ke zama su yi farin ciki. Bari mutanen Sela su rera don farin ciki; bari su yi sowa daga kwankolin duwatsu. **12** Bari su daulkaka Ubangiji su kuma yi sheler yabonsa a tsibirai. **13** Ubangiji zai fita ya yi yakı kamar mai karfi, kamar jarumi zai yi himma; da ihu zai tā da kirarin yakı zai kuma yi nasara a kan abokan gabansa. **14** “Na dade ina shiru, na yi shiru na kuma kame kaina. Amma yanzu, kamar mace mai nañuda, na yi kara, ina nishi ina kuma haki. **15** Zan lalatar da duwatsu da tuddai in busar da dukan itatuwansu; zan mai da koguna su zama tsibirai in kuma busar da tafkuna. **16** Zan yi wa makafi jagora a hanyoyin da ba su taba sani ba, a hanyoyin da ba a saba ba zan bishe su; zan mai da duhu ya zama haske a gabansu in kuma mai da kasa mai kururrumai ta zama sumul. Abubuwana da zan yi ke nan; ba zan yashe su ba. **17** Amma wadanda suka dogara ga gumaka, wadanda suke ce wa siffofi, ‘Ku ne allolinmu,’ za mai da su baya da kunya. **18** “Ka ji, kai kurma; duba, kai makaho, ka kuma gani! **19** Wane ne makaho in ba bawana ba, da kuma kurma in ba dan aikan da na aika ba? Wane ne makaho kamar wanda ya miña kai gare ni, makaho kamar bawan Ubangiji? **20** Kun ga abubuwa masu yawa, amma ba ku kula ba; kunnuwanku suna a bude, amma ba kwa jin wani abu.” **21** Yakan gamsar da Ubangiji saboda adalcinsa ya sa dokarsa ta zama mai girma da kuma mai daulkaka. **22** Amma ga mutanen

da aka washe aka kuma kwashe ganima, an yi wa dukansu tarko a cikin rammuka ko kuma an boye su cikin kurkuku. Sun zama ganima, babu wani da zai kubutar da su; an mai da su ganima, ba wanda zai ce, “Mayar da su.” **23** Wane ne a cikinku zai saurari wannan ko ya kasa kunne sosai a cikin kwanaki masu zuwa? **24** Wa ya ba da Yařub don yā zama ganima Isra’ila kuma ga masu kwasar ganima? Ba Ubangiji ba ne, wanda kuka yi wa zunubi? Gama ba su bi hanyoyinsa ba; ba su yi biyayya da dokarsa ba. **25** Saboda haka ya zuba musu zafin fushinsa, yakı mai tsanani. Ya rufe su cikin harsunan wuta, duk da haka ba su gane ba; ya cinye su, amma ba su koyi kome ba.

43 To, fa, ga abin da Ubangiji yana cewa, shi da ya halicce ka, ya Yařub, shi da ya siffanta ka, ya Isra’ila, “Kada ka ji tsoro, gama na fanshe ka; na kira ka da suna; kai nawu ne. **2** Sa’ad da kuka bi ta ruwaye, zan kasance tare da ku; sa’ad da kuka bi ta koguna, ba za su kwashe ku ba. Sa’ad da kuke tafiyata cikin wuta, ba za tā kone ku ba; harsunan wutu ba za su kone ku ba. **3** Gama ni ne Ubangiji, Allahnku, Mai Tsarkin nan na Isra’ila, Mai Cetonku; na bayar da Masar don fansa, Kush da Seba a maimakonku. **4** Da yake ku masu daraja da kuma girma ne a idona, saboda kuma ina kaunarku, zan ba da mutane a maimakonku, al’umma kuma domin ranku. **5** Kada ku ji tsoro, gama ina tare da ku; zan kawo yaranku daga gabas in kuma tattara ku daga yamma. **6** Zan ce wa arewa, ‘Ku miña su!’ Ga kudu kuma, ‘Kada ku rike su.’ Kawo’ya’ana maza daga nesa’ya’ana mata kuma daga iyakar dunyi, **7** kowa da ake kira da sunana, wanda aka halitta saboda daulkakata, wanda na siffanta na kuma yi.” **8** Jagoranci wadanda suke da idanu amma suke makafi, wadanda suke da kunnawa amma suke kurame. **9** Dukan al’ummai su taru mutane kuma su tattaru. Wane ne a cikinsu ya yi farad wannan ya kuma yi mana sheler abubuwana da suka riga suka faru? Bari su kawo shaidunsu don su tabbatar cewa sun yi daidai, don wadansu su ji su kuma ce, “Gaskiya ne.” **10** “Ku ne shaiduna,” in ji Ubangiji, “bawana kuma wanda na zaba, saboda ka sani ka kuma gaskata ni ka kuma fahimci cewa ni ne shi. Kafin ni babu allahn da aka siffanta, ba kuwa za a yi wani a bayana ba. **11** Ni kadai, ni ne Ubangiji, kuma in ban da ni babu wani mai ceto. **12** Na bayyana na ceci na kuma furta, Ni ne, ba wani bakon allahn da a cikinku. Ku ne shaiduna,” in ji Ubangiji, “cewa ni ne Allah. **13** I, kuma tun fil azal ni ne shi. Babu wani da zai amshi daga hannuna. Sa’ad da na aikata, wa zai iya sauwaya?” **14** Ga abin da Ubangiji yana cewa, Mai Fansarku, Mai Tsarkin nan na Isra’ila, “Saboda ku zan aika Babilon in kawo dukan Babiloniyyawa kamar masu gudun hijira, a cikin jiragen ruwa wadanda suke takama da su. **15** Ni ne Ubangiji, Mai Tsarkin nan, Mahaliccin Isra’ila,

Sarkinku.” **16** Ga abin da Ubangiji yana cewa, shi da ya yi hanya ta cikin teku, hanya ta cikin manyan ruwaye, **17** wanda ya ja kekunan yaki da dawakai, mayaka da kuma karin mayaka tare ya kwantar da su a can, ba kuwa za su kara tashi ba, ya kashe hayaki daga lagwani, **18** “Ku manta da abubuwani da suka riga suka faru; kada ku yi tunanin abin da ya riga ya wuce. **19** Duba, ina yi abu sabo! Yanzu yana faruwa; ba ku gan shi ba? Ina yin hanya a cikin hamada rafuffuka kuma a cikin kekasashiyar kasa, **20** Namun jeji suna girmama ni, diloli da mujiyoyi ya gyara shi da hannuwansa masu karfi. Yakan ji ma haka, domin na tanada musu ruwa a hamada da rafuffuka a kekasashiyar kasa, don a ba da abin ji gajiyi. **21** Kafinta yakan gwada katako ya kuma sha ga mutanena, zababbuna, **22** mutanen da na zāna siffar da alli; yā goge shi da kayan aiki yā kuma yi saboda kaina don su furtu yabona. **23** Ba haka ba ku kira bisa sunana ba, ya Ya'kub, ba ku gajiyar da kanku saboda ni ba, ya Isra'il'a. **24** Ba kawo mini tumaki don hadaya ta konewa ba, Amma kun nawaita ni da zunubanku kuka kuma gajiyar da ni da laifofinku. **25** “Ni kadai ne na shafe laifofinku, saboda sunana, ban kuma kara tunawa da zunubanku ba. **26** Ku tunashe ni abin da ya riga ya wuce, bari mu yi muhawwara wannan batu tare; ku kawo hujjarku na nuna rashin laifinku. **27** Mahafinku na farko ya yi zunubi; masu magana a madadinku suka yi mini tayarwa. **28** Saboda haka na zāba. **3** Gama zan zuba ruwa a kekasashiyar kasa, rafuffuka kuma a busasshiyar kasa; **4** Za su tsiro kamar ciyawa a wuriyar ruwa, kamar kurmi kusa da rafuffuka masu gudu. **5** Wani zai ce, ‘Ni na Ubangiji ne’; wani kuma zai kira kansa da sunan Ya'kub; har yanzu wani zai rubuta a hannunsa, ‘Na Ubangiji,’ ya kuma dfauki sunan Isra'il'a. **6** “Ga abin da Ubangiji yana cewa, Sarki da kuma Mai Fansar Isra'il'a, Ubangiji Madaukaki. Ni ne farko ni ne kuma karshe; in ban da ni babu wani Allah. **7** Wane ne kuwa kama da ni? Ya fada a ji. Bari yā yi shela ya kuma nuna shi a gabana mene ne ya faru tun da na kafa mutanena na dā, mene ne kuma bai riga ya faru ba, I, bari yā fada abin da zai zo. **8** Kada ku firgita kada kuma ku ji tsoro. Ban furta wannan na kuma yi fasdar haka tuntuni ba? Ku ne shaiduna. Akwai wani Allah in ban da ni? A'a, babu wani Dutse; ban san da wani ba.” **9** Duk masu yin

gumaka ba kome ba ne, da kuma abubuwani da suke dfauki da daraja banza ne. Wadanda za su yi magana a madadinsu makafi ne; jahilai ne, marasa kunya. **10** Wadanda suke siffanta allah su kuma yi zubin gunki, wadanda ba za su yi musu ribar kome ba? **11** Shi da irinisa za su sha kunya; masu sassaka ba kome ba mutane ne kurum. Bari su tattaru su dfauki matsayinsu; za su firgita su kuma sha mummunan kunya. **12** Makeri yakan dfauki kayan aiki ya yi aiki da shi a cikin garwash; ya kera gunki da guduma, **13** ya gyara shi da hannuwansa masu karfi. Yakan ji mutum, mutum cikin dukan darajarsa, don yā ajiye gajiyi. **14** Kafinta yakan gwada katako ya kuma zāna shi da al'alam. Yā siffanta shi a kamannin shi a cikin masujada. **15** Yakan ka da itacen saifires, **16** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **17** yakan yi gunki sa'an nan yā rusuna masa. **18** Rabin mutum, mutum cikin dukan darajarsa, don yā ajiye gajiyi. **19** Yakan ji dumí yā kuma ce, “Aha! Na ji dumí; na gan fir, ruwan sama kuma yā sa yā yi girma. **20** Abin bukatar turare. **21** Ba hura wutar mutum ne; yakan debi wadansu yā hura domina ba ko ku gamshe ni da kitsen hadayunku. **22** Ba hura wutar mutum ne; yakan debi wadansu yā hura wuta don yā ji dumí, ya hura wuta yā gasa burodi. **23** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **24** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **25** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **26** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **27** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **28** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **29** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **30** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **31** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **32** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **33** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **34** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **35** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **36** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **37** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **38** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **39** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **40** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **41** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **42** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **43** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **44** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **45** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **46** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **47** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **48** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **49** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **50** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **51** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **52** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **53** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **54** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **55** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **56** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **57** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **58** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **59** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **60** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **61** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **62** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **63** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **64** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **65** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **66** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **67** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **68** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **69** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **70** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **71** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **72** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **73** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **74** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **75** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **76** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **77** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **78** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **79** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **80** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **81** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **82** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **83** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **84** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **85** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **86** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **87** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **88** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **89** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **90** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **91** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **92** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **93** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **94** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **95** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **96** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **97** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **98** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **99** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada; **100** Amma yakan kera zinariya yā kuma yi masa sujada;

44 “Amma yanzu ka saurara, ya Ya'kub, bawana, Isra'il'a, wanda zāba. **2** Ga abin da Ubangiji yana cewa, shi da ya yi ka, wanda ya siffanta ka a cikin mahaifa, wanda kuma zai taimake ka. Kada ka ji tsoro, ya Ya'kub, bawana, Yeshurun, wanda na zāba. **3** Gama zan zuba ruwa a kekasashiyar kasa, rafuffuka kuma a busasshiyar kasa; **4** Za su tsiro kamar ciyawa a wuriyar ruwa, kamar kurmi kusa da rafuffuka masu gudu. **5** Wani zai ce, ‘Ni na Ubangiji ne’; wani kuma zai kira kansa da sunan Ya'kub; har yanzu wani zai rubuta a hannunsa, ‘Na Ubangiji,’ ya kuma dfauki sunan Isra'il'a. **6** “Ga abin da Ubangiji yana cewa, Sarki da kuma Mai Fansar Isra'il'a, Ubangiji Madaukaki. Ni ne farko ni ne kuma karshe; in ban da ni babu wani Allah. **7** Wane ne kuwa kama da ni? Ya fada a ji. Bari yā yi shela ya kuma nuna shi a gabana mene ne ya faru tun da na kafa mutanena na dā, mene ne kuma bai riga ya faru ba, I, bari yā fada abin da zai zo. **8** Kada ku firgita kada kuma ku ji tsoro. Ban furta wannan na kuma yi fasdar haka tuntuni ba? Ku ne shaiduna. Akwai wani Allah in ban da ni? A'a, babu wani Dutse; ban san da wani ba.” **9** Duk masu yin

“Da rabinsa na yi amfani da shi don hura wuta; na ma gasa burodi a kan garwashinsa, na gasa nama na kuma ci. Ya kamata in yi abin kyama daga abin ya rage? Ya kamata in rusuna wa gutun katako?” **10** Yana cin toka, zuciyar da ta rufe tana bad da shi; ba zai iya cece kansa ba, ko ya ce, “Wannan abin da yake hannun dama na ba karya ba ne?” **11** “Tuna da wadannan abubuwa, ya Ya'kub, gama kai bawana ne, ya Isra'il'a. Na yi ka, kai bawana ne; Ya Isra'il'a, ba san manta da kai ba. **12** Na shafe laifofinka kamar girkije, zunubanka kamar hazon safe. Ka komo wurina, gama na kubutard da kai.” **13** Ku rera don farin ciki, ya sammai, gama Ubangiji ya aikata wannan; ku yi sowa, ya duniya a karkashi. Ku barke da wafoki, ku dwatuws, ku jeji da dukan itatuwanku, gama Ubangiji ya kubutard da Ya'kub, ya nuna daukakarsa a cikin Isra'il'a. **14** “Ga abin da Ubangiji yana cewa, Mai Fansarka, wanda ya yi ka a cikin mahaifa. “Ni ne Ubangiji, wanda ya yi dukan abubuwa, wanda ya shimfida sammai ya kuma kafa harsashen duniya da kansa, **15** wanda ya sassake alamun annabawan karya ya masu duba suka zama wawaye, wanda ya

tumbuke koyon masu hikima ya mai da shi banza, **26** roke ku, suna cewa, ‘Tabbas Allah yana tare da ku, wanda ya tabbatar da maganganun bayinsa ya kuma babu kuma wani; babu wani allah.’ **15** Tabbatacce cika annabce-annabcen’yan aikansa, ‘wanda ya ce kai ne Allah wanda ya boye kanka, Ya Allah da Mai game da Urushalima, ‘Za a zauna a cikinta,’ game da Ceton Isra’ila. **16** Dukan masu yin gumaka za su sha garuruwan Yahuda, ‘Za a gina su,’ **27** wanda ya ce kunya; za su fita da kunya gaba daya. **17** Amma wa surfin ruwaye, ‘Ku bushe, zan kuma busar da Ubangiji zai ceci Isra’ila da madawwamin ceto; ba rafuffukanku,’ **28** wanda ya yi zancen Sairus ya ce, za ku sâke shan kunya ko faskanci ba, har abada. ‘Shi ne makiyayina zan kuma cika dukan abin da na gan dama; zai yi zancen Urushalima cewa, “Bari a sâke gina ta,” game da haikali kuma cewa, “Bari a kafa harsashinsa.”

45 “Ga abin da Ubangiji ya fada wa shaffaffensa, ga Sairus, wanda hannun damansa yana rike da shi don yâ ci al’ummai a gabansa ya kuma tube makaman sarakuna, don yâ bude kofofi a gabansa don kada a kulle kofofi. **2** Zan sha gabanka in bajé duwatsu; zan farfashe kofofin tagullu in kuma kakkarye kyamaren karfe. **3** Zan ba ka dukiyar duhu, arzinkin da aka ajiye a asirtattun wurare, saboda ka san cewa ni ne Ubangiji, Allah na Isra’ila, wanda ya kira ka da suna. **4** Saboda sunan Yakub bawana, Isra’ila zabâbbena, na kira ka da suna na ba ka matsayin bangirma, ko da yake ba ka san ni ba. **5** Ni ne Ubangiji, kuma babu wani; in ban da ni babu wani Allah. Zan karfafa ka, ko da yake ba ka san ni ba, **6** saboda daga fitowar rana har zuwa fâduwarta mutane za su san cewa babu wani in ban da ni. Ni ne Ubangiji, kuma babu wani. **7** Ni ne na siffanta haske na kuma halicci duhu, ni ne nake ba da nasara in kuma jawo bala’i; ni, Ubangiji ne ke aikata dukan wadannan abubuwa. **8** “Ku sammai, ku sauko da adalci kamar ruwan sama; bari gizagizai su zubar da yayyafi kamar adalci. Bari kasa ta bude, bari ceto ya tsiro, bari adalci ya yi gîrma tare da shi; ni, Ubangijine, na sa ya faru. **9** “Kaitonka mai gardama da Wanda ya yi ka, da wanda yake kasko a cikin kasko a kasa. Yumbu ya iya ce wa magini, ‘Me kake yi?’ Aikinka na iya cewa, ‘Ba shi da hannuwa?’ **10** Kaiton wanda yake cewa mahaifinsa, ‘Me ka manta?’ Ko kuwa ga mahaifyarsa, ‘Me kin haifa?’ **11** “Ga abin da Ubangiji yana cewa, Mai Tsarkin nan na Isra’ila, da kuma Mahaliccinsa. Game da abubuwana da ke zuwa, kun tambaye ni game da’ya’yana, ko kuwa kun ba ni umarni game da aikin hannuwana? **12** Ai, ni ne wanda ya yi duniya na kuma halicci mutum a kanta. Hannuwana ne sun miķe sammai; na umarci rundunar sararin sama. **13** Zan tâ da Sairus cikin adalcina. Zan sa dukan hanyoyinsa su miķe. Zai sâke gina birnina ya kuma’yantar da mutanena masu bautar talala, amma ba don wata haya ko lada ba, in ji Ubangiji Madaukaki.” **14** Ga abin da Ubangiji yana cewa, “Kayayyakin Masar da hajar Kush, da wadannan dogayen Sabenawa, za su ketaro zuwa wurinku za su kuma zama naku; za su bi bayanku, suna zuwa cikin sarkofî. Za su rusuna a gabanku su

kai ne Allah wanda ya boye kanka, Ya Allah da Mai Ceton Isra’ila. **16** Dukan masu yin gumaka za su sha kunya; za su fita da kunya gaba daya. **17** Amma wa Ubangiji zai ceci Isra’ila da madawwamin ceto; ba zama ba kome ba, amma ya yi ta don a zauna a ciki, ya ce, “Ni ne Ubangiji, kuma babu wani. **19** Ban yi magana asirce ba, daga wani wuri a kasar duhu ba; ban fada wa zuriyar Yakub, ‘Ku neme ni a banza ba.’ Ni, Ubangiji maganar gaskiya naake yi; na furta abin da yake daidai. **20** “Ku tattaru ku zo; ku taru, ku masu gedun hijira daga al’ummai. Masu jahilci ne wadanda suke daukan gumakan katakai suna yawo, wadanda suke addu’â ga allolin da ba za su cece su ba. **21** Furta abin da zai kasance, ku gabatar da shi, bari su yi shawara tare. Wa ya fada wannan tuntuni, wa ya yi shelar sa a kwanakin dâ? Ba ni ba ne, Ubangiji? Kuma babu Allah in ban da ni, Allah mai adalci da kuma Mai Ceto; babu wani sai ni. **22** “Ku juyo gare ni ku sami ceto, dukanku iyakokin duniya; gama ni ne Allah, kuma babu wani. **23** Da kaina na rantse, bakina ya furta cikin dukan mutunci kalmar da ba za a janye ba. A gabana kowace gwiva za tâ durkusa; ta wurina kowane harshe zai rantse. **24** Za su yi zance game da ni su ce, ‘A cikin Ubangiji kadai akwai adalci da kuma karfafawa.’ Duk wanda ya yi fushi da shi zai zo wurinsa ya kuma sha kunya. **25** Amma a cikin Ubangiji dukan zuriyar Isra’ila za su sami adalci za su kuwa yi yabo.

46 Bel ya rusuna, Nebo ya durkusa kasa; ana daukan gumakansu a kan dabbobi ne. Siffofin da ake yawo da su nawaya ne, kayan nauyi masu gajiyarwa. **2** Sun durkusa suka kuma rusuna tare; ba su iya kubutar da nauyin kaya su kansu sukan tafi bauta. **3** “Ku kasa kunne gare ni, ya ku gidan Yakub, dukanku wadanda kuka rage na gidan Isra’ila, ku da na lura da ku tun da aka yi cikinku, na kuma rike ku tun haihuwarku. **4** Har lokacin da kuka tsufa kuka yi furfura ni ne shi, ni ne shi wanda zai lura da ku. Na yi ku zan kuma rike ku; zan lura da ku in kuma kubutar da ku. **5** “Da wa za ku kwatanta ni ko ku dauka daidai da ni? Da wa nake kama da har da za ku kwatanta ni? **6** Wadansu sukan zubar da zinariya daga jika su kuma auna azurfa a ma’ouni; sukan yi haya makerin zinariya don yâ kera allah, su kuma rusuna su yi masa sujada. **7** Sukan daga shi a kafadunsu su kuma dauke shi; sukan kafa shi a tsaye a wurinsa, a can kuwa zai tsaya. Daga wannan wuri ba zai iya gusawa ba. Ko da wani ya nemi taimakonsa, ba ya amsawa; ba zai iya cetonsa daga wahala ba. **8** “Ku tuna da wannan, ku sa shi a zuciya,

ku riķe shi a zuciya, ku'yan tawaye. **9** Ku tuna da abubuwan da suka riga suka faru, wadannan na tun dā; ni ne Allah, kuma babu wani; ni ne Allah kuma babu wani kamar ni. **10** Nakan sanar da karshe tun daga farko, daga fil azal, abin da yake zuwa nan gaba. Na ce nufina zai tabbata, kuma zan aikata dukan abin da na gan dama. **11** Daga gabas na kira tsuntsun da yake farauta; daga can kasa mai nesa, wani mutumin da zai cika nufina. Abin da na riga na fada, shi zan sa ya faru; abin da na shirya, shi zan aikata. **12** Ku kasa kunne, ku masu taurinkai, ku da kuke nesa da adalci. **13** Ina kawo adalcina kusa, ba shi da nisa; kuma cetona ba zai jinkirta ba. Zan yi wa Sihiyona ceto, darajata ga Isra'ilā.

47 “Ki gangara, ki zauna a kura, Budurwa Diyar Babilon; ki zauna a kasa ba tare da rawani ba, Diyar Babiloniwaya. Ba za a kara kira ke marar karfi'yar gata ba. **2** Dauki dutsen nifka ki nifka gari; ki kware lullubinki. Ki daga fatarinki ki bar kafafunki tsirara, ki kuma yi ta rата cikin rafuffuka. **3** Tsirararki zai bayyana za a kuma bude kunyarki. Zan dauki fansa; ba zan bar wani ba.” **4** Mai Fansarmu, Ubangiji Madaukaki shi ne sunansa, shi ne Mai Tsarkin nan na Isra'ilā. **5** “Zauna shiru, tafi cikin duhu, Diyar Babiloniya; ba za a kara kira ke sarauniyar masarautai. **6** Na yi fushi da mutanena na kazantar da gādona; na ba su ga hannunki, ba ki kuwa nuna musu jinkai ba. Har ma da tsofaffi kin jibga musu kaya masu nauyi sosai. **7** Kika ce, ‘Zan ci gaba har abada, madawwamiyar sarauniya!’ Amma ba ki lura da wadannan abubuwa ko ki yi la'akari a kan abin da zai faru ba. **8** “To, yanzu fa, ki kasa kunne, ke mai kaunar nishadi, mai zama da rai kwance kina kuma ce wa kanki, ‘Ni ce, kuma babu wani in ban da ni. Ba zan taba zama gwauruwa ko in sha wahalar rashin'ya'ya ba.’ **9** Duk wadannan za su sha kanki cikin farat daya, a rana guda, rashin'ya'ya da gwauranci. Za su zo a kanki da cikakken minzani, duk da yawan masu dubanki da kuma dukan sihirinki. **10** Kin dogara a muguntarki kika kuma ce, ‘Babu wanda ya gan ni.’ Hikimarki da saninki sun bad da ke sa'ad da kika ce wa kanki, ‘Ni ce, kuma babu wani in ban da ni.’ **11** Bala'i zai fādo a kanki, kuma ba za ki san yadda za ki rinjaye shi yā janye ba. Masifa za tā fādo a kanki da ba za ki iya tsai da ita da kudin fansa ba; lalacewar da ba ki taba mafarkinta ba za tā auko miki nan da nan. **12** “Ki dai ci gaba, da sihirinki da kuma makarunki masu yawa, wadanda kika yi ta wahala tun kina jaririya. Mai yiwuwa ki yi nasara, mai yiwuwa ki jowo fargaba. **13** Dukan shawarwarin da kika samu sun dai gajiyar da ke ne kawai! Bari masananki na taurari su zo gaba, wadannan masu zāna taswirar sammai suna kuma fada miki dukan abin da zai faru da ke wata-wata, bari su cece ki daga abin da zai faru da ke. **14** Tabbas suna kama da bunnu; wuta za tā cinye su kaf. Ba za

su ma iya ceton kansu daga ikon wutar ba. Ba wutar da wani zai ji dumi; ba wutar da za a zauna kusa da ita. **15** Abin da za su iya yi miki ke nan kawai, wadannan da kika yi ta fama da su kika kuma yi ciniki da su tun kina jaririya. Kowannensu zai tafi cikin kuskurensa; babu ko dayan da zai cece ki.

48 “Ku kasa kunne ga wannan, ya gidan Yakub, wadanda ake kira da sunan Isra'ilā suka kuma fito daga zuriyar Yahuda, ku da kuke yin rantuswa da sunan Ubangiji kuna kuma kira surian Allah na Isra'ilā, amma ba da gaskiya ko adalci ba, **2** ku da kuke kiran kanku'yan kasar birni mai tsarki kuna kuma dogara ga Allah na Isra'ilā, Ubangiji Madaukaki ne sunansa, **3** na nanata abubuwan da suka riga suka faru tuntuni, bakina ya yi shelar su na kuma sanar da su; sai nan da nan na aikata, suka kuma faru. **4** Gama na san yadda kuke da taurinkai; jijiyoyin wuyanku karafa ne, goshinku tagulla ne. **5** Saboda haka na fada wadannan abubuwa tuntuni; kafin su faru na yi shelarsu gare ku saboda kada ku ce, ‘Gumakana ne suka yi su; siffar itacena da allahn zinariyana ne ya kaddara su.’ **6** Kun riga kun ji wadannan abubuwa; kuka gan su duka. Ba za ku yarda da su ba? “Daga yanzu zuwa gaba za fada muku sababbin abubuwa, na boyayyun abubuwan da ba ku sani ba. **7** Yanzu an halicce su, ba da dadewa ba; ba ku riga kun ji game da su kafin yau ba. Saboda haka ba za ku ce, ‘I, na san da su ba.’ **8** Ba ku ji ko balle ku gane ba; tun da kunnenukai bai budu ba. Tabbatacce na san yadda kun zama masu tayarwa; an kira ku'yan tawaye daga haihuwa. **9** Saboda girman sunana na jinkirta fushina; saboda girman yabona na janye shi daga gare ku, don dai kada a yanke ku. **10** Duba, na tace ku, ko da yake ba kamar azurfa ba; na gwada ku cikin wutar wahala. **11** Saboda girmana, saboda girmana, na yi haka. Yaya zan kyale a kazantar da kaina? Ba zan raba daukakata da wani ba. **12** “Ka kasa kunne gare ni, ya Yakub, Isra'ilā, wanda na kira cewa, Ni ne shi; ni ne farko ni ne kuma na karshe. **13** Hannuna ne ya kafa harsashen duniya, hannuna na dama kuma ya shimpida sammai; sa'ad da na kira su, duka suka miķe tsaye gaba daya. **14** “Ku tattaru, dukanku ku kuma saurara, Wanne a cikin gumakan ya iya fada wadannan abubuwa? Zababben da Ubangiji yake kauna zai aikata nufinsa a kan Babilon; hannunsa zai yi gāba da Babiloniwaya. **15** Ni kaina, na fada; I, na kira shi. Zan kawo shi, zai kuma yi nasara a cikin aikinsa. **16** “Ku zo kusa da ni ku kuma saurari wannan. “Daga farkon shela ban yi magana a boye ba; a lokacin da ya faru, ina nan a wurin.” Yanzu kuwa Ubangiji Mai Iko Duka ya aiko ni, da Ruhunsa. **17** Ga abin da Ubangiji yana cewa, Mai Fansarku, Mai Tsarkin nan na Isra'ilā ya ce, “Ni ne Ubangiji Allahku, wanda ya koya muku abin da ya fi muku kyau, wanda ya muku hanyar da za ku bi. **18** Da a

ce kawai za ku mai da hankali ga umarnaina, da salamarku ta zama kamar kogi, adalcinku kamar rukuman teku. **19** Da zuriyarku ta zama kamar Ubangiji ya ta'azantar da mutanensa zai kuma ji yashi, 'ya'yanku kamar tsabar hatsin da ba a iya tausayin mutanensa da suke shan wahala. **14** Amma Sihiyona ta ce, "Ubangiji ya yashe ni, Ubangiji ya manta da ni." **15** "Yana yiwuwa mahaifiya ta manta kidayawa; da ba za a taba yanke sunansu balle a da jariri a kirjinta ta kuma kāsa nuna tausayi ga hallaka su daga gabana ba." **20** Ku bar Babilon, ku yaron da ta haifa? Mai yiwuwa ta manta, amma gudu daga Babiloniwaya! Ku yi sheler wannan da sowa ta farin ciki ku kuma furtu shi. Ku aika shi zuwa iyakokin dunia; ku ce, "Ubangiji ya fanshi bawansa Yakub." **21** Ba su ji kishi ba sa'ad da ya bishe su a cikin hamada; ya sa ruwa ya malalo dominus daga dutse; ya tsage dutse ruwa kuwa ya kwararo. **22** "Babu salama ga mugaye" in ji Ubangiji.

49 Ku kasa kunne gare ni, ku tsibirai; ku ji wannan, ku al'ummai masu nesa. Kafin a haife Ni Ubangiji ya kira ni; tun daga haihuwata ya ambaci sunana. **2** Ya yi bakina kamar takobi mai kaifi, cikin inuwar hannunsa ya boye ni; ya sa na zama kamar kibiya mai tsini ya kuma boye ni cikin kwarinsa. **3** Ya ce mini, "Kai bawana ne, Isra'il'a, a cikinka zan bayyana darajata." **4** Amma na ce, "Na yi aiki a banza; na kashe duk karfina a banza da wofi. Duk da haka abin da yake nawa yana a hannun Ubangiji, ladana kuma tana a wurin Allahna." **5** Yanzu fa Ubangiji ya ce ya siffanta ni a cikin mahaifa don in zama bawansa don in dawo da Ya'kub gare shi in kuma tattara Isra'il'a gare shi, gama an girmama ni a gabani Ubangiji Allahna kuma ne karfina. **6** ya ce, "Dan karamin abu ne ka zama bawana don ka maido da kabilar Ya'kub ka kuma dawo da wadannan na Isra'ilawan da na kiyaye. Zan kuma mai da kai haske ga Al'ummai, don ka kawo cetona zuwa iyakokin dunia." **7** Ga abin da Ubangiji yana cewa, Mai Fansa da kuma Mai Tsarkin nan na Isra'il'a gare shi wanda al'ummai suka rena suka kuma ki, ga bawan masu mulki. "Sarakuna za su gan ka su kuma mi'ke tsaye, sarakuna za su gani su kuma rusuna, saboda Ubangiji, wanda yake mai aminci, Mai Tsarkin nan na Isra'il'a, wanda ya za'fe ka." **8** Ga abin da Ubangiji yana cewa, "A lokacin tagomashina zan amsa muku, kuma a ranar ceto zan taimake ku; zan kiyaye ku zan kuma sa ku zama alkawari ga mutane, don ku maido da kasa ku kuma sāke raba gādon kufai, **9** don ku ce wa wadanda suke cikin kurkuku, 'Ku fito,' ga wadanda suke cikin duhu kuma, 'Ku'yantul!' "Za su yi kiwo kusa da hanyoyi su kuma sami wurin kiwo a kowane tudu. **10** Ba za su taba jin yunwa ko kishi ba, ba kuwa zafin hamada ko rana ta buge su ba. Shi da ya yi musu jinkai zai jagorance su ya kuma bishe su kusa da mābulbulan ruwa. **11** Zan mayar da dukan duwatsu su zama hanyoyi, a kuma gyara manyan hanyoyina. **12** Duba, za su zo daga nesa wadansu daga arewa, wadansu daga yamma, wadansu daga yankin Aswan." **13** Ku yi sowa don farin ciki, ya ku sammai; ki yi farin ciki, ya

Ubangiji ya ta'azantar da mutanensa zai kuma ji tausayin mutanensa da suke shan wahala. **14** Amma Sihiyona ta ce, "Ubangiji ya yashe ni, Ubangiji ya manta da ni." **15** "Yana yiwuwa mahaifiya ta manta kidayawa; da ba za a taba yanke sunansu balle a da jariri a kirjinta ta kuma kāsa nuna tausayi ga hallaka su daga gabana ba." **16** Duba, na zāna ki a tafin hannuwana; katangarki kullum suna a gabana. **17** 'Ya'yanki maza su komo da gaggawa, wadanda suka lalatar da ke kuwa za su bar ki. **18** Ki daga idanunki ki duba kewaye; dukan'ya'yanki sun taru Ubangiji, "Za ki yafa su duka kamar kayan ado; za ki yi ado da su, kamar amarya. **19** "Ko da yake an lalatar da ke aka kuma mai da ke kufai kasarki kuma ta zama kango, yanzu za ki kāsa sosai saboda yawan mutanenki, kuma wadanda suka cinye ki za su kasance can da nisa. **20** 'Ya'yan da aka haifa a lokacin bakin cikinki za su ce a kunnenki, 'Wannan wuri ya yi mana kadan kwarai; ki kara mana wurin zama.' **21** Sa'an nan za ki ce a zuciyarki, 'Wa ya haifa wadannan? Na yi ba'kin ciki na kuma zama wadda ba ta haihuwa; an yi mini daurin talala aka kuma ki ni. Wane ne ya yi renon wadannan? An bar ni ni kadi, amma wadannan, ina suka fito?'" **22** Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka ya ce, "Duba, zan yi alama wa Al'ummai, zan daga tutana wa mutane; za su kawo'ya'yanki maza a hannuwansu su ri'ke'ya'yanki mata a kafadunsu. **23** Sarakuna za su zama kamar iyayen reno, sarauniyoyinsu kuma za su yi renonku kamar uwaye. Za su rusuna a gabanki da fuskokinsu har kasa; za su lashe kura a kafafunki. Sa'an nan za ki san cewa ni ne Ubangiji; wadanda suke sa zuciya gare ni ba za su sha kunya ba." **24** Za a iya kwace ganima daga jarumawa, ko a kubutar da kamammu daga hannun marasa tsoro? **25** Amma ga abin da Ubangiji yana cewa, "I, za a kwace kamammu daga jarumawa, a kuma karbe ganima daga hannun marasa tsoro; zan gwabza da wadanda suke gwabzawa da ke, zan kuwa ceci'ya'yanki. **26** Zan sa masu zaluntarki su ci naman jikinsu; za su bugu da jininsu, sai ka ce sun sha ruwan inabi. Sa'an nan dukan mutane za su sani cewa ni, Ubangiji, ni ne Mai Cetonki, Mai Fansarki, Madaukakin nan na Ya'kub."

50 Ga abin da Ubangiji yana cewa, "Ina takardar shaida na saki mahaifiyarka daga aure wadda na kora? Ko kuwa ga wanda mutumin da nake bin bashi ne na sayar da kai? Saboda zunubanka aka sayar da kai; saboda laifofinka ne ya sa aka kori mahaifiyarka. **2** Sa'ad da na zo, me ya sa babu kowa? Sa'ad da na yi kira, me ya sa babu wani da ya amsa? Hannuna ya kāsa ne sosai don fansarka? Na rasa Karfin kubutar da kai ne? Ta rashin ruwa suka kuma mutu saboda kishi. **3** Na

suturar da sararin sama da duhu na kuma mai da tashi! Ka yafa wa kanka karfi, Ya hannun Ubangiji; tsummoki abin rufuwarsa.” **4** Ubangiji Mai Iko Duka ka farka, kamar a kwanakin da suka wuce, kamar ya ba ni harshen umarni, don in san maganar da a zamanai na dā. Ba kai ba ne wanda ya yayyanka za tā karfafa gajiyayye. Ya farkar da ni da safe, ya Rahab gunduwa-gunduwa, wanda ya soki dodon farkar da kunnena don in saurara kamar wanda ruwan nan? **10** Ba kai ba ne ka busar da teku, ka ake koya masa. **5** Ubangiji Mai Iko Duka ya bude busar da ruwan surfafa masu girma, wanda ya yi kunnuwana, kuma ban yi tayarwa ba; ban ja da bayanya cikin zurfafan teku saboda fansassu su ba. **6** Na ba da bayana ga masu dūkana, kumatuna ga masu jan gemuna; ban boye fuskata daga masu ba'a da masu tofa mini miyau ba. **7** Gama Ubangiji Mai Iko Duka zai taimake ni, ba zan sha kunya ba. Saboda haka na kafa fuskata kamar dutsen kankara, na kuma sani ba zan sha kunya ba. **8** Gama shi da zai iya tabbatar da ni, marar laifi ne yana kusa. Wane ne zai kawo kararraki game da ni? Bari mu je dakin shari'a tare! Wane ne mai zargina? Bari yā kalubalance ni! **9** Ubangiji Mai Iko Duka ne zai taimake ni. Wane ne zai iya tabbatar da ni mai laifi? Duk za su kofe kamar riga; asu za su cinye su. **10** Wane ne a cikinku yake tsoron Ubangiji yana kuma yin biyaya ga maganar bawansa? Bari wanda yake tafiya cikin duhu, wanda ba shi da haske, ya dogara a sunan Ubangiji ya kuma dogara ga Allahnsa. **11** Amma yanzu fa, dukanku wadanda kuke kuna wuta kuna kuma tanada wa kanku fitilu masu ci, ku je ku yi tafiya a cikin hasken wutarku da na fitilun da kuka kuna. Abin da za ku karba ke nan daga hannuna. Za ku kwanta a cikin azaba.

51 “Ku kasa kunne gare ni, ku da kuna neman adalci kuke kuma neman Ubangiji. Dubi dutse daga inda aka yanke ku da kuma mahakar duwatsu inda aka fafe ku; **2** dubi Ibrahim, mahaifinku, da Saratu, wadda ta haife ku. Sa'ad da na kira shi kadai ne, na kuma albarkace shi na kuma mai da shi da yawa. **3** Tabbatacco Ubangiji zai ta'azantar da Sihiyona zai kuma duba da tausayi a kan dukan kufanta; zai sa hamadanta ta zama kamar Eden, kekasashiyar kasarta kamar lambun Ubangiji. Za a sami farin ciki da murna a cikinta, godiya da karar rerawa. **4** “Ku kasa kunne gare ni, mutanena; ku ji ni, al'ummata. Doka za tā fito daga gare ni; shari'ata za tā zama haske ga al'ummai. **5** Adalcina na zuwa da sauri, cetona yana a kan hanya, hannuna kuma zai kawo adalci ga al'ummai. Tsibirai za su dube ni su kuma jira da sa zuciya don hannuna. **6** Ku daga idanunku zuwa sammai ku dubi duniya a kasa; sammai za su bace kamar hayaki, duniya za tā shude kamar riga mazaunanta kuma su mutu kamar kudaje. Amma cetona zai dawwama har abada, adalcina ba zai taşa kāsa ba. **7** “Ku ji ni, ku da kuka san abin da yake daidai, ku mutanen da kuke da dokata a zukatanku. Kada ku ji tsoron ba'ar da mutane suke yi ko ku firgita saboda zargin da suke yi. **8** Gama asu za su cinye su kamar riga; tsutsotsi za su cinye su kamar ulu. Amma adalcina zai dawwama har abada, cetona har dukan zamanai.” **9** Ka tashi, ka

tashi! Ka yafa wa kanka karfi, Ya hannun Ubangiji; a zamana na dā. Ba kai ba ne wanda ya yayyanka Za su shiga Sihiyona da wafoķi; madawwamin farin ciki zai rufe kansu da rawani. Murna da farin ciki zai cika su, bakin ciki da nishi zai bace. **12** “Ni kadaf ne na ta'azantar da ku. Wane ne ku da kuke tsoron mutane masu mutuwa, 'ya'yan mutane wadanda suke ciyawa ne kawai, **13** har da kuka manta da Ubangiji Mahalliccinku, wanda ya shimpida sammai ya kuma kafa harsashen dunia, har kuna zama da tsoro kowace rana saboda fushin masu zalunci, wadanda sun kudura sai sun hallaka? Gama ina fushin mai zalunci? **14** Ba da dadewa za a'yantar da'yan kurkuku; ba za su mutu a kurkuku ba, ba kuwa za su rasa abinci ba. **15** Gama ni ne Ubangiji Allahnku, wanda ya dama teku domin rakumansa su yi ruri, Ubangiji Madaukaki ne sunansa. **16** Na sa maganata a bakinka na kuma rufe ka da inuwar hannuna, Na shimpida sammai, na kafa harsashen dunia, na kuma ce wa Sihiyona, ‘Ku mutanena ne.’” **17** Ki farka, ki farka! Ki tashi, ya Urushalima, ke da kika sha daga hannun Ubangiji kwaf na fushinsa, ke da kika shanye har kasar kwaf kwaf da ya sa mutane suna tangadi. **18** Cikin dukan'ya'yan da ta haifa; cikin dukan'ya'yan da ta yi reno babu wani da zai kama hannunta. **19** Wadannan masifu ribi biyu sun auko miki, wa zai ta'azantar da ke? Lalaci da hallaka, yunwa da takobi, wa zai karfafa ki? **20** ‘Ya' yanki sun sume; sun kwanta kusurwar kowane titi, kamar barewar da aka kama da tarko. Sun cika da fushin Ubangiji da kuma tsawatawar Allahnki. **21** Saboda haka ki ji wannan, ke mai wahala, wadda ta bugu, amma ba da ruwan inabi. **22** Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa, Allahnki, wanda ya kāre mutanensa, “Duba, na kwace daga hannunki kwaf da ya sa ki tangadi; daga wannan kwaf, kwaf na fushina, ba za ki fara sha ba. **23** Zan sa shi a hannuwan masu gwada miki azaba, wadanda suke ce miki, ‘Fādi rubda ciki don mu iya taka a kanki.’ Kika kuma mai da bayanki kamar kasa, kamar titin da ake takawa a kai.”

52 Ki farka, ki farka, ya Sihiyona, ki sanya wa kanki karfi. Ki sa rigarki na daraja, Ya Urushalima, birni mai tsarki. Marasa kaciya da makazanta ba za su shi cikinki ba. **2** Ki kakkabe kurarki; ki tashi, ki zauna a kursiyinki, ya Urushalima. Ki'yantar da kanki daga sarkoki a wuyanki, Ke kamammiyar Diyar Sihiyona. **3** Gama ga abin Ubangiji yana cewa, “An sayar da ke ba da kudi ba, kuma ba da kudi za a fanshe ki ba.” **4** Gama ga abin da Ubangiji

Mai Iko Duka yana cewa, "Da farko mutanena suka wulakanta shi aka kuma yi masa azaba, duk da haka gangara zuwa Masar don su zauna; a baya-bayan bai bude bakinsa ba; aka kai shi kamar dan ragonan, Assuriya sun zalunce su. **5** "Yanzu kuma me zuwa wurin yanka, kuma kamar tunkiya a gabannake da shi a nan?" In ji Ubangiji. "Gama an kwashe masu askinta tana shiru, haka bai bude bakinsa mutanena ba a bakin kome ba kuma wadanda suka ba. **8** Da wulakanci da kuma hukunci aka dauke shi mallake su sun yi musu ba'a, Kullum ana cin gaba da aka tafi. Wa kuwa zai yi maganar zuriyarsa? Gama yin wa sunana sabo. **6** Saboda haka mutanena za su an kawar da shi daga kasar masu rai; saboda laifin san sunana; saboda haka a warinan rana za su san mutanena aka kashe shi. **9** Aka yi jana'izarsa tare da cewa ni ne wanda ya fada wannan. I, ni ne." **7** Me ya mugaye, aka binne shi tare da masu arziki, ko da fi wannan kyau a kan duwatsu a ga kafafu na masu yake bai taba yin wani tashin hankali ba, ko a sami kawo labari mai dadfi wadanda suke shelar salama, karya a bakinsa. **10** Duk da haka nufin Ubangiji ne a wadanda suke kawo labari mai dadfi, wadanda suke shelar ceto, wadanda suke ce wa Sihiyona, "Allahnki Ubangiji ya sa ransa ya zama hadaya don zunubi, zai yana mulki!" **8** Ki kasa kunne! Masu tsaronki sun gura zuriyarsa zai kuma kawo masa tsawon rai, nufin ta da muryoyinsu; tare sun yi sowa ta farin ciki. Ubangiji kuma zai yi nasara a hannunsa. **11** Bayan Sa'ad da Ubangiji ya komo Sihiyona, za su gan shi wahalar ransa, zai ga hasken rai, ya kuma gamsu; da idanunsu. **9** Ku barke cikin wakokin farin ciki ta wurin saninsa bawana mai adalci zai'yantar da gaba daya, kagonki na Urushalima, gama Ubangiji mutane masu yawa, zai kuma dauki laifofinsu. **12** ya ta'azantar da mutanensa, ya fanshi Urushalima. Saboda haka zan ba shi rabo tare da manya, zai **10** Ubangiji zai nuna hannunsa mai tsarki a fili a kuma raba ganima tare da masu karfi, domin ya ba idanun dukan al'ummai, da kuma dukan iyakokin da ransa har mutuwa, aka kuma lissafta shi tare da duniya za su gani ceton Allahnmu. **11** Ku fita, ku masu laifofi. Gama ya dauki zunubin mutane masu fita daga can! Kada ku taba wani abu marar tsarki! yawa, ya kuma yi roko saboda laifofinsu.

53 Wa ya gaskata sakonmu kuma ga wa hannun

Ubangiji ya bayyana? **2** Ya yi girma kamar dashe marar karfi, kamar saiwa kuma daga kekasashiyar kasa. Ba shi da kyan gani ko wani makamin da zai ja hankalinmu, babu wani abin da yake da shi da zai sa mu yi sha'awarsa. **3** Mutane suka rena shi suka ki shi, mutum ne cike da bakin ciki, ya kuma saba da wahala. Kamar wanda mutane suna buya fuskokinsu daga gare shi aka rena shi aka yi banza da shi. **4** Tabbatuccce ya dauki cuttuttukanmu ya kuma daure da bakin cikinmu duk da haka muka dauka Allah ya hukunta shi ne, ya buge shi ya kuma sa ya sha azaba. **5** Amma aka yi masa rauni saboda laifofinmu, aka kuje shi saboda kurakuramu; hukuncin da ya kawo mana salama ya kasance a kansa, kuma ta wurin mikinsa ya sa muka warke. **6** Dukanmu, muna kama da tumakin da suka bata, kowannenmu ya auko a kansa hukuncin da ya wajaba a kanmu. **7** Aka bulale ki ba a kuma ta'azantar da ke ba, zan gina

54 "Ki rera, ya ke bakararriya, ke da ba ki taba haihuwa ba; ki farke da wa'fa, ki yi sowa don farin ciki, ke da ba ki taba na'kuda ba; domin'ya'yan mace mai kadaici sun fi na mai miji yawa," in ji Ubangiji. **2** "Ki fadada wurin tentinki, ki mi'ke labulen tentinki da fadi, kada ki janye; kara tsawon igiyointa, ki kuma kara karfin turakunta. **3** Gama za ki fadada zuwa dama da hagu; zuriyarki za su kori al'ummai su kuma zauna a kufan biranensu. **4** "Kada ki ji tsoro; ba za ki sha kunya ba. Kada ki ji tsoron wulakanci, ba za a kas Kantar da ke ba. Za ki manta da kunyar kuruciyyarki ba kuwa za ki tuna da zargin zaman gwauruwarki ba. **5** Gama Mahaliccinki shi ne mijinki, Ubangiji Madaukaki ne sunansa, Mai Tsarkin nan na Isra'il ne Mai Fansarki; ana ce da

shi Allahn dukan duniya. **6** Ubangiji zai kira sai ka ce ke mace ce da aka yashe ta tana kuma damuwa a ranta, macen da ta yi aure a kuruciya, sai kawai aka ki ta," in ji Allahnki. **7** "Gama a dan kankanen lokaci na rabu da ke, amma da kauna mai surfi zan sâke dawo da ke. **8** Cikin fushi mai zafi na boye fuskata daga gare ki na dan lokaci, amma da madawwamiin alheri zan ji tausayinki," in ji Ubangiji Mai Fansarki. **9** "A gare ni wannan ya yi kamar kwanakin Nuhu, sa'ad da na rantse cewa ruwan Nuhu ba za su kara rufe duniya ba. Yanzu fa na rantse ba zan yi fushi da ke ba, ba za kara tsawata miki kuma ba. **10** Ko da duwatsu za su girdiza a kuma tumbuke tuddai, duk da haka madawwamiyar kaunata da nake yi miki ba za tâ jijjigu ba ba kuwa za a kawar da alkawarin salamata ba," in ji Ubangiji, wanda ya ji tausayinki.

ke da duwatsu turkuwoyis, zan kafa harsashenki da duwatsun saffaya. **12** Zan gina hasumiayarki da jan yakutu, kofofinki kuma da duwatsu masu haske, dukan katangarki kuma da duwatsu masu daraja. **13** Ubangiji zai koya wa dukan'ya'yanki maza, da girma kuma salamar'ya'yanki zai zama. **14** Da adalci za a kafa ke. Zalunci zai yi nesa da ke; ba za ki kasance da wani abin da za ki ji tsoro ba. Za a kawar da duk wani abin banrazana; ba zai yi kusa da ke ba. **15** In wani ya far mikki, ba daga wurina ba ne; duk wanda ya far mikki zai miika wuya gare ki. **16** "Duba, ni ne wanda na halicci makeri wanda yake zuga garwashii ya zama harshen wuta ya kuma kera makamin da ya dace da aikinsa. Ni ne kuma na halicci mai hallakarwa ya yi barna; **17** ba makamin da aka kera don ya cuce ki da zai yi nasara, za ki kuma mayar da magana ga duk wanda ya zarge ki. Wannan ne gādon bayin Ubangiji, kuma wannan ita ce nasararsu daga gare ni," in ji Ubangiji.

55 "Ku zo, dukanku masu jin kishi, ku zo wurin ruwaye; ku kuma da ba ku da kufi, ku zo, ku saya ku kuma ci! Ku zo, ku saya ruwan inabi da madara ba tare da kufi ba ba za ku kuma biya kome ba. **2** Don me za ku kashe kufi a kan abin da ba abinci ba, ku kuma yi wahala a kan abin da ba za ku koshi ba? Ku saurara, ku saurare ni, ku kuma ci abin da yake da kyau, ranku kuma zai ji dadin abinci mafi kyau. **3** Ku kasa kunne ku kuma zo gare ni; ku saurare ni, don ranku ya rayu. Zan yi madawamin alkawari da ku, zan nuna muku kaunata marar karewa da na yi wa Dawuda alkawari. **4** Duba, na mai da shi shaida ga mutane, shugaba da kuma jagorar mutane. **5** Tabbatacce za ku kira al'umman da ba ku sani ba, kuma al'umman da ba ku sani ba za su sheko a guje zuwa wurinku, saboda Ubangiji Allahnku, Mai Tsarkin nan na Isra'il, gama ya darjanta ku." **6** Ku nemii Ubangiji tun yana samuwa; ku yi kira gare shi tun yana kusa. **7** Bari mugu ya bar irin halinsa mugu kuma ya sāke irin tunaninsa. Bari yā juyo ga Ubangiji, zai kuwa ji tausayinsa, ya juyo ga Allahnmu kuma, gama shi mai gafartawa ne a sauake. **8** "Gama tunanina ba tunaninku ba ne, yadda kuke yin abubuwa ba yadda nake yin abubuwa ba ne," in ji Ubangiji. **9** "Kamar yadda sammai suke can nesa da kasa, haka yadda nake yin abubuwa suke dabam da yadda kuke yin abubuwa tunanina kuma dabam da naku. **10** Kamar yadda ruwan sama da dusar kankara suke saukowa daga sama, ba sa komiowa ba tare da sun ji'ke dunia sun kuma sa su yi'ya'ya su kuma yi toho, don su ba da iri ga mai shuki da kuma abinci ga mai ci, **11** haka maganata da take fitowa daga bakina. Ba za tā koma gare ni wofi ba, amma za tā cika abin da nake so ta kuma cika abin da na aike ta tā yi. **12** Za ku fita da farin ciki a kuma bi da ku da salama; duwatsu da tuddai za su barke da wa'ka a gabanku, dukan itatuwan jeji kuma

za su tafa hannuwansu. **13** A maimakon sarka'kiya, itacen fir ne zai tsiro, a maimakon kayayyuwa kuma, itacen ci-zaki ne zai tsiro. Wannan zai zama matuni na abin da Ni Ubangiji na yi, madawwamiyar alama ce, wadda ba za a datse ba."

56 Ga abin da Ubangiji yana cewa, "Ku rike gaskiya ku yi abin da yake daidai, gama cetona yana kusa za a kuma bayyana adalcina nan da nan. **2** Mai albarka ne mutumin da ya aikata wannan, mutumin da ya rike kam yana kiyaye Asabbaci ba tare da kazantar da shi ba, yana kuma kiyaye kansa daga yin mugun abu." **3** Kada bakon da ya mi'ka kansa ga Ubangiji ya ce, "Ai Ubangiji zai ware ni daga mutanensa." Kada kuma wani bābā ya yi gunaguni cewa, "Ni busasshen itace ne kawai." **4** Gama ga abin da Ubangiji ya fada, "Wa bābānni da suna kiyaye Asabbatai, wadanda suka zabi yin abin da ya gamshe ni suna kuma rike da alkawarina kankan, **5** a gare su cikin haikalina da kuma bangayensa zan ba da matuni da kuma suna mafi kyau fiye da'ya'ya maza da kuma'ya'ya mata; zan ba su madawwamin sunan da ba za a raba su da shi ba. **6** Ba'kin da suka mika kansu ga Ubangiji don su bauta masa, su kuma kaunaci sunan Ubangiji, wadanda kuma suke yin masa sujada, duk wadanda suka kiyaye Asabbaci ba tare da kazantar da shi ba suka kuma rike alkawarina kankan, **7** wadannan ne zan kai tsattsarkan dutsnsen in sa su yi farin ciki a gidana na addu'a. Hadayunsu na Konawa da sadakokinsu za su zama abin karba a bagadene; gama za a ce da gidana gidan addu'a domin dukan al'ummai." **8** Ubangiji Mai Iko Duka ya furtu cewa, zai tattara korarru na Isra'il, "Zan kara tattaro wadansu bayan wadanda na riga na tattara." **9** Ku zo, dukanku namun jeji, ku zo ku ci, dukanku namun jeji! **10** Matsaran Isra'il makafi ne, dukansu jahilai ne; dukansu bebayan karnuka ne ba za su iya haushi ba; suna kwance ne kawai suna mafarki, suna son barci ba dama. **11** Su karnuka ne masu kwadayi; ba su taba koshi. Su makiyyaya ne marasa ganewa; duk sun nufi inda suka ga dama, kowa yana nemar wa kansa riba. **12** Kowanee yakan ce, "Zo, bari in samo ruwan inabi! Bari mu cika cikinmu da barasa! Gobe ma zai zama kamar yau, ko ma fiye da haka."

57 Mai adalci yakan mutu, ba kuwa wanda yakan yi tunani a zuciyarsa; an kwashe mutanen kirki, ba kuwa wanda ya fahimta cewa an kwashe masu adalci don a tsame su daga mugunta. **2** Wadanda suke aikata abin da yake daidai sukan shiga da salama; sukan huta yayinda suka kwanta cikin kabari. **3** "Amma ku, ku matso nan, ku'ya'ya maza na masu sihiri, ku zuriyar mazinata da karuwai! **4** Wane ne kuke yi wa ba'a? Ga wa kuke masa gwalo kuna kuma fitar da harshe? Ashe, ku ba tarin'yan tawaye ba ne, zuriyar makaryata? **5** Kuna cike da muguar sha'awa mai konawa a cikin itatuwan

oak da kuma a karkashin kowane itace mai inuwa; suna marmarin sanin hanyoyina, sai ka ce al'ummar kuna miña hadayar'ya'yanku a rafuffuka da kuma da take yin abin da yake daidai ba ta kuma yashe a karkashin tsagaggun duwatsu. **6** Gumakan da umarnan Allahnta ba. Sun nemi shawarwaran da suke cikin duwatsu masu sulbi su ne rabonku; suke daidai daga gare ni suna kuma marmari Allah su din, su ne rabonku. I, gare su kuka kwarara ya zo kusa da su. **3** Suna cewa, 'Don me muka yi hadayu na sha kuka kuma miña hadayu na gari. azumi, ba ka kuma gani ba? Me ya sa muka kaskantar Saboda wadannan abubuwa, zan yi hakuri? **7** Kun yi da kanmu, ba ka kuma lura da wannan ba?' "Duk da gadonku a dogayen duwatsu masu tsayi da kuma haka a ranar azuminku, kuna yi yadda kuka ga dama a tudu mai tsawo; a can kuka haura don ku miña kuma kuma zaluntar dukan ma'aikata. **4** Azuminku hadayunku. **8** A bayan kofofi da madogaran kofofi yakan kare a fada da kuma hargitsi, kuna ta naushin kuka kafa alamun gumakanku. Kuka yashe ni, kuka juna da mugayen naushe-naushe. Ba za ku iya azumi kware gadonku, kuka kwanta a kansa kuka fadada kamar yadda kuke yi a yau ku zaci za a ji muryarku shi; kuka kuma kulla yarjejeniya da wadanda kuke can sama. **5** Irin azumin da na zaba ke nan, rana guda kaunar gadajensu, kuka dubi tsiraicinsu. **9** Kuka tafi kawai don mutum ya kaskantar da kansa? Sunkuyar wurin Molek da man zaitun kuka kuma ribabbaanya da kanku kamar iwa kawai kuna kuma kwance a turarenku. Kuka aika jakadunku can da nisa; kuka tsummoki da toka? Abin da kuke kira azumi ke nan gangara zuwa cikin kabari kansa! (**Sheol h7585**) **10** rana yardajje ga Ubangiji? **6** "Irin azumin da na Kuka gaji cikin dukan al'amuranku, amma ba ku zaba shi ne, a kunce sarkokin rashin adalci a kuma iya cewa, 'Aikin banza ne ba.' Kuka sami sabuntar kunce igiyoyin karkiya, a'yantar da wadanda ake karfinku, ta haka ba ku suma ba. **11** "Wa ya sa ku zalunta a kuma kakkarye kowace karkiya? **7** Ba shi fargaba, kuna jin tsoro har kuka yi mini karya, ba ne ku rarraba abincinku da mayunwata ku kuma ku kuma tuna da ni ba balle ku yi tunanin wannan tanada wa matalauta masu yawo mahalli, sa'ad da a zukatanku? Ba don na dade ina shiru ba ne ya kuka ga wanda yake tsirara, ku yi masa sutura, sa ba kwa tsorona? **12** Zan bayyana adalcinku da kada kuma ku ba wa namanku da jininku baya? **8** kuma ayyukanku, ba kuwa za su amfane ku ba. **13** Sa'an nan haskenku zai keto kamar ketowar alfijir, Sa'ad da kuka nemi taimako, bari tarin gumakanku warkarwarku kuma zai bayyana nan da nan; sa'an su cece ku! Iska za ta' kwashe dukansu ta' tafi, dan nan adalcinku zai tafi a gabanku, daukakar Ubangiji numfashi kawai zai hora su. Amma mutumin da ya kuma zai tsare ku daga baya. **9** Sa'an nan za ku yi kira, mai da ni mafakarsa zai gaji kasar ya kuma mallaki Ubangiji kuma zai amsa; za ku yi kuka don neman dutsema mai tsarki." **14** Za a kuma ce, "Ku gina, taimako, zai kuwa ce ga ni nan. "In kuka kawar da ku gina, ku gyara hanya! Ku kawar da abubuwani karkiyar zalunci, kuka daina nuna wa junna yatsa da sa tuntupe a hanyar mutanena." **15** Gama abin da kuma fasar mugayen maganganu, **10** in kuma kuka Madaukaki da kuma Mai daraja ya fada wanda yake dauki lokaci kuka kosar da mayunwata kuka kuma raye har abada, wanda sunansa mai tsarki ne, "Ina biya bukatun wadanda suke shan tsanani, sa'an nan zama a bisa da kuma a tsattarkan wuri, amma ne haskenku zai haskaka cikin duhu darenu kuma kuma tare da shi wanda yake mai halin tuba mai zai zama kamar tsakar rana. **11** Ubangiji zai bishe ku tawali'u a ruhu, don in farfado da ruhu mai tawali'u kullum; zai biya muku bukaturku a kasa mai zafin in kuma farfado da zuciyar mai halin tuba. **16** Ba rana ya kuma karfafa kasusuwanku. Za ku zama zan tuhume su har abada ba, ba kuwa kullum zai yi kamar lambun da aka yi masa banruwa, kamar rafin fushi ba, gama a haka ruhun mutumin zan yi suma da ruwansa ba ya kafewa. **12** Mutanenku za su sâke a gabana, shi numfashiin mutumin da na halitta. **17** gina kufai na da su kuma daga tsoaffin harsashai; Na yi fushi saboda kwadaiyan zunubinsa; na yi masa za a ce da ku Masu Gyaran Katangar da ta Rushe, horo, na kuma boye fuskata saboda fushi, duk da Masu Farfado da Tituna da kuma Wuraren zama. haka ya ci gaba da ayyukan zunubinsa. **18** Na ga **13** "In kun kiyaye kafafunku daga take Asabbaci da al'amuransa, amma zan warkar da shi; zan bi da shi kuma daga aikata abin da kuka gan dama a ranata in mayar da ta'aziyya a gare shi, **19** ina kirkiro yabo mai tsarki, in kuka kira Asabbaci ranar murna rana a lebunan masu makoki a Isra'il'a. Salama, salama, mai tsarki ta Ubangiji kuma mai bangirma, in kuka ga wadanda suke nesa da kuma kusa," in ji Ubangiji. girmama ta ta wurin kin yin abin da kuka gan "Zan kuma warkar da su." **20** Amma mugaye suna dama da kuma yin al'amuranku ko yin mugayen kama da tumbatsar teku, wanda ba ya natsuwa, maganganu, **14** sa'an nan za ku yi farin ciki a cikin wanda rakumansa sukan kawo gurbacewa da tabo. Ubangiji, zan kuma sa ku a kan madaukaka kasashe 21 "Babu salama ga mugaye," in ji Allahna. ku kuma yi biki a gâdon mahaifinku Yakub." Ni Ubangiji ne na fada.

58 "Ku yi ihu da karfi, ba kâkâkautawa. Ku ta da muryarku kamar busar kaho. Ku furtaw mutanena tawayensu da kuma ga gidan Yakub zunubansu. **2** Gama kowace rana suna nemana;

59 Tabbatacce hannun Ubangiji bai kâsa yin ceto ba, kunnensa kuma bai kurmance da zai kâsa ji ba. **2** Amma laifofinku sun raba ku da Allahnku;

zunubanku sun boye fuskarsa daga gare ku, saboda kada ya ji. **3** Gama hannuwanku sun kazantu da jini, yatsotsinku kuma da alhaki. Lebunanku suna fadin karairayi, harshenku kuma yana radar mugayen abubuwa. **4** Babu wani mai ce a yi adalci; babu wani mai nema a dubi al'amarinsa da mutunci. Sun dogara a gardandamin banza suna karairayi; suna daukar cikin barna, su haifi mugunta. **5** Suna kyankyashe kwan käsä su kuma saña yanar gizo-gizo. Duk wanda ya ci kwansu zai mutu, kuma sa'ad da kwan ya fashe, zai kyankyashe kububuwa. **6** Yanar gizo-gizonsu ba amfani don tufa; ba za su iya rufuwa da abin da suka yi ba. Ayyukansu mugaye ne, ayyukan tā da hargitsi kuma suna a hannuwansu. **7** Kafafunsu sukan gaggauta zuwa aikata zunubi; suna da saurin Zub da jini. Tunaninsu mugaye ne; lalaci da hallaka sun shata hanyoyinsu. **8** Ba su san hanyar salama ba; babu adalci a hanyoyinsu. Sun mai da su karkatattun hanyoyi; babu wanda zai yi tafiya a kansu ya sami salama. **9** Saboda haka gaskiya ta yi nisa da mu, adalci kuma ba ya kaiwa gare mu. Muna neman haske, sai ga duhu; muna neman haske, sai muka yi ta tafiya cikin bakin inuwa. **10** Kamar makafi, sai lallubar bango muke yi, muna lallubawar hanyarmu kamar marasa idanu. Da tsakar rana muna tuntube sai ka ce wuri ya fara duhu; cikin karfafa, mun zama kamar matattu. **11** Muna gurnani kamar beyar; muna ta kugi kamar kurciyoyi. Muna ta neman adalci amma ina; mun nemis fansa, amma yana can da nisa. **12** Gama laifofinmu suna da yawa a gabanka, zunubanmu kuma suna ba da shaida gaba da mu. Laifofinmu kullum suna a gabantu, muna kuma sane da laifofinmu, **13** tawaye da mūsun Ubangiji, mun juye bayanmu ga Allahnmu, zugawa a yi zalunci da tayarwa, fadin karairayi da Zukatanmu suka shirya. **14** Saboda haka aka kau da yin gaskiya adalci kuma ya tsaya can da nesa; gaskiya ta yi tuntube a tituna, sahihanci ba zai shiga ba. **15** Gaskiya ta face gaba daya, kuma duk wanda ya guji mugunta zai zama ganima. Ubangiji ya duba bai kuwa ji dadf cewa babu adalci ba. **16** Ya ga cewa babu wani, ya yi mamaki cewa babu wanda zai shiga tsakani; saboda haka hanmursa ya aikata masa ceto, adalcinsa kuma ya raya shi. **17** Ya yafa sulke a matsayin rigar kirji, da hulan kwanon ceto a kansa; ya sa rigunan daukar fansa ya kuma nannade kansa da kishi kamar a cikin alkyabba. **18** Bisa ga abin da suka yi, haka za a sāka fushi a kan abokan gābansa ramuwa kuma a kan makiyansa; zai sāka wa tsibirai abin da ya dace da su. **19** Daga yamma, mutane za su ji tsorun Ubangiji, daga mafitar rana kuma, za su girmama daukakarsa. Gama zai zo kamar rigywala mai tsananin gudu cewa numfashin Ubangiji zai tafi tare da shi. **20** “Mai fansa zai zo Sihiyona, zuwa wadanda suke cikin Yakub da suka tuba daga zunubansu,” in ji Ubangiji. **21** “Game da ni dai, ga alkawarina da su,” in ji Ubangiji.

“Ruhuna, wanda yake a kanka, da kuma maganata da na sa a bakinka ba za tā rabu da bakinka ba, ko daga bakunan’ya’yanka ba, ko kuwa daga bakunan zuriyarsu ba daga wannan lokaci zuwa gaba da kuma har abada,” in ji Ubangiji.

60 “Ki tashi, ki haskaka, gama haskenki ya zo, daukar Ubangiji ya taso a kanki. **2** Duba, duhu ya rufe dunia duhu mai kauri kuma yana bisa mutane, amma Ubangiji ya taso a kanki daukakarsa kuma ya bayyana a bisanki. **3** Al’ummai za su zo wurin haskenki, sarakuna kuma zuwa asubahin sabon yininki. **4** “Ki daga idanunki ki duba kewaye da ke. Duka sun tattaru suka kuma zo wurinki; ya’yanki maza daga nesa, ana kuma daukan’ya’yanki mata a hanni. **5** Sa’an nan za ki duba ki kuma haskaka zuciyarki zai motsa ya kuma cika da farin ciki; za a kawo mikī wadata daga tekuna, za a kawo mikī arzikin al’ummai. **6** Manyan ayarin rakuma za su cika kasar, kananan rakuma ke nan daga Midyan da Efa. Daga Sheba kuma duka za su zo, suna dauke da zinariya da turare suna shelar yabon Ubangiji. **7** Dukan garkunun Kedar za su taru a wurinki ragunan Nebayiwot za su yi mikī hidima; za a karbe su kamar hadayu a kan bagadenki, zan kuma darjanta haikalina mai daukaka. **8** “Su wane ne wadannan da suke firiya kamar gizagizai, kamar kurciyoyi suna zuwa shekarsu? **9** Babu shakka tsibirai suna dogara gare ni; jiragen Tarshish kuma su ne a gaba, suna kawo’ya’yanki maza daga nesa, tare da azurfa da zinariya, domin su girmama Ubangiji Allahnki, Mai Tsarkin nan na Isra’ila, gama ya cika ki da daraja. **10** “Baki za su sāke gina katangarki, sarakunansu kuma za su yi mikī hidima. Ko da yake a cikin fushi na buge ki, da tagomashi zan yi mikī jinkai. **11** Kofofinku kulum su za kasance a bude, ba za a kara rufe su da rana ko da dare ba, saboda mutane su kawo mikī dukiyar al’ummai, sarakunansu za su kasance a gaba a jerin gwanon nasara. **12** Gama al’umma ko masarautar da ba tā bauta mikī ba, za tā hallaka; za tā lalace sarai. **13** “Darajar Lebanon za tā zo wurinki, itatuwan fir da dai ire-irensu da kuma itatuwan saifires duka za su zo don su kayatar da wurina mai tsarki; zan kuma daukan’ya’yanki kafafuna. **14** “Ya’ya maza masu zaluntarku za su zo suna rusunawa a gabanki; dukan wadanda suka rena ki za su rusuna a kafafunki su kuma ce da ke Birnin Ubangiji, Sihiyona na Mai Tsarkin nan na Isra’ila. **15** “Ko da yake an yashe ki aka kuma fi ki, har babu wani da ya ratsa a cikinki, zan mai da ke madawwamiyar abar takama da kuma farin cikin dukan zamanai. **16** Za ki sha madarar al’ummai a kuma shayar da ke da nonon sarauta. Sa’an nan za ki san cewa ni, Ubangiji, ni ne Mai Cetonki, Mai Fansarki, Mai Ikon nan na Yakub. **17** A maimakon tagulla zan kawo zinariya, azurfa kuma a maimakon bakin karfe. A maimakon katako zan kawo tagulla, bakin karfe kuma a maimakon

duwatsu. Zan sa salama ta zama gwamnarki adalci Duka zai sa adalci da yabo su tsiro a gaban dukan kuma mai mulkinki. **18** Ba za a kara jin hayaniyar al'ummai.

tashin hankali a kasarki ba, balle lalacewa ko hallaka a cikin iyakokinki, amma za ki kira katangarki Ceto kofofinki kuma Yabo. **19** Rana ba za tā kara zama haskenki a yini ba, balle hasken wata ya haskaka a kanki, gama Ubangiji zai zama madawwamin haskenki, Allahnki kuma zai zama daukakarki. **20** Ranarki ba za tā kara fāduwa ba watanki kuma ba zai kara shudewa ba; Ubangiji zai zama madawwamin haskenki, kwanakin bañin cikinki za su kare. **21** Sa'an nan dukan mutanenki za su zama masu adalci za su kuma mallaki kasar har abada. Su ne reshen da na shuka, aikin hannuwana, don nuna darajata. **22** Mafi kānkanta a cikinki za tā zama dubu, karami zai zama al'umma mai girma. Ni ne Ubangiji, cikin lokacinsa zan yi haka da sauri."

61 Ruhun Ubangiji Mai Iko Duka yana a kaina, domin Ubangiji ya shafe ni domin in yi wa'azi labari mai dadī ga matalauta. Ya aiko ni in warkar da wadanda suka karai a zuci, don in yi shelar'yanci don daurarru in kuma kunce'yan kurkuku daga duhu **2** don in yi shelar shekarar tagomashin Ubangiji da kuma ranar daukan fansar Allahmu, don in ta'azantar da dukan wadanda suke makoki, **3** in tanada wa wadanda suke bañin ciki a Sihiyona, in maido musu rawani mai kyau a maimako na toka, man murna a maimako na makoki, da kuma rigar yabo a maimako na ruhun fid da zuciya. Za a ce da su itatuwan oak na adalci, shukin Ubangiji don bayyana darajarsa. **4** Za su sāke gina kufai na dā su raya wurare da aka lalace tun da dadewa; za su sabunta biranen da aka rurrushe da aka lalace tun zamanai masu yawa da suka wuce. **5** Bakī za su yi kiwon garkunki; bakī za su yi miki noman gonaki da gonakin inabinki. **6** Za a kuma kira ku firistocin Ubangiji, za a kira ku masu hidimar Allahmu. Za ku ci wadatar wafansu al'ummai, kuma a cikin dukiyarsu za ku yi takama. **7** A maimakon kunyarsu mutanena za su sami rabi riþi biyu, a maimakon wulañcaci za su yi farin ciki cikin gādonsu; ta haka za su gāji rabo riþi biyu a kasarsu, da kuma madawwamin farin ciki zai zama nasu. **8** "Gama ni, Ubangiji, ina kaumar adalci; na ki fashi da aikata laifi. Cikin adalcina zan sāka musu in kuma yi madawwamin alkawari da su. **9** Za a san da zuriyarsu a cikin al'ummai'ya'yansu kuma a cikin mutane. Dukan wadanda suka gan su za su san cewa su mutane ne da Ubangiji ya sa wa albarka." **10** Ina jin dadī kwarai a cikin Ubangiji; raina yana farin ciki a cikin Allahna. Gama ya suturce ni da rigunan ceto ya yi mini ado da rigar adalci, yadda ango yakan yi wa kansa ado kamar firist kamar kuma yadda amaryा takan sha ado da duwatsunta masu daraja. **11** Gama kamar yadda kasa takan sa tsire-tsire su tohu lambu kuma ya sa iri ya yi girma, haka Ubangiji Mai Iko

Duka zai sa adalci da yabo su tsiro a gaban dukan kuma mai al'ummai.

62 Saboda Sihiyona ba zan yi shiru ba, saboda Urushalima ba zan hutu ba, sai adalcinta ya haskaka kamar hasken safiya, cetonta kuma ya haskaka kamar fitila mai haske. **2** Al'ummai za su ga adalcinki, sarakuna kuma za su ga dāukakarki; za a kira ki da sabon suna sunan da bakin Ubangiji zai ambata. **3** Za ki zama rawanin daraja a hannun Ubangiji, rawanin sarauta a hannun Allahni. **4** Ba za a kara ce da ke Yasasshiya ba, ko a kira kasarki Kango. Amma za a ce da ke Hefziba kasarki kuma Bewula; gama Ubangiji zai ji dadinki, kasarki kuma za tā yi aure. **5** Kamar yadda saurayi kan auri yarinya, haka'ya'yanki maza za su aure ki; kamar kuma yadda ango yakan yi farin ciki da amaryarsa, haka Allahni zai yi farin ciki da ke. **6** Na sa matsara a kan katangarki, ya Urushalima; ba za su taþa yin shiru ba, dare da rana. Ku da kuke kira bisa sunan Ubangiji, kada ku ba kanku hutu, **7** kuma kada ku ba shi hutu sai ya kafa Urushalima ya kuma mai da ita yabon dunia. **8** Ubangiji ya rantse da hannunsa na dama ta hannunsa kuma mai iko cewa, "Ba zan kara ba da hatsinki ya zama abinci ga abokan gābanki ba, bañin kuma ba za su kara shan ruwan inabin wanda kika sha wahala samu ba; **9** amma wadanda suka girbe shi za su ci shi su kuma yabi Ubangiji, wadanda kuma suka tattara'ya'yan inabi za su sha shi a filayen turina mai tsarki." **10** Ku wuce, ku wuce kofof! Ku shiryā hanya saboda mutane. Ku gina, ku gina babbar hanya! Ku kawar da duwatsu. Ku daga tuta saboda al'ummai. **11** Ubangiji ya yi shela ga iyakokin dunia cewa, "Fāda wa Diyar Sihiyona, 'Ga Mai Cetonki yana zuwa! Ga ladarsa tana tare da shi, sakamakonsa yana raka shi.'" **12** Za a ce da shi Tsattsarkar Mutane, Fansassu na Ubangiji; za a kuma ce da ke Wadda Aka Nema Birnin da Ba Za a Kara Yashe ta ba.

63 Wane ne wannan mai zuwa daga Edom, daga Bozra, saye da jajjayan rigunarsa? Wane ne wannan, sanye cikin daraja, tafe cikin girmar karfinsa? "Ni ne, mai magana cikin adalci, mai ikon ceto." **2** Me ya sa rigunanka suka yi ja, sai ka ce na wanda yake tattaka'ya'yan inabi? **3** "Na tattake'ya'yan inabi ni kadai; cikin al'ummai kuma babu wani tare da ni. Na tattake su cikin fushina Na matse su cikin hasalata; jininsu ya fantsamar wa rigunana, na kuma bata dukan tufafina. **4** Gama ranar daukan fansa tana a cikin zuciyata, kuma shekarar fansata ta zo. **5** Na duba, amma babu wanda zai taimaka, na yi mamaki cewa ba wanda ya goyi baya; saboda haka hannuna ya yi mini ceto, fushina kuma ya rayar da ni. **6** Na tattake al'ummai cikin fushina; cikin hasalata kuma na sa sun bugu na kuma Zub da jininsu a kasa." **7** Zan ba da labarin

alherin Ubangiji, ayyukan da suka sa a yabe shi, adalci sun zama kamar kazaman tsummoki; duk bisa ga dukan abubowan da Ubangiji ya yi mana, mun zama kamar busashen ganye, kamar iska I, ayyuka masu kyan da ya yi domin gidan Isra'il, haka zunurbanmu sukan share mu. 7 Babu wanda bisa ga jinkansa da yawan alheransa. 8 Ya ce, "Babu yake kira bisa sunanka ko ya yi kokarin riķe ka; shakka su mutanena ne, 'ya'ya maza wadanda ba gama ka boye fuskarka daga gare mu ka kuma sa za su rufe ni ba"; ta haka ya zama Mai Cetonsu. 9 muka lalace saboda zunurbanmu. 8 Duk da haka, Cikin dukan damuwarsu shi ma ya damu, mala'ikan da yake gabansa ya cece su. Cikin kauna da jinkai ya fanshe su; ya kuma daga su ya riķe su dukan kwanakin dā. 10 Duk da haka suka yi tawaye suka bata wa Ruhu Mai Tsarki rai. Saboda haka ya juya ya kuma zama abokin gābansu shi kansa kuma ya yake su. 11 Sa'an nan mutanensa suka tuna kwanakin dā, kwanakin Musa da mutanensa, ina yake shi wanda ya fitar da su ta teku, da makiyayan garkensa? Ina shi yake wanda ya sa Ruhunsa Mai Tsarki a cikinsu, 12 wanda ya aika hannu dāukakarsa mai iko ya kasance a hannun dama na Musa, wanda ya raba ruwaye a gabansu, don yā sami wa kansa madawwamin suna,

13 wanda ya bishe su cikin surfafā? Kamar doki a fili, ba su yi tuntube ba; 14 kamar shanun da suke gangarawa zuwa kwari, haka Ruhun Ubangiji ya ba su hutu. Ga yadda ka bishe mutanenka don ka ba wa kanka suna mai dāukaka. 15 Ka duba daga sama ka gani daga kursiyinka da yake bisa, mai tsarki da kuma mai dāukaka. Ina kishinka da kuma ikonka? Ka janye juyayi da kuma tausayin da kake yi mana daga gare mu. 16 Amma kai Ubanmu ne, ko Ibrahim bai san mu ba Isra'il kuma bai yarda da mu ba; kai, ya Ubangiji, kai ne Ubanmu, Mai Fansarmu tun fil azal ne sunanka. 17 Don me, ya Ubangiji, ka sa muna barin hanyoyinka muka kuma taurare zukatanmu don kada mu girmama ka? Ka komo domin darajar bayinka, kabilan da suke abin gādonka. 18 Gama a dan lokaci mutanenka suka mallaki wurinka mai tsarki, amma yanzu abokan gābanmu sun tattake wurinka mai tsarki. 19 Mu naka tun fil azal; ba ka taba yin mulki a kansu ba, ba a taba kira su da sunanka ba.

64 Da ma za ka tsage sammai ka sauко, ai, da duwatsu za su yi rawar jiki a gabank! 2 Kamar sa'ad da wuta takan ci rassa ta sa ruwa ya tafasa, ka sauко ka sanar da sunanka ga abokan gābanka ka kuma sa al'ummai su yi rawan jiki a gabank! 3 Gama sa'ad da ka aikata abubowan bantsoron da ba mu sa tsammanī ba, ka sauко, duwatsu kuma suka yi rawar jiki a gabanka. 4 Tun fil azal babu wanda ya taba ji, babu kunnen da ya gane, babu idon da ya ga wani Allah in ban da kai, wanda ya aikata wadannan al'amura a madadin wadanda suke sa zuciya a gare shi. 5 Kakan taimaki wadanda suke murnan yin abin da yake daidai, wadanda sukan tuna da hanyoyinka. Amma sa'ad da muka ci gaba da yin zunubi, kakan yi fushi. Ta yaya za mu sami ceto ke nan? 6 Dukanmu mun zama kamar wanda yake marar tsabta, kuma dukan ayyukanmu masu

Ubangiji, kai ne Ubanmu. Mu yumbu ne, kai kuma mai ginin tukwane; dukanmu aikin hannunka ne. 9 Kada ka yi fushi fiye da kima, ya Ubangiji; kada ka tuna da zunurbanmu har abada. Da ma ka dube mu, muna rokonka, gama dukamu mutanenka ne. 10 Biranenka masu tsarki sun zama hamada; har Sihiyona ma ta zama hamada; Urushalima ta zama kango. 11 Haikalimnu mai tsarki da kuma mai daraja, inda kakanninmu suka yabe ka, an kone da wuta, kuma dukan abubowan da muke kauna sun lalace. 12 Bayan dukan wannan, ya Ubangiji, ba za ka yi wani abu ba? Za ka yi shiru ka hore mu fiye da kima?

65 "Na bayyana kaina ga wadanda ba su tambaye ni ba; ina samuwa ga wadanda ba su neme ni ba. Ga al'ummar da ba tā kira bisa sunana ba, Na ce, 'Ga ni, ga ni.' 2 Dukan yini ina miķa hannuwana ga mutane masu tayarwa, wadanda suna tafiya a hanyoyin da ba su da kyau, suna bin tunaninsu, 3 mutanen da suna cin gaba da tsokanata a fuskata, suna miķa hadayu a gonaki suna kone turare a bagadan tubali; 4 suna zama a kaburbura su kwana suna yin asirtattun ayyuka; suna cin naman aladu, tukwanensu kuma sun cika da nama marar tsabta; 5 suna cewa, 'Ku tsaya a can; kada ku yi kusa da ni, gama na fi ku tsarki!' Irin mutanen nan hayaki ne a hancina, wuta kuma da take cin gaba da ci dukan yini. 6 "Ga shi, yana nan a rubuce a gabana cewa ba zan kyale ba, zan yi cikakken ramuwa; zan yi ramuwa a cinyoyinsu 7 saboda zunubanku da kuma zunurban kakanninku," in ji Ubangiji. "Gama sun kone turare a kan duwatsu suka kuma kazantard da ni a kan tuddai, zan yi musu awo in zuba a cinyoyinsu cikakken ramuwa saboda ayyukansu na dā." 8 Ga abin da Ubangiji yana cewa, "Kamar sa'ad da ruwan'ya'yan itace yana samuwa a cikin tarin'ya'yan inabi mutane kuma su ce, 'Kada a lalace shi, har yanzu akwai abu mai kyau a ciki,' haka nan zan yi a madadin bayina; ba zan hallaka su duka ba. 9 Zan fitar da zuriyar Yakub, daga Yahuda kuma wadanda za su mallaki duwatsuna; zaħħebun mutanena za su gāje su, a can kuma bayina za su zauna. 10 Sharon zai zama wurin kiwo don shanu, Kwarin Akor kuma wurin hutun garkuna, domin mutanena da suke nemana. 11 "Amma game da ku wadanda kuka yashe Ubangiji kuka manta da dutseña mai tsarki kuwa, ku da kuka shimfida tebur don sa'a kuka kuma cika darunan ruwan inabin da aka dama don Kaddara, 12 zan kaddara ku ga kaifin takobi, dukanku kuma za ku sunkuya wa mai yanka;

gama na yi kira amma ba ku amsa ba, na yi magana kama da wanda ya yi sadakar jinin alade, kuma duk amma ba ku saurara ba. Kuka aikata mugunta a wanda ya kone turaren tuni, kamar wanda yake gabana kuka kuma zabi abin da ba na jin dadī.” **13** bauta gunki ne. Sun zañi hanyoynsu, rayukansu Saboda haka ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana kuma suna jin dadin abubuwani bankyamarsu; **4** cewa, “Bayin za su ci, amma ku za ku ji yunwa; saboda haka ni ma zan aukar musu da masifa mai bayina za su sha, amma ku za ku ji kishi; bayina za zafi in kuma kawo musu abin da suke tsoro. Gama su yi farin ciki amma ku za ku sha kunya. **14** Bayina sa’ad da na yi kira, ba wanda ya amsa, sa’ad da na yi za su rera da farin cikin zukatansu, amma ku za ku magana, ba wanda ya saurara, Sun aikata mugunta a yi kuka daga wahalar zuciya ku kuma yi kururuwa idona suka kuma zañi abin da ba na jin dadī.” **5** da karayar zuci. **15** Za ku bar sunanku ga zañabuña Ku ji maganar Ubangiji, ku da kuke rawar jiki ga yā zama abin la’antara; Ubangiji Mai Iko Duka zai maganarsa, “Yan’uwanku da suke kinku, suna kuma kashe ku, amma ga bayina zai ba su wani suna. **16** ware ku saboda sunana, sun ce, ‘Bari a daukaka Duk wanda zai roki albarka a cikin kasar zai yi haka Ubangiji, don mu ga farin cikinku! Duk da haka za da gaskiyar Allah; wanda zai yi rantsuwa a cikin su sha kunya. **6** Ku ji wannan hayaniya daga birni, kasar zai rantse da gaskiyar Allah. Gama za a manta ku ji surutu daga haikal! Amon Ubangiji ne yana da wahalolin haya a kuma boye su daga idanuna. **17** sāka wa abokan gābansa abin da ya dace da su. **7** “Ga shi, na halicci sabuwar sama da kuma sabuwar “Kafin nañuda ya fara mata, ta haihu; kafin zafi ya duniya. Abubuwa na dā za a manta da su, ba kuwa zo mata, ta haifi da. **8** Wa ya taba jin irin wannan za a kara tuna da su ba. **18** Amma ku yi murna ku abu? Wa ya taba gani irin abubuwani nan? Za a iya kuma yi farin ciki har abada a abin da na halitta, Kirkiro kasa a rana daya ko a haifi al’umma farat gama zan halicci Urushalima ta zama abin murna daya? Duk da haka da zarar Sihiyona ta fara nakuda mutanenta kuwa abin farin ciki. **19** Zan yi farin sai ta haifi’ya’yanta. **9** Zan kai mace har haihuwa in ciki a kan Urushalima in kuma yi murna saboda kuma sa ta kāsa haihu?” In ji Ubangiji. “Zan rufe mutanena; a can ba za a kara jin karar makoki da na mahaihuwa sa’ad da lokacin haihuwa ya yi?” In ji kuka ba. **20** “A cikinta ba za a kara jin jariri ya rayu Allahnku. **10** Ku yi farin ciki tare da Urushalima na’yan kwanaki kawai ba, ko kuwa wani tsoton da ku kuma yi murna saboda ita, dukanku wadanda bai cika kwanakinsa ba; duk wanda ya mutu yana da kuke kaunarta; ku yi farin ciki matuña tare da ita, shekaru dari za a ce ya mutu a kurciya ne kawai; dukanku wadanda kuke makoki a kanta. **11** Gama za duk wanda bai kai dari ba za a dauka la’antacce ne. **21** Za su gina gidaje su kuma zauna a cikinsu; za su ku tsotsa ku kuma koshi da nonon ta’aziyarta; za **22** abin da Ubangiji ya fada, “Zan fadada salama gare Ba za su kara gina gidaje wadansu kuma su zauna ta kamar kogi, wadatar al’ummai kuma kamar rafi a cikinsu ba, ko su yi shuki wadansu kuma su ci mai gudu; za ku tsotsa a kuma rike ku a hannunta ba. Gama kamar yadda kwanakin itace suke, haka ku kuma yi wasa a gwiwoyinta. **13** Kamar yadda kwanakin mutanena za su kasance; zañabuña za su uwa takan ta’azantar da dānta haka zan ta’azantar dade suna jin dadin ayyukan hannuwansi. **23** Ba za da ku; za ku kuma ta’azantu a Urushalima.” **14** su yi wahala a banza ba ko su haifi’ya’yan da aka Sa’ad da kuka ga wannan, zuciyarku za tā yi farin kaddara da rashin sa’; gama za su zama mutanen ciki zu kuma habaka kamar ciyawa; za a sanar da Ubangiji ya yi wa albarka, su da zuriyarsu tare da hanrin Urangiji ga bayinsa, amma za a nuna da su. **24** Kafin su yi kira zan amsa; yayinda suke wa mañiyansa fushinsa. **15** Ga shi, Ubangiji yana cikin magana zan ji. **25** Kyarketai da’yan raguna za zuwa da wuta, kuma kekunan yakinsa suna kama da su ci abinci tare, zaki kuma zai ci busu kamar yadda guguwa; zai sauko da fushinsa da zafi, tsawatawarsa shanu suke yi, amma kura ce za tā zama abincin kuma da harsungan wuta. **16** Gama da wuta da kuma maciji. Ba za su kara cuci ko su yi barna a kan dukan takobi Ubangiji zai yi hukunci a kan dukan mutane, dutsema mai tsarki ba,” in ji Ubangiji.

66 Ga abin da Ubangiji yana cewa, “Sama kursiyina ce, duniya kuma matashin sawuna. Ina gidan da za ku gina mini? Ina wurin hutuna zai kasance? **2** Ba hannuna ba ne ya yi dukan wadannan abubuwa, ta haka suka kasance?” In ji Ubangiji. “Wannan mutum ne nake jin dadī, shi da yake mai kaskanci da kuma zuciyar yin tuba, yana kuma rawar jiki ga maganata. **3** Amma duk ya miña hadayar bijimi yana kama da wanda ya kashe mutum, kuma duk wanda ya miña dan rago, kamar wanda ya karye wuyan kare; duk wanda ya miña hadaya ta gari yana

Girka, da kuma zuwa manisantan tsibirai da ba su taba jin labarin sunana ba ko su ga daukakata. Za su yi shelar daukakata a cikin al'ummai. **20** Za su kuma dawo da dukan'yan'uwanku, daga dukan al'ummai, zuwa dutseña mai tsarki a Urushalima kamar hadaya ga Ubangiji, a kan dawakai, a kekunan yağı da wagonu, da kuma a kan alfadarai da kuma rakuma," in ji Ubangiji. "Za su kawo su, kamar yadda Isra'ilawa suke kawo hadayun hatsi, zuwa haikalin Ubangiji a cikin tsabtatattun kore. **21** Zan kuwa zaba wadansunsu kuma su zama firistoci da Lawiyawa," in ji Ubangiji. **22** "Kamar yadda sabuwar duniya da sabuwar sama za su tabbata a gabana," in ji Ubangiji, "haka sunanku da zuriyarku za su tabbata. **23** Daga wannan sabon wata zuwa wangan, kuma daga wannan Asabbaci zuwa wangan, dukan mutane za su zo su rusuna a gabana," in ji Ubangiji. **24** "Za su kuma fita su ga gawawwakin mutanen da suka yi mini tayarwa; tsutsotsin da suke cinsu ba za su taba mutuwa ba, balle wutar da take kona su ta mutu, za su kuma zama abin kyama ga dukan mutane."

Irmiya

1 Kalmomin Irmiya dan Hilkiya, daya daga cikin firistoci a Anatot a yankin Benyamin. **2** Maganar Ubangiji ta zo gare shi a shekara ta goma sha uku ta sarautar Yosiya dan Amon sarkin Yahuda, **3** da kuma a zamanin Yehohiyakim dan Yosiya sarkin Yahuda, har zuwa watan biyar na shekara goma sha daya na Zedekiya dan Yosiya sarkin Yahuda, sa'ad da aka kai mutanen Urushalima zaman bauta. **4** Maganar Ubangiji ta zo mini cewa, **5** "Kafin in siffanta ka a cikin ciki na san ka, kafin a haife ka, na kebe ka; na nad'a ka ka zama annabi ga al'ummai." **6** Sai na ce, "Kayya, Ubangiji Mai Iko Duka, ban iya magana ba; ni dan yaro ne kawai." **7** Amma Ubangiji ya ce mini, "Kada ka ce, 'Ni dan yaro ne kawai.' Dole ka je wurin kowane mutumin da na aike ka ka kuma fada abin da na umarce ka. **8** Kada ka ji tsoronsu, gama ina tare da kai kuma zan kiyye ka," in ji Ubangiji. **9** Sai Ubangiji ya mi'ka hannunsa ya taba bakina ya ce mini, "Yanzu na sa kalmomina a bakinka. **10** Duba, yau na nad'a ka a kan al'ummai da mulkoki don ka tumfuke ka kuma rusrar, ka hallaka ka kuma kakkabe, ka gina ka kuma shuka." **11** Maganar Ubangiji ta zo mini cewa, "Me ka gani, Irmiya?" Sai na amsa na ce, "Na ga reshen itacen almon." **12** Ubangiji ya ce mini, "Daidai ne ka gani, gama ina lura in ga cewa maganata ta cika." **13** Maganar Ubangiji ta sâke zo mini cewa, "Me ka gani?" Na amsa na ce, "Na ga tukunya tana tafasa, tana juyewa daga arewa." **14** Ubangiji ya ce mini, "Daga arewa za a zubo masifa a kan duk'an mazaun'an kasar. **15** Ina shirin kir'an dukan mutanen masarautar arewanci," in ji Ubangiji. "Sarakunansu za su zo su kafa kursiyyinsu a mashigin kofofin Urushalima; za su zo su kewaye dukan katangarta su kewaye dukan garuruwan Yahuda. **16** Zan furta hukunci a kan mutanena saboda muguntarsu na yashe ni, suna kona turare ga wadansu alloli suna kuma bauta wa abin da hannuwansu suka yi. **17** "Ka kintsa kanka! Ka tashi tsaye ka fada musu abin da na umarce ka. Kada su firgita ka, in ba haka ba zan firgita ka a gabansi. **18** Yau na mai da kai birni mai katanga, ginshi'kin karfe da bangon tagullu don ka tsaya gâba da dukan kasar, ya kuma yi gâba da sarakunan Yahuda da fadawan, da firistoci da kuma mutanenta. **19** Za su yi yaki da kai amma ba za su ci nasara a kanka ba, gama ina tare da kai, zan kuma kiyye ka," in ji Ubangiji.

2 Maganar Ubangiji ta zo mini cewa, **2** "Tafi ka yi shela a kunnuwarr Urushalima cewa, "Na tuna da amincin kuruciyarki, yadda kamar amarya kika kaunace ni kika kuma bi ni cikin hamada, cikin kasar da ba a yi shuka ba. **3** Isra'il'a tsattsarka ce ga Ubangiji, nunan fari na girbinsa; dukan wadanda

suka cinye ta an same su da laifi, masifa kuwa ta same su," in ji Ubangiji. **4** Ka saurari maganar Ubangiji, ya gidan Yakub, dukanku zuriyar gidan Isra'il'a. **5** Ga abin da Ubangiji yana cewa, "Wane laifi ne kakanninku sun same ni da shi, da suka tsaya nesa da ni? Sun bi gumakan banza su kansu suka kuma zama banza da kansu. **6** Ba su yi tambaya, 'Ina Ubangiji, wanda ya fitar da su daga Masar ya bishe su cikin jeji cikin hamada da kwazzabbai kasa mai fari da kuma duhu, kasar da ba kowa mai ratsa ta ba kowa kuma mai zama a cikinta?" **7** Na kawo ku zuwa kasa mai albarka don ku ci amfaninta da abubuwa masu yalwar da take bayarwa. Amma kuka zo kuka kazantar da kasata kuka kuma mai da gâdonna abin kyama. **8** Firistoci ba su yi tambaya, 'Ina Ubangiji ba.' Wadanda suke amfani da doka ba su san ni ba; shugabanni suka yi mini tawaye. Annabawa suka yi annabci ta wurin Ba'al, suna bin gumakan banza. **9** "Saboda haka ina sâke tuhumarku," in ji Ubangiji. "Zan kuma tuhumi'ya'ya'ya'yanku. **10** Ku ketare zuwa tsibiran Kittim ku gani, ku aika zuwa Kedar ku duba da kyau; ku ga ko an taba yin wani abu haka. **11** Akwai wata al'ummar da ta canja allolinta? (Duk da haka su ba alloli ba ne sam.) Amma mutanena sun musayar da daukakarsu da gumakan banza. **12** Ku gîrgiza saboda wannan, ya sammai, ku kuma razana don tsoro mai gîrma," in ji Ubangiji. **13** "Mutanena sun aikata zunubai guda biyu. Sun rabu da ni, ni da nake maßbulbular ruwan rai, sun kuma haka tankunan ruwansu, tankuna ruwan da suka fashe da ba za su iya ri'ke ruwa ba. **14** Isra'il'a bawa ne, bawa ne ta wurin haihuwa? Me ya sa ya zama ganima? **15** Zakoki sun yi ruri; sun yi masa ruri. Sun lalatar da kasarsa; an kone garuruwansa aka kuma watse daga ciki. **16** Haka ma, mutanen Memphis da Tafanes sun aske rawanin kanka **17** Ba kai ne ba ka jowo wa kanka ba ta wurin rabuwa da Ubangiji Allahnka sa'ad da ya bi da kai a hanya? **18** To, me ya sa za ka Masar don shan ruwa daga Shihor? Kuma me ya sa za ka Assuriya don shan ruwa daga Kogi? **19** Muguntarka za tâ hukunta ka; jan bayanka zai tsawata maka. Sai ka lura ka kuma gane yaya mugu da kuma dac'i suke a gare ka sa'ad da ka rabu da Ubangiji Allahnka kuma ba ka tsorona," in ji Ubangiji Madaukaki. **20** "Tun da dadewa ka karya karkiyarka ka kuma tsintsinke sarkofinka; sai ka ce, 'Ba za bauta maka ba!' Tabbatacce, a kan kowane tudu mai tsayi da kuma a karkashin kowane danyen itace ka kwanta kamar karuwa. **21** Na shuka ka kamar zaâbben inabi iri mai kyau da kuma wanda za a dogara a kai. Yaya kuma ka juya kana gâba da ni ka lalace, ka zama inabin jeji? **22** Ko da yake ka wanke kanka da sabulu ka yi amfani da sabulu mai yawa, duk da haka har yanzu tabon laifinka yana nan a gabana," in ji Ubangiji Mai Iko Duka. **23** "Yaya za ka ce, 'Ban kazantu ba; ban bi

Ba'al ba'? Duba yadda ka yi a cikin kwari; ka ga abin kunya. **4** Yanzu ba kin kira ni, 'Mahaifina, abokina da ka yi. Kai kamar makwadaciyar rakuma ce mai daga kuruciyata ba, **5** kullum za ka rika fushi? zafin gudu kana gudu nan da can, **24** kamar jakar Hasalarka za tā ci gaba har abada ne?" Haka kike jejin da ta saba da hamada, mai busar iska cikin magana, amma kina aikata dukan muguntar da kika son barbaranta sa'ad da take son barbara wa zai iya yi." **6** A zamanin Sarki Yosiya, Ubangiji ya ce iya hana ta? Jakin da yake nemanta, ba ya bukatar mini, "Ka ga abin da marar amincin nan, Isra'ilta wahalar da kansa; a lokacin barbara za a same ta. **25** yi? Ta haura kan kowane tudu mai tsayi da kowane Kada ka yi gudu har kfafunka su zama ba takalma gindin itace mai duhuwa ta yi zina a can. **7** Na yi makogwaronka kuma ya bushe. Amma sai ka ce, 'Ba zaton bayan ta yi wannan duka, za tā komo wurina amfani! Ina kaunar bafin alloli kuma dole in bi su.' amma ba tā yi haka ba, 'yar'uwarta marar aminci **26** "Kamar yadda akan kunyatar da barawo sa'ad nan Yahuda ta gani. **8** Na ba wa Isra'ilta marar da aka kama shi, haka gidan Isra'ilta zai sha kunya, bangaskiya takardar saki na kuwa kore ta saboda su, sarakunansu da shugabanninsu, firistocinsu da duk zinanta. Duk da haka na ga cewa'yar'uwarta kuma annabawansu. **27** Kuna ce wa itace, 'Kai ne marar amincin nan Yahuda ba ta da tsoro; ita ma mahaifina,' ga dutse kuma, 'Kai ne ka haife ni.' Sun ta fita ta yi zina. **9** Domin fasikancin Isra'ilta bai yi juye mini bayansu ba fuskokinsu ba; duk da haka tasiri gare ta ba, sai ta kazantar da kasar ta kuma sa'ad da suna cikin wahala, sukan ce, 'Zo ka cece yi zina da dutse da kuma itace. **10** Duk da wannan mul' **28** To ina allolin da kuka yi wa kanku? Bari su duka, Yahuda'yar'uwarta rashin amincin ba tā komo zo in suna iya cetonku sa'ad da kuke cikin wahala! gare ni da dukan zuciyarta ba, sai a munafunce," in Gama kuna da alloli masu yawa kamar yadda kuke da ji Ubangiji. **11** Ubangiji ya ce mini, "Isra'ilta marar garuruwa, ya Yahuda. **29** "Me ya sa kuke tuhumana? bangaskiya ta fi Yahuda marar aminci. **12** Ka tafi, ka Dukanku kun yi mini tawaye," in ji Ubangiji. **30** "A yi shelar safon nan wajen arewa cewa, "Ki komo, banza na hukunta mutanenku; ba su yi gyara ba. Isra'ilta marar bangaskiya," in ji Ubangiji, 'Ba zan Takobinku ya cinye annabawanku kamar zaki mai kara yin fushi da ke ba, gama ni mai jinkai ne,' in jin yunwa. **31** "Ku na wannan zamani, ku saurari ji Ubangiji, 'Ba zan yi fushi da ke har abada ba. **13** maganar Ubangiji. "Na zama wa Isra'ilta hamada Ki dai yarda da laifinki kin yi wa Ubangiji Allahnki ne ko kasa mai babbam duhu? Me ya sa mutanena tawaye, kin watsar da alheranki ga bakin alloli a suke cewa, 'Muna da'yanci mu yi ta yawo; ba za mu karkashin kowane itace mai duhuwa, ba ki kuwa yi kara zuwa wurinka ba?' **32** Budurwa za tā manta mini biyayya ba,'" in ji Ubangiji. **14** "Ku komo, ku da kayan adonta amarya ta manta da kayan adon mutane marasa bangaskiya," in ji Ubangiji, "gama ni aurenta? Duk da haka mutanena sun manta da ni, ne mijinku. Zan dauke ku, daya daga garuruwanku kwanaki ba iyaka. **33** Kuna da azanci sosai a bin masoya! Kai, ko mafiya muni cikin mata tana iya **15** Sa'an nan zan ba ku makiyaya da suke yin abin da koya daga hanyoyinku. **34** A rigunanku mutane kan zuciyata take so, wadanda za su bishe ku da sani da sami jinin matalauta marasa laifi, ko da yake ba ku kuma fahimi. **16** A kwanakin, sa'ad da kuka karu kama su suna fasawa su shiga ba. Duk da haka **35** sosai a kasar," in ji Ubangiji, "mutane ba za su kara kuna cewa, 'Ba ni da laifi; ba ya fushi da ni.' Amma yin magana a kan, 'Akwasin alkawarin Ubangiji ba.' zan zartar da hukunci a kanku domin kun ce, 'Ban Ba zai kara shiga zuciyarsu ko su tuna ba; ko su yi zunubi ba.' **36** Don me kuke yawo da yawa haka, bukace shi, ko kuwa su yi wani irinsa ba. **17** A lokacin kuna ta canjin hanyoyinku? Masar za tā kunyata za ce da Urushalima Kursiyyin Ubangiji, kuma ku yadda kuka sha kunya a wurin Assuriya. **37** Za dukan al'ummai za su taru a Urushalima don su ku kuma bar wurin da hannuwanku a kanku, gama girmama sunan Ubangiji. Ba za su kara bin taurinkai Ubangiji ya ki wadanda kuka amince da su; ba za ku zuciyarsu mai muguntiba ba. **18** A kwanakin gidan zama abin taimako a gare su ba.

3 "In mutum ya saki matarsa ta kuwa bar shi ta auri wani mutum, zai iya komo da ita kuma? Kasar ba za tā kazantu gaba daya ba? Amma kun yi rayuwa kamar karuwa da masoya masu yawa yanzu za ki komo wurina?" In ji Ubangiji. **2** "Ta da idanu ki duba tsaunuka ki gani. Akwai wani wurin da ba a kwana da ke ba? A gefen hanya kin zauna kina jiran masoyanki, kin zauna kamar makiyayi a hamada. Kin kazantar da kasar da karuwancinki da muguntarki. **3** Saboda haka an hana yayyafi, kuma babu ruwan bazara da ya sauwa. Duk da haka kina da irin kallon da karuwa takan yi; kin ki ji

gama kai ne Ubangiji Allahnmu. **23** Tabbatacce Urushalima. ‘Sojoji masu kawanya suna zuwa daga hayaniyar bin gumaka a kan tuddai da duwatsu kasa mai nisa, suna tā da kirarin yaki a kan biranen banza ne; tabbatacce a wurin Ubangiji Allahnmu ne akwai ceton Isra’ila. **24** Daga kuruciyarmu allolin kunya sun cinye mu amfanin wahalar kakanninmu garkunan tumakinsu da na awakinsu, yaransu maza da mata. **25** Bari mu kwanta mu sha kunya, bari kuma kunyarmu ta rufe mu. Mun yi wa Ubangiji Allahnmu zunubi, da mu da kakanninmu; daga kuruciyarmu har yā zuwa yau ba mu yi wa Ubangiji Allahnmu biyayya ba.’

4 “In za ka komo, ya Isra’ila, ka komo gare ni,” in ji Ubangiji. “In ka kau da gumakanka masu bankyama daga gabana ba ka kara karkace ba, **2** kuma in cikin gaskiya da adalci ka rantse, ‘Maddin Ubangiji yana raye,’ to al’ummai za su sami albarka ta wurinsa kuma a cikinsa za su daukaka.” **3** Ga abin da Ubangiji yana ce wa mutanen Yahuda da kuma na Urushalima. “Ku nome kasarku kuma kada ku yi shuka cikin kayayyuwa. **4** Ku yi wa kanku kaciya ga Ubangiji ku yi wa zukatanku kaciya, ku mutanen Yahuda da mutanen Urushalima, in ba haka ba hasalata za tā sauko ta ci kamar wuta saboda muguntar da kuka aikata za tā ci ba wanda zai kashe ta. **5** “Ku yi shela a Yahuda ku kuma furt a Urushalima ku ce, ‘Ku busa kahfo a ko’ina a kasari’ Ku tā da murya da karfi ku ce, ‘Ku tattaru! Bari mu gudu zuwa birane masu katanga!’ **6** Ku tā da tutu don zuwa Sihiyona! Ku gudu ku nemi mafaka ba tare da jinkiri ba! Gama ina kawowa masifa daga arewa, mummunan hallalla kuwa.” **7** Zaki ya fito daga rukukinsa; mai hallakarwar al’ummai ya kama hanya. Ya bar wurinsa don yā lalace kasarku. Garuruwanku za su zama kufai babu mazauna. **8** Saboda haka ku yafa tufafin makoki, ku yi makoki da kuka, gama fushin Ubangiji bai juye daga gare mu ba. **9** “A wannan rana,” in ji Ubangiji, “sarki da shugabanni za su fid da zuciya, firostoci za su razana, annabawa kuma za su yi mamaki.” **10** Sai na ce, “Kash, Ubangiji Mai Iko Duka, yaya ka rudi mutanen nan da kuma Urushalima gaba daya haka ta wurin cewa, ‘Za ku zauna lafiya,’ sa’ad da takobi yana a makogwaronmu.” **11** A lokacin za a fada wa mutanen nan da kuma Urushalima cewa, “Iska mai zafi daga tuddan hamada za tā hora zuwa wajen mutanena, amma ba don ta sheke ko ta rairaye; ba; **12** iska mafificin karfi da ta fito daga gare ni. Yanzu na zartar da hukuncina a kansu.” **13** Duba! Yana zuwa kamar gizagizai, kekunan yakinsa suna zuwa kamar guguwa, dawakansa sun fi gaggafa sauri. Kaiton mu! Mun shiga uku! **14** Ya Urushalima, ki wanke mugunta daga zuciayki ki sami ceto. Har yaushe za ki zauna riķe da mugayen tunani? **15** Murya ta shela daga Dan, tana furtawa masifa daga tuddan Efraim. **16** “A fada wa al’ummai wannan, a furt a wannan game

Yahuda. **17** Sun kewaye ta kamar masu gadin fili, domin ta yi mini tawaye,” in ji Ubangiji. **18** “Halinki da ayyukanki sun kawo wannan a kanki. Hukuncinki ke nan. Yana da dac! Ya soke ki har zuciayki!” **19** Azabana, azabana! Ina birgima cikin zafi. Azabana, azabar zuciayatal. Zuciayata yana bugu a cikina, Ba zan yi shiru ba. Gama na ji karan kaho; na ji kirarin yaki. **20** Masifa kan masifa; dukan kasar ta zama kufai. Cikin dan lokaci aka rurrushe tentuna nowa, mafakata ba zato. **21** Har yaushe zan dubi tutar yaki in kuma ji karar kaho? **22** “Mutanena wawaye ne; ba su san ni ba. Su’ya’ya ne marasa azanci; ba su da fahimi. Suna da dababar aikata mugunta; ba su san yadda za su aikata alheri ba.” **23** Na dubi duniya, na ga cewa marar siffa ce babu kome; sammai kuma, haskensu ya tafi. **24** Na dubi duwatsu, sai na ga suna makyaryata; dukan tuddai kuwa suna lilo. **25** Na duba, sai na ga ba kowa; kowane tsuntsu a sarari da ya tsere. **26** Na duba, sai na ga kasa mai amfani ta zama hamada; dukan garuruwanta sun zama kufai a gabon Ubangiji, a gabon zafin fushinsa. **27** Ga abin da Ubangiji yana cewa, “Dukan kasar za tā zama kufai, ko da yake ba zan hallaka ta gaba daya ba. **28** Saboda haka duniya za tā yi kuka sammai a bisa kuma za su yi duhu, domin na yi magana kuma ba zan fasa ba, na yanke shawara ba kuwa zan janye ba.” **29** Da jin motsin mahayan dawakai da maharba kowane gari ya ruga da gudu. Wadansu suka shiga kurmi; wadansu suka hau cikin duwatsu. Dukan garuruwan sun fashe tas; babu wani da yake zama a ciki. **30** Me kike yi, ya wadda aka ragargaza? Me ya sa kika sanya mulufi kika sa kayan adon zinariya? Me ya sa kika sa wa idanuki tozali? Kin yi kwaliyarki a banza. Masoyanki sun bar ki; suna neman ranki. **31** Na ji kuka kamar na mace mai nakuda, nishi kamar na wadda take haihuwa danta na fari, kukan Diyar Sihiyona tana haki, da kyar take numfashi, tana mikha hanmuwanta tana cewa, “Wayyo ni kaina! Na sumu; an ba da raina ga masu kisana.”

5 “Ku yi ta kai da kawowa a titunan Urushalima, ku dudduba ko’ina ku kuma lura, ku bincika cikin dandalinta. Ko za ku sami mutum guda wanda yake aikata adalci wanda yake kuma son bin gaskiya, sai in gafarta wa wannan birni. **2** Ko da yake suna cewa, ‘Maddin Ubangiji yana raye,’ duk da haka suna rantsuwar karya.” **3** Ya Ubangiji, idanunka ba sa ganin gaskiya? Ka buge su, amma ba su ji zafi ba; ka ragargaza su, amma suka ki su gyara. Fuskarsu ta kekashe fiye da dutse suka ki su tuba. **4** Na yi tunani, “Wadannan ne kawai matalauta; su wawaye ne, gama ba su san hanyar Ubangiji ba, ko abubuwan da Allahnsu yake bukata ba. **5** Saboda haka zan tafi wurin shugabanni in yi musu magana; tabbatacce sun san hanyar Ubangiji, da abubuwan da Allahnsu

yake bukata." Amma da nufi guda su ma suka karya karkhiyar suka tsintsinke sarkokin. **6** Saboda haka zaki daga kurmi zai fāda musu, kyarkeci kuma daga hamada zai cinye su, damisa za tā yi musu kawanya kusa da garuruwansu yā yayyage duk wanda ya kuskura ya fita, gama tawayensu da girma yake jan bayansu kuma yana da yawa. **7** "Me zai sa in gafarta muku?" Ya'yanku sun yashe ni sun yi rantsuwa da allolin da ba alloli ba ne. Na biya musu dukan bukatunsu, duk da haka suka yi zina suka tattaru a gidajen karuwai. **8** An ciyan da su sosai, kamar kosassum ingarmu, masu jaraba, kowanne yana haniniya, yana neman matar makwabcinsa. **9** Ba zan hukunta su saboda wannan ba?" In ji Ubangiji. "Bai kamata in yi ramuwa a kan irin al'ummar nan ba? **10** "Ku ratsa cikin gonakin inabinta ku cinye su, amma kada ku hallaka su gaba daya. Ku kakkabe rassanta, gama wadannan mutane ba na Ubangiji ba ne. **11** Gidan Isra'il da gidan Yahuda sun zama marasa aminci gaba daya gare ni" in ji Ubangiji.

sun kauce suka kuma rabu da ni. **24** Ba sa faṣa wa kansu, 'Bari mu ji tsoron Ubangiji Allahmu, wanda yake ba mu ruwan sama a kan kari na kaka da na bazara, wanda kullum yake tabbatar mana da girbi.' **25** Laifofinku sun raba ku da wadannan abubuwa; zunubanku sun hana ku samun alheri. **26** "A cikin mutanena an sami mugaye wadanda suke kwanton ɓauna kamar masu sa tarko wa tsuntsaye kamar wadanda suke kafa tarko don su kama mutane. **27** Kamar keji cike da tsuntsaye, gidajensu sun cika da rufu; sun yi arziki suka kuma zama masu iko **28** suka kuma yi kiba, suka yi bul-bul. Mugayen ayyukansu ba su da iyaka; ba sa wa marayu shari'ar adalci, ba sa käre'yancin matalauta. **29** Bai kamata in hukunta su saboda wannan ba?" In ji Ubangiji. "Bai kamata in yi ramuwa a kan irin al'umma kamar wannan ba? **30** "Abin banmamaki da bantsoro ya faru a kasar. **31** Annabawa suna annabcin karya, firistoci suna mulki da ikon kansu, mutanena kuma suna son haka. Amma me za ku yi a karshe?

12 Sun yi karya a kan Ubangiji; sun ce, "Ba zai yi kome ba! Ba wata masifar da za tā same mu; ba za mu taba ganin takobi ko yunwa ba. **13** Annabawa holoko ne kawai maganar kuwa ba ta cikinsu; saboda haka bari abin da suke fadi ya koma kansu." **14** Saboda haka ga abin Ubangiji Allah Madaukaki yana cewa, "Domin mutanen sun yi wadannan maganganu, zan mai da maganata a bakinku wuta wadannan mutane kuwa su zama itacen da za tā ci. **15** Ya gidan Isra'ila," in ji Ubangiji, "Ina kawo al'umma daga nesa a kanku al'umma ce ta tun dā mai karfin hali, mutane ne da ba ku san harshensu ba, wadanda ba za ku fahimci abin da suke fađa ba. **16** Kwarinsu kamar budaddfen kabari ne; dukansu jarumawa ne. **17** Za su cinye amfanin gonakinku da abincinku, za su cinye'ya'yanku maza da mata; za su cinye garkurnan tumakinku da na awakinku, za su cinye'ya'yan inabinku da na baurenku. Da takobi za su hallaka biranenku masu katanga. **18** "Amma ko a cikin wadancan kwanaki," in ji Ubangiji, "ba zan hallaka ku gaba daya ba. **19** Sa'd ad da kuma mutanen suka yi tambaya, 'Me ya sa Ubangiji Allahnmu ya yi dukan wannan gare mu?' Sai ka amsa musu, 'Yadda kuka yashe ni kuka kuma bauta wa bañkin alloli a kasarku, haka yanzu za ku bauta wa bañki a kasar da ba taku ba.' **20** "Ka sanar da wannan ga gidan Yakub ka yi shelarsa a Yahuda. **21** Ku ji wannan, ku wawaye marasa azinci, wadanda suke da idanu amma ba sa gani, wadanda suke da kunnuwa amma ba sa ji. **22** Bai kamata ku ji tsorona ba?" In ji Ubangiji. "Bai kamata ku yi rawar jiki a gabana ba? Na sa yashi ya zama iyakar teku, madawwamiyar iyakar da ba zai tsallake ba. Raķuman ruwa za su iya yin hauka, amma ba za su iya haye ta ba; za su iya yin ruri, amma ba za su iya ketare ta ba. **23** Amma mutanen nan suna da tauraren zukata, kuma'yan tawaye ne;

sun kauce suka kuma rabu da ni. **24** Ba sa fada wa kansu, 'Bari mu ji tsoron Ubangiji Allahnmu, wanda yake ba mu ruwan sama a kan kari na kaka da na bazara, wanda kullum yake tabbatar mana da girbi.' **25** Laifofinku sun raba ku da wadannan abubuwa; zunubanku sun hana ku samun alheri. **26** "A cikin mutanena an sami mugaye wadanda suke kwanton bauna kamar masu sa tarko wa tsuntsaye kamar wadanda suke kafa tarko don su kama mutane. **27** Kamar keji cike da tsuntsaye, gidajensu sun cika da rudu; sun yi arziki suka kuma zama masu iko **28** suka kuma yi kiba, suka yi bul-bul. Mugayen ayyukansu ba su da iyaka; ba sa wa marayu shari'ar adalci, ba sa kâ're'yancin matalauta. **29** Bai kamata in hukunta su saboda wannan ba?" In ji Ubangiji. "Bai kamata in yi ramuwa a kan irin al'umma kamar wannan ba? **30** "Abin banmamaki da bantsoro ya faru a kasar. **31** Annabawa suna annabcin karya, firistoci suna mulki da ikon kansu, mutanena kuma suna son haka. Amma me za ku yi a karshe?

6 "Ku gudu neman mafaka, mutanen Benyamin! Ku gudu daga Urushalima! Ku busa kaho a Tekowa! Ku ba da alama a Bet-Hakkerem! Gama masifa tana zuwa daga arewa, mummunar hallaka ce kuwa. 2 Zan hallaka Diyar Sihiyona, kyakkyawa da kuma mai layayi. 3 Makiyaya da garkunansu za su taso mata; za su kafa tentunansu kewaye da ita, kowanne yana ura da sashensa." 4 "Mu shirya don yak'i da ita! Ku tashi, bari mu fâda mata da tsakar rana! Amma, kaito, rana tana fâduwa, inuwar yamma kuwa sai kar'an tsawo take. 5 Saboda haka ku tashi, bari mu fâda mata da dare mu rurrushe kagartanal!" 6 Ga abin da Ubangiji Madaukaki yana cewa, "Ku sassare statuwani ku tula kasa kewaye da Urushalima. Dole a cikunka wannan birni; saboda ya cika da zalunci. 7 Kamar yadda rijiyya takan ba da ruwarta, haka birnin wake da muguntarsa. Ana jin labarin rikici da hallaka a cikinsa; ciwonsa da mikinsa kullum suna a gabana. 8 Ki ji gargadi, ya Urushalima, ko kuwa in juya daga gare ki in mai da ƙasarki kufai don kada wani ya zauna a cikinta." 9 Ga abin da Ubangiji Madaukaki yana cewa, "Bari su yi kalan raguiwar Isra'il'a a yi kalan sarai yadda ake yi wa inabi; ka sâke mika nannunka a kan rassan, kamar mai tattara inabi." 10 Ga wa zan yi magana in kuma gargadar? Wa zai saurare ni? Kunnuwansu sun toshe don kada su ji. Maganar Ubangiji ta zama abin zargi a gare su; ba sa in dadinta. 11 Amma ina cike da fushin Ubangiji, kuma ba na iya kannewa. "Ka kwararo shi a kan yara a titi da kuma a kan samarin da suka tattaru; za a kama mijji da mata a cikinsa, tsosfaffi da suka tsufa tukub. 12 Za a ba da gidajensu ga wadansu, care da gonakinsu da matansu, sa'ad da na mika nannunka gâba da wadanda suke zama a kasar," in i Ubangiji. 13 "Daga karami zuwa babba, dukansu masu hadama ne don riba; har da annabawa da

firistoci, dukansu suna aikata rashin gaskiya. **14** “Wannan shi ne haikalin Ubangiji, haikalin Ubangiji, Sukan daura mikin mutanena sai ka ce mikin ba shi haikalin Ubangiji!” **5** In dai kuka canja hanyoyinku da matsala. Suna cewa, ‘Lafiya, Lafiya,’ alhalu kuwa ayyukanku kuma kuna aikata adalcı da junanku, ba lafiya. **15** Suna jin kunyar halinsu na bankyama? **6** in ba ku zalunci bako, maraya ko gwauruwa ba A'a, ba sa jin kunya sam; ba su ma san yadda za su kuma in ba ku Zub da jinin marar laifi a wannan soke kai ba. Saboda haka za su fädi tare da fädadfu; wuri ba, in kuma ba ku bi wadansu alloli da za su za a hambarar da su sa'ad da na hukunta su,” in cuce ku ba, **7** to, zan bar ku ku zauna a wannan wuri, ji Ubangiji. **16** Ga abin da Ubangiji yana cewa, “Ku a kasar da na ba kakanninku har abada abadin. **8** tsaya kan hanyoyi, ku duba; ku nemi hanyoyin dä, Amma ga shi, kuna dogara ga maganganu na rudami ku tambaya inda hanyar mai kyau take, ku yi tafiya marasa amfani. **9** “Za ku yi sata da kisa, ku yi zina a kanta, za ku kuwa sami hutu wa rayukanku. Amma da rantsuwar karya, kuna kone turare wa Ba'al kuna kun ce, ‘Ba za mu bi ta ba.’ **17** Na nadä muku masu kuma bin wadansu allolin da ba ku sani ba, **10** sa'an tsaro a kanku na kuma ce, ‘Ku saurari karan kahol’ nan ku zo ku tsaya a gabana a wannan gida, wanda Amma kuka ce, ‘Ba za mu saurara ba.’ **18** Saboda ake kira da Sunana, kuna cewa, “An cece mu,” mun haka ku, ya al’ummai; ku lura Ya shaidu, abin da zai dace mu aikata wadannan abubuwa bankyama? faru da su. **19** Ki ji, ya duniya. Zan kawo masifa a kan **11** Wannan gidan da ake kira da Sunana ya zama wadannan mutane, sakayyar kulle-kullensu, domin kogon’yan fashi ne a gare ku? Amma ina kallo! In ba su saurari maganata ba suka kuma ki dokata. **20** ji Ubangiji. **12** “Yanzu ku fita zuwa Shilo inda na Babu riba a kawo mini turare daga Sheba ko rake mai fara maishe shi wurin zama don Sunana, ku ga abin zaki daga kasa mai nisa? Ba zan karbi hadayunku na da na yi masa saboda muguntar mutanen Isra’ila. konawa ba; ba na jin dadin sadakokinku.” **21** Saboda **13** Yayinda kuke yin dukan wadannan abubuwa, in haka ga abin da Ubangiji yana cewa, “Zan sa abin ji Ubangiji, na yi muku magana sau da sau, amma tuntube gaban mutanena. Mahafi da’ya’yansa maza ba ku ji ba; na kira ku, amma ba ku amsa ba. **14** za su yi tuntube a kan juna; ma’kwabci da abokansa Saboda haka, abin da na yi wa Shilo shi ne yanzu za su hallaka.” **22** Ga abin da Ubangiji yana cewa, zan yi wa gidan da ake kira da Sunana, haikalin “Duba, sooji suna zuwa daga kasar arewa; babbar da kuka dogara a kai, wurin da na ba ku da kuma al’umma ce ta yunkuro daga iyakokin duniya. **23** kakanninku. **15** Zan kore ku daga gabana, kamar Suna rike da baka da mäshi; mugaye ne kuma marasa yadda na yi ga dukan’yan’uwanku, mutanen Efraim’ tausayı. Motsinsu kamar kugin teku ne yayinda **16** “Saboda haka kada ka yi addu’a don wannan suke hawan dawakansu; suna zuwa a jere kamar mutane ko ka yi wani kuka ko roko dominisu, gama wanda ya yi shirin yakı don su fäda mikı, ya Diyar ba zan ji ka ba. **17** Ba ka gani abin da suke yi a Sihiyona.” **24** Mun ji labari a kansu, hannuwanmu biranen Yahuda da kuma a titunan Urushalima? **18** kuwa suka yi la’kwas. Azaba ta kama mu, zafi kamar Yara sukan tara itace, iyaye suka hora wuta, mata na mace mai na kuda. **25** Kada ku fita zuwa gonaki kuma sukan kwäba kullu don su yi wa Sarauniyar ko ku yi tafiya a hanyoyi, gama abokin gäba yana da Sama waina. Sukan miña hadayun sha ga wadansu takobi, kuma akwai razana ko’ina. **26** Ya mutanena, alloli don su tsokane ni in yi fushi. **19** Amma ni ku sanya tufafin makoki ku yi biringma a toka; ku yi ne suke tsokana? In ji Ubangiji Ashe, ba kansu ne kuka mai tafi irin wanda akan yi wa da tilo, gama suke cuta, suna kunyaata kansu ba? **20** “Saboda nan da nan mai hallakarwa zai auko mana. **27** Na haka ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa maishe ka mai jarrabawar karfe mutanena ne kuwa fushina da hasalata zu kwarara a wannan wuri, karfen, don ka lura ka kuma gwada hanyoyinsu. **28** a kan mutum da dabba, a kan itatuwan fili da a Su duka masu taurinkai ne, ‘yan tawaye, suna yawo kan amfanin gona, za su yi ta kuna, ba kuwa za suna baza jita-jita. Su tagullu ne da karfe; dukansu a kashe ba. **21** “Ga abin da Ubangiji Madaukaki, lalatattu ne. **29** Mazuga yana zuga da karfi don ya Allah na Isra’ila yana cewa ci gaba, ku kara hadayun kone dalma da wuta, amma tacewa yana tafiya a konawarku da saurun sadakoki ku kuma yi ta cin banza; ba a fitar da mugaye. **30** Ana ce da su azurfar naman! **22** Gama sa’ad da na fitar da kakanninku daga Masar na kuma yi musu magana, ban ba su dokoki kawai game da hadayun konawa da sadakoki ba, **23** amma na ba su wannan umarni cewa ku yi mini biyayya, zan kuwa zama Allahnku ku kuma ku zama mutanena. Ku yi tafiya cikin dukan hanyoyin da na umarce ku, don ku zauna lafiya. **24** Amma ba su saurara ba, ba su kuwa kula ba; a maimako, suka bi shawarar kansu da ta taurare muguwär zukatansu. Su ja da baya a maimakon yin gaba. **25** Daga lokacin da kakanninku suka bar Masar har yä da aka ki, gama Ubangiji ya ki su.”

7 Maganar da ta zo wa Irmiya ke nan daga Ubangiji.

2 “Ka tsaya a kofar gidan Ubangiji, a can kuwa ka yi shelar wannan sako. “Ku ji maganar Ubangiji, dukanku mutanen Yahuda wadanda suke shiga ta wadannan kofofi don yin sujada ga Ubangiji. **3** Ga abin da Ubangiji Madaukaki, Allahnha Isra’ila, yana cewa ku gyara hanyoyinku da ayyukanku, zan kuwa bar ku ku zauna a wannan wuri. **4** Kada ku dogara ga maganganun nan na rudarwa cewa,

zuwa yau, kllum na yi ta aikan bayina annabawa. **26** Amma ba su saurare ni ba, ba su kula ba. Sai suka hikima; za su yi fargaba a kuma kama su. Da yake taurare zukatansu suka aikata mugun abu fiye da sun ki maganar Ubangiji, wace irin hikima kuka ce na kakanninsu.' **27** "Sa'ad da ka fada musu wannan kuke da ita? **10** Saboda haka zan ba da matansu ga duka, ba za su saurare ka ba; sa'ad da ka kira su, wadansu gonakinsu kuma ga wadansu da suka ci da ba za su amsa ba. **28** Saboda haka ka fada musu yaki. Tun daga karami har zuwa babba, kowannensu cewa, 'Wannan ce al'ummar da ba tā yi biyayya ga yana hadamar cin muguwar riba; har da annabawa Ubangiji Allahnta ba, ba kuwa ta karbi gyara ba. **29** "Ku aske gashin kanku ku zubar; ku yi makoki a filayen tuddai, gama Ubangiji ya ki'yan zamanin ba lafiya. **12** Sukan ji kunyar halin bankyamarsu nan ya kuma rabu da su saboda fushin da suka ba kuwa? Sam, ba su da kunya ko kadan; ba su ma san shi. **30** "Mutanan Yahuda sun yi mugunta a gabana, yadda za su ji kunya ba. Saboda haka sukan fādi in ji Ubangiji. Sun kafa gumakansu masu bankyama tare da fādaddu; za su fādi sa'ad da aka hukunta a gidan da ake kira da Sunana suka kazantar da su, in ji Ubangiji. **13** "Zan kwace girbinsu, in ji shi. **31** Sun gida masujadan Tofet a Kwarin Ben Ubangiji. Ba za sami inabi a kuringa ba. Ba za a Hinnom don mi'ka'y'a yansu maza da mata a wuta, sam'i'ya'ya a itacen baure ba, ganyayensu kuwa za abin da ban yi umarni ba, ba kuwa yi tunanisa ba. **32** Saboda haka ku yi hankali, kwanaki suna zuwa in sa muke zama a nan? Mu tattaru! Mu gudu zuwa ji Ubangiji, sa'ad da mutane ba za su kara kira wurin birane masu katanga mu mutu a can! Gama Ubangiji Tofet ko Kwarin Ben Hinnom ba, amma Kwarin Kisa, Allahnmu ya kaddara mana mutuwa ya kuma ba mu gama za su binne matattu a Tofet sai har ba sauran ruwan dafi mu sha, domin mun yi masa zunubi. **15** wuri. **33** Sa'an nan gawawwakin wannan mutane za Mun sa zuciya ga salama amma ba lafiya, mun sa su zama abinci ga tsuntsayen sama da kuma namun zuciya ga lokacin warkarwa amma sai ga razana. **16** jeji, ba za a kuwa sami wani da zai kore su ba. **34** Daga Dan ana jin tirjin dawakan abokin gāba; da Zan kawo karshen muryar murna da farin ciki da jin haniniyar ingarmunsu dukan kasar ta girdiza. muryar amarya da anglo a garuruwan Yahuda da Sun zo su cinye kasar da kome da yake cikinta, birni kuma a titunan Urushalima, gama kasar za tā zama da dukan mazaunanta. **17** "Duba, zan aika macizai kufai.

8 "A wangan lokaci, in ji Ubangiji, za a fitar da kasusuwan sarakuna da na shugabanniin Yahuda, kasusuwan firostoci da na annabawa, da kuma kasusuwan mutanan Urushalima daga kaburbura. **2** Za a shimpida su a rana da wata da kuma dukan taurarin sammai, wadanda suka kaunata suka kuma bauta wa, wadanda suka bi suka nemi shawarar suka kuma yi wa sujada. Ba za a tattara su ko a binne su ba, amma za su zama kamar juji a jibge a kasa. **3** Duk inda na kore su zuwa, dukan wadanda suka ragu na wannan muguwar al'umma zu su gwammaci mutuwa da rai, in ji Ubangiji Madaukaki." **4** "Fada musu cewa, 'Ga abin da Ubangiji yana cewa, "Sa'ad da mutane suka fādi, ba sa tashi ne? Sa'ad da mutum ya kouce, ba ya dawowa? **5** To, me ya sa wadannan mutane suka kouce? Me ya sa Urushalima kllum take kaucewa? Sun manne wa karya; suka ki su dawo. **6** Na saurara sosai, amma ba su fadi wata maganar kirki ba. Ba wanda ya tuba daga muguntarsa, sai ma cewa yake, "Me na yi?" Kowa ta kai-ta-kai yake kamar dokin da ya kutsa kai a fagen fama. **7** Ko shamuwa ta sararin sama ma takan san lokutan da aka tsara mata, kurciya, mashirare da kuma zalbe sukan lura da lokacin kauransu. Amma mutanena ba su san abubuwani da Ubangiji yake bukata ba. **8** "Yaya za ku ce, "Muna da hikima, gama muna da dokar Ubangiji," alhalii alkalamin karya na

magatakarda ya yi karya? **9** Za a kunyatar da masu sun ki maganar Ubangiji, wace irin hikima kuka ce da firistoci ma, kowannensu yana karya. **11** Sukan daura mikin mutanena sai ka ce mikin ba shi da matsala. Suna cewa, "Lafiya, Lafiya," alhalii kuwa a lafiya. **12** Sukan ji kunyar halin bankyamarsu ba lafiya. **13** "Zan kwace girbinsu, in ji shi. **31** Sun gida masujadan Tofet a Kwarin Ben Ubangiji. Ba za sami inabi a kuringa ba. Ba za a Hinnom don mi'ka'y'a yansu maza da mata a wuta, sam'i'ya'ya a itacen baure ba, ganyayensu kuwa za abin da ban yi umarni ba, ba kuwa yi tunanisa ba. **32** Saboda haka ku yi hankali, kwanaki suna zuwa in sa muke zama a nan? Mu tattaru! Mu gudu zuwa ji Ubangiji, sa'ad da mutane ba za su kara kira wurin birane masu katanga mu mutu a can! Gama Ubangiji Tofet ko Kwarin Ben Hinnom ba, amma Kwarin Kisa, Allahnmu ya kaddara mana mutuwa ya kuma ba mu gama za su binne matattu a Tofet sai har ba sauran ruwan dafi mu sha, domin mun yi masa zunubi. **15** wuri. **33** Sa'an nan gawawwakin wannan mutane za Mun sa zuciya ga salama amma ba lafiya, mun sa su zama abinci ga tsuntsayen sama da kuma namun zuciya ga lokacin warkarwa amma sai ga razana. **16** jeji, ba za a kuwa sami wani da zai kore su ba. **34** Daga Dan ana jin tirjin dawakan abokin gāba; da Zan kawo karshen muryar murna da farin ciki da jin haniniyar ingarmunsu dukan kasar ta girdiza. muryar amarya da anglo a garuruwan Yahuda da Sun zo su cinye kasar da kome da yake cikinta, birni kuma a titunan Urushalima, gama kasar za tā zama da dukan mazaunanta. **17** "Duba, zan aika macizai masu dafi a cikinku, kāsā, wadanda ba su da makari, za su kuwa sassare ku," in ji Ubangiji. **18** Ya mai ta'aziyata a cikin bakin ciki, zuciyyata fa baci kwarai. **19** Ka saurari kukan mutanena daga kasa mai nisa suna cewa, "Ubangiji ba ya a Sihiyon ne? Sarkinta ba ya can ne kuma?" "Me ya sa suka tsokane ni da gumakansu har na yi fushi, da bakin gumakansu marasa amfanii?" **20** "Girbi ya wuce, damuna ta kare, ba a kuwa cece mu ba." **21** Da yake an ragargazar da mutanena, an ragargaza ni ke nan; na yi kuka, tsoro ya kuma ni. **22** Ba magani ne a Gileyad? Ba likita ne a can? To, me ya sa ba warkarwa wa raunin mutanena?

9 Da ma kaina mabulbulan ruwa ne idanuna kuma mabulbulan hawaye! Da sai in yi kuka dare da rana saboda mutanena da aka kashe. **2** Da ma a hamada ina da wurin da matafiye za su sauksa, don in bar mutanena in tafi in bar su; gama dukansu mazinata ne, taron mutane marasa aminci. **3** "Sun tankwasa harshensu kamar baka, don su harba karya; ba da gaskiya ba ne suke nasara a cikin kasar. Sukan tashi daga wannan zunubi zuwa wangan; ba su san ni ba," in ji Ubangiji. **4** "Ka yi hankali da abokanka; kada ka amince da'yan'uwanka. Gama kowane dan'uwa munafuki ne, kowane aboki kuma mai kushe ne. **5** Aboki kan rudi aboki, ba mai fadar gaskiya. Sun koya wa harshensu fadar karya; sun gajiyar da kansu da yin zunubi. **6** Kai kana zama

a tsakiyar rudu; cikin rufunsu sun ki su san ni,” a jiki, **26** Masar, Yahuda, Edom, Ammon, Mowab in ji Ubangiji. **7** Saboda haka ga abin da Ubangiji da dukan wadanda suke zaune a hamada a wurare Masdaukaki yana cewa, “Ga shi zan tace in kuma gwada su, gama me kuwa zan yi saboda zunubin mutanena? **8** Harshensu kibiya ce mai dafi; yana magana da rudu. Da bakinsa kowa yana maganar alheri da maqwabcinsa, amma a zuciyarsa ya sa masa tarko. **9** Bai kamata in hukunta su saboda wannan ba?” In ji Ubangiji. “Bai kamata in dau fansa a kan irin al’umma kamar wannan ba?” **10** Zan yi kuka in yi kururuwa saboda duwatsu in kuma yi makoki game da wuraren kiwon hamada. Sun zama kango ba wanda yake bi cikinta, ba a kuma jin kukan shanu. Tsuntsaye sararin sama sun gudu namun jeji ma duk sun watse. **11** “Zan mai da Urushalima tsibin kufai, wurin zaman diloli; zan kuma lalace garuruwan Yahuda saboda haka ba wanda zai zauna a can.” **12** Wane mutum ne yana da isashiyar hikimar fahimtar wannan? Wa Ubangiji ya umarta da zai iya yin bayani? Me ya sa aka lalace kasar ta zama kufai kamar hamada da ba wanda zai iya ratsa ta? **13** Ubangiji ya ce, “Domin sun bar dokata, wadda na sa a gabansu; ba su yi biyayya da ni ko su bi dokata ba. **14** A maimako, sun bi taurin zuciyarsu; suka bi Ba’al, yadda kakanninsu suka koya musu.” **15** Saboda haka, ga abin da Ubangiji Madaukaki, Allah na Isra’ila yana cewa, “Ga shi zan sa wannan mutane su ci abinci mai dací su kuma sha ruwan dafi. **16** Zan watsar da su a cikin al’ummai da su da kakanninsu ba su sani ba, zan kuma fafare su da takobi sai na hallaka su.” **17** Ga abin da Ubangiji Madaukaki yana cewa, “Ku lura yanzu! Ku kira mata masu makoki su zo ku aika wa gwanaye a cikinsu su zo. **18** Bari su zo da sauri su yi kuka a kanmu sai idanunmu sun cika da hawaye girannu kuma su jike sharkaf. **19** An ji karar kuka daga Sihiyona cewa, ‘Duba yadda muka lalace! Duba irin babban kunyar da muka sha! Dole mu bar kasar domin gidajenmu sun lalace.’” **20** Yanzu, ya mata, ku ji maganar Ubangiji; ku bude kurnuwariku ga maganar bakina. Ku koya wa’yan matanku yadda za su yi kuka; ku koya wa junna makoki. **21** Mutuwa ta haura ta tagoginmu ta kuma shiga katangarmu; ta karkashe’ya’ya a tituna ta kuma karkashe samari a dandali. **22** Ka ce, “Ga abin da Ubangiji ya furta, “Gawawwakin mutane za su fādi kamar juji a fili, kamar hatsin da aka yanka a bayan mai girbi, da ba mai tara su.” **23** Ga abin da Ubangiji yana cewa, “Kada mai hikima ya yi fariya da hikimarsa ko mai karfi ya yi fariya da karfinsa ko mai arziki ya yi fariya da arzikinsa, **24** amma baris shi wanda yake ta’kama ya yi ta’kama da wannan, cewa ya fahimci ya kuma san ni, cewa ni ne Ubangiji, wanda yake yi alheri, gaskiya da kuma adalci a dunia, gama a wadannan ne nake jin dadī,” in ji Ubangiji. **25** “Kwanaki suna zuwa,” in ji Ubangiji, “sa’ad da zan hukunta dukan wadanda aka yi musu kaciya kawai a jiki, **26** Masar, Yahuda, Edom, Ammon, Mowab da dukan wadanda suke zaune a hamada a wurare masu nisa. Gama dukan wadannan al’ummai marasa kaciya ne, har dukan gidan Isra’ila ma marasa kaciya ne a zuciya.”

10 Ku ji abin da Ubangiji yana ce muku, ya gidan Isra’ila. **2** Ga abin da Ubangiji yana cewa, “Kada ku koyi hanyoyin al’ummai ko ku razana game da alamun sararin sama, ko da yake al’ummai sun razana saboda su. **3** Gama al’adun mutane banza ne; sukan yanke itace daga kurmi, sai mai sassaka yā sassaka shi da gizago. **4** Sukan yi masa ado da azurfa da kuma zinariya; sukan clauki guduma su kafa shi da fusooshi, don kada yā fādi. **5** Kamar dodon gona cikin gonar kabewa, haka gumakansu ba sa iya magana; dole a yi ta dāukansu domin ba za su iya tafiya ba. Kada ku ji tsoronsu; ba za su iya yi wa warri lahari ba ba sa iya yin warri abin kirkī.” **6** Babu wani kamar ka, ya Ubangiji; kai mai girma ne, kuma sunanku yana da girma da kuma iko. **7** Wane ne ba zai girmama ka ba, Ya Sarkin al’ummai? Tsuronka wajibi ne. A cikin dukan masu hikima na al’ummai kuma cikin dukan mulkokinsu, babu kamar ka. **8** Dukansu marasa azanci ne wawaye; gumakan itacen banza ne suke koya musu. **9** An kawo keraren azurfa daga Tarshish zinariya kuma daga Ufaz. Abin da gwani da makerin zinariya suka yi sa’an nan aka yi masa ado da mulufi da shunayya dukan aikin gwanaye. **10** Amma Ubangiji shi ne Allah na gaskiya; shi ne Allah mai rai, madawwamin sarki. Sa’ad da ya yi fushi, kasa takan giringiza; al’ummai ba sa iya jure da hasalarsa. **11** “Ka fada musu wannan, ‘Wadannan alloli, wadanda ba su yi sammai da kasa ba, za su hallaka daga dunia da kuma daga Karkashin sammai.’” **12** Amma Allah ya yi dunia ta wurin ikonsa; ya kafa dunia ta wurin hikimarsa ya shimpida sammai ta wurin fahiminsa. **13** Sa’ad da ya yi tsawa, ruwaye a cikin sammai sukan yi kugj; yakan sa gizagizai su taso daga iyakokin dunia. Yakan aiki walxiya da ruwan sama ya fitar da iska daga gidajen ajiyarsa. **14** Kowa marar azanci ne, marar ilimi; kowane makerin zinariya zai sha kunya saboda gumakansa. Sifofinsa karya ne; ba su da numfashi a cikinsu. **15** Su ba kome ba ne, aikin rudami ne; Sa’ad da hukuncinsu ya yi za su lalace. **16** Shi da yake Rabon Ya’kub ba kamar wadannan yake ba, gama shi ne Mahaliccin abubuwa duka, har da Isra’ila, kabilar gādonsa Ubangiji Madaukaki ne sunansa. **17** Ku tattara kayayyakinku don ku bar kasar, ku da kuke zaune a wurin da aka kewaye da yaki. **18** Gama haka Ubangiji ya fada, “A wannan lokaci zan jefar da wadanda suke zaune a kasar; zan kawo damuwa a kansu domin a kama su.” **19** Tawa ta kare, saboda raunin da aka yi min! Raunina ba mai warkewa ba ne! Duk da haka na ce wa kaina, “Wannan ciwona ne, dole kuma in jure da shi.” **20** An lalatar da tentina;

dukan igiyoyinsa sun tsintsinke.' Ya'yanan maza sun sun yi yawa kamar titunan Urushalima.' **14** "Kada bar ni ba sa nan; ba wanda aka bari da zai kafa ka yi addu'a domin wannan mutane ko ka miña tentina ko ya kafa mini mafaka. **21** Makiyaya marasa wani roko ko kuka domin-su, domin ba zan saurara azanci ne kuma ba sa neman nufin Ubangiji; saboda ba sa'ad da suka kira gare ni a lokacin funcinsu. haka ba sa nasara dukan garkensu kuwa ya watse. **15** "Mene ne kaunatacciyata take yi a haikali da **22** Ku saurara! Rahoto yana zuwa babban hargitsi yake ta yin kulle-kullen mugayen makircinta tare da daga kasar arewa! Zai mai da garuruwan Yahuda mutane masu yawa? Tsarkakar nama zai iya kawar kufai, mazaunin diloli. **23** Na sani, ya Ubangiji, cewa da hukuncinki? Sa'ad da kike yin muguntarki sa'an ran mutum ba nasa ba ne; ba mutum ne yake kiyaye nan ki yi farin ciki." **16** Ubangiji ya kira ki itacen takawarsa ba. **24** Ka yi mini gyara, Ubangiji, amma zaitun mai inuwa kyakkyawa mai'ya'ya masu kyau. fa da adalci kadai ba cikin fushinka ba, don kada ka Amma da kugin babbar hadari zai cinna masa wuta, wofinta ni. **25** Ka zuba hasalarka a kan al'umman da rassansa za su kakkarye. **17** Ubangiji Madaukaki, ba su san ka ba, a kan mutanen da ba sa kira bisa wanda ya dasa ki, ya furtu miki masifa, domin gidan sunanka. Gama sun cinye Yakub; sun cinye shi gaba Isra'il da kuma gidan Yahuda sun aikata mugunta daya suka kuma lalace wurin zamansa.

11 Ga maganar da ta zo wa Irmiya daga wurin Ubangiji. **2** "Ka saurari zancen wannan alkawari ka kuma fade su ga mutanen Yahuda da kuma wadanda suke zaune a Urushalima. **3** Ka fada musu cewa ga abin da Ubangiji, Allah na Isra'il yana cewa, 'La'ananne ne wanda bai kula da zancen alkawarin nan ba, **4** zancen da na umarci kakanni-kakanninku sa'ad da na fitar da su daga Masar, daga cikin tanderun narkewar karfe.' Na ce, 'Ku yi mini biyaya ku kuma aikata kowane abin da na umarce ku, za ku kuwa zama mutanena, ni kuwa zan zama Allahnku. **5** Sa'an nan zan cika rantsuwar da na yi wa kakanni-kakanninku, da zan ba su kasa mai Zub da madara duma kuma zuma' kasar da kuka mallaka a yau.' Sai na amsa na ce, "Amin, Ubangiji." **6** Sai Ubangiji ya ce mini, "Ka yi shelar dukan maganaran na biranen Yahuda da titunan Urushalima duka cewa, 'Su saurari zancen alkawarin nan, su aikata. **7** Daga lokacin da na fitar da kakanni-kakanninku daga Masar har y'a zuwa yau, na gargade su sau da sau, ina cewa, "Ku yi mini biyaya." **8** Amma ba su kasa kunne ko su saurara ba, a maimako, sai suka bi taurinkai na mugayen zukatansu. Saboda haka na kawo musu dukan la'anonin alkawarin da na riga na umarce su, su bi amma ba su kiyaye ba.'" **9** Sa'an nan Ubangiji ya ce mini, "Akwai makarkashiya a cikin mutanen Yahuda da wadanda suke zaune a Urushalima. **10** Sun koma ga zunuban kakanni kakanninsu, wadanda suka ki su saurari maganata. Suka bi wadansu alloli don su bauta musu. Da gidan Isra'il da kuma gidan Yahuda duk sun take alkawarin da na yi da kakanni kakanninsu. **11** Saboda haka ga abin da Ubangiji yana cewa, 'Zan kawo masifa a kansu wadda ba zu su iya tsere mata ba. Ko da yake suna kuka gare ni, ba zan saurare su ba. **12** Garuruwan Yahuda da mutanen Urushalima za su tafi su yi kuka ga allolin da suke kona wa turare, amma ba za su taimake su ba sam sa'ad da masifar ta auku. **13** Kuna da alloli masu yawa yadda kuke da garuruwa, ya Yahuda; kuma bagadan da kuka

wani roko ko kuka domin wannan mutane ko ka miña tentina ko ya kafa mini mafaka. **21** Makiyaya marasa azanci ne kuma ba sa neman nufin Ubangiji; saboda ba sa'ad da suka kira gare ni a lokacin funcinsu. haka ba sa nasara dukan garkensu kuwa ya watse. **15** "Mene ne kaunatacciyata take yi a haikali da **22** Ku saurara! Rahoto yana zuwa babban hargitsi yake ta yin kulle-kullen mugayen makircinta tare da daga kasar arewa! Zai mai da garuruwan Yahuda mutane masu yawa? Tsarkakar nama zai iya kawar kufai, mazaunin diloli. **23** Na sani, ya Ubangiji, cewa da hukuncinki? Sa'ad da kike yin muguntarki sa'an ran mutum ba nasa ba ne; ba mutum ne yake kiyaye nan ki yi farin ciki." **16** Ubangiji ya kira ki itacen takawarsa ba. **24** Ka yi mini gyara, Ubangiji, amma zaitun mai inuwa kyakkyawa mai'ya'ya masu kyau. Amma da kugin babbar hadari zai cinna masa wuta, wofinta ni. **25** Ka zuba hasalarka a kan al'umman da rassansa za su kakkarye. **17** Ubangiji Madaukaki, wanda ya dasa ki, ya furtu miki masifa, domin gidan Isra'il da kuma gidan Yahuda sun aikata mugunta suka kuma tsokane ni in yi fushi ta wurin kona wa Ba'al turare. **18** Domin Ubangiji ya bayyana mini makarkashiyarsu, na santa, gama a wannan lokaci ya nuna mini abin da suke yi. **19** Na kasance kamar dan ragor marar fada wanda aka kai mayanka; ban gane cewa sun kulla mini makarkashiya, suna cewa, "Bari mu lalatar da itacen duk da'yansu; bari mu datse shi daga kasar masu rai, har da ba za a kara tunawa da sunansa ba." **20** Amma, ya Ubangiji Madaukaki, kai da kake yin shari'a da adalci kake gwada zuciya da kuma tunani, ka sa in ga sakayyar da za ka yi musu, gama a gare ka na danka maganata. **21** "Saboda haka ga abin da Ubangiji yana cewa game da mutanen Anatot, wadanda suke neman ranka suna kuma cewa, 'Kada ka yi annabci da sunan Ubangiji in ba haka za ka mutu a hannunmu' **22** saboda haka ga abin da Ubangiji Madaukaki yana cewa, 'Zan hukunta su. Samarinzu za su mutu ta wurin takobi,'ya'yansu maza da mata kuwa ta wurin yunwa. **23** Babu raguwar da za a bar musu, domin zan kawo masifa a kan mutanen Anatot a shekarar hukuncinsu."

12 Kullum kai mai adalci ne, ya Ubangiji, sa'ad da na kawo kara a gabanka. Duk da haka zan yi magana da kai game da shari'arka. Me ya sa mugaye suke nasara? Me ya sa dukan maciya amana suke zama ba damuwa? **2** Ka dasa su, sun kuwa yi s丈; sun yi girma suna ba da'yansu. Kullum sunanka yana a bakinsu amma kana nesa da zuciyarsu. **3** Duk da haka ka san ni, ya Ubangiji; kana ganina ka kuma gwada tunanina game da kai. Ka ja su kamar tumakin da za a yankal! Ka ware su don ranar yankal! **4** Har yaushe kasar za ta kasance busasshiya ciyawar kowane fili ta bushe? Domin wadanda suke zaune cikinta mugaye ne, dabbobi da tsuntsaye sun hallaka. Ban da haka ma, mutane suna cewa, "Ba zai ga abin da yake faruwa da mu ba." **5** "In ka yi tsere da mutane a kafa suka kuma gajiyar da kai, yaya za ka yi gasa da dawakai? In ka yi tuntube a 'Yan'uwanke, iyalinka har su ma sun bashe ka; sun ta yi don kona turare wa allahn nan Ba'al abin kunya da kuka mai karfi a kanka. Kada ka amince da su, ko

da yake suna fada maganganu masu kyau game da tam, haka zan daure dukan gidan Isra'ila da dukan kai. 7 "Zan yashe gidana, in rabu da gādona; Zan ba gidan Yahuda gare ni," in ji Ubangiji, 'domin su da wadda nake kauna a hanuwān abokan gābanta. zama jama'a, da suna, da yabo, da daraja a gare ni, 8 Gādona ya zama mini kamar zaki a kurmi. Yana amma sun ki ji.' 12 "Fada musu cewa, 'Ga abin da mini ruri; saboda haka na ki shi. 9 Ashe, gādona bai Ubangiji, Allah na Isra'ila, yana cewa a cika kowace zama mini kamar dabbare dabbarē tsuntsu mai salkar ruwan inabi da ruwan inabi.' In kuwa suka ce cin nama da sauran tsuntsaye masu cin nama suka maka, 'Ba mu san cewa ya kamata a cika kowace kewaye shi da fada ba? Tafi ka tattaro dukan namun salkar ruwan inabi da ruwan inabi ba?' 13 Sai ka jeji; ka kawo su su ci. 10 Makiyaya masu yawa za su ce musu, 'Ga abin da Ubangiji yana cewa, zan cika lalace gonar inabina su tattake gonata; za su mai da duka za tā zama kango domin ba wanda ya kula. dukan wadanda suke zama a kasar da buguwa, har gonata mai kyau kango marar amfani. 11 Za tā zama ma da sarakunan da suke zama a kursiyin Dawuda, kango, busasshiya da kuma kango a gabana; kasar firistoci, annabawa da dukan wadanda suke zaune duka za tā zama kango domin ba wanda ya kula. a Urushalima. 14 Zan fyade su a kan junia, iyaye 12 A kan dukan tsaunukan nan na hamada masu da'yā'yansu maza, in ji Ubangiji. Tausayi ko jinkai, hallakarwa za su zo, gama takobin Ubangiji zai ci ko juyayi ba zai hana ni hallaka su ba.'" 15 Ku ji ku daga wannan iyaka kasa zuwa wancan; ba wanda kuma saurara, kada ku yi girmān kai, gama Ubangiji zai zauna lafiya. 13 Za su shuka alkama, su girbe ya yi magana. 16 Ku dāukaka Ubangiji Allahnku kayayyuwa; za su gajiyar da kansu, ba za su kuwa kafin ya kawo duhu, kafin kafafunku su yi tuntube a sami kome ba. Saboda haka ku sha kunyar abin da kātuddai masu duhu. Za ku sa zuciya ganin haske kuka girbe saboda zafin fushin Ubangiji." 14 Ga abin amma zai mai da shi duhu mai kauri ya kuma canja da Ubangiji yana cewa, "Game da dukan mugayen shi zuwa duhu ba'ki kirin. 17 Amma in ba ku saurara ma'kwabtana wadanda suka kwace gādon da na ba ba, zan yi kuka a boye saboda girmarkanku; idanuna wa mutanena Isra'ila kuwa, zan tumbuke su daga za su yi kuka mai zafi, suna Zub da hawaye kwarai, kasashensu zan kuma tumbuke gidan Yahuda daga domin zan kwashe garken Ubangiji zuwa zaman cikinsu. 15 Amma bayan na tumbuke su, zan sākē bauta. 18 Ka fada wa sarki da kuma mahāifiyar jin tausayi in komo da kowannensu zuwa gādonsa sarauniya cewa, "Ku sauko daga kursiyinku, gama da kuma kasarsa. 16 In kuma suka koyi al'amurān rawaninku na dāukaka za su fādi daga kawunanku." mutanena sosai suka kuma yi rantsuwa da sunana, 19 Za a kulle biranen da suke a Negeb, kuma babu suna cewa, 'Muddin Ubangiji yana raye' kamar yadda sun taba koya wa jama'ata yin rantsuwa da Ba'al, zuwa zaman bauta, za a kwashe su tas. 20 Ku tā da sa'an nan za su kahu a cikin jama'ata. 17 Amma duk al'ummar da ba tā saurara ba, zan tumbuke ta dungum in kuma hallaka ta," in ji Ubangiji.

13 Ga abin da Ubangiji ya fada mini, "Tafi ka sayo abin dāmara na līlin ka sha dāmara da shi, amma kada ka bari yā taba ruwa." 2 Saboda haka na sayo abin dāmara, yadda Ubangiji ya umarce ni, na kuwa sha dāmara da shi. 3 Sai maganar Ubangiji ta zo mini sau na biyu cewa, 4 "Ka dāukai abin dāmara da ka sayo, wanda ka dāura, ka tafi yanzu zuwa Fera ka boye shi a cikin kogon dutse." 5 Saboda haka na tafi na boye shi a Fera, yadda Ubangiji ya ce mini. 6 Bayan'yan kwanaki sai Ubangiji ya ce mini, "Tafi yanzu zuwa Fera ka dāuko abin dāmara da na ce maka ka boye a can." 7 Sai na tafi Fera da haka na dāuko abin dāmara daga wurin da na boye shi, amma abin dāmara yanzu ya lalace ya zama ba shi da amfani sam. 8 Sai maganar Ubangiji ta zo mini cewa, 9 "Ga abin da Ubangiji yana cewa, 'Haka zan lalatar da alfārmār Yahuda da yawan alfārmār Urushalima. 10 Wadannan mugayen mutane, wadanda suka ki saurari maganata, wadanda suka biye wa taurin zuciyrusu suka bi wadansu alloli don su bauta su kuma yi musu sujāda, za su zama kamar wannan abin dāmara gaba daya marasa amfani! 11 Gama kamar yadda abin dāmara kan kame gindin mutum

tam, haka zan daure dukan gidan Isra'ila da dukan kai. 7 "Zan yashe gidana, in rabu da gādona; Zan ba gidan Yahuda gare ni," in ji Ubangiji, 'domin su da wadda nake kauna a hanuwān abokan gābanta. zama jama'a, da suna, da yabo, da daraja a gare ni, 8 Gādona ya zama mini kamar zaki a kurmi. Yana amma sun ki ji.' 12 "Fada musu cewa, 'Ga abin da mini ruri; saboda haka na ki shi. 9 Ashe, gādona bai Ubangiji, Allah na Isra'ila, yana cewa a cika kowace zama mini kamar dabbare dabbarē tsuntsu mai salkar ruwan inabi da ruwan inabi.' In kuwa suka ce cin nama da sauran tsuntsaye masu cin nama suka maka, 'Ba mu san cewa ya kamata a cika kowace kewaye shi da fada ba? Tafi ka tattaro dukan namun salkar ruwan inabi da ruwan inabi ba?' 13 Sai ka jeji; ka kawo su su ci. 10 Makiyaya masu yawa za su ce musu, 'Ga abin da Ubangiji yana cewa, zan cika lalace gonar inabina su tattake gonata; za su mai da duka za tā zama kango domin ba wanda ya kula. a Urushalima. 14 Zan fyade su a kan junia, iyaye 12 A kan dukan tsaunukan nan na hamada masu da'yā'yansu maza, in ji Ubangiji. Tausayi ko jinkai, hallakarwa za su zo, gama takobin Ubangiji zai ci ko juyayi ba zai hana ni hallaka su ba.'" 15 Ku ji ku daga wannan iyaka kasa zuwa wancan; ba wanda kuma saurara, kada ku yi girmān kai, gama Ubangiji zai zauna lafiya. 13 Za su shuka alkama, su girbe ya yi magana. 16 Ku dāukaka Ubangiji Allahnku kayayyuwa; za su gajiyar da kansu, ba za su kuwa kafin ya kawo duhu, kafin kafafunku su yi tuntube a sami kome ba. Saboda haka ku sha kunyar abin da kātuddai masu duhu. Za ku sa zuciya ganin haske kuka girbe saboda zafin fushin Ubangiji." 14 Ga abin amma zai mai da shi duhu mai kauri ya kuma canja da Ubangiji yana cewa, "Game da dukan mugayen shi zuwa duhu ba'ki kirin. 17 Amma in ba ku saurara ma'kwabtana wadanda suka kwace gādon da na ba ba, zan yi kuka a boye saboda girmarkanku; idanuna wa mutanena Isra'ila kuwa, zan tumbuke su daga za su yi kuka mai zafi, suna Zub da hawaye kwarai, kasashensu zan kuma tumbuke garken Ubangiji zuwa zaman cikinsu. 15 Amma bayan na tumbuke su, zan sākē bauta. 18 Ka fada wa sarki da kuma mahāifiyar jin tausayi in komo da kowannensu zuwa gādonsa sarauniya cewa, "Ku sauko daga kursiyinku, gama da kuma kasarsa. 16 In kuma suka koyi al'amurān rawaninku na dāukaka za su fādi daga kawunanku." mutanena sosai suka kuma yi rantsuwa da sunana, 19 Za a kulle biranen da suke a Negeb, kuma babu suna cewa, 'Muddin Ubangiji yana raye' kamar yadda sun taba koya wa jama'ata yin rantsuwa da Ba'al, zuwa zaman bauta, za a kwashe su tas. 20 Ku tā da sa'an nan za su kahu a cikin jama'ata. 17 Amma duk al'ummar da ba tā saurara ba, zan tumbuke ta dungum in kuma hallaka ta," in ji Ubangiji.

14 Ga maganar Ubangiji da ta zo wa Irmīya game da fāri cewa, 2 "Yahuda tana makoki biranenta suna fama; suna kuka saboda kasar, kuka kuma tana tasowa daga Urushalima. 3 Manyan mutane suna

aika bayinsu su debo ruwa a maßulbulai amma babu ruwa. Suka dawo da tulunansu haka nan; da kunya da kuma kaskanci, da kawunansu a rufe. **4** Kasa ta tsattsage saboda babu ruwan sama a kasar; manoma sun sha kunya suka kuma rufe kawunansu. **5** Har barewa a kurmi ma ta gudu ta bar'ya'yan da ta haihu sababbi saboda babu ciyawa. **6** Jakan jeji suna tsaye a kan tuddai suna haki kamar diloli; idanunsu sun kāsa gani saboda rashin makiyya." **7** Ko da yake zunubanmu suna ba da shaida a kanmu, Ya Ubangiji, ka yi wani abu saboda sunanka. Gama jan bayanmu ya yi yawa; mun yi maka zunubi. **8** Ya kai, Sa Zuciyar Isra'il, Mai Cetonsa a lokutan wahala, me ya sa kake yi kamar bakö a kasar, kamar matafiyi wanda yake shirya wuri don yă kwana gari ya waye ya wuce? **9** Me ya sa kake yi kamar mutumin da aka far masa kwasam ba zato, kamar jarumi marar Karfin ceto? Kana a cikinmu, ya Ubangiji, da sunanka ake kirannu; kada ka yashe mu! **10** Ga abin da Ubangiji ya ce game da wannan mutane, "Suna son yawace-yawace kwarai; ba sa hana kafafunsu yawo. Saboda haka Ubangiji bai yarda da su ba; yanzu zai tuna da muguntarsu zai kuma hukunta su saboda zunubansu." **11** Sa'an nan Ubangiji ya ce mini, "Kada ka yi addu'a domin zaman lafiyar mutanen nan. **12** Ko da yake suna azumi, ba zan saurari kukansu ba, ko da yake suna miña hadayun konawa da hadayun gari, ba zan yarda da su ba. A maimako zan hallaka su da takobi, yunwa da annoba." **13** Amma na ce, "A, Ubangiji Mai Iko Duka, annabawa sun riķa ce musu, 'Ba za ku ga takobi ko ku yi fama da yunwa ba. A maimako, zan ba ku madawwamiyar salama.'" **14** Sai Ubangiji ya ce mini, "Annabawa suna ta annabcin karya da sunana. Ban aike su ba, ban kuma nađa su ba, ban yi musu magana ba. Suna muku annabci wahayin karya, suna muku duba marar amfani, suna bautar gumaka suna kuma bayyana tunanin kansu ne. **15** Saboda haka, ga abin da Ubangiji ya ce game da annabawan da suke annabci da sunana. Ban aike su ba, duk da haka suna cewa, 'Babu takobi ko yunwar da zai taba wannan kasa.' Wadannan annabawa takobi da yunwa za su hallaka su. **16** Mutanen da suke musu annabcinc kuwa za a kore su zuwa titunan Urushalima saboda yunwa da kuma takobi. Babu wanda zai binne su, ko ya binne matansu, ko'ya'yansu maza da mata. Zan aukar musu da masifar da ya dace da su. **17** "Ka yi musu wannan magana, "Bari idanuna su yi ta Zub da hawaye dare da rana kada su daina; saboda'yata budurwa, mutanena, sun sha wahalar babban rauni, an yi musu bugu mai ragargazawa. **18** In na shiga cikin kasar, na ga wadanda takobi ya kashe; in na shiga cikin birni, na ga wadanda suke fama da yunwa. Da Annabi da firist duk sun tafi kasar da ba su sani ba." **19** Ka ki Yahuda dungum ke nan? Kana kyamar Sihiyona ne? Me ya sa ka buge

mu don kada mu warke? Mun sa zuciya ga salama babu abin alherin da ya zo, mun sa rai ga lokacin warkarwa amma sai ga razana. **20** Ya Ubangiji, mun gane da muguntarmu da kuma laifin kakanninmu; tabbatacce mun yi maka zunubi. **21** Saboda sunanka kada ka ki mu; kada ka kaskantar da kursiyyinkai mai däukaka. Ka tuna da alkawarinka da mu kada ka tă da shi. **22** Akwai wani daga cikin gumaka marasa amfani na al'ummai da ya kawo ruwan sama? Sararin sama kansu sukan yi yayyafi? A'a, kai ne, ya Ubangiji Allahnmu. Saboda haka sa zuciyarmu tana a kanka, gama kai ne kake yi wannan duka.

15 Sai Ubangiji ya ce mini, "Ko da Musa da Sama'il za su tsaya a gabana, zuciyata ba za tă komo ga mutanen nan ba. Ka kore su daga gabana! Su tafi! **2** In kuma suka tambaye ka, 'Ina za mu tafi?' Sai ka fada musu, 'Ga abin da Ubangiji yana cewa, "Wadanda aka kaddara ga mutuwa, ga mutuwa za su; wadanda aka kaddara ga takobi, ga takobi za su; wadanda aka kaddara ga yunwa, ga yunwa za su; wadanda aka kaddara ga zaman bauta, ga zaman bauta za su.' **3** "Zan aika musu da iri masu hallakarwa guda hudu," in ji Ubangiji, "takobi zai kashe, karnuka za su kwashe, tsuntsaye da namun jeji kuma su cinye su kuma hallaka. **4** Zan sa su zama abin Kyama ga dukan mulkokin duniya saboda abin da Manasse dan Hezekiya sarkin Yahuda ya aikata a Urushalima. **5** "Wa zai ji tausayinki, ya Urushalima? Wa zai yi makoki dominiki? Wa zai dakata ya tambayi lafiyarki? **6** Kin ki ni," in ji Ubangiji. "Ki ci gaba da ja da baya. Ta haka zan dibiya hannuwana a kanki in hallaka ki; ba zan kara nuna miki jinkai ba. **7** Zan sheke ki da abin shekewa a kofofin birnin kasar. Zan kawo bañin ciki da hallaka a kan mutanena, gama ba su canja hanyoyinsu ba. **8** Zan kara yawan gwaurayensu su fi yashin teku yawa. Da tsakar rana zan kawo mai hallakarwa a kan iyaye mata na samarinsu; farat daya zan kawo musu wahala da razana. **9** Mahaifiya'ya'ya bakwai za tă suma ta ja numfashinta na karshe. Ranarta zai fadi tun lokacin bai yi ba; za tă sha kunya a kuma wulakanta ta. Zan sa a kashe raguwa da takobi a gabon abokan gābansu," in ji Ubangiji. **10** Kaitona, mahaifiyata, da kika haife ni, mutumin da dukan kasa take fada take kuma gardama da shi! Ban ba da bashi ko in ci bashi ba, duk da haka kowa yana zagina. **11** Ubangiji ya ce, "Tabbatacce zan cece ka don alheri; tabbatacce zan sa abokan gābanka su yi roko gare ka a lokacin masifa da kuma lokacin wahala. **12** "Mutum zai iya karye karfe karfe daga arewa, ko tagulla? **13** "Dukiyarku da arzikinku zan ba da su gamima, babu tara, saboda duka zunubanku ko'ina a kasar. **14** Zan bautar da ku ga abokan gābanka a kasar da ba ku sani ba, gama fushina zai yi kuna kamar wuta da za tă yi kuna a kanku." **15** Ka gane, ya Ubangiji; ka tuna da ni ka kuma lura da ni. Ka yi mini ramuwa a kan

masu tsananta mini. Cikin jimirinka, kada ka dauke alloli suka kuma bauta musu. Suka rabu da ni, ba ni; ka tuna yadda na sha zagi saboda kai. **16** Sa'ad su kuwa kiyaye dokata ba. **12** Amma kun yi laifi da maganganunka suka zo, na cinye su; suka zama fiye da kakanninku. Duba yadda kowannenku yana abin farin ciki zuciyata kuma ta yi murna, gama ana bin taurin muguar zuciyarsa a maimakon yin kirana da sunanka, Ya Ubangiji Allah Madaukaki. **17** mini biyayya. **13** Saboda haka zan fitar da ku daga Ban taba zauna a cikin'yan tawaye ba, ban taba yi wannan kasa zuwa wata kasar da ku da kakanninku murna da su ba; na zauna ni kadai domin hannunka ba ku taba sani ba, a can kuwa za ku bauta wa yana a kaina ka kuma sa na cika da haushi. **18** Me wadansu alloli dare da rana, gama ba zan nuna muku ya sa wahalata ba ta karewa mikina kuma ba ya tagomashi ba.' **14** "Amma fa, kwanaki suna zuwa," in warkuwa? Za ka zama mini kamar rafi mai yaudara ji Ubangiji, "da mutane ba za su kara cewa, 'Muddin ne, kamar mafulsulan da ta kafe ne? **19** Saboda haka ga abin da Ubangiji yana cewa, "In ka tuba, Masar,' **15** amma za su ce, 'Muddin Ubangiji yana raye, wanda ya fitar da Isra'ilawa daga kasa arewa raye, wanda ya fitar da Isra'ilawa daga kasar arewa da kuma daga dukan kasashe da ya kora su.' Gama zama kakakina. Bari wannan mutane su juyo gare zan komo da su zuwa kasar da na ba wa kakanninsu. ka, amma kada ka juye gare su. **20** Zan mai da kai **16** "Amma yanzu zan aiko a kira masunta masu katanga ga wannan mutane, katanga mai karfi na yawa su zo," in ji Ubangiji, "za su kuma kama su. tagullu; za su yi yakki da kai amma ba za su yi nasara Bayan wannan zan aiko a kira mafarauta su zo, su a kanka ba, gama ina tare da kai don in kubutar in kuma cece ka," in ji Ubangiji. **21** "Zan cece ka daga daga kogwannin duwatsu. **17** Idanuna suna a kan hanniwan mugaye in bambare ka daga hannun marasa tausayi."

16 Sai maganar Ubangiji ta zo mini cewa, **2** "Kada ka yi aure ka haifi'ya'ya maza da mata a wannan wuri." **3** Gama ga abin da Ubangiji yana cewa game da'ya'ya maza da matan da aka haifa a wannan kasa da kuma game da matan da suke iyayensu da suke mazan da iyayensu. **4** "Za su mutu da muguar cuta. Ba za a yi kuka dominisu ba, ba kuwa za a binne su ba, amma za a bar su a juji. Takobi da yunwa ne za su hallaka su, gawawwkinsu za su zama abincin tsuntsayen sararin sama da kuma namun jeji na duniya." **5** Gama ga abin da Ubangiji yana cewa, "Kada ka shiga gidan da akwai abincin makoki; kada ka tafi ki yi makoki ko ka nuna juyayi, domin na janye albarkata, kaunata da tausayina daga wannan mutane," in ji Ubangiji. **6** "Manya da Kanana duka za su mutu a wannan kasa. Ba za a binne su ba, ba kuwa za a yi makokinsu ba, kuma ba wanda zai tsaga kansa ko ya aske kansa saboda su. **7** Ba wanda zai ba da abincin don yā ta'azantar da wadsanda suke makoki saboda matattu, kai, ko saboda mahaifi ko mahaifiya ma ba kuwa wani da zai ba da abin sha don yā ta'azantar da su. **8** "Kada kuma ka shiga gidan da ake biki ka zauna don ci da sha. **9** Gama ga abin da Ubangiji Madaukaki, Allah na Isra'il, yana cewa a idanunka da kuma a kwanakinka zan kawo Karshen muryar farin ciki da murna da kuma muryoyin amarya da anga a wannan wuri. **10** "Sa'ad da ka fada wa wadannan mutane wannan duka suka kuma tambaye ka, 'Me ya sa Ubangiji ya kaddara irin wannan babban masifa a kammu? Wace mugunta mukka yi? Wane zunubi muka aikata wa Ubangiji Allahmu?" **11** Sai ka ce musu, 'Wannan ya zama haka domin kakanninku sun rabu da ni,' in ji Ubangiji, 'suka bi wadsansu

Zan ribabbanya sakayyar da zan yi musu saboda muguntarsu da zunubinsu, domin sun kazantar da kasata da kazantattun gumakansu marasa rai, suka kuma cika abin gādon da gumakansu na bankyama." **19** Ya Ubangiji, karfina da katangana, mafakata a lokacin damuwa, gare ka al'ummai za su zo daga iyakokin duniya su ce, "Kakanninmu ba su mallaki kome ba sai allolin karya, gumakan banza da ba su yi musu amfani ba. **20** Mutane kan yi allolinsu ne? I, amma wađannan ba alloli ba ne!" **21** "Saboda haka zan koya musu a wannan lokaci zan koya musu ikona da karfina. Sa'an nan za su sani cewa sunana Ubangiji ne.

17 "An rubuta zunubin Yahuda da alkalamin karfe, an rubuta da tsinin dutse, a kan allunan zukatansu da kuma a kan kahonin bagadansu. **2** Har'ya'yansu ma sun tuna bagadansu da ginshiñ Asheransu kusa da itatuwa masu duhuwa da kuma a kan tuddai masu tsayi. **3** Dutsena a kasar da dukiyarku na kasar da dukan arzikinku za a ba da su ganima, tare da masujadanku na kan tuddai, saboda zunubi ko'ina a kasarku. **4** Saboda laifinku za ku rasa gādon da na ba ku. Zan bautar da ku ga abokan gābanku a kasar da ba ku sani ba, domin kun husata ni, zai kuwa ci har abada." **5** Ga abin da Ubangiji yana cewa, "La'ananne ne mutumin da yake dogara ga mutum, wanda ya dogara ga jiki don karfi wanda kuma zuciyarsa ta juya wa Ubangiji baya. **6** Zai zama kamar dan kurmi a kasar da take kango; ba za su ga arziki sa'ad da ya zo ba. Za su zauna a busassun wuraren hamada, a cikin kasar gishiri inda ba kowa. **7** "Amma mai albarka ne mutumin da yake dogara ga Ubangiji, wanda karfin halinsa yana daga Ubangiji. **8** Za su zama kamar itacen da aka dasa

kusa da ruwa wanda ya miķa saiwoyinsa zuwa cikin rafi. Ba ya jin tsoro sa'ad da zafi ya zo; ganyayensa kullum kore suke. Ba shi da damuwa a shekarar fari ba ya taba fasa ba da'ya'ya." **9** Zuciya ta fi kome rudu ta fi karfin warkewa. Wa zai iya gane ta? **10** "Ni Ubangiji nakan bincike zuciya in gwada tunani, don in sāka wa kowane mutum bisa ga halinsa, bisa ga ayyukansa." **11** Kamar makwarwar da ta kwanta a kan kwan da ba ita ta zuba ba haka yake da mutumin da ya sami arziki a hanyar da ba daidai ba. A tsakiyar rayuwarsa za su rabu da shi, a karshe kuma zai zama wawa. **12** Kursiyi mai daraja, da aka daukaka tun daga farko, shi ne wuri mai tsarkinmu. **13** Ya Ubangiji, sa zuciyar Isra'il'a, duk wadanda suka rabu da kai za su sha kunya. Wadanda suka juya maka bayza za a rubuta su a kura domin sun yashe Ubangiji, maġulbular ruwan rai. **14** Ka warkar da ni, ya Ubangiji, zan kuwa warke; ka cece ni zan kuwa cetu, gama kai ne nake yabo. **15** Sun riķa ce mini, "Ina maganar Ubangiji take? Bari tā cika yanzu!" **16** Ban gudu zaman mai yin maka kiwo ba; ka sani ban marmarin ranan nan ta masifa ba. Abin da ya fito daga lebūnana kuwa, a bayyane suke gare ka. **17** Kada ka zama mini abin razana; kai ne mafakata a ranar masifa. **18** Bari masu tsananta mini su sha kunya, amma ka kiyaye ni daga shan kunya; bari su tsorata, amma ka kiyaye ni da razana. Ka kawo musu ranar masifa; ka hallaka su da hallaka riби biyu. **19** Ga abin da Ubangiji ya ce mini, "Ka je ka tsaya a kofar mutane, inda sarakunan Yahuda sukan shiga su fita; ka tsaya kuma a dukan sauran kofofin Urushalima. **20** Ka ce musu, 'Ku ji maganar Ubangiji, ku sarakunan Yahuda, da dukan mutanen Yahuda da dukan mazaunen Urushalima wadanda suke bi ta wađannan kofofi. **21** Ga abin da Ubangiji yana cewa, ku yi hankali kada ku dauki kaya a ranar Asabbaci ko ku shigar da shi ta kofofin Urushalima. **22** Kada ku fitar da kayan gidajenku ko ku yi wani aiki a ranar Asabbaci mai tsarki, yadda na umarci kakannī-kakanninku. **23** Duk da haka ba su saurara ba, ba su kuwa mai da hankali ba; suka taurare ba su kuwa saurara ko su karbi horo ba. **24** Amma in kuka yi hankali kuka yi mini biyaya, in ji Ubangiji, ba ku kuwa shigar da kaya ta kofofi a ranar Asabbaci ba, amma kuka kiyaye ranar Asabbaci da tsarki ba tare da yin wani aiki a cikinta ba, **25** sa'an nan sarakuna da suke zama a kursiyin Dawuda za su shiga ta kofofin wannan birni tare da fadawansu. Su da fadawansu za su shiga a kan kekunan yakī da kuma a kan dawakai, mutanen Yahuda suna musu rakiya tare da wadanda suke zaune a Urushalima, wannan birni kuwa za tā kasance da mazauna har abada. **26** Mutane za su zo daga garuruwan Yahuda da kauyukan kewaya da Urushalima, daga iyakar Benyamin da gindin tuddan yamma, daga kasar tudu da kuma Negeb, suna kawo hadayun konawa

da hadayun gari, sadakokin turare da na godiya zuwa gidan Ubangiji. **27** Amma in ba ku yi mini biyaya ba, ba ku kiyaye ranar Asabbaci da tsarki ba, kuka dauki wani kaya yayinda kuke shiga kofofin Urushalima a ranar Asabbaci, to, sai in cinna wa kofofin Urushalima wutar da ba a iya kashewa, tā cinye kagaranta."

18 Ga maganar da ta zo wa Irmiya daga wurin Ubangiji. **2** "Ka gangara zuwa gidan mai ginin tukwane, a can zan ba ka sakona." **3** Sai na gangara zuwa gidan mai ginin tukwane, na gan shi yana aiki a na'urar ginin tukwanen. **4** Amma tukunyar da yake ginawa ta lalace a hannuwansa, sai mai ginin tukwanen ya sāke gina wata tukunya dabam, yana gyara ta yadda ya ga dama. **5** Sai maganar Ubangiji ta zo mini cewa, **6** "Ya gidan Isra'il'a, ashe, ba zan yi da ku yadda mai ginin tukwanen nan yake yi ba?" In ji Ubangiji. "Kamar yumbu a hannun mai ginin tukwane, haka kuke a hannuna, ya gidan Isra'il'a. **7** A duk lokacin da na yi shela cewa za a tumbuke, a kakkarya a kuma hallaka wata al'umma ko mulki, **8** in wannan al'ummar da na yi wa gargadi ta tuba daga muguntarta, sai in janye in kuma fasa kawo mata masifar da na yi niyya aukar mata. **9** In kuma wani lokaci na yi shela cewa za a gina wata al'umma ko mulki a kuma kafa ta, **10** in ta yi mugunta a gabana ba tā kuwa yi mini biyaya ba, sai in janye alherin da na yi niyya in yi mata. **11** "Yanzu fa, sai ka fada wa mutanen Yahuda da wadanda suke zaune a Urushalima, 'Ga abin da Ubangiji yana cewa ga shi! Ina shirya muku masifa ina kirkiro dabara a kanku. Saboda haka ku juya daga mugayen hanyoyinku, kowannenku, ku canja hanyoyinku da kuma ayyukanku.' **12** Amma za su amsa su ce, 'Ba amfani. Za mu ci gaba da shiryeshiryenmu; kowannenmu zai bi taurin muguar zuciyarsa.'" **13** Saboda haka ga abin da Ubangiji yana cewa, "Ku tattambaya a cikin al'ummai. Wa ya taba jin irin wannan abu? Budurwa Isra'il'a ta yi mugun abu mafi bankyama. **14** Dusar kankarar Lebanon ta taba rabuwa da kan duwatsun Lebanon? Ruwan mai sanyinsa daga rafuffukansa masu nesa sun taba daina gudu? **15** Duk da haka mutanena sun manta da ni; sun kone turare wa gumaka marasa amfani, wadanda suka sa su tuntube a al'amuransu a hanyoyin dā. Sun sa suka yi tafiya a barayin hanyoyi a hanyoyin da ba a gina ba. **16** Kasarsu za tā zama kufai, abin reni har abada; dukan wadanda suka wuce za su yi mamaki su kada kai. **17** Kamar iska daga gabas za warwatsa su a gabon abokan gābansu; zan juya musu bayana, ba zan nuna musu fuskata ba a ranar masifarsu." **18** Suka ce, "Zo mu shirya wa Irmiya makarkashiya; gama koyerwar doka da firist ya yi ba za tā bace ba, haka ma shawara daga mai hikima da kuma magana daga annabawa. Saboda haka ku zo, mu fāda masa da harsunanmu kada mu

saurari wani abin da zai fada.” **19** Ka saurare ni, ya zaune a nan, in ji Ubangiji. Zan mai da wannan birni Ubangiji ka ji abin da masu zargina suke cewa! **20** kamar Tofet. **13** Gidaje a Urushalima da wadannan Ya kamata a sāka wa alheri da mugunta? Duk da na sarakunan Yahuda za su kazantu kamar wannan haka sun haka mini rami. Ka tuna cewa na tsaya wuri, Tofet, dukan gidajen da suke kone turare a gabanka na kuma yi magana a madadinsu don kan rufi wa duk rundunan taurari suna kuma zuba ka janye fushinka daga gare su. **21** Saboda haka ka hadayun sha ga sauran alloli.” **14** Sa'an nan Irmiya kawo wa'ya'yansu yunwa; ka miša su ga ikon takobi. ya komo daga Tofet, inda Ubangiji ya aike shi don yā Bari matansu su zama marasa'ya'ya da gwauraye; yi annabcī, ya tsaya a filin haikalin Ubangiji ya ce wa bari a kashe mazansu, a kuma kashe samarinsu da mutane duka, **15** “Ga abin da Ubangiji Madaukaki, takobi a yaſi. **22** Bari a ji kuka daga gidajensu sa'ad Allah na Isra'ilā, yana cewa, ‘Ku saurara! Zan kawo da ka kawo masu hari a kansu farat daya, gama sun haka rami don su kama ni suka kuma kafa tarko wa kafafuna. **23** Amma Ya Ubangiji, ka san duk makar kashiyarsu, na neman su kashe ni. Kada ka gafarta musu laifofinsu ko ka shafe zunubansu daga gabanka. Bari a tumbuke su a gabanka; ka yi da su sa'ad da kake fushi.

19 Ga abin da Ubangiji yana cewa, “Tafi ka sayo tulu a wurin mai ginin tukwane. Ka dauki wadansu dattawan jama'a da kuma na firistoci **2** kuta fita zuwa Kwarin Ben Hinnom, kusa da mashigín Kofar Kasko. A can ka furtá maganganun da na fada maka, **3** ka ce, ‘Ku ji maganar Ubangiji, ya sarakunan Ubangiji Madaukaki, Allah na Isra'ilā, yana cewa ku saurara! Zan kawo masifa a wannan wuri, wanda duk ya ji, kunnuwansa za su kada. **4** Gama sun yashe ni suka kuma mai da wannan wuri ya zama na bafin alloli; sun kone hadayu a cikinsa wa allolin da ko su ko kakanninsu ko sarakunan Yahuda ba su taba sani ba, suka kuma cika wannan wuri da jini marasa laifi. **5** Suka gina masujadai na kan tudu na Ba'al don su kona'ya'yansu maza a cikin wuta a matsayin hadaya ga Ba'al abin da ban umarta ba, ban ambata ba, bai kuma zo mini ba. **6** Saboda haka ku lura, kwanaki suna zuwa, in ji Ubangiji, sa'ad da mutane ba za su kara ce da wannan wuri Tofet ko Kwarin Ben Hinnom ba, amma za su ce da shi Kwarin Kisa. **7** “A wannan wuri zan lalace dabarun Yahuda da na Urushalima. Zan sa a kashe su da takobi a gabán abokan gābansu, a hannuwan wadanda suke neman ransu, zan kuma ba da gawawwakinsu su zama abinci ga tsuntsayen sararin sama da kuma namun jeji. **8** Zan ragargazar da wannan birni in mai da shi abin reni, duk wanda ya wuce zai yi mamaki ya kuma yi tsaki saboda dukan masifunsa. **9** Zan sa su ci naman'ya'yansu maza da mata, za su kuma ci naman junna a lokacin damuwar kawanya da abokan gāban da suke neman ransu za su yi musu.” **10** “Sa'an nan ka fasa tulun yayında wadanda suka tafi tare da kai suna duba, **11** ka kuma ce musu, ‘Ga abin da Ubangiji Madaukaki yana cewa zan farfasa wannan al'umma da wannan birni kamar yadda aka farfasa wannan tulu mai ginin tukwane ba kuwa zai gyaru ba. Za a binne matattu a Tofet har sai ba sauran wuri. **12** Ga

Da firist nan Fashhur dan Immer, babban ma'aikaci a cikin haikalin Ubangiji, ya ji Irmiya yana annabcīn wadannan abubuwa, **2** sai ya sa aka yi wa Irmiya dūka aka kuma sa shi a turu a Kofar Bisa na Benyamin a haikalin Ubangiji. **3** Kashegari, sa'ad da Fashhur ya fitar da shi daga turu, sai Irmiya ya ce masa, “Ubangiji ba zai kira ka Fashhur ba, amma ya ba ka suna Magor-Missabib. **4** Gama ga abin da Ubangiji yana cewa, ‘Zan maishe ka abin razana ga kanka da kuma ga dukan abokanka; da idanunka za ka gan takobin abokan gāba yana kashe su. Zan miša Yahuda duka ga sarkin Babilon, wanda zai kwashe su zuwa Babilon ya kuma kashe su da takobi. **5** Zan ba wa abokan gābansu dukan dukiyar wannan birni dukan amfaninsa, dukan abubuwa masu daraja na sarakunan Yahuda. Za su kwashe su ganima su kai su Babilon. **6** Kai kuma Fashhur, da dukan wadanda suke a gidanki za ku tafi zaman bauta a Babilon. A can za ku mutu a kuma binne ku, da kai da dukan abokanka wadanda ka yi musu annabce-annabcen karya.” **7** Ya Ubangiji, ka rude ni, na kuwa rudu; ka fi ni karfi, ka kuwa yi nasara. Na zama abin dariya dukan yini; kowa yana yi mini ba'a. **8** Duk sa'ad da na yi magana, nakan tā da murya ina furtá hargitsi da hallaka. Haka maganar Ubangiji ta kawo mini zagi da reni dukan yini. **9** Amma in na ce, “Ba zan ambace shi ba ba zan kara yin magana da sunansa ba,” sai in ji maganarsa a cikina kamar wuta, wutar da aka kulle a kasusuwana. Na gaji da danne ta a cikina; tabbatacce ba zan iya ba. **10** Na ji mutane da yawa suna rada cewa, “Razana ta kowace fuska! Mu kai kararsa! Bari mu kai kararsa!” Dukan abokaina suna jira in yi tuntube, suna cewa, “Mai yiwuwa a rude shi; sai mu yi nasara a kansa mu dāu fansa a kansa.” **11** Amma Ubangiji yana tare da ni kamar babban jarumi; saboda haka masu tsananta mini za su yi tuntube ba kuwa za su yi nasara ba. Za su fādi su kuma sha mummunar kunya; ba za a taba manta da rashin bangirmansu ba. **12** Ya Ubangiji Madaukaki, kai da kake gwada adali kana bincika zuciya duk da tunani, bari in ga sakayyarka a kansu, gama a gare ka na miša damuwata. **13** Ku rera ga Ubangiji! Ku yabi Ubangiji! Ya kubutar da ran

mabukaci daga hannuwan mugaye. **14** La'ananniye ce ranar da aka haife ni! Kada ranar da mahaifiyata haife ni ta zama mai albarka! **15** La'anne ne mutumin da ya kawo wa mahaifina labari, wanda ya sa shi ya yi murna cewa, "An haifa maka yaro, da namiji!" **16** Bari mutumin ya zama kamar garuruwan da Ubangiji ya tumfuke ba tausayi. Bari ya ji kuka da safe kururuwan yaki kuma da tsakar rana. **17** Gama bai kashe ni a cikin ciki ba, da ma ya sa cikin mahaifiyata ya zama kabarina, cikinta ya fadada har abada. **18** Me ya sa na ma fito daga cikin ciki in ga wahala da bakin ciki in kuma kare kwanakina da kunya?

21 Magana ta zo wa Irmiya daga Ubangiji sa'd da Sarki Zedekiya ya aiki Fashhur dan Malkiya da firist Zefaniya dan Ma'asehiya gare shi. Suka ce masa, **2** "Yanzu ka roki mana Ubangiji saboda Nebukadnezzar sarkin Babilon yana kawo mana yak'i. Watakila Ubangiji zai yi mana wadansu abubuwa banmamaki kamar a lokacin bayu don yā janye daga gare mu." **3** Amma Irmiya ya amsa musu ya ce, "Ku fada wa Zedekiya cewa, **4** 'Ga abin da Ubangiji, Allah na Isra'il'a, yake cewa ina shirin juya kayan yak'in da suke a hannuwanka a kanka, wadanda kake amfani don ka yak'i sarki Babilon da kuma Babiloniya wadanda suka kewaye katangar birnin, zan kuwa tsiba kayan yakinka a tsakiyar birnin nan. **5** Ni da kaina zan yi yak'i da kai da mi'akken hannu mai karfi cikin fushi da hasala mai girma. **6** Zan kashe wadanda suke zaune a wannan birni, mutane da dabbobi za su kuwa mutu da muguwar annoba. **7** Bayan wannan, in ji Ubangiji, zan ba da Zedekiya sarkin Yahuda, fadawansa da kuma mutanen wannan birni wadanda suka tsira daga annoba, takobi da kuma yunwa, ga Nebukadnezzar sarkin Babilon da kuma ga abokan gābansu wadanda suke neman ransu. Zai kashe su da takobi; ba zai ji tausayinsu ko ya yi musu jinkai ko ya yi juyayinsu ba." **8** "Bugu da kari, ka fada wa mutanen cewa, 'Ga abin da Ubangiji yana cewa, ga shi na sa a gabanku hanyar rai da hanyar mutuwa. **9** Duk wanda ya zauna a wannan birni zai mutu ta takobi, yunwa ko annoba. Amma duk wanda ya fita ya mika kansa ga Babiloniya wadanda suka kewaye ku zai rayu; zai ku'butar da ransa. **10** Na kudura in yi wa wannan birni lahani ba alheri ba, in ji Ubangiji. Za a ba da shi a hannuwan sarki Babilon, zai kuwa hallaka shi da wuta." **11** "Ban haka ma, ka fada wa gidan sarauta na Yahuda cewa, 'Ku saurari maganar Ubangiji; **12** Ya gidan Dawuda ga abin da Ubangiji yana cewa, "Ku yi gaskiya kowace safiya; ku ku'buta daga hannu mai danniya wannan da aka yi wa fashi in ba haka ba hasalata za tā sauwa ta kuma ci kamar wuta saboda muguntar da kuka aikata za tā ci babu wanda zai kashe ta. **13** Ina gāba da ku, mazaunan Urushalima, ku da kuke zama a bisa wannan kwari kan dutsen da

yake a fili, in ji Ubangiji ku da kuke cewa, "Wa zai iya yake mu? Wa zai iya shiga mafakarmu?" 14 Zan hukunta ku gwargwadon ayyukanku, in ji Ubangiji. Zan sa wuta a kurminku da za tā cinye kome da yake kewaye da ku."'

22 Ga abin da Ubangiji yana cewa, "Ka gangara zuwa fadan sarkin Yahuda ka yi shelar wannan sako a can ka ce, **2** 'Ka ji maganar Ubangiji, ya sarkin Yahuda, kai da kake zaune kan gadon sarautar Dawuda, kai, da fadawanka da mutanenka wadanda suke shiga ta wadannan kofofi. **3** Ga abin da Ubangiji yana cewa, ka yi abin da yake gaskiya da kuma daidai. Ka kubutar da wannan da aka yi masa kwace daga hannun mai zaluntarsa. Kada ka yi abin da ba daidai ba ko ka cuci bako, maraya ko gwauruwa, kuma kada ka Zub da jini marar laifi a wannan wuri. **4** Gama in ka lura da bin wadannan umarnai, to, sarakunan da suke zaune a gadon sarautar Dawuda za su shiga ta kofofin wannan fada, suna hawan kekunan ya'ki da dawakai, fadawansu da mutanensu suna musu rakiya. **5** Amma in ba ku kiyaye wadannan umarnai ba, in ji Ubangiji, na rantse da kaina cewa wannan fada za ta zama kufai." **6** Gama ga abin da Ubangiji yana cewa game da wannan fadar sarkin Yahuda, "Ko da yake kina kamar Gileyad a gare ni, kamar Kwankolin Lebanon, tabbatacce zan maishe ki hamada, kamar garuruwan da ba mazauna. **7** Zan aika da mai hallakarwa a kanki, kowane mutum da makamansa, za su kuma yayyanka gumaguman al'ul na ki masu kyau su jefa su cikin wuta. **8** "Mutane daga al'ummai da yawa za su ratsa cikin wannan birni su kuma tambayi juna suna cewa, 'Me ya sa Ubangiji ya yi haka da wannan babban birni?" **9** Amsar kuwa za ta zama, 'Domin sun keta alkawarin Ubangiji Allahnsu, suka yi sujada suka kuma bauta wa wadansu alloli.' **10** Kada ku yi kuka domin sarkin da ya mutu ko ku yi makoki saboda rashinsa; a maimako, ku yi kuka mai zafi saboda wanda aka kai zaman bauta, domin ba zai kara dawoba ba ko ya kara ganin kasarsa ta haihuwa. **11** Gama ga abin da Ubangiji yana cewa game da Shallum dan Yosiya, wanda ya gaji mahaifinsa a matsayin sarkin Yahuda amma bai bar wurin nan ba, "Ba zai kara dawoba ba. **12** Zai mutu a inda suka kai shi zaman bauta; ba zai kara ganin wannan kasa ba." **13** 'Kaiton wanda ya gina gidansa ta hanyar rashin adalci, dakunansa na sama kuma ta hanyar rashin gaskiya, yana sa mutanen kasarsa suna aiki a banza ba ya biyansu wahalarsu. **14** Yana cewa, 'Zan gina wa kaina babban fada da manyan d'akuna.' Ta haka sai ya yi musu manyan tagogi ya manne musu al'ul ya yi musu ado kuma da ruwan ja. **15** "Wannan zai mai da kai sarki ne in kana da al'ul a kai a kai? Mahaifinka bai kasance da abinci da abin sha ba? Ya yi abin da yake gaskiya da kuma daidai saboda haka kome ya kasance da lafiya da shi. **16** Ya kare muradin

matalauta da mabukata, ta haka kome ya tafi masa “Kwanaki suna zuwa,” in ji Ubangiji, “sa’ad da zan daidai. Ba abin da ake nufi da ba san ni ke nan ba?” tā da wa Dawuda Reshen adalci, Sarki wanda zai yi In ji Ubangiji. **17** “Amma idanunka da zuciyarka sun mulki da hikima ya kuma yi abin da yake gaskiya kahu kawai a kan kazamar riba, da a kan zub da da kuma daidai a kasar. **6** A cikin zamaninsa za a jinin marar laifi da kuma a kan danniya da zalunci.” ceci Yahuda Isra’ila kuma zai zauna lafiya. Sunan **18** Saboda haka ga abin da Ubangiji yana cewa da za a kira shi ke nan, Ubangiji Adalcinmu. **7** game da Yehohiyakim dan Yosiya sarkin Yahuda, “Saboda haka fa, kwanaki suna zuwa,” in ji Ubangiji, “Ba za su yi kuka dominisa ba, ‘Kaito, dan’uwana! ‘sa’ad da mutanen ba za su kara cewa, ‘Muddin Kaito, ‘yar’uwata!’ Ba za su yi kuka dominisa ba, Ubangiji yana raye, wanda ya fito da Isra’ila daga ‘Kaito, maigidanal! Kaito, darajarsa!’ **19** Za a binne Masar ba,’ **8** amma za su ce, ‘Muddin Ubangiji shi kamar jaki za a ja shi a kasa a jefar a bayan yana raye, wanda ya fito da zuriyar Isra’ila daga kofofin Urushalima.” **20** “Ka haura zuwa Lebanon ka kasar arewa da kuma daga dukan kasashen da ya yi kuka, bari a ji muryarka a Bashan, yi kuka daga yashe su.” Sa’an nan za su zauna a kasarsu.” **9** Abarim, gama an murkushe dukan abokanka. **21** Game da annabawa kuwa, Zuciyata ta karai; dukan Na ja maka kunne sa’ad da kake zama lafiya, amma kasusuwana suna kafuwa. Na zama kamar wanda sai ka ce, ‘Ba zan saurara ba!’ Wannan halinka ne ya bugu, kamar mutumin da ruwan inabi ya sha tun kana matashi; ba ka yi mini biyaya ba. **22** Iska kansa, saboda Ubangiji da kuma maganarsa mai za tā koro dukan makiyayanka abokanka kuma za tsarki. **10** Kasar ta cika da mazinata; saboda la’ana su tafi zaman bauta. Sa’an nan za ka sha kunya a kasar ta zama kango makiyaya a hamada ta bushe. kuma walakanta ka saboda dukan muguntarka. **23** Annabawa suna bin mugayen muradu suna kuma Kai da kake zama a ‘Lebanon,’ kai da kake sheka a amfani da karfinsu a hanyar marar kyau. **11** “Annabi gine-ginen al’ul za ka yi nishi sa’ad da zafi ya auka da first dukansu biyu marasa sanin Allah ne; har maka, zafi kamar na mace mai nakuda! **24** “Muddin ma a cikin haikalina na tarar da muguntarsu,” in ji ina raye,” in ji Ubangiji, “ko kai, Yehohiyacın dan Ubangiji. **12** “Saboda haka hanyarsu za tā yi santsi; Yehohiyakim sarkin Yahuda, ka zama zaben hatimin za a jefar da su cikin duhu a can kuwa za su fādi. dama a hannuna na dama, zan kwabe ka. **25** Zan ba Zan kawo musu masifa a shekarar da za a hukunta da kai ga wadanda suke neman ranka, wadanda kake su,” in ji Ubangiji. **13** “A cikin annabawan Samariya tson, ga Nebukadnezzar sarkin Babilon da kuma ga na ga wannan abin banfyama. Suna annabci ta Babiloniwaya. **26** Zan jefar da kai da mahaifiyar da wurin Ba’al suna 6ad da mutanena Isra’ila. **14** A ta haife ka zuwa wata kasa, inda babu dayanku da cikin annabawan Urushalima kuma na ga wani abin aka haifa a wurin, a can kuma za ka mutu. **27** Ba bantsoro. Suna zina suna kuma rayuwar karya. Sun za ka kara dawo kasar da kake marmarin dawowa karfafa hannuwa masu aikata mugunta, domin kada ba.” **28** Wannan mutum Yehohiyacın ne da aka rena, wani ya juya daga muguntarsa. Dukansu sun yi kama fasashen tukunya, abin da babu wanda yake so? Me da Sodom a gare ni; mutanen Urushalima sun yi ya sa za a jefar da shi da yá yansa a jefar da su a kama da Gomorra.” **15** Saboda haka, ga abin da kasar da ba su sani ba? **29** Ya ke kasa, kasa, kasa, ki ji Ubangiji Madaukaki yana cewa game da annabawa, maganar Ubangiji! **30** Ga abin da Ubangiji yana cewa, “Zan sa su ci abinci mai dací su kuma sha ruwa “Ka rabu da wannan mutum sai ka ce marar’ya’ya, mai dafi, domin daga annabawan Urushalima rashin mutumin da ba zai yi nasara a rayuwarsa ba, gamma saní Allah ya bazu ko’ina a kasar.” **16** Ga abin da babu zuriyarsa da za tā yi nasara babu wani da zai Ubangiji Madaukaki yana cewa, “Kada ku saurari zauna a kursiyin Dawuda ko ya kara yin mulkin abin da annabawan suke muku annabci; suna cika ku da sa zuciyar karya. Suna maganar wáhayi daga tunainsu, ba daga bakin Ubangiji ba. **17** Suna cin gaba da ce wa wadanda suka rena ni, ‘Ubangiji ya ce za ku zauna lafiya.’ Ga duka wadanda suke bin taurin zukatansu kuwa sukan ce, ‘Babu lahanin da zai same ku.’ **18** Amma wane ne a cikinsu ya taba tsaya a majalisar Ubangiji yá ga ko ya ji maganarsa? Wa ya saurari ya kuma ji maganarsa? **19** Ga shi, hadarin Ubangiji zai tasoi cikin hasala guguwa tana kadawa a kan kawun'an mugaye. **20** Fushin Ubangiji ba zai kau ba sai ya aikata nufin zuciyarsa. A kwanakin masu zuwa za ku gane sarai. **21** Ban aiki wadannan annabawa ba, duk da haka sun tafi da sakonsu; ban yi musu magana ba, duk da haka sun yi annabci. **22** Amma da a ce sun tsaya a majalisata, da sun

23 “Kaiton makiyayan da suka hallakar suka kuma warwatsar da tumakin makiyayanta!” In ji Ubangiji. **2** Saboda haka ga abin da Ubangiji, Allah na Isra’ila yana ce wa makiyayan da suke lura da mutanena, “Domin kun watsar da garkena kuka kuma kore su ba ku kuma lura da su ba, zan kawo hukunci a kanku saboda muguntar da kuka yi,” in ji Ubangiji. **3** “Ni kaina zan tattara raguwar garkena daga kasashen da na kore su zuwa zan kuma dawo da su ga makiyayansu, inda za su yi ta haihuwa su ribabßbanya. **4** Zan sa makiyaya a kansu wafanda za su lura da su, ba za su kara jin tsoro ko razana ba, ba kuwa waninsu da zai bace,” in ji Ubangiji. **5**

22 Amma da a ce sun tsaya a majalisata, da sun

yi shelar maganata ga mutanena sun kuma juyar Urushalima zuwa Babilon zaman bauta, Ubangiji da su daga mugayen hanyoyinsu da kuma daga ya nuna mini kwanduna biyu na'ya'yan faure ajiye mugayen ayyukansu. **23** "Ni dñn Allah na kusa ne a gaban haikalin Ubangiji. 2 Kwando guda yana kawai," in ji Ubangiji, "ba Allah na nesa ba? **24** da'ya'yan faure masu kyau sosai, kamar wadanda Akwai wanda zai iya buya a lungu har da ba zan iya suka nuna da wuri; dayan kwandon kuma yana ganinsa ba?" In ji Ubangiji "Ban cika sama da kasa da'ya'yan faure marasa kyau, sun yi muni har ba a ba?" In ji Ubangiji. **25** "Na ji abin da annabawa suna iya ci. 3 Sa'an nan Ubangiji ya tambaye ni ya ce, cewa su da suke annabcin karya a sunana. Suna "Me ka gani, Irmiya?" Na ce, "Ya'yan faure. Masu cewa, 'Na yi mafarki! Na yi mafarki!' **26** Har yaushe kyau dñn suna da kyau sosai, amma munanan sun wannan zai ci gaba a cikin zukata annabawa masu yi muni har ba a iya ci." 4 Sai maganar Ubangiji karya, wadanda suke annabcin rufun tunaninsu? **27** ta zo mini cewa, **5** "Ga abin da Ubangiji, Allah na Suna tsammanin mafarkan da suke fada wa junza su sa mutane su manta da sunana, kamar yadda kakanninsu suka manta da sunana ta wurin yin wa Ba'al sujada. **28** Bari annabin da ya yi mafarki zuwa kasar Babiloniwaya **6** Idanuna za su kula da su ya fada mafarkinsa, amma bari wanda yake da dñkan kyautawarsu, zan kuma komo da su wannan maganata ya yi ta da aminci. Gama me ya hada kasa. Zan gina su ba zan rushe su ba; zan dasa su ba ciyawa da alkama?" In ji Ubangiji. **29** "Maganata ba kuwa zan tumbuke su ba. **7** Zan ba su zuciya don su wuta ba ce," in ji Ubangiji, "kuma kamar gudumar san ni, cewa ni ne Ubangiji. Za su zama mutanena, da kan ragargaza dutse? **30** "Saboda haka," in ji zan zama Allahnsu, gama za su komo gare ni da Ubangiji, "Ina gaba da annabawan da suke satar dukan zuciyarsu. **8** "Amma kamar'ya'yan fauren maganganuna daga juna. **31** I," in ji Ubangiji, "Ina nan marasa kyau, wadanda sun yi muni har ba a iya gaba da annabawan da suke kada harsunansu sa'an ci," in ji Ubangiji, 'haka zan yi da Zedekiya sarkin nan su ce, 'Ubangiji ne ya furt.' **32** Tabbatacce, Yahuda, fadawansa da sauran mutanen da suka tsira ina gaba da wadannan da suke annabcin mafarkan a Urushalima, ko suna a wannan kasa ko suna zama karya," in ji Ubangiji. "Suna fadarsu suna bad da a Masar. **9** Zan mai da su abin kyama da masifa ga mutanena da karairayinsu na rashin hankali, duk dukan mulkokin duniya, abin zargi da abin karin da haka ban aike su ba, ban kuwa umarce su ba. magana, abin ba'a da abin la'ana a duk inda zan kore Ba su amfani wannan mutane ba ko kadan," in ji su zuwa. **10** Zan aika da takobi, yunwa da annoba a Ubangiji. **33** "Sa'ad da wadannan mutane, ko annabi kansu sai an hallaka su sarai daga kasar da na ba su ko firist, ya tambaye ka, 'Mece ce maganar Ubangiji?' da kuma kakanninsu."

Ka ce musu, 'Wace magana? Zan yashe ku, in ji Ubangiji.' **34** In annabi ko firist ko da wani dabam ya ce, 'Wannan ne abin da Ubangiji yake cewa,' zan hukunta wannan mutum da kuma gidansa. **35** Ga abin da kowannenku yana cin gaba da ce wa abokinsa ko danginsa, 'Mece ce amsar Ubangiji?' Ko kuwa 'mene ne Ubangiji ya fada?' **36** Amma kada ku kara ambatar 'maganar Ubangiji' domin kowace maganar mutum kan zama maganarsa. Ta haka kukan lalace maganar Allah mai rai, Ubangiji Madaukaki, Allahnmu. **37** Ga abin da za ku ci gaba da fada wa annabi, 'Mece ce amsar Ubangiji gare ka?' Ko kuwa 'mene ne Ubangiji ya fada?' **38** Ko da yake kuna cewa, 'Wannan ce maganar Ubangiji,' ga abin da Ubangiji yana cewa kuna amfani da kalmomi, 'Wannan ce maganar Ubangiji,' ko da yake na ce muku kada ku ce, 'Wannan ce maganar Ubangiji.' **39** Saboda haka, tabbatacce zan manta da ku in kuma jefar da ku daga gabana tare da birnin da na ba ku da kuma kakanninku. **40** Zan kawo muku madawwamiyar kunya, kunya ta har abada wadda ba za ta taba manta ba."

24 Bayan Nebukadnezzar ya kwashi Yekoniya dan Yehohiyakim sarkin Yahuda da fadawa, da masu sana'a da masu zane zanen Yahuda daga

25 Magana ta zo wa Irmiya game da dukan mutanen Yahuda a shekara ta huđu ta Yehohiyakim dan Yosiya sarkin Yahuda, wadda ta kasance shekara ta fari ta Nebukadnezzar sarkin Babilon. **2** Saboda haka Irmiya annabi ya ce wa dukan mutanen Yahuda da dukan mazaunah Urushalima. **3** Shekaro ashirin da uku, daga shekara ta goma sha uku ta Yosiya dan Amon sarkin Yahuda har zuwa wannan rana, maganar Ubangiji ta zo mini na kuma yi muku magana sau da sau, amma ba ku saurara ba. **4** Ko da yake Ubangiji ya aika dukan bayinsa annabawa gare ku sau da sau, ba ku saurara ba, ba ku kuma kula ba. **5** Sun ce, "Ku juye yanzu, kowannenku, daga mugayen hanyoyinku da mugayen ayyukanku, za ku kuwa iya zauna a kasar da Ubangiji ya ba ku da kuma kakanninku har abada abadin. **6** Kada ku bi wadansu alloli don ku bauta ku kuma yi musu sujada; kada ku tsokane ni in yi fushi da abin da hannuwanku suka yi. Sa'an nan ba zan kawo muku lahani ba." **7** "Amma ba ku saurare ni ba," in ji Ubangiji, "kun tsokane ni da abin da kuka yi da hannuwanku, kuka kuma kawo lahani wa kanku." **8** Saboda haka Ubangiji Madaukaki ya ce, "Domin kun ki ku saurara ga maganata, **9** zan kira dukan mutanen arewa da bawana Nebukadnezzar sarkin

Babilon," in ji Ubangiji, "zan kuma kawo su su yi daga mazauninsa mai tsarki ya kuma yi ruri da gāba da wannan kasa da mazaunanta da kuma gāba karfi a kan kasarsa. Zai yi ihu kamar wadanda suke da dukan al'ummai da suke kewaye. Zan hallaka matsin'ya'yan inabi, yi ihu a kan dukan wadanda suke zaune a duniya. **31** Hayaniya za tā taso har dariya, za su kuma zama kufai har abada. **10** Zan iyakar duniya, gama Ubangiji zai kawo tuhume-kawar da muryoyin farin ciki da murna daga gare tuhume a kan al'ummai; zai kawo shari'a a kan su, muryoyin amarya da na angō, karar dutsen niika dukan'yan adam ya kuma kashe mugaye da takobi," da hasken fitila. **11** Dukan wannan kasa za tā zama in ji Ubangiji. **32** Ga abin da Ubangiji Madaukaki yana kango, kuma wadannan al'ummai za su bauta wa cewa, "Duba! Masifa tana yaduwa daga al'umma sarkin Babilon shekaru saba'in. **12** "Amma sa'ad da zuwa al'umma; hadari mai girma yana tasowa daga shekaru saba'in din suka cika, zan hukunta sarkin iyakar duniya." **33** A lokacin wadanda Ubangiji ya Babilon da kuma al'ummarsa, kasar Babiloniwaya, kashe za su kasance a ko'ina, daga wannan bangon saboda laifinsu," in ji Ubangiji, "in kuma mai da duniya zuwa wancan. Ba za a yi kuka dominisu, ba za ita kango har abada. **13** Zan kawo wa wannan kasa a tattara su don a binne ba, amma za su zama kamar dukan abubuwan na yi magana a kanta, dukan juji da an tsiba a kasa. **34** Ku yi kuka ku kuma yi abubuwan da aka rubuta a wannan littafi, abubuwan makoki, ku makiyaya; ku yi ta birgima a kura, ku da Irmiya kuma ya yi annabci a kan dukan al'ummai. shugabannin garke. Gama lokacin da za a yanka ku **14** Su kansu al'ummai da sarakuna masu yawa za su ya zo; za ku fādi ku kuma farfasa kamar tukunyar bautar da su; zan sāka musu bisa ga ayyukansu da yumbu mai kyau. **35** Makiyaya ba za su sami wurin aikin hannuwansi." **15** Ga abin da Ubangiji, Allah na da za su gudu su tafi ba, shugabannin garke ba za Isra'ilā, ya fāda mini, "Ka karbi kwaf ruwan inabin su sami wurin kubuta ba. **36** Ji kukan makiyaya, nan na fushina a wurina, ka sa dukan al'umman da kururuwan shugabannin garke, gama Ubangiji yana na aike ka gare su, su sha. **16** Sa'ad da suka sha, za su hallaka wurin kiwo. **37** Rafi mai gudu a hankali zai yi ta tangadi su kuma yi hauka saboda takobin da zan zama kango saboda zafin fushin Ubangiji. **38** Kamar aika a cikinsu." **17** Saboda haka na karbi kwaf daga zaki zai bar wurin buyarsa, kasarsu kuma za tā zama hannun Ubangiji na sa dukan al'ummai wadanda ya kufai saboda takobin masu danniya da kuma saboda aiko ni wurinsu su sha. **18** Urushalima da garuruwan zafin fushin Ubangiji.

Yahuda, sarakunan da fadawanta, don su mai da su kufai da kuma abin bantsoro da ba'a da la'ana, yadda suke a yau; **19** Fir'auna sarkin Masar, ma'aikatansa, fadawansa da dukan mutanensa, **20** da dukan bakin da suke can; dukan sarakunan Uz; dukan sarakunan Filistiyawa (wadannan na Ashkelon, Gaza, Ekron da mutanen da aka bari a Ashdod); **21** Edom, Mowab da Ammon; **22** dukan sarakunan Taya da Sidon; sarakunan bakin teku a ketaren teku; **23** Dedan, Tema, Buz da dukan wadanda suke a manisantan wurare; **24** dukan sarakunan Arabia da dukan sarakunan bakin da suke zama a hamada; **25** dukan sarakunan Zimri, Elam da Mediya; **26** da kuma dukan sarakunan arewa, nesa da kuma kusa, bi da bi, dukan mulkokin duniya. Bayan dukansu kuma, sai sarkin Sheshak ma yā sha. **27** "Sa'an nan na fada musu cewa, 'Ga abin da Ubangiji Madaukaki, Allah na Isra'ilā, yana cewa ku sha, ku bugu ku kuma yi amai, ku fādi, kada kuma ku kara tashi saboda takobin da zan aiko muku.' **28** Amma in suka ki su karbi kwaf din daga hannunka su sha, ka fada musu cewa, 'Ga abin da Ubangiji Madaukaki yana cewa dole ku sha!' **29** Ga shi, na sa masifa tā yi aiki cikin birnin da ake kira da sunana, kuna gani za ku tafi ba hukunci? Ba za ku tafi ba hukunci ba, gama ina kawo wa dukan mazaunant duniya takobi, in ji Ubangiji Madaukaki." **30** "Yanzu ka yi annabci dukan wadannan maganganu a kansu ka kuma ce musu, "Ubangiji zai yi ruri daga bisa; zai yi tsawa

26 A farkon sarautar Yehohiyakim dan Yosiya sarkin Yahuda, wannan magana ta zo daga wurin Ubangiji, **2** "Ga abin da Ubangiji yana cewa, ka tsaya a filin gidan Ubangiji ka kuma yi magana ga dukan mutanen garuruwan Yahuda wadanda suka zo sujada a gidan Ubangiji. Ka fada musu kome da na umarce ka; kada ka bar wata magana. **3** Watafīla su saurara kowanne kuma ya juyo daga mugun hanyarsa. Sa'an nan in yi juyayi in kuma janye masifar da nake shirin kawo a kansu saboda muguntar da suka aikata. **4** Ka fada musu, 'Ga abin da Ubangiji yana cewa, in ba ku saurare ni, ku kuma bi dokata, wadda na sa a gabanku ba, **5** in kuma ba ku saurari maganganun bayina annabawa, wadanda na aika muku sau da sau ba (ko da yake ba ku saurara ba), **6** to, sai in mai da gidan nan kamar Shilo, birnin nan kuma abin la'ana a cikin al'umman duniya.'" **7** Fristoci, annabawa da dukan mutane suka ji Irmiya yana wadannan maganganu a gidan Ubangiji. **8** Amma da Irmiya ya gama fadar wa dukan mutanen abin da Ubangiji ya umarce shi ya fada, sai firistoci, annabawa da dukan mutane suka kama shi suka ce, "Mutuwa za ka yi! **9** Me ya sa ka yi annabci da sunan Ubangiji cewa wannan gida zai zama kamar Shilo, wannan birni kuma zai zama kango da hamada?" Sai duk mutane suka tattaru kewaye da Irmiya a cikin gidan Ubangiji. **10** Da fadawan Yahuda suka ji haka, sai suka haura daga fada zuwa gidan Ubangiji suka zazzauna a

wuraren zamansu a mashigin Sabuwar Kofar gidan jakadu wadanda suka zo Urushalima wurin Zedekiya Ubangiji. **11** Sa'an nan firistoci da annabawa suka ce sarkin Yahuda. **4** Ka ba su sako wa iyayengijinsu wa fadawan da dukan mutane, "Mutumin nan ya ce, 'Ga abin da Ubangiji Madaukaki, Allah na Isra'il'a, cancanci hukuncin kisa gama ya yi annabci gāba yana cewa, "Ku fada wa iyayengijinku wannan. **5** da wannan birni. Ku kun ji da kunnuwanku!" **12** Da ikon mai karfi da kuma hannuna da na miķa Sai Irmiya ya ce wa dukan fadawa da kuma dukan na yi duniya da mutanenta da kuma dabbobin da mutane, "Ubangiji ya aiko ni in yi annabci gāba da wannan gida da wannan birni dukan abin da na fada. **13** Yanzu sai ku gyara hanyoyinku da kuma ayyukanku ku yi biyayya da Ubangiji Allahnku. Sa'an nan Ubangiji zai yi juyayi ya kuma janye masifar da yurtu zai kawo a kanku. **14** Game da ni dai, ina a kan masu zama a cikinsa, gama a gaskiya Ubangiji ne ya aiko ni wurinku domin in fadā muku dukan maganan nan a kunnuwanku." **15** Ku tabbata dai, cewa Nebukadnezzar sarkin Babilon ba bai kuwa rusunar marar laifi a kanku da a kan birnin nan da kuma a dawuysa ga karkiyarsa ba, zan hukunta wannan al'umma da takobi, yunwa da annoba, in ji Ubangiji, har sai na hallaka ta ta wurin hannunsa. **9** Saboda suka ce wa dukan taron jama'a, **16** Sai fadawa da haka kada ku saurari annabawanku, masu dubanku, dukan mutane suka ce wa firistoci da annabawa. masu fassarar mafarkanku, bokayenku ko masu "Wannan mutum bai yi abin da ya isa hukuncin kisa maitancinku wadanda suke ce muku, 'Ba za ku bauta ba, gama ya yi magana da sunan Ubangiji Allahnu.' **17** Wadansu daga cikin dattawan kasar suka zo gaba suka ce wa dukan taron jama'a, **18** "Mika mutumin Moreshet, ya yi annabci a kwanakin Hezekiya sarkin Yahuda. Ya ce wa dukan mutanen Yahuda, 'Ga abin da Ubangiji Madaukaki yana cewa, "Za a nome zauna a kasarta ta noma ta, ta kuma zauna a can, Sihiyona kamar gona, Urushalima kuwa za tā zama tsibin juji, kwankolin dutsen haikali kuwa zai zama kurmi.' **19** "Hezekiya sarkin Yahuda ko kuwa wani a Yahuda ya kashe shi? Ashe, Hezekiya bai ji tsoron Ubangiji ya nemi tagomashinsa ba? Ubangiji kuwa bai yi juyayi ya kuma janye masifar da ya furtu zai kawo a kansu ba? Muna gab da jowo wa kanmu muguwar masifa!" **20** (To, fa, Uriya dan Shemahiyu daga Kiriyat Yeyarim wani mutum ne wanda ya yi annabci da sunan Ubangiji; ya yi annabci irin abu daya gāba da wannan birni da wannan kasa yadda Iрмиya ya yi. **21** Da sarki Yehohiyakim da dukan fadawansa da ma'aikatansa suka ji wannan magana, sai sarki ya nemi a kashe shi. Amma Uriya ya ji, wannan shiri sai ya gudu zuwa Masar don tsoro. **22** Sarki Yehohiyakim ya aiki Elnatan dan Akbor zuwa Masar, tare da wadansu mutane. **23** Suka dawo da Uriya daga Masar suka kawo shi wurin Sarki Yehohiyakim, wanda ya kashe shi da takobi aka kuma jefar da gawarsa a makabartar talakawa.) **24** Bugu da kari, Ahikam dan Shafan ya goyi bayan Irmiya, saboda haka ba a ba da shi ga mutane don su kashe shi ba.

27 A farkon sarautar Zedekiya dan Yosiya sarkin Yahuda, wannan magana ta zo wa Irmiya daga Ubangiji. **2** Ga abin da Ubangiji ya ce mini, "Ka yi karkiyar itace da madaurai ka daura a wuyanka. **3** Sa'an nan ka aika da sako zuwa wurin sarakunan Edom, Mowab, Ammon, Taya da Sidon ta bakin

jakadu wadanda suka zo Urushalima wurin Zedekiya yana cewa, "Ku fada wa iyayengijinku wannan. **5** da ikon mai karfi da kuma hannuna da na miķa Nebukadnezzar sarkin Babilon; zan sa namun jeji ma su bauta masa. **7** Dukan al'ummai za su bauta masa da dansa da kuma jikansa har sai har lokacin kasarsa Nebukadnezzar sarkin Babilon ba bai kuwa rusunar da wuyarsa ga karkiyarsa ba, zan hukunta wannan al'umma da takobi, yunwa da annoba, in ji Ubangiji, har sai na hallaka ta ta wurin hannunsa. **9** Saboda haka kada ku saurari annabawanku, masu dubanku, masu fassarar mafarkanku, bokayenku ko masu "Wannan mutum bai yi abin da ya isa hukuncin kisa maitancinku wadanda suke ce muku, 'Ba za ku bauta ba, gama ya yi magana da sunan Ubangiji Allahnu.' **10** Suna muku annabci karyar ne kawai da za tā kau da ku daga kasarku; zan kore ku za ku kuwa hallaka. **11** Amma duk al'ummar da ta rusuna da wuyarta a karkashin karkiyar sarkin Babilon ta kuma bauta masa, zan bar al'ummar ta da Ubangiji Madaukaki yana cewa, "Za a nome zauna a kasarta ta noma ta, ta kuma zauna a can, Sihiyona kamar gona, Urushalima kuwa za tā zama tsibin juji, kwankolin dutsen haikali kuwa zai zama kurmi.' **19** "Hezekiya sarkin Yahuda ko kuwa wani a Yahuda ya kashe shi? Ashe, Hezekiya bai ji tsoron Ubangiji ya nemi tagomashinsa ba? Ubangiji kuwa bai yi juyayi ya kuma janye masifar da ya furtu zai kawo a kansu ba? Muna gab da jowo wa kanmu muguwar masifa!" **20** (To, fa, Uriya dan Shemahiyu daga Kiriyat Yeyarim wani mutum ne wanda ya yi annabci da sunan Ubangiji; ya yi annabci irin abu daya gāba da wannan birni da wannan kasa yadda Iрмиya ya yi. **21** Da sarki Yehohiyakim da dukan fadawansa da ma'aikatansa suka ji wannan magana, sai sarki ya nemi a kashe shi. Amma Uriya ya ji, wannan shiri sai ya gudu zuwa Masar don tsoro. **22** Sarki Yehohiyakim ya aiki Elnatan dan Akbor zuwa Masar, tare da wadansu mutane. **23** Suka dawo da Uriya daga Masar suka kawo shi wurin Sarki Yehohiyakim, wanda ya kashe shi da takobi aka kuma jefar da gawarsa a makabartar talakawa.) **24** Bugu da kari, Ahikam dan Shafan ya goyi bayan Irmiya, saboda haka ba a ba da shi ga mutane don su kashe shi ba.

Kada ku saurari maganganun annabawa wadanda suke ce muku, 'Ba za ku bauta wa sarkin Babilon ba,' gama annabci karya suke muku. **15** 'Ban aike su ba,' in ji Ubangiji. 'Suna annabci karya ne da sunana. Saboda haka, zan kore ku za ku kuwa hallaka, da ku da kuma annabawan da suke muku annabci.' **16** Sai na ce wa firistoci da dukan wadannan mutane, 'Ga abin da Ubangiji yana cewa, kada ku saurari annabawan da suke cewa, 'Ba dadewa ba za a komo da kayan gidan Ubangiji daga Babilon.' Suna muku annabci karya ne. **17** Kada ku saurare su. Ku bauta wa sarkin Babilon, za ku kuwa rayu. Don me wannan birni zai zama kufai? **18** In su annabawa ne da gaske suna kuma da maganar Ubangiji, bari su roki Ubangiji Madaukaki ya sa kada a kwashe kayayakin da suka ragu a gidan Ubangiji da kuma a cikin fadar sarkin Yahuda da kuma cikin Urushalima a kai Babilon. **19** Gama ga abin da Ubangiji Madaukaki yana cewa game da ginshikai, kwatarniya, da dakalai, da sauran kayayakin da aka bar su a birnin nan, **20** wadanda Nebukadnezzar sarkin Babilon ya kwashe sa'ad da ya kame Yekoniya dan Yehohiyakim sarkin

Yahuda zuwa zaman bauta daga Urushalima zuwa abin da Ubangiji yana cewa, ‘Ina shirin kawar da Babilon tare da dukan manyan mutanen Yahuda da kai daga fuskar duniya. A wannan shekara za ka Urushalima, **21** I, ga abin da Ubangiji Madaukaki, mutu, domin ka yi wa’azin tawaye a kan Ubangiji.’’ Allah na Isra’ila yana cewa game da abubuwani da **17** A wata na bakwai na wannan shekara, annabi aka bari a gidan Ubangiji da kuma a cikin fadar Hananiya ya mutu.

sarkin Yahuda da Urushalima, **22** ‘Za a kwashe su zuwa Babilon a can kuwa za su kasance sai ranar da na neme su,’ in ji Ubangiji. ‘Sa’an nan zan komo da su in madoi da su wannan wuri.’’

28 A wata na biyar na wannan shekara, shekara ta hudu, a farkon sarautar Zedekiya sarkin Yahuda, sai annabi Hananiya dan Azzur, wanda ya fito daga Gibeyon, ya zo wurina a gidan Ubangiji a gabon firistoci da kuma dukan mutane, **2** ‘Ga kuma dukan shugabannin Yahuda da Urushalima, abin da Ubangiji Madaukaki, Allah na Isra’ila ya ce, ‘Zan karya karkiyar sarkin Babilon. **3** Cikin shekaru biyu zan komo da dukan kayayakin gidan Ubangiji da Nebukadnezzar sarkin Babilon ya kwashe daga wannan wuri ya kai Babilon. **4** Zan kuma komo da Yekoniya dan Yehohiyakim sarkin Yahuda da kuma dukan sauran masu zaman bauta daga Yahuda wadanda suka tafi Babilon,’ in ji Ubangiji, ‘gama zan karya karkiyar sarkin Babilon.’’ **5** Sai annabi Irmiya ya amsa wa annabi Hananiya a gabon firistoci da kuma dukan mutane wadfanda suke tsaye a gidan Ubangiji. **6** Ya ce, ‘Amin! Ubangiji yā sa yā zama haka! Ubangiji yā cika maganar da ka yi annabcı ta wurin komo da kayayakin gidan Ubangiji da kuma dukan masu zaman bauta zuwa wannan wuri daga Babilon. **7** Duk da haka, ka saurari abin da zan fada a kunnenka da kuma a kunnen duka mutane, **8** Daga farko fari annabawan da suka riga ka da ni sun yi annabcın yaki, masifa da annoba a kan kasashe masu yawa da kuma manyan mulkoki. **9** Amma annabin salama shi za a dauka a matsayin yi. **10** Sai annabi Hananiya ya zama gaskiya.” **11** Ya karkiya daga wuyar annabi Irmiya ya karya ta, **12** Ba a dade ba bayan annabi Hananiya ya karya karkiya daga wuyan annabi Irmiya, sai maganar Ubangiji ta zo wa Irmiya cewa, **13** “Je ka fada wa Hananiya cewa, ‘Ga abin da Ubangiji yana cewa, ‘A haka zan karya karkiyar Nebukadnezzar sarkin Babilon daga wuyan dukan al’ummai a cikin shirye-shiryen da na yi muku,’ in ji Ubangiji, “zan kuma Madaukaki, Allah na Isra’ila yana cewa, ‘Kada ku annabcın yaki, masifa da annoba a kan kasashe masu bar annabawa da masu sihiri a cikinku su rude ku. Kada ku saurari mafarkan da dā kuke karfafa su

da ya yi annabcın salama za ka sami karkiyar karfe. **14** Ga abin da Ubangiji za ka karkiyar katako, amma a wurinsa za ka karkiyar karfe. **15** Sa’an nan annabi Irmiya ya ce wa za ka karkiyar katako, amma a wurinsa za ka karkiyar karfe. **16** Saboda haka, ga za ka karkiyar katako, amma a wurinsa za ka karkiyar karfe. **17** I, ga abin da Ubangiji Madaukaki yana cewa, ‘Ina shirin kawar da Babilon. **18** A wata na bakwai na wannan shekara, annabi aka bari a gidan Ubangiji da kuma a cikin fadar Hananiya ya mutu. **19** Ga abin da yake cikin wasikar annabi Irmiya da ya aika daga Urushalima zuwa ga sauran dattawan da suka ragu a cikin masu zaman bauta da kuma zuwa ga firistoci, annabawa da kuma dukan sauran mutanen da Nebukadnezzar ya kwashé zuwa zaman bauta daga Urushalima zuwa Babilon. **20** (Wannan ya faru bayan Sarki Yekoniya da mahaifiyar sarauniya, shugabannin fada da hanunn Eleyasa dan Shafan da Gemariya dan Hilkiya, wasfanda Zedekiya sarkin Yahuda ya aika wurin Sarki Nebukadnezzar a Babilon. Wasikar ta ce, **21** Ga abin da Ubangiji Madaukaki, Allah na Isra’ila, yana cewa ga dukan wadanda aka kwashe zuwa zaman bauta daga Urushalima zuwa Babilon. **22** “Ku gina gidaje ku zauna; ku dasa gonaki ku kuma ci abin da suka haifar. **23** Ku yi aure ku kuma haifī’ya’ya maza da mata; ku nemi mata wa’ya’yanuku maza, ku kuma ba’ya’yanuku mata ga aure, saboda su ma za su haifī’ya’ya maza da mata. Ku riħabbanya a can, kada ku ragu. **24** Haka kuma, ku nemi zaman salama da cin gaba a birnin da aka kai ku zaman bauta. Ku yi addu’ a ga Ubangiji saboda birnin, domin in ya ci aike su ba,” in ji Ubangiji. **25** Ga abin da Ubangiji Madaukaki, Allah na Isra’ila yana cewa, “Kada ku annabawa da masu sihiri a cikinku su rude ku. **26** Kada ku saurari mafarkan da dā kuke karfafa su don in komo da ku zuwa wannan wuri. **27** Gama na san shirye-shiryen da na yi muku,’ in ji Ubangiji, “zan kuma Madaukaki, Allah na Isra’ila yana cewa, ‘Sa’ad da shekaru saba’in suka cika a shirye-shiryen cin gaba ba na cutarwa ba, shirye-shekaru biyu.’’ Da wannan, annabi Irmiya ya yi shiryen ba ku sa zuciya da kuma na nan gaba. **28** Za ku same ni, in ji Ubangiji, “zan kuma komo da cewa, ka karya karkiyar katako, amma a wurinsa ku daga bauta. Zan tattaro ku daga dukan al’ummai za ka karkiyar karfe. **29** Ga abin da Ubangiji in sa ku inda na kore ku,” in ji Ubangiji, “zan kuma Madaukaki, Allah na Isra’ila, yana cewa game da sarki, wanda yake namun jeji.” **30** Sa’an nan annabi Irmiya ya ce wa zaune a kursiyin Dawuda da kuma dukan mutanen annabi Hananiya, “Ka saurara, Hananiya! Ubangiji da suka ragu a wannan birni, yan’uwanku wadfanda bai aike ka ba, duk da haka ka lallashe wannan ba su tafi tare da ku zuwa zaman bauta ba. **31** I, al’umma su dogara ga karya. **32** Saboda haka, ga ga abin da Ubangiji Madaukaki yana cewa, “Zan

aika da takobi, yunwa da annoba a kansu zan kuma ‘sa’ad da zan komo da mutanena Isra’ila da Yahuda sa su zama kamar baure marar amfani da suka yi daga bauta in kuma mado da su ga kasar da na munin da ba a iya ci. **18** Zan fafare su da takobi, ba wa kakanninsu mallaka,’ in ji Ubangiji.” **4** Ga yunwa da annoba zan kuma sa su zama abin kyama kalmomin Ubangiji da ya yi game da Isra’ila da ga dukan mulkokin duniya da kuma abin la’ana Yahuda, **5** “Ga abin da Ubangiji yana cewa, “Ana jin da abin bantsoro, abin dariya da abin reni, a cikin kukan tsoro, razana, ba salama ba. **6** Ku tambaya ku dukan al’umman da aka kore su zuwa. **19** Gama ba ji. Namiji zai iya haifi’ya’ya? To, me ya sa kuke ganin su saurari maganata ba,” in ji Ubangiji, “maganar da kowane mai karfi da hannuwansa a kwankwaso na aika gare su sau da sau ta bayina annabawa. Ku kamar mace mai nañuda, kowace fuska ta koma fari? kuma masu zaman bauta ba ku saurara ba,” in ji **7** Kaito, gama wannan rana za tā zama mai girma! Ubangiji. **20** Saboda haka, ku ji maganar Ubangiji, Babu kamar ta. Zai zama lokacin wahala wa Yakub, dukanku masu zaman bauta wadanda na aika daga amma za a cece shi daga cikinta. **8** “A wannan rana,’ Urushalima zuwa Babilon. **21** Ga abin da Ubangiji in ji Ubangiji Madaukaki, ‘Zan karya karkiya daga Madaukaki, Allah na Isra’ila, yana cewa game da wuyansu zan kuma cire musu kang; baki ba zu su Ahab dan Kolahiya da Zedekiya dan Ma’asehiya, Kara bautar da su ba. **9** A maimakon haka, zu su wadanda suke muku annabcin karya da sunana. bauta wa Ubangiji Allahnsu Dawuda sarkinsu kuwa, “Zan ba da su ga Nebukadnezzar sarkin Babilon, zai wanda na tayar musu. **10** “Saboda haka kada ka ji kuwa kashe su a gaban idanunku. **22** Saboda su, tsoro, ya Yakub bawana; kada ka karai, ya Isra’ila,’ dukan masu zaman bauta daga Yahuda wadanda in ji Ubangiji. ‘Tabbatacce zan cece ka daga wuri suke a Babilon za su yi amfani da wannan la’ana mai nesa, zuriyarka daga kasar zaman bautansu. cewa, ‘Ubangiji ka yi da mu kamar Zedekiya da Ahab Yakub zai sami salama da zaman lafiya, kuma ba wadanda sarkin Babilon ya kone da wuta.’ **23** Gama wanda zai sa ya ji tsoro. **11** Ina tare da kai zan sun aikata munanan abubuwa a Isra’ila; sun yi zina kuma cece ka,’ in ji Ubangiji. ‘Ko da yake na hallakar da matan mañwabtansu kuma da sunana suka yi da dukan al’umma gaba daya a inda na warwatsa karya, wadanda ban fada musu su yi ba. Na san ku, ba zan hallaka ku gaba daya ba. Zan hore ku wannan kuma ni shaida ne ga haka,’ in ji Ubangiji. amma da adalci kadai; ba zan kyale ku ku tafi gaba **24** Fada wa Shemahiya mutumin Nehelam, **25** “Ga daya ba hukunci ba.” **12** “Ga abin da Ubangiji yana abin da Ubangiji Madaukaki, Allah na Isra’ila, yana cewa, “Mikinku marar warkewa ne, raunin da kuka cewa ka aika da wasiku da sunanka ga dukan mutane ji ya sha karfin warkarwa. **13** Babu wanda zai yi a Urushalima, zuwa ga Zefaniya dan Ma’asehiya roko saboda damuwerkku, ba magani domin mikinku firist da kuma ga sauran firistoci. Ka ce wa Zefaniya, babu warkarwa dominiku. **14** Dukan abokanku sun **26** ‘Ubangiji ya nadia ka firist a wurin Yehohiyada manta da ku; ba su kara kulawa da ku. Na buge ku don ka lura da gidan Ubangiji; ya kamata ka sa kamar yadda abokin gāba zai yi na kuma hukunta kowane mahaukaci wanda yake yi kamar annabi ku yadda mai mugunta zai yi, domin laifinku da cikin turu da kuma a kangi. **27** To, me ya sa ba ka girma yake zunubanku kuma da yawa suke. **15** Me tsawata wa Irmiya daga Anatot, wanda yana dauka ya sa kuke kuka a kan mikinku, wahalarku da ba kansa annabi a cikinku ba? **28** Ya aiko mana da ta da magani? Domin laifinku da girma yake da sakonsa a Babilon cewa zai dauki lokaci kwarai. kuma zunubanku masu yawa na yi muku wadannan Saboda haka ku gina gidaje ku zauna; ku dasa gonaki abubuwa. **16** “Amma duk wanda ya cirye ku za a ku kuma ci abin da suka haifar.” **29** Zefaniya firist cinye shi; dukan abokan gābanku za su tafi zaman kuwa, ya karanta wasikar annabi Irmiya. **30** Sa’an bauta. Wadanda suka washe ku su ma za a washe su; nan maganar Ubangiji ta zo wa Irmiya cewa, **31** “Ka dukan wadanda suka mai da ku ganima su ma zan aika da wannan sañko zuwa ga dukan masu zaman mai da su ganima. **17** Amma zan mayar muku da bauta cewa, ‘Ga abin da Ubangiji yana cewa game da lafiya in kuma warkar da mikinku,’ in ji Ubangiji, Shemahiya, mutumin Nehelam. Domin Shemahiya ‘domin ana ce da ku yassassu, Sihiyona wadda ba ya yi muku annabci, ko da yake ban aike shi ba, ya wanda ya kula da ita.’ **18** “Ga abin da Ubangiji yana kuma sa kuka gaskata karya, **32** ga abin da Ubangiji cewa, “Zan mayar da wadatar tentin Yakub in kuma yana cewa, tabbatacce zan hukunta Shemahiya ji tauasayin wuraren zamansa; za a sāke gina birnin mutumin Nehelam da zuriyarsa. Ba zai kasance da a kufansa, farad kuwa za tā tsaya a wurin da ya wani da ya rage a cikin wannan mutane ba, ba kuwa dace da ita. **19** Daga gare su wañoki za su fito na zai ga abubuwa alherin da zan yi wa mutanena ba, godiya da kuma sowta farin ciki. Zan riñabñanya in ji Ubangiji, domin ya yi wa’azin tawaye a kaina.”

30 Ga maganar da ta zo wa Irmiya daga Ubangiji.

2 “Ga abin da Ubangiji, Allah na Isra’ila, yana cewa, ‘Ka rubuta a cikin littafi dukan maganganun da na yi maka. **3** Kwanaki suna zuwa,’ in ji Ubangiji,

mulkinsu zai taso daga cikinsu. Zan kawo shi kusa hawaye, gama za a sāka wa aikinki,” in ji Ubangiji. zai kuma zo kusa da ni, gama wane ne zai mika kansa “Za su komo daga kasar abokin gāba. **17** Saboda haka don yā yi kusa da ni?” In ji Ubangiji. **22** ‘Saboda haka akwai sa zuciya domin nan gaba,’ in ji Ubangiji. za ku zama mutanena, ni kuwa in zama Allahnu.” “**18** ‘Ya’yanki za su komo kasarsu. **19** ‘Tabbataccé na ji **23** Ga shi, hadarin Ubangiji zai fasu cikin hasala, gurnanin Efraim yana cewa, ‘Ka hore ni kamar dan iskar guguwa mai hurawa a kan kawunun mugaye. A kwanaki maraki mai kin ji, na kuwa horu. Ka mayar da ni, zan **24** Fushi mai zafi na Ubangiji ba zai kawu ba sai ya cika manuofin zuciyarsa gaba daya. A kwanaki masu zuwa ka gane wannan.

31 “A lokacin nan, zan zama Allah na dukan kabilan Isra’ila, za su kuma zama mutanena,” in ji Ubangiji. **2** Ga abin da Ubangiji yana cewa, “Mutananen da suka tsere wa takobi za su sami tagomashii a hamada; zan zo don in ba da hutu ga Isra’ila.” **3** Ubangiji ya bayyana mana a dā, yana cewa, “Na kaunace ku da madawwamiyar kauna; na janye ku da kauna marar iyaka. **4** Zan sāke gina ki za ki kuwa sāke giniwu, ya Budurwar Isra’ila. Za ki kuma dāuki ganganki ki fita don ki yi rawa da masu farin ciki. **5** Za ki sāke dasa gonakin inabi a kan tussan Samariya; manoma za su yi shuka a kansi su kuma ji dadin amfaninsu. **6** Za a yi ranar da matsara za su tā da murya a kan tuddan Efraim su ce, ‘Ku zo, bari mu haura Sihiyona, zuwa wurin Ubangiji Allahnmu.’” **7** Ga abin da Ubangiji yana cewa, “Ku rera don farin ciki wa Yakub; ku yi sowa don al’ummai da suke nesa. Ka sa a ji yabanku, ku kuma ce, ‘Ya Ubangiji ka ceci mutanenka, raguwarr Isra’ila.’ **8** Ga shi, zan kawo su daga kasar arewa in tattara su daga iyakar dunia. A cikinsu makafi da guragu za su kasance, mata masu ciki da matan da suke nañuda; jama’ a mai yawan gaske za su komo. **9** Za su zo da kuka; za su yi addu’ a yayinda nake komo da su. Zan bishe su kusa da rafuffukan ruwa a miñkkiyar hanya inda ba za su yi tututube ba, domin ni ne mahaifin Isra’ila, Efraim kuma dan farina ne. **10** “Ku ji maganar Ubangiji, ya al’ummai; ku yi shelarta a gabon teku masu nesa cewa, ‘Shi wanda ya watsar da Isra’ila zai tattara su zai kuma lura da garkensa kamar makiyayi.’ **11** Gama Ubangiji zai fanshi Yakub zai cece su daga hannun wadanda suka fi su karfi. **12** Za su zo su yi sowa don farin ciki a kwankolin Sihiyona; za su yi farin ciki cikin yalwar Ubangiji hatsi, sabon ruwan inabi da mai, ‘ya’yan garken tumaki da na shanu. Za su zama kamar gonar da aka yi wa banruwa, ba za su kara yin bakin ciki ba. **13** ‘Yan mata za su yi rawa su kuma yi murna, haka ma samari da tsofaffi. Zan mai da makokinsu farin ciki; zan ta’azantar da su in kuma sa su yi farin ciki a maimakon bakin ciki. **14** Zan kosar da firostoci da yalwa, mutanena kuma za su cika da yalwa,’ in ji Ubangiji. **15** Ga abin da Ubangiji yana cewa, “An ji murya daga Rama, makoki da kuka mai zafi, Rahila tana kuka domin’ya’yanta ta kuma ki a ta’azantar da ita domin’ya’yanta ba su.” **16** Ga abin da Ubangiji yana cewa, “Hana muryarki kuka da kuma idanunki

hawaye, gama za a sāka wa aikinki,” in ji Ubangiji. **17** Saboda haka akwai sa zuciya domin nan gaba,” in ji Ubangiji. “**18** ‘Ya’yanki za su komo kasarsu. **19** ‘Tabbataccé na ji **20** Efraim ba kaunataccen dana ba ne, dan da nake jin dadinsa? Ko da yake sau da dama ina maganar gāba a kansa, duk da haka nakan tuna da shi. Saboda haka zuciyata tana marmarinsa; ina da jinkai mai girma dominisa,’ in ji Ubangiji. **21** ‘Ki kafa alamun hanya; ki sa shaidun bishewa. Ki lura da babbar hanya da kyau, hanyar da kika bi. Ki komo, ya Budurwar Isra’ila, ki komo zuwa garuruwanki. **22** Har yaushe za ki yi ta yawo, Ya’ya marar aminci? Ubangiji zai kirkiro sabon abu a duniya mace za tā kewaye namiji.’ **23** Ga abin da Ubangiji Madaukaki, Allah na Isra’ila yana cewa, “Sa’ad da na komo da su daga bauta mutane a kasar Yahuda da cikin garuruwanta za su sāke yi amfani da wadannan kalmomi. ‘Ubangiji ya albarkace ka, ya mazauni mai adalci, ya tsarkakan dutse.’ **24** Mutane za su zauna tare a Yahuda da dukan garuruwansa, manoma da wadanda suke yawo da garkunansu. **25** Zan wartsake wadanda suka gaji in kuma kosar da wadanda ransu ya yi yaushi.” **26** A kan wannan da farka na duba kewaye. Barcina ya yi mini dadī. **27** “Kwanaki suna zuwa,” in ji Ubangiji, “sa’ad da zan kafa gidan Isra’ila da gidan Yahuda da’ya’yan mutane da na dabbobi. **28** Kamar yadda na lura da su don su tumbuке su kuma rusras, su lalatar, su hallaka su kuma kawo masifa, haka zan lura da su don su gina su kuma dasa,” in ji Ubangiji. **29** “A wadannan kwanaki mutane ba za su kara ce, “Ubanni suka ci’ya’yan inabi masu tsami, hakoran’ya’ya suka mutu ba.” **30** A maimako, kowa zai mutu saboda zunubinsa; duk wanda ya ci’ya’yan inabi masu tsami, hakoransa ne za su mutu. **31** “Lokaci yana zuwa,” in ji Ubangiji, “sa’ad da zan yi sabon alkawari da gidan Isra’ila da kuma gidan Yahuda. **32** Ba zai zama kamar alkawarin da ni ya da kakanni kakanninsu ba sa’ad da na kama su da hannu na bishe su daga Masar, domin sun take alkawarina, ko da yake na zama mijji a gare su,” in ji Ubangiji. **33** “Ga alkawarin da zan yi da gidan Isra’ila bayan wannan lokaci,” in ji Ubangiji. “Zan sa dokata a tunaninsu in kuma rubuta ta a zukatansu. Zan zama Allahnsu, za su kuma zama mutanena. **34** Mutum ba zai kara koya wa mañwabci ba, ko ya koya wa dan’uwansa cewa, ‘Ka san Ubangiji,’ domin duk za su san ni, daga karaminsu har zuwa babba,’ in ji Ubangiji. “Gama zan gafarta muguntarsu ba zan kuwa kara tuna da zunubansu ba.” **35** Ga abin da Ubangiji yana cewa, shi da ya kafa rana don

tā yi haske a yini shi da ya sa wata da taurari su yi haske da dare, shi da yake dama teku don rakuman ruwansa su yi ruri Ubangiji Madaukaki ne sunansa. **36** “In dai wannan kafaffiyar kā’ida ta daina aiki a gabana,” in ji Ubangiji, “to, sai zuriyar Isra’ila ta daina zama al’umma a gabana.” **37** Ga abin da Ubangiji yana cewa, “In a iya auna sammái a kuma bincike tushen duniya a karkas to, sai in ki dukan zuriyar Isra’ila ke nan saboda dukan abin da suka yi,” in ji Ubangiji. **38** “Kwanaki suna zuwa,” in ji Ubangiji, “sa’ad da za a sāke gina wannan birni domina daga Hasumiyar Hananel zuwa Kofar Kusurwa. **39** Ma’uni zai mīke daga can ya nausa kai tsaye zuwa tudun Gareb sa’ān nan ya juya zuwa Gowa. **40** Dukan kwarin da ake zubar da toka da kuma gawawwaki, da dukan lambatun da suke can har zuwa Kwarin Kidron a gabas zuwa kusurwar Kofar Doki, za su zama mai tsarki ga Ubangiji. Ba za a kara tumfuke birnin ko a rushe shi ba.”

32 Ga maganar da ta zo wa Irmiya daga Ubangiji a shekara ta goma ta Zedekiya sarkin Yahuda, wanda ya kasance shekara ta goma sha takwas ta Nebukadnezzar. **2** Sojojin sarkin Babilon a lokacin suna Kawanya wa Urushalima annabi Irmiya kuwa yana a tsare a sansanin matsara a fadar Yahuda. **3** Zedekiya sarkin Yahuda fa ya sa shi a kurkuku yana cewa, “Don me kake yin annabci? Ka ce, ‘Ga abin da Ubangiji yana cewa, ina gab da ba da wannan birni ga sarkin Babilon, zai kuwa cinye ta. **4** Zedekiya sarkin Yahuda ba zai kubuta daga hannuwan Babiloniwaya ba amma tabbatacce za a ba da shi ga sarkin Babilon, zai kuwa yi masa magana fuska da fuska ya kuma gan shi da idanunsa. **5** Zai kai Zedekiya Babilon, inda zai zauna har sai ya magance shi, in ji Ubangiji. In ka yi yakî da Babiloniwaya, ba za ka yi nasara ba.” **6** Irmiya ya ce, “Maganar Ubangiji ta zo mini cewa, **7** Hananel dan Shallum dan’uwan mahaifinka zai zo wurinka ya ce, ‘Saya filina a Anatot, domin a matsayinka na dangi na kurkusa hakkinka ne kuma kai ya wajaba ka saye shi.’ **8** “Sa’ān nan, kamar dai yadda Ubangiji ya fada, sai ga Hananel yaron dan’uwan mahaifina ya zo wurina a sansanin matsara ya ce, ‘Saya filina a Anatot a yankin Benyamin. Da yake hakkinka ne ka fanshe shi ka kuma mallake shi, ka sayo shi wa kanka.’ ‘Sai na gane cewa wannan maganar Ubangiji ce; **9** saboda haka sai na saye filin a Anatot daga hannun Hananel yaron dan’uwan mahaifina na kuma auna masa shekel goma sha bakwai na azurfa. **10** Na sa hannu a takarda, na buga hatimi na like, na sami shaidu na kuwa auna shekel a ma’uni. **11** Na dauki takardar ciniki, takardar da aka rubuta sharufan a ciki, da kuma takardar da ba a like ba, **12** na kuma ba wa Baruk dan Neriya, dan Masehiya, wannan takarda a gaban Hananel yaron dan’uwan mahaifina da kuma a gaban shaidun da suka sa

hannu a takardan ciniki da kuma a gaban dukan Yahudawan da suke zaune a sansanin matsaran. **13** “A gabansu na yi wa Baruk wadannan umarnai cewa, **14** ‘Ga abin da Ubangiji Madaukaki, Allah na Isra’ila, yana cewa ka dauki wadannan takardun ciniki, wanda aka like da wanda ba a like ba, ka sa su a cikin tulun yumbu don kada su lalace. **15** Gama ga abin da Ubangiji Madaukaki, Allah na Isra’ila, yana cewa za a sāke saye gidaje, filaye da gonakin inabi a wannan kasa.’ **16** “Bayan na ba da takardun ciniki ga Baruk dan Neriya, sai na yi addu’ā ga Ubangiji na ce, **17** “A, Ubangiji Mai Iko Duka, ka yi sammái da duniya ta wurin ikonka mai girma da kuma hannunka mai iko. Ba abin da ya gagare ka. **18** Kakan nuna kauna ga dubbai amma kakan hukunta’ya’ya saboda laifin ubanninsu a bayansu. Ya mai girma da kuma Allah mai iko, wanda sunansa ne Ubangiji Madaukaki, **19** manufinka da girma suke, ayyukanka kuma masu girma ne. Idanunka suna a bude ga dukan hanyoyin mutane; kakan sāka wa kowa gwargwadon halinsa yadda ya dace. **20** Ka aikata ayyukan banmamaki da kuma al’ajabai a Masar ka kuma ci gaba da su har yā zuwa yau, a Isra’ila da kuma a cikin dukan’yan adam, ka kuma sami sunan da har yanzu yake naka. **21** Ka fitar da mutanenka Isra’ila daga Masar da alamu da abubuwa banmamaki, ta wurin hannu mai iko da kuma hannu mai karfi tare da banrazana mai girma. **22** Ka ba su wannan kasa da ka rantse za ka ba wa kakanni kakanninsu, kasa mai Zub da madara da zuma. **23** Suka shiga suka mallake ta, amma ba su yi maka biyayya ba, ba su kuma bi dokarka ba; ba su yi abin da ka umarce su ba. Saboda haka ka kawo masifa a kansu. **24** “Duba yadda aka gina mahaurai don a kame birni. Saboda takobi, yunwa da annoba, za a ba da birnin ga Babiloniwaya wadanda suka kewaye shi da yakî. Abin da ka fada ya faru, yadda kake gani yanzu. **25** Ko da yake za a ba da birnin ga Babiloniwaya, kai, ya Ubangiji Mai Iko Duka, ka ce mini, ‘Sayé fili da azurfa ka kuma sa a shaida cinikin.’ **26** Sa’ān nan maganar Ubangiji ta zo wa Irmiya cewa, **27** “Ni ne Ubangiji Allah na dukan’yan adam. Akwai wani abin da ya gagare ni? **28** Saboda haka, ga abin da Ubangiji yana cewa, ina gab da ba da wannan birni ga Babiloniwaya da kuma ga Nebukadnezzar sarkin Babilon, wanda zai yake ta. **29** Babiloniwayan da suke yakî da wannan birni za su zo ciki su cinna masa wuta; tare da gidaje inda mutane suka tsokane ni ya fushi ta wurin kona turare a rufin dakuna wa Ba’al suka zub da hadayun sha wa wadansu alloli. **30** “Mutanen Isra’ila da na Yahuda abin da suka yi sai mugunta a gabana daga Kuruciyarsu; tabbatacce, mutanen Isra’ila ba su yi kome ba sai dai tsokane ni da abin da hannuwansu suka yi, in ji Ubangiji. **31** Daga ranar da aka gina ta har zuwa yanzu, wannan birni ta tā da fushina da hasalata

da dole a kawar da ita daga gabana. **32** Mutanen da zama lafiya. **7** Zan komo da Yahuda da Isra'ila Isra'ila da na Yahuda sun tsokane ni ta wurin daga bauta zan kuma sâke gina su kamar yadda suke dukan muguntar da suka aikata su, sarakunansu a dâ. **8** Zan tsarkake su daga dukan zunubin da suka da fadawansu, firistocinsu da annabawa, mutanen yi mini zan kuma gafarta musu dukan zunubansu na Yahuda da mutanen Urushalima. **33** Sun juya mini yin mini tawaye. **9** Sa'an nan birnin nan za tâ sa in bayansu ba fuskokinsu ba; ko da yake na koyar da zama sananne, farin ciki, yabo da girma a gaban su sau da sau, ba su saurara ko bi horo na ba. **34** dukan al'ummai a duniya da suka ji abubuwa masu Sun kafa gumakansu na bankyama a cikin haikalina kyau da na yi mata; za su kuma yi mamaki su kuma wanda ake kira da sunana, sun kuwa kazantar da yi rawan jiki saboda yalwar wadata da salamar da na shi. **35** Sun gina masujadai kan tudu wa Ba'al a ba ta.' **10** 'Ga abin da Ubangiji yana cewa, 'Kuna cewa Kwarin Ben Hinnom don su miâ'ya'yansu maza game da wannan wuri, "Kango ne, babu mutane ko da mata hadaya ga Molek, ko da yake ban taba dabbobi." Duk da haka a cikin garuruwan Yahuda da umarce su ba, bai kuma zo mini cewa su yi abin titunan Urushalima da aka yashe, inda ba mutane ko bankyama irin wannan ba ta haka suka sa Yahuda dabbobi, za a sâke jin **11** sowa ta farin ciki da murna, ya yi zunubi. **36** 'Kana cewa game da wannan birni, muryoyin amarya da na ango, da muryoyin wadanda 'Ta wurin takobi, yunwa da annoba za a ba da shi ga suka kawo hadayun salama a gidan Ubangiji suna sarkin Babilon'; amma ga abin da Ubangiji, Allah na cewa, "'Ku yi godiya ga Ubangiji Madaukaki, gama Isra'ila yana cewa **37** tabbatacce zan tattara su daga Ubangiji mai alheri ne; kaunarsa za tâ dawwama dukan kasashen da na kore su zuwa cikin fushina da har abada." Gama zan mayar da wadatar kasar hasalata mai girma; zan komo da su wurin nan in sa kamar yadda suke a dâ,' in ji Ubangiji. **12** 'Ga su zauna lafiya. **38** Za su zama mutanena, ni kuwa abin da Ubangiji Madaukaki yana cewa, 'A wannan in zama Allahnsu. **39** Zan ba su zuciya daya da aiki wuri, kango da babu mutane ko dabbobi, cikin daya, don kulum su ji tsorona domin amfaninsu dukan garuruwansa za a sâke kasance da wurin da kuma amfanin'ya'yansu a bayansu. **40** Zan yi kiwo don makiyaya su hutar da garkunansu. **13** A madawwamin alkawari da su. Ba zan taba barin cikin garuruwan kasar tudu, garuruwan yammancin aikata musu alheri ba, zan kuma iza su su ji tsorona, gindin dutse da na Negeb, a yankin Benyamin, don kada su kara juya daga gare ni. **41** Zan yi farin a cikin kauyuka kewayen Urushalima da kuma a ciki a yin musu alheri, tabbatacce zan su dasa a cikin garuruwan Yahuda, garkuna za su sâke bi a wannan kasa da dukan zuciyata da dukan raina. karkashin hannun mai kidayawa,' in ji Ubangiji. **14** **42** 'Ga abin da Ubangiji yana cewa, yadda na kawo "Kwanaki suna zuwa,' in ji Ubangiji, 'sa'ad da zan dukan wannan masifa a kan wannan mutane, haka cika alkawarin alheri da na yi wa gidan Isra'ila da zan ba su wadatar da na yi musu alkawari. **43** Za a kuma gidan Yahuda. **15** 'A wadannan kwanaki da sâke sayi filaye a wannan kasa da kuka ce, 'Kango kuma a wannan lokaci zan tâ da Reshe mai adalci ce, ba mutane ko dabbobi, gama an ba da ita ga daga zuriyar Dawuda; zai yi abin da yake daidai Babiloniwaya.' **44** Za a sayi filaye da azurfa, a kuma sa hanni a takardan ciniki, a like a kuma shaida a yankin Benyamin, a kauyukan kewayen Urushalima, a garuruwan Yahuda da kuma a garuruwan kasar tudu, na yammancin gindin dutse da na Negeb, domin zan mado da wadatarsu, in ji Ubangiji.'

33 Yayinda Irmiya yana a tsare a sansanin matsara, sai maganar Ubangiji ta zo masa sau na biyu cewa, **2** 'Ga abin da Ubangiji yana cewa, shi da ya halicci duniya, Ubangiji wanda ya siffanta ta ya kuma kafa ta, Ubangiji ne sunansa. **3** 'Kira gare ni zan kuwa amsa maka in kuma fada maka manyan abubuwan da ba a iya kaiwa, da ba ka sani ba.' **4** Gama ga abin da Ubangiji, Allah na Isra'ila yana cewa game da gidaje a wannan birni da fadodin Yahuda da aka rurrushe domin a yi amfani da su a kan mahaurai da kuma takobi **5** a yaâi da Babiloniwaya. 'Za su cika da gawawwakin mutane wadanda na kashe da fushina da hasalata. Zan boye fuskata wa wannan birni saboda dukan muguntarsu. **6** ''Duk da haka, zan kawo lafiya da warkarwa gare ta; zan warkar da mutanena in kuma wadata su da salama

sarahtar Isra'ila ba, **18** ba kuwa firistoci wadanda suke Lawiyawa za su rasa mutumin da zai ci gaba da tsaya a gabana don miâ'ya hadayun konawa, ya kona hadayun hatsi ya kuma miâ'ya sadakoki ba.' **19** Sai maganar Ubangiji ta zo wa Irmiya cewa, **20** 'Ga abin da Ubangiji yana cewa, 'In ka tâ da alkawarina na rana da kuma alkawarina na dare, har dare da rana ba za su kara bayyana a kayyadaddun lokutansu ba, **21** to, sai a tâ da alkawarina da Dawuda bawana da alkawarina da Lawiyawan da suke firistoci masu hidimu a gabana, Dawuda kuma ba zai kara kasance da zuriyar da za tâ yi mulki. **22** Zan sa zuriyar Dawuda bawana da kuma Lawiyawan da suke hidimu a gabana su yi yawa kamar taurarin sararin sama da kuma yashin bakin tekun da ba a iya kidaya.' **23** Sai maganar Ubangiji ta zo wa Irmiya cewa, **24** 'Ba ka lura ba cewa wadannan mutane suna cewa,

'Ubangiji ya ki masarautai biyu da ya zaba'? Saboda ni ba. **15** Bai dade ba da kuka tuba, kuka kuma yi haka suka rena mutanena ba sa kara daukansu abin da yake mai kyau a idona. Kowannenku ya yi matsayin al'umma. **25** Ga abin da Ubangiji yana cewa, 'In ban kafa alkawarina game da rana da kuma game da dare ba in kuma gyara dokokin sama da yanzu kun juya kun kuma bata sunana; kowannenku duniya ba, **26** to zan ki zuriyar Yakub da na Dawuda bawana ba zan kuma zabi daya daga cikin'ya'yansa maza ya yi mulki a kan zuriyar Ibrahim, Ishaku da Ya'kub ba. Gama zan mayar da wadatarsu in kuma yi musu jinkai."

34 Yayinda Nebukadnezzar sarkin Babilon da dukan sojojinsa da kuma dukan mulkokinsa da mutanen masarautar da yake mulki suna ya'ki da Urushalima da dukan garuruwan da suke kewaye, sai wannan magana ta zo wa Irmiya daga wurin Ubangiji cewa, **2** "Ga abin da Ubangiji, Allah na Isra'il, yana cewa ka tafi wurin Zedekiya sarkin Yahuda ka fada masa, 'Ga abin da Ubangiji yana cewa, ina gab da ba da wannan birni ga sarkin Babilon, zai kuwa kone ta. **3** Ba za ka tsere daga hannunsa ba amma tabbatace za a kama ka a kuma ba da kai gare shi. Za ka ga sarkin Babilon da idanunka, zai kuwa yi magana da kai fuska da fuska. Za ka kuwa tafi Babilon. **4** "Duk da haka ka ji alkawarin Ubangiji, ya Zedekiya sarkin Yahuda. Ga abin da Ubangiji yake cewa game da kai. Ba za ka mutu ta takobi ba; **5** za ka mutu cikin salama. Yadda mutane suka kuna wutars jana'iza don girmama kakanminka, sarakunan da suka riga ka, haka za su kuna wuta don girmama da kuma makokinka suna cewa, "Kaito, ya maigida!" Ni kaina na yi wannan alkawari, in ji Ubangiji." **6** Sa'an nan annabi Irmiya ya fadi dukan wannan wa Zedekiya sarkin Yahuda, a Urushalima, **7** yayinda sojojin sarkin Babilon suna ya'ki da Urushalima da sauran garuruwan Yahuda wadanda suka ragu, Lakish da Azeka. Wadannan suna ne birane masu katanga kadai a Yahuda. **8** Maganar ta zo wa Irmiya daga Ubangiji bayan Sarki Zedekiya ya yi yarjejeniya da duka mutane a Urushalima ya yi shelar'yanci wa bayi. **9** Kowa ya'yantar da bayinsa da suke Ibraniyawa, maza da mata; kada kowa ya ri'ke bawa wanda yake mutumin Yahuda. **10** Saboda haka dukan fadawa da mutane suka yi yarjejeniyar cewa za su'yantar da bayinsu maza da mata ba za su kuwa kara ri'ke su bayi ba. Suka yarda, suka kuma sake su. **11** Amma daga baya suka canja ra'ayoyinsu suka madio bayinsu suka kuma sâke bautar da su. **12** Sai maganar Ubangiji ta zo wa Irmiya cewa, **13** "Ga abin da Ubangiji, Allah na Isra'il, yana cewa na yi alkawari da kakanni-kakanminku sa'ad da na fitar da su daga Masar, daga kasar bauta. Na ce, **14** 'A kowace shekara ta bakwai dole kowannenku ya'yantar da duk wani dan'uwa mutumin Ibraniyawa wanda aka sayar masa. Bayan ya yi muku hidima shekaru shida, dole ku bar shi ya tafi'yantacce.' Amma kakanninku ba su saurare ni ba, ba su ji

ni ba. **15** Bai dade ba da kuka tuba, kuka kuma yi shelar'yanci ga dan'uwansa. Kun ma yi yarjejeniya a gabana a gidan da ake kira da Sunana. **16** Amma game da dare ba in kuma gyara dokokin sama da yanzu kun juya kun kuma bata sunana; kowannenku ya mayar da bayi maza da matan da kuka'yantar su tafi inda suka ga dama. Kun sâke tilasta su su zama bayinku. **17** "Saboda haka, ga abin da Ubangiji yana cewa, kun yi mini rashin biyayya; ba ku yi shelar'yanci don'yan'uwanku ba. Saboda haka yanzu na yi muku shelar'yanci in ji Ubangiji, yanci ga mutuwa ta takobi, annoba da kuma yunwa. Zan sa ku zama abin kyama ga sauran mulkokin duniya. **18** Mutanen da suka keta alkawarina da ba su cika sharudan alkawarin da suka yi a gabana ba, zan yi da su kamar dan mara'kin da suka yanka biyu suka bi ta tsakiyarsa. **19** Shugabannin Yahuda da Urushalima, fadawa, firostoci da kuma dukan mutanen kasar wadanda suka bi tsakanin dan mara'kin da aka yanka, **20** zan ba da su ga abokan gâbansu wadanda suke neman ransu. Gawawwakinsu za su zama abincin tsuntsayen sararin sama da na namun jeji. **21** "Zan ba da Zedekiya sarkin Yahuda da fadawansa ga abokan gâbansu wadanda suke neman ransu, ga sojojin sarkin Babilon, wadanda suke janye daga gare ku. **22** Zan yi umarni, in ji Ubangiji, zan kuma komo da su wannan birni. Za su kuwa yi ya'ki da ita, su kwace ta su kuma kone ta. Zan kuma mai da garuruwan Yahuda kufai don kada wani ya zauna a can."

35 Ga maganar da ta zo wa Irmiya daga wurin Ubangiji a lokacin mulkin Yehohiyakim dan Yosiya sarkin Yahuda. **2** "Ka tafi wurin iyalin Rekabawa ka gayyace su su zo a daya daga cikin dakunan da suke gefe a gidan Ubangiji ka kuma ba su ruwan inabi su sha." **3** Sai na tafi don in kawo Ya'azaniya dan Irmiya, dan Habazziniya, da'yan'uwansa da kuma dukan'ya'yansa maza, dukan iyalin Rekabawa. **4** Na kawo su cikin gidan Ubangiji, a cikin dakin'ya'yan Hanan dan Igdaliya maza mutumin Allah. Dakin ne kusa da dakin fadawa, wanda yake bisa na Ma'a'sehiya dan Shallum mai tsaron kofa. **5** Sai na ajiye kwarya cike da ruwan inabi da wadansu kwaf a gabon iyalin Rekabawan na kuma ce musu, "Ku sha ruwan inabin." **6** Amma sai suka amsa suka ce, "Ba ma shan ruwan inabi, domin kakanmu Yehonadab dan Rekab ya umarce mu cewa, 'Ko ku, ko zuriyarku kada ku sha ruwan inabi. **7** Haka kuma ba za ku gina gidaje, ku dasa iri ko ku nome gonakin inabi ba; kada ku kasance da wani daga cikin wadannan abubuwa, amma dole kulum ku zauna a tentuna. Ta haka za ku yi dogon rai a cikin kasar ba'kuncinku.' **8** Mun yi biyayya da kome da kakanmu Yehonadab dan Rekab ya umarce mu. Mu ko matanmu ko'ya'yanmu maza da mata ba mu ta'ba shan ruwan inabi ba **9** ba mu kuma gina

gidaje mu zauna a ciki ba ko mu yi gonakin inabi, Ubangiji ba. **6** Saboda haka ka tafi gidan Ubangiji gonaki ko hatsi ba. **10** Mun yi rayuwarmu a cikin a ranar azumi ka karanta wa mutane daga littafin tentuna mun kuma yi biyayya kwarai da kowane maganar Ubangiji da na shibta maka ka rubuta. abin da kakanmu Yehonadab ya umarce mu. **11** Ka karanta su ga dukan mutanen Yahuda wadanda Amma da Nebukadnezzar sarkin Babilon ya kawo suka zo daga garuruwansu. **7** Watakila za su kawo wa kasar nan hari, sai muka ce, ‘Ku zo, dole mu kukansu a gabon Ubangiji, kowanne kuma ya juya tafi Urushalima don mu tsira daga Babiloniwaya da daga muguar hanyarsa, gama fushi da hasalar kuma sojojin Arameyawa.’ Saboda haka ne muke da Ubangiji ya furt a kan mutanen nan yana da a Urushalima.” **12** Sai maganar Ubangiji ta zo wa girma.” **8** Sai Baruk dan Neriya ya yi dukan abin Irmiya cewa, **13** “Ga abin da Ubangiji, Madaukaki, da annabi Irmiya ya ce ya yi; a haikal in Ubangiji Allah na Isra’ila, yana cewa ka tafi ka fada wa kuwa ya karanta maganar Ubangiji daga littafin **9** mutanen Yahuda da kuma mutanen Urushalima A watan tara na shekara ta biyar ta Yehohiyakim cewa, ‘Ba za ku koyi darasi ku kuma yi biyayya da dan Yosiya sarkin Yahuda, an yi shela a yi azumi maganata ba?’ In ji Ubangiji. **14** ‘Yehonadab dan a gabon Ubangiji ga dukan mutanen Urushalima Rekab ya umarci’ya’ yansa maza kada su sha ruwan da wadanda suka zo daga garuruwan Yahuda. **10** inabi sun kuma kiyaye wannan umarni. Har yă zuwa Daga dakin Gemariya dan Shafan magatakarda, yau ba sa shan ruwan inabi, domin sun yi biyayya da wanda yake a fili na bisa a mashigin Sabuwar umarnin kakansu. Amma na yi muku magana sau da Kofar haikali, Baruk ya karanta wa dukan mutane a sau, duk da haka ba ku yi biyayya ba. **15** Sau da sau haikal in Ubangiji maganar Irmiya daga littafin. **11** na aika dukan bayina annabawa gare ku. Suka ce, Sa’ad da Mikahiya dan Gemariya, dan Shafan, ya “Kowannenku ya juyo daga mugayen hanyoyinsa ya ji dukan maganar Ubangiji daga littafin, **12** sai ya sabunta ayyukansa; kada yă bi wadansu alloli don yă sauka zuwa dakin magatakarda a fada, inda dukan bauta musu. Ta haka za ku zauna a cikin kasar da na fadawa suke zaune, Elishama magatakarda, Delahiya ba ku da kuma kakanninku.” Amma ba ku saurara dan Shemahiyah, Elnatan dan Akbor, Gemariya dan ba, ba ku kuwa ji ni ba. **16** Zuriyar Yehonadab dan Shafan, Zedekiya dan Hananiya, da dukan sauran Rekab sun yi biyayya da umarnin da kakansu ya ba fadawa. **13** Bayan Mikahiya ya fada musu kome da ya su, amma wadannan mutane ba su yi mini biyayya ji Baruk ya karanta wa mutane daga littafin, **14** sai ba.” **17** “Saboda haka, ga abin da Ubangiji Allah dukan fadawan suka aiki Yehudi dan Netanya, dan Madaukaki, Allah na Isra’ila, yana cewa, ‘Ku saurara! Shelemyah, dan Kushi, ya ce wa Baruk, ‘Ka zo tare Zan kawo wa Yahuda da kuma kowane mutumin da littafin da ka karanta wa mutane.’ Saboda haka da yake zama a Urushalima kowace masifar da na Baruk dan Neriya ya tafi wurinsu tare da littafin ambata a kansu. Na yi musu magana, amma ba su a hannunsa. **15** Suka ce masa, “Zauna, ka karanta saurara ba; na kira su, amma ba su amsa ba.” **18** mana littafin.” Sai Baruk ya karanta musu littafin. Sai Irmiya ya ce wa iyalin Rekabawa, “Ga abin da **16** Da suka ji dukan maganar, sai suka dubi juna a Ubangiji Madaukaki, Allah na Isra’ila, yana cewa, firgice suka ce wa Baruk, “Dole mu sanar da dukan ‘Kun yi biyayya da umarnin kakanku Yehonadab maganan nan ga sarki.” **17** Sa’an nan suka ce wa kuka kuma kiyaye dukan umarnansa kuka yi kome Baruk, “Fada mana yadda ka yi ka rubuta dukan bisa ga tsari.” **19** Saboda haka, ga abin da Ubangiji wannan. Irmiya ne ya yi maka shibtar ta?” **18** Baruk Madaukaki, Allah na Isra’ila, yana cewa, ‘Yehonadab ya amsa ya ce, “I, shi ne ya fada mini dukan wannan dan Rekab ba zai ta’ba rasa mutumin da zai yi mini hidima ba.”

36 A shekara ta hudu ta Yehohiyakim dan Yosiya sarkin Yahuda, wannan magana ta zo wa Irmiya daga wurin Ubangiji cewa, **2** “Ka dauki littafi ka rubuta dukan maganganun da na yi maka game da Isra’ila, Yahuda da kuma dukan sauran al’ummai daga lokacin da na fara maka magana a mulkin Yosiya har zuwa yanzu. **3** Watakila sa’ad da mutanen Yahuda suka ji game da kowace masifar da na shirya in auka musu, kowa ya juya daga muguar hanyarsa; sa’an nan in gafarta musu muguntarsu da kuma zunubinsu.” **4** Saboda haka Irmiya ya kira Baruk dan Neriya, yayinda Irmiya yake fadar dukan wadannan maganganun da Ubangiji ya fada masa, Baruk ya rubuta su a littafin. **5** Sai Irmiya ya ce wa Baruk, “An hana ni, ba zan tafi haikal in

bai saurare su ba. **26** A maimakon haka, sai sarki ya
umarcı Yerameyel dan sarki, Serahiya dan Azriyel
da Shelemiya dan Abdeyel su kama Baruk marubuci
da Irmiya annabi. Amma Ubangiji ya boye su. **27** Iriya dan Shelemiya, dan Hananiya, ya kama shi
Bayan sarki ya kone littafin da ya kunshi maganar
da Baruk ya rubuta daga shibtar Irmiya, sai maganar
Ubangiji ta zo wa Irmiya cewa, **28** "Ka dauki wani
littafi ka rubuta a kansa dukan maganar da littafi na
farin ya kunsa, wanda Yehohiyakim sarkin Yahuda
ya kone. **29** Ka kuma fada wa Yehohiyakim sarkin
Yahuda cewa, 'Ga abin da Ubangiji yana cewa, ka
kone wancan littafin ka kuma ce, "Don me ka rubuta
a cikinsa, cewa lalle sarkin Babilon zai zo ya hallaka
wannan kasa, zai kashe mutum duk da dabba?" **30** Saboda haka, ga abin da Ubangiji yana cewa game
da Yehohiyakim sarkin Yahuda. Ba zai kasance da
wani wanda zai zauna a kan gadon sarautar Dawuda
ba; za a jefar da gawarsa ta sha zafi da rana da dare
kuma ta sha matsanancin sanyi. **31** Zan hukunta
shi da kuma'ya'yansa da masu hidimarsa saboda
muguntarsu; zan kawo kowace masifar da na furta a
kansu da kuma wadanda suke zama a Urushalima da
na Yahuda, domin sun ki su saurara." **32** Sai Irmiya
ta duko wani littafi ya ba wa Baruk dan Neriya
marubuci, kuma yayinda Irmiya yake shibtawa,
littafin da Yehohiyakim sarkin Yahuda ya kone. Ya
kuma kara ire-iren maganganun nan a kansu.

yă je yankin Benyamin ya sami rabon mallaka a
cikin mutane a can. **13** Amma sa'ad da ya kai Kofar
Benyamin, sai hafsa mai tsaro, wanda ake kira
Iriya dan Shelemiya, dan Hananiya, ya kuma shi
ya kuma ce, "Kana gudu daga Babiloniyyawa ne!"
14 Sai Irmiya ya ce, "Ba gaskiya ba ce, ba na gudu
daga Babiloniyyawa." Amma Iriya bai saurare shi
ba; a maimako, ya kama Irmiya ya kawo shi wurin
fada. **15** Suka yi fushi da Irmiya suka sa aka yi
masa düka aka kuma jefa shi cikin kurkuku a gidan
Yonatan magatakarda, gama an mai da gidansa ya
zama kurkuku. **16** Aka sa Irmiya a can cikin kurkuku,
inda ya kasance kwanaki masu yawa. **17** Sa'an nan
Sarki Zedekiya ya aika a kawo shi aka kuma kawo
shi fada, inda ya tambaye shi a kadaice ya ce, "Akwi
wata magana daga Ubangiji?" Irmiya ya amsa ya ce,
"I, za a ba da kai ga sarkin Babilon." **18** Sai Irmiya
ya ce wa Sarki Zedekiya, "Wane laifi na yi maka ko
fadawanka ko kuwa wannan mutane, da ka sa aka
jefa ni cikin kurkuku? **19** Ina annabawanka wadanda
suka yi maka annabci suna cewa, 'Sarkin Babilon ba
zai yake ka ko wannan kasa ba?' **20** Amma yanzu,
ranka yă dade, sarkina, ka saurara. Bari in kawo
kukata a gabanka. Kada ka mai da ni gidan Yonatan
magatakarda, in ba haka zan mutu a can." **21** Sarki
Baruk ya rubuta a littafin dukan maganar da take a
Zedekiya ya yi umarni a ajiye Irmiya a sansanin
matsara a kuma ba shi burodi daga titin masu gashin
buropi kowace rana sai duka buropi a birnin ya kare.
Saboda haka Irmiya ya zauna a sansanin matsara.

37 Nebukadnezzar sarkin Babilon ya nafa
Zedekiya dan Yosiya sarkin Yahuda; ya yi mulki
a madadin Yehohiyacın dan Yehohiyakim. **2** Shi
da masu yin masa hidima da mutanen kasar ba su
kula da maganar da Ubangiji ya yi ta wurin Irmiya
annabi ba. **3** Sai sarki Zedekiya ya aika Yehukal dan
Shelemiya tare da firist nan Zefaniya dan Ma'asehiya
da wannan sako cewa, "Ina rokonka ka yi addu'a ga
Ubangiji Allahnmu saboda mu." **4** To, fa, Irmiya ya
sami'yancın kai da kawowa a cikin mutane, gama ba
a riga an sa shi a kurkuku ba. **5** Sojojin Fir'auna suka
fita daga Masar, sa'ad da Babiloniyyawa wadanda
suke kawanya wa Urushalima suka ji labari game da
su, sai suka janye daga Urushalima. **6** Sai maganar
Ubangiji ta zo wa Irmiya annabi cewa, **7** "Ga abin
da Ubangiji, Allah na Isra'il, yana cewa ka fada
wa sarkin Yahuda, wanda ya aika a neme ni cewa,
'Sojojin Fir'aunan da suka fito su taimake ka, za su
koma kasarsu, Masar. **8** Sa'an nan Babiloniyyawa za
su koma su yaki wannan birni su ci ta su kuma kone
shi.' **9** "Ga abin da Ubangiji yana cewa, kada ku rude
kanku, kuna tsammani, 'Tabbatacce Babiloniyyawa
sun bar mu.' Ba za su bari ba! **10** Ko da a ce za ku
ci dukan sojojin Babiloniyyawan da suke yaki da ku
har raunana ne kawai aka bari a tentunansu, za
su fito su kone wannan birni." **11** Bayan sojojin
Babiloniyyawa suka janye daga Urushalima saboda
sojojin Fir'auna, **12** sai Irmiya ya bar birnin don

38 Shefatiya dan Mattan, Gedaliya dan Fashhur,
Yukal dan Shelemiya da Fashhur dan Malkiya
ya ji abin da Irmiya yana fada wa dukan mutane
sa'ad da ya ce, **2** "Ga abin da Ubangiji yana cewa,
'Duk wanda ya zauna a wannan birni zai mutu ta
takobi, yunwa ko annoba, amma duk wanda ya je
wurin Babiloniyyawa zai rayu. Zai tsira da ransa,
ya rayu.' **3** Kuma ga abin da Ubangiji yana cewa,
'Tabbatacce za a ba da wannan birni ga sojojin
sarkin Babilon, wanda zai ci shi.'" **4** Sai fadawa suka
ce wa sarki, "Ya kamata a kashe wannan mutum.
Yana karya zuciyar sojojin da suka ragu a birnin,
da zuciyar sauran mutane, ta wurin abubuwana da
yake fada musu. Wannan mutum ba ya neman jin
dadın zaman wannan sai dai wahala." **5** "Yana a
hannuwanku" Sarki Zedekiya ya amsa. "Sarki ba
zai iya yin kome ya hana ku ba." **6** Saboda haka
suka kama Irmiya suka sa a rijiyar da ba ruwa a
ciki ta Malkiya, dan sarki, wadda take a sansanin
matsara. Suka saukar da Irmiya cikin rijiyar da ba
ruwa da igiyi; babu ruwa a cikinta, sai laka, Irmiya
ya nutse cikin laka. **7** Amma Ebed-Melek mutumin
Kush, wani hafsa a fada, ya ji cewa sun sa Irmiya
a rijiyar da ba ruwa. Yayinda sarki yana zama a
Kofar Benyamin, **8** Ebed-Melek ya fita daga fadar
ya ce masa, **9** "Ranka yă dade sarki, wadannan
mutane sun yi mugun abu a duk abin da suka yi

wa Irmiya annabi. Sun jefa shi cikin rijiyar da ba ruwa, inda zai mutu da yunwa gama ba sauran wani burodi a birnin.” **10** Sai sarki ya umarce Ebed-Melek mutumin Kush, “Ka dauko mutane talatin daga nan ku fid da Irmiya annabi daga rijiyar kafin ya mutu.” **11** Saboda haka Ebed-Melek ya dauki mutane tare da shi suka shiga daki a Karkashin baitulmali a cikin fada. Ya dauko wadansu tssoffin tsummoki da tssoffin riguna daga can ya kuma zurara su da igiya wa Irmiya a cikin rijiyar. **12** Ebed-Melek mutumin Kush ya ce wa Irmiya, “Ka sa wadannan tsummoki da tssoffin rigunan a hammatarka, ya zarga igiya.” Irmiya ya yi haka, **13** suka kuma ja shi sama da igiya suka fid da shi daga rijiyar. Irmiya kuwa ya zauna a sansanin matsara. **14** Sai Sarki Zedekiya ya aika a kawo Irmiya annabi, ya sa aka kawo shi a kofa ta uku ta haikal Ubangiji. Sai sarki ya ce wa Irmiya, “Zan tambaye ka wani abu, kada ka boye mini wani abu.” **15** Irmiya ya ce wa Zedekiya, “In na ba ka amsa, ba za ka kashe ni ba? Ko da na ba ka shawara, ba za ka saurare ni ba.” **16** Amma Sarki Zedekiya ya yi wannan rantsuwa a kadaice ga Irmiya cewa, “Muddin Ubangiji yana a raye, wanda ya ba mu numfashi, ba zan kashe ka ko in ba da kai ga wadanda suke neman rranka ba.” **17** Sa'an nan Irmiya ya ce wa Zedekiya, “Ga abin da Ubangiji Allah Madaukaki, Allah na Isra'il, yana cewa, ‘In ka mi'ka wuya ga hafshoshin sarkin Babilon, za a bar ka da rai ba za a kuma kone wannan birni ba; da kai da iyalinka zu ku rayu.’ **18** Amma in ba ka mi'ka wuya ga hafshoshin sarkin Babilon ba, za a ba da wannan birni ga Babiloniwaya za su kuma cinna mata wuta; kai kanka ba za ka tsira daga hannuwansu ba.” **19** Sarki Zedekiya ya ce wa Irmiya, “Ina jin tsoron Yahudawan da suka tafi wurin Babiloniwaya, gama Babiloniwaya mai yiwuwa su ba da ni gare su su kuma wula'kanta ni.” **20** Irmiya ya ce, “Ba za su ba da kai ba, ka yi biyayya ga Ubangiji ta wurin yin abin da na fada maka. Ta haka zai zama maka da amfani, za ka kuwa rayu.” **21** Amma in ka ki mi'ka wuya, ga abin da Ubangiji ya bayyana mini. **22** Za a fitar da dukan matan da suka ragu a fadan sarkin Yahuda wa hafshoshin sarkin Babilon. Wadannan mata za su ce maka, “Sun rude ka suka kuma rinjaye ka, wadannan abokanka. Kafafunka sun nutse a cikin laka; abokanka sun yashe ka.” **23** “Za a kawo dukan matanku da'ya'yanka wa Babiloniwaya. Kai kanka ba za ka tsira daga hannuwansu ba amma za su sa sarkin Babilon zai kama ka; za a kuma kone wannan birni.” **24** Sai Zedekiya ya ce wa Irmiya, “Kada ka bar wani ya san wannan zance, in ba haka ba za ka mutu.” **25** In fadawa suka ji cewa na yi magana da kai, suka kuma zo wurinka suka ce, ‘Fada mana abin da ka fada wa sarki da kuma abin da sarki ya fada maka; kada ka boye mana, in ba haka za mu kashe ka,’ **26** sai ka ce musu cewa, ‘Na roki sarki

kada ya mai da ni gidan Yonatan in mutu a can.”” **27** Dukan fadawa kuwa suka zo wurin Irmiya suka tambaye shi, ya kuma fada musu dukan abin da sarki ya umarce shi ya fada. Saboda haka ba su kara ce masa kome ba, gama ba wanda ya ji zance da suka yi da sarki. **28** Irmiya kuwa ya zauna a sansanin masu gadi har ranar da aka ci Urushalima da ya'ki. Ga yadda aka ci Urushalima,

39 A shekara ta tara ta Zedekiya sarkin Yahuda, a wata na goma, Nebukadnezzar sarkin Babilon ya fita ya'ki da Urushalima da dukan sojojinsa ya kuma yi mata kawanya. **2** A rana ta tara ga watan hudu a shekara ta goma sha daya ta mulkin Zedekiya, sai aka huda katanga. **3** Sa'an nan dukan fadawan sarkin Babilon suka shiga suka zazzauna a Kofar Tsakiya. Wato, Nergal-Sharezer na Samgar-Nebo, Sarsekim wani babban hafsa, Nergal-Sharezer bafade mai girma da dukan sauran fadawan sarkin Babilon. **4** Sa'ad da Zedekiya sarkin Yahuda da dukan sojoji suka gan su, sai suka gudu; suka bar birnin da dare ta hanyar lambun sarki, ta kofar da take tsakanin katanga biyu, suka nufi waje Araba. **5** Amma sojojin Babiloniwaya suka bi su, suka ci wa Zedekiya a filayen Yeriko. Suka kama shi suka kai shi wurin Nebukadnezzar a Ribla a kasar Hamat, inda aka yanke masa hukunci. **6** A can Ribla sarkin Babilon ya kashe'ya'yan Zedekiya a idanunsa aka kuma kashe dukan manyan mutanen Yahuda. **7** Sa'an nan ya kwa'kule idanun Zedekiya ya kuma buga masa kukumi, ya kai shi Babilon. **8** Sai Babiloniwaya suka cinna wa fadar da kuma gidajen mutane wuta suka farfasa katangar Urushalima. **9** Nebuzaradan shugaban matsaran sarki ya kwashi mutanen da suka rage a birmin zuwa zaman bauta a Babilon, tare da wadanda suka riga suka tafi wurinsa, da kuma sauran mutanen. **10** Amma Nebuzaradan shugaban matsaran ya bar wadansu matalauta a kasar Yahuda, su da ba su da kome; a lokacin kuwa ya ba su gonakin inabi da kuma filaye. **11** To, fa, Nebukadnezzar sarkin Babilon ya ba da wannan umarnai game da Irmiya ta wurin Nebuzaradan shugaban matsaran sarki cewa, **12** “Ka dauke shi ka lura da shi da kyau, kada ka yi masa wani mugun abu, amma ka yi masa dukan abin da yake so.” **13** Saboda haka Nebuzaradan shugaban matsara, Nebushazban babban hafsa, Nergal-Sharezer bafade mai girma da sauran hafshoshin sarkin Babilon **14** suka aika aka kawo Irmiya daga filin matsar. Suka mi'ka shi ga Gedaliya dan Ahikam, dan Shafan, don ya kai shi gidansa. Saboda haka ya zauna a can a cikin mutanensa. **15** Yayinda aka kulle Irmiya a sansanin matsara, maganar Ubangiji ta zo masa cewa, **16** “Tafi ka fada wa Ebed-Melek mutumin Kush, ‘Ga abin da Ubangiji Madaukaki, Allah na Isra'il, yana cewa ina gab da cika maganata a kan wannan birni ta wurin masifa, ba wadata ba. A

lokacin za tă cika a idanunka. **17** Amma zan kubutar wurin Gedaliya a Mizfa **14** suka ce masa, "Ba ka san da kai a wannan rana, in ji Ubangiji; ba zan ba da kai cewa Ba'alis sarkin Ammonawa ya aiki Ishmayel ga wadanda kake tsoronsu ba. **18** Zan cece ka; ba dan Netaniya ya dauke ranka ba?" Amma Gedaliya za ka mutu ta wurin takobi ba amma za ka tsira da dan Ahikam bai gaskata su ba. **15** Sai Yohanan dan ranka, domin ka dogara gare ni, in ji Ubangiji."

40 Sai magana ta zo wa Irmiya daga Ubangiji bayan Nebuzaradan shugaban matsaran sarki ya sake shi a Rama. Ya sami Irmiya a daure da sarkokí a cikin sauran kamammu daga Urushalima da kuma Yahuda wadanda ake kaiwa zaman bauta a Babilon. **2** Sa'ad da shugaban matsaran ya sami Irmiya sai ya ce masa, "Ubangiji Allahnka ya sa wannan masifa saboda wannan wuri. **3** Yanzu kuma Ubangiji ya cika shi; ya yi kamar yadda ya fada. Dukan wannan ya faru domin kun yi zunubi ga Ubangiji ba kuwa yi masa biyayya ba. **4** Amma yau ina'yantar da kai daga sarkokin da suke a hannuwanka. Zo mu tafi Babilon, in kana so, zan kuwa lura da kai; amma in ba ka so, kada ka zo. Ga shi, dukan kasar tana a gabanka; ka tafi duk inda ka so." **5** Amma, kafin Irmiya yă juya yă tafi, Nebuzaradan ya kara da cewa, "Ka koma wurin Gedaliya dan Ahikam, dan Shafan, wanda sarkin Babilon ya nada a kan garuruwan Yahuda, ka zauna da shi a cikin mutanen, ko kuwa ka tafi duk inda ka ga dama." Sa'an nan shugaban ya ba shi abinci da kuma kyauta sai ya bar shi ya tafi. **6** Saboda haka Irmiya ya tafi wurin Gedaliya dan Ahikam, a Mizfa ya zauna tare da shi a cikin mutanen da aka bari a kasar. **7** Sa'ad da dukan shugabannin hafshoshin tare da mutanen da suke a karkara suka ji cewa sarkin Babilon ya nada Gedaliya dan Ahikam gwamna a kan kasar ya kuma sa shi ya lura da maza, mata da'ya'yan da suke mafi talauci a kasar da wadanda ba a kwashe zuwa zaman bauta a Babilon ba, **8** sai suka zo wurin Gedaliya a Mizfa, Ishmayel dan Netaniya, Yohanan da Yonatan'ya'yan Kareya, da Serahiya dan Tanhumet maza,'ya'yan Efai maza, mutumin Netofa, da Yezaniya dan mutumin Ma'aka ya yi rantsuwa don yă tabbatar musu da mutanensu. **9** Gedaliya dan Ahikam, dan Shafan, sauran. **10** Ni kaina zan zauna a Mizfa in zama wakilinku a gabon Babiloniwaya wadanda za su zo wurinmu, amma ku girbe ruwan inabi,'ya'yan itatuwa na kaka, da mai, ku zuba su a tulunan ajiyarku, ku kuma zauna a garuruwan da kuka ci." **11** Sa'ad da dukan Yahudawan da suke a Mowab, Ammon, Edom da sauran kasashe suka ji cewa sarkin Babilon ya bar raguwa a Yahuda ya kuma nafa Gedaliya dan Ahikam, dan Shafan gwamna a kansu, **12** sai suka dawo kasar Yahuda, wurin Gedaliya a Mizfa, daga dukan kasashen da suke a warwatse. Suka girbe ruwan inabi a yalwace da'ya'yan itatuwan kaka. **13** Yohanan dan Kareya da dukan manyan sojoji da suke a karkara suka zo

wurin Gedaliya a Mizfa **14** suka ce masa, "Ba ka san da kai a wannan rana, in ji Ubangiji; ba zan ba da kai cewa Ba'alis sarkin Ammonawa ya aiki Ishmayel dan Netaniya ya dauke ranka ba?" Amma Gedaliya dan Ahikam bai gaskata su ba. **15** Sai Yohanan dan Kareya ya yi wa Gedaliya a Mizfa magana a asirce ya ce, "Bari in tafi in kashe Ishmayel dan Netaniya, ba kuwa wanda zai sani. Me zai sa ya dauke ranka ya watsar da dukan Yahudawan da suka taru kewade da kai har wadanda suka ragu na Yahuda su hallaka?" **16** Amma Gedaliya dan Ahikam ya ce wa Yohanan dan Kareya, "Kada ka yi irin wannan abu! Abin da kake fada game da Ishmayel ba gaskiya ba ne."

41 A wata na goma sha bakwai sai Ishmayel dan Netaniya, dan Elishama, wanda yake mai jinin sarauta yake kuma daya daga cikin hafshoshin sarki, ya zo tare da mutum goma wurin Gedaliya dan Ahikam a Mizfa. Yayinda suke ci tare a can, **2** sai Ishmayel dan Netaniya da mutum goma wadanda suke tare da shi suka kashe Gedaliya dan Ahikam, dan Shafan, da takobi, suka kashe wannan da sarkin Babilon ya nada a matsayin gwamna a kan kasar. **3** Ishmayel ya kuma kashe dukan Yahudawan da suke tare da Gedaliya a Mizfa, haka ma ya yi da sojojin Babiloniwayan da suke can. **4** Kashegari bayan an kashe Gedaliya, kafin wani ya san abin da ya faru, **5** sai ga mutane tamanin daga Shekem, Shilo da Samariya suka zo da gemunsu a aske, da tufafinsu a kece, da jikunansu a tsage, suka kawo hadayun gari da turare tare da su a gidan Ubangiji. **6** Ishmayel dan Netaniya ya fito daga Mizfa don yă sadu da su. Sa'ad da ya sadu da su, sai ya ce, "Ku zo wurin Gedaliya dan Ahikam." **7** Da suka shiga cikin birni, sai Ishmayel dan Netaniya da mutanen da suke tare da shi suka karkashe suka zubar a rijiya. **8** Amma goma daga cikinsu ce wa Ishmayel, "Kada ka kashe mu, muna da alkama da sha'ir, mai da kuma zuma, a boye a gona." Saboda haka ka bar mu kada ka kashe mu tare da mutanen da suke tare da ta Gedaliya ita ce Ya ce, "Kada ku ji tsoron bauta wa Babiloniwaya. wadda Sarki Asa ya haka a matsayin kăriya saboda Ku zauna a kasar ku bauta wa sarkin Babilon, zai Ba'asha sarkin Isra'il. Ishmayel dan Netaniya ya kuma yi muku amfani. **10** Ni kaina zan zauna a cika ta da gawawwaki. **10** Ishmayel ya mai da dukan sauran mutanen da suke Mizfa bayi'ya'yan sarki wadanda Nebuzaradan shugaban matsaran sarki ya bari a hannun Gedaliya dan Ahikam. Ishmayel dan Netaniya ya kwashe su ganima, ya tashi don yă haye zuwa wurin Ammonawa. **11** Sa'ad da Yohanan dan Kareya da dukan shugabannin sojojin da suke tare da shi suka ji dukan laifofin da Ishmayel dan Netaniya ya aikata, **12** sai suka kwashe dukan mutanensu suka tafi don su ya'ki Ishmayel dan Netaniya. Suka iske shi kusa da babban tafki a Gibeyon. **13** Sa'ad da dukan mutanen da suke tare da Ishmayel suka ga da dukan manyan sojoji da suke a karkara suka zo Yohanan dan Kareya da shugabannin sojojin da suke

tare da shi, sai suka yi farin ciki. **14** Dukan mutanen da Ishmayel ya kame a Mizfa suka juya, suka tafi wurin Yohan dan Kareya. **15** Amma Ishmayel tsira daga Yohan suka gudu zuwa wurin Ammonawa. **16** Sai tsira daga Mizfa wadanda ya karbe daga Ishmayel wato, sojoji, mata, yara da fadawan da ya kawo daga sojoji, mata, yara da fadawan da ya kawo daga Gibeyon. **17** Sai suka ci gaba, suka dakata a Gerut, Kimham kusa da Betlehem a kan hanyarsu zuwa Masar. **18** don su kubuce wa Babiloniyyawa. Sun ji tsoronsu domin Ishmayel dan Netaniya ya kashe Gedaliya dan Ahikam, wanda sarkin Babilon ya nadaf gwamma a kan kasar.

42 Sa'an nan dukan shugabannin sojoji, hade da Yohan dan Kareya da Yezaniya dan Hoshahiya, da dukan mutane daga karami zuwa babba, suka zo wurin **2** Irmiya annabi suka ce mase, "Muna rokonka ka ji kukanmu ka kuma yi addu'a ga Ubangiji Allahnka saboda dukan wannan raguwar mutane. Gama kamar yadda kake gani yanzu, ko da yake dā muna da yawa, yanzu dan kafan muka rage. **3** Ka yi addu'a cewa Ubangiji Allahnka zai fada mana inda za mu tafi da kuma abin da za mu yi." **4** Sai Irmiya ya amsa ya ce, "Na ji ku, tabbatacce zan yi addu'a ga Ubangiji Allahnku yadda kuka roka; zan fada muku duk abin da Ubangiji ya fada ba kuwa zan boye muku kome ba." **5** Sa'an nan suka ce wa Irmiya, "Ubangiji ya zama shaida na gaskiya da kuma aminci a kammu in ba mu yi bisa da duk abin da Ubangiji Allahnka ya aike ka ka fada mana ba. **6** Ko ya gamshe mu ko bai gamshe mu ba, za mu yi biyayya da Ubangiji Allahnmu, ga wanda muke aikan ka, saboda ya zama mana da amfani, gama za mu yi biyayya da Ubangiji Allahnmu." **7** Bayan kwana goma sai maganar Ubangiji ta zo wa Irmiya. **8** Saboda haka ya kira Yohan dan Kareya da dukan shugabannin sojoji wadanda suke tare da shi da dukan jama'a daga karami zuwa babba. **9** Ya ce musu, "Ga abin da Ubangiji, Allah na Isra'il, wanda kuka aike ni gare shi don in gabatar da kukanku, yana cewa, **10** 'In kuka zauna a wannan kasa, zan gina ku ba zan kuwa rushe ku ba; zan dasa ku ba kuwa zan tumbuke ku ba, gama ina bakin ciki a kan masifar da na aukar a kanku. **11** Kada ku ji tsoronsa sarkin Babilon, wanda kuke tsoro a yanzu. Kada ku ji tsoronsa, in ji Ubangiji, gama ina tare da ku zan kuma cece ku daga hannuwansa. **12** Zan nuna muku jinkai don yā nuna muku jinkai ya kuma maido da ku kasarku." **13** "Amma fa, in kuka ce, 'Ba za mu zauna a wannan kasa ba,' ta haka kuka kuma nuna rashin biyayya ga Ubangiji Allahnku, **14** in kuma kuka ce, 'A'a, za mu tafi mu zauna a

mu ji yunwa ba,' **15** to, ku ji maganar Ubangiji, ya raguwar Yahuda. Ga abin da Ubangiji Madaukaki, Allah na Isra'il, yana cewa, 'In kun kudura ku tafi dan Netaniya da mutanensa takwas suka tsere daga Yohan suka gudu zuwa wurin Ammonawa. **16** Sai da kuke tsoro zai same ku a can, kuma yunwar da Yohan dan Kareya da dukan shugabannin sojoji kuke tsoro za tā bi ku zuwa Masar, a can kuwa za da suke tare da shi suka bi da dukan wadanda suka tsira daga Mizfa wadanda ya karbe daga Ishmayel suka tafi Masar su zauna a can za su mutu ta wurin dan Netaniya bayan ya kashe Gedaliya dan Ahikam, takobi, yunwa da annoba; ba ko dayansu zai tsira wato, sojoji, mata, yara da fadawan da ya kawo daga ko ya kubuta wa masifar da zan aukar a kansu.' **18** Ga abin da Ubangiji Madaukaki, Allah na Isra'il, yana cewa, 'Kamar yadda na kwararo fushina da hasalata a kan mazaunan Urushalima, haka kuma zan kwararo fushina a kanku sa'ad da kuka tafi Masar. Za ku zama abin la'ana da abin tsoro, abin kyama da abin ba'a; ba za ku kara ganin wannan wuri ba.' **19** "Ya ku raguwar Yahuda, Ubangiji ya ce muku, 'Kada ku je Masar.' Ku tabbatar da wannan. Na gargade'ku yau **20** cewa in kun yi kuskure sa'ad da kuka aike ni wurin Ubangiji Allahnku kuka kuma ce, 'Yi mana addu'a ga Ubangiji Allahnmu; ka fada mana duk abin da ya fada za mu kuwa aikata.' **21** Na fada muku yau, amma har yanzu ba ku yi biyayya ga Ubangiji Allahnku cikin dukan abin da ya aiko ni in fada muku ba. **22** Saboda haka yanzu, ku tabbatar da wannan. Za ku mutu ta wurin takobi, yunwa da annoba a wurin da kuke so ku tafi ku zauna."

43 Sa'ad da Irmiya ya gama fada wa mutane dukan maganar Ubangiji Allahnmu, duk abin da Ubangiji ya aike shi ya fada musu, **2** Azariya dan Hoshahiya da Yohan dan Kareya da dukan masu daga kai suka ce wa Irmiya, "Kana karya ne! Ubangiji Allahnmu bai aike ka ka ce, 'Kada ku tafi Masar don ku zauna a can.' **3** Amma Baruk dan Neriya yana zuga ka a kanmu don ka ba da mu ga Babiloniyyawa, don su kashe mu ko su kai mu zaman bauta a Babilon." **4** Saboda haka Yohan dan Kareya da dukan shugabannin sojoji da dukan mutane suka yi rashin biyayya ga umarnin Ubangiji da su zauna a kasar Yahuda. **5** A maimako, Yohan dan Kareya da dukan shugabannin sojoji suka kwashe raguwar Yahuda wadanda suka dawo su zauna a kasar Yahuda daga dukan al'umman inda aka kora su. **6** Suka kuma kwashe dukan maza, mata da yara da'ya yan sarki mata wadanda Nebuzaradan shugaban matsaran sarki ya bari tare da Gedaliya dan Ahikam, dan Shafan, da Irmiya annabi da kuma Baruk dan Neriya. **7** Saboda haka suka shiga Masar cikin rashin biyayya ga Ubangiji suka tafi har can Tafanes. **8** A Tafanes maganar Ubangiji ta zo wa Irmiya cewa, **9** "Yayinda Yahudawa suna kallo, ka dfauki wadansu manyan duwatsu tare da kai ka kuma binne su cikin yumbu a tubalin dakalin Kofar shiga fadar Fir'auna a Tafanes. **10** Sa'an nan ka fada musu cewa, 'Ga abin da Ubangiji Madaukaki, Allah na Isra'il, yana cewa, zan aika wa bawana Nebukadnezzar sarkin Babilon, zan kuma sa

kursiyinsa a kan wadannan duwatsun da na binne a a Masar da takobi, yunwa da annoba, yadda na nan; zai fadada bukkar mulkinsa a bisansu. **11** Zai zo hukunta Urushalima. **14** Babu wani daga raguwar ya yaki Masar, ya kawo mutuwa ga wadanda aka Yahuda wanda ya tafi Masar da zai kußuta ko ya kaddara musu mutuwa, zaman bauta ga wadanda tsira har ya komo zuwa kasar Yahuda, wadda za aka kaddara musu zaman bauta, da kuma takobi su yi marmari su komo su zauna; babu wani da zai ga wadanda aka kaddara su mutu ta takobi. **12** komo sai dai'yan gudun hijira.” **15** Sai dukan mazan Zai sa wuta wa haikalans allolin Masar; zai kone wadansu alloli, tare da dukan matan da suke a nan haikalansu yă kuma kwashe allolinsu bayi. Kamar yadda makiyayi yakan yafa mayafinsa kewaye da babbansu alloli, tare da dukan matan da suke a nan shi, haka zai yafa Masar kewaye da kansa ya kuma tashi a wurin babu abin da ya same shi. **13** A can cikin haikalans rana a Masar zai rushe al'amudan duwatsus yă kuma kone haikalans allolin Masar.”

44 Wannan maganata zo wa Irmiya game da dukan Yahudawa masu zama a Masar ta Kasa, a Migdol, Tafanes da Memfis, da kuma a Masar ta Bisa. **2** “Ga abin da Ubangiji Madaukaki, Allah na Isra'il a yana cewa kun ga masifa mai girmar da na kawo a kan Urushalima da kuma a kan dukan garuruwan Yahuda. A yau sun zama hamada da kuma kango **3** saboda muguntar da suka aikata. Sun tsokane ni na yi fushi ta wurin kone turare da kuma ta wurin bauta wa wadansu allolin da su ko ku ko kakanninku ba su taña sani ba. **4** Sau da sau na aiki bayina annabawa, wadanda suka ce, ‘Kada ku yi wannan abin kyama da na ki!’. **5** Amma ba su saurara ko su kasa kunne ba; ba su juye daga muguntarsu ko su daina kone turare wa wadansu alloli ba. **6** Saboda haka, fushina mai kuna ya fado a kan garuruwan Yahuda da kuma titunan Urushalima na kuma mai da su kufai da suke a yau. **7** “To, ga abin da Ubangiji Allah Madaukaki, Allah na Isra'il, yana cewa don me kuka kawo irin masifa mai girma haka a kanku ta wurin warewa daga Yahuda maza da mata, yara da jarirai, kun kuma bar kanku babu raguwa? **8** Me ya sa kuka tsokane ni in yi fushi saboda abin da hannuwanku suka yi, kuna kone turare wa wadansu alloli a Masar, inda kuka zo don ku zauna? Za ku hallakar da kanku ku kuma mai da kanku abin la'ana da abin zargi da abin ba'a a cikin dukan al'umman duniya. **9** Kun manta mugayen ayyukan kakanninku, da na sarakuna da sarauniyoyin Yahuda da mugayen ayyukan, da na matanku a cikin Yahuda da kan titunan Urushalima? **10** Har yă zuwa yau ba su faskantar da kansu ko su nuna bangirma, ko su kiyaye dokata da ka'idodin da na sa a gabanku da kakanninku ba. **11** “Saboda haka ga abin da Ubangiji Madaukaki, Allah na Isra'il, yana cewa na kudura in aukar muku da masifa in kuma hallaka dukan Yahuda. **12** Zan dauke raguwar Yahuda wadanda suka kudurta su je Masar su zauna a can. Duk za su hallaka a Masar; za su mutu ta wurin takobi ko su mutu da yunwa. Daga karami zuwa babba, za su mutu ta wurin takobi ko yunwa. Za su zama abin zarge da abin tsoro, abin la'ana da abin ba'a. **13** Zan hukunta wadanda suke zama

a Masar da takobi, yunwa da annoba, yadda na nan; zai fadada bukkar mulkinsa a bisansu. **14** Babu wani daga raguwar ya yaki Masar, ya kawo mutuwa ga wadanda aka Yahuda wanda ya tafi Masar da zai kußuta ko ya kaddara musu mutuwa, zaman bauta ga wadanda tsira har ya komo zuwa kasar Yahuda, wadda za aka kaddara musu zaman bauta, da kuma takobi su yi marmari su komo su zauna; babu wani da zai ga wadanda aka kaddara su mutu ta takobi. **12** komo sai dai'yan gudun hijira.” **15** Sai dukan mazan da suka san cewa matansu suna kone turare wa wadansu alloli, tare da dukan matan da suke a nan babbansu alloli, tare da dukan matan da suke a nan babban taro, da kuma dukan mutanen da suke a nan a Masar ta Kasa da ta Bisa, suka ce wa Irmiya, **16** “Ba za mu saurari sakon da ka yi mana magana a sunan Ubangiji ba! **17** Lalle za mu aikata duk abin da muka ce za mu yi. Za mu kone turare ga Sarauniyar Sama za mu kuma miña hadayun sha gare ta kamar dai yadda mu da kakanninku, sarakunanku da fadawanmu muka yi a garuruwan Yahuda da kuma kan titunan Urushalima. A lokacin muna da abinci a yalwace muna kuma da arziki ba mu kuma da wata damuwa. **18** Amma tun da muka daina kone turare ga Sarauniyar Sama da kuma miña mata hadayun sha, muka rasa kome muna ta mutuwa ta wurin takobi da yunwa.” **19** Matan suka kara da cewa, “Sa'ad da muka kone turare ga Sarauniyar Sama muka kuma miña mata hadayun sha, mazanmu ba su san muna yin waina kamar siffarta muna kuma miña mata hadayun sha ba?” **20** Sai Irmiya ya ce wa dukan mutanen, maza da mata, wadanda suke ba shi amsa, **21** “Ubangiji bai tuna ya kuma yi tunani game da turaren da aka kone a garuruwan Yahuda da kan titunan Urushalima wanda ku da kakanninku, sarakunanku da fadawanku da mutanen kasar ba ne? **22** Sa'ad da Ubangiji bai iya jurewa da mugayen ayyukan, da kuma abubuwa banksyama da kuka aikata ba, sai kasarku ta zama abin la'ana da kufai babu mazauna yadda yake a yau. **23** Domin kun kone turare kuka kuma yi wa Ubangiji zunubi ba ku kuma yi masa biyayya ko ku kiyaye dokarsa ko ka'idodinsa ko farillansa ba, wannan masifa ta aukar muku, yadda yanzu kuka gani.” **24** Sai Irmiya ya ce wa dukan mutane, har da mata, “Ku saurari maganar Ubangiji, dukanku mutanen Yahuda a Masar. **25** Ga abin da Ubangiji Madaukaki, Allah na Isra'il, yana cewa ku da matanku kun nuna ta wurin ayyukan, abin da kuka yi alkawari sa'ad da kuka ce, ‘Lalle za mu yi abin da muka yi alkawari na kone turare da kuma miña hadayun sha ga Sarauniyar Sama.’ ‘To, sai kui ci gaba, ku aikata abin da kuka yi alkawari! Ku cika alkawariniku! **26** Amma ku ji maganar Ubangiji, dukan Yahudawan da suke zama a Masar, ‘Na rantse da sunana,’ in ji Ubangiji, ‘cewa babu wani daga Yahuda wanda yake zama a ko'ina a Masar zai kara kira bisa sunana ko ya rantse ya ce, ‘Muddin Ubangiji Mai Iko Duka yana raye.’ **27** Gama ina lura da su don lahan, ba alheri ba; mutanen Yahuda da suke a Masar za su hallaka ta wurin takobi da yunwa sai dukansu sun hallaka. **28** Wadanda suka kußuta

wa takobi suka komo zuwa kasar Yahuda daga Masar za su zama kima kawai. Sa'an nan dukan raguwar 29 "Wannan zai zama alama a gare ku cewa zan hukunta ku a wannan wuri," in ji Ubangiji, 'saboda ku san cewa barazanata ta lahani a kanku tabbataccé za tā cika.' 30 Ga abin da Ubangiji yana cewa, 'Zan bayar da Fir'auna Hofra sarkin Masar ga abokan gābansa wadanda suke neman ransa, kamar yadda na ba da Zedekiya sarkin Yahuda ga Nebukadnezzar sarkin Babilon, abokin gāban da ya nemi ransa."

45 Ga abin da Irmiya annabi ya fada wa Baruk dan Neriya a shekara ta hudu ta Yehohiyakim dan Yosiya sarkin Yahuda, bayan Baruk ya rubuta maganar da Irmiya ya shibta masa a kan littafi cewa, 2 "Ga abin da Ubangiji, Allah na Isra'il, yana ce maka, Baruk. 3 Ka ce, 'Kaitonal! Ubangiji ya kara ba'kin ciki da wahalata; na gaji da nishe-nishe ban kuma huta ba.'" 4 Ubangiji ya ce, "Ka fada masa wannan, 'Ga abin da Ubangiji yana cewa, zan rushe abin da na gina in kuma tumfuke abin da na dasa, a duk fādin kasar. 5 Ya kamata ka nemi manyan abubuwa wa kanka? Kada ka neme su. Gama zan aukar da masifa a kan dukan mutane, in ji Ubangiji, amma duk inda ka tafi zan bar ka ka kubutar da rranka."

46 Ga maganar Ubangiji da ta zo wa Irmiya annabi game da al'ummai. 2 Game da Masar. Ga safo game da sojojin Fir'auna Neko sarkin Masar, wanda Nebukadnezzar sarkin Babilon ya ci da yak'i a Karkemish a Kogin Yuferites a shekara ta hudu ta Yehohiyakim dan Yosiya sarkin Yahuda. 3 "Ku shirya garkuwoyinku, manya da kanana, ku kuma fito don yak'i! 4 Ku shirya dawakai, ku sa musu sirdi! Ku tsaya a wurarenku saye da hulunan kwano a kai! Ku wasa māsunku, ku yafa kayan yakinku! 5 Me nake gani? Sun tsorata, suna ja da baya, an ci jarumawansu. Suna gudu da sauri ba waiwayawa, akwai razana a kowane gefe," in ji Ubangiji. 6 "Masu saurin gudu ba sa iya gudu haka ma masu karfi ba sa iya kubuta. A arewa ta Kogin Yuferites sun yi tuntube sun fādi. 7 "Wane ne wannan mai tashi kamar Nilu, kamar koguna masu tafasar ruwaye? 8 Masar tana tashi kamar Nilu, kamar koguna masu tafasa. Tana cewa, 'Zan tashi in rufe duniya; zan hallakar da birane da kuma mutanensu.' 9 Ku yi sukuwar hauka, ya dawakai! Ku tashi a guje, ya mahayan kekunan ya'ki! Ku yi ta fitowa, ya jarumawa, mutanen Kush da kuma Ludim masu ri'kon garkuwoyi, mutanen Lidiya, masu iya jan baka. 10 Amma wannan rana ta Ubangiji, Ubangiji Madaukaki ranar daukar fansa, gama daukar fansa a kan ma'kiyansa. Takobi zai yi ta ci sai ya gamsu, sai ya kashe fishirwansa da jini. Gama Ubangiji, Ubangiji Madaukaki, zai mi'ka

hadaya a kasar arewa kusa da Kogin Yuferites. 11 "Ki haura Gileyad ki samo magani, Ya Budurwa'Yar Masar. Amma kin ribanya magani a banza; ba magani dominki. 12 Al'ummai za su ji game da kunyar da kika sha; kukanki zai cika duniya. Jarumi zai yi tuntube a kan wani; dukansu biyu za su fādi tare." 13 Ga sakon da Ubangiji ya yi wa Irmiya annabi game da zuwan Nebukadnezzar sarkin Babilon don yā yaki Masar. 14 "Ka yi shelar wannan a Masar, ka kuma furta shi a Migdol; ka yi shelarsa kuma a Memfis da Tafanes. 'Ku dauki matsayinku ku kuma shirya, gama takobi na cin wadanda suke kewaye da ku.' 15 Me zai sa a wula'kanta jarumawanka haka? Ba za su iya tsayawa ba, gama Ubangiji zai ture su kasa. 16 Za su yi ta tuntube; za su fādi akan junna. Za su ce, 'Mu tashi, mu koma zuwa wurin mutanenmu da kuma kasashenmu, daga takobin masu danniya.' 17 A can za su tā da murya su ce, 'Fir'auna sarkin Masar mai yawan surutu ne kawai; ya bar zarafi ya wuce masa.' 18 "Muddin ina raye," in ji Sarki, wanda sunansa ne Ubangiji Madaukaki, "wani zai fullo wanda yake kamar Tabor a cikin duwatsu, kamar Karmel kusa da teku. 19 Ku tattara kayanku don shirin zuwa zaman bauta, ku da kuke zama a Masar, gama Memfis za tā zama kufai ta zama kango, babu mazauna. 20 "Masar kyakkyawar karsana ce, amma bobuwa tana zuwa a kanta daga arewa. 21 Sojojin da ta yi hayarsu a cikinta suna kamar'yan maruka masu kitse. Su ma za su juya su kuma gudu gaba daya, ba za su iya tsayawa ba, gama ranar masifa tana zuwa a kansu, lokacin da za su sha hukunci. 22 Masar za tā yi huci kamar macijin da yake gudu yayinda abokin gāba yana matsowa da karfi; za su fādo mata gatura kamar mutanen da suke saran itatuwa. 23 Za su sari kurminta," in ji Ubangiji, "ko da yake yana makare da itatuwa. Sun fi fāra yawa, ba su fidayuwa. 24 Za a kunyatard da Diyar Masar, da aka bashe ga mutanen arewa." 25 Ubangiji Madaukaki, Allah na Isra'il, yana cewa, "Ina gab da kawo hukunci a kan allahn Amon na Tebes, a kan Fir'auna, a kan Masar da allolinta da sarakunanta, da kuma a kan wadanda suka dogara ga Fir'auna. 26 Zan ba da su ga wadanda suke neman ransa, ga Nebukadnezzar sarkin Babilon da fadawansa. Amma daga baya, Masar za tā kasance da mazauna kamar dā," in ji Ubangiji. 27 "Kada ka ji tsoro, ya Ya'kub bawana; kada ka karai, ya Isra'il. Tabbataccé zan cece ka daga wuri mai nisa, zuriyarka daga kasar bautarsu. Ya'kub zai sāke kasance cikin salama, rai kwance, babu kuma wanda zai sa ya ji tsoro. 28 Kada ka ji tsoro, ya Ya'kub bawana, gama ina tare da kai," in ji Ubangiji. "Ko da na hallaka dukan al'ummai sarai inda na kora ka, ba zan hallaka ka sarai ba. Zan hore ka amma da adalci kadai; ba zan bar ka ba hukunci ba."

47 Ga maganar Ubangiji da ta zo wa Irmiya annabi game da Filistiyawa kafin Fir'auna ya yaki Gaza. **2** Ga abin da Ubangiji yana cewa, "Dubi yadda ruwaye suna tasowa a arewa; za su zama kogi mai rigyawa. Za su malala a kasa da kuma a kan kome da yake cikinta, garuruwa da wadanda suke zaune a cikinsu. Mutane za su yi kuka; dukan mazaunan kasar za su yi kururuwa **3** da jin motsin takawar kofatan dawakai, da jin surutun kekunan yakin abokin gāba da motsin kafafunsu. Ubanni ba za su juye don su taimaki'ya'yansu ba; hannuwansu za su yi laķwas. **4** Gama rana ta zo da za a hallaka Filistiyawa a kuma datse dukan wadanda suka ragu wadanda za su iya taimakon Taya da Sidon. Ubangiji yana gab da hallaka Filistiyawa, raguwa daga bakin tekun Kaftor. **5** Gaza za tā aske kanta cikin bakin ciki; Ashkelon zai yi shiru. Ya raguwar da suke zama a fili, har yaushe za ku tsattsage kanku? **6** "Za ku yi kuka kuna cewa, 'Wayyo, takobin Ubangiji sai yaushe za ka huta? Ka koma kubenka; ka huta, ka yi shiru.' **7** Amma ta yaya zai huta sa'ad da Ubangiji, ya umarta, sa'ad da ya umarta shi don yā fāda wa Ashkelon da kuma bakin teku?"

48 Game da Mowab. Ga abin da Ubangiji Madaukaki, Allah na Isra'il, yana cewa, "Kaito ga Nebo, gama za tā lalace. Kiriyatayim za su kunya a kuma kame ta; katagar za tā sha kunya ta kuma wargaje. **2** Ba za a kara yabi Mowab ba; a Heshbon mutane za su shirya mata makarkashiya. 'Zo, mu tafi mu kawo kārshē ga wannan al'umma.' Ke kuma, ya Madmen za ki yi shiru; takobi zai fafare ki. **3** Saurari kuka daga Horonayim, kukan risbewa mai girma da hallaka. **4** Za a karye Mowab; kanananta za su yi kuka. **5** Sun haura hanyar zuwa Luhit, suna kuka mai zafi yayında suke tafiyi; a hanyar da ta gangara zuwa Horonayim suna kuka a kan hallakar da aka ji. **6** Ku gudu! Ku gudu don tserar da ranku; ku zama kamar kurmi a hamada. **7** Da yake kun dogara ga ayyukanku da arzikinku, ku ma za a kwashé ku bayi, Kemosh zai tafi bauta, tare da firistocinsa da fadawansa. **8** Mai hallakarwa zai aukar wa kowane gari, kuma ba wani garin da zai kubuta. Kwari zai lalace tudu kuma ya hallaka, domin Ubangiji ya fāda. **9** Ku sa gishiri a kan Mowab, gama za tā zama kango; garuruwanta za su zama kufai, ba mazauna a cikinsu. **10** "La'ananne ne shi wanda yake sake a yin aikin Ubangiji! La'ananne ne wanda ya janye takobinsa daga Zub da jini! **11** "Mowab ta kasance cikin kwanciyar rai tun kuruciyarta, kamar ruwan inabin da aka bari lis, ba a juya daga tulu zuwa wani tulu ba ba tā tafi bauta ba. Saboda haka tana da dandanonta, kuma kanshinta bai canja ba. **12** Kwanaki suna zuwa," in ji Ubangiji, "sa'ad da zan aika da mutanen da za su tuntsurar da tuluna, su kuma zubar da ita waje. Za su bar tulunan ba kome a ciki su kuma farfashe tulunanta. **13** Sa'an nan Mowab za tā ji kunyar Kemosh, yadda gidan Isra'il ya ji kunya sa'ad da suka dogara ga Betel.

14 "Yaya za ku ce, 'Mu jarumawa ne, mutane masu karfi a yaki?' **15** Mowab za tā hallaka a kuma kai wa garuruwanta hari; samarinta kyawawa za su gangara cikin mayanka," in ji Sarki, wanda sunansa Ubangiji Madaukaki ne. **16** "Fāduwar Mowab ta yi kusa; bala'inta zai auku nan da nan. **17** Yi kuka saboda ita, dukanku mazaunan kewayenta, duk wadanda suka san shahararta; ku ce, 'Dubi yadda sandan sarauta mai iko ya karye, dubi yadda sanda mai daraja ya karye!' **18** "Sauko daga darajarku ku zauna a busasshiyar kasa, Ya mazaunan Diyar Dibon, gama shi mai hallaka Mowab zai haura a kanku zai kuma lalace biranenku masu kagarai. **19** Ku tsaya a bakin hanya ku duba, ku da kuke zama a Arower. Ku tambayi mutumin da yake gudu da macen da take tsrewa, tambaye su, 'Me ya faru?' **20** An kunya Mowab, gama ta wargaje. Ku yi kuka ku kuma tā da murya! Ku yi shela kusa da Arnon cewa an hallaka Mowab. **21** Hukunci ya zo wa tudu, zuwa Holon, Yahza da Mefā'at, **22** zuwa Dibon, Nebo da Bēdibilatayim, **23** zuwa Kiriyatayim, Bet-Gamul da Bet-Meyon, **24** zuwa Keriyot da Bozra zuwa dukan garuruwan Mowab, nesa da kusa. **25** An karye kahon Mowab; an karye hannunta," in ji Ubangiji. **26** "Ku bugar da ita domin ta tayar wa Ubangiji. Bari Mowab tā yi ta birgima a cikin amanta; bari tā zama abin dariya. **27** Isra'il ma bai zama abin dariya a gare ki ba? Ba a kama shi cikin barayi, har kada kai na ba'a kike yi a duka sa'ad da kike magana game da shi? **28** Ku bar garuruwanku ku zauna a cikin duwatsu, ku da kuke zama a Mowab. Ku zama kamar kurciyar da take shekarta a bakin kogo. **29** "Mun ji labarin girmān kan Mowab mun ji alfarma girmānkanta da kumburinta girmānkanta da fariyarta da renin zuciyyata. **30** Na san alfarmanta amma a banza ne," in ji Ubangiji, "kuma takamarta ba ya cimma kome. **31** Saboda haka zan yi kuka a kan Mowab gama dukan Mowab zan yi kuka, Zan yi gurnani don mutanen Kir Hareset. **32** Zan yi kuka saboda kai, yadda Yazer ya yi kuka Ya kuringar Sibma. Rassanki sun kai har teku; sun kai har teku Yazer. Mai hallakarwa ya fādo a kan'ya'yan itatuwanku da kuma inabinku da suka nuna. **33** Farin ciki da murna su bace daga lambunban itatuwa da kuma gonakin Mowab. Na dakatar da malalar ruwan inabi daga wurin matsi; ba wanda zai matse su da ihun farin ciki. Ko da yake awai sowa sowar ba ta farin ciki ba ce. **34** "Muryarukansu na tashi daga Heshbon zuwa Eleyale da Yahaz, daga Zowar har zuwa Horonayim da Eglat Shelishiya, gama har ruwan Nimrim ma sun bushe. **35** A Mowab zan kawo kārshēn wadanda suke mīka hadayu a masujadan kan tudu suna kuma kone turare ga allolinsu," in ji Ubangiji. **36** "Saboda haka zuciyyata na makoki don Mowab kamar busa; tana

makoki kamar busa saboda mutanen Kir Hareset. Arzikin da suka samu ta kare. **37** An aske kowane gama zan kawo masifa a kan Isuwa a lokacin da zan kai aka kuma yanke kowane gemu aka kuma sa wa kowane kwankwaso rigar makoki. **38** A kan dukan rufi a Mowab da kuma a dandalin jama'a babu wani abu sai kuka gama na karye Mowab kamar tulun da babu mai so," in ji Ubangiji. **39** "Duba yadda aka ragargazar ta it! Duba yadda suke kuka! Duba yadda Mowab ta juya bayanta da kunya! Mowab ta zama abin ba'a abin tsoro ga dukan wadanda suke kewaye da ita." **40** Ga abin da Ubangiji yana cewa, "Ga shi! Gaggafa tana firiyu zuwa kasa, tana shimpida fikafikanta a kan Mowab. **41** Za a ci Keriyot a kuma kame kagarai. A wannan rana zukatan jarumawan Mowab za su zama kamar zuciyar macen da take na kuda. **42** Za a hallakar da Mowab a matsayin al'umma domin ta tayar wa Ubangiji. **43** Razana da rami da tarko suna jiranku, Ya mutanen Mowab, in ji Ubangiji. **44** "Duk wanda ya gudu daga razana zai fāda cikin rami, duk wanda ya haura daga rami zai fāda cikin tarko; gama zan kawo wa Mowab shekarar hukuncinta," in ji Ubangiji. **45** "A karkashin Heshbon masu gudun hijira suna tsaye ba mai taimako, gama wuta ta mutu daga Heshbon, harshen wuta daga tsakiyar Sihon; ta kone goshin Mowab, kōkon kai na'yān tayarwa masu surutu. **46** Kaitonki, ya Mowab! Mutanen Kemosh sun hallaka; an kai'ya'yanki maza daurin talala'ya'yanki mata zaman bauta. **47** "Duk da haka zan maido da wadatar Mowab a kwanaki masu zuwa," in ji Ubangiji. A nan hukuncin Mowab ya kare.

kogwanni masu zurfi, ku da kuke zama a Dedan, hukunta shi. **9** In masu tsinkar'ya'yan inabi suka zo maka, ba za su rage'ya'yan inabi kadan ba? In garayi suka zo da dare, ba za su sata abin da kawai suke bukata ba? **10** Amma zan washe Isuwa sarai; zan bubbude wuraren buyarsa, don kada yā boye kansa.'Yā'yansa, danginsa da maqwabtansa za su hallaka, ba kuwa zai kara kasancewa ba. **11** Ka bar marayunka; zan tsare ransu. Gwaurayenka kuma za su dogara a gare ni." **12** Ga abin da Ubangiji yana cewa, "In wadanda ba su dace su sha kwaf din ba suka sha shi, me ya sa za ka kubuta? Ba za ka kubuta ba, sai ka sha shi. **13** Na rantse da kaina," in ji Ubangiji, "cewa Bozra za tā zama kufai da kuma abin tsoro, abin dariya da abin la'ana; kuma al'umma domin ta tayar wa Ubangiji. **14** Na ji sakö daga Ubangiji cewa; an aiki jakada kai kankani a cikin al'ummai abin reni a cikin mutane. **15** Tsonor da ka sa ake ji da kuma girman kan zuciyarka ya rude ka, kai da kake zama a kogon dutse, kai da kake kan tudu. Ko da yake ka gina wa kanka sheka can bisa kamar na gaggafa, daga can zan sauko da kai kasa," in ji Ubangiji. **17** "Edom za tā zama abin tsoro; dukan wanda ya wuce zai giggice ya yi tsaki saboda dukan mikinta. **18** Kamar yadda aka tumbsuke Sodom da Gomorra, tare da garuruwan da suke maqwabtaka da su," in ji Ubangiji, "haka ba wanda zai zauna a can; ba wani da zai zauna a cikinta. **19** "Kamar zaki mai haurowa daga kurmin Urdun zuwa wurin kiwo mai kyau, zan kori Edom daga kasarta nan da nan. Wane ne zababben da zan nada don wannan? Wane ne yake kama da ni kuma wa zai kalubalance ni? Kuma wane makiyayi ne zai yi gāba da ni?" **20** Saboda haka, ku ji abin da Ubangiji ya shiryu a kan Edom, abin da ya nufa wa wadanda suke zama a Teman. Za a ja kanana na garken tumaki a tafi; zai hallaka wurin kiwonsu sarai saboda su. **21** Amon fāduwarsu zai sa kasa ta girgiza; za a kuma ji muryar kukansu a Jan Teku. **22** Dubal! Gaggafa tana firiyu tana kuma saukowa, tana bude fikafikanta a bisa Bozra. A wannan rana zukatan jarumawan Edom za su zama kamar macen da take na kuda. **23** Game da Damaskus. "Hamat da Afrad sun giggice, gama sun ji mummunar labari. Suna damuwa, sun damu kamar tekun da baya hutu. **24** Damaskus ta karai ta juya don ta gudu tsoro kuma ya kama ta; wahala da zafi sun kama ta, zafi kamar na mace mai na kuda. **25** Me ya sa ba a tafi aka bar sanannen birnin nan ba, birnin da nake jin dad? **26** Tabbatacce, samarinta za su fādi a tituna; dukan sojojinta za su yi shiru a wannan rana," in ji Ubangiji Madaukaki. **27** "Zan cinna wa katangar Damaskus wuta; za tā ci kagaran Ben-Hadad." **28** Game da

49 Game da Ammonawa. Ga abin da Ubangiji yana cewa, "Isra'il ba shi da'ya'ya maza ne? Ba shi da magāda ne? To, me ya sa Molek ya mallaki Gad? Me ya sa mutanensa suka zama a garuruwansa? **2** Amma kwanaki suna zuwa," in ji Ubangiji, "sa'ad da zan yi kirarin yaki a kan Rabba ta Ammonawa; zai zama tarin juji, za a sa wuta a kauyukan da suke kewayenta. Sa'an nan Isra'il zai kori wadanda suka kore shi," in ji Ubangiji. **3** "Ki yi kuka, ya Heshbon, gama an hallaka Ai! Ku tā da murya ku yi kuka, ya mazaunan Rabba! Ku sa tufafin makoki; ku ruga nan da can a cikin katanga, gama Molek zai tafi bauta, tare da firostocinsa da kuma fadawansa. **4** Me ya sa kuke takama da kwarurukanku, takama da kwarurukanku masu amfani? Ya ke diya marar aminci, kin dogara a wadatarki kika kuma ce, 'Wa zai iya fāda mini?' **5** Zan kawo razana a kanki daga wadanda suke kewaye da ke," in ji Ubangiji Madaukaki. "Za a kore kowanenku, babu wani da zai tattara masu gudun hijira. **6** "Duk da haka, daga baya, zan maido da wadatar Ammonawa," in ji Ubangiji. **7** Game da Edom. Ga abin da Ubangiji Madaukaki yana cewa, "Babu sauran hikima a Teman ne? Shawara ta face daga masu basira ne? Hikimarsu ta rubē ne? **8** Ku juya ku gudu, ku buya a cikin

Kedar da mulkokin Hazor, wadanda Nebukadnezzar Ubangiji, wurin kiwonsu na gaske, Ubangiji, abin sa sarkin Babilon ya fāda wa. Ga abin da Ubangiji yana zuciyan kakanninsu.’ 8 “Ku gudu daga Babilon; ku cewa, “Tashi, ku fāda wa Kedar ku kuma hallaka bar kasar Babiloniwaya, ku zama kamar awakin da mutanen Gabas. 29 Za a kwace tentunansu da suke bi da garke. 9 Gama zan kuta in kuma kawo a garkunansu; za a tafi da mafakanta tare da dukan kan Babilon hadfinkan manyan al’ummai na arewa. kayayakinsu da rakumansu. Mutane zu su yi musu Za su ja dāgār gāba da ita, kuma daga arewa za ihu, ‘Razana ko’ina!’ 30 “Ku yi maza ku gudu! Ku zauna a kogo masu surfi, ku da kuke zama a Hazor,” gwanayen jarumawa wadanda ba sa dawowa hanni in ji Ubangiji. “Nebukadnezzar sarkin Babilon ya wofi. 10 Saboda haka za a washe Babiloniwaya; shirya muku makarkashiya; ya nulla makarkashiya a dukan wadanda suka washe ta za su koshi,” in ji kanku. 31 “Ku tashi ku kuma fāda wa al’umma da tsalle kamar karsana mai sussuka hatsi kuna kuma sauksi wadda take zama da karfin hali,” in ji Ubangiji, murna, ku da kuka washe gādona, domin kuna “al’ummar da ba ta da kofofi ko kyamare; mutanenta suna zama su kadai. 32 Za a washe rakumansu, haniniya kamar ingarmu. 12 Mahaifyarku za tā sha garkunansu mai girma za su zama ganima. Zan babbar kunya; ita da ta haife ku za tā sha kunya. Za watsar da wadanda suke a wurare masu nesa a ko’ina tā zama mafi kānkanta na al’ummai, jeji, busasshiyar zan kuma kawo musu masifa a kowane gefe,” in kasa, hamada. 13 Saboda fushin Ubangiji ba za tā ji Ubangiji. 33 “Hazor za tā zama mazaunin diloli, zauna a cikinta ba amma za tā zama kufai gaba kufai har abada. Ba wanda zai zauna a can; ba wanda daya. Duk wadanda suka wuce Babilon za su ji tsoro zai zauna a cikinta.” 34 Ga maganar Ubangiji da ta su kuma yi tsaki saboda dukan mikinta. 14 “Ku ja zo wa Irmiya annabi game da Elam, a farkon mulkin dāgā kewaye da Babilon, dukanku wadanda kuke jan Zedekiya sarkin Yahuda. 35 Ga abin da Ubangiji baka. Ku harbe ta! Kada ku rage kibiyoyi, gama ta Madaukaki yana cewa, “Ga shi, zan karye karfin yi zunubi ga Ubangiji. 15 Ku yi kuwwa a kanta a Elam, zaunanne karfinsu. 36 Zan kawo a kan Elam kowane gefe! Ta miķa wuya, hasumiyyarta ta fādi, a kusurwoyi hudu daga kusurwoyi hudu na duniya; katangarta sun rushe. Da yake wannan sakaya ce ta zan watsar da su zuwa kusurwoyi hudu, kuma ba Ubangiji, ku dfaiki fansa a kanta; yi mata yadda ta yi al’ummar da masu gudun hijirar Elam ba za su kai wa wadansu. 16 Ku datse wa Babilon mai shuka, da ba. 37 Zan ragargaza Elam a gaban makiyansu, a mai girbi lauje a lokacin girbi. Saboda takobin mai gaban wadanda suke neman ransu; zan kawo masifa zalunci bari kowa ya koma ga mutanensa, bari kowa a kansu, da zafin fushina,” in ji Ubangiji. “Zan ya gudu zuwa ga kasarsa. 17 “Isra’ila garke ne da ya runtume su da takobi sai na kawo karshensu. 38 Zan sa kursiyina a Elam in kuma hallaka sarkinta da fadawanta,” in ji Ubangiji. 39 “Duk da haka zan watsate da zakoki suka kora. Na farkon da ya cinye maido da wadatar Elam a kwanaki masu zuwa,” in ji Isra’ila, yana cewa, “Zan hukunta sarkin Babilon da kasarsa yadda na hukunta sarkin Assuriya. 19 Amma Babiloniwaya. 2 “Ka yi shela ka kuma furt a cikin al’ummai, ka tā da tuta ka kuma furt; kada ku boye kome, amma ku ce, ‘Za a ci Babilon da yāki; za a kunyata Bel, Marduk ya cika da tsoro. Siffofinta za su sha kunya gumakanta za su cika da tsoro.’ 3 Al’umma daga arewa za tā fāda mata su mai da kasar kango. Ba wanda zai zauna a cikinta; mutane da dabbobi za su gudu. 4 “A kwanakin nan, a wannan lokaci,” in ji Ubangiji, “mutanen Isra’ila da mutanen Yahuda gaba daya za su tafi cikin hawaye su nemi Ubangiji Allahnsu. 5 Za su tambayi hanyar zuwa Sihiyona su kuma juya fuskokinsu wajenta. Za su zo su hada kansu ga Ubangiji a madawwamin alkawari da ba za a manta da shi ba. 6 “Mutanena sun zama batattun tumaki; makiyansu sun baudar da su suka sa suna ta yawo a cikin duwatsu. Sun yi ta yawo a bisa dutse da tudu suka manta wurin hutunsu. 7 Duk wanda ya same su ya cinye su; abokan gābansu suka ce, ‘Ba mu da laifi, gama sun yi zunubi wa

50 Ga maganar Ubangiji da ya yi ta wurin Irmiya annabi game da Babilon da kuma kasar Babiloniwaya. 2 “Ka yi shela ka kuma furt a cikin al’ummai, ka tā da tuta ka kuma furt; kada ku boye kome, amma ku ce, ‘Za a ci Babilon da yāki; za a kunyata Bel, Marduk ya cika da tsoro. Siffofinta za su sha kunya gumakanta za su cika da tsoro.’ 3 Al’umma daga arewa za tā fāda mata su mai da kasar kango. Ba wanda zai zauna a cikinta; mutane da dabbobi za su gudu. 4 “A kwanakin nan, a wannan lokaci,” in ji Ubangiji, “mutanen Isra’ila da mutanen Yahuda gaba daya za su tafi cikin hawaye su nemi Ubangiji Allahnsu. 5 Za su tambayi hanyar zuwa Sihiyona su kuma juya fuskokinsu wajenta. Za su zo su hada kansu ga Ubangiji a madawwamin alkawari da ba za a manta da shi ba. 6 “Mutanena sun zama batattun tumaki; makiyansu sun baudar da su suka sa suna ta yawo a cikin duwatsu. Sun yi ta yawo a bisa dutse da tudu suka manta wurin hutunsu. 7 Duk wanda ya same su ya cinye su; abokan gābansu suka ce, ‘Ba mu da laifi, gama sun yi zunubi wa

ku jibga ta kamar tsibin hatsi. Ku hallaka ta sarai kada ku bar mata raguwa. **27** Ku kashe dukan'yan bijimanta bari su gangara zuwa mayank! Kaitonsu! Gama ranansu ta zo, lokaci ya yi da za a hukunta su. **28** Ku saurari masu gudun hijira da masu neman mafaka daga Babilon suna furtawa a Sihiyona yadda Ubangiji Allahnmu ya dauki fansa, fansa domin haikalinsa. **29** “Ku kira'yan baka a kan Babilon, dukan wadanda suke jan baka. Ku yi sansani kewaye da ita duka; kada ku bar wani ya tsira. Ku sāka mata don ayyukanta; ku yi mata yadda ta yi. Gama ta tayar wa Ubangiji, Mai Tsarkin nan na Isra'il. **30** Saboda haka, samarinta za su fādī a tituna; za a kawar da dukan sojojinta a wannan rana,” in ji Ubangiji. **31** “Ga shi, ina gāba da ke, ya ke mai girman kai,” in ji Ubangiji, Ubangiji Madaukaki, “gama ranarki ta zo, lokacin da za a hukunta ki. **32** Mai daga kai za tā yi tuntube ta kuma fādī kuma ba wanda zai taimake ta tā tashi; zan hora wuta a garuruwanta da za tā cinye duk wadanda suke kewaye da ita.” **33** Ga abin da Ubangiji Madaukaki yana cewa, “An danne mutanen Isra'il, haka ma mutanen Yahuda. Dukan wadanda suka kama su suna riķe su kankan, suna kin barinsu su tafi. **34** Duk da haka Mai Fansarsu yana da karfi; Ubangiji Madaukaki ne sunansa. Zai kāre muradunsu gabagadi don yā kawo hutu ga kasarsu, amma rashin hutu ga wadanda suke zaune a Babilon. **35** “Akwai takobi a kan Babilonyawa!” In ji Ubangiji “a kan wadanda suke zama a Babilon da kuma a kan fadawanta da masu hikimarta! **36** Akwai takobi a kan annabawan karyanta! Za su zama wawaye. Akwai takobi a kan jarumawanta! Za su cika da tsoro. **37** Akwai takobi a kan dawakanta da kekunan yakinta da kuma dukan bakin da suke cikin mayakanta! Za su zama mata. Akwai takobi a kan dukiyyarta! Za a washe su. **38** Fāri a kan ruwanta! Za su bushe kaf. Gama kasa ce ta gumaka, gumakan da za su haukace da tsoro. **39** “Saboda haka halittun hamada da kuraye za su zauna a can, a can kuma mujya za tā zauna. Ba za a kāra zauna ko a yi zama a cikinta ba daga tsara zuwa tsara. **40** Yadda Allah ya tumfuke Sodom da Gomorra tare da makwabtan garuruwansu,” in ji Ubangiji “haka ma ba wanda zai zauna a can; ba wani da zai zauna a cikinta. **41** “Duba! Ga sojoi suna zuwa daga arewa; babbar al'umma da sarakuna masu yawa suna tahowa daga iyakokin duniya. **42** Suna riķe da baka da māshi; mugaye ne marasa tausayi. Amonsu ya yi kamar rurin teku yayinda suke hawan dawakansu; suna zuwa kamar mutane a dāgār yaķi don su fādā miki, ya Diyar Babilon. **43** Sarkin Babilon ya ji rahottanni game da su, hannunsa kuma ya yi laķwas. Wahala ta kama shi, zafi kamar na mace mai naķuda. **44** Kamar zaki mai haurawa daga kurmin Urdun zuwa wurin kiwo mai dausayi, zan fafare Babilon daga kasan nan da nan. Wane ne zabābēn da zan nadā domin

wannan? Wane ne kamar ni da zai kalubalance ni? Kuma wanda makiyayi zai iya tsaya gāba da ni?” **45** Saboda haka, ku ji abin da Ubangiji ya shirya a kan Babilon, abin da ya nufa gāba da kasar Babilonyawa. Za a kwashe kananan garkensu a tafi; zai hallaka wurin kiwonsu sarai saboda su. **46** Da jin an ci Babilon da yaķi sai duniya ta girkiza; za a ji kukanta cikin al'ummai.

51 Ubangiji ya ce, “Ga shi, zan zuga ruhun mai hallakarwa a kan Babilon da mutanen Leb Kamai. **2** Zan aika da baķi zuwa Babilon su casa ta su kuma yi kaca-kaca da kasarta; za su yi hamayya da ita a kowane gefe a ranar masifarta. **3** Kada ku bar maharbi yā ja bakansa, kada kuma ku bari yā sa kayan yakinsa. Kada ku rage samarinta, ku hallaka sojojinta kaf. **4** Za su fādī matattu a kasar Babilon, da munanan raunuka a titunanta. **5** Gama Ubangiji Madaukaki, Allah na Isra'il da Yahuda bai yashe su ba, ko da yake kasarsu cike da take da laifi a gaban Mai Tsarki na Isra'il. **6** “Ku gudu daga cikin Babilon! Bari kowa yā ceci ransal! Kada a hallaka saboda zunubanta. Gama lokaci ne don ramuwar Ubangiji, zai sāka mata bisa ga alhakinta. **7** Babilon ta zama kokon zinariya a hannun Ubangiji, ta sa dukan duniya ta yi maye. Kasashe sun sha ruwan inabinta, saboda haka yanzu sun haukace. **8** Farat daya Babilon za tā fādī ta farfashe. Ku yi kuka dominata! Ku samo mata magani saboda azabarta; watakila za a iya warkar da ita. **9** “Da mun warkar da Babilon, amma ba za tā warke ba; mu kyale ta kowane yā koma garinsu, gama hukuncinta ya kai sammai, ya yi tsawo kamar gizagizai.” **10** “Ubangiji ya baratar da mu; zo mu tafi mu yi shelarsa a Sihiyona mu fada abin da Ubangiji Allahnmu ya yi.” **11** “Ku wasa kibiyoyi, ku dauko garkuwoyi! Ubangiji ya zuga sarakunan Medes, domin niyyarsa ce yā hallaka Babilon. Ubangiji zai yi ramuwa, zai yi ramuwa saboda haikalinsa. **12** Ku tā da tuta gāba da katangan Babilon! Ku kāra matsara, ku kafa masu tsaro, ku shirya kwanto! Ga shi, Ubangiji zai aikata abin da ya fada umarninsa a kan mutanen Babilon. **13** Ke da kike zama kusa da ruwaye da kike kuma wadatar dukiya, karshenki ya zo, lokaci ya yi da za a kau da ke. **14** Ubangiji Madaukaki ya rantse da zatinsa, ya ce Tabbatacce zan cika ka da mutane kamar fāra, za su kuwa yi sowa don nasara a kanka. **15** “Ya halicci kasa ta wurin ikonsa; ya kafa duniya ta wurin hikimarsa, ya kuma shimpida sammai ta wurin fahiminsa. **16** Sa'ad da ya yi tsawa ruwan da suke sammai sukan yi ruri; yakan sa gizagizai su tashi daga karshen duniya. Yakan tura walkiya tare da ruwan sama yakan kuma saki iska daga cikin taskokinsa. **17** “Kowane mutum marar azanci ne kuma ba shi da sani; kowane makerin zinariya yakan sha kunya daga wurin gumakansa. Siffofinsa na karya ne; babu numfashi a cikinsu. **18** Su marasa

amfani ne, abubuwan ba'a ne kawai; sa'ad da lokacin zama tarin juji, wurin zaman diloli, abin kyama da hukuncinsu ya kai, za su hallaka. **19** Wanda yake abar ba'a, inda ba kowa. **38** Mutanenta duk suna na wajen Ya'kub ba kamar wadannan ba ne, gama ruri kamar zakoki, suna gurnani kamar'ya'yan zaki. shi ne Mahalicci dukan abu, har da kabilar abin **39** Amma sa'ad da aka farkar da su, zan yi musu gädonsa, Ubangiji Madaukaki ne sunansa. **20** "Kai ne biki in sa su sha su bugu, domin yi sowa da dariya, kulkin yakina, kayan yakina, da kai ne na ragargaza sa'an nan su shiga barcin da ba za su farka ba," in ji kasashe, da kai ne na hallaka mulkoki, **21** da kai ne Ubangiji. **40** "Zan sauko da su kamar tumaki zuwa na ragargaza doki da mahayi, da kai ne na ragargaza mayanka, kamar raguna da bunsurai. **41** "Yadda keken yakin da matuki, **22** da kai ne na ragargaza za a ci Sheshak, ta'kamar dunia duka za tā daina! miji da mata, da kai ne na ragargaza tsoho da Babilon za tā zama abar kyama a cikin al'ummai! saurayi, da kai ne na ragargaza saurayi da budurwa, **23** da kai ne na ragargaza makiyayi da garke, da **42** Teku zai malalo a kan Babilon, rakumansa masu hauka za su rufe ta. **43** Garuruwanta sun zama abin kai ne na ragargaza manoma da dawakan noma, da kufai, za tā zama hamada inda ba ruwa, kasar da ba kai ne na ragargaza masu mulki da shugabanni. **24** mazauna, ba kuma mutumin da zai ratsa ta cikinta. "Zan sāka wa Babilon da dukan mazaunan Babilon a **44** Zan hukunta Bel a Babilon, in sa ya yi aman abin idanunku saboda dukan muguntar da suka aikata da ya hadiye. Kasashe ba za su kara bumbuntowa a Sihiyona," in ji Ubangiji. **25** "Ga shi, ina gāba da **45** kai, ya ke dutse mai hallakarwa, wadda ta hallaka "Ku fito daga cikinta, jama'atal! Ku tsere da ranku! Ku duniya duka," in ji Ubangiji. "Zan mi'ka hannuna tsere daga zafin fushin Ubangiji. **46** Kada zuciyraku gāba da ke, zan mirgina kasa daga kwankolin dutse, tā yi suwu ko ku ji tsoro sa'ad da aka ji labarin a zan maishe ki konannen dutse. **26** Ba za a dauki **47** Gama kwanaki tabbatacce suna abada," in ji Ubangiji. **27** "Ku tā da tuta a kasa! Ku tsuwa, sa'ad da zan hukunta gumakan Babilon, zan busa kahoni a cikin kasashe! Ku shirya kasashe don **48** Sa'an nan sama da kasa da ita. Ararat, Minni, da Ashkenaz. A nada shugaba dukan abin da yake cikinsu, za su yi sowa ta murna gāba da ita; ku shirya dawakai kamar fāra. **28** Ku a kan Babilon, gama daga arewa masu hallakarwa su shirya kasashe don yaki da ita, sarakunan Medes, auko mata," in ji Ubangiji. **49** "Babilon za tā fādi gwamnoninsu da dukan masu shugabancinsu da **50** ta girgiza tana makyarkyata saboda nufin Ubangiji Ku wadanda kuka tsere wa takobi, ku gudu kada na gāba da Babilon ya tabbata, nufinsa na mai da ku tsaya! Ku tuna da Ubangiji a kasa mai nesa, ku kasar Babilon kufai don kada kowa yā zauna a can. kuma yi ta tunani a kan Urushalima." **51** "Mun **30** Sojojin Babilon sun daina yaki, suna zaune a cikin sha kunya saboda zargin da ake yi mana kunya ta kagaransu. Karfinsu ya kare, sun zama mata. An rufe mu, domin ba'ki sun shiga tsarkakan wurare na sa wa wuraren zamanta wuta, an karya kyamaren gidan Ubangiji." **52** "Amma kwanaki suna zuwa," kofofin garinta. **31** Maguji yana biye da maguji a in ji Ubangiji, "sa'ad da zan hukunta gumakanta, guje, jakada yana biye da jakada, doni su fāda wa da kuma a dukan kasarta wadanda aka yi wa rauni, sarkin Babilon, cewa an ci birinisa a kowane gefe. za su yi nishi. **53** Ko da Babilon za tā kai sararin **32** An kwace mashigai aka kone dadamu da wuta, sama ne, ta gina kagaranta mai karfi, duk da haka sojoi kuma suka giggice." **33** Ni Ubangiji Madaukaki, zan aiki masu hallakarwa a kanta," in ji Ubangiji. Allah na Isra'il na ce, "Yar Babilon kamar dab'en **54** "Ku ji muryar kuka daga Babilon, Da hargowar masussuka a lokacin da ake sussuka, ba da dadewa babbar hallakarwa daga kasar Babiloniwaya! **55** ba lokacin girbe ta zai zo." **34** "Nebukadnezzar Gama Ubangiji zai rushe Babilon, zai sa ta kame sarkin Babilon ya cinye mu, ya sa muka rikice, ya bakinta na alfarma. Sojoji za su yi ta kutsawa maishe mu kamar tulun da babu kome a cikinsa. kamar rakuman ruwa; suna tā da muroyinsu. Ya cinye mu kamar yadda dodon ruwa yakan yi **56** Gama mai hallakarwa ya auka wa Babilon, a ya kuma cika cikinsa da kayan marmarinmu, sa'an kama sojojinta, a kuma kakkarya bakkunansu. Gama nan kuma ya yi amanmu. **35** Bari abin da aka yi wa Ubangiji shi Allah ne mai sakaya; zai yi sakaya jikinmu yā kasance a bisa Babilon," in ji mazaunan sosai. **57** Zan sa mahukuntanta da masu hikimarta, Sihiyona. "Bari jinimu yā kasance a kan wadanda gwamnoninta, shugabanninta da sojojinta su sha suke zama a Babilon," in ji Urushalima. **36** Saboda su bugu; za su dinga yin barcin da ba za su farka haka ga abin da Ubangiji ya ce, "Duba, zan tsaya ba," in ji Sarkin, mai suna Ubangiji Madaukaki. **58** muku, zan daukar muku fansa, zan sa tekunta kafe Ni Ubangiji Madaukaki, na ce, "Za a bajé katangan in kuma sa mabulbulanta su kafe. **37** Babilon za tā nan na Babilon mai kauri za a kuma kōne dogayen

kyamarenta da wuta; mutane sun wahalar da kansu a banza, al'umma sun yi wahala kawai domin wutar tafin.” **59** Jawabin da annabi Irmiya ya ba Serahiya, dan Neriya, wato, jikan Ma'a sehiya, lokacin da ya tafi tare da Zedekiya, Sarkin Yahuda, zuwa Babilon a shekara ta hudu ta mulkinsa. Serahiya shi ne shugaba mai lura da gidajen saukar baiki. **60** Irmiya ya rubuta a littafi dukan masifun da za su auko wa Babilon, wato, dukan wannan magana da aka rubuta a kan Babilon. **61** Irmiya kuwa ya ce wa Serahiya, “Lokacin da ka kai Babilon, sai ka karanta dukan maganan nan. **62** Ka kuma ce, ‘Ya Ubangiji, kai ne ka yi magana a kan wannan wuri, cewa za ka lalatar da shi, har ba abin da zai zauna a ciki, mutum ko dabba. Wurin zai zama kufai har abada.’ **63** Sa'ad da ka gama karanta wannan littafi, sai ka daura wa littafin dutse, sa'an nan ka jefar da shi tsakiyar Kogin Yuferites. **64** Sa'an nan ka ce, ‘Haka Babilon za ta nutse, ba za ta kara tashi ba saboda masifar da zan kawo mata. Mutanenta kuwa za su fadi.’” Wannan shi ne karshen kalmomin Irmiya.

52 Zedekiya yana da shekara ashirin da daya sa'ad da ya ci sarauta. Ya yi mulki a Urushalima shekara goma sha daya. Sunan uwarsa Hamutal, ya Irmiya, wanda yake zaune a Libna. **2** Sarki Zedekiya ya aikata abin da yake mugu a gabon Ubangiji kamar yadda Sarki Yehohiyakim ya yi. **3** Al'amarin ya zama da muni kwarai a cikin Isra'il da Yahuda, don haka Ubangiji ya husata har ya sa aka kai mutanen bautar talala. Zedekiya kuwa ya tayar wa Sarkin Babilon. **4** A kan rana ta goma ga watan goma, a shekara ta tara ta mulkin Zedekiya, Sarkin Yahuda, sai Nebukadnezzar, Sarkin Babilon, ya zo yak'i da Urushalima tare da dukan sojojinsa. Suka kewaye ta da yak'i, suka gina katanga kewaye da ita. **5** An kewaye birnin da yak'i har shekara ta goma sha daya ta mulkin Zedekiya. **6** A kan rana ta tara a watan hudu na wannan shekara, yunwa ta tsananta kwarai a birnin. Mutane suka rasa abin da za su ci. **7** Sai aka huda katangan birnin, sojojin kuwa suka gudu, suka fita daga cikin birnin da dare ta hanyar kofar da take tsakanin bango biyu, kusa da gonar sarki, sa'ad da Babiloniwaya suke kewaye da birnin. Sojojin suka nufi wajen Araba. **8** Amma sojojin Babiloniwaya suka runtumi sarki Zedekiya, suka ci masa a filayen Yeriko. Dukan sooji suka yashe shi. **9** Da aka kama Zedekiya, sai aka kai shi wurin Sarkin Babilon a Ribla a Kasar Hamat, a nan ne Sarkin Babilon ya yanke masa shari'a. **10** Sarkin Babilon ya kashe'ya'yan Zedekiya a idonsa. Ya kuma kashe dukan shugabannin Yahuda a Ribla. **11** Sa'an nan ya kwa'ule idanun Zedekiya, ya kuma sa masa fukumi, aka kai shi Babilon inda aka sa shi a kurkuku har ran da ya mutu. **12** A kan rana ta goma ga watan biyar a shekara ta goma sha tara ta sarautar Nebukadnezzar, Sarkin Babilon, sai Nebuzaradan shugaban matsara

da kuma dan majalisar sarki, ya zo Urushalima. **13** Sai ya kone haikalin Ubangiji, da gidan sarki, da dukan gine-gine masu alfarman da suke Urushalima. **14** Sojojin Babiloniwaya da suke tare da shugaban matsara, suka rushe dukan katangan Urushalima. **15** Sa'an nan Nebuzaradan shugaban matsara ya kwashé wadansu matalauta, da sauran mutane da aka bari a birnin, da wadanda suka gudu zuwa wurin Sarkin Babilon, da sauran masu sana'a, ya kai su bautar talala a Babilon. **16** Amma ya bar wadansu matalauta na gaske a kasar don su yi aiki a gonakin inabi, da sauran gonaki. **17** Babiloniwaya kuwa suka farfasa ginshikan tagulla, da dakalai, da babbar kwatarniya, wadanda suke a haikalin Ubangiji. Suka kwashé tagulla duka suka kai Babilon. **18** Suka kwashé tukwanen karfe, da manyan cokula, da hantsuka, da daruna, da tasoshin kona turare, da kayayakin tagulla wadanda ake amfani da su domin hidimar haikali. **19** Suka kuma kwashé kananen kwanonin sha, da farantan wuta, da daruna, da tukwane, da alkukai, da tasoshin kona turare, da kwanonin mi'ka hadayar sha. Duk abin da yake na zinariya da azurfa, shugaban matsara ya kwashé. **20** Tagullar da sarki Solomon ya yi wa haikalin Ubangiji da ita, wato, ginshikai biyu, da Katon kwano mai suna Teku na tagulla, da bijimai goma sha biyu, wadanda suke dauke da kwatarniya, da dakalai, ta fi karfin a auna. **21** Tsawon kowane ginshiki kamu goma sha takwas ne, kewayensa kuwa kamu goma sha biyu ne, kaurinsa kuma hudu ne. Kowannensu yana da rami a ciki. **22** A kan kowane ginshiki, an yi masa dajiyar tagulla, tsayinta kamu biyar. A bisa kan kowace dajiyi akwai raga da siffotin rumman na tagulla kewaye da dajiyar. Ginshiki na biyu ma haka yake da siffotin rumman. **23** Akwai siffotin rumman tasa'in da shida da ake gani a gefen. Dukan siffotin rumman da suke a kan ragar kewaye, guda dari ne. **24** Shugaban matsara kuma ya dauki Serahiya babbani firist, da Zefaniya wanda yake biye da babbani firist, da mutum uku masu tsaron kofar, ya tafi da su. **25** Daga cikin birnin kuma ya dauki shugaban sojojin, da mutum bakwai'yan majalisar sarki, da magatakardan shugaban sojojin wanda yakan tara sojojin kasar, da mutane sittin na kasar, wadanda aka same su a birnin, ya tafi da su. **26** Nebuzaradan shugaban matsara ya tafi da wadannan mutane wurin Sarkin Babilon a Ribla, **27** Sarkin Babilon kuwa ya kashe su a Ribla a Kasar Hamat. Haka aka tafi da mutanen Yahuda bautar talala, daga kasarta. **28** Wannan shi ne yawan mutanen da Nebukadnezzar ya kai su bauta. A shekara ta bakwai ta sarautarsa, ya tafi da Yahudawa 3,023; **29** a shekara ta goma sha takwas ta sarautar Nebukadnezzar, ya tafi da Yahudawa daga Urushalima 832; **30** a shekara ta ashirin da uku ta sarautarsa, Nebuzaradan shugaban matsara ya tafi da Yahudawa 745. Jimillarsu duka

4,600 ne. **31** A shekarar da Ewil-Merodak ya zama Sarkin Babilon, sai ya nuna wa Yehohiyacin Sarkin Yahuda alheri. Ya fisshe shi daga kurkuku. Wannan ya faru ran ashirin da biyar ga watan goma sha biyu a shekara ta talatin da bakwai bayan da aka kai Yehohiyacin bauta. **32** Ewil-Merodak ya nuna wa Yehohiyacin alheri, ya ba shi matsayi na daraja fiye da wadansu sarakunan da aka kai su bautar talala a Babilon tare da shi. **33** Yehohiyacin ya tube tufafin kurkuku, ya riķa cin abinci kullum a teburin sarki, har dukan sauran kwanakin ransa. **34** Kowace rana akan ba shi kyauta bisa ga umarnin sarkin Babilon, saboda bukatarsa. Haka aka yi masa har rasuwarsa.

Makoki

1 Yanzu birnin ya zama babu kowa a ciki, birnin da a dā yake cike da mutane! Yanzu birnin ya zama kamar gwauruwa, wadda a dā babba ce ita a cikin kasashe! Ita da take sarauniya a cikin larduna yanzu ta zama baiwa. **2** Tana yin kuka mai zafi da dare, hawaye na gangara a kan kumatunta. A cikin masoyanta duka babu wanda ya yi mata ta'aziyya. Duk abokanta sun yashe ta; sun zama abokan gābanta. **3** Bayan wahala da bakiñ ciki, Yahuda ta tafi bauta. Ta zauna a cikin kasashe, ba tā samu wurin hutawa ba. Duk masu fafararta sun same ta sa'ad da take cikin matukar facin rai. **4** Hanyoyin zuwa Sihiyona suna makoki, gama ba wanda ya zo bikin da ta shiryia. Ba kowa a hanyoyin shiganta. Firistocinta suna gurnani, yan matana kuma suna wahala, kuma tana cikin shan wahala kwarai. **5** Ma'kiyanta sun zama shugabanninta; Abokan gābanta suna da kwanciyar rai. Ubangiji ya kawo mata facin rai domin yawan zunubanta.'Ya'yanta sun tafi bauta, a fārkashin ma'kiyanta. **6** Diyar Sihiyona ba ta da sauran daraja.'Ya'yan sarakunanta sun zama kamar bareyi wadanda suka rasa wurin kiwo; cikin rashin karfi suka guje wa masu fafararsu. **7** A cikin kwanakin da take shan wahala take kuma yawo Urushalima ta tuna da dukan dukiyar da take da ita a kwanakin dā can. Sa'ad da mutanenta suka fada cikin hannun abokan gābanta, ba wanda ya taimake ta. Ma'kiyanta suka dube ta suka yi mata dariya don hallakar da ta auko mata. **8** Urushalima ta yi zunubi kwarai saboda haka ta zama marar tsarki. Dukan masu martaba ta sun raina ta, gama sun ga tsiraicinta; ita ma da kanta tana nishi da kyar ta kuma juya baya. **9** Kazantarta ta manne wa rigunanta; ba tā kula da nan gaba ba, fāduwarta kuwa babban abu ne; babu wanda zai yi mata ta'aziyya.

"Duba, ya Ubangiji, ka ga wahalata, gama ma'kiyi ya yi nasara." **10** Ma'kiya ya kwashe dukiyarta duka; ta ga mutanen da ba su san Allah ba sun shiga wuri mai tsarkinta wadanda ka hana su shiga taron jama'arka. **11** Dukan mutanenta suna nishi da kyar suna neman burodi; sun sayar da dukiyarsu don su samu abinci nake sha, wadda Ubangiji ya auko mini a cikin zafin fushinsa? **12** "Daga sama ya aiko da wuta, ya aiko ta cikin kasusuwana. Ya shifida raga a kafafuna ya 14 "Ya daura zunubaina a wuyana; aka nade su a kwashe karfina. Ya bashe ni ga wadanda suka fi ni ni; ya sa wata runduna ta tayar mini ta kuma tattake

samarina. Ubangiji ya tattake budurwa Diyar Yahuda kamar'ya yan inabi a wurin matsewa. **16** "Dalilin da ya sa nake kuka ke nan idanuna kuma suna ta zubar da hawaye. Babu wani a kusa da zai yi mini ta'aziyya, ba wanda zai sabunta ruhuna.'Ya'yana sun zama fakirai domin makiyina ya yi nasara." **17** Sihiyona ta miña hannunta, amma ba wani da zai yi mata ta'aziyya. Ubangiji ya umarta cewa ma'kwabtansa za su zama makiyansa; Urushalima ta zama abar kyama a cikinsu. **18** "Ubangiji mai adalci ne, duk da haka na yi tawaye da umarninsa. Ku saurara, jama'a duka; ku dubi wahalar da nake sha. Samarina da'yan matana duka sun tafi bauta. **19** "Na kira abokaina amma sun yashe ni. Firistocinta da dattawana sun hallaka a cikin birnin yayinda suke neman abinci don kada su mutu da yunwa. **20** "Duba, Ubangiji, ka ga kuncin da nake ciki! Ina shan azaba a raina, ba ni da kwanciyar rai a cikin zuciyata, domin na yi tawaye sosai. A waje takobi na kisa; a ciki kuma akwai mutuwa. **21** "Mutane suna ji ina nishi da kyar, amma ba wanda zai yi mini ta'aziyya. Dukan makiyana sun ji wahalar da nake ciki; suna farin ciki da abin da ka yi. Ka kawo ranan nan da ka sanar domin su ma su zama kamar ni. **22** "Bari ka ga muguntarsu duka; ka yi musu yadda ka yi mini domin dukan zunubansu. Nishina da yawa kuma zuciyata ta gaji."

2 Yadda Ubangiji ya rufe Diyar Sihiyona da gizagizan fushi! Ya jefar da darajar Isra'il'a daga sama zuwa kasa; bai tuna da wurin dora kafafunsa ba a ranar fushinsa. **2** Ubangiji ya hallakar da wurin zaman Ya'kub ba tausayi; A cikin fushinsa kuma zai rurushe kagaran Diyar Yahuda. Ya kaskantar da mulki da masu mulki. **3** A cikin zafin fushi ya fasa kowane kaho na Isra'il'a. Ya janye hannun damansa kamar wuta mai kone duk abin da yake kusa da ita. **4** Kamar abokin gāba, ya dana bakansa; hannun kamar makiyi ne; ya hallaka Isra'il'a. Ya hallaka wurarenta duka ya kuma hallaka kagaranta. Ya kara yawan makoki da bakiñ ciki wa Diyar Yahuda. **6** Ya don kada su mutu da yunwa. "Ubangiji, ka duba ka gani, gama an yashe ni." **12** "Ko wannan ba wani abu ba ne a wurinku, dukanku masu wucewa? Ku duba ku gani. Ko akwai wata wahala kamar irin wadda rushe haikalinsa kamar lambu; ya hallaka wurin gani, gama an yashe ni." **13** "Daga sama ya aiko da wuta, ya aiko ta cikin zafin fushinsa ya watsar da sarki da firist. **7** Ubangiji ya ki bagadensa ya kuma yi wofi da haikalinsa. Ya ba makiyinta fadodinta; suka yi sowa a cikin gidan Ubangiji kamar a ranar da ake yin juyo da ni. Ya bar ni ni kadai, sumamme dukan yini. **biki.** **8** Ubangiji ya kuduri niyya yā rushe bangon da yake kewaye da Diyar Sihiyona. Ya auna da igiyar awo bai fasa hallaka ta ba. Ya sa katanga da katanga duk suka lalace. **9** Kofofinta sun nutse a cikin kasa; ya kakkarya karafanta. Sarakunanta da'ya'yan sarakunanta duk an kai su bauta cikin wadansu

kasashe, babu sauran doka, annabawa kuma ba su kamar wadanda suka mutu da jimawa. **7** Ya kewaye samun wahayi daga wurin Ubangiji. **10** Dattawan ni yadda ba zan iya gudu ba; Ya daure ni da sarka Diyar Sihiyona sun zauna shiru a kasa; suka kuma sa mai nauyi. **8** Ko lokacin da nake kira don neman rigar buhu.'Yan matan Urushalima suka sunkuyar da taimako, ba ya jin addu'ata. **9** Ya tare hanyata da kawunansu kasa. **11** Idanuna sun dushe don yawan tubula na duwatsu; ya sa hanyata ta karkace. **10** kuka, raina na cike da bakin ciki; zuciyata ta karaya Kamar beyar da take a labe tana jira, kamar zaki a domin mutanena sun hallaka, domin yara da jarirai boye, **11** ya janye ni daga kan hanya ya batar da ni suna suma a kan hanyoyi a cikin birni. **12** Suna ce ya bar ni ba taimako. **12** Ya ja kwarinsa ya sa in zama wa uwayersu, "Ina burodi da ruwan inabi?" Yayinda abin baratarsa. **13** Ya harbi zuciyata da kibiyoyin suke suma kamar mutanen da aka ji masu ciwo kwarinsa. **14** Na zama abin dariya ga mutanena a cikin birni, sa'ad da suke mutuwa a hanmuwan duka; suna yi mini ba'a cikin wa'fa dukan yini. **15** uwayersu. **13** Me zan ce miki? Da me zan kwatanta Ya cika ni da kayan dac'i ya Gundure ni da abinci ki, ke Diyar Urushalima? Da me zan misalta ki, mai dac'i. **16** Ya kakkarya hakorana da tsakuwa; ya yadda zan iya yi miki ta'aziyya, Ke Budurwa Diyar tattake ni cikin kura. **17** An hana ni salama; na Sihiyona? Ciwonki yana da surfi kamar teku. Wane manta da ko mene ne ake kira wadata. **18** Saboda ne zai iya warkar da ke? **14** Wahayin annabawanki haka na ce, "Darajata ta kare da kuma duk abin karya ne kuma marasa amfani; ba su tona zunubanki da nake begen samu daga wurin Ubangiji." **19** Na ba yadda za su iya ceto ki daga bauta ba. Sun yi tuna da azabata da kuma sintiri, da na yi ta yi da miki annabcin karya marar amfani. **15** Duk masu dafin rai. **20** Na tuna su sosai, sai kuma na ji ba wucewa suna yi miki tafi na reni; suna yi wa Diyar dadi a raina. **21** Duk da haka na tuna da wannan Urushalima tsaki suna kada kai suna cewa, "Wannan na kuma sa bege ga nan gaba. **22** Domin kaunar ne birnin da aka ce kyakkyawa ne, mai farantawa Ubangiji ba mu hallaka ba; gama jiyejiyankansa ba dukan duniya rai?" **16** Makiyanki duka suna ta su karewa. **23** Sababbi ne kowace safiya; amincinka surutu game da ke; suna tsaki suna cizon hakora kuwa mai girma ne. **24** Na ce wa kaina, "Ubangiji suna cewa, "Mun hallaka ta. Wannan ce ranar da shi ne nawa; saboda haka zan jira shi." **25** Ubangiji muke jira; yau mun gan ta." **17** Ubangiji ya yi abin mai alheri ne ga wadanda suke da bege a cikinsa, ga da ya shiryi; ya cika maganarsa, wadda ya umarta kuma wanda yake neman shi; **26** yana da kyau ka tun dadewa. Ya jefar da ke ba tausayi, ya bari makiyanki jira shiru domin samun ceton Ubangiji. **27** Yana da sun yi nasara da ke, ya daukaka fahon makiyanki. kyau mutum yā sha wuya tun yana yaro. **28** Bari yā **18** Zuciyar mutane ta yi kuka ga Ubangiji. Ya bangon zauna shiru shi kadai, gama haka Ubangiji ya sa yā Diyar Urushalima, bar hawayenki su zuba kamar yi. **29** Bari yā boye fuskarsa cikin kura kila akwai rafi dare da rana; kada ki huta, kada idanunki su bege. **30** Bari yā ba da kumatunsa a mare shi, yā huta. **19** Ki tashi, ki yi kuka cikin dare, dare na yi kuma bari a ci masa mutunci. **31** Gama Ubangiji sai ki fara kuka; kina budewa Ubangiji zuciyarki. Ki ba ya yashe mutane har abada. **32** Ko da ya kawo daga hanmuwanki gare shi domin rayukan yā yanki, bacin rai, zai nuna tausayi sosai, kaunrsa tana da wadanda suka suma don yunwa a kan kowanetiti. **33** Gama ba haka kawai yake kawo wahala ko **20** "Ka duba, ka gani ya Ubangiji. Wane ne ka taba yi bacin rai ga'yan adam ba. **34** Bai yarda a tattake'yan wa haka? Ko ya kamata uwaye su ci'ya'yansu, ya'yan kurkuku a kasa ba, **35** ko kuma a danne wa mutum da suka yi reno? Ko ya kamata a kashe firistoci da hakinisa a gabon Madaulkaki, **36** ko kuma a danne annabawa a cikin haikalim Ubangiji? **21** "Matasa wa mutum shari'ar gaskiya ashe Ubangiji ba zai da tsoffafi duk suna kwanciya a cikin kurar tituna; ga irin wadannan abubuwa ba? **37** Wane ne ya isa an karkashe matasa da'yan matana da takobi. Ka yā yi magana kuma ta cika in ba Ubangiji ne ya kashe su a ranar fushirinki; ka kashe su ba tausayi. umarta ba? **38** Ba daga bakin Madaulkaki ne bala'i da **22** "Kamar yadda kake yin gayyata a ranar biki, abubuwa masu kyau suke fitowa ba? **39** Don mene ne haka kake kawo mini tsoro a kowanefefe. A ranar wani mai rai zai yi gunaguni sa'ad da aka ba shi horo fushin Ubangiji ba mai tserewa ba wanda zai tsira; domin zunubansa? **40** Bari mu auna tafiyarmu mu makiyin ya kashe wadanda na yi renonsu, na kuma gwada ta, sai mu kuma koma ga Ubangiji. **41** Bari mu daga zuciyarmu da hanmuwanmu ga Allah na cikin sama, mu ce, **42** "Mun yi zunubi mun yi tawaye ba ka kuwa gafartiba ba. **43** "Ka rufe kanka da fushi, ka fafare mu; ka karkashe mu ba tausayi. **44** Ka rufe kanka da gajimare don kada addu'armu ta kai wurinka. **45** Ka mai da mu tarkace da juji a cikin mutane. **46** "Dukan makiyanki suna ta yin mana magana marar dadi. **47** Muna cika da tsoro, da lalatarwa da hallakarwa." **48** Hawaye na kwararowa daga idanuna domin an da kuma wahala.

3 Ni ne mutumin da ya ga azaba ta wurin bulalar fushin Ubangiji. **2** Ya kore ni, ya sa na yi tafiyi a cikin duhu maimakon a cikin haske; **3** ba shakka, ya juya mini bayu, yana gāba da ni sau da sau, dukan yini. **4** Ya sa fatar jikina da naman jikina sun tsufa ya kuma karya kasusuwana. **5** Ya yi mini kwanton bauna ya kuma kewaye ni da bakin ciki da kuma wahala. **6** Ya sa na zauna a cikin duhu

hallaka mutanena. **49** Idanuna za su ci gaba da wafanda suka Zub da jinin masu adalci a cikinsu. **14** kwararowa da hawaye, ba hutawa. **50** Har sai in Yanzu suna yawo barkatai a tituna kamar makafi. Ubangiji ya duba daga sama ya gani. **51** Abin da nake Sun Kazantu da jini yadda ba wanda zai kuskura ya gani yana kawo mini bakin ciki domin dukan matan taba rigunansu. **15** "Ku tafi! Ba ku da tsabta!" Haka birmina. **52** Makiyana suna farauta ta ba dalili kamar mutane suke ihu suke ce musu. "Ku tashi daga nan! tsuntsu. **53** Sun yi Kokari su kashe ni a cikin rami Ku tashi daga nan! Kada ku taba mu!" Sa'ad da suka suka kuma jajjefe ni da duwatsu; **54** ruwaye suka gudu suna yawo, mutanen wadansu Kasashe suka rufe kaina, sai na yi tunani cewa na kusa mutuwa. ce, "Ba za su ci gaba da zama a nan ba." **16** Ubangiji **55** Na yi kira ga sunanka, ya Ubangiji, daga rami mai kansa ya warwatsa su; ya daina duban su. Ba a ba zurfi. **56** Ka ji rokona, "Kada ka toshe kunnuwanka firistoci girma, ba su ba dattawa gata. **17** Idanunmu ka ki jin rokona na neman taimako." **57** Ka zo kusa sun gaji, suna ta dubawa ko taimako zai zo; mu sa lokacin da na kira ka, kuma ka ce mini, "Kada ka ji ido ko za mu ga kasar da za ta iya taimakon mu. **18** tsoro." **58** Ya Ubangiji, ka goyi bayana; ka fanshi Ana bin sawunmu, ba za mu iya tafiya kan tituna ba. raina. **59** Ya Ubangiji, ka ga inda aka yi mini ba Karshenmu ya kusa, kwanakinmu sun kare, gama daidai ba. Ka shari'anta, ka ba ni gaskiya! **60** Ka ga Karshenmu ya zo. **19** Masufafar mu sun fi gaggafa surfin ramakonsu, da duk mugun shirin da suke yi mai firiya a sararin sama sauri; sun fafare mu a mini. **61** Ya Ubangiji, ka ji zaginsu, da duka mugun kan duwatsu suna fakon mu a jeji. **20** Shaffafe na shirin da suke yi mini **62** Abin da makiyana suke Ubangiji, numfashin ranmu, ya fadi cikin tarkonsu. yin radfa a kai game da ni duk yini. **63** Dube su! A Muna tunani cewa za mu iya rayuwa cikin sauran zaune ko a tsaye, suna yi mini ba'a cikin wafokinsu. mutane a karkashin inuwarsa. **21** Ku yi murna da **64** Ka ba su abin da ya dace su samu, ya Ubangiji, farin ciki, ya Diyar Edom, ke mai zama a kasar Uz. domin abin da hannuwansu suka yi. **65** Ka sa yana Amma ke ma za a ba ki kwaf; za ki bugu ki zama ta rufe zuciyarsu, kuma bari la'anarka ta bi su. **66** Ka tsirara. **22** Ya Diyar Sihiyona, hukuncinki zai kare; ba fafare su cikin fushi ka hallaka su daga cikin duniya zai sa zaman bautarki yä yi tsayi ba. Amma ya Diyar ta Ubangiji.

4 Zinariya ta rasa kyanta, hasken zinariya ya dushe! **5** Ka tuna, ya Ubangiji, abin da ya faru da mu; An warwatsar da tsarkakakkun duwatsu masu duba, ka ga kunyar da muka sha. **2** An ba wa daraja a kan tituna. **2** Dubi samarin Sihiyona masu baki gädonmu, gidajenmu kuma aka ba bare. **3** Mun daraja, wafanda a dä darajarsu ta isa nayuin zinariya, zama marayu marasa ubanii, uwayenmu kamar yan zu ana daukar su a matsayin tukwanen kasa, gwauraye. **4** Dole mu sayi ruwan da muke sha; sai aikin magin in tukwane! **3** Ko diloli suna ba'ya'yansu mun biya mu sami itace. **5** Masufafar mu sun nono su sha, amma mutanena sun zama marasa kusa kama mu; mun gaji kuma ba dama mu huta. zuciyar kamar Jiminai a cikin jeji. **4** Domin Kishirwa **6** Mun miña kamnu ga Masar da Assuriya don mu harshen jarirai ya manne a rufin bakinsu; yaran sami isashen abinci. **7** Kakanninmu sun yi zunubi suna roko a ba su burodi, amma ba wanda ya ba su. kuma ba sa nan yan zu, mu ne aka bari muna shan **5** Wafanda a dä sukan ci abinci mai dadî yan zu su hukuncinsu. **8** Bayi suna mulki a kanmu, kuma ba ne masu bara a tituna. Wafanda a dä suke sa kaya wanda zai'yantar da mu daga hannuwansu. **9** Muna masu kyau yan zu suna kwance a kan tarin toka. samun burodi a bakin rayukanmu domin takobin da **6** Horon mutanena ya fi na Sodom girma, wadda yake a jeji. **10** Fatar jikinmu ta yi zafi kamar murhu, aka hallaka farat daya ba wani hannu da ya juya ya muna jin zazzabi domin yunwa. **11** An yi wa mata taimake ta. **7** 'Ya'yan sarakunansu sun fi Kankara fyade a cikin Sihiyona, da kuma budurwai a cikin haske sun kuma fi madara fari, jikunansu sun fi garuruwan Yahuda. **12** An rataye'ya'yan sarakuna da murjani ja, kyansu kamar shudin yakutu. **8** Amma hannuwansu; ba a ba wa dattawa girma. **13** Samari yan zu sun fi dare duhu; ba a iya gane su a tituna. suna faman yin niña; yara kuma suna fama da kyar Fatar jikinsu ta manne da kasusuwansu; sun bushe da nauyin kayan itace. **14** Dattawan sun bar kofar kamar itace. **9** Gara wafanda aka kashe su da takobi birnin, samari sun daina rera wa. **15** Farin ciki ya da wafanda suke mutuwa da yunwa; sun rame rabu da zuciyarmu; rayuwarmu ta zama makoki. **16** domin rashin abinci a gona. **10** Da hannuwansu mata Rawani ya fadi daga kanmu. Kaiton mu gama mun masu tausayi sun dafa yaransu, suka zama masu yi zunubi! **17** Domin wannan zuciyarmu ta yi sanyi; abinci sa'ad da aka hallaka mutanena. **11** Ubangiji domin wafannan abubuwa idanunmu sun dushe **18** ya saki fushinsa; ya zuba zafin fushinsa. Ya huria gama Tudun Sihiyona ya zama kufai, sai diloli ke wuta a Sihiyona ta kuma cinye harsashin gininta. yawa a wurin. **19** Ya Ubangiji, kai ne mai iko har **12** Sarakunan duniya ba su gaskata ba, haka ma abada; kursiyinka ya dawwama cikin dukan zamani. mutanen duniya, cewa magabta da makiya za su iya **20** Don mene ne kake mantawa da mu koyaushe? shiga kofofin Urushalima. **13** Amma ya faru domin Me ya sa ka yashe mu da jimawa? **21** Ka sâke jawo zunuban annabawanta da muguntar firistocinta, mu gare ka, ya Ubangiji, don mu komo; ka sabunta

kwanakinmu su zama kamar yadda suke a dā **22** sai
dai in ka ki mu gaba daya kana fushi da mu fiye da
yadda za a iya aunawa.

Ezekiyel

1 A shekara ta talatin, a wata na hudu a rana biyar, yayinda nake cikin'yan zaman bauta kusa da Kogin Kebar, sai sammai suka bude na kuwa ga wahayoyin Allah. **2** A rana biyar ga wata, a shekara ta biyar ne ta zaman bautan Sarki Yehohiyacin, **3** maganan Ubangiji ta zo wa Ezekiyel first, dan Buzi, kusa da Kogin Kebar a kasar Babiloniwaya. A can hannun Ubangiji yana a kansa. **4** Na duba, sai na ga guguwa ta taso daga arewa babban hadari cike da walkiya kewaye da haske mai haske sosai. Tsakiyar wutar ta yi kamar karfe mai cin wuta balbal, **5** a cikin wutar kuwa akwai abin da ya yi kamar halittu guda hudu. A bayyane kamanninsu ya yi kamar siffar mutum, **6** amma kowanensu yana da fuskoki hudu da fikafikai guda hudu. **7** Kafafunsu mi'akkfuu ne; kuma kafafunsu sun yi kamar na maraki suna kuma walkiya kamar tagullar da aka goge. **8** A karkashin fikafikansu hudu suna da hannuwan mutum a kowane gefe. Dukansu hudu suna da fuskoki da fikafikai, **9** kuma fikafikansu suna taban juna. Kowanne ya mike gaba; ba sa juyawa sa'ad da suke tafiya. **10** Fuskokinsu sun yi kamar haka. Kowanne a cikin hufun yana da fuskar mutum, kuma a gefen dama kowanne yana da fuskar zaki, a hagu kuma fuskar maraki; kowanne yana kuma da fuskar gaggafa. **11** Haka fuskokinsu suka kasance. Fikafikansu sun budu sama; kowanne yana da fikafikai biyu, daya yana taba fikafikan dayan halittar a dayan gefe, fikafikai biyu kuma suna rufe, jikinsa. **12** Kowanne ya mike gaba sosai. Duk inda ruhu zai tafi, can za su, ba tare da juyawa ba yayinda suke tafiya. **13** Kamannin halittun ya yi kamar garwashii mai cin wuta ko kuwa kamar fitilu. Wuta tana kai da kawowa a cikin halittun; ta yi haske kwarai, walkiya kuma tana wulgawa daga cikinta.

14 Halittun suna gaggauta kai da kawowa kamar walkiya. **15** Yayinda nake kallon rayayyun halittun nan, sai na ga da'ira a kasa kusa da kowace halitta da fuskokinsa hudu. **16** Ga kamanni da fasalin da'irorin. Suna kyalkyalii kamar kirisolit, kuma dukan hufun sun yi kama da juna. Kowacce ta yi kamar da'ira a cikin da'ira. **17** Yayinda suke tafiya, sukan nufi duk wani gefe guda cikin gefe hufun da halittun suka nufa; da'irorin ba za su juya ba sa'ad da halittun suke tafiya. **18** Karafansu da suka yi kamar zobe sun yi tsayi suna kuma da bantsoro, dukan karafan nan hudu kuwa da suka yi kamar zobe suna cike da idanu a kewaye. **19** Sa'ad da rayayyun halittun suke tafiya, da'irorin da suke kusa da su kan motsa; kuma sa'ad da rayayyun halittun sun tashi sama, da'irorin su ma sukan tashi sama. **20** Duk inda ruhu za shi, su ma can za su, kuma da'irorin za su tashi tare da su, domin ruhun rayayyun halittun nan yana a cikin da'irorin. **21** Sa'ad da halittun sun motsa,

sai su ma su motsa; sa'ad da halittun sun tsaya cik, su ma sai su tsaya cik, sa'ad da kuma halittun sukan tashi sama, da'irorin suka tashi tare da su, domin ruhun rayayyun halittun nan yana a cikin da'irorin. **22** A bisa kawunan rayayyun halittun nan akwai abin da ya yi kamar kankara, mai bantsoro. **23** A Karkashin al'arshin fikafikansu sun mike kyam daura da junna, kuma kowanne yana da fikafikai biyu da suka rufe jikinsa. **24** Sa'ad da halittun suke tafiya, sai na ji karar fikafikansu, kamar rurin ruwaye masu gudu, kamar muryar Madaukaki, kamar hayaniyar rundunar mayaka. In sun tsaya cik, sukan sauko da fikafikansu. **25** Sai aka ji murya daga al'arshi a kan kawunansu yayinda suke tsaye da fikafikansu a sauke. **26** A bisa al'arshin a kan kawunansu akwai abin da ya yi kamar saffaya, kuma a can bisa a kan kursiyin akwai siffa kamar na mutum. **27** Na ga daga abin da ya yi kamar kwankwasona zuwa bisa ya yi kamar karfe mai walkiya, sai ka ce wuta, kuma daga kwankwasona zuwa kasa ya yi kamar wuta; haske kuma mai walkiya sosai kewaye da shi. **28** Kamar kamannin bakan gizo a cikin gizagizai a ranar da aka yi ruwan sama, haka hasken da ya kewaye shi. Wannan shi ne kwatancin kamannin daukakar Ubangiji. Sa'ad da na gani, sai na fadi rubda ciki, na kuma ji muryar wani tana magana.

2 Ya ce mini, "Dan mutum, tashi ka tsaya a kafafunka zan kuma yi maka magana." **2** Yayinda yake magana, sai Ruhu ya sauko mini ya kuma ta da ni a kafafuna, na kuma ji shi yana mini magana. **3** Ya ce, "Dan mutum, ina aikan ka zuwa ga Isra'ilawa, zuwa ga al'unmar'yan tawayen nan da suka yi mini tayarwa; su da kakanninsu sun yi mini tawaye har yá zuwa yau. **4** Mutanen da nake aikan ka masu kin garwashii mai cin wuta ko kuwa kamar fitilu. Wuta ji ne da kuma taurinkai. Ka fada musu cewa, 'Ga kada abin da Ubangiji Mai Iko Duka ya fada.' **5** Kuma ko kwarai, walkiya kuma tana wulgawa daga cikinta. su ji ko kada su ji, gama su gida ne mai tawaye, za su san cewa akwai annabi a cikinsu. **6** Kai kuwa, dan mutum, kada ka ji tsoro, ko da sarka'kiya da kayayyuwa duk sun kewaye ka kana kuma zama a cikin kunamai. Kada ka ji tsoron abin da za ka fada ko ka firgita ta wurinsu, ko da yake su gida ne mai tawaye. **7** Dole ka yi maganata gare su, ko su ji ko kada su ji, gama su'yan tawaye ne. **8** Amma kai, dan mutum, ka saurari abin da zan fada maka. Kada ka yi tawaye kamar wannan gidan'yan tawaye; ka bude bakinka ka kuma ci abin da na ba ka." **9** Sai na duba, na kuma ga hannu ya mike zuwa wurina. A cikinsa akwai littafi, **10** wanda ya nannade a gabana. A kowane gefensa akwai rubutun kalmomin makoki da kuka da kuma kaito.

3 Ya kuma ce mini, "Dan mutum, ka ci abin da yake a gabanka, ka ci wannan littafi; sa'an nan ka tafi ka yi magana wa gidan Isra'il'a." **2** Saboda haka na bude bakina, ya kuma ba ni littafin in ci. **3**

Sai ya ce mini, "Dan mutum, ka ci wannan littafin aikan ka wurin mutanen da suke da bakon harshe da kuma yare mai wuya ba ne, amma zuwa ga gidan Isra'ila ne, 6 ba ga mutane da yawa na bakon harshe da yare mai wuya, wadanda ba ka san kalmominsu ba. Tabbatacce da na aike ka wurin irinsu, da sun saurare ka. 7 Amma gidan Isra'ila ba sa niyya su saurare ka domin ba sa niyya su saurare ni, gama dukan gidan Isra'ila sun taurare suna kuma kin ji. 8 Amma zan sa ka zama mai taurinkai da taurin zuciya kamar su. 9 Zan sa goshinka ya zama da tauri kamar dutse, da tauri fiye da dutsen kan'kara karfi. Kada ka ji tsoronsu ko ka firgita ta wurinsu, ko da yake su gidan'yan tawaye ne." 10 Ya kuma ce mini, "Dan mutum, ka ji da kyau ka kuma lura da dukan kalmomin da nake maka magana. 11 Ka tafi yanzu zuwa ga'yan'uwanika wadanda suke zaman bauta ka yi musu magana. Ka ce musu, 'Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa,' ko ku ji, ko kada ku ji." 12 Sa'an nan Ruhu ya daga ni sama, a bayana na ji wata karar babban motsi na cewa, Bari a yabi dfaukakar Ubangiji a wurin zamansa! 13 Karar fikafikan rayayyun halittun nan ne suke goge junansu da kuma karar da'irorin nan da suke kusa da su, karar babban motsi. 14 Sa'an nan Ruhu ya daga ni sama ya kuma tafi da ni, na kuwa tafi da facin rai da kuma fushin ruhuna, tare da hannu mai karfi na Ubangiji a bisa na. 15 Na zo wurin masu zaman bautan da suke zama a Tel Abib kusa da Kogin Kebar, A can kuwa, inda suke zama, na zauna a cikinsu kwana bakwai, ina mamaki. 16 A karshen kwana bakwai din maganar Ubangiji ta zo mini cewa, 17 "Dan mutum, na mai da kai mai tsaro don gidan Isra'ila; saboda haka ka ji maganar da zan yi ka kuma yi musu kashedin nan da ya fito daga gare ni. 18 In na ce wa mugu, 'Lalle za ka mutu,' ba ka kuwa yi masa kashedi ko ka tsawata masa a kan mugayen hanyoyinsa don yä ceci ransa ba, wannan mugun zai mutu saboda zunubinsu, zan kuwa nemi hakkin jininsa a hannunka. 19 Amma in ka yi wa mugun kashedi bai kuwa juya daga mugayen hanyoyinsa ba, zai mutu saboda zunubinsa; amma kai kam za ka kubuta. 20 "Har yanzu, in mai adalci ya juya daga adalcinsa ya aikata muguntu, na kuma sa abin tuntube a gabansa, zai mutu. Da yake ba ka yi masa kashedi ba, zai mutu saboda zunubinsu. Ba za a tuna da abin adalcin da ya yi ba, zan kuwa nemi hakkin jininsa a hannunka. 21 Amma in ka yi wa mai adalcin kashedi kada yä yi zunubi bai kuwa yi zunubi ba, tabbatacce zai rayu saboda ya ji kashedin, kuma kai kam za ka kubuta." 22 Hannun Ubangiji ya kasance a kaina a can, ya kuma ce mini, "Tashi ka fita zuwa

fili, a can kuwa zan yi maka magana." 23 Saboda haka na tashi da tafi fili. Daukakar Ubangiji kuwa ta tsaya a can, kamar dfaukakar da na gani kusa da Kogin Kebar, sai na fädi rubda ciki. 24 Sai Ruhu ya sauko a kaina ya kuma daga ni na tsaya a kafafuna. Ya yi mini magana ya ce, "Ka fita, ka rufe kanka a cikin gida. 25 Kuma kai, dan mutum, za su daura ka da igiyoyi; za a daure ka yadda ba za ka iya fita a cikin mutane ba. 26 Zan sa harshenka ya manne wa dasashinka don ka yi shiru ka kuma käsä tsawata musu, ko da yake su gidan'yan tawaye ne. 27 Amma sa'ad da na yi maka magana, zan bude bakinka za ka kuwa fada musu cewa, 'Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka ya fada.' Duk mai ji ya ji, kuma duk wanda ya ji, ya ki ji; gama su gida ne na'yan tawaye.

4 "Yanzu, dan mutum, ka dfauki tubalin yumbu, ka ajiye shi a gabanka ka kuma zäna birnin Urushalima a kansa. 2 Sa'an nan ka yi mata Kawanya. Ka kafa mata katangar Kawanya, ka gina katangar da dan tudu ka kewaye ta da dundurusai. 3 Sa'an nan ka dfauki kwanon karfe, ka shiryi shi kamar katangar karfe tsakaninka da birniin ka kuma zuba mata ido. Za tä kasance a Karkashin Kawanya, kai kuwa za ka yi mata Kawanya. Wannan zai zama alama ga gidan Isra'ila. 4 "Sa'an nan ka kwanta a hagunka ka kuma sa zunubin gidan Isra'ila a kanka. Za ka dfauki zunubinsu na wadansu kwanakin da kake kwance a gefenka. 5 Na dora maka kwanaki bisa ga shekarun zunubinsu. Saboda haka cikin kwana 390 za ka dfauki zunubin gidan Isra'ila. 6 "Bayan ka gama haka, ka sâke kwantawa, a wannan lokaci a gefen damarka, ka kuma dfauki zunubin gidan Yahuda. Na dora maka kwanaki 40, kwana guda a madadin shekara guda. 7 Ka juya fuskarka wajen Kawanya Urushalima da hannunka a bude ka yi annabci a kanta. 8 Zan daura ka da igiyoyi don kada ka juya daga wannan gefe zuwa wani gefe sai ka gama kwanakin Kawanyarka. 9 "Ka dfauki alkama da sha'ir, wake da acca, gero da maiwa; ka sa su a tulun ajiya ka kuma yi amfani da su don yin burodi wa kanka. Za ka ci shi a kwanaki 390 da za ka kwanta a gefenka. 10 Ka auna shekel ashirin na abinci don kowace rana ka kuma ci shi a kayyadadden lokaci. 11 Haka ma ka auna kashi daya bisa shida na garwan ruwa ka sha shi a kayyadadden lokaci. 12 Ka ci abinci yadda za ka ci kosai sha'ir, ka gasa shi a gabon mutane, ka yi amfani da najasar mutane kamar itacen wuta." 13 Ubangiji ya ce, "Ta haka mutanen Isra'ila za su ci kazantaccen abinci a cikin al'ummai inda zan kore su in kai." 14 Sai na ce, "Ba haka ba ne, Ubangiji Mai Iko Duka! Ban taba kazantar da kaina ba. Daga kuruciyata har zuwa yanzu ban taba cin wani abin da aka samu ya mutu ko abin da namun jeji suka kashe ba. Ba nama marar tsabtan da ya taba shiga bakina." 15 Sai ya ce, "To da kyau, zan bari ka gasa burodin a kan kashin shanu a maimakon najasar mutane." 16 Sa'an nan

ya ce mini, "Dan mutum, zan yanke tanadin abinci a hasala da kuma tsawatawa mai zafi. Ni Ubangiji na Urushalima. Mutane za su auna abincin da za su fada. **16** Sa'ad da na harbe ki da mugayen kibiyoyina ci da tsoro su kuma auna ruwan da za su sha cikin fargaba, **17** domin abinci da ruwa za su kāsa. Za su damu da ganin juna za su kuma lalace saboda zunubinsu.

5 "Yanzu, dan mutum, ka dauki takobi mai kaifi ka kuma yi amfani da shi kamar rezan mai aski don askin kanka da gemunka. Sa'an nan ka dauki ma'auni ka kuma raba gashii. **2** Sa'ad da kwanakin kawanyarka sun kare, sai ka kone kashi daya bisa uku na gashin da wuta a cikin birnin. Ka dauki kashi daya bisa uku ka yayyanka shi da takobi kewaye da birnin. Ka kuma watsar da kashi daya bisa uku a iska. Gama zan fafare su da takobin da aka zāre. **3** Amma ka dibi gashi kadan ka daure a shafin rigarka. **4** Har yanzu, ka dibi kadan na wadannan ka zuba su cikin wuta su kuma kone. Wuta zai bazu daga nan zuwa dukan gidan Isra'il; **5** "Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka ya ce Urushalima ce wannan, wadda na kafa a tsakiyar al'ummai, da kasashe kewaye da ita a ko'ina. **6** Duk da haka cikin muguntarta ta yi tayarwa a kan dokokina da ka'idodina fiye da al'ummai da kasashe kewaye da ita. Ta ki dokokina ba tā kuwa bi ka'idodina ba. **7** "Saboda haka ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka ya ce kin yi kin ji fiye da al'umman da suke kewaye da ke ba ki kuma bi ka'idodina ko ki kiyaye dokokina ba. Ba ki ma dace da matsayin al'umman da suke kewaye da ke ba. **8** "Saboda haka ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka ya ce Ni kaina ina gāba da ke, Urushalima, kuma zan hukunta ki a gabon al'ummai. **9** Saboda dukan gumakan bankyamarki, zan yi abin da ban taba yi ba, ba kuwa zan kara yinsa ba. **10** Saboda haka a cikinki ubanni za su ci'ya'yansu, 'ya'ya kuma za su ci ubanninsu. Zan hukunta ki zan kuma watsar da dukan wadanda suke tsira da suke naki a iska. **11** Saboda haka muddin ina a raye, in ji Ubangiji Mai Iko Duka, domin kin kazantar da wuri mai tsarkina da dukan mugayen siffofinki da kuma ayyukanki masu bankyama, ni kaina zan janye alherina; ba zan ji tausayinki ko in hakura da ke ba. **12** Kashi daya bisa uku na mutanenki za su mutu da annoba ko su mutu da yunwa a cikinki; kashi daya bisa uku takobi ne zai kashe su a waje da katangarki; kashi daya bisa uku kuma zan watsar a iska in kuma fafare su da takobin da aka zāre. **13** "Sa'an nan ne fushina zai huce hasalata a kanki kuma ta lafa, in kuma wartsake. Kuma sa'ad da na zuba fushina a kansi, a sa'an nan ne za su san cewa Ni Ubangiji na yi magana a cikin fushin kishina a kansi. **14** "Zan mai da ki kufai da kuma abin dariya a cikin al'ummai kewaye da ke, a gabon dukan wadanda suke wucewa. **15** Za ki zama abin dariya da abin ba'a, kashedi da abin banrazana ga al'ummai kewaye da ke sa'ad da na hukunta ki cikin fushi da cikin

hasala da kuma tsawatawa mai zafi. Ni Ubangiji na da kuma kibiyoyi masu hallakarwa na yunwa, zan yi harbi don in kashe ki. Zan kawo karin yunwa a kanki in kuma yanke tanadin abincinki. **17** Zan aika da yunwa da namun jeji a kanki, za su kuma bar ku ba'ya'ya. Annoba da Zub da jini za su ratsa cikinki, zan kuma kawo takobi a kanki. Ni Ubangiji na fada."

6 Maganar Ubangiji ta zo mini cewa, **2** "Dan mutum, ka kafa idonka a kan duwatsun Isra'il; ka yi annabci a kansu **3** ka ce, 'Ya ku duwatsun Isra'il, ku ji maganar Ubangiji Mai Iko Duka. Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka ya ce wa duwatsu da tuddai, ga raffuffka da kuma kwaruruka. Ina shirin kawo takobi a kanku, kuma zan hallaka masujadanku. **4** Za a ragargaza bagadanku a kuma farfasa bagadanku na kone turare; zan kuma kashe mutanenku a gabon gumakanku. **5** Zan shimpida gawawwakin Isra'ilawa a gabon gumakansu, in kuma watsar da kasusuwanku kewaye da bagadanku. **6** Duk inda kuke zama, garuruwa su zu zama kango, za a kuma ragargaza masujadai, saboda bagadanku su rurruhie su zama kango, a kuma farfasa gumakanku su lalace, za a rurruhie bagadan kone turarenku, a kuma shafe dukan abin da kuka yi. **7** Za a kashe mutanenku a cikinku, za ku kuwa sani ni ne Ubangiji. **8** "Amma zan bar wadansu, gama wadansunku za su tsere wa takobi sa'd da aka watsar da ku a cikin kasashe da al'ummai. **9** Sa'an nan a cikin al'ummai inda aka kai ku zaman bauta, wadanda suka a tsere za su tuna da ni, yadda raina ya baci ta wurin zukatansu marasa imani, wadanda suka rabu da ni, da kuma ta wurin idanunsu, wadanda suka yi sha'awace-sha'awacen gumakansu. Za su ji kyamar kansu saboda mugayen abubuwan da suka aikata. **10** Za su kuwa san cewa ni ne Ubangiji; ba a banza na ce zan kawo musu wannan masifa ba. **11** "Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka ya ce ku tafa hannuwanku tare ku kuma taka kafafunku ku yi ihu ku ce, "Kaito!" Saboda dukan mugaye da kuma abubuwan bankyama na gidan Isra'il, gama za su mutu ta wurin takobi, yunwa da annoba. **12** Wanda yake da nisa zai mutu da annoba, shi da yake kusa kuma zai mutu ta takobi, wanda kuma ya tsira aka kuma bari zai mutu da yunwa. Ta haka zan aukar da fushina a kansi. **13** Za su kuwa san cewa ni ne Ubangiji, sa'ad da gawawwakin mutanensu suna kwance a kusa da gumakansu da kewaye da bagadansu, a kowane kan tudu mai tsawo da kuma a kan dukan kan duwatsu, a karkashin kowane inuwar itace da kuma kowane oak mai ganye, wuraren da suke kone turare masu kansihi wa dukan gumakansu. **14** Zan kuma mika hannuna a kansi in mai da kasarsu kango daga hamadan Dibila, a duk inda suke zama. Sa'an nan za su san cewa ni ne Ubangiji."

7 Maganar Ubangiji ta zo gare ni cewa, 2 “Dan mutum, ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yake cewa wa kasar Isra’ila, “Karshe ya zo! Karshe ya zo a kan kusurwoyi hudu na kasar. 3 Karshe yanzu yana a kanki. Zan fashe fushina a kanki. Zan shari’anta ki bisa ga halinki in sāka miki kuma saboda dukan ayyukan bankyamar da kika yi. 4 Ba zan dube ki da tausayi; ko in kyale ki ba. Tabbatucca zan sāka miki saboda halinki da kuma ayyukanki masu bankyama a cikinki. Sa’an nan za ki san cewa ni ne Ubangiji.’ 5 “Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa, “Masifa! Masifar da ba a tāba gani ba tana zuwa. 6 Karshe ya zo! Karshe ya zo! Ya farka a kanki. Ga shi, ya zo! 7 Kaddara ta auko miki, ya ke wadda ke zama cikin kasar. Lokaci ya yi, rana ta gabato; akwai fargaba, ba farin ciki ba, a kan duwatsu. 8 Ina gab da fasa hasalata a kanki in kuma aukar da fushina a kanki; zan shari’anta ke bisa ga halinki in kuma sāka miki saboda dukan ayyukanki masu bankyama. 9 Ba zan dube ki da tausayi ko in kyale ke ba; zan sāka miki bisa ga halinki da kuma ayyukan masu bankyama a cikinki. Sa’an nan za ki san cewa ni ne Ubangiji wanda yake bugunki. 10 “Ga shi ranar ta zo! Ta iso! Kaddararki ta keto, sandar ta yi toho, girman kai ya yi fure! 11 Rikici ya yi girma ya zama sandar da za a hukunta mugunta; babu wani daga cikin mutanen da za a bari, babu wani abin amfani. 12 Lokaci ya yi! Ranar ta gabato! Kada mai saya ya yi farin ciki ko kuwa mai sayarwa ya yi bakin ciki, gama hasala tana a kan dukan jama’a. 13 Mai sayarwa ba zai mayar da kasar da ya sayar tuntuni ba muddin dukansu suna da rai, gama ba za a sauya wahayin da ya shafi dukan jama’a ba. Saboda zunubansu, babu dayansu da zai adana ransa. 14 “Ko da yake suna busa kaho suna kuma shiryia come, ba wanda zai tafi ya’ki, gama hasalata tana a kan dukan jama’a. 15 A waje takobi ne, a ciki annoba ne da yunwa; wadanda suke fili za su mutu ta wurin takobi, wadanda kuma suke cikin birni yunwa da annoba za su cinye su. 16 Duk wadanda suka tsira suka tsere za su kasance a cikin duwatsu, suna kuka kamar kurciyoyin kwaruruka, kowanne saboda zunubansu. 17 Kowane hannu zai raunana, kowace gwiwa kuma za tā zama marar karfi kamar ruwa. 18 Za su sa tufafin makoki su kuma rufu da fargaba. Fuskokinsu kuma za su rufu da kunya a kuma aske kawunansu. 19 “Za su Zubar da azurfarsu a tituna, zinariyarsu kuma za tā zama kazantacciyar aba. Azurfarsu da zinariyarsu ba za su iya cetonus a ranar hasalar Ubangiji ba. Ba za su kosar da yunwansi ko su cika cikinsu da shi ba, gama su ne sanadin tuntubensu cikin zunubi. 20 Sun yi fariya kyan kayan adonsu suka kuma yi amfani da su don su yi gumakansu masu bankyama, da kazantattun abubuwa. 21 Zan ba da su duka kamar ganima ga baki da kuma kamar abin da aka washe ga mugayen duniya, za su kuma kazantar da su. 22 Zan juye fuskata daga gare su, za su kuwa kazantar da wurina mai daraja; yan fashi za su shiga su kuma kazantar da shi. 23 “Ka shirya sarkoki, domin kasar ta cika da alhakin jini, birnin kuma ya cika da rikici. 24 Zan kawo al’ummai mafi mugunta su mallaki gidajenku; zan kawo karshen fariyar masu karfi, Wurare Masu Tsarkinsu za su kazantu. 25 Sa’ad da wahala ta zo, za su nemi salama, amma ba za su same ta ba. 26 Masifa a kan masifa za su zo, jita kuma a kan jita-jita. Za su yi kokarin samun wahayi daga annabi; koyarwar doka ta wurin firist za tā bace, kamar yadda shawarar dattawa za tā bace. 27 Sarki zai yi makoki, yerima zai fid da zuciya, hannuwan mutanen kasar kuma za su yi rawa. Zan sāka musu bisa ga ayyukansu, zan kuma hukunta su bisa ga ma’auininsu. Sa’an nan za su san cewa ni ne Ubangiji.”

8 A shekara ta shida, a wata shida a ranar ta biya, yayinda nake zaune a gabana, hannun Ubangiji Mai Iko Duka ya zo a kaina a can. 2 Na duba, sai na ga siffa kamar na mutum. Daga kwankwaso zuwa kasa ya yi kamar wuta, kuma daga kwankwaso zuwa sama kamanninsa ya yi haske yana kyallı kamar karfe mai haske. 3 Ya miša abiri da ya yi kamar hanni ya kama a gashin kaina. Ruhu ya daga ni tsakanin sama da kasa, a cikin wahayoyi kuma Allah ya dauke ni zuwa Urushalima, zuwa kofa zuwa gabas na cikin fili, inda gunki mai tsokanar kishi yake tsaye. 4 A can gabana kuwa ga daukar Allah na Isra’ila, kamar a wahayin da na gani a fili. 5 Sai ya ce mini, “Dan mutum, duba waje arewa.” Sai na duba, a mashiggin arewa na kofar bagaden kuwa na ga wannan gunki na tsokanar kishi. 6 Ya kuma ce mini, “Dan mutum, ka ga abin da suke yi, abubuwan bankyamar da gidan Isra’ila ke yi a nan, abubuwan da za su kore ni daga wuri mai tsarkina? Amma za ka ga abubuwan da suka ma fi bankyama.” 7 Sa’an nan ya kawo ni mashiggin filin. Na duba, na kuma ga rami a bango. 8 Ya ce mini, “Dan mutum, yanzu ka haka cikin bangon.” Da na haka cikin bangon sai na ga kofar shiga a can. 9 Sai ya ce mini, “Shiga ka ga mugaye da kuma abubuwa bankyamar da suke yi a can.” 10 Na kuwa shiga na duba, sai na ga zāne-zāne ko’ina a bangon na kowane irin abubuwa masu rarrafda kuma dabbobi masu kazanta da dukan gumakan gidan Isra’ila. 11 A gabansu ga dattawa saba’in na gidan Isra’ila tsaye a cikinsu, Ya’azaniya dan Shafan kuwa yana tsaye a cikinsu. Kowa yana da farantin kona turare a hannunsa, tulin hayačin turare mai kanshi ya tunnuke zuwa sama. 12 Ya ce mini, “Dan mutum, ka ga abin da dattawan gidan Isra’ila suke yi a cikin duhu, kowa yana a dakin tsafin gunkinsa? Suna cewa, ‘Ubangiji ba ya ganinmu; Ubangiji ya yashe kasar.’” 13 Ya

kuma ce, "Za ka gan su suna yin abubuwan da suka fi wadannan bankyama." **14** Sa'an nan ya kawo ni mashigin arewa na kofar gidan Ubangiji, sai na ga mata zaune a can, suna makokin Tammuz. **15** Ya ce mini, "Dan mutum, ka ga wannan? Za ka ga abubuwan da suke masu bankyama fiye da wannan." **16** Sa'an nan ya kawo ni cikin fili na cikin gidan Ubangiji, a can kuwa a kofar haikali, tsakanin shirayi da bagade, akwai kamar mutum ashirin da biyar. Suka ba haikalin Ubangiji baya suna fuskanta wajen gabas, suna rusuna wa rana a gabas. **17** Ya ce mini, "Ka ga wannan, dan mutum? Karamin abu ne gidan Yahuda su yi abubuwan bankyamar da suke yi a nan? Dole ne su cika kasar da rikici su kuma ci gaba da tsokane ni in yi fushi? Dube su suna tsokanat!

18 Saboda haka zan hukunta su cikin fushi; Ba zan dube su da tausayi ko kuwa in kyale su ba. Ko da yake suna ihu a kunnuwana, ba zan saurare su ba."

9 Sai na ji ya yi kira da babbar murya yana cewa, "Kawo matsaran birni a nan, kowanne da makami a hannunsa." **2** Na kuma ga mutane shida suna zuwa daga kowane gefen kofar ta bisa, wadda take fuskantar arewa, kowanne da makamin kisa a hannunsa. Tare da su akwai mutum saye da lilin yana rataye da jaka kunshe da kayan rubutu a gefensa. Suka shiga suka tsaya kusa da bagaden tagulla. **3** To, fa, daukakar Allah na Isra'il a taura daga bisa kerubobi, inda ta kasance, ta tashi zuwa bakin madogarar kofar haikali. Sai Ubangiji ya kira mutumin da yake saye da lilin wanda ya rataye jika kunshe da kayan rubutu a gefensa **4** ya ce masa, "Ka ratsa birnin Urushalima ka sa shaida a goshin wadanda suke baikin ciki da kuma makoki a kan dukan abubuwan bankyamar da ake yi a cikinsa." **5** Yayinda nake saurara, sai ya ce wa wadansu, "Ku bi shi ta birnin ku kuma kashe, babu tausayi ko kuwa jinkai. **6** Ku kashe tsaffi da samari da'yan mata, mata da yara, amma kada ku taba wani wanda yake da shaida. Ku fara a wuri mai tsarkina." Saboda haka suka fara da dattawan da suke gabon haikali. **7** Sa'an nan ya ce musu, "Ku kazantar da haikalin ku kuma cika filayen da kisassu. Ku tafi!" Saboda haka suka fita suka kuma fara kisa a duk birnin. **8** Yayinda suke kisan sai aka bar ni kadai, na fädi rubda ciki, na yi kuka na ce, "Kash, Ubangiji Mai Iko Duka! Za ka hallaka dukan raguwär Isra'il a wannan zafin fushinka a Urushalima?" **9** Ya amsa mini ya ce, "Zunubin gidan Isra'il a Yahuda ya yi girma ainun; kasar ta cika da rashin adalci. Suna cewa, 'Ubangiji ya yashe kasar; Ubangiji ba ya gani.' **10** Saboda haka ba zan dube su da tausayi ko kuwa in kyale su ba, amma zan kawo wa kansu abin da suka yi." **11** Sai mutumin da yana saye da lilin yake kuma rataye da jika kunshe da kayan rubutu a gefensa ya mayar da magana, yana cewa, "Na yi yadda ka umarci ni."

10 Na duba, sai na ga kamannin kursiyin saffaya a kan sararin da yake a bisa kawunan kerubobi. **2** Sai Ubangiji ya ce wa mutumin da yake saye da lilin, "Ka shiga cikin da'irorin da suke karkashin kerubobi. Ka cika hanna wanka da garwashin wuta wanda yake tsakanin kerubobin ka kuma watsar da su a kan birnin." Yayinda nake dubawa, sai ya shiga. **3** Kerubobin kuwa suna tsaye a gefen kudu na haikali sa'ad da mutumin ya shiga, sai girgije ya cika filin da yake can ciki. **4** Sai daukakar Ubangiji ya tashi daga bisa kerubobi ya tafi zuwa madogarar kofar haikali. Girgijen ya cika haikali, filin kuwa ya cika da hasken daukakar Ubangiji. **5** Sai aka ji karar fikafikan kerubobin har a filin waje, kamar muryar Allah Madaukaki sa'ad da ya yi magana. **6** Sa'ad da Ubangiji ya umarci mutumin da yake saye da lilin cewa, "Ka dibi wuta daga cikin tsakanin da'irorin, daga tsakanin kerubobin," sai mutumin ya shiga ya tsaya kusa da da'irar. **7** Sa'an nan daya daga cikin kerubobin ya mifka hanna zuwa wurin wutar da take tsakaninsu. Ya debo wutar daga ciki ya zuba a hanna wuan mutumin da yake saye da lilin, shi kuwa ya karba ya fita. **8** (A Karkashin fikafikan kerubobin ana iya ganin abin da ya yi kamar hanna wuan mutum.) **9** Na duba, sai na ga kusa da kerubobin akwai da'irori huduf, kowanne kusa da kerub guda; da'irorin suna kyalli kamar wani dutse mai daraja. **10** Game da kamanninsu kuwa, huduf a cikinsu sun yi kama da juna; kowanne ya yi kamar da da'ira a cikin da'ira. **11** Yayinda suke tafiya, sukan tafi kowane gefe huduf da kerubobin suka nufa; da'irorin ba sa juyawa yayinda kerubobin suke tafiya. Kerubobin suka tafi kowane gefen da kan ya nufa, ba tare da juyawa ba sa'ad da suke tafiya. **12** Jikunansu gaba daya, har da bayansu, hanna wuan da fikafikansu, sun cika gaba daya da idanu, kamar yadda suke a da'irori huduf. **13** Na ji ana kiran da'irorin "da'irorin guguwa." **14** Kowane daga kerubobin yana da fuskokî huduf. Fuska daya na kerub ne, na biyun fuskar mutum ne, na ukun fuskar zaki ne, na huduf kuwa fuskar gaggafa ce. **15** Sai kerubobin suka tashi sama. Wadannan ne halittu masu ran da na gani kusa da Kogin Kebar. **16** Sa'ad da kerubobin suka motsa, sai da'irorin da suke kusa da su su motsa; kuma sa'ad da kerubobin suka bude fikafikansu don su tashi daga kasa, da'irorin ba sa barin wuren ensu. **17** Sa'ad da kerubobin suka tsaya cik, su ma sukan tsaya cik; kuma sa'ad da kerubobin suka tashi, sai su ma su tashi tare da su, domin ruhun rayayyun halittun yana a cikinsu. **18** Sai daukakar Ubangiji ya tashi daga bisa madogarar kofar haikali ya kuma tsaya a bisa kerubobi. **19** Yayinda nake duba, kerubobin suka bude fikafikansu suka kuma tashi daga kasa, yayinda suka tafi kuwa, da'irorin suka tafi tare da su. Suka tsaya a mashigin kofar gabas na gidan Ubangiji, daukakar Allah na Isra'il a

kuwa yana a kansu. **20** Wadannan ne rayayyun halittun da na gani a karkashin Allah na Isra'ila kusa ne. **21** Kowanne yana da fuskoki hudu da fikafikai hudu, a karkashin kuwa akwai wani abin da ya yi kamar hannuwan mutum. **22** Fuskokinsu suna da kamanni daya da wadanda na gani kusa da Kogin Kebar. Kowanne ya tafi kai tsaye sosai.

11 Sa'an nan Ruhu ya daga ni sama ya kawo ni kofar gidan Ubangiji wadda take fuskantar gabas. Can a mashigi zuwa kofar akwai mutum ashirin da biyar, na kuma ga a cikinsu akwai Ya'azaniya dan Azzur da Felatiya dan Benahiya, shugabannin jama'a. **2** Ubangiji ya ce mini, "Dan mutum, wadannan su ne mutanen da suke kulla mugunta suna kuma ba da muguwa shawara a cikin wannan birni. **3** Suna cewa, 'Lokaci bai yi kusa da za a gina gidaje ba? Wannan birni yana tukunyar dahuwa, mu ne kuwa naman.' **4** Saboda haka yi annabci a kansu; yi annabci, dan mutum." **5** Sai Ruhun Ubangiji ya sauko a kaina, ya kuma fada mini in ce, "Ga abin da Ubangiji yana cewa, haka kuke cewa, ya gidan Isra'ila, amma na san abin da yake a zuciyarku. **6** Kun kashe mutane da yawa a wannan birni kuka kuma cika titunanta da gawawwaki. **7** "Saboda haka ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa gawawwakin da kuka zubar a can su ne naman, wannan birni kuwa ita ce tukunya, amma zan kore ku daga cikinta. **8** Kuna jin tsoron takobi, kuma takobi nezan kawo muku, in ji Ubangiji Mai Iko Duka. **9** Zan kore ku daga birnin in miika ku a hannuwan baiki in kuma azabtar da ku. **10** Za ku mutu ta wurin takobi, zan kuma hukunta ku a iyakokin Isra'ila. Sa'an nan za ku san cewa ni ne Ubangiji. **11** Wannan birni ba za ta zama muku tukunya ba, ba kuwa za ku zama nama a cikinta ba; zan hukunta ku a iyakokin Isra'ila. **12** Za ku kuwa san cewa ni ne Ubangiji, gama ba ku bi ka'idodina ba balle ku kiyaye dokokina, amma kuka bi hanyoyin al'ummai kewaye da ku." **13** Yanzu yayinda nake yin annabci, sai Felatiya dan Benahiya ya mutu. Sai na fadi rubda ciki na kuma yi kuka da babbar murya na ce, "Kash, Ubangiji Mai Iko Duka! Za ka hallaka raguwari Isra'ila ka'af ne?" **14** Sai maganar Ubangiji ta zo mini cewa, **15** "Dan mutum, yan'uwanka, yan'uwanka wadanda suke danginka na cikinka da kuma dukan gidan Isra'ila su ne wadanda mutanen Urushalima suka ce, 'Su ne da nisa daga Ubangiji; an ba mu wannan kasa ta zama mallakarmu.' **16** "Saboda haka ka ce, 'Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa ko da yake na kore su zuwa cikin al'ummai na kuma warwatsa su cikin kasashe, duk da haka na zama wuri mai tsarki a gare su a kasashen da suka tafi.' **17** "Saboda haka, ka ce, 'Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa zan tattaro ku daga al'ummai in kuma dawo da ku daga kasashen da aka warwatsa

ku, zan kuwa sâke mayar muku da kasar Isra'ila.' **18** "Za su dawo gare ta su kawar da dukan mugayen siffofi da gumaka masu bankyama. **19** Zan ba su zuciya daya in kuma sa sabon ruhu a cikinsu; zan fid da zuciyar dutse daga gare su in kuma ba su zuciya ta nama. **20** Sa'an nan za su bi ka'idodina su kuma yi hankali ga kiyaye dokokina. Za su zama mutanena, ni kuwa zan zama Allahnsu. **21** Amma game da wadanda zukatansu suka karkata ga bin mugayen siffofi da gumakan bankyama, zan sâka musu gwargwadon ayyukansu, in ji Ubangiji Mai Iko Duka." **22** Sa'an nan kerubobi, tare da da'irori kusa da su, suka bude fikafikansu, daukar Allah kuwa tana a bisansu. **23** Daukar Ubangiji ta haura daga cikin birnin ta sauwa a bisa dutse gabas da shi. **24** Ruhu ya daga ni sama ya kuma kawo ni ga masu zaman bauta a kasar Babilon cikin wahayin da Ruhun Allah ya bayar. Sa'an nan wahayin da na gani ya rabu da ni, **25** na kuwa fada wa masu zaman bautan dukan abin da Ubangiji ya nuna mini.

12 Maganar Ubangiji ta zo mini cewa **2** dan mutum, kana zama a cikin mutane masu tawaye, Suna da idanun gani amma ba sa gani, suna da kunnuwan ji amma ba sa ji, gama'yan tawaye ne. **3** "Saboda haka dan mutum, ka tattara kayanka don zuwa zaman bauta, ka tashi da rana suna gani ka kaura a inda kake zuwa wani wuri. Mai yiwuwa za su gane, ko da yake su gidan'yan tawaye ne. **4** Da rana, yayinda suke kallo, ka fid da kayanka da ka tattara don zuwa zaman bauta. Sa'an nan da yamma, yayinda suke kallo, ka fita kamar yadda mutane masu tafiyar zaman bauta sukan yi. **5** Yayinda suke kallo, ka huda katanga ka fitar da kayanka daga ciki. **6** Ka sa su a kafadarka yayinda suke kallo ka kuma fitar da su da dare. Ka rufe fuskarka don kada ka ga kasar, gama na mai da kai alama ga gidan Isra'ila." **7** Sai na yi kamar yadda aka umarce ni. Da rana na fitar da kayana da na tattara don zuwa zaman bauta. Sa'an nan da yamma na huda katanga da hannuwan. Na kwashé kayana da dare, na dauke su a kafaduna yayinda suke kallo. **8** Da safe maganar Ubangiji ta zo mini cewa, **9** "Dan mutum, gidan'yan tawayen nan na Isra'ila ba su tambaye ka, 'Me kake yi ba?' **10** "Ka ce musu, 'Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa wannan abin da Allah ya yi magana a kai ya shafi sarki a Urushalima da kuma dukan gidan Isra'ila wadanda suke a can.' **11** Ka ce musu, 'Ni alama ne a gare ku.' "Kamar yadda na yi, haka za a yi da su. Za a kai su zaman bauta kamar kamammu. **12** "Sarkin da yake a cikinsu zai dauki kayansa ya sabâ a kafadarsa da dare ya tafi, za a huda masa rami a katanga ya fita. Zai rufe fuskarsa don kada yâ ga kasar. **13** Zan shimifida masa ragata, za a kuwa kama shi da tarkona; zan kawo shi Babiloniya, kasar Kaldiyawa, amma ba zai gan ta ba, a can kuwa zai mutu. **14** Zan warwatsa dukan

wadanda suke kewaye da shi a dukan fuskokin iska, ga cikawar maganarsu. 7 Ba ku ga wahayin karya ma'aikatansa da dukan rundunoninsa, zan fafare su kuka kuma fada yin duban karya sa'ad da kuka da takobin da aka zāre. 15 “Za su san cewa ni ne ce, “Ubangiji ya furta,” ko da yake bai yi magana Ubangiji sa'ad da na watsar da su a cikin al'ummai ba? 8 “Saboda haka ga abin da Ubangiji Mai Iko na kuma warwatsa su cikin kasashe. 16 Amma zan Duka yana cewa saboda maganganunku na karya da bar kadan daga cikinsu tsere wa takobi, yunwa wahayinku na karya, ina gāba da ku, in ji Ubangiji da annoba, saboda a cikin al'umman da suka tafi Mai Iko Duka. 9 Hannuna zai yi gāba da annabawan su furta dukan ayyukansu masu bankyama. Sa'an da suke ganin wahayin karya suna kuma yin duban nan za su san cewa ni ne Ubangiji.” 17 Maganar karya. Ba za su kasance cikin taron mutanena ba, Ubangiji ta zo mini cewa, 18 “Dan mutum, ka yi ba kuwa za a rubuta su a littafin gidan Isra'ila ba, rawar jiki yayinda kake cin abincinka, ka kuma yi ba za su shiga kasar Isra'ila ba. Ta haka za ku san makyarkyata don tsoro yayinda kake shan ruwanka. cewa ni ne Ubangiji Mai Iko Duka. 10 “Domin sun 19 Ka fada wa mutanen kasar cewa, ‘Ga abin Ubangiji bad da mutanena, suna cewa, “Salama,” sa'ad da Mai Iko Duka yana cewa game da wadanda suke ba salama, kuma saboda, sa'ad da ana gina katanga zama a Urushalima da kuma cikin kasar Isra'ila. marar karfi, sukan shafe ta da farar kasa, 11 saboda Za su ci abincinsu da razana, su sha ruwansu da haka ka fadā wa wadanda suka shafe da farar kasa tsoro, gama za a washe dukan abin da yake kasarsu cewa za tā fādi. Ruwan sama zai sauksu da rigyawa, saboda hargitsin dukan wadanda suna zama a can. zan kuma aika da kankara, kuma babbar iska za tā 20 Garuruwan da mutane suna ciki za su zama kufai 6arke. 12 Sa'ad da katangar ta fādi, mutane ba za su kasar kuma za tā zama kango. Sa'an nan za ku san tambaye ku ba cewa, “Ina shafen farar kasar da kuka cewa ni ne Ubangiji.” 21 Maganar Ubangiji ta zo yi mata?” 13 “Saboda haka ga abin da Ubangiji Mai mini cewa, 22 “Dan mutum, mene ne wannan karin Iko Duka yana cewa a cikin hasalata zan saki babbar magana da kuke da shi a kasar Isra'ila mai cewa, iska, kuma cikin fushina zan tura Kankara kuma ‘Kwanaki suna ta wucewa, wahayi bai gudana ba?’ 23 rigyawan ruwan sama zai sauksu da fushin hallaka. 14 Ka ce musu, ‘Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana Zan rushe katangar da kuka shafe da farar kasa zan cewa zan kawo karshen wannan karin magana, ba baje ta har kasa saboda tushenta zai tsaya tsirara. za su kara fadar wannan karin magana a Isra'ila ba.’ Sa'ad da ta fādi, za a hallaka ku a cikinta; kuma za Ka ce musu, ‘Kwanaki sun gabato da za a tabbatar da ku san cewa ni ne Ubangiji Mai Iko Duka. 15 Ta kowane wahayi. 24 Gama ba za a kara ganin wahayin haka zan aukar wa katangar da hasalata da kuma a karya ko a yi duba na dadin baki a cikin mutanen kan wadanda suka yi shafenta da farar kasa. Zan ce Isra'ila ba. 25 Amma Ni Ubangiji zan yi magana abin mukku, “Katangar ta fādi haka kuma mutanen da da na nufa, za tā kuwa tabbata ba tare da jinkiri suka shafe ta da farar kasa, 16 wadannan annabawan ba. Gama cikin kwanakinku, kai gidan'yan tawaye, Isra'ila wadanda suka yi annabci wa Urushalima zan cika duk abin da na fada, in ji Ubangiji Mai Iko suka kuma ga mata wahayin salama sa'ad da ba Duka.” 26 Maganar Ubangiji ta zo mini cewa, 27 salama, in ji Ubangiji Mai Iko Duka.” 17 “To, dan “Dan mutum, gidan Isra'ila suna cewa, ‘Wahayin mutum, ka kafa idonka a kan'yan matan mutanenka da yake gani na shekaru masu yawa ne nan gaba, wadanda suke annabci bisa ga ra'ayinsu. Yi annabci yana kuma annabce-annabce game da wani zamani a kansu 18 ka kuma ce, ‘Ga abin da Ubangiji Mai ne can.’ 28 “Saboda haka ka ce musu, ‘Ga abin da Iko Duka yana cewa kaiton matan da suke dirinka Ubangiji Mai Iko Duka yake cewa ba wata maganan kambbunga a hannuwansu suna kuma yin gyale masu da za tā kara yin jinkiri; duk abin da na fada zai cika, tsawo dabam-dabam wa kawunansu don su farauci mutane. Za ku farauci rayukan mutanena ku bar naku? 19 Kun jawo mini kunya a cikin mutanena don a tafa muku sha'ir da dan dunkulen burodi. Ta wurin yin karya wa mutanena, wadanda suke jin karairayi, kuka kashe wadanda bai kamata su mutu ba kuka bar wadanda ya kamata su mutu. 20 “Saboda haka ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa ina gāba da kambunganku wadanda kuke farautar mutane da su kamar tsuntsaye don haka zan kuma tsintsinke su daga hannuwanku; zan'yantar da mutanen da kuka farauto kamar tsuntsaye. 21 Zan kyakketa gyalenku in ceci mutanena daga hannuwanku, ba za su kuma kara zama ganima a hannunku ba. Sa'an nan za ku san cewa ni ne Ubangiji 22 Domin kun karya zuciyan masu adalci da karairayinku, sa'ad da na

13 Maganar Ubangiji ta zo mini cewa, 2 “Dan mutum, yi annabci a kan annabawan Isra'ila wadanda suke annabci yanzu. Ka fada wa wadanda suke annabci bisa ga ra'ayinsu cewa, ‘Ku ji maganar Ubangiji! 3 Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yake fada, Kaiton wawaye annabawan da suke bin ruhunsu kuma ba su ga kome ba! 4 Annabawanki, ya Isra'ila, suna kama da diloli a kufai. 5 Ba ku haura don ku rushe katanga don ku gyara gidan Isra'ila saboda ya tsaya daram a yakfī a ranar Ubangiji ba. 6 Wahayoyinsu karya ne suna yin dubansu na karya ne. Sukan ce, Ubangiji ya furta, alhalu kuwa Ubangiji bai aike su ba; duk da haka sukan sa zuciya

fitar da su babu damuwa, kuma domin kun karfafa mugaye kada su juye daga mugayen hanyoyinsu su ceci rayukansu, **23** saboda haka ba za ku kara ganin wahayin karya ba, ko ku yi duba. Zan ceci mutanena daga hanuwanku. A sa'an nan za ku san cewa ni ne Ubangiji.”

14 Wadansu dattawan Isra'ila suka zo wurina suka zauna a kasa a gabana. **2** Sai maganar Ubangiji ta zo mini cewa, **3** “Dan mutum, wadannan mutanen sun kafa gumaka a cikin zukatanisu suka sa mugayen abubuwan sa tuntube a gabansu. Zan bar su, su taba nemii ni? **4** Saboda haka ka yi musu magana ka fada musu cewa, ‘Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa sa'ad da wani mutumin Isra'ila ya kafa gumaka a cikin zuciyarsa ya kuma sa mugun abin tuntube a gabansa sa'an nan ya tafi wurin annabi, Ni Ubangiji zan amsa masa da kaina game da babban bautar gumakarsa. **5** Zan yi haka don in sâke kame zukatan mutanen Isra'ila, wadanda duk suka yashe ni don gumakansu.’ **6** “Saboda haka ka fada wa gidan Isra'ila cewa, ‘Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa ku tubal. Ku juyo daga gumakanku ku kuma furtu dukan ayyukanku masu bankyama! **7** “Duk sa'ad da mutumin Isra'ila ko bafo mai zama a Isra'ila ya rabu da ni ya kuma kafa gumaka a cikin zuciyarsa ya kuna sa mugun abin tuntube a gabansa sa'an nan ya tafi wurin annabi don ya neme ni, Ni Ubangiji zan amsa masa da kaina. **8** Zan yi gâba da mutumin in kuma sa ya zama misali da kuma abin karin magana. Zan ware shi daga mutanena. Sa'an nan za ku san cewa ni ne Ubangiji. **9** “In kuma aka rufsi annabin har ya yi annabci, Ni Ubangiji na rinjayi wannan annabi, zan kuma mika hannuna gâba da shi in hallaka shi daga cikin mutanena Isra'ila. **10** Za su dauki hakkin laifinsu annabin zai zama mai laifi daidai da wanda ya zo neman shawararsa. **11** Sa'an nan mutanen Isra'ila ba za su kara kauce daga gare ni ba, ba kuwa za su kara kazantar da kansi da dukan zunubansu ba. Za su zama mutanena, ni kuma zan zama Allahnsu, in ji Ubangiji Mai Iko Duka.” **12** Maganar Ubangiji ta zo mini cewa, **13** “Dan mutum, in wata kasa ta yi mini zunubi ta wurin rashin aminci na kuma mika hannuna gâba da ita don in toshe hanyar samun abincinta na kuma aika da yunwa a kanta na kashe mutanenta da dabbobinta, **14** ko da wadannan mutum uku Nuhu, Daniyel da kuma Ayuba suna a cikinta, za su iya ceton kansu ne kawai ta wurin adalcinsu, in ji Ubangiji Mai Iko Duka. **15** “Ko kuwa in na aika da namun jeji su ratsa cikin wannan kasa suka kuma bar ta babu yaro, ta kuma zama kufai har babu wanda zai ratsa cikinta saboda namun jeji, **16** muddin ina raye, in ji Ubangiji Mai Iko Duka, ko da ma wadannan mutum uku suna a cikinta, ba za su iya ceton'ya'yansu maza ko mata ba. Su kadai za a iya ceto, amma kasar za ta zama kufai. **17** “Ko kuma

in na kawo takobi a kan wannan kasa na kuma ce, ‘Bari takobin ya ratsa cikin dukan kasar,’ na kuma kashe mutanenta da dabbobinsu, **18** muddin ina raye, in ji Ubangiji Mai Iko Duka, ko da wadannan mutum uku suna cikinta, ba za su iya ceton'ya'yansu maza ko mata ba. Su kadai za a iya ceto. **19** “Ko kuma in na aika da annoba a cikin wannan kasa na kuma yi fushi a kanta ta wurin kisa, ina kisan mutanenta da dabbobinsu, **20** muddin ina raye, in ji Ubangiji Mai Iko Duka, ko da Nuhu, Daniyel da Ayuba suna a cikinta, ba za su iya ceton dansu ko'yarsu ba. Za su iya ceton kansu ne kadai ta wurin adalcinsu. **21** “Gama ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa balle fa sa'ad da na aika wa Urushalima da hukuntaina guda hudu masu zafi takobi da yunwa da namun jeji da annoba don su kashe mutanenta da dabbobinsu! **22** Duk da haka za a sami mutanen da za su ragu'ya'ya maza da matan da za a fitar daga cikinta. Za su zo wurinka, kuma sa'ad da ka gan halinsu da ayyukansu, za ka ta'azantu game da bala'in da na kawo a kan Urushalima kowane bala'in da na kawo a kanta. **23** Za ka ta'azantu sa'ad da ka ga halinsu da kuma ayyukansu, gama za ka san cewa ban aikata wani abu a cikinta ba dalili ba, in ji Ubangiji Mai Iko Duka.”

15 Maganar Ubangiji ta zo mini cewa, **2** “Dan mutum, da me itacen kuringa ya fi reshen wadansu itatuwa kyau a cikin kurmi? **3** An taba daukan itacensa an yi wani abu mai amfan? Akan yi maratayi da ita da za a rataya wani abu a kai? **4** Bayan kuma a jefa ta cikin wuta, wuta kuma ta cinye kowane gefe ta kuma babbaka tsakiyarta, tana da amfan don yin wani abu kuma? **5** In ba ta da amfanin wani abu sa'ad da take cikakkiai, balle bayan da wuta ta babbake ta, za a iya yin amfan da ita? **6** “Saboda haka ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa kamar yadda na ba da itacen kuringa a cikin itatuwan kurmi ya zama itacen wuta, haka zan sa mazaunan Urushalima su zama. **7** Zan yi gâba da su. Ko da yake sun fito daga wuta, wuta ta tâ cinye su. Kuma sa'ad da na yi gâba da su, za ku san cewa ni ne Ubangiji. **8** Zan mai da kasar kufai domin sun yi rashin aminci, in ji Ubangiji Mai Iko Duka.”

16 Maganar Ubangiji ta zo mini cewa, **2** “Dan mutum, ka sa Urushalima ta san ayyukanta masu bankyama **3** ka ce, ‘Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa wa Urushalima, Asalinki da haihuwarki daga kasar Kan'ana ne; mahaifinki mutumin Amoriyawa ne, mahaifyarki kuma mutuniyar Hitti ce. **4** A ranar da aka haife ki ba a yankee cibiyarki ba, ba a kuma yi miki wanka don a tsabtace ki ba, ba a kuma goge ki da gishiri ba ko a nade ki cikin tsummoki. **5** Ba wanda ya dube ki da tausayi ko ya nuna miki isashen jinkai don yi miki daya daga cikin wadannan abubuwa. A

maimako, sai aka jefar da ke a fili, gama a ranar da da Masarawa, makwabtanki masu kwadai, kika aka haife ki an ji fyamarki. 6 “Sa'an nan na wuce na tsokane ni har na yi fushi da karin fasikancinki. 27 ga kina birgima cikin jininki, yayinda kike kwance Saboda haka na mika hannuna gaba da ke na kuma can cikin jininki sai na ce miki, “Ki rayu!” 7 Na sa kin rage iyakarki; na ba da ke ga abokan gabanki masu yi girma kamar tsiro a fili. Kin yi girma kika kuma yi hadama, yan matan Filistiyawa, wadanda suka sha tsayi kika zama mafiya kyau na kayan ado. Nononki mamaki saboda halinkin laalata. 28 Kin kuma yi suka fito, gashinkin kuwa suka yi girma, duk da haka karuwanci da Assuriyawa, domin ba kya koshi; kai tsirara kike tik. 8 “Daga bayna wuce, da na dube ko bayan wannan, ba ki Koshi ba. 29 Sai kika kara ki sai na ga cewa kin yi girma sosai har kin kai a fasikancinki da ya hada da kasar cinikin Babilon, kaunace ki, na yafa gefen tufafina a kanki na kuma amma duk da haka ba ki koshi ba. 30 “Kina da rufe tsiraincinki. Na rantse miki, na kulla alkawari rashin karfi a zuci, in ji Ubangiji Mai Iko Duka, sa'ad da ke, kin kuwa zama tawa, in ji Ubangiji Mai Iko da kika yi duk wadannan abubuwa, kina yi kamar Duka. 9 “Na yi miki wanka na wanke miki jini daga karuwar da aka watsa! 31 Sa'ad da kika gina dakunan gare ki na kuma shafa miki mai. 10 Na rufe ki da samanki a kowane gefen titi kika kuma gina dakunan rigar da aka yi wa ado na kuma sa miki takalman tsafinki a kowane dandali, ba kamar karuwa kike ba, fata. Na sa miki riga ta lilin mai kyau na kuma rufe domin kin karbi kudi. 32 “Ke mazinaciyar mace! ki da riguna masu tsada. 11 Na yi miki ado da kyan Kin gwammace baki a maimakon mijinki! 33 Kowace ado masu daraja, na sa miki mundaye a hannuwanki karuwa kan karbi kudi, amma kina ba da kyautai ga da abin wuya a wuyanki, 12 na kuma sa miki zobe a dukan kwartayenki, kina ba su cin hanci don su zo hancinki, abin kunne a kunnuwanki da rawani mai wurinki daga ko'ina don alherai marasa ka'ida. 34 kyau a kanki. 13 Haka kuwa aka cab'a miki zinariya Saboda haka cikin karuwancinki kin sha bamban da da azurfa; tufafinki kuwa na lilin mai kyau da riguna saura; babu wanda yake binki saboda alheranki. Ke masu tsada wadanda aka yi musu ado. Abincinki dai dabam ce, gama kikan biya kuma ba mai biyanki. na gari mai laushi ne, zuma da man zaitun. Kika 35 “Saboda haka, ke karuwa, ki ji maganar Ubangiji! zama kyakkyawa har kika kuma zama sarauniya. 14 36 Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa domin Sunanki ya yadu a cikin al'ummai saboda kyanki, kin zubar da dukiyarki kika bayyana tsiraincinki domin darajar da na ba ki ya sa kyanki ya zama cikin fasikancinki da kwartayenki, kuma saboda cikakke, in ji Ubangiji Mai Iko Duka. 15 “Amma kika dukan gumakan bankyamarki, kuma saboda kin ba dogara ga kyanki kika kuma yi amfani da sunan da su jinin'ya'yansu, 37 saboda haka zan tattara dukan kika yi don ki zama karuwa. Kin yi ta jibga alherai kwartayenki, wadanda kike jin dadinsu, wadanda a kan kowa da ya wuce, sai kyanki ya zama naki. kike kauna da wadanda kike ki. Zan tattara su gaba da 16 Kin dauki wadansu tufafinki don ki yi wa kanki ke daga dukan kewaye zan kuma tube ki a gabansu, masujadai masu ado, inda kike karuwancinki. Irin za su kuwa ga dukan tsiraincinki. 38 Zan hukunta ki wadannan abubuwa bai kamata su faru ba, bai kuma da hukuncin matan da suke zina da kuma wadanda kamata su taba faruwa ba. 17 Kika kuma dauki kyan suke Zub da jini; zan kawo hakin jini na fushina ado masu kyau da na ba ki, kyan adon da aka yi da kuma fushin kishina. 39 Sa'an nan zan mika da zinariya da azurfa, kika yi wa kanki gumakan ki ga kwartayenki, za su kuwa rurrushe dakunan maza kika kuma yi ta yin karuwanci da su. 18 Kika samanki su kuma farfashe dakunan tsafinki. Za su dauki rigunanki masu ado don ki sa a kansu, kika tube miki tufafinki su kuma kwashe kayan adonki kuma mi'ka maina da turarena a gabansu. 19 Haka masu kyau su bar ki tsirara tik. 40 Za su kawo taron ma abincin da na tanada miki, lallausen gari, man jama'a a kanki, wadanda za su jajje fe ki da dutse su zaitun, da zuman da na ba ki ci, kin mi'ka su kamar sassare ki gunduwa-gunduwa da takubansu. 41 Za turare mai kanshi a gabansu, in ji Ubangiji Mai Iko su kone gidajenki su kuma hukunta ki a idon mata Duka. 20 “Kika kuma kwashe'ya'yanki maza da mata masu yawa. Zan kawo karshen karuwancinki, ba za wadanda kin haifa mini kika mi'ka su kamar abinci ki kuma kara bijan kwartayenki ba. 42 Sa'an nan ga gumakanki. Karuwancinki bai isa ba ne? 21 Kin fushina a kanki zai huce fushin kishina kuma ya kashe'ya'yana kika kuma mi'ka su ga gumaka. 22 kwanta; zan huce ba kuwa zan kara yin fushi ba. Cikin dukan ayyukan bankyamarki da karuwancinki 43 “Domin ba ki tuna da kwanakin Kuruciyarki ba ba ki tuna da kwanakin Kuruciyarki ba, sa'ad da kike amma kika husatar da ni da wadannan abubuwa, tsirara tik, kina birgima cikin jininki. 23 “Kaitol tabbatacce zan saka miki alhakin ayyukanki, in Kaitonki, in ji Ubangiji Mai Iko Duka. Bugu da kari ji Ubangiji Mai Iko Duka. Ba kin kara lalata ga a kan dukan wadansu muguntarki, 24 kin gina dukan wadansu ayyuka masu bankyamarki ba? 44 wa kanki dakunan sama da gidajen tsafi a kowane “Duk mai yin amfani da karin magana zai faci dandali. 25 A kowane titi kin gina dakun tsafi kika wannan karin magana a kanki cewa, “Kamar yadda kuma wula'kanta kyanki, kina mi'ka jikinki da karin mahaifiya take haka'yar take.” 45 Ke'yar mahaifiyarki fasikanci ga duk mai wucewa. 26 Kin yi karuwanci ce da gaske, wadda ta ki mijinta da'ya'yanta;

ke kuma'yar'uwar'yar'uwanki mata ce da gaske, wadanda suka ki mazansu da'ya'yansu. Mahaifiyarki mutuniyar Hitti ce, mahaifinki kuma mutumin Amoriyawa ne. **46** Babbar'yar'uwarki mutuniyar Samariya ce, wadda take zaune da'ya'yanta mata wajen arewa da ke; Kanuwarki ita ce Sodom wadda take zaune kudu da ke tare da'ya'yanta mata. **47** Ba ki bi hanyoyinsu da abubuwansu na bankyama kadai ba, sai ka ce wannan ya yi miki kadan, amma kin lalace fiye da su. **48** Muddin in raye, in ji Ubangiji Mai Iko Duka, 'yar'uwarki Sodom da'ya'yanta mata ba su yi abin da'ya'yanki mata suka yi ba. **49** "To, fa, ga zunubin'yar'uwarki Sodom. Ita da'ya'yanta mata sun yi girman kai, sun koshi fiye da kima kuma ba su kula da wani abu ba; ba su taimaki matalauta da kuma masu bukata ba. **50** Su masu girman kai ne kuma suka aikata abubuwa masu bankyama a gabana. Saboda haka na kau da su kamar yadda ka gani. **51** Samariya ba tā aikata ko rabin zunubanki ba. Kin aikata abubuwa masu bankyama fiye da su, suka kuma sa'yan'uwaniki mata suka zama kamar masu adalci ta wurin dukan wadannan abubuwa da kika aikata. **52** Ki sha kunyarki, gama kin yi rangwame wa'yan'uwaniki mata. Saboda zunubanki sun yi muni fiye da nasu, sai suka zama kamar sun fi ki adalci. Saboda haka, ki sha kunya ki kuma sha kaskancinki, gama kin sa'yan'uwaniki mata suka zama kamar su masu adalci ne. **53** "Amma fa, zan komo da nasarar Sodom da'ya'yanta mata da ta Samariya da'ya'yanta mata, nasararki kuma tare da su, **54** domin ki sha kaskancinki ki kuma sha kunyar dukan abin da kika aikata ta wurin ta'azantar da su. **55** 'Yan'uwaniki kuwa, Sodom da'ya'yanta mata da Samariya tare da'ya'yanta mata, za su koma kamar yadda suke a dā; ke kuma da'ya'yanki mata za ku koma kamar yadda kike a dā. **56** Ba za ki ma iya ambaci'yar'uwarki Sodom a ranar fariyarki ba, **57** kafin a tone muguntarki. Ko da ma haka, yanzu'ya'yan Arameyawawa mata da dukan makwabtanta da kuma'ya'yan Filistiyawa mata suna miki dariyar, dukan wadanda suke kewaye da ke de suka rena ki. **58** Za ki dauki hakkin lalatarki da kuma ayyukanki masu bankyama, in ji Ubangiji. **59** "Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa zan hukunta kamar yadda ya dace da ke, domin kin kyale rantsuwana ta wurin karya alkawari. **60** Duk da haka zan tuna da alkawarin da na yi da ke a kwanakin kuruciyarki, zan kuma kafa madawwamin alkawari da ke. **61** Sa'an nan za ki tuna da hanyoyinki ki kuma ji kunya sa'ad da kika karbi'yan'uwaniki mata, wadanda suka girme ki da kuma wadanda kika girme su. Zan ba da su kamar'ya'ya mata gare ki, amma ba bisa alkawarina da ke ba. **62** Ta haka zan kafa alkawarina da ke, za ki kuma san cewa ni ne Ubangiji. **63** Sa'an nan, sa'ad da na yi kafara saboda ke domin dukan abin da kika aikata, za ki

tuna ki kuma ji kunya har ki kāsa bude bakinki saboda kunya, in ji Ubangiji Mai Iko Duka."

17 Maganar Ubangiji ta zo mini cewa, **2** "Dan mutum, ka shirya kacici-kacici ka fada wa gidan Isra'ilä misali. **3** Ka ce musu, 'Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa babbar gaggafa mai manyan fikafikai, dogayen gasusuwa da gasusuwa da yawa masu launi iri-iri ta zo Lebanon. Ta cire kan al'ul, **4** ta karya kan tohonsa da yake can bisansa ta kai kasar ciniki, inda ta shuka shi a birniin'yan kasuwa. **5** "Ta debi wadansu irin kasarku ta sa a kasa mai taki. Ta shuka shi kamar itacen wardi kusa da ruwa mai yawa, **6** ya kuwa yi toho ya zama kuringa gajeruwa mai yaduwa. Rassanta suka tankwasa wajen gaggafar, amma saiwoyinta suka zuuna a karkashinta. Ta haka ta zama kuringa, ta yi rassa ta kuma fid da ganyaye. **7** "Akwai kuma wata babbar gaggafa mai manyan fikafikai da gashi mai yawa. Kuringan nan ta tankwasa saiwoyinta zuwa wajen wannan gaggafa daga inda aka shuka ta, ta kuma miñe rassanta wajenta don gaggafar ta yi mata banruwa. **8** An shuka ta a kasa mai kyau kusa da ruwa mai yawa don tā yi rassa masu yawa, ta ba da'ya'ya ta kuma zama kuringa mai daraja.' **9** "Ka gaya musu cewa, 'Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa wannan za tā ci gaba? Ba za a tumbuке ta a kuma kakka'bē'ya'yanta don ta bushe ba? Dukan sababbin tohonta za su bushe. Ba sai da hannu mai karfi, ko kuwa da yawan mutane za a tumbuке ta daga saiwoyinta ba. **10** Ko da an sāke shuka ta, za tā yi amfani ne? Ba za tā bushe gaba daya sa'ad da iskar gabas ta hora ba, tā bushe a kasar da ta yi girma?" **11** Sai maganar Ubangiji ta zo mini cewa, **12** "Ka fada wa gidan'yan tawayen nan, 'Ba ka san abin da wadannan abubuwa suke nufi ba?' Ka fada musu cewa, 'Sarkin Babilon ya tafi Urushalima ya tafi da sarkinta da kuma manyan garinta, ya dawo da su Babilon. **13** Sa'an nan ya dauki wani daga iyalin sarauta ya yi yarjejeniya da shi, ya sa shi ya yi rantsuwa. Ya kuma tafi da shugabanni kasar, **14** don a raunana masarautar, kada tā kara tashi, amma ta tsaya dai kan cika yarjejeniyarsa. **15** Amma sarkin nan ya yi tawaye a kan sarkin Babilon ta wurin aika jakadunsa zuwa Masar don a ba shi dawakai da sojoi masu yawa. Zai ci nasara? Shi da ya yi wannan abu zai tsira? Zai iya taka yarjejeniya har ya tsere? **16** "Muddin in raye, in ji Ubangiji Mai Iko Duka, zai mutu a Babilon, a kasar sarkin nan da ya nadai shi, domin bai cika rantsuwa da alkawarin da ya yi ba. **17** Fir'auna da yawan sojojinsa da kuma yawan jama'rsa ba zai zama da taimako gare shi a ya'ki ba, sa'ad da sarkin Babilon zai gina mahaurai ya kuma yi kawanya don yā hallaka rayuka masu yawa. **18** Bai cika rantsuwa ba ta wurin take alkawari. Domin sarkin Isra'ilä ya kulla alkawari ya kuma aikata dukan wadubuwa, ba zai

tsira ba. **19** “Saboda haka ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka ya ce muddin ina raye, zan nemi hakkin rantsuwata da ya ki cikawa da kuma alkawarin da tarkona. Zan kawo shi a Babilon in kuma hukunta shi a can domin ya yi mini rashin aminci. **21** Dukan sojojinsa zaba'bba zu a kashe su da takobi, za a kuma watsar da wadanda suka ragu ko'ina. Ta haka za ku san cewa Ni Ubangiji na fada. **22** “Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa ni kaina zan cire toho a kan itacen al'ul da yake can bisa in shuka; zan kuma karya kan'kanin reshe daga can bisan tohon in shuka a dutse mai tsayi. **23** A kwankolin dutsen Isra'ilala zan shuka shi; zai yi rassa yā ba da'ya'ya yā kuma zama al'ul mai daraja. Tsuntsaye iri-iri za su yi sheka a cikinsa; za su sami mafaka a inuwar rassansa. **24** Dukan itatuwan jeji za su san cewa Ni Ubangiji ne mai sa manyan itatuwa su zama kanana in kuma sa kananan itatuwa su zama manya. Nakan sa danyen itace ya bushe, busasshen itace kuma ya zama danye. “Ni Ubangiji na fada, zan kuma aikata.”

18 Maganar Ubangiji ta zo mini cewa, **2** “Me ku mutane kuke nufi da fadar wannan karin magana a kan kasar Isra'ilala cewa, “Ubanni sun ci'ya yan inabi masu tsami, hakoran'ya'ya kuwa sun mutu? **3** “Muddin ina raye, in ji Ubangiji Mai Iko Duka, ba za ku kara fadar wannan karin magana a Isra'ilala ba. **4** Gama kowane mai rai nawa ne, mahaifi da da, duk nawa ne. Mutumin da ya yi zunubi shi zai mutu. **5** “A ce akwai mai adalci wanda yake aikata abin da yake daidai da kuma gaskiya; **6** ba ya cin abinci a duwatsun tsafi ko ya dogara ga gumakan gidan Isra'ilala. Ba ya kazantar da matar ma'kwabcinsa ko ya kwana da mace lokacin al'adarta ba. **7** Ba ya cin zalin wani, amma yakan mayar wa wanda ya ba shi jingina abin da ya jinginar masa. Ba ya yi fashi amma yakan ba wa mayunwata abinci ya kuma tanada wa marasa tufafi riga. **8** Ba ya ba da bashi da ruwa ko ya karfa karin riba. Yakan janye hannunsa daga aikata mugunta yakan kuma yi shari'a cikin gaskiya tsakanin mutum da mutum. **9** Yana bin ka'idodina yana kuma kiyaye dokokina da aminci. Wannan mutumin adali ne; tabbatacce zai rayu, in ji Ubangiji Mai Iko Duka. **10** “A ce yana da da wanda yana kisa ko yana yin daya daga cikin wadannan abubuwa **11** (ko da yake mahaifin bai yi ko daya daga cikinsu ba). “Yakan ci abinci a duwatsun tsafi. Yakan kazantar da matar ma'kwabcinsa. **12** Yakan ci zalin matalauta da mabukata. Yakan yi fashi. Ba ya mayar da abin da aka jinginar masa. Ya dogara ga gumaka. Yana aikata ayyukan bankyama. **13** Yakan ba da bashi da ruwa ya kuma karbi riba mai yawa. Irin wannan mutum zai rayu? Ba zai rayu ba! Domin ya aikata dukan wadannan abubuwa masu bankyama, tabbatacce za a kashe shi, kuma hakkin jininsa zai

zauna a kansa. **14** “Amma a ce wannan da yana da da wanda ya ga dukan zunuban da mahaifinsa yake aikata, kuma ko da yake ya gan su, bai yi ko daya daga cikin irin abubuwan nan ba, wato, **15** tarkona. “Bai ci abinci a duwatsun tsafi ba ko ya dogara ga gumakan gidan Isra'ilala. Bai kazantar da matar ma'kwabcinsa ba. **16** Bai ci zalin wani ko ya karbi jingina ba. Ba ya fashi amma yakan ba da abincinsa ga mayunwata ya tanada tufafi wa marasa tufafi. **17** Yakan janye hannunsa daga zunubi ba ya kuma ba da bashi da ruwa ko karban riba da yawa. Yakan kiyaye dokokina ya kuma bi ka'idodina. Ba zai mutu saboda zunubin mahaifinsa ba; tabbatacce zai rayu. **18** Amma mahaifinsa zai mutu saboda zunubinsa, domin ya yi kwace, ya yi wa dan'uwanasa fashi ya kuma yi abin da ba daidai ba a cikin mutanensa. **19** “Duk da haka kukan yi tambaya, ‘Me ya sa dan ba zai sami rabo a laifin mahaifinsa ba?’ Da yake dan ya yi abin da yake daidai da kuma gaskiya, ya kuma kiyaye dukan ka'idodina, tabbatacce zai rayu. **20** Mutumin da ya yi zunubi shi zai mutu. Da ba zai sami rabo a laifin mahaifi ba, mahaifi ba zai sami rabo a laifi da ba. Adalcin adali zai zama nasa, muguntar mugu za ta koma kansa. **21** “Amma in mugun mutum ya juya daga dukan zunubin da ya aikata ya kuma kiyaye dukan ka'idodina ya kuwa yi abin da yake daidai da kuma gaskiya, tabbatacce zai rayu; ba zai mutu ba. **22** Babu laifin da ya yi da za a tuna da su. Saboda abubuwan adalcin da ya aikata, zai rayu. **23** Ina jin dadin mutuwar mugu ne? In ji Ubangiji Mai Iko Duka. A maimako, ban fi jin daidai sa'ad da suka juyo daga hanyoyinsu suka rayu ba? **24** “Amma in mai adalci ya juya daga adalcinsa ya yi zunubi ya kuma aikata abubuwa masu bankyamar da mugun mutum ke aikatawa, zai rayu? Babu abubuwan adalcin da ya aikata da za a tuna da su. Saboda rashin amincinsa da kuma saboda zunubin da ya yi, zai mutu. **25** “Duk da haka kun ce, ‘Hanyar Ubangiji ba daidai ba ce.’ Kaji, ya gidan Isra'ilala. Hanyata ba daidai ba ce? **26** In mai adalci ya juye daga adalcinsa ya yi zunubi, zai mutu saboda wannan; saboda zunubin da ya yi, zai mutu. **27** Amma in mugun mutum ya juye daga muguntarsa ya kuma yi abin da yake daidai da kuma gaskiya, zai ceci ransa. **28** Domin ya lura da dukan laifofin da ya yi ya kuma juye daga gare su, tabbatacce zai rayu; ba zai mutu ba. **29** Duk da haka mutanen Isra'ilala sun ce, ‘Hanyar Ubangiji ba daidai ba ce.’ Hanyoyina ba daidai ba ne, ya gidan Isra'ilala? Ba hanyoyinku ne ba daidai ba? **30** “Saboda haka, ya gidan Isra'ilala, zan hukunta ku, kowa bisa ga hanyarsa, in ji Ubangiji Mai Iko Duka. Ku tubal! Ku juye daga dukan laifofinku; sa'an nan zunubi ba zai zama sanadin faduwarku ba. **31** Ku raba kanku da dukan laifofin da kuka yi, ku sami sabuwar zuciya da sabon ruhu. Don me za ku mutu, ya gidan Isra'ilala?

32 Gama ba na jin dadin mutuwar wani, in ji Ubangiji Mai Iko Duka. Ku tuba don ku rayu!

19 “Ka yi makoki game da sarakunan Isra’ila
2 ka ce, “Mahaifiyarku zakanya ce cikin zakoki! Takan kwanta cikin’yan zakoki ta kuma yi renon kwiyakwiyanta. 3 Ta goyi daya daga cikin kwiyakwiyanta, ya yi girma ya zama zaki mai karfi. Ya koyi yayyage abin da ya yi farauta yakan kuma cinye mutane. 4 Al’ummai suka ji labarinsa, aka kuma kama shi cikin raminsu. Suka ja shi da fugiyoyi zuwa kasar Masar. 5 “Sa’ad da ta ga sa zuciyarta bai cika ba, abin da take fata gani ya tafi, sai ta dauki wani daga cikin kwiyakwiyanta ta mai da shi zaki mai karfi. 6 Ya yi ta yawo a cikin zakoki, gama yanzu shi zaki ne mai karfi. Ya koyi yayyage abin da ya yi farauta yakan kuma cinye mutane. 7 Ya rurruushe kagaransu ya kuma ragargaza biranensu. Kasar da dukan wadanda suke cikinta sun tsorata da jin rurinsa. 8 Sai al’ummai suka tayar masa, wadannan daga yankunam da suke kewaye. Suka yafa raga dominsta ya kuwa fāda cikin raminsu. 9 Da fugiyoyi suka ja shi cikin keji suka kawo shi wurin sarkin Babilon. Suka sa shi cikin kurkuku, saboda haka ba a kara jin rurinsa a kan duwatsun Isra’ila ba. 10 “Mahaifiyarku kamar kuringa ce a cikin gonar inabi da aka shuka kusa da ruwa; ta ba da’ya’ya da kuma cikakkun rassa saboda yalwan ruwa. 11 Rassanta suka yi karfi, suka dace da sandar mai mulki. Ta yi tsayi zuwa sama ana ganin ta saboda tsayinta da kuma saboda yawan rassanta. 12 Amma aka tumbuke ta cikin fushi aka jefar da ita a kasa. Iskar gabas ta sa ta yankwane, aka kakkabe’ya’yanta; rassanta masu karfi suka bushe wuta kuma ta cinye su. 13 Yanzu an shuka ta a hamada, a busasshiyar kasa marar ruwa. 14 Wuta ta fito daga jikin rassanta ta cinye’ya’yanta. Babu sauran reshe mai karfin da ya rage a kanta da ya dace da sandar mai mulki.’ Wannan wa’ka ce kuma za a yi amfani da ita a matsayin makoki.”

20 A shekara ta bakwai, a wata na biyar a rana ta goma, wadansu dattawan Isra’ila suka zo don su nemi nufin Ubangiji, suka kuwa zauna a kasa a gabana. 2 Sai maganar Ubangiji ta zo mini cewa, 3 “Dan mutum, ka yi magana da dattawan Isra’ila ka ce musu, ‘Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa kun zo ne ku nemi shawarata? Muddin ina raye, ba zan bari ku nemi shawarata ba, in ji Ubangiji Mai Iko Duka.’ 4 “Za ka hukunta su? Za ka hukunta su, dan mutum? To, sai ka kalubalance su da ayyukan bankyamar kakanninsu 5 ka ce musu, ‘Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa a ranar da na za’bi Isra’ila, na daga hannuna, na rantse wa zuriyar gidan Yakub na kuma bayyana kaina gare su a Masar da hannun da na daga na ce musu, “Ni ne Ubangiji Allahnku.” 6 A ranar na yi musu

rantsuwa cewa zan fitar da su daga Masar zuwa kasar da na samo musu, kasa mai Zub da madara da zuma, kasa mafi kyau cikin dukan kasashe. 7 Na kuma ce musu, “Kowannenku ya zubar da mugayen siffofin da kuka kafa idanunku a kai, kuma kada ku kazantar da kanku da gumakan Masar. Ni ne Ubangiji Allahnku.” 8 “Amma sai suka yi tawaye a kaina ba su kuwa saurare ni ba; ba su zubar da mugayen siffofin da suka kafa idanunsu a kai ba, balle su ki gumakan Masar. Saboda haka zan zubo hasalata a kansu in kuma aukar musu da fushina a Masar. 9 Amma saboda sunana na yi abin da zai kiyaye shi daga kazantuwa a idanun al’umman da suka zauna a ciki da kuma a idanun al’ummai da na bayyana kaina ga Isra’ilawa ta wurin fitar da su daga Masar. 10 Saboda haka na fisshe su daga Masar na kawo su cikin hamada. 11 Na ba su ka’idodina na kuma sanar musu da dokokina, gama mutumin da ya yi biyayya da su zai rayu ta wurinsu. 12 Na kuma ba su Asabbataina kamar alama tsakaninmu, domin su san cewa Ni Ubangiji ne yake tsarkake su. 13 “Duk da haka mutanen Isra’ila suka yi mini tawaye a cikin hamada. Ba su bi ka’idodina ba amma suka ki dokokina, ko da yake mutumin da ya yi biyayya da su zai rayu ta wurinsu, suka bata Asabbataina kwarai. Saboda haka na ce zan zuba hasalata a kansu in kuma hallaka su a hamada. 14 Amma saboda sunana na yi abin da zai kiyaye shi daga kazantuwa a idanun al’umman da a idonsu na fisshe su. 15 Na kuma daga hannu na rantse musu a hamada cewa ba zan kawo su kasar da na ba su ba, kasa mai Zub da madara da zuma, kasa mafi kyau cikin dukan kasashe, 16 domin sun ki dokokina ba su kuwa bi ka’idodina ba suka kuma kazantar da Asabbataina. Gama zukatansu sun fi so su bauta wa gumakansu. 17 Duk da haka na dube su ta tausayi ba zan hallaka su ko in kawo karshensu a hamada ba. 18 Na fada wa’ya’yansu a hamada, “Kada ku bi farillai kakannirku ko ku kiyaye dokokinru ko ku kazantar da kanku da gumakanru. 19 Ni ne Ubangiji Allahnku; ku bi ka’idodina ku kuma kula ku kiyaye dokokina. 20 Ku kiyaye Asabbataina da tsarki, don su zama alama tsakaninmu. Ta haka za ku san cewa ni ne Ubangiji Allahnku.” 21 “Amma’ya’yan suka yi mini tawaye. Ba su bi ka’idodina ba, ba su kula su kiyaye dokokina ba, ko da yake mutumin da ya kiyaye su zai rayu ta wurinsu, suka kuma kazantar da Asabbataina. Saboda haka na ce zan zuba hasalata a kansu in kuma aukar musu da fushina a hamada. 22 Amma na janye hannuna, kuma saboda sunana na yi abin da zai kiyaye shi daga kazantuwa a idanun al’umman da a idonsu na fisshe su. 23 Na kuma daga hannu na rantse musu cewa zan watsar da su cikin al’ummai in kuma warwatsa su cikin kasashe, 24 domin ba su kiyaye dokokina ba amma suka ki ka’idodina suka kuma kazantar da Asabbataina,

idanunsu suka yi sha'awar gumakan kakanninsu. kasashe inda aka warwatsa ku, zan kuma nuna kaina 25 Na kuma ba da su ga farillan da ba su da kyau mai tsarki a cikinku a idon al'ummai. 42 Sa'an nan da dokokin da ba za su rayu ta wurinsu ba; 26 na za ku san cewa ni ne Ubangiji sa'ad da na kawo bari suka kazantu ta wurin kyautai, hadayar kowane ku cikin kasar Isra'il, kasar da na daga hannu na dan fari don in cika su da abin tsoro domin su rantse zan ba wa kakaninku. 43 A can za ku tuna san cewa ni ne Ubangiji.' 27 "Saboda haka, dan da halinku da kuma dukan ayyukanku wadanda mutum, ka yi magana da mutanen Isra'il ka fada kuka bata kanku da su, za ku kuwa ji kyamar kanku musu cewa, 'Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana saboda mugayen abubuwan da kuka aikata. 44 Za ku cewa a wannan kuma kakaninku suka sabe ni san cewa ni ne Ubangiji, sa'ad da na yi muku haka ta wurin yashe ni. 28 Sa'ad da na kawo su cikin saboda sunana ba bisa ga mugayen hanyoyinku da kasar da na rantse zan ba su suka kuma ga tudu ayyukanku marasa kyau ba, ya gidan Isra'il, in ji mai tsawo ko itace mai ganye, a can suka miña saboda mugayen abubuwan da kuka aikata." 45 Maganar Ubangiji ta zo hadayunsu, suka yi sadakokin da suka tsokane ni na yi fushi, suka miña turaren kanshinsu suka kuma zuba sadakkinsu na sha. 29 Sai na ce musu, Wane mini cewa, 46 "Dan mutum, ka kafa fuskarka wajen dakin tsafi kuke tafiyi?" (Ana ce da shi Bama har kudu; ka yi wa'azi a kan kudu ka kuma yi annabci wa yau.) 30 "Domin haka ka fada wa gidan Isra'il, Mai Iko Duka yana cewa ina gab da sa maka wuta, za 'Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa za tă kuwa cinye dukan itatuwanki sarai, da danye da ku Kazantar da kanku yadda kakanninku suka yi busasshe. Ba za a kashe wutar da take ci ba, kuma ne ku yi sha'awar mugayen siffofinsu? 31 Sa'ad da kowace fuska a kudu zuwa arewa za tă kone. 48 kuka miña kyautai naku, hadayar'ya'yanku maza a Kowa zai san cewa Ni Ubangiji ne ya kuna ta; ba za a wuta, kuna cin gaba da kazantar da kanku da duka kashe ta ba." 49 Sai na ce, "Kash, Ubangiji Mai Iko gumakanku har wa yau. Zan bari ku nemi shawarata, Duka! Suna zance a kaina cewa, 'Ba misalai kawai ya gidan Isra'il? Muddin ina raye, in ji Ubangiji Mai Iko Duka, ba zan bari ku nemi shawarata ba.

32 "Kukan ce, "Kuna so ku zama kamar sauran al'ummai, kamar sauran mutanen duniya, wadanda suke bauta wa itace da dutse." Amma abin da kuke tunani ba zai taba faruwa ba. 33 Muddin ina raye, in ji Ubangiji Mai Iko Duka, zan yi mulki a kanku da hannu mai iko da kuma hannu mai karfi da kuma fushi. 34 Zan fitar da ku daga al'ummai in tattara ku daga kasashe inda aka warwatsa ku, da hannu mai iko da kuma hannu mai karfi da kuma fushi. 35 Zan kawo ku cikin hamadar al'ummai a can kuwa, fuska da fuska, zan hukunta ku. 36 Yadda na hukunta kakanninku a hamadar kasar Masar, haka zan hukunta ku, in ji Ubangiji Mai Iko Duka. 37 Zan lura da ku yayında kuke wucewa karkashin sanda, zan kuma kawo ku cikin daurin alkawari. 38 Zan fitar da wadanda suke mini tayarwa da kuma'yan tawaye. Ko da yake zan fitar da su daga kasar da suke zama, duk da haka ba za su shiga kasar Isra'il ba. Sa'an nan za ku san cewa ni ne Ubangiji. 39 "Game da ku, ya gidan Isra'il, ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa ku tafi ku bauta wa gumakanku, kowanenku! Amma dagga baya tabbatacce za ku surare ni ba kuwa za ku kara bata sunana mai tsarki da hadayunku da gumakanku ba. 40 Gama a kan dutsena mai tsarki, dutse mai tsayi na Isra'il, in ji Ubangiji Mai Iko Duka, a can a kasar gidan Isra'il gaba daya za su bauta mini, a can kuwa zan karbe su. A can zan bukaci hadayunku da sadake sadakenku mafi kyau, tare da dukan tsarkakan hadayunku. 41 Zan karbe ku kamar turare mai kansi sa'ad da na fitar da ku daga al'ummai na kuma tattara ku daga

21 Maganar Ubangiji ta zo mini cewa, 2 "Dan mutum, ka kafa fuskarka gāba da Urushalima ka kuma yi wa'azi a kan wuri mai tsarki. Ka yi annabci gāba da kasar Isra'il 3 ka fada mata, 'Ga abin da Ubangiji ya ce ina gāba da ke. Zan ja takobina daga kubensa in karkashe adalai da mugaye daga cikinki. 4 Domin zan karkashe adalai da kuma mugaye, ba zan rufe takobina a kan kowa daga kudu zuwa arewa ba. 5 Sa'an nan duka mutane za su san cewa Ni Ubangiji na ja takobina daga kubensa; ba zai sāke koma kuma ba.' 6 "Saboda ka yi nishi, dan mutum! Yi nishi a gabansu da ajiyar zuciya da bacin rai. 7 Kuma sa'ad da suka tambaye ka, 'Me ya sa kake nishi?' Sai ka ce musu, 'Domin labarun da suke fitowa. Kowace zuciya za tă narke kowane hannu kuma ya gurgunta; kowane ruhu zai sume kowane gwiwa kuma ta rasa karfi kamar ruwa.' Yana zuwa! Tabbatacce zai faru, in ji Ubangiji Mai Iko Duka." 8 Maganar Ubangiji ta zo mini cewa, 9 "Dan mutum, yi annabci ka ce, 'Ga abin da Ubangiji ya fada, 'Takobi, takobi, wasasshe da kuma gogagge, 10 wasasshe don kisa, gogagge har yana walwal kamar walkiya!' "Kada ku yi farin ciki, hukunci yana zuwa, domin kowa ya ki jin abin da na yi gargadi a kai. 11 "An ba da wannan takobi don a goge, don a kama da hannu; an washe shi aka kuma goge, shiryayye don a yi kisa da shi. 12 Ka yi kuka ka yi makoki, dan mutum, gama yana gāba da dukan sarakunan Isra'il. An jefa su ga takobi tare da jama'ata. Saboda haka ku buga kirjinku. 13 "Gwaji tabbatacce zai zo. Kuma a ce sandan Yahuda, wanda takobi ya ki, ya ci gaba? In ji Ubangiji Mai Iko Duka." 14 "Saboda

haka fa, dan mutum ka yi annabci ka kuma tafa wannan birni mai kisankai? To, sai ka kalubalance hannuwanka. Bari takobi ya yi sara sau biyu, har ta da dukan ayyukanta na banfyama **3** ka kuma sau uku ma. Takobin kisa ne, takobi ne don kisa mai ce, ‘Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka ya ce ya girma, zai kewaye su a kowane gefe. **15** Domin zukata birnin da take kawo wa kansa hallaka ta wurin su narke da yawa kuma su fāđi, na tsai da takobin kisankai a cikinta kina kuma kazantar da kanki ta kisa a dukan kofofinus. Kash! A sa ya haska kamar wurin yin gumaka, **4** kin zama mai laifi saboda walkiya, ana rike da shi don kisa. **16** Ya takobi, yi jinin da kika zubar kika kuma zama kazantacciya ta sara zuwa dama ka yi kuma zuwa hagu, duk inda aka wurin gumakan da kika yi. Kin kawo kwanakinkga juya ka. **17** Zan tafa hannuwana, fushina kuwa zai karshe, kuma karshen shekarunki sun zo. Saboda sauwa. Ni Ubangiji na fada.” **18** Sai maganar Ubangiji haka zan mai da ke abar ba’ ga al’ummai da abin ta zo mini cewa, **19** “Dan mutum, ka nuna hanyoyi dariya ga dukan kasashe. **5** Wadanda suke kusa biyu inda takobin sarkin Babilon zai bi, duka biyun da wadanda suke nesa za su yi miki ba’ a, ya ke su fara daga kasa guda. Ka kafa shaida inda hanyar birni marar kunya, cike da rigima. **6** “Duba yadda za tā rabu zuwa cikin birni. **20** Ka nuna hanya guda kowane yerima Isra’ila wadanda suke cikinki yake wadda takobi zai fāđo wa Rabba ta Ammonawa yin amfani da ikonsa yana kisankai. **7** A cikinki sun dayan kuma da zai fāđo a kan Yahuda da kuma rena mahaifi da mahaifiya; a cikinki sun zalunci Urushalima mai katanga. **21** Gama sarkin Babilon baiko suka wulakanta maraya da gwauruwa. **8** Kin zai tsaya a mararrabar hanya, a inda hanyar ta rabu rena abubuwana masu tsarki kika kuma kazantar da biyu, don yā yi duba. Zai jefa Kuri’ a da kibiyoyinsa, Asabbataina. **9** A cikinki akwai mutane wadanda zai nemi shawarar gumakansa, zai bincike hanta. suka nace su yi kisankai; a cikinki akwai wadanda **22** A hannunsa na dama Kuri’ a don Urushalima za suke ci a dutsen tsafi suna yin ayyukan lalata. **10** tā fito, inda zai kafa dundurusai, ya ba da umarni A cikinki akwai wadanda suke kwana da matan kisa, a yi kururuwar yaki, a kafa dundurusai a kan mahaifansu; a cikinki akwai wadanda suke kwana kofofi, a gina mahaurai a kuma yi kawanya. **23** Zai da mata a lokacin da suke al’adarsu, sa’ad da suke zama kamar duban karya ne ga wadanda suka yi da rashin tsarki. **11** A cikinki mutum guda yakan rantsuwar yin masa biyayya, amma zai tunashe yi laifi abin kyama da matar makwabcinsa, wani su game da laifinsu ya kuma kama su. **24** “Saboda cikin rashin kunya ya kazantar da matar dansa, haka ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa, wani kuma ya kwana da’yar’uwansa,’yar mahaifinsa. ‘Domin ku mutanen nan kun tuna da laifinku ta **12** A cikinki mutane suna karban cin hanci don su wurin tawaye, kun kuma bayyana zunubanku cikin yi kisankai; kina ba da rance da ruwa da kari, kina dukan abin da kuke yi, domin kun yi haka, za a kama kuma cin riba a kan makwabcinkti ta wurin kwace. ku. **25** “Ya kai kazantaccen mugu, yerima Isra’ila, Kina kuma manta da ni, in ji Ubangiji Mai Iko Duka. wanda kwanansa ta zo, wanda lokacin hukuncinsa **13** “Tabbatacce zan tafa hannuwana a kan kazamar ya cika fal, **26** ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka riba da kika ci da jinin da kin zubar a cikinki. **14** yana cewa ka kunce rawanin, ka dāuke rawanin nan. Karfin halinki zai jure ko kuwa hannuwanki za su Ba zai zama kamar yadda yake ba. Za a dāukaka yi karfi a ranar da na gamu da ke? Ni Ubangiji kaskantacce, amma a kaskantar da mai girma. **27** na fada, zan kuma aikata. **15** Zan watsar da ke Hallaka! Hallaka! Zan hallaka shil Ba za a maido da cikin al’ummai in warwatsa ke cikin kasashe; zan shi ba sai ya ga ainilhin mai shi; gare shi zan bayar da kuma kawo karshen rashin tsarkinki. **16** Sa’ad da shi.” **28** “Kai kuma, dan mutum, ka yi annabci ka ce, ki kazantu a idanul al’umma, za ki san cewa ni ne ‘Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa game Ubangiji.” **17** Sai maganar Ubangiji ta zo mini cewa, da Ammonawa da kuma zarginus. “Takobi, takobi, **18** “Dan mutum, gidan Isra’ila ta zama kwan makera an ja don kisa, an goge don ciriyeawa yana haske a gare ni; dukansu tagulla ne, kuza, karfe da darma kamar wal’kiya! **29** Duk da wahayin karya game da suka rage a tanderu. Su kwan makera azurfa ne kai, duban karya game da kai, za a sha wuyan kawai. **19** Saboda haka ga abin da Ubangiji Mai Iko mugaye wadanda za a kashe, wadanda kwanansu Duka yana cewa, ‘Domin ku duka kun zama kwan ta zo, wadanda lokacin hukuncinsu ya cika fal. **30** makera, zan tattara ku a Urushalima. **20** Kamar “Ka mai da takobi a kubensa. A inda aka halicce yadda mutane sukan tattara azurfa, tagulla, karfe, ka, a kasar kakanninka, zan hukunta ka. **31** Zan Zub darma da kuza a cikin tanderu don su narkar da su da hasalata a kanka in hura maka wutar fushina; da wuta, haka zan tattara ku cikin fushina da kuma Zan ba da kai a hannun mugayen mutanen da suka hasalata in sa ku cikin birnin in narkar da ku. **21** gwanince a hallakarwa. **32** Za ka zama itacen wuta, Zan tattara ku zan kuma hura muku wutar hasalata, za a Zub da jininka a kasarka, ba za a kara tuna da za ku kuma narke a cikinta. **22** Kamar yadda azurfa kan narke a tanderu, haka za ku narke a cikinta, kuma za ku san cewa Ni Ubangiji na zubo muku da zafin fushina.” **23** Har yanzu maganar Ubangiji ta

22 Maganar Ubangiji ta zo mini cewa, **2** “Dan mutum, za ka shari’anta ta? Za ka shari’anta

zo gare ni cewa, 24 “Dan mutum, ka fada wa kasar, kyan yaki, suna bisa dawakai, dukansu samari ne ‘Ke kasa ce marar ruwan sama ko yayyafi a ranar masu bansha’awa. 13 Na ga cewa ita ma ta kazantar hasala.’ 25 Akwai hadin bakin sarakunanki a cikinki da kanta; dukansu biyu sun bi hanya guda. 14 “Amma kamar rurin zaki mai yayyage ganimarsa; suna cin karuwancinta ya zarce. Ta ga an zāna mutane a kan mutane, suna kwashe dukiya da abubuwa masu bango, sifofin sojojin Kaldiyawa suna cikin jajjayan daraja suna mai da yawanci gwauraye a cikinki. riguna, 15 da dāmara a gindinsu da rawuna a kansu suna kadawa falfal; dukansu sun yi kamar jarumawan kekunan yakın Babiloniyawa’yan Kaldiya. 16 Nan da tsarkakan abubuwana; ba sa bambanta tsakanin tsarki da marar tsarki; suna koyarwa cewa babu bambanci tsakanin marar tsarki da mai tsarki; suna kuma rufe idanunsu ga kiyaye Asabbataina, da haka suke sabon sunana. 27 Shugabanninki a cikinki suna kama da kyarketai masu yayyage ganimarsu; suna kisa suna kuma kashe mutane don samun kazamar riba. 28 Annabawanki sun yi wa wadannan ayyuka shafe da farar kasa ta wurin wahayin karya da duban karya. Suna cewa, ‘Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa’ alhali kuwa Ubangiji bai fada ba. 29 Mutanen kasar na yin kwace suna yin fashi; suna cin zalin matalauta da mabukata suna wula'kanta ba'ko suna hana musu adalci. 30 “Na nemi mutum guda a cikinsu wanda zai gina katanga ya tsaya a gabana a tsakanai a madadin kasar don kada in hallaka ta, amma ban sami ko daya ba. 31 Saboda haka zan zuba hasalata a kansu in cinye su da wutars fushina, ina dora alhakin ayyukansu a bisa kawunansu, in ji Ubangiji Mai Iko Duka.”

23 Maganar Ubangiji ta zo mini cewa, 2 “Dan mutum, an yi mata biyu,’yan matan mahaifiya guda. 3 Suka zama karuwai a Masar, suka yi karuwanci tun daga kuruciyarsu. A wangan kasar an rungumi mamansu da kirjinsu na budurwanci. 4 Sunan babbar Ohola, kanuwarta kuwa Oholiba. Sun zama nawa suka kuma haifi’ya’ya maza da mata. Ohola ita ce Samariya, Oholiba kuwa ita ce Urushalima. 5 “Ohola ta shiga karuwanci yayinda take zamana; ta kuwa yi ta kai da kawowa da kwartayenta, Assuriyawa, mayaka 6 wadanda suke saye da shunayya, gwanmonni da manyan sooji, dukansu samari ne masu bansha’awa, suna bisa kan dawakai. 7 Ta ba da kanta ga duk wadanda suke masu ilimin Assuriya ta kuma kazantar da kanta da dukan gumaka na kowa da take kai da kawowa a cikinsu. 8 Ba ta bar karuwancin da ta fara a Masar ba, sa’ad da take budurwa maza sun kwana da ita, suka rungumi kirjinta suka kuma biya kwadayinsu a kanta. 9 “Saboda haka na bashe ta ga kwartayenta, Assuriyawa, wadanda ta yi ta kai da kawowa a cikinsu. 10 Suka tūbe ta tsirara, suka kwashe’ya’yanta maza da mata suka kuma kashe ta da takobi. Ta kuwa zama abin karin magana a cikin mata, aka kuma yi mata hukunci. 11 “Kanuwarta Oholiba kuwa ta ga wannan, duk da haka cikin kai da kawowarta da karuwancinta ta fi’yar’uwar lalacewa. 12 Ita ma ta yi ta kai da kawowa cikin Assuriyawa, gwanmonni da manyan sooji; mayaka masu saye da

da kanta; dukansu biyu sun bi hanya guda. 14 “Amma karuwancinta ya zarce. Ta ga an zāna mutane a kan bango, sifofin sojojin Kaldiyawa suna cikin jajjayan aika zuwa wurinsu a Kaldiya. 17 Sai Babiloniyawan suka zo wurinta, zuwa gadon soyayya, cikin kai da kawowarsu suka kazantar da ita. Bayan sun kazantar da ita, sai ta ji kyamarsu, ta rabu da su. 18 Sa’ad da ta ci gaba da yin karuwancinta a fili ta kuma nuna tsiraicinta, sai na ji kyamarta, na rabu da ita, kamar dai yadda na rabu da’yar’uwarta. 19 Duk da haka sai ta yi ta kara fasikanci tana tuna da kwananin budurcinta, sa’ad da take karuwa a Masar. 20 A can ta yi ta kai da kawowa da kwartayenta, wadanda al’auransu kamar na jakuna ne wadanda maniyyinsu kuwa kamar na dawakai ne. 21 Haka kika yi ta lalacin budurcinki, sa’ad da a Masar aka rungumi kirjinta aka tattaba nononta. 22 “Saboda haka, Oholiba, ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa zan zuga kwartayenki su yi gāba da ke, su ina dora alhakin ayyukansu a bisa kawunansu, in ji wadanda kika ji kyamarsu, zan kuma kawo su su yi gāba da ke daga kowane gefe, 23 Babiloniyawa da dukan Kaldiyawa, mutanen Fekod da Showa da Kowa, da dukan Assuriyawa, samari masu bansha’awa, dukan gwanmonni da manyan sooji, hafsshin keken yakın da mutane masu manyan matsayi, dukansu a bisa dawakai. 24 Za su yi gāba da ke da kayan yaki, kekunan yakı da kekunan doki da mutane masu yawa; za su ja dāgā a kanki a kowane gefe da garkuwoyi manya da Kanana da kuma hulunan kwano. Zan miķa ke gare su don hukunci, za su kuma hukunta ki bisa ga shari’arsu. 25 Zan nuna fushin kishina a kanki, za su kuwa wula'kanta ki da fushii. Za su yanke hanicinki da kunnuwanki, wadanda suka rage miki kuma za a kashe su da takobi. Za su kama’ya’yanki maza da mata, wadanda suka rage miki kuwa za a kone su da wuta. 26 Za su tūbe tufafinki su kuma kwashe kayan adonki masu kyau. 27 Ta haka zan tsai da marmari da kuma karuwancin da kika fara a Masar. Ba za ki dubi wadannan abubuwa da marmari ko ki kara tuna da Masar ba. 28 “Gama ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa ina shirin miķa ki ga wadanda suke kinki, ga wadanda kika ji kyamarsu kika rabu da su. 29 Za su hukunta ki da kiyayya su kuma kwashe kome da kika yi wahalarsa. Za su bar ki tsirara tik, kunyan karuwancinki kuma zai tonu. Marmarinki da fasikancinki 30 sun jawo miki wannan, domin ki yi ta kai da kawowa cikin kasashe kina kazantar da kanki da gumakansu. 31 Kin bi hanya’yar’uwarki; saboda haka zan sa kwaf nata a hannunki. 32 “Ga

abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa, "Za ki sha kwaf na'yar'uwarki, kwaf wanda yake da girma yana dawke da abubuwa da yawa. **33** Za ki cika da buguwa da bakin ciki, kwaf lalaci da kadaici, kwaf na'yar'uwarki Samariya. **34** Za ki sha shi ki kuma lashe shi kaf; za ki buga shi da kasa ya yi rugu-rugu ki tsattsage nononki. Ni Ubangiji Mai Iko Duka na fada. **35** "Saboda haka ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa da yake kin manta da ni kika tura ni bayanki, dole ki sha sakamakon marmarinki da karuwancinki." **36** Ubangiji ya ce mini, "Dan mutum, za ka shari'anta Ohola da Oholiba? To, sai ka kalubalance su da ayyukansu masu bankyama, **37** tsakiyarta, ta zubar da shi a dutsen da yake a fili; ba gama sun yi zina kuma jinin yana a hannuwanus. **38** Sun yi zina da gumakansu; har suka mika'ya'yansu da suka haifa mini, su zama musu abinci. **39** A lokaci guda sun kazantar da wuri mai tsarkina suka bata Asabbataina. **40** "Sun ma aiki shiga wuri mai tsarkina suka kuma kazantar da shi. **41** Abin da suka yi a gidana ke nan. **42** "Surutun taron mutane marasa kula suna kewaye da ita; aka kawo Sabenawa daga hamada tare da mutane daga mashaya, suka sa mundaye a hannuwan macen da kuma'yar'uwartu suka kuma sa rawani masu kyau a gabanku wanda kun ajiye turare da maina. **43** Sai na yi magana a kan wadda ta kawunansu. **44** Suka kuwa kwana da ita. Kamar yadda maza suke kwana ta karuwa, haka suka kwana da mazinata ne kuma jini yana a hannuwanus. **45** "Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa kawo taron mutane a kansu a kuma mika su don a firgitar da su a kuma washe su. **46** Taron mutanen zu su jajefe su, su kuma sassare su da takuba; za su kashe'ya'yansu maza da mata su kuma kone gidajensu. **47** "Ta haka zan kawo karshe ga laraci a kasar, don dukan mata su ji gargadi kada kuma su kwaikwaye ku **48** Za ku sha hukuncin lalacinku ku kuma dauki hakkin zunuban bautar gumaka. Sa'an nan za ku san cewa Ni ne Ubangiji Mai Iko Duka."

abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa, "Ka sa tukunyar dahuwa; ka sa ta a kan wuta ka kuma zuba ruwa a cikinta. **49** Ka sa gunduwoyin nama a cikinta dukan gunduwoyi masu kyau, cinya da kafada. Ka cika ta da wadannan kasusuwa mafi kyau; **50** ka kama mafi kyau daga cikin garken. Ka tara itace a karkashinta saboda kasusuwan; ka sa ta tafasa ka kuma dafa kasusuwan a cikinta. **6** "Gama wannan shi ne abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa, "Kaito birnin nan mai zubar da jini, ga tukunya wadda take da tsatsa, wadda tsatsarta ba za ta fita ba! Ka fitar da shi gunduwa-gunduwa ba tare da jefa kuri'a a kansu ba. **7** "Gama zubar da jini yana a tsakiyarta, ta zubar da shi a dutsen da yake a fili; ba gama sun yi zina kuma jinin yana a hannuwanus. **8** Sun yi zina da gumakansu; har suka mika'ya'yansu Don a zuga hasala a kuma yi sakayya na sa jininta da suka haifa mini, su zama musu abinci. **9** Sun yi mini wannan. A lokaci guda sun kazantar da wuri mai tsarkina suka bata Asabbataina. **10** A shiga wuri mai tsarkina suka kuma kazantar da shi. **11** "Saboda haka ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa, "Kaito birnin nan mai zubar da jini! Ni ma ranar da suka mika'ya'yansu ga gumakansu, sai suka jibge itace da yawa. **12** Ta tula gumagumai ka kuma shiga wuri mai tsarkina suka kuma kazantar da shi. **13** "Yanzu kazantarki ita ce shafen idanunku, kuka kuma sa kayan adonku. **14** Kuka zuna a gado mai daraja, da tebur a shirye dukan kokari; ba a fid da tsatsarta nan mai yawa a gabanku wanda kun ajiye turare da maina. **15** "Dan mutum, da farat daya ina gab da ba, kai, ko a wuta ma. **16** "Yanzu kazantarki ita ce "Surutun taron mutane marasa kula suna kewaye da ita; aka kawo Sabenawa daga hamada tare da mutane daga mashaya, suka sa mundaye a hannuwan macen da kuma'yar'uwartu suka kuma sa rawani masu kyau a kawunansu. **17** Za yi zafi har darmarta ta yi ja wur domin dattinta kawunansu. **18** Suka kuwa kwana da ita. Kamar yadda maza suke kwana ta karuwa, haka suka kwana da mazinata ne kuma jini yana a hannuwanus. **19** "Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa kawo taron mutane a kansu a kuma mika su don a firgitar da su a kuma washe su. **20** Taron mutanen zu su jajefe su, su kuma sassare su da takuba; za su kashe'ya'yansu maza da mata su kuma kone gidajensu. **21** "Ta haka zan kawo karshe ga laraci a kasar, don dukan mata su ji gargadi kada kuma su kwaikwaye ku **22** Za ku sha hukuncin lalacinku ku kuma dauki hakkin zunuban bautar gumaka. Sa'an nan za ku san cewa Ni ne Ubangiji Mai Iko Duka."

abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa, "Kaito birnin nan mai zubar da jini, ga tukunya wadda take da tsatsa, wadda tsatsarta ba za ta fita ba! Ka fitar da shi gunduwa-gunduwa ba tare da jefa kuri'a a kansu ba. **23** "Gama zubar da jini yana a tsakiyarta, ta zubar da shi a dutsen da yake a fili; ba gama sun yi zina kuma jinin yana a hannuwanus. **24** "Kaito birnin nan mai zubar da jini! Ni ma ranar da suka mika'ya'yansu ga gumakansu, sai suka jibge itace da yawa. **25** Ka tula gumagumai ka kuma shiga wuri mai tsarkina suka kuma kazantar da shi. **26** "Saboda haka ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa, "Kaito birnin nan mai zubar da jini! Ni ma ranar da suka mika'ya'yansu ga gumakansu, sai suka jibge itace da yawa. **27** Za yi zafi har darmarta ta yi ja wur domin dattinta kawunansu. **28** Suka kuwa kwana da ita. Kamar yadda maza suke kwana ta karuwa, haka suka kwana da mazinata ne kuma jini yana a hannuwanus. **29** "Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa kawo taron mutane a kansu a kuma mika su don a firgitar da su a kuma washe su. **30** Taron mutanen zu su jajefe su, su kuma sassare su da takuba; za su kashe'ya'yansu maza da mata su kuma kone gidajensu. **31** "Ta haka zan kawo karshe ga laraci a kasar, don dukan mata su ji gargadi kada kuma su kwaikwaye ku **32** Za ku sha hukuncin lalacinku ku kuma dauki hakkin zunuban bautar gumaka. Sa'an nan za ku san cewa Ni ne Ubangiji Mai Iko Duka."

24 A shekara ta tara, a wata na goma, a rana ta goma, maganar Ubangiji ta zo mini cewa, **2** "Dan mutum, ka rubuta wannan rana, wannan rana, domin sarkin Babilon ya yi kawanya wa Urushalima a wannan rana. **3** Ka fada wa wannan gidan'yan tawaye wani misali ka kuma fada musu cewa, 'Ga

makoki ba amma za ku lalace saboda zunubanku ku kiyayya sun nemi su hallaka Yahuda, **16** saboda haka kuma yi ta yin nishi. **24** Ezekiel zai zama alama ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa ina gare ku; za ku yi daidai yadda ya yi. Sa'ad da wannan gab da miša hannuna a kan Filistiyawa, zan kuwa ya faru, za ku san cewa ni ne Ubangiji Mai Iko Duka.' **25** "Kai kuma dan mutum, a ranar da zan dauke datse Keretawa in kuma hallaka wadanda suka rage musu kagararsu, farin cikinsu da darajarsu, abin da hukunci mai tsanani cikin hasalata. Sa'an nan za su idanunsu ke jin dacin gani, abin da yake faranta san cewa ni ne Ubangiji, sa'ad da na dauki fansa a musu zuciya, da kuka'ya'yansu maza da mata, **26** a kansi."

ranan nan wanda ya tsere zai zo don yā ba ka labari.

27 A lokacin bakinka zai bude, za ka yi magana da shi ba kuwa za ka kara yin shiru ba. Ta haka za ka zama alama gare su, za su kuwa san cewa ni ne Ubangiji."

25 Maganar Ubangiji ta zo mini cewa, **2** "Dan

mutum, ka fuskanci wajen Ammonawa ka kuma yi annabci a kansu. **3** Ka ce musu, 'Ku ji maganar Ubangiji Mai Iko Duka. Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa domin kun ce "Yauwa" a kan wuri mai tsarkina sa'ad da aka fazarantar da shi da kuma a kan kasar Isra'il'a sa'ad da aka mai da ita kufai da lokacin da aka kai mutanen Yahuda bautar talala, **4** saboda haka zan ba da ku ga mutanen Gabas abin mallaka. Za su kafa sansanoninsu su yi tentunansu a cikinku; za su ci'ya'yan itatuwanku su kuma sha madararku. **5** Zan mai da Rabba wurin kiwo don rakuma, Ammon kuma wurin hutu don tumaki. Sa'an nan za ku san cewa ni ne Ubangiji. **6** Gama ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa domin kun tafa hanuwanku kuka kuma buga kafafunku, kuna farin ciki don nuna dukan Kiyayyarku a kan kasar Isra'il'a, **7** saboda haka zan miša hannuna gāba da ku in kuma ba da ku ganima ga al'ummai. Zan datse ku daga al'ummai in kuma kore ku daga kasashe. Zan hallaka ku, za ku kuwa san cewa ni ne Ubangiji." **8** "Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka

yana cewa, 'Domin Mowab da Seyir sun ce, "Duba, gidan Yahuda ta zama sauran al'ummai," **9** saboda haka zan bude kofar shiga Mowab, farawa daga garuruwan da suke kan iyaka, Bet-Yeshimot, Ba'al-Meyon da Kiriyatayim, darajar kasar. **10** Zan ba da Mowabawa tare da Ammonawa ga mutanen Gabas abin mallaka, don kada a kara tuna da Ammonawa a cikin al'ummai; **11** zan hukunta Mowabawa. Ta haka za su san cewa ni ne Ubangiji." **12** "Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa, 'Domin Edom miša hannuna a kan Edom in kashe mutanenta da dabbobinsu. Zan sa ta zama kufai, kuma tun daga

Zan dau fansa a kan Edom ta hannun mutanena

ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa ina gare ku; za ku yi daidai yadda ya yi. Sa'ad da wannan gab da miša hannuna a kan Filistiyawa, zan kuwa ya faru, za ku san cewa ni ne Ubangiji Mai Iko Duka.' **25** "Kai kuma dan mutum, a ranar da zan dauke datse Keretawa in kuma hallaka wadanda suka rage musu kagararsu, farin cikinsu da darajarsu, abin da hukunci mai tsanani cikin hasalata. Sa'an nan za su san cewa ni ne Ubangiji, sa'ad da na dauki fansa a kansi."

26 A shekara ta goma sha daya, a rana ta fari ga wata, maganar Ubangiji ta zo mini cewa,

2 "Dan mutum, domin Taya ta yi magana a kan Urushalima ta ce, 'Yauwa! Kofar zuwa al'ummai ta karye, an kuma bude mini kofofinta; yanzu da take kufai zan wadace,' **3** saboda haka ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa ina gāba da ke, ya Taya, zan kuwa kawo al'ummai masu yawa su yi gāba da ke, kamar yadda teku takan kawo rakuman ruwa.

4 Za su hallaka katangar Taya su kuma rurruhe hasumiyointa; zan kankare tarkacentia, in maishe ta fā. **5** Za tā zama wurin shanya abin kamun kifi a tsakiyar teku, gama na fada, in ji Ubangiji Mai Iko Duka. Za tā zama ganima ga sauran al'ummai, **6** za a kashé mazaunan filin kasar da takobi. Ta haka

za su san cewa ni ne Ubangiji. **7** "Gama ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa daga arewa zan kawo wa Taya Nebukadnezzar sarkin Babilon, sarkin sarakuna, tare da dawakai da kekunan yaķi, da mahayan dawakai da babbar rundunar soja. **8**

Zai kashe mazaunan filin kasar da takobi; zai yi miki Kawanya, ya gina miki mahaurai, sa'an nan ya rufe ki da garkuwoyi. **9** Zai rushe katangarki da dundurusai, ya rurruhe hasumiyoinki da makamai.

10 Dawakansa za su yi yawa har su rufe ke da kura. Katanga za su girdiza saboda motsin dawakan yaķi, kekunan doki da keken yaķin sa'ad da suka shiga birin da aka rushe katangar. **11** Kofatan dawakansa za su tattake dukan titunanki; zai kashe mutanenki da takobi, ginshikanki masu karfi kuma za su fādi a kasa. **12** Za su washe dukiyarki, kayan cinikinki kuma su zama ganima; za su rurruhe katangarki su ragargaza gidjenki masu kyau su kuma zubar da duwatsunki, katakanki da kuma tarkacenki a

cikin teku. **13** Zan kawo karshen wačokinki masu surutu, ba kuwa za a kara jin kafe-kaden garayunki ya dauki wa kanta fansa a kan gida Yahuda, ta yi ba. **14** Zan maishe ki fā, za ki kuma zama wurin babban laifi ta wurin yin haka, **13** saboda haka shanya abin kamun kifi. Ba za a sāke gina ki ba,

ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa za gama Ni Ubangiji na fada, in ji Ubangiji Mai Iko miša hannuna a kan Edom in kashe mutanenta da Duka. **15** "Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa wa Taya. Kasashen da suke a bakin teku ba za Teman har zuwa Dedan za a kashe su da takobi. **14** su girdiza saboda karar fāduwarki, sa'ad da nishin

wadanda aka yi wa rauni da kashe-kashen da aka Isra'il'a, za su kuwa hukunta Edom bisa ga fushina da yi a cikinki suka faru ba? **16** Sa'an nan sarakunan hasalata; za su san sakayyata, in ji Ubangiji Mai Iko bakin teku za su sauwa daga gadajen sarautarsu, su Duka." **15** "Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa, 'Domin Filistiyawa sun yi sakayya, suka dauki tube rigunansu, da rigunansu wadanda aka yi wa ado. Za su zauna a kasa suna rawar jiki a kowane fansa da mugunta a zukatansu, da kuma dadaddeñ lokaci suna razana saboda abin da ya same ki. **17**

Sa'an nan za su yi makoki game da ke su ce, "Yaya yawa abokan cinikinki ne; sun biya ki da hauren kika hallaka haka nan, ya birnin da ta yi suna, cike giwa da katakon kanya. **16** "Mutanen Aram sun yi da mutanen teku! Ke da kika zama mai karfi cikin tekuna, ke da mazauna cikinki; kin sa tsoroni a kan dukan wadanda suka zauna a can. **18** Yanzu tsibirai suna rawar jiki a ranar fädwarki; tsibirai a cikin teku sun tsorata a bacewarki." **19** "Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa sa'ad da na maishe ki kufai, kamar sauran biranen da ba a kara zama a ciki, sa'ad da kuma na kawo surfafan teku a kanki da yawan ruwansa suka rufe ki, **20** a sa'an nan zan sauko da ke kasa tare da wadanda suke gangarawa zuwa rami, zuwa wurin mutanen dā. Zan sa ki zauna karkashin kasa, kamar a kufai na tun dā, tare da wadanda suke gangarawa zuwa rami, ba kuwa za ki kara dawowa ba ko ki dauki matsayinki a kasar masu rai. **21** Zan sa ki yi mummuman karshe kuma ba za ki kara kasancewa ba. Za a neme ki, amma ba za a kara same ki ba, in ji Ubangiji Mai Iko Duka."

27 Manganar Ubangiji ta zo mini cewa, **2** "Dan mutum, ka yi makoki domin Taya. **3** Ka ce wa Taya, wadda take zaune a hanyar shiga zuwa teku, kasuwar masu yawa mutane a bakin teku, 'Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa, "Kin ce, ya Taya, "Ni kyakkyawa ce cikakiya." **4** Manyan tekuna ne wurin zamanki; maginanki sun sa kyanki ya zama cikakte. **5** Sun yi dukan katakanki daga itatuwan fir daga Senir; sun kwaso itatuwan al'ul daga Lebanon don su yi miki jigon jirgin ruwa. **6** Da oak daga Bashan suka yi sandunan tukan jirgin ruwa da itatuwan kasharina daga bakin tekun Saifurus suka yi daibe jirgin ruwanki, suka kuma manne masa hauren giwa. **7** Lilin mai kyau mai ado daga Masar ne filafilan jirgin ruwanki suka kuma zama tutarki; an yi tutarki da shudi da shunayya daga bakin tekun Elisha. **8** Mutanen Sidon da Arfad su ne matukan jirgin ruwanki; gwanayenki, ya Taya, suna ciki a matsayi matukan jiragen ruwa. **9** Masu hikima na Gebal suna ciki a matsayin masu tattoshe mahafan katakon jirginki. Dukan jiragen ruwa da matukansu sukan zo wurinki don kasuwanci. **10** "Mutanen Farisa, Lidiya da Fut su ne suka zama sojooji a cikin mayašanki. Sun rataye garkuwoyinsu da hulunan kwano a katangarki, suna kawo miki daraja. **11** Mutanen Arfad da Helek sun yi tsaron katangar a kowace gefe; mutanen Gammad su ne a hasumiyoyinki. Sun rataye garkuwoyinsu kewaye da katangarki; sun sa kyanki ya zama cikakte. **12** "Tarshish ta yi ciniki da ke saboda yawan wadatar kayayakinki; sun sayi kayan cinikinki da azurfa, karfe, kuza da dalma. **13** "Girkä, Tubal da Meshek sun yi kasuwanci da ke; sun sayi kayanki suka biya da bayi da kuma abubuwani da aka yi da tagulla. **14** "Mutanen Bet Togarma sun sayi kayan cinikinki da dawakai, dawakan yakî da alfadarai. **15** "Mutanen Dedan sun yi kasuwanci da ke, bakin teku masu

yawa abokan cinikinki ne; sun biya ki da hauren kika hallaka haka nan, ya birnin da ta yi suna, cike giwa da katakon kanya. **16** "Mutanen Aram sun yi ciniki da ke saboda yawan kayanki; suka sayi kayan cinikinki da zumurrudu, da shunayya, da kaya ado, da lilin mai taushi, da murjani, da yakutu. **17** "Yahuda da Isra'il sun yi kasuwanci da ke; sun sayi kayanki da alkama da Minnit da alawa, da zuma, da mai, da ganyaye masu kansi. **18** "Mutanen Damaskus sun ga abin da za ki iya bayarwa sai suka yi ciniki da ke, ta sayi kayanki da ruwan inabi daga Helbon, da ulu daga Zahar. **19** Wedan da Yaban kusa da Uzal, suka sayi kayanki; wato gyararren karfe da kayan yaji. **20** "Mutanen Dedan sun sayi kayanki da sirdin zama a kan dawakai. **21** "Mutanen Arabiya da dukan sarakunan Kedar abokan cinikinki ne; sun yi ciniki da ke suka sayi kayanki da yan raguna, da raguna, da awaki. **22** "Yan kasuwan Sheba da Ra'ama sun yi ciniki da ke; suka sayi kayanki da kayan yaji mafi kyau iri-iri, da duwatsu masu daraja iri-iri, da zinariya. **23** "Haran, Kanne da Eden da kuma'yan kasuwan Sheba, Assuriya da Kilmad sun yi ciniki da ke. **24** A kasuarki sun yi ciniki da ke suka sayar miki tufafi masu tsada, da na shudi, da masu ado, da dardumai masu kyalkyali da kirtani, da igiyoyi wadanda aka tuña da kyau. **25** "Jiragen ruwan Tarshish sun zama masu jigilar kayanki. Kin cika da kaya masu nauyi a tsakiyar teku. **26** Matukan jiragenki sun kai ki can cikin manyan tekuna. Amma iskar gabas za tā farfasa ki kucu-kucu a tsakiyar teku. **27** Dukiyarki, cinikinki da kayaan kasuarki, ma'aikatanki na jirgi, matukan jiragenki da masu tattoshe mahafan katakon jiragenki, yan kasuarki da dukan sojojinki, da kuma kowa da yake cikin jirgi zai nutsa a tsakiyar teku a ranar da jirginki zai nutse. **28** Kasashen bakin teku za su girgiza sa'ad da matukan jirginki suka yi kuka. **29** Dukan wadanda suke rike da matuki za su kyale jiragensu; ma'aikatan jirage da dukan matukan jirage za su tsaya a bakin teku. **30** Za su tā da muryarsu su yi kuka mai zafi a kanki; za su yayyafa kura a kawunansu, su yi ta birgima a cikin toka. **31** Za su aske kawunansu saboda ke za su kuma sa tufafin makoki. Za su yi kuka dominiki su yi bacin rai da kuma kuka mai zafi. **32** Yayinda suke kuka a kanki kuwa, za su yi makoki dominiki suna cewa, "Wa ya taña yin shiru kamar Taya, kewaye da teku?" **33** Sa'ad da kayan cinikinki suka tafi Kasashen hayi, kin gamsar da al'ummai masu yawa; da dukiyarki masu yawa da kuma kayaan cinikinki kin azurtar da sarakunan dunia. **34** Yanzu teku ta farfashé ki cikin surfafan ruwuye; kayaan cinikinki da dukan kamfaninki sun nutse tare da ke. **35** Dukan mazaunani bakin teku sun giggice saboda masifarki; sarakunansu sun tsorata kwarai fuskokinsu kuwa sun yamatuse don tsoro. **36** Yan kasuwa a cikin al'ummai suna yin miki tsaki; kin zo

ga mummunnar karshe ba za ki kara kasancewa ba zo mini cewa, 21 “Dan mutum, ka fuskanci Sidon; ka har abada.”

28 Maganar Ubangiji ta zo mini cewa, 2 “Dan mutum, ka fada wa mai mulkin Taya cewa, ‘Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa, “Cikin alfarmar zuciyarka ka ce, “Ni allah ne; ina zama a kan kursiyin allah tsakiyar tekuna.” Amma kai mutum ne ba allah ba, ko da yake da cauka kana da hikima kamar allah. 3 Ka fi Daniyel hikima ne? Ba asirin da yake boye a gare ka? 4 Ta wurin hikimarka da ganewarka ka sami dukiya wa kanka ka kuma tara zinariya da azurfa cikin wuren ajiyarka. 5 Ta wurin dabararka mai girma cikin kasuwanci ka kara dukiyyarka, kuma saboda dukiyyarka zuciyarka ta cika da alfarma. 6 “Saboda haka ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa, “Domin ka dauka kai mai hikima ne, mai hikima kamar allah, 7 zan kawo baiki a kanka, wadanda suka fi mugunta cikin sauran al’ummai; za su zāre takubansu a kan kyakkyawar hikimarka su kuma barke darajarka mai walkiya. 8 Za su jefar da cikin rami, za ka kuwa yi muguar mutuwa a tsakiyar tekuna. 9 Za ka iya ce yanzu, “Ni allah ne,” a gabon wadanda suka kashe ka? Za ka zama mutum kurum, ba allah ba, a hannuwan wadanda suka kashe ka. 10 Za ka yi mutuwar marar kaciya a hannuwan baiki. Na fadā, in ji Ubangiji Mai Iko Duka.” 11 Maganar Ubangiji ta zo mini cewa, 12 “Dan mutum, ka yi makoki domin sarkin Taya ka kuma ce masa, ‘Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa, “Ka kasance hatimin cikakke, cike da hikima da cikakke a kyau. 13 Ka kasance a Eden, a lambun Allah; aka yi maka ado da kowane dutse mai daraja, yakutu, tofaz, da zumurrudu, kirisolit, onis da yasfa, saffaya, turkuwoyis da beril. Tsaretsare da shiryeh-shiryenka an yi su da zinariya ne; a ranar da aka halicce ka an shirya su. 14 An shafe ka kamar kerub mai tsaro, gama haka na nada ka. Kana a tsattsarkan dutsen Allah; ka yi tafiya a tsakiyar duwatsun wuta. 15 Ka kasance marar laifi cikin dukan hanyoyinka daga ranar da aka halicce ka sai da aka sami mugunta a cikinka. 16 Ta wurin yawan kasuwancinka ka cika da rikici, ka kuma yi zunubi. Saboda haka na kore ka da kunya daga dutsen Allah, na kore ka, ya kerub mai tsaro, daga cikin duwatsun wuta. 17 Zuciyarka ta cika da alfarma saboda kyanka, ka kuma lalace hikimarka saboda darajarka. Saboda haka na jefar da kai zuwa kasa; na sa ka zama abin kallo a gabon sarakuna. 18 Ta wurin yawan zunubanka da kasuwancinka na cuta ka kazantar da wuri mai tsarkinka. Saboda haka na sa wuta ta fito daga cikinka, ta cinye ka, na maishe ka toka a bisa kasa a kan idon dukan wadanda suke kallonka. 19 Dukan al’umman da suka san ka sun giggice saboda masifar da ta auko maka; ka zo ga mummunnar karshe ba za ka kara kasancewa ba har abada.” 20 Maganar Ubangiji ta

zo mini cewa, 21 “Dan mutum, ka fuskanci Sidon; ka yi annabci a kanta 22 ka ce, ‘Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa, “Ina gāba da ke, ya Sidon, za sami daukaka a cikinki. Za su san cewa ni ne Ubangiji, sa’ad da na zartar da hukunci a kanta na kuma nuna kaina mai tsarki a cikinta. 23 Zan aika da annoba a kanta in kuma sa jini ya zuba a titunanta. Kisassu za su fādi a cikinta, da takobi yana gāba da ita a kowane gefe. Sa’an nan za su san cewa ni ne Ubangiji. 24 “Mutinan Isra’ila ba za su kara kasance da mugayen maqwabta wadanda za su zama sarkakkiya masu zafi da kaya mai tsini ba. Sa’an nan za su san cewa ni ne Ubangiji Mai Iko Duka. 25 “Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa sa’ad da na tattara mutanen Isra’ila daga al’ummai inda suke a warwatse, za nuna kaina mai tsarki a cikinsu a idon al’ummai. Sa’an nan za su zauna a kasarsu, wadda na ba wa bawana Yakub. 26 Za su zauna a can lafiya su kuma gina gidaje su nome gonakin inabi; za su zauna lafiya sa’ad da zan zartar da hukunci a kan dukan maqwabtansu da suka wulakanta su. Sa’an nan za su san cewa ni ne Ubangiji Allahnsu.”

29 A shekara ta goma, a wata na goma, a rana ta goma sha biyu, maganar Ubangiji ta zo mini cewa, 2 “Dan mutum, ka fuskanci Fir’aura sarkin Masar ka kuma yi annabci gāba da shi da dukan Masar. 3 Yi masa magana ka ce, ‘Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa, “Ina gāba da kai, Fir’aura sarkin Masar, kai babban mugun dodon ruwa kwance cikin rafuffukanka. Ka ce, “Nilu nawa ne; na yi shi wa kaina.” 4 Amma zan sa kugiyoyi a muksamunkaka in sa kifin rafuffukanka su manne wa kamforinka. Zan jawo ka daga cikin tsakiyar rafuffukanka, da dukan kifayen rafuffukanka, wadanda suka manne a kamforinka, 5 Zan bar ka a cikin hamada, kai da dukan kifin rafuffukanka. Za ka fādi a fili ba kuwa za a tattara ka ko a kwashe ba. Zan ba da kai kamar abinci ga namun jeji na dunia da tsuntsayan sararin sama. 6 Ta haka dukan wadanda suke zama a Masar za su san cewa ni ne Ubangiji. “Ka zama sandan iwa domin gidan Isra’ila. 7 Sa’ad da suka kama ka da hannuwansi, ka tsattsage, ka kuma budu a kafafunsu; sa’ad da suka jingina a kanka, sai ka karye, bayansu kuwa ya firgita. 8 “Saboda haka ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa zan kawo takobi a kanka in kashe mutane da dabbobi. 9 Masar za tā zama kufai. Sa’an nan za su san cewa ni ne Ubangiji. “Domin ka ce, “Nilu nawa ne; ni na yi shi,” 10 saboda haka ina gāba da kai da rafuffukanka, za kuma maishe kasar Masar ta lalace ta kuma zama kango daga Migdol zuwa Aswan, har iyakar Kush. 11 Ba kafar mutum ko ta dabbar da za tā ratsa ta; ba wanda zai zauna a can har shekaru arba’in. 12 Zan mai da Kasar Masar kufai a cikin kasashen da aka ragargaza, biranenta kuma za su zama kango har shekaru arba’in a cikin biranen da aka lalace. Zan

watsar da Masarawa a cikin al'ummai in warwatsa su cikin kasashe. **13** “Duk da haka ga abin da Ubangiji din zan tattara Masarawa daga al'ummai inda aka warwatsa su. **14** Zan komo da su daga zaman bauta in mai da su zuwa Masar ta Bisa, kasarsu ta ainihi. A can za su zama masarauta marar karfi. **15** Za tā zama masarauta mafi rarrauna cikin masarautai, ba kuwa za tā kara daga kanta a kan sauran al'ummai ba. Zan sa tā zama marar karfi kwarai, har da ba za tā kara yin mulkin a kan al'ummai ba. **16** Masar ba za tā kara zama abin dogara ga mutanen Isra'il'a ba amma za tā zama abin tunin zunubinsu na juyawa gare ta don taimako. Sa'an nan za su san cewa ni ne Ubangiji Mai Iko Duka.” **17** A shekara ta ashirin da bakwai, a wata na fari a rana ta farko, maganar Ubangiji ta zo mini cewa, **18** “Dan mutum, Nebukadnezzar sarkin Babilon ya sa sojojinsa su matsu wa Taya; kowane kai ya kofe, kowace kafada kuma ta goge. Duk da haka shi da sojojinsa ba su sami wani lada daga matsin da suka yi a kan Taya ba. **19** Saboda haka ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa zan ba da Masar ga Nebukadnezzar sarkin Babilon, zai washe dukiyarta. **20** Zai kwashye ya washe kasar ganima a matsayin abin biyan sojojinsa. **20** Saboda haka na ba shi Masar a matsayin lada don kokarinsa domin shi da sojojinsa sun yi wannan domina ne, in ji Ubangiji Mai Iko Duka. **21** “A wannan rana zan sa kaho ya tsiro wa gidan Isra'il'a, zan kuma bude bakinka a cikinsu. Sa'an nan za su san cewa ni ne Ubangiji.”

30 Maganar Ubangiji ta zo mini cewa, **2** “Dan mutum, ka yi annabci ka ce, ‘Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa, “Yi kuka kana cewa, “Kaito saboda wannan ranal!” **3** Gama ranar ta yi kusa, ranar Ubangiji ta gabato, ranar gizagizai, lokacin hallaka wa al'ummai. **4** Takobi zai zo a kan Masar, azaba za tā zo a kan Kush. Sa'ad da kisassu za su fādi a Masar, za a kwashye dukiyarta a tafi a rushe harsashinta. **5** Kush da Fut, Lidiya da dukan Arabiya, Libiya da kuma mutanen kasar alkawari za su mutu ta wurin takobi tare da Masar. **6** “Ga abin da Ubangiji ya fada, “Wadanda suke guyon bayan Masar za su fādi karfinta da take fariya da shi zai kare. Daga Migdol zuwa Aswan za su mutu ta wurin takobi a cikinta, in ji Ubangiji Mai Iko Duka. **7** Za su zama kango a cikin kasashen da suke kango, biranensu kuwa za su zama kufai a cikin biranen da suka lalace. **8** Sa'an nan za su san cewa ni ne Ubangiji, sa'ad da suka ga na sa wuta wa Masar aka kuma ragargaza masu taimakonta. **9** “A wannan rana manzanni za su fito daga wurina a jiragen ruwa don su tsorata Kush daga sake jikinta. Azaba za tā kama su a ranar hallakar Masar, gama tabbatacce za tā zo. **10** “Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa, “Zan kawo karshen mutanen Masar ta hannun Nebukadnezzar sarkin Babilon. **11**

Shi da sojojinsa, mafi bantsoro cikin al'ummai, za a kawo don su hallaka kasar. Za su zāre takuba a kan Masar su kuma cika kasar da kisassu. **12** Zan kafe rafuffukan Nilu in sayar da kasar ga mugayen mutane; ta hannun baķi zan sa kasar ta lalace da kome da yake cikinta. Ni Ubangiji na fada. **13** “Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa, “Zan hallaka gumaka in kuma kawo karshen siffofi a Memfis. Ba za a kara samun yerima a kasar Masar ba, zan kuma baza tsoro a duk fādiñ kasar. **14** Zan lalace Masar ta Bisa in kuna wuta wa Zowan in zartar da hukunci a kan Tebes. **15** Zan kwarara hasalata a kan Felusiyum, kagarar Masar, in kuma datse mutanen Tebes. **16** Zan kuna wuta wa Masar; Felusiyum za tā sha azaba mai zafi. Za a tayar wa Tebes da hankali; Memfis za tā rika kasance cikin bacin rai. **17** Samarin Heliyofolis da Bubastis za su mutu ta wurin takobi, biranen kansu za su tafi bauta. **18** Duhu ne zai zama rana a Tafanes sa'ad da na karye ikon Masar; a can karfin da take fariya zai kare. Za a rufe ta da gizagizai kauyukanta kuma za su tafi bauta. **19** Ta haka zan zartar da hukunci a kan Masar, za su kuwa san cewa ni ne Ubangiji.” **20** A shekara ta goma sha daya, a wata na fari a rana ta goma sha bakwai, maganar Ubangiji ta zo mini cewa, **21** “Dan mutum, na karye hannun Fir'auna sarkin Masar. Ba a daure shi don warkarwa ba ko a sa tsinke saboda kada yā zama da karfi har ya riķe takobi. **22** Saboda haka ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa ina gāba da Fir'auna sarkin Masar. Zan karye hannuwansa biyu, hannun da yake da kyau da kuma wanda an rīga an karya, in kuma sa takobi ya fādi daga hannunsa. **23** Zan watsar da Masarawa a cikin al'ummai in warwatsa su cikin kasashe. **24** Zan karfafa hannuwran sarkin Babilon in kuma sa takobina a hannunsa, amma zan karya kamar mutumin da aka yi wa raunin mutuwa. **25** Zan karfafa hannuwran sarkin Babilon, amma hannuwran Fir'auna za su shanye. Sa'an nan za su san cewa ni ne Ubangiji, sa'ad da na sa takobi a hannun sarkin Babilon na kuma miķa shi a kan Masar. **26** Zan watsar da Masarawa a cikin al'ummai in warwatsa su cikin kasashe. Sa'an nan za su san cewa ni ne Ubangiji.”

31 A shekara ta goma sha daya, a wata na uku a rana ta farko, maganar Ubangiji ta zo mini cewa, **2** “Dan mutum, fāda wa Fir'auna sarkin Masar da jama'arsa cewa, “Da wa za a kwtanta girmanka? **3** Ka dubi Assuriya, ta taba zama kamar al'ul a Lebanon da rassa masu kyau suna inuwartar da kurmi; ya yi tsayi ainun kansa ya kai cikin gizagizai. **4** Ruwa ya sa ya yi girma, surfafan mabulbulai sun sa ya yi tsayi; rafuffuka suna gudu kewaye da tushensa yana aika da rafuffukansu zuwa dukan itatuwan kurmi. **5** Saboda haka ya yi tsayi fiye da

sauran itatuwan kurmi; rassansa suka karu suka yi Fir'auna sarkin Masar ka fada masa. “Kai kamar tsayi, suka bazu saboda yalwar ruwaye. **6** Dukan zaki ne a cikin al’ummai; kai kamar dodon ruwa tsuntsayen sararin sama suka yi sheka a rassansa, a cikin tekuna kana bullowa cikin rafuffukanka, dukan namun jeji suka haihu a karkashin rassansa; kana gurbata ruwa da kafafunka kana kuma dama dukan al’ummai suka zauna a inuwarsa. **7** Yana da rafuffuka. **3** “Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana girma a kyau, da dogayen rassansa da ya baza, gama cewa, “Da taron jama’a masu yawa zan jefa abin saiwoyinsa sun nutse can kasa har cikin yalwar kamun kifi a kanka, za su kuwa jawo ka da abin ruwaye. **8** Al’ul a cikin lambun Allah ba su kai kamun kifi. **4** Zan jefar da kai a kasa zan jefa ka a shi ba, balle itatuwan kasharina su kai rassansa, fili. Zan sa dukan tsuntsayen sararin sama su zauna ko itatuwan durumi su kai rassansa, ko itace a a kanka dukan namun jeji na duniya kuma za su lambun Allah ya kai kyansa. **9** Na sa ya yi kyau kosar da kansu a kanka. **5** Zan baza namanka a kan da yalwar rassa, abin kyashi na dukan itatuwan duwatsu in kuma cika kwaruruka da gawarka. **6** Zan Eden a lambun Allah. **10** “Saboda haka ga abin da jika kasar da jininka mai gudu har zuwa duwatsu, Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa domin ya yi tsayi, magudanan ruwa za su cika da namanka. **7** Sa’ad da kansa kuma ya kai cikin gizagzai, kuma domin ya na shafe ka, zan rufe sammai in duhunta taurarinsu; yi fariya saboda tsayinsa, **11** na miša shi ga mai zan rufe rana da giringje, wata kuwa ba zai ba da mulkin al’ummai, don ya sāka masa gwargwadon haskensa ba. **8** Dukan haskokin sammai za su zama muguntarsa. Na jefar da shi a gefe, **12** kuma bači duhu a kanka; zan kawo duhu a kan kasarka, in ji mafi mugunta na al’ummai suka sare shi suka bar Ubangiji Mai Iko Duka. **9** Zan dami zukatan mutane shi. Rassansa sun fādi a kan duwatsun da suke cikin masu yawa sa’ad da na kawo maka hallaka a cikin dukan kwaruruka; rassansa kuma sun kakkarye, sun al’ummai, a cikin kasashen da ba ka taba sani ba. fādi a cikin dukan magudanan ruwa na kasa. Dukan **10** Zan sa mutane da yawa su giggice saboda abin al’umman duniya suka fito daga Karkashin inuwarsa da ya same ka, sarakunansu kuma za su yi rawar suka bar shi. **13** Dukan tsuntsaye sararin sama suka jiki saboda kai sa’ad da na kada takobia a gabansu. zauna a itacen da ya fādi, dukan namun jeji kuma A ranar fāduwarka kowannensu zai yi rawar jiki a suna cikin rassansa. **14** Saboda haka ba wani daga kowane lokaci saboda ransa. **11** “Gama ga abin da cikin itatuwan da suke kusa da ruwan da zai taba Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa, “Takobin sarkin yin fariyar tsawonsa, har kawunansu su kai cikin Babilon zai auko maka. **12** Zan sa jama’arka su mutu gizagzai. Ba wani daga cikin itatuwan da ya sha ta wurin takuban karfahan mutane, masu bantsoro ruwa sosai da zai taba yi wannan tsayi; duk an bashe na dukan al’ummai. Za su lalatar da girman kan su ga mutuwa, zuwa can kasa, a cikin matattu, tare da wadanda suka gangara zuwa rami. **15** “Ga abin da Masar, su kuma tumfuuke dukan jama’arta. **13** Zan Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa, ranar fāduwarka kowannensu zai yi rawar jiki a suna cikin rassansa. **16** “Wannan ne makokin da kamar mai, in ji Ubangiji Mai Iko Duka. **15** Sa’ad da na mai da Masar kufai na kuma raba kasar da abin da take cike da shi, sa’ad da na bugi dukan wadanda suke cikinta, a sa’an nan ne za su san cewa ni ne Ubangiji.” **16** “Wannan ne makokin da za a yi mata.’ Yan matan al’ummai za su rera shi; gama Masar da dukan jama’arta za su rera shi, in ji Ubangiji Mai Iko Duka.” **17** A shekara ta goma sha biyu, a rana ta goma sha biyar ga wata, maganar Ubangiji ta zo mini cewa, **18** “Dan mutum, yi kuka saboda jama’ar Masar ka kuma tura ta da’yan matan manyan al’ummai zuwa Karkashin kasa, tare da wadanda suka gangara zuwa rami. **19** Ka ce, ‘Kin fi sauran tagomashi ne? Ki gangara, ki kwanta cikin marasa kaciya.’ **20** Za su fādi cikin wadanda aka kashe da takobi. Takobin da an zāre; bari a ja ta a tafi tare da dukan jama’arta. **21** Daga cikin kabari manyan shugabanni za su yi maganar Masar da abokanta su ce, ‘Sun gangara sun kuma kwanta da marasa kaciya, tare da wadanda aka kashe da takobi.’ (**Sheol h7585**) **22** “Assuriya tana can tare da dukan sojojinta;

(Sheol h7585) **16** Na sa al’ummai suka yi rawar jiki da jin karar fāduwarsa sa’ad da na yi kasa da shi zuwa kabari tare da wadanda suka gangara rami. Sai dukan itatuwan Eden, zabābbū duka kuma mafi kyau na Lebanon, dukan itatuwan da aka yi musu banruwa, sun ta’azantu a karkashin kasa. (**Sheol h7585**) **17** Wadanda suka zauna a inuwarsa, dukan masu tarayyarsa a cikin al’ummai, su ma sun gangara zuwa kabari tare da shi, sun hadu da wadanda aka kashe da takobi. (**Sheol h7585**) **18** “Da wa cikin itatuwan Eden za a kwtantada kai cikin girma da daraja? Duk da haka kai ma, za a yi kasa da kai tare da itatuwan Eden zuwa karkashin kasa; za ka kwanta a cikin marasa kaciya, tare da wadanda aka kashe da takobi. “Fir’una ke nan da dukan jama’arsa, in ji Ubangiji Mai Iko Duka.”

32 A shekara ta goma sha biyu, a wata na goma sha biyu a rana ta fari, maganar Ubangiji ta zo mini cewa, **2** “Dan mutum, ka yi makoki a kan

an kewaye ta da kaburburan dukan wadanda aka zauna a kansa. Da a ce ya kula, da ya ceci kansa. kashe, dukan wadanda suka mutu ta wurin takobi. **6** Amma a ce mai tsaron ya ga takobi yana zuwa **23** Kaburburansu suna cikin surfafan rami kuma bai kuwa busa kaho don yā fadakar da mutane ba sojojinta suna kwance kewaye da kabarinta. Dukan sai takobi ya zo ya dauki ran waninsu, za a kawar wadanda suka haddasa tsoro a kasar masu rai sun da wannan mutum saboda zunubinsa, amma zan mutu, an kashe su da takobi. **24** “Elam tana can, tare nemi hakkin jinin mutumin a kan mai tsaron.” **7** da dukan jama’arta kewaye da kabarinta. Dukansu “Dan mutum, na mai da kai mai tsaro bisa gidan sun mutu, an kashe su da takobi. Dukan wadanda Isra’ila; saboda haka ka ji abin da zan fada ka kuma suka haddasa tsoro a kasar masu rai sun gangara gargade su. **8** Sa’ad da na ce wa mugu, ‘Ya mugun wurin marasa kaciya a duniyar da take karkashi. mutum, tabbatacce za ka mutu,’ kai kuma ba ka yi Suna shan kunya tare da wadanda suka gangara magana don ka juyar da shi daga hanyoyinsa ba, zuwa rami. **25** An yi mata gado a cikin matattu, tare wannan mugun mutum zai mutu domin zunubinsa, da dukan jama’arta kewaye da kabarinta. Dukansu zan kuma nemi hakkin jinisa a kanka. **9** Amma in marasa kaciya ne, da aka kashe da takobi. Domin ka fadakar da mugun mutumin don yā juye daga tsoronsu ya bazu cikin kasar masu rai, suna shan kunya tare da wadanda suka gangara zuwa rami; hanyoyinsa bai kuwa yi haka ba, zai mutu saboda an kwantar da su tare da wadanda aka kashe. **26** “Dan mutum, fada wa gidan Isra’ila, ‘Ga abin da “Meshek da Tubal suna can, tare da dukan jama’arsu kuke cewa, ‘Laifofinmu da zunubanmu suna nawaita kewaye da kaburburansu. Dukansu marasa kaciya ne, mana, muna kuma lalacewa saboda su. Ta ka’ka za da aka kashe da takobi domin sun haddasa tsoronsu mu rayu?’” **11** Ka fada musu, ‘Muddin ina raye, in a kasar masu rai. **27** Ba sun kwanta tare da sauran ji Ubangiji Mai Iko Duka, ba na jin dadin mutuwar jarumawa marasa kaciyan da aka kashe, wadanda mugu, amma a maimako haka ya fi su juye daga suka gangara kabari tare da makaman yakinsu, hanyoyinsu su rayu. Ku juyel Ku juye daga mugayen wadanda aka yi musu matashin kai da takubansu ba? Hukuncin zunubansu yana a bisa kasusuwansi, kasarka, ‘Adalcin adali ba zai cece shi sa’ad da ya ki ko da yake tsoron wadannan jarumawa ya manne cikin kasar masu rai. (**Sheol h7585**) **28** “Kai kuma, ya yin biyaya ba, kuma muguntar mugu ba za tā sa ya Fir’aura, za a kakkarye ka za ka kuma kwanta a cikin fādī sa’ad da ya juya daga gare ta ba. Adali, in ya yi marasa kaciya, tare da wadanda aka kashe da takobi. zunubi, ba za a bari yā rayu saboda adalcinsa na dā **29** “Edom tana can, sarakunanta da dukan yerimanta; ba.’ **13** In na fada wa adali cewa tabbatacce zai rayu, duk da ikonsu, sun kwanta tare da wadanda aka kashe da takobi. Suna kwance tare da marasa kaciya, tare da wadanda suka gangara zuwa rami. **30** “Dukan yin biyaya ba, kuma muguntar mugu ba za tā sa ya gangara tare da wadanda aka kashe cikin kunya ya juye daga zunubinsa ya kuma yi abin da yake duk da tsoron da suka haddasa ta wurin ikonsu. gaskiya da kuma daidai, **15** in ya mayar da jingina, Sun kwanta tare da marasa kaciya tare da wadanda aka kashe da takobi suna kuma shan kunya tare da wadanda suka gangara zuwa rami. **31** “Fir’aura, shi ya mayar da abin da ya sata, ya kiyaye kā’idodin da dukan sojointsa, za su gan su zai kuma ta’azantu suke ba da rai, ya daina yin mugunta, tabbatacce domin dukan jama’arsa da aka kashe da takobi, in ji Ubangiji Mai Iko Duka. **32** Ko da yake na sa ta haddasa tsoro a kasar masu rai, Fir’aura da dukan ya zai rayu; ba zai mutu ba. **16** Babu wani zunubin da jama’arsa za su kwanta a cikin marasa kaciya, tare ya aikata da za a tuna da shi. Ya yi abin da yake da wadanda aka kashe da takobi, in ji Ubangiji Mai gaskiya da kuma daidai; tabbatacce zai rayu. **17** “Duk ji Ubangiji Mai Iko Duka.” **33** Maganar Ubangiji ta zo mini cewa, **2** “Dan da haka mutanen kasarka sun ce, ‘Hanyar Ubangiji mutum, yi magana da mutanen kasarka ka fada musu cewa, ‘Sa’ad da na kawo takobi a kan kasar, mutanen kasar kuwa suka zabi daya daga cikin mutanensu suka mai da shi mai tsaro, **3** ya kuma ga takobi yana zuwa a kan kasar ya kuwa busa kaho don yā fadakar da mutane, **4** in wani ya ji busar amma bai kula ba, takobin zai zo ya dauki ransa, jinisa kuwa zai zauna a kansa. **5** Da yake ya ji karar busar amma bai kula ba, jinisa zai

33 Maganar Ubangiji ta zo mini cewa, **2** “Dan mutum, yi magana da mutanen kasarka ka fada musu cewa, ‘Sa’ad da na kawo takobi a kan kasar, mutanen kasar kuwa suka zabi daya daga cikin mutanensu suka mai da shi mai tsaro, **3** ya kuma ga takobi yana zuwa a kan kasar ya kuwa busa kaho don yā fadakar da mutane, **4** in wani ya ji busar amma bai kula ba, takobin zai zo ya dauki ransa, jinisa kuwa zai zauna a kansa. **5** Da yake ya ji karar busar amma bai kula ba, jinisa zai

yi shiru ba. **23** Sai maganar Ubangiji ta zo mini cewa, su suka kuma zama abincin dukan namun jeji, kuma **24** "Dan mutum, mutanen da suke zama a wadannan domin makiyayana ba su nemi tumakina ba amma kufai a kasar Isra'ila suna cewa, 'Ibrahim mutum suka kula da kansu a maimakon tumakina, **9** saboda daya ne kadai, duk da haka Ibrahim ya mallaki kasar. haka, ya ku makiyaya, ku ji maganar Ubangiji, **10** Amma mu da muke da yawa; lalle an ba mu kasar ta Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa ina zama mallakarmu." **25** Saboda haka ka fada musu, gäba da makiyaya kuma zan nemi hakkin tumakina 'Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa da daga gare su. Zan hana su yin kiwon tumakin don yake kun ci nama da jini a cikinsa kuka kuma bauta kada makiyayan su kara yin kiwon kansu. Zan kwace wa gumakanku kuka Zub da jini, kuna gani za ku tumakina daga bakunansu, ba kuwa za su kara zama mallaki kasar? **26** Kun dogara ga takobinku, kuka abincinsu. **11** "Gama ga abin da Ubangiji Mai Iko aikata abubuwani bankyama, kowannenu kuma ya Duka yana cewa ni kaina zan nemi tumakina. **12** kazantar da matar maqwabcinsa. Kuna gani za ku Kamar yadda makiyayi yakan lura da tumakinsa da mallaki kasar?" **27** "Ka fada musu wannan, 'Ga abin suka watse sa'ad da yake tare da su, haka zan lura da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa muddin ina da tumakina. Zan cece su daga dukan wuraren da raye, wadanda aka rage a kufai za su fädi ga takobi, aka watsar da su a ranar gizagizai da bañin duhu. **13** wadanda suke bayan gari kuwa namun jeji za su Zan dawo da su daga al'ummai in kuma tattara su cinye su, wadanda suke a mafaka da kogwannin daga kasashe, zan kuma kawo su cikin kasarsu. Zan duwatsu annoba za tă kashe su. **28** Zan mai da kasar yi kiwonsu a kan duwatsun Isra'ila, a maþulþulai kango, kuma fariyar karfinta zai kare, duwatsun da kuma cikin wuraren zamansu a kasar. **14** Zan Isra'ila za su zama kufai don kada wani ya ratsa su. kula da su a wurin kiwo mai kyau, kuma kwankolin **29** Sa'an nan za su san cewa ni ne Ubangiji, sa'ad duwatsun Isra'ila ne zai zama wurin kiwonsu. Za da na mai da kasar kango saboda dukan abubuwani su kwanta a wurin kiwo mai kyau, a can kuma za bankyamar da suka yi." **30** "Game da kai kuma, dan su yi kiwo a wurin kiwo mai kyau a kan duwatsun mutum, mutanen kasarka suna magana da juna Isra'ila. **15** Ni kaina zan lura da tumakina in kuma game da kai a katanga da kuma kofofin gidaje, suna sa su kwanta, in ji Ubangiji Mai Iko Duka. **16** Zan ce wa juna, 'Ku zo mu tafi mu ji maganar da ta nemi batattuna in kuma dawo da wadanda suka yi zo daga wurin Ubangiji.' **31** Mutanena sukan zo makuwa. Zan daura raunin wadanda suka ji ciwo wurinka, yadda suka saba su zauna a gabanka don in kuma karfafa marasa karfi, amma zan hallaka su saurari maganarka, amma ba sa aiki da abin karfafa da kuma masu kiba. Zan yi kiwo tumaki da suka ji. Da bakunansu suna nuna kauna, amma da adalci. **17** "Game da ku, tumakina, ga abin da zukatansu cike da hadama suke don kazamar riba. Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa zan hukunta **32** Tabbatucc, gare su ba ka fi mai wakar kauna da tsakanin tunkiya da tunkiya, da tsakanin raguna murya mai dadî kana kuma yin kida sosai ba, gama da awaki. **18** Bai isa ba a ce kun yi kiwo a wuri mai sukan ji maganarka amma ba sa amfanî da ita. **33** kyau? Sai kun tattake sauran wurin kiwonku da "Sa'ad da dukan wannan ya cika kuma zai cika din, kafafunku tukuna? Bai isa ba a ce kun sha ruwa mai tsabta? Sai kun kuma gurbata sauran da kafafunku? **19** Dole ne tumakina su ci abin da kuka tattake su kuma sha abin da kuka gurbata da kafafunku? **20** "Saboda haka ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka ya ce musu, duba, ni kaina zan hukunta tsakanin turkakkun tumaki da ramammun tumaki. **21** Domin kun tunkufe marasa karfi da kafafunku, kun kuma tunkuye su da Kahoninku sai da suka gudu, **22** zan cece tumakina ba za su kara zama ganima ba. Zan hukunta tsakanin tunkiya da tunkiya. **23** Zan sa musu makiyaya guda, bawana Dawuda, zai kuwa lura da su; zai kula da su ya kuma zama makiyayinsu. **24** Ni Ubangiji zan zama Allahnsu, bawana kuma Dawuda zai zama yerima a cikinsu. Ni Ubangiji na fada. **25** "Zan yi alkawarin salama da su in kuma kawar wa kasar da namun jeji domin su zauna a hamada su kuma kwana a kurmi lafiya lau. **26** Zan albarkace su in kuma sa tuduna kewaye da su. Zan zubo yayyafi a lokacinsa; za a kasance da yayyafin albaraka. **27** Itatuwan gona za su ba da'ya'yansu, kasa kuma za tă ba da amfaninta; mutane za su zauna domin tumaki sun rasa makiyayi ta haka aka washe

34 Maganar Ubangiji ta zo mini cewa, **2** "Dan mutum, ka yi annabci a kan makiyayan Isra'ila; ka yi annabci ka ce musu, 'Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa kaiton makiyayan Isra'ila wadanda suke kula da kansu ne kawai! Ashe, bai kamata makiyaya ne su lura da tumaki ba? **3** Kuna cin kitsensu, kuna yi wa kanku tufafi da gashinsu, kukan yanka turkakkun, amma ba ku yi kiwon tumakina ba. **4** Ba ku karfafa marasa karfi ba, ko ku warkar da marasa lafiya ko ku daura wadanda suka ji rauni. Ba ku dawo da wadanda suka yi makuwa ko ku nemi wadanda suka face ba. Amma sai kuka mallake su karfi da yaji. **5** Saboda haka suka warwatse domin babu makiyayi, kuma da suka warwatsu sai suka zama abincin namun jeji. **6** Tumakina suna ta yawo a kan dukan duwatsu da kuma kowane tudu. Sun watsu a dukan duniya, kuma ba wanda ya neme su. **7** "Saboda haka, ku makiyaya, ku ji maganar Ubangiji, **8** Muddin ina raye, in ji Ubangiji Mai Iko Duka, domin tumaki sun rasa makiyayi ta haka aka washe

lafiya a kasarsu. Za su san cewa ni ne Ubangiji, sa'ad da na karya karkiyarsu, na cece su daga hannun wadanda suka bautar da su. **28** Ba za su kara zama ganima al'ummai ba, ba kuwa namun jeji za su cinye su ba. Za su zauna lafiya, kuma babu wani da zai sa su ji tsoro. **29** Zan tanada musu kasar da aka sani don hatsinta, ba za su kuma kara zama abin da yunwa ta fara musu a kasa ba ko su sha zargin sauran al'ummai. **30** Sa'an nan za su san cewa ni, Ubangiji Allahnsu, ina tare da su kuma cewa su, gidan Isra'ila, mutanena ne, in ji Ubangiji Mai Iko Duka. **31** Ku tumakina, tumakin wurin kiwona, mutanena ne, ni kuwa Allahnku ne, in ji Ubangiji Mai Iko Duka.”

35 Maganar Ubangiji ta zo mini cewa, **2** “Dan mutum, ka fuskanci Dutsen Seyir; ka yi annabci a kansa **3** ka ce, ‘Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa ina gāba da kai, Dutsen Seyir, zan kuma mīka hannuna gāba da kai in mai da kai kango. **4** Zan mai da garuruwanka kufai za ka kuma zama kango. Sa'an nan za ka san cewa ni ne Ubangiji. **5** “Domin ka riķe kiyayya ta tun dā, ka kuma ba da mutanen Isra'ila domin a kashe su da takobi a lokacin masifarsu, lokacin da addin horonsu ya cika, **6** saboda haka muddin ina raye, in ji Ubangiji Mai Iko Duka, zan sa a Zub da jinika zan kuwa fafare ka. Da yake ba ka ūi Zub da jini ba, Zub da jini zai fafare ka. **7** Zan mai da Dutsen Seyir kango in kuma yanke dukan wadanda suke shiga da fita a cikinka. **8** Zan cika duwatsunka da matattu; wadanda aka kashe da takobi za su fādi a kan tuddanka, da cikin kwarurukanka, da cikin dukan kwazazzabanka. **9** Zan mai da kai kango har abada; ba za a zauna a cikin garuruwanka ba. Sa'an nan za ka san cewa ni ne Ubangiji. **10** “Domin kun ce, “Wadannan al'ummai biju da kasashe za su zama namu za mu kuma mallake su,” ko da yake Ni Ubangiji ina a can, **11** saboda haka muddin ina raye, in ji Ubangiji Mai Iko Duka, zan sāka maka gwargwadon fushi da kuma kishin da ka nuna a kiyayyarsu da ka yi zan kuma sanar da kaina a cikinsu sa'ad da na hukunta ka. **12** Sa'an nan za ka san cewa Ni Ubangiji na ji duk abubuwani banzan da ka fāda a kan duwatsun Isra'ila. Ka ce, “An mai da su kango an kuma ba mu su mu cinye.” **13** Ka yi fariya a kaina, ka kuma yi magana a kaina ba gaggautawa, na ji shi sarai. **14** Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa yayinda dukan duniya take farin ciki, zan mai da kai kango. **15** Domin ka yi farin ciki sa'ad da gādon gidan Isra'ila ya zama kufai, haka zan yi da kai, ya Dutsen Seyir, kai da dukan Edom. Sa'an nan za ka san cewa ni ne Ubangiji.”

36 “Dan mutum, ka yi annabci wa duwatsun Isra'ila ka ce, ‘Ya duwatsun Isra'ila, ku ji maganar Ubangiji. **2** Ga abin da Ubangiji Mai Iko

Duka yana cewa abokin gāba yana magana game da ku cewa, “Yauwa! Tsofaffin tuddai sun zama mallakarmu yanzu.” **3** Saboda haka ka yi annabci ka ce, ‘Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa domin sun lalace ku suka kuma maishe ku kufai marar amfanī a kowane gefe saboda ku zama mallakar sauran al'ummai da kuma abin magana da tsegumi ga mutane, **4** saboda haka, ya duwatsun Isra'ila, ku ji maganar Ubangiji Mai Iko Duka, ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana fāda wa duwatsun tuddai, wa kwazazzabai da kwaruruka, wa kufai da garuruwan da suka zama kango wadanda aka washe aka wulakanta suka zama ganimār sauran al'ummai da suke kewaye da ku, **5** ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa cikin kishina mai kuna na yi magana gāba da sauran al'ummai, da kuma gāba da Edom, gama da farin ciki da reni a zukatansu suka mai da kasata mallakarsu don su washe wuraren kiwonta.’ **6** Saboda haka ka yi annabci game da kasar Isra'ila ka kuma ce wa duwatsun tuddai, wa kwazazzabai da kwaruruka, ‘Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa ga shi, na yi magana da kishina da hasalata saboda sun sha zargi wurin al'ummai. **7** Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa na daga hannuna sama na rantse cewa al'ummai da suke kewaye da ku za su sha ba'a. **8** “Amma ku, ya duwatsun Isra'ila, za ku mīka rassanku ku ba da amfanī ga mutanena Isra'ila, gama ba da dadewa ba za su komo gida. **9** Na damu da ku kuma zan dube ku da tausayi; za ku nome ku kuma shuka, **10** zan kuma rifābbanya mutane a kanku, dukan gidan Isra'ila ke nan. Za a zauna a birane a kuma sāke gina rusassun wurare. **11** Zan sa mutane da dabbobi su yi yawa a kanku, za su kuma ba da'yā'ya su kuma yi yawa. Zan zaunar da mutane a kanku kamar dā zan kuma sa ku wadaita fiye da dā. Sa'an nan za ku san cewa ni ne Ubangiji. **12** Zan sa mutanena Isra'ila su yi tafiya a kanku. Za su mallake ku, za ku kuma zama gādonsu; ba za ku kara sa su rasa'ya'yanus ba. **13** “Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa domin mutane suna magana game da ku cewa, “Kun cinye mutane kuka kuma sa al'ummarku ta rasa'ya'yanus,” **14** saboda haka ba za ku kara cinye mutane ko ku sa al'ummarku ta rasa'ya'ya ba, in ji Ubangiji Mai Iko Duka. **15** Ba zan kara bari ku ji maganar banza ta al'ummai ba, ba kuwa za ku kara shan ba'ar mutane ko in sa al'ummarku ta fādi ba, in ji Ubangiji Mai Iko Duka.” **16** Maganar Ubangiji ta sāke zuwa mini cewa, **17** “Dan mutum, sa'ad da mutanen Isra'ila suke zama a kasarsu, sun kazantar da ita ta wurin halinsu da kuma ayyukansu. Halinsu ya yi kamar rashin tsarkin mace a lokacin al'adarta a gabana. **18** Saboda haka na husata da su domin sun yi kisankai a kasar kuma domin sun kazantar da ita da gumakansu. **19** Na warwatsa su cikin al'ummai, suka kuwa warwatsu cikin dukan kasashe;

na hukunta su gwargwadon halinsu da ayyukansu. **37** Hannun Ubangiji yana a kaina, ya kuma fitar da ni ta wurin Ruhun Ubangiji ya sa ni a bata sunana mai tsarki, gama an yi magana a kansu tsakiyar kwarin; yana cike da kasusuwa. **2** Ya sa cewa, ‘Wadannan mutanen Ubangiji ne, duk da haka na kai na komo a ciki, na kuma ga kasusuwa masu dole su bar kasarsa.’ **21** Na damu saboda sunana girma da yawa a kasar kwarin, kasusuwan da suka mai tsarki, wanda gidan Isra’ila ya bata a cikin bushe kwarai. **3** Sai ya tambaye ni cewa, “Dan al’ummai inda suka tafi. **22** “Saboda haka ka fada mutum, wadannan kasusuwa za su iya rayu?” Ni musu cewa, ‘Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana kuwa na ce, “Ya Ubangiji Mai Iko Duka, kai kadai cewa ba dominiku ba ne, ya gidan Isra’ila da nake yin ka sani.” **4** Sai ya ce mini, “Ka yi wa wadannan wadannan abubuwu, amma saboda sunana ne mai kasusuwa annabci ka ce musu, ‘Busassun kasusuwa, tsarki, wanda kuka bata a cikin al’ummai inda kuka ku ji maganar Ubangiji! **5** Ga abin da Ubangiji Mai tafi. **23** Zan nuna tsarkin girman sunana, wanda Iko Duka ya ce wa wadannan kasusuwa. Zan sa aka bata a cikin al’umma, sunana da kuka bata a numfashi ya shiga muku, za ku kuwa rayu. **6** Zan cikinsu. Sa’an nan al’ummai za su san cewa ni ne harhadha muku jijiyoyi in sa muku tsoka in kuma rufe Ubangiji, in ji Ubangiji Mai Iko Duka, sa’ad da na ku da fata; zan sa numfashi a cikinku, za ku kuwa nuna kaina mai tsarki ta wurinku a idanunsu. **24** rayu. Sa’an nan za ku san cewa ni ne Ubangiji.” **7** “Gama zan fitar da ku daga al’ummai; zan tattara Saboda haka sai na yi annabci yadda aka umarce ni. ku daga dukan kasashe in komo da ku zuwa kasarku. Da nake annabci, sai aka ji motsi, karar girciza, sai **25** Zan yayyafa muku ruwa mai tsabta, zan kuwa kasusuwan suka harhadu, kashi ya hadu da kashi. tsarkake ku daga dukan kazantarku daga kuma **8** Na duba, sai ga jijiyoyi da nama suka bayyana a dukan gumakanku. **26** Zan ba ku sabuwa zuciya in kansu fata kuma ta rufe su, amma ba numfashi a kuma sa sabon ruhu a cikinku; zan fid da zuciyar cikinsu. **9** Sa’an nan ya ce mini, “Ka yi annabci wa dutse in kuma ba ku zuciyar nama. **27** Zan kuma sa numfashi; ka yi annabci, dan mutum, ka ce masa, Ruhuna a cikinku in kuma motsa ku ku bi ka’idodina ‘Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa ka ku kuma kiyaye dokokina. **28** Za ku zauna a kasar fito daga kusurwoyi hufu, ya numfashi, ka kuma da na ba wa kakanninku; za ku zama mutanena, ni numfasa cikin wadannan matattu, don su rayu.” **10** kuwa zan zama Allahnku. **29** Zan cece ku daga dukan Saboda haka na yi annabci yadda aka umarce ni, rashin tsabtarku. Zan sa hatsi ya yi yalwa ba zan sai numfashi ya shiga musu; suka rayu suka kuma kawo yunwa a kanku ba. **30** Zan kara’ya’yan itatuwa mike tsaye a kafafunsu babbar runduna ce kwarai. da amfanin gona, saboda kada ku kara shan kunya a **11** Sa’an nan ya ce mini, “Dan mutum, wadannan cikin al’ummai saboda yunwa. **31** Sa’an nan za ku kasusuwa su ne dukan gidan Isra’ila. Suna cewa, tuna mugayen hanyoyinku da mugayen ayyukanku, ‘Kasusuwanmu sun bushe, sa zuciyarmu duk ya tafi; za ku kuwa ji kyamar kanku saboda zunubanku da an share mu kaf.’ **12** Saboda haka yi annabci ka ce kuma ayyukanku na bankyama. **32** Ina so ku san musu, ‘Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa cewa ba na yi wannan saboda ku, in ji Ubangiji ya mutanena, zan bude kaburburanku in fitar da ku Mai Iko Duka. Ku ji kunya ku kuma giggita saboda daga cikinsu; zan mai da ku kasar Isra’ila. **13** Sa’an halinku, ya gidan Isra’ila! **33** “Ga abin da Ubangiji nan ku, mutanena, za ku san cewa ni ne Ubangiji, Mai Iko Duka yana cewa a ranar da na tsarkake ku sa’ad da na bude kaburburanku na fitar da ku daga daga dukan zunubanku, zan sâke zaunar da ku a cikinsu. **14** Zan sa Ruhuna a cikinku za ku kuwa garuruwanku, a kuma sâke gina kufai. **34** Kasar da rayu, zan kuma zaunar da ku a kasarku. Sa’an nan za take kango a dâ za ku nome ta a maimakon zama ku san cewa Ni Ubangiji na fada, zan kuma aikata, kango a idon dukan masu ratsawa a cikinta. **35** Za in ji Ubangiji.” **15** Maganar Ubangiji ta zo mini su ce, “Warinan kasar da take kango a dâ ta zama cewa, **16** “Dan mutum, ka dauki sanda ka rubuta a kamar lambu Eden; biranen da dâ suke kufai, kango kansa, ‘Na Yahuda da Isra’ilawan da suke tare da da kuma aka lalata, yanzu suna da katanga ana kuma shi.’ Sa’an nan ka dauki wani sanda, ka rubuta a zama a ciki.” **36** Sa’an nan al’ummai kewaye da ku kansa, ‘Sandan Efraim, na Yusuf da dukan gidan da suka rage za su san cewa Ni Ubangiji na sâke gina Isra’ilan da suke tare da shi.’ **17** Ka hada su zama abin da aka Lalace na kuma sâke shuka abin da yake sanda guda saboda su kasance daya a hannunka. kango. Ni Ubangiji na fada, kuma za aikata.” **37** “Ga **18** In mutanen kasarka suka tambaye ka cewa, ‘Ba abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa har yanzu za ka fada mana abin da kake nufi da wannan ba?’ zan ji rokon gidan Isra’ila in kuma yi musu wannan. **19** Ka ce musu, ‘Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka Zan sa mutanensu su yi yawa kamar tumaki, **38** yana cewa, Zan dauki sandan Yusuf, wanda yake a yawansu ya yi kamar garken tumaki don hadaya a hannun Efraim, da na kabilan Isra’ilawan da suke Urushalima a kayyadaddun lokuta bukukkuwarta. tare da shi, in hada shi da sandan Yahuda, in mai da Haka biranen da suke kufai za su cika da diumbun su sanda guda, za su kuwa zama daya a hannuna.’ mutane. Sa’an nan za su san cewa ni ne Ubangiji.” **20** Ka rike sandunan da ka yi rubutun a gabansu

21 ka ce musu, 'Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka zamansu kurum cikin salama, dukansu suna zama yana cewa zan fitar da Isra'ilawa daga al'ummai inda babu katanga babu kofofi ko kyamare. **12** Zan washe suka tafi. Zan tattara su daga dukan kewaye in komo in kwashe ganima in kuma juye hannuna gaba da su kasarsu. **22** Zan mai da su al'umma daya a kufai da aka saki zaunar da mutanen da aka tattara cikin kasar, a kan duwatsun Isra'ila. Za a kasance daga al'ummai, masu yawan shanu da kayayyaki, da sarki guda a kan dukansu ba za su kara zama masu zama a tsakiyar kasa." **13** Sheba da Dedan al'ummai biyu ko su rabu su zama masarautai biyu da yan kasuwar Tarshish da dukan kauyukanta zu ba. **23** Ba za su kara kazantar da kansu da gumaka da ce maka, "Ka zo ka kwashe ganima ne? Ka tattara mugayen sifofi ko kuma da wani daga laifofinsu ba, jama'arka don ka yi waso, ka kuma kwashe azurfa gama zan cece su daga dukan zunubinsu na ridda, da zinariya, ka kwashe shanu da kayayyaki ka kuma zan kuma tsarkake su. Za su zama mutanena, ni kwace ganima mai yawa?" **14** "Saboda haka dan kuma zan zama Allahnsu. **24** "Bawana Dawuda zai mutum, ka yi annabci ka ce wa Gog, 'Ga abin da zama sarki a kansu, dukansu kuwa za su kasance da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa a ranar, sa'ad makiyyati guda. Za su bi dokokina su kuma kiyaye da mutanena Isra'ila suna zaman lafiya, ba za ka ka'idodina. **25** Za su zauna a kasar da na ba wa sani ba? **15** Za ka zo daga wurinka a can arewa, kai bawana Ya'kub, Kasar da kakanninsu suka zauna. ya Gog, za kawo ka, ka yi yaki da kasata, domin Su da'yansu da'yansu za su zauna a can har abada, kuma Dawuda bawana zai zama sarksinsu al'ummai su san ni sa'ad da na nuna kaina mai tsarki har abada. **26** Za yi alkawarin salama da su; zai ta wurinka a gabansu. **17** "Ga abin da Ubangiji Mai kuwa zama Allahnsu, za su kuma zama mutanena. Iko Duka yana cewa ba kai ba ne ya magana da kai **28** Sa'an nan al'ummai za su san cewa Ni Ubangiji na mai da Isra'ila mai tsarki, sa'ad da wuri mai tsarkina A lokacin sun yi annabci shekaru masu yawa cewa yana a cikinsu har abada."

38 Maganar Ubangiji ta zo mini cewa, **2** "Dan mutum, ka fuskanci Gog, na Kasar Magog, babban sarkin Meshek da Tubal; ka yi annabci a kansa **3** ka ce, 'Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa ina gaba da kai, ya Gog, babban sarkin Meshek da Tubal. **4** Zan juyar da kai, in sa kugiyoyi a mukamukanku in fitar da kai tare da dukan sojojinka, dawakanka, mahayan dawakanka saye da makamai, da kuma jama'a mai girma masu riike da garkuwoyi manya da kanana, dukansu da takuba a zare. **5** Farisa, Kush da Fut za su kasance tare da su, duka riike da garkuwoyi da hulunan kwano, **6** haka ma Gomer da dukan sojojinsa, da Bet Togarma daga can arewa tare da dukan sojojinsa, al'ummai masu yawa tare da kai. **7** "Ka shiryu; ka kintsa, kai da dukan jama'arka da suka taru kewaye da kai, ka kuma zama mai ba su umarni. **8** Bayan kwanaki masu yawa za a kira ka. A shekaru masu zuwa za ka kai hari a kasar da ta farfado daga yaki, wadda aka tattara mutanenta daga al'ummai masu yawa zuwa duwatsun Isra'ila, da kango ne sosai. An fitar da su daga al'ummai, yanzu kuwa dukansu suna zama lafiya. **9** Kai da dukan sojojinka da kuma al'ummai masu yawa da suke tare da kai za ku haura, kuna cin gaba kamar hadari; za ku zama kamar girkijen da yake rufewa kasa. **10** "Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa a ranar, tunani zai shiga cikin zuciyarka za ka kuma kirkiro muguar dabara. **11** Za ka ce, "Zan kai hari wa kasar da kauyukanta ba su da katanga; zan fadi wa mutanen da suke

zamansu kurum cikin salama, dukansu suna zama in kwashé ganima in kuma juye hannuna gaba da babu katanga babu kofofi ko kyamare. **12** Zan washe suka tafi. Zan tattara mutanen da aka tattara daga al'ummai, masu yawan shanu da kayayyaki, da zinariya, ka kwashe shanu da kayayyaki ka kuma kwace ganima mai yawa?" **14** "Saboda haka dan ce maka, "Ka zo ka kwashe ganima ne? Ka tattara mugayen sifofi ko kuma da wani daga laifofinsu ba, jama'arka don ka yi waso, ka kuma kwashe azurfa gama zan cece su daga dukan zunubinsu na ridda, da zinariya, ka kwashe shanu da kayayyaki ka kuma kwace ganima mai yawa?" **15** Za ka zo daga wurinka a can arewa, kai da al'ummai masu yawa tare da kai, dukansu suna hawan dawakai, jama'a mai yawa, babbar runduna. **16** Za ka ci gaba a kan mutanena Isra'ila kamar yadda har abada. **17** "Ga abin da Ubangiji Mai kuwa zama Allahnsu, za su kuma zama mutanena. Iko Duka yana cewa ba kai ba ne ya magana da kai a kwanakin da ta wurin bayina annabawan Isra'ila? A lokacin sun yi annabci shekaru masu yawa cewa zan kawo ka, ka yake su. **18** Ga abin da zai faru a ranar. Sa'ad da Gog ya fadi wa kasar Isra'ila, fushina mai zafi zai kuna, in ji Ubangiji Mai Iko Duka. **19** Cikin kishina da hasalata mai zafi zan furta cewa a wannan lokaci za a yi babbar girkizar kasa a kasar Isra'ila. **20** Kifin teku, tsuntsayen sarari, namun jeji, kowace halitta mai rarrafda kuma dukan mutane a duniya zu su yi rawar jiki a gabana. Za a tumbuке duwatsu, a ragargaza tsauunka, kuma kowane bango zai fadi kasa. **21** Zan kira takobi a kan Gog, a dukan duwatsuna, in ji Ubangiji Mai Iko Duka. Kowane takobin mutum zai yi gaba da dan'uwansa. **22** Zan yi hukunci a kansa da annoba da kuma Zub da jini; zan yi ruwa mai yawa da kanfara da kibiritu mai cin wuta a kansa da a kan sojojinsa da kuma a kan al'ummai masu yawa da suke tare da shi. **23** Ta haka zan nuna girman da kuma tsarkina, zan sanar da kaina a gabar al'ummai masu yawa. Sa'an nan za su san cewa ni ne Ubangiji."

39 "Dan mutum, ka yi annabci a kan Gog ka ce, 'Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa ina gaba da kai, ya Gog, babban sarkin Meshek da Tubal. **2** Zan juya ka in kuma ja ka. Za kawo ka daga can arewa in aike ka don ka fadi wa duwatsun Isra'ila. **3** Sa'an nan zan karya bakan da take a hannun hagunka, in sa kibiyoyin da suke a hannun damanka su fadi. **4** A kan duwatsun Isra'ila za ka fadi, kai da sojojinka da kuma al'ummai da suke tare da kai. Za bayar da kai ka zama abinci ga tsuntsaye da namun jeji masu cin nama. **5** Za ka mutu a fili, gama haka ni na fadi, in ji Ubangiji Mai Iko Duka.

6 Zan aika da wuta a kan Magog da kuma a kan mutu ta takobi. **24** Na yi da su gwargwadon rashin wadanda suke zama lafiya a bakin teku, za su kuwa tsabtsar da laifofinsu, na kuma kawar da fuskata san cewa ni ne Ubangiji. **7** “Zan sanar da sunana daga gare su. **25** “Saboda haka ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa zan komo da Ya'kub daga a bata sunana mai tsarki ba, kuma al'ummai za su zaman bauta zan kuma yi wa dukan Isra'il jinkai, san cewa Ni Ubangiji Mai Tsarki ne a cikin Isra'il. **8** zan kuma yi kishi saboda sunana mai tsarki. **26** Za Yana zuwa! Tabbatuccce zai faru, in ji Ubangiji Mai Iko Duka. Ranar da na yi magana ke nan. **9** “Sa'an amincin da suka nuna mini sa'ad da suke zama nan wadanda suke zama a garuruwan Isra'il za su lafiya a kasarsu inda ba wanda zai tsorata su. **27** fita su tattara makamai su hora wuta da su su kuma kone su, manya da kanana garkuwoyi, bakkuna da tattara su daga kasashen abokan gābansu, zan nuna kibiyoyi, kulake da māsū. Shekara bakwai za su yi kaina mai tsarki ta wurinsu a gabon al'ummai masu amfani da su don hora wuta. **10** Ba za su yi wahalar yawa. **28** Sa'an nan za su san cewa ni ne Ubangiji zuwa jeji don neman itacen hora wuta ba, domin za Allahnsu, gama ko da yake na tura su zaman bauta a su yi amfani da makamai don hora wuta. Za su kuma washe wadanda suka washe su ganima, in ji Ubangiji Mai Iko Duka. **11** “A ranar zan yi wa Gog makabarta gidan Isra'il, a kwarin wadanda suke tafiya wajen gabashin Teku. Za tā tare hanyar matafiya, domin za a binne Gog da dukan mutanensa a can. Ta haka za a kira wurin Kwarin Haman Gog. **12** “Watanni bakwai gidan Isra'il zai yi ta binne su don a tsarkake kasar. **13** Dukan mutanen kasar za su binne su, kuma ranar da za a daukaka ni za tā zama ranar tuni a gare su, in ji Ubangiji Mai Iko Duka. **14** “Za a dauki mutane kullum don tsabtacce kasar. Wadansu za su ratsa kasar, kari da wadannan, wadansu za su binne gawawwakin da suka ragu a kasar. A karshen watanni bakwai din za su fara bincikensu. **15** Yayinda suke ratsa kasar, in waninsu ya ga kashin mutum, zai kafa shi kamar alama a gefe sai masu haka kabari sun binne shi a Kwarin Haman Gog. **16** Akwai wani garin da ake kira Hamona zai kasance a can. Ta haka za su tsabtacce kasar.” **17** “Dan mutum, ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa, ka gayyato kowane irin tsuntsu da dukan namun jeji, ‘Ku taru ku kuma zo wuri daya daga ko'ina don hadayar da nake shiryu muku, babbar hadaya a kan duwatsun Isra'il. A can za ku ci nama ku kuma sha jini. **18** Za ku ci naman manyan mutane ku kuma sha jinin sarakunan dunia sai ka ce an yanka raguna da'yan tumaki, awaki da bijimai, dukansu turkakkun dabbobi daga Bashan. **19** A hadayar da nake shiryu muku, za ku ci kitse sai kun koshi ku kuma sha jini sai kun bugu. **20** A teburina za ku ci iya koshiyarku da naman jama'a da kuma mahaya, manyan mutane da sojoji na kowane iri,’ in ji Ubangiji Mai Iko Duka. **21** “Zan nuna daukakata a cikin al'ummai, kuma dukan al'ummai za su ga hukuncin da zan yi da kuma hannu mai nauyin da zan dora a kansu. **22** Daga wannan rana zuwa gaba gidan Isra'il zai san cewa ni ne Ubangiji Allahnsu. **23** Al'ummai kuma za su san cewa mutanen Isra'il sun tafi zaman bauta saboda zunubinsu, domin sun yi rashin aminci gare ni. Saboda haka na kawar da fuskata daga gare su na miķa su ga abokan gābansu, suka kuwa muta da kunyar da suka sha da dukan rashin su manta da kunyar da suka sha da dukan rashin amincin da suka nuna mini sa'ad da suke zama lafiya a kasarsu inda ba wanda zai tsorata su. **27** Sa'ad da na komo da su daga al'ummai na kuma tattara su daga kasashen abokan gābansu, zan nuna kaina mai tsarki ta wurinsu a gabon al'ummai masu yawa. **28** Sa'an nan za su san cewa ni ne Ubangiji Allahnsu, gama ko da yake na tura su zaman bauta a cikin al'ummai, zan tattara su zuwa kasarsu, ba tare da barin wani a baya ba. **29** Ba za kara kawar da fuskata daga gare su, gama za zuba Ruhuna a kan gidan Isra'il, in ji Ubangiji Mai Iko Duka.”

40 A shekara ta ashirin da biyar ta zaman bauta, a farkon shekara, a rana ta goma ga wata, a shekara ta goma sha hudu bayan fāduwar birnin Urushalima, a wannan rana ikon Ubangiji ya sauко a kaina ya kuma iza ni. **2** Cikin wahayin, Allah ya kai ni kasar Isra'il ya sa ni a kan wani dutse mai tsayi kwarai, inda a gefen kudunsa akwai gine-ginen da suka yi kamar birni. **3** A cikin wahayin ya kai ni can, na kuma ga mutum wanda kamanninsa ya yi kamar tagull; yana tsaye a hanyar shiga yana rike da igiyar lilin da kuma karan awo a hannunsa. **4** Mutumin ya ce mini, “Dan mutum, duba da idanunka, ka ji da kunnuwanka ka kuma lura da kowane abin da zan nuna maka, gama abin da ya sa na kawo ka nan ke nan. Ka fada wa gidan Isra'il duk abin da ka gani.” **5** Na ga katanga da ya kewaye filin haikali gaba daya. Tsawon karan awon da yake a hannun mutumin kamu shida ne, sai ya auna kaurin katangar ya sami kamu shida, tsayinta kuma kamu shida. **6** Sa'an nan ya tafi kofar da take fuskantar gabas. Ya hau matakanta ya auna madogarar kofa; surfinha kamu shida ne. **7** Tsawon kowane dakin matsara kamu shida ne, fādīnsa kuma kamu shida, kaurin bangayen da suka raba daki da daki kamu biyar ne. Surfin madogarar kofar da yake dab da shirayin da yake fuskantar haikalin kamu shida ne. **8** Sa'an nan ya auna shirayin hanyar shiga; **9** surfinha kamu takwas ne, kaurin kowane madogarar kofarsa kuwa kamu biyu ne. Shirayi hanyar shiga yana fuskantar haikalin. **10** A cikin kofar gabas akwai dakin uku a kowane gefe na hanyar shiga; dukan ukun girmansu daya, bangayen da suke tsakan a kowane gefe girmansu daya ne. **11** Sa'an nan ya auna bakin hanyar shiga ya sami fādīnsa kamu goma, tsawonsa kuma kamu goma sha uku. **12** A gabon kowane dakin akwai bango mai tsayi kamu daya, dakunan kuma kamu shida-shida ne a kowane gefe. **13** Sa'an nan ya auna hanyar shiga daga saman

bangon daki a baya zuwa saman dakin da yake daura da biyar ne, fādīnsu kuma kamu biyar.) **31** Shirayin da shi; nisansu kamu ashirin da biyar ne daga bango kofar yana fuskantar filin waje; an yi zāne-zānen zuwa bango. **14** Ya auna dakin bakin kofa na can adon itatuwan dabino a madogarar bangayen hanyar karshen hanyar shiga ya sami kamu sittin. Awon ya shiga. Yana kuma da matakai takwas. **32** Sai ya kai kai har zuwa shirayin da yake fuskantar filin. **15** ni filin da yake ciki a gefen gabas, ya kuma auna Nisan da take daga mashigin hanyar shiga zuwa hanyar shiga; girmanta iri daya ne kamar sauran. **33** can karshen shirayin, kamu hamsin ne. **16** Akwai Dakunanta, bangayenta da shirayinta duk girmansu kananan tagogi a dakunan da kuma a bangayen iri daya ne kamar sauran. Hanyar shiga da shirayinta hanyar shiga, yadda suke a shirayin; tagogi a kewaye suna da tagogi duk a kewaye. Tsawon hanyar shiga duka suna fuskantar ciki. An yi wa bangayen da suke kamu hamsin ne, fādīnta kuma kamu ashirin da waje kofar shiga ado da zāne-zānen siffotin itatuwan biyar. **34** Shirayinta yana fuskantar filin da yake dabino. **17** Sai mutumin ya bi da ni ta hanyar shiga waje; tana da zāne-zānen adon itatuwan dabino a zuwa filin waje, inda na ga dakuna talatin da aka madogararta. Tana kuma da matakai takwas. **35** gina kewaye a filin waje na filin. An gina wadannan Sa'an nan ya kawo ni kofar arewa ya kuma auna ta. dakunan gefe a jikin bangon waje, a gabansu kuwa Girmanta daya ne da sauran, **36** Haka ma dakunanta, akwai dabe kewaye da filin. **18** Daben ya bi ta daidai bangayenta da shirayinta, kofar tana da tagogi duk a kewaye. Tsawonta kamu hamsin, fādīnta kuma tsawon kofofin shiga; wannan shi ne daben da yake kamu ashirin da biyar. **37** Shirayin kofar ta fuskanci kasa-kasa. **19** Sa'an nan ya auna nisan da take daga filin waje; tana da zāne-zānen adon itatuwan dabino hanyar shiga da take kasa-kasa daga ciki zuwa waje a madogaranta, matakai takwas kuwa sun haura na filin ciki; ya kai kamu dari a gefen gabas haka zuwa wajenta. **38** Dakin da hanya ta ratsa ciki yana ma yake a gefen arewa. **20** Sa'an nan mutumin ya kusa da shirayin a kowane hanyoyin shiga na ciki, auna tsawo da fādīn kofar da take fuskantar arewa, inda a kan wanke hadayun konawa. **39** A shirayin wadda take bi zuwa filin waje. **21** Kofar shigar ma hanyar shiga akwai tebur biyu a kowane gefe, inda tana da dakuna uku-uku a kowane gefe. Girman tana yankan hadayun konawa, hadayun zunubi da bangayen da suka mīke, da kuma shirayinta daidai kuma hadayun laifi. **40** Ta bangon waje na shirayin suke da na kofa ta fari. Tsawonta kamu hamsin, hanyar shiga, kusa da matakai a mashigin zuwa fādīnta kuwa kamu ashirin da biyar. **22** Tagoginta, hanyar shiga da take arewa akwai tebur biyu, akwai shirayinta da siffotin itatuwan dabinon da aka yi kuma tebur biyu a gefe daya na matakai. **41** Duka zāne-zānen adonta duk girmansu daya ne da na dai akwai tebur hudu a gefe daya na hanyar shiga, kofar da take fuskantar gabas. Dakin shiga shi ma hudu kuma a daya gefen, tebur takwas ke nan gaba ya fuskanci filin yana kuma da matakai bakwai daya, inda a kan yanka hadayu a kai. **42** Akwai kuma wadanda suka bi zuwa kofar shiga, da shirayinta tebur hudu da aka yi da sassakākūn duwatsu don daura da su. **23** Akwai kofa zuwa filin ciki wadda hadayun konawa, tsawon kowanne kuwa kamu daya take fuskantar kofar arewa, kamar dai yadda take a da rabi ne, fādīnsu kamu daya da rabi, tsayinsa kuma gabas. Ya auna daga kofa zuwa kofar da take daura ta kamu daya. A kansu ne a kan ajiye kayan yanka ita; ya sami kamu dari. **24** Sa'an nan ya kai ni gefen hadayun konawa da kuma sauran hadayu. **43** Aka kudu, na kuma ga kofa tana fuskantar kudu. Ya kakkafa kugiyoyi kewaye a bangon, tsawon kowanne auna madogaranta da shirayinta, dukansu girmansu ya yi fādīn tafin hamnu. An yi amfāni da teburin don daya ne kamar sauran kofofi biyun. **25** Hanyar a rika ajiye naman hadayu. **44** Waje da kofar ciki, shiga da shirayinta suna da tagogi duk a kewaye, a cikin filin ciki, akwai dakuna biyu, daya a gefen kamar tagogin sauran. Tsawonta kamu hamsin ne kofar arewa yana kuma fuskantar kudu, wani kuma fādīnta kuma kamu ashirin da biyar ne. **26** Matakai a gefen kofar kudu yana fuskantar arewa. **45** Sai bakwai sun haura zuwa kofar, da shirayi daura da mutumin ya ce mini, "Dakin da yake fuskantar kudu matakai; tana da zāne-zānen adon itatuwan dabino ne na firistocin da suke lura da haikal, **46** daya dakin a bangayen a kowane gefe. **27** Filin cikin ma yana da kuma da yake fuskantar arewa ne na firistocin da kofar da ta fuskanci kudu, sai ya auna daga wannan suke lura da bagade. Wadannan su ne'ya'yan Zadok kofa zuwa kofar waje a gefen kudu; ya sami kamu maza, wadanda su ne kadai Lawiyawan da za su iya dari. **28** Sai ya kawo ni cikin filin ciki ta kofar kudu, yin kusa da Ubangiji don su yi hidima a gabansa." ya kuma auna kofar kudu; ita ma tana da girma **47** Sa'an nan ya auna filin, murabba'i ne, tsawonsa daya da sauran kofofin shiga. **29** Dakunanta na kamu dari, fādīnsu kuma kamu dari. Bagaden kuwa matsara, bangayenta duk suna da girma daya da yana a gaba a cikin haikal. **48** Sai ya kawo ni sauran. Hanyar shiga da shirayinta suna da tagogi shirayin haikalın ya kuma auna madogaran shirayin; duk a kewaye. Tsawonta kamu hamsin ne, fādīnta fādīnsu a kowane gefe kamu biyar-biyar ne. Fādīn kuma kamu ashirin da biyar ne. **30** (Fādīn shirayin mashigin kamu goma sha hudu ne, bangayenta hanyoyin shiga kewaye da filin ciki kamu ashirin kuma kamu uku-uku ne a kowane gefe. **49** Fādīn

shirayin kamu ashirin ne, kamu goma sha biyu kuma fadin gefe na madogaran.

41 Sai mutumin ya kawo ni wuri mai tsarki da yake waje ya kuma auna madogaransa; fadin gefe-gefen kamu shida ne a kowane gefe. **2** Fadin kofar shiga kamu goma ne, fadin bangayen a kowane madogararta kamu biyar-biyar ne. Ya kuma auna wuri mai tsarkin da yake waje; tsawonsa kamu arba'in fadinsa kuma kamu ashirin. **3** Sa'an nan ya shiga wuri mai tsarki da yake can ciki ya auna madogarar kofar shigar; fadin kowanne kamu biyu ne. Fadin kofar shigan kamu shida ne, fadin bangayen a kowane gefenta kamu bakwai-bakwai ne. **4** Ya kuma auna tsawon wuri mai tsarki da yake can ciki; tsawon kamu ashirin ne, fadinsa kuma kamu ashirin daga kurewa wuri mai tsarki da yake waje. Ya ce mini, "Wannan shi ne Wuri Mafi Tsarki." **5** Sa'an nan ya auna bangon haikalin; kaurinsa kamu shida ne, kuma kowane dakin da yake a gefe kewaye da haikalin fadinsa kamu hudu ne. **6** Dakunan da suke gefe masu hawa uku ne, wani bisa wani, guda talatin a kowane hawa. Akwai katanga kewaye da bangayen haikalin don ta tokare dakunan, domin ba a so dakunari su jingina da bangon haikalin. **7** Fadin dakunan da suke gefe kewaye da haikalin ya yi ta karuwa daga hawa zuwa hawa. Ginin da aka yi kewaye da haikalin ya yi ta karuwa daga hawa zuwa hawa, don haka dakunan suka yi ta kara fadi yayinda suka kara bisa. Akwai matakai daga daki na kasa zuwa daki na bisa ta hanya hawa daki na tsakiya. **8** Na ga cewa haikalin yana da dagaggen tushe kewaye da shi, wanda ya zama harsashin dakunan da suke gefe. Tsawonsa kara guda ne mai tsawon kamu shida. **9** Kaurin bangon waje na dakunan da suke gefe kamu biyar ne. Fadin filin da yake tsakanin dakunan da suke gefen haikalin **10** da dakunan firistoci kamu ashirin ne kewaye da haikalin. **11** Akwai kofofin shiga daga fili, daya a arewa daya kuma a kudu; fadin tushen da ya yi kusa da filin kamu biyar ne kewaye. **12** Fadin ginin da yake fuskantar filin haikali a wajen yamma kamu saba'in ne. Kaurin bangon ginin kamu biyar ne kewaye, tsawonsa kuma kamu tasa'in ne. **13** Sa'an nan ya auna haikalin; tsawonsa kamu dari ne, tsawon filin haikalin da ginin tare da bangayensa su ma kamu dari ne. **14** Fadin filin haikalin a wajen gabas, hade da gabon haikalin, kamu dari ne. **15** Sa'an nan ya auna tsawon ginin da yake fuskantar filin a bayan haikalin, hade da rumfunansa a kowane gefe, kamu dari. Wuri mai tsarki da yake waje, wuri mai tsarki da yake can ciki da shirayin da yake fuskantar filin, **16** da madogaran kofa da matsattsun tagogi da rumfuna kewaye da su ukun, har da kome da yake gaba hade da madogarar kofa, an rufe su

da katako. An rufe bangon haikalin daga kasa har zuwa tagogi, tagogin kuwa an rufe su. **17** A filin da yake bisan kofar shiga na waje zuwa wuri mai tsarki na can ciki da kuma a bangayen da aka daidaita tsakan kewaye da wuri mai tsarki na can ciki da kuma na can waje **18** an zana siffotin kerubobi da na itatuwan dabino. Zanen siffar itacen dabino yana a tsakanin kerub da kerub. Kowane kerub yana da fuska biyu, **19** fuskar daya kamar ta mutum tana fuskantar zanen siffar itacen dabino a wannan gefe, daya fuskar kamar ta zaki tana fuskantar zanen siffar itacen dabino na wangan gefe. Haka aka zana su dukan a jikin bangon haikalin kewaye. **20** Daga kasa zuwa daurin kofa, an zana siffotin kerubobi da na itatuwan dabino a waje na wuri mai tsarki. **21** Wuri mai tsarki da yake waje yana da madogarar kofa murabba'i, haka ma wadda take a gabon Wuri Mafi Tsarki. **22** Akwai bagaden katako mai tsayi kamu uku, fadinsa kamu biyu da kuma tsawonsa kamu biyu; kusurwansa, tushensa da kuma gefe-gefensa duk katako ne. Sai mutumin ya ce mini, "Wannan shi ne tebur da yake a gabon Ubangiji." **23** A wuri mai tsarki da yake waje da kuma Wuri Mafi Tsarki suna da kofa biyu a hada. **24** Kowace kofa tana da murfi biyu masu budewa ciki da waje. **25** A kofofin wuri mai tsarki da yake waje an zana siffotin kerubobi da na itatuwan dabino kamar yadda aka zana a bangayen, akwai kuma rumfar da aka yi da itace a gabon shirayin. **26** A bangayen da suke gefen shirayin akwai matsattsun tagogi da aka zana siffar itatuwan dabino a kowane gefe. Gefe-gefen dakunan haikalin ma suna da rumfuna.

42 Sai mutumin ya kai ni wajen arewa zuwa cikin filin da yake waje ya kuma kawo ni dakunan da suke daura da filin haikalin da yake a gefen arewa. **2** Tsawon ginin da yake fuskantar arewa kamu dari ne fadinsa kuma kamu hamsin. **3** A gabon kamu ashirin na filin da yake can ciki da kuma a kamu goma, tsawonta kuma kamu dari. Kofofin suna wajen arewa. **5** Dakunan da suke bisa ba su da fadi, gama matakai hawan benen ya cinye wuri fiye da a dakunan da suke a hawa na kasa da na tsakiya. **6** Dakunan da suke a hawa na uku ba su da ginshikai, yadda filayen suka kasance da su, saboda haka suka matsu fiye da wafanda suke a hawa na kasa da na tsakiya. **7** Akwai katanga wadda take waje, wadda filin da yake waje kamu hamsin ne, tsawon jerin da filin da yake waje kamu hamsin ne, tsawon jerin ta yi hannun riga da dakunan filin waje; ta mike a gabon dakunan, tsawonta kuma hamsin ne. **8** Yayinda tsawon jerin dakunan da suke a gefe kusa da filin da yake waje kamu hamsin ne, tsawon jerin tagogi da rumfuna kewaye da su ukun, har da kome mai tsarki kamu dari ne. **9** Dakunan da suke can kasa suna da kofar shiga a wajen gabas in za a shiga

cikinsu daga filin da yake waje. **10** A wajen kudu a da karuwancinsu da gumakansu wadanda ba su da ta katangar filin da yake waje, kusa da filin haikali rai na sarakunansu daga gabana, zan kuwa zauna da yake daura da katangar waje, akwai cikuna **11** a cikinsu har abada. **10** “Dan mutum, ka bayyana da hanya a gabansu. Wadannan sun yi kama da haikalin ga mutanen Isra’ila, don su ji kunya saboda dakunan da suke wajen arewa; tsawonsu da fadinsu zunubansu. Bari su yi la’akari da fasalin, **11** kuma duk iri daya ne, da irin mafita daya da kuma yadda in suka ji kunyar abubuwan da suka aikata, sai ka aka shirya su. Sun yi kama da kofofin da suke wajen shiga dakan. **12** Sai ya ce mini, “Dakunan arewa arewa **12** haka ma kofofin dakan a wajen kudu. Akwai kofa a farkon hanyar da ta yi hannun riga da dayan katangar da ta mike wajen gabas, inda za a iya shiga dakan. **13** Sai ya ce mini, “Dakunan arewa da na kudu wadanda suke fuskantar filin haikali dakunan firistoci ne, inda firistoci da suke kusaci **14** Da zarar firistoci suka shiga wuri mai tsarki. Ubangiji za su ci hadayu mafi tsarki. A can za su ajiye hadayu mafi tsarki, hadayu na gari, hadayu na zunubi da hadayu na laifi, gama wuri mai tsarki ne. **15** Da ya gama auna filin da yake cikin haikali, sai ya fitar da ni ta kofar gabas ya auna dukan filin kewaye. **16** Ya auna gefen gabas da karan awo; ya samu kamu dari biyar. **17** Ya auna gefen arewa da karan awon; ya samu kamu dari biyar. **18** Ya auna gefen kudu da karan awon; ya samu kamu dari biyar. **19** Sa’an nan ya juya zuwa gefen yamma ya auna shi da karan awon, ya samu kamu dari biya. **20** Ta haka ya auna dukan kusurwoyi hudu. Filin yana da katanga kewaye da shi, tsawon kamu dari biyar, fadinsu kuma kamu dari biyar don yā raba wuri mai tsarki daga wuri marar tsarki.

43 Sai mutumin ya kawo ni kofar da take fuskantar gabas, **2** sai na ga daukakar Allah na Isra’ila tana tahowa daga gabas. Muryarsa ta yi kamar rurin ruwaye masu gudu, kasa kuma ta haskaka da daukakarsa. **3** Wahayin da na gani ya yi kamar wahayin da na gani sa’ad da ya zo don yā hallaka birnin, kamar kuma wahayin da na gani kusa da Kogin Kebar, na kuwa fadī rubda ciki. **4** Daukakar Ubangiji ta shiga haikali ta kofar da take fuskantar gabas. **5** Sa’an nan Ruhu ya daga ni sama ya kawo ni cikin fili na can ciki, daukakar Ubangiji kuwa ta cika haikalin. **6** Yayinda mutumin yana tsaye kusa da ni, na ji wani yana magana da ni daga cikin haikalin. **7** Ya ce, “Dan mutum, wannan shi ne kursiyina da wurin tafin kafafuna. A nan ne zan zauna a cikin Isra’ila har abada. Gidan Isra’ila ba zai kara bata sunana mai tsarki ba, ko su ko sarakunansu, ta wurin karuwanci da gumakan da ba su da rai, sarakunansu a masujadan kan tudu. **8** Sa’ad da suka sa madogarar kofarsu kusa da madogarar kofata, da katanga kawai a tsakanina da su, sun bata sunana mai tsarki ta wurin ayyukansu masu bankyama. Saboda haka na hallaka su cikin fushina. **9** Yanzu bari su kawar

da karuwancinsu da gumakansu wadanda ba su da rai na sarakunansu daga gabana, zan kuwa zauna a cikinsu har abada. **10** “Dan mutum, ka bayyana haikalin ga mutanen Isra’ila, don su ji kunya saboda zunubansu. Bari su yi la’akari da fasalin, **11** kuma in suka ji kunyar abubuwan da suka aikata, sai ka sanar musu fasalin haikalin da shirye-shiryensa, kofofinsa na shiga da fita, dukan fasalinsa da dukan ka’idodinsa da dokokinsa. Ka rubuta wadannan a gabansu saboda su yi aminci da fasalinsa su kuma kiyaye dukan ka’idodinsa. **12** “Wannan ita ce dokar haikalin. Dukan filin da yake kewaye a kan dutsen, zai zama wuri mafi tsarki. Dokar haikalin ke nan. **13** “Wadannan su ne aune-aunen bagade a tsawon kamu, wannan kamu shi ne kamun tafin hannu. Zurfin magudanar ruwansa kamu daya ne fadinsa kuma kamu daya, tare da da’ira kamun tafi daya kewaye da gefensa. Wannan kuma shi ne tsayin bagaden. **14** Daga lambatun da yake a kasa har zuwa karamin mahadin da yake kasa wanda ya kewaye bagade, tsayinsa kamu biyu ne, fadinsa kuma kamu guda. Daga Karamin mahadi zuwa babban mahadin wanda ya kewaye bagade, zai zama kamu hudu, fadinsa kuwa kamu daya. **15** Murhun bagaden kamu hudu ne, akwai kahoni guda hudu sun mike sama daga murhun. **16** Murhun bagaden murabba’i ne, tsawonsa kamu goma sha biyu, fadinsa kuma kamu goma sha biyu. **17** Gefen bisa ma murabba’i ne, tsawonsa kamu goma sha hudu fadinsa kuma kamu goma hudu, da da’ira da yake da fadīn rabin kamu da magudanar ruwa kamu guda kewaye. Matakana bagaden suna fuskantar gabas.” **18** Sai ya ce mini, “Dan mutum, ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa wadannan su ne za su zama ka’idodi don yin hadaya ta konawa da yayyafawar jini a kan bagaden sa’ad da aka gina shi. **19** Za ka ba da dan bijimi a matsayin hadaya ta konawa ga firistoci, wadanda suke Lawiyawa, na iyulin Zadok, wadanda suke zuwa kusa don hidima a gabana, in ji Ubangiji Mai Iko Duka. **20** Za ka dibi jininsa ka zuba shi a kahoni hudu na bagaden a gefen bisa da kuma kewaye da da’irar, ta haka za ka tsarkake bagaden ka kuma yi kafara dominisa. **21** Za ka dauki bijimi na hadaya don zunubi ka kone shi a sashen da aka shirya na haikalin a wani wuri waje da wuri mai tsarki. **22** “A rana ta biyu za ka mi’ka bunsuru marar lahani domin hadaya don zunubi, za a kuma tsarkake bagaden yadda aki ya da bijimin. **23** Sa’ad da ka gama tsarkake shi, sai ka mi’ka dan bijimi da kuma ragu daga cikin garke, dukansu marasa lahani. **24** Za ka mi’ka su a gabon Ubangiji, firistoci kuma za su barbađe gishiri a kansu su kuma mi’ka su kamar hadaya ta konawa ga Ubangiji. **25** “Kwana bakwai za ka tanada bunsuru kullum domin hadaya don zunubi; za ka kuma tanada dan bijimi da ragu daga garke, dukansu marasa lahani. **26** Kwana bakwai za su yi kafara saboda bagaden su kuma

tsarkake shi; ta haka za su kebe shi. **27** A karshen gabana don mika hadayun kitse da jini, in ji Ubangiji wadannan kwanaki, daga rana ta takwas zuwa gaba, Mai Iko Duka. **16** Su ne kadai za su shiga wurina firstoci za su mika hadayu na konawa da hadayu na mai tsarki; su ne kadai za su zo kusa da teburina salama a kan bagade. Sa'an nan zan karbe ku, in ji don yin hidima a gabana su kuma yi hidimata. **17** Ubangiji Mai Iko Duka.”

44 Sai mutumin ya komo da ni zuwa kofar waje na wuri mai tsarki, wadda take fuskantar gabas, tana kuwa a rufe. **2** Ubangiji ya ce mini, “Wannan kofar za tā kasance a rufe. Ba za a bude ta ba; ba wanda zai shiga ta wurinta. Za tā kasance a rufe domin Ubangiji, Allah na Isra’ila, ya shiga ta wurinta. **3** Sarki kansa ne kadai zai zauna a hanyar shiga don yā ci a gabon Ubangiji. Zai shiga ta hanyar shirayin hanyar shiga yā kuma fita a wannan hanya.” **4** Sa'an nan mutumin ya kawo ni ta hanyar kofar arewa zuwa gabon haikali. Na duba na kuma ga daukakar Ubangiji tana cika haikalin Ubangiji, sai na fādi rubda ciki. **5** Ubangiji ya ce mini, “Dan mutum, ka lura sosai, ka saurara sosai ka kuma mai da hankali ga kome da na fada maka game da dukan ka’idodi game da haikalin Ubangiji. Ka lura sosai da kofar shigar haikali da kuma dukan kofofin wuri mai tsarki. **6** Fada wa’yan tawayen gidan Isra’ila, ‘Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa ayyukan bankyamariku sun isa haka, ya gidan Isra’ila! **7** Ban da dukan sauran ayyukanku na bankyama, kun kawo ba’ki marasa kaciya a zuciya da jiki a wurina mai tsarki, kun kuma kazantar da haikalina yayinda kuke miša mini abinci, kitse da kuma jini, kun kuma karya alkawarina. **8** A maimakon yin ayyukanku bisa ga abubuwana masu tsarki, kun sa wadansu su lura da wurina mai tsarki. **9** Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa ba ba’ko marar kaciya a zuciya da jiki da zai shiga wurina mai tsarki, kai, har ma da ba’kin da suke zama a cikin Isra’ila. **10** “Lawiyawan da suka yi nesa da ni sa’ad da Isra’ila suka kauce da kuma wadanda suka karkata daga gare ni suka bi gumakansu, dole su dauki alhakin zunubinsu. **11** Za su iya yin hidima a wurina mai tsarki, suna lura da kofofin haikali suna kuma hidima a cikinsu; za su iya yankan hadayun konawa da sadaka don mutane su kuma tsaya a gabon mutane su yi musu hidima. **12** Amma domin sun yi musu hidima a gabon gumakansu suka sa gidan Isra’ila ya yi zunubi, saboda haka na daga hannu na rantse cewa dole su dauki alhakin zunubinsu, in ji Ubangiji Mai Iko Duka. **13** Ba za su yi kusa don su yi hidima kamar ffirstoci ko su zo kusa da abubuwana masu tsarki ko hadayuna mafi tsarki ba; dole su sha kunya saboda ayyukansu na bankyama. **14** Duk da haka zan sa su su lura da ayyukan haikali da kuma dukan ayyukan da za a yi a cikinsa. **15** “Amma ffirstoci, wadanda suke Lawiyawa kuma zuriyar Zadok wadanda suka yi aminci ta wurin yin ayyukansu a wurina mai tsarki sa’ad da Isra’ila suka kauce daga gare ni, su ne za su zo kusa don hidima a gabana; za su tsaya a

gabana don mika hadayun kitse da jini, in ji Ubangiji Mai Iko Duka. **16** Su ne kadai za su shiga wurina mai tsarki; su ne kadai za su zo kusa da teburina don yin hidima a gabana su kuma yi hidimata. **17** “Sa’ad da suka shiga kofofin fili na can ciki, dole su sa tufafin lilin; kada su sa wani rigar da aka yi da ulu yayinda suke hidima a kofofin fili na can ciki da cikin haikali. **18** Za su nada rawunan lilin a kawunansu, su kuma sa wandunan lilin. Kada su sa wani abin da zai sa su yi zuffa. **19** Sa’ad da suka fita daga haikali zuwa fili na waje inda mutane suke, sai su tube riguman da suka yi hidima da su su bar su a tsarkakan dakuna, su sa wadansu riguna, don kada su tsarkake mutane ta wurin rigunansu. **20** “Ba za su aske kawunansu ko su bar gashin kansu ya yi tsayi ba, amma sai su sausaye gashin kansu. **21** Kada ffirstoci ya sha ruwan inabi sa’ad da zai shiga fili na can ciki. **22** Kada su auri gwauruwa ko macen da aka sāke; za su auri budurwai ne kadai na Isra’ila ko gwaurayen ffirstoci. **23** Za su koyar da mutanena bambanci tsakanin tsarki da rashin tsarki su kuma nuna musu yadda za su bambanta marar tsarki da mai tsarki. **24** “A duk wani rashin jitwu, ffirstoci za su zama alkali su kuma yanke magana bisa ga farillaina. Za su kiyaye dokokina da ka’idodina a dukan kayyadaddun bukuwuwana, su kuma kiyaye Asabbataina da tsarki. **25** “Ffirstoci ba zai kazantar da kansa ta wurin zuwa kusa da gawa ba; amma, in gawar mahaifinsa ko mahaifiyarsa, ko dansa ko’yarsa, ko dan’uwansa ko’yar’uwarsa ce, to, ba zai kazantar da kansa ba. **26** Bayan ya tsarkaka, dole yā jira har kwana bakwai. **27** A ranar da ya shiga fili na can ciki na wuri mai tsarki don hidima a wuri mai tsarki, zai mika hadaya don zunubi saboda kansa, in ji Ubangiji Mai Iko Duka. **28** “Ni ne kadai zan zama abin gādon da ffirstoci za su kasance da shi. Kada ka ba su wani mallaka a Isra’ila; zan zama mallakarsu. **29** Za su ci hadaya ta gari, hadaya don zunubi da hadaya don laifi; da kuma kowane kebabben abu a Isra’ila da za a ba wa Ubangiji zai zama nasu. **30** Mafi kyau na nunan farinku da kuma dukan kyautanku na musamman za su zama na ffirstoci. Za ku ba su rabo na fari na barzajjen hatsinku saboda albarka ta kasance a gidanku. **31** Ffirstoci ba za su ci mushen tsuntsu ko na dabba ba, ba kuwa za su ci wadanda namun jeji suka kashe ba.

45 “Sa’ad da kuka rarraba kasar gādo, ku mika wa Ubangiji rabon kasar ya zama yanki mai tsarki, tsawonsa ya zama kamu 25,000 fādinsa kuma ya zama 20,000, dukan kasar za tā zama mai tsarki. **2** Daga cikin wannan, sashe guda da yake murabba’i mai tsawo kamu 500 zai zama don wuri mai tsarki, kamu 50 kewaye da shi zai zama fili. **3** A cikin yanki mai tsarki, ka auna tsawo kamu 25,000 da kuma fādi kamu 10,000. A cikinsa wuri mai tsarki zai kasance, Wuri Mafi Tsarki. **4** Zai zama tsattsarkan

rabo na kasa domin firistoci, wadanda za su yi zo kusa don su yi hidima a gaban Ubangiji. Zai zama wuri don gidajensu ya kuma zama tsattsarkan wuri saboda wuri mai tsarki. **5** Wani sashi kuma mai tsawo kamu 25,000 da fādi 10,000 zai zama na Lawiyawa, wadanda suke hidima a cikin haikali, zai zama mallakarsu don su zauna a ciki. **6** “Za ka ba wa birnin fādin mallakarsa kamu 5,000, tsawonsa kuma 25,000, hafe da tsattsarkan rabo; zai kasance na gidan Isra’ila duka. **7** “Sarki zai kasance da fili da ya yi iyaka da kowane gefe na yankin wuri mai tsarki da kuma mallakar birnin. Zai mike ya yi wajen yamma daga gefen yamma ya kuma yi wajen gabas daga gefen gabas, yana mičewa a tsawo daga wajen yamma zuwa wajen gabashin iyaka don yā yi hannun riga da rabon kabilan. **8** Wannan fili zai zama mallakarsa a Isra’ila. Kuma sarakunana ba za su kara zaluntar mutanena ba amma za su bar gidan Isra’ila ya mallaki kasar bisa ga kabilansu. **9** “Ga abin da Ubangiji Mai Iko na ce ku sarakunan Isra’ila, danniya da zaluncin da kuke yi sun isa! Ku yi shari’ a bisa ga gaskiya da adalci, ku bar korar mutanena, in ji Ubangiji Mai Iko Duka. **10** Ku yi amfani da garwan da yake daidai, efa da yake daidai da kuma garwa da yake daidai. **11** Efa da garwan su kasance girmansu daya, garwan ya zama kashi daya bisa goma na ganga efa kuma ya zama kashi daya bisa goma na ganga; ganga fitaccen ma’uni na duka biyu. **12** Shekel zai kasance da gera ashirin. Shekel ashirin a hada da shekel ashirin da biyar a hada da shekel goma sha biyar zai zama mina guda. **13** “Wannan ita ce bayarwa ta musamman da za ku mika, kashi daya bisa shida na efa daga kowace gangan alkama da kashi daya bisa shida na efa daga kowace gangan sha’ir. **14** Sashe na man da aka Kayyade, da aka auna da garwa, kashi daya bisa goma ne na garwa daga ganga (wanda yakan ci garwa goma, gama garwa goma suna daidai da ganga guda). **15** A kuma ba da tunkiya daga kowane garke mai tumaki dari biyu daga makiyyaya da aka yi masa banruwa sosai na Isra’ila. Za a yi amfani da wadannan don hadayun gari, hadayun konawa da hadayun salama don yin kafara saboda mutane, in ji Ubangiji Mai Iko Duka. **16** Dukan mutanen kasar za su yi wannan bayarwa ta musamman saboda amfanin sarki a Isra’ila. **17** Zai zama hakkin sarki ne ya tanada hadayu na konawa, hadayu na gari da hadayu na sha a bukukkuwa, Sabuwar Wata da Asabbatai, a duk Kayyadaddun bukukkuwa na gidan Isra’ila. Zai tanada hadayu don zunubi, hadayu na gari, hadayu na konawa da hadayu na salama don yin kafara saboda gidan Isra’ila. **18** “Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa a farkon wata a rana ta fari za ku ba da dan bijimi marar lahani a kuma tsarkake wuri mai tsarki. **19** Firist zai dībi jinin hadaya don zunubi ya shafa

a madogaran kofar haikali, a kusurwoyi hudu na gefen bisa na bagade da kuma a kan madogaran kofar shiga na fili na can ciki. **20** Za ku yi haka kuma a rana ta bakwai ga watan domin duk wanda ya yi zunubai ba da gangan ba ko ta wurin rashin san; saboda haka sai ku yi kafara domin haikal. **21** “A wata na fari a rana ta goma sha hudu za ku kiyaye Bikin Ketarewa, bikin da yakan dauki kwana bakwai, a lokacin ne za ku riča cin burodi marar yisti. **22** A wannan rana sarki zai tanada bijimi a matsayin hadaya don zunubi domin kansa da kuma domin dukan mutanen kasar. **23** Kowace rana a kwanaki bakwai na Bikin zai tanada bijimai guda bakwai da raguna bakwai marar lahani a matsayin hadaya ta konawa ga Ubangiji, da kuma bunsuru saboda hadaya don zunubi. **24** Zai tanada efa na gari don kowane bijimi da kuma efa don kowane rago, tare da kwalabar mai don kowane efa guda. **25** “A lokacin kwana bakwai na Bikin, wadanda za su fara a wata na bakwai a rana ta goma sha biyar, zai ba da abubuwana nan saboda hadaya don zunubi, hadaya na konawa, hadaya na gari da kuma mai.

46 “Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa a rufe kofa ta fili na can cikin da take fuskantar gabas ranaku shida na aiki, amma a ranar Asabbaci da kuma a ranar ganin Sabuwar Wata a bude ta. **2** Sarki zai shiga daga waje ta shirayin hanyar shiga yā tsaya a madogaran kofa. Firistoci za su miča hadayarsa ta konawa da hadayunsa na salama. Zai yi sujada a madogaran kofar hanyar shiga sa’ān nan ya fita, amma ba za a rufe kofar ba sai da yamma. **3** A Asabbatai da kuma a Sabuwar Wata mutanen kasar za su yi sujada a gaban Ubangiji a mashigin wannan hanyar shiga. **4** Hadaya ta konawar da sarki ya kawo wa Ubangiji a ranar Asabbaci’yan raguna shida ne da rago guda, dukansu marasa lahani. **5** Hadayar garin da aka bayar tare da ragon efa guda ne, hadayar garin da’yan ragunan yadda ya ga dama, tare da kwalabar mai don kowace efa. **6** A ranar Sabuwar Wata zai miča dan bijimi, yan raguna guda shida da kuma rago guda, dukansu marasa lahani. **7** Zai tanada a matsayin hadaya ta gari, efa guda tare da bijimi, efa guda tare da’yan raguna, da kuma’yan raguna yadda ya ga dama, tare da kwalabar mai don kowace efa. **8** Sa’ad da sarki zai shiga, zai shiga ta shirayin hanyar shiga, zai kuma fita ta nan. **9** “Sa’ad da mutanen kasar suka zo gaban Ubangiji a Kayyadaddun bukukkuwa, duk wanda ya shiga ta kofar arewa don yā yi sujada sai ya fita ta kofar kudu; kuma duk wanda ya shiga ta kofar kudu sai ya fita ta kofar arewa. Ba wanda zai koma ta kofar da ya shiga, amma kowa zai fita a kofar daura da wadda ya shiga. **10** Sarki zai kasance a cikinsu, zai shiga sa’ad da suke shiga ya kuma fita sa’ad da suka fita. **11** “A bukukkuwa da Kayyadaddun bukukkuwa, hadaya ta gari zai zama efa tare da bijimi, efa da rago, da

kuma'yan raguna da ya ga dama, hade da kwalabar da karan awo a hannunsa, sai ya auna kamu dubu ya mai. **12** Sa'ad da sarki ya ba da hadaya ta yardar rai kuma bi da ni ta ruwan da surfinsa ya kama ni a ga Ubangiji, ko hadaya ta konawa ce ko hadayun idon kafa. **4** Ya auna wani kamu dubu ya kuma bi da salama ne, sai a bude masa kofar da take fuskantar ni a ruwan da surfinsa ya kai ni gwiwa. Ya säke auna gabas. Zai miika hadayarsa ta konawa ko hadayarsa kamu dubu ya kuma bi da ni a ruwan da surfinsa ta salama yadda yakan yi a ranar Asabbaci. Sa'an kama ni a gindi. **5** Ya auna wani kamu dubu, amma nan ya fita, bayan kuma ya fita, sai a rufe kofar. **13** a yanzu ruwan ya zama kogin da ban iya hayewa ba, "Kullum za ku tanada dan rago bana daya marar domin ruwan ya taso ya kuma yi zurfin da ya isa a lahani don hadaya ta konawa ga Ubangiji; kowace yi iyo a ciki, kogin da ba za a iya hayewa ba. **6** Sai ya safiya za ku tanada shi. **14** Tare da shi za ku tanada ce mini, "Dan mutum, ka ga wannan?" Sa'an nan ya hadaya ta gari kowace safiya, da ya hada da kashi komo da ni zuwa bakin kogin. **7** Sa'ad da na iso can, daya bisa shida na efa tare da kashi daya bisa uku sai na ga itatuwa masu yawa a kowane gefen kogin. na mai ga garin da aka cuda. Miławar wannan **8** Sai ya ce mini, "Wannan ruwa yana malalowa zuwa hadaya ta gari ga Ubangiji dawwammamiiy়া farilla yankin gabas ya kuma gangaro zuwa cikin Araba, ce. **15** Saboda haka za a tanada dan rago da hadaya inda zai shiga Teku. Sa'ad da ya shiga cikin Tekun ta gari da kuma mai kowace safiya don hadaya sai ruwan a can ya zama mai dadī. **9** Tarin halittu ta konawa ta kullum. **16** "Ga abin da Ubangiji masu rai za su rayu a duk inda ruwan ya malalo. Mai Iko Duka yana cewa in sarkin ya ba wa daya Za a kasance da kifi masu yawa, domin wannan daga cikin'ya'yansa kyauta daga gädonsa, zai kuwa ruwa yana malalowa a can yana kuma mai da ruwan zama na zuriyar; zai kuwa zama mallakarsu ta gishiri yā zama ruwa mai dadī; saboda haka duk wurin gādō. **17** In kuma ya ba wa daya daga cikin inda ruwan ya malalo, kome zai rayu. **10** Masunta za bayinsa kyauta daga gadonsa, bawan zai iya riķe su tsaya a garab; daga En Gedi zuwa En Eglayim, za a shi sai shekarar'yanterwa; sa'an nan ya mayar wa kasance da wuraren jefa abin kamun kifi. Za a sami sarkin. Gādon sarki na'ya'yansa maza ne kadai; na kifayen iri-iri, kamar kifaye Bahar Rum. **11** Amma su ne. **18** Kada sarki ya kwace gādon mutane, yana fidamun da tafkunan ba za su zama masu dadī ba; za korinsu daga mallakarsu. Zai ba wa'ya'yansa maza a bar su a gishirinsu. **12** 'Ya'yan itatuwa na kowane gādonsu daga cikin mallakarsa, don kada a raba iri za su yi girma a kowane gefen kogin. Ganyayensu wani daga mutanena da mallakarsa." **19** Sa'an nan ba su bushe ba, ba kuwa za su fasa yin'ya'ya ba. mutumin ya fitar da ni ta kofar shiga a gefen kofar Kowane wata za su ba da'ya'ya domin ruwa daga zuwa tsarkakakkun dākuna wadanda suke fuskantar wuri mai tsarki yana malalo musu.'Ya'yansu za su arewa, wadanda suke na firistoci, ya kuma nuna zama abinci, ganyayensu kuma za su zama magani." mini wani wuri daga can kurewar yamma. **20** Ya **13** Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka yana cewa, ce mini, "Wannan shi ne wurin da firistoci za su "Wadannan su ne iyakokin da za ku raba kasar gādō dafa hadaya don laifi, da hadaya don zunubi, a nan cikin kabilan Isra'il'a goma sha biyu, da rabo biyu ne kuma za su toya hadaya ta gari, domin kada su don Yusuf. **14** Za ku raba ta daidai a cikinsu. Gama na kai su a filin da yake waje, su tsarkake mutane." **21** daga hannu na rantse zan ba da ita ga kakanninku, Sa'an nan ya kawo ni filin da yake waje ya kuma bi wannan kasa za tā zama gādonku. **15** "Wannan ce za da ni kewaye da kusurwoyi hudunsa, na kuma ga tā zama iyakar kasa. "A wajen arewa za tā fara daga kowace kusurwa na wani fili. **22** A kusurwoyi hudu Bahar Rum ta hanyar Hetlon ta wuce Lebo Hamat na filin da yake waje akwai wadansu filaye a hade, zuwa Zedad, **16** Berota da Sibrayim (wadda take tsawonsu kamu arba'in fādīnsu kuwa kamu talatin; a iyaka tsakanin Damaskus da Hamat), har zuwa kowane fili a kusurwoyi hudun nan girmansu daya Hazer-Hattikon, wadda take a iyakar Hauran. **17** ne. **23** Kewaye da cikin kowane filin hudun nan Iyakar za tā miķe daga teku zuwa Hazar-Enon, ta akwai ginin dutse, da murhu da aka gina a kewaye a iyakar Damaskus, da iyakar Hamat a arewa. Wannan karkashin ginin. **24** Sai ya ce mini, "Wadannan su ne ita ce iyakar a wajen arewa. **18** A wajen gabas iyakar dākunan dahuwa inda masu hidima a haikali za su tā kama tsakanin Hauran da Damaskus, ta bi dafa hadayun da jama'a." ta Urdun tsakanin Gileyad da kasar Isra'il'a, zuwa tekun gabas har zuwa Tamar. Wannan ita ce iyakar a wajen gabas. **19** A wajen kudu za tā fara daga Tamar har zuwa ruwan Meriba Kadesh, sa'an nan ta bi Rafin Masar zuwa Bahar Rum. Wannan ita ce iyakar a wajen kudu. **20** A wajen yamma, Bahar Rum ne zai zama iyakar zuwa wani wuri daura da Lebo Hamat. Wannan ita ce iyakar a wajen yamma. **21** "Za ku rarraba wannan kasa a tsakaninku bisa ga kabilan Isra'il'a. **22** Za ku raba ta kamar gādō wa

47 Mutumin ya komo da ni zuwa mashigin haikalin, sai na kuwa ga ruwa yana malalowa daga karkashin madogarar kofar haikalin wajen gabas (gama haikalin yana fuskantar gabas). Ruwan yana malalowa daga karkashin gefen kudun haikalin, kudu da bagaden. **2** Sai ya fitar da ni ta kofar arewa ya kewaye da ni ta waje zuwa kofar da take waje mai fuskantar gabas, ruwan kuwa yana malalowa daga wajen kudu. **3** Yayinda mutumin ya yi wajen gabas

kanku da kuma wa bakin da suka zauna a cikinku wadanda suke da'ya'ya. Za ku dauka su kamar'yan kasa haifaffun Isra'ilawa; za su yi gādo tare da ku a cikin kabilan Isra'il'a. **23** A duk kabilar da bakon yake zama, a can za ku ba shi gādonsa," in ji Ubangiji Mai Iko Duka.

48 "Ga kabilan, a jere bisa ga sunayensu. "A iyaka ta arewa, Dan zai sami rabo; zai bi hanyar Hetlon zuwa Lebo Hamat. Hazar-Enan da iyakar arewancin Damaskus kusa da Hamat za tā zama sashen iyakarsa a wajen gabas zuwa wajen yamma. **2** Asher zai sami rabo; zai yi iyaka da yankin Dan daga gabas zuwa yamma. **3** Naftali zai sami rabo; zai yi iyaka da yankin Asher daga gabas zuwa yamma. **4** Manasse zai sami rabo; zai yi iyaka da yankin Naftali daga gabas zuwa yamma. **5** Efraim zai sami rabo; zai yi iyaka da yankin Manasse daga gabas zuwa yamma. **6** Ruben zai sami rabo; zai yi iyaka da Efraim daga gabas zuwa yamma. **7** Yahuda zai sami rabo; zai yi iyaka da yankin Ruben daga gabas zuwa yamma. **8** "Kusa da yankin Yahuda daga gabas zuwa yamma zai zama rabon da za ku bayar a matsayin kyauta ta musamman. Fadinsa zai zama kamu 25,000, tsawonsa kuma zai zama daidai da tsawon yankungan kabilu daga gabas zuwa yamma; wuri mai tsarki zai kasance a tsakiyar wannan yanki. **9** "Tsawon rabo na musamman da za ku bayar ga Ubangiji zai zama kamu 25,000, fadinsa kuma kamu 10,000. **10** Wannan ne zai zama tsattsarkan rabo domin firistoci. Tsawon zai zama kamu 25,000 a wajen arewa, fadin kuma kamu 10,000 wajen yamma, kamu 10,000 zai zama fadinsa a wajen gabas, tsawonsa a wajen kudu zai zama kamu 25,000. Tsakiyarsa ne wuri mai tsarki na Ubangiji zai kasance. **11** Wannan zai zama na keba'bun firistoci, zuriyar Zadok, wadanda suka yi aminci cikin hidimata ba su kuwa karkata kamar yadda Lawiyawa suka yi sa'ad da Isra'ilawa suka karkace ba. **12** Zai zama kyauta ta musamman a gare su daga tsattsarkan rabon kasar, kusa da yankin Lawiyawa. **13** "Dab da yankin firistoci, Lawiyawa za su sami rabo mai tsawon kamu 25,000, fadin kuma kamu 10,000. Tsawonsa gaba daya zai zama kamu 25,000, fadinsa kuma kamu 10,000. **14** Ba za su sayar da shi ko su musayar da wani sashensa ba. Wannan shi ne mafi kyau na kasar ba kuma za a jinginar da ita ga wani ba, gama mai tsarki ce ga Ubangiji. **15** "Sauran wurin da ya rage mai fadin kamu 5,000 da tsawon kamu 25,000 zai zama don amfanin kowa a birnin, don gidaje da wurin kiwo. Birnin zai kasance a tsakiyar wurin da ya ragen nan **16** zai kuwa kasance da wannan awon, a wajen arewa kamu 45,000, wajen kudu kamu 45,000, wajen gabas kamu 45,000, wajen kudu kuma kamu 45,000. **17** Wurin kiwo don birnin zai zama kamu 250 a wajen arewa, kamu 250 a wajen kudu, kamu 250 a wajen gabas da kuma kamu 250 a wajen yamma. **18**

Tsawon abin da ya rage a wurin, dab da tsattsarkan rabo, zai zama kamu 10,000 wajen gabas, kamu 10,000 kuma wajen yamma. Amfanin da zai bayar zai tanada abinci don ma'aikatan birnin. **19** Masu aiki daga birnin wadanda suka nome ta za su fito daga dukan kabilan Isra'il'a. **20** Dukan rabon zai zama murabba'i, kamu 25,000 kowane gefe. A matsayin kyauta ta musamman za ku kebe tsattsarkan rabo, haka ma za ku yi da mallakar birnin. **21** "Abin da ya rage a kowane gefe na wurin zai zama tsattsarkan rabo kuma mallakar birnin za tā zama ta sarki. Zai mike wajen gabas daga kamu 25,000 na tsattsarkan rabo zuwa iyakar da take wajen gabashin iyaka, da kuma a wajen yamma kamu 25,000 zuwa iyakar da take a wajen yamma. Dukan wuraren nan da suke hannun riga da rabon kabilan zai zama na sarki, tsattsarkan rabon tare da wuri mai tsarkin za su kasance a tsakiyarsu. **22** Ta haka mallakar Lawiyawa da mallakar birnin za su kasance a tsakiyar wurin da yake na sarki. Wurin da yake na sarki zai kasance tsakanin iyakar Yahuda da iyakar Benyamin. **23** "Game da sauran kabilun kuwa, "Benyamin zai sami rabo; zai mike daga wajen gabas zuwa wajen yamma. **24** Simeyon zai sami rabo; zai yi iyaka da yankin Benyamin daga gabas zuwa yamma. **25** Issakar zai sami rabo; zai yi iyaka da yankin Simeyon daga gabas zuwa yamma. **26** Zebulun zai sami rabo; zai yi iyaka da yankin Issakar daga gabas zuwa yamma. **27** Gad zai sami rabo; zai yi iyaka da yankin Zebulun daga gabas zuwa yamma. **28** Iyakar kudu ta Gad za tā mike kudu daga Tamar zuwa ruwan Meriba Kadesh, sa'an nan ta bi Rafin Masar zuwa Bahar Rum. **29** "Wannan ce kasar da za ku raba gādo ga kabilan Isra'il'a, kuma wannan ne zai zama rabonus," in ji Ubangiji Mai Iko Duka. **30** "Wadannan za su zama kofofin birnin. "Farawa da gefen arewa, wanda yake da tsawon kamu 4,500 **31** za a ba wa kofofin birnin sunaye kabilan Isra'il'a. Kofofi uku a gefen arewa za su zama kofar Ruben, kofar Yahuda da kofar Lawi. **32** A gefen gabas, wanda yake da tsawon kamu 4,500 zai kasance da kofofi uku, kofar Yusuf, kofar Benyamin da kofar Dan. **33** A gefen kudu, wanda yake da tsawon kamu 4,500, zai kasance da kofofi uku, kofar Simeyon, kofar Issakar da kofar Zebulun. **34** A gefen yamma, wanda yake da tsawon kamun 4,500, zai kasance da kofofi uku, kofar Gad, kofar Asher da kuma kofar Naftali. **35** "Duk nisan wurare kewaye da birnin zai zama kamu 18,000 ne. "Sunan birnin kuwa daga wannan lokaci zai zama, 'Ubangiji yana a nan.'"

Daniyel

1 A Shekara ta uku ta mulki Yehohiyakim sarkin Yahuda, Nebukadnezzar sarkin Babilon ya zo Urushalima ya kuma yi mata kawanya. **2** Sai Ubangiji ya bashe Yehohiyakim sarkin Yahuda a hannunsa, tare da wafansu kayayakin haikalil Allah. Ya dauki wafannan kayan zuwa cikin haikalil allahnса a Babilon cikin ma'ajin gidan allahnса. **3** Sa'an nan sarkin ya umarci Ashfenaz, shugaban fadarsa yā kawo wafansu daga cikin Isra'ilawan da suka fito daga gidan sarauta da kuma na fitattun mutane. **4** Matasa maza wafanda ba su da wata nakasa kuma kyawawa, hazikai ta kowace hanyar koyo, sananmu, masu saurin fahimtar abu, da kuma wadanda suka cancanci su yi aiki a fadar sarki. Zai koya musu harshen Babiloniyya da kuma littattafansu. **5** Sarki kuma ya sa a ba su abinci da ruwan inabi kowace rana daga cikin abincin sarki. Za a koyar da su har shekar uku, bayan haka kuma su shiga yin wa sarki hidima. **6** Daga cikin wafannan da aka zaɓa akwai wafansu daga Yahuda, Daniyel, Hananiya, Mishayel da kuma Azariya. **7** Sai sarkin fada ya rada musu sababbin sunaye, ga Daniyel ya rada masa Belteshazar; ga Hananiya ya rada masa Shadrak; ga Mishayel ya rada masa Meshak; ga Azariya kuma ya rada masa Abednego. **8** Amma Daniyel ya kudura a zuciyarsa ba zai kazantar da kansa da abinci da ruwan inabin sarki ba, sai ya tambayi sarkin fada don a ba shi izinin kada yā kazantar da kansa ta wannan hanya. **9** Sai Allah ya sa sarkin fada ya nuna masa tagomashi ya kuma kaunaci Daniyel, **10** amma sai sarkin fada ya ce wa Daniyel, “Ina jin tsoron ranka yā dade, sarkina wanda ya sa a ba ku abinci da ruwan inabi. Me zai sa yā ga kuna ramewa fiye da sauran samari, tsaranku? Sarki zai sa a fille mini kai saboda ku.” **11** Sai Daniyel ya ce wa mai gadi wanda sarkin fada ya sa yā kula da Daniyel, Hananiya, Mishayel da Azariya, **12** “Ina rokonka ka gwada bayinka kwana goma. Kada ka ba mu kome sai kayan lambu mu ci da kuma baƙin ruwa mu sha. **13** Sa'an nan sai ka dubi fuskokinmu da na sauran samarin da suke ci daga abincin sarki; sa'an nan ka yi da bayinka bisa ga abin da ka gani.” **14** Sai ya amince da haka ya kuma gwada su har kwana goma. **15** A karshen kwana goma sai aka ga fuskokinmu suna sheki, sun kuma yi kiba fiye da samarin da suke ci abinci irin na sarki. **16** Sai mai gadinsu ya janye abinci da ruwan inabi irin na sarki, ya ci gaba da ba su kayan lambu. **17** Ga samarin nan guda hudu Allah ya ba su sani da ganewar dukan irin littattafai da kuma koyarwa. Daniyel kuma ya iya gane wahayi da kowane irin mafarki. **18** A karshen lokacin da sarki ya sa da za a kawo su ciki, sai sarkin fada ya gabatar da su ga Nebukadnezzar. **19** Sarki kuwa ya yi magana da su, sai ya gano cewa babu wani kamar Daniyel,

Hananiya, Mishayel da kuma Azariya; don haka sai suka shiga yi wa sarki hidima. **20** A dukan al'amuran hikima da na fahimta wanda sarki ya tambaye su, ya tarar sun fi dukan masu sihiri da bokaye wadanda suke cikin mulkinsa sau goma. **21** Daniyel kuwa ya kasance a nan har shekara ta farko ta mulkin sarki Sairus.

2 A shekara ta biyu ta mulkinsa, Nebukadnezzar ya yi mafarkai; hankalinsa ya tashi har ya kāsa barci. **2** Sai sarki ya sa aka tattara masa masu sihiri da masu dabo da bokaye da masanan taurari domin su faci abin da ya yi mafarki a kai. Da suka shigo suka tsaya a gabon sarki, **3** sai ya ce musu, “Na yi mafarkin da ya dame ni kuma ina so in san me yake nufi.” **4** Sai masanan taurarin suka amsa wa sarki da Arameyanci “Ran sarki yā dade! Ka fada wa bayinka mafarkin, mu kuma sai mu fassara.” **5** Sai sarki ya amsa wa masanan taurarin ya ce, “Na mance da abin, idan ba ku tuno mini mafarkin, duk da fassararsa ba, to, za a daddatse ku gunduwa-gunduwa, a mai da gidajenku juji. **6** Amma in har kuka fada mini mafarkina kuka kuma bayyana fassararsa, za ku sami lada mai girma. Saboda haka ku fada mini mafarkin da kuma fassararsa.” **7** Sai suka sāke amsa masa suka ce, “Ran sarki yā dade, fada wa bayinka mafarkin, mu kuma za mu fassara shi.” **8** Sai sarki ya amsa ya ce, “Na gane cewa kuna kokari ku bata lokaci ne kawai domin ku ga na manta da abin. **9** In ba ku fada mini mafarkin ba, akwai hukunci guda daya kurum dominiku. Kun hada baki domin ku fada mini munanan al'amura domin ku rude ni har lokaci yā wuce. Sai ku fada mini mafarkin, ta haka kuwa zan sani za ku iya yi mini fassararsa.” **10** Sai masanan taurarin suka amsa wa sarki suka ce, “Babu wani mutum a duniyan nan da zai iya yin abin da sarki yake nema! Babu wani sarki mai daraja da girma wanda ya taba yin irin wannan tambaya ga masu sihiri ko masu dabo ko masanan taurari. **11** Abin da sarki yake nema yana da wuya matuƙa. Babu wani da zai iya bayyana wannan ga sarki sai dai alloli; kuma ba su zama tare da'yan adam.” **12** Wannan ya sa sarki ya fusata kwarai, ya ba da umarni a tafi da dukan masu hikima na Babilon a kashe su. **13** Sai aka ba da dokar da za a kashe masu hikima, sa'an nan aka aika mutane su je su nemo Daniyel da abokansa domin a kashe su. **14** Sa'ad da Ariyok, shugaban Kungiyar matsaran sarki, ya fita domin yā kashe masu hikima na Babilon, sai Daniyel ya yi masa magana cikin hikima da dabara. **15** Ya tambayi mai tsaro na sarki, “Me ya sa sarki ya fitar da wannan doka haka da fushi?” Sai Ariyok ya yi wa Daniyel bayanin batun. **16** Da jin haka sai Daniyel ya tafi wurin sarki ya nemi Karin lokaci, domin yā bayyana wa sarki mafarkin da kuma fassararsa. **17** Sa'an nan Daniyel ya komo gida ya kuma sanar wa abokansa Hananiya, Mishayel da Azariya, batun nan

duka. **18** Ya roke su su roki jinkan Allah na sama kai ne sarkin sarakuna. Allah na sama ya ba ka iko domin wannan mafarki, saboda kada a kashe shi da da girma da suna; **19** adam, da namun jeji da tsuntsayen sama. A duk inda A wannan dare sai aka bayyana wa Daniyel mafarkin suke zaune, ya maishe ka ka yi mulki a bisansu kai cikin wahayi. Daniyel kuwa ya daukaka Allah na ne kan zinariyan nan na siffar. **39** “A bayanka, za a yi sama. **20** Ya ce, “Yabo ya tabbata ga sunan Allah wani mulki, wanda bai kai naka ba. A gaba kuma, har abada abadin; hikima da iko nasa ne. **21** Yana za a yi mulki na uku wanda yake na tagulla, zai yi sâke lokuta, yana tube sarakuna yana kuma nada mulkin dukan dunia. **40** A karshe, za a yi mulki na wadansu. Yana ba da hikima ga masu hikima kuma ilimi ga masu basira. **22** Yakan bayyana zurfafa da yakan kakkarya, ya ragargaje abubuwa, haka nan boyayyun abubuwa; ya san abin da yake cikin dare, wannan mulki zai ragargaje suran mulkok. **41** Ka haske kuwa yana zaune tare da shi. **23** Na gode maka kuma ga an yi kafafun da yatsotsin da bakin karfe ina yabonka, Allah na kakannina. Kai ka san hikima gauraye da yumbu, wato, mulkin zai rabu, amma da iko, ka sanar da ni abin da muka tambaye ka, ka zai kasance da karfi kamar na bakin karfe da yake kuma sanar da mu mafarkin sarki.” **24** Sai Daniyel gauraye da yumbu. **42** Kamar yadda yatsotsin rabi na ya tafi wurin Ariyok, wanda sarki ya sa yâ kashe karfe rabi kuma na yumbu ne, haka wannan mulki masu hikiman Babilon, ya kuma ce masa, “Kada ka zai zama rabi mai karfi rabi kuma marar karfi. **43** kashe masu hikiman Babilon ka kai ni wurin sarki, Kamar dai yadda ka ga karfen ya gauraye da yumbu, ni kuma zan fassara masa mafarkinsa.” **25** Sai Ariyok haka mutanen za su zama a gauraye amma ba za su ya kai Daniyel wurin sarki nan take ya ce masa, “Na hadfu da juna ba, kamar yadda bakin karfe da yumbu gano wani mutum daga cikin kamammun kabilar ba su hadfuwa. **44** “A lokacin mulkin wadannan Yahuda wanda zai fada wa sarki abin da mafarkin sarakunan, Allah na sama zai kafa mulki da ba zai yake nufi.” **26** Sarki ya tambayi Daniyel (wanda taba rushewa ba, ba kuma za a ba ma wadansu ake kira Belteshazar), za ka iya fada mini mafarkin mutane ba. Zai ragargaje wadannan mulkokin da da na yi ka kuma fassara shi? **27** Daniyel ya amsa, kuma kawo su ga karshe, amma shi wannan mulki “Babu wani mai hikima, ko mai sihiri, ko mai dabo zai dawwama har abada. **45** Wannan shi ne ma’anar ko mai duban da zai iya warware wa sarki wannan wannan wahayin da ka gani na dutsen da aka yanko matsala da ta dame shi, **28** amma akwai Allahn da daga jikin tsuin, amma ba da hannun dan adam yake a sama wanda yake bayyana asirai, ya nuna ba, dutsen da ya ragargaza karfen, da tagullar, da wa sarki Nebukadnezzar abin da zai faru a kwanaki yumbun da azurfar da kuma zinariyar. “Allah mai masu zuwa. Mafarkinka da wahayin da ya wuce cikin girma ya nuna wa sarki abin da zai faru nan gaba. tunaninka a sa’ad da kake kwance a gadonka su ne, Mafarkin gaskiya ne, fassararsa kuma abin dogara **29** “A sa’ad da kake kwance, ya sarki, tunaninka ya ne.” **46** Sai sarki Nebukadnezzar ya fâdi da fuskarsa ga al’amuran da suke zuwa, kuma shi mai bayyana har kasa a gaban Daniyel domin ya girmama shi al’amuran ya bayyana maka asiran abubowan da za ya kuma umarta a miâ hadaya da kuma hadayar su faru. **30** Amma ba a bayyana mini wannan asiri ya dora Daniyel a babban matsayi ya kuma sanya saboda ina da wata hikima fiye da sauran mutane shi mai mulki a kan dukan yankin kasar Babilon; **31** An yi kan wannan siffa da zinariya zalla, kirjinta da kuma hanruwantu an yi su da azurfa, cikinta da kuma cinyarta da tagulla ne. **32** An yi kafafun da shi mai mulki a kan dukan yankin kasar Babilon; karfe, tafin kafafunta kuma an yi rabi da karfe rabi ya kuma dora shi yâ zama mai kula da duk masu hikima. **49** Bugu da kari, bisa ga bukatar Daniyel sai kuma yâ nadâ Shadrak da Meshak da Abednego su sarki yâ nadâ Shadrak da Meshak da Abednego su zama masu kula da harkokin lardin Babilon, amma Daniyel kuma ya tsaya a fadar sarki.

3 Sarki Nebukadnezzar ya yi gunkin zinariya, tsawonsa kamu tasa’in, fâdinsa kuma kamu tara ne, ya kafa shi a filin Dura a yankin Babilon. **2** Sa’an nan ya aika a kira hakimai da wakilai da gwamnoni da mashawarta, da ma’aji, da alikalai, da marubutan kotu, da dukan sauran ma’ikatan yankunan, suka hallara domin a rusuna wa wannan siffar da ya kafa. **3** Saboda haka sai hakimai, da wakilai da gwamnoni, mashawarta da ma’aji da alikalai, da marubutan alikalai, da kuma dukan ma’ikatan yankunan suka

tattaru domin kaddamar da siffar da Nebukadnezzar Meshak da Abednego su jefa su cikin tanderun ya kafa, suka kuma tsaya a gabansa. **4** Sai mai shela wutar. **21** Wadannan mutanen suna sanye da riguna, ya daga murya da karfi ya ce, "Wannan shi ne abin da wanduna, da rawani da wadansu kayan sawa, aka da aka umarce ku ku yi, ya ku mutane da al'umma daure su, aka jefa su cikin tanderun wuta. **22** Sarki da kowane yare. **5** Da zarar kuka ji karar kaho, da ya ba da umarnin da gaggawa kuma wutar ta yi sarewa, da garaya da goge da molo da algaita da zafi kwarai har harshen wutar ya kashe sojojin nan kowane irin kade-kade da bushe-bushe ku rusuna ku da suka dauki Shadrak, Meshak da Abednego, **23** yi sujada ga wannan gunkin da sarki Nebukadnezzar wadannan mutane uku kuma a daure, suka fada cikin ya kafa. **6** Duk wanda bai rusuna ya yi sujada ba, tanderun wutar. **24** Sai Sarki Nebukadnezzar ya mife nan take za a jefa shi a cikin tendarun wuta." **7** tsaye, cike da mamaki ya tambayi mashawartansa, Saboda haka, da zarar suka ji karar kaho, da sarewa, "Shin ba mutum uku ba ne muka daure muka jefa garaya da goge da kowane irin kade-kade da bushe-bushe da kowane irin kade-kade kowane mutum da ya sarki." **25** Sai ya ce, "Ku duba ina ganin mutum ko wace al'umma da kowane irin yare suka sunkuya hudu suna tafiya suna yawo a cikin wutar, a sake suka yi sujada ga wannan siffa ta zinariya da sarki kuma babu abin da ya same su, na hudefun sai ka ce Nebukadnezzar ya kafa. **8** A wannan lokaci sai fito! Ku zo nan!" Sai Shadrak, Meshak da Abednego duk wanda ya ji karar kaho, da sarewa, da garayu suka fita daga cikin wutar, **26** Sa'i Nebukadnezzar ya matsa kusa da wadansu masanan taurari suka zo gaba suka yi karar kofar tanderun wutar ya yi kira da karfi, "Shedrak, Yahudawa. **9** Suka ce wa sarki Nebukadnezzar, "Ran Meshak da Abednego, bayin Allah Mafi Daukaka ku sarki ya dade, **10** Ya sarki, ka fitar da doka, cewa fito! Ku zo nan!" Sai Shadrak, Meshak da Abednego duk wanda ya ji karar kaho, da sarewa, da garayu suka fita daga cikin wutar, **27** Sa'an nan hakimai, da da goge, da molo da algaita da kowane irin kayan wakilai, da gwammoni da masu ba wa sarki shawara kade-kade da bushe-bushe sai ya rusuna ya yi sujada suka kewaya su. Suka ga wutar ba ta yi musu wani ga siffar zinariya, **11** kuma cewa duk wanda bai lahanai a jikinsu ba, babu ko gashin kansu da ya rusuna ya yi sujadar ba za a jefa shi cikin tanderun kuna; ko warin wuta ma ba su yi ba. **28** Sa'an nan wuta. **12** Amma sai ga wadansu Yahudawa wadanda Nebukadnezzar ya ce, "Yabo ya tabbata ga Allahn ka dora su a kan harkokin yankin Babilon, wato, Shadrak, Meshak da Abednego wanda ya aiko da Shadrak, Meshak da Abednego wadanda ba su kula mala'ikansa ya ceci bayinsa da suka dogara matuka da umarninka ba, ya sarki. Ba su bauta wa allolin ba a gare shi, suka ki bin umarnin sarki kuma su na balle su yi sujada ga gunkin zinariya da ka kafa." **13** a shirye domin su ba da ransu da suka ki bauta Cikin fushi da hasala, Nebukadnezzar ya aika a kira ko su yi sujada ga wani allah sai dai Allahnsu. **29** Shadrak, Meshak da Abednego. Aka kawo wadannan Domin haka ina ba da doka cewa duk mutane da mutane a gabon sarki, **14** sai Nebukadnezzar ya ce kowace al'umma ko kowane yaren da ya ce wani musu, "Gaskiya ne Shadrak, Meshak da Abednego, abu mummmuna a kan Allahn Shadrak, Meshak da cewa kun ki ku bauta wa alloli kuka kuma ki yi Abednego za a yanka shi gunduwa-gunduwa kuma sujada ga gunkin da na kafa? **15** Yanzu sa'ad da gidansu zai zama wurin zuba shara, domin babu kuka ji karar kaho, da sarewa, da garaya, da goge, wani allahn da zai iya ceto ta irin wannan hanya." da molo da algaita da kowane irin kade-kade da **30** Sa'an nan sarki ya kara wa su Shadrak, Meshak da bushe-bushe, in kuna a shirye ku rusuna kasa ku Abednego girma a yankin Babilon.

yi wa wannan gunkin da na yi sujada, to, da kyau. Amma in ba ku yi sujada ba, za a je fu kantu a cikin tanderun wutar nan. In ga kowane ne allahn nan da zai kubutdar da ku daga hannuna?" **16** Sai Shadrak, Meshak da Abednego suka amsa wa sarki suka ce, "Ya Nebukadnezzar, ba mu bukata mu kare kanmu a gabanka a kan wannan batu. **17** In an jefa mu cikin tanderun wutar nan, Allahn da muke bauta wa zai iya cetommu daga ita, kuma ya sarki, zai cece mu daga hannunka. **18** Amma ko da bai cece mu ba, muna so ka sani, ya sarki; cewa ba za mu bauta wa allolinka ba ko kuma mu yi sujada ga gunkin zinariyar da ka kafa ba." **19** Sai Nebukadnezzar ya husata da Shadrak, Meshak da Abednego, sai al'amuransa a kansu ya canja. Sai ya umarta a kara zuga wutar har sau bakwai domin ta yi zafi fiye da yadda take a da. **20** Kuma ya umarci wadansu karfafan sojoji a cikin rundunarsa su daure Shadrak,

4 Daga sarki Nebukadnezzar. Zuwa ga mutane da al'ummai da kuma kowane yare, da suke zama a duniya. Salama mai yawa ta tabbata a gare ku! **2** Ina murna in shaida muku game da alamu da al'ajabai wadanda Allah Mafi Daukaka ya yi ta wurina. **3** Alamunsa da girma suke, **4** Ni, Nebukadnezzar, ina zaune a gidana cikin fadata, ina jin dadfi ina bunkasa. **5** Na yi mafarkin da ya ba ni tsoro. A sa'ad da nake kwance a gadona, siffofi da wahayoyi da suka bi ta cikin tunanina sun firgita ni. **6** Don haka na ba da umarni a tattaro dukan masu hikima na Babilon su bayyana a gabana domin su fassara mini mafarkin. **7** Sa'ad da masu sihiri, da masu dabo, da masanan taurari da masu duba suka zo, na fada musu mafarkin, amma ba su iya fassarta mini mafarkin ba. **8** A karshe, sai Daniyel ya zo gabana na kuma fada masa mafarkin. (Ana ce da shi Belteshazar, wanda aka ba shi sunan allahna kuma

ruhun alloli masu tsarki suna a bisansa.) **9** Na ce, shi can a danyar ciyawar filaye, ya jiñe da raba, ya “Belteshazar, shugaban masu sihiri, na san ruhun zauna tare da namun jeji har shekara bakwai.” **24** alloli suna a kanka, babu wani asirin da zai fi karfin “Ga fassarar, ya sarki, wannan ita ce doka wadda ganewarka. Ga dai mafarkin da na yi, sai ka fassara Mafi Daukaka ya bayar a kan ranga yá dade, sarkina. mini. **10** Wadannan su ne wahayin da na gani a **25** Za a kore ka daga cikin mutane, za ka kuma zauna lokacin da nake kwance a gadona, na duba, a gabana cikin namun jeji; za ka ci ciyawa kamar shanu, za kuwa ga wani itace a kafe a tsakiyar duniya, yana da ka jiñe da raba har shekara bakwai cif sa'an nan tsawo kwarai. **11** Itacen ya yi girma ya kuma yi karfi, za ka sani cewa Mafi Daukaka ne mai iko duka har tsayinsa ya taba sarari sama; ana iya ganinsa a a kan dukan mulkoki a duniya, yake kuma ba da ko'ina a duniya. **12** Ganyayensa suna da kyau, yana mulki ga duk wanda ya ga dama. **26** Umarni na da'ya'ya jingim, abinci kuma domin kowa da kowa. A barin kututturen itacen da saiwoyinsa yana nufin karkashinsa namun jeji suke samun wurin hutawa, cewa za a maido maka da mulkinka a lokacin da kuma tsuntsayen sama suna zaune a bisa rassansa; ka gane cewa Mai sama ne yake mulki. **27** Saboda daga cikinsa kowace halitta take cin abinci. **13** “A haka, ya sarki, ina rokonka ka karbi shawarar da cikin wahayin da gani sa'ad da nake kwance a kan zan ba ka; ka furta zunubanka ta wurin yin abin da gadona, Na duba, a gabana kuwa ga wani dan sakö, yake daidai. Ka bar muguntarka, ka aikata alheri mai tsarki, yana saukowa daga sama. **14** Sai ya yi ga wadanda ake wula'kantawa, watakila za a kara kira da babbar murya ya ce, ‘A sare itacen a kuma tsawon kwanakinka da salama.’ **28** Duk wannan yayyanka rassansa; a karkafe ganyensa a kuma kuwa ya faru da sarki Nebukadnezzar. **29** Bayan wata warwatsars da'ya'yansa. Bari dabbobi su tashi daga goma sha biyu, a sa'ad da sarki yake takawa a bisan karkashinsa da kuma tsuntsayen da suke a rassansa. **15** Amma a bar kututturen da kuma saiwoyinsa, a ita ce Babilon babba da na gina domin wurin zaman daure shi da karfe da kuma tagulla, a bar shi a cikin sarautar Babilon, da ikona kuma domin daukarak kasa, a cikin ciyayin filaye. “Bari yá jiñu da raba, darajata ba?” **30** Tun kalmomin suna cikin bakinsa bari yá zauna cikin dabbobi tare da tsire-tsiren sai ya ji murya daga sama tana cewa, “Wannan shi duniya. **16** Bari a canja tunaninsa irin na mutane a ne abin da aka zartar a kanka, Sarki Nebukadnezzar. ba shi tunani irin na dabbobi, har sau bakwai su An karbe ikon mulkinka. **32** Za a kore ka daga cikin wuce a kansa. **17** “An sanar da wannan matsayi ne ta mutane za ka kuma yi rayuwa tare da namun jeji. Za bakin'yan sakö, masu tsarki ne kuwa suka sanar da ka ci ciyawa kamar sa har shekara bakwai cif, sa'an hukuncin, domin masu rai su sani Mafi Daukaka ne nan za ka gane Mafi Daukaka ne mai iko duka a kan mai iko duka a bisa kowane mulkin mutane, yakan dukan mulkoki a duniya, yake kuma ba da mulki ga kuma ba wa duk wanda ya ga dama, yakan sanya duk wanda ya ga dama.” **33** Nan da nan abin da aka talaka yá zama sarki.” **18** “Wannan shi ne mafarkin fada a kan Nebukadnezzar tabbatarsa ya cika. Aka da ni, Nebukadnezzar, na yi. Yanzu Belteshazar, sai kore shi daga cikin mutane ya kuma shiga cin ciyawa ka fada mini abin da yake nufi, domin babu wani kamar shanu. Jikinsa ya jiñe da raba, har gashinsa a cikin masu hikima a mulkina da ya iya fassara ya yi tsawo kamar fikafikan gaggafa, kumbarsa mini shi. Amma za ka iya, domin ruhun alloli masu kuma suka yi tsawo kamar na tsuntsu. **34** A karshen tsarki yana a bisanka.” **19** Sai Daniyel (wanda ake wadannan kwanaki, ni, Nebukadnezzar, na daga kira Belteshazar) ya tsaya zugum na dan lokaci, idanuna sama, sai hankalina ya komo mini. Na kuwa tunaninsa ya ba shi tsoro. Saboda haka sarki ya ce, yabi Madaukaki, na girmama shi, na daukaka shi “Belteshazar, kada ka bar mafarkin ko ma'anarsa duniya. **36** A lokacin nan hankalina ya komo mini, ce, “Ranka yá dade, in dai har mafarkin zai tsaya a sai aka mayar mini da masarautata mai daraja, da kan abokan gábanka da ma'anarsa kuma ta fada kan makiyen! **20** Itacen da ka gani; wanda ya yi girma duriyana sama, sai hankalina ya komo mini, da karfe, da tsayinsa ya taba sararin sama, wanda shi, saboda dukan abin da ya yi mini, mai kyau ne ana ganinsa ko'ina a duniya, **21** wanda ganyayensa masu kyau ne yana da'ya'yan itace da yawa, wanda yake ba da abinci ga duka, yana ba da wurin hutu ga kuma dukan hanyoyinsa gaskiya ne. Kuma duk masu namun jeji, kuma rassansa suna däuke da shekar tafiya da girman kai zai kasékantar da su.

tsuntsayen sama. **22** Ya sarki kai ne itacen nan! Ka yi girma da karfi; girmanka kuma ta kai har sama, mulkinka kuma ya kai ko'ina a duniya. **23** “Ya sarki ka ga dan sakon mai tsarkin nan, yana saukowa daga sama yana cewa, ‘A sare itacen a hallaka shi, amma a bar kututturensa daure da karfe da tagulla, a bar **5** Sarki Belshazar ya yi babban biki domin dubban hakimansa ya kuma sha ruwan inabi tare da su. **2** Yayinda Belshazar yake shan ruwan inabi, sai ya umarta a kawo zinariya da azurfan da Nebukadnezzar mahaifinsa ya kwaso daga haikalai a Urushalima, saboda sarki da hakimansa, da matansa

da kwarzwaransa su sha da su. **3** Sai suka kawo mahaifinka Nebukadnezzar sarauta, da girma, da kayan zinariyan nan da aka kwaso daga haikalin daukaka, da martaba. **19** Saboda irin matsayin da ya Allah a Urushalima, sarki kuwa da hakimansa, da ba shi, dukan mutane da al'ummai da kuma dukan matansa, da kwarzwaransa suka yi ta sha da su. **4** harsuna suka ji tsoronsa suka yi rawar jiki a gabansa. Yayinda suke shan ruwan inabin, sai suka yabi allolin Bisa ga ganin damarsa yakan kashe wani, ya bar wani zinariya da azurfa, da na tagulla, da na karfe, da na da rai, haka kuma yakan daukaka wani, ya kaskantar itace da kuma na dutse. **5** Nan da nan sai ga yatsotsin da wani. **20** Amma da lokacin da zuciyarsa ta cika da hannun mutum sun bayyana, suna yin rubutu a kan girman kai ta kuma taurare, sai aka kore shi daga shafen bangon, kusa da wurin da ake ajiye fitilar gadon sarautarsa, aka raba shi kuma da darajarsa. fadar sarki. Sarki kuwa yana ganin hannun yayinda **21** Aka kore shi daga cikin mutane aka kuma ba shi yake rubutu. **6** Sai fuskarsa ta rude, ya kuma ji tunani irin na dabba; ya yi zama tare da jakunan jeji, tsoro kwarai har gwiwoyinsa suka yi ta bugun juna, ya kuma ci ciyawa kamar shanu; jikinsa kuma ya jike kafafunsa kuma suka rasa karfi. **7** Sai sarki ya kira da raba, har zuwa lokacin da ya gane, ashe, Allah masu dabo, masanan taurari da masu duba, a kawo Madaukaki ne mai iko duka a kan dukan mulkoki a su, ya kuma ce wa masu hikima na Babilon, "Duk duniya, yake kuma ba da mulki ga duk wanda ya wanda ya karanta wannan rubutu ya kuma fada ga dama. **22** "Amma kai dfansa, Ya Belshazar, ba ka mini abin da yake nufi, za a sa masa rigar shunayya, kaskantar da kanka ba, ko da yake ka san wannan a kuma sa masa sarkar zinariya a wuyansa, zai zama duka. **23** A maimakon, sai ka nuna wa Ubangiji na na uku a cikin masu mulkin kasar." **8** Sa'an nan sama girman kai. Ka sa aka kawo maka su kwaf na sai dukan masu hikima suka zo ciki, amma ba su zinariya daga haikalinsa, da kai da hakimanka, da iya karanta rubutun ba ko su fada wa sarki abin da matanka da kwarzwaranka kuka sha ruwan inabi yake nufi. **9** Saboda haka Sarki Belshazar ya firgita da su. Kuka yabi allolin zinariya da na azurfa, da kwarzai kuma fuskarsa ta kara rudewa. Hakimansa na tagulla, da na bakin karfe, da na itace, da na kuma suka rikice. **10** Sai sarauniya, da jin muryoyi dutse wadanda ba sa ji, ba sa gani, ba sa da gane na sarki da na hakimansa, ta shiga babban dakin kome. Amma ba ka girmama Allah ba, wanda ranka liyafar. Ta ce, "Ya sarki, ranka ya dade! Kada ka da dukan harkokinka suna a hannunsa. **24** Saboda firgital! Kada fuskarka ta rude! **11** Akwai wani mutum haka ya aiko da hannun da ya yi rubutun nan. **25** a masarautarka wanda yake da ruhun alloli masu "Wannan shi ne rubutun da aka yi, Mene, mene, tsarki a cikinsa. A zamanin mahaifinka an gane cewa tekel, farsin **26** "Abin da kalmomin nan suke nufi yana da basira da hazaka da hikima kamar na alloli. shi ne, "Mene, Allah ya kayyade yawan kwanakin Sarki Nebukadnezzar mahaifinka, mahaifinka sarki, mulkinka ya kuma kawo su ga karshe. **27** "Tekel, An na ce, ya nafa shugaban masu dabo, da masu sihiri, kuma auna ka a ma'auni aka tarar ka kasa. **28** "Feres, masanan taurari da kuma masu duba. **12** Wannan An raba mulkinka aka ba wa Medes da Farisa." **29** mutum Daniyel, wanda sarki ya kira Belteshazar, an Sai Belshazar ya umarta, aka sa wa Daniyel riga mai gane yana da ruhu nagari, da ilimi, da ganewa don shunayya, aka sa sarkar zinariya a wuyansa, aka yin fassarar mafarkai, da bayyana ma'anar kacici-kacici, da warware al'amura masu wuya. Ka kira kuma yi shela, cewa yanzu shi ne na uku a cikin Daniyel shi kuwa zai fada maka abin da rubutun nan masu mulkin kasar. **30** A wannan dare aka kashe yake nufi." **13** Saboda haka aka kawo Daniyel a gabani Belshazar, sarkin Babiloniyyawa, **31** Dariyus mutumin sarki, sai sarki ya ce masa, "Kai ne Daniyel din nan, Medes kuwa ya karbi mulkin, yana da shekara sittin daya daga cikin kamammu wadanda mahaifina sarki da biyu.

6 Ya gamshi Dariyus ya nadia mu'kaddasai 120 su yi shugabanci a duk fadin masarautar, **2** ya nadia mutum uku a bisa wadannan mu'kaddasan, Daniyel yana daya daga cikin mutum ukun nan. Sai aka sa mu'kaddasan nan a karkashin wadannan uku din domin kada sarki ya yi hasarar kome. **3** To, Daniyel dai ya yi ficce a cikin shugabannin nan uku har da mu'kaddasan ma, saboda wadansu halaye nagari da yake da su, wanda ya sa sarki ya yi shiri ya dora shi a kan dukan mulkinsa. **4** A kan haka, shugabannin nan uku da mu'kaddasan nan suka yi kokari su sami wani laifi a kan Daniyel a yadda yake tafiyar da aikin shugabancinsa, amma ba su samu ba. Ba su same shi da wani laifin cin hanci ba, domin shi amintace ne kuma babu wani aibi a kansa ko rashin kula. **5** A karshe wadannan mutane suka ce;

“Ba za mu taba samun wani laifin da za mu kama yi mini rauni ba, gama an same ni marar laifi ne a Daniyel da shi ba, sai dai ko abin ya shafi dokar gabansa. Ban kuwa taba yin wani abu marar kyau a Allahnsa.” **6** Saboda haka shugabannin nan suka gabanka ba, ya sarki.” **23** Sai sarki ya cika da murna hadu da mukaddasan nan suka tafi wurin sarki a kungiyance suka ce, “Ya Sarki Dariyus, ranka yă zakoki. Kuma da aka fito da Daniyel daga ramin, ba dade! **7** Shugabannin masarauta, da masu mulki, a sami wani rauni a jikinsa ba, domin ya dogara ga da mu'kaddasai, da mashawarta da gwamnoni duk sun amince cewa sarki yă kafa doka yă kuma yi umarni cewa a cikin kwana talatin nan gaba duk wanda ya yi addu'a ga wani allah ko mutum, in ba a gare ka ba, ya sarki, jefa shi cikin kogon zakoki. **8** Yanzu, ya sarki, sai ka yi umarni ka kuma yi shi a rubuce saboda kada a canja shi, bisa ga dokar Medes da Farisa, wadanda ba a iya sokewa.” **9** Sai **24** Sai sarki ya umarta, a kawo mutanen nan da suka yi wa Daniyel ma'karfashiya, a tura su, da'yansu, da matansu cikin ramin zakoki. Kafin ma su kai kurewar ramin, sai zakoki suka hallaka su suka yayyage su, suka yi kaca-kaca da su. **25** Sa'an nan Sarki Dariyus ya rubuta wa dukan mutane, da al'ummai da kuma mutanen dukan harsunan a duk Medes da Farisa, wadanda ba a iya sokewa.” **10** To, da Daniyel ya ji labarin cewa an fitar da doka, sai ya tafi gidansa a dakinisa na sama inda tagogin dakin suke duban wajen Urushalima. Sau uku yakan durkusa yadda ya saba yi. **11** Sai wadannan mutane suka tafi a kungiyance suka kuma iske Daniyel yana addu'a yi minni rauni ba, gama an same ni marar laifi ne a yana rokon Allah yă taimake shi. **12** Sai suka tafi wurin sarki suka yi masa magana game da dokar mulkinsa, suka ce, “Ashe, ba ka yi doka cewa a cikin kwana talatin nan gaba duk wanda aka tarar yana addu'a ga wani allah ko mutum in ba kai ba, ya sarki, za ka jefa shi a cikin ramin zakoki ba?” Sarki ya amsa ya ce, “Dokar tana nan daram bisa ga dokar Medes da Farisa, wadanda ba a iya sokewa.” **13** Sai suka ce wa sarki, “Daniyel din nan, wanda yake daya daga cikin wadanda aka kwaso daga Yahuda, bai kula da kai ba, ya sarki, balle fa dokar da ka yi. Har yanzu yana addu'a sau uku a rana.” **14** Da sarki ya ji haka, sai ya damu sosai, ya kudura yă ceci Daniyel, ya yi ta farma har făduwar rana yadda zai yi yă kubutar da shi. **15** Sai mutanen nan suka je wurin sarki a kungiyance suka ce masa, “Ka tuna, ya sarki; cewa bisa ga dokar Medes da Farisa, babu umarni ko dokar da sarki ya yi da za a iya sokewa.” **16** Saboda haka sai sarki ya ba da umarni suka kuma kawo Daniyel suka jefa shi cikin ramin zakoki. Sarki ya ce wa Daniyel, “Bari Allahnan wanda kake bauta masa kullum, yă cece ka!” **17** Aka kawo dutsen aka rufe bakin ramin, sa'an nan sarki ya hatimce shi da zobensa da kuma zoban manyan mutanensa, don kada wani yă canja yanayin Daniyel. **18** Sa'an nan sarki ya komai fadarsa ya kwana bai ci ba, kuma babu wata liyafar da aka kawo masa. Ya kuma kăsa barci. **19** Gari yana wayewa, sai sarki ya tashi ya hanzarta zuwa ramin zakoki. **20** Da ya yi kusa da ramin zakokin, sai ya kira Daniyel da muryar mai cike da damuwa ya ce, “Daniyel bawan Allah mai rai, ko Allahnan naka wanda kake bauta wa kullum, ya iya cetonka daga zakoki?” **21** Sai Daniyel ya amsa ya ce, “Ran sarki, yă dade! **22** Allahna ya aiko da mala'ikansa, ya kuwa rufe bakunan zakoki. Ba su

7 A shekara ta fari ta mulkin Belshazar sarkin Babilon, Daniyel ya yi mafarki, wahayoyi kuma suka ratsa tunaminsa a sa'ad da yake a kwance a gadonsa. Sai ya rubuta abin da mafarkin ya kunsa. **2** Daniyel ya ce, “A cikin wahayina da dare na duba, a gabana kuwa ga kusurwoyi hudu na sama suna gurbata babban teku. **3** Sai ga dabbobi hudu, kowannensu ya yi dabam da sauran, suna fitowa daga teku. **4** “Na farkon ya yi kamar zaki kuma yana da fikafikai kamar gaggafa. Ina kallo, sai aka fizge fikafikanta, aka daga ta sama, aka sa ta tsaya a kan kafafu biyu kamar mutum, aka ba ta tunani irin na mutum. **5** “A gabana kuma ga dabba ta biyu, wadda ta yi kamar beyar. Aka daga ta a gefenta guda, tana kuwa da hakarkarai uku a bakinta a tsakanin hakoranta. Aka fada mata, ‘Tashi ki cika cikinki da danyen nama!’ **6** “Bayan haka, na duba, a gabana kuwa ga wata dabba wadda ta yi kamar Damisa, a bayanta kuma tana da fikafikai hudu irin na tsuntsu. Wannan dabbar tana da kawuna hudu, aka kuma ba ta iko tă yi mulki. **7** “Bayan haka, a cikin wahayina da dare na duba, a gabana kuwa ga dabba ta hudu, wadda take da bantsoro da banrazana da kuma iko kwarai. Tana da manyan hakoran karfe; ta ragargaje ta cinye abin da ta kama, ta kuma tattaka duk abin da ya rage a farkashin kafafunta. Ta bambanta da dukan sauran dabbabin da suka riga ta, tana kuma da kahoni goma. **8** “Yayinda naake cikin tunani game da kahonin nan, a gabana kuwa ga wani kaho, dan kankani, wanda ya fito daga cikinsu; kuma an tumbuke uku daga cikin kahonin farko kafin wannan. Wannan kaho yana da idanu kamar na mutum da kuma bakin da yake maganganun fariya. **9** “Ina cikin dubawa, “sai aka ajiye kursiyyoi, sai ga wani wanda yake tun fil azal ya zauna a mazauninsa. Rigarsa ta yi fari fat kamar kankara; gashin kansa sun yi fari kamar

ulu. Kursiyinsa kuma harshen wuta, dukan kafafun rabin lokaci. **26** “Amma majalisa za tā yi zama, za kursiyin masu kama da keken yañin, wuta ne. **10** A karbe ikonsa, a kuma hallaka shi gaba daya har Kogin wuta yana gudu, yana fitowa daga gabansa. Dubun dubbai sun yi masa hidima; dubu goma sau abada. **27** Sa'an nan za a ba da mulki, iko da girma na mulkokin da suke a karkashin dukan sammai ga tsarkaka, mutane na Mafi Daukaka. Mulkinsa kuwa mulki ne marar matuka, kuma dukan masu mulki za na ci gaba da kallo saboda kalmomin fariyar da su yabe shi, su kuma yi masa biyayya.” **28** “Wannan shi ne karshen batun. Ni, Daniyel na damu kwarai da irin tunanina, kuma fuskata ta rikice, amma na wuta. **12** (An tube sauran dabbobin daga mulkinsu, rike batun a zuciyata.”

8 A shekara ta uku ta mulkin sarki Belshazar, ni, Daniyel, na ga wahayi, bayan wancan da na riga gani. **2** A cikin wahayin, na ga kaina a mafakar Shusha a yankin Elam; a wahayin na ga ina a bakin Kogin Ulai. **3** Na daga ido, a gabana kuwa sai ga rago mai kahoni biyu, yana tsaye a gefen mashigin kogin, kahonin kuma suna da tsawo. Daya daga cikin kahonin ya fi dayan tsawo. Wanda ya fi tsawon shi ne ya tsiro daga baya. **4** Na lura da ragon sa'ad da ya kai karo wajen yamma da arewa da kudu. Babu wata dabbar da ta iya karawa da shi, babu kuma wanda ya iya kubuta daga ikonsa. Ya yi yadda ya ga dama, ya kuma zama mai girma. **5** Yayinda nake tunani game da wannan, farat daya sai ga bunsurun da yake da sanannen kaho tsakanin idanunsa ya bullo daga wajen yamma, yana ratsa dukan duniya ba ya ko taba kasa. **6** Ya zo wajen rago mai kahoni biyu din nan da na riga na gani tsaye a gefen mashigin kogin nan ya tasar masa da fushi mai zafi. **7** Na ga ya zo kusa da ragon, ya husata da shi kwarai, ya kai wa ragon hari. Ya kakkarya kahoninsa nan biyu. Karfin ragon ya kāsa, bai iya kāre kansa daga bunsurun ba. Bunsurun ya buge shi kasa ya tattake shi. Ba wanda ya iya ceton ragon daga bunsurun. **8** Bunsurun kuwa ya kasaita, amma a kwankolin ikonsa sai aka karye babban kahonsa, kuma a wurin da kahon nan ya kasance wadansu sanannun kahoni hudu suka tsiro suna fuskantar kusurwoyin nan hudu. **9** Daga cikin dayansu kuma wani karamin kaho ya fito, ya yi girma ya kasaita kwarai zuwa kudu da kuma gabas da wajen Kyakkyawar Kasa. **10** Ya yi girma sai da ya kai rundunar sammai, ya kuma fid da wadansu rundunar taurari zuwa kasa ya kuma tattake su. **11** Sai ya dora kansa ya zama mai girma kamar Sarkin runduna; sai aka dauke hadaya ta kullayaumi daga gare shi, aka kuma saukar da wurin masujadarsa kasa. **12** Saboda tawaye, sai aka ba da rundunar tsarkaka da kuma hadayar konawa ta kowace rana ga kahon. Sai ya yi watsi da gaskiya, ya yi abin da ya ga dama, ya kuwa yi nasara. **13** Sa'an nan na ji mai tsarkin nan yana magana, wani mai tsarki kuma ya ce da wancan, “Har yaushe wannan wahayi zai tabbata, wahayi game da hadaya ta kullayaumi, da tawayen da yake kawo lalacewa, da kuma miña wuri mai tsarki da kuma na rundunar da za a tattake a karkashin sawu?” **14** Sai ya ce mini, “Zai dauki

safiya da yamma 2,300; sa'an nan za a sâke tsarkake mulkinmu da iyayenmu, da kuma dukan mutanen wuri mai tsarki.” **15** Yayinda ni, Daniyel, nake duban kasa. **7** “Ubangiji, kai mai adalci ne, amma a yau wahayi ina kokari in fahimce shi, sai ga wani a kunya ta rufe mu, mutanen Yahuda da mutanen gabana wanda ya yi kama da mutum. **16** Sai na ji Urushalima da na dukan Isra’ila, wadanda suke kusa muryar wani mutum daga Ulai tana cewa, “Jibra’ilu, da kuma nesa, a dukan kasashen da ka warwatsa fada wa wannan mutum ma’anar wahayin.” **17** Da mu saboda rashin amincinmu a gare ka. **8** Ya ya zo kusa da inda nake tsaye, na firgita na kuma Ubangiji, mu da sarakunanmu, da masu mulkinmu fâdi rubda ciki. Ya ce da ni “Dan mutum, ka gane da iyayenmu kunya ta rufe mu saboda mun yi maka da cewa wannan wahayi yana magana ne a kan zunubi. **9** Ubangiji Allahnmu mai jinkai ne, mai kwanakin karshe.” **18** Yayinda yake magana da ni, gafartawa ne kuma, ko da yake mun yi masa tawaye; barci mai nauyi ya kwashe ni, da nake kwance rubda 10 ba mu yi biyayya ga Ubangiji Allahnmu ba, ba ciki. Sai ya taba ni ya kuma tashe ni tsaye. **19** Sai ya mu kuma kiyaye shari’uns da ya ba mu ta wuri ce, “Zan fada maka abin da zai faru a lokacin fushi, bayinsa annabawa ba. **11** Dukan Isra’ila sun karya saboda wahayin yana magana ne a kan lokacin da dokokinka suka kuma juya maka baya, sun ki yi aka kâyyade na karshe. **20** Rago mai Kahoni biju maka biyayya. “Saboda haka la’anoni da rantsuwar da ka gani, yana a madadin sarakunan Medes da hukunce-hukuncen da suke a rubuce a cikin Dokar Farisa ne. **21** Bunsurun kuwa sarkin Girka ne, kuma Musa, bawan Allah, sun kama mu domin mun yi babban kahon da yake tsakanin idanusa, sarki na maka zunubi. **12** Ka cika kalmomin da ka yi a kanmu farko ne. **22** Kahoni hudu da suka maya wannan da da kuma a kan masu mulkinmu ta wurin kawo ya karye yana a madadin masarautu hudu da za su mana babban bala’i. A duniya duka ba a taba yin tashi daga cikin al’ummarsa amma ba za su sami wani abu kamar yadda aka yi wa Urushalima ba. irin ikonsa ba. **23** “Can wajen karshe mulkinsu, sa’ad **13** Kamar yadda yake a rubuce cikin Dokar Musa, da muguntarsu ta kai intaha, wani mugun sarki mai haka ba mu nemi tagomashin Ubangiji Allahnmu ta rashin hankali, uban makirci, zai fito. **24** Zai yi karfi kwarai da gaske, amma ba da ikonsa ba. Zai jawo wurin barin aikatawu zunubanmu, mu kuma mai mummunar hallakarwa kuma zai yi nasara a duk da hankali a kan gaskiyarka ba. **14** Ubangiji bai abin da ya sa gaba. Zai hallakar da majiya karfi da yi wata-wata wajen kawo mana bala’i ba, domin kuma tsarkaka. **25** Zai sa yaudara ta kara yin yawa, Ubangiji Allahnmu mai adalci ne a cikin dukan abin zai daukaka kansa. Sa’ad da suke ji sun sami mafaka, da yake yi; duk da haka ba mu yi masa biyayya ba. zai hallaka mutane da yawa sa’an nan kuma yâ fara **15** “Yanzu, ya Ubangiji Allahnmu, wanda ya fito da gâba da Sarkin sarakuna. Duk da haka za a hallaka mutanensa daga Masar ta hannu mai karfi wanda shi, amma ba da ikon mutum ba. **26** “Wahayin nan kuma ya yi wa kansa sunan da ya dawwama har yâ na safiya da yamma da aka nuna maka gaskiya ne, zuwa yau, mun yi zunubi, mun yi abin da ba daidai amma ka boye wahayin, gama ya shafi nan gaba mai tsawo ne.” **27** Ni, Daniyel, na gaji matuka na kuma yi rashin lafiya na kwanaki masu yawa. Sa’an nan sai na tashi na ci gaba da hidimar sarki. Wahayin ya shige mini duhu, ya fi karfin fahimtata.

9 A shekara ta fari da mulkin Dariyus dan Zerzes (wanda yake Bamediye), wanda aka mai da shi sarki a masarautar Babilonyawa **2** a shekara ta farko ta mulkinsa, ni, Daniyel na gane daga cikin littattafai, bisa ga maganar Ubangiji da aka fada wa annabi Irmiya, cewa zaman Urushalima kango zai kai shekara saba’in. **3** Sai na juya wurin Ubangiji Allah na roke shi ta wurin addu’a da koke-koke, cikin azumi, ina saye da tsummoki, na kuma zauna a cikin toka. **4** Na yi addu’a ga Ubangiji Allahna na furta laifina. “Ya Ubangiji, mai alfarma da kuma Allah mai banrazana, wanda yake cika alkawarinса na kauna ga duk wanda ya kaunace shi ya kuma kiyaye dokokinsa, **5** mun yi zunubi muka kuma yi ba daidai ba. Mu mugaye ne da kuma’yan tawaye; mun juya wa umarninka da shari’unka baya. **6** Ba mu saurari bayinka annabawa ba, wadanda suke yi magana a sunanka ga sarakunanmu da masu

mulkinmu da iyayenmu, da kuma dukan mutanen wuri mai tsarki.” **15** Yayinda ni, Daniyel, nake duban kasa. **7** “Ubangiji, kai mai adalci ne, amma a yau wahayi ina kokari in fahimce shi, sai ga wani a kunya ta rufe mu, mutanen Yahuda da mutanen gabana wanda ya yi kama da mutum. **16** Sai na ji Urushalima da na dukan Isra’ila, wadanda suke kusa muryar wani mutum daga Ulai tana cewa, “Jibra’ilu, da kuma nesa, a dukan kasashen da ka warwatsa fada wa wannan mutum ma’anar wahayin.” **17** Da mu saboda rashin amincinmu a gare ka. **8** Ya ya zo kusa da inda nake tsaye, na firgita na kuma Ubangiji, mu da sarakunanmu, da masu mulkinmu fâdi rubda ciki. Ya ce da ni “Dan mutum, ka gane da iyayenmu kunya ta rufe mu saboda mun yi maka da cewa wannan wahayi yana magana ne a kan zunubi. **9** Ubangiji Allahnmu mai jinkai ne, mai kwanakin karshe.” **18** Yayinda yake magana da ni, gafartawa ne kuma, ko da yake mun yi masa tawaye; barci mai nauyi ya kwashe ni, da nake kwance rubda 10 ba mu yi biyayya ga Ubangiji Allahnmu ba, ba ciki. Sai ya taba ni ya kuma tashe ni tsaye. **19** Sai ya mu kuma kiyaye shari’uns da ya ba mu ta wuri ce, “Zan fada maka abin da zai faru a lokacin fushi, bayinsa annabawa ba. **11** Dukan Isra’ila sun karya saboda wahayin yana magana ne a kan lokacin da dokokinka suka kuma juya maka baya, sun ki yi aka kâyyade na karshe. **20** Rago mai Kahoni biju maka biyayya. “Saboda haka la’anoni da rantsuwar da ka gani, yana a madadin sarakunan Medes da hukunce-hukuncen da suke a rubuce a cikin Dokar Farisa ne. **21** Bunsurun kuwa sarkin Girka ne, kuma Musa, bawan Allah, sun kama mu domin mun yi babban kahon da yake tsakanin idanusa, sarki na maka zunubi. **12** Ka cika kalmomin da ka yi a kanmu farko ne. **22** Kahoni hudu da suka maya wannan da da kuma a kan masu mulkinmu ta wurin kawo ya karye yana a madadin masarautu hudu da za su mana babban bala’i. A duniya duka ba a taba yin tashi daga cikin al’ummarsa amma ba za su sami wani abu kamar yadda aka yi wa Urushalima ba. irin ikonsa ba. **23** “Can wajen karshe mulkinsu, sa’ad **13** Kamar yadda yake a rubuce cikin Dokar Musa, da muguntarsu ta kai intaha, wani mugun sarki mai haka ba mu nemi tagomashin Ubangiji Allahnmu ta rashin hankali, uban makirci, zai fito. **24** Zai yi karfi kwarai da gaske, amma ba da ikonsa ba. Zai jawo wurin barin aikatawu zunubanmu, mu kuma mai mummunar hallakarwa kuma zai yi nasara a duk da hankali a kan gaskiyarka ba. **14** Ubangiji bai abin da ya sa gaba. Zai hallakar da majiya karfi da yi wata-wata wajen kawo mana bala’i ba, domin kuma tsarkaka. **25** Zai sa yaudara ta kara yin yawa, Ubangiji Allahnmu mai adalci ne a cikin dukan abin zai daukaka kansa. Sa’ad da suke ji sun sami mafaka, da yake yi; duk da haka ba mu yi masa biyayya ba. zai hallaka mutane da yawa sa’an nan kuma yâ fara **15** “Yanzu, ya Ubangiji Allahnmu, wanda ya fito da gâba da Sarkin sarakuna. Duk da haka za a hallaka mutanensa daga Masar ta hannu mai karfi wanda shi, amma ba da ikon mutum ba. **26** “Wahayin nan kuma ya yi wa kansa sunan da ya dawwama har yâ na safiya da yamma da aka nuna maka gaskiya ne, zuwa yau, mun yi zunubi, mun yi abin da ba daidai amma ka boye wahayin, gama ya shafi nan gaba mai tsawo ne.” **27** Ni, Daniyel, na gaji matuka na kuma yi rashin lafiya na kwanaki masu yawa. Sa’an nan sai na tashi na ci gaba da hidimar sarki. Wahayin ya shige mini duhu, ya fi karfin fahimtata.

16 Ya Ubangiji, ta wurin kiyaye dukan ayyukanka na adalci, ka huce daga fushinka da hukuncinka da ka yi a kan Urushalima, birninka, tudunka mai tsarki. Zunubinmu da laifofin iyayenmu sun mai da Urushalima da kuma mutanenab bin ba’ ga dukan wadânda suke kewaye da mu. **17** “Yanzu, ya Allahnmu, ka ji addu’o’i da koke-koken bayinka. Saboda sunanka, ya Ubangiji, ka duba da rahama wurinka mai tsarki da ya zama kango. **18** Ka kasa kunne, ya Allah, ka kuma ji; ka bude idanurka ka kuma ga yadda birninka ya zama kango, birnin da yake dauke da Sunanka. Ba cewa muna rokonka saboda mu masu adalci ba ne, amma saboda girman jinkanka. **19** Ya Ubangiji, ka saurara! Ya Ubangiji ka gafarta! Ya Ubangiji, ka ji ka kuma yi wani abu! Saboda sunanka, ya Allahna, kuda ka yi jinkiri, domin da sunanka ake kiran birninka da jama’arka.” **20** Yayinda da nake magana da addu’a, ina furta zunubina da zunubin mutanena Isra’ila ina miâ koke-kokena ga Ubangiji Allahna saboda tudunsa mai tsarki, **21** yayinda nake cikin addu’a, sai Jibra’ilu, mutumin nan da na gani a wahayin da ya wuce, ya zo wurina gaggaue wajen lokacin yin hadaya ta

yamma. 22 Ya umarce ni ya kuma ce mini, "Daniyel, gare ka." Sa'ad da ya fada mini haka, sai na tashi yanzu na zo domin in ba ka hikima da ganewa. 23 a tsaye ina rawan jiki. 12 Sai ya ci gaba da cewa, Da zarar ka fara addu'a, an amsa, wadda na zo in "Kada ka ji tsoro, Daniyel. Gama tun daga ran da ka fada maka, gama ana kaunar ka sosai. Saboda haka, fara sa zuciya ga neman ganewa, ka kuma kaskantar ka yi lura da sakon ka kuma fahimci wahayin. 24 da kanka a gabon Allahnka, an ji addu'arka, amsar "An kayyade wa jama'arka da tsattsarkan birninka addu'arka ce ta kawo ni. 13 Amma mai mulkin shekara dari hudu da tasa'in domin a kawo karshen laifi da zunubi, domin a yi kfafar laifi, sa'an nan a shigo da adalci madawwami, a rufe wahayi da annabci, a tsarkake haikali. 25 "Sai ka sani ka kuma fahimci wannan; Tun daga sa'ad da aka kafa doka don a maido a kuma sâke gina Urushalima har sai Shaffaffen nan, mai mulki, ya zo, za a yi shekara arba'in da tara, da shekara dari hudu da talatin mafaka. 26 Bayan shekara dari hudu da talatin da hudu, za a datse Shaffaffen nan zai kuma kasance tabbatar da alkawari da mutane masu yawa har na shekara bakwai. A tsakiyar bakwai din nan daya zai kawo karshen duk wata hadaya da baiko. Kuma a kusurwar haikali zai sa abin kyama mai kawo hallaka, har sai karshen da aka kaddara ya auko wa shafafa. 27 Zai 19 Ya kuma ce, "Kada ka ji tsoro, ya kai mutumin da zai zo kamar rigyawa. Yaki zai ci gaba har karshe, a kusurwar haikali zai sa abin kyama mai kawo neman taimako. 17 Yaya ni bawanka zan iya magana ake fahariya, salama a gare ka! Ka karfafa yanzu; ka yi karfin hali." Sa'ad da ya yi magana da ni, sai na samu karfi na ce, "Ka yi magana ranka yâ dade, tun yana kama da mutum ya taba ni ya kuma ba ni karfi. 20 Sai ya ce mini, "Ka san abin da ya kawo ni gare ka? Ba da jimawa ba zan koma in yi yaki da mai mulkin Farisa, kuma idan na tafi, mai mulkin Hellenawa zai taso; 21 amma da farko zan fâda maka abin da aka rubuta a cikin Littafin Gaskiya (Babu wanda ya taimake ni yaki da wadannan sai dai Mika'ilu, sarkinku.

10 A shekara ta uku ta Sairus sarkin Farisa, sai aka ba wa Daniyel (wanda ake kira Belteshazar) wahayi. Sakon kuwa gaskiya ce wadda take tattare da babban yaki. Fahimtar sakon ya zo masa a cikin wahayi. 2 A wannan lokaci ni Daniyel na yi makoki har na sati uku. 3 Ban ci abinci mai kyau ba; ba nama ko ruwa inabin da ya shiga bakina; kuma ba na amfani da man shafawa gaba daya har sai da sati nan uku suka wuce. 4 A rana ta ashirin da hudu ga watan farko, a sa'ad da nake tsaye a bakin babban kogi, Tigris, 5 na daga kaina na duba sai ga wani mutum tsaye sanye da rigar lilin, ya yi damara da zinariya zalla daga Ufaz kewaye da kugunsa. 6 Jikinsa kamar lu'ulu'u yake, fuskarsa kuma kamar walkiya, idanunsa kamar harshen wuta, hanmuwansa da kafafunsa kamar gogaggyiar tagulla, muryarsa kuma kamar amon babban taron jama'a. 7 Ni, Daniyel, kadai ne na ga wahayin; mutanen da suke tare da ni ba su gani ba, amma wata irin babbar razana ta auko musu har suka gudu suka buya. 8 Sai aka bar ni ni kadai, ina juyayi wannan babban wahayi, ba ni da sauran karfi, fuskata ta yamutse kuma ba ni da sauran karfi. 9 Sai na ji yana magana, da ina sauraronsa, sai na shiga barci mai nauyi, na kuwa fâdi rubda ciki. 10 Sai hannu ya taba ni ya sa makyarkyata a hannuna da Kafafuna. 11 Sai ya ce, "Daniyel, kai ne wanda ake kauna sosai, ka yi lura da kyau game da kalmomin da zan yi maka magana a kansu, ka tashi yanzu, gama an aiko ni a

da kanka a gabon Allahnka, an ji addu'arka, amsar bayyana maka abin da zai faru da mutanenka nan gaba, gama wahayin ya shafi lokacin da bai riga ya zo ba ne." 15 Yayinda yake fadin mini haka, sai na saboda wannan wahayi, ranka yâ dade, ina kuma neman taimako. 17 Yaya ni bawanka zan iya magana ake fahariya, salama a gare ka! Ka karfafa yanzu; ka yi karfin hali." Sa'ad da ya yi magana da ni, sai na samu karfi na ce, "Ka yi magana ranka yâ dade, tun da yake ka sa na sami karfi." 20 Sai ya ce mini, "Ka san abin da ya kawo ni gare ka? Ba da jimawa ba zan koma in yi yaki da mai mulkin Farisa, kuma idan na tafi, mai mulkin Hellenawa zai taso; 21 amma da farko zan fâda maka abin da aka rubuta a cikin Littafin Gaskiya (Babu wanda ya taimake ni yaki da wadannan sai dai Mika'ilu, sarkinku.

11 A shekara ta fari ta Dariyus mutumin Mede, na dauki matsayina domin in goyi baya in kuma kare shi.) 2 "Yanzu dai, zan fâda maka gaskiya. Sarakuna uku za su taso a Farisa, sa'an nan kuma na hudu, wanda zai fi dukansu dukiya. Sa'ad da zai sami iko saboda dukiyarsa, zai zuga dukan kowane mutum yâ yi gâba da masarautar Girka. 3 Sa'an nan wani babban sarki zai bayyana, wanda zai yi mulki da babban iko yâ kuma yi abin da ya ga dama. 4 Bayan da ya bayyana, daularsa za tâ targaje za a rarraba ta zuwa kusurwoyi hudu na dunya, a ba wadansu wadanda ba zuriyarsa ba, ba kuwa za su yi mulki da iko kamar yadda ya yi ba, gama za a tumbuki daularsa a kuma ba wa wadansu. 5 "Sai sarki Kudu zai yi karfi kwarai, amma daya daga cikin komandodinsa zai yi karfi fiye da shi, zai kuma yi mulki masarautarsa da iko mai girma. 6 Bayan yan shekaru, za su hada kai. Diyar sarkin Kudu za tâ je wurin sarkin Arewa ta sada zumunci, amma ba za tâ rike iko ba, shi kuwa da ikonsa ba za su dade ba. A wadannan kwanaki za a bashe ta, da ita da masu rakiyarta da kuma mahaifinta da kuma wanda ya goyi bayanta. 7 "Wani daga cikin zuriyarta zai taso

yā dauki matsayinta. Zai kai wa sojojin sarkin Arewa hari yā kuma shiga kagararsa; zai yi yaki da su yā kuma yi nasara. **8** Zai kwace allolinsu, siffofinsu na Karfe da kuma kaya masu daraja na azurfa da na zinariya a kuma kai su Masar. Zai yi'yan shekaru bai kai wa sarkin Arewa yaki ba. **9** Sa'an nan sarkin Arewa zai kai wa sarkin Kudu hari, amma zai janye, yā koma kasarsa. **10** 'Ya'yansa maza za su yi shirin yaki za su kuma tattara babbar rundunar sojoi, wadanda za su yi ta mamayewa kamar rigyawar da ba iya tarewa, kuma za su kai yakin har kagararsa. **11** "Sa'an nan sai sarkin Kudu zai kama hanya da fushi zuwa yaki da sarkin Arewa, wanda zai tattara babbar rundunar yaki, amma za a ci shi da yaki. **12** Sa'ad da zai kawar da rundunar, sarkin Kudu zai cika da girman kai zai kuma kashe mutane dubbai, duk da haka ba zai kasance mai nasara ba. **13** Sarki Arewa kuma zai kara tara babbar rundunar soja, wadda ta fi ta dā girma; bayan wadansu shekaru kuma, zai tafi ya'ki da babbar rundunar mayaka cike da kayan yaki. **14** "A wadannan lokutan mutane da yawa za su tashi gāba da sarkin Kudu. Amma wadansu'yan kama-karya za su taso daga jama'arka da niyya su cika abin da wahayin ya ce, amma za a fatattake su. **15** Sa'an nan sarkin arewa zai zo ya gina mahaurai a jikin katagar birni don yā ci birnin da yaki. Sojojin nan na Kudu kuwa ba za su iya tsayawa ba, ko za'babbun jarumawansu ma, gama za su rasa Karfin tsayawa. **16** Wanda ya kai harin zai yi yadda ya ga dama, ba wanda zai iya ja da shi. Zai kafa kansa a Kyakkyawar Kasa zai kuma sami ikon da zai hallaka ta. **17** Zai yunkura yā zo da Karfin dukan masarautarsa zai kuma nemi hadinkan sarkin Kudu. Zai kuma ba shi diyarsa yā aura don yā latatar da mulkin, amma shirinsa ba zai yi nasara ba ko yā taimake shi ba. **18** Sa'an nan zai mai da hankalinsa zuwa kasashe a bakin kogi, zai kuma kama da yawansu, amma wani komanda zai kawo Karshen fadin ransa, zai kuma sa fadin ransa yā koma masa. **19** Bayan wannan, zai juya ga kagarar kasarsa, amma zai yi tuntube yā fādi, ba kuwa za a kara ganinsa ba. **20** "Magājinsa zai aiki mai karbar haraji don darajar masarautarsa. Amma ba da dadewa ba za a hallaka shi, duk da haka ba da fushi ko cikin yaki ba. **21** "Magājin wannan sarki zai zama wani mutumin banza wanda ma bai fito daga gidan sarauta ba. Zai taso ba zato ba tsammani, yā kwace sarautar ta hanyar zamba. **22** Sa'an nan zai shafe mayaka masu yawa a gabansa; zai hallaka har da wadanda suke mulki na alkawari. **23** Bayan fulla yarjejeniya da shi, zai yi zamba cikin aminci, kuma zai sami damar hawan mulki da goyon baya mutane kadan. **24** Sa'ad da yankuna mafi arziki suke ji kome lafiya yake, zai kai musu hari kuma Zai aikata abin da kakanninsa ba su taba yi ba. Zai rarraba abin da aka kwaso daga yaki, da ganima, da dukiya ga dukan mabiyansa. Zai kuma yi shiri yā kai wa mafaka hari, amma na dan lokaci ne kawai. **25** "Tare da babbar rundunar mayaka zai yi karfin hali yā far wa sarkin Kudu da yaki. Sarkin kudu zai hada babbar rundunar soja mai karfi don yakin, amma ba zai iya karo da shi ba, domin za a shiryā masa makarkashiyā. **26** Wadanda suke ci daga tanadin sarki za su yi kokari su hallaka shi; za a share mayakansa, kuma za a kashe mutane masu yawa a yakin. **27** Sarakunan nan biyu sun sa mugunta a ransu. Za su zauna a tebur guda su yi ta shara wa junna karya, amma a banza, gama lokacin da aka Kayyade bai yi ba tukuna. **28** "Sarkin Arewa zai koma kasarsa da dukiya mai girma, amma zuciyarsa za tā yi gāba da tsattsarkan alkawari. Zai dauki matakai a kan wannan abu sa'an nan yā koma kasarsa. **29** "A Kayyadadden lokaci zai sāke kai wa Kudu hari, amma a wannan karo abin da zai faru zai sha bamban daga abin da ya faru can baya. **30** Jiragen ruwa yammancin bakin teku za su yi gāba da shi, zuciyarsa kuwa za tā yi sanyi. Sa'an nan zai juya ya huce haushinsa a kan tsattsarkan alkawari. Zai komo yā nuna jinkai ga wadanda suka juya wa tsattsarkan alkawari baya. **31** "Mayakansa za su taso su kazantar da kagarar haikali za su kuma kawar da hadaya ta kullum. Sa'an nan za su kafa abin bankyama da yake lalatarwa. **32** Ta wurin dadin baki zai gurbata wadannan da suka karya alkawari, amma mutanen da suka san Allahnsu za su yi tsayin daka su yi jayaya da shi. **33** "Wadanda suke da hikima za su wayar da kan mutane da yawa, duk da haka za a kashe su da takobi, wadansu da wuta, a washe wadansu a kai su bauta. **34** Sa'ad da suka fādi, za su sami dan taimako, mutane da yawa za su hada kai da su, amma da munafunci. **35** Wadansu masu hikima za su yi tuntube, don a tsabtace su, a tsarkake su, su yi tsab, har matukar da aka Kayyade ta yi. **36** "Sarkin zai yi abin da ya ga dama. Zai daukaka yā kuma girmama kansa gaba da kowane allah zai kuma fada munanan abubuwa a kan Allahn alloli. Zai yi nasara har sai lokacin hukuncı ya cika, gama abin da aka kaddara zai cika. **37** Ba zai kula da alloli iyayensa ba ko wanda mata suke sha'awa, balle ma yā ga darajar wani allah, amma zai daukaka kansa gaba da su duka. **38** A maimakonsu, zai daukaka allahn kagarai; allahn da kakanninsa ba su ko sani ba, shi ne zai mīka masu zinariya, da azurfa, da duwatsu masu daraja, da abubuwa masu tsada. **39** Zai kai wa kagarai mafi karfi hari da taimakon bakon allah zai kuma girmama wadanda suka yarda da shi zai ba su girma, ya kuma shugabantar da su a kan mutane da yawa, zai raba musu kasa ta zama ladansu. **40** "A lokaci karshe sarkin Kudu zai taras masa da yaki, sarkin Arewa kuwa zai tunzura, yā taras masa da kekunan yaki da mahayan dawakai, da jiragen ruwa da yawa. Zai ratsa kasashe, yā ci su da yaki, yā wuce. **41** Zai kuma mamaye Kyakkyawa Kasa. Kasashe masu yawa za su fāci, amma Edom,

Mowab da kuma shugabannin Ammon za su kubuta karshen kwanaki za ka tashi don karbi sashen gadon daga hannunsa. **42** Zai fadada mulkinsa har zuwa da aka ba ka.”

Kasashe masu yawa; Masar ma ba za tā tsira ba. **43** Zai mallaki dukiyoyi na zinariya, da na azurfa, da dukan abubuwa masu tsada na Masar. Zai kuma ci Libiyawa da Kush da yaki. **44** Amma labari daga gabas da arewa za su firgita shi, shi kuwa zai ci gaba da yin yaki da zafi, yā karkashe mutane da yawa, yā shafe su. **45** Zai kafa tentin mulkinsa tsakanin tekunan da suke a kyakkyawan tsauni mai tsarki. Duk da haka zai zo ga karshensa, kuma babu wanda zai taimake shi.

12 “A wannan lokaci Mika’lu, babban mai mulki wanda yake kāre mutanenka, zai tashi. Za a yi lokacin matsananciyar wahala wanda ba a taba yi tun farkon kasashe har zuwa yanzu. Amma a lokacin da mutanenka, kowane mutum wanda aka sami sunansa a rubuce a cikin littafin, za a cece shi. **2** Dumbun mutanen da suka yi barci cikin turbayar duniya za su farka, wadansu zuwa ga rai madawwami, wadansu zuwa ga madawwamiyar kunya da kuma madawwamin kaskanci. **3** Wadanda suke da hikima za su haskaka kamar hasken samaniya, wadanda kuma suka jagoranci wadansu da yawa zuwa adalci, za su zama kamar taurari har abada abadin. **4** Amma kai, Daniyel, ka rufe zancen nan ka kuma like kalmomin littafin nan har sai karshe. Mutane da yawa za su yi ta kai komo don neman sani.” **5** Sa’an nan ni, Daniyel, na duba, a gabana kuwa ga wadansu mutum biju tsaye, daya a wannan hayen kogi daya kuma a ketaren kogin. **6** Dayansu ya ce wa mutumin da yake sanye da tufafin lilin, wanda yake a saman ruwan kogin, “Har yaushe wadannan abubuwan banmamakin za su cika?” **7** Mutumin da yake sanye da tufafin lilin, wanda yake a saman ruwan kogin, ya daga hannun damansa da kuma na hagunsa sama, sai na ji yana rantsuwa da wannan da yake raye har abada, yana cewa, “Zai kasance na dan lokaci, lokuta da rabin lokaci. Za a kammala wadannan abubuwa, sa’ad da aka gama ragargaje ikon tsarkakan mutane.” **8** Na kuma ji, amma ban fahimta ba. Don haka sai na yi tambaya, “Ranka yā dade, mene ne karshen wadannan abubuwa?” **9** Sai ya amsa ya ce, “Ka kama hanyarka, Daniyel, domin a rufe kalmomin aka kuma like su har sai karshen lokaci. **10** Za a tsarkake mutane da yawa, za a maishe su marasa aibi a kuma tace su; amma mugaye za su ci gaba da mugunta. Babu wani mugun da zai fahimta, amma wadanda za su zama masu hikima za su fahimta. **11** “Daga lokacin da za a hana miķ hadayar konawa ta yau da kullum, a kuma kafa abin bankyama, wanda yake lalatarwa, za a yi kwana 1,290. **12** Mai albarka ne wanda ya jira har yā zuwa karshen kwanakin nan 1,335. **13** “Gare ka dai, ka yi tafiyarka har zuwa karshe. Za ka hutu, sa’an nan a

Hosiya

1 Maganar Ubangiji da ta zo wa Hosiya dan Beyeri a zamanin mulkin Uzziya, Yotam, Ahaz da Hezekiya, sarakunan Yahuda, da zamanin mulkin Yerobowam dan Yowash sarkin Isra'il'a. **2** Sa'ad da Ubangiji ya fara magana ta wurin Hosiya, Ubangiji ya ce masa, "Ka tafi, ka auro wa kanka mazinaciya da'ya'yan da aka haifa ta hanyar rashin aminci, domin kasar tana da laifin mummunam zina ta wurin rabuwa da Ubangiji." **3** Saboda haka sai ya auri Gomer'yar Dibilayim, ta kuwa yi ciki ta haifi da namiji. **4** Sai Ubangiji ya ce wa Hosiya, "Ka ba shi suna Yezireyel, domin ba da daefewa ba zan hukurita gidan Yehu saboda kisan da aka yi a Yezireyel, zan kuma kawo karshen mulkin Isra'il'a. **5** A wannan rana zan karye karfin Isra'il'a Kwarin Yezireyel." **6** Gomer ta sâke dâuki ciki ta kuma haifi'ya mace. Sai Ubangiji ya ce wa Hosiya, "Ka ba ta suna, Lo-Ruhama, gama ba zan kara nuna wa gidan Isra'il'a kauna ba, har da zan gafarta musu. **7** Duk da haka zan nuna kauna ga gidan Yahuda; zan kuma cece su, ba da baka, takobi ko yaâki ba, ko ta wurin dawakai, ko masu hawan dawakai ba, sai ko ta wurin Ubangiji Allahnsu." **8** Bayan ta yaye Lo-Ruhama, sai Gomer ta sâke haifi wani dâ namiji. **9** Sai Ubangiji ya ce, "Ka ba shi suna Lo-Ammy, gama ku ba mutanena ba ne, ni kuma ba Allahnku ba ne. **10** "Duk da haka Isra'ilawa za su zama kamar yashi a bakin teku, da ba za a iya aunawa ko a kirga ba. A inda aka ce musu, 'Ku ba mutanena ba ne,' za a kira su 'ya'yan Allah mai rai.' **11** Mutanen Yahuda da mutanen Isra'il'a za su sâke hadu su zama daya, za su kuma nada shugaba guda su kuma fita daga kasar, gama ranar za tâ zama mai girma wa Yezireyel.

2 "Ka ce da'yan'uwanka maza, 'Mutanena,' ka kuma ce da'yan'uwanka mata, 'Kaunatacciyata.' **2** "Ka tsawata wa mahaifiyarka, ka tsawata mata, gama ita ba matata ba ce, ni kuma ba mijinta ba ne. Ku roke ta tâ daina karuwancinta da kuma rashin aminci a tsakanin nononta. **3** In ba haka ba zai tube ta tsirara in bar ta kamar yadda take a ranar da aka haife ta; zan sa ta zama kamar hamada, in mayar da ita busasshiyar kasar, in kashe ta da kishirwa. **4** Ba zan nuna wa'ya'yanta kaunata ba, domin su'ya'yan zina ne. **5** Mahaifiyarsu ta yi rashin aminci ta kuma dâuki cikinsu ta wurin yi abin kunya. Ta ce, 'Zan bi kwartayena, wadanda suke ba ni abinci da ruwa, ulu nawa da lilina, mai nawa da kuma abin sha na.' **6** Saboda haka zai tare hanyarta da kaya; zan yi mata katanga don kada tâ sami hanya. **7** Za tâ bi kwartayenta amma ba za tâ kama su ba; za tâ neme su amma ba za tâ same su ba. Sa'an nan za tâ ce, 'Zan koma ga mijina na fari, gama dâ ya fi mini yadda nake a yanzu.' **8** Ba ta yarda cewa ni ne wanda ya ba

ta hatsi, sabon ruwan inabi da mai ba, wanda ya jibge mata azurfa da zinariya, wadanda suka yi amfani wa Ba'al ba. **9** "Saboda haka zan kwace hatsina sa'ad da ya nuna, da sabon ruwan inabina sa'ad da ya kosa. Zan karbe ulu nawa da lilina, da take niyya ta rufe tsiraicinta. **10** Saboda haka yanzu zan bude tsiraicinta a idanun kwartayenta; ba wani da zai kwace ta daga hannuwana. **11** Zan tsayar da dukan bukukkuwarta, bukukkuwarta na shekara-shekara, da kuma kiyaye bikin Sababbin Wata nata, kwanakin Asabbacinta, dukan kayyadaddun bukukkuwarta. **12** Zan lalatar da inabinta da kuma itatuwan faurenta, wadanda take cewa su ne abin da kwartayenta suka biya; zan mayar da su kurmi, namun jeji kuwa za su ci su. **13** Zan hukunta ta saboda kwanakin da ta kone turare wa Ba'al; ta yi wa kanta ado da zobai da duwatsu masu daraja, ta bi kwartayenta, amma ta manta da ni," in ji Ubangiji. **14** "Saboda haka yanzu zan rarrashe ta; zan bishe ta zuwa hamada in kuma yi mata magana a hankali. **15** A can zan mayar mata da gonakin inabinta, zan kuma sa Kwarin Akor yâ zama kofar bege. A can za tâ rera kamar a kwanakin kuruciyarta, kamar a lokacin da ta fita daga Masar. **16** "A waccan rana," in ji Ubangiji, "za ki ce da ni 'mijina'; ba za ki kara ce ni 'maigidana' ba. **17** Zan cire sunayen Ba'al daga lebunanta; ba za a kara kira sunayensu ba. **18** A waccan rana zan yi alkawari dominus da namun jeji da kuma tsuntsayen sararin sama da dukan halittu masu rarrafe a kasa. Baka da takobi yaâki zan sa su kare a kasar, domin duk su zauna lafiya. **19** Zan dâura aure da ke har abada; zan dâura aure da yake cikin adalci da gaskiya, cikin kauna da jinkai. **20** Zan dâura aure da yake cikin aminci za ki kuwa yarda cewa ni ne Ubangiji. **21** "A waccan rana zan amsa," in ji Ubangiji, "zan amsa wa sararin sama, za su kuwa amsa wa kasa; **22** kasa kuma za tâ amsa wa hatsi, sabon ruwan inabi da kuma mai, su kuma za su amsa wa Yezireyel. **23** Zan dasa ta wa kainâ a kasar; zan shuka kaunata ga wanda na ce 'Ba kaunatacciyata ba.' Zan fada wa wadanda a ce 'Ba mutanena ba,' 'Ku mutanena ne'; za su kuwa ce, 'Kai ne Allahna.'"

3 Ubangiji ya ce mini, "Ka tafi, ka sâke nuna wa matarka kauna, ko da yake wani yana son ta, ita kuma mazinaciya ce. Ka kaunace ta yadda Ubangiji yake kaunar Isra'ilawa, ko da yake sun juya ga wadansu alloli suna kuma kauna wainar zabibi mai tsarki." **2** Ta haka na saye ta da shekel goma sha biyar na azurfa da kuma wajen buhu na sha'ir. **3** Sai na fada mata, "Za ki zauna tare da ni kwanaki masu yawa; kada ki yi karuwanci ko ki yi abuta da wani namiji, ni kuwa zan zauna tare da ke." **4** Gama Isra'ilawa za su yi kwanaki masu yawa ba tare da sarki ko shugaba ba, babu hadaya ko kebabbu duwatsu, babu efod ko gunki. **5** Daga bayâ Isra'ilawa

za su dawo su nemi Ubangiji Allahnsu da kuma kunya. **19** Guguwa za tā share su, hadayunsu kuma Dawuda sarkinsu. Za su je da rawan jiki wajen za su jawo musu abin kunya.

Ubangiji da kuma ga albarkunsa a kwanakin karshe.

4 Ku ji maganar Ubangiji, ku Isra'ilawa, gama

Ubangiji yana da tuhumiar da zai kawo a kan ku wadanda suke zama a kasar. "Babu aminci, babu kauna, babu yarda da Allah a cikin kasar. **2** Akwai la'ana ce kawai, yin karya da kisa, yin sata da zina; sun wuce gona da iri, kisankai a kan kisankai. **3** Saboda wannan kasar tana makoki, kuma dukan wadanda suke zama a cikinta sun lalace; namun jeji da tsuntsayen sararin sama da kuma kifin teku suna mutuwa. **4** "Amma kada wani mutum yā kawo tuhuma, kada wani mutum yā zargi wani, gama mutanenka suna kama da wadanda suke kawo tuhume-tuhume a kan firost ne. **5** Kuna tutubé dare da rana, annabawa ma suna tutubé tare da ku. Saboda haka zan hallaka mahafiyarku, **6** mutanena suna hallaka saboda jahilci. "Domin kun ki neman sani, ni ma na ki ku a matsayin firostocina; domin kun kyale dokar Allahnku, ni ma zan kyale'yā'yanu. **7** Yawan karuwar firostoci, haka suke yawan zunubi a kaina; sun yi musaya Daukakarsu da wani abin kunya. **8** Suna ciyar da kansu a kan zunuban mutanena suna kuma hadamar muguntarsu. **9** Zai kuwa zama, kamar yadda mutane suke, haka firostoci suke. Zan hukunta dukansu saboda al'amuransu in kuma sāka musu saboda ayyukansu. **10** "Za su ci amma ba za su koshi ba; za su shiga karuwanci amma ba za su karu ba, gama sun rabu da Ubangiji don su ba da kansu **11** ga karuwanci, ga tsoho da kuma sabon ruwan inabi, wadanda suka dauke ganewar mutanena. **12** Sun nemi shawarar gunkin da aka yi da itace suka kuwa sami amsa daga sanda. Halin karuwanci yakan bad da su; sun yi rashin aminci ga Allahnsu. **13** Suna mika hadaya a kan kwankolin duwatsu suna kuma kone hadayu a kan tuddai, a karkashin itatuwa oak, aduruku da katambiri, inda inuwa take da dadī. Saboda haka'yā'yanu mata suka juya wa karuwanci surukanku mata kuma suka shiga yin zina. **14** "Ba zan hukunta'yā'yanu mata sa'ad da suka juya ga yin karuwanci ba, balle surukanku mata, sa'ad da suka yi zina, gama mazan da kansu suna mā'amala da karuwai suna kuma mīka hadaya tare da karuwai na masujada, mutane marasa ganewa za su lalace! **15** "Ko da yake kun yi zina, ya Isra'ilila, kada Yahuda ya yi laifi. "Kada ku tafi Gilgal; kada ku haura zuwa Bet-Awen. Kuma kada ku rantse cewa, 'Muddin Ubangiji yana a raye!' **16** Isra'ilawa masu taurinkai ne, kamar karsana mai taurinkai. Yaya Ubangiji zai iya kiwonsu kamar tumaki a makiyaya mai danyar ciyawu? **17** Efraim ya hada kai da gumaka; ku kyale shi kurum! **18** Ko ma sa'ad da abin shansu ya kare, sai suka ci gaba da karuwancinsu; masu mulkinsu suna kaunar abin

kunya. **19** Guguwa za tā share su, hadayunsu kuma Dawuda sarkinsu. Za su je da rawan jiki wajen za su jawo musu abin kunya.

5 "Ku ji wannan, ku firostoci! Ku kasa kunne, ku Isra'ilawa! Ku saurara, ya ku gidan sarauta! Wannan hukunci yana a kanku, kun zama tarko a Mizfa, ragar da aka shimpida a kan Tabor. **2** Yan tawaye sun yi zurfi cikin kisan gilla. Zan hore su duka. **3** Na san Efraim kaf; Isra'ilila ba a foye take a gare ni ba. Efraim, yanzu ka juya ka shiga karuwanci; Isra'ilila ta lalace. **4** "Ayyukansu ba su ba su dama su koma ga Allahnsu ba. Halin karuwanci yana cikin zuciarysu; ba su yarda da Ubangiji ba. **5** Girmankan Isra'ilila yana ba da shaida a kansu; Isra'ilawa, har ma Efraim, sun yi tutubé a cikin zunubinsu; Yahuda ma ya yi tutubé tare da su. **6** Sa'ad da suka tafi tare da garkunan shanu, tumaki da awakinsu don su nemi Ubangiji, ba za su same shi ba; ya janye kansa daga gare su. **7** Su marasa aminci ne ga Ubangiji; suna haihuwar shegu. Yanzu bukukkuwar Sabon Watansu za su cinye su da gonakinsu. **8** "Amon kakaki a Gibeya, kaho a Rama. Ku yi kirarin yaki a Bet-Awen; ku ja gaba, ya Benyamin. **9** Efraim za tā zama kango a ranar hukunci. A cikin kabilan Isra'ilila na yi shelar abin da yake tabbatacce. **10** Shugabannin Yahuda suna kamar wadanda suke matsar da duwatsun shaidar da aka sa a kan iyaka ne. Zan zubo musu da fushina a kansu kamar rigyawar ruwa. **11** An danne Efraim, an murkushe ta a shari'a ta kudura ga bin gumaka. **12** Na zama kamar asu ga Efraim, kamar ruba ga mutanen Yahuda. **13** "Sa'ad da Efraim ya ga ciwonsa, Yahuda kuwa miyakunta, sai Efraim ya juya ga Assuriya, ya aika wurin babban sarki don neman taimako. Amma bai iya warkar da kai ba, bai iya warkar da miyakunka ba. **14** Gama zan zama kamar zaki ga Efraim, kamar babban zaki ga Yahuda. Zan yage su kucu-kucu in tafi; zan kwashe su, ba wanda zai kubutar da su. **15** Sa'an nan zan koma wurina sai sun yarda da laifinsu. Za su kuma nemi fuskata; cikin azabansu za su nace da nemana."

6 "Ku zo, mu koma ga Ubangiji. Ya yayyage mu kucu-kucu amma zai warkar da mu; ya ji mana ciwo amma zai daure mana miyakunmu. **2** Bayan kwana biyu zai rayar da mu, a rana ta uku zai tashe mu, don mu rayu a gabansa. **3** Bari mu yarda da Ubangiji; bari mu nace gaba don mu yarda da shi. Muddin rana tana fitowa, zai bayyana; zai zo mana kamar ruwan bazara, kamar ruwan saman farko da yake jiše kasa." **4** "Me zan yi da kai Efraim? Me zan yi da kai Yahuda? Kaunarku tana kamar hazon safiya, kamar rafbar safiya da takan bace. **5** Saboda haka na yayyaga ku kucu-kucu tare da annabawana, na kashe ku da kalmomin bakina; hukuntaina sun haskaka kamar walkiya a kanku. **6** Gama jinkai naake bukata, ba hadaya ba, ku kuma san Allah a maimakon hadayun konawa. **7** Kamar Adamu, sun

tā da alkawari, sun yi mini rashin aminci a can. Amma Isra'ila sun ki abin da yake mai kyau; abokin 8 Gileyad birni ce ta mugayen mutane, da tabon gāba zai fafare su. 4 Suna nada sarakuna, ba da alamun jini. 9 Kamar yadda mafasa sukan yi fakon mutum, haka fungiyoyin firistoci suke; suna kisa a hanya zuwa Shekem, suna aikata laifofi bankunya. 10 Na ga wani abu mai bantsoro a gidan Isra'ila. A can Efraim ya miķa wuya ga karuwanci Isra'ila kuma ta kazantu. 11 "Ku kuma, ya mutanen Yahuda, na shirya muku ranar girbi. "A duk sa'ad da zan mayar da dukiya wa mutanena,

7 a duka sa'ad da zan warkar da Isra'ila, zunuban

Efraim za su tonu za a kuma bayyana laifofin Samariya. Suna rufu, ƙarayi sukan fasa su shiga gidaje, yan fashi sukan yi fashi a tituna; 2 amma ba su gane cewa na tuna da dukan ayyukan muguntarsu ba. Zunubansu sun kewaye su; kullum suna a gabana. 3 "Suna faranta wa sarki zuciya da muguntarsu, shugabanni kuma da karairayinsu. 4 Dukansu mazinata ne suna kuna kamar matoya wadda mai gashin burodi ba ya bukata yā tura mata wuta daga cuđe kullu har kumburinsa. 5 A ranar bikin sarkinmu shugabanni sukan bugu da ruwan inabi, yā yi cudanya da masu ba'a. 6 Zukatansu suna kamar matoya; sukan kusace shi da wayo. Miguwar aniyarsu takan yi ta ci dukan dare; da safe sai ta kuna kamar harshen wuta. 7 Dukansu suna da zafi kamar matoya; suna kashe masu mulkinsu. Dukan sarakunansu sukan fāđi, kuma babu waninsu da yake kira gare ni. 8 "Efraim yana cudanya da al'ummai; Efraim waina ne mai fāđi da ba a juye ba. 9 Baķi sun tsotse karfinsa, amma bai gane ba.

Gashi kansa ya cika da furfura, amma bai lura ba. 10 Girmankan Isra'ila ya ba da shaida a kansa, amma duk da haka bai dawo ga Ubangiji Allahnsa ko yā neme shi ba. 11 "Efraim yana kama da kurciya, marar wayo, marar hankali, yanzu yana kira ga Masar, yanzu yana juyewa ga Assuriya. 12 Sa'ad da suka tafi, zan jefa ragata a kansu; zai janye su kasa kamar tsuntsayan sararin sama. Sa'ad da na ji suna tafiya tare, zan kama su. 13 Kaitonsu, domin sun kauce daga gare ni! Hallaka za tā aukar musu, domin sun tayar mini! Na kudura in cece su amma suna fadar karya a kaina. 14 Ba sa yin mini kuka da zuciyarsu amma suna ihu a kan gadajensu. Sukan taru wurin daya don hatsi da ruwan inabi amma su juya mini baya. 15 Na horar da su na kuma karfafa su, amma sun fulla mini maķarkashiya. 16 Ba sa juya ga Mafi Daukaka; suna kama da tankwararren baka. Za a kashe shugabanninsu da takobi saboda banzan maganganunsu. Saboda wannan za a wulaƙanta su a kasar Masar.

8 "Ka sa kakaki a lebunanka! Gaggafa tana a bisan gidan Ubangiji domin mutane sun tā da alkawarina suka kuma tayar wa dokata. 2 Isra'ila ta yi mini kuka, 'Ya Allahnmu, mun yarda da kai!' 3

gāba zai fafare su. 4 Suna nada sarakuna, ba da izinina ba; sun zaba shugabanni ba da yardanta ba. Da azurfa da zinariya sun kera gumaka wa kansu wanda zai kai zuwa ga hallakarsu. 5 Ku zubar da gunkin maraƙinku, ya Samariya! Fushina yana kuna a kansu. Sai yaushe za su rabu da gumaka? 6 Su daga Isra'ila ne! Wannan maraƙi, mai aikin hannu ne ya yi shi; gunki ne ba Allah ba. Za a farfashe shi kucu-kucu, waccan maraƙin Samariya. 7 "Gama sun shuka iska don haka za su girbe guguwa. Hatsin da yake tsaye ba shi da kai, ba zai yi tsaba ba. Ko da ya yi tsaba ma, baki ne za su ci. 8 An hadiye Isra'ila; yanzu tana cikin al'ummai kamar abin da ba shi da amfani. 9 Gama sun haura zuwa Assuriya kamar jakin jejin da yake yawo shi kadai. Efraim ya sayar da kansa ga maza. 10 Ko da yake sun sayar da kansu a cikin al'ummai, yanzu zan tattara su wuri daya. Za su fara lalacewa a ḫarkashi danniyar babban sarki. 11 "Ko da yake Efraim ya gina bagadai masu yawa don hadayun zunubi, wadannan sun zama bagade don yin zunubi. 12 Na rubuta musu abubuwa masu yawa na dokata, amma suka dauke su tamkar wani bakon abu ne. 13 Suna miķa hadayun da aka ba ni su kuma ci nama, amma Ubangiji ba ya jin dadinsu. Yanzu zai tuna da muguntarsu yā kuma hukunta zunubansu. Za su koma Masar. 14 Isra'ila ya manta da Mahaliccinsa ya kuma gina fadodi; Yahuda ya gina katanga a yawancin garuruwansa. Amma zan aiko da wuta a bisa biranensu da zai cinye kagaransu."

9 Kada ku yi farin ciki, ya Isra'ila; kada ku yi murna kamar wadansu al'ummai. Gama kun yi rashin aminci ga Allahnku; kuna son hakkokin karuwa a kowace masussuka. 2 Masussukai da wuraren matsin inabi ba za su ciyar da mutane ba; sabon ruwan inabi zai kāsa musu. 3 Ba za su ci gaba da zama a kasar Ubangiji ba; Efraim zai koma Masar yā kuma ci abinci marar tsarki a Assuriya. 4 Ba za su zuba hadayun ruwan inabi ga Ubangiji ba, ba kuwa hadayunsu za su gamshe shi ba. Irin hadayun nan za su zama musu kamar burodin masu makoki; duk wanda ya ci su zai kazantu. Wannan abincin zai zama na kansu ne; ba zai zo cikin haikalın Ubangiji ba. 5 Me za ku yi a kayyadaddiyar ranar bukukwarku, a ranakun bikin Ubangiji? 6 Ko da sun kubuta daga hallaka, Masar za tā tattara su, Memfis kuma za tā binne su. Sarkaƙkiya za tā mamaye kayan azurfansu, Kayayyuwa su tsiro a cikin tentunansu. 7 Kwanakin hukunci suna zuwa, kwanakin ba da lissafi suna a kusa. Bari Isra'ila su san da wannan. Saboda zunubanku sun yi yawa kiyayyarku kuma ta yi yawa, har ake clauka annabi wawa ne, mutumin da aka iza kuwa mahaukaci. 8 Annabi, tare da Allahna, su ne masu tsaro a bisa Efraim, duk da haka tarko na jiransa a dukan hanyoyi, da kuma kiyayya a

cikin gidan Allahnsa. **9** Sun nutse da surfi cikin saboda haka zan sa karkiya a kyakkyawan wuyanta. **10** “Sa’ad da na sami Isra’ila, ya zama kamar samun inabi a hamada; sa’ad da na ga kakanninku, ya nome kasar da ba a nome ba; gama lokaci ne na zama kamar ganin’ya’yan itace na farko a itacen neman Ubangiji, sai ya zo ya zubo adalci a kanku. **11** Amma sa’ad da suka zo Ba’al-Feyor, suka kebe kansu wa gumaka bankunya sai suka zama abubuwan bankyama kamar abubuwan da suke kauna. **12** Darajar Efraim ta tā yi firiya tā tafi kamar tsuntsu, ba haihuwa, ba juna biyu, ba daukar ciki. **13** Na ga Efraim, kamar birnin Taya, da aka kafa a kowannensu. Kaitonsu sa’ad da na juya musu bay! **14** Ka ba su, ya Ubangiji Me za ka ba su? Ka ba su mahaifar da za su yi barin ciki da busassun nono. **15** “Saboda dukan muguntarsu a Gilgal, na ki su a can. Saboda ayyukansu na zunubi, zan kore su daga gidana. Ba zan kara kaunace su ba; dukan shugabanninsu’yan tawaye ne. **16** An ka da Efraim, saiwersu ta bushe, ba sa ba da amfani. Ko da sun haifi’ya’ya zan kashe wafanda suka fi kauna.” **17** Allahnna zai ki su saboda ba su yi masa biyaya ba; za su zama masu yawo a cikin al’ummai.

Zan bi da Efraim, Dole Yahuda yā yi nomu, dole kuma Ya’kub yā ja garman nomu. **18** Ku shuka wa kanku adalci, ku girbe’ya’yan jinkai marar karewa, ku kuma nome kasar da ba a nome ba; gama lokaci ne na neman Ubangiji, sai ya zo ya zubo adalci a kanku. **19** Amma kun shuka mugunta, kuka girbe mugu kuka ci’ya’yan rufu. Domin kun dogara da karfinku da kuma a jarumawanku masu yawa, **20** hayaniyar yakī za tā tashi gāba da mutanenku, saboda a ragargaza kagaranku, kamar yadda Shalman ya ragargaza Bet-Ko da sun yi renon’ya’ya, zan sa su yi bakin cikin Arbel a ranar yakī, sa’ad da aka fyada uwaye tare da’ya’yansu da kasa. **21** Haka zai faru da kai, ya Betel, domin muguntarka ta yi yawa. Sa’ad da wannan rana ta zo, za a hallaka sarkin Isra’ila kakaf.

11 “Sa’ad da Isra’ila yake yaro, na kaunace shi, daga Masar kuma na kira dāna. **2** Amma yawan kirān da na yi wa Isra’ila haka nesa da ni da suke ta yi. Suka mi’ka hadaya ga Ba’al suka kuma kona turare ga siffofi. **3** Ni ne na koya wa Efraim tafiya ina kama su da hannu; amma ba su gane cewa ni ne na warkar da su ba. **4** Na bishe su da linzamin alheri da tausayi, da ragamar kauna; Na cire karkiya daga wuyansu na kuma rusuna na ciyar da su. **5** “Ba za su

10 Isra'ila kuringa ce mai yaduwa; ya fitar da'ya'ya wa kansa. Yayan'da'ya'yan suka karu, ya gina karin bagadai; da kasarsa ta wadata, ya yi wa keba'bun duwatsu ado. **2** Zuciyarsu masu rufune, yanzu kuwa dole su dauki laifinsu. Ubangiji zai rushe bagadansu yă kuma hallaka keba'bun duwatsunsu. **3** Sa'an nan za su ce, "Ba mu da sarki domin ba mu girmama Ubangiji ba. Amma ko da ma muna da sarki, me zai yi mana?" **4** Sun yi alkawura masu yawa, suka yi rantsuwar karya da kuma yarjejjeniyoyi; saboda haka kararraki suka taso kamar ciyati masu dafi da aka nome a gona. **5** Mutanen da suke zama a Samariya suna tsoro saboda gunki marakin Bet-Awen. Mutanensa za su yi makokinsa, haka ma firistocinsa matsafa, wadanda suka yi farin ciki a kan darajarsa, don an dauke ta daga gare su aka kai ta zaman bauta. **6** Za a dauke shi a kai Assuriya kamar gandu wa babban sarki. Efraim zai sha kunya; Isra'ila zai sha kunya saboda gumakan itacensa. **7** Samariya da sarkinta za su bace kamar kumfa a bisa ruwaye. **8** Za a hallaka masujadai kan tudu na mugunta zunubin Isra'ila ne. Kayayuwa da sarkakkiya za su yi girma su rufe bagadansu. Sa'an nan za su ce wa duwatsu, "Ku rufe mu!" Ga tuddai kuma, "Ku fādo a kanmul!" **9** "Tun daga kwanakin Gibeya, kun yi zunubi, ya Isra'ila, a can kuwa kuka ci gaba. Yaki bai cimma masu aikata mugunta a Gibeya ba? **10** Sa'ad da na ga dama, zan hukunta su; al'ummai za su taru su yi gāba da su don su daure su saboda zunubansu da suka ribanya. **11** Efraim horarriyar karsana ce mai son sussukka;

11 "Sa'ad da Isra'il a yake yaro, na kaunace shi, daga Masar kuma na kira dana. **2** Amma yawan kir'an da na yi wa Isra'il a haka nesa da ni da suke ta yi. Suka mi'ka hadaya ga Ba'al suka kuma kona turare ga siffofi. **3** Ni ne na koya wa Efraim tafiya ina kama su da hannu; amma ba su gane cewa ni ne na warkar da su ba. **4** Na bishe su da linzamin alheri da tausayi, da ragamar kauna; Na cire karkiya daga wuyansu na kuma rusuna na ciyar da su. **5** "Ba za su koma Masar ba Assuriya kuma ba za tā yi mulki a bisansu ba saboda sun ki su tuba ba? **6** Takuba za su yi ta wulgawa a biranensu, za su hallaka sandunan karafan kofofinsu su kuma kawo karshen kulle-kullensu. **7** Mutanena sun kudura su juye daga gare ni. Ko da ma suka yi kira ga Mafi Daukaka, ta ko kaka ba zai girmama su ba. **8** "Yaya zan ba da kai, Efraim? Yaya zan mi'ka ka, Isra'il a? Yaya zan yi da kai kamar Adma? Yaya zan yi da kai kamar Zeboiyim? Zuciyata ta canja a cikina; dukan tausayina ya huru. **9** Ba zan zartar da fushina mai zafi ba, ba kuwa zan juya in ragargaza Efraim ba. Gama ni Allah ne, ba mutum ba, Mai Tsarki a cikinku. Ba zan zo cikin fushi ba. **10** Za su bi Ubangiji; zai yi ruri kamar zaki. Sa'ad da ya yi ruri, 'ya'yansa za su zo da rawan jiki daga yamma. **11** Za su zo da rawan jiki kamar tsuntsaye daga Masar, kamar kurciyoyi daga Assuriya. Zan zaunar da su a cikin gidajensu," in ji Ubangiji. **12** Mutanen Efraim sun kewaye ni da karairayi, gidan Isra'il a da rudu. Mutanen Yahuda kuma suna yi wa Allah kin ji, har ma a kan Mai Tsarkin nan mai aminci.

12 Efraim yana kiwo a kan iska; yanafafarar iskar gabas dukan yini yana ribabbanaya karairayi da rikici. Ya yi yarjejeniya da Assuriya ya kuma aika wa Masar man zaitun. **2** Ubangiji yana da karar da zai kawo a kan Yahuda; zai hukunta Ya'kub bisa ga hanyoyinsa zai sāka masa bisa ga ayyukansa. **3** A cikin mahaifa ya cafke diddfigen dan'uwanisa; a matsayin mutum ya yi kokawa da Allah. **4** Ya yi kokawa da mala'ika ya kuma rinjaye shi; ya yi kuka

ya kuma yi roko don tagomashi. Ya same shi a Betel ya kuma yi magana da shi a can, 5 Ubangiji Allah Madaukaki, Ubangiji ne sunansa sananne! 6 Amma dole ku koma ga Allahnku; ku ci gaba da kauna da yin gaskiya, ku kuma saurari Allahnku kullum. 7 Dan kasuwa yana amfani da mudu marar gaskiya; yana jin dadin cuta. 8 Efraim yana fariya yana cewa, "Ni mai arziki ne kwarai; na azurta. Da dukan wadatata ba za a sami wani laifi ko zunubi a gare ni ba." 9 "Ni ne Ubangiji Allahnku, wanda ya fitar da ku daga Masar; zan sa ku sâke zauna a tentuna, kamar a kwanakin Kayyadaddun bukukwanku.

10 Na yi magana da annabawa, na ba su wahayi da yawa na kuma ba da misalai ta wurinsu." 11 Gileyad mugu ne? Mutanensa mutanen banza ne! Suna miâ bijimai a Gilgal? Bagadansu za su zama tsibin duwatsu. A gonar da aka nome. 12 Ya'kub ya gudu zuwa Kasar Aram; Isra'il ya yi bauta don yâ sami mata, domin kuma yâ biya, sai da ya yi kiwon tumaki. 13 Ubangiji ya yi amfani da annabi don yâ fitar da Isra'ilâ daga Masar ta wurin annabi ya lura da shi. 14 Amma Efraim ya yi muguwar tsokana da ta sa ya yi fushi; shugabansa zai dora musu hakkin jini a kansa kuma zai sâka masa saboda wula'ancinsa.

13 Sa'ad da Efraim ya yi magana, mutane sun yi rawan jiki; an girmama shi a cikin Isra'il. Amma sai ya zama mai laifi na yin wa Ba'al sujada, ya kuwa mutu. 2 Yanzu sai yin zunubi a kai a kai suke; suna yin gumaka wa kansu daga azurfansu, da wayo suna sarrafa siffofi, dukansu aikin masu aikin hanni ne. Ana magana wadannan mutane cewa, "Suna miâ hadayar mutum su kuma sumbacı gumakan maruka." 3 Saboda haka za su zama kamar hazon safiya, kamar rabar safen da yakan kakkabe, kamar kaifayin da ake tankade daga masussuka, kamar hayakin da yake fita daga taga. 4 "Amma ni ne Ubangiji Allahnku, wanda ya fitar da ku daga Masar. Ba za ku yarda da wani Allah ba sai ni, ba wani Mai Ceto in ban da ni. 5 Na lura da ku a hamada, cikin kasar mai kunar zafi. 6 Sa'ad da na ciyar da su sun koshi; sa'ad da suka koshi, sai suka fara ta'kama; sai suka manta da ni. 7 Saboda haka zan hau kansu kamar zaki, zan buya a bakin hanya kamar damisa. 8 Kamar beyar da aka kwace mata'ya'yanta, zan fâda musu in barke su. Kamar zaki zan cinye su; kamar naman jeji zan yayyage su. 9 "An hallaka ku, ya Isra'ilâ, domin kun tayar mini, kun tayar wa mai taimakonku. 10 Ina sarkinku, da zai cece ku? Ina masu mulkinku cikin dukan garuruwanku, wadanda kuka ce, 'Ba mu sarki da shugabanni?' 11 Saboda haka cikin fushina na ba ku sarki, kuma cikin hasalata na dâuke shi. 12 An yi ajiyar laifin Efraim, aka lissafta zunubansa. 13 Na'kuda ta zo masa kamar a mace mai haihuwa, amma shi yaro ne marar hikima; sa'ad da lokaci ya kai, ba ya zuwa inda mahaifa ta bude. 14 "Zan fanshe

su daga ikon kabari; zan cece su daga mutuwa. Ina annobanki, ya mutuwa? Ina hallakarka, ya kabari? "Ba zan ji tausayi ba, (**Sheol h7585**) 15 ko da ma ya ci gaba cikin'yan'uwanisa. Iskar gabas daga Ubangiji za tâ zo, tana hurawa daga hamada; mabulbularsa za tâ kafe riijiyarsa kuma ta bushe. Za a kwashi kaya masu daraja na dakin ajiyarsa ganima. 16 Dole mutanen Samariya su dâuki laifinsu, domin sun tayar wa Allahnsu. Za a kashe su da takobi; za a fyada kananansu da kasa, za a barke matansu masu ciki."

14 Ku dawo, ya Isra'ilâ, ga Ubangiji Allahnku. Zunubanku ne sun zama sanadin fâduwarku! 2 Ku dâuki magana tare da ku ku komo wurin Ubangiji. Ku ce masa, "Ka gafarta mana dukan zunubanmu ka kuma karbe mu da alheri, don mu iya yabe ka da lebunanmu. 3 Assuriya ba za su iya cece mu ba; ba za mu hau dawakan yaki ba. Ba za mu kara ce, 'Allolinmu' wa abin da hannuwanmu suka yi ba, gama a gare ka ne maraya yakan sami jinkai." 4 "Zan gyara batancinsu in kuma kaunace su a sake, gama fushina ya juya daga gare su. 5 Zan zama kamar ra'ba ga Isra'ilâ zai yi fure kamar lili. Kamar al'ul na Lebanon zai sa siwarsa zuwa kasa; 6 tohonsa za su yi girma. Darajarsa za tâ zama kamar itacen zaitun, kanshinsa kamar al'ul na Lebanon. 7 Mutane za su sâke zauna a inuwarsa. Zai habâka kamar kwayar hatsi. Zai yi fure kamar kuringa, zai zama sananne kamar ruwan inabi daga Lebanon. 8 Efraim zai ce, me kuma zai hada ni da gumaka? Zan amsa masa in kuma lura da shi. Ni kamar koren itacen fir ne; amincinka yana fitowa daga gare ni ne." 9 Wane ne yake da hikima? Zai gane wadannan abubuwa. Hanyoyin Ubangiji daidai ne; masu adalci sukan yi tafiya a kansu, amma'yan tawaye sukan yi tuntube a kansu.

Yowel

1 Maganar Ubangiji wadda ta zo wurin Yowel dan Fetuwel. **2** Ku ji wannan, ku dattawa, ku kasa kunne, dukan wadanda suke zaune a kasar. Ko wani abu makamancin haka ya taba faruwa a kwanakiniku ko a kwanakin kakanninku? **3** Ku fada wa'ya'yanku, bari kuma'ya'yanku su fada wa'ya'yansu, 'ya'yansu kuma su fada wa tsara ta gaba. **4** Abin da cango ya bari fāri masu girma sun cinye; abin da fāri masu girma suka bari, burduduwa ta cinye; abin da burduduwa ta bari sauran kwari sun cinye. **5** Ku farka, ku bugaggū, ku yi kuka! Ku yi kuka da karfi, ku dukan mashayan ruwan inabi; ku yi kuka mai karfi saboda sabon ruwan inabi, gama an riga an kwace ta daga lebunanku. **6** Wata al'umma ta marmaye kasata, tana da karfi ba ta kuma kidayuwa; tana da hakoran zaki, da zagar zakarya. **7** Ta mayar da kuringar inabina kango ta kuma lalatar da itatuwan baurena. Ta bambare bayansu duka ta kuma jefar da su ta bar rassansu fari fat. **8** Ku yi makoki kamar budurwa a cikin tsummoki tana bakin ciki domin mijinta na kuruciyarta. **9** Hadayun hatsi da hadayun sha an yanke su daga gidan Ubangiji. Firistoci suna makoki, su wadanda suke yi wa Ubangiji hidima. **10** Filaye sun zama marasa amfani, kasa ta bushe; an lalatar da hatsi, sabon ruwan inabin ya bushe, mai kuma ba amfani. **11** Ku fid da zuciya, ku manoma, ku yi ihu, ku masu noma inabi; ku yi bakin ciki saboda alkama da sha'ir, saboda an lalata girbin filaye. **12** Kuringar inabin ta bushe itacen baure kuma ya yi yaushi, 'ya'yan rumman, itacen dabino da itacen gawasa, dukan itatuwan filaye, sun bushe. Tabbatacce farin cikin'yan adam ya bushe. **13** Ku sa tsummoki, ya firistoci, ku yi makoki; ku yi ihu, ku da kuke yin hidima a gabon bagade. Zo, ku kwana saye da tsummoki, ku wadanda kuke yi wa Allahna hidima, gama an yanke hadayun hatsi da hadayun sha daga gidan Allahnku. **14** Ku yi sheler azumi mai tsarki; ku kira tsarkakan taro. Ku kira dattawa da kuma dukan mazaunan kasar zuwa gidan Ubangiji Allahnku, ku kuma yi kuka ga Ubangiji. **15** Kaito saboda wannan rana! Gama ranar Ubangiji ta kusa, za tā zo kamar hallaka daga wurin Maðaukaki. **16** Ba a yanke abinci a idanunmu, farin ciki da kuma murna daga gidan Allahnmu ba? **17** Iri suna ta yankwawena a busasshiyar kasa Dakunan ajiya sun lalace, an rurruushe rumbunan hatsin, gama hatsi ya kare. **18** Ji yadda dabbobi suke nishi! Garkunan shanu sun rude saboda ba su da ciyawa, har garkunan tumaki ma suna shan wahala. **19** A gare ka, ya Ubangiji, na ke kira, gama wuta ta cinye wurin kiwo harshen wuta kuma ya kone dukan itatuwan jeji. **20** Har ma namun jeji suna haki gare ka; rafuffuka sun bushe wuta kuma ta cinye wurin kiwo a jeji.

2 Ku busa kaho a cikin Sihiyona; ku yi karar amo a tsauina mai tsarki. Bari dukan mazaunan kasar su yi rawan jiki, gama ranar Ubangiji tana zuwa. Tana gab da faruwa **2** rana ce ta bakin duhu kirin, ranar gizagizai ce bakī kirin. Babbar rundunar mayaka mai karfi tana zuwa kamar ketowar alfijir a kan duwatsu yadda ba a taba ganin irinta ba, ba kuwa za a kara ganin irinta ba har tsararraki masu zuwa. **3** A gabansu wuta tana ci, a bayansu ga harshen wuta yana ci, A gabansu kasa ta yi kamar gonar Eden, a bayansu kuma jeji ne wofi, babu abin da ya kubuce musu. **4** Suna da kamannin dawakai; suna gudu kamar dokin yakī. **5** Da motsi kamar nakekunyan yaki sun tsallake kwan'kolin duwatsu, kamar karar harshen wuta mai cin tattaka, kamar runduna mai karfi wadda ta ja dāgār yakī. **6** Da ganinsu, al'ummai sun kamu da azaba; kowace fuska ta yankwane. **7** Sukan auka kamar jarumawa; sukan hau katanga kamar sojoji. Kowa yana takawa bisa ga tsari, ba mai kaucewa. **8** Ba sa turin juna, kowane yakan miķe gaba. Sukan kutsa cikin abokan gāba ba mai tsai da su. **9** Sukan ruga cikin birni, suna gudu a kan katanga. Sukan hau gidaje, sukan shiga ta tagogi kamar barayi. **10** A gabansu dunuya takan girdziza, sararin sama kuma yakan jijigū, rana da wata su yi duhu, taurari kuma ba sa ba da haske. **11** Ubangiji ya yi tsawa wa shugaban mayakansa; sojojinsa sun fi a kirge masu karfi ne kuma su wadanda suke biyayya da umarninsa. Ranar Ubangiji da girma take; mai banrazana. Wa zai iya jure mata? **12** "Ko yanzu", in ji Ubangiji, "Ku juyo gare ni da dukan zuciyrku, da azumi da kuka da makoki." **13** Ku kyakkece zuciyrku ba rigunanku ba. Ku juyo ga Ubangiji Allahnku, gama shi mai alheri ne mai tausayi kuma mai jinkirin fushi da yawan kauna, yakan kuma janye daga aika da bala'i. **14** Wa ya sani? Ko zai juya yā kuma ji tausayi yā sa mana albarka ta wurin hadaya ta gari da hadaya ta sha wa Ubangiji Allahnku. **15** A busa kaho a Sihiyona, a yi sheler azumi mai tsarki, a kira tsarkakan taro. **16** A tattara mutane; ku tsarkake taron; ku kawo dattawa wuri daya; ku kuma tara yara, da wadanda suke shan mama. Bari argo yā bar dakinsa amarya kuma lolokinta. **17** Bari firistocin da suke yin hidima a gabon Ubangiji, su yi kuka tsakanin filin haikali da bagade. Bari su ce, "Ka cece mutanenka, ya Ubangiji. Kada ka bar gādonka yā zama abin dariya, da abin ba'a a cikin al'ummai. Me zai sa a ce a cikin mutane, 'Ina Allahnsu yake?'" **18** Ta haka Ubangiji zai yi kishin kasarsa yā kuma ji tausayin mutanensa. **19** Ubangiji zai amsa musu ya ce, "Ina aika da hatsi, sabon ruwan inabi, da mai, isashe da zai kosar da ku sosai; ba kuma zan kara maishe ku abin dariya ga al'ummai ba. **20** "Zan kori sojojin arewa nesa da ku, in tura su cikin busasshiyar kasa marar amfani kuma, kuma da sawunsu na gaba zan tura su zuwa

gabashin teku da kuma sawunsu na baya tura su muku abin da kuka yi musu. **8** Zan sayar da'ya'yanku zuwa yammanci a Bahar Rum. Warinsu kuma zai maza da mata ga mutanen Yahuda, su kuma za su bazu; doyinsu zai tashi." Tabbatacce ya yi al'amura sayar da su ga mutanen Sabenawa, al'umma da take masu girma. **21** Kada ki ji tsoro, ya kasa; ki yi murna nesa da ku." Ubangiji ya fada. **9** Ku yi shelar wannan ki kuma yi farin ciki. Tabbatacce Ubangiji ya yi ga al'ummai. Ku yi shirin yak! Ku ta da jarumawa! abubuwa masu girma. **22** Kada ku ji tsoro, ya ku Bari mayaka su ja kusa su kai hari. **10** Ku bubbuge namun jeji, gama wuraren kiwo sun yi kore shar. garemaninku su zama takuba da kuma lajenku su Itatuwa suna ba da'ya'yansu; itacen baure da na zama mäsü. Bari raunana su ce, "Ni mai karfi ne!" inabi suna ba da amfaninsu. **23** Ku yi murna, ya ku **11** Ku gaggauta, dukanku al'ummai daga kowane mutanen Sihiyona, ku yi farin ciki cikin Ubangiji bangare, ku tattaru a can. Ka sauko da mayańka, Allahnku, gama ya ba ku ruwan bazara cikin adalci. ya Ubangiji! **12** "Bari a ta da dukan al'ummai; bari Yakan aika muku yayyafi a yalwace, na bazara da na su kutsa zuwa Kwarin Yehoshafat gama a can zan kaka, kamar da. **24** Masussukai za su cika da hatsi; zauna in shari'anta dukan al'ummai daga kowane randuna za su cika da sabon ruwan inabi da mai bangare. **13** Ku fito da lauje, gama girbi ya nuna. suna zuba. **25** "Zan mayar muku da abin da fára Ku zo, ku tattaka inabin, gama wurin matsewar suka ci a wadannan shekaru wafanda dango da fára ruwan inabi ya cika randunan tarawa kuma sun masu gaigayewa, da kuma sauran fára da tarin fára cika har suna zuba, muguntarsu da girma take!" **14** babban mayańkan da na aika don su fáda muku. **26** Dubun dubbai suna a cikin kwarin yanke shawara! Za ku sami a wadace ku ci, har sai kun koshi, za ku Gama ranar Ubangiji ta yi kusa a cikin kwarin yanke kuma yabi sunan Ubangiji Allahnku, wanda ya yi shawara. **15** Za a duhunta rana da wata, taurari muku ayyukan banmamaki; mutanena ba za su kara kuma ba za su ba da haske ba. **16** Ubangiji zai yi ruri shan kunya ba. **27** Sa'an nan za ku sani ina cikin daga Sihiyona tsawa kuma daga Urushalima; duniya Isra'ilä, cewa ni ne Ubangiji Allahnku, babu wani da sararin sama za su yi rawan jiki. Amma Ubangiji kuma; mutanena ba za su kara shan kunya ba. **28** zai zama mafakar mutanensa, mafaka ga mutanensa "Daga baya kuma, zan zuba Ruhuna a bisan dukan Isra'ilä. **17** "Sa'an nan za ku san cewa ni, Ubangiji mutane.'Ya'yanku maza da mata za su yi annabci, Allahnku, ina zaune a Sihiyona, dutsena mai tsarki. tsofaffinku za su yi mafarkai, matasanku za su ga Urushalima za ta zama mai tsarki; baKi ba za su wahayoyi. **29** Har ma a bisan bayina, maza da mata, kara mamaye ta ba. **18** "A wannan rana duwatsu za zan zuba Ruhuna a kwanakin nan. **30** Zan nuna su diga da sabon ruwan inabi, tuddai kuma za su abubuwan banmamaki a cikin sammai da kuma a malmalo madara; dukan rafuffukan Yahuda za su yi kan duniya, za a ga jini da wuta da murtukewar ta guidano da ruwa. Mafulula kuma za ta fito daga hayaki. **31** Rana za ta duhunta wata kuma ya zama gidan Ubangiji haka ma ruwa a kwarin itatowan jini kafin isowar babbar ranan nan mai banrazana kirya. **19** Amma Masar za ta zama kango, Edom ta Ubangiji. **32** Amma dukan wafanda suka nemi kuma hamada marar amfani, saboda kama-karyar Ubangiji za su tsira. Kamar yadda Ubangiji ya ce, da aka yi wa mutanen Yahuda, a kasar da aka Zub da gama a Dutsen Sihiyona da Urushalima akwai ceto, jinin marasa laifi. **20** Za a zauna a Yahuda har abada Urushalima kuma daga tsara zuwa tsara. **21** Alhakin jininsu, wanda ban gafarta ba, zan gafarta."

3 "A wadancan kwanaki da kuma a wangan lokaci,
 sa'ad da zan madio da arzinkin Yahuda da Urushalima, **2** zan tattara dukan al'ummai in kuma kawo su Kwarin Yehoshafat Can zan yi musu shari'a game da gädon, mutanena Isra'ilä, gama sun warwatsar da mutanena a cikin al'ummai sun kuma raba kasata. **3** Sun jefa kuri'a a kan mutanena suna kuma sayar da yara maza don karuwanci, sun sayar da'yan matan domin ruwan inabi wanda za su sha.
4 "Yanzu mene ne darmuworku da ni, ya Taya da Sidon da kuma dukan mazaunyan yankunan Filistiya? Kuna kofari ku saka mini don abin da na yi ne? In kuna saka mini ne, to, da gaggawa zan mayar muku da sakaya a kanku. **5** Gama kun kwashe azurfata da zinariyata kun kuma washe dukiyyata mafi kyau kun kai cikin haikalinku. **6** Kun sayar da mutanen Yahuda da na Urushalima ga mutanen Hellenawa, don ku aika da su nesa da kasarsu. **7** "Duba, zan dawo da su daga wuraren da kuka sayar da su, in kuma yi

Amos

1 Kalmomin Amos, daya daga cikin makiyayan Tekowa, abubuwana da ya gani game da Isra'il shekaru biyu kafin a yi gircizar kasa, a lokacin da Uzziya yake sarkin Yahuda, Yerobowam dan Yowash kuma yake sarkin Isra'il. **2** Ya ce, "Ubangiji ya yi ruri daga Sihiyona ya kuma yi tsawa daga Urushalima; wuraren kiwo duk sun bushe, dutsen Karmel kuma ya yi yaushi." **3** Ga abin da Ubangiji ya ce, "Saboda zunubai uku na Damaskus, har guda hudu ma, ba zan fasa hukunta su ba. Domin sun ci zalunci Gileyad zalunci mai tsanani, **4** zan sa wuta a gidan Hazayel, da za tā kona kagarun Ben-Hadad. **5** Zan kakkarye kofofin Bet-Damaskus; zan hallaka sarkin da yake cikin Kwarin Awen da kuma mai riķe da sandar mulkin Bet-Eden. Mutanen Aram za su je bauta a kasar Kir," in ji Ubangiji. **6** Ga abin da Ubangiji ya ce, "Saboda zunubai uku na Gaza, har guda hudu ma, ba zan fasa hukunta su ba. Don sun kwashe al'umma gaba daya sun sayar wa Edom, **7** Zan aika da wuta a katangar Gaza ta kone duk kagarunta. **8** Zan hallaka sarkin Ashdod da kuma mai riķe da sandar mulki na Ashkelon. Zan hukunta Ekron, har sai dukan Filistiyawa sun mutu," in ji Ubangiji Mai Iko Duka. **9** Ga abin da Ubangiji ya ce, "Saboda zunubai uku na Taya, har guda hudu ma, ba zan fasa hukunta su ba. Don sun kwashe al'umma gaba daya sun kai su bauta a Edom, ba su kula da yarjejeniyar da aka yi ta zama kamar'yan'uwa ba, **10** zan aika da wuta a Taya, da za tā kone kagarunta." **11** Ga abin da Ubangiji ya ce, "Saboda zunubai uku na Edom, har guda hudu ma, ba zan fasa hukunta shi ba. Don yaafari dan'uwansa da takobi, babu tausayi, domin ya ci gaba da fusata bai yarda yā huce daga fushinsa ba. **12** Zan aika wuta a Teman da za tā kone kagarun Bozra." **13** Ga abin da Ubangiji ya ce, "Saboda zunubai uku na Ammon, har guda hudu ma, ba zan fasa hukunta shi ba. Don ya tsaga cikin matan Gileyad masu juna biyu don kawai yā kwace kasar. **14** Zan sa wuta a katangar Rabba da za tā kone kagarunta za a yi kururuwa a ranar yakī, fadan kuwa zai yi rugugi kamar hadiri. **15** Sarkinta zai je bauta, shi da ma'aikatansa," in ji Ubangiji.

2 Ga abin da Ubangiji ya ce, "Saboda zunubai uku na Mowab, har guda hudu ma, ba zan fasa hukunta su ba. Gama ya kone kasusuwan sarkin Edom suka zama sai ka ce toka. **2** Zan sa wuta a Mowab da za tā kone kagarun Keriyot Mowab za tā gangara cikin hayaniya mai girma cikin kururuwar yakī da kuma karar kaho. **3** Zan hallaka mai mulkinta za kuma kashe shugabanninta." **4** Ga abin da Ubangiji ya ce, "Saboda zunubai uku na Yahuda, har guda hudu ma, ba zan fasa hukunta su ba. Gama sun ki bin dokar Ubangiji ba su kuma yi biyayya da

ka'idodinsa ba, domin allolin karya sun rude su, allolin da kakanninsu suka bauta. **5** Zan sa wuta a Yahuda da za tā kone kagarun Urushalima." **6** Ga abin da Ubangiji ya ce, "Saboda zunubai uku na Isra'il, har guda hudu ma, ba zan fasa hukunta su ba. Don sun sayar da adalai wadanda suka kāsa biyan bashinsu. Sun kuma sayar da matalauta wadanda bashinsu bai ma kai ko kufin bi-labi ba. **7** Sun tattake kawunan matalauta kamar yadda suke taka laka suka kuma danne wa marasa galihu gaskiya. Uba da da su na kwana da yarinya guda, suna kuma bata sunana mai tsarki. **8** Suna kwanciya kurkusa da kowane bagade a kan tufafin da suka karēe jingina. A gidajen allolinsu sukan sha ruwan inabin da suka karbo daga wurin wadanda suka ci wa tara. **9** "Na hallaka mutumin Amoriyawa a gabansu, ko da yake ya yi dogo kamar itacen al'ul kuma mai karfi kamar itacen oak. Na hallaka'ya yan itatiwansa daga sama, da kuma jijiyoyinsa daga kasa. **10** Na fitar da ku daga kasar Masar, na kuma bishe ku tsawon shekaru arba'in a cikin hamada don in ba ku kasar Amoriyawa. **11** "Na kuma tā da annabawa daga cikin'ya'yanku maza wadansu kuma su zama kebabbu daga cikin samarinku. Ba haka ba ne, mutanen Isra'il?" In ji Ubangiji. **12** "Amma kuka sa kebabbu suka sha ruwan inabi kuka kuma umarci annabawa kada su yi annabci. **13** "Saboda haka, yanzu zan murkushe ku kamar yadda amalanke yakan murkushe sa'ad da aka yi masa labtun hatsi. **14** Masu gudu da sauri ba za su tsira ba, masu karfi ba za su iya yin amfani da karfinsu ba, jarumi kuma ba zai iya ceton ransa ba. **15** 'Yan baka ba za su iya dāgewa ba, masu saurin gudu ba za su tsira ba mahayin dawakai kuma ba zai tsere da ransa ba. **16** Ko jarumawa mafi jaruntaka za su gudu tsirara a ranan nan," in ji Ubangiji.

3 Ku ji wannan maganar da Ubangiji ya yi game da ku, ya ku jama'ar Isra'il, a kan dukan iyalin da na fitar daga Masar. **2** "Ku ne kadaid na zaiba cikin dukan al'umman duniya; saboda haka zan hukunta ku saboda dukan zunubanku." **3** Mutum biyu za su iya yin tafiyi tare in ba su yarda su yi haka ba? **4** Zaki yakan yi ruri a jeji in bai sami kama nama ba? Zai yi gurnani a cikin kogonsa in bai kama kome ba? **5** Tsuntsu yakan fāda a tarko a kasa inda ba a sa tarko ba, ko tarko yakan zargu daga kasa in ba abin da ya taba shi? **6** Idan aka busa kaho a ciki birni mutane ba sa yin rawar jiki? Sa'ad da bala'i ya auko wa birni, ba Ubangiji ne ya sa a kawo shi ba? **7** Ba shakka, Ubangiji Mai Iko Duka ba ya yin wani abu ba tare da ya sanar wa bayinsa annabawa ba. **8** Zaki ya yi ruri, wa ba zai tsorata ba? Ubangiji Mai Iko Duka ya yi magana, wa ba zai yi annabci ba? **9** Ku yi shela ga kagarun Ashdod da kuma ga kagarun Masar. "Ku tara kanku a tuddan Samariya; ku ga rashin jituwar da take a cikinta, da kuma zaluncin da ake yi a cikin

mutanenta.” 10 “Ba su ma san yadda za su yi abin da yake daidai ba,” in ji Ubangiji, “sun boye ganima da abubowan da suka washe a cikin kagarunsa.” 11 Saboda haka ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka ya ce, “Abokin gāba zai kwace kasar, zai saukar da mafakarku, zai washe kagarunku.” 12 Ga abin da Ubangiji ya ce, “Kamar yadda makiyayi yakán ceci daga bakin zaki kasusawa kafafu biyu kawai ko kunne daya, haka za a ceci Isra’ila, masu zama a Samariya da kan gado kawai da kuma a dan kyalle a kan dogayen kujerunsa.” 13 “Ku ji wannan ku kuma yi wa gidan Ya’kub gargadī,” in ji Ubangiji, Ubangiji Allah Madaukaki. 14 “A ranar da zan hukunta Isra’ila saboda zunubanta, zan hallaka bagadan Betel; za a yayyanka Kahonin bagadan za su fāda kasa 15 Zan rushe gidan rani da na damina; gidajen da aka yi musu ado da hauren giwa za a rushe su haka ma duk za a rurruushe manyan gidaje,” in ji Ubangiji.

4 Ku kasa kunne ga wannan, ya ku shanun Bashan a kan Dutsen Samariya, ku matan da kuke cin zalin matalauta, kuke kuma danne matalauta, kuna kuma ce wa mazanku, “Ku kawo mana abin sha!” 2 Ubangiji Mai Iko Duka ya rantse da tsarkinsa. “Tabbatacce lokaci yana zuwa da za a jowo ku da kugiyoyi, na karshenku za a kama da kugiyar kifi. 3 Dukanku za ku wuce ta kai tsaye ta inda katangar ta tsage, za a jefar da ku a Harmon,” in ji Ubangiji. 4 “Ku tafi Betel ku yi ta aikata zunubi; ku je Gilgal ku kara yin zunubi. Ku kawo hadayunku kowace safiya, zakkarku kowace shekara uku. 5 Ku kona buroindiku mai yisti kamar hadaya ta godiya, ku yi fariya game da hadayunku na yarda rai, ku yi takama game da su, ya ku Isra’ila, gama abin da kuke jin dadin aikata ke nan,” in ji Ubangiji Mai Iko Duka. 6 “Na bar ku da yunwa a kowace birni, da kuma rashin abinci a kowane gari, duk da haka ba ku juyo gare ni ba,” in ji Ubangiji. 7 “Na kuma hana muku ruwan sama tun shuke-shukun suna wata uku kafin lokacin girbi. Na sa aka yi ruwan sama a wani gari, sai na hana a yi a wani gari. Wata gona ta sami ruwan sama; wata gona kuma ta bushe. 8 Mutane suna tangadi daga gari zuwa gari suna neman ruwa amma ba su sami isashen ruwan sha ba, duk da haka ba ku juyo gare ni ba,” in ji Ubangiji. 9 “Sau da yawa na bata gonakinku da fumfuna da kuma cuta. Fāri suka ciyne itatuwanku na inabi da na baure, da na zaitun duk da haka ba ku juyo gare ni ba,” in ji Ubangiji. 10 “Na aiko muku annoba yadda na yi a Masar. Na karkashe samarinku da takobi, tare da kamammun dawakanku. Na cika hancinku da warin sansaninku, duk da haka ba ku juyo gare ni ba” in ji Ubangiji. 11 “Na hallaka wadansunku kamar yadda na hallaka Sodom da Gomorra. Kuna kama da itace mai cin wutar da na cire daga cikin wuta, duk da haka ba ku juyo gare ni ba,” in ji Ubangiji. 12 “Saboda haka ga abin da zan yi da ku, ya Isra’ila, don kuwa zan yi

muku haka, sai ku yi shirin gamuwa da Allahnku, ya Isra’ila.” 13 Shi wanda ya yi duwatsu, ya halicci iska, ya kuma bayyana wa mutum tunaninsa, shi wanda ya juya safiya ta zama duhu yana takawa a wurare masu tsawo na duniya, Ubangiji Allah Madaukaki ne sunansa.

5 Ku ji wannan magana, ya gidan Isra’ila, ina makokin nan dominku. 2 “Budurwa Isra’ila ta fādi, ba za tā kara tashi ba, an yashe ta a kasarta, ba wanda zai daga ta.” 3 Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka ya ce, “Birnin da ta fitar da masu karfi dubbai don Isra’ila guda dari kadai za su dawo; garin da ya fitar da masu karfi dari kuwa goma kadai za su dawo.” 4 Ga abin da Ubangiji ya ce wa gidan Isra’ila. “Ku neme ni ku rayu; 5 kada ku nemi Betel, kada ku je Gilgal, kada ku yi tafiya zuwa Beyersheba. Gama ba shakka Gilgal ta tā tafi bauta, za a kuwa mai da Betel ba kome ba.” 6 Ku nemi Ubangiji ku kuma rayu, ko kuwa zai ratsa yā share gidan Yusuf kamar wuta; zai ciyne Betel kuwa ba zai sami wanda zai kashe ta ba. 7 Ku ne masu mai da gaskiya ta koma dací ku kuma zubar da adalci. 8 (Shi wanda ya yi Taurarin nan da ake ce Kaza da’Ya’yanta da kuma Mai Farauta da Kare, wanda ya mai da duhu ya zama haske ya kuma bakanta rana ta zama dare, yakan kwashe ruwan tekü ya zubar a kasa, Ubangiji ne sunansa, 9 yakan kawo hallaka a mafaka mai karfi yakan kuma mai da birnin mai katanga ya zama kufai). 10 Ba ku son mai yin gaskiya a dakín shari’ a kuna kin mai fadar gaskiya. 11 Kuna matsa wa matalauta kuna sa su dole su ba ku hatsi. Saboda haka, ko da yake kun gina gidajen duwatsu, ba za ku zauna a cikinsu ba; ko da yake kun nome gonaki masu kyau, ba za ku sha ruwan inabinsu ba. 12 Gama na san yawan laifofinku da kuma girman zunubanku. Kuna danne masu adalci kuna kuma cin hanci kuna kuma hana a yi wa matalauta shari’ ar adalci a majalisa. 13 Saboda haka mai hankali yakan yi shiru a lokuta kamar haka, gama lokutan mugaye ne. 14 Ku yi nagarta, ba mugunta ba; don ku rayu sa’ an nan Ubangiji Allah Madaukaki zai kasance da ku, kamar yadda kuka ce zai yi. 15 Ku ki mugunta, ku kaunaci nagarta; ku dinga yin shari’ ar gaskiya a dakunan shari’ a. Mai yiwuwa Ubangiji Allah Madaukaki zai ji tausayin raguwar Yusuf. 16 Saboda haka ga abin da Ubangiji, Ubangiji Allah Madaukaki yana cewa, “Za a yi kururuwa a dukan tituna a kuma yi kuka don azaba a dukan wuraren da jama’ a sukan taru. Za a yi kira ga manoma su yi kuka masu makoki kuma su yi kuka. 17 Za a yi kuka a dukan gonakin inabi, gama zan ratsa a cikinku,” in ji Ubangiji. 18 Kaitonku masu son ganin ranar Ubangijil! Don me kuke son ganin ranar Ubangiji? Za a duhunta ranan nan, ba haske ba. 19 Za ku zama kamar mutanen da suka guje wa zaki sai suka fāda a hannun beyar, ko kuma kamar wanda ya shiga gida ya dāfa hannu a

bango sai maciji ya sare shi. **20** Ashe, ranar Ubangiji ba duhu ba ce, a maimakon haske, duhu wuluk, tayar muku, ya ku gidan Isra'ila, wadda za tā matsa ba tare da ko dan haske ba. **21** “Na ki, ina kuma kyamar bukukuwanku na addini; ba na son ganin tarurrukanku. **22** Ko da kun kawo mini hadayu na konawa da kuma hadayu na hatsi, ba zan karfa ba. Ko da kun kawo zababun hadayu na zumunta, ba zan dauke su a bakin kome ba. **23** Ku tashi daga nan da surutan wakokinku! Ba zan saurari kade-kade da bushe bushenku ba. **24** Amma bari gaskiya ta kwararo kamar kogi, adalci kuma kamar rafin da ba ya taba bushewa! **25** “Kun kawo mini hadayu da sadakoki shekaru arba'in a cikin jeji, ya ku gidan Isra'ila? **26** Kun daga masujadar sarkinku, sifofin gumakanku, tauraron allahnku, wanda kuka yi wa kanku. **27** Saboda haka zan tura ku zaman bauta gaba da Damaskus,” in ji Ubangiji, wanda sunansa ne Allah Mai Iko.

6 Taku ta kare, ku da kuke zaman sakewa a Sihiyona, da ku wadanda kuke ji zama a Dutsen Samariya lafiya ne, ku manyan mutanen kasar da take sananniya, wadanda mutanen Isra'ila suke zuwa! **2** Ku je Kalne ku dube ta; ku wuce daga can zuwa Hamat-rabba, sa'an nan ku gangara zuwa Gat a Filistiya. Sun fi masarautunku biyu ne? Kasarsu ta fi taku girma? **3** Kuna kokari ku kauce wa wannan muguaran rana kuna kuma jowo mulkin tashin hankali kusa. **4** Kuna kwaciya a kan gadajen da aka yi musu shimfidar hauren giwa kuna mimmiike a kan kujerunku. Kuna cin naman kibabbun raguna da na kosassun'yan marufa. **5** Kuna kada molayenkuyadda Dawuda ya yi kuna kirkiro wa'ko a kan kayan kafe-kade. **6** Da manyan kwanoni kuke shan ruwan inabi kuna kuma shafa mai mafi kyau, amma ba kwa bakin ciki game da kangon da Yusuf ya zama. **7** Saboda haka za ku zama na farkon da su tafi zaman bauta; bukukuwanku da shagulgulanku za su kare. **8** Ubangiji Mai Iko Duka da kansa ya rantse, Ubangiji Allah Madaukaki ya furtu, “Ina kyamar girman kan Ya'kub, ba na kuma son kagarunsa; zan ba da birnin da duk abin da yake cikinta.” **9** Ko da mutum goma ne suka ragu a gida guda, su ma za su mutu. **10** In kuma wani dangi ya shiga don yā fitar da gawawakin yā kone ya kuwa tambayi wani wanda yake boye a can, yana cewa, “Akwai wani tare da kai?” Ya kuwa ce, “Babu,” sai yā ce, “Kul! Kada mu ambaci sunan Ubangiji.” **11** Gama Ubangiji ya ba da umarni, zai kuma ragargaza babban gidan nan kucu-kucu karamin gidan kuwa zai yi rugu-rugu da shi. **12** Dawakai sukan yi gudu a kan duwatsu? Wani yana iya yin noma a teku da shanun noma? Amma ga shi kum mai da gaskiya ta zama dafi amfanin adalci kuma ya zama dací, **13** ku da kuke murna saboda an ci Lo Debar da yaki kuka kuma ce, “Ba da Karfinmu ne muka kwace Karnayim ba?” **14** Gama Ubangiji Allah Madaukaki ya ce, “Zan sa wata kasa ta

tayar muku, ya ku gidan Isra'ila, wadda za tā matsa ba tare da ko dan haske ba. **21** “Na ki, ina kuma kyamar bukukuwanku na addini; ba na son ganin tarurrukanku. **22** Ko da kun kawo mini hadayu na konawa da kuma hadayu na hatsi, ba zan karfa ba. Ko da kun kawo zababun hadayu na zumunta, ba zan dauke su a bakin kome ba. **23** Ku tashi daga nan da surutan wakokinku! Ba zan saurari kade-kade da bushe bushenku ba. **24** Amma bari gaskiya ta kwararo kamar kogi, adalci kuma kamar rafin da ba ya taba bushewa! **25** “Kun kawo mini hadayu da sadakoki shekaru arba'in a cikin jeji, ya ku gidan Isra'ila? **26** Kun daga masujadar sarkinku, sifofin gumakanku, tauraron allahnku, wanda kuka yi wa kanku. **27** Saboda haka zan tura ku zaman bauta gaba da Damaskus,” in ji Ubangiji, wanda sunansa ne Allah Mai Iko.

7 Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka ya nuna mini. Ubangiji yana shirya cincirindon fāri bayan da aka karasa yankan rabon hatsin da yake na sarki, hatsi na biyu kuma yake tohuwa. **2** Sa'ad da suka cinye kome, sai na yi kira, na ce, “Ubangiji Mai Iko Duka, ka gafarta! Ta yaya Ya'kub zai tsira? Ga shi dan karami ne!” **3** Saboda haka sai Ubangiji ya dakatar da nufinsa. “Wannan ba zai faru ba,” in ji Ubangiji. **4** Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka ya nuna mini. Ubangiji Mai Iko Duka yana shirin hukunta da wuta; wutar ta kone teku ta kuma kone kasa. **5** Sai na yi kira, na ce, “Ubangiji Mai Iko Duka, ina rokonka ka dakatal! Ta yaya Ya'kub zai tsira? Ga shi dan karami ne!” **6** Saboda haka sai Ubangiji ya dakatar da nufinsa. “Wannan ma ba zai faru ba,” in ji Ubangiji Mai Iko Duka. **7** Ga abin da ya nuna mini. Ubangiji yana tsaye kusa da bangon da aka gina, bisa ga awon igiyar gwada gini, da kuma magwaji a hannunsa. **8** Sai Ubangiji ya tambaye ni, “Me kake gani, Amos?” Sai na amsa, “Igiyar gwada gini.” Sa'an nan Ubangiji ya ce, “Duba, zan sa igiyani nan a cikin mutanena Isra'ila; ba zan kara barinsu ba. **9** “Za a hallakar da wuraren sujada na Ishaku kuma tsarkakan wurare na Isra'ila za su zama kango; da takobina zan tayar wa gidan Yerobowam.” **10** Sai Amaziya firist na Betel ya aika da sakö zuwa wurin Yerobowam sarkin Isra'ila. “Amos yana shirya maka makarkashiya a tsakiyar Isra'ila. Kasar ba za tā iya dauka abubuwani da yake fadī ba. **11** Gama ga abin da Amos yake cewa, “Yerobowam zai mutu ta wurin takobi, kuma tabbatacce Isra'ila za su tafi zaman bauta, nesa da aininhin kasarsu.” **12** Sai Amaziya ya ce wa Amos, “Tafi daga nan, mai duba kawai! Koma kasar Yahuda. Ka nemi abin zaman garinka a can ka kuma yi annabcinka a can. **13** Kada ka kara yin annabcı a Betel, gama nan wuri mai tsarki ne na sarki da kuma haikalın kasar.” **14** Amos ya amsa wa Amaziya, “Ni ba annabi ba ne ko dan annabi, amma ni makiyayi ne, kuma ina lura da itatuwan al'ul. **15** Amma Ubangiji ya dauke ni daga kiwon dabbobi ya ce mini, ‘Je ka, ka yi wa mutanena Isra'ila annabcı.’ **16** Yanzu fa, sai ka ji maganar Ubangiji. Ka ce, “Kada in yi annabcı a kan Isra'ila, kuma in daina yin wa'azi a kan gidan Ishaku.” **17** “Saboda haka ga abin da Ubangiji ya ce, “Matarka za tā zama karuwa a cikin birni, kuma da takobi za a kashe'ya'yanka maza da mata. Za a auna kasarka a kuma raba ta, kai kuma za ka mutu a kasar arna. Ba shakka Isra'ila za su tafi zaman bauta, nesa da aininhin kasarsu.”

8 Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka ya nuna mini. Ubangiji ya nuna mini kwandon nunannun'ya'yan itace. **2** Ya yi tambaya ya ce, “Me ka gani Amos?” Sai na amsa na ce, “Kwandon nunannun'ya'yan itace.”

Sai Ubangiji ya ce mini, "Lokaci ya yi wa mutanena cikin sammai ya kuma kafa harsashenta a duniya, Isra'il da ba zan kara barinsu ba. **3** "A ranan nan," shi da yakan kira ruwan teku yā kuma kwarara su a in ji Ubangiji Mai Iko Duka, "Wakofin a haikali bisa duniya, Ubangiji ne sunansa. **7** "Ku ba Isra'ilawa za su koma makoki. Za a ga gawawwaki a ko'ina! ba ne, daidai gare ni kamar yadda Kushawa suke?" Shiru!" **4** Ku ji wannan, ku da kuke tattake masu In ji Ubangiji. "Ban fito da Isra'il da daga Masar ba, bukata kuka kori matalautan kasar. **5** Kuna cewa, Filistiyawa kuma daga Kaftor Arameyawa kuma daga "Yaushe Sabon Wata zai wuce don mu sayar da Kir ba? **8** "Tabbataccé idanun Ubangiji Mai Iko Duka hatsi, Asabbaci ta wuce, don mu sayar da alkama?" suna a kan mulkin nan mai zunubi. Zan hallaka shi Mu yi awo da ma'aunin zalunci mu kara kudin kaya daga fuskar duniya, duk da haka ba zan hallaka mu kuma cutar da mai say, **6** mu sayi matalauta gidan Yakub ka'af ba," in ji Ubangiji. **9** "Gama zan da azurfa masu bukata kuma da takalmi, mu sayar ba da umarni, zan kuma tankade gidan Isra'il a da alkamar hade da yayi. **7** Ubangiji ya rantse da cikin dukan kasashe kamar yadda ake tankade hatsi Girman Yakub, "Ba zan taba mantawa da duk wani a cikin matankadi kuma ko kwaya daya ba za tā fādī abin da suka yi ba. **8** "Shin, kasar ba za tā yi rawan a kasa ba. **10** Dukan masu zunubi a cikin mutanena jiki saboda wannan ba, kuma duk masu zama a za su mutu ta wurin takobi, wato, su masu cewa, cikinta ba za su yi makoki ba? Kasar duka za tā 'Masifa ba za tā fādī ko ta same mu ba.' **11** "A hau ta sauka kamar Nilu; za a dama ta sa'an nan wannan rana zan mado da tentin Dawuda da ya ta nutse kamar kogin Masar. **9** "A wannan rana," fādī. Zan gyaggyara wuraren da suka yayyage, in in ji Ubangiji Mai Iko Duka, "Zan sa rana ta fādī da kuma mado da kufansa in gina shi kamar yadda tsakar rana in kuma duhunta duniya da rana tsaka. yake a dā, **12** domin su mallaki raguwari Edom da **10** Zan mai da bukukkuwanku na addini su zama duk al'ummai da suke amsa sunana," in ji Ubangiji makoki kuma dukan wakofinku su zama kuka. Zan shi wanda zai yi wadannan abubuwa. **13** "Ranaku sa dukanku ku sa rigunan makoki za ku kuma aske suna zuwa, in ji Ubangiji, "sa'ad da mai huda zai kawunanku. Zan sa wannan lokaci yā zama kamar sha gaban mai girbi mai shuki kuma yā bi bayan lokacin da ake makokin dan tilon da ake da shi mai matsin inabi. Sabon ruwan inabi zai diga daga kuma karshenta kamar rana mai dici. **11** "Ranakun duwatsu yā kuma kwararo daga tuddai. **14** Zan dawo suna zuwa," in ji Ubangiji Mai Iko Duka, "sa'ad da da wadanda aka kai zaman bauta mutanena Isra'il. zan aika da yunwa cikin kasar, ba yunwar abinci "Za su sāke gina biranen da suke kango su kuma ko ta kishirwa ba, sai dai yunwa ta jin maganar zauna a cikinsu. Za su shuka gonakin inabi su kuma Ubangiji. **12** Mutane za su yi ta tangadī daga teku sha ruwan inabinsu; za su yi lambuna su kuma ci zuwa teku suna yawo daga arewa zuwa kudu, suna amfaninsu. **15** Zan dasa Isra'il a kasarsu, ba kuwa neman maganar Ubangiji, amma ba za su samu ba. za a kara tumfuke su daga kasar da na ba su ba," in **13** "A wannan rana "kyawawan'yan mata da kuma ji Ubangiji Allahnku. samari masu ji da karfi za su suma don kishirwa.

14 Wadanda suka yi rantsuwa da abin kunya na Samariya, ko kuma su ce, 'Muddin allahnku yana a raye, ya Dan,' ko kuwa, 'Muddin allahn Beyersheba yana a raye,' za su fādī, ba kuwa za su kara tashi ba."

9 Na ga Ubangiji yana tsaye a gabon bagade, ya kuma ce, "Bugi kan ginshi'kan don madogaran kofa su gurgiza. Saukar da su a kan dukan mutane; wadanda ba su mutu ba zan kashe su da takobi. Ba mutum guda da zai tsere, babu wani da zai tsira. **2** Ko da sun tona rami kamar surfin kabari, daga can hannuna zai fitar da su. Ko da sun hau can sama daga can zan sauko da su. (**Sheol h7585**) **3** Ko da sun buya a bisa Karmel, a can zan faraue su in cafko. Ko da sun buya can karkashin teku, a can zan umarci maciji yā sare su. **4** Ko da abokan gābansu sun kore su zuwa zaman bauta, a can zan umarci takobi yā kashe su. "Zan sa musu ido don mugunta ba don alheri ba." **5** Ubangiji, Ubangiji Madaukaki, shi da yakan taba kasa sai ta narke, kuma dukan mazauna cikinta suna makoki, kasar gaba daya takan hau ta kuma sauwa kamar Nilu, sa'an nan ta nutse kamar kogin Masar, **6** shi da ya gina kyakkyawar fadarsa a

Obadiya

1 Wahayin Obadiya. Ga abin da Ubangiji Mai Iko Duka ya ce a kan Edom. Mun ji sako daga wurin Ubangiji cewa, An aiki jakada zuwa ga al'ummai yā faċċa musu cewa, “Ku tashi, mu tafi mu yi yakī da ita.” **2** “Duba, zan maishe ki karama a cikin al'ummai; za a rena ki kwarai. **3** Fariyar zuciyarki ta yaudare ki, ke da kike zama can bisa duwatsu kika kuma yi gidanki a kan kwankoli, ke da kike ce wa kanki, ‘Wa zai iya saukar da ni kasa?’ **4** Ko da yake kina firiya kamar gaggafa kin kuma yi shekarki a can cikin taurari, daga can zan saukar da ke,” in ji Ubangiji. **5** “In barayi suka zo miki, in kuma’yan fashi suka shigo gidan da dare, kash, bala’i zai jira ki ba abin da suke so ne kawai za su sata ba? In kuma masu tsinka’ya’yan inabi suka zo miki, ba sukan bar’ya’yan inabi kadan ba? **6** Amma za a washe Isuwa ḫakaf, a kuma yaye boyayyiyr dukiyarsa! **7** Dukan wadanda kike tarayya da su, za su kore ki zuwa iyaka; abokanki kuma za su yaudare ki, su kuma sha ḫarfinki; wadanda suke cin abincinki, za su sa miki tarko, amma ba za ki gane ba. **8** “A wannan rana,” in jin Ubangiji, “zan hallaka masu hikimar Edom, zan shafe mutane masu fahima a duwatsun Isuwa. **9** Jarumawanki, ya Teman, za su razana, za a kashe kowane mutum a duwatsun Isuwa. **10** Saboda halin kama-karyar da kika yi wa dan’uwanka Yakub, za ki sha kunya; za a hallaka ki har abada. **11** A ranan nan kin tsaya kawai kina zuba ido yayında bački suke washe dukiyar dan’uwanki, bački kuma suka shiga ta kofofinsa suka jefa kuri'a don a rarraba Urushalima, kin tsaya kina kallo kamar daya daga cikin abokan gābansa. **12** Bai kamata ki rena dan’uwanki a ranar masifarsa ba, ko ki yi farin ciki a kan mutanen Yahuda a ranar hallakarsu, ko ki yi fariya sosai a ranar wahalarsu. **13** Bai kamata ki bi ta kofofin mutanena a ranar bala’insu ba, ko ki rena su a cikin masifarsa a ranar bala’insu, ko ki kwace dukiyarsa a ranar bala’insu ba. **14** Bai kamata ki tsaya a mararraba don ki kashe wadanda suke Kokarin tserewa ba, ko ki ba da wadanda suka tsere ga hannun makiyansu a ranar wahalarsu ba. **15** “Ranar Ubangiji ta yi kusa don dukan al'ummai. Kamar yadda kuka yi, haka za a yi muku; ayyukanku za su koma a kanku. **16** Kamar yadda kuka sha a kan tuduna mai tsarki, haka dukan al'ummai za su yi ta sha, za su sha, su kuma sha su zama sai ka ce ba su taħba kasancewba. **17** Amma a kan Dutsen Sihiyona za a sami ceto; Dutsen zai zama mai tsarki, gidan Yakub kuma zai mallaki gādonsa. **18** Gidan Yakub zai zama kamar wuta, gidan Yusuf kuma kamar harshen wuta; gidan Isuwa zai zama kamar tattaka, za a kuma sa masa wuta yā kone. Babu wanda zai tsira daga gidan Isuwa.” Ni Ubangiji na fada. **19** Mutane daga Negeb za su mamaye duwatsun Isuwa,

mutane kuma daga gindin tuddai za su mallaki kasar Filistiyawa. Za su mamaye filayen Efraim da Samariya, Benyamin kuwa zai mallaki Gileyad. **20** Wannan kungiyar Isra’ilawan da aka kwashe zuwa bauta da suke a Kan’ana za su mallaki kasar har zuwa Zarefat; wadannan da aka kwashe zuwa bauta daga Urushalima da suke a Sefarad za su mallaki garuruwan Negeb. **21** Masu kawo ceto za su haura zuwa Dutsen Sihiyona don su yi mulkin duwatsun Isuwa. Ubangiji ne zai yi mulki.

Yunana

1 Maganar Ubangiji ta zo wa Yunana dan Amitta cewa, **2** “Tafi babbann birnin nan Ninebe ka yi mata wa’azi, saboda muguntarta ta haura zuwa gabana.” **3** Amma Yunana ya gudu daga Ubangiji ya nufi Tarshish. Ya gangara zuwa Yaffa, inda ya sami jirgin ruwa mai shirin tashi daga tashar. Bayan ya biya kudin tafiya, sai ya shiga jirgi ya kama hanya zuwa Tarshish don yā tsere wa Ubangiji. **4** Sai Ubangiji ya aika da babban iska a bisan teku, hadiri ya tsananta kwarai har jirgin ya yi barazanar farfashewa. **5** Dukan matukan jirgin suka tsorata, kowarinensu kuma ya yi kuka ga allahnisa, suka kuma jefar da kayan jirgi a cikin teku domin surage nauyin jirgin. Ana cikin haka, ashe, Yunana ya sauva can karkashin jirgi ya je ya kwanta, yana ta sharar barcinsa. **6** Sai kyaftin dīn ya je wajensa ya ce masa, “Don me kake barci? Tashi ka kira bisa ga allahnka! Mai yiwuwa yā ji mu, yā cece mu don kada mu hallaka.” **7** Matukan jirgin suka ce wa juna, “Ku zo, mu jefa kuri'a mu ga wa ke da alhakin wannan masifa.” Sai suka jefa kuri'a, kuri'ar kuwa ta fādā a kan Yunana. **8** Saboda haka suka tambaye shi suka ce, “Yanzu, gaya mana, dalilin da ya sa wannan masifa ta zo mana? Mene ne aikinka? Daga ina ka fito? Ina ne kasarka? Daga wacce kabilce ce ka fito?” **9** Sai ya amsa, “Ni mutumin lbraniyawa ne, ina kuma bauta wa Ubangiji Allah na sama, wanda ya yi teku da tuddai.” **10** Sai matukan jirgin suka tsorata kwarai, suka ce masa, “Wane irin mugun abu ne ka aikata haka?” (Sun gane cewa yana gudu ne daga wurin Ubangiji, domin ya riga ya fada musu.) **11** Sai tekun ya dada rikicewa. Sai suka tambaye shi, “Me za mu yi da kai domin tekun yā daina hauka?” **12** Ya amsa musu ya ce, “Ku dauke ni ku jefa a cikin teku, tekun zai kwanta. Na san cewa laifina ne ya jawo wannan babbann hadirin da ya auka muku.” **13** Maimakon mutanen su yi haka, sai suka yi kokari su tura jirgin ruwan zuwa bakin teku. Amma ba su iya ba, saboda iskar ta sa tekun ya yi ta kara hauka. **14** Sai suka yi kuka ga Ubangiji suka ce, “Ya Ubangiji, in ka yarda kada ka bar mu mu mutu saboda ran mutumin nan. Kada ka yi mana hukuncin masu kisankai, gama kai ne, ya Ubangiji, ka ga ya gamshe ka.” **15** Sa'an nan suka dauki Yunana suka jefar da shi daga jirgin, sai tekun ya kwanta. **16** Ganin haka sai mutanen suka cika da tsoron Ubangiji, suka kuma miča wa Ubangiji hadaya, suka yi wa'adi da shi. **17** Amma Ubangiji ya tanada wani babbann kifi da zai hadiye Yunana, Yunana kuwa ya yi yini uku da dare uku a ciki cikin kifin.

2 Daga ciki cikin kifi, Yunana ya yi addu'a ga Ubangiji Allahnsa. **2** Ya ce, “A cikin damuwata na yi kira ga Ubangiji, ya kuwa amsa mini. Daga cikin

zurfi kabari na yi kirin neman taimako, ka kuwa saurari kukata. (Sheol h7585) **3** Cikin tashin hankali, ka jefa ni cikin zurfafā, a tsakiyar teku, ka kuma jujuju ni a cikin ruwa; dukan rakuman ruwanka da ambaliyarka sun bi ta kaina. **4** Sai na ce, ‘An kore ni daga fuskarka; duk da haka zan sāke duba wajen haikalinka mai tsarki.’ **5** Ruwayen da suke kewaye da ni sun yi mini barazana, zurfi kuma ya kewaye ni, ciyayin ruwa suna nannade kewaye da ni. **6** Na nutsa har karkashin tuddai; a karkashin duniya, ka rufe ni har abada. Amma ka dawo da raina daga rami, Ya Ubangiji Allahna. **7** “Sa'ad da na ji raina yana rabuwa da ni, na tuna da kai ya Ubangiji, addu'ata kuma ta kai gare ka, a haikalinka mai tsarki. **8** “Wadanda suka makale wa gumaka marasa amfani, sukan kyale alherin da zai kasance nasu. **9** Amma ni, da wačar godiya, zan miča tawa hadaya gare ka. Abin da na yi alkawari, shi ne zan yi. Ceto yakan zo ne kawai daga wurin Ubangiji.” **10** Sai Ubangiji ya umarci kifin, kifin kuwa ya amayar da Yunana a gāban teku.

3 Sa'an nan sai maganar Ubangiji ta zo wa Yunana sau na biyu. **2** “Tafi babbann birnin nan Ninebe, ka yi masa shelar sakon da na ba ka.” **3** Sai Yunana ya yi biyaya da maganar Ubangiji, ya tafi Ninebe. Ninebe birni ne da yake da muhimmanci, wanda sai an dauki kwana uku kafin a iya zaga shi. **4** A rana ta fari, Yunana ya kama tafiya yana ratsa birnin. Sai ya yi shela cewa, “Nan da kwana arba'in za a hallaka Ninebe?” **5** Mutanen Ninebe kuwa suka gaskata Allah. Aka yi shela a yi azumi, sai dukansu daga babba har zuwa karaminsu, suka sa tufafin makoki. **6** Da sakon Yunana ya kai kummen sarkin Ninebe, sai ya tashi daga kujerar mulkinsa, ya tuče alkyabbarsa, ya sa rigar makoki, ya zauna cikin toka. **7** Sai ya yi umarni a Ninebe cewa, “Bisa ga umarni sarki da fadawansa. “Kada a bar wani mutum ko dabba, garke ko shannu, su dandana wani abu; kada a bari su ci ko su sha. **8** Bari kowane mutum da dabba yā yafa rigunan makoki. Kowa yā roki Allah da gaske, kowa kuma yā bar mugayen ayyukan da yake yi. **9** Wa ya sani? Ko Allah zai ji tausayinmu da kuma juyayinmu yā janye zafin fushinsa don kada mu hallaka.” **10** Da Allah ya ga abin da suka yi, da kuma yadda suka juya daga mugayen hanyoyinsu sai ya ji tausayinsu, bai kawo hallaka a kansu yadda ya yi shirin yi ba.

4 Sai abin ya bata wa Yunana rai kwarai har ya yi fushi. **2** Sai ya yi addu'a ga Ubangiji ya ce, “Ya Ubangiji, ba irin abin da na fada ke nan ba tun ina gida? Wannan ne ya sa na yi kokarin tserewa zuwa Tarshish. Ai, na sani kai Allah ne mai alheri da tausayi, mai jinkirin fushi da cikakkiyar kauna, kai Allah ne mai dakatar da nufinka na yin hukunci. **3** Yanzu, ya Ubangiji, ka dauki raina, domin ya fi sau ki a gare ni in mutu da in rayu.” **4** Amma Ubangiji ya

amsa, ya ce; “Daidai ne ka yi fushi?” **5** Sai Yunana ya fita daga birnin ya yi wajen gabas, ya zauna. A nan ya yi wa kansa rumfa, ya zauna cikin inuwarta yana jira yă ga abin da zai sami birnin. **6** Sai Ubangiji Allah ya sa wata’yar kuringa ta tsiro, ta yi girma a inda Yunana yake, don ta inuwantar da shi, yă ji dadfi. Yunana kuwa ya yi murna matuķa da wannan kuringa. **7** Amma kashegari da safe sai Allah ya sa tsutsa ta cinye’yar kuringar har ta mutu. **8** Sa’ad da rana ta yi sama, sai Allah ya sa iskar gabas mai zafi ta huro, zafin ranar kuma ya buga kan Yunana, har ya ji sai ka ce zai suma. Ya so a ce ya mutu ma, sai ya ce, “Gara in mutu da a ce ina zaune da rai.” **9** Amma Allah ya ce wa Yunana, “Daidai ne ka yi fushi saboda wannan kuringa?” Sai Yunana ya ce, “I, daidai ne, ina fushi matuķa, har ina so da na mutu ma.” **10** Sai Ubangiji ya ce, “Ai, wannan kuringa ta tsira dare daya ta kuma ɓace kafin dare na biyu, ba ka yi wata wahala dominta ba, ba kai ne ka sa ta yi girma ba, duk da haka ranka ya ɓace saboda ita. **11** Ashe, ba dole ne in ji tausayin babbani birnin nan Ninebe mai mutum sama da dubu dari da ashirin marasa alhaki, da kuma dabbobi masu yawa ba?”

Mika

1 Maganar Ubangiji ta zo wa Mika mutumin Moreshet a zamanin Yotam, da na Ahaz, da kuma na Hezekiya, sarakunan Yahuda, Mika ya ga wahayi a kan Samariya da kuma a kan Urushalima. Ga abin da ya ce. **2** Ku ji, ya ku mutane duka, ki saurara, ya ke duniya da dukan mazauna cikinki, bari Ubangiji Mai Iko Duka yā zama shaida a kanku, daga haikalinsa mai tsarki. **3** Duba! Ubangiji yana zuwa daga wurin zamansa; zai sauko yā takा madaukakan wuraren dunya. **4** Duwatsu za su narke a karkashin kafafunsa, kamar kaki a gabon wuta, kwaruruka kuma za su bace, kamar ruwan da yake gangarowa daga tsauri. **5** Duk wannan zai faru saboda laifin Ya'kub, da kuma zunuban gidan Isra'il ne. Mene ne laifin Ya'kub? Shin, ba Samariya ba ce? Ina ne madaukakan wuraren Yahuda? Shin, ba Urushalima ba ce? **6** "Saboda haka zan mai da Samariya tarin juji, wurin noman inabi. Zan zubar da duwatsunta a cikin kwari in kuma bar harsashin gininta a bayyane. **7** Za a ragargaje dukan allolinta; za a kone dukan baye-bayenta na haikali da wuta; zan lalatar da dukan gumakanta. Tun da ta wurin karuwanci ne ta tattara su, ga karuwanci kuma za su koma." **8** Saboda wannan zan yi ba'kin ciki, in yi kuka; zan yi tafiya ba takalmi, zan tube, in kuma yi tafiya tsirara. Zan yi kuka kamar dila, in yi ba'kin ciki kamar mujiya. **9** Gama raunin Samariya ba mai warkewa ba ne; ya bazu har Yahuda. Ya ma kai bakin kofar mutanena, har ma Urushalima da kanta. **10** Kada a fade shi a Gat; kada ma a yi kuka. A maimako haka, a yi birgima a cikin kura a Bet-Leyafra. **11** Ku wuce tsirara da kuma kunya, ku mazaunan Shafir. Bet-Ezel tana makoki domin babu wani daga Za'anana da ya fito don yā taimaka. **12** Mazaunan Marot sun kosa su ga alheri, amma Ubangiji ya sauko da azaba, har zuwa kofar Urushalima. **13** Ku da kuke zama a Lakish, ku daura wa dawakai kekunan yaki. Gama ku kuka fara yin zunubi a Sihiyona, gama an sami laifofin Isra'il a cikinku. **14** Saboda haka za ku ba da kyautan bankwana ga Moreshet Gat. Garin Akzib zai zama abin yaudara ga sarakunan Isra'il. **15** Ku mazaunan Maresha Ubangiji zai kawo wanda zai ci ku da yaki. Sarakunan Isra'il a zu su gudu zuwa Adullam. **16** Ku aske kanku kwal don makoki, ku yi wa kanku kwal'kwal kamar ungu. Gama za a ja'yan da kuke farin ciki a kai su bauta.

2 Taku ta kare, ku da kuke shirya makirci, ku da kuke kulle-kullen mugunta a kan gadonku! Da gari ya waye sai ku fita ku aikata mugunta domin ikon aikatawa yana hannunku. **2** Kukan yi kyashin gonaki ku kuma kwace su, ku yi kyashin gidaje ku kuma kwace. Kukan zalunci mutum, ku kwace masa gidansa, har ku kwace masa gādonsa. **3** Saboda

haka, Ubangiji ya ce, "Ina shirya wa wadannan mutane bala'i, yadda ba za ku iya ceton kanku ba. Ba za ku kara tafiya kuna takama ba, gama zai zama lokacin bala'i ne. **4** A wannan rana mutane za su yi muku ba'a za su yi muku gwalo da wannan wakar makoki, 'An lalatar da mu sarai; an rarraba mallakar mutanena. Ya dauke shi daga gare ni! Ya mika filayenmu ga maciyan amanarmu.'" **5** Saboda haka ba za ku kasance da wani a taron jama'ar Ubangiji da zai raba kasar ta wurin jefa kuri'a ba. **6** "Kada ku yi annabci" in ji annabawansu. "Kada ku yi annabci game da wadannan abubuwa; abin kunya ba zai same mu ba." **7** Daidai ne a ce, ya gidan Yakub, "Ruhun Ubangiji yana fushi ne? Yana yin irin wadannan abubuwa?" "Ashe, maganata ba tā amfane wanda ayyukansa suke daidai ba?" **8** Ba da dadewa ba mutanena sun tashi kamar magabci. Kun tube riga mai tsada daga wadanda suke wucewa ba tare da kun damu ba, sai ka ce mutanen da suke komowa daga yaki. **9** Kun kori matan mutanena daga gidajensu masu dadī. Kuka kawar da albarkata har abada daga wurin'ya'yansu. **10** Ku tafi, ku ba ni wuri! Gama wannan ba wurin hutunku ba ne, gama ya kazantu, ya zama kangon da ya wuce gyara. **11** In makaryaci da mazambaci ya zo ya ce, 'Zan yi muku annabci ku sami wadataccen ruwan inabi da barasa,' zai dai zama annabin da ya dace da wannan mutane ne! **12** "Tabbatacce zan tattara ku duka, ya gidan Yakub; zan tattara ku raguwar Isra'il. Zan kawo su wuri daya kamar tumaki a cikin garke, kamar garke a wajen kiwonsa; wurin zai cika da mutane. **13** Wanda ya fasa kofa ya bude, shi zai haura yā yi musu jagora, za su fashe bangon su fita. Sarkinsu zai wuce gabansu, Ubangiji kuma zai kasance a gaba."

3 Sa'an nan na ce, "Ku kasa kunne, ku shugabanni Yakub, ku masu mulkin gidan Isra'il. Ya kamata ku san shari'a, **2** ku da kuke kin abu mai kyau kuke kaunar mugunta, ku da kuke fede mutanena kuke tuge nama daga kasusuwansu; **3** ku da kuke cin naman mutanena, ku fede fatar jikinsu kuke kakkarya kasusuwansu, kuke yayyanka su gunduwagunduwa kamar naman da za a toya, kamar naman da za a sa a dafa." **4** Sa'an nan za su kira ga Ubangiji, amma ba zai amsa musu ba. A wannan lokaci zai boye fuskarsa daga gare su saboda irin muguntar da suka yi. **5** Ga abin da Ubangiji ya fada, "Game da annabawa masu bad da mutanena, in wani ya ciyar da su, sai su ce akwai 'salama' amma in bai ciyar da su ba, a shirye suke su kai masa hari. **6** Saboda haka dare yana zuwa a bisanku, ba tare da wahayi ba, kuma duhu, ba tare da duba ba. Rana za tā fādī wa annabawa, yini kuma zai zama musu duhu. **7** Masu gani za su ji kunya, masu duba kuma za su ji tākaici. Dukansu za su rufe fuskokinsu gama ba amma daga Allah." **8** Amma game da ni, ina cike da iko ta wurin Ruhun Ubangiji da kuma adalci da

karfi, don a sanar da Yakub laifofinsa, ga Isra'ila ba ki kahonin karfe; zan ba ki kofatan tagulla domin kuma zunubinsa. **9** Ku ji wannan, ku shugabannin ki ragargaje al'ummai masu yawa." Za ki ba Ubangiji gidan Yakub, ku masu mulkin gidan Isra'ila, ku da dukan dukiyarsu da suka tara ta hanyar zamba, kuke kyamar gaskiya, kuka karkatar duk abin da wadatstu kuma ga Ubangiji dukan dunia.

yake na gaskiya; **10** kuka gina Sihiyona ta wurin Zub da jini, Urushalima kuma ta wurin mugunta. **11** Hukunce-hukuncen shugabanni kasar na cin hanci ne, firistocinta kuma suna koyarwa don a biya su, annabawanta kuwa suna yin annabci don neman kudi. Duk da haka suna jingina a kan Ubangiji suna cewa, "Ba Ubangiji yana tare da mu ba? Ba bala'in da zai zo mana." **12** Don haka, saboda ku, za a nome Sihiyona kamar gona, Urushalima kuma ta zama tarin juji, tudun haikali kuwa zai zama kurmin kayayyuwa.

4 A kwanakin karshe za a kafa dutsen haikal in Ubangiji yā zama babba a cikin duwatsu. Za a daga shi sama da tuddai, mutane kuma za su rika dunguma zuwa gare shi. **2** Al'ummai da yawa za su zu ce, "Ku zo, bari mu haura zuwa dutsen Ubangiji, zuwa gidan Allah na Ya'kub. Zai koya mana hanyoyinsa, don mu yi tafiya cikin hanyoyinsa." Doka za tā fita daga Sihiyona, maganar Ubangiji kuma daga Urushalima. **3** Zai shari'anta tsakanin mutane yā kuma sulhunta tsakanin manyan al'ummai nesa da kuma kusa. Har su mai da takubansu su zama gareman, māsunus kuma su zama wukaken askin itace. Al'umma ba za tā dauki takobi gāba da wata al'umma ba, ko a yi horarwa don yaki. **4** Kowa zai zauna a tushen kuringar inabinisa da tushen baurensa, kuma ba wanda zai tsoratar da su, gama Ubangiji Madaukaki ne ya fada. **5** Dukan al'ummai za su iya tafiya a cikin sunan allolinsu; mu dai za mu yi tafiya a cikin sunan Ubangiji Allahnu har abada abadin. **6** "A wannan rana," in ji Ubangiji, "zan tattara guragu; zan kuma tara masu zaman bauta, da wadanda na sa suka damu. **7** Zan mai da guragu su zama ruguwa, wadanda aka kora, su zama al'umma mai karfi. Ubangiji zai yi mulkinsu a Dutsen Sihiyona daga wannan rana da kuma har abada. **8** Game da ke, ya hasumiyar tsaron garke, Ya mafaka Diyar Sihiyona, za a maido miki da mulkinkin na dā, sarauta kuma za tā zo wa Diyar Urushalima." **9** Don me yanzu kike kuka da karfi, ba ki da sarki ne? Masu shawararki sun hallaka ne, da zafi ya cika ki kamar mace mai nañuda? **10** Ki yi birgima cikin zafin azaba, ya Diyar Sihiyona, kamar macen da take nañuda, don yanzu dole ki bar birni ki kafa sansani a filin Allah. Za ki tafii Babilon; a can za a kubutar da ki. A can ne Ubangiji zai fanshe ki daga hannun makiyanki. **11** Amma yanzu al'ummai da yawa suna gāba da ke. Suna cewa, "Bari a kazantar da ita, bari mu zuba wa Sihiyona ido." **12** Amma ba su san tunanin Ubangiji ba; ba su fahimci shirinsa ba, shi da ya tattara su kamar dammuna a masussuka. **13** "Ki tashi ki yi sussuka, ya Diyar Sihiyona, gama za

ba kahonin karfe; zan ba kofatan tagulla domin dukan dukiyarsu da suka tara ta hanyar zamba, wadatstu kuma ga Ubangiji dukan dunia.

5 Ki tattara sojojinki, ya ke birnin mayaka, gama an kewaye mu da yaki. Za su bugi kumatun mai mulkin Isra'ila da sandar karfe. **2** "Amma ke, Betlehem ta Efrata, ko da yake ke karama ce daga cikin zuriyarki a Yahuda, daga cikinki wani zai zo domina wanda zai yi mulkin Isra'ila, wanda asalinsa tun fil azal ne." **3** Saboda haka za a yashe Isra'ila har sai wadda take nañuda ta haihu sauran'yan'uwanasa kuma sun dawo su hadu da Isra'ilawa. **4** Zai tsaya yā yi kiwon garkensa da karfin Ubangiji, cikin girman sunan Ubangiji Allahnsa. Za su kuma zauna lafiya, gama girmansa ta tā kai har karshen dunia. **5** Zai kuma zama salamarsu. Sa'ad da Assuriyawa suka kawo wa kasarmu hari suka tattake kagarunmu, za mu tā da makiyaya bakwai, har ma shugabanni mutane takwas su yi gāba da su. **6** Za su yi mulkin kasar Assuriya da takobi, kasar Nimrod kuma da zaran takobi. Zai cece mu daga hannun Assuriyawa sa'ad da suka kawo wa kasarmu hari suka kuma tattake zuwa cikin iyakokinmu. **7** Raguwär Ya'kub za tā kasance a tsakiyar mutane masu yawa kamar rāba daga Ubangiji, kamar yayyafi a kari ciyawa, wanda ba ya jiran mutum ko kuma yā dakata wa dan adam. **8** Raguwär Ya'kub za tā kasance tare da al'ummai, a cikin mutane masu yawa, kamar zaki a cikin sauran namun jeji, kamar dan zaki cikin garken tumaki, wanda yake tattaka yā kuma yi kaca-kaca da su sa'ad da yake ratsa a cikinsu, ba kuwa wanda zai cece su. **9** Za a daga hannunka cikin nasara a kan abokan gābanka, za a hallaka makiyanki duka. **10** "A wannan rana," in ji Ubangiji "Zan hallaka dawakanku daga cikinku, in kuma rurruše kekunan yakinku. **11** Zan hallaka biranen kasarku in yi rugu-rugu da dukan katangunku. **12** Zan kawar da maitarku, ba za a kara yin sihiri ba. **13** Zan sassare dukan gumakan da kuka sassaka da kebabbiun duwatsunku a cikinku, nan gaba ba za ku kara rusuna wa aikin hannuwanku ba. **14** Zan tumbuuke daga gare ku ginshikan Asheranku in kuma rurruše biranenu. **15** Zan yi ramuwa cikin fushi da hasala a kan al'umman da ba su yi mini biyayya ba."

6 Ku saurari abin da Ubangiji ya ce, "Tashi ku gabatar da kararku a gabon duwatsu; bari tuddai su ji abin da kuke so ku fada. **2** "Ku saurara, ya ku duwatsu game da tuhumar da Ubangiji yake muku, ku ji, ku dadadfun tushin dunia. Gama Ubangiji yana da kara a kan mutanensa; yana tuhumar Isra'ila. **3** "Ya ku mutanena, me na yi muku? Ta yaya na nawaita muku? Ku amsa mini. **4** Na fito da ku daga kasar Masar na kuma yantar da ku daga kasar bauta. Na aika da Musa yā jagorance ku, haka ma

Haruna da Miriyam. **5** Ya ku mutanena, ku tuna abin iyalin cikin gidansa. **7** Amma game da ni, zan sa bege da Balak sarkin Mowab ya kulla da kuma amsar da ga Ubangiji, ina sauraron Allah Mai Cetona; Allaha Bala'am dan Beyor ya bayar. Ku tuna da tafiyarku kuwa zai ji ni. **8** Kada ku yi farin ciki, ku makiyana! daga Shittim zuwa Gilgal, don ku san ayyukan Ko da yake na fādi, zan tashi. Ko da yake na zauna a adalcin Ubangiji." **6** Da me zan zo a gabon Ubangiji cikin duhu, Ubangiji zai zama haskena. **9** Domin na in rusuna a gabon Madaukaki Allah? Shin, zan zo ne yi masa zunubi, zan fuskanci fushin Ubangiji, har a gabansa da hadaya ta konawa, da dan maraki bana sai ya dubi batuna ya kuma tabbatar da'yancina. **10** daya? **7** Ubangiji zai ji dadin hadayar raguna dubbai Zai kawo ni zuwa wurin haske; zan ga adalcinsa. **11** da kuma rafuffukan mai dubbai goma? Zan ba da Sa'an nan makiyina zai gani yā kuma sha kunya, dan farina ne don laifina, ko'ya yan jikina domin shi da yake ce da ni "Ina Ubangiji Allahnka?" Zai zunubin raina? **8** Ya nuna maka, ya mutum, abin da gani, yā kuma ji kunya. Ko yanzu ma za a tattake shi yake mai kyau. Me Ubangiji yake bukata daga gare ka kamar tabo a tituna. **11** Ranar gina katangarka tana kuwa shi ne ka yi gaskiya ka so aikata jinkai ka kuma zuwa, a ranar za a fadada iyakokinka. **12** A wannan yi tafiya da tawali'u a gabon Allah. **9** Ku saurara! rana mutane za su zo gare ka daga Assuriya da kuma Ubangiji yana kira ga birni, a ji tsoron sunana kuwa biranen Masar, daga Masar ma har zuwa Yuferites hikima ce, "Ku kasa kunne ga sandan nan da kuma daga teku zuwa teku, kuma daga dutse zuwa dutse. wannan wanda ya nada. **10** Har yanzu zan manta, ya **13** Duniya za tā zama kufai saboda mazaunanta, muguar gida da dukiyarki da kika samu a muguar saboda ayyukansu. **14** Ka yi kiwon mutanenka daga hanya zan kuma manta da bugaggen mudun awo sandarka, garken gādonka, wanda yake zaune shi wanda ake zargi? **11** Zan kubutar da mutumin da kadai a kurmi, a kasa mai kyau ta kiwo, bari su yi yake da ma'auni na rashin gaskiya, da kuma buhun kiwo a Bashan da Gileyad kamar a kwanakin dā. **15** ma'aunan karya? **12** Attajiranta masu fitina ne; "Kamar a kwanakin da kuka fito daga Masar, zan mutanenta kuma makaryata ne harsunansu kuwa nuna musu al'ajabaina." **16** Al'ummai za su gani suna yaudara. **13** Saboda haka, zan hallaka ku in su kuma ji kunya, za a kuma kwace musu dukan lalace ku saboda zunubanku. **14** Za ku ci amma ba ikonsu. Za su kama bakinsu kunnuwansu kuma za za ku koshi ba, cikinku zai zama babu kome Za ku su zama kurame. **17** Za su lashi kura kamar maciji, tattara amma ba za ku yi ajiyar kome ba, gama kamar dabbobi masu rarrafate a kasa. Za su fito daga abin da kuka yi ajiya zan ba wa takobi. **15** Za ku yi mabuyarsu da rawan jiki, za su juya cikin tsoro ga shuki amma ba za ku girba ba; za ku matse zaitun Ubangiji Allahnmu su kuma ji tsoronku. **18** Wane ne amma ba za ku yi amfani da mai wa kanku ba, za Allah kamar ka, wanda yake yafe zunubi yā kuma ku tattaka'ya yan inabi amma ba za ku sha ruwan gafarta laifofin mutanensa da suka ragu? Ba ka zama inabin ba. **16** Kuna kiyaye ka'idodin Omri da dukan mai fushi har abada amma kana marmari ka nuna ayyukan gidan Ahab kun kuma bi al'adunsu. Saboda jinkai. **19** Za ka sāke jin tausayinmu; za ka tattake haka, zan maishe ku kufai in mai da ku abin dariya a zunubanmu a Farkashin sawunka ka kuma tura cikin mutane, za ku sha reni a wurin al'ummai."

7 Tawa ta kare! Ina kama da wanda yake tattara'ya yan itatuwa a lokacin kalar'ya yan inabi; babu sauran nonon inabin da za a tsinkia a ci, babu kuma'ya yan baure na farko-farkon da raina yake marmari. **2** An kawar da masu tsoron Allah daga kāsar; babu sauran mai adalcin da ya rage. Dukan mutane suna kwanto don su Zub da jini; kowa yana farautar dan'uwansa da tarko. **3** Dukan hannuwan sun gwaninta wajen yin mugunta; shugabanni suna nema a ba su kyautai, alklai suna nema a ba su cin hanci, masu iko suna fadar son zuciyarsu, duk suna kulla makirci tare. **4** Mafi kyau a cikinsu yana kama da kaya, mafi gaskiyarsu ya fi shingen kaya muni. Ranar da Allah zai ziyece ku ta zo, ranar da masu gadinku za su hura kāho. Yanzu ne lokacin rudewarku. **5** Kada ka yarda da makwabci; kada ka sa begenka ga abokai. Ko ma wadda take kwance a kirjinka, ka yi hankali da kalmominko. **6** Gama da yakan ce wannan ba mahaifinsa ba ne, diya kuma takan tayar wa mahaifiyarta, matar da takan yi gāba da uwar mijinta, abokan gāban mutum su ne

Nahum

1 Jawabi game da Ninebe a littafin wahayin Nahum, mutumin Elkosh. **2** Ubangiji Allah mai kishi ne, mai sakaya kuma. Ubangiji Allah mai kishi ne, mai daukar fansa kuma. Ubangiji yakan dauki fansa a kan makiyansa, yakan ci gaba da fushi a kan abokan gābanssa. **3** Ubangiji mai jinkirin fushi ne, mai iko duka kuma. Ubangiji ba zai bar masu zunubi babu hore ba. Hanyarsa tana cikin guguwa da kuma hadari, gizagizai kuwa su ne kurar kafafunsa. **4** Yakan tsawata wa teku yā kuma busar da shi; yakan sa dukan koguna su kafe. Bashan da Karmel sun yi yaushi tohori Lebanon kuma ya kofe. **5** Duwatsu suna rawan jiki a gabansa tuddai kuma sun narke. Duniya da dukan abin da yake cikinta suna rawan jiki a gabansa. **6** Wa zai iya tsaya wa fushinsa? Wa yake da ikon jimre wa zafin hasalarsa? Ana zuba fushinsa kamar wuta; aka kuma ragargaza duwatsu a gabansa. **7** Ubangiji nagari ne, mafaka kuma a lokacin wahala. Yana kula da wadanda suka dogara gare shi, **8** amma da ambaliyar ruwa zai kawo Ninebe ga karshe; zai safari makiyansa zuwa cikin duhu. **9** Dukan abin da suke Kullawa game da Ubangiji zai kawo ga karshe; wahala ba za tā sāke komowa karo na biyu ba. **10** Za su sarkafe a kaya, za su kuma bugu da ruwan inabinsu; za lafume su kamar busasshiyar ciyawa. **11** Daga cikinki, ya Ninebe wani ya fito wanda ya kulla wa Ubangiji makirici yana ba da mugayen shawarwari. **12** Ga abin da Ubangiji ya ce, “Ko da yake sun yi tarayya, suna kuma da yawa, za a yanke su, a kawar a su. Ko da yake na ba ki azaba, ya Yahuda, ba zan kara ba ki azaba ba. **13** Yanzu zan karya karkiyrus da gawa wuyanki in kuma tsittsinke sarkar da suka daura ki.” **14** Ubangiji ya ba da umarni game da ke Ninebe, “Ba za ki sami zuriyar da za tā ci gaba da sunanki ba. Zan rurrushe siffofin da kuka sassaka da kuma gumakan da kuka kera gumakan da suke a cikin haikaln allolinku. Zan shirya kabarinki, domin ke muguwa ce.” **15** Duba, can a bisa duwatsu, ga kafafu mai kawo labari mai dadi, wanda yake shelar salama! Ki yi bukukuwanki, ya Yahuda, ki kuma cika wa'adodinki. Mugaye ba za su kara mamaye ki ba; domin za a hallaka su kafaf.

2 Mai hari yana matsowa a kanki, Ninebe. Ki tsare mafaka, ki yi gadin hanya ki sha damara ki tattaro dukan karfink! **2** Ubangiji zai maido da darajar Ya'kub, kamar ta Isra'il, ko da yake masu washewa sun washe su suka kuma lalatar da inabinsu. **3** Garkuwoyin sojojinsa ja wur ne; jarumawansa suna sanye da kaya masu ruwan jan garura. Karafan kekunan yaki suna walkiya a ranar da aka shirya su; ana kada māsu da bantsoro. **4** Kekunan yaki sun zabura a tituna, suna kai da kawowa a dandali. Suna walkiya kamar tocila suna shekawa a guje kamar

walkiya. **5** Ninebe ta tattara rundunarta, duk da haka sun yi ta tuntube a kan hanyarsu. Sun ruga zuwa katangan birnin, sun sanya garkuwar kāriya a inda ya kamata. **6** An bufe kofofin rafuffukan sai wurin ya rurruushe. **7** An umarta cewa birnin za tā tafi bauta, za a kuma yi gaba da su. Bayi'yan mata suna kuka kamar tattabaru suna buga kirjinsu. **8** Ninebe tana kama da tafki, wanda ruwantana yana yoyo. Suna kuka suna cewa, “Ku tsaya! Ku tsaya,” amma ba wanda ya waiga. **9** A washe azurfa; a washe zinariya; dukiyarsu ba ta da iyaka, arzikinsu kuma ba ya karewa. **10** Ta zama wofi, an washe ta, an tube ta! Zukata sun narke, gwiwoyi suna kaduwa, jikuna suna rawa, fuskoki duk sun kwantsare! **11** Ina kogon zakokin nan yake yanzu, inda suka ciyar da'yā'ysu, inda zaki da zakanya sukan shiga, da'yā'ysu, ba mai damunsu. **12** Zaki ya kashe abin da ya ishe'yā'ysa ya kuma murde wuyan dabbobi ya cika wurin zamansa da abin da ya kama ya cika kogwanninsa da abin da ya kashe. **13** “Ina gāba da ke,” in ji Ubangiji Madaukaki. “Zan kone kekunan yakinki, takobi kuma zai fafare'yā'yan zakokinki. Ba kuma zan bar miki namun jejin da za ki kashe a duniya ba. Ba kuwa za a kara jin muryar'yan sakonki ba.”

3 Kaiton birni mai zub da jini, wadda take cike da karairayi, cike da ganima, wadda ba a rasa masu fādawa cikin wahala! **2** Ku ji karar bulala da kwaramniyar kafafu, da sukuwar dawakai da girgizar kekunan yaki! **3** Mahaya dawakai sun kunno kai, takuba suna walkiya, māsu kuma suna kyali; ga dumbun da aka kashe ga tsibin matattu, gawawwaki ba iyaka, mutane suna tuntube da gawawwaki, **4** duk saboda yawan sha'awace-sha'awacem karuwa, mai dadin baki, uwargidan maita, wadda ta bad da al'ummai ta wurin karuwancinta ta kuma bad da mutane ta wurin maitancinta. **5** “Ina gāba da ke,” in ji Ubangiji Madaukaki. “Zan kware fatarinki a idonki. Zan nuna wa al'ummai tsiraicinki, masarautai kuma kunyarki. **6** Zan watsa miki kazanta, in yi miki wula'anci in kuma mai da ke abin reni. **7** Duk wanda ya gan ki zai gudu daga gare ki yana cewa, “Ninebe ta lalace, wa zai yi makoki domin ta?” Ina zan sami wani wanda zai yi miki ta'aziyah? **8** Kin fi Tebes ne da take a bakin Nilu, da ruwa yake kewaye da ita? Rafi shi ne kāriyarta, ruwantana kuma katanga. **9** Kush da kuma Masar su ne karfinta marar iyaka; Fut da Libya suna cikin mataimakanta. **10** Duk da haka an tafi da ita ta kuma tafi bauta. Aka fyada kanananta da kasa aka yayyanka su gunduwa-gunduwa a kan kowane titi. Aka jefa kuri'a a kan manyan mutanenta, aka daure manyan mutanenta da sarkoki. **11** Ke ma za ki bugu, za ki buya. Ki kuma nemi mafaka daga wurin abokin gāba. **12** Dukan kagarunki suna kama da itatuwan faure da'yā'ysu da suka nuna. Da an girgiza, sai faure su zuba a

bakin mai sha. **13** Dubi mayakanki, duk mata ne! Kofofin kasarki a bude suke ga abokan gābanki, wuta ta cinye madogaransu. **14** Ki ja ruwa gama za a kewaye ki da yaki. Ki kara karfin kagaranki! Ki kwaba laka, ki sassaka turmi ki gyara abin yin tubali! **15** A can wuta za tā cinye ki; takobi zai sare ki, kuma kamar fāra, za a cinye ki. Ki riబବ୍ୟାନ୍ୟା କମାରଫାରା, କିରିବବ୍ୟାନ୍ୟା କମାରଫାରିନଙ୍ଗଠୋ! **16** Kin kara yawan masu kasuwancinki har sai da suka fi taurarin sama. Amma kamar fāra sun cinye kasar sa'an nan suka tashi, suka tafi. **17** Masu tsaronki suna kama da fāri dangō, shugabanninki sun yi cincirindo kamar fārin dangō da suka sauка a kan bango a rana mai sanyi, amma da rana ta fito, duk za su tashi su tafi, ba kuma wanda ya san inda suka nufa. **18** Ya sarkin Assuriya, makiyayanka sun yi barci; manyan mutanenka sun kwanta su huta. An watsar da mutanenka a cikin duwatsu, ba wanda zai tattaro su. **19** Ba abin da zai warkar da rauninka; rauninka ya yi muni. Duk wanda ya ji labarinka zai tafa hannuwansa saboda farin cikin fāduwarka, gama wane ne bai ji jiki a hannunka ba?

Habakkuk

1 Sañon da annabi Habakkuk ya karba. **2** Har yaushe, ya Ubangiji, zan yi kukan neman taimako, amma ka fi ji? Ina kuka a gare ka saboda zalunci amma ba ka ce ufam ba. **3** Me ya sa ka bari ina ta kallon rashin gaskiya? Me ya sa kake barin abin da ba daidai ba? Hallaka da tashin hankali suna a gabana; ga rashin jituwa da fada ko'ina. **4** Saboda haka ba a bin doka, shari' a kuma ba ta aiki. Mugaye sun kewaye masu adalci don a hana gaskiya tā yi aiki. **5** "Ka dubi al'ummai, ka gani, ka sha mamaki. Ga shi zan yi wani abu a kwanakinka, wanda ko ma an fada maka ba za ka gaskata ba. **6** Zan tā da Babiloniwaya, wadannan marasa hankali da kuma marasa tausayi; masu gajeren hakuri, wadanda suke ratsa ko'ina a dunia don su kwace wuren zaman da ba nasu ba. **7** Suna da bantsoro da firgitarwa; dokoki da ka'idodinsu ne kawai suka sani. **8** Dawakansu sun fi damisoshi sauri, sun fi kyarketan yamma zafin rai. Mahayansu suna zuwa a guje; mahayansu daga nesa suka fito. Suna firiya kamar unguł mai sauka da gaggawa don yā ci mushe; **9** duk sukan zo da nufin tā-da-na-zaune-tsaye. Ana jin tsoronsu tun ma kafin su iso suna tattara bayi kamar yashi. **10** Sukan yi wa sarakuna ba'a su kuma rena masu mulki. Sukan yi wa dukan birane masu mafaka dariya; sukan tara kasa su hau, su cinye abokan gābansu da yaki. **11** Sa'an nan su wuce da sauri kamar iska, mutane ne masu laifi, wadanda kārfinsu shi ne allahnsu." **12** Ya Ubangiji, ba tun fil azal kake ba? Ya Allahna, Mai Tsarkina, ba za mu mutu ba. Ya Ubangiji ka sanya su su tabbatar da hukunci; Ya Dutse, ka nada su don su yi hukunci. **13** Idanunka masu tsarki ne da suka fi gaban duban mugunta; ba ka amince da abin da ke ba daidai ba. To, don me ka kyale munafukai suna cin karensu ba babbaka? Me ya sa kake shiru sa'ad da mugaye suke hadiye adalai da suka fi su adalci? **14** Ka mai da maza kamar kifin teku, kamar halittun tekun da ba su da shugaba. **15** Mugu abokin gāba yakan kama su duka da fugiya, yā jawo su waje da abin kamun kifinsa, yā tattara su cikin ragarsa, ta haka yakan yi murna da farin ciki. **16** Saboda haka yakan yi hadaya wa abin kamun kifinsa yā kuma kona turare wa ragarsa, domin ta wurin abin kamun kifinsa ne yake yin rayuwar jin dadī yā kuma zabi irin abincin da yake so. **17** Zai ci gaba da juye abin kamun kifinsu ke nan, suna hallaka al'ummai ba tausayi?

2 Zan tsaya wurin tsarona in kuma zauna a kan katanga; zan jira in ga abin da zai ce mini, da kuma wace amsa zan bayar ga wannan kuka. **2** Sa'an nan Ubangiji ya amsa ya ce, "Ka rubuta wannan ru'uya ka bayyana ta a fili a kan alluna don mai shela yā ruga da ita, yā kai. **3** Gama ru'uyar tana

jiran kāyyadadden lokaci; tana zancen karshe kuma ba za tā zama karya ba. Ko da ka ga kamar tana jinkiri, ka jira ta; lalle za tā zo, ba za tā makara ba. **4** "Duba, abokin gāba ya cika da daga kai; sha'awarsa ba daidai ba ce, amma mai adalci zai rayu ta wurin bangaskiyarsa, **5** ba shakka, ruwan inabi ya yaudare shi; yana fariya kuma ba ya hutu. Domin shi mai hadāma ne kamar kabari kuma kamar mutuwa, ba ya koshi; yakan tattara dukan al'ummai wa kansa yana kuma kama dukan mutane su zama kamammu. (Sheol h7585) **6** "Dukansu ba za su yi masa tsiya, suna yin masa ba'a da dariya ba, suna cewa, "Kaito ga wannan wanda ya tara wa kansa kayan sata ya kuma wadatar da kansa da kayan kwace! Har yaushe wannan abu zai ci gaba?" **7** Masu binka bashi ba za su taso maka nan da nan ba? Ba za su farka su sa ka fargaba ba? Ta haka ka zama ganima a gare su. **8** Domin ka washe al'ummai masu yawa, mutanen da suka rage za su washe ka. Domin ka Zub da jinin mutane; ka hallaka kasashe, da birane, da kuma kowa da yake cikinsu. **9** "Kaito ga wanda ya gina masarautarsa da kazamar riba don yā kafa shekarsa can bisa, don yā tsere wa zama kango! **10** Ka kulla lacin mutane masu yawa, ta haka ka kunyatar da gidanka ka kuma hallaka ranka. **11** Duwatsun katanga za su yi kuka, ginshikan katako kuma za su amsa. **12** "Kaiton mutumin da ya gina birni da jinin da ya zubar ya kuma kafa gari ta wurin mugun aiki! **13** Ba Ubangiji Mađaukaki ne ya kudura cewa wahalar mutane ta zama mai kawai don wuta ba, cewa al'ummai su gajiyar da kansu a banza ba? **14** Gama dunia za tā cika da sanin daukakar Ubangiji, yadda ruwaye suka rufe teku. **15** "Kaito wanda ya ba wa makwabtansa abin sha, yana ta Zubawa daga saltan ruwan inabi har sai sun bugu, don dai yā ga tsiraicinsu. **16** Za ka cika da kunya a maimakon daukaka. Yanzu lokacinka ne! Kai ma ka sha, a kuma tone asirinka! Gama kwaf na hannun daman Ubangiji yana zuwa kewaye da kai, abin kunya kuma zai rufe darajarka. **17** Barnar da ka yi wa Lebanon zai komo kanka, kuma hallakar dabbabin da ka yi zai sa dabbobi su tsorata ka. Gama ka Zub da jinin mutum; ka hallaka kasashe, da birane, da kuma kowa da yake cikinsu. **18** "Ina amfanin gunki da mutum ne ya sassaka? Ko siffar da take koyar da karya? Gama wanda ya yi shi yana dogara ne ga halittarsa; ya yi gumakan da ba sa magana. **19** Kaito wanda ya ce da katako, 'Rayu!' Ko kuwa dutse marar rai, 'Farkal!' Zai iya bishewa ne? An dalaye shi da zinariya da azurfa; ba numfashi a cikinsa." **20** Amma Ubangiji yana a cikin haikalinsa mai tsarki; bari dukan dunia tā yi shiru a gabansa.

3 Addu'ar annabi Habakkuk. A kan shigiyont. **2** Ya Ubangiji, na ji irin shaharar da ka yi; na yi al'ajabi game da ayyukanka, ya Ubangiji. Ka maimaita su a kwanakinmu, ka sanar da su a lokacinmu; ka yi

jinkai ko a lokacin da kake fushi. **3** Allah ya zo daga Teman, Mai Tsarkin nan daga Dutsen Faran. (Sela) Daukakarsa ta rufe sammai yabonsa kuma ya cika duniya. **4** Darajarsa ta yi kamar fitowar rana; kyalkyali ya wulga daga hannunsa, inda ikonsa yake a boye. **5** Annoba ta sha gabansa; cuta kuma tana bin bayansa. **6** Ya tsaya, ya kuwa girgiza duniya; ya duba, sai ya sa al'ummai suka yi rawan jiki. Tsofaffin duwatsu sun wargaje dadaddun tuddai kuma suka rurrushe. Hanyoyinsa dawwammamu ne. **7** Na ga tentin Kushan cikin azaba; wuraren zaman Midiyen cikin damuwa. **8** Ka ji haushin koguna ne, ya Ubangiji? Ko kuwa ka hasala da rafuffuka ne? Ko ka yi fushi da teku ne sa'ad da ka hau dawakanka da kuma kekunan yačinka masu nasara? **9** Ka ja bakanka, ka nemi a ba ka kibiyoyi masu yawa. (Sela) Ka raba duniya da koguna; **10** duwatsu sun gan ka sai suka ƙame. Ruwaye masu hauka sun yi ta fantsamawa; surfafा suka yi ruri suka tā da rakuman ruwansu sama. **11** Rana da wata suka tsaya cik a sammai da ganin kibiyoyinka masu wucewa fyū, da ganin hasken māshinka mai walkiya. **12** Cikin hasala ka ratsa duniya cikin fushi kuma ka tattake ƙasashe. **13** Ka fito don ka fanshi mutanenka, don ceci shaffaffenka. Ka ragargaza shugaban ƙasar mugaye, ka tube shi daga kai har ƙafa. (Sela) **14** Da māshinsa ka soki kansa sa'ad da jarumawansa suka fito don su tarwatse mu, suna farin ciki sai ka ce masu shirin cinye matalautan da suke a boye. **15** Ka tattake teku da dawakanka, kana kada manyan ruwaye. **16** Na ji sai zuciyata ta buga, lebunana sun yi rawa da jin murya; ƙasusuwana suka rube, ƙafafuna kuma sun yi rawa. Duk da haka zan jira da hakuri ga ranar bala'i ta zo a kan al'umman nan mai kawo mana hari. **17** Ko da yake itace baure bai tohu ba, ba kuma'ya'ya a kuringar inabi, ko da yake zaitun bai ba da amfani ba, gonaki kuma ba su ba da abinci ba, ko da yake babu tumaki a garke, ba kuma shanu a turaku, **18** duk da haka zan yi farin ciki da Ubangiji, zan yi murna da Allah Mai Cetona. **19** Ubangiji Mai Iko Duka shi ne Karfina; yakan mai da kafafuna kamar na barewa, yakan sa in yi tafiya a wurare masu tsayi. Domiñ mai bi da kade-kade. A kan kayan kidi masu tsirkiyata.

Zefaniya

1 Maganar Ubangiji da ta zo wa Zefaniya dan Kushi, dan Gedaliya, dan Amariya, dan Hezekiya, a zamanin Yosiya dan Amon sarkin Yahuda. **2** “Zan hallaka kome a fuskar duniya,” in ji Ubangiji. **3** “Zan hallaka mutane da dabbobi; zan kuma hallaka tsuntsayen sama da kifayen teku, da gumakan da suke sa mugaye su yi tuntube.” “Sa’ad da zan kawar da mutum daga fuskar duniya,” in ji Ubangiji. **4** “Zan miika hannuna gāba da Yahuda da kuma dukan mazauan Urushalima. Zan datse raguwar Ba’al daga wannan wuri, da sunayen firistocin gumaka da na marasa sariin Allah, **5** wadanda suka rusuna a kan rufin daki don su yi sujada ga rundunar taurari. Wadanda suka rusuna suka kuma yi rantsuwa da sunan Ubangiji suke kuma rantsuwa da sunan Molek. **6** Wadanda suka juya daga bin Ubangiji, ba sa kuma neman Ubangiji ko su nemi nufinsa.” **7** Ku yi shiru a gabon Ubangiji Mai Iko Duka, gama ranar Ubangiji ta yi kusa. Ubangiji ya shiryah hadaya; ya kuma tsarkake wadanda ya gayyato. **8** “A ranar hadayar Ubangiji zan hukunta sarakuna da kuma’ya yan sarakuna da duk wadanda suke sanye da rigunan kasashen waje. **9** A wannan rana zan hukunta dukan wadanda suke kauce taka madogarar kofa, wadanda suke cika haikalinsu da rikici da rufu. **10** “A wannan rana,” in ji Ubangiji, “Za a ji kuka daga Kofar Kifi, kururawa daga Sabon Mazauni, da kuma amo mai karfi daga tuddai. **11** Ku yi kururuwa, ku da kuke zaune a yankin kasuwa; za a hallaka dukan’yan kasuwanku, dukan wadanda suke kasuwanci da azurfa za su lalace. **12** A wannan lokaci zan bincike Urushalima da fitilu in kuma hukunta wadanda ba su kula ba, wadanda suke kamar ruwan inabin da aka bar a kasan tukunya, wadanda suke tsammani, ‘Ubangiji ba zai yi kome ba nagari ko mummuna.’ **13** Za a washe dukiyyarsu, a rurushe gidajensu. Za su gina gidaje amma ba za su zauna a ciki ba; za su shuka inabi amma ba za su sha ruwansa ba.” **14** Babbar ranar Ubangiji ta yi kusa, ta yi kusa kuma tana zuwa da sauri. Ku saurara! Kukan ranar Ubangiji za tā yi zafi, za a ji kururuwan jarumi a can. **15** Ranan nan za tā zama ranar fushi, rana ce ta bakin ciki da azaba, rana ce ta tashin hankali da lalacea, ranar duhu bakī kirin, ranar gizagizai da bakin duhu, **16** rana ce ta busa kaho da kururuwar yakī gāba da birane masu mafaka, da kuma kusurwar hasumiyoyi. **17** “Zan kawo bakin ciki a kan mutane za su kuma yi tafiya kamar makafi, domin sun yi wa Ubangiji zunubi. Za a zubar da jininsu kamar kura kayan cikinsu kuma kamar najasa. **18** Azurfarsu ko zinariyyarsu ba za su iya cetonus ba a ranar fushin Ubangiji.” A cikin zafin kishinsa za a hallaka dukan duniya gama zai kawo karshen dukan mazauan duniya nan da nan.

2 Ku tattaru, ku tattaru, Ya ku al’umma marar kunya, **2** kafin kayyadadden lokacin nan yā zo ranan nan kuma ta share ku kamar kaifayi kuma kafin fushi mai tsanani na Ubangiji yā auko muku, kafin ranar fushin Ubangiji ta auko muku. **3** Ku nemi Ubangiji, dukanku kasashe masu tawali’u, ku da kuke yin abin da ya umarta. Ku nemi adalci da tawali’u; mai yiwuwa ku sami mafaka a ranar fushin Ubangiji. **4** Za a yashe Gaza a kuma bar Ashkelon kango. Da tsakar rana Ashdod za tā zama babu kowa a kuma tumfuke Ekron. **5** Taku ta kare ku da kuke zama a bakin teku, Ya ku mutanen Keretawa; maganar Ubangiji tana gāba da ke, Ya ke Kan’ana, kasar Filistiyawa. “Zan hallaka ki kuma babu abin da zai rage.” **6** Kasar da take a bakin teku, inda Keretawa suke zaune, za tā zama wurin da makiyaya da ta garken tumaki. **7** Za tā zama mallakar raguwar gidan Yahuda; a can za su sami wurin kiwo. Da yamma za su kwanta a gidajen Ashkelon. Ubangiji Allahnsu zai lura da su; zai maido musu da martabarsu. **8** “Na ji irin zegin da Mowab take yi, da kuma ba’ar Ammonawa, wadanda suka zagi mutanena suna kuma yi barazana a kan kasarsu. **9** Saboda haka, muddin ina raye,” in ji Ubangiji Madaukaki, Allah na Isra’ila, “tabbatacce Mowab za tā zama kamar Sodom, Ammonawa kuma kamar Gomorra, kasa mai ciyayi da rammukan gishiri, kasa marar amfanī har abada. Raguwar mutanena za su washe su; wadanda suka rage na al’ummata za su gāda kasarsu.” **10** Wannan ne zai zama sakamakon girmankansu, saboda zagi da kuma ba’ar da suka yi wa mutanen Ubangiji Madaukaki. **11** Ubangiji zai zama abin tsoro a gare su sa’ad da ya hallaka allolin kasar. Al’ummai a kowane bakin teku za su yi masa sujada, kowa a kasarsa. **12** “Ku ma, ya Kushawa, za a kashe ku da takobina.” **13** Zai kuma miika hannunsa gāba da arewa yā kuma hallaka Assuriya, zai mai da Ninebe kango gaba daya ta kuma zama busasshiya kamar hamada. **14** Garkuna za su kwantā a can, da kowace irin halitta, Mujiyar hamada da bushiya za su zauna a kan ginshiñkanta. Kukansu za tā ratsa tagogi, buraguzai za su tare kofofin shiga, za a kware ginshiñkan al’ul’. **15** Birnin da yake harka ke nan da take zaune lafiya. Ta ce wa kanta, “Ni ce, kuma babu kamata.” Dubi irin kangon da ta zama mana, mazaunin namun jeji! Duk wanda ya wuce ta sai ya yi mata tsaki yana kada kai.

3 Taki ta kare, ke birnin mai danniya, mai’yan tawaye da kuma masu kazanta! **2** Ba kya yi wa kowa biyayya, ba kya kuma yarda da kuskurenki. Ba kya dogara ga Ubangiji, ba kya kuma kusatowa kusa da Allahnki. **3** Sarakunki ruri ne na zakoki, shugabanninki kyarketan dare ne, wadanda ba sa rage kome don safe. **4** Annabawanki mahaukata ne mutanenki masu cin amana ne. Firistocinki suna kazantar da Wurin Mai Tsarki suna kuma keta

dokoki. **5** Ubangiji da yake cikinki mai adalci ne; ba ya yin abin da ba daidai ba. Kowace safiya yakan bayyana dokokinsa a fili, kowace sabuwar rana kuma ba ya kāsawa, duk da haka marasa adalci ba sa jin kunya. **6** “Na daddatse al’ummai; an kuma rurruhe kagararsu. Na bar titunansu ba kowa, ba mai ratsawa a ciki. An ragargaza biranensu; ba wanda za a bari, babu ko daya. **7** Na ce wa birni, ‘Tabbatacce za ki ji tsorona ki kuma yarda da gyara!’ Ta haka ba za a datse wurin zamanki ba, ba kuwa dukan hukuncena za su hau bisa kansu ba. Amma har yanzu suna marmari su yi rashin gaskiya a duk abin da suke yi. **8** Saboda haka ku jira ni,” in ji Ubangiji; “a ranar da zan tsaya in ba da shaida, Na yanke shawara in tattara dukan al’ummai, in tattara mulkoki in kuma zuba fushina a kansu, da dukan zafin haushina. Za a mamaye dukan duniya da zafin fushina. **9** “Sa’an nan zan tsarkake lebunan mutanen, don dukansu su kira bisa ga sunan Ubangiji su kuma yi masa hidima kafada da kafada. **10** Tun daga ketaren rafuffukan Kush masu yi mini sujada, mutanena da suke a warwatse, za su kawo mini hadayu. **11** A wannan rana ba za ku sha kunya saboda laifofin da kuka yi mini, gama zan dauke wa wannan birni wadanda suke farin ciki cikin girmankansu. Ba kuma za ka kara yin kallon reni a tuduna mai tsarki ba. **12** Amma zan zauna a cikinki masu tawali’u da masu kaskantar da kai, wadanda suke dogara ga sunan Ubangiji. **13** Raguwar Isra’ila ba za su kara aikata abin da ba daidai ba, ba za su fada karya ba, ba kuwa za a sami rudu a bakunansu ba. Za su ci su kuma kwanta kuma babu wanda zai ba su tsoro.” **14** Ki rera, ya Diyar Sihiyona; ki tā da murya, ya Isra’ila! Ki yi murna ki kuma yi farin ciki da dukan zuciyarki, Ya Diyar Urushalima! **15** Ubangiji ya dauke hukuncinki, ya mai da abokan gābanki baya. Ubangiji, Sarkin Isra’ila, yana tare da ke; ba kuma za ki kara jin tsoron wani lahani ba. **16** A wannan rana za su cewa Urushalima, “Kada ki ji tsoro, ya Sihiyona; kada ki bar hannuwanki su raunana. **17** Ubangiji Allahnki yana tare da ke, mai iko ne don ceto. Zai yi matukar farin ciki da ke, zai rufe ki da kaunarsa, zai yi farin ciki da ke ta wurin rerawa.” **18** “Zan cire takaici daga gare ki a kayyadaddun bukukkuwa; su kaya ne da kuma zargi a gare ki. **19** A wannan lokaci zan jiji wa wadanda suka danne ku; zan kubutar da guragu in kuma tattara wadanda suke a warwatse. Zan sa a yabe su a kuma girmama su a kowace kasar da aka kunyatar da su. **20** A wannan lokaci zan tattara ku; a wannan lokaci zan kawo ku gida, zan sa a yabe ku a kuma girmama ku a cikin dukan mutanen duniya a sa’ad da na maido da arzikinku a idanunku,” in ji Ubangiji.

Haggai

1 A shekara ta biyu ta mulkin Sarki Dariyus, a rana ta fari ga watan shida, maganar Ubangiji ta zo ta wurin annabi Haggai zuwa ga Zerubbabel dan Sheyaltiyel, gwamnan Yahuda, da kuma Yoshuwa dan Yehozadak, babban firist. **2** Ga abin da Ubangiji Madaukaki ya ce, "Wadannan mutane sun ce, 'Lokaci bai yi ba tukuna da za a gina gidan Ubangiji.'" **3** Sa'an nan maganar Ubangiji ta zo ta wurin annabi Haggai cewa, **4** "Ashe, lokaci ya yi da za ku zauna a dakanan da kuka yi da rufin katako, amma haikalın nan yana zaman kufai?" **5** To, ga abin da Ubangiji Madaukaki ya ce, "Ku lura da al'amuranku." **6** Kun shuka da yawa, amma kun girbe kadan. Kun ci, amma ba ku koshi ba. Kun sha, amma ba ku kashe kishirwa ba. Kun sa tufafi, amma ba ku ji dumii ba. Kuna karbar albasni, ya zama sai ka ce kuna zuba a hudajen aljihu." **7** Ga abin da Ubangiji Madaukaki ya ce, "Ku lura da al'amuranku." **8** Ku haura zuwa kan duwatsu ku sauko da katakai don ku gina gidan, don ni ma in ji dadinsa, in kuma sami daukaka," in ji Ubangiji. **9** "Ga shi, kukan sa rai za ku sami da yawa, amma sai ku ga kun sami kadan. Dan kadan din ma da kukan kawo gida, nakan huru shi yā tafi. Me ya sa yake faruwa haka?" In ji Ubangiji Madaukaki. "Saboda gidana da yake zaman kango, yayinda kowannenku yana faman gina gidansa. **10** Shi ya sa, saboda ku sammai sun ki saukar da raşa, kasa kuma ta ki ba da amfani. **11** Na kawo fāri a kasar, da a kan duwatsu, da a kan hatsi, da a kan dukan abin da yake tsirowa daga kasa, da a kan mutane, da a kan dabbobi da kuma a kan wahalar hanniwanku." **12** Sa'an nan sai Zerubbabel dan Sheyaltiyel, da Yoshuwa dan Yehozadak, wanda yake babban firist, da kuma dukan raguwar jama'ar suka yi biyaya da muryar Ubangiji Allahnsu da kuma sakon annabi Haggai, domin Ubangiji Allahnsu ne ya aiko shi. Mutane kuwa suka ji tsoron Ubangiji. **13** Sai Haggai, dan sakon Ubangiji, ya ba da wannan sako na Ubangiji ga mutane cewa, "Ina tare da ku" in ji Ubangiji. **14** Saboda haka Ubangiji ya motsa zuciyar Zerubbabel dan Sheyaltiyel, wanda yake gwamna a Yahuda, da kuma zuciyar Yoshuwa dan Yehozadak, babban firist, da kuma Zukatan dukan raguwar jama'ar. Suka zo suka fara aiki a gidan Ubangiji Madaukaki, Allahnsu, **15** a ranar ashirin da hudu ga watan shida. A shekara ta biyu ta mulkin Sarki Dariyus,

da ya ga wannan gida a darajarsa ta dā? Yaya yake a gare ku a yanzu? Bai yi kamar a bakin kome ba, ko ba haka ba? **4** Amma yanzu ka karfafa, ya Zerubbabel,' in ji Ubangiji. 'Ka karfafa, ya Yoshuwa dan Yehozadak, babban firist. Ku karfafa, dukanku mutanen kasar,' in ji Ubangiji, 'ku yi aiki. Gama ina tare da ku,' in ji Ubangiji Madaukaki. **5** 'Wannan shi ne alkawarin da na yi da ku a lokacin da kuka fito daga Masar. Ruhuna kuwa yana tare da ku. Kada ku ji tsoro.' **6** "Ga abin da Ubangiji Madaukaki ya ce, 'Ba da jimawa ba zan sāke girkiza sammai da kuma kasa, teku da busasshiyar kasa. **7** Zan girkiza dukan al'ummai, marmarin kowace al'umma kuma zai taso, sa'an nan zan cika gidan nan da daukaka,' in ji Ubangiji Madaukaki. **8** 'Da zinariya da azurfa duka nawa ne,' in ji Ubangiji Madaukaki. **9** 'Daukakar gidan nan na yanzu za tā fi daukakar gidan nan na dā,' in ji Ubangiji Madaukaki. 'A wannan wuri kuma zan ba da salama,' in ji Ubangiji Madaukaki." **10** A ranar ashirin da hudu ga watan tara, a shekara ta biyu ta mulkin Dariyus, maganar Ubangiji ta zo wa annabi Haggai cewa, **11** "Ga abin da Ubangiji Madaukaki ya ce, 'Ku tambayi firist abin da doka ta ce. **12** Idan mutum yana rike da naman da aka kebe a rigarsa, sa'an nan kuma wannan rigar ta taba burodi, ko dafaffen abinci, ko ruwan inabi, ko mai, ko kowane irin abinci, wannan zai sa abin yā zama tsrkake?" Firistoci suka amsa, suka ce, "A'a." **13** Sa'an nan Haggai ya ce, "In mutumin da ya kazantar da kansa ta wurin taba gawa, ya taba wani daga cikin wadannan abubuwa, za su kazantu?" Firistoci suka amsa, suka ce, "I, zai kazantu." **14** Sai annabi Haggai ya ce, "Haka yake da wannan mutane da kuma wannan al'umma a gabana," in ji Ubangiji. 'Duk abin da suke yi da kuma dukan abin da suke mikawa kazantattu ne. **15** "Yanzu kuwa sai ku yi la'akari da wannan daga wannan rana zuwa gaba, kuta yadda al'amura suke kafin a dora wani dutse bisa wani a haikalın Ubangiji. **16** A lokacin, idan wani ya tafi wurin tsibin da zai auna mudu ashirin, sai yā iske mudu goma kawai. Idan kuma wani ya tafi wurin matse ruwan inabi don yā debo lita hamsin, sai yā tarar da lita ashirin kawai. **17** Na mai da aikin da kuka sha wahala kuka yi ya zama banza ta wurin saukar da burtuntuna, da fumfuna, da kanfara, duk da haka ba ku juyo gare ni ba,' in ji Ubangiji. **18** 'Daga wannan rana zuwa gaba, wato, rana ta ashirin da hudu ga watan tara, ku lura da ranar da aka kafa harsashin haikalın Ubangiji. Ku lura da kyau. **19** Akwai sauran irin da ya rage a rumbu? Har yanzu, kuringar inabi da itacen baure, rumman da itacen zaitun ba su ba da'yā'ya ba tukuna. "Amma daga wannan rana zuwa gaba zan sa muku albarka." **20** Maganar Ubangiji ta zo wa annabi Haggai sau na biyu a rana ta ashirin da hudu ga wata cewa, **21** "Ka fadā wa Zerubbabel gwamnan Yahuda cewa zan

girgiza sammai da kasa. **22** Zan hambarar da gadajen mulki in kuma ragargaza karfin kasashen al'ummai. Zan tumbuke kekunan yañi da mahayansu; dawakai da mahayansu za su mutu, kowane ta wurin takobin dan'uwansu. **23** “‘A wannan rana,’ in ji Ubangiji Madaukaki, ‘Zan dauke ka, bawana Zerubbabel dan Sheyaltiyel,’ in ji Ubangiji, ‘in kuma maishe ka kamar zober hatimi, gama na zañe ka,’ in ji Ubangiji Madaukaki.”

Zakariya

1 A wata na bakwai na shekara ta biyu ta mulkin Dariyus, maganar Ubangiji ta zo wa annabi Zakariya dan Berekiya dan Iddo. **2** “Ubangiji ya yi fushi sosai da kakanninku. **3** Saboda haka ka gaya wa mutanen, ga abin da Ubangiji Madaukaki ya ce, ‘Ku komo gare ni,’ in ji Ubangiji Madaukaki, ‘ni kuma zan komo gare ku,’ in ji Ubangiji Madaukaki. **4** Kada ku zama kamar kakanninku, wadanda annabawa na dā suka ce musu, ga abin da Ubangiji Madaukaki ya ce, ‘Ku juya daga mugayan hanyoyinku da mugayan abubuwani da kuke yi.’ Amma ba su saurara ba, ko ma su kula da ni, in ji Ubangiji. **5** Yanzu ina kakanninku suke? Annabawan kuma fa, sun rayu har abada ne? **6** Amma maganata da dokokina da na umarta ta turin bayina annabawa fa, ashe, ba su tabbata ba a kan kakanninku? ‘Sa’nan suna tuba suka ce, ‘Ubangiji Madaukaki ya yi mana daidai abin da hanyoyinmu suka cancanci mu samu, kamar dai yadda ya yi niyya yi.’” **7** A rana ta ashirin da hudu ga watan goma sha daya, wato, watan Shebat, a shekara ta biyu ta Dariyus, maganar Ubangiji ta zo wa annabi Zakariya dan Berekiya dan Iddo. **8** Da dare, na ga wahayi, a gabana kuwa ga mutum a kan jan dok! Yana tsaye a cikin itatuwa masu furanni, a bayansa a cikin itatuwan ci-zaki, a bayansa kuwa akwai dawakai masu ruwan ja, ruwan kasa-kasa da kuma ruwan fari. **9** Sai na yi tambaya na ce, “Mene ne wadannan ranka yā dafe?” Mala’ikan da yake magana da ni ya amsa ya ce, “Zan nuna maka mene ne su.” **10** Sai mutumin da yake tsaye cikin itatuwan ci-zakin ya yi bayani cewa, “Su ne wadanda Ubangiji ya aika ko’ina a duniya.” **11** Sai suka ce wa mala’ikan da yake tsaye cikin itatuwan ci-zakin, a cikinki, in ji Ubangiji. **12** Sa’nan mala’ikan garuruwan Yahuda jinkai, wadanda kake fushi da su shekarun nan saba’in?” **13** Sai Ubangiji ya yi wa mala’ikan da ya yi magana da ni magana da kalmomi masu dadi da kuma masu ta’azantarwa. **14** Sai mala’ikan da yake magana da ni ya ce, “Ka yi sheler maganan nan, ga abin da Ubangiji Madaukaki ya ce, ‘Ina kishi domin Urushalima da Sihiyona, **15** amma ina fushi da kasashen da suke ji suna zaman lafiya, na dan yi fushina kawai, amma sai suka kara musu masifar.’ **16** “Saboda haka, ga abin da Ubangiji ya ce, ‘Zan komo Urushalima da jinkai, a can ne za a sāke gina gidana. Za a kuma miķe ma’awni a bisa Urushalima,’ in ji Ubangiji Madaukaki. **17** “Ci gaba da yin shela, ga abin da Ubangiji Madaukaki ya ce, ‘Garuruwana za su sāke kwarara da wadata, Ubangiji kuma zai sāke yi wa Sihiyona ta’aziiya, yā kuma za比 Urushalima.’” **18** Sa’nan na dubi sama

a gabana kuwa sai ga kahoni hudu! **19** Na tambayi mala’ikan da yake mini magana, na ce, “Mene ne wadannan?” Ya amsa mini ya ce, “Wadannan su ne kahonin da suka watsar da Yahuda, Isra’ila da kuma Urushalima.” **20** Sa’nan Ubangiji ya nuna mini makera guda hudu. **21** Na yi tambaya na ce, “Mene ne wadannan suke zuwa yi?” Ya amsa ya ce, “Wadannan ne kahonin da suka watsar da Yahuda har ba wanda yake iya daga kansa, amma makeran sun zo don su tsorata su su kuma saukar da kahonin kasashen nan wadanda suka daga kahoninsu gāba da kasar Yahuda don su warwatsa ta.”

2 Sa’nan na daga kai sai na ga mutum a tsaye rike da ma’awni a hammuns! **2** Sai na yi tambaya, na ce, “Ina za ka?” Ya amsa mini ya ce, “Zan je in auna Urushalima, in ga yadda fāsinta da tsawonta suke.” **3** Sai mala’ikan da yake yi mini magana ya tafi, sai wani mala’ika ya zo ya same shi. **4** ya ce masa, “Yi gudu, gaya wa saurayin can cewa, ‘Urushalima za tā zama birni marar katanga domin mutane da dabbi masu yawa kwarai za su kasance a cikinta. **5** Ni da kaina ne zan zama katangan wuta kewaye da birrin, in kuma zama darajarta,’ in ji Ubangiji. **6** “Zol! Zol! Ku gudu daga kasar arewa,” in ji Ubangiji, “gama na warwatsa ku a kusurwoyi hudu na sama,” in ji Ubangiji. **7** “Zo, ya ke Sihiyona! Ku tsere, ku masu zama a cikin Diyar Babilon!” **8** Gama ga abin da Ubangiji Madaukaki ya ce, “Bayan ya daukaka ni, ya kuma aiko ni ga kasashen da suka washe ku gama duk wanda ya taiba ku ya taiba kwayar idonsa ne.” **9** Ba shakka zan tā da hannuna a kansu domin bayinsu su washe su. Sa’nan za ku san cewa Ubangiji Madaukaki ne ya aiko ni. **10** “Ki yi sowa ki yi murna, ya ke Diyar Sihiyona. Gama ina zuwa, zan zauna zama mutanena. Zan zauna a cikinku, za ku kuma san cewa Ubangiji Madaukaki ne ya aiko ni gare ku. **11** Kasashe da yawa za **12** Ubangiji zai gājī Yahuda a matsayin rabonsa a cikin kasa mai tsarki zai kuma sāke za比 Urushalima. **13** Ku yi tsit a gabon Ubangiji, dukanku’yan adam, gama ya taso daga wurin zamansa mai tsarki.”

3 Sa’nan ya nuna mini Yoshuwa babban firist a tsaye a gabon mala’ikan Ubangiji, Shaidan kuma yana tsaye a damansa don yā tuhume shi. **2** Ubangiji ya ce wa Shaidan, “Ubangiji ya tsawata maka, Shaidan! Ubangiji wanda ya za比 Urushalima, ya tsawata makal! Ashe, mutumin nan ba shi ne sandar da take konewa da aka ciro daga cikin wuta ba?” **3** Yanzu an sa wa Yoshuwa tufafi masu dauda sa’ad da yake tsaye a gabon mala’ikan. **4** Mala’ikan ya ce wa wadanda suke tsaye a gabansa, “Ku cire masa tufafinsa masu dauda.” Sai ya ce wa Yoshuwa, “Duba, na dauke zunubanka, zan sa maka tufafi masu tsada.” **5** Sai na ce, “Sa masa rawani mai

tsabta a kansa.” Aka sa masa rawani mai tsabta a kansa aka kuma sa masa tufafi yayinda mala’ikan Ubangiji yake tsaye a wurin. 6 Mala’ikan Ubangiji ya yi wa Yoshuwa wannan gargaadi. 7 “Ga abin da Ubangiji Madaukaki ya ce, ‘In za ka yi tafiya a hanyoyina ka kuma kiyaye abubuwan da nake so, za ka zama shugaban haikalina, ka kuma lura da dakunan shari’ata, zan kuma ba ka wuri cikin wadannan da suke tsaye a nan. 8 “Ka saurara, ya babban firist Yoshuwa, kai da abokanka da suke zaune a gabanka, ku da kuke alamun abubuwan da za su zo. Zan kawo bawana, wanda yake Reshe. 9 Dubi dutsen da na ajiye a gabon Yoshuwa! Akwai idanu bakwai a kan wannan dutse guda, zan kuma yi rubutu a kansa,’ in ji Ubangiji Madaukaki, ‘zan kuma kawar da zunubin Kasan nan a rana daya. 10 “A wannan rana kowannenku zai gayyaci makwabcinsa yā zauna a farkashin itacen inabi da kuma na baure,’ in ji Ubangiji Madaukaki.”

4 Sai mala’ikan da ya yi magana da ni ya komo ya farkar da ni, kamar yadda ake farkar da mutum daga barcinsa. 2 Ya tambaye ni ya ce, “Me ka gani?” Na amsa, na ce, “Na ga wurin ajiye fitilan zinariya da kwano a kai, da kuma fitilu bakwai a kansa, da butocin kai wa fitilu mai guda bakwai. 3 Akwai kuma itatuwan zaitun guda biyu a gefensa, daya a gefen dama na kwanon daya kuma a gefen dagunsa.” 4 Na tambayi mala’ikan da ya yi magana da ni na ce, “Mene ne wadannan, ranka yā dade?” 5 Sai ya amsa ya ce, “Ba ka san mene ne wadannan ba?” Na amsa, na ce, “A'a, ranka yā dade.” 6 Sai ya ce mini, “Wannan ce maganar Ubangiji ga Zerubbabel. ‘Ba ta wurin karfi ba, ko ta wurin iko, sai dai ta wurin Ruhuna,’ in ji Ubangiji Madaukaki. 7 “Kai mene ne, ya babban dutse? A gabon Zerubbabel za a rushe ka ka zama fili. Sa'an nan Zerubbabel yā kawo dutsen da ya fi kyau, a kuma yi ta sowa ana cewa, ‘Allah yā yi masa albarka! Allah yā yi masa albarka!’” 8 Sai maganar Ubangiji ta zo mini, 9 “Hannuwan Zerubbabel sun kafa harsashin haikalin nan; hannuwansa ne kuma za su gama ginin. Sa'an nan ne za ka san cewa Ubangiji Madaukaki ne ya aiko ni zuwa wurinka. 10 “Wa ya rena ranar kananan abubuwa? Mutane za su yi murna sa'ad da suka ga igiyar gwaji a hannun Zerubbabel. “Wadannan guda bakwai din su ne idanun Ubangiji, masu jujuyawa cikin dukan duniya.” 11 Sai na tambaye shi na ce, “Mene ne wadannan itatuwan zaitun guda biyu tsaye a hagu da kuma daman wurin ajiye fitilu?” 12 Na sāke tambaye shi na ce, “Mene ne wadannan rassa biyun nan na zaitun a gefen bututu biyu na zinariya da suke zuba man zinariya?” 13 Ya amsa ya ce, “Ba ka san mene ne wadannan ba?” Na ce, “A'a, ranka yā dade.” 14 Sai ya ce, “Wadannan su ne biyun da aka shafe don su yi wa Ubangiji dukan duniya hidima.”

5 Na sāke dubawa sai ga nadadden littafi mai firiya a gabana! 2 Sai ya tambaye ni ya ce, “Me ka gani?” Sai na amsa na ce, “Na ga nadadden littafi mai firiya, tsawonsa kafa talatin da fādīnsa kuma kafa goma sha biyar.” 3 Sai ya ce mini, “Wannan ce la’anar da za tā ratsa dukan kasar; gama bisa ga abin da ya ce a gefe daya, za a kawar da kowane barawo, kuma bisa ga abin da ya ce a daya gefen za a kawar da duk mai rantsuwar karya. 4 Ubangiji Madaukaki ya ce, ‘Zan aika shi, zai shiga gidan barawo, da gidan mai rantsuwar karya da sunana. Zai kasance a gidansu yā hallaka gidan da katakon da duwatsun.’” 5 Sai mala’ikan da yake mini magana ya zo gaba ya ce mini, “Duba ka gani ko mene ne wannan da yake fitowa.” 6 Na tambaya na ce, “Mene ne?” Ya amsa ya ce, “Kwando ne na awo.” Ya kara da cewa, “Wannan shi ne laifin mutanen a duk fādīn kasar.” 7 Sa'an nan aka daga murfin dalman, a ciki kuwa ga mace zaune! 8 Ya ce, “Wannan mugunta ce,” ya kuma tura ta cikin kwandon ya rufe da murfin dalman, ya kuma danna da dutse. 9 Na daga idona sama, sai ga mata biyu a gabana, iska tana hura fikafikansu! Suna da fikafikai kamar na shamuwa, suka kuma daga kwandon sama. 10 Na tambayi mala’ikan da yake magana da ni na ce, “Ina za ku kai kwandon?” 11 Ya amsa ya ce, “Zuwa kasar Babiloniya don a gina masa haikali. Sa'ad da aka gama ginin, za a ajiye shi a ciki.”

6 Na sāke daga kai sama, sai ga kekunan yaki guda hudu a gabana suna fitowa tsakanin duwatsu guda biyu, duwatsun tagullu! 2 Karusa ta farka tana da jajjayan dawakai, ta biyu kuma bañaken dawakai, 3 ta ukun farare dawakai, ta hudu kuma dawakai masu digo-digo a dukan jikinsu, dukansu kuwa karfafa. 4 Sai na tambayi mala’ikan da yake magana da ni na ce, “Mene ne wadannan, ranka yā dade?” 5 Mala’ikan ya amsa mini ya ce, “Wadannan su ne ruhohi hudu na sama, wadanda suka fito daga wurin Ubangiji na dukan duniya. 6 Wannan mai bañaken dawakai zai nufi wajen kasar arewa, mai fararen dawakai zai nufi wajen yamma, sai kuma mai dawakai masu digo-digo a jiki zai nufi wajen kudu.” 7 Da karfafa dawakan suka fito, sai suka yi marmari su ratsa dukan duniya. Sai ya ce, “Ku ratsa dukan duniya!” Saboda haka suka ratsa dukan duniya. 8 Sai ya kira ni ya ce, “Duba, wadanda suka nufi wajen kasar arewa sun ba wa Ruhuna hutu a kasar arewa.” 9 Maganar Ubangiji ta zo mini, ta ce, 10 “Ka karbi azurfa da zinariya daga masu zaman bauta Heldai, Tobiya, Yedahiya, wadanda suka iso daga Babilon. A ranar kuma ka je gidan Yosiya dan Zefaniya. 11 Ka dauki azurfar da zinariyar ka yi rawani, ka dora shi a kan babban firist, Yoshuwa dan Yehozadak. 12 Ka ce masa ga abin da Ubangiji Madaukaki ya ce, ‘Ga mutumin da sunansa ne Reshe, zai kuma ratse daga inda yake yā gina haikalin Ubangiji. 13 Shi ne zai

gina haikalin Ubangiji, za a kuma martaba shi da Ubangiji Madaukaki ya ce, “Tsofaffi maza da mata daraja, zai kuma zauna yā yi mulki a kan kursiyinsa. za su sāke zauna a titunan Urushalima, kowanne da Zai zama firist a kan kursiyinsa. Kuma a tsakanin sanda a hannu saboda tsufa. **5** Titunan birnin za su biyun za a sami zaman lafiya.” **14** Za a ba Heldai, cika da samari da’yan mata suna wasa.” **6** Ga abin Tobiya, Yedahiya da kuma Hen dan Zefaniya kamar da Ubangiji Madaukaki ya ce, “Mai yiwuwa ya zama abin tunawa a cikin haikalin Ubangiji. **15** Wadanda da mamaki ga raguwar wannan mutanen da suke suke nesa za su zo su taimaka gina haikalin Ubangiji, za ku kuma san cewa Ubangiji Madaukaki ne ya aiko ni gare ku. Wannan zai faru in kuka yi biyayya sosai da Ubangiji Allahnku.”

7 A shekara ta hudu ta Sarki Dariyus, maganar

Ubangiji ta zo wa Zakariya a rana ta hudu ta watan tara, wato, watan Kisleb. **2** Mutanen Betel sun aika Sharezer da Regem-Melek, tare da mutanensu su nemi tagomashin Ubangiji **3** ta wurin tambayar firistocin da kuma annabawan gidan Ubangiji Madaukaki, “Ko ya kamata in yi makoki da azumi a wata na biyar, yadda na yi a shekaru masu yawa?” **4** Sai maganar Ubangiji Madaukaki ta zo mini ta ce, **5** “Ka tambayi dukan mutanen kasar da firistoci cewa, ‘Sa’ad da kuka yi makoki da azumi a wata na biyar da na bakwai dukan shekaru saba’in nan, a ainihi saboda ni kuka yi azumi? **6** Kuma sa’ad da kuke ci kuke sha, ba kanku kuke yi wa shagali ba? **7** Ashe, ba kalmomin da Ubangiji ya fadi ke nan ta bakin annabawan farko ba sa’ad da Urushalima da garuruwan da suke kewaye da ita suke hutawa, suke cikin wadata, akwai kuma mutane a Negeb da yammancin gindin tuddai?” **8** Sai maganar Ubangiji ta sāke zuwa wa Zakariya cewa, **9** “Ga abin da Ubangiji Madaukaki ya ce, ‘Ku yi shari’ar gaskiya; ku nuna jinkai da tausayi ga junna. **10** Kada ku danne gwauruwa ko maraya, baiko ko talaka. A cikin zuciyarku kada ku yi mugun tunani game da junna.’ **11** “Amma suka ki su saurara; da taurinkai suka juya bayansu suka kuma toshe kunnuwansu. **12** Suka taurare zukatansu kamar dutse, suka ki jin abin da doka ko kuma maganar Ubangiji Madaukaki take fadi wadda ya aika ta wurin Ruhunsa ta wurin annabawan farko. Saboda haka Ubangiji Madaukaki ya ji fushi kwarai. **13** “Sa’ad da na yi kira, ba su saurara ba; saboda haka sa’ad da suka kira, ba zan saurara ba,’ in ji Ubangiji Madaukaki. **14** ‘Na warwatsar da su da guguwa a cikin dukan kasashe, inda suka zama baki. Aka bar kasar ta zama kango bayansu, da har ba mai shiga ko fita. Haka suka sa kasan nan mai dadfi ta zama kango.”

8 Maganar Ubangiji Madaukaki ta sāke zuwa gare ni.

2 Ga abin da Ubangiji Madaukaki ya ce, “Ina kishin Sihiyona Kwarai; ina kuma cike da kishi dominta.” **3** Ga abin da Ubangiji ya ce, “Zan koma Sihiyona in zauna a Urushalima. Sa’an nan za a kira Urushalima Birnin Gaskiya, a kuma kira dutsen Ubangiji Madaukaki Dutse Mai Tsarki.” **4** Ga abin da

Ubangiji Madaukaki ya ce, “Tsofaffi maza da mata daUbangiji Madaukaki ya ce, “Mai yiwuwa ya zama abin lokacin, amma zai zama abin mamaki gare ni ne?” In ji Ubangiji Madaukaki. **7** Ga abin da Ubangiji Madaukaki ya ce, “Zan ceci mutanena daga kasashen gabas da yamma. **8** Zan komo da su su zauna a Urushalima; za su zama mutanena, ni kuwa zan zama amintaccen Allahnsu mai adalci.” **9** Ga abin da Ubangiji Madaukaki ya ce, “Ku da yanzu kuke jin maganan nan da annabawa suka fadī, wadanda suke a nan lokacin da aka kafa harsashin haikalin Ubangiji Madaukaki, bari hannuwanlu su zama da karfi don a gama gina haikalin. **10** Kafin wannan lokaci babu albashi domin mutum ko dabba. Ba wanda yake iya sakewa yā yi hidimominsa saboda makiya, domin na sa kowa yā zama makiyi maqwabcinsa. **11** Amma yanzu ba zan yi da wadanda raguwar mutane yadda na yi da na dā ba,” in ji Ubangiji Madaukaki. **12** “Iri zai yi girma da kyau, kuringa za tā ba da’ya’anta, kasa za tā ba da hatsi, sama kuma za tā ba da rabā. Zan ba da duk wadannan abubuwa su zama gādo ga raguwar mutanen nan. **13** Kamar yadda kuka zama abin la’ana a kasashe, ya Yahuda da Isra’ila, haka zan cece ku, za ku kuma zama albarka. Kada ku ji tsoro, sai dai ku bar hannuwanlu su zama da karfi.” **14** Ga abin da Ubangiji Madaukaki ya ce, “Kamar dai yadda na yi niyyar kawo muku bala’i, in kuma ki jin tausayi sa’ad da kakanninku suka ba ni haushi,” in ji Ubangiji Madaukaki, **15** kada ku ji tsoro “saboda a yanzu na yi niyya in sāke yi wa Urushalima da Yahuda abu mai kyau. **16** Abubuwan da za ku yi ke nan. Ku gaya wa junna gaskiya, ku kuma dinga yin shari’ar gaskiya a dakananku na shari’arku; **17** kada ku kulla wa makwabtanlu mugunta, kuma kada ku so yin rantsuwa ta karya. Ina kyamar wadannan duka,” in ji Ubangiji Madaukaki. **18** Maganar Ubangiji Madaukaki ta sāke zuwa wurina. **19** Ga abin da Ubangiji Madaukaki ya ce, “Azumin wata na hudu, da na watan biyar, da na watan bakwai da na watan goma za su zama lokutan farin ciki da murna da kuma bukukkuwa na murna ga Yahuda. Saboda haka sai ku kaunaci gaskiya da salama.” **20** Ga abin da Ubangiji Madaukaki ya ce, “Mutane da yawa da kuma mazaunauan birane da yawa har yanzu za su zo, **21** mazaunauan wani birni za su je wurin mazaunauan wani birni su ce, ‘Bari mu je nan da nan mu roki Ubangiji mu kuma nemi Ubangiji Madaukaki. Ni kaina zan je.’ **22** Mutane da yawa kuma da al’ummai masu karfi za su zo Urushalima su nemi Ubangiji Madaukaki su kuma roke shi.” **23** Ga abin da Ubangiji Madaukaki ya ce, “A kwanakin nan, mutane goma daga kabilu da al’ummai za su rike rigar mutumin

Yahuda guda su ce, ‘Bari mu tafi tare da kai, domin mun ji cewa Allah yana tare da ku.’”

9 Annabci. Maganar Ubangiji tana gāba da kasar

Hadrak za tā kuma sauko a kan Damaskus, gama idanun dukan mutane da na kabilan Isra’ila suna a kan Ubangiji, 2 da kuma a kan Hamat ita ma, wadda ta yi iyaka da ita, da kuma a kan Taya da Sidon, ko da yake suna da hikima kwarai. 3 Taya ta gina wa kanta mafaka mai karfi; ta tara azurfa kamar kasa, zinariya kuma kamar tarin shara a tituna. 4 Amma Ubangiji zai karbe mallakarta, zai hallaka ikonta da take da shi a kan teku, wuta kuma za tā cinye ta. 5 Ashkelon za tā ga haka ta ji tsoro; Gaza za tā yi birgima cikin azaba, haka Ekron ma, gama za tā fid da zuciya. Gaza za tā rasa sarkinta za a kuma gudu a bar Ashkelon. 6 Bakī za su mallaki Ashdod, kuma zan kawar da girman kan Filistiyawa. 7 Zan kawar da jini daga bakiinsu, zan kuma cire abincin da aka haramta daga tsakanin haforansu. Wadanda za a bari za su zama na Allahnmu, su kuma zama shugabanni a Yahuda, Ekron kuma za tā zama kamar Yebusiyawa. 8 Amma zan kāre gidana daga sojoji masu kai da kawowa. Azzalumi ba zai kara cin mutanena da yaki ba, gama yanzu ina tsaro. 9 Ki yi murna kwarai, ya Diyar Urushalima! Ki yi sowa, Diyar Urushalima! Duba, ga sarkinki yana zuwa wurinki, mai adalci yana kuma da ceto, mai tawali'u yana kuma hawan jaki, yana a kan dan aholaki, a kan'yar jaka. 10 Zan kwace kekunana yaki daga Efraim, da kuma dawakan yaki daga Urushalima, za a kuma karya bakan yaki. Zai yi shelar salama ga al'ummai. Mulkinsa zai yaſu daga teku zuwa teku, daga Kogi kuma zuwa Karshen duniya. 11 Ke kuma, saboda jinin alkawarina da ke, zan'yantar da'yan kurkukunki daga rami marar ruwa. 12 Ku koma ma'buya, ya ku'yan kurkuku masu sa zuciya; ko yanzu ma na sanar cewa zan mayar muku ninki biyu. 13 Zan lankwasa Yahuda yadda nake lankwasa bakana, in kuma cika ta da Efraim kamar kibiya. Zan tā da'ya'yanki maza, ya Sihiyona, gāba da'ya'yanki, ya Girka, in kuma mai da ke kamar takobin jarumin yaki. 14 Sa'an nan Ubangiji zai bayyana a bisansu; kibiyarsa za tā wulga kamar walkiya. Ubangiji Mai Iko Duka zai busa kaho; zai taho ta cikin guguwa daga kudu, 15 Ubangiji Madaukaki kuma zai tsare su. Za su hallakar su kuma yi nasara da duwatsun majajjawa. Za su sha su yi kururuwa kamar sun sha ruwan inabi; za su cika kamar kwanon da ake amfani don a yayyafa jini a kusurwoyin bagade. 16 Ubangiji Allahnsu zai cece su a wannan rana gama su mutanensa ne da kuma garkensa. Za su haska a cikin kasarsa kamar lu'ulu'u a rawani. 17 Za su yi kyan gani da kuma bansha'awa! Hatsi zai sa samari su yi murna, sabon ruwan inabi kuma zai sa'yan mata su yi farin ciki.

10 Ku roki Ubangiji yā ba ku ruwa a lokacin bazaar; Ubangiji ne yake yin gizagizan hadari.

Shi ne yake ba wa mutane yayyafin ruwan sama yana kuma ba da tsire-tsire na fili ga kowa. 2 Gumaka suna maganganun rufu, masu duba suna ganin wahayoyin karya, suna fada mafarkan karya suna ba da ta'aziyyar banza. Saboda haka mutane suna yawo kamar tumaki wadanda suke shan wahala saboda rashin makiyayi. 3 “Ina fushi da makiyayan, zan kuma hukunta shugabannin; gama Ubangiji Madaukaki zai lura da garkensa, wato, gidan Yahuda, zai kuma sa su zama kamar doki mai fariya cikin yaki. 4 Daga Yahuda dutsen kusurwa zai fito, daga gare shi za a samu abin kafa tenti, daga gare shi za a sami bakan yaki, daga gare shi za a sami kowane mai mulki. 5 Tare za su zama kamar mutane masu karfi suna tattake lakar tituna a cikin yaki. Domin Ubangiji yana tare da su, za su yi fada su kuma yi nasara a kan masu yaki a kan dawakai. 6 “Zan Karfafa gidan Yahuda in kuma ceci gidan Yusuf. Zan maido da su domin ina jin tausayinsu. Za su zama kamar ban taba kinsu ba, gama ni ne Ubangiji Allahnsu zan kuma amsa musu. 7 Mutanen Efraim za su zama kamar mutane masu karfi, zukatansu kuwa za su yi murna kamar sun sha ruwan inabi. Ya'yansu za su gani su yi murna; zuciyarsu za tā yi farin ciki a cikin Ubangiji. 8 Zan ba da alama in kuma tattara su. Ba shakka zan fanshe su; za su yi yawa kamar yadda suke a dā. 9 Ko da yake na warwatsa su cikin mutane, duk da haka a can kasashe masu nisa za su tuna da ni. Su da'ya'yansu za su rayu, za su kuwa komo. 10 Zan komo da su daga Masar in kuma tattara su daga Assuriya. Zan kawo su Gileyad da Lebanon, har wuri yā kāsa musu. 11 Za su ratsa cikin tekun wahala; zan kwantar da rakuman teku dukan zurfafan Nilu kuma za su bushe. Za a kaskantar da Assuriya, sandar sarautar Masar kuma za tā rabu da ita. 12 Zan Karfafa su a cikin Ubangiji kuma a cikin sunansa za su yi tafifya,” in ji Ubangiji.

11 Bude kofofinki, ya Lebanon, don wuta ta cinye itatuwan al'ul naki. 2 Yi kuka, ya itacen fir, gama itacen al'ul ya fādi; itatuwa masu daraja sun lalace! Ku yi kuka, ku itatuwan oak na Bashan; an sassare itatuwan babban kurmi! 3 Ku ji kukan makiyaya; an bata musu wuraren kiwonsu masu ciyayi! Ku ji rurin zakoki; an latatar da jejin Urdun! 4 Ga abin da Ubangiji Allahna ya ce, “Yi kiwon garken tumakin da za a yanka. 5 Masu sayensu sun yanyanka su, suka kuwa tafi ba hukunci. Masu sayar da su sun ce, ‘Yabi Ubangiji, na yi arziki!’ Makiyayansu ma ba su ji tausayinsu ba. 6 Gama ba zan kara jin tausayin mutanen kasar ba,” in ji Ubangiji. “Zan ba da kowa ga makwabcinsa da kuma sarkinsa. Za su zalunci kasar, ba zan kuma cece su daga hannuwansi ba.” 7 Saboda haka na yi kiwon garken da za a yanka, musamman garken da ake

zalunta. Sai na dauki sanduna biyu na kira daya marasa karfi a cikinsu su zama kamar Dawuda, Tagomashi, daya kuma Hadinkai, sai na yi kiwon gidan Dawuda kuma zai zama kamar Allah, kamar garken. **8** Cikin wata guda na kawar da makiyayan mala'ikan Ubangiji da yake tafiya a gabansu. **9** A nan uku. Garken suka ki ni, na kuwa gaji da su **9** ranan nan zan fito don in hallaka dukan al'umman na ce, "Ba zan zama makiyayinku ba. Bari masu da suka ya'ki Urushalima. **10** "Zan kuma zubo wa mutuwa su mutu, masu hallaka kuma su hallaka. Bari wadanda suka ragu su ci naman juna." **10** Sai alheri da na addu'a. Za su dube ni, wannan da suka na dauki sandana mai suna Tagomashi na karya shi, soke shi, za su kuma yi makoki dominsta kamar na janye alkawarin da na yi da dukan al'ummai. **11** An janye shi a ranan nan, saboda haka garken **11** An janye shi a ranan nan, saboda haka garken da yake cikin wahala masu kallona sun san cewa maganar Ubangiji ce. **12** Na fada musu cewa, "In kun ga ya fi kyau, ku biya ni; in kuwa ba haka ba, ku rike." Saboda haka suka biya ni azurfa talatin. **13** Sai Ubangiji ya ce mini, "Jefar da shi cikin ma'aji," Lada mai kyau da aka yi cinikina ne! Saboda haka sai na dauki azurfa talatin din na jefa su cikin gidan Ubangiji don a sa cikin ma'aji. **14** Sai na karya sandana na biyu mai suna Hadinkai, ta haka na karya'yan'uwantakar da take tsakanin Yahuda da Isra'il. **15** Sai Ubangiji ya ce mini, "Ka sâke daukar kayan aiki na wawan makiyayi. **16** Gama zan tâ da makiyayi a kasar wanda ba zai kula da batattu, ko yâ nemî kanana, ko yâ warkar da wadanda suka ji ciwo, ko kuma ciyar da masu lafiya ba, sai dai zai ci naman kebabbiun tumaki, yâ farfasa kofatonsu. **17** "Kaito ga banzan makiyayin nan, wanda ya bar garken! Bari takobi yâ sare hannunsa da idonsa na dama! Bari hannunsa yâ shanye gaba kaf, idonsa na dama kuma yâ makance sarail!"

12 Annabci, maganar Ubangiji game da Isra'il. Ubangiji, wanda ya shimpida sammai, wanda ya kafa harsashin duniya, wanda kuma ya yi ruhun mutum a cikinsa ya ce, **2** "Zan sa Urushalima ta zama kwaf mai sa mutanen da suke a dukan kewayenta, jiri. Ya'ki zai kewaye Urushalima har yâ shafi Yahuda ma. **3** A ranan nan, sa'ad da duk al'umman duniya za su tayar mata, zan sa Urushalima ta zama dutsen da ba a iya matsarwa ga dukan al'ummai. Duk wadanda suka yi kokari su matsar da shi za su ji ciwo. **4** A ranan nan zan sa kowane doki yâ tsorata, mai hawan dokin kuma yâ haukace," in ji Ubangiji. "Zan sa idanuna in tsare gidan Yahuda, amma zan makantar da dukan dawakan al'ummai. **5** Sa'an nan shugabannin Yahuda za su ce a cikin zukatansu, 'Mutanen Urushalima suna da karfi domin Ubangiji Madaukaki shi ne Allahnsu.' **6** "A ranan nan zan sa shugabannin Yahuda su zama kamar tukunyar wuta a tarin itacen wuta; kamar harshen wuta a dammunan hatsi. Za su kone dukan mutanen da suke kewaye da su hagu da dama, amma babu abin da zai taba mutanen Urushalima. **7** "Ubangiji zai ceci wuraren zaman Yahuda da farko, don kada darajar gidan Dawuda da mazaunan Urushalima su fi na Yahuda daraja. **8** A ranan nan Ubangiji zai kiyaye wadanda suke zama a Urushalima, domin

marasa karfi a cikinsu su zama kamar Dawuda, gidan Dawuda kuma zai zama kamar Allah, kamar garken. **9** A ranan nan zan fito don in hallaka dukan al'umman na ce, "Ba zan zama makiyayinku ba. Bari masu da suka ya'ki Urushalima. **10** "Zan kuma zubo wa mutuwa su mutu, masu hallaka kuma su hallaka. Bari wadanda suka ragu su ci naman juna." **10** Sai alheri da na addu'a. Za su dube ni, wannan da suka na dauki sandana mai suna Tagomashi na karya shi, soke shi, za su kuma yi makoki dominsta kamar na janye alkawarin da na yi da dukan al'ummai. **11** An janye shi a ranan nan, saboda haka garken su kuma yi bakin ciki kwarai kamar yadda mutum yakan yi bakin ciki don dan fari. **11** A ranan nan kuka a Urushalima zai yi yawa kamar kukan Hadad Rimmon a filin Megiddo. **12** Kasar za tâ yi makoki, kowane iyali zai yi makoki a ware, tare da matansu su ma a ware, iyalin gidan Dawuda da matansu, iyalin gidan Natan da matansu, **13** iyalin gidan Lawi da matansu, iyalin gidan Shimeyi da matansu, **14** dukan sauran iyalan kuma da matansu.

13 "A ranan nan za a bude mabulbulan ruwa zuwa gidan Dawuda da mazaunan Urushalima, don a tsarkake su daga zunubi da rashin tsabta. **2** "A ranan nan, zan kawar da sunayen gumaka daga kasar, ba kuwa za a kara tunawa da su ba," in ji Ubangiji Madaukaki. "Zan kawar da annabawa da kuma ruhu marar tsabta daga kasar. **3** In kuma wani ya'ki annabci, sai mahaifinsa da mahaifiyarsa su ce masa, 'Ba za ka rayu ba, gama kana fadar Karya da sunan Ubangiji.' Sa'ad da yake yi' annabci, iyayensa za su soke shi da takobi. **4** "A ranan nan kowane annabi zai ji kunyar annabcin wahayinsa. Ba zai sa rigar annabci mai gashi ba don yâ yi rudu. **5** Zai ce, 'Ni ba annabi ba ne. Ni manomi ne; kasa ce nake samun abin zaman gari tun ina matashi.' **6** In wani ya tambaye shi, 'Wadanne miyaku ne haka a jikinka?' Zai amsa yâ ce, 'Miyakun da aka yi mini a gidan abokaina ne.' **7** "Tashi, ya takobi, gâba da makiyayina, mutumin da yake kusa da ni sosail!" In ji Ubangiji Madaukaki. "Kashe makiyayin, sai tumakin su watse, in kuma tayar wa kananan. **8** A cikin kasar duka," in ji Ubangiji, "kashi biyu bisa uku za a buge su su hallaka; duk da haka za a bar kashi daya bisa uku a cikinta. **9** Wannan kashi daya bisa ukun zan kowo in sa a cikin wuta; zan tace su kamar azurfa in gwada su kamar zinariya. Za su kira bisa sunana zan kuwa amsa musu; zan ce, 'Su mutanena ne,' za su kuma ce, 'Ubangiji ne Allahnmu.'"

14 Ranar Ubangiji tana zuwa sa'ad da za a raba muku ganimir da aka washe daga gare ku. **2** Zan tara dukan al'ummai su ya'ki Urushalima; za a ci birnin da ya'ki, za a washe gidaje, a kuma yi wa mata fyade. Rabin birnin zai je bauta, amma ba za a kwashé sauran mutanen daga birnin ba. **3** Sa'an nan Ubangiji zai fita yâ yi ya'ki da wadannan al'ummai, kamar yadda yake ya'ki a ranar ya'ki. **4** A ranan nan kafafunsa za su tsaya a kan Dutsen Zaitun, gabas da

Urushalima, za a kuma tsage Dutsen Zaitun kashi ba Bakan'ane da zai kara kasance a gidan Ubangiji biyu daga gabas zuwa yamma, yă zama babban Madaukaki.

kwari, rabin dutsen zai matsa zuwa wajen arewa, rabi kuma zai matsa zuwa wajen kudu. **5** Za ku gudu ta wajen kwarin dutsena, gama zai mife har zuwa Azel. Za ku gudu kamar yadda kuka guje wa girkizar kasa a kwanakin Uzziya sarkin Yahuda. Sa'an nan Ubangiji Allahna zai zo, tare da duk masu tsarki. **6** A ranan nan ba za a kasance da haske ko sanyi ba, ko hazo mai duhu ba. **7** Za tă zama rana ce ta musamman, ba yini ko dare, rana da take sananne ga Ubangiji. Sa'ad da yamma ta yi, za a yi haske. **8** A ranan nan ruwan rai zai kwararo daga Urushalima, rabi zai gangara gabas zuwa teku rabi kuma zai gangara yamma zuwa Bahar Rum, a damina da rani. **9** Ubangiji zai sama sarki bisa dukcan duniya. A ranan nan za a kasance da Ubangiji daya, ba wani suna kuma sai nasa. **10** Kasar gaba daya daga Geba zuwa Rimmon, kudu da Urushalima, za tă zama kamar Araba. Amma Urushalima za tă kasance a wurinta, daga Kofar Benyamin zuwa sashen Kofa ta Farko, zuwa Kofar Kusurwa, daga kuma Hasumiyan Hananel zuwa wurin matsin ruwan inabin sarki. **11** Za a zauna a cikinka; ba za a kara hallaka ta ba. Urushalima za tă zauna lafiya. **12** Ga bala'in da Ubangiji zai bugi dukcan al'umman da suka yi yaki da Urushalima. Fatar jikinsu za tă rube tun suna tsaye a kafafunsu, idanunsu za su rube a cikin kwarminsu, harsunansu kuma zai rube a cikin bakunansu. **13** A ranan nan Ubangiji zai sa maza su cika da tsoro kwarai. Kowane mutum zai kama hannun dān'uwanṣa, za su kai wa juna hari. **14** Yahuda ma za tă yi ya'ki a Urushalima. Za a tattara dukiyar al'umman da suke kewaye, za a tara zinariya da azurfa masu yawan gaske tare da tufafi. **15** Irin wannan bal'a'i zai auko wa dawakai da alfadarai, rakuma da jakuna, da kuma dukcan dabbobi a wannan sansani. **16** Sa'an nan wadanda suka tsira daga cikin al'umman da suka ya'ke Urushalima za su haura shekara-shekara su yi wa Sarki, Ubangiji Madaukaki sujada, su kuma yi Bikin Tabanakul. **17** In wadansu mutanen da suke duniya ba su haura Urushalima suka yi wa Sarki, Ubangiji Madaukaki sujada ba, ba za su sami ruwan sama ba. **18** In mutanen Masar ba su haura sun yi sujada ba, ba za su sami ruwan sama ba. Ubangiji zai kawo masu bala'in da ya aika wa al'umman da ba su haura sun yi Bikin Tabanakul ba. **19** Wannan ne zai zama hukuncin Masar da kuma na dukcan al'umman da ba su haura sun yi Bikin Tabanakul ba. **20** A ranan nan za a rubuta TSARKI GA Ubangiji a jikin kararrawar dawakai, kuma tukwanen dahuwa a gidan Ubangiji za su zama kamar kwanoni masu tsarki a gabon bagade. **21** Kowace tukunya a Urushalima da Yahuda za tă zama mai tsarki ga Ubangiji Madaukaki, kuma duk wanda ya zo don mifka hadaya zai dauki wadansu tukwane yă yi dahuwa da su. A ranan nan kuwa,

Malaki

1 Annabci, wannan ita ce maganar Ubangiji ga Isra'ila ta wurin Malaki. **2** “Na kaunace ku, in ji Ubangiji. “Amma sai kuka ce, ‘Yaya ka kaunace mu?’ “Isuwa ba dan'uwan Yakub ba ne?” In ji Ubangiji. “Duk da haka na kaunaci Yakub, **3** amma na ki Isuwa, na kuma mai da kasarsa da take kan duwatsu kango, na ba da gădonsa ga dilolin hamada.” **4** Edom zai iya cewa, “Ko da yake an ragargaza mu, ai, za mu sâke gina kufanmu.” Amma ga abin da Ubangiji Madaukaki ya ce, “Za su iya gini, amma zan rushe. Za a ce da su Muguwara Kasa, mutane da kullum suke a karkashii fushin Ubangiji. **5** Za ku ga wannan da idanunku ku kuma ce, ‘Ubangiji da girma yake, har gaba da iyakokin Isra'ila ma!’ **6** “Da yakan girmama mahaifinsa, bawa kuma yakan girmama maigidansa. In ni mahaifi ne, ina girman da ya dace da ni? In ni maigidia ne, ina girman da ya dace da ni?” In ji Ubangiji Madaukaki. “Ku firostoci, ku ne kuka rena sunana. “Amma sai kuka ce, ‘Yaya muka rena sunanka?’ **7** “Kun ajiye abinci mai kazanta a kan bagadene. “Sai kuka ce, ‘Yaya muka kazantar da kai?’ “Ta wurin cewa teburin Ubangiji abin reni ne. **8** Sa'ad da kuka kawo makauniyar dabba don ku miâ mini hadaya, wannan daidai ne? Sa'ad da kuka miâ gurguwar dabba ko marar lafiya, wannan daidai ne? Ku gwada ba wa gwammanku irin wannan ku gani! Kuna gani zai ji dadinku? Zai karbe ku ne?” In ji Ubangiji Madaukaki. **9** “To, firostoci yanzu ku gwada ku roki Allah yâ yi mana alheri. Da irin hadayun nan a hannuwanku ne zai ji ku?” In ji Ubangiji Madaukaki. **10** “Kash, da ma wani daga cikinku ya rufe kofofin haikal don kada ku shiga, ku hura wuta marar amfani a bisa bagadene! Ba na jin dadinku, ba zan kuwa karbi hadaya daga hannuwanku ba” in ji Ubangiji Madaukaki. **11** Sunana zai zama mai girma a cikin al'ummai, daga fitowar rana har zuwa fâdiwarta. A kowane wuri za a miâ wa sunana turare da tsabtacciyar hadaya domin sunana zai zama mai girma a cikin al'ummai, in ji Ubangiji Madaukaki. **12** “Amma kun kazantar da sunana ta wurin cewa ‘Teburin Ubangiji ya kazantu,’ kuka kuma yi magana a kan abincinsa kuna cewa, ‘Abin reni ne.’ **13** Kun kuma ce, ‘Mun gaji da irin wannan wahala! Kuna hura mini hancin reni,’ in ji Ubangiji Madaukaki. “Sa'ad da kuka kawo raunannu, gurguntattun dabbobi, ko kuma dabbobi masu fama da cuta, kuka kuma miâ su hadaya, kuna gani zan karbi wannan daga gare ku?” In ji Ubangiji. **14** “La'ananne ne macucin da yake da lafiyyayiyyar dabba namiji a garkensa wadda ya yi alkawari zai bayar, amma sai ya miâ hadayar dabba mai aibi ga Ubangiji. Gama ni babban sarki ne, za a kuma ji tsoron sunana a cikin al'ummai,” in ji Ubangiji Madaukaki.

2 “Yanzu fa wannan gargadi dominiku ne, ku firostoci. **2** In ba ku saurara ba, in kuma ba ku sa zuciyarku ga girmama sunana ba, zan aukar muku da la'ana, zan kuma la'antar da albarkunku. I, na riga na la'anta su, domin ba ku sa zuciyarku ga girmama ni ba, in ji Ubangiji Madaukaki. **3** “Saboda ku zan tsawata wa zuriyarku; zan watsa kashin dabbobin hadayunku a fuskokinku, a kuma kwashe ku tare da shi. **4** Za ku kuwa san cewa ni ne na aika muku da wannan gargadi domin alkawarina da Lawi yâ ci gaba,” in ji Ubangiji Madaukaki. **5** “Alkawarina da shi, alkawari ne na rai da salama, wanda na ba shi; domin yâ girmama ni, ya kuwa girmama ni, ya kuma ji tsoron sunana kwarai. **6** Umarnin gaskiya yana a bakinsa, ba a kuma sami wani karya a lebunansa ba. Ya yi tafiya tare da ni cikin salama da adalci, ya kuwa juyo da mutane masu yawa daga zunubi. **7** “Gama ya kamata lebunan firost su kiyaye ilimi, ya kamata kuma mutane su nemi umarni daga bakinsa, domin shi ne manzon Ubangiji Madaukaki. **8** Amma sai kuka kauce hanya, ta wurin koyarwarku kuma kuka sa mutane da yawa suka yi tutubé; kun keta alkawarin da na yi da Lawi,” in ji Ubangiji Madaukaki. **9** “Saboda haka na sa a rena ku, a kuma wulakanta ku a gabon dukan mutane, domin ba ku bi hanyoyina ba amma kuka nuna sonkai a al'amuran shari'a.” **10** Ashe, ba Mahaifi guda dukamu muke da shi ba? Ba Allah daya ne ya halicce mu ba? Don me muka keta alkawarin kakanninmu ta wurin cin amanar juna? **11** Yahuda ya ci amana. An yi abin kunya a Isra'ila da kuma a Urushalima. Yahuda ya kazantar da wuri mai tsarkin da Ubangiji yake kauna, ta wurin auren'yar wani bakon allah. **12** Game da mutumin da ya aikata wannan, ko wane ne shi, bari Ubangiji yâ yanke shi daga tentunun Yakub, ko da ma ya kawo hadayu ga Ubangiji Madaukaki. **13** Ga kuma wani abin da kuke yi. Kukan cika bagaden Ubangiji da haweye. Kukan yi kuka kuna ilu gama Ubangiji ba ya mai da hankali ga hadayunku ko yâ karbe su da farin ciki. **14** Kukan ce, “Don me ba ya karban hadayunmu?” Ai, domin Ubangiji ya zama shaida tsakaninka da matar kuruciyarka, gama ka keta amanar da ka yi mata, ko da yake ita abokiyar zamanka ce, matar aurenka ta alkawari. **15** Ashe, Ubangiji bai maishe su daya ba? Cikin jiki da ruhu, su nasa ne. Me ya sa suke daya? Domin yana neman'ya'ya masu tsoron Allah. Saboda haka sai ka lura da kanka, kada kuma ka ci amanar matar kuruciyarka. **16** “Na ki kisan aure,” in ji Ubangiji, Allah na Isra'ila. “Na kuma ki mutumin da ya rufe kansa da tashin hankali kamar riga,” in ji Ubangiji Madaukaki. Saboda haka sai ka lura da kanka, kada kuma ka ci amana. **17** Kun sa Ubangiji Madaukaki ya gaji da maganganunku. Sai kuka ce, “Yaya muka sa ya gaji?” Kun yi haka ta wurin cewa, “Duk wadanda suke aikata mugunta, mutanen kirki

ne a gaban Ubangiji, yana kuwa jin dadinsu,” kuna kuma cewa, “Ina Allah mai adalci yake?”

3 “Duba, zan aika manzona, wanda zai shirya hany a gabana. Sa'an nan a farat daya Ubangiji wanda kuke nema zai zo haikalinsa. Manzon alkawari, wanda kuke sa zuciya kuwa zai zo,” in ji Ubangiji Madaukaki. **2** Amma wa zai jure wa ranar zuwansa? Wa zai iya tsaya sa'ad da ya bayyana? Gama zai zama kamar wuta mai tace karfe, ko sabulu mai wanki. **3** Zai zama kamar mai tace azurfa da mai tsarkaketa; zai tsabtacce Lawiyawa, yā kuma tace su kamar zinariya da azurfa. Sa'an nan Ubangiji zai sami mutanen da za su kawo hadayu a cikin adalci. **4** Hadayun Yahuda da na Urushalima za su zama yardajje ga Ubangiji, za su zama kamar a kwanakin da suka wuce, kamar a shekarun baya. **5** “Ta haka zan zo kusa da ku don in yi hukunci. Zan hanzarta ba da shaida a kan masu yin sihiri, da mazinata da masu shaidar zur. Zan ba da shaida a kan wadanda suke zaluntar ma'aikata a kan albashinsu, da wadanda suke kwarar gwauraye da marayu, suna kuma hana ba'ki samun adalci, ba sa ma tsorona,” in ji Ubangiji Madaukaki. **6** “Ni Ubangiji ba na canjawa. Shi ya sa ku zuriyar Ya'kub, ba a hallaka ku ka'kaf ba. **7** Tun zamanin kakanninku, kun juye wa ka'idodina baya, ba ku kuma kiyaye su ba. Ku komo gare ni, ni kuma zan koma gare ku,” in ji Ubangiji Madaukaki. “Amma sai kuka ce, ‘Yaya za mu koma gare ka?’ **8** “Mutum zai iya yi wa Allah fashi ne? Duk da haka kun yi mini fashi. “Amma sai kuka ce, ‘Yaya muka yi maka fashi?’ “A wajen zakka da hadayu. **9** Kuna karkashin la'ana, dukan al'ummarku, domin kuna yin mini fashi. **10** Ku kawo dukan zakka cikin gidan ajiya, don a kasance da abinci a gidana. Ku gwada ni a wannan ku ga, ko ba zan bude taskokin sama in zubo muku albarka mai yawa, wadda har ba za ku rasa wurin sa ta ba, in ji Ubangiji Madaukaki. **11** Zan hana kwari su cinye hatsinku. Kuringar inabi a gonakinku kuma ba za su zubar da'ya'yansu kafin su nuna ba,” in ji Ubangiji Madaukaki. **12** “Sa'an nan dukan al'ummai za su ce da ku masu albarka, gama kasarku za tā yi dadin zama,” in ji Ubangiji Madaukaki. **13** “Kun fadi mugayen abubuwa a kaina,” in ji Ubangiji. “Duk da haka kuka ce, ‘Me muka fada a kanka?’ **14** “Kun ce, ‘Ba amfani a bauta wa Allah. Wanda amfani muka samu ta wurin kiyaye umarnansa muna yawo kamar masu makoki a gaban Ubangiji Madaukaki? **15** A ganimmu, masu girman kai suna jin dadī. Masu aikata mugunta kuwa ba arziki kadai suka yi ba, amma sukan gwada Allah da mugayen ayyukansu, su kuwa zauna lafiya.” **16** Sa'an nan wadanda suke tsoron Ubangiji suka yi magana da juna, Ubangiji kuwa ya kasa kunne ya kuma ji. A gabansa aka rubuta a littafin tarihi wadanda suke tsoron Ubangiji, suna kuma girmama sunansa. **17** “A ranar da na shirya ajiyayyen mallakata, za su zama nawu,” in ji Ubangiji

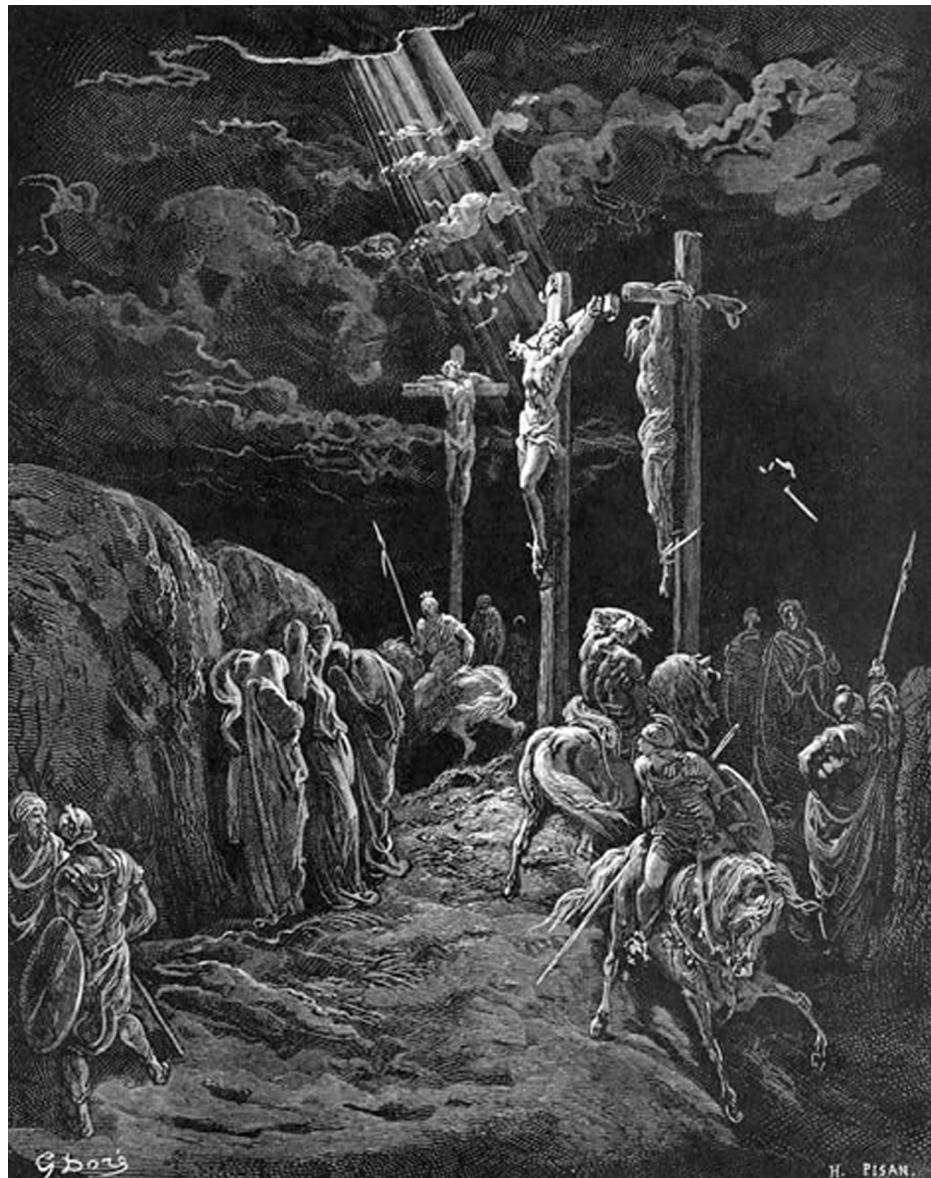
Madaukaki. “Zan ji kansu kamar yadda mahaifi cikin tausayi yakan ji kan dansa wanda yake masa hidima.

18 Za ku kuma ga bambanci tsakanin masu adalci da mugaye, tsakanin wadanda suke wa Allah hidima da kuma wadanda ba sa yi.

4 “Tabbataccé rana tana zuwa; za tā yi kuna kamar wutar makera. Dukan masu girman kai da kowane mai aikata mugunta zai zama ciyawa, wannan rana mai zuwa za tā kone su. Babu saiwa ko reshen da za a bar musu,” in ji Ubangiji Madaukaki. **2** Amma ku da kuke girmama sunana, ranar adalci za tā fito tare da warkarwa a fikafikanta. Za ku kuwa fita kuna tsalle kamar'yan marukan da aka sake daga garke. **3** Sa'an nan za ku tattake mugaye; za su zama tok a Karkashin tafin kafafunku a ranar da za aikata wadannan abubuwa, in ji Ubangiji Madaukaki. **4** “Ku tuna da dokar bawana Musa, ka'idodi da dokokin da na ba shi a Horeb domin dukan Isr'ila. **5** “Ga shi, za aika muku da annabi Iliya kafin babbar ranan nan mai banrazana ta Ubangiji tā zo. **6** Zai juye zukatan iyaye ga'ya'yansu, zukatan'ya'ya kuma ga iyayensu; in ba haka ba za bugi kasar da hallaka gaba daya.”

NEW TESTAMENT

Yesu ya ce, "Ya Uba ka yi musu gafara, don ba su san abin da suke yi ba."
Suka rarraba tufafinsa ta wurin jefa kuri'a.

Luka 23:34

Mattiyu

1 Tarihin da aka rubuta game da asalin Yesu Kiristi dan Dawuda, dan Ibrahim. **2** Ibrahim ya haifi Ishaku, Ishaku ya haifi Ya'kub, Ya'kub ya haifi Yahuda da yan'uwsa, **3** Yahuda ya haifi Ferez da Zera, wadanda Tamar ce mahaifyarsu; Ferez ya haifi Hezron, Hezron ya haifi Ram, **4** Ram ya haifi Amminadab, Amminadab ya haifi Nashon, Nashon ya haifi Salmon, **5** Salmon ya haifi Bowaz, wanda Rahab ce mahaifyarsa, Bowaz ya haifi Obed, wanda Rut ce mahaifyarsa, Obed ya haifi Yesse, **6** Yesse kuwa ya haifi Sarki Dawuda. Dawuda ya haifi Solomon, wanda matar Uriya ce mahaifyarsa. **7** Solomon ya haifi Rehobowam, Rehobowam ya haifi Abiya, Abiya ya haifi Asa, **8** Asa ya haifi Yehoshafat, Yehoshafat ya haifi Yehoram, Yehoram ya haifi Azariya, **9** Azariya ya haifi Yotam, Yotam ya haifi Ahaz, Ahaz ya haifi Hezekiya, **10** Hezekiya ya haifi Manasse, Manasse ya haifi Amon, Amon ya haifi Yosiya, **11** Yosiya kuma ya haifi Yekoniya da yan'uwsa a lokacin da aka kwashe su zuwa bauta a Babilon. **12** Bayan an kwashe su zuwa bauta a Babilon. Yekoniya ya haifi Sheyaltiyel, Sheyaltiyel ya haifi Zerubbabel, **13** Zerubbabel ya haifi Abiyud, Abiyud ya haifi Eliyakim, Eliyakim ya haifi Azor, **14** Azor ya haifi Zadok, Zadok ya haifi Akim, Akim kuma ya haifi Eliyud, **15** Eliyud ya haifi Eleyazar, Eleyazar ya haifi Mattan, Mattan ya haifi Ya'kub, **16** Ya'kub ya haifi Yusuf, mijin Maryamu, wadda ta haifi Yesu, wanda ake kira Kiristi. **17** Ta haka akwai zuriya goma sha hudu ke nan duka-duka daga lokacin Ibrahim zuwa lokacin Dawuda, goma sha hudu kuma daga Dawuda zuwa bauta a Babilon, goma sha hudu kuma daga bauta a Babilon zuwa Kiristi. **18** Ga yadda haihuwar Yesu Kiristi ta kasance. An yi alkawarin auren mahaifyarsa Maryamu, ga Yusuf. Amma tun kafin su zama mijji da mata, sai aka tarar Maryamu tana da ciki, ta wurin Ruhu Mai Tsarki. **19** Yusuf mijinta, da yake shi mai adalcı ne, bai so yā ba ta kunya, yā tone mata asiri a fili ba, sai ya yi tunani yā sake ta a boye. **20** Amma yana cikin wannan tunani, sai wani mala'ikan Ubangiji ya bayyana masa cikin mafarki ya ce, "Yusuf dan Dawuda, kada ka ji tsoron daukan Maryamu zuwa gidanka a matsayin matarka, gama cikin nan nata, daga wurin Ruhu Mai Tsarki ne. **21** Za tā haifi da, za ka kuma sa masa suna Yesu, gama shi ne zai ceci mutanensa daga zunubansu." **22** Duk wannan ya faru ne, don a cika abin da Ubangiji ya fadi ta bakin annabin cewa, **23** "Ga shi budurwa za tā yi ciki, za tā haifi da, kuma za a kira shi Immanuwel" (wanda yake nufin "Allah tare da mu"). **24** Da Yusuf ya farka daga barci, sai ya bi umarnin mala'ikan Ubangiji, ya dauki Maryamu zuwa gida a matsayin matarsa. **25** Amma bai kwana da ita ba, sai bayan da ta haifi dan. Ya kuwa sa masa suna Yesu.

2 Bayan an haifi Yesu a Betlehem, a Yahudiya, a zamanin Sarki Hiridus, sai wadansu Masana, daga gabas suka zo Urushalima **2** suka yi tambaya suka ce, "Ina shi wanda aka haifa sarkin Yahudawa? Gama mun ga tauraronsa a gabas mun kuwa zo ne domin mu yi masa sujada." **3** Da Sarki Hiridus ya ji wannan, sai hankalinsa ya tashi haka ma na dukan Urushalima. **4** Bayan ya kira dukan manyan firistoci da malaman dokoki na mutane wuri daya, sai ya tambaye su inda za a haifi Kiristi. **5** Suka amsa suka ce, "A Betlehem ne, cikin Yahudiya, gama haka annabin ya rubuta. **6** "Amma ke Betlehem, a cikin kasar Yahuda, ba ke ce mafi kankanta a cikin masu mulki a Yahuda ba, gama daga cikinki mai mulki zai zo, wanda zai zama makiyayin mutanena Isra'il." **7** Sai Hiridus ya kira Masanan nan a boye, yā gano daga wurinsu daidai lokacin da tauraron ya bayyana. **8** Sai ya aike su Betlehem ya ce, "Ku je ku binciko a hankali game da yaron nan. Da kun same shi, sai ku kawo mini labari nan da nan, domin ni ma in je in yi masa sujada." **9** Bayan sun saurari sarki, sai suka kama hanyarsu, tauraron da suka gani a gabas kuwa yana tafe a gabansu, sai da ya kai inda yaron yake. **10** Da suka ga tauraron, sai suka yi farin ciki kwarai. **11** Suka shiga gidan, suka kuwa ga yaron tare da mahaifyarsa Maryamu. Suka durkusa har kasa, suka yi masa sujada. Sa'an nan suka kunce dukiyarsu, suka miķa masa kyautai na zinariya da na turare da na mur. **12** Bayan an gargade su cikin mafarki kada su koma wurin Hiridus, sai suka koma kasarsu ta wata hanya dabam. **13** Bayan sun tafi, sai mala'ikan Ubangiji ya bayyana ga Yusuf a mafarki ya ce, "Tashi, ka dauki yaron da mahaifyarsa, ku gudu zuwa Masar. Ku zauna a can sai na gaya muku, gama Hiridus zai nemi yaron don yā kashe." **14** Sai Yusuf ya tashi, ya dauki yaron da mahaifyarsa da dad dare suka tafi Masar, **15** inda ya zauna har sai da Hiridus ya mutu. Ta haka kuwa aka cika abin da Ubangiji ya fada ta bakin annabin cewa, "Daga Masar na kira dana." **16** Da Hiridus ya gane cewa Masanan nan sun yi masa wayo, sai ya husata kwarai, ya yi umarni cewa a karkashe dukan'yan yara maza da suke a Betlehem da kewayenta, daga masu shekara biyu zuwa kasa, bisa ga lokacin da ya sami labarin daga Masanan nan. **17** Sai abin da aka fada ta bakin annabi Irmiya ya cika, cewa, **18** "An ji murya a Rama, tana kuka da makoki mai tsanani, Rahila ce take kuka domin'ya'yanta, an kāsa ta'azantar da ita, don ba su." **19** Bayan Hiridus ya mutu, sai mala'ikan Ubangiji ya bayyana ga Yusuf a mafarki a Masar, ya ce, "Tashi, ka dauki yaron da mahaifyarsa ku tafi kasar Isra'il, domin wadanda suke neman ran yaron sun mutu." **20** Sai ya tashi, ya dauki yaron da mahaifyarsa suka tafi kasar Isra'il. **21** Amma da ya ji Arkelawus ne yake mulki a Yahudiya a matsayin wanda ya gāji mahaifinsa Hiridus, sai ya ji tsoron

zuwa can. Bayan an gargade shi a mafarki, sai ya cewa, “Ku tuba, gama mulkin sama ya yi kusa.” 3 Wannan shi ne wanda aka yi maganarsa ta wurin annabi Ishaya cewa, “Ga murya mai kira a hamada tana cewa, ‘Ku shirya wa Ubangiji hanya, ku miše hanyoyi dominisa.’” 4 Tufafin Yohanna kuwa an yi su da gashin rakumi ne, yana kuma daure da damara ta fata. Abincinsa kuwa fāri ne da zumar jeji. 5 Mutane suka zo wurinsa daga Urushalima da dukan Yahudiya da kuma dukan yankin Urdun. 6 Suna furtu zunubansu, ya kuma yi musu baftisma a Kogin Urdun. 7 Amma da Yohanna ya ga Farisiyawa da Sadukiyawa da yawa suna zuwa inda yake yin baftisma, sai ya ce musu, “Ku macizai! Wa ya gargade ku ku guje wa fushin nam mai zuwa? 8 Ku yi ayyukan da suka dace da tuba. 9 Kada ma ku yi tunani a ranku cewa, ‘Ai, Ibrahim ne mahaifinmu.’ Ina gaya muku cewa Allah zai iya tā da’ya’ya wa Ibrahim daga cikin duwatsun nan. 10 An riga an sa bakin gatari a gindin itatuwa, kuma duk itacen da bai ba da’ya’ya masu kyau ba, za a sare shi a jefa cikin wuta. 11 “Ina muku baftisma da ruwa domin tuba. Amma wani yana zuwa a bayana wanda ya fi ni iko, wanda ko takalmansa ma ban isa in dauka ba. Zai yi muku baftisma da Ruhu Mai Tsarki da kuma wuta. 12 Yana riķe da matankadinsa, zai tankade hatsinsa, yā kuma tattara alkamarsa a cikin rumbu, amma zai kone yayin da wutara da ba a iya kashewa.” 13 Sai Yesu ya zo daga Galili, ya je Urdun don Yohanna yā yi masa baftisma. 14 Amma Yohanna ya so yā hana shi, yana cewa, “Ina bukata ka yi mini baftisma, yaya kake zuwa wurina?” 15 Yesu ya amsa ya ce, “Bari yā zama haka yanzu; ya dace mu yi haka don mu cika dukan adalcı.” Sa’nan Yohanna ya yarda. 16 Nan da nan da aka yi wa Yesu baftisma, sai ya fito daga ruwa. A wannan lokaci sama ya bude, sai ya ga Ruhun Allah yana saukowa kamar kurciya ya kuwa sauka a kansa. 17 Sai murya daga sama ta ce, “Wannan shi ne Dana wanda nake kauna; wanda kuma nake jin dadinsa kwarai.”

4 Sa’nan Ruhu ya kai Yesu cikin hamada don Iblis yā gwada shi. 2 Bayan ya yi azumi yini arba’in da kuma dare arba’in, sai ya ji yunwa. 3 Sai mai gwajin ya zo wurinsa ya ce, “In kai Dan Allah ne, ka ce wa duwatsun nan su zama burodi.” 4 Yesu ya amsa ya ce, “A rubuce yake cewa, ‘Ba da abinci kadai mutum yake rayuwa ba, sai dai da kowace kalmar da take fitowa daga bakin Allah.’” 5 Sai Iblis ya kai shi birni mai tsarki, ya kai shi can wuri mafi

tsayi duka na haikali. 6 Ya ce, “In kai Dan Allah ne, yi tsalle ka sauka kasa. Gama a rubuce yake, “Zai umarci mala’ikunsa game da kai, za su tallafe ka da hannuwansu, don kada ka buga kafarka a kan dutse.” 7 Yesu ya amsa masa ya ce, “A rubuce yake kuma cewa, ‘Kada ka gwada Ubangiji Allahnka.’” 8 Har wa yau, Iblis ya kai shi bisa wani dutse mai tsawo sosai, ya nunnuna masa dukan mulkokin dunia da darajarsu. 9 Ya ce, “Zan ba ka dukan wannan, in za ka durkusa ka yi mini sujada.” 10 Sai Yesu ya ce masa, “Rabu da ni, Shaidan! Gama a rubuce yake, ‘Yi wa Ubangiji Allahnka sujada, shi kadai kuma za ka bauta wa.’” 11 Sa’nan Iblis ya bar shi, mala’iku kuwa suka zo suka yi masa hidima. 12 Da Yesu ya ji labari cewa an kulle Yohanna a kurkuku, sai ya koma zuwa Galili. 13 Ya bar Nazaret, ya je ya zauna a Kafarnahum, wadda take a bakin tafki wajen Zebulun da Naftali 14 don a cika abin da aka fadā ta bakin annabi Ishaya cewa, 15 “Kasar Zebulun da Kasar Naftali, da kuke a hanyar zuwa tekun Galili, a ketaren Urdun, wannan yankin Galili ta Al’ummai, 16 mutanen da suke zama cikin duhu sun ga babban haske; haske kuma ya haskaka a kan wadanda suke zama a inuwar mutuwa.” 17 Tun daga wannan lokaci, Yesu ya fara wa’azi yana cewa, “Ku tuba, gama mulkin sama ya yi kusa.” 18 Da Yesu yana kan tafiya a bakin Tekun Galili, sai ya ga wadansu’yan’uwa guda biyu, Siman wanda ake kira Bitrus da dan’uwansa Andarawus. Suna jefa abin kamun kifi a tafki, gama su masunta ne. 19 Sai Yesu ya ce, “Zo, ku bi ni, ni kuwa zan mai da ku masu jan mutane zuwa wurina.” 20 Nan da nan suka bar abin kamun kifinsu suka bi shi. 21 Da ya ci gaba daga nan, sai ya ga wadansu’yan’uwa guda biyu, Yakub dan Zebedi da dan’uwansa Yohanna. Suna cikin jirgin ruwa tare da mahaifinsu Zebedi, suna shirya abin kamun kifinsu. Yesu ya kira su, 22 nan take suka bar jirgin ruwan da mahaifinsu suka kuwa bi Yesu. 23 Yesu ya zazzaga dukan Galili, yana koyerwa a cikin majami’unsu, yana wa’azin labari mai dadī na mulkin sama, yana kuma warkar da kowace cuta da rashin lafiyar mutane. 24 Labarinса ya bazu ko’ina a Suriya, mutane kuwa suka kawo masa dukan wadanda suke fama da cututtuka iriri, da wadanda suke da zafin ciwo, da masu aljanu, da wadanda suke masu farfasiya, da shanyayyu, ya kuwa warkar da su. 25 Taron mutane mai yawa daga Galili, Dekafolis, Urushalima, Yahudiya da kuma yankin hayin Urdun suka bi shi.

5 Ganin taron mutane, sai ya hau kan gefen dutse ya zauna. Almajiransa kuwa suka zo wurinsa, 2 sai ya fara koya musu. Yana cewa, 3 “Masu albarka ne wadanda suke matalauta a ruhu, gama mulkin sama nasu ne. 4 Masu albarka ne wadanda suke makoki, gama za a yi musu ta’aziyya. 5 Masu albarka

ne wadanda suke masu tawali'u, gama za su gāji Gaskiya nake gaya maka, ba za ka fita ba, sai ka biya duniya. **6** Masu albarka ne wadanda suke jin yunwa kobo na karshe. **7** "Kun dai ji an fada, 'Kada ka yi da fishirwa don gani an yi adalci, gama za a kosar da su. **8** Masu albarka ne wadanda suke masu jinkai, gama za a nuna musu jinkai. **9** Masu albarka ne wadanda suke masu tsabtar zuciya, gama za su ga Allah. **10** Masu albarka ne wadanda suke masu kulla zumunci, gama za a kira su'ya'yan Allah. **11** Masu albarka ne wadanda ake tsananta musu don gani an yi adalci, gama mulkin sama nasu ne. **12** Ku yi murna ku kuma yi farin ciki, domin ladarku mai yawa ne a sama, gama haka suka tsananta wa annabawan da suka riga ku. **13** "Ku ne gishirin duniya, amma in gishiri ya rabu da dadin dandanansa, yaya za a sāke mai da dadin dandanansa? Ba shi da sauran amfani, sai dai a zubar da shi mutane kuma su tattaka. **14** "Ku ne hasken duniya. Birnin da yake a bisan tudu ba ya boyuwa. **15** Mutane ba sa kuna fitila su rufe ta da murfi. A maimako, sukan ajiye ta a kan wurin ajiye fitila, takan kuma ba da haske ga kowa a cikin gida. **16** Haka ma, bari haskenku yā haskaka a gaban mutane, domin su ga ayyukanku masu kyau, su kuwa yabi Ubanku da yake cikin sama. **17** "Kada ku yi tsammani na zo ne domin in kawar da Doka ko kuma Annabawa; ban zo domin in kawar da su ba ne, sai dai domin in ciccika su. **18** Gaskiya nake gaya muku, kafin sama da kasa sun shude, babu ko dan wasali, babu wani cīgo ta kowace hanya da zai bace daga Dokar, sai an cika kome. **19** Duk wanda ya karya daya daga cikin mafi kankanta na umarnan nan, ya kuma koya wa wafansu su yi haka, za a ce da shi mafi kankanta a mulkin sama. Amma duk wanda ya aikata, ya kuma koyar da wadannan umarnai, za a kira shi mai girma a cikin mulkin sama. **20** Gama ina fada muku cewa in dai adalcinku bai fi na Farisiyawa, da na malamanai dokoki ba, faufau, ba za ku shiga mulkin sama ba. **21** "Kun dai ji an fada wa mutanen dā cewa, 'Kada ka yi kisankai; kuma duk wanda ya yi kisankai za a hukunta shi.' **22** Amma ina gaya muku, duk wanda ya yi fushi da dan'uwansa, za a hukunta shi. Kuma duk wanda ya ce wa dan'uwansa 'Raka,' za a kai shi gaban Majalisa. Amma duk wanda ya ce, 'Kai wawa!' Zai kasance a hatsarin shiga jahannama ta wuta. (**Geenna g1067**) **23** "Saboda haka, in kana cikin ba da baikonka a kan bagade, a can kuwa ka tuna cewa dan'uwanka yana riķe da kai a zuci, **24** sai ka bar baikonka a can gaban bagade. Ka je ka shiryu tukuna da dan'uwanka; sa'an nan ka zo ka ba da baikonka. **25** "Ka yi hanzari ka shiryu al'amura da makiyinka wanda yake kararka a kotu. Ka yi haka, tun kana tare da shi a kan hanya, in ba haka ba, zai miķa ka ga alkāli, alkāli kuma yā miķa ka ga dan sanda, mai yiwuwa kuwa a jefa ka a kurkuku. **26**

Gaskiya nake gaya maka, ba za ka fita ba, sai ka biya zina.' **27** Kun dai ji an fada, 'Kada ka yi zina.' **28** Amma ina gaya muku, duk wanda ya dubi mace, sa'an nan ya yi sha'awarta a zuci, ya riga ya yi zina ke nan da ita a zuciyarsa. **29** In idonka na dama yana sa ka yin zunubi, kwakule shi ka yar. Zai fiye maka ka rasa daga cikin gabobin jikinka, da a jefa jikinka dungum a cikin jahannama ta wuta. (**Geenna g1067**) **30** In kuma hannunka na dama yana sa ka yin zunubi, yanke shi ka yar. Zai fiye maka ka rasa daga cikin gabobin jikinka, da a jefa jikinka dungum a cikin jahannama ta wuta. (**Geenna g1067**) **31** "An kuma fada, 'Duk wanda ya saki matarsa, dole yā ba ta takardar saki.' **32** Amma ina gaya muku, duk wanda ya saki matarsa in ba a kan laifin zina ba, ya sa ta zama mazinaciya ke nan, kuma duk wanda ya auri macen da mijinta ya sake, shi ma yana zina ne. **33** "Har wa yau dai kun ji an fada wa mutane a dā, 'Kada ka karya alkawarinka, sai dai ka cika alkawaran da ka yi wa Ubangiji.' **34** Amma ina gaya muku, Kada ku yi rantsuwa sam, ko da sama, domin kursiyin Allah ne; **35** ko da kasa, domin matashin kafafunsa ne; ko kuma da Urushalima, domin birin Babban Sarki ne. **36** Kada kuma ka rantse da kanka, domin ba za ka iya mai da ko gashi daya yā zama fari ko baķi ba. **37** Abin da ya kamata ku ce kawai, shi ne, I, ko A'a. Abin da ya wuce haka kuwa daga wurin Mugun nan yake. **38** "Kun dai ji an fada, 'Ido domin ido, hakori kuma domin hakori.' **39** Amma ina gaya muku, Kada ku yi tsayayya da mugun mutum. In wani ya mare ka a kumatun dama, juya masa dayan ma. **40** In kuma wani yana so yā yi kararka yā kwace rigarka, to, ba shi mayafinka ma. **41** In wani ya tilasta kuma koya wa wafansu su yi haka, za a ce da shi ka yin tafiya mil daya, to, tafi tare da shi mil biyu. **42** Ka ba wa duk wanda ya rofek abu, kada kuma ka hana wa wanda yake neman bashi daga gare ka. **43** "Kun dai ji an fada, 'Ka kaunaci maķwabcinka, ka kuma ki abokin gābanka.' **44** Amma ina gaya muku, ku kaunaci abokan gābarkukuma ku yi wa wadanda suke tsananta muku addu'a, **45** don ku zama'ya'yan Ubanku na sama. Shi yakan sa ranarsa ta haskaka a kan mugaye da masu kirki; yakan kuma sako ruwan sama a bisa masu adalci da marasa adalci. **46** In masoyarku kawai kuke kauna, wace lada ce gare ku? Ko masu karbar haraji ma ba haka suke yi ba? **47** In kuwa kuna gai da'yan'uwanku ne kada, me kuke yi fiye da wadansu? Marasa bin Allah ma ba haka suke yi ba? **48** Saboda haka sai ku zama cikakku, yadda Ubanku na sama yake cikakke.

6 "Ku yi hankali kada ku nuna 'ayyukanku na adalci' a gaban mutane, don su gani. In kuka yi haka, ba za ku sami lada daga wurin Ubanku da yake cikin sama ba. **2** "Saboda haka sa'ad da kake ba wa masu bukata taimako, kada ka yi shelarsa, yadda munafukai suke yi a majami'u da kuma kan

tituna, don mutane su yabe su. Gaskiya nake gaya game da jikinku, game da abin da za ku sa. Ashe, muku, sun riga sun sami ladarsu cikakke. **3** Amma rai bai fi abinci ba, jiki kuma bai fi tufafi ba? **26** Ku sa'ad da kake ba wa masu bukata taimako, kada ka dubi tsuntsayen sararin sama mana; ba sa shuki ko yarda hannun hagunka yā ma san abin da hannun girbi ko ajiya a rumbuna, duk da haka, Ubanksu na damarka yake yi, **4** don bayarwarka ta zama a boye. sama yana ciyar da su. Ashe, ba ku fi su daraja nesa Ubanksu kuwa mai ganin abin da ake yi a boye, zai ba? **27** Wane ne a cikinku ta wurin damuwa zai iya sāka maka. **5** “Sa'ad da kuma kuke addu'a, kada kara wa rayuwarsa ko sa'a daya? **28** “Me ya sa kuke ku zama kamar munafukai, gama sun cika son yin damuwa a kan riguna? Ku dubi yadda furannin jeji addu'a a tsaye a cikin majami'u da kuma a bakin titi, suke girma mana. Ba sa aiki ko safa. **29** Duk da haka don mutane su gan su. Gaskiya nake gaya muku, ina gaya muku ko Solomon cikin dukan darajarsa sun riga sun sami ladarsu cikakke. **6** Amma sa'ad da bai sa kayan adon da ya kai na ko daya a cikinsu kake addu'a, sai ka shiga dākinka, ka rufe kofa, ka yi ba. **30** In haka Allah yake yi wa ciyawar jeji sutura, addu'a ga Ubanksu wanda ba a gani. Ubanksu kuwa wadda yau tana nan, gobe kuwa a jefa a cikin wuta, mai ganin abin da ake yi a boye, zai sāka maka. **7** ba zai ma fi yi muku sutura ba, ya ku masu karancin Sa'ad da kuma kuke addu'a, kada ku yi ta maimaita bangaskiya? **31** Don haka, kada ku damu, kuna cewa, magana, kamar marasa sanin Allah, domin suna ‘Me za mu ci?’ Ko, ‘Me za mu sha?’ Ko kuma, ‘Me tsammani za a ji su saboda yawan maganarsu. **8** za mu sa?’ **32** Gama marasa sanin Allah suna fama Kada ku zama kamar su, gama Ubanksu ya san abin neman dukan wadannan abubuwa, Ubanksu na sama da kuke bukata kafin ma ku roke shi. **9** “To, ga kuwa ya san kuna bukatarsu. **33** Da farko dai, ku yadda ya kamata ku yi addu'a. “Ubanmu wanda nemi mulkin Allah da kuma adalcinsa, za a kuwa yake cikin sama, a tsarkake sunanki, **10** mulkinka ba ku dukan wadannan abubuwa. **34** Saboda haka yā zo a aikata nufinka a duniya kamar yadda ake kada ku damu game da gobe, gama gobe zai damu yi a sama. **11** Ka ba mu yau abincin yinimmu. **12** da kansa. Damuwar yau ma ta isa wahala.

Ka gafarta mana laifofinmu, kamar yadda mu ma muke gafarta wa masu yin mana laifi. **13** Kada ka bari a kai mu cikin jarraha, amma ka cece mu daga mugun nan.’ **14** Gama in kuna yafe wa mutane sa'ad da suka yi muku laifi, Ubanksu da yake cikin sama ma zai gafarta muku. **15** Amma in ba kwa yafe wa mutane laifofinsu, Ubanksu ma ba zai gafarta muku zunubanksu ba. **16** “Sa'ad da kuma kuna azumi, kada ku bata fuska, yadda munafukai suke yi. Sukan bata fuskokinsu domin su nuna wa mutane cewa suna azumi. Gaskiya nake gaya muku, sun riga sun sami ladarsu cikakke. **17** Amma sa'ad da kana azumi, ka shafa wa kanka mai, ka wanke fuskarka, **18** domin kada mutane su ga alama cewa kana azumi, sai dai Ubanksu kadai wanda ba a gani; Ubanksu kuwa mai ganin abin da ake yi a boye, zai sāka maka. **19** “Kada ku yi wa kanku ajiyar dukiya a duniya, inda asu da tsatsa suke batawā, inda kuma barayi sukan fasa, su yi sata. **20** Amma ku yi wa kanku ajiyar dukiya a sama, inda ba tsatsa da asu da za su bata su, irda kuma ba barayin da za su fasa, su yi sata. **21** Gama inda dukiyarka take, a nan ne fa zuciyarka za tā kasance. **22** “Ido shi ne fitilar jiki. In idanunka suna da kyau, dukan jikinka zai cika da haske. **23** Amma in idanunka suna da lahan, dukan jikinka ma zai cika da duhu. To, in hasken da yake a cikinka duhu ne, duhun ya wuce misali ke nan! **24** “Ba mai iya bauta wa iyayengiji biyu. Ko dai yā ki daya, yā kaunaci daya, ko kuwa yā yi aminci ga daya, sa'an nan yā rena dayan. Ba dama ku bauta wa Allah, ku kuma bauta wa kudi gaba daya.” **25** “Saboda haka, ina gaya muku, kada ku damu game da rayuwarku, game da abin da za ku ci, ko abin da za ku sha; ko kuma

7 “Kada ku ba wa kowa laifi, don kada a ba ku laifi ku ma. **2** Gama da irin shari'ar da kuka yi wa wadansu, da ita za a shari'anta ku. Mudun da kuka yi awo da shi, da shi za a yi muku. **3** “Don me kake duban dan tsinken da yake idon dan'uwanka, alhalii kuwa ga gungume a naka ido? **4** Yaya za ka ce wa dan'uwanka, ‘Bari in cire maka dan tsinken nan daga idonka,’ alhalii kuwa a kowane lokaci akwai gungume a naka ido? **5** Kai munafuki, fara cire gungumen da yake idonka, a sa'an nan ne za ka iya gani sosai yadda za ka cire dan tsinken da yake a idon dan'uwanka. **6** “Kada ku ba karnuka abin da yake mai tsarki; kada kuma ku jefa wa aladu lu'u'anku. In kuka yi haka za su tattake su, sa'an nan su juyo su jiji muku ciwo. **7** “Ku roka za a ba ku; ku nema za ku samu; ku kwankwasa za a kuwa bude muku kofa. **8** Gama duk wanda ya roka, akan ba shi; wanda ya nema kuwa, yakan samu, wanda kuma ya kwankwasa, za a bude masa kofa. **9** “Wane ne a cikinku in dansa ya roke shi burodi, sai yā ba shi dutse? **10** Ko kuwa in ya roke shi kifi, sai yā ba shi maciji? **11** In ku da kuke mugaye kun san yadda za ku ba da kyautai masu kyau ga'ya'yanku, balle Ubanksu na sama, ba zai fi ku iya ba da abubuwa masu kyau, ga su wadanda suka roke shi ba! **12** Saboda haka, duk abin da kuke so mutane su yi muku, ku ma sai ku yi musu, domin wannan shi ne Doka da koyarwar Annabawa sun funsa. **13** “Ku shiga ta matsattsiyar kofa. Gama kofar zuwa hallaka fadaddiya ce mai sauñin bi kuma, masu shiga ta cikinta kuwa suna da yawa. **14** Amma kofar zuwa rai, karama ce matsattsya kuma, masu samunta kuwa kadan ne. **15** “Ku yi hankali da annabawan

karya. Sukan zo muku da kamannin tumaki, amma samun wani a Isra'ila da bangaskiya mai girma haka daga ciki mugayen kyarketai ne. **16** Ta wurin aikinsu ba. **11** Ina kuma gaya muku da yawa za su zo daga za ku gane su. Mutane suna iya tsinkan inabi a jikin gabas da kuma yamma, su dauki wuraren zamansu a kaya, ko kuwa baure a jikin sarka'kiya? **17** Haka ma biki tare da Ibrahim, Ishaku, da Yakub a cikin mulkin kowane itace mai kyau yakan ba da'ya'ya masu kyau, sama. **12** Amma za a jefar da'ya'yan mulki waje, kuma mummumnan itace ba ya ba da'ya'ya masu zuwa cikin bakin duhu, inda za a yi kuka da cizon kyau. **18** Itace mai kyau ba ya ba da munanan'ya'ya, hakora." **13** Sa'an nan Yesu ya ce wa jarumin, "Je haka kuma mummumnan itace ba ya ba da'ya'ya masu ka! Za a yi bisa ga bangaskiyarka." A daidai wannan kyau. **19** Duk itacen da ba ya ba da'ya'ya masu kyau lokaci bawansa kuwa ya warke. **14** Da Yesu ya zo sai a sare shi a jefa cikin wuta. **20** Ta haka, ta wurin cikin gidan Bitrus, sai ya ga surukar Bitrus tana aikinsu za ku gane su." **21** "Ba duk mai ce mini, kwance a gado tana da zazzabi. **15** Ya taba hannunta 'Ubangiji, Ubangiji,' ne zai shiga mulkin sama ba, sai sai zazzabin ya sake ta, ta kuwa tashi ta fara yin dai wanda yake aikata nufin Ubana da yake sama. **22** masa hidima. **16** Da yamma ta yi, aka kawo masa Da yawa za su ce mini a wannan rana, 'Ubangiji, masu aljanu da yawa, ya kuwa fitar da ruhohin ta Ubangiji, ashe, ba mu yi annabci a cikin sunanka ba, wurin magana, ya kuma warkar da dukan marasa ba kuma a cikin sunanka ne muka fitar da aljanu, lafiya. **17** Wannan ya faru ne domin a cika abin muka yi abubuwani banmamaki da yawa ba?" **23** da aka fada ta bakin annabi Ishaya cewa, "Ya debi Sa'an nan zan ce musu a fili, 'Ban taba saninku ba. rashin lafiyarmu, ya kuma dauki cututtukanmu.' Ku rabu da ni, ku masu aikata muguntal" **24** "Saboda **18** Da Yesu ya ga taron mutane kewaye da shi, sai haka duk wanda yake jin kalmomin nan nawa yake ya ba da umarni a ketare zuwa dayan hayin tafkin. kuma aikata su, yana kama da mutum mai hikima **19** Sai wani malamin dokoki ya zo wurinsa ya ce, wanda ya gina gidansa a kan dutse. **25** Ruwan sama "Malam, zan bi ka duk inda za ka." **20** Sai Yesu ya sauko, rafuffuka suka cika, iska kuma ta hura ya amsa ya ce, "Yanyawa suna da ramummuka, ta bugi gidan; duk da haka bai fad'i ba, gama yana tsuntsayen sararin sama suna da shekuna, amma da harsashinsa a kan dutse. **26** Amma duk wanda **21** Sai yake jin kalmomin nan nawa bai kuwa aikata su ba, "Dan Mutum ba shi da wurin da zai sa kansa." **22** Sai yana kama da wani wawa wanda ya gina gidansa je in binne mahafina." **23** Amma Yesu ya ce masa, a kan yashi. **27** Ruwan sama ya sauko, rafuffuka "Ka bi ni, ka bar matattu su binne matattunsu." **28** suka cika, iska kuwa ta hura ta bugi gidan, sai ya Sai ya shiga jirgin ruwa, almajiransa kuwa suka bi fad'i da mummumnan ragargajewa kuwa." **28** Sa'ad da shi. **24** Ba zato ba tsammani, sai wani babban hadari Yesu ya gama fadin wadannan abubuwa, sai taron ya taso a tafkin, har rakuman ruwan suka sha kan mutanen suka yi mamakin koyarwarsa, **29** domin jirgin. Amma Yesu yana barci. **25** Almajiran suka je ya koyar kamar wani wanda yake da iko, ba kamar suka tashe shi, suna cewa, "Ubangiji, ka cece mu! Za malamansu na dokoki ba.

8 Da ya sauko daga dutsen, sai taron mutane mai yawan gaske suka bi shi. **2** Wani mutum mai kuturta ya zo ya durkusa a gabansa ya ce, "Ubangiji, in kana so, kana iya tsabtacce ni." **3** Yesu ya mika hannunsa ya taba mutumin. Ya ce, "Ina so, ka tsabtacce!" Nan da nan aka warkar da shi daga kuturtarsa. **4** Sai Yesu ya ce masa, "Ka lura kada ka gaya wa kowa. Sai dai ka tafi, ka nuna kanka ga firist ka kuma yi bayarwar da Musa ya umarta, a matsayin shaida gare su." **5** Da Yesu ya shiga Kafarnahum, sai wani jarumi ya zo wurinsa, yana neman taimako. **6** Ya ce, "Ubangiji, bawana yana kwance a gida shanyayye, yana kuma shan azaba kwarai." **7** Yesu ya ce masa, "Zan je in warkar da shi." **8** Jarumin ya amsa, "Ubangiji, ban cancanci in sa ka zo gidana ba, ka dai yi magana kawai, bawana zai warke. **9** Gama ni kaina mutum ne a karkashin iko, da kuma sojoji a karkashina. Nakan ce wa wannan, 'Je ka,' sai yă tafi; wangan kuma, 'Zo nan,' sai yă zo. Nakan ce wa bawana, 'Yi wannan,' sai kuwa yă yi." **10** Da Yesu ya ji wannan, sai ya yi mamaki ya kuma ce wa wadanda suke binsa, "Gaskiya naake gaya muku, ban taba

taryi Yesu. Da suka kuwa gan shi, sai suka roke shi ya shiga gidan mai mulkin ya ga masu busan sarewa
yā bar musu yanki.

9 Yesu ya shiga jirgin ruwa, ya ketare ya zo
garinsa. **2** Wadansu mutane suka kawo masa
wani shanyayye, kwance a tabarma. Da Yesu ya ga
bangaskiyarsu, sai ya ce wa shanyayyen, “Kada ka
damu saurayi, an gafarta maka zunubanka.” **3** Da
jin wannan, wadansu malaman dokoki suka ce wa
juna, “Wannan mutum yana yin sabo!” **4** Sane da
tunaniinsu, Yesu ya ce, “Me ya sa kuke da mugun
tunani a zuciayku? **5** Wanne ya fi sauksi, a ce, ‘An
gafarta maka zunubanka,’ ko kuwa a ce, ‘Tashi ka yi
tafiya?’ **6** Amma don ku san cewa Dan Mutum yana
da iko a duniya yā gafarta zunubai.” Sai ya ce wa
shanyayyen, “Tashi, dauki tabarmarka ta tafi gida.”
7 Mutumin kuwa ya tashi ya tafi gida. **8** Da taron
suka ga haka, sai suka cika da tsoro, suka yabi Allah
wanda ya ba wa mutane irin ikon nan. **9** Da Yesu
ya yi gaba daga wurin, sai ya ga wani mutum mai
suna Mattiyu zaune a inda ake karbar haraji. Ya ce
masa, “Bi ni.” Mattiyu kuwa ya tashi ya bi shi. **10**
Yayinda Yesu yake cin abinci a gidan Mattiyu, masu
karbar haraji da yawa da kuma masu zunubi suka zo
suka kuwa ci tare da shi da kuma almajiransa. **11**
Sa’ad da Farisiyawa suka ga haka, sai suka tambayi
almajiransa suka ce, “Don me malaminku yake ci
tare da masu karbar haraji, da masu zunubi?” **12** Da
jin wannan, Yesu ya ce, “Ai, ba masu lafiya ba ne
su bukatar likita, sai dai marasa lafiya. **13** Amma
ku je ku koyi abin da wannan yake nufi, ‘Jinkai
nake bukata, ba hadaya ba.’ Gama ban zo domin in
kira masu adalci ba, sai dai masu zunubi.” **14** Sai
almajiran Yohanna suka zo suka tambaye shi suka
ce, “Me ya sa mu da Farisiyawa muke azumi, amma
almajiranka ba sa yi?” **15** Yesu ya amsa ya ce, “Yaya
bañin ango za su yi makoki yayinda yake tare da
su? Lokaci yana zuwa da za a dauke ango daga gare
su, sa’an nan za su yi azumi. **16** “Ba mai yin faci da
sabon kyalle a kan tsohuwar riga, gama facin zai
kece rigar yā sa kecewar ma ta fi ta dā muni. **17**
Mutane kuma ba sa zuba sabon ruwan inabi a cikin
tsofaffin salkuna. In suka yi haka, salkunan za su
farfashe, ruwan inabin kuwa yā zube salkunan kuma
su lalace. A’ā, ai, sukan zuba sabon ruwan inabi ne a
cikin sababbin salkuna, don a kiyaye dukan biyun.”
18 Yayinda yake fadin wannan, sai wani mai mulki
ya zo ya durkusa a gabansa ya ce, “Yanzu-yanzu
diyata ta rasu. Amma ka zo ka dibiya hannunka a
kanta, za tā kuwa rayu.” **19** Yesu ya tashi ya tafi tare
da shi, haka ma almajiransa. **20** A daidai wannan
lokaci sai ga wata mace wadda ta yi shekaru goma
sha biyu tana Zub da jini ta rabo ta bayansa ta taba
gefen rigarsa. **21** Ta ce a ranta, “Ko da rigarsa ce
kawai na tabo, zan warke.” **22** Yesu ya juya ya gan
ta. Sai ya ce, “Kada ki damu diyata, bangaskiyarki ta
warkar da ke.” Nan take macen ta warke. **23** Da Yesu

ya shiga gidan mai mulkin ya ga masu busan sarewa
da taro mai hayani, **24** sai ya ce, “Ku ba da wuri.
Ai, yarinyar ba tā mutu ba, tana barci ne.” Amma
suka yi masa dariya. **25** Bayan an fitar da taron waje,
sai ya shiga ciki ya kama yarinyar a hannu, ta kuwa
tashi. **26** Labarin wannan kuwa ya bazu ko’ina a
yankin. **27** Da Yesu ya fita daga can, sai wadansu
makafi biyu suka bi shi, suna kira, suna cewa, “Ka yi
mana jinkai, Dan Dawuda!” **28** Da ya shiga cikin gida,
sai makafin nan suka zo wurinsa, ya kuma tambaye
su, “Kun gaskata cewa ina iya yin wannan?” Suka
amsa suka ce, “I, Ubangiji.” **29** Sa’an nan ya taba
idanunsu ya ce, “Bisa ga bangaskiyarku a yi muku
haka”; **30** sai idanunsu suka bude. Yesu ya gargade
su sosai ya ce, “Ku lura kada wani yā san wani abu
game da wannan.” **31** Amma suka fita suka yi ta
baza labari game da shi ko’ina a wannan yankin.
32 Yayinda suke fitowa, sai aka kawo wa Yesu wani
mutum mai aljani, da ba ya iya magana. **33** Sa’ad da
aka fitar da aljanin kuwa, sai beben ya yi magana.
Taron suka yi mamaki suka ce, “Ba a taba ganin irin
wannan abu a Isra’ila ba.” **34** Amma Farisiyawa suka
ce, “Ai, da ikon sarkin aljanu yake fitar da aljanu.” **35**
Yesu ya zazzaga dukan garuruwa da kauyuka, yana
koyarwa a majami’unsu, yana wa’azin labari mai
dadi na mulkin yana kuma warkar da kowace irin
cuta da rashin lafiya. **36** Da ya ga taron mutane, sai
ya ji tausayinsu, domin an wulakanta su ba su kuma
da mai taimako, kamar tumaki marasa makiyayi.
37 Sai ya ce wa almajiransa, “Girbi yana da yawa,
amma ma’ikata kadan ne. **38** Saboda haka ku roki
Ubangijin girbi, yā aiko da ma’ikata cikin gonarsa
na girbi.”

10 Sai ya kira almajiransa goma sha biyu wurinsa
ya kuma ba su iko su fitar aljanu, su kuma
warkar da kowace irin cuta da rashin lafiya. **2**
Ga sunayen manzannin nan goma sha biyu, da
fari, Siman (wanda ake kira Bitrus) da dan’uwansa
Andarawus; Ya’kub dan Zebedi da dan’uwansa
Yohanna; **3** Filibus da Bartolomeyu; Toma da Mattiyu
mai karbar haraji; Ya’kub dan Alfayus da Taddayus;
4 Siman Zilot da kuma Yahuda Iskariot wanda ya
bashe Yesu. **5** Wadannan sha biyun ne Yesu ya aika
da umarni cewa, “Kada ku je cikin Al’ummai, ko kuwa
ku shiga wani garin Samariyawa. **6** A maimakon
haka ku je wajen batattun tumakin Isra’ila. **7** Sa’ad
da kuke tafiya, ku yi wa’azi, kuna cewa, ‘Mulkin
sama ya kusato.’ **8** Ku warkar da marasa lafiya, ku tā
da matattu, ku tsabtagce kutare, ku kuma fitar da
aljanu. A kyauta kuka samu, ku kuma bayar a kyauta.
9 “Kada ku rike wata zinariya ko azurfa ko jan karfe
a aljihunanku, **10** kada ku dauki jika don tafiya, ko
karin riga, ko takalma ko sanda; domin ma’ikaci ya
cancanci hakkinsa. **11** Kowane gari ko kauyen da
zauna a gidansa har sai kun tashi. **12** Da shigarku

gidan, ku yi gaisuwa. **13** In gidan na kirki ne, bari salamarku ta zauna a kansa; in kuwa ba mai kirki ba, salamarku ta komo muku. **14** Duk wanda ya ki marabtarku ko ya ki sauraron kalmominku, sai ku karkafe kurar kafafunku sa'ad da kuka fita gidan ko garin. **15** Gaskiya nake gaya muku, za a fi jin tausayin Sodom da Gomorra a ranar shari'a fiye da wannan gari. **16** "Ina aikan ku kamar tumaki a cikin kyarketai. Saboda haka ku zama masu wayo kamar macizai, kuma marasa barna kamar kurciyoyi. **17** Ku yi hankali da mutane; za su miķa ku ga majalisa su kuma yi muku bulala a majami'unsu. **18** Saboda ni, za a ja ku zuwa gaban gwamnoni da gaban sarakuna domin ku ba da shaida a gabansu, da kuma ga Al'ummai. **19** Amma sa'ad da suka kama ku, kada ku damu game da abin da za ku fada ko kuwa yadda za ku fadē shi. A lokacin za a ba ku abin da za ku fada, **20** gama ba ku ba ne kuke magana, amma Ruhun Ubanku ne yake magana ta wurinku. **21** "Dan'uwa zai ci amanar dan'uwansa, a kuma kashe shi, Uba ma zai yi haka da dansa;" ya'ya za su tayar wa iyayensu, su kuma sa a kashe su. **22** Dukan mutane za su ki ku saboda ni, amma wanda ya jure har karshe zai sami ceto. **23** Sa'ad da aka tsananta muku a wannan wuri, ku gudu zuwa wuncan. Gaskiya nake gaya muku, kafin ku gama zazzaga dukan biranen Isra'il, Dan Mutum zai zo. **24** "Dalibi ba ya fin malaminsa, haka ma, bawa ba ya fin maigidansa. **25** Ya isa wa dalibi yā zama kamar malaminsa, haka ma bawa kamar maigidansa. In har an kira wanda yake kan gida Be'elzebub, me su ce game da mutanen gidansa? **26** "Saboda haka kada ku ji tsoronsu. Ba abin da yake a rufe da ba za a tone ba, ko kuwa a boye da ba za a bayyana ba. **27** Abin da na fada muku a asirce, ku fadē shi a sarari; abin da aka fada muku a kunne, ku yi shelarsa daga kan rufin daki. **28** Kada ku ji tsoron masu kashe jiki amma ba sa iya kashe rai. A maimakon haka, ku ji tsoron Wannan wanda yake da iko yā hallaka rai duk da jiki a jahannama ta wuta. (**Geenna g1067**) **29** Ba akan sayar da kanari biyu kobo daya ba? Duk da haka ba dayansu da zai fādī kasa ba da yardar Ubanku. **30** Kai, ko gashin kanku ma duk an fidaya su. **31** Saboda haka kada ku ji tsoro; kun fi kanari masu yawa, daraja nesa. **32** "Duk wanda ya bayyana yarda a gare ni a gaban mutane, ni ma zan bayyana yarda a gare shi a gaban Ubana da yake cikin sama. **33** Amma duk wanda ya yi mūsun sani na a gaban mutane, ni ma zan yi mūsun saninsa a gaban Ubana da yake cikin sama. **34** "Kada fa ku dauka na zo ne don in kawo salama a duniya. A'a, ban zo don in kawo salama ba, sai dai takobi. **35** Gama na zo ne in sa, "gāba tsakanin mutum da mahaifinsa, ya da mahaifyarta, matar da da surukarta, **36** abokan gāban mutum, za su zama mutanen gidansa ne." **37** "Duk wanda ya fi kaunar mahaifinsa ko mahaifyarsa fiye da ni, bai dace yā zama nawa ba; duk kuwa wanda yake kaunar dansa ko diyarsa fiye da ni, bai dace yā zama nawa ba; **38** duk wanda kuma bai dauki gicciyensa ya bi ni ba, bai dace yā zama nawa ba. **39** Duk mai son adana ransa zai rasa shi, duk wanda kuwa ya rasa ransa saboda ni zai same shi. **40** "Wanda ya karbe ku, ya karbe ni ne, wanda kuma ya karbe ni, ya karbi wanda ya aiko ni ne. **41** Duk wanda ya karbi annabi don shi annabi ne, zai sami ladar annabi, duk kuwa wanda ya karbi mutum mai adalci don shi mai adalci ne, zai sami ladar mai adalci. **42** In kuma wani ya ba wa daya daga cikin kananan nan ko da kwaf ruwan sanyi ne kan shi almajirina ne, gaskiya nake gaya muku, ba shakka ba zai rasa ladarsa ba."

11 Bayan Yesu ya gama yi wa almajiransa sha biyun nan umarni, sai ya yi gaba daga can don yā koyar yā kuma yi wa'azi a garuruwan Galili. **2** Sa'ad da Yohanna Mai Baftisma ya ji a kurkuku abin da Kiristi yake yi, sai ya aiki almajiransa **3** su tambaye shi, "Kai ne wanda zai zo, ko kuwa mu sa ido ga wani?" **4** Yesu ya amsa ya ce, "Ku koma ku gaya wa Yohanna abin da kuka ji, kuka kuma gani. **5** Makafi suna gani, guragu suna tafiya, ana warkar da wadanda suke da kuturta, kurame suna ji, ana tā da matattu, ana kuma yi wa matalauta wa'azin labari mai daci. **6** Mai albarka ne mutumin da bai yi tuntube ba saboda ni." **7** Sa'ad da almajir Yohanna suke barin wurin, sai Yesu ya fara yi wa taron magana game da Yohanna. "Me kuka je kallo a hamada? Ciyawar da iska take kaafawa ne?" **8** In ba haka ba, to, me kuka je kallo? Mutum mai sanye da riguna masu kyau ne? A'a, masu sa riguna masu kyau, ai, a fadan sarakuna suke. **9** To, me kuka je kallo ne? Annabi? I, ina gaya muku, ya ma fi annabi. **10** Wannan shi ne wanda aka rubuta game da shi cewa, "Zan aiki dan sakona yā sha gabanka, wanda zai shiryia hanyarka a gabanka." **11** Gaskiya nake gaya muku. A cikin dukan wadanda mata suka haifa, ba wani da ya taso da ya fi Yohanna Mai Baftisma girma; duk da haka mafi fankanta a mulkin sama ya fi shi girma. **12** Tun daga kwanakin Yohanna Mai Baftisma har yā zuwa yanzu, mulkin sama yana sha da Kyar, fitanannu kuma sun kama mulkin sama sun riķe gam. **13** Gama dukan Annabawa da kuma Doka sun yi ta annabci har yā zuwa kan Yohanna. **14** In kuna niyya ku yarda da wannan, to, shi ne Iliya da dā ma zai zo. **15** Duk mai kunnen ji, yā ji. **16** "Da me zan kwtanta wannan zamani? Suna kama da yara da suke zaune a kasuwa, suna kiran juna, suna cewa, **17** "Mun yi muku busa, ba ku kuwa yi rawa ba, mun rera wakar makoki, ba ku kuwa yi makoki ba." **18** Gama Yohanna Mai Baftisma ya zo ba ya ciye-ciye, ba ya shaye-shaye, sai suka ce, 'Ai, yana da aljani.' **19** 'Dan Mutum ya zo yana ciye-ciye, yana shaye-shaye, sai suka ce, 'Ga mai hadāma da kuma mashayi, abokin masu karbar haraji da masu

zunubi.' Amma akan tabbar da hikima ta wurin yadda za su kashe Yesu. **15** Da ya gane wannan, ayyukanta." **20** Sai Yesu ya fara yin tir da biranen da sai Yesu ya janye daga wurin. Da yawa suka bi shi, aka yi yawancin ayyukansa na banmamaki, don ba ya kuwa warkar da dukan masu ciwonsu, **16** yana su tuba ba. **21** "Kaitonki, Korazin! Kaitonki, Betsaida! Da a ce ayyukan banmamakin da aka yi a cikinki jan musu kunne kada su fada wa kowa akan ko shi wane ne. **17** Wannan kuwa domin a cika abin da aka fada ta bakin annabi Ishaya ne cewa, **18** "Ga bawana da rigar makoki da toka. **22** Amma ina gaya muku, da na zaba, kaunataccena, wanda nake farin ciki za a fi jin tausayin Taya da Sidon a ranar shari'a, da shi; zan sa Ruhuna a kansa, zai kuma yi shelar fiye da ku. **23** Ke kuma Kafarnahum, za a daga ki adalci ga al'ummai. **19** Ba zai yi fada ko yá daga sama ne? A'a, za ki gangara zuwa zurfafa ne. Da a ce murya ba, ba kuwa wanda zai ji muryarsa a kan ayyukan banmamakin da aka yi a cikinki ne a aka yi tituna. **20** Kyauron da ya tankwasa ba zai karye a Sodom, da tana nan har yá zuwa yau. (**Hadés g86**) **24** Amma ina gaya miki, za a fi jin tausayin Sodom fiye Amma ina gaya miki, za a fi jin tausayin Sodom fiye da ke a ranar shari'a." **25** A wannan lokaci sai Yesu kawo masa wani bebe kuma makaho mai aljani, Yesu gama ka boye wadannan abubuwa ga masu hikima kuwa ya warkar da shi, har ya iya magana ya kuma da masu ilimi, ka kuma bayyana su ga kananan yara. **26** I, Uba, gama wannan shi ne abin da ka ji dadin yi. **27** Dukan kome Ubana ya danka mini. Ba wanda ya da Farisiyawa suka ji haka, sai suka ce, "Ahab, da san Dan sai dai Uban, ba kuma wanda ya san Uban, Be'elzebub sarkin aljanu ne kadai, wannan mutum sai dai Dan da kuma wadanda Dan ya so yá bayyana yake fitar da aljanu." **25** Yesu kuwa ya san tunaninsu musu shi. **28** "Ku zo gare ni, dukanku da kuka gaji sai ya ce musu, "Duk mulkin da yake gába da kansa kuke kuma fama da kaya, zan kuwa ba ku hutu. **29** zai lalace, kuma duk birni ko gidan da yake rabe Ku dfauki karkiyata a kanku, ku kuma yi koyi da ni, gába da kansa ba zai dore ba. **26** In Shaïdan yana gama ni mai tawali'u ne marar girman kai, za ku fitar da Shaïdan, ai, ya rabu yana gába da kansa kuwa sami hutu don rayukanku. **30** Gama karkiyata ke nan. Yaya kuwa mulkinsa zai dore? **27** In kuwa mai sauksi ce, kayana kuma marasa nauyi ne."

12 A lokacin nan Yesu ya bi ta gonakin hatsi a ranar Asabbaci. Almajiransa kuwa suna jin yunwa, sai suka fara kakkarya kan hatsi suna ci. **2** Sa'ad da Farisiyawa suka ga wannan, sai suka ce masa, "Duba! Almajirranka suna yin abin da doka ta hana a yi a ranar Asabbaci." **3** Sai ya amsa ya ce, "Ba ku karanta abin da Dawuda ya yi ba ne sa'ad da shi da abokan tafiyarsa suka ji yunwa? **4** Ya shiga gidan Allah, da shi da abokan tafiyarsa suka ci kebabben burodin, wanda doka ta hana su yi, sai firistoci kadai. **5** Ko kuwa ba ku karanta a Doka cewa a ranar Asabbaci firistoci sukan karya dokar Asabbaci duk da haka ba da yin wani laifi ba? **6** Ina fada muku cewa waniwanda ya fi haikal yana a nan. **7** Da a ce kun san abin da wadannan kalmomi suke nufi, 'Jinkai naake bukata, ba hadaya ba,' da ba ku zargi marar laifi ba. **8** Gama Dan Mutum shi ne Ubangijin Asabbaci." **9** Da ya ci gaba daga wurin, sai ya shiga majami'arsu, **10** a nan kuwa akwai wani mutum mai shanyayyen hannu. Don neman dalili su zargi Yesu, sai suka tambaye shi suka ce, "Ya dace a warkar a ranar Asabbaci?" **11** Ya ce musu, "In waninku yana da tunkiya, ta kuma fáda a ramiran Asabbaci, ba zai cire ta daga ramin ba? **12** Sau nawa mutum ya fi tunkiya daraja! Saboda haka ya dace a aikata alheri ran Asabbaci." **13** Sa'an nan ya ce wa mutumin, "Miňa hannunka." Sai ya miňa, hannunsa kuwa ya koma lafiyayye, kamar dai dayan. **14** Amma Farisiyawa suka fita suka kulla shawara

yadda za su kashe Yesu. **15** Da ya gane wannan, ayyukanta." **20** Sai Yesu ya fara yin tir da biranen da sai Yesu ya janye daga wurin. Da yawa suka bi shi, aka yi yawancin ayyukansa na banmamaki, don ba ya kuwa warkar da dukan masu ciwonsu, **16** yana su tuba ba. **21** "Kaitonki, Korazin! Kaitonki, Betsaida! Da a ce ayyukan banmamakin da aka yi a cikinki jan musu kunne kada su fada wa kowa akan ko shi wane ne. **17** Wannan kuwa domin a cika abin da aka fada ta bakin annabi Ishaya ne cewa, **18** "Ga bawana da na zaba, kaunataccena, wanda nake farin ciki za a fi jin tausayin Taya da Sidon a ranar shari'a, da shi; zan sa Ruhuna a kansa, zai kuma yi shelar fiye da ku. **23** Ke kuma Kafarnahum, za a daga ki adalci ga al'ummai. **19** Ba zai yi fada ko yá daga sama ne? A'a, za ki gangara zuwa zurfafa ne. Da a ce murya ba, ba kuwa wanda zai ji muryarsa a kan ayyukan banmamakin da aka yi a cikinki ne a aka yi tituna. **20** Kyauron da ya tankwasa ba zai karye shi ba. Fitilar da ta yi kusan mutuwa ba zai kashe ta ba, sai ya jagoranci adalci zuwa ga nasara. **21** Cikin sunansa al'ummai za su dogara." **22** Sai aka ya ce, "Ina yabonka, Uba, Ubangijin sama da kasa, kawo masa wani bebe kuma makaho mai aljani, Yesu gama ka boye wadannan abubuwa ga masu hikima kuwa ya warkar da shi, har ya iya magana ya kuma da masu ilimi, ka kuma bayyana su ga kananan yara. **26** I, Uba, gama wannan shi ne abin da ka ji dadin yi. **27** Dukan kome Ubana ya danka mini. Ba wanda ya da Farisiyawa suka ji haka, sai suka ce, "Ahab, da san Dan sai dai Uban, ba kuma wanda ya san Uban, Be'elzebub sarkin aljanu ne kadai, wannan mutum sai dai Dan da kuma wadanda Dan ya so yá bayyana yake fitar da aljanu." **25** Yesu kuwa ya san tunaninsu musu shi. **28** "Ku zo gare ni, dukanku da kuka gaji sai ya ce musu, "Duk mulkin da yake gába da kansa kuke kuma fama da kaya, zan kuwa ba ku hutu. **29** zai lalace, kuma duk birni ko gidan da yake rabe Ku dfauki karkiyata a kanku, ku kuma yi koyi da ni, gába da kansa ba zai dore ba. **26** In Shaïdan yana gama ni mai tawali'u ne marar girman kai, za ku fitar da Shaïdan, ai, ya rabu yana gába da kansa kuwa sami hutu don rayukanku. **30** Gama karkiyata ke nan. Yaya kuwa mulkinsa zai dore? **27** In kuwa ta wurin Be'elzebub nake fitar da aljanu, to, ta wa mutanenku suke fitar da su? Saboda haka, su ne za su zama alkalanku. **28** Amma ina fitar da aljanu ta wurin Ruhun Allah ne, to, fa, mulkin Allah ya zo mukku ke nan. **29** "Ko kuwa, yaya wani zai iya shiga gidan mai Karfi yá kwace masa kaya ba tare da ya fara daure mai Karfin nan tukuna ba? Sa'an nan zai iya washe gidansa. **30** "Wanda ba ya tare da ni, yana gába da ni ne, kuma wanda ba ya taya ni tarawa, watsarwa yake yi. **31** Saboda haka ina gaya muku, za a gafarta wa mutane kowane zunubi da kuma sabo, amma sabo game da Ruhu, ba za a gafarta ba. **32** Duk wanda ya zargi Dan Mutum, za a gafarta masa, amma duk wanda ya zargi Ruhu Mai Tsarki, ba za a gafarta masa ba, ko a wannan zamani ko a zamani mai zuwa. (**aiōn g165**) **33** "Itace mai kyau, yakan ba da'ya'ya masu kyau. Itace marar kyau kuma, yakan ba da'ya'ya marasa kyau. Itace dai, da irin'ya'yansa ne ake gane shi. **34** Ku macizai, ta yaya ku da kuke mugaye za ku iya magana kirk? Gama daga baki, mutum yakan fadi abin da yake cikin zuciya. **35** Mutumin kirki yakan fito da abubuwa masu kyau daga ajiyar da aka a yi cikinsa, mugun mutum kuwa yakan fito da mugayen abubuwa daga cikin muguntar da aka yi ajiya a cikinsa. **36** Amma ina gaya muku cewa mutane za su ba da lissafi a ranar shari'a a kan kowace kalmar banza da suka fada. **37** Gama ta wurin kalmominka za a kubutar da kai, kuma ta wurin kalmominka za a hukunta ka." **38** Sa'an nan wadansu Farisiyawa da malaman dokoki

suka ce masa, "Malam, muna so mu ga wata alama masa, zai kuwa samu a yalwace. Duk wanda kuma ba mai banmamaki daga gare ka." **39** Sai ya amsa ya ce, shi da shi, ko dan abin da yake da shi ma, za a karbe. "Mugaye da masu zinan zamanin nan suna neman 13 Abin da ya sa naake musu magana da misalai ke wata alama mai banmamak! Amma babu wadda za suna saurara, ba sa ji ko su gane. **40** Gama kamar yadda Yunana ya yi yini uku da kuma cika annabcin Ishaya cewa, "Za ku yi ta ji amma ba dare uku a cikin wani babban kifi, haka Dan Mutum za zai yi yini uku da kuma dare uku a cikin kasa. **41** Gama zuciyar mutanen nan ta Mutanen Ninebe za su tashi a ranar shari'a tare taurare; da kyar suke ji da kunnuwansu, sun kuma da wannan zamani, su kuwa hukunta shi; don sun rufe idanunsu. Da ba haka ba, mai yiwuwa su gani tuba saboda wa'azin Yunana, yanzu kuwa ga wanda ya fi Yunana girma a nan. **42** Sarauniyar Sheba za a zuciyarsu, su kuwa juya, in kuma warkar da su.' **43** "Sa'ad da mugun ruhu ya **16** Amma idanunku masu albarka ne domin suna gani, haka ma kunnuwanku domin suna ji. **17** Gama hikimar Solomon, yanzu kuwa ga wanda ya fi Solomon girma a nan. **44** Sa'an nan yakan gaskiya naake gaya muku, annabawa da mutane masu neman hutu, ba ya kuwa samu. **45** Sa'an nan yakan misali na mai shukan nan. **18** "To, ku saurari ma'anar ce, 'Zan koma gidan da na bari.' Sa'ad da ya iso, ya tarar da gidan ba kowa a ciki, shararre, kuma a ji sako game da mulkin bai kuwa fahimce shi ba, kintse. **46** Sai yă je yă debo wadansu ruhohi bakwai mugun nan yakan zo yă kwace abin da aka shuka a da suka fi shi mugunta, su kuwa zo su shiga su zuciyarsa. Wannan shi ne irin da ya fădî a kan hanya. zauna a can. Karshen mutumin nan fa zai fi farkonsa 20 Wanda ya karbi irin da ya fădî a wuraren duwatsu muni. Haka zai zama ga wannan mugun zamani." **47** **21** Sai dai da yake ba kintse. **48** Ya amsa masa ya ce, "Wace shi da saiwa, yakan dan jima kadan kawai. Da wata ce mahaifiyata, su wane ne kuma'yan'uwan?" **49** **22** Wanda ya karbi yakan ji maganar, nan da yakan ji maganar, sa'i da damuwoyin rayuhan nan Sai ya mi'ka hannu wajen almajiransa ya ce, "Ga mahaifiyata da kuma'yan'uwan." **50** Ai, duk wanda da jarbar arzokin dunia sukan shake shi, yă sa yakan ji maganar ta kăsa amfani. **23** Amma wanda yake barci, abokin găbansya ya zo ya yafa ciyayi a **24** Yakan ba da amfani wani ri'bi dari, sittin, ko talatin mahaifiyarsa da'yan'uwanasa tsaye a waje, suna so su yi magana da shi. **47** Wani ya ce masa, "Mahaifiyarka da'yan'uwanaka suna tsaye a waje, suna so su yi magana da kai." **48** Ya amsa masa ya ce, "Wace ce mahaifiyata, su wane ne kuma'yan'uwan?" **49** **25** Amma yayinda kowa Sai ya mi'ka hannu wajen almajiransa ya ce, "Ga mahaifiyata da kuma'yan'uwan." **50** Ai, duk wanda yake barci, abokin găbansya ya zo ya yafa ciyayi a **26** Sa'ad da alkamar ta tashi ta yi kawuna, sai ciyayin ma suka bayyana. **27** **27** "Bayin mai gonar suka zo wurinsa suka ce, 'Ranka yă dade, ashe, ba iri mai kyau ka shuka a gonarka ba? To, ina ciyayin nan suka fito?" **28** "Sai ya ce, 'Abokin găba ne ya yi wannan.' Bayin suka tambaye shi suka ce, 'Kana so mu je mu tuttumbuke su?' **29** **29** "Ya amsa ya ce, 'A'a, don kada garin tuttumbuke ciyayi, ku cire har da alkamar. **30** Ku kyale su su yi girma tare sai lokacin girbi. A lokacin zan gaya wa masu girbi, da fari ku tara ciyayin ku kuma daure su dami-dami don a kone; sa'an nan ku tara alkamar ku kuma kawo su cikin rumbuna.'" **31** Ya ba su wani misali ya ce, "Mulkin sama yana kama da kwayar mustad, wadda mutum ya dauka ya shuka a gonarsa. **32** Ko da yake ita ce mafi kankanta cikin kwayoyinku, duk da haka sa'ad da ta yi girma, takan

13 A ranan nan sai Yesu ya fita daga gida ya je ya zauna a bakin tafkin. **2** Taron mutane mai yawan gaske suka taru kewaye da shi har ya kai sai da ya shiga jirgin ruwa ya zauna, yayinda dukan mutane suka tsaya a gaci. **3** Sa'an nan ya fada musu abubuwa da yawa cikin misalai, yana cewa, "Wani manomi ya fita don yă shuka irinsa. **4** Da yana yafa irin, wadansu suka făffădî a kan hanya, tsuntsaye kuwa suka zo suka cinye su. **5** Wadansu suka fădî a wurare mai duwatsu, inda babu kasa sosai, nan da nan kuwa suka tsira, da yake kasar ba zurfi. **6** Sai dai da rana ta daga, sai tsire-tsiren suka kone, suka kuma yankwane domin ba su da saiwa sosai. **7** Wadansu irin suka fădî a cikin kaya, kayan kuwa ta yi girma ta shake su. **8** Har yanzu, wadansu irin suka făffădî a kasa mai kyau, inda suka ba da amfani ri'bi dari, sittin ko kuma talatin na abin da aka shuka. **9** Duk mai kunnen ji, yă ji." **10** Almajiran suka zo wurinsa suka tambaye shi, "Me ya sa kake wa mutane magana da misalai?" **11** Ya amsa ya ce, "Sanin asirin mulkin sama kam, ku aka ba wa, amma su ba a ba su ba. **12** Duk wanda yake da shi, za a kara

zama mafi girma cikin tsire-tsiren lambu ta kuma
zama itace, har tsuntsayen sararin sama su zo su
misali ya ce, "Mulkin sama yana kama da yisti wanda
mace ta dauka ta kwaba garin alkama mai yawa,
har sai da yistin ya gauraye yistin duka." 34 Yesu
ya fada wa taron dukan wadannan abubuwa cikin
misalai; bai fada musu kome ba, sai tare da yin
amfani da misalai. 35 Ta haka aka cika abin da aka
fada ta wurin annabi cewa, "Zan bude bakina da
misalai, zan fadi abubuwan da suke boye tun halittar
duniya." 36 Sa'an nan ya bar taron ya shiga gida.
Almajiransa kuwa suka zo wurinsa suka ce, "Bayyana
mana misalin ciyayin nan a gona." 37 Ya amsa ya ce,
"Mai yafa irin mai kyan nan, shi ne Dan Mutum. 38
Gonar kuwa ita ce duniya, irin nan mai kyau kuwa
suna a matsayin'ya'yan mulkin. Ciayin nan kuma
su ne'ya'yan mugun nan, 39 abokin gāban da yake
shuka su kuwa, Iblis ne. Lokacin girbi kuma shi ne
karshen zamani, masu girbin kuwa su ne mala'iku,
(aiōn g165) 40 "Kamar yadda aka tattara ciyayin aka
kuma kone a wuta, haka zai zama a karshen zamani.
(aiōn g165) 41 Dan Mutum zai aiki mala'ikunsa, su
kuwa cire daga mulkinsa kome da yake jowo zunubi
da kuma duk masu aikata mugunta. 42 Za su jefa
su cikin wuta mai zafi, inda za a yi kuka da cizon
hakora. 43 Sa'an nan masu adalci za su haskaka
kamar rana a mulkin Ubansu. Duk mai kunnjen ji, yā
ji." 44 "Mulkin sama yana kama da dukiyar da aka
boye a gona. Da wani ya same ta, sai yā sāke boye ta,
sa'an nan cikin farin cikinsa yā je yā sayar da duk
abin da yake da shi yā sayi gonar. 45 "Har wa yau dai,
mulkin sama yana kama da dan kasuwa mai neman
lu'ulu'ai masu kyau. 46 Da ya sami dutse guda mai
daraja sosai, sai ya tafi ya sayar da dukan abin da
yake da shi ya saye shi. 47 "Har yanzu, mulkin sama
yana kama da abin kamun kifin da aka jefa cikin
tafski yā kamo kifi iri-iri. 48 Da abin kamun kifi ya
cika, masuruntan suka jowo shi gaci. Suka suka zauna
suka tattara kifi masu kyau a kwanduna, amma
suka zubar da marasa kyau. 49 Haka zai kasance a
karshen zamani. Mala'iku za su zo su ware masu
mugunta daga masu adalci (aiōn g165) 50 su kuma
jefa su cikin wuta mai zafi, inda za a yi kuka da
cizon hakora." 51 Yesu ya tambaye su ya ce, "Kun
gane dukan wadannan abubuwa?" Suka amsa, "I."
52 Sa'an nan ya ce musu, "Saboda haka duk malamin
dokokin da ya horu game da koyerwar mulkin sama,
yana kama da maigida wanda yakan fitar daga dakin
ajiyarsa sababbin dukiya da kuma tsofaffi." 53 Sa'ad
da Yesu ya gama ba da wadannan misalai, sai ya ci
gaba daga can. 54 Yana isowa garinsa, sai ya fara
koya wa mutane a cikin majami'arsu, suka kuwa
yi mamaki. Suka yi ta tambaya suna cewa, "Ina
wannan mutum ya sami irin wannan hikima da
kuma ayyukan banmamaki haka? 55 Wannan ba
shi ne dan kafinta nan ba? Ba mahaifiyarsa ba ce
Maryamu, yan'uwanwa kuma Yakub, Yusuf, Siman
yi sheka a rassansa." 33 Har yanzu ya ba su wani
tare da mu suke ba? To, a ina wannan mutum ya
sami dukan wadannan abubuwa?" 57 Sai suka ji
haushinsa. Amma Yesu ya ce musu, "Sai a garinsa
da kuma a gidansa na kadai annabi ba ya samun
girma." 58 Bai kuwa yi abubuwan banmamaki da
yawa a can ba saboda rashin bangaskiyarsu.

14 A lokacin nan sarki Hiridus ya ji labarin Yesu,
2 sai ya ce wa fadawansa, "Wannan Yohanna
Mai Baftisma ne; ya tashi daga matattu! Shi ya
sa abubuwan banmamakin nan suke faruwa ta
wurinsa." 3 To, dā Hiridus ya kama Yohanna ya
daure, ya kuma sa shi cikin kurkuku saboda Hiridiyas,
matar dan'uwansa Filibus, 4 gama Yohanna ya dinga
ce masa, "Ba daidai ba ne ka aure ta." 5 Hiridus ya
so yā kashe Yohanna, amma yana jin tsoron mutane,
don sun dauka shi annabi ne. 6 A bikin tuna da ranar
haihuwar Hiridus, diyar Hiridiyas ta yi musu rawa ta
kuma gamsar da Hiridus kwarai, 7 har ya yi alkawari
da rantsuwa cewa zai ba ta duk abin da ta roka. 8
Da mahaifiyarta ta zuga ta, sai ta ce, "Ba ni a cikin
kwanon nan, kan Yohanna Mai Baftisma." 9 Sarki ya
yi bañin ciki, amma saboda rantsuwarса da kuma
bakinsa, sai ya ba da umarni a ba ta abin da ta roka
10 ya kuma sa aka yanke kan Yohanna a kurkuku. 11
Aka kawo kansa cikin kwano aka ba yarinyar, ita
kuma ta kai wa mahaifiyarta. 12 Almajiran Yohanna
suka zo suka dauki gawarsa suka binne. Sa'an nan
suka je suka gaya wa Yesu. 13 Sa'ad da Yesu ya ji
abin da ya faru, sai ya shiga jirgin ruwa ya janye shi
kadai zuwa wani wuri inda ba kowa. Da jin haka,
taron mutane suka bi shi da kafa daga garuruwa. 14
Da Yesu ya sauwa ya kuma ga taro mai yawa, sai ya ji
tausayinsu ya kuma warkar da marasa lafiyarsu. 15
Da yamma ta yi, sai almajiransa suka zo wurinsa
suka ce, "Wurin nan fa ba kowa, ga shi kuma rana ta
kusa fāduwa. Ka sallami taron don su shiga kauyuka
su nemi wa kansu abinci." 16 Yesu ya amsa, "Ba su
bukata su tafi. Ku ku ba su wani abu su ci." 17 Suka
ce, "Burodi biyar da kifi biyu ne kawai muke da su a
nan." 18 Ya ce, "Ku kawo mini su a nan." 19 Sai ya
umarcı mutanen su zazzauna a kan ciyawa. Da ya
dauki burodi biyar da kifin biyun nan ya dubi sama,
ya yi godiya ya kuma kakkarya burodin. Sa'an nan
ya ba wa almajiransa, almajiran kuwa suka ba wa
mutane. 20 Duk suka ci suka koshi, almajiran kuwa
suka kwashe ragowar gutsattasarın cike da kwanduna
goma sha biyu. 21 Yawan wadanda suka ci, sun yi
wajen maza dubu biyar, ban da mata da yara. 22 Nan
da nan Yesu ya sa almajiran su shiga jirgin ruwa su
sha gabansa, su haye zuwa dayan hayin, yayinda
shi kuma yā sallami taron. 23 Bayan ya sallame su,
sai ya haura bisañ gefen dutse shi kadai don yā yi
addu'a. Da yamma ta yi, yana can shi kadai, 24 jirgin

ruwan kuwa ya riga ya yi nesa da gaci, yana fama abin da ya shiga baki yakan wuce ciki ne daga nan da rakuman ruwa domin iska tana gāba da shi. **25** kuma yā fita daga jiki ba? **18** Amma abubowan da Wajen tsaro na hudu na dare, sai Yesu ya nufe su, suke fitowa ta baki suna fitowa ne daga zuciya, su yana takawa a kan tafkin. **26** Sa'ad da almajiran suka ne kuma suke kazantar da mutum. **19** Gama daga gan shi yana takawa a kan tafkin, sai tsoro ya kama zuciya ne mugayen tunani, kisankai, zina, fasikanci, su. Suka yi ihu don tsoro suka ce, "Fatalwe ce." **27** sata, shaidar karya, batan suna, suka fitowa. **20** Amma nan da nan Yesu ya ce musu, "Ku yi Karfin Wadannan su ne suke kazantar da mutum; amma hali! Ni ne. Kada ku ji tsoro." **28** Sai Bitrus ya amsa cin abinci ba tare da wanke hannauba ba, ba ya ya ce, "Ubangiji in kai ne ka ce mini in zo wurinka a kazantar da mutum." **21** Barin wurin ke nan, sai kan ruwan." **29** Ya ce, "Zo." Sai Bitrus ya fita daga Yesu ya janye zuwa yankin Taya da Sidon. **22** Wata jirgin ruwan, ya taka a kan ruwan ya nufe wajen mutuniyar Kan'ana daga wajajen ta zo wurinsa, tana Yesu. **30** Amma da ya ga haukar iskar, sai ya ji tsoro, ihu tana cewa, "Ubangiji, Dan Dawuda, ka yi mini ya kuma fara nutsewa, sai ya yi ihu ya ce, "Ubangiji, jinkai!" Yata tana shan wahala kwarai daga aljanin da ka cece ni!" **31** Nan da nan Yesu ya miķa hanna ya haka almajiransa suka zo wurinsa suka roke shi suka kamo shi ya ce, "Kai mai karancin bangaskiya, don ce, "Ka kore ta tā tafi, tana ta binmu tana damunmu iskar ta kwanta. **32** Da suka hau jirgin ruwan, sai da ihu." **24** Ya amsa ya ce, "An aiko ni wurin batattun iskar ta kwanta. **33** Wadanda suke cikin jirgin ruwan kuwa suka yi masa sujada, suna cewa, "Gaskiya kai tumakin Isra'il'a ne kadai." **25** Sai macen ta zo ta lafiyarsu **34** suka kuwa roke shi yā bar marasa lafiya durkusa a gabansa ta ce, "Ubangiji, ka taimake ni!" a Gennesaret. **35** Da mutanen wurin suka gane da Yesu, sai suka kai labari a ko'ina a kauyukan da suke kewaye. Mutane suka kawo masa dukan marasa lafiyyarsu **36** suka kuwa roke shi yā bar marasa lafiya su taba ko da gefen rigarsa kawai, duk wadanda suka yā bar marasa lafiya su taba shi kuwa suka warke.

15 Sa'an nani wadansu Farisiyawa da malaman dokoki suka zo wurin Yesu daga Urushalima suka yi tambaya suka ce, **2** "Me ya sa almajiranksu karya al'adun dattawa? Ba sa wanke hannawüns kafin su ci abincil!" **3** Yesu ya amsa ya ce, "Ku ma me ya sa kuke karya dokar Allah saboda al'adarku? **4** Gama Allah ya ce, 'Ka girmama mahaifinka da mahaifiyarka, kuma duk wanda ya zagi mahaifinsa ko mahaifiyarsa dole a kashe shi.' **5** Amma ku kukan ce, in wani ya ce wa mahaifinsa ko mahaifiyarsa, 'Duk taimakon da dā ya kamata za ku samu daga gare ni an ba wa Allah,' **6** ba zai 'girmama mahaifinsa' da shi ba. Ta haka kun yi banza da maganar Allah saboda al'adarku. **7** Ku munafukai! Daidai ne Ishaya ya yi annabci a kanku da ya ce, **8** "'Wadannan mutane da baki kawai suke girmama ni, amma zukatansu suna nesa da ni. **9** A banza suke mini sujada, koyarwarsu, dokoki ne kawai da mutane suke koyarwa.'" **10** Sai Yesu ya kira taron wurinsa ya ce, "Ku saurara ku kuma gane. **11** Abin da yake shiga bakin mutum ba ya kazantar da shi, sai dai abin da yake fitowa daga bakinsa, shi ne yake kazantar da shi." **12** Sai almajiran suka zo wurinsa suka ce, "Ka san cewa Farisiyawa ba su ji dadī sa'ad da suka ji wannan ba?" **13** Ya amsa ya ce, "Duk tsiron da Ubana na sama bai shuka ba, za a tumbuke shi daga saiwoyi. **14** Ku kyale su, ai, makafin jagorai ne. In makaho ya yi wa makaho jagora, dukansu za su fāda a rami." **15** Bitrus ya ce, "Ka bayyana mana wannan misali." **16** Yesu ya tambaye su ya ce, "Har yanzu ba ku gane ba ne? **17** Ba ku gane cewa duk abin da ya shiga baki yakan wuce ciki ne daga nan da rakuman ruwa domin iska tana gāba da shi. **25** kuma yā fita daga jiki ba? **18** Amma abubowan da Wajen tsaro na hudu na dare, sai Yesu ya nufe su, suke fitowa ta baki suna fitowa ne daga zuciya, su yana takawa a kan tafkin. **26** Sa'ad da almajiran suka ne kuma suke kazantar da mutum. **19** Gama daga gan shi yana takawa a kan tafkin, sai tsoro ya kama zuciya ne mugayen tunani, kisankai, zina, fasikanci, su. Suka yi ihu don tsoro suka ce, "Fatalwe ce." **27** sata, shaidar karya, batan suna, suka fitowa. **20** Amma nan da nan Yesu ya ce musu, "Ku yi Karfin Wadannan su ne suke kazantar da mutum; amma hali! Ni ne. Kada ku ji tsoro." **28** Sai Bitrus ya amsa cin abinci ba tare da wanke hannauba ba, ba ya ya ce, "Ubangiji in kai ne ka ce mini in zo wurinka a kazantar da mutum." **21** Barin wurin ke nan, sai kan ruwan." **29** Ya ce, "Zo." Sai Bitrus ya fita daga Yesu ya janye zuwa yankin Taya da Sidon. **22** Wata jirgin ruwan, ya taka a kan ruwan ya nufe wajen mutuniyar Kan'ana daga wajajen ta zo wurinsa, tana Yesu. **30** Amma da ya ga haukar iskar, sai ya ji tsoro, ihu tana cewa, "Ubangiji, Dan Dawuda, ka yi mini ya kuma fara nutsewa, sai ya yi ihu ya ce, "Ubangiji, jinkai!" Yata tana shan wahala kwarai daga aljanin da ka cece ni!" **31** Nan da nan Yesu ya miķa hanna ya haka almajiransa suka zo wurinsa suka roke shi suka kamo shi ya ce, "Kai mai karancin bangaskiya, don ce, "Ka kore ta tā tafi, tana ta binmu tana damunmu iskar ta kwanta. **32** Da suka hau jirgin ruwan, sai da ihu." **24** Ya amsa ya ce, "An aiko ni wurin batattun iskar ta kwanta. **33** Wadanda suke cikin jirgin ruwan kuwa suka yi masa sujada, suna cewa, "Gaskiya kai tumakin Isra'il'a ne kadai." **25** Sai macen ta zo ta lafiyarsu **34** suka kuwa roke shi yā bar marasa lafiya su taba ko da gefen rigarsa kawai, duk wadanda suka yā bar marasa lafiya su taba shi kuwa suka warke.

16 Farisiyawa da Sadukiyawa suka zo don su gwada Yesu ta wurin neman yā nuna musu wata alama daga sama. **2** Ya amsa ya ce, "Sa'ad da

yamma ta yi, kukan ce, ‘Yanayi zai yi kyau, gama yă dauki gicciyensa, yă bi ni. **25** Gama duk mai sararin sama ya yi ja,’ **3** da safe kuma, ku ce, ‘Yau son ceton ransa zai rasa shi, amma duk wanda ya kam za a yi hadari, gama sararin sama ya yi ja, rasa ransa saboda ni, zai same shi. **26** Me mutum ya kuma bata fuska.’ Kun san yadda za ku fassara zai amfana in ya sami duniya duka, amma ya rasa yanayin sararin sama, amma ba kwa iya fassarar ransa? Ko kuwa me mutum zai bayar a bakin ransa? alamun lokuta. **4** Wannan mugu da mazinacin **27** Gama Dan Mutum zai zo cikin dfaukakar Ubansa, zamani yana neman wani abin banmamaki, amma ba wata alamar da za a nuna wa wannan zamani sai tare da mala’ikunsa, sa’an nan zai ba wa kowane dai ta Yunana.” Sai Yesu ya bar su ya tafi abinsa. **5** mutum lada gwargwadon abin da ya yi. **28** “Gaskiya nake gaya muku, akwai wadansu da suke tsaitseye Da suka ketare tafkin, almajiran sun manta su riße a nan da ba za su mutu ba sai sun ga ‘Dan Mutum burodi. **6** Yesu ya ce musu, “Ku yi hankali, ku yi yana zuwa cikin mulkinsa.”
taka zallan da yistin Farisiyawa da Sadukiyawa.”

7 Sai suka fara tattauawawa da junansu suna cewa, “Ko don ba mu kawo burodi ba ne.” **8** Sane da abin da suke zance, sai Yesu ya ce, “Ku masu karancin bangaskiya, don me kuke magana da junanku a kan ba ku zo da burodi ba? **9** Har yanzu ba ku gane ba ne? Ba ku tuna da gurasa biyar din nan na mutum dubu biyar ba? Kwando nawa kuka tattara cike? **10** Ko kuma burodi bakwai nan na mutum dubu hufu, cikakku manyan kwanduna nawa kuka dfauka? **11** Yaya kuka kăsa gane cewa ba zancen burodi nake yi ba? Sai dai ku yi hankali da yistin Farisiyawa da Sadukiyawa.” **12** Sa’an nan suka gane ba cewa yake musu su yi hankali da yistin da ake amfanı da shi a burodi ba ne, sai dai su yi hankali da koyerwar Farisiyawa da Sadukiyawa ne. **13** Sa’ad da Yesu ya zo yankin Kaisariya Filibbi, sai ya tambayi almajiransa ya ce, “Wa mutane suke ce da ‘Dan Mutum?’” **14** Suka amsa, “Wadansu suna ce Yohanna Mai Baftisma; wadansu kuma suna ce annabi Iliya; har wa yau wadansu suna ce Irmiya ne ko kuma daya daga cikin annabawa.” **15** Ya tambaye su, “Amma ku fa, wane ne ni a ganinku?” **16** Siman Bitrus ya amsa ya ce, “Kai ne Kiristi, ‘Dan Allah mai rai.’” **17** Yesu ya amsa ya ce, “Mai albarka ne kai Siman dan Yunana, gama ba mutum ne ya bayyana maka wannan ba, sai dai Ubana da yake cikin sama. **18** Ina kuwa gaya maka, kai ne Bitrus, a kai wannan dutse zan gina ikkilisiyata, kuma kofofin Hadesba za su rinjaye ta ba. (**Hadès g86**) **19** Zan ba ka mabudan mulkin sama; kome ka daure a duniya zai zama a daure a sama, kome kuma ka kunce a duniya zai zama a kunce a sama.” **20** Sa’an nan ya gargade almajiransa cewa kada su fada wa kowa shi ne Kiristi. **21** Tun daga wannan lokaci Yesu ya fara bayyana wa almajiransa cewa dole yă tafi Urushalima yă sha wahaloli da yawa a hannun dattawa, manyan firistoci da kuma malaman dokoki, dole a kashe shi, a rana ta uku kuma a tashe shi. **22** Bitrus ya ja shi gefe ya fara tsawata masa yana cewa, “Sam, Ubangiji! Wannan ba zai taba faruwa da kai ba!” **23** Yesu ya juya ya ce wa Bitrus, “Rabu da ni, Shaidan! Kai abin sa tuntube ne a gare ni; ba ka tunanin al’amuran Allah, sai dai al’amuran mutane.” **24** Sa’an nan Yesu ya ce wa almajiransa, “Duk mai son bina, dole yă ki kansa,

shida, sai Yesu ya dauki Bitrus, Yakub da Yohanna dan’uwan Yakub, ya kai su kan wani dutse mai tsawo, su kadai. **2** A can aka sâke kamanninsa a gabansu. Fuskarsa ta haskaka kamar rana, tufafinsa kuwa suka zama fari fat suna walikiya. **3** Nan take sai ga Musa da Iliya suka bayyana a gabansu, suna magana da Yesu. **4** Sai Bitrus ya ce wa Yesu, “Ubangiji, ya yi kyau da muke nan. In kana so, sai in kafa bukkoki uku, daya dominika, daya domin Musa, daya kurna domin Iliya.” **5** Yayinda yake cikin magana, sai wani giringe mai haske ya rufe su, sai wata murya daga cikin giringen ta ce, “Wannan Dana ne, wanda nake kauna; wanda kuma nake jin dadinsa kwarai. Ku saurare shi!” **6** Sa’ad da almajiran suka ji haka, sai suka fâsi kasa rubda ciki, a firgice. **7** Amma Yesu ya zo ya taba su ya ce, “Ku tashi, kada ku ji tsoro.” **8** Da suka daga kai, ba su ga kowa ba sai Yesu kadai. **9** Suna cikin gangarowa daga dutsen ke nan, sai Yesu ya umarce su cewa, “Kada ku fada wa kowa abin da kuka gani, sai bayan an tâ da ‘Dan Mutum’ daga matattu.” **10** Almajiran suka tambaye shi suka ce, “To, me ya sa malaman dokoki suke cewa, dole sai Iliya ya fara zuwa?” **11** Yesu ya amsa ya ce, “Tabbatacce, Iliya zai zo, zai kuma gyara dukan abubuwa. **12** Amma ina fada muku, Iliya ya riga ya zo, ba su kuwa gane shi ba, amma suka yi masa duk abin da suka ga dama. Haka ma ‘Dan Mutum’ zai sha wahala a hannunsu.” **13** Sa’an nan almajiran suka gane cewa yana musu zancen Yohanna Mai Baftisma ne. **14** Da suka isa wajen taron, sai wani mutum ya zo ya durkusa a gabansa. **15** Ya ce, “Ubangiji, ka yi wa dana jinkai. Yana da farfadıya yana kuma shan wahala kwarai. Ya sha fâduwa cikin wuta ko ruwa. **16** Na kuma kawa shi wurin almajiranka, amma ba su iya warkar da shi ba.” **17** Yesu ya amsa ya ce, “Ya ku zamani marasa bangaskiya da kuma masu taurinkai, har yaushe zan kasance tare da ku? Har yaushe kuma zan yi hakuri da ku? Kowo mini yaron a nan.” **18** Yesu ya tsawata wa aljanin, ya kuwa rabu da yaron, nan take yaron ya warke. **19** Sa’an nan almajiran suka zo wurin Yesu a boye suka tambaye shi suka ce, “Me ya sa ba mu iya fitar da aljanin ba?” **20** Ya amsa ya ce, “Saboda kuna da karancin bangaskiya sosai.

Gaskiya nake gaya muku, in kuna da bangaskiyar da ce wa wannan dutse, ‘Matsa daga nan zuwa can,’ zai kuwa matsa. Babu abin da zai gagare ku.’ **22** Da suka taru a Galili, sai ya ce musu, “Za a bashe Dan Mutum, a hannun mutane. **23** Za su kashe shi, a rana ta uku kuma za a tashe shi.” Almajiran kuwa suka cika da bañin ciki. **24** Bayan Yesu da almajiransa suka isa Kafarnahum, sai masu karban harajin rabin shekel suka zo wurin Bitrus suka ce, “Malaminku ba ya biyan harajin haikali ne?” **25** Ya amsa ya ce “I, yana biya.” Da Bitrus ya shiga gida, Yesu ne ya fara magana. Ya ce masa, “Me ka gani, Siman? Daga wurin wane ne sarakunan duniya suke karbar kudin shiga da kuma haraji, daga wurin’ya’yansu ne ko kuwa daga wurin wadansu?” **26** Bitrus ya amsa ya ce, “Daga wurin wadansu.” Yesu ya ce masa, “Wato, an dauke wa’ya’yan ke nan. **27** Amma don kada mu bata musu rai, ka je tafki ka jefa kugiyarka. Ka dauki kifin da ka fara kama; ka bude bakinsa, za ka sami shekel guda. Ka kawo ka ba su, harajina da naka ke nan.”

18 A lokacin nan sai almajirai suka zo wurin Yesu suka yi tambaya suka ce, “Wane ne mafi girma a mulkin sama?” **2** Sai ya kira karamin yaro ya sa shi yā tsaya a tsakiyarsu. **3** Sai ya ce, “Gaskiya nake gaya muku, in ba kun canja kuka zama kamar kananan yara ba, labudda, ba za ku shiga mulkin sama ba. **4** Saboda haka, duk wanda ya faskantard da kansa kamar wannan yaro, shi ne mafi girma a mulkin sama. **5** Duk kuma wanda ya karbi karamin yaro kamar wannan a cikin sunana ya karbe ni ne. **6** “Amma duk wanda ya sa daya daga cikin kananan nan da suka gaskata da ni ya yi zunubi, zai fiye masa a rataya babban dutsen niña a wuyarsa, a kuma nutsar da shi a surfin teku. **7** Kaiton duniya saboda abubuwana da suke sa mutane su yi zunubi! Dole irin wadannan abubuwa su zo, sai dai kaiton mutumin da ya zama sanadin kawo su! **8** In hannunka ko kafarka yana sa ka zunubi, yanke shi ka yar. Zai fiye maka ka shiga rai da hannu ko kafa daya da hannuwa biyu ko kafafu biyu da a jefar da kai cikin madawwamiyar wuta da hannuwa biyu ko kafafu biyu. (*aiōnios g166*) **9** In kuma idonka yana sa ka zunubi, kwakule shi ka yar. Zai fiye maka ka shiga rai da ido daya, da ka shiga jahannama ta wuta da idanunka biyu. (*Geenna g1067*) **10** “Ku lura, kada ku rena daya daga cikin wadannan kanana. Gama ina fada muku mala’ikunsu a sama kullum suna duban fuskar Ubana da yake cikin sama. **12** “Me kuka gani? In wani yana da tumaki dari, sai daya daga cikinsu ta bace, ba sai yā bar tasa’in da taran a kan tuddai yā je neman guda dayan da ta bace ba? **13** In kuwa ya same ta, ina gaya muku gaskiya, zai yi murna saboda dayan fiye da tasa’in da taran da ba su bace ba. **14** Haka ma Ubanku da yake cikin sama ba ya

so ko daya daga cikin kananan nan yā bace. **15** “In dan’uwanka ya yi maka laifi, ka je ka nuna masa laifinsa, tsakaninku biyu kafai. In ya saurare ka, ka maido da dan’uwanka ke nan. **16** Amma in bai saurare ka ba, ka je tare da mutum daya ko biyu, domin ‘a tabbatar da kowace magana a bakin shaidu biyu ko uku.’ **17** In kuwa ya ki yā saurare su, sai ai gaya wa ikkilisiya; in kuma ya ki yā saurari ikkilisiya ma, ka yi da shi kamar marar sanin Allah ko mai karbar haraji. **18** “Gaskiya nake gaya muku, duk abin da kuka daure a duniya, za a daure a sama, duk kuma abin da kuka kunce a duniya, za a kunce shi a sama. **19** “Har wa yau, ina gaya muku cewa in mutum biyu a cikinku a duniya suka yarda su roki wani abu, Ubana da yake cikin sama zai yi muku. **20** Gama inda mutum biyu ko uku suka taru cikin sunana, a can ma ina tare da su.” **21** Sai Bitrus ya zo wurin Yesu ya yi masa tambaya ya ce, “Ubangiji, sau nawa zan yafe wa dan’uwana sa’ad da ya yi mini zunubi? Har sau bakwai?” **22** Yesu amsa ya ce, “Ina gaya maka, ba sau bakwai ba, amma sau saba’in da bakwai. **23** “Saboda haka, mulkin sama yana kama da wani sarki wanda ya so yā yi kididdigar dukiyarsa da take a hannun bayinsa. **24** Da ya fara kididdigar, sai aka kawo masa wani wanda yake bin bashin talenti dubu goma. **25** Da yake bai iya biya ba, sai maigida ya umarta a sayar da shi da matarsa da yaransa da kuma duk abin da yake da shi, a biya bashin. **26** “Bawan ya durkusa a gabansa. Ya yi roko ya ce, ‘Ka yi mini hakuri, zan biya ka kaf.’ **27** Maigidan bawan ya ji tausayinsa, ya yafe masa bashin, ya kuma sake shi. **28** “Amma da wannan bawa ya fita, sai ya gamu da wani abokin bautarsa wanda yake binsa bashin dinari dari. Sai ya cafke shi, ya shake shi a wuya yana cewa, ‘Biya ni abin da nake binka!’ **29** “Wannan abokin bautarsa ya durkusa ya roke shi, ‘Ka yi mini hakuri, zan biya ka.’ **30** “Amma ya ki. A maimako, sai ya je ya sa a jefa shi a kurkuku, har yā biya bashin. **31** Sa’ad da sauran bayin suka ga abin da ya faru, abin ya bata musu rai kwarai, sai suka tafi suka fada wa maigidansu dukan abin da ya faru. **32** “Sai maigidan yira kira wannan bawa. Ya ce, ‘Kai mugun bawa, na yafe duk bashin da nake binka domin ka roke ni. **33** Ashe, bai kamata kai ma ka ji tausayin abokin bautarka yadda na yi maka ba?’ **34** Cikin fushi, maigidan ya miña shi ga ma’akitan kurkuku su gwada masa azaba, har yā biya dukan bashin da ake binsa. **35** “Haka Ubana da yake cikin sama zai yi da kowannenku, in ba ku yafe wa’yan’uwanku daga zuciyarku ba.”

19 Sa’ad da Yesu ya gama fadin wadannan abubuwa, sai ya bar Galili, ya tafi yankin Yahudiya a daya gefen Urdun. **2** Taron mutane mai yawa suka bi shi, ya kuwa warkar da su a can. **3** Wadansu Farisiyawa suka zo wurinsa don su gwada shi. Suka yi tambaya suka ce, “Daidai

ne mutum yă saki matarsa saboda wani dalili da kuma a kan kowane dalili?" 4 Ya amsa ya ce, "Ba Mahallici 'ya yi su namiji da ta mace,' 5 ya kuma ce, 'Saboda wannan dalili, namiji zai bar mahaifinsa da mahaifiyarsa yă manne wa matarsa, biyun kuwa su zama jiki guda?' 6 Ta haka, ba sa kara zama biju, sai dai daya. Saboda haka abin da Allah ya hada fa, kada mutum yă raba." 7 Suka yi tambaya, suka ce, "To, me ya sa Musa ya umarta cewa mutum yă ba wa matarsa takardar saki, yă kuma kore ta?" 8 Yesu ya amsa ya ce, "Musa ya ba ku izini ku saki matanku saboda taurin zuciyarku ne. Amma ba haka yake ba daga farko. 9 Ina fada muku cewa duk wanda ya saki matarsa, sai dai a kan rashin aminci a cikin aure, ya kuwa auri wata, ya yi zina ke nan." 10 Almajiran suka ce masa, "In haka yake tsakanin mijji da mata, ashe, ya ma fi kyau kada a yi aure." 11 Yesu ya ce, "Ba kowa ba ne zai yarda da wannan magana, sai dai wadanda aka yarda musu. 12 Gama wadansu bâbânni ne domin haka aka haife su; wadansu kuwa mutane ne suka mai da su haka; wadansu kuma sun ki aure ne saboda mulkin sama. Duk mai iya daukar wannan yă dauka." 13 Sa'an nan aka kawo yara kanana wurin Yesu don yă dibiya musu hannuwansa, yă kuma yi musu add'u'a. Amma almajirai suka tsawata wa wadanda suka kawo su. 14 Yesu ya ce, "Ku bar yara kanana su zo wurina, kada ku hana su, gama mulkin sama na irin wadannan ne." 15 Sa'ad da ya dibiya musu hannuwansa, sai ya tafi abinsa. 16 To, fa, sai ga wani ya zo wurin Yesu ya tambaye shi ya ce, "Malam, wane abu mai kyau ne ya zama mini dole in yi don in sami rai madawwami?" (aiōnios g166) 17 Yesu ya amsa ya ce, "Don me kake tambayata game da abin da yake mai kyau? Akwai Mai kyau Daya kadai. In kana so ka sami rai madawwami, ka kiyaye dokokin nan." 18 Mutumin ya yi tambaya ya ce, "Wadanne?" Yesu ya amsa ya ce, "Kada ka yi kisankek, kada ka yi zina, kada ka yi sata, kada ka yi shaidar karya, 19 ka girmama mahaifinka da mahaifiyarka, kuma 'kaunaci ma'kwabcinka kamar kanka.'" 20 Saurayin ya ce, "Duk wadannan na kiyaye. Me kuma ya rage mini?" 21 Yesu ya amsa ya ce, "In kana so ka zama cikakke, ka je, ka sayar da dukan dukiyarka kuma ba matalauta, za ka kuwa sami dukiya a sama. Sa'an nan ka zo, ka bi ni." 22 Da saurayin ya ji haka, sai ya tafi rai a bace, don yana da arziki sosai. 23 Sa'an nan Yesu ya ce wa almajiransa, "Gaskiya nake gaya muku, yana da wuya mai arziki yă shiga mulkin sama. 24 Har wa yau ina gaya muku, zai fi sauksi rakumi yă shiga ta kafar allura, da mai arziki yă shiga mulkin Allah." 25 Sa'ad da almajiran suka ji wannan, sai suka yi mamaki kwarai. Suka yi tambaya suka ce, "To, wa zai sami ceto ke nan?" 26 Yesu ya kalle su ya ce, "Ga mutum kam, wannan ba ya yiwuwa, amma ga

Allah kuwa, dukan abubuwa masu yiwuwa ne." 27 Sai Bitrus ya amsa masa, "Ga shi mun bar kome don mu bi ka! Me za mu samu ke nan?" 28 Yesu ya ce musu, "Gaskiya nake gaya muku, a lokacin sabunta dukan kome, sa'ad da Dan Mutum ya zauna a kan kursiyinsa mai daraja, ku da kuka bi ni, ku ma za ku zauna a kan kursiyoyi goma sha biyu, kuna yi wa kabilu goma sha biyu na Isra'il shari'a. 29 Duk kuma wanda ya bar gidaje ko'yan'uwa maza ko'yan'uwa mata ko mahaifi ko mahaifiya ko yara ko gonaki, saboda ni, zai sami abin da ya fi haka riđi dari, yă kuma găjî rai madawwami. (aiōnios g166) 30 Amma da yawa da suke na farko, za su zama na karshe, da yawa kuma da suke na karshe, za su zama na farko.

20 "Mulkin sama yana kama da wani mai gona, wanda ya fita da sassafe don yă yi hayar mutane su yi aiki a gonar inabinsa. 2 Ya yarda yă biya su dinari guda a yini, sai ya tura su gonar inabinsa. 3 "Wajen sa'a ta uku, ya fita sai ya ga wadansu suna tsattsaye a bakin kasuwa ba sa kome. 4 Ya ce musu, 'Ku ma ku tafi gonar inabina ku yi aiki, zan kuwa biya ku abin da ya dace.' 5 Saboda haka suka tafi. 'Ya sâke fita a sa'a ta shida da kuma sa'a ta tara, ya sâke yin haka. 6 Wajen sa'a ta goma sha daya, ya sâke fita, ya tarar da wadansu har yanzu suna tsattsaye. Ya tambaye su, 'Don me kuke yini tsattsaye a nan ba kwa kome?' 7 "Suka amsa, 'Don ba wanda ya dauke mu aiki.' "Ya ce musu, 'Ku ma ku je ku yi aiki a gonar inabina.' 8 "Sa'ad da yamma ta yi, sai mai gonar inabin ya ce wa wakilinsa, 'Kira ma'aikatan, ka biya su hakkin aikinsu, fara daga wadanda aka dauke su a karshe har zuwa na farko.' 9 "Ma'aikatan da ka dauka wajen sa'a ta goma sha daya suka zo, kowannensu kuwa ya karbi dinari guda. 10 Saboda haka da wadanda aka dauka da fari suka zo, sun zaci za su sami fiye da haka. Amma kowannensu ma ya karbi dinari guda. 11 Sa'ad da suka karba, sai suka fara yin gunaguni a kan mai gonar. 12 Suna cewa, 'Wadannan mutanen da aka dauka a karshe sun yi aikin sa'a daya ne kawai, ka kuma mai da su daidai da mu da muka yini muna faman aiki, muka kuma sha zafin rana.' 13 "Amma ya amsa wa dayansu ya ce, 'Aboki, ban cuce ka ba. Ba ka yarda ka yi aiki a kan dinari guda ba?' 14 Ka karbi hakkinka ka tafi. Ni na ga damar ba wadannan na karshe daidai da yadda na ba ka. 15 Ba ni da ikon yin abin da na ga dama da kudina ne? Ko kana kishi saboda ni mai kyauta ne?" 16 "Saboda haka fa, na karshe za su zama na farko, na farko kuma su zama na karshe." 17 To, da Yesu yana haurawa zuwa Urushalima, sai ya ja almajiran nan goma sha biyu gefe, ya ce musu, 18 "Za mu haura zuwa Urushalima, za a kuma bashe Dan Mutum ga manyan firistoci da malaman dokoki. Za su yi masa hukuncin kisa 19 za su kuma bashe shi ga Al'ummai su yi masa ba'a, su yi masa bulala, su kuma gjicciye shi. A rana ta uku

kuma a tashe shi!" **20** Sai mahaifiyar'ya yan Zebedin birnin ya rufe, ana ta tambaya, "Wane ne wannan?" nan ta zo wurin Yesu tare da'ya yanta, da ta durkusa **11** Taron mutane suka amsa, "Wannan shi ne Yesu, a kasa, sai ta roke shi yā yi mata wani abu. **21** Ya yi annabin nan daga Nazaret a Galili." **12** Yesu ya tambaya ya ce, "Mene ne kike so?" Ta ce, "Ka sa shiga filin haikali, ya kuma kori duk masu sayda da daga cikin'ya yan nan nawa biyu, daya yā zauna a sayarwa a can. Ya tutture tebur masu canjin kudi damarka, daya kuma a hagunka, a mulinkinka." **22** da kuma kujerun masu sayar da tattabarai. **13** Ya Yesu ya ce musu, "Ba ku san abin da kuke roko ba. ce musu, "A rubuce yake, 'Za a ce da gidana, gidan Za ku iya sha daga kwaf da zan sha?" Suka amsa, addu'a,' amma kuna mai da shi 'kogon'yan fashi.'" "Za mu iya." **23** Yesu ya ce musu, "Tabbatacce za **14** Makafi da guragu suka zo wurinsa a haikali, ya ku sha daga kwaf na, sai dai zama a damana, ko kuwa warkar da su. **15** Amma da manyan fристоci da haguna, ba ni nake da izinin bayarwa ba. Wadannan malaman dokoki suka ga abubuwан banmamakin wurare na wadanda Ubana ya shirya wa ne." **24** Da da ya yi, yara kuma suna ihu a filin haikali suna goman suka ji haka, sai suka yi fushi da'yan'wan cewa, "Hosanna ga Dan Dawuda," sai fushi ya kama nan biyu. **25** Yesu ya kira su wuri daya ya ce, "Kun su. **16** Suka tambaye shi suka ce, "Kana jin abin da san cewa masu mulkin Al'ummai sukan nuna musu wadannan suke fada?" Yesu ya amsa ya ce, "I, ba ku iko, hakimansu kuma sukan gasa musu iko. **26** Ba taña karanta ba cewa, "Daga lebunan yara da jarirai haka zai kasance da ku ba. Maimakon haka, duk mai kai, Ubangiji, ka shirya wa kanka yabo?" **17** Sai ya son zama babba a cikinku, dole yā zama bawanku, bar su, ya fita daga birnin ya tafi Betani, inda ya **27** kuma duk mai son zama shugaba, dole yā zama bawanku, **28** kamar yadda Dan Mutum bai zo don a bauta masa ba, sai dai don yā yi bauta, yā kuma ba da ransa fansa saboda mutane da yawa." **29** Sa'ad da Yesu da almajiransa suke barin Yeriko, sai wani babban taro ya bi shi. **30** Makafi biyu kuwa suna zaune a bakin hanya, da suka ji cewa Yesu yana wucewa, sai suka daga murya suka ce, "Ubangiji, **18** Kashegari da sassafe, yayinda yake kan hanyarsa ta komawa cikin birni, sai ya ji yunwa. **19** Ganin itacen baure kusa da hanya, sai ya je wajensa amma bai sami kome a kansa ba sai ganye. Sai ya ce masa, "Kada ka Kara yin'ya'ya!" Nan da nan itacen **20** Sa'ad da almajiran suka ya yankwane. (*aioñ g165*) **21** Dan Dawuda, ka ji tausayinmu!" **31** Mutane suka Yesu ya amsa ya ce, "Gaskiya nake gaya muku, in tsawata musu, suka ce musu su yi shiru. Sai suka kuna da bangaskiya, ba kuwa da wata shakka ba, ba kara daga murya suna cewa, "Ubangiji, Dan Dawuda, kawai za ku iya yin abin da aka yi wa itacen bauren ka ji tausayinmu!" **32** Yesu ya tsaya ya kira su. Ya nan ba, amma za ku ma iya ce wa dutsen nan, 'Je tambaye su, "Me kuke so in yi muk?" **33** Suka amsa suka ce, "Ubangiji, muna so mu sami ganin gari." **34** Sai Yesu ya ji tausayinsu, ya taba idanunsu. Nan da **22** In kun gaskata, za ku karbi duk abin da kuka roka a cikin addu'a.' **23** Sai Yesu ya shiga filin haikali, yayinda nan kuwa suka sami ganin gari, suka kuma bi shi. yake koyarwa, sai manyan fристоci da dattawan mutane suka zo wurinsa suka yi tambaya, "Da wane iko kake yin wadannan abubuwa? Kuma wa ya ba ka wannan iko?" **24** Yesu ya amsa ya ce, "Ni ma zan yi muku tambaya guda. In kuka ba ni amsa, ni ma zan gaya muku ko da wane iko nake yin wadannan abubuwa. **25** Baftismar Yohanna, daga ina ta fito? Daga sama ce, ko daga mutane?" Sai suka tattauna a junansu suka ce, "In muka ce, 'Daga sama,' zai ce, 'To, me ya sa ba mu gaskata shi ba?' **26** In kuma muka ce, 'Daga mutane,' muna tsoron mutane, gama duk sun dauka Yohanna annabi ne." **27** Saboda haka suka amsa wa Yesu suka ce, "Ba mu sani ba." Sai ya ce, "Ni ma ba zan gaya muku ko da wane iko nake yin wadannan abubuwa ba." **28** "Me kuka gani? An yi wani mutum wanda yake da'ya'ya biyu maza. Sai ya je wajen dan farin ya ce, 'Dana, yau tafi gonar inabi ka yi aiki.' **29** "Ya amsa ya ce, 'Ba zan tafi ba,' amma daga baya ya sâke tunani, ya tafi. **30** "Sai mahaifin ya tafi waje na biyun ya fada masa iri magana guda. Sai ya amsa ya ce, 'Zan tafi, ranka yâ dade,' amma bai tafi ba. **31** "Wanne cikin yaran nan biyu ya yi abin da mahaifinsa yake so?" Suka amsa,

21 Da suka yi kusa da Urushalima suka kuma kai Betfaji da yake kan Dutsen Zaitun, sai Yesu ya aiki almajirai biyu, **2** yana ce musu, "Ku je kauen da yake gabanku, nan take za ku ga wata jaka a daure tare da danta kusa da ita, a can. Ku kunce su ku kawo mini. **3** In wani ya yi muku wata magana, ku ce masa Ubangiji yana bukatarsu, zai kuwa mai da su nan da nan." **4** Wannan ya faru ne don a cika abin da aka fada ta bakin annabin cewa, **5** "Ku ce wa Diyar Sihiyona, 'Duba, sarkinki yana zuwa gare ki, mai tawali'u yana a kan jaki, a kan aholaki, dan jaki.'" **6** Almajiran suka tafi suka yi kamar yadda Yesu ya umarce su. **7** Suka kawo jakar da danta, suka shimfida mayafansu a kansu, Yesu kuma ya zauna a kansu. **8** Wani babban taron mutane suka shimfida mayafansu a kan hanya, yayinda wadansu suka sassari rassan itatuwa suka shishimfida a kan hanya. **9** Taron mutanen da suke gabansa da kuma wadanda suke binsa a baya suka yi ihu suna cewa, "Hosanna ga Dan Dawuda!" "Mai albarka ne wanda yake zuwa cikin sunan Ubangiji!" "Hosanna a cikin sama!" **10** Sa'ad da Yesu ya shiga Urushalima, dukan

“Na farin.” Yesu ya ce musu, “Gaskiya nake gaya fa ya shiryu, sai dai mutanen da na gayyata ba su muku, masu karbar haraji da kawuwa suna riga ku dace ba. **9** Ku bi titi-titi ku gayyato duk wadanda shiga mulkin Allah. **32** Gama Yohanna Mai Baftisma kuka gani, su zo bikin.’ **10** Saboda haka bayin suka ya zo wurinku don yā nuna muku hanyar adalci, bi titi-titi, suka tattaro duk mutanen da suka samu, ba ku gaskata shi ba, amma masu karbar haraji da masu kirki da marasa kirki, zauren bikin ya cika kawuwa sun gaskata. Har ma bayan kun ga wannan, makil da baki. **11** “Amma da sarkin ya shigo don yā ba ku tuba kun gaskata shi ba.” **33** “Ku saurari wani ga bakin, sai ya ga wani can da ba ya sanye da kayan misali. An yi wani mai gona wanda ya yi gonar inabi. auren. **12** Ya yi tambaya ya ce, ‘Aboki, yaya ka shigo Ya kewaye ta da katanga, ya haka wurin matsin nan ba tare da rigar aure ba?’ Mutumin ya rasa ta inabi a ciki, ya kuma gina hasumiyar gadi. Sa’an nan cewa. **13** “Sai sarkin ya ce wa fadawa, ‘Ku daure shi ya ba wa wadansu manoma hayar gonar inabin, ya hanmu da kafa, ku jefar da shi waje, cikin duhu, inda kuma yi tafiya. **34** Da lokacin girbi ya yi kusa, sai ya za a yi kuka da cizon hakora.’ **14** “Gama kirayau aiki bayinsa wajen’yan hayan, su karbo masa’ya’yan da yawa, amma zababbu kadan ne zababbu.” **15** inabi. **35** “Amma’yan hayan suka kama bayinsa; suka Sai Farisiyawa suka yi waje, suka kulla yadda za dūke daya, suka kashe daya, suka kuma jajje ni su yi masa tarko cikin maganarsa. **16** Suka aiki ukun. **36** Sai ya sāke aiken wadansu bayi wurinsu, almajiransu tare da mutanen Hiridus wurinsa. Suka fiye da na dā yawa, amma’yan hayan suka yi musu ce, “Malam, mun san kai mutum ne mai mutunci, kamar yadda suka yi wa na farin. **37** A karshe, sai ya kuma kana koyar da maganar Allah bisa gaskiya. aiki dansa a wurinsu. Ya ce, ‘Za su girmama dana.’ **38** Mutane ba sa dafuan hankalinka, domin ba ka kula “Amma da’yan hayan suka hangi dan, sai suka ce wa ko su wane ne ba. **17** To, ka gaya mana, a ra’ayinka? juna, ‘Wannan shi ne magajin. Ku zo, mu kashe shi, Ya dace a biya Kaisar haraji ko a’?’ **18** Amma mu ci gādonsa.’ **39** Saboda haka suka kama shi, suka Yesu da yake ya san mugun nufinsu, sai ya ce, “Ku jefar da shi bayan katangar gonar inabin, suka kashe munafukai, don me kuke Kokarin sa mini tarko? **19** shi. **40** “To, idan mai gonar inabin ya zo, me zai yi Ku nuna mini kudfin da ake biyan haraji da shi.” da’yan hayan nan?” **41** Suka amsa suka ce, “Zai yi Sai suka kawo masa dinari, **20** sai ya tambaye su ya wa banzan mutanen nan mugun kisa, yā ba da hayar ce, “Hoton wane ne wannan? Kuma rubutun wane gonar inabin ga wadansu’yan haya, wadanda za su ne?” **21** Suka amsa, “Na Kaisar ne.” Sai ya ce musu, ba shi rabonsa na amfanin gona a lokacin girbi.” “Ku ba wa Kaisar abin da yake na Kaisar, ku kuma **42** Yesu ya ce musu, “Ashe, ba ku taba karanta a ba wa Allah abin da yake na Allah.” **22** Da suka ji cikin Nassi cewa, “Dutsen da magina suka ki shi haka, sai suka yi mamaki. Saboda haka suka kyale ne ya zama dutsen kusurwar gini. Ubangiji ne ya shi, suka yi tafiyarsu. **23** A ranan nan Sadukiyawa, aikata wannan, kuma abin mamaki ne a idanunmu? wadanda suke cewa babu tashin matattu, suka zo **43** “Saboda haka, ina gaya muku cewa za a karbe wurinsu da tambaya. **24** Suka ce “Malam, Musa ya mulkin Allah daga gare ku, a ba wa mutanen da za fada mana cewa in mutum ya mutu ba shi da’ya’ya, su ba da amfani. **44** Duk wanda ya fādi a kan dutsen dole dan’uwansa yā auri gwauruwar yā kuma haifar nan, zai kakkarye. Amma duk wanda dutsen nan wa dan’uwan’ya’ya. **25** A cikinmu an yi’yan’uwa ya fādi a kansa, za a murkushe shi.” **45** Da manyan guda bakwai. Na fari ya yi aure, ya mutu, da yake bai firistoci da Farisiyawa suka ji misalan Yesu, sai suka sami’ya’ya ba, sai ya bar matarsa wa dan’uwansa. gane cewa da su yake. **46** Suka nemi hanyar kama **26** Haka ya faru da dan’uwa na biyu da na uku, har shi, amma suka ji tsoron taron, don mutane sun zuwa na bakwai. **27** A karshe, macen ta mutu. **28** To, dafuka shi annabi ne.

22 Yesu ya sāke yin musu magana da misalai, **2** “Mulkin sama yana kama da yana cewa, **3** Sai ya aiki bayinsa su kira wadanda aka gayyata zuwa bikin, amma wadanda aka ce su zo bikin, suka ki zuwa. **4** “Sai ya sāke aiken wadansu bayi ya ce, ‘Ku ce wa wadanda aka gayyata cewa na shiryu abinci. An yanka bijimai da shanun da aka yi kiwo, kome a shiryeyake. Ku zo bikin auren mana.’ **5** “Amma ba su kula ba, suka kama gabansu, daya ya tafi gonarsa, daya kuma ya tafi kasuwancinsa. **6** Sauran suka kama bayinsa suka wula’kanta su, suka kuma kashe su. **7** Sai sarkin ya yi fushi. Ya aiki mayakansa suka karkashe masu kisankana, aka kuma kone birninsu. **8** “Sa’an nan ya ce wa bayinsa, ‘Bikin aure

za tā zama, da yake dukansu sun aure ta?’ **29** Yesu ya amsa ya ce, “Kun bata, domin ba ku san Nassi ko ikon Allah ba. **30** Ai, a tashin matattu, mutane ba zu yi aure ko su ba da aure ba; za su zama kamar mala’iku a sama. **31** Amma game da tashi daga matattu na wadanda suka mutu ba ku karanta abin da Allah ya ce muku ba ne, **32** ‘Ni ne Allah na Ibrahim, Allah na Ishaku da kuma Allah na Ya’kub?’ Ai, shi ba Allah na matattu ba ne, shi Allah na masu rai ne.” **33** Da taro suka ji haka, sai suka yi mamakin koyarwarsa. **34** Da jin Yesu ya kure Sadukiyawa, sai Farisiyawa suka tattaru. **35** Daya daga cikinsu, wani masanin Doka, ya gwada shi da wannan tambaya. **36** “Malam, wace doka ce mafi girma a cikin dokoki?” **37** Yesu ya amsa ya ce, “Ka kaunaci Ubangiji Allahnka da

dukan zuciyarka da dukan ranka da kuma dukan Saboda haka, duk wanda ya rantse da bagade, ya hankalinka.' **38** Wannan, ita ce doka ta fari da rantse ne da bagaden tare da abin da yake bisansa. kuma mafi girma. **39** Ta biye kuma kamar ta farkon take. 'Ka kaunaci maqwabcinka kamar kanka.' **40** Dukan Doka da Annabawa suna rataya ne a kan wadannan dokoki biyu.' **41** Yayinda Farisiyawa suke a tattare wuri daya, sai Yesu ya tambaye su, **42** 'Me kuke tsammani game da Kiristi? Dan wane ne shi?' Suka amsa suka ce, 'Dan Dawuda.' **43** Ya ce musu, 'To, ta yaya Dawuda ya yi magana ta wurin Ruhu Mai Tsarki, ya kira shi 'Ubangiji'? Gama ya ce, **44** ''Ubangiji ya ce wa Ubangijina, "Zauna a hannun damana, sai na sa abokan gâbanka su zama matashin sawunka.'" **45** To, in Dawuda ya kira shi 'Ubangiji,' yaya zai zama dânsa?' **46** Ba wanda ya iya tanka masa, daga wannan rana kuwa ba wanda ya sâke yin karambanin yin masa wata tambaya.

23 Sa'an nan Yesu ya ce wa taron mutane da kuma almajiransa, **2** 'Malaman dokoki da Farisiyawa suke zama a kujerar Musa. **3** Saboda haka dole ku yi musu biyayya, ku kuma yi duk abin da suka fada muku. Sai dai kada ku yi abin da suke yi, gama ba sa yin abin da suke wa'azi. **4** Sukan daura kaya masu nauyi, su sa wa mutane a kafada. Amma su kansu, ba so ka so yatsa su taimaka. **5** 'Kome suke yi, suna yi ne don mutane su gani. Sukan yi layunsufantam-fantam bakin rigunarsu kuma sukan kai har kasa; **6** suna son wurin zaman manya a wurin biki, da kuma wuraren zama gaba-gaba a majami'u; **7** suna so a yi ta gaisuwarsu a kasuwa, ana kuma rika ce musu, 'Rabbi.' **8** 'Amma kada a kira ku 'Rabbi,' gama kuna da Maigida daya ne, ku duka kuwa, yan'uwa ne. **9** Kada kuma ku kira wani a dunya 'uba,' gama kuna da Uba daya ne, yana kuwa a sama. **10** Ba kuwa za a kira ku 'malam' ba, gama kuna da Malami daya ne, Kiristi. **11** Mafi girma a cikinku, zai zama bawanku. **12** Gama duk wanda ya dâukaka kansa, za a kaskantar da shi, duk kuma wanda ya kaskantar da kansa, za a dâukaka shi. **13** 'Kaitonku, malaman dokoki da Farisiyawa, ku munafukai! Kun rufe kofar mulkin sama a gabân mutane. Ku kanku ba ku shiga ba, ba kuwa bar wadanda suke kokarin shiga su shiga ba. **15** 'Kaitonku, malaman dokoki da Farisiyawa, munafukai! Kukan yi tafiye-tafiye zuwa kasashe, ku ketare teku don ku sami mai tuba daya, sa'ad da ya tuba kuwa, sai ku mai da shi dan wuta fiye da ku, har sau biyu. (**Geenna g1067**) **16** 'Kaitonku, makafi jagora! Kukan ce, 'In wani ya rantse da haikali, ba damuwa; amma in ya rantse da zinariyar haikali, sai rantsuwar ta kama shi.' **17** Wawaye makafi! Wanne ya fi girma, zinariyar, ko haikalin da yake tsarkake zinariyar? **18** Kukan kuma ce, 'In wani ya rantse da bagade, ba damuwa; amma in ya rantse da bayarwar da take bisansa, sai rantsuwar ta kama shi.' **19** Makafi kawai! Wanne ya fi girma, bayarwar, ko kuwa bagaden da yake tsarkake bayarwar? **20** 'Kun ga duk wadannan abubuwa? Gaskiya nake gaya

Saboda haka, duk wanda ya rantse da bagade, ya hantse ne da shi da kuma wanda yake zaune a cikinsa. **21** Kuma duk wanda ya rantse da haikali, ya rantse ne da shi da kuma wanda yake zaune a cikinsa. **22** Duk kuma wanda ya rantse da sama, ya rantse ne da kursiyin Allah da kuma wanda yake zaune a kansa. **23** 'Kaitonku, malaman dokoki da Farisiyawa, munafukai! Kukan ba da kashi daya bisa goma na kayan yajinku, na'ana'a, anise, da lafsur. Amma kun kyale abubuwan da suka fi girma na dokoki, adalci, jinkai da aminci. Wadannan ne ya kamata da kun kiyaye ba tare da kun kyale sauran ba. **24** Makafi jagora! Kukan tace kwaro dan mitsil amma sai ku hadiye rakümi. **25** 'Kaitonku, malaman dokoki da Farisiyawa, munafukai! Kukan wanke bayan kwaf da kwano, amma a ciki, cike suke da zalunci da sonkai. **26** Kai makaho Bafarisiley! Ka fara wanke cikin kwaf da kwano, sa'an nan bayan ma zai zama da tsabta. **27** 'Kaitonku, malaman dokoki da Farisiyawa, munafukai! Kuna kama da kaburburan da aka shafa musu farin fenti, wadanda suna da kyan gani a waje, amma a ciki, cike suke da kasusuhan matattu da kuma kowane irin abu mai kazanta. **28** Haka ku ma, a waje, a idon mutane, ku masu adalci ne, amma a ciki, cike kuke da munafunci da mugunta. **29** 'Kaitonku, malaman dokoki da Farisiyawa, munafukai! Kukan gina kaburbura don annabawa, ku kuma yi wa kaburburan mutane masu adalci ado. **30** Kuna cewa, 'Da mun kasance a zamanin kakanninmu, ai, da ba mu hada hannu da su muka karkashe annabawa ba.' **31** Ta haka kuna ba da shaïda a kanku cewa ku zuriyar wadanda suka karkashe annabawa ne. **32** To, sai ku ci gaba ku cikasa ayyukan da kakanninku suka fara! **33** 'Ku macizai!' Ya'yan macizai! Ta yaya za ku tsere wa hukuncin jahannama ta wutu? (**Geenna g1067**) **34** Saboda haka ina aika muku da annabawa, da masu hikima da malamai. Wadansunsu za ku kashe ku kuma gicciye; wadansu kuma za ku yi musu bulala a majami'uniku kuma binsu gari-gari. **35** Ta haka alhakin jinin masu adalci da aka zubar a dunia, tun daga jinin Habila mai adalci, zuwa jinin Zakariya dan Berekiya, wanda kuka kashe tsakanin haikali da bagade zai koma kanku. **36** Gaskiya nake gaya muku, duk wannan zai auko wa wannan zamani. **37** 'Urushalima, ayya Urushalima, ke da kike kashe annabawa, kike kuma jifan wadanda aka aiko gare ki, sau da sau na so in tattara'ya'yanta cikin fakifanta, amma kuka ki. **38** Ga shi, an bar muku gidanku a yashe. **39** Gama ina gaya muku, ba za ku sâke ganina ba sai kun ce, 'Mai albarka ne wanda yake zuwa cikin sunan Ubangiji.'"

24 Yesu ya bar haikali ke nan, yana cikin tafiya sai almajiransa suka zo wurinsa don su ja hankalinsa ga gine-ginen haikali. **2** Sai Yesu ya ce, 'Kun ga duk wadannan abubuwa? Gaskiya nake gaya

muku, ba wani dutse a nan da za a bari a kan wani; duk za a rushe.” **3** Da Yesu yana zaune a Dutsen Zaitun, almajiran suka zo wurinsa a boye. Suka ce, “Gaya mana, yaushe ne wannan zai faru, mece ce alamar zuwanka da kuma ta karshen zamani?” (**aiōn g165**) **4** Yesu ya amsa, “Ku lura fa, kada wani yā rude ku. **5** Gama mutane da yawa za su zo cikin sunana, suna cewa, ‘Ni ne Kiristi,’ za su kuwa rudi mutane da yawa. **6** Za ku ji labarin yake-yake da kuma jita-jitarsu, sai dai ku lura kada hankalinku yā tashi. Dole irin wadannan abubuwa su faru, amma karshen tukuna. **7** Al’umma za tā tasar wa al’umma, mulki yā tasar wa mulki. Za a yi yunwa da girgizar kasa a wurare dabam-dabam. **8** Dukan wadannan fa, mafarin azabar naķudar haihuwa ne. **9** “Sa’an nan za a bashe ku don a tsananta muku a kuma kashe ku, dukan al’ummai za su ki ku saboda ni. **10** A wannan amana su kuma ki juna, **11** annabawan karya da yawa bisharar mulki a cikin dukan dunia, yā zama shaida ga dukan abubuwan nan sun faru. **12** Saboda haka zai zama a dawowar Dan Mutum, **13** amma duk wanda ya tsaya da karfi har karshe, **14** Za a kuma yi wa’azin wannan bisharar mulki, sa’ān nan karshen yā zo. **15** zo ya share su tas. Haka zai zama a dawowar Dan “Saboda haka sa’ad da kuka, ga ‘abin kyama mai “Saboda haka sa’ad da kuka, ga ‘abin kyama mai” **16** to, sai wadanda suke cikin Yahudiya, su gudu zuwa cikin duwatsu. **17** Kada wani da yake a kai, yana tsaye a tsattsarkan wuri (mai karatu yā to), **18** Kada wani da yake gona kuma yā como don rufin gidansa, yā sauko don daukar wani abu a masu renon’ya’ya a wadancan kwanakin! **19** Kaiton mata masu ciki da mata addu’, kada gudunku yā zama a lokacin sanyi ko a ranar Asabbaci. **20** Ku yi aya ce muku, ‘Duba, ga Kiristi nan!’ Ko, ‘Ga shi can!’ **21** Gama a lokacin za a yi wata aikata manyan alamu da ayyukan banmamaki don su rudi har da zaħħabbu ma in zai yiwu. **22** “Da ba don an takaita kwanakin nan ba, **23** A lokacin in wani a karya, da annabawan karya za su firfito, su kuma gabas zuwa yamma, haka dawowar Dan Mutum zai kasance. **24** Gama Kiristi masu yawa na taru. **25** Ga shi, na a duhunta rana, wata kuma ba zai ba da haskensa ba; taurari kuma za su faffādī daga sararin sama, za a kuma girgiza abubuwan sararin sama.’ **30** “A sa’ān nan ne alamar dawowar Dan Mutum zai bayyana a sararin sama, dukan al’umman dunia kuwa za su yi kuka. Za su ga Dan Mutum yana zuwa kan gizagizan sararin sama, da iko da kuma daukaka mai girma. **31** Zai kuwa aiki mala’ikunsa su busa kaho mai kara sosai, za su kuwa tattaro zaħħabbuwa daga kusurwoyi hudun nan, daga wannan bangon dunia zuwa wangan. **32** “Yanzu fa, sai ku koyi wannan darasi daga itacen faure. Da zarar rassansa suka yi taushi ganyayensa kuma suka toho, kun san damina ta kusa. **33** Haka kuma, sa’ad da kun dukan abubuwan nan sun faru. **34** Gaskiya nake za su shude, amma maganata ba za tā taba shude dukan abubuwan nan sun faru. **35** Sama da kasa za su shude, amma maganata ba za tā taba shude dukan abubuwan nan sun faru. **36** “Babu wanda ya san wannan rana ko sa’ā, ko mala’ikun da suke sama ma, ko Dan, sai dai Uban ba. **37** Kamar yadda ya faru a zamanin Nuhu, za su firfito su kuma rudi mutane da yawa. **38** Gama a Karuwar mugunta, kaunar yawanci za tā yi sanyi, kwanaki kafin ruwan tsufana, mutane sun yi ta ci, **39** ba su kuwa ga dukan al’ummai, sa’ān nan karshen yā zo. **40** Maza biyu za su kasance a gona; za a dau kawo hallaka, ‘wanda annabi Daniyel ya yi magana a daya a bar daya. **41** Mata biyu za su kasance suna kai, yana tsaye a tsattsarkan wuri (mai karatu yā niķa; za a dau daya a bar daya). **42** “Saboda haka sai gane), **43** Ku dai gane wannan, da kan rufin gidansa, yā sauko don daukar wani abu a zai zo, da sai yā zauna a fadake, gama ba ku san a wace rana ce gudu zuwa cikin duwatsu. **44** Saboda haka ku ma, sai ku zañna a fadake, domin Dan Mutum zai zo a sa’ār da ba ku zañna a fadake, mai hikima, wanda maigida ya sa yā lura da bayi a matsananciyar wahala, wadda ba a taba yi ba tun cikin gidansa, yā riķa ba su abinci a daidai lokaci? farkon dunia har ya zuwa yanzu ba kuwa za a kara **45** “Wane ne bawan nan mai aminci da kuma a ranar Asabbaci. **46** Zai zama wa bawan nan da kyau in maigidan ya yi ba. **47** Gaskiya nake da babu wani da zai tsira, amma saboda zaħħabbu nan, za a taħħaita kwanakin. **48** Amma in wannan bawa mugu ne, ya kuma ce a ransa, ‘Maigidana ba zai dawo da wuri ba.’ **49** Sa’ān Kada ku gaskata. **50** Maigidan wannan yā fara dūkan’yan’uwansa bayi, yana ci yana kuma sha tare da mashaya. **51** Maigidan zai farfasa bawa zai dawo a ranar da bai yi tsammani ba, a sa’ār kuma da bai sani ba. **52** Maigidan zai farfasa masa jiki da bulala, yā kuma ba shi wuri tare da munafukai, inda za a yi kuka da cizon hakora.

‘Ga shi nan a dakunan ciki,’ kada ku gaskata. **27** Gama kamar yadda walikya take wulgawa walai daga għawwix, haka dawowar Dan Mutum zai kasance. **28** Duk inda mushe yake, can ungulai za su taru. **29** “Nan da nan bayan tsabar wahalan nan “sai a duhunta rana, wata kuma ba zai ba da haskensa ba; taurari kuma za su faffādī daga sararin sama, za a kuma girgiza abubuwan sararin sama.’ **30** “A sa’ān nan yā fara dūkan’yan’uwansa bayi, yana ci yana kuma sha tare da mashaya. **53** Maigidan wannan yā fara dūkan’yan’uwansa bayi, yana ci yana kuma sha tare da mashaya. **54** Maigidan zai farfasa masa jiki da bulala, yā kuma ba shi wuri tare da munafukai, inda za a yi kuka da cizon hakora.

25 “A lokacin mulkin sama zai zama kamar budurwai goma wadanda suka dauki fitilunsu suka fita don su taryi ango. **2** Biyar daga cikinsu wawaye ne, biyar kuma masu hikima. **3** Wawayen sun dauki fitilunsu, sai dai ba su riķe mai ba. **4** Masu hikim arba suka riķo tulunan mai da fitilunsu. **5** Ango ya yi jinkirin zuwa, sai duk suka shiga gyangyadi har barci ya kwashu. **6** “Can tsakar

dare, sai aka ji kira, ana cewa, 'Ga ango nan! Ku fito, kursiyinsa cikin daukakar sama. **32** Za a tara dukan ku tarye shi!' **7** "Sai dukan budurwan nan suka farka al'ummai a gabansa, zai kuma raba mutane dabamsuka kuna fitilunsu. **8** Sai wawayen suka ce wa masu dabam yadda makiyyati yakan ware tumaki daga hikim, 'Ku dan sassam mana manku; fitilunmu awaki. **33** Zai sa tumaki a damansa, awaki kuma a suna mutuwa.' **9** "Su kuwa suka amsa, suka ce, 'A'a, hagunsa. **34** "Sa'an nan Sarki zai ce wa wadanda suke damansa, 'Ku zo, ku da Ubana ya yi wa albarka; masu sayarwa ku sayo.' **10** "Amma yayinda suke kan tafiya garin sayen mai, sai ango ya iso. Budurwai halittar duniya. **35** Gama da nake jin yunwa, kun da suke a shirye, suka shiga wajen bikin auren tare da shi. Aka kuma kulle kofa. **11** "An jima can, sai da nake ba'funci, kun karbe ni, **36** da nake bukatar ga sauran sun iso. Suka ce, 'Ranka yă dade! Ranka tufafi, kun yi mini sutura, da na yi rashin lafiya, yă dade! Ka bude mana kofa!' **12** "Amma ya amsa kun lura da ni, da nake kurkuku, kun ziyarce ni.' ya ce, 'Gaskiya nake gaya muku, ban san ku ba.' **13** **37** "Sa'an nan masu adalci za su amsa masa, su ce, "Saboda haka sai ku zauna a fadake, don ba ku san 'Ubangiji, yaushe muka gan ka da yunwa muka ciyar ranar ko sa'ar ba. **14** "Har wa yau, za a kwatanta shi da kai, ko da kishirwa muka ba ka abin sha? **38** da mutumin da zai yi tafiya, wanda ya kira bayinsa Yaushe kuma muka gan ka bako muka karbe ka, ya kuma danka musu mallakarsa. **15** Ga guda, ya ko cikin bukatar tufafi muka yi maka sutura? **39** ba shi talenti biyar na kudi, ga wani talenti biyu, Yaushe kuma muka gan ka cikin rashin lafiya ko ga wani kuma talenti daya, kowa bisa ga azancinsa. a kurkuku muka ziyarce ka?' **40** "Sarkin zai amsa Sa'an nan ya yi tafiyarsa. **16** Mutumin da ya karbi ya ce, 'Gaskiya nake gaya muku, duk abin da kuka talenti biyar, nan da nan ya tafi ya yi kasuwanci yi wa daya daga cikin wadannan'yan'uwana mafi da su har ya sami ribar talenti biyar. **17** Haka ma, kankanta, ni kuka yi wa.' **41** "Sa'an nan zai ce wa wannan mai talenti biyu, shi ma ya yi ribar biyu. **18** Amma mutumin da ya karbi talenti daya din, ya tafi, ya tona rami, ya boye kudin maigidansa. **19** "Bayan an dade, sai maigidan bayin nan ya dawo, ya kuma daidaita lissafi da su. **20** Mutumin da ya karbi talenti biyar, ya kawo karin talenti biyar. Ya ce, 'Maigida, ka yi danka mini talenti biyar. Ga shi, na yi ribar biyar.' **21** "Maigidansa ya amsa ya ce, 'Madalla, bawan kirki kurkuku, ba ku lura da ni ba.' **44** "Su ma za su amsa, mai aminci! Ka yi aminci a kan abubuwa kadan, zan sa ka lura da abubuwa masu yawa. Zo ka yi farin ciki tare da maigidankal' **22** "Mutumin da yake da talenti biyu, shi ma ya zo ya ce, 'Maigida, ka danka mini talenti biyu; ga shi, na yi ribar biyu.' **23** "Maigidansa ya amsa ya ce, 'Madalla, bawan kirki mai aminci! Ka yi aminci a kan abubuwa kadan, zan sa ka lura da abubuwa masu yawa. Zo ka yi farin ciki tare da maigidankal' **24** "Sa'an nan mutumin da ya karbi talenti daya ya zo. Ya ce, 'Maigida, na san cewa kai mutum ne mai wuyan sha'an, kana girbi inda ba ka shuka ba, kana kuma tara inda ba ka yafa iri ba. **25** Saboda haka na ji tsoro, na je na boye talentinka a kasa. Ga abinka.' **26** "Maigidansa ya amsa ya ce, 'Kai mugun bawa, mai kyuya! Ashe, ka san cewa ina girbi inda ban yi shuka ba, ina kuma tarawa inda ban yafa iri ba?' **27** To, in haka ne, ai, da ka sa kudina a banki, don sa'ad da na dawo da na karbi abina da riba. **28** "Karbi talentin daga hannunsa ku ba wanda yake da talenti goma. **29** Gama duk mai abu za a kara masa, zai kuma same shi a yawalce. Duk wanda ba shi da shi kuwa, ko dan abin da yake da shi ma, sai an karbe masa. **30** Ku jefar da banzan bawan nan waje, cikin duhu, inda za a yi kuka da cizon hakora.' **31** "Sa'ad da Dan Mutum ya zo cikin daukakarsa, tare da dukan mala'iku, zai zauna a

iblis da mala'ikunsa. (**añios g166**) **42** Gama da nake jin yunwa, ba ku ba ni abinci ba, da nake jin kishirwa, ba ku ba ni abin sha ba, **43** da na yi ba'funci, ba ku karbe ni ba, da nake bukatar tufafi, ba ku yi mini sutura ba, da na yi rashin lafiya kuma ina a kankanta, ni kuka yi wa.' **44** "Sa'an nan zai ce wa wadanda suke a hagunsa, 'Ku rabu da ni, la'anannu, zuwa cikin madawwamiyar wutar da aka shirya don iblis da mala'ikunsa. (**añios g166**) **45** "Zai amsa, ya ce, 'Gaskiya nake gaya muku, duk abin da kuka rashin lafiya ko cikin kurkuku, ba mu taimake ka ba?' **46** "Zai amsa, ya ce, 'Gaskiya nake gaya muku, duk abin da ba ku yi wa daya daga cikin wadannan mafi kankanta ba, ba ku yi mini ba ke nan.' **47** "Sa'an na zu ta tafi cikin madawwamiyar hukunci, amma masu adalci kuwa za su shiga rai madawwami." (**añios g166**)

26 Sa'ad da Yesu ya gama fadin dukan wadannan abubuwa, sai ya ce wa almajiransa, **2** "Kamar yadda kuka sani, Bikin Ketarewa sauran kwana biyu, za a kuma ba da Dan Mutum don a gicciye shi." **3** Sai manyan firistoci da dattawan mutane, suka taru a fadan babban firist, mai suna Kayifas, **4** suka fulla shawara su kama Yesu da makirci, su kuma kashe shi. **5** Suka ce, "Amma ba a lokacin Biki ba, don kada mutane su tă da rikici." **6** Yayinda Yesu yake a Betani, a gidan wani mutumin da ake kira Siman Kuturu, **7** wata mace ta zo wurinsa da wani dan tulun alabasta na turaren mai tsada sosai, wanda ta zuba a kansa a lokacin da yake cin abinci. **8** Sa'ad da almajiransa suka ga wannan, sai suka yi fushi. Suka ce, "Wannan almubazzaranci fa! **9** Wannan turare ai, da an sayar da shi da kudi mai yawa a ba matalauta kudin." **10** Sane da wannan, Yesu ya

ce musu, "Me ya sa kuke damun macen nan? Ta yi wani wurin da ake kira Getsemane, ya ce musu, mini abu mai kyau ne. **11** Matalauta za su kasance "Ku zauna nan, in je can in yi addu'a." **37** Ya dauki tare da ku kulum, amma ni ba zan kasance tare da Bitrus da'ya'ya biyun nan na Zebedi tare da shi, ku kulum ba. **12** Sa'ad da ta zuba turaren nan a sai ya fara bakin ciki, ya kuma damu. **38** Sai ya ce jikina, ta shirya ni ne don jana'izata. **13** Gaskiya nake musu, "Raina yana cike da bakin ciki har kamar zan gaya muku, duk inda aka yi wa'azin bisharan nan mutu. Ku dakata a nan, ku kuma yi tsaro tare da a duniya duka, abin da matan nan ta yi, za a riña ni." **39** Da ya yi gaba kadan, sai ya fādi a kasa, ya yi fadarsa don tunawa da ita." **14** Sai daya daga cikin addu'a ya ce, "Ubana, in mai yiwuwa ne, a dauke Sha Biyun nan, wanda ake kira Yahuda Iskariyot, ya mini wannan kwaf. Amma ba nufina ba, sai naka." je wurin manyan firistoci **15** ya ce, "Me za ku ba ni, **40** Sa'an nan ya komo wurin almajiransa, ya tarar in na bashe shi gare ku?" Sai suka Kirga masa kudi suna barci. Ya tambayi Bitrus ya ce, "Ashe, ba za ku azurfa talatin. **16** Daga wannan lokaci, Yahuda ya yi iya yin tsaro tare da ni ko na sa'a guda ba? **41** Ku ta neman zarafin da zai miña shi. **17** A rana ta fari ta yi tsaro, ku kuma yi addu'a, don kada ku fādi cikin Bikin Burodi Marar Yisti, sai almajiran suka zo wurin jarraha. Ruhu yana so, sai dai jiki raunana ne." **42** Ya Yesu suka yi tambaya suka ce, "Ina kake so mu je sāke tafiya sau na biyu, ya yi addu'a ya ce, "Ubana, mu shirya maka wurin da za ka ci Bikin Ketarewa?" in ba zai yiwu a dauke wannan kwaf ba sai na sha **18** Ya amsa ya ce, "Ku shiga gari wurin wāne, ku ce shi, to, bari a aikata nufinka." **43** Da ya dawo, har masa, 'Malam ya ce, lokacina ya yi kusa. Zan ci Bikin yanzu ya tarar suna barci, domin idanunsa sun yi Ketarewa tare da almajiraina a gidanka." **19** Saboda nauyi da barci. **44** Saboda haka ya sāke barinsu, ya yi haka almajiran suka yi yadda Yesu ya umarce su, addu'a sau na uku, yana maimaita iri abu guda. **45** suka kuwa shirya Bikin Ketarewa. **20** Da yamma ta Sa'an nan ya komo wurin almajiransa, ya ce musu, yi, sai Yesu ya zauna don cin abinci tare da Sha "Har yanzu kuna barci kuna hutawa ba? Ga shi, sa'a Biyun. **21** Yayinda suke cin abinci, sai ya ce, "Gaskiya ta yi kusa, an kuma bashe Dan Mutum a hannuwan nake gaya muku, dayanku zai bashe ni." **22** Suka yi masu zunubi. **46** Ku tashi, mu tafi! Ga mai bashe bakin ciki kwarai, suka fara ce masa da daya-daya, ni nan yana zuwa!" **47** Yayinda yana cikin magana, "Gaskiya nake gaya muku, dayanku zai bashe ni." sai Yahuda, daya daga cikin Sha Biyun nan, ya iso. **23** Yesu ya amsa ya ce, "Wanda ya sa hannunsa a Tare da shi kuwa ga taro mai yawa riķe da takuba kwano tare da ni ne, zai bashe ni. **24** Dan Mutum zai da sanduna, manyan firistoci da dattawan mutane tafi kamar yadda aka rubuta game da shi. Amma ne suka turo su. **48** To, mai bashe shi din, ya riga kaiton mutumin da zai bashe Dan Mutum! Da ma ba ya shirya alama da su, "Wanda na yi masa sumba, a haifi mutumin nan ba, da ya fi masa." **25** Sa'an shi ne mutumin; ku kama shi." **49** Da zuwansa, sai nan Yahuda, wanda zai bashe shi ya ce, "Tabbatace ya miķe zuwa wurin Yesu ya ce, "Gaisuwa, Rabbi!" ba ni ba ne, ko, Rabbi?" Yesu ya amsa ya ce, "I, kai Sa'an nan ya yi masa sumba. **50** Yesu ya amsa ya ce, ma ka fada." **26** Yayinda suke cikin cin abinci, Yesu "Aboki, yi abin da ya kawo ka." Sa'an nan mutanen ya dauki burodi, ya yi godiya ya kuma kakkarya, suka matso, suka kama Yesu suka riķe shi. **51** Ganiin ya ba wa almajiransa yana cewa, "Ku karba ku ci; haka, sai daya daga cikin wadanda suke tare da wannan jikina ne." **27** Sa'an nan ya dauki kwaf, ya yi Yesu, ya zaro takobinsa ya kai wa bawan babban godiya, ya kuma ba su, yana cewa, "Ku shassha daga firist sara, ya fille masa kunne. **52** Sai Yesu ya ce, cikinsa, dukaniku. **28** Wannan jirina ne na sabon masa, "Mai da takobinka kube, gama duk masu zare alkawari, wanda aka zubar saboda mutane da yawa, takobi, a takobi za su mutu. **53** Kuna tsammani ba don gafarar zunubai. **29** Ina gaya muku, ba zan kara zan iya kira Ubana, nan take kuwa yā aiko mini fiye shan ruwan inabin nan ba har sai ranar da zan sha da rundunar mala'iku goma sha biyu ba? **54** Amma shi sabo tare da ku a mulkin Ubana." **30** Da suka ta yaya za a cika Nassin da ya ce dole haka yā faru?" rera waķa, sai suka fita, suka tafi Dutsen Zaitun. **31** **55** A wannan lokaci sai Yesu ya ce wa taron, "Ina Sai Yesu ya ce musu, "A wannan dare, dukanku za jagoran wani tawaye ne, da kuka fito da takuba da ku ja da bayu saboda ni, gama a rubuce yake cewa, kuma sanduna domin ku kama ni? Kowace rana "Zan bugi makiyayin, tumakin garken kuwa za su ina zama a filin haikali ina koyarwa, ba ku kuwa fasu." **32** Amma bayan da tashi, zan sha gabanku kama ni ba. **56** Amma wannan duka ya faru ne don a zuwa Galili." **33** Bitrus ya amsa ya ce, "Ko da duka cika rubuce-rubucen annabawa." Sa'an nan dukan sun ja da bayu saboda kai, ba zan taħba ja da bayu almajiran suka yashe shi suka gudu. **57** Wadanda ba." **34** Yesu ya amsa ya ce, "Gaskiya nake gaya suka kama Yesu kuwa suka kai shi wurin Kayifas, maka, a daren nan, kafin zakara yā yi cara, za ka yi babban firist, inda malaman dokoki da dattawa suka müsun sanina sau uku." **35** Bitrus ya furta, "Ko da taru. **58** Amma Bitrus ya bi daga nesa, har zuwa ma zan mutu ne tare da kai, ba zan taħba yin müsun cikin filin gidan babban firist. Ya shiga, ya zauna saninka ba." Dukan sauran almajiran ma suka fada tare da masu gadi, don yā ga karshen abin. **59** Sai haka. **36** Sa'an nan Yesu ya tafi da almajiransa zuwa manyan firistoci da'yan majalisa duka suka yi ta

neman shaidar karya a kan Yesu, don su sami dama annabi Irmiya ya cika cewa, "Suka dauki azurfa su kashe shi. **60** Amma ba su sami ko daya ba, ko talatin, kudin da mutanen Isra'ila suka sa a kansa, da yake masu shaidar karya da yawa sun firfito. **10** suka kuma yi amfani da su, suka sayi filin mai A karshe, biyu suka zo gaba, **61** suka furta cewa, yin tukwane, kamar yadda Ubangiji ya umarce ni." "Wannan mutum ya ce, 'Ina iya rushe haikalim Allah, **11** Ana cikin haka, Yesu kuwa yana tsaye a gabon in sâke gina shi cikin kwana uku." **62** Sa'an nan gwamna, sai gwamnan ya tambaye shi, "Kai ne babban firist ya miike tsaye, ya ce wa Yesu, "Ba ka Sarkin Yahudawa?" Yesu ya ce, "I, haka ne, kamar da wata amsa? Shaidar da mutanen nan suke yi a yadda ka fada." **12** Da manyan firistoci da dattawa kanka fa?" **63** Amma Yesu ya yi shiru. Sai babban suka zarge shi, bai ba da amsa ba. **13** Sai Bilatus firist ya ce masa, "Na hada ka da Allah mai rai. ya tambaye shi ya ce, "Ba ka jin shaidar da suke Fada mana in kai ne Kiristi, Dan Allah." **64** Sai Yesu kawowa a kanka?" **14** Amma Yesu bai ce uffam game ya amsa ya ce, "I, haka yake yadda ka fada. Sai da ko daya daga cikin zargin da suka yi masa ba. Har dai ina gaya muku duka, nan gaba, za ku ga Dan gwamna ya yi mamaki kwarai. **15** A wannan irin Biki, Mutum zaune a hannun dama na Mai Iko, yana gwamna yana da wata al'ada, ta sakin dan kurkuku kuma zuwa a kan gizagizan sama." **65** Sa'an nan guda wanda taron suka zaba. **16** To, a wannan lokaci babban firist ya yage tufafinsa ya ce, "Ya yi sabo! da suka kuma suna da wani shahararen dan kurkuku da ake Don me muke bukatar karin shaidu? Ga shi, yanzu kira Barabbas. **17** Saboda haka da taron suka taru, kun dai ji sabon. **66** Me kuka gani?" Suka amsa, sai Bilatus ya tambaye su ya ce, "Wane ne a cikinsu suka ce, "Ya cancanci mutuwa." **67** Sai suka tottofa kuke so in sakar muku. Barabbas ko Yesu wanda ake masa miyau a fuskarsa, suka kuma bubbuge shi da kira Kiristi?" **18** Don ya san saboda sonkai ne suka hannuwansu. Wadfansu kuma suka mammare shi ba da Yesu a gare shi. **19** Yayinda Bilatus yake zaune **68** suka ce, "Yi mana annabci, Kiristi. Wa ya buga a kan kujerar shari'a, sai matarsa ta aika masa da ka?" **69** To, Bitrus yana nan zaune a filin, sai wata wannan sako cewa, "Kada ka sa hannunka a kan yarinya baiwa, ta zo wurinsa. Ta ce, "Kai ma kana marar laifin nan, domin na sha wahala kwarai, a tare da Yesu mutumin Galili." **70** Amma ya yi mûsu a cikin mafarki yau game da shi." **20** Amma manyan gabansu duka. Ya ce, "Ban san abin da kike magana firistoci da dattawa suka shawo kan taron, su ce, a ba." **71** Sa'an nan ya fito zuwa hanyar shiga, inda ba su Barabbas, amma a kashe Yesu. **21** Gwamna ya wata yarinya kuma ta gan shi, ta ce wa mutanen da yi tambaya ya ce, "Wane ne cikin biyun nan, kuke so suke can, "Wannan mutum ma yana tare da Yesu in sakar muku?" Suka ce, "Barabbas." **22** Bilatus ya Banazare." **72** Ya sâke mûsu har da rantsuwa, yana yi tambaya, "To, me zan yi da Yesu wanda ake kira cewa, "Ban ma san mutumin nan ba!" **73** Bayan dan Kiristi?" Duka suka ce, "A gicciye shi!" **23** Bilatus ya lokaci, sai na tsattsaye a wurin, suka hauro wurin ce, "Don me? Wane laifi ya yi?" Amma suka kara tâ Bitrus, suka ce, "Tabbatacce, kai dayansu ne, don marar laifin nan, domin na sha wahala kwarai, a harshen maganarka, ya tone ka." **74** Sai ya fara a kan kujerar shari'a, sai matarsa ta aika masa da lantar kansa, yana ta rantsuwa yana ce musu, "Ban so yâ tashi, sai ya dibi ruwa, ya wanke hannuwansu ma san mutumin nan ba!" Nan da take, sai zakara ya a gabon taron ya ce, "Ni kam, ba ruwana da alhakin yi cara. **75** Sai Bitrus ya tuna da maganar da Yesu ya jinin mutumin nan. Wannan ruwanku ne!" **25** Sai yi cewa, "Kafin zakara yâ yi cara, za ka yi mûsun dukan mutane suka amsa, suka ce, "Bari alhakin sani na sau uku." Sai ya fita waje, ya yi ta kuka. jinisa yâ zauna a kanmu da'yâ yanmul!" **26** Sai ya sakar musu Barabbas. Amma ya sa aka yi wa Yesu bulala, sa'an nan ya ba da shi a gicciye. **27** Sai sojojin gwamna suka dauki Yesu suka kai shi Farad mai mulki, sa'an nan suka tara dukan kamfanin sojoji kewaye da shi. **28** Suka tube shi, suka yafa masa wata jar riga. **29** Suka kuma tuka wani rawanin kaya, suka sa masa a kâ. Suka sa sanda a hannun damansa. Suka durkusa a gabansa, suka yi masa ba'a, suna cewa, "Ranka yâ dade sarkin Yahudawa!" **30** Suka tattofa masa miyau, suka karbe sandan, suka yi ta kwala masa shi a kai. **31** Bayan sun yi masa ba'a, sai suka tube masa rigar, suka sa masa nasa tufafin. Sai suka tafi da shi, domin su gicciye shi. **32** Suna fitowa ke nan, sai suka sadu da wani mutumin Sairin, mai suna Siman. Sai suka tilasta shi ya dauki gicciyen. **33** Sai suka iso wani wurin da ake kira Golgota (wanda yake nufin Wurin Kokon Kai). **34** A can, suka ba shi

27 Da wayewar gari, sai dukan manyan firistoci da dattawan mutane suka yanke shawara su kashe Yesu. **2** Suka daure shi, suka tafi da shi, suka ba da shi ga gwamna Bilatus. **3** Sa'ad da Yahuda, wanda ya bashe Yesu, ya ga an yanke wa Yesu hukuncin kisa, sai ya yi "da na sani." Ya je mayar wa manyan firistoci da dattawan kudin azurfa talatin din. **4** Ya ce, "Na yi zunubi da na ci amanar marar laifi." Suka ce masa, "Ina ruwanmu da wannan? Wannan dai ruwanka ne." **5** Sai Yahuda ya zubar da kudin a cikin haikalim Allah. **6** Manyan firistoci suka dauki kudin, suka ce, "Doka ta hana a sa kudin a cikin ma'aji, da yake kudin jini ne." **7** Saboda haka, sai suka yanke shawara su yi amfani da kudin suka sayi filin mai yin tukwane, saboda binne ba'ki. **8** Shi ya sa ake kiran filin, Filin Jini har yâ zuwa yau. **9** Sai abin da aka fâda ta bakin

ruwan inabi gauraye da wani abu mai daci yă sha. suka je wurin Bilatus. **63** Suka ce, “Ranka yă dade, Amma da ya dandana, sai ya ki sha. **35** Bayan da mun tuna, mai rusin nan tun yana da rai ya ce, suka gicciye shi, sai suka raba tufafinsa a tsakaninsu ta wurin jefa kuri'a. **36** Sa'an nan suka zauna suna tsaronsa. **37** Bisa da kansa kuwa, an kafa rubutun zargin da aka yi masa, da ya ce, Wannan shi ne Yesu Sarkin Yahudawa. **38** An gicciye'yan fashi biyu tare da shi, daya a damansa, daya kuma a hagunsa. **39** Masu wucewa, suka zazzage shi, suna kada kai, **40** suna cewa, “Kai da za ka rushe haikali, ka kuma gina shi cikin kwana uku, ceci kanka mana! In kai Dan Allah ne, ka sauva daga gicciyen!” **41** Haka ma, manyan firistoci da malaman dokoki da kuma dattawa, suka yi ta yin masa ba'a, suna cewa, **42** “Ya ceci wadansu, amma ya kăsa ceton kansa! In shi ne Sarkin Isra'il! To, yă sauvo daga kan gicciyen nan, mu kuwa mu gaskata shi. **43** Ya dogara ga Allah. Bari Allah yă cece shi yanzu, in yana sonsa, domin ya ce, ‘Ni Dan Allah ne.’” **44** Haka ma, yan fashin da aka gicciye tare da shi, suka zazzage shi. **45** Daga sa'a ta shida, har zuwa sa'a ta tara, duhu ya rufe kasa duka. **46** Wajen sa'a ta tara, Yesu ya daga murya da karfi ya ce, “Eloi, Eloi, lama sabaktani?” (Wato, “Ya Allahna, ya Allahna, don me ka yashe ni?”). **47** Sa'ad da wadanda suke tsattsaye a wurin suka ji haka, sai suka ce, “Yana kiran Iliyi.” **48** Nan da nan, daya daga cikinsu ya ruga, ya sami soso, ya jika shi da ruwan tsami, ya sa a sanda, ya miša wa Yesu, yă sha. **49** Sauran kuwa suka ce, “Kyale shi mu ga, ko Iliya zai zo yă cece shi.” **50** Da Yesu ya sâke daga murya da karfi, sai ya saki ruhunsa. **51** A daidai wannan lokaci, sai labulen haikalai ya tsage gida biyu, daga sama har kasa. Kasa ta jijjiga, duwatsu kuma suka farfashé. **52** Kaburbura suka bubbude, jikunan tsarkaka da yawa kuwa cikin wadanda da suka mutu, suka tashi. **53** Suka firfito daga kaburbura, sa'an nan bayan tashin Yesu daga matattu, suka shiga birni mai tsarki, suka bayyana ga mutane da yawa. **54** Da jarumin nan tare da wadanda suke tsaron Yesu, suka ga gircizar kasa, da kuma abin da ya faru, sai tsoro ya kama su, suka kuma ce, “Gaskiya, wannan Dan Allah nel!” **55** Akwai mata da yawa a can, suna kallo daga nesa. Sun bi Yesu tun daga Galili, suna masa hidima. **56** A cikinsu, akwai Maryamu Magdalini, da Maryamu uwár Yakub da Yoses, da kuma uwár'ya'yan Zebedi. **57** Da yamma ta yi, sai ga wani mutum mai arziki daga Arimateya, sunansa Yusuf, wanda shi da kansa almajirin Yesu ne. **58** Ya je wurin Bilatus, ya roke shi yă ba shi jikin Yesu. Sai Bilatus ya umarta a ba shi. **59** Yusuf ya dauki jikin ya nannade shi da zanen lilin mai tsabta. **60** Sa'an nan ya sa shi a sabon kabarinsa, wanda ya ha'ka a dutse. Bayan ya gungura wani babban dutse ya rufe bakin kabarin, sai ya tafi abinsa. **61** Maryamu Magdalini da dayan Maryamun, suna zaune a wurin, daura da kabarin. **62** Kashegari, wato, bayan Ranar Shirye-shiryé, sai manyan firistoci da Farisiyyawa, suka je wurin Bilatus. **63** Suka ce, “Ranka yă dade, ‘Bayan kwana uku, zan tashi daga matattu.’” **64** Saboda haka, ka ba da umarni, a tsare kabarin sai rana ta uku din. In ba haka ba, almajiransa za su iya zuwa su sake jikin, sa'an nan su fada wa mutane cewa, an tashe shi daga matattu. Rudin karshen nan fa, sai yă fi na farkon muni.” **65** Sai Bilatus ya ce, “Shi ke nan, ku debi soja, ku je ku tsare kabarin iya kokarinku.” **66** Sai suka je suka tsare kabarin ta wurin buga masa hatimi, suka kuma sa masu gadi.

28 Bayan ranar Asabbaci, da sassafe, a ranar farko ta mako, Maryamu Mađalin tare da daya Maryamun, suka je don su ga kabarin. **2** Sai aka yi wata babbar gircizar kasa. Don wani mala'ikan Ubangiji ya sauva daga sama, yaje kabarin, ya gungurda dutsen, ya kuma zauna a kai. **3** Kamanninsa yana kama da walkiya, tufafinsa kuma fari fat kamar dusan kankara. **4** Masu gadin kabarin kuma suka ji tsoro kwarai, suka yi rawan jiki, suka zama kamar matattu. **5** Mala'ikan ya ce wa matan, “Kada ku ji tsoro, domin na san cewa kuna neman Yesu wanda aka gicciye ne. **6** Ai, ba ya nan, ya tashi kamar yadda ya fada. Ku zo ku ga inda ya kwanta. **7** Sai ku tafi da sauri ku gaya wa almajiransa cewa, ‘Ya tashi daga matattu, ya kuma ya sha gabarku zuwa Galili. Can za ku gan shi.’ Ga shi na fada muku.” **8** Sai matan suka bar kabarin da hanzari, da tsoro, sai dai cike da farin ciki, suka tafi a guje don su gaya wa almajiransa. **9** Kwaram, sai ga Yesu ya gamu da su ya ce, “Gaisuwa.” Sai suka zo kusa da shi, suka rungumi Kafafunsa, suka yi masa sujada. **10** Sai Yesu ya ce musu, “Kada ku ji tsoro, ku tafi ku gaya wa'yan'uwna, su tafi Galili. A can za su gan ni.” **11** Yayinda matan nan suna cikin tafiyá, sai wadansu daga cikin masu gadin suka shiga gari, suka ba wa manyan firistoci labarin duk abin da ya faru. **12** Da manyan firistoci da dattawa suka taru, sai suka kulla wata dabara, suka ba wa sojojin kudi mai yawa. **13** Suka ce musu, “Ku, za ku ce, ‘Almajiransa ne sun zo da dare suka sake shi, lokacin da muke barci.’” **14** In wannan labari ya kai kunnen gwamma, za mu lallashe shi, mu kuma kăre ku daga duk wata wahala.” **15** Sai sojojin suka karbi kudin, suka kuma yi kamar yadda aka umarce su. Wannan labarin kuwa shi ne ake bazawa ko'ina a cikin Yahudawa, har yă zuwa yau. **16** Sa'an nan almajiransa goma sha daya, suka tafi Galili, suka je dutsen da Yesu ya gaya musu. **17** Da suka gan shi, sai suka yi masa sujada, amma wadansu suka yi shakka. **18** Sai Yesu ya zo wurinsu ya ce, “An ba ni dukan iko a sama da kuma kasa. **19** Saboda haka ku tafi, ku mai da dukan al'umman duniya su zama almajiraina, kuna yi musu baftismá a cikinsunan Uba, da na Da, da na Ruhu Mai Tsarki, **20** kuna kuma koya musu, su yi biyayya

da duk abin da na umarce ku, kuma tabbatacce, ina
tare da ku kullum, har karshen zamani.” (aiōn g165)

Markus

1 Farkon bishara game da Yesu Kiristi, Dan Allah.

2 An rubuta a cikin littafin annabi Ishaya cewa, "Zan aika da dan aikena yä sha gabanka, wanda zai shirya hanyarka," **3** "muryar mai kira a hamada tana cewa, 'Ku shirya wa Ubangiji hanya, ku miñe hanyoyi dominisa.'" **4** Ta haka Yohanna ya zo, yana baftisma a yankin hamada, yana kuma wa'azin baftismar tuba don gafarar zunubai. **5** Dukan kauyukan Yahudiyia da dukan mutanen Urushalima suka fiffito zuwa wurinsa. Suna furtu zunubansu, ya kuwa yi musu baftisma a Kogin Urdun. **6** Yohanna ya sa tufafin gashin rakumi, ya kuma yi damara da fata. Abincinsa fari ne da kuma zumar jeji. **7** Wannan kuwa shi ne sakonsa, "A bayana, wanda ya fi ni iko yana zuwa, ban kuwa isa in sunkuya in kunce igiyar takalmansa ba. **8** Ina muku baftisma da ruwan, amma shi zai yi muku baftisma da Ruhu Mai Tsarki." **9** A lokacin, Yesu ya zo daga Nazaret na Galili, Yohanna kuwa ya yi masa baftisma a Urdun. **10** Da Yesu yana fitowa daga ruwan, sai ya ga sama ya bude, Ruhu kuma yana saukowa a kansa kamar kurciya. **11** Sai murya ta fito daga sama ta ce, "Kai ne Dana, wanda nake kauna, da kai kuma nake fari ciki kwarai." **12** Nan da nan, sai Ruhu ya kai shi cikin hamada, **13** ya kuma kasance a hamada kwana arba'in, Shaidan yana gwada shi. Yana tare da namomin jeji, mala'iku kuma suka yi masa hidima. **14** Bayan da aka sa Yohanna a kurkuku, sai Yesu ya shigo cikin Galili, yana sheler bisharar Allah. **15** Yana cewa, "Lokaci ya yi. Mulkin Allah ya yi kusa. Ku tuba, ku gaskata bisharar!" **16** Yayinda Yesu yake tafiya a gabar Tekun Galili, sai ya ga Siman da dan'uwansa Andarawus, suna jefa abin kamun kifi a cikin tafkin, domin su masunta ne. **17** Yesu ya ce, "Ku zo, ku bi ni, ni kuwa zan mai da ku masuntan mutane." **18** Nan da nan, suka bar abin kamun kifinsu, suka bi shi. **19** Da ya yi gaba kadfan, sai ya ga Ya'kub dan Zebedi, da dan'uwansa Yohanna a cikin jirgin ruwa, suna gyaran abin kamun kifinsu. **20** Ba da 6ata lokaci ba, ya kira su, sai suka bar mahaifinsu Zebedi a cikin jirgin ruwan, tare da'yan haya, suka kuwa bi shi. **21** Suka tafi Kafarnahum. Da ranar Asabbaci ta kewayo, sai Yesu ya shiga majami'a ya fara koyerwa. **22** Mutane suka yi mamakin koyerwarsa, domin ya koyer da su kamar wanda yake da iko, ba kamar malaman dokoki ba. **23** Nan take, sai wani mutum mai mugun ruhu a majami'arsu, ya daga murya ya ce, **24** "Ina ruwanka da mu, Yesu Banazare? Ka zo ne don ka hallaka mu? Na san wane ne kai, Mai Tsarki nan na Allah!" **25** Yesu ya tsawata masa ya ce, "Yi shiru! Fita daga cikinsa!" **26** Sai mugun ruhun ya jijjiga mutumin da karfi, ya fita daga jikinsa da ihu. **27** Dukan mutane suka yi mamaki, suna tambayar junu suna cewa, "Mene ne haka? Tabdi! Yau ga sabuwar

koyerwa kuma da iko! Yana ma ba wa mugayen ruhohi umarni, suna kuma yin masa biyayya." **28**

Labari game da shi ya bazu nan da nan ko'ina a dukan yankin Galili. **29** Da suka bar majami'ar, sai suka tafi gidan su Siman da Andarawus, tare da Ya'kub da Yohanna. **30** Surukar Siman tana kwance da zazzabi, sai suka gaya wa Yesu game da ita. **31** Sai ya je wajenta, ya kama hannunta, ya daga ta. Zazzabin kuwa ya sâke ta, ta kuma yi musu hidima. **32** A wannan yamma, bayan fâduwar rana, mutane suka kawo wa Yesu dukan marasa lafiya, da masu aljanu. **33** Duk garin ya taru a kofar gidan. **34** Yesu kuwa ya warkar da marasa lafiya da yawa da suke da cututtuka iri-iri. Ya kuma fitar da aljanu da yawa, amma bai yarda aljanun suka yi magana ba, don sun san wane ne shi. **35** Da sassafe, tun da sauran duhu, Yesu ya tashi, ya bar gida, ya tafi wani wurin da ba kowa, a can ya yi addu'a. **36** Siman da abokansa suka fita nemansa. **37** Da suka same shi, sai suka ce, "Kowa yana nemanka!" **38** Yesu ya amsa ya ce, "Mu je wani wuri dabam, zuwa kauyukan da suke kusa, don in yi wa'azi a can ma. Wannan shi ne dalilin zuwana." **39** Sai ya tafi ko'ina a Galili, yana wa'azi a majami'unsu, yana kuma fitar da aljanu. **40** Wani mutum mai kuturta ya zo wurinsa, ya durkusa ya roke shi ya ce, "In kana so, za ka iya tsabtacce ni." **41** Cike da tausayi, sai Yesu ya mika hannonsa ya taba mutumin ya ce, "Na yarda, ka tsabtacce!" **42** Nan da nan, sai kuturtar ta rabu da shi, ya kuma warke. **43** Yesu ya sallame shi nan take, da gargadi mai karfi cewa, **44** "Ka lura kada ka gaya wa kowa wannan. Amma ka tafi ka nuna kanka ga firist, ka kuma mika hadayun da Musa ya umarta saboda tsarkaworka, don yä zama shaida gare su." **45** A maimakon haka, sai ya fita, ya fara magana a sake, yana baza labarin. Saboda haka, Yesu bai kara iya shiga cikin gari a fili ba, sai dai ya kasance a wuraren da ba kowa. Duk da haka, mutane suka yi ta zuwa wurinsa daga ko'ina.

2 Bayan'yan kwanaki, da Yesu ya sâke shiga Kafarnahum, sai mutane suka ji labarin zuwansa gida. **2** Mutane suka taru da yawa har ma babu wuri, ko a bakin kofa ma, sai ya yi musu wa'azin bishara. **3** Wadansu mutum hudu suka zo wajensa dauke da wani shanyayye. **4** Da ba su iya kai shi wurin Yesu ba, saboda taron, sai suka bude rufin gidan saman, bisa daidai inda Yesu yake. Bayan da suka huda ramii, sai suka saukar da shanyayyen, kwance a kan tabarmarsa. **5** Da Yesu ya ga bangaskiyarsu, sai ya ce wa shanyayyen, "Saurayi, an gafarta zunubanka." **6** To, wadansu malaman dokoki da suke zaune a wurin, suka yi tunani a zuciyarsu, suna cewa, **7** "Me ya sa mutumin nan yake magana haka? Yana sabo! Wane ne zai iya gafarta zunubai, in ba Allah kaclai ba?" **8** Nan da nan, Yesu ya gane a ruhunsa abin da suke tunani a zuciyarsu, sai ya ce musu, "Me ya sa kuke tunanin wadannan abubuwa? **9** Wanne ya fi sauksi, a

ce wa shanyayyen, ‘An gafarta zunubanka,’ ko a ce, sai suka zuba masa ido, su ga ko zai warkar da ‘Tashi, dauki tabarmarka ka yi tafiya?’ 10 Amma don shi a ranar Asabbaci. 3 Yesu ya ce wa mutumin ku san cewa, Dan Mutum yana da iko a dunia yā mai shanyayyen hannun, “Tashi ka tsaya a gaban gafarta zunubai.” Sai ya ce wa shanyayyen, 11 “Ina kowa.” 4 Sai Yesu ya tambaye su ya ce, “Me ya ce maka, tashi, dauki tabarmarka, ka tafi gida.” 12 kamata a yi bisa ga doka, a ranar Asabbaci, a aikata Sai ya tashi, ya dauki tabarmarsa, ya yi tafiyarsa a alheri, ko a aikata mugunta, a ceci rai, ko a yi kisa?” gabansu duka. Wannan ya ba wa kowa mamaki, suka Amma suka yi shiru. 5 Sai ya kalle su da fushi, don kuma daukaka Allah suna cewa, “Ba mu taba ganin taurin zuciyarsu ya bata masa rai sosai. Sai ya ce wa abu haka ba!” 13 Yesu ya sāke tafiya bakin tafkin. mutumin, “Miiko hannunka.” Sai ya miķa, hannunsa Taro mai yawa ya zo wurinsa, sai ya fara koya musu. kuwa ya koma lafiyayye. 6 Sai Farisiyawa suka fita, 14 Yana cikin tafiya, sai ya ga Lawi, dan Alfayus suka fara kulla shawara da mutanen Hiridus yadda zaune a inda ake karbar haraji. Yesu ya ce masa, za su kashe Yesu. 7 Yesu da almajiransa suka janye “Bi ni.” Sai Lawi ya tashi, ya bi shi. 15 Yayinda Yesu zuwa tafkin, taro mai yawa kuwa daga Galili ya bi shi. yake cin abinci a gidan Lawi, sai masu karbar haraji 8 Mutane da yawa daga Yahudiya, da Urushalima, da da “masu zunubi” da yawa, suka zo suka ci tare da Edom, da kuma yankunan da suke ketaren Urdun, shi da almajiransa, gama akwai mutane da yawa da kewayen Taya, da Sidon suka zo wurinsa, don suka bi shi. 16 Da malaman dokoki, wadanda su ma sun ji dukun abubuwani da yake yi. 9 Saboda taron, Farisiyawa ne, suka ga yana ci tare da masu “zunubi” sai ya ce wa almajiransa su shiryा masa karamin da masu karbar haraji, sai suka tambayi almajiransa, jirgin ruwa, don kada mutane su matse shi. 10 Gama suka ce, “Me ya sa yake ci tare da masu karbar ya warkar da mutane da yawa, masu cututtuka suka haraji da masu zunubi?” 17 Da jin wannan, Yesu yi ta kofarin zuwa gaba, don su taba shi. 11 Duk ya ce musu, “Ai, masu lafiya ba sa bukatar likita, sa’ad da mugayen ruhohi suka gan shi, sai fādi a sai dai marasa lafiya. Ban zo domin in kira masu gabansa, su daga murya, su ce, “Kai Dan Allah ne.” adalci ba, sai dai masu zunubi.” 18 To, almajiran 12 Amma yakan tsawata musu, kada su shaida ko Yohanna da na Farisiyawa suna azumi, sai wadansu wane ne shi. 13 Yesu ya hau gefen wani dutse, mutane suka zo suka tambayi Yesu, suka ce, “Yaya ya kira wadanda yake so, suka kuma zo wurinsa. almajiran Yohanna da na Farisiyawa suna azumi, 14 Ya nada sha biyu, ya kira su manzanni don su amma almajirranka ba sa yi?” 19 Yesu ya amsa ya ce, kasance tare da shi, domin kuma yā aike su yin “Yaya abokan ango za su yi azumi, sa’ad da yana tare wa’azi, 15 don kuma su sami ikon fitar da aljanu. da su? Ai, ba za su yi ba, muddin yana tare da su. 16 Ga sha biyun da ya nada. Siman (wanda ya ba 20 Ai, lokaci yana zuwa da za a dauke musu angon. shi suna Bitrus); 17 Yakub dan Zebedi da kuma A sa’an nan ne fa za su yi azumi. 21 “Ba mai facin dan’uwansa Yohanna (ga wadannan kuwa ya sa sabon kyalle a tsohuwar riga. In ya yi haka, sabon Andarawus, Filibus, Bartolomeyu, Mattiyu, Toma, tā zama da muni. 22 Ba wanda yakan zuba sabon Yakub dan Alfayus, Taddayus, Siman wanda ake kira ruwan inabi a tswoffin salkuna. In ya yi haka, ruwan Zilot, 19 da kuma Yahuda Iskariyot, wanda ya bashe inabin zai farfashe salkunan, yā yi hasarar ruwan Yesu. 20 Sai Yesu ya shiga wani gida, taro kuma ya inabin, salkunan kuma su lalace. A’ā, yakan zuba sāke haduwa, har shi da almajiransa ma ba su sami sabon ruwan inabin a sababbiñi salkuna.” 23 Wata damar cin abinci ba. 21 Da’yan’uwansa suka sami ranar Asabbaci, Yesu yana ratsa gonakin hatsi, sai wannan labari, sai suka tafi don su dawo da shi, suna almajiransa da suke tafiya tare da shi, suka fara cewa, “Ai, ya haukace.” 22 Malaman dokokin da suka kakkarya wadansu kan hatsi. 24 Farisiyawa suka ce zo daga Urushalima suka ce, “Ai, yana da Be’elzebub! masa, “Duba, me ya sa suke yin abin da doka ta hanan Da ikon sarkin aljanu yake fitar da aljanu.” 23 Sai a yi, a ranar Asabbaci?” 25 Ya amsa ya ce, “Ashe, ba Yesu ya kira su, ya yi musu magana da misalai ya ku taba karanta abin da Dawuda ya yi ba, sa’ad da ce, “Yaya Shaidan zai fitar da Shaidan? 24 In mulki shi da abokan tafiyarsa suka ji yunwa, suna kuma yana gāba da kansa, wannan mulki ba zai tsaya ba. cikin bukata? 26 Ya shiga gidan Allah a zamanin 25 In gida yana gāba da kansa, wannan gida ba zai Abiyatar babban firist, ya ci kebañben buredin nan, tsaya ba. 26 In kuwa Shaidan yana gāba da kansa, ya yā kuma ba wa abokan tafiyarsa abin da fristoci kuma rabu biyu, ba zai tsaya ba, karshensa ya zo ke kādai sukan ci bisa ga doka?” 27 Sai ya ce musu, “An nan. 27 Tabbatacce, ba mai shiga gidan mai karfin, yi Asabbaci saboda mutum ne, ba mutum saboda kwashé dukiyarsa, sai bayan ya daure mai karfin, Asabbaci ba. 28 Don haka, Dan Mutum Ubangiji ne, sa’an nan zai iya yin fashin gidansa. 28 Gaskiya nake har ma da na Asabbaci.”

3 Wani lokaci, da ya sāke shiga majami’ā, sai ga wani mutum mai shanyayyen hannu. 2 Wadansu daga cikin mutane suna neman dalilin zargin Yesu,

30 Ya fadi haka domin suna cewa, "Yana da mugun su kuma karba, sa'an nan kuma su fid da amfani ruhu." **31** Sai mahaifiyar Yesu tare da 'yan'uwansa ribi talatin-talatin, ko sittin-sittin, ko dari-dari." **21** suka iso. Suna tsaye a waje, sai suka aiki wani ciki Sai ya ce musu, "Ko kukan kawo fitila ku rufe ta da yă kira shi. **32** Taron yana zaune kewaye da shi, murfi ko kuma ku sa ta a karkashin gado ne? Ba sai suka ce masa, "Mahaifiyarka da 'yan'uwanka kukan sa ta a kan wurin ajiye fitila ba?" **22** Duk abin suna waje, suna nemanka." **33** Ya yi tambaya ya ce, da yake a boye, dole za a fallasa shi. Duk abin da "Su wane ne mahaifiyata, da 'yan'uwana?" **34** Sai kuma yake a rufe, dole za a fitar da shi a fili. **23** Duk ya dubi wadanda suke zaune kewaye da shi ya ce, mai kunnen ji, bari yă ji." **24** Ya ci gaba da cewa, "Ku "Ga mahaifiyata da 'yan'uwana! **35** Duk wanda yake lura da abin da kuke ji da kyau. Mudun da ka auna aikata nufin Allah, shi ne dan'uwana, da 'yar'uwata, da shi, da shi za a auna maka, har ma a kara. **25** Duk wanda yake da shi, za a kara masa, duk wanda kuma ba shi da shi, ko abin da yake da shi ma, za a karbe daga gare shi." **26** Ya säke cewa, "Mulkin Allah yana kama da haka. Wani mutum ya yafa iri a gona. **27** A kwana a tashi har irin yă tsiro, yă yi girma, bai kuwa santa yadda aka yi ba. **28** Kasar da kanta takan ba da kwaya, da farko takan fid da kara, sa'an nan ta fid da kai, sa'an nan kan yă fid da kwaya. **29** Da kwayan ya nuna, sai yă sa lauje yă yanka, domin lokacin girbi ya yi." **30** Ya kuma ce, "Da me za mu kwatanta mulkin Allah, ko kuwa da wane misali za mu bayyana shi? **31** Yana kama da kwayar mustad, wadda ita ce kwaya mafi kankanta da akan shuka a gona. **32** Duk da haka, in aka shuka kwayar, sai tă yi girma, tă zama mafi girma a itatuwan lambu. Har itacen yă kasance da manyan rassa, inda tsuntsayen sararin sama sukan iya huta a inuwarsa." **33** Da misalai da yawa irin wadannan, Yesu ya yi magana da su, daidai yadda za su iya fahimta. **34** Ba abin da ya fada musu, da ba da misali ba. Amma lokacin da yake shi kada tare da almajiransa, sai yă bayyana kome. **35** A wannan rana, da yamma, sai ya ce wa almajiransa, "Mu ketare zuwa wancan hayi." **36** Da suka bar taron, sai suka tafi tare da shi yadda yake, a cikin jirgin ruwa. Akwai wadansu jiragen ruwa kuma tare da shi. **37** Sai babban hadari mai iska ya tashi, rakuman ruwa suna ta bugun jirgin ruwan, har jirgin ruwan ya kusa yă cika da ruwa. **38** Yesu kuwa yana can baya, yana barci a kan katifa. Sai almajiran suka tashe shi suka ce masa, "Malam, ba ka kula ba ko mu nutse?" **39** Sai ya farka ya tsawata wa iskar, ya ce wa rakuman ruwan, "Shiru! Ku natsu!" Sai iskar ta kwanta, kome kuma ya yi tsit. **40** Sai ya ce wa almajiransa, "Don me kuke tsoro haka? Har yanzu ba ku da bangaskiya ne?" **41** Suka tsorata, suka ce wa junu, "Wane ne wannan? Har iska da rakuman ruwa ma suna masa biyayyal"

4 Har wa yau, Yesu ya fara koyarwa a bakin tafki. Domin taron da yake kewaye da shi mai girma ne sosai, sai ya shiga cikin jirgin ruwa, ya zauna a ciki a tafkin, dukan mutanen kuwa suna a gabar ruwan. **2** Ya koya musu abubuwa da yawa da misalai. A koyarwarsa kuwa ya ce, **3** "Ku saurara! Wani manomi ya fita don yă shuka irinsa. **4** Da yana yafa irin, sai wadansu suka fadi a kan hanya, tsuntsaye suka zo suka cinye su. **5** Wadansu suka fadi a wuri mai duwatsu inda babu kasa sosai. Nan da nan, suka tsira domin kasar ba zurfi. **6** Amma da rana ta taso, sai tsire-tsirensu suka kone, suka yankwane, domin ba su da saiwa. **7** Wadansu irin suka fadi a cikin kaya. Da suka yi girma sai kaya suka shake su, har ya sa ba su yi kwaya ba. **8** Har yanzu, wadansu irin suka fadi a kasa mai kyau. Suka tsira, suka yi girma, suka ba da amfani, suka yi ribi talatin-talatin, wadansu sittin-sittin, wadansu kuma dari-dari." **9** Sai Yesu ya ce, "Duk mai kunnen ji, yă ji." **10** Lokacin da yake shi kada, Sha Biyun, da kuma wadanda suke kewaye da shi, suka tambaye shi game da misalan. **11** Sai ya ce musu, "An ba ku sanin asirin mulkin Allah. Amma ga wadanda suke waje kuwa, kome sai da misalai. **12** Saboda, "ko sun dinga duba, ba za su taba gane ba, kuma ko su dinga ji, ba za su taba fahimta ba, in ba haka ba, mai yiwuwa, su tuba, a gafarta musul!" **13** Sai Yesu ya ce musu, "Ba ku fahimci wannan misali ba? Yaya za ku fahimci wani misali ke nan?" **14** Manomi yakan shuka maganar Allah. **15** Wadansu mutane suna kama da irin da ya fadi a kan hanya, inda akan shuka maganar Allah. Da jin maganar, nan da nan sai Shaidan yă zo yă dauke maganar da aka shuka a zuciyarsu. **16** Wadansu suna kama da irin da aka shuka a wurare masu duwatsu, sukan ji maganar Allah, sukan kuma karbe ta nan da nan da farin ciki. **17** Amma da yake ba su da saiwa, ba sa dadewa. Da wahala ko tsanani ya tashi saboda maganar, nan da nan, sai su ja da baya. **18** Har yanzu, wadansu kamar irin da aka shuka cikin kaya, sukan ji maganar, **19** amma damuwar wannan duniya, da son dukya, da kuma kwafayin wadansu abubuwa, sukan shiga, su shake maganar, har su mai da ita marar amfani. (aiōn g165) **20** Wadansu mutane kuwa suna kama da irin da aka shuka a kasa mai kyau, sukan ji maganar Allah,

5 Suka ketare tafkin suka je yankin Gerasenawa. **2** Da Yesu ya sauwa daga jirgin ruwa, sai wani mutum mai mugun ruhu ya fito daga kaburbura, ya tarye shi. **3** Wannan mutumin ya mai da kaburbura gidansa. Kuma ba wanda ya iya daure shi, ko da sarka ma. **4** Gama an sha daure shi hannu da kafa da sarka, amma yakan tsintsinke sarkar, yă kuma karye karafan da suke kafafunsa. Ba wanda yake da karfin da zai iya yă riike shi. **5** Dare da rana, sai

yă dinga kuka yana kükkuje jikinsa da duwatsu a yi tambaya, "Wa ya taba rigata?" **31** Sai almajiransa cikin kaburbura da kan tuddai. **6** Da ya hangi Yesu suka ce, "Kana ganin mutane suna matsinka, duk da daga nesa, sai ya ruga da gudu, ya zo ya durkusa a haka kana tambaya, 'Wa ya taba ni?'" **32** Amma Yesu gabansa. **7** Ya yi ihu da babbar murya ya ce, "Ina ya ci gaba da dubawa don yă ga wa ya taba shi. **33** ruwanka da ni Yesu, Dan Allah Mafi Daukaka? Ka Matar, da yake ta san abin da ya faru da ita, sai ta rantse da Allah cewa ba za ka ba ni azaba ba!" **8** zo ta durkusa a gabansa, da tsoro da rawan jiki, ta Gama Yesu ya riga ya ce masa, "Ka fita daga jikin kuma gaya masa dukan abin da ya faru. **34** Sai ya mutumin nan, kai mugun ruhu!" **9** Sai Yesu ya ce mata, "Diyata, bangaskiyarki ta warkar da ke. Ki tambaye shi ya ce, "Mene ne sunanka?" Sai ya amsa sauwa lafiya, kin kuma rabu da dukan wahalarki." ya ce, "Sunana Lejjyon, wato, 'Tuli,' domin muna da **35** Yayinda Yesu yana cikin magana, sai wadansu yawa." **10** Sai ya yi ta rokon Yesu, kada yă kore su mutane daga gidan Yayirus, mai mulkin majami'a, daga wurin. **11** A kan tudun da yake nan kusa kuwa, suka zo suka ce, "Diyarka ta rasu. Kada ma ka wahal akwai wani babban garken aladu, suna kiwo. **12** da Malam." **36** Yesu bai kula da abin da suka fada Sai aljanun suka roki Yesu, suka ce, "Tura mu cikin ba, sai ya ce wa mai mulkin majami'ar, "Kada ka ji aladun nan, ka bari mu shiga cikinsu." **13** Ya kuwa tsoro, ka gaskata kawai." **37** Bai bar kowa ya bi shi yarda musu, sai mugayen ruhohin suka fita suka shiga cikin aladun. Garken kuwa, yana da kusan **38** Da suka iso gidan mai mulkin majami'ar, sai Yesu aladu dubu biyu, suka gangara daga kan tudun zuwa ya ga ana hayaniya, mutane suna kuka da kururuwa. cikin tafkin, suka nutse. **14** Masu kiwon aladun kuwa **39** Sai ya shiga ciki, ya ce musu, "Mene ne dalilin suka ruga da gudu zuwa cikin gari da kauyuka, suka wannan hayaniya da kuka? Yarinyar ba mutuwa ne ba da wannan labari. Sai mutanen suka fito, domin **40** Sai suka yi masa dariya. su ga abin da ya faru. **15** Da suka kai wajen Yesu, Bayan ya fitar da su duk waje, sai ya dauki mahaifin sai suka ga mutumin da dă yake da tulin aljanun **41** Sai ya kama hannunta ya ce mata, "Talita kum!" (Wato, yana zaune a wurin, sanye da tufafi kuma cikin hankalinsa, sai suka ji tsoro. **16** Wadanda suka ga fara rokon Yesu yă bar yankinsu. **17** Sai mutane suka **42** Nan da da mai aljanun, da kuma aladun. **18** Yesu yana kan shiga cikin jirgin ruwa ke nan, sai mutumin da dă **43** Sai ya ba da umarni mai tsanani, kada yake da aljanun ya roka yă bi shi. **19** Yesu bai yardar **44** Kamarar yarinya, na ce miki, tashi!). **45** Sai ya ce musu, masa ba, amma ya ce, "Ka tafi gida wurin iyalinika, ka **46** Kamarar yarinya, na ce miki, tashi!). **47** Sai ya ce musu, "Mene ne dalilin suka ruga da gudu zuwa cikin gari da kauyuka, suka wannan hayaniya da kuka? Yarinyar ba mutuwa ne ba da wannan labari. Sai mutanen suka fito, domin **48** Sai ya kama hannunta ya ce mata, "Talita kum!" (Wato, su ga abin da ya faru. **20** Sai mutumin ya tafi, ya yi ta ba da labari a cikin Dekafolis a kan babban alherin da Yesu ya yi masa. Dukan mutane kuwa suka yi mamaki. **21** Da Yesu ya sâke ketarewa cikin jirgin ruwa zuwa daya hayen tafkin, sai taro mai yawa ya taru kewaye da shi yayinda yake a bakin tafkin. **22** Sai daya a cikin masu mulkin majami'a, wanda ake kira Yayirus ya zo wurin. Da ganin Yesu, sai ya durkusa a gabansa, **23** ya roke shi da gaske ya ce, "Kamarar diyata tana bakin mutuwa. In ka yarda, ka zo ka dibiya hannunka a kantai, domin ta warke, ta kuma rayu." **24** Sai Yesu ya tafi tare da shi. Babban taron kuma ya bi shi, suna ta matsinsa a kowane gefe. **25** A can kuwa akwai wata mace, wadda ta yi shekaru goma sha biyu tana Zub da jini. **26** Ta kuma sha wahala kwarai a hannun likitoci da yawa, har ta kashe duk abin da take da shi, amma maimakon samun sauksi, sai ciwon ya kara muni. **27** Da ta ji labarin Yesu, sai ta zo ta bayansa, a cikin taron, ta taba rigarsa, **28** domin ta yi tunani cewa, "Ko da rigunarsa ma na taba, zan warke." **29** Nan da take, Zub da jininta ya tsaya, sai ta ji a jikinta ta rabu da shan wahalarta. **30** Nan da nan Yesu ya gane cewa, iko ya fita daga gare shi. Sai ya juya a cikin taron ya

6 Yesu ya tashi daga can ya tafi garinsa, tare da almajiransa. **2** Da Asabbaci ya kewayo, sai ya fara koyarwa a cikin majami'a, mutane da yawa da suka saurare shi, suka yi mamaki. Suna tambaya, "Ina mutumin nan ya sami wadannan abubuwa? Wace hikima ce wannan da aka ba shi, har da yana yin ayyukan banmamaki haka!" **3** Ashe, wannan ba shi ne kafinta nan ba? Shin, ba shi ne dan Maryamu ba, ba shi ne dan'uwana su Yakub, Yusuf, Yahuda da kuma Siman ba? Ashe, 'yan'uwansa mata kuma ba suna nan tare da mu ba?" Sai suka ji haushinsa. **4** Yesu ya ce musu, "Sai a garinsa kadai, da kuma cikin'yan'uwansa, da cikin gidansa ne, annabi ba shi da daraja." **5** Bai iya yin ayyukan banmamaki a wurin ba, sai dai dibiya hannuwansa da ya yi a kan mutane kima da suke da cututtuka, ya kuwa warkar da su. **6** Ya kuwa yi mamaki kwarai don rashin bangaskiyarsu. Sai ya Yesu zazzaga kauyuka yana koyarwa. **7** Ya kira Sha Biyun nan wurinsa, ya aike su biyu-biyu, ya kuma ba su iko bisa mugayen ruhohi. **8** Ga dai umarnansa, "Kada ku dauki kome don tafiyar, sai dai sanda ba burodi, ba jaka, ba kudi a damararku. **9** Ku sa takalma, amma ban da riga fiye da wadanda kuka sa. **10** Duk sa'ad da kuka shiga wani gida, ku zauna nan sai kun bar garin. **11** In

kuwa a wani wuri ba a karbe ku, ba a kuwa saurare riga su kaiwa can. **34** Da Yesu ya sauwa, ya ga taro
 ku ba, sai ku karkade kurar kafafunku sa'ad da kuka mai yawa, sai ya ji tausayinsu, gama kamar tumaki
 fita, a matsayin shaidea a kansu." **12** Suka fita, suna suke wadanda ba su da makiyayi. Sai ya fara koya
 yi wa'azi, suna ce wa mutane su tuba. **13** Suka fitar musu abubuwa da yawa. **35** A lokacin nan yamma ta
 da aljanu da yawa, suka shafa wa marasa lafiya da yi, sai almajiransa suka zo wurinsa suka ce masa,
 yawa mai, suka kuwa warkar da su. **14** Sarki Hiridus "Wurin nan kauye ne, ga shi kuma lokaci ya kure.
 ya ji wannan labari, gama sunan Yesu ya bazu a 36 Ka sallami mutanen su shiga kauyukan da suke
 ko'ina. Wadansu suna cewa, "An tashe Yohanna kurkusa, su sayi wa kansu wani abu, su ci." **37** Sai ya
 Mai Baftisma daga matattu ne, shi ya sa yana da amsa ya ce, "Ku, ku ba su wani abu su ci." Suka ce
 ikon yin ayyukan banmamakin nan." **15** Wadansu masa, "Ai, wannan zai dauki albashin wata takwas na
 suka ce, "Ai, Iliya ne." Har wa yau wadansu suka ce, mutum! Mu je mu kashe yawan kudin nan a burodi
 "Ai, annabi ne, kamar daya daga cikin annabawan mu ba su su ci?" **38** Sai ya yi tambaya ya ce, "Burodi
 dā." **16** Amma da Hiridus ya ji haka, sai ya ce, "Ai, nawa kuke da su? Je ku duba." Da suka duba, sai
 Yohanna ne, mutumin da na yankee masa kai, shi ne suka ce, "Biyar da kifi biyu." **39** Sa'an nan Yesu
 ya tashi daga matattu!" **17** Gama Hiridus da kansa ya umarce su su sa dukan mutanen su zazzauna
 ya ba da umarni a kama Yohanna, ya kuma sa aka kungya-kungya a kan danyar ciyawa. **40** Haka suka
 daure shi, aka sa shi a kurkuku. Ya yi haka saboda zazzauna a Kungiyar dari-dari, da kuma hamsin-
 Hiridiyas, matar dan'uwnasa Filibus, wadda ya aura. hamsin. **41** Ya dauki burodi guda biyar da kifin nan
18 Gama Yohanna ya yi ta ce wa Hiridus, "Ba daidai biyu, ya daga kai sama, ya yi godiya, ya kakkarya
 ba ne bisa ga doka, ka dauki matar dan'uwnaka." burodin. Sai ya ba wa almajiransa su rarraba wa
19 Saboda haka, Hiridiyas ta kulla munafunci game mutane. Ya kuma rarraba kifi biyun a tsakaninsu
 da Yohanna, ta kuma so ta kashe shi. Amma ba tā duka. **42** Kowa ya ci, ya koshi, **43** almajiran suka
 iya ba, **20** domin Hiridus yana jin tsoron Yohanna, kwashé gutsattsarin burodin da na kifin cike da
 ya kuma käre shi sosai, da sanin cewa shi mutum kwanduna goma sha biyu. **44** Yawan mutanen da
 ne mai adalci da kuma mai tsarki. Duk sa'ad da suka ci kuwa maza dubu biyar ne. **45** Nan da nan
 Hiridus ya saurari Yohanna, yakan damu kwarai, Yesu ya sa almajiransa su shiga jirgin ruwa, su sha
 duk da haka, yakan so yā ji shi. **21** A karshe, ta sami gabansa zuwa Betsaida, shi kuma yā sallami taron.
 zarafi. A ranar murnar haihuwar Hiridus, ya yi biki **46** Bayan ya bar su, sai ya hau kan dutse don yā
 domin hakimansa, da shugabannin sojojinsa, da yi addu'a. **47** Da yamma ta yi, jirgin ruwan yana
 kuma manyan mutanen Galili. **22** Sa'ad da diyar tsakiyar tafkin, Yesu kuma yana can a kasa shi kada'i.
 Hiridiyas ta shigo, ta kuma yi rawa, sai ta gamshi **48** Ya ga almajiran suna fama da tuki saboda iska
 Hiridus tare da bakinsa. Sai Sarkin ya ce wa yarinyar, tana gāba da su. Wajen tsara ta hudu na dare, sai ya
 "Ki tambaye ni kome da kike so, ni kuwa zan ba ki." tafi wurinsu, yana takawa a kan tafkin. Ya yi kamar
23 Ya yi mata alkawari da rantsuwa cewa, "Duk abin zai wuce su, **49** amma da suka gan shi yana takawa
 da kika roka, zan ba ki, ko da rabin mulkina ne." **24** a kan tafkin, sai suka yi tsammanii fatalwa ce. Sai
 Sai ta fita ta ce wa mahaifiyarta, "Me zan roka?" Ta suka yi ihu, **50** domin dukansu sun gan shi, suka
 ce, "Kan Yohanna Mai Baftisma." **25** Nan da nan, sai kuma tsorata. Nan da nan ya yi magana da su ya ce,
 yarinyar ta yi hanzari zuwa wajen sarki da rokon, "Ku yi karfin hali! Ni ne. Kada ku ji tsoro." **51** Sai ya
 "Ina so ka ba ni kan Yohanna Mai Baftisma a cikin shiga jirgin ruwan tare da su, iskar kuma ta kwanta.
 tasa, yanzu-yanzu nan." **26** Sai sarki ya yi bakin ciki Dukansu suka yi mamaki, **52** gama ba su fahimci
 kwarai, amma saboda rantsuwar da kuma bakinsa, al'amarin burodin nan ba, don zuciyarsu ta taurare.
 bai so yā hana ta ba. **27** Nan take, sai ya aiki mai **53** Da suka haye, sai suka sauwa a Gennesaret, suka
 aiawatar da kisa da umarni ya kawo kan Yohanna. daure jirgin a fugiya. **54** Da fitowarsu daga jirgin,
 Mutumin ya je ya yankee kan Yohanna a kurkuku. **28** sai mutane suka gane Yesu. **55** Suka gama yankin da
 Ya kuma kawo kan a tasa ya ba yarinyar. Ita kuma gudu, suna daukan marasa lafiya a kan tabarmai
 ta ba wa mahaifiyarta. **29** Da almajiran Yohanna zuwa duk inda suka ji yake. **56** Duk inda ya shiga,
 suka sami labari, sai suka zo suka dauki jikinsa suka cikin kauyuka, birane ko karkara, sai su kwantar
 binne a kabari. **30** Manzannin suka taru kewaye da da marasa lafiya a bakin kasuwa. Suka roke shi yā
 Yesu, suka ba shi rahoton duk abin da suka yi, da bari su taba gefen rigarsa kawai, kuma duk wadanda
 kuma suka koyar. **31** To, saboda mutane da yawa suka taşa shi kuwa, suka warke.
 suna kai da kawowa, har ma ba su sami damar cin
 abinci ba, sai ya ce musu, "Ku zo mu kafaita inda
 ba kowa don ku dan huta." **32** Sai suka tafi a jirgin
 ruwa su kafai, inda ba kowa. **33** Amma mutane da
 yawa wadanda suka ga tashinsu, sun gane su, sai
 suka ruga da gudu a kafa daga dukan birane, suka

7 Farisiyawa da wadansu malaman dokoki wadanda
 suka zo daga Urushalima, suka taru kewaye da
 Yesu. **2** Sai suka ga wadansu daga cikin almajiransa
 suna cin abinci da hannuwa marasa tsabta, wato, da
 ba a wanke ba. **3** (Farisiyawa da dukan Yahudawa ba
 sa cin abinci, sai sun wanke hannuwa sarai tukuna,

yadda al'adun dattawa suka ce. **4** Sa'ad da suka dawo daga wurin kasuwanci, dole su wanke hannu kafin su ci abinci. Sukan kuma kiyaye wadansu al'adu da yawa, kamar wanken kwafuna, tuluna da butoci.) **5** Saboda haka, Farisiyawa da malaman dokoki suka tambayi Yesu, suka ce, "Don me almajirranka ba sa bin al'adun dattawa, a maimakon haka suna cin abinci da hannuwa marasa tsabta?" **6** Ya amsa ya ce, "Daidai ne Ishaya ya yi annabci game da ku munafukai; kamar yadda yake a rubuce cewa, "Wadannan mutane da baki suke girmama ni, amma zukatansu sun yi nesa da ni. **7** A banza suke mini sujada, koyerwarsu, dokokin mutane ne kawai.' **8** Kun yar da umarnan Allah, kuna bin al'adun sauksi na ajiye umarnan Allah a gefe daya, don ku kiyaye al'adunku! **10** Gama Musa ya ce, 'Ka girmama mahaifinka da mahaifiyarka, kuma, 'Duk wanda shi.' **11** Amma ku, kukan ce, in mutum ya ce wa abin da aka kebe wa Allah), **12** sa'an nan haka ba kwa kara barinsa yā yi wa mahaifinsa ko mahaifiyarsa wani abu. **13** Ta haka kuke rushe maganar Allah ta wurin al'adun da kuke mika wa'ya'yanku. Haka kuma kuke yin abubuwa da yawa." **14** Sai Yesu ya sāke kiran taron wurinsa ya ce, "Ku saurare ni dukanku, ku kuma fahimci wannan. **15** Ba abin da yake shiga mutum daga waje ba ne yake kazantar da shi. Sai dai abin da ya fita daga cikin mutum ne, yake kazantar da shi." **17** Bayan ya bar taron, ya shiga gida, sai almajiransa suka tambaye shi ma'anar wannan misali. **18** Ya ce, "Ashe, ba ku da saurin ganewa? Ba ku gane cewa ba abin da yake shiga mutum daga waje ba ne yake kazantar da shi. **19** Gama ba ya shiga cikin zuciyarsa, sai dai cikin tumbinsa, sa'an nan kuma yā fita daga jikinsa." (Da fadin haka, Yesu ya nuna tsabtar kowane irin abinci.) **20** Ya ci gaba, "Abin da yake fitowa daga mutum ne yake kazantar da shi. **21** Gama daga ciki, daga zuciyar mutane, mugayen tunani suke fitowa, fasikanci, sata, kisankai, zina, **22** kwadayi, keta, rufu, kazantacceen sha'awa, kishi, bata suna, girman kai da kuma wauta. **23** Duk wadannan mugayen abubuwa daga cikin suke fitowa, suna kuma kazantar da mutum." **24** Sai Yesu ya bar wurin, ya kuma tafi wajajen Taya. Ya shiga wani gida, bai kuwa so kowa yā sani ba. Duk da haka, bai iya boye kasancewarsa ba. **25** Da jin labarinsa, sai wata mace wadda karamar diyarta tana da mugun ruhu, ta zo ta durkusa a gabansa. **26** Macen kuwa mutumiyar Hellenawa ce, an haife ta a Funisiya a Suriya. Ta roki Yesu yā fitar da aljani da yake jikin diyarta. **27** Yesu ya ce mata, "Da farko, bari'ya'ya su ci su koshi tukuna, gama ba daidai ba ne, a dāuki burodin yara a jefa wa karnukansu." **28**

Ta amsa, ta ce, "I, Ubangiji, ko karnuka ma da suke karkashin tebur, sukan ci burbusin da suke fāduwa daga abincin yara." **29** Sai ya ce mata, "Saboda irin wannan amsa, ki tafi, aljanin ya rabu da diyarki." **30** Ta tafi gida, ta tarar da diyarta kwance a gado, aljanin kuwa ya fita. **31** Sai Yesu ya bar wajajen Taya, ya bi ta Sidon har zuwa Tekun Galili da kuma cikin yankin Dekafolis. **32** A can ne wadansu mutane suka kawo masa wani kurma, wanda da kyar yake magana. Sai suka roke shi yā dibiya hannunsa a kan miyau ya kuma taba harshen mutumin. **34** Ya daga kai sama, ya ja numfashi mai surfi, sa'an nan ya ce mutumin. **35** Bayan ya fada haka, sai kunnuwan mutumin suka bude, harshensa kuma ya kunce, sai ya fara magana sarai. **36** Yesu ya umarce su, kada su gaya wa kowa. Amma kara yawan kwabarsu kara yawan yada labarin suke ta yi. **37** Mutane suka cika da mamaki, suka ce, "Kai, ya yi kome daidai. Har ma yana sa kurame su ji, bebaye kuma su yi magana."

8 A kwanakin nan wani taro mai girma ya taru. Tun da yake ba su da abin da za su ci, sai Yesu ya kira almajiransa ya ce, **2** "Ina jin tausayin mutanen nan, kwanansu uku ke nan tare da ni, kuma ba su da abin da za su ci. **3** In na sallame su gida da yunwa, za su kāsa a hanya, don wadansu daga cikinsu sun zo daga nesa." **4** Almajiransa suka amsa suka ce, "Amma a ina, a wannan wurin da ba kowa, wani zai iya samun isashen burodi, don a ciyar da su?" **5** Sai Yesu ya yi tambaya ya ce, "Burodi guda nawa kuke da su?" Suka ce, "Bakwai." **6** Sai ya gaya wa taron su zazzauna a kasa. Bayan ya dāuki burodin nan bakwai, ya yi godiya, sai ya kakkarya, ya ba wa almajiransa su rarraba wa mutanen, suka kuwa yi haka. **7** Suna kuma da kananan kifaye kadan, ya ba da godiya dominisu, ya kuma ce wa almajiran su rarraba musu. **8** Mutanen suka ci, suka koshi. Daga baya, almajiran suka tattara gutsatsarin da suka rage cike da kwanduna bakwai. **9** Wajen maza dubu hudu ne suka kasance. Da ya sallame su, **10** sai ya shiga jirgin ruwa tare da almajiransa, suka tafi yankin Dalmanuta. **11** Farisiyawa suka zo suka fara yin wa Yesu tambayoyi. Don su gwada shi, sai suka nemi yā nuna musu wata alama daga sama. **12** Sai ya ja numfashi mai surfi ya ce, "Don me wannan zamani yake neman ganin abin banmamaki? Gaskiya nake gaya muku, ba wata alamar da za a ba su." **13** Sai ya bar su, ya koma cikin jirgin ruwan, suka ketare zuwa daya hayin. **14** Almajiran suka manta su riķe burodi, sai dai guda daya da suke da shi a cikin jirgin ruwan. **15** Yesu ya gargade su ya ce, "Ku yi hankali, ku kuma lura da yistin Farisiyawa da na Hiridus." **16** Suka tattauna wannan da juna, suna cewa, "Don ba mu da burodi ne." **17** Da ya gane abin da suke

tattaunawa, sai Yesu ya tambaye su ya ce, "Don me mai tsawo, suka kasance su kafai a wurin. A can aka kuke zancen rashin burodi? Har yanzu ba ku gane sāke kamanninsa a gabansu. **3** Tufafinsa suka zama ko fahimta ba? Zukatanku sun taurare ne? **18** Kuna fari suna kyalli, fiye da yadda wani a dunia zai iya da idanu, amma kun kāsa gani, kuna da kunnuwa, yi su. **4** Iliya da Musa suka bayyana a gabansu, suna amma kun kāsa ji? Ba ku tuna ba? **19** Da na kakkarya magana da Yesu. **5** Bitrus ya ce wa Yesu, "Rabbi, ya burodi guda biyar wa mutane dubu biyar, kwanduna yi kyau da muke nan. Bari mu kafa bukkoki guda nawa kuka kwashe cike da gutsatsarin?" Suka amsa, uku, daya dominika, daya domin Musa, daya kuma "Sha biyu." **20** "Da na kuma kakkarya burodin nan domin Iliya." **6** (Bai san abin da zai fada ba ne, gama bakwai wa mutum dubu hudu, kwanduna nawa kuka sun tsorata kwarai.) **7** Sai wani giringe ya bayyana, kwashe cike da gutsatsarin?" Suka ce, "Bakwai." ya rufe su, wata murya kuma ta fito daga giringien, **21** Ya ce musu, "Har yanzu ba ku fahimta ba?" **22** ta ce, "Wannan Dana ne, wanda nake kauna, ku Suka iso Betsaida, sai wadansu mutane suka kawo saurare shi!" **8** Farat daya, da suka waiwaya, ba wani makaho, suka roki Yesu yā taba shi. **23** Yesu ya su kara ganin kowa tare da su ba, sai dai Yesu. **9** kama hannun makahon ya kai shi bayan kauen. Da suna saukowa daga dutsen, Yesu ya umarce su Bayan ya tofa miyau a idanun mutumin, ya kuma kada su gaya wa kowa abin da suka gani, sai bayan dibiya masa hannuwansa, sai ya tambaye shi ya ce, 'Dan Mutum ya tashi daga matattu. **10** Suka riķe "Kana iya ganin wani abu?" **24** Sai ya daga kai ya wannan zance a boye tsakaninsu, suna tattaunawa ce, "Ina ganin mutane, suna kama da itatuwa da ko mece ce ma'anar "tashi daga matattu." **11** Suka suke tafiya." **25** Yesu ya sāke dibiya hannuwansa a tambaye shi, suka ce, "Don me malaman dokoki suke idanun mutumin, sai idanunsa suka bude, ya sami cewa, sai Iliya ya fara zuwa?" **12** Yesu ya amsa ya ce, gani, ya kuma ga kome sarai. **26** Yesu ya sallame shi "Gaskiye ne, Iliya zai zo da fari, yā kuma mayar da gida ya ce, "Kada ka shiga cikin kauen." **27** Yesu dukan abubuwa. Don me kuma aka rubuta cewa, da almajiransa suka tafi kauyukan da suke kewaye dole Dan Mutum yā sha wahala sosai, kuma a ki shi? da Kaisariya Filippi. A hanya ya tambaye su ya ce, **13** Amma ina fada muku, Iliya ya riga ya zo, kuma "Wa, mutane suke ce da ni?" **28** Suka amsa, suka suka yi duk abin da suka ga dama da shi, kamar ce, "Wadansu suna cewa, Yohanna Mai Baftisma, yadda aka rubuta game da shi." **14** Da suka dawo wadansu Iliya, wadansu kuma har wa yau sun ce, wurin sauran almajiran, sai suka ga babbani taro daya daga cikin annabawa." **29** Sai ya yi tambaya kewaye da su, malaman dokoki suna gardama da ya ce, "Amma ku fa, wa kuke ce da ni?" Bitrus ya su. **15** Nan take da dukan mutanen suka ga Yesu, sai amsa ya ce, "Kai ne Kiristi." **30** Yesu ya gargade su suka cika da mamaki, suka ruga da gudu don su gai kada su gaya wa kowa kome a kansa. **31** Sai ya fara da shi. **16** Ya tambaye su ya ce, "Gardamar me kuke koya musu cewa, dole Dan Mutum yā sha wahaloli yi da su?" **17** Wani mutum a cikin taron ya amsa ya da yawa, dattawa, manyan firistoci da malaman ce, "Malam, na kawo maka dana mai wani ruhun da dokoki kuma su ki shi. Dole kuma a kashe shi, bayan yake hana shi magana. **18** Duk lokacin da mugun kwana uku kuma, yā tashi. **32** Ya yi wannan zance a ruhun ya kama shi, yakan jefa shi a kasa. Bakinsa sarari. Sai Bitrus ya jawo shi gefe, ya fara tsawata yakan yi kumfa, yā cije hakorarsa, yakan sa jikinsa masa. **33** Amma da Yesu ya juya ya dubi almajiransa, ya sandare, yā zama da karfi. Na roki almajiranksa sai ya tsawata wa Bitrus ya ce, "Tashi daga nan su fitar da ruhun, amma ba su iya ba." **19** Yesu ya Shaifan! Ba ka da al'amuran Allah a zuciyarka, sai ce, "Ya ku zamani marar bangaskiya, har yaushe na mutane." **34** Sai ya kira taron wurinsa tare da zan kasance tare da ku? Har yaushe zan yi hakuri almajiransa ya ce, "Duk wanda zai bi ni, dole yā ki da ku? Kowo mini yaron." **20** Sai suka kawo shi. Da kansa, yā dauki gicciyensa yā bi ni. **35** Domin duk ruhun ya ga Yesu, nan da nan sai ya buge yaron mai son ceton ransa zai rasa shi, amma duk wanda da farfadiya. Ya fāđi a kasa, yana birgima, bakinsa ya rasa ransa saboda ni, da kuma bishara, zai same yana kumfa. **21** Yesu ya tambayi mahaifin yaron shi. **36** Me mutum zai amfana, in ya ribato dunia ya ce, "Tun yaushe yake haka?" Ya ce, "Tun yana duka a bakin ransa? **37** Ko kuma, me mutum zai karami. **22** Ya sha jefa shi cikin wuta, ko ruwa don bayar a musayar ransa? **38** Duk wanda ya ji kunyata, yā kashe shi. Amma in za ka iya yin wani abu, ka da na kalmomina a wannan zamani na fasikanci da ji tausayinmu ka taimake mu." **23** Yesu ya ce, "In zunubi, Dan Mutum ma zai ji kunyarsa lokacin da za ka iya?" Ai, kome mai yiwuwa ne ga wanda ya shiga cikin daukakar Ubansa, tare da tsarkakan gaskata." **24** Nan da nan mahaifin yaron ya fada da karfi ya ce, "Na gaskata, ka taimake ni in sha kan rashin bangaskiyat!" **25** Da Yesu ya ga taron suna zuwa can a guje, sai ya tsawata wa mugun ruhun ya ce, "Kai ruhun kurma, da na bebe, na umarce ka, ka fita daga cikinsa, kada kuma ka kara shigarsa." **26** Sai ruhun ya yi ihu, ya buge shi da karfi da farfadiya,

9 Ya kuma ce musu, "Gaskiya nake gaya muku, wadansu da suke tsattsaye a nan ba za su mutu ba, sai sun ga mulkin Allah ya bayyana da iko." **2** Bayan kwana shida, sai Yesu ya dauki Bitrus, Yakub da Yohanna tare da shi, ya kai su kan wani dutse

ya fita. Yaron ya kwanta kamar matacce, har mutane da yawa suka ce, "Ai, ya mutu." **27** Amma Yesu ya kama shi a hannu ya daga, ya kuwa tashi tsaye. **28** Da Yesu ya shiga gida, almajiransa suka tambaye shi a boye, suka ce, "Me ya sa ba mu iya fitar da shi ba?" **29** Ya amsa ya ce, "Sai da addu'akadai irin wannan yakan fita." **30** Suka bar wurin suka bi ta Galili. Yesu bai so wani yā san inda suke ba, **31** gama yana koya wa almajiransa. Ya ce musu, "Za a ci amanar Dan Mutum, a ba da shi ga hannun mutane. Za su kashe shi, bayan kwana uku kuma zai tashi." **32** Amma ba su fahimci abin da yake nufi ba, suka kuma ji tsoro su tambaye shi game da wannan. **33** Suka iso Kafarnahum. Da yana cikin gida, sai ya tambaye su ya ce, "Gardamar me kuke yi a hanya?" **34** Amma suka yi shiru, don a hanya suna gardama ne, a kan ko wane ne a cikinsu ya fi girma? **35** Da Yesu ya zauna, sai ya kira Sha Biyun ya ce, "In wani yana so yā zama na fari, dole yā zama na karshe duka, da kuma bawan kowa." **36** Ya dauki wani karamin yaro ya sa yā tsaya a tsakiyarusu. Ya dauke shi a hannunsa, ya ce musu, **37** "Duk wanda ya karbi daya daga cikin wadannan kananan yara a cikin sunana, ni ya karba. Duk wanda kuma ya karbe ni, ba ni ya karfa ba, amma wanda ya aiko ni ne ya karba." **38** Yohanna ya ce, "Malam mun ga wani mutum yana fitar da aljanu a cikin sunanka, sai muka ce yā daina, domin shi ba daya daga cikinmu ba ne." **39** Yesu ya ce, "Kada ku hana shi. Ba wanda yake yin ayyukan bannamaki a cikin sunana, nan take yā fadi wani abu mummuna game da ni. **40** Gama duk wanda ba ya gāba da mu, namu ne. **41** Gaskiya nake gaya muku, duk wanda ya ba ku ruwan sha a sunana, saboda ku na Kiristi ne, lalle, ba zai rasa ladarsa ba. **42** "Idan kuma wani yā sa daya daga cikin wadannan'yan yara masu gaskatawa da ni yā yi laifi, zai fiye masa a rataya wani babban dutsen niķa a wuyarsa, a jefa shi cikin teku. **43** In hammunka yana sa ka yin zunubi, yanke shi. Ai, gwamma ka shiga rai da hannu daya, da ka shiga jahannama ta wuta, inda ba a iya kashe wutara ba, da hannuwanka biyu. (**Geenna g1067**) **45** In kuma kafarka tana sa ka yin zunubi, yanke ta. Ai, gwamma ka shiga rai da kafa daya, da a jefa ka cikin jahannama ta wuta, da kafafunka biyu. (**Geenna g1067**) **47** In kuma idonka yana sa ka zunubi, kwakule shi. Ai, gwamma ka shiga mulkin Allah da ido daya, da a jefa ka cikin jahannama ta wuta, da idanu biyu, (**Geenna g1067**) **48** inda "tsutsotsinsu ba sa mutuwa, wutara kuma ba a iya kashewa." **49** Za a tsarkake kowa da wuta. **50** "Gishiri yana da dadī, amma in ya rabu da dandanonsa, ta yaya za a sāke mai da cfandanonsa? Ku kasance da gishiri a cikinku, ku kuma yi zauna lafiya da juna."

kamar yadda ya saba. **2** Wadansu Farisiyawa suka zo suka gwada shi, ta wurin yin masa tambaya cewa, "Daidai ne bisa ga doka, mutum yā saki matarsa?" **3** Ya amsa ya ce, "Me Musa ya umarce ku?" **4** Suka ce, "Musa ya ba da izini mutum yā rubuta takardar saki, yā kuma kore ta." **5** Yesu ya ce, "Saboda taurin kanku ne, Musa ya rubuta muku wannan doka. **6** Amma a farkon halitta, Allah ya 'halicce su miji da mace.' **7** 'Saboda wannan dalili, mutum zai bar mahaifinsa da mahaifiyarsa, yā manne wa matarsa, **8** su biyun kuma za su zama jiki daya.' Saboda haka, su ba mutum biyu ba ne, amma mutum daya. **9** Domin haka, abin da Allah ya hada, kada mutum yā raba." **10** Da suna cikin gida kuma, sai almajiran suka tambayi Yesu game da wannan. **11** Ya amsa ya ce, "Duk wanda ya saki matarsa, ya auri wata, yana da laifin aikata zina a kan matar da ya saki. **12** In kuma ta saki mijinta ta auri wani, ta yi zina ke nan." **13** Mutane suka kawo kananan yara wurin Yesu don yā taba su, amma almajiran suka kwabé su. **14** Da Yesu ya ga haka, sai ya yi fushi, ya ce musu, "Ku bar yara kanana su zo wurina, kada ku hana su, gama mulkin Allah na irin wadannan ne. **15** Gaskiya nake gaya muku, duk wanda bai karbi mulkin Allah kamar karamin yaro ba, ba zai taba shiga mulkin ba." **16** Sai ya dauki yaran a hannuwansa, ya dībiya musu hannuwansa, ya kuma albarkace su. **17** Da Yesu ya kama hanya, sai wani mutum ya ruga da gudu ya zo wajensa, ya durkusa a gabansa ya ce, "Malam nagari, me зан yi domin in gāji rai madawwami?" (**aiōnios g166**) **18** Yesu ya amsa ya ce, "Don me kake ce da ni mai nagarta? Ai, ba wani nagari, sai Allah kadai. **19** Ka san dokokin da suka ce, 'Kada ka yi kisankai, kada ka yi zina, kada ka yi sata, kada ka ba da shaida ta farya, kada ka cuci wani, ka girmama mahaifinka da mahaifiyarka.'" **20** Mutumin ya ce, "Malam, ai, tun ina yaro na kiyaye duk wadannan." **21** Yesu ya kalle shi da kauna ya ce, "Abu daya ka rasa, ka tafi ka sayar da duk abin da kake da shi, ka ba wa matalauta, za ka kuwa sami dukiya a sama. Sa'an nan ka zo ka bi ni." **22** Da jin wannan, sai mutumin ya bata fuskarsa, ya tafi da bakin ciki, gama yana da arziki sosai. **23** Yesu ya duddub, sai ya ce wa almajiransa, "Yana da wuya fa masu arziki su shiga mulkin Allah!" **24** Almajiransa suka yi mamakin kalmominsa. Amma Yesu ya sāke ce musu, "Ya'yana, yana da wuya fa a shiga mulkin Allah! **25** Ya fi sauķi rakumi yā shiga ta kafar allura, da mai arziki yā shiga mulkin Allah." **26** Almajiransa suka yi mamaki kwarai, suka ce wa juna, "To, wa zai sami ceto ke nan?" **27** Yesu ya kalle su ya ce, "Ga mutum kam, wannan ba mai yiwuwa ba ne, amma ga Allah, wannan mai yiwuwa ne; dukan abubuwa

10 Sai Yesu ya tashi daga nan ya tafi yankin Yahuudiya, da kuma ketaren Urdun. Taron mutane suka sâke zuwa wurinsa, ya kuma koya musu

595

Markus

ko'yan'uwa maza da mata, ko mahaifiya, ko mahaifi, ko'ya'ya, ko gonaki saboda ni, da kuma bishara, **30** sa'an nan yā kāsa samun ninkinsu dari a zamanin yanzu (na gidaje, da'yan'uwa mata, da'yan'uwa maza, da uwaye, da'ya'ya, da gonaki amma tare da tsanani) a lahir a kuma yā sami rai madawwami. **(aiōn g165, aiōnios g166)** **31** Amma da yawa da suke na farko, za su zama na kārshe, na kārshe kuma, za su zama na farko." **32** Suna haurawa a hanyarsu zuwa Urushalima ke nan, Yesu yana a gaba, almajiran suna bin sa suna mamaki, wadanda suke bi kuma suna ji tsoro. Ya sāke kai Sha Biyun nan gefe, ya gaya musu abin da zai faru da shi. **33** Ya ce, "Za mu haura zuwa Urushalima, za a bashe 'Dan Mutum, ga manyan firistoci da malaman dokoki. Za su yi masa hukuncin kisa, a kuma ba da shi ga Al'ummai, **34** wadanda za su yi masa ba'a, su tofa masa miyau, su yi masa bulala, su kuma kashe shi. Bayan kwana uku kuma yā tashi." **35** Sai Ya'kub da Yohanna, ya'yan Zebedi maza suka zo wurinsa suka ce, "Malam, muna so ka yi mana duk abin da muka roka." **36** Ya tambaye su ya ce, "Me kuke so in yi muku?" **37** Suka amsa suka ce, "Ka bar dayanmu yā zauna a damarka, dayan kuma a hagunka, a cikin daukakarka." **38** Yesu ya ce, "Ba ku san abin da kuke roko ba. Za ku iya shan kwaf da zan sha, ko a yi muku baftisma da baftismar da aka yi mini?" **39** Suka ce, "Za mu iya." Yesu ya ce musu, "Za ku sha kwaf da zan sha, a kuma yi muku baftisma da aka yi mini, **40** amma zama a damana ko haguna, ba ni nake ba da izinin ba. Wadannan wurare na wadanda aka riga aka shirya musu ne." **41** Da sauran goman suka ji wannan, sai suka yi fushi da Yakub da Yohanna. **42** Yesu ya kira su ya ce musu, "Kun sani wadanda aka san su da mulkin al'ummai sukan nuna musu iko, hakimansu ma sukan gasa musu iko. **43** Ba haka ya kamata yā zama da ku ba. A maimakon, duk wanda yake so yā zama babba a cikinku, dole yā zama bawanku. **44** Duk wanda kuma yake so yā zama na farko, dole yā zama bawan kowa. **45** Gama ko 'Dan Mutum ma, bai zo domin a bauta masa ba, amma don yā yi bauta, yā kuma ba da ransa fansa saboda mutane da yawa." **46** Sai suka iso Yeriko. Sa'ad da Yesu da almajiransa tare da taro mai yawa suke barin birnin, wani makaho da ake kira Bartimawus kuwa (wato, "dan Timawus"), yana zaune a gefen hanya yana bara. **47** Da ya ji cewa Yesu Banazare ne, sai ya daga murya, yana cewa, "Yesu 'Dan Dawuda, ka yi mini jinkai!" **48** Mutane da yawa suka kwabe shi, suka ce yā yi shiru, amma ya kara daga murya yana cewa, "Dan Dawuda, ka yi mini jinkai!" **49** Yesu ya tsaya ya ce, "Ku kira shi." Sai suka kira makahon suka ce, "Ka yi farin ciki! Tashi tsaye! Yana kiranka." **50** Ya jefar da mayafinsa waje daya, ya yi wuf, ya zo wurin Yesu. **51** Yesu ya tambaye shi ya ce, "Me kake so in yi maka?" Makahon ya ce, "Rabbi, ina so in sami ganin gari."

52 Yesu ya ce, "Je ka, bangaskiyarka ta warkar da kai." Nan da nan, ya sami ganin gari, ya kuma bi Yesu suka tafi.

11 Sa'ad da suka yi kusa da Urushalima, suka zo Betfaji da Betani wajen Dutsen Zaitun, sai Yesu ya aiki biyu daga cikin almajiransa, **2** ya ce musu, "Ku je kauyen da yake gaba da ku, da shigarku, za ku tarar da wani dan jaki a daure a can, wanda ba wanda ya taba hawa. Ku kunce shi ku kawo nan. **3** In wani ya tambaye ku, 'Don me kuke yin haka?' Ku gaya masa cewa, 'Ubangiji yana bukatarsa, zai kuma dawo da shi ba da jimawa ba.'" **4** Suka tafi, suka kuwa tarar da wani dan jaki a waje, a titi, daure a kofar gida. Suna cikin kunce shi ke nan, **5** sai wadansu mutane da suke tsattsaye a wurin suka ce musu, "Me kuke yi da kuke kunce dan jakin nan?" **6** Suka amsa kamar yadda Yesu ya ce su yi. Mutanen kuwa suka kyale su. **7** Da suka kawo shi wajen Yesu, sai suka shimpida rigunarsu a bayansa. Yesu kuwa ya hau ya zauna bisansa. **8** Mutane da yawa suka shimpida rigunarsu a kan hanya, wadansu kuma suka baza rassan itatuwan da suka sara daga gonaki. **9** Wadanda suka yi gaba, da kuma wadanda suke biye, duk suka daga murya, suna cewa, "Hosanna!" "Mai albarka ne wanda yake zuwa a cikin sunan Ubangiji!" **10** "Mai albarka ne mulkin nan mai zuwa na mahaifinmu Dawudal!" "Hosanna a can cikin samaniyal!" **11** Yesu ya shiga Urushalima ya kuma tafi filin haikali. Ya dudduba kome duka, amma da yake yamma ta yi, sai ya tafi Betani tare da Sha Biyun. **12** Kashegari, da suke barin Betani, Yesu kuwa ya ji yunwa. **13** Da ya hangi wani itacen baure mai ganye, sai ya je domin yā ga ko yana da'yāya. Amma da ya kai can, bai tarar da kome ba sai ganye, domin ba lokacin'ya'yan baure ba ne. **14** Sai ya ce wa itacen, "Kada kowa yā kara cin'ya'yanka." Almajiransa kuwa suka ji ya fadi haka. **(aiōn g165)** **15** Da suka kai Urushalima, sai Yesu ya shiga filin haikal, ya fara korar wadanda suke saya da sayarwa a can. Ya tutture tebur na masu musayar kudi, da kujerun masu sayar da tattabaru, **16** ya kuma hana kowa yā ratsa da a filin haikali dauke da kayan ciniki. **17** Da yake koya musu, sai ya ce, "Ashe, ba a rubuce yake ba cewa, 'Za a kira gidana, gidan addu'a na dukan al'ummai ba?' Amma ga shi kun mai da shi 'kogon'yan fashi.'" **18** Manyan firistoci da malaman dokoki suka ji wannan, sai suka fara neman hanyar da za su kashe shi, gama suna jin tsoronsa, saboda dukan taron suna mamakin koyarwarsa. **19** Da yamma ta yi, sai Yesu da almajiransa suka bar garin. **20** Da safe, da suke wucewa, sai suka ga itacen bauren nan ya yankwane tun daga saiwersa. **21** Bitrus ya tuna, sai ya ce wa Yesu, "Rabbi, duba! Itacen bauren nan da ka la'anta, ya yankwane!" **22** Yesu ya amsa ya ce, "Ku gaskata da Allah. **23** Gaskiya nake gaya muku, in wani ya ce wa dutsen

nan, ‘Je ka, ka fāda cikin teku,’ bai kuwa yi shakka suka tura wadansu Farisiyawa da mutanen Hiridus a zuciyarsa ba, amma ya gaskata cewa, abin da ya zuwa wurin Yesu, domin su sa masa tarko a cikin fada zai faru, haka kuwa za a yi masa. **24** Saboda maganarsa. **14** Suka zo wurinsa suka ce, “Malam, haka, ina fada muku, duk abin da kuka roka cikin mun san kai mutum ne mai mutunci. Ba ka bin addu’ā, ku gaskata kun riga kun karba, zai kuwa ra’ayin mutane, don ba ka nuna bambanci. Amma zama naku. **25** A duk lokacin da kuke tsaye cikin kana koyar da hanyar Allah bisa ga gaskiya. Daidai addu’ā, in kuna rike da wani mutum a zuciyarku, ku gafarta masa, domin Ubanku da yake sama shi ma yā gafarta muku zunubanku.” **27** Suka sāke sai ya yi tambaya ya ce, “Don me kuke koñarin sa dawowa cikin Urushalima. Da Yesu yana tafiya a filin haikali, sai manyan firistoci, malaman dokoki da kuma dattawa suka zo wurinsa. **28** Suka tambaye, shi suka ce, “Da wane iko kake yin wadannan abubuwa? Suka ce, “Na Kaisar.” **17** Sai Yesu ya ce musu, “Ku ba Wa kuma ya ba ka ikon yin wannan?” **29** Yesu ya ce, “Zan yi muku tambaya guda. Ku ba ni amsa, ni kuma zan gaya muku, ko da wane iko nake yin wadannan abubuwa. **30** Baftismar Yohanna, daga sama ce, ko daga mutane? Ku fāda minil!” **31** Sai suka tattauna a junansu, suka ce, “In muka ce, ‘Daga sama ne,’ zai ce, ‘To, don me ba ku gaskata shi ba?’ **32** In kuma muka ce, ‘Daga wurin mutane ne’; suna jin tsoron mutane, don kowa ya dauka cewa, Yohanna, annabi suka ce, “Ba mu sani ba.” Yesu ya ce, “To, ni ma ba zan gaya muku ko da wane iko nake yin wadannan abubuwa ba.”

12 Sa’an nan ya fara yi musu magana da misalai ya ce, “Wani mutum ya shuka gonar inabi. Ya kewaye ta da katanga, ya haka rami domin matsin inabin, ya kuma gina dākin gadi. Sai ya ba wa wadansu manoma hayar gonar inabin, sa’an nan ya yi tafiya. **2** Da lokacin girbi ya yi, sai ya aiki wani bawa wajen’yan hayan, don yā karbo masā’ya’yan inabin daga wurinsu. **3** Amma suka kama shi, suka yi masa dūka, suka kore shi hannun wofi. **4** Sai ya sāke aikan wani bawa wurinsu, amma suka bugi wannan mutum a kai, suka wulakanta shi. **5** Har yanzu ya sāke aikan wani. Wannan kuwa suka kashe. Ya aika wadansu da yawa; suka bubbuge wadansu, sauran kuwa suka kashe. **6** “Sauran mutum daya da ya rage ya aika, da, da yake kauna. Daga karshe sai ya aike shi, yana cewa, ‘Za su girmama dana.’ **7** “Amma’yan hayan suka ce wa junna, ‘Aha! Wannan shi ne magājin. Ku zo mu kashe shi, gādon kuma yā zama namu.’ **8** Sai suka kama shi suka kashe, suka jefa shi bayan gonar inabin. **9** “To, me, mai gonar inabin zai yi ke nam? Zai zo yā karkashe dukan’yan hayan nan, ya kuma ba wa wadansu gonar inabin. **10** Ba ku taba karanta wannan Nassi ba, “Dutsen da magina suka ki, shi ne kuwa ya zama dutsen kusurwan gini. **11** Ubangiji ya yi wannan, ya kuma yi kyau a idanunmu?” **12** Sai manyan Firistoci da malaman dokoki da shugabanni suka nemi hanyar da za su kama shi, domin sun gane ya yi misalin a kansu ne. Amma suka ji tsoron taron, saboda haka suka bar shi suka yi tafiyarsu. **13** Daga baya, sai suka tura wadansu Farisiyawa da mutanen Hiridus a zuciyarsa ba, amma ya gaskata cewa, abin da ya zuwa wurin Yesu, domin su sa masa tarko a cikin fada zai faru, haka kuwa za a yi masa. **24** Saboda maganarsa. **14** Suka zo wurinsa suka ce, “Malam, haka, ina fada muku, duk abin da kuka roka cikin mun san kai mutum ne mai mutunci. Ba ka bin addu’ā, ku gaskata kun riga kun karba, zai kuwa ra’ayin mutane, don ba ka nuna bambanci. Amma zama naku. **25** A duk lokacin da kuke tsaye cikin kana koyar da hanyar Allah bisa ga gaskiya. Daidai addu’ā, in kuna rike da wani mutum a zuciyarku, ku gafarta masa, domin Ubanku da yake sama shi ma yā gafarta muku zunubanku.” **27** Suka sāke sai ya yi tambaya ya ce, “Don me kuke koñarin sa dawowa cikin Urushalima. Da Yesu yana tafiya a filin haikali, sai manyan firistoci, malaman dokoki da kuma dattawa suka zo wurinsa. **28** Suka tambaye, shi suka ce, “Da wane iko kake yin wadannan abubuwa? Suka ce, “Na Kaisar.” **17** Sai Yesu ya ce musu, “Ku ba Wa kuma abin da yake na Allah.” Suka yi mamakinsa kwarai. **18** Sa’an nan Sadukiyawa da suke cewa, babu tashin matattu, suka zo masa da tambaya. **19** Suka ce, “Malam, Musa ya rubuta mana cewa, in dan’uwani wani mutum ya mutu, ya bar mata babu’ya’ya, dole mutumin ya auri gwauruwar, yā kuma samo wa fan’uwansa’ya’ya. **20** To, an yi wadansu’yan’uwa guda bakwai. Na fari ya yi aure, ya mutu babu’ya’ya. **21** Na biyun ya auri gwauruwar, sai shi ma ya mutu, babu’ya’ya. Haka kuma na ukun. **22** A gaskiya, ba ko daya daga cikin bakwai din da ya bar’ya’ya. Daga karshe, macen ta mutu. **23** To, a tashin matattu, matar wa za tā zama, don duk su bakwai nan sun aure ta?” **24** Yesu ya ce, “Ashe, ba a cikin kuskure kuke ba saboda rashin sanin Nassi, ko ikon Allah? **25** Sa’ad da matattu suka tashi, ba za su yi aure ba, ba kuwa za a ba da su ga aure ba. Za su zama kamar yadda mala’iku suke a cikin sama. **26** Game da tashin matattu kuwa, ashe, ba ku karanta a cikin littafin Musa ba, game da labarin dan kurmin nan mai cin wuta da Musa ya gani a jeji, yadda Allah ya yi magana da shi ya ce, ‘Ni ne Allah na Ibrahim, Allah na Ishaku da kuma Allah na Yakub?’ **27** Shi ba Allah na matattu ba ne, shi Allah na masu rai ne. Kun yi mummimunan kuskure!” **28** Wani daga cikin malaman dokoki ya zo ya ji suna muhawwara. Da ya lura cewa Yesu ya amsa musu daidai, sai ya tambaye shi ya ce, “A cikin dukan dokoki, wacce ta fi girma duka?” **29** Yesu ya ce, “Wadda ta fi girma duka, ita ce wannan. ‘Ku saurara, ya Isra’ila, Ubangiji Allahnmu, Ubangiji daya ne. **30** Ka kaunaci Ubangiji Allahnka da dukan zuciyarka, da dukan ranka, da dukan hankalinka, da kuma dukan karfinka.’ **31** Na biyun ita ce, ‘Ka kaunaci makwabcinka kamar kanka.’ Ba wata doka da ta fi wadannan.” **32** Mutumin ya ce, “Malam, ka fadi daidai. Daidai ne da ka ce, Allah daya ne, babu kuma wani sai shi. **33** Nuna kauna ga Allah da dukan zuciyarka, da dukan ganewarka, da dukan karfinka, da kuma nuna kauna ga makwabcinka kamar kanka, ya fi dukan hadayun konawa da sadakoki.” **34** Da Yesu ya ga ya amsa da hikima, sai ya ce masa, “Ba ka da nisa da mulkin Allah.” Daga lokacin, ba

wanda ya yi karambani yin masa wata tambaya. **35** aka ba ku a lokacin. Gama ba ku kuke magana ba, Yayinda Yesu yake koyarwa a filin haikalin, sai ya yi Ruhu Mai Tsarki ne. **12** “Dan’uwa zai ba da dan’uwa tambaya ya ce, “Yaya malaman dokoki suke cewa a kashe. Mahaifi zai ba da dansa.’Ya’ya za su tayar wa Kiristi dan Dawuda ne? **36** Dawuda da kansa ya yi iyayensu, su kuma sa a kashe su. **13** Dukan mutane magana ta wurin Ruhu Mai Tsarki ya ce, “Ubangiji za su ki ku saboda ni, amma wanda ya tsaya da ya ce wa Ubangijina, “Zauna a hannun damana sai karfi har karshe, zai sami ceto. **14** “Sa’ad da kuka ga na sa abokan gābanka a Karkashin sawunka.” **37** ‘abin kyama, mai kawo hallaka’tsaye indabai kamata Dawuda da kansa ya kira shi ‘Ubangiji.’ To, ta yaya ba (mai karatu ya gane), to, sai wadanda suke a zai zama dansa?” Taro mai yawa suka saurare shi Yahudiya su gudu zuwa duwatsu. **15** Kada wani da da murna. **38** Sa’ad da Yesu yake koyarwa ya ce, yake kan rufin gidansa yā sauksa, ko yā shiga gida “Ku lura da malaman dokoki. Sukan so yin tafiya a manyan riguna, a kuma dinga gaishe su a wuraren kumauwanci. **39** Sukan kuma nemi wuraren zama mafi daraja a majami’u, da kuma wuraren zaman manya a bukuukwu. **40** Suna kwace gidajen gwauraye, lokacin sanyi. **19** Domin wadancan kwanakin za su kuma don nuna iyawa, sukan yi dogayen addu’o i. **41** Yesu ya zauna daura da inda ake bayarwa, kuwa za a sāke yin irinsa ba. **20** “Da ba don Ubangiji ya kuma dubi yadda taron suke sa kudinsu a cikin dākunan ajiya haikali. Masu arziki da yawa suka zuba kudafe masu yawa. **42** Amma wata matalauciya gwauruwa, ta zo ta saka anini biyu, da suka yi dādai da rabin kobo. **43** Yesu ya kira almajiransa wurinsa ya ce, “Gaskiya nake gaya muku, abin da matalauciya gwauruwan nan ta zuba cikin dākunan ajiya nan ya fi na sauran dukan. **44** Dukansu sun bayar ne daga cikin arzikinsu; ita kuwa, daga cikin talaucinta, ta ba da kome, duk abin da take da shi na rayuwa.”

13 Da yake barin haikalin, sai daya daga cikin almajiransa ya ce masa, “Malam! Dubi irin manya-manyan duwatsun nan! Ka ga irin gine-ginen nan masu kyau mana!” **2** Yesu ya amsa ya ce, “Ka ga dukan manyan gine-ginen nan? Ba wani dutse a nan, da za a bari kan wani da ba za a rushe ba.” **3** Da Yesu yana zaune a kan Dutsen Zaitun da yake daura da haikali, sai Bitrus, Yakub, Yohanna da kuma Andarawus, suka tambaye shi a boye, suka ce, **4** “Ka gaya mana, yaushe wadannan abubuwa za su faru? Wace alama ce kuma za tā nuna cewa, duk wadannan suna dab da cikawa?” **5** Sai Yesu ya ce musu, “Ku lura fa kada wani yā rufe ku. **6** Da yawa za su zo a cikin sunana, suna cewa, ‘Ni ne shi.’ Za su kuwa rufi mutane da yawa. **7** Sa’ad da kuka ji labarun yake-yake da jita-jitar yake-yake, kada hankalinku yā tashi. Dole irin wadannan abubuwa su faru. Amma Karshen tukuna. **8** Al’umma za tā tasar wa al’umma, mulki kuma yā tasar wa mulki. Za a yi girgizar kasa a wurare dabam-dabam, a kuma yi yunwa. Wadannan dai mafarin azabar na kuda. **9** “Dole ku yi zaman tsaro. Za a ba da ku ga hukuma, a kuma bulale ku a majami’u. Saboda ni kuma, za ku tsaya a gabon gwamnoni da sarakuna, domin ku ba da shaida a gabansu. **10** Dole sai an fara yin wa’azin bishara ga dukan al’ummai. **11** Sa’ad da aka kama ku, aka kuma kai ku don a yi muku shari’a, kada ku damu da abin da za ku fada. Sai dai ku fadi abin da

aka ba ku a lokacin. Gama ba ku kuke magana ba, Ruhu Mai Tsarki ne. **12** “Dan’uwa zai ba da dan’uwa tambaya ya ce, “Yaya malaman dokoki suke cewa a kashe. Mahaifi zai ba da dansa.’Ya’ya za su tayar wa Kiristi dan Dawuda ne? **13** Dukan mutane magana ta wurin Ruhu Mai Tsarki ya ce, “Ubangiji za su ki ku saboda ni, amma wanda ya tsaya da ya ce wa Ubangijina, “Zauna a hannun damana sai karfi har karshe, zai sami ceto. **14** “Sa’ad da kuka ga na sa abokan gābanka a Karkashin sawunka.” **15** Kada wani da da murna. **16** Kada wani da yake gona kumauwanci. **17** Kaiton mata masu ciki, da mata masu renon’ya’ya a wadancan kwanakin! **18** Ku yi addu’u, kada wannan yā faru a ya rage kwanakin nan ba, da ba wani da zai tsira. Amma saboda zababbu wadanda ya zaba, sai ya rage kwanakin. **19** Domin wadancan kwanakin za su kuma don nuna iyawa, sukan yi dogayen addu’o i. **20** “Da ba don Ubangiji ya kuma dubi yadda taron suke sa kudinsu a cikin dākunan ajiya haikali. Masu arziki da yawa suka zuba kudafe masu yawa. **21** A lokacin nan, in wani ya ce muku, ‘Duba, ga Kiristi nan!’ Ko kuwa, ‘Duba, ga shi can!’ Kada ku gaskata. **22** Gama Kiristi masu yawa na karya, da annabawan karya za su firfito, su kuma aikata manyan alamu da ayyukan banmamaki don su rufi har da zababbu ma in zai yiwu. **23** Amma cikin arzikinsu; ita kuwa, daga cikin talaucinta, ta ba ku kula! Na dai gaya muku kome tun da wuri. **24** “Amma wadancan kwanaki, bayan bakin azaban nan, “rana za tā yi duhu, wata kuma ba zai ba da haskensa ba; **25** taurari za su faffādo daga sararin sama. Za a kuma girgiza manyan abubuwan da suke a sararin sama.” **26** “Sa’an nan, mutane za su ga Dan Mutum yana zuwa cikin gizagizai da iko, da daukaka mai girma. **27** Zai kuma aiko mala’ikunsa su tattaro zababbusa daga kusurwoyi hudun nan, daga iyakar dunia har yā zuwa iyakar sama. **28** “To, sai ku yi koyi da itacen baure. Da zarar rassansa suka yi taushi, ganyayensa kuma suka toho, kun san cewa damina ta yi kusa ke nani. **29** Haka ma, in kuka ga wadannan abubuwa suna faruwa, ku san cewa ya yi kusan zuwa, yana ma dab da bakin kofa. **30** Gaskiya nake gaya muku, zamanin nan ba zai shude ba sai duk abubuwan nan sun faru. **31** Sama da kasa za su shude, amma kalmomina ba za su taba shudewa ba. **32** “Game da wannan rana ko sa’u kuwa, ba wanda ya sani, ko mala’ikun da suke sama, ko Dan, sai Uban kada. **33** Ku lura fa! Ku zauna a shiryē! Don ba ku san lokacin da shi zai zo ba. **34** Yana kama da mutumin da zai yi tafiya. Yakan bar gidansa a hannun bayinsa, kowa da nasa aikin da aka sa shi, yā kuma ce wa wanda yake gadin kofa, yā yi tsaro. **35** “Saboda haka, sai ku zauna a shiryē, domin ba ku san lokacin da maigidan zai dawo ba, ko da yamma ne, ko da tsakar dare ne, ko lokacin da zakara na cara ne, ko kuma da safe ne. **36** In ya zo kwaram,

kada ka bari yā tarar da kai kana barci. **37** Abin da na fada muku, na fada wa kowa. ‘Ku yi tsaro!’

14 To, saura kwana biyu ne kadaia yi Bikin Ketarewa da Bikin Burodi Marar Yisti, sai manyan firistoci da malaman dokoki, suka nemi wani dalili su kama Yesu a boye, su kashe. **2** Suka ce, ‘Ba a lokacin Biki ba, don kada mutane su yi tawaye.’ **3** Yayinda yake a Betani, a gidan wani mutumin da ake kira Siman Kuturu, yana cin abinci, sai wata mace ta zo da wani dan tulu na turaren alabasta da aka yi da nardi zalla, mai tsadan gaske. Ta fasa tulun, ta kuma zuba turaren a kansa. **4** Wadansu daga cikin wadanda suke wurin, suka ji haushii, suka ce wa junna, ‘Me ya sa za a bata turaren nan haka? **5** Da an sayar da shi, ai, da an sami kudi fiye da albashi ma’aitkaci na shekara guda, a ba wa matalauta. Sai suka tsawata mata da zafi.’ **6** Yesu ya ce, ‘Ku kyale ta mana. Don me kuke damunta? Ta yi abu mai kyau a gare ni. **7** Matalauta dai suna tare da ku kullum, za ku kuma iya taimakonsu a duk lokacin da kuke so. Amma ni ba zan kasance da ku kullum ba. **8** Ta yi abin da ta iya yi. Ta zuba turare a jikina kafin lokaci, don shirin jana’izata. **9** Gaskiya nake gaya muku, duk inda aka yi wa’azin bishara ko’ina a duniya, za a fadi abin da ta yi, domin tunawa da ita.’ **10** Sai Yahuda Iskariyot, daga daga cikin Sha Biyun nan, ya je wajen manyan firistoci don yā bashe Yesu a gare su. **11** Suka yi murna da jin haka, suka yi alkawari za su ba shi kudi. Don haka, ya fara neman zarafi yā ba da shi. **12** A rana ta fari ta Bikin Burodi Marar Yisti, lokacin da akan yanka dan ragon hadayar kafara, bisa ga al’ada ta tunawa da Bikin Ketarewa, sai almajiran Yesu suka tambaye shi, suka ce, ‘Ina kake so mu je mu shirya maka wurin da za ka ci Bikin Ketarewa?’ **13** Sai ya aiki biyu daga cikin almajiransa ya ce, ‘Ku shiga cikin birni, za ku sadu da wani dauke da tulun ruwa. Ku bi shi. **14** Gidan da ya shiga, ku gaya wa maigidan cewa, ‘Malam yana tambaya, ina dakin ba’inka, inda zan ci Bikin Ketarewa tare da almajiraina?’ **15** Zai nuna muku wani babban dakin sama da aka shirya domin ba’ki. Ku yi mana shirin a can.’ **16** Almajiran suka tafi, suka shiga cikin birnin, suka kuwa tarar da kome kamar yadda Yesu ya fada musu. Sai suka shirya Bikin Ketarewa. **17** Da yamma ta yi, sai Yesu ya zo tare da Sha Biyun. **18** Yayinda suke cin abinci a tebur, sai ya ce, ‘Gaskiya nake gaya muku, daga daga cikinku zai bashe ni, wani wanda yake ci tare da ni.’ **19** Suka cika da ba’inka ciki, da daya-daya suka ce masa, ‘Tabbatacce, ba ni ba ne, ko?’ **20** Ya ce, ‘Daya daga cikin Sha Biyun ne, wanda yake ci tare da ni a kwano. **21** Dan Mutum zai tafi kamar yadda yake a rubuce game da shi, amma kaiton mutumin da ya bashe Dan Mutum! Zai fi masa, da ba a haife shi ba.’ **22** Yayinda suke cin abinci, sai Yesu ya dauki burodi, ya yi godiya, ya kakkarya, ya

ba wa almajiransa, yana cewa, ‘Ku karba, wannan jikina ne.’ **23** Sai kuma ya dauki kwaf ruwan inabi, ya yi godiya, ya kuma mika musu, dukansu suka sha daga ciki. **24** Sai ya ce musu, ‘Wannan jinina ne na alkawari, wanda aka zubar da shi saboda mutane da yawa. **25** Gaskiya nake gaya muku, ‘Ba zan kara sha daga’ya yan inabi ba, sai ranan nan, da zan sha shi sabo a mulkin Allah.’ **26** Da suka rera wa’ka, sai suka fita, suka tafi Dutsen Zaitun. **27** Yesu ya ce musu, ‘Dukanku za ku ja da baya ku bar ni, gama yana a rubuce cewa, ‘‘Zan bugi makiyayin tumaki, tumakin kuwa za su warwatse.’ **28** Amma bayan na tashi, zan sha gabanku zuwa Galili.’ **29** Bitrus ya ce, ‘Ko da duka sun ja da baya suka bar ka, ba zan bar ka ba.’ **30** Yesu ya ce, ‘Gaskiya nake fadā maka, yau, tabbatacce, a daren nan, kafin zakara yā yi cara sau biyukai da kanka za ka yi mūsun sanina sau uku.’ **31** Amma Bitrus ya yi ta nanatawa da karfi ya ce, ‘Ko da zan mutu tare da kai, ba zan taba yin mūsun saninka ba.’ Duk sauran ma suka ce haka. **32** Suka tafi wani wurin da ake kira Getsemane, Yesu ya kuma ce wa almajiransa, ‘Ku zauna a nan, yayinda ni kuwa in yi addu’u.’ **33** Ya tafi tare da Bitrus, Yakub da kuma Yohanna. Sai ya fara ba’kin ciki da damuwa kwarai. **34** Sai ya ce musu, ‘Raina yana cike da ba’kin ciki har ma kamar zan mutu. Ku dakata a nan ku yi tsaro.’ **35** Sai ya yi gaba kadan, ya fādi a kasa, ya yi addu’u, ya ce in mai yiwuwa ne, a dauke masa wannan sa’u. **36** Ya ce, ‘Ya Abba, Uba, kome mai yiwuwa ne a gare ka. Ka dauke mini wannan kwaf. Amma ba abin da nake so ba, sai dai abin da kake so.’ **37** Sai ya koma wajen almajiransa, ya same su suna barci. Ya ce wa Bitrus, ‘Siman, kana barci ne? Ka kāsa yin tsaro na sa’daya?’ **38** Ku yi tsaro, ku kuma yi addu’u, domin kada ku fādi cikin jarraba. Ruhu yana so, sai dai jiki raunana ne.’ **39** Ya sāke komawa, ya maimaita addu’ar da ya yi. **40** Da ya dawo, ya sāke tarar da su suna barci, domin barci ya cika musu ido. Suka rasa abin da zu su ce masa. **41** Da ya koma sau na uku, sai ya ce musu, ‘Har yanzu kuna barci, kuna hutawa ba? Ya isa! Lokaci ya yi. Duba an ba da Dan Mutum a hannun masu zunubi.’ **42** Ku tashi! Mu tafi! Ga mai bashe ni din yana zuwa!’ **43** Yana cikin magana ke nan, sai Yahuda, daga daga cikin Sha Biyun ya bayyana. Ya zo tare da taro da suke ri’ke da takuba da sanduna. Manyan firistoci da malaman dokoki, da kuma dattawa ne suka turo taron. **44** Mai bashe shi din ya riga ya shirya alama da su cewa, ‘Wanda na yi wa sumba, shi ne mutumin, ku kama shi, ku ri’ke sosai.’ **45** Nan da nan Yahuda ya je wurin Yesu ya ce, ‘Rabbil!’ Ya kuma yi masa sumba. **46** Mutanen kuwa suka kama Yesu, suka ri’ke shi. **47** Sai wani cikin wadanda suke tsattsaye kusa ya zāre takobinsa, ya sare kunnen bawan babban firist. **48** Yesu ya ce, ‘Ina jagoran wani tawaye ne da kuka fito da takuba da kuma sanduna domin

ku kama ni? **49** Kowace rana ina tare da ku, ina mīka shi ga Bilatus. **2** Bilatus ya yi tambaya ya ce, koyerwa a filin haikali, ba ku kama ni ba. Amma “Kai ne Sarkin Yahudawa?” Yesu ya amsa ya ce, “I, dole a cika Nassi.” **50** Sai kowa ya yashe shi ya gudu. haka yake, kamar yadda ka fada.” **3** Manyan firistoci **51** Wani saurayin da ba ya sanye da kome sai rigar suka zarge shi a kan abubuwa da yawa. **4** Don haka lilin, yana bin Yesu. Da suka yi kokarin kama shi, Bilatus ya sāke tambayarsa ya ce, “Ba za ka amsa **52** sai ya gudu ya bar rigarsa, ya gudu tsirara. **53** ba? Dubi abubuwa da yawa da suke zarginka da Suka kai Yesu wajen babban firist, sai dukan manyan su.” **5** Amma har yanzu, Yesu bai ba da amsa ba, firistoci, dattawa da kuma malaman dokoki suka Bilatus ya yi mamaki. **6** Yanzu fa, al’ada ce a lokacin taru. **54** Bitrus ya bi shi daga nesa, har cikin filin Bikin, a saki dan kurkuku guda wanda mutane suka gidan babban firist. A can, ya zauna tare da masu roka. **7** Wani mutumin da ake kira Barabbas, yana gadi, yana jin dumini wuta. **55** Manyan firistoci da a kurkuku, tare da wadansu’yan tawaye da suka dukan’yan Majalisa, suka shiga neman shaidar laifin yi kisankai a lokacin wani hargitsi. **8** Taron suka da za a tabbatar a kan Yesu, domin su kashe shi. matso, suka ce roki Bilatus yā yi musu abin da ya Amma ba su sami ko daya ba. **56** Da yawa suka ba saba yi. **9** Bilatus ya yi tambaya ya ce, “Kuna so da shaidar karya a kansa, amma shaidarsu ba tā zo in sakar muku Sarkin Yahudawa?” **10** Don ya san daya ba. **57** Sai wadansu suka miķe tsaye, suka ba da saboda sonkai ne manyan firistoci suka ba da Yesu a wannan shaida karya a kansa, suka ce, **58** “Mun ji shi gare shi. **11** Amma manyan firistoci suka zuga taron ya ce, ‘Zan rushe wannan haikali da mutum ya gina, su sa a saki Barabbas, a maimakon Yesu. **12** Bilatus cikin kwana uku, in sāke gina wani wanda ba ginin ya tambaye su ya ce, “To, me zan yi da wanda kuke mutum ba.” **59** Duk da haka ma, shaidarsu ba tā zo ce da shi, sarkin Yahudawa?” **13** Suka yi ihu, suka ce, daya ba. **60** Sai babban firist ya tashi a gabansu, ya “A gicciye shi!” **14** Bilatus ya yi tambaya ya ce, “Don tambayi Yesu ya ce, “Ba za ka amsa ba? Wane shaida me? Wane laifi ya yi?” Amma suka kara yin ihu suna ke nan wadannan mutane suke kawowa a kanka?” cewa, “A gicciye shi!” **15** Don son yā faranta wa taron **61** Amma Yesu ya yi shiru, bai kuwa amsa ba. Babban rai, sai Bilatus ya sakar musu Barabbas. Ya sa aka firist ya sāke tambayarsa ya ce, “Kai ne Kiristi, Dan yi wa Yesu bulala, sa’an nan ya ba da shi a gicciye. Mai Albarka?” **62** Yesu ya ce, “Ni ne. Za ku kuwa ga **16** Sojojin suka tafi da Yesu cikin fadar gwamna Dan Mutum yana zaune a hannun dama na Mai Iko, (wato, Firetoriyum), suka kira dukan kamfanin sojoi yana kuma zuwa a cikin gizagizan sama.” **63** Babban wuri daya. **17** Suka sa masa wata riga mai ruwan firist ya yage tufafinsa, ya yi ce, “Ina dalilin neman shunayya, suka kuma tuķa rawanin kaya suka sa wadansu shaidu kuma? **64** Kun dai ji sabon. Me kuka masa. **18** Sai suka fara ce masa, “Ranka yā dade gani?” Duka suka yankee masa hukuncin kisa. **65** sarkin Yahudawa!” **19** Suka dinga bugunsa a kā da Sai wadansu suka fara tattofa masa miyau, suka sanda, suka tattofa masa miyau. Suka durkusa suka rufe masa idanu, suka bubbuge shi da hannuwansu, yi masa bangirma na ba’ā. **20** Bayan da suka gama suka ce, “Yi annabcil” Masu gadin kuma suka dauke yin masa ba’ā, suka tube rigar mai ruwan shunayyar, shi, suka yi masa duka. **66** Yayinda Bitrus yake kasa suka sa masa nasa tufafi. Sai suka tafi da shi don a filin gidan, sai wata yarinya, baiwa, daya daga a gicciye shi. **21** Sai ga wani mutum daga Sairin cikin ma’aitkan babban firist, ta zo can. **67** Da ta ga da ake kira Siman, mahaifin Alekzanda da Rufus, Bitrus yana jin dumii, sai ta dube shi da kyau. Ta ce, yana wucewa kan hanyarsa daga kauye. Sai suka “Kai ma kana tare da Yesu, Banazare.” **68** Amma ya tilasta shi yā dāuki gicciyen. **22** Suka kawo Yesu a yi müsu ya ce, “Ban san abin da kike magana ba, wurin da ake kira Golgota (wanda yake nufin Wurin balle ma in fahimce ki.” Sai ya fita zuwa zaire. **69** Da Kokon Kai). **23** Sai suka mīka masa ruwan inabi baiwar ta gan shi a can, sai ta sāke gaya wa wadanda gauraye da mur, don yā rage zafi, amma bai sha suke tsattsaye a wurin, ta ce, “Wannan mutum yana ba. **24** Sai suka gicciye shi. Suka rarraba tufafinsa, daya daga cikinsu.” **70** Sai ya sāke yin musu. Bayan suka jefia kuri’ā a kansu don su ga abin da kowa zai dan lokaci kafan, sai wadanda suke tsattsaye kusa samu. **25** Sa’āta uku na safe ce kuwa aka gicciye suka ce wa Bitrus, “Lalle, kana daya daga cikinsu, shi. **26** Akwai rubutu na zarginsa, da ya ce, Sarkin gama kai mutumin Galili ne.” **71** Sai ya fara la’antar Yuhudawa. **27** Suka gicciye yan fashi biyu tare da shi, kansa, yana rantsuwa musu, yana cewa, “Ban san daya a damansa, dayan kuma a hagunsa. **29** Masu wannan mutumin da kuke magana a kai ba.” **72** Nan wucewa suka zazzage shi. Suka kada kai suna cewa, da nan zakara ya yi cara sau na biyu. Sai Bitrus ya “To, kai da za ka rushe haikali ka kuma gina shi a tuna da maganar da Yesu ya yi masa cewa, “Kafin kwana uku, **30** sai ka sauko daga gicciyen, ka ceci zakara yā yi cara sau biyu, za ka yi müsun sanina kanka!” **31** Haka kuma, manyan firistoci da malaman dokoki suka yi masa ba’ā a junansu, suna cewa, “Ya ceci wadansu, amma ya kāsa ceton kansa! **32** Bari yankee shawara. Suka daure Yesu, suka kai shi, suka

15 Da sassafe, sai manyan firistoci da dattawa, da malaman dokoki, da dukan Majalisa, suka yankee shawara. Suka daure Yesu, suka kai shi, suka

Wadanda aka gicciye tare da shi ma suka zazzage Da Yesu ya tashi daga matattu da safe, a ranar farko shi. **33** Daga sa'a ta shida har zuwa sa'a ta tara na ta mako, ya fara bayyana ga Maryamu Magdalin, rana, duhu ya rufe dukan kasar. **34** A daidai sa'a ta wadda ya fitar da aljanu bakwai daga cikinta. **10** Ta tara na rana, sai Yesu ya daga murya da karfi ya ce, je ta gaya wa wadanda dā suke tare da shi, wadanda "Eloi, Eloi, lama sabaktani?" (Wato, "Ya Allahna, ya kuma suke makoki da kuka. **11** Da suka ji cewa Yesu Allahna, don me ka yashe ni?"). **35** Da wadansu cikin yana da rai, har ma ta gan shi, ba su gaskata ba. **12** wadanda suke tsattsaye kusa da wurin suka ji haka, Daga baya Yesu ya bayyana a wani kamannin dabam suka ce, "Ku saurara, yana kirān Iliya." **36** Wani ga biyunsu, yayinda suke tafiya kauye. **13** Wadannan mutum ya ruga ya je ya jiko soso da ruwan tsami, ya kuwa suka koma suka shaida wa sauran, amma su soka a sanda ya miķa wa Yesu yā sha. Ya ce, "Ku ma ba su gaskata ba. **14** Bayan haka, Yesu ya bayyana kyale shi. Bari mu ga ko Iliya zai zo yā saukar da ga Sha 'Dayan, yayinda suke cin abinci. Ya tsawata shi." **37** Da murya mai karfi, Yesu ya ja numfashinsa musu a kan rashin bangaskiyarsu, da yadda suka na karshe. **38** Labulen haikali kuwa ya yage kashi ki gaskata wadanda suka gan shi bayan ya tashi. biyu, daga sama har kasa. **39** Da jarumin da yake **15** Ya ce, musu, "Ku tafi cikin dukan duniya, ku yi tsaye a gaban Yesu ya ji muryarsa, ya kuma ga yadda wa'azin bishara ga dukan halitta. **16** Duk wanda ya mutu, sai ya ce, "Gaskiya, wannan mutum Dan ya gaskata, aka kuma yi masa baftisma, zai sami Allah ne!" **40** Wadansu mata suna kallo daga nesa. A ceto. Amma duk wanda bai gaskata ba kuwa, zai cikinsu kuwa akwai Maryamu Magdalin, Maryamu wadanda suka gaskata. A cikin sunana za su fitar da **41** A Galili wadannan mata ne suka riķa bin sa suna aljanu, za su yi magana da sababbin harsuna. **18** Za yin masa hidima. Wadansu mata da yawa da suka su dauki macizai da hannuwansu. In kuwa suka sha zo tare da shi daga Urushalima, su ma suna nan a mugun dafi, ba zai cuce su ba ko kadan. Za su dibiya can. **42** Ranar kuwa ita ce ranar Shirye-shirye (wato, ana kashegari Asabbaci). Saboda haka, da yamma **19** Bayan Ubangiji Yesu ya yi musu magana, sai aka ta yi, sai **43** Yusuf daga Arimateya, wani sanannen dan Majalisa, wanda dā ma yake jiran zuwan mulkin dama na Allah. **20** Sai almajiran suka fita, suka yi Allah, ya je wajen Bilatus ba tsoro, ya roka a ba shi wa'azi ko'ina. Ubangiji kuwa ya yi aiki tare da su, ya jikin Yesu. **44** Bilatus ya yi mamaki da ya ji cewa Yesu tabbatar da maganarsa ta wurin alamu da suke biye ya riga ya mutu. Sai ya kira jarumin ya tambaye shi da maganar.

ko Yesu ya riga ya mutu. **45** Da ya ji ta bakin jarumin cewa haka ne, sai ya ba wa Yusuf jikin. **46** Sai Yusuf ya kawo zanen lilin, ya saukar da jikin, ya nannade shi da lilin din, sa'an nan ya sa shi a kabarin da aka fafe a cikin dutse. Sai ya gungura wani dutse ya rufe bakin kabarin. **47** Maryamu Magdalin da Maryamu uwár Yusuf sun ga inda aka kwantar da shi.

16 Da Asabbaci ya wuce, sai Maryamu Magdalin, Maryamu mahaifiyar Yakub, da kuma Salome suka sayi kayan kanshi domin su je su shafa wa jikin Yesu. **2** A ranar farko ta mako, da sassafe, bayan fitowar rana, suna kan hanyarsu zuwa kabarin ke nan, **3** sai suka tambaye juna suka ce, "Wane ne zai gungura mana dutsen daga bakin kabarin?" **4** Amma da suka daga kai, sai suka ga cewa, an riga an gungura dutsen. Dutsen kuwa babba ne. **5** Da suna shiga cikin kabarin, sai suka ga wani saurayi sanye da farar riga, yana zaune a hannun dama, sai suka firgita. **6** Ya ce, "Kada ku firgita. Kuna neman Yesu Banazare wanda aka gicciye ne. Ya tashi! Ba ya nan. Ku dubi inda aka kwantar da shi. **7** Amma ku tafi ku gaya wa almajiransa da kuma Bitrus cewa, 'Ya sha gabanku zuwa Galili. Can za ku gan shi, kamar yadda ya fada muku.'" **8** Da rawan jiki da kuma rudewa, matan suka fita a guje daga kabarin. Ba su kuwa gaya wa kowa ba, don suna tsoro. **9** (note: The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.)

Luka

1 Mutane da yawa sun dau niyyar rubuta labarin abubowan da aka cika a cikinmu, **2** kamar yadda muka karbe su daga wadanda tun farko shaidu ne da kuma masu hidimar bishara. **3** Saboda haka, da yake ni da kaina na binciko kome a hankali daga farko, na ga ya yi kyau in rubuta maka labarin dalla-dalla, ya mafifici Tiyofilus, **4** don ka san tabbacin abubowan da aka koyar da kai. **5** A lokacin da Hiridus ne yake sarautar Yahudiya, an yi wani firist mai suna Zakariya, na sashin firistoci gidan Abiya. Matarsa Elizabet ma'yar zuriyar Haruna ce. **6** Dukansu biyu kuwa masu adalci ne a gabari Allah, suna kuma bin umarnan Ubangiji da farillansa duka da halin rashin zargi. **7** Sai dai bu su da'y'a, domin Elizabet bakararriya ce; kuma dukansu biyu sun tsufa. **8** Wata rana da lokacin aikin firistoci na sashen Zakariya na yin hidima ya kewayo, yana kuma cikin hidimarsa ta firist a gabari Allah, **9** sai aka zaɓe shi ta wurin kuri'a, bisa ga al'adar aikin firist, yă shiga haikalini Ubangiji yă kone turare. **10** Da lokacin kone turare ya yi, duk taron masu sujada suna a waje suna addu'a. **11** Sai mala'ikan Ubangiji ya bayyana gare shi, tsaye a dama da bagaden turare. **12** Da Zakariya ya gan shi sai ya firgita, tsoro kuma ya kama shi. **13** Amma mala'ikan ya ce masa, "Kada ka ji tsoro, Zakariya; an ji addu'arka. Matarka Elizabet za tă haifa maka da, za ka kuma ba shi suna Yohanna. **14** Zai zama abin murna da farin ciki a gare ka, mutane da yawa kuwa za su yi murna don haihuwarsa, **15** gama zai zama mai girma a gabari Ubangiji. Ba kuwa zai taba shan ruwan inabi ko wani abu mai sa maye ba. Zai cika da Ruhu Mai Tsarki tun haihuwa. **16** Shi ne zai juye mutanen Isra'il da yawa zuwa wurin Ubangiji Allahnsu. **17** Zai sha gabari Ubangiji, a ruhu da kuma iko irin na Iliya, domin yă juye zukatan iyaye ga'y'ansu, marasa biyaya kuma ga zama masu biyaya don yă kintsa mutane su zama shiryayyu domin Ubangiji." **18** Sai Zakariya ya tambayi mala'ikan ya ce, "Yaya zan tabbatar da wannan? Ga ni tsoho, matana kuma ta kwana biyu." **19** Mala'ikan ya ce, "Ni ne Jibra'ilu. Ina tsaya a gabari Allah, an kuma aiko ni in yi maka magana, in kuma fada maka wannan labari mai dadfi. **20** Yanzu za ka zama bebe, ba za ka kara iya magana ba sai ranar da wannan magana ta cika, saboda ba ka gaskata da kalmomina wadanda za su zama gaskiya a daidai lokacinsu ba." **21** Ana cikin haka, mutane suna jiran Zakariya, suna kuma mamaki me ya sa ya dade haka a cikin haikal. **22** Da ya fito, bai iya yin musu magana ba. Sai suka gane, ya ga wahayi ne a haikal, domin ya dinga yin musu alamu, amma ya kăsa yin magana. **23** Da lokacin hidimarsa ya cika, sai ya koma gida. **24** Bayan wannan, matarsa Elizabet ta yi ciki, ta kuma riƙa ɓuya har wata biyar. **25** Sai ta

ce, "Ubangiji ne ya yi mini wannan. A wadannan kwanaki ya nuna tagomashinsa ya kuma kawar mini da kunya a cikin mutane." **26** A wata na shida, sai Allah ya aiki mala'ika Jibra'ilu zuwa Nazaret, wani gari a Galili, **27** gun wata budurwar da aka yi alkawarin aurenta ga wani mutum mai suna Yusuf daga zuriyar Dawuda. Sunan budurwar Maryamu. **28** Mala'ikan ya je wurinta ya ce, "A gaishe ki, ya ke da kika sami tagomashi kwarai! Ubangiji yana tare da ke." **29** Maryamu ta damu kwarai da kalmominsa, tana tunani wace irin gaisuwa ce haka? **30** Amma mala'ikan ya ce mata, "Kada ki ji tsoro, Maryamu, kin sami tagomashi a wurin Allah. **31** Ga shi za ki yi ciki ki kuma haifi da, za ki kuma ba shi suna Yesu. **32** Zai zama mai girma, za a kuma kira shi Dan Madaukaki. Ubangiji Allah zai ba shi gadon sarautar kakansa Dawuda, **33** zai yi mulkin gidan Ya'kub har abada, mulkinsa kuma ba zai taba kare ba." (*aión g165*) **34** Maryamu ta tambayi mala'ikan ta ce, "Yaya wannan zai yiwu, da yake ni budurwa ce?" **35** Mala'ikan ya amsa ya ce, "Ruhu Mai Tsarki zai sauko miki, ikon Madaukaki kuma zai rufe ke. Saboda haka, Mai Tsarkin nan da za a haifa, za a kira shi Dan Allah. **36** 'Yar'uwarki Elizabet ma za tă haifa da a tsufanta, ita da aka ce bakararriya, ga shi tana a watanta na shida. **37** Gama ba abin da zai gagari Allah." **38** Maryamu ta amsa ta ce, "To, ni baiwar Allah ce, bari yă zama mini kamar yadda ka fada." Sai mala'ikan ya tafi abinsa. **39** A lokacin sai Maryamu ta shirya ta gaggauta zuwa wani gari a kasar tudu ta Yahudiya, **40** inda ta shiga gidan Zakariya ta kuma gai da Elizabet. **41** Da Elizabet ta ji gaisuwar Maryamu, sai jaririn da yake a cikinta ya yi motsi. Elizabet kuma ta cika da Ruhu Mai Tsarki. **42** Sai ta daga murya da karfi ta ce, "Ke mai albarka ce a cikin mata. Mai albarka ne kuma dan da za ki haifa! **43** Me ya sa na sami wannan tagomashi har da mahaifyar Ubangijina za tă zo wurina? **44** Da jin gaisuarki, sai jaririn da yake cikina ya yi motsi don murna. **45** Mai albarka ce wadda ta gaskata cewa abin da Ubangiji ya fada mata zai cikal!" **46** Sai Maryamu ta ce, "Raina yana daulkaka Ubangiji **47** ruhuna kuma yana farin ciki da Allah Mai Cetona, **48** gama ya lura da kasfancin baiwarsa. Daga yanzu nan gaba dukan zamanai za su ce da ni mai albarka, **49** gama Mai Iko Duka ya yi mini manyan abubuwa, sunansa labudda Mai Tsarki ne. **50** Jinkansa ya kai ga masu tsoronsa, daga zamani zuwa zamani. **51** Ya aikata manyan ayyuka da hannunsa; ya watsar da wadanda suke masu girman kai a surfin tunaninsu. **52** Ya saukar da masu mulki daga gadajen sarautarsu amma ya daulkaka Kasfantattu. **53** Ya kosar da masu yunwa da kyawawan abubuwa amma ya sallami mawadata hanni wofi. **54** Ya taimaki bawansa Isra'il, yana tunawa yă nuna jinkai **55** ga Ibrahim da zuriyarsa har

abada, kamar yadda ya fada wa kakanninmu.” (**aiōn** suke can, sai lokacin haihuwar jaririn ya yi, 7 ta **g165**) 56 Maryamu ta zauna da Elizabet kusan wata kuwa haifi danta na fari. Ta nannade shi a zane ta uku sa’an nan ta koma gida. 57 Sa’ad da kwanaki kuma kwantar da shi cikin wani kwami, don ba suka yi don Elizabet ta haihu, sai ta haifi da. 58 sami daki a masauki ba. 8 Akwai makiyaya masu Maqwabtanta da’yan’uwanta suka ji cewa Ubangiji zama a fili kusa da wurin, suna tsaron garkunan ya nuna mata jinkai mai yawa, suka kuma taya ta farin ciki. 59 A rana ta takwas, sai suka zo don a yi wa yaron kaciya, dā za su sa masa sunan mahaifinsa Zakariya ne, 60 amma mahaifiyar yaron ta ce, “A’al! 10 Amma mala’ikan ya ce musu, “Kada ku ji tsoro. Za a ce da shi Yohanna.” 61 Sai suka ce mata, “Ba Na kawo muku labari mai dadi na farin ciki mai wani a cikin danginku mai wannan suna.” 62 Sai yawa ne wanda zai zama domin dukan mutane. suka yi alamu wa mahaifinsa, don su san sunan da 11 Yau a birnin Dawuda an haifa muku Mai Ceto; zai su a kira yaron. 63 Ya yi alama a kawo masa allo, shi ne Kiristi Ubangiji. 12 Wannan zai zama alama a gabon kowa sai ya rubuta, “Sunansa Yohanna.” a gare ku. Za ku tarar da jariri a nannade a zane Dukan mutane kuwa suka yi mamaki. 64 Nan da kwance a kwami.” 13 Ba labari sai ga taron rundunar nan bakinsa ya bude harshensa kuma ya saku, sai sama suka bayyana tare da mala’ikan, suna yabon ya fara magana yana yabon Allah. 65 Maqwabta Allah suna cewa, 14 “Daukaka ga Allah a can cikin duk suka cika da tsoro, mutane kuwa suka yi ta yin magana game da dukan wadannan abubuwa a ko’ina tagomashinsa yake bisansu.” 15 Da mala’ikun suka a cikin kasar tudu ta Yahudiya. 66 Duk wadanda suka ji wannan kuwa sun yi mamaki suna cewa, “To, yana tare da shi. 67 Mahaifinsa Zakariya ya cika da Ruhu Mai Tsarki sai ya yi annabcı ya ce, 68 “Yabo ya tabbata ga Ubangiji, Allah na Isra’ila, domin ya zo ya kuma fanshe mutanensa. 69 Ya tā mana kahon ceto a gidan bawansa Dawuda 70 (yadda ya yi magana tun tuni ta wurin annabawansa masu tsarki), (**aiōn** **g165**) 71 cewa zai cece mu daga abokan gābanmu daga kuma hannun dukan wadanda suke kinmu 72 don yā nuna jinkai ga kakanninmu, yā kuma tuna da alkawarinsa mai tsarki, 73 rantsuwar da ya yi wa mahaifinmu Ibrahim, 74 don yā kubutar da mu daga hannun abokan gābanmu, yā kuma sa mu iya yin masa hidima babu tsoro, 75 cikin gafarar zunubansi, 78 saboda jinkai na Allahnmu mai kauna, hasken nan na ceto zai bullo mana daga sama, 79 don yā haskaka a kan wadanda suke zama cikin duhu, da kuma cikin inuwar mutuwa, don yā bi da kafafunmu a hanyar salama.” 80 Yaron kuwa ya yi girma ya kuma karfafa a ruhu; ya zauna a hamada sai lokacin da ya fito a fili ga mutanen Isra’ila.

2 A wadancan kwanaki, Kaisar Augustus ya ba da doka cewa ya kamata a yi kidaya a dukan masarautar Roma. 2 (Wannan ce kidaya ta fari da aka yi a lokacin da Kwiriniyus yake gwamnar Suriya.) 3 Sai kowa ya koma garinsa don a rubuta shi. 4 Saboda haka Yusuf ma ya haura daga Nazaret a Galili zuwa Yahudiya, ya tafi Betlehem garin Dawuda, don shi daga gida da kuma zuriyar Dawuda ne. 5 Ya tafi can don a rubuta shi tare da Maryamu, wadda aka yi masa alkawari zai aura, tana kuwa da ciki. 6 Yayinda

su ke can, sai lokacin haihuwar jaririn ya yi, 7 ta kuwa haifi danta na fari. Ta nannade shi a zane ta uku sa’an nan ta koma gida. 57 Sa’ad da kwanaki kuma kwantar da shi cikin wani kwami, don ba suka yi don Elizabet ta haihu, sai ta haifi da. 58 sami daki a masauki ba. 8 Akwai makiyaya masu Maqwabtanta da’yan’uwanta suka ji cewa Ubangiji zama a fili kusa da wurin, suna tsaron garkunan ya nuna mata jinkai mai yawa, suka kuma taya ta farin ciki. 59 A rana ta takwas, sai suka zo don a yi wa yaron kaciya, dā za su sa masa sunan mahaifinsa Zakariya ne, 60 amma mahaifiyar yaron ta ce, “A’al! 10 Amma mala’ikan ya ce musu, “Kada ku ji tsoro. Za a ce da shi Yohanna.” 61 Sai suka ce mata, “Ba Na kawo muku labari mai dadi na farin ciki mai wani a cikin danginku mai wannan suna.” 62 Sai yawa ne wanda zai zama domin dukan mutane. suka yi alamu wa mahaifinsa, don su san sunan da 11 Yau a birnin Dawuda an haifa muku Mai Ceto; zai su a kira yaron. 63 Ya yi alama a kawo masa allo, shi ne Kiristi Ubangiji. 12 Wannan zai zama alama a gabon kowa sai ya rubuta, “Sunansa Yohanna.” a gare ku. Za ku tarar da jariri a nannade a zane Dukan mutane kuwa suka yi mamaki. 64 Nan da kwance a kwami.” 13 Ba labari sai ga taron rundunar nan bakinsa ya bude harshensa kuma ya saku, sai sama suka bayyana tare da mala’ikan, suna yabon ya fara magana yana yabon Allah. 65 Maqwabta Allah suna cewa, 14 “Daukaka ga Allah a can cikin duk suka cika da tsoro, mutane kuwa suka yi ta yin magana game da dukan wadannan abubuwa a ko’ina tagomashinsa yake bisansu.” 15 Da mala’ikun suka a cikin kasar tudu ta Yahudiya. 66 Duk wadanda suka ji wannan kuwa sun yi mamaki suna cewa, “To, yana tare da shi. 67 Mahaifinsa Zakariya ya cika da Ruhu Mai Tsarki sai ya yi annabcı ya ce, 68 “Yabo ya tabbata ga Ubangiji, Allah na Isra’ila, domin ya zo ya kuma fanshe mutanensa. 69 Ya tā mana kahon ceto a gidan bawansa Dawuda 70 (yadda ya yi magana tun tuni ta wurin annabawansa masu tsarki), (**aiōn** **g165**) 71 cewa zai cece mu daga abokan gābanmu daga kuma hannun dukan wadanda suke kinmu 72 don yā nuna jinkai ga kakanninmu, yā kuma tuna da alkawarinsa mai tsarki, 73 rantsuwar da ya yi wa mahaifinmu Ibrahim, 74 don yā kubatar da mu daga hannun abokan gābanmu, yā kuma sa mu iya yin masa hidima babu tsoro, 75 cikin gafarar zunubansi, 78 saboda jinkai na Allahnmu mai kauna, hasken nan na ceto zai bullo mana daga sama, 79 don yā haskaka a kan wadanda suke zama cikin duhu, da kuma cikin inuwar mutuwa, don yā bi da kafafunmu a hanyar salama.” 80 Yaron kuwa ya yi girma ya kuma karfafa a ruhu; ya zauna a hamada sai lokacin da ya fito a fili ga mutanen Isra’ila.

mahaifiyarsa suka yi mamaki abin da aka fada game da shi. **34** Sa'an nan Siman ya sa musu albarka ya ce wa Maryamu mahaifiyarsa, "An Kaddara yaron nan yā zama sanadin fāduwa da tashin mutane da yawa a Isra'ila, zai kuma zama alamar da mutane ba za su so ba, **35** ta haka za a fallasa tunanin zukatan mutane da yawa. Ke ma, takobi zai soki zuciyarki." **36** Akwai wata annabiya ma, mai suna Anna, diyar Fanuwel, na kabilan Asher. Ta tsufa kutuf; ta yi zama da mijinta shekaru bakwai bayan sun yi aure, **37** ta kuwa zama gwauruwa sai da ta kai shekaru tamanin da huđu. Ba ta taba barin haikal bi, tana sujada dare da rana, tana kuma azumi da addu'a. **38** Tana haurawa wurinsu ke nan a wannan lokaci, sai ta yi wa Allah godiya ta kuma yi magana game da yaron nan ga dukan wadanda suke sauraron fansar Urushalima. **39** Bayan da Yusuf da Maryamu suka gama yin dukan abubuwan da Dokar Ubangiji ta bukaci, sai suka koma Galili suka tafi Nazaret garinsu. **40** Yaron kuwa ya yi girma ya yi karfi; ya cika da hikima, alherin Allah kuwa yana bisansa. **41** Kowace shekara, iyayen Yesu sukan je Urushalima don Bikin Ketarewa. **42** Da Yesu ya cika shekaru goma sha biyu, sai suka tafi Bikin bisa ga al'ada. **43** Bayan Bikin, da iyayen suka kama hanya don su koma gida, sai Yesu, yaron nan, ya tsaya a Urushalima, ba da saninsu ba. **44** Su kuwa sun dauka yana tare da su, saboda haka, suka yi ta tafiya har na yini guda. Sa'an nan suka fura nemansa cikin'yan'uwanusi da abokansu. **45** Da ba su gan shi ba, sai suka koma Urushalima nemansa. **46** Bayan kwana uku, sai suka same shi a filin haikal zaune a tsakiyar malamai, yana sauraronsu yana kuma yi musu tambayoyi. **47** Dukan wadanda suka ji shi, suka yi mamakin fahimtarsa, da amsoshinsa. **48** Da iyayensa suka gan shi sai suka yi mamaki. Mahaifiyarsa ta ce masa, "Dana, don me ka yi mana haka? Ni da mahaifinka duk mun damu muna nemanca?" **49** Sai ya ce, "Don me kuke nemana? Ba ku san cewa, dole in kasance a gidan Ubana ba?" **50** Amma ba su fahimci abin da yake fadin musu ba. **51** Sai ya koma Nazaret tare da su, yana yi musu biyaya. Mahaifiyarsa kuma ta riķe dukan wadannan abubuwa a zuciyarta. **52** Yesu kuwa ya yi girma, ya kuma karu cikin hikima, ya kuma sami tagomashi a wurin Allah da mutane.

shirya wa Ubangiji hanya, ku mike hanyoyi dominisa. **5** Za a cike kowane kwari, a farfashe kowane dutse da kowane tudu. Za a mike hanyoyin da suka karkace, a gyaggyara hanyoyi masu gargada su zama sumul. **6** Dukan'yan Adam kuwa za su ga ceton Allah!" **7** Yohanna ya ce wa taron da suke zuwa domin yā yi musu baftisma, "Ku macizai! Wa ya gargade ku, ku guje wa fushin nan mai zuwa? **8** Ku yi ayyukan da suka dace da tuba. Kada ma ku yi tunani za ku iya ce wa kanku, 'Ai, muna da mahaifinmu Ibrahim.' Ina gaya muku cewa daga cikin duwatsun nan Allah zai iya tā da'ya'ya wa Ibrahim. **9** An riga an sa bakin gatari a gindin itatuwa, kuma duk itacen da bai ba da'ya'ya masu kyau ba, za a sare shi a jefa cikin wuta." **10** Sai taron suka tambaye shi, suka ce "Me za mu yi ke nan?" **11** Ya amsa ya ce, "Ya kamata, mutumin da yake da riguna biyu, yā raba da wanda ba shi da riga, mai abinci kuma yā yi haka." **12** Masu karfar haraji ma suka zo, domin a yi musu baftisma. Suka yi tambaya, suka ce "Malam, me ya kamata mu yi?" **13** Ya ce musu, "Kada ku karfa fiye da abin da aka ce a karba." **14** Sai wadansu sojoji suka tambaye shi, "Mu fa? Me ya kamata mu yi?" Sai ya amsa ya ce, "Kada ku kwace kudin mutane, kada kuma ku yi shaidar karya. Ku yi hakuri da abin da ake biyanku." **15** Mutane suka zuba ido, suna kuma tunani a zuciyarsu, ko Yohanna ne Kiristi wanda ake sauraron zwansu. **16** Yohanna ya amsa musu duka ya ce, "Ina muku baftisma da ruwa. Amma wani wanda ya fi ni iko yana zuwa, ban ma isa in kunce igiyar takalmansa ba. Shi zai yi muku baftisma da Ruhu Mai Tsarki da wuta kuma." **17** Matankadinsa yana a hannunsa don yā tankade sussukarsa ya kuma tattara alkama cikin rumbunsa, amma zai kone yayin da wutardab a iya kashewu." **18** Da kalmomi masu yawa Yohanna ya yi wa mutane gargadi, ya kuma yi musu wa'zin bishara. **19** Amma da Yohanna ya tsawata wa Hiridus mai mulki saboda Hiridiyas, matar dan'uwansu, da kuma dukan sauran mugayen abubuwan da ya yi, **20** Hiridus dai ya kara bata al'amarin. Ya sa a kulle Yohanna a kurkuku. **21** Sa'ad da ake wa dukan mutane baftisma, sai aka yi wa Yesu shi ma. Da yana cikin addu'a, sai sama ya bude, **22** Ruhu Mai Tsarki kuma ya sauko masa a wata siffa, kamar kurciya. Sai murya ta fito daga sama, ta

3 A shekara ta goma sha biyar ta mulkin
Kaisar Tiberiyus, a lokacin Buntus Bilatus ne
gwanmnar Yahudiya, Hiridus kuma yana sarautar
Galili, dan'uwansa Filibus yana sarautar Ituriya da
Tarakunitis, Lisaniyas kuma yana sarautar Abiline. **2**
A lokacin ne Annas da Kayifas suke manyan firistoci.
Sai maganar Allah ta zo wa Yohanna, dan Zakariya
a hamada. **3** Ya zaga dukan kasar da take kewaye
da Urdun, yana wa'zin baftismar tuba don gafarar
zunubai. **4** Kamar yadda yake a rubuce a littafin
annabi Ishaya. "Muryar mai kira a hamada, 'Ku-

3 A shekara ta goma sha biyar ta mulkin Kaisar Tiberiyus, a lokacin Buntus Bilatus ne gwamnar Yahudiya, Hiridus kuma yana sarautar Galili, dan'uwansa Filibus yana sarautar Ituriya da Tarakunitis, Lisaniyas kuma yana sarautar Abiline. **2** A lokacin ne Annas da Kayifas suke manyan firistoci. Sai maganar Allah ta zo wa Yohanna, dan Zakariya a hamada. **3** Ya zaga dukan kasar da take kewaye da Urdun, yana wa'zin baftismar tuba don gafarar zunubai. **4** Kamar yadda yake a rubuce a littafin annabi Ishaya. "Muryar mai kira a hamada, 'Ku ce, "Kai ne Dana, wanda naake kauna, kai ne kuma kana faranta mini zuciya kwarai." **23** To, Yesu kansa yana da shekaru kusan talatin da haihuwa sa'ad da ya fara aikinsa. An dauka shi dan Yusuf ne, dan Heli, **24** dan Mattat, dan Lawi, dan Melki, dan Yannai, dan Yusuf, **25** dan Mattatiyas, dan Amos, dan Nahum, dan Esli, dan Naggai, **26** dan Ma'at, dan Mattatiyas, dan Semeyin, dan Yosek, dan Yoda, **27** dan Yowanah, dan Resa, dan Zerubbabel, dan Sheyaltiyel, dan Neri, **28** dan Melki, dan Addi, dan Kosam, dan Elmadam, dan Er, **29** dan Yoshuwa, dan Eliyezer, dan Yorim,

dan Mattat, dan Lawi, **30** dan Simeyon, dan Yahuda, Yesu ya ce musu, “Tabbatacce, na san za ku fada dan Yusuf, dan Yonam, dan Eliyakim, **31** dan Meleya, mini karin maganan nan, ‘Likita, warkar da kanka! dan Menna, dan Mattata, dan Natan, dan Dawuda, **32** dan Yesse, dan Obed, dan Bowaz, dan Salmon, dan Nashon, **33** dan Amminadab, dan Ram, dan Hezron, dan Ferez, dan Yahuda, **34** dan Yakub, dan Ishaku, dan Ibrahim, dan Tera, dan Nahor, **35** dan Serug, dan Reyu, dan Feleg, dan Eber, dan Sala, **36** dan Kainan, dan Arfakshad, dan Shem, dan Nuhu, dan Lamek, **37** dan Metusela, dan Enok, dan Jared, dan Mahalalel, dan Kainan, **38** dan Enosh, dan Shitu, dan Adamu, dan Allah.

4 Yesu kuwa cike da Ruhu Mai Tsarki, ya dawo daga Urdun, Ruhu kuma ya kai shi cikin hamada, **2** inda kwana arba'in, Iblis ya gwada shi. Bai ci kome ba a cikin kwanakin nan, a karsheisu kuwa ya ji yunwa. **3** Iblis ya ce masa, “In kai ‘Dan Allah ne, ka fada wa wannan dutse yă zama burodi.” **4** Yesu ya amsa ya ce, “A rubuce yake, ‘Ba da abinci kadai mutum zai rayu ba.’” **5** Iblis ya kai shi can kan wani wuri mai tsawo, ya nunnuna masa a kyiftawar ido dukan mulkokin duniya. **6** Ya ce masa, “Zan ba ka dukan ikonsu da darajarsu, gama ni aka danka wa, kuma zan bai wa duk wanda na ga dama. **7** Saboda haka in ka yi mini sujada, dukan wannan zai zama naka.” **8** Yesu ya amsa ya ce, “A rubuce yake, ‘Ka yi wa Ubangiji Allahnka sujada, kuma shi kadai za ka bauta wa.’” **9** Sai Iblis, ya kai shi Urushalima ya sa ya tsaya a kan wuri mafi tsayi na haikalai ya ce, “In kai ‘Dan Allah ne, ka yi tsalle daga nan zuwa kasa. **10** Gama a rubuce yake, “‘Zai umarci mala’ikunsa game da kai, su kiyaye ka da kyuay; **11** za su tallafe ka da hannuwansu, don kada ka buga kafarka a kan dutse.’” **12** Yesu ya amsa ya ce, “An ce, ‘Kada ka gwada Ubangiji Allahnka.’” **13** Da Iblis ya gama dukan wannan gwajin, ya bar shi sai lokacin da wata dama ta samu. **14** Yesu ya koma Galili cikin ikon Ruhu. Labarinsa kuwa ya bazu ko'ina a kauyuka. **15** Ya yi ta koyarwa a majami'unsu, kowa kuwa ya yabe shi. **16** Ya tafi Nazaret, inda aka yi renonsa. A ranar Asabbaci kuma, ya shiga majami'a kamar yadda ya saba. Sai ya mike don yă yi karatu. **17** Aka kuwa ba shi nadadden littafin annabi Ishaya. Da ya bude, sai ya sami wurin da aka rubuta, **18** “Ruhun Ubangiji yana kaina, domin ya shafe ni, in yi wa matalauta wa’azin bishara. Ya aiko ni in yi shelar'yanci ga’yan kurkuku, in kuma bude idanun makafi, in ba da'yanci ga wadanda aka danne. **19** In yi shelar shekarar tagomashin Ubangiji.” **20** Sai ya nade nadadden littafin ya mayar wa mai hidimar, ya kuma zauna. Dukan idanun wadanda suke a majami'ar, suka koma a kansa. **21** Sai ya fara ce musu, “A yau, Nassin nan, ya cika a kunnenu.” **22** Duk suka yabe shi, suka yi marmakin kalmomin alheri da suke fitowa daga bakinsa. Suka yi tambaya, suna cewa, “Anya, wannan ba dan Yusuf ba ne?” **23**

Ka kuma yi abin da muka ji ka yi a Kafarnahum, a nan garinka.” **24** Ya ci gaba, da ce musu, “Gaskiya nake gaya muku, babu annabin da ake yarda da shi a garinsa. **25** Ina tabbatar muku a zamanin Iliya, akwai gwauraye da yawa a Isra’ila, sa’ad da aka rufe sararin sama har shekara uku da rabi, aka kuma yi yunwa mai tsanani ko'ina a kasar. **26** Duk da haka, ba a aiki Iliya ga ko daya a cikinsu ba. Sai dai zuwa ga wata gwauruwa da take a Zarefat, a yankin Sidon. **27** Akwai kuma mutane da yawa a Isra’ila masu kuturta a zamanin annabi Elisha, amma ba ko dayansu da aka tsarkake sai Na’aman mutumin Suriyan nan kadai.” **28** Dukan mutanen da suke cikin majami'a suka fusata kwarai da jin wannan. **29** Suka tashi, suka fitar da Yesu bayan gari, suka kai shi goshin tudun da aka gina garin, don su ture shi kasa, **30** amma sai ya bi ta tsakiyar taron ya yi tafiyarsa. **31** Sai ya tafi Kafarnahum, wani gari a Galili, a ranar Asabbaci kuma, ya fara koya wa mutane. **32** Suka yi ta mamakin koyarwarsa, domin sakonsa yana da iko. **33** A cikin majami'ar, akwai wani mutum mai aljani, wani mugun ruhu. Mutumin ya daga murya da karfi ya ce, **34** “Wayyo! Ina ruwanka da mu, Yesu Banazare? Ka zo ne don ka hallaka mu? Na san wane ne kai, Mai Tsarki na Allah!” **35** Yesu ya tsawata masa da karfin cewa, “Yi shiru! Ka fita daga cikinsa!” Sai aljanin ya fyada mutumin da kasa a gabansu duka, sa'an nan ya fita, ya bar shi ba wani rauni. **36** Dukan mutanen suka yi mamaki, suka ce wa junansu, “Wace irin koyarwa ce haka? Da karfi da iko, yana ba wa mugayen ruhohin umarni suna kuma fita!” **37** Labarinsa kuwa ya bazu ko'ina a cikin kasar. **38** Yesu ya fita daga majami'ar, ya tafi gidan Siman. Surukar Siman kuwa tana fama da zazzabi mai tsanani, sai suka roki Yesu yă taimake ta. **39** Sai ya sunkuya kusa da ita, ya kuma tsawata wa zazzabiin, sai zazzabiin ya sâke ta. Nan take ta tashi, ta yi musu hidima. **40** Rana tana fâduwa, sai mutane suka yi ta kawo wa Yesu dukan wadanda suke da cuta iri-iri, sai ya dibiya wa kowannensu hanmuwansa, ya warkar da su. **41** Bugu da kari, aljanu suka fiffita daga cikin mutane da yawa suna ihu suna cewa, “Kai ‘Dan Allah nel!’ Amma ya kwabe su, ya hana su magana, don sun san cewa shi ne Kiristi. **42** Da gari yana wayewa, sai Yesu ya je inda ba kowa. Mutane suka yi ta nemansa, da suka zo inda yake, sai suka yi kokari su hana shi barinsu. **43** Amma ya ce, “Dole in yi wa’azin bisharar mulkin Allah ga sauran garuruwa, saboda wannan ne aka aiko ni.” **44** Sai ya dinga yin wa’azi a majami'un Yahudiya.

5 Wata rana, Yesu yana tsaye a bakin Tafkin Gennesaret, mutane kuma suna ta matsawa kewaye da shi, domin su ji maganar Allah, **2** sai ya

hangi jiragen ruwa biyu a bakin tafkin, wadanda abubuwa a zukatanku? **23** Wanne ya fi sauki, a ce, masu kamun kifi suka bari suna wankin abin kamun ‘An gafarta maka zunubanka,’ ko kuma a ce, ‘Tashi, kifinsu. **3** Sai ya shiga daya jirgin ruwan da yake na ka yi tafiya?’ **24** Amma domin ku san cewa ‘Dan Siman, ya kuma roke shi yā tura shi kadan daga gaci. Mutum yana da iko a duniya ya gafarta zunubai.’” Sai ya zauna a jirgin ruwan, ya koyar da mutane Sai ya ce wa shanyayyen, “Na ce maka, tashi, dauki daga ciki. **4** Da ya gama magana, sai ya ce wa Siman, tabarmarka ka tafi gida.” **25** Nan da nan, ya tashi “Ka tuka jirgin zuwa inda akwai surfi, ka saukar da tsaye a gabansu, ya dauki tabarmar da yake kwance abin kamun kifinka ka kama kifi.” **5** Siman ya amsa a kai, ya tafi gida, yana yabon Allah. **26** Kowa ya yi ya ce, “Ranka yā dade, duk dare mun yi ta fama ba mamaki, ya kuma yabi Allah. Suka cika da tsoro, mu kama kome ba, amma tun da ka ce haka, zan suna cewa, “Mun ga abubuwani banmamaki yau.” saki abin kamun kifin.” **6** Da suka yi haka, sai suka **27** Bayan wannan, sai Yesu ya fita, ya ga wani mai kama kifi da yawa, har abin kamun kifinsu suka fara karbar haraji, mai suna Lawi, yana zaune a wurin tsintsinkewa. **7** Sai suka kira abokansu a daya jirgin, da ake karbar haraji. Yesu ya ce masa, “Bi ni.” **28** su zo su taimake su, suka kuwa zo. Suka cika jiragen Sai Lawi ya tashi, ya bar kome da kome, ya bi shi. biyu da kifi cif, har jiragen suka fara nutsewa. **8** **29** Sai Lawi ya shiryia wa Yesu wani babban liyafa a Da Siman Bitrus ya ga wannan, sai ya fādi a gaban gidansa. Wani babban taron na masu karbar haraji, Yesu ya ce, “Rabu da ni, Ubangiji. Ni mai zunubi tare da wadansu suna cin abinci tare da su. **30** ne!” **9** Gama mamaki ya kama shi da abokansa duka, Amma Farisiyawa da malaman dokokin da suke a saboda yawan kifin da suka kama. **10** Yaķub da kungiyarsu, suka yi wa almajiransa gunaguni, suna Yohanna, ‘ya’yan Zebedi, abokan aikin Siman su ma cewa, “Don me kuke ci, kuke sha tare da masu karbar suka yi mamaki. Sai Yesu ya ce wa Siman, “Kada ka haraji da masu zunubi?” **31** Yesu ya amsa musu ji tsoro, daga yanzu za ka rika kama mutane ne.” **11** ya ce, “Ai, masu lafiya ba sa bukatar likita, sai dai Sai suka jawo jiragen ruwansu zuwa gaci, suka bar marasa lafiya. **32** Ban zo don in kira masu adalci kome da kome, suka bi shi. **12** Yayinda Yesu yake ba, sai dai masu zunubi zuwa ga tuba.” **33** Suka ce daya daga cikin garuruwan nan, sai ga wani mutum masa, “Almajiran Yohanna sukan yi azumi da addu’a, wanda kulturta ta ci karfinsa. Da ganin Yesu, sai ya haka ma almajiran Farisiyawa, amma naka sai ci da fādi da fuskarsa a kasa, ya roke shi ya ce, “Ubangiji, sha.” **34** Yesu ya amsa ya ce, “Za ku iya sa abokan in ka yarda, kana iya ka tsabtacce ni.” **13** Yesu ya ango yin azumi yayinda yake tare da su? **35** Amma miķa hannunsa ya taiba mutumin ya ce, “Na yarda, lokaci yana zuwa, da za a dauke ango daga gare su. ka zama da tsabta!” Nan da nan, sai kuturtar ta rabu A wadancan kwanakin ne za su yi azumi.” **36** Sai ya da shi. **14** Sai Yesu ya umarce shi ya ce, “Kada ka fāda musu wannan misali ya ce, “Ba wanda yakan gaya wa kowa, amma ka tafi ka nuna kanka ga firist, yage kyalle daga sabuwar riga ya yi wa tsohuwar ka kuma miķa hadayu da Musa ya umarta, saboda riga faci. In ya yi haka, zai yage sabuwar rigar, kuma tsarkakewarka ta zama shaida a gare su.” **15** Duk facin daga sabuwar ba zai dace da tsohuwar rigar da haka, labarinsa ya kara baziwa sosai, har taron ba. **37** Kuma ba wanda yakan zuba sabon ruwan mutane suka dinga zuwa don jinsa, da kuma neman inabi a cikin tsofaffin salkuna. In ya yi haka, sabon warkarwa daga cututtukansu. **16** Amma Yesu sau da yawa, yakan kebe kansa zuwa wuraren da ba kowa, yā yi addu’a. **17** Wata rana, da yake cikin koyarwa, wadansu Farisiyawa da malaman dokoki wadanda suka zu daga kowane kauye a Galili, Yahudiya da Urushalima kuwa suna zaune. Ikon Ubangiji yana nan don yā warkar da masu ciwo. **18** Sai ga wadansu mutane suka kawo wani shanyayye a kan tabarma. Suka yi kōkari su shigar da shi cikin gidan, domin su kwantar da shi a gaban Yesu. **19** Da suka ga babu hanyar da za su bi saboda taron, sai suka haura rufin, suka saukar da shi a kan tabarmarsa, ta bakin ramin da suka huda a rufin, suka ajiye shi a tsakiyar taron, a gaban Yesu. **20** Da Yesu ya ga bangaskiyarsu, sai ya ce, “Saurayi, an gafarta maka zunubanka.” **21** Farisiyawa da malaman dokoki suka fara yin tunani a zukatansu, “Wane ne wannan mutum da yake sabo haka? Wa zai iya gafarta zunubai, in ba Allah kadaibai?” **22** Yesu ya san abin da suke tunani, sai ya yi tambaya ya ce, “Don me kuke tunanin wadannan

6 A wata ranar Asabbaci, Yesu yana bi ta gonakin hatsi, sai almajiran suka fara kakkarya kan hatsi suna murjewa a hannuwansu suna ci. **2** Sai wadansu Farisiyawa suka ce, “Me ya sa kuke yin abin da doka ta hana yi a ranar Asabbaci?” **3** Yesu ya amsa musu ya ce, “Ashe, ba ku taiba karanta abin da Dawuda ya yi, sa’ad da shi da abokan tafiyarsa suka ji yunwa ba? **4** Ya shiga gidan Allah, ya dauki kebaibben brodi, sa’an nan ya ci abin da firistoci kadai sukan ci bisa ga doka. Ya kuma ba wa abokan tafiyarsa?” **5** Sai Yesu ya ce musu, “Ai, Dan Mutum ne Ubangijin Asabbaci.” **6** A wata ranar Asabbaci kuma, Yesu ya shiga majami'a yana koyarwa. To, a nan kuwa akwai wani mutumin da hannun damansa ya shanye. **7** Farisiyawa da malaman dokoki suka zuba wa Yesu ido, su ga ko

zai warkar a ranar Asabbaci, don su sami dalilin 32 “In kana kaunar masu kaunarka ne kawai, ina zarginsa. 8 Amma Yesu ya san abin da suke tunani. ribar wannan? Ko masu zunubi ma suna kaunar Sai ya ce wa mutumin mai shanyayyen hannun, wadanda suke kaunarsu. 33 In kuma kana yin alheri “Tashi ka tsaya a gaban kowa.” Sai ya tashi ya tsaya. ga masu yi maka ne kadai, ina ribar wannan? Ko 9 Yesu ya ce musu, “Ina tambayarku, me ya kamata masu zunubi ma suna yin haka. 34 In kana ba da a yi bisa ga doka, a ranar Asabbaci, a aikata alheri bashi ga mutanen da za su iya biyan ka ne kawai, ko a aikata mugunta, a ceci rai, ko a hallaka shi?” 10 ina ribar wannan? Ko masu zunubi ma, suna ba Sai ya calle su duka, sa’an nan ya ce wa mutumin, da bashi ga masu zunubi, da fata za a biya su tsab. “Miiko hannunka.” Sai ya miike, hannunsa kuwa ya 35 Amma, ku kaunaci abokan gābanku, ku kuma koma lafiyayye. 11 Amma Farisiyawa da malaman yi musu alheri, ku ba su bashi, ba da sa zuciya sai Doka suka fusata, suka fara tattauna da junansu a an biya ku ba. Ta yin haka ne kawai, za ku sami kan abin da za su yi wa Yesu. 12 Wata rana, a cikin lada mai yawa, ku kuma zama’ya’yan Mafi Daukaka, kwanakin nan, Yesu ya je wani dutse domin yā yi gama shi mai alheri ne ga marasa godiya da mugaye. addu’ā, ya kuma kwana yana addu’ā ga Allah. 13 Da 36 Ku zama masu jinkai, kamar yadda Ubanku mai gari ya waye, sai ya kira almajiransa zuwa wurinsa, jinkai ne. 37 “Kada ku dora wa wani, ku ma ba za ya zaibi guda goma sha biyu daga cikinsu, wadanda a dora muku ba. Kada ku yanke wa wani hukunci, ya kira su, Manzanni. 14 Siman (wanda ya kira ku ma ba za a yanke muku ba. Ku gafarta, ku ma Bitrus), dan’uwansa Andarawus, Ya’kub, Yohanna, za a gafarta muku. 38 Ku bayar, ku ma sai a ba Filibus, Bartolomeyu, 15 Mattiyu, Toma, Ya’kub dan ku mudu a cike, a dankare, har yā yi tozo, yana Alfayus, Siman wanda ake kira Zilot, 16 Yahuda dan zuba, za a juye muku a hannun riga. Mudun da kuka Ya’kub, da kuma Yahuda Iskariyot, wanda ya bashe auna da shi, da shi za a auna muku.” 39 Ya kuma Yesu. 17 Sai ya sauko tare da su, ya tsaya a wani fili. fada musu wannan misali cewa, “Makaho yana iya A can, akwai taro mai yawa na almajiransa, da kuma jagoran makaho ne? Be sai dukansu biyu su fāda mutane masu yawan gaske daga ko’ina a Yahudiya, a rami ba? 40 Dalibi bai fi malaminsa ba, sai dai Urushalima da kuma Taya da Sidon da suke bakin kowane dalibi wanda ya sami cikakkiyar koyarwa, teku, 18 wadanda suka zo domin su ji shi, a kuma zai zama kamar malaminsa. 41 “Don me kake duban warkar da cututtukansu. Wadanda suke fama da dan tsinke da yake idon dan’uwanka, amma ba ka mugayen ruhohi kuwa aka warkar da su. 19 Kuma kula da gungumen da yake a naka ido ba? 42 Yaya dukan mutane suka yi kōkari su taba shi, domin iko za ka ce wa dan’uwanka, ‘Dan’uwa, bari in cire yana fitowa daga gare shi, ya kuwa warkar da su maka dan tsinke da yake idonka,’ alhali kuwa, kai duka. 20 Da ya dubi almajiransa, sai ya ce, “Masu kanka ka kāsa ganin gungumen da yake a naka ido? albarka ne ku da kuke matalauta, gama mulkin Allah Kai munafukil! Ka fara cire gungumen daga idonka, naku ne. 21 Masu albarka ne ku da kuke jin yunwa sa’nan za ka iya gani sosai, ka kuma cire dan yanzu, gama za ku koshi. Masu albarka ne ku da tsinken da yake a idon dan’uwanka.” 43 “Ba itace kuke kuka yanzu, gama za ku yi dariya. 22 Masu mai kyau da yake ba da munanai yā ya. Mummunan albarka ne sa’ad da mutane suka ki ku, suka ware itace kuma ba ya ba da’ya’ya masu kyau. 44 Kowane ku, suka zage ku, suna ce da ku mugaye, saboda Dan itace da irin’ya’yansa ne ake saninsa. Mutane ba Mutum. 23 “Ku yi farin ciki a wannan rana, ku kuma sa tsinke’ya’yan baure daga kaya, ko kuwa’ya’yan yi tsalle don murna, saboda ladarku yana da yawa a inabi daga sarkakkiya. 45 Mutumin nagari yakan sama. Gama haka kakanniinsu suka yi wa annabawa. nuna abubuwa nagari daga cikin nagarta da yake a 24 “Amma kaitonku da kuke da arziki, gama kun riga boye a zuciyarsa, mugun mutum kuwa yakan nuna kun sami ta’aziyyarku. 25 Kaitonku da kuke kosassu mugayen abubuwa daga muguntar da take a boye yanzu, gama za ku zauna da yunwa. Kaitonku da a zuciyarsa. Gama baki yakan fada abin da ya cika kuke dariya yanzu, gama za ku yi makoki da kuka. zuciyne.” 46 “Don me kuke ce da ni, ‘Ubangiji, 26 Kaitonku sa’ad da dukan mutane suna magana Ubangiji,’ amma ba kwa yin abin da na fada? 47 mai kyau a kanku, gama haka kakanniinsu suka yi da Zan nuna muku kwatancin mutumin da yakan zo annabawan karya. 27 “Amma ina fada muku, ku da wurina, yā ji kalmomina, yā kuma aikata. 48 Yana kuke ji na, ku kaunaci abokan gābanku, ku yi wa kama da mutumin da ya gina gida, wanda ya ha’ka masu kinku alheri. 28 Ku albarkaci wadanda suke kasa da surfi, sa’an nan ya kafa tushen ginin a kan la’anta ku, ku kuma yi wa wadanda suke wulakanta dutse. Da ambaliyar ruwa ta taso, karfin ruwa kuwa ku addu’ā. 29 In wani ya mare ka a wannan kumatu, ya buga gidan, wannan bai jijiga shi ba, domin an yi juya masa dayan ma, in wani ya kwace maka babban masa tushen gini na ainihi. 49 Amma wanda yakan riga, kada ma ka hana masa’yar cikin ma. 30 Duk ji kalmomina, ba yaka kuma aikata su, yana kama da wanda ya roke ka abu, ka ba shi. In kuma wani ya mutumin da ya gina gida a kasa, ba tare da ya kafa yi maka kwace, kada ka nema yā mayar maka. 31 tushen gini ba. A sa’ad da karfin ruwa ya buga gidan, Ka yi wa wadansu abin da kai kake so su yi maka. sai gidan yā rushe, mummunnar rushewa kuwa.”

7 Bayan Yesu ya gama gaya wa mutanen dukan yi shakkar bangaskiyar da yake da ita a kaina ba.” wadannan abubuwa, sai ya shiga Kafarnahum. **2** **24** Bayan almajiran Yohanna suka tafi, sai Yesu ya A can, akwai wani bawan wani jarumin yana ciwo, fara yi wa taron magana game da Yohanna ya ce, yana kuma a bakin mutuwa. Maigidansa kuwa yana “Me kuka je kallo a hamada? Ciyawar da iska take sonsa sosai. **3** Jarumin sojan ya ji labarin Yesu, sai kadawa ne? **25** In ba haka ba, to, me kuka je kallo? ya aiki wadansu dattawan Yahudawa wajensa, yana Mutum mai sanye da tufafi masu kyau ne? A'a, masu rokonsa yă zo yă warkar da bawansa. **4** Da suka sa kayan tsada da suke cikin annashuwa, ai, a fada isa wurin Yesu, sai suka roke shi sosai, suka ce, suke. **26** Amma me kuka je kallo? Annabi? I, ina “Wannan mutum, ai, ya dace a yi masa haka, **5** gama kuma fada muku, ya ma fi annabi. **27** Wannan shi yana kaunar al'ummarmu ta Yahudawa, har ya gina ne wanda aka rubuta game da shi cewa, “Zan aiko majami’armu.” **6** Sai Yesu ya tafi tare da su. Da ya yi da dan sakona yă sha gabanka, wanda zai shirya kusa da gidan, sai jarumin nan, ya aiki abokai su ce hanya, a gabanka.’ **28** Ina fada muku, a cikin duk masa, “Ubangiji, kada ka dami kanka, gama ban isa wadanda mata suka haifa, ba wanda ya fi Yohanna ka shiga gidana ba. **7** Shi ya sa ban ma ga na isa in girma. Duk da haka wanda ya fi kaskanta a Mulkin zo wurinka ba. Amma ka yi magana kawai, bawana Allah ya fi shi.” **29** (Dukan mutane, har da masu zai warke. **8** Gama ni kaina, mutum ne a Karfashin karfbar haraji, da suka ji kalmomin Yesu, sai suka iko, akwai kuma sojoji a karkashin ikona. Nakan ce yarda cewa hanyar Allah gaskiya ce, domin Yohanna wa wannan, ‘Je ka,’ sai yă tafi, ga wani kuma in ce, ne ya yi musu baftisma. **30** Amma Farisiyawa da ‘Zo nan,’ sai yă zo. Nakan kuma ce wa bawana, ‘Yi masanan dokoki, suka ki nufin Allah game da su, abu kaza,’ sai yă yi.” **9** Da Yesu ya ji haka, sai ya yi domin Yohanna bai yi musu baftisma ba.) **31** Yesu ya mamaki sosai. Ya juya ya wa taron da yake bin sa, ci gaba da cewa, “To, da me zan kwatanta mutanen “Ina fada muku, ban taba samun irin bangaskiya zamanin nan? Kamar me suke? **32** Suna kama da mai girma haka ko cikin Isra’ila ba.” **10** Sai mutanen yaran da suke zama a bakin kasuwa, suna kiran juna, da aka aika, suka koma gida, suka tarar bawan ya suna cewa, “Mun busa muku sarewa, amma ba ku yi warke. **11** Ba a dade ba, sai Yesu ya tafi wani garin rawa ba, Mun kuma yi muku wakar makoki, ba ku da ake kira Nayin. Almajiransa da taro mai yawa kuma yi kuka ba.” **33** Gama Yohanna Mai Baftisma ya suka tafi tare da shi. **12** Da ya yi kusa da kofar garin, zo, ba ya cin burodi, ba ya shan ruwan inabi, sai kuka sai ga wata gawa ana fitowa da ita. Shi ne da kadai ce, ‘Ai, yana da aljani.’ **34** Dan Mutum ya zo yana ci, ga mahaifiyarsa, ita kuma gwauruwa ce. Taro mai yana sha, sai kuka ce, ‘Ga mai yawan ci, mashayi, da yawa daga garin yana tare da ita. **13** Da Ubangiji kuma abokin masu karbar haraji da masu zunubi.’ ya gan ta, sai ya ji tausayinta ya ce, “Kada ki yi **35** Amma akan tabbatar da hikima ta gaskiya bisa kuka.” **14** Yesu ya je ya taba akwatin gawar, sai masu ga dukan’ya’yanta.” **36** To, ana nan, sai daya daga daukarsa suka tsaya cik. Sai ya ce, “Saurayi, na ce cikin Farisiyawa ya ggayaci Yesu cin abincin yamma maka, tashi!” **15** Sai mamacin ya tashi zaune, ya fara a gidansa, ya kuwa tafi gidan Bafarisiyen, ya zauna a magana. Yesu kuma ya ba da shi ga mahaifiyarsa. **16** tebur. **37** Da wata mace wadda ta yi rayuwar zunubi Sai tsoro ya kama su duka, suka yabi Allah, suna a wannan gari ta ji Yesu yana cin abinci a gidan cewa, “Babban annabi ya bayyana a cikinmu. Allah Bafarisiyen, sai ta kawo dan tulun turaren alabasta, ya zo domin yă taimaki mutanensa.” **17** Wannan **38** ta kuma tsaya daga bayansa, wajen kafafunsa tana labarin game da Yesu, ya bazu ko’ina a Yahudiya da kuka, sai hawayenta sun fara zuba a kafafunsa. Sai ta kewayenta. **18** Almajiriran Yohanna suka gaya masa goge su da gashin kanta, ta sumbace su, sa’an nan ta dukan wadannan abubuwa. Sai ya kira biyu daga shafa musu turare. **39** Da Bafarisiyen da ya ggayace cikinsu, **19** ya aike su wurin Ubangiji, su tambaya shi, ya ga wannan, sai ya ce a ransa, “Da mutumin su ce, “Kai ne wanda zai zo, ko kuma mu saurari nan annabi ne, da ya san ko wace ce take tabansa, wani dabam?” **20** Da mutanen suka iso wurin Yesu, da kuma irin macen da take, cewa mai zunubi ce.” sai suka ce, “Yohanna Mai Baftisma ne ya aike mu **40** Sai Yesu ya ce masa, “Siman, ina da abin da zan wurinka, mu yi tambaya, ‘Ko kai ne wanda zai zo, ko fada maka.’ Shi kuwa ya ce, “Malam sai ka fada.” **41** kuma mu saurari wani dabam?” **21** A daidai lokacin Yesu ya ce, “An yi wadansu mutum biyu da suke rife nan, Yesu ya warkar da mutane da yawa masu ciwo, bashin mai ba da rance. Ana bin guda dinari dari masu cututtuka, da kuma masu mugayen ruhoji. biyar, dayan kuma hamsin. **42** Dukan biyun suka Ya kuma ba makafi da yawa ganin gari. **22** Sai ya gagara biyansa, sai ya yafe musu. To, a ganinka, wa amsa wa almajiriran Yohanna ya ce, “Ku koma ku zai fi kaunor mutumin nan?” **43** Siman ya amsa ya fada wa Yohanna abin da kuka ji, da abin da kuka ce, “A ganina, wanda aka yafe wa mai yawa ne.” Sai gani. Makafi suna ganin gari, guragu suna tafiya, Yesu ya ce, “Ka fada daidai.” **44** Sai ya juya wajen ana warkar da wadanda suke da kuturta, kurame macen, ya ce wa Siman, “Ka ga macen nan? Na shigo suna ji, ana tā da matattu, ana kuma yi wa matalauta gidanka, ba ka ba ni ruwa don kafafuna ba, amma ta wa’azin bishara. **23** Mai albarka ne mutumin da bai wanke kafafuna da hawayenta, ta kuma goge su da

gashin kanta. **45** Ba ka yi mini sumba ba, amma tun shigowata a nan, macen nan ba tā daina sumbar kafafuna ba. **46** Ba ka shafa mai a kaina ba, amma ta zubo turare a kafafuna. **47** "Saboda haka ina gaya maka, zunubanta masu yawa, an gafarta mata, gama kaunarta mai yawa ce. Amma wanda aka gafarta wa macen, "Bangaskiyarki ta cece ki, ki sauka lafiya."

8 Bayan wannan sai Yesu ya zazzaga gari da kauye, yana wa'azin bisharar mulkin Allah. Sha Biyun nan kuwa suna tare da shi, **2** da kuma wadansu mata wadanda aka warkar da su daga cututtukansu, da kuma mugayen ruhohi. Cikinsu akwai Maryamu (wadda ake kira Magdal) wadda aljanu bakwai suka fito daga cikinta. **3** Da Yowanna matar Kuza, manajan iyalin Hiridus; da Suzana; da wadansu mata da yawa. Wadannan mata suna taimaka musu cikin hidima, daga cikin abin da suke da shi na zaman gari. **4** Yayında taron mai girma na taruwa, mutane kuma daga garuruwa dabam-dabam suna zuwa wurin Yesu, sai ya ba da wannan misali ya ce, **5** "Wani manomi ya fita domin ya shuka irinsa. Da yana watsa irin, sai wadansu suka fādi a kan hanya, aka tattaka su, tsuntsayen sararin sama kuma suka cinye su. **6** Wadansu suka fādi a kan dutse, da suka tsira sai suka yankwane don babu ruwa a wurin. **7** Wadansu kuma suka fādi a cikin kaya. Da suka yi girma tare, sai kayan suka shaķe su. **8** Wadansu kuma har yanzu, suka fādi a kasa mai kyau, suka yi girma, suka ba da amfani ribi dari-dari, fiye da abin da aka shuka." Da fadin haka sai ya ce, "Duk mai kunnen ji, yā ji." **9** Almajiransa suka tambaye shi ma'anar wannan misali. **10** Sai ya ce, "Ku ne aka ba sanin asirin mulkin Allah, amma ga sauran mutane kam, ina magana da misalai, saboda, "ko da yake suna kallo, ba za su gani ba, ko da yake suna ji, ba za su gane ba." **11** "Ga ma'anar misalin, irin, shi ne maganar Allah. **12** Wadanda suka fādi a kan hanya su ne mutanen da suka ji, amma Iblis, yakan zo ya dauke maganar daga zuciyyarsu, don kada su gaskata, su sami ceto. **13** Na kan dutse kuwa, su ne da jin maganar, sukan karba da murna, amma ba su da saiwa. Sukan gaskata na dan lokaci, amma lokacin gwaji, sai su ja da baya. **14** Irin da suka fādi a cikin kaya kuwa, su ne mutanen da suka ji, amma a kwana a tashi, tunanin kayan duniya, da neman arziki, da son jin dadi, sukan hana su ba da'ya'ya. **15** Amma irin da suka fādi a kasa mai kyau kuwa, su ne mutane masu kyakkyawar zuciya, mai kyau, da suka ji, suka rife, suka kuma jimre har suka ba da'ya'ya." **16** "Ba mai kuna fitila sa'an nan ya boye ta a cikin tulu, ko kuma ya sa ta a karkashin gado

ba. A maimakon haka, yakan sa ta a kan wurin ajiye fitila, saboda mutane masu shigowa su ga haske. **17** Ba abin da yake boye da ba za a fallasa ba. Kuma ba abin da yake rufe, da ba za a sani ba, ko a fitar da shi a fili ba. **18** Saboda haka, ku yi tunani da kyau yadda kuke saurara. Duk wanda yake da shi, za a kara masa, duk wanda ba shi da shi kuma, abin da yake tsammani yana da shi ma, za a karbe daga gare shi." **19** Sai uwarr Yesu da'yan'uwanisa suka zo, domin su gan shi, amma ba su iya zuwa kusa da shi ba, saboda taron. **20** Sai wani ya fada masa cewa, "Ga uwarka da'yan'uwanisa suna tsaye a waje suna so su gan ka." **21** Ya amsa ya ce, "Mahaifiyata da'yan'uwanisa, su ne wadanda suke jin maganar Allah, suna kuma aikata ta." **22** Wata rana Yesu ya ce wa almajiransa, "Mu haye zuwa wangan gefen tafkin." Sai suka shiga jirgin ruwa suka fara tafiya. **23** Da suna cikin tafiya, sai barci ya kwashe shi. Sai wata babban iska ta taso kan tafkin, har ruwa ya fara shiga cikin jirgin. Suka shiga babban hatsari. **24** Almajiran suka je suka tashe shi daga barci, suka ce, "Ubangiji, Ubangiji, za mu nutsel!" Ya tashi ya kwabe iskar da kuma haukar ruwan. Sai ruwan da iskar suka natsu. Kome ya yi tsit. **25** Sai ya tambayi almajiransa, "Ina bangaskiyark?" A cikin tsoro da mamaki, suka ce wa junansu, "Wane ne wanan? Yana ba da umarni ga iska da ruwa ma, kuma suna biyayya da shi?" **26** Suka shiga jirgin ruwa zuwa yankin Gerasenawa da yake a hayin tafkin, daga wajen Galili. **27** Da Yesu ya sauka daga jirgin, sai ga wani mutum mai aljanu daga garin. Mutumin ya dade bai sa tufafi ba, kuma ba ya zama a gida. Yana zama a cikin kaburbura. **28** Da ya ga Yesu, sai mutumin ya daga murya da karfi, ya fādi a gabansa, yana ihu cewa, "Ina ruwanka da ni, Yesu, 'Dan Allah Mafi Daukaka? Ina rokonka, kada ka ba ni wahala!'" **29** Gama Yesu ya riga ya umarci mugun ruhun ya fita daga mutumin. Sau da yawa mugun ruhun ya sha kamunsa. Ko da yake akan daure shi hanmu da kafa, da sarka, a kuma yi gadinsa, amma yakan tsinike sarkokinса, aljanun kuma su kore shi zuwa wuraren kadaici, inda ba kowa. **30** Yesu ya tambaye shi, "Mene ne sunanka?" Sai ya amsa, "Tuli," gama aljanu masu dumbun yawa ne suna cikinsa. **31** Suka yi ta rokonsa kada yā umarce su shiga ramin Abis. (Abyssos g12) **32** A wurin kuwa, akwai babban garken aladu da suke kiwo a gefen tudu. Aljanun suka roki Yesu ya bar su, su shiga cikin aladun, ya kuwa yardar musu. **33** Da aljanun suka fita daga cikin mutumin, sai suka shiga cikin aladun. Garken kuma ya gangara daga kan tudun zuwa cikin tafkin, kuma suka nutse. **34** Da masu kiwon aladun suka ga abin da ya faru, sai suka ruga da gudu zuwa garin da kewaye suka kai labari. **35** Mutanen kuma suka fito don su ga abin da ya faru. Da suka iso wurin Yesu, sai suka tarar da mutumin da aljanun suka

fita daga cikinsa, yana zaune kusa da Yesu sanye ba riga na biyu. **4** Duk gidan da kuka sauwa, ku zauna da tufafi, kuma cikin hankalinsa, sai tsoro ya kama nan sai kun bar garin. **5** In mutane ba su karbe su. **36** Wadanda suka ga abin da faru, suka gaya ku ba, sa'ad da kun bar garinsu, ku karkade kurar wa mutanen yadda aka warkar da mai aljanun. **37** kafafunku don shaida a kansu.” **6** Sai suka tashi Sai dukan mutanen yankin Gerasenawa suka roki suka shiga kauye zuwa kauye suna wa’azin bishara, Yesu ya bar su, don sun tsorata sosai. Sai Yesu ya suna warkar da marasa lafiya a ko’ina. **7** Yanzu fa, shiga jirgin ruwa ya tafi. **38** Mutumin da aka fitar da Hiridus mai sarauta ya ji labarin dukan abubuwani aljanun daga cikinsa, ya roki Yesu don yā tafi tare da suke faruwa. Sai ya rikice, don wadansu mutane da shi, amma Yesu ya sallame shi ya ce, **39** “Koma suna cewa, Yohanna Mai Baftisma ne ya tashi daga gida, ka shaida babban alherin da Allah ya yi maka.” matattu, **8** wadansu kuma suna cewa, annabi Iliya Sai mutumin ya tafi yana fadin abin da Yesu ya yi ne ya sâke bayyana. Wadansu kuma har wa yau, masa a duk garin. **40** Da Yesu ya koma, taron suka suna cewa, daya daga cikin annabawa na dā ne, ya marabce shi, don dā ma duk suna jiransa. **41** Sai tashi. **9** Amma Hiridus ya ce, “Yohanna dai na yanke wani mutum mai suna Yayirus, wani mai mulkin kansa, amma wanne mutum ne nake jin labarin majami'a, ya zo ya fâdi a gabon Yesu, yana rokonsa abubuwani nan a kansa?” Sai ya yi kokari ya ga Yesu. ya zo gidansa, **42** domin diyarsa daya tak, wadda **10** Da manzannin suka dawo, sai suka fada wa Yesu ta kai shekara goma sha biyu, tana bakin mutuwa. abin da suka yi. Sai ya dauke su, suka kebe kansu Da Yesu yake kan hanyarsa, taron mutane masu su kadai, zuwa wani gari da ake kira Betsaida. **11** yawa suka yi ta matsa shi a kowane gefe. **43** A wurin Amma taron mutane suka ji labari, sai suka bi shi. Ya kuwa, akwai wata mace wadda tana da ciwon zubar marabce su, kuma ya yi musu magana a kan mulkin da jini, har na shekara goma sha biyu, amma babu Allah, ya kuma warkar da masu bukatar warkarwa. wanda ya iya warkar da ita. **44** Sai ta zo ta bayansa, **12** Da rana ta kusa fâduwa, sai Sha Biyun suka zo ta taba bakin rigarsa. Nan da nan, zubar da jininta wurinsa, suka ce, “Ka sallami taron domin su shiga ya tsaya. **45** Yesu ya yi tambaya, “Wa ya taba ni?” Kauyuka na kewaye, su nemi abin da za su ci, da Bayan kowa ya yi musu, sai Bitrus ya ce, “Ubangiji, wurin kwana, don inda muke, ba kowa.” **13** Yesu ya ai, mutane da yawa suna matsinka ta kowane gefe.” ce, “Ku, ku ba su wani abu su ci.” Sai suka ce masa, **46** Amma Yesu ya ce, “Wani ya taba ni, na san cewa “Muna da burodi biyar da kifi biyu kadai. Sai dai, in iko ya fita daga wurina.” **47** Sai macen, da ta ga ba mun je mu sayi abinci domin dukan wannan taron.” halin boyewa, sai ta fita, jikinta na rawa, ta fâdi a **14** Maza kadai sun kai kusan dubu biyar. Amma ya gabansa. A gabon dukan mutanen, ta fadi dalilin ce wa almajiransa, “Ku sa su su zauna a fungiya da ya sa ta taba shi, da yadda ta warke nan take. hamisin-hamisin.” **15** Haka almajiran suka yi, kowa **48** Sai Yesu ya ce mata, “Diyata, bangaskiyarki ta kuwa ya zauna. **16** Sai Yesu ya dauki burodin biyar warkar da ke. Ki sauka lafiya.” **49** Yayinda Yesu na da kifin biyun, ya daga kansa sama, ya yi godiya, ya cikin magana har yanzu, sai ga wani daga gidan kuma kakkarya su. Ya ba wa almajiransa, domin su Yayirus, mai mulkin majami'ar ya ce, “Kada ka kara rarraba wa mutanen. **17** Duka kuwa suka ci suka damun malam, diyarka ta rasu.” **50** Da Yesu ya ji koshi. Almajiran suka kwashe ragowar gutsatsarin wannan, sai ya ce wa Yayirus, “Kada ka ji tsoro, ka cike da kwanduna goma sha biyu. **18** Wata rana gaskata, za a kuma warkar da ita.” **51** Da ya iso gidan sa'ad da Yesu yana addu'a a boye, almajiransa kuma Yayirus, sai ya hanra kowa yā bi shi cikin dakir, sai suna tare da shi, sai ya tambaye, su ya ce, “Wa, dai Bitrus, da Yohanna, da Yakub, da kuma mahaifin taron mutane ke ce da ni?” **19** Suka amisa, suka da mahaifiyar. **52** Ana cikin haka, dukan mutanen ce, “Wadansu suna cewa, Yohanna Mai Baftisma, kuma sai kuka da makoki suke ta yi, domin yarinyar. wadansu kuma annabi Iliya, har wa yau wadansu Sai Yesu ya ce, “Ka daina yin kuka, ba tā mutu ba, suna cewa, kai daya daga cikin annabawan da ne, da tana barci ne.” **53** Sai suka yi masa dariya, da yake ya tashi da rai.” **20** “Amma ku fa, wa, kuke ce da ni?” sun san cewa, ta mutu. **54** Amma Yesu ya kama ta a Bitrus ya amsa ya ce, “Kiristi na Allah.” **21** Yesu ya hannu ya ce, “Diyata, tashi.” **55** Ruhunta ya dawo, gargade su da karfi, kada su gaya wa kowa wannan kuma ta tashi, nan take. Yesu ya ce musu, su ba ta magana. **22** Ya sâke cewa, “Dole ne Dan mutum ya wani abu tā ci. **56** Iyayenta suka yi mamaki, amma ya sha wahaloli da yawa, dattawa, da manyan firistoci, ba su umarni kada su fada wa kowa abin da ya faru. da malaman dokoki kuma su ki shi, kuma dole a kashe shi, a rana ta uku kuma a tā da shi da rai.” **23** Sai ya ce wa dukansu, “In wani zai bi ni, dole yā mūsanta kansa, ya dauki gicciyensa kowace rana, ya bi ni. **24** Gama duk mai son ceton ransa zai rasa shi, amma duk wanda ya rasa ransa saboda ni zai same shi. **25** Ina amfani, in mutum ya ribato dunia duka, amma ya rasa ransa, ko kuma ya yi hasarar ransa.

9 Bayan da Yesu ya tara Sha Biyun wuri daya, sai ya ba su iko da izini na fitar da dukan aljanu, da na warkar da cututtuka. **2** Ya kuma aike su, su yi wa’azin mulkin Allah, su kuma warkar da marasa lafiya. **3** Ya ce musu, “Kada ku dauki kome don tafiyar, wato, ba sanda, ba jaka, ba burodi, ba kudi,

26 Duk wanda yake jin kunyana da na kalmomina, “Duk wanda ya karbi wannan karamin yaron a cikin Dan Mutum ma zai ji kunyarsa sa’ad da zai zo a sunana, ni ya karba, kuma duk wanda ya karbe ni, ya cikin daukakarsa, da daukakar Uban, da kuma ta karbi wanda ya aiko ni ne. Gama mafi kankanta duka tsarkaka mala’ikun. 27 “Gaskiya nake gaya muku, a cikinku, shi ne kuma mafi girma.” 49 Sai Yohanna wadansu da suke tsattsaye a nan ba za su ga mutuwa ya ce, “Ubangiji, mun ga wani mutum yana fitar ba, sai sun ga mulkin Allah.” 28 Bayan kamar kwana da aljanu a cikin sunanka, muka yi kokarin hana takwas da yin wannan magana, sai Yesu ya dauki shi, don shi ba daya ba ne daga cikinmu.” 50 Yesu Bitrus, da Yohanna, da kuma Yakub, suka hau kan ya ce, “Kada ku hana shi, gama duk wanda ba ya dutse tare don yin addu’a. 29 Yana cikin addu’a, gaba da ku, naku ne.” 51 Da lokaci ya yi kusa da za a sai kamannin fuskarsa ta sâke, tufafinsa kuma suka Urushalima. 52 Sai ya aiki’yan sako, su yi gaba. Su zama da haske kamar hasken walkiya. 30 Sai ga mutum biyu, Musa da Iliya, suka bayyana cikin kyakkyawar daraja, suna magana da Yesu. 31 Suka yi kuwa, suka shiga cikin wani kauyen Samariyawa, warware, sai suka ga daukakarsa da kuma mutum don su shirya masa abubuwa. 53 Amma mutanen zance a kan tashinsa, wanda shi ya kusan ya kawo kauyen ba su karbe shi ba, don yana kan hanyar ga cikarsa a Urushalima. 32 Barci kuwa ya kama zuwa Urushalima ne. 54 Da almajiransa, Yakub da Bitrus da abokan tafiyarsa sosai. Da idanunsu suka Yohanna suka ga haka, sai suka yi tambaya suka ce, warware, sai suka ga daukakarsa da kuma mutum “Ubangiji, kana so mu kira wuta ta sauka daga sama biyun tsaye tare da shi. 33 Da mutanen na barin ta hallaka su?” 55 Amma Yesu ya juya, ya kwabe su. Yesu, sai Bitrus ya ce masa, “Ubangiji, ya yi kyau da 56 Sai shi da almajiransa suka tafi wani kauye. 57 muke nan. Bari mu kafa bukkoki guda uku, wato, Suna kan tafiya a hanya, sai wani mutum ya ce masa, daya dominika, daya domin Musa, daya kuma domin “Zan bi ka, duk inda za ka.” 58 Yesu ya ce, “Yanyawa Iliya.” (Bai ma san abin da yake fadi ba.) 34 Yayinda suna da ramummuka, tsuntsayen sararin sama suna yake cikin magana, sai wani girgije ya bayyana ya da shekuna, amma Dan Mutum ba shi da wurin da rufe su, sai suka ji tsoro, yayinda suke shiga cikin zai sa kansa.” 59 Ya kuma ce wa wani mutum, “Ka girgijen. 35 Wata murya ta fito daga cikin girgijen, tana cewa, “Wannan ‘Dana ne, zababbena, ku saurare bari in je in binne mahaifina tukuna.” 60 Yesu ya ce shi.” 36 Da muryar ta gama magana, sai suka tarar masa, “Ka bar matattu su binne matattunsu, amma Yesu shi kadai ne. Almajiran kuwa suka riike wannan kai, ka je ka yi shelar mulkin Allah.” 61 Har wa yau, al’amari a zukatansu. A lokacin nan, ba su gaya wa wani ya ce, “Zan bi ka, Ubangiji, amma ka bar ni kowa abin da suka gani ba. 37 Kashegari, sa’ad da in je in yi bankwana da iyalina tukuna.” 62 Yesu Yesu tare da almajiran nan uku suka sauka daga kan ya amsa ya ce, “Babu wani da yakan sa hannunsa a dutsen, sai taro mai yawa ya hadu da shi. 38 Sai wani mutum daga cikin taron ya yi kira da karfi ya ce, garman shamu, sa’an nan ya waiwaya baya, da ya isa “Malam, ina rokonka, ka dubi dan nan nawa, gama shi ne kadai nake da shi. 39 Wani ruhu yakan kama shi, sai ya yi ihu farar daya. Yakan sa shi farfadiya, har bakinsa ya yi kumfa. Da fyar yake barinsa, yana kuwa kan hallakar da shi. 40 Na roki almajirranka su fitar da shi, amma ba su iya ba.” 41 Yesu ya amsa ya ce, “Ya karkataccen zamani marar bangaskiya, har yaushe ne zan kasance tare da ku, ina kuma hakuri da ku? Kowo yaronka nan.” 42 Yaron yana kan zuwa ke nan, sai aljanin ya buga shi kasa, cikin farfadiya. Amma Yesu ya kwabe mugun ruhun, ya warkar da yaron, sai ya miika shi ga mahaifinsa. 43 Duk suka yi mamakin girman Allah. Yayinda kowa yana cikin mamakin dukan abubuwana da Yesu ya yi, sai ya ce wa almajiransa, 44 “Ku kasa kunne da kyau ga abin da zan fada muku. Za a bashe Dan Mutum ga hannun mutane.” 45 Amma ba su fahimci abin da yake nufi da wannan magana ba. Ba su gane ba, don an boye musu shi. Su kuwa sun ji tsoro su tambaye shi. 46 Wata gardama ta tashi a tsakanin almajiran, a kan ko wane ne a cikinsu zai zama mafi girma 47 Da yake Yesu ya san tunaninsu, sai ya dauki wani karamin yaro, ya sa ya tsaya kusa da shi. 48 Sai ya ce musu,

10 Bayan haka, Ubangiji ya nadâ wadansu mutum saba’in da biyu, ya aike su biyu-biyu, su riga shi yin gaba zuwa kowane gari da kowane wuri da zai shiga. 2 Ya ce musu, “Girbi na da yawa, amma ma’akata kadan ne. Saboda haka, ku roki Ubangijin girbi ya aikar da ma’akata zuwa gonarsa. 3 Ku tafî! Ina aikan ku kamar tumaki cikin kyarketai. 4 Kada ku dauki jakar kudi, ko jaka, ko takalma. Kada ma ku gai da kowa a kan hanya. 5 ‘Sa’ad da kuka shiga wani gida, ku fara da cewa, ‘Salama a gare ku mutanen gida.’ 6 In akwai mutum mai salama a gidan, salamarku za tâ kasance tare da shi, in kuwa babu, salamarku za tâ koma muku. 7 Ku zauna a wannan gidan, kuna ci kuna shan duk abin da suka ba ku, gama ma’akaci ya cancanci albashinsa. Kada ku yi yawan sâke masauki, daga gida zuwa gida. 8 ‘Sa’ad da kuka shiga garin, kuma aka karbe ku, ku ci ko mene ne da aka ajiye a gabanku. 9 Ku warkar da marasa lafiya da suke wurin. Ku kuma fada musu cewa, ‘Mulkin Allah yana kusa da ku.’ 10 Amma sa’ad da kuka shiga garin, kuma ba a karbe ku ba, ku bi titi-titi ku ce, 11 ‘Ko kurar garinku da kuke manne a kafafunmu, mun karkade muku. Duk da haka, ku

tabbarat da wannan, "Mulkin Allah yana kusa." **12** sai ya ji tausayinsa. **34** Ya je wurinsa, ya daddaure Ina dai fada muku, a ranan nan, za a fi jin tausayin masa raunukansa, sa'an nan ya zuba mai, da ruwan Sodom fiye da wannan garin. **13** "Kaitonki, Korazin! inabi. Ya dauki mutumin ya sa a kan jakinsa, ya kai Kaitonki, Betsaida!" Ai, da a ce a Taya da Sidon ne shi wani masauki, ya yi jinyarsa. **35** Kashegari, sai aka yi ayyukan banmamaki da aka yi a cikinku, da ya dauki dinari biyu, ya ba wa mai masauki ya ce, tuni sun tuba, suna zama cikin rigar makoki da toka. 'Ka lura da shi, bayan na dawo, zan biya ka duk **14** A ranar shari'a, za a fi jin tausayin Taya da Sidon fiye da ku. **15** Ke kuma Kafarnahum, kina tsammani za ki sami daukaka ne? A'a, za a hallaka ki. (**Hadès g86**) **16** "Wanda ya saurare ku, ni yake saurara. Wanda ya ki ku, ni yake ki. Amma wanda ya ki ni kuwa, ya ki wanda ya aiko ni ne." **17** Mutum saba'in da biyun nan suka dawo da murna, suka ce, "Ubangiji, har mun sha Karfin aljanu ma a cikin sunanka." **18** Sai ya amsa ya ce, "Na ga Shaidan ya fādī daga sama kamar walkiya. **19** Na ba ku iko da za ku tattaka macizai, da kunamai, ku kuma shawo kan dukan ikon abokin gāba, kuma ba wani lahani da zai same ku. **20** Duk da haka, kada ku yi farin ciki da cewa, kun sha Karfin ruhohi, amma ku yi farin ciki, domin an rubuta sunayenku a sama." **21** A wannan lokaci, Yesu, cike da murna ta wurin Ruhu Mai Tsarki ya ce, "Na yabe ka, ya Uba, Ubangijin sama da kasa, domin ka boye wadannan abubuwa ga masu hikima, da masu ilimi, ka kuma bayyana su ga kananan yara. I, ya Uba, gama wannan shi ne nufinka mai kyau. **22** "Ubana ya danka mini dukan kome. Ba wanda ya san Dan sai Uban, kuma ba wanda ya san Uban, sai Dan, da kuma wadanda Dan ya zaiba ya bayyana musu shi." **23** Sai ya juya wajen almajiransa, ya ce musu a boye, "Albarka ga idanun da suka ga abin da kuke gani. **24** Ina fada muku, annabawa da sarakuna da yawa sun so su ga abin nan da kuke gani, amma ba su gani ba. Sun so su ji abin da kuke ji, amma ba su ji ba." **25** Wata rana, sai wani masanin dokoki ya mike tsaye don yā gwada Yesu. Ya tambaya ya ce, "Malam, me zan yi don in gāji rai madawwami?" (**aïōnios g166**) **26** Yesu ya amsa ya ce, "Me aka rubutta a cikin Doka? Yaya kake karanta ta?" **27** Sai ya amsa ya ce, "Ka kaunaci Ubangiji Allahinka da dukan zuciyarka, da dukan ranka, da dukan karfinka, da kuma dukan hankalinka"; kuma, 'Ka kaunaci makwabcinka kamar kanka.' **28** Yesu ya ce, "Ka amsa daidai. Ka yi haka, kuma za ka rayu." **29** Amma domin ya käre kansa, sai ya tambayi Yesu ya ce, "Shin, wane ne makwabcina?" **30** Yesu ya amsa ya ce, "Wani mutum ya tashi daga Urushalima za shi Yeriko, sai ya fādī a hannun mafasa, wato, yan fashi. Suka kwace tufafinsa, suka yi masa düka, suka bar shi nan bakin rai da mutuwa. **31** Ya zamana wani firist ya bi kan wannan hanya. Da ya ga mutumin, sai ya bi gefe ya wuce abinsa. **32** Haka ma wani daga kabilar Lawi, mai hidima cikin haikali, da ya zo wurin, ya gan shi, sai shi ma ya bi gefe daya, ya wuce abinsa. **33** Amma wani mutumin Samariya da yake kan tafiya, da ya kai inda mutumin yake, ya gan shi, masa raunukansa, sa'an nan ya zuba mai, da ruwan Sodom fiye da wannan garin. **13** "Kaitonki, Korazin! inabi. Ya dauki mutumin ya sa a kan jakinsa, ya kai Kaitonki, Betsaida!" Ai, da a ce a Taya da Sidon ne shi wani masauki, ya yi jinyarsa. **35** Kashegari, sai aka yi ayyukan banmamaki da aka yi a cikinku, da ya dauki dinari biyu, ya ba wa mai masauki ya ce, tuni sun tuba, suna zama cikin rigar makoki da toka. 'Ka lura da shi, bayan na dawo, zan biya ka duk abin da ka kara kashewa a kansa.' **36** "A ganinka, a cikin wadannan mutane uku, wane ne makwabcin mutumin da ya fādī a hannun mafasa?" **37** Masanin dokoki ya amsa ya ce, "Wanda ya nuna masa jinkai." Yesu ya ce masa, "Je ka, ka yi haka nan." **38** Yayinda Yesu da almajiransa suna cikin tafiya, sai ya kai wani kauye inda wata mace mai suna Marta ta marabce shi a gidanta. **39** Tana da'yār'uwa mai suna Maryamu, wadda ta zauna a gaban Ubangiji tana jin maganarsa. **40** Marta kuwa, aikin hidima da ya kamata a yi, ya dauke mata hankali, sai ta zo wurin Yesu, ta ce, "Ubangiji, ba ka damu da kamar walkiya, amma ku yi farin ciki, domin an rubuta sunayenku a sama." **41** Amma Ubangiji ya amsa ya ce, "Marta, Marta, hankalinki ya tashi, kuma kina damuwa a kan abubuwa da yawa. **42** Amma abu daya tak ake bukata, Maryamu ta zābi abin da ya fi kyau, kuma ba za a raba ta da shi ba."

11 Wata rana Yesu yana addu'a a wani wuri. Da ya gama, sai daya daga cikin almajiransa ya ce masa, "Ubangiji, ka koya mana yin addu'a, kamar yadda Yohanna ya koya wa almajiransa." **2** Sai ya ce musu, "Sa'ad da kuke yin addu'a ku ce, "Ya Uba, sunanka mai tsarki ne mulkinka ya zo. **3** Ka ba mu kowace rana abincin yini. **4** Ka gafarta mana zunubanmu, kamar yadda mu ma ke gafarta wa duk wanda ya yi mana laifi. Kada ka bari a kai mu cikin jarraba." **5** Sa'an nan ya ce musu, "Da a ce dayanku yana da aboki, sa'an nan ya je wurinsa da tsakar dare ya ce, 'Aboki, ranta mini burodi guda uku, **6** domin wani abokina da yake tafiya ya sauwa a wurina. Ga shi, ba ni da abinci da zan ba shi." **7** Sai wanda yake cikin daki ya amsa ya ce, 'Kada ka dame ni. An riga an kulle kofa, da ni da yarana kuwa mun kwanta, ba zan iya tashi in ba ka kome ba.' **8** Ina gaya muku, ko da yake ba zai so ya tashi ya ba shi burodin don shi abokinsa ne ba, duk da haka, zai tashi ya ba shi yawan abin da yake bukata, saboda nacewarsa. **9** "Don haka ina fada muku, ku roka, za a ba ku, ku nema za ku samu, ku kwānkwasza za a kuwa bude muku kofa. **10** Gama duk wanda ya roka, yana karba, mai nema yana samu, wanda ya kwānkwasza kuma, za a bude masa kofa. **11** "Wane mahaifi ne a cikinku, in dansa ya roke shi kifi, zai ba shi maciji a maimakon, **12** ko kuma in ya roki kwai, ya ba shi kunama? **13** In fa haka ne, ko da yake ku mugaye ne, kun san ba'ya'yanku kyautai masu kyau, balle fa Ubantu na sama, zai yi fiye da haka, ta wurin ba da Ruhu Mai Tsarki, ga masu rokonsa!" **14** Sa'ad da Yesu yake fitar da wani beben aljani

daga wani mutum, da aljanin ya fita, sai mutumin lahani, dukan jikinka ma na cike da duhu. **35** Ka lura
 wanda da bebe ne, ya yi magana, taron kuwa suka yi fa, kada hasken da yake cikinka ya zamana duhu
 mamaki. **15** Amma wadansunsu suka ce, “Ai, da ikon ne. **36** Saboda haka, in dukan jikinka yana cike da
 Be’elzebub, sarkin aljanu ne, yake fitar da aljanu.” **16** Wadansu kuma suka gwada shi, ta wurin neman
 yā nuna musu wata alama daga sama. **17** Yesu kuwa haske, ba inda ke da duhu, jikinka kuwa zai kasance
 ya san tunaninsu, sai ya ce musu, “Duk mulkin da gaba da kansa, zai lalace, kuma gidan da yake
 gaba da kansa zai rushe. **18** In Shaidan yana gaba da haske gaba daya, kamar yadda hasken fitila yake
 da kansa, yaya mulkinsa zai tsaya? Ina fadin haka haskaka ka.” **37** Da Yesu ya gama magana, sai wani
 domin kun ce, da ikon Be’elzebub nake fitar da ya ce masa, “Ku Farisiyawa, kukan wanke bayan
 aljanu. **19** In da ikon Be’elzebub nake fitar da su, kwano da kwaf, amma a ciki kuna cike da kwadayi
 to, da ikon wa masu binku suke fitar da su? Saboda da mugunta. **40** Ku wawayen mutane! Ashe, wanda
 haka, za su zama alkanku ke nan. **20** Amma in da ya yi bayan, ba shi ne kuma ya yi cikin ba? **41** Ku ba
 ikon Allah ne ni nake fitar da aljanu, ashe, mulkin matalauta abin da yake cikin kwano, kuma kome
 Allah ya zo muku ke nan. **21** “Sa’ad da mutum mai zai zama muku da tsabta. **42** Kaitonku, Farisiyawa,
 karfi, wanda yake da makamai yana gadin gidan domin kuna ba wa Allah zakka na’ana’arku, da
 kansa, an tsare lafiyar dukiyarsa ke nan. **22** Amma karkashinku, da kuma sauran ganyen lambunku
 in wani wanda ya fi shi karfi, ya fada masa ya kuma iri-iri, amma kun kyale adalcı da kaunar Allah. Ya
 sha Karfinsa, yakan kwace makaman da mutumin ke kamata da kun kiyaye na karshen, ban ba barin
 dogara da su, ya kuma rarraba ganima. **23** “Wanda na farkon. **43** Kaitonku, Farisiyawa, domin kun
 ba ya tare da ni, yana gaba da ni, wanda kuma ba cika son wuraren zama masu daraja a majami’u,
 ya tarawa da ni, watsarwa yake yi. **24** “Lokacin da kuma yawan gaisuwa a wuraren kasuwanci. **44**
 da mugun ruhu ya fita daga mutum, sai ya bi ta “Kaitonku, domin ku kamar kaburbura ne da ba a
 wuraren da ba mutane, yana neman hutu, amma sa musu alama ba, wadanda mutane suke takawa
 ya kasa samu, sai ya ce, ‘Zan koma gidan da na don rashin sani.’ **45** Sai daya daga cikin masanan
 bari.” **25** Sa’ad da ya koma, ya tarar da gidan a dokoki ya ce wa Yesu, “Malam, in ka fadi wadannan
 share da tsabta, kuma a shirye. **26** Sai ya je ya debo abubuwa haka, kai kuma ka zage mu ke nan.”
 wadansu ruhohi bakwai da suka fi shi mugunta, sai **46** Yesu ya amsa ya ce, “Ku masanan dokoki ma,
 su shiga su zauna a wurin. Karshen wannan mutum kaitonku, domin kun dora wa mutane kaya masu
 kuwa zai fi farkonsa muni.” **27** Da Yesu yake cikin nauyi wadanda da kyan suke daukawa, amma ku da
 fadin wadannan abubuwa, sai wata mace daga cikin kanku ba za ku sa ko yatsa daya, don ku taimake su
 taron ta daga murya ta ce masa, “Mai albarka ce ba. **47** Kaitonku, domin kun gina kaburbura saboda
 uwar da ta haife ka, wadda ka sha mamanta.” **28** annabawa, nan kuwa kakannin-kakanninku ne suka
 Yesu ya amsa ya ce, “A maimakon, masu albarka ne kashe su. **48** Wannan ya shaida cewa kun amince da
 wadanda suke jin maganar Allah, suna kuma biyayya abin da kakannin-kakanninku suka yi. Sun karkashe
 da ita.” **29** Da taron mutane suka karu, sai Yesu ya annabawa, ku kuma kun gina kaburburansu. **49**
 ce, “Wannan mugun zamani ne. Tana neman wani Saboda haka, Allah a cikin hikimarsa ya ce, ‘Zan
 abin banmamaki, amma ba ko daya da za a ba ta, sai aika musu da annabawa da manzarini. Za su kashe
 dai ta Yunana. **30** Kamar yadda Yunana ya zama wadansu, su kuma tsananta wa wadansu.” **50** Saboda
 alama ga mutanen Ninebe, haka ma Dan Mutum zai haka, alhakin jinin dukan annabawa da aka kashe,
 zama ga zamanin nan. **31** A ranar shari’ a, Sarauniyar tun farkon dunyi, yana kan wannan zamani, **51**
 Kudu za ta tashi tsaye tare da wannan zamani, ta wato, tun daga jinim Habil, har zuwa jinim Zakariya,
 yanke wa wannan zamani hukunci, domin ta zo daga wanda aka kashe tsakanin bagade da mazauni. I,
 karshen duniya ta saurari hikimar Solomon, ga shi ina gaya muku, alhakinsu duka yana kan wannan
 kuwa, shi wanda ya fi Solomon girma, na nan. **32** A zama. **52** Kaitonku, masanan dokoki, domin kun
 ranar shari’ a, mutanen Ninebe za su tashi tsaye tare da wannan zamani, su yanke wa wannan zamani
 da wannan zamani, su yanke wa wannan zamani hukunci. Gama sun tuba sa’ad da Yunana ya yi musu
 wa’azi. Ga shi yanzu, shi wanda ya fi Yunana girma, da wannan zamani, su yanke wa wannan zamani
 na nan. **33** “Babu wanda yakan kuna fitila sa’ an na kuma kun hana wa wadanda suke shiga, su shiga.” **53**
 ya boye ta, ko ya rufe ta da murfi ba. A maimako, wanda aka kashe tsakanin bagade da mazauni. I,
 yakan ajiye ta a kan wurin ajiye fitila, don masu ina gaya muku, alhakinsu duka yana kan wannan
 shiga su ga haske. **34** Idonka shi ne fitilar jikinka, gama sun tuba sa’ad da Yunana ya yi musu
 Sa’ad da idanunka suna da lafiya, dukan jikinka ma tsokanansa da tambayoyi. **54** Suna fakonsa, don su
 na cike da haske, amma sa’ad da idanunka suna da kama shi a kan wata magana da zai fada.
12 Ana nan sa’ad da taron dubban mutane suka
 taru har suna tattaka juna, Yesu fara yin
 magana, da farko da almajiransa ya ce, “Ku yi hankali
 da yistin Farisiyawa, wato, munafunci. **2** Ba abin

da yake rufe da ba za a fallasa ba, ko kuma abin da ba za ku iya yin wannan kankanin abu ba, me ya yake boye da ba za a bayyana ba. **3** Abin da kuka sa kuke damuwa a kan sauran? **27** “Ku dubi yadda fada a cikin duhu, za a ji shi a hasken rana. Kuma furanni suke girma. Ba sukan yi aiki, ko saka ba, abin da kuka fada a kunne, a cikin dakunan ciki-duk da haka, ina fada muku cewa, ko Solomon cikin ciki, za a yi shelarsa daga kan rufin dakuna. **4** “Ina kyakkyawan darajarsa duka, bai yafa kayan ado da dai gaya muku abokaina, kada ku ji tsoron masu ya kai kamar na ko daya a cikinsu ba. **28** In haka ne kashe jiki, amma bayan haka, ba sauran abin da za Allah yake yi wa ciyayin jeji sutura, wadda yau suna su iya yi. **5** Amma zan nuna muku wanda za ku ji nan, sa'an nan gobe kuma a jefa cikin wuta, Allah ba tsoronsa. Ku ji tsoron wanda, bayan da ya kashe zai yi muku sutura fiye da ciyayin jeji ba, ya ku masu jikin, yana da iko ya jefa ku cikin jahannama ta karancin bangaskiya! **29** Kada ku sa zuciyarku a kan wuta. I, ina gaya muku, ku ji tsoronsa. (**Geenna g1067**) abin da za ku ci, ko abin da za ku sha, kada ku damu **6** Ba ana sayar da kanari biyar a kan kobo biyu ba? a kan su. **30** Gama dunia da ba tā san Allah ba, tana Duk da haka, Allah bai manta da ko dayansu ba. **7** faman neman dukan wadannan abubuwa, Ubanksu Tabbatuccce, gashin kanku din nan ma, an kidaya na sama kuwa, ya san kuna bukatarsu. **31** Amma su duka. Kada ku ji tsoro. Darajarku ta fi na kanari ku nemi mulkinsa, za a kuwa kara muku wadannan masu yawa girma. **8** “Ina gaya muku, duk wanda abubuwa. **32** “Ya karamin garke, kada ku ji tsoro, ya shaida ni a gabon mutane, Dan Mutum ma zai gama ya gamshi Ubanksu ya ba ku mulkin. **33** Ku shaida shi a gabon mala'ikun Allah. **9** Amma wanda sayar da dukiyarku, ku ba wa matalauta. Ku yi wa ya yi müsun sanina a gabon mutane, shi ma za a kanku jakar kudin da ba za su lalace ba. Ku yi wa yi müsunsa a gabon mala'ikun Allah. **10** Kuma duk kanku ajiyar dukiyar da ba za tā kare ba a sama, wanda ya fadi kalmar zagi a kan Dan Mutum, za a inda barawo ba zai yi kusa ba, asu kuma ba za su gafarta masa, amma duk wanda ya sabā wa Ruhu iya su lalatar ba. **34** Gama inda dukiyarku take, nan Mai Tsarki, ba za a gafarta masa ba. **11** “Sa'ad da an ne zuciyarku ma take. **35** “Ku shirya damara don kai ku a gabon majami'u, da gabon masu mulki, da hidima. Ku bar fitilunku suna ci, **36** kamar maza kuma gabon masu iko, kada ku damu da yadda za ku da suke jiran maigidansu ya dawo daga bikin aure. käre kanku, ko kuma abin da za ku fada, **12** gama Saboda duk lokacin da ya dawo ya kwankwasa kofa, Ruhu Mai Tsarki zai koya muku abin da ya dace ku a shirye suke su bude masa nan da nan. **37** Zai zama fada a lokacin.” **13** Sai wani mutum daga cikin taron da albarka in maigidansu ya dawo, ya tarar da bayinsa ya ce masa, “Malam, ka ce wa dan'uwanaya raba suna zaman tsaro. Gaskiya ni fada muku, zai sa gādon da ni.” **14** Yesu ya amsa masa ya ce, “Kai, wa kayan hidima da kansa, ya sa bayinsa su zauna kan ya nađa ni alkali, ko mai sulhu a tsakaninku?” **15** Sai tebur, sa'an nan ya yi musu hidimar abinci. **38** Zai ya ce musu, “Ku lura fa! Ku tsare kanku daga dukan zama da albarka ga bayin da maigidansu ya iske su, kowane irin kwadafayi. Ran mutum ba ya danganta suna zaman tsaro, a duk lokacin da ya dawo, ko da ya a kan yawan dukiyarsa ba.” **16** Sai ya gaya musu dawo a sa'a biyu, ko ta uku na tsakar dare ne. **39** wannan misali ya ce, “Gonar wani mai arziki ta Amma ku fahimci wannan. Da maigida ya san sa'ar ba da amfani sosai. **17** Ya yi tunani a ransa ya ce, da barawo zai zo, ai, da ba zai bari a shiga, a fasa ‘Ba ni da inda zan ajiye amfanin gonana. Me zan masa gida ba. **40** Ku ma, sai ku zauna da shiri, domin yi ke nan?’ **18** “Sai ya ce, ‘Ga abin da zan yi. Zan Dan Mutum zai zo a sa'ar da ba ku yi tsammani ba.’ rushe rumbunana, in gina maniya, in zuba dukan **41** Bitrus ya yi tambaya ya ce, “Ya Ubangiji, mu ne hatsina da kayana a ciki. **19** Ni kuma zan ce wa raina, kake fada wa wannan misali, ko kuwa ga kowa da “Kana da kaya da yawa masu kyaū, da aka yi ajiyarsu kowa ne?” **42** Ubangiji ya amsa ya ce, “To, wane domin shekaru da dama masu zuwa. Yi hutunka, ka ne manaja mai aminci da hikima, wanda maigida ci, ka sha, ka yi annashuwa.” **20** “Amma Allah ya ce ya ba shi rikon bayinsa, domin ya ba su abincinsu masa, ‘Kai wawa! A wannan dare za a nemi ranka. A daidai lokaci?’ **43** Zai zama da albarka ga bawan Bayan haka, wa zai gāji abin da ka tara wa kanka?” nan wanda maigidan ya dawo, ya same shi yana yin **21** “Haka zai zama ga duk wanda ya tara wa kansa haka. **44** Gaskiya naake gaya muku, maigidan zai ba dukiyar, amma ba shi da arziki a gabon Allah.” **22** Sai shi rikon dukan dukiyarsa. **45** Amma da a ce bawan Yesu ya ce wa almajiransa, “Saboda haka, ina fada ya yi tunani a zuciyarsa ya ce, ‘Ai, maigidana ya yi muku, kada ku damu game da rayuwarku, abin da jinkirin dawowa,’ sa'an nan ya fara dūkan bayin, za ku ci, ko kuma game da jikinku, abin da za ku maza da mata, ya kuma shiga ci, da sha, har da yafa. **23** Rai ya fi abinci, jiki kuma ya fi tufafi. **24** Ku buguwa. **46** Maigidan bawan nan zai dawo a ranar dubi hankaki. Ba sa shuki ko girbi, kuma ba su da da wannan bawan bai yi tsammaninsa ba, kuma a dakin ajiya ko rumbi ba, duk da haka, duk da haka, sa'ar da bai sani ba. Maigidan zai yayyanka shi, ya Allah na ciyar da su. Darajarku ta fi na tsuntsaye sau kuma ba shi rabonsa tare da marasa bangaskiya. **47** da yawa! **25** Wane ne a cikinku ta wurin damuwarsa, “Bawan da ya san nufin maigidansu, kuma bai yi zai iya kara ko sa'a daya ga rayuwarsa? **26** Tun da shiri ba, ko kuma bai yi abin da maigidansu yake

so ba, zai sha mummunan duka. **48** Amma wanda aljani ya gurgunta, har na shekaru goma sha takwas. bai sani ba, ya kuwa yi abin da ya isa horo, za a Duk ta tankware, ba ta ma iya mikewa ko kadan. **12** dūke shi kađan. Duk wanda aka ba shi mai yawa, Da Yesu ya gan ta, sai ya kirata gaba, ya ce mata, mai yawan ne za a bida daga gare shi. Duk wanda “Mace, an'yantar da ke daga rashin lafiyarki.” **13** Sai kuma aka ba shi riķon amana mai yawa, fiye da haka ya dibiya hannuwanisa a kanta, nan da nan sai ta kuma za a bida daga gare shi. **49** “Na zo ne domin in mike, ta yabi Allah. **14** Amma mai mulkin majamī’ar kawo wuta a duniya. Ina so da ta riga ta kunu! **50** ya ji haushi da Yesu ya yi warkarwa a ranar Asabbaci. Amma ina da baftismar da za a yi mini, na kuwa Da Yesu ya gan ta, sai ya kirata gaba, ya ce mata, damu sosai, sai na kammala ta! **51** Kuna tsammani “Mace, an'yantar da ke daga rashin lafiyarki.” **13** Sai kuma za a bida daga gare shi. **49** “Na zo ne domin in kawo salama a duniya ne? A'a! Ina kumata a yi aiki. Saboda haka, ku zo a ranakun nan a gaya muku, rabuwa ne. **52** Daga yanzu, za a iske warkar da ku, ba ranar Asabbaci ba.” **15** Ubangiji ya mutum biyar a gida daya sun rabu, suna gāba da Ibrahim, wadda Shaidan ya daure, har shekara goma juna, uku suna gāba da biyu, biyun suna gāba da kuma a yi aiki. Saboda haka, ku zo a ranakun nan a ukun. **53** Za su rarrabu. Mahaifi yana gāba da dan, warkar da ku, ba ranar Asabbaci ba?” **16** Ashe, dan kuma yana gāba da mahaifin. Mahaifiya tana gāba da diyar, diyar kuma tana gāba da mahaifiyar. **17** Sa'ad da ya fadi wannan, sai duka masu Suruka tana gāba da matar da, matar da kuma tana gāba da suruka.” **54** Ya ce wa taron, “Sa'ad da kuka gāba da shi suka kunyata. Amma mutane kuwa suka ga hadari ya fito daga yamma, nan da nan kukan yi murna saboda dukan abubuwani banmamaki da ce, ‘Za a yi ruwan sama,’ sai a kuwa yi. **55** Sa'ad da yake yi. **18** Sai Yesu ya yi tambaya ya ce, ‘Yaya kuma iska ta taso daga kudu, kukan ce, ‘Za a yi zafi,’ mulkin Allah yake? Da me zan kwatanta shi? **19** sai kuwa a yi. **56** Munafukai! Kuna san yadda za ku Yana kama da kwayar mustad, wadda wani mutum fassara yanayin kasa da na sararin sama. Ta yaya ya dauka, kuma ya shuka a gonarsa. Ta yi girma, ba ku san yadda za ku yi fassarar wannan zamani ta zama itace, kuma tsuntsayen sararin sama suka ba? **57** “Don me ba ku iya auna wa kanku, abin da huta a rassansa.” **20** Ya sāke tambaya, “Da me zan yake dайдai ba? **58** Yayında kake kan hanyar zuwa kwatanta mulkin Allah? **21** Yana kama da yisti wadda kotu da makiyinka, ka yi matukar kokari ku shirya mace ta dauka, ta kwaba garin alkama mai yawa da tun kuna kan hanya. In ba haka ba, zai kai ka gaban shi, har sai da yistin ya gauraye kullun duka.” **22** alkali, alkali kuma ya miķa ka ga dan sanda, dan sanda kuma ya jefa ka a kurkuku. **59** Ina gaya maka, Sa'ad da Yesu yana kan hanyarsa zuwa Urushalima, ba za ka fita ba, sai ka biya kobo na karshe.” **23** Sai wani ya tambaye shi ya ce, “Ya koyarwa. **24** “Ku yi matukar kokari ku shiga ta matsattsiyar kofa, domin ina fada muku, mutane da yawa za su yi kokarin shiga, amma ba zu siya ba. **25** Da zaran maigidan ya tashi ya rufe kofar, za ku tsaya a waje kuna kwankwasawa, kuna roko cewa, ‘Ranka yā dade, bude mana kofa.’ Amma shi zai amma ya ce, ‘Ni ban san ku, ko inda kuka fito ba.’ **26** “Sa'an nan za ku ce, ‘Haba, mu da muka ci, muka sha tare da kai, har ka yi koyarwa a cikin tititi namu.’ **27** Amma shi zai amma ya ce, ‘Ban san ku, ko inda kuka fito ba. Ku rabu da ni, dukan ku masu aikata muguntu!’ **28** “Za a yi kuka a can, da cizon hakora, sa'ad da kuka ga Ibrahim, da Ishaku, da Yaķub, da dukan annabawa a mulkin Allah, amma ku kuwa, za a jefar da ku a waje. **29** Mutane za su zo daga gabas, da yamma, da kudu, da arewa, su dauki wuraren zamansu a bikin, a cikin mulkin Allah. **30** Tabbatacce, akwai wadansu da suke na karshe, da za su zama na farko, na farko kuma, da za su zama na karshe.” **31** A wannan lokaci, wadansu Farisiyyawa suka zo suka ce wa Yesu, “Ka bar nan ka tafi wani wuri dabam. Hiridus yana so ya kashe ka.” **32** Ya amma ya ce, “Ku je ku gaya wa dilan nan, wato, mai makirci cewa, ‘Da yau da kuma gobe, zan fitar

13 A yanzun fa, akwai wadansu da suka kasance a lokacin can, suka ba Yesu labarin Galiliyawa da Bilatus ya gauraye jininsu tare da jinin hadayunsu. **2** Yesu ya amsa ya ce, “Kuna tsammani wadannan Galiliyawan sun fi dukan sauran Galiliyawa zunubi ne, shi ya sa suka sha irin wannan wahala? **3** Ina gaya muku, a'a! Amma in ba ku tuba ba, ku ma duka za ku hallaka. **4** Ko kuwa kuna tsammani, sha takwas din nan da suka mutu lokacin da hasumiya a Silowam ya fādi a kansu, sun fi dukan sauran mutanen Urushalima laifi ne? **5** Ina gaya muku, a'a! Amma in ba ku tuba ba, ku ma duka za ku hallaka.” **6** Sai ya ba su wannan misali ya ce, “Wani mutum yana da itacen baure, da aka shuka a gonar inabin. Da ya je cire'ya'yan itacen, sai ya tarar ba tā yi'ya'ya ba. **7** Sai ya ce wa mai lura da gonar inabin, ‘Yau shekara uku ke nan ina zuwa neman'ya'yan baure daga itacen nan, amma ba na samun kome. Sare shi! Don me za a bar shi ya tare wuri.’ **8** “Mutumin ya amsa ya ce, ‘Ranka yā dade, ka bar shi, in yi masa bankasa, in kuma zuba masa taki har na shekara daya. **9** In kuwa ya ba da'ya'ya shekara mai zuwa, yana da kyau! In kuwa ba haka ba, sai ka sare shi.” **10** Wata ranar Asabbaci, Yesu yana koyarwa a wata majamī'a, **11** a wurin kuwa, akwai wata mace wadda

da aljanu, in kuma warkar da mutane, sa'an nan a ya je ya ce wa wadanda aka gayyata, 'Ku zo, don an rana ta uku in cika burin aikina. **33** Duk da haka, shirya kome.' **18** "Amma sai dukansu suka fara ba da dole in ci gaba da aikin a yau, da kuma gobe, sa'an hujoji. Na farkon ya ce, 'Na sayi gona yanzun nan, nan in ci gaba da yin haka kashegari kuma, gama dole in je in ga yadda take, ina rokonka ka yi mini tabbataccé, ba annabi da yakan mutu a bayan birnin hakuri.' **19** "Wani ya ce, 'Na sayi shanun noma guda Urushalima!' **34** "Urushalima, ayya Urushalima, ke goma yanzun nan, ina kan hanyaata ke nan in gwada da kika kashe annabawa, kuma kika jefa wa wadanda aka aika gare ki da duwatsu. Sau da yawa na yi kewan in tattara'ya'yanki wuri daya, kamar yadda kaza takan tattara'ya'yanta cikin fikafikanta, amma ba ki yarda ba! **35** Duba, an bar muku gidanku fanko. Ina kuwa fada muku, ba za ku sâke ganina ba, sai kun ce, 'Mai albarka ne shi wanda yake zuwa cikin sunan Ubangiji.'

14 Wata ranar Asabbaci, da Yesu ya shiga gidan wani sanannen Bafarisye don cin abinci, sai mutane suka zuba masa ido da kyau. **2** A nan a gabansa kuwa akwai wani mutum mai ciwon kumburin kafa da hannu. **3** Sai Yesu ya tambayi masanan dokoki da Farisiyawa ya ce, "Daidai ne bisa ga doka, a yi warkarwa a ranar Asabbaci, ko babu?" **4** Amma ba su ce kome ba. Sai ya riñe mutumin, ya warkar da shi, sa'an nan ya sallame shi. **5** Sai ya tambaye, su ya ce, "In wani a cikinku yana da da, ko bijimi da ya fada a rijiya a ranar Asabbaci, ba za ku cire shi nan da nan ba?" **6** Suka rasa abin fadi. **7** Da ya lura da yadda baki suna zañan wuraren zama masu bangirma a tebur, sai ya fada musu wannan misali, ya ce; **8** "In wani ya gayyace ka bikin aure, kada ka zañi wurin zama mai bangirma, don watakila akwai wani da ya fi ka girma, da aka gayyata. **9** In kuwa haka ne, wanda ya gayyace duk biyunku, zai zo ya ce maka, 'Ka ba wa mutumin nan wurin zamanka.' Ka ga, an kaskantar da kai, kuma dole ka dauki wuri mafi kaskanci. **10** Amma in an gayyace ka, dauki wuri mafi kaskanci, don in wanda ya gayyace ka ya zo, zai ce maka, 'Ka hawo nan aboki a wuri mafi girma.' Wannan zai daukaka ka a gaban dukan'yan'uwanka baki. **11** Gama duk wanda ya daukaka kansa, za a kaskantar da shi. Shi wanda kuma ya kaskantar da kansa, za a daukaka shi." **12** Sai Yesu ya ce wa wanda ya gayyace shi, "Lokacin da ka shirya biki ko liyafa, kada ka gayyaci abokanka, ko'yan'uwanka, ko danginka, ko kuma makwabtanka masu arziki, gama in ka yi haka, suna iya gayyatarka, su biya maka alherin da ka yi musu. **13** Amma lokacin da ka kira biki, ka gayyaci matalauta, da guragu, da shanyayyu, da makafi. **14** Ta haka, za ka sami albarka. Ko da yake ba za su iya biyan ka ba, za a biya ka a ranar tashin masu adalci daga matattu." **15** Da jin haka, sai wani da yake tare da shi a tebur dîn, ya ce wa Yesu, "Mai albarka ne wanda zai ci abinci a bikin nan a mulkin Allah." **16** Yesu ya amsa ya ce, "Wani mutum yana shirya wani babban biki, ya kuma gayyaci baki da yawa. **17** Da lokacin bikin ya yi, sai ya aiki bawansa

su, ina rokonka, ka yi mini hakuri." **20** "Har yanzu wani ya ce, 'Na yi aure yanzun nan, don haka ni ba zan iya zuwa ba.' **21** "Bawansa ya dawo ya gaya wa maigidansa wannan. Sai maigidan ya yi fushi, ya ba da umarni ga bawansa ya ce, 'Ka fita da sauri, ka bi titi-titi da lungu-lungu na garin, ka kawo matalauta, da guragu, da makafi, da shanyayyu.' **22** "Bawan ya dawo ya ce, 'Ranka yâ dade, an yi abin da ka umarta, amma har yanzu da sauran wuri.' **23** "Maigidan ya ce wa bawansa, 'Ka je kan hanyaoyin da layi-layi na karkara, ka sa su shigo, don gidana ya cika.' **24** Ina gaya muku, babu ko daya daga cikin mutanen nan da aka gayyata da zai dandana bikina." **25** Taron mutane mai yawa suna tafiyi tare da Yesu, sai ya juya ya ce musu, **26** "Duk wanda yakan zo wurina, amma bai ki mahaifinsa da mahaifiyarsa, da matarsa da'ya'yansa, da'yan'uwansa mata da maza, kai, har ma ransa ba, ba zai iya zama almajirina ba. **27** Kuma duk wanda ba yakan dauki gicciyensa ya bi ni ba, ba zai iya zama almajirina ba. **28** "In wani daga cikinku yana so ya gina gidan sama, ai, yakan fara zama ne, ya yi lissafin abin da ginin zai ci tukuna, don yâ ga ko yana da isashen kudi da zai gama ginin. **29** Gama in ya sa tushen gini, amma bai iya gamawa ba, duk wanda ya gani zai yi masa ba'a, **30** yana cewa, 'Wannan mutum ya fara gini, amma bai iya gamawa ba.' **31** "Ko kuma, wane sarki ne, in zai je yaki da wani sarki, ai, yakan fara zama ne, ya duba ya ga, ko da mutane dubu goma, shi zai iya Karawa da mai zuwa da dubu ashirin? **32** In ba zai iya ba, to, tun suna nesa, zai aika da walilai, su je neman sharudan salama. **33** Haka nan fa, kowane ne a cikinku, da ba ya rabu da abin da yake da shi ba, ba zai iya zama almajirina ba. **34** "Gishiri fa yana da kyau, amma in gishiri ya rabu da dadin dandanonsa, ta yaya za a sâke mai da dadin dandanonsa? **35** Ba shi da wani amfani, ko ga kasa, ko ga juji, sai dai a zubar da shi. "Duk mai kunnen ji, yâ ji."

15 Yanzu fa, masu karfar haraji da "masu zunubi" duka suna taruwa don jin koyerwar Yesu. **2** Amma Farisiyawa da malaman dokoki suka yi gunaguni, suna cewa, "Wannan mutum yana karfan 'masu zunubi,' kuma yana ci tare da su." **3** Sai Yesu ya fada musu wannan misali ya ce, **4** "In dayanku yana da tumaki dari, sa'an nan dayansu ta bace. Ashe, ba zai bar tasa'in da tara a fili ya je neman wadda ta bace, har sai ya same ta ba? **5** In ya same ta, zai sa ta a kafada da murna, **6** ya dawo gida. Sa'an nan zai kira abokansa da makwabtansa wuri daya ya ce, 'Ku taya ni murna, na sami tankiyana da ta

6ata.’ 7 Ina gaya muku, haka za a yi murna sosai a sama, a kan mai zunubi guda daya da ya tuba, fiye da masu adalci tasa’in da tara, wafanda ba su bukatan tuba. 8 ‘Ko kuwa in wata mace tana da kudi na azurfa guda goma, sa’an nan daya ya bata, ashe, ba za tā kuna fitila, ta share gidan, ta nema a hankali, har sai ta samu ba?’ 9 In ta same shi, sai ta kira kawayenta da makwabtanta wuri daya, ta ce musu, ‘Ku taya ni murna, na sami kufina da ya bata.’ 10 Haka, ina gaya muku, akwai murna a gabon mala’ikun Allah a kan mai zunubi guda daya, da ya tuba.” 11 Yesu ya ci gaba da cewa, “Akwai wani mutum wanda yake da’ya’ya biyu maza. 12 Karamin ya ce wa mahaifinsu, ‘Baba, ba ni rabon gādona.’ Sai mahaifin ya raba musu dukiyarsa. 13 “Bayan’yan kwanaki, sai karamin dan ya tattara kayansa duk, ya tashi ya tafi wata kasa mai nisa. A can, ya batar da dukiyarsa duka a rayuwar banza. 14 Bayan ya batar da kome, sai ga muguwar yunwa a dukan kasar, har ya shiga rash. 15 Sai ya je ya sami aiki a wurin wani mutumin kasar, wanda ya aike shi a gonakinsa, ya yi kiwon aladu. 16 Ya yi marmarin cin dusun da aladun suke ci, amma ba wanda ya ba shi wani abu. 17 “Da hankalinsa ya dawo, sai ya ce, ‘Kai, bayin mahaifina guda nawa ne, da suke da abinci fiye da isashe, ni kuma ina nan, zan mutu don yunwa! 18 Zan tashi in koma wurin mahaifinsa, in ce masa, “Baba, na yi wa sama, na kuma yi maka zunubi. 19 Ni ban isa a kara kira na danka ba. Ka mai da ni kamar daya daga cikin bayinka.” 20 Sai ya tashi ya kama hanya ya koma wurin mahaifinsa. “Amma tun yana nesa, mahaifinsa ya hange shi. Tausayi kuma ya kama shi, sai ya tashi ya ruga da gudu wurinsa, ya rungume shi, ya yi masa sumba. 21 “Sai dan ya ce masa, ‘Baba, na yi wa sama, na kuma yi maka zunubi. Ni ban isa a kara kira na danka ba.’ 22 “Amma mahaifin ya ce wa bayinsa, ‘Maza! Ku kawo riga mafi kyau ku sa masa. Ku sa zobe a yatsarsa, da takalma kuma a kafafunsa. 23 Ku kawo dan saniya mai kiba ku yanki. Bari mu yi biki mu yi shagali. 24 Gama dan nan nawa, da ya mutu, amma yanzu yana da rai kuma. Da ya bata, amma yanzu an same shi.’ Sai suka fara shagali. 25 “Yayinda ake haka, babban dan yana gona. Da ya zo kusa da gida, sai ya ji ana kidi ana rawa. 26 Sai ya kira daya daga cikin bayin, ya tambaye shi abin da yake faruwa. 27 Bawan ya ce, ‘Ai, dan’uwanka ne ya dawo, shi ne mahaifinka ya yanki dan saniya mai kiba, gama ya yi murna ya karbi dansa da ya dawo gida lafiyayye, ba abin da ya same shi.’ 28 “Sai yayan ya yi fushi, ya ki shiga gida. Sai mahaifinsa ya fita ya roke shi. 29 Amma ya amsa wa mahaifinsa ya ce, ‘Duba! Duk wadannan shekaru, ina yin maka aiki kamar bawa, ban taba maka rashin biyayya ba. Duk da haka, ba ka taba ba ni ko dan akuya domin in yi shagali da abokaina ba. 30 Amma da wannan dan naka, wanda ya batar da dukiyarka a kan karuwai ya dawo, ka yanka masa dan saniya mai kiba!” 31

32 Amma ya zama mana dole, mu yi shagali, mu yi murna, domin dan’uwana naka, da ya mutu, yanzu kuwa yana da rai, da ya bata, amma yanzu an same shi.”

16 Yesu ya ce wa almajiransa, “An yi wani mai arziki wanda aka yi wa manajansa zargin yin banza da dukiyarsa. 2 Sai ya kira manajan, ya tambaye shi, ‘Me nake ji haka a kanka? Ka kawo lissafin aikinka, domin ba za ka iya cin gaba da aikinka ba.’ 3 “Sai manajan ya ce cikin tunaninsa, ‘Maigidana zai kore ni daga aiki, mezan yi? Ba ni da Karfin noma, kuma ina jin kunyan yin bara. 4 Na san abin da zan yi, don mutane su karbe ni a gidajensu, bayan an kore ni daga aiki a nan.’ 5 “Sai ya kira kowane daya da maigidansa yake bin bashi. Ya tambayi na farkon ya ce, ‘Nawa ne maigidana yake bin ka?’ 6 “Ya amsa ya ce, ‘Garwar mai na zaitun guda dari tara.’ ‘Manajan ya ce, ‘Ga takardarka, ka zauna maza ka mai da shi dari hudu.’ 7 “Ya kuma tambayi na biyun, ‘Kai fa, nawa ne ake bin ka?’ “Sai ya amsa ya ce, ‘Buhunan alkama dubu.’ “Ya ce, ‘Ga takardarka, ka mai da shi dari takwas.’ 8 “Maigidan kuwa ya yabi manajan nan marar gaskiya saboda wayonsa. Gama’yan dunianan suna da wayon yin hulfa da junansu fiye da’yan haske. (aiōnios g165) 9 Ina gaya muku, ku yi amfani da dukya na wannan dunia, domin ku sami wa kanku abokai. Saboda bayan dukiyar ta kare, za a karbe ku a wuraren zama da sun dawwama. (aiōnios g166) 10 “Duk wanda ana amincewa da shi cikin karamin abu, ana kuma amincewa da shi cikin babba. Kuma duk marar gaskiya cikin karamin abu, zai zama marar gaskiya cikin babba. 11 In fa ku ba amintattu ne cikin tafiyar da dukiyar ta wannan dunia ba, wa zai amince muku da dukya ta gaskiya? 12 In fa ku ba amintattu ne cikin tafiyar da dukiyar wani ba, wa zai ba ku dukya naku, na kanku? 13 “Babu wani bawa mai iya bauta wa iyayengiji biyu ba. Ko dai ya ki daya, ya so dayan, ko kuwa ya dāge ga yi wa daya bauta, sa’an nan ya rena dayan. Ba za ku iya ku bauta wa Allah tare da bauta wa Mammon (wato, Kudi) a lokaci daya ba.” 14 Da Farisiyyawa masu son kudi suka ji wannan duka, sai suka yi wa Yesu tsaki. 15 Ya ce musu, “Ku ne masu mai da kanku marasa laifi a gabon mutane, amma Allah ya san zuciyarku. Abu mai daraja a gabon mutane, abin kyama ne a gabon Allah. 16 “An yi shelar Doka da Annabawa har zuwa lokacin Yohanna. Tun daga lokacin nan, bisharar mulkin Allah ne ake wa’azinta, kowa kuma yana Kokarin kutsa kai ya shiga. 17 Gama ta fi sauksi sama da kasa su shude, da a ce digo guda daya na rubutun, ya fita ya fādi daga cikin Doka. 18 “Duk wanda ya saki matarsa ya auri wata mace, zina ne yake yi. Kuma

mutumin da ya auri macen da aka sake, zina ne yake ka yi mini hidima domin in ci in sha, bayan haka yi. **19** “An yi wani mutum mai arziki wanda yakan sa kana iya ci, ka kuma sha ba?” **9** Shin, zai gode wa tufafi masu ruwan shunayya, da kuma na lallausan bawan don yā yi aikin da aka ce ya yi ne? **10** Haka lilin, yana kuma cikin rayuwar jin dadī kullum. **20** ku ma, bayan kun yi duk abin da aka ce muku ku A kofar gidansa kuma akan ajiye wani mai bara, yi, ya kamata ku ce, ‘Mu bayi ne marasa cancanta, mai suna Lazarus, wanda jikinsa duk gyambuna ne. mun dai yi aikinmu ne kadai.’” **11** Yesu yana kan **21** Shi kuwa yakan yi marmarin cin abin da yakan hanyarsa zuwa Urushalima, sai ya bi takan iyakar fādī daga tebur na mai arzikin nan. Har karnuka ma Samariya da Galili. **12** Da zai shiga wani kauye, sai sukan zo su lashe gyambunansa. **22** “Ana nan, sai maza goma da suke da kuturta suka sadu da shi. mai baran ya mutu, kuma mala’iku suka dauke shi Suka tsaya da nesa, **13** suka yi kira da babbar murya, zuwa gefen Ibrahim. Mai arzikin ma ya mutu, aka suka ce, “Yesu, Ubangiji, ka ji tausayinmu!” **14** Da ya kuma binne shi. **23** A cikin jahannama ta wuta, inda gan su sai ya ce, “Ku je ku nuna kanku ga firostoci.” yana shan azaba, ya daga kai ya hangi Ibrahim can Suna kan hanyar tafiya sai suka tsabtacce. **15** Da nesa, da kuma Lazarus a gefensa. (**Hadēs g86**) **24** Sai dayansu ya ga ya warke, sai ya koma, yana yabon ya yi masa kira ya ce, ‘Baba, Ibrahim, ka ji tausayina, Allah da babbar murya. **16** Ya zo ya fādī a gaban ka aiki Lazarus ya sa dan yatsarsa a ruwa, ya diga Yesu, ya gode masa. Shi kuwa mutumin Samariya mini a harshe saboda in ji sanyi, domin ina shan ne. **17** Yesu ya yi tambaya ya ce, ‘Ba duka goma ne azaba cikin wannan wuta.’ **25** “Amma Ibrahim ya ce, aka tsabtacce ba? Ina sauran taran? **18** Ba wanda ya ‘Ka tuna fa dāna, a lokacin da kake duniya, ka sami abubuwa masu kyau naka, Lazarus kuwa ya sami munanan abubuwa. Amma yanzu ya sami tā’aziyya a nan, kai kuwa kana shan azaba. **26** Ban da wannan dawo don yā yabi Allah, sai dai wannan bākon?” **19** dawo don yā yabi Allah, sai dai wannan bākon?” **19** abubuwa masu kyau naka, Lazarus kuwa ya sami munanan abubuwa. Amma yanzu ya sami tā’aziyya a nan, kai kuwa kana shan azaba. **26** Ban da wannan tambaye shi lokacin da mulkin Allah zai zo, Yesu ya duka ma, tsakanimbu da kai, akwai wani babban amsa ya ce, “Ai, mulkin Allah ba takan zo ta wurin rami da aka yi, yadda wadanda suke son ketarewa yin kallon ku ba. **21** Mutane kuma ba za su ce, ‘Ga daga nan zuwa wurinku, ba za su iya ba, kuma ba shi nan,’ ko kuma, ‘Ga shi can’ ba, domin mulkin mai iya ketarewa daga wurinku zuwa wurinmu.’ Allah yana cikinku ne.” **22** Sai ya ce wa almajiransa, **27** “Ya amsa ya ce, ‘To, ina rofonka, ya uba, ka ‘Lokaci yana zuwa da za ku yi marmarin ganin rana aiki Lazarus zuwa gidan mahaifina, **28** gama ina daya cikin ranakun ‘Dan Mutum, amma ba za ku da’yan’uwana biyar maza. Bari yā ba su gargadi, don gani ba. **23** Mutane za su ce muku, ‘Ga shi can!’ Ko kada su ma su zo wurin nan mai azaba.’ **29** “Ibrahim kuma, ‘Ga shi nan!’ Kada ku yi hanzarin binsu. **24** ya amsa ya ce, ‘Suna da Musa da Annabawa, ai, sai Gama ‘Dan Mutum, a cikin ranarsa, zai zama kamar su saurare su.’ **30** “Sai ya ce, ‘A’a, ya uba, Ibrahim, in walkiya da take walfkawa, da take kuma haskaka dai wani ya tashi daga matattu ya je wurinsu, za sararin sama, daga wannan kusurwa zuwa wangan su tuba.’ **31** “Amma ya ce masa, ‘In ba su saurari kusurwa. **25** Amma da fari, dole yā sha wahaloli Musa da Annabawa ba, kai, ko da wani ya tashi daga matattu ma, ba za su saurare shi ba.”

17 Yesu ya ce wa almajiransa, “Dole ne a sami abubuwan da suke sa mutane su yi zunubi, amma kaiton mutumin nan wanda suke zuwa ta wurinsa. **2** Gwamma a daura dutsen niķa a wuyansa, a jefa shi cikin teku, da ya sa daya daga cikin kananana yaran nan ya yi zunubi. **3** Saboda haka, ku lura da kanku. “In dan’uwanka ya yi zunubi, ka kwabe shi. In ya tuba, ka gafarta masa. **4** In ya yi maka laifi sau bakwai a rana daya, ya kuma dawo sau bakwai din a wurinka, yana cewa, ‘Na tuba,’ sai ka gafarta masa.” **5** Sai manzannin suka ce wa Ubangiji, “Ka kara mana bangaskiya!” **6** Ya amsa musu ya ce, “In kuna da bangaskiya da take kankani kamar kwayar mustad, kuna iya ce wa wannan itacen durumi, ‘Ka tumfuke daga nan, ka dasu a cikin teku.’ Zai kuwa yi muku biyayya. **7** “In daya a cikinku yana da bawa, wanda yake masa noma, ko kiwon tumaki, da dawowar bawan daga gonar, ai, ba zai ce masa, ‘Ka zo nan, ka zauna, ka ci abinci ba?’ **8** Ashe, ba zai ce masa, ‘Ka shirya mini abincin yamma, ka shirya

ka yi mini hidima domin in ci in sha, bayan haka kana iya ci, ka kuma sha ba?” **9** Shin, zai gode wa bawan don yā yi aikin da aka ce ya yi ne? **10** Haka lilin, yana kuma cikin rayuwar jin dadī kullum. **11** Yesu yana kan hanyarsa zuwa Urushalima, sai ya bi takan iyakar Samariya da Galili. **12** Da zai shiga wani kauye, sai maza goma da suke da kuturta suka sadu da shi. Suka tsaya da nesa, **13** suka yi kira da babbar murya, suka ce, “Yesu, Ubangiji, ka ji tausayinmu!” **14** Da ya gan su sai ya ce, “Ku je ku nuna kanku ga firostoci.” Suna kan hanyar tafiya sai suka tsabtacce. **15** Da dayansu ya ga ya warke, sai ya koma, yana yabon Allah da babbar murya. **16** Ya zo ya fādī a gaban Yesu, ya gode masa. Shi kuwa mutumin Samariya ne. **17** Yesu ya yi tambaya ya ce, ‘Ba duka goma ne azaba cikin wannan wuta.’ **25** “Amma Ibrahim ya ce, aka tsabtacce ba? Ina sauran taran? **18** Ba wanda ya ‘Ka tuna fa dāna, a lokacin da kake duniya, ka sami abubuwa masu kyau naka, Lazarus kuwa ya sami munanan abubuwa. Amma yanzu ya sami tā’aziyya a nan, kai kuwa kana shan azaba. **26** Ban da wannan tambaye shi lokacin da mulkin Allah zai zo, Yesu ya duka ma, tsakanimbu da kai, akwai wani babban amsa ya ce, “Ai, mulkin Allah ba takan zo ta wurin rami da aka yi, yadda wadanda suke son ketarewa yin kallon ku ba. **21** Mutane kuma ba za su ce, ‘Ga daga nan zuwa wurinku, ba za su iya ba, kuma ba shi nan,’ ko kuma, ‘Ga shi can’ ba, domin mulkin mai iya ketarewa daga wurinku zuwa wurinmu.’ Allah yana cikinku ne.” **22** Sai ya ce wa almajiransa, **27** “Ya amsa ya ce, ‘To, ina rofonka, ya uba, ka ‘Lokaci yana zuwa da za ku yi marmarin ganin rana aiki Lazarus zuwa gidan mahaifina, **28** gama ina daya cikin ranakun ‘Dan Mutum, amma ba za ku da’yan’uwana biyar maza. Bari yā ba su gargadi, don gani ba. **23** Mutane za su ce muku, ‘Ga shi can!’ Ko kada su ma su zo wurin nan mai azaba.’ **29** “Ibrahim kuma, ‘Ga shi nan!’ Kada ku yi hanzarin binsu. **24** ya amsa ya ce, ‘Suna da Musa da Annabawa, ai, sai Gama ‘Dan Mutum, a cikin ranarsa, zai zama kamar su saurare su.’ **30** “Sai ya ce, ‘A’a, ya uba, Ibrahim, in walkiya da take walfkawa, da take kuma haskaka dai wani ya tashi daga matattu ya je wurinsu, za sararin sama, daga wannan kusurwa zuwa wangan su tuba.’ **31** “Amma ya ce masa, ‘In ba su saurari kusurwa. **25** Amma da fari, dole yā sha wahaloli Musa da Annabawa ba, kai, ko da wani ya tashi daga matattu ma, ba za su saurare shi ba.”

26 “Daidai kamar yadda ya faru a zamanin Nuhu, haka zai zama a zamanin ‘Dan Mutum. **27** Mutane suna ci, suna sha, suna auraya, ana kuma ba da su ga aure, har ranar da Nuhu ya shiga jirgin. Sa’ān nan ambaliyar ruwan ya sauka, ya hallaka su duka. **28** “Haka ma aka yi a zamanin Lot. Mutane suna ci, suna sha, suna saya, suna sayarwa, suna shuki, suna kuma gine-gine. **29** Amma a ranar da Lot ya bar Sodom, sai aka yi ruwan wuta da farar wuta daga sama, aka hallaka su duka. **30** “Daidai haka zai zama, a ranar da ‘Dan Mutum zai bayyana. **31** A ranan nan, kada wanda yake kan rufin gidansa ya sauka don yā kwashé dukiyarsa da take cikin gidan. Haka ma duk wanda yake gona, kada yā koma don wani abu. **32** Ku tuna fa da matar Lot! **33** Duk wanda yake so ya ceci ransa, zai rasa shi, amma duk wanda ya rasa ransa, zai cece shi. **34** Ina gaya muku, a daren nan, mutane biyu za su kasance a gado daya, za a dauki daya, a bar dayan. **35** Mata biyu za su kasance suna nikān hatsi tare, za a dauki daya, a bar dayan.” **37** Suka tambaya, suka ce, “A ina ne, ya Ubangiji?” Ya

ce musu, "Ai, inda gawa take, nan ne ungulai za su taru."

18 Yesu ya ba wa almajiransa wani misali, don yă koya musu yadda ya kamata su dinga yin addu'a kullum, ban da fasawa. **2** Ya ce, "A wani gari, an yi wani alkali wanda ba ya tsoron Allah, bai kuma kula da mutane ba. **3** A garin nan kuma, akwai wata gwauruwa, wadda ta dinga zuwa wurin alkalin nan, da roko cewa, 'Ka yi mimi adalci tsakanina da maikiyina.' **4** "An dade yana ki, amma a karshe ya ce cikin tunaninsa, 'Ko da yake ba na tsoron Allah, ba na kuma kula da mutane ba, **5** amma don gwauruwan nan ta dame ni, zan tabbatar cewa ta sami adalci, domin kada tă gajiyar da ni, da yawan zuwanta.'" **6** Sai Ubangiji ya ce, "Ku ji fa abin da alkalin nan, marar gaskiya, ya ce. **7** Ashe, Allah ba zai biya wa zaba'bunsa da suke masa kuka, dare da rana adalci ba? Zai ci gaba da kin sauraron suna? **8** Ina gaya muku, zai tabbatar sun sami adalci, ban da batan lokaci. Amma sa'ad da 'Dan Mutum ya dawo, zai sami bangaskiya a duniya ke nan?'" **9** Yesu ya kuma fadî wannan misali ga wadansu masu takama da adalcinsu, kuma suna rena sauran mutane ya ce, **10** "Wadansu mutane biyu sun tafi haikali don yin addu'a. Daya Bafarisye ne, dayan kuma mai karbar haraji. **11** Sai Bafarisyen ya tashi tsaye, ya yi addu'a game da kansa yana cewa, 'Allah, na gode maka, saboda ni ba kamar sauran mutane ba ne, wato, mafasa, masu aikata mugunta, masu zina, ko kuma kamar mai karbar harajin nan. **12** Ina azumi sau biyu a mako, ina ba da zakka daga kowane abin da na samu.' **13** "Amma mai karbar harajin ya tsaya daga nesa. Bai ma iya daga kansa sama ba, sai ya buga kirjinsa, yana cewa, 'Allah, ka yi mini jinkai, ni mai zunubi ne.' **14** "Ina gaya muku, wannan mutum ne, ba dayan ba, ya koma gida baratacce, babu laifi a gabon Allah. Gama duk wanda ya daukaka kansa, za a kas Kantar da shi. Wanda kuma ya kas Kantar da kansa, za a daukaka shi." **15** Mutane suna kawo jarirai wurin Yesu don yă taba su. Da almajiransa suka ga haka, sai suka kwabe su. **16** Amma Yesu ya kira yaran a wurinsa ya ce, "Ku bar yara kanana su zo wurina. Kada ku hana su, gama mulkin Allah na irin wadannan ne. **17** Gaskiya nake gaya muku, duk wanda ba zai karbi mulkin Allah kamar karamin yaro ba, ba zai taba shiga mulkin ba." **18** Wani mai mulki ya tambayi Yesu ya ce, "Malam managarcı, me zan yi don in gâjî rai madawwami?" (aiōnios g166) **19** Yesu ya amsa ya ce, "Don me kake kira na managarcı? Ai, ba wani nagari, sai Allah kadai. **20** Ka san dokokin da suka ce, 'Kada ka yi zina, kada ka yi kisankai, kada ka yi sata, kada ka ba da shaida ta karya, ka girmama mahaifinka da mahaifiyarka.'" **21** Mutumin ya ce, "Ai, tun ina karami, na kiyaye duka wadannan." **22** Da Yesu ya ji haka, sai ya ce masa, "Akwai abu daya

har yanzu da ya rage maka. Ka sayar da duk abin da kake da shi, ka ba wa matalauta, sa'an nan za ka sami dukiya a sama. Bayan haka, ka zo ka bi ni." **23** Da jin haka, sai ya bata rai, domin shi mai arziki ne sosai. **24** Yesu ya calle shi ya ce, "Yana da wuya fa, masu arziki su shiga mulkin Allah! **25** Tabbatacce, zai fi sauksi rakumi ya shiga ta kafar allura, da mai arziki ya shiga mulkin Allah." **26** Wadanda suka ji wannan suka yi tambaya suka ce, "To, wa zai iya samun ceto?" **27** Yesu ya amsa ya ce, "Abin da ba ya yiwiwa ga mutane, mai yiwiwa ne ga Allah." **28** Sai Bitrus ya ce, masa, "To, ga shi mun bar kome da muke da shi, don mu bi ka!" **29** Yesu ya ce musu, "Gaskiya nake gaya muku, ba wanda ya bar gida, ko mata, ko'yan'uwa maza, ko iyaye, ko yara, saboda mulkin Allah, **30** da zai kâsa samun riñi mai yawa, a wannan zamani, ya kuma sami rai madawwami a zamani mai zuwa." (aiōn g165, aiōnios g166) **31** Sai ya kai Sha Biyun gefe daya, ya ce musu, "Za mu Urushalima, kuma dukan abin da annabawa suka rubuta a kan 'Dan Mutum zai cika. **32** Za a ba da shi ga Al'ummai, za su yi masa ba'a, su zage shi, su tofa masa miyau, **33** za su yi masa bulala, su kuma kashe shi. A rana ta uku kuma zai tashi." **34** Almajiran ba su gane da ko daya daga cikin wannan ba. An boye musu ma'anarsa, kuma ba su gane da abin da yake magana a kai ba. **35** Da Yesu ya yi kusa da Yeriko, akwai wani makaho da yake zaune a gefen hanya, yana bara. **36** Da ya ji taron suna wucewa, sai ya yi tambaya ko mene ne ke faruwa. **37** Suka ce masa, "Ai, Yesu Banazare ne ke wucewa." **38** Sai ya yi kira ya ce, "Yesu, 'Dan Dawuda, ka yi mini jinkai!" **39** Mutane da suke gaba suka kwabe shi, suka ce masa ya yi shiru. Amma sai ya kara daga murya, yana cewa, "Dan Dawuda, ka yi mini jinkai!" **40** Sai Yesu ya tsaya, ya ba da umarni a kawo mutumin wurinsa. Da ya zo kusa, Yesu ya tambaye shi ya ce, **41** "Me kake so in yi maka?" Sai ya amsa ya ce, "Ubangiji, ina so in sami ganin gari." **42** Yesu ya ce masa, "Ka sami ganin garinka; bangaskiyarka ta warkar da kai." **43** Nan da nan, ya sami ganin garinsa, kuma ya bi Yesu, yana yabon Allah. Da dukan mutane suka ga wannan, sai su ma suka yabi Allah.

19 Yesu ya shiga Yeriko, yana ratsa ta cikinta. **2** Akwai wani mutum a garin, mai suna Zakka. Shi shugaban masu karbar haraji ne, mai arziki kuma. **3** Ya so yă ga ko wane ne Yesu, amma saboda taron, bai iya ba, domin shi gjere ne. **4** Saboda haka, ya yi gaba da gudu, kuma ya hau itacen sikamo, don yă gan shi, tun da Yesu zai bi wannan hanyar ne. **5** Da Yesu ya iso wurin, sai ya daga ido sama, ya ce masa, "Zakka, ka yi maza ka sauwa. Ni kam, dole in sauwa a gidankya yau." **6** Sai ya sauwa nan da nan, ya karbe shi da murna. **7** Dukan mutane suka ga haka, kuma suka fara gunaguni, suka ce, "Ya je don yă zama bakon 'mai zunubi.'" **8** Amma Zakka ya tashi a

tsaye, ya ce wa Ubangiji, "Duba, Ubangiji! Nan take, rabin dukiyar da nake da shi, na ba wa matalauta. In kuma na taba cutan wani, a kan wani abu, zan mayar da shi ninki hudu." 9 Sai Yesu ya ce masa, "Yau, ceto ya zo gidan nan, domin wannan mutum shi ma dan Ibrahim ne. 10 Saboda Dan Mutum ya zo ne, domin yă nemi abin da ya bata, yă cece shi kuma." 11 Yayinda suna cikin sauraron wannan, sai ya ci gaba da gaya musu wani misali, domin ya yi kusa da Urushalima, kuma mutanen suna tsammani mulkin Allah zai bayyana, nan da nan. 12 Ya ce, "Wani mutum mai martaba ya tafi wata kasa mai nisa don a nada shi sarki sa'an nan ya dawo. 13 Saboda haka ya kira bayinsa goma ya ba su mina goma. Ya ce, 'Ku yi kasuwanci da kudin nan, sai na dawo.' 14 "Amma talakawansa suka ki shi, sai suka aikar da wakilai bayansa, domin su ce, 'Ba mu son wannan mutum ya zama sarkinmu.' 15 "Duk da haka, aka nadâ shi sarki, sa'an nan ya dawo gida. Sai ya aika aka kira bayin da ya ba su kudin, don yă san ribar da suka samu. 16 "Na fari ya zo ya ce, 'Ranka yă dade, minarka ya sami ribar goma.' 17 "Maigidan ya amsa ya ce, 'Madalla, bawana mai kirki! Tun da ka yi aminci a kan abu kankani, ka yi rikon birane goma.' 18 "Na biyun ya zo ya ce, 'Ranka yă dade, minarka ya sami ribar biyar.' 19 "Maigidansa ya ce, 'Kai ka yi rikon birane biyar.' 20 "Sai wani bawan ya zo ya ce, 'Ranka yă dade, ga minarka. Na boye shi a wani dan tsumma. 21 Na ji tsororka, don kai mai wuyan sha'ani ne. Kakan dauki abin da ba ka ajiye ba, kakan kuma yi girbin abin da ba ka shuka ba.' 22 "Sai maigidansa, ya amsa ya ce, 'Zan hukunta ka a kan kalmominika, kai mugun bawa! Ashe, ka san cewa ni mai wuyan sha'ani ne, nakan daufau abin da ban ajiye ba, ina kuma girbin abin da ban shuka ba? 23 Don me ba ka sa kudina a wajen ajiya, don in na dawo, in sami riba a kai ba?' 24 "Sai ya ce wa wadanda suke tsaye a wajen, 'Ku karbi minarsa ku ba wa wanda yake da mina goma.' 25 "Suka ce, 'Ranka yă dade, ai, yana da guda goma ko!' 26 "Ya amsa ya ce, 'Ina gaya muku, duk wanda yake da abu, za a kara masa. Amma wanda ba shi da shi kuwa, ko abin da yake da shi ma, za a karbe. 27 Amma wadannan abokan gâbana, wadanda ba su so in zama sarkinba, ku kawo su nan, ku karkashe su, a gabana.'" 28 Bayan Yesu ya yi wannan magana, sai ya yi gaba zuwa Urushalima. 29 Da ya kai kusa da Betfaji da Betani, a tudun da ake kira Dutsen Zaitun, sai ya aiki almajiransa guda biyu, ya ce musu, 30 "Ku je kauen da yake gaba da ku. Da kuna shiga, za ku tarar da wani dan jaki, wadda ba wanda ya taba hawa, a daure a wurin. Ku kunce shi ku kawo nan. 31 In wani ya tambaye ku, 'Don me kuke kunce shi?' Ku ce masa, 'Ubangiji yana bukatarsa.' 32 Wadanda aka aika su yi gaba suka tafi, suka kuwa tarar kamar yadda ya gaya musu. 33 Suna cikin kunce dan jakin, sai musu, dan jakin suka ce musu, 'Don me kuke kunce shi?'

34 Suka amsa suka ce, "Ubangiji ne na bukatarsa." 35 Suka kawo shi wurin Yesu. Suka sa rigunarsu a kan dan jakin, sa'an nan suka sa Yesu a kai. 36 Yana cikin tafiya, sai mutane suka shimpida rigunarsu a kan hanya. 37 Da ya yi kusa da wurin da hanyar ta gangara zuwa Dutsen Zaitun, sai dukan taron almajirai suka fara yabon Allah, da muryoyi masu karfi, da murna, saboda dukan ayyukan banmamaki da suka gani. Suna cewa, 38 "Mai albarka ne sarki wanda yake zuwa cikin sunan Ubangiji!" "Salama ta kasance a sama, da daukaka kuma a can cikin sama!"

39 Sai wadansu Farisiwaya a cikin taron suka ce wa Yesu, "Malam, ka kwâbi almajirank!" 40 Ya amsa ya ce, "Ina gaya muku, ko da sun yi shiru, duwatsu za su fara kirari." 41 Da ya yi kusa da Urushalima, ya kuma ga birnin, sai ya yi kuka a kanta, 42 kuma ya ce, "In ke, ko ke din ma, dâ ma kin san abin da zai kawo miki salama a wannan rana, amma yanzu an boye shi daga idanunki. 43 Ranakun za su auko miki, a lokacin da abokan gâbani za su gina bango gâba da ke, su kuma kewaye inda kike, za su kuma tsare kowane gefenki, su sa ke a tsakiya. 44 Za su fyada ke a kasa, ke da'yâ'an da suke cikin katanganki. Ba goma." 45 Sai kuma ga birnin, sai ya yi kuka a kanta, za su bar wani dutse a kan wani ba, saboda ba ki gane da lokacin da Allah zai ziyarce ki ba." 46 Ya ce musu, "A rubuce, yake cewa, 'Gidana, zai zama gidan addu'a, amma ga shi kun mai da shi 'kogon'yan fashi.'" 47 Kowace rana, ya yi ta koyerwa ya shiga filin haikal, ya fara korar masu sayar da kaya. 48 Ya ce musu, "A rubuce, yake cewa, 'Gidana, zai zama gidan addu'a, amma ga shi kun mai da shi 'kogon'yan fashi.'" 49 Kowace rana, ya yi ta koyerwa a haikal. Amma manyan firistoci, da malaman dokoki, da shugabannin mutane, suna kofarin kashe shi. 50 Amma ba su sami hanya yin haka ba, domin kalmominisa sun kama hankalin dukan mutanen.

inabin. Amma'yan hayan suka yi wa bawan nan dūka, suka kore shi hannu wofi. **11** Ya sāke aikan wuta da Musa ya gani a jeji, ko Musa ma, ya nuna wani bawa, shi ma suka yi masa dūka, suka kunyata cewa, matattu suna tashi. Gama ya kira Ubangiji, shi, suka kuma kore shi hannu wofi. **12** Har yanzu, ‘Allah na Ibrahim, da Allah na Ishaku, da kuma Allah ya sāke aikan na uku, amma suka ji masa rauni, suka na Ya'kub.’ **38** Shi ba Allah na matattu ba ne, amma jefar da shi waje. **13** “Sai mai gonar inabin ya ce, ‘Me zan yi? Zan aiki dana da nake kauna, watakilà za su girmama shi.’ **14** “Amma da'yan hayan suka gan shi, sai suka tattauna zancen, suka ce, ‘Wannan shi ne magājin, mu kashe shi sa'an nan gādon zai zama namu!’ **15** Sai suka fitar da shi waje, suka kashe shi. “To, me mai gonar inabin zai yi da su? **16** Zai zo ya karkashe masu hayan nan, ya ba wa wadansu gonar inabin.” Da mutanen suka ji wannan, sai suka ce, “Allah ya sawwa'kal!” **17** Yesu ya zura musu ido ya ce, “To, mene ne ma'anar abin da aka rubuta cewa, “Dutsen da magina suka ki, shi ne kuwa ya zama dutsen kan ginin’ **18** Duk wanda ya fādī a kan dutsen nan, zai kakkarye. Kuma in dutsen nan ya fādī a kan wani, zai murkushe shi.” **19** Malaman dokoki da manyan firostoci, suka nemi hanyar kama shi nan da nan, domin sun san cewa, ya yi wannan misali a kansu ne, amma suna jin tsoron mutane. **20** Sai suka sa masa ido, suka aiki'yan leken asiri, wadanda suka nuna kamar su masu gaskiya ne, suna nufin su kama shi game da abin da zai fada, domin su ba da shi ga gwamma mai mulki, da mai iko. **21** Sai'yan leken asirin suka tambaye shi, suka ce, “Malam, mun sani kana fādī, kuma kana koyar da abin da yake dādī, ba ka kuma nuna bambanci, amma kana koyar da hanyar Allah bisa ga gaskiya. **22** Dādīne mu biya haraji ga Kaisar, ko babu?” **23** Ya gane makircinsu, sai ya ce musu, **24** “Nuna mini dinari. Hoton wane ne, kuma rubutun wane ne a kai?” Suka amsa, “Na Kaisar.” **25** Sai ya ce musu, “Ku ba wa Kaisar abin da yake na Kaisar, ku kuma ba wa Allah abin da yake na Allah.” **26** Ba su iya kama shi a kan abin da ya fada a fili ba. Amsarsa ya ba su mamaki, shi ya sa suka yi shiru. **27** Wadansu Sadukiyawa da suke cewa, ba tashin matattu, suka zo wurin Yesu da tambaya cewa, **28** “Malam, Musa ya rubuta mana cewa, ‘In dan'uwani wani mutum ya mutu, ya bar mata amma ba'ya'ya, dole mutumin ya aure gwauruwar, ya samo wa dan'uwansa'ya'ya.’ **29** To, an yi wadansu'yan'uwa bakwai. Na fari ya auri wata mace, ya mutu ba'ya'ya. **30** Na biyun, **31** da na ukun suka aure ta. Haka nan dukansu bakwai suka mutu babu'ya'ya. **32** A karshe, ita macen ma ta mutu. **33** Shin, a tashin matattu, matar wa za tā zama? Tun da su bakwan nan, sun aure ta.” **34** Yesu ya amsa ya ce, “Mutanen zamanin nan suna aure, suna kuma ba da aure, (aiōn g165) **35** amma su wadanda aka ga sun cancellar kasancewa a zamanin can, da kuma na tashin matattu, ba za su yi aure, ko su ba da aure ba. (aiōn g165) **36** Kuma ba za su sāke mutuwa ba, gama su kamar mala'iku ne. Su'ya'yan Allah ne, tun da su'ya'yan tashin matattu ne. **37** Amma bisa ga labari na bishiya nan, mai cin wuta da Musa ya gani a jeji, ko Musa ma, ya nuna wani rai ne, gama a gare shi, duka na da rai.” **39** Sai wadansu malaman dokoki suka amsa suka ce, “Ka fādī dādī, malam!” **40** Kuma ba wanda ya sami karfin halin yin masa wadansu tambayogi. **41** Sai Yesu ya ce musu, “Yaya suke cewa, ‘Kiristi dan Dawuda ne?’ **42** Dawuda da kansa ya fada a cikin Zabura, “Ubangiji ya ce wa Ubangijina, ‘Zauna a hannun damana, **43** sai na sa abokan gābanka su zama matashin sawunka.’” **44** Dawuda ya kira shi ‘Ubangiji.’ Ta, yaya zai zama dansa?” **45** Yayinda dukan mutane suna cikin sauraronsa, sai Yesu ya ce wa almajiransa, **46** “Ku yi hankali da malaman dokoki. Sukan so sa manyan riguna suna zaga, suna sha'awan karban gaisuwa a wuraren kasuwanci, da kuma wuraren zama mafi daraja a majami'u, da wuraren bangirma a bukukkuwa. **47** Suna mamaye gidajen gwauraye, kuma don burga, suna dogayen addu'o'i. Ga irin wadannan mutane, za a yi musu hukunci mai tsanani sosai.”

21 Da Yesu ya dāga ido, sai ya ga wadansu masu arziki suna sa baikonsu a ma'ajin haikalın. **2** Ya kuma ga wata gwauruwa matalauciya, ta saka anini biyu. **3** Sai ya ce, “Gaskiya ina fada muku, wacce nan gwauruwa matalauciya ta sa fiye da dukan sauran. **4** Dukan mutanen nan sun ba da baikonsu daga cikin arzikinsu ne, amma ita daga cikin talaucinta, ta saka duk abin da take da shi na rayuwa.” **5** Wadansu daga cikin almajiransa, suka fara magana a kan yadda aka yi wa haikalın ado da duwatsu masu kyau, da kuma kyutai da aka kebe wa Allah. Amma Yesu ya ce, **6** “Wannan abin da kuke kallo a nan, lokaci yana zuwa da ba za a bar wani dutse a kan wani dutse ba. Kowannensu, za a rushe shi.” **7** Suka tambaye shi suka ce, “Malam, yaushe wadannan za su faru? Kuma wace alama za tā nuna cewa suna dab da faruwa?” **8** Ya amsa ya ce, “Ku lura, kada ku kuma a rufe ku. Gama da yawa za su zo a cikin sunana, suna cewa, ‘Ai, ni ne shi,’ da kuma, ‘Lokaci ya yi kusa.’ Kada ku bi su. **9** Sa'ad da kuka ji labarin yake-yake, da juye juyen mulki, kada ku tsorota. Dole ne wadannan abubuwa su fara faruwa, amma karshen ba zai zo nan da nan ba.” **10** Sai ya ce musu, “Al'umma za tā tasar wa al'umma, mulki zai tasar wa mulki. **11** Za a yi manyan girkizar kasa, da yunwa, da annoba a wurare dabam-dabam, da kuma abubuwa masu bantsoro, da manyan alamu daga sama. **12** “Amma kafin duk abubuwa nan, za a kama ku a tsananta muku. Za a kai ku majami'u, da kurkuku. Za a kuma kai ku gaban sarakuna da gwamnoni, kuma dukan wadannan saboda sunana. **13** Wannan zai sa ku zama shaidu a gare su. **14** Amma ku yi kuduri, wato,

ku shirya zuciyarku, a kan ba za ku damu ba kafin da malaman dokoki kuma suna neman yadda za lokacin, game da yadda za ku käre kanku. **15** Gama su kashe Yesu a boye, don suna tsoron mutane. zan ba ku kalmomi, da hikima wadanda ba ko daya **3** Shaidan kuwa ya shiga Yahuda, wanda ake kira daga cikin makiyanku, za su iya tsayaya da ku, ko Iskariyot, daya daga cikin Sha Biyun. **4** Sai Yahuda ya su karyata. **16** Har iyayenku, da'yan'uwanku maza, je ya tattauna da manyan firistoci, da ma'aikatan'yan da danginku, da abokanku ma, duk za su bashe ku, gadin haikali, a kan yadda zai ba da Yesu a gare su. su kuma kashe wadansunku. **17** Duk mutane za su **5** Suka kuwa yi murna, suka yarda su ba shi kudi. ki ku saboda ni. **18** Amma ko gashi daya na kanku, **6** Ya ko yarda, ya fara neman zarafin da zai ba da ba zai hallaka ba. **19** Ta wurin tsayawa da karfi, za Yesu a gare su, sa'ad da taro ba sa nan tare da shi. **7** ku sami rai. **20** "In kuka ga mayaka sun kewaye Sai ranar Bikin Burodi Marar Yisti ta kewayo, wato, Urushalima, za ku sani rushewarta ya yi kusa. **21** A ranar hadayar dan ragon kafara na Bikin Ketarewa. lokacin nan, bari wadanda suke Yahudiya, su gudu **8** Sai Yesu ya aiki Bitrus da Yohanna, ya ce musu, "Ku zuwa cikin duwatsu. Bari wadanda suke cikin birnin je ku yi shirye-shiryen Bikin Ketarewar da za mu ci." kuma su fita, bari kuma wadanda suke kauye kada **9** Suka tambaye shi suka ce, "Ina kake so mu je mu su shiga birnin. **22** Gama wannan shi ne lokacin yi shirin?" **10** Ya amsa ya ce, "Sa'ad da kuka shiga hukunci, saboda a cika duk abin da aka rubuta. **23** cikin gari, za ku sadu da wani mutum yana dauke da Zai zama abin kaito ga mata masu ciki, da mata tulun ruwa. Ku bi shi zuwa gidan da zai shiga. **11** Ku masu renon'ya'ya, a wadancan kwanakin! Za a yi ce wa maigidan, Malam ya aike mu mu ce maka, 'Ina ba'kin ciki mai tsanani a kasar, da kuma fushi mai dakin ba'ki, inda ni da almajiraina za mu ci abincin tsanani a kan mutanen nan. **24** Za a kashe su da **Bikin Ketarewa?** **12** Zai nuna muku wani babban takobi, a kuma dauke su'yan kurkuku, zuwa dukan dakin sama a shirye. Nan za ku yi shirin." **13** Sai al'ummai. Al'ummai za su tattaka Urushalima, har suka tafi, suka kuma iske kome kamar yadda Yesu ya sai lokacin Al'ummai ya cika. **25** "Za a yi alamu a fada musu. Sai suka shirya Bikin Ketarewa. **14** Da cikin rana, da cikin wata, da cikin taurari. A duniya, lokaci ya yi, sai Yesu ya zauna tare da manzanninsa al'ummai za su yi ba'kin ciki, su kuma rikice don don cin abinci. **15** Sai ya ce musu, "Na yi marmari tsoro, saboda ruri da kuma tafasar teku. **26** Mutane kwarai don in ci wannan Bikin Ketarewa tare da za su suma don tsoro, za su kuma yi fargaba, a ku, kafin in sha wahala. **16** Ina dai gaya muku, ba kan abin da yake zuwa a bisan duniya, gama za a zan kara cinsa ba, sai ya sami cika a mulkin Allah." girgiza duniyar taurarin sararin sama. **27** A lokacin **17** Bayan ya dauki kwaf ruwan inabi, ya yi godiya, ne za su ga Dan Mutum yana zuwa cikin girgije, da sai ya ce, "Ku karba, ku rarraba wa junanku. **18** iko, da daukaka mai girma. **28** Sa'ad da wadannan Ina dai gaya muku, ba zan kara sha daga'ya'yan abubuwa sun fara faruwa, ku tashi tsaye, ku daga inabi ba, sai mulkin Allah ya zo." **19** Sai ya dauki kawunanku, domin fansarku yana matsowa kusa." burodi ya yi godiya, ya kakkarya ya ba su, da cewa, **29** Sai ya gaya musu wannan misali ya ce, "Ku dubi "Wannan jikina ne, da aka bayar dominiku. Ku rika itacen baure da dukan itatuwa. **30** A duk lokacin da yin haka don tunawa da ni." **20** Haka kuma, bayan sun fara fitar da ganye, za ku gani da kanku, ku san abincin, ya dauki kwaf ruwan inabi ya ce, "Wannan cewa, damina ta yi kusa. **31** Haka ma, in kuka ga kwaf ruwan inabi shi ne, na sabon alkawari cikin wadannan abubuwa suna faruwa, ku sani mulkin jinina, da aka zubar dominiku. **21** Amma hannun Allah ya yi kusa. **32** "Gaskiya naake gaya muku, ba wanda zai ci amanata, yana cin abincin tare da ni. shakka, wannan zamani ba zai shude ba, sai dukan **22** Dan Mutum zai mutu kamar yadda aka kaddara, wadannan abubuwa sun cika. **33** Sama da kasa za amma kaiton mutumin da zai bashe shi." **23** Sai su shude, amma kalmomin ba za su taba shudewa suka fara tambayar junansu, ko wane ne a cikinsu ba. **34** "Ku lura fa don kada son jin dadi na banza, zai yi wannan. **24** Gardama ta tashi a tsakaninsu, da shaye-shaye, da damuwa na rayuwa su rinjayı a kan ko wane ne a cikinsu ya fi girma. **25** Yesu zuciyarku, har ranar ta auko muku ba tsammani ya ce musu, "Sarakunan Al'ummai suna nuna iko kamar tarko. **35** Gama za tò za a kan kowa da yake a kan mutanensu, kuma wadanda suke nuna iko a kan dukan duniya. **36** Ku yi tsaro kullum, ku yi kansu, suna kir'an kansu Masu Taimakon mutane. **26** addu'a don ku iya kubuta daga dukan wadannan Amma ku, kada ku zama haka. A maimakon haka, abubuwa da suke kusan faruwa, don ku iya tsayawa sai dai wanda ya fi girma a cikinku, ya zama kamar a gabon Dan Mutum." **37** Kowace rana, Yesu yakán wanda ya fi kan'kanta, wanda kuma ke mulki, ya je haikalín ya yi koyarwa, da kowace yamma kuma, zama kamar mai hidima. **27** Wane ne ya fi girma? ya je ya kwana a kan tudun da ake kira Dutsen Wanda yake zaune a tebur ne, ko kuma shi da yake Zaitun. **38** Da sassafe kuma, dukan mutanen suka zo yin hidima? Ashe, ba wanda yake zaune a tebur ba ne? Amma ga ni, ni mai yin hidima ne a cikinku. **28** Ku ne kuka tsaya tare da ni a gwaje-gwajen da na sha. **29** Daidai kamar yadda Ubana ya ba ni mulki,

22 Yanzu fa, Bikin Burodi Marar Yistin da ake kira Bikin Ketarewa ya yi kusa, **2** manyan firistoci

haka ni ma nake ba ku. **30** Saboda ku ci, ku sha zaune kusa da wutar. Ta dube shi sosai sa'an nan, ta a teburina a cikin mulkina. Kuma ku zauna a kan ce, "Ai, wannan mutum ma yana tare da shi." **57**
 gadon sarauta, ku yi wa kabilu goma sha biyu na Amma ya yi mūsu ya ce, "Mace, ban san shi ba!" **58**
 Isra'il'a shari'a. **31** "Siman, Siman, Shaidan ya nemi Bayan dan lokaci kadaf, wani dabam ya gan shi ya
 izini ya sheke kakamar alkama. **32** Amma na yi ce, "Kai ma dayansu ne." Bitrus ya amsa ya ce, "Kai,
 maka addu'a, Siman, domin kada bangaskiyarka ta ba na cikinsu!" **59** Bayan kamar sa'a daya, sai wani
 kāsa. Bayan ka juyo, ka karfafa'yan'uwanka." **33** mutum ya ce, "Ba shakka, mutumin nan ma yana
 Amma ya amsa ya ce, "Ubangiji, ina a shirye in tafi tare da shi, don shi mutumin Galili ne." **60** Bitrus ya
 tare da kai har kurkuku, ko mutuwa ma." **34** Yesu amsa ya ce, "Kai, ban ma san abin da kake magana a
 ya ce, "Ina gaya maka Bitrus, kafin zakara ya yi kai ba!" Yana cikin magana, sai zakara ya yi cara.
 cara yau, za ka yi mūsun sanina sau uku." **35** Sai **61** Ubangiji kuma ya juya ya kafa wa Bitrus ido. Sai
 Yesu ya tambaye, su ya ce, "Lokacin da na aike ku Bitrus ya tuna da maganar da Ubangiji ya ce masa,
 ba tare da jakar kudf, ko jika, ko takalma ba, kun "Kafin zakara ya yi cara yau, za ka yi mūsun sanina
 rasa wani abu?" Suka amsa, "Babu." **36** Ya ce musu, sau uku." **62** Sai ya fita waje, ya yi kuka mai zafi. **63**
 "Amma yanzu, in kuna da jakar kudf, ko jika, ku Mutanen da suke gadin Yesu suka fara masa ba'a da
 dauka. In kuma ba ku da takobi, ku sayar da rigarku, dūka. **64** Suka rufe masa idanu suna tambaya cewa,
 ku saya. **37** A rubuce yake cewa, 'An lissafta shi "Ka yi annabc! Wa ya mare ka?" **65** Suka kuma yi
 tare da masu zunubi.' Ina kuwa gaya muku, dole masa wadansu bañaken maganganu masu yawa. **66**
 wannan ya cika a kaina. I, abin da aka rubuta a kaina Da gari ya waye, sai majalisar dattawa na mutane,
 yana kusan cikawa." **38** Almajiran suka ce, "Duba da manyan firistoci, da malaman dokoki, suka taru
 Ubangiji, ga takuba biyu." Yesu ya ce, "Ya isa." **39** "Dan Mutum zai zauna
 misalin nisan jifa, ya durkusa a kasa ya yi addu'a, a Hannun dama na Allah Mai Iko." **70** Sai dukansu
42 "Uba, in ka yarda, ka dauke mini wannan kwaf, suka yi tambaya suka ce, "Wato, kai Dan Allah ke
 amma ba nufina ba, sai dai naka." **43** Wani mala'ika nan?" Ya amsa ya ce, "Kun fada daidai, ni ne." **71** Sai
 daga sama ya bayyana gare shi, ya karfafa shi. **44** suka ce, "Wace shaida kuma muke nema? Ai, mun ji
 Domin tsananin azaba, sai ya kara himma cikin abin da ya ce da bakinsa."
45 addu'a, zuffansa kuma na digowa kasa kamar jini. **46** Da ya tashi daga addu'a, ya koma inda almajiransa
 suke, sai ya iske su suna barci, daga gajiyar bañkin ciki. **47** Ya tambaye su, "Don me kuke barci? Ku
 tashi ku yi addu'a, don kada ku fadi cikin jarraba." **48** Amma Yesu ya tambaye shi ya ce,
 "Yahuda, ashe, da sumba za ka bashe Dan Mutum?" **49** Da masu bin Yesu suka ga abin da zai faru, sai
 suka ce, "Ubangiji, mu yi sara da takubanmu ne?" **50** Sai dayansu ya kai sara ga bawan babban firist, ya
 sare kunnen damansa. **51** Amma Yesu ya amsa ya ce, "Kada a kara yin wannan!" Sai ya taba kunnen
 mutumin da aka sara, ya warkar da shi. **52** Sai Yesu ya ce wa manyan firistoci, da ma'aikatan'yan gadin
 haikal, da dattawa, wadanda suka zo don su kama shi, "Ina jagoran wani tawaye ne, da za ku zo da
 takuba da sanduna? **53** Kullum ina tare da ku a filin haikal, amma ba ku kama ni ba. Amma wannan ne
 sa'a naku, lokacin da duhu yake mulki." **54** Sai suka kama shi suka kai shi gidan babban firist. Bitrus
 ya bi su daga nesa. **55** Amma da suka hura wuta a tsakiyar harabar gidan, kowa ya zauna, sai Bitrus ya
 zo ya zauna tare da su. **56** Wata baiwa ta gan shi

23 Sai dukan majalisa suka tashi, suka kai shi gaban Bilatus. **2** Suka fara zarginsa suna cewa, "Mun sami wannan mutum yana rikitar da al'ummarmu. Yana hana a biya haraji ga Kaisar. Yana kuma cewa, shi Kiristi ne, sarki kuma." **3** Sai Bilatus ya tambayi Yesu ya ce, "Kai ne sarkin Yahudawa?" Yesu ya amsa ya ce, "I, haka yake, kamar yadda ka fada." **4** Sai Bilatus ya sanar wa manyan firistoci da taron ya ce, "Ni fa, ban sami wani ainihin abin zargi game wannan mutum nan ba." **5** Amma suka nace, suna cewa, "Yana tā da hankulan mutane, ko'ina a Yahudiya da koyarwarsa. Ya fara daga Galili, ga shi har ya kai nan." **6** Da Bilatus ya ji haka, sai ya yi tambaya, "Ko shi mutumin Galili ne?" **7** Da ya ji cewa, Yesu yana karkashin mulkin Hiridus ne, sai ya aika da shi zuwa wurin Hiridus, don a lokacin Hiridus yana Urushalima. **8** Da Hiridus ya ga Yesu, sai ya yi murna kwarai, don tun dā ma yana marmari ya gan shi a kan abin da ya ji game da shi. Ya yi fata ya ga Yesu, yā kuma yi wadansu ayyukan banmamaki. **9** Ya yi masa tambayoyi masu yawa, amma Yesu bai ba shi ko amsa ba. **10** Manyan firistoci da malaman dokoki suna tsaye a wurin, suna kawo zargi masu karfi a kansa. **11** Sai Hiridus da sojojinsa suka wulañanta shi, suka yi masa ba'a. Sa'an nan, suka sa masa babban riga, suka mai da

shi wurin Bilatus. **12** A ranar, Hiridus da Bilatus cikin masu laifin da aka gicciye a wurin ya zazzage suka zama abokan juna, don tun dā ma, su abokan shi ya ce, "Shin, ba kai ne Kiristi ba? To, ka ceci gāba ne." **13** Bilatus ya tara manyan firostoci, da kanka, ka kuma cece mu mana!" **40** Amma dayan masu mulki, da mutane, **14** ya ce musu, "Kun kawo mai laifi ya kwabé shi ya ce, "Ba ka da tsoron Allah mini wannan mutum, a matsayin wanda yana zuga ne, wai saboda kana karkashin hukunci daya tare da mutane su yi tawaye. Na bincike shi a gabanku, shi?" **41** Horonmu, daidai aka yi mana, sakamakon ban ga a kan me kuka kawo kararsa ba. **15** Haka abin da muka yi ne. Amma wannan mutum, bai yi ma Hiridus, shi ya sa ya dawo da shi nan wurinmu. wani laifi ba." **42** Sai ya ce, "Yesu, ka tuna da ni Kamar yadda ku ma kun gani, ba abin da mutumin sa'ad da ka shiga mulkinka." **43** Yesu ya amsa, ya nan ya yi, da ya isa mutuwa. **16** Saboda haka, zan ce masa, "Gaskiya naake fada maka, yau din nan, yi masa bulala, in sāke shi." **18** Suka yi ihu gaba za ka kasance tare da ni, a mulkina a sama." **44** daya suka ce, "A yi gaba da wannan mutum! A sake Yanzu kuwa wajen sa'a ta shida ne, kuma duhu ya mana Barabbas!" **19** (Barabbas yana kurkuku saboda rufe ko'ina a kasar, har zuwa sa'a ta tara, **45** domin laifin tā da hankali a birnin, da kuma don kisankai.) rana ta daina haskakawa. Labulen da yake cikin **20** Sai Bilatus ya sāke yin musu magana don yana haikal kuma ya yage kashi biyu. **46** Yesu ya yi kira so ya saki Yesu. **21** Amma sai suka ci gaba da ihu, da babbar murya ya ce, "Ya Uba, na danka ruhuna suna cewa, "A gicciye shi! A gicciye shi!" **22** Ya sāke a hannunka." Da ya fādi haka, sai ya ja numfashi ce musu, sau na uku, "Don me? Wane laifi wannan na karshe. **47** Da jarumin ya ga abin da ya faru, mutum ya yi? Ni dai ban same shi da wani dalilin da sai ya yabi Allah ya ce, "Gaskiya, wannan mutum ya isa a kashe shi ba. Saboda haka, zan sa a hore mai adalci ne." **48** Da dukan mutanen da suka taru, shi, sa'an nan in sāke shi." **23** Amma suna ihu, suna domin shaidar wadannan abubuwa, suka ga abin da nacewa, suna cewa, dole a gicciye shi, har ihunsu ya ya faru, sai suka buga kirjinsu suka tafi. **49** Amma rinjaye shi. **24** Sai Bilatus ya biya bukatarsu da ya ji dukian mutanen da suka san Yesu, tare da mata da rokonsu. **25** Ya saki mutumin da aka jefa a kurkuku suka bi shi daga Galili, suka tsaya daga nesa suna saboda tā da hankali, da kisankai, shi wanda suka kallon abubuwan nan. **50** Akwai wani mutum mai roka. Sa'an nan ya ba da Yesu ga nufinsu. **26** Sa'ad suna Yusuf, dan Majalisa, wanda shi nagari ne, mai da suna tafiyi da Yesu, sai wani da ake kira Siman, adalci, **51** shi dā ma bai yarda da shawararsu, da mutumin Sairin, yana zuwa daga kauye. Suka kama kuma abin da suka yi ba. Shi daga Arimateya ne shi, suka aza masa gicciyen, suka tilasta shi ya dauki wani garin Yahudiya. Yana kuma jiran zuwa mulkin gicciyen, ya bi Yesu a baya. **27** Mutane da yawa sosai Allah. **52** Sai ya je wurin Bilatus ya roka a ba shi jikin suka bi shi, a cikinsu ma da mata wadanda suka yi Yesu. **53** Sai ya saukar da jikin, ya nannade shi a makoki da kuka dominsta. **28** Yesu ya juya, ya ce cikin zanen lilin, ya sa shi a wani kabari da aka fafe musu, "Yan matan Urushalima, kada ku yi kuka a cikin dutse, wadda ba a taba sa kowa ba. **54** An yi saboda ni, amma ku yi kuka saboda kanku, da kuma haka ne a Ranar Shirye-shirye, ranar Asabbaci kuma saboda'ya yanku. **29** Gama lokaci yana zuwa da za ku yana dab da farawa. **55** Matan da suka zo tare da ce, 'Masu albarka ne bakararru, wato, mata marasa Yesu, daga Galili suka bi Yusuf suka ga kabarin, da haihuwa, da mahaihuwar da ba su taba haihuwa kuma yadda aka ajije jikin. **56** Sa'an nan, suka koma ba, da kuma mama da ba su taba shayar da nono gida, suka shiryu kayan kanshi da turare. Amma bal' **30** Sa'an nan "za su ce wa duwatsu, "Ku fādi a haka ne a Ranar Shirye-shirye, ranar Asabbaci kuma kanmu!" Za su ce wa tuddai kuma, "Ku rufe mu!" **31** Gama in mutane suna yin wadannan abubuwa a lokacin da itace na danye, me zai faru in ya bushe?" **32** Tare da shi akwai mutum biju masu laifi, da aka tafi da su don a gicciye. **33** Da suka isa wurin da ake kira "Kokon Kai," nan suka gicciye shi, tare da masu laifin nan, daya a hannun damansa, dayan kuma a hagunsa. **34** Yesu ya ce, "Ya Uba ka yi musu gafara, don ba su san abin da suke yi ba." Suka rarraba tufafinsa ta wurin jefa Kuri'a. **35** Mutanen suka tsaya suna kallo. Har masu mulki ma suka yi masa ba'a, suna cewa, "Ya ceci wadansu, to, ya ceci kansa in shi ne Kiristi na Allah, Zababbe." **36** Sojoji su ma, suka zo suka yi masa ba'a. Suka mīka masa ruwan tsami. **37** Suka ce, "In kai ne sarkin Yahudawa, ka ceci kanka mana." **38** Bisa da shi kuma akwai rubutun da ya ce, Wannan shi ne Sarkin Yahudawa. **39** Daya daga

24 Da sassafe a ranar farko ta mako, matan suka je kabarin, da kayan kanshin da suka shiryu. **2** Suka iske an riga an gungurur da dutsen daga bakin kabarin. **3** Amma da suka shiga ciki, ba su iske jikin Ubangiji Yesu ba. **4** Yayinda suna cikin tunani a kan wannan, nan take, ga wadansu mutum biju tsaya kusa da su, sanye da kaya masu kyalli, kamar walkiya. **5** A cikin tsoro, matan suka fādi da fuskokinsu a kasa, amma mutanen suka ce musu, "Me ya sa kuke neman mai rai a cikin matattu? **6** Ba ya nan, ya tashil! Ku tuna yadda ya gaya muku tun yana tare da ku a Galili cewa, **7** 'Dole a ba da 'Dan Mutum ga hannun masu zunubi, a kuma gicciye shi, a rana ta uku kuma a tashe shi.'" **8** Sai suka tuna da maganarsa. **9** Da suka dawo daga kabarin, sai suka fada wa Sha Dayan nan da sauransu, dukan wadannan abubuwa. **10** Matan da suka gaya wa

manzannin wadannan abubuwa su ne, Maryamu ba da labarin abin da ya faru a hanya, da kuma Magdalim, da Yowanna, da Maryamu uwar Yakub, yadda suka gane Yesu yayinda ya kakkarya burodin. da wadansu da suke tare da su. **11** Amma ba su **36** Suna cikin wannan zance, sai ga Yesu da kansa gaskata matan ba, domin sun dauki kalmominsu tsaye a tsakiyarsu. Sai ya ce musu, “Salama a gare wani zancen banza ne. **12** Duk da haka, Bitrus ya ku!” **37** Suka firgita, suka tsorota, suna tsammani tashi a guje zuwa kabarin. Da ya sunkuya, sai ya ga fatalwa ce suka gani. **38** Sai ya ce musu, “Don me kyallayen lilin kadai a kwance. Sai ya koma yana kuke damuwa, kuke kuma shakka a zuciyarku? **39** tunani a ransa, a kan abin da ya faru. **13** A wannan Ku duba hannuwana da kafafuna. Ai, ni ne da kaina! rana kuma, biyu daga cikinsu suna tafiya zuwa wani Ku taba ni ku ji, ai, fatalwa ba ta da nama da kashi, kauye, da ake kira Emmawus, da suke kusan mil yadda kuke gani nake da su.” **40** Da ya fadi haka, sai bakwai daga Urushalima. **14** Suna magana da juna ya nuna musu hannuwansa da kafafunsa. **41** Kuma a kan dukan abubuwan da suka faru. **15** Da suna har yanzu, suna cikin rashin gaskatawa, saboda magana, kuma suna tattauna wadannan abubuwa da murna da mamaki, sai ya tambaye su, “Kuna da junansu, sai Yesu da kansa ya zo yana tafiya tare abinci a nan?” **42** Suka ba shi dan gasasshen kifi, **43** da su. **16** Amma ba a ba su ikon gane shi ba. **17** Sai ya karba ya ci a gabansu. **44** Ya ce musu, “Wannan ya tambaye, su ya ce, “Mene ne kuke tattaunawa shi ne abin da na gaya muku tun ina tare da ku da juna a cikin tafiyarku?” Suka tsaya shiru, da cewa, dole a cika kome da aka rubuta game da ni, a damuwa a fuskarsu. **18** Daya daga cikinsu, mai suna cikin Dokar Musa, da Annabawa, da kuma Zabura.” Kiliyobas, ya tambaye shi ya ce, “Ashe, kai baiko ne a **45** Sai ya wayar da tunaninsu don su fahimci Nassi. Urushalima, da ba ka san abubuwan da suka faru a **46** Ya ce musu, “Wannan shi ne abin da aka rubuta, can, a cikin kwanakin nan ba?” **19** Sai ya yi tambaya, cewa dole Kiristi yă sha wahala, a rana ta uku kuma “Wadanne abubuwa?” Suka amsa suka ce, “Game yă tashi daga matattu. **47** Kuma a cikin sunansa da Yesu Banazare. Shi annabi ne, mai iko ne kuma za a yi wa’azin tuba da gafarar zunubai, ga dukan cikin ayyukansa da maganarsa, a gabon Allah da kasashe. Za a kuwa fara daga Urushalima. **48** Ku ne kuma dukan mutane. **20** Manyan firstoci da masu shaidun wadannan abubuwa. **49** Zan aika muku da mulkinnmu sun ba da shi a yi masa hukuncin mutuwa, abin da Ubana ya yi alkawari. Amma ku dakata a suka kuwa gicciye shi. **21** Amma da, muna sa zuciya birnin tukuna, sai an rufe ku da iko daga sama.” cewa, shi ne wanda zai fanshi Isra’ila. Bugu da kari **50** Bayan ya kai su waje kusa da Betani, sai ya daga kuma yau kwana uku ke nan tun da wannan abin ya hannuwansa ya sa musu albarka. **51** Yana cikin sa faru. **22** Har wa yau, wadansu daga cikin matannmu musu albarka, sai ya rabu da su. Aka dauke shi zuwa sun ba mu mamaki. Sun je kabarin da sassafen nan, cikin sama. **52** Sai suka yi masa sujada, suka koma **23** amma ba su sami jikinsa ba. Sun dawo sun fada Urushalima cike da murna sosai. **53** Sai suka ci gaba mana cewa, sun ga wahayi na mala’iku, da suka da zama a cikin haikal, suna yabon Allah. ce yana da rai. **24** Sa’an nan, wadansu abokanmu suka je kabarin, suka kuma tarar da kome kamar yadda matan suka fada, amma shi, ba su gan shi ba.” **25** Sai ya ce musu, “Ashe, ku marasa azanci ne, masu nauyin zuciyar gaskata, da dukan abin da annabawa suka fada! **26** Ai, dole Kiristi yă sha wadannan wahalolin, kafin yă shiga daukakarsa. **27** Sai ya fara bayyana musu daga Musa da dukan Annabawa, abin da dukan Nassi ya fada a kansa.” **28** Da suka yi kusa da kauyen da za su, sai Yesu ya yi kamar zai ci gaba. **29** Amma suka matsa masa suka ce, “Sauka wurinmu, don dare ya kusa, rana ta kusa făduwa.” Sai ya sauwa wurinsu. **30** Da ya zauna a tebur tare da su, sai ya dauki burodi, ya yi godiya, ya kakkarya ya fara ba su. **31** Sa’an nan idanunsu suka bude, suka gane shi. Sai ya bace musu. **32** Suka tambayi juna, “Ashe, shi ya sa zukatanmu suka kuna a cikinmu, sa’ad da yake magana da mu a hanya, yana bayyana mana Nassi.” **33** Suka tashi nan da nan suka koma Urushalima. A can suka sami Sha Dayan nan da wadanda suke tare da su a wuri daya, **34** suna cewa, “Gaskiya ne! Ubangiji ya tashi, ya kuma bayyana ga Siman” **35** Sai su biyun nan suka

Yohanna

1 Tun farar farawa akwai Kalma, Kalman kuwa yana nan tare da Allah, Kalman kuwa Allah ne. **2** Yana nan tare da Allah tun farar farawa. **3** Ta wurin Kalman ne aka halicci dukan abubuwa. In ba tare da shi ba, babu abin da aka yi wanda aka yi. **4** A cikinsa rai ya kasance, wannan rai kuwa shi ne hasken mutane. **5** Hasken yana haskakawa cikin duhu, amma duhun bai rinjaye shi ba. **6** Akwai wani mutumin da aka aiko daga Allah; mai suna Yohanna. **7** Ya zo a matsayin mai shaida domin yā ba da shaida game da wannan haske, don ta wurinsa dukari mutane su ba da gaskiya. **8** Shi kansa ba shi ne hasken ba; sai dai ya zo a matsayin shaida ne kadai ga hasken. **9** Haske na gaskiya da yake ba da haske ga kowane mutum mai shigowa duniya. **10** Yana a duniya, kuma ko da yake an yi duniya ta wurinsa ne, duniya ba tā gane shi ba. **11** Ya zo wurin abin da yake nasa, amma nasa dīn ba su karbe shi ba. **12** Duk da haka dukan wadanda suka karbe shi, ga wadanda suka gaskata a sunansa, ya ba su iku so zama'ya'yan Allah **13** 'ya'yan da aka haifa ba bisa hanyar'yan adam, ko shawarar mutum ko nufin namiji ba, sai dai haifaffu bisa ga nufin Allah. **14** Kalman ya zama mutum, ya kuwa zauna a cikinmu. Muka ga daukakarsa, daukaka ta wanda yake Daya kuma Makadaici, wanda ya zo daga wurin Uba, cike da alheri da gaskiya. **15** (Yohanna ya ba da shaida game da shi. Ya daga murya yana cewa, "Wannan shi ne wanda na ce, 'Mai zuwa bayana ya fi ni girma domin yana nan kafin ni.'") **16** Daga yalwar alherinsa dukamnu muka sami albarka bisa albarka. **17** Gama an ba da doka ta wurin Musa; alheri da gaskiya kuwa sun zo ne ta wurin Yesu Kiristi. **18** Ba wanda ya taba ganin Allah, sai dai Allah da yake Daya da kuma Makadaici wanda yake a gefen Uba, shi ne ya bayyana shi. **19** To, ga shaidar Yohanna sa'ad da Yahudawan Urushalima suka aiki firistoci da Lawiyawa su tambaye shi ko shi wane ne. **20** Bai yi müsu ba, amma ya shaida a fili cewa, "Ba ni ne Kiristi ba." **21** Sai suka tambaye shi suka ce, "To, wane ne kai? Kai ne Iliya?" Ya ce, "A'a, ni ba shi ba ne." "Kai ne Annabin nan?" Ya amsa ya ce, "A'a." **22** A karshe suka ce, "Wane ne kai? Ka ba mu amsa don mu mayar wa wadanda suka aike mu. Me kake ce da kanka?" **23** Yohanna ya amsa da kalmomin annabi Ishaya, "Ni murya ne mai kira a hamada, 'Ku miike hanya domin Ubangiji.'" **24** To, wadansu Farisiyawan da aka aika **25** suka tambaye shi suka ce, "Don me kake yin baftisma in kai ba Kiristi ba ne, ba kuwa Iliya ba, ba kuma annabin nan ba?" **26** Yohanna ya amsa ya ce, "Ni dai ina baftisma da ruwa ne, amma a cikinku akwai wani tsaye da ba ku sani ba. **27** Shi ne mai zuwa bayana, wanda ko igiyar takalmansa ma ban isa in kunce ba." **28** Wannan duk

ya faru ne a Betani a ketaren Urdun, inda Yohanna yake yin baftisma. **29** Kashegari Yohanna ya ga Yesu yana zuwa wajensa sai ya ce, "Ku ga, ga Dan Rago na Allah mai dauke zunubin dunia! **30** Wannan shi ne wanda nake nufi sa'ad da na ce, 'Mutum mai zuwa bayana ya fi ni girma, domin yana nan kafin ni.' **31** Ko ni ma dā ban san shi ba, sai dai abin da ya sa na zo ina baftisma da ruwa shi ne domin a bayyana shi ga Isra'il'a." **32** Sai Yohanna ya ba da wannan shaida, "Na ga Ruhu ya sauko kamar kurciya daga sama ya zauna a kansa. **33** Dā ban san shi ba, sai dai wanda ya aiko ni in yi baftisma da ruwa ya gaya mini cewa, 'Mutumin da ka ga Ruhu ya sauko ya kuma zauna a kansa shi ne wanda zai yi baftisma da Ruhu Mai Tsarki.' **34** Na gani na kuma shaida cewa wannan 'Dan Allah ne.' **35** Kashegari kuma Yohanna yana can tare da biyu daga cikin almajiransa. **36** Da ya ga Yesu yana wucewa, sai ya ce, "Ku ga, ga Dan Rago na Allah!" **37** Da almajiran nan biyu suka ji ya fadi haka, sai suka bi Yesu. **38** Da juyewa, sai Yesu ya ga suna bin sa, sai ya tambaye, su ya ce, "Me kuke nema?" Suka ce, "Rabbi" (wato, "Malam"), "ina kake da zama?" **39** Ya amsa musu ya ce, "Ku zo, za ku kuma gani." Saboda haka suka je suka ga inda yake da zama, suka kuma zauna a can tare da shi. Wajen sa'a ta goma ce kuwa. **40** Andarawus dan'uwan Siman Bitrus, yana daya daga cikin biyun nan da suka bi Yesu bayan da suka ji maganar Yohanna a kan Yesu. **41** Abu na fari da Andarawus ya yi shi ne ya sami dan'uwsa Siman ya gaya masa cewa, "Mun sami Almasihu" (wato, Kiristi). **42** Ya kuma kawo shi wurin Yesu. Yesu ya dube shi ya ce, "Kai ne Siman dan Yohanna. Za a ce da kai Kefas" (in an fassara, Bitrus ke nan). **43** Kashegari Yesu ya yanke shawara yā tafi Galili. Da ya sami Filibus sai ya ce masa, "Bi ni." **44** Filibus, kamar Andarawus da Bitrus shi ma daga garin Betsaida ne. **45** Filibus ya sami Natanayel ya kuma gaya masa, "Muri sami wanda Musa ya rubuta game da shi a cikin Doka, kuma wanda annabawa suka rubuta a kansa, Yesu Banazare, dan Yusuf." **46** Natanayel ya ce, "A Nazaret! Wani abin kirki zai iya fito daga can?" Filibus ya ce, "Zo ka gani." **47** Da Yesu ya ga Natanayel yana zuwa, sai ya yi magana game da shi cewa, "Ga mutumin Isra'il'a na gaske wanda ba shi da ha'inci." **48** Natanayel ya yi tambaya ya ce, "A ina ka san ni?" Yesu ya amsa ya ce, "Na gan ka yayinda kake a gindin itacen baure, kafin Filibus yā kira ka." **49** Sai Natanayel ya ce, "Rabbi, kai 'Dan Allah ne. Kai ne Sarkin Isra'il'a.'" **50** Yesu ya ce, "Ka gaskata domin na ce maka na gan ka a gindin itacen baure. Za ka ga abubuwana da suka fi haka." **51** Sai ya kara da cewa, "Gaskiya nake gaya muku, za ku ga sama a bude, mala'ikun Allah kuma suna hawa suna kuma sauwa a kan Dan Mutum."

2 A rana ta uku sai aka yi bikin aure a Kana ta Galili. dad dare ya ce, "Rabbi, mun sani kai malami ne Mahaifiyar Yesu kuwa tana can, **2** aka gayyaci daga Allah. Gama ba wanda zai iya yin wadannan Yesu da almajiransa su ma a auren. **3** Da ruwan inabi abubuwani banmamaki da kake yi in Allah ba ya ya kare, sai mahaifiyar Yesu ta ce masa, "Ba su da tare da shi." **3** Yesu ya amsa ya ce, "Gaskiya nake sauran ruwan inabi." **4** Yesu ya ce, "Mace, me ya sa fada maka, ba wanda zai iya ganiin mulkin Allah sai kike hada ni a wannan? Lokacina bai yi ba tukuna." **5** Sai mahaifiyarsa ta ce wa bayin, "Ku yi duk abin an sâke haihuwarsa." **4** Nikodimus ya yi tambaya da ya fada." **6** Nan kusa kuwa akwai tulunan ruwa Tabbataccé ba zai sâke koma sau na biyu a cikin shida na dutse a ajiye, irin da Yahudawa suke amfani mahaifiyarsa don a haife shi kuma ba!" **5** Yesu ya da su don tsarkakewa bisa ga al'ada, kowace kan ci gallon kusan ashirin zuwa talatin. **7** Sai Yesu ya ce iya ganin mulkin Allah sai an haife shi ta wurin ruwa wa bayin, "Ku ciccika tulunan da ruwa." Suka kuwa da kuma Ruhu. **6** Jiki yakan haifi jiki, amma Ruhu ciccika su fal. **8** Sa'an nan ya ce musu, "Yanzu ku diba yana haifi ruhu. **7** Kada ka yi mamaki da na ce, 'Dole ku kai wa uban bikin.' Suka yi haka. **9** Uban bikin ne a sâke haifarku." **8** Iska takan hora zuwa inda kuwa ya dandana ruwan da aka juya ya zama ruwan inabi. Bai san daga ina ya fito ba, ko da yake bayin take so. Kai kakan ji motsinta, sai dai ba ka iya sanin da suka diba ruwan sun sani. Sai ya kira angon waje daya **10** ya ce, "Kowa yakan kawo ruwan inabi mafi kyau da fari, sa'an nan marar kyan bayan bañin sun sha da yawa; amma ka ajiye ruwan inabi mafi kyau fahimci wadannan abubuwa ba?" **11** Gaskiya nake sai yanzu." **11** Wannan shi ne na fari cikin abubuwani, banmamakin da Yesu ya yi a Kana ta Galili. Ta haka muka kuma shaida abin da muka gani ne, amma ya bayyana daukakarsa, almajiransa kuwa suka ba har yanzu kun ki ku karbi shaidarmu. **12** Na yi da gaskiya gare shi. **12** Bayan wannan sai ya tafi muku magana a kan abubuwani duniya amma ba ku Kafarnahum tare da mahaifiyarsa da'yan'uwansa da gaskata ba; to, yaya zu ka gaskata in na yi magana a kuma almajiransa. A can suka zauna'yan kwanaki. **13** Da lokacin Bikin Ketarewa na Yahudawa ya yi muka kuma shaida abin da muka gani ne, amma kusa, sai Yesu ya haura zuwa Urushalima. **14** A filin har yanzu kun ki ku karbi shaidarmu. **12** Na yi haikali ya sami mutane suna sayar da shanu, tumaki da tattabaru, wadansu kuma zaune a tebur suna canjin kudi. **15** Saboda haka ya tuka bulala ta igiyoyi, ya kori duka daga filin haikali, har da tumaki da shanu; ya watsar da kudin masu canjin, ya birkice teburansu. **16** Ga masu sayar da tattabaru kuwa ya ce, "Ku kwashe wadannan daga nani! Don me za ku Mai da gidan Ubana kasuwa!" **17** Sai almajiransa suka har ya ba da wanda yake Daya kuma Makadaicin tuna cewa a rubuce yake, "Himma saboda gidanki Dansa domin duk wanda ya gaskata da shi kada ya zai cinye ni." **18** Sai Yahudawa suka tambaye shi, "Wace abar banmamaki za ka nuna mana ka tabbatar mana ikonka na yin duk wadannan?" **19** Yesu ya duriya hukunci ba, sai dai domin ya ceci duniya ta amsa musu ya ce, "Ku rushe wannan haikali, zan kuwa sâke tâ da shi cikin kwana uku." **20** Yahudawa sunan wanda yake Daya kuma Makadaicin Dan suka ce, "Sai fa da aka shekara arba'in da shida ana ginin haikalnan, kai kuwa a cikin kwana uku za ka tâ da shi?" **21** Amma haikalin da ya yi magana jikinsa ne. **22** Bayan da ya tashi daga matattu, sai cikin haske, domin a gani a sarari cewa ayyukan da suka gaskata Nassi da kuma kalmomin da Yesu ya yi. **23** To, yayinda yake a Urushalima a Bikin Ketarewa, Yesu da almajiransa suka tafi kauyukan Yahudiya, mutane da yawa suka ga abubuwani banmamakin da inda ya dan jima da su, ya kuma yi baftism. **23** yake aikata suka kuma gaskata da sunansa. **24** Sai dai To, Yohanna ma yana yin baftisma a Ainon kusa da Yesu bai amince da su ba, don ya san dukan mutane. Salim, saboda akwai ruwa da yawa a can, mutane **25** Ba ya bukatar shaidar mutum game da mutum, kuwa suka yi ta zuwa don a yi musu baftisma. **24** don ya san abin da yake cikin zuciyar mutum. (Wannan kuwa kafin a sa Yohanna a kurkuk.) **25**

3 Akwai wani Bafarisiye mai suna Nikodimus, wani Sai gardama ta tashi tsakanin wadansu almajiran dan majalisar Yahudawa. **2** Ya zo wurin Yesu da Yohanna

al'adar tsarkakewa. **26** Sai suka zo wurin Yohanna suka ce masa, "Rabbi, wangan mutumin da yake tare da kai a ketaren Urdun, wannan da ka ba da shaida a kansa sosai nan, yana baftisma, kuma kowa yana zuwa wurinsa." **27** Ga wannan zanicen Yohanna ya amsa ya ce, "Mutum yakan karbi kawai abin da aka ba shi ne daga sama. **28** Ku kanku za ku shaida cewa na ce, 'Ba ni ne Kiristi ba, sai dai an aiko ni ne in sha gabansa.' **29** Ango ne mai amarya. Abokin da yake masa hidima yakan jira ya kuma saurara masa, yakan kuma cika da farin ciki sa'ad da ya ji muryar ango. Wannan farin cikin kuwa nawa ne, ya kuma cika a yanzu. **30** Dole ne yă yi ta karuwa, ni kuma in yi ta raguwa. **31** "Wannan da ya zo daga sama ya fi kowa; wannan da ya zo daga kasa na kasa ne, yana kuma magana kamar wanda ya zo daga kasa ne. Wannan da ya zo daga sama ya fi kowa. **32** Yana ba da shaidar abin da ya gani da kuma ya ji, duk da haka ba wanda ya yarda da shaidarsa. **33** Mutumin da ya yarda da ita ya tabbatar da cewa Allah mai gaskiya ne. **34** Gama wannan da Allah ya aiko yakan fadi kalmomin Allah ne, gama Allah yana ba da Ruhu babu iyaka. **35** Uban yana kaunlar Dan ya kuma danka kome a hanuwansa. **36** Duk wanda ya gaskata da Dan yana da rai madawwami, amma duk wanda ya ki Dan ba zai sami rai ba, gama fushin Allah yana nan a bisansa." (*aiōnios g166*)

6ubbugowa har yă zuwa rai madawwami." (*aiōn g165, aiōnios g166*) **15** Sai macen ta ce masa, "Ranka yă dade, ka ba ni ruwan nan, don kada in kara jin kishirwa, in yi ta zuwa nan diban ruwa." **16** Sai ya ce mata, "Je ki zo da mijinki." **17** Sai ta amisa ta ce, "Ai, ba ni da miji." Yesu ya ce mata, "Gaskiyarki da kika ce ba ki da miji. **18** Gaskiyar ita ce, kin auri maza biyar, wanda kuke tare yanzu kuwa ba mijinki ba ne. A nan kam kin yi gaskiya." **19** Sai macen ta ce, "Ranka yă dade, ina gani kai annabi ne. **20** Kakanninmu sun yi sujada a dutsen nan, amma ku Yahudawa kun ce a Urushalima ne ya kamata a yi sujada." **21** Sai Yesu ya ce, "Uwargida, ina tabbatar miki, lokaci yana zuwa da ba za ku yi wa Uba sujada ko a dutsen nan, ko kuwa a Urushalima ba. **22** Ku Samariyawa ba ku san abin da kuke yi wa sujada ba; mu kuwa mun san abin da muke yi wa sujada, gama ceto daga Yahudawa yake. **23** Duk da haka, lokaci yana zuwa har ma ya riga ya yi, da masu sujada na gaskiya za su yi wa Uba sujada a Ruhu da kuma gaskiya, gama irin wadannan masu sujada ne Uba yake nema. **24** Allah ruhu ne, masu yi masa sujada kuwa dole su yi masa sujada a ruhu, da gaskiya kuma." **25** Macen ta ce, "Na san cewa Almasihu" (da ake ce da shi Kiristi) "yana zuwa. Sa'ad da ya zo kuwa, zai bayyana mana kome." **26** Sai Yesu ya ce, "Ni mai maganan nan da ke, Ni ne shi." **27** Suna gama magana ke nan sai almajiransa suka iso, suka yi mamakin ganin yana magana da mace. Amma ba wanda ya ce, "Me kake so?" Ko "Me ya sa kake magana da ita?" **28** Sai macen ta bar tulunta na ruwa, ta koma cikin gari ta ce wa mutane, **29** "Ku zo, ku ga mutumin da ya gaya mini duk abin da na taba yi. Shin, ko shi ne Kiristi?" **30** Sai suka fita daga garin suka nufa inda yake. **31** Ana cikin haka, sai almajiransa suka roke shi suka ce, "Rabbi, ci abinci mana." **32** Amma ya ce musu, "Ina da abincin da ba ku san kome a kai ba." **33** Sai almajiran suka ce wa juna, "Shin, ko wani ya kawo masa abinci ne?" **34** Yesu ya ce, "Abincina shi ne, in aikata nufin wannan da ya aiko ni, in kuma gama aikinsa. **35** Ba kukan ce, 'Sauran wata hudu a yi girbi ba?' Ina gaya muku, ku daga idanu ku dubi gonaki! Sun isa girbi. **36** Mai girbi na samun lada, yana kuma tara amfanzi zuwa rai madawwami, domin mai shuka da mai girbi su yi farin ciki tare. (*aiōnios g166*) **37** Karin maganan nan gaskiya ne cewa, 'Wani da shuka, wani kuma da girbi.' **38** Na aike ku girbin abin da ba ku yi aikinsa ba. Wadansu sun yi aikin nan mai wahala, ku kuwa kun sami ladan aikinsu." **39** Samariyawa da yawa daga wannan gari suka gaskata da shi saboda shaidar macen da ta ce, "Ya gaya mini duk abin da na taba yi." **40** To, da Samariyawa suka zo wurinsa, sai suka roke shi yă zauna da su, ya kuwa zauna kwana biyu. **41** Saboda kalmominisa kuwa da yawa suka gaskata. **42** Sai suka ce wa macen, "Yanzu kam mun gaskata, ba don abin

4 Yesu ya ji labari cewa Yahudawa sun ji cewa ya wuce Yohanna samun masu bi, yana kuma yin musu baftisma, **2** ko da yake ba Yesu ne yake baftismar ba, almajiransa ne. **3** Da ya sami wannan labari, sai ya bar Yahudiya ya sâke koma Galili. **4** To, ya zama dole yă bi ta Samariya. **5** Sai ya zo wani gari a Samariya da ake ce da shi Saikar, kurkusa da filin da Yakub ya ba wa dansa Yusuf. **6** Rijiyar Yakub kuwa tana can, Yesu kuwa, saboda gajiyar tafiya, sai ya zauna a bakin rijiyar. Wajen sa'a ta shida ne. **7** Sa'ad da wata mutuniyar Samariya ta zo diban ruwa, sai Yesu ya ce mata, "Ba ni ruwa in sha?" **8** (Almajiransa kuwa sun shiga gari don sayi abinci.) **9** Sai mutuniyar Samariyar ta ce masa, "Kai mutumin Yahuda ne, ni kuwa mutuniyar Samariya ce. Yaya za ka roke ni ruwan sha?" (Don Yahudawa ba sa hulda da Samariyawa.) **10** Yesu ya amsa mata ya ce, "Da kin san kyautar Allah, da kuma wanda yake rokonki ruwan sha, da kin roke shi, shi kuwa da ya ba ki ruwan rai." **11** Sai macen ta ce, "Ranka yă dade, ba ka da guga rijiyar kuwa tana da surfi. Ina za ka sami wannan ruwan rai? **12** Ka fi mahaifinmu Yakub ne, wanda ya ba mu rijiyar ya kuma sha daga ciki da kansa, haka ma'yansa da kuma garkunan shanunsa da tumakinsa?" **13** Yesu ya amsa ya ce, "Kowa ya sha wannan ruwa, zai sâke jin kishirwa, **14** amma duk wanda ya sha ruwan da zan ba shi, ba zai kara jin kishirwa ba. Tabbatacce, ruwan da zan ba shi, zai zama masa mabübbugan ruwa da yake

da kika fada kawai ba; yanzu mun ji da kanmu, mun in ba haka ba wani abin da ya fi wannan muni zai kuwa san cewa wannan mutum tabbatacce shi ne iya samunka.” 15 Sai mutumin ya je ya gaya wa Mai Ceton dunia.” 43 Bayan kwana biyun nan sai Yahudawa cewa Yesu ne ya warkar da shi. 16 To, ya bar can zuwa Galili. 44 (To, Yesu kansa ya taña domin Yesu yana yin wadannan abubuwa a ranar fada cewa annabi ba shi da daraja a kasarsa.) 45 Da Asabbaci, sai Yahudawa suka tsananta masa. 17 Yesu ya isa Galili, sai mutanen Galili suka marabce shi. ya ce musu, “Ubana yana cikin aikinsa kulum har Sun ga duk abin da ya yi a Urushalima a lokacin yā zuwa wannan rana, haka ni ma, ina kan aiki.” Bikin Ketarewa, gama su ma sun kasance a can. 18 Don haka Yahudawa suka kara nema su kashe 46 Sai ya sāke ziyarci Kana ta Galili inda ya juya shi; ba don yā karya Asabbaci kawai ba, har ma ruwa ya zama ruwan inabi. Akwai wani ma'aikacin yana ce Allah Ubansa ne, yana mai da kansa daidai hukuma a can wanda dansa yake kwance da rashin da Allah. 19 Sai Yesu ya ba su wannan amsa cewa, lafiya a Kafarnahum. 47 Da mutumin nan ya ji cewa “Gaskiya naake gaya muku, Dan ba ya iya yin kome Yesu ya isa Galili daga Yahudiya, sai ya je wurinsa ya da kansa; yana yin abin da ya ga Ubansa yake yi roke shi yā zo yā warkar da dansa da yake bakin ne kawai, gama duk abin da Uban yake yi shi ne mutuwa. 48 Yesu ya ce masa, “Ku mutane, in ba kun ga alamu da abubuwani banmamaki ba, ba yadda za Dan ma yake yi. 20 Gama Uban yana kaunar Dan ga alam da abubuwani banmamaki ba, ba yadda za yana kuma nuna masa duk abin da yake yi. I, zu ka a yi ku ba da gaskiya.” 49 Ma'aikacin hukuman ya kuwa yi mamaki, gama zai nuna masa abubuwani ce, “Ranka yā dade, ka zo kafin dana yā mutu.” 50 da suka fi wadannan girma. 21 Gama kamar yadda Sai Yesu ya amsa ya ce, “Ka tafi. Danka zai rayu.” Uban yake tā da matattu yake kuma ba su rai, haka Mutumin kuwa ya amince da maganar da Yesu ya yi ma Dan yake ba da rai ga wanda ya ga dama. 22 ya kuwa tafi. 51 Tun yana kan hanya, bayinsa suka Bugu da kari, Uban ba ya hukunta kowa, sai dai tarye shi da labari cewa yaron yana warkewa. 52 Da ya danka dukan hukunci a hannun Dan, 23 don ya tambayi lokacin da dansa ya sami sauksi, sai suka kowa yā girmama Dan kamar yadda yake girmama ce masa, “Zazzabīn ya sake shi jiya a sa' ta bakwai.” 53 Sai mahaifin ya gane a daidai wannan lokaci ne Uban. Wanda ba ya girmama Dan ba ya girmama Yesu ya ce masa, “Danka zai rayu.” Saboda haka shi Uban, da ya aiko shi ke nan. 24 “Gaskiya naake gaya da dukan iyalinsa suka gaskata. 54 Wannan ce abin muku, duk wanda ya ji maganata ya kuma gaskata daga yahudiyu zuwa Galili. 25 Gaskiya naake gaya bannamaki ta biyu da Yesu ya yi, bayan zuwansa za a kuma hukunta shi ba; ya riga ya ketare daga mutuwa zuwa rai. (atōnios g166) 25 Gaskiya naake gaya

5 Bayan an dan jima, sai Yesu ya haura zuwa Urushalima don wani bikin Yahudawa. 2 To, a Urushalima akwai wani tafki kusa da Kofar Tumaki, wanda a yaren Arameyik ake kira Betesda an kuma kewaye shi da shirayi biyar. 3 A nan nakasassu da yawa sukan kwanta, makafi, guragu, shanyayyu. 5 Akwai wani da yake nan ba shi da amfani shekara talatin da takwas. 6 Da Yesu ya gan shi kwance a can ya kuma sami labari cewa ya dade a wannan hali, sai ya tambaye shi, “Kana so ka warke?” 7 Marar amfanin nan ya ce, “Ranka yā dade, ba ni da wanda zai taimaka yā sa ni a cikin tafkin sa'ad da aka motsa ruwan. Yayinda naake koškarin shiga, sai wani yā riga ni.” 8 Sai Yesu ya ce masa, “Tashi! Dauki tabarmarka ka yi tafiya.” 9 Nan take mutumin ya warke; ya dauki tabarmarsa ya yi tafiya. A ranar da wannan ya faru ranar Asabbaci ce, 10 saboda haka kuwa Yahudawa suka ce wa mutumin da aka warkar, “Yau Asabbaci ne; doka ta hana ka dauki tabarmarka.” 11 Amma ya amsa ya ce, “Mutumin da ya warkar da ni shi ya ce mini, ‘Dauki tabarmarka ka yi tafiya.’” 12 Sai suka tambaye shi suka ce, “Wane ne wannan da ya ce maka ka dauke ta ka yi tafiya?” 13 Mutumin da aka warkar kuwa bai ma san ko wane ne ba ne, gama Yesu ya bace cikin taron da yake can. 14 Daga bayu Yesu ya same shi a haikali ya ce masa, “Ga shi, ka warke. Ka daina yin zunubi,

in da shaida a kaina, shaidata ba gaskiya ba ce. 32 Akwai wani mai ba da shaida mai kyau a kaina, na kuma san cewa shaidarsa game da ni gaskiya ce. 33 “Kun aika wajen Yohanna ya kuma yi shaida a kan gaskiya. 34 Ba cewa ina neman shaidar mutum ba ne; sai dai na fadi haka ne domin ku sami ceto. 35 Yohanna fitila ne da ya ci ya kuma ba da haske, kun kuwa zaiba ku ji dadin haskena na dan lokaci. 36 “Ina da shaidar da ta fi to Yohanna karfi. Gama aikin nan da Uba ya ba ni in kammala, wanda kuwa naake yi, yana ba da shaida cewa Uba ne ya aiko ni. 37 Uba da ya aiko ni kuwa kansa ya yi shaida game da ni. Ba ku taña jin muryarsa ko ganin siffarsa ba, 38

maganarsa kuwa ba ta zama a cikinku, gama ba ku gaskata da wanda ya aiko ni ba. **39** Kuna ta nazarin Nassosi da himma don kuna tsammani ta wurinsu ne kuna samun rai madawwami. Nassosin nan ne suke ba da shaida a kaina, (aiōnios g166) **40** duk da haka kun ki zuwa wurina domin ku sami rai. **41** “Ni ba na neman yabon mutane, **42** na fa san ku. Na san cewa ba ku da kaunar Allah a cikin zukatanku. **43** Na zo a cikin sunan Ubana, ba ku kuwa karbe ni ba; amma a ce wani dabam ya zo a cikin sunan kansa, za ku karbe shi. **44** Ta yaya za ku gaskata in kuna neman yabon junanku, ba kwa kuwa yin kokarin neman yabon da yake zuwa daga Allah Makadaici? **45** “Kada fa ku yi tsammani zan yi kararku wurin Uba. Akwai mai yin kararku, shi ne Musa, wanda kuke dogara da shi. **46** Da a ce kun gaskata da Musa, da kun gaskata ni, domin ya rubuta game da ni. **47** Amma da yake ba ku gaskata abin da ya rubuta ba, yaya za ku gaskata maganata?”

6 Dan lokaci bayan wannan, sai Yesu ya ketare zuwa gabar mai nesa na Tekun Galili (wato, Tekun Tibariya), **2** sai taro mai yawa na mutane suka bi shi domin sun ga abubuwani banmamakin da ya yi ga marasa lafiya. **3** Sa'an nan Yesu ya hau gefen dutse ya zauna tare da almajiransa. **4** Bikin Ketarewan Yahudawa ya yi kusa. **5** Sa'ad da Yesu ya daga kai ya ga taro mai yawa suna zuwa wajensa, sai ya ce wa Filibus, “Ina za mu sayi burodi saboda mutanen nan su ci?” **6** Ya yi wannan tambayar don yā gwada shi ne kawai, gama ya riga ya san abin da zai yi. **7** Sai Filibus ya amsa ya ce, “Kai, ko albashin wata takwas ba zai iya sayan isashen burodin da kowa zai dan samu kadān bal!” **8** Sai wani daga cikin almajiransa Andarawus, dān'uwan Bitrus, ya yi magana, **9** “Ga wani yaro da kananan burodin sha'ir guda biyar da kananan kifi biyu, amma me wannan zai yi wa yawan mutanen nan.” **10** Yesu ya ce, “Ku sa mutanen su zauna.” Wurin kuwa akwai ciyawa da sosai, sai maza suka zazzauna, sun kai wajen dubu biyar. **11** Sa'an nan Yesu ya dāuki burodin, ya yi godiya, ya kuma rarraba wa wafanda suke zaune gwargwadon abin da ya ishe su. Haka kuma ya yi da kifin. **12** Sa'ad da duk suka ci suka koshi, sai ya ce wa almajiransa, “Ku tattara gutsattsarin da suka rage. Kada kome yā lalace.” **13** Saboda haka suka tattara su suka kuma cika kwanduna goma sha biyu na gutsattsarin burodin sha'ir biyar nan da suka ragu bayan kowa ya ci. **14** Bayan mutanen suka ga abin banmamakin da Yesu ya yi, sai suka fara cewa, “Lalle, wannan shi ne Annabin nan mai zuwa duniya.” **15** Da Yesu ya gane suna shirin su dāuke shi karfi da yaji su naifa shi sarki, sai ya sāke komawa kan dutsen shi kadai. **16** Da yamma ta yi, sai almajiransa suka gangara zuwa tafki, **17** inda suka shiga jirgin ruwa suka tasar wa haye tafkin zuwa Kafarnahum. A lokacin kuwa duhu ya yi, Yesu kuma bai riga ya zo wurinsu ba tukuna.

18 Iska mai karfi kuwa tana bugowa, ruwaye kuma suka fara hauka. **19** Bayan sun yi tukī wajen mil uku ko uku da rabi, sai suka ga Yesu ya kusatō jirgin ruwan, yana takawa a kan ruwan; sai suka tsorata. **20** Amma ya ce musu, “Ni ne; kada ku ji tsoro.” **21** Sa'an nan suka yarda suka karbe shi a cikin jirgin ruwan, nan da nan kuwa jirgin ya kai gabar da za su. **22** Kashegari taron da suka tsaya a wancan ketaren tafkin suka lura cewa jirgin ruwa daya ne yake a can dā ma, kuma sun lura cewa Yesu bai shiga ciki tare da almajiransa ba, gama sun tashi su kadai. **23** Sai ga wadansu jiragen ruwa daga Tibariya suka iso kusa da wurin da mutanen suka ci burodi bayan Ubangiji ya yi godiya. **24** Da taron suka lura cewa Yesu da almajiransa ba sa can, sai suka shiga jiragen ruwa suka tafi Kafarnahum neman Yesu. **25** Da suka same shi a wancan ketaren tafkin, sai suka tambaye shi suka ce, “Rabbi, yaushe ka kai nan?” **26** Yesu ya amsa ya ce, “Gaskiya nake gaya muku, kuna nemana ne ba don kun ga abubuwani banmamaki ba, sai dai domin kun ci burodi kun koshi. **27** Kada ku yi aiki saboda abincin da yake lalacewa, sai dai saboda abinci mai dawwama har yā zuwa rai madawwami, wanda Dan Mutum zai ba ku. A kansa ne Allah Uba ya sa hatimin amincewarsa.” (aiōnios g166) **28** Sai suka tambaye shi suka ce, “Me za mu yi don mu aikata ayuykan da Allah yake so?” **29** Yesu ya amsa, “Aikin Allah shi ne, a gaskata da wanda ya aiko.” **30** Sai suka tambaye shi, “Wace abin banmamaki ce za ka yi don mu gani mu kuwa gaskata ka? Me za ka yi?” **31** Kakannin-kakanninmu sun ci Manna a hamada; kamar yadda yake a rubuce, ‘Ya ba su burodi daga sama su ci.’” **32** Yesu ya ce musu, “Gaskiya nake gaya muku, ba Musa ne ya ba ku burodi daga sama ba, sai dai Ubana ne yake ba ku burodi na gaskiya daga sama. **33** Gama burodin Allah shi ne wanda yake saukowa daga sama, yana kuma ba wa duniya rai.” **34** Sai suka ce, “Ranka yā dafe, daga yanzu ka dinga ba mu wannan burodi.” **35** Sa'an nan Yesu ya furtu cewa, “Ni ne burodin rai. Wanda ya zo wurina ba zai taba jin yunwa ba, wanda kuma ya gaskata da ni ba zai taba jin kishirwa ba. **36** Amma kamar yadda na fada muku, kun gan ni duk da haka ba ku gaskata ba. **37** Duk wafanda Uba ya ba ni za su zo wurina, kuma duk wanda ya zo wurina ba zan kore shi ba ko kadan. **38** Gama na saukowa daga sama ba don in cika nufin kaina ba sai dai don in cika nufin shi wanda ya aiko ni. **39** Nufin wanda ya aiko ni kuwa shi ne, kada in yar da ko daya daga cikin duk wafanda ya ba ni, sai dai in tashe su a rana ta karshe. **40** Gama nufin Ubana shi ne, duk wanda yake duban Dan, ya kuma gaskata shi zai sami rai madawwami, ni kuwa zan tashe shi a rana ta karshe.” (aiōnios g166) **41** Da jin haka, Yahudawa suka fara gunaguni a kansa, domin ya ce, “Ni ne burodin da ya sauka daga sama.” **42** Suka ce, “Kai, wannan ba Yesu ba ne, dan Yusuf,

wanda mahaifinsa da mahaifyarsa duk mun san su? Yaya yanzu zai ce, ‘Na sauko daga sama?’” **43** Sai Yesu ya amsa ya ce, “Ku daina gunaguni a junanku. **44** Ba mai iya zuwa wurina, sai dai in Uban da ya aiko ni ya jawo shi, ni kuwa zan tashe shi a rana ta karshe. **45** A rubuce yake a cikin Annabawa cewa, ‘Allah zai koyar da dukansu.’Duk wanda ya saurari Uba, ya kuma koyi daga wurinsa, zai zo wurina. **46** Ba wanda ya taþa ganin Uban, sai shi wanda ya zo daga Allah; shi ne kadai ya taþa ganin Uban. **47** Gaskiya nake gaya muku, wanda ya gaskata yana da rai madawwami. (**aiðnios g166**) **48** Ni ne burodin rai. **49** Kakannin-kakanninku sun ci Manna a hamada, duk da haka suka mutu. **50** Amma ga burodin da ya sauko daga sama, wanda mutum zai iya ci, ba zai kuma mutu ba. **51** Ni ne burodin rai mai sauksa daga sama. Duk wanda ya ci wannan burodi, zai rayu har abada. Wannan burodin shi ne jikina, da zan bayar don duniya ta sami rai.” (**aiðn g165**) **52** Sai Yahudawa suka fara gardama mai tsanani a junansu suna cewa, “Yaya wannan mutum zai ba mu naman jikinsa mu ci?” **53** Sai Yesu ya ce musu, “Gaskiya nake gaya muku, sai kun ci naman jikin Dan Mutum kuka kuma sha jininsa, ba za ku kasance da rai a cikinku ba. **54** Duk wanda ya ci naman jikina ya kuma sha jinina, yana da rai madawwami. Ni kuwa zan tashe shi a rana ta karshe. (**aiðnios g166**) **55** Gama naman jikina abinci ne na gaskiya jinina kuma abin sha ne na gaskiya. **56** Duk wanda ya ci naman jikina ya kuma sha jinina, yana cikina, ni kuma ina cikinsa. **57** Kamar dai yadda Uba mai rai ya aiko ni, ina kuma rayuwa ta saboda shi, haka ma wanda yake ni ne abincinsa zai rayu saboda ni. **58** Wannan shi ne burodin da ya sauko daga sama. Kakannin-kakanninku sun ci Manna suka kuma mutu, amma duk wanda yake cin wannan burodi zai rayu har abada.” (**aiðn g165**) **59** Ya fadi wannan ne lokacin da yake koyarwa a cikin majami’ a Kafarnahum. **60** Da jin haka, da yawa daga cikin almajiransa suka ce, “Wannan koyarwa tana da wuya. Wa zai iya yarda da ita?” **61** Da yake ya san almajiransa suna gunaguni game da wannan, sai Yesu ya ce musu, “Wannan ya bata muku rai ne? **62** Me za ku ce ke nan, in kuka gan Dan Mutum yana hawa zuwa inda yake dâ! **63** Ruhu ne yake ba da rai; jikin kam, ba ya amfana kome. Kalmomin da na fada muku, Ruhu ne, da kuma rai. **64** Duk da haka akwai wadansunku da ba su gaskata ba.” Gama Yesu ya sani tun farko, wadanda ba su gaskata ba, da kuma wanda zai bashe shi. **65** Ya ci gaba da cewa, “Shi ya sa na fada muku cewa ba mai iya zuwa wurina, sai dai Uba ya yardar masa.” **66** Daga wannan lokaci da yawa daga cikin almajiransa suka ja da bayu, suka daina bin sa. **67** Sai Yesu ya tambayi Sha Biyun, “Ku ma za ku tafi ne?” **68** Sai Siman Bitrus ya amsa ya ce, “Ubangiji wajen wa za mu tafi? Kai ne da kalmomin rai madawwami. (**aiðnios**

g166) **69** Mun gaskata mun kuma san cewa kai ne Mai Tsarkin nan na Allah.” **70** Sai Yesu ya amsa ya ce, “Ba ni na zaþe ku Sha Biyu ba? Amma dayanku Iblis ne!” **71** (Yana nufin Yahuda, dan Siman Iskariyot, wanda, ko da yake daya ne cikin Sha Biyun, zai bashe shi daga baya.)

7 Bayan wannan, sai Yesu ya yi ta zagawa a cikin Galili, da ganga bai yarda ya je Yahudiya ba domin Yahudawa a can suna nema su kashe shi. **2** Amma sa’ad da Bikin Tabanakul na Yahudawa ya yi kusa, **3** sai’yan’uwani Yesu suka ce masa, “Ya kamata ka bar nan ka tafi Yahudiya, don almajiranka su ga ayyukan banmamaki da kake yi. **4** Ba wanda yake so a san shi da zai yi abu a boye. Da yake kana yin wadannan abubuwa, sai ka nuna kanka ga duniya.” **5** Domin ko’yan’uwansa ma ba su gaskata da shi ba. **6** Saboda haka Yesu ya ce musu, “Lokacina bai yi ba tukuna; amma a gare ku kowane lokaci daidai ne. **7** Duniya ba za tâ iya kinku ba, amma ni take ki domin ina shaida cewa ayyukanta mugaye ne. **8** Ku ku tafi Bikin, ba zan haura zuwa wannan Bikin ba yanzu, domin lokacina bai yi ba tukuna.” **9** Da ya fada haka, sai ya dakata a Galili. **10** Amma fa, bayan’yan’uwansa suka tafi Bikin, shi ma ya tafi, ba a fili ba, amma a boye. **11** A Bikin kuwa, Yahudawa suka yi ta nemansa, suna cewa, “Ina mutumin yake?” **12** A cikin taron kuwa aka yi ta rade-rade game da shi. Wadansu suka ce, “Shi mutumin kirki ne.” Wadansu kuwa suka ce, “A’a, ai, rudin mutane yake.” **13** Amma ba wanda ya ce kome a fili game da shi don tsoron Yahudawa. **14** Sai bayan da aka kai tsakiyar Bikin, sa’an nan Yesu ya haura zuwa filin haikali ya fara koyarwa. **15** Yahudawa suka yi mamaki suna tambaya, “Yaya wannan mutum ya sami wannan suni haka ba tare da ya yi wani karatu ba?” **16** Yesu ya amsa ya ce, “Koyarwata ba tawa ba ce, ta fito ne daga wurin wanda ya aiko ni. **17** Duk wanda ya zaþi yin nufin Allah, zai gane ko koyarwata daga Allah ce, ko kuwa don kaina ne nake magana. **18** Mai magana don kansa, neman daukakar kansa yake yi. Amma mai neman daukakar wanda ya aiko shi, shi ne mai gaskiya, ba kuwa rashin gaskiya a gare shi. **19** Ashe, ba Musa ba ne ya ba ku Dokar? Duk da haka ba ko dayanku da yake kiyaye Dokar. Me ya sa kuke nema ku kashe ni?” **20** Taron suka amsa suka ce, “Kana da aljani, wane ne yake so ya kashe ka?” **21** Yesu ya ce musu, “Na yi abin banmamaki daya, dukanku kuwa kuka yi mamaki. **22** Duk da haka, domin Musa ya bar muku kaciya (ko da yake a gaskiya, ba daga wurin Musa ne ya fito ba, sai dai daga wurin kakannin kakanninku), ga shi kuna yin wa yaro kaciya a ranar Asabbaci. **23** To, in za a iya yin wa yaro kaciya a ranar Asabbaci don kada a karya dokar Musa, don me kuke fushi da ni saboda na warkar da mutum a ranar Asabbaci? **24** Ku daina yin shari’ a bisa ga ganin ido, sai dai ku yi shari’ a

bisa ga adalci.” **25** A nan ne fa wadansu mutane daga wannan taron da ba su san kome game da Doka ba, Urushalima suka fara tambaya suna cewa, “Ashe, la'anannu ne.” **50** Nikodimus, wanda ya je wurin ba wannan mutum ne suke nema su kashe ba? **26** Yesu dā, wanda kuma yake dayansu ya ce, **51** “Ashe, Ga shi nan yana magana a fili, su kuma ba su ce masa uffam ba. Ko hukumomi sun yarda cewa shi ne Kiristi? **27** Mun dai san inda mutumin nan ya fito; amma sa'ad da Kiristi ya zo ba wanda zai san inda ya fito.” **28** Yesu yana cikin koyarwa a filin haikali ke nan, sai ya daga murya ya ce, “I, kun san ni, kun kuma san inda na fito. Ban zo don kaina ba, sai dai shi da ya aiko ni mai gaskiya ne. Ba ku san shi ba, **29** amma na san shi, domin ni daga wurinsa ne, kuma shi ya aiko ni.” **30** Da jin haka, sai suka yi kokari su kama shi, sai dai ba wanda ya taba shi, don lokacinsa bai yi ba tukuna. **31** Duk da haka, da yawa a cikin taron suka ba da gaskiya gare shi. Suka ce, “Sa'ad da Kiristi ya zo, zai yi abubuwani banmamaki fiye da na wannan mutum ne?” **32** Farisiyawa suka ji taron suna rade-rafen wadannan abubuwa game da shi. Sai manyan firostoci da Farisiyawa suka aiki masu gadin haikalin su kama shi. **33** Sai Yesu ya ce, “Ina tare da ku na dan Kankanin lokaci ne kawai, sa'an nan zan koma wurin wanda ya aiko ni. **34** Za ku neme ni, amma ba za ku same ni ba; inda nake kuwa, ba za ku iya zuwa ba.” **35** Sai Yahudawa suka ce wa junna, “Ina mutumin nan yake niyyar tafiya da ba za mu iya samunsa ba? Zai je wurin mutanenmu da suke zaune warwatse a cikin Hellenawa, yā kuma koya wa Hellenawa ne? **36** Me yake nufi da ya ce, ‘Za ku neme ni, amma ba za ku same ni ba,’ da kuma ‘Inda nake, ba za ku iya zuwa ba?’” **37** A rana ta karshe kuma mafi girma ta Bikin, Yesu ya tsaya ya yi magana da babbar murya ya ce, “Duk mai jin kishirwa, yā zo wurina yā sha. **38** Duk wanda ya gaskata da ni, kamar yadda Nassi ya ce, kogunan ruwa masu rai za su gudana daga cikinsa.” **39** Da wannan yana nufin Ruhu ke nan, wanda wadanda suka gaskata da shi za su karfa daga haya. Har yā zuwa wannan lokaci ba a ba da Ruhu ba tukuna, da yake ba a riga an daukaka Yesu ba. **40** Da jin kalmominsa, wadansu mutane suka ce, “Ba shakka, mutumin nan shi ne Annabin.” **41** Wadansu suka ce, “Shi ne Kiristi.” Wadansu har wa yau suka ce, “Yaya Kiristi zai fito daga Galili? **42** Nassi bai ce Kiristi zai fito daga zuriyar Dawuda, daga kuma Betlehem garin da Dawuda ya zauna ba?” **43** Sai mutanen suka rabu saboda Yesu. **44** Wadansu suka so su kama shi, sai dai ba wanda ya taba shi. **45** A karshe masu gadin haikali suka koma wurin manyan firostocin da Farisiyawa, wadanda suka tambaye su cewa, “Don me ba ku kawo shi nan ba?” **46** Sai masu gadin suka ce, “Kai, babu wanda ya taba magana kamar wannan mutum.” **47** Sai Farisiyawa suka amsa cikin fushi suka ce, “Af, kuna nufi har da ku ma ya rude ku ke nan? **48** Akwai wani daga cikin masu mulki ko cikin Farisiyawan da ya gaskata da shi? **49** A'a! Sai dai wannan taron da ba su san kome game da Doka ba, dokarmu takan hukunta mutum ba tare da an fara ji daga bakinsa game da abin da yake yi ba?” **52** Sai suka amsa suka ce, “Kai ma daga Galili ne? Bincika ka gani, za ka iske cewa ba annabin da zai fito daga Galili.” **53** Sai kowannensu ya koma gidansa.

8 Amma Yesu ya tafi Dutsen Zaitun. **2** Da sassafe ya sāke bayyana a filin haikali, inda dukan mutane suka taru kewaye da shi, sai ya zauna don yā koya musu. **3** Sai malaman dokoki da Farisiyawa suka kawo wata macen da aka kama a zina. Suka sa ta tsaya a gabon taron **4** suka kuma ce wa Yesu, “Malam, an kama wannan mace tana zina. **5** A cikin Doka Musa ya umarce mu, mu jajjefe irin wadannan mata. To, me ka ce?” **6** Sun yi wannan tambaya ce don su sa masa tarko, don su sami hanyar zarge shi. Amma Yesu ya sunkuya ya fara rubutu a kasa da yatsarsa. **7** Da suka ci gaba da yin masa tambayoyi, sai ya miķe tsaye ya ce musu, “In da wani a cikinku da bai shi da zunubi, sai yā fara jifanta da dutse.” **8** Sai ya sāke sunkuyawa ya kuma yi rubutu a kasa. **9** Da jin haka, wadanda suka ji sai suka fara tashi daga wurin daya-daya, tun daga babbansu har ya zuwa karaminsu, sai da aka bar Yesu kada'i, tare da macen tsaye a wurin. **10** Sai Yesu ya miķe tsaye ya tambaye ta ya ce, “Mace, ina suke? Ba wanda ya hukunta ki?” **11** Ta ce, “Ba kowa, ranka yā dade.” Sai Yesu ya ce, “Haka ni ma ban hukunta ki ba. Ki tafi, ki daina rayuwar zunubi.” **12** Sa'ad da Yesu ya sāke magana da mutanen, sai ya ce, “Ni ne hasken duniya. Duk wanda ya bi ni ba zai yi tafiya cikin duhu ba, sai dai yā sami hasken rayuwa.” **13** Sai Farisiyawa suka tambaye shi suka ce, “Ga kai dai, kana yi wa kanka shaida, shaidarka kuwa ba tabbatacciya ba ce.” **14** Sai Yesu ya amsa ya ce, “Ko na shaidi kaina, ai, shaidata tabbatacciya ce, gama na san inda na fito da kuma inda za ni. Amma ku ba ku san inda na fito ko inda za ni ba. **15** Kuna shari'a bisa ga ma'aunin mutane; ni kuwa ba na yin wa kowa shari'a. **16** Amma ko da zan yi shari'a, shari'ata daidai ce, don ba ni kada'i ba ne. Ina tare da Uba da ya aiko ni. **17** A cikin Dokarku a rubuce yake cewa shaidar mutum biyu tabbatacciya ce. **18** Ni ne nake shaidar kaina, Uba da ya aiko ni kuma yana shaidata.” **19** Suka tambaye shi suka ce, “Ina Uban nan naka?” Sai Yesu ya ce, “Ba ku san ni ko Ubana ba. Da kun san ni, da za ku san Ubana ma.” **20** Ya fadi wadannan kalmomi ne yayinda yake koyarwa a filin haikali, kusa da inda ake ajiye baye-baye. Duk da haka ba wanda ya kama shi, domin lokacinsa bai yi ba tukuna. **21** Har wa yau Yesu ya sāke ce musu, “Zan tafi, za ku kuwa neme ni, za ku kuma mutu cikin zunubinku. Inda za ni, ba za ku iya zuwa ba.” **22** Wannan ya sa Yahudawa suka yi tambaya suka ce, “Zai kashe kansa ne? Shi ya sa

yake cewa, ‘Inda za ni, ba za ku iya zuwa ba?’” **23** kwa gaskata ni? **47** Wanda yake na Allah, yakan ji Amma ya ci gaba da cewa, “Ku daga kasa kuke; ni abin da Allah yake fadi. Abin da ya sa ba kwa jin sa kuwa daga bisa ne. Ku na duniyan nan ne; ni kuwa ba na duniyan nan ba ne.” **24** Na gaya muku cewa za ku mutu cikin zunubanku; in ba ku gaskata cewa ni ne wanda na ce nake ba, lalle za ku mutu cikin zunubanku.” **25** Suka ce, “Wane ne kai?” Sai Yesu ya amsa ya ce, “Ni ne wannan da na sha fadi muku.” **26** Ina da abubuwa masu yawa da zan fada game ku in kuma yi muku shari’ā. Amma wanda ya aiko ni mai aminci ne, abin da kuma na ji daga gare shi, shi nake gaya wa duniya.” **27** Ba su gane cewa yana yin musu magana game da Ubansa ba ne. **28** Saboda haka Yesu ya ce, “Sa’ad da kuka daga Dan Mutum, a sa’an nan ne za ku san cewa ni ne wannan da na ce nake. Ni kuwa ba na yin kome ni kadai, sai in dai fadi abin da Uba ya koya mini.” **29** Wanda kuwa ya aiko ni yana tare da ni; bai bar ni ni kadai ba, domin kullum ina aikata abin da ya gamshe shi.” **30** Sa’ad da yake cikin magana, da yawa suka ba da gaskiya gare shi. **31** Sai Yesu ya ce wa Yahudawan da suka gaskata da shi, “In dai kun riķe koyarwata, za a’yantar da mu?” **32** Sa’an nan za ku san gaskiya, gaskiyar kuwa za tā’yantar da ku.” **33** Sai suka amsa masa suka ce, “Ai, mu zuriyar Ibrahim ne kuma ba mu taša bauta wa kowa ba. Yaya za ka ce za a’yantar da mu?” **34** Yesu ya amsa ya ce, “Gaskiya nake gaya muku, duk mai yin zunubi bawan zunubi ne. **35** Bawa dai ba shi da wurin zama na dindindin a cikin iyali, amma da na gida ne har abada. (**aiōn g165**) **36** Saboda haka in Dan ya’yantar da ku, za ku’yantu da gaske. **37** Na dai san ku zuriyar Ibrahim ne. Duk da haka kuna shiri ku kashe ni, don maganata ba ta da wurin zama a cikinku. **38** Ina fadi muku abin da na gani a wurin Ubana, ku kuwa kuna yin abin da kuka ji daga wurin ubanku.” **39** Suka ce, “To, ai, Ibrahim ne mahaifinmu.” Yesu ya ce, “Da ku’ya yan Ibrahim ne, da za ku aikata abubuwan da Ibrahim ya yi.” **40** Ga shi kurn kudura, sai kurn kashe ni, ni mutumin da ya fafa muku gaskiyar da na ji daga Allah. Ibrahim bai yi irin wadannan abubuwa ba. **41** Kuna yin abubuwan da ubanku yake yi ne.” Suka ce, “Mu fa ba shegu ba ne. Uba guda kadai da muke da shi, shi ne Allah kansa.” **42** Yesu ya ce musu, “Da Allah ne Ubanku, da kun kaunace ni, gama daga Allah na fito yanzu kuma ga ni nan. Ban zo saboda kaina ba, amma shi ne ya aiko ni.” **43** Me ya sa ba kwa gane da maganata? Don ba kwa iya jin abin da nake fadi. **44** Ku na ubanku ne, Iblis, kuna kuwa so ku aikata abin da ubanku yake so. Shi mai kisankai ne tun farko. Ba ruwansa da gaskiya, gama gaskiya ba ta cikinsa. Yayinda yake karya, yana yin halinsa ne, gama shi makaryaci ne, uban karairayi kuma. **45** Amma domin ina fadin gaskiya, ba kwa gaskata! **46** Akwai waninku da zai iya hačakkewa na taba yin zunubi? In kuwa gaskiya na fada, me ya sa ba kuwa shi ne don ku ba na Allah ba ne.” **48** Yahudawa suka amsa masa suka ce, “Aha, ai, gaskiyarmu muka ce kai mutumin Samariya ne, kana kuma da aljani.” **49** Yesu ya ce, “Ni ba mai aljani ba ne, ni dai ina girmama Ubana, ku kuwa ba kwa girmama ni.” **50** Ba na nema wa kaina dāukaka, amma akwai wani wanda yake neman mini, shi ne kuma alkāli. **51** Gaskiya nake gaya muku, duk wanda ya kiyaye maganata, ba zai dandana mutuwa ba sam.” (**aiōn g165**) **52** Da jin haka Yahudawa suka ce, “Tabdī, yanzu kam mun san kana da aljani! Ibrahim ya mutu haka ma annabawa, ga shi kana cewa duk wanda ya kiyaye maganarka ba zai dandana mutuwa ba sam.” (**aiōn g165**) **53** Ka fi Ibrahim mahaifinmu ne? Ya mutu, haka ma annabawa. Wa kake dāuka kanka ne?” **54** Yesu ya amsa ya ce, “In ma na dāukaka kaina, dāukakata ba kome ba ce. Ubana, wanda kuke cewa shi ne Allahnku, shi ne wanda yake dāukaka ni.” **55** Ko da yake ba ku san shi ba, ni dai na san shi. In kuwa na ce ban san shi ba, na zama makaryaci kamar ku ke nan, amma na san shi, kuma ina kiyaye maganarsa. **56** Mahaifinku Ibrahim ya yi farin ciki sosai yā sami ganin ranata; ya kuwa gan ta, ya yi murna.” **57** Sai Yahudawa suka ce masa, “Kai, shekarunka har yanzu ba su kai hamsin tukuna ba fa, har ka ga Ibrahim!” **58** Yesu ya amsa ya ce, “Gaskiya nake gaya muku, tun ba a haifi Ibrahim ba, ni ne!” **59** Da jin haka sai suka debo duwatsu don su jajefe shi, amma Yesu ya buya, ya fita daga filin haikali.

9 Da Yesu yana tafiya, sai ya ga wani mutum wanda aka haifa makaho. **2** Sai almajiransa suka tambaye shi suka ce, “Rabbi, wane ne ya yi zunubi, mutumin ne, ko iyayensa, da ya sa aka haife shi makaho?” **3** Sai Yesu ya ce, “Ba don mutumin ko iyayensa sun yi zunubi ne ba, sai dai don a bayyana aikin Allah ne a rayuwarsa. **4** Muddin da sauran rana, dole mu yi aikin wanda ya aiko ni. Dare yana zuwa, sa’ad da ba wanda zai iya yin aiki. **5** Yayinda ina a cikin duniya, ni ne hasken duniya.” **6** Bayan ya fadi haka, sai ya tofa miyau a kasa, ya kwāba laka da miyau din, ya kuma shafa a idanun mutumin. **7** Ya ce masa, “Je ka, ka wanke a Tafkin Silowam” (kalman nan tana nufin “Aikakke”). Saboda haka mutumin ya tafi ya wanke, ya kuma dawo gida yana gani. **8** Maqwabta da wadanda suka saba ganinsa dā yana bara, suka ce, “Kai, ba wannan mutum ne ya saba zama yana bara ba?” **9** Wadansu suka ce shi mana. Wadansu kuwa suka ce, “A’ā, ya dai yi kama da shi.” Amma shi din ya ce, “Kwarai kuwa ni ne.” **10** Sai suka ce, “To, yaya aka yi idanunka suka bude?” **11** Ya amsa ya ce, “Mutumin da ake kira Yesu ne ya kwāba laka ya shafa mini a idanu. Ya ce mini in je Silowam in wanke. Na kuwa tafi, na wanke, sai na sami ganin gari.” **12** Suka tambaye

shi suka ce, "Ina mutumin yake?" Ya ce, "Ban sani ba." **13** Sai suka kawo mutumin da dā yake makaho laka ya bude idanun mutumin ranar Asabbaci ce. **15** Saboda haka Farisiyawa suka tambaye shi yadda ya sami ganin gari. Mutumin ya amsa, "Ya shafa laka a idanuna, sai na wanke, ina kuwa gani." **16** Sai wadansu daga cikin Farisiyawa suka ce, "Mutumin nan ba daga Allah yake ba, don ba ya kiyaye ranar Asabbaci." Amma wadansu suka yi tambaya suka ce, "Yaya mutum mai zunubi zai yi irin abubuan banmamaki haka?" Sai ra'ayinsu ya sha bamban. **17** A Karshe suka sâke koma ga makahon suka ce, "Kai fa, me ka gani game da shi? Idanunka ne fa ya bude." Sai mutumin ya ce, "Tab, ai, shi annabi ne." **18** Yahudawa dai ba su yarda cewa dâ shi makaho ne ya kuma sami ganin gari ba, sai da suka kira iyayen mutumin. **19** Suka tambaye su, "Wannan danku ne? Shi ne wanda kuka ce an haife shi makaho? To, ta yaya yake gani yanzu?" **20** Iyayen suka amsa suka ce, "Mun dai san shi danmu ne, mun kuma san cewa an haife shi makaho. **21** Sai dai yadda yake gani yanzu, ko kuma wa ya bude idanunsa, ba mu sani ba. Ku tambaye shi. Ai, shi ba yaro ba ne, zai fada da bakinsa." **22** Iyayensa sun fada haka ne saboda suna tsoron Yahudawa, gama Yahudawa sun riga sun yankee shawara cewa duk wanda ya yarda cewa Yesu shi ne Kiristi, za a kore shi daga majami'a. **23** Shi ya sa iyayensa suka ce, "Ai, shi ba yaro ba ne, ku tambaye shi." **24** Sai suka sâke kiran mutumin nan da yake makaho a dâ, suka ce masa, "Ka dâukaka Allah, mu kam, mun san mutumin nan mai zunubi ne." **25** Sai ya amsa ya ce, "Ko shi mai zunubi ne ko babu, ni dai ban sani ba. Abu daya fa na sani, dâ ni makaho ne, amma yanzu ina gani!" **26** Sai suka tambaye suka ce, "Shin, me ya yi maka? Ta yaya ya bude idanunka?" **27** Ya amsa ya ce, "Na riga na gaya muku ba ku kuwa saurara ba. Don me kuke so ku sâke ji? Ko ku ma kuna so ku zama almajiransa ne?" **28** Sai suka hau shi da zagi suna cewa, "Kai ne dai almajirin mutumin! Mu almajiran Musa ne! **29** Mun dai san cewa Allah ya yi magana da Musa, amma wannan mutum ba mu san inda ya fito ba." **30** Sai mutumin ya ce, "Cabdi, yau ga abin mamaki! Ba ku san inda ya fito ba, ga shi kuwa ya bude idanuna. **31** Mun san cewa Allah ba ya sauraron masu zunubi. Yakan saurari mai tsoronsa mai aikata nufinsa. **32** Ba wanda ya taâja ciwe a bude idanun wanda aka haifa makaho. (aiōn g165) **33** Da mutumin nan ba daga Allah ba ne, da ba abin da zai iya yi." **34** Sai suka amsa suka ce, "Kai da aka haifa cike da zunubi; za ka yi karambanin koyerwar da mul!" Sai suka kore shi. **35** Yesu ya ji labari cewa sun kore shi, da ya same shi kuwa, sai ya ce, "Ka gaskata da Dan Mutum?" **36** Sai mutumin ya amsa ya ce, "Ranka yâ dade, wane ne shi? Gaya mini, don in gaskata da shi." **37** Yesu ya

ce, "Yanzu ka gan shi; tabbatacce ma, shi ne yake magana da kai." **38** Sai mutumin ya ce, "Ubangiji, na gaskata," ya kuma yi masa sujada. **39** Yesu ya ce, "Saboda shari'a ce na zo dunia nan, saboda makafi su sami ganin gari, wadanda suke gani kuma su makance." **40** Da Farisiyawan da suke tare da shi suka ji ya fadi haka sai suka yi tambaya suka ce, "Mene? Mu ma makafi ne?" **41** Yesu ya ce, "Ai, da ku makafi ne ma, da ba ku da zunubi, amma da yake kun ce, kuna gani, zunubanku suna nan daram.

10 "Gaskiya nake gaya muku, mutumin da bai shiga inda ake ajiye garken tumaki ta kofa ba, amma ya hau ta katanga, barawo ne, dan fashi kuma. **2** Mutumin da ya shiga ta kofa makiyayin tumakinsa ne. **3** Mai gadin yakan bude wa makiyayin kofa, tumakin kuma sukan saurari muryarsa. Yakan kira tumakinsa da suna, yâ kuma fid da su waje. **4** Sa'ad da ya fitar da dukan nasa waje, sai ya ja gabansu, tumakinsa kuma sukan bi shi domin sun san muryarsa. **5** Amma ba za su taâba bin baâko ba; sai dai ma su guje masa don ba su san muryar baâko ba." **6** Yesu ya yi musu wannan misali, amma ba su fahimci abin da yake fâda musu ba. **7** Saboda haka Yesu ya sâke cewa, "Gaskiya nake gaya muku, ni ne kofar tumakin. **8** Duk wadanda suka riga ni zuwa barayi ne, yan fashi kuma, amma tumakin ba su saurare su ba. **9** Ni ne kofar; duk wanda ya shiga ta wurina zai sami ceto. Zai riâ shiga yâ fita yâ kuwa sami wurin kiwo. **10** Barawo yakan zo don yâ yi sata ne kawai da kisa da kuma barna. Ni kuwa na zo ne don su sami rai, su kuma same shi a yalwace. **11** "Ni ne makiyayi mai kyau. Makiyayi mai kyau yakan ba da ransa domin tumakin. **12** Wanda aka dâuko haya ba shi ne makiyayi mai tumakin ba. Saboda haka sa'ad da ya ga kyarkeci yana zuwa, sai yâ sheka da gudu yâ bar tumakin. Sai kyarkecin yâ kai wa garken hari, yâ kuma watsar da su. **13** Mutumin yakan gudu don shi dan haya ne kawai, bai kuwa damu da tumakin ba. **14** "Ni ne makiyayi mai kyau; na san tumakina, tumakina kuma sun san ni, **15** kamar yadda Uba ya san ni, ni kuma na san Uba, ina kuwa ba da raina domin tumakin. **16** Ina da wadansu tumaki da ba na wannan garken ba ne. Dole ne in kawo su su ma. Za su saurari muryata, za su kasance garke guda daya, makiyayi guda kuma. **17** Abin da ya sa Ubana yake kaunata ke nan, domin ina ba da raina, in dâuko shi kuma. **18** Ba mai karfe mini rai, ina dai ba da shi. Ina da iko in ba da shi, ina da iko in dâuko shi kuma. Wannan umarni kuwa daga wurin Ubana na karbo shi." **19** Saboda wadannan kalmomi fa, sai baraka ta sâke shiga cikin Yahudawa. **20** Da yawa daga cikinsu suka ce, "Yana da aljani, yana kuma hauka. Don me za ku saurare shi?" **21** Amma wadansu suka ce, "Kai, wadannan kalmomi ba na mai aljani ba ne. Anya, aljani yana iya bude idanun makaho?" **22** Bikin Miâkawa a Urushalima ya

kewayo, lokacin sanyin hunturu ne kuwa. **23** Sai ga koma Yahudiya.” **8** Sai suka ce, “Rabbi, ba da dadewa Yesu a filin haikali yana zagawa a Shirayin Solomon, ba ne Yahudawa suka nemi su jajjefe ka, duk da haka **24** sai Yahudawa suka taru kewaye da shi, suka ce masa, “Har yaushe za ka bar mu da shakka? In kai ne Kiristin, ka fada mana a fili mana.” **25** Yesu ya amsa ya ce, “Na fada muku, amma ba ku gaskata ba. Ayyukan da nake yi cikin sunan Ubana su suke nuna ko wane ne ni. **26** Amma ba ku gaskata ba domin ku ba tumakina ba ne. **27** Tumakina sukan saurari muryata; na sansu, suna kuma bi na. **28** Ina ba su rai madawwami, ba za su taña hallaka ba; ba kuma mai kwace su daga hannuna. (**aiōn g165, aiōnios g166**) **29** Ubana, wanda ya ba ni su, ya fi duka girma, ba mai kwace su daga hannun Ubana. **30** Da ni da Uba daya ne.” **31** Sai Yahudawa suka sāke debo duwatsu don su jajjefe shi, **32** amma Yesu ya ce musu, “Na nuna muku ayyukan alheri masu yawa da Uba ya aiko ni in yi, a kan wanne kuke so ku jajjefe ni?” **33** Yahudawa suka amsa suka ce, “Ai, ba don wani daga cikin wadannan ayyukan alheri ne muke so mu jajjefe ka ba, amma don sabon da kake yi, kai da kake mutum kawai, kana mai da kanka Allah.” **34** Maryamu don su yi musu ta’aziyya, saboda rasuwar Yesu ya amsa musu ya ce, “Ba a rubuce yake a cikin Dokarku ba cewa, ‘Na ce ku alloli ne?’ **35** Mun dai san Nassi ba ya Karya, In har ya kira su wadanda maganar Allah ta zo musu, ‘alloli,’ **36** to, game da wanda Uba ya kebē a matsayin nasa ne ya kuma aiko shi duniya. Don me kuke ce sabo nake, domin na ce, ‘Ni Dan Allah ne?’ **37** In ba ayyukan da Ubana yake yi ne nake yi ba, to, kada ku gaskata ni. **38** Amma in su nake yi, ko ba ku gaskata ni ba, to, ku gaskata ayyukan, don ku sani, ku kuma gané, Uban yana cikina, ni kuma ina cikin Uban.” **39** Sai suka sāke yin kokari su kama shi, amma ya kubuce musu. **40** Sa’an nan Yesu ya sāke koma ketaren Urdu inda dā Yohanna yake baftisma. A can ya zauna **41** mutane da yawa suka zo wurinsa. Suka ce, “Ko da yake Yohanna bai yi wani abin banmamaki ba, duk abubuwani da Yohanna ya fada game da mutumin nan gaskiya ne.” **42** A nan kuwa mutane da yawa suka gaskata da Yesu.

11 To, an yi wani mutum mai suna Lazarus wanda ya yi rashin lafiya. Shi daga Betani ne, kauyen su Maryamu da’yar’uwarta Marta. **2** Maryamun nan kuwa, wadda dan’uwanta Lazarus yake rashin lafiya, ita ce ta zuba wa Ubangiji turare ta kuma goge kafafunsa da gashin kanta. **3** Saboda haka’yan’uwansa mata suka aika da sakö wa Yesu cewa, “Ubangiji, wannan da kake kauna yana rashin lafiya.” **4** Sa’ad da ya ji haka, sai Yesu ya ce, “Wannan rashin lafiya ba zai kai ga mutuwa ba. A’a, sai dai don a daukaka Allah a kuma daukaka Dan Allah ta wurin wannan.” **5** Yesu kuwa yana kaunar Marta da’yar’uwarta da kuma Lazarus. **6** Duk da haka sa’ad da ya ji Lazarus ba shi da lafiya, sai ya kara kwana biyu a inda yake. **7** Sai ya ce wa almajiransa, “Mu

koma Yahudiya.” **8** Sai suka ce, “Rabbi, ba da dadewa Yesu ya amsa ya ce, “Ba sa’ a goma sha biyu ce yini guda ba? Mutumin da yake tafiya da rana ba zai yi tuntube ba gama yana ganin hasken duniani nan. **10** Sai a sa’ad da yake tafiya da dare ne zai yi tuntube, don ba shi da haske.” **11** Bayan ya fada haka, sai ya kara ce musu, “Abokinmu Lazarus ya yi barci, amma za ni in tashe shi.” **12** Almajiransa suka ce, “Ubangiji, in barci ne yake, to, ai, zai sami sauķi.” **13** Yesu kuwa yana magana mutuwarsa ce, amma almajiransa suka dauka yana nufin barcin gaskiya ne. **14** Saboda haka sai ya gaya musu a fili cewa, “Lazarus ya mutu, **15** amma saboda ku na yi farin ciki da ba na can, domin ku gaskata. Amma mu dai je wurinsa.” **16** Sai Toma (wanda ake kira Didaimus) ya ce wa sauran almajiran, “Mu ma mu je, mu mutu tare da shi.” **17** Da isowarsa, Yesu ya tarar Lazarus ya riga ya yi kwana hudū a kabari. **18** Betani bai kai mil biyu ba daga Urushalima, **19** Yahudawa da yawa kuwa suka zo wurin Marta da Maryamu don su yi musu ta’aziyya, saboda rasuwar dan’uwansi. **20** Sa’ad da Marta ta ji cewa Yesu yana zuwa, sai ta fita don ta tarye shi, amma Maryamu ta zauna a gida. **21** Sai Marta ta ce wa Yesu, “Ubangiji, da kana nan da dan’uwana bai mutu ba. **22** Amma na san cewa ko yanzu ma Allah zai ba ka duk abin da ka roka.” **23** Yesu ya ce mata, “Dan’uwanki zai sāke tashi.” **24** Marta ta amsa ta ce, “Na sani zai sāke tashi a tashin matattu a rana ta karshe.” **25** Yesu ya ce mata, “Ni ne tashin matattu da kuma rai. Duk wanda ya gaskata da ni zai rayu, ko ya mutu; **26** kuma duk wanda yake raye ya kuma gaskata da ni ba zai taña mutuwa ba. Kin gaskata wannan?” (**aiōn g165**) **27** Sai ta ce masa, “I, Ubangiji, na gaskata kai ne Kiristi, Dan Allah, mai zuwa cikin duniya.” **28** Bayan ta fada haka kuwa, sai ta koma ta je te kira’yar’uwarta Maryamu a gefe. Ta ce, “Ga Malam ya zo, kuma yana kiranki.” **29** Sa’ad da Maryamu ta ji haka sai ta yi wuf ta tafi wurinsa. **30** Yesu dai bai riga ya shiga kauyen ba tukuna, har yanzu yana inda Marta ta tarye shi. **31** Da Yahudawan da suke tare da Maryamu a cikin gida, suke mata ta’aziyya, suka ga ta yi wuf ta fita, sai suka bi ta, suna tsammani ta tā kabarin ne tā yi kuka a can. **32** Sa’ad da Maryamu ta kai inda Yesu yake, ta kuma gan shi, sai ta fađi a gabansa ta ce, “Ubangiji, da kana nan, da dan’uwana bai mutu ba.” **33** Da Yesu ya ga tana kuka, Yahudawan da suka zo tare da ita ma suna kuka, sai ya yi juyayi kwarai a ruhu ya kuma damu. **34** Sai ya yi tambaya ya ce, “Ina kuka sa shi?” Suka amsa suka ce, “Ubangiji zo ka gani.” **35** Yesu ya yi kuka. **36** Sai Yahudawa suka ce, “Dubi yadda yake kaunarsa!” **37** Amma wadansunsu suka ce, “Anyा, wanda ya bude wa makahon nan idanu, ba zai iya yin wani abu yā hana wannan mutum mutuwa ba?” **38**

Yesu, har yanzu cike da juyayi, ya zo kabarin. Kogo nardi zalla, turare mai tsada; ta zuba a kafafun Yesu ne da aka rufe bakin da dutse. **39** Sai Yesu ya ce, “Ku ta kuma goge kafafunsa da gashinta. Gidan duk ya kawar da dutsen.” Marta, ‘yar’uwani mamaacin ta ce, cika da kanshin turaren. **4** Amma daya daga cikin “Ubangiji, yanzu, ai, zai yi wari, don yau kwanansa almajiransa, Yahuda Iskariyot, wanda daga bayu hudu ke nan a can.” **40** Sai Yesu ya ce, “Ban gaya zai bashe shi, bai amince ba ya ce, **5** “Don me ba miki cewa in kin gaskata za ki ga dfaukakar Allah a sayar da turaren nan aka kuma ba da kudin ga ba?” **41** Saboda haka suka kawar da dutsen. Sa’an mataalauta ba? Ai, kudin ya kai albashin shekara nan Yesu ya dubi sama ya ce, “Uba, na gode maka guda.” **6** Ya yi wannan magana ba don ya kula da da ka saurare ni. **42** Na san kullum kakan saurare mataalauta ba ne, sai dai don shi barawo ne. Da yake ni, na dai fada haka ne saboda amfanin mutanen shi ne mai ajiya jakar kudin, yakan taimaki kansa da nan da suke tsaitseye, don su gaskata cewa kai ka abin da aka sa a ciki. **7** Yesu ya ce, “Ku kyale ta, an aiko ni.” **43** Sa’ad da ya fada haka, sai Yesu ya yi kira nufa ta ajiye wannan turaren don ranar jana’izata. da babbar murya ya ce, “Lazarus, ka fito!” **44** Sai **8** Kullum za ku kasance da mataalauta, amma ba mamacin ya fito, hanuwansa da kafafunsa da aquare kullum za ku kasance tare da ni ba.” **9** Ana cikin da kyallayen lilin, fuskarsa kuwa an nadé da mayafi. haka sai babban taron Yahudawa suka sami labari Yesu ya ce musu, “Ku tube kayan bizo, ku bar shi yā Yesu yana can suka kuwa zo, ba kawai don shi ba tafi.” **45** Saboda haka Yahudawa da yawa da suka amma don su kuma ga Lazarus, wanda ya tā da zo don su ziayrci Maryamu, suka kuma ga abin da daga matattu. **10** Saboda haka manyan firostoci suka Yesu ya yi, suka ba da gaskiya gare shi. **46** Amma Kulla su kashe Lazarus shi ma, **11** gama dalilinsa wadansunsu suka je wurin Farisiyawa suka gaya Yahudawa da yawa suna komawa ga Yesu suna kuma musu abin da Yesu ya yi. **47** Sai manyan firostoci da ba da gaskiya gare shi. **12** Kashegari babban taron da Farisiyawa suka kira taron Majalisa. Suka yi tambaya suka zo Bikin suka sami labari cewa Yesu yana kan suna cewa, “Me muke yi ne? Ga mutumin nan yana hanyarsa zuwa Urushalima. **13** Sai suka daddauko yin abubuwani banmamaki masu yawa. **48** In fa muka rassan dabino suka fiffita taryensa, suna daga murya kyale shi ya ci gaba da haka, kowa zai gaskata da suna cewa, “Hosanna!” “Mai albarka ne wanda yake shi, Romawa kuma su zo su karbe wurinmu su kuma zuwa cikin sunan Ubangiji!” “Mai albarka ne Sarkin kwace kasarmu.” **49** Sai waninsu, mai suna Kayifas, Isra’ila!” **14** Yesu ya sami dan jaki, ya hau, kamar wanda ya kasance babban firostoci a shekarar ya ce, yadda yake a rubuce cewa, **15** “Kada ki ji tsoro, “Ku dai ba ku san kome ba! **50** Ba ku gane ba, ai, ya Diyar Sihiyon; duba, ga sarkinki yana zuwa, gwamma mutum daya yā mutu saboda mutane da zaune a kan aholaki jaki.” **16** Da fari almajiransa duk kasar ta hallaka.” **51** Bai fada haka bisa nuffinsa ba su gane dukan wannan ba. Sai bayan da aka ba, sai dai a matsayinsa na babban firostoci a shekarar, dfaukaka Yesu, sa’an nan suka gane cewa an rubuta ya yi annabci ne cewa Yesu zai mutu saboda kasar wadannan abubuwu game da shi ne, har ma suka yi Yahudawa, **52** ba don kasan nan kadai ba amma masa wadannan abubuwu. **17** Taron da suke tare da don yā tattaro’ yā yan Allah da suke warwatse ma, shi a sa’ad da ya kira Lazarus daga kabari ya kuma su zama daya. **53** Saboda haka, daga wannan rana tā da shi daga matattu suka yi ta baza labarin. **18** suka kulla su dfauke ransa. **54** Saboda haka Yesu bai Mutane da yawa kuwa suka fita taryensa, saboda kara tafiya a cikin Yahudawa a sarari ba. A maimako sun ji labarin abin banmamakin da ya yi. **19** Saboda haka sai ya janye zuwa yankin kusa da hamada, a haka Farisiyawa suka ce wa juna, “Duba, wannan ba wani kauye da ake kira Efraim, inda ya zaunda na ya kai mu ko’ina. Ga shi, duk dunia tana bin sa!” **20** almajiransa. **55** Sa’ad da lokaci ya yi kusa a yi Bikin To, akwai wadansu Hellenawa a cikin wadanda suka Ketarewa na Yahudawa, da yawa suka hauru daga hauru don su yi sujada a Bikin. **21** Suka zo wurin kauyuka zuwa Urushalima, don su tsarkake kansu Filibus, wanda yake daga Betsaida ta Galili, da roko. kafin Bikin Ketarewa. **56** Suka yi ta neman Yesu, Suka ce, “Ranka yā dafe, muna so mu ga Yesu.” **22** da suke a tsaitseye a filin haikal kuwa suka dinga Sai Filibus ya je ya gaya wa Andarawus, Andarawus tambayar juna, suna cewa, “Me kuka gani? Anya, zai da kuma Filibus suka gaya wa Yesu. **23** Yesu ya amsa zo Bikin kuwa?” **57** Manyan firostoci da Farisiyawa ya ce, “Lokaci ya yi da za a dfaukaka Dan Mutum. **24** tuni sun riga sun yi umarni cewa duk wanda ya san Gaskiya naake gaya muku, sai kwayar alkama ta fādi inda Yesu yake, yā fada don su kama shi. **25** Duk mai kaunr ransa, zai rasa shi, duk **25** Duk mai kaunr ransa, zai rasa shi, duk **26** Duk wanda zai bauta mini dole yā bi ni, inda kuma nake, a can bauta mini. **27** “Yanzu kuwa na damu, amma me

12 Kwana shida kafin Bikin Ketarewa, sai Yesu ya iso Betani, inda Lazarus yake, wanda Yesu ya tā da daga matattu. **2** A nan aka shirya abincin yamma don girmama Yesu. Marta ta ce yi hidima, Lazarus kuma yana daya cikin wadanda suke ci tare shi. **3** Sai Maryamu ta dfauki wajen awo guda na

zan ce? ‘Uba, ka cece ni daga wannan sa’ā?’ A’ā, ai, saboda wannan dalili ne musamman na zo. **28** Uba, ka daukaka sunankal!” Sai wata murya ta fito daga sama ta ce, “Na riga na daukaka shi, zan kuma kara daukaka shi.” **29** Taron da suke a wurin suka ji, suka ce an yi tsawa; wadansu kuwa suka ce mala’ika ne ya yi masa magana. **30** Yesu ya ce, “An yi wannan muryar saboda amfaninku ne, ba don nawa ba. **31** Yanzu ne za a yi wa dunian nan shari’ā, yanzu ne za a tumbuke mai mulkin dunian nan. **32** Amma ni, sa’ad da aka daga ni daga kasa, zan ja dukan mutane gare ni.” **33** Ya fada haka ne don ya nuna irin mutuwar da zai yi. **34** Sai taron suka ce, “Ahab, Dokarmu ta gaya mana cewa, Kiristi zai kasance har abada, to, yaya za ka ce, ‘Dole ne a daga Dan Mutum?’ Wane ne wannan ‘Dan Mutum?’” (*aiōn g165*) **35** Sai Yesu ya ce musu, “Haske zai kasance da ku na dan lokaci. Ku yi tafiya yayinda hasken yana nan tare da ku, kada duhu yā cim muku. Mai tafiya a cikin duhu bai san inda za shi ba. **36** Ku dogara ga hasken yayinda kuke da shi, don ku zama’ya’yan da haske.” Da Yesu ya gama magana, sai ya tafi ya buya daga gare su. **37** Ko bayan Yesu ya yi dukan wadanman abubuwani banmamaki a gabansu, duk da haka ba su gaskata da shi ba. **38** Wannan ya faru ne, don a cika maganar annabi Ishaya cewa, “Ubangiji, ba.” **39** Saboda haka ba su iya gaskatawa ba, domin, kamar yadda Ishaya ya fada a wani wuri cewa, **40** “Ya makantar da idanunsu ya kuma taurare zukatansu, don kada su gani da yudo, har in warkar da su.” **41** Ishaya ya fadi haka ne, saboda ya hangi daukakar Yesu, ya kuwa yi magana a kansa. **42** Duk da haka, da yawa har daga cikin shugabanni ma suka gaskata da shi. Amma saboda Farisiyawa ba su furtu bangaskiyarsu ba, don tsoron kada a kore su daga majami’ā; **43** gama sun fi son ya yabon mutane, fiye da yabon Allah. **44** Sa’ān nan Yesu ya daga murya ya ce, “Duk wanda ya gaskata da ni, ba ni yake gaskatawa ba, amma ga wanda ya aiko ni ne. **45** Duk mai dubana, yana duban wanda ya aiko ni ne. **46** Na zo cikin dunia a kan ni haske ne, don duk wanda ya gaskata da ni, kada yā zauna a cikin duhu. **47** “Duk mai jin kalmomina bai kuwa kiyaye su ba, ba ni ba ne nake shari’anta shi. Gama ban zo domin in yi wa dunia shari’ā ba, sai dai domin in cece ta. **48** Akwai mai hukunci saboda wanda ya ki ni, bai kuma karbi kalmomina ba; wannan maganar da na fada ita ce za tā hukunta shi a rana ta karshe. **49** Gama ba don kaina na yi magana ba, Uban da ya aiko ni shi kansa ne ya ba ni umarni a kan abin da zan fada da kuma yadda zan fade shi. **50** Na san cewa umarninsa yana kai ga rai madawwami. Saboda haka duk abin da na fada na fade shi ne kamar dai yadda Uba ya ce in fada.” (*aiōnios g166*)

13 Ana gab da Bikin Ketarewa. Yesu kuwa ya san cewa lokaci ya yi da zai bar wannan dunia, yā koma wurin Uba. Da yake ya kaunaci wadanda suke nasa a dunia, yanzu kuwa ya nuna musu cikakkayar kaunarsa. **2** Ana cikin cin abincin yamma, Iblis kuwa ya riga ya zuga Yahuda Iskariyot, dan Siman yā bashe Yesu. **3** Yesu kuwa ya san cewa, Uba ya sa dukan abubuwu a karkashin ikonsa, ya kuma san cewa daga Allah ya zo, zai kuma koma wurin Allah; **4** saboda haka ya tashi daga cin abincin, ya tube rigarsa ta waje, ya daura tawul a kugunsa. **5** Bayan haka, sai ya zuba ruwa a cikin kwano, sa’ān nan ya fara wanke kafafun almajiransa, yana sharewa da tawul wanda ya daura. **6** Ya zo kan Siman Bitrus, wanda ya ce masa, “Ubangiji, kai za ka wanke kafafuna?” **7** Yesu ya amsa ya ce, “Yanzu ba ka fahimci abin da nake yi ba, amma nan gaba za ka gane.” **8** Sai Bitrus ya ce, “Faufau, ba za ka taba wanke kafafuna ba.” Yesu ya amsa ya ce, “Sai na wanke ka, in ba haka ba, ba ka da rabo a gare ni.” (*aiōn g165*) **9** Sai Siman Bitrus ya ce, “To, Ubangiji, ba kafafuna kadai ba har ma da hannuwana da kaina kumal!” **10** Yesu ya amsa ya ce, “Wanda ya riga ya yi wanka yana bukata yā wanke kafafunsa ne kawai; dukan jikinsa yana da tsabta. Ku haka ba su gaskata da shi ba. **38** Wannan ya faru ne, kuwa kuna da tsabta, ko da yake ba kowannenku wa ya gaskata sakonmu, ga wa kuma aka bayyana hannun ikon Ubangiji?” **39** Saboda haka ba su iya gaskatawa ba, domin, kamar yadda Ishaya ya fada a wani wuri cewa, **40** “Ya makantar da idanunsu ya kuma taurare zukatansu, don kada su gani da ‘Ubangiji,’ daidai ne kuwa, gama haka nake. **11** Gama ya san wanda zai bashe shi, shi ya sa ya wanke kafafunsu, sai ya sa tufafinsa ya koma wurin zamansa. Ya tambaye su ya ce, “Kun fahimci abin da na yi muku? **12** Da ya gama hannuwana da kaina kumal!” **13** Kuna ce da ni ‘Malam’ da kuma yado, har in warkar da su.” **41** Ishaya ya fadi haka ne, na wanke kafafunku, haka ku ma ya kamata ku yado, har in warkar da su.” **42** Duk da haka, da yawa har daga cikin yadda na yi muku. **14** Da yake ni da nake Ubangijinku da kuma Malaminku, juyo, har in warkar da su.” **43** gama sun fi son ya yadu, har in warkar da su.” **44** Sa’ān nan yado, har in warkar da su.” **45** Duk da haka, da yawa har daga cikin yadda na yi muku. **16** Gaskiya nake gaya muku, ba shugabanni ma suka gaskata da shi. Amma saboda bawan da ya fi maigidansa, ko dan sakon da ya fi Farisiyawa ba su furtu bangaskiyarsu ba, don tsoron wanda ya aike shi. **17** Yanzu da kuka san wadannan kada a kore su daga majami’ā; **46** Na ba ku misali domin ku yi a kansa. **47** Duk mai jin kalmomina bai kuwa kiyaye na wanke kafafun juna. **18** “Ba yado, har in warkar da su.” **48** Akwai mai hukunci saboda wanda ya yadu, har in warkar da su.” **49** Gama sun fi son ya yadu, har in warkar da su.” **50** Na zo cikin dunia a kan ni haske ne, don duk wanda ya gaskata da ni, kada yā zauna a cikin duhu. **51** “Duk mai jin kalmomina bai kuwa kiyaye na wanke kafafun juna. **19** Ina fada muku, ‘Duk wanda ya karbi wani da na aiko, ni ne yado, har in warkar da su.’ **20** Gaskiya nake gaya muku, ‘Duk wanda ya karbi wani da na aiko, ni ne yado, har in warkar da su.’ **21** Bayan Yesu ya fadi haka, sai ya yi juwayi a ruhu, ya kuma furtu cewa, ya karshe. **22** Almajiransa suka dubi juna, suka rasa ko da wa yado, har in warkar da su.” **23** Daya daga cikin almajiran Yesu wanda yake kauna kuwa, yana zaune kusa da shi. **24** Sai Siman Bitrus ya taba wannan almajirin ya ce, “Tambaye shi, wa yake nufi?” **25** Shi kuwa da yake jingine kusa da Yesu, ya ce, “Ubangiji, wane ne?” **26** Yesu ya amsa ya ce, “Shi ne wanda zan ba shi gutsurin burodin nan sa’ad da na tsoma cikin kwanon.” Da

ya tsoma gutsurin burodin, sai ya ba wa Yahuda don zan tafi wurin Uba. 13 Kuma zan yi duk abin da Iskariyot, dan Siman. 27 Nan take bayan Yahuda kuka roka cikin sunana, don Dan ya kawo daukaka ya karbi burodin, sai Shaidan ya shige shi. Sai Yesu ga Uban. 14 Za ku iya roke ni kome a cikin sunana, ya ce masa, “Abin nan da kake niyyar yi, ka yi shi zan kuwa yi. 15 “In kuna kaunata za ku yi biyayya maza.” 28 Amma ba wani a wurin cin abincin da ya da umarnina. 16 Zan kuwa roki Uba, zai kuwa ba fahimci dalilin da ya sa Yesu ya fada masa haka. 29 ku wani Mai Taimakon da zai kasance tare da ku Da yake Yahuda ne ma’aji, wadansunsu suka dauka har abada, (*aiōn g165*) 17 Ruhun gaskiya. Duniya ba ta Yesu yana ce masa yā sayi abin da ake bukata don iya karbarsa, don ba ta ganinsa ba ta kuma san shi Bikin ne, ko kuwa yā ba wa matalauta wani abu. 30 ba. Amma kun san shi, saboda yana zama tare da Nan da nan da Yahuda ya karbi burodin, sai ya fita. ku zai kuma kasance a cikinku. 18 Ba zan bar ku A lokacin kuwa dare ya yi. 31 Da ya tafi, sai Yesu ya marayu ba; zan zo wurinku. 19 Ba da dadewa ba, ce, “Yanzu ne aka daukaka Dan Mutum aka kuma duniya ba za tā kara ganina ba, amma za ku gan ni. daukaka Allah a cikinsa. 32 In kuwa Allah ya sami Don ina raye, ku ma za ku rayu. 20 A ranan nan za daukaka a cikin Dan, Allah kuwa zai daukaka Dan ku sani ina cikin Uba, ku kuma kuna cikina, ni kuma zuwa ga zatinsa, zai kuma daukaka shi nan take. 33 ina cikinku. 21 Duk wanda yake da umarna ina yana “Ya’vana, zan kasance da ku na dan kankani lokaci kuma yin biyayya da su, shi ne wanda yake kaunata. ne. Za ku neme ni. Kuma kamar yadda na gaya wa Wanda yake kaunata kuwa Ubana zai kaunace shi, Yahudawa, haka nake gaya muku yanzu. Inda zan ni ma zan kaunace shi, in kuma bayyana kaina gare tafi, ba za ku iya zuwa ba. 34 “Sabon umarni nake shi.” 22 Sai Yahuda (ba Yahuda Iskariyot ba) ya ce, ba ku. Ku kaunaci juna. Kamar yadda na kaunace “Ubangiji, me ya sa za ka bayyana kanka gare mu ku, ku ma ku kaunaci juna. 35 Ta haka kowa zai san amma ba ga duniya ba?” 23 Yesu ya amsa ya ce, “Duk cewa ku almajiraina ne, in kuna kaunar juna.” 36 mai kaunata, zai yi biyayya da koyarwata. Ubana zai Siman Bitrus ya tambaye shi ya ce, “Ubangiji ina za Kaunace shi, za mu kuwa zo wurinsa mu zauna tare ka?” Yesu ya amsa ya ce, “Wurin da za ni, ba za ka da shi. 24 Wanda ba ya kaunata ba zai yi biyayya iya zuwa yanzu ba, amma za ka bi ni daga baya.” 37 da koyarwata ba. Wadannan kalmomin da kuke ji Bitrus ya ce masa, “Ubangiji, don me ba zan binka ba nawa ba ne; na Uba ne da ya aiko ni. 25 “Duk yanzu ba? Zan ba da raina saboda kai.” 38 Sai Yesu wannan na fada ne yayinda ina tare da ku. 26 Amma ya amsa ya ce, “Anya, za ka iya ba da ranka saboda cikin sunana, zai koya muku kome, zai kuma tuna ni? Gaskiya nake fada maka, kafin zakara yā yi cara, muku duk abin da na fada muku. 27 Salama na bari tare da ku; salamata nake ba ku. Ba kamar yadda duniya take bayarwa nake ba ku ba. Kada zuciyarku ta baci kada kuma ku ji tsoro. 28 “Kun dai ji na ce, ‘Zan tafi in kuma sāke dawo wurinku.’ In har kuna kaunata, za ku yi farin ciki cewa za ni wurin Uba, domin kuwa Uban ya fi ni. 29 Na fada muku tun kafin yā faru, domin in ya faru, ku gaskata. 30 Ba zan kara yi muku magana ba, gama mai mulkin duniyan nan yana zuwa. Ba shi da iko a kaina, 31 amma dole duniya ta koya cewa ina kaunar Uba, ina kuma yin yadda Ubana ya umarce ni. “Ku zo, mu bar nan.

14 “Kada zuciyarku ta baci. Ku gaskata da Allah, ku kuma gaskata da ni. 2 A cikin gidan Ubana akwai wurin zama da yawa; da a ce ba haka ba ne, da na gaya muku. Za ni can don in shirya muku wuri. 3 In kuwa na tafi na shirya muku wuri, sai in dawo in dauke ku ku kasance tare da ni don ku kasance inda nake. 4 Ai, kun san hanyar zuwa inda za ni.” 5 Sai Toma ya ce masa, “Ubangiji, ba mu san inda za ka ba, to, ta yaya za mu san hanyar?” 6 Yesu ya amsa ya ce, “Ni ne hanya, ni ne gaskiya, ni ne kuma rai. Ba mai zuwa wurin Uba sai dai ta wurina.

7 Da kun san ni, da za ku san Ubana ma. Daga yanzu, kun san shi kun kuma gan shi.” 8 Filibus ya ce, “Ubangiji, ka nuna mana Uban, wannan kuwa zai biya bukatarmu.” 9 Yesu ya amsa ya ce, “Ba san ni ba, Filibus, duk da dadewan nan da na yi tare da ku? Duk wanda ya gan ni, ai, ya ga Uban. Yaya za ka ce, ‘Ka nuna mana Uban?’ 10 Ba ka gaskata cewa ina cikin Uba, Uba kuma yana cikina ba? Kalmomin da nake gaya muku ba na kaina ba ne. Ai, Uban da yake raye a cikina ne yake aikinsa. 11 Ku gaskata ni sa’ad da na ce ina cikin Uba, Uba kuma yana cikina. Ko kuwa ku gaskata ni saboda ayyukan banmamakin su kansu. 12 Gaskiya nake gaya muku, duk wanda yake da bangaskiya gare ni, zai yi abubuwan da ni nake yi. Zai ma yi abubuwa masu girma fiye da wadannan,

Ubana kuwa shi ne manomin. 2 Yakan sare kowane reshe a cikina da ba ya’ya, amma yakan kundume kowane reshe da yake ba da’ya’ya, domin yā kara ba da’ya’ya. 3 Kun riga kun zama masu tsabta saboda maganar da na yi muku. 4 Ku kasance a cikina, ni kuma zan kasance a cikinku. Babu reshen da zai iya yin’ya’ya da kansa, dole yā kasance a jikin kuringgar inabin. Haka ku ma, ba za ku iya ba da’ya’ya ba sai kun kasance a cikina. 5 “Ni ne kuringgar inabin; ku ne kuma rassan. In mutum ya kasance a cikina ni kuma a cikinsa, zai ba da’ya’ya da yawa; in ba tare da ni ba, ba za ku iya yin kome ba. 6 Duk wanda bai kasance a cikina ba, yana kamar reshen da aka jefar yā bushe; irin wadannan rassan ne akan tattara, a

jefa cikin wuta a kone. **7** In kun kasance a cikina Amma gaskiya nake gaya muku. Don amfaninku ne kalmomina kuma suka kasance a cikinku, ku roki zan tafi. Sai ko na tafi, in ba haka ba Mai Taimakon kome da kuke so, za a kuwa ba ku. **8** Wannan ne yanakan kawo daukaka ga Ubana, ku ba da'ya'ya da gare ku. **8** Sa'ad da ya zo kuwa, zai kā da duniya yawa, kuna kuma nuna kanku ku almajiraina ne. **9** a kan zunubi da adalci da kuma hukunci, **9** a kan "Kamar yadda Uba ya kaunace ni, haka ni ma na zunubi, domin mutane ba su gaskata da ni ba; **10** a kaunace ku. To, fa, ku kasance cikin kaunata. **10** In kuka yi biyayya da umarnaina, za ku kasance a cikin kara ganina ba; **11** a kan hukunci kuma, domin an kaunata, kamar dai yadda na yi biyayya da umarnan yanke hukunci a kan mai mulkin dunian nan. **12** Ubana na kuma kasance a cikin kaunarsa. **11** Na gaya "Ina da sauran abubuwa da yawa da zan fada muku, muku wannan domin murnata ta kasance a cikinku, amma ba za ku iya dauka a yanzu ba. **13** Amma sa'ad murnanku kuma ta zama cikakkiya. **12** Umarnina shi da shi, Ruhun gaskiya ya zo, zai bi da ku zuwa ga ne, Ku kaunaci juna kamar yadda na kaunace ku. **13** dukan gaskiya. Ba zai yi magana don kansa ba; zai Babu kaunarsa da ta fi wannan, a ce mutum ya ba da fadi abin da ya ji ne kadai, zai kuma fada muku abin ransa saboda abokansa. **14** Ku abokaina ne, in kun yi abin da na umarta. **15** Ba zan kara ce da ku bayi ba, ni ta wurin daukan abin da yake nawa, ya bayyana don bawa bai san abin da maigidansa yake yi ba. A muku. **15** Duk abin da yake na Uba nawa ne. Shi maimako in ce da ku abokai, domin na sanar da ku ya sa na ce, 'Ruhun zai dauko daga abin da yake duk abin da na ji daga wurin Ubana. **16** Ba kuka nawa, yā bayyana muku.' **16** Yesu ya ci gaba da zabe ni ba, a'a, ni ne na zabe ku na kuma nadu ku ku cewa, 'Jim kadaf, ba za ku kara ganina ba, sa'an je ku ba da'ya'ya'-ya'yan da za su dawwama. Uba nan bayan an jima kadaf kuma, za ku gan ni.' **17** A kuwa zai ba ku duk abin da kuka roka cikin sunana. nan fa sai wadansu almajiransa suka ce wa juna, **17** Umarnina ke nan. Ku kaunaci juna. **18** "In duniya "Me yake nufi da cewa, 'Jim kadaf ba za ku kara ta fi ku, ku san cewa ta fara kin na ne. **19** Da ku na ganina ba, kuma bayan an jima kadaf, za ku gan ni,' duniya ne, da ta kaunaci abinta. Kamar yadda yake, da kuma, 'Domin zan tafi wurin Uba?' **18** Suka yi ku ba na duniya ba ne, na zabe ku daga duniya, shi ta tambaya, "Me yake nufi da 'jim kadaf'?" Ba mu ya sa duniya take kinku. **20** Ku tuna da kalmomin da fahimci abin da yake fadi ba." **19** Yesu ya gane suna na yi muku cewa, 'Ba bawan da ya fi maigidansa, In so su tambaye shi game da wannan, sai ya ce musu, sun tsananta mini, ku ma za su tsananta muku. Da "Kuna tambayar juna game da abin da nake nufi da sun yi biyayya da koyarwata, da za su yi biyayya na ce, 'Jim kadaf ba za ku kara ganina ba, da kuma da taku ma. **21** Za su yi muku haka saboda sunana, bayan an jima kadaf, za ku gan ni?' **20** Gaskiya nake gama ba su san Wannan da ya aiko ni ba. **22** Da a ce gaya muku, za ku yi kuka da kuma gunji, yayinda ban zo na yi musu magana ba, da ba su da zunubi. duniya take murna. Za ku yi bakin ciki, amma bakin Yanzu kam, ba su da wata hujja a kan zunubinsu. cikinku zai koma farin ciki. **21** Macen da za ta haihu 23 Wanda ya ki ni ya ki ya ki Ubana ma. **24** Da a ce takan yi nakuda domin lokacinta ya yi; amma sa'ad ban yi ayyuka a cikinsu wadanda babu wani da ya da ta haihu, sai ta manta da wahalar domin farin taba yi ba, da ba su da zunubi. Amma yanzu sun ga ciki an haifi jariri a duniya. **22** Haka ku ma, yanzu ne wadannan ayyukan banmamaki, duk da haka sun ki lokacintakin cikinku, amma zan sāke ganinku za ku ni sun kuma ki Ubana. **25** Amma wannan ya faru ne kuma yi farin ciki, ba kuwa wanda zai dauke muku domin a cika abin da yake a rubuce cikin Dokarsu farin cikinku. **23** A ranan nan, ba za ku sāke tambaya cewa, 'Sun ki ni ba dalili.' **26** "Sa'ad da Mai Taimako ta kome ba. Gaskiya nake gaya muku, Ubana zai ba ya zo, wanda zan aiko muku daga wurin Uba, Ruhun gaskiya wanda yake fitowa daga wurin Uba, zai ba da ku kome da kuka roka cikin sunana. **24** Har yanzu shaida game da ni. **27** Ku ma dole ku ba da shaida, dai ba ku roki kome cikin sunana ba. Ku roka za ku domin kun kasance tare da ni tun daga farko. kuma samu, farin cikinku kuwa zai zama cikakke.

16 "Na fada muku wannan duka, domin kada ku baude. **2** Za su kore ku daga majami'a; lalle, lokaci yana zuwa da duk wanda ya kashe ku, zai dauka yana yin wa Allah hidima ne. **3** Za su yi wadannan abubuwa ne domin ba su san Uba ko ni ba. **4** Na fada muku wannan, domin in lokacin ya yi, ku tuna na gargade ku. Ban fada muku wannan tun da fari ba domin ina tare da ku. **5** "Yanzu zan tafi wurin wanda ya aiko ni, duk da haka ba waninku da ya tambaye ni, 'Ina za ka?' **6** Saboda na fada wadannan abubuwa ga shi kun cika da bakin ciki. **7**

Amma gaskiya nake gaya muku. Don amfaninku ne zan tafi. Sai ko na tafi, in ba haka ba Mai Taimakon nan ba zai zo muku ba. Amma in na tafi, zan aiko shi yanakan kawo daukaka ga Ubana, ku ba da'ya'ya da gare ku. **8** Sa'ad da ya zo kuwa, zai kā da duniya yawa, kuna kuma nuna kanku ku almajiraina ne. **9** a kan zunubi da adalci da kuma hukunci, **9** a kan "Kamar yadda Uba ya kaunace ni, haka ni ma na zunubi, domin mutane ba su gaskata da ni ba; **10** a kan adalci, domin zan tafi wurin Uba, inda ba za ku kara ganina ba; **11** a kan hukunci kuma, domin an yanke hukunci a kan mai mulkin dunian nan. **12** Ubana na kuma kasance a cikin kaunarsa. **11** Na gaya "Ina da sauran abubuwa da yawa da zan fada muku, muku wannan domin murnata ta kasance a cikinku, amma ba za ku iya dauka a yanzu ba. **13** Amma sa'ad murnanku kuma ta zama cikakkiya. **12** Umarnina shi da shi, Ruhun gaskiya ya zo, zai bi da ku zuwa ga ne, Ku kaunaci juna kamar yadda na kaunace ku. **13** dukan gaskiya. Ba zai yi magana don kansa ba; zai Babu kaunarsa da ta fi wannan, a ce mutum ya ba da fadi abin da ya ji ne kadai, zai kuma fada muku abin ransa saboda abokansa. **14** Ku abokaina ne, in kun yi abin da na umarta. **15** Ba zan kara ce da ku bayi ba, ni ta wurin daukan abin da yake nawa, ya bayyana don bawa bai san abin da maigidansa yake yi ba. A muku. **15** Duk abin da yake na Uba nawa ne. Shi maimako in ce da ku abokai, domin na sanar da ku ya sa na ce, 'Ruhun zai dauko daga abin da yake duk abin da na ji daga wurin Ubana. **16** Ba kuka nawa, yā bayyana muku.' **16** Yesu ya ci gaba da zabe ni ba, a'a, ni ne na zabe ku na kuma nadu ku ku cewa, 'Jim kadaf, ba za ku kara ganina ba, sa'an je ku ba da'ya'ya'-ya'yan da za su dawwama. Uba nan bayan an jima kadaf kuma, za ku gan ni.' **17** A kuwa zai ba ku duk abin da kuka roka cikin sunana. nan fa sai wadansu almajiransa suka ce wa juna, **17** Umarnina ke nan. Ku kaunaci juna. **18** "In duniya "Me yake nufi da cewa, 'Jim kadaf ba za ku kara ta fi ku, ku san cewa ta fara kin na ne. **19** Da ku na ganina ba, kuma bayan an jima kadaf, za ku gan ni,' duniya ne, da ta kaunaci abinta. Kamar yadda yake, da kuma, 'Domin zan tafi wurin Uba?' **18** Suka yi ku ba na duniya ba ne, na zabe ku daga duniya, shi ta tambaya, "Me yake nufi da 'jim kadaf'?" Ba mu ya sa duniya take kinku. **20** Ku tuna da kalmomin da fahimci abin da yake fadi ba." **19** Yesu ya gane suna na yi muku cewa, 'Ba bawan da ya fi maigidansa, In so su tambaye shi game da wannan, sai ya ce musu, sun tsananta mini, ku ma za su tsananta muku. Da "Kuna tambayar juna game da abin da nake nufi da sun yi biyayya da koyarwata, da za su yi biyayya na ce, 'Jim kadaf ba za ku kara ganina ba, da kuma da taku ma. **21** Za su yi muku haka saboda sunana, bayan an jima kadaf, za ku gan ni?' **20** Gaskiya nake gama ba su san Wannan da ya aiko ni ba. **22** Da a ce gaya muku, za ku yi kuka da kuma gunji, yayinda ban zo na yi musu magana ba, da ba su da zunubi. duniya take murna. Za ku yi bakin ciki, amma bakin Yanzu kam, ba su da wata hujja a kan zunubinsu. cikinku zai koma farin ciki. **21** Macen da za ta haihu takan yi nakuda domin lokacinta ya yi; amma sa'ad ban yi ayyuka a cikinsu wadanda babu wani da ya da ta haihu, sai ta manta da wahalar domin farin taba yi ba, da ba su da zunubi. Amma yanzu sun ga ciki an haifi jariri a duniya. **22** Haka ku ma, yanzu ne wadannan ayyukan banmamaki, duk da haka sun ki lokacintakin cikinku, amma zan sāke ganinku za ku ni sun kuma ki Ubana. **23** A ranan nan, ba za ku sāke tambaya cewa, 'Sun ki ni ba dalili.' **24** "Sa'ad da Mai Taimako ta kome ba. Gaskiya nake gaya muku, Ubana zai ba ya zo, wanda zan aiko muku daga wurin Uba, Ruhun gaskiya wanda yake fitowa daga wurin Uba, zai ba da ku kome da kuka roka cikin sunana. **24** Har yanzu shaida game da ni. **25** "Ko da yake ina magana da misalai, lokaci yana zuwa da ba zan kara yin magana da misalai ba, sai dai in fada muku a fili game da Ubana. **26** A ranan nan, za ku roka a cikin sunana. Ban ce zan tafi Uba a madadinku ba. **27** Ai, shi Uban kansa yana kaunmarku domin kun kaunace ni kun kuma gaskata cewa daga Allah na fito. **28** Na fito daga wurin Uba, na kuma shigo duniya, yanzu kuwa zan bar duniya in koma wurin Uba." **29** Sai almajiran Yesu suka ce, "Haba, yanzu ne fa kake magana a sarari ba tare da misalai ba. **30** Yanzu mun gane cewa ka san kome ba sai wani ya tambaye ka ba. Wannan ya sa muka

gaskata ka fito daga Allah.” 31 Yesu ya amsa ya ce, kuma a cikina. Bari su kasance da cikakken hadinkai, “A karshe kun gaskata! 32 Amma lokaci na zuwa, domin duniya ta san cewa kai ka aiko ni. Ka kuwa har ma ya yi, da za a warwatsa ku, kowa yă koma kaunace su yadda ka kaunace ni. 24 “Uba, ina so gidansa. Za ku bar ni ni kadai. Duk da haka ba ni wadanda ka ba ni su kasance tare da ni a inda nake, kadai ba ne, gama Ubana yana tare da ni. 33 “Na su kuma ga daukakata, daukakar da ka ba ni domin fada muku wadannan abubuwa ne, domin a cikina kana kaunata kafin halittar duniya. 25 “Ya Uba Mai ku sami salama. A duniyan nan za ku sha wahala. Amma ku yi karfin hali! Na yi nasara a kan duniya.”

17 Bayan da Yesu ya fadi wannan, sai ya dubi sama ya yi addu'a ya ce, “Uba, lokaci ya yi. Ka daukaka Danko, don Danka yă daukaka ka. 2 Gama ka ba shi iko bisa dukan mutane domin yă ba da rai madawwami ga duk wadanda ka ba shi. (aiōnios g166) 3 Rai madawwami kuwa shi ne, su san ka, Allah makadaici mai gaskiya, da kuma Yesu Kiristi, wanda ka aiko. (aiōnios g166) 4 Na daukaka ka a duniya ta

wurin gama aikin da ka ba ni. 5 Yanzu ya Uba, ka

daukaka ni a gabanka da daukakar da dā nake da

ita tun kafin a kafa duniya. 6 “Na bayyana ka ga

wadanda ka ba ni a duniya. Su naka ne; kai ka ba

ni su sun kuma yi biyayya da maganarka. 7 Yanzu

sun sari cewa duk abiri da ka ba ni daga gare ka ya

fito. 8 Na ba su kalmomin da ka ba ni sun kuwa

karba. Sun tan tabbatacce daga wurinka na fito. Sun

kuma gaskata kai aiko ni. 9 Ina addu'a dominus.

Ba domin duniya nake addu'a ba, amma domin

wadanda ka ba ni, gama su naka ne. 10 Duk abin da

nake da shi naka ne, kuma duk abin da kake da shi

nawa ne. Na kuwa sami daukaka ta wurinsu. 11 Ba

sauran zamana a duniya, amma wadannan a duniya

suwe, ni kuwa ina zuwa wurinka. Ya Uba Mai Tsarki,

ka kiyaye su ta wurin ikon sunanka, sunan da ka ba

ni, don su zama daya kamar yadda muke daya. 12

Yayinda nake tare da su, na käre su na kuma kiyaye

su ta wurin sunan nan da ka ba ni. Ba ko dayan

da ya bace, sai dai wannan da aka kaddara zuwa

ga hallaka don Nassi yă cika. 13 “Yanzu ina zuwa

wurinka, sai dai na fadi wadannan abubuwa ne tun

ina a duniya domin farin ciki yă zama cikakke a

cikinsu. 14 Na gaya musu maganarka duniya kuwa

nan suka kawo shi da farko wurin Annas, wanda

ta ki su, don su ba na duniya ba ne yadda ni ma ba

na duniya ba ne. 15 Ba addu'ata ba ce ka dauke su

daga duniya ba, sai dai ka käre su daga mugun nan.

16 Su ba na duniya ba ne, kamar yadda ni ma ba na

duniya ba ne. 17 K tsarkake su ta wurin gaskiya;

maganarka ce gaskiya. 18 Kamar yadda ka aiko ni

cikin duniya, haka ni ma na aike su cikin duniya.

19 Saboda su ne na tsarkake kaina, domin su ma a

tsarkake su da gaske. 20 “Addu'ata ba saboda masu

bina kadai ba ne. Ina addu'a kuma saboda wadanda

za su gaskata da ni ta wurin maganarsu. 21 Ina so

dukansu su zama daya, ya Uba, kamar yadda kake a

cikina, ni kuwa a cikinka. Haka su ma bari su zauna

ni kuwa shigo da Bitrus. 17 Yarinyar da take bakin

hura don su ji dumi. Bitrus ma yana tsaye tare da

daya kamar yadda muke daya. 23 Ni a cikinsu kai

18 Da ya gama addu'a, sai Yesu ya fita tare

da almajiransa suka haye Kwarin Kidron. A

wancan ketaren kuwa akwai lambun zaitun, da shi

da almajiransa suka shiga ciki. 2 To, Yahuda, wanda

ya bashe shi, ya san wurin, domin Yesu ya sha zuwa

wurin da almajiransa. 3 Saboda haka Yahuda ya

zo cikin lambun, yana jagoranta fungiyar sojoi da

wadansu ma'aikata daga wurin manyan firistoci

da Farisiyawa. Suna rike da toci, fitilu da kuma

makamai. 4 Yesu kuwa, sane da duk abin da zai

same shi, ya fito ya tambaye, su ya ce, “Wa kuke

nema?” 5 Suka amsa suka ce, “Yesu Banazare.” Yesu

ya ce, “Ni ne shi.” (Yahuda kuwa wanda ya bashe

shi yana nan tsaye tare da su.) 6 Da Yesu ya ce, “Ni

ne shi,” sai suka ja da baya suka fadi a kasa. 7 Sai

ya sâke tambayar su ya ce, “Wa kuke nema?” Suka

ce, “Yesu Banazare.” 8 Yesu ya amsa ya ce, “Ai, na

gaya muku ni ne shi. In kuma ni ne kuke nema, to,

sai ku bar wadannan su tafi.” 9 Wannan ya faru ne

don a cika kalmomin da ya yi cewa, “Ban yar da ko

daya daga cikin wadanda ka ba ni ba.” 10 Sai Siman

Bitrus, wanda yake da takobi, ya zâre, ya kai wa

bawan babban firist sara, ya dauke masa kunnensa

na dama (Sunan bawan kuwa Malkus ne.) 11 Sai Yesu

ya umarce Bitrus ya ce, “Mai da takobinka kube! Ba

zan sha kwaf da Uba ya ba ni ba?” 12 Sai fungiyar

soja tare da shugaban sojanta da kuma ma'aikatan

Yahudawa suka kama Yesu. Suka daure shi 13 sa'an

nan suka kawo shi da farko wurin Annas, wanda

yake surukin Kayifas, babban firist a shekaran nan.

na duniya ba ne. 14 Kayifas ne wanda ya shawarci

Yahudawa cewa zai fi kyau mutum daya yă mutu saboda mutane. 15

Siman Bitrus da kuma wani almajiri suna bin Yesu.

Domin almajirin nan sananne ne ga babban firist,

sai ya shiga tare da Yesu a filin gidan babban firist

din, 16 Bitrus kuwa ya dakata a waje a bakin kofa.

Almajirin nan da yake sananne ga babban firist, ya

dawo ya yi magana da yarinyar mai aiki a can, ya

kuma shigo da Bitrus. 17 Yarinyar da take bakin

hura don su ji dumi. Bitrus ma yana tsaye tare da

daya kamar yadda muke daya. 18 To, ana sanyi, bayi da

ma'aikatan suna tsattsaye kewaye da wutar da suka

ni. 22 Na ba su daukakar da ka ba ni, don su zama

hofar ta ce wa Bitrus, “Kai ba daya ne daga cikin

almajiran mutumin nan ba ne?” Bitrus ya amsa

ya ce, “A'a, ba na ciki.” 18 To, ana sanyi, bayi da

ma'aikatan suna tsattsaye kewaye da wutar da suka

ni. 23 Ni a cikinsu kai

su, yana jin dumi. **19** Ana cikin haka, sai babban firist ya tuhumi Yesu game da almajiransa da kuma koyarwarsa. **20** Yesu ya amsa ya ce, “Ai, na yi wa duniya magana a fili. Na kuma sha yin koyarwa a majami’u ko kuma a haikal inda Yahudawa duka sukan taru. Ban taiba fadin kome a boye ba. **21** Don me kake tuhumata? Ka tambayi wadanda suka ji ni. Ba shakka, sun san abin da na fada.” **22** Da Yesu ya fada haka, sai daya daga cikin ma’aitakan da yake tsaye kusa ya mare shi a fuska ya ce, “Haka za ka amsa wa babban firist?” **23** Yesu ya amsa ya ce, “In na fadi abin da ba daidai ba, ka nuna abin da ba daidai ba. Amma in gaskiya na fada, don me ka mare ni?” **24** Sai Annas ya aika da shi, a daure, wurin Kayifas babban firist. **25** Da Siman Bitrus yana nan tsaye yana jin dumin wuta, sai aka tambaye shi, “Kai, kai ma ba daya daga cikin almajiransa ba ne?” **26** Sai ya yi mūsu, yana cewa, “Sam, ba na ciki.” **26** Sai wani daga cikin bayin babban firist dangin wanda Bitrus ya sare wa kunne, ya tambaya shi ya ce, “Kana tsammani ban gan ka tare da shi a gonar zaitun ba?” **27** Bitrus ya sāke yin mūsu, nan take kuwa zakara ya yi cara. **28** Sa’an nan Yahudawa suka fitar da Yesu daga wurin Kayifas zuwa fadar gwamnar Roma. A yanzu dai, safiya ta yi, don gudu kada su kazantar da kansu Yahudawa ba su shiga cikin fadar ba; sun so su iya ci Bikin Ketarewa. **29** Saboda haka Bilatus ya fito wajensu ya ce, “Wace kara kuke kawowa game da mutumin nan?” **30** Suka amsa suka ce, “Da a ce shi ba mai laifi ba ne, ai, da ba mu bashe shi gare ka ba.” **31** Bilatus ya ce, “Ku tafi da shi da kanku mana, ku hukunta shi bisa ga dokarku.” Sai Yahudawa suka ki suka ce, “Ba mu da ikon yanke wa wani hukuncin kisa.” **32** Wannan kuwa ya faru ne don a cika kalmomin da Yesu ya yi da suka nuna irin mutuwarr da zai yi. **33** Sai Bilatus ya koma cikin fada, ya kira Yesu ya tambaye shi, “Shin, kai ne sarkin Yahudawa?” **34** Yesu ya yi tambaya ya ce, “Wannan ra’ayin karika ne, ko wadansu ne suka yi maka magana game da ni?” **35** Bilatus ya amsa ya ce, “Ni mutumin Yahuda ne? Ai, mutanenka ne da kuma manyan firistoci suka bashe ka gare ni. Me ka yi?” **36** Yesu ya ce, “Mulkina ba na duniyan nan ba ne. Da na duniyan nan ne da bayina sun yi yakni suhana Yahudawa kama ni. Amma fa mulkina daga wani waje ne.” **37** Sai Bilatus ya ce, “To, wato, kai sarki ne!” Yesu ya amsa ya ce, “Haka yake, ni sarki ne yadda ka fada. Tabbatacce, saboda wannan dalili ne aka haife ni, kuma don wannan ne na zo duniya, domin in shaidi gaskiya. Duk wanda yake gefen gaskiya yakan saurare ni.” **38** Bilatus ya tambaye shi ya ce, “Mece ce gaskiya?” Da ya fadi haka, sai ya sāke fitowa wurin Yahudawa ya ce, “Ni fa ban sami wani abin zargi game da shi ba. **39** Amma fa kuna da wata al’ada in lokacin Bikin Ketarewa ya yi, nakan sakar muku da dan kurkuku daya. To, kuna

so in sakar muku ‘sarkin Yahudawa?’” **40** Sai suka dau kururuwa suna cewa, “Kai, ba shi ba! A ba mu Barabbas!” To, Barabbas din nan yana da hannu dumu-dumu a wani tawaye.

19 Sa’an nan Bilatus ya tafi da Yesu ya kuma sa aka yi masa bulala. **2** Sai sojojin suka tuka rawanin kaya suka sa masa a kā, suka kuma yafa massa wata riga mai ruwan shunayya. **3** Suka yi ta zuwa wurinsa suna cewa, “Ranka yā dade, sarkin Yahudawa!” Suna ta marinsa a fuska. **4** Bilatus kuwa ya sāke fitowa ya ce wa Yahudawa, “Ga shi, zan fito muku da shi don ku san cewa ban same shi da wani abin zargi ba.” **5** Sa’ad da Yesu ya fito sanye da rawanin kayar da kuma riga mai ruwan shunayya, sai Bilatus ya ce musu, “Ga mutumin!” **6** Nan da nan da manyan firistoci da ma’aitakan suka gan shi, sai suka yi ihu suka ce, “A gicciye! A gicciye!” Amma Bilatus ya amsa ya ce, “Ku, ku dāuke shi ku gicciye. Ni dai ban same shi da wani abin zargi ba.” **7** Yahudawa dai suka nace suna cewa, “Mu fa muna da doka, kuma bisa ga dokar dole yā mutu domin ya mai da kansa Dan Allah.” **8** Da Bilatus ya ji haka, sai tsoro ya kara kama shi, **9** sai ya sāke koma cikin fada. Ya tambayi Yesu, “Daga ina ka fito?” Amma Yesu bai amsa masa ba. **10** Bilatus ya ce, “Ba za ka yi minni magana ba? Ba ka san cewa ina da ikon sakinka, ko gicciye ka ba?” **11** Yesu ya amsa ya ce, “Ba ka da wani iko a kaina, in ba a ba ka daga sama ba. Saboda haka wanda ya bashe ni gare ka, ya fi na zunubi.” **12** Daga nan fa, Bilatus ya yi nemi yā saki Yesu, sai dai Yahudawa suka yi ta ihu suna cewa, “In ka saki wannan mutum, kai ba abokin Kaisar ba ne. Duk wanda ya dāuke kansa a matsayin sarki, ai, yana gāba da Kaisar ne.” **13** Da Bilatus ya ji haka, sai ya fito da Yesu, ya kuma zauna a kujerar shari’ar da ake ce da shi Daben Dutse (wanda a harshen Arameyik ana ce da shi Gabbata). **14** Ranar Shiryē-shiryen Makon Bikin Ketarewa ce kuwa, wajen sa’ a shida. Sai Bilatus ya ce wa Yahudawa, “Ga sarkinku.” **15** Amma suka yi ihu suka ce, “A yi da shi! A yi da shi! A gicciye shi!” Bilatus ya ce, “Al In gicciye sarkinku?” Sai manyan firistoci suka amsa suka ce, “Mu dai, ba mu da wani sarki sai Kaisar.” **16** A kārshe Bilatus ya ba da shi gare su a gicciye shi. Saboda haka sojoji suka tafi da Yesu. **17** Dāuke da gicciyensa, ya kuwa fita zuwa wurin Kokon Kai (wanda a harshen Arameyik ana ce da shi Golgota). **18** Nan suka gicciye shi tare da wadansu mutum biyu, daya a kowane gefe da Yesu a tsakiya. **19** Bilatus ya sa aka rubuta wata sanarwa aka kafa a kan gicciyen. Abin da aka rubuta kuwa shi ne, Yesu Banazare, Sarkin Yahudawa. **20** Yahudawa da yawa suka karanta wannan sanarwa, gama inda aka gicciye Yesu yana kusa da birni. An kuwa rubuta sanarwar da Arameyanci, Romanci da kuma Girik. **21**

Sai manyan firstocin Yahudawa suka ce, "A'al Kada ka rubuta, 'Sarkin Yahudawa,' ka dai rubuta, wannan mutum ya ce shi sarkin Yahudawa ne." **22** Bilatus ya amsa ya ce, "Abin da na rubuta, na rubuta." **23** Da sojojin suka gicciye Yesu, sai suka dibi tufafinsa suka kasa kashi hudu, kowanne ya dauki kashi daya. Suka kuma dauki taguwarsa, taguwar kuwa ba dinki, safa daya ce gudanta daga sama har kasa. **24** Sai suka ce wa junna, "Kada mu yage ta, sai dai mu jefa kuri'a a kanta mu ga wanda zai ci." Wannan ya faru ne don a cika nassin da ya ce, "Suka rarraba tufafina a junansu, suka kuma jefa kuri'a a kan rigata." Abin da sojojin suka yi ke nan. **25** To, tsaye kusa da gicciyen Yesu kuwa akwai mahaifyarsa, tare da'yar'uwar mahaifyarsa, Maryamu matar Kilofas, da kuma Maryamu Magdaline. **26** Sa'ad da Yesu ya ga mahaifyarsa a can, da kuma almajirin nan da yake kauna tsaye kusa, sai ya ce wa mahaifyarsa, "Mace, ga danki," **27** ga almajirin kuwa ya ce, "Ga mahaifyarka." Tun daga wannan lokaci fa almajirin nan ya kai ta gidansa. **28** Bayan haka, sanin cewa an cika kome, kuma domin a cika Nassi, sai Yesu ya ce, "Ina jin Kishirwa." **29** To, akwai wani tulun ruwan tsami ajiye a can, saboda haka suka jika soso da shi, suka soka soson a sandan itacen hizzob, suka kai bakin Yesu. **30** Da ya tsotsi abin sha din, sai Yesu ya ce, "An gama." Da wannan fa, ya sunkuyar da kansa ya saki ruhunsa. **31** To, ranan nan fa, ranar Shirye-shirye ce, kashegari kuma muhimmin Asabbaci ne. Domin Yahudawa ba sa so a bar jikunan a kan gicciyoyi a Asabbaci, sai suka roki Bilatus a kakkarye kafafunsu kuma sauksu da jikunan. **32** Sai sojoji suka zo suka karya kafafun mutum na farko da aka gicciye tare da Yesu, da kuma na dayan. **33** Amma sa'ad da suka zo kan Yesu suka tarar ya riga ya mutu, ba su karya kafafunsa ba. **34** A maimako, sai daya daga cikin sojojin ya soki Yesu a gefe da māshi, nan take jini da ruwa suka fito. **35** Mutumin da ya gani din shi ya ba da shaida, shaidarsa kuwa gaskiya ce. Ya san gaskiya yake fada, yana kuma ba da shaidar domin ku ma ku gaskata. **36** Wadannan abubuwa sun faru don a cika Nassi ne cewa, "Ba ko daya daga cikin kasusuwansa da za a karya," **37** kuma kamar yadda wani Nassi ya ce, "Za su dubi wanda suka soka." **38** Bayan haka, Yusuf mutumin Arimateya ya roki Bilatus a ba shi jikin Yesu. Yusuf dai almajirin Yesu ne, amma boye domin yana tsoron Yahudawa. Da izinin Bilatus, ya zo ya dauki jikin. **39** Yana tare da Nikodimus, wannan da ya taba zuwa wurin Yesu da dare. Nikodimus ya zo da mur da aloyes a gauraye, wajen awo dafi. **40** Da daukowar jikin Yesu, sai su biyun suka nannade shi tare da kayan Kanshi a cikin kyallayen lilin bisa ga al'adar Yahudawa ta jana'iza. **41** A inda aka gicciye Yesu, akwai wani lambu, a cikin lambun kuwa akwai sabon kabari, wanda ba a taba sa kowa ba. **42** Da

yake ranan nan, ranar Shirye-shirye ce ta Yahudawa, kabarin kuma yana kusa, sai suka binne Yesu a can.

20 Da sassafe a ranar farko ta mako, tun da sauran duhu, Maryamu Magdaline ta tafi kabarin ta kuwa tarar an kawar da dutsen daga bakin kabarin. **2** Sai ta zo da gudu wajen Siman Bitrus da dayan almajirin, wanda Yesu yake kauna, ta ce, "Sun dauke Ubangiji daga kabarin, ba mu kuma san inda suka sa shi ba!" **3** Sai Bitrus da almajirin nan suka nufi kabarin. **4** Dukansu biyu suna gudu, amma dayan almajirin ya tsere wa Bitrus ya kuma fara kai kabarin. **5** Ya sunkuya ya duba ciki ya ga kyallayen lilin ne kwance a can amma bai shiga ba. **6** Sa'an nan Siman Bitrus, warida yake bayansa, ya iso ya kuwa wuce cikin kabarin. Ya ga kyallayen lilin kwance a can, **7** haka ma zanen binnewar da aka nadé kan Yesu da shi. Zanen a nadé yake shi kadai, a kebe da lilin din. **8** A karshe sai almajirin nan, wanda ya kai kabarin da farko, shi ma ya shiga. Ya gani ya kuma gaskata. **9** (Har yanzu ba su fahimci Nassin nan da ya ce lalle ne Yesu yā tashi daga matattu ba.) **10** Sai almajiran suka koma zuwa inda suke zama. **11** Maryamu kuwa ta tsaya a bakin kabarin daga waje tana kuka. Da tana cikin kuka, sai ta sunkuya ta leka cikin kabarin, **12** sai ta ga wadansu mala'iku biyu saye da fararen tufafi, zaune a inda dā gawar Yesu take, daya wajen kai dayan kuma wajen kafafu. **13** Suka tambaye ta cewa, "Mace, don me kike kuka?" Ta ce, "Sun dauke Ubangijina, ban kuma san inda suka ajiye shi ba." **14** Da ta fadin haka, sai ta juya ta ga Yesu tsaye, sai dai ba tā gane cewa Yesu ne ba. **15** Sai ya ce, "Mace, don me kike kuka? Wa kike nema?" Ta yi tsammani shi ne mai aikin lambun, sai ta ce, "Ranka yā dade, in kai ne ka dauke shi, gaya minni inda ka ajiye shi, in je in dauke shi." **16** Yesu ya ce mata, "Maryamu." Sai ta juya wajensa ta daga murya ta ce da Arameyanci, "Rabbonil!" (Wanda yake nufin "Malam"). **17** Yesu ya ce, "Kada ki rike ni, gama ban riga na koma wajen Uba tukuna ba. A maimako, ki tafi wajen'yan'uwana ki gaya musu, 'Ina komawa wajen Ubana da Ubanku, wajen Allahna da kuma Allahnku.'" **18** Sai Maryamu Magdaline ta wajen almajiran da labari cewa, "Na ga Ubangiji!" Ta kuma gaya musu cewa ya fada mata wadannan abubuwa. **19** Da Yamman ranar farko ta mako, sa'ad da almajiran suna tare, kofofi kuma suna a kulle saboda tsoron Yahudawa, sai ga Yesu ya zo ya tsaya a tsakiyarsu ya ce, "Salama tā kasance tare da ku!" **20** Bayan ya fada haka, sai ya nuna musu hannuwsa da gefensa. Sai almajiran suka yi farin ciki kwarai da suka ga Ubangiji. **21** Sai Yesu ya sāke ce musu, "Salama tā kasance tare da ku! Kamar yadda Uba ya aiko ni, haka ni ma ina aikan ku." **22** Da wannan sai ya hura musu numfashinsa ya ce, "Ku karbi Ruhu Mai Tsarki. **23** Duk wanda kuka gafarta wa zunubansa, an gafarta masa ke nan. Duk wanda ba ku gafarta wa ba kuwa, ba a gafarta masa ba ke

nan.” **24** Toma kuwa (wanda ake kira Didaimus), Yesu ya ce wa Siman Bitrus, “Siman dan Yohanna, daya daga cikin Sha Biyun, ba ya tare da almajiran kana kaunata da gaske fiye da wadannan?” Ya ce, sa’ad da Yesu ya zo. **25** Saboda haka sauran almajiran “I, Ubangiji, ka san cewa ina sonka.” Yesu ya ce, suka ce masa, “Ai, mun ga Ubangiji!” Amma ya ce “Ciyar da’ya yan tumakina.” **16** Har wa yau Yesu ya musu, “Ina, ai, sai na ga ramin kusa a hannuwsa ce, “Siman dan Yohanna, kana kaunata da gaske?” na sa yatsata a inda kusoshi suka kasance, na kuma Ya amsa ya ce, “I, Ubangiji, ka san cewa ina sonka.” sa hannuna a gefensa, in ba haka ba, ba zan gaskata Yesu ya ce, “Lura da tumakina.” **17** Sau na uku ya ba.” **26** Bayan mako guda, har wa yau almajiransa ce masa, “Siman dan Yohanna, kana kaunata?” Sai suna cikin gidan, Toma kuwa yana tare da su. Ko da Bitrus ya bata rai saboda Yesu ya tambaye shi sau yake kofofi suna kulle, sai ga Yesu ya zo ya tsaya a na uku, “Kana kaunata?” Ya ce, “Ubangiji ka san tsakiyarsu ya ce, “Salama tā kasance tare da ku!” **27** kome duka; ka san cewa, ina kaunarka.” Yesu ya ce, Sa’an nan ya ce wa Toma, “Sa yatsarka nan; dubi “Ciyar da tumakina. **18** Gaskiya nake fada maka, hannuwsa. Miķa hannunka ka sa a gefena. Ka sa’ad da kake saurayi kakan yi wa kanka sutra ka daina shakka ka gaskata.” **28** Toma ya ce masa, “Ya tafi inda ka so; amma sa’ad da ka tsufa za ka miķa Ubangijina da Allahna!” **29** Sai Yesu ya ce masa, hannuwsa, wani dabam yā yi maka sutra yā kai “Wato ka gaskata saboda ka gan ni ne, masu albarka ka inda ba ka so.” **19** Yesu ya fadī wannan ne, don yā ne wadanda ba su gan ni ba, amma suka gaskata.” nuna irin mutuwār da Bitrus zai yi yā dāukaka Allah. **30** Yesu ya yi wadansu abubuwān banmamaki da (Wannan ne ya jingina a jikin Yesu sa’ad da suke cin gaskata Yesu ne Kiristi, Dan Allah kuma ta wurin abincin yamman nan da ya ce, “Ubangiji wane ne gaskatawa ku sami rai a cikin sunansa. zai bashe ka?”) **21** Da Bitrus ya gan shi sai ya ce, “Ubangiji, wannan fa?” **22** Yesu ya amsa ya ce, “Idan na so yā kasance da rai har in dawo, mene ne naka a ciki? Kai dai bi ni.” **23** Saboda wannan, jita-jita ta bazu a cikin’yan’uwa cewa wannan almajirin ba zai mutu ba. Amma fa Yesu bai ce ba zai mutu ba; shi dai ya ce, “In na so yā kasance da rai har in dawo, mene ne naka a ciki?” **24** Wannan shi ne almajirin da ya ba da shaida a kan wadannan abubuwāya ya kuma rubuta su. Mun san cewa shaidarsa gaskiya ce. **25** Yesu ya yi wadansu abubuwāya da yawa kuma. Da a ce an rubuta kowannensu, na tabbata ko dunia duka ba za tā sami wuri saboda littattafan da za a rubuta ba.

21 Daga bayā Yesu ya sāke bayyana kansasa ga almajiransa, a bakin Tekun Tibariya. Ga yadda ya faru. **2** Siman Bitrus, Toma (wanda ake kira Didaimus), Natanayel daga Kana ta Galili, ya’yan Zebedi maza, da kuma wadansu almajirai guda biyu suna tare. **3** Sai Siman Bitrus ya ce musu, “Za ni kamun kifi,” suka ce, “Za mu tafi tare da kai.” Saboda haka suka fita suka shiga jirgin ruwa, amma a daren nan ba su kama kome ba. **4** Da sassafe, sai ga Yesu tsaye a gaci, amma almajiransu ba su gane cewa Yesu ne ba. **5** Sai ya ce musu, “Abokai, kuna da kifi kuwa?” Suka amsa suka ce, “Aa.” **6** Ya ce musu, “Ku jefa abin kamun kifinku dama da jirgin ruwan, za ku samu.” Da suka yi haka, sai suka kāsa jawo abin kamun kifin saboda yawan kifi. **7** Sai almajirin da Yesu yake kauna ya ce wa Bitrus, “Ai, Ubangiji ne!” Nan da nan da Siman Bitrus ya ji ya ce, “Ai, Ubangiji ne,” sai ya yafa mayafinsa (don dā ma ya tube shi), ya fāda cikin ruwan. **8** Sauran almajiransu suka bi shi cikin jirgin ruwan, janye da abin kamun kifin cike da kifi, don ba su da nisa daga gaci, wajen yadi dari ne. **9** Da suka sauksa, sai suka ga garwashin wuta a can da kifi a kai, da kuma’yan burodi. **10** Yesu ya ce musu, “Ku kawo wadansu kifin da kuka kama yanzu.” **11** Sai Siman Bitrus ya hau ya jawo abin kamun kifin gaci. Ya cika da manyan kifi, 153, amma duk da yawansun nan abin kamun kifin bai tsintsinke ba. **12** Yesu ya ce musu, “Ku zo ku karya kumallo.” Ba wani daga cikin almajiransu da ya yi karambanin tambayarsa, “Wane ne kai?” Sun san cewa Ubangiji ne. **13** Yesu ya zo, ya dāuki burodi ya ba su, haka kuma kifin. **14** Wannan fa shi ne sau na uku da Yesu ya bayyana kansasa ga almajiransa bayan an tashe shi daga matattu. **15** Da suka gama ci, sai

Ayyukan Manzanni

1 A littafina na farko, Tiyofilus, na rubuta game da dukan abin da Yesu ya fara yi, da abin da ya koyer **2** har zuwa ranar da aka dauke shi zuwa sama, bayan ya ba da umarnai ta wurin Ruhu Mai Tsarki ga manzannin da ya zaba. **3** Bayan wahalrsa, ya bayyana kansa ga wadannan mutane ya kuma ba da tabbatattun alamu masu yawa cewa yana da rai. Ya bayyana a gare su har kwana arba'in ya kuma yi musu magana game da mulkin Allah. **4** A wani lokaci, yayinda yake ci tare da su, ya ba su wannan umarnii, "Kada ku bar Urushalima, amma ku jira kyautar da Ubana ya yi alkawari, wadda kuka ji na yi magana a kai. **5** Gama Yohanna ya yi baftisma daruwa, amma a cikin'yan kwanaki za a yi muku baftisma da Ruhu Mai Tsarki." **6** Saboda haka, sa'ad da suka taru, sai suka tambaye shi, "Ubangiji, a wannan lokaci za ka mayar da mulki ga Isra'il?" **7** Ya ce musu, "Ba naku ba ne ku san lokuta ko ranakun da Uban ya shirya cikin ikonsa. **8** Amma ku za ku karbi iko sa'ad da Ruhu Mai Tsarki ya sauka a kanku; za ku kuma zama shaiduna cikin Urushalima, da kuma cikin dukan Yahudiya da Samariya, zuwa kuma iyakar duniya." **9** Bayan ya fadi wannan, sai aka dauke shi sama a idanunsu sai wani girgije ya rufe shi daga ganinsu. **10** Suna zuba ido a bisa, zuwa cikin sararin sama yayinda yake tafiya, nan da nan, sai ga mutane biyu saye da fararen riguna tsaye kusa da su. **11** Sai suka ce, "Mutenan Galili, don me kuke tsaye a nan kuna duban sararin sama? Wannan Yesu, wanda aka dauke daga gare ku zuwa sama, zai komo daidai yadda kuka ga ya tafi sama." **12** Sai suka koma Urushalima daga tudun da ake kira Dutsen Zaitun, tafiyar ranar Asabbaci guda daga birnin. **13** Da suka iso, sai suka hau gidan sama, zuwa dakin da suke zama. Wadanda suka kasance kuwa su ne, Bitrus, Yohanna, Yakub da Andarawus; Filibus da Toma; Bartolomeyu da Mattiyu; Yakub dan Alfayus da Siman Zilot, da kuma Yahuda dan Yakub. **14** Wadannan duka suka dukufa cikin addu'a, tare da wadansu mata da Maryamu mahaifiyar Yesu, da kuma tare da yan'uwnsa. **15** A wadancan kwanakin Bitrus ya miķe tsaye cikin'yan'uwa masu bi (taron da ya yi kusan mutum dari da ashirin) **16** ya ce, "Yan'uwna, dole a cika Nassin nan da Ruhu Mai Tsarki ya yi magana tun da dadewa ta bakin Dawuda game da Yahuda, wanda ya zama jagora ga wadanda suka kama Yesu **17** dā shi daya ne cikinmu, ya kuma yi hidima a cikin aikin nan." **18** (Da ladar da ya samu saboda muguntarsa Yahuda ya sayi wani fili; a can ya fadi da kā, jikinsa ya fashe, hanjinsa kuma duk suka zubo. **19** Kowa a Urushalima ya ji game da wannan, saboda haka suka kira wannan filin Akeldama, da yarensu, wato, Filin Jini.) **20** Bitrus ya ce, "Gama yana a rubuce a cikin Littafin Zabura cewa, "Bari

wurinsa yā zama babu kowa; kada kowa ya zauna a cikinsa,' kuma, "Bari wani ya dauki matsayinsa na shugabanci.' **21** Saboda haka dole a zabi daya daga cikin mutanen da suke tare da mu duk lokacin da Ubangiji Yesu yake shiga da fita a cikinmu, **22** farawa daga baftisma ta Yohanna har zuwa sa'ad da aka dauke Yesu daga gare mu. Gama dole daya daga wadannan ya zama shaidar tashinsa daga matattu tare da mu." **23** Saboda haka suka gabatar da mutane biyu. Yusuf mai suna Barsabbas (da aka kuma sani da Yustus) da kuma Mattiyas. **24** Sai suka yi addu'a suka ce, "Ubangiji, ka san zuciyar kowa. Nuna mana wanne a cikin wadannan biyu da ka zaba **25** ya karbi wannan aikin manzanci, wanda Yahuda ya bari don yā tafi wurin da yake nasa." **26** Sa'an nan suka jefa kuri'u, kuri'ar kuwa ta fādo a kan Mattiyas; sai aka sa shi cikin manzannin nan goma sha daya.

2 Da ranar Fentekos ta yi, dukansu suna tare wuri daya. **2** Ba zato ba tsammani sai aka ji motsi kamar ta babbar iska tana hurowa daga sama ta kuma cika dukan gidan da suke zaune. **3** Suka ga wani abin da ya yi kama da harsunan wuta, suka rarrabu suna kuma sassauka a kan kowannensu. **4** Dukansu kuwa suka cika da Ruhu Mai Tsarki suka kuma fara magana da wadansu harsuna yadda Ruhu ya sa suka jya. **5** To, a Urushalima akwai Yahudawa masu tsoron Allah, daga kowace kasa a duniya. **6** Da suka ji wannan motsi, taro ya hadu wuri daya a rude, domin kowannensu ya ji suna magana da yarensa. **7** Cike da mamaki, suka yi tambaya suna cewa, "Ashe, duk wadannan mutane masu magana ba Galiliyawa ba ne?" **8** To, yaya kowannensu yana ji suna yarensa? **9** Fartiyawa, Medes da Elamawa; mazaunun Mesofotamiya, Yahudiya da Kaffadokiya, Fontus da Asiya, **10** Firjiya da Famfiliya, Masar da sassa Libiya kusa da Sairin; baki daga Roma **11** (Yahudawa da kuma wadanda suka tuba suka shiga Yahudanci); Kiretawa da Larabawa, mun ji su suna shelar abubuwani banmamaki na Allah da yarenmu!" **12** A rude kuma cike da mamaki, suka tambayi junansu cewa, "Mene ne wannan yake nufi?" **13** Duk da haka wadansu suka yi musu ba'a suka ce, "Sun yi tilat da ruwan inabi ne." **14** Sai Bitrus ya miķe tsaye tare da Sha 'Dayan nan, ya daga muryarsa ya yi wa taron jawabi ya ce, "Yan'uwna Yahudawa da dukanku da kuke zama cikin Urushalima, bari in bayyana muku wannan, ku saurara da kyau ga abin da zan fada. **15** Wadannan mutane ba su bugu ba, kamar yadda kuka dauka. Yanzu karfe tara na safe ne kawai! **16** A'a, ai, abin da aka yi magana ta bakin annabi Yowel ke nan cewa, **17** "Allah ya ce, 'A kwanakin karshe, zan zubo Ruhuna bisa dukan mutane.' Ya'yanku maza da mata za su yi annabcı, samarinku za su ga wahayoyi, dattawanku kuma za su yi mayfarkai. **18** Kai, har ma a kan bayina, maza da mata, zan zubo Ruhuna a wadancan kwanaki,

za su kuwa yi annabci. **19** Zan nuna abubowan banmamaki a sararin sama da alamu a nan kasa, jini da wuta da kuma hauhawan hayaki. **20** Za a mai da rana duhu, wata kuma ya zama jini, kafin zuwa rana mai girma da kuma ta daukaka ta Ubangiji. **21** Kuma duk wanda ya kira bisa sunan Ubangiji zai sami ceto.’ **22** “Mutenan Isra’ila, ku saurari wannan Yesu Banazare shi ne mutumin da Allah ya tabbatar muku ta wurin mu’ujizai, ayyukan banmamaki, da kuma alamu, wadanda Allah ya yi a cikinku ta wurinsa, kamar yadda ku kanku kuka sani. **23** An ba da wannan mutum gare ku bisa ga nufin Allah da kuma rigyasaninsa, ku kuma tare da taimakon mugayen mutane, kuka kashe shi ta wurin kafa shi a kan gicciye. **24** Amma Allah ya tashe shi daga matattu, ya’yantar da shi daga azabar mutuwa, don ba ya yiwuwa mutuwa ta riike shi. **25** Dawuda ya yi fadi game da shi cewa, “Kullum ina ganin Ubangiji a gabana. Gama yana a hannuna na dama, ba zan jijigu ba. **26** Saboda haka, zuciyata na farin ciki, harshena kuma na murna, jikina kuma zai kasance da bege, **27** gama ba za ka bar ni cikin kabari ba, ba kuwa za ka yarda Mai Tsarkinka yā ruba ba. (**Hadès g86**) **28** Ka sanar da ni hanyoyin rai, za ka cika ni da farin ciki a gabanka.” **29** “Yan’uwa, zan iya tabbatar muku gabagadi cewa kakanmu Dawuda ya mutu aka kuma binne shi, kabarinsha kuwa yana a nan har yā zuwa yau. **30** Amma shi annabi ne ya kuma san abin da Allah ya yi masa alkawari da rantsuwa cewa zai dora daya daga cikin zuriyarsa a kan gadon sarautarsa. **31** Ganin abin da yake gaba, ya yi magana a kan tashin Kiristi daga matattu cewa, ba a bar shi a kabari ba, jikinsa kuma bai ruba ba. (**Hadès g86**) **32** Allah ya tashe wannan Yesu zuwa rai, mu kuwa duk shaidu ne ga wannan. **33** An daukaka shi zuwa ga hannun dama na Allah, ya karfi alkawarin Ruhu Mai Tsarki daga Uba, ya kuma zubo abin da yanzu kuke gani kuke kuma ji. **34** Gama Dawuda bai hau zuwa sama ba, duk da haka ya ce, “Ubangiji ya ce wa Ubangijina, “Zauna a hannun damana, **35** sai na sa abokan gābanka su zama matashin sawunka.” **36** “Saboda haka bari dukan Isra’ila su tabbatar da wannan. Allah ya mai da wannan Yesu, da kuka gicciye, Ubangiji da kuma Kiristi.” **37** Sa’ad da mutane suka ji wannan, sai suka soku a zuci sai suka ce wa Bitrus da sauran manzanni, “Yan’uwa, me za mu yi?” **38** Bitrus ya amsa, “Ku tuba a kuma yi muku baftisma, kowannenuka a cikin sunan Yesu Kiristi domin gafarar zunbanku. Za ku kuwa karfi kyautar Ruhu Mai Tsarki. **39** Alkawarin dominiku ne da’ya’yaniku da kuma dukan wadanda suke da nesa, domin dukan wadanda Ubangiji Allahnmu zai kira.” **40** Da wadansu kalmomi masu yawa ya gargade su; ya kuma roke su cewa, “Ku ceci kanku daga wannan lalataccen zamani.” **41** Wadanda suka yarda da sakonsa kuwa aka yi musu baftisma, a ranar kuwa yawansu ya karu da mutum kusan dubu uku. **42** Suka ba da kansu ga koyerwar manzanni da kuma ga zumunci, ga gutsuttsura burodin da kuma ga addu’a. **43** Kowa ya cika da tsoro, manzannin kuwa suka aikata abubowan banmamaki da alamu masu yawa. **44** Dukan masu bi suna tare, suna kuma mallakar kome tare. **45** Suka dinga sayar da kaddarorinsu da kayayyakinsu, suka ba wa kowa gwargwadon bukatarsa. **46** Kowace rana suka ci gaba da taruwa a filin haikal. Suka gutsuttsura burodi a gidajensu suna cin abinci tare da farin ciki da zuciya daya, **47** suna yabon Allah suna kuma samun tagomashin dukan mutane. Ubangiji kuwa ya kara yawansu kowace rana na wadanda suke samun ceto.

3 Wata rana, Bitrus da Yohanna suna haurawa zuwa haikali a lokacin addu’a da karfe uku na rana. **2** To, sai ga wani da aka haifa gurgu ana dauke da shi zuwa kofar haikalin da ake kira Kyakkyawa, inda akan ajiye kowace rana, don yā yi bara daga masu shigowa cikin filayen haikal. **3** Da ya ga Bitrus da Yohanna suna gab da shiga, sai ya roke su kudi. **4** Bitrus kuwa ya kafa masa ido, haka ma Yohanna. Sai Bitrus ya ce, “Dube mul!” **5** Saboda haka mutumin ya mai da hankalinsa a kansu, yana fata samun wani abu daga gare su. **6** Sai Bitrus ya ce, “Azurfa ko zinariya ba ni da su, amma abin da nake da shi, shi zan ba ka. A cikin sunan Yesu Kiristi Banazare, ka yi tafiya.” **7** Ta wurin kama hannunsa na dama, ya taimake shi ya miķe, nan take kafafu da idon sawun mutumin suka yi karfi. **8** Sai ya yi wuf da kafafunsa ya fara tafiya. Ya tafi tare da su ya shiga cikin filin haikal yana tafiya yana tsalle, yana kuma yabon Allah. **9** Sa’ad da dukan mutane suka gan shi yana tafiya yana yabon Allah, **10** sai suka gane cewa shi ne mutumin nan wanda dā yake zama yana bara a bakin kofar haikalin da ake kira Kyakkyawa, suka kuwa cika da mamaki da tsoro a kan abin da ya faru gare shi. **11** Tun mai bawan yana riķe da Bitrus da Yohanna, dukan mutanen suka yi mamaki, suka zo wurinsu a guje a inda ake kira Shirayin Solomon. **12** Da Bitrus ya ga haka, sai ya ce musu, “Mutenan Isra’ila, don me wannan ya ba ku mamaki? Don me kuke kallonmu sai ka ce da ikon kanmu ne ko kuwa don ibadarmu ne muka sa wannan mutum ya yi tafiya? **13** Allah na Ibrahim, Ishaku, da Yakub, Allah na kakanninmu, ya daukaka bawansa Yesu. Ku kuka ba da shi domin a kashe, kuka yi müsun saninsa a gabon Bilatus, ko da yake ya yi niyya ya sake shi. **14** Kuka yi müsun sanin Mai Tsarki da Mai Adalci kuka roka a sakar muku mai kisankai. **15** Kuka kashe tushen rai, amma Allah ya tashe shi daga matattu. Mu shaidu ne ga wannan. **16** Ta wurin bangaskiya cikin sunan Yesu ne wannan mutum da kuke gani kuka kuma sani ya sami karfi. Da sunan Yesu, da kuma bangaskiyar da take samuwa ta wurinsa ne ya ba

shi cikakkiyar warkarwa, yadda dukanku kuke gani. 17 “To,’yan’uwa, na san cewa, kun aikata wannan cikin jahilci ne, yadda shugabanninku suka yi. 18 Amma ta haka ne Allah ya cika abin da ya rigyafadi ta bakin dukan annabawa cewa, Kiristinsa zai sha wahala. 19 Saboda haka ku tuba, ku juyo ga Allah, don a shafe zunubanku, don lokutan wartsakewa su zo daga wurin Ubangiji, 20 don kuma ya iya aika da Kiristi, wanda aka naşa tun dā saboda ku, Yesu ke nan. 21 Dole yā kasance a sama, sai lokaci ya yi da Allah zai mai da kome sabo, yadda ya yi alkawari tun dā ta wurin annabawansa masu tsarki. (aiōn g165) 22 Gama Musa ya ce, ‘Ubangiji Allahnku zai tasar muku wani annabi kamar ni daga cikin mutanenku; dole ku saurari duk abin da ya fada muku. 23 Duk wanda bai saurare shi ba za a ware shi gaba daya daga mutanensa.’ 24 “Tabbatacce, dukan annabawa daga Sama’ila zuwa gaba, dukansu da suka yi magana, sun rigya fadin wadannan kwanaki. 25 Ku kuwa magādan annabawan ne da kuma na alkawarin da Allah ya yi da kakanninku. Ya ce wa Ibrahim, ‘Ta wurin zuriyarka, dukan kabilan duniya za su sami albarka.’ 26 Da Allah ya tashe bawansa, ya aike shi da fari zuwa gare ku don yā albarkace ku ta wurin juye kowannenku daga mugayen hanyoyinku.”

kuma, sai suka yi mamaki suka kuma lura cewa wadannan mutane sun kasance tare da Yesu. 14 Amma da yake sun ga mutumin da aka warkar yana tsaye a wurin tare da su, sai suka rasa abin fadi. 15 Saboda haka suka umarta a fitar da su daga Majalisar, sa’an nan suka yi shawara da junna. 16 Suka ce, “Me za mu yi da wadannan mutane? Kowa da yake zama a Urushalima ya san sun yi abin banmamaki, kuma ba za mu iya yin mūsu wannan ba. 17 Amma don a hana wannan abu daga kara bazuwa cikin mutanen, dole mu kwabe mutanen nan kada su kara yi wa kowa magana cikin wannan suna.” 18 Sai suka sāke kiransu ciki suka kuma umarce su kada su kuskura su yi magana ko su kara koyarwa a cikin sunan Yesu. 19 Amma Bitrus da Yohanna suka amsa, “Ku shari’anta da kanku ko daidai ne a gabon Allah mu yi muku biyayya maimakon Allah. 20 Gama ba za Sama’ila zuwa gaba, domin dukan mutane suna yabon mu iya daina yin magana game da abin da muka gani muka kuma ji ba.” 21 Bayan karin barazana sai suka bar su su tafi. Ba su iya yanke shawara yadda Allah saboda abin da ya faru. 22 Gama mutumin za a hore su ba, domin dukan mutane suna yabon Allah saboda abin da ya faru. 22 Gama mutumin da ya sami warkarwar banmamaki, shekarunsa sun fi arba’in. 23 Da aka sake su, Bitrus da Yohanna suka korna wajen mutanensu suka ba da labarin

4 Sai firstoci da shugaban masu gadin haikal da kuma Sadukiyawa suka hauro wurin Bitrus da Yohanna yayinda suke cikin magana da mutane. **2** Sun damu kwarai da gaske domin manzannin suna koya wa mutane suna kuma shela a cikin Yesu cewa akwai tashin matattu. **3** Sai suka kama Bitrus da Yohanna, amma da yake yamma ta riga ta yi sai suka sa su cikin kurkuku sai kashegari. **4** Amma da yawa da suka ji sakon suka gaskata, yawan mutanen kuwa ya karu ya kai wajen dubu biyar. **5** Kashegari, sai masu mulki, dattawa da kuma malaman dokoki suka taru a Urushalima. **6** Annas babban first yana nan, haka ma Kayifas Yohanna, Alekzanda da kuma sauran mutanen da suke iyalin babban first. **7** Suka sa aka kawo Bitrus da Yohanna a gabansu suka kuma fara yin musu tambayoyi cewa, "Da wane iko ko da wane suna kuka yi wannan?" **8** Sai Bitrus, cike da Ruhu Mai Tsarki ya ce musu, "Masu mulki da dattawan mutane! **9** In ana tuhumarmu ne yau saboda alherin da aka yi wa gurgun nan da kuma yadda aka warkar da shi, **10** to, sai ku san wannan, ku da dukan mutanen Isra'il'a cewa da sunan Yesu Kiristi Banazare, wanda kuka gicciye amma wanda Allah ya tasar daga matattu ne, wannan mutum yake tsaye a gabanku lafiyayye. **11** Shi ne, "dutsen da ku magina kuka ki, wanda kuwa ya zama dutsen kusurwar gini." **12** Ba a samun ceto ta wurin wani dabam, gama babu wani suna a karkashin sama da aka ba wa mutane wanda ta wurinsa dole mu sami ceto." **13** Da suka ga karfin halin Bitrus da Yohanna suka kuma gane cewa su marasa ilimi ne, talakawa

kuma, sai suka yi mamaki suka kuma lura cewa wadannan mutane sun kasance tare da Yesu. **14** Amma da yake sun ga mutumin da aka warkar yana tsaye a wurin tare da su, sai suka rasa abin fadi. **15** Saboda haka suka umarta a fitar da su daga Majalisar, sa'an nan suka yi shawara da juna. **16** Suka ce, "Me za mu yi da wadannan mutane? Kowa da yake zama Urushalima ya san sun yi abin banmamaki, kuma ba za mu iya yin müsu wannan ba. **17** Amma don a nana wannan abu daga kara bazuwa cikin mutane, dole mu kwabe mutanan nan kada su kara yi wa kowa magana cikin wannan suna." **18** Sai suka sâke kiransu ciki suka kuma umarce su kada su kuskura su yi magana ko su kara koyarwa a cikin sunan Yesu. **19** Amma Bitrus da Yohanna suka amsa, "Ku shari'anta da kanku ko daidai ne a gabon Allah mu yi muku biyayya maimakon Allah. **20** Gama ba za mu iya daina yin magana game da abin da muka gani muka kuma ji ba." **21** Bayan karin barazana sai suka bar su su tafi. Ba su iya yanke shawara yadda za a hore su ba, domin dukan mutane suna yabon Allah saboda abin da ya faru. **22** Gama mutumin da ya sami warkarwar banmamaki, shekarunsa sun fi arba'in. **23** Da aka sake su, Bitrus da Yohanna suka koma wajen mutanensi suka ba da labarin duk abin da manyan firistoci da dattawa suka fada müsu. **24** Sa'ad da suka ji wannan, sai suka daga muryoyinsu gaba daya cikin add'u'a ga Allah, suka ce, "Ya Ubangiji Mai Iko Duka, kai ka halicci sama da kasa da kuma tekun, da kome da yake cikinsu. **25** Ka yi magana ta wurin Ruhu Mai Tsarki ta bakin rawanka, kakanmu Dawuda cewa, "Don me kasashe suke fushi, mutane kuma suke fulla shawara a boanza? **26** Sarakunan dunia sun ja dâgâ, masu mulki kuma sun taru gaba daya, suna gâba da Ubangiji da kuma Shaffaffensa." **27** Tabbataccé Hiridus da Buntus Bilatus suka hadu tare da Al'ummai da kuma mutanan Isra'il a wannan birni ce don su kulla gâba da rawanka mai tsarki Yesu, wanda ka shafe. **28** Sun taikata abin da ikonka da kuma nufinka ya riga ya shirya tuntuni zai faru. **29** Yanzu, Ubangiji, ka dubi parazanansu ka kuma sa bayinka su furtu maganarka da iyakar karfin hali. **30** Ka mîka hannunka don ka warkar ka kuma yi ayyukan banmamaki da alamu masu banmamaki ta wurin sunan rawanka mai tsarki Yesu." **31** Bayan suka yi add'u'a, sai inda suka taru ya jijigui. Dukansu kuwa suka cika da Ruhu Mai Tsarki, suka yi ta shaidar maganar Allah babu tsoro. **32** Dukan masu bi kuwa zuciyarsu daya ne, nufinsu kuwa daya. Babu wani da ya ce abin da ya mallaka nasa ne, amma sun raba kome da suke da shi. **33** Da iko mai Karfi manzanni suka ci gaba da shaidar tashim matattu na Ubangiji Yesu, alheri mai rawa kuwa yana bisansu duka. **34** Babu mabukata a cikinsu. Lokaci-lokaci wadfanda suke da gonaki ko ngidaje sukan sayar da su, su kawo kudi daga abin da

suka sayar, **35** su ajiye a sawun manzannin, a kuma raba wa kowa gwargwadon bukatarsa. **36** Yusuf, wani Balawe daga Saifurus, wanda manzanni suke kira Barnabas (wanda yake nufin Dan Karfafawa) **37** ya sayar da wata gonar da ya mallaki ya kuma kawo kudin ya ajiye a sawun manzanni.

5 To wani mutum mai suna Ananiyas tare da matarsa Saffiratu, shi ma ya sayar da wata mallakarsa. **2** Da cikakken sanin matarsa ya ajiye sashi daga cikin kudin don kansa, ya kuma kawo sauran ya ajiye a sawun manzanni. **3** Sai Bitrus ya ce, "Ananiyas, ta yaya Shaidan ya cika zuciyarka haka da ka yi wa Ruhu Mai Tsarki karya ka kuma ajiye wa kanka sauran kudin da ka karba na filin?" **4** Ba naka ba ne kafin ka sayar da shi? Bayan da ka sayar da shi kuma, kudin ba naka ba ne? Me ya sa ka yi tunanin yin irin wannan abu? Ba mutum ne ka yi wa karya ba, Allah ne ka yi masa." **5** Da Ananiyas ya ji wannan, sai ya fadi ya mutu. Sai babban tsoro kuwa ya kama duk wadanda suka ji abin da ya faru. **6** Sai samari suka zo gaba, suka nadé gawarsa, suka fitar da shi suka je suka binne. **7** Bayan kusan awa uku, sai matarsa ta shigo, ba da sanin abin da ya faru ba. **8** Bitrus ya tambaye ta ya ce, "Gaya mini, kudin da yake da Ananiyas kuka sayar da filin ke nan?" Ta ce, "I, haka ne muka sayar." **9** Bitrus ya ce mata, "Ta yaya kuka yarda ku gwada Ruhun Ubangiji? Duba! Sawun mutanen da suka binne mijinki suna bakin kofa, za su kuwa dauke ki zuwa waje ke ma." **10** Nan take ta fadi a kafafusa ta mutu. Sai samarin suka shigo ciki, suka kuwa same ta matacciya, suka dauke ta suka kai ta waje suka binne ta kusa da mijinta. **11** Babban tsoro ya kama dukan ikkilisila da kuma duk wanda ya ji game da abubuwan nan. **12** Manzannin suka yi ayyukan da alamu masu banmamaki masu yawa a cikin mutanen. Dukan masu bi kuwa sukan taru a Shirayin Solomon. **13** Ba wanda ya yi karambanin shiga cikinsu, duk da haka mutane suna girmama su kwarai. **14** Duk da haka, maza da matan da suke gaskata ga Ubangiji sai karuwa suke, suka kuma karu a yawa. **15** A sakamakon haka, mutane suka kawo marasa lafiya a tituna suka kwantar da su a kan gadaje da tabarmai domin akalla inuwar Bitrus za ta bi kan wadansunsu yayinda yake wucewa. **16** Jama'a ma suka tattaru daga garuruwa kewaye da Urushalima suna kawo marasa lafiyarsu da kuma wadanda mugayen ruohi suke damun su, dukansu kuwa suka warke. **17** Sai babban firist da dukan abokan aikinsa, wadanda suke na fungiyar Sadukiyawa suka cika da kishi. **18** Suka kuma manzannin suka sa su a kurkukun da ake sa kowa da kowa. **19** Amma da dare wani mala'ikan Ubangiji ya bude kofofin kurkukun ya fitar da su. **20** Ya ce, "Ku je ku tsaya a filin haikali ku sanar wa mutane cikakken sakon wannan sabon rai." **21** Da gari ya waye, sai suka shiga filin haikali, yadda

aka fada musu, suka kuwa fara koyer da mutane. Sa'ad da babban firist da abokan aikinsa suka iso, sai suka kira Majalisa gaba daya dukan dattawan Isra'il, suka kuma aika kurkukun a zo da manzannin. **22** Amma da dogarawan suka iso kurkukun, ba su same su a can ba. Saboda haka suka dawo suka ba da labari, suka ce, **23** "Mun iske kurkukun a kulle sosai, da masu gadi suna tsaye a bakin kofofin; amma da muka bude su, sai muka tarar ba kowa a ciki." **24** Da jin wannan labari, sai shugaban masu gadin haikali da manyan firistocin suka rude, suna tunanin abin da wannan al'amari zai zama. **25** Sai wani ya zo ya ce, "Ga shi! Mutanen da kuka sa a kurkukun suna tsaye a filin haikali suna koya wa mutane." **26** Da wannan, shugaban ya tafi tare da dogarawansa suka kawo manzannin. Sun kawo su amma fa ba karfi da yaji ba, don suna tsoro kada mutane su jajefe su da duwatsu. **27** Da suka kawo manzannin, sai suka sa su suka bayyana a gabon Majalisar don babban firist ya tuhume su. **28** Ya ce, "Mun kwabe ku da gaske kada ku kara koyerwa cikin wannan suna, duk da haka kun cika Urushalima da koyerwarku, har ma kuna so ku dora mana laifin jinin mutumin nan." **29** Bitrus da sauran manzannin suka amsa suka ce, "Dole ne mu yi wa Allah biyayya a maimakon mutane! **30** Allah kakanninmu ya ta da Yesu daga matattu, wanda kuka kashe ta wurin ratayewa a bisan itace. **31** Allah ya daukaka shi zuwa hannun damansa a matsayin Yerima da Mai Ceto don yah kawo tuba da gafarar zunubai ga Isra'il. **32** Mu shaidu ne ga wadannan abubuwa, haka kuma Ruhu Mai Tsarki, wanda Allah ya ba wa wadanda suke yin masa biyayya." **33** Da suka ji haka, sai suka yi fushi suka so su kashe su. **34** Amma wani Bafarisien da ake kira Gamaliel, wani malamin doka, wanda dukan mutane ke girmamawa, ya miye tsaye a Majalisar ya umarta a fitar da mutanen waje na dan lokaci. **35** Sa'an nan ya yi musu jawabi ya ce, "Mutinan Isra'il, ku yi kula da kyau da abin da kuke niyyar yi wa mutanen nan. **36** Kwanan baya, Teyudas ya bullo, yana cewa wai shi wani mutum ne, kuma wajen mutane dari hudu suka bi shi. Aka kuwa kashe shi, dukan masu binsa kuwa suka watse, kome ya wargaje. **37** Bayarsa, Yahuda mutumin Galili ya bullo a kwanakin fidaya, ya jagoranci mutane cikin tawaye. Shi ma aka kashe shi, dukan mabiyansa kuma aka watsar da su. **38** Saboda haka, a wannan batu na yanzu, ina ba ku shawara. Ku kyale mutanen nan! Ku bar su su tafi! Gama in manufarsu ko ayyukansu na mutum ne, ai, zai rushe. **39** Amma in daga Allah ne, ba za ku iya hana wadannan mutane ba, za ku dai sami kanku kuna gaba da Allah ne." **40** Jawabinsa ya rinjaye su. Suka kira manzannin suka sa aka yi musu bulala. Sa'an nan suka kwabe su kada su kara magana a cikin sunan Yesu, suka kuma bar su suka tafi. **41** Manzannin suka bar Majalisar, suna farin ciki domin

an ga sun cancanta a kunyata su saboda Sunan nan. mutanenka, ka tafi kasar da zan nuna maka.' **4**
42 Kowace rana, a filin haikali da kuma gida-gida, "Saboda haka ya bar kasar Kaldiyawa ya kuma yi ba su fasa koyarwa da kuma shelar labari mai dasi cewa Yesu shi ne Kiristi ba.

6 A wadannan kwanaki, sa'ad da yawan almajirai suke karuwa, sai Yahudawan masu jin Hellenanci a cikinsu suka yi gunaguni a kan Yahudawan da suke Ibraniyawa domin ba a kula da gwaurayensu a wajen raba abinci na yau da kullum. **2** Saboda haka Sha Biyun nan suka tara dukan almajirai wuri daya, suka ce, "Bai zai yi kyau mu bar hidimar maganar Allah don mu shiga hidimar abinci ba. **3** Yan'uwa, ku zaibi mutum bakwai daga cikinku wadanda aka sani suna cike da Ruhu da kuma hikima. Mu kuwa za mu danka musu wannan aiki **4** mu kuwa mu mai da halinmu ga yin addu'a da kuma hidimar maganar Allah." **5** Wannan shawarar kuwa ta gamshi dukan kungiyar. Sai suka zaibi Istifanus, mutumin da yake cike da bangaskiya da kuma Ruhu Mai Tsarki; da Filibus, Burokorus, Nikano, Timon, Farmenas, da Nikolas daga Antiyok, wanda ya tuba zuwa Yahudanci. **6** Suka gabatar da wadannan mutane wa manzanni, wadanda kuwa suka yi addu'a, suka dibiya hannuwansi a kansu. **7** Saboda haka maganar Allah ta yadu. Yawan almajirai a Urushalima kuwa ya yi saurin karuwa, firistoci masu yawa kuma suka zama masu biyayya ga wannan bangaskiya. **8** To, Istifanus, mutum cike da alheri da ikon Allah, ya aikata manyan ayyukan da alamu masu banmamaki a cikin mutane. **9** Sai hamayya ta taso daga yan kungiyar Majami'a na'Yantattu (kamar yadda ake kiransu), Yahudawan Sairin da Alekzandariya da kuma lardunan Silisiya da Asiya. Mutanen nan suka fara muhawwara da Istifanus, **10** amma ba su iya cin nasara kan hikimarsa ko kuma a kan Ruhu wanda ta wurinsa ne ya magana ba. **11** Sa'an nan a asirce suka zuga wadansu mutane su ce, "Mun ji Istifanus ya fada kalmomin sabo game da Musa da kuma Allah." **12** Ta haka suka tā da hankalin mutane da dattawa da kuma malaman dokoki. Suka kama Istifanus suka kawo shi a gabon Majalisa. **13** Suka kawo masu ba da shaidar karya, wadanda suka ba da shaida cewa, "Wannan mutum ba ya rabuwa da maganar banza a kan wurin nan mai tsarki da kuma doka. **14** Gama mun ji shi yana cewa wannan Yesu Banazare zai rushe wurin nan ya kuma canja al'adun da Musa ya ba mu." **15** Dukan wadanda suke zaune a Majalisar suka kafa wa Istifanus ido, suka kuma ga fuskarsa ta yi kama da ta mala'ika.

7 Sai babban firist ya tambaye shi ya ce, "Wadannan zargen gaskiya ne?" **2** Game da wannan ya amsa ya ce, "'Yan'uwa da ubanni, ku saurare ni! Allah mai daukaka ya bayyana ga kakannmu Ibrahim yayinda yake a kasar Mesofotamiya tukuna, kafin ya yi zama a Haran. **3** Allah ya ce, 'Ka bar kasarka da kuma

mutanenka, ka tafi kasar da zan nuna maka.' **4** zama a Haran. Bayan mutuwar mahaifinsa, Allah ya aika da shi wannan kasar da yanzu kuke zama. **5** Bai ba shi gādo a nan ba, ko taki daya na kasa. Amma Allah ya yi masa alkawari cewa shi da zuriyarsa masu zuwa bayansa za su mallaki kasar, ko da yake a lokacin Ibrahim ba shi da yaro. **6** Allah ya yi magana da shi ta haka, 'Shekara dari hudu, zuriyarka za tā yi bakunci a wata kasar da ba tasu ba, za su yi bauta su kuma sha wula'anci. **7** Amma zan hore kasar da suka bauta wa.' Allah ya ce, 'Kuma daga bayza za fita daga wannan kasa su kuma yi mini sujada a wannan wuri.' **8** Sa'an nan ya yi wa Ibrahim alkawari game da kaciya. Ibrahim kuwa ya zama mahaifin Ishaku ya kuma yi masa kaciya kwana takwas bayan haihuwarsa. Daga bayza Ishaku ya zama mahaifin Yakub, Yakub kuma ya zama mahaifin kakanninmu sha biyun nan. **9** "Domin kakanninmu sun ji kishin Yusuf, sai suka sayar da shi bawa zuwa Masar. Amma Allah ya kasance tare da shi **10** ya kuma cece shi daga dukan wahalolinsa. Ya ba wa Yusuf hikima ya kuma sa ya sami farin jini a wurin Fir'auna, sarkin Masar; saboda haka ya mai da shi mai mulki a kan Masar da kuma dukan fadarsa. **11** "Sai yunwa ta auko wa dukan Masar da Kan'ana, ta kawo wahala mai tsanani, kakanninmu ba su iya samun abinci ba. **12** Sa'ad da Yakub ya ji cewa akwai hatsi a Masar, sai ya aiki kakanninmu ziyararsu ta farko. **13** A ziyararsu ta biyu, Yusuf ya fada wa'yan'uwansa wane ne shi, Fir'auna kuwa ya sami sani game da iyulin Yusuf. **14** Bayan wannan, Yusuf ya aika a zo da mahaifinsa Yakub da dukan iyalinsa, gaba daya dai mutum saba'in da biyar ne. **15** Sai Yakub ya gangara zuwa Masar, inda shi da kuma kakanninmu suka mutu. **16** Aka dawo da gawawwakinsu Shekem aka binne su a kabarin da Ibrahim ya sayu daga wurin'ya'yan Hamor da wadansu kudi a Shekem. **17** "Da lokaci ya yi kusa da Allah zai cika alkawarin da ya yi wa Ibrahim, sai yawan mutanenmu da suke a Masar ya karu kwarai. **18** Sa'an nan wani sarki, wanda bai san kome game da Yusuf ba, ya zama mai mulkin Masar. **19** Ya kuwa wula'kanta mutanenmu sosai, ya kuma gwada wa kakanni-kakanninmu azaba ta wurin tilasta su su zubar da sababbin jariransu, don su mutu. **20** "A lokacin nan aka haifi Musa, shi kuwa ba kamar sauran jarirai ba ne. Wata uku aka yi renonsa a gidan mahaifinsa. **21** Sa'ad da aka ajiye shi a waje, diyar Fir'auna ta dauke shi ta kuma rene shi kamar danta. **22** Musa ya sami ilimi cikin dukan hikimar Masarawa ya kuma zama mai iko cikin magana da ayyuka. **23** "Da Musa ya cika shekara arba'in da haihuwa, sai ya yanke shawara yā ziyarci'yan'uwansa Isra'ilawa. **24** Ya ga dayansu yana shan wula'anci a hannun wani mutumin Masar, sai ya je ya kāre shi, ya rama

masa ta wurin kashe mutumin Masar din. **25** Musa suna da tabanakul na Shaida tare da su a hamada. ya yi tsammani mutanensa za su gane cewa, Allah An yi shi bisa ga yadda Allah ya umarci Musa, bisa yana amfani da shi don yā cece su, amma ba su gane ga zānen da ya gani. **45** Bayan sun gāji tabanakul ba. **26** Kashegari, Musa ya sadu da Isra'ilawa biyu nan, kakanninmu a karkashin jagorancin Yoshiwu suna fada. Ya yi kokari ya sasanta su, yana cewa, 'Ku suka kawo shi tare da su, lokacin da suka kwace mutane, ku'yan'uwa ne, don me kuke so ku cutar kasar daga al'umman da Allah ya kora a idanunsu. da juna?' **27** "Amma mutumin da yake wulakanta Tabanakul din ya kasance a kasar har zamanin dayan, ya tura Musa a gefe ya ce, 'Wa ya mai da Dawuda, **46** wanda ya sami tagomashi daga Allah, ya kai mai mulki, da alkali a kanmu?' **28** Kana so ka kuma nemi yā yi wa Allah na Yakub wurin zama. **47** kashe ni kamar yadda ka kashe mutumin Masar nan Amma Solomon ne ya gina masa gida. **48** "Duk da na jiya?" **29** Sa'ad da Musa ya ji haka, sai ya gudu haka, Mafi Daukaka ba ya zama a gidajen da mutane zuwa kasar Midiyen, inda ya yi bakunci, ya kuma haifi'ya'ya biyu maza. **30** "Bayan shekaru arba'in suka gina. Kamar yadda annabi ya fadī cewa, **49** suka wuce, sai mala'ika ya bayyana ga Musa cikin "Sama ne kursiyina, dunia kuma wurin ajiye tafin harshen wuta a dan itace a hamada kusa da Dutsen kafata. Wane irin gida za ka gina mini? Ko kuwa Sinai. **31** Sa'ad da ya ga haka, ya yi mamakin abin da ina wurin hutuna zai kasance? In ji Ubangiji. **50** Ba ya gani. Da ya yi kusa domin ya duba sosai, sai ya ji hannuna ne ya yi dukan wadannan abubuwa ba?" muryar Ubangiji ta ce, **32** 'Ni ne Allahn kakanninka, **51** "Ku mutane masu taurinkai, da zukata da kuma Allah na Ibrahim, Ishaku, da kuma Yakub.' Sai Musa Kullum kuna tsayayya da Ruhu Mai Tsarki! **52** An ya yi rawan jiki don tsoro, bai kuwa yi karambanin yi wani annabin da kakanninku ba su tsananta wa dubawa ba. **33** "Sa'an nan Ubangiji ya ce masa, 'Ka ba? Sun ma kashe wadanda suka yi maganar zuwan cire takalmanka; wurin da kake tsayen nan mai Mai Adalcin nan. Yanzu kuwa kun bashe shi kuka tsarki ne. **34** Tabbatacc ne ga wulakancin da ake yi kuma kashe shi **53** ku da kuka karbi dokar da aka sa wa mutanena a Masar. Na ji nishinsu na kuma sauva a iaki ta wurin mala'iku amma ba ku yi biyayya da domin in'yantar da su. Yanzu ka zo, zan aike ka ka ita ba." **54** Da membobin Sanhedrin suka ji haka, koma Masar.' **35** "Wannan Musa din da suka ki suna sai suka yi fushi suka ciji hakoransu. **55** Amma cewa, 'Wa ya mai da kai mai mulki da kuma alkali?' Istifanus, cike da Ruhu Mai Tsarki, ya dubi sama Allah da kansa ya aike shi, ta wurin mala'ikan da ya kuma ga daukakar Allah, da Yesu kuma tsaye ya bayyana a gare shi a dan itace, yā zama mai a hannun dama na Allah. **56** Ya ce, "Ga shi, na ga mulkinsu, da kuma mai cetonsu. **36** Ya fitar da sama a bude da kuma Dan Mutum tsaye a hannun su daga Masar ya kuma yi ayyukan da abubuwan dama na Allah." **57** Da jin haka sai suka tattoshe banmamaki a Masar, a Jan Teku, da kuma cikin kunnuwansu, suka kuma yi ihu da Karfi sosai, suka hamada har shekara arba'in. **37** "Wannan Musa ne aukar masa gaba daya. **58** Suka ja shi zuwa bayan ya ce Isra'ilawa, 'Allah zai aika muku wani annabi birin suka kuma yi ta jifansa da duwatsu. Ana cikin kamar ni daga cikin mutanenku.' **38** Ya kasance a haka, shaidun suka ajiye tufafinsu a wurin wani cikin taron nan a hamada, tare da mala'ikan da ya saurayi mai suna Shawulu. **59** Yayinda suke cikin yi magana da shi a Dutsen Sinai, da kuma tare da jifansa, sai Istifanus ya yi addu'a ya ce, "Ubangiji kakanninmu; ya kuma karbi kalmomi masu rai don Yesu, ka karbi ruhuna." **60** Sa'an nan ya durkusa ya yā miķa mana. **39** "Amma kakanninmu suka ki yin daga murya ya ce, "Ubangiji, kada ka rike warinan masa biyayya. A maimakon haka, sai suka ki shi a cikin zuciyarsu kuwa suka koma Masar. **40** Suka ce zunubi a kansu." Da ya fadī haka, sai ya yi barci. wa Haruna, 'Ka yi mana allolin da za su yi mana jagora. Game da wannan Musa din wanda ya fitar da mu daga Masar, ba mu san abin da ya faru da shi ba!' **41** A lokacin ne suka kera gunki mai siffar dan maraƙi. Suka kawo masa hadayu suka kuma yi bikin girmama abin da suka kera da hannuwansu. **42** Sai Amma Allah ya juya musu baya ya kuma ba da su ga bautar abubuwan da suke a sararin sama. Wannan ya yi daidai da abin da yake a rubuce a cikin littafin annabawa cewa, "Kun kawo mini hadayu da sadakoki shekaru arba'in cikin, hamada, ya gidan Isra'il?' **43** Kun daukaka gidan tsafin Molek, da tauraron allahnuk Refan, gumakan da kuka kera don ku yi musu sujada. Saboda haka zan aike ku zuwa bauta' gaba da Babilon. **44** "Kakanni-kakanninmu

8 Shawulu kuwa yana can, yana tabbatar da mutuwarsa. A wannan rana wani babban tsanani ya auka wa ikkilisiyar da take a Urushalima, sai duka suka warwatsu ko'ina a Yahudiya da Samariya, manzanni kadae ne suka rage. **2** Mutane masu tsoron Allah suka binne Istifanus suka kuma yi makoki kwarai dominisa. **3** Amma Shawulu ya fara hallaka ikkilisiya. Yana shiga gida-gida, yana jan maza da mata yana jefa su cikin kurkuku. **4** Wadanda aka wartsar suka yi ta wa'azin maganar a duk inda suka tafi. **5** Filibus ya gangara zuwa wani birni a Samariya ya kuma yi shelar Kiristi a can. **6** Sa'ad da taron mutane suka ji Filibus suka kuma ga abubuwan banmamakin da ya yi, sai duk suka mai da hankali sosai ga abin da ya fada. **7** Mugayen ruhohi suka fiffito suna kururuwa daga cikin mutane da

yawa, shanyayyu da guragu masu yawa suka sami warkarwa. **8** Saboda haka aka yi farin ciki kwarai a littafin annabin Ishaya. Filibus ya yi tambaya ya birnin. **9** To, akwai wani mutum mai suna Siman wanda ya kwana biyu yana yin sihiri a birnin har ya ba wa duk mutanen Samariya mamaki. Ya kuma yi takama cewa shi wani mai girma ne, **10** dukan mutane kuwa, manyan da kanana, suka mai da hankali gare shi suka kuma ce, “Mutumin nan shi ne ikon Allah da aka sani a matsayin Iko Mai Girma” **11** Suka bi shi domin ya dade yana ba su mamaki da sihirinsa. **12** Amma da suka gaskata da Filibus sa’ad da yake wa’azin labari mai dadī na mulkin banmamakin da ya gani. **13** Sa’ad da manzannin da aka kuma yi masa baftisma. Ya kuma bi Filibus ko’ina, yana mamakin manyan alamu da ayyukan banmamakin da ya gani. **14** Sa’ad da manzannin da maganar Allah, sai suka aika musu da Bitrus da Yohanna. **15** Da suka iso, sai suka yi musu addu’a domin su karbi Ruhu Mai Tsarki, **16** domin Ruhu Mai Tsarki bai riga ya sauva wa waninsu ba tukuna, an dai yi musu baftisma ne kawai a cikin sunan Ubangiji Yesu. **17** Sa’an nan Bitrus da Yohanna suka dibiya hannuwansu a kansu, suka kuwa karbi Ruhu Mai Tsarki. **18** Sa’ad da Siman ya ga cewa ana ba da Ruhu musu kudi, **19** ya ce, “Ni ma ku ba ni wannan iyawa don kowa na dibiya wa hannuwana yā karbi Ruhu Mai Tsarki.” **20** Bitrus ya amsa ya ce, “Bari kudinka ya hallaka tare da kai, domin ka yi tsammani za ka iya saya kyautar Allah da kudi! **21** Ba ruwanka da wannan hidimar, domin zuciyarka ba daidai take a gabon Allah ba. **22** Ka tuba daga wannan mugunta ka kuma yi addu’ a ga Ubangiji. Watakilal zai gafarta maka don irin tunanin da yake a zuciyarka. **23** Gama na lura kana cike da dacin rai kana kuma daure cikin zunubi.” **24** Sai Siman ya amsa ya ce, “Ku yi addu’ a ga Ubangiji saboda ni don kada ko daya daga cikin abin da ka fada ya same ni.” **25** Sa’ad da suka yi shaidar suka kuma yi shelar maganar Ubangiji, sai Bitrus da Yohanna suka koma Urushalima, suna wa’azin bishara a kauyukan Samariya masu yawa. **26** To wani mala’ikan Ubangiji ya ce wa Filibus, “Ka yi kudu zuwa hanyar, hanyar hamada, da ta gangara daga Urushalima zuwa Gaza.” **27** Saboda haka ya kama hanya, a kan hanyarsa kuwa sai ya sadu da wani mutumin Itiyofiya, wanda yake bābā, hafsa mai muhimmanci wanda yake lura da dukan ma’ajin Kandas (wanda yake nufin “sarauniyar mutanen Itiyofiya”). Mutumin nan ya tafi Urushalima ne domin yin sujada, **28** a kan hanyarsa ta komawa gida kuwa yana zaune bisa keken yakinsa yana karatun littafin annabin Ishaya. **29** Sai Ruhu ya ce wa Filibus, “Matsa wurin kekunan yakin nan ka yi kusa da ita.” **30** Sai Filibus ya ruga zuwa wajen

keken yakin ya kuma ji mutumin yana karatun littafin annabin Ishaya. Filibus ya yi tambaya ya ce, “Ka fahimci abin da kake karantawa?” **31** Sai ya ce, “Ina fa zan iya, in ba dai wani ya fassara mini ya ba?” Saboda haka sai ya gayyaci Filibus yā hau yā zauna tare da shi. **32** Bābān yana karanta wannan Nassin, “An ja shi kamar tunkiya zuwa mayanka, kuma kamar dan rago a hannun mai askin gashinsa yake shiru, haka kuwa bai bude bakinsa ba. **33** A cikin wula’acinsa aka hana masa gaskiya. Wa zai iya yin zancen zuriyarsa? Gama an dauke ransa daga dunyi.” **34** Sai bābān ya tambayi Filibus ya ce, “Ka Allah da kuma sunan Yesu Kiristi, sai aka yi musu gaya mini, ina rokonka, annabin yana magana a baftisma, maza da mata. **35** Siman kansa ya gaskata Sa’an nan Filibus ya fara da wannan Nassi din ya kuma fada masa labari mai dadī game da Yesu. **36** Yayinda suke cikin tafiya a kan hanya, sai suka iso suke a Urushalima suka ji cewa Samariya ta karbi wani wurin ruwa bābān nan ya ce, “Duba, ga ruwa. Me zai hana a yi mini baftisma?” **38** Ya kuwa ba da umarni a tsai da keken yakin. Sa’an nan da Filibus da bābān suka gangara zuwa cikin ruwan Filibus kuwa ya yi masa baftisma. **39** Sa’ad da suka fita daga cikin ruwan, sai Ruhun Ubangiji ya fyauce Filibus, bābān kuwa bai kāra ganinsa ba, amma ya ci gaba da tafiya yana farin ciki. **40** Filibus kuwa ya fito a Azotus, ya yi ta zagawa, yana wa’azin bishara a dukan garuruwan sai da ya kai Kaisariya.

9 Ana cikin haka, Shawulu ya dage yana barazana yin kisa da tsananta wa almajiran Ubangiji. Sai ya je wurin babban firist **2** ya roke shi ya ba shi wasiku zuwa majami’un Damaskus, don in ya sami wani a wurin wanda yake bin wannan Hanya, ko maza ko mata, yā kama su a matsayin’yan kurkuku yā kai Urushalima. **3** Da ya yi kusa da Damaskus a kan hanyarsa, ba zato ba tsammani sai wani haske daga sama ya haskaka kewaye da shi. **4** Sai ya fādī a kasa ya kuma ji wata murya ta ce masa, “Shawulu, Shawulu, don me kake tsananta mini?” **5** Shawulu ya yi tambaya ya ce, “Wane ne kai, ya Ubangiji?” Ya amisa ya ce, “Ni ne Yesu wanda kake tsananta wa. **6** Yanzu ka tashi ka shiga cikin birnin, za a kuma gaya maka abin da dole za ka yi.” **7** Mutanen da suke tafiya tare da Shawulu suka rasa bakin magana; sun ji muryar amma ba su ga kowa ba. **8** Shawulu ya tashi daga kasa, amma sa’ad da ya bude idanunsa bai iya ganin wani abu ba. Saboda haka aka kama hannunsa aka yi masa jagora zuwa cikin Damaskus. **9** Kwana uku yana a makance, bai ci ba bai kuma sha kome ba. **10** A Damaskus kuwa akwai wani almajiri mai suna Ananiyas. Ubangiji ya kira shi a cikin wahayi ya ce, “Ananiyas!” Ananiyas ya amisa, “Ga ni, ya Ubangiji.” **11** Ubangiji ya ce masa, “Je gidan Yahuda da yake a Miṣākken Titi ka yi tambaya ko akwai wani mutum daga Tarshish mai suna Shawulu, gama ga shi yana addu’a. **12** Cikin wahayi ya ga wani mutum mai suna Ananiyas ya zo

ya sa hannuwansa a kansa don yā sāke samun ganin
 gari.” **13** Ananiyas ya amsa ya ce, “Ubangiji, na ji
 labarin mutumin nan sosai da kuma duk lahanin
 da ya yi wa tsarkakanka a Urushalima. **14** Ga shi
 kuma ya zo nan da izinin manyan firistoci, don
 yā kama duk wanda yake kirān bisa sunankā.” **15**
 Amma Ubangiji ya ce wa Ananiyas, “Je ka! Wannan
 mutum zābaññen kayan aikina ne don yā kai sunana
 a gabān Al’ummāi da sarakunansu da kuma a gabān
 mutanen Isra’ila. **16** Zan nuna masa wahalar da dole
 zai sha saboda sunana.” **17** Sa’ān nan Ananiyas ya
 tafi gidañ ya kuma shiga ciki. Da ya sa hannuwansa
 a kan Shawulu, sai ya ce, “Dan’uwana Shawulu,
 Yesu, wanda ya bayyana gare ka a kan
 hanya yayinda kake zuwa nan, ya aiko ni domin ka
 sāke gani a kuma cika ka da Ruhu Mai Tsarki.” **18**
 Nan da nan, sai wani abu kamar bawo ya fādo daga
 idanun Shawulu, ya kuma sāke iya ganin gari. Sai
20 Nan take ya fara wa’azi cikin majami’u cewa Yesu
 Dan Allah ne. **21** Dukan wadanda suka ji shi suka
 yi mamaki suka ce, “Ba shi ne mutumin da ya tā-
 da-na-zaune-tsaye a kan masu kira bisa ga wannan
 sunan a Urushalima ba? Ba ya zo nan ne don yā kai
 su a matsayin’yan kurkuku ga manyan firistoci ba?”
22 Duk da haka Shawulu ya yi ta kāra karfi, ya kuma
 rikitar da Yahudawan da suke zaune a Damaskus, ta
 wurin tabbatar musu cewa, Yesu shi ne Kiristi. **23**
 Bayan kwanaki masu yawa, sai Yahudawa suka hada
 baki su kashe shi, **24** amma Shawulu ya sami labarin
 shirinsu. Dare da rana suka yi fakonsa a kofofin
 birnin don su kashe shi. **25** Amma almajiranra suka
 dauke shi da dare suka saukar da shi a cikin kwando
 ta taga a katanga. **26** Da ya zo Urushalima, ya yi
 kokarin shiga cikin almajiran amma dukansu suka ji
 tsoronsa, ba su gaskata cewa tabbatacce shi almajiri
 ba ne. **27** Amma Barnabas ya dauke shi ya kawo shi
 wurin manzanni. Ya gaya musu yadda Shawulu a kan
 hanyarsa ya ga Ubangiji kuma cewa Ubangiji ya yi
 magana da shi, da yadda a Damaskus ya yi wa’azi ba
 tsoro a cikin sunan Yesu. **28** Saboda haka Shawulu ya
 zauna tare da su yana kai da kawowa a sake a cikin
 Urushalima, yana magana gabagadi a cikin sunan
 Ubangiji. **29** Ya yi magana ya kuma yi muhawwara
 da Yahudawa masu jin Hellenanci, amma suka yi
 kokarin kashe shi. **30** Sa’ad da yān’uwa suka sami
 labarin wannan, sai suka dauke shi zuwa Kaisariya
 suka aika da shi Tarshish. **31** Sa’ān nan ikkilisiya
 ko’ina a Yahudiya, Galili da kuma Samariya ta sami
 salama. Ta yi karfi; ta kuma karfafa ta wurin Ruhu
 Mai Tsarki, ta karu sosai tana rayuwa cikin tsorons
 Ubangiji. **32** Da Bitrus yake zazzaga kāsar, sai ya je ya
 ziyarci tsarkakan da suke a Lidda. **33** A can ya tarar
 da wani mutum mai suna Eniyas, shanyayye wanda

yake kwance kan gado shekara takwas. **34** Sai Bitrus
 ya ce masa, “Eniyas, Yesu Kiristi ya warkar da kai.
 Tashi ka nafe tabarmarka.” Nan da nan Eniyas ya
 tashi. **35** Duk wañdāda suke zama a Lidda da Sharon
 suka gan shi suka kuma juyo ga Ubangiji. **36** A Yoffa
 akwai wata almajira mai suna Tabita (a harshen
 Girik sunanta shi ne Dokas); ita mai aikin alheri ce
 kullum, tana kuma taimakon matalauta. **37** A lokacin
 nan ta yi rashin lafiya ta mutu, aka kuma yi wa
 gawarta wanka aka ajiye a wani daki a gidan sama.
38 Lidda yana kusa da Yoffa; saboda haka sa’ad da
 almajirai suka ji cewa Bitrus yana a Lidda, sai suka
 aiki mutum biyu wurinsa su roke shi cewa, “In ka
 yarda ka zo nan da nan!” **39** Sai Bitrus ya tafi tare da
 su, sa’ad da ya iso sai aka kai shi dakin saman. Duka
 gwauraye suka tsaya kewaye da shi, suna kuka suna
 nunnuma masa riguna da kuma wadansu tufafin da
 Dokas ta yi yayinda take tare da su. **40** Bitrus ya
 ya tashi aka kuma yi masa baftismā, **19** bayan ya ci
 fitar da su duka daga dakin; sa’ān nan ya durkusa ya
 yi addu’ā. Da ya juya wajen matacciyar, sai ya ce,
 “Tabita, tashi.” Ta bude idanunta, ta ga Bitrus sai
 ta tashi zaune. **41** Ya kama ta a hantu ya taimake
 ta ta tsaya a kfafunta. Sa’ān nan ya kira masu bi
 da kuma gwaurayen ya mika musu ita da rai. **42**
 Wannan ya zama sananne ko’ina a Yoffa, mutane da
 yawa kuma suka gaskata da Ubangiji. **43** Bitrus ya
 zauna a Yoffa na dan lokaci tare da wani mai aikin
 fatu mai suna Siman.

10 A Kaisariya akwai wani mutum mai suna
 Korneliyus, wani jarum Roma ne, a fungiyar
 soja da ake kira Bataliyar Italiya. **2** Shi da dukan
 iyalinsa masu ibada ne masu tsorons Allah kuma;
 yakan ba da kyauta hantu sake ga masu bukata yana
 kuma addu’ā ga Allah ba fasawa. **3** Wata rana wajen
 karfe uku na yamma ya ga wahayi. A sarari ya ga
 wani mala’ikan Allah, wanda ya zo wajensa ya ce,
 “Korneliyus!” **4** Korneliyus kuwa ya zura masa ido a
 tsorace ya ce, “Mene ne, ya Ubangiji?” Mala’ikan
 ya ce, “Addu’o’inka da kyautanka ga matalauta sun
 kai har sama, hadayar tunawa ce a gabān Allah. **5**
 Yanzu sai ka aiki mutane zuwa Yoffa su dawo da
 wani mutum mai suna Siman wanda ake kira Bitrus.
6 Yana zama tare da Siman, mai aikin fatu, wanda
 gidansa ke bakin teku.” **7** Sa’ad da mala’ikan da ya
 yi masa magana ya tafi, sai Korneliyus ya kira biyu
 daga cikin bayinsa da kuma wani soja mai ibada
 wanda yake daya a cikin masu yin masa hidima. **8** Ya
 fada musu duk abin da ya faru sa’ān nan ya aike su
 Yoffa. **9** Wajen tsakar rana kashegari yayinda suke
 cikin tafiyarsu suna kuma dab da birnin, sai Bitrus
 ya hau bisan rufin gida yā yi addu’ā. **10** Yunwa
 ta kama shi ya kuwa so yā ci wani abu, yayinda
 ake shirya abinci, sai wahayi ya zo masa. **11** Ya ga
 sama ya bude ana kuwa saukowa wani abu kasa
 kamar babban mayafi zuwa duniya ta kusurwansa
 hudu. **12** Cikinsa kuwa akwai kowace irin dabba mai

kafa hudu da masu ja da ciki na duniya da kuma da yake daidai. **36** Kun san sakon da Allah ya aika tsuntsayen sararin sama. **13** Sa'an nan wata murya wa mutanen Isra'il'a, yana shelar labari mai dadi na ta ce masa, "Bitrus, ka tashi. Ka yanka ka ci." **14** salama ta wurin Yesu Kiristi, shi ne kuwa Ubangjin Bitrus ya ce, "Sam, Ubangjil! Ban ta'ba cin wani abu kowa. **37** Kun san abin da ya faru a dukan Yahudiya, marar tsarki ko marar tsabta ba." **15** Muryar ta yi farawa daga Galili bayan baftismar da Yohanna ya yi magana da shi sau na biyu ta ce, "Kada ka ce da abin wa'azi, **38** yadda Allah ya shafe Yesu Banazare da da Allah ya tsarkake marar tsarki." **16** Wannan ya Ruhu Mai Tsarki da kuma iko, da kuma yadda ya faru har sau uku, sai nan da nan aka dauke mayafin zaga ko'ina yana aikata alheri yana kuma warkar da zuwa sama. **17** Tun Bitrus yana cikin tunani game da dukan wadanda suke karkashin ikon Iblis, domin ma'anar wahayin nan, sai ga mutanen da Korneliyus Allah yana tare da shi. **39** "Mu kuwa shaidu ne na ya aika sun sami gidan Siman suna kuma tsaye a dukan abin da ya yi a kasar Yahudawa da kuma a kofar. **18** Suka yi sallama, suna tambaya ko Siman Urushalima. Suka kashe shi ta wurin rataye shi a wanda aka sani da suna Bitrus yana zama a can. **19** kan itace, **40** amma Allah ya tashe shi daga matattu Yayinda Bitrus yana cikin tunani game da wahayin, a rana ta uku, ya sa kuma aka gan shi. **41** Ba dukan sai Ruhu ya ce masa, "Siman, ga mutum uku suna mutane ne suka gan shi ba, amma ta wurin shaidun nemanka. **20** Saboda haka ka tashi ka sauka. Kada ka da Allah ya riga ya zaba, ta wurinmu da muka ci yi wata-wata, gama ni ne na aiko su." **21** Sai Bitrus muka kuma sha tare da shi bayan tashinsa daga ya sauka ya ce wa mutanen, "Ni ne kuke nema. Me matattu. **42** Ya umarce mu mu yi wa'azi ga mutane ya kawo ku?" **22** Mutanen suka amsa, "Mun zo ne mu kuma shaida cewa shi ne wanda Allah ya nad'a daga wurin Korneliyus wani jarumin. Shi mutum ne yā zama mai shari'a na masu rai da na matattu. **43** mai adalci mai tsoron Allah kuma, wanda dukan Duk annabawa sun yi shaida game da shi cewa duk Yahudawa ke girmamawa. Wani mala'ika mai tsarki wanda ya ba da gaskiya gare shi zai sami gafarar ya fada masa, yā sa ka zo gidansa don yā ji abin zunubai ta wurin sunansa." **44** Tun Bitrus yana cikin da za ka fada." **23** Sai Bitrus ya gayyaci mutanen fadin wadannan kalmomi, sai Ruhu Mai Tsarki ya cikin gida su zama ba'kinsa. Kashegari Bitrus ya tafi sauka wa duk wadanda suka ji sakon. **45** Masu bin tare da su, wadansu'yan'uwa daga Yoffa kuwa suka da suke da kaciya wadanda suka zo tare da Bitrus tafi tare da shi. **24** Kashegari sai ya iso Kaisariya. suka yi mamaki cewa an ba da kyautar Ruhu Mai Korneliyus kuwa yana nan yana jiransu, ya kuma Tsarki har ma a kan Al'ummai. **46** Gama sun ji su gayyaci'yan'uwsa da abokansa na kusa. **25** Da suna magana da wadansu harsuna suna kuma yabon Bitrus ya shiga gidan, Korneliyus ya sadu da shi Allah. Sai Bitrus ya ce, **47** "Wani zai iya hana a yi ya kuma fādī a gabansa cikin bangirma. **26** Amma wa wadannan mutane baftisma da ruwa? Sun karbi Bitrus ya sa shi ya tashi. Ya ce, "Tashi, ni mutum ne Ruhu Mai Tsarki kamar yadda muka karba." **48** kawai." **27** Yana magana da shi, sai Bitrus ya shiga Saboda haka ya ba da umarni a yi musu baftisma ciki ya kuma tarar da taron mutane da yawa. **28** Sai cikin sunan Yesu Kiristi. Sa'an nan suka roki Bitrus ya ce musu, "Ku da kanku kun san cewa dokarmu ta yā zauna da su na yan kwanaki.

11 Manzanni da'yān'uwa ko'ina a Yahudiya suka ji cewa Al'ummai ma sun karbi maganar Allah. **2** Saboda haka sa'ad da Bitrus ya haura zuwa Urushalima, masu bin da suke da kaciya suka zarge shi **3** suka ce, "Ka je gidan mutanen da suke marasa kaciya ka kuwa ci tare da su." **4** Bitrus ya fara yin musu bayani dalla-dalla yadda ya faru cewa, **5** "Ina a birnin Yoffa ina addu'a, sai ga wahayi ya zo mini. Na ga ana sauko da wani abu kamar babbani mayafi daga sama ta kusurwansa hudu, ya kuma sauko inda nake. **6** Na duba cikinsa na ga dabbobi masu kafa hudu na duniya, da namun jeji, da masu ja da ciki, da kuma tsuntsayen sararin sama. **7** Sa'an nan na ji wata murya tana ce mini, 'Bitrus, ka tashi. Ka yanka ka ci.' **8** "Na amsa na ce, 'Sam, Ubangjil! Ban ta'ba cin wani abu marar tsarki ko marar tsabta ba.' **9** "Sai muryar daga sama ta yi magana sau na biyu, ta ce, 'Kada ka ce da abin da Allah ya tsarkake marar tsarki.' **10** Wannan ya faru har sau uku, sa'an nan duk aka sāke dauke shi zuwa sama. **11** "Nan take sai ga mutun uku da aka aika wurina daga Kaisariya

a tsaye a kofar gidan da nake. **12** Ruhu ya ce mini kada in yi wata-wata game da tafiya tare da su. Wadannan'yan'uwa guda shida su ma suka rako ni, muka kuwa shiga gidan mutumin. **13** Ya kuma gaya mana yadda wani mala'ika ya bayyana a gidansa ya ce masa, 'Ka aika zuwa Yoffa a kira Siman wanda ake ce da shi Bitrus. **14** Zai kawo maka sako wanda ta wurinsa kai da dukan iyalinka za ku sami ceto.' **15** "Na fara magana ke nan, sai Ruhu Mai Tsarki ya sauco musu yadda ya sauco mana a farko. **16** Sa'an nan na tuna da abin da Ubangiji ya ce, 'Yohanna ya yi baftisma da ruwa, amma za a yi muku baftisma daRuhu Mai Tsarki.' **17** To, in Allah ya ba su kyauta yadda ya ba mu, mu da muka gaskata da Ubangiji **18** Sa'ad da suka ji haka, ba su kara yin fada ba, suka kuma daukaka Allah, suna cewa, "To, fa, har Al'ummai ma Allah ya sa suka tuba zuwa rai." **19** To, a kan batun Istifanus suka tafi har Funisiya, Saifurus kuma Antiyok, suna ba da sakon ga Yahudawa **20** Amma wadansunsu kuwa, mutane daga Saifurus da Sairin, suka je Antiyok suka fara yi wa game da Ubangiji Yesu. **21** Hannun Ubangiji kuwa yana tare da su, mutane da yawan gaske kuwa suka gaskata suka juya ga Ubangiji. **22** Labari wannan abu ya kai kunnuwan ikkilisiya a Urushalima, suka aiki Barnabas zuwa Antiyok. **23** Da ya iso ya kuma ga tabbacin alherin Allah, sai ya yi farin ciki ya kuma karfafa su duka su tsaya da gaskiya cikin masu yawan gaske kuwa suka juya ga Ubangiji. **24** Mutum ne nagari, cike da Ruhu Mai Tsarki da bangaskiya, mutane **25** koma a guje ta ce da karfi, "Ga Bitrus a bakin kofa!" **26** sa'ad da ya same shi kuwa, sai ya kawo shi Antiyok. Ta haka shekara guda cur Barnabas **27** A wanan lokaci wadansu annabawa sun zo Antiyok dukan duniyar Romawa (Wannan ya faru a zamanin mulkin Kalaudiyyus.) **28** Daya daga cikinsu mai suna Agabus, ya miske tsaye ya yi annabci ta wurin Ruhu cewa za a yi yunwa mai tsanani wadda za tā bazu a duka duniyar Romawa (Wannan ya faru a zamanin gwargawdon azancinsa, ya yanke shawara ya ba da gudummawa ga'yan'wan da suke zama a Yahudiya. **29** Kowanne a cikin almajirai, ya tuhumi masu gadin, ya kuma ba da umarni a kashe su. **30** Haka kuwa suka yi, suka aika da kyautarsa wa dattawan ikkilisiyar ta hannu Barnabas da Shawulu.

12 Kusan a wannan lokaci ne Sarki Hiridus ya kama wadansu da suke na ikkilisiya, da niyya ya tsananta musu. **2** Ya sa aka kashe Yakub, dan'ewan Yohanna, da takobi. **3** Sa'ad da ya ga wannan ya faranta wa Yahudawa rai, sai ya kama Bitrus shi ma. Wannan ya faru kwanakin Bikin Burodi Marar Yisti.

4 Bayan ya kama shi, sai ya sa shi a kurkuku, ya yi gadinsa. Hiridus ya yi niyyar ya yi masa shari'a a gaban mutane bayan Bikin Ketarewa. **5** Saboda haka aka tsare Bitrus a kurkuku, amma ikkilisiya ta nace da addu'a ga Allah dominsta. **6** A daren da in gari ya waye da Hiridus yake niyyar kawo shi domin a yi masa shari'a, Bitrus yana barci tsakanin sojoi biyu, daure da sarkoki biyu, masu gadi kuma suna bakin kofa. **7** Ba zato ba tsammani sai mala'ikan Ubangiji ya bayyana haske kuma ya haskaka a dakin. Ya bugi Bitrus a gefe ya kuma tashe shi ya ce, "Maza, ka tashi!" Sarkokin kuwa suka zube daga hannuwansa. **8** Sa'an nan mala'ikan ya ce masa, "Ka sa rigunarka Yesu Kiristi, wane ni da zan yi hamayya da Allah?" da takalmanka." Bitrus kuwa ya sa. Mala'ikan ya **9** 18 Sa'ad da suka ji haka, ba su kara yin fada ba, fada masa cewa, "Ka yafa mayafinka ka bi ni." **10** Suka wuce suka kuma daukaka Allah, suna cewa, "To, fa, har Bitrus ya bi shi suka fita kurkukun, amma bai ma Al'ummai ma Allah ya sa suka tuba zuwa rai." **11** To, san cewa abin da mala'ikan yake yi tabbatacce ne wadanda suka warwatsu saboda tsananin da ya tashi ba; yana tsammani wahayi yake gani. **12** Da yake tsawon wani titi, nan take mala'ikan ya bar shi. **13** Sai Bitrus ya dawo hankalinsa ya ce, "Yanzu na game da Ubangiji Yesu. **14** Da ya gane muryar Bitrus, ta cika da murna sani ba shakka Ubangiji ne ya aiki mala'ikansa yā cece ni daga hannun Hiridus da kuma dukan mugun fatan Yahudawa." **15** Da ya gane haka, sai ya tafi abu ya kai kunnuwan ikkilisiya a Urushalima, sai kira Markus, inda mutane da yawa suka taru suna kuma ga tabbacin alherin Allah, sai ya yi farin ciki mai aiki a gidan da ake kira Roda ta zo tā ji ko wane Ubangiji da dukan zukatansu. **16** Da ya gane muryar Bitrus, ta cika da murna cike da Ruhu Mai Tsarki da bangaskiya, mutane ta gudu ta koma ba tare da ta bude kofar ba, sai ta masu yawan gaske kuwa suka juya ga Ubangiji. **17** Da ya iso ya kuma ga tabbacin alherin Allah, sai ya yi farin ciki mai aiki a gidan da ake kira Roda ta zo tā ji ko wane Ubangiji da dukan zukatansu. **18** Da ya gane muryar Bitrus, ta cika da murna cike da Ruhu Mai Tsarki da bangaskiya, mutane ta gudu ta koma ba tare da ta bude kofar ba, sai ta masu yawan gaske kuwa suka juya ga Ubangiji. **19** Da ya gane muryar Bitrus, ta cika da murna cike da Ruhu Mai Tsarki da bangaskiya, mutane ta gudu ta koma ba tare da ta bude kofar ba, sai ta masu yawan gaske kuwa suka juya ga Ubangiji. **20** Da safe, hargitsin da ya tashi tsakanin sojojin ba Karami ba ne, a kan abin da ya sami Bitrus. **21** Da ranar da aka shiryu Hiridus, sanye da kayan sarautarsa, ya zauna a gadon sarautarsa ya kuma ya wa mutanen jawabi. **22** Suka tā da murya suka ce, "Wannan muryar wani suka sami goyon bayan Bilastus, amintaccen bawan sarki, sai suka nemi salama, domin sun dogara ga kasar sarkin don samun abincinsu. **23** A ranar da aka shiryu Hiridus, sanye da kayan sarautarsa, ya zauna a gadon sarautarsa ya kuma ya wa mutanen jawabi. **24** Suka tā da murya suka ce, "Wannan muryar wani

allah ne, ba ta mutum ba.” **23** Nan take, domin suka yi bunkasa yayinda suke zama a kasar Masar, Hiridus bai yi wa Allah yabo ba, wani mala’ikan da iko mai girma ya fitar da su daga kasar, **18** ya Ubangiji ya buge shi, tsutsotsi kuwa suka cinye shi kuma jure da halinsu har shekara arba’in a cikin ya kuma mutu. **24** Amma maganar Allah ta ci gaba hamada, **19** ya tumbuke kasashe bakwai a Kan’ana da Karuwa ta kuma bazu. **25** Sa’ad da Barnabas ya kuma ba da kasarsu gādō ga mutanensa. **20** da Shawulu suka kammala aikinsu, sai suka komo Dukan wannan ya dāauki kusan shekaru 450. “Bayan daga Urushalima, tare da Yohanna, wanda ake kira wannan, Allah ya ba su alkalai har zuwa zamanin annabi Sama’ila. **21** Sa’an nan mutanen suka nemi a ba su sarki, Allah kuwa ya ba su Shawulu dan Kish, na kabilar Benyamin, wanda ya yi mulki shekaru arba’in. **22** Bayan an kau da Shawulu, sai ya nafa Dawuda ya zama sarksinsu. Ya kuma yi shaida game da shi cewa, ‘Na sami Dawuda dan Yesse, mutum ne da nake so a zuciyata; shi zai aikata dukan abin da nake so.’ **23** “Daga zuriyar mutumin nan ne Allah ya kawo wa Isra’ila Mai Ceto Yesu, kamar yadda ya yi alkawari. **24** Kafin zuwan Yesu, Yohanna ya yi wa’azin tuba da baftisma ga dukan mutanen Isra’ila. **25** Yayinda Yohanna yake kammala aikinsa ya ce, ‘Wa kuke tsammani ni nake? Ba ni ne shi ba. A’a, amma yana zuwa bayana, wanda ko takalmansa ma ban isa in kunce ba.’ **26** “Ya ku’yan’uwa, ya’yan Ibrahim, da ku kuma Al’ummai masu tsoron Allah, a gare mu ne fa aka aiko wannan safon ceto. **27** Mutanen Urushalima da masu mulkinsu ba su gane da Yesu ba, duk da haka cikin hukunta shi suka cika kalmomin annabawan da ake karantawa kowane Asabbaci. **28** Ko da yake ba su same shi da wani dalilin da ya kai ga hukuncin kisa ba, suka roki Bilatus yā sa a kashe shi. **29** Sa’ad da suka aikata duk abin da aka rubuta game da shi, sai suka saukar da shi daga itacen suka kuma sa shi a kabari. **30** Amma Allah ya tashe shi daga matattu, **31** kuma kwanaki da yawa wadanda suka yi tafiya tare da shi daga Galili zuwa Urushalima suka gan shi. Su ne yanzu shaidu ga mutanenmu. **32** “Muna gaya muku labari mai dadfi cewa abin da Allah ya yi wa kakanninmu alkawari, **33** ya cika mana, mu zuriyarsu, ta wurin tā da Yesu daga matattu. Kamar yadda yake a rubuce a cikin Zabura ta biyu cewa, “Kai ‘Dana ne, yau na zama Uba a gare ka.’ **34** Gaskiyar cewa Allah ya tā da shi daga matattu, a kan ba zai taba rubewa ba, an fadé shi a cikin wadannan kalmomi. “Zan ba ku tsarki da kuma tabbatattun albarkun da na yi wa Dawuda alkawari.’ **35** Haka kuma aka fadá a wani wuri. “Ba za ka yarda Mai Tsarkinka ya ruña ba.’ **36** “Gama sa’ad da Dawuda ya gama hidimar nufin Allah a zamaninsa, sai ya yi barci; aka binne shi tare da kakanninsa jikinsa kuwa ya rubé. **37** Amma wanda Allah ya tā da daga matattu bai ruña ba. **38** “Saboda haka, ‘yan’uwna, ina so ku san cewa ta wurin Yesu ana sanar muku da gafarar zunubi. **39** Ta wurinsa kowa da ya gaskata an kubutar da shi daga dukan abin da Dokar Musa ba tā iya kubutar ba. **40** Ku lura kada abubuwān da annabawa suka fada su faru muku. **41** “Ku duba, ku masu ba’ā, Isra’ila ya zabi kakanninmu; ya kuma sa mutanen

13 A ikkilisiyar da take a Antiyok akwai wadansu annabawa da malamai. Barnabas, Siman wanda ake kira Bañi, Lusiyus mutumin Sairin, Manayen (wanda aka goya tare da Hiridus mai mulki), da kuma Shawulu. **2** Yayinda suna cikin sujada da azumi ga Ubangiji, Ruhu Mai Tsarki ya ce, “Ku kebe mini Barnabas da Shawulu domin aikin da na kira su.” **3** Saboda haka bayan suka yi azumi da addu’ā, sai suka dibiya musu hannuwansu a kansu suka sallame su. **4** Sai su biyu da Ruhu Mai Tsarki ya aika suka gangara zuwa Selusiya suka shiga jirgin ruwa daga can zuwa Saifurus. **5** Da suka isa Salamis, sai suka yi shelar maganar Allah a majami’un Yahudawa. Yohanna yana tare da su a matsayin mai taimakonsu. **6** Suka zaga dukan tsibirin har sai da suka kai Bafos. A can suka sadu da wani mutumin Yahuda mai sihiri, annabin karya, mai suna Bar-Yesu, **7** wanda yake ma’akacin mukaddas Sergiyus Bulus ne. Mukaddas din kuwa mai azanci ne kwarai, ya sa aka kira Barnabas da Shawulu don yana so ya ji maganar Allah. **8** Amma Elimas mai sihirin nan (domin ma’anar sunansa ke nan) ya yi hamaya da maganarsu ya kuma yi kokari ya juyar da mukaddas din daga bangaskiya. **9** Sai Shawulu, wanda kuma ake kira Bulus, cike da Ruhu Mai Tsarki, ya kafa wa Elimas ido ya ce, **10** “Kai dan Iblis ne abokin gāban dukan abin da yake daidai! Kana cike da kowane irin rudi da munafunci. Ba za ka daina karkata hanyoyin da suke daidai na Ubangiji ba?” **11** Ga shi hannun Ubangiji yana gāba da kai. Za ka makance, kuma ba za ka ga rana ba har na wani lokaci.” Nan take, hazo da duhu suka sauko a kansa, ya yi ta lallubawa, yana neman wanda zai yi masa jagora. **12** Sa’ad da mukaddas din ya ga abin da ya faru, sai ya ba da gaskiya, gama ya yi mamaki a kan da koyerwa game Ubangiji. **13** Bulus da abokan tafiyarsa suka tashi daga Bafos a jirgin ruwa zuwa Ferga a Famfiliya inda Yohanna ya bar su ya koma Urushalima. **14** Daga Ferga kuwa suka ci gaba zuwa Antiyok na Fisidiya. A ranar Asabbaci sai suka shiga majami’ a suka zauna. **15** Bayan an yi karatu daga cikin Doka, da kuma Annabawa, sai shugabannin majami’ar suka aika musu suka ce, “Yan’uwa, in kuna da wani sakon karfafawa domin jama’ā, sai ku yi.” **16** Yana mikewa tsaye, sai Bulus ya yi musu alama da hannu ya ce, “Mutanen Isra’ila da kuma ku Al’ummai da kuke wa Allah sujada, ku saurare ni!” **17** Allahn mutanen Isra’ila ya zabi kakanninmu; ya kuma sa mutanen

ku yi mamaki, ku hallaka, gama zan yi wani abu a
zamaninku da ba za ku taba gaskatawa ba ko da
wani ya gaya muku.” **42** Bulus da Barnabas suna fita
daga majami’ar ke nan, sai mutane suka gayyace su
su kara yin maganan nan a kan wadannan abubuwa
a ranar Asabbaci mai zuwa. **43** Da aka sallami jama’a,
Yahudawa da yawa da kuma wadanda suka tuba
suka shiga Yahudanci masu ibada suka bi Bulus da
Barnabas, wadanda suka yi magana musu suka kuma
karfafa su su ci gaba a cikin alherin Allah. **44** A ranar
Asabbaci na biye kusan dukan birnin suka taru don
su ji maganar Ubangiji. **45** Sa’ad da Yahudawa suka
ga taron mutanen, sai suka cika da kishi suka yi ta
munanan maganganu a kan abin da Bulus yake fadi.
46 Sai Bulus da Barnabas suka amsa musu gabagadi,
suka ce, “Ya zama mana dole mu yi muku maganar
Allah da farko. Da yake kun ki ta ba ku kuma ga
kun cancanci rai madawwami ba, to, za mu juya
ga Al’ummai. (*aiōnios g166*) **47** Gama abin da Allah
ya umarce mu ke nan cewa, “Na sa ka zama haske
ga Al’ummai, don ka kawo cetona zuwa iyakokin
duniya.” **48** Sa’ad da Al’ummai suka ji haka, sai suka
yi farin ciki suka daukaka maganar Ubangiji; kuma
duk wadanda aka zaba don samun rai madawwami,
suka gaskata. (*aiōnios g166*) **49** Maganar Ubangiji
kuwa ta bazu a dukan yankin. **50** Amma Yahudawa
suka zuga wadansu mata masu tsoron Allah masu
martaba da kuma wadansu maza masu matsayi a
gari. Suka tā da tsanani ga Bulus da Barnabas, suka
kore su daga yankinsu. **51** Saboda haka suka karkade
kurafafunsu don shaidar a kansu suka kuwa tafi
Ikonyum. **52** Masu bi kuwa suka cika da farin ciki
da kuma Ruhu Mai Tsarki.

14 A Ikonyum Bulus da Barnabas suka shiga
majami’ar Yahudawa yadda suka saba. A can
suka yi magana gabagadi har Yahudawa da Al’ummai
masu yawa suka gaskata. **2** Amma Yahudawan da
suka ki ba da gaskata, suka zuga Al’ummai suka sa
bata tsakaninsu da’yan’uwa. **3** Bulus da Barnabas
kuwa suka dafe sosai a can, suna magana gabagadi
saboda Ubangiji, wanda kuwa ya tabbatar da sakon
alherinsa ta wurinsu su su aikata ayyuka da alamu
masu banmamaki. **4** Mutanen birnin suka rarrabu,
wadansu suka goyi bayan Yahudawa, wadansu
kuma suka goyi bayan manzannin. **5** Yahudawa da
Al’ummai tare da shugabanninsu suka kulla shawara
a tsakaninsu, domin su wulakanta su su kuma jajife
su da duwatsu. **6** Amma suka sami labari suka kuma
gudu zuwa biranen Ikonyum na Listira da Derbe
da kuma kauyukan kewaye, **7** inda suka ci gaba
da wa’azin labari mai dafi. **8** A Listira kuwa akwai
wani gurgu zaune a kafafunsa, wanda gurgu ne tun
haihuwa, kuma bai taña tafiyi ba. **9** Ya kasa kunne
yayinda Bulus yake magana. Bulus kuma ya kafa
masa ido, ya lura cewa yana da bangaskiyar da za tā
warkar da shi **10** sai ya daga murya ya ce, “Tashi

ka tsaya kan kafafunka!” Da jin haka, sai mutumin
ya yi wuf ya kuma fara tafiyi. **11** Sa’ad da taron
suka ga abin da Bulus ya yi, sai suka ihu da harshen
Likayoniyawa, suna cewa, “Alloli sun sauка mana da
siffar mutane!” **12** Sai suka ba wa Barnabas, sunan
Zeyus, Bulus kuma suka kira Hermes domin shi
ne shugaban magana. **13** Firist na Zeyus, wanda
haikalinsa ke bayan birni, ya kawo bijimai da furanni
a kofofin birni domin shi da taron mutanen sun so
su mika musu hadayu. **14** Amma da manzannin nan
Barnabas da Bulus suka ji haka, sai suka yayyage
tufafinsu suka ruga cikin taron, suna ihu suna cewa,
15 “Ya ku mutane, don me kuke yin haka? Ai, mu
ma mutane ne kawai, yan adam ne kamar ku. Mun
kawo muku labari mai dadi ne, muna gaya muku
ku juya daga wadannan abubuwa banza, ku juyo ga
Allah mai rai, wanda ya yi sama da kasa da teku da
kuma dukan abin da yake cikinsu. **16** A zamanin dā,
ya bar dukan kasashe su yi yadda suka ga dama. **17**
Duk da haka bai bar kansa babu shaida ba. Ya nuna
alheri ta wurin ba ku ruwan sama da kuma amfanin
gona a lokutansu; ya ba ku abinci mai yawa ya kuma
cika zukatanku da farin ciki.” **18** Ko da wadannan
kalnomi ma, da Kyar suka hana jama’an nan yin
musu hadaya. **19** Sai wadansu Yahudawa suka zo
daga Antiyok da Ikonyum suka sha kan taron. Suka
jajife Bulus da duwatsu suka kuma ja shi bayan
birni, suna tsammani ya mutu. **20** Amma bayan da
almajiran suka taru kewaye da shi, sai ya tashi ya
koma cikin birni. Kashegari shi da Barnabas suka
tashi zuwa Derbe. **21** Suka yi wa’azin Labari mai dadi
a wannan birni, suka kuma sami almajirai da yawa.
Sai suka koma Listira, Ikonyum da kuma Antiyok,
22 suna gina almajirai suna kuma karfafa su su tsaya
da gaske cikin bangaskiya. Suka ce, “Sai da shan
wahaloli masu yawa za mu shiga mulkin Allah.”
23 Bulus da Barnabas suka nadu musu dattawa a
kowace ikkilisiya, tare da addu’da azumi, suka
mika su ga Ubangiji, wanda suka dogara da shi. **24**
Bayan sun bi ta Fisidiya, sai suka zo cikin Famfiliya,
25 kuma sa’ad da suka yi wa’azi a Ferga, sai suka
gangara zuwa Attaliya. **26** Daga Attaliya kuma suka
shiga jirgin ruwa suka koma Antiyok, inda dā aka
danka su ga alherin Allah saboda aikin da suka
kammala yanzu. **27** Da isarsu a can, sai suka tara
ikkilisiya wuri daya suka ba da rahoton duk abin da
Allah ya aikata ta wurinsu da kuma yadda ya bude
kofer bangaskiya domin Al’ummai. **28** Suka kuma
jima a can tare da almajirai.

15 Wadansu mutane suka gangara daga Yahudiya
zuwa Antiyok suna kuma koya wa’yan’uwa
cewa, “Sai ko an yi muku kaciya bisa ga al’ada da
Musa ya koyar, in ba haka ba, ba za ku sami ceto
ba.” **2** Wannan ya kai Bulus da Barnabas suka shiga
babban gardama da muhawwara da su. Saboda haka

aka nada Bulus da Barnabas tare da wadansu masu wasika. Daga manzanni da dattawa, yan'uwanku. bi, su haura zuwa Urushalima don su ga manzanni Zuwa ga Al'ummai masu bi a Antiyok, Suriya da da dattawa a kan wannan magana. **3** Ikkilisiya ta Silisiya. Gaisuwa. **24** Mun ji cewa, wadansu da sun raka su suka tafi, yayinda suke ratsawa ta Funisiya fita daga cikinmu ba tare da izininmu ba suka kuma da Samariya, suka ba da labari yadda Al'ummai suka dame ku, suna tā da hankalinku ta wurin abin da tuba. Wannan labarin ya sa dukan'yan'uwa suka suka ce. **25** Saboda haka dukanmu mun yarda mu yi murna kwarai. **4** Sa'ad da suka isa Urushalima, zabi wadansu mutane mu kuma aike su wurinku tare sai ikkilisiya da manzanni da kuma dattawa suka da kaunatattun abokanmu Barnabas da Bulus **26** marabce su, sai suka ba su rahoton dukan abin da mutanen da suka sa rayukansu cikin hatsari saboda Allah ya aikata ta wurinsu. **5** Sai wadansu daga sunan Ubangijinmu Yesu Kiristi. **27** Saboda haka cikin masu bin da suke na kungiyar Farisiyawa suka muna aika Yahuda da Sila don su tabbar muku da miķe tsaye suka ce, "Dole ne a yi wa Al'ummai baki abin da muka rubuta. **28** Ya gamshe Ruhu Mai kaciya a kuma bukace su su yi biyayya da dokokin Tsarki da mu ma kada a dora muku nauyi fiye da na Musa." **6** Sai manzanni da dattawa suka taru don su wadannan abubuwa. **29** Ku guji abincin da aka yi duba maganar. **7** Bayan aka yi muhawwara da sosai, wa alloli hadaya, da jini, da naman dabbar da aka sai Bitrus ya miķe tsaye ya yi musu jawabi ya ce, murde da kuma fasikanci. Za ku kyauta in kun kiyaye "Yan'uwa, kun san cewa a kwanakin haya Allah ya wadannan abubuwa. Ku huta lafiya. **30** Aka sallami yi zafe a cikinku don Al'ummai su ji daga lebunana mutanen sai suka gangara zuwa Antiyok, inda suka sakon bishara su kuma gaskata. **8** Allah, wanda tara ikkilisiya wuri daya suka ba da wasikar. **31** ya san zuciya, ya nuna cewa ya karbe su ta wurin Mutanen suka karantata suka kuma yi farin ciki ba su Ruhu Mai Tsarki, kamar yadda ya ba mu. **9** saboda sakonta mai karfafawa. **32** Yahuda da Sila, Bai nuna bambanci tsakaninmu da su ba, gama ya wadanda su kansu annabawa ne, suka yi magana tsarkake zukatansu ta wurin bangaskiya. **10** To, fa, sosai don su gina su kuma karfaf'a yan'uwa. **33** Bayan don me kuke kokari ku gwada Allah ta wurin dora suka yi'yan kwanaki a can, sai'yan'uwa suka sallame wa almajiran nan kayan da mu ko kakanninmu ba su da albarkar salama su dawo wurin wadanda suka mu iya dauka ba? **11** A'al Mun gaskata cewa ta wurin aike su. **35** Amma Bulus da Barnabas kuwa suka alherin Ubangiji Yesu ne muka sami ceto, kamar yadda su ma suka samu." **12** Sai duk taron suka yi yi koyarwa suka kuma yi wa'azin maganar Ubangiji. tsit yayinda suke sauraron Barnabas da Bulus suna **36** Bayan'yan kwanaki sai Bulus ya ce wa Barnabas, ba da labari game da ayyuka da kuma abubuwan "Mu koma mu ziyarci'yan'uwa a duk garuruwan banmamakin da Allah ya yi a cikin Al'ummai ta da muka yi wa'azin bisharar Ubangiji mu ga yadda wurinsu. **13** Da suka gama, sai Yakub ya yi magana suke." **37** Barnabas ya so Yohanna, wanda ake kira ya ce, "Yan'uwa, ku saurare ni. **14** Siman ya bayyana Markus ya tafi tare da su, **38** amma Bulus bai ga mana yadda Allah da farko ya nuna damuwarsa ya kyautu ya tafi da shi ba, domin ya yashe su a ta wurin daukan mutane daga cikin Al'ummai su Famfiliya bai kuwa ci gaba tare da su a aikin ba. zama nasa. **15** Kalmomin annabawa sun yi daidai **39** Suka sami sabanin ra'ayi tsakaninsu har suka da wannan, kamar yadda yake a rubuce cewa, **16** rabu. Barnabas ya dauki Markus suka shiga jirgin "Bayan wannan zan koma in kuma sāke gina tentin ruwa zuwa Saifurus, **40** amma Bulus ya zabi Sila Dawuda da ya rushe. Kufansia zan sāke gina, in kuma suka kuwa tashii, bayari'yan'uwa suka danka su ga mai da shi, **17** don ragowar mutane su nemi Ubangiji, alherin Ubangiji. **41** Ya ratsa ta Suriya da Silisiya, kuma duk Al'umman da suke kira bisa sunana, in ji yana karfafa ikkilisiyoyi.

18 Bulus ya kai Derbe sa'an nan kuma zuwa aka sami tun zamanai. (**aiōn 9165**) **19** "Saboda haka, a ganina, kada mu matsu wa Al'ummai wadanda suke juyowa ga Allah. **20** A maimakon haka, ya kamata mu rubuta musu cewa, su guji abincin da alloli suka kazantar, da fasikanci, da naman dabbar da aka murde da kuma jini. **21** Gama Musa ya yi wa'azi a kowace birni tun zamanin dā, ana kuma karanta shi a majami'u kowane Asabbaci." **22** Sai manzanni da dattawa, tare da dukan ikkilisiya, suka yanke shawara su zabi wadansu daga cikin mutanensu su kuma aike su zuwa Antiyok tare da Bulus da Barnabas. Sai suka zabi Yahuda (wanda ake kira Barsabbas) da kuma Sila, mutum biyu da suke shugabanni cikin'yan'uwa. **23** Tare da su suka aika da wannan **16** Bulus ya so ya dauke shi a tafiyar, saboda haka ya yi masa kaciya, domin Yahudawan da suke da zama a wurin, don duk sun san cewa mahaifinsa mutumin Hellenawa ne. **4** Yayinda suke tafiyar daga gari zuwa gari, suka dinga ba da shawarwarin da manzanni da dattawa a Urushalima suka zartar domin mutane su kiyaye. **5** Saboda haka ikkilisiyoyi suka ginu cikin bangaskiya suka kuma yi girma suka yi ta karuwa kowace rana. **6** Bulus da abokan tafiyarsa suka zazzaga dukan

yankin Firjiya da Galatiya, don Ruhu Mai Tsarki ya jijiga. Nan da nan sai duk kofofin kurkukun suka hana su yin wa'azi a lardin Asiya. **7** Da suka isa bubbude, sarkokin kowa kuma suka fabballe. **27** Mai kan iyakar Misija, suka yi kokari su shiga Bitiniya, gadin kurkukun ya farda daga barci, sa'ad da ya ga amma Ruhun Yesu bai yarda musu ba. **8** Saboda kofofin kurkukun a bude, sai ya zare takobinsa yana haka suka ratsa Misija suka zo Toruwus. **9** Da dare shirin kashe kansa domin ya dauka'yan kurkukun Bulus ya ga wahayin wani mutumin Makidoniya sun gudu. **28** Amma Bulus ya yi ihu ya ce, "Kada ka yana tsaye yana rokonsa cewa, "Ka zo Makidoniya yi wa kanka lahan! Dukanmu muna nan!" **29** Mai ka taimake mu." **10** Bayan Bulus ya ga wahayin, gadin kurkukun ya kira a kawo fitilu, ya ruga ciki ya muka shirya nan take mu tashi zuwa Makidoniya, fadi yana rawan jiki a gabon Bulus da Sila. **30** Sai ya mun tabbata cewa, Allah ya kira mu mu yi musu fito da su waje ya kuma tambaye su ya ce, "Ranku ya wa'azin bishara. **11** Daga Toruwus muka tashi zuwa dade, me zan yi domin in sami ceto?" **31** Suka amsa teku muka kuma shiga jirgin ruwa muka mife kai suka ce, "Ka gaskata da Ubangiji Yesu, za ka sami tsaye zuwa Samotiras, kashegari kuma muka nufi ceto, kai da iyalinka." **32** Sa'an nan suka yi masa Neyafolis. **12** Daga can muka tafi Filibbi, wata babbar maganar Ubangiji shi da kuma dukan sauran da suke alkaryar Roma wadda kuma take babban birni a gidansa. **33** A wannan sa'a na daren, mai gadin gundumar Makidoniya. Muka zauna a can kwanaki kurkukun ya dauke su ya wanke musu raunukansu; masu yawa. **13** A Asabbaci, muka fita kofar birnin nan take aka yi masa baftisma da dukan iyalinsa. **34** zuwa bakin kogi, inda muke tsammani za mu sami Sai mai gadin kurkukun ya kawo su cikin gidansa wurin yin addu'a. Muka zauna muka fara yin wa ya ba su abinci; ya kuwa cika da murna don ya matan da suka taru a can magana. **14** Daya daga gaskata da Allah, shi da dukan iyalinsa. **35** Da gari ya cikin wafanda suka saurare mu mace ce mai suna waye, sai alkalan suka aika ma'aikatansu wajen mai Lidiya, mai sayar da yadunan jan garura masu tsada gadin kurkukun da umarni cewa, "Ka saki mutanen daga birnin Tiyatira, mai yi wa Allah sujada. Ubangiji nan." **36** Sai mai gadin kurkukun ya gaya wa Bulus ya bude zuciyarta har ta karbi sakon Bulus. **15** Da cewa, "Alkalai sun ba da umarni a sake ku kai da aka yi mata baftisma tare da iyalin gidanta, sai ta Sila. Yanzu sai ku tafi. Ku sauva lafiya." **37** Amma gayyace mu zuwa gidanta. Ta ce, "In kun amince Bulus ya ce wa ma'aikatan, "Sun yi mana duka a ni mai bi ce cikin Ubangiji, sai ku zo ku sauva a fili ba tare da shari'a ba, ko da yake mu'yan kasar gidana." Sai ta kuwa rinyaye mu. **16** Wata rana muna Roma ne, suka kuma jefa mu cikin kurkukun. Yanzu tafiya zuwa wurin yin addu'a, sai muka sadu da suna so su fitar da mu a boye? A'a! Sai dai su zo da wata baranya mai ruhun aljanai mai duba. Takan kansu su rako mu waje." **38** Sai ma'aikatan suka fada samo wa mutanen kudi da yawa, duban da take wa alkalan wannan, da suka ji cewa Bulus da Sila yi. **17** Wannan yarinya kuwa ta bi Bulus da kuma Romawa ne, sai suka ji tsoro. **39** Sai suka zo don su sauranmu, tana ihu tana cewa, "Wadannan mutane roke su, suka yi musu rakiya daga kurkukun, suna bayin Allah Mafi Daukaka ne, suna sanar da ku rokon su bar birnin. **40** Bayan Bulus da Sila suka hanyar ceto." **18** Ta yi ta fadin haka har kwanaki fita daga kurkukun, sai suka tafi gidan Lidiya, inda masu yawa. A karshe Bulus ya damu kwarai sai ya suka sadu da'yan'uwa suka kuma karfafa su. Sa'an juya ya ce wa aljanin, "A cikin sunan Yesu Kiristi na nan suka tafi.

17 Da suka bi ta Amfifolis da Afolloniya, sai suka isa Tessalonika, inda akwai majami'ar Yahudawa. **2** Kamar yadda ya saba, Bulus ya shiga majami'ar, ranakun Asabbaci uku ya yi ta yin muhawwara da su daga cikin Nassosi, **3** yana musu bayani da tabbatwarra cewa dole Kiristi ya sha wahala ya kuma tashi daga matattu. Ya kuma ce, "Wannan Yesu da nake sanar muku shi ne Kiristi." **4** Wadansu Yahudawa suka amince suka kuma bi Bulus da Sila, haka ma Hellenawa da yawa masu tsoron Allah da kuma manyan mata ba kadan ba. **5** Amma Yahudawa suka yi kishi; saboda haka suka tattara'yan iska daga kasuwa, suka shirya wata kungiya, suka ta da tarzoma a birni. Suka ruga zuwa gidan Yason suna neman Bulus da Sila don su kawo su a gabon tarzon. **6** Amma da ba su same su ba, sai suka ja Yason da wadansu'yan'uwa zuwa gabon mahukuntan birnin, suna ihu suna cewa, "Wadannan mutanen da suke ta da fitina ko'ina a duniya sun iso nan, **7** Yason

kuwa ya karbe su a gidansa. Dukansu suna karya dokokin Kaisar, suna cewa akwai wani sarki, wanda Yason da sauran su biya kudin saki sa'an nan suka sallame su. **10** Da dare ya yi, sai'yan'uwa suka sallami Bulus da Sila su tafi Bereya. Da suka isa can, sai suka shiga majami'ar Yahudawa. **11** Bereyawa kuwa sun fi Tessalonikawa hankali, gama sun karbi sakon marmari kwarai, suka kuma yi ta yin bincike Nassosi kowace rana su ga ko abin da Bulus ya fada gaskiya ne. **12** Yahudawa da yawa suka gaskata, haka ma wadansu manyan matan Hellenawa da kuma mazan Hellenawa da yawa. **13** Da Yahudawan da suke a Tessalonika suka ji cewa Bulus yana wa'azin maganar Allah a Bereya, sai suka je can ma, suna zuga taro suna kuma tā da hankalinsu. **14** Nan da nan'yan'uwa suka sa Bulus yā tafi bakin teku, amma jiransu a Atens, ya damu kwarai da ya ga birnin cike da gumaka. **17** Saboda haka ya yi ta muhawwara a majami'a da Yahudawa da kuma Hellenawa masu tsoron Allah, haka kuma da wadanda yake tararwa a bakin kasuwa. **18** Wata fungiyar Afikuriya da kuma masu bin ussan ilimin Sitoyik suka fara gardama da shi. Wadansunsu suka ce, "Mene ne mai surutun nan yake kokarin fadi?" Wadansu suka ce, "Kamar yana wa'azin bakin alloli ne." Sun fada haka ne domin Bulus yana wa'azin labari mai dadi game da Yesu da kuma tashin matattu. **19** Sai suka dauke shi suka kawo shi wurin taron Areyofagus, inda suka ce masa, "Ko za mu san mene ne sabon koyerwan nan ya kunsa da kake yi? **20** Kana kawo mana ra'ayoyin da suke baiko a gare mu, kuma muna so mu san mene ne suke nufi." **21** (Duk Atenawa da bakin da suke zama a can suna zamari kashe wando ne kawai kuma ba abin da suke yi sai dai tadi da kuma jin sababbin ra'ayoi.) **22** Sai Bulus ya mike tsaye a tsakiyar taron Areyofagus ya ce, "Ya ku mutanen Atens! Na dai lura cewa ta kowace hanya ku masu addini ne kwarai. **23** Gama sa'ad da nake zagawa, na lura da kyau da abubuwan da kuke bauta wa, har ma na tarar da wani bagade da wannan rubutu, Ga Allahn da ba a sani ba. To, abin nan da kuke yi wa sujada a matsayin abin da ba ku sani nan ba shi ne zan sanar da ku. **24** "Allahn da ya halicci duniya da kome da yake cikinta shi ne Ubangjin sama da kasa, ba ya kuma zama a haikalid da aka gina da hannuwa. **25** Ba a kuma yin masa hidima da hannun mutum, sai ka ce mai bukatan wani abu, domin shi kansa ne ke ba wa dukan mutane rai da numfashi da kuma kome. **26** Daga mutum daya, ya halicci kowace al'ummar mutane, don su zauna a duk duniya; shi ne kuma ya

kaddara lokuta bisa ga tsarinsu da kuma inda za su kasance. **27** Allah ya yi wannan domin mutane ake kira Yesu." **8** Da suka ji haka, sai hankalin taron su neme shi mai yiwuwa kuma su lalluba su same da na mahukuntan birnin ya tashi. **9** Sai suka sa shi, ko da yake ba shi da nisa daga kowannenmu. **28** 'Gama a cikinsa ne muke rayuwa muke motsi muka kuma kasance.' Yadda wadansu mawa'anku mu zuriyar Allah ce, kada mu yi tsamman ni cewa kamannin Allah yana kama da zinariya ko azurfa ko dutse, siffar da mutum ya kago ta wurin dabararsa. **30** A dā Allah ya kawar da Allah ya kawar da kai ga zamanin jahilci, amma yanzu ya umarci dukan mutane a ko'ina su tuba. **31** Gama ya sa ranar da zai yi wa duniya shari'a da adalci ta wurin mutumin da ya nada. Ya riga ya ba da tabbacin wannan ga dukan mutane ta wurin tā da shi daga matattu." **32** Sa'ad da suka ji maganar tashin matattu, wadansunsu suka yi tsaki, amma wadansu suka ce, "Muna so mu kara Sila da Timoti suka dakata a Bereya. **15** Mutanen jin ka a kan wannan batu." **33** Da wannan, Bulus ya bar Majalisar. **34** Wadansu mutane kima suka zama mabiyen Bulus suka kuwa gaskata. A cikinsu kuwa akwai Diyonasiyus dan Majalisar Areyofagus, haka kuma wata mace mai suna Damaris, da wadansu dai haka.

18 Bayan haka, Bulus ya bar Atens ya tafi Korint. **2** A can ya sadu da wani mutumin Yahuda mai suna Akwila, dan garin Fontus, wanda ya je can ba da dadewa ba daga Italiya tare da matarsa Firiskila, gama Kalaudiyyus ya umarci dukan Yahudawa su bar Roma. Sai Bulus ya tafi yā gan su, **3** da yake shi ma mai dinkin tenti ne kamar su, sai ya zauna ya yi aiki tare da su. **4** Kowace Asabbaci kuwa yakan yi muhawwara a majami'a, yana kokeri yā rinjayi Yahudawa da Hellenawa. **5** Sa'ad da Sila da Timoti suka iso daga Makidoniya, sai Bulus ya ba da kansa ga yin wa'azi kadai, yana tabbatar wa Yahudawa cewa Yesu shi ne Kiristi. **6** Amma sa'ad da Yahudawa suka yi hamayya da Bulus suka kuma shiga zaginsa, sai ya karkade tufafinsa a cikin rashin yarda, ya ce musu, "Alhakinku yana a kanku! Ba ni da wani laifi. Daga yanzu zan tafi wajen Al'ummai." **7** Sai Bulus ya bar majami'ar ya kuma tafi kofar da take kusa da gidan Titus Yustus, mai yi wa Allah sujada. **8** Kirisbus, shugaban majami'a, da dukan iyalinsa suka gaskata Ubangiji; Korintiyawa masu yawa kuwa da suka ji shi suka gaskata, aka kuwa yi musu baftismia. **9** Wata rana da dad dare, Ubangiji ya yi magana da Bulus a cikin wahayi ya ce, "Kada ka ji tsoro; ka ci gaba da yin magana, kada ka yi shiru. **10** Gama ina tare da kai, ba kuma wanda zai fādā maka ya cuce ka, domin ina da mutane da yawa a wannan birni." **11** Saboda haka Bulus ya zauna a nan har shekara daya da rabi, yana koya musu maganar Allah. **12** Yayinda Galliyo yake mukaddas Akayya, Yahudawa suka hada kai suka tasar wa Bulus, suka kuwa kawo shi cikin kotu. **13** Suka yi zarge cewa, "Wannan

mutum yana rarrashin mutane su yi wa Allah sujada a hanyoyin da suka saba wa doka." **14** A daidai sa'ad da Bulus yana shirin yin magana, sai Galliyo ya ce wa Yahudawan, "Da a ce ku Yahudawa kuna gunaguni game da munafunci, ko kuma wani babban laifi, da sai in iya sauraronku. **15** Amma da yake ya shafi gardama ce game da kalmomi da sunaye da kuma dokarku, sai ku ji da ita da kanku. Ni ba zan zama mai shari'a kan irin wadannan abubuwa ba." **16** Saboda haka ya kore su. **17** Sai duk suka juya kan Sostenes shugaban majami'a suka yi masa düka a gabon kotun. Amma Galliyo ko yă kula. **18** Bulus kuwa ya ci gaba da zama a Korint na'yan kwanaki. Sa'an nan ya bar'yan'uwa ya shiga jirgin ruwa zuwa Suriya tare da Firiskila da Akwila. Kafin ya tashi, ya aske kansa a Kenkireya saboda alkawarin da ya yi. **19** Suka isa Afisa, inda Bulus ya bar Firiskila da Akwila. Shi kansa ya shiga majami'a ya kuma yi muhawwara da Yahudawa. **20** Sa'ad da suka roke shi ya kara'yan kwanaki da su, bai yarda ba. **21** Amma da yake barin wurin, ya yi alkawari cewa, "Zan dawo in Allah ya yarda." Sa'an nan ya tashi daga Afisa a jirgin ruwa. **22** Sa'ad da ya sauka a Kaisariya, sai ya haura ya gai da ikkilisiya sa'an nan ya gangara zuwa Antiyok. **23** Bayan ya yi'yan kwanaki a Antiyok, Bulus ya tashi daga can ya zaga ko'ina a yankin Galatiya da Firiji, yana karfafa dukan almajirai. **24** Ana cikin haka sai wani mutumin Yahuda mai suna Afollos, dan Kasar Alekzandariya, ya zo Afisa. Shi masani ne, yana da cikakken sani na Nassosi. **25** An horar da shi a hanyar Ubangiji, ya kuma himma kwarai a magana, ya kuma yi koyerwa game da Yesu, daidai, ko da yake baftismar Yohanna ce kadai ya sani. **26** Sai ya fara magana gabagadi a majami'a. Sa'ad da Firiskila da Akwila suka ji shi, sai suka gayyace shi gidansu suka kara bayyana masa hanyar Allah sosai. **27** Sa'ad da Afollos ya so ya tafi Akayya, sai'yan'uwa suka karfafa shi suka kuma rubuta wa almajiran da suke can da su marabce shi. Da isowarsa, ya zama da taimako kwarai ga wadanda ta wurin alheri suka gaskata. **28** Gama da kwazo ya karyata Yahudawa a muhawwara a fili, yana tabbatar daga Nassosi cewa Yesu shi ne Kiristi.

Tsarki ya sauka musu, suka kuwa yi magana da harsuna, suka kuma yi annabci. **7** Mutane kuwa su wajen mutum goma sha biyu ne. **8** Bulus ya shiga majami'a ya yi magana gabagadi a can na watanni uku, yana muhawwara yana kuma rinjayarsu game da mulkin Allah. **9** Amma wadansunsu suka taurara; suka ki su gaskata kuma a gabon jama'a suka yi bakar magana game da Hanyar. Bulus kuwa ya bar su. Ya tafi tare da almajirai ya dinga tattaunawa da su kullum a babban dakin jawabi na Tirannus. **10** Wannan ya ci gaba har shekara biyu, sai da ya sa dukan Yahudawa da Hellenawa da suke zaune a lardin Asiya suka ji maganar Ubangiji. **11** Allah ya yi ayyukan banmamakin da suka wuce misali ta hannu Bulus, **12** har ma ana kai hankicif da adikan da suka taba jikinsa wa marasa lafiya, suka kuwa warke daga cututtukansu mugayen ruhohi kuma suka rabu da su. **13** Wadansu Yahudawa masu yawo gari-gari suna fitar da mugayen ruhohi suka yi kokari su yi amfani da sunan Ubangiji Yesu a kan wadanda suke da aljanu. Suna cewa, "A cikin sunan Yesu wanda Bulus yake wa'azi, na umarce ku, ku fito." **14** Ya'ya bakwai maza na Sikeba, wani babban firist na Yahudawa, suna yin haka. **15** Wata rana mugun ruhu ya amsa musu ya ce, "Yesu kam na sani, Bulus kuma na sani, amma ku kuma su wane ne?" **16** Sai mutumin da yake da mugun ruhun ya fâda musu ya sha karfinsu duka. Ya yi musu dûkan tsyia har suka fita a guje daga gidan tsirara jini yana zuba. **17** Da Yahudawa da Hellenawan da suke zama a Afisa suka ji wannan labari sai duk tsoro ya kama su, aka kuwa darjanta sunan Ubangiji Yesu kwarai. **18** Da yawa cikin wadanda suka gaskata yanzu suka zo a fili suka furtu mugayen ayyukansu. **19** Wadansu masu yin sihiri suka kawo nadaddun littattafansu wuri daya suka kuwa kône su a gabon jama'a. Sa'ad da aka lissafta yawan kudin nadaddun littattafan nan, sai jimillar ta kai darik dubu hamsin. **20** Ta haka maganar Ubangiji ta bazu ko'ina ta kuma yi karfi. **21** Bayan dukan wannan ya faru, sai Bulus ya yanke shawara ya ratsa Makidoniya da Akayya in za shi Urushalima. Ya kuma ce, "Bayan na tafi can, dole in ziyyarci Roma ita ma." **22** Sai ya aiki

19 Lokacin da Afollos yake a Korint, Bulus ya bi hanyar da ta ratsa ta Asiya ya zo Afisa. A can ya sadu da wadansu almajirai, 2 sai ya tambaye, su ya ce, "Kun karbi Ruhu Mai Tsarki sa'ad da kuka gaskata?" Suka amsa suka ce, "A'a, ba mu ma san akwai Ruhu Mai Tsarki ba." 3 Saboda haka Bulus ya yi tambaya ya ce, "To, wace baftisma aka yi muku?" Suka ce, "Baftismar Yohanna." 4 Bulus ya ce, "Ai, baftismar Yohanna, baftisma ce ta tuba. Ya ce wa mutane su gaskata a wani wanda yake zuwa bayansa, wato, Yesu." 5 Da ji wannan, sai aka yi musu baftisma a cikin sunan Ubangiji Yesu. 6 Da Bulus ya dibiya musu hannuwansa, sai Ruhu Mai

Tsarki ya sauaka musu, suka kuwa yi magana da harsuna, suka kuma yi annabci. 7 Mutane kuwa su wajen mutum goma sha biyu ne. 8 Bulus ya shiga majami'a ya yi magana gabagadi a can na watanni uku, yana muhawwara yana kuma rinjayarsu game da mulkin Allah. 9 Amma wadansunsu suka taurara; suka ki su gaskata kuma a gabon jama'a suka yi bakar magana game da Hanyar. Bulus kuwa ya bar su. Ya tafi tare da almajirai ya dinga tattaunawa da su kullum a babban dakin jawabi na Tirannus. 10 Wannan ya ci gaba har shekara biyu, sai da ya sa dukan Yahudawa da Hellenawa da suke zaune a lardin Asiya suka ji maganar Ubangiji. 11 Allah ya yi ayyukan banmamakin da suka wuce misali ta hannu Bulus, 12 har ma ana kai hankicif da adikan da suka taba jikinsa wa marasa lafiya, suka kuwa warke daga cututtukansu mugayen ruhohi kuma suka rabu da su. 13 Wadansu Yahudawa masu yawo gari-gari suna fitar da mugayen ruhohi suka yi kokari su yi amfani da sunan Ubangiji Yesu a kan wadanda suke da aljanu. Suna cewa, "A cikin sunan Yesu wanda Bulus yake wa'azi, na umarce ku, ku fito." 14 'Ya'ya bakwai maza na Sikeba, wani babban firist na Yahudawa, suna yin haka. 15 Wata rana mugun ruhu ya amsa musu ya ce, "Yesu kam na sani, Bulus kuma na sani, amma ku kuma su wane ne?" 16 Sai mutumin da yake da mugun ruhun ya fāda musu ya sha karfinsu duka. Ya yi musu dūkan tsiya har suka fita a guje daga gidan tsirara jini yana zuba. 17 Da Yahudawa da Hellenawan da suke zama a Afisa suka ji wannan labari sai duk tsoro ya kama su, aka kuwa darjanta sunan Ubangiji Yesu kwarai. 18 Da yawa cikin wadanda suka gaskata yanzu suka zo a fili suka furtu mugayen ayyukansu. 19 Wadansu masu yin sihiri suka kawo nadaddun littattafansu wuri daya suka kuwa kone su a gabon jama'a. Sa'd da aka lissalta yawan kudin nadaddun littattafan nan, sai jimillar ta kai darik dubu hamsin. 20 Ta haka maganar Ubangiji ta bazu ko'ina ta kuma yi karfi. 21 Bayan dukan wannan ya faru, sai Bulus ya yanke shawara ya ratsa Makidoniya da Akayya in za shi Urushalima. Ya kuma ce, "Bayan na tafi can, dole in ziyarci Roma ita ma." 22 Sai ya aiki biyu daga cikin masu taimakonsa, Timoti da Erastus, zuwa Makidoniya, yayinda shi kuwa ya dan dakata a lardin Asiya. 23 Kusan wannan lokaci sai aka yi wani babban hargitsi game da wannan Hanyar. 24 Wani makerin azurfa, mai suna Demetiriyus wanda yake kera siffar dakunan tsafin Artemis da azurfa, ba Karamin ciniki yake kawo wa mutane masu sana'an nan ba. 25 Sai ya tara su wuri daya, tare da masu irin wannan sana'ar ya ce, "Ku jama'a, kun san munu samun kudin shiga sosai daga wannan sana'a. 26 Kuma kuna ji kuna gani yadda Bulus din nan ya shawo kan mutane da yawa ya kuma sa suka baude a nan a Afisa da dukan lardin Asiya. Yana cewa alloli

da mutum ya kera ba alloli ba ne ko kadān. **27** Akwai muka tashi daga Filibbi a jirgin ruwa bayan Bikin hatsari, ba kawai cewa sana'armu za tā rasa sunanta Burodi Marar Yisti bayan kuma kwana bijar muka mai daraja ba, amma za a yi banza da dakin tsafin sadu da sauran a Toruwās, inda muka zauna kwana Artemis alliyarmu mai girma, alliyar kanta wadda bakwai. **7** A ranar farko ta mako muka taru wuri ake bauta a ko'ina a yankin Asiya da kuma duniya, daya don gutsuttsura burodi. Bulus ya yi wa mutane za a raba ta da darajarta.” **28** Da suka ji haka, sai magana, don yana niyyar tashi kashegari, sai ya yi suka yi fushi kwarai suka fara ihu suna cewa, “Girma ta yin magana har tsakar dare. **8** Akwai fitilu da ta tabbata ga Artemis ta Afisawal!” **29** Jim kadān yawa a dakin gidan saman da muka taru. **9** Akwai sai hayaniya ta tashi a dukan birnin. Sai mutane wani saurayi zaune a taga mai suna Yitikus, wanda suka cafke Gayus da Aristarkus, abokan tafiyar Bulus barci mai nauyi ya dauke shi yayında Bulus yake ta daga Makidoniya, suka ruga da zuwa fili da nufi tsawaita magana. Sa'ad da yake barci, sai ya fādī daya. **30** Bulus ya so ya bayyana a gabān taron, daga gidan sama a hawa ta uku aka kuma dauke amma almajirai ba su bar shi ba. **31** Har wadansu shi matacce. **10** Sai Bulus ya sauка, ya mīkē a kan shugabannin lardin ma, abokan Bulus, suka aika saurayin ya rungume shi ya ce, “Kada ku damu, masa suna rokonsa kada yā kuskura ya shiga filin yana da rai!” **11** Sai ya koma dakin da yake a gidan nan. **32** Taron kuwa ya rude. Wadansu suna ihu sama, ya gutsuttsura burodi ya kuma ci. Bayan ya yi suna ce abu kaza, wadansu kuma wani abu dabam. magana har gari ya waye, sai ya tafi. **12** Mutanen Yawancin mutane kuma ba su ma san abin da ya sa suka dauki saurayin da rai zuwa gida suka kuma suke a wurin ba. **33** Yahudawa suka tura Alekzanda ta'azantu kwarai da gaske. **13** Mu kuwa muka ci gaba, sai wadansu a taron suka riķa yin masa ihu. gaba zuwa jirgin ruwan muka tashi muka nufi Assos Sai ya dgaga hannu don a yi shiru don yā kāre kansa inda za mu dauki Bulus. Ya yi wannan shirin don a gabān mutane. **34** Amma sa'ad da suka gane shi zai tafi can da kafa. **14** Da ya same mu a Assos, sai mutumin Yahuda ne, sai duk suka yi ihu gaba daya muka dauke shi a jirgin ruwan muka zo Mitilen. **15** na kusa sa'a biyu, suna cewa, “Girma ta tabbata ga Kashegari muka tashi cikin jirgin ruwa daga can Artemis ta Afisawal!” **35** Sai magatakardar birnin muka zo gefen Kiyos. Kwana daya bayan wannan, sai ya sa taron su yi shiru, sa'an nan ya ce, “Mutanen muka ketare zuwa Samos, kashegari kuma muka iso Afisa, ashe duk dunia ba tā san cewa birnin Afisa Miletus. **16** Bulus ya yanke shawara yā wuce Afisa a ce mai lura da haikalın Artemis mai girma da kuma jirgin ruwa don kada yā bata lokaci a lardin Asiya, siffarta da ya fādī daga sama ba? **36** Saboda haka, gama yana sauri yā kai Urushalima, in ya yiwu ma, a da yake ba dama a yi müsün wannan gaskiya, ya ranar Fentekos. **17** Daga Miletus, Bulus ya aika zuwa kamata ku natsu kada ku yi kome da garaje. **37** Kun Afisa a kira dattawan ikkilisiya. **18** Da suka iso, sai ya kawo mutanen nan a nan, gashi kuwa ba su yi fashin ce musu, “Kun san irin zaman da na yi tun lokacin haikalı ba, ba su kuwa sabā wa alliyarmu ba. **38** To, da na zauna da ku, daga ranar farkon da na zo cikin in haka ne, in Demetiriyus da abokan sana'arsa suna lardin Asiya. **19** Na bauta wa Ubangiji da matukar da wata magana game da wani ai, kotuna suna nan a tawali' u har da hawaye, da gwagwarmaya iri-irin bude, akwai kuma mukaddasai. Suna iya kai kara. **39** da na sha game da makircin Yahudawa. **20** Kun In kuma akwai wani abu har yanzu da kuke so ku san cewa ban yi wata-wata yin muku wa'azi game kawo, dole a daidaita shi a majalisa. **40** Yadda yake a da duk abin da zai amfanе ku ba amma na koyar yanzu, muna a hatsarin amsa zargin ta da hargitsi da ku a fili da kuma gida-gida. **21** Na yi shela ga saboda abin da ya faru yau. Da yake ba za mu iya ba Yahudawa da Hellenawa cewa dole su juye ga Allah da dalilin da ya sa aka yi wannan hargitsi ba.” **41** cikin tuba su kuma amince da Ubangijinmu Yesu. **22** Bayan da ya fādī haka, sai ya sallami taron.

20 Sa'ad da hayaniyar ta kwanta, sai Bulus ya aika a kira almajiran, kuma bayan ya karfafa su, sai ya yi bankwana ya tafi Makidoniya. **2** Ya ratsa wurin yana karfafa mutanen da kalmomi masu yawa, a karshe kuma ya kai Giris, **3** inda ya zauna wata uku. Da yake Yahudawa sun fulla masa makirci, a lokacin da yake shirin tashi cikin jirgin ruwa zuwa Suriya, sai ya yanka shawara yā koma ta Makidoniya. **4** Sai Sofater dan Fairrus daga Bereya, Aristarkus da Sekundus daga Tessalonika, Gayus daga Derbe, Timoti ma, da Tikikus da Turofimus daga lardin Asiya suka tafi tare da shi. **5** Wadannan mutane suka sha gaba suka kuma jira mu a Toruwās. **6** Amma

muka tashi daga Filibbi a jirgin ruwa bayan Bikin Burodi Marar Yisti bayan kuma kwana bijar muka mai daraja ba, amma za a yi banza da dakin tsafin sadu da sauran a Toruwās, inda muka zauna kwana Artemis alliyarmu mai girma, alliyar kanta wadda bakwai. **7** A ranar farko ta mako muka taru wuri ake bauta a ko'ina a yankin Asiya da kuma duniya, daya don gutsuttsura burodi. Bulus ya yi wa mutane za a raba ta da darajarta.” **8** Da suka ji haka, sai magana, don yana niyyar tashi kashegari, sai ya yi suka yi fushi kwarai suka fara ihu suna cewa, “Girma ta yin magana har tsakar dare. **9** Akwai fitilu da ta tabbata ga Artemis ta Afisawal!” **10** Jim kadān yawa a dakin gidan saman da muka taru. **11** Sai ya koma dakin da yake a gidan nan. **12** Mutanen Yawancin mutane kuma ba su ma san abin da ya sa suka dauki saurayin da rai zuwa gida suka kuma suke a wurin ba. **13** Yahudawa suka tura Alekzanda ta'azantu kwarai da gaske. **14** Da ya same mu a Assos, sai mutumin Yahuda ne, sai duk suka yi ihu gaba daya muka dauke shi a jirgin ruwan muka zo Mitilen. **15** na kusa sa'a biyu, suna cewa, “Girma ta tabbata ga Kashegari muka tashi cikin jirgin ruwa daga can Artemis ta Afisawal!” **16** Bulus ya yanke shawara yā wuce Afisa a ce mai lura da haikalın Artemis mai girma da kuma jirgin ruwa don kada yā bata lokaci a lardin Asiya, siffarta da ya fādī daga sama ba? **17** Daga Miletus, Bulus ya aika zuwa kamata ku natsu kada ku yi kome da garaje. **18** Da suka iso, sai ya kawo mutanen nan a nan, gashi kuwa ba su yi fashin ce musu, “Kun san irin zaman da na yi tun lokacin haikalı ba, ba su kuwa sabā wa alliyarmu ba. **19** To, da na zauna da ku, daga ranar farkon da na zo cikin in haka ne, in Demetiriyus da abokan sana'arsa suna lardin Asiya. **20** Na bauta wa Ubangiji da matukar da wata magana game da wani ai, kotuna suna nan a tawali' u har da hawaye, da gwagwarmaya iri-irin bude, akwai kuma mukaddasai. Suna iya kai kara. **21** Da yake ba za mu iya ba Yahudawa da Hellenawa cewa dole su juye ga Allah da dalilin da ya sa aka yi wannan hargitsi ba.” **22** Cikin tuba su kuma amince da Ubangijinmu Yesu. **23** “Yanzu kuma Ruhu ya tilasta ni, za ni Urushalima, ba tare da sanin abin da zai faru da ni a can ba. **24** Na dai san cewa a kowace birni Ruhu Mai Tsarki yakán gargade ni cewa kurkuku da shan wuya suna jirana. **25** Amma ni ban dauki raina a bakin kome ba, in dai san iya gama tserena in kuma kammala aikin da Ubangiji Yesu ya ba ni aikin shaida bisharar alherin Allah. **26** “Yanzu na san cewa ba ko daya daga cikinku wanda na zazzaga ina muku wa'azin mulkin Allah da zai sāke gamina. **27** Saboda haka, ina muku shela a yau cewa ba ni da alhakin kowa a kaina. **28** Gama ban yi wata-wata a sanar muku dukan nufin Allah ba. **29** Ku lura da kanku da dukan garken da Ruhu Mai Tsarki ya sa ku ku zama masu kula da shi. Ku zama masu kiwon ikkilisiyar Allah,

wadda ya saya da jininsa. **29** Na san cewa bayan na tafi, mugayen kyarketai za su shigo cikinku ba za su kuwa kyale garken ba. **30** Ko cikinku ma mutane za su taso su karkatar da gaskiya don su jowo wa kansu almajirai. **31** Saboda haka ku zauna a fadake! Ku tuna cewa shekara uku, dare da rana ban taba fasa yin wa kowannenku gargadi ba, har da hawaye. **32** “To, yanzu na danka ku ga Allah da kuma ga maganar alherinsa, wadda za ta iya gina ku ta kuma ba ku gado a cikin dukan wafanda aka tsarkake. **33** Ban yi kyashin azurfa ko zinariya ko tufafin kowa ba. **34** Ku kanku kun san cewa hannuwan nan nawa sun biya mini bukatuna da kuma na abokan aikina. **35** Cikin kowane abin da na yi, na nuna muku cewa da irin wannan aiki tukuru don mu taimaki marasa Karfi, muna tunawa da kalmomin da Ubangiji Yesu kansa ya ce, ‘Bayarwa ta fi karfa albarka.’” **36** Da ya fadi haka, ya durfusa tare da dukansu ya yi addu'a. **37** Sai dukansu suka yi kuka suka rungume shi, suka kuma yi masa sumba. **38** Abin da ya fi sa su bakin ciki shi ne maganarsa da ya ce, ba za su kara ganin fuskarsa ba. Sai suka raka shi zuwa wajen jirgin ruwa.

nake ba ma a daure ni kawai ba, amma har ma in mutu a Urushalima saboda sunan Ubangiji Yesu.” **14** Da dai ya ki rarrasluwa, muka yi shiru, muka ce, “Bari Ubangiji ya yi nufinsa.” **15** Bayan haka, sai muka shirya muka kuma haura zuwa Urushalima. **16** Wadansu almajirai daga Kaisariya suka raka mu suka kawo mu gidan Minason, inda za mu sauwa. Shi mutumin Saifurus ne kuma daya daga cikin almajirai na farko. **17** Sa'ad da muka zo Urushalima, yan'uwa suka karbe mu da murna. **18** Kashegari Bulus da sauranmu muka tafi domin mu ga Yakub, dukan dattawan kuwa suna nan. **19** Bulus ya gaishe su ya kuma ba su rahoto dalla-dalla a kan abin da Allah ya yi a cikin Al'ummai ta wurin aikinsa. **20** Da suka ji haka, sai suka yabi Allah. Sa'an nan suka ce wa Bulus, “Ka gani dan'uwa, yawan dubban Yahudawan da suka gaskata, kuma dukansu masu himma ne a wajen bin doka. **21** An sanar da su cewa kana koya wa dukan Yahudawan da suke zama a cikin Al'ummai cewa su juye daga Musa, kana kuma fada musu kada su yi wa'ya'yansu kaciya ko su yi rayuwa bisa ga al'adunmu. **22** To, me za mu yi ke nan? Lalle za su ji cewa ka iso, **23** saboda haka, ka yi abin da

21 Bayan muka rabu da su da kyar, sai muka shiga jirgin ruwa, muka miķe zuwa Kos. Kashegari muka tafi Rods daga can kuma muka je Fatarra. **2** Sai muka sami wani jirgin ruwa da zai ketare zuwa Funisiya, sai muka shiga muka kama tafiya. **3** Bayan muka hangi Saifurus muka wuce shi ta kudu, sai muka ci gaba zuwa Suriya. Muka sauka a Taya, inda jirgin ruwanmu zai sauke kayansa. **4** Da muka sami almajirai a can, sai muka zauna da su kwana bakwai. Ta wurin Ruhu, suka yi kokari su hana Bulus wucewa zuwa Urushalima. **5** Amma da lokacin tashimmu ya yi, sai muka tashi muka ci gaba da tafiyarmu. Dukan almajirai da matansu da'y'a'yan'su suka raka mu har bayan birni, a can kuwa a bakin teku muka durkusa muka yi addu'a. **6** Bayan mun yi bankwana da juna, sai muka shiga jirgin ruwa, su kuwa suka koma gida. **7** Muka ci gaba da tafiyarmu daga Taya muka sauka a Tolemayis, inda muka gai da'yan'uwa muka yi kwana daya tare da su. **8** Da muka tashi kashegari, sai muka isa Kaisariya muka kuma sauka a giđan Filibus mai bishara, daya daga cikin Bakwai din nan. **9** Yana da'y'a'ya huđu'yan mata da ba su yi aure ba, wadanda suka yi annabci. **10** Bayan muka yi'yan kwanaki da dama a can, sai wani annabin da ake kira Agabus ya gangaro daga Yahudiya. **11** Da ya zo wurinmu, sai ya dauki damarar Bulus, ya daura hannuwansa da kafafunsa da ita sa'an nan ya ce, "Ruhu Mai Tsarki ya ce, 'Haka Yahudawan Urushalima za su daure mai wannan đamara su kuma ba da shi ga Al'ummai.'" **12** Sa'ad da muka ji haka, sai mu da mutanen da suke can muka roči Bulus kada yă je Urushalima. **13** Sai Bulus ya amsa ya ce, "Don me kuke kuka kuna kuma bata mini zuciya? A shirye

nake ba ma a daure ni kawai ba, amma har ma in mutu a Urushalima saboda sunan Ubangiji Yesu.” **14** Da dai ya ki rarrasuwa, muka yi shiru, muka ce, “Bari Ubangiji yă yi nufinsa.” **15** Bayan haka, sai muka shiryu muka kuma haura zuwa Urushalima. **16** Wadansu almajirai daga Kaisariya suka raka mu suka kawo mu gidan Minason, inda za mu sauka. Shi mutumin Saifurus ne kuma daya daga cikin almajirai na farko. **17** Sa’ad da muka zo Urushalima, yan’uwa suka karbe mu da murna. **18** Kashegari Bulus da sauranmu muka tafi domin mu ga Ya’kub, dukan dattawan kuwa suna nan. **19** Bulus ya gaishe su ya kuma ba su rahoto dalla-dalla a kan abin da Allah ya yi a cikin Al’ummai ta wurin aikinsa. **20** Da suka ji haka, sai suka yabi Allah. Sa’an nan suka ce wa Bulus, “Ka gani dan’uwa, yawan dubban Yahudawan da suka gaskata, kuma dukansu masu himma ne a wajen bin doka. **21** An sanar da su cewa kana koya wa dukan Yahudawan da suke zama a cikin Al’ummai cewa su juye daga Musa, kana kuma fada musu kada su yi wa’ya’yansu kaciya ko su yi rayuwa bisa ga al’adunmu. **22** To, me za mu yi ke nan? Lalle za su ji cewa ka iso, **23** saboda haka, ka yi abin da muka fada maka. Akwai mutum hudu tare da mu da suka yi alkawari. **24** Ka dauki wadannan mutane, ka tafi da su ku tsarkaka gaba daya, ka kuma biya musu kome don su samu su yi aski. Ta haka kowa zai sani babu gaskiya a wadannan rahotanni game da kai, za a kuma ga cewa kai kanka kana kiyaye dokar. **25** Game da Al’ummai masu bi kuwa, mun yi musu wasi’ka a kan shawararmu cewa su guji abincin da aka mi’ka wa gumaka, da jini, da naman dabbar da aka makure da kuma fasikanci.” **26** Kashegari, sai Bulus ya dauki mutanen ya kuma tsarkake kansa tare da su. Sa’an nan ya tafi haikal domin yă sanar da ranar cikar tsarkakewarsu da kuma ranar da za a ba da sadaka domin kowannensu. **27** Da kwana bakwai din suka yi kusan cika, wadansu Yahudawa daga lardin Asiya suka ga Bulus a haikal. Sai suka zuga taron duka, suka kama shi, **28** suna ihu suna cewa “Mutanen Isra’ila ku taimake mu! Ga mutumin da yake koya wa dukan mutane ko’ina cewa su ki mutanenmu da dokarmu da kuma wannan wuri. Ban da haka ma, ya kawo Hellenawa a cikin filin haikal ya kazantar da wurin nan mai tsarki.” **29** (Dâma can sun ga Turofimus mutumin Afisa a birni tare da Bulus suka yi tsammansi Bulus ya kawo shi filin haikal.) **30** Duk birnin ya rude, mutane suka zaburo da gudu daga kowane gefe. Suka kama Bulus, suka ja shi daga haikal, nan da nan aka rurrufe kofofi. **31** Yayinda suke kokari su kashe shi, sai labari ya kai ga shugaban fungiyar sojan Roma cewa birnin Urushalima duk ta hargitse. **32** Nan da nan ya dibi wadansu hafioso da sooji suka gangara a guje wurin taron. Da masu hargitsin suka ga shugaban fungiyar sojan da sojojinsa, sai suka daina dükân

Bulus. 33 Shugaban kungiyar sojan ya zo ya kama ‘Dan’uwa Shawulu, ka sami ganin garinkal! A daidai shi ya ba da umarni a daure shi da sarkofi biyu. lokacin kuwa na iya ganinsa. 14 “Sa’an nan ya ce, Sa’an nan ya yi tambaya ko shi wane ne, da kuma ‘Allah na kakanninmu ya zabe ka ka san nufinsa abin da ya yi. 34 Wadansu daga cikin taron suka dau kururuwa suna ce abu kaza, wadansu kuma suna ce abu kaza, da yake shugaban kungiyar sojan ya kasa samun ainihin tushen maganar saboda yawan hayaniyar, sai ya yi umarni a kai Bulus barikin soja. 35 Sa’ad da Bulus ya kai baki matakala, sai da sojoji suka daga shi sama saboda tsananin haukan taron. 36 Taron da suka bi suka dinga kururuwa, suna cewa, “A yi da shi!” 37 Da sojoji suka kai gab da shigar da Bulus cikin bariki, sai ya ce wa shugaban kungiyar sojan, “Ko ka yarda in yi magana da kai?” Sai ya amsa ya ce, “Ka iya Girik ne? 38 Ba kai ba ne mutumin Masar nan da ya haddasa tawaye har ya yi jagoray’yan ta’ada dubu hudu zuwa hamada a shekarun baya?” 39 Bulus ya amsa ya ce, “Ni mutumin Yahuda ne, daga Tarshish a Silisiya shahararren birnin nan. In ka yarda bari in yi wa mutane magana.” 40 Da ya sami izini daga shugaban kungiyar sojan, sai Bulus ya tsaya a matakala, ya daga wa taron hannu. Da dukan suka yi shiru, sai ya ce musu da Arameyanci,

22 “Yan’uwa da iyaye, ku saurari kariyata yanzu.”

2 Da suka ji ya yi musu magana da Arameyik, sai suka yi tsit. Sai Bulus ya ce, 3 “Ni mutumin Yahuda ne haifaffen Tarshish na Silisiya, amma a nan birnin ne aka rene ni. Aka horar da ni sosai cikin dokokin kakanninmu a karkashin Gamaliel ni ma dā mai himma ne cikin bauta wa Allah kamar yadda kowannenku yake a yau. 4 Na tsananta wa masu bin wannan Hanyar har ga mutuwarsu, ina kama maza da mata ina kuma jefa su cikin kurkuku, 5 kamar yadda babban firist da dukan Majalis za su iya shaida. Na ma karbi wasiku daga gare su zuwa ga’yan’uwansu a Damaskus, na kuma tafi can don in kawo wadannan mutane a daure zuwa Urushalima don a hukunta su. 6 “Wajen tsakar rana da na yi kusa da Damaskus, ba zato ba tsammani sai wani babban haske daga sama ya haskaka kewaye da ni. 7 Sai na fadi a kasa na kuma ji wata murya ta ce mini, ‘Shawulu! Shawulu! Don me kake tsananta mini?’ 8 “Sai na yi tambaya na ce, ‘Wane ne kai, ya Ubangiji?’ “Ya amsa ya ce, ‘Ni ne Yesu Banazare, wanda kake tsanantawa.’ 9 Abokan tafiyata suka ga hasken, amma ba su fahimci muryar mai magana da ni ba. 10 “Sai na yi tambaya, na ce, ‘Me zan yi, ya Ubangiji?’

“Ubangiji ya ce, ‘Tashi, ka tafi cikin Damaskus. A can za a fada maka duk abin da aka shiryza za ka yi.’ 11 Abokan tafiyata suka ja ni a hannu zuwa cikin Damaskus, saboda karfin hasken ya makanta ni. 12 “Wani mutumin da ake kira Ananiyas ya zo ya gan ni. Shi mai ibada ne wajen kiyaye dokoki wanda dukan Yahudawan da suke zama a can suna girmama shi kwarai. 13 Ya tsaya kusa da ni ya ce,

Ayyukan Manzanni

‘Dan’uwa Shawulu, ka sami ganin garinkal! A daidai shi ya ba da umarni a daure shi da sarkofi biyu. lokacin kuwa na iya ganinsa. 14 “Sa’an nan ya ce, Sa’an nan ya yi tambaya ko shi wane ne, da kuma ga Mai Adalcin nan ka kuma ji kalmomi daga bakinsa. 15 Za ka zama mai shaidarsa ga dukan mutane game da abin da ka gani ka kuma ji. 16 Yanzu me kake jira? Ka tashi, a yi maka baftisma, a wanke zunubanka, ta wurin kira bisa ga sunansa.’ 17 “Sa’ad da na dawo Urushalima ina cikin addu’a a haikali, sai na ga wahayi 18 na ga Ubangiji yana magana. Ya ce mini, ‘Maza! Ka bar Urushalima, gama ba za su yarda da shaidarka game da ni ba.’ 19 “Na amsa na ce, ‘Ubangiji, wadannan mutane sun san cewa na bi majami’ā-majami’ā na jefa wadanda suka da kai?’ 20 Sa’ad da kuma aka Zub da jinin Istifanus duka. 21 “Sa’ad da na dawo Urushalima ina kuma tsaron tufafin masu kisansa.’ 22 “Sa’an nan Ubangiji ya ce mini, ‘Je ka; zan aike ka can nesa a wurin Al’ummai.’” 23 Taron suka saurari Bulus sai da ya yi wannan magana. Sa’an nan suka daga muryoyinsu suka yi ihu suka ce, “A raba duniya da wannan mutum! Bai cancanci yā rayu ba!” 24 Da suna ihu suna kada mayafansu suna da tā da kura sama, 25 Suna kwantar da shi ke nan domin a yi masa bulala, sai Bulus ya ce wa jarumin da yake tsaye a nan, “Ashe, daidai ne bisa ga doka a yi wa dan kasar Roma bulala wanda ba a ma tabbatar da laifi a kansa ba?” 26 Da jarumin ya ji haka sai ya je wurin shugaban kungiyar sojan ya ce masa, “Me kake so yi ne? Wannan mutum dan kasar Roma ne.” 27 Sai shugaban kungiyar sojan ya je ya tambayi Bulus ya ce, “Fada mini, kai dan kasar Roma ne?” Bulus ya ce, “I.” 28 Sai shugaban kungiyar sojan ya ce, “Sai da na biya kudi mai yawa kafin in zama dan kasa.” Bulus ya ce, “Ni kuwa an haife ni dan kasa.” 29 Wadanda dā suke shirin yin masa tambayoyi suka ja da bayan da nan. Shugaban kungiyar sojan kansa ya tsorata da ya fahimci cewa ya sa wa Bulus, dan kasar Roma sarka. 30 Kashegari da yake shugaban kungiyar sojan ya so yā tabbatar da ainihin abin da ya sa Yahudawa suke zargin Bulus, sai ya sake shi ya kuwa umarci manyan firistoci da dukan Majalisar su taru. Sa’an nan ya kawo Bulus ya sa ya tsaya a gabansu.

23 Bulus ya zuba wa Majalisar ido ya ce, “Yan’uwana, na cika aikina ga Allah cikin lamiri mai kyau har yā zuwa yau.” 2 Da jin wannan Ananiyas babban firist ya umarci wadanda suke tsaye kusa da Bulus su buge bakinsa. 3 Sai Bulus ya ce masa, “Allah zai buge ka, kai farin bango! Ka zauna a can kana hukunta ni bisa ga doka, ga

umarni a buge ni!" 4 Wadanda suke tsaye kusa da Bulus kuwa suka ce masa, "Babban firist na Allah za ka zaga?" 5 Bulus ya amsa ya ce, "Yan'uwa, ai, ban san cewa shi ne babban firist ba; gama yana a rubuce cewa, 'Kada ka yi mugun magana game da mai mulkin mutanenka.'" 6 Bulus, da ya gane wadansu daga cikinsu Sadukiyawa ne sauran kuma Farisiyawa ne, sai ya daga murya a Majalisar ya ce, "Yan'uwanan, ni Baferisiye ne, dan Farisiyawa. Ana mini shari'a saboda begen da nake da shi a kan tashin matattu." 7 Da ya fadi haka, sai gardama ta tashi tsakanin Farisiyawa da Sadukiyawa, taron kuwa ya rabu biyu. 8 (Sadukiyawa suna cewa babu tashin matattu, babu mala'iku ko ruhohi. Amma Farisiyawa sun tsaya a kan cewa duk akwai.) 9 Aka yi babbar hayaniya. Wadansu daga cikin malaman dokokin da suke Farisiyawa suka mi'ke tsaye suka yi gardama mai karfi suna cewa, "Ba mu sami wani laifi a wurin mutumin nan ba. A ce wani ruhu ko mala'ika ne ya yi masa magana fa?" 10 Gardamar kuwa ta yi tsanani har shugaban Kungiyar sojan ya ji tsoro za su yayyage Bulus. Ya umarci sojoji su tafi su kwace shi karfi da yaji daga wurinsu su kawo shi cikin barikin soja. 11 Kashegari da dare Ubangiji ya tsaya kusa da Bulus ya ce, "Ka yi karfin hali! Don kamar yadda ka yi shaida game da ni a Urushalima, haka kuma lalle, za ka yi shaidata a Roma." 12 Kashegari, Yahudawa suka kulla makirci suka kuma yi rantsuwa cewa ba za su ci ko sha ba sai sun kashe Bulus. 13 Fiye da mutane arba'in ne suka kulla wannan makirci. 14 Suka je wajen manyan firistoci da dattawa suka ce, "Mun yi babbar rantsuwa cewa ba za mu ci kome ba sai mun kashe Bulus. 15 Saboda haka, sai ku da Majalisa sai ku roki shugaban Kungiyar sojan ya kawo shi a gabanku kamar kuna so ku kara samun cikakken bayani game da zancensa. Mu kuwa muna a shirye mu kashe shi kafin ya iso nan." 16 Amma da dan'yar'uwarr Bulus ya ji wannan makirci, sai ya tafi cikin barikin soja ya gaya wa Bulus. 17 Sai Bulus ya kira daya daga cikin jarumawan ya ce, "Ka kai wannan saurayi wurin shugaban Kungiyar soja; yana da wani abin da zai fada masa." 18 Saboda haka ya dauke shi ya kai wajen shugaban Kungiyar sojan. Jarumin ya ce, "Bulus, dan kurkukun nan ya kira ni, ya roke ni in kawo wannan saurayi a wurinka domin yana da wani abin da zai fada maka." 19 Sai shugaban Kungiyar sojan ya kama hannun saurayin ya ja shi gefe, ya tambaye shi cewa, "Mene ne kake so ka gaya mini?" 20 Saurayin ya ce, "Yahudawa sun kulla za su roke ka ka kawo Bulus a gabani Majalisa gobe kamar suna neman karin cikakken bayani game da Bulus. 21 Kada ka yarda da su, domin fiye da mutum arba'in daga cikinsu suna fakonsa. Sun yi rantsuwa ba za su ci ko sha ba sai sun kashe shi. Suna nan a shirye yanzu, suna jira ka amince da rokonsu." 22

Sai shugaban Kungiyar sojan ya sallami saurayin ya kwabe shi ya ce, "Kada ka gaya wa kowa cewa ka dari biyu, da masu hawan dawakai saba'in da kuma masu māsu dari biyu su tafi Kaisariya da karfe tara na daren nan. 24 Ku shirya wa Bulus dawakai da zai hau don a kai shi wurin Gwamna Felis lafiya." 25 Ya kuma rubuta wasifa kamar haka, 26 Kalaudiyus Lisiyas. Zuwa ga Mai Girma, Gwamna Felis. Gaisuwa. 27 Yahudawa sun kama wannan mutum suna kuma dab da kashe shi, amma na zo da sojojina na kwato shi, saboda na ji shi dan kasar Roma ne. 28 Na in san abin da ya sa suke zarginsa, saboda haka na kawo shi a gabani Majalisarsu. 29 Na tarar cewa zargin da ake masa ya shafi wadansu abubuwana suka shafi dokarsu ne, amma ba wani zargi a kansa da ya isa kisa ko a daure shi. 30 Sa'ad da na sami labari cewa akwai wani makircin da aka kulla masa, sai na aika shi wurinka nan da nan. Na kuma umarci masu zarginsa su kai kararsu gare ka. 31 Saboda haka sojojin, don cika umarni, suka dauki Bulus da dad dare suka kawo shi har Antifatiris. 32 Kashegari suka bar masu hawan dawakai suka ci gaba da shi, Ubangiji ya tsaya kusa da Bulus ya ce, "Ka yi karfin yayinda sojojin suka koma barikin soja. 33 Sa'ad da masu hawan dawakai suka isa Kaisariya, sai suka ba wa gwamna wasikar suka kuma mi'ka masa Bulus. 34 Gwamna ya karanta wasikar ya kuma tambaya ko daga wanda lardi ne ya fito. Da ya ji cewa shi daga Silisiya ne, 35 sai ya ce, "Zan ji batunka lokacin da masu zarginka suka iso." Sa'an nan ya ba da umarni a kai Bulus a tsare shi a fadar Hiridus.

24 Bayan kwana biyar sai Ananiyas babban firist ya tafi Kaisariya tare da wadansu daga cikin dattawa da kuma wani lauya mai suna Tertullus, suka kawo kararsu game da Bulus a gabani gwamna. 2 Sa'ad da aka shigo da Bulus, sai Tertullus ya shiga kai kararsa a gabani Felis yana cewa, "Mun dade muna zaman lafiya a karkashinka, hangen nesanka kuma ya kawo gyare-gyare a wannan kasa. 3 Ko'ina da kuma a kowace hanya, ya mafifici Felis, mun amince da wannan da godiya marar iyaka. 4 Amma don kada in kara gajiyar da kai, ina rokonka ka yi hakuri ka saurari dan takaitaccen jawabinmu. 5 "Mun tarar da wannan mutum fitinanne ne, yana tā-da-na-zaune-tsaye a tsakanin Yahudawa ko'ina a dunia. Shi shugaban darikar Nazarawa 6 har ma ya yi sokari ya kazantar da haikal; shi ya sa muka kama shi. 8 Ta wurin bincika shi da kanka za ka gane gaskiyar game da dukan wadannan zargin da muke kawo a kansa." 9 Yahudawa ma suka goyi bayan zargin, suna tabbatar cewa wadannan abubuwa haka suke. 10 Da gwamna ya yi masa alama ya yi magana, sai Bulus ya amsa ya ce, "Na san cewa ka yi shekaru da yawa kana mulki a wannan kasa; saboda haka ina farin ciki in käre kaina. 11 Da sauksi za ka iya tabbatar

cewa, bai fi kwana goma sha biyu da suka wuce ne wani laifi.” **6** Bayan ya yi kwanaki takwas ko goma na tafi Urushalima, domin yin sujada ba. **12** Masu tare da su, sai ya gangara zuwa Kaisariya, kashegari zargina ba su same ni ina gardama da kowa a haikali, kuma ya kira a yi zaman kotu ya kuma umarta a ko kuma ina tā da hankalin jama'a a majami'u ko kawo Bulus a gabansa. **7** Da Bulus ya bayyana, sai kuwa wani wuri dabam a cikin birni ba. **13** Ba kuwa Yahudawan da suka gangaro daga Urushalima suka za su iya tabbatar maka karar da suke yi yanzu a tsaya kewaye shi, suna kawo karar masu tsanani da kaina ba. **14** Amma na yarda cewa ina bauta wa Allah yawa a kansa, wadanda ba su iya tabbatarwa ba. **8** na kakanninmu a matsayin mai bin Hanyar da suke Sa'an nan Bulus ya käre kansa ya ce, “Ban aikata kira darika. Na gaskata dukan abin da ya amince da wani laifi game da dokokin Yahudawa ko game da Doka da yake kuma a rubuce cikin Annabawa, **15** ina haikali ko kuma game da Kaisar ba.” **9** Festus, da kuma da irin bege daya ga Allah yadda mutanen nan yake yana so yā yi wa Yahudawa alfarma, sai ya ce suke da shi, cewa akwai tashin matattu masu adalci wa Bulus, “Ka yarda ka je Urushalima a yi maka da masu mugunta duka. **16** Saboda haka, ina kōkari shari'a a can a gabana a kan wadannan zarge?” **10** kullum in kasance da lamiri mai tsabta a gaban Bulus ya amsa ya ce, “Yanzu ina tsaye a gaban kotun Allah da mutane. **17** “Bayan'yan shekaru da dama Kaisar, inda ya kamata a yi mini shari'a. Ban yi wani da ba na nan, sai na dawo Urushalima don in kawo laifi ga Yahudawa ba, kai da kanka ma ka san da wa mutanena kyautai saboda matalauta in kuma yi haka sarai. **11** In kuwa ina da wani laifin da ya isa sadaka. **18** Ni tsarkake ne sa'ad da suka same ni cikin kisa, ban ki in mutu ba. Amma in karar da wadannan filin haikalin ina yin haka. Babu taro tare da ni, ba Yahudawa suka kawo a kaina ba gaskiya ba ne, ba kuwa ina tā da hankali ba. **19** Amma akwai wadansu wanda yake da iko ya ba da ni a gare su. Na daukaka Yahudawa daga lardin Asiya, wadanda ya kamata kara zuwa gaban Kaisar!” **12** Bayan Festus ya yi suna a nan a gabanka su kawo kara in suna da wani shawara da majalisarsa sai ya ce, “Ka daukaka kara a kaina. **20** Ko kuwa wadannan da suke a nan su zuwa gaban Kaisar. To, ga Kaisar kuwa za ka tafil!” fadi laifin da suka same ni da shi sa'ad da na tsaya a **13** Bayan'yan kwanaki sai Sarki Agiriffa da Bernis gaban Majalisa, **21** sai ko wannan abu daya kadai da suka iso Kaisariya don su yi wa Festus gaisuwar na daga murya na fadi yayinda nake tsaye a gabansu bangirma. **14** Da yake za su yi kwanaki da dama a cewa, ‘A game da tashin matattu ake mini shari'a a can, sai Festus ya tattauna batun Bulus da sarki. gabanku yau.’” **22** Sai Felis, wanda yake da cikakken Ya ce, “Akwai mutumin da Felis ya bari a daure. sanī game da Hanyar, ya daga sauraron karar. Ya ce, **15** Sa'ad da na je Urushalima, manyan firistoci da “In Lisiyas shugaban kungiyar soja ya iso, zan yanke dattawan Yahudawa suka kawo kara game da shi muku shari'a.” **23** Ya yi wa jarumin umarni yā tsare suka kuma nema a hukunta shi. **16** “Na gaya musu Bulus amma yā ba shi'yanci yā kuma bar abokansa cewa ba al'adar Romawa ba ce a hukunta mutum su lura da bukatunsa. **24** Bayan'yan kwanaki da kafin ya fuskanci masu kararsa ya kuma sami damar dama sai Felis ya zo da matarsa Durusilla, mutuniyar käre kansa game da kararsu. **17** Da suka zo nan Yahuda. Sai ya aika a zo da Bulus ya kuma saurare tare da ni, ban yi wani jinkiri ba, na kira zaman shi da yake magana game da bangaskiya cikin Kiristi kotu kashegari kuma na umarta a kawo mutumin. Yesu. **25** Da Bulus ya ci gaba jawabi a kan adalci, **18** Sa'ad da masu zarginsa suka tashi tsaye don su kamunkai da kuma hukunci mai zuwa, sai Felis ya yi magana, ba su zarge shi da wani laifin da na yi tsorata ya ce, “Yanzu kam, ya isa hakal! Kana iya tafi. tsammanī ba. **19** A maimako haka, sai suka kawo In na sami zarafi, zan kira ka.” **26** A wani fanni yana wadansu'yan maganganu game da addininsu da ba sa rai cewa Bulus zai ba shi toshiyar baki, saboda su yarda da shi ba da kuma game da wani Yesu haka ya yi ta aika a kira masa Bulus yā yi magana da ya mutu wanda Bulus ya ce yana da rai. **20** Na da shi. **27** Da shekaru biyu suka wuce, sai Forsiyus rasa yadda zan bincike irin abubuwani, saboda Festus, ya gäji Felis, amma domin Felis ya so yā biya haka na yi tambaya ko zai yarda ya tafi Urushalima a yi masa shari'a a can game da wadannan zargi. **21** Da Bulus ya daukaka kara zuwa gaban Babban Sarki sai na umarta a tsare shi har kafin in aika shi zuwa ga Kaisar.” **22** Sai Agiriffa ya ce wa Festus, “Ni ma zan so in sauraru mutumin da kaina.” Sai ya amsa ya ce, “Za ka kuwa ji shi gobe.” **23** Kashegari Agiriffa da Bernis suka yi shiga irin ta sarauta suka shiga dakin jama'a tare da manyan sojoji da manyan mutanen birni. Da umarnin Festus, sai aka shigo da Bulus. **24** Sai Festus ya ce, “Sarki Agiriffa, da kuma dukan wadanda suke tare da mu, kun ga wannan mutum! Dukan jama'ar Yahudawa sun kawo mini su kawo kararsu a kan mutumin a can, in ya aikata

25 Kwana uku bayan isowa a lardin, sai Festus ya haura daga Kaisariya zuwa Urushalima, **2** inda manyan firistoci da shugabannin Yahudawa suka bayyana a gabansa suka kuma gabatar da kararsu a kan Bulus. **3** Suka roki Festus a gaggauce a matsayin alfarma gare su, da yā sa a mai da Bulus Urushalima, gama sun'yan kwanto su kashe shi a hanya. **4** Festus ya amsa ya ce, “Bulus yana tsare a Kaisariya, ni da kaina kuma zan je can ba da dadewa ba. **5** Ku sa wadansu daga cikin shugabanninku su tafi tare da ni su kawo kararsu a kan mutumin a can, in ya aikata

kararsa a Urushalima da kuma a nan Kaisariya, suna kururuwa suna cewa bai kamata a bar shi da rai ba. **25** Ban same shi da wani laifin da ya isa kisa ba, amma saboda ya daukaka kararsa zuwa gaban Babban Sarki sai na yanke shawara in aika da shi Roma. **26** Ba ni da wata tabbatacciyyar maganar da zan rubuta wa Mai Girma game da shi. Saboda haka na kawo shi a gabanku duka, musamman a gabanka, Sarki Agiriffa, saboda a sakamakon wannan bincike zan iya samun abin da zan rubuta. **27** Don a ganina wauta ce a aika da dan kurkuku ba tare da an nuna zargin da ake yi a kansa ba.”

26 Sai Agiriffa ya ce wa Bulus, “An ba ka izini ka yi magana.” Saboda haka Bulus ya yi alama da hannunsa ya fara kāriyarsa. **2** Ya ce, “Sarki Agiriffa, na yi sa’da na tsaya a gabanka yau yayinda nake kāriyata game da dukan zargin Yahudawa, **3** musamman ma domin ka saba sosai da dukan al’adun Yahudawa da kuma maganganunsu. Saboda haka ina rokonka ka saurare ni da hakuri. **4** “Yahudawa duk sun san yadda na yi rayuwa tun ina yaro, daga farkon rayuwata a Kasarmu da kuma a Urushalima. **5** Sun san ni tun da dadewa za su kuwa shaida, in suna so, cewa bisa ga darikar addininmu mafi tsanani, na yi rayuwar Bafarisye ne. **6** Yanzu kuwa saboda begena cikin abin da Allah ya yi wa kakannimmu alkawari ne, ake mini shari’ya yau. **7** Wannan shi ne alkawarin da kabilanmu goma sha biyu suke bege su ga cikawarsa, yayinda suke bauta wa Allah da himma dare da rana. Ya Sarki, saboda wannan bege ne fa Yahudawa suke zargena. **8** Don me wani a cikinku zai yi shakka cewa Allah yana tā da matattu? **9** “Ni ma a dā na tabbata cewa ya kamata in yi duk abin da zan iya yi domin in yi gāba da sunan Yesu Banazare. **10** Abin da na yi ke nan a Urushalima. Da izinin manyan firistoci na sa tsarkaka da yawa a kurkuku, sa’ad da kuma ake kashe su, nakan ka da kuri’ata gāba da su. **11** Sau da dama nakan bi majami’-majami’, in sa a yi musu hukunci. Na kuma yi kokarin tilasta su su yi sabo. Don kuma tsananin fushi da su, sai da na fafare su har wadansu garuruwa na ketaren iyaka, ina tsananta musu. **12** “A cikin irin tafiyetafiyen nan ne ina kan hanya zuwa Damaskus tare da izini daga manyan firistoci. **13** Da tsakar rana, ya sarki, sa’ad da nake kan hanya, sai na ga wani haske daga sama, fiye da hasken rana, yana haskakawa kewaye da ni da abokan tafiyata. **14** Dukanmu muka fādi kasa, na kuwa ji wata murya tana ce mini da harshen Arameyik, ‘Shawulu, Shawulu, don me kake tsananta mini? Yana da wuya ka shuri tsinken tsokanar dabba.’ **15** “Sai na yi tambaya na ce, ‘Wanie ne kai, ya Ubangiji?’ ‘Ubangiji ya ce, ‘Ni ne Yesu wanda kake tsananta wa. **16** Yanzu ka tashi, ka tsaya da kafafunka. Na bayyana a gare ka don in nada ka bawa da kuma mai shaidar abin da ka gani game da ni da kuma abin da zan nuna maka. **17**

Zan tsirar da kai daga mutanenka da kuma daga Al’ummai. Ina aikan ka zuwa gare su domin **18** ka bude idanunsu su kuwa juyo daga duhu zuwa haske, daga mulkin Shaidan kuma zuwa wurin Allah, domin su sami gafarar zunubai da kuma matsayi a cikin wadanda aka tsarkake ta wurin bangaskiya a cikina.’ **19** “Saboda haka fa, Sarki Agiriffa, ban yi rashin biyayya ga wahayin nan daga sama ba. **20** Da farko ga wadanda suke a Damaskus, sa’an nan ga wadanda suke a Urushalima da kuma cikin dukan Yahudiya, da kuma ga Al’ummai su ma, na yi wa’azi don su tuba su juyo ga Allah su kuma tabbatar da tubansu ta wurin ayyukansu. **21** Shi ya sa Yahudawa suka kama ni a filin haikal suka kuma yi kokarin kashe ni. **22** Amma na sami taimakon Allah har yā zuwa yau. Yanzu ga ni a tsaye a nan, ina shaida ga babba da yaro. Ba na fadin kome fiye da abin da annabawa da Musa suka ce zai faru, **23** cewa Kiristi zai sha wahala, kuma a matsayin wanda yake na fari da zai tashi daga matattu, zai yi shelar haske ga mutanensa da kuma Al’ummai.” **24** A nan ne fa Festus ya tsai da kāriyar Bulus. Ya yi ihu ya ce, “Bulus! Kai dai rudadde ne, yawan karatunka yana juya maka kai.” **25** Bulus ya amsa ya ce, “Ba na hauka, ya mafifici Festus. Abin da nake fadi gaskiya ne da kuma mai kyau. **26** Sarki ya san wadannan abubuwa, ina kuma iya yin magana da shi a sake. Na tabbata cewa ba daya daga cikin wadannan da ya kubuce saninsa, domin ba a boye aka yi shi ba. **27** Sarki Agiriffa ka gaskata da annabawa? Na san ka gaskata.” **28** Sai Agiriffa ya ce wa Bulus, “Kana tsammani cewa a cikin dan kankānin lokaci kana so ka mai da ni Kirista?” **29** Bulus ya amsa ya ce, “Ko a dan lokaci, ko a lokaci mai yawa, ina addu’a ga Allah cewa, ba kai kadai ba amma duk wadanda suke saurare ni a yau su zama abin da nake, sai dai ban da sarkokin nan.” **30** Sai sarki ya tashi, haka kuma gwamna da Bernis da kuma wadanda suke zaune tare da su. **31** Suka bar dakir, kuma yayinda suke magana da junu, sai suka ce, “Wannan mutum ba ya yin kome da ya isa kisa ko dauri.” **32** Sai Agiriffa ya ce wa Festus, “Da ba don wannan mutum ya daukaka kara zuwa gabon Kaisar ba da an sake shi.”

27 Sa’ad da aka yanke shawara cewa za mu tashi a jirgin ruwa zuwa Italiya, sai aka danka Bulus da wadansu’yan kurkuku a hannun wani jarumin mai suna Juliyo, wanda yake na Bataliyar Babban Sarki. **2** Muka shiga jirgin ruwa daga Andiramitiyum wanda yake shirin tashi zuwa tasoshin da suke bakin tekun lardin Asiya, sai muka kama tafiya. Aristarks, mutumin Makidoniya daga Tessalonika, yana tare da mu. **3** Kashegari muka sauwa a Sidon; Juliyo kuwa, cikin alheri ga Bulus, ya bar shi yā je wajen abokansa domin su biya masa bukatunsa. **4** Daga can kuma muka sāke kama tafiya muka zaga ta bayan tsibirin Saifurus saboda iska tana gāba da

mu. 5 Sa'ad da muka ketare tekun da yake sassan tafiya tare da kai.' 25 Saboda haka ku yi karfin hali, gabar Silisiya da Famfiliya sai muka sauka a Mira ta ku jama'a, gama gaskata Allah a kan cewa yadda Lisiya. 6 A can jarumin ya sami wani jirgin ruwan aka fada mini din nan, haka zai faru. 26 Duk da Alekzandariyan da za shi Italiya sai ya sa mu a ciki. haka, dole a fyada mu a wani tsibiri." 27 A dare na 7 Tafiyar ta dfauki kwanaki da yawa muna yi kadang-kadan da kyar muka iso kusa da gabar Kinidus. Adiriyatik, wajen tsakar dare sai masu tuキン jirgin Da iskar ta hana mu ci gaba, sai muka bi ta bayan suka zaci sun yi kusa da kasa. 28 Sai suka gwada tsibirin Kirit daura da Salmone. 8 Muka ci gaba a gefen gabar da kyar har muka iso wani wurin da ake surfin ruwan suka ga ya kai kafa dari da ashirin. Bayan dan lokaci kadang suka sâke gwadawa suka kira Kyakkyawan Mafaka, kusa da garin Laseya. 9 ga surfin ya kai kafa tasa'in. 29 Don gedun kada a An riga an bata lokaci da yawa, tafiyar kuwa ta riga ta zama da hatsari domin a lokacin Azumi ya riga ta jirgin guda hudu daga bayan jirgin suka yi fata gari wuce. Saboda haka Bulus ya gargade su, 10 ya ce, ya waye. 30 Cikin kokarin tserewa daga jirgin, sai "Mutane, ina gani tafiyarmu za tâ zama da masifa ta kuma kawo babbar hasara ga jirgin ruwan da kaya, ruwan cikin tekun, suka yi kamar za su saki wadansu da kuma ga rayukanmu ma." 11 Amma jarumin, a kugiyoyi daga sashen gaba na babban jirgin ne. 31 maimakon ya saurari abin da Bulus ya ce, sai ya bi Sai Bulus ya ce wa jarumin da kuma sojojin, "In shawarar matukî da kuma mai jirgin ruwan. 12 Da mutanen nan ba su tsaya a cikin jirgin nan ba, ba za yake tashar jirgin ruwan ba tâ dace a ci damina a ku tsira ba." 32 Sai sojojin suka yayyanke igiyoyin can ba, yawanci suka ba yanke shawara cewa mu da suke ri'ke da dan karamin jirgin, suka bar shi ci gaba da tafiyar, da bege za mu kai Funis mu ci ya bi ruwa. 33 Kafin gari ya waye Bulus ya roke su damina a can. Wannan tashar jirgin ruwa ne a Kirit, duka su ci abinci. Ya ce, "Kwana goma sha hudu ke tana fuskantar kudu maso yamma da kuma arewa nan, kuna zama cikin zulumi kun kuma kasance ba maso yamma. 13 Da iska ta fara busowa daga kudu a abinci, ba ku ci kome ba. 34 Ina rokonku yanzu ku ci hankali, sai suka yi tsammani sun sami abin da suke abinci. Kuna bukatarsa don ku rayu. Ba dayanku da nema; saboda haka suka janye kugiyar jirgin ruwa zai rasa ko gashin kansa guda daya." 35 Bayan da ya suka bi ta gefen tsibirin Kirit. 14 Ba a jima ba, sai fadi haka, sai ya dfauki burodi ya yi godiya ga Allah a ga wata guguwar iska mai karfin da ake kira "Yar gabansu duka. Sa'an nan ya gutsuttsura ya fara ci. arewa maso gabas," ta buga daga tsibirin. 15 Iskar ta 36 Dukansu kuwa suka sami karfafawa, suka kuma ci karfin jirgin ruwan har ya kâsa fuskantar iskar; ci abinci. 37 Dukammu a jirgin kuwa mutane 276 saboda haka muka sallamar mata tâ yi ta tura mu. ne. 38 Sa'ad da suka ci iyakar abin da suke so, sai 16 Da muka bi ta bayan wani dan tsibirin da ake kira suka rage nauyin jirgin ta wurin zubar da hatsin a Kauda, da kyar muka jowo dan karamin jirgin kusa cikin tekun. 39 Da gari ya waye, ba su gane kasar da jirgin. 17 Da mutanen suka jowo shi cikin babban da suke ba, amma suka ga wani lungu da gaci mai jirgin ruwan, sai suka sa igiyoyi ta Karkashin jirgin yashi, sai suka yanke shawara su kai jirgin can in ruwan kanta don su daddaura shi. Don gedun kada za su iya. 40 Da suka yanke kugiyoyin, sai suka a fyada mu da yashin gabar Sirtis, sai suka saukar bar su a cikin teku a lokaci guda kuma suka balle da kugiyar jirgin ruwan, suka bari aka yi ta tura madaurin abin juya jirgin. Sai suka tâ da filafilan jirgin haka. 18 Haka muka yi ta shan bugun guguwar gaban jirgin daidai yadda iska za tâ tura shi gaba, hadarin nan kashegari suka fara jajjefer da kayan da jirgin yake dfauke da su a cikin teku. 19 A rana ta uku, da hanuwansu suka jefar da kayan aikin jirgin ruwan a cikin teku. 20 Da dai aka yi kwana da kwanaki ba a ga rana ko taurari ba guguwar iska kuma ta ci gaba da bugowa, a karshe muka fid da zuciya za mu tsira. 21 Bayan mutanen sun dade ba su ci abinci ba, Bulus ya mi'ke tsaye a gabansu ya ce, "Mutane, da kun ji shawarata na kada ku tashi daga Kirit, da ba ku fâda wannan masifa da hasara ba. 22 Ama yanu ina karfafa ku ku yi karfin hali, domin ba dayanku da zai rasa ransa; jirgin ruwan ne kada zai hallaka. 23 Jiya da dare wani mala'ikan Allah da nake nasa nake kuma bauta wa ya tsaya kusa da ni 24 ya ce, 'Kada ka ji tsoro, Bulus. Lalle za ka tsaya a gaban Kaisar a yi maka shari'a; Allah kuma cikin alherinsa ya ba ka dukan rayukan mutanen da suke

tafiya tare da kai.' 25 Saboda haka ku yi karfin hali, gabar Silisiya da Famfiliya sai muka sauka a Mira ta ku jama'a, gama gaskata Allah a kan cewa yadda Lisiya. 6 A can jarumin ya sami wani jirgin ruwan aka fada mini din nan, haka zai faru. 26 Duk da Alekzandariyan da za shi Italiya sai ya sa mu a ciki. haka, dole a fyada mu a wani tsibiri." 27 A dare na 7 Tafiyar ta dfauki kwanaki da yawa muna yi kadang-kadan da kyar muka iso kusa da gabar Kinidus. Adiriyatik, wajen tsakar dare sai masu tuキン jirgin Da iskar ta hana mu ci gaba, sai muka bi ta bayan suka zaci sun yi kusa da kasa. 28 Sai suka gwada tsibirin Kirit daura da Salmone. 8 Muka ci gaba a gefen gabar da kyar har muka iso wani wurin da ake surfin ruwan suka ga ya kai kafa dari da ashirin. Bayan dan lokaci kadang suka sâke gwadawa suka kira Kyakkyawan Mafaka, kusa da garin Laseya. 9 ga surfin ya kai kafa tasa'in. 29 Don gedun kada a An riga an bata lokaci da yawa, tafiyar kuwa ta riga ta zama da hatsari domin a lokacin Azumi ya riga ta jirgin guda hudu daga bayan jirgin suka yi fata gari wuce. Saboda haka Bulus ya gargade su, 10 ya ce, ya waye. 30 Cikin kokarin tserewa daga jirgin, sai "Mutane, ina gani tafiyarmu za tâ zama da masifa ta kuma kawo babbar hasara ga jirgin ruwan da kaya, ruwan cikin tekun, suka yi kamar za su saki wadansu da kuma ga rayukanmu ma." 11 Amma jarumin, a kugiyoyi daga sashen gaba na babban jirgin ne. 31 maimakon ya saurari abin da Bulus ya ce, sai ya bi Sai Bulus ya ce wa jarumin da kuma sojojin, "In shawarar matukî da kuma mai jirgin ruwan. 12 Da mutanen nan ba su tsaya a cikin jirgin nan ba, ba za yake tashar jirgin ruwan ba tâ dace a ci damina a ku tsira ba." 32 Sai sojojin suka yayyanke igiyoyin can ba, yawanci suka ba yanke shawara cewa mu da suke ri'ke da dan karamin jirgin, suka bar shi ci gaba da tafiyar, da bege za mu kai Funis mu ci ya bi ruwa. 33 Kafin gari ya waye Bulus ya roke su damina a can. Wannan tashar jirgin ruwa ne a Kirit, duka su ci abinci. Ya ce, "Kwana goma sha hudu ke tana fuskantar kudu maso yamma da kuma arewa nan, kuna zama cikin zulumi kun kuma kasance ba maso yamma. 13 Da iska ta fara busowa daga kudu a abinci, ba ku ci kome ba. 34 Ina rokonku yanzu ku ci hankali, sai suka yi tsammani sun sami abin da suke abinci. Kuna bukatarsa don ku rayu. Ba dayanku da nema; saboda haka suka janye kugiyar jirgin ruwa zai rasa ko gashin kansa guda daya." 35 Bayan da ya suka bi ta gefen tsibirin Kirit. 14 Ba a jima ba, sai fadi haka, sai ya dfauki burodi ya yi godiya ga Allah a ga wata guguwar iska mai karfin da ake kira "Yar gabansu duka. Sa'an nan ya gutsuttsura ya fara ci. arewa maso gabas," ta buga daga tsibirin. 15 Iskar ta 36 Dukansu kuwa suka sami karfafawa, suka kuma ci karfin jirgin ruwan har ya kâsa fuskantar iskar; ci abinci. 37 Dukammu a jirgin kuwa mutane 276 saboda haka muka sallamar mata tâ yi ta tura mu. ne. 38 Sa'ad da suka ci iyakar abin da suke so, sai 16 Da muka bi ta bayan wani dan tsibirin da ake kira suka rage nauyin jirgin ta wurin zubar da hatsin a Kauda, da kyar muka jowo dan karamin jirgin kusa cikin tekun. 39 Da gari ya waye, ba su gane kasar da jirgin. 17 Da mutanen suka jowo shi cikin babban da suke ba, amma suka ga wani lungu da gaci mai jirgin ruwan, sai suka sa igiyoyi ta Karkashin jirgin yashi, sai suka yanke shawara su kai jirgin can in ruwan kanta don su daddaura shi. Don gedun kada za su iya. 40 Da suka yanke kugiyoyin, sai suka a fyada mu da yashin gabar Sirtis, sai suka saukar bar su a cikin teku a lokaci guda kuma suka balle da kugiyar jirgin ruwan, suka bari aka yi ta tura madaurin abin juya jirgin. Sai suka tâ da filafilan jirgin haka. 18 Haka muka yi ta shan bugun guguwar gaban jirgin daidai yadda iska za tâ tura shi gaba, hadarin nan kashegari suka fara jajjefer da kayan da jirgin yake dfauke da su a cikin teku. 19 A rana ta uku, da hanuwansu suka jefar da kayan aikin jirgin ruwan a cikin teku. 20 Da dai aka yi kwana da kwanaki ba a ga rana ko taurari ba guguwar iska kuma ta ci gaba da bugowa, a karshe muka fid da zuciya za mu tsira. 21 Bayan mutanen sun dade ba su ci abinci ba, Bulus ya mi'ke tsaye a gabansu ya ce, "Mutane, da kun ji shawarata na kada ku tashi daga Kirit, da ba ku fâda wannan masifa da hasara ba. 22 Ama yanu ina karfafa ku ku yi karfin hali, domin ba dayanku da zai rasa ransa; jirgin ruwan ne kada zai hallaka. 23 Jiya da dare wani mala'ikan Allah da nake nasa nake kuma bauta wa ya tsaya kusa da ni 24 ya ce, 'Kada ka ji tsoro, Bulus. Lalle za ka tsaya a gaban Kaisar a yi maka shari'a; Allah kuma cikin alherinsa ya ba ka dukan rayukan mutanen da suke

28 Bayan da muka kai bakin tekun lafiya, sai muka tarar cewa sunan tsibirin Malta ne. 2 Mutanen tsibirin kuwa suka nuna mana babban alheri. Suka hura wuta suka marabce mu duka saboda ana ruwan sama da kuma sanyi. 3 Bulus ya tattara tarin itace, yayinda kuma yake sa itacen a wuta, sai maciji ya

bullo saboda zafi, ya dāfe a hannunsa. **4** Da mutanen yamma ya yi ta yin musu bayani, ya kuma shaida tsibirin suka ga macjin yana lilo a hannunsa, sai musu mulkin Allah yana kokarin rinjayarsu game da suka ce wa juna “Lalle, wannan mutum mai kisankai Yesu daga Dokar Musa da kuma daga Annabawa. ne; gama ko da yake ya tsira daga teku, Adalci bai bar **24** Wadansu suka rinjayu da abin da ya fada, amma shi ya rayu ba.” **5** Amma Bulus ya karkade macjin a wadansu suka ba su gaskata ba. **25** Suka kāsa yarda cikin wuta, bai kuwa ji wani ciwo ba. **6** Mutanen da juna suka fara watsewa bayan Bulus ya yi wannan kuma suka yi zato zai kumbura ko kuma nan da nan magana guda cewa, “Ruhu Mai Tsarki ya fada wa zai fādi matacce, amma da aka dāfe ba su ga wani kakannin-kakanninku gaskiya sa’ad da ya ce ta bakin abu ya faru da shi ba, sai suka sāke ra’ayi suka ce shi annabi Ishaya cewa, **26** “Je ka wurin mutanen nan ka ce, “Za ku yi ta ji amma ba za ku fahimta ba; za wani allah ne. **7** Akwai wani filin nan kusa wanda yake na Fubiliyus, babban shugaban tsibirin. Shi ne ku yi ta dubawa, amma ba za ku gani ba.” **27** Gama ya karbe mu a gidansa da alheri ya kuma ciyar da mu zuciyar mutanen nan ta yi tauri; da kyar suke ji da har kwana uku. **8** Mahaifinsa kuwa yana kwanciya a kunnuwansu, sun kuma rufe idanunsu. In ba haka ba gado yana fama da zazzabi da atuni. Bulus ya shiga za su iya gani da idanunsu, su ji da kunnuwansu, su ciki don yā gan shi, bayan ya yi masa addu’ā, sai ya fahimta a zukatansu, su kuma juyo, in kuwa warkar dibiya masa hanniwa ya warkar da shi. **9** Sa’ad da da su.’ **28** “Saboda haka na so ku san cewa an aika wannan ya faru, sauran marasa lafiya a tsibirin suka da ceton Allah ga Al’ummai, za su kuwa saurara!” **30** zo aka kuma warkar da su. **10** Suka girmama mu ta Shekaru biyu cif Bulus ya zauna a can a gidansa na kowane hali da muka shirya za mu tashi, sai suka ba haya yana marabtar duk wanda ya je wurinsa. **31** Ya mu abubuwān da muke bukata. **11** Bayan wata uku yi wa’azin mulkin Allah yana kuma koyarwa game sai muka tashi a wani jirgin ruwan da ya ci damina da Ubangiji Yesu Kiristi, gabagadi ba tare da wani a tsibirin. Jirgin ruwa kuwa na Alekzandariya ne abu ya hana shi ba.

yana da siffar tagwayen allolin Kasto da Follus. **12** Muka isa Sirakus a can muka yi kwana uku. **13** Daga can muka tashi muka isa Regiyum. Kashegari iskar kudu ta taso, kashegari kuma muka kai Futeyoli. **14** A can muka tarar da wadansu’yan’uwa wadanda suka gayyaci mu mu yi mako daya da su. Da haka dai muka kai Roma. **15** ‘Yan’uwan da suke can sun sami labari cewa muna zuwa, sai suka tashi tun daga Kasuwar Affiyus da Masauki Uku don su tarye mu. Da ganin mutanen nan sai Bulus ya gode wa Allah ya kuma sami karfafawa. **16** Da muka isa Roma, sai aka yarda wa Bulus yā zauna shi kadai, tare da sojan da zai yi gadinsa. **17** Bayan kwana uku sai ya kira taron shugabannin Yahudawa. Da suka taru, Bulus ya ce musu, “‘Yan’uwana, ko da yake ban yi wa mutanenmu wani laifi ba ko kuma wani abu game da al’adun kakaninnimu, aka karna ni a Urushalima aka kuma ba da ni ga Romawa. **18** Suka tuhume ni suka kuma so su sake ni, domin ba a same ni da wani laifin da ya cancanci kisa ba. **19** Amma da Yahudawa suka fi, sai ya zama mini dole in dāukaka kāra zuwa gabān Kaisar ba don ina da wani zargin da zan kawo game da mutanena ba. **20** Saboda wannan ne na nemi in gan ku in kuma yi magana da ku. Saboda begen Isra’ila ne, nake a daure da wannan sarka.” **21** Suka amsa cewa, “Ba mu sami wani wasiķa daga Yahudiya game da kai ba, kuma ba kowa daga cikin’yan’uwan da suka zo daga can ya kawo wani labari ko ya fādi wani mummuna abu game da kai. **22** Amma muna so mu ji ra’ayinka, gama mun san cewa mutane ko’ina suna muguwar magana a kan wannan darikar.” **23** Suka shirya su sadu da Bulus wata rana, suka ma zo da yawa fiye da dā a wurin da Bulus yake zama. Daga safe har zuwa

Romawa

1 Bulus, bawan Kiristi Yesu, kirayaye don yā zama manzo, kebabbé kuma domin bisharar Allah. **2** Bisharar da Allah ya yi alkawari tuntuni ta bakin annabawansa a cikin Nassosi Masu Tsarki **3** game da Dansa. Wanda bisa ga mutuntakarsa, zuriyar Dawuda ne. **4** Wanda bisa ga Ruhun tsarki, an shaida shi da iko cewa shi Dan Allah ne ta wurin tashinsa daga matattu. Wannan bishara kuwa game da Yesu Kiristi Ubangijinmu ne. **5** Ta wurinsa da kuma saboda sunansa, muka sami alheri muka kuma zama manzanni don mu kira mutane daga cikin dukar Al'ummai zuwa ga biyayyar da take zuwa daga bangaskiya. **6** Ku ma kuna cikin wadanda aka kira ku zama na Yesu Kiristi. **7** Wannan wasika ce zuwa ga dukaniku da kuke a Roma wadanda Allah yake kauna, wadanda kuma ya kira domin su zama tsarkaka. Alheri da salama daga Allah Ubanmu da kuma daga Ubangiji Yesu Kiristi, su kasance tare da ku. **8** Da farko, ina gode wa Allahna ta wurin Yesu Kiristi saboda ku duka, gama ana ba da labarin bangaskiyarku a ko'ina a duniya. **9** Allah, wanda nake bauta wa da dukan zuciyata cikin wa'azin bisharar Dansa, shi ne shaidata a kan yadda kullum ina tunawa da ku **10** cikin addu'o'ina a kowane lokaci; ina kuma addu'a cewa a karshe in Allah ya yarda hanya za tā bude mini in zo wurinku. **11** Ina marmarin ganinku don in ba ku wata baiwar ruhaniya, don ku yi karfi **12** wato, don ni da ku mu karfafa juna ta wurin bangaskiyarmu. **13** Ina so ku sani'yan'uwa cewa na yi shirin zuwa wurinku sau da dama (amma aka hana ni yin haka sai yanzu). Na so in zo domin in sami mutane wa Kiristi a cikinku, kamar yadda na yi a cikin sauran Al'ummai. **14** Ina da hakki ga Hellenawa da wadanda ba Hellenawa ba, ga masu hikima da kuma marasa azanci. **15** Shi ya sa na yi himma sosai in yi muku wa'azin bishara ku ma da kuke a Roma. **16** Ba na jin kunyar bishara, gama ita ikon Allah ne domin ceton kowa da ya gaskata, da farko ga Yahudawa, sa'an nan ga Al'ummai. **17** Gama a cikin bishara an bayyana adalci daga Allah wanda yake ta wurin bangaskiya daga farko zuwa karshe, kamar yadda yake a rubuce cewa, "Mai adalci zai rayu ta wurin bangaskiya." **18** Ana bayyana fushin Allah daga sama a kan dukan rashin sanin Allah da kuma muguntar mutanen da suke danne gaskiya ta wurin muguntarsu, **19** gama abin da ana iya sani game da Allah a bayyane yake a gare su, domin Allah ya bayyana musu shi. **20** Gama tun halittar duniya halayen Allah marar ganuwa, madawwamin ikonsa da kuma allahntakarsa, ana iya ganinsu sarai, ana fahimtarsu ta wurin abubuwana da Allah ya halitta, domin kada mutane su sami wata hujja. (**aīdios g126**) **21** Gama ko da yake sun san Allah, ba su daukaka shi a matsayin Allah ko su gode masa ba, sai dai

tunaninsu ya zama banza, zukatansu masu wauta kuma suka duhunta. **22** Ko da yake sun dauka su masu hikima ne, sai suka zama wawaye, **23** suka kuma yi musayar daukakar Allah marar mutuwa da sifofin da aka kera su yi kama da mutum mai mutuwa da tsuntsaye da dabbobi da kuma halittu masu ja da ciki. **24** Saboda haka Allah ya yashe su ga mugayen sha'awace-sha'awacen zukatansu ga fasikanci don a kaskantar da jikunansu ga yin abin kunya. **25** Sun sauuya gaskiyar Allah da karya, suka kuma yi wa abubuwana da aka halitta sujada suna bauta musu a maimakon Mahalicci, wanda ake yabo har abada. Amin. (**aīōn g165**) **26** Saboda wannan, Allah ya yashe su ga sha'awace-sha'awacensu masu bankyama. Har matansu suka sauuya daga haduwar mace da miji wadda ita ce daidai bisa ga halitta zuwa haduwa da'yan'uwansu mata wadda ba daidai ba. **27** Haka ma maza suka bar a'l'adar kwana da mata suka tunzura cikin sha'awar kwana da juna, abin da ba daidai ba bisa ga halitta. Maza suka aikata rashin kunya da wadansu maza, suka jawo wa kansu sakamako daidai da baudewarsu. **28** Da yake ba su yi tunani cewa ya dace su rike sanin Allah da suke da shi ba, sai ya yashe su ga tunarin banza da wofi, su aikata abin da bai kamata a yi ba. **29** Sun cika da kowace irin keta, mugunta, kwadayi, da tunanin banza da wofi. Suka kuma cika da kishi, kisankai, fada, rufu, da kuma riiko a zuci. Su masu gulma ne, **30** da masu bata suna, masu fin Allah, masu rashin kunya, masu girmán kai, masu rigima; sukan kaga hanyoyin yin mugunta; suna rashin biyayya ga iyayensu; **31** su marasa hankali ne, marasa bangaskiya, marasa kauna, marasa tausayi. **32** Ko da yake sun san dokar adalcin Allah cewa masu aikata irin wadannan abubuwa sun cancanci mutuwa, duk da haka ba cin gaba da aikata wadannan abubuwa kadai suke yi ba, har ma suna goyon bayan masu yinsu.

2 Saboda haka, kai da kake ba wa wani laifi, ba ka da wata hujja, gama a duk lokacin da kake ba wa wani laifi, kana hukunta kanka ne, domin kai da kake ba wa wani laifi kai ma kana aikata wadannan abubuwa. **2** Yanzu mun san cewa hukuncin Allah a kan masu aikata wadannan abubuwa daidai ne. **3** Saboda haka sa'ad da kai mutum kurum, kana ba su laifi, duk da haka kana aikata abubuanan, kana tsammani za ka tsere wa hukuncin Allah ne? **4** Ko kuma kana rena wadatar alherinsa, hafurinsa, da kuma jimrewarsa ne ba tare da sanin cewa alherin Allah yana kai ka ga tuba ba ne? **5** Amma saboda taurinkanka da zuciyarka marar tuba, kana tara wa kanka fushi a ranar fushin Allah, sa'ad da za a bayyana hukuncinsa mai adalci. **6** Allah, "Zai sāka wa kowane mutum gwargwadon aikin da ya yi." **7** Ga wadanda ta wurin naciya suna yin nagarta suna neman daukaka, girma da rashin mutuwa, su za

a ba su rai madawwami. (aiōnios g166) 8 Amma ga wadanda suke sonkai wadanda suke kin gaskiya suke kuma bin mugunta, akwai fushi da haushi dominisu. 9 Akwai wahala da bañin ciki ga duk mutumin da yake aikata mugunta, da farko Yahudawa, sa'an nan Al'ummai, 10 amma akwai dāukaka, girma da salama ga duk mutumin da yake aikata alheri, da farko Yahudawa, sa'an nan Al'ummai. 11 Gama Allah ba ya nuna bambanci. 12 Duk wadanda suka yi zunubi a rashī sanin doka, a rashin doka za su hallaka, wadanda kuma suka yi zunubi karkashin doka, a karkashin doka za a hukunta su. 13 Gama ba masu jin dokar ne suke da adalci a gabon Allah ba, amma wadanda suke yin biyayya da dokar, su za a ce da su masu adalci. 14 Tabbatacco, sa'ad da Al'ummai, wadanda ba su da dokar, suka aikata abubuwan da dokar take bukata, abubuwan sun zama doka ke nan gare su, ko da yake ba su da dokar. 15 To, da yake sun nuna cewa abubuwan da dokar take bukata suna a rubuce a zukatansu, lamirinsu yana kuma ba da shaida, tunaninsu kuwa yanzu yana zarginsu ko kuma yana kāre su. 16 Wannan zai faru a ranar da Allah ta wurin Yesu Kiristi zai shari'anta boyayyun abubuwan da mutane suka yi, yadda bisharata ta furta. 17 To, kai, da kake kirān kanka mutumin in ka tabbata cewa kai jagora ne ga makafi, haske ga wadanda suke cikin duhu, 20 mai koyar da masu wauta, malamīn jarirai, aikata nagarta, babu ko daya." 13 "Makogwaronsu domin a cikin dokar ce akwai sani da gaskiya 21 to, kamar budaddfun kaburbura ne, harsunansu suna kai mai koya wa wadansu, ba kanka kake koya wa yin karya." "Dafin mugun maciji yana a lebunansu." ba? Kai da kake wa'azi kada a yi sata, kana sata? 14 "Bakunansu sun cike da la'ana da dacin rai." 15 22 Kai da kake cewa wa mutane kada su yi zina, kana yin zina? Kai da kake syamar gumaka, kana wa haikali fashi? 23 Kai da kake takama da doka, kana nuna rashin bangirma ga Allah ta wurin karya dokar? 24 Kamar yadda yake a rubuce, "Ana sabon sunan Allah a cikin Al'ummai saboda ku." 25 Kaciya tana da amfani in kana kiyaye dokar, amma in kana karya dokar, ka zama kamar ba a yi maka kaciya ba. 26 In marasa kaciya suna kiyaye dokar, ashe, ba za a dauke su kamar an yi musu kaciya ba? 27 Wanda ba shi da kaciya ta jiki duk da haka yana biyayya da dokar zai iya hukunta ka, kai da kake karya dokar, ko da yake kana da rubutaccen tsarin dokar an kuma yi maka kaciya. 28 Mutum ba mutumin Yahuda ba ne in shi mutumin Yahuda ne kawai a jiki, haka kuma kaciya ba a waje ko a jiki kawai ba. 29 A'a, mutum mutumin Yahuda ne in shi mutumin Yahuda ne a zuci; kuma kaciya ita ce kaciya ta zuci, ta wurin Ruhu, ba ta wurin rubutaccen doka ba. Irin wannan mutum yana samun yabo daga Allah ne, ba dan adam ba.

3 To, mece ce ribar zama mutumin Yahuda, ko kuwa mene ne amfanin kaciya? 2 Akwai riba kwarai ta kowace hany! Da farko dai, su ne aka danka wa kalmomin nan na Allah. 3 Amma a ce wadansu ba su da bangaskiya fa? Rashin bangaskiyarsu nan zai shafe amincin Allah? 4 Ko kadan! Bari Allah yā zama mai gaskiya, kowane mutum kuma yā zama makaryaci. Kamar yadda yake a rubuce cewa, "Gama a tabbatar kana da gaskiya, sa'ad da ka yi magana, ka kuma yi nasara sa'ad da ka yi shari'a." 5 Amma in rashin adalcimmu ya bayyana adalcin Allah a fili, me za mu ce ke nan? Za mu ce Allah ya yi rashin adalci ke nan da ya saukar da fushinsa a kanmu? (Ina magana kamar yadda mutum zai yi ne.) 6 Sam, shi, to, ta yaya zan zama mai zunubi, in karyata tana kawo dāukaka ga Allah?" 8 In haka ne, "Ba sai mu yi duniya? 7 Wani zai iya ce, "In a dalilin Karyata, gaskiyar Allah ta kara bayyana, har aka kara dāukaka mu suna cewa wai haka muke fada. Tabbatacco za a hukunta irin wadannan da hukuncin da ya dace da su. 9 To, me za mu ce ke nan? Mun fi su ke nan? Ina, furtu. 10 da dangantakarka da Allah; 18 in ka san nufinsa ka kamar yadda yake a rubuce cewa, "Babu wani mai kuma amince da abin da yake mafifici domin an adalci, babu ko daya; 11 babu wani mai fahimta, koyar da kai bisa ga doka; 19 in ka tabbata cewa kai babu wani mai neman Allah. 12 Duk sun kauce jagora ne ga makafi, haske ga wadanda suke cikin gaba daya, sun zama marasa amfani; babu wani mai duhu, 20 mai koyar da masu wauta, malamīn jarirai, aikata nagarta, babu ko daya." 13 "Makogwaronsu domin a cikin dokar ce akwai sani da gaskiya 21 to, kamar budaddfun kaburbura ne, harsunansu suna kai mai koya wa wadansu, ba kanka kake koya wa yin karya." "Dafin mugun maciji yana a lebunansu." 14 "Bakunansu sun cike da la'ana da dacin rai." 15 22 Kai da kake cewa wa mutane kada su yi zina, "Kafafunsu suna saurin kai su zuwa ga Zub da jini; kana yin zina? Kai da kake syamar gumaka, kana wa haikali fashi? 23 Kai da kake takama da doka, kana nuna rashin bangirma ga Allah ta wurin karya dokar? 24 Kamar yadda yake a rubuce, "Ana sabon sunan Allah a cikin Al'ummai saboda ku." 25 Kaciya tana da amfani in kana kiyaye dokar, amma in kana karya dokar, ka zama kamar ba a yi maka kaciya ba. 26 In marasa kaciya suna kiyaye dokar, ashe, ba za a dauke su kamar an yi musu kaciya ba? 27 Wanda ba shi da kaciya ta jiki duk da haka yana biyayya da dokar zai iya hukunta ka, kai da kake karya dokar, ko da yake kana da rubutaccen tsarin dokar an kuma yi maka kaciya. 28 Mutum ba mutumin Yahuda ba ne in shi mutumin Yahuda ne kawai a jiki, haka kuma kaciya ba a waje ko a jiki kawai ba. 29 A'a, mutum mutumin Yahuda ne in shi mutumin Yahuda ne a zuci; kuma kaciya ita ce kaciya ta zuci, ta wurin Ruhu, ba ta wurin rubutaccen doka ba. Irin wannan mutum yana samun yabo daga Allah ne, ba dan adam ba.

20 Saboda haka babu wanda Allah zai ce da shi mai adalci ta wurin kiyaye doka kawai; a maimako, ta wurin doka ne muke sane da zunubi. 21 Amma yanzu an bayyana wani adalci daga Allah, wannan adalci bai danganta ga doka ba, Doka da Annabawa suna ba da shaida game da wannan adalci. 22 Wannan adalci Allah yana zuwa ta wurin bangaskiya a cikin Yesu Kiristi ga dukan wadanda suka ba da gaskiya ne. Ba bambanci, 23 gama duka sun yi zunubi suka kuma kāsa ga dāukakar Allah, 24 an kuma kubtar da su kyauta ta wurin alherinsa bisa ga aikin fansar da ya zo ta wurin Yesu Kiristi. 25 Allah ya miķa Yesu Kiristi a matsayin hadayar kafara, ta wurin bangaskiya cikin jininsa. Ya yi haka domin yā nuna adalcinsa, domin a cikin hakurinsa bai hukunta

zunuban da aka aikata a dā ba **26** ya yi haka domin umarni ke nan. **16** Saboda haka, alkawari yakan zo yā nuna adalcinsa a wannan lokaci, saboda yā zama ta wurin bangaskiya ne, domin yā zama ta wurin mai adalci da mai kubutar da wadanda suke ba da alheri, don a tabbatar wa dukan zuriyar Ibrahim ba gaskiya a cikin Yesu. **27** To, me za mu yi takama a kawai ga wadanda suke na doka ba amma har ma ga kai? Babu wani abin da zamu yi takama a kai. A wadanda suke na bangaskiyar Ibrahim. Shi ne kuwa kan wace ka'ida ce za mu yi takama? Ta hanyar bin mahaifinmu duka. **17** Kamar yadda yake a rubuce cewa, "Na mai da kai uban al'ummai masu yawa." mun tsaya a kan cewa ta wurin bangaskiya ne ake Shi ubanmu ne a gaban Allah, wanda a cikinsa ya kubutar da mutum, ba ta wurin kiyaye doka ba. **29** gaskata, Allahn da yake ba da rai ga matattu, yake Allah din, Allahn Yahudawa ne kadai? Shi ba Allahn kuma kiran abubuwana da ba su kasance ba su zama Al'ummai ba ne? I, shi Allahn Al'ummai ne ma, **30** kamar sun kasance. **18** Sabanin dukan bege, Ibrahim da yake Allah daya ne kadai, shi kuma zai kubutar cikin bege ya gaskata, haka kuwa ya zama uban da masu kaciya bisa ga bangaskiya da kuma marasa al'ummai masu yawa, kamar yadda aka riga aka fada kaciya ta wurin wannan bangaskiya din. **31** To, za masa cewa, "Haka zuriyarka za tā zama." **19** Ba tare mu soke dokar saboda wannan bangaskiyar ne? Ko kadan! A maimako, sai ma tabbatar da ita muke yi. da ya bar bangaskiyarsa ta yi rauni ba, ya fuskanci gaskiyan nan mai cewa jikinsa mai tsufa matacce ne, da yake yana da shekara wajen dari, mahaifar Saratu kuma matacciya ce. **20** Duk da haka bai yi shakka ta wurin rashin bangaskiya game da alkawarin Allah ba, sai ma ya kara karfafa ga bangaskiyarsa, ya kuma daukaka Allah, **21** yana kuma da cikakken tabbac ciwa Allah yana da iko yā cika abin da ya yi alkawari. **22** Shi ya sa, "aka lissafta adalci a gare shi." **23** Kalmomin nan, "aka lissafta a gare shi" ba a rubuta su saboda shi kadai ba ne, **24** amma saboda mu ma, mu da Allah zai lissafta adalci, mu da muka ba da gaskiya gare shi da ya tashe Yesu Ubangjinmu daga matattu. **25** An miķa shi ga mutuwa saboda zunubamu, aka kuma tashe shi zuwa rai saboda Allah zai same mu marasa laifi.

4 To, me za mu ce Ibrahim kakan kakanninmu ya gani game da wannan batu? **2** In fa da gaske ne Ibrahim ya sami kubuta ta wurin ayyuka, yana da abin da zai yin takama da shi ke nan, amma ba a gaban Allah ba. **3** Me Nassin ya ce? "Ibrahim ya gaskata Allah, aka kuma lissafta wannan adalci ne a gare shi." **4** To, sa'ad da mutum ya yi aiki, ba a lissafta ladan aikinsa a matsayin kyauta, sai dai a matsayin hakkinsa. **5** Amma fa, game da mutumin da ba ya aiki sai dai dogara ga Allah wanda yake kubutar da masu mugunta, akan lissafta bangaskiyarsa a matsayin adalci ne. **6** Dawuda ya fadi haka sa'ad da ya yi magana game da albarkar da aka yi wa mutumin da Allah ya lissafta adalci a gare shi, ba don yā yi ayyuka ba. **7** "Masu albarka ne wadanda aka gafarta laifofinsu, wadanda aka kuma rufe zunubansu. **8** Mai albarka ne mutumin da Ubangiji ba zai taba lissafta zunubansa ba." **9** Shin, wannan albarkar a kan masu kaciya ne kawai, yanzu, ta wurin bangaskiya. Muna kuma farin ciki a ko kuwa har da marasa kaciya ma? Mun sha fasid cewa an lissafta bangaskiyar Ibrahim adalci ne a gare shi. **10** A kan wane hali ne aka lissafta masa? Bayan da aka yi masa kaciya ne, ko kuwa kafin kaciya? Ba bayan an yi masa kaciya ba ne, amma kafin a yi masa kaciya! **11** Ya kuma karbi alamar kaciya, hatimin adalci da yake da shi ta wurin bangaskiya tun yana marar kaciya. Saboda haka fa, ya zama mahaifin dukan wadanda suka gaskata ya zama magājin duniya a cece mu daga fushin Allah ta wurinsa! **10** Gama domin su ma a lasafka su masu adalci ne, ba tare da a ce masu kiyaye sulhunta mu da shi ta wurin mutuwar Dansa, ashe, doka ne magāda, ai, da bangaskiya ba ta da amfani, a cece mu daga fushin Allah ta wurinsa!

12 Ya kuma zama mahaifinmu Ibrahim yake da ita kafin aka yi masa kaciya. **13** Ba ta wurin doka ce Ibrahim da zuriyarsa suka sami alkawarin cewa zai zama magājin duniya in kuwa, sa'ad da muke abokan gāban Allah, aka wurin bangaskiya. **14** Gama da a ce masu kiyaye sulhunta mu da shi ta wurin mutuwar Dansa, ashe, doka ne magāda, ai, da bangaskiya ba ta da amfani, a cece mu daga fushin Allah ta wurinsa!

15 domin doka ransa! **11** Ba ma haka yake kawai ba, har muna farin tana jawo fushi ne. Kuma inda babu doka babu keta ciki da Allah ta wurin Ubangjinmu Yesu Kiristi,

wanda ta wurinsa yanzu muka sami sulhu. **12** Saboda shi daga zunubi ke nan. **8** To, in mun mutu tare da haka, kamar yadda zunubi ya shigo duniya ta wurin Kiristi, mun gaskata cewa za mu rayu tare da shi mutum daya, mutuwa kuma ta wurin zunubi, ta kuma. **9** Gama mun san cewa da yake an tā da Kiristi daga matattu, ba zai sāke mutuwa bā; mutuwa ba haka kuwa mutuwa ta shafi dukan mutane, domin dukan mutane sun yi zunubi. **13** Gama kafin a ba da ta da sauran iko a kansa. **10** Mutuwarr da ya yi, doka, zunubi yana nan a duniya. Amma ba a lissafin ya mutu ne sau daya tak, saboda yā shafe zunubi, zunubi inda babu doka. **14** Duk da haka, mutuwa ta amma rayuwar da yake yi, yana yi ne cikin tarayya yi mulki tun Adamu har yā zuwa Musa, ta yi mulki har ma a kan wadanda ba su yi zunubi ta wurin da Allah. **11** Haka ku ma, ku dauke kanku matattu ne ga ikon zunubi amma rayayyu cikin tarayya da taka umarni kamar yadda Adamu ya yi ba. A wata kuma kyautan nan mai zuwa ta wurin alherin Allah cikin Kiristi Yesu. **12** Saboda haka kada ku bar hanyai dai Adamu shi ne kwatancin wani mutumin zunubi yā mallaki jikin nan naku mai mutuwa yā nan mai zuwa. **15** Amma kyautan nan dabam take sa ku zama masu biyayya ga mugayen sha'awace- da laifin nan. Gama in mutane da yawa sun mutu sha'awacensa. **13** Kada ku miķa gabōbin jikinku ga saboda laifin mutum dayan nan, to, ai, alherin Allah zunubi a matsayin kayan aikin mugunta, sai dai ku da kuma kyautan nan mai zuwa ta wurin alherin domin kanku ga Allah, a matsayin wadanda aka fitar mutum dayan nan, Yesu Kiristi, ya shafi mutane da du sa daga mutuwa zuwa rai; ku kuma miķa gabōbin yawa! **16** Kyautar Allah kuwa ba kamar sakamakon jikinku gare shi a matsayin kayan aikin adalci. **14** da ya bi zunubin mutum gudan nan ba ne, Hukuncin Gama zunubi ba zai zama maigidanku ba, domin ba kwa karkashin doka, sai dai karkashin alheri. **15** Me hallaka, amma kyautar ta bi laifofin masu yawa ta za mu ce ke nan? Za mu ci gaba yin zunubi domin kuma sa Allah ya gan mu a matsayin marasa laifi. **17** ba ma karkashin doka sai dai karkashin alheri? Sam, Gama in, ta wurin laifin mutum daya, mutuwa ta yi ko kadan! **16** Ba ku sani ba cewa sa'ad da kuka miķa mulki ta wurin mutum dayan nan, ashe, wadanda suka sami kyautar alherin Allah a yalwace da kuma karkashin gare shi a matsayin kayan aikin adalci. **17** kanku ga wani don ku yi masa biyayya a matsayin karkashin doka, sai dai karkashin alheri. **15** Me karkashin doka, sai dai karkashin alheri. **16** Ba ku sani ba cewa sa'ad da kuka miķa karkashin doka, sai dai karkashin alheri. **17** Me karkashin doka, sai dai karkashin alheri. **18** Saboda karkashin doka, sai dai karkashin alheri. **19** Ina magana ne haka, kamar yadda sakamakon laifin mutum guda ya jawa hallaka ga dukan mutane, haka ma sakamakon karkashin doka, sai dai karkashin alheri. **20** An ba da dokar aikin adalci guda ya sa Allah ya same mu marasa laifi, wannan kuwa kawo rai ga dukan mutane. **19** karkashin doka, sai dai karkashin alheri. **21** domin, Gama kamar yadda ta wurin rashin biyayyar mutum karkashin doka, sai dai karkashin alheri. **22** Amma a yanzu guda, mutane masu yawa suka zama masu zunubi, haka kuma ta wurin biyayyar mutum guda, mutane da yawa za su zama masu adalci. **20** An ba da dokar karkashin doka, sai dai karkashin alheri. **23** Gama sakamakon zunubi mutuwa ne, amma yadda kuka saba miķa gabōbin jikinku a bautar abubuwan kazanta da mugun aiki a kan mugun aiki, saboda haka yanzu sai ku miķa su bayi ga aikin adalci mai kai ga zaman tsarki. **20** Sa'ad da kuke bayin zunubi, ba ruwanku da aikin adalci. **21** Wace riba ce kuka samu a lokacin, daga abubuwan nan da yanzu suka zama muku abin kunya? Karshen irin abubuwan nan dai, mutuwa ne! **22** Amma a yanzu da a'yanter da ku daga zunubi kuka kuma zama bayi ga Allah, ribar da kuka samu tana kai ga zaman tsarki, karshenta kuwa rai madawwami ne. **(aiōnios g166)**

6 Me za mu ce ke nan? Za mu ci gaba da yin zunubi domin alheri yā habaka? **2** Sam, ko kadan! Mun mutu ga zunubi; ta yaya za mu ci gaba da rayuwa a cikinsa kuma? **3** Ko ba ku sani ba cewa dukamnu da aka yi wa baftisma a cikin Kiristi Yesu an yi mana baftismar ne zuwa cikin mutuwersa? **4** Saboda haka, an binne mu da shi ke nan, ta wurin baftisma cikin mutuwersa, domin kamar yadda aka tā da Kiristi daga matattu ta wurin daukar Uba, haka mu ma mu yi zaman sabuwar rayuwa. **5** In kuwa mun zama daya tare da shi haka a cikin mutuwersa, tabbataccé mu ma za mu zama daya tare da shi cikin tashinsa daga matattu. **6** Gama mun san cewa an giċċiye halayenmu na dā tare da shi domin a kawar da jikin nan mai zunubi don kada mu kara zama bayi ga zunubi **7** domin duk wanda ya mutu an'yantar da

7 Ba ku sani ba,'yan'uwa, ina magana ne fa da mutanen da suka san doka, cewa dokar tana da iko a kan mutum muddin yana a raye ne kawai. **2** Misali, bisa ga doka mace mai aure tana daure ga mijinta muddin mijin yana da rai, amma in mijinta ya mutu, an sake ta ke nan daga dokar aure. **3** Saboda haka fa, in ta auri wani yayinda mijinta yana raye, za a ce da ita mazinaciya. Amma in mijinta ya mutu, an sake ta ke nan daga wannan doka, ita kuwa ba mazinaciya ba ce, ko da yake ta auri wani. **4** Saboda

(aiōnios g166) **23** Gama sakamakon zunubi mutuwa ne, amma kyautar Allah rai madawwami ne a cikin Kiristi Yesu Ubangijinmu. **(aiōnios g166)**

haka'yan'uwana, ku ma kun mutu ga dokar ta wurin jikin Kiristi, domin ku zama na wani, gare shi wanda aka tashe shi daga matattu, don mu ba da amfani ga Allah. **5** Gama sa'ad da halin mutuntaka yake mulkinmu, sha'awace-sha'awacen zunubi wadanda dokar ta zuga sun yi ta aiki a jikunanmu, don mu ba da amfani wa mutuwa. **6** Amma yanzu, ta wurin mutuwa ga abin da dā ya daure mu, an sake mu daga dokar saboda mu yi hidima a sabuwar hanyar Ruhu, ba a tsohuwar hanyar rubutaccen ka'ida ba. **7** Me za mu ce ke nan? Dokar zunubi ce? Sam, ko kadan! Tabbatacce ai, da ban san mene ne zunubi ba in ba ta wurin doka ba. Gama da ban san mene ne kyashi yake ba tabbataccce in ba don doka ta ce, "Kada ka yi kyashi ba." **8** Amma zunubi, da ya sami dama ta wurin umarnin nan, ya haifar a cikina kowane halin kyashi iri-iri. Gama in babu doka, zunubi matacce ne. **9** Dā kam ina da rai sa'ad da ban san doka ba; amma da umarni ya zo, sai zunubi ya zaburo da rai na kuma mutu. **10** Na gane cewa wannan umarnin da aka nufa ya kawo rai, a gaskiya ya jawo mutuwa ce. **11** Gama zunubi, da ya sami dama ta wurin umarni, sai ya rude ni, kuma ta wurin umarnin kuwa ya kashe ne. **12** Saboda haka fa, dokar tana da tsarki, umarnin kuma yana da tsarki, su duka suna da adalci da kuma kyau. **13** Abin nan da yana mai kyau, zai kawo mini mutuwa? Ko kadan! Amma domin zunubi ya bayyana kansa a matsayin zunubi, sai ya haifar da mutuwa a cikina ta wurin abin da yake mai kyau, domin ta wurin umarnin nan zunubi ya fito da matukar muninsa. **14** Mun san cewa doka aba ce ta ruhu; amma ni ba na ruhu ba ne, an sayar da ni a matsayin bawa ga zunubi. **15** Ban gane abin da nake yi ba. Don abin da nakan so yi, ba shi nakan yi ba, sai dai abin da nake ki, shi nake yi. **16** In kuma na yi abin da ba na son yi, na yarda da cewa dokar aba ce mai kyau. **17** Kamar dai yadda yake, ba ni kaina nake yinsa ba, sai dai zunubin da yake zaune a cikina ne. **18** Gama na san cewa babu wani abin kirkin da yake zaune a cikina, wato, a mutuntakata. Gama sha'awar yin abu mai kyau kam ina da ita, sai dai ikon yin ne fa babu. **19** Gama abin da nake yi ba shi ne abu mai kyau da nake so in yi ba; a'a, mugun da ba na so in yi, shi ne nake ci gaba da yi. **20** To, in na yi abin da ba na so in yi, ba ni ba ne nake yinsa, sai dai zunubin nan da yake zaune a cikina. **21** Saboda haka na gane wannan ka'ida ce take aiki a cikina. Sa'ad da nake so in yi abu mai kyau, sai in ga cewa mugun nan ne nake yi. **22** Gama a ciki-cikina ina farin cikin da dokar Allah; **23** amma ina ganin wata doka tana aiki a gabobin jikina, tana yaki da dokar hankalina, tana kuma sa in zama daurarran dokar zunubin da take aiki a gabobin jikina. **24** Kaitona! Wane ne zai cece ni daga wannan jiki mai mutuwa? **25** Godiya ga Allah ta wurin Yesu Kiristi Ubangjinmu! Saboda haka fa, ni

kaina a cikin hankalina, ni bawa ne ga dokar Allah, amma a mutuntaka, ni bawa ne ga dokar zunubi.

8 Saboda haka, yanzu babu hukunci don wadanda suke cikin Kiristi Yesu, **2** gama ta wurin Kiristi Yesu dokar Ruhu mai ba da rai ta'yantar da ni daga Dokar Musa. **3** Gama abin da dokar ba tā iya yi saboda kāsawar mutuntaka ba, Allah ya yi shi sa'ad da ya aiko da Dansa a kamannin mutum mai zunubi, don yā zama hadaya ta zunubi. Ta haka, ya hukunta zunubi a cikin mutum mai zunubi. **4** Ya yi haka domin yā cika bukatum adalcin doka a cikinmu, mu da ba ma rayuwa bisa ga mutuntaka, sai dai bisa ga Ruhu. **5** Wadanda suke rayuwa bisa ga mutuntaka sun kafa hankulansu a kan sha'awace-shawa'acen jiki; amma wadanda suke rayuwa bisa ga Ruhu sun kafa hankulansu a kan abubowan da Ruhu yake so. **6** Kwallafa rai ga al'amuran halin mutuntaka karshensa mutuwa ne, kwallafa rai ga al'amuran Ruhu kuwa rai ne da salama; **7** hankalin mai zunubi na gāba da Allah. Ba ya biyaya da dokar Allah, ba kuwa zai iya yin haka ba. **8** Wadanda mutuntaka yake mulkinsu ba zu si iya su gamshi Allah ba. **9** Ku kam, ana mulkinku ba ta wurin mutuntaka ba, sai dai ta wurin Ruhu, in Ruhun Allah yana zaune a cikinku. In kuma wani ba shi da Ruhun Kiristi, shi ba na Kiristi ba ne. **10** Amma in Kiristi yana a cikinku, jikinku matacce ne saboda zunubi, duk da haka ruhunku yana a raye saboda adalci. **11** In kuwa Ruhu wannan da ya tā da Yesu daga matattu yana zama a cikinku, shi wanda ya tā da Kiristi daga matattu zai ba da rai ga jikunanku masu mutuwa ta wurin Ruhunsa, wanda yake zama a cikinku. **12** Saboda haka'yan'uwa, muna da hakki, amma ba na wanda za mu yi rayuwar mutuntaka da yake so ba. **13** Gama in kuna rayuwa bisa ga mutuntaka, za ku mutu; amma in ta wurin Ruhu kuka kashe ayyukan jikin nan, za ku rayu. **14** Domin wadanda Ruhun Allah yake bi da su ne'ya'yan Allah. **15** Gama ba ku karbi ruhun da ya mai da ku bayi da za ku sāke jin tsoro ba ne, sai dai kun karbi Ruhun zaman da. Ta wurinsa kuwa muke kira, "Abba, Uba." **16** Ruhu kansa yana ba da shaida tare da ruhunmu cewa mu'ya'yan Allah ne. **17** In kuwa mu'ya'ya ne, to, mu magāda ne, magādan Allah da kuma abokan gādo tare da Kiristi, in kuwa muna tarayya a cikin shan wuyarsa to, za mu yi tarayya a cikin daukakarsa. **18** A ganina, wuyar da muke sha a wannan lokaci ba su isa a kwatanta da daukakar da za a bayyana a cikinmu ba. **19** Halitta tana jira da marmari ta kosa ta ga bayyanuwar'ya'yan Allah. **20** Gama an sa halitta a cikin wulačanci, ba da son ta ba, sai dai ta wurin nufin wannan da ya mai da ita haka, da bege **21** cewa za a'yantar da halitta kanta daga bautarta ga rubewa a kuma kawo ta cikin'yancin daukakar'ya'yan Allah. **22** Mun san cewa dukan halitta tana nishi sai ka ce mace mai naküda har

yā zuwa wannan lokaci. **23** Ba haka kadai ba ma, mu kanmu da muke da nunan fari na Ruhu, muna nishi a ciki-cikinmu yayinda muke jira da marmari a maishe mu'ya'yan riko na Allah, fansar jikunanmu. **24** Gama a wannan begen ne muka sami ceto. Amma begen da ake gani ba bege ba ne sam. Wa yake begen abin da ya riga ya samu? **25** Amma in muna begen abin da ba mu riga mun samu tukuna ba, mukan jira da hakuri. **26** Haka nan ma, Ruhu yana taimakonmu cikin rashin karfinmu. Ba mu san abin da ya kamata mu roka cikin addu'a ba, amma Ruhu kansa yana roko a madadinmu da nishe-nishen da kalmomi ba sa iya bayyanawa. **27** Shi kuma wanda yake binciken zukatanmu ya san halin Ruhu, domin Ruhu yana roko a madadin tsarkaka bisa ga nufin Allah. **28** Mun kuma san cewa a cikin dukan abubuwa Allah yana aikata alheri ga wadanda suke kaunarsa, yana wadanda aka kira bisa ga nufinsa. **29** Gama wadanda Allah ya rigyasani ya kuma kaddara su dace da kamannin 'Dansa, don yā zama dan fari cikin'yan'uwa masu yawa. **30** Wadanda kuwa ya Isuwa ne na kī." **14** Me za mu ce ke nan? Allah ne ya kubutar; wadanda ya kubutar kuwa, su ne ya dâuaka. **31** Me za mu ce ke nan game da wannan abu? In Allah yana goyon bayanmu, wa kuwa zai iya gāba da mu? **32** Shi da bai hana 'Dansa ba, sai ma mu, tare da shi, dukan abubuwa cikin alherinsa ba? **33** Wa zai kawo wani zargi a kan wadanda Allah ya zaba? Allah ne mai kubutarwa. **34** Wa zai yi hukunci? Yesu Kiristi ne, wanda ya mutu, fiye da haka ma, shi da aka tā da zuwa rai, yana zaune a hannun dama na Allah yana kuma yin roko a madadinmu. **35** Wane ne zai raba mu da kaunar Kiristi? Masifa ce ko wahala ko tsanani ko yunwa ko tsirai ko hatsari takobi? **36** Kamar yadda yake a rubuce cewa, "Saboda kai ne muke fuskantar mutuwa dukan yini; an dauke mu kamar tumakin da za a yanka." **37** A'a, cikin dukan wadannan abubuwa mun ma fi masu nasara ta wurin shi wanda ya kaunace mu. **38** Gama na tabbata cewa ko mutuwa ko rai, ko mala'iku ko aljanu, ko abubuwa na yanzu ko abubuwa masu zuwa nan gaba, ko ikoki, **39** ko tsayi ko zurfi, ko wani abu dabam cikin dukan halitta da zai iya raba mu da kaunar Allah wadda take cikin Kiristi Yesu Ubangjinmu.

nan kuma nasu ne, Kiristi kuma, ta wurin zamansa mutum, na kabilarsu ne. Yabo ya tabbata ga Allah har abada, shi da yake bisa kome! Amin. (aiōn g165)

6 Ba cewa maganar Allah ta kāsa ba ne. Gama ba duk wadanda suke zuriyar Isra'ilā ne suke Isra'ilā na gaske ba. **7** Ba kuwa don su zuriyarsa ne dukansu suka zama'ya'yan Ibrahim ba. A maimako, "Ta wurin Ishaku ne za a lissafta zuriyarka." **8** Ana iya cewa zaman zuriyar Ibrahim, ba shi ne zama'ya'yan Allah ba, a'a, zuriya ta alkawarin nan su ne ake lasaftawa zuriyar Ibrahim. **9** Ga yadda aka yi alkawarin nan, "A Kayyadadden lokaci zan dawo, Saratu kuma za tā haifi da." **10** Ba ma haka kadai ba, 'ya'yan Rifkati suna da mahaifi guda ne, wato, mahaifinmu Ishaku. **11** Duk da haka, tun ba a haifi tagwayen nan ba, balle su yi wani abu mai kyau ko marar kyau don nufin Allah bisa ga zabensa ya tabbata, ba ga aikin lada ba, sai dai ga kiransa, **12** ba ta wurin ayyuka ba sai dai ta wurin shi wanda ya kira, aka fadā mata cewa, "Babban zai bauta wa karamin." **13** Kamar Isuwa ne na kī." **14** Me za mu ce ke nan? Allah marar adalci ne? Sam, ko kadān! **15** Gama ya ce dâuaka. **16** Saboda haka, bai danganta ga sha'awar mutum ya ba da shi saboda mu duka, ashe, ba zai kuma ba ko kokarinsa ba, sai dai ga jinkan Allah. **17** Gama wa Musa, "Zan nuna jinkai ga wanda zan nuna abu?" In Allah yana goyon bayanmu, wa kuwa zai iya jinkai, zan kuma ji tausayin wanda zan ji tausayi." **18** Saboda haka manufa, saboda in nuna ikona a cikinka domin kuma a shaida sunana a duniya duka." **19** Waninku zai iya ce mini, "To, don me har yanzu Allah yake ganin laifinmu? Gama wa zai iya tsayaya da nufinsa?" **20** Amma wane ne kai, ya mutum, da za ka mayar wa Allah magana? "Ashe, abin da aka gina zai iya ce wa "Saboda kai ne muke fuskantar mutuwa dukan yini; wanda ya gina shi, 'Don me ka gina ni haka?'" **21** an dave da kamar tumakin da za a yanka." **22** A'se, mai ginin tukwane ba shi da iko yin amfanī hafuri kwarai ga wadanda suka cancanci fushinsa, masu daraja da kuma wadansu don ayyuka marasa **23** Haka kuma wadanda aka shiryā domin hallaka? **24** har da mu ma, mu da ya fushinsa yā kuma sanar da ikonsa, ya yi haka cikin lokaci don dâuaka. **25** Kamar yadda ya fadā a kira, ba daga cikin Yahudawa kadai ba amma har ma daga cikin Al'ummai? **26** Kuma cewa a Hosiya. "Zan kira su 'mutanena,' su da ba mutanena ba; zan kuma kira ta 'Kaunatacciyyata,' ita da ba Kaunatacciyyata ba," **27** Ishaya ya daga murya game da Isra'ilā ya ce, "Ko da yake yawan Isra'ilawa yana kama da yashi a bakin teku, ragowa

9 Ina fadīn gaskiya a cikin Kiristi ba karya nake yi ba, lamirina ya tabbatar da wannan a cikin Ruhu Mai Tsarki. **2** Ina da bakin ciki mai yawa da kuma rashin kwanciyar rai marar karewa a zuciyata. **3** Gama da so na ne, sai a la'anta ni a kuma raba ni da Kiristi saboda 'yan'uwna, wadannan na kabilata, **4** mutanen Isra'ilā. Su ne Allah ya mai da su'ya'yansa, ya bayyana musu dâuakarsa, ya ba su alkawarin da Dokarsa, ya nuna musu hanyar sujada ta gaske, ya kuma ba su sauran alkawura. **5** Kakannin-kakannin

haka, to, ka yi la'akari da wannan. Ba kai ne kake taimakon saiwar ba, saiwar ce take taimakonka. **19** To, kana iya cewa, "An sassare rassan ne don a daura aure da ni." **20** Haka yake. Amma an sassare su ne saboda rashin bangaskiya, kai kuma kana tsaye ta wurin bangaskiya. Kada ka yi ta'kama, sai dai ka ji tsoro. **21** Gama in har Allah bai bar rassan nan na asali ba, kai ma ba zai bar ka ba. **22** Ka lura fa da alheri da kuma tsananin Allah, tsanani ga wafanda suka fādī, amma alheri a gare ka, da fata za ka ci gaba cikin alherinsa. In ba haka ba, kai ma za a sare ka. **23** In kuwa ba su nace cikin rashin bangaskiya ba, za a sāke daura aure da su, domin Allah yana iya sāke hada su. **24** Kai ma da aka saro daga zaitun dīn da asalinsa yake na jeji, aka daura aure da kai a jikin zaitun dīn na gida, sabanin yadda aka saba, balle wadannan rassa na asali, da za a daura aure da su a jikin zaitun dīn nan nasu na asali? **25** Ba na so ku kasance cikin rashin sani game da wannan asirin'yan'uwa, domin kada ku daga kai. Isra'il sun fandana sashe na taurarewa har sai da shigowar Al'ummai masu yawa ya cika. **26** Ta haka kuwa za ceci dukan Isra'il, kamar yadda yake a rubuce cewa, "Mai ceto zai zo daga Sihiyona; zai kawar da rashin bin Allah daga Yakub. **27** Wannan kuwa shi ne alkawarina da su sa'ad da na dauke musu zunubansu." **28** Game da zancen nan na bishara kuwa, su abokan gāba ne saboda ku; amma game da za'bēn kuwa, su kaunatattunsa ne, albarkacin kakannin kakanninsu, **29** gama kytautar Allah da kiransa ba a sokewa. **30** Kamar yadda a dā can ku da kuke marasa biyaya ga Allah kuka sami jinkai yanzu ta dalilin rashin biyayyarsu, **31** haka su ma suka zama marasa biyaya a yanzu domin su ma su sami jinkai ta dalilin jinkan da Allah ya yi muku. **32** Gama Allah ya daure dukan mutane ga rashin biyaya don yā nuna jinkai ga kowa. (**eleēsē g1653**) **33** Kai, surfin yalwar hikima da kuma sanin Allah yana nan a yalwace! Hukunce-hukuncensa kuma su fi gabon bincike, hanyoyinsa kuwa sun wuce gabon ganewal! **34** "Wa ya taba sanin zuciyar Ubangiji? Ko kuwa yā ba shi shawara?" **35** "Wa ya taba ba wa Allah wani abu, da Allah zai sāka masu?" **36** Gama daga gare shi, ta wurinsa, da kuma saboda shi ne dukan abubuwa suka kasance. Daukaka ta tabbata a gare shi har abada! Amin. (**aiōn g1655**)

dauki kansa fiye da yadda ya kamata, a maimakon haka bari yā auna kansa cikin natsuwa, gwargwadon baiwar bangaskiyar da Allah yi masa. **4** Kamar dai yadda kowannenmu yake da jiki daya da gabobi da yawa, gabobin nan kuwa ba aiki iri daya suke yi ba, **5** haka ma a cikin Kiristi mu da muke da yawa mun zama jiki daya, kuma kowace gabar dan'uwan sauran ne. **6** Muna da baye-baye dabam-dabam, gwargwadon alherin da aka yi mana. In baiwar mutum ta yin annabci ce, sai yā yi amfani da ita gwargwadon bangaskiyarsa. **7** In ta hidima ce; sai yā yi hidima. In kuma ta koyarwa ce, sai yā koyar; **8** in ta karfafawa ce, sai yā karfafa; in kuma ta ba da taimako ce don biyan bukatun wadansu, sai yā yi haka hannu sake; in ta shugabanci ce, sai yā yi shugabanci da himma; in ta nuna jinkai ce, sai yā yi haka da far'a. **9** Dole kauna tā zama ta gaskiya. Ku ki duk abin da yake mugu; ku manne wa abin da yake nagari. **10** Ku ba da kanku ga juna cikin kauna irin ta'yan'uwa. Kowa yā yi kokari wajen girmama wani fiye da kansa. **11** Kada ku zama marasa himma, sai dai masu himma a ruhaniyarku, kuna bauta wa Ubangiji. **12** Ku yi farin ciki cikin bege, hakuri cikin shan wuya, aminci cikin addu'a. **13** Ku taimaki mutanen Allah masu bukata. Ku zama masu karban baki. **14** Ku sa wa masu tsananta muku albarka; ku sa albarka kada fa ku la'anta. **15** Ku yi murna da masu murna, ku yi kuka da masu kuka. **16** Ku yi zaman lafiya da juna. Kada ku nuna girman kai, sai ma ku ri'ka cudanya da talakawa. Kada ku zama masu daga kai. **17** Idan kowa ya yi muku mugunta, kada ku sāka masu da mugunta. Ku lura don ku aikata abin da kowa zai iya gani cewa daidai ne. **18** Ku yi iya kokarinku, in zai yiwu, ku yi zaman lafiya da kowa. **19** Kada ku yi ramuwa, abokaina, sai dai ku bar wa Allah. Gama a rubuce yake cewa, "Ramuwa tawa ce; zan kuwa sāka," in ji Ubangiji. **20** A maimakon haka, "In abokin gābanka yana jin yunwa, ka ciyar da shi; in yana jin kishirwa, ka ba shi ruwan sha. Ta yin haka, za ka tara garwashin wuta a kansa." **21** Kada ku bar mugunta ta sha kanku, sai dai ku sha kan mugunta ta wurin aikata nagarta.

12 Saboda haka, ina rokonku,'yan'uwa, saboda yawan jinkan Allah, ku mi&ka jikunanku hadaya wadda take mai rai, mai tsarki abin karba kuma ga Allah, wannan ita ce hanyar hidimarku ta ruhaniya.
2 Kada ku ci gaba da yin abin da duniya take yi, sai dai ku bar halinku ya sâke, ta wurin sabunta hankalinku cfungum, don ku tabbatar da abin da Allah yake so yake, abu mai kyau, mai dadsi da kuma cikakke. (*aiong 165*) **3** Gama ta wurin alherin nan da aka yi mini ne ina ce wa kowannenku. Kada yâ

13 Dole kowa yä yi biyayya ga masu mulki, gama babu wani iko sai ko in Allah ya yarda. Duk hukumomin da muke su, nadin Allah ne. **2** Saboda haka, duk wanda ya yi tawaye ga hukuma yana yin tawaye da abin da Allah ya nadä ne, wadanda kuwa suke aikata haka, za su jawo wa kansu hukunci. **3** Gama masu mulki ba abin tsoro ba ne ga wadanda suke yin abin da yake daidai, sai dai ga wadanda suke aikata laifi. Kana so ka rabu da jin tsoron wanda yake mulki? To, sai ka aikata abin da yake daidai, zai kuwa yabe ka. **4** Gama shi bawan Allah ne don kyautata rayuwarka. Amma in ka aikata mugunta, to, sai ka ji tsoro, don ba a banza ne shugaba yake daukan

takobinsa ba. Shi fa bawan Allah ne, ta wurinsa ne Saboda haka, ko muna a raye ko muna a mace, mu fushin Allah yakan hukunta masu laifi. **5** Saboda na Ubangiji ne. **9** Saboda wannan ne Kiristi ya mutu, haka, dole a yi biyayya ga hukumomi, ba don gudun ya kuma sāke rayuwa domin yā zama Ubangiji na horo kawai ba amma don lamirinku. **6** Shi ne ma ya matattu da na masu rai. **10** Kai kuwa, don me kake sa kuke biyan haraji, gama hukumomin nan bayin ganin laifin dan'uwanka? Ko kuma don me kake rena Allah ne, wadanda suke ba da dukan lokacinsu don dan'uwanka? Gama duk za mu tsaya a gaban kujerar aikin shugabanci. **7** Ku ba wa kowa hakkinsa. In shari'ar Allah. **11** A rubuce yake cewa, "Muddin ina kuna da bashin haraji, sai ku biya; in kusfin shiga raye," in ji Ubangiji, 'kowace gwiwa za tā durkusa a ne, ku biya kudin shiga; in ladabi ne, ku yi ladabi; gabana; kowane harshe kuma zai furta wa Allah." in kuma girmamawa ne, ku ba da girma. **8** Kada **12** Don haka kowannenmu zai ba da lissafin kansa ga hakin kowa yā zauna a kanku, sai dai na kaunar Allah. **13** Saboda haka bari mu daina ba wa juna laifi. juna, don mai kaunar maŵabcinsa ya cika Doka ke A maimakon, sai kowa yā yi niyya ba zai sa dutsen nan. **9** Umarnan nan, "Kada ka yi zina." "Kada ka tuntube ko abin sa fāduwa a hanyar dan'uwansa yi kisankai." "Kada ka yi sata." "Kada kuma ka yi ba. **14** A matsayina na mai bin Ubangiji Yesu na kyashi." Da dai duk sauran umarnai an kunshe su ne tabbata kwarai cewa babu abincin da yake marar a wannan kalma "Ka kaunaci maŵabcinka kamar tsabta don kansa. Amma in wani ya dauka wani abu kanka." **10** Kauna ba ta cutar da maŵabci. Saboda marar tsabta ne, to, a gare shi marar tsabta ne. **15** haka kauna cika Doka ce. **11** Ku yi wannan domin In kana bata wa dan'uwanka zuciya saboda abincin kun san irin zamanin da kuke ciki. Lokaci ya yi da da kake ci, ba halin kauna kake nunawa ba ke nan. za ku farka daga barcinku, don cetonmu ya yi kusa Kada abincin da kake ci yā zama hanyar lalatar da yanzu fiye da lokacin da muka fara ba da gaskiya. **12** dare dan'uwanka wanda Kiristi ya mutu dominisa. **16** Dare fa ya kusan karewa; gari kuma yana gab da Kada ka bar abin da ka dauka a matsayi kyakkyawa wayewa. Saboda haka bari mu kawar da ayyukan yā zama abin zargi ga wadansu. **17** Gama mulkin duhu mu kuma yafa kayan yaſki na haske. **13** Bari Allah ba batun ci da sha ba ne, sai dai na adalci, mu tafiyar da al'amuramnu yadda ya dace a yi da salama, da kuma farin ciki cikin Ruhu Mai Tsarki, **18** rana, ba a cikin shashanci da buguwa ba, ba cikin duk kuwa wanda yake bauta wa Kiristi a haka yana fasikanci da rashin kunya ba, ba kuma cikin fada faranta wa Allah rai ne, yardajje kuma ga mutane. **19** Saboda haka sai mu yi iya Kokari mu aikata abin da zai kawo salama da kuma ingantawa ga juna. **20** Kada ku lalatar da aikin Allah saboda abinci. Dukan abinci mai tsabta ne, sai dai ba daidai ba ne mutum yā ci abin da zai sa wani yā yi tuntube. **21** Ya fi kyau kada ka ci nama ko ka sha ruwan inabi ko kuma ka yi wani abin da zai sa dan'uwanka yā fādi. **22** Bari duk ra'ayin da kake da shi game da wannan sha'ani yā kasance tsakaninka da Allah. Mai albarka ne wanda zuciysa ba tā ba shi laifi game da abin da shi da kansa ya dauka cewa daidai ne ba. **23** Amma wanda yake da shakka yakan jowo wa kansa hukunci ne in ya ci, domin yana ci ne ba bisa ga bangaskiya ba; kuma duk abin da bai zo daga bangaskiya ba zunubi ne.

14 Ku karbi wanda bangaskiyarsa ba tā yi karfi ba, amma fa kada ku hukunta shi a kan abubuan da ake da shakka a kai ba. **2** Bangaskiyar mutum ta yarda masa yā ci kome, amma wanda bangaskiyarsa ba tā yi karfi ba, yakan ci kayan lambu ne kawai. **3** Mutumin da yake cin kowane irin abinci, kada yā rena wanda ba ya cin, wanda kuma ba ya cin kowane irin abinci, kada yā ga laifin mutumin da yake ci, domin Allah ya riga ya karbe shi. **4** Kai wane ne har da za ka ga laifin bawan wani? Ko bawan yā yi aiki mai kyau, ko yā kāsa, ai, wannan ruwan maigidansa ne. Za a ma tsai da shi, domin Ubangiji yana da ikon tsai da shi. **5** Wani yakan dauki wata rana da daraja fiye da sauran ranaku; wani kuma yana ganin dukan ranakun daya ne. Ya kamata kowa yā kasance da tabbacci a cikin zuciysa. **6** Wannan mai daukan rana daya da muhimmanci fiye da sauran, yana yin haka ne ga Ubangiji. Wannan mai cin nama, yana yin haka ne ga Ubangiji, gama yakan yi godiya ga Allah; wannan da ba ya ci kuwa, yana yin haka ne ga Ubangiji yana kuwa yin godiya ga Allah. **7** Gama ba waninmu da yake rayuwa wa kansa kadai, kuma ba waninmu da kan mutu don kansa kadai. **8** In muna rayuwa, muna rayuwa ne ga Ubangiji; in kuma muna mutuwa, muna mutuwa ne ga Ubangiji.

15 Mu da muke da karfi ya kamata mu yi hakuri da kāsawar marasa Karfi ba kawai mu gamshi kanmu ba. **2** Ya kamata kowannenmu yā faranta wa maŵabcinsa rai don kyautata zamansa domin kuma yā gina shi. **3** Gama ko Kiristi ma bai gamshi kansa ba, amma kamar yadda yake a rubuce cewa, "Zage-zagen da wadansu suka yi maka, duk sun fādo a kaina." **4** Gama duk abin da aka rubuta da an rubuta ne domin yā koya mana, don ta wurin jimrewa da kuma karfafawar Nassosi mu kasance da bege. **5** Bari Allah mai ba da hakuri da kuma karfafawa yā ba ku ruhun hadinkai da juna yayinda kuke bin Kiristi Yesu, **6** don da zuciya

daya da kuma baki daya kuke daukaka Allah da duniya. **28** Saboda haka in na kammala wannan aiki kuma Uban Ubangijinmu Yesu Kiristi. **7** Ta haka na kuma tabbata cewa sun karbi wannan amfani, sai ku karbi juna kamar yadda Kiristi ya karbe zan tafi Sifen in kuma ziyarce ku a hanyata. **29** Na ku, don a yabi Allah. **8** Ina dai gaya muku cewa san cewa sa'ad da na zo wurinku, zan zo ne cikin Kiristi ya zama bawan Yahudawa a madadin gaskiyar yalwar albarkar Kiristi. **30** Ina rokonku'yan'uwa, Allah, don yā tabbatar da alkawaran da aka yi saboda Ubangijinmu Yesu Kiristi da kuma saboda wa kakannin kakanninmu **9** domin Al'ummai su kaunar Ruhu, ku hada kai tare da ni cikin famata da ukurin yin addu'a ga Allah saboda ni. **31** Ku yi addu'a rubuce, "Saboda haka zan yabe ka a cikin Al'ummai; don in kubuta daga hannun marasa bi a Yahudiya zan rera wa'koči ga sunanka." **10** Ya kuma ce, "Ku kuma gudummawar da nake kaiwa Urushalima yi farin ciki, ya Al'ummai, tare da mutanensa." **11** ta zama abar karba ga tsarkaka a can, **32** don da Da kuma, "Ku yabi Ubangiji, dukanku Al'ummai, ku yardar Allah, in iso wurinku da farin ciki in kuma kuma rera masa yabo, dukanku mutanen duniya." **12** Kuma Ishaya ya ce, "Tushen Yesse zai tsiro, wanda wartsake tare da ku. **33** Allah na salama yā kasance zai taso yā yi mulkin al'ummai; al'ummai za su sa tare da ku duka. Amin.

16 Ina gabatar muku da'yar'uwarmu Fibi, baranya ikkilisiya a Kenkireya. **2** Ina rokonku ku karbe ta a cikin Ubangiji yadda ya dace a karbi tsarkaka a kuma ba ta kowane irin taimakon da take bukata daga wurinku, gama ta zama mai taimako kwarai ga mutane masu yawa, hade da ni ma. **3** Ku gai da Firiskila da Akwila, abokan aikina cikin Kiristi Yesu. **4** Sun yi kasai da ransu saboda ni. Ba ni kafai nake musu godiya ba amma har ma da dukan ikkilisiyoyin Al'ummai. **5** Ku kuma gai da ikkilisiyar da take haduwa a gidansu. Ku gai da kaunataccen abokina Efenetus, wanda ya zama na farko a karbar Kiristi a lardin Asiya. **6** Ku gai da Maryamu wadda ta yi muku aiki tukuru. **7** Ku gai da Anduronikus da Yuniyas, dangina wadanda aka daure a kurkuku tare da ni. Su fitattu ne sosai a cikin manzanni, sun riga ni zama masu bin Kiristi. **8** Ku gai da Amfiliyatus, kaunataccena a cikin Ubangiji. **9** Ku gai da Urbanus, abokin aikinmu cikin Kiristi, da kuma kaunataccen abokina Sitakis. **10** Ku gai da Afelles wanda amincinsa cikin Kiristi tabbatacce ne. Ku gai da iyalin gidan Aristobulus. **11** Ku gai da dan'uwan, Hirodiyon. Ku gai da iyalin gidan Narkissus da suke cikin Ubangiji. **12** Ku gai da Tiriyifena da Tiriyifosa, matan nan da suke aiki tukuru cikin Ubangiji. Ku gai da kaunatacciyata Fersis, wata matan da ta yi aiki tukuru cikin Ubangiji. **13** Ku gai da Rufus zababbe cikin Ubangiji, da kuma mahaifiyarsa, wadda ta zama kamar mahaifiya a gare ni. **14** Ku gai da Asinkiritus, Filegon, Hermes, Fatuobas, Hermas da kuma'yan'awan da suke tare da su. **15** Ku gai da Filologus, Yuliya, Nereyus da'yar'uwarsa, da kuma Olimfas da dukan tsarkakan da suke tare da su. **16** Ku gagga'i da juna da sumba mai tsarki. Dukan ikkilisiyoyin Kiristi suna gaishe ku. **17** Ina rokonku'yan'uwa, ku yi hankali fa da masu raba tsakani, sabanin koyerwar da kuka koya, suna sa tuntube. Ku yi nesa da su. **18** Gama irin wadannan mutane ba sa bautar Ubangijinmu Kiristi, sai dai cikinsu. Ta wurin yaudara da kuma dadin baki, suna rudin marasa wayo. **19** Kowa ya riga ya ji game da biyyayarku, don haka ina cike da farin ciki game da

ku; amma ina so ku zama masu hikima game da abin da yake nagari, ku kuma zama marasa laifi ga abin da yake mugu. **20** Allah na salama zai tattake Shaifan ba da dadewa ba yă kuma sa shi a karkashin sawunku. Alherin Ubangijinmu Yesu kuma yă kasance tare da ku. **21** Timoti, abokin aikina, yana gai da ku, haka ma Lusiyus, Yason, da Sosifater, dangina. **22** Ni, Tertiyus, wanda ya rubuta wannan wasiķa, ina gai da ku cikin Ubangiji. **23** Gayus, mai masaukina, mai kuma saukar da dukan'yan Ikkilisiya, yana gaishe ku. Erastus, mai bi da ayyukan jama'ar gari, da kuma dan'wanmu Kwartus, suna gaishe ku. **25** Daukaka ta tabbata ga mai ikon karfafa ku bisa ga bisharata, bisa ga wa'azin Yesu Kiristi, wadda ta gare ta ne aka bayyana asirin nan da yake foye tun fil azal, (*aiōnios g166*) **26** amma yanzu kuwa aka bayyana, aka kuma sanar ta wurin rubuce-rubucen annabawa bisa ga umarnin Allah madawwami, domin dukan al'ummai su gaskata su kuma yi masa biyayya (*aiōnios g166*) **27** daukaka ta tabbata har abada ga Allah, wanda shi ne kadai mai hikima ta wurin Yesu Kiristi! Amin. (*aiōn g165*)

1 Korintiyawa

1 Bulus, wanda aka kira domin yă zama manzon Kiristi Yesu, bisa ga nufin Allah, da kuma dan'uwamu Sostenes, **2** Zuwa ga ikkilisiyar Allah da take a Korint, da wadanda aka tsarkake cikin Kiristi Yesu, aka kuma kira domin su zama masu tsarki, tare da dukan wadanda suke ko'ina da suke kiran sunan Ubangijinmu Yesu Kiristi, Ubangijinsu da kuma namu. **3** Alheri da salama daga Allah Ubanmu, da Ubangiji Yesu Kiristi, su kasance tare da ku. **4** Ina gode wa Allah kullum dominiku, saboda alherinsa da aka ba ku a cikin Kiristi Yesu. **5** Gama a cikinsa kuka sami wadata ta kowace hanya, a cikin dukan maganarku, da kuma cikin dukan saninku **6** gama shaidarmu game da Kiristi ta tabbata a cikinku. **7** Saboda haka, ba ku rasa kowace baiwa ta ruhaniya ba, yayinda kuke jira da marmari, saboda bayyanuwar Ubangijinmu Yesu Kiristi. **8** Zai karfafa ku har zuwa karshe, domin ku zama marasa aibi a ranar Ubangijinmu Yesu Kiristi. **9** Allah, wanda ya kira ku zuwa ga zumunci tare da Dansa Yesu Kiristi Ubangijinmu, shi mai aminci ne. **10** Ina rokonku'yan'uwa, a cikin sunan Ubangijinmu Yesu Kiristi, dukunku ku yarda da juna, domin kada a sami tsattsaguwa a cikinku, domin kuma ku zama daya, cikakku a cikin halinku da tunaninku. **11** 'Yan'uwana, wadansu daga iyalin gidan Kulos sun gaya mini cewa, akwai fadâ a cikinku. **12** Abin da nake nufi shi ne, daya daga cikinku na cewa, "Ni ina bin Bulus," wani na cewa, "Ni ina bin Afolios," wani kuma, "Ni ina bin Kefas," har wa yau wani kuma, "Ni ina bin Kiristi." **13** Kiristi a rabe ne? Bulus ne aka gicciye dominiku? An yi muku baftisma a cikin sunan Bulus ne? **14** Ina godiya domin ban yi wa wani baftisma a cikinku ba, sai dai Kirisbus da Gayus kadai. **15** Don haka, ba wanda na iya cewa an yi muku baftisma a cikin sunana. **16** (I, na kuma yi wa iyulin gidan Istifanas baftisma, ban da wannan, ban tuna da wani da na yi masa baftisma ba.) **17** Gama Kiristi bai aike ni yin baftisma ba, sai dai wa'azin bishara ba da kalmomin hikimar mutum ba, domin kada gicciyen Kiristi ya rasa ikonsa. **18** Gama sakon gicciye wauta ne ga wadanda suke hallaka, amma a gare mu, mu da ake ceto, ikon Allah ne. **19** Gama a rubuce yake cewa, "Zan rushe hikimar mai hikima, basirar mai azanci kuma zan rikita shi." **20** Ina mai hikima? Ina mai surfin bincike? Ina masana na wannan zamani? Ashe, Allah bai wofinta hikimar duniya ba? (**aiōn g165**) **21** Gama tun da a cikin hikimar Allah, duniya a cikin hikimarta ba tă san shi ba, Allah ya ji dadin ceton wadanda suka ba da gaskiya ta wurin wautar wa'azin bishara. **22** Da Yahudawa suna so su ga alama, Hellenawa kuma suna neman hikima, **23** amma mu, muna wa'azin Kiristi wanda aka gicciye ne, wanda ya zama dutsen

tuntuþe ga Yahudawa, wauta kuma ga Al'ummái, **24** amma ga su wadanda Allah ya kira, Yahudawa da Hellenawa, Kiristi ikon Allah ne, da kuma hikimar Allah. **25** Gama wautar Allah ta fi hikimar mutum, kuma rashin karfin Allah ya fi karfin mutum. **26** 'Yan'uwa, ku tuna yadda kuke sa'ad da aka kira ku. Babu masu hikima da yawa a cikinku, bisa ga ganin mutum; babu masu iko da yawa, babu masu martaba da yawa bisa ga haihuwa. **27** Amma Allah ya zaþi abubuwa masu wautata duniya, don yă kunyata masu hikima. Allah ya zaþi abubuwa marasa karfi na duniya, domin ya ba wa masu karfi kunya. **28** Ya zaþi abubuwa marasa martaba na wannan duniya da kuma abubuwan da aka rena da abubuwan da ba a fauka a bakin kome ba, domin a wofinta abubuwan da ake ganinsu da daraja, **29** domin kada wani ya yi takama a gabansa. **30** Saboda Allah ne kuke cikin Kiristi Yesu, shi wanda ya zama hikima a gare mu daga Allah. Kiristi shi ne adalcinmu, da tsarkinmu, da kuma fansarmu. **31** Saboda haka, kamar yadda yake a rubuce cewa, "Duk wanda yake takama, ya yi takama a cikin Ubangiji."

2 Da na zo wurinku'yan'uwa, ban zo da iya magana ko wani mafificin hikima yayinda na yi muku shelar shaida game da Allah ba. **2** Don na kudura a raina sa'ad da nake tare da ku cewa ba zan mai da hanklik ga kome ba sai dai Yesu Kiristi wanda aka gicciye. **3** Na zo wurinku cikin rashin karfi da tsoro, da rawan jiki kwarai. **4** Sañona da wa'azina ba su zo cikin hikima da kalmomin lallashi ba, sai dai da nuna ikon Ruhu, **5** domin kada bangaskiyraku ta dogara a kan hikimar mutane, sai dai a kan ikon Allah. **6** Duk da haka, muna sanar da sakon hikima cikin wadanda suka balaga, amma ba hikima irin ta wannan zamani ba ne, ko kuwa irin ta masu mulkin zamanin nan, wadanda za su shude ba. (**aiōn g165**) **7** A'a, muna magana ne a kan asirin hikimar Allah, hikimar da tun dâ, take a boye, wadda Allah ya kaddara domin daukakarmu, tun kafin farkon zamanai. (**aiōn g165**) **8** Ba ko daya daga cikin masu mulkin wannan zamani da ya fahimce ta, gama da a ce sun fahimce ta, da ba su gicciye Ubangiji mai dauskaka ba. (**aiōn g165**) **9** Duk da haka, kamar yadda yake a rubuce cewa, "Ba idon da ya taba gani, ba kunnen da ya taba ji, ba kuma zuciyar da ta taba tunanin abin da Allah ya shirya wa masu kaunarsa." **10** Amma Allah ya bayyana mana shi ta wurin Ruhunsa. Ruhu yana bincika dukan abubuwa, har ma da abubuwa masu surfi na Allah. **11** Wane ne a cikin mutane ya san tunanin mutum, in ba ruhun mutumin da yake cikinsa ba? Haka kuma ba wanda ya san tunanin Allah, sai dai Ruhun Allah. **12** Ba mu karfi ruhun duniya ba, sai dai Ruhun da yake daga Allah, domin mu fahimci abin da Allah ya ba mu hannu sake. **13** Wannan shi ne abin da muke sanarwa, ba da kalmomin da muka koya ta

wurin hikimar mutum ba, amma da kalmomin da Ruhu yake koyerwa, muna fadin gaskiya ta ruhaniya da kalmomin ruhaniya. **14** Mutumin da ba shi da Ruhu, ba ya yarda da abubuwan da suka fita daga Ruhun Allah, domin wauta ce a gare shi. Ba kuwa zai fahimce su ba, domin ta Ruhu ne ake fahimtarstu. **15** Mutumin ruhaniya yakan gwada dukan abubuwa, amma shi kansa ba ya karkashin shari'ar mutum. **16**

"Wa ya taba sanin hankalin Ubangiji, har da zai koya masa?" Amma muna da tunani iri na Kiristi ne.

3 'Yan'uwa, ban iya yi muku magana kamar masu ruhaniya ba, sai dai kamar masu halin mutuntaka, jarirai cikin bin Kiristi kawai. **2** Na ba ku madara ba abinci mai tauri ba, domin ba ku balaga ba a lokacin. Kai, har yanzu ma, ba ku balaga ba. **3** Har yanzu kuna rayuwa bisa ga halin mutuntaka. Da yake akwai kishi da fadace-fadace a cikinku, ba rayuwa irin ta halin mutuntaka ke nan kuke yi ba? Kuma ba rayuwa irin ta mutane ce kawai kuke yi ba? **4** Gama sa'ad da wani ya ce, "Ni na Bulus ne," wani kuma ya ce, "Ni na Afolloz ne," ba rayuwa irin ta mutane ke nan kuke yi ba? **5** Shin, wane ne Afolloz? Wane ne kuma Bulus? Ai, bayi ne kawai wadanda ta wurinsu kuka gaskata, kamar yadda Ubangiji ya ba kowannensu aikinsa. **6** Ni na shuka iri, Afolloz kuma ya yi banruwa, amma Allah ne ya sa irin ya yi girma. **7** Don haka, da wanda ya yi shuki, da wanda ya yi banruwa, ba a bakin kome suke ba, sai dai Allah kadai, mai sa abubuwa su yi girma. **8** Mutumin da ya yi shuki, da mutumin da ya yi banruwa nufinsu daya ne, kuma kowannensu zai sami lada gwargwadon aikinsa. **9** Gama mu abokan aiki ne na Allah; ku kuwa gonar ce ta Allah, ginin Allah kuma. **10** Ta wurin alherin da Allah ya ba ni, na kafa tushen gini kamar kwararren magini, wani kuma dabam yana gini a kai. Amma kowa yă lura da yadda yake gini. **11** Gama babu wanda zai iya kafa wani tushen gini dabam da wanda aka riga aka kafa, wanda yake Yesu Kiristi. **12** In wani ya yi gini a kan tushen ginin nan da zinariya, azurfa, duwatsu masu daraja, itace, ciyawa ko kara, **13** aikin zai bayyana kansa, domin za a nuna shi a sarari a Ranar. Wuta ce za tă bayyana aikin, wutar kuwa za tă gwada ingancin aikin kowa. **14** In abin da kowane mutum ya gina ya tsaya, zai sami lada. **15** In ya kone, zai yi hasara, amma zai sami ceto, sai dai kamar wanda ya bi ta tsakiyar wuta ne. **16** Ashe, ba ku sani ba cewa ku kanku haikalın Allah ne, Ruhun Allah kuma yana zaune a cikinku? **17** Duk wanda ya bata haikalın Allah, Allah zai bata shi, don haikalın Allah mai tsarki ne, ku ne kuwa haikalın nan. **18** Kada ku rudi kanku. In waninku yana tsammani cewa yana da hikima, yadda duniya ta däuki hikima, to, sai ya mai da kansa "wawa" don yă zama mai hikima. (aión g165) **19** Gama hikimar duniyan nan, wauta ce a gaban Allah, kamar yadda yake a rubuce cewa, "Yakan

kama masu hikima a cikin makircinsu"; **20** kuma a rubuce yake cewa, "Ubangiji ya san dukan tunanin masu hikima banza ne." **21** Saboda haka, kada wani yă yi takama da mutum! Gama kome naku ne, **22** ko Bulus ko Afolloz ko Kefas ko duniya ko rai ko mutuwa ko abubuwa na yanzu ko na nan gaba, ai, duka naku ne, **23** ku kuwa na Kiristi ne, Kiristi kuma na Allah ne.

4 Saboda haka, ya kamata mutane su clauke mu a matsayin bayin Kiristi, da kuma a matsayin wadanda aka ba su amanar asirin abubuwan Allah. **2** Yanzu fa, ana bukatar wadanda aka ba su rikon amana, dole su zama masu aminci. **3** Karamin abu ne a gare ni a ce ku ne za ku gwada ni, ko kuwa a gwada ni a wata kotun mutane, ai, ko ni kaina ba na yanka wa kaina hukunci. **4** Lamirina bai ba ni laifi ba, sai dai wannan bai mai da ni marar laifi ba. Ubangiji ne mai hukunta ni. **5** Saboda haka, kada ku shari'anta kome tun lokaci bai yi ba. Ku jira sai Ubangiji ya zo. Zai bayyana abin da yake a boye a cikin duhu a sarari, zai kuma tone nufin zukatan mutane. A lokacin ne fa kowa zai karfi yabo daga wurin Allah daidai gwargwado. **6** To, fa'yan'uwa, ga zancen wadannan abubuwa, na misalta su ne ga kaina, da kuma Afolloz saboda ku, don ku yi koyi da mu a kan abin da ake nufi da cewa, "Kada ku zarce abin da yake a rubuce." Ta haka, ba za ku yi takama da wani mutum fiye da wani ba. **7** Wa ya ce ka fi sauran mutane? Me kuma kake da shi, wanda ba karba ka yi ba? In kuma karba ka yi, me ya sa kake takama kamar ba karba ba ne ka yi? **8** Kun riga kun sami duk abin da kuke nema! Kun riga kun yi arzikil! Kun zama sarakuna, kun kuma zama haka dîn ba tare da mu ba! Da a ce kun riga kun zama sarakuna mana da sai mu zama sarakuna tare da ku! **9** Gama a ganina fa, Allah ya bajé mu manzanni a karshen jerin gwanon, a matsayin mutanen da aka hukunta ga mutuwa a filin wasanni. Mun zama abin kallo ga dukan duniya, ga mala'iku da kuma mutane. **10** Mun zama masu wauta saboda Kiristi, ku kuwa kuna da hikima sosai a cikin Kiristi! Ba mu da karfi, amma ku kuna da karfi! Ana girmanna ku, mu kuwa ana faskantar da mu! **11** Har yă zuwa wannan sa'a, yunwa da kishirwa muke ciki, muna sanye da tsummoki, ana wulaékanta mu, ba mu kuma da gida. **12** Muna aiki da gaske da hannuwanmu. In aka la'anta mu, mukan sa albarka. In aka tsananta mana, mukan jimre; **13** in aka bata mana suna, mukan mayar da alheri. Har yă zuwa wannan lokaci, mu ne kamar jujin dunya, abin kyamar kowa. **14** Ba don in kunyata ku ba ne na rubuta wannan, sai dai don in gargade ku a kan cewa ku'ya'yana ne, kaunatattu. **15** Ko da kuna da iyayen rifo dubu goma cikin Kiristi, ba ku da ubanni da yawa, gama a cikin Kiristi Yesu, na zama mahaifi a gare ku, ta wurin bishara. **16** Saboda haka, ina rokonku ku yi koyi da ni. **17** Saboda

wannan dalili ina aika muku Timoti, dana, wanda tunashe ku game da yadda za ku bi Kiristi Yesu da kuma yadda ya yi daidai da yadda nake koyarwa a ko'ina, a kowace ikkilisiya. **18** Wadansunku suna tsammanai ba zan zo wurinku ba har suna dagankai. **19** Amma in Ubangiji ya yarda zan zo wurinku ba da dadewa ba. Sa'an nan zan bincike ko masu wannan yawan dagan kan nan suna da wani iko. **20** Gama mulkin Allah ba cika baki ba ne, sai dai ga iko. **21** Wanne kuka fi so in na zo? Kuna so in tsananta muku ko in zama mai hankali da kuma saufinkai?

5 Ana ba da labari cewa ana lalata a cikinku, irin da ba a ma samu a cikin masu bautar gumaka. Har mutum yana kwana da matar mahaifinsa. **2** Har ya zama muku abin takama! Ashe, bai kamata ku cika da bakin ciki ku kuma daina zumunci da mutumin da yake aikata warnnan ba? **3** Ko da yake ba na nan tare da ku cikin jiki, ina tare da ku a cikin ruhu. Na riga na yanke wa wanda ya aikata wannan hukunci, kamar dai ina tare da ku. **4** Saboda haka sa'ad da kun taru ikon Ubangijinmu Yesu kuma yana nan, ni ma ina tare da ku. **5** Ku miika irin wannan mutum ga Shaidan, don a hallaka halin nan na mutuntaka, ruhunsa kuma ya sami ceto a ranar da Ubangiji zai dawo. **6** Ku daina takama. Ba ku san cewa dan kankinan yisti ne yakan sa dukan curin burodi ya kumbura ba? **7** Ku kawar da tsoton yisti don ku zama kamar sabon curi da aka yi babu yisti yadda dai kuke. Gama an miika Kiristi Dan Ragon Bikin Ketarewamu. **8** Saboda haka, sai mu kiyaye Bikin ba da burodi mai tsoton yisti ba, ba kuma da yisti na ketu da mugunta ba, sai dai da burodi marar yisti na sahihanci da na gaskiya. **9** Na rubuta muku cikin wasikata, kada ku yi hada kai da masu aikin lalata. **10** Ko kusa, ba na nufin fasikai marasa bi, ko makwadsaita da mazambata, ko matsafa, don in haka ne, sai ya zama dole ku fita daaga dunia. **11** Yanzu dai ina rubuta muku cewa kada ku hada kai da duk mai kiran kansa dan'uwa, amma yana fasikanci, ko kwadai, ko bautar gumaka, ko bata suna, ko mashayi, ko mazambaci. Kada ku ko ci abinci da irin wannan mutum. **12** Me zai kai yin hukuncu ga wadanda ba'yan ikkilisiya ba. Ai, wadanda suke'yan ikkilisiya ne za ku hukunta. **13** Allah zai hukunta wadanda ba namu ba. "Ku yi waje da irin mugun mutumin nan daga cikinku."

6 In wani a cikinku yana da damuwa da wani, don me zai kai kara a gaban marasa bi, maimakon ya kai kara a gaban tsarkaka? **2** Ba ku san cewa tsarkaka ne za su yi wa dunia shari'a ba? In kuwa za ku yi wa dunia shari'a, ai, kun isa ku yi shari'a a kan kananan damuwoyi ke nan. **3** Ba ku san cewa za mu yi wa mala'iku shari'a ba? Balle al'amuran da suka shafi duniyen nan! **4** Saboda haka, in kuna

da damuwa game da irin wadannan al'amura, sai ku nada alkalai ko cikin wadanda ba kome ba ne a ikkilisiya! **5** Na fadi haka ne don ku ji kunya. Ashe, ba za a iya samun wani a cikinku mai hikima wanda zai iya sasanta tsakanin masu bi ba? **6** Me zai sa dan'uwa ya kai karar dan'uwa, a gaban marasa bi? **7** Karar junanku ma da kuke yi, ai, käsawa ce a gare ku. Ba gara ku hakura a cuce ku ba? Ku kuma hakura ko an zambace ku? **8** Amma ga shi ku da kanku kuna cuta, kuna kuma zamba, har ma ga'yan'uwanku ne kuke yi wannan. **9** Ba ku sani ba cewa mugaye ba za su gäji mulkin Allah ba? Kada fa a rufe ku. Ba masu fasikanci ko masu bautar gumaka ko masu zina ko karuwan maza, ko'yan daudu, **10** ko barayi ko masu kwadai ko mashaya ko masu bata suna ko masu zamba da za su gäji mulkin Allah. **11** Haka wadansu a cikinku ma suke a dä. Amma an wanke ku, an tsarkake ku, aka kuma sa kuka zama marasa laifi cikin sunan Ubangijinmu Yesu Kiristi da kuma ta wurin Ruhun Allahnmu. **12** "Ina da dama in yi kome," sai dai ba kome ba ne yake da amfani. "Ina da dama in yi kome" sai dai ba abin da zai mallake ni. **13** "An yi abinci domin ciki ne, ciki kuma domin abinci." Amma Allah zai hallaka su duka. Ba a yi jiki saboda fasikanci ba, sai dai domin Ubangiji, Ubangiji kuma domin jiki. **14** Ta wurin ikonsa, Allah ya tashe Ubangiji daga matattu, haka zai tashe mu mu ma. **15** Ba ku sani ba cewa jikunku gabobin Kiristi ne kansa? Zai kyautu in dauki gabobin Kiristi in hada da jikin karuwa? Sam! **16** Ba ku san cewa shi wanda ya hada jikinsa da karuwa sun zama daya a cikin jiki ke nan ba? Gama an ce, "Biyun za su zama jiki daya." **17** Wanda kuwa ya hada jikinsa da Ubangiji ya zama daya da shi ke nan a ruhu. **18** Ku guji fasikanci. Duk sauran zunubai da mutum yakan aikata suna waje da jikinsa, amma mai yin fasikanci, yana daukar alhalin jikinsa ne. **19** Ba ku san cewa jikin nan naku haikal Ruhu Mai Tsarki ba ne wanda yake cikinku yake kuma daga Allah? Ku ba na kanku ba ne; **20** saye ku fa aka yi da tsada, saboda haka, sai ku girmama Allah da jikinku.

7 To, game da zancen da kuka rubuto. Yana da kyau mutum ya zauna ba aure. **2** Amma da yake fasikanci ya yi yawa, ya kamata kowane mutum ya kasance da matarsa, kowace mace kuma da mijinta. **3** Ya kamata miji ya cika hakkinsa na aure ga matarsa. Haka kuma matar ta yi ga mijinta. **4** Jikin matar ba nata ne kadai ba, amma na mijinta ne ma. Haka ma jikin mijin, ba na shi ne kadai ba, amma na matarsa ne ma. **5** Kada ku ki kwana da juna sai ko kun yarda a junanku kuma na dan lokaci, don ku himmantu ga addu'a. Sa'an nan ku sâke hadiwa don kada Shaidan ya jarabce ku saboda rashin Kamewarku. **6** Wannan fa shawara ce nake ba ku, ba umarni ba. **7** Da ma a ce dukan maza kamar ni suke mana. Sai dai kowa da irin baiwar da Allah ya yi masa; wani yana da

wannan baiwa, wani kuwa wuncan. **8** To, ga marasa mata ya kamata su yi rayuwa kamar ba su da su; **30** aure da gwauraye kuwa ina cewa yana da kyau su wadanda suke kuka kuma kamar ba kuka suke yi zauna haka ba aure, yadda nake. **9** Sai dai in ba za su ba, wadanda suke farin ciki kuwa kamar ba farin iya kame kansu ba, to, su yi aure, don yā fi kyau a yi ciki suke yi ba. Wadanda suka sayi abu su yi kamar aure, da sha'awa ta sha kan mutum. **10** Ga wadanda ba nasu ba ne; **31** masu amfani da kayan duniya suke da aure kuwa ina ba da wannan umarni (ba kuwa, kada su dukufa a cikinsu. Gama duniyan nan ni ba, amma Ubangiji) cewa kada mace ta rabu da a yadda take mai shudewa ce. **32** Zan so ku'yantu mijinta. **11** In kuwa ta rabu da shi, sai ta kasance ba daga damuwa. Mutum marar aure ya damu ne da aure, ko kuma ta sāke shiryawa da mijinta. Kada miji al'amuran Ubangiji, yadda zai gamshi Ubangiji. **33** kuma yā saki matarsa. **12** Ga sauran kuwa (ni ne fa Amma mutumin da yake da aure yakan damu ne na ce ba Ubangiji ba), in wani dan'uwa yana da mata da al'amuran wannan duniya, yadda zai gamshi wadda ba mai bi ba ce, kuma tana so ta zauna tare matarsa **34** hankalinsa a rabe yake. Mace marar da shi, kada yā sake ta. **13** In kuma mace tana da miji wanda ba mai bi ba ne, kuma yana so yā zauna tare aure ko kuwa budurwa ta damu ne da al'amuran wanda ba mai bi ba ne, kuma yana so yā zauna tare Ubangiji. Nufinta shi ne ta ba da kanta ga Ubangiji da ita, kada tā kashe auren. **14** Don miji marar ba cikin jiki da ruhu. Amma mace da take da aure ta da gaskiya an tsarkake shi ta wurin matarsa. Mace damu ne da al'amuran wannan duniya, yadda za tā marar ba da gaskiya kuma an tsarkake ta ta wurin gamshi mijinta. **35** Na fada haka don amfaninku ne, mijinta. In ba haka ba'yā'yanku ba za su zama da a hanyar da ta dace da nufin ku himmantu ga bautar tsarki ba, amma kamar yadda yake, su masu tsarki Ubangiji ba da raba hankali ba. **36** In mutum ya ga shi. A irin wannan hali, babu tilas a kan wani, ko cewa ba ya nuna halin da ya kamata ga budurwar wata mai bi. Allah ya kira mu ga zaman lafiya ne. **16** da ya yi alkawarin aure da ita, in kuma shekarunta Ke mace, kin sani ne, ko ke ce za ki ceci mijinki? suna wucewa, shi kuma ya ga ya kamata yā yi aure, Kai miji, ka sani ne, ko kai ne za ka ceci matarka? to, sai yā yi. Ba zunubi ba ne. Ya kamata su yi aure. **17** Duk da haka, sai kowa yā kasance a rayuwar da **37** Amma mutumin da ya riga ya yanke shawara a Ubangiji ya sa shi da kuma wanda Allah ya kira shi. ransa, wanda kuma ba lalle ba ne amma yana iya Umarnin da na kafa a dukan ikkilisiyoyi ke nan. shan kan nufinsa, kuma ya riga ya zartar a zuciyarsa **18** In an riga an yi wa mutum kaciya sa'ad da aka ba zai auri budurwar ba, wannan mutum ma ya kira shi, to, kada yā zama marar kaciya. In an kira yi abin da ya dace. **38** Don haka, wanda ya auri mutum sa'ad da yake marar kaciya, to, kada a yi budurwar ya yi daidai, amma wanda bai aure ta ba masa kaciya. **19** Kaciya ba wani abu ba ne, rashin ya ma fi. **39** Mace tana hadé da mijinta muddin yana kaciya kuma ba wani abu ba ne. Kiyaye umarnin da rai. Amma in mijinta ya mutu, tana da'yanci ta Allah shi ne muhimmin abu. **20** Ya kamata kowa yā auri wanda take so. Amma fa, sai mai bin Ubangiji. kasance a matsayin da yake ciki sa'ad da Allah ya **40** A nawa ra'ayi, za tā fi jin dadi in ta zauna haka, a kira shi. **21** Kai bawa ne sa'ad da aka kira ka? Kada ganina kuwa ina ba ku shawara ce daga Ruhun Allah wannan yā dame ka, sai dai in kana iya samun'yanci, da na ce haka.

8 To, game da abincin da aka miķa hadaya ga gumaka kuwa. Mun san cewa dukanmu muna da ilimi. Ilimi yakan kawo girman kai, amma kauna takan gina. **2** Mutumin da yake tsammani ya san abu, sanin da yake da shi bai isa ba. **3** Amma mutumin da yake īaunar Allah, Allah yana sane da shi. **4** To, game da cin abincin da aka miķa hadaya ga gumaka kuwa, mun san cewa "Gunki ba kome ba ne a dunyi", kuma "Babu wani Allah sai dai daya." **5** Gama ko da akwai abubuwana da ake ce da su alloli, a sama ko a kasa (don kuwa akwai "alloli" da "iyayengiji" da yawa), **6** duk da haka a gare mu dai akwai Allah daya kadai, Uba, wanda dukan abubuwa suke daga gare shi, wanda kuma saboda shi ne muke rayuwa, kuma akwai Ubangiji daya, Yesu Kiristi, wanda ta wurinsa ne aka yi dukan abu, ta wurinsa ne kuma muke rayuwa. **7** Amma ba kowa ne ya san wannan ba. Har yanzu, wadansu mutane sun saba da tunani cewa gumaka ainihi ne, saboda haka sa'ad da suka ci irin abincin nan, sukan dauka cewa kamar

an miķa wa ga gunki ne, kuma da yake lamirinsu
ba karfi, yakan kazantu. **8** Gaskiya ne cewa ba ma
rasa wani abu idan ba mu ci ba, kuma ba ma karu da
wani abu in muka ci. **9** Sai dai ku yi hankali, kada
yin amfani da'yancinku yā zama abin sa tuntube
ga marasa karfi. **10** Gama in wani wanda lamirinsa
ba shi da karfi ya gan ka, kai da kake da wannan
sani, kana ci a haikalin gumaka, ashe, ba zai sami
karfin halin cin abin da aka miķa wa gumaka ba?
11 Saboda haka ta wurin sanin nan naka sai ka sa
wannan dan'uwa marar karfi wanda Kiristi ya mutu
dominsa yā hallaka. **12** Sa'ad da ka rushe lamiri mai
bi marar karfi, ka yi wa Kiristi zunubi ke nan. **13**
Saboda haka, in abin da nake ci zai sa dan'uwanaya
yi zunubi, ba zan Kara cin nama ba, don kada in sa
shi yā yi tuntube. (aiōn g165)

9 Ba ni da'yanci ne? Ni ba manzo ba ne? Ni ban gan
Yesu Ubangjinmu ba ne? Ba ku ne sakamakon
aikina cikin Ubangiji ba? **2** Ko da wadansu ba su
dauke ni a matsayin manzo ba, tabbatacce, ni manzo
ne a gare ku! Gama ku ne hatimin manzancina
a gabani Ubangiji. **3** Wannan ita ce kāriyata ga
wadanda suke tuhumata game da manzancina. **4**
Ba mu da'yancin ci da sha ne? **5** Ba mu da'yancin
tafiya tare da matar da muka aura mai bi kamar
sauran manzanni da'yan'wan Ubangiji da kuma
Kefas suke yi? **6** Ko ni da Barnabas ne kawai ba
mu da'yanci a dauke mana aikin ci da kai? **7** Wa
yake ciyar da kansa yayinda yake aikin soja? Wa
yake shukar gonar inabi, da ba ya cin amfaninta?
Wa yake kiwon garke, da ba ya sha madararsa? **8**
Ina fadin wannan bisa ga ra'ayin mutum kawai ne?
Ashe, Doka ma ba tā fada haka ba? **9** Gama yana a
rubuce a cikin Dokar Musa cewa, "Kada ka sa wa
saniya takunkumi sa'ad da yake sussukar hatsi."
Kuna tsammani a kan shanu ne Allah ya damu sa'ad
da ya ce haka? **10** Babu shakka, ya yi maganan nan
saboda mu ne. Ko ba haka ba? I, an rubuta wannan
saboda mu ne, domin sa'ad da mai noma yake noma,
mai sussuka kuma yana sussuka, suna wannan ne da
bege za su sami rabonsu daga girbin. **11** In muka
shuka iri na ruhaniya a cikinku, ashe, bai kamata
mu yi girbin abin biyan bukatarmu daga gare ku
ba? **12** In wadansu suna samun wannan taimako
daga gare ku, ashe, mu ba mu fi cancanta mu samu
ba? Amma ba mu yi amfani da wannan'yancin ba. A
maimakon haka, mun jure da kome, domin kada mu
hana bisharar Kiristi yađuwa. **13** Ashe, ba ku san
cewa wadanda suke hidima a haikali suna samun
abincinsu daga haikali ba ne, wadanda kuma suke
hidima a bagade suna samun rabo a hadayar da suka
miķa ba ne? **14** Haka ma Ubangiji ya umarta cewa
ya kamata wadanda suke wa'azin bishara, su sami
abin biyan bukatarsu daga bisharar. **15** Amma ban
yi amfani da ko daya daga cikin wadannan'yancin

ba. Ba kuma ina rubuta muku wannan da fata za
mu, da wani yā hana ni wannan abin takama.
16 Duk da haka, sa'ad da ina wa'azin bishara, ba
na takama, domin tilas ne a gare ni in yi wa'azi.
Kaitona, in ban yi wa'azin bishara ba! **17** In na yi
wa'azi da yardar rai, ina da lada; in ba da yardar
rai ba, ina dai cika amana da aka danka mini ne.
18 To, mene ne ladana? Ladana kadai shi ne, in yi
wa'azin bishara, in kuma yi shi a kyauta, yadda ba
zan yi amfani da'yancina cikin wa'azin ba. **19** Ko
da yake ina da'yanci ba na kuma Karkashin kowa,
na mai da kaina bawa ga kowa, domin in rinjaiy
mutane da yawa. **20** Ga Yahudawa na zama kamar
mutumin Yahuda, domin in rinjaiy Yahudawa. Ga
wadanda suke Karkashin doka kuma, na zama kamar
wanda yake Karkashin Dokar (ko da yake ni kaina
ba na Karkashin Doka), domin in rinjaiy wadanda
suke Karkashin Doka. **21** Ga wadanda ba su da Dokar
kuwa, na zama kamar wanda ba shi da Dokar (ko
da yake ba ni da'yanci daga dokar Allah, amma ina
Karkashin dokar Kiristi), domin in rinjaiy wadanda
ba su da dokar. **22** Ga wadanda ba su da karfi, na
zama marar karfi, domin in rinjaiy wadanda ba su
da karfi. Na zama dukan abu ga dukan mutane,
domin ko ta yaya in zai yiwu, in ceci wadansu. **23**
Ina yin dukan wadannan ne saboda bishara, domin
in sami rabo a cikin albarkarta. **24** Ba ku sani ba
cewa a gasar gudu, dukan masu gudu sukan yi gudu,
amma gudu ne kadai yakan sami lada? To, sai ku
yi gudu yadda za ku sami lada. **25** Duk'yan wasan
gasa sukan hori kansu sosai. Sukan yi haka domin
su sami rawanin da ba zai dade ba. Amma mu muna
yi ne domin mu sami rawanin da zai dawwama. **26**
To, ni fa ba gudu nake yi kamar mai gudu ba wurin
zuwa ba. Dambena kuma ba naushin iska nake yi ba.
27 A'a, ina horon jikina in mai da shi bawana, saboda
bayan na yi wa wadansu wa'azi, ni kaina kada in
kāsa cancantar samun lada.

10 Ba na so ku kasance da rashin sani, yan'uwa,
cewa dukan kakannin-kakanninmu sun yi
tafiya a karkashin giringje, dukansu kuma suka bi
ta tsakiyar teku. **2** An yi wa dukansu baftisma ga
bin Musa a cikin giringje da kuma cikin teku. **3**
Dukansu sun ci abincin ruhaniya guda **4** suka kuma
sha ruwan ruhaniyan nan guda; gama sun sha daga
dutsen ruhaniya nan, wanda ya yi tafiya tare da su,
wannan dutsen kuwa Kiristi ne. **5** Duk da haka, Allah
bai ji dafin yawancinsu ba; gawawwakinsu kuwa
suka bazu ko'ina a cikin hamada. **6** To, wadannan
abubuwa misalai ne a gare mu, kada mu yi marmarin
mugayen abubuwa, kamar yadda suka yi. **7** Kada ku
zama masu bautar gumaka, yadda wadansunsu suka
zama; kamar yadda yake a rubuce cewa, "Mutenan
suka zauna don su ci su kuma sha, suka kuma tashi
suka shiga rawa ta rashin kunya." **8** Kada fa mu

yi fasikanci yadda wadansunsu suka yi, har a rana guda mutane dubu ashirin da uku a cikinsu suka mutu. **9** Kada mu gwada Kiristi yadda wadansunsu suka yi, har macizai suka kakkashe su. **10** Kada kuma ku yi gunaguni yadda wadansunsu suka yi, har mala'ika mai hallakarwa ya hallaka su. **11** Wadannnan abubuwa sun same su ne, domin su zama abubuwani koyi, aka kuma rubuta su domin a gargade mu, mu da karshen zamani ya zo mana. (aiōn g165) **12** Saboda haka in kana tsammani kana tsayne ne, to, ka yi hankali kada ka fadi! **13** Ba jarrabar da ta taba samunku, wadda ba a saba yi wa mutum ba. Allah mai aminci ne; ba zai bari a jarrabce ku fiye da karfinku ba. Amma in aka jarrabce ku, zai nuna muku mafita, domin ku iya cin nasara. **14** Saboda haka abokaina kaunatattu, ku guje wa bautar gumaka. **15** Ina magana da ku a kan ku mutane ne fa masu azanci; ku duba da kanku ku ga abin da nake fada. **16** Kwaf nan na godiya da muke yin godiya da shi, ashe ba tarayya ce a cikin jinin Kiristi ba? Wannan burodi kuma da muke karya mu ci, ashe, ba tarayya ne a cikin jikin Kiristi ba? **17** Da yake burodi nan daya ne, ashe kuwa, mu da muke da yawa jiki daya ne, gama dukanmu muna ci daga burodi nan guda. **18** Ku dubi mutanen Isra'il mana. Ashe, wadanda suke cin hadayu, ba daya suke da juna cikin cin hadayun da aka miika a bagade ba? **19** To, me kuke tsammani nake nufi a nan? Hadayar da aka miika wa gunki ce wani abu, ko kuma gunkin ne wani abu? **20** A'a, ina nufin akan miika hadayun da masu bautar gumaka suka wa aljanu ne, ba Allah ba. Ba na so ku zama daya da aljanu. **21** Ba zai yiwu ku sha daga kwaf na Ubangiji kuma sha daga kwaf na aljanu ba, ba ya yiwiwa ku ci a teburin Ubangiji, ku kuma ci a teburin aljanu. **22** Ashe, so muke mu tsokani Ubangiji ya yi kishi? Mun fi shi karfi ne? **23** "Ana da dama a yi kome" sai dai ba kome ba ne yake da amfani. "Ana da dama a yi kome" sai dai ba kome ba ne mai giniawa. **24** Kada wani yā kula da kansa kawai, sai dai yā kula da wadansu kuma. **25** Ku ci kowane abin da ake sayarwa a kasuwar nama ba sai kun tambaya ba don kada lamiri yā damu da inda abin ya fito, **26** gama "Duniya da duk abin da yake cikinta na Ubangiji ne." **27** In wani marar bi ya gayyace ku cin abinci kuka kuwa yarda ku je, sai ku ci ko mene ne da aka sa a gabanku, ba tare da tambaya don kada lamiri yā damu da inda abin ya fito. **28** Sai dai in wani ya ce muku, "Ai, wannan an miika ne wa gunki," to, kada ku ci, saboda duban mutuncin wannan da ya gaya muku, don kuma lamiri yā kasance babu laifi **29** ina nufin lamirin wancan mutum ne fa, ba naku ba. Don me lamirin wani zai shari'anta'yancina? **30** In na ci abinci da godiya, don me za a zarge ni a kan abin da na ci da godiya ga Allah? **31** Saboda haka, duk abin da kuke yi, ko ci ko sha, ku yi shi duka saboda

daukakar Allah. **32** Kada ku sa wani yā yi tuntuße, ko mutumin Yahuda ne, ko mutumin Al'ummai ko kuma ikkilisiyar Allah **33** kamar dai yadda nake kokarin faranta wa kowa rai, ta kowace hanya. Gama ba don kaina kafai nake yi ba, sai dai don amfaniin mutane da yawa, don su sami ceto.

11 Ku bi gurbina, kamar yadda ni nake bin gurbin Kiristi. **2** Ina yabonku saboda kuna tunawa da ni a cikin kowane abu, kuna kuma riķe da koyerwar, yadda na ba ku. **3** To, ina so ku gane cewa shugaban kowane namiji Kiristi ne, shugaban mace namiji ne, shugaban Kiristi kuma Allah ne. **4** Kowane namijin da ya yi addu'a ko annabci da kansa a rufe ya jawo kunya wa kansa. **5** Duk macec da ta yi addu'a ko annabci da kanta a bude kuwa ta rena kanta, ya zama kamar an aske kanta ke nan. **6** In mace ba ta so tā rufe kanta, to, sai tā aske gashinta; in kuwa abin kunya ne mace tā yanke ko tā aske gashinta, to, sai tā rufe kanta. **7** Namiji kuwa bai kamata ya rufe kansa ba, da yake shi kamannin Allah ne, da kuma darajar Allah, amma mace dai, darajar namiji ne. **8** Gama namiji bai fito daga mace ba, sai dai mace ce ta fito daga namiji. **9** Ba a kuma halicci namiji don mace ba, sai dai mace don namiji. **10** Don haka, saboda wannan, da kuma saboda mala'iku, dole mace ta daura wani abu a kanta. **11** Duk da haka a cikin Ubangiji, mace ba a rabe take da namiji ba, namiji kuma ba a rabe yake da mace ba. **12** Kamar yadda mace ta fito daga namiji, haka kuma aka haifi namiji ta wurin mace. Sai dai kowane abu daga Allah yake. **13** Ku kanku duba mana. Ya yi kyau mace tā yi addu'a ga Allah da kanta a bude? **14** Kai, yadda halitta take ma, ai, ta koya muku cewa in namiji yana da dogon gashi, abin kunya ne a gare shi, **15** amma in mace tana da dogon gashi, ai, daraja ce a gare ta. Gama an ba ta dogon gashi saboda rufe kanta ne. **16** In akwai mai gardama da wannan, to, mu dai ba mu da wata al'ada, haka ma ikkilisiyoyin Allah. **17** Game da umarnan nan dai, ban yaba muku ba, domin taruwarku ba ta kirki ba ce, barna ce. **18** Da farko dai, na ji cewa sa'ad da kuka taru a matsayin ikkilisiya, akwai tsattsaguwa a tsakaninku, har na fara yarda da zancen. **19** Ba shakka dole a sami bambanci a tsakaninku don a nuna wa Allah ya amince da shi a cikinku. **20** Sa'ad da kuka taru, ba Cimar Ubangiji kuke ci ba, **21** gama yayinda kuke ci, kowa yakan ci gaba ba tare da jiran wani ba. Wani yā zauna da yunwa, wani kuma yā bugu. **22** Kai, ba ku da gidajen da za ku ci ku sha ne? Ko dai kun rena ikkilisiyar Allah ne, kuna kuma wulačanta wadanda ba su da kome? Me zan ce muku? In yabe ku ne game da wannan? A'a, ko kadan! **23** Gama abin da na karba daga wurin Ubangiji shi ne nake ba ku. Ubangiji Yesu, a daren da aka bashe shi, ya dauki burodi, **24** bayan ya yi godiya, sai ya kakkarya ya ce, "Wannan jikina ne, wanda yake dominku, ku yi

wannan don tunawa da ni.” **25** Haka kuma bayan ce, ni ba gabar jiki ba ce.” Wannan ba zai hana ta cimar, ya dauki kwaf, yana cewa, “Wannan kwaf ne zama gabar jikin ba. **16** Da kunne zai ce, “Saboda sabon alkawari a jinina; ku yi wannan, a duk sa’ad ni ba ido ba ne, ni ba gabar jiki ba ne.” Wannan ba da kuke sha, don tunawa da ni.” **26** Gama a duk sa’ad zai hana shi zama gabar jikin ba. **17** Da a ce dukan da kuke cin wannan burodi, kuke kuma sha daga jiki ido ne, da me za a ji? Da kuma a ce dukan jiki wannan kwaf, kuna shelar mutuwār Ubangiji ne har kunne ne, da me za a sansana? **18** Tabbatacce, Allah yā dawo. **27** Saboda haka, duk wanda ya ci burodi ya shirya gabobin jiki, kowannensu, kamar yadda ko ya sha daga kwaf na Ubangiji da rashin cancanta, yake so su zama. **19** Da a ce dukan jiki gaba daya ya yi laifin wulakanta jiki da jinin Ubangiji ke nan. ne, da ina sauran jikin? **20** Yadda yake dai, akwai **28** Dole kowa yā bincike kansa kafin yā ci burodi yā gabobi da yawa, amma jiki daya. **21** Ba dama ido kuma sha daga kwaf din. **29** Gama duk wanda ya ya ce wa hannu, “Ba na bukatarka ba!” Kai kuma ci ya kuma sha ba tare da fahimtar jikin Ubangiji ba zai ce wa kafafu, “Ba na bukatarku ba!” **22** A ba, ya ci ya kuma sha wa kansa hukunci ne. **30** Shi maimakon haka, gabobin jiki da ake gani kamar ya sa da yawa a cikinku ba su da karfi, suna kuma ba su da karfi, su ne masu muhimmanci. **23** Kuma da rashin lafiya, wadansunku kuma sun riga sun gabobin da muke tsammani ba su da martaba sosai, yi barci. **31** Amma in da za mu auna kanmu sosai, su ne mukan fi ba su girma. Sa’an nan gabobi da ba za mu shiga irin hukuncin nan ba. **32** Duk marasa kyan gani, mun fi mai da hankali a kansu, **24** da haka sa’ad da Ubangiji ya hukunta mu, ana yin gabobi masu kyan gani kuwa, ba su bukatar yawan mana horo ne don kada a karshe a hallaka mu tare girmamawa. Allah ya harhada jikunanmu yadda da dunia. **33** Saboda haka’yan’uwana, sa’ad da kuka taru don ci, ku jira juna. **34** In wani yana jin yunwa, suna da amfani, **25** don kada rarrabuwa ta kasance sai yā ci abinci a gida, saboda in kuka taru kada yā a jiki, sai dai gabobin jiki su kula da juna. **26** In jawo hukunci. Sa’ad da na zo kuma zan ba da karin umarnai.

12 To, game da baye-baye na ruhaniya,’yan’uwa, ba na so ku kasance da rashin sani. **2** Kun san cewa sa’ad da kuke masu bautar gumaka, ya zama, an shawo kanku, aka kuma sad da ku ga bin gumaka marasa magana. **3** Saboda haka, ina gaya muku cewa ba wani mai magana da ikon Ruhun Allah da zai ce, “Yesu la’anne ne,” haka kuma ba wanda zai ce, “Yesu Ubangiji ne,” sai wanda Ruhu Mai Tsarki yake bi da shi. **4** Akwai baye-baye iri dabam-dabam, amma Ruhu daya ne. **5** Akwai hidimomi iri-iri, amma Ubangiji daya ne. **6** Akwai aiki iri-iri, amma duk Allah daya ne yake aikata su a cikin dukan mutane. **7** An ba wa kowane mutum bayyanuwar Ruhu don amfanin kowa. **8** Ga wani, an ba shi sakon hikima ta wurin Ruhu, ga wani baiwar sakon sani ta wurin wannan Ruhu guda. **9** Ga wani bangaskiya ta wurin wannan Ruhu, ga wani kuma baiwar warkarwa ta wurin wannan Ruhu guda. **10** Ga wani yin ayyukan banmamaki, ga wani annabci, ga wani baiwar rarrabe ruhohi, ga wani baiwar magana da harsuna dabam-dabam, ga wani har wa yau iya fassarar harsuna. **11** Duk wadannan aiki ne na wannan Ruhu guda, yana kuma ba da su ga kowane mutum, yadda yake so. **12** Jiki guda ne, ko da yake an yi shi da gabobi da yawa; gabobin kuma ko da yake da yawa suke, jiki daya ne. Haka yake da Kiristi. **13** Dukanmu an yi mana baftisna ta wurin Ruhu guda zuwa ga jiki guda, ko Yahudawa ko Hellenawa, bawa ko’yantacce, an kuma ba wa dukanmu wannan Ruhu guda mu sha. **14** To, ba a yi jiki da gaba daya kawai ba, amma da gabobi da karewa. Amma in akwai annabci zai shude, harsuna yawa. **15** Da kafa za tā ce, “Saboda ni ba hannu ba

ce, ni ba gabar jiki ba ce.” Wannan ba zai hana ta cimar, ya dauki kwaf, yana cewa, “Wannan kwaf ne zama gabar jikin ba. **16** Da kunne zai ce, “Saboda sabon alkawari a jinina; ku yi wannan, a duk sa’ad ni ba ido ba ne, ni ba gabar jiki ba ne.” Wannan ba da kuke sha, don tunawa da ni.” **17** Da a ce dukan da kuke cin wannan burodi, kuke kuma sha daga jiki ido ne, da me za a ji? Da kuma a ce dukan jiki wannan kwaf, kuna shelar mutuwār Ubangiji ne har kunne ne, da me za a sansana? **18** Tabbatacce, Allah yā dawo. **19** Da a ce dukan jiki gaba daya ya yi laifin wulakanta jiki da jinin Ubangiji ke nan. ne, da ina sauran jikin? **20** Yadda yake dai, akwai **21** Ba dama ido kuma sha daga kwaf din. **22** A ba, ya ci ya kuma sha wa kansa hukunci ne. **23** Shi maimakon haka, gabobin jiki da ake gani kamar ya sa da yawa a cikinku ba su da karfi, suna kuma ba su da karfi, su ne masu muhimmanci. **24** Da haka sa’ad da Ubangiji ya hukunta mu, ana yin gabobi masu kyan gani kuwa, ba su bukatar yawan mana horo ne don kada a karshe a hallaka mu tare girmamawa. Allah ya harhada jikunanmu yadda da dunia. **25** Don kada rarrabuwa ta kasance suna da amfani, **26** In jiki, sai dai gabobin jiki su kula da juna. **27** In joko tare. **28** A cikin ikkilisiya, da farko dai Allah ya zaba wadansu ya nada su su zama manzanni, na biyu annabawa, na uku malamai, sa’an nan masu yin ayyukan banmamaki, sai masu baiwar warkarwa, da masu taimakon wadansu, da masu baiwar gudanarwa, sa’an nan kuma masu magana da harsuna iri-iri. **29** Shin, duka ne manzanni? Duka ne annabawa? Duka ne malamai? Duka ne suke da baiwar warkarwa? Duka ne suke magana da harsuna? Duka ne suke iya fassara? **30** Duka ne suke da baiwar warkarwa? Duka ne suke magana da harsuna? Duka ne suke iya fassara? **31** Sai dai ku yi marmarin neman baye-baye mafi girma. Yanzu kuwa zan nuna muku mafificiyar hanya.

13 In ina iya yin magana da harsunan mutane, da na mala’iku, amma ba ni da kauna, na zama kamar kuge mai yawan kara, ko kuma kararrawa mai amo kawai. **2** In ina da baiwar annabci, ina kuma iya fahimtar dukan asirai da dukan ilimi, in kuma ina da bangaskiyar da zan iya kawar da manyan duwatsu, amma ba ni da kauna, ni ba kome ba ne. **3** In na ba wa matalauta dukan abin da nake da shi, na kuma miha jikina a kone, amma ba ni da kauna, ban yi riban kome ba. **4** Kauna tana da hakuri, kauna tana da kirkii. Ba ta kishi, ba ta burga, ba ta da girman kai. **5** Ba ta rashin ladabi, ba ta sonkai, ba ta da saurin fushi, ba ta rike mutum a zuciya. **6** Kauna ba ta jin dadin mugunta, sai dai ta ji dadin gaskiya. **7** Tana kāriya kullum, tana amincewa kullum, tana bege kullum, tana jimrewa kullum. **8** Kauna ba ta karewa. Amma in akwai annabci zai shude, harsuna yawa. **9** Gama saninmu ba

cikakke ba ne, annabcinmu kuma ba cikakke ba da yake kuna ba da godiya da kyau, amma wangan ne. **10** Sai dai sa'ad da cikakken ya zo, sai wanda mutumin da yake tare da ku bai ginu ba. **18** Na gode ba cikakke yă shude. **11** Sa'ad da nake yaro, na yi wa Allah, domin ina magana da harsuna fiye da ku magana kamar yaro, na yi tunani kamar yaro, na duka. **19** Amma a cikin ikkilisiya zan gwammace in yanke shawara kamar yaro. Da na isa mutum kuwa, yi magana da kalmomi biyar da za a fahimta don in sai na bar halin yarantakata. **12** Yanzu kam muna koyar da wadansu da a ce in yi magana da kalmomi ganin abubuwa kamar a madubi sai dai ba sosai ba, guda dubu goma a wani harshe. **20** 'Yan'uwa, ku amma a ranan nan za mu gani fuska da fuska. Yanzu kam sanina ba cikakke ba ne, amma a ranan nan zan jarirai, sai dai wajen tunaninku, ku zama manya. **21** kasance da cikakken sani, kamar dai yadda Allah ya A cikin Doka yana a rubuce cewa, "Ta wurin mutane san ni a yanzu. **13** Yanzu kam abubuwan nan uku masu bakin harsuna da kuma ta lebunan ba'ki zan yi sun tabbata, bangaskiya, bege, da kuma kauna. Sai magana da wadannan mutane, amma duk da haka, dai mafi girma a cikinsu ita ce kauna. ba za su saurare ni ba," in ji Ubangiji. **22** Harsuna fa alama ce ba ga masu bi ba, sai dai ga marasa bi.

14 Ku bi halin kauna kuna kuma marmarin neman Annabci kuwa ga masu bi ne ba ga marasa bi ba. **23** baye-bayen ruhaniya, musamman baiwar Saboda haka, in dukan ikkilisiya ta taru, kowa kuma annabci. **2** Gama duk wanda yake magana da wani yana magana da wadansu harsuna, sai wadansu harshe ba da mutane yake magana ba, sai dai da Allah. Tabbatacce, ba wanda yake fahimtarsa; yana fadin asirai ta wurin ruhu ne. **3** Amma duk wanda yake annabci, yana magana ne da mutane domin yă gina su, yă karfafa su, yă kuma yi musu ta'aziyya. **4** Wanda yake magana da wani harshe kuwa, kansa yake gina, amma mai annabci, ikkilisiya ce yake gina. **5** Zan so kowannerku yă yi magana da harsuna, sai daili ya shigo sa'ad da kowa yana annabci, sai dai zan fi so ku yi annabci. Wanda yake annabci ya fi wanda yake magana da harsuna, sai dai in ya fassara don ikkilisiya ta ginu. **6** To, 'yan'uwa, a ce na zo wurinku ina kuma yin magana da wadansu harsuna, amfanin me zan yi muku in ban zo muku da wani bayani ko sani ko annabci, ko kuma kalmor koyarwa ba? **7** Abubuwan nan marasa rai ma da sukan yi kara, kamar su algaita ko molo, in muryarsu ba tă fita sosai ba, yaya wani zai san abin da ake busawa ko kađawa? **8** Haka ma in ba a busa kaho sosai ba, wa zai yi shirin yaķi? **9** Haka yake sa'ad da kuka yi magana da wadansu harsunan da ba a fahimta. In babu wanda zai san abin da kuke fadi, za ka dai yi wa iska magana ne kawai. **10** Ba shakka akwai harsuna iri-iri a duniya, duk da haka kowane a cikinsu yana da ma'ana. **11** To, in ban gane ma'anar abin da wani yake fadi ba, ni ba'ko ne ga mai maganar, shi kuma ba'ko ne a gare ni. **12** Haka yake a gare ku. Da yake kuna marmarin samun baye-bayen ruhaniya, sai ku ba da karfinku ga yin amfan da wadanda za su gina ikkilisiya. **13** Saboda haka, duk wanda yake magana da harshe, sai yă yi addu'a a yi masa baiwar fassara. **14** Gama in na yi addu'a da wani harshe, ruhuna ne yake addu'a, amma tunanina bai amfana kome ba. **15** To, me zan yi? Akwai lokutan da zan yi addu'a da ruhuna; akwai kuma lokutan da zan yi addu'a da hankalina. Wani lokaci ya kamata in yi wa'ka da ruhuna, a wani lokacin kuma in yi wa'ka da hankalina. **16** A cewa wadansu ba'ki suna cikin sujadarku, sa'ad da kuke yabon Allah da ruhunku, yaya wadanda suke tare ku za su fahimta, har su ce, "Amin," da yake ba su san abin da kuke fadi ba? **17** Ko

da yake kuna ba da godiya da kyau, amma wangan ne. **18** Na gode wa Allah, domin ina magana da harsuna fiye da ku magana kamar yaro, na yi tunani kamar yaro, na duka. **19** Amma a cikin ikkilisiya zan gwammace in yanke shawara kamar yaro. Da na isa mutum kuwa, yi magana da kalmomi biyar da za a fahimta don in sai na bar halin yarantakata. **20** 'Yan'uwa, ku daina tunani kamar yara. Wajen mugunta ku zama jarirai, sai dai wajen tunaninku, ku zama manya. **21** A cikin Doka yana a rubuce cewa, "Ta wurin mutane masu bakin harsuna da kuma ta lebunan ba'ki zan yi magana da wadannan mutane, amma duk da haka, ba za su saurare ni ba," in ji Ubangiji. **22** Harsuna fa alama ce ba ga masu bi ba, sai dai ga marasa bi. Annabci kuwa ga masu bi ne ba ga marasa bi ba. **23** Saboda haka, in dukan ikkilisiya ta taru, kowa kuma yana magana da wadansu harsuna, sai wadansu jahilai ko wadansu marasa bi suka shigo, ashe, ba za su ce kuna hauka ba? **24** Amma in wani marar bi, ko jahili ya shigo sa'ad da kowa yana annabci, sai maganar kowa ta ratsa shi, za su shawo kansa yă gane cewa shi mai zunubi ne saboda abin da kowa yake fadi, **25** asirin zuciyarsa kuma su bayyana a fili. Don haka, zai fadi a kasa yă yi wa Allah sujada yana cewa, "Lalle, Allah yana cikinku!" **26** Me za mu ce ke nan'yan'uwa? Sa'ad da kuka taru, wani yakan yi wa'ka, wani koyarwa, wani wahayi, wani yin magana da wani harshe, wani kuma fassara. Dole ne a yi duka don gina ikkilisiya. **27** In kuwa wadansu za su yi magana a wani harshe, to, kada su fi mutum biyu ko uku, kuma a yi bi da bi, wani kuma yă fassara. **28** In babu mai fassara, sai mai magana yă yi shiru a cikin ikkilisiya, yă yi wa kansa magana da kuma Allah. **29** Annabawa biyu ko uku za su iya yin magana, sauran kuma sai su auna a hankali abin da aka fada. **30** In kuma wahayi ya zo wa wani da yake zaune, sai mai magana na farko yă yi shiru. **31** Dukanku kuna iya yin annabci bi da bi, domin kowa yă sami koyarwa da karfafawa. **32** Ruhohin annabawa kuwa suna karkashin sarrafawar annabawa. **33** Gama Allah, ba Allah mai sa rikicewa ba ne, sai dai mai salama. Kamar yadda yake a dukan ikkilisiyoyi na tsarkaka. **34** Ya kamata mata su zauna shiru a cikin ikkilisiyoyi. Bi su da izinin yin magana, sai dai su yi biyayya yadda Doka ta fadi. **35** In suna so su yi tambaya game da wani abu, ya kamata su tambayi mazansu a gida, domin abin kunya ne mace tă yi magana a cikin ikkilisiya. **36** Shin, a kanku ne maganar Allah ta fara? Ko kuma a gare ku ne kadai ta iso? **37** In wani yana tsammani shi annabi ne, ko yana da baiwar ruhaniya, bari yă gane cewa abin da nake rubuta muku umarnin Ubangiji ne. **38** In ya ki kula da wannan, shi ma sai a ki kula da shi. **39** Saboda haka 'yan'uwna, ku yi marmarin yin annabci, kada kuma ku hana magana da harsuna. **40** Sai dai a yi kome daidai da kuma cikin tsari.

15 To,'yan'uwa, ina so in tuna muku da bisharar ba a hada da Allah a ciki ba, shi wannan da ya sa da na yi muku wa'azinta, wadda kuka karfa, kome a karkashin Kiristi. **28** Sa'ad da ya yi haka, wadda kuma kuka yanke shawara ku tsaya a kai. **2** Ta sa'an nan Dan kansa yā koma a karkashin shi wanda wurin wannan bisharar ce kuka sami ceto, muddin ya sa kome a karkashinsa, domin Allah yā zama kuna riķe da wa'azin da na yi muku kam-kam. In kome da kome. **29** To, in babu tashin matattu, mene ba haka ba, kun gaskata a banza ke nan. **3** Gama ne wadanda ake musu baftisma saboda matattu za abu farko mafi muhimmancin da na karbo shi ne na su yi? In ba a tā da matattu sam, me ya sa ake yin ba ku cewa Kiristi ya mutu domin zunubamu bisa wa mutane baftisma saboda su? **30** Mu ma don me ga Nassi, **4** cewa an binne shi an kuma tashe shi muke sa kanmu cikin hatsari a kowace sa'a? **31** a rana ta uku bisa ga Nassi, **5** cewa ya bayyana ga Ina fuskantar mutuwa kowace rana. I, kamar yadda Bitrus, sa'an nan ga Sha Biyun. **6** Bayan haka, ya yake tabbatacce cewa ina tařama da ku cikin Kiristi bayyana ga fiye da dari biyar daga cikin'yan'uwa a Yesu Ubangijinmu. **32** In na yi kokawa da mugayen lokaci guda. Yawancinsu kuwa suna nan da rai, ko da namomin jeji a Afisa bisa ga ra'ayin mutane ne yake wadansu sun riga sun yi barci. **7** Sa'an nan ya kawai, mece ce ribata, in har ba a tā da matattu? Ai, bayyana ga Yakub, sa'an nan ga dukan manzanni, "Sai mu ci mu sha, da yake gobe za mu mutu." **33** **8** a karshe duka, ya bayyana a gare ni, kamar wanda Kada fa a rude ku, "Ajiyar mugayen abokai yana bata an haifa a lokacin da bai kamata ba. **9** Gama ni ne hali mai kyau." **34** Ku koma cikin hankalinku yadda mafi kankanta a cikin manzanni, ban kuma isa a kira ya kamata, ku kuma daina yin zunubi, gama akwai ni manzo ba, domin na tsananta wa ikkilisiyar Allah. wadansu da ba su san Allah ba, na fadi wannan ne **10** Amma bisa ga alherin Allah, na zama abin da don ku kunyata. **35** Amma wani yana iya tambaya yā nake, alherinsa zuwa gare ni kuwa bai zama a banza ce, "Ta yaya ake tā da matattun? Da wane irin jiki za ba. A'a, na yi aiki fiye da dukansu, duk da haka, ba su tashi?" **36** Kai, marar azanci! Abin da kuka shuka ni ba ne, sai dai alherin Allah da yake tare da ni ba zai tsira ba sai ya mutu. **37** Sa'ad da kuke shuki, ne. **11** To, ko ni ne, ko su ne, wannan shi ne abin ba tsiron da zai yi girma ba ne kuka shuka, kwayar da muke wa'azi, shi ne kuma abin da kuka gaskata. ce kawai, ko ta alkama ko kuma na wani irin dabam. **12** Amma in ana wa'azi cewa Kiristi ya tashi daga **38** Amma Allah yakan ba kwayar jiki yadda ya yi matattu, yaya wadansu a cikinku suke cewa babu niyya, kuma ga kowane irin kwaya yakan ba ta irin tashin matattu? **13** In babu tashin matattu, to, ba a jikinta. **39** Ba dukan nama ne iri daya ba. Mutane da tā da Kiristi ma be nan. **14** In ba a tashe Kiristi ba irin nasu, dabbobi da irin nasu, tsuntsaye da irin kuwa, ai, wa'azinmu, da bangaskiyarku banza ne. **15** nasu, kifaye kuma da irin nasu. **40** Akwai jikuna iri Sai ma ya zama mun zama masu ba da shaidar karya na samaniya, akwai kuma jikuna iri na dunia; sai game da Allah ke nan, domin mun shaida game da dai darajar jikunan samaniya dabam take, darajar Allah cewa ya tashe Kiristi daga matattu. Bai tashe jikunan dunia kuma dabam take. **41** Rana tana da Kiristi ba ke nan, in lalle ba a tā da matattu. **16** wata irin daraja, wata yana da wata darajar dabam, Gama in ba a tā da matattu ba, to, Kiristi ma ba a taurari kuma suna da tasu dabam. Wani tauraro tashe shi ba ke nan. **17** In kuwa ba a tashe Kiristi kuwa yakan bambanta da wani a wajen daraja. **42** ba, bangaskiyarku a banza take, ya zama har yanzu Haka ne tashin matattu zai kasance. Abin da aka kuna cikin zunubanku ke nan. **18** Ashe, wadanda shuka yakan rube, abin da aka tā da shi kuma ba ya suka yi barci a cikin Kiristi ma sun hallaka ke nan. rubewa; **43** akan shuka shi cikin kaskanci, a kuma **19** In a wannan rayuwar ce kadai muke da bege tā da shi cikin daukaka, akan shuka shi da rashin cikin Kiristi, mun zama abin tausayi fiye da dukan karfi, a kuma tā da shi da karfi; **44** akan shuka shi mutane. **20** Amma tabbatacce, an tā da Kiristi daga jiki na mutuntaka, a kuma tā da shi da jikin matattu, nunan fari kuwa cikin wadanda suka yi ruhaniya. In akwai jiki na mutuntaka, to, lalle akwai barci. **21** Da yake mutuwa ta zo ta wurin mutum, jikin ruhaniya ma. **45** Haka yake a rubuce cewa, haka tashin matattu ma ya zo ta wurin mutum. **22** "Adamu, mutumin farko ya zama mai rai"; Adamu Kamar yadda duka suka mutu cikin Adamu, haka na karshe kuwa ruhu ne mai ba da rai. **46** Ba jikin duka za su rayu cikin Kiristi. **23** Sai dai kowa da ruhaniya ne ya zo da farko ba, na mutuntakan ne, lokacinsa. Kiristi ne nunan fari; sa'an nan sa'ad da daga baya kuma sai na ruhaniya. **47** Mutumin farko ya dawo; za a tā da wadanda suke nasa. **24** Sa'an nan daga turbaya ce ya fito, mutum na biju kuwa daga sai karshen ta zo, sa'ad da zai miķa wa Allah Uba sama ne ya fito. **48** Kamar yadda mutumin turbaya mulki, bayan ya hallaka dukan sarauta, mulki da iko. yake, haka ma wadanda suke na turbaya. Kuma **25** Gama dole yā yi mulki har sai ya sa dukan abokan kamar yadda mutumin sama yake, haka ma wadanda gābansa a karkashin kafafunsa. **26** Abokin gāba na suke na sama. **49** Kamar dai yadda muka dauki siffar karshen da za a hallaka kuwa, shi ne mutuwa. **27** mutumin turbaya, haka kuma za mu dauki siffar Gama ya "sa kome a karkashin kafafunsa." To, da mutumin sama. **50** Ina sanar da ku,'yan'uwa, cewa aka ce an sa "kome" a karkashinsa, a fili yake cewa nama da jini ba za su gāji mulkin Allah ba, haka ma

rubā ba zai gāji rashin rubā ba. **51** Ku saurara, in sun wartsake ruhuna da kuma naku. Ya kamata ku gaya muku wani asiri. Ba dukanmu ne za mu yi barci girmama irin wadannan mutane. **19** Ikkilisiyoyin ba, sai dai duk za a sauya kamanninmu **52** farat da suke a lardin Asiya suna gaisuwa. Akwila da daya, cikin kyaftawar ido, da busan kaho na karshe. Firiskila suna gaishe ku sosai cikin Ubangiji, haka ma Gama za a busa kaho, za ta tā da matattu da jiki irin ikkilisiyar da takan taru a gidansu. **20** Dukan'yan'uwa da ba ya rubewa, za a kuma sauya kamanninmu. **53** a nan suna gaisuwa. Ku gai da junia da sumba mai Gama dole mai rubā yā maye wa mai ruban nan, tsarki. **21** Ni, Bulus nake rubuta wannan gaisuwa marar mutuwa kuma yā maye wa mai mutuwan nan. da hannuna. **22** Duk wanda ba ya kaunar Ubangiji, **54** Sa'ad da mai ruban nan ya maye marar ruban la'ana ta zauna a kansa. Zo, ya Ubangiji! **23** Alherin nan, mai mutuwa kuma ya maye marar mutuwan Ubangiji Yesu yā kasance tare da ku. **24** Ina gaishe nan, sa'an nan ne karin maganar da yake a rubuce ku duka, gaisuwar kaunata cikin Kiristi Yesu. Amin. zai zama gaskiya cewa, "An hadiye mutuwa cikin nasara." **55** "Ya ke mutuwa, ina nasararki? Ya ke mutuwa, ina dafinki?" (**Hadēs g86**) **56** Zunubi ne yake ba wa mutuwa dafi, Doka kuma take ba wa zunubi iko. **57** Amma godiya ga Allah! Shi ne ya ba mu nasara ta wurin Ubangijinmu Yesu Kiristi. **58** Saboda haka, Kaunatattu'yan'uwan, ku tsaya da daram. Kada wani abu yā jijjiga ku. Ku ba da kanku kulum ga aikin Ubangiji, domin kun san cewa famar da kuke yi saboda Ubangiji ba a banza take ba.

16 To, game da tara kudi domin taimakon mutanen Allah, ku yi abin da na gaya wa ikkilisiyoyin Galatiyawa. **2** A ranar farko ta kowace mako, ya kamata kowannerku yā kebē'yan kudi bisa ga abin da yake samu, yā ajiye, ba sai na zo kafin a tara taimakon ba. **3** In kuwa na iso sai in ba da wasikun gabatarwa ga mutanen da kuka amince da su, in kuma aike su da taimakonku zuwa Urushalima. **4** In kuma ya dace in tafi, to, sai su tafi tare da ni. **5** Bayan na zazzaga Makidoniya, zan zo wurinku, domin zan ratsa ta Makidoniya. **6** Watañila zan dan jima a wajenku, ko ma in ci damina a can, domin ku yi mini rakiya a tafiyata, duk inda za ni. **7** Ba na so in gan ku yanzu in wuce kawai, ina fata zan yi'yan kwanaki tare da ku, in Ubangiji ya yarda. **8** Sai dai zan kasance a Afisa har lokacin Fentekos, **9** domin an bude mini wata hanya mai fādī don aiki mai amfani, ko da yake akwai mutane da yawa masu gāba da ni. **10** In Timoti ya zo, ku tabbata ya sami sakewa a cikinku, domin aikin Ubangiji yake yi kamar yadda nake yi. **11** Kada fa wani yā ki karbansa. Ku sallame shi lafiya, domin yā koma wurina. Ina duban hanyarsa tare da'yan'uwa. **12** Batun dan'uwanmu Afollos kuwa, na rokē shi sosai yā zo wurinku tare da'yan'uwa. Bai so zuwa yanzu ba, amma zai zo in ya sami zarafi. **13** Ku zauna a fadake; ku dāge cikin bangaskiya; ku zauna da karfafawa; ku yi karfi. **14** Ku yi kome da kauna. **15** Kun san cewa iyalin gidan Istifanas ne suka fara tuba a Akayya. Sun kuma ba da kansu ga yi wa tsarkaka hidima. Ina rokonku'yan'uwa, **16** ku ba da kanku ga irin wadannan, ga kuma kowa da ya hada hannu a aikin, yana kuma faman a cikinsa. **17** Na yi farin ciki da isowar Istifanas, Fortunatus da Akaikus, domin sun biya bukatar da ba ku iya biya ba. **18** Gama

2 Korintiyawa

1 Bulus, manzon Kiristi Yesu ta wurin nufin Allah, da kuma daga Timoti dan'uwani, Zuwa ga ikkilisiyar Allah da take a Korint, tare da dukan tsarkaka a ko'ina a Akayya. **2** Alheri da salama daga Allah Ubanmu da kuma Ubangiji Yesu Kiristi, su kasance tare da ku. **3** Yabo ya tabbata ga Allah, da Uban Ubangijinmu Yesu Kiristi, Uba mai tausayi, da kuma Allah na dukan ta'aziyya, **4** wanda yakan yi mana ta'aziyya a cikin dukan wahalolinmu, domin mu kuma mu iya ta'azantar da wadanda suke cikin kowace irin wahala, da ta'aziyyar da mu kanmu muka samu daga Allah. **5** Gama kamar yadda wahalar Kiristi ta cika har tana zuba a cikin rayuwarmu, haka nan kuma ta wurin Kiristi ta'aziyarmu ta cika har tana zuba. **6** In muna shan wahala, ai, muna shanta domin ta'aziyarku, da cetonku ne, in mun sami ta'aziyya, ai, mun same ta domin ta'aziyarku ce, wadda take sa ku jure wa irin wahalan nan, da muke sha. **7** Begen da muke da shi dominiku kuwa, tabbatace ne, domin mun san cewa kamar yadda kuke tarayya da mu a cikin wahalolinmu, haka kuma kuke tarayya da mu a cikin ta'aziyarmu. **8** 'Yan'uwa, ba ma so ku zama da rashin sani, a kan wahalolin da muka sha a lardin Asiya. Mun sha wahaloli sosai, har abin ya fi karfinmu, ya sa muka fid da tsammanin rayuwa. **9** Ba shakka, a zuciyarmu mun ji kamar hukuncin kisa ne aka yi mana. Wannan kuwa ya faru ne domin kada mu dogara da kanmu, sai dai ga Allah, wanda yake ta da matattu. **10** Shi ya cece mu daga irin wannan hatsari na mutuwa, zai kuwa cece mu. A kansa muka kafa bege cewa zai ci gaba da cetonmu, **11** yayinda kuke taimakonmu ta wurin addu'o'inku. Mutane da yawa kuwa za su yi godiya ta dalilinmu, saboda albarkar da aka yi mana, ta amsa addu'o'i masu yawa. **12** Wannan shi ne ta'afarmarmu. Lamirinmu yana ba da shaida cewa mun yi zamanmu a duniya, musamman a dangantakarmu da ku cikin tsarki, tsakani da Allah. Mun yi haka ta wurin bishewar alherin Allah, ba bisa ga hikimar duniya ba. **13** Gama ba mu rubuta muku abin da ba za ku iya karatu ko ku kasa fahimta ba. Ina kuma fata cewa, **14** kamar yadda kuka dan'fahime mu, za ku kai ga cikakkiyar fahimta cewa za ku iya yin takama da mu, kamar yadda mu ma za mu yi takama da ku a ranar da Ubangiji Yesu zai dawo. **15** Saboda na amince da haka, shi ya sa na so zuwa wurinku da fari, domin ku sami albarka rihi biyu. **16** Na yi shiri in ziyarce ku a kan hanyata zuwa Makidoniya, in kuma sâke dawo wurinku a kan hanyata daga Makidoniya, sa'an nan ku yi mini rakiya a hanyata zuwa Yahudiya. **17** Kuna gani na yi wannan shirin ba da sanin abin da nake yi ba ne? Ko kuwa, kuna gani na yi shirin nan da halin mutuntaka ne, don in ce, "I" in koma in ce, "A'a"? **18**

Kamar dai yadda ba shakka Allah yake mai aminci, haka ma maganar da muka yi muku, ba "I" da kuma "A'a" ba ce. **19** Gama Dan Allah, Yesu Kiristi, wanda ni da Sila da Timoti muka yi muku wa'azinsa, ai, ba "I" da "A'a" ba ne, amma a cikin Kiristi, "I" ne kullum. **20** Domin dukan alkawaran Allah cikarsu a gare shi suke, ta wurinsa ne kuma muke fadar "Amin", domin a daukaka Allah. **21** Allah ne fa yake sa mu da ku mu tsaya daram cikin Kiristi. Shi ne ya shafe mu, **22** ya buga mana hatiminsa a kan mu nasa ne, ya kuma sa mana Ruhunsa a cikin zukatanmu, domin ya tabbatdar da abin da yake zuwa nan gaba. **23** Labudda, Allah shi ne shaidata cewa don kada in kara muku wahala ne ya sa ban koma Korint ba. **24** Ba nuna muku iko a kan bangaskiyarku muke yi ba, sai dai muna aiki tare da ku ne saboda farin cikinku, domin bisa ga bangaskiya ce kuke tsaye da karfi.

2 Saboda haka na yanke shawara ba zan sâke kawo muku ziyara ta bacin rai ba. **3** Gama in na sa ku ba'kin ciki, wa ya rage yâ faranta mini zuciya, in ba ku wadanda na sa ba'kin cikin ba? **4** Na rubuta yadda ya yi ne saboda sa'ad da na iso kada wadanda ya kamata su faranta mini rai, su sa ni ba'kin ciki. Na amince da ku duka a kan farin cikina naku ne ku duka. **5** In wani ya jawo ba'kin ciki, ba ni kadai ya jawo wa ba, amma a wani fanni, sai in ce dukanku ne ya jawo wa, ba na fada haka don in matsa muku lamba ba ne. **6** Irin wannan mutum, horon da yawancin mutane suka yi masa ya isa haka. **7** Yanzu fa, a maimako, gara ku yafe masa, ku kuma ta'azantar da shi, don kada ba'kin ciki mai yawa ya' sha kansa. **8** Saboda haka, ina rokonku, ku sâke nuna masa kaunarku. **9** Abin da ya sa na rubuta muku shi ne don in ga ko za ku jimre da gwajin nan, kuna kuma yin biyayya ta kowace hanya. **10** In kuka gafarta wa wani, ni ma na gafarta masa. Abin da na gafarta kuwa, in har ma da abin gafartawa, saboda ku ne na gafarta masa, albarkacin Kiristi, **11** don kada Shaidan ya rinjaye mu. Da yake muna sane da dabarunsa. **12** To, sa'ad da na tafi Toruwasi don in yi wa'azin bisharar Kiristi, ko da yake na tarar cewa Ubangiji ya bude mini kofa, **13** duk da haka, ban sami salama a zuciyata ba domin ban sami dan'uwana Titus a can ba. Sai na yi bankwana da su na wuce zuwa Makidoniya. **14** Amma godiya ga Allah, wanda kullum yake bi da mu da nasara cikin Kiristi, kuma ta wurinmu, yana baza kanshin nan na sanin Kiristi a ko'ina. **15** Don kuwa, a wurin Allah mu kanshin Kiristi ne cikin wadanda ake keto, da kuma wadanda suke hanyar hallaka. **16** Ga wani, mu warin mutuwa ne, amma ga wani kuwa, mu kanshin rai ne. Wa ya isa ya yi irin wannan aikin? **17** Ba ma tallar maganar Allah

dona riba yadda wadansu mutane da yawa suke yi. A maimakon haka, muna magana cikin Kiristi a gabon Allah da gaskiya, kamar mutanen da aka aika daga Allah.

3 Yabon kanmu ne kuma muka fara yi? Ko kuwa muna bukatar wasikun yabo ne zuwa gare ku, ko daga gare ku, kamar yadda wadansu suke yi? **2** Ai, ku kanku ku ne wasikarmu, wadda aka rubuta a zukatanku, domin kowa yā sinta, yā kuma karanta ta. **3** Kun nuna cewa ku wasikā ce daga Kiristi, sakamakon hidimarmu, ba wadda aka rubuta da inki ba, sai dai da Ruhun Allah mai rai. Ba kuma a kan allunan dutse ba, sai dai a kan allunan zukatan mutane. **4** Amincewa kamar wannan shi ne namu ta wurin Kiristi a gabon Allah. **5** Ba mu da wani abin da za mu nuna cewa da iyawarmu ne muke aikin nan. Iyawarmu daga wurin Allah ne. **6** Shi ya sa muka gwaninta a matsayinmu na masu hidimar sabon alkawari ba ta rubutacciya Dokar ba, amma ta Ruhu; don Dokar, kisa take yi, Ruhu kuwa yana ba da rai. **7** To, in hidimar da ta kawo mutuwa, wadda an rubuta a kan allon dutse, ta zo da daukaka har Isra'ilawa suka kāsa duban fuskar Musa saboda tsananin haskenta, ko da yake mai shudewa ce, **8** ashe, hidimar Ruhu ba za tā fi wannan daukaka ba? **9** In hidimar da take jawo wa mutane hukunci tara da daukaka haka, to, lalle, hidimar da take kawo adalci za tā fi ta daukaka nesa! **10** Gama abin da dā take da daukaka, ba ta da daukaka a yanzu, in aka kwatantata da mafificiyar daukaka ta yanzu. **11** In kuma aba mai shudewa ta zo da daukaka, ashe, abin da yake dawwammame, lalle ne yā kasance da daukakar da ta fi haka nesa! **12** Da yake muna da bege irin wannan, to, muna da Karfin zuciya sosai ke nan. **13** Mu ba kamar Musa ba ne, wanda ya rufe fuskarsa da lullubi, don kada Isra'ilawa su ga karewar daukakan nan mai shudewa. **14** Amma aka sa hankulansu suka dushe, gama har yā zuwa yau akwai lullubin nan a duk sa'ad da ake karatun tsohon alkawari. Ba a kawar da shi ba, sai a cikin Kiristi ne kadae ake kawar da shi. **15** Har yā zuwa yau, duk sa'ad da ake karatun littattafan Musa, lullubin nan yakan rufe zukatansu. **16** Amma duk sa'ad da wani ya juyo ga Ubangiji, akan kawar da lullubin. **17** Ubangiji fa, shi ne Ruhu, kuma duk inda Ruhun Ubangiji yake, a nan'yanci yake. **18** Mu da ba mu da lullubi a fuskokinmu duk muna nuna daukakar Ubangiji, ana sauuya mu mu dauki kamanninsa cikin daukaka mai hauhawa. Ubangiji wanda yake ruhu kuwa shi ne mai zartar da haka.

4 Saboda haka, da yake ta wurin jinkan Allah ne muke da wannan hidima, ba za mu fid da zuciya ba. **2** Ba ruwanmu da boye-boyne munafuncin da suke abubuwani kunya. Ba ruwanmu da rudu, ko yin karya da kalmar Allah. Sai dai muna fadin gaskiya a

fili. Ta haka ne kowa zai yi shaidar gaskiyarmu a gabon Allah cikin zuciyarsa. **3** Ko da bishararmu a rufe take, tana a rufe ne ga wadanda suke hallaka. **4** Allah zamanin nan ya makanta hankulan marasa ba da gaskiya, yadda har ba za su iya ganin hasken bishara ta daukakar Kiristi ba, wanda yake kamanniin Allah. (aiōn g165) **5** Gama ba wa'azin kanmu muke yi ba, sai dai na Yesu Kiristi, a kan shi ne Ubangiji, mu kuma bayinku saboda Yesu. **6** Domin shi Allah wanda ya ce, "Bari haske yā haskaka daga duhu," ya sa haskensa ya haskaka a cikin zukatanmu, don yā ba mu hasken sanin daukakar Allah a fuskar Kiristi. **7** Amma muna da wannan dukiya a cikin tulunan yumbu, don a nuna wannan mafificin ikon nan daga Allah ne, ba daga gare mu ba. **8** A matse muke a kowane gefe, sai dai ba a gurgunta mu ba. An rikitard da mu, amma ba mu fid da zuciya ba. **9** An tsananta mana, amma ba a yashe mu ba, an fyade mu da kasa, amma ba a hallaka mu ba. **10** Kullum muna dauke da mutuwar Yesu a jikinmu, domin ran Yesu yā bayyana a jikinmu. **11** Muddin muna a raye, kullum zaman mutuwa muke yi saboda Yesu, don a bayyana ran Yesu ta wurin jikin nan namu mai mutuwa. **12** Ta haka, mutuwa tana aiki a cikinmu, ku kuwa rai a cikinku. **13** A rubuce yake cewa, "Na gaskata; saboda haka na yi magana." Da wannan ruhun bangaskiya ne mu ma muka gaskata, saboda haka muke magana. **14** Domin mun san cewa shi da ya tā da Ubangiji Yesu daga matattu, zai tashe mu mu ma tare da Kiristi, yā kuma mika mu a gabansa tare da ku. **15** Duk wannan'yar wahalar tamu mai saurin wucewa, ita take tanadar mana madawwamiyar daukaka mai yawa, fiye da kwtanci. (aiōnios g166) **16** Domin ba abubuwani da ido yake gani ne muke dubawa ba, sai dai marasa ganuwa. Gama abubuwani da ake gani masu saurin wucewa ne, marasa ganuwa kuwa, madawwama ne. (aiōnios g166)

5 Yanzu mun san cewa in an hallaka tentin duniani nan da muke ciki, muna da wani gini daga Allah, madawwamin gida a sama, wanda ba da hanhuwan mutum ne suka gina shi ba. (aiōnios g166) **2** Kafin nan muna nishi, da marmari a yi mana sutura da gidanmu na sama, **3** don sa'ad da aka yi mana sutura, ba za a same mu tsirara ba. **4** Sa'ad da muke zaune a cikin jikin nan na dunia, nishi muke domin matsuwar da muke sha, ba domin muna so mu rabu da jikinmu na wannan dunia ba ne, sai dai don so muke yi a suturta mu da na Sama, domin mai rai ya shafe mai mutuwa. **5** Allah ne ya yi mu domin wannan, ya kuma ba mu Ruhu a matsayin abin ajiya,

yana kuma tabbatar da abin da zai zo nan gaba. **6** Saboda haka, kulum muna da tabbacı mun kuma san cewa, muddin muna a duniya cikin jikin nan, ana raba mu da Ubangiji. **7** Rayuwa bangaskiya muke, ba ta ganin ido ba. **8** Ina cewa muna da tabbacı, za mu fi so mu rabu da jikin nan, mu kuma kasance a sama tare da Ubangiji. **9** Saboda haka, niyyarmu ita ce, mu gamshe shi, ko muna a duniya cikin jikin nan, ko ba mu nan. **10** Gama dole dukanmu mu bayyana a gaban kujeerar shari'ar Kiristi, domin kowannenmu yă karbi ladan aikin da ya yi a wannan jiki, ko mai kyau ne ko marar kyau. **11** To, da yake mun san ko mene tsoron Ubangiji yake, muna kokari mu rinjaye mutane. Yadda muke kuwa, yana sane a sarari ga Allah, ina kuma fata yana nan a sarari a lamirinku. **12** Ba kokari muke mu yabe kanmu a gare ku ba ne, sai dai muna ba ku damar yin takama da mu ne, don ku sami amsar da za ku ba wa wadanda suke takama da abin da ake gani ne, a maimakon abin da yake cikin zuciya. **13** In hankalinmu a tabe yake, ai, saboda Allah ne, in kuwa cikin hankalinmu muke, ai, saboda ku ne. **14** Kaunar Kiristi a gare mu, ita take mallakarmu, saboda haka mun tabbata, da yake wani ya mutu saboda dukan mutane, ashe kuwa, mutuwarsu ce dukansu. **15** Ya kuwa mutu ne saboda dukan mutane, domin kada wafanda suke rayuwa kada su yi zaman ganin dama a nan gaba, sai dai su yi zaman wannan da ya mutu saboda su, aka kuma tashe shi saboda su. **16** Saboda haka, daga yanzu zuwa nan gaba, ba mu kara daukan wani mutum bisa ga ganin duniya ba. Ko da yake a dā, mun dauki Kiristi haka, amma yanzu mun daina yin haka. **17** Saboda haka, duk wanda yake cikin Kiristi, sabuwar halitta ce, tsohon al'amari ya shude, sabon ya zo! **18** Duk wannan kuwa daga Allah ne, wanda ya sulhunta mu da kansa ta wurin Kiristi, ya kuma ba mu hidimar sulhu, **19** wato, Allah ya sulhunta duniya zuwa kansa ta wurin Kiristi, ba ya lissafta zunuban mutane a kansu. Ya kuma danka mana safon sulhu. **20** Saboda haka, mu jakadu ne na Kiristi, sai ka ce Allah kansa yake magana ta wurinmu. Muna rokonku a madadin Kiristi. Ku sulhuntu da Allah. **21** Shi da bai san zunubi ba, Allah ya mai da shi kamar hadayar zunubi saboda mu, domin mu sami adalcin Allah ta wurinsa.

shan düka, da shan dauri, da yawan hargitsi, yawan fama, da rashin barci, da kuma yunwa. **6** Da cikin tsarki, da fahimta, da hakuri, da kirki, da cikin Ruhu Mai Tsarki, da cikin kauna mai gaskiya, **7** da cikin magana mai gaskiya, da kuma cikin ikon Allah. Muna rike da makaman adalci dama da hagu, **8** ta wurin daukaka da kasfancı, da cikin bata suna, da kuma cikin yabo. Cikin fadin gaskiya, an dauke mu masu karya, **9** mu sanannu ne, duk da haka an dauke mu kamar ba a san mu ba, muna mutuwa, duk da haka a raye muke, an ba mu horo, duk da haka ba a kashe mu ba, **10** cikin bakin ciki, duk da haka kulum cikin murna muke. Cikin matalauta, duk da haka muna azurtar da mutane da yawa. Ba mu da kome, alhalı kuwa kome namu ne. **11** Ya ku Korintiyawa, mun yi muku magana a sake, muka kuma saki zuciya da ku kwurai. **12** Ba mu ki nuna muku kaunarmu ba, sai dai ku kuka ki nuna mana. **13** A wannan zance kam, ina magana da ku kamar'ya'yana, ku ma ku saki zuciya da mu. **14** Kada ku hada kai da marasa bi. Gama me ya hada adalci da mugunṭa? Ko kuwa me ya hada haske da duhu? **15** Wace daidaituwa ce tsakanin Kiristi da Iblis? Me ya hada mai bi da marar bi? **16** Wane alkawari ne tsakanin haikalın Allah da na gumaka? Gama mu haikalın Allah mai rai ne. Kamar yadda Allah ya ce, "Zan zauna tare da su, in yi tafiya a cikinsu, zan zama Allahnsu, su kuma za su zama mutanena." **17** Saboda haka, "Sai ku fito daga cikinsu, ku kefe kanku, in ji Ubangiji. Kada ku taba wani abu marar tsabta, zan kuma karbę ku." **18** Kuma, "Zan zama Uba a gare ku, ku kuma za ku zama'ya'yana, maza da mata, in ji Ubangiji Madaukaki."

7 Da yake muna da wadannan alkawura, ya ku kaumatattu, sai mu tsarkake kanmu daga kowane abu da yake kazantar da jiki, da ruhu, mu zama da cikakken tsarki, saboda bangirma ga Allah. **2** Ku saki zuciya da mu. Ba mu yi wa kowa laifi ba, ba mu bata kowa ba, ba mu cuci kowa ba. **3** Ba na fadin wannan don in sa muku laifi. Na riga na gaya muku yadda muke kaunarku kwurai cikin zukatanmu, har babu abin da zai iya raba ku da kaunarmu, ko a mutuwa ko a rayuwa. **4** Na amince da ku gaya, ina kuma takama da ku kwurai. Na karfafa sosai. Duk da

6 A matsayinmu na abokan aikin Allah, muna rokonku kada ku karbi alherin Allah a banza. **2**
Gama ya ce, "A lokacin samun alherina, na ji ka, a ranar samun ceto kuma, na taimake ka." Ina gaya muku, yanzu ne lokacin samun alherin Allah, yanzu ne ranar samun ceto. **3** Ba ma sa abin tuntube wa kowa, domin kada hidimarmu ta zama abin zargi.
4 A maimakon haka, duk abin da muke yi, muna yin shi ne don mu nuna cewa mu masu hidimar Allah ne. Muna yin haka cikin jimrewa, da shan wahala, da shan wuya, har da shan masifu. **5** Da

7 Da yake muna da wadannan alkawura, ya ku kaunatattu, sai mu tsarkake kanmu daga kowane abu da yake kazantar da jiki, da ruhu, mu zama da cikakken tsarki, saboda bangirma ga Allah. **2** Ku saki zuciya da mu. Ba mu yi wa kowa laifi ba, ba mu bata kowa ba, ba mu cuci kowa ba. **3** Ba na fadin wannan don in sa muku laifi. Na riga na gaya muku yadda muke kaunarku kwarai cikin zukatanmu, har babu abin da zai iya raba ku da kaunarmu, ko a mutuwa ko a rayuwa. **4** Na amince da ku gaya, ina kuma takama da ku kwarai. Na karfafa sosai. Duk da wahalce wahalcenmu dai ina farin ciki kwarai da gaske. **5** Gama sa'ad da muka zo Makidoniya, jikin nan namu bai sami hutu ba, sai ma aka matsa mana a ta kowane gefe, a waje ga rikici, a zukatanmu kuma ga tsoro. **6** Amma Allah, wanda yakan yi wa masu bacin rai ta'aziyya ya yi mana ta'aziyya da zuwan Titus, **7** ba ma don zuwansa kada'i ba, har ma a game da karfafa zuciyen nan da ya samu a wurinku. Ya gaya mana yadda kuke so ku gan ni sosai, da kuma yadda kuka yi bakin ciki game da abin da ya faru, da niyyar da kuka yi na goyon bayana. Wannan ne ya sa na ji dadfi kwarai. **8** Ko da na bata muku rai

ta wurin wasikata, ba na bakin ciki da haka. Ko da mataauci saboda ku, domin ta wurin talaucinsa, yake dā kam na yi bakin ciki, don na lura wasikata ku zama mawadata. **10** Ga shawarata a kan abin ta bata muku rai, amma na dan lokaci ne kawai. **9** da ya fi muku kyau a wannan al'amari. Bara ku Duk da haka, yanzu ina farin ciki, ba don na sa ku kuka fara bayarwa, kuka kuma zama na farko wajen bakin ciki ba, sai dai domin bakin cikinku ya kai niyyar yin haka. **11** Yanzu sai ku karasa aikin da ku ga tuba. Gama kun yi bakin ciki kamar yadda irin niyyar da kuka fara, ku yi haka gwargwadon Allah ya so, saboda haka, ba ku yi hasarar kome a Karfinku. **12** Gama in da niyyar bayarwa, za a karbi sanadinmu ba. **10** Bakin ciki irin na tsoron Allah bayarwa bisa ga abin da mutum yake da shi, ba yana kai ga tuban da yake kawo ceto, ba ya kuma bisa ga abin da ba shi da shi ba. **13** Ba nufi nake kawo bakin ciki, amma bakin ciki irin na duniya yi a sawwa'ke wa wadansu, ku kuwa a jibga muku yakan kawo mutuwa. **11** Ku dubi abin da wannan nauyin ba. Amma ya yi kyau dai **14** a raba daidai bakin ciki irin na tsoron Allah ya kawo muku mana, wa daida, sai ku taimake su a yanzu da yalwarku ya sa ku marmarin aikatawa, da nuna cewa kun yi saboda rashinsu. Wata rana su ma su taimake ku da kuskure, ya sa kuka yi fushi, kuka kuma ji tsoro, yalwarsu saboda rashinku, don a daidaita al'amari, ya sa kuka sa zuciya, kuka kuma sa aniya, ya sa **15** kamar yadda yake a rubuce cewa, "Wanda ya tara kuna a shirye ku ga an yi horon da ya dace. Game da yawa, bai tara fiye da bukatarsa ba, wanda kuma da wannan sha'ani kam, lalle ta kowace hanya kun ya tara kafan, bai kāsa masa ba." **16** Ina gode wa nuna cewa ba ku da laifi. **12** To, ko da yake na rubuta Allah, wanda ya sa a zuciyar Titus, irin kula da nake muku, ba musamman a kan wanda ya yi laifin ba ne, da shi dominiku. **17** Ba kawai ya yarda yā je wurinku ba kuwa a kan wanda aka cutar ba, sai dai domin kamar yadda muka roke shi yā yi ba, amma ya so yā a bayyana muku a gaban Allah tsananin kula da zo kamar yadda ya riga ya yi niyya. **18** Ga shi mun kuke yi mana. **13** Ta wurin wannan duka, muka sami aiko dan'uwansu nan tare da shi, wanda ikkilisiyoyi karfafawa. Ban da karfafawar da muka samu, mun ji duka suna yabo saboda hidimarsa ga bishara. **19** Ba dadi kwarai saboda yadda muka ga farin cikin Titus, kuwa haka kadai ba, har ma ikkilisiyoyi sun zabe shi domin ruhunsa ya sami wartsakewa daga gare ku yā rika tafiya tare da mu kan wannan aikin alheri da duka. **14** Na yi takama da ku a wurinsa, ba ku kuwa muke yi saboda dfaukakar Ubangiji, da kuma nuna ba ni kunya ba. Kamar dai yadda dukan abin da kyakkyawar niyyarmu. **20** Muna gudu kada wani yā muka gaya muku gaskiya ne, haka ma takamarmu a zarge mu, a kan yadda muke gudanar da wannan kanku a gaban Titus ya zama gaskiya. **15** Kaunar kyautar da aka bayar hannu sake. **21** Gama muna da yake yi muku ya karu kwarai, duk sa'ad da yake iya kokari mu yi abin da yake daidai, ba a gaban tunawa da biyayyarku duka, da kuma irin yawan Ubangiji kadai ba, amma a gaban mutane ma. **22** Ban bangirman da kuka nuna masa lokacin da kuka da wannan kuma, mun aiko da dan'uwansu tare karbe shi. **16** Ina farin ciki ne don na amince da ku da su, wanda ya sha tabbatar mana da kwazonsa ta kwarai da gaske.

8 To, yan'uwa, muna so ku san abin da alherin Allah ya ba wa ikkilisiyoyin Makidoniya. **2** Gama

sun sha wuya sosai saboda tsananin wahalar da suka shiga, har yawan farin cikinsu ya kai su ga yin alheri ta bayarwa ga wadansu, ko da yake suna cikin tsananin talauci. **3** Gama ina shaida cewa sun bayar daidai gwargwadon iyawarsu, har ma fiye da karfinsu. Su kansu, **4** sun roke mu sosai don su sami damar yin bayarwa a wannan hidima ga tsarkaka. **5** Ba su yi yadda muka za tā ba, sai ma suka fara ba da kansu ga Ubangiji, sa'an nan sai suka ba da kansu gare mu bisa ga nufin Allah. **6** Ganin haka sai muka roki Titus, da yake shi ne ya riga ya tsiro da wannan aikin alheri a cikinku, sai yā karasa shi. **7** To, da yake kun fiffita a kowane abu cikin bangaskiya, cikin magana, cikin sani, cikin dukan kwazo, da kuma cikin kaunarku dominmu, sai ku fiffita a wannan aikin alheri ma. **8** Ba umarni nake ba ku ba, sai dai ina so in gwada gaskiyar kaunarku ne, ta wurin kwatanta ta da aniyar wadansu. **9** Gama

Babu wata bukata in rubuta muku game da hidiman nan ga tsarkaka. **2** Gama na san aniyarku na yin taimako, ina kuma takama a kan wannan ga Makidoniawa, ina fadin musu cewa tun bara, ku da kuke a Akayya a shirye kuke ku bayar. Kokarinku kuwa ya zuga yawancinsu ga aiki. **3** Amma ina aika'yan'wan nan don kada ta'kamar da muke yi da ku, a kan wannan al'amari ta zama a banza, sai dai domin yā zama kuna nan a shirye, kamar yadda na fadā za ku kasance. **4** Gama in wadansu mutanen Makidoniya sun zo tare da ni, suka tarar ba a shirye kuke ba, kunya ta ishe mu, balle fa ku, saboda amincewa da muke yi da ku. **5** Saboda haka, kun san alherin Ubangijinmu Yesu Kiristi cewa ko na ga ya dace in roki'yan'wan nan su ziyarce ku da yake shi mawadaci ne, duk da haka, ya zama kafin lokacin, su kuma gama shirye-shirye saboda

bayarwa ta yardar ran da kuka yi alkawari. Ta haka maganarsa kuma ba kome ba ce.” **11** Ya kamata irin bayarwar za tā zama a shirye, ta yardar rai ba ta wadannan mutane su gane cewa abin da muke fada dole ba. **6** Ku tuna fa, duk wanda ya yi shuki kafan a cikin wasikunmu sa’ad da ba ma nan tare da ku, shi zai girbe kafan, kuma duk wanda ya yi shuki da muke aikatawu sa’ad da muke nan. **12** Ba za mu yi yawa, zai girbe a yalwace. **7** Ya kamata kowa yā karfin halin lissafta kanmu, ko mu kwatanta kanmu bayar bisa ga abin da ya yi shawara a zuciyarsa, ba da wadansu masu yabon kansu ba. Sa’ad da suke tare da jin nauyi ko don dole ba, gama Allah yana gwada kansu da kansu, da kuma kwatanta kansu da son mai bayarwa da dadin rai. **8** Allah kuwa yana da kansi, ba su da hikima. **13** Amma mu kam, ba za mu iko yā ba ku fiye da bukatarku, domin kullum ku yi ta’kama mu zarce iyakarmu ba, sai dai za mu yi wadata da kome ta kowace hanya, kuna ta bayarwa takama cikin filin da Allah ya kayyade mana, filin hanni sake, kowane irin kyakkyawan aiki. **9** Kamar yadda yake a rubuce cewa, “Ya ba gajiyayyu hanni sake, ayyukansa na alheri madawwama ne.” (**aiōn g165**) **10** To, shi da yake ba mai shuka iri, yake kuma ba da abinci a ci, shi ne zai ba ku irin shukawa, yā ya kamata take ba, ba tā kuma shafi aikin wadansu ribanya shi, yā kuma albarkaci ayyukanku na alheri ba. Sai dai muna sa zuciya bangaskiyarku ta riķa da yawa. **11** Za a wadatar da ku ta kowace hanya, karuwa, ta haka kuma fagen aikinmu a cikinku yā domin ku riķa bayarwa hanni sake a kowane lokaci. riķa karuwa kwarai da gaske. **16** Saboda mu iya yin Ta wurinmu kuma bayarwarku hanni sake za tā wa’azin bishara a yankunan da suke gaba da ku. zama sanadin godiya ga Allah. **12** Wannan hidimar Gama ba ma so mu yi ta’kama game da aikin da aka da kuke yi, ba bukatur mutanen Allah kafai take riġa aka yi a sashen wani. **17** Amma, “Duk mai yin biya ba, amma tana cike da hanyoyin nuna godiya takama, sai ya yi ta’kama da Ubangiji.” **18** Ai, ba mai masu yawa ga Allah. **13** Aikin nan naku na alheri tabbatar bangaskiyarku ne, za a kuwa dāukaka Allah saboda kun bayyana yarda, cewa kun yi na’am da yabon kansa ake amincewa da shi ba, sai dai wanda bisharar Kiristi, saboda kuma gudummawa da kuka misali! Ubangiji ya yaba wa.

10 Ni Bulus da kaina, ina rokonku albarkacin tawali’u da sanyin hali na Kiristi, ni da ake yi wa kirari “marar tsanani” a cikinku, amma “mai matsawa” sa’ad da nake rabe da ku! **2** Ina rokonku cewa sa’ad da na zo kada ku tilasta ni in matsa muku, gama na tabbata zan iya tsaya wa wadanda suka ce abin da muke yi sha’anin duniya ne. **3** Ko da yake muna cikin duniya, ba ma yaki kamar yadda duniya take yi. **4** Makaman da muke yaki da su, ba makamai na duniya ba ne. Sai dai na ikon Allah ne, masu rushe wuraren mafaka masu karfi. **5** Muna ka da masu gardama da kowane tunanin daga kai da yake kafa kansa gāba da sanin Allah, muna kuma jan hankalin kowa ga bautar Kiristi. **6** A shirye muke mu hori kowane rashin biyayya, sa’ad da biyayyarku da cika. **7** Kuna duban abubuwa bisa-bisa ne kawai. In wani ya ganin cewa shi na Kiristi ne, ya kamata yā sāke lura cewa kamar yadda yake na Kiristi, haka mu ma muke. **8** Ko da zan yi gadara fiye da kima a game da izinin nan namu, wanda Ubangiji ya bayar saboda inganta ku, ba don rushe ku ba, ba ni da abin jin kunya a ciki. **9** Ba na so yā zama kamar ina Kokari suna cewa, “Wasikunsa suna da nauyi da kuma karfi, suna amma kuwa in ka gan shi, ba shi da wani kwarjini,

11 Ina fata za ku yi hakuri da’yar wautata. Amma, ai, kun riga kun yi hakuri. **2** Ina kishinku da kishi irin na Allah. Na yi muku alkawarin aure ga mijī daya, Kiristi, domin in miķa ku a gare shi kamar budurwa zalla. **3** Sai dai ina tsoro kada yā zama, kamar yadda maciji ya yaudari Hawwa’u da makircinsa, ku ma a baudar da hankalinku daga sahihiyar biyayya amintacciya ga Kiristi. **4** Gama in wani ya zo wurinku yana wa’azin wani Yesu dabam da wanda muka yi wa’azinsa, ko kuma in kun karbi wani ruhu dabam da wanda kuka karba, ko wata bishara dabam da wadda kuka karba, ya nuna kun yarda da su ke nan cikin sauķinkai. **5** Amma a ganina wadancan da kuke ce da su “manyā manzanni” ba su fi ni da wani abu ba. **6** Mai yiwuwa ni ba horarre ba ne a magana, amma ina da sani. Mun kuwa bayyana muku wannan a sarari, ta kowace hanya. **7** Laifi ke nan ne na yi da na kāskantar da kaina, don a daga ku zuwa babban matsayi ta wurin yin muku wa’azin bisharar Allah kyauta? **8** Na yi wa wadansu ikkilisiyoyi kwace ta wurin karbar taimako daga wurinsu, domin in yi muku hidima. **9** Sa’ad da nake tare da ku kuma nake zaman rashi, ban nawaita wa kowa ba, gama’yan’uwan da suka zo daga Makidoniya sun biya bukata. Na kiyaye kaina daga nawaita muku ta kowace hanya, zan kuma ci gaba da yin haka. **10** Ba shakka, kamar yadda gaskiyar Kiristi take a cikina, babu wani a yankunan Akayya da zai iya hana yin ta’kaman nan tawa. **11** Don me? Don ba na kaunar ku ne? Allah dai ya sani ina kaunmarku! in toshe kafar mutanen nan da suke fariya, suna

nema mu daidaita da su. **13** Gama irin wadannan mutane manzannin karya ne, ma'aikata ne masu rudi, sun bad da kamanni kamar su manzannin Kiristi ne. **14** Ba abin mamaki ba ne, gama Shaidan kansa ma yana bad da kamanni kamar shi mala'ikan haske ne. **15** Don haka, ba abin mamaki ba ne, in bayin Shaidan sun bad da kamanni kamar su bayin adalci ne. A karshe, za a saka musu gwargwadon ayyukansu. **16** Ina saka fada, kada wani ya dauka ni wawa ne. Amma in kun dauke ni haka, to, sai ku karbe ni kamar yadda kuke karban wawa, domin in dan in yi takama. **17** A wannan takamata ba na magana yadda Ubangiji zai yi ba ne, sai dai magana ce irin ta wawa. **18** Da yake mutane da yawa suna takama irin ta duniya, ni ma haka zan yi. **19** Ku kam kuna da wayo sosai, har kuna jimre wa wawaye wanda ya sa ku bauta ko ya cuce ku ko ya more ku ko ya nuna muku isa ko kuma ya mare ku a fuska. **20** Gaskiyar ita ce, kuna hakuri da duk saboda wadannan mafifitan manyan wahayoyi, sai yi wadannan abubuwan ba! Abin da wani yake da karfin hali yin takama a kai, shi ne ni ma nake karfin hali yin takama a kai. Ina magana kamar wawa ne. **21** Ina jin kunya in ce mun nuna käsawa da ba mu In su Ibraniyawa ne, ni ma haka. In su Isra'ilawa ne, ni ma haka. **23** In su bayin Kiristi ne, ni na fi su ma, ina magana kamar rufadde ne fa! Ai, na fi su shan fama kwarai da gaske, da shan dauri, na sha düka marar iyaka, na sha hatsarin mutuwa iri-iri. **24** Sau biyar Yahudawa suka yi mini bulala arba'in daya babu. **25** Sau uku aka bulale ni da bulalar karfe, sau daya aka jajife ni da duwatsu, sau uku jirgin ruwa ya ragargaje ina ciki, na kwana na kuma yini ruwan teku yana tafiya da ni. **26** Na yi tafiye-tafiye da yawa, na sha hatsari a koguna, na sha hatsarin'yan fashi, na sha hatsari a hannun kabilarmu, na sha hatsari a hanunn al'ummai, na sha hatsari a birane, na sha hatsari a jeji, na sha hatsari a teku, na kuma sha hatsarin'yan'uwa na karya. **27** Na yi fama, na shan wuya, ga kuma rashin barci sau da yawa. Na san abin da ake nufin da jin yunwa da fishirwa, sau da yawa kuwa na kasance da rashin abinci, na sha sanyi da zaman tsirara. **28** Ban da wadannan abubuwa, kowace rana ina dauke da nauyin kula da dukan ikkilisiyoyi. **29** Wane ne ya rasa karfi, da ban ji shi a jikina ba? Wane ne ya fadi cikin zunubi, da ban ji zafin wannan ba? **30** In ma lalle ne in yi takama, to, sai in yi takama da abubuwan da suka nuna rashin karfina. **31** Allah Uban Ubangiji Yesu Kiristi, wanda yabo ta tabbata a gare shi har abada, ya san cewa ba karya nake yi ba. (aiōn g165) **32** A Damaskus, gwamnan da yake Karkashin Sarki Aretas, ya sa tsare kofofin birin Damaskus, don ya kama ni. **33** Amma aka saukar da ni cikin kwando ta tagar katanga, na kubuce masa.

12 Dole in ci gaba da yin takama. Ko da yake ba ta amfanne ni ba, zan yi magana a kan ru'uyoyi da wahayoyi wadanda na karfa daga Ubangiji. **2** Na san wani a cikin Kiristi wanda shekaru goma shahudu da suka wuce an dauke zuwa sama ta uku. Ko a cikin jiki ne, ko kuwa ba a cikin jiki ba, ni dai ban sani ba, Allah ne ya sani. **3** Na kuma san cewa wannan mutum, ko a cikin jiki ne, ko kuma ba a cikin jiki ba, ni dai ban sani ba, amma Allah ne ya sani, **4** an dauke shi ne zuwa aljanna. Ya ji wadansu abubuwa wadanda ba zai iya fadarsu da kalmomi ba, abubuwan da ba a ba wa mutum damar fadi. **5** Zan yi takama game da mutum irin wannan, sai dai ni ba zan yi takama da kaina ba, sai dai a kan rashin karfina. **6** Ko da zan so yin kam kuna da wayo sosai, har kuna jimre wa wawaye ya dauke ni fiye da yadda yake ganina, ko yadda yake jin maganata. **7** Don kada in cika da girman kai saboda wadannan mafifitan manyan wahayoyi, sai yi wadannan abubuwan ba! Abin da wani yake da aka sa mini wata kaya a jikina wadda ta zama dan safon Shaidan, don ta wahalshe ni. **8** Sau uku na hali yin takama a kai. Ina magana kamar wawa ne. **9** Amma roki Ubangiji ya raba ni da wannan abu. **10** Shi ya sa nake murna cikin rashin karfi, da iyaka, na sha hatsarin mutuwa iri-iri. **24** Sau biyar zagi, da shan wahaloli, da tsanantawa, da matsaloli, Zahid. **25** Sau uku aka bulale ni da bulalar karfe, sau daya nan ne nake da karfi. **11** Na yi wauta kam, amma aka jajife ni da duwatsu, sau uku jirgin ruwa ya ku ne kuke tilasta mini, ku ne kuwa ya kamata ragargaje ina ciki, na kwana na kuma yini ruwan ku yaba mini, domin ba inda na kasa wadannan teku yana tafiya da ni. **26** Na yi tafiye-tafiye da yawa, mafifitan manzanni, ko da yake ni ba kome ba ne. na sha hatsari a koguna, na sha hatsarin'yan fashi, **12** Abubuwan da suke tabbatar da manzo, alamu, na sha hatsari a hannun kabilarmu, na sha hatsari a abubuwa da kuma ayyukan banmamaki, an aikata hannun al'ummai, na sha hatsari a birane, na sha su a cikinku da matukar nacewa. **13** Ta yaya ne hatsari a jeji, na sha hatsari a teku, na kuma sha hatsarin'yan'uwa na karya. **27** Na yi fama, na shan wuya, ga kuma rashin barci sau da yawa. Na san abin da ake nufin da jin yunwa da fishirwa, sau da yawa kuwa na kasance da rashin abinci, na sha sanyi da zaman tsirara. **28** Ban da wadannan abubuwa, kowace rana ina dauke da nauyin kula da dukan ikkilisiyoyi. **29** Wane ne ya rasa karfi, da ban ji shi a jikina ba? Wane ne ya fadi cikin zunubi, da ban ji zafin wannan ba? **30** In ma lalle ne in yi takama, to, sai in yi takama da abubuwan da suka nuna rashin karfina. **31** Allah Uban Ubangiji Yesu Kiristi, wanda yabo ta tabbata a gare shi har abada, ya san cewa ba karya nake yi ba. (aiōn g165) **32** A Damaskus, gwamnan da yake Karkashin Sarki Aretas, ya sa tsare kofofin birin Damaskus, don ya kama ni. **33** Amma aka saukar da ni cikin kwando ta tagar katanga, na kubuce masa.

cikin Kiristi. Kaunatattuna, kome da muke yi, muna yi ne don inganta ku ne. **20** Gama ina tsoro, in na zo, in tarar da ku dabam da yadda nake so, ku ma ku tarar da ni dabam da yadda kuke so. Ina tsoro kada yă zama akwai fadfa, da kishi, da fushi mai zafi, da tsattsaguwa, da bata suna, da gulma, da girman kai, da hargitsi. **21** Ina tsoro kada sa'ad da na sâke zuwa, Allahna zai ƙaskantar da ni a gabanku, kuma in yi bañin ciki saboda wadanda suka yi zunubi a dâ, ba su kuma tuba daga aikin kazanta, da na fasikanci, da kuma lalata da suka sa kansu a ciki ba.

13 Wannan za tă zama ziyarata ta uku a wurinku ke nan. “Dole a tabbatar da kowace magana ta bakin shaidu biyu ko uku.” **2** Na riga na yi muku gargadî sa'ad da nake tare da ku a zuwana na biyu. Yanzu da ba na nan tare da ku, ina maimaita irin gargadîn nan domin in na zo ba wanda zai kubuce wa horon nan, **3** da yake kuna neman tabbacî cewa Kiristi yana magana ta wurina ne. To, ai, shi ba rarrauna ba ne a gare ku, amma ƙâkkarfa ne a cikinku. **4** Ko da yake tabbatacce an gicciye shi cikin rashin karfi, duk da haka, yana rayuwa bisa ga ikon Allah. Haka mu ma marasa karfi ne a cikinsa, amma ta wurin ikon Allah za mu rayu tare da shi don mu yi muku hidima. **5** Ku gwada kanku ku gani ko kuna cikin bangaskiya; ku auna kariku. Ashe, ba ku san cewa Kiristi Yesu yana cikinku ba? Sai ko in kun fâdi gwajin. **6** Ina fata za ku gane cewa ba mu fâdi gwajin ba. **7** Muna addu'a ga Allah kada ku aikata wani laifi. Ba don mutane su gani cewa mun ci gwajin ba ne, a'a, sai dai don ku yi abin da yake daidai, ko da yake zai zama kamar mun fâdi gwajin ne. **8** Kai, ba dama mu sâba wa gaskiya, sai dai mu bi bayan gaskiyar. **9** Murna muke sa'ad da ba mu da karfi, ku kuwa kuna da karfi. Addu'armu ita ce, ku zama cikakku. **10** Shi ya sa nake rubuta wadannan abubuwa, sa'ad da ba na nan tare da ku, domin sa'ad da na zo, kada yă zama mini tilas in yi muku tsanani a game da nuna ikon nan da Ubangiji ya ba ni saboda ingantawa, ba saboda rushewa ba. **11** A ƙarshe'yan'uwa, sai wata rana. Ku yi ƙokari ku zama cikakku. Ku saurari rokona, ku zama da tunani daya, ku yi zaman salama. Allah na kauna da salama kuwa zai kasance tare da ku. **12** Ku gaggai da juna da sumba mai tsarki. **13** Dukan tsarkaka suna gaishe ku. **14** Alherin Ubangiji Yesu Kiristi, da kaunar Allah, da zumuntar Ruhu Mai Tsarki su kasance tare da ku duka.

Galatiyawa

yanzu yana wa'azin bangaskiyar da dā ya yi kōkari
yă hallaka." 24 Sai suka yabi Allah saboda ni.

1 Bulus manzo, aikakke ba daga wurin mutum ba, ba kuma ta wurin mutane ba, amma ta wurin Yesu Kiristi da kuma Allah Uba, wanda ya tā da Yesu daga matattu. **2** Dukan'yan'uwan kuma da suke tare da ni a nan, Suna gai da ikkilisiyoyi a Galatiya. **3** Alheri da salama daga Allah Ubamnu da Ubangiji Yesu Kiristi, su kasance tare da ku. **4** Shi wanda ya ba da kansa saboda zunubanmu don yā cece mu daga wannan mugun zamani na yanzu, bisa ga nufin Allah wanda yake kuma Ubanmu, (aiōn g165) **5** a gare shi daukaka ta tabbata har abada abadin. Amin. (aiōn g165) **6** Ina mamaki yadda kuka yi saurin yashe wanda ya kira ku ta wurin alherin Kiristi, kuna juyewa ga wata bishara dabam **7** wadda a gaskiya ba bishara ba ce ko kadān. Tabbatacce wadansu mutane suna birkitar da ku, suna kuma Kokari su karkatar da bisharar Kiristi. **8** Amma ko mu, ko mala'ika daga sama ya yi wa'zin wata bishara dabam da wadda muka yi muku, bari yā zama la'ananne har abada! **9** Kamar yadda muka riga muka fada, haka yanzu ma ina kara cewa in wani yana muku wa'azin wata bishara dabam da wadda kuka karba, bari yā zama la'ananne har abada! **10** Za a ce, ina Kokarin neman amincewar mutane ne, ko amincewa ta Allah? Ko kuwa ina Kokarin faranta wa mutane zuciya ne? Da a ce har yanzu ina Kokarin faranta wa mutane zuciya ne, ai, da ban zama bawan Kiristi ba. **11** Ina so ku sani'yan'uwa, cewa bisharar da nake wa'azi, ba mutum ne ya kago ta ba. **12** Ban karbe ta daga wurin wani mutum ba, ba a kuma koya mini ita ba, a maimako, na karbe ta, ta wurin wahayi daga Yesu Kiristi ne. **13** Kun dai ji labarin rayuwata ta dā a cikin Yahudanci, yadda na tsananta wa ikkilisiyar Allah kwarai, na kuma yi Kokarin hallaka ta. **14** Na ci gaba a cikin Yahudanci fiye da yawancin Yahudawan da suke tsarana, na kuma yi kwazo kwarai ga bin al'adun kakannina. **15** Amma sa'ad da Allah, wanda ya kebe ni daga mahaifa ya kira ni ta wurin alherinsa, ya kuma gamshe shi **16** yā bayyana Dansa a cikina, domin in yi wa'azinsa cikin Al'ummai. Ban nemi shawarar wani mutum ba. **17** Ban kuma tafi Urushalima domin in ga wadanda suka riga ni zaman manzanni ba, sai dai na hanzarta na tafi kasar Arabiya, daga baya sai na koma Damaskus. **18** Bayan shekara uku, sai na haura zuwa Urushalima domin in sadu da Bitrus, na kuwa zauna tare da shi kwana goma sha biyar. **19** Ban ga wani a ciki sauran manzanni ba, sai dai Yakub dan'uwan Ubangiji. **20** Ina tabbatar muku a gabon Allah cewa abin da nake rubuta muku ba karya ba ne. **21** Daga baya sai na tafi Suriya da Silisiya. **22** Ikkilisiyoyin da suke cikin Kiristi da suke a Yahudiya ba su san ni ba tukuna. **23** Sun dai sami labari ne kawai cewa, "Mutumin da dā yake tsananta mana

2 Bayan shekara goma sha hudu sai na sâke haurawa zuwa Urushalima, a wannan lokaci na tafi tare da Barnabas. Na kuma dauki Titus muka tafi tare. **2** Na tafi ne bisa ga wani wahayi. Da na kai can, sai na bayyana musu bisharar da nake wa'azi a cikin Al'ummai. Na yi haka a kebance a gabon wadanda suke shugabanni, don tsoro kada gedun da nake yi, ko kuwa na riga na yi, yâ zama a banza. **3** Amma ko Titus ma da yake tare da ni, ba a ce dole sai ya yi kaciya ba, ko da yake shi mutumin Al'ummai ne. **4** Wannan zancen kaciya ya taso domin wadansu'yan'uwan karya sun shiga cikinmu domin su yi leke a kan'yancin da muke da shi a cikin Kiristi Yesu, su kuma mai da mu bayi. **5** Ba mu kuwa ba su zarafi ba ko kadân, don gaskiyar bishara ta ci gaba da kasance tare da ku. **6** Game da wadanda aka dauka a dâ a kan su wani abu ne, ko wane ne su, duk daya ne a wurina; gama Allah ba ya nuna bambanci, ina dai gaya muku wadannan da suke wani abu ne a dâ, ba su kara mini kome ba. **7** A maimakon haka, sun ga cewa an danka mini hakkîn wa'azin bishara ga Al'ummai, kamar yadda aka danka wa Bitrus ga Yahudawa. **8** Gama Allah wanda ya yi aiki a cikin hidimar Bitrus a matsayin manzo ga Yahudawa, haka ma ya yi aiki a cikin hidimata a matsayin manzo ga Al'ummai. **9** Yakub, Bitrus da Yohanna wadanda suke fitattun ginshikai, sun karbse ni da Barnabas da hannu biyu biyu sa'd ad suka gane alherin da aka ba ni. Suка kuma yarda cewa ya kamata mu tafi wajen Al'ummai, su kuwa su tafi wajen Yahudawa. **10** Abin da dai suka roka shi ne ya kamata mu riķa tuna da matalauta, abin nan da nake marmarin yi. **11** Sa'ad da Bitrus ya zo Antiyok, na tsawata masa ido da ido don laifinsa a fili yake. **12** Kafin wadansu mutane su zo daga wurin Yakub, yakan ci abinci tare da Al'ummai. Amma da suka iso, sai ya fara janyewa, ya kuma ware kansa daga wajen Al'ummai domin yana tsorон wadanda suke fungiyar masu kaciya. **13** Sauran Yahudawa suka hada kai da shi a munafuncinsa har Barnabas ma ya baude. **14** Da na ga cewa ba sa yin daidai da gaskiyar bishara, sai na ce wa Bitrus a gabansu duka, "Kai mutumin Yahuda ne, duk da haka kana rayuwa kamar Ba'al'umme ba kamar mutumin Yahuda ba. To, yaya aka yi, kana tilasta Al'ummai su bi al'adun Yahudawa? **15** "Mu da muke Yahudawa ta wurin haihuwa ba Al'ummai masu zunubi ba, **16** mun san cewa mutum ba ya samun kubuta ta wurin kiyaye Doka, sai dai ta wurin bangaskiya cikin Kiristi Yesu. Saboda haka, mu ma, muka sa bangaskiyarmu cikin Kiristi Yesu don mu sami kubuta ta wurin bangaskiya cikin Kiristi ba ta wurin kiyaye Doka ba, domin ba wanda zai kubuta ta wurin bin Doka. **17** "In kuwa ya zama muna so mu sami zaman marasa laifi a gabon Allah ta

wurin dogara ga Kiristi, sa'an nan an same mu mu kanmu ma masu zunubi ne, ashe, ko wannan zai nuna Kiristi yana karfafa zunubi ke nan? A'a, ko kusa! **18** In na sâke gina abin da na rushe, na zama mai karyar Doka ke nan. **19** "Gama ta wurin Doka na mutu ga Doka saboda in rayu ga Allah. **20** An gicciye ni tare da Kiristi. Yanzu ba ni ne nake raye ba, Kiristi ne yake raye a cikina. Rayuwar da nake yi a jiki, ina rayuwa ce ta wurin bangaskiya cikin Dan Allah, wanda ya kaunace ni ya kuma ba da kansa domina. **21** Ba na ajiyar alherin Allah a gefe, gama da a ce ana samun adalci ta wurin Doka, ai, da Kiristi ya mutu a banza ke nan!"

3 Ya ku Galatiyawa marasa azanci! Wa ya rufe ku?

A idanunku aka bayyana Yesu Kiristi gicciyeeye a sarari. **2** Zan so in san abu guda tak daga gare ku. Kun karbi Ruhu ta wurin kiyaye Doka ne, ko kuwa ta wurin gaskata abin da kuka ji? **3** Ashe, rashin azancinku har ya kai ga haka? Bayan kun fara da Ruhu, a yanzu kuma da halin mutuntaka za ku karasa? **4** Ashe, wahaloli dabam-dabam da kuka sha sun zama a banza ke nan? Haka zai yiwu kuwa? **5** Allah ya ba ku Ruhunsa yana kuma aikata ayyukan banmamaki a cikinku saboda kuna kiyaye Doka ne, ko kuwa domin kuna gaskatawa abin da kuka ji ne? **6** Ku dubi Ibrahim mana, "Ya gaskata Allah, aka kuwa lissafta wannan adalci ne a gare shi." **7** Ku sani fa, wadannan wadanda suka gaskata, 'ya'yan Ibrahim ne. **8** Nassi ya hanga cewa Allah zai kubutar da Al'ummai ta wurin bangaskiya, ya kuwa sanar wa Ibrahim wannan bisharar tun kafin lokaci yâ yi cewa, "Dukan al'ummai za su sami albarka ta wurinka." **9** Saboda haka wadanda suke da bangaskiya sun sami albarka tare da Ibrahim, mutumin bangaskiya. **10** Dukan wadanda suka dogara ga kiyaye Doka la'anannu ne, gama a rubuce yake cewa, "La'ananne ne duk wanda bai ci gaba da yi dukan abubuwana da aka rubuta a Littafin Doka ba." **11** A fili yake ba wanda zai kubuta a gabon Allah ta wurin Doka, domin "Mai adalci zai rayu ta wurin bangaskiya." **12** Doka ba tâ dangana ga bangaskiya ba; a maimakon haka, "Mutumin da ya aikata wadannan abubuwa zai rayu ta wurinsu." **13** Kiristi ya fanshe mu daga la'anar Doka ta wurin zama la'ana saboda mu, gama a rubuce yake cewa, "La'ananne ne duk wanda aka rataye a kan itace." **14** Ya fanshe mu domin albarkar da aka yi wa Ibrahim yâ zo ga Al'ummai, ta wurin Kiristi Yesu, domin ta wurin bangaskiya mu karbi alkawarin Ruhu. **15** 'Yan'uwa, bari in yi muku misali da rayuwaru ta yau da kulum. Kamar dai yadda ba mai kawarwa ko yâ kara wani abu cikin alkawarin da mutane suka kafa, haka yake a wannan batu. **16** Alkawaran nan fa ga Ibrahim ne aka fada da kuma wani zuriyarsa. Nassi bai ce, "da zuriyoyi ba" wanda ya nuna kamar mutane da yawa, amma "ga zuriyarka," wanda yake nufin mutum daya, wanda shi ne Kiristi. **17** Abin

da nake nufi shi ne, Dokar da aka shigar ita bayan shekaru 430, ba tâ kawar da alkawarin da Allah ya yi tun dâ ba. **18** Gama da a ce gâdon yâ dangana a kan doka ne, ai, da ba zai dangana a kan alkawari ba; amma Allah cikin alherinsa ya ba wa Ibrahim gâdon ta wurin alkawari. **19** To, don me aka kawo Doka? An yi kari da Doka ne don fitowa da laifi fili har kafin na zuriyan nan ya zo, wanda aka yi wa alkawarin, an ba da doka ta wurin mala'iku ne, aka kuma danfa ta a hanunn matsakanci. **20** Kuma akan bukaci wani a tsakanini ne idan da mutum biyu ake zance, Allah kuwa daya ne. **21** To, Dokar ce tana gâba da alkawaran Allah ke nan? Sam, ko kadan! Gama da a ce an ba da Dokar da tana iya ba da rai, tabbataccé, da sai a sami adalci ta wurin Doka. **22** Amma Nassi ya kulle kome a karkashin ikon zunubi, domin abin da aka yi alkawarin nan, da ake bayar ta wurin bangaskiya a cikin Yesu Kiristi, a ba da shi ga wadanda suka gaskata. **23** Kafin bangaskiyan nan tâ zo, mun kasance a daure a kurkuku a karkashin Doka, a kulle sai da bangaskiyan da za tâ zo ta bayyana. **24** Ta haka aka sa Dokar ta zama jagorarmu zuwa ga Kiristi don mu sami kubuta ta wurin bangaskiya. **25** Yanzu da bangaskiya ta zo, ba sauran zamanmu a karkashin Doka. **26** Dukanku'ya'yan Allah ne ta wurin bangaskiya cikin Kiristi Yesu. **27** Gama dukanku da aka yi muku baftismu cikin Kiristi, kuna sanye da Kiristi ke nan. **28** Babu bambanci tsakanin mutumin Yahuda da mutumin Al'ummai, bawa da'yantacce, namiji da ta mace, gama dukanku daya ne cikin Kiristi Yesu. **29** In kuwa ku na Kiristi ne, to, ku zuriyar Ibrahim ne, magâda kuma bisa ga alkawarin nan.

4 Abin da nake nufi shi ne, muddin magâji yana dan yaro ne tukuna, babu bambanci tsakaninsa da bawa, ko da yake shi ne da mallakar kome. **2** Yana karkashin iyayen goyonsa da masu rikon amana har yâ zuwa cikar lokacin da mahaifinsa ya sa. **3** Haka yake, sa'ad da muke'yan yara, mun kasance cikin bauta a karkashin ka'idodin duniya. **4** Amma da lokacin da aka tsara ya yi sosai, sai Allah ya aiki Dansa, haifaffe daga mace, haifaffe a karkashin Doka, **5** domin yâ fanshi wadanda suke a karkashin doka, saboda mu sami cikakken matsayin zaman'ya'ya. **6** Da yake ku'ya'ya ne, sai Allah ya aiko da Ruhun Dansa a cikin zukatanmu, Ruhun da yake kira, "Abba, Uba." **7** Saboda haka kai ba bawa ba ne kuma, kai da ne; da yake kuwa kai da ne, Allah ya mai da kai magâji. **8** Dâ da ba ku san Allah ba, ku bayi ne ga wadanda a ainhi ba alloli ba ne. **9** Amma yanzu da kuka san Allah, ko kuma a ce Allah ya san ku, yaya kuke sâke komawa ga ka'idodin duniya marasa karfi, abin tausayi kuma? Kuna so ku sâke komawa ga bautarsu ne? **10** Kuna kiyaye ranaku da watanni da lokuta da shekaru na musamman! **11** Kai, kun ba ni tsoro, don ya zama kamar duk wahalar da

na yi a kanku banza ne! **12** Ina rokonku'yan'uwa, ku zama kamar ni, gama na zama kamar ku. Ba ku yi mini wani laifi ba. **13** Kun san rashin lafiyar da na yi, shi ne ya yi mini hanyar da na kawo muku bishara da farko. **14** Ko da yake ciwona gwaji ne gare ku, kuma karbe ni sai ka ce mala'ikan Allah, kuma sai farin cikinku? Na tabbata, a lokacin, da mai yiwu ne da kun ciccire idanunku kun ba ni. **16** Yanzu na zama abokin gābanku don na fada muku gaskiya ke kasance da irin wannan niyya idan da nufi mai kyau shan wahalar nakudarku, har sai Kiristi ya kahu a cikinku. **20** Da ma a ce ina tare da ku yanzu in canja. **21** Yana da kyau ku ra'ayi dabam ba. Wannan da yake rikita ku za a hukunta shi, ko shi wane ne. **11** 'Yan'uwa, da a ce ne, ku kuma kasance a haka koyaushe ba sai ina har yanzu ina wa'azin kaciya ne, to, me ya sa ake tare da ku ba. **19** Ya ku'ya'yana kaunatattu, ina sâke tsananta mini har yanzu? In haka ne, ashe, an kawaran muryata mana! Gama na damu kwarai saboda ku! **21** yanke gabansu gaba daya mana! **13** Ku'yan'uwan, Ku gaya mini, ku da kuke so ku zauna a karkashin aikin gidansa ya zo bisa ga ka'idar jiki ne; amma **15** In kun ci gaba da cizo, kuna kuma cin naman dansa na wajen ainihin matarsa ya zo a sakamakon juna, ku yi hankali in ba haka ba za ku hallaka alkawarin ne. **24** Za a iya daukan wadannan al'amura juna. **16** Saboda haka ina ce muku, ku yi rayuwa ta a matsayin misali, domin matan nan suna misalta wurin Ruhu, ba za ku kuwa gamsar da sha'awace-alkawura biyu ne. Alkawari daya daga Dutsen Sinai sh'a'awacen mutuntaka ba. **17** Gama mutuntaka ne yana kuma haihuwar'ya'yan da za su zama bayi. **18** Amma in Ruhu ne yake bishe ku, ba ku Amma Urushalimar da take sama'yantacciya ce, ita a karkashin Doka ke nan. **19** Ayyukan mutuntaka ce kuma mahaifiyarmu. **27** Gama a rubuce yake cewa dole ya kiyaye dukan Doka an raba shi ne ya yi mini kaciya cewa dole ya kiyaye dukan Doka. **4** Ku da kuke kókarin kubuta ta wurin Doka an raba shi ne ya yi mini hanyar da na kawo muku bishara ku da Kiristi ke nan; kuka kuma fâsi daga alheri. **5** Amma ta wurin bangaskiya muna marmarin jira ba ku yi mini reni ko kyama ba. A maimakon haka, adalcin da muke bege ta wurin Ruhu. **6** Gama a kuka kume kaciya kaciya ba su da ka ce Kiristi Yesu kansa. **15** Me ya faru da dukan wani amfani. Abin da kawai yake da amfani shi ne, bangaskiyar da take bayyana kanta ta wurin kauna. **7** Kun yi tsere mai kyau a dâ. Wa ya shige gabanku ya hana ku bin gaskiya? **8** Wannan rarrashin da nan? **17** Wadancan mutane suma neman su rinjaye ake muku ba daga wanda ya kira ku ba ne. **9** "Dan ku da kwazo, amma ba da kyakkyawar aniya ba. **10** Abin da suke so shi ne su raba ku da mu, saboda Ina da tabbac ci kink Ubangiji cewa ba za ku bi wani kwazonku yâ koma gare su. **18** Yana da kyau ku ra'ayi dabam ba. Wannan da yake rikita ku za a hukunta shi, ko shi wane ne. **11** 'Yan'uwa, da a ce ne, ku kuma kasance a haka koyaushe ba sai ina har yanzu ina wa'azin kaciya ne, to, me ya sa ake tare da ku ba. **19** Ya ku'ya'yana kaunatattu, ina sâke tsananta mini har yanzu? In haka ne, ashe, an kawaran muryata mana! Gama na damu kwarai saboda ku! **21** yanke gabansu gaba daya mana! **13** Ku'yan'uwan, Ku gaya mini, ku da kuke so ku zauna a karkashin aikin gidansa ya zo bisa ga ka'idar jiki ne; amma **15** In kun ci gaba da cizo, kuna kuma cin naman dansa na wajen ainihin matarsa ya zo a sakamakon juna, ku yi hankali in ba haka ba za ku hallaka alkawarin ne. **24** Za a iya daukan wadannan al'amura juna. **16** Saboda haka ina ce muku, ku yi rayuwa ta a matsayin misali, domin matan nan suna misalta wurin Ruhu, ba za ku kuwa gamsar da sha'awace-alkawura biyu ne. Alkawari daya daga Dutsen Sinai sh'a'awacen mutuntaka ba. **17** Gama mutuntaka ne yana kuma haihuwar'ya'yan da za su zama bayi. **18** Amma in Ruhu ne yake bishe ku, ba ku Amma Urushalimar da take sama'yantacciya ce, ita a karkashin Doka ke nan. **19** Ayyukan mutuntaka ce kuma mahaifiyarmu. **27** Gama a rubuce yake kuwa a fili suke. Wato, fasikanci, kazanta da kuma cewa, "Ki yi farin ciki, ya ke bakararriya, wadda ba lalata; **20** bautar gumaka da sihiri; kiyayya, fada, ta haihuwa ki farke da murna, ki kuma tâ da murya, kishi, fushi mai zafi, sonkai, tsattsaguwa, hamayya, ke da ba kya nakuda; domin da yawa ne'ya'yan **21** da kyashi; buguwa, shashanci, da ire-irensu. Na macen da aka yashe, fiye da na mai miji." **28** To, gargade ku, yadda na yi a dâ, cewa masu irin wannan ku'yan'uwa, ku'ya'yan alkawari ne kamar Ishaku. **22** Amma rayuwa ba za su gâji mulkin Allah ba. **22** Amma **29** A wancan lokaci, wannan da wanda aka haifa ta wurin ka'idar jiki ya tsananta wa wanda aka haifa ta ikon Ruhu. Haka ma yake har yanzu. **30** Amma me gida da danta don dan mace'yar aikin gida ba zai taba raba gâdo tare da da na ainihin matarka ba." **31** Saboda haka, yan'uwa, mu ba'ya'yan mace'yar aikin gida ba ne, amma na ainihin matan gidan ne.

5 Saboda'yanci ne Kiristi ya'yantar da mu. Sai ku tsaya daram, kada ku yarda ku sâke komawa karkashin nauyin bauta. **2** Ku lura da kalmomin! Ni Bulus ina gaya muku cewa in kuka yarda aka yi muku kaciya, wannan ya nuna Kiristi ba shi da amfani a gare ku ba ko kafan. **3** Haka kuma ina

6 'Yan'uwa, in an kama wani yana cikin yin zunubi, da kuke masu ruhaniya ya kamata ku komo da shi a kan hanya a hankali. Amma ku lura da kanku, domin kada maimakon dawowa da dan'uwanku,

ku ma ku fādī cikin jarraba. **2** Ku dauki nawayar junna, a haka kuwa za ku cika dokar Kiristi. **3** In wani yana tsammani shi wani abu ne alhali kuwa shi ba kome ba, rufin kansa yake yi. **4** Kowa yā auna ayyukansa. A sa'an nan ne zai iya yin takama da kansa, ba tare da kwtanta kansa da wani ba, **5** gama kowa zai dauki kayansa. **6** Duk haka, wanda aka koya wa maganar Kiristi, bari yā raba abubuwan nan na alheri tare da wanda ya koyer da shi. **7** Kada a rude ku. Ba a yi wa Allah ba'a. Mutum yakan girbe abin da ya shuka ne. **8** Wanda ya yi shuki don yā gamshi mutuntakarsa, daga wannan mutuntaka zai girbi hallaka. Wanda ya yi shuki domin yā gamshi Ruhu, daga Ruhu zai girbi rai madawwami. (**aiōnios g166**) **9** Kada mu gaji da yin nagarta, gama a daidai lokaci za mu girbe amfani, in ba mu fid da zuciya ba. **10** Saboda haka, in da hali, bari mu aikata nagarta ga dukan mutane, musamman ga wadanda suke na iyalin masu bi. **11** Ku dubi irin manya-manyan harufan da na yi amfani da su yayinda nake rubuta muku da hannuna! **12** Wadanda suke son nuna bajinta a fili suna koķari su tilasta muku ku yi kaciya ne. Dalilin kadai da suke yin haka shi ne don gudu kada a tsananta musu saboda gicciyen Kiristi ne. **13** Kai, su masu kaciya ma ba su kiyaye Doka ba, duk da haka suna so a yi muku kaciya don su yi takama kan an yi muku kaciya. **14** Kada in taħa yin takama ga kome sai dai a cikin gicciyen Ubangijinmu Yesu Kiristi, wanda ta wurinsa aka gicciye duniya a gare ni, aka kuma gicciye ni ga duniya. **15** Kaciya ko rashin kaciya ba wani abu ba ne; abin da yake da amfani shi ne sabuwar halitta. **16** Salama da jinkai su tabbata ga dukan wadanda suke bin wannan ka'ida, har ma ga Isra'ila na Allah. **17** A karshe, kada kowa yā kara damuna, gama ina dauke da raunuka masu nuna ni bawan Ubangiji Yesu ne. **18** 'Yan'uwa! Alherin Ubangijinmu Yesu Kiristi yā kasance tare da ruhunku. Amin.

Afisawa

1 Bulus, wanda Allah ya zabe don yā zama manzon Kiristi Yesu, Zuwa ga tsarkaka da suke a Afisa, da kuma suke amittattu cikin Kiristi Yesu. **2** Alheri da salama daga Allah Ubanmu da Ubangiji Yesu Kiristi, su kasance tare da ku. **3** Yabo ya tabbata ga Allah Uban Ubangijinmu Yesu Kiristi, wanda ya kawo mana kowace albarka ta ruhaniya daga sama. **4** Gama ya zabe mu a cikin Kiristi tun dā can, kafin ma a halicci duniyu don mu zama masu tsarki da kuma marasa aibi a gabansa. **5** A cikin kauna, ya kaddara mu zama'ya'yansa na riko ta wurin Kiristi Yesu, bisa ga nufinsa na alheri. **6** Ya yi haka don mu yabi Allah saboda alherin da ya yi mana saboda mu na kaunataccen Dansa ne. **7** A cikinsa muka sami fansa ta wurin jininsa, wato, yafewar zunubanmu. Kiristi ya yi wannan saboda yawan alherin Allah. **8** wanda ya ba mu babu iyaka tare da dukan hikima da fahimta. **9** Allah ya yi abin da ya nufa, ya kuma sanar mana shirin asirin da ya riga ya shiryā yā cika ta wurin Kiristi. **10** Nufinsa ke nan, idan lokaci ya cika, yā harhadha dukan abubuwa a karkashin ikon Kiristi, wato, dukan abubuwun da suke sama da abubuwun da suke kasa. **11** A cikinsa ne kuma aka zabe mu mu sami gādo daga Allah, an kuwa kaddara mu ga haka bisa ga nufin wannan da yake zartar da dukan abubuwa yadda ya yi nufi yā yi. **12** Manufar Allah ita ce cewa mu da muka fara sa bege a cikin Kiristi, mu yi zaman yabon dāukakar Allah. **13** An kuma hada ku a cikin Kiristi lokacin da kuka ji sakon nan na gaskiya, wanda yake labari mai dadi na cetonku. Da kuka ba da gaskiya, sai aka yi muku alamar shaida a cikinsa da Ruhu Mai Tsarki. **14** Ruhu Mai Tsarkin nan shi ne tabbacin da Allah ya yi na cewa zai ba mu kome da ya yi alkawari, har ya sa muka sani nan gaba Allah zai ceci wadanda suke nasa. Wannan kuwa domin yabon dāukakarsa ne. **15** Saboda haka, tun lokacin da na ji labarin bangaskiyarku cikin Ubangiji Yesu da kuma kaunar da kuke yi wa dukan mutanen Allah, **16** ban fasa yin godiya saboda ku ba, ina tuna da ku cikin addu'o'ina. **17** Ina ta roko cewa Allah na Ubangijinmu Yesu Kiristi, Uba Madaukaki, yā ba ku Ruhun hikima da na ganewa, domin ku san shi da kyau. **18** Ina kuma addu'a cewa zuciyarku tā waye don ku gane ko mene ne sa zuciyana nan da ya kira ku a kansa, ku kuma san darajar dukiyana nan wadda take ta mutanen Allah, wato, albarkunsa. **19** Ina addu'a ku san girman ikon Allah wanda ya wuce misali, wanda yake namu. Ikon da yake aiki a cikinmu, daya ne da ikon nan **20** da ya tā da Kiristi daga matattu, ya kuma sa ya zauna a hannun damansa a cikin mulkin samaniya. **21** Yanzu yana mulki a kan dukan masu sarauta, da masu iko, da masu karfi, da kuma masu mulki. Yana mulkin kome a wannan duniya, zai kuma yi mulkin duniya mai

zuwa. (aiōn g165) **22** Allah ya sa kome a karkashin ikonsa, ya kuma ba shi iko a kan kome don amfanin ikkilisiya. **23** Kuma ikkilisiya ce jikinsa; ta kuma cika da Kiristi, wanda ya cika kome ta kowace hanya.

2 Ku kam, a dā ku matattu ne saboda laifofinku da kuma zunubanku. **2** Kun yi rayuwa kamar yadda sauran mutanen duniya suke yi, cike da zunubi, kuna biyayya ga sarki masu ikon sarari sama, wato, ruhun nan da yanzu yake aiki a cikin masu kin biyayya ga Allah. (aiōn g165) **3** Dukanmu a dā mun yi irin rayuwan nan a cikinsu, muna bin kwadaiy da sha'awace-sha'awacen jikunanmu da tunaninmu. Kamar sauran mutane, mun cancanci fushin Allah. **4** Amma saboda yawan kaunar da yake mana, Allah, wanda yake mai yawan jinkai, **5** ya ba mu rai sa'ad da ya tashe Kiristi daga matattu. Ta wurin alherin Allah ne aka cece ku. **6** Allah ya tashe mu tare da Kiristi, ya kuma ba mu wurin zama tare da shi a cikin mulkin samaniya. **7** Allah ya yi haka domin a tsararraki masu zuwa yā nuna yalwar alherinsa da ya wuce misali, an bayyana alheransa da ya yi mana ta wurin Kiristi Yesu. (aiōn g165) **8** Allah ya cece ku ta wurin alheri sa'ad da kuka ba da gaskiya. Wannan kuwa ba yinku ba ne, kyauta ce daga Allah. **9** Ba kuwa saboda aikin lada ba, don kada wani yā daga kai. **10** Ai, mu aikinsa ne, an sāke halittarmu a cikin Kiristi Yesu musamman domin mu yi kyawawan ayyuka, wadanda Allah ya tanadar mana tun da fari, mu yi. **11** Saboda haka, ku tuna dā ku Al'ummai ne bisa ga haihuwa, wadanda kuma ake kira masu "kaciya" sukan kira ku "marasa kaciya" (ga shi kuwa, kaciyar nan ta jiki ce, wadda ake yi da hannu). **12** Ku kuma tuna a lokacin ba ku san Kiristi ba. A ware kuke daga mutanen Isra'il, ba ku kuma da dangantaka da alkawaran da Allah ya yi da su. Kun yi zama a duniyan nan babu bege kuma babu Allah. **13** Amma yanzu a cikin Kiristi Yesu, ku da dā kuke can da nesa an kawo ku kusa ta wurin jinin Kiristi. **14** Gama shi kansa shi ne salamarmu, shi ne ya kawo kungiyoyi biyu suka zama daya, ya kuma rushe katanganan ta kiyayya wadda ta raba mu. **15** Kiristi ya ba da jikinsa don yā kawar da doka da dukan umarnanta da kuma ka'idodinta. Ya yi haka domin yā halicci sabuwar zuriya daga zuriyoyin nan biyu. Ta haka kuma ya kawo salama tsakaninsu. **16** A kan gicciye, Kiristi ya kawar da kiyayyar da take tsakaninmu da juna. Ya kuma kawo sulhu tsakaninmu da Allah. **17** Ya zo ya yi muku wa'zin salama; ku da kuke nesa da shi, ya kuma yi wa wadanda suke kusa. **18** Gama ta wurinsa dukanmu za mu jya zuwa gun Uba ta wurin Ruhu guda. **19** Don haka, yanzu ku ba baši ba ne, ku kuma ba bare ba ne. Ku'yan kasa ne tare da mutanen Allah, iyalin gidan Allah kuma. **20** Ku gini ne wanda manzanni da annabawa suke tushensa, Kiristi kuma shi ne dutse mafi muhimmanci na

ginin. **21** Ta wurinsa ne dukan ginin yake a hade, shi ne kuma yake sa ginin yā yi girma, yā zama haikali mai tsarki domin Ubangiji. **22** Ku ma sashe ne na wannan ginin da Kiristi ya yi inda Allah yake zaune ta wurin Ruhunsa.

3 Saboda haka, ni Bulus, na zama dan kurkuku na Kiristi Yesu saboda ku Al'ummai. **2** Na tabbata kun ji labarin hidimar alheri na musamman da Allah ya ba ni dominiku. **3** Wannan wasiķa za tā fada muku kadān game da yadda Allah ya bayyana mini shirinsa na asiri. **4** A yayinda kuke karanta wannan, za ku gane abin da na sani game da wannan shirin Kiristi. **5** Ba a sanar da wannan asiri wa wani a sauran zamanai ba, amma a yanzu an bayyana shi ta wurin Ruhu Mai Tsarki ga manzanninsa da annabawansa. **6** Asirin nan kuwa shi ne cewa ta wurin bishara, Al'ummai sun zama wadanda za su yi gādo tare da Isra'il, sun zama gabōbiñ jiki daya, abokan tarayya kuma ga alkawaran nan a cikin Kiristi Yesu. **7** Na zama bawan wannan bishara ta wurin baiwar alherin Allah da aka yi mini ta wurin ikonsa da yake aiki a cikina. **8** Ko da yake ni ba kome ba ne a cikin dukan mutanen Ubangiji, aka ba ni wannan baiwa mai daraja don in fada wa Al'ummai cewa saboda Kiristi akwai albarkun da suka wuce gaban misali. **9** An zaɓe ni in bayyana wa dukan mutane shirin asirin nan wanda Allah, mahaliccin kome, ya boye shekara da shekaru. (*aiōn g165*) **10** Nufinsa shi ne, yanzu, ta wurin ikkilisiya, a sanar da hikima iri dabam-dabam na Allah ga masu mulki, da masu iko a samaniya. **11** Wannan shi ne madawwamin shirinsa, kuma an aikata shi ta wurin Kiristi Yesu Ubangijinmu. (*aiōn g165*) **12** A cikinsa, kuma ta wurin bangaskiya a cikinsa ne muke da Karfin halin zuwa kusa da Allah gabagadi. **13** Don haka, ina rofonku kada ku fid da zuciya saboda abin da ake yi mini a nan. Ai, saboda ku ne nake shan wahalolin nan, wannan kuwa dsaukakarku ce. **14** Saboda wannan ne nake a durkushe a gabon Uba, **15** wanda ya ba wa kowane iyali a sama da kasa suna. **16** Ina addu'a cewa daga yalwar dsaukakarsa zai karfafa ku da iko daga ciki ta wurin Ruhunsa. **17** Ina addu'a domin Kiristi yā zauna a cikin zukatanku ta wurin bangaskiya. Ina kuma addu'a saboda ku da kuka kahu sosai cikin kauna, **18** don ku sami iko, tare da dukan tsarkaka, ku fahimci fādī, tsawo, da kuma surfin kaunar Kiristi take. **19** Ku kuma san wannan kauna wadda ta fi gabon sani, domin a cika ku da dukan cikar Allah. **20** Bari dsaukaka ta tabbata a gare shi shi wanda yake da ikon yin aiki a cikinmu, yana kuma aikata abubuwa fiye da dukan abin da muke roko, ko muke tunani. **21** Bari dsaukaka ta tabbata a gare shi a cikin ikkilisiya da kuma a cikin Kiristi Yesu, har yā zuwa dukan zamanai, har abada abadin! Amin. (*aiōn g165*)

4 A matsayina na dan kurkuku saboda Ubangiji, ina rokonku ku yi rayuwara da ta dace da kiran da aka yi muku. **2** Kullum ku kasance masu sauķinkai da kuma hankali; ku zama masu hafuri, kuna jimrewa da juna cikin kauna. **3** Ku yi kokari sosai ku kiyaye zaman dayan nan da Ruhu ya ba ku, ku yi haka ta wurin zaman lafiya da juna. **4** Dukanku jiki daya ne, kuna kuma da Ruhu guda. An ba ku bege guda sa'ad da aka kira ku. **5** Ubangiji daya, bangaskiya daya, baftisma kuma daya, **6** Allah daya Uban duka, wanda yake a bisa duka, ta wurin duka, a cikin duka kuma. **7** Amma ga kowannenmu an ba da alheri bisa ga yadda Kiristi ya rarraba. **8** Shi ya sa aka ce, "Sa'ad da ya hau sama, ya bi da kamammu kamar tawagarsa ya kuma ba da baye-baye ga mutane." **9** (Me ake nufin da "ya hau," in ba cewa dā ya sauwa can karkashin fasa ba? **10** Shi wannan da ya sauwa din, shi ne kuma ya hau zuwa can sama, kai, gaba da sammai, don mulkinsa yā cika dunia gaba daya.) **11** Saboda haka Kiristi kansa ya ba wa wadansu baiwa su zama manzanni, wadansu su zama annabawa, wadansu su zama masu wa'azi, wadansu kuma su zama fastoci, da kuma malamai. **12** Ya yi haka don yā shiryu mutanensa saboda ayyukan hidima, don a gina jikin Kiristi. **13** Wannan zai ci gaba har sai mun zama daya a cikin bangaskiya da kuma ta wurin fahimtarlu na Dan Allah. Sa'an nan za mu zama balagagu, kamar yadda Kiristi yake, mu kuma zama gaba daya cikakku kamar sa. **14** An yi wannan kuwa don kada mu koma zama kamar yara, muna ta canja zukatanmu game da abin da muka gaskata don kawai wani ya fada mana wani abu dabam, ko domin wani ya yi wayo ya rude mu, ya sa karya ta zama kamar gaskiya. **15** Ya kamata kullum kauna ta sa mu fada gaskiya. Ta haka za mu yi girma a kowace hanya, mu kuma zama kamar Kiristi, wanda yake kan **16** dukan jiki. Shi ne ya hade jiki duka, ya kuma sa dukan gabōbiñ jiki suna aiki daidai, yayinda kowace gaba take aikinta cikin kauna. **17** To, ina dai fada muku, ina kuma nace fada muku a cikin Ubangiji, cewa kada ku ci gaba da yin rayuwa kamar yadda Al'ummai suke yi, masu banzan tunani. **18** Suna a cikin duhu a fahimtarlu, kuma a rabe suke daga ran Allah saboda jahilcin da yake cikinsu ta dalilin taurarewar zukatansu. **19** Ba sa damu da wani abu ko mai kyau ko marar kyau. Rayukansu sun cika da kowace irin kazanda da hadfama. **20** Amma ba abin da aka koya muku ke nan ba sa'ad da kuka zo ga sanin Kiristi. **21** Da yake kun ji duka game da shi, kuka kuma koyi gaskiyar da take cikin Yesu, **22** sai ku tuɓe tsohon mutumin nan naku da kuma rayuwarku ta dā, wadda take lalacewa saboda sha'awace-sha'awacen da suke rude ku. **23** A maimakon haka, bari Ruhu yā sabunta tunaninku da kuma halayenku. **24** Ku sanya sabon halin nan da aka halitta bisa ga kamannin Allah, halin nan

kuwa, yă bayyana cikin adalci, da zaman tsarki. **25** ku kuma yi kide-kide a zuciyarku ga Ubangiji. **20** Saboda haka dole kowannenku yă bar yin karya, Kullum ku dinga yin amfani da sunan Ubangijinmu yă kuma riķa fada wa makwabcinsa gaskiya, gama dukanmu gabobi jiki daya ne. **26** “Cikin fushinku kada ku yi zunubi.” Kada ku bar rana ta fadi kuna fushi, **27** kada kuma ku ba wa Iblis dama. **28** Duk wanda yake sata, sai yă daina sata, dole kuma yă don yă sami abin da zai iya raba da masu bukata. **29** Kada wata kazamar magana ta fita daga bakunanku, sai dai abin da yake da amfani don gina wadansu da amfani ga masu jinta. **30** Kada kuma ku bata wa Ruhu Mai Tsarki na Allah rai, wanda da shi aka hatimce ku da shi don ranar fansa. **31** Ku rabu da kowanen irin dacin rai, haushi da hasala, fada da bata suna, ku rabu da kowace irin keta. **32** Ku yi alheri, ku kuma ji tausayin juna, kuma gafarta wa juna, kamar yadda a cikin Kiristi, Allah ya gafarta muku.

5 Ku zama masu koyi da Allah, kamar kaunatattun'ya'ya, **2** ku kuma yi rayuwar kauna, kamar yadda Kiristi ya kaunace mu, har ya ba da kansa dominmu a matsayin sadaka mai Kanshi da kuma hadaya ga Allah. **3** Kada a ma ambaci fasikanci, da kowane irin aikin lalata, ko kwadayi a tsakaninku, domin bai dace da mutane masu tsarki na Allah ba. **4** Haka ma bai kamata a sami datti, kazamar magana, ko zancen banza a cikinku ba, domin ba su dace ba, a maimakon haka sai ku yi ta yin godiya. **5** Ku dai tabbata, ba wani mai fasikanci, ko mai aikin lalata, ko mai kwadayin (wanda shi da mai bautar gumaka daya ne), da yake da gāđo a mulkin Kiristi da na Allah. **6** Kada wani yă rude ku da kalmomin wofi, gama saboda wadannan abubuwa ne fushin Allah yake zuwa a kan marasa biyayya. **7** Saboda haka kada ku hada kai da su. **8** Gama a dā Zukatanku sun cika da duhu, amma yanzu ku haske ne a cikin Ubangiji. Ku yi rayuwa kamar'ya'yan haske **9** (domin amfanin haske ya kunshi nagarta, adalci, da kuma gaskiya) **10** ku nemi abin da zai gamshi Ubangiji. **11** Ku yi nesa da ayyukan duhun da mutane suke yi, a maimakon haka, ku tonu su. **12** Gama abin kunya ne a ma fadi abubuan da marasa biyayya suke yi a boye. **13** Duk abin da aka kawo a gabon haske ana iya ganinsa, kuma duk abin da aka haskaka yakan zama haske. **14** Shi ya sa aka ce, “Ka farka, ya kai mai barci, ka tashi daga matattu, Kiristi kuwa zai haskaka ka.” **15** Sai ku yi hankali sosai da yadda kuke rayuwa, kada ku zama kamar marasa hikima, sai dai kamar masu hikima. **16** Ku kuma yi matukar amfani da kowane zarafi, don kwanakin nan mugaye ne. **17** Saboda haka kada ku zama wawaye, sai dai ku fahimci ko mene ne nufin Ubangiji. **18** Kada ku bugu da ruwan inabi, wanda yake kai ga lalaci. A maimako haka, ku cika da Ruhu. **19** Ku yi zance da juna cikin zabura, da wafoķi, da kuma wafoķin ruhaniya. Ku rera,

Yusu Kiristi, kuna gode wa Allah Uba a kome. **21** Ku dukanmu yi biyayya da juna saboda bangirmar da kuke nuna wa Kiristi. **22** Matan aure, ku yi biyayya ga mazanku, kamar ga Ubangiji ne kuke yi. **23** Gama mijji shi 25 Maza, ku kaunaci matanku, kamar yadda Kiristi ya kaunaci ikkilisiya, ya kuma ba da kansa dominta. **26** Ya mai da ikkilisiya ta zama mai tsarki ta wurin ikon maganarsa, ya kuma tsabtacce ta ta wurin wanke ta da ruwa. **27** Kiristi ya yi haka don yă miķa wa kansa ikkilisiya mai daukaka da kuma mai tsarki, marar aibi, marar tabo, da kuma marar lahani. **28** Don haka, dole maza su kaunaci matansu kamar yadda suke kaunac jikunansu. Wanda yake kaunac matarsa, yana kaunac kansa ne. **29** Gama ba wanda ya taba kin jikinsa, sai dai yă ciyar da shi, yă kuma kula da shi, kamar yadda Kiristi yake yi wa ikkilisiya, **30** gama mu gabobin jikinsa ne. **31** “Saboda haka mutum yakan bar mahaifinsa da mahaifiyarsa, yă manne wa matarsa, su biyun su zama jiki daya.” **32** Wannan babban asiri ne, amma na dauke shi a matsayin kwatanci ne na Kiristi da ikkilisiya. **33** Duk da haka, dole kowannenku yă kaunaci matarsa kamar yadda yake kaunac kansa, kuma dole matar tă yi biyayya ga mijinta.

6 Ku'ya'ya, ku yi biyayya ga iyayenku, gama ku na Ubangiji, abin da ya dace ku yi ke nan. **2** Doka ta farko wadda aka hada da alkawari ita ce, “Ka girmama mahaifinka da mahaifiyarka, **3** don ka zauna lafiya, ka kuma yi tsawon rai a duniya.” **4** Ku kuma iyaye, kada ku tsokane'ya'yanku. Ku yi musu reno mai kyau. Ku koyar da su, ku kuma gargade su game da Ubangiji. **5** Ku bayi, ku yi biyayya ga iyayengijinku na duniya. Ku nuna musu halin bangirma, kuna kuma yin musu biyayya cikin dukan abu, da zuciya daya kamar ga Kiristi kuke yi. **6** Ku yi aiki sosai, ba don kawai ku gamshe su sa'ad da suke kallonku ba. Da yake ku bayin Kiristi ne, ku aikata nufin Allah da dukan zuciyarku. **7** Ku yi aikinku da kyakkyawar niyya, sai ka ce ga Ubangiji kuke yi, ba mutane ba. **8** Gama kun san cewa Ubangiji zai ba da lada ga kowa gwargwadon kowane aiki nagarin da ya yi, ko shi bawa ne, ko'yantacce. **9** Ku kuma masu bayi, dole ku bi da bayinku da kyau. Ku daina ba su tsoro. Ku tuna, ku da su, Maigida daya kuke da shi a sama, kuma ba ya nuna bambanci. **10** A karshe, bari karfin ikon Ubangiji yă ba ku karfi. **11** Ku yafa dukan kayan yakin da Allah yake bayarwa, don ku iya kāre kanku daga dabaran Shaidan. **12** Gama ba da mutane da suke nama da jini ne muke yakī ba. Muna yakī ne da ikoki, da hukumomi, da masu mulkin duhu, da

kuma a ikokin da suke cikin a sararin sama. (aiōn
g165) 13 Saboda haka sai ku yafa dukan kayan yaki
na Allah, domin sa'ad da ranar mugun nan ta zo, ku
iya yin tsayin daka, bayan kuma kuka gama kome,
ku dāge. 14 Saboda haka fa ku dāge, ku sa gaskiya
tā zama damararku, adalci yă zama sulkenku, 15
shirin kai bisharar salama yă zama kamar takalmi
a kafafunku. 16 Ban da wadannan kuma, ku dauki
garkuwar bangaskiya, wadda za ku iya kashe dukan
kibiyoyin wutar Mugun nan da ita. 17 Ku kuma
dauki hular kwano na ceto, da takobin Ruhu, wato,
Magana Allah. 18 A koyaushe ku kasance kuna
addu'a da roko ta wurin ikon Ruhu ba fasawa. A kan
wannan manufa ku zauna a fadake da matukar naci,
kuna yin wa dukan mutanen Ubangiji addu'a. 19 Ku
kuma yi addu'a domina, don duk sa'ad da na bude
bakina, in sami kalmomi babu tsoro, don in sanar
da asirin bishara, 20 wadda nake jakadanta cikin
sarkoki. Ku yi addu'a don in iya yin shelarta babu
tsoro, yadda ya kamata in yi. 21 Tikikus, kaunataccen
dan'uwa da kuma amintaccen bawa cikin Ubangiji,
zai fada muku kome, domin ku ma ku san yadda
nake, da kuma abin da nake yi. 22 Na aike shi gare
ku musamman don wannan, domin ku san yadda
muke, yă kuma karfafa ku. 23 Yan'uwa, salama tare
da kauna da kuma bangaskiya daga Allah Uba da
Ubangiji Yesu Kiristi su kasance tare da ku. 24 Alheri
yă tabbata ga dukan masu kaunar Ubangiji Yesu
Kiristi da kauna marar karewa.

Filibbiyawa

1 Bulus da Timoti, bayin Kiristi Yesu, Zuwa ga dukan tsarkaka cikin Kiristi Yesu a Filibbi, tare da masu kula da Ikkilisiya da kuma masu hidima. **2** Alheri da salama daga Allah Ubanmu da kuma Ubangiji Yesu Kiristi, su kasance tare ku. **3** Ina gode wa Allahna a kowane lokacin da na tuna da ku. **4** A cikin dukan addu'o'ina dominiku duka, nakan yi addu'a da farin ciki kulum **5** saboda tarayyarku a cikin bishara daga ranar farko har yā zuwa yanzu, **6** da tabbacin cewa wanda ya fara kyakkyawan aikin nan a cikinku, zai kai shi ga kammalawa har yā zuwa ranar Kiristi Yesu. **7** Daidai ne in yi wannan tunari game da dukanku, da yake kuna a zuciyata; domin ko ina daure cikin sarkoči ko ina kāre bishara ina kuma tabbatar da ita, dukanku kuna tarayya cikin alherin Allah tare da ni. **8** Allah shi ne shaidata, ya san yadda nake kaunarku duka da kaunar Kiristi Yesu. **9** Addu'ata ita ce kaunarku tā yi ta cin gaba da karuwa cikin sani da kuma surfin ganewa, **10** don ku iya rarrabe abin da yake mafi kyau, ku kuma zama da tsarki, marasa aibi har yā zuwa ranar Kiristi, **11** cikakku da sakamakon aikin adalci da yake zuwa ta wurin Yesu Kiristi, zuwa ga daukakar Allah da kuma yabonsa. **12** To, ina so ku sani'yan'uwa, cewa abin da ya faru da ni ya sa cin gaban bishara. **13** Ta haka, ya zama sananne ga dukan masu gadin fada da kuma ga kowa cewa an daure ni da sarkoči saboda Kiristi. **14** yake, bai mai da daidaitakansa nan da Allah wani Saboda sarkočina, yawancin'yan'uwa cikin Ubangiji. suna yin haka cikin kauna, da sanin cewa an sa ni a suna yin wa'azin Kiristi saboda kishi da neman fada, a sonsu, su wahalar da ni a cikin sarkoči. **18** Me kowace gwiwa za tā durkusa, a sama da a kasa da kuma? Ta ko yaya dai, ko da gangan, ko da gaske, kuma a karkashin kasa, **11** kowane harshe kuma yā ana sheler Kiristi. Domin wannan kuwa ina farin ciki. I, zan kuwa ci gaba da farin ciki, **19** gama na san kuma bege cewa ba zan taba shan kunya ba, sai dai zan sami issashen Karfin hali yanzu kamar kullum, za a daukaka Kiristi a jikina, ko ta wurin rayuwa ko kuma ta wurin mutuwa. **21** Gama a gare ni, rai Kiristi ne, mutuwa kuma riba ce. **22** In zan ci gaba da rayuwa a cikin jiki, wannan zai zama aiki mai amfani a gare ni. Duk da haka me zan zaba? Ban sani ba! **23** Na rasa wanda zan zaba cikin biyun nan. Ina sha'awa in yi kaura in zauna tare da Kiristi, wannan kuwa ya fi kyau nesa ba kusa ba; **24** amma tabbata haka ne, na kuwa san zan wanzu in zauna

tare da ku duka, domin ku ci gaba, bangaskiyarku tana sa ku farin ciki, **26** domin ta wurin kasancewata tare da ku, farin cikinku cikin Kiristi Yesu zai cika sosai ta dalilina. **27** Kome ya faru, ku yi zaman da ya cancanci bishhar Kiristi. Ta haka, ko na zo na gan ku, ko ban zo ba, in ji labari cewa kun tsaya da karfi a cikin ruhu daya, kuna fama kamar mutum daya saboda bangaskiyar bishara **28** ba tare da kun ji tsoron wadanda suke gāba da ku ta kowace hanya ba. Wannan alama ce a gare su cewa za a hallaka su, amma a gare ku za a cece ku, wannan tabbacin kuwa daga wurin Allah ne. **29** Gama an ba ku zarafi a madadin Kiristi cewa ba gaskatawa da shi kadai ba kuka yi ba, har ma ku sha wahala dominisa, **30** da yake kuna shan faman da kuka gan na sha, kuna kuma jin cewa har yanzu ina sha.

2 In kuna da wata karfafawa daga tarayya da Kiristi, in da wata ta'aziyya daga Kaunarsa, in da wani zumunci da Ruhu, in da juyayi da tausayi, **2** to, sai ku sa farin cikina yā zama cikakke ta wurin kasance da hali daya, kuna kauna daya, kuna zama daya cikin ruhu da kuma manufa. **3** Kada ku yi kome da sonkai ko girman kai, sai dai cikin tawali'u, ku dauki wadansu sun fi ku. **4** Bai kamata kowanmenku yā kula da sha'anin kansa kawai ba, sai dai yā kula da sha'anin wadansu ma. **5** A cikin dangantakarku da yā juna, ya kamata halayenku su zama kamar na Kiristi Yesu. **6** Wanda, ko da yake cikin ainihin surar Allah ba kome ba, yana daukan ainihin surar bawa, aka abin riķewa kam-kam ba, **7** amma ya mai da kansa ba kome ba, yana daukan ainihin surar bawa, aka burta cewa Yesu Kiristi Ubangiji ne, don daukakar Allah Uba. **12** Saboda haka, ya abokaina kaunatattu, kamar yadda kulum kuke biyayya ba kawai sa'ad da Ruhun Yesu Kiristi, abin da ya same ni zai zama ina nan ba, amma yanzu da ba na nan tare da ku, ku sanadin kubutata. **20** Ina saurara da marmari da ci gaba da yin ayyukan cetonku da tsoro da kuma kuma bege cewa ba zan taba shan kunya ba, sai dai rawan jiki, **13** gama Allah ne yake aiki a cikinku, don zan karkatattu, kangararru, wadanda kuke haskakawa a cikinsu kamar fitilu a duniya **16** kuna kuwa cin gaba Allah, wadanda ba su da laifi, a zamanin mutane da rike maganar rai domin in yi ta'kama a ranar Kiristi cewa ban yi gudu ko fama a banza ba. **17** Amma ko da ana tsiyaye jinina kamar hadaya ta sha ya fi muku muhimmanci in rayu cikin jiki. **25** Na a kan hadaya da kuma hidimar da take fitowa daga bangaskiyarku, ina murna ina kuma farin ciki da

ku duka. **18** Haka ma ya kamata ku yi murna ku zumuncin tarayya cikin shan wahalarsa, in kuma kuma yi farin ciki tare da ni. **19** Ina sa rai a cikin zama kamar sa a cikin mutuwarsa, **11** yadda kuma Ubangiji Yesu cewa zan aika da Timoti zuwa gare ko ta yaya, in kai ga tashin nan daga matattu. **12** Ba ku ba da dadewa ba, don ni ma in ji dadī sa'ad da cewa na riga na sami dukan wannan ba ne, ko kuma na ji labarinku. **20** Ba ni da wani kamar sa, wanda an riga an mai da ni cikakke ba, sai dai ina nacewa yake da ainihin sha'awa a zaman lafiyarku. **21** Gama don in kai ga samun abin da Kiristi Yesu ya riķe kowa yana lura da al'amuran kansa ne kawai, ba na ni saboda shi. **13** 'Yan'uwa, ban dfauki kaina a kan Kiristi Yesu ba. **22** Amma, ai, kun san darajar Timoti cewa na riga na sami abin ba. Sai dai abu guda nake yadda muka yi bautar bishara tare, kamar da da yi. Ina mantawa da abin da yake baya, ina kuma mahaifinsa. **23** Saboda haka, ina sa rai, in aike shi nacewa zuwa ga samun abin da yake gaba, **14** ina da zarar na ga yadda abubuwa suke a nan. **24** Ni nacewa gaba zuwa ga manufar, don in sami ladar da kuma ina da tabbacı a cikin Ubangiji cewa zan zo ba Allah ya yi mini na kirin nan zuwa sama a cikin da dadewa ba. **25** Amma ina gani ya dace in aika Kiristi Yesu. **15** Dukanmu da muka balaga ya kamata da Afaforiditus, dan'uwanu, abokin aikina da kuma mu yi wannan irin ganin abubuwa. In kuwa saboda abokin famana, wanda kuma yake dan sakonku, wanda kuka aika domin yā biya mini bukatuna. **26** Gama yana marmarin ganinku duka ya kuma damu muku wannan ma. **16** Sai dai a duk inda muka kai, domin kun ji cewa ya yi rashin lafiya. **27** Ba shakka mu ci gaba da haka. **17** Ku hada kai da wadansu cikin wurinku, don sa'ad da kuka sāke ganinsa za ku yi na sha gaya muku yanzu kuma ina sāke gaya muku murna, ni kuma in rage damuwa. **29** Ku marabce har ma da hawaye, wadansu da yawa suna rayuwa shi cikin Ubangiji da farin ciki mai yawa, ku kuma kamar abokan gāban gicciyen Kiristi. **19** Kaddararsu girmama mutane irinsa, **30** domin ya kusa yā mutu kamar abokan jira zuwan Mai Ceto daga can, Ubangiji Yesu saboda aikin Kiristi, ya yi kasai da ransa don yā kirkashin mulkinsa. Ta wurin ikon nan nasa zai sāke cikasa taimakon da ba ku iya yi mini ba. **20** Amma mu'yan mulkin sama ne. Muna kira jira zuwan Mai Ceto daga can, Ubangiji Yesu kirkashin mulkinsa. Ta wurin ikon nan nasa zai sāke jikin nan namu na kaskancı, yā mai da shi kamar jikin nan nasa na dfaukaka.

3 A karshe,'yan'uwanu, ku yi farin ciki a cikin Ubangiji! Ba abin damuwa ba ne a gare ni in sāke rubuta muku irin wadannan abubuwa, domin lafiyarku ne. **2** Ku yi hankali da wadancan karnuka, wadancan mutane masu aikata mugunta, wadancan masu yankan jiki. **3** Gama mu ne masu kaciya, mu da muke yi sujada ta wurin Ruhun Allah, mu da muke takama a cikin Kiristi Yesu, mu da ba mu dogara da ayyukan da ake gani ba, **4** ko da yake ni kaina ina da dalilan dogara da haka. In kuwa akwai wani wanda yake tsammani yana da dalilan dogara ga jiki, ni fa na fi shi, **5** an yi mini kaciya a rana ta takwas, asalina Isra'il'a ne, na kabilan Benyamin, mutumin Ibraniyawa dan Ibraniyawa; bisa ga doka kuwa ni Bafarisye ne; **6** wajen himma kuwa, ni mai tsananta wa ikkilisiya ne, wajen aikin adalci bisa ga hanyar doka, ni marar laifi ne. **7** Amma abin da dā ya zama mini riba yanzu, na dauka hasara ce saboda Kiristi. **8** Me kuma ya fi, na dfauki dukan abubuwa hasara ne in aka kwtantda mafificiyar girman sanin Kiristi Yesu Ubangijina, wanda saboda shi ne na yi hasarar kome. Na mai da su kayan wofi, domin in sami Kiristi **9** a kuma same ni a cikinsa, ba da wani adalcin kaina wanda yake zuwa daga bin doka ba, sai dai adalcin da yake samuwa ta wurin bangaskiya a cikin Kiristi, adalcin da yake fitowa daga Allah da kuma yake zuwa ta wurin bangaskiya. **10** Ina so in san Kiristi da ikon tashinsa daga matattu da kuma

4 Saboda haka'yan'uwanu, ku da nake kauna, nake kuma marmarin ganinku, ku da kuke farin cikina da kuma rawanina, ku dāge ga Ubangiji, ya ku kaunatattuna! **2** Ina rokon Yuwodiya ina kuma rokon Sintike, su yi zaman lafiya da juna saboda su na Ubangiji ne. **3** I, ina kuma rokonka, abokin famata, ka taimaki matan nan wadanda suka yi fama aikin bishara tare da ni, haka ma Kilemen da kuma sauran abokan aikina, wadanda sunayensu suna cikin littafin rai. **4** Ku yi farin ciki a cikin Ubangiji kulum. Ina sāke gaya muku ku yi farin ciki! **5** Bari kowa yā kasance da saukinkai. Ubangiji ya yi kusan zuwa. **6** Kada ku damu game da kome sai dai a cikin abu duka, ku gabatar da roke-rokenku ga Allah ta wurin addu'a da roko, tare da godiya. **7** Salamar Allah, wadda ta wuce dukan fahimta, za tā tsai da zukatanku da tunaninku cikin Kiristi Yesu. **8** A karshe,'yan'uwa, duk abin da yake na gaskiya, duk abin da yake na girmamawa, duk abin da yake daidai, duk abin da yake da tsarki, duk abin da yake kyakkyawa, duk abin da yake na sha'awa, in ma wani abu mafifici ne, ko ya cancanci yabo, ku yi tunani a kan irin abubuwan nan. **9** Duk abin da kuka koya ko kuka karba ko kuka ji daga wurina, ko kuka gani a cikina, ku yi aiki da shi. Allah na salama kuma zai kasance tare da ku. **10** Na yi farin

ciki sosai ga Ubangiji don yanzu kun sāke nuna kun kula da ni. Ko da yake dā ma kun kula da ni sai dai ba ku sami dama ku nuna mini ba. **11** Ba na fadin haka domin ina cikin bukata, gama na koya yadda zan gamsu a cikin kowane hali. **12** Na san mene ne zaman rashī, na kuma san mene ne zaman samu. Zan iya zama cikin kowane hali, ko cikin koshi ko cikin yunwa, ko cikin yalwa ko kuma cikin fatara. **13** Ina iya yin kome ta wurin wannan wanda yake ba ni karfi. **14** Duk da haka kun kyauta da kuka yi tarayya da ni cikin wahalolina. **15** Ban da haka, kamar yadda ku Filibbiyawa kuka sani, a farkon kwanakin da kuka ji bishara, sa'ad da na tashi daga Makidoniya, babu wata ikkilisiyar da tā yi tarayya da ni a fannin bayarwa da karba, sai ku kadai; **16** gama ko sa'ad da nake a Tessalonika ma, kun aiko mini da taimako sau da sau sa'ad da nake cikin bukata. **17** Ba cewa ina neman kyauta ba ne, sai dai ina neman abin da za a kara a kan ribarku. **18** An biya ni duka, biyan da ya wuce misali. Bukatata ta biya, da yake na karbi kyautarku da kuka aiko ta hannun Afaforiditus. Baiwa mai kanshi, hadaya abar karba, mai faranta wa Allah rai. **19** Allahna kuma zai biya dukan bukatunku bisa ga daukakar wadatrsa cikin Kiristi Yesu. **20** Daukaka ta tabbata ga Allahnmu da Ubanmu har abada abadin. Amin. (**aiōn g165**) **21** Ku gai da dukan tsarkaka cikin Kiristi Yesu.'Yan'uwan da suke tare da ni suna gaishe ku. **22** Dukan tsarkaka suna gaishe ku, musamman wadanda suke na gidan Kaisar. **23** Alherin Ubangiji Yesu Kiristi yā kasance da ruhunku. Amin.

Kolossiyawa

1 Bulus, wanda Allah ya zaba don yā zama manzon Kiristi Yesu, da kuma daga Timoti dan'wanmu, **2** Zuwa ga tsarkaka da kuma amintattun'yan'uwa cikin Kiristi da suke a Kolossi. Alheri da salama daga Allah Ubanmu, su kasance tare da ku. **3** Kullum muna gode wa Allah, Uban Ubangijinmu Yesu Kiristi, sa'ad da muke addu'a dominiku. **4** Gama mun ji labarin bangaskiyarku a cikin Yesu Kiristi da kuma kaunar da kuke yi saboda dukan tsarkaka. **5** Kuna yin haka ne kuwa domin abin da kuke bege yana a ajiye a sama. Kun riga kun ji game da wannan bege sa'ad da kuka gaskata sakon nan na gaskiya wanda shi ne bisharar. **6** da ta zo muku. Ko'ina a duniya wannan bishara tana yi ta haihuwa tana kuma girma, kamar yadda take yi a cikinku tun daga ranar da kuka ji ta kuka kuma fahimci alherin Allah cikin dukan gaskiyarta. **7** Kun koyi wannan gaskiya daga wurin Efafaras, kaunataccen abokin hidimarmu, wanda yake amintacce mai hidimar Kiristi a madadinmu, **8** wanda kuma ya fada mana kaunar da kuke yi cikin Ruhu. **9** Shi ya sa tun daga ranar da muka sami labarin, ba mu fasa yin addu'a dominiku ba. Kullum muna rokon Allah yā sa ku san kome da yake so ku yi, domin ku sami hikima ta Ruhu, ku kuma sami ganewar kome duka. **10** Ta haka za ku yi rayuwa wadda ta dace da Ubangiji, ku kuma gamshe shi a ta kowace hanya, kuna yin aiki mai kyau ta kowace hanya, kuna kuma yin girma cikin sanin Allah. **11** Allah yā karfafa ku da dukan iko bisa ga daukakar karfinsa domin ku kasance da jimrewa sosai da kuma hakuri, cikin farin ciki **12** kuna gode wa Uba, wanda ya sa kuka cancanci ku sami rabo a gādon tsarkaka a cikin mulkin haske. **13** Gama ya riga ya cece mu daga mulkin duhu ya kuma kawo mu cikin mulkin Dan da yake kauna, **14** wanda ta wurinsa muka sami fansa da kuma gafarar zunubai. **15** Kiristi shi ne surar da ake gani na Allah wanda ba a iya gani, dan fari a kan dukan halitta. **16** Ta wurinsa aka halicci dukan abu, abubuwana da suke cikin sama da abubuwana da suke a duniya, wadanda ake gani, da wadanda ba a gani, ko kursiyyoi ko ikoki ko masu mulki ko hukumomi; an halicci dukan abu ta wurinsa da kuma dominisa ne. **17** Ya kasance kafin dukan abu, kuma a cikinsa ne dukan abubuwana suke a harhade. **18** Shi ne kuma kan ikkilisiya, wadda take jikinsa. Shi ne mafari da kuma na farko da ya tashi daga matattu, domin a cikin kowane abu yā zama mafifici. **19** Gama Allah ya ji dadī yā sa dukan cikarsa ta kasance a cikin Kiristi, **20** ta wurin Kiristi ne ya komar da kome zuwa ga kansa. Ya kawo salama ga abubuwana da suke kasa da abubuwana da suke sama, ta wurin jinin Kiristi da ya zubar a kan gicciye. **21** A dā kuna a ware da Allah, kuka kuma zama abokan gāba a cikin tunaninku saboda

mugun halinku. **22** Amma Dansa ya zama mutum ya kuma mutu. Saboda haka Allah ya yi sulhu da ku, yanzu kuwa ya bar ku ku tsaya a gabansa da tsarki, marasa aibi, da kuma marasa abin zargi. **23** Sai ku ci gaba cikin bangaskiyarku, kuna tsaye a kafe kuma tsayayyu, ba tare da gusawa daga begen da kuka ji daga bishara ba. Wannan ita ce bisharar da kuka ji wadda aka yi shelarta ga kowace halittar da take karkashin sama, wadda kuma ni Bulus, na zama mai hidimarta. **24** Yanzu, ina farin ciki saboda wuyar da nake sha dominiku, don ta wurin wuyan nan zan cika abin da ya rage na wuyar da Kiristi ya sha saboda jikinsa, wato, ikkilisiya. **25** Na zama mai hidimar ikkilisiya bisa ga aikin nan da Allah ya ba ni amana saboda ku, domin in sanar da maganar Allah sosai. **26** Wannan magana da nake gaya muku asiri ne da yake a boye tun zamanai masu yawa, wanda yanzu aka bayyana ga tsarkaka. (aiōn g165) **27** Su ne Allah ya so yā sanar da yadda irin yalwar daukakar asirin nan take a cikin al'ummai, asirin nan kuwa shi ne Kiristi a cikinku, begen daukakar da za a bayyana. **28** Saboda haka ko'ina muka tafi, muna shela, muna gargadī, muna kuma koyar da kowa da dukan hikima, don mu mīka kowa cikakte a cikin Kiristi. **29** Don haka ne ina fama, ina kuma kosari da duk karfin nan da Kiristi ya ba ni.

2 Ina so ku san irin famar da nake yi saboda ku da kuma wadanda suke a Lawodiseya, da kuma saboda dukan wadanda ba su taħħa ganina ido da ido ba. **2** Manufata ita ce a karfafa su su kuma zama daya a cikin kauna. Ina so su kasance da cikakken karfin hali domin suna da cikakken fahimtar asirin Allah, wato, Kiristi kansa, **3** a cikinsa ne aka boye dukkan dukiya ta hikima da ta sani. **4** Ina fada muku wannan ne don kada wani yā rufe ku da dadin baki. **5** Gama ko da yake ba na nan tare da ku a cikin jiki, ina tunaninku kullum, ina kuma farin ciki da gani kuna rayuwa yadda ya kamata, kuna kuma dāgewarku a kan bangaskiyarku a cikin Kiristi. **6** To da yake kun karbi Kiristi Yesu a matsayin Ubangiji, sai ku ci gaba da rayuwa a cikinsa, **7** ku tsaya daram ku kuma ginu a cikinsa, ku sami karfafawa a cikin bangaskiya kamar yadda aka koya muku, kuna kuma cike da godiya. **8** Ku lura kada wani yā rufe ku da ilimin banza da wofi. Wannan koyarwa ta mutane ce kawai. Ta fito daga ikokin wannan duniya ne ba daga Kiristi ba. **9** Gama a cikin Kiristi cikin jiki dukkan cikar Allahntaka take tabbata, **10** an kuma mai da ku cikakku a cikin Kiristi, wanda yake shi ne kai a kan kowane iko da kuma hukuma. **11** A cikinsa ne kuma aka yi muku kaciya, ba kuwa yin mutum ba, amma wadda Kiristi ya yi muku, ta wurin tuħe halinku na mutuntaka. **12** Da yake an binne ku tare da shi cikin baftisma haka kuma aka tashe ku tare da shi ta tashe shi daga matattu. **13** Kun zama matattu saboda

ku masu zunubi ne kuma saboda halin zunubanku aka ware. Sa'an nan Allah ya sa kuka rayu tare da Kiristi. Ya gafarta mana dukan zunubanmu. **14** Ya soke rubutacciya doka tare da ka'idotinta, wadda take gāba da mu, take kuma hamayya da mu; ya kuma kawar da ta, ya kafe ta a kan gicciye. **15** Bayan ya kwace makaman ikoki da hukumomi, ya kunyata su a sarari, ya ci nasara a bisansu ta wurin gicciye. **16** Saboda haka kada ku bar wani yā shari'anta ku a kan abin da kuke ci ko sha, ko bisa ga abin da ya shafi wani bikin addini, ko Bikin Sabon Wata ko na ranar Asabbaci. **17** Wadannan su ne hoton abubuwana da za su zo; amma Kiristi ne ainihinsu. **18** Kada ku yarda wani yā bata ku, cewa shi wani abu ne don yā ga wahayi. Irin mutumin nan yakan nuna kaskancin kai na karya, yā kuma ce yana yi wa mala'iku sujada. Irin mutumin nan yana kumbura kansa ba dalili, sai son zuciya irin na halin mutuntaka. **19** Ya yanke dangantaka da Kiristi wanda yake kai, wanda ta gare shi ne dukan jiki yake a hade, yake tsaye ta wurin taimakon gabobi da jijiyoyi, yana kuma girma kamar yadda Allah yake sa yā yi girma. **20** Kun mutu tare da Kiristi. Yanzu ka'idodin wannan duniya ba su da iko a kanku. Don me kuke zama har yanzu kamar ku nasu ne? Kuna biyaya da umarnansu cewa, **21** "Kada ka kama! Kada ka dandana! Kada ka taba?" **22** Irin wadannan dokoki suna magana a kan abubuwana da ba sa dadewa. Su ayyukan mutane ne, sun kuma fito daga koyarwar mutane. **23** Yin biyaya da irin wadannan ka'idodi za su yi kamar su ne abu mafi kyau da za a yi. Sukan yi kamar suna sa a kaunaci Allah sosai a kuma kasance da sauinkai a kuma kasance da kamunkai. Amma ba su da wani iko a kan sha'awace-sha'awacemu.

mutumin Al'ummai ne ko mutumin Yahuda, mai kaciya ne ko marar kaciya, bako, bakaue, bawa ne ko'yantacce, gama Kiristi shi ne kome, kuma yana cikin kome. **12** Da yake Allah ya mai da ku zaba'bū, tsarkaka, kaunattu, sai ku dinga jin tausayin juna, kuna yin alheri, kuna nuna tawali'u da sauinkai da jimrewa. **13** Ku ri'ka yin hakuri da juna kuna kuma gafarta wa juna duk wani laifin da wani ya yi muku. Ku gafarta kamar yadda Ubangiji ya gafarce ku. **14** Fiye da wadannan duka, ku yi kaunar juna, gama kauna ce take hada kome gaba daya. **15** Ku bar salamar Kiristi tā yi mulki a zukatanku, da yake a matsayin gabobin jiki daya an kira ku ga salama. **16** Ku bar maganan Kiristi ta zauna a cikinku a yalwace yayinda kuke koya, kuna kuma yi wa juna gargadī da dukan hikima, da kuma yayinda kuke wakofin zabura, wakofin da wakofin ruhaniya tare da godiya a zukatanku ga Allah. **17** Kuma ko mene ne kuke yi, ko cikin magana ko cikin ayyuka, ku yi shi duka a cikin sunan Ubangiji Yesu, kuna yin godiya ga Allah Uba ta wurinsa. **18** Mata, ku yi biyayya ga mazanku, yadda ya dace cikin Ubangiji. **19** Maza, ku kaunaci matanku kada ku nuna musu hali marar tausayi. **20** 'Ya'ya, ku yi biyayya ga iyayenku cikin kome, gama wannan yakan gamshi Ubangiji. **21** Ubanni, kada ku matsuwa yarakun lamba, don kada su fid da zuciya. **22** Bayi, ku yi biyayya ga iyayengijinku na duniya cikin kome; kada ku yi aikin ganin ido kamar masu neman yabon mutane, sai dai ku yi aiki tsakaninku da Allah, kamar masu tsoron Ubangiji. **23** Kome kuke yi, ku yi shi da dukan zuciyarku, sai ka ce ga Ubangiji kuke yi, ba ga mutum ba. **24** Kun san cewa zai ba ku gādo a matsayin ladanku. Ubangiji Kiristi

3 Da yake an tashe ku tare da Kiristi, sai ku sa zukatanku a kan abubuwani da suke sama, inda

Kiristi yake zaune a hannun dama na Allah. 2 Ku sa hankulanku a kan abubuwana sama, ba kan abubuwana duniya ba. 3 Gama kun mutu, ranku yanzu kuwa yana boye tare da Kiristi a cikin Allah. 4 Sa'ad da Kiristi, wanda shi ne ranku, ya bayyana, ku ma za ku bayyana tare da shi cikin daukaka. 5 Saboda haka, sai ku fid da duk wani abin da yake kawo sha'awa a zukatanku, fasikanci, kazanta, sha'awa, muguar sha'awa, da kuma kwadaiyi wanda shi ma bautar gumaka ne. 6 Gama fushin Allah zai sauksa a kan masu aikata wadannan. 7 Dâ kun yi wadannan abubuwa, sa'ad da rayuwar tana cikin duniya mai wannan hali. 8 Amma yanzu dole ku raba kanku da dukan ire-ireni abubuwana nan. Ku daina fushi, ku daina kiyayya da keta. Ku bar batan suna da kuma fazamar magana daga lebunanku. 9 Kada ku yi wa juna karya, da yake kun tube tsoton halinku tare da ayyukansa 10 kun dauki sabon halin nan da ake sabuntawa ga sani, bisa ga kamannin Mahalliccinsa. 11 A wannan sabuwar rayuwa babu bambanci ko kai

Kolossiyawa

a nan. **10** Aristarkus yana a kurkuku tare da ni. Yana gaishe ku, haka ma Markus, wanda kakansa daya ne da Barnabas. (Shi ne na riga na yi magana a kansa, na ce muku in ya zo, ku karbe shi hannu biyu-biyu.) **11** Yesu, wannan da muke kira Yustus, shi ma yana gaisuwa. Wadannan ne kadai Yahudawa masu bi a cikin abokan aikina saboda mulkin Allah. Sun kuma zama da taimako a gare ni. **12** Efafaras naku, mai hidimar Kiristi Yesu, yana gaisuwa. Kullum yana addu'a dominiku sosai, don ku san cikakken abin da Allah yake so ku yi don kuma ku yi shi cikakke. **13** Na tabbatar muku, cewa yana aiki ḅwarai dominiku da kuma domin wadanda suke a Lawodiseya da Hiyerapolis. **14** Luka kaunataccen likitan nan, da kuma Demas suna gaishe ku. **15** Ku mi&ka gaisuwata ga'yan'uwan da suke a Lawodiseya, musamman ga Nimfa da kuma ikkilisiyar da take taru a gidanta. **16** Bayan an karanta muku wannan wasi&ka, ku tabbata an karanta ta kuma a ikkilisiyar Lawodiseyawa; ku ma ku karanta wasi&kar da ta zo daga Lawodiseya. **17** Ku fad&a wa Arkiffus y&a tabbata ya karasa aikin da ya karba cikin Ubangiji. **18** Ni Bulus ne nake rubuta muku wannan gaisuwa da hannuna. Ku tuna da sarkokina. Alherin Allah y&a kasance tare da ku.

1 Tessalonikawa

1 Bulus, Sila da Timoti, Zuwa ga ikkilisiyar Tessalonikawa ta Allah Uba da Ubangiji Yesu Kiristi. Alheri da salama su kasance tare da ku. **2** Kullum muna gode wa Allah dominiku duka, muna ambatonku cikin addu'o'inmu. **3** Muna tunawa da aikinku ba fasawa a gabon Allah da Ubanmu ta wurin bangaskiya, da famar da kuke yi domin kauna, da kuma begenku marar gushewa ga Ubangijinmu Yesu Kiristi. **4** Gama mun sani,'yan'uwa, kaunatattu na Allah, cewa ya zaɓe ku, **5** domin bishararmu ba tā zo gare ku da kalmomi kawai ba, amma da iko, da Ruhu Mai Tsarki, da kuma cikakken tabbacı. Kun san irin rayuwar da muka yi a cikinku don amfaninku. **6** Har kuka zama masu koyi da mu da kuma Ubangiji; duk da tsananin wahala, kuka karbi sakon nan da farin ciki wanda Ruhu Mai Tsarki ya bayar. **7** Ta haka kuwa kuka zama gurbı ga dukan masu bi a Makidoniya da Akayya. **8** Sakon Ubangiji ya fito daga gare ku ne ba a Makidoniya da Akayya kadai ba bangaskiyarku ga Allah ta zama sananne ko'ina. Saboda haka ba ma bukata mu fadā wani abu a kai, **9** gama su kansu su suke ba da labari irin karbar da kuka yi mana. Suna fadin yadda kuka juyo ga Allah daga gumaka don ku bauta wa Allah rayayye da kuma na gaskiya, **10** ku kuma jira dawowar Dansa daga sama, wanda ya tasa daga matattu, Yesu, wanda ya cece mu daga fushi mai zuwa.

2 Kun sani,'yan'uwa, cewa ziyararmu a gare ku ba tā zama a banza ba. **2** Mun riga mun sha wahala, aka kuma zage mu a Filibbi, kamar yadda kuka sani, amma da taimakon Allahnmu muka yi karfin hali muka sanar muku bishararsa duk da matsananciyar gāba. **3** Gama rokon da muke yi bai fito daga kuskure ko munafunci ba, ba kuwa Kokari muke yi mu yaudare ku ba. **4** A maimako haka, muna magana ne kamar mutanen da Allah ya amince yā danka musu amanar wannan bishara. Ba ma Kokari mu gamshi mutane sai dai Allah, mai auna zukatanmu. **5** Kun san ba ma taba yin dadin baki ko mu yi Kokarin kasance da halin kwadayin da muke boyewa, Allah shi ne shaidarmu. **6** Ba ma neman yabo daga wurin mutane, ko a gare ku, ko ga wadansu. A matsayinmu na manzannin Kiristi da mun so, da mun nawaita muku, **7** amma muka kasance masu sauinkai a cikinku, kamar yadda mahaifiya take lura da kanan'an'yanta. **8** Muka kaunace ku kwarai har muka ji dadin bayyana muku, ba bisharar Allah kadai ba amma har rayukanmu ma, domin kun zama kaunatattu a gare mu. **9** Ba shakka kuna iya tunawa,'yan'uwa, famarmu da kuma wahalarmu; mun yi aiki dare da rana don kada mu zama nauyi wa wani yayinda muke muku wa'azin bisharar Allah. **10** Ku shaidu ne, haka ma Allah,

na yadda muka yi zaman tsarki, adalci da kuma marar aibi a cikinku, ku da kuka ba da gaskiya. **11** Gama kun san cewa mun bi da kowannenku yadda mahaifi yakan yi da'ya'yansa, **12** muna karfafa ku, muna ta'azantar da ku, muna kuma gargade ku ku yi rayuwar da za tā cancanci Allah, wanda ya kira ku zuwa mulkinsa da kuma daukakarsa. **13** Muna kuma gode wa Allah ba fasawa domin, sa'ad da kuka karbi maganar Allah, wadda kuka ji daga gare mu, kun karbe ta ba kamar maganar mutane ba, sai dai kamar yadda take, maganar Allah wadda take aiki a cikinku ku da kuka ba da gaskiya. **14** Gama ku,'yan'uwa, kun zama masu koyi da ikkilisiyoyin Allah a Yahudiya wadanda suke cikin Kiristi Yesu. Kun sha wahala a hannun mutanen kasarku kamar yadda ikkilisiyoyin nan ma suka sha a hannun Yahudawa, **15** wadanda suka kashe Ubangiji Yesu da annabawa suka kuma kore mu. Ba sa yin aikin da Allah yake so, masu gāba ne kuwa da dukan mutane **16** suna Kokarin hana mu yin magana ga Al'ummai don kada su sami ceto. Ta haka kullum suke kara tara tsibin zunubansu. Fushin Allah ya aukar musu a karshe. **17** Amma,'yan'uwa, sa'ad da aka raba mu da ku na dan lokaci (a jiki, ba a tunani ba), daga cikin marmarinmu mai tsanani mun yi duk abin da muke iya yi mu gan ku. **18** Gama mun so mu zo wurinku, tabbatacce ni, Bulus, na yi Kokari sau da sau, amma Shaidan ya hana mu. **19** Gama mene ne begenmu, farin cikinmu, ko kuma rawanin da zai zama mana abin daukaka a gabon Ubangijinmu Yesu sa'ad da ya dawo? Ba ku ba ne? **20** Tabbatacce, ku ne daukakarmu da kuma farin cikinmu.

3 Saboda haka da muka kāsa daurewa, sai muka ga yi fi kyau a bar mu a Atens mu kadai. **2** Muka aiki Timoti, wanda yake dan'uwannu da kuma abokin aikin Allah a cikin yada bisharar Kiristi, don yā gina ku yā kuma Karfafa ku cikin bangaskiyarku, **3** don kada kowa yā raunana ta wurin wadannan gwajegwajen. Kun sani sarai cewa an kaddara mu don wadannan. **4** Gaskiyar ita ce, sa'ad da muke tare da ku, mun sha gaya muku cewa za a tsananta mana. Haka kuwa ya faru, kamar dai yadda kuka sani. **5** Saboda wannan, sa'ad da ban iya jimrewa ba, sai na aika domin in sami labarin bangaskiyarku, da fata kada yā zama mai jarraban nan ya riga ya jarrabce ku, Kokarinmu kuma yā zama banza. **6** Amma ga shi yanzu Timoti ya dawo mana daga wurinku ya kuma kawo labari mai dadī game da bangaskiyarku da kuma kaunarku. Ya fadā mana yadda kullum kuke da tunani mai kyau a kanmu, yadda kuke marmari ku gan mu, kamar dai yadda mu ma muke marmari mu gan ku. **7** Saboda haka'yan'uwa, cikin dukan damuwarmu da tsananinmu an karfafa mu game da ku saboda bangaskiyarku. **8** Gama yanzu tabbatacce muna da rai, da yake kuna nan tsaye daram a cikin Ubangiji. **9** Wace irin godiya ce za mu yi wa Allah

saboda ku a kan dukan farin cikin da muke da shi aka bari, za a dauke mu tare da su a cikin gizagizai a gaban Allahnmu ta dalilinku? **10** Dare da rana don mu sadu da Ubangiji a sararin sama. Ta haka za muna addu'a da himma domin mu sāke ganinku, mu kasance tare da Ubangiji har abada. **18** Saboda mu kuma ba ku abin da kuka rasa a bangaskiyarku. haka ku karfafa juna da wadannan kalmomi.

11 Yanzu bari Allahnmu da Ubanmu kansa da kuma Ubangijinmu Yesu yā shirya mana hanya mu zo wurinku. **12** Ubangiji yā sa kaunarku ta karu ta kuma yalwata ga juna da kuma ga kowa, kamar yadda tamu take muku. **13** Bari yā karfafa zukatanku har ku zama marasa aibi da kuma tsarkaka a gaban Allahnmu da Ubanmu sa'ad da Ubangijimmu Yesu ya dawo tare da dukan tsarkakansa.

4 A karshe,'yan'uwa, mun umarce ku yadda za ku yi rayuwa domin ku gamshi Allah, kamar yadda kuke yi. Yanzu muna rokonku muna kuma gargade ku a cikin Ubangiji Yesu ku yi haka sau da sau. **2** Gama kun san umarnan da muka ba ku ta wurin ikon Ubangiji Yesu. **3** Nufin Allah ne a tsarkake ku, cewa ku guje wa fasikanci; **4** don kowannenku yā koya yadda zai kame kansa a hanyar da take mai tsarki, mai mutunci kuma, **5** ba cikin muguwara sha'awa kamar ta marasa bangaskiya, wadanda ba su san Allah ba; **6** cikin wannan al'amari kuwa kada wani yā yi wa dan'uwanwa laifi ko yā cuce shi. Ubangiji zai hukunta mutane saboda dukan irin wadannan zunubai, kamar yadda muka riga muka gaya muku, muka kuma yi muku gargadi. **7** Gama Allah bai kira mu ga zaman marasa tsarki ba, sai dai ga zaman tsarki. **8** Saboda haka, duk wanda ya ki wannan umarni ba mutum ne ya ki ba sai ko Allah, wanda ya ba ku Ruhunsa Mai Tsarki. **9** Yanzu kuwa game da kaunar'yan'uwa, ba ma bukata mu rubuta muku, gama ku kanku Allah ya riga ya koya muku ku kaunaci juna. **10** Gaskiyar kuwa ita ce, kuna kaunar dukan'yan'uwa ko'ina a Makidoniya. Duk da haka muna kara gargade ku,'yan'uwa, ku yi haka sau da sau. **11** Ku mai da wannan burinku na yi natsattsiyar rayuwa, kuna mai da hankali ga sha'anin da yake gabanku, kuna kuma yin aiki da hannuwanku, kamar dai yadda muka gaya muku, **12** don rayuwanku ta kullum ta zama da mutunci ga wadanda suke na waje don kuma kada ku dogara a kan kowa. **13** 'Yan'uwa, ba ma so ku kasance cikin jahilci game da wadanda suka yi barci, ko kuwa ku yi ba'kin ciki kamar sauran mutanen da ba su da bege. **14** Mun gaskata cewa Yesu ya mutu ya tashi kuma daga matattu, ta haka muka gaskata cewa Allah zai kowo wadanda suka yi barci a cikinsa tare da Yesu. **15** Bisa ga maganar Ubangiji kansa, muna gaya muku cewa mu da muke raye har yanzu, wadanda aka bari har dawowar Ubangiji, tabbatace ba za mu riga wadanda suka yi barci tashi ba. **16** Gama Ubangiji kansa zai sauko daga sama, da umarni mai karfi, da muryar babban mala'ika da kuma busar kahon Allah, wadanda suka mutu kuwa cikin Kiristi za su tashi da farko. **17** Bayan haka, mu da muke da rai da

aka bari, za a dauke mu tare da su a cikin gizagizai a gaban Allahnmu ta dalilinku? **10** Dare da rana don mu sadu da Ubangiji a sararin sama. Ta haka za muna addu'a da himma domin mu sāke ganinku, mu kasance tare da Ubangiji har abada. **18** Saboda haka ku karfafa juna da wadannan kalmomi.

5 To,'yan'uwa, game da lokuta da ranaku, ba ma bukata mu rubuta muku, **2** gama kun sani sarai cewa ranar Ubangiji za tā zo kamar barawo da dare. **3** Yayında mutane suke cewa, "Akwai salama da zaman lafiya," hallaka za tā auko musu farat daya, kamar yadda naküda take kama mace mai ciki, ba za su kuwa tsira ba. **4** Amma ku,'yan'uwa, ba kwa cikin duhu da wannan rana za tā zo muku ba zato kamar barawo. **5** Dukanku'ya'yan hasne ne da kuma'ya'yan rana. Mu ba mutanen dare ko na duhu ba ne. **6** Saboda haka fa, kada mu zama kamar saura, wadanda suke barci, sai dai mu zama masu tsaro da masu kamunkai. **7** Gama masu barci, dad dare suke barci, masu sha su bugu kuwa, da dad dare suke buguwa. **8** Amma da yake mu na rana ne, bari mu zama masu kamunkai, sanye da bangaskiya da kauna kamar sulke, begen cetonmu kuma kamar hular kwano. **9** Gama Allah bai nada mu don mu sha fushi ba, sai dai mu sami ceto ta wurin Ubangijinmu Yesu Kiristi. **10** Ya mutu saboda mu domin, ko muna a fadake ko muna barci, mu kasance tare da shi. **11** Saboda haka ku karfafa juna ku kuma gina juna, kamar dai yadda kuke yi. **12** To, muna rokonku,'yan'uwa, ku girmama wadanda suke aiki sosai a cikinku, wadanda suke bisanku cikin Ubangiji da kuma wadanda suke yin muku gargadi. **13** Ku riķe su da mutunci sosai cikin kauna saboda aikinsu. Ku yi zaman lafiya da juna. **14** Muna kuma gargade ku,'yan'uwa, ku gargade wadanda suke zaman banza, ku karfafa masu raunanan zuciya, ku taimaki marasa karfi, ku yi hakuri da kowa. **15** Ku tabbata cewa kada kowa yā rama mugunta da mugunta, sai dai kullum ku yi kočkarin yin wa juna alheri da kuma dukan mutane. **16** Ku riķe farin ciki kullum; **17** ku ci gaba da yin addu'a; **18** ku yi godiya cikin kowane hali, gama wannan shi ne nufin Allah dominiku cikin Kiristi Yesu. **19** Kada ku danne aikin Ruhu. **20** Kada ku rena annabcı, **21** amma ku gwada kome, ku riķe abin da yake mai kyau, **22** ku ki kowace mugunta. **23** Bari Allah da kansa, Allah na salama, yā tsarkake ku sarai. Bari dukan ruhunku, ranku, da kuma jikinku su zama marar aibi a dawowar Ubangijinmu Yesu Kiristi. **24** Wannan wanda ya kira ku mai aminci ne zai kuwa aikata. **25** 'Yan'uwa, ku yi mana addu'a. **26** Ku gaggai da dukan'yan'uwa da sumba mai tsarki. **27** Na gama ku da Ubangiji ku sa a karanta wannan wasiķa ga dukan'yan'uwa. **28** Alherin Ubangijinmu Yesu Kiristi yā kasance tare da ku.

2 Tessalonikawa

1 Bulus, da Sila, da Timoti, Zuwa ga ikkilisiya ta Tessalonikawa ta Allah Ubanmu da Ubangiji Yesu Kiristi. **2** Alheri da salama daga Allah Uba da kuma Ubangiji Yesu Kiristi, su kasance tare da ku. **3** Dole kulum mu gode wa Allah saboda ku,'yan'uwa, haka kuwa ya dace, domin bangaskiyarku tana girma gaba-gaba, kaunar da kowannenku yake yi wa juna kuwa tana Karuwa. **4** Saboda haka, a cikin ikkilisiyoyin Allah muna takama game da daurewarku da kuma bangaskiyarku cikin dukan tsanani da gwaje-gwajen da kuke sha. **5** Dukan wannan yana tabbatar cewa hukuncin Allah daidai ne, saboda haka kuma za a lissafta ku a kan kun cancanci mulkin Allah, wanda dominisa ne kuke shan wahala. **6** Allah mai adalci ne, Zai sâka wa masu ba ku wahala da wahala **7** yâ kuma saukaka muku ku da kuke wahala, har ma da mu. Wannan zai faru sa'ad a aka bayyana Ubangiji Yesu daga sama cikin wuta mai ci tare da mala'ikunsa masu iko. **8** Zai hukunta wadanda ba su san Allah ba da kuma wadanda ba su yi biyayya da bisharar Ubangijinmu Yesu ba. **9** Za a hukunta su da madawwamiyar hallaka a kuma kau da su daga gaban Ubangiji da kuma daga daukakar ikonsa (*aiōnios g166*) **10** a ranar da zai dawo don a daukaka shi a cikin mutanensa masu tsarki, yâ kuma zama abin banmamaki ga dukan wadanda suka gaskata. Wannan ya hada har da ku, domin kun gaskata shaidar da muka yi muku. **11** Sane da wannan, kulum muna addu'a saboda ku, don Allahnmu yâ sa ku cancanci kiransa, ta wurin ikonsa kuma yâ cika kowace manufarku mai kyau da kuma kowane aikin da bangaskiyarku ta izâ. **12** Muna wannan addu'a don sunan Ubangijinmu Yesu yâ sami daukaka a cikinku, ku kuma a cikinsa, bisa ga alherin Allahnmu da na Ubangiji Yesu Kiristi.

2 Game da dawowar Ubangijinmu Yesu Kiristi da game da tattara mu gare shi, muna rokonku,'yan'uwa, **2** kada ku yi saurin jijigawa ko kuwa hankaliniku yâ tashii ta wurin wani annabci, rahoto ko wasifar da an ce daga wurinmu ne, cewa ranar Ubangiji ta riga ta zo. **3** Kada ku bar wani yâ rude ku ko ta yaya, gama wannan rana ba za tâ zo ba sai an yi tawayen nan an kuma bayyana mutumin tawayen nan, mutumin da aka kaddara ga hallaka. **4** Zai yi gâba yâ kuma daukaka kansa a bisa kome da ya shafe sunan Allah, ko kuma ake yi wa sujada, domin yâ kafa kansa a haikalin Allah, yana shelar kansa a kan shi Allah ne. **5** Ba ku tuna ba cewa sa'ad da nake tare da ku nakan gaya muku wadannan abubuwa? **6** Yanzu kuwa kun san abin da yake hana shi, wannan yana faruwa ne don a bayyana shi a daidai lokaci. **7** Gama ikon asirin tawaye ya riga ya fara aiki; sai dai wannan da yake hana shi zai ci gaba da yin haka sai

an kau da shi. **8** Sa'an nan za a bayyana mai tawayen, Ubangiji Yesu kuwa zai hambare shi da numfashin bakinsa yâ kuma hallaka shi da darajar dawowarsa. **9** Suwan mai tawayen nan zai zama ta wurin aikin Shaidan da aka bayyana cikin kowane irin ayyukan banmamaki, alamu da abubuwani banmamaki na karya, **10** da kuma cikin kowace irin muguntar da take rudin wadanda suke hallaka. Sun hallaka ne domin sun ki su kaunaci gaskiya don su sami ceto. **11** Saboda haka Allah zai aiko musu da babban rudu don su gaskata karya **12** don kuma a hukunta dukan wadanda ba su gaskata gaskiyar ba sai dai suke jin dadin mugunta. **13** Amma dole kulum mu gode wa Allah dominku,'yan'uwa wadanda Ubangiji ya kaunace, domin daga farko Allah ya zabe ku don a cece ku ta wurin aikin tsarkakewar Ruhu da kuma ta wurin gaskatawa da gaskiya. **14** Ya kira ku ga wannan ta wurin bishararmu, don ku sami rabo a cikin daukakar Ubangijinmu Yesu Kiristi. **15** Saboda haka fa,'yan'uwa, sai ku tsaya daram ku rife koyarwar da muka mika muku, ko ta wurin maganar baki ko kuma ta wurin wasika. **16** Ubangijinmu Yesu Kiristi kansa da kuma Allah Ubanmu, wanda ya kaunace mu kuma ta wurin alherinsa yâ ba mu madawwamiyar karfafawa da kyakkyawar bege, (*aiōnios g166*) **17** yâ karfafa zukatanku yâ kuma gina cu cikin kowane aikin nagari da kuma magana.

3 A karshe,'yan'uwa, ku yi mana addu'a domin sakon Ubangiji yâ yi saurin bazuwa a kuma girmama shi, kamar yadda yake a wurinku. **2** Ku kuma yi addu'a yadda za a cece mu daga mugayen mutane masu mugunta, gama ba kowa ba ne yake da bangaskiya. **3** Ubangiji mai aminci ne, zai karfafa ku, yâ kuma tsare ku daga mugun nan. **4** Muna da tabbacî cikin Ubangiji cewa kuna bin umarnai da muka yi muku, za ku kuma ci gaba da yin abubuwani da muka umarta. **5** Bari Ubangiji yâ bi da zukatanku ga kaunan nan ta Allah da kuma jimirin nan na Kiristi. **6** A cikin sunan Ubangiji Yesu Kiristi, muna muku umarni,'yan'uwa, da ku kiyaye kanku daga kowane dan'uwa mai zaman banza da ba ya rayuwa bisa ga koyarwar da kuka karfa daga wurinmu. **7** Gama ku kanku kun san yadda ya kamata ku bi gurbinmu. Ba mu yi zaman banza sa'ad da muke tare da ku ba, **8** ba mu kuwa ci abincin kowa ba tare da ba mu biya ba. A maimakon haka, mun yi aiki dare da rana, muna fama muna wahala kuma don kada mu nawaita wa waninku. **9** Mun yi wannan, ba don ba mu da'yancin karfar irin taimakon nan ba ne, sai dai domin mu zama gurban da za ku bi. **10** Ko ma a sa'ad da muke tare da ku, mun ba ku wannan umarni cewa, "In mutum ya ki yin aiki, kada a ba shi abinci." **11** Mun ji cewa wadansunku suna zaman banza. Ba sa aikin kome; sai shisshigi kurum. **12** Irin wadannan mutane muna ba da umarni muna kuma gargade su cikin Ubangiji Yesu Kiristi su natsu

su kuma nemi abincin da suke ci. **13** Game da ku kuma'yan'uwa, kada ku gaji da yin abin da yake daidai. **14** In wani bai yi biyayya da umarninmu a wannan wasika ba, sai fa ku lura da shi. Kada ku hada kai da shi, don yă ji kunya. **15** Duk da haka kada ku mai da shi abokin gāba, sai dai ku gargade shi a matsayin dan'uwa. **16** Yanzu, bari Übangiji mai salama kansa yă ba ku salama a kowane lokaci da kuma a ta kowace hanya. Übangiji yă kasance tare da ku duka. **17** Ni, Bulus, nake rubuta wannan gaisuwa da hannuna, wannan ce shaida a kowace wasikata, haka nake rubutu. **18** Alherin Übangijinmu Yesu Kiristi yă kasance tare da ku duka.

1 Timoti

kuwa akwai Himenayus da Alekzanda, wadanda na mika ga Shaifan don su horo su bar yin sabo.

1 Bulus, manzon Kiristi Yesu ta wurin umarnin Allah Mai Cetonmu da kuma na Yesu Kiristi begenmu, **2** Zuwa ga Timoti dana na gaske cikin Alheri, jinkai da kuma salama daga Allah Uba da Kiristi Yesu Ubangijinmu, su kasance tare da kai. **3** Kamar yadda na gargade ka sa'ad da zan je Makidoniya, ka zauna can Afisa domin ka umarci nan gaba **4** ko su ba da kansu ga tatsuniyyoi da kididdigar asali marar iyaka. Wadannan suna kawo fada a maimakon aikin Allah wanda yake ta wurin **5** Ma'kasudin warnnan umarnin dai kauna ce, wadda take zuwa daga zuciya mai tsabta da lamiri mai kyau da kuma sahihiyar bangaskiya. **6** Wadansu sun baude daga wadannan al'amura, suka koma ga maganganu marasa ma'an'a. **7** So suke su zama malaman doka, ba tare da fahimtar abin da suke fada ba, balle abubuwana da suke ta nacewa a **8** Mun san cewa doka tana da kyau in an yi amfani da ita yadda ya kamata. **9** Mun kuma san cewa an yi doka ba domin masu adalci ba sai dai masu tawaye, da marasa biyaya, da marasa bin Allah, da masu zunubi, da marasa tsarkaka, da masu sabon Allah, da masu kashe iyaye maza da mata, da masu kisankai, **10** da masu zina da kuma da maza masu kwana da maza, ko mata masu kwana da mata, shaidar karya, da kuma duk wani abin da ya sab'a wa sahihiyar koyarwa, **11** da take bisa ga bishara mai daukaka ta Allah mai albarka, wadda ya danfa mini. **12** Na gode wa Kiristi Yesu Ubangijinmu, wanda ya ba ni karfi, saboda ya amince da ni, har ya sa ni aikinsa. **13** Ko da yake a dā ni mai sabo da mai tsanantawa da kuma mai rikici ne, aka nuna mini jinkai saboda na yi haka cikin jahilci ne da kuma rashin bangaskiya. **14** An zubo mini alherin Ubangijinmu a yalwace, tare da bangaskiya da kaunar da take cikin Kiristi Yesu. **15** Ga wata magana tabbatacciya wadda ta cancanci cikakkiyar karfa. Kiristi Yesu ya zo dunia domin ceton masu zunubi, wanda nake mafi muni a cikinsu. **16** Amma saboda wannan dalilin ne aka nuna mini jinkai domin ta wurina, mafi zunubi duka, Kiristi Yesu yā iya bayyana matukar hakurinsa a matsayin misali ga wadanda za su gaskata shi su kuma sami rai madawwami. (aiōnios g166) **17** Bari girma da daukaka su tabbata har abada abadin ga Sarki madawwami, wanda ba ya mutuwa, wanda ba a ganinsa, wanda kuma shi ne kadai Allah! Amin. (aiōn g165) **18** Timoti, dana, na ba ka wannan umarni bisa ga annabce-annabcen da aka yi a dā game da kai, domin ta wurin binsu ka iya yin yaki mai kyau, **19** kana riķe da bangaskiya da kuma lamiri mai kyau. Gama wadansu mutane, saboda kin kasa kunne ga lamirinsu, suka lalatar da bangaskiyarsu. **20** Cikinsu

2 Da farko dai, ina gargade ku cewa a yi roķe-roķe, ana addu'o'i, ana yin addu'a a madadin wadansu da kuma a yi godiya saboda kowane mutum **2** da sarakuna da dukcan masu mulki, domin mu zauna lafiya, rai kuma kwance, muna bin Allah sosai a cikin natsuwa. **3** Wannan yana da kyau, yakan kuma gamshi Allah Mai Cetonmu, **4** wanda yake so dukan wadansu mutane kada su koyer da ka' idodin karya mutane su sami ceto su kuma zo ga sanin gaskiya. **5** Gama Allah daya ne, matsakanci kuma daya tsakanin Allah da mutane, shi ne kuwa Kiristi Yesu, **6** wanda ya ba da kansa fansa domin dukan mutane, shaidar bangaskiya. **7** Doni haka ne aka sa da aka bayar a daidai lokaci. **8** Ina so maza a ko'ina su daga hanruwansu masu tsarki cikin addu'a, ba tare da fushi ko fada ba. **9** Ina kuma so mata su lura su yi wa kansu adon da **10** sai dai su yi ayyuka masu kyan da ya cancanta, da rigunan da suka dace, ba da adon kitsos ko sa kayan zinariya ko lu'ulu'u ko kuma tufafi masu tsada ba, **11** Ya kamata mace ta riķa koyo cikin natsuwa da cikakkiyar biyaya. **12** Ban ba mace izini ta koyer ko tā yi mulki a kan namiji ba; sai dai ta zauna shiru. **13** Gama Adamu ne aka fara halitta, sa'an nan da masu cinikin bayi da masu karya da kuma masu Hawwa'u. **14** Ba kuma Adamu ne aka yaudara ba; macen ce aka yaudara ta kuma zama mai zunubi. **15** Amma mata Za tā sami ceto za su sami ceto ta wurin haihuwa, in suka ci gaba cikin bangaskiya, kauna da kuma tsarki tare da halin sanin ya kamata. **3** Ga wata tabbatacciya magana. In wani ya sa zuciyras a kan zama mai kula da ikkilisiya, yana marmarin yin aiki mai daraja ne. **2** To, dole mai kula da ikkilisiya yā kasance marar abin zargi, mijin mace guda, mai saukinkai, mai kamunkai, wanda ake girmama, mai karban baki, mai iya koyarwa, **3** ba mai buguwa ba, ba mai rikici ba sai dai mai hankali, ba mai yawan fada ba, ba kuma mai yawan son kudi ba. **4** Dole yā iya tafiyar da iyalinsa da kyau, yā kuma tabbata cewa'yā'yansa suna yin masa biyaya da ladabin da ya dace. **5** (In mutum bai san yadda zai tafiyar da iyalinsa ba, yaya zai iya kula da ikkilisiyar Allah?) **6** Kada yā zama sabon tuba, in ba haka zai zama mai girman kai yā kuma fāda cikin irin hukuncin da ya fādo wa Iblis. **7** Dole kuma yā kasance da shaida mai kyau ga wadanda suke na waje, don kada yā zama abin kunya yā kuma fāda cikin tarkon Iblis. **8** Haka masu hidima a cikin ikkilisiya; su ma, su zama maza da sun cancanci girmamawa, masu gaskiya, ba masu yawan shan ruwan inabi ba, ba masu kwadayin Kazamar riba ba. **9** Dole su rike asirin bangaskiya su kuma

kasance da lamiri mai tsabta. **10** Dole a fara gwada su tukuna; sa'an nan in ba a sami wani abin zargi game da su ba, sai su shiga aikin masu hidima. **11** A haka kuma, dole matansu su zama matan da suka cancanci girmamawa, ba masu gulma ba, sai dai masu saukinkai da kuma masu aminci a cikin kome.

12 Dole mai hidimar ikkilisiya yă zama mijin mace guda dole kuma yă iya tafiyar da'ya'yansa da kuma iyalinsa da kyau. **13** Wadanda suke hidima da kyau suna samar wa kansu kyakkyawan suna da kuma cikakken tabbatarwa a cikin bangaskiyarsu cikin Kiristi Yesu. **14** Ko da yake ina sa zuciya zo wurinka nan ba da dadewa ba, ina rubuta muka wadannan umarnai domin, **15** in na yi jinkiri, za ka san yadda ya kamata mutane su tafiyar da halayensu a cikin jama'ar Allah, wadda take ikkilisiyar Allah rayayye, ginshi'ki da kuma tushen gaskiya. **16** Ba shakka, asirin addini da girma yake. Ya bayyana cikin jiki, Ruhu ya nuna shi adali ne, mala'iku suka gan shi, aka yi wa'azinsa cikin al'ummai, aka gaskata shi a duniya, aka dauke shi sama cikin dfaukaka.

4 Ruhu a sarari ya fada cewa a kwanakin karshe wadansu za su watsar da bangaskiya su bi ruhoji masu rufu da kuma abubuwan da aljanu suke koyarwa. **2** Irin koyerwan nan tana zuwa ne daga wadansu munafukai makaryata, wadanda aka yi wa lamirinsu kaca-kaca. **3** Suna hana mutane yin aure suna kuma umarce su kada su ci wadansu irin abinci, wadanda Allah ya halitta don wadanda suka gaskata suka kuma san gaskiya, su karba da godiya. **4** Gama duk abin da Allah ya halitta yana da kyau, kada kuma a ki kome in dai an karbe shi da godiya, **5** domin an tsarkake shi ta wurin maganar Allah da kuma addu'a. **6** In ka nuna wa'yan'uwa wadannan abubuwa, za ka zama mai hidima mai kyau na Kiristi Yesu, wanda aka goya cikin gaskiyar bangaskiya da kuma koyerwa mai kyau wadda ka bi. **7** Ka kiyaye kanka daga tatsuniyoyi na rashin tsoron Allah da labaru banza na tsoaffin mata; a maimako, ka hori kanka ga zama mai tsoron Allah. **8** Gama horon jiki yana da amfani, amma tsoron Allah yana da amfani ga kowane abu, yana da albarka ga rai na yanzu da kuma rai mai zuwa. **9** Wannan magana tabbatacciya ce wadda ta cancanci cikakkiyar karba. **10** Saboda wannan kuwa muke wahala da kuma fama, domin mun sa begenmu ga Allah mai rai, wanda yake Mai Ceton dukan mutane, musamman na wadanda suka ba da gaskiya. **11** Ka umarta ka kuma koyer da wadannan abubuwa. **12** Kada ka bar wani yă rena ka domin kai matashi ne, sai dai ka zama gurbi ga masu bi cikin magana, cikin rayuwa, cikin kauna, cikin bangaskiya da kuma cikin zaman tsarki. **13** Kafin in zo, ka ci gaba da karanta wa mutane Nassi, da yin wa'azi, da kuma koyerwa. **14** Kada ka yi sakaci da baiwarka, wadda aka ba ka ta wurin sakon annabci sa'ad da fungiyar dattawa suka dibiya hannuwa a

kanka. **15** Ka yi kwazo cikin wadannan batuttuwa; ka ba da kanka gaba daya gare su, don kowa yă ga ci gabanka. **16** Ka kula da rayuwarka da kuma koyarwarka da kyau. Ka daure a cikinsu, domin in ka yi, za ka ceci kanka da kuma masu sauraronka.

5 Kada ka tsawata wa dattijo, sai dai ka gargade shi a matsayinka. Ka dauki samari a matsayin'yan'uwanka, **2** tsoaffin mata kuwa sai ka ce uwaye, yan mata kuma a matsayin'yan'uwa da matukar tsarki. **3** Ka girmama gwauraye wadanda suke cikin bukata ta ainihi. **4** Amma in gwauruwa tana da'ya'ya ko jikoki, to, sai su fara koyon yin ayuykan addininsu ga danginsu, ta haka za su sâka wa iyayensu da kakanninsu, gama wannan yakan gamshi Allah. **5** Gwauruwa wadda ba ta da kowa da zai taimake ta, za tă sa zuciyarta ga Allah, tana roko da addu'o'i dare da rana gare shi don taimako. **6** Amma gwauruwar da take zaman jin dadi, matacciya ce tun tana da rai. **7** Ka umarce su game da wadannan abubuwa, don su kasance marasa abin zargi. **8** In wani bai kula da danginsa ba, musamman iyalinsa na kurkusa, ya müsünta bangaskiya ke nan, ya kuma fi marar ba da gaskiya muni. **9** Kada a lasafta gwauruwa cikin jerin gwauraye sai ta wuce shekara sittin, ta kuma yi zaman aminci ga mijinta, **10** aka kuma santa sosai saboda ayuyka masu kyau, kamar renon'ya'ya, da karban ba'ki, tana yi wa tsarkaka hidima, tana taimakon wadanda suke cikin wahala tana kuma ba da kanta ga yin kowane aikin mai kyau. **11** Game da gwauraye masu kuruciya kuwa, kada ka sa su cikin wannan lissafi. Gama sa'ad da sha'awar jikinsu ta kăsa daurewa game da wa'adin da suka yi da Kiristi, sai su so yin aure. **12** Ta haka suna jawo wa kansu hukunci, saboda sun karya alkawarinsu na farko. **13** Ban da haka, sukan koyi zaman banza, suna zirga-zirga gida-gida. Ba kawai sun zama masu zaman banza ba, har ma sun zama masu gulma da masu shishshigi, suna fasfin abubuwan da bai kamata su fâda ba. **14** Saboda haka ina ba wa gwauraye masu kuruciya shawara su yi aure, su sami'ya'ya, su lura da gidajensu kada kuwa su ba abokin gâba zarafin bata suna. **15** Wadansu dai sun riga sun baude sun bi Shaifan. **16** In mace mai bi tana da gwauraye a iyalinta, ya kamata tă taimake su, kada tă bar wa ikkilisiya wannan nauyi, domin ikkilisiya ta sami zarafin taimakon gwaurayen da suke da bukata ta ainihi. **17** Dattawan da suka bi da al'amuran ikkilisiya da kyau sun cancanci girmamawa ninki biyu, musamman wadanda aikinsu wa'azi ne da kuma koyerwa. **18** Gama Nassi ya ce, "Kada ka sa wa bijimi takunkumi yayinda yake sussukar hatsi," da kuma, "Ma'aikaci ya cancanci hakkinsa." **19** Kada ka saurari kara game da dattijo sai da shaidu biyu ko uku. **20** Amman wadannan dattawa wadanda suke yin zunubi kuwa sai ka kwâbe su a gaban jama'a, don saura su ji tsoro. **21** Na gama ka da

Allah, da Kiristi Yesu, da kuma zaibabun mala'iku, ka kiyaye wadannan abubuwa kwarai da gaske, kada ka nuna bambanci. **22** Kada ka yi garajen dibiya hanniwa, kada kuma ka yi taraya a cikin zunuban wadansu. Ka kiyaye kanka da tsarki. **23** Ka daina shan ruwa kadai, yi amfani da ruwan inabi kadan saboda cikinka da kuma yawan rashin lafiyarka. **24** Zunuban wadansu mutane a fili suke, suna shan gabansu zuwa hukuncı; zunuban wadansu kuwa sukan bi su a baya. **25** Haka ma ayyuka nagari a fili suke, ko ba ma a fili suke ba, ba a iya boye su.

6 Duk wadanda suke karkashin bauta, ya kamata su dauki iyayengjinsu a kan sun cancanci girmamawa matufa, don kada a bata sunan Allah da kuma koyarwarmu. **2** Wadanda suke da iyayengiji masu bi, to, kada su yi musu remi domin su'yan'uwa ne. A maimako, sai ma su fi bauta musu, saboda wadanda suke cin moriyar hidimarsu masu bi ne, kaunatattu ne kuma a gare su. Wadannan su ne abubowan da za ka koya musu ka kuma gargade su. **3** In wani yana koyerwar karya bai kuma yarda da sahihiyar koyerwar Ubangijinmu Yesu Kiristi da kuma koyerwa ta tsoron Allah ba, **4** yana cike da girman kai bai kuma san kome ba. Yana da mugun halin son gardama da muhawwara game da kalmomin da suke kawo kishi, rikici, maganar keta, da mugayen zace-zace **5** da yawan tankiya tsakanin mutane masu mugun hali, wadanda aka raba su da gaskiya, suke kuma tsammani cewa bin Allah wata hanya ce ta samun kudi. **6** Amma bin Allah da gamsuwa riba ce mai yawa. **7** Gama ba mu zo duniya da kome ba, ba kuwa za mu fita daga cikinta da kome ba. **8** In dai muna da abinci da sutura, ai, sai mu gamsu da su. **9** Mutanen da suke son yin arziki sukan fādī cikin jarrafa, su fādā a tarko, suna mugayen sha'awace-sha'awace iri-iri na wauta da cutarwa, irin wadanda suke dulmuyar da mutane, su kai ga lalacewa da hallaka. **10** Gama son kudi shi ne tushen kowane irin mugun abu. Wadansu mutane, don tsananin son kudi, sun baufe daga bangaskiya suka kuma jowo wa kansu da bañin ciki iri-iri. **11** Amma kai, mutumin Allah, ka guji duk wannan, ka kuma nemi adalci, tsoron Allah, bangaskiya, Kauna, jimrewa da kuma hankali. **12** Ka yi fama, kyakkyawar fama ta bangaskiya. Ka riki rai madawwamin nan, wanda aka kira saboda shi, sa'ad da ka yi kyakkyawar shaida a gaban shaidu masu yawa. (aiōnios g166) **13** Na umarce ka, a gaban Allah mai ba da rai ga kome, da kuma Kiristi Yesu wanda yayında yake ba da shaida a gaban Buntus Bilatus ya yi kyakkyawar shaida, **14** ka kiyaye wannan umarni ba tare da wani aibi ko abin zargi ba har yā bayyanuwar Ubangijinmu Yesu Kiristi, **15** wanda Allah zai kawo a daidai lokaci, Allah, mai albarka wanda yake kadai Mai Mulki, Sarkin sarakuna da Ubangijin iyayengiji, **16** wanda

shi kadai ne marar mutuwa wanda kuma yake zaune cikin hasken da ba ya kusatuwa, wanda babu wanda ya taba gani ko zai iya gani. A gare shi girma da iko su tabbata har abada. Amin. (aiōnios g166) **17** Ka umarci wadanda suke da arziki a wannan dunia kada su daga kai ko su sa begensu a kan dukiyar da ba ta da tabbacı, sai dai su sa begensu ga Allah, wanda yake ba mu kome a yalwace don jin dadinmu. (aiōn g165) **18** Ka umarce su su yi nagarta, su wadatu cikin ayyuka nagari, su kuma zama masu bayarwa hanni sake da kuma masu niyyar yin taimako. **19** Ta haka za su ajiye wa kansu dukiya a matsayin tushen mai karfi don tsara mai zuwa, don su riki rai wanda yake na tabbatacce. **20** Timoti, ka lura da abin da aka danfa maka amana. Ka yi nesa da masu maganganun rashin tsoron Allah da kuma yawan mūsu da ake karya, ake ce da shi ilimi, **21** wanda wadansu suka furta kuma ta yin haka suka baude daga bangaskiya. Alheri yā kasance tare da ku.

2 Timoti

1 Bulus, manzon Kiristi Yesu ta wurin nufin Allah, bisa ga alkawarin rai wanda yake cikin Kiristi Yesu, **2** Zuwa ga Timoti, kaunataccen dana. Alheri, jinkai da salama daga Allah Uba da kuma Kiristi Yesu Ubangijinmu, su kasance tare da kai. **3** Na gode wa Allah wanda nake bauta wa, kamar yadda kakanni-kakannina suka yi da lamiri mai tsabta, yadda kulum dare da rana ina tuna da ku a cikin addu'o'ina. **4** Sa'ad da na tuna da hawayenka, nakan yi marmarin ganinka, don in cika da farin ciki. **5** An tunashe ni da sahihiyar bangaskiyarka, wadda a farko ta kasance a cikin kakarka Loyis da kuma mahaiifiyarka Yunis yanzu kuwa na tabbata tana cikinka. **6** Saboda haka, ina so in fadakar da kai, ka lura baiwan nan ta Allah, wadda take tare da kai ta wurin dibiya maka hannuwana. **7** Gama Allah bai ba mu ruhun tsoro ba, sai dai ruhun iko, na kauna da kuma na kamunkai. **8** Saboda haka kada ka ji kunyara ba da shaida game da Ubangijinmu, ko kuwa ka ji kunyata, ni da nake dan sarka saboda shi. Sai dai ka hada kai tare da ni cikin shan wahala saboda bishara ta wurin ikon Allah, **9** wanda ya cece mu ya kuma kira mu ga rayuwar tsarki ba saboda wani abin da muka yi ba sai dai saboda nufinsa da kuma alherinsa. An ba mu wannan alheri cikin Kiristi Yesu tun fil azal, (**aiōnios g166**) **10** amma yanzu an bayyana ta ta wurin bayyanuwari Mai Cetomu, Kiristi Yesu, wanda ya hallaka mutuwa ya kuma kawo rai da rashin mutuwa a sarari ta wurin bishara. **11** A wannan bishara ce, aka nadia ni mai shela da manzo da kuma malami. **12** Shi ya sa nake shan wahalar da nake sha. Duk da haka ba na jin kunya, domin na san wanda na gaskata da shi, na kuma tabbata cewa yana iya kiyaye abin da na danka masa amana don wangan rana. **13** Abin da ka ji daga gare ni, ka kiyaye shi kamar tsarin sahihiyar koyarwa, cikin bangaskiya da kauna cikin Kiristi Yesu. **14** Ka kiyaye kyakkyawar ajiyen nan da aka danka maka amana, ka lura da ita da taimakon Ruhu Mai Tsarki wanda yake raye a cikinmu. **15** Ka san cewa kowa a lardin Asiya ya juya mini baya, har da Figelus da Hermogenes. **16** Bari Ubangiji yā yi wa iyulin Onesiforus jinkai, domin sau da dama yakan wartsakar da ni, bai kuma ji kunyar sarkokina ba. **17** A maimakon haka ma, sa'ad da yake a Roma, ya neme ni ido a rufe sai da ya same ni. **18** Bari Ubangiji yā sa yā sami jinkai daga Ubangiji a wangan ranar! Ka sani sarai yadda ya taimake ni a hanyoyi dabam-dabam a Afisa.

2 Kai kuma, dana, ka yi karfi cikin alherin da yake cikin Kiristi Yesu. **2** Abubuwan da ka ji na fada a gabon shaidu masu yawa kuwa ka danka wa amintattun mutane wadanda su ma za su iya koya

wa wadansu. **3** Ka jure wa shan wahala tare da mu kamar soja mai kyau na Kiristi Yesu. **4** Ba wanda yake aikin soja da zai sa kansa a sha'anin mutumin da ba ya aikin soja, domin yakan so yā gamshi wanda ya dāuke shi soja. **5** Haka ma, in wani ya yi gasa a matsayi shi dan wasa ne, ba ya sami rawaniin nasara, sai in ya yi gasar bisa ga dokoki. **6** Manomi mai aiki sosai ya kamata yā zama na fari wajen samun rabon amfanin gona. **7** Ka yi tunani a kan abin da nake fadi, gama Ubangiji zai ba ka ganewa cikin dukan wannan. **8** Ka tuna da Yesu Kiristi, wanda aka tā da shi daga matattu, zuriyar Dawuda, wanda shi ne bisharata, **9** wadda nake shan wahala har ga daurin sarka kamar mai laifi. Amma Maganar Allah ba a daure take ba. **10** Saboda haka nake jure kome saboda zabañbu, domin su ma su sami ceton da yake cikin Kiristi Yesu, tare da madawwamiyar daukaka. (**aiōnios g166**) **11** Ga wata magana tabbatacciya, “In muka mutu tare da shi, za mu rayu tare da shi; **12** in muka jimre, za mu yi mulki tare da shi. In muka yi müsunsa, shi ma zai yi müsunmu; **13** in ba mu da aminci, shi dai mai aminci ne, domin shi ba zai iya müsun kansa ba.” **14** Ka rifa tuna masu da haka, ka kuma gama su da Allah, kada su yi jayayya a kan maganganu, don ba ta da wani amfani, sai bad da masu ji kawai take yi. **15** Ka yi iyakacin Kokorinka ka gabatar da kanka a gabon Allah a matsayin wanda aka amince da shi, ma'aikaci wanda ba shi da dalilin jin kunya wanda kuma yake fassara kalmar gaskiya daidai. **16** Ka yi nesa da maganganun banza na rashin tsoron Allah, gama wadanda suka mai da hankali ga yin wadannan za su kara zama marasa tsoron Allah. **17** Koyarwarsu za tā bazu kamar rubāñben gyambo. A cikinsu akwai Himenayus da Filetus, **18** wadanda suka baude daga gaskiya. Suna cewa tashin matattu ya riga ya faru, suna kuma bata bangaskiyar wadansu. **19** Duk da haka, ka'karfan tushen nan na Allah yana nan daram, an hatimce shi da wannan rubutu, “Ubangiji ya san wadanda suke nasa,” da kuma, “Duk wanda ya bayyana yarda ga sunan Ubangiji, to, dole yā yi nesa da aikata mugunta.” **20** A babban gida akwai kayayakin da ba na zinariya da na azurfa kadai ba, amma har da na katako da na yumbu ma; wadansu domin hidima mai daraja wadansu kuwa domin hidima marar daraja. **21** In mutum ya tsabtacce kansa daga na farkon zai zama kayan aikin hidima mai daraja, mai amfani ga Maigida, kuma shiryayye domin yin kowane aiki mai kyau. **22** Ka yi nesa da mugayen sha'awace-sha'awace na Kuruciya, ka kuma bi adalci, bangaskiya, kauna da kuma salama, tare da wadanda suke kira ga Ubangiji daga zuciya mai tsabta. **23** Kada wani abu yā hada ka da gardandamin banza da wofi, domin ka san yadda suke jawo fada. **24** Bai kamata bawan Ubangiji yā zama mai neman fada ba; a maimako, dole yā nuna alheri ga kowa, mai iya

koyerwa, mai hakuri kuma. **25** Wadanda suke gāba A maimako, don cimma burinsu, za su taro wa da shi kuwa dole yā yi musu gargađi cikin hankali, kansu malamai masu yawa, domin su fadi abin da da fata Allah zai sa su tuba su kai ga sanin gaskiya, kunnuwansu masu kaikayi suke so su ji. **4** Za su juye **26** su kuma dawo cikin hankulansu su kubuta daga tarkon Iblis, wanda ya sa suka zama kamammu don su aikata nufinsa.

3 Amma fa ka san wannan, za a yi lokutan shan wahala a kwanakin karshe. **2** Mutane za su zama masu son kansu, masu son kudi, masu takama, masu girman kai, masu zage-zage, marasa biyaya ga iyayensu, marasa godiya, marasa tsarki, **3** marasa kauna, marasa gafartawa, masu bata sunayen wadansu, marasa kamunkai, masu keta, marasa kaunar nagarta, **4** masu cin amana, marasa hankali, wadanda sun cika da daga kai, masu son jin dadī a maimakon kaunlar Allah **5** suna riķe da sifofin ibada, amma suna mūsūn ikonta. Kada wani abu yā hada ka da su. **6** Irin su ne suke sadadawa su shiga gidaje suna rinjayar mata marasa karfin hali, wadanda zunubai suka sha kansu, mugayen sha'awace-sha'awace kuma sun dauke hankulansu, **7** kullum suna koyo amma ba sa tařa iya yarda da gaskiya. **8** Kamar dai yadda Yannes da Yamberes suka tayar wa Musa, haka wadannan mutane ma suke tayar wa gaskiya, mutane masu fataccen hankali, wadanda, in ana zancen bangaskiya ne, to, fa ba sa ciki. **9** Sai dai ba za su yi nisa ba, don rashin hankalinsu zai bayyana ga kowa, kamar na mutanen nan biyu. **10** Kai kam, ka san kome game da koyerwata, da halina, da niyyata, bangaskiya, hakuri, kauna, jimiri, **11** tsanani, shan wahala, irin abubuwana da suka faru da ni a Antiyok, Ikonium da kuma Listira, tsananin da na jure. Duk da haka Ubangiji ya cece ni daga dukansu. **12** Labudda, duk masu niyyar zaman tsarkaka, suna na Kiristi Yesu, za su sha tsanani. **13** Mugayen mutane da masu rudi kuwa, kara muni za su rika yi, suna yaudara, ana kuma yaudararsu. **14** Amma kai kam, ka ci gaba da abin da ka koya ka kuma tabbatar, gama ka san wadanda ka koye su daga gare su, **15** da kuma yadda tun kana dan jinjiri ka san Nassosi masu tsarki, wadanda suke iya sa ka zama mai hikima zuwa ceto ta wurin bangaskiya cikin Kiristi Yesu. **16** Dukan Nassi numfashin Allah ne yana kuma da amfani don koyerwa, tsawatarwa, gyara da kuma horarwa cikin adalci, **17** domin mutumin Allah yā zama shiryayye sosai saboda kowane kyakkyawan aiki.

4 A gabon Allah da kuma Kiristi Yesu, wanda zai yi wa masu rai da matattu shari'a, saboda kuma bayyanuwarsa da mulkinsa, ina ba ka umarni. **2** Ka yi wa'azin Maganar Allah, ka zama a shirye a kullum, ko da zarafi, ko babu zarafi, ka yi gyara, ka kwaře, ka kuma karfafa, da matukar hakuri da koyerwa cikin natuwa. **3** Gama lokaci yana zuwa da mutane ba za su jure da sahihiyar koyerwa ba.

A maimako, don cimma burinsu, za su taro wa kamar hadaya ta sha, kuma lokacin tashina ya yi. **7** Na yi fama mai kyau, na gama tseren, na riķe bangaskiya. **8** Yanzu kuwa an ajiye mini rawanin adalci, wanda Ubangiji, Alkali mai adalci zai ba ni a ranan nan ba kuwa ni kadai ba, amma ga duk wadanda suka yi marmarin bayyanuwarsa. **9** Ka yi iyakacín kokarinka ka zo wurina da sauri, **10** gama Demas, saboda kaunar wannan duniya, ya yashe ni ya tafi Tessalonika. Kirssens ya tafi Galatiya, Titus kuwa ya tafi Dalmatiya. (aiōn g165) **11** Luka ne kadai yake tare da ni. Ka nemi Markus ku zo tare, domin yana da amfani a gare ni cikin hidimata. **12** Na aiki Tikikus zuwa Afisa. **13** Sa'ad da za ka dawo, ka zo mini da alkyabbar da na bari a wurin Karbus a Toruwasa, da kuma nadaddun littatafaina, tun ba ma fatun nan masu rubutu ba. **14** Alekzanda makerin Karafan nan ya yi mini mugunta kwarai. Ubangiji zai sāka masa saboda abin da ya yi. **15** Kai ma sai ka lura da shi, domin ya yi gāba sosai da sakonmu. **16** A lokacin da na kāre kaina da farko, ba wanda ya goyi bayana, sai ma kowa ya yashe ni. Ina fata ba za a lasafta wannan laifi a kansu ba. **17** Amma Ubangiji ya tsaya tare da ni, ya kuma ba ni karfi, don ta wurina a yi cikakkıyar shelar sakon har Al'ummai duka su ji. Aka kuma cece ni daga bakin zaki. **18** Ubangiji zai cece ni daga kowane mugun hari yā kuma kai ni mulkinsa na sama lafiya. A gare shi daukaka ta tabbata har abada abadin. Amin. (aiōn g165) **19** Ka gai da Firiskila da Akwila da iyalin Onesiforus. **20** Erastus ya dakata a Korint, na kuma bar Turofimus cikin rashin lafiya a Miletus. **21** Ka yi iyakacín kokarinka ka iso nan kafin damina. Yubulus yana gaishe ka, haka ma Fuden, Lainus, Kalaudiya da kuma dukan'yan'uwa. **22** Ubangiji yā zama tare da ruhunka. Alheri yā zama tare da ku.

Titus

1 Bulus, bawan Allah da kuma manzon Yesu Kiristi saboda bangaskiyar zābabbū na Allah da kuma sanin gaskiya wadda take kaiwa ga rayuwa ta tsoron Allah **2** duk wannan kuwa saboda begen nan ne ga rai madawwami da Allah ya yi alkawari tun fil azal, shi wanda karya ba ta a gare shi, (aiōnios g166) **3** da lokacin da Allah ya zaba ya cika sai ya bayyana maganarsa a sarari ta wurin wa'azin da aka danka mini amana ta wurin umarnin Allah Mai Cetommu, **4** Zuwa ga Titus, dana na gaske a tarayyarmu cikin bangaskiya. Alheri da salama daga Allah Uba da kuma Kiristi Yesu Mai Cetommu, su kasance tare da kai. **5** Dalilin da ya sa na bar ka a Kirit shi ne don ka daidaita abubuwān da suka rage da ba a kammala ba, ka kuma nadā dattawa a kowane gari, yadda na umarce ka. **6** Dole dattijo yā kasance marar aibi, mijin mace guda, mutumin da'ya'yansa masu bi ne, wafanda kuma ba a san su da lalata ko rashin biyayya ba. **7** Da yake an danka wa mai kula da ikkilisiya rikon amana saboda Allah, dole yā zama marar aibi ba mai girman kai ba, ba mai saurin fushi ba, ba mai buguwa ba, ba mai rikici ba, ba kuma mai son kazamar riba ba. **8** A maimakon haka dole yā zama mai karban bakī, mai son abu nagari, mai kamunkai, mai adalci, mai tsarki da kuma natsattse. **9** Dole yā riķe tabbataccen sakon nan kam-kam yadda aka koyar, don yā iya karfafa wadansu da sahihiyar koyarwa yā kuma karyata wadanda suke gāba da shi. **10** Gama akwai'yan tawaye da yawa, masu surutun banza da masu rudi, musamman fungiyar masu kaciya. **11** Dole a hana su yin magana, domin suna kawo rushewar iyalai ta wurin koyar da abubuwān da bai kamata su koyar ba don neman kazamar riba. **12** Wani daga cikin annabawansu ma ya ce, "Kiretawa a kullum makaryata ne, mugayen dabbobi, ragwaye hadamammu." **13** Wannan shaida gaskiya ce. Saboda haka, sai ka tsawata musu sosai, don su zama sahihai a wajen bangaskiya, **14** ba za su kuma mai da hankalinsu ga tatsuniyoyin Yahudawa ko ga umarnan wadanda suke kin gaskiya ba. **15** Ga tsarkaka kuwa, kome mai tsarki ne, amma ga wadanda suke marasa tsarki da kuma marasa ba da gaskiya, ba abin da yake da tsarki. Gaskiya dai, hankulansu da lamirinsu duk marasa tsarki ne. **16** Sun dauka cewa sun san Allah, amma ta wurin ayyukansu suna müsunsu. Sun zama abin fyama, marasa biyayya, ba su ma isa su yi aiki nagari ba.

2 Dole ka koyar da abin da yake bisa sahihiyar koyarwa. **2** Ka koya wa tsaffin maza su kasance masu sauķinkai, wafanda suka cancanci girmamawa, masu kamunkai, sahihai wajen bangaskiya, da kauna da kuma jimiri. **3** Haka ma, ka koya wa tsaffin mata su zama masu bangirma cikin rayuwarsu, ba masu

bata suna ko masu jarbar shan giya ba, sai dai su zama masu koyar da abin da yake nagari. **4** Sa'an nan za su iya su koya wa mata masu kuruciya su kaunaci mazansu da'ya'yansu, **5** su kasance da kamunkai da kuma tsarki, masu aiki a gida, masu kirkı da kuma masu biyayya ga mazansu, don kada wani yā rena maganar Allah. **6** Haka kuma, ka karfafa samari su zama masu kamunkai. **7** Cikin kowane abu ka zama musu misali mai kyau ta wurin aikata abin da yake nagari. A cikin koyarwarka ka nuna mutunci da kwazo **8** da kuma sahinhanci cikin maganar da ba za a iya kushewa ba, domin masu gāba da kai su ji kunya, su kuma rasa wani mugun abin da za su fada game da mu. **9** Ka koya wa bayi su yi wa iyayengjinsu biyayya cikin kowane abu, su yi Kokari su gamshe su, kada su mayar musu da magana, **10** kada kuma su yi musu sata, sai dai su nuna za a iya amince da su sosai, don ta kowace hanya su sa koyarwa game da Allah Mai Cetommu ta zama abin daukan hankali. **11** Gama alherin Allah mai kawo ceto ya bayyana ga dukan mutane. **12** Yana koya mana mu ce, "A'a" ga rashin tsoron Allah da kuma sha'awace-sha'awacen dunya, mu kuma yi rayuwa ta kamunkai, ta adalci da kuma ta tsoron Allah a cikin wannan zamani, (aiōnios g165) **13** yayında muke sauraron begenmu mai albarka bayyanuwar daukar Allahnmu mai girma da kuma Mai Cetommu, Yesu Kiristi, **14** wanda ya ba da kansa dominmu don yā fanshe mu daga dukan mugunta yā kuma tsarkake wa kansa mutanen da suke nasa, wafanda suke marmarın yin abin da yake nagari. **15** Wadannan kam, su ne abubuwān da ya kamata ka koyar, ka karfafa ka kuma tsawata da dukan iko. Kada ka yarda wani yā rena ka.

3 Ka tuna wa mutane su zama masu biyayya ga masu mulki da kuma hukumomi, su zama masu biyayya suna kuma a shirye su yi kowane abin da yake mai kyau, **2** kada su zama masu bata sunan kowa, su zama masu salama da kulawa, su kuma zama masu matuķar tawali'u ga dukan mutane. **3** A wani lokaci can baya mu ma wawaye ne, marasa biyayya, aka rude mu, sha'awace-sha'awace da kwadayı iri-iri suka daure mu, muka yi zaman kiyayya da kishi, aka ki mu, mu kuma muka ki juna. **4** Amma da alheri da kuma kaunac Allah Mai Cetommu suka bayyana, **5** sai ya cece mu, ba saboda abubuwān adalci da muka aikata ba, sai dai saboda jinkansa. Ya cece mu ta wurin wankan nan na sāke haihuwa da kuma sabuntawan nan ta Ruhu Mai Tsarki, **6** wanda ya zubo mana a yalwace ta wurin Yesu Kiristi Mai Cetommu, **7** wannan fa domin an kubutar da mu ne ta wurin alherinsa, don mu zama magāda masu begen ga rai madawwami. (aiōnios g166) **8** Wannan magana tabbatacciya ce, ina kuma so ka nanata wadannan abubuwān kwarai, domin wafanda suka dogara ga Allah su himmantu ga aiki mai kyau. Wadannan abubuwān suna da kyau sosai suna kuma

da amfani ga kowane mutum. **9** Amma ka guji jayayyar banza da fididdigar asali da gardandami da fasface-fasface game da Doka, gama ba su da riba kuma aikin banza ne. **10** Ka gargade mutumin da yake kawo tsattsaguwa sau daya, ka kuma gargade shi sau na biyu. Bayan haka, kada wani abu yă hada ka da shi. **11** Ka dai san cewa irin mutumin nan ya taurare kuma mai zunubi ne; ya yanke wa kansa hukunci. **12** Da zarar na aika Artemas ko Tikikus zuwa wurinka, sai ka yi iyakacin kokarinka ka zo wurina a Nikofolis, domin na yanke shawara in ci damina a can. **13** Ka yi iyakacin kokarinka ka taimaki Zenas lauyan nan da Afollos a hanyarsu ka kuma tabbata ba su rasa kome ba. **14** Dole mutanenmu su koyi ba da kansu ga aikata abin da yake nagari, domin su iya biyan bukatunsu na yau da kullum kada kuma su yi rayuwar marar amfani. **15** Dukan wadanda suke tare da ni suna gaishe ka. Ka gaggai mini da masoyanmu, masu bangaskiya. Alheri yă kasance tare da ku duka.

Filemon

1 Bulus, dan kurkuku saboda Kiristi Yesu, da kuma Timoti dan'uwanmu, Zuwa ga Filemon kaunataccen abokinmu da kuma abokin aikinmu, **2** zuwa kuma ga Affiya'yar'uwarmu, zuwa kuma ga Arkiffus abokin famarmu, da zuwa kuma ga ikkilisiyar da take taruwa a gidanka. **3** Alheri da salama daga Allah Ubanmu da kuma Ubangiji Yesu Kiristi, su kasance tare da ku. **4** Kullum nakan gode wa Allahna sa'ad da nake tuna da kai cikin addu'o'ina, **5** domin ina jin labari bangaskiyarka cikin Ubangiji Yesu da kuma kaunarka da kake yi saboda dukani tsarkaka. **6** Ina addu'a ka zama mai kwazo cikin shaida bangaskiyarka, domin ka sami cikakken fahimta ta kowane abin da yake nagarin da muke da shi cikin Kiristi. **7** Kaunarka ta sa ni farin ciki kwarai ta kuma karfafa ni, domin kai, dan'uwa, ka wartsake zukatan tsarkaka. **8** Saboda haka, ko da yake cikin Kiristi ina iya yin karfin hali in umarce ka ka yi abin da ya kamata, **9** duk da haka ina rokonka saboda kauna, na fi so in roke ka, ni Bulus tsoho, a yanzu kuma ga ni dan sarka saboda Kiristi Yesu. **10** Ina rokonka saboda dana Onesimus, wanda ya zama dana yayinda nake cikin sarkoki. **11** Dā kam, ba shi da amfani a gare ka, amma yanzu ya zama da amfani a gare ka da kuma gare ni. **12** Ina aike shi yā koma gare ka, shi da yake zuciyata. **13** Na so in rike shi a wurina a madadinka domin yā taimake ni yayinda nake cikin sarkoki saboda bishara. **14** Sai dai ban so in yi kome ban da yardarka ba, domin kowane alherin da za ka yi, yā fito daga zuciyarka, ba na tilas ba. **15** Watakila abin da ya sa aka raba ka da shi na dan lokaci kankani shi ne don ka same shi da amfani (**αιόνιος γ166**) **16** ba kamar bawa kuma ba, sai dai fiye da bawa, a matsayin kaunataccen dan'uwa. Shi kaunatacce ne sosai a gare ni amma a gare ka ya ma fi zama kaunatacce, kamar mutum da kuma kamar dan'uwa a cikin Ubangiji. **17** Saboda haka in ka dauke ni a kan ni abokin tarayya ne, sai ka marabce shi kamar yadda za ka marabce ni. **18** In ya yi maka wani laifi ko kuma yana rike maka wani bashi, sai ka mai da shi a kaina. **19** Ni, Bulus, nake rubuta wannan da hannuna. Zan biya ka, kada ma a yi zancen ranka da kake rike mini bashi. **20** Ina fata, dan'uwa, zan sami amfani daga gare ka cikin Ubangiji; ka wartsake zuciyata cikin Kiristi. **21** Da tabbacin biyayyarka, ina rubuta maka, da sanin za ka yi fiye da abin da na ce. **22** Abu guda ya rage, ka shirya mini masauki, domin ina bege za a mayar da ni gare ku albarkacin addu'o'inku. **23** Efafaras, abokin tarayyata a kurkuku cikin Kiristi Yesu, yana gaishe ka. **24** Haka kuma Markus, Aristarkus, Demas da kuma Luka, abokan aikina. **25** Alherin Ubangiji Yesu Kiristi yā kasance da ruhunku.

Ibraniyawa

1 A dā Allah ya yi wa kakanni-kakanninmu magana ta bakin annabawa a lokuta dabam-dabam da kuma a hanyoyi iri-iri, **2** amma wadannan kwanaki a karshe ya yi magana da mu ta wurin 'Dansa, wanda ya nada magajin dukan abubuwa, wanda kuma ta wurinsa ya halicci duniya. (aiōn g165) **3**

Dan shi ne hasken daukakar Allah, shi ne kuma ainiih kamanninsa, yana rike da dukan abubuwa ta wurin kalmarsa mai iko. Bayan ya yi tsarkakewa don zunubai, sai ya zauna a hannun daman Madaukaki a sama. **4** Ta haka yake da fifiko a kai mala'iku kamar yadda sunan da ya gāda ya fi nasu fifiko. **5** Gama ga wane daga cikin mala'ikun Allah ya taba cewa, "Kai Dana ne; yau na zama Uba a gare ka"? Ko kuwa, "Zan zama Ubansa, shi kuma zai zama 'Dana'? **6** Haka kuma, sa'ad da Allah ya kawo danfarsa a duniya ya ce, "Bari dukan mala'ikun Allah su yi masa sujada." **7** Da yake magana game da mala'iku kuwa ya ce, "Ya mai da mala'ikunsa iska, bayinsa kuma harsunan wuta." **8** Amma game da Dan ya ce, "Kursiyinka, ya Allah, zai kasance har abada abadin, adalci kuma zai zama sandan mulkinka. (aiōn g165) **9** Ka kaunaci abin da yake daidai, ka kuma ki mugunta; saboda haka Allah, Allahnka, ya dora ka a bisan abokan zamanka, ta wurin shafan da ya yi mada da man farin ciki." **10** Ya kuma ce, "Tun da farko, ya Ubangiji, ka kafa tushen duniya, sammai kuma aikin hanniwanka ne. **11** Su zu su hallaka, amma kai kana nan; dukansu zu su tsufa kamar riga. **12** Za ka nade su kamar mayafi, kamar riga za su sauya. Amma kai ba za ka canja ba, shekarunka kuma ba za su taba karewa ba." **13** Ga wane daga cikin mala'iku Allah ya taba cewa, "Zauna a hannun damana, sai na sa abokan gābanka su zama matashin sawunka"? **14** Ashe, dukan mala'iku ba ruhohi masu hidima ba ne da aka aika don su yi wa wadanda za su gāji ceto hidima?

2 Dole mu kara mai da hankali sosai ga abubuwana da muka ji, don kada mu kauce. **2** Gama in sakon da aka fadi ta bakin mala'iku ya zama tabbatacce, kuma kowane keta umarni da rashin biyayya suka karbi sakamakonsu da ya dace, **3** haya za mu tsira in muka kyale irin wannan babban ceto? Wannan ceto, wanda Ubangiji ne ya fara sanar, aka kuma tabbatar mana ta bakin wadanda suka ji shi. **4** Allah shi ma ya shaida ta wurin alamu, abubuwana banmamaki da mu'ujizai iri-iri, da kuma baye-bayan Ruhu Mai Tsarki da aka rarraba bisa ga nufinsa. **5** Ba ga mala'iku ba ne ya sa su yi mulkin duniya mai zuwa, wanda muke magana a kai ba. **6** Amma akwai wani wurin da wani ya shaida cewa, "Mene ne mutum, da kake tuna da shi, dān mutum da kake kula da shi?" **7** Ka sa shi kasa kadān da darajar mala'iku; ka nadā shi

da daukaka da girma, **8** ka kuma sa kome a karkashin kafafunsa." Ta wurin sa kome a karkashinsa, Allah bai bar wani abu da bai sa a karkashinsa ba. Duk da haka a yanzu ba mu ga kowane abu a karkashinsa ba. **9** Sai dai muna ganin Yesu, wanda aka mai da shi kasa kadān da darajar mala'iku, yanzu kuwa an nadā shi da daukaka da girma domin yā sha wahalar mutuwa, domin ta wurin alherin Allah yā dandana mutuwa saboda kowa. **10** Ta wurin kawo'ya'ya masu yawa zuwa ga daukaka, ya dace cewa Allah, wanda dominisa da kuma ta wurinsa ne kome yake kasancewa, ya sa tushen cetonsu yā zama cikakke ta wurin shan wahala. **11** Da shi wanda yake tsarkake mutane da kuma su wadanda ake tsarkakewa duk'yan iyali daya ne. Saboda haka Yesu ba ya kunyan kiransu'yan'uwansa. **12** Ya ce, "Zan sanar da sunanka ga'yan'uwana; a gabon jama'a zan rera yabonka." **13** Har wa yau ya ce, "Zan dogara gare shi." Ya kuma ce, "Ga ni, da'ya'yan da Allah ya ba ni." **14** Da yake'ya'yan suna da nama da jini, shi ma sai ya dfauki kamanninsu na mutum domin ta wurin mutuwsa yā hallaka wanda yake rike da ikon mutuwa, wato, Iblis **15** ya kuma'yantar da wadanda dukan rayuwarsu tsoroni mutuwa ya rike su cikin bauta. **16** Gama tabbatacce ba mala'iku ne ya taimaka ba, sai dai zuriyar Ibrahim. **17** Saboda wannan dole a mai da shi kamar'yan'uwansa ta kowace hanya, domin yā zama babban firist mai aminci da mai jinkai cikin hidima ga Allah, yā kuma mika hadayar sulhu saboda zunuban mutane. **18** Domin shi kansa ya sha wahala sa'ad da aka gwada shi, yana iya taimakon wadanda ake yi wa gwaji.

3 Saboda haka, yan'uwa tsarkaka, wadanda suke da rabo a kirānan na sama, ku kafa tunaninku a kan Yesu, manzo da kuma babban firist wanda muke shaidawa. **2** Ya yi aminci ga wanda ya nadā shi, kamar yadda Musa ya yi aminci ga dukan gidan Allah. **3** An ga Yesu ya cancanci girma fiye da Musa, kamar yadda mai ginin gida ya fi gidan daraja. **4** Gama kowane gida yana da wanda ya gina shi, amma magin dukan abu Allah ne. **5** Musa ya yi aminci a matsayin bawa cikin dukan gidan Allah, yana ba da shaida a kan abubuwana da za a fada nan gaba. **6** Amma Kiristi mai aminci ne kamar da a gidan Allah. Mu kuwa gidansa ne, in muka tsaya gabannu gadi da kuma begen da muke takama a kai. **7** Kamar dai yadda Ruhu Mai Tsarki ya ce, "Yau, in kuka ji murrysar, **8** kada ku taurare zukatanku, yadda kuka yi a tawayen nan, a lokacin gwaji a hamada, **9** inda kakanninku suka gwada ni, suka kuma gwada ni, ko da yake a cikin shekaru arba'in sun ga abin da na yi. **10** Shi ya sa na yi fushi da wangan zamani, na kuma ce, 'Kullum zukatansu a karkace suke, ba su kuma san hanyoyina ba.' **11** Saboda haka na yi rantsuwa a cikin fushina, 'Ba za su taba shiga hutuna ba.'" **12** Ku lura fa, yan'uwa, cewa kada waninku yā kasance

da zuciya mai zunubi marar bangaskiya da takan juye daga bin Allah mai rai. **13** Sai dai ku karfafa juna kulum, muddin akwai lokacin da ana ce da shi Yau, don kada waninku yā zama mai taurin zuciya ta wurin rudun zunubi. **14** Mu masu tarayya ne da Kiristi idan mun riķe bangaskiyarmu da karfi daga farko har zuwa Karshe. **15** Kamar yadda aka fada cewa, “Yau, in kuka ji muryarsa, kada ku taurare zukatanku kamar yadda kuka yi a tawayen nan.” **16**

Su wane ne suka ji suka kuma yi tawaye? Ba su ne duk wadanda Musa ya bi da su daga Masar ba? **17** Da su wane ne kuwa ya yi fushi har shekaru arba'in? Ba da wadanda suka yi zunubi, wadanda suka mutu a hamada ba? **18** Kuma ga su wane ne Allah ya rantse cewa ba za su taba shiga hutunsa ba, in ba ga marasa biyayyan nan ba? **19** Saboda haka mun ga cewa ba su iya shiga ba, saboda rashin bangaskiyarsu ne.

4 Saboda haka, da yake alkawarin shiga hutunsa yana nan har yanzu, sai mu yi hankali kada waninku yā kāsa shiga. **2** Gama mu ma mun ji an yi mana wa'azin bishara, kamar yadda su ma suka ji; sai dai sakon da suka ji ba tā amfane su ba, domin wadanda suka ji ba su karbe shi da bangaskiya ba. **3** Mu kam da muka gaskata mu ne muka shiga wannan hutu, kamar yadda Allah ya ce, “Saboda haka na yi rantsuwa cikin fushina, ‘Ba za su taba shiga hutuna ba.’” Allah ya fada haka ko da yake ya riga ya kammala aikinsa tun halittar duniya. **4** Gama a wani wuri ya yi magana a kan rana ta bakwai cikin wadannan kalmomi, “A rana ta bakwai kuwa Allah ya huta daga dukan aikinsa.” **5** Haka kuma a nassim nan ya ce, “Ba za su taba shiga hutuna ba.” **6** Har yanzu dai da sauran dama domin wadansu su shiga, su kuwa wadanda aka fara yi wa albishirin nan sun kāsa shiga saboda rashin biyayya. **7** Saboda haka Allah ya sāke sa wata rana, yana kiranta Yau, bayan wani dogon lokaci Allah ya yi magana ta bakin Dawuda, yadda aka riga aka fada, “Yau, in kuka ji muryarsa, kada ku taurare zukatanku.” **8** Gama da a ce Yoshuwa ya ba su hutu, da Allah bai yi magana daga baya a kan wata rana dabam ba. **9** Har yanzu, akwai wani hutun Asabbacin da ya rage domin mutanen Allah; **10** gama duk wanda ya shiga hutun Allah, shi ma yakan huta daga nasa aiki, kamar yadda Allah ya huta daga nasa. **11** Saboda haka, bari mu yi iyakacin kokarinmu mu shiga wannan hutu, don kada wani yā kāsa ta wurin bin gurbinsu na rashin biyayya. **12** Maganar Allah tana da rai, tana kuma da karfin aiki. Ta fi kowane takobi mai baki biyu kaifi. Maganarsa takan ratsa har cikiciki, tana raba rai da ruhu, gabobi da kuma bargon kashi; har sai ta tone ainihi wane ne muke. **13** Babu wani abu cikin dukan halittar da yake boye daga fuskar Allah. Kowane abu a bude yake yana kuma a shimpide a idanun wanda dole mu ba da lissafi a gare shi. **14** Saboda haka, da yake muna da babban

firist mai girma wanda ya ratsa sama, Yesu Dan Allah, bari mu riķe bangaskiyan nan wadda muke shaidawa da karfi. **15** Gama babban firist da muke da shi ba marar juyayin kāsawarmu ba ne, amma muna da wanda aka gwada ta kowace hanya, kamar dai yadda akan yi mana, duk da haka bai yi zunubi ba. **16** Saboda haka sai mu matso kusa da kursiyan alheri da karfi zuciya, don mu sami jinkai mu kuma sami alherin da zai taimake mu a lokacin bukata.

5 Akan zabi kowane babban firist daga cikin mutane ne, akan kuma nadafshi domin yā wakilce su a kan al'amuran Allah, domin yā miķa kyautai da hadayu saboda zunubai. **2** Da yake babban firist din mai kāsawa ne, yana iya bin da jahilai da kuma wadanda suka kauce hanya, a hankali. **3** Shi ya sa dole yā miķa hadayu domin zunubansa, da kuma domin zunuban mutane. **4** Ba wanda yakan kai kansa a wannan matsayi mai girma; sai ko Allah ya kira shi, kamar yadda aka yi wa Haruna. **5** Haka ma Kiristi bai kai kansa neman daukaka na zama babban firist ba. Allah ne dai ya ce masa, “Kai Dana ne; yau na zama Uba a gare ka.” **6** Ya kuma ya ce a wani wuri, “Kai firist ne na har abada, bisa ga tsarin Melkizedek.” (*aiōn g165*) **7** A lokacin da Yesu ya yi rayuwa a duniya, ya yi addu'o'i da roke-roke tare da kuka mai zafi da kuma hawaye ga wannan wanda yake da ikon cetonasa daga mutuwa, aka kuwa ji shi saboda tsananin bangirman da ya yi. **8** Ko da yake shi da ne, ya yi biyayya ta wurin shan wahala **9** kuma da aka mai da shi cikakte, sai ya zama hanyar samun madawwamin ceto ga dukan wadanda suke masa biyayya. (*aiōnios g166*) **10** Allah kuwa ya nadafshi yā zama babban firist, bisa ga tsarin Melkizedek. **11** Muna da abubuwu masu yawa da za mu fada game da wannan batu, sai dai yana da wuya a bayyana, da yake ba ku da saurin ganewa. **12** Gaskiya, a yanzu ya kamata a ce kun zama malamai, sai ga shi kuna bukatar wani yā sāke koya muku abubuwu masu sauksi game da abin da Allah ya fada. Kuna bukatar madara, ba abinci mai kauri ba! **13** Duk wanda yake rayuwa a kan madara, shi kamar jariri ne har yanzu, kuma bai san ainihi mene ne ya dace ba. **14** Amma abinci mai kauri na balagaggū ne, wadanda suka hori kansu don su bambanta tsakanin nagarta da mugunta.

6 Dole mu yi kokarin zama balagaggū mu kuma fara tunani game da abubuwu da suka fi koyarwan nan mai sauksi game da Kiristi. Bai kamata mu ci gaba da magana game da me ya sa dole mu juye daga ayyukan da suke kawo mutuwa da kuma me ya sa za mu kasance da bangaskiya a cikin Allah ba. **2** Kuma bai kamata mu ci gaba da koyar da umarnai game da baftisma, dibiya hannuwa, tashin matattu, da kuma madawwamin hukunci ba. (*aiōnios g166*) **3** Da yardar Allah, za mu ci gaba ga karin ganewa. **4**

Wadanda suka taba samun haske, wadanda suka na ganima! 5 Yanzu doka ta umarci zuriyar Lawi dandana kyauta ta sama, wadanda suka sami rabo wadanda suka zama firistoci su karbi kashi daya bisa cikin Ruhu Mai Tsarki, 5 wadanda suka dandana dadin maganar Allah da kuma ikokin zamani mai zuwa, (aiōn g165) 6 ba ya yiwuwa a sāke kawo su ga tuba in suka kuce, domin suna sāke gicciye 'Dan Allah ke nan suna kuma kunyata shi a gaban jama'a. 7 Kasar da take shan ruwan sama da yake fādī a kanta kullum da kuma take ba da hatsin da yake gaba shi yake sa wa na baya albarka. 8 Firistoci ake da amfani ga wadanda ake noma dominisu, takan ba wa kashi daya bisa goma na abin da mutane suke sami albarkar Allah. 9 Amma kasar da take ba da kaya da sarka&kiya ba ta da amfani tana kuma cikin hatsarin la'ana. A karshe za a kone ta. 10 Abokaina, ko da yake muna irin maganan nan, mun tabbata kuna yi abubuwnan masu kyau da wadanda suka sami ceto suke yi. 11 Allah ba marar adalci ba ne. 12 Ba ma so ku kowannenku yā nuna kwazon nan har zuwa karshe, cikakke ba. Saboda akwai bukata wani firist kamar domin ku tabbatar da begenku. 13 Babu wanda ya fi Allah, saboda haka sa'ad da ya yi alkawari ga Ibrahim, sai ya rantse zama masu kyuya, sai dai ku yi koyi da wadanda ta wurin bangaskiya da hakuri suka gājī abin da aka yi alkawari. 14 cewa, "Tabbatacce zan albarkace ka in kuma ba ka zuriya mai yawa." 15 Haka kuwa bayan Ibrahim ya jira da hakuri, sai ya karbi abin takan tabbatar da abin da aka fađa ta kuma kawo 16 In mutane za su yi rantsuwa magādan abin da aka yi alkawari, sai ya tabbatar da shi da rantsuwa. 17 Saboda haka da Allah ya so yā bayyana nufinsa marar canjawa a sarari ga mu rike begen nan da yake gabanimu. 18 Allah ba ya karya! Haka ma alkawuransa da rantsuwsa abubuwa biyu ne da ba a iya canjawa. Mun gudu zuwa wurin Allah domin kāriya. Ya kamata alkawuransa su karfafawa sosai ya dāukui matsayinta. Ta haka kuma muka matso kusa da Allah. 19 Muna da wannan bege kamar anka na rai, kafaffe da kuma tabbatacce. Yana shiga tsattsarkan wuri na can ciki a bayan labule, 20 inda Yesu, wanda ya sha gabanimu, ta wurin rantsuwar da Allah ya yi da ya ce masa, ya shiga a madadinmu. Ya zama babban firist na har abada, bisa ga tsarin Melkizedek. (aiōn g165)

na ganima! 5 Yanzu doka ta umarci zuriyar Lawi wadanda suka zama firistoci su karbi kashi daya bisa goma daga wurin mutane, wato,'yan'uwansu, ko da yake'yan'uwansu zuriyar Ibrahim ne. 6 Ko da yake Melkizedek ba daga zuriyar Lawi ba ne, duk da haka Ibrahim ya ba shi kashi daya bisa goma na abin da yake da shi, Melkizedek kuwa ya sa masa albarka, 7 Kowa ya sani cewa na gaba shi yake sa wa na baya albarka. 8 Firistoci ake da amfani ga wadanda ake noma dominisu, takan ba wa kashi daya bisa goma na abin da mutane suke samu. Amma dukan firistoci sukan mutu, sai dai Melkizedek, kuma nassi ya ce yana da rai. 9 Ana ma iya cewa zuriyar Lawi, mai karbar kashi daya bisa goma daga mutane, ya ba da kashi daya bisa goma ta wurin Ibrahim, 10 wannan ya kasance haka domin an haifi Lawi daga baya a iyulin Ibrahim wanda ya ba wa Melkizedek kashi daya bisa goma. 11 Ko da yake Dokar Musa ta ce dole firistoci su kasance zuriyar Lawi, wadannan firistoci ba su iya sa wani yā zama domin ku zo, a maimakon wani daga iyulin Haruna. 12 Gama in aka canja yadda ake zāban firist, Melkizedek ya zo, a maimakon wani daga iyulin bagade. 13 Mutumiin da muke dole a canja Dokar ita ma. 14 Kowa ya san cewa Ubangijinnu ya fito ne daga zuriyar Yahuda ne, kuma Musa bai taba ce bayan Ibrahim ya jira da hakuri, sai ya karbi abin firistoci za su fito daga wannan kabila ba. 15 Canjin da aka yi alkawari. 16 In mutane za su yi rantsuwa nan a Dokar Allah ya kara fitowa fili da wani firist sukan yi haka da wanda ya fi su ne, rantsuwar kuwa dabam wanda yake kamar Melkizedek ya bayyana. takan tabbatar da abin da aka fađa ta kuma kawo 17 Gama nassi ya ce, "Kai firist ne na har abada, bisa ga tsarin Melkizedek." (aiōn g165) 18 Ta haka aka kawar da ka'ida marar karfi da kuma marar amfani 19 (gama doka ba tā mai da wani abu cikakte ba), yanzu kuwa bege mafi kyau yi haka ba. Wadansu sun zama firistoci ba tare da wata rantsuwa ba, 21 shi wannan ya zama firist ta wurin rantsuwar da Allah ya yi da ya ce masa, "Ubangiji ya rantse, ba kuwa zai canja zuciyrasa ba, 'Kai firist ne na har abada.'" (aiōn g165) 22 Saboda wannan rantsuwa, Yesu ya zama tabbacin alkawari mafi kyau. 23 To, akwai wadannan firistoci da yawa, da yake mutuwa ta hana su cin gaba da aikin zaman firist; 24 amma Yesu ba zai mutu ba, don haka zai zama firist har abada. (aiōn g165) 25 Saboda haka ya iya da ceto gaba daya ga masu zuwa wurin Allah ta wurinsa, gama kullum a raye yake saboda yā yi roko dominisu. 26 Irin wannan babban firist ne muke bukata, shi mai tsarki ne, marar aibi, mai tsabta, ba kamar mu masu zunubi ba sam. An dāukaka shi fiye da kome a sama. 27 Ba ya bukata yā yi ta miķa hadayu kowace rana saboda zunubansa,

7 Wannan Melkizedek sarkin Salem ne da kuma firist na Allah Mafi Daukaka. Shi ne ya sadu da Ibrahim ya albarkace shi sa'ad da Ibrahim ya dawowa daga cin nasara a bisa sarakuna, 2 Ibrahim kuwa ya ba shi kashi daya bisa goma na kome. Ma'anar sunan Melkizedek ita ce, "sarkin adalci." Amma da yake Salem yana nufin "salama," shi kuma "Sarkin salama" ne. 3 Ba shi da mahaifi ko mahaifiya, ba shi da asali, ba shi da farko ko karshe, shi dai kamar 'Dan Allah ne kuma firist ne har abada. 4 Ku dubi irin girman da Melkizedek mana. Ko kakanmu Ibrahim ma ya ba shi kashi daya bisa goma

sa'an nan saboda zunuban mutane kamar sauran firistoci. Ya mika hadaya sau daya tak, sa'ad da ya mika kansa. **28** Gama doka takan nađa babban firist a cikin mutane masu käsawa; amma rantsuwar da ta zo bayan dokar, ta nađa Dan, wanda aka mai da shi cikakke har abada. (aiōn g165)

8 Abin da muke magana a nan shi ne, muna da irin wannan babban firist, wanda ya zauna a hannun dama na kursiyin Madaukaki a sama, **2** wanda yake hidima a cikin wuri mai tsarki, tabanakul na gaskiya wanda Ubangiji ne ya kafa, ba mutum ba. **3** Da yake dole kowane babban firist da aka nađa yā mika baye-baye da hadayu, haka ma wannan ya bukaci yā kasance da abin da zai mīka. **4** Da a ce yana a duniya ne, da bai zama firist ba, domin a nan akwai mutanen da doka ta nadā don su mīka baye-baye. **5** Suna hidima a cikin tsattsarkan wuri wanda yake hoto da kuma siffar abin da yake cikin sama. Shi ya sa aka gargađi Musa sa'ad da yana dab da gina tabanakul cewa, "Ka lura fa, ka yi kome daidai bisa ga zānen da aka nuna maka a kan dutsen." **6** Amma hidimar da Yesu ya karba tana da fifiko a kan tasu, kamar yadda alkawarin da shi ne yake matsakanci ya fi na dā fifiko nesa, an kuma kafa shi a kan alkawura mafi kyau. **7** Gama da a ce alkawari na fari ba shi da wani laifi, da ba sai an sāke neman wani ba. **8** Amma Allah ya sami mutane da laifi ya ce, "Ina gaya muku lokaci yana zuwa, sa'ad da zan yi sabon alkawari da gidan Isra'il da kuma gidan Yahuda. **9** Ba zai zama kamar irin alkawarin da na yi da kakanni-kakanninsu sa'ad da na kama hannunsu don in fitar da su daga Masar ba, domin ba su yi aminci da alkawarina ba, sai na juya musu baya, in ji Ubangiji. **10** Wannan shi ne alkawarin da zan yi da gidan Isra'il, bayan lokacin nan, in ji Ubangiji. Zan sa dokokina a cikin zukatansu, in kuma rubuta su a kan zukatansu. Zan zama Allahnsu, su kuwa zu su zama mutanena. **11** Mutum ba zai kara koya wa maķwabcinsa ba, balle mutum yā ce wa dan'uwanisa, 'Ka san Ubangiji,' domin dukansu za su san ni, daga karaminsu zuwa babba. **12** Gama zan gafarta muguntarsu ba zan kuma kara tuna da zunubansu ba." **13** Ta wurin kira wannan alkawari "sabo," ya mai da na farin tsoho ke nan; abin da yake tsoho yana kuma dada tsufa, zai shude nan ba da dadewa ba.

9 Alkawarin farko ya kunshi ka'idodi don sujada da kuma tsattsarkan wuri a duniya. **2** An kafa tabanakul. A cikin dakinsa na farko akwai wurin ajiye fitila, tebur da kuma kebaōben burodi; an kira wannan Wuri Mai Tsarki. **3** Sa'an nan akwai labule, kuma a bayan labulen akwai daki na biyuu da ake kira Wuri Mafi Tsarki, **4** wanda yake da bagaden zinariya na turare da kuma akwatin alkawarin da aka dalaye da zinariya. A cikin akwatin alkawarin akwai tulun

zinariya mai Manna a ciki, sandan Haruna wanda ya yi toho, da kuma allunan dutsen alkawari. **5** A bisa akwatin alkawarin kuwa akwai kerubobi na Daukaka, wadanda suka inuwantar da murfin kafara da fikafikansu. Sai dai ba za mu tattauna wadannan abubuwa dalla-dalla a yanzu ba. **6** Sa'ad da aka shirya kome haka, sai firistoci suka shiga kullum cikin daki na waje don su yi hidimarsu. **7** Amma babban firist ne kadai yakan shiga daki na ciki-ciki, sau daya tak a shekara, kuma sai da jini, wanda yakan mīka domin zunubansa da kuma domin zunuban da mutane suka yi a cikin rashin sani. **8** Ta haka Ruhu Mai Tsarki ya nuna cewa ba a riga an bayyana hanyar shiga Wuri Mafi Tsarki ba tukuna, muddin tabanakul na fari yana nan tsaye. **9** Wannan ma yana da ma'ana wa mutane a yau. Ya nuna cewa ba za mu iya wanke lamirinmu ta wurin mīka baye-baye da hadayu ba. **10** Wadannan ka'idodi sun shafi sha'anin abinci da abin sha ne kawai da kuma ka'idodi tsarkake kanmu. Dokoki game da abubuwa na waje da ake amfani da su za su kasance ne sai lokacin ya yi da za a kawo abu mafi kyau. **11** Sa'ad da Kiristi ya zo a matsayin babban firist na kyawawan abubuwan da suka riga suka kasance a nan, ya bi ta cikin tabanakul mafi girma da kuma mafi cikakke wanda ba mutum ne ya yi ba, wato, ba na wannan halitta ba. **12** Bai shiga ta wurin jinin awaki da na maruka ba; amma ya shiga Wuri Mafi Tsarki sau daya tak ta wurin jininsa, bayan ya samo madawwamiyar fansa. (aiōnios g166) **13** In har akan yayyafa jinin awaki da na bijimai da kuma tokar karsnar a kan wadanda suke marasa tsabta bisa ga al'ada, a tsarkake su yadda za su zama masu tsabta a waje, **14** balle jinin Kiristi, wanda ta wurin Ruhu madawwami ya mīka kansa marar aibi ga Allah, ai, zai tsabtacce lamirinmu daga ayyukan da suke kai ga mutuwa, don mu bauta wa Allah mai rai! (aiōnios g166) **15** Saboda haka Kiristi shi ne matsakancin sabon alkawari, don wadanda aka kira su sami madawwamin gādon da aka yi alkawari, yanzu da ya mutu a matsayin mai fansa don yā'yantar da su daga zunuban da aka aikata a karkashin alkawari na farko. (aiōnios g166) **16** Sa'ad da wani ya yi alkawari game da gādonsa, dole a tabbatar da mutuwar wanda ya yi ta, **17** domin alkawarin gādo yana aiki ne kawai bayan mai yinsa ya mutu, ba ya taba aiki yayinda mai yinsa yana da rai. **18** Shi ya sa alkawari na farko bai fara aiki ba sai da aka Zub da jini. **19** Sa'ad da Musa ya sanar wa dukan mutane kowane umarni na doka, sai ya fauki jinin maruka tare da ruwa, jan ulu da kuma rassan hizzob, ya yayyafa a kan nadaddeñ littafin da kuma a kan dukan mutanen. **20** Ya ce, "Wannan shi ne jinin alkawarin da Allah ya umarce ku ku kiyaye." **21** Ta haka ya yayyafa jinin a kan tabanakul da kuma a kan dukan kayayakin da ake amfani da su don yin hidima. **22** Tabbatacce, doka ta bukaci a

tsabtacce kusa kowane abu da jini, kuma in ba tare a tsarkake su ta wurin wadannan ka'idodi. Amma dole a tsarkake ainihin abubuwa na sama da wani abu mafi kyau. **24** Gama Kiristi bai shiga wani wuri tsattsarka da mutum ya yi ba, wanda yake hoto ne kawai na gaskataccen, a'a sama kanta ya shiga, domin yā bayyana a gabon zatin Allah a yanzu saboda mu. **25** Bai kuwa shiga sama domin yā yi ta mika kansa a kai a kai, yadda babban firist yake shiga Wuri Mafi Tsarki kowace shekara da jinin da ba nasa ba. **26** Da a ce haka ne, ai, da Kiristi ya sha wahala sau da yawa tun halittar duniya. Amma yanzu ya bayyana sau daya tak a Karshen zamanai domin yā kawar da zunubi ta wurin mika kansa hadaya. (**aiōn g165**) **27** Kamar dai yadda aka faddara wa mutum yā mutu sau daya, bayan haka kuma sai shari'a, **28** haka aka mika Kiristi hadaya sau daya domin yā dauke zunuban mutane masu yawa; zai kuma bayyana sau na biyu, ba don yā dauki zunubi ba, sai dai don yā kawo ceto ga wadanda suke jiransa.

10 Dokar, inuwa ce kawai ta kyawawan abubuwa masu zuwa, wannan inuwar ba ita ce ainihin abubuan ba ne. Saboda haka ba za tā taba mai da masu matsowa kusa don yin sujada cikakku ta wurin irin hadayun da ake maimaitawa ba fasawa shekara-shekara ba. **2** Da a ce za tā iya, da ba su daina mika hadayu ba? Ai, da an riga an tsabtacce masu yin sujada sau daya tak, da kuma ba za su kara damuwa da zunubansu ba. **3** Amma wadancan hadayu abin tunawa da zunubai ne na kowace shekara, **4** domin ba zai taba yiwiwu jinin bijimai da na awaki yā kawar da zunubai ba. **5** Saboda haka, sa'ad da Kiristi ya shigo duniya ya ce, "Hadaya da sadaka kam ba ka so, sai dai ka tanadar mini jiki; **6** hadayun konawa da kuma hadayun zunubi ba ka ji dadin. **7** Sai na ce, 'Ga ni nan, a rubuce yake cikin nadadden littafi na zo in aikata nufinka, ya Allah.'" **8** Da farko ya ce, "Hadayu da sadakoki, hadayun konawa da hadayun zunubi ba ka so, ba ka kuwa jin dadinsu" (ko da yake doka ta bukaci a yi su). **9** Sa'an nan ya ce, "Ga ni nan, na zo in aikata nufinka." Ya kawar da na farkon domin yā kafa na biyun. **10** Kuma bisa ga wannan nufi, aka mai da mu masu tsarki ta wurin mika hadaya jikin Yesu Kiristi sau daya tak. **11** Kowace rana kowane firist yakan tsaya yin hidimar ibadarsa; sau da sau yakan mika hadayu iri daya, wadanda ba za su taba kawar da zunubai ba. **12** Amma da Kiristi ya mika hadaya daya ta dukan lokaci saboda zunubai, sai ya zauna a hannun dama na Allah. **13** Tun daga lokacin nan yana jira a mai da abokan gābansia matashin kafafunsa, **14** gama ta wurin hadayan nan guda daya ya kammala har abada wadanda ake tsarkake. **15** Ruhu Mai Tsarki ma ya yi mana shaida game da wannan. Da farko ya ce, **16** "Wannan shi ne

alkawarin da zan yi da su bayan wannan lokaci, in ji da Zub da jini ba babu gafara. **23** Wadannan abubuwa hotuna ne kawai na abin da yake a sama, dole kuma rubuta su a kan zukatansu." **17** Sai ya kara da cewa, "Zunubansu da kurakuransu ba zan kara tunawa da su ba." **18** In an gafarta zunubai, babu sauran bukatar mika hadaya. **19** Saboda haka, 'yan'uwa, da yake muna da wannan tabbacci na shiga Wuri Mafi Tsarki ta wurin jinin Yesu, **20** ta wurin sabuwa, rayayyiyan hanya kuma wadda aka bude mana ta labulen nan, wato, jikinsa, **21** da yake kuma muna da babban firist mai mulkin gidan Allah, **22** bari mu matso kusa da Allah da zuciya mai gaskiya da kuma cikakken tabbacci mai zuwa ta wurin bangaskiya. Bari mu bar zukatan da tsabta, lamirinmu babu mugunta, da kuma jikunanmu a wanke da ruwa. **23** Bari mu tsaya da karfi a kan ga begen da muka ce namu ne, gama shi da ya yi alkawarin, mai aminci ne. **24** Bari kuma mu yi tunani a kan yadda za mu gargadé juna ga kauna da kuma ayyuka nagari. **25** Kada mu daina taruwa kamar yadda wadansu suka saba, sai dai mu karfafa juna, tun ba ma da kuka ga Ranan nan tana kusatowa ba. **26** Ba wata hadayar da za a yi don mutanen da suka yanke shawara su yi ci gaba da yin zunubi da gangan bayan sun sami sanin gaskiya. **27** A maimakon haka za su kasance da babban fargabar hukunci da kuma ta kunar wuta wadda za tā cinye abokan gāban Allah. **28** Duk wanda ya ki ya kiyyate dokar Musa akan kashe shi ba tausayi, a kan shaidar mutum biyu ko uku. **29** Wane irin hukunci mai tsanani ne kuke tsammani zai dace da mutumin da ya nuna rāshin bangirma ga Dan Allah, wanda ya yi banza da jinin nan na alkawarin da ya tsarkake shi, wanda kuma ya zargi Ruhun alheri? **30** Gama mun san shi, wannan wanda ya ce, "Ramuwa tawa ce; zan rama," da kuma, "Ubangiji zai yi wa mutanensa hukunci." **31** Abu mai matukar bantsoro ne a fāda cikin hannuwan Allah mai rai. **32** Ku tuna da kwanakin nan da suka wuce bayan kun sami haske, sa'ad da kuka tsaya daram a tsananiin shan wahala. **33** Wani lokaci a fili an tsananta muku aka kuma zage ku aka kuma tsananta muku; a wani lokaci kuma kuka tsaya tare da wadanda aka yi musu haka. **34** Kuka ji tausayin wadanda suke cikin kurkuku, da farin ciki kuma kuka yarda ku rabu da dukiyar da aka kwace muku, domin ku kanku kun san cewa kuna da madawwamiyar dukiya mafi kyau. **35** Saboda haka kada ku yar da tabbacinku; za a sāka muku a yalwace. **36** Kuna bukata ku jimre don sa'ad da kuka aikata nufin Allah, za ku karbi abin da ya yi alkawari. **37** Gama, "A cikin dan lokaci kadaf, mai zuwan nan zai zo ba kuwa zai yi jinkiri ba. **38** Amma, "Mai adalcina zai rayu ta wurin bangaskiya. In kuwa ya ja da baya, ba zan ji dadinsa ba." **39** Amma mu ba na wadanda suke ja da baya, su kuma hallaka ba ne, amma na wadanda suka gaskata, suka kuma sami ceto ne.

11 Bangaskiya ita ce kasance tabbacin abin da muke bege a kai da kuma tabbatar da abin da ba mu gani ba. **2** Abin da aka yabi kakanni na dā a kai ke nan. **3** Ta wurin bangaskiya ne muka fahimci cewa an halicci duniya bisa ga umarnin Allah, saboda an halicce abin da ake gani daga abin da ba a gani. (**aīōn g165**) **4** Ta wurin bangaskiya Habila ya miķa wa Allah hadayar da ta fi wadda Kayinu ya miķa. Ta wurin bangaskiya aka yabe shi cewa shi mai adalci ne, sa'ad da Allah ya yi magana mai kyau game da bayarwarsa. Ta wurin bangaskiya kuma har yanzu yana magana, ko da yake ya riga ya mutu. **5** Ta wurin bangaskiya ne aka dauki Enok daga wannan rayuwa, ta haka bai dandana mutuwa ba; ba a kuwa same shi ba, domin Allah ya daukee shi. Gama kafin a daukee shi, an yabe shi a kan ya gamshi Allah. **6** In ba tare da bangaskiya ba kuwa, ba ya yiwuwa a gamshi Allah, domin duk mai zuwa wurin Allah dole yā gaskata cewa yana nan, kuma shi ne yakan sāka wa wadanda suke nemansa da gaske. **7** Ta wurin bangaskiya Nuhu, sa'ad da aka yi masa gargadī a kan abubuwān da ba a gani ba tukuna, a cikin tsoro mai tsarki ya sassaka jirgi don ceton iyalinsa. Ta wurin bangaskiyarsa ya hukunta duniya ya kuma zama magajin adalcin da ake samu ta wurin bangaskiya. **8** Ta wurin bangaskiya ne Ibrahim, sa'ad da aka kira shi ya fita zuwa wata kasar da zai karbi gādō daga baya, ya kuwa yi biyaya ya tafi, ko da yake bai san inda za shi ba. **9** Ta wurin bangaskiya ya yi zama a kasar da aka yi masa alkawari kamar bako a baķuwar kasa; ya zauna a tentuna, haka ma Ishaku da Yaķub, wadanda su ma magādan alkawarin nan ne tare da shi. **10** Gama yanu zuba ido ga birnin nan mai tushe, wanda mai zānen gininsa da kuma mai gininsa Allah ne. **11** Ta wurin bangaskiya Ibrahim, ko da yake shekarunsa sun wuce, Saratu kanta kuma bakarriya ce ya iya zama mahaffi domin ya amince cewa shi wanda ya yi alkawarin mai aminci ne. **12** Saboda haka, daga mutum daya, wanda dā shi ma da matacce kusan daya ne, zuriya masu yawa suka fito kamar taurari a sararin sama da kuma kamar yashin da ba a iya kirgawa a baki teku. **13** Duk mutanen suna cikin bangaskiya sa'ad da suka mutu. Ba su kuwa karbi abubuwān da aki ya alkawari ba; sun dai hango su suka kuma marabce su daga nesa. Suka kuma amince cewa su baki ne, bare kuma a duniya. **14** Mutanen masu fadin irin abubuwān sun sun nuna cewa suna neman kasar da take tasu. **15** Da a ce suna tunanin kasar da suka bari a baya, da sun riga sun sami damar komawa. **16** A maimako, suna marmarim wata kasa mafi kyau, ta sama. Saboda haka Allah ba ya kunya a kira shi Allahnsu, domin ya riga ya shirya musu birni. **17** Ta wurin bangaskiya Ibrahim, sa'ad da Allah ya gwada shi, sai ya miķa Ishaku hadaya. Shi da ya karbi alkawaran ya yi shirin miķa makadaicin dansas, **18** ko da yake Allah ya ce masa, "Ta wurin Ishaku ne za a lissafta zuriyarka." **19** Ibrahim ya yi tunani cewa Allah yana iya tā da matattu, a misalce kuwa, ya sāke karban Ishaku daga matattu. **20** Ta wurin bangaskiya ne Ishaku ya albarkaci Yakub da Isuwa game da nan gabansu. **21** Ta wurin bangaskiya ne Yakub, sa'ad da yake bakin mutuwa, ya albarkaci kowane dan Yusuf, ya kuma yi sujada yayinda yake jingine a kan sandansa. **22** Ta wurin bangaskiya ne Yusuf, sa'ad da kwanakinsa suka yi kusan karewa, ya yi magana game da fitowar Isra'ilawa daga Masar ya kuma ba da umarni game da kasusuwansa. **23** Ta wurin bangaskiya ne iyayen Musa suka boye shi har wata uku bayan haihuwarsa, domin sun ga cewa shi ba kamar sauran yara ba ne, ba su kuwa ji tsoron umarnin sarki ba. **24** Ta wurin bangaskiya ne Musa, sa'ad da ya yi girma, ya ki a kira shi dan diyar Fir'auna. **25** Ya zāba yā sha wahala tare da mutanen Allah, maimakon yā ji dadin sha'awace-sha'awacen zunubi na dan lokaci. **26** Ya daukee wulaķancin da yake sha saboda Kiristi ya fi dukiyan Masar daraja, domin ya sa ido ga ladansa. **27** Ta wurin bangaskiya ya bar Masar, ba tare da jin tsoron fushin sarki ba; ya kuwa jure domin ya ga wannan wanda ba a iya gani. **28** Ta wurin bangaskiya ya kiyaye Bikin Ketarewa ya kuma yayyafa jini, domin kada mai hallakar'yāyan fari yā taba'ya'yan fari na Isra'ilā. **29** Ta wurin bangaskiya ne mutanen suka bi ta cikin Jan Teku, sai ka ce a kan busasshiyar kasa; amma da Masarawa suka yi kofkari su yi haka, sai aka nutsar da su. **30** Ta wurin bangaskiya ne katangar Yeriko ta rushe, bayan mutanen suka yi ta kewaye ta har kwana baki. **31** Ta wurin bangaskiya ne ba a kashe Rahab karuwan nan, ta tare da marasa biyayya ba don ta marabci'yan lekan asiri. **32** Me kuma zan fada? Ba ni da lokacin da zan ba da labari a kan Gideyon, Barak, Samson, Yefta, Dawuda, Sama'ilā, da kuma annabawa, **33** wadanda ta wurin bangaskiya ne suka ci nasara a kan mulkoki, suka aikata adalci, suka kuma sami abin da aka yi alkawari; wadanda suka rurrufe bukanan zakoki, **34** suka kashe harshen wuta, suka kuma tsere wa kaifin takobi; wadanda aka mai da rashin karfinsu ya zama karfi; wadanda suka yi jaruntaka wajen yakı suka kuma fatattaki mayakan wadansu kasashe. **35** Mata suka karbi kaunatattunsu da aka sāke tasar daga matattu. Aka azabtar da yawancin mutanen nan, amma suka ki a sake su, domin sun tabbata za su sami lada mafi kyau sa'ad da aka tā da matattu. **36** Wadansu suka sha ba'a da bulala, har da dauri da sarfa, da kuma jefa su cikin kurkuku. **37** Aka jajife su da duwatsu; aka raba su biyu da zarto; aka kashe su da takobi. Suka yi ta yawo saye da fatun tumaki da na awaki, suka yi zaman rashī, suka sha tsanani da kuma wulaķanci **38** duniya ba tā ma cancanci su zauna a cikinta ba. Suka yi ta yawo a cikin hamada da a kan duwatsu, da cikin kogwanni da kuma cikin

ramummuka. **39** Wadannan duka an yabe su saboda bangaskiyarsu, duk da haka babu waninsu da ya sami abin da aka yi alkawari. **40** Allah ya shiryia mana wani abu mafi kyau. Kuma bai so su kai ga makasudin bangaskiyarsu ba sai tare da mu.

12 Saboda haka, da yake muna kewaye da irin wannan taron shaidu mai girma, sai mu yar da duk abin da yake hana mu da kuma zunubin da yake saurin daure mu, mu kuma yi tseren da aka sa a gabamu da nacewa. **2** Bari mu kafa idanummu a kan Yesu, tushe da kuma kammalar bangaskiyarmu, wanda ya jure kunyar gicciye da aka yi masa, domin ya san cewa daga baya zai yi farin ciki ya yi haka. Yanzu kuma yana zaune a hannun dama na kursiyin Allah. **3** Ku lura da wannan wanda ya jure da irin hamayyan nan daga masu zunubi, don kada ku gaji, har ku fid da zuciya. **4** Cikin famanku da zunubi, ba ku yi tsayayya har ga Zub da jiniiku ba tukuna. **5** Kun kuma manta da kalmar karfafawan nan da tana ce da ku'ya'ya, "Dana kada ka rena horon Ubangiji, kada kuma ka fid da zuciya sa'd da ya kwafe ka, **6** domin Ubangiji yakan hori wadanda yake kauna, yakan kuma hori duk wanda yakan karba a matsayin da." **7** Ku Jimre shan wahala a matsayin horo; Allah yana yi da ku kamar'ya'ya. Gama wane da ne mahafinsa ba ya horonsa? **8** In ba a hore ku ba (kowa kuwa yakan sami horo), to, ku shegu ne ba'ya'yan gida ba. **9** Ban da haka ma, dukanmu mun kasance da ubannin jiki wadanda suka hore mu muka kuma yi musu ladabi. Ashe, bai kamata mu yi wa Uban ruhohinmu biyayya mu kuwa rayu ba! **10** Ubanninmu sun hore mu na dan lokaci yadda suka ga ya fi kyau; amma Allah yakan hore mu don amfaninmu, domin mu sami rabo cikin tsarkinsa. **11** Babu horon da yake da dacfi a lokacin da ake yinsa, sai dai zafi. Amma daga baya wadanda suka horu ta haka sukan sami kwanciyar rai wadda aikin adalci yake bayarwa. **12** Saboda haka, sai ku karfafa raunanan hannuwanku da gwiwoyinku marasa karfi! **13** "Ku shiryia hanyoyi marasa gargada saboda kafafunku," don kada guragu su dada gurguntawa, sai dai su warke. **14** Ku yi iyakacin Kokari ku yi zaman lafiya da kowa, ku kuma zama masu tsarki; gama in ban da tsarki ba babu wanda zai ga Ubangiji. **15** Ku lura fa kada wani yā kāsa samun alherin Allah, kada kuma wani tushen dacin rai yā tsira har yā kawo rikici, yā kuma Kazantar da mutane da yawa. **16** Ku lura kada wani yā zama mai fasikanci, ko marar tsoron Allah kamar Isuwa, wanda saboda kwaryar abinci daya tak ya sayar da gādonsa na dan fari. **17** Daga baya, kamar yadda kuka sani, sa'ad da ya nemi yā gāji wannan albarka, aka ki shi. Bai sami zarafin tuba ba, ko da yake ya nemi albarkan nan da hawaye. **18** Ba ku zo ga Dutsen Sinai wanda ana iya tabawa ba, ko ga wuta mai ci sosai, ko ga duhu baki kirin, ko **19** ko busar kaho, ko ga irin wata murya mai magana

da kalmomin da masu jinta suka yi roko kada su kara ji, **20** domin ba su iya jimrewa da abin da aka umarta cewa, "Ko da ma dabba ce ta taba dutsen, dole a jajjefe ta da duwatsu." **21** Ganin wannan abu da matukar bantsoro yake, har Musa ya ce, "Ina rawar jiki don tsoro." **22** Sai dai kun zo ne ga Dutsen Sihiyona, ga Urushalima ta sama, birnin Allah mai rai. Kun zo ga dubu dubban mala'ikun da suke cikin taron farin ciki, **23** kun zo ga ikkilisiyar dan fari, wadanda sunayensu suna a rubuce a sama. Kun zo ga Allah, al'kalim dukan mutane, kun kuma zo ga ruhohin mutane masu adalci da aka mai da su cikakku. **24** Kun zo ga Yesu, mai yin sulhu na sabon alkawari, da kuma ga jinin da aka yayyafa wanda yake magana mafi kyau fiye da jinin Habil. **25** Ku lura fa kada ku ki wanda yake magana. Gama in su ba su tsira sa'ad da suka ki wanda ya gargade su a wannan duniya ba, to, ka'ka mu za mu tsira, in mun ki jin wannan da yake yi mana gargedī daga Sama? **26** A lokacin nan muryarsa ta jijjiga duniya, amma yanzu ya yi alkawari cewa, "Har wa yau sau daya tak zan kara jijjiga ba duniya kadai ba, amma har ma da sammai." **27** Wannan magana "sau dayan nan" sun nuna, kawar da abin da za a iya jijigawa, wato, kirkiro abubuwa, saboda abubuwan da ba a iya jijigawa, su kasance. **28** Saboda haka, da yake muna karbar mulkin da ba ya jijiguwa, sai mu yi godiya, ta haka kuwa mu yi wa Allah sujada yadda ya kamata, tare da bangirma da kuma tsoro, **29** gama "Allahnmu wuta ne mai cinyewa."

13 Ku ci gaba da kaunar junna kamar'yan'uwa. **2** Kada ku manta da yin alheri ga baki, gama ta yin haka ne wadansu suka yi wa mala'iku hidima, ba da saninsu ba. **3** Ku rika tunawa da wadanda suke a kurkuku kamar tare kuke a kurkuku, da kuma wadanda ake gwada musu azaba, kamar ku ake yi wa. **4** Aure yā zama abin girmamawa ga kowa, a kuma kiyaye gadon aure da tsabta, gama Allah zai hukunta masu zina da kuma dukan masu fasikanci. **5** Ku kiyaye kanku daga yawan son kudi, ku kuma gamsu da abin da kuke da shi, gama Allah ya ce, "Ba zan taba bar ka ba; ba zan taba yashe ka ba." **6** Saboda haka muna iya fitowa gabagadi, mu ce, "Ubangiji ne mai taimakona; ba zan ji tsoro ba. Me mutum zai iya yi mini?" **7** Ku tuna da shugabanninku, wadanda suka fada muku maganar Allah. Ku dubi irin rayuwar da suka yi ku kuma yi koyi da bangaskiyarsu. **8** Yesu Kiristi ba ya sākewa, shi ne a jiya, shi ne a yau, shi ne kuma har abada. (*aiōn g165*) **9** Kada a dauke muku hankali da sababbin koyarwa dabam-dabam. Yana da kyau zukatanmu su karfafa ta wurin alheri, ba ta wurin abinci wadanda ba su da amfani ga wadanda suke cinsu. **10** Muna da bagade inda firistocin da suka yi hidima a tabanakul ba su da izini su ci. **11** Babban firist yakan dauki jinin dabbobi yā shiga cikin Wuri Mafi Tsarki a matsayin hadaya ta zunubi,

amma jikunan dabbobin akan kone su a bayan sansani. **12** Haka ma Yesu ya sha wahala a bayan gari don yā tsarkake mutane ta wurin jininsa. **13** Saboda haka, sai mu fita mu je wajensa a bayan sansani, muna daukar kunyar da ya sha. **14** Gama a nan ba mu da dawwammamen birni, sai dai muna zuba ido a kan birnin nan mai zuwa. **15** Saboda haka, ta wurin Yesu, bari mu ci gaba da miķa hadaya ta yabo ga Allah, yabon lebuna da yake shaidar sunansa. **16** Kada kuma ku manta yin aikin nagari da kuma taimakon wadansu, gama da irin wadannan hadayu ne Allah yake jin dadī. **17** Ku yi wa shugabanninku biyayya ku kuma miķa kanku ga ikonsu. Suna lura da ku kuma za su ba da lissafi a gaban Allah. Saboda haka kada ku sa su yi fushi saboda aikinsu, ku sa su yi farin ciki. In ba haka ba za su iya taimakonku ba ko kafan. **18** Ku yi mana addu'a. Mun tabbata cewa muna da lamiri mai kyau, kuma muna da marmari mu yi rayuwa ta bangirma a ta kowace hanya. **19** Ni musamman, ina rokonku ku yi addu'a, don a komo da ni a gare ku ba da dadewa ba. **20** Bari Allah na salama, wanda ta wurin jinin madawwamin alkawari ya tā da Ubangijinmu Yesu daga matattu, wannan Makiyayin tumaki mai girma, (*aiōnios g166*) **21** yā kintsa ku da kowane abu mai kyau domin aikata nufinsa, bari kuma yā aikata abin da zai gamshe shi cikinmu, ta wurin Yesu Kiristi, a gare shi daukaka ta tabbata har abada. Amin. (*aiōn g165*) **22** 'Yan'uwa, ina rokonku ku yi hakuri da wannan gargadi, don ba wata doguwar wasiķa ce na rubuta muku ba. **23** Ina so ku san cewa an saki dān'wanmu Timoti. In ya iso da wuri, zan zo tare da shi in gan ku. **24** Ku gai da dukan shugabanninku da kuma dukan mutanen Allah. Wadanda suke Italiya suna gaishe ku. **25** Alheri yā kasance da ku duka.

Yakub

1 Ya'kub, bawan Allah da kuma na Ubangiji Yesu Kiristi, Zuwa ga kabilan nan goma sha biyu, da suke warwartse a cikin al'ummai. Gaisuwa mai yawa. **2** Ku dauki wannan da farin ciki mai tsabta, yan'uwnana, duk sa'ad da gwaje-gwaje na kowane iri suka zo muku, **3** domin kun san cewa gwajin bangaskiyarku yakan haifi daurewa. **4** Dole daurewa ta kammala aikinta don ku zama balagagu da kuma cikakku, ba ku kuma rasa kome ba. **5** In waninku ya rasa hikima, ya kamata yā roki Allah, mai bayarwa hanunu sake ga kowa ba tare da gori ba, za a kuwa ba shi. **6** Amma sa'ad da ya roka, dole yā gaskata, ba tare da shakka ba, domin shi mai shakka, yana kama da rakumar ruwan tekun da iska take kori tana kuma būbbugowa. **7** Kada irin wannan mutum yā yi tsammani zai sami wani abu daga Ubangiji; **8** shi mai zuciya biyu ne, marar tsai da zuciyarsa wuri daya a cikin duk abin da yake yi. **9** Bari dan'uwana da yake cikin halin faskanci yā yi takama a matsayinsa na daukaka. **10** Amma wanda yake mai arziki, ya kamata yā yi takama a matsayinsa na faskanci, gama ba zai dade ba kamar furen jeji. **11** Gama in rana ta fito ta yi zafi mai tsanani sai ta sa tsiro yā yankwane tsiro; furensa yā kakkabe, kyansa kuma yā Lalace. Haka ma mai arziki zai shude yayinda yake cikin harkarsa. **12** Mai albarka ne mutumin da yake daurewa cikin gwaji, gama bayan ya yi nasara da gwajin, zai sami rawanin rai wanda Allah ya yi alkawari ga wadanda suke kaunarsa. **13** Sa'ad da aka jarrabci mutum, kada yā ce, "Allah ne yake jarrabtarsa." Gama ba ya yiwiwa a jarrabci Allah da mugunta, shi kuma ba ya jarrabtar kowa; **14** amma akan jarrabce kowane mutum sa'ad da muguar sha'awarsa ta jarye shi ta kuma rinjaye shi. **15** Sa'an nan, bayan da sha'awar ta yi ciki, takan haifi zunubi; zunubi kuwa, sa'ad da ya balaga yakan haifi mutuwa. **16** Kada a rude ku, yan'uwnana kaunatattu. **17** Kowane abu mai kyau mu zama'yā yan fari na dukan abin da ya halitta. **18** 'Yan'uwnana kaunatattu, ku lura da wannan. Ya kamata kowa yā kasance mai saurin saurara, ba mai saurin magana ba, ba kuma mai saurin fushi ba, **20** gama fushin mutum ba ya kawo rayuwar adalcin da hali da kuma kowace irin mugunta ku kuma yi na'am da maganar da aka shuka a cikinku da tawali'u, wadda za tā iya cetonku. **22** Kada ku zama masu ji kawai, ku rudī kanku. A maimakon haka ku zama masu yin abin da ta ce. **23** Duk wanda yake ji magana ne kawai, bai kuwa aikata abin da ta ce ba, yana

kama da mutumin da ya kalli fuskarsa a madubi **24** bayan ya kalli kansa, sa'ad da ya tashi daga wurin, nan da nan sai yā manta da kamanninsa. **25** Amma duk mai duba cikakkiyar ka'idan nan ta'yanci, ya kuma nace a kanta, ya zama ba mai ji ne kawai yā mance ba, sai dai mai yi ne yā zartar, to wannan shi za a yi wa albarka a cikin abin da yake yi. **26** In wani ya dauki kansa mai addini ne duk da haka bai kame harshensa ba, rudin kansa yake yi addininsa kuwa banza ne. **27** Addinin da Allah Ubanmu ya yarda da shi a matsayin mai tsabta da kuma marar aibi shi ne, a kula da marayu da gwauraye cikin damuwoyinsu, a kuma kiyaye kai daga lalacin da duniya take sa wa.

2 'Yan'uwnana, a matsayimmo cikin Ubangiji Yesu Kiristi madaukaki, kada ku nuna bambanci. **2** A ce wani ya shigo cikin taronku saye da zoben zinariya da riguna masu tsada, wani matalauci kuma saye da tsummoki shi ma ya shigo, **3** in kuka mai da hankali na musamman ga mutumin da yake da riguna masu tsadan nan kuka kuma ce, "Ga wurin zama mai kyau dominka," amma kuka ce wa matalaucin nan, "Kai tsaya daga can," ko kuwa, "Ka zauna a kasa kusa da kfafufuna," **4** ashe, ba ku nuna bambanci a tsakaninku ke nan ba, kuka kuma zama alkalai masu mugayen tunani? **5** Ku saurara, yan'uwnana kaunatattu. Ashe, Allah bai za'bī wadanda suke matalauta a idon duniya don su zama masu wadata cikin bangaskiya, su kuma gāji mulkin da ya yi wa masu kaunarsa alkawari ba? **6** Ga shi kun wulakanta matalauta. Ashe, ba masu arziki ne suke cutarku ba? Ba su ba ne suke jan ku zuwa kotu? **7** Ba su ba ne suke fiata sunan nan mai martaba wanda aka san ku da shi ba? **8** In fa kun kiyaye dokan na ta mulki wadda take cikin Nassi mai cewa, "Kaunaci makwabcinka kamar kanka," kun yi daidai. **9** Amma in kuka nuna bambanci, kun yi zunubi ke nan shari'a kuma ta same ku da laifi a matsayin masu karya doka. **10** Gama duk wanda ya kiyaye dukan doka amma ya yi tutube a kan abu daya kadai, ya zama mai lafin karya dukansu ke nan. **11** Gama shi da da kuma kowace cikakkiyar kyauta daga sama suke, ya ce, "Kada ka yi zina," shi ne kuma ya ce, "Kada sun sauko ne daga wurin Uban haskoki, wanda ba ya yi kisankai." In kuwa ba ka zina amma kana sauyawa ko wata alamar sākewa a gare shi faufau. **18** **12** Ku Ya za'bā yā haife mu ta wurin kalmar gaskiya, domin yi magana ku kuma yi aiki kamar wadanda za a yi mu zama'yā yan fari na dukan abin da ya halitta. **13** gama za a yi wa duk wanda bai nuna jinkai ba hukunci **14** Wanda amfani ne, yan'uwnana, a ce wani yā ce yana da bangaskiya, amma ba shi da ayyuka? Anya, wannan bangaskiya za tā iya cetonsa kuwa? **15** A ce wani dan'uwa ko'yar'uwa ba shi da riguna ko abincin yini, **16** sai waninku yā ce masa, "Sauka lafiya, Allah ya ba da ci da sha da kuma sutura," amma bai yi wani abu game da bukatunsa na jiki ba, ina amfani? **17** Haka ma bangaskiya ita kadai, tare da ayyuka ba, matacciya ce. **18** Amma wani zai

ce, "Kai kana da bangaskiya; ni kuma ina da ayyuka." ruwa mai kyau ba. **13** Wane ne mai hikima da fahimta Ka nuna mini bangaskiyarka ba tare da ayyuka ba, a cikinku? Bari yă nuna ta ta wurin rayuwarsa mai ni kuma zan nuna maka bangaskiyata ta wurin abin kyau, ta wurin ayyukan da aka yi cikin tawali'un da nake yi. **19** Ka gaskata cewa Allah daya ne. To, da suke fitowa daga hikima. **14** Amma in kuna cike da kyau! Ai, ko aljanu ma sun gaskata wannan, har da mugun kishi da kuma sonkai a cikin zukatanku, da rawan jiki. **20** Kai wawa, kana son tabbac ci gaskiya marar ayyuka banza ce? **21** Ashe, ba a da kada ku yi ta'kama game da wannan, ko ku danne mai da kakanmu Ibrahim mai adalci saboda abin da ya yi ba ne sa'ad da ya mi'ka dansa Ishaku a bisa bagade? **22** Ai, ka gani cewa bangaskiyarsa da ayyukansa sun yi aiki tare, bangaskiyarsa kuma ta zama cikakkiya ta wurin abin da ya yi. **23** Aka kuma cika nassin nan da ya ce, "Ibrahim ya gaskata Allah, aka kuma lissafta wannan adalci ne gare shi," aka kuma ce da shi abokin Allah. **24** Kun ga cewa ashe mutum zai sami ku'buta ta wurin abin da ya yi ne ba ta wurin bangaskiya kadai ba. **25** Ta haka kuma ashe, Rahab karuhanan ba a dauke ta mai adalci ce saboda abin da ta yi ba ne sa'ad da ta ba wa'yan leken asirin nan masauki ta kuma sallame su suka tafi ta wata hanya dabam? **26** Kamar yadda jikin da babu ruhu matacce ne, haka ma bangaskiyar da babu ayyuka mataccya ce.

3 Kada yawancinku su so daukan kansu a matsayin malamai, yan'uwan, domin kun san cewa mu da muke koyarwa za a yi mana shari'a mafi tsanani. **2** Dukanmu mukan yi tuntube a hanyoyi dabam-dabam. In wani bai taba yin kuskure a cikin maganarsa ba, shi cikakte ne, yana kuma iya kame dukan jikinsa. **3** Sa'ad da muka sa linzamai a bakunan dawakai don mu sa su yi mana biyaya, mukan iya bin da dabbar gaba daya. **4** Ko kuwa misali, mu dubi jiragen ruwa, mana. Ko da yake suna da girma kwarai kuma iska mai karfi ce take tura su, ana tu'fa su da dan karamin sandan karfe ne zuwa duk inda mai tu'kin jirgin yake so. **5** Haka ma harshe yake, ga shi dan kankanan gabar jiki ne, amma sai manyan fariya. Ku dubi yadda dan karamin fyastu yake kuna wa babban jeji wuta mana. **6** Harshe ma wuta nel! A cikin duk ga'sobinmu, harshe shi ne tushen kowace irin mugunta, mai bata mutum gaba daya, mai zuga zuciyar mutum ta tafasa, shi kuwa jahannama ce take zuga shi. (**Geenna g1067**) **7** Kowace irin dabba, tsuntsu, masu ja da ciki da kuma halittun da suke cikin teku an sarrafa su kuma mutum ne ya sarrafa, **8** amma ba mutumin da zai iya ya sarrafa harshe. Mugu ne marar hutu, cike da dafi mai kisa. **9** Da harshe mukan yabi Ubangijinmu da kuma Ubanmu, da shi kuma muke la'antar mutane, wadanda aka halitta a kamannin Allah. **10** Daga wannan baki guda zaitun, ko kuma itacen inabi ya haifi'ya'yan baure?

ruwa mai hikima da fahimta tsakaninku? Ashe, ba sha'awace-sha'awacenku da suke ya'ki a zukatanku ba ne? **2** Kukan nemi abu ku rasa, sai ku yi kisa da kyashi. In kura rasa abin da kuke nema sai ku shiga yin gardama da fada. Kukan rasa ne, domin ba ku roki Allah ba. **3** Sa'ad da kuka roka, ba kwa samu, don kun roka da mugun nufi, don ku kashe abin da kuka samu a kan sha'awace-sha'awacenku. **4** Ku mazinata, ba ku san cewa abokantaka da duniya gâba ce da Allah ba? Duk wanda ya za'ba yâ zama abokin duniya ya zama abokin gâban Allah ke nan. **5** Ko kuna tsammani a banza ne Nassi ya ce ruhun da ya sa yâ zauna a cikinmu yana kishi sosai? **6** Amma yakan ba mu alheri a yalwace. Shi ya sa Nassi ya ce, "Allah yana gâba da masu girman kai amma yakan ba da alheri ga masu tawali'u." **7** Saboda haka, ku mi'ka kanku ga Allah. Ku yi tsayayya da Iblis, zai kuwa guje ku. **8** Ku matso kusa da Allah shi kuwa zai matso kusa da ku. Ku wanke hanmuwanku, ku masu zunubi, ku kuma tsarkake zukatanku, ku masu zuciya biyu. **9** Ku yi bakin ciki, ku yi makoki ku kuma yi kuka. Ku mai da dariyarku ta zama makoki, farin cikinku kuma yâ zama bacin zuciya. **10** Ku kaskantar da kanku a gabon Ubangiji, zai kuwa daukaka ku. **11** 'Yan'uwan, kada ku bata wa junna suna. Duk wanda ya zargi dan'uwansa ko ya dora masa laifi, yana gâba da doka ne yana kuma yin mata shari'a ke nan. In kuwa ka dora wa shari'a laifi, kai ba mai binta ba ne, mai dora mata laifi ne. **12** Akwai Mai ba da doka da kuma Al'kali guda daya tak, shi ne yake da ikon ceto da kuma hallakarwa. Amma kai, wane ne da za ka hukunta ma'kwabcinka? **13** Yanzu fa sai ku saurara, ku da kuke cewa, "Yau ko gobe za mu je wannan ko wancan birni, mu yi shekara a can, mu yi kasuwanci, mu ci riba." **14** Alhalu kuwa ba ku ma san abin da zai faru gobe ba. Wane iri ne ranku? Ku kamar hazo ne da yake bayyana na dan lokaci sa'an nan yâ bace. **15** A maimakon haka, ya kamata ku ce, "In Ubangiji Haka ma, ma'bûlular ruwan gishiri ba zai iya ba da ya yarda, muna kuma a raye, za mu yi wannan ko

wangan.” **16** Ga shi, kuna fariya da takama. Duk irin wannan takama mugun abu ne. **17** Saboda haka, duk wanda ya san abu mai kyan da ya kamata yă yi, bai kuwa yi ba, ya yi zunubi ke nan.

5 Yanzu fa sai ku saurara, ku masu arziki, ku yi kuka da ihu, saboda azabar da take zuwa a kanku. **2** Arzikinku ya rubă, asu kuma sun cinye tufafinku. **3** Zinariyarku da azurfarku sun yi tsatsa. Tsatsarsu kuwa za tă zama shaida a kanku, ta kuma ci namar jikinku kamar wuta. Kun boye dukiya a kwanakin karshe. **4** Ga shi! Zaluncin da kuka yi na hakkin ma’ikatan gonakinku yana ta kara. Kukan masu girbi ya kai kunnuwan Ubangiji Madaukaki. **5** Kun yi rayuwar jin dadi a duniya kuna ci kuna sha na ganin dama. Kun ciyar da kanku kun yi kiba don ranar yanka. **6** Kun hukunta kun kuma kashe mutane marasa laifi, wadanda ba su yi găba da ku ba. **7** Saboda haka’yan’uwa, sai ku yi hakuri har dawowar Ubangiji. Ku dubi yadda manomi yakan jira gona ta ba da amfaninta mai kyau, da kuma yadda yake hakurin jiran ruwan sama na damina da na kaka. **8** Haka ku ma, ku yi hakuri, ku tsaya da karfi, gama dawowar Ubangiji ya yi kusa. **9** ‘Yan’uwa, kada ku yi gunaguni da juna, don kada a hukunta ku. Alkalin yana tsaye a bakin kofa! **10** ‘Yan’uwa, ku dfauki annabawa da suka yi magana a cikin sunan Ubangiji, a matsayin gurbi na hakuri a cikin shan wahala. **11** Kamar yadda kuka sani, mukan ce da wadanda suka jure, masu albarka ne. Kun ji daurewar Ayuba, kuka kuma ga abin da Ubangiji ya yi a karshe. Ubangiji yana cike da tausayi da jinkai. **12** ‘Yan’uwana, fiye da kome, kada ku yi rantsuwa ko da sama, ko da kasa ko da wani abu dabam. Bari “I” naku yă zama “I”. “A” naku kuma yă zama “A”, don kada a hukunta ku. **13** Akwai waninku da yake shan wahala? Ya kamata yă yi addu’a. Akwai wani mai murna? Sai yă rera wakokin yabo. **14** Akwai waninku da yake ciwo? Ya kamata yă kira dattawan ikkilisiya su yi masa addu’a, su kuma shafa masa mai cikin sunan Ubangiji. **15** Addu’ar da aka yi cikin bangaskiya, za tă warkar da marar lafiya, Ubangiji zai tashe shi. In ya yi zunubi kuwa za a gafarta masa. **16** Saboda haka, ku furta wa junna zunubanku, ku yi addu’a saboda juna, domin ku sami warkarwa. Addu’ar mai adalci tana da iko da kuma amfani. **17** Iliya mutum ne kamar mu. Ya yi addu’a da gaske don kada a yi ruwan sama, ba a kuma yi ruwan sama a kasar ba har shekaru uku da rabi. **18** Ya sâke yin addu’a, sai sammai suka ba da ruwan sama, kasa kuma ta ba da amfaninta. **19** ‘Yan’uwana, in waninku ya kauce daga gaskiya, wani kuma ya komo da shi, **20** sai yă tuna da wannan. Duk wanda ya komo da mai zunubi daga kaucewarsa, zai cece shi daga mutuwa, yă kuma rufe zunubai masu dumbun yawa.

1 Bitrus

1 Bitrus, manzon Yesu Kiristi, Zuwa ga za'babbu na Allah, baki a duniya, da suke a warwatse ko'ina a Fontus, Galatiya, Kaffadokiya, Asiya da kuma Bitiniya, **2** wadanda aka zaba bisa ga rigyasanan Allah Uba, ta wurin aikin tsarkakewar Ruhu, don biyayya ga Yesu Kiristi, su kuma sami yayyafan jininsa. Alheri da salama su zama naku a yalwace. **3** Yabo ya tabbata ga Allah Uban Ubangijinmu Yesu Kiristil Cikin jinkansa mai girma ya ba mu sabuwar hainuwa cikin bege mai rai ta wurin tashin Yesu Kiristi daga matattu, **4** da kuma cikin gādon da ba zai ta'ba lalacewa, bacewa ko kodewa ba, aiyayye a sama dominiku, **5** ku wadanda ta wurin bangaskiya ake kiyaweyya ta wurin ikon Allah har yā zuwa ceton da yake a shirye da za a bayyana a farshen lokaci. **6** A kan wannan kuke cike da farin ciki kwarai, ko da yake yanzu na dan lokaci kuna fuskantar bakin ciki daga gwaje-gwaje iri-iri. **7** Wannan kuwa domin a tabbatdar sa sahilhancin bangaskiyarku ne, wadda ta fi zinariya daraja nesa, ita zinariya kuwa, ko da yake mai karewa ce, akan gwada ta da wuta, domin bangaskiyan nan taku ta jawo muku yabo da girma da daukaka a bayyanar Yesu Kiristi. **8** Ko da yake ba ku ta'ba ganinsa ba, kuna kaunarsa; kuma ko da yake ba kwa ganinsa yanzu, kun gaskata shi, kun kuma cika da farin ciki kwarai, wanda ya fi gabon fadi, **9** gama kuna samun sakamakon bangaskiyarku, ceton rayukanku ke nan. **10** Game da ceton nan, annabawa, wadanda suka yi maganar alherin da za tā zo gare ku, sun yi bincike mai surfi, a natse, **11** suna kokari su san lokaci da kuma yanayin da Ruhun Kiristi da yake cikinsu yana nunawa sa'ad da ya yi fadi a kan wahalolin Kiristi da kuma daukaka da za tā bi. **12** Aka bayyana musu cewa ba kansu ne suke bauta wa ba sai ku, sa'ad da suka yi maganar abubuwan da aka fada muku ta wurin wadanda suka yi muku wa'azin bishara, ta wurin Ruhu Mai Tsarki wanda aka aika daga sama. Ko malā'iku ma suna marmari su ga wadannan abubuwa. **13** Saboda haka, ku shirya kanku don aiki; ku zama masu kamunkai; ku kafa begenku duka a kan alherin da za a ba ku sa'ad da aka bayyana Yesu Kiristi. **14** Kamar'ya'ya masu biyayya, kada ku bi mugayen sha'awace-sha'awacen da dā kuke da su sa'ad da kuke rayuwa a cikin jahilci. **15** Amma kamar yadda wanda ya kira ku yake mai tsarki, haka ku ma sai ku kasance masu tsarki cikin dukan abubuwan da kuke yi; **16** gama a rubuce yake cewa, "Ku zama masu tsarki, domin ni mai tsarki ne." **17** Tun da yake kuna kira ga Uba wanda yake yin wa kowane mutum shari'a bisa ga ayyukansa ba bambanci, sai ku yi rayuwarku a nan kamar baki cikin tsoro mai bangirma. **18** Gama kun san cewa ba da abubuwa masu lalacewa kamar azurfa ko zinariya ce aka fanshe ku daga rayuwar banza da kuka karba

daga kakanni-kakanninku ba, **19** sai dai an fanshe ku da jini mai daraja na Kiristi, dan ragu marar aibi ko lahanu. **20** An zabe shi kafin halittar duniya, amma an bayyana shi a zamanin karshe saboda ku. **21** Ta gare shi ne kuka gaskata da Allah, wanda ya tā da shi daga matattu, aka kuma daukaka shi, ta haka bari bangaskiyarku da begenku su kasance ga Allah. **22** Yanzu da kuka tsarkake kanku ta wurin yin biyayya ga gaskiyan nan, don ku kasance da kauna mai gaskiya wa'yan'uwanku, sai ku kaunaci juna kwarai, daga zuciya. **23** Gama an sāke haihuwarku, ba da iri da yake lalacewa ba, sai dai marar lalacewa, ta wurin rayayyiya da kuma madawwamiyar maganar Allah. (aiōn g165) **24** Gama, "Dukan mutane kamar ciyawa suke, darajarsu kuma kamar furannin jeji ne; ciyawa takan yan'kwane furannin kuma su kakkabe, **25** amma maganar Ubangiji tana nan har abada." Wannan kuwa ita ce kalmar da aka yi muku wa'azi. (aiōn g165)

2 Saboda haka, ku rabu da kowace keta da dukan rufu, munafunci, kishi, da kuma kowace irin bata suna. **2** Kamar sababbin jarirai, ku yi marmarin madara zalla ta ruhaniya, domin ta wurinta za ku yi girma cikin cetonku, **3** yanzu da kuka dandana alherin Ubangiji. **4** Da kuka zo gare shi, rayayyen Dutse, da mutane suka ki amma Allah ya za'bā, kuma mai daraja a gare shi **5** ku ma, a matsayinku na duwatsu masu rai, ana gina ku ga zama gidan ruhaniya don ku zama tsattsarkar fungiyar firistoci, kuna mi'fa hadayun ruhaniya, abin karbā ga Allah ta wurin Yesu Kiristi. **6** Gama a cikin Nassi an ce, "Ga shi, na kafa dutse a Sihiyona, za'babbēn dutse na kusurwar gini mai daraja, wanda kuma ya dogara gare shi ba zai ta'ba kunyata ba." **7** A gare ku da kuka gaskata, wannan dutse mai daraja ne. Amma ga wadanda ba su gaskata ba, "Dutsen da magina suka ki ya zama dutsen kusurwar gini, **8** kuma, "Dutse ne da yake sa mutane tuntube kuma fā ne da yake sa su fadi." Sun yi tuntube domin sun ki su yi biyayya da sakon, wanda kuma yake abin da aka kaddara musu. **9** Amma ku za'babbū ne, fungiyar firistocin babban Sarki, al'umma mai tsarki, jama'a mallakar Allah, domin ku shaida yabon shi wanda ya kira ku daga cikin duhu zuwa haskensa mai banmamaki. **10** Dā ku ba mutane ba ne, amma yanzu kun karbi jinkai, amma yanzu kun karbi jinkai. **11** Abokaina kaunatattu, ina rokonku, a matsayin bare da kuma baki a duniya, ku rabu da sha'awace-sha'awacen zunubin da suke yaki da ranku. **12** Ku yi irin rayuwa mai kyau a cikin masu bautar gumaka, yadda ko da sun zarge ku da yin laifi, za su iya ganin ayyukanku nagari, su daukaka Allah a ranar da zai ziyarce mu. **13** Saboda Ubangiji, ku yi biyayya ga kowace hukumar da aka kafa cikin mutane, ko ga sarki, a matsayi wanda ya fi iko, **14** ko ga gwamnoni, wadanda ya aika

domin su hukunta masu laifi su kuma yabi masu ji dadin rayuwa, yă kuma ga kwanaki masu kyau aikata abin da yake daidai. **15** Gama nufin Allah dole yă kame harshensa daga mugunta lebunansa ne cewa ta wurin yin nagarta za ku tosje jahilcin kuma daga maganar yaudara. **11** Dole yă juye daga marasa azanci. **16** Ku yi rayuwa kamar mutanen da mugunta, ya aikata nagarta; dole yă nemi salama yă aka'yantar, sai dai kada ku yi amfani da'yancinku a kuma bi ta. **12** Gama idanun Ubangiji suna a kan matsayin hujjar aikata mugunta; ku yi rayuwa kamar masu adalci kunnuwansa kuma suna jin addu'arsu, bayin Allah. **17** Ku nuna ladabin da ya dace ga kowa. amma fuskar Ubangiji tana găba da masu mugunta." Ku kaunaci'yan'uwantakar masu bi, ku ji tsoron **13** Wa zai yi muku lahani in kun himmantu ga yin Allah, ku girmama sarki. **18** Bayi, ku yi biyayya nagarta? **14** Amma ko da za ku sha wahala saboda ga iyayengijinku da matukar ladabi, ba kawai ga abin da yake daidai, ku masu albarka ne. "Kada ku ji wadanda suke da kirki da masu saukinkai ba, amma tsoron abin da suke tsoro; kada kuma ku firgita." **15** har ga masu zafin rai ma. **19** Gama abin yabo ne in mutum ya yi haküri cikin zafin wahalar rashin Sai dai a cikin zukatanku ku kebe Kiristi a matsayin Ubangiji. A kullum, ku kasance a shirye ku ba da adalci saboda yana sane da Allah. **20** Amma ina abin amsa ga duk wanda yake neman ku ba da dalilin ta'kama in kuka sha duka saboda kun yi laifi kuka wannan begen da kuke da shi. Amma ku yi wannan kuma jimre? Sai dai in kuka sha wahala saboda yin cikin tawali'u da ladabi, **16** tare da lamiri mai kyau, nagari kuka kuma jimre, abin yabo ne a gabon Allah. saboda wadanda suke maganganun banza a kan **21** Ga wannan ne aka kira ku, domin Kiristi ya sha kyawawan ayyukanku cikin Kiristi su ji kunya da wahala dominku, ya bar muku gurbin da ya kamata irin bata suna da suke yi. **17** Ya fi kyau, in nufin ku bi. **22** "Bai taba yin laifi ba sam, ba a kuma sami Allah ne, a sha wahala don yin nagarta fiye da yin karya a bakinsa ba." **23** Sa'ad da suka zazzage shi, mugunta. **18** Gama Kiristi ya mutu domin zunubi bai rama ba; sa'ad da ya sha wahala, bai yi barazana sau daya tak, mai adalci saboda marasa adalci, don ba. A maimakon haka, ya miķa kansa ga wanda yake yă kawo ku ga Allah. An kashe shi a cikin jiki, amma shari'ar adalci. **24** Shi kansa ya dafuki zunubanmu a an rayar da shi a Ruhu, **19** ta wurin wanda kuma ya jikinsa a kan itace, domin mu mutu ga zunubai mu tafi ya yi wa ruhohin da suke a kurkuku wa'azi **20** kuma rayu ga adalci; ta wurin raunukansa ne kuka wa'adanda dă ba su yi biyayya ba sa'ad da Allah ya sami warkarwa. **25** Gama dă kuna kama da tumakin jira da haküri a kwanaki Nuhu yayinda ake sassaka da suka bace, amma yanzu kun dawo ga Makiyayi da jirgi. A cikinsa mutane kima ne kawai, su takwas, kuma Mai lura da rayukanku.

3 Haka ma, ku matan aure, ku yi biyayya ga mazanku, domin in wadansunsu ba su gaskata maganar ba, watakila a shawo kansu ba tare da magana ba **2** sa'ad da suka ga rayuwarku mai tsabta da kuma na ladabi. **3** Kyanku bai kamata yă zama na adon jiki ba, kamar kitso da sa kayan ado na zinariya da kuma sa kaya masu tsada. **4** Maimakon haka, kyanku ya kamata yă zama ainihu na halinku na ciki, kyan da ba ya kodewa na tawali'u da kuma na natsattsen ruhu, wanda yake mai daraja a gabon Allah. **5** Gama haka matan masu tsarki na dă wadanda suka sa begensu ga Allah suka yi wa kansu ado. Sun yi wa mazansu biyayya, **6** kamar Saratu, wadda ta yi biyayya ga ibrahim, har ta kira shi maigindanta. Ku'ya'yanta ne mata in kun aikata abin da yake daidai, ba ku kuma ba tsoro dama ba. **7** Mazan aure, ku ma, ku yi zaman sanin ya kamata yayinda kuke zama da matanku, ku girmama su a matsayin abokan zama marasa karfi da kuma a matsayin magăđan kyautar rai na alheri tare da ku, don kada wani abu yă hana addu'o'inku. **8** A karshe, dukanku ku zauna lafiya da junu; ku zama masu juyayi, kuna kaunar juna kamar'yan'uwa, ku zama masu tausayi da kuma tawali'u. **9** Kada ku rama mugunta da mugunta ko zagi da zagi, sai dai ku sa albarka, gama ga wannan ne aka kira ku, ku kuma găjî albarka. **10** Gama, "Duk wanda yake so yă

ji dadin rayuwa, yă kuma ga kwanaki masu kyau aikata abin da yake daidai, ba ku kuma ku firgita." **11** Dole yă juye daga marasa azanci. **12** Gama idanun Ubangiji suna a kan matsayin hujjar aikata mugunta; ku yi rayuwa kamar masu adalci kunnuwansa kuma suna jin addu'arsu, bayin Allah. **13** Wa zai yi muku lahani in kun himmantu ga yin Allah, ku girmama sarki. **14** Amma ko da za ku sha wahala saboda ga iyayengijinku da matukar ladabi, ba kawai ga abin da yake daidai, ku masu albarka ne. "Kada ku ji wadanda suke da kirki da masu saukinkai ba, amma tsoron abin da suke tsoro; kada kuma ku firgita." **15** har ga masu zafin rai ma. **16** Gama abin yabo ne in mutum ya yi haküri cikin zafin wahalar rashin Sai dai a cikin zukatanku ku kebe Kiristi a matsayin Ubangiji. A kullum, ku kasance a shirye ku ba da adalci saboda yana sane da Allah. **17** Ya fi kyau, in nufin ku bi. **18** "Bai taba yin laifi ba sam, ba a kuma sami Allah ne, a sha wahala don yin nagarta fiye da yin karya a bakinsa ba." **19** Ta wurin wanda kuma ya jikinsa a kan itace, domin mu mutu ga zunubai mu tafi ya yi wa ruhohin da suke a kurkuku wa'azi **20** kuma rayu ga adalci; ta wurin raunukansa ne kuka wa'adanda dă ba su yi biyayya ba sa'ad da Allah ya sami warkarwa. **21** Gama dă kuna kama da tumakin jira da haküri a kwanaki Nuhu yayinda ake sassaka da suka bace, amma yanzu kun dawo ga Makiyayi da jirgi. A cikinsa mutane kima ne kawai, su takwas, aka kubutiar ta ruwa, **22** riwanan kuwa kwtancin baftisma ne da yanzu ya cece ku ku ma, ba kawar da dauda daga jiki ba, sai dai yin alkawari na lamiri mai kyau ga Allah. Ya cece ku ta wurin tashin Yesu Kiristi daga matattu, **23** wanda ya tafi sama, yana kuma a hannun dama na Allah, mala'iku, mulkoki da kuma masu iko suna masa biyayya.

4 Saboda haka, da yake Kiristi ya sha wahala a jikinsa, sai ku ma ku yi wa kanku damara da irin wannan hali, gama wanda ya sha wahala a jikinsa ya gama da zunubi ke nan. **2** Ta haka, ba ya sauran rayuwarsa a kan mugayen sha'awace-sha'awacen jiki, sai dai nufin Allah. **3** Gama kun bata lokaci sosai a dă kuna yin abubuwan da masu bauta gumaka suka za'bă su yi, kuna rayuwa cikin lalata, sha'awace-sha'awace, buguwa, shashanci, shaye-shaye da kuma bautar gumaka masu bankyama. **4** Sun yi mamaki da ba kwa hada kai da su a yanzu, da ba kwa kutsa kai tare da su cikin irin rayuwar banzan nan, har suna zaginku. **5** Amma dole su ba da lissafi gare shi wanda yake a shirye yă shari'anta masu rai da matattu. **6** Dalilin ke nan da ya sa aka yi wa'azin bishara har ga wadanda yanzu suke mutattu, don ko da yake an hukunta su a matsayin mutane a batun jiki, amma su rayu ga Allah a batun ruhu. **7** Karshen abubuwa duka ya yi kusa. Saboda haka ku kasance masu tunani mai kyau da masu kamunkai don ku iya yin addu'a. **8** Fiye da kome, ku kaunaci

juna sosai, domin kauna tana rufe zunubai masu dumbun yawa. **9** Ku rika karbar juna ba da gunaguni ba. **10** Kowa yā yi amfani da kowace baiwar da ya samu don kyautata wa wadansu, cikin aminci yana aikata alherin Allah a hanyoyi dabam-dabam. **11** In wani ya yi magana, ya kamata yā yi ta a matsayin wanda yake magana ainihin kalmomin Allah. In wani yana yin hidima, ya kamata yā yi ta da karfin da Allah ya tanadar, domin a cikin kome a yabi Allah ta wurin Yesu Kiristi. A gare shi d'aukaka da iko sun tabbata har abada abadin. Amin. (**aiōn g165**) **12** Abokaina kaunatattu, kada ku yi mamakin gwaji mai tsananin da kuke sha, sai ka ce wani bakon abu ne yake faruwa da ku. **13** Sai dai ku yi murna cewa kuna tarayya cikin shan wahalolin Kiristi, domin ku kai ga farin ciki mai yawa sa'ad da aka bayyana d'aukakarsa. **14** In an zage ku saboda sunan Kiristi, ku masu albarka ne, gama Ruhun d'aukaka da kuma na Allah yana bisanku. **15** In kuna shan wahala, kada yā zama don ku masu kisankai ne ko barayi ko masu wani irin laifi ko kuma masu shishshigi. **16** Amma fa, in kuka sha wahala a matsayin ku Kirista ne, kada ku ji kunya, sai dai ku yabi Allah cewa kuna amsa wannan suna. **17** Gama lokaci ya yi da za a fara yi wa iyalin Allah shari'a; in kuwa ya fara da mu, to, me zai faru da wadanda ba sa biyayya da bisharar Allah? **18** Kuma, "In da Ḳyar masu adalci su kubuta, me zai faru da marasa tsoron Allah da kuma masu zunubi?" **19** Saboda haka, wadanda suke shan wahala bisa ga nufin Allah ya kamata su danka kansu ga Mahaliccinsu mai aminci, su kuma ci gaba da aikata abin da yake daidai.

5 Zuwa ga dattawan da suke cikinku, ina roko a matsayin dan'uwaniku dattijo, mashaidin shan wahalar Kiristi wanda kuma shi ma zai sami rabo cikin d'aukakar da za a bayyana. **2** Ku zama makiyayan garken Allah da yake a karkashin kulawarku, kuna hidima kamar masu kula, ba kan dole ba, sai dai da yardar rai, yadda Allah yake so ku zama; ban da kwadayin kudi, sai dai marmarin yin hidima; **3** ban da nuna iko a kan wadanda aka danka muku amana, sai dai ku zama gurbī ga garken. **4** Sa'ad da kuwa Babban Makiyayin ya bayyana, za ku karbi rawanin d'aukaka marar kodewa. **5** Samari, ku ma, ku yi biyayya ga wadanda suka girme ku. Dukanku, ku yafa saukinkai ga juna, domin, "Allah yana gāba da mai girman kai, amma yakan yi alheri ga mai saukinkai." **6** Saboda haka, ku kas̄kantar da kanku a karkashin hannun Allah mai karfi, don yā d'aukaka ku a lokacin da ya ga dama. **7** Ku danka masa dukan damuwarku, domin shi ne yake lura da ku. **8** Ku zama masu kamunkai, ku kuma zauna a fadake. Abokin gābanku, Iblis yana kewayewa kamar zaki mai ruri, yana neman wanda zai cinye. **9** Ku yi tsayayya da shi, kuna tsayawa daram cikin bangaskiya, domin kun san cewa'yan'uwaniku ko'ina a duniya suna

shan irin wahalolin nan. **10** Allah mai dukan alheri, wanda ya kira ku ga madawwamiyar d'aukaka cikin Kiristi, bayan kun sha wahala na dan lokaci, shi da kansa zai raya ku, yā kuma sa ku yi karfi, ku kahu, ku kuma tsaya daram. (**aiōnios g166**) **11** Gare shi bari iko yā tabbata har abada abadin. Amin. (**aiōn g165**) **12** Da taimakon Sila, wanda na d'auka a matsayin dan'uwa mai aminci, na rubuta muku a takaice, ina karfafa ku ina kuma shaida muku cewa wannan shi ne alherin Allah na gaske. Ku tsaya daram a cikinsa. **13** Ita wadda take a Babilon, za'bābbiya tare da ku, tana gaishe ku, haka ma dana Markus. **14** Ku gai da juna da sumbar kauna. Salama gare ku duka da kuke cikin Kiristi.

2 Bitrus

1 Siman Bitrus, bawa da kuma manzon Yesu Kiristi, Zuwa ga wadanda ta wurin adalcin Allahnmu da Mai Cetonmu Yesu Kiristi sun sami bangaskiya mai daraja irin tamu. **2** Alheri da salama su zama naku a yalwace ta wurin sanin Allah da Yesu Ubangijinmu. **3** Ikonsa na Allahntaka ya ba mu kome da muke bukata don rayuwa da kuma tsoron Allah ta wurin sanin wanda ya kira mu ta wurin daukakarsa da nagartarsa. **4** Ta wurin wadannan ya ba mu alkawaransa masu girma da kuma masu daraja, domin ta wurinsu ku iya yin tarayya cikin Allahintakarsa, ku kuma kubutu daga lalatar da take cikin duniya wadda mugayen sha'awace-sha'awace suke jawowa. **5** Saboda haka, ku yi iyakar kokari ku kara wa bangaskiyarku nagarta; ga nagarta kuwa, ku kara mata sani; **6** ga sani kuma ku kara masa kamunkai; ga kamunkai kuma ku kara daurewa; ga daurewa kuwa ku kara da tsoron Allah; **7** ga tsoron Allah kuma ku kara da nuna alheri ga'yan'uwa; ga nuna alheri ga'yan'uwa kuma ku kara da kauna. **8** Domin in kuna karuwa a wadannan halaye, za su käre ku daga rashin tasiri da rayuwa na rashin amfani cikin saninku na Ubangijinmu Yesu Kiristi.

(*aiōnios g166*) **12** Saboda haka kullum zan tuna muku da wadannan, ko da yake kun sansu kun kuma kahu kwarai cikin gaskiyar da kuke da ita yanzu. **13** A ganina ya dace in tunashe ku muddin ina raye cikin tentin wannan jiki, **14** domin na sani na kusa in ajiye shi a gefe, yadda Ubangijinmu Yesu Kiristi ya nuna mini a sarari. **15** Zan kuwa yi iyakacin kokari in ga cewa bayan rabuwata kullum za ku iya tuna da wadannan abubuwa. **16** Ba mu bi tatsuniyoyin da aka kaga da wayo sa'ad da muka gaya muku game da ikon Ubangijinmu Yesu Kiristi da zuwansa ba, sai dai mu shaidu ne na daukakarsa mai girma da muka gani da ido. **17** Gama ya sami girma da daukaka daga Allah Uba sa'ad da murya ta zo masa daga Mafificiyar Daukaka cewa, "Wannan Dana ne, wanda nake kauna; da shi nake jin dadi kwarai." **18** ne a yi annashuwa da rana tsaka. Su kazamai ne Mu kanmu mun ji wannan muryar da ta zo daga kamar hasken da yake haskakawa a wuri mai duhu, har yā zuwa wayewar gari da kuma haskakawar tauraron asubahia a zukatanku. **20** Gaba da kome dai,

dole ku gane cewa babu annabcin Nassin da ya fito daga fassarar annabi da kansa. **21** Gama annabci bai taşa samo tushensa daga nufin mutum ba, sai dai mutane sun yi magana daga Allah yayinda Ruhu Mai Tsarki ya bishe su.

2 Amma a dā akwai annabawan karya a cikin mutane, kamar yadda za a sami malaman karya a cikinku. A boye za su shigar da karkataccen koyarwa mai hallaka, har ma su yi mūsun Ubangiji mai iko duka wanda ya saye su suna kawo wa kansu hallaka farat daya. **2** Da yawa za su bi hanyoyinsu na rashin kunya su kuma sa a rena hanyar gaskiya. **3** Cikin kwadayinsu wadannan malaman karya za su cuce ku da tatsuniyoyin da suka kaga. Hukuncinsu yana a rataye a kansu tun da dadewa, hallakarsu kuma ba ta barci. **4** Gama in har Allah bai kyale mala'iku sa'ad da suka yi zunubi ba, amma ya tura su cikin lahiria, domin a tsare su don hukunci; (*Tartaroō g5020*) **5** in har bai kyale dunya ta dā ba sa'ad da ya kawo ambaliya a kan mutanenta marasa tsoron Allah, amma ya kiyaye Nuhu, mai wa'azin adalci, da kuma wadansu bakwai; **6** in har ya hukunta biranen Sodom da Gomorra ta wurin kone su suka zama toka, ya kuma maishe su misali na abin da zai faru da marasa tsoron Allah; **7** in kuwa har ya ceci Lot, mai adalci, wanda ya damu ainun da kazamar rayuwar mutane marasa bin doka; **8** (adon an tsarkake shi daga zunubansa na dā). **10** Saboda haka'y'an'uwanu, ku kara aniya wajen tabbatar da kiranku da zabenku da aka yi. Gama in kuka yi wadannan abubuwa, ba zu taba fāduwa ba, **11** za ku sami kyakkyawar marabta cikin madawwamin mulkin Ubangijinmu da Mai Cetonmu Yesu Kiristi. **12** Saboda haka kullum zan tuna muku da wadannan, ko da yake kun sansu kun kuma kahu kwarai cikin gaskiyar da kuke da ita yanzu. **13** A ganina ya dace in tunashe ku muddin ina raye cikin tentin wannan jiki, **14** domin na sani na kusa in ajiye shi a gefe, yadda Ubangijinmu Yesu Kiristi ya nuna mini a sarari. **15** Zan kuwa yi iyakacin kokari in ga cewa bayan rabuwata kullum za ku iya tuna da wadannan abubuwa. **16** Ba mu bi tatsuniyoyin da aka kaga da wayo sa'ad da muka gaya muku game da ikon Ubangijinmu Yesu Kiristi da zuwansa ba, sai dai mu shaidu ne na daukakarsa mai girma da muka gani da ido. **17** Gama ya sami girma da daukaka daga Allah Uba sa'ad da murya ta zo masa daga Mafificiyar Daukaka cewa, "Wannan Dana ne, wanda nake kauna; da shi nake jin dadi kwarai." **18** ne a yi annashuwa da rana tsaka. Su kazamai ne Mu kanmu mun ji wannan muryar da ta zo daga kamar hasken da yake haskakawa a wuri mai duhu, har yā zuwa wayewar gari da kuma haskakawar tauraron asubahia a zukatanku. **20** Gaba da kome dai, a kan abubuwan da ba su fahimta ba. Suna kama da dabbobi marasa hankali, halittun da suke bin abin da jikinsu ya fada musu kawai, wadanda aka haifa don a kama a hallaka, kuma kamar dabbobi suka kuma fi su iko, ba sa kawo irin wannan zargi na bata suna game da wadannan talikai a gabani Ubangiji. **12** Amma wadannan mutane suna yin sabo a kan abubuwan da ba su fahimta ba. Suna kama da dabbobi marasa hankali, halittun da suke bin abin da jikinsu ya fada musu kawai, wadanda aka haifa don a kama a hallaka, kuma kamar dabbobi suka kuma fi su iko, ba sa kawo irin wannan zargi na bata suna game da wadannan talikai a gabani Ubangiji. **13** Za a yi musu sakamako marasa kunya, suna cike da jin dadin sha'awace-sama sa'ad da muke tare da shi a kan dutse mai sha'awacensu yayinda suke cin biki tare da ku. **14** tsarki. **19** Muna kuwa da maganar annabawa da aka kara tabbatar mana, zai fi kyau in kuka lura da ita, suna jarrabtar wadanda ba tsayayyu ba; gwanaye ne kamar hasken da yake haskakawa a wuri mai duhu, a kan kwadayi, la'anannun iri! **15** Sun bar mifakkiyar hanya suka baude suna bin hanyar Bala'am dan Beyor, wanda ya yi kaunar hakkin mugunta. **16**

Amma an tsawata masa saboda laifinsa ta wurin sammai hallaka ta kuman wuta, abubuwa kuma za su jaki, dabbar da ba ta magana, wadda ta yi magana narke don zafi. **13** Amma bisa ga alkawarinsa muna da muryar mutum ta kuma kwabi haukan annabin. **17** Wađannan mutane mađulbulai ne babu ruwa da zuba ido ga sabuwar sama da kuma sabuwar kasa, kuma hazon da guguwar iska take kora. An shirya kaunatattu, da yake kuna zuba ido ga wannan, sai matsanancin duhu dominusu. **18** Gama suna surutai ku yi matukar kokari don a same ku ba tabo, sai banza na girman kai, ta wurin son bin fasikanci na dai zaman salama da shi. **15** Ku yi zaman sanin mutuntaka, sukan jan hankulan mutanen da suke cewa hakurin Ubangijinmu yana nufin ceto ne, kubucewa daga wadancan masu zama cikin kuskure. kamar yadda kaunataccen dan'wanmu Bulus ma ya **19** Suna yin musu alkawarin'yanci, yayinda su kansu rubuta muku da hikimar da Allah ya ba shi. **16** Haka bayi ne ga aikin lalata gama mutum bawa ne ga duk yake rubutu cikin dukan wasikunsa, yana magana a abin da ya mallake shi. **20** In har sun kubuta daga cikinsu a kan wadannan al'amura. Wasikunsa sun lalacin duniya ta wurin sanin Ubangijinmu da kuma kunshi wadansu abubuwa masu wuyar fahimta, Mai Cetonmu Yesu Kiristi sai suka sâke koma a cikin wadanda jahilai da kuma wadanda ba tsayayyu ba lalacin, har ya rinjaye su, za su fi muni a karshe fiye ne suke murde ma'anarsu, kamar yadda suke yi da da farko. **21** Zai fi musu kyau da ba su ta ba sanin sauran Nassosi, ta haka suke jawo wa kansu hallaka. hanyar adalci ba, fiye da a ce sun sani sa'an nan su **17** Saboda haka, abokaina kaunatattu, da yake kun juya bayansu ga umarni mai tsarkin nan da aka ba riga kun san wannan, sai ku zauna a fadake don su. **22** A kansu karin maganan nan gaskiya ce, "Kare kada a dauke hankalinku ta wurin kuskuren marasa ya koma kan amansa," da kuma, "Alade da aka yi wa bin dokan nan har ku fâdi daga matsayinku. **18** Sai wanka, ya koma birgimarsa cikin laka." tabbata yanzu da har abada! Amin. (**aiōn g165**)

3 Abokaina kaunatattu, wannan ita ce wasikata ta biyu gare ku. Na rubuta su biyun su zama abin tuni don su fadakar da ku ga tunani mai kyau. **2** Ina so ku tuna da kalmomin da annabawa masu tsarki na dâ suka fada da kuma umarin da Ubangijinmu da Mai Cetonmu ya bayar ta wurin manzanninku. **3** Da farko dai, dole ku fahimci wannan cewa a kwanakin karshe masu ba'a za su zo suna ba'a, suna bin mugayen sha'awace-sha'awacensi. **4** Za su ce, "Ina wannan 'dawowar' da ya yi alkawari ne? Tun mutuwar kakanninmu, kome yana tafiya kamar yadda yake tun farkon halitta." **5** Amma da gangan suke manta cewa tun dâ can ta wurin maganar Allah sammai suka kasance aka kuma yi kasa daga ruwa ta wurin ruwa kuma. **6** Ta wurin wadannan ruwan ne aka nutsar, aka kuma hallakar da duniya ta wancan lokaci. **7** Ta wurin wannan magana ce aka ajiye sammai da kasa na yanzu domin wuta, an ajiye su kuma don ranar hukunci da hallaka ta mutane marasa tsoron Allah. **8** Amma kada ku manta da wannan abu guda daya, abokaina kaunatattu. Ga Ubangiji kwana daya kamar shekaru dubu ne, shekaru dubu kuma kamar kwana daya ne. **9** Ubangiji ba mai jinkiri ba ne wajen cika alkawarinsa, yadda wadansunku suka fahimci jinkiri. Yana hakuri da ku, ba ya so wani y  hallaka, sai dai kowa y  kai ga tuba. **10** Amma ranar Ubangiji za t  zo kamar  arawo. Sammai za su  ace da ruri, abubuwan da suke cikinsu za su kone, kasa kuma da dukan abin da yake cikinta za su tonu. **11** Da yake za a hallaka dukan abubuwa ta haka, wadanne irin mutane ne ya kamata ku zama? Ya kamata ku yi rayuwar tsarki da ta tsoron Allah, **12** yayinda kuke zuba ido ga zuwan ranar Allah kuna gaggauta zuwanta. Wannan rana za t  kawo wa

1 Yohanna

1 Wannan da ya kasance tun farko, wanda muka ji, wanda muka gani da idanunmu, wanda muka duba, hanniwanmu kuma suka taña, wannan ne muke shela game da Kalman rai. **2** Wannan Rai ya bayyana, muka kuwa gan shi, muka kuma shaida shi, muna kuwa yin muku shelar wannan rai madawwami, wanda dā yake tare da Uba, ya kuma bayyana a gare mu. (*aiōnios g166*) **3** Muna yin muku shelar abin da muka gani, muka kuma ji ne, domin ku ma ku yi zumunci tare da mu. Zumuncinmu kuwa yana tare da Uba da kuma Dansa, Yesu Kiristi. **4** Muna rubuta wannan domin farin cikinmu yā zama cikakke. **5** Wannan shi ne sakon da muka ji daga wurinsa, muna kuma sanar da ku cewa Allah haske ne; a cikinsa kuwa babu duhu ko kadan. **6** In muka ce muna zumunci da shi amma muna tafiya cikin duhu, karya muke yi, kuma ba ma rayuwa bisa ga gaskiya. **7** Amma in muna tafiya cikin haske, yadda yake cikin haske, muna da zumunci da juna ke nan, kuma jinin Yesu, Dansa, yana tsarkake mu daga dukan zunubi. **8** In muka ce ba mu da zunubi, muna rudin kanmu ne, gaskiya kuwa ba ta cikinmu. **9** In muka furta zunubanmu, shi mai aminci ne, mai adalci kuma, zai gafarta mana zunubanmu, yā kuma tsarkake mu daga dukan rashin adalci. **10** In muka ce ba mu yi zunubi ba, mun mai da shi makaryaci ke nan, maganarsa kuwa ba ta da wuri a cikinmu.

2 'Ya'yana kaunatattu, ina rubuta muku wannan ne don kada ku yi zunubi. Amma in wani ya yi zunubi, muna da wani wanda yake magana da Uba don taimakommu, wato, Yesu Kiristi, Mai Adalci. **2** Shi ne hadayar kafara saboda zunubanmu, kuma ba don namu kadaib a amma har ma da zunuban duniya duka. **3** Ta haka za mu tabbata cewa mun san shi in muna yin biyayya da umarnansa. **4** Mutumin da ya ce, "Na san shi," amma ba ya yin abin da ya umarta, makaryaci ne, gaskiya kuwa ba ta cikinsa. **5** Amma in wani ya yi biyayya da maganarsa, kaunar Allah ta zama cikakkiya ke nan a cikinsa. Ta haka muka san cewa muna cikinsa. **6** Duk wanda ya ce yana rayuwa a cikinsa dole yā yi tafiya kamar yadda Yesu ya yi. **7** Abokaina kaunatattu, ba sabon umarni nake rubuta muku ba, a'a, dadafden umarni nan ne, wanda kuke da shi tun farko. Wannan tsohon umarni shi ne sakon da kuka riga kuka ji. **8** Duk da haka ina rubuta muku sabon umarni; ana ganin gaskiyar umarni a cikinsa da kuma cikinku, gama duhu yana shudewa, haske na gaskiya kuwa yana haskakawa. **9** Duk wanda ya ce yana cikin haske yana kuma kin dan'uwansa, ashe a duhu yake har yanzu. **10** Duk wanda yake kaunar dan'uwansa, a cikin hasken yake rayuwa ke nan, kuma babu wani abin da yake cikinsa da zai sa yā yi tuntube. **11**

Amma duk wanda yake kin dan'uwansa, cikin duhu yake, yana kuma tafiya cikin duhu ke nan; bai ma san inda za shi ba, domin duhun ya makanta shi. **12** Ina rubuta muku, 'ya'yana kaunatattu, domin an gafarta muku zunubanku saboda sunansa. **13** Ina rubuta muku, ubanni, domin kun san shi wanda yake tun farko. Ina rubuta muku, samari, domin kun ci nasara a kan mugun nan. **14** Ina rubuta muku, 'ya'yana kaunatattu, domin kun san Uba. Ina rubuta muku, ubanni, domin kun san shi wanda yake tun farko. Ina rubuta muku, samari, domin kuna da karfi, maganar Allah kuwa tana zaune a cikinku, kun kuma ci nasara a kan mugun nan. **15** Kada ku kaunaci duniya, ko wani abin da yake cikinta. In wani yana kaunac duniya, kaunac Uba ba ta cikinsa. **16** Gama duk abin da yake na duniya, kamar sha'awace-sha'awacen mutuntaka, sha'awar idanunsa, da kuma takama da abin da yake da shi, yake kuma yi, ba daga wurin Uba suke fitowa ba sai dai daga duniya. **17** Duniya da sha'awace-sha'awacenta suna shudewa, amma mutumin da yake aikata nufin Allah, zai rayu har abada. (*aiōn g165*) **18** 'Ya'yana kaunatattu, wadannan su ne kwanakin karshe; kuma kamar yadda kuka ji cewa magabcin Kiristi yana zuwa, ko yanzu ma abokan gāban Kiristi da yawa sun zo. Ta haka muka san cewa kwanakin karshe sun iso. **19** Wadannan masu gāba da Kiristi suna cikinmu a dā, amma sun bar mu, don tun dā ma su ba namu ba ne. Ai, da su namu ne, da har yanzu suna tare da mu. Amma sun bar mu, wannan ya nuna a fili cewa su ba namu ba ne. **20** Amma ku kam, kuna da shafewa daga wurin Mai Tsarkin nan, kuma dukanku kun san gaskiya. **21** Ina rubuta muku ba domin ba ku san gaskiya ba ne, a'a, sai dai domin kun santa, kun kuma san cewa babu yadda karya za tā fito daga gaskiya. **22** Wane ne makaryaci? Ai, shi ne mutumin da yake mūsun cewa Yesu shi ne Kiristi. Irin wannan mutum shi ne magabcin Kiristi, ya yi mūsun Uban da kuma Dan. **23** Ba wanda yake mūsun Dan, sa'an nan yā ce yana da Uban; duk wanda ya yarda da Dan, yana da Uban a cikinsa ke nan. **24** Ku lura fa cewa abin da kuka ji daga farko, bari yā ci gaba da kasance a cikinku. In kuwa ya ci gaba da zama a cikinku, za ku kasance a cikin Dan, da kuma a cikin Uban. **25** Wannan shi ne abin da ya yi mana alkawari, wato, rai madawwami. (*aiōnios g166*) **26** Ina rubuta muku wadannan abubuwa ne game da wadanda suke kokari su sa ku kauce. **27** Game da ku kuwa, shafan nan da kuka karba daga gare shi tana nan a cikinku, ba kwa kuma bukata wani yā koyar da ku. Amma kamar yadda shafan nan tasa tana koya muku kome, ita kuwa gaskiya ce ba karya ba, yadda dai ta koya muku, to, sai ku zauna a cikinsa. **28** Yanzu fa, ya ku'ya'yana kaunatattu, sai ku ci gaba a cikinsa, domin sa'ad da ya bayyana, mu iya tsaya gabagadi babu kunya a dawowarsa. **29** In

kun san cewa shi mai adalci ne, to, kun dai san cewa duk mai aikata abin da yake daidai haifaffensa ne.

3 Dubi irin kaunac da Uba ya kaunace mu da ita mana, har ana ce da mu'ya'yan Allah! Haka kuwa muke! Dalilin da ya sa duniya ba tā san mu ba shi ne, don ba tā san shi ba. **2** Abokaina kaunatattu, yanzu, mu'ya'yan Allah ne, kuma abin da za mu zama nan gaba ba a riga an bayyana ba. Sai dai mun san cewa sa'ad da Kiristi ya bayyana, za mu zama kamar sa, domin za mu gan shi kamar yadda yake. **3** Duk mai wannan bege a cikinsa yakan tsarkake kansa, kamar yadda shi Kiristi yake da tsabta. **4** Duk mai yin zunubi yana karya doka ne; tabbataccé, zunubi, karya doka ne. **5** Sai dai kun sari cewa Kiristi ya bayyana ne domin yā dauke zunubanmu. A cikinsa kuwa babu zunubi. **6** Ba mai rayuwa a cikinsa da yake cin gaba da yin zunubi. Kowa da yake aikata zunubi, bai taşa ganinsa ba, bai ma san shi ba. **7** ya 'Ya'yana kaunatattu, kada ku yarda wani yā rufe ku. Duk mai yin abin da yake daidai mai adalci ne, yadda Kiristi yake mai adalci. **8** Duk mai aikata abin da yake zunubi shi na Iblis ne, domin Iblis mai aikata zunubi ne tun farko. Dalilin da ya sa 'Dan Allah ya bayyana kuwa shi ne don yā rushe aikin Iblis. **9** Babu haifaffe na Allah da zai ci gaba da yin zunubi, Ta haka muka san wadanda suke'ya'yan Allah da kuma wadanda suke'ya'yan Iblis. Duk wanda ba ya yin abin da yake daidai, ba dan Allah ba ne; haka ma wanda ba ya kaunac dan'uwanca. **11** Wannan shi ne sakon da kuka ji tun farko. Ya kamata mu kaunaci zama na mugun nan, ya kuma kashe dan'uwanca. **12** Kada ku zama kamar Kayinu, wanda ya cikinsa (aiōnios g166) **16** Yadda muka san kauna ke nan, wato, Yesu Kiristi ya ba da ransa dominmu. Ya kamata mu ma mu ba da rayukanmu domin'yan'uwanmu. **17** In wani yana da arziki, ya kuma ga dan'uwanca cikin rashī, bai kuwa taimake shi ba, anya, kaunac Allah tana a cikinsa kuwa? **18** 'Ya'yana kaunatattu, kada mu yi kauna da fatar baki kawai, sai dai mu nuna ta ta wurin aikatawa da kuma gaskiya. **19** Ta haka muka san cewa mu na gaskiya ne, kuma za mu iya tsaya a gaban Allah ba tare da rawar jiki ba. **20** Idan zuciyarmu ta nuna mana muna da laifi, mun san cewa Allah ya fi zuciyarmu, ya kuma san dukan kome. **21** Abokaina kaunatattu, in zukatanmu ba su ba mu laifi ba, muna da karfin halin tsayawa a gaban

Allah ke nan. **22** Muna kuma samun dukan abin da muka roka daga gare shi, domin muna biyayya da umarnansa, muna kuma yin abin da ya gamshe shi. **23** Umarninsa kuwa shi ne, mu gaskata da sunan Dansa, Yesu Kiristi, mu kuma kaunaci juna kamar yadda ya umarce mu. **24** Wadanda suke biyayya da umarnansa kuwa suna rayuwa a cikinsa, shi kuma a cikinsu. Ta haka muka san cewa yana raye a cikinmu. Mun san haka ta wurin Ruhun da ya ba mu.

4 Abokaina kaunatattu, ba kowane ruhu za ku gaskata ba, sai dai ku gwada ruhozi don ku ga ko daga Allah ne, domin annabawan karya da yawa sun fito duniya. **2** Ga yadda za ku gane Ruhun Allah, duk ruhun da ya yarda cewa Yesu Kiristi ya zo cikin jiki, to, daga Allah yake. **3** Amma duk ruhun da bai yarda da Yesu ba, ba daga Allah ba ne, ruhun magabcin Kiristi ne, wanda kuka ji yana zuwa, har ma ya riga zunubi. **4** Ku, 'ya'yana kaunatattu, ku daga ya shigo duniya. **4** Ku, 'ya'yana kaunatattu, ku daga Allah ne, kun kuma yi nasara a kan magabtan Kiristi, domin wanda yake a cikinku ya fi wanda yake a duniya girma. **5** Su daga duniya ne saboda haka suke magana yadda duniya take ganin abubuwa, duniya kuwa tana sauraronsu. **6** Mu daga Allah ne, kuma duk wanda ya san Allah yakan saurare mu. Amma haka ne muke gane Ruhun gaskiya, da kuma ruhun karya. **7** Abokaina kaunatattu, mu kaunaci juna, domin kauna tana zuwa daga Allah ne. Duk mai kauna, haifaffe ne na Allah, ya kuma san Allah. **8** Duk wanda ba ya kauna, bai san Allah ba, domin wanda ba ya kaunac dan'uwanca. **9** Ga yadda Allah ya nuna kaunarsa Allah kauna ne. **9** Ga yadda Allah ya nuna kaunarsa a cikinmu, Allah ya aiki makadaici Dansa zuwa juna. **10** Wannan ita ce kauna, wato, ba mu ne muka kaunaci Allah ba, Me ya sa ya kashe shi? Domin ayyukansa mugaye sai dai shi ne ya kaunace mu, ya kuma aiko Dansa ne, na dan'uwanca kuma na adalci ne. **13** Kada ku yā zama hadaya ta kafara saboda zunubanmu. **11** Abokaina kaunatattu, da yake Allah ya kaunace mu haka, ya kamata mu ma mu kaunaci juna. **12** Ba rai, domin muna kaunac'yan'uwanmu. Duk wanda ba ya kauna matacce ne har yanzu. **15** Duk mai kin dan'uwanca mai kisankai ne, kun kuma san cewa ba mai kisankai da yake da rai madawwami a cikinsa. **16** Ta haka muka sani, muke kuma dogara ga kaunac Allah tana a cikinsa kuwa? **18** 'Ya'yana kaunatattu, da Allah yake mana. Allah kauna ne. Duk wanda yake rayuwa cikin kauna, yana rayuwa a cikin Allah ne, Allah yana raye a cikinsa, shi kuma a cikin Allah. **16** Ta haka muka sani, muke kuma dogara ga kaunac Allah tana a cikinsa kuwa? **18** 'Ya'yana kaunatattu, da Allah yake mana. Allah kauna ne. Duk wanda yake rayuwa cikin kauna, yana rayuwa a cikin Allah ne, Allah kuma a cikinsa. **17** Ta haka, kauna ta zama cikakkiya a cikinmu domin mu kasance masu karfin hali a ranar shari'a, domin a wannan duniya muna kama da shi. **18** Babu tsoro cikin kauna. Cikakkiya kauna dai takan kawar da tsoro, domin hukunci ne a cikin kauna. **19** Muna kauna, domin ya kaunace mu yake kawo tsoro. Mai jin tsoro ba cikakke ba ne a cikin kauna.

da farko. **20** Duk wanda ya ce, "Ina kaunar Allah," amma yana kin dan'uwansa, makaryaci ne. Gama duk wanda ba ya kaunar dan'uwansa da yake gani, ba zai iya kaunar Allah wanda ba ya gani ba. **21** Ya kuma ba mu wannan umarni cewa duk wanda yake kaunar Allah, dole yă kaunaci dan'uwansa.

na gaskiya wato, cikin Dansa Yesu Kiristi. Shi ne Allah na gaskiya da kuma rai na har abada. (**aiōnios g166**) **21** 'Ya'yana kaunatattu, ku yi nesa da gumaka.

5 Kowa ya gaskata cewa Yesu shi ne Kiristi, shi haifaffe na Allah ne, kuma duk mai kaunar mahifi kuwa, yakan kaunaci dansa ma. **2** Ga yadda muka san cewa muna kaunar'ya'yari Allah. Muna yin haka ta wurin kaunar Allah da kuma aikata umarnansa. **3** Kaunar Allah ita ce, a yi biyayya da umarnansa. Umarnansa kuwa ba masu nauyi ba ne; **4** domin duk haifaffe na Allah yana cin nasara a kan duniya. Bangaskiyarmu kuwa ita ce ta ba mu wannan nasara a kan duniya. **5** Wa ya cin nasara a kan duniya? Sai wanda ya gaskata cewa Yesu Dan Allah ne. **6** Ga wanda ya zo ta wurin ruwa da jini, wato, Yesu Kiristi. Bai zo ta wurin ruwa kadai ba, sai dai ta wurin ruwa da kuma jini. Ruhu ne kuwa yake ba da shaida, gama Ruhu shi ne gaskiya. **7** Akwai shaidu uku, wato, **8** Ruhu, da ruwa, da kuma jini; wadannan uku kuwa manufarsu daya ce. **9** Tun da yake mukan yarda da shaida mutane, ai, shaidar Allah ta fi Karfi. Wannan ita ce shaidar Allah, wato, ya shaidi Dansa. **10** Duk wanda ya gaskata da Dan Allah, yana da shaidan nan a zuciyarsa. Duk wanda bai gaskata da Allah ba kuwa ya mai da shi makaryaci, domin bai gaskata shaidar da Allah ya bayar game da Dansa ba. **11** Wannan kuwa ita ce shaidar; cewa Allah ya ba mu rai madawwami, wannan rai kuwa yana cikin Dansa. (**aiōnios g166**) **12** Duk wanda yake da Dan, yana da rai; wanda kuwa ba shi da Dan Allah, ba shi da rai. **13** Ina rubuta wadannan abubuwa gare ku, ku da kuka gaskata sunan Dan Allah domin ku san kuna da rai madawwami. (**aiōnios g166**) **14** Wannan shi ne karfin halin da muke da shi sa'ad da muke zuwa a gabon Allah, gama mun san cewa kome muka roka bisa ga nufinsa, yakan saurare mu. **15** In kuwa muka san cewa yana sauraranmu, ko mene ne muka roka, mun sani, mun riga mun sami abin da muka roka daga gare shi ke nan. **16** Kowa ya ga dan'uwansa yana yin zunubin da bai kai ga mutuwa ba, sai yă yi masa addu'a. Ta dalilin mai addu'an nan kuwa, Allah zai ba da rai ga mai yin zunubin da bai kai ga mutuwa ba. Akwai zunubin da yakan kai ga mutuwa. Ban ce a yi addu'a domin wannan ba. **17** Duk rashin adalci, zunubi ne, amma akwai wadansu zunuban da ba sa kai ga mutuwa. **18** Mun san cewa kowane haifaffe na Allah ba ya cin gaba da yin zunubi; kasancewarsa haifaffe na Allah ita takan käre shi, mugun kuwa ba zai iya cuce shi ba. **19** Mun san cewa mu'yan Allah ne, duniya duka kuwa tana hannun Mugun. **20** Mun san cewa Dan Allah ya zo duniya, ya kuma ba mu ganewa domin mu san shi wanda yake na gaskiya. Mu kuwa muna cikinsa, shi da yake Allah

2 Yohanna

1 Dattijon nan, Zuwa ga uwargida zababbiya da kuma'ya'yanta, wadanda naake kauna kwarai da gaske kuma ba ni kadai ba, amma har da dukan wadanda suka san gaskiya. **2** Muna kaunarku saboda gaskiyan nan, wadda take cikinmu za tā kuma kasance tare da mu har abada. (aiōn g165) **3** Alheri, jinkai da kuma salama daga Allah Uba da kuma Yesu Kiristi, Dan Uba, su kasance tare da mu cikin gaskiya da kauna. **4** Na yi farin ciki kwarai, da na sami wadansu'ya'yanki suna tafiya cikin gaskiya, kamar yadda Uba ya umarce mu. **5** Yanzu kuma, uwargida kaunatacciya, ba sabon umarni naake rubuta miki ba sai dai wanda muke da shi tun farko. Ina roko cewa mu kaunaci juna. **6** Kauna, ita ce mu yi biyayya ga umarnansa. Kamar yadda kuka ji tun da fari, umarninsa shi ne ku yi zaman kauna. **7** Masu rudi da yawa, wadanda ba su yarda da zuwan Yesu Kiristi cikin jiki ba, sun riga sun fito a duniya. Duk irin mutumin nan mai rudi ne kuma magabcin Kiristi. **8** Ku lura don kada ku yi hasarar aikin da kuka yi, sai dai ku sami cikakken lada. **9** Duk mutumin da bai tsaya a kan koyarwar Kiristi ba, amma ya yi kari a kanta, mutumin nan ba shi da Allah. Amma wanda ya tsaya a kan koyarwar Kiristi, yana da Uban da kuma Dan. **10** Duk wanda ya zo wurinku bai kuma kawo koyarwan nan ba, kada ku karbe shi a gidanku ko ku marabce shi. **11** Duk wanda ya karbe shi yana taraya da mugun aikinsa ke nan. **12** Ina da abubuwa da dama da zan rubuta muku, sai dai ba na so in yi amfani da takarda da inki in rubuta. A maimako, ina fata in ziyarce ku in kuma yi magana da ku fuska da fuska, domin farin cikinmu yā zama cikakke. **13** 'Ya'yan'yar'uwarki wadda Allah ya kebe, suna gaishe ku.

3 Yohanna

1 Dattijon nan, Zuwa ga kaunataccen abokina Gayus, wanda nake kauna kwarai da gaske. **2** Abokina kaunatacce, ina addu'a ka sami zaman lafiya don kome yă yi maka daidai, kamar yadda ruhunka yake zaune lafiya. **3** Na yi farin ciki kwarai sa'ad da wadansu'yan'uwa suka zo suka yi zance game da yadda kake da aminci ga gaskiyan nan da kuma yadda kake cin gaba cikin gaskiyan nan. **4** Ba abin da ya fi sa ni farin ciki fiye da in ji cewa'ya'yana suna cikin gaskiyan nan. **5** Abokina kaunatacce, kana da aminci cikin abin da kake yi wa'yan'uwa, ko da yake su bañi ne a gare ka. **6** Suri fafa wa ikkilisiya game da kaunarka. Za ka kyauta in ka sallame su a hanyar da ta cancanci Allah. **7** Saboda Sunan nan ne suka fito, ba sa karban wani taimako daga wadanda ba masu bi ba. **8** Saboda haka ya kamata mu nuna halin karban bañi ga irin mutanen nan domin mu yi aiki tare saboda gaskiyan nan. **9** Na rubuta wa ikkilisiya, amma Diyotirefes, wanda yake son zama na farko, ya ki yă yi hulđa da mu. **10** Saboda haka in na zo, zan tone abin da yake yi, yana surutu game da mu, yana babbata mu. Wannan ma bai ishe shi ba, har yana kin marabtar'yan'uwa. Yana hana wadanda suke so yin haka, yana ma korinsu daga ikkilisiya. **11** Abokina kaunatacce, kada ka yi koyi da abin da yake mugu sai dai abin da yake nagari. Duk mai yin abin da yake nagari daga Allah yake. Duk mai yin abin da yake mugu bai taña sanin Allah ba. **12** Demetiriyus yana da shaïda mai kyau daga wurin kowa, har gaskiya kanta ma ta shaide shi. Mu ma muna ba da shaïda mai kyau a kansa, ka kuma san cewa shaidarmu gaskiya ce. **13** Ina da abubuwa da dama da zan rubuta maka, sai dai ba na so in yi amfani da alikalami da inki in rubuta su. **14** Ina fata in gan ka nan ba da dadewa ba, za mu kuwa yi magana fuska da fuska. Salama gare ka. Abokai a nan suna gaishe ka. Ka gai da abokai a can da sunansu.

Yahuda

1 Yahuda, bawan Yesu Kiristi, dan'wan Ya'kub, Zuwa ga wadanda aka kira, wadanda Allah Uba yake kauna, wadanda kuma Yesu Kiristi ya kiyaye. **2** Jinkai, salama da kuma kauna, su kasance tare da ku a yalwace. **3** Abokaina kaunatattu, ko da yake na yi marmari kwarai in rubuta muku game da ceton nan namu, sai na ga ya dace in rubuta, in gargade ku ku tsaya da karfi cikin bangaskiya wadda aka danka wa mutane masu tsarki na Allah sau daya tak. **4** Na fada haka ne domin wadansu mutanen da aka rubuta hukuncinsu tun dā sun shiga cikinku a boye. Su fa marasa tsoron Allah ne. Su ne wadanda suka mai da alherin Allahnmu ya zama dalilin yin fasikanci, suna kuma mūsun Yesu Kiristi wanda shi ne Makadaici Mai Iko Duka da kuma Ubangijinmu. **5** Ko da yake kun riga kun san duk wannan, ina so in tuna muku cewa Ubangiji ya ceci mutanensa daga Masar, duk da haka daga bayu ya hallaka wadanda ba su ba da gaskiya ba. **6** Haka ma mala'ikun da ba su ri'ke matsayinsu na iko ba, wadanda suka bar ainihin mazauninsu, su ne ya tsare a duhu daure da dawwammamun sarkoki don hukunci ta babbar Ranan nan. (aiōios g126) **7** Haka ma Sodom da Gomorra da garuruwan da suke kewaye da su, wadanda su ma suka ba da kansu ga fasikanci da muguwar sha'awar jiki, sun zama misalin wadanda suke shan hukuncin madawwamiyar wuta. (aiōios g166) **8** Haka yake da masu mafarke-mafarken nan, gama sun Kazantar da jikunansu, suka ki bin masu mulki, suna bata sunan talikan sararin sama. **9** Kai, ko Mika'ilu babban shugaban mala'iku ma, sa'ad da yake müsu da Iblis game da gawar Musa, bai yi garajen dora masa laifi da bakar magana ba, sai dai ya ce, "Ubangiji yā tsawata maka!" **10** Duk da haka mutanen nan suna maganar banza a kan kome da ba su gane ba; kuma abubuwan da suka fahimta bisa ga jiki, kamar dabbobi marasa hankali, wadannan abubuwa ne suke hallaka su. **11** Kaitonsu! Gama sun kama hanyar Kayinu; sun ruga a guje garin neman riba cikin kuskure kamar Bala'am; aka kuma hallaka su cikin tawayen Kora. **12** Wadannan mutane sun zama kamar kāzanta a taronku na soyayya, suna ta ciye-ciye a cikinku, ba kunya ba tsoro. Su masu kiwo ne da suke ciyar da kansu kawai. Su kamar hadari ne da babu ruwa da iska take kori. Su kamar itatuwa ne, marasa'ya'ya da rani, wadanda aka tumbuuke, ko kamar itatuwan da aka tumbuuke suka kuma mutu kurmus. **13** Su kamar rakuman ruwan teku ne masu hauka, suna takama da tumbatsan kumfar kunyaarsu. Su kamar taurari ne masu yawo barkatai, wadanda aka ajije mugun duhu saboda su har abada. (aiōn g165) **14** Enok ma, wanda yake na bakwai daga Adamu, ya yi annabci game da wadannan mutane cewa, "Duba, Ubangiji yana zuwa da dubu dubban tsarkakansa **15**

don yā yi wa kowa shari'a, yā kuma hukunta duk marasa tsoron Allah game da dukan ayyukansu na rashin tsoron Allah da suka aikata ta hanyar rashin tsoron Allah, da kuma dukan bakaken kalmomin da masu zunubi marasa tsoron Allah suka fada game da shi." **16** Wadannan mutane dai, gunaguni gare su, kullum ganin laifin wadansu suke yi. Mujuwar sha'awa ce kadai tunaninsu. Sun cika da banzar magana ta yabon kansu. Suna rufin mutane da zakin baki don samun ribar kansu. **17** Amma ku abokaina kaunatattu, ku tuna da abin da manzannin Ubangijinmu Yesu Kiristi suka fada a dā. **18** Sun ce muku, "A kwanakin karshe za a kasance da masu ba'a wadanda za su bi sha'awace-sha'awacensu na rashin tsoron Allah." **19** Wadannan mutanen ne, suke kawo rabe-rabe, masu bin abin da jiki yake so, marasa Ruhu. **20** Amma ku, abokaina kaunatattu, ku gina kanku cikin bangaskiyarku mafi tsarki, ku kuma yi add'u a cikin Ruhu Mai Tsarki. **21** Ku zauna cikin Kaumar Allah yayinda kuke jira jinkan Ubangijinmu Yesu Kiristi don yā kawo ku ga rai madawwami. (aiōios g166) **22** Ku ji tausayin wadanda suke shakka; **23** ku cece wadansu ta wurin fizge su daga wuta. Ga wadansu kuma ku ji tausayinsu, amma tare da tsoro, har ma ku yi kyamar tufafin da suka bata da ayyukansu na jiki. **24** To, yabo yā tabbata a gare shi, shi wanda yake da iko yā tsare ku daga fāduwa, yā kuma miķa ku marasa laifi a gabán daukakarsa da matukar farin ciki. **25** Gare shi kuma, shi da yake kadai Allah Mai Cetonmu, ta wurin Yesu Kiristi Ubangijinmu, bari daukaka, daraja, iko da mulki, su tabbata a gare shi, tun farkon zamanai, yanzu, da har abada abadin! Amin. (aiōn g165)

Ru'uya ta Yohanna

1 Wahayin Yesu Kiristi, wanda Allah ya ba shi yā nuna wa bayinsa abin da lalle zai faru nan ba da dadewa ba. Ya bayyana shi ta wurin aiko da mala'ikansa zuwa ga bawansa Yohanna, **2** wanda ya shaida dukan abin da ya gani, wato, maganar Allah da kuma shaidar Yesu Kiristi. **3** Mai albarka ne wanda yake karanta wadannan kalmomin annabci, masu albarka ne kuma wadanda suke jinsu, suke kuma sa abin da aka rubuta a ciki a zuciya, domin lokaci ya yi kusa. **4** Daga Yohanna, Zuwa ga ikkilisiyoyi bakwai da suke a lardin Asiya. Alheri da salama gare ku daga shi wanda yake a yanzu, wanda yake a dā, da kuma wanda zai zo, da kuma daga ruhohi bakwai da suke a gaban kursiyinsa, **5** da kuma daga Yesu Kiristi, wanda yake amintaccen shaida, dan farin daga tashin matattu, da kuma mai mulkin sarakunan duniya. Gare shi wanda yake kaunarmu wanda kuma ya'yantar da mu daga zunubanmu ta wurin jininsa, **6** ya kuma mai da mu masarauta da firstoci don mu yi wa Allahnsa da Ubansa hidima, a gare shi daukaka da iko sun tabbata har abada abadin! Amin. (**aiōn g165**) **7** "Duba, yana zuwa cikin gizagizai, kowane ido kuwa zai gan shi, har da wadanda suka soke shi"; dukan mutanen duniya kuwa "za su yi makoki dominisa." **8** "Ni ne Alfa da kuma Omega," in ji Ubangiji Allah, "wanda yake a yanzu, wanda yake a dā, da kuma wanda zai zo, Madaukaki." **9** Ni, Yohanna, dan'uwanlu da kuma abokin tarayyarku cikin wahala da mulki, da kuma hakurin jimrewa da suke namu cikin Yesu, ina can tsibirin Fatmos saboda maganar Allah da kuma saboda shaidar Yesu. **10** A Ranar Ubangiji ina cikin Ruhu, sai na ji a bayana wata babbar murya kamar kaho, **11** wadda ta ce, "Rubuta a cikin nadafden littafi abin da ka gani ka kuma aika ta zuwa ga ikkilisiyoyi bakwai, zuwa Afisa, Simirna, Fergamum, Tiyatira, Sardis, Filadelfiya, da kuma Lawodiseya." **12** Sai na juya don in ga muryar da take magana da ni. Da na juya kuwa sai na ga alkukan fitilu bakwai na zinariya. **13** A tsakiyar alkukan kuwa akwai wani "kama da dan mutum," saye da rigar da ya kai har kafafunsa da kuma damarar zinariya daure a kirjinsa. **14** Kansa da kuma gashin fari ne fat kamar ulu, fari kamar dusar kankara, idanunsa kuwa kamar harshen wuta. **15** Sawunsa sun yi kamar tagullar da take haske cikin matoya, muryarsa kuma ta yi kamar muryar ruwaye masu gudu. **16** A hannunsa na dama ya rike taurari bakwai, daga bakinsa kuwa takobi mai kaifi biyu ya fito. Fuskarsa ta yi kamar rana mai haskakawa da dukan haskenta. **17** Sa'ad da na gan shi, sai na fādī a gabansa sai ka ce matacce. Sai ya dibiya hannunsa na dama a kaina ya ce, "Kada ka ji tsoro. Ni ne Farko da kuma Karshe. **18** Ni ne Rayayye, dā na mutu, ga shi kuwa ina a raye har

abada abadin! Ina kuma rike da mabudan mutuwa da na Hades. (**aiōn g165, Hadēs g86**) **19** "Saboda haka, ka rubuta abin da ka gani, abin da yake yanzu, da abin da zai faru nan gaba. **20** Asirin taurari bakwai da ka gani a hannunsa na dama da kuma na alkukan fitilu bakwai na zinariya shi ne, Taurarin bakwai din nan, mala'ikun ikkilisiyoyi bakwai ne; alkukan fitilu bakwai din nan kuma ikkilisiyoyi bakwai ne.

2 "Zuwa ga mala'ikan ikkilisiya a Afisa, ka rubuta, Wadannan su ne kalmomi na wannan wanda yake rike da taurari bakwai a hannunsa na dama yana kuma tafiya a tsakanin alkukan fitilu bakwai na zinariya. **2** Na san ayyukanka, faman aikinka da daurewarka. Na san cewa ba ka iya hakuri da mugayen mutane, ka gwada wadanda suke cewa su manzanni ne, alhali kuwa ba haka ba ne, ka kuwa tarar cewa su na karya ne. **3** Kai kam ka daure ka kuma jimre da wahala saboda sunana, ba ka kuwa gaji ba. **4** Duk da haka ina rike da wannan game da kai. Ka watsar da kaunarka ta farko. **5** Ka tuna da matsayinka a dā kafin ka fādī! Ka tuba ka kuma yi ayyukari da ka yi da fari. In ba ka tuba ba, zan zo wajenka in dāuke wurin ajiye fitilanka daga inda yake. **6** Sai dai kana da wannan abu mai kyau. Ka ki ayyukan Nikolaitawa da ni ma nake ki. **7** Duk mai kunnen ji, yā ji abin da Ruhu yake fada wa ikkilisiyoyi. Duk wanda ya ci nasara, zan ba shi ikon ci daga itacen rai, da yake cikin aljannar Allah. **8** "Zuwa ga mala'ikan ikkilisiya a Simirna, ka rubuta, Wadannan su ne kalmomin wannan da yake na Farko da na Karshe, wanda ya mutu ya kuma sāke tashi da rai. **9** Na san wahalarka da kuma talaucinka, duk da haka kai mai arziki ne! Na san bata suna da wadannan suke yi maka wadannan da suke cewa su Yahudawa ne alhali kuwa ba haka ba ne, su dai majami'ar Shaidan ne. **10** Kada ka ji tsorun wahalar da kake gab da sha. Ina gaya maka, Iblis zai sa wadansunku a kurkuku don yā gwada ku. Za ku sha tsanani na kwana goma. Ka yi aminci ko da za a kashe ka, ni kuwa zan ba ka rawanin rai. **11** Duk mai kunnen ji, yā ji abin da Ruhu yake fada wa ikkilisiyoyi. Duk wanda ya ci nasara mutuwa ta biyu ba ta cuce shi ba ko kadan. **12** "Zuwa ga mala'ikan ikkilisiya a Fergamum, ka rubuta, Wadannan su ne kalmomin wannan wanda yake da takobi mai kaifi biyu. **13** Na san inda kake da zama, inda Shaidan yana da gadon sarautarsa. Duk da haka ka rike sunana da gaske. Ba ka yi mūsun bangaskiyarka gare ni ba, har ma a kwanakin Antifas, amintaccen mashaidina, wanda aka kashe a birninku, inda Shaidan yake zama. **14** Duk da haka, ina da abubuwa kima game da kai. Kana da mutane a can wadanda suke rike da koyarwar Bala'am, wanda ya koya wa Balak yā ja hankalin Isrā'ilawa su yi zunubi ta wurin cin abincin da aka miķa wa gumaka hadaya, su kuma yi fasikanci. **15** Haka ma kana da wadanda suke rike

da koyerwar Nikolaitawa. **16** Saboda haka ka tuba! ikkilisiya a Filadelfiya, ka rubuta, Wadannan su ne In ba haka ba, zan zo wajenka ba da dadewa ba in kalmomi, na wanda yake mai tsarki da kuma gaskiya, yake su da takobin bakina. **17** Duk mai kunnen ji, wanda yake rike da mabudin Dawuda. Abin da ya yă ji abin da Ruhu yake fada wa ikkilisiyoyi. Duk bude ba mai rufewa, abin da kuma ya rufe ba mai wanda ya ci nasara zan ba shi kadan daga cikin budewa. **8** Na san ayyukanka. Duba, na sa a gabanka boyayyiwar Manna. Zan kuma ba shi farin dutse tare budadden kofa wadda ba mai iya rufewa. Na san da sabon suna a rubuce a bisansa, sananne kawai ga cewa kana da dan karfi, duk da haka ka kiyaye mai karban dutsen. **18** “Zuwa ga mala’ikan ikkilisiya maganata ba ka kuwa yi müsun sunana ba. **9** Zan a Tiyatira, ka rubuta, Wadannan su ne kalmomin a wadanda suke na majami’ar Shaidan, wadanda Dan Allah, wanda idanunsa suna kama da harshen suke cewa su Yahudawa ne alhali kuwa ba haka ba wuta wanda kuma kafafunsa suna kama da tagullar ne, sai dai makaryata, zan sa su zo su fadi a kasa a da aka goge. **19** Na san ayyukanka, Kaunarka da bangaskiyarka, hidimarka da daurewarka, kuma cewa kana yin abubuwa a yanzu fiye da abin da ka Da yake ka kiyaye umarnina ta wurin jimrewni, ni cewa kana yin abubuwa a yanzu fiye da abin da ka ma zan tsare ka daga lokacin nan na gwaji wanda yi da farko. **20** Duk da haka, ina da wannan game da zai zo bisaan dukan duniya don a gwada wadanda kai. Kana hakuri da matan nan Yezebel, wadda take kira kanta annabiya. Ta wurin koyerwarta tana bad suke zama a duniya. **11** Ina zuwa ba da dadewa kira kanta annabiya. Ta wurin koyerwarta tana bad ba. Ka rike abin da kake da shi, don kada wani ya da bayina ga yin fasikanci suka kuma ci abincin da karbe rawaninka. **12** Duk wanda ya ci nasara zan aka miķa wa gumaka. **21** Na ba ta lokaci tă tuba daga mai da shi ginshiki a haikaln Allahna. Ba kuwa fasikancinta, amma ba ta da niyya. **22** Don haka zan zai sâke barin wurin ba. Zan rubuta a kansa sunan jefa ta a kan gadon wahala, zan kuma sa wadanda Allahna da kuma sunan birnin Allahna, sabuwar suke zina da ita, su sha azaba kwarai, sai dai in Urushalima, wadda take saukowa daga sama daga sun tuba daga hanyoyinta. **23** Zan kashe’ya’yanta. Allahna; ni kuma zan rubuta a kansa sabon sunana. Sa’an nan dukan ikkilisiyoyi za su san cewa ni ne **13** Duk mai kunnen ji, yă ji abin da Ruhu yake fada mai bincika zukata da tunani, zan kuwa sâka wa wa ikkilisiyoyi. **14** “Zuwa ga mala’ikan ikkilisiya a kowannenku gwargwadon ayyukanka. **24** Yanzu, ina ce wa sauranku da kuke a Tiyatira, ku da ba ku rike Amin, amintaccen mashaidi mai gaskiya, da kuma da koyewarta ba kuma ba ku koyi abin da suke mai mulkin halittar Allah. **15** Na san ayyukanka, kira zurfafan asiran Shaidan, ‘Ba zan kara muku wani nauyi ba. **25** Sai dai ku rike abin da kuke da shi har sai na zo.’ **26** Gare shi wanda ya ci nasara ba ka da sanyi ba ka kuma da zafi. Na so da kai ya kuma aikata nufina har karshe, zan ba shi iko a kan al’ummai. **27** ‘Zai yi mulki a kansu da sandar sarauta ta karfe, zai farfashe su, kamar tukwanen daya ne daga ciki, ko sanyi, ko zafi! **16** Amma domin wani nauyi ba. **28** Zan yumbu’kamar yadda na karbi iko daga Ubana. **29** Duk mai kunnen ji, yă ji abin da Ruhu yake fada wa ikkilisiyoyi.

3 “Zuwa ga mala’ikan ikkilisiya a Sardis, ka rubuta, Wadannan su ne kalmomi, na wanda yake rike da ruhohi bakwai na Allah da kuma taurari bakwai. Na san ayyukanka; ana ganinka kamar rayayye, amma kai matacce ne. **2** Ka farka! Ka karfafa abin da ya rage wanda kuma yake bakin mutuwa, don ban ga ayyukanka cikakke ne ba a gaban Allahna. **3** Saboda haka, ka tuna fa, abin da ka karba ka kuma ji; ka yi biyayya da shi, ka kuma tuba. Amma in ba ka farka ba, zan zo kamar ɓarawo, ba kuwa za ka san lokacin da zan zo maka ba. **4** Duk da haka kana da mutane kima cikin Sardis wadanda ba su bata tufafinsu ba. Za su yi tafiya tare da ni, saye da fararen tufafi, don sun cancanta. **5** Wanda ya ci nasara, kamar su, za a sanya masa fararen tufafi. Ba zan taba share sunansa daga cikin littafin rai ba, sai dai zan shaida sunansa a gaban Ubana da mala’ikunsa. **6** Duk mai kunnen ji, yă ji abin da Ruhu yake fada wa ikkilisiyoyi. **7** “Zuwa ga mala’ikan

ga kofa a bude a sama. Sai muryar da na ji da fari da take magana da ni mai kama da busar kahofa, ina kwankwasawa. Duk wanda ya ji muryata ya kuma bude foarf, zan shiga in kuma ci tare da shi, shi kuma tare da ni. **21** Duk wanda ya ci nasara, zan ba shi ikon zama tare da ni a kursiyina, kamar yadda na ci nasara, kuma ina zaune tare da Ubana a kursiyinsa. **22** Duk mai kunnen ji, yă ji abin da Ruhu yake fada wa ikkilisiyoyi.”

4 Bayan wannan sai na duba, a can kuma a gabana ga kofa a bude a sama. Sai muryar da na ji da fari da take magana da ni mai kama da busar kahofa, ina kwankwasawa. Duk wanda ya ji muryata ya kuma bude foarf, zan shiga in kuma ci tare da shi, shi kuma tare da ni. **21** Duk wanda ya ci nasara, zan ba shi ikon zama tare da ni a kursiyina, kamar yadda na ci nasara, kuma ina zaune tare da Ubana a kursiyinsa. **22** Duk mai kunnen ji, yă ji abin da Ruhu yake fada wa ikkilisiyoyi.”

da karneliya. Bakan gizo, mai kama da zumurrudu, addu'o'in tsarkaka. **9** Suka rera sabuwar waka, "Ka ya kewaye kursiyin. **4** Kewaye da kursiyin kuwa cancanci ka karbi nadadden littafin ka kuma bude akwai wadansu kursiyoyi ashirin da hudu, zaune a hatimansa, domin an kashe ka, da jininka kuma kansu kuwa dattawa ashirin da hudu ne. Suna saye ka sayi mutane wa Allah, daga kowace kabilia da da fararen tufafi suna kuma da rawaniin zinariya a harshe da mutane da kuma al'umma. **10** Ka mai kawunansu. **5** Daga kursiyin hasken walkiya yana da su masarauta da kuma firistoci, don su yi wa ta fitowa, da kararraki da kuma tsawa. A gaban kursiyin, fitilu bakwai suna ci. Wadannan ne ruhoji bakwai na Allah. **6** Haka kuma a gaban kursiyin akwai wani abu mai kama da tekun gilashi, yana kyalli kamar madubi. A tsakiya kuwa, kewaye da kursiyin, akwai halittu hudu masu rai, cike kuma suna da idanu gaba da baya. **7** Halitta ta fari tana kama da zaki, ta biyun kuwa tana kama da bijimi, ta ukun kuma tana da fuska kamar ta mutum, ta hufun kuma tana kama da gaggafa mai tashi sama. **8** Kowace a cikin halittu hudu masu rai din nan tana da fikifikai guda shida, tana kuma cike da idanu a ko'ina, har ma karkashin fikifikanta. Dare da rana ba sa fasa cewa, **9** Duk lokacin da halittu masu ran nan suka rera daukaka, girma da kuma godiya ga wannan wanda yake zaune a kan kursiyin da kuma wanda yake mai rai har abada abadin, (aiōn g165) **10** sai dattawa ashirin da hufun nan su fādī a kasa a gaban wannan wanda yake zaune a kursiyin, su yi sujada wa wannan wanda yake da rai har abada abadin. Sukan ajiye rawaninsu a gaban kursiyin suna cewa, (aiōn g165) **11** "Ya Ubangijimu da Allahnmu, ka cancanci daukaka da girma da iko, domin ka halicci dukan abubuwa, kuma ta wurin nufinka aka halicce su suka kuma kasance."

5 Sa'an nan na ga a hannun damar wannan wanda yake zaune a kursiyin nadadden littafi da rubutu a ciki da wajensa an kuma hatimce shi da hatimai bakwai. **2** Na kuma ga wani babban mala'ika yana shela da babbar murya cewa, "Wa ya cancanta yā balle hatiman nan yā kuma bude nadadden littafin?" **3** Amma ba wani a sama ko a kasa ko a karkashin kasan da ya iya bude nadadden littafin ko ma yā duba cikinsa. **4** Na yi ta kuka domin ba a iya samun wanda ya cancanta yā bude nadadden littafin ko yā duba cikinsa ba. **5** Sai daya daga cikin dattawan ya ce mini, "Kada ka yi kuka! Duba, Zakin kabilar Yahuda, da kuma Tushen Dawuda ya ci nasara. Ya iya bude nadadden littafin da hatimansa bakwai." **6** Sa'an nan na ga Dan Rago, yana kamar an yanka, tsaye a tsakiyar kursiyin, halittu hufun nan masu rai da kuma dattawan an sun kewaye shi. Yana da Kahoni bakwai da idanu bakwai, wadanda suke ruhoji bakwai na Allah da aka aika cikin dukan duniya. **7** Ya zo ya karbi nadadden littafin daga hannun dama na wannan wanda yake zaune a kursiyin. **8** Bayan ya karba, sai halittu hufun nan masu rai da kuma dattawan nan ashirin da hudu suka fādī kasa a gaban Dan Ragon. Kowannensu yana da garaya kuma suna Mai Gaskiya, sai yaushe za ka shari'anta mazaunau rike da kaskon zinariya cike da turare, wadanda suke

cancanci ka karbi nadadden littafin ka kuma bude akwai wadansu kursiyoyi ashirin da hudu, zaune a hatimansa, domin an kashe ka, da jininka kuma kansu kuwa dattawa ashirin da hudu ne. Suna saye ka sayi mutane wa Allah, daga kowace kabilia da da fararen tufafi suna kuma da rawaniin zinariya a harshe da mutane da kuma al'umma. **10** Ka mai kawunansu. **5** Daga kursiyin hasken walkiya yana da su masarauta da kuma firistoci, don su yi wa Allahnmu hidima, kuma za su yi mulki a duniya." **11** Sai na duba na kuma ji muryar mala'iku masu yawa, yawansu kuwa ya kai dubu dubbai, da kuma dubu goma sau dubu goma. Suka kewaye kursiyin da halittu hufun nan masu rai da kuma dattawan nan. **12** Da babbar murya suka rera, "Macancanci ne Dan Ragon nan da aka kashe, don yā sami iko da wadata da hikima da karfi da girma da daukaka da kuma yabo!" **13** Sa'an nan na ji kowace halitta a sama da kasa da karkashin kasa da kuma bisaan teku, da kome da yake cikinsu yana rerawa, "Gare shi mai zama a kan kursiyin da kuma ga Dan Ragon yabo da girma da daukaka da iko, (aiōn g165) **14** Sai halittu hufun nan masu rai suka ce, "Amin", dattawan kuma suka fādī suka yi sujada.

6 Na kalli yayinda Dan Ragon ya bude hatimin farko na hatimai bakwai din nan. Sai na ji daya daga cikin halittu hufun nan masu rai ya yi magana da murya mai kama da tsawa ya ce, "Zo!" **2** Na duba, can kuwa a gabana ga wani farin dok! Mai hawansa yana rike da baka, aka kuma ba shi rawani, ya yi sukuwa ya fito kamar mai nasara da ya kutsa don nasara. **3** Sa'ad da Dan Ragon ya bude hatimi na biyun, sai na ji halitta mai rai na biyu ya ce, "Zo!" **4** Sai wani dok! ya fito, ja wur. Aka ba wa mai hawansa iko yā dauke salama daga duniya yā kuma sa mutane su kashe jun. Aka ba shi babban takobi. **5** Sa'ad da Dan Ragon ya bude hatimi na uku, sai na ji halitta mai rai na uku ya ce, "Zo!" Na duba, can a gabana kuwa ga wani bakin dok! Mai hawansa yana rike da abubuwani awo guda biyu a hannunsa. **6** Sai na ji wani abu mai kara kamar wata murya a tsakiyar halittu hufun nan masu rai tana cewa, "Kwatan alkama don albashin aikin yini, da kuma kwata uku na sha'ir don albashin yini guda, kada kuwa ka bata man da ruwan inabi!" **7** Sa'ad da Dan Ragon ya bude hatimi na hufu, sai na ji muryar halitta mai rai na hufu ya ce, "Zo!" **8** Na duba, can a gabana kuwa ga kodadden dok! An ba wa mai hawansa suna Mutuwa, Hades kuwa yana biye da shi. Aka ba su iko a kan kashi daya bisa hufu na duniya don su yi kisa da takobi, yunwa da annoba, har ma da namomin jeji na duniya.

(Hadēs g86) **9** Sa'ad da ya bude hatimi na biyar, sai na ga a karkashin bagaden rayukan wadanda aka kashe saboda maganar Allah da kuma shaidar da suka yi. **10** Suka yi kira da babbar murya suka ce, "Ya Ubangiji Mai Iko Duka, Mai Tsarki da kuma Mai Gaskiya, sai yaushe za ka shari'anta mazaunau duniya ka kuma dauki mana fansar jinim?" **11** Sai

aka ba wa kowannensu farin riga, aka kuma fada musu su dan jira kadan sai an cika adadin abokansu masu hidima da kuma'yan'uwansu wadanda za a kashe kamar yadda su ma aka kashe su. **12** Ina kallo yayinda ya bude hatimi na shida. Sai aka yi babban gircizar kasa. Rana ta zama baka kamar gwado na gashin akuya, wata kuma gaba daya ya zama ja wur kamar jini, **13** taurarin sararin sama suka faffadi a kasa, kamar yadda danyun'ya'yan baure suke faduwa daga itacen baure sa'ad da iska mai karfi ta jijjiga shi. **14** Sararin sama kuwa ya janye kamar nadadden littafi, ya yi ta nadewa, aka kuma kawar da kowane dutse da kowane tsibiri daga wurinsa. **15** Sa'an nan sarakunan duniya, hakimai, jarumawa, masu arziki, masu karfi, da kowane bawa da kuma kowane'yantace ya boye a cikin koguna da kuma cikin duwatsun tsauNUKA. **16** Suka kira duwatsu da tsauNUKA suna cewa, "Ku fadi a kanmu ku kuma boye mu daga fuskar wannan mai zama a kan kursiyi da kuma daga fushin Dan Ragon nan! **17** Gama babbar ranar fushinsu ta zo, wa kuwa zai iya tsayawa?"

7 Bayan wannan, na ga mala'iku hudu, a tsaye a kusurwoyi hudu na duniya, suna tsare iskoki hudu na duniya, domin su hana wani iska hurawa a bisañ kasa ko a bisañ teku ko a bisa wani itace. **2** Sai na ga wani mala'ika yana zuwa daga gabas, yana da hatimin Allah mai rai. Ya yi kira da babbar murya wa mala'ikun nan hudu da aka ba su iko su cuci kasa da teku ya ce, **3** "Kada ku cuci kasa ko teku ko kuma itatuwa sai bayan mun sa hatimi a goshin dukan bayin Allahnu." **4** Sai na ji yawan wadanda aka sa musu hatimi. Su 144,000 daga dukan kabilan Isra'il. **5** Daga kabilar Yahuda mutum 12,000 ne aka sa musu hatimin, daga kabilar Ruben mutum 12,000, daga kabilar Gad mutum 12,000, **6** daga kabilar Asher mutum 12,000, daga kabilar Naftali mutum 12,000, daga kabilar Manasse mutum 12,000, **7** daga kabilar Simeyon mutum 12,000, daga kabilar Lawi mutum 12,000, daga kabilar Issakar mutum 12,000, **8** daga kabilar Zebulon mutum 12,000, daga kabilar Yusuf mutum 12,000, daga kabilar Benyamin mutum 12,000. **9** Bayan wannan sai na duba, can a gabana kuwa ga wani taro mai girma, wanda ba mai iya kirgawa, daga kowace al'umma, kabilia, mutane da kuma harshe, suna tsaye a gabana kursiyin da kuma gabana Dan Ragon nan. Suna saye da fararen tufafi suna kuma rike da rassan dabino a hannuwansu. **10** Suka ta'da murya da karfi suna cewa, "Ceto na Allahnu ne, wanda yake zaune a bisañ kursiyi, da kuma na Dan Ragon." **11** Dukan mala'iku suna tsaye kewaye da kursiyin da kuma kewaye da dattawan tare da halittu hufun nan masu rai. Suka fadi da fuskokinsu kasa a gabana kursiyin suka kuma yi wa Allah sujada, **12** suna cewa, "Amin! Yabo da daukaka, da hikima da godiya da girma da iko da

karfi sun tabbata ga Allahnu har abada abadin. Amin!" (**aiōn g165**) **13** Sai daya daga cikin dattawan ya tambaye ni ya ce, "Wadannan da suke saye da fararen tufafi su wane ne, daga ina kuma suka fito?" **14** Na amsa na ce, "Ranka yā dade, kai ka sani." Sai ya ce, "Wadannan su ne wadanda suka fito daga matsananciyar wahala; sun wanke tufafinsu suka kuma mai da su farare da jinin Dan Ragon nan. **15** Saboda haka, "suna a gabana kursiyin Allah suna masa hidima dare da rana a cikin haikalinsa; kuma wannan mai zaune a kursiyin zai shimpida tentinsa a bisansu. **16** 'Ba za su sāke jin yunwa ba; ba za su kuma sāke jin kishirwa ba. Rana ba za tā buga su ba,' ko kuma kowane irin zafin kuna. **17** Gama Dan Ragon da yake a tsakiyar kursiyin zai zama makiyayinsu; 'zai bi da su zuwa ga maþulþular ruwan rai.' 'Allah kuwa zai share dukan hawaye daga idanunuš."

8 Sa'ad da ya bude hatimi na bakwai, sai aka yi shiru a sama na kusan rabin sa'a. **2** Sai na ga mala'iku bakwai da suke tsayawa a gaban Allah, a gare su kuwa aka ba da Kahoni bakwai. **3** Wani mala'ika, da yake da kaskon zinariyar da ake zuba turare, ya zo ya tsaya kusa da bagaden. Aka ba shi turare da yawa don yā miña tare da addu'o'in dukan tsarkaka a bisa bagaden zinariya a gaban kursiyin. **4** Hayakin turaren tare da addu'o'in tsarkaka, suka hau zuwa gaban Allah daga hannun mala'ikan. **5** Sai mala'ikan ya dfauki kaskon, ya cika shi da wuta daga bagaden, ya kuma wurga shi bisañ duniya; sai aka yi ta yin tsawa, kararraki, walkiya, da kuma gircizar kasa. **6** Sai mala'iku bakwai din nan da suke da Kahoni bakwai suka shiryu don su busa su. **7** Mala'ika na fari ya busa kahonsa, sai ga kankara da wuta hade da jini, aka kuma wurga su bisañ duniya. Kashi daya bisa uku na duniya ya kone, kashi daya bisa uku na itatuwa suka kone, dukan danyar ciyawa kuma ta kone. **8** Mala'ika na biyu ya busa kahonsa, sai ga wani abu kamar babban dutse mai cin wuta, aka jefa cikin teku. Kashi daya bisa uku na teku ya zama jini, **9** kashi daya bisa uku na halittu masu rai da suke cikin tekun suka mutu, kashi daya bisa uku kuma na jiragen ruwa kuma suka hallaka. **10** Mala'ika na uku ya busa kahonsa, sai wani babban tauraro mai cin wuta kamar toci, ya fadi daga sararin sama, a kan kashi daya bisa uku na koguna da kuma a bisa maþulþulan ruwa **11** sunan tauraron kuwa Madaci. Kashi daya bisa uku na ruwaye ya zama mai daci, mutane da yawa kuma suka mutu saboda shan ruwan, don facinsa. **12** Mala'ika na hudu ya busa kahonsa, sai aka bugi kashi daya bisa uku na rana, kashi daya bisa uku na wata, da kashi daya bisa uku na taurari, har kashi daya bisa uku nasu ya duhunta. Kashi daya bisa uku na yini ya kasance babu haske, haka ma kashi daya bisa uku na dare. **13** Yayinda nake kallo, sai na ji gaggarf da take tashi sama a tsakiyar sararin sama ta yi kira da babbar murya ta

ce, "Kaito! Kaito! Kaiton mazaunan duniya, in an yi busan sauran kahonin da mala'ikun nan uku suke shirin busawa!"

9 Mala'ika na biyar ya busa kahonsa, sai na ga tauraron da ya fādo duniya daga sararin sama.

Aka ba wa tauraron mabudin ramin Abis. (*Abyssos g12*) **2** Da ya bude Abis din, sai hayači ya taso daga cikin kamar hayakin matoya mai girma. Hayakin nan

daga Abis ya duhunta rana da sararin sama. (*Abyssos g12*) **3** Daga cikin hayačin kuwa fāri suka fito zuwa

cikin duniya aka kuma ba su iko irin na kunaman duniya. **4** Aka fada musu kada su yi wa ciyawa na

duniya lahan ni ko wani tsiro ko itace, sai dai su yi wa mutanen da ba su da hatimin Allah a goshinsu kadai lahan ni. **5** Ba a ba su iko su kashe su ba, sai

dai su ba su azaba na watanni biyar. Azabar da suka sha kuwa ya yi kamar ta harbin kunama sa'ad da ta harbi mutum. **6** Cikin wadannan kwanakin mutane

za su nemi mutuwa, amma ba za su samu ba; za su yi marmarin mutuwa, amma mutuwa za tā bace musu.

7 Kamannin fārin nan kuwa yana kama da dawakan da aka shirya don yači. A kawunansu kuwa da wani abu da ya yi kamar rawanin zinariya, fuskokinsu kuma sun yi kamar fuskokin mutane. **8** Gashin kansu ya yi kamar gashin kan mata, hakoransu kuma sun yi kamar hakoran zakoki. **9** Suna da sulkuna kamar

sulkunan karfe, karar fikafikansu kuma ta yi kamar motsin dawakai da kekunan yači masu yawa da

suke rugawa zuwa yači. **10** Suna da wutsiyoyi da kari kamar kunamai, kuma a wutsiyoyinsu suna da iko su ba wa mutane azaba na wata biyar. **11**

Suna da sarkin da yake mulki a bisansu wanda yake mala'ikan Abis, wanda sunansa a harshen Yahudawa shi ne Abaddon, da harshen Hellenawa kuwa shi ne, Afollion. (*Abyssos g12*) **12** Bala'i na fari ya wuce,

sauran bala'i biyu suna nan zuwa. **13** Mala'ika na shida ya busa kahonsa, sai na ji murya tana fitowa daga kahonin bagaden zinariya da suke a gabon Allah. **14** Ta ce wa mala'ika na shida da yake da kahon, "Ka saki mala'iku hudun nan da suke a daure a babban kogin Yuferites." **15** Mala'iku hudun nan kuwa da aka shirya musamman don wannan sa'a da kuma don wannan rana da wata da kuma shekara aka sake su domin su kashe kashi daya bisa uku na'yan Adam. **16** Yawan rundunan masu hawan dawakan nan mutum miliyon dari biyu ne. Na ji adadinsu. **17** Dawakai da masu hawansu da na gani cikin wahayina sun yi kamar. Sulkunansu ja wurne, bačin shudi, da kuma rawaya kamar farar wuta. Kawunun dawakan sun yi kamar kawunun zakoki, daga bakunansu kuwa wuta, hayači, da farar wuta suna fitowa. **18** Aka kashe kashi daya bisa uku na'yan Adam da annobai uku na wuta, hayači da farar wuta da suka fito daga bakunansu. **19** Karfin dawakan nan kuwa yana a bakunansu da wutsiyoyinsu; gama wutsiyoyinsu suna kama da macizai masu kawuna,

da wutsiyoyin ne kuma suke yi wa mutane rauni. **20** Sauran'yan Adam da ba a kashe ta wajen wadannan annobai ba kuwa har wa yau ba su tuba daga aikin hannuwansu ba; ba su daina bauta wa aljanu, da gumakan zinariya, azurfa, tagulla, dutse da na itace, gumakan da ba sa iya gani ko ji ko tafiya ba. **21** Ba su kuma tuba daga kisankansu, sihirinsu, fasikancinsu ko kuma daga sace-sacensu ba.

10 Sai na ga wani babban mala'ika yana saukowa daga sama. An lullube shi da girkije, bakan

gizo kuma yana kansa; fuskarsa tana kama da rana, kafafunsa kuma suna kama da ginshikan wuta. **2**

Yana riķe da dan karamin nadaddēn littafi, wanda yake a bude a hanunsa. Ya kafa kafarsa ta dama a kan teku kafarsa ta hagu kuma a kan kasa, **3** ya

kuma yi ihu da karfi kamar rurin zaki. Da ya yi ihun, sai muryoyin tsawan nan bakwai suka yi magana. **4**

Sa'ad da tsawan nan bakwai kuwa suka yi magana, ina dab da rubutawa; amma na ji wata murya daga

sama ta ce, "Rufe abin da tsawan nan bakwai suka fada kada ka rubuta." **5** Sai mala'ikan da na gani

na tsaye a teku da kasa ya daga hanunsa na dama sama. **6** Ya kuma yi rantsuwa da wannan wanda yake

raye har abada abadin, wanda ya halicci sammai da dukan abin da yake cikinsu, duniya da dukan abin da yake cikinta, da kuma teku da dukan abin da yake

cikinsa, ya kuma ce, "Babu sauran jinkiri! (*aiōn g165*) **7** Amma a ranakun da mala'ika na bakwai na dab da busa kahonsa, za a cika asirin Allah, kamar yadda ya sanar wa bayinsa annabawa." **8** Sai muryar da na

ji daga sama ta sāke magana da ni ta ce, "Tafi, ka karbi nadaddēn littafin da yake a bude a hanun mala'ikan da yake tsaye bisa teku da kasa." **9** Sai

na je wajen mala'ikan na ce masa yā ba ni karamin nadaddēn littafin. Ya ce mini, "Karba ka ci. Zai sa

cikinka yā yi tsami, amma 'a bakinka zai zama da zaki kamar zuma." **10** Na karbi karamin nadaddēn littafin daga hanun mala'ikan na kuma ci. Ya yi

zaki kamar zuma a bakina, amma sa'ad da na cinye, cikina ya yi tsami. **11** Sa'an nan aka ce mini, "Dole

ne ka sāke yin annabci game da mutane masu yawa, al'ummai, harsuna da kuma sarakuna."

11 Aka ba ni kara kamar sandan awo aka kuma ce

mini, "Tafi ka auna haikalin Allah da bagaden, ka kuma firga wadanda suke sujada a can. **2** Sai

dai kada ka hačda da harabar waje; kada ka auna ta, domin an ba da ita ga Al'ummai. Za su tattaka birni mai tsarki har watanni **42**. **3** Zan kuma ba

wa shaiduna nan biyu iko, za su kuwa yi annabci na kwanaki 1,260, saye da gwadon makoki." **4**

Wadannan su ne itatuwan zaitun biyu da kuma alkukai biyu da suke tsaye a gabon Ubangjin duniya. **5** Duk wanda ya yi kokari yin musu lahan, wuta za

tā fito daga bakunansu ta cinye abokan gābansu. Haka ne duk mai niyyar yin musu lahan zai mutu. **6**

Wadannan mutane suna da iko su kulle sararin sama
 don kada a yi ruwan sama a lokacin da suke annabci;
 suna kuma da iko su juye ruwaye su zama jini su
 kuma bugi duniya da kowace irin annoba a duk
 lokacin da suke so. **7** To, da suka gama shaidarsu,
 dabbar da takan fito daga Abis za tā kai musu hari,
 tā kuwa sha karfinsu tā kuma kashe su. (**Abyssos**
g12) **8** Gawawwakinsu za su kasance a kwance a
 titin babban birni, wanda a misalce ake kira Sodom
 da Masar, inda kuma aka gicciye Ubangijinsu. **9**
 Kwana uku da rabi mutane daga kowace jama'a,
 kabilo, harshe da kuma al'umma za su yi ta kallon
 gawawwakinsu su kuma ki binne su. **10** Mazaunau
 duniya za su kyafase su kuma yi biki ta wurin aika
 kyautai wa junu, domin wadannan annabawan nan
 biyu ne suka azabtar da mazaunau duniya. **11** Amma
 bayan kwana uku da rabi din numfashin rai daga
 Allah ya shige su, suka kuwa tashi tsaye, tsoro kuma
 ya kama wadanda suka gan su. **12** Sai suka ji wata
 babbar murya daga sama tana ce musu, "Ku hauro
 nan." Suka kuwa haura zuwa sama cikin girgije,
 yayinda abokan gābansu suna kallo. **13** A wannan
 sa'a aka yi wata babbar girgizar kasa kashi daya bisa
 goma kuma na birnin ya rushe. Aka kashe mutane
 dubu bakwai a girgizar kasar, wadanda suka tsira
 kuwa suka ji tsoro suka daukaka Allah na sama. **14**
 Kaito na biyu ya wuce; kaito na uku yana zuwa ba da
 dadewa ba. **15** Mala'ika na bakwai ya busa kahonsa,
 sai aka ji muryoyi masu karfi a sama da suka ce,
 "Mulkin duniya ya zama mulkin Ubangijinmu da na
 Kiristinsa, zai kuwa yi mulki har abada abadin." (**aīōn**
g165) **16** Sai dattawan nan ashirin da hudu da suke
 zaune a kursiyoyinsu a gabon Allah, suka fādi da
 fuskokinsu a kasa suka kuma yi wa Allah sujada, **17**
 suna cewa, "Muna maka godiya ya Ubangiji Allah,
 Madaukaki, wanda yake a yanzu, shi ne kuma a
 dā, domin ka karbi ikonka mai girma ka kuma fara
 mulki. **18** Al'ummai suka yi fushi; fushinka kuwa ya
 zo. Lokaci ya yi don a shari'anta matattu, da kuma
 don sākawa wa bayinka annabawa da tsarkakanka da
 kuma su wadanda suke girmama sunanka, karami da
 babba, don kuma hallakar da wadanda suka hallaka
 duniya." **19** Sa'an nan aka bude haikalil Allah da
 yake a sama, kuma a cikin haikalinsa aka ga awkitin
 alkawarinsa. Sai kuwa ga walkiya, kararraki, tsawa,
 girgizar kasa, da kuma fankara masu girma.

12 Babbar alama mai banmamaki ta bayyana a
 sama, mace tana lullube da rana, da kuma
 wata a karkashin sawunta, akwai kuma rawani mai
 taurari goma sha biyu a kanta. **2** Tana da ciki ta
 kuma yi kuka mai zafi yayinda take gab da haihuwa.
3 Sai wata alama ta bayyana a sama, wani babban
 jan maciji mai kawuna bakwai da kahoni goma da
 rawani bakwai a kan kawunansa. **4** Wutsiyarsa ta
 share kashi daya bisa uku na taurari daga sararin
 sama ta kuma zubar da su kasa. Katon jan macijin

ya tsaya a gabon macen wadda take gab da haihuwa,
 don yā cinye danta nan take bayan an haife shi. **5** Ta
 haifi da, namiji, wanda zai yi mulkin dukan al'umma
 da sandar karfe. Aka fyauce danta zuwa wurin Allah
 da kuma kursiyinsa. **6** Sai macen ta gudu zuwa
 hamada zuwa inda Allah ya shiryia dominta, inda za
 a lura da ita har kwana 1,260. **7** Aka kuwa yi yak'i a
 sama. Mika'ilu da mala'ikunsa yak'i macijin, maciji
 da mala'ikunsa su ma suka mai da martani. **8** Amma
 macijin nan ba shi da isashen karfi, har suka rasa
 matsayinsu a sama. **9** Aka jefar da katon jan macijin
 kasa, tsohon maciji nan da ake kira Iblis, ko Shaidan,
 wanda ya bād da dukan duniya. Aka jefar da shi
 kasa, tare da mala'ikunsa a duniya. **10** Sa'an nan na
 ji babbar murya daga sama tana cewa, "Yanzu ceto
 da iko da mulkin Allahnmu, da kuma ikon Kiristinsa.
 Gama mai zargin'yan'wanmu, wanda yake zarginsu
 a gabon Allahnmu dare da rana, an jefar da shi kasa.
11 Sun ci nasara a kansa ta wurin jinin Dan Ragon da
 ta wurin kalmar shaidarsu; ba su kaunaci rayukansu
 sosai har da za su ja da baya daga mutuwa. **12**
 Saboda haka ku yi farin ciki, ku sammai, da ku da
 kuke zaune a cikinsu! Amma kaiton duniya da kuma
 teku, gama Iblis ya sauko gare ku! Ya cika da fushi,
 domin ya san cewa lokacinsa ya rage kadan." **13**
14 Sa'ad da macijin ya ga an jefar da shi a duniya, sai
 ya safari macen nan da ta haifi da namiji. **15** Sa'an nan
 da wa macen fikafikai biyu na babban gagafa, don
 ta tashi sama zuwa inda aka shiryia mata a hamada,
 inda za a lura da ita na dan lokaci, lokuta da rabin
 lokaci, inda macijin ba zai iya kaiwa ba. **16** Sa'an nan
 daga bakinsa macijin ya kwarara ruwa kamar kogi,
 don ruwan ya cimma matan yā kuma kwashe ta tare
 da ambaliya. **17** Amma kasa ta taimaki macen ta
 wurin bude bakinta ta kuma shanye ruwan kogin
 da macijin ya kwarara daga bakinsa. **18** Sai macijin
 ya yi fushi da macen ya kuma koma wajen sauran
 zuriyarta don yā yake su wadannan wadanda suke
 biyayya da umarran Allah suke kuma riike da shaidar
 Yesu.

13 Macijin kuwa ya tsaya a bakin teku. Sai na ga
 wata dabba tana fitowa daga teku. Tana da
 Kahoni goma da kawuna bakwai, da kuma rawani
 goma a kahoninta, a kowane kai kuwa akwai sunan
 sabo. **2** Dabbar da na gani ta yi kamar damisa, amma
 tana da kafafu kamar na beyar, bakinta kuma ya
 yi kamar na zaki. Macijin nan ya ba wa dabbar
 karfinsa da gadon sarautarsa da kuma ikonsa mai
 girma. **3** Daya daga cikin kawunun dabbar ya yi
 kamar yana da raunin da zai iya kashe shi, amma
 raunin nan da zai iya kashe shi ya riga ya warke.
 Dukan duniya ta yi mamaki ta kuma bi dabbar. **4**
 Mutane suka yi wa macijin sujada domin ya ba
 wa dabbar ikonsa, suka yi wa dabbar sujada, suka
 kuma yi tambaya cewa, "Wane ne yake kama da
 dabban nan? Wa zai iya yake ta?" **5** Aka ba wa

dabbar baki don ta fadi kalmomin girman kai da na sabo ta kuma yi amfani da ikonta har watanni arba'in da biyu. **6** Ta bufe bakinta don tā yi wa Allah sabo, ta kuma bata sunansa da kuma mazauninsa da na wafanda suke zama a sama. **7** Aka ba ta iko tā yakı tsarkaka tā kuma ci nasara a kansu. Aka kuma ba ta iko bisa kowace kabilia, jama'a, harshe da kuma al'umma. **8** Dukan mazaunan duniya za su yi wa dabbar sujada, dukan wafanda ba a rubuta sunayensu a cikin littafin ran da yake na Dan Ragon da aka yanka tun kafin halittar duniya ba. **9** Duk mai kunne ji, bari yā ji. **10** Duk wanda aka Kaddara ga bauta, ga bauta zai tafi. Duk wanda aka kaddara za a kashe da takobi, da takobin za a kashe shi. Wannan yana bukata hakuri da aminci a gefen tsarkaka. **11** Sai na ga wata dabba tana fitowa daga kasa. Tana da Kahoni biyu kamar dan rago, amma ta yi magana kamar maciji. **12** Ta mori dukan ikon dabban nan ta fari a madadinta, ta sa duniya da mazaunanta su yi wa dabba ta farin nan sujada, wadda aka warkar mata da raunin nan da zai iya kashe ta. **13** Ta kuma yi manyan ayyuka da kuma alamu masu banmamaki, har ta sa wuta ta sauko daga sama zuwa kasa a gaban idon mutane. **14** Saboda alamun nan da aka ba ta iko tā yi a madadin dabban nan ta fari, sai ta rudi mata da raunin nan da zai iya kashe ta. **15** Aka ba ta iko tā ba da numfashi ga siffar dabban nan ta fari, don tā yi magana tā kuma sa a kashe duk wafanda suka ki yi wa siffar mutu cikin Ubangiji daga yanzu zuwa gaba." "I, mazaunan duniya. Ta umarce su su kafa siffa don za su huta daga faman aikinsu, gama ayyukansu girmama dabbar da aka ji mata rauni da takobi duk za su bi su," in ji Ruhu. **16** Ta kuma tilasta wa kowa, manya da yara, hanunsa. **17** Don kada zaune kuma a kan girgijen ga siffar dabban nan ta fari, don tā yi magana tā kuma sa a kashe duk wafanda suka ki yi wa siffar rawanin zinariya a kansa da kuma lauje mai kaifi a sujada. **18** Wannan yana bukata hikima. Duk mai hankali, girgijen ya wurga laujensa a duniya, sai aka kuwa sai yā lissafta lambar dabbar, gama lamban nan ta mutum ne. Lambarta kuwa ita ce 666.

14 Sai na duba, can a gabana kuwa ga Dan Rago, tsaye a kan Dutsen Sihiyona, tare da shi akwai kuma mutane 144,000 wafanda suke da sunansa da sunan Ubansa a rubuce a goshinsu. **2** Sai na ji kara daga sama kamar motsin ruwaye masu gudu, kamar kuma tsawa. Karar da na ji ta yi kamar ta masu garaya da suke kidin garayarsu. **3** Suka kuwa rera sabuwar waka a gaban kursiyin da kuma a gaban halittu hudfun nan masu rai, da kuma a gaban dattawa. Ba wanda ya iya koyon wa'kar sai mutanen nan 144,000 da aka fansa daga duniya. **4** Wadannan su ne wafanda ba su kazantar da kansu da mata ba, gama sun kiyaye kansu da tsarki. Suna bin Dan Ragon duk inda ya tafi. Su ne aka saya daga cikin mutane aka kuwa mi'ka su kamar'ya'yan fari ga Allah da kuma Dan Ragon. **5** Ba a sami karya a bakunansu ba; su kuma marasa aibi ne. **6** Sai na ga wani mala'ika yana tashi sama a tsakiyar sararin

sama, yana kuma da madawwamiyar bishara wadda zai yi shela ga wafanda suke zama a duniya, ga kowace al'umma, kabilia, harshe, da kuma jama'a. (*aiōnios g166*) **7** Ya ce da babbar murya, "Ku ji tsoron Allah ku kuma daukaka shi, domin sa'ar hukuncinsa ya yi. Ku yi wa wannan da ya halicci sammai, kasa, teku, da mabulbulan ruwa sujada." **8** Mala'ika na biyu ya biyo yana cewa, "Ta fādī! Babilon Mai Girma ta fādī, wadda ta sa dukan al'ummai suka sha sha ruwan inabin hauka na zinanta." **9** Mala'ika na uku ya biyo su ya ce da babbar murya, "Duk wanda ya yi wa dabban nan da siffarta sujada ya kuma sami alamarta a goshi ko a hannu, **10** shi ma zai sha ruwan inabin fushin Allah, wanda aka zuba da duk karfinsa a kwaf fushinsa. Za a ba shi azaba da farar wuta mai ci a gaban tsarkakan mala'ika da na Dan Ragon. **11** Hayakin azabarsu kuwa zai dinga tashi har abada abadin. Kuma babu hutu dare ko rana wa wafanda suke wa dabbar da siffarta sujada, ko kuwa ga duk wanda ya sami alamar sunanta." (*aiōn g165*) **12** Wannan yana bukata hakuri, a gefen tsarkakan da suke biyayya da umarnan Allah suka kuma kasance da aminci ga Yesu. **13** Sai na ji murya daga sama idon mutane. **14** Rubuta, Masu albarka ne matattun da suka ta ce, "Rubuta, Masu albarka ne matattun da suka mutu cikin Ubangiji daga yanzu zuwa gaba." "I, za su bi su," in ji Ruhu. **15** Sai wani mala'ika ya fito daga haikalai mawadata da matalauta, yantattu da bayi, don a yi ya kuma yi kira da babbar murya ga wannan mai musu alama a hanun dama ko a goshi, **16** Sai wani mala'ika ya fito daga haikalai mawadata da matalauta, yantattu da bayi, don a yi ya kuma yi kira da babbar murya ga wannan mai musu alama a hanun dama ko a goshi, **17** don kada zaune a kan girgijen ya ce, "Dauki laujenka ka yi kowa yā saya ko yā sayar, sai dai yana da alamar, girbi, domin lokacin girbi ya yi, gama amfanin da wadda take sunan dabbar ko kuma lambar sunanta. **18** Har yanzu, wani mala'ika mai lura da wuta, ya fito daga bagaden ya yi kira da babbar murya ga wannan wanda yake da lauje mai kaifi ya ce, "Dauki laujenka mai kaifi ka tattara kawun'an'ya'yan inabi daga kuringar inabin duniya, domin'ya'yan inabin sun nuna." **19** Mala'ikan ya wurga laujensa a duniya, ya tattara'ya'yan inabin, ya kuma zuba su cikin babbar wurin matsewar inabin fushin Allah. **20** Aka tattake su a wurin matsin inabi a bayan gari, jini kuwa ya yi ta gudana daga wurin matsin inabi tsayinsa ya kai kamar tsawon linzami a bakin doki, nisansa kuma ya kai wajen kilomita 300.

15 Na ga wata babbar alama mai banmamaki a sama, mala'ika bakwai da annobai bakwai na karshe, na karshe, domin da su ne fushin Allah ya cika. **2** Sai na ga abin da ya yi kamar tekun gilashi gauraye da wuta kuma tsaye kusa da teku, wafanda suka ci nasara bisan dabbar da siffarta da bisan

lambar sunanta. Suna riķe da garayu wadanda Allah ya ba su 3 suka rera waķar Musa bawan Allah da kuma waķar Dan Ragon suna cewa, "Ayyukanka suna da girma da kuma banmamaki, ya Ubangiji Madaukaki. Al'amuranka suna da aminci da kuma gaskiya, ya Sarkin zamanai. 4 Wane ne ba zai ji tsoronka, yă kuma kawo daukaka ga sunamka ba, ya Ubangiji? Gama kai kadai ne mai tsarki. Dukan al'ummai za su zo su yi sujada a gabanka, gama an bayyana ayyukan adalcinka." 5 Bayan wannan sai na duba, a cikin sama kuwa sai ga haikali, wato, tabanakul na Shaida, a bude. 6 Daga cikin haikalin mala'iku bakwai tare da annobai bakwai suka fito. Suna saye da tufafin lilin masu tsabta masu walkiya, abada abadin. (aiōn g165) 8 Aka kuma cika haikalin da hayaki daga daukakar Allah da kuma daga ikonsa, kuma ba wanda ya iya shiga haikalin sai da aka cika annobai bakwai nan na mala'iku bakwai.

16 Sai na ji wata babbar murya daga haikalin tana ce wa mala'iku bakwai nan, "Ku tafi ku zuba kwanoni bakwai nan na fushin Allah a kan dunia."

2 Mala'ika na fari ya je ya juye kwanonasa a bisan kasa, sai munanan gyambuna masu zafi suka fito a jikin mutanen da suke da alamar dabbar suka kuma yi wa siffarta sujada. 3 Mala'ika na biyu ya juye kwanonasa a bisan teku, sai tekun ya zama jini kamar na mataccen mutum, kuma kowane abu mai rai da yake cikin tekun ya mutu. 4 Mala'ika na uku ya juye kwanonasa a bisan koguna da mabulbulan ruwa, sai suka zama jini. 5 Sa'an nan na ji mala'ikan da yake lura da ruwaye ya ce, "Kai mai adalci ne cikin wadannan hukuntai, kai da kake yanzu, kake kuma a dā, Mai Tsarki, saboda yadda ka yi hukuncin nan; 6 gama sun Zub da jinin tsarkakanka da kuma annabawanka, ka kuwa ba su jini su sha, yadda ya dace da su." 7 Na kuma ji bagaden ya amsa, "I, Ubangiji Allah, Madaukaki, hukuntanka daidai yake na adalci ne kuma." 8 Mala'ika na hudu ya juye kwanonasa a bisan rana, sai aka ba wa rana iko ta kona mutane da wuta. 9 Aka Kone su da zafin wuta mai tsanani suka kuwa la'anci sunan Allah wanda yake da iko a kan wadannan annoban, amma suka ki su tuba su kuma daukaka shi. 10 Mala'ika na biyar ya juye kwanonasa a bisan gadon sarautar dabbar, mulkinta kuwa ya zama duhu. Mutane suka yi ta cizon bakinsu saboda azaba 11 suka kuma la'anci Allah na sama saboda zafinsu, da kuma saboda gyambunansu, amma suka ki su tuba daga abin da suka riga suka yi. 12 Mala'ika na shida ya juye kwanonasa a bisan babban kogin Yuferites, sai ruwansa ya shanye don a shirya hanya saboda sarakuna daga Gabas. 13 Sa'an nan na ga mugayen ruhohi guda uku da suka

yi kamar kwadi; suka fito daga bakin macijin nan, da kuma daga bakin dabbar, da kuma daga bakin annabin karyan nan. 14 Su ruhohin aljanu ne da suke aikata abubuwani banmamaki, sukan je wurin sarakunan dukan dunia, don su tattara su don yaki a babbar ranar Allah Madaukaki. 15 "Ga shi, ina zuwa kamar barawo! Mai albarka ne wanda yake zama a fadake yana kuma saye da tufafinsa, don kada ya yi tafiya tsirara a kuma kunyata shi." 16 Sa'an nan aka tattara sarakuna zuwa wurin da a Ibraniyanci ake kira Armageddon. 17 Mala'ika na bakwai ya juye kwanonasa cikin iska, daga haikalin kuwa sai aka ji wata babbar murya daga kursiyin, tana cewa, "An gama!" 18 Sai ga walkiya, kararraki, tsawa da kuma matsananciyar giringizar kasa. Ba a taba yin irin wannan giringizar kasar ba, tun kasancewar mutum a dunia, giringizar kasar kuwa gawurtacciya ce. 19 Babban birnin ya rabu kashi uku, biranen al'ummai kuma suka rurushe. Allah ya tuna da Babilon Mai Girma ya kuma ba ta kwaf cike da ruwan inabin fushinsa. 20 Kowane tsibiri ya gudu ba a kuwa kara ganin duwatsu ba. 21 Daga sararin sama manyan kankara masu nauyin gaske suka fādo a kan mutane. Suka kuma la'anci Allah saboda annobar fankarar, domin annobar ta yi muni kwarai.

17 Daya daga cikin mala'iku bakwai masu dauke da kwanoni bakwai nan, ya zo ya ce mini, "Zo, zan nuna maka hukuncin babbar karuwan nan da take zaune a bisan ruwaye masu yawa. 2 Da ita ce sarakunan dunia suka yi zina mazaunau dunia kuma suka bugu da ruwan inabin zinacea." 3 Sa'an nan mala'ikan ya dauke ni cikin Ruhu zuwa hamada. A can na ga mace zaune a kan wata jan dabbar da aka rufe da sunayen sabo tana kuma da kawuna bakwai da kahoni goma. 4 Macen tana saye da tufafi masu ruwan ja da shunayya, tana kyalli da zinariya, duwatsu masu daraja da kuma lu'ulu'ai. Tana riķe da kwaf na zinariya a hannunta, cike da abubuwa masu bankyama da kuma kazantar zinacea. 5 Sunan da aka rubuta a goshinta asiri ne, Babilon mai girma mahaifiyar karuwanai da kuma na abubuwa masu bankyama na dunia. 6 Na ga cewa macen ta bugu da jinin tsarkaka, jinin wadanda suka shaida Yesu. Da na gan ta, sai na yi mamaki kwarai. 7 Sa'an nan mala'ikan ya ce mini, "Don me kake mamaki? Zan bayyana maka asirin macen nan da dabbar da take hawa, wadda take da kawuna bakwai da kahoni goma. 8 Dabbar da ka gani, a dā ta taba kasancewa, a yanzu, ba ta, za tā kuma fito daga Abis zuwa ga hallakarta. Mazaunau dunia wadanda ba a rubuta sunayensu a littafin rai tun kafin halittar dunia ba zu su yi mamaki sa'ad da suka ga dabbar, domin a dā ta taba kasancewa, yanzu kuwa ba ta, duk da haka za tā dawo. (Abyssos g12) 9 "Wannan yana bukata hankali da kuma hikima. Kawuna bakwai nan tuddai bakwai ne da macen take zama a kai. 10

Sarakuna bakwai ne kuma. Biyar sun fādī, daya yana sa'a guda hallakarki ta zo! 11 “Attajiran duniya za nan, dayan kuma bai zo ba tukuna; amma sa'ad da su yi kuka su kuma yi makoki a kanta, domin ba ya zo, zai kasance na dan lokaci. 12 Dabbar da a dā wanda yake kara sayen kayayyakinsu 12 kayayyakin ta taba kasancewa, amma yanzu ba ta, ita ce sarki zinariya, azurfa, duwatsu masu daraja da lu'ulu'ai; na takwas. Ita daya ce cikin bakwai dīn, kuma tana lallausas lilin, tufa masu ruwan shunayya, siliki da tafiya zuwa ga hallakarta. 12 “Kahonin nan goma da jan tufa; da kowane irin katakai masu kanshi da ka gani sarakuna goma ne da ba su riga sun karbi mulki ba, amma wadanda na sa'a guda za su karbi iko a matsayin sarakuna tare da dabbar. 13 Suna da manufa guda za su kuma ba wa dabbar ikonsu da kuma sarautarsu. 14 Za su yi yakī da Dan Ragon, sai ya ce mini, “Ruwayen da ka gani, inda karuhan take zama, jama'a ce, taro masu yawa, al'ummai da kuma harsuna. 16 Dabbar da kuma kahoni goma da ka gani za su ki jinin karuwar. Za su kai ta ga hallaka su kuma bar ta tsirara; za su ci namanta su kuma kone ta da wuta. 17 Gama Allah ya sa a zukatansu su cika nufinsa ta wurin yarda su ba wa dabbar ikonsu tā 18 Macen da ka gani ita ce babban birnin da yake

sa'a guda hallakarki ta zo! 11 “Attajiran duniya za wanda yake kara sayen kayayyakinsu 12 kayayyakin ta taba kasancewa, amma yanzu ba ta, ita ce sarki zinariya, azurfa, duwatsu masu daraja da lu'ulu'ai; na takwas. Ita daya ce cikin bakwai dīn, kuma tana lallausas lilin, tufa masu ruwan shunayya, siliki da tafiya zuwa ga hallakarta. 12 “Kahonin nan goma da jan tufa; da kowane irin katakai masu kanshi da ka gani sarakuna goma ne da ba su riga sun karbi mulki ba, amma wadanda na sa'a guda za su karbi iko a matsayin sarakuna tare da dabbar. 13 Suna da manufa guda za su kuma ba wa dabbar ikonsu da kuma sarautarsu. 14 Za su yi yakī da Dan Ragon, sai ya ce mini, “Ruwayen da ka gani, inda karuhan take zama, jama'a ce, taro masu yawa, al'ummai da kuma harsuna. 16 Dabbar da kuma kahoni goma da ka gani za su ki jinin karuwar. Za su kai ta ga hallaka su kuma bar ta tsirara; za su ci namanta su kuma kone ta da wuta. 17 Gama Allah ya sa a zukatansu su cika nufinsa ta wurin yarda su ba wa dabbar ikonsu tā 18 Macen da ka gani ita ce babban birnin da yake

sa'a guda hallakarki ta zo! 11 “Attajiran duniya za wanda yake kara sayen kayayyakinsu 12 kayayyakin ta taba kasancewa, amma yanzu ba ta, ita ce sarki zinariya, azurfa, duwatsu masu daraja da lu'ulu'ai; na takwas. Ita daya ce cikin bakwai dīn, kuma tana lallausas lilin, tufa masu ruwan shunayya, siliki da tafiya zuwa ga hallakarta. 12 “Kahonin nan goma da jan tufa; da kowane irin katakai masu kanshi da ka gani sarakuna goma ne da ba su riga sun karbi mulki ba, amma wadanda na sa'a guda za su karbi iko a matsayin sarakuna tare da dabbar. 13 Suna da manufa guda za su kuma ba wa dabbar ikonsu da kuma sarautarsu. 14 Za su yi yakī da Dan Ragon, sai ya ce mini, “Ruwayen da ka gani, inda karuhan take zama, jama'a ce, taro masu yawa, al'ummai da kuma harsuna. 16 Dabbar da kuma kahoni goma da ka gani za su ki jinin karuwar. Za su kai ta ga hallaka su kuma bar ta tsirara; za su ci namanta su kuma kone ta da wuta. 17 Gama Allah ya sa a zukatansu su cika nufinsa ta wurin yarda su ba wa dabbar ikonsu tā 18 Macen da ka gani ita ce babban birnin da yake

18 Bayan wannan sai na ga wani mala'ika yana saukowa daga sama. Yana da iko mai girma, aka haskaka duniya da darajarsa. 2 Ya yi kira da babbar murya ya ce, “Ta fādī! Babilon Mai Girma ta fādī. Ta zama gidan aljanu da kuma wurin zaman kowace irin mugun ruhu, wurin zaman kowane irin tsuntsu marar tsabta da mai bankyama. 3 Gama dukan al'ummai sun sha ruwan inabin haukan zinace zinacenta. Sarakunan duniya sun yi zina tare da ita, attajiran duniya kuma sun arzuta da almubazzarancinta.” 4 Sai na ji wata murya daga sama ta ce, “Ku fita daga cikinta, mutanena, don kada zunubanta su shafe ku, don kada wata annobarta ta same ku; 5 gama zunubanta sun yi tsororuwa sun kai sama. Allah kuma ya tuna da laifofinta. 6 Ku sāka mata kamar yadda ta sāka muku; ku sāka mata sau biyu na abin da ta yi. Ku dama mata sau biyu na abin da yake cikin kwaf nata. 7 Ku ba ta isashen azaba da bākin ciki kamar daraja da kuma jin dadin da ta ba wa kanta. A zuciyarta takan yi takama, ta ce, ‘Ina zama kamar sarauniya; ni ba gwauruwa ba ce, kuma ba zan taba yin makoki ba.’ 8 Saboda haka a rana daya annobarta za su cim mata, mutuwa, makoki da kuma yuriwa. Wuta zai cinye ta, gama Ubangiji Allah mai girma ne, wanda yake shari'anta ta. 9 “Sa'ad da sarakunan duniya da suka yi zina da ita suka kuma yi tarayya cikin jin dadinta suka ga hayañin kunarta, za su yi kuka da makoki saboda ita. 10 Don tsorong ganin azabarta za su tsaya daga nesa, su yi kuka suna cewa, “Kaito! Kaito, ya

sa'a guda hallakarki ta zo! 11 “Attajiran duniya za wanda yake kara sayen kayayyakinsu 12 kayayyakin ta taba kasancewa, amma yanzu ba ta, ita ce sarki zinariya, azurfa, duwatsu masu daraja da lu'ulu'ai; na takwas. Ita daya ce cikin bakwai dīn, kuma tana lallausas lilin, tufa masu ruwan shunayya, siliki da tafiya zuwa ga hallakarta. 12 “Kahonin nan goma da jan tufa; da kowane irin katakai masu kanshi da ka gani sarakuna goma ne da ba su riga sun karbi mulki ba, amma wadanda na sa'a guda za su karbi iko a matsayin sarakuna tare da dabbar. 13 Suna da manufa guda za su kuma ba wa dabbar ikonsu da kuma sarautarsu. 14 Za su yi yakī da Dan Ragon, sai ya ce mini, “Ruwayen da ka gani, inda karuhan take zama, jama'a ce, taro masu yawa, al'ummai da kuma harsuna. 16 Dabbar da kuma kahoni goma da ka gani za su ki jinin karuwar. Za su kai ta ga hallaka su kuma bar ta tsirara; za su ci namanta su kuma kone ta da wuta. 17 Gama Allah ya sa a zukatansu su cika nufinsa ta wurin yarda su ba wa dabbar ikonsu tā 18 Macen da ka gani ita ce babban birnin da yake

sa'a guda hallakarki ta zo! 11 “Attajiran duniya za wanda yake kara sayen kayayyakinsu 12 kayayyakin ta taba kasancewa, amma yanzu ba ta, ita ce sarki zinariya, azurfa, duwatsu masu daraja da lu'ulu'ai; na takwas. Ita daya ce cikin bakwai dīn, kuma tana lallausas lilin, tufa masu ruwan shunayya, siliki da tafiya zuwa ga hallakarta. 12 “Kahonin nan goma da jan tufa; da kowane irin katakai masu kanshi da ka gani sarakuna goma ne da ba su riga sun karbi mulki ba, amma wadanda na sa'a guda za su karbi iko a matsayin sarakuna tare da dabbar. 13 Suna da manufa guda za su kuma ba wa dabbar ikonsu da kuma sarautarsu. 14 Za su yi yakī da Dan Ragon, sai ya ce mini, “Ruwayen da ka gani, inda karuhan take zama, jama'a ce, taro masu yawa, al'ummai da kuma harsuna. 16 Dabbar da kuma kahoni goma da ka gani za su ki jinin karuwar. Za su kai ta ga hallaka su kuma bar ta tsirara; za su ci namanta su kuma kone ta da wuta. 17 Gama Allah ya sa a zukatansu su cika nufinsa ta wurin yarda su ba wa dabbar ikonsu tā 18 Macen da ka gani ita ce babban birnin da yake

sa'a guda hallakarki ta zo! 11 “Attajiran duniya za wanda yake kara sayen kayayyakinsu 12 kayayyakin ta taba kasancewa, amma yanzu ba ta, ita ce sarki zinariya, azurfa, duwatsu masu daraja da lu'ulu'ai; na takwas. Ita daya ce cikin bakwai dīn, kuma tana lallausas lilin, tufa masu ruwan shunayya, siliki da tafiya zuwa ga hallakarta. 12 “Kahonin nan goma da jan tufa; da kowane irin katakai masu kanshi da ka gani sarakuna goma ne da ba su riga sun karbi mulki ba, amma wadanda na sa'a guda za su karbi iko a matsayin sarakuna tare da dabbar. 13 Suna da manufa guda za su kuma ba wa dabbar ikonsu da kuma sarautarsu. 14 Za su yi yakī da Dan Ragon, sai ya ce mini, “Ruwayen da ka gani, inda karuhan take zama, jama'a ce, taro masu yawa, al'ummai da kuma harsuna. 16 Dabbar da kuma kahoni goma da ka gani za su ki jinin karuwar. Za su kai ta ga hallaka su kuma bar ta tsirara; za su ci namanta su kuma kone ta da wuta. 17 Gama Allah ya sa a zukatansu su cika nufinsa ta wurin yarda su ba wa dabbar ikonsu tā 18 Macen da ka gani ita ce babban birnin da yake

19 Bayan wannan sai na ji abin da ya yi kamar kasaitaccen taron mutane a sama, suna cewa, “Halleluya! Ceto da dāukaka da iko sun tabbata ga Allahnmu, 2 gama hukuncinsa daidai ne, mai adalci kuma. Ya hukunta babbar karuhan nan wadda ta bata duniya da zinace zinacenta. Ya rama jinin

bayinsa a kanta.” **3** Suka sāke tā da murya suka ce, “Halleluya! Hayakin yake fitowa daga wurinta ya yi ta tashi sama har abada abadin.” (**aiōn g165**) **4** Dattawan nan ashirin da hudu da halittu hudun nan masu rai suka fādī suka yi wa Allah sujada, wannan da yake zaune a kursiyi. Suka tā da murya suka ce, “Amin, Halleluya!” **5** Sa’ān nan wata murya ta fito daga kursiyin, tana cewa, “Ku yabi Allahnmu, dukanku da kuke bayinsa, ku da kuke tsoronsa, babba da yaro!” **6** Sai na ji wani abu mai kara kamar kasaitaccen taron mutane, kamar rurin ruwaye masu gudu da kuma kamar bugun tsawa mai karfi, suna tā da murya suna cewa, “Halleluya! Gama Ubangiji Allahnmu Madaukaki ne yake mulki. **7** Bari mu yi farin ciki mu kuma yi murna mu kuma dāukaka shi! Domin lokacin auren ‘Dan Ragon ya yi, amaryarsa kuwa ta shiryā kanta. **8** Aka ba ta lallaasan lilin, mai haske da tsabta ta sanya.” (Lallaasan lilin yana misalta ayyukan adalci na tsarkaka.) **9** Sai mala’ikan ya ce mini, “Rubuta, ‘Masu albarka ne wadanda aka gayyace su zuwa bikin auren ‘Dan Ragon!’” Sai ya kara da cewa, “Wadannan su ne kalmomin Allah da gaske.” **10** Da wannan sai na fādī a gabansa, don in yi masa sujada. Amma ya ce mini, “Kada ka yi haka! Ni ma abokin bauta ne da kai da kuma’yan’uwanka wadanda suke rike da shaidar Yesu. Ka yi wa Allah sujada! Domin shaidar Yesu ita ce ruhun annabci.” **11** Sai na ga sama a bude can kuwa a gabana ga farin doki, sunan mahayinsa Mai Aminci da Mai Gaskiya ne. Da adalci yake shari’ā yake kuma yaki. **12** Idanunsa sun yi kamar harshen wuta, a kansa kuwa akwai rawani masu yawa. Yana da suna rubuce a kansa da babu wanda ya sani sai dai shi. **13** Yana saye da rigar da aka tsoma a jini, sunansa kuwa Kalman Allah ne. **14** Mayakan sama suna biye da shi, suna hawan fararen dawakai, saye da fararen tufafi masu tsabta na lallaasan lilin. **15** Daga bakinsa takobi mai kaifi ya fito. Da shi zai karkashe al’ummai. “Zai yi mulkinsu da sandan sarautar karfe.” Yana tattake wurin matsin ruwan inabi na fushin Allah Madaukaki. **16** A rigarsa da kuma a cinyarsa akwai wannan suna a rubuce, Sarkin sarakuna da Ubangijin iyayengiji. **17** Na kuma ga wani mala’ika tsaye a cikin rana, wanda ya yi kira da babbar murya ga dukan tsuntsaye da suke tashi sama a tsakiyar sararin sama cewa, “Ku zo, ku taru don babban bikin nan na Allah, **18** don ku ci naman sarakuna, jarumawa, da kuma manyan mutane, na dawakai da mahayansu, da kuma naman dukan mutane, yantacce da bawa, babba da yaro.” **19** Sa’ān nan na ga dabbar da sarakunan duniya da mayaķansu sun taru don su yi yaki da wannan wanda yake kan farin dokin da kuma mayaķansa. **20** Amma aka kama dabbar tare da annabin karyan nan wanda ya aikata alamu masu banmamaki a madadinta. Da wadannan alamun ne ya rude wadanda suka sami alamar dabbar suka

kuma bauta wa siffarta. Aka jefa dukansu biyu da rai cikin tafkin wuta ta da farar wuta mai ci. (**Limnē Pyr g3041 g4442**) **21** Sauran kuma aka kashe su da takobin da ya fito daga bakin wannan wanda yake kan dokin. Dukan tsuntsaye kuwa suka ci namiansu iyakar iyawarsu.

20 Na kuma ga wani mala’ika yana saukowa daga sama, yana da mabudin Abis yana kuma riķe da katon sarka a hannunsa. (**Abyssos g12**) **2** Ya kama macijin, wannan tsohori maciji, wanda yake shi ne Iblis, ko kuwa Shaifan, aka kuma daura shi har shekara dubu. **3** Ya jefa shi cikin Abis, ya kuma kulle ya sa hatimi a kansa, don a hana kada yā kara rudin al’ummai, sai shekarun nan dubu sun cika. Bayan wannan, dole a sake shi na dan lokaci. (**Abyssos g12**) **4** Na ga kursiyoyi inda wadanda aka ba su ikon shari’ā suke zama a kai. Sai na ga rayukan wadanda aka yanke kawunansu saboda shaidarsu don Yesu saboda kuma maganar Allah. Ba su yi wa dabban nan ko siffarta sujada ba, ba su kuma sami alamarta a goshinsu ko a hannuwansu ba. Suka sāke rayuwa daga matattu, suka yi mulki tare da Kiristi shekaru dubu. **5** (Sauran matattu ba su sāke rayuwa ba, sai da shekaru dubun nan suka cika.) Wannan fa shi ne tashin matattu na farko. **6** Masu albarka da kuma tsarki ne wadanda suke da rabo a tashin matattu na farko. Mutuwa ta biyu ba ta da iko a kansu, sai dai za su zama firistocin Allah da kuma na Kiristi za su kuma yi mulki tare da shi na shekaru dubu. **7** Sa’ad da shekaru dubun nan suka cika, za a saki Shaidan daga kurkukun da yake, **8** zai kuma fito don yā rudi al’ummai da suke a kursuyoyi hudu na dunyi, Gog da Magog, yā tattara su don yaki. Yawansu kuwa ya yi kamar yashi a bakin teku. **9** Suka mamaye duk fādīn dunyi suka kuma kewaye sansanin mutanen Allah, birnin da yake kauna. Amma wuta ta fito daga sama ta cinye su. **10** Aka jefa Iblis da ya rude su cikin tafkin farar wuta, inda aka jefa dabban nan da annabin karyan nan. Za a ba su azaba dare da rana har abada abadin. (**aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442**) **11** Sa’ān nan na ga babban farin kursiyi da kuma wannan da yake zama a kansa. Duniya da sararin sama kuwa suka bace daga gabansa, babu wuri kuwa dominus. **12** Sai na ga matattu, babba da yaro tsaye a gaban kursiyin, aka kuma bude littattafai. Aka bude wani littafi, wanda yake shi ne littafin rai. Aka yi wa matattu shari’ā bisa ga abin da suka aikata yadda yake a rubuce a cikin littattafai. **13** Teku ya ba da matattu da suke cikinsa, mutuwa da Hades kuma suka ba da matattu da suke cikinsu, aka kuma yi wa kowane mutum shari’ā bisa ga abin da ya aikata. (**Hadēs g86**) **14** Sa’ān nan aka jefar da mutuwa da kuma Hades cikin tafkin wuta. Tafkin wutar nan kuwa shi ne mutuwa ta biyu. (**Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442**) **15** Duk wanda ba a sami sunansa a rubuce a cikin

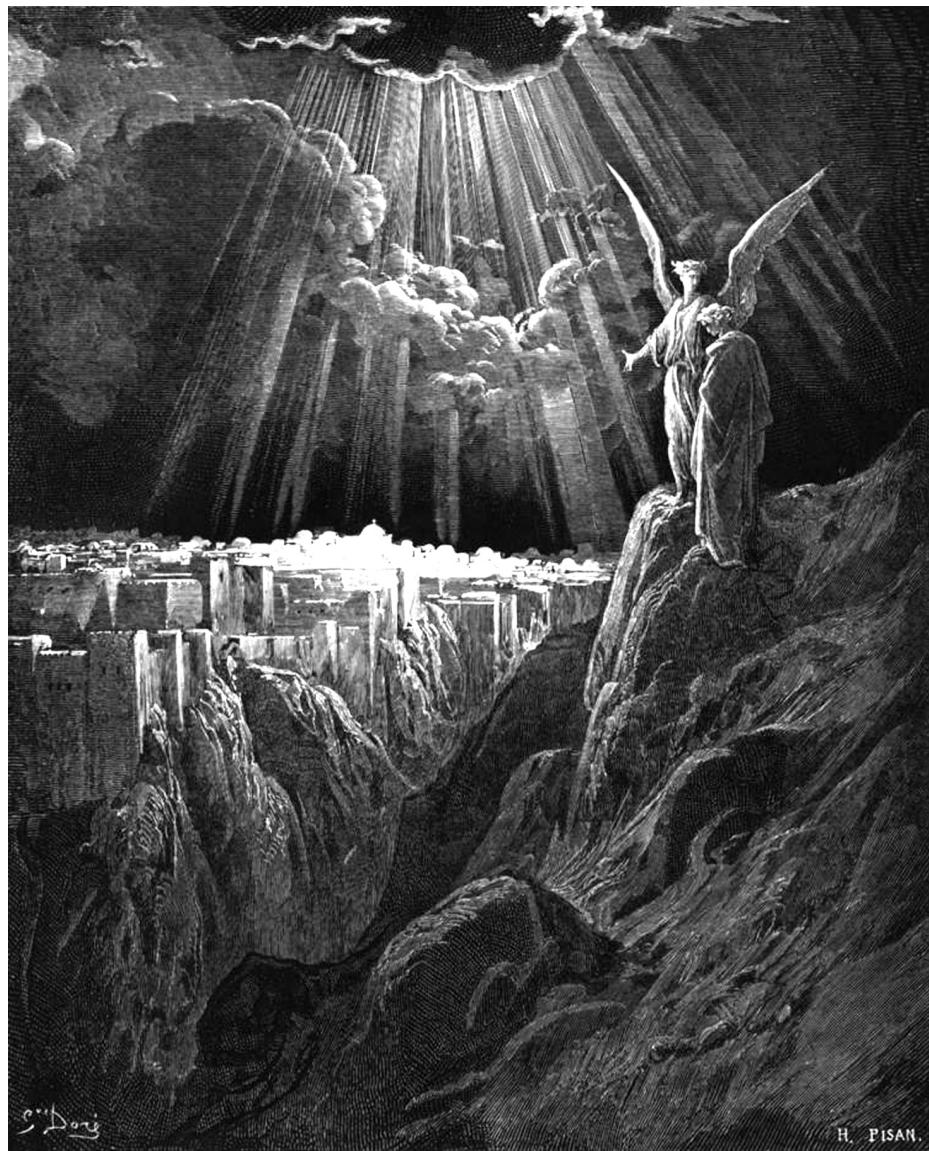
littafin rai ba, an jefar da shi cikin tafkin wutar nan.
(Limnē Pyr g3041 g4442)

21 Sa'an nan na ga sabon sama da sabuwar duniya, gama sama na farko da duniya ta farko sun shude, babu kuma wani teku. **2** Na ga Birni Mai Tsarki, sabuwar Urushalima tana saukowa daga sama, daga Allah, a shirye kamar amaryar da aka yi mata ado mai kyau saboda mijinta. **3** Na kuma ji wata babbar murya daga kursiyin tana cewa, "Yanzu mazaunin Allah yana tare da mutane, zai kuma zauna tare da su. Za su zama mutanensa, Allah kansa kuwa zai kasance tare da su yā kuma zama Allahnsu. **4** Zai share dukan hawaye daga idanunru. Ba sauran mutuwa ko makoki ko kuka ko azaba, gama tssoffin al'amura sun shude." **5** Wannan da yake zaune a kursiyin ya ce. "Ina yin kome sabo!" Sai ya ce, "Rubuta wannan, domin wadannan kalmomi amintattu ne gaskiya ne kuma." **6** Ya ce mini, "An gama. Ni ne Alfa da kuma Omega, na Farko da kuma na Karshe. Duk mai jin fishirwa zan ba shi abin sha kyauta daga ma'būlbular ruwan rai. **7** Duk wanda ya ci nasara zai gājī dukan wannan, zan kuma zama Allahnsa, shi kuma zai zama dana. **8** Amma matsorata, da marasa bangaskiya, masu kazanta, masu kisankai, masu fasikanci, masu sihiri, masu bautar gumaka da dukan makaryata, wurinsu zai kasance a cikin tafkin wutar da yake farar wuta mai ci. Wannan fa ita ce mutuwa ta biyu." **(Limnē Pyr g3041 g4442)** **9** Daya daga cikin mala'ikun nan bakwai masu kwanonin nan bakwai cike da annoban nan bakwai na karshe, ya zo ya ce mini "Zo, zan nuna maka amaryar, matar Dan Ragon." **10** Ya kuwa dauke ni cikin Ruhu zuwa wani babban dutse mai tsayi, ya kuma nuna mini Birni Mai Tsarki, Urushalima, tana saukowa daga sama, daga Allah. **11** Ya haskaka da daukakar Allah, haskensa kuwa ya yi kamar lu'u'l'u mai daraja sosai, kamar yasfa, yana kyalliyi kamar madubi. **12** Yana da babbar katanga mai tsayi, mai kofofi goma sha biyu, da kuma mala'iku goma sha biyu a kofofin. A bisa kofofin an rubuta sunayen kabilu goma sha biyu na Isra'il. **13** Akwai kofofi uku a gabas, uku a arewa, uku a kudu, uku kuma a yamma. **14** An gina katangar birnin a kan tushen gini goma sha biyu, a kansu kuwa akwai sunayen manzannin sha biyu na Dan Ragon. **15** Mala'ikan da ya yi magana da ni yana da sandan awo na zinariya don awon birnin, kofofinsa, da kuma katangarsa. **16** Birnin murabba'i ne, tsayinsa daidai ne da fādinsa. Ya auna birnin da sandarsa ya kuwa sami mil 1,400 (wajen kilomita 2,200) tsawonsa, fādinsa da kuma tsayinsa daidai suke. **17** Ya auna katangarsa ya kuma sami kaurinta kamun 144, bisa ga ma'aunin mutum, wanda mala'ikan ya yi amfani da shi. **18** An yi katangar da yasfa, birnin kuma da zinariya zalla, yana kuma kyalliyi kamar madubi. **19** Tushen ginin katangar birnin kuwa an yi masa adon da kowane

irin dutse mai daraja. Tushe na farko an yi shi yasfa, na biyu saffaya, na uku agat, na hudu zumurrudu, **20** na biyar onis, na shida yakutu, na bakwai kirisolit, na takwas beril, na tara tofaz, na goma kirisofuras, na goma sha daya yasin, na goma sha biyu kuma ametis. **21** Kofofi goma sha biyun nan lu'u'l'u ai goma sha biyu ne, kowace kofa an yi ta da lu'u'l'u guda. Babban titin birnin kuwa an yi shi da zinariya zalla, yana kuma kyalliyi kamar madubi. **22** Ban ga haikal a cikin birnin ba, domin Ubangiji Allah Ma'daukaki da kuma Dan Ragon ne haikal birnin. **23** Birnin ba ya bukatar rana ko wata su haskaka shi, gama daukakar Allah tana ba shi haske, Dan Ragon kuwa shi ne fitilar birnin. **24** Al'ummai za su yi tafiya cikin hasken birnin, sarakunan duniya kuma za su kawo darajarsu cikin birnin. **25** Ba za a taba rufe kofofin birnin da rana ba, gama ba za a yi dare a can ba. **26** Za a kawo daukaka da girmar al'ummai a cikin birnin. **27** Babu wani abu marar tsarkin da zai taba shiga cikin birnin, babu kuma wani mai aikata abin kunya ko rudi da zai shiga, sai dai wadanda aka rubuta sunayensu a cikin littafin rai na Dan Ragon.

22 Sai mala'ikan ya nuna mini kogin ruwan rai, mai kyalliyi kamar madubi, yana gangarawa daga kursiyin Allah da na Dan Ragon, **2** yana bin tsakiyar babban titi na birnin. A kowane gefen kogin akwai itacen rai mai ba da'yā'ya goma sha biyu, yana ba da'yā'ysa kowane wata. Ganyayen itacen kuwa saboda warkar da al'ummai ne. **3** Ba za a kara samun la'ana ba. Kursiyin Allah da na Dan Ragon zai kasance a cikin birnin, bayinsa kuma za su yi masa hidima. **4** Za su ga fuskarsa, sunansa kuma zai kasance a goshinsu. **5** Ba za a kara yin dare ba. Ba za su bukaci hasken fitila ko hasken rana ba, domin Ubangiji Allah zai haskaka su. Za su kuwa yi mulki har abada abadin. **(aiōn g165)** **6** Mala'ikan ya ce mini, "Wadannan kalmomi amintattu ne gaskiya ne kuma. Ubangiji, Allahn ruhohin annabawa, ya aiki mala'ikansa, don yā nuna wa bayinsa abubuwana da za su faru nan ba da dafe'wa ba." **7** "Ga shi! Ina zuwa da wuri! Mai albarka ne wanda yake kiyaye kalmomin annabcin da suke cikin wanan littafi." **8** Ni, Yohanna, na ji, na kuma ga abubuwana. Kuma sa'ad da na ji, na kuma gan su, sai na fādi a kasa a gabon mala'ikan da yake nuna mini su, don in yi sujada. **9** Amma ya ce mini, "Kada ka yi haka! Ni abokin bautarku ne, kai da'yā'uwanka annabawa, da kuma wadanda suke kiyaye kalmomin wanan littafi. Allah za ka yi wa sujada!" **10** Sa'an nan ya gaya mini cewa, "Kada ka rufe kalmomin annabcin littafin nan, domin lokaci ya yi kusa. **11** Duk mai yin laifi yā ci gaba da yin laifi; duk mai aikata kazanta yā ci gaba da aikata kazanta. Duk mai aikata abin da yake daidai, yā ci gaba da aikata abin da yake daidai. Kuma duk wanda yake mai tsarki, yā ci gaba da yin abin da yake da tsarki." **12** "Ga shi, ina zuwa da

wuri! Ladan da zan bayar yana tare da ni, kuma zan ba wa kowa gwargwadon abin da ya yi. **13** Ni ne Alfa da kuma Omega, na Fari da kuma na Baya, Farko da kuma Karshe. **14** “Masu albarka ne wadanda suka wanke tufafinsu, don su sami iziniin ci daga itacen rai su kuma shiga birnin ta kofofi. **15** Wadanda suke waje kuwa karnuka ne, masu sihiri, masu fasikanci, masu kisankai, masu bautar gumaka, da duk wanda yake kaunar karya yake kuma aikata ta. **16** “Ni, Yesu, na aiko mala’ikana ya ba ka wannan shaida saboda ikkilisiyoyi. Ni ne Tushe da kuma Zuriyar Dawuda, da kuma Tauraron Asubahi mai haske.” **17** Ruhu da kuma amarya suna cewa, “Zo!” Duk wanda ya ji kuwa, yă ce, “Zo!” Duk mai jin kishirwa, yă zo; duk mai bukata kuma, yă dibi ruwan rai kyauta. **18** Ina yin wa duk wanda ya ji kalmomin annabcin wannan littafi gargaci. Duk wanda ya kara wani abu a kansu, Allah zai kara masa annoban da aka bayyana a littafin nan. **19** Duk wanda kuma ya yi ragi a kalmomi daga littafin annabcin nan, Allah zai dauke rabonsa na itacen rai da kuma na birnin nan mai tsarki, wadanda aka bayyana a littafin nan. **20** Shi da ya shaida wadannan abubuwa ya ce, “I, ina zuwa da wuri.” Amin. Zo, Ubangiji Yesu! **21** Alherin Ubangiji Yesu yă kasance tare da mutanen Allah. Amin.

Na ga Birni Mai Tsarki, sabuwar Urushalima tana saukowa daga sama, daga Allah, a shirye
kamar amaryar da aka yi mata ado mai kyau saboda mijinta. Na kuma ji wata babbar
murya daga kursiyin tana cewa, "Yanzu mazaunin Allah yana tare da mutane, zai kuma
zauna tare da su. Za su zama mutanensa, Allah kansa kuwa
zai kasance tare da su yă kuma zama Allahnsu.
Ru'uya ta Yohanna 21:2-3

Reader's Guide

Hausa at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, "*As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.*" Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, "*And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.*" So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, "*Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.*" 2 Timothy 2:15. "*God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,*" 2 Peter 1:4-8.

Glossary

Hausa at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aīdios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hades g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossary +

AionianBible.org/Bibles/Hausa---Contemporary/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luka 8:31
Romawa 10:7
Ru'uya ta Yohanna 9:1
Ru'uya ta Yohanna 9:2
Ru'uya ta Yohanna 9:11
Ru'uya ta Yohanna 11:7
Ru'uya ta Yohanna 17:8
Ru'uya ta Yohanna 20:1
Ru'uya ta Yohanna 20:3

Ayyukan Manzanni 3:21
Ayyukan Manzanni 15:18
Romawa 1:25
Romawa 9:5
Romawa 11:36
Romawa 12:2
Romawa 16:27
1 Korintiyawa 1:20
1 Korintiyawa 2:6
1 Korintiyawa 2:7
1 Korintiyawa 2:8
1 Korintiyawa 3:18
1 Korintiyawa 8:13
1 Korintiyawa 10:11
2 Korintiyawa 4:4
2 Korintiyawa 9:9
2 Korintiyawa 11:31
Galatiyawa 1:4
Galatiyawa 1:5
Afisawa 1:21
Afisawa 2:2
Afisawa 2:7
Afisawa 3:9
Afisawa 3:11
Afisawa 3:21
Afisawa 6:12
Filibbiyawa 4:20
Kolossiyawa 1:26
1 Timoti 1:17
1 Timoti 6:17
2 Timoti 4:10
2 Timoti 4:18
Titus 2:12
Ibraniyawa 1:2
Ibraniyawa 1:8
Ibraniyawa 5:6
Ibraniyawa 6:5
Ibraniyawa 6:20
Ibraniyawa 7:17
Ibraniyawa 7:21
Ibraniyawa 7:24
Ibraniyawa 7:28
Ibraniyawa 9:26
Ibraniyawa 11:3
Ibraniyawa 13:8
Ibraniyawa 13:21
1 Bitrus 1:25

1 Bitrus 4:11
1 Bitrus 5:11
2 Bitrus 3:18
1 Yohanna 2:17
2 Yohanna 1:2
Yahuda 1:13
Yahuda 1:25
Ru'uya ta Yohanna 1:6
Ru'uya ta Yohanna 1:18
Ru'uya ta Yohanna 4:9
Ru'uya ta Yohanna 4:10
Ru'uya ta Yohanna 5:13
Ru'uya ta Yohanna 7:12
Ru'uya ta Yohanna 10:6
Ru'uya ta Yohanna 11:15
Ru'uya ta Yohanna 14:11
Ru'uya ta Yohanna 15:7
Ru'uya ta Yohanna 19:3
Ru'uya ta Yohanna 20:10
Ru'uya ta Yohanna 22:5

aïdios

Romawa 1:20
Yahuda 1:6

1 Korintiyawa 8:13
1 Korintiyawa 10:11
2 Korintiyawa 4:4
2 Korintiyawa 9:9
2 Korintiyawa 11:31
Galatiyawa 1:4
Galatiyawa 1:5
Afisawa 1:21
Afisawa 2:2
Afisawa 2:7
Afisawa 3:9
Afisawa 3:11
Afisawa 3:21
Afisawa 6:12
Filibbiyawa 4:20
Kolossiyawa 1:26
1 Timoti 1:17
1 Timoti 6:17
2 Timoti 4:10
2 Timoti 4:18
Titus 2:12
Ibraniyawa 1:2
Ibraniyawa 1:8
Ibraniyawa 5:6
Ibraniyawa 6:5
Ibraniyawa 6:20
Ibraniyawa 7:17
Ibraniyawa 7:21
Ibraniyawa 7:24
Ibraniyawa 7:28
Ibraniyawa 9:26
Ibraniyawa 11:3
Ibraniyawa 13:8
Ibraniyawa 13:21
1 Bitrus 1:25

aiōnios

Mattiyu 12:32
Mattiyu 13:22
Mattiyu 13:39
Mattiyu 13:40
Mattiyu 13:49
Mattiyu 21:19
Mattiyu 24:3
Mattiyu 28:20
Markus 3:29
Markus 4:19
Markus 10:30
Markus 11:14
Luka 1:33
Luka 1:55
Luka 1:70
Luka 16:8
Luka 18:30
Luka 20:34
Luka 20:35
Yohanna 4:14
Yohanna 6:51
Yohanna 6:58
Yohanna 8:35
Yohanna 8:51
Yohanna 8:52
Yohanna 9:32
Yohanna 10:28
Yohanna 11:26
Yohanna 12:34
Yohanna 13:8
Yohanna 14:16

Mattiyu 18:8
Mattiyu 19:16
Mattiyu 19:29
Mattiyu 25:41
Mattiyu 25:46
Markus 3:29
Markus 10:17
Markus 10:30
Luka 10:25
Luka 16:9
Luka 18:18
Luka 18:30
Yohanna 3:15
Yohanna 3:16
Yohanna 3:36
Yohanna 4:14
Yohanna 4:36
Yohanna 5:24
Yohanna 5:39
Yohanna 6:27
Yohanna 6:40
Yohanna 6:47
Yohanna 6:54
Yohanna 6:68

Yohanna 10:28
Yohanna 12:25
Yohanna 12:50
Yohanna 17:2
Yohanna 17:3
Ayyukan Manzanni 13:46
Ayyukan Manzanni 13:48
Romawa 2:7
Romawa 5:21
Romawa 6:22
Romawa 6:23
Romawa 16:25
Romawa 16:26
2 Korintiyawa 4:17
2 Korintiyawa 4:18
2 Korintiyawa 5:1
Galatiyawa 6:8
2 Tessalonikawa 1:9
2 Tessalonikawa 2:16
1 Timoti 1:16
1 Timoti 6:12
1 Timoti 6:16
2 Timoti 1:9
2 Timoti 2:10
Titus 1:2
Titus 3:7
Filemon 1:15
Ibraniyawa 5:9
Ibraniyawa 6:2
Ibraniyawa 9:12
Ibraniyawa 9:14
Ibraniyawa 9:15
Ibraniyawa 13:20
1 Bitrus 5:10
2 Bitrus 1:11
1 Yohanna 1:2
1 Yohanna 2:25
1 Yohanna 3:15
1 Yohanna 5:11
1 Yohanna 5:13
1 Yohanna 5:20
Yahuda 1:7
Yahuda 1:21
Ru'uya ta Yohanna 14:6

eleēsē

Romawa 11:32

Geenna

Mattiyu 5:22
Mattiyu 5:29
Mattiyu 5:30
Mattiyu 10:28
Mattiyu 18:9
Mattiyu 23:15
Mattiyu 23:33
Markus 9:43

Markus 9:45
Markus 9:47
Luka 12:5
Ya'kub 3:6
Hadēs
Mattiyu 11:23
Mattiyu 16:18
Luka 10:15
Luka 16:23
Ayyukan Manzanni 2:27
Ayyukan Manzanni 2:31
1 Korintiyawa 15:55
Ru'uya ta Yohanna 1:18
Ru'uya ta Yohanna 6:8
Ru'uya ta Yohanna 20:13
Ru'uya ta Yohanna 20:14

Limnē Pyr

Ru'uya ta Yohanna 19:20
Ru'uya ta Yohanna 20:10
Ru'uya ta Yohanna 20:14
Ru'uya ta Yohanna 20:15
Ru'uya ta Yohanna 21:8

Sheol

Farawa 37:35
Farawa 42:38
Farawa 44:29
Farawa 44:31
Kidaya 16:30
Kidaya 16:33
Maimaitawar Shari'a 32:22
1 Sama'ilā 2:6
2 Sama'ilā 22:6
1 Sarakuna 2:6
1 Sarakuna 2:9
Ayuba 7:9
Ayuba 11:8
Ayuba 14:13
Ayuba 17:13
Ayuba 17:16
Ayuba 21:13
Ayuba 24:19
Ayuba 26:6

Zabura 6:5
Zabura 9:17
Zabura 16:10
Zabura 18:5
Zabura 30:3
Zabura 31:17
Zabura 49:14
Zabura 49:15
Zabura 55:15
Zabura 86:13
Zabura 88:3
Zabura 89:48

Zabura 116:3
Zabura 139:8
Zabura 141:7
Karin Magana 1:12
Karin Magana 5:5
Karin Magana 7:27
Karin Magana 9:18
Karin Magana 15:11
Karin Magana 15:24
Karin Magana 23:14
Karin Magana 27:20
Karin Magana 30:16
Mai Hadishi 9:10
Wa'kar Wa'foki 8:6
Ishaya 5:14
Ishaya 7:11
Ishaya 14:9
Ishaya 14:11
Ishaya 14:15
Ishaya 28:15
Ishaya 28:18
Ishaya 38:10
Ishaya 38:18
Ishaya 57:9

Ezekiel 31:15
Ezekiel 31:16
Ezekiel 31:17
Ezekiel 32:21
Ezekiel 32:27
Hosiya 13:14
Amos 9:2
Yunana 2:2
Habakkuk 2:5

Tartaroō

2 Bitrus 2:4

Questioned

None yet noted

Mesopotamia

Haran

Mediterranean
Sea

Damascus

Babylon

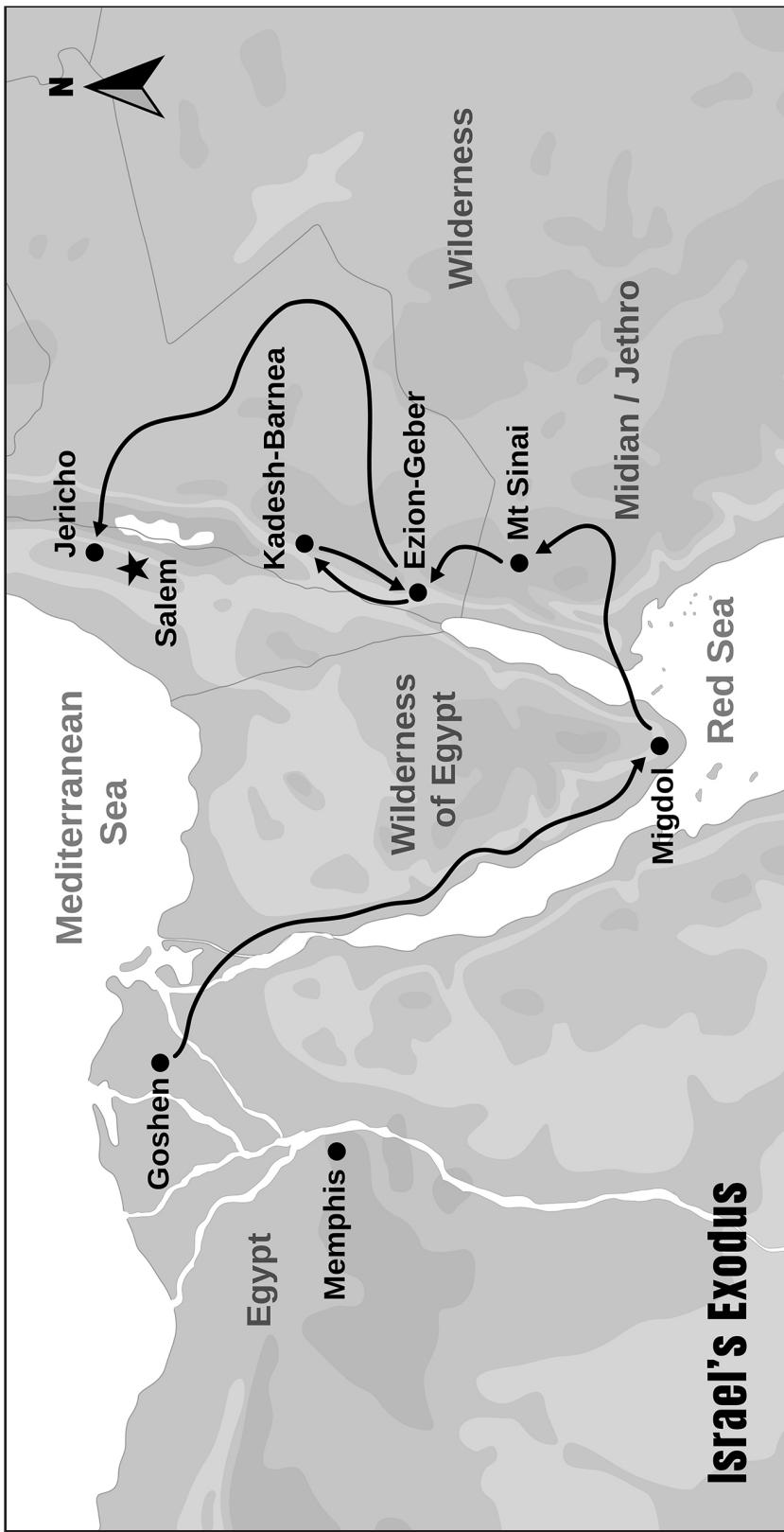
Salem

Egypt

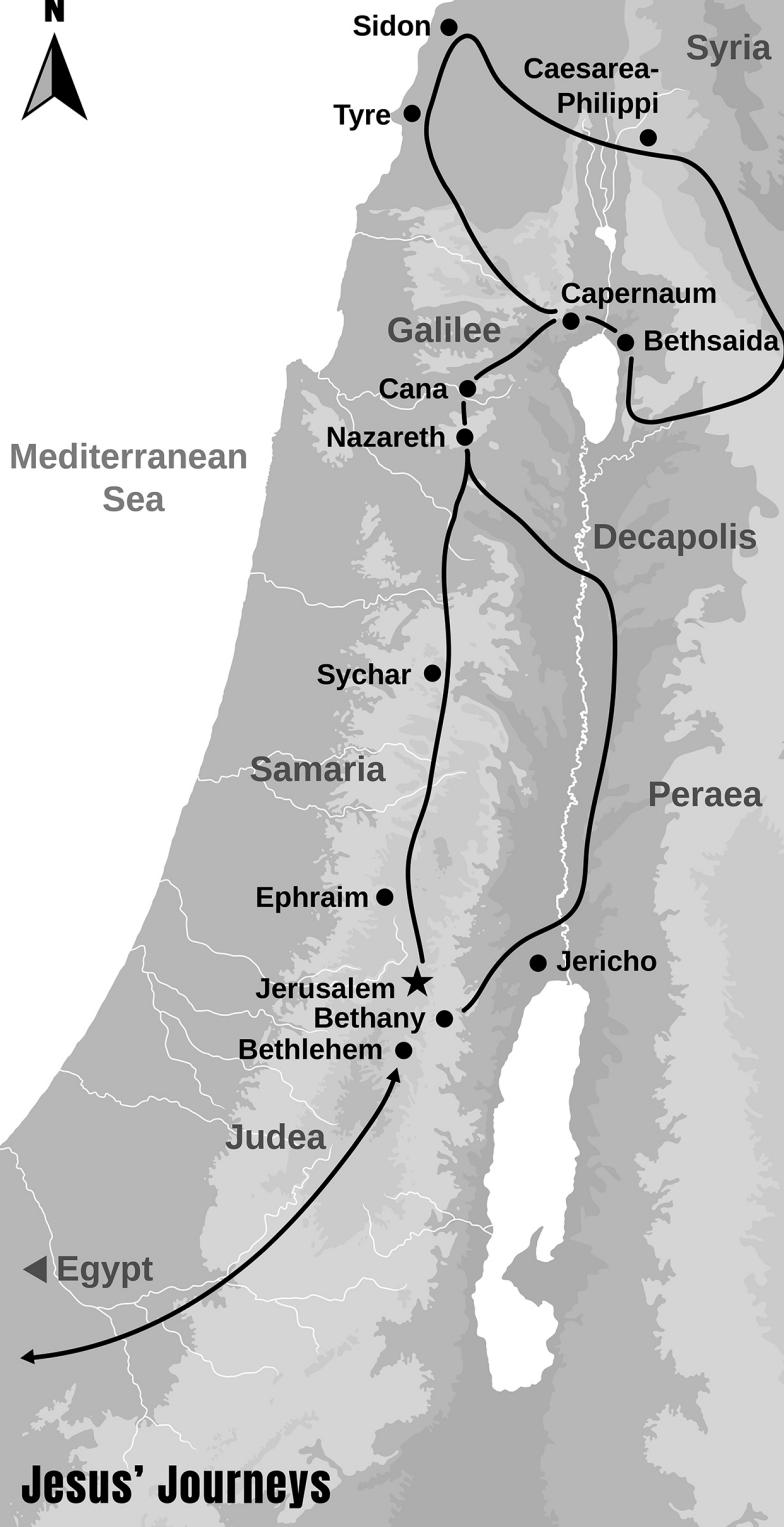
Persian
Gulf

Abraham's Journey

Ta wurin bangaskiya ne Ibrahim, sa'ad da aka kira shi ya fita zuwa wata kasar da zai karbi gaddo daga baya,
ya kuwa yi biyayya ya tafi, ko da yake bai san inda za shi ba. - Ibraniyawa 11:8

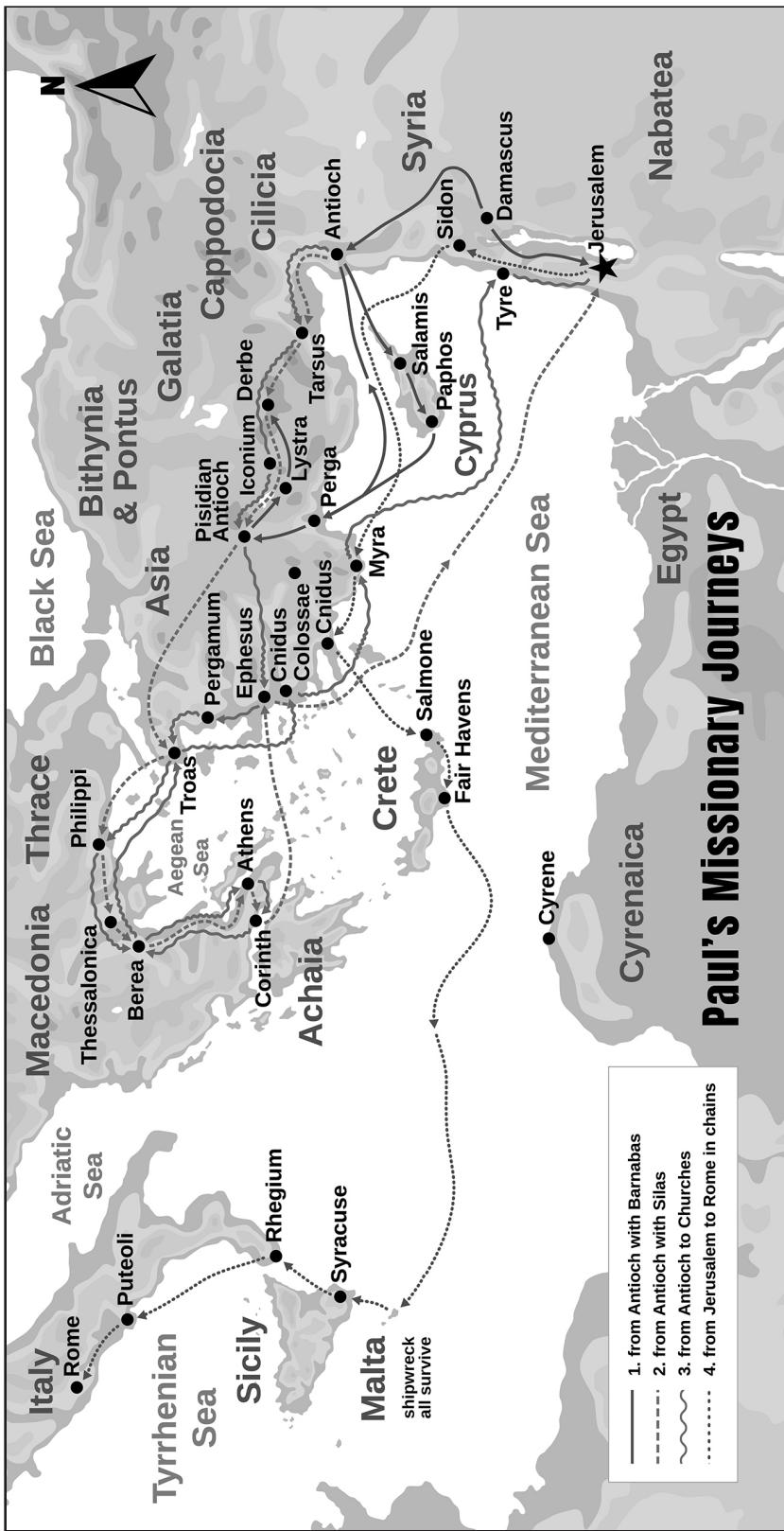

Sa'ad da Fir'auna ya bar mutane su tafi, Allah bai bi da su a hanyar da ta bi ta iyakar Filistiyawa ba, ko da yake wannan hanya ce ta fi kusa.
Gama Allah ya ce, "In sukta fuskanci yaki, watakilta su canja rā'ayinsu su komta Masar." - Fitowa 13:17

Gama ko Dan Mutum mā, bai zo domin a bauta masa ba, amma don yā yi bauta, yā kuma ba da ransa fansa saboda mutane da yawa. - Markus 10:45

Paul's Missionary Journeys

Bulus, bawan Kiristi Yesu, kirayaye don yā zama manzo, kebabde kuma domin bisharar Allah. - Romawa 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

- Christ returns for his people
- 1956 Jim Elliot martyred in Ecuador
- 1830 John Williams reaches Polynesia
- 1731 Zinzendorf leads Moravian mission
- 1614 Japanese kill 40,000 Christians
- 1572 Jesuits reach Mexico
- 1517 Martin Luther leads Reformation
- 1455 Gutenberg prints first Bible
- 1323 Franciscans reach Sumatra
- 1276 Ramon Llull trains missionaries
- 1100 Crusades tarnish the church
- 1054 The Great Schism
- 997 Adalbert martyred in Prussia
- 864 Bulgarian Prince Boris converts
- 716 Boniface reaches Germany
- 635 Alopen reaches China
- 569 Longinus reaches Alodia / Sudan
- 432 Saint Patrick reaches Ireland
- 397 Carthage ratifies Bible Canon
- 341 Ulfilas reaches Goth / Romania
- 325 Niceae proclaims God is Trinity
- 250 Denis reaches Paris, France
- 197 Tertullian writes Christian literature
- 70 Titus destroys the Jewish Temple
- 61 Paul imprisoned in Rome, Italy
- 52 Thomas reaches Malabar, India
- 39 Peter reaches Gentile Cornelius
- 33 Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we? ►			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful? ►			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
► Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we? ►			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

Fallen				Glory				
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth				
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3				
John 8:58 Pre-incarnate		John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise	God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City				
Psalm 139:7 Everywhere		John 14:17 Living in believers						
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth								
Luke 16:22 Blessed in Paradise								
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				Matthew 25:41 Revelation 20:10				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command								
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus								
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind				Revelation 20:13 Thalaasa				
				Revelation 19:20 Lake of Fire				
				Revelation 20:2 Abyss				

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Destiny

Hausa at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail*," Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up*," Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid*," because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our Good News sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'*" Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. "*If the first fruit is holy, so is the lump*," Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Disciple All Nations

Saboda haka ku tafi, ku mai da dukcan al'ummaan duniya su zama almajiraina, kana yi musu baftismal a cikinsunan Uba, da na Da, da na Rahu Mai Tsarki, - Mattiyu 28:19

